EX · BIBLIOT · REG · COMPOST · ACAD

tes clamauit q̄ r filiones ecclesie qui uan
am sup lem lem a nulla q̄ pulula fabu
cauit, ab sq̄ tradere se non possunt q̄
aupunt. Duo mendacia q̄ prominunt
medicina. tradunt fabulis fabri. Solaf
p̄ manu ars est. q̄m q̄ pisum q̄ uendi
cant. Sabino in uesti tradiq̄ panem a
pisum. Haud garrula anus in me uelut
stentet. Tunc sophysta ulysses. Tunc um
ulysses p̄ simulat. Lacunar. uestem. aū
quā dicunt. Alij ab duce troiano gran
dia ulm manu arrepit. inf mlrculae re
lade lumē phylo phumur. Alij dicūt p
puero a femine q̄ unus uestimentū ne p
um ue sit q̄m finalunt ubi. imo an
tema. eadem est alius q̄ pī non mlligit.
Tacco de mei similib; qui si forte ad
scripturas sanctas p̄ sclarent intellectū.
i sermones q̄ pueros aures p̄ mlserunt
ad quos uerbum hoc legem di pertinet. ñ
sancte dignanti q̄ p̄ sic. qd apli sen
serunt. sed ad sensum suum in ignia apr
ante testimonia. q. gratie sit. non nu
lo silliū discendi gratia repudiande fe
runt ac. Ad uolumen em suum sacram
scripturam retulit ut pugnaret em. Cū non
legimus lymeū centonas sarcinulis cen
sonas. ac nō sic ī manu nē sūt ipō ū pf
sumo dicē animū q̄ scripserit. Jam uo
ce z uirgo. scripturas sanctas in regu
la. Jam noua p̄ uenit de celo simulacru
alos. Videm q̄ uenerem ad filium. q. ar
mēt ut uel mea magna p̄ tenta solo
p̄ ubi salutare q̄ in cruce. Talia p̄
bat memetare q̄ sinus q̄ manebat.
p̄ ulna sunt. hec ī circulatore uno filij
a. Credere q̄ ignoscere. imo q̄ sum stoma
cho iaquare. nec ut q̄ tenere q̄ nec

Ver. vii. manifestissima est generalis inquisitio humani ut ex eterno genus hūanū ex
ulsione diuersa ex filiatione linguarū
uersione ut ad egyptum scribe hebraeorum. Par; ouis animal. q. pagi. cum ue
cabulis. cum multis diuinis q̄ precepit.
Impium est. tenuibus liber. inquo fi
guia sacrificia imo singule pene fi
labe ī uerbi aa uoca. ouis agni leuiti
cus inspirum celestia sacramenta. Sed
ubi nōne tria animalia ex p̄hie inq̄
lam q. vii. ouium manibus p̄ semum
milia omnis. Deus nomum ue. ī. sem

per. Ex euangelice legis prefiguratio. nō
me sic ea in. que p̄a fuerat ut tamen ua
sum omnia ex uetustate nouitas. sic mes sec.
hue usq̄ permanens. q. ubi aqua se
uelle aplis in cena hanaut. Job exemplar
pūte que ñ misericordia sua finone p̄ sci
ure. p̄ sa magnificabit. Ubi labi. prestiti. no
ne finitur. o misq̄ legent dialectice nōne
assumpsione. firmatione. ꝯclusione. Singulariter ubi plena q̄ sensibus. ex ure
rentes filiam. ex sumentem ex p̄ sic p
phetas. ut nulla re ea manifestio ut ca
nas sep fit. Deo unquit q̄ redemptor
meus uiuit. ex nouissimo die re ab ter
ra surrecturus sim. ex carne mea uidebo ihm
saluatorem meum. Tenam ad ihm na
ue. qui ipsum uidendo solum ingestie. ū
uni in nomine p̄ fert. Tenere certi
nem. Ipsum regina sub ornatu. duxit
am uerbo p̄ficere p singulas urbes. u
cabula montes. flumina retinet. aqua
simā. Ede celestis. ter. sim. spūalia reg
tes. Jn uno eum libro q̄ p̄ manet p
pulus figure q̄. Such mai bruge. y
fase exples uaricium dūne. Nūnc
a. d. c. d. p. re. ab monem. k. ſ. Samuel in isty mortuo. in carne sa
ulis quem legem abluam remoue
mus. Pour in sacrificatum. non
sacrificij. nouum impij sacramenta resur
gur. Malachi. c. 4. iij. Ecce ego uber
a salone ut ad uetus matrem. ī. a uetustate
filio natur ut ad o tee qui uenit est in
assinis regnum uni. ī. regnum uetus
ue in. Ysrahelem ut ne ad ihm q̄ sim
plicia. Sim ihm sensum sacramentum in
spūs. Ecce quibus sacrificijs deum bel
la nauigantur. Duo rem p̄ se in uno
uolumine angonas cui nimis ep alb
qm in sonant in ista prefigurat. o se
e embro nolit esse in samaritam. io
sephet tuel ut. ruben fornicatorem
terminus finis. ca. xlix. ulam cubi clo
clausam manum ep̄ sec. uidam.
ī sub uestis ingubrium ad se reg dum
p̄ sol ari. Joel filio samuel. celestib; nam
rij. tubul. oriel. bruco. iacym. rubi
gine. ua sanctis. supram. Jp eū sione
p uocuit p effusum spm. s. ſ. huc di
tanei. ī. ſ. c. xx. carnem ut noia
t effusum. in cenaculo sion. c.
c. xx. ab uno ut ad. xx. pulauim. ī. p in

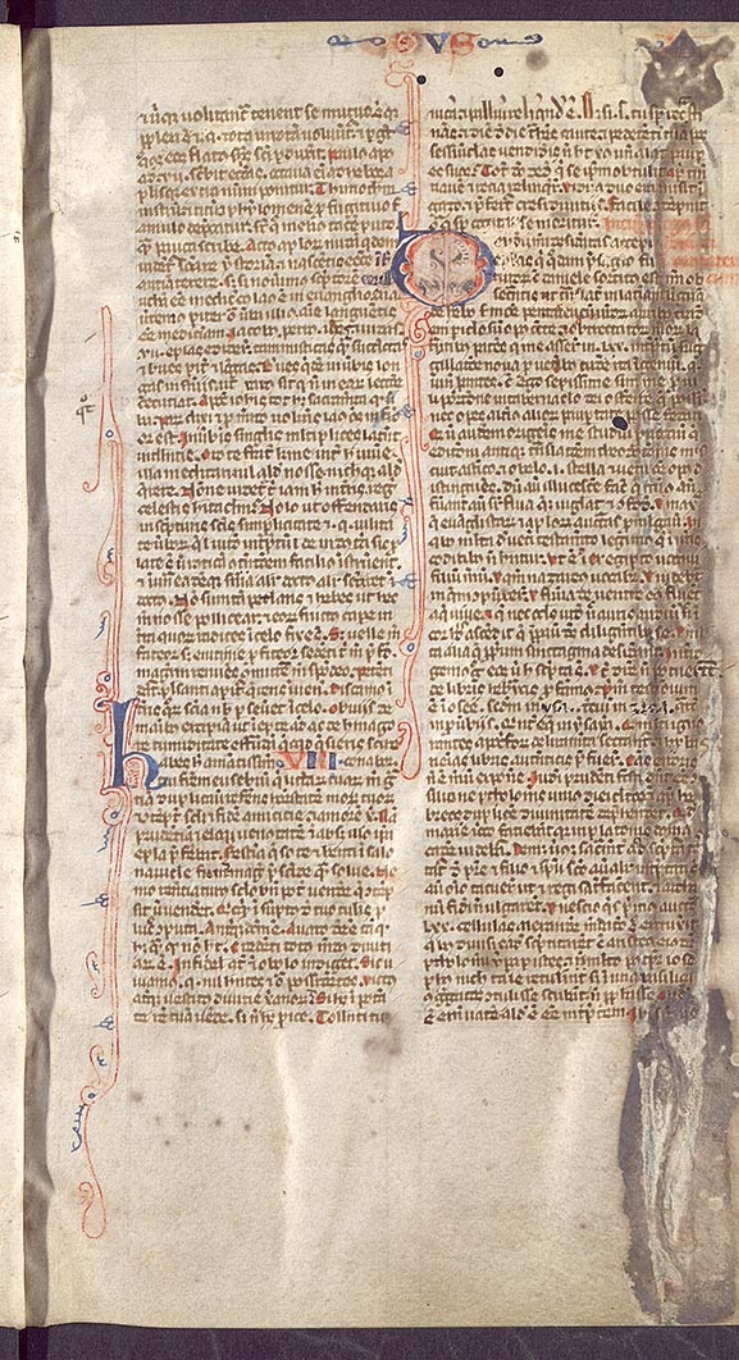

[illegible] ... ra ea q̄ intellit ... ut si forte
putando ē tullius eq̄nomic̄ reno
fontis et platonis pictagoram et de
mostenis pretesi fontē afflatus rec
torito spū transtulisse. Aut aliter de e
isdem libris p. lxx. interpretes ali
spūs sc̄s p apostolos testimonia texuit
ut q̄ uni tacuerit vni scriptū ēē mēti
ti ē. Quid ig̃ dāpnamus uetēs. Ni
mime. Sed pro pōr studia i domo
d̄ q̄ possumus laboramus. Illi i
terpretati sunt ad uentū xp̄i et q̄ nes
ciebant dubiis p̄ tulit sūmus. Ne
s pro pasticem i resurrectionem eo
n̄ tam p̄phiam q̄ hystoriā scub
imus. Aliter ē audita aliter uisa nar
rāt. Q̄ mīlio uitillimo mīlio i p
fimus. Audi ig̃ emile obtrectator
auscultā. Nō dāpno n̄ reprehēdo. lx
x. sed confitentur ceteris apostolos p̄ fo. p
istorū os in xx sonat q̄ ab ipsis
int̄ spūalia lumina potius ego in
q̄ ultimū pene gradū. Ego uidē
porquis q̄ dīpitor aīe ō me ocitā
dicubit intrāsiatē uidēr erra
re. intrigā hebes diuisar ut bi
lim magistrū ē sule. Q̄ illi ut hūt
cui codices n̄ hūt. Aliud ē si ō
se poscā ab apostolis usurpata testi
monia pauer et emendatoria ē ecce
p laīa latīa q̄m grā. grā q̄ hebrā
hō unūdq̄. Nec te deprecō desi
di lime ut q̄ tūo p̄ sbire in fea
ti. a genesi exordiū cape oīb̄
ciues q̄ possim eodē spū quo scrip
ti ē lib. in latīn eos transferre sermo
nem. Incipit liber
Genesis
In principio
creauit d̄s celum et terram. Terra aūt ē
in anis uiacua et tenebre erant sup
faciē abyssi et spūs dī ferebatur sup
aq̄s. Dixitq̄ d̄s. Fiat lux. Et fcta ē
lux. Et uidit d̄s q̄ ēēt bonū et diuisit
lucē a tenebris. Appellauitq̄ lucem
diē et tenebras noctē. Factū est uesp
pe et mane dies unus. Dixit quoq̄
d̄s. Fiat firmamentū in medio aq̄rū
et diuidat aq̄s ab aq̄s. Et fecit d̄s
firmamentū. Diuisitq̄ aquas q̄ e
rant sub firmamento ab hijs q̄ erāt
sup firmamentum. Et factū est ita. Vocauitq̄
d̄s firmamentū celum. Et factū ē uesp̄e et mā
ne dies secūs. Dixit uero d̄s congregentur
aque que sub celo sunt in locum un
um et appareat arida. Factūq̄ ē ita. Et uo
cauit d̄s aridam terram congregationes
q̄ aquarū appellauit maria. Et uidit
d̄s quod ēēt bonum et ait. Germinet
terra herbam uirentem et facientem semen
et lignum pomiferum faciens fructū
iuxta genus suum cuius semen in
semetipso sit sup terram. Et factū ē ita. Et
protulit terra herbam uirentem et aufere
tem semen iuxta genus suum. Ligum
quoq̄ faciens fructum et habens un
um quodq̄ semen secūdū speciem su
am. Et uidit d̄s quod ēēt bonum. Factūq̄
est uesp̄e et mane dies tertius. Dixit aūt
d̄s. Fiant luminaria in firmamento ce
li et diuidant diem et noctem et sint
in signa et tempora et dies et annos ut
luceant in firmamento celi et illum
ment terram. Et factum est ita. Fecit
q̄ deus duo magna luminaria. Lu
minare maius ut preesset diei
et luminare minus ut preēēt nocti
et stellas. Et posuit eas in firmamē
to celi ut lucerent sup terram et p̄ es
sent diei ac nocti et diuident lucem
a tenebris. Et uidit deus quod ēēt bo
num. Et factum ē uesp̄e et mane dies
quartus. Dixit etiam deus. Producant
aq̄ reptile aīe uiuētis et uolatile sup
terram sub firmamento celi. Creauitq̄ d̄s cete
grandia et omnem aīam uiuētē atq̄ mota
bilem q̄ p̄duxerant aq̄ in spēs suas. Et
omne uolatile secundum genus suū. Et uidit d̄s q̄ ēēt
bonū benedixitq̄ eis dicens. Crescite et mul
tiplicamini et replete aq̄s maris auesq̄
multiplicentur sup terram. Et factū ē uesp̄e
et mane dies quintus. Dixit quoq̄ deus. Pro
ducat terra aīa uiuētem in genere suo iumenta
et reptilia et bestias terre secundum spēs suas. Et iu
menta et omne reptile terre in genere suo. Et uidit
d̄s q̄ ēēt bonū et ait. Faciamus hōīem ad ymaginem et
similitudinem nostram et p̄sit piscibus maris et uolati
libus celi et bestijs terre et uniuerse creature
omnique reptili q̄ mouetur in terra. Creauitq̄
d̄s hōīem ad ymaginem et similitudinem suam. Ad
ymaginem dī creauit illū masculum et femi
nam creauit eos. Benedixitq̄ illis d̄s et a

m. & ut lætet & mlt̃ipliam̃ ad replete ẽa
& subiacẽte eam & dñamini piscib⁹ ma
ris & volatilib⁹ cæli & omnib⁹ bestiis q̃
mouent̃ sup̃ terrã. Dixq; ds. Ecce dedi
vob⁹ omẽ herbã afferẽtẽ semẽ sup̃ terrã & u
niuersa ligna q̃ habẽt in semetipsis semẽ
genꝰ suũ. ut sint vob⁹ in escam & cunctis
animãtib⁹ terre omiq; volucri cæli & uni
uersis q̃ mouent̃ in terra in quib⁹ est anima
uita: ut habeãt ad vescendũ. & factũ est ita.
Vidit ds cuncta q̃ fecerat & erant valde bo
na. & fuit ues̃pe & mane dies sexꝰ
Igitur perfecti sunt cæli & terra & omis
ornatus eorũ. Complevitq; ds die
septimo opus suũ q̃ fecerat & requeuit die
septimo ab uniuerso opere quod patrarat. &
benedixit diei septimo & sanctificauit illũ q̃
in ipo cessauerat ab omi opere suo q̃ creauit ds
ut faceret. Iste ẽ liber cæli & terre q̃n creati
sũt sicut in die quo fecit ds cælum & terrã & om
ne virgultum agri antequã oriret̃ in terra. omẽq;
herbum regionis priusq̃ germinaret. Non ẽ
pluerat sup̃ terrã ds nondũ erat qui ope
raret humũ & fons ascendebat e terra irri
gans uniuersum superficiem terre. Formauit
igit̃ ds hoiem de limo terre & inspirauit in
faciem eius spiraculum uite & factus est ho
mo in animam uiuentem. Plantauerat aũt ds
paradisum voluptatis a principio in quo po
suit hominem quem formauerat. Produxitq;
ds de humo cuncta ligna pulchra uisu ad ue
scendũ suaue. lignum quoq; uite in medio pa
radisi. lignum quoq; scientie boni & mali. Fluui⁹
egrediebat̃ de loco voluptatis ad irri
gandum paradisũ. qui diuidit in quatuor capi
ta. Nomen uni phison. ipe ẽ qui circuit om
nem terram euilath ubi nascitur aurũ. Et aurũ
illius optimum est. Ibi inuenit̃ bedellium
& lapis onichinꝰ. Nomen fluminis secundi
gehon. ipe est qui circuit omnem terram ethio
pie. Homo aũt fluminis tigris. ipe vadit̃ as
syrios. Fluuius aũt quartus ipe ẽ euffrates. Tu
lit ergo ds hoiem & posuit eũ in paradi
so voluptatis vt operaret & custodiret illum. Præcepitq; ei dicens. Ex omni ligno
paradisi comede. De ligno aũt scie boni
& mali ne comedas. In quocũq; die comederis
ex eo morte morieris. Dixit aũt ds. Non ẽ bonũ esse hominẽ solum. faciamꝰ ei adiutoriũ simile sibi. Formatis
itaq; adhuc de humo cunctis animantib⁹
terre & uniuersis volatilib⁹ cæli adduxit
ea ad Adam ut videret quid uocaret ea. & om
ne quod uocauit Adam aie uiuentis ipm est nomen eius. Appellauitq; Adam
nomib⁹ suis cuncta animãtia uniuersa bestias
quoq; agri. Adã aũt non inuenie
batur adiutor similis eius. Immisit ergo ds
soporem in Adam. Cumq; obdormisset ui
dit unam de costis eius & replevit carnem
pro ea. Et ædificauit ds costam quam tu
lerat de Adam in mulierem & adduxit eam ad
Adam. Dixitq; Adã. Hoc nunc os ex ossibꝰ meis
& caro de carne mea. Hec vocabit̃ virago quo
niam de viro sumpta ẽ. Quam ob rem dimittet ho
mo patrem & matrem & adherebit uxori sue & erũt duo
in carne una. Erant aũt ambo nudi Adam. s.
& uxor eius & non erubescebant.

Serpens erat callidior cunctis animantibus terre quas fecerat ds. Qui dixit ad mulierem. Cur præcepit vobis ds ne comederetis de omni ligno paradisi. Et ait mulier ligni quidem pomum quod est in medio paradisi precepit nobis ds ne comederemus & ne tangeremus illud. ne forte moriamur. Dixit aũt serpens ad mulierem. Nequaquam morte moriemini. Scit enim ds quod in quocũq; die comederitis ex eo aperientur oculi vestri. eritis sicut dii scientes bonum & malum. Vidit igitur mulier quod bonum esset lignum ad vescendum & pulchrum oculis aspectuq; delectabile. tulit de fructu illius & comedit. Dedit quoq; viro suo. & comedit. Et aperte sunt amboꝝ oculi eorum cognouissentq; se esse nudos. consuerunt folia ficus & fecerunt sibi perizomata. Cumq; audissent vocem ds deambulantis in paradiso ad auram post meridiem. abscondit se Adam & uxor eius a facie dñi dei in medio ligni paradisi. Vocauitq; dñs deꝰ Adam. & dixit ei. Vbi es. Qui respondit. Vocem tuam audiui in paradiso & timui eo q̃ nudus sum & abscondi me. Cui ille ait. Quis enim indicauit tibi q̃ nudus es nisi q̃ ex ligno de quo præceperam ne comederes tibi soli locutus sum. De ligno comedisti. Et ille ait mulier quam dedisti mihi sociam dedit mihi de ligno & comedi. Et dixit ds ad mulierem. Quare hoc fecisti. Que respondit. Serpens decepit me & comedi. Et ait ds ad serpentem. Maledictus es inter omnia animantia & bestias que
de terra nascuntur. super pectus tuum gradieris & terram comedes cunctis diebus vite tue. Inimicitias ponam inter te & mulierem & semen tuum & semen illius. Ipsum conteret caput tuum & tu insidiaberis calcaneo eius. Ad mulierem quoq; dixit. Multiplicabo erumpnas tuas & conceptus tuos. In dolore paries filios

ꝙ uẽ mala lelehel pistuꝫ genũ iareth ꝛ
angenos. xxx. annis ꝛ genũ filios ꝛ filias. ⁊ fit ẽ omꝭ dies malalehel. cccxcv.
annis mortuꝰ ẽ. ⁊ uixit iareth. clxxij. annis ꝛ genũ enoch. ⁊ uixit iareth postꝫ genũ
enoch. cccc. annis ꝛ genũ filios ꝛ filias. ⁊ fiũt
oēs dies iareth. cccclxij. annis ꝛ mortuꝰ ẽ. enoch uixit. lxv. annis ꝛ genũ matusalem. ⁊ ambulauit enoch ẽ deꝰ postꝫ
genũ eũ matusalem. ccc. annis ꝛ genuit filios ⁊ filias. ⁊ fiũt oēs dies enoch. ccclxv. annis. ⁊ ambulauit cum deo. ⁊ non erat
apparens quia tulit eum deꝰ. ⁊ uixit matusalem. clxxvij. annis ꝛ genuit lamech. ⁊ uixit matusalem postꝫ genuit eum lamech. dcclxxxij. annis ꝛ genuit filios ⁊ filias. ⁊ fiũt oēs dies matusalem. dcccclxix. annis ꝛ mortuꝰ ẽ. uixit lamech centum. lxxxij. annis ꝛ genuit filium. uocauitq; nomen eius noe. dicens. Iste consolabit nos ab operibꝰ ⁊ labore manuũ nr̃arũ in terra cui maledixit deꝰ. uixit lamech postꝫ genuit noe. dcclxxxv. annis. ⁊ genuit filios ⁊ filias. ⁊ fiũt oēs dies lamech. dcc. lxxvij. annis ꝛ mortuꝰ ẽ. Noe uo cum ingrederet ad annos. ⁊ genuit semechum ⁊ iaphet.

Cumq; cepissent homines multiplicari sup̃ terram ꝛ filias procreassent. uidentes filii dei filias hominũ q̃ essent pulchre accepерunt uxores sibi ex omnibus quas elegerunt. Dixit ꝙ. Non permanebit spūs meus in homine in eternum q̃a caro est. erunt q̃ dies illius centum uiginti annos. Gigantes autem erant sup̃ terram in diebus illis. Postq̃ enim ingressi sunt filii dei ad filias hominum et genuerunt. isti sunt potentes a seculo uiri famosi. Videns aũt deus q̃ multa malicia hominis esset in terra. cunctaq; cogitatio cordis intenta esset ad malum omni tempore. penituit eum q̃ hominem fecisset in terra. ⁊ tactus dolore cordis intrinsecus. delebo inquit homines quos creaui a facie terre. ab homine usq; ad animantia. a reptilibus usq; ad uolucres celi. penitet enim me fecisse eos. Noe uo inuenit gratiam coram deo. Hec generationes noe. noe uir iustus atq; perfectus fuit in generationibus suis. Cum deo ambulauit. ⁊ genuit tres filios. sem. chum. ⁊ iaphet. Corrupta est aũt terra coram deo. ⁊ repleta iniquitate. Cumq; uidisset deus terram esse corruptam. omnis enim caro corrumpebat uiam suam sup̃ terram. dixit ad noe. Finis omnis carnis uenit coram me. Repleta est terra iniquitate a facie eorum. ⁊ ego disperdam eos cum terra. Fac tibi arcã de lignis leuigatis. mansiunculas in arcã facies. ⁊ bitumine linies eam intrinsecus ⁊ extrinsecus. ⁊ sic facies eam. Trecentos cubitos habebit longitudo arce. l. cubitos latitudo illius. ⁊ triginta cubitos altitudo illius. fenestram in arca facies. ⁊ in cubito consummabis summitatem eius. ostium arce pones ex latere. deorsum cenacula ⁊ tristega facies in ea. Ecce ego adducam diluuium aquarum super terram. ut interficiam omnem carnem in qua spiritus est uite subter celum. uniuersa que in terra sunt consumentur. Ponamq; fedus meum tecum. ⁊ ingredieris arcam tu. ⁊ filii tui. uxor tua. ⁊ uxores filiorum tuorum tecum. Et ex cunctis animantibus uniuerse carnis binas introduces in arcam. ut uiuant tecum. masculini. ⁊ femine. De uolucribus. iuxta genus suum. ⁊ de iumentis in genere suo. ⁊ ex omni reptili terre secundum genus suum. bina ex omnibus ingredientur tecum ut possint uiuere. Tolles igitur tecum ex omnibus escis que manducari solent. ⁊ comportabis apud te. erunt tibi tam tibi quam illis in cibum. Fecit ergo noe. ota que precepit illi deus.

Dixitq; dominus ad noe. Ingredere tu. omnis domus tua in arcam. Te enim uidi iustum coram me in generatione hac. ex omnibus animantibus mundis tolle. septena ⁊ septena. masculum ⁊ femellam. De animantibus aũt immundis duo ⁊ duo masculum ⁊ femellam. De uolucribus celi septena ⁊ septena masculum ⁊ femellam ut saluetur semen super terram. Adhuc enim ⁊ post septem dies ego pluam super terram. xl. diebus ⁊ xl. noctibus. ⁊ delebo cunctam substantiam quam fecerim de terra. Fecit ergo noe omnia q̃ mandauerat ei deus. Erat aũt sexcentorum annorum quando diluuii aq̃ inundauerunt sup̃ terram. Intrauitq; noe ⁊ filii eius ⁊ uxor illius. ⁊ tres uxores filiorum eius cum eo in archam pp̃ aquas diluuii. De animantibus quoq; mundis ⁊ immundis. quoq; mundis ⁊ immundis. De uolatilibus celi. ⁊ eorum q̃ mouentur sup̃ terram duo ⁊ duo ingressa sunt ad noe in archam. masculus ⁊ femina sicut preceperat deus noe. Cumq; transissent septem dies. aq̃ diluuii inundauerunt super terram. Anno sexcentesimo uite noe. mense secundo. septimodecimo die mensis rupte sunt omnes fontes abyssi magne. ⁊ cataracte celi aperte sunt. ⁊ facta est pluuia super terram. xl. diebus ⁊ xl. noctibus.

In aliquo loco ubi ligneus est nec
ulsem[a] claus[a] aperiet. Si ejus aper-
tor ubi aper[ie]t ligneus fuerit eum
qui in archam aperiebat animal
sim gens sua immundum erit
suus et omne q[uo]d moueatur sup eam inde
nem sus. Animalia q[ue] lanate et gens
sunum. Immundi sunt omnes quos
in gustu[m] ad nec in archam bina bi-
na ex omi carne in qua erat spes vite
q[uo]rum quod masculus et femina ex
omi carne introier[e] de pecore et ex. Vi
dissit eum ex[s]ecrone. Simili et bovum
um. Vel de cyl. nec. Sup eam et mundi
tiam fuit ad q[uo] ex aliquo archam in ty
pum et ait. Introier[e] eum immundi
rum ad pec[us] et sup fine[m] ter. Egressi
ardua salutis sup ad q[uo] ad q[uo] pulueri n
unte sup eam. Omnia q[ue] in mortal quibus
li unius celo. Et ne eam aubig alien
fuit ad q[uo] sup q[uo] mortal quasq[ue] que
ar. Consumpta est omne caro q[uo] mo
uebatur sup eam. Volucrum animan
bestiar. omiq[ue] repulli q[uo] repunt sup
eam. Remansit noe et q[ui] cum eo in
archa. Obtinuerunt aque terram cen
tum et quinquaginta dies.

VIII

Recordatus est aut deus noe et cuncta a
animantium et omn[i]um q[uo] cum
eo in archa minans duxit spiritu[m] sup
terram et imminute sunt aque. Et clau
si sunt fontes abyssi
et cataracte celi et prohibit[a] pluuie de
celo. Reuersq[ue] sunt aque de terra eunte
et redeunte. Et cepere minui post centum
et. Vicesimo. Et requieuit archa mense sep-
timo. Vicesima mensis super montes armenie
et aque eunte et decrescebant usq[ue]
ad decimum mensem. Decimo enim mense
prima die mensis apparuerunt cacumina mon-
tium. Cumq[ue] transisset. Vicesima
ng nec fenestram arche quam fecerat em
sit corui. Et egredientes non reuer
tebantur. Usq[ue] siccarentur aq[ue] sup terram.
Emisit quoq[ue] columbam post eum ut videret
si iam cessasset aque sup faciem terre. Et
cum non inuenisset vbi requiesceret pes
ejus, reuersa est ad eum in archam. Ad
eum extendit manum ad apprehensam eam
suscepit in archam. Expectansq[ue] alios
vii. dies. Alias emisit columbam de archa. At illa venit ad eum ad
uesperam portans ramu[m] olive virentis
in ore suo. Intellexit g[ue] noe
q[uo]niam cessassent aque sup terram. Et
expectauit nichominus septem alios
dies. Et emisit columbam q[ue] non est ul
tra reuersa ad eum. Igitur sexcentesimo
primo anno vite noe primo mense prima di
e mensis imminute a sup terram. Ape
ruit noe tectum arche et aspexit vidit
q[uo]d superficies esset sup fines ter. Mense
secundo vigesima septima die mensis. Locutus
est aut[em] ad noe dicens. Egredere de
archa tu et uxor tua. Filii tui et uxores fi
lioru[m] tuor[um] tec[um]. Cuncta animantia
que tec[um] sunt de omni carne tam
in volatilib[us] q[uo]m in bestijs et in omnib[us]
reptilib[us] q[uo]e repunt sup terram. Educ tec[um]
et ingredimini terram. Egressi autem noe
et filii eius et uxor ejus et uxores
filior[um] ejus cum eo. Et omnia animan
tia bestiarum reptilia que repunt sup
terram. Et gens suum secundum familias
et egressa sunt de archa. Edificauit autem noe altare domino
et tollens de cunctis pecoribus mundis
et de cunctis volucribus mundis
optulit holocausta super altare. Odoratusq[ue] dominus odorem
suauitatis ait. Non maledicam terre propter
homines. Sensus enim et cogitatus humani cordis in malum pro
ni ab adolescentia sua. Non ergo ultra
percutiam omnem animam viuentem sicut feci. Cunctis diebus terre. Semen et messis. Frigus
et estus. Estas et hyemps. Nox et dies non requiescent.

IX

Benedixit deus noe et filiis ejus et ait ad
eos. Crescite et multiplicamini et im
plete terram. Et detur timor vester et terror
super omnia animalia terre et super omnes volucres
celi et cuncta que mouentur in terra. Omnes
pisces maris manui tue tradita sunt. Et
omne quod mouetur et viuit erit vobis in escam
et sicut olera virentia tradidi vobis omnia
excepto quod carnem cum sanguine non
mandetis. Sanguinem enim animarum ves
trarum requiram de manu cuncta bestia
rum et de manu hominis. De manu viri et
fratris eius requiram animam hominis. Qui effu

effudit sanguinem huanum. Sunt enim sanguis illo. Ad vindictam ab que ratione ? vt. Aut certe ne timuit homicida in primâ fuga tam complere illam. Sed dicit dñs ad noe. Ad filios eius cum eo. Ecce ego statuam pactum meum vobiscum & cum semine vro post vos. Et cum omni animâ q adest vobiscum in volucribus & cunctis iumentis terre tecum & cunctis que egressa sunt de arcâ. Et statuam pactum meum vobiscum. Et non interficietur vltra omnis caro aquis diluvii. Nec erit vltra diluvium dissipans terram. Dixitq; deus. Hoc signum foederis quod ego do inter me & vos & cunctam animam que vobiscum est in cognationes sempiternas. Arcum meum ponam in nubibus & erit signum foederis inter me & terram. Cumq; obduxero nubibus celum apparebit arcus meus in nubibus. Et recordabor pactorum meorum q sunt inter me & vos & omnem animam que vivificat omnem carnem. Nec erunt ultra aque diluvium ad perdendum universam carnem. Erit arcus meus in nubibus. & videbo illum & recordabor foederis sempiterni q pactum sit inter deum & omnem animam viventem omnis carnis que est super terram. Dixit ergo deus ad noe. Hoc erit signum foederis quod constituo inter me & vos omnemq; animam viventem que vobiscum est in cognationes sempiternas. Posuit arcum meum in nubibus & erit signum foederis inter me & inter terram. Cumq; obduxero nubibus celum & apparuerit arcus meus in nubibus. Recordabor pactorum meorum que sunt inter me & vos & omnem animam que vivificat omnem carnem. Nec erunt ultra aque in diluvium ad delendum universam carnem. Erit arcus meus in nubibus. & videbo illum & recordabor foederis sempiterni q pactum sit inter deum & omnem animam viventem omnis carnis que est super terram. Dixit ergo deus ad noe. Hoc signum foederis quod constituo inter me & vos & omnem animam que vobiscum est in cognationes sempiternas. Arcum meum ponam in nubibus & erit signum foederis inter me & inter terram. Cumq; obduxero nubibus celum apparebit arcus meus in nubibus. Et recordabor pactorum meorum q sunt inter me & vos & omnem animam que vivificat omnem carnem. Nec erunt ultra aque diluvium ad perdendum universam carnem. Erit arcus meus in nubibus. & videbo illum & recordabor foederis sempiterni q pactum sit inter deum & omnem animam viventem omnis carnis que est super terram. Dixit ergo deus ad noe. Hoc signum foederis quod constituo inter me & vos & omnem animam que vobiscum est in cognationes sempiternas. Arcum meum ponam in nubibus & erit signum foederis inter me & terram. Cumq; obduxero nubibus celum &

cumq; uxore illius genuit que uelut.

Astend᷑ abram ℣XIIIIo
re egr̃ p̃cepit ei ut egr̃ederet de
terra sua et cognatione sua et de domo patris sui et
ueniret in terram quam ei demonstraturus esset.
Cui promisit quod faceret eum in gentem magnam
et benedicturus esset ei et magnificaturus nomen
eius et in illo benedictum futurum esse omnibus
benedicentibus sibi et maledicturus maledicentibus
ei et benedicendas esse in eo omnes cognationes
terre. Egressus est igitur abram sicut locutus fuerat
ei dñs et ibat cum eo loth. Septuagenarius erat
quando egressus est de haran. Assumpsitq; sarai
uxorem suam et loth filium fratris sui omnemq;
substantiam quam possederant et animas quas fe-
cerant in haran et egressi sunt ut irent in terram
chanaan. Cumq; uenissent in eam pertransiit abram
terram usque ad locum sichimorum usque ad con-
uallem illustrem. Chananeus autem tunc erat in
terra. Apparuit autem dñs abrae et dixit ei. Se-
mini tuo dabo terram hanc. Qui edificauit ibi al-
tare dño qui apparuerat ei. Inde transgressus ad
montem contra occidentalem plagam bethel tetendit
tabernaculum habens bethel ad occidentem et hay
ad orientem. Edificauitq; ibi altare dño et inuocauit
nomen eius. Perrexitq; ultra ambulans et castra
mouens per montana contra austrum. Facta autem
fame in terra descendit abram in egyptum ut ibi
peregrinaretur. Praeualebat enim fames in terra.
Cumq; prope fecisset ingredi egyptum dixit sarai
uxori sue. Noui pulchritudinem tuam mulier. Et
quia egyptii sunt curiosi scribentes de nobis quic-
quid uiderint dicent. Uxor hec est. Et occidentes
me tibi seruabunt. Dic ergo quaeso soror mea es
ut bene sit mihi propter te et uiuat anima mea
propter te. Cumq; ingressus esset abram egyptum
uidentes egyptii mulierem pulchram nimis nun-
tiauerunt principibus pharaonis et laudauerunt
eam apud illum. Et tulit mulierem domus regis
et abram bene usi sunt propter illam. Fuit ei
pecus ouium et armentorum et asinorum. Et ser-
uorum et ancillarum. Sed et asinae et camelorum.
Flagellauit autem dñs pharaonem et domum eius
plagis grauissimis propter sarai uxorem abrae.
Quem accersiens pharao dixit ei. Quid est hoc
quod fecisti mihi. Cur non indicasti mihi quod
uxor tua esset. Quam ob causam dixisti eam esse
sororem tuam ut tollerem eam mihi in uxorem.
Nunc ergo ecce uxor tua accipe eam et uade. Et
mandauit de illo uiris suis. Qui deduxerunt eum
et uxorem eius et omnia que habebat.

Ascendit ergo de egypto ℣XIIIIo
abram ipse et uxor eius et omnia que ha-
bebat et loth cum eo ad austrum. Et plagam
que erat uicina bethel usque ad locum in quo prius
fixerat tentoria inter bethel et hay in loco altaris
quod fecerat ibi prius et inuocauit ibi nomen dñi.
Habebat autem loth qui erat cum abram greges et
armenta et tabernacula. Nec poterat eos capere ter-
ra ut habitarent simul. Erat enim substantia eorum
multa nec habitare simul poterant. Unde orta est
rixa inter pastores gregum abrae et pastores gre-
gum loth. Habitabat autem tunc chananeus et
pherezeus in terra. Dixit ergo abram ad loth. Ne
quaeso sit rixa inter me et te et inter pastores tuos
et pastores meos frat̃ enim sumus. Ecce uni-
uersa terra coram te est. Recede a me obsecro
si ad sinistram ieris ego ad dexteram transibo.
Si tu ad dexteram elegeris ego ad sinistram
pergam. Leuans igitur loth oculos uidit
omnem circa regionem iordanis quae uniuersa ir-
rigabatur. Antequam subuerteret dñs sodomam et
gomorram sicut paradisus dñi et quasi terra egypti u-
sque ingredienti in segor. Elegitq; sibi loth regi-
onem circumiacentem et recessit ab oriente. Diuisi
sunt igitur fratres alter ab altero. Habitauit abram
in terra chanaan. loth uero habitauit in ciuitatibus
circumiacentibus et tetendit tabernacula usque
sodomam. Erant autem uiri sodomite pessimi et
delinquebant coram dño ualde. Dixitq; dñs ad abram
postquam diuisus est ab eo loth. Leua oculos tuos et
uide a loco in quo nunc es ad aquilonem et meridiem
ad orientem et occidentem. Omnem namq; terram
quam conspicis tibi dabo et semini tuo usque in sempi-
ternum. Et faciam semen tuum tamquam puluerem
terre. Si quis potest dinumerare puluerem terre
etiam semen tuum dinumerabitur. Surge et per-
ambula terram in longitudinem et latitudinem eius quam
tibi daturus sum. Mouit igitur tentoria sua abram
et uenit habitauit iuxta conuallem mambre quae est
in hebron. Aedificauitq; ibi altare dño.

Factum est autem ℣XIIIIo
in illo tempore ut amraphel rex sennaar
arioch rex pontus chodorlahomor rex
elamitarum et thadal rex gentium iniuit
bellum contra thogorma regem gentium et contra
regem gomorre et contra regem seboym et contra
regem gentium semeber regem salem et contra
regem bale ipsa est segor. Omnes hi

iuncti in uallem siluestrem que nunc est
mare salsum. Duodecim annis seruierant
chodorlahomor et in tertio decimo anno recesserat
ab eo. Igitur anno quarto decimo uenit chodor-
lahomor et reges qui cum eo erant et percusserunt
raphaim in astaroth carnaym et cum eis
zuzim et emim in saue cariathaim et horreos in
monte seyr usque ad campestria pharan q̃ est
in solitudine. Reuersique sunt et uenerunt ad fontem
mesphat qui nunc cades appellatur et percusserunt
omnem regionem amalechitarum et amorreum qui ha-
bitabant in aseson thamar. Et egressi sunt rex so-
morre et rex gomorre et rex adame et rex
seboym nec non rex bale que est segor
et direxerunt contra eos aciem in ualle siluestri cum
quatuor regibus orientalibus chodorlahomor regem elamitarum et thad
al regem gentium et amraphel regem sennaar et arioch
regem ponti. Quinque reges
autem isti conuenerant siluestrem conuallem
que pertransit torrentem salinarum. Cumq; rex so-
morre et rex gomorre et reges qui cum eis erant
fugerent ceciderunt ibi et qui
remanserant fugerunt ad montem. Tulerunt
autem omnem substantiam sodomorum et gomorre et uniuersa
que erant alimenta eorum et abierunt. Et uidens
hoc abram nepotem fratris sui habitantem
in sodomis et fugientem eos qui fugerant
in sodomis. Et ecce unus qui euaserat nun-
tiauit hebreo qui habitabat in ui-
allem mambre amorrei fratris escol et fratris
aner. Hi enim pepigerant fedus cum ab-
ram. Et cum audisset hebreus captum
esse loth fratrem suum numerauit expedite
trecentos decem et octo uernaculos suos et
persecutus est eos usque dan. Et diuisis contra eos
nocte percussit eos et persequens est eos usque
ad hobam que est ad sinistram damasci. Et reduxit
omnem substantiam. Sed et loth fratrem suum
cum substantia illius reduxit insuper et mulieres
et populum. Egressus est autem rex sodomorum
in occursum eius postquam reuersus est a cede chodorlahomor
et regum qui cum eo erant in ualle saue
que est uallis regis. Melchisedech uero rex salem pro-
tulit panem et uinum. Erat enim sacerdos dei
altissimi benedixitq; abrae et ait. Benedictus abram
deo excelso qui creauit celum et terram
et benedictus deus excelsus qui protexit hostes tuos
de manibus tuis
Et dedit ei decimas ex omnibus. Dixit autem rex sodomorum ad abram. Da mihi animas
quas excussisti mihi. Substantiam uero tuam tolle
tibi. Cui respondit abram. Leuo manum meam
ad dominum deum excelsum possessorem celi ac
terre. Quod a filo subtegminis usque ad corrigiam
calciamenti accipiam de omnibus que tua
sunt ne dicere possis ego diuitem abram. Excepta his que
comederunt iuuenes et partibus uirorum qui

uenerē meum aner ecola manubie
ista accipient ymet filiaz.

XV

Q ui tm̄ fuerit ex eis timo dñi
lubriam dicens. Solu tm̄ lubriam
ego p̄cedā: nq̄ timoꝛi mee cuia magna
mmtitudo. dñe abram. dñe tu ego ut bie
michi? ego quidē abeā sine filiis. filius
aut̄ domꝰ mee iste damasci? eliezer
ad dñm lubriam. Michi aut̄ nō dedisti
semā ecce unaq̄ domꝰ me hēbit me. Statim
timo dñi ad eum dicens. Non ex
bie exibit. sed qui egredietur de uē
tre tue. hic hēbit heredem. Eduxit eum foras
aīt illi. Suspice celum et numā stellas
si potes. et dixit ei. Sic erit semen tuū. Credi
dit lubriam deo et reputatum est ei ad iu
stitiam. Dixit ad eum. Ego sum qui edu
xi te de ur caldeoꝝ ut darem tibi terrā
istam. ut hereditares eam. At ille aīt.
Dñe unde sciā quod possessurus sim eam? Re
spondit ei. Sume mihi uitulam trie
nem et capram trienem et arietem annos
rum. turturē quoq; et columbum. Qui
tollens unūquodq; horum diuisit per me
dium. et contra se alterutrum posuit. aues aū
non diuisit. Descendebant aues ut comede
rent cadauera. et abigebat eas abram. Cum
sol occumbere uellet. stupor inuasit abrā et
horꝛor magnus et tenebrosus inuasit eum.
dictumq; est ad eum. Scito prenosce q̄d
peregrinum futur sit semen tuum in ter
ra non sua. et seruient eis. et affligent eos
quadringentis annis. Verumtamen gentem c
cui serui erunt ego iudicabo. et post hec egredien
tur cum substantia magna. Tu aut̄ ibis ad pa
tres tuos in pace sepelieris in senectute bo
na. Quarta uero etas reuertetur hu
c. Nondum enim complete sunt iniq
tates amorreoꝝ usq; ad p̄sentem. Cum
igit̄ occubuisset sol. et caligo tenebrosa facta esset
clibanus fumans. et lampas ignis tran
siens inter diuisiones illas. In die illo pepi
git dñs pactum cum abram dicēs. Se
mini tuo dabo terram istam a fluuio
egipti usq; ad fluuium magnum euphraten. Cinetheos
cedmonheos. et heteos. et pherezeos. et
raphaim quoq; et amorreos et chananeos et
gergeseos et iebuseos.

XVI

Sarai aut̄ uxor abram non genera
bat ei. Habens ancillam egyptiam nomine
agar. dixit marito suo. Ecce dominꝰ me
us me puerum. ut forte ex ea saltem
ancillam tibi filios suscipiam. cui illa fauit
sermonibus. Cumq; accubuisset abram
iuxta agar concepit. Quam ut uidit
se grauidam. dominā suam. despexit
ad abram. Iniq; agis mihi. ego tibi
ancillam meam in sinum tuum dedi
quę ut concepit. despexit me. Iudi
cet dñs inter me et te. Ait abram. Ecce
ancilla mea in manu tua est. abutere ea
ut libet. Affligente igitur eam sarai fu
gam iniit. Cumq; inuenisset illam an
gelus dñi iuxta fontem aque in solitu
dine que est in uia surr in deserto dixit ad
eam. Agar ancilla sarai unde uenis.
aut quo uadis? Que respondit. A facie sarai
dominę mee ego fugio. Dixitq; ei angelus
dñi. Reuertere ad dominam tuam et
humiliare sub manu eius. Et rursum multi
plicans inquit multiplicabo semen tuum nimis
numerabi ꝑ multitudinē. Adhuc concepi
sti et paries filium uocabis
nomen eius ismael. eo q̄d audierit dñs
afflictionem tuam. Hic erit uelut homo
agrestis manus eius contra omnes et
manus omnium contra eum. et coram
cunctis fratribus suis figet tabernacula. Vocauit aut̄ nomen dñi
qui locutus est ad eum. Tu deus qui
uidisti me. Dixit enim. Et ego hic uidi
posteriora uidentis me. Propterea appella
uit puteum illum. puteū uiuentis me
et aspicientis me. Ipse est inter cades et
berith. Peperit
autem agar abrae filium. quem uocauit
nomen eius ismael. Lxxv. erat annoꝝ
autem abram cū peperit ei agar ismahe

XVII

Postquam uero
nonagenarius nouem annoꝝ esset ei
apparuit dominus. Dixitq; ad eum. Ego de
omnipotens ambula coram me. et esto per
fectus. ponamq; fedus meum inter me et te. et
multiplicabo te uehementer nimis. Cecidit abram
pronus in faciem. Dixitq; ad te. Ego sum.
ponam pactum meum tecum. eris q; pater
multarum gentium. Nec ultra uocabit nomen
tuum abram. sed appellabis abraam. quia
patrem multarum gentium constitui te. Faciamq;
te crescere uehementissime. et ponam in gen
tibus. egrediē de te reges. Et statuam
pactum meum inter me et te et inter
semen tuum post te in progenies suas. Fedus

primo ut sim tecum et semini tui post
eum et dabo tibi et semini tuo omnes regiones
has universas et complebo juramentum quod
spopondi Abrahae patri tuo et multiplicabo
semen tuum sicut stellas caeli et dabo posteris
tuis universas regiones has et benedicentur in
semine tuo omnes gentes terrae quia obedivit
Abraham voci meae et custodivit praecepta mea
mandata mea et legitima mea et habitavit Isaac
in Gerara et interrogaverunt viri loci illius de
uxore eius quae illi esset respondit soror mea
est timuit enim confiteri quod sua uxor esset
existimans ne forte interficerent eum propter
illam quia pulchra erat aspectu valde cumque
tempus longius ibi moraretur prospiciens per
fenestram rex Abimelech vidit eum ludentem
cum Rebecca uxore sua et vocato eo ait manifeste
apparet quod uxor tua sit cur ergo mentita es
ei dixit timui ne morerer propter illam dixit
ei Abimelech quare imposuisti nobis ut posset
facile dormiens vir tuus concumbere mulieri
nostrae et inferre super nos grave peccatum
praecepitque omni populo dicens qui tetigerit
uxorem viri hujus morte morietur seminavit
autem Isaac in terra illa et invenit in ipso anno
centuplum quia benedixit ei Dominus et ditatus
est homo et proficiens ibat atque succrescebat
donec magnificus vehementer fieret habuit
quoque possessiones ovium et armentorum et
familiae plurimae propter quod invidentes ei
Philisthiim omnes fossas quas foderant servi
patris illius Abraham obstruxerunt implentes
eas terra dixitque Abimelech ad Isaac recede a
nobis quia potentior nostri factus es valde
qui discedens inde castra metatus est in torrente
Gerara et habitavit ibi rursumque fodit alios
puteos aquarum quos foderant servi Abraham
patris sui et quos illi destruxerant obturaverunt
Philisthiim post mortem eius vocavitque eos
nominibus quibus pater ejus antea vocaverat
foderunt autem servi Isaac in torrente et
invenerunt puteum aquae vivae sed et hi
contradictum est pastores Gerarae adversus
pastores Isaac dicentes nostra est aqua quam
cum illi contendissent vocavit nomen putei
Calumniam rursum alium fodientes non
contenderunt pro eo unde et vocavit nomen
ejus Latitudo dixitque nunc dilatavit nos
Dominus et fecit crescere super terram ascendit
autem de Bersabee et apparuit ei Dominus in
ipsa nocte dixitque ego sum Deus Abraham
patris tui ne timeas quia tecum sum benedicam
tibi et multiplicabo semen tuum propter
servum meum Abraham aedificavit ibi altare
et invocato nomine Domini tetendit ibi tabernaculum
praecepitque servis suis ut foderent
puteum tertium.

XVIII

Apparuit autem ei Dominus in vallem Mambre sedenti in ostio tabernaculi
[illegible]

Vappropinquauit autem tempus ut moreretur Israel. Vocauit filium suum Ioseph & dixit ei. Si inueni gratiam coram te pone manum tuam sub femore meo & facies mecum misericordiam & veritatem. Ne obsecro sepelias me in Aegypto. Dormiam cum patribus meis. Auferesque me de terra hac & sepelies me in monumento maiorum meorum. Cui ille respondit. Faciam sermonem tuum. Quo iurare mihi inquit. Qui statim iuravit. Adoravit Israel deum conversus ad lectuli caput. Post haec nuntiatum est Ioseph quod pater eius infirmaretur. Qui assumpsit secum duos filios Manasse & Ephraim. Et nuntiatum est seni venit filius tuus Ioseph. Qui confortatus sedere voluit in lectulo. Dixitque ad Ioseph. Deus omnipotens apparuit mihi in Luza quae est in terra Chanaan & benedixit mihi. Et ait ecce ego augebo te & multiplicabo te & erunt ex te turbae populorum. Daboque semen tuum post te terram possessionis sempiternae. Nunc igitur duo filii tui qui nati sunt tibi in terra Aegypti antequam ad te venirem huc ego mei sunt Ephraim & Manasse quasi Ruben & Simeon erunt mihi. Filii autem quos post eos genueris tui erunt & vocabuntur nomine fratrum suorum in possessionibus eorum. Ego autem quando veniebam de Mesopotamia mortua est mihi Rachel in terra Chanaan in via cum adhuc esset regio terra spatium ut pergerem Ephratam & sepelivi eam iuxta viam Bethlehem. Videns autem filios eius ait. Qui sunt isti. Respondit ei filius. Filii mei sunt quos dedit mihi Deus in loco isto. Cui ille. Offer eos inquit mihi ut benedicam eis. Erant enim oculi Israel caligantes propter senectutem & videre non poterat. Quos cum adduxisset Ioseph osculatus eos & complexus ait patri suo. Non arbitror videre me faciem tuam amplius & ecce ostendit mihi Deus semen meum. Tulit ergo eos de manibus patris & adoravit pronus in terram. Et posuit Ioseph filium suum dextera contra sinistram Israel & sinistra contra dextram patris. Et adduxit eos ei. Qui extendens manum dextram posuit super caput Ephraim minoris & sinistram super caput Manasse qui natu maior erat. Benedixitque Ioseph & ait. Deus in conspectu cuius ambulaverunt patres mei Abraham & Isaac Deus qui pavit me a iuventute mea ab eo tempore quo ego sum usque in praesentem diem. Angelus qui eruit me de cunctis malis benedicat pueris istis & invocetur super eos nomen meum & nomina patrum meorum Abraham & Isaac crescantque in multitudinem super terram. Videns autem Ioseph quod posuisset pater manum dextram super caput Ephraim & moleste ferret accepit dexteram patris ut transferret eam super caput Manasse. Dixitque ei. Non sic pater mi quia iste est primogenitus. Circumda dexteram tuam super caput eius. Renuit ille & ait. Novi fili mi novi & iste erit in populum & multiplicabitur. Verumtamen frater eius minor illo erit & semen eius replebit gentes. Benedixit ergo eis in illo tempore dicens. In te benedicet Israel & dicent sit tibi Deus sicut Ephraim & sicut Manasse. Constituitque Ephraim ante faciem Manasse. Locutusque est ad Ioseph. Ecce ego morior & erit Deus vobiscum & reducet vos ad terram patrum vestrorum. Dabo autem tibi partem unam super fratres tuos quam tulit de manu Amorrhaei in gladio meo & arcu meo. Vocavit autem Iacob filios suos & ait. Congregamini ut annuntiem vobis quae ventura sunt in novissimo tempore. Congregamini & audite filii Iacob audite Israel patrem vestrum. Ruben primogenitus meus tu es fortitudo mea & principium doloris mei. Prior in donis prior in imperio. Effervescens aqua non crescas quia ascendisti cubile patris tui & maculasti stratum meum ascendens illud. Simeon & Levi fratres vasa iniquitatis bellantia in habitationibus eorum non intret anima mea in consilium eorum & in coetu illorum non sit gloria mea quia in furore suo occiderunt virum & in voluntate sua suffoderunt murum. Maledictus furor eorum quia pertinax & indignatio eorum quia dura dividam eos in Iacob & dispergam eos in Israel. Iuda te laudabunt fratres tui manus tua in cervicibus inimicorum tuorum adorabunt te filii patris tui. Catulus leonis Iuda ad praedam fili mi ascendisti requiescens accubuisti ut leo & quasi leaena cui suscitabit eum. Non auferetur sceptrum de Iuda & dux de femore eius donec veniat qui mittendus est & ipse erit exspectatio gentium. Alligans ad vitem asellum suum fili mi & ad propagines pullum asinae suae lavabit in vino stolam suam & in sanguine uvae pallium suum. Pulchriores sunt oculi eius vino & dentes lacte candidiores. Zabulon in portu navium habitabit & pertingit usque Sidonem. Issachar asinus fortis accubans inter terminos. Vidit requiem quod esset optima & terram quod esset delectabilis & supposuit humerum suum ad portandum & factus est tributis serviens. Dan judicabit populum suum sicut & alia tribus in Israel. Fiat Dan coluber in via cerastes in semita mordens ungulas equi ut cadat ascensor eius retrorsum. Salutare tuum expectabo Domine. Gad accinctus pugnabit ante faciem eius & ipse accinget dorsum hostium suorum. Aser pinguis panis eius & praebebit delicias regibus. Nephthali cervus emissus & dans eloquia pulchritudinis. Ioseph filius accrescens & decorus aspectu filiae discurrerunt super murum. Sed exacerbaverunt eum & jurgati sunt sagittarii habuitque contentiones adversum eum. Sedit in forti arcus eius & dissipati sunt lacerti manuum illius per manus potentis Iacob. Inde pastor egressus est lapis Israel. Deus patris tui erit adjutor tuus & omnipotens benedicet tibi benedictionibus caeli desuper benedictionibus abyssi iacentis deorsum benedictionibus uberum & vulvae. Benedictiones patris tui confortatae sunt benedictionibus patrum eius donec veniret desiderium collium aeternorum fiant in capite Ioseph & in vertice nazaraei inter fratres suos. Benjamin lupus rapax mane comedet praedam & vespere dividet spolia. Omnes hi duodecim tribus Israel. Haec locutus est ad eos pater eorum benedixitque singulis benedictionibus propriis. Praecepitque eis dicens. Ego appositus sum ad populum meum sepelite me ad patres meos in spelunca duplici quae est in agro Ephron Hethaei contra Mambre in terra Chanaan quam emit Abraham cum agro ab Ephron Hethaeo in possessionem sepulturae. Ubi sepultus est cum Sara uxore sua. Ibi Isaac cum Rebecca uxore sua. Ibi & ego sepelivi Liam. Completoque sermone quo praecipiebat filiis suis contraxit pedes in lectulo & tradidit spiritum & appositus est ad populum suum. Videns autem Ioseph quod pater dormisset in osculo pacis & incubuisset vultui eius flevit flens & osculatus est eum. Praecepitque servis suis medicis ut aromatibus condirent corpus patris. Quibus impletis quadraginta dies. Lugentibus autem Aegyptiis septuaginta dies. Transierunt autem luctus flendi & lamentandi in Ioseph. Locutus est ad familiam Pharaonis. Si inveni gratiam coram vobis loquimini auribus Pharaonis ut dicat. Pater meus adjuravit me dicens. Ecce morior in sepulchro meo quod fodi mihi in terra Chanaan. Ibi me condes. Nunc igitur ascendam & sepeliam patrem meum & revertar. Dixit Pharao. Ascende & sepeli patrem tuum sicut adjuravit te. Ascendit ergo Ioseph ut sepeliret patrem suum. Et ascenderunt cum eo omnes servi Pharaonis majores natu domus illius & universi majores terrae Aegypti. Domus Ioseph & fratres eius & domus patris eius. Parvulos tantum & oves & armenta dimiserunt in terra Gessen. Ascenderunt autem cum eo & currus & equites & turba magna nimis. Venerunt ad aream Atad quae sita est trans Jordanem & planxerunt ibi planctu magno & vehementer. Et fecit Ioseph patri suo luctum septem dierum. Quod cum vidissent habitatores terrae Chanaan dixerunt. Luctus gravis hic Aegyptiis. Unde & vocatum est nomen loci illius planctus Aegyptiorum. Fecerunt ergo filii Iacob sicut praecepit eis. Et portaverunt eum in terram Chanaan & sepelierunt eum in spelunca duplici quam emerat Abraham cum agro in possessionem sepulturae ab Ephron Hethaeo contra Mambre. Reversus est Ioseph in Aegyptum ipse & fratres eius & omnes qui ascenderant cum eo ad sepeliendum patrem suum postquam humatus est.

XIX

Videns autem duo angeli Sodomam ingressi vespere sedentem Loth in foribus civitatis & cum surrexisset ire obviam eis adoravitque pronus in terram. Obsecro inquit domini declinate in domum pueri vestri & manete ibi. Lavate pedes vestros & mane proficiscemini in viam vestram. Et dixerunt. Minime sed in platea manebimus. Compulit illos precibus ut diverterent ad eum. Ingressique domum illius fecit convivium & coxit azymos panes & comederunt. Et priusquam irent cubitum accubuerunt viri civitatis Sodomorum domus circumdata a puero usque ad senem omnis populus simul. Vocaverunt Loth & dixerunt ei. Ubi sunt viri qui introierunt ad te nocte. Educ illos huc ut cognoscamus eos. Egressus ad eos Loth post tergum ostium clausit. Et ait. Nolite fratres mei nolite malum hoc facere. Habeo duas filias quae nondum cognoverunt virum. Educam eas ad vos & abutimini eis sicut placuerit vobis. Dummodo viris istis nihil mali faciatis quia ingressi sunt sub umbra culminis mei. Dixerunt autem. Recede illuc. Et rursus. Ingressus es inquit ut advena in civitate nunquid ut iudicem esse te ipsum magis eum quam eos affligemus. Vimque facientes Loth nimis & prope fregerunt ostium. Extendentes manus viri introduxerunt ad se Loth & clauserunt ostium percutientes hominum parvulos ac maximos ita ut ostium invenire non possent. Dixerunt autem ad Loth. Habes hic quos tuos generos filios aut filias aut quicquid habes in civitate educ de loco hoc. Delebimus enim locum istum eo quod clamor eorum creverit coram Domino qui misit nos ut perdamus illos. Egressus Loth locutus est ad generos suos qui acceperant filias eius & dixit. Surgite & egredimini de loco isto quia delebit Dominus civitatem hanc. Visus est eis quasi ludens loqui. Cumque diluculum esset cogebant eum angeli dicentes. Surge tolle uxorem tuam & duas filias quas habes ne & tu pereas in scelere civitatis. Dum ergo moraretur apprehenderunt viri manus eius & manum uxoris ac duarum filiarum eius eo quod parceret ei Dominus. Eduxerunt eum & locuti sunt. Salva animam tuam. Noli respicere post tergum nec steteris in omni circa regione sed in monte salvum te fac ne & tu simul pereas. Dixitque Loth ad eos. Quaeso domine mi quoniam invenit servus tuus gratiam coram te & fecisti mecum misericordiam magnificans animam meam quam salvasti non possum in monte salvari ne forte adprehendat me malum & moriar. Est civitas proxima ad quam possim fugere quae parva est salvabor in ea. Nonne modica est & vivet anima mea. Dixit ad eum. Ecce in hoc suscepi preces tuas ut non subvertam urbem pro qua locutus es. Festina & salvare in ea quia non possum facere quicquam donec ingrediaris illuc. Ideo vocatum est nomen urbis illius Segor. Sol egressus est super terram & Loth ingressus est Segor. Igitur dominus pluit super Sodomam & Gomorrham sulphur & ignem a Domino de caelo & subvertit civitates has & omnem circa regionem omnes habitatores urbium & cuncta terrae virentia. Respexit autem uxor eius post tergum & versa est in statuam salis. Mane autem consurgens Abraham ascendit locum in quo steterat cum Domino. Intuitusque est contra Sodomam & Gomorrham & universam terram regionis illius vidensque ascendere

re habitauit loth re subuersione urbium
manebat habitabat. ascendit loth re segor
et mansit in monte. duabus quas habebat filiabus
cum eo. timuit enim manere in segor. et mansit in spelunca ipse et due filie eius. Dixit
autem ad minorem. pater senex est
et nullus uir remansit super terram qui possit ingredi ad nos iuxta morem uniuerse
terre. uenite et bibamus eum uino dormiamus
que cum eo. et per hunc modum seruemus de
uirum. per uinum ergo patrem nostrum
mulieres. Alia quoque die dixit maior ad minorem. Ecce heri dormiui cum patre meo. demus
ei bibere uinum et tu ingredere dormies
cum eo. ut saluemus semen de patre nostro. Dederunt et illa nocte bibere uinum. Ingressaque minor filia dormiuit cum patre. Ac
nec nouit quando dormierit nec quando surrexerit. Concepit ergo due filie loth de patre suo. Peperit maior
filium et uocauit nomen eius moab. Ipse
est pater moabitarum usque in presentem diem
Minor quoque peperit filium et uocauit nomen
eius ben ammi. id est filius populi mei. ipse est pater ammonitarum usque hodie.

XX

Profectus autem abraham inde transiuit
in terram austrinam habitauit inter cades et sur et peregrinatus est in gerare. Dixit de sara uxore sua
soror mea est. Misit ergo abimelech rex
gerare et tulit eam. Venit autem deus ad
abymelech per somnium noctis et ait illi. Ecce
morieris propter mulierem quam tulisti. Erat enim
habens uirum. Abymelech autem non tetigerat eam. Ait
Domine numquid gentem ignorantem et iustam
interficies. Nonne ipse dixit mihi. soror mea est.
et ipsa air. frater meus est. in simplicitate cordis mei
et munditia manuum mearum feci hoc
Respondit ad eum deus. Ego scio quod simpliciter
hoc feceris et idcirco custodiui te ne peccares
in me. et non dimisi ut tangeres eam. Sed
et nunc reconcilia uxorem uiro suo. quia propheta est
et orabit pro te. et uiues. Si autem nolueris reddere
scito quod morte morieris tu. et omnia quae
tua sunt. Surgens mane abymelech
uocauit ad se seruos suos. et locutus est
omnia hec in auribus eorum. Timuerunt omnes
uiri nimis. Vocauit autem abymelech abraham et ait
ei. Quid fecisti nobis. quam peccatum
in te. quia induxisti super me et super regnum
meum grandem culpam. opera non fienda
fecisti nobis. Rursumque ipse stultam air. Quid
uidisti ut hec faceres. Respondit abraham. Cogitaui
mecum dicens. forsitan non est timor dei in
loco isto. et interficient me propter uxorem meam
Alias quoque ipse mea soror mea est filia patris mei et non
filia matris mee et duxi eam in uxorem. postquam deduxit me deus de terra peregrinationis
mee ad eam. hanc misericordiam mecum ostendes
quocumque ingressi fuerimus locum dices de me
quia frater tuus sim. Tulit igitur abymelech oues et boues et
seruos et ancillas et dedit abrahm. Reduxitque
illi uxorem suam sare. Et ait. Ecce
terra mea coram te est habita ubi placuerit tibi.
Sare autem dixit. Ecce
mille argenteos dedi fratri tuo ecce ipse tibi erit in uelamen oculorum ad eos qui tecum sunt omnes
et quocumque perrexeris memento te ab hominibus culpa. Orauit autem abraham deum. et sanauit deus abimelech uxorem eius et
ancillas et genuerunt. Concluserat enim dominus omnem uuluam domus abimelech propter sarram uxorem
abraham.

XXI

Visitauit autem dominus sarram sicut promiserat
et implenit quae locutus est. Concepit et peperit filium
senectute sua tempore quo predixerat ei deus.
Vocauitque abraham nomen filii sui quem genuit
ei sara. Isaach. Et circumcidit eum octauo
die sicut precepit ei deus. cum annorum centum esset pater eius.
Hoc quippe erat promissum isaach.
Nutriuit autem. Hisum fecit magnum conuiuium
in die ablactationis sue. Videns
autem sara filium agar egyptie ludentem cum
isaach filio suo. dixit abraham. Ejice ancillam hanc
et filium eius. Non enim erit heres filius ancille
cum filio meo isaach. Pater autem rem grauem
putauit super puero et matre eius. Dixitque
ei deus. Omnia quae dixerit tibi sara audi uocem eius.
quia in isaach uocabitur tibi semen. Sed filium
ancille faciam in gentem magnam quia de semine
tuum est. Surrexit igitur abraham manecte
uellens panem et utrem aque imposuit sare pue
lo eius. et tradidit puerum et matrem illius
ac dimisit eos. Illa autem abiit errabat in deserto
bersabee. Consumpta autem est aqua in
utre abiecit puerum sub uno arborum quae
erant ibidem. Sedensque contra eum procul quasi
per iactum sagitte. Dixit enim. non uideam
morientem puerum. et sedens contra ululatum
ploratum leuauit. Audiuit autem deus

uacem pu. Venitq; angl⁹ dñi agar ō
celo dicēs. Agar agar. Q; respōdit
ei. Ecce hic sum. Dixitq; ei. Non
apponas ultra educere manum
tuam sup puerū neq; facias illi
quicq; Nunc cognoui quia timens
dm tu non pepercisti filio tuo unigenito
p me. Leuauitq; abraam oculos suos
et uidit post tergum arietem inter
uepres hirentem cornibus. Et
abiit abraam et tulit arietem
et obtulit holocaustum pro filio.
Appellauitq; nomen loci illius dominus
uidit. Vnde dicit hodie. In monte dominus
uidebit. Vocauit
autē angl⁹ dñi abraam secūdo de celo. Dicēs.
Per memet ipm iurauī dicit dñs quia fecisti
rem hanc et non pepercisti filio tuo unigenito
p me benedicēs benedicam tibi
et multiplicans multiplicabo semen
tuū sicut stellas celi et ut arenam q est
in ore maris. Possidebit semen tuum
portas inimicorū suoꝝ. Et benedicent in
semine tuo omnes gentes terre quo
niam obedisti voci mee. Reuersus
est abraam ad pueros suos. Abierūt simul
Bersabee
habitauitq; ibi. Factū est post uerba hec
et nunciatū est abraam q melcha quoq; genuisset
filios nachor fratri suo. Vxorē magēiū
primogenitū. Et hus filiū eius. Et
buz fratrem eius. Et emuhel patrem syre
et chasled et azau. Et thalaph et gabaa
et thahas. De concubina uō illius nomine roma
peperit etiā ipa gaon et thaas et ma
dure auō cham. Et vixit sara centum
Xxvii
annis et mortua ē in ciuitate arbe
q est ebron in terra chanaan. Venitq; in
abraam ut plangeret eā et fleret eam. Cūq;
surrexisset ab officio funeris. Locutus est
ad filios het dicēs. Aduena sum et pe
regrinus ap uos. Date mihi ius sepulchri uobiscū
ut sepeliam mortuū meum. Respōderūt
filii heth. Audiuimus dñe. Preceps
deus es ap nos. In electis sepulchris tue
pulchritudinis tumulum mortuorum

Jube uō ponitur in manib⁹ ignem et gladiū
et cū duo pergēt simul. Venit ⁊ filius pri
mus. Et ait ei. Pater mi. At ille respōdit. Quis fi
li mi. Ecce hic duo ligna et ignis. Vbi est
anna holocausti. Dixitq; abraam. Deus
ipse sibi uidebit de hostia holocausti
fili mi. Et gradiebant simul. Cumq; uenissent
ad locum quem ostenderat ei deus. Edificauit ibi
altare et desup ligna composuit. Cumq; ligasset
filium suum et posuisset eum in altari
desuper ligna. Extendit manū apprehēditq;
gladiū ut immolaret filium. Et ecce ā
gelus dñi de celo clamauit dicēs. Abra
am abraam. Et ille respōdit. Ad sum. Dixitq;
ei. Non extendas manū tuā sup puerū neq; facias
ei quicq;. Nunc cognoui quia timens
dm tu non pepercisti filio tuo unigenito p me. Le
uauitq; abraam oculos suos uidit post tergum
aretem inter uepres hirentem cornibus. Et
tulit arietem et obtulit holocaustum pro filio.
Appellauitq; nomen loci illius dominus uidit.
Vnde dicit hodie. In monte dominus uidebit. Vocauit
autē angl⁹ dñi abraam secūdo de celo. Dicēs.
Per memet ipm iurauī dicit dñs quia fecisti rem
hanc et non pepercisti filio tuo unigenito
p me benedicēs benedicam tibi
et multiplicans multiplicabo semen
tuū sicut stellas celi et ut arenam q est
in ore maris. Possidebit semen tuum
portas inimicorū suoꝝ. Et benedicent in
semine tuo omnes gentes terre quo
niam obedisti voci mee. Reuersus
est abraam ad pueros suos. Abierūt simul
habitauitq; ibi. Factū est post uerba hec
et nunciatū est abraam q melcha quoq; genuisset
filios nachor fratri suo. Vxorē magēiū
primogenitū. Et hus filiū eius. Et
buz fratrem eius. Et emuhel patrem syre
et chasled et azau. Et thalaph et gabaa
et thahas. De concubina uō illius nomine roma
peperit etiā ipa gaon et thaas et ma
dure auō cham. Et vixit sara centum
Xxvii
annis et mortua ē in ciuitate arbe
q est ebron in terra chanaan. Venitq; in
abraam ut plangeret eā et fleret eam. Cūq;
surrexisset ab officio funeris. Locutus est
ad filios het dicēs. Aduena sum et pe
regrinus ap uos. Date mihi ius sepulchri uobiscū
ut sepeliam mortuū meum. Respōderūt
filii heth. Audiuimus dñe. Preceps
deus es ap nos. In electis sepulchris tue
pulchritudinis tumulum mortuorum

Xxii

Vce pām genita ē. Factū est
autē postea ut tentaret deus
abraam abraam. Illeq; respōdit ad illum.
Ecce ego. Dixitq; ei. Tolle filiū tuū unigenitum quē
diligis ysaach et uade in terram uisionis atq;
offer eum ibi holocaustum sup unū mon
tium quē monstrauero tibi. Igitur abraam
de nocte surgens stravit asinū suū duxitq;
secū duos iuuenes et ysaac filiū suū
Cūq; concidisset ligna in holocaustum abi
it ad locum quem preceperat ei deus. Die aut⁹ ter
tio eleuatis oculis uidit locum procul. Dixitq; ad pueros
suos. Expectate hic cum asino. Ego et puer illuc
usq; properantes. Postq; adorauerimus
reuertemur ad uos. Tulit quoq; ligna holo
causti et imposuit ysaac filio suo. Ipse uō portabat in manibus ignem et gladiū
cumq; duo pergēt simul. Dixit ysaac patri suo.
Pater mi. At ille respōdit. Quid uis fili mi. Ecce inquit ignis et ligna. Vbi est
anna holocausti. Dixit autē abraam. Deus
ipse sibi uidebit de hostia holocausti
fili mi. Et gradiebant simul. Cumq; uenissent
ad locum quem ostenderat ei deus. Edificauit ibi
altare et desup ligna composuit. Cumq; ligasset
filium suum et posuisset eum in altari
desuper ligna. Extendit manū apprehēditq;
gladiū ut immolaret filium. Et ecce ā
gelus dñi de celo clamauit dicēs. Abra
am abraam. Et ille respōdit. Ad sum. Dixitq;
ei. Non extendas manū tuā sup puerū neq; facias
ei quicq;. Nunc cognoui quia timens
dm tu non pepercisti filio tuo unigenito p me. Le
uauitq; abraam oculos suos uidit post tergum
aretem inter uepres hirentem cornibus. Et
tulit arietem et obtulit holocaustum pro filio.
Appellauitq; nomen loci illius dominus uidit.
Vnde dicit hodie. In monte dominus uidebit. Vocauit
autē angl⁹ dñi abraam secūdo de celo. Dicēs.
Per memet ipm iurauī dicit dñs quia fecisti rem
hanc et non pepercisti filio tuo unigenito
p me benedicēs benedicam tibi
et multiplicans multiplicabo semen
tuū sicut stellas celi et ut arenam q est
in ore maris. Possidebit semen tuum
portas inimicorū suoꝝ. Et benedicent in
semine tuo omnes gentes terre quo
niam obedisti voci mee. Reuersus
est abraam ad pueros suos. Abierūt simul
habitauitq; ibi. Factū est post uerba hec
et nunciatū est abraam q melcha quoq; genuisset
filios nachor fratri suo. Vxorē magēiū
primogenitū. Et hus filiū eius. Et
buz fratrem eius. Et emuhel patrem syre
et chasled et azau. Et thalaph et gabaa
et thahas. De concubina uō illius nomine roma
peperit etiā ipa gaon et thaas et ma
dure auō cham. Et vixit sara centum
Xxvii
annis et mortua ē in ciuitate arbe
q est ebron in terra chanaan. Venitq; in
abraam ut plangeret eā et fleret eam. Cūq;
surrexisset ab officio funeris. Locutus est
ad filios het dicēs. Aduena sum et pe
regrinus ap uos. Date mihi ius sepulchri uobiscū
ut sepeliam mortuū meum. Respōderūt
filii heth. Audiuimus dñe. Preceps
deus es ap nos. In electis sepulchris tue
pulchritudinis tumulum mortuorum

ꝯre pñr. ẽn in monumẽto ei sepeli
ag mbraũ qũ. ꝙ uẽrũ abrahã sal
mraũ pfin ẽre. filiꝰ iureh heth. ꝺñr
ad eũ. ꝙ placeat alẽ uẽre ut sepeliam
mortuũ meũ audiuit me. et in receptu
me apẽ ephron filiũ seor. ut det mihi
pellã eam quã habet in fine agri sui. pecunia digna tradat
mihi eam coram ciuibꝫ meis sepeliam
ibi mortuũ meũ. ephron aũt habitabat in medio filioꝝ
heth. respõdꝺq; ad abrahã in audi
entia ciuiũ qui ingrediebant portã ci
uitatis eius dicens. nequaq̃m dñe mi
hi audi me. ꝙ magꝝ agrũ dabo tibi et spelũcam q̃ in eo ẽ
coram ciuibꝫ filioꝝ populi mei sepeli mortuum tuum. adorauit abrahã coram populo
terre. et locutus est ad ephron coram
audientia plebis. et dixit audi me. da
mihi pecuniam pro agro. suscipe eam et
sepeliam mortuũ meũ in eo. respondit ephron. dñe mi audi. terram
quã petisti dono tibi et spelũcã quã in
ea habet. filiis populi mei dono tibi.
sepeli mortuum tuum. audiuit abrahã ephron. et adorauit coram
populo terre. et locutus est ad ephron
audiente plebe. et dixit ad eum. uerũ
tamen si tu dederis pecuniam me
recipiam agrum. et sepeliam mortuũ meũ in eo. respondit ephron. dñe mi audi. terra
quidem pretiosa est inter me et te.
quid est hoc sepeli mortuũ tuum. et cum
audisset abrahã ephron pondus pecu
niam ephron. pergentibus filiis heth. et
pendente argẽto quod dixerat audi
ente populo. et currente publico. confirmatus
est ager quem emerat ephron de filiis heth coram
cunctis qui ingrediebantur portã ciui
tatis eius. et sepeliuit abrahã sarram uxorem suam in spelunca agri duplicis q̃ respi
cit mambre. hebron ipsa est cha
naan. et confirmatus est ager et arbores eius in termino circũquaq; pertinentes abrahã in possessionem coram filiis heth. et cuncta qui introibant portam ciuitatis illius.
sepelierunt abrahã sarram uxorem suam in spelunca agri duplicis q̃ respi
cit mambre. hebron ipsa est cha
naan. et obiit abrahã senex plenus
dierum. et appositus est populo suo.

XXIIII

Erat autem abrahã senex. et dierum multorum. et benedixerat ei dominus per omnia. dixitq; ad seruum suum seniorem domus eius qui
erat omnibus quæ habebat preponebatur. pone manum tuam subter femur meum ut adjurem te per dominum deum celi et terre. ut non accipias uxorem filio meo de filiabus chananeorum inter quos habito. sed in terram meam et de cognatione mea accipias uxorem filio meo ysaac. respondit seruus ei. forsitan non uelit mulier uenire mecum in terram hanc. numquid reducere debeo filium tuum ad locum de quo egressus es. dixit abrahã. cauе ne quando reducas filium meum. dominus deus celi qui tulit me de domo patris mei et de terra natiuitatis mee. qui locutus est mihi et iurauit mihi dicens. semini tuo dabo terram hanc. ipse mittet angelum suum coram te et accipies inde uxorem filio meo. si autem noluerit mulier sequi te. non teneberis iuramento. filium tamen meum ne reducas illuc. posuit ergo seruus manum sub femore abrahã domini sui. et iurauit illi sermone hac re. tulitq; x. camelos de grege domini sui. et abiit portans de cunctis bonibus eius. et profectus perrexit in mesopotamiam ad urbem nachor. cumq; camelos fecisset accumbere extra oppidum iuxta puteum aquæ uespere quo soliti erant egredi ad mulieres aquam. dixit. domine deus domini mei abrahã occurre obsecro hodie michi et fac misericordiam cum domino meo abraham. ecce ego stabo iuxta fontem aquæ filie habitatorum huius ciuitatis egredientur ad hauriendam aquam. igitur puella cui ego dixero inclina hydriam tuam ut bibam. et illa respondit bibe. quin et camelis tuis dabo potum. ipsa est quam preparasti seruo tuo isaac et per hoc intelligam quod feceris misericordiam cum domino meo. priusquam complerem ultimum sermonem ecce rebecca egrediebatur filia bathuel filii melche uxoris nachor fratris abraham habens hydriam in scapula. puella decora nimis virgoq; pulchrum aspectum nimium. descendit autem ad fontem. implevitq; hydriam ascendebatque. occurrit ei seruus et ait. pauxillum aquæ mihi ad bibendum præbe de hydria tua. at illa respondit. bibe domine mi. celeriterq; deposuit hydriam super ulnam suam et dedit ei potum. cumq; bibisset ille adiecit. et camelis tuis hauriam donec cuncti bibant. effudit ergo hydriam in canalibus et rursum ad puteum cucurrit. atque hauriens omnibus camelis dedit. ille autem contemplabatur eam tacens scire uolens utrum dominus prosperum fecerit iter suum an non. postquam autem bibere cameli precepit uiro aureel aureas appendentes siclos pondo. et decem armillas ponderis siclorum. x. dixit ad eam. cuius es filia. indica mihi. est in domo patris tui locus ad manendum. filia inquit bathuel sum filii melche. quem peperit ei nachor. addidit dicens. palee quoq; et fenum plurimum habemus. et locus ad manendi spatiosus. inclinauit

se lymoch ambulauit dñm̃ in corde. Dixitq; ei
ihu ad dñm̃ meum abraham q̃ non abstulit mi
sericordiam suam a domino suo qui me
ductum me in uia fili dñi mei
ad domum fratris mei. puellam mihi in uxorem
ante filios omnia que habet dominus. Et dixit ad
eum abraham. Ecce terra coram te est. In
qua uis habita. Et filiis ephron
eo quod dixerat. Cumq; ui
disset in auribus eius armillas et manibus so
rori sue. audisset eliezer sermones
hi iurauit ei dicens. Sic faciet mihi deus
hic iurato ei. Ipse enim mittet angelum
suum coram te. et aduc
ad eum. Ingressus domum fili
fratris domini sui. dixit. Puer
dñs meus benedixit mihi. et magnificauit
eum. dedit ei oues et boues. argentum et aurum
mancipia. camelos et asinos. Peperit autem
sara uxor domini mei filium. cui tradidit
omnia que habet. Adiurauitq; me dominus meus
dicens. Non accipies filio meo uxorem de filia
chananeorum in quorum terra habito. sed
ad domum patris mei proficiscere. et de cognatione
mea accipies uxorem filio meo. Ego autem respondi
domino meo. Si noluerit mecum venire mulier
quid faciam. Rursum ait mihi. Angelum suum mittet
mecum. et dirigit viam meam. accipies
uxorem filio meo de cognatione mea et
de domo patris mei. Innocens eris a maledictione mea
cum veneris ad propinquos meos. et non dederint
eam. Venio hodie ad fontem et dico.
Deus dñi mei abraham si direxisti viam meam
in qua nunc ambulo. ecce sto iuxta fontem
aque. et quecumque egressa hauserit aquam
et dixero ei. Da mihi paululum aque de hydria tua
ad bibendum. et dixerit mihi. Tu quoque bibe
camelis quoque tuis hauriam. Ista sit mulier
quam preparauit dominus filio domini mei.
Priusquam complerem orationem meam
apparuit rebecca veniens cum hydria
quam portabat in scapula. descenditq; ad fontem
hausitque aquam. Dixi ad eam. Da mihi paulu
lum bibere. Festinans deposuit hydriam de
humero suo et ait mihi. Tu bibe et camelis tuis
potum tribuam. Bibi et adquieuit camelis
Interrogaui eam et dixi. Cuius filia es. respon
dit filia bathuel filii melche. quem peperit ei
melcha. Suspendi itaq; inaures ad ornā
dam faciem eius. et armillas posui in manibus

buisse. Cumq; audisset dñm̃ huiusce
modi sermones filii domini sui abraham. q̃ dedit illi re
te quecunque habet filium filie dñi sui
filio eius. Ecce ego rem si fortasse nolet mecum
uenire mulier ad terram istam. Reuertar ne filium
tuum ad locum unde egressus es. Dixitq; ei
abraham. Serua ne quando reuertaris filium meum illuc.
dominus celi qui tulit me de domo patris mei
et de terra nativitatis mee. qui locutus est mihi
et iurauit mihi. Semini tuo dabo terram hanc.
ipse mittet angelum suum coram te. et accipies
uxorem filio meo de cognatione mea et
de domo patris mei. Si autem mulier noluerit
venire tecum. eris absolutus a maledictione mea
tantummodo filium meum ne reducas illuc.
Posuit ergo seruus manum sub femore
abraham domini sui. et iurauit ei
super sermone hoc. Tulitq; decem camelos de
grege domini sui. et abiit portans secum
de cunctis bonis eius. et profectus perrexit
in mesopotamiam ciuitatem nachor. Cumq;
fecisset camelos accubare extra oppidum
iuxta puteum aque hora mulierum
egredientium ad hauriendum aquam.
dixit. Domine deus domini mei abraham occurre
quesumus hodie mihi. et fac misericordiam
cum domino meo abraham. Ecce ego stabo
iuxta fontem aque. et filie habitatorum
ciuitatis exibunt ad hauriendam aquam.
Puella cui ego dixero. Inclina hydriam tuam
ut bibam. et illa respondit. Bibe et camelis tuis
dabo potum. hec intelligatur quam preparasti
seruo tuo isaac. et per hoc intelligam quod feceris
misericordiam cum domino meo. Necdum
complebam orationem meam in corde meo.
et ecce rebecca egrediebatur habens hydriam
quam portabat in scapula. descenditq; ad fontem
et hausit aquam. Dixi ad eam. Da mihi paulu
lum bibere. Festinans deposuit hydriam de
humero suo et ait mihi. Tu bibe et camelis tuis
potum tribuam. Bibi et adquieuit camelis
Interrogaui eam et dixi. Cuius es filia. et quis
deus pater tuus. Illa respondit. Filia sum
bathuel filii melche quem peperit ei
mulier nachor. Suspendi itaque inaures ad ornā
dam faciem eius. et armillas posui in manibus

eius. Adorauitq; dominum benedixi
domino deo domini mei abraham q̃ deduxit me re
cte ut acciperem filiam fratris domini sui
filio eius. Ecce nobis si fungare misericordiam et
veritatem cum domino meo. indica mihi. Si autem
aliud placet. dic quid
facere debeam ut uadam ad
dextram siue ad sinistram. Egressa est rebecca
et mutuel. Audito eliezer sermone
fratris et matris puelle et uisis
armillis et manibus sororis
eius. referente rebecca hec locutum
sibi esse virum. reuertit ad
eum qui stabat iuxta camelos
iuxta fontem aque. et ingressus
hospitium. Camelis locum
fecit. paleas dedit et ordeum
camelis. et lauit pedes
eius. et uiros qui cum eo
venerant. Posuitq; coram eis
panes. Qui ait. Non comedam
donec loquar sermones meos.
Dicite inquit. Et ille. Seruus
abraham sum. Dominus
meus benedixit ei
ualde. magnificatusq; est. dedit ei
oues et boues. argentum et aurum
mancipia. camelos et asinos. Peperit autem
sara uxor domini mei filium. cui tradidit
omnia que habet. Adiurauitq; me dominus meus
dicens. Non accipies filio meo uxorem de filia
chananeorum in quorum terra habito. sed
ad domum patris mei proficiscere. et de cognatione
mea accipies uxorem filio meo. Ego autem respondi
domino meo. Si noluerit mecum venire mulier
quid faciam. Rursum ait mihi. Angelum suum mittet
mecum. et dirigit viam meam. accipies
uxorem filio meo de cognatione mea et
de domo patris mei. Si autem mulier noluerit
venire tecum. eris absolutus a maledictione mea
tantummodo filium meum ne reducas illuc.
Posuit ergo seruus manum sub femore
abraham domini sui. et iurauit ei
super sermone hoc. Tulitq; decem camelos de
grege domini sui. et abiit portans secum
de cunctis bonis eius. et profectus perrexit
in mesopotamiam ciuitatem nachor. Cumq;
fecisset camelos accubare extra oppidum
iuxta puteum aque hora mulierum
egredientium ad hauriendum aquam.
dixit. Domine deus domini mei abraham occurre
quesumus hodie mihi. et fac misericordiam
cum domino meo abraham. Ecce ego stabo
iuxta fontem aque. et filie habitatorum
ciuitatis exibunt ad hauriendam aquam.
Puella cui ego dixero. Inclina hydriam tuam
ut bibam. et illa respondit. Bibe et camelis tuis
dabo potum. hec intelligatur quam preparasti
seruo tuo isaac. et per hoc intelligam quod feceris
misericordiam cum domino meo. Necdum
complebam orationem meam in corde meo.
et ecce rebecca egrediebatur habens hydriam
quam portabat in scapula. descenditq; ad fontem
et hausit aquam. Dixi ad eam. Da mihi paulu
lum bibere. Festinans deposuit hydriam de
humero suo et ait mihi. Tu bibe et camelis tuis
potum tribuam. Bibi et adquieuit camelis
Interrogaui eam et dixi. Cuius es filia. et quis
deus pater tuus. Illa respondit. Filia sum
bathuel filii melche quem peperit ei
mulier nachor. Suspendi itaque inaures ad ornā
dam faciem eius. et armillas posui in manibus

uadam ad eum.
Dixitq; mihi. Ne
queas. Sed proficiscere ad domum patris mei
et de cognatione mea accipies uxorem filio meo.
Si autem mulier noluerit sequi me. non
teneberis sacramento. Ego ergo ueni hodie
ad fontem et dixi. Domine deus domini mei abraham
si direxisti viam meam in qua ambulo.
ecce sto iuxta fontem aque. et quecumque
egressa hauserit aquam et dixero ei. Da mihi
paululum bibere. et dixerit mihi. Tu quoque
bibe et camelis tuis hauriam. Ista sit mulier
quam preparauit dominus filio domini mei.
Priusquam complerem orationem meam
apparuit rebecca veniens cum hydria
quam portabat in scapula. descenditq; ad fontem
et hausit aquam. Dixi ad eam. Da mihi paulu
lum bibere. Festinans deposuit hydriam de
humero suo et ait mihi. Tu bibe et camelis tuis
potum tribuam. Bibi et adquieuit camelis
Interrogaui eam et dixi. Cuius es filia. et quis
deus pater tuus. Illa respondit. Filia sum
bathuel filii melche quem peperit ei
mulier nachor. Suspendi itaque inaures ad ornā
dam faciem eius. et armillas posui in manibus
eius. Adorauitq; dominum benedixi
domino deo domini mei abraham q̃ deduxit me re
cte ut acciperem filiam fratris domini sui
filio eius. Ecce nobis si fungare misericordiam et
veritatem cum domino meo. indica mihi. Si autem
aliud placet. dic quid
facere debeam ut uadam ad
dextram siue ad sinistram. Egressa est rebecca
et mutuel. Audito eliezer sermone
fratris et matris puelle et uisis
armillis et manibus sororis
eius. referente rebecca hec locutum
sibi esse virum. reuertit ad
eum qui stabat iuxta camelos
iuxta fontem aque. et ingressus
hospitium. Camelis locum
fecit. paleas dedit et ordeum
camelis. et lauit pedes
eius. et uiros qui cum eo
venerant. Posuitq; coram eis
panes. Qui ait. Non comedam
donec loquar sermones meos.
Dicite inquit. Et ille. Seruus
abraham sum. Dominus
meus benedixit ei
ualde. magnificatusq; est. dedit ei
oues et boues. argentum et aurum
mancipia. camelos et asinos. Peperit autem
sara uxor domini mei filium. cui tradidit
omnia que habet. Adiurauitq; me dominus meus
dicens. Non accipies filio meo uxorem de filia
chananeorum in quorum terra habito. sed
ad domum patris mei proficiscere. et de cognatione
mea accipies uxorem filio meo. Ego autem respondi
domino meo. Si noluerit mecum venire mulier
quid faciam. Rursum ait mihi. Angelum suum mittet
mecum. et dirigit viam meam. accipies
uxorem filio meo de cognatione mea et
de domo patris mei. Si autem mulier noluerit
venire tecum. eris absolutus a maledictione mea
tantummodo filium meum ne reducas illuc.
Posuit ergo seruus manum sub femore
abraham domini sui. et iurauit ei
super sermone hoc. Tulitq; decem camelos de
grege domini sui. et abiit portans secum
de cunctis bonis eius. et profectus perrexit
in mesopotamiam ciuitatem nachor. Cumq;
fecisset camelos accubare extra oppidum
iuxta puteum aque hora mulierum
egredientium ad hauriendum aquam.
dixit. Domine deus domini mei abraham occurre
quesumus hodie mihi. et fac misericordiam
cum domino meo abraham. Ecce ego stabo
iuxta fontem aque. et filie habitatorum
ciuitatis exibunt ad hauriendam aquam.
Puella cui ego dixero. Inclina hydriam tuam
ut bibam. et illa respondit. Bibe et camelis tuis
dabo potum. hec intelligatur quam preparasti
seruo tuo isaac. et per hoc intelligam quod feceris
misericordiam cum domino meo. Necdum
complebam orationem meam in corde meo.
et ecce rebecca egrediebatur habens hydriam
quam portabat in scapula. descenditq; ad fontem
et hausit aquam. Dixi ad eam. Da mihi paulu
lum bibere. Festinans deposuit hydriam de
humero suo et ait mihi. Tu bibe et camelis tuis
potum tribuam. Bibi et adquieuit camelis
Interrogaui eam et dixi. Cuius es filia. et quis
deus pater tuus. Illa respondit. Filia sum
bathuel filii melche quem peperit ei
mulier nachor. Suspendi itaque inaures ad ornā
dam faciem eius. Jeamq; quaq; gen.

salutare nostrum. Filii autem Iuniur ausonium
maxillam leonum. Arcubo er maxilla
eorum q̄ appuit oppressa et cecha abscon-
dita. Unde hi filii erebuntur. Rām abra-
hum cum q̄ pollicitus ē ysaac filio ac se-
mini. Iacob autem ysaac filio ac se-
mini. Ab ysaac filio suo. Dum ad hunc pertinet
ac ad plagam australem sunt autē ex
ac eis. Exer. Anna interpretatur motus
ā inquietare uel profectus eminens
plena dicit. Congregans q̄ ad plin su-
um. Separatus autem ysaac ab angel.
filii sui in spelunca duplici q̄ sita ē in
gro ephron. filii segor hethei q̄ habi-
mantes in terra illa. Et sepe-
lierunt eum abraham et sarra uxor
ei ysaac et rebecca uxor eius. Et postquam
illo defunctus est abraham adiecta ē ad
populum suum benedixit deum q̄ habi-
tauit iuxta puteum nomine nouissime
uocitē. Hec ē generatio ysmael filii
abraham q̄m peperit ei agar egyptia fa-
mula sare. Hec nomina filiorum eius iuxta
cognationes suas. Primogenitus ysmael
nabaioth deinde cedar. adbeel. mabsam.
Dumam quoque et massa. Adad et thema. Itur. naphyse et
dema. Iste filii ysmahel. Et nomina
per castella et oppida eorum. Duodecim
principes per tribus suas. Annorum vero
ysmahel. cxxxvii. Et defecit et mortuus ē
et appositus ad populum suum. Habitauit au-
tem ab euila usque ad sur q̄ respicit egyptum in
quantum adiungeris ad assyrios. Contra
fratres suos cadauit. Et gressus ē ysmael filius
abraham. Abraham genuit ysaach. Et
isaac erat annorum quadraginta cum
duxit rebeccam filiam bathuel syri de
mesopotamia sororem laban syri. Et
oravit isaac dominum pro uxore sua eo q̄d esset sterilis. Et exaudivit
eum dominus et concepit rebecca. Et collide-
bantur infantes in utero eius. Et ait. Si sic mihi
futurum erat quid necesse fuit concipere.
Et perrexit ut consuleret dominum. Et dixit ei dominus
duo gentes in utero tuo habentur duo populi ex
utero tuo dividentur. populus populum superabit et maior minori
seruiet. Impleti sunt dies ut pareret. Et ecce gemini in utero eius
habebantur. Et primus egressus est
rufus totus quasi pallio hispido. Et vocatum est nomen eius esau. Post
hunc egredit qui tenebat plantam fratris manu
sua. Et vocatum est nomen eius iacob. Sexagesimo
autem anno natus erat eis. Cumque adolevissent
venit esau peritus venandi homo agricola. Iacob autem vir s
simplex habitans in tabernaculis. Dilexit autem isaac esau eo q̄d de venatione
eius vesceretur. Rebecca diligebat iacob. Coxit autem iacob pulmentum. Venit q̄dam de agro lassus. Et ait iacob ad eum
Da mihi de coctione ista quia lassus sum. Quam ob rem vocatum est nomen eius edom. Cui dixit iacob. Vende
mihi primogenita tua. Ille respondit. Ecce
morior q̄d mihi prosunt primogenita. Dixit iacob. Iura ergo mihi. Iuravit esau et vendidit primogenita
sua fratri. Iacob autem dedit panem et lentis edulium. Et
comedit bibit et abiit pusillanimis q̄ primogenita
non curavit. XXVI.

Orta autem fame super terram post eam sterilitatem
que acciderat in diebus abrahā. Abiit
ysaac ad abimelech regem palestinorum
in gerram. Apparuit autem ei dominus et dixit ei
ne descendas in egyptum. Habita in terra quam dixero tibi. Peregrinare in ea. Et ero tecum et benedicam
tibi. Tibi enim et semini tuo dabo universas
regiones has. Complens iuramentum quod pepigi abraham patri tuo. Et multiplicabo semen tuum
sicut stellas celi. daboque semini tuo universas regiones has. Et benedicentur in semine tuo
omnes gentes terre. Eo q̄d obedierit abraham voci meę
et custodierit precepta mandata legitima et iustificationes meas. Habitauit ergo isaac in gerara. Cumque interrogarent homines loci uxorem eius dixit
soror mea est. Timuit enim confiteri eam suam dicens ne forte interficerent eum propter uxorem
eo quod pulchre esset aspectu. Cumque prolixius tempus ibi moraretur prospiciens abimelech rex palestinorum
per fenestram vidit eum ludentem cum uxore sua. Accersitoque eo ait
manifestum est quod uxor tua sit. cur mentitus es sororem esse tuam. Respondit. Timui ne morerer propter eam. Dixit
quoque abimelech. Cur imposuisti nobis. Potuit
quispiam de populo cum uxore mea rem
dolose agere nec grande peccatum posses omni populo inducere. Precepitque omni
populo dicens. Qui tetigerit virum istius aut uxorem
eius morte morietur. Seminavit autem isaac in terra illa et invenit in centuplum hordeum. Benedixit
ei dominus et locupletatus est et ibat proficiens atque succrescens donec magnus vehementer
efficeretur. Habuit quoque possessiones ovium
et armentorum familiam plurimam. Odio habuerunt
eum palestini et puteos quos foderant servi
patris illius obstruxerunt implentes humo nimirum ut ipse abimelech
diceret ad ysaac. Recede a nobis quia potens

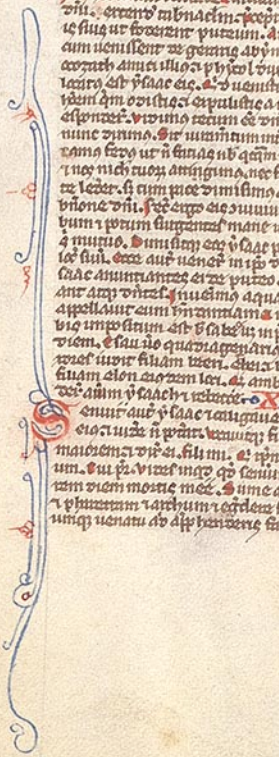

cidere nobis fecit esse valde. Et ille discedens
ut veniret ad torrentem gerare habitat
eius ibi. Rursum fodit alios puteos quos fo-
derant sui patris illius abraham et quos illo
mortuo olim obstruxerant philistini. Et
appellavitque eos iisdem nominibus quibus antea pa-
ter eius vocaverat. Foderunt in torrente et re-
perierunt aquam viuam. Sed ibi iurgium
fuit pastorum gerare adversus pastores ysaac
dicentium nostra est aqua. Quam obrem
nomen putei ex eo quod accidit vocavit calu-
pniam. Foderunt et aliam et pro illo quoque rixa-
ti sunt. Appellavitque eum inimicitias. Profectus
inde fodit alium puteum pro quo non contende-
runt. Itaque vocavit nomen loci illius latitudo di-
cens. Nunc dilatavit nos dominus et fecit crescere super
terram. Ascendit autem ex illo loco in bersabe
ubi apparuit ei dominus in ipsa nocte dicens. Ego
sum deus abraham patris tui noli metuere
quia tecum sum. Benedicam tibi et multiplicabo
semen tuum propter servum meum abraham.
Itaque hedificavit ibi altare et invocato nomine
domini. Extendit tabernaculum. Precepitque servis
suis ut foderent puteum. Ad quem locum
cum venissent de gerare ab ymelech et
ocozach amici illius et phycol dux militum
locutus est ysaac eis. Quid venistis ad me
hominem quem odistis et expulistis a vobis. Qui re-
sponderunt. Vidimus tecum esse dominum et ideo
nunc diximus. Sit iuramentum inter nos et vi-
ramus fedus ut non faciatis nobis quicquam mali sicut
et nos nichil tuorum attingimus. Nec fecimus quod
te lederet. Sed cum pace dimisimus auctum
benedictionis domini. Fecit ergo eis convivium et pos-
tibus et potum surgentes mane iuraverunt
sibi mutuo. Dimisitque eos ysaac pacifice in
locum suum. Ecce autem venerunt in ipso die filii ysaac
annuntiantes ei de puteo quem fodi-
ant atque dixerunt. Invenimus aquam. Quam
appellavit eum hebdomadam et nomen ur-
bis impositum est bersabe ut in presentem
diem. Esau vero quadragenarius duxit u-
xores iudit filiam beeri. Ethei et basemat
filiam elon eiusdem loci. Quae ambe offen-
derunt animum ysaach et rebecce.

XXVII

Senuit autem ysaac et caligaverunt oculi
eius et videre non poterat. Vocavitque filium suum
maiorem et dixit ei. Fili mi. Qui respondit. Ad su-
um. Tui pater. Vides inquit quod senuerim et ignoro
rem diem mortis mee. Sume arma tua
et pharetram et archum et egredere foras. Et
cum venatu ad apprehendendum fac michi
inde pulmentum sicut velle me nosti et af-
fer mihi ut comedam et benedicat tibi anima
mea antequam moriar. Quod cum audisset rebec-
ca et ille abisset in agrum ut expleret iussio-
nem patris. Dixit rebecca filio suo iacob
audivi patrem tuum loquentem cum esau fratre
tuo et dicentem ei. Affer mihi de venatione tua
et fac cibos ut comedam et benedicam tibi cor-
am domino antequam moriar. Nunc ergo fili mi
adquiesce consiliis meis et pergens ad gregem
affer mihi duos edos optimos ut faciam
ex eis escas patri tuo quibus libenter vescatur
Quas cum intulerit et comederit benedicat tibi
antequam moriatur. Cui ille respondit. Nosti
quod esau frater meus pilosus est et ego lenis. Si
autem tractaverit me et sensit timeo ne re-
putet quod voluisse illudere et inducat super me
maledictionem pro benedictione. Ad quem mater. In me
sit ista maledictio ait fili mi. Tantum audi
vocem meam et pergens affer que dixi. Abiit
et attulit. Deditque matri. Parvit illos cibos
sicut noverat velle patrem illius et vestibus es-
au valde bonis quas apud se habebat domi
induit eum. Pelliculasque edorum circum-
dedit manibus et colli nuda protexit. Deditque
pulmentum et panem quem coquerat dedit. Qui bu-
latis dixit pater mi. Et ille respondit. Audio. Quis
es tu fili mi. Dixit iacob. Ego sum esau
primogenitus tuus feci sicut precepisti mihi. Sur-
ge sede et comede de venatione mea ut
benedicat mihi anima tua. Rursum ysaac
ad filium suum. Quomodo inquit tam cito
invenire potuisti fili mi. Qui respondit. Vo-
luntas dei fuit ut cito mihi occurrerit quod
volebam. Dixitque ysaac. Accede huc
ut tangam te fili mi et probem utrum tu
sis filius meus esau an non. Accessit ille
ad patrem et palpato eo dixit ysaach. Vox
quidem vox iacob est. Sed manus manus
esau. Et non cognovit eum quia pilose manus
similitudinem maioris expresserant. Bene-
dicens ergo ait illi tu es filius meus esau
respondit. Ego sum. At ille. Offer mihi
inquit cibos de venatione tua fili mi. Ut
benedicat tibi anima mea. Quos cum oblatos co-
medisset obtulit ei et vinum. Quo hausto dixit ad eum. Ac-
cede ad me et da mihi osculum fili mi. Accessit
et osculatus est eum. Statimque ut
sensit vestimentorum illius fragrantiam be-
nedicens ait. Ecce odor filii mei sicut odor
agri pleni cui benedixit dominus. Det tibi deus de

rore celi et de pinguedine terre habundantia
frumenti vini et olei et servient tibi populi et adorent
te tribus. Esto dominus fratrum tuorum et incurvent
tibi ante te filii matris tue. Qui maledixerit
tibi sit maledictus et qui benedixerit tibi benedictionibus
repleatur. Vir ysaac sermonem impleverat
et egressus iacob foras venit esau et cecus
usque de venatione tibi. Intulit pater dicens
Surge pater mi et comede de venatione filii
tui ut benedicat mihi anima tua. Dixitque ei ysaac
Quis enim es tu? Respondit. Ego sum filius
tuus primogenitus esau. Expavit ysaach
stupore vehementi et ultra quam credi potest
mirans ait. Quis ergo ille est qui dudum captam
venationem attulit mihi et comedi ex omnibus
priusquam tu venires et benedixi ei et erit
benedictus. Audiens esau sermonibus patris tui
ut clamore magno et consternatus ait. Benedic
et mihi pater mi. Qui ait. Venit germanus tu
us fraudulenter et accepit benedictionem tuam. At
ille subiunxit. Iuste vocatur nomen eius
iacob. Supplantavit enim me en altera vice
primogenita mea ante tulit et nunc secundo sub
ripuit benedictionem meam. Rursumque ait ad
patrem. Numquid non reservasti mihi ait unam
benedictionem? Respondit ysaach. Dominum tuum illum
constitui et omnes fratres eius servituti illius subiugavi
frumento et vino stabilivi eum. Vt tibi fili
mi post hec ultra quid faciam. Iam unam
inquit tantum benedictionem habes pater. Michi quoque
obsecro ut benedicas. Cumque ululato magno
flet mortuus ysaac dixit ad eum. In pin
guedine terre et in rore celi de super erit
benedictio tua. Vives gladio et fratri tuo servies
Tempusque veniet ut excutias et solvas
iugum de cervicibus tuis. Horrat semper esau
iacob pro benedictione qua benedixerat ei pater. Di
xitque in corde suo. Venient dies luctus
patris mei et occidam fratrem meum iacob. Nun
tiata est autem hec rebecce. Quam mittens
vocans iacob filium suum dixit ad eum.
Ecce esau frater tuus minatur tibi ut occidat
te. Nunc ergo fili audi vocem meam et con
surgens fuge ad labam fratrem meum in a
ram. Habitabisque cum eo dies paucos donec
requiescat furor fratris tui et cesset indignatio
eius. Obliviscatur eorum que fecisti me
um. Postea mittam et adducam te inde
huc. Cur utraque orabor filio in uno die?
Dixit quoque rebecca ad ysaac. Tedet me vite
mee propter filias heth. Si acceperit iacob uxo
rem de stirpe huius terre nolo vivere. XVIII

Vocavit itaque ysaac iacob et benedixit eum pre
cepitque ei dicens. Noli accipere coniugem de
gente canaan. Sed vade et profiscere in meso
potamiam syrie ad domum bathuel patris matris
tue et accipe tibi uxorem de filiabus laban
avunculi tui. Deus autem omnipotens benedicat tibi et cres
cere te faciat atque multiplicet ut sis in tur
mas populorum et det tibi benedictiones abraham et se
mini tuo post te. Ut possideas terram peregrinatio
nis tue quam pollicitus est avo tuo. Cumque di
misisset eum ysaac profectus venit in meso
potamiam syrie ad labam filium bathuel sy
ri fratrem rebecce matris sue. Videns autem esau
quod benedixisset pater suus iacob et misisset eum in
meso potamiam syrie ut in uxorem duceret.
Et quod post benedictionem precepisset ei dicens. Non accipi
es uxorem de filiabus canaan. Quodque obediens
iacob pro patre suo et in syriam pro bane quoque
quod non ubenter aspiceret filias canaan pater eius
ivit ad ysmaelem et duxit uxorem absque
his quas prius habebat mahelech filiam ysma
el filii abraham sororem nabaioth. Ingressus
iacob de bersabee pergebat aram. Cumque
venisset ad quendam locum et vellet in eo requie
scere post solis occubitum tulit de lapidibus qui
iacebant et supponens capiti suo dormivit in eo
dem loco. Vidit in somnis scalam stantem
super terram et cacumen illius tangens celum. An
gelos quoque dei ascendentes et descendentes o
sunt eam et dominum innixum scale dicentem sibi. Ego
sum dominus deus abraham patris tui et deus ysaac. Ter
ram in qua dormis tibi dabo et semini tuo post
te. Erit semen tuum quasi pulvis terre. Dilata
beris ad orientem et occidentem septentrionem et meri
diem et benedicentur in te et in semine tuo
cuncte tribus terre. Ero custos tuus quocumque pro
ceperis et reducam te in terram hanc. Nec dimittam
nisi complevero universa que dixi. Cumque evigilasset
iacob e somno ait. Ne dominus est in loco isto
et ego nesciebam. Pavensque. Quam terribilis
est inquit locus iste. Non est hic aliud nisi do
mus dei et porta celi. Surgens vero mane tu
lit lapidem quem supposuerat capiti suo et erexit
in titulum fundens oleum de super. Appellavitque no
men urbis bethel que prius luza vocabatur. Vo
vit in votum dicens. Si fuerit deus mecum
et custodierit me in via per quam ambulo et
dederit mihi panem ad vescendum et vestem
ad induendum. Reversusque fuero prospere ad domum
patris mei erit mihi dominus in deum et lapis iste quem
erexi in titulum vocabitur domus dei. Cuncto
rumque dederis mihi. Decimas offerens tibi.

que

XXIX

Pw fuge g̃ iacob uenit ad ãm ouem alem: auuir puteum ag̃. nalg; ggreg ouũ amalmoꝝ ut̃m cũ ilam ꝑ ire clauz bitum. q uisq; emr ut̃ ẽg ouilꝺ o ggreg uoluũt lapidem ꝑ ꝑ ꝑ

filiū v̄r aut. Dic̄ ꝺ̄ mcrem ⁊ qrē ꝺ̄
allam mam mr me. Appllauit nom illo
ꝺ̄ ſcm. Dubium ꝛ ꝺ̄ ſcm ⁊ ſr ſuū
filiū ꝑ aut. Dmā ⁊ ꝺ̄ ꝙ mcrem ⁊ ſr
mcū ꝺ̄ mam mr ⁊ ꝺ̄ ꝙ genium ⁊ ſr
filiū. Et mcrem appllauit nomiā ꝓ bon
filiū. Ꝑ ꝑpit filiam ꝓ ſe vidam. Mcrem ⁊
mr michel cmuꝛū ⁊ ama ꝑ uit ullam
illo. Ꝺ̄ ꝺ̄ ꝑpit filiū ꝺ̄ ſcm. Ab filiū
ꝺ̄ ꝓ pium mam. Nucam nom illo ꝙ
ſcpl ꝺ̄ ſcm. Ardac m ꝙ filiū alim. Pa
ꝛ ad ꝺ̄ ſcpl. Vñ iacob ſcd filiū. Dmitte
me ꝙ ſcdm ad patrē mam ⁊ ad fratrē mm
am. Et mi qrēs ꝺ̄ mitte me ꝑ qđ ſm
mchi ꝛ ſim. Tu ad me ꝺ̄ ſi ſuꝛ ⁊ ſr ꝺ̄
ſuꝛ. Ait ei labm. Nuc ſim ſcm ⁊ ſr
pcm me. Et uidit ꝺ̄ ꝙ ꝺ̄ ꝺ̄ ſr in
ſpē ⁊. Cōfitebꝛ mcrem ⁊ ait ꝙm ama
ar ille ſpūs. Ꝺ̄ me ſi ꝙđ ille filiū mea
ꝺ̄ mi ⁊ mihi ꝺ̄ ꝓ ſilio ſua. Ego
ꝺ̄ ſuꝛ ⁊ ꝺ̄ ſuꝛ ⁊ ꝺ̄ ſuꝛ ⁊

cumq; abisset tam ire q̃m omia q̃ uuq;
ero eius ad ne manu filio p̃ris o mo
rem galaad, nunciatum ē raban rie ē
o q; fugerat iacob. et assumpto filio su
p̃sequit ē eum diebo septem p̃ uiā
in montem galaad. uenit in dominio ci
uitatem ē dñi. Cui ne q̃m aste iacob
iacob dam iacob erexerat in monte ga
laadem. Cui ille sequit eum ē filio sui
in eo monte galaadh fixit tentoriū. Q
uiq; raban iacob q̃ ita egisset ut clam me abi
ret filiasq; mas q; captiuas gladio? Cer
te ignoranti me fugā uoluisti nec mihi ci
re uoluisti p̃sertim cū grauio? cannas
tui pamq; tui mihi? non es passus ut osc
culari filiae meę et filiis. Stulte me
gessisti. Ne uā q̃m mano mā tuę
de ē malum si q; p̃ce nu ei tibi uerū. at
ue ne lasse eum iacob q̃m uno. Si tu
ad uxē ire cupiebas desiderio ē tenē
mos pāq; tui. cur furtes ee mee. Q
iacob. Ex timore p̃ fui ne mihi
auferres filias tuas. Q aut furtū
me arguis. ap̃ quo; inuenie tu quic
quā de rebus tuis. Scruta re q̃cūq;
uoluerit inuenie ap̃ me ex aduc
sis ibi q; michel fuerit de rebus tuis. Iugē
sq; ira iacob rabā qui la iacob ī tuto
q; simulo non inuen. Egressq; rabā ī
tentoriū michel illa festinās ab hoste p̃
posita subse stupā camelis sedē re fē. Scru
tatusq; oēm tentoriū ma nichil inuenit
de hac. Ait ille sciat dñs mi q; coram te as
surgere neq; eq; uerā sic uenerā ī me
acerē michi. Sic rabā solatiū adhi
bens ait. Tamen q; iacob ea uigilia aut
uam ob culpam mā ab hoste p̃mīsti ce
ruicib? p̃ me scrutato oē oēm supelle
ctilem mām. Q uinuenisti de cunctis su
is domus tuę? pone h̄ coram fratribo meis et
tuis ut iudicent inter me et te. Iacob. xx.
annis fui tecū oues tuę caprę sterę non
fuerūt. Arietes gregis tui non comedi nec ea
pellem ostendi tibi. Ego ipse eā de re
bus meis quęrebā furtum pridie aut hesternū
quęrebas. Sic nocturnis estu urebar gelu. fugie
bant? sopno ab oculis meis. Sic per xx. an
nos in domo tua seruiui tibi. quatuordecī p
filiabo tuar. et sex p gregibo tuis. Immutasti que
q; mercedem meam. x. uicibo. Nisi deus pris
mi abrahā timor isaac? p̃sidebat michi. Forsitan me nudū dimisisses. Afflictionem
meā laboremq; manuū meaq; respexit deus
arguitq; te heri. Et ait rabā. Filie? filii?
gregesq; mei oīa q̃cūq; mā q̃. Quid possu
mus facere filiis? nepotibo tuis? Eamus et
ama fedus ut sit in testimoniū inter me
te. Tulit ergo iacob lapidem erexit eū ī
titulū. Dixitq; fratribo suis. Afferte lapi
des. Q congregates fecere tumulū comes
unt? super eū. Et uocauit rabā tumulū te
stē iacob? a suis testimoniū uocatur p
pter ē lingue diuersitate. Dixit rabā. Tu
mulus iste testis ē inter me et te hodie. Et
ideo appellatū ē nomen eius galaadh. et tu
mulo testis. Et arcē rabā. Mons ecce tu
mulus iste quē erexi inter me et te. Testis
est? ē lapis iste quē sanctificauī inter me
et te. Deus nachor et deus patrū eorū iudi
cet inter nos deus patris eor. Et iurauit iacob
p timorē patris sui ysaac. Immolauitq; iacob
hostiā in monte. uocauitq; fratres suos ut
ederent panem. Q ē cōmedissent panē steri
lauerūt ibidem. Et cū diluculo surrexisset
rabā osculatus filios filiasq; suas benedixit
eis. Et reuersus ē in locū suū.

CAPVT XXXII

Iacob uo abire mālt q̃cūq; sibi occur
rerēt obuiam angeli dei. Q cūm ui
disset ait. Castra dei sūt hęc. Et appellauit no
men loci illius manaym. i. castra. Misit
autē nūcios ad esau fratrē suū in terrā seir in regione edom mandans eis
dicens. Sic loquimini dño meo esau. hec
mandat seruus tuus iacob. Apud labam peregrinatus sum
fui usq; in p̃sentem diem. Et habeo boues
asinos greges oues ancillas. Et misi nūcium
ad te domine meum ut inuenire gratiam
in oculis tuis. Reuersi sunt nuncii ad iacob di
centes. Venimus ad esau fratrem tuum et
ecce ipse in occursum tibi q̃dringentis uiris.
Timuit iacob valde et pauit diuisit
que populum qui secum erat. greges quoq; et
armenta et camelos in duas turmas dicens. Si uenerit esau ad unam
turmā et percusserit eam. alia turma q̃
reliqua est saluabit. Dixit quoq; deus
patrum meorum abrahā et patris mei ysaac dñe
qui dixisti mihi redi in terrā tuam et

placebo

m in una à due cubitum. Hæ sunt habitacula
eius iacob. in quibus habitauit pater eius
in terra chanaan. Hæc sunt generationes
iacob. Ioseph cum esset annorum sedecim pas-
cebat oues cum fratribus suis adhuc puer cum filiis
bale & zelphe uxorum patris sui. detulitque crimen
nefandæ suspicionis apud patrem eorum. Israel
autem diligebat ioseph super omnes filios suos eo
quod ipse esset filius senectutis illius. fecitque ei
tunicam polymitam. Videntes autem fratres eius
quod hunc plus cunctis diligeret pater odio habe-
bant fraternoque animo pacifice loqui non poterant.
Vidit quoque ioseph somnium quod cum retulisset
fratribus augmentum odii illis causam præbuit
Audite inquit somnium meum quod vidi. Putabam
nos ligare manipulos in medio agro. Meque manipu-
lum meum quasi stare & resurgere. Vestros autem
circumstantes adorare manipulum meum. Cui dixe-
runt fratres. Quid? Numquid rex noster eris aut
subjicimur ditioni tuæ? Addidit somnium aliud
quod narrans dixit. Vidi per somnium quasi solem
& lunam & stellas undecim adorare me. Quod cum
patri & fratribus retulisset obtestatus est eum pater
ne hoc cuiquam narraret. Invidebant ei fratres
suspicantes illum regnum patris hereditario jure
sperare. Profecti sunt igitur fratres eius ut pascerent
oves patris sui procul a domo. Dixitque israel ad
ioseph. Fratres tui pascunt oves in sichimis. Veni
mittam te ad eos. Qui ait. Libenter. Et ubi vis
mitte me. Misit ergo eum de valle hebron. Et venit
sichimam. Cumque errasset in agro & quæreret
quid aut ubi pascerent fratres sui. Vidit virum
dicentem sibi. Quid quæris? Ille respondit. Fratres
meos quæro. Indica mihi ubi pascant. Audivi
eos dicentes. Eamus dothaym. Quo cum perrexisset
invenit eos. Et antequam ad se venirent. Prius
quam appropinquaret ad eos. Cogitaverunt de eo
occidere. Et dixerunt ad invicem. Ecce somniator
venit. Venite occidamus eum & mittamus in
cisternam veterem. Dicemusque bestia pessima
comedit eum. Et videbimus quid illi somnia prosint.
Hæc audiens ruben. Et de manibus eorum eripere
volens. Ait. Non interficiamus animam eius nec
effundamus sanguinem. Sed projicite eum in cis-
ternam hanc quæ est in deserto. Manus autem
nostras servate innocentes. Hoc autem dicebat
volens eripere eum de manibus eorum & reddere
patri suo. Igitur ut venit ioseph ad fratres suos.
Nudaverunt eum tunica talari & polymita. Et
miserunt eum in cisternam veterem quæ non habebat
aquam. Sedentes autem ut comederent panem.
Viderunt ismaelitas viros galladitidis. Venientes
de galaad cum camelis suis. Portantes aromata
resinam & stacten in galaad. Et ducentes ad
regionem ægypti. Dixit judas fratribus suis. Quid
nobis prodest si occidamus fratrem nostrum &
celaverimus sanguinem eius? Melius est ut
vendamus eum ismaelitis. Et manus nostræ non
polluantur. Fratres ejus acquieverunt sententiæ.
Et præterentibus madianitis negotiatoribus.
Extrahentes eum de cisterna. Et vendentes
eum ismaelitis. Viginti argenteis. Qui duxerunt
eum in ægyptum. Reversus ruben. Et non inve-
niens puerum. Scidit vestimenta sua. Et reversus
ad fratres suos. Ait. Puer non comparet. Et ego
quo ibo? Tulerunt autem tunicam ioseph. Et
mactantes hircum. Tinxerunt eam sanguine. Et
miserunt ad patrem suum. Per quos mandaverunt
ei. Hanc invenimus. Vide utrum tunica filii tui
sit an non. Quam cognoscens ait. Tunica filii mei
est. Fera pessima comedit ioseph. Bestia devoravit
ioseph membra ejus dilaniavit. Scidit quoque
vestimenta sua. Et indutus cilicio. Lugebat filium
suum multo tempore. Congregatis autem cunctis
liberis ejus. Ut consolarentur patrem. Noluit
accipere consolationem. Sed ait. Descendam ad
filium meum lugens in infernum. Et sic flendo
perseverabat. Madianitæ autem vendiderunt
ioseph in ægypto putiphari eunucho pharaonis
principi militiæ viro.

Hæc autem generationes esau. XXXVI
ipse est edom. Esau accepit uxores de
filiabus chanaan. Adam filiam elon. Heth
autem filiam ane. filii sebeon. Aiam
autem filiam ane. filii sebeon. Basemath
autem genuit regüel. Peperitque adam eliffaz. Basemath
autem genuit regüel. Et ipsa peperit
naham. Zare. Samma. Et mozam. Eliffaz
autem genuit thaman. Omar. Sephi. Gothom.
Et amalech. Hi filii adam. Et hi filii
regüel. Naham. Zare. Samma. Et mozam.
Hi filii basemath uxoris esau. Hi autem
filii oholibamæ filiæ ane filii sebeon uxoris
esau. Peperit esau. Jehus. Ihelon. Et
chore. Hi principes de filiis esau. Filii
eliffaz primogeniti esau. Principes thaman.
Omar. Sephi. Gothom. Et amalech. Hi
principes de eliffaz in terra idumæa. Hi filii
adam. Hi autem filii regüel filii esau.
Principes naham. Zare. Samma. Et mozam.
Hi principes de regüel in terra idumæa.
Hi filii seboth uxoris esau. Principes
oholibamæ filiæ ane filii sebeon uxoris esau.
Peperit esau. Jehus. Ihelon. Et chore.
Hi principes de filiis esau. Filii sebeon
adam. Et principes eorum. Gothan. Et
cenez. Et thamna. Et amalech. Hi principes
de sebeon in terra idumæa. Hi filii ane.
Principes ane. Filii sebeon uxoris esau.
Peperit esau. Jehus. Ihelon. Et chore.
Hi principes de filiis esau. Filii dison
principes dison. Hamram. Et eseban. Et
jethran. Et charan. Hi principes de dison
in terra seir. Hi principes de seir. Principes
thaman. Principes sobal. Principes sebeon.
Principes ane. Principes dison. Principes
eser. Principes dison. Hi principes de seir
in terra idumæa. Hi autem reges qui regnarunt
in terra edom. antequam esset rex
in filiis israel. Fuit bale filius beor. Et
nomen urbis ejus dennaba. Mortuo autem
bale regnavit pro eo jobab filius zare qui
de bosra fuit. Cumque mortuus esset jobab
regnavit pro eo husam de terra thamanæorum.
Mortuo husam regnavit pro eo adad filius
badad qui percussit madian in regione moab
urbs ejus avith. Cumque mortuus esset adad regnavit
pro eo semla de masreca. Mortuo
semla regnavit pro eo saul de fluvio roboth
quæ est juxta. Mortuo saul regnavit pro eo
balanan filius achobor. Mortuo balanan
filio achobor regnavit pro eo adar. Nomen urbis
ejus phau. Cumque mortuus esset adar. Principes
per familias suas. Et per loca sua. Et per
nomina sua. Principes thamna. Principes
ola. Principes jether. Principes oholibama.
Principes ela. Principes phinon. Principes
cenez. Principes thaman. Principes mabsar.
Principes magdiel. Principes iram. Hi principes
idumææ juxta possessiones imperii sui. Ipse est esau pater
idumæorum. Habitavit autem jacob in terra in
qua peregrinatus est pater suus chanaan.
Hæ sunt generationes eius. XXXVII
Joseph cum esset annorum sedecim pas-
cebat

murui fuge. Sic utqua un vmo pige nul
vonec crescat stela filio mo. Tuncletur
qui ne vult moriere & fu ei. & abi
rifimur in vmo pige fui. Quo iuxta
ab milig anne mo mia & fue mee mee
& p ueuio fi one sceptra & deum
vonfecto q uiu fuga rige. bmig q uio
ggie cowlamia in tumage. Quanqu &
mmar q sceet illo a scendere in finia
ad vonfecto ouer. Cue ut plng udum
nl uestibo a illi pir ren tibi mutato
vmulco in vmio indige q due chinda co
qo ceum si sola ne cum accepisti man
ni. & m & in sisti unige lo priam & cam
& mere. Quar ent nullam fuine
egno scetur. Jngdiendq ad eam ait.
mute in ur eam tec. Jacletur ei q
nuro eo cet q ipn tet. qo m mbus
fuang zubiui mo die. Quimur eum
te gnbo. Sumq; illa vnte. Panar q
uig q zeig m ait a tem vonfecto mutat
q p mdie. ait unig. Ado uig ep anti
vone auit Spnoio. Sulin nuim t ar
milla luelm am manu ten eo. Ad unu
& ceui zeph mi t sungene abiit. Cep
sung zubiui am assiip fac in oium & iu
dicing uestibo. Visig ab unig ecu
p pdere fuu as lam tec ut reuert pi
gno q acur mlei. qui & in no in uestde
cam mtoqui tec ta alio & e mle q le
cetur in vmo. Dn nem ilo amen. no
fiur in loco isto m eny. mlig ait ad unu
q die ei. Son unieu eam sec vomuec
loci illo dure n. miquia ibi sedille f
cem. Ait unig. Sic q. Cacce m uicy u
q augue n pec. ego mlie eum am pmi
sum t ai no inuenisti ea. Cece ab pa
ab isto nia auert uiae vnec. Sr unica
mi est dumar nuo quia ui cetur uito
illo in uelee. Dix unig. p uacte e
am uro v bmtur. & e vocatur ad pu
am mistras sedum fuu diecs. Re uite
co h e zeph. Cgno sce eo sic anulo. ar
milla brachio. & agnit e manu ei. Ait
Justior me e q no e mpsi eam sola fi
lio mo. Ait eni ulla n cgnouit eam. Jnc
vnec aue patri agnet gemini in uto eo
Actu in ut est in one in finu ma p ru
ur manu in qua obstetrix tigau ei gemi
dicte. Sic egressi exiit puellio ucio r
eni tuine manu ei filo ab alt. Dixit
mlie. e vnisa & p te mana & obl

tume eam uteui no in eis fuge. p stea e
gille e fr in ey manu emt eae in qua
p llatur tamen. XXXIX
ginur io seph ducto e in egip tum. em ti
q eum y hui fur eunuco p pha. p nae
pe exercitaur egip na ae manu p ma el
tae aquib ductor eius. Cumq; ee eum
ee ei ur in eius p te agere. Ipse
tuit in vmo dii sui. & ee eum no ui
dim ee eo. omia q gerebat ab eo dirigi
in manu illo. Jnuenit q io seph gram
coram illo & ministrabat ei. a quo pmo ei
in gubnabat e domui q vnia ministra
tarum fuit ei. & in sua q vmul ege
pti p io seph bra mlig tuit tam in cib
q in agris eidem eius substantiae q eum
aliuo nouit n putem q ipse benedixit
ni po mlig tam in ede in ei vnia q ha
q in io seph hat ire. Dixit mee. Ad mea am
ab electo q pi nothing. Dix ad eam. Ecce
dno mo mihi tradidit ignorat q
quit in vmo sua. nec q quam q p no in ma
stir p te ut non emoliat in p te q q
ez eo est. a vobis p sum ma sm p fide.
Vocante in dim mat ho eoru ubia p
singlas. diet iacobe. Ami molesta e
tur a belecta. at ille renuebat struc
a coitu ad ut quidam die ingrederet io
seph writ opus quippia ab ea arbitrans fa
cer. Illa app hensa ia sua uestimen eo
dicit. Dormi mee. At ille relicto pallio q
amo fugit. regressa e foras. Cum uidisset
mlier uestis in manibo fuis & se ee repti
uatum extra domo fue ait ad eos. En
intro duxit uir ebreu ut illuderet nobis ingressa
ad me ut coiret mee. Cumq; ego sub
clamassem. audisset uocem meam relic
pallio q tenebat fugit foras. In argu
ergo fidei retinui mariti obedientia pallii
tum tenuit domi. Ingressa ad me fu
no verbo q mendacium tur uitate mihi.
Cumq audisset in clamare ac fugere pallium
& fugisse foras. Vsq audientia mea mmuit
dominu ubi q suggillatione & malo mendacii
io seph hec credem. & uinctis regis carceribus
tenet in claudo. Fuit autem ibi & iose
ph. miserio illo ter & gram & specta
tione custo. Et inuenit in manu ipi
uinculo & uinctos qui in eo erant custo
dia. quae facta sub ipo emebat ea
ad uam nec eis domo. Dnc e emt ei illo:

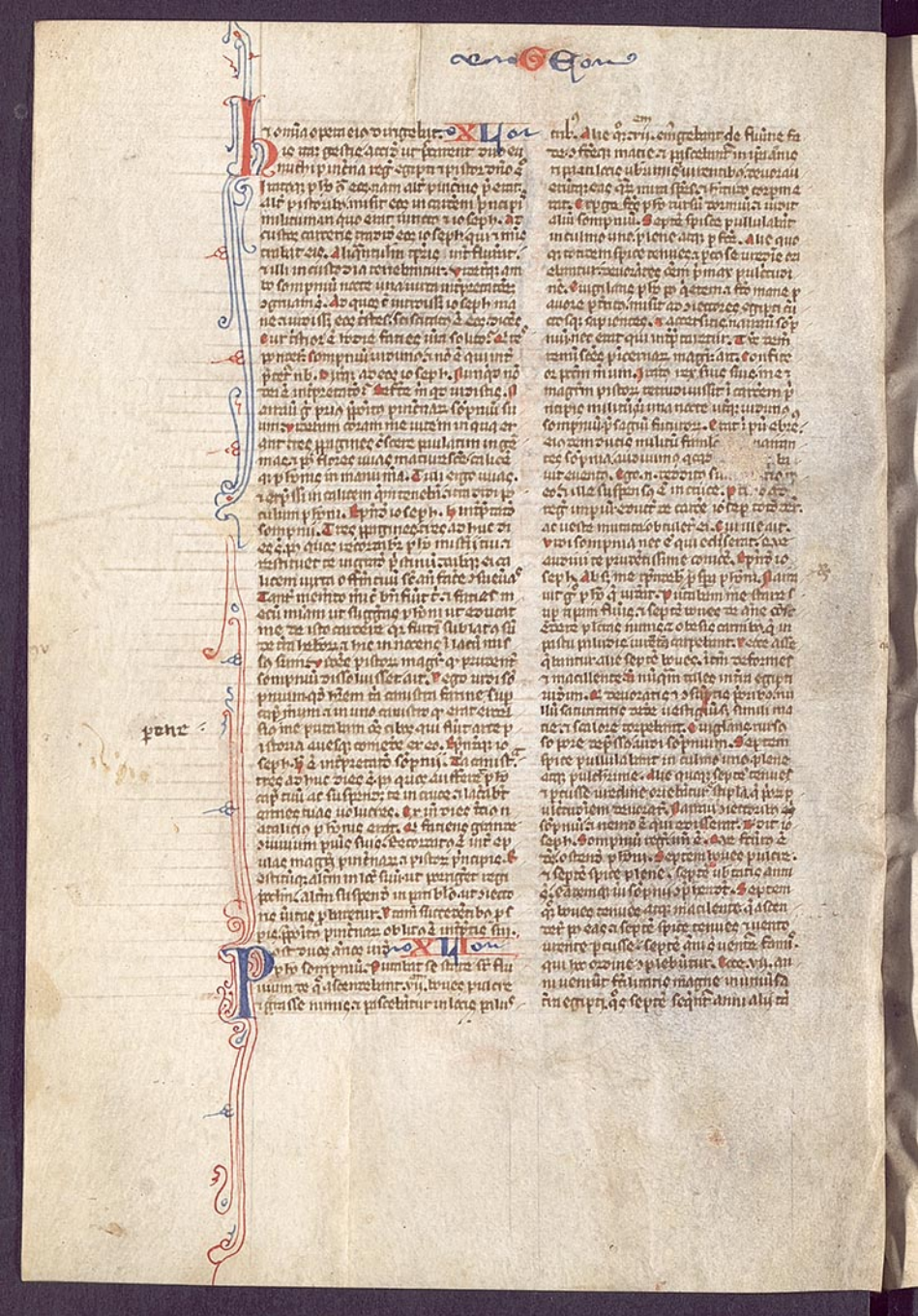

Et omnia opera eius dirigebat. XL Cor

Hic ita: gestis accidit ut peccarent duo eunuchi pincerna regis egipti et pistor domino suo. Iratusque pharao contra eos, nam alter pincernis preerat, alter pistoribus, misit eos in carcerem principis militum, an quo erat iunctus et ioseph. Ad custos carceris tradidit eos ioseph qui et ministrabat eis. Aliquantulum temporis interfluerunt, et illi in custodia tenebantur. Videtque ambo somnium nocte una, iuxta interpretationem congruam sibi. Ad quos cum introisset ioseph mane et vidisset eos tristes, sciscitatus est eos dicens: Cur tristior est hodie facies vestra solito? Qui respondentes: Somnium vidimus, et non est qui interpretetur nobis. Dixitque ad eos ioseph: Numquid non dei est interpretatio? Sed ecce mihi quod vidistis. Narravit ergo prius prepositus pincernarum somnium suum: Videbam coram me vitem in qua erant tres propagines crescere paulatim in gemmas, et post flores uvas maturescere, calicemque pharaonis in manu mea. Tulli ergo uvas et expressi in calicem quem tenebam, et tradidi poculum pharaoni. Respondit ioseph: Hec interpretatio somnii. Tres propagines, tres adhuc dies sunt, post quos recordabitur pharao misterii tui et restituet te in gratiam pristinam, dabitque ei calicem iuxta officium tuum sicut ante facere consueverat. Tantum memento mei cum bene fuerit tibi, et facies mecum misericordiam ut suggeras pharaoni ut educat me de isto carcere, quia furtim sublatus sum de terra hebreorum, et hic innocens in lacum missus sum. Videns pistorum magister quod prudenter somnium dissolvisset ait: Ego vidi somnium quod habeam tria canistra farine super caput meum, et in uno canistro quod erat excelsius me putabam omnes cibos qui fiunt arte pistoria avesque comedere ex eo. Respondit ioseph: Hec est interpretatio somnii. Tria canistra, tres adhuc dies sunt, post quos auferet pharao caput tuum ac suspendet te in cruce, et lacerabunt carnes tuas volucres. Ex illo dies tertius natalicius pharaonis erat. Qui faciens grande convivium pueris suis, recordatus est inter epulas magistri pincernarum et pistorum principis. Restituitque alterum in locum suum ut porrigeret regi poculum, alterum suspendit in patibulo ut coniectoris veritas probaretur. Tamen succedentibus prosperis, prepositus pincernarum oblitus est interpretis sui.

Post duos annos vidit XLI Cor

Pharao somnium. Putabat se stare super fluvium de quo ascendebant vii. boves pulcre et grasse nimis, et pascebantur in locis paludis tribus. Alie quoque vii. emergebant de fluvio fede, confecte macie, et pascebantur in ipsa anteriori parte locis uberrimis et virentibus. Devoraverunt eas quarum mira species et habitudo corporis erat. Expergefactus pharao rursum dormivit et vidit alium somnium. Septem spice pullulabant in culmo uno plene atque perfecte. Alie quoque totidem spice tenues et percusse urediniis oriebantur, devorantes eam primam pulcritudinem. Evigilans pharao post quietem et facto mane pavore pertinens, misit ad coniectores egipti cunctosque sapientes, et accersitis narravit somnium, nec erat qui interpretaretur. Tunc demum renum sectes pincernarum magister ait: Confiteor peccatum meum. Iratus rex suis suis me et magistrum pistorum tetrudivisset in carcerem principis militum, in una nocte utrique vidimus somnium presagium futurorum. Erat in puer ebreus eiusdem ducis militum famulus [illegible] narrantes somnia, audivimus quod [illegible] ba[illegible] vit eventus. Ego enim redditus su[illegible] eo, et ille suspensus est in cruce. Pri[illegible] regis impiorum educitur de carcere ioseph totum deinde ac veste mutata obtulerunt ei. Cui ille ait: Vidi somnia nec est qui edisserat. Ego audivi te prudentissime conicere. Respondit ioseph: Absque me respondebit pro spera pharaoni. Narravit ergo pharao quod viderat: Putabam me stare super ripam fluvii, et septem boves de ane conscendere pleras nimis et obesis carnibus, que in pastu paludis virentia carpebant. Ecce asse quebantur alie septem boves, item deformes et macillente, nunquam tales in terra egipti vidimus. Que devoratis et consumptis prioribus, nullum satietatis dedere vestigium, sed simili macie et scalore torpebant. Evigilans rursus sopore depressus, vidi somnium. Septem spice pullulabant in culmo uno plene atque pulcherrime. Alie quoque septem tenues et percusse urediniis oriebantur stipula, que priorum pulcritudinem devoratur. Narravi coniectoribus sompnium, et nemo est qui edisserat. Dixit ioseph: Somnium regis unum est. Que facturus est deus ostendit pharaoni. Septem boves pulcre et septem spice plene, septem ubertatis anni sunt, eandemque vim somnii comprehendunt. Septem quoque boves tenues atque macilente, que ascenderunt post eas, et septem spice tenues et vento urente percusse, septem anni sunt ventre famis, qui hoc ordine complebuntur. Ecce vii. anni venerunt fertilitatis magne in universa terra egipti, quos septem sequentur anni alii tam

te sperantes ut obviam ei occurrat cùc
ctis vobiscum.
finibus dom tuæ ubi nec magnum nec
em parvum è in opie magnitudo. & aut
uisti sed ad eam tem tem pninens f
em pnti si mutare incolu est. eo ap
fiar sino omnia dilecti impleantur. q
unc ego pugnear ut nullum sapientem
rum ultrum pfinat cu ne egypti qui
ositatur pfitea p singulas regiones
quantam pcem fuerunt p. vii. annos
fluminis qui iam nec finum è egypte in
rtea ad omne flumen sub pfonte pon
te zonam scalenum: in urbibus quæc
finus septem annos finni à op pfum è
egypta non sumetur ita in opia. p
aut pfum silium reliqs minus nec
lequalis: à ad ecc. Diminuent pcm
milem nullum qui spu ne pleno sit. & mit
ego ad ioseph. & a stantes nuntio om
nia que locuti est. nec sapientem eum a
ut simulem nu nuantem pote. scient si
mi mea. ad nullum impium. scient p
e tacet. & ne nti regni celo te pcem. &
unt quasi unus simus ad ioseph. Ec
ce constituo te sup omem tram egypti. Tu
ur annulum de manu sua & posuit in manu
ans. vestivitq; eum stola byssina m
o ne vrã auream circumposuit. fecit
ascendere se curum suum secundum et claman
tem pconie ut & eum eo genu flectent
positum ea fecerunt universe tre egypti.
dixitq; rex ad ioseph. Ego sum pli
ego sine imperio non movebit quisquã
manu aut pedem in omni tra egypti ver
tit: nomen ei mutauit eum lingua egyp
nam & salvatorem mundi. deditq; illi u
xorem aseneth filiam phutifanne sacer
dotis eliopoleos. egressus est ioseph ad
omni egypti. xxx. annorum erat cũ stetit i
conspectu regis pharaonis. circuivit regionem
egypti omnem: fertilitate septem annorum
manu plenis vertere segetes egypte & condere in
ora egypti. omnes fructuum in urbibus singu
singuli urbium condita è. Tanta q; fuit
ubertas frumenti ut arenæ maris excre
verpia multum excrescebat. ita ut desineret
numerus eo quia non erat numerabilis.
filii duo antequam venirent fames quos e
peperit aseneth filia phutifanne sacer
dotis eliopoleos. vocavitq; nomen primogeniti
manasse dicens. oblivisci me fecit deus
omnium laborum meorum et domus pris mei. Nomen
pellavit autem alterum effraym dicens. Crescere me fecit deus in terra paupertatis mee. ista sunt
septem anni ubertatis qui fuerunt
in egypto quos peregit ioseph in numero se
ptem annos. qui venient septem anni
opis quos precedunt ioseph in numero se
ptem annos. in omnem terram egypti
ptem fames. in omnibus autem regionibus
egypti panis erit in abundantia. & ver
sa fames ioseph horreaq; aperiebantur
egypti. nam valida erat fames in omni ter
ra. & prohibuit omnem habitatorem terre
terram alienam emere. Audiens autem ioseph. XLII. Gen. xlvi.b
quod frumenta venderentur in egypto dixit
filiis suis. quare negligitis. Audivi q
frumentum venditur in egypto. descendi
te emite nobis inde antequam pereamus fame
nos & familiæ nostre. dixerunt ergo fra
tres ioseph. decem ut emerent de egypto
frumenta. Beniamin autem fratrem
eius non misit iacob cum aliis. timebat enim
ne illi quod pridem acciderat ioseph pueri
tie contingeret. venerunt ergo filii israel
ut emerent inter alios quos ad emendum
frumenta miserat. erat autem fames
in terra chanaan. ioseph autem erat
princeps in terra et vendebat
omni populo terre. venerunt ergo fra
tres eius et adoraverunt eum. qui agnovit
eos. non tamen agnitus est ab eis. locutus
est autem ad eos. quasi explorare
vos venistis. ut videatis infirmiora terre
venerunt ergo ut emant. dixitq; eis
ioseph. Ita est. exploratores estis. ut
videatis infirmiora terre venerunt. dix
erunt ei. non ita domine. sed ad
emendum cibum venerunt servi tui. omnes
filii unius sumus viri pacifici. non sunt
exploratores servi tui. dixitq; ad eos
non ita est. sed infirmiora terre
venistis ut videatis. at illi dixerunt
duodecim fratres sumus servi tui filii
unius viri in terra chanaan. minimus
autem est cum patre nostro hodie. unus
vero non est superstes. dixitq; eis
ioseph. hoc ipsum est quod locutus sum
vobis. exploratores estis. in hoc
probabimini. per salutem pharaonis
non egredietur hinc frater vester nisi
venerit frater vester minimus. mittite
ex vobis unum ut adducat eum. vos autem
eritis in custodia donec probentur
que locuti sunt vobiscum. si non est
veritas. per salutem pharaonis
exploratores estis. tribus autem diebus
simul

cum meo. Si quis fecerit fi⁹ uno lu
getur in eternu. qui autem abiuit ad
abiuit fine fructu que multe in uno
uinea. Fructu uno multiplicat. ad me
ant ut possim uite. p uite sermonez. a
non moriamur. Fecit ut ueniret. lo
quin ē in uitem. ego ē palmites. qui
manet in me. hic fert fructu multu.
quia sine me nichil potestis facere.
Si quis non manserit in me. mittet
foras sicut palmes. & aridus. & colli
gent eu. & in ignem mittent. & ardet.
Si manseritis in me. & uba mea in
uobis fuerint. quicquid uoluerit
petetis. & fiet uobis. In hoc clarifi
catus est pr meus. ut fructu multu
adferatis. & efficiamini mei discipuli.
Sicut dilexit me pr. & ego dilexi uos.
manete in dilectione mea. Si pecepta
mea seruaueritis. manebitis in dilec
tione mea. sicut & ego pris meu pe
cepta eius seruaui. & manet in eius
dilectione. Hec locutus sum uobis.
ut gaudiu meu in uobis sit. & gaudiu
uestru impleat. Hoc est pceptu meu.
ut diligatis inuicem. sicut dilexi uos.
Maiore hac dilectione nemo habet.
ut animā suā ponat quis pro amicis
suis. Uos amici mei estis. si feceritis
que ego pcipio uobis. Iam non dicam
uos seruos. quia seruus nescit quid
faciat dns eius. Uos autem dixi amicos.
quia omnia que audiui a pre meo
nota feci uobis. Non uos me elegistis.
sed ego elegi uos. & posui uos ut eatis
& fructu afferatis. & fructus uester
maneat. Ut quodcunq; petieritis pre
in nomine meo. det uobis. Hec mādo
uobis. ut diligatis inuicem. Si mundus
uos odit. scitote quia me priorē uobis
odio habuit. Si de mundo fuissetis.
mundus quod suum erat diligeret.
quia uero de mundo non estis. sed ego
elegi uos de mundo. propterea odit
uos mundus. Memores estote uerbi
mei quod ego dixi uobis. Non est
seruus maior dño suo. Si me perse
cuti sunt. & uos persequentur. Si
sermonem meum seruauerunt. & ue
strum seruabunt. Sed hec omnia
facient uobis propter nomen meum.
quia nesciunt eum qui misit me.
Si non uenissem & locutus fuissem
eis. peccatum non haberent. nunc
autem excusationem non habent
peccato suo. Qui me odit. & pr meu
odit. Si opera non fecissem in eis
que nemo alius fecit. peccatum non
haberent. nunc autem & uiderunt.
& oderunt me & pr meu. Sed ut
impleatur sermo qui in lege eorum
scriptus est. Quia odio habuerunt
me gratis. Cum autem uenerit
paraclitus quem ego mittam uobis
a pre. spūm ueritatis qui a pre pro
cedit. ille testimoniū perhibebit de
me. & uos testimoniū perhibebitis.
quia ab initio mecum estis.

XVI

Hec locutus sum uobis. ut non
scandalizemini. Eccliasticis
eicient uos. Sed uenit hora ut omnis
qui interficit uos. arbitretur obsequiū
se pstare deo. Et hec facient uobis.
quia non nouerunt pre neq; me. Sed
hec locutus sum uobis. ut cū uenerit
hora eorū. reminiscamini eorū quia
ego dixi uobis. Hec autē uobis ab
initio non dixi. quia uobiscū eram.
Et nunc uado ad eū qui me misit.
& nemo ex uobis interrogat me. Quo
uadis. Sed quia hec locutus sum
uobis. tristitia impleuit cor uestrū.
Sed ego ueritatē dico uobis. expedit
uobis ut ego uadam. Si enim non
abiero. paraclitus non ueniet ad uos.
Si autē abiero. mittam eū ad uos.
Et cū uenerit ille. arguet mundū de
peccato. & de iusticia. & de iudicio.
De peccato quidē. quia non credunt
in me. De iusticia uero. quia ad prem
meū uado. & iam non uidebitis me.
De iudicio autē. quia pr hui⁹ mundi
iam iudicatus est. Adhuc multa habeo
uobis dicere. sed non potestis portare
modo. Cū autē uenerit ille spūs ueri
tatis. docebit uos omnem ueritatem.
Non enim loquetur a semetipso. sed
quecunq; audiet loquetur. & que
uentura sunt annunciabit uobis.
Ille me clarificabit. quia de meo
accipiet & annunciabit uobis. Omnia
quecunq; habet pr meus mea sunt.
Propterea dixi. quia de meo accipiet
& annunciabit uobis. Modicum &
iam non uidebitis me. & iterum
modicum & uidebitis me. quia ego
uado ad prem. Dixerunt ergo ex
discipulis eius ad inuicem. Quid est
hoc quod dicit nobis. modicum &
non uidebitis me. & iterum modicum
& uidebitis me. & quia uado ad prem.
Dicebant ergo. Quid est hoc quod
dicit modicum. nescimus quid loquitur.
Cognouit autem ihs quia uolebant
eum interrogare. & dixit eis. De hoc
quesistis inter uos quia dixi. modicum
& non uidebitis me. & iterum modicum
& uidebitis me. Amen amen dico uobis
quia plorabitis & flebitis uos. mundus
autē gaudebit. Uos autē contristabimini
sed tristitia uestra uertetur in gaudiu.
Mulier cū parit tristitiā habet. quia
uenit hora eius. Cū autē pepererit
puerū. iam non meminit pressure
pp gaudiū. quia natus est homo in
mundū. Et uos ergo nunc tristitiā
quidē habetis. uidebo autē uos iterū
& gaudebit cor uestrū. & gaudiū
uestrū nemo tollet a uobis. Et in illo
die me non rogabitis quicquā. Amen
amen dico uobis. si quid petieritis
patrē in nomine meo. dabit uobis.
Usq; modo non petistis quicquā in
nomine meo. petite & accipietis. ut
gaudiū uestrū sit plenū. Hec in pro
uerbiis locutus sum uobis. Uenit hora
cū iam non in pro uerbiis loquar
uobis. sed palā de pre annunciabo
uobis. In illo die in nomine meo
petetis. & non dico uobis quia ego
rogabo prem de uobis. Ipse enim pr
amat uos. quia uos me amastis. &
credidistis quia ego a deo exiui.
Exiui a pre. & ueni in mundū. iterū
relinquo mundū. & uado ad prem.
Dicunt ei discipuli eius. Ecce nunc
palā loqueris. & prouerbiū nullū dicis.
Nunc scimus quia scis omnia. & non
opus est tibi ut quis te interroget.
In hoc credimus quia a deo exiisti.
Respondit eis ihs. Modo creditis.
Ecce uenit hora. & iam uenit. ut
dispergamini unusquisq; in sua. &
me solū relinquatis. & non sum solus.
quia pr mecū est. Hec locutus sum
uobis. ut pacē habeatis in me. In
mundo pressurā habebitis. sed
confidite. ego uici mundū.

illi

uuz tenuum tuq; ẽnia tuerunt
mutuoq; pcedam ẽn pcedamꝰ ꝓ
in facta nra mrodueri sumꝰ ut ꝑ
euiuat in nob aũ pniam ꝛ uolenter
subeat fluminꝛ nq; ꝛ alnos nra. ꝛ
um obtem in tpe fruty accedentes
ad vtẽ sacrem iq; uti ꝙ. o unꝰ ꝙ
munꝰ ut nq; audiat. Jam añ celebri
mꝰ ut sacrm ꝛ elent. ꝛ ty empꝰ eꝛ
ugi sacrm ap o uti ẽnũ ap uniꝰ sacrm
nra ꝛ mediꝰ pcedam in ore sacrd
ẽn ũe in sacrd ẽ tem pnte pnuum
S; ꝛ alnos amulꝰ augmꝰ ut ema
nio ꝙ nemna nb ẽ. Jon ẽ in mdio sac
na quꝫ eam p suꝫ in mansuplꝫ ne ut
ar ue tpnõ. par ubꝰ no ure amẽt. dꝰ
ut ꝙ pũq ũ ꝛ ub ne clamꝰ in sac
ẽio ure. Jam pcedam quã ꝛ sitq; in
p tem in ego uiuo. ꝛ ouerꝰ ad eꝛ ſ
mones mos ducꝰ ꝛ ꝛ amulor ãẽm
ꝛ uer ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ publã ꝛ
eos. Jllꝰ ũ pleme mma ꝛ nec ẽãde
ur te ſeph in mensꝛ. ꝛ ue ꝛ ant. n.
q; in omẽsim ẽnt pmẽ. ſgnor mgꝰ
so ẽ o ſeph ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ
ꝛ nec ꝛ ꝛ ꝛ
ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ
ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ
ꝛ ꝛ

ad huc ero cum eo me ad primum oculos meos
sit illi. Suggressusq; est ioseph
pedes eius et osculatus est eum. Dixitq;
israel ad filium suum. Si inueni gratiam
coram te pone manum tuam sub femore
meo et facies mihi misericordiam et
veritatem ne sepelias me in egypto.
Dormiam cum patribus meis tolles me
de egypto et sepelies me in sepulchro
eorum. Ait ego faciam sermonem tuum
dixitq; ei iura mihi. Iurauit illi et ado-
rauit deus ex parte lecti conuersus
est. Post hec nunciatum est ioseph
quod pater eius infirmaretur. Qui
assumpsit secum duos filios suos manas-
sen et ephraim. Nunciatum est iacob
et relatum est ei quod filius eius ioseph
ueniret ad eum. Confortatus igitur
infirmus sedere fecit se in lectulo.
Cumq; introisset ioseph ad eum dixit
ei. Deus omnipotens apparuit mihi
in luza quod est in terra chanaan et
benedixit mihi. Et dixit ecce ego
crescere faciam te et multiplicabo te
et dabo tibi turbas populorum et
dabo semen tuum post te terram
hanc possessionem sempiternam.
Nunc igitur duo filii tui qui nati sunt
tibi antequam ad te uenirem in egypto
mei sunt ephraim et manasses quasi
ruben et symeon erunt mihi. Reliqui
autem quos genuisti tui erunt. Vocabun-
tur in nomine fratrum suorum in
possessionibus suis. Ego autem quando
de mesopotamia reuertebar mortua est
mihi rachel in terra chanaan in via
quando adhuc erat regio terre quasi
spacium ut ueniri possit ad ephrata
et sepelieui eam ibi iuxta uiam ephrate
que nunc dicitur bethleem. Quod
cum audisset israel filios ioseph ait
quinam sunt isti. Respondit filius
patri meus sunt quos dedit mihi deus
hic. Dixitq; israel offer eos mihi ut
benedicam eis. Erat enim senectute
grauis et caligabant oculi eius ita ut
uidere non posset. Adduxit ergo eos
ioseph et appropinquauit patri suo
qui osculatus eos et amplexatus ait
non me fraudabit deus uultu tuo
uidere insuper ostendit mihi semen
tuum. Tulit ioseph eos qui genuerat
de genibus patris sui et adorauit
pronus in terram. Et posuit ephraim
ad dexteram suam id est ad sinistram
israel manasse autem ad sinistram
patris sui id est ad dexteram israel
et adduxit eos illi. Qui extendens
manum dexteram posuit super caput
ephraim qui erat iunior et sinistram
manum suam posuit super caput
manasse qui primogenitus erat
commutans manus suas. Benedixitq;
ioseph patri suo et dixit deus in cuius
conspectu ambulauerunt patres mei
abraham et ysaac deus qui pascit me
a iuuentute mea usque in presentem
diem. Angelus qui eripuit me de
cunctis malis benedicat pueris istis
et inuocetur super eos nomen meum
et nomina patrum meorum abraham
et ysaac crescant in multitudinem
super terram. Videns autem ioseph
quod posuisset pater manum dexteram
super caput ephraim grauiter accepit
et apprehendit manum patris sui ut
transferret eam de capite ephraim
super caput manasse. Dixitq; ei non
sic pater mi quia iste est primogenitus
pone dexteram tuam super caput
eius. Renuit ille et ait scio fili mi
scio et iste erit in populum et multi-
plicabitur sed frater eius iunior erit
maior et semen eius erit in gentes
plenitudo gentium. Benedixit ergo
eis in illo die dicens in te benedicet
israel et dicetur sit deus ephraim et
sicut manasse. Posuitq; ephraim
ante manasse. Et dixit israel ad
ioseph ecce ego morior et erit deus
vobiscum et reducet uos ad terram
patrum uestrorum. Dabo tibi partem
unam amplius fratribus tuis quam
tulit de manu amorrei in gladio meo
et arcu meo.

XLV

Non est prohibitum ultra ioseph
ioseph mihi quam altissimo. Im-
peraui ut egrederentur omnes
famuli mecum alienigena nemo
interfuit. Et flauit spiritum suum
egyptus et audiuit domus pharaonis.
Ioseph ego sum ioseph. Adhuc pater meus
uiuit. Nec potuit ei dare responsum
perturbatus. Ad quem ille clementer accedite
inquit ad me et cum accessissent pro-
pius ego sum inquit ioseph frater uester
quem uendidistis in egyptum. Nolite
pauere nec uobis durum
uideatur quod uenditus sitis me in hec
loca. Propter salutem enim uestram misit me
deus ante uos in egyptum. Biennium est quod
fames cepit esse in terra et adhuc quinque
anni restant quibus nec arari poterit nec messis
fieri. Me deus ut reliquiam uobis
in terra ponat et saluos faciat
in escam uestram. Igitur non uos
uestro consilio sed deus hec
michi fecit. Ut
nunciatum est ioseph fratres eius
uenisse gauisus est cum uniuersa
familia sua. Dixitq; ad ioseph. Ut uniuersi fili
tui quos genuisti ad te ueniant. Et cum
uenissent ad me ego eis uobis
terram egypti ut comedatis medullam
terre. Quam ut uidit pharao
precepit uniuersam ut uellent possidere
in egypti ad subuertendum penitus eos
et affligendum iugum dedere. Tollite patri
uestro et uenite ad me. Ego uobis
dabo omnia bona egypti ut comedatis
medullam terre. Precepi etiam
ut ducerentur plaustra de
egypto

Profectus ergo
Israel cum omnibus quæ habebat venit ad puteum juramenti, et immolans victimas Deo patris sui Isaac apparuit ei per visum nocte dicens ei: Jacob, Jacob. Et ille respondit: Ecce adsum. Ait illi Deus: Ego sum fortissimus Deus patris tui. Noli timere descendere in Egyptum, quia gentem magnam faciam te ibi. Ego descendam tecum illuc, ego inquam et adducam te rursus. Joseph quasi ponet manum suam super oculos tuos. Surrexit ergo Jacob a puteo juramenti. Tulerunt autem filii eum parvuli suum et uxores suas in plaustris quæ miserat Pharao ad portandum senem et omnia quæ possidebat. Tulerunt ergo pecora sua et substantiam suam quam in terra Chanaan possederat, et venerunt in Egyptum cum omni semine suo filii ejus et nepotes ejus simul et generationes eorum. Filii autem Lia quos genuit in Mesopotamia Syriæ cum filia sua Dina omnes animæ triginta tres. Filii Zelpha ancillæ Liæ quos genuit Laban filiæ suæ, et hi numerati sunt animæ sedecim. Filii Rachel uxoris Jacob, Joseph et Benjamin. Nati sunt autem Joseph in terra Egypti duo filii, Manasses et Ephraim, quos genuit ei Asenneth filia Putiphare sacerdotis Heliopoleos. Filii Benjamin, Bela et Bechor et Asbel et Gera et Naaman et Echi et Ros et Mophim et Arad. Hi filii Rachel qui genuntur Jacob. Omnes animæ quatuordecim. Filii Dan, Husim. Filii Nepthalim, Jeseel et Guni et Jeser et Sellem. Hi filii Balam ancillæ Rachel quos genuit Jacob. Omnes animæ septem. Omnes autem animæ quæ ingressæ sunt cum Jacob in Egyptum et egressæ de femore ipsius absque uxoribus filiorum, lxvi. Filii autem Joseph qui nati sunt ei in terra Egypti animæ duæ. Omnes animæ domus Jacob quæ ingressæ sunt in Egyptum, lxx. Filii autem Jacob quos genuit Lia, præter Dinam filiam suam, simul omnes animæ xxxiii. Filii Zelpha ancillæ Liæ quos genuit Laban filiæ suæ, et hi numerati sunt animæ xvi. Filii Rachel uxoris Jacob, quos genuit ipsi Laban, animæ xiv. Filii Ruben primogeniti Jacob, Enoch et Phallu et Esron et Charmi. Filii Symeon, Jamuel et Jamin et Jahod et Jachin et Saar et Saul filius Chananitidis. Filii Leui, Gedon et Caath et Merari. Filii autem Iudæ, Her et Onan et Sela et Phares et Zara. Mortui sunt autem Her et Onan in terra Chanaan. Fuerunt autem filii Phares, Esron et Hamul. Filii autem Zare, Zamri et Ethan et Aeman et Calchol et Dara, simul omnes quinque. Filius autem Charmi, Achar qui turbavit Israel. Filii autem Ethan, Azarias. Filii autem Sela filii Iudæ, qui facti sunt principes familiarum in locis suis, Her et Onan mortui sunt in terra Chanaan. Fuerunt autem filii Phares, Esron et Hamul. Filii autem Zare, Jobab et Ela et Thamar et Mahol et Dara, simul omnes quinque. Filius autem Zamri, Abdias. Filius autem Abdiæ, Melchiel. Hi filii Esron qui nati sunt ei in terra Idumææ, Jaroth et Jerameel et Ram et Chalubi. Filii autem Ram primogeniti Jacob, Joseph et Beniamin et Manasses et Joseph. Filius autem Manasse quos genuit ei Asenneth filia Putiphare sacerdotis Heliopoleos, Ephraim et Machir. Machir autem genuit Galaad. Filii autem Ephraim, Sutalaam et Bechor et Thahan. Filius autem Sutalaam, Edem. Filius autem Edem, Thahan. Filius autem Ozan, Sabad. Filius autem Sabad, Sutalaam et Ezer et Elead. Occisi sunt autem a viris Geth indigenis, quia descenderunt ad diripiendum pecora eorum. Luxit autem Ephraim pater eorum multis diebus, et venerunt fratres ejus ut consolarentur eum. Postea ingressus est ad uxorem suam, et concepit et peperit filium, et vocavit nomen ejus Beria, eo quod in malo domus ejus natus esset. Filia autem ejus fuit Sara, quæ ædificavit Thamnatha et Thamnatha et Ozan et Ozan et Thare et Thare et Thahan et Thahan et Ladan et Ladan et Ammiud et Ammiud et Elisama et Elisama et Nun et Nun et Jesus. Filii autem Israel, Nadab et Abiu et Eleazar et Ithamar. Mortui sunt autem Nadab et Abiu in deserto Sinai sine filiis. Fuerunt autem filii Eleazar, Phinees et Abisue et Abiezer et Mooli et Hozi et Ozihel. Filii autem Ithamar, Godolias et Amasias et Ozihel. Filius autem Phinees, Gergesi et Abisue et Bocci et Ozi et Ozihel. Filius autem Abisue, Phinees et Abisue et Bocci et Ozi et Ozihel. Filius autem Bocci, Ozi et Ozihel. Filius autem Ozi, Zaraias et Meraioth et Amarias et Sadoc et Achitob et Achimaas et Azarias et Amarias et Sadoc et Achitob et Achimaas et Azarias et Amarias et Sadoc et Achitob et Achimaas et Azarias

piem. Non tm̃ sufficit q̃ hic elit
ymagines. Pone tecum̃ am̃ tuam sup
eo. & requiesc̃ air. Sed filii mi sede
re ádem cur in plete i mlr plu
bitur q̃ filio minor maior uolet
tem illo ēlet in gr̃a. Et invidet air in
ipo pdicens. Fuge uidelicet ut fili
am̃ pacificat t̃ affligym̃ ar
manalle. Et ut cognouit. ep tm̃ym.
i. ad manassem air ad io sephi
lium suū. En ego morior et erit ob
am̃ tecum deus et reducet te ad
dm̃m patrū tuor. Et preter unam ptē que
dm̃ mihi de manu amorrei in gladio
& arcu meo. XLIX

Congregamini autem ad me filii mei
& audite. congregamini ut annunciem ad uo
bis q̃ ub in diebus nouissimis. congre
gamini & audite filii iacob audite
ñr̃ patrem israhel. Ruben primogenit̃ me
us tu fortitudo mea & principium doloris
mei. prior in donis maior in imperio. effu
sio ea sicut aqua ne crescas q̃ ascen
disti cubile patris tui tunc maculasti stra
tum eius. Simeon & leui fr̃es uasa iniq
tatis bellantia. in consilium eor̃ non ue
niat anima mea & in cetu eor̃ nō sit glo
ria mea q̃ in furore suo occiderūt uiru
& in subuertendo sua sponte nerui
bouem. maledictus furor eor̃ q̃ pertinax
& indignatio eor̃ q̃ dura. dispergam eos in iacob
& dispergam eos in israhel. Iuda te laudabunt fr̃es tui. manus tua in cervicibus
inimicor̃ tuor. adorabunt te filii patris tui. catu
lus leonis iuda ad predam fili mi ascen
disti. requiescens accubuisti ut leo
& quasi leena. Cui suscitabit eum. Non au
feretur sceptrum de iuda & dux de fe
more eius donec ueniat qui mittendus
est & ipse erit expectatio gentiū. ligans
ad uineam pullū suum & ad uitē o fi
li mi asinam suam. Lauabit in uino ue
stimenta sua & in sanguine uue pallium suū
Pulchriores sunt oculi eius uino & candi
diores lacte dentes eius. Zabulon in lito
re maris habitabit & in statione nauiū per
tingens in dorso suo & latera sua ad si
donem. Issachar asinus fortissimus accubans in
medio terminorum. & uidit requiem quoniam bona
est & terram quoniam optima est & supposuit humerum suum ad portandum & factus est tributis seruiens. Dan iudicabit populum suū sicut & alia tribus in israhel. Fiat dan co

luber in uia cornutus in semita mordens ungulas equi ut cadat ascensor eius retro. Salutare tuum expectabo dñe. Gad accinctus pugnabit ante faciem eius. & ipse pugnabit in extremo. Ex pinguis panis eius & ipse dabit delicias regibus. Aser pullus asine uno cornu lasciua ramo & ad pulcram misit filios accrescens ioseph & filius accrescens & decorus aspectu. filie discurrit super murū. Set irritauerunt eum & iurgati sunt illi habentes iacula. Sed in forti manu iudicium illius & manus pontificalis ex manibus illius & pastor & petra israhel. In quibus ergo deus patris tui erit adiutor tuus & omnipotens benedicet tibi benedictionibus celi desuper benedictionibus abyssi iacentis deorsum. benedictionibus uberum & uuluae. Benedictiones patris tui confortate a patribus meis usque ad terminos montis eternitatis fiant in capite ioseph & in uertice nazarei inter fr̃es suos. Beniamin lupus rapax mane comedet predam & uespere dividet spolia. Omnes hi in tribus xii. israhel isti sunt. & hec locutus est pater eor̃ benedixit singulis benedictione propria & precepit eis dicens. Ego egredior ad patres meos sepelite me cum patribus meis in spelunca duplici q̃ est in agro ephron ethei contra mambre in terra chanaan quam emit abraham cum agro ab ephron ethei in possessionem sepulchri sepulchrum cum uxore sua sara ibi sepultus est ysaac cum rebecca uxore sua ibi sepultus est & lia cum ibi habeam ego locum & possessionem cum patribus meis. Et cum mandasset quibus filiis mandaret & posuisset pedes suos in lectulum obiit atque appositus est ad populum suum. L

Ruit autem ioseph super faciem patris sui flens & osculans eum. precepitq; filiis suis medicis ut aromatibus condirent patrem. & impleta sunt quadraginta dies. Sic enim expleri solent qui condiuntur. Flevit eum egiptus. lxx. diebus & postea transacto tempore locutus est ioseph ad familiam pharaonis. Si inueni gratiam in oculis uestris loquimini in auribus pharaonis quia pater meus adiurauit me dicens. En morior in sepulchro meo quod fodi mihi in terra chanaan hic me sepelies. Nunc ergo ascendam & sepeliam patrem meum & reuertar. Dixit ei pharao ascende & sepeli patrem tuum sicut adiuratus es. Ascenderunt autem cum eo & cuncti famuli pharaonis maiores natu terre

egipta cum io seph cum filiis suis ab
qi vmbilic⁹ ē gen⁹ aqi: anime q̄ de
ung̃ tunc intrā genesin. habuit q̄
i mitrati cum r ceteris filiis nr tu nō
mo rien. ieneth: ad aram agnr. q̄ li
ē trans iordanem ubi celebrauer
exequias planctu magno atq; uehemē
impleuimus. vii. dies. et cum uide
sset habitatores terre chanaan dicentes
planctus magnus ē egipti iste. ideo
co. aplauser nom̃ loci illius planctus
egipti. fecer ergo filii ei sicut p̄cepe
rat. portauer eum in terram chanaan r
sepelier eū in spelunca duplici q̄ emit
abraam ē agro in possessionem sepulti. a
b egipto cum ceteris funeris mansuet. re
uersus ē io seph in egiptū cū fratribus su
is r omni domo patris. sepulto pie. q̄ m
ortuus fuerat genitor suus. timuit ne
forte memores fratres iniurie quam
passi erant. recurrat nobis malū omne q̄ fe
cimus. mandauer ei. pater tuus p̄cepit nobis
ante q̄ moreretur. ut tibi dicerem. ob
secro ut obliuiscaris sceleris fratrum tuo
rum. q̄a in malum quidem cogitauer
unt. sed deus uertit illud in bonum. ut
ipse ageret. quod nunc cernis. pascas ergo
parvulos tuos. et uxores. ac greges. ipse
quoq; ad hec uerba flenit. et dixer ad eū fra
tres. ecce serui tui sumus. nos et domus
nostra. at ille respondit. Nolite timere.
me ne possumus deo nostro resistere. uos
quidem cogitastis de me malum. sed deus
uertit in bonum. ut impleret quod nunc
cernitis. et saluaret populum multarum
gentium. uos ergo nolite timere. ego pascam
uos. et parvulos uestros. consolatusq; eos ac
locutus est ad cor illorum. habitauit ergo
io seph in egipto cum
omni domo patris sui. et uixit centum
x. annis. uidit ephraim filios usq; ad ter
tiam generationem. filii quoq; machir
filii manasse nati sunt super genua io seph. q̄
tollens infantulos iauit eos. et nutrien
dos tradidit fratribus suis. post mortē
autem suam ita adiurauit eos dicens. de
us uisitabit uos et educet de terra hac
ad terram quam
uit abraam. ysaac et iacob. cum ad
misset eos iurare. ossa mea inquit
uos. asportate ubo ossa mea de loco i
uo. mortuus est ergo ioseph cum
nauit centum decem
annis. q̄ cum ab
sumptus esset. aromatibus
corpus eius conditum est in loculo in egipto. Explicit
liber geneseos. Incipit exodus
sim
oth qui greece eodem dicitur.

Hec sunt nomina filio
rum israel qui ingressi ē
egiptū cū iacob singuli
q̄ cum suis domibus uenerunt
ruben. symeon. leui.
iuda. isachar. zabulon.
beniamin. dan. nepthali.
gad. aser. Erant q̄ omnes ex qui
egressi ē de femore iacob. lxx. ioseph
autem in egipto ē de femore iacob eg
ypto natus. q̄ mortuus r omnibus fratri
bus eius omnique cognatione sua filii israel
creuer. r qi germinantes multiplicati
sunt ac uires acquisiuer nimis. impleuer ter
ram. Surrexit rex nouus super egip
tum qui ignorabat ioseph. Ait ad
plebem suam. Ecce populus filiorum israel
maior et fortior nobis est. uenite sapienter opprima
mus eum ne forte multiplicetur. et si in
gruerit nobis bellum adiungat inimicis
nostris et expugnatis nobis egrediatur de
terra. Preposuit ergo magistros operum qui affli
gerent eos oneribus. edificauerunt ciuitates tabernacu
lorum pharaoni. phithon et ramesses.
Sed quanto eos opprimebant tanto magis
multiplicabantur. crescebant. q̄ odie
bant filios israel egiptii affligebantur. Inuidentes
eis ac dominantibus imperabant durissima
quoq; opera quibus premebantur ut
fimum glutinum quo mixto operum p̄mebantur
diuersa ergo egipti ob sterilitatem terre. qui
una uocabantur septem. alia phua. ter
pienges. q̄ ob sterilitatem uirtutis habitat
tores sui aruerunt. si masculus fuerit ne
scite illi. si femina reseruate. Timuerunt
autem obstetrices deum r fecer eorum p̄cepta
regis egipti r saluabant mares. q̄ uocatis
ad se obstetricibus dixit eis. quare
facitis hoc negotium r reseruatis masculos
uiuere. Respondentes hebree sic egiptie mu
lieres. scimus dominum nostrum
ipsum ita esse. antequam ad eas ueniamus
pariunt. q̄ ergo
fecit deus obstetricibus bonum. creuit po
pulus et confortatus est nimis. r quia timuer
unt obstetrices deum
rum. edificauit eis domos. precepit q̄ omni
populo suo dicens. q̄ quod masculum fu
erit natum proiicite in fluuium. puellas autem
reseruate. Egressus ergo homo
de tribu leui accepit
uxorem tribus sue. que
cepit r peperit filium
et uidens eum elegantem abscondit eum tri
bus. Cumq; iam celare non posset

IOVS

sumpsit filiolum sanctum suum ut nutriret eum in mundo. Ac puer pausauit mutuo in similitudine ac puer pausauit mutuo in similitudine egyptiorum. Et mortuus est puer. Et ecce ait ad eum angelus dei. Surge et sume puerum et matrem eius et vade in terram israel. Mortui enim sunt qui querebant animam pueri. Et surgens accepit puerum et matrem eius et intrauit terram israel. Audiens autem quod archelaus regnaret in iudea pro herode patre suo timuit illuc ire. Et admonitus in somnio secessit in partes galilee. Et ueniens habitauit in ciuitate que uocatur nazareth. Et adimpletum est quod dictum est per prophetas quoniam nazareus uocabitur. In diebus illis uenit iohannes baptista predicans in deserto iudee et dicens. Penitentiam agite. Appropinquabit enim regnum celorum. Hic enim est de quo dictum est per esaiam prophetam dicentem. Vox clamantis in deserto parate uiam domini rectas facite semitas eius. Ipse autem iohannes habebat uestimentum de pilis camelorum et zonam pelliceam circa lumbos suos. Esca autem eius erat locuste et mel siluestre. Tunc exibat ad eum hierosolyma et tota iudea et omnis regio iordanis. Et baptizabantur ab eo in iordane flumine confitentes peccata sua. Quod cum uidisset multos pharisseorum et sadducseorum uenientes ad baptismum suum dixit eis. Progenies uiperarum quis ostendit uobis fugere a uentura ira. Facite ergo fructum dignum penitentie. Et nolite putare dicere intra uos patrem habemus abraham. Dico enim uobis quia potens est deus de lapidibus istis suscitare filios abrahe. Jam enim securis ad radicem arborum posita est. Omnis ergo arbor que non facit fructum bonum excidetur et in ignem mittetur. Ego quidem baptizo uos in aqua in penitentiam. Qui autem post me uenturus est fortior me est cuius non sum dignus calciamenta portare. Ipse uos baptizabit in spiritu sancto et igni. Cuius ventilabrum in manu eius et purgabit aream suam et congregabit triticum in horreum suum. Paleas autem comburet igni inextinguibili. Tunc uenit iesus a galilea in iordanem ad iohannem ut baptizaretur ab eo. Iohannes autem prohibebat eum dicens. Ego a te debeo baptizari et tu uenis ad me. Respondens autem iesus dixit ei. Sine modo. Sic enim decet nos implere omnem iustitiam. Tunc dimisit eum. Baptizatus autem iesus confestim ascendit de aqua. Et ecce aperti sunt ei celi. Et uidit spiritum dei descendentem sicut columbam et uenientem super se. Et ecce uox de celis dicens. Hic est filius meus dilectus in quo mihi bene complacui. Tunc ductus est iesus in desertum a spiritu ut tentaretur a diabolo. Et cum ieiunasset quadraginta diebus et quadraginta noctibus postea esuriit. Et accedens temptator dixit ei. Si filius dei es dic ut lapides isti panes fiant. Qui respondens dixit. Scriptum est non in solo pane uiuit homo sed in omni uerbo quod procedit de ore dei. Tunc assumpsit eum diabolus in sanctam ciuitatem et statuit eum super pinnaculum templi et dixit ei. Si filius dei es mitte te deorsum. Scriptum est enim quia angelis suis deus mandauit de te et in manibus tollent te ne forte offendas ad lapidem pedem tuum. Ait illi iesus. Rursum scriptum est non tentabis dominum deum tuum. Iterum assumpsit eum diabolus in montem excelsum ualde et ostendit ei omnia regna mundi et gloriam eorum et dixit ei. Hec omnia tibi dabo si cadens adoraueris me. Tunc dicit ei iesus. Vade retro satana scriptum est enim dominum deum tuum adorabis et illi soli seruies. Tunc reliquit eum diabolus et ecce angeli accesserunt et ministrabant ei. Cum autem audisset iesus quod iohannes traditus esset secessit in galileam et relicta ciuitate nazareth uenit et habitauit in capharnaum maritima in finibus zabulon et nepthalim ut adimpleretur quod dictum est per esaiam prophetam dicentem. Terra zabulon et terra nepthalim uia maris trans iordanem galilea gentium populus qui sedebat in tenebris lucem uidit magnam et sedentibus in regione umbre mortis lux orta est eis. Exinde cepit iesus predicare et dicere. Penitentiam agite. Appropinquabit enim regnum celorum. Ambulans autem iesus iuxta mare galilee uidit duos fratres simonem qui uocatur petrus et andream fratrem eius mittentes rete in mare. Erant enim piscatores. Et ait illis. Venite post me et faciam uos fieri piscatores hominum. Illi autem continuo relictis retibus secuti sunt eum. Et procedens inde uidit alios duos fratres iacobum zebedei et iohannem fratrem eius in navi cum zebedeo patre eorum reficientes retia sua et uocauit eos. Illi autem continuo relictis retibus et patre suo secuti sunt eum. Et circuibat iesus totam galileam docens in synagogis eorum et predicans euangelium regni et sanans omnem languorem et omnem infirmitatem in populo. Et abiit fama eius in totam syriam et obtulerunt ei omnes male habentes uariis languoribus et tormentis comprehensos et qui dolores patiebantur et lunaticos et paralyticos et curauit eos. Et secute sunt eum turbe multe de galilea et decapoli et de hierusalem et de iudea et de trans iordanem. Videns autem iesus turbas ascendit in montem et cum sedisset accesserunt ad eum discipuli eius et aperiens os suum docebat eos dicens. Beati pauperes spiritu quoniam ipsorum est regnum celorum. Beati mites quoniam ipsi possidebunt terram. Beati qui lugent quoniam ipsi consolabuntur. Beati qui esuriunt et sitiunt iustitiam quoniam ipsi saturabuntur. Beati misericordes quoniam ipsi misericordiam consequentur. Beati mundo corde quoniam ipsi deum uidebunt. Beati pacifici quoniam filii dei uocabuntur. Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam quoniam ipsorum est regnum celorum. Beati estis cum maledixerint uobis homines et persecuti uos fuerint et dixerint omne malum aduersum uos mentientes propter me. Gaudete et exultate quoniam merces uestra copiosa est in celis. Sic enim persecuti sunt prophetas qui fuerunt ante uos. Vos estis sal terre. Quod si sal euanuerit in quo salietur ad nichilum ualet ultra nisi ut mittatur foras et conculcetur ab hominibus. Vos estis lux mundi non potest ciuitas abscondi supra montem posita. Neque accendunt lucernam et ponunt eam sub modio sed super candelabrum ut luceat omnibus qui in domo sunt. Sic luceat lux uestra coram hominibus ut uideant opera uestra bona et glorificent patrem uestrum qui in celis est. Nolite arbitrari quoniam ueni soluere legem aut prophetas non ueni soluere sed adimplere. Amen quippe dico uobis donec transeat celum et terra iota unum aut unus apex non preteribit a lege donec omnia fiant. Qui ergo soluerit unum de mandatis istis minimis et docuerit sic homines minimus uocabitur in regno celorum. Qui autem fecerit et docuerit hic magnus uocabitur in regno celorum. Dico enim uobis quia nisi abundauerit iustitia uestra plus quam scribarum et pharisseorum non intrabitis in regnum celorum. Audistis quia dictum est antiquis non occides. Qui autem occiderit reus erit iudicio. Ego autem dico uobis quia omnis qui irascitur fratri suo reus erit iudicio. Qui autem dixerit fratri suo raca reus erit concilio. Qui autem dixerit fatue reus erit gehenne ignis. Si ergo offers munus tuum ad altare et ibi recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid aduersum te relinque ibi munus tuum ante altare et uade prius reconciliari fratri tuo et tunc ueniens offeres munus tuum. Esto consentiens aduersario tuo cito dum es cum illo in uia ne forte tradat te aduersarius iudici et iudex tradat te ministro et in carcerem mittaris. Amen dico tibi non exies inde donec reddas nouissimum quadrantem. Audistis quia dictum est antiquis non mechaberis. Ego autem dico uobis quia omnis qui uiderit mulierem ad concupiscendum eam iam mechatus est eam in corde suo. Si autem oculus tuus dexter scandalizat te eruat eum et proice abs te expedit enim tibi ut pereat unum membrorum tuorum quam totum corpus tuum mittatur in gehennam. Et si dextera manus tua scandalizat te abscide eam et proice abs te expedit enim tibi ut pereat unum membrorum tuorum quam totum corpus tuum eat in gehennam. Dictum est autem quicumque dimiserit uxorem suam det illi libellum repudii. Ego autem dico uobis quia omnis qui dimittit uxorem suam excepta fornicationis causa facit eam mechari et qui dimissam duxerit adulterat. Iterum audistis quia dictum est antiquis non periurabis. Reddes autem domino iuramenta tua. Ego autem dico uobis non iurare omnino neque per celum quia thronus dei est neque per terram quia scabellum est pedum eius neque per hierusalem quia ciuitas est magni regis neque per caput tuum iures quia non potes unum capillum album facere aut nigrum. Sit autem sermo uester est est non non quod autem his abundantius est a malo est. Audistis quia dictum est oculum pro oculo et dentem pro dente. Ego autem dico uobis non resistere malo sed si quis te percusserit in dexteram maxillam tuam prebe illi et alteram. Et ei qui uult tecum iudicio contendere et tunicam tuam tollere dimitte ei et pallium. Et quicumque angariauerit te mille passus uade et alia duo. Qui petit a te da ei et uolenti mutuari a te ne auertaris. Audistis quia dictum est diliges proximum tuum et odio habebis inimicum tuum. Ego autem dico uobis diligite inimicos uestros benefacite his qui oderunt uos et orate pro persequentibus et calumniantibus uos ut sitis filii patris uestri qui in celis est qui solem suum oriri facit super bonos et malos et pluit super iustos et iniquos. Si enim diligitis eos qui uos diligunt quam mercedem habebitis nonne et publicani hoc faciunt. Et si saluos feceritis fratres uestros tantum quid amplius facitis nonne et ethnici hoc faciunt. Estote ergo uos perfecti sicut et pater uester celestis perfectus est. Attendite autem ne iustitiam uestram faciatis coram hominibus ut uideamini ab eis alioquin mercedem non habebitis apud patrem uestrum qui in celis est. Cum ergo facis elemosinam noli tuba canere ante te sicut ypocrite faciunt in synagogis et in uicis ut honorificentur ab hominibus. Amen dico uobis receperunt mercedem suam. Te autem faciente elemosinam nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua ut sit elemosina tua in abscondito et pater tuus qui uidet in abscondito reddet tibi. Et cum oratis non eritis sicut ypocrite qui amant in synagogis et in angulis platearum stantes orare ut uideantur ab hominibus. Amen dico uobis receperunt mercedem suam. Tu autem cum oraueris intra in cubiculum tuum et clauso ostio tuo ora patrem tuum in abscondito et pater tuus qui uidet in abscondito reddet tibi. Et cum orabitis nolite multum loqui sicut ethnici putant enim quod in multiloquio suo exaudiantur. Nolite ergo assimilari eis scit enim pater uester quid opus sit uobis antequam petatis eum. Sic ergo uos orabitis. Pater noster qui es in celis sanctificetur nomen tuum. Adueniat regnum tuum. Fiat uoluntas tua sicut in celo et in terra. Panem nostrum cotidianum da nobis hodie. Et dimitte nobis debita nostra sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in temptationem sed libera nos a malo. Amen. Si enim dimiseritis hominibus peccata eorum dimittet et uobis pater uester celestis. Si autem non dimiseritis hominibus nec pater uester dimittet peccata uestra. Cum autem ieiunatis nolite fieri sicut ypocrite tristes. Exterminant enim facies suas ut appareant hominibus ieiunantes. Amen dico uobis receperunt mercedem suam. Tu autem ieiunans unge caput tuum et faciem tuam lauato ut non uideas hominibus ieiunans sed patri tuo qui est in abscondito et pater tuus qui uidet in abscondito reddet tibi. Nolite thesaurizare uobis thesauros in terra ubi erugo et tinea demolitur et ubi fures effodiunt et furantur. Thesaurizate autem uobis thesauros in celo ubi neque erugo neque tinea demolitur et ubi fures non effodiunt nec furantur. Ubi enim est thesaurus tuus ibi est et cor tuum. Lucerna corporis tui est oculus tuus. Si oculus tuus fuerit simplex totum corpus tuum lucidum erit. Si autem oculus tuus fuerit nequam totum corpus tuum tenebrosum erit. Si ergo lumen quod in te est tenebre sunt ipse tenebre quante erunt. Nemo potest duobus dominis seruire aut enim unum odio habebit et alterum diliget aut unum sustinebit et alterum contemnet. Non potestis deo seruire et mamone. Propterea dico uobis ne solliciti sitis anime uestre quid manducetis neque corpori uestro quid induamini. Nonne anima plus est quam esca et corpus plus quam uestimentum. Respicite uolatilia celi quoniam non seminant neque metunt neque congregant in horrea et pater uester celestis pascit illa. Nonne uos magis pluris estis illis. Quis autem uestrum cogitans potest adicere ad staturam suam cubitum unum. Et de uestimento quid solliciti estis. Considerate lilia agri quomodo crescunt non laborant neque nent. Dico autem uobis nec salomon in omni gloria sua coopertus est sicut unum ex istis. Si autem fenum agri quod hodie est et cras in clibanum mittitur deus sic uestit quanto magis uos modice fidei. Nolite ergo solliciti esse dicentes quid manducabimus aut quid bibemus aut quo operiemur. Hec enim omnia gentes inquirunt. Scit enim pater uester quia horum omnium indigetis. Querite ergo primum regnum dei et iustitiam eius et hec omnia adicientur uobis. Nolite ergo esse solliciti in crastinum crastinus enim dies sollicitus erit sibi ipse. Sufficit diei malitia sua. Nolite iudicare ut non iudicemini. In quo enim iudicio iudicaueritis iudicabimini et in qua mensura mensi fueritis remetietur uobis. Quid autem uides festucam in oculo fratris tui et trabem in oculo tuo non uides. Aut quomodo dicis fratri tuo sine eiciam festucam de oculo tuo et ecce trabs est in oculo tuo. Ypocrite eice primum trabem de oculo tuo et tunc uidebis eicere festucam de oculo fratris tui. Nolite dare sanctum canibus neque mittatis margaritas uestras ante porcos ne forte conculcent eas pedibus suis et conuersi dirumpant uos. Petite et dabitur uobis querite et inuenietis pulsate et aperietur uobis. Omnis enim qui petit accipit et qui querit inuenit et pulsanti aperietur. Aut quis est ex uobis homo quem si petierit filius suus panem numquid lapidem porriget ei aut si piscem petierit numquid serpentem porriget ei. Si ergo uos cum sitis mali nostis bona data dare filiis uestris quanto magis pater uester qui in celis est dabit bona petentibus se. Omnia ergo quecumque uultis ut faciant uobis homines et uos facite eis. Hec est enim lex et prophete. Intrate per angustam portam quia lata porta et spatiosa uia est que ducit ad perditionem et multi sunt qui intrant per eam. Quam angusta porta et arta uia est que ducit ad uitam et pauci sunt qui inueniunt eam. Attendite a falsis prophetis qui ueniunt ad uos in uestimentis ouium intrinsecus autem sunt lupi rapaces. A fructibus eorum cognoscetis eos. Numquid colligunt de spinis uuas aut de tribulis ficus. Sic omnis arbor bona fructus bonos facit mala autem arbor malos fructus facit. Non potest arbor bona malos fructus facere neque arbor mala bonos fructus facere. Omnis arbor que non facit fructum bonum excidetur et in ignem mittetur. Igitur ex fructibus eorum cognoscetis eos. Non omnis qui dicit mihi domine domine intrabit in regnum celorum sed qui facit uoluntatem patris mei qui in celis est. Multi dicent mihi in illa die domine domine nonne in nomine tuo prophetauimus et in nomine tuo demonia eiecimus et in nomine tuo uirtutes multas fecimus. Et tunc confitebor illis quia numquam noui uos discedite a me qui operamini iniquitatem. Omnis ergo qui audit uerba mea hec et facit ea similabo eum uiro sapienti qui edificauit domum suam super petram. Descendit pluuia et uenerunt flumina et flauerunt uenti et irruerunt in domum illam et non cecidit fundata enim erat super petram. Et omnis qui audit uerba mea hec et non facit ea similis erit uiro stulto qui edificauit domum suam super arenam. Descendit pluuia et uenerunt flumina et flauerunt uenti et irruerunt in domum illam et cecidit et fuit ruina illius magna. Et factum est cum consummasset iesus sermones hos mouebatur turba super doctrina eius. Erat enim docens eos sicut potestatem habens et non sicut scribe eorum et pharisei. Et ecce leprosus uenit et adorabat eum dicens. Domine si uis potes me mundare. Et extendens iesus manum tetigit eum dicens. Volo mundare. Et continuo mundata est lepra eius. Et ait illi iesus. Vide nemini dixeris sed uade ostende te sacerdoti et offer munus quod precepit moyses in testimonium illis. Cum autem introisset capharnaum accessit ad eum centurio rogans eum et dicens. Domine puer meus iacet in domo paralyticus et male torquetur. Et ait illi iesus. Ego ueniam et curabo eum. Et respondens centurio ait illi. Domine non sum dignus ut intres sub tectum meum sed tantum dic uerbo et sanabitur puer meus. Nam et ego homo sum sub potestate constitutus habens sub me milites et dico huic uade et uadit et alii uenit et uenit et seruo meo fac hoc et facit. Audiens autem iesus admiratus est et sequentibus se dixit. Amen dico uobis apud nullum tantam fidem inueni in israel. Dico autem uobis quod multi ab oriente et occidente ueniunt et recumbent cum abraham et ysaac et iacob in regno celorum. Filii autem regni eicientur in tenebras exteriores ibi erit fletus et stridor dentium. Et dixit iesus centurioni. Vade et sicut credidisti fiat tibi. Et sanata est puer in hora illa. Et cum uenisset iesus in domum petri uidit socrum eius iacentem et febricitantem et tetigit manum eius et dimisit eam febris et surrexit et ministrabat illis. Vespere autem facto obtulerunt ei multos demonia habentes et eiciebat spiritus uerbo et omnes male habentes curauit. Ut adimpleretur quod dictum est per esaiam prophetam dicentem. Ipse infirmitates nostras accepit et egritudines portauit. Videns autem iesus turbas multas circa se iussit ire trans fretum. Et accedens unus scriba ait illi. Magister sequar te quocumque ieris. Et dicit ei iesus. Vulpes foueas habent et uolucres celi tabernacula nidos sed filius hominis non habet ubi caput reclinet. Alius autem de discipulis eius ait illi. Domine permitte me primum ire et sepelire patrem meum. Iesus autem ait illi. Sequere me et dimitte mortuos sepelire mortuos suos. Et ascendente illo nauim secuti sunt eum discipuli eius. Et ecce motus magnus factus est in mari ita ut nauicula operiretur fluctibus ipse uero dormiebat. Et accesserunt ad eum et suscitauerunt eum dicentes. Domine saluum nos fac perimus. Et dicit eis iesus. Quid timidi estis modicefidei. Tunc surgens imperauit uentis et mari et facta est tranquillitas magna. Homines autem mirati sunt dicentes. Qualis est hic quia et uenti et mare obediunt ei. Et cum uenisset trans fretum in regionem gerasenorum occurrerunt ei duo habentes demonia de monumentis exeuntes sedentes in medio rubi ita ut nemo posset transire per uiam illam. Et ecce clamauerunt dicentes. Quid nobis et tibi iesu fili dei. Venisti huc ante tempus torquere nos. Erat autem procul ab eis grex porcorum multorum pascens. Demones autem rogabant eum dicentes. Si eicis nos hinc mitte nos in gregem porcorum. Et ait illis. Ite. Illi autem exeuntes abierunt in porcos. Et ecce impetu abiit totus grex per precipitium in mare et mortui sunt in aquis. Pastores autem fugerunt et abeuntes in ciuitatem omnia nuntiauerunt et de hiis qui demonia habebant. Et ecce omnis ciuitas exiit obuiam iesu et uidentes eum rogauerunt ut transiret a finibus eorum. Et ascendens nauim transfretauit et uenit in ciuitatem suam. Et ecce offerebant ei hominem paralyticum iacentem in lecto. Et uidens iesus fidem illorum ait paralytico confide fili remittuntur tibi peccata tua. Et ecce quidam de scribis dixerunt intra se. Hic blasphemat. Et cum uidisset iesus cogitationes eorum dixit. Ut quid cogitatis mala in cordibus uestris. Quid est facilius dicere dimittuntur tibi peccata aut dicere surge et ambula. Ut autem sciatis quia filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata tunc ait paralytico. Surge tolle lectum tuum et uade in domum tuam. Et surrexit et abiit in domum suam. Videntes autem turbe timuerunt et glorificauerunt deum qui dedit potestatem talem hominibus. Et cum transiret inde uidit hominem sedentem in telonio matthaeum nomine et ait illi. Sequere me. Et surgens secutus est eum. Et factum est dum recumberet in domo illius et ecce multi publicani et peccatores uenientes discumbebant cum iesu et discipulis eius. Et uidentes pharisei dicebant discipulis eius. Quare cum publicanis et peccatoribus manducat magister uester. Iesus autem audiens ait. Non egent qui sani sunt medico sed qui male habent. Euntes autem discite quid est. Misericordiam uolo et non sacrificium. Non enim ueni uocare iustos sed peccatores. Tunc accesserunt ad eum discipuli iohannis dicentes. Quare nos et pharisei ieiunamus frequenter discipuli autem tui non ieiunant. Et ait illis iesus. Numquid possunt filii sponsi lugere quamdiu cum illis est sponsus. Venient autem dies cum auferetur ab eis sponsus et tunc ieiunabunt. Nemo autem immittit commissuram panni rudis in uestimento ueteri. Tollit enim plenitudinem eius a uestimento et peior scissura fit. Neque mittunt uinum nouum in utres ueteres alioquin rumpuntur utres et uinum effunditur et utres pereunt sed uinum nouum in utres nouos mittendum est et ambo conseruantur. Hec illo loquente ecce princeps unus accessit et adorabat eum dicens. Quia filia mea modo defuncta est sed ueni impone manum tuam super eam et uiuet. Et surgens iesus sequebatur eum et discipuli eius. Et ecce mulier que sanguinis fluxum patiebatur duodecim annis accessit retro et tetigit fimbriam uestimenti eius. Dicebat enim intra se. Si tetigero tantum uestimentum eius saluabor. Ipse autem conuersus et uidens eam dixit. Confide filia fides tua te saluam fecit. Et saluata est mulier ex illa hora. Et cum uenisset iesus in domum principis et uidisset tibicines et turbam tumultuantem dicebat. Recedite non enim mortua est puella sed dormit. Et deridebant eum. Et cum ejecta fuisset turba introiuit et tenuit manum eius et surrexit puella. Et exiit fama hec in uniuersam terram illam. Et transeunti inde iesu secuti sunt duo ceci clamantes et dicentes. Miserere nostri fili dauid. Cum autem uenisset domum accesserunt ad eum ceci et dicit eis iesus. Creditis quia hoc possum facere. Dicunt ei. Utique domine. Tunc tetigit oculos eorum dicens. Secundum fidem uestram fiat uobis. Et aperti sunt oculi eorum et comminatus est illis iesus dicens. Videte ne quis cognoscat. At illi exeuntes diffamauerunt eum in tota terra illa. Hec autem illis exeuntibus ecce obtulerunt ei hominem mutum demonium habentem. Et ejecto demonio locutus est mutus. Et admirate sunt turbe dicentes. Numquam apparuit sic in israel. Pharisei autem dicebant. In principe demoniorum eicit demonia. Et circuibat iesus ciuitates omnes et castella docens in synagogis eorum et predicans euangelium regni et curans omnem languorem et omnem infirmitatem. Videns autem turbas misertus est eis quia erant uexati et iacentes sicut oues non habentes pastorem. Tunc dicit discipulis suis. Messis quidem multa operarii autem pauci. Rogate ergo dominum messis ut mittat operarios in messem suam. Et conuocatis duodecim discipulis suis dedit illis potestatem spirituum immundorum ut eicerent eos et curarent omnem languorem et omnem infirmitatem. Nomina autem duodecim apostolorum sunt hec. Primus simon qui dicitur petrus et andreas frater eius iacobus zebedei et iohannes frater eius philippus et bartholomeus thomas et matheus publicanus iacobus alphei et lebeus qui cognominatus est thaddeus simon chananeus et iudas iscariotes qui et traditor fuit eius. Hos duodecim misit iesus precipiens eis dicens. In uiam gentium ne abieritis et in ciuitates samaritanorum ne intraueritis. Ite autem magis ad oues que perierunt domus israel. Euntes autem predicate dicentes quia appropinquabit regnum celorum. Infirmos curate leprosos mundate mortuos suscitate demonia eicite. Gratis accepistis gratis date. Nolite possidere aurum neque argentum neque pecuniam in zonis uestris non peram in uiam neque duas tunicas neque calciamenta neque uirgam. Dignus enim est operarius cibo suo. In quamcumque autem ciuitatem aut castellum intraueritis requirite quis in ea dignus sit et ibi manete donec exeatis. Intrantes autem in domum salutate eam dicentes. Pax huic domui. Et si quidem fuerit domus illa digna ueniat pax uestra super eam. Si autem non fuerit digna pax uestra ad uos reuertatur. Et quicumque non receperit uos neque audierit sermones uestros exeuntes foras domum uel ciuitatem illam excutite puluerem de pedibus uestris. Amen dico uobis tolerabilius erit terre sodomorum et gomorreorum in die iudicii quam ciuitati illi. Ecce ego mitto uos sicut oues in medio luporum. Estote ergo prudentes sicut serpentes et simplices sicut columbe. Cauete autem ab hominibus. Tradent enim uos in consiliis suis et in synagogis suis flagellabunt uos. Et ante presides et reges ducemini propter me in testimonium illis et gentibus. Cum autem tradent uos nolite cogitare quomodo aut quid loquamini. Dabitur enim uobis in illa hora quid loquamini. Non enim estis uos qui loquimini sed spiritus patris uestri qui loquitur in uobis. Tradet autem frater fratrem in mortem et pater filium et insurgent filii in parentes et morte afficient eos. Et eritis odio omnibus propter nomen meum. Qui autem perseuerauerit usque in finem hic saluus erit. Cum autem persequentur uos in ciuitate hac fugite in aliam. Amen enim dico uobis non consummabitis ciuitates israel donec ueniat filius hominis. Non est discipulus super magistrum neque seruus super dominum suum. Sufficit discipulo ut sit sicut magister eius et seruus sicut dominus eius. Si patremfamilias beelzebub uocauerunt quanto magis domesticos eius. Ne ergo timueritis eos nichil enim est opertum quod non reuelabitur et occultum quod non sciatur. Quod dico uobis in tenebris dicite in lumine et quod in aure auditis predicate super tecta. Et nolite timere eos qui occidunt corpus animam autem non possunt occidere. Timete autem magis eum qui potest et animam et corpus perdere in gehenna. Nonne duo passeres asse ueneunt et unus ex illis non cadet super terram sine patre uestro. Vestri autem capilli capitis omnes numerati sunt. Nolite ergo timere multis passeribus pluris estis uos. Omnis ergo qui confitebitur me coram hominibus confitebor et ego eum coram patre meo qui in celis est. Qui autem negauerit me coram hominibus negabo et ego eum coram patre meo qui in celis est. Nolite arbitrari quoniam ueni mittere pacem in terram non ueni pacem mittere sed gladium. Veni enim separare hominem aduersus patrem suum et filiam aduersus matrem suam et nurum aduersus socrum suam et inimici hominis domestici eius. Qui amat patrem aut matrem plus quam me non est me dignus et qui amat filium aut filiam plus quam me non est me dignus. Et qui non accipit crucem suam et sequitur me non est me dignus. Qui inuenit animam suam perdet eam et qui perdiderit animam suam propter me inueniet eam. Qui recipit uos me recipit et qui me recipit recipit eum qui misit me. Qui recipit prophetam in nomine prophete mercedem prophete accipiet et qui recipit iustum in nomine iusti mercedem iusti accipiet. Et quicumque potum dederit uni ex minimis istis calicem aque frigide tantum in nomine discipuli amen dico uobis non perdet mercedem suam. Et factum est cum consummasset iesus precepta duodecim discipulorum suorum transiit inde ut doceret et predicaret in ciuitatibus eorum. Iohannes autem audiens in uinculis opera christi misit duos de discipulis suis et ait illi. Tu es qui uenturus es an alium expectamus. Et respondens iesus dixit eis. Euntes renuntiate iohanni quae audistis et uidistis. Ceci uident claudi ambulant leprosi mundantur surdi audiunt mortui resurgunt pauperes euangelizantur et beatus est qui non fuerit scandalizatus in me. Illis autem abeuntibus cepit iesus dicere ad turbas de iohanne. Quid existis in desertum uidere arundinem uento agitatam. Sed quid existis uidere hominem mollibus uestimentis uestitum. Ecce qui mollibus uestiuntur in domibus regum sunt. Sed quid existis uidere prophetam. Etiam dico uobis et plus quam prophetam. Hic est enim de quo scriptum est. Ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam qui preparabit uiam tuam ante te. Amen dico uobis non surrexit inter natos mulierum maior iohanne baptista. Qui autem minor est in regno celorum maior est illo. A diebus autem iohannis baptiste usque nunc regnum celorum uim patitur et uiolenti rapiunt illud. Omnes enim prophete et lex usque iohannem prophetauerunt. Et si uultis recipere ipse est helias qui uenturus est. Qui habet aures audiendi audiat. Cui autem similem estimabo generationem istam. Similis est pueris sedentibus in foro et clamantibus uicissim dicentibus. Cecinimus uobis tibia et non saltastis lamentauimus et non planxistis. Venit enim iohannes neque manducans neque bibens et dicunt. Demonium habet. Venit filius hominis manducans et bibens et dicunt. Ecce homo deuorator et potator uini publicanorum et peccatorum amicus. Et iustificata est sapientia a filiis suis. Tunc cepit exprobrare ciuitatibus in quibus facte sunt plurime uirtutes eius quia non egissent penitentiam. Ve tibi corozaim ve tibi bethsaida quia si in tyro et sidone facte essent uirtutes que facte sunt in uobis olim in cinere et cilicio penitentiam egissent. Verumtamen dico uobis tyro et sidoni remissius erit in die iudicii quam uobis. Et tu capharnaum numquid usque in celum exaltaberis usque in infernum descendes. Quia si in sodomis facte essent uirtutes que facte sunt in te forte remansissent usque in hodiernum diem. Verumtamen dico uobis quia terre sodomorum remissius erit in die iudicii quam tibi. In illo tempore respondens iesus dixit. Confiteor tibi pater domine celi et terre quia abscondisti hec a sapientibus et prudentibus et reuelasti ea paruulis. Etiam pater quoniam sic fuit placitum ante te. Omnia mihi tradita sunt a patre meo et nemo nouit filium nisi pater neque patrem quis nouit nisi filius et cui uoluerit filius reuelare. Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis et ego reficiam uos. Tollite iugum meum super uos et discite a me quia mitis sum et humilis corde et inuenietis requiem animabus uestris. Iugum enim meum suaue est et onus meum leue est. In illo tempore ambulauit iesus sabbatis die a sationibus et discipuli eius esurientes cepere uellere spicas et manducare. Pharisei autem uidentes dixerunt ei. Ecce discipuli tui faciunt quod non licet facere sabbatis die. Ipse autem dixit eis. Nonne legistis quid fecerit dauid quando esuriit ipse et qui cum illo erant quomodo intrauit in domum dei et panes propositionis manducauerunt quos non licebat ei manducare neque his qui cum eo erant sed solis sacerdotibus. Aut non legistis in lege quia sacerdotes in templo sabbatum uiolant et sine crimine sunt. Dico autem uobis quia templo maius hic est. Si autem scissetis quid est misericordiam uolo et non sacrificium numquam condemnassetis innocentes. Dominus enim est filius hominis etiam sabbati. Et cum inde transisset uenit in synagogam eorum et ecce homo manum habens aridam et interrogauerunt eum dicentes. Si licet sabbatis curare. Ut accusarent eum. Ipse autem dixit ad illos. Quis erit ex uobis homo qui habet ouem unam et si hec cadat sabbatis in foueam nonne tenebit et leuabit eam. Quanto magis melior est homo ouis igitur licet sabbatis benefacere. Tunc ait homini habenti manum aridam. Extende manum tuam et extendit et restituta est sanitati sicut altera. Exeuntes autem pharisei consilium faciebant aduersus eum quemadmodum illum perderent. Iesus autem sciens secessit inde et secuti sunt eum multi et curauit eos omnes et comminatus est eis ne palam facerent eum ut adimpleretur quod dictum est per esaiam prophetam dicentem. Ecce puer meus quem elegi dilectus meus in quo bene complacuit anime mee. Ponam spiritum meum super eum et iudicium gentibus annuntiabit. Non contendet neque clamabit neque audiet quisquam in plateis uocem eius. Arundinem quassatam non conteret et linum fumigans non extinguet donec eiciat in uictoriam iudicium et nomini eius gentes sperabunt. Tunc oblatus est ei demoniacus cecus et mutus et curauit eum ita ut cecus loqueretur et uideret. Et stupebant omnes turbe et dicebant. Numquid hic est filius dauid. Pharisei autem audientes dixerunt. Hic non eicit demonia nisi in beelzebub principe demoniorum. Et cum uidisset iesus cogitationes eorum dixit eis. Omne regnum in seipsum diuisum desolabitur et omnis ciuitas uel domus diuisa contra se non stabit. Et si satanas satanam eicit in seipsum diuisus est quomodo ergo stabit regnum eius. Et si ego in beelzebub eicio filii uestri in quo eiciunt ideo ipsi iudices uestri erunt. Si autem in spiritu dei eicio demonia profecto peruenit in uos regnum dei. Aut quomodo potest quisquam intrare in domum fortis et uasa eius diripere nisi prius fortem illum ligauerit et tunc domum eius diripiet. Qui non est mecum contra me est et qui non congregat mecum spargit. Ideo dico uobis omne peccatum et blasphemia remittetur hominibus spiritus autem blasphemia non remittetur. Et quicumque dixerit uerbum contra filium hominis remittetur ei qui autem dixerit contra spiritum sanctum non remittetur ei neque in hoc seculo neque in futuro. Aut facite arborem bonam et fructum eius bonum aut facite arborem malam et fructum eius malum. De fructu enim arbor cognoscitur. Progenies uiperarum quomodo potestis bona loqui cum sitis mali. Ex abundantia enim cordis os loquitur. Bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bona et malus homo de malo thesauro profert mala. Dico autem uobis quod omne uerbum otiosum quod locuti fuerint homines reddent rationem de eo in die iudicii. Ex uerbis enim tuis iustificaberis et ex uerbis tuis condemnaberis. Tunc responderunt quidam de scribis et pharisseis dicentes. Magister uolumus a te signum uidere. At ille respondens ait illis. Generatio mala et adultera signum querit et signum non dabitur ei nisi signum ione prophete. Sicut enim fuit ionas in uentre ceti tribus diebus et tribus noctibus sic erit filius hominis in corde terre tribus diebus et tribus noctibus. Viri niniuite surgent in iudicio cum generatione ista et condemnabunt eam quia penitentiam egerunt in predicatione ione et ecce plus quam ione hic. Regina austri surget in iudicio cum uiris generationis istius et condemnabit eos quia uenit a finibus terre audire sapientiam salomonis et ecce plus quam salomon hic. Cum autem immundus spiritus exierit de homine ambulat per loca inaquosa querens requiem et non inuenit. Tunc dicit reuertar in domum meam unde exiui et ueniens inuenit eam uacantem scopis mundatam et ornatam. Tunc uadit et assumit septem alios spiritus secum nequiores se et ingressi habitant ibi et fiunt nouissima hominis illius peiora prioribus. Sic erit et generationi huic nequam. Adhuc illo loquente ecce mater eius et fratres stabant foris querentes loqui ei. Dixit autem quidam ei. Ecce mater tua et fratres tui foris stant querentes te. At ille respondens dicenti sibi dixit. Quis est mater mea et qui sunt fratres mei. Et extendens manum in discipulos suos ait. Ecce mater mea et fratres mei. Quicumque enim fecerit uoluntatem patris mei qui in celis est ipse meus frater et soror et mater est. In illo autem die exiens iesus de domo sedebat secus mare et congregate sunt ad eum turbe multe ita ut in nauim ascendens sederet et omnis turba stabat in litore. Et locutus est eis multa in parabolis dicens. Ecce exiit qui seminat seminare semen suum. Et dum seminat quedam ceciderunt secus uiam et uenerunt uolucres et comederunt ea. Alia autem ceciderunt in petrosa ubi non habebant terram multam et exorta sunt continuo quia non habebant altitudinem terre. Sole autem orto estuauerunt et quia radicem non habebant aruerunt. Et alia ceciderunt inter spinas et ascenderunt spine et suffocauerunt ea. Alia autem ceciderunt in terram bonam et dabant fructum aliud centesimum aliud sexagesimum aliud tricesimum. Qui habet aures audiendi audiat. Et accedentes discipuli dixerunt ei. Quare in parabolis loqueris eis. Ille autem respondens ait illis. Quia uobis datum est nosse mysteria regni celorum illis autem non est datum. Qui enim habet dabitur ei et abundabit qui autem non habet et quod uidetur habere auferetur ab eo. Propterea in parabolis loquor eis quia uidentes non uident et audientes non audiunt neque intelligunt. Et adimplebitur in eis prophetia esaie dicentis. Auditu audietis et non intelligetis et uidentes uidebitis et non uidebitis. Incrassatum est enim cor populi huius et auribus grauiter audierunt et oculos suos clauserunt nequando uideant oculis et auribus audiant et corde intelligant et conuertantur et sanem eos. Vestri autem beati oculi quia uident et aures quia audiunt. Amen dico uobis quia multi prophete et iusti desiderauerunt uidere que uos uidetis et non uiderunt et audire que audiuistis et non audierunt. Vos ergo audite parabolam seminantis. Omnis audiens uerbum regni et non intelligens uenit malus et rapit quod seminatum est in corde eius. Hic est qui semen accepit secus uiam. Qui autem in

dicent ecce nam. Jugulauerunt nos
meretrices ad regem egypti: vt eas ad
se uel uelint uenire nec. Dixitq; mulier
ad eum. Si dominus meus locutus fuerit
seruo suo hoc uerbum. Non faciet ita
dominus meus seruo suo. Quod rem
hanc egerit. Dixitq; ad eum. Ecce
egredior ad patres meos. Tolle
me de terra egypti. Et sepeli me
in sepulchro meo. Et ego tibi non dimittet hec
egypti ut educas me de manu tua. Quia
tam. n. manu mea. q; quam egypti in
clemente mundi bulis mea. q; sum sum i me
dio eor. Si dimittet hec. Tulit gram
pro uite mee. Et egredient me
chabite nacu. Et scribet mihi
nacua manu sua. Ab hierusalem ad
argentea. Ac uertet pontifex eas. Et fu
ge ac filias mea. Et pua mee egypti.
Regnante mox Ptolemeo. Cap. III.
Ptolemeo mox fecerunt. Con
cepitque in utero uirginem
nam. Et peperit. Et uocauit nomen
eius. Et dedit ei regnum in manu sua. Et
nuptias dedit ei pro uxore. Et
cognouit eam. Et concepit. Et peperit
ei filium. Et uocauit nomen eius. Et

quag pro sanctimr. impunenę sĕ eg
nec minuenę qqm̃ mandr. Mandr. n. mḗo
mandatur dñe. Camo i sancti ficemo
pño o mo. o ip̃m manur opib⁹ i cepi
cant ea. ur non agnoscant ubiq; m̃ mi
nuę. Ignitur egsli p̃ sancti op̃m a mandto
re ad ip̃m dicentm. Sic dicit ip̃s.
Non ubi placę. nec voluigne sic ubi
mueę ꝑmute nec minuetur qqm̃ te
que ubi. Ubi sŏq; ę ꝑpe p̃ cm̃ mam egi
pti ad ego uigemę placę. p̃ sĕ quęq;
opm in habitant dnem. Complete e p̃ u
obĕ contie ur pro sude solemne qm̃ mi
nuntur ubi puce flagellang; ę ꝑ p̃ dnr
opib⁹ filioꝝ sĕ ab eo mundis p̃mę di
cendis. Cauę non implenę in iustum
labm sĕ pro nec ꝑri nec ꝑ voce dicenę
q; p̃ sin filij sĕ iuxta sensu ę ad ip̃m em
dnm. Cur ira agnę sup̃ fuge nuę. palee
non amur ubi labore filr imputur.
Et sanctifica flagellis ꝑ comunicantiuꝰ
te agnur sup̃ ip̃m aut. a. aut mandę eo
rum diane. Camo i sancti ficemo dño. Ite
ego ꝑ quinti. Palee nō ab̃untur ub
ꝑ uersenę sup̃ eum nūm latm. Vnde
negli te p̃ sin filioꝝ sĕ in malum ego q;
dicetur a te. Non minuentur qqm̃ te
latm ꝑ singlę dicę. Et cum eūq; mo
p̃ i aaron qui stabunt ex adulo ego
dicentes ap̃ ꝑpe ex ꝑpe ad eę. Vide
at ꝑ i mdicte q̃m fere sensibę ex eum
nūm eram ꝑpe ex fuge ei ꝑ p̃ubi
ei glaziū ur cadet nec. Et sanctifica mo
ysen ad dñm aut. Cur affligit ip̃m is
tum. Cur misisti me. Et ex eo qui
ingressus sum ad ip̃m em ur labꝝ in
nocię suę. affligit ip̃m nūm tū. Nō sisti ex
te ad mo ysen. Hic VI
mtib⁹ ꝑ fecim sum p̃ nos. p̃ manui
al fortem dimittet eę. i manu no p̃
ea dimittet ulę de tra sua. Loquitq; dñs
ad mo ysen dicens. Ego ad qui ap
ui ad abraam. ysaac. i iacob in deo omnipotęs. i no
me meo adonay. nō indicauę eis pręsę
qi am eis fedo. ut darem eis terram
am. cum peregrinabunę ibi. in qua habitę
uerunt. Ego audiui gemitū filioꝝ is
quo egyptij opib⁹ seruiunt eis. et recordatus sū
pacti mei. Loc dic filijs is. Ego dns ad eo
rum qui educo eos de angustijs egyptior. et eruam
eos de seruitute ab eis. et liberabo eos
in brachio extento. et in iudicijs magnis. assumam
vos mihi in populum. et ero vobis deus. et ego
ero dns vr qui educam vos de angustijs egy
ptior. et introducam vos in terram pro qua leuauę
manum meam. ut dem eam abraam ysaac. et iacob. et
dabo eam vobis in possessionem ego dns.
Locutusq; est mo ysen ad filios is. et
non acquieuerunt ei pre angore animi. et
nimia seruitute. Loquere ad mo ysen dice
ns egredi de terra sua. et dimittat filios
israel de terra sua. Et locutus est mo
ysen coram dño. dicens filij is non me audiu
erunt quid audiet pha me. p̃sertim cum sim
incircumcisus labijs. Loquitq; ad mo ysen
et aaron. et dedit mandatum ad eos. et filios
is. ad pharaonem regem egypti ut educerent
filios is de terra egypti. Isti sunt principes
domorum patrum suorum. Filij ruben primo
genitus israel. henoch. et phallu. hesron
et carmi. hec cognationes. Filij simeon. iamuel. iamin. et ahod. et hamalo
ech. et saul filio cananitide. hec cognatio
nes simeon. Hec nomina filiorum leui per cogna
tiones suas. gerson. et caath. et merari. anni
tatis leui. c. xxx. vii. Filij gerson. lobni
et semy. per cognationes suas. Filij caath
amram. et ysaar. et hebron. et oziel. Annus
te caath. c. xxxiii. Filij merari. moholi
et musi. hec cognationes leui per familias
suas. Accepit autem amram iochabeth patruelem suam. que peperit ei aaron
et moysen et mariam. Vixitque amram an
nis cc. xxxvii. Filij quoq; ysaar
chore. nepheg. et zechri. Filij quoq;
oziel. misael. et elisaphan. et sethri. Ac
cepitque aaron uxorem elisabeth filiam aminadab sororem naason. que peperit ei nadab et abiu. eleazar. et ythamar.
Filij quoq; chore alter. et eliphaz. ab ysaar. hi cognationes eorum. Ar uero eleazar filio aaron accepit uxorem de filiabus phutihel. que peperit ei phynees. hi principes cognationum leuitarum per familias suas. Iste est aaron et moysen quibus precepit dominus. educerent filios is de terra egypti per turmas suas. hij sunt qui locuti sunt ad pharaonem regem egypti ut educerent filios is de egypto. Iste moysen et aaron hic est qui locutus est ad eos dominus. Loquere ad pharaonem regem egypti omnia que ego loquor tibi. Et dixit moysen coram dño. ecce ego incircumcisus

labus ego sum. A vim auertet me pri-
mum: ay ad moysen. VII
Ecce constituo te deum pharaonis. et aaron
frater tuus erit propheta tuus. Tu loqueris omnia
que mando tibi. ille loquetur ad pharaonem
ut dimittat filios israel de terra sua. Sed ego in-
durabo cor eius et multiplicabo signa et pro-
digia mea in terra egypti. nec audiet vos. Et
mittam manum meam super egyptum et educam
exercitum meum filios israel de terra egypti.
per ultiones maximas. Et scient egyptii quia ego
sum dominus qui extendam manum meam super egy-
ptum et educam filios israel de medio eorum. Fecit
ergo moyses et aaron sicut preceperat dominus
illis. Et ipse quidem moyses lxxx. annorum
aaron. lxxxiii. annorum erat quando locuti sunt
ad pharaonem. Dixitque dominus ad moysen et aaron. Si
quando dixerit vobis pharao. Date signum
aliquod. dices ad aaron. Tolle virgam tuam
et proice coram pharaone. vertetur in draconem.
Ingressi ergo moyses et aaron ad pharaonem fece-
runt sicut preceperat dominus. Et proiecit aaron
virgam coram pharaone et seruis eius. et facta est in draconem.
Vocauit autem pharao sapientes et maleficos. fece-
runtque et ipsi per incantationes egyptiorum et
per arcana quedam similiter. Proiecit enim
unusquisque virgam suam. et facte sunt in dra-
cones. Deuorauit virga aaron virgas eorum. Et
roboratum est cor pharaonis. nec audiuit eos sicut
preceperat dominus. Dixitque dominus ad moysen. Ingra-
uatum est cor pharaonis. nolens dimittere populum.
Vade ad eum mane. Ecce egredietur ad aquas. et stabis in
occursu eius super ripam fluminis. virgam
quoque que conuersa fuerat in draconem tolles in
manu tua. et dices ad eum. Dominus deus hebreorum misit me
ad te dicens. Dimitte populum meum ut sacri-
ficet mihi in deserto. tu autem hactenus non
audisti. Igitur hec dicit dominus. In hoc scies
quia ego sum. Ecce percutiam virga que in ma-
nu mea est aquam fluminis. conuertetur in sangui-
nem. pisces quoque qui sunt in fluminis mori-
entur. et putrescent aque. adfligenturque egyp-
tii bibentes aquam fluminis. Dixit quoque
dominus ad moysen. Dic ad aaron. Tolle virgam tu-
am extende manum tuam super aquas egyptiorum
super fluuios eorum. et paludes. et lacus
quoque. ut conuertantur in sanguinem. sitque cru-
or in omni terra egypti. tam in ligneis va-
sis quam in saxeis. Fecerunt moyses et
aaron sicut preceperat dominus. et eleuans virgam
percussit aquas fluminis coram
pharaone et seruis eius. et conuersa est in sangui-
nem. et pisces qui erant in fluuio mortui sunt.
Computruit fluuius non poterant egyp-
tii bibere aquam fluminis. erat sanguis in
tota terra egypti. Fecerunt simili-
ter malefici egyptii incantationibus suis. et indura-
tum est cor pharaonis. nec audiuit eos sicut
preceperat dominus. Et abiit. intrauitque domum
suam. nec adhibuit cor etiam hac vice.
Fodiebant autem egyptii per circuitum fluminis aquam ut bibere
possent. non poterant bibere de aqua fluuii.
Impletique sunt dies septem postquam percussit dominus
fluuium. VIII
Dixit quoque dominus ad moysen. Ingredere
ad pharaonem et dices ei. Hec dicit dominus. Dimitte populum meum ut sacrificet mihi. Si autem
nolueris dimittere. Ecce ego percutiam omnes fines tuos ranis.
Et ascendent rane per fluuium. et ingredientur domum tuam
et cubiculum lectuli tui. et super stratum eius. in
domos quoque seruorum tuorum. et populi tui. et in furnos
et in reliquas escarum tuarum species. et ad te
et ad populum tuum. et ad omnes seruos tuos ingre-
dientur rane. Dixitque dominus ad moysen. Dic ad aaron. Extende
manum tuam super flumina. et rivos. et lacus. educ ranas
super terram egypti. Extenditque aaron manum suam super aquas egyptias. et ascen-
derunt rane. et operuerunt terram egypti. Feceruntque malefici
similiter incantationibus suis. et induxerunt ranas super terram egypti.
Vocauit autem pharao moysen et aaron et dixit eis.
Orate dominum ut auferat ranas a me et a populo meo. et dimittam populum ut sacrificet domino.
Dixitque moyses ad eum. Constitue mihi quo
tempore rogem te et populum tuum ut
abigantur rane a te et a domibus tuis. et in
flumine remaneant. Qui respondit. Cras. At ille.
Iuxta verbum tuum faciam ut scias quia
non est deus sicut deus noster. Recedent rane a te
et a domibus tuis. et a populo tuo. nec in
flumine remanebunt. Egressique moyses et
aaron a pharaone clamauit moyses ad
dominum pro sermone quem conuenerat pha-
raoni. Fecitque dominus iuxta verbum moysi. Mortue
sunt rane de domibus et de villis et de agris.
congregateque sunt in immensos aggeres. et
putrefacta est terra ex eis. Videns autem pharao quod data esset
requies infirmate est cor eius. et non audiuit eos
sicut preceperat dominus. Dixitque dominus ad moysen. Lo-
quere ad aaron. Extende virgam tuam et
percute puluerem terre. et sint cuncti muniones
terre egypti. Feceruntque ita. Extendit aaron
manum virgam tenens percussitque pulue-
rem terre. et facti sunt cuncti muniones

o nusq; pului re usq; ē in cunctis ter
ām ñam egypti. Fecerūt simili maleficia
in cantationibus sua ut educerent cy nifi
es. n̄ prohibuit. ē impleta ē cy nifes cani in
mundo sm inuocationē. & facte sūt malefica
as plurimi. dicitur tm ē hic. sm nouā
q; est cy phonica. n audiuit eos sicut pce
pit dn̄s. Dixit quoq; dn̄s ad moysen. Con
surge diluculo & sta coram pharaone egr
dietur enī ad aquas & dices ad eum. hec
dicit dn̄s dimitte plm meum ut sacrifi
cet mihi. q. si non dimiseris eū. ecce ego inmit
tam inter vos & seruos tuos & in plm tuū &
in domos tuas cōe genus muscarum. & ple
bunt domus egyptior̄ muscis diuersi gene
ris. nec ulla ex his quibus egyptus habitat
inuenietur exempt. mirabile quoq; faciā
in die illo in terra gessen in qua populus
meus est. non sint ibi muscē. ut scias quia ego
sum in medio terre. ponamq; discrimen inter
plm meū & plm tuū. Cras erit signum
istud. Fecerūt dominus ita. & venit muscarū
grauissima in domos pharaonis & seruo. eius. &
in omnem terram egypti. corrumpebatq; terra ab
eo quod musce vastarent eā. Vocauit pharao
moysen & aaron & ait eis. Ite sacrificate deo vr̄o
in terra hac. & aur moyses. Non potest ita fi
ri domine. quia abhominationē egyptior̄ immo
labimus deo nr̄o. si immolauerimus ea quę abo
minantur egyptii coram eis. Iter trium dierū
gradiemur in solitudinem & sacrificabimus domino deo nr̄o sicut
precepit nobis. Dixit pharao ego dimittam vos ut
sacrificetis deo vr̄o in deserto. Verumtamen
longe ne abeatis. Rogate pro me aut
moyses. Egressus autē moyses dixit ad
eum. ecce egredior a te & orabo dominum ut rece
dat musca a pharaone & a seruis & a plo
eius cras. Verumtamen noli pharaone ul
tra nos decipere dimittendo plm sacrificare deo.
Egressus ergo moyses a pharaone orauit dominum. Et fecit
verbum domini iuxta sermonem eius. & abstulit muscas a
pharaone & a seruis eius & a plo eius. Non super
auit nec una quidem. Ingravatoq; est cor
pharaonis etiam hac vice. nec dimisit
plm.

IX

Dixit autē dn̄s ad moysen. Ingredere ad pharaonem & loquere ad eum. hec dicit dn̄s deus hebrę
orum dimitte plm meum ut sacrificet mihi. q. si
adhuc renuis & tenes eos. ecce manus mea erit in agris tuis in equis & asinis & cā
melis & bubus & ouibus pestis valde gra
uis. & honerabit dn̄s manum pharaonis & pecora
quę possidet in agris. ut nichil omnino
pereat ex his quę ad pharaonem sunt. ad seruos eius & ad
omnia animalia egyptior̄. ex animalibus
quę filios israhel nichil omnino pereat. & statuit dn̄s tempus dicens. Cras faciet dominus
hanc rem in terra hac. & fecit dn̄s sm verbum suum. & mortua sunt
omnia animalia egyptior̄. ex animalibus
autem filior̄ israhel ne unum quidem mortuum est. & misit pharao ad vi
dendum nec erat ex his quicquam mortuum. & ingravatum est cor pharaonis
& non dimisit plm. Dixitq; dn̄s ad moysen & aaron. Tollite plenas manus cinere de camino & spargat eum moyses contra celum coram pharaone
& fiat pulvis sm totam terram egypti. Erūt enim in hominibus & in iumentis in tota terra egypti
ulcera vesicarum ardentium. Tulerūntq; cinerem de camino & steterunt coram pharaone & sparserunt eum contra celum. & fecit ulcera vesicarum ardentium in hominibus & in iumentis nec
poterant malefici stare coram moyse propter ulcera quę in eis & in omnibus egyptiis
facta erant. Indurauit dn̄s cor pharaonis & non audiuit eos
sicut locutus est dn̄s ad moysen. Dixitq; dn̄s ad moysen. Mane consurge sta coram pharaone & dices ad eū. Hec dicit dn̄s deus hebrę
orum dimitte plm meum ut sacrificet mihi. q. si nec nunc mittam
ego plagas meas super cor tuum & super seruos tuos & super plm tuum ut scias quia non sit simi
lis mei in omni terra. Iam enim extendam manum meam & per
cutiam te & plm tuum peste & peribis de terra
hac. Verumtamen propterea constitui te ut ostendam in te virtutem meam & ut narretur nomen meum in omni terra. Adhuc tu obsistis plo meo & non dimittis eos. Ecce ego pluam hac eadem hora cras grandinem
nimis magnam quales non fuerunt in egypto
a die qua fundata est usq; in presentem diem. Nunc ergo mitte & congrega omnia animalia tua & quicquid habes in agro. homines & iumenta & cuncta que inuenta fuerint in campis nec reducta domum operiet super
veniens grando & morientur. Qui timuit verbum dn̄i de seruis pharaonis fugere fecit servos suos & pecora in domos
suas. Qui autem neglexit sermonem dn̄i dimisit seruos suos & pecora in agris. Dixit autem dn̄s ad moysen. Extende manum tuam in celum ut fiat grando in universa terra egypti super homines & super iumenta & super omnem herbam agri in terra egypti. Extendit moyses virgam contra celum & dn̄s intonuit & grando discurrebat per terram. Pluitq; dn̄s grandinem super terram egypti. Fuitque grando & ignis mixta grandini. Vehemens nimis quales non fuerunt in omni terra egypti. ex quo gens illa coepit esse. Percussitq; grando in omni terra egypti cuncta quę fuerunt in agris ab homine us
que ad iumentum. Cuncta quoq; herbam agri percussit

gnauerat omne ugnum regionis egypti. Tamnum mnan gestent ut exeant filij israhel ḡmo ꝫ egredi. audiens pharao vocauit moysen & aaron dicens ad eos. Peccaui in deum uestrum. ego & uos. nequiter egi. orate dominum ut recedat a me & a populo meo tantum. & dimittam uos ut sacrificetis domino. Cumq; egressus fuisset moyses a pharaone orauit dominum. & factum est ut uerteret dominus uentum ad occidentalem plagam ualentissimum. & tolleret locustas. & proiceret eas in mare rubrum. ne una quidem relicta est in omnibus finibus egypti. Obdurauit autem cor pharaonis. & non dimisit filios israhel. Dixitq; dominus ad moysen. Extende manum tuam ad celum ut fiant tenebre super terram egypti. & palpentur in eis. Extendit moyses manum suam in celum. & facte sunt tenebre horribiles per omnem terram egypti tribus diebus. Non uidit quisquam fratrem suum. nec mouit de loco suo per spatium trium dierum. Omnibus autem filiis israhel lux erat in habitationibus suis. Vocauitq; pharao moysen & aaron. & ait. Ite & sacrificate domino. oues tantum & armenta remanebunt. etiam parvuli uestri ibunt uobiscum. Respondit moyses. Dabis nobis hostias quas immolemus domino deo nostro. Sed & pecora nostra ibunt nobiscum. non remanebit ungula. ex eis enim sumenda sunt nobis ad seruitutem dei nostri. Nos autem quid facturi sumus ignoramus donec perueniamus illuc. Indurauit dominus cor pharaonis. & noluit dimittere eos. Dixitq; ei moyses. Recede ame. & caue ne ultra uideas faciem meam. quocumq; die uiderit me morieris. Et moyses. Iuxta uerbum tuum egredior. & non timebo ultra minas tuas. Dixit autem dominus ad moysen. Adhuc una plaga ut egredi

Exodus XI

am ad pharaonem & egyptum. & tunc non solum egredietur. Verum eiciet uos. Loquere ergo ad populum. & dic ut commendent unusquisq; amicum suum & uicina sua. uasa argentea & aurea. Et tribuit dominus gratiam populo coram egyptiis. Moyses quoq; uir magnus ualde erat in terra egypti. coram seruis pharaonis & populo. Et ait. Hec dicit dominus. Quasi media nox ego procedam in medio egypti. & morietur omne primogenitum in terra egypti. a primogenito pharaonis qui sedet in solio suo. usq; ad primogenitum ancille que est ad molam manuariam. & primogenita omnium iumentorum. Et erit clamor magnus in uniuersa terra egypti. qualis non fuit antea. nec erit deinceps. Sed cunctis filiis israhel non mutiet canis contra homines & pecora. ut sciatis quanto mirabilia faciat dominus inter egyptios & israhel. Descendent omnes serui tui isti ad me. & adorabunt me dicentes. Egredere tu & omnis populus qui subditus est tibi. & tunc egrediar. Et egressus est a pharaone iratus nimis. Dixit autem dominus ad moysen. Nequaquam audiet uos pharao. ut multa signa faciam in terra egypti. Moyses & aaron fecerunt omnia prodigia hec coram pharaone. Et indurauit dominus cor eius. nec dimisit filios israhel de terra sua. Locutus est dominus ad moysen & aaron in terra egypti dicens. Mensis iste uobis principium mensium. primus erit in mensibus anni. Loquimini uniuerse multitudini filiorum israhel. ut decima die mensis huius tollat unusquisq; agnum per familias & domos suas. Quod si minor est numerus hominum ut sufficere possint ad agnum edendum. assumet uicinus domui sue proximus iuxta numerum animarum. quas cum uiderit posse sufficere comedendo agnum. eritis numerati. Agnus absq; macula erit masculus anniculus. Tollite & hedum. & seruabitis eum usq; ad quartam decimam diem mensis huius. & immolabit eum uniuersa multitudo filiorum israhel ad uesperam. Et sumentes de sanguine ponent ex utraq; parte postis & superliminaris in domibus in quibus comedent eum. Et edent carnes nocte illa assas igni. & azimos panes cum lactucis agrestibus. Non comedetis ex eo crudum quicquam nec coctum aqua. sed tantum assum igni. caput cum pedibus & intestinis. Non reseruabitis ex eo quicquam in mane. Quod si remanserit. igni comburetis. Sic autem uescemini illo. renes uestros accingetis. & calciamenta habebitis in pedibus. tenentes baculos in manibus. & comedetis festinanter. Phase est enim dominus. Et transibo per terram egypti nocte illa. & percutiam omne primogenitum in terra egypti. ab homine usq; ad pecus. & in cunctis diis egypti faciam uindictam. Ego dominus. Et erit sanguis uobis signum in domibus in quibus eritis. & uidebo sanguinem. & transibo uos. nec erit in uobis plaga disperdens quando percussurus ero terram egypti. Erit autem dies iste uobis in memoriam. & celebrabitis eum festum domino in generationibus uestris. cultu sempiterno. Septem diebus azimos comedetis panes. In die primo quicunq; comederit fermentatum. perdetur anima illius de israhel. a die primo usq; ad diem septimum. Dies primus erit sanctus. & similiter septimus. nullum opus fiet in eis. preter ea que ad esum pertinent cuiuscunq; animantis. hec tantum facere uobis licebit. Et obseruabitis azima. quia in hac ipsa die eduxi exercitus uestros de terra egypti. & obseruabitis diem hanc in generationibus uestris cultu sempiterno. Primo mense. quarta decima die mensis ad uesperam. comedetis azimos panes usq; ad uesperam diei uicesime primi mensis. Septem diebus fermentum non inuenietur in domibus uestris. Omnis qui comederit fermentatum. perdetur anima illius de cetu israhel. tam aduena quam indigena terre. Omne fermentatum non comedetis. in cunctis habitaculis uestris comedetis azima. Vocauit autem moyses omnes maiores natu filiorum israhel. & ait ad eos. Ite & tollite uobis animalia de gregibus familiis uestris. & immolate phase. Et tollens fasciculum hysopi tingite in sanguine qui positus est in lauacro. & aspergite superliminare & postes de sanguine qui est in lauacro. Vos autem nullus egrediatur ostium domus sue usq; mane. Transibit enim dominus percutiens egyptios. & cum uiderit sanguinem in superliminari & in postibus transilit ostium. & non permittet percussorem ingredi domos uestras. & lesionem perferre. Custodite hec uerba. legem sempiternam tam uobis quam filiis uestris. Cum introieritis terram quam dominus daturus est nobis sicut promisit. obseruabitis ritum hunc sacrificii. Et cum dixerint ad uos filij uestri. Quid sibi uult ritus iste. quo uobis seruitus celebratur. Uos dicetis. Victima phase est domini qui transiit domos filiorum israhel in egypto. percutiens egyptios. & domos nostras liberauit. Inclinatusq; populus adorauit. & abeuntes filij israhel fecerunt sicut preceperat dominus moysi & aaron. Factum est autem in nocte media. percussit dominus omne primogenitum in terra egypti. a primogenito pharaonis qui sedebat in solio suo. usq; ad primogenitum captiui qui erat in carcere. & primogenita omnium iumentorum. Surrexit pharao nocte. & omnes serui eius. & uniuersus egyptus. & ululatus magnus factus est in egypto. Non enim erat domus in qua non esset mortuus. Vocauitq; moysen & aaron nocte. & ait. Surgite. & egredimini de medio populi mei. tam uos quam filij israhel. Et abite sicut locuti estis. pecora uestra & armenta tollite sicut petistis. & benedicite mihi. Compellebant autem egyptii populum. ut cito de terra exirent. dicentes. Omnes enim morimur. Tulit ergo populus conspersum adhuc fermentum. & ligatas in pallis suis super humeros suos. Filij quoq; israhel fecerunt sicut preceperat moyses. & postulauerunt a uicinis suis & habitatoribus domus sue. uasa argentea & aurea. & uestes. Et tribuit dominus gratiam populo coram egyptiis. & commodauerunt eis. Spoliauerunt ergo egyptios. Profecti sunt autem filij israhel de ramesse in soccoth. sescenta milia uirorum peditum. absq; paruulis & mulieribus. Sed & uulgus promiscuum ascendit cum eis. oues & armenta & iumenta. quam plurima. Coxerunt azima subcinericios panes. non habentes fermentum. eiecti de egypto. nec ultra ualuerunt morari. Sed ne cibum quidem sibi parauerant. Habitatio autem filiorum israhel qua manserunt in egypto. fuit quadringentorum & triginta annorum. Et post tempus hoc. egressus est uniuersus exercitus de terra egypti. nocte custodiosissima. Dixitq; dominus ad moysen. Hec est religio phase. Omnis alienigena non comedet ex eo. Omnis seruus emptus pecunia circumcisus illo uescetur. Advena & mercenarius non comedent ex eo. In domo una comedetur. Non efferetis de domo carnes foras. Os non comminuetis ex eo. Omnis cetus israhel faciet illud. Si quis autem aduenarum habitare uoluerit apud uos. & facere phase domino. circumcidetur prius omne masculinum eius. & tunc accedet & faciet illud. & erit quasi indigena terre. Omnis incircumcisus non comedet ex eo. Lex una erit indigenis & aduenis qui habitant inter uos. Fecerunt ergo omnes filij israhel sicut mandauerat dominus moysi & aaron. Eadem die eduxit dominus filios israhel de terra egypti per turmas suas.

uca. cunte compellet. Dicet g̃ oim
plebi ur pstiter mr a v dnm de fuis r
mlr a mana sua uasa argentea aau
rea uestes. tubr aur ut g̃mm pfo
cram egypti. q. fuim mo sles ut mag
nalr e in tra egypti coram fuis p mne
r oim pfo. r aur. v dit. m. media nocte
mgrdr egr ego in tra egypti. et pmo
genit mum egypti. a pmogenito p
tris mei q sedr in solio suo usq ad pmo
genit ancille q est ad mola. r oia pmo
genita iumentor. et ogr clamor magnus in
uniuersa tra egypti qual non fuit nec
erit simile ei. sed cunctis filiis isr nec
ad canis mouebit lingua. a homine usq
ad pecus. ut sciatis q mirabilia faciat
dns inter egyptios r israhel. descendent
omes serui tui isti ad me. r adorabunt me
dicentes. egredere tu r omis pplus q sub
ditus est tibi. r tunc egrdiar. r egressus
a pharaone in ira nimia. cognouit pha
raon. q nihil contra uoluntatem dni
fecissent. dixitq dns ad moysen. Ecce
dicit pharaon. non audiet uos. ut mul
tiplicentur mirabilia mea in tra egypti
moyses. et aaron fecerunt omia mi
rabilia hec coram pharaone. et indura
uit dns cor pharaonis. nec dimisit filios
israhel de tra sua.

XII

Locutus est dns ad moysen. et aaron in
egypto. dicens. Mensis iste uobis principium
mensium. primus erit in mensibus anni. Loqui
mini uniuersi cetui filioru israhel. et dicite
eis. decima die mensis huius tollat unusquis
que agnu per familias et domos suas. Si au
tem minor est numerus hominum ut sufficere
possint ad uescendum agnum assumet unus
quisq; proximus domui sue numero animaru
quas unusquisq; sufficere ualet. sumetis ergo
agnum absq macula masculu anniculu. iuxta
quod scriptum est. Si quis uero de agnis
uel hedis uoluerit sibi uiuere. et ipse immo
labit illud. et sanguine eius postes domus
suae signabit. et ipsum comedet nocte illa assatum igni
azimis cum lactucis agrestibus. Si
non comederit ex eo crudu aq. nec cocti
aq in aliquo igni. caput eius cum pedibus
et intestinis non comedetis ex eo quicquam mane usq;
ad solis ortum. Si quis uero
ex eo quicquam mane usq; ad solis ortum
reliquerit. igni cremabit. Sic autem comedetis illud. renes uestros accingetis. et calciamenta
habebitis in pedibus. tenebitis uestros in
manibus. et comedetis festinanter. est enim
phase. id est transitus domini. Et ego
transibo terram egypti nocte illa percutiam
omne primogenitum in terra egypti ab homine usq ad pecus. et in cunctis diis egypti faciam
uindictas. ego dominus. Erit sanguis uobis
signum in domibus in quibus eritis. et uidebo
sanguinem. ac transibo uos nec erit in uobis plaga disperdens quando per
cussurus sum egyptios. Habebitis autem istum
diem in monimentum. celebrabitis eum collegium
eum in ritus ignotos. sed cum cibis
tantum. Septem diebus azima comedetis. In
ipso primo die fermentum auferetis de domibus
uestris. omnis enim qui comederit fermentatum
a primo die usq ad diem septimum. peribit anima
illa de israhel. primo die uocabitis sanctum
et septimus erit uobis dies sanctificatus
in quo nullum opus facietis in eis. exceptis
his que ad esum cuiusque animae pertinent. hec
tantum facere uobis licebit. Custodite azima.
quia in hoc ipso die eduxi exercitus uestros de
terra egypti. et custodietis diem istum in generationibus uestris
cultu perpetuo. primo mense. die mensis
ad uesperum comedetis azima. usq ad diem
uicesimam primum eiusdem mensis ad uesperum
septem dies. non inuenietur fermentum
in domibus uestris. et omnis qui comederit
fermentatum. perit anima illius de cetu israhel
tam aduena quam indigena terre. omne fermentum non
comedetis in cunctis habitaculis uestris. azima
azimis comedite omnes filii israhel. et dixit
ad eos. Iite et tollite animalia familiis uestris
et immolate phase. tollet autem unusquisque
quod in usus suos sufficere iudicauerit. agnum
sanguis eius effundetur in uasa. ramusq hysopi
tinctus sanguine qui erit in uasis aspergetur
ostium domus. Nullus egredietur de ianua
domus sue usq mane. percutiet enim dominus
egyptios. et cum uiderit sanguinem in superliminari et in utroque postis. transibit dominus
ianuam. nec sinet perdentem ingredi ostia
uestra. et feriat uos. Custodite ritum istum
legitimum tibi et filiis tuis usque in eternum.
cum introieritis terram quam dominus
dedit uobis. sicut locutus est. seruabitis
cerimonias istas. et dicetis uobis filii uestri
quid sibi uult ritus iste. immolabitis uictimam phase
domino qui transiit domos filiorum israhel in egypto.
percutiens egyptios. nostras uero liberauit
domos. Inclinatusq populus adorauit. et
abeuntes fecerunt filii israhel. sicut preceperat dominus moysi et aaron. Factum est
ergo in ipsa die. eduxit dominus filios israhel de
terra egypti. per turmas suas. Sanctifica
mihi omne primogenitum quod aperit uulvam
inter filios israhel. tam de homine quam de
pecore. mea sunt enim omnia. Dixitq moyses
ad populum. Mementote diei huius in qua
egressi estis de egypto. et de domo seruitutis.
quia eduxit uos dominus de loco isto per
fortem manum. Azima comedetis. egredimini
hodie mense nouorum. et cum introduxerit
te dominus terram chanaan. et hetthei. et amorrei. et euei. et iebusei. quam iurauit patribus
tuis ut daret tibi terram fluentem lac et mel.
seruabis ritum istum in mense isto. septem
diebus azima comedes. et die septimo festa
domini. azima comedentur per septem dies.
non apparebit apud te fermentum. nec in
omnibus finibus tuis. narrabis filio tuo in
die illa. dicens. Propter hoc fecit mihi dominus
quando egressus sum de egypto. et erit
quasi signum in manu tua. et quasi memoriale ante oculos tuos. ut lex dei semper
sit in ore tuo. quia in manu forti eduxit te
dominus de egypto. custodies legitimum hoc
tempore suo de diebus in dies. Cum introduxerit
te dominus terram chanaan. sicut iuravit tibi
et patribus tuis. et dederit eam tibi. separabis
omne quod aperit uulvam domino. et quicquid primum nascitur ex pecore. quod habere
cupis. masculini sexus dominus erit. Pro
primogenito asini dabis alium animal. si
autem pretium non dederis. occides eum.
Primogenitum autem hominis de filiis tuis
redimes. Cumque interrogauerit te filius tuus
cras. dicens. Quid hoc est. respondebis ei.
in manu forti eduxit nos dominus de egypto.
de domo seruitutis. Cum indurasset pharaon
dimittere nos. occidit dominus omne primogenitum in tra egypti. a primogenito hominis usq ad primogenitum pecoris. Propter hoc ego immolo domino omne quod aperit uulvam masculini sexus. Primogenita autem filiorum meorum redimo. Eritq signum in manu tua. et quasi appensum quid coram oculis tuis. eo quod in manu forti eduxerit nos dominus de egypto.

omẽ fm̃ eius ãtemq; egipto. vocatq; ẽ clam
or magno in egipto. Ista; enim erat vo
mo unqua ñ uidet mentio. Audiuitq; moy
ses. q̃ audi nere am. Sumpsit egr̃ium a
plo mõ uocq; filij ifrl. ut immolare dño
ſẽ ſiane. Cumq; ingr̃ia tẽplũ assumere
ur preceptũ. ne uidẽtes vñtatẽ inuide
untes egiptij. plm de ẽ cõte uelare ui
centes. cõ meremur. Tulit g̃ pphẽtissa
fremam. ãq̃m finem mutet. ira dñi ne in
pullis suis ꝓsint ſẽ hostibus suis. Fuitq;
q̃ filij ifrl̃ precepit eis moyses ut pe
egiptijs uasa argentea. aurea. uestes
plimam. Deꝰ aũt ait ꝓmã ꝓlo eorum
egiptijs ut cõmodent eis. et spolient
entes egiptũ. Lxx fecerũt. ẽ filij ifrl̃ ex
mestle in sechoth fecerũt sibi mulieres
ures. ab eis parvulus. Si nihil ego primi
um in nñabile absentẽ ẽ eis. Duces tam
ennt. Alanna dñi. Sinis mihi mmic. e
ertũ. Fatiam ẽm duos ꝓpter amicitiã
entes egiptũ. a fuerẽ sub ea ne ꝓnes
a mmic. Ideꝰ ait primꝰ fenthmin. ag
ent hyas. in ire egiptũ. Ita nullam sinen
nus fide mosen. nec pulmẽ ejus quam
ertimerent ꝓpter. habitũ aur filios ir
qua manserunt in egipto fuit. xxx. ml̃.
nec ille hyerpolitanꝰ ait. Ex ipsa ẽ
mmic eis. Dñi ẽ in egipto. Ego ẽ
mo ob inabilẽ dño q̃o ecunt ea. ẽ ter
egipto. nunc obliare tibimet ẽ filijs ẽ
in gnomiũ sinis. Dixit. Ita ad mosen
raaon. Ha religio pmisit. Omne autem
genus non nocumẽt. ex ea. omne aũt sinis
emptũ. et ẽ ea natum. sic et mercs. ex ua
ad mechanas fi ad mentũ ex ea. sin una ex
mo ex mercatur. ñ ferent ex earum sin
nec ex ullo fringent. Omne ẽ ero filio
ex ẽ fiunt ulẽ. ẽ si nunc pgnoz in
ũm uolũt nam fuit ex colonia. fuit ph
asa. dñi. cum ingr̃atur. ꝓ ẽ masculũ ex
ex ẽ nec celebrabunt. cum. sit in pgen
ne. Si quis aũt cum ea sꝰ nõ fuit. non
uelierit. ex ea. eam ingr̃erit. in pge
ne. Solo ne. qui pgnum uir ap̃ uac. ẽ
ex aũt omne filij ir ẽ precipit. ex mos
ses aaron. Ad ea die exeunt ex filios
ne ẽ in egipto per turmas suas. XIII

Locutꝰ ẽ dñs ad moysen dicens. Sanctifi
ca mihi. ẽ. primogenitũ q̃q; aperit uulua in
filijs ifrl̃. tam ex hominibus q̃m ex
ex filijs eius. et omnia. Vade mo ysen ad ꝓsm.

nemte die istum in q̃ egressi estis de egipto
ex ẽ de domo seruitutis. q̃m in manu fo
ti eduxit uos de hoc uno. nõ comedetis
ne fermentum. hodie egredimini
mense nouarum frugum. Cumq; introdu
xit te dñs in terrã chananei. ethei. amorrei.
hesbusei. hiebusei. q̃m iurauit patribus tuis
ut daret ẽ terram fluentem lacte. et melle
celebrabis ẽ morem sacrum. in ẽ
to. Septẽ diebus uescẽs azimis. in die
te. hy. ẽ. sollẽpnitas dñi. Azima cõ
mendabitur diebus. nec uidebit ap̃ te aliquod
lũ fermentũ. nec in ullis finibus tuis.
Narrabis aũt filio tuo in die illo. dicẽs
est. q̃ istis ẽ in q̃ egressus sum de egip
to. et non. si digitus in manu tua. et quasi
mmentũ ãt oculos tuos. ut lex dñi sẽp
sit in ore tuo. in manu enim valida eduxit
te dñs egipto. Custodies ergo legitimũ
statutũ ẽ. a diebus in dies. Cumq; introdu
xerit te dñs in terrã chananei sicut iurauit tibi ac
ꝓgenitoribus tuis. et dederit eam ẽ. septimũ offe
q̃ aperit uulua. dño. in primitiuis tuis
q̃ primogenitũ ẽ. et ex iumẽtis tuis. masculini
sexus. omne ẽ masculinum dño. Omne aũt primogenitũ asini
mutabis oue. et si nõ redimis mactabis
ẽ. Omne aũt primogenitũ filioꝝ tuoꝝ
ꝓ nomine. Cumq; interrogauerit te filius
tus cras dicẽs. q̃d ẽ hoc respondebis ei. in
manu fortiori eduxit nos dñs de egipto
domo seruitutis. Siquidem obduratus ẽ ph
rao nolle nos dimittere. occidit dñs ẽ primogenitũ
terrã egipti a primogenito hominis usq; ad pri
mogenitum iumẽti. Idcirco immolo dño ex q̃ ap
eritur uulua masculini sexus. omnia primoge
nita filiorum meorum redimo. et erit ẽ. q. signũ
in manu tua. et quasi appensum ante oculos tuos
memoriale. inter oculos tuos. eo q̃ in manu for
ti eduxit nos dñs de egipto. Igr̃ cum dimisisset
ꝓ ipsum ñ ẽt duc per uiam terre ꝓpe
tam. ait enim ne forte pẽteat ꝓpter
tem eũ si uiderit exercitum. et uertat se ad regem
tem. reuertaturq; in egiptum. Circuxit ꝓ uiã
deserti q̃ est iuxta mare rubrum. Armati ascẽ
derũt filij ifrl̃ de terra egipti. Tulit quoq; moy
ses ossa ioseph secũ. eo q̃ adiurasset filios
lius ẽ dicẽs. Visitabit uos deus. ferte ossa
mea huius uobiscꝰ de loco. castrorum
etati ẽ in etham in extremis finibus soli
tudinis. Dux aũt precedebat eos ad ostẽ
dendam uiam p diem in columpna nubis
ap noctem in columpna ignis. ut duc cẽ

XIII

Lmine unan tempe. Ingm ne fuit col
umpnib; p die. ne cu ipa ignic p n
ant eoram pplo.

aquis est aut an ad moy. vicee. l
qui filiis ie. Cesti aut mendur-
regnat p ingl wch; q de une magdala. i m
ant J wel sep hym. in spectu eius aut p
nence ste mate. Dicunt; e p hy ste filiis
ie. camin e man conclusit eos refti tin
tumlo est eis ac p ecclam uocat eccliam
we mp fio. in omi spectu eius a sicut ag
ipi; q ego sum ap. Excepim. r nihil ab
est regi egpti; q figuller pp. in mutu
cam est eccl p hoc; fuit; eis ste plo
duct. ds uolumo side ur dimittemo ie
ne fuiter nobis; unde ergo cuniculi dam
p hn suu assumpsit sce. Et ingrata eur
w elect; quia p in egpto cultum fuit
adhuc mo gnitr. in omnibus ap est ph
amonic regi egpti; p equito de filiis ie
de ulo egili exeut in manu eius sa. Co
q; p sequentur egpti; uestigia ferenta
um reperiit eos in culme ste mare. Dic;
equitatu cuius p hoc; a nullo exire
cunct in p hoc; wch omni uel sep hym
cuncta; appinquasset p hoc; ignorantes fi
lii ie exitus uestre egpti; p se in nubi
uolare. clamauerit; ad dim; dixit ad
moysen. loquimini no exeant sepulcan in
egpto; nulec nec ur in solitudine mortem
elo uir fuge nolumus ne seruiee nos; et e
gpto? Nonne iste e sermo dm; tui dimi
ac te meg egpto; dixim; uocem a nob; ut fu
amo egptijs. melio est nobis e fugere ai
dim moy in deserto? et ait moysee ad
p hm. Noluite timere. State; uidete ma
gnalia ei. q facturus est hodie. egptios
enim quos nc uidetis nequa ultra uidere
ultra in sempitnu. dns pugnabit p uob;
uos tacebitis. Dixitq; dns ad moysen. Q
clamas ad me? loque filiis ie; ut p fi
asscendant. Tu aut eleua uirgam tuam
extende ste mare; a diuide eu; ut gra
diantur filii ie in medio mario p sicci
egpt autem insequent eos egptij; ur pr
sequnt; ur; et glificabo me p hoc; et
exercitu eius in curribus; et equitib; eius
egpti; q ego sum dns; cu glificabo
filio in p hoc; et assumpsit angl dei qui
tollebat; qi ste angle; q; qui precedebat exer
citu; abijt p eos; et cum eo pilr; columpna nu
bis; pria dimittens; p; ignum stetit; ter
gu castris egpti; et castris ysrl; et erat nubes
tenebrosa illuminans nocte; et non ap
e in nocte tota; nocte; ppe accedere non ua
cent. Cumq; extendisset moyses manu
ste mare; abstulit eu; dns flante; a uen
impetuoso uehemti; tota nocte; et ui
ur in siccu; diuisaq; est aq; in gnu; filii
ie p medium siccu maris. Cumq; eni aqua; q
rum; a dextris eoru; et sinistris; egpti
es; insequentes q; egpti
uniuersi; p; eccl; omnes equitij; pharaonis
uig eius; et quites p medium maris. Jam;
aut; uigilia matutina; et ecce respexit
ens; ad castra egpti; p columpna ignis
et nubis; et interfecit omnem exercitum eoru; et subuertit roto
curium; eorum; in p hoc;. Dixitq; ergo
egpti; Fugiamus; et fugiamus ysrl; ne ens; pugnet
ur p eis; J nocte; air dns ad moysen. Extende
manu tuam; ste mare; ut reuertantur aq
ad egptios; super curres eoru; et equites eoru. Extendit ergo
moyses manu; suam; mari; et reuersum est mare; ad
p hm; diluculo ad priorem locu; fugientib;
q; egptijs; at ipse; aq; in medio fluentis. Excussit; dns; aq; egptios
in medio fluentiu. Reuersq; sunt; aq; et operu
erut curros; et equites cu; omi; exercitu; eius; qui
p sequte; ingressi fuerant mare; nec unus q
dem superfuit ex eis. Filii aut; ie perambu
uerunt p medium siccu maris; aq; eis; a dextris
et a sinistris. q. p.
muru; aq; erant eis; a finistris. Liberauit; ergo
dns die illo; ie de manu egptioru; et uidit egp
tios mortuos; sup; litus maris. Magnam; q; fecerat dns; in egypto; timuit; ergo
populus; dnm; et credidit; dno; et moysi; famulo eius.

Tc; cantauit moyses; et filii; ie carmen hoc
dno; et dixerunt.

XV

Cantemo; dno; gliose enim magnificatus; est; equum; et ascensore; eius; dexit in
mare. fortitudo mea; laus mea; dns; et factus
est mihi in salutem. Iste; deus meus; et glificabo eu; deu; pris
mei; et exaltabo eu. Dns; quasi uir pugnator; o; nomen eius. Quadrigas pharaonis; et exercitum eius; pie
cit in mare. Electi; principes eius; submersi; sunt
in mari rubro. Abyssi; operuerunt eos; descenderunt
sicut; in; fundum; q. lapis. Dextera tua; dne
magnificata; est; in fortitudine; dextera tua; dne
percussit; inimicu; in magnitudine; gloriae tuae; deposuisti; aduersarios; meos. Misisti
iram tuam; deuorauit eos; sicut; stipulam; in
spiritu furoris tui; congregate; sunt; aq;. Stetit; fluens; congregate; sunt; abyssi; in medio mari
Dixit; inimicus; persequar; comprehendam; diuidam; spolia; implebitur; ala; mea. Educam; gladium meum; interficiet eos; manus; mea; I

ſtaur ſup nos ro pur. ro peni eos mare
ſubmiſi ſunt q̄ ſi plumbū in aqs ualentibus.
& o ſimilis tui in fortib⁹ dñe quis ſi
mil tui magnificus in ſanctitate. t̄ horib⁹
laudabilis t̄ ſtupens mirabilia. Extẽ
diſti manū tuam t̄ deuorauit eos terra.
Dux fuiſti in miſericordia tua populo tuo
quem redemiſti. Et
traſtuliſti eum in fortitudine tua ad habitaculum
ſanctū tuū. Audierunt
populi t̄ irati ſunt. dolores
obtinuerūt habitatores philiſtiim. Tunc
turbati ſunt duces edom. robuſtos mal
orum tremor occupauit eos. Pauor t̄ formido
in magnitudine brachii tui. fiant immobiles
quaſi lapis donec pertranſeat populus tuus dñe. donec
pertranſeat populus tuus iſte quem poſſediſti. In
troduces eos t̄ plantabis in monte hereditatis
tue firmiſſimo habitaculo tuo quod operatus es
dñe. Sanctuarium tuū dñe q̄ firmauerūt
manus tue. Dominabit̄ dñs in eternū t̄ in
ſeculum ſeculi. Intrauit enim equus pharaonis
cū curribus t̄ equitibus eius in mare. t̄
reduxit ſuper eos dñs aquas maris
ipſi aūt ābulauerūt per ſiccum in medio ma
ris. Sumpſit ergo maria prophetiſſa ſoror aaron tym
panū in manu ſua. egreſseq; ſunt omnes mulieres post
eam cum tympanis t̄ choris. Prefecitq; eis
canticum dicens. Cantemus dño gloriose enim magnificatus
eſt equum t̄ aſcensorem dereiecit in mare.
Fortitudo mea t̄ laus mea dñs t̄ factus
eſt mihi in ſalutem. Iſte deus meus t̄ glorificabo
eum deus patris mei t̄ exaltabo eum. Dominus
conterens bella dñs nomen illi. Quadrigas pharaonis
& exercitum eius proiecit in mare. Electi
quoq; ducum demerſi ſunt mari. Abyſſi operuerunt
eos deſcenderunt in profundum ſicut lapis. Dextera
tua dñe magnificata eſt in fortitudine. Dextera
tua dñe percuſſit inimicum. Et in multitudine
gloriæ tue deſtruxiſti aduerſarium tuum. Miſiſti
iram tuam q̄ deuorauit eos ſicut ſtipulam. In
ſpiritu furoris tui congregate ſunt aque. Stetit
unda fluens. congregate ſunt abyſſi in corde maris.
Dixit inimicus perſequar t̄ comprehendam. diuidam
ſpolia impletur anima mea. euaginabo gladium meum
occidet eos manus mea. Flauit ſpiritus tuus
operuit eos mare. Submerſi ſunt ſicut plumbum
in aquis ualentibus. Quis ſimilis tui in fortibus dñe quis ſi
milis tui magnificus in ſanctitate. t̄ horribilis
laudabilis t̄ faciens mirabilia. Extendiſti
dextram tuam t̄ deuorauit eos terra.
Dux fuiſti in miſericordia tua populo quem redemiſti. Et
traſtuliſti eum in fortitudine tua ad habitaculum
ſanctū tuū. Audierunt
populi t̄ irati ſunt. dolores
obtinuerūt habitatores philiſtiim. Tunc
turbati ſunt duces edom. robuſtos mal
orum tremor occupauit eos. Pauor t̄ formido
in magnitudine brachii tui. fiant immobiles
quaſi lapis donec pertranſeat populus tuus dñe. donec
pertranſeat populus iſte quem poſſediſti. In
troduces eos t̄ plantabis in monte hereditatis
tue firmiſſimo habitaculo tuo quod operatus es
dñe. Sanctuarium tuū dñe q̄ firmauerūt
manus tue. Dominabit̄ dñs in eternū t̄ in
ſeculum ſeculi. Intrauit enim equus pharaonis
cū curribus t̄ equitibus eius in mare. t̄
reduxit ſuper eos dñs aquas maris
ipſi aūt ābulauerūt per ſiccum in medio ma
ris. Sumpſit ergo maria prophetiſſa ſoror aaron tym
panū in manu

q̄ unq̄ ē mag̃ moy. Cōgregamq̄ a
mane singli ānum fufficie prēdā
uidend. Cumq̄ manuiffet tollig fie
ret. In die uō ferm cōfiegef aīaq̄ fu
pluer. Izvno gomor p singlē hēt.
venēr aūt cē principes multitudinis
nauiuēt moyſi. Ad aūr eis. Ē eſt q̄
iquit ē mo. Locut ſathi fil ānum ē
vnio. Et mf q̄ ē: q̄nd ē ſpatiū q̄ do
mi ē cquiet. Et cēo aūt reliquū
fūt reponet in mane. Locutq̄ ma
ne ſpuit moyſes. Ñ ſpumauit in ū
mq̄ mutendi ē in eo. Dixitq̄ moyſes
comedite illū hodie q̄ ſabbm ē dñi
non inuenitur hodie in agro. Sex
diebo colligite in die aūt ſeptimo
ſabbm ē mi. Ideo ñ inuenietur. Ve
nit ſeptima die egreſſi ꝑ plō ut col
ligerēt ñ inuenerūt. Dixitq̄ ad mo
yſen. Vſq̄ ñ vultis custodire mandata
mea z legem mea. Videte q̄ dñs de
dit vob̄ ſabbm ꝓ hoc tribuit vob die vj. a
tur cuſtodite. manēat unūſq; apud ſe
ſemetipm nullꝰ egrediatur de loco ſuo
die vij. Cessauit ergo pp die ſeptimo
appellauerūt gentes eius manſi
q̄ erant. vj. Sēm q̄ inuenerūt alium. gom
vj. duo. q. simile ē mellē. Dixitq̄ ad
os ſuos. Hoc ē ſermo dñs precepit. Re
mige gomor q̄ ſo. ꝛ custodiatur in
futuras retro gñones ut noſſint pa
nem quo alui vos in deſerto quando ego edu
ci vos de terra egypti. Dixitq̄ moyſes
ad aaron. Sume vas unū mittes ibi in
am gnāl plē omor. q̄ repone co
ram dño ad ſeruand in gñones vras ſi
cut precepit mi moyſi. Posuitq̄ illud aaron
coram testimonio reſeruand. Filij aūt ſrahel come
derūt man. xl. annis donec venirent
in terram habitabilem. ꝛ ut ad terminos
terre chanaan. Gomor aūt decima ꝑs ē ephi.

XVII

Igitur p totā cōitē ſin iuxta eloga ſua
de mandato dñi. ꝛ mānerūt in raphidim. non
erat aqua ad bibendū ꝓpl. Et iurgauit
populus contra moyſen. Dixitq̄ ad eum
da nob aquā ut bibamus. Cui ille ait.
Quid iurgamini mecū. Cur tentatis dñm.
Sitiuit ergo ibi aqua populus pro
pter aquā. Et murmurauit contra
moyſen dicēs. Cur nos eduxiſti de
egipto ut occidas nos. ꝛ filios nros
ꝛ iumenta ſtin. Clamauit aūt moyſes ad
dñm dicēs. Quid faciam ꝓpl iſte. Adhuc
modicū ꝛ lapidabit me. Dixitq̄ ad eum
dñs. Antecede ꝓpl hoc ꝛ sume tecū de
ſenio
rib. ꝛ virgam qua percuſſiſti fluuiū
tolle in manu tua ꝛ vade. Ego enim
ſtabo ibi ſup petrā oreb. percuſſaq̄
petrā erūpent ex ea aque ut bibat po
pul. Fecit ita moyſes coram ſenioribus ſr.
Et appellauit nomen loci illius tēptatio. ꝓp iurgi
um filioꝝ ſr. Et q̄rēs dixerūt. Si ñ dñs
in nob an ñ ſit. Venit aūt amalech
ꝛ pugnabat cōtra ſrahel in raphidim. Dixit
moy. ad iosue. Elege viros. egredi
pugna cōtra amaleth. Ego ero ſtans in
cacumine colli hūc virgam dei in manu mea.
Fecit iosue ſicut locutus fuerat ei moyſes ꝛ pu
gnauit cōtra amaleth. Moyſes aūt aaron ꝛ
ur aſcenderūt ſup verticē colli. Cumq̄ ele
uaret moyſes manus vincebat ſr. Sin
aūt paululum remiſſet ſuos amale
th. Manus aūt moyſi erant graues. Su
mentes igit lapidem poſuerūt ſubter eum
ſedit ſup eum. Aaron aūt ꝛ hur ſuſtentabant
manus eius hinc ꝛ inde. ne ſedere cogeretur. Fe
cerūt manus eius firmiter. ꝛ occidit amaleth
ꝛ populus eius in ore gladii. Dixit autem dñs ad moyſen. Scribe
hoc memoriale in libro ꝛ trade auribus
iosue. Delebo enim memoriā amaleth
ſub celo. Et edificauit moyſes altare dño
ꝛ vocauit nomen eius. dñs exaltatio mi
a dicēs. Quia manus ſolio dñi. bellū dñi
erit contra amaleth a gñone in gñōes.

Cumq̄ audiſſet iothor ſacerdos madia
mitis cognatus moyſi uxorē ꝓpl ſuā
ꝛ duos filios eius. quoꝝ unus vocabatur ger
ſam. dicēs. Peregrinus fui in terra aliena
Alius vocabatur eliezer. dicēs. Deus patris mei ad
iutor meus. ꝛ eruit me de gladio pharaonis
venit ergo iethro cognatus moyſi. filij e
ius. ꝛ uxor eius ad moyſen in deſertū vbi ca
strametatus erat mons dei. ꝛ
mādauit moyſi. Dicens. Ego cognatus
tuus iethro venio ad te. ꝛ uxor tua. ꝛ
duo filij tui cū ea. Et egressus in occursū
cognati ſui. adorauit ꝛ osculatus est
eum salutauitq; se mutuo. Ubi pe
netrauit

muit moy'sē cognatq; suo ecce q̄ fecerat ē
p'uinā egypti⁹ p̄ u. unū sūm ut nec
qui accidisset aliq in ciuitate quae ultiōnē re
ce ret. Cumq; sic ageret supomnia uolu
ens q̄ fecerat ad israēl. et q̄d euenisset eis in
manu egyptior. ait. Dñe ne quo ultiōnē
ce re manu egyptior. ne manu p'uinci
q̄ uenit p̄ in sup te egnā manū egypti. ele
gens ut q; magnos et ualētes ad te deo q̄ so
sup te egnā omnia ille. Q deuter cepit ec
cognatq; moy'si. Q uia uisa sunt a te hec ad
uersū aaron hēc ceremonie ut ut ei ne
rent pueros eē eorum. Q uino. Ait ad die
cepit moy'sē ut ut ueniret p̄ in qui ad
sistebat moy'si re mane usq; ad uesp̄m
re cum uidisset cognatq; eius omia. q̄ q̄
geret in p̄plo ait. Q d ē hoc q̄ facis in p̄
ebet. Cur solus sedes. et omis p̄ p'uolant
re mane ut. ad uesp̄m. Cui ita respōdit moy
ses. Venit ad me p̄ pter sciē sinam. Si. Cū q;
uenit ei aliq̄a disceptō uenit ad
me. ut uter ē inter eos. ostendam p̄ceptā
di. et legē eius. Ait ille. Non bñ facis in quo
rem facis. Stulto labore consumeris tu p̄
sitq; q̄ tē. Q ulum uires tuas. ultra q̄ ualeas
nō pōt sustinere. Si. aut ūm mādatū
sinaerit tibi deus. et hoc tu p̄ lo in hoc ad
om̄ p̄ueni. ut reffā q̄ dñr ad eū. Audiens
ergo. moyses. q̄ bñ dixerat ei. fecit omia
q̄ mōstrauerat. Et electis uiris strenuis
de cūctis israēl. posuit eos principes
populi. tribunos. centuriones. quinq;
q̄ q̄ duces. ut iudicarent plebem omni
tempore. Negotia referrent ad eum. Facilia
ipsi tantū modo iudicarent. Sic ei leuius
erat illi. Dimisit ergo cognatū suum. et
ille reuersus est in terram suam. Anno
xl. exo

Mense tertio egressis filiis israēl de
terra egypti in die hac uenerūt in solitudinem sinaī.
Nam profecti de raphidim uenerant in
solitudinem sinaī. castrametatiq; sunt in deser
to. ibiq; tētorio q̄ expāsi. Ascendit moy
ses ad deum. Et dixit ei dñs de monte
dices hec dicito domui iacob. et annūtia
filiis israēl. Uidistis quae fecerim egy
ptiis. et quō portauerim uos quasi super
alarum aquilarum. et assumpserim mihi.
Nunc ergo si audieritis uocē meā. et custo
dieritis pactū meū. eritis mihi in peculiū
de cūctis populis. Mea est enim omis terra.
Uos autē eritis mihi in regnū sacerdotale
et gens sancta. Hec uba loquere filiis israēl.
Uenit moyses. et conuocatis maioribus natu
populi exposuit ora hec quae mandauerat ei
dñs. Respondit uniuersa plebs simul. Omia
quae locutus est dñs faciemus. Cumq; retulisset moy
ses uba populi ad dñm. Ait ad eum. Ecce ego
ueniam ad te in caligine nubis. ut audiat me p̄
lans loquentē tibi. et credant. Nūtiauit
ergo moyses uba populi ad dñm. Et ait. Ingre
dere ad populū. et sanctifica eos hodie et cras. Lauent
que uestimēta sua. et sint parati in diem
tertium. In die enim tertio descendet dñs co
ram omi plebe sup montē sinaī. Constituesq; termi
nos p̄ circuitū populo. dices. Cauete ne ascendatis in
montem. nec tangatis finem eius. Omis q̄
tetigerit montē morte morietur. Manus non
tanget eū. sed lapidibus obruendus aut sagit
tis confodiet. Siue iumēt siue uir ille occidet
non uiuet. Cum cepit clangere buccina. tunc ascen
dant in montē. descendēq; moyses de mon
te ad plm sanctificauit eos. Qui lauissent
uestimēta sua. ait ad eos. Estote parati in di
em tertium. ne appropietis uxoribus uris. Fac
tū est igit tertio die. mane. inchoare tonitrua
et micare fulgura. nubes grauissima. et clan
gor buccine personuit. et timuit omis populus
qui erat in castris. Cumq; eduxisset eos moyses in occursū dei de
castris. stetērunt ad radices montis. Totus aūt
mons sinaī fumabat eo q̄ descendisset
sup eum in igne. Ascendebatq; fumus eius
quasi fornacis. et mirus mons omis ni
mis. Sonitus buccine paulatim conualescebat
in maius. et uires sumebat. moyses lo
quebatur. et respondebat ei. Descendit q;
dñs sup montē sinaī. in cacumen montis. uocauit
que eum moyses in altissimū. et ascendit. dixitq; dñs ad eum. Descende. et
contestare populum. ne forte uelint transire ter
minos ad uidendum dñm. pereat ex eis
quā plurima. Sacerdotes quoq; qui accedūt ad dñm
sanctificentur. ne percutiam eos. Dixitq; moy
ses ad dñm. Non potest populus ascendere mon
tem sinaī. tu enim testificatus es. et iussisti

XXX

XXI

diu⁹ o vnuer⁹ ... mic⁹ eo ꝙ ñ cometc̃tur. ... ꝙ vnus ... cer. q̃ ſi vn⁹ corrupt⁹ ... ſuꝰ ab vna nuptꝫ ... ſ vxorē ... vinū eo ... ſ ... ſ ... ſ

IOVIS

ne enim adducamus animā q̄ rupi pe
ḡm fundę mūn egipti. Ser ammic
miab fratrum tuam ḡgrabis fruges e
anno ar. vij. Dominus ꝯmaledixit
sunet ut comedant panes p̄ tuis q
qp̄ aliquā fuit ꝯmotꝰ tribꝰ ag
in fundę in unā ꝛ ouiuersū nū. Ser di
cito ꝓphetę. vij. die cessab ur pęcōm
ur ab ira dñi. ur refugeat filius an
ecclie tue ad aquęductū. o mīa que vidi
ob is nullo modo ꝛ p nos ꝛ nos ꝛ dn
ū ut ambulemꝰ. ꝛ audiatur ꝛ ore nr
Tuby unaby p singlās amicꝰ in sion
celebrabimꝰ. Solemnitatem a ꝛ
meā cultoꝝ iel. Septem diebꝰ comedē
azima sicꝫ p̄cepi tibi. Tempꝰ messis
nouū q̄ fecisti de te egipti. Non ap
parebis in cōspectu meo vacuus. ꝛ solēnē
tatis messis primitiuoꝝ operis tui q̄ seci
sti in agro. Solēnitatē quoq; in ex
itu anni q̄n ꝛgregabis q̄ fructꝰ tui de
agro. Ter in anno apparebit oē masculinum
tuū coram dño deo tuo. Non immolabis sup fer
mentū sanguinē victime mee nec remanebit adipꝫ
solēnitatis mee usq; mane. Primicias frugum terre tue offeres
in domū dñi dei tui. Non coques edū in lac
matris sue. Ecce ego mittam angelum meū
qui p̄cedat te custodiat te in via ut ad
ducat te in locū quem paraui. observa eum ꝛ
audi vocē eius nec ꝛtendas ei quasi non di
mittet ē peccatis tuis. ē in nō meo in eo.
si audieris vocem eius ꝛ feceris ea q̄ loquor
inimicꝰ ero inimicis tuis ꝛ affligam affli
gentes te. precedet te angelus meus ꝛ in
ducet te ad amorreū ꝛ cheteū ꝛ ferezeū. cana
neū q; ꝛueū ꝛ iebusēū. quos egō ſtam
Non adorabis deos eoꝝ nec colēs eos. Nō
facies opa eoꝝ sed subuertes ea ſfringes
ſtas eoꝝ. Seruiesq; dño deo tuo. ut be
nedicam panibꝰ tuis ꝛ aquis tuis ꝛ auferam infir
mitatem ꝛ medio tui. Non erit infecūdꝰ
nec sterilis in ꝛra tua. Numerū dierū tuoꝝ im
plebo. Terrorem meū mittā in faciem tuā ꝛ
occidā oēm pꝫ ad quā ingrediēris. Cūq; q;
inimicꝰ tuoꝝ tibi dabo ꝛ dabo inimicos tuos
coram te fugabit. Mittā
crabrones ꝛ ejiciā
Hevęum ꝛ cha
neū ꝛ cheteū. ānō
Hō
ſtiam eos a facie tua anno uno. ne fiat
solitudo ꝛ dominetur ꝛ ꝛ bestie cōꝛ

Mosi quoq; dixit. XXIIII. Iunx
ascendes ad dñm tu ꝛ aaron. nadab
abiud. lxx. ſmores ex ſ ꝛ ad orabitis
procul. solꝰ autē moyses adscendet ad dñm
nullo modo appropinquabūt nec pp ascendet ꝛ eo
venit ergo moyses ꝛ narrauit populo
una uoce. omīa ūba q̄ locutꝰ ē dñs fa
ciem
Scripsit autē moyses omnia ſba dñi
mane surgens ꝛstruit altare
ad montē. xij. titulos p. xij. t
ribꝰ ſ. qui
bus ꝛ obtulit holocausta. immolauitq; victimas pacifica
tas deo. tollensq; moyses dimidiā partē sanguinis
effudit in ꝓphanū. ꝛ sanguis ꝓphanū
dixitq; ecce sanguis ꝛ
monuit
Ascendit moyses ꝛ aaron nadab
abiud. lxx. ſmores ꝛ viderunt
ſtum dei. Sub quo ꝛ
ſtum
ſtum
ſtum

Capitulum. XXV

Egressus autem de ciuitate Iaffe ascendit Ioseph et filius eius et uidit ibi multitudinem magnam hominum quos fecerat ultionem accipere de eis. Et audito quod essent ydolatre. Assumpsit argentum et aurum et uestimenta et uasa multa quæ inuenerat in templo Iaffe et abiit ad Ioathan et Simeonem fratres suos et occidit eos in ciuitate eorum et combussit eam igni. Et assumentes spolia eorum et omnia quæ ipsi possederant. Ascenderunt ad montem Garizim et uenerunt in Hierusalem cum gaudio magno. Et adorauerunt dominum deum suum. Et postea tradiderunt omnia spolia sacerdotibus qui erant in templo. Et factum est cum uidisset Ioseph et qui cum eo erant quod humiliati essent filii Israel coram inimicis suis et timerent ualde eis. Et ascenderunt ad montem Garizim et immolauerunt victimas domino deo suo. Et dixerunt quia si nunc occisi fuerimus a gentibus istis propter nomen tuum. Et si captiuitate ducti fuerimus in terram inimicorum nostrorum. Adhuc non dimittes nos in manibus eorum. Sed ipse ultor eorum esto. Et pugnabis contra eos. Et nos dormiemus et requiescemus in tribulationibus nostris. Et exaudiuit dominus deus noster orationem eorum et respexit afflictionem eorum. Et steterunt in loco suo usque dum reuerterentur in castra sua. Et ascendit Ioseph et filius eius et uenerunt in Sichimam et habitauerunt ibi. Et congregauit omnes tribus Israel et uenerunt in Sichimam. Et dixit ad eos. Ecce ego et filii mei et fratres mei habitauimus in terra hac. Et uidimus quod humiliati essent filii Israel coram inimicis suis et timerent ualde eis. Et ascendimus ad montem Garizim et immolauimus victimas domino deo nostro

ē in sagoꝝ longitudīe utrūq; tabnacli
latꝰ pꝛtegens. Faties ꝛ oꝑiuntꝰ aliud tec
to de pellibꝰ arietꝰ rubricatis ꝛ sꝫ hec ꝛ
sum alīd oꝑiuntꝰ de iacinctinis pellibꝰ.
Faties ꝛ tablas stantes tabnacli. de li
gnis sethim q̄ single tenēs cubitos in
longitudīe hēnt ꝛ in latitudīe singlos
ꝛ semissem. In latꝰ tabule due inc
astrantur fiant q̄ tabla alīa tabule ꝯ
nectatur. atq; in hꝫ modꝫ cūcte tabule
pꝛabūtur. Quarū. xx. erūt in latꝰ meridian
o q̄ ūgit ad austr. Q̄ ꝫ. xl. bases arg
enteas fundes ut bine bases singlis
tabulis p duos angulos sbiciantur. In
latꝰ quoq; fo tabnacli q̄ ūgit ad aq̄lo
nem. xx. tabule erūt. vi. ꝛ. vi. bases ar
genteas. Bine bases. singlis tabulis
supponentur ad occidentalem uō plagam
tabnacli faties. vi. tablas ꝛ tursum aliā
duas q̄ in angulis erigentur pꝛtegū tab
nacli. eq; cūcte a deorsum uꝫ sursum
aliās duas q̄ in angulis erigentur. ꝛ uni
ꝯ ꝯpago retinebit. duabꝰ q̄ tablis q̄ in
angulis pōnēt ē simul iūctura fuabꝫ
erūt simul tabule. viii. bases aūt eaꝝ argē
tee. xvi. duabꝰ basibꝰ p unā tablam sb
pūtatis. Faties ꝛ uectes de lignis se
thim. v. ad ꝯtinendas tabulas in uno l
atꝰ tabnacli ꝛ v. alios in altō ꝛ eiusdem
nūi ad occidentalem plagam. Q̄ mittent
p medias tabulas a summo uꝫ ad summū
ipsasq; tabulas de aurab. ꝛ fūdes in eis a
nulos aureos p q̄s uectes tabulas ꝯtin
eant. Q̄s oꝑies laminis aureis ꝛ eriges
tabnaculū iuxta exemplū q̄ tibi in mon
te mōstratꝰ ē. Faties ꝛ uelū de iacinto
ꝛ purpura coctoq; bis tincto ꝛ bisso retor
to oꝑe plumario ꝛ plectū u arietate ꝯtex
tum. q̄ appendes ante. ccl. columpnas de
lignis sethim q̄ ipse q̄dem deaurate erūt
ꝛ habebunt capita aurea ꝛ bases argente
ꝛ infertur aūt uelū p circulos intra q̄
pꝛes archam testimonii ꝛ scūariū scūariū
scūaria diuidētur. Pones ꝛ ꝓpitiatoriū
sꝫ archam testimonii in scā scōꝝ. mē
samq; erūt uelū ꝛ ꝯtinsam candelabꝝ in
latꝰ tabnacli meridiano. Mensa ē stabꝫ
in pte aq̄lonis. Faties ꝛ tentoriū uiui
tio tabnacli ꝛ iacinto ꝛ purpura coc
q; bis tincto ꝛ bisso retorto oꝑe plum
ario ꝛ v. columpnas de aurabis ligno
rum sethim. Aūt q̄s ducetur tēptoriū

q̄ erūt capita aurea ꝛ bases enee. XXVII on

Faties ꝛ altare de lignis sethim q̄ hēb
v. cubitos ī longitudīe ꝛ totidē in latitu
dīe. quadꝝ ꝛ tres cubitos in altitudīe.
cornua aūt p quatuor angulos ex ipso erūt ꝛ o
pies illō erūt. Faties q̄ in usū lebetes ad
sꝯcipiendos cineres ꝛ forcipes ꝛ fiscinu
las ꝛ ignium receptacula. Cūa uasa ex ere
fabricabꝫ. Craticlam q̄ in modꝫ retis eneā
p q̄tuor angulos. erūt q̄tuor enei
quos pones sup̄ aulam. eritq; craticla
uꝫ ad altaris medium. Faties ꝛ uectes
altaris de lignis sethim duos quos opi
es laminis aureis ꝛ induces p circulos e
rutq; ex utroq; latꝰ ad portandū. Non so
lū ꝛ in ꝯtinuū intrinsecꝰ faties illō.
sic ē in monte mōstratꝰ ē. Faties ꝛ atriū
tabnacli in q̄ uelata australi ꝯ meridiem
erūt tentoria de bisso retorto. Centū cubi
tos unū latꝰ tenebit in longitudīe ꝛ colū
pnas. xx. ꝛ basibꝰ totidem eneis q̄ capi
ta ē celatura suis hēbunt argentea. Si
milr in latꝰ aq̄lonis p longitudīe erūt ten
toria. c. cubitoꝝ. columpne. xx. ꝛ bases ene
eiusdē nūi ꝛ capita eaꝝ ē celatura ꝯ argē
tea. In latitudīe uō atrii q̄ respicit ad occi
dentē erūt tēptoria p. l. cubitos ꝛ colūp
ne. x. basesq; totidem. In ea quoq; atrii
latitudīe q̄ respicit ad orientem. l. cubi
ti erūt in q̄lib. xv. cubitoꝝ tentoria latꝰ u
no deputabūtur. columpneq; tres ꝛ bases
totidem ꝛ in latꝰ altō erūt tēptoria cubi
tos ꝯtinentia. xv. columpnas tres ꝛ bas
es totidem. In introitu uō atrii fiet tē
toriū cubitoꝝ. xx. ex iacincto ꝛ purpura
coctoq; bis tincto ꝛ bisso retorto oꝑe plu
mario. columpnas hēbit q̄tuor cum ba
sibꝰ totidem. Omnes columpne atrii p circu
itum uestite erūt argēteis laminis ꝛ basibꝰ
eneis. In longitudīe occupabit atriū cubi
tos. c. in latitudīe. l. altitudo. v. cubitoꝝ
erit. Fiet q̄ de bisso retorto ꝛ hēb bases
eneas. Cūcta uasa tabnacli in ꝯ usū ꝛ
cimonias tam parillos eiꝰ q̄m atrii ex
ere faties. Precipe filiis ꝛ ut auferant
tibi oleū de arboribꝰ oliuaꝝ pissum pilaꝝ
ꝯtusum ū ardeat lucerna semp in tabnac
testimonii extra uelum q̄ appensum
ē tabnaculo testimonii ꝛ collocabunt
eam aaron ꝛ filii eiꝰ ꝛ uꝫ mane luceat co
ram domino. ꝯpetuꝰ erit cultꝰ p succes
siōes eoꝝ a filiis isrl. XXVIII on

Applica ḡ ad te aaron fr̃em tuum ẽ
filijs ei⁹ de medio filior̃ isr̃ ut fu
ngat̃ mihi. aaron natus
abijt⁹ eleazar⁹ ithamar. sine cq; ue
rem sām tū filio in gliam̃ a tem
lat̃ē cū sapientia q̃ oīa q̃e
p̃cepit dñs ꝑficiant. ꝓ
gamur. m. Accipientq; aut tu cum
puerum ꝙ bie ante ostiū
tabernaculi fr̃es eius ut
cant. sinch tentigr̃ cū ꝙ uan
cūq; cū er aaron tū cū
aaron tū cū
bisso ueste. Sumet
que lapides onichinos & sculpes eos
nomia filior̃ isr̃. Sex nomia filior̃ in lapi
de uno & ex̃ reliqua malo⁹ ordine
nem natiuitatis eor̃. o ꝙ sculpes
celatura gemmar̃ sculpes eos nominib⁹
filior̃ isr̃. in clusq; aurif. auri circumda
ponet in utroq; latere ut memoriale
monale filijs isr̃ portabit aaron nomia
eor̃ coram dño sup utroq; humer⁹
ab testimoniū. fines
ex auro & duas catenas aureas purissimi
ut incipiens fenestrę quadre ut ferre uncinu
monale quasi ordiri fines ꝙ ꝑ
mus uestis ephi totū hyacinthi
ab testimoniū. & humaliq; ea
uit tegmen & purpura coccū bis tinc
to & bysso ornabit. Quadrangulū erit &
duplex. mensura palmi habebit tam
in longitudine quam in latitudine. Pone
ex eo. iij. ordines lapidum. In pmo
ubi erit lapis sardius & topazius & smar
agd⁹. in secūdo carbūculo. lapide⁹ iaspis
pis. iuncto ligamto aureo erit & amethist⁹
in ferto ordine. onichinus & berillus. In
clusi auro & ꝑ ordines suos. Sed & nomia
filior̃ isr̃. duodecim ꝓpter ordinabū
tur. singuli lapides nomia singlor̃ p. xij.
tribus fines imonali sculptura & unus
am to humeri & aaron primissimo⁹ duas
anulos aureos quos ponet in utraq; ex
tremitate. extenuaq; aureos un
que anulos qui ꝙ in margine⁹ ei⁹ ap
tus extremus duplex & ꝑ
labit unanimus murus lateris humi
alis & monalis ꝓtegit. fines ex duob⁹
anulis aureis quos ponet in summi
tate monalis in oīa & singulos ang
les humialis ꝓtegit & ad ipsum mar
ginem qui ꝙ in utroq; latere &
sup humeral dextrum & sinistrum
fines ut operiat ꝙ tegit
fines ut operiat ꝙ tegit
ne non laxet duos anulos
ureos qui ponent̃ &

sāctificabit eā. Si quis ex filiis israel vouerit aliquid de animalibus suis domino. Non licebit ei commutare bonum pro malo nec malum pro bono. Si quis autem commutauerit animal pro animali. Erit ipsum et quod datum est pro eo sanctificium. Si animal immundum fuerit cuius hostia non offertur domino. Stabit coram sacerdote. Et estimabit eum sacerdos. Sive bonum sive malum. Et quicquid ille iudicauerit. Hoc habebit. Si redimere voluerit. Addet quintam partem pretii. Homo quando voverit domino de agro possessionis sue. Estimabitur a te. Si triginta siclis hordei mensura. Fuerit quinquaginta siclorum argenti pondere. Si statim post iubilaeum consecrare voluerit. Pro rata temporis. Estimatio stabit. Si post iubilaeum. Supputabit ei sacerdos. Annos qui restant usque ad iubilaeum. Et quicquid minus fuerit. Detrahet de estimatione. Si autem emptor eum. Qui vendidit. Redimere voluerit. Et ad se agrum transtulerit. Reddet mensuram argenti. Quae ab initio fuerat constituta. Et ager ipse. Sanctificatus domino. In possessionem revertetur. Quae olim fuerat. Et ad eum. Cui primum possessio terrae fuerat. Omnis autem aestimatio. Quae fiet in siclo. Habebit viginti obolos. Primogenita. Quae ex animalibus. Primogenita fiunt domini. Nemo ea sanctificare debet. Sive bos. Sive ovis. Quia domini sunt. Si animal immundum fuerit. Emetur. Secundum aestimationem tuam. Addita quinta parte pretii. Si non redimitur. Vendetur. Secundum aestimationem tuam. Omne quod consecratum. Quod homo domino. Ex omnibus quae possidet. Sive homo. Sive animal. Sive agri possessionem. Non licebit vendi. Nec redimi. Omne quod semel. Dedicatum fuerit domino. Sanctificium sanctificatorum erit domino. Omnis consecratio. Quae ab hominibus. Domino offertur. Non redimetur. Sed morietur. Omnes decimae terrae. Sive de frugibus. Sive de pomis. Domini sunt. Et illi consecrabuntur. Si quis voluerit redimere. Decimas suas. Addet quintam partem pretii. Omnes decimae armenti. Et pecoris. Quae sub virga pastoris. Transeunt. Decimum animal. Sanctificabitur domino. Non requiretur. Utrum bonum sit. An malum. Nec commutari licebit. Si commutaverit. Et animal pro animali dederit. Erit ipsum et quod datum est pro eo. Sanctificium. Non redimetur. Haec sunt mandata. Quae praecepit dominus. Moysi. Ad omnes filios israel. In monte sinai.

XXIX

Sedente. Locutus est dominus ad moysen. Dicens. Loquere filiis israel. Et dices ad eos. Cum quis votum. Quod difficile redditur. Et quasi sub libramento animae. Spoponderit. Et pro masculo. Viginti siclos. Pro femina. Decem siclos. Pro quinquagenario. Quindecim siclos. Pro puero. Decem siclos. Pro puella. Tres siclos. Pro sene. Si sexagenarius. Quindecim siclos. Pro femina. Decem siclos. Si autem pauper. Et minus habens. Ducet ante sacerdotem. Et aestimabit eum. Iuxta facultatem. Quam habere se vovendo. Cognoverit. Si primogenita. Quae offerri domino. Solent. Voverit quis. Non licebit ei commutare. Bonum pro malo. Nec malum pro bono. Si autem commutaverit. Erit ipsum et quod datum est pro eo. Sanctificium. Si animal immundum. Quod non offertur domino. Stabit coram sacerdote. Et aestimabit eum. Sive bonum sive malum. Et quicquid ille iudicaverit. Hoc habebit. Si redimere voluerit. Addet quintam partem pretii. Homo quando voverit domino de agro possessionis suae. Aestimabitur a te. Si triginta siclis hordei mensura. Fuerit quinquaginta siclorum argenti pondere. Si statim post iubilaeum consecrare voluerit. Pro rata temporis. Aestimatio stabit. Si post iubilaeum. Supputabit ei sacerdos. Annos qui restant usque ad iubilaeum. Et quicquid minus fuerit. Detrahet de aestimatione. Si autem emptor eum. Qui vendidit. Redimere voluerit. Et ad se agrum transtulerit. Reddet mensuram argenti. Quae ab initio fuerat constituta. Et ager ipse. Sanctificatus domino. In possessionem revertetur. Quae olim fuerat. Et ad eum. Cui primum possessio terrae fuerat. Omnis autem aestimatio. Quae fiet in siclo. Habebit viginti obolos. Primogenita. Quae ex animalibus. Primogenita fiunt domini. Nemo ea sanctificare debet. Sive bos. Sive ovis. Quia domini sunt. Si animal immundum fuerit. Emetur. Secundum aestimationem tuam. Addita quinta parte pretii. Si non redimitur. Vendetur. Secundum aestimationem tuam. Omne quod consecratum. Quod homo domino. Ex omnibus quae possidet. Sive homo. Sive animal. Sive agri possessionem. Non licebit vendi. Nec redimi. Omne quod semel. Dedicatum fuerit domino. Sanctificium sanctificatorum erit domino. Omnis consecratio. Quae ab hominibus. Domino offertur. Non redimetur. Sed morietur. Omnes decimae terrae. Sive de frugibus. Sive de pomis. Domini sunt. Et illi consecrabuntur. Si quis voluerit redimere. Decimas suas. Addet quintam partem pretii. Omnes decimae armenti. Et pecoris. Quae sub virga pastoris. Transeunt. Decimum animal. Sanctificabitur domino. Non requiretur. Utrum bonum sit. An malum. Nec commutari licebit. Si commutaverit. Et animal pro animali dederit. Erit ipsum et quod datum est pro eo. Sanctificium. Non redimetur. Haec sunt mandata. Quae praecepit dominus. Moysi. Ad omnes filios israel. In monte sinai.

unum agnum mane · alterum ueſpe. de
eman prem ſimule ꝫ ſep ſe oſ cun ſo
q̄ ſit man ſum q̄ eam pre hȳa nu
um ad ultimꝫ eo tem ſumet in agn
o uno. Alēm ūo agnū offeret ad ueſp
am mane unum mane ne ob lōnē ꝫ
ut mea ꝫ ꝑmiſſa mea rem ſuaſi ne.
Sabbatū ē dño ob ſōne ꝑpetua in
gñōnēſ ūre ad ꝙ ſtū tabnaculi teſ
timonij coram dō ꝫ ſtituam ut loquar
ad te. Locuq; ſuꝫ ſū ē ſanctificabit
altare inglia ma. S altariū & tabnacu
lum teſtimonij ē altare. ē fun
ſus eo. ut ſacerdo ſungantur mihi in
mereo filios ſr. eorū ulq; ad ſ
ſeculū q ego ſū dñs eoꝝ ē eoꝝ
ſtra egp ut habem mēſ ulq; ego d
ſū eis dñs.

XXX

Hanc aq̄ altare maxlandi
manū de ligno ſethim. ꝫ ſic cubi
tū longitudis ꝫ altū latitudis ꝫ. qua
drangulū ꝫ duo cubitꝫ altitudinis
cornua ex ipō procedent. uestiesq; ill
aurꝫ purissimo tam ſuſcipiā eo. ſm ꝙ
locutꝰ ē cum ma. ſimq; ſi
crinū aureolam ꝫ circuma duos an
nulos aureos ſb cornua ꝫ singla latꝰ
ut mittantur eos in uectes ꝫ altare ꝫ
portet. Ipſos uectes faciet de ligno
ſethim ꝫ inaurabis. Ponesq; altare
ꝫ uelū q̄ ſtā archam testimonij
coram ꝑpetuo quo regnat teſtibꝰ
um ꝫ ibi ꝙ loquar tibi. In eū ſi eo ad
ron ſuane flagrante mane. q. uū ꝫ
net lucernas ascendet ibi ꝙ ſuffit
cabit eas ueſpe mane ꝫ ſuffimēta ꝑpe
tua coram dño in gñōnēſ ūre. Alio
ſacrē ſi eo thymiama ꝫ uidē ne alio
nec ob lōnem nec uictimam nec libā
bitis ſuper eū. ꝫ ꝑpitū agnꝰ ſi eo ſan
ctificabit ꝫ ꝑpitū ſanguē ſi eo ſan
guine ſcōrū ſcōrum ē dño. Lauit dñs
ad moſen dicēs. Tu ſume tibi aro
matū ſtacten & onichen galbanū aro
matū ſtacten & mundiſſimū equabile ꝑ
pondus. Eritq; tibi thymiama ſuffi
mentum opꝰ unguentarij. mixtum ꝫ
ſalitum ꝫ purū ſanctaq; uigilantia. Cui
interminū ſpargesq; ex eo coram testimonij tabna
culo in quo locabo tibi. Sanctū erit
uobis thymiama. Talem ſuper eū fa
cere nullus audeat q̄ ſua ē dño. Qui
q̄ſq; fecerit ſimile ut odore ulo ꝑfrui
atur peribit de ꝑplo ſuo.

XXXI

Locutꝰ q; ē dñs ad moſen dicēs. Ec
ce uocauꝫ ex nomīe beſeleel filiū
uri filij ur tribꝰ iuda & impleui eum ſpū dei. ſapia & intelligentia

digito dei

filiu ieu. d' w air. hec die ẽ w ẽ ir. Lo
nar uir glauũ ẽ ẽmur suũ. ẽe ru
dine te pcm ui ad pcm p mediũ ei stu
ũa cedit unaq; sq; fidẽ ꝑ amic' ꝑ uo
mini suũ. ẽtenim tu filiu ieu untra
ũonem mo'si. ceo nelig' in die illa q̃
fi. xp'm. milia lwim. d air mo'ẽs. con
scendite mane ũnte lwoze dño unusq;
q; in filio ꝛ in fide suq; pr ẽmur. ub dño.
sũ aut die tuo alĩ. laquẽ ẽ mo'ẽs ad
ꝓphm. ꝙ ẽmtus ẽm mane ũ. ascen
dam ad dñm ñ q̃o qm dr ꝺeum eum
pro scelẽ uñ. ẽtulo ad dñm air. ob
secro. peccauit pp uit pcm mqum. ecce
nũc; ubi ẽ qui ẽe. aũ dimitte aq; hñ
nonam aut ñ ñ fiat ẽle me de libꝛ
tuo q̃m scripꝛ ñ sti. d ni pnd dñs. d' qꝫ
cũq; in ẽle ẽ ad me ego delebo eũ.
Tu aũt uade ꝓduc pplm istum quo laquẽ sum
ꝛ ui. angle me ꝓcedẽ. ego aũt in die
ultõnis uisitabo ẽe pcm eoꝝ. d ausit
eccp dñs ꝙ ꝛ ceau ui ñ ñ q̃m fecẽ danie.
q̃uiq; air dñs.

XXXIII

Ad mo'ẽm ascendẽ de loco isto tu
ipse tuus q̃m ẽmunda de ẽ egypti. me
tem q̃m ñmũ abrahã ꝑ ysaac ꝛ iacob
dicẽs dñi no. tuo eam. ẽ ñuerã ꝓcedo
tem tuã an ꝓsũ ut eiciam cananeũ ꝛ am
oreum ꝛ cetheũ ꝛ ferezeũ ꝛ gebu sed
ꝛ iebuseũ ñ fluentẽm lacte ꝛ melle
Don ẽ ascendam tẽ. ꝛ ipse dixit ad ꝙ
Le. ne forte dispeam te in uia. Audiẽs
ꝙ sermõẽ hẽ pessimũ luxit nullo ex se
q̃e ornatu ẽ cultu suo. Dixꝙ dñs mo
ẽ. loque filiis ir. Vos dure ceruicis ẽ
semel ascendam ĩ medio ui. celerly te
Jam nunc ponẽ ornatũ suũ. ñ sciã q̃d fa
ciam tẽ. Depluit ergo filiis ir ornamẽ
tum suũ a monte oreb. ego sũ qui uolẽs
ꝛ ñabitaculũ testimõij ẽrni cultui pul ueralẽ
q; nomẽ eius ñabitaculũ fedẽ. ꝛ omne pp
q̃ ꝙrit ad eũ ꝑm q̃onẽ. ẽgrediebatur ad ta
bernaculũ fedẽ ẽ cultus. Cumq; egrederet
moyses ad tabernaculũ surgebat uniuersꝰ
populꝰ ꝛ stabat
unusquisq; ꝑ ostium tabernaculi sui. ꝛ
respiciebant tergum moyẽ donec ingrederet
tabernaculũ. ingressoq; eo descendebat
columpna nubis ꝛ stabat ad ostium. ꝛ lo
quebatur ẽ moyẽ ẽdem uerbũ q̃ ꝙ uidẽs
omnis turba q̃ stabat ad ostium tabernac.
adorabat prostrata unusquisq; in ostio
tabernaculi sui. Loquebatur aũt dñs ad
moyẽ facie ad faciem sicut loꝙtur ho
mo ad ꝙmlibet amicũ suũ. reuertebatq;
se ad castra. Minister aũt ei⁹ iosue filius nũ puer nõ recedebat de ta
bernaculo. dixit aũt moyẽs ad dñm. ecce tu
ꝙ mihi ait. educ populũ istum. ñ ostendisti
mihi quem mecũ missurus es. quamq; dixisti
me nouisse nomine. ꝛ inueni gratiam coram te.
si ergo inueni gratiam in conspectu tuo ostende
mihi faciem tuã. ut sciam te ꝛ inueniam gratiã
coram te. respice ꝙ gens tua sit ista. ait ergo
dñs. faciem meã ostendam tibi ꝛ ponam te
ad requiẽm moyẽs. Dixitq; ad eum. si nõ tu ipse pcedas
ne educas nos de locis istis. Inquo enim
scire possumus ego ꝛ populus meus inuenisse nos
gratiã in conspectu tuo nisi ambulaueris nobiscũ
ut glorificemur ab omnibus ꝙcũq; habitamus sup
terram. dixitq; dñs ad moyẽm. etiã istud quod
locutus es faciam. Inuenisti gratiam. n. co
ram me. ꝛ te ꝑm noui ex nomine. dixit
ille. ostende mihi gloriam tuã. Ego ostendam
omne bonum tibi ꝛ uocabo in nomine dñi coram te
misereor cui uolo ꝛ clemẽs erga quem mihi placuerit. Rursusq; ait. ñ poteris uidere faciem meã.
nõ enim uidebit me homo ꝛ uiuet. Dixitq; dñs.
ecce locus apud me stabis super petram. ꝛ cum
transiet gloria mea ponam te in foramine petre
ꝛ protegam te dextera mea donec pertranseam.
cũq; abstraxero manum meam uidebis posteriora mea.
faciem aũt meam uidere non ualebis.

XXXIIII

Dixitq; dñs ad moyẽm. dola tibi duas tabulas lapideas instar
priorũm ꝛ scribam sup eas uerba q̃ fuerãt in tabulis
quas fregisti. ẽto parat⁹ mane ascendes ad
montem sinay. stabisq; mecũ sup uerticem
montis. nullus ascendat tecũ. nec uideat
quisquam p totũ montem. bouesq; ꝛ oues
non pascantur coram. Dolauit ergo duas
tabulas lapideas sicut prius. ꝛ mane de
luculo surgens ascendit in montem sinay
sicut ꝑceperat ei dñs portans secũ tabulas. Cũ
descendisset aũt dñs ꝑ nubem stetit moy
ses cum eo inuocans nomen dñi. Cumq; ꝑ
cesset coram eo ait. dñs dñs ẽ mi
serator ꝛ clemens patiẽs ꝛ multe miserã
tionis ꝛ uerax. custodiens misericordiam in mille
nis. auferens iniquitatem ꝛ scelus ac peccatum
cui nullus est innocens. reddens iniquitatem patrum
super filios eorum ꝛ super filios filiorum usq; ad tertiam
ꝛ quartam progeniem. festinusq;
moyses curuauit se terre. ꝛ pone mansuetudinem
tuam ait. Sit quaeso dñe gressus noster
tecum. ꝛ si istum gẽm dr̃e sup
plicem

mine i pam nec q; po sit eccas. tñ. am. ego
inde pectum ? rum nbo eccie figna ti
tiam ? mam ? mam ? nec in ul
genere ur ? nat pp in ? ec mecio op
vñ bile q; fuerum fum. Ou tua e
unera ? manum mi. ego ipe amam
ante finem nam. amo te i ? amane
um ? cetera. fuerem quam ? ueli ? ab
uelli. caue ne umq; in ? ſi mi ? ti tu
mo ? jungas amia aa ? ? nbi fim in tu
nam. ? amic eoz ? tumo ? ſtigz ſtanu
az eo ſq; mee. ? ou aware vñ alie
nũ. tu ? elo te ? nonſeq. te ab amula
re. ? le in eat ? mea ? ? wmib; ? illaz re
gionũ. ne eum fortuam fum ? ? vi ſe
ſtigz. ? az ? aiunt fim ? ata eoz. ne ? ter
re quiſq; iam ut co mecum te ? ymo la
re. ? le mecum ? ſi tua ? eoz. accipiat
filiaz tuaz nec filiam tuam tuo filio ei
uxorem. ne pñs in ipe fum ? manet.
fortem fimant ? filioz tuoz in ? bꝫ tu
e. ? dec ? la ? le ñ ſanct nbi ? ſolleny
nitat ? mea ? ? ?

ad uestes sanctas necessarium erat. Viri enim mi-
nistri preparauerunt armillas et maniculas anu-
los et dextralia. Omne uas aureum in donar-
ia domini separatum est. Si quis habuit iacinc-
tum et purpuram coccumque bis tinctum bis-
sum et pilos caprarum. Pelles arietis rubrica-
tas et iacinctinas. Argentum et eris metalla
obtulerunt domino. Ligna sethim in uarios
usus. Si et mulieres docte dederunt quod nouerant
iacinctum purpuram et uermiculum ac bissum
et pilos caprarum sponte. Ipsa enim tabuerunt.
Principes uero obtulerunt lapides onichi-
nos et gemmas. Ad superhumerale et rationale.
Ad ornatusque et oleum ad luminaria concinan-
da et ad preparandum unguentum ac tiniama odo-
ris suauissimum componendum. Omnes uero et mulieres
mente deuota obtulerunt donaria ut fierent
opera que iusserat dominus per manum moysi. Cuncti
filii israel uoluntaria domino dedicauerunt. Dixit
quoque moyses ad filios israel. Ecce uocauit dominus
ex nomine beseleel filium uri de tribu iuda
filii ur. Impleuitque eum spiritu sapientie et in-
telligentie et scientie omni doctrina ad excogitan-
dum et faciendum opus in auro et argento et ere.
Stupendisque lapidibus et opere carpentario
quicquid fabre ad inuenire potest dedi in corde
eius. Ohab quoque filium achisamech de tri-
bu dan ambos impleui sapientia ut faciant
opera abiectarii polimitarii atque plumarii
de iacincto et purpura coccumque bis tinc-
to ac bisso et texant omnia ac noua que
reperiant.

XXXVI

Fecit ergo beseleel et coliab et omnis uir
sapiens quibus dedit dominus sapientiam et intellec-
tum ut scirent fabre operari quod in usus sancta-
rii necessarium fuit et quod precepit dominus. Cum uocassent eos
moyses et eum uirum eruditum et dederat dominus sapi-
entiam et qui sponte sua obtulerant se ad
faciendum opus tradidit eis uniuersa donaria fi-
lii israel. Qui cum instarent operi cotidie mane
propter uota offerebant. Vnde artifices uenire
compulsi dixerunt moysi plus offert populus quam ne-
cessarium est. Iussit ergo moyses precone uoce
cantari. Nec uir nec mulier quicquam ultra offerat
in opere sanctuarii. Sicque cessatum est a muneribus of-
ferendis eo quod oblata sufficerent et superhabun-
derent. Fecerunt ergo omnes corde sapientes ad exercitium opus ta-
bernaculi cortinas. x. de bysso retorta et iacinc-
to et purpura coccumque bis tincto opere uario et arte
polimita quarum una habet in longitudine. xxi. et vi-
ii. cubitos et in latitudine. iiii. Vna mensura
erat omnium cortinarum. Coniunxitque cortinas. v.

alteram alteri et alias. v. sibi inuicem copu-
lauit. Fecit et anasas iacinctinas in ora cor-
tine unius ex utraque latere in hora corti-
ne alterius similiter ut contra se inuicem
uenirent ansae et mutuo iungerentur. Vnde
et. l. circulos aureos fudit qui mordent
cortinas ansas et fieret unum tabernac-
ulum. Fecit ergo saga. xi. de pilis capra-
rum ad operiendum tectum tabernaculi. Vnum sagum
habebat in longitudine cubitos. xxx. et in la-
titudine cubitos quatuor. Vnius mensure erant
omnia saga. Quorum. v. uinxit seorsum et
vi. alias separatim. Fecit et. l. anasas in o-
ra sagi unius et. l. in ora sagi alterius ut
inuicem iungerentur et fibulas eneas. l.
quibus necterent. Fecit et unum pallium ex omnibus sa-
gis fieret. Fecit et operiorium tabernaculi de pel-
libus arietum rubricatis. Fecit et uelamentum
de pellibus iacinctinis. Fecit et tabulas tabernaculi
de lignis sethim stantes. Decem
cubitorum erant longitudo tabule unius
et unum et semis cubitum latitudo retinebat
ad hunc in castrature erant per singulas
tabulas ut altera altera iungeretur. Sic fecit
in omnibus tabulis tabernaculi. Quibus. xx. ad pla-
gam meridianam erant contra austrum cum. xl.
basibus argenteis. Due bases sub una
tabula ponebantur ex utraque parte an-
gulorum. Ubi in castrature latitudinem in angu-
lis terminantur. Ad plagam quoque tabernaculi
que respicit ad aquilonem fecit. xx. tab-
ulas. Contra occidentem uero. i. ad eam partem
tabernaculi. Cum. xl. argenteis basibus
duas bases per singulas tabulas. Contra
occidentem uero. i. ad eam partem tabernaculi
que male respicit fecit. vi. tabulas et duas a-
lias per singulos angulos tabernaculi. Ceterum
uincte erant deorsum ut sursum et in u-
nam compagem pariter ferebantur. Ita fecit ex
utraque parte per angulos ut. viii. essent simul
tabule et habent bases argenteas. xvi. bi-
nas. s. bases sub singulis tabulis. Fecit et uec-
tes de lignis sethim. x. ad continendas ta-
bulas unius lateris tabernaculi. x. alios ad alterius
lateris tabulas contrarias. s. et extra. x. ali-
os uectes ad occidentalem plagam tabernaculi
contra mare. Fecit quoque uectem alium qui per
medias tabulas ab angulo uel ad angulum
perueniret. Ipsa autem tabulata deaurabit fu-
sis uasibus argenteis et circulos earum fecit au-
reos per quos uectes induci possent quos et
ipsos laminis aureis operuit. Fecit et uelum de

IOVS

rauerit ſpum ūmiculo uiſſaq; retorta
et plumarijs colūpnae .v. è capitib⁹
ſuis ag̃ et quit auro. Calefiat eau fiunt
ente quae opus erit auro.

XXXVII

Ecauē uiſelecta archimi de ligno ſe
thim ſyntem duct ſtamq; cubitor in
oligno ſa cubitū ac ſemiſſem in lan
gu diam, cinctuq; quatr unig cubit fur
rotundū, uectibusq; eam auro puriſſimo
unto et ferat. Fec̃ uti cortinam auream per
grimam filme quatuor annulos aureos p
quatuor angulos eius. duos annulos in late
re unde in ala. uectes quatr fec̃ de ligno
ſethym quos uestiū auro. quos mittes in
annulos ad cornua in latere arche ad portand
eam. fec̃ propitiatorij tectum ex auro
mundiſſimo duos cubitos et dimidij in
longitudine et cubitu ac ſemiſſe in lati
tudine. duos cherubin ex auro ductili
quos ponitis ex utraq; parte propitiatorij. e
runt ūn in summitate unius parietis et alter
ab alio in summitate parietis alterius. duos ce
rubin in singlis summitatib⁹ propitiatorij
extendentes alas tegentes propitiatorium
seq; mutuo ad ūs respicientes. fec̃
mensam de ligno ſethym in longitudine cu
bitorū duorū in latitudine unius cubiti &
semis in altitudine cubit ac semissem. co
operiesq; eam auro puriſſimo et fec̃ illi la
bium aureū per gir. et facies ei alte
ram corām aureā. fundes q; circa eius
pedes quatuor annulos aureos ponesq; in
quatuor angulis singlos pedes contra
rios sibi inuicē. ut sint annuli positi ad
mensam uectes in quib⁹ portet. fac̃ uectes
de ligno ſethym et operies eos auro et
ualeat per eos ferri mensa. uasa quoq; ex
quib⁹ libabitis in eis facies de auro. cya
thos et phialas et turibula et urceos in quib⁹
offerenda sunt libamina. fac̃ ea de auro
purissimo et coopies ea. et pones super mensā
panes propositionis in conspectu meo
semp. fac̃ candelabrum de auro purissimo
ductile de auro purissimo et co
cretū erunt calami et phialae sphaerae et lilia
exeuntia. ex ipso sex calami ex latere
candelabri. tres calami de latere uno et tres
calami de latere altero. unus calamus p
tuberat in summitate. nuces in sex calamis
qui egrediuntur de candelabro. nux sub
ter duo calami de eodem. et nux subter duo
calami de eodem. et nux subter duo calami
de eodem. sic per sex calamos egredientes de
candelabro. candelabrum autem habebit
in stipite suo nuces quatuor et calathos
per singlos. nux sub duobus calamis de eodem
et nux sub duobus alijs calamis de eodem.
et nux sub duobus calamis de eodem. sic
per sex calamos egredientes de candelabro.
calathi autem eius nucesq; et calami ex ipso
erunt. omnia ductilia de auro purissimo.
facies quoq; lucernas eius septem. et ponen
tur lucernae eius ut luceant contra faciem
eius. forcipes quoq; et ignitabula de auro
purissimo. de talento auri omnia hec
facies. et uide ut facias secundum exemplar
quod tibi in monte monstratum est.

XXXVIII

Tabernaculū uero ſic facies. decem
cortinas de bysso retorta et hyacin
tho et purpura et cocco bis tinctas
ac diuersis operibus plumarijs et polymitarijs
intexes. habebit quelibet cortina longitudi
nem uiginti octo cubitorum et latitudinem
quatuor cubitorum. omnes cortinae eiusdem
mensurae erunt. quinq; cortinae iungentur
sibi ad latera. et quinq; alie similiter
iungentur. facies quoq; quinquaginta
fimbrias in ora cortinae unius quae
iungitur alteri. et quinquaginta fimbrias
in ora cortinae alterius quae iungi debet
alteri. ut fimbriae ex aduerso sibi mutuo
respondeant. quinquaginta quoq; fibulas
aureas. et iunges cortinas fibulis. et erit
tabernaculum unum. facies et cortinas
de pilis caprarum ut operiant tabernacu
lum. undecim cortinas facies. habebit
quelibet cortina longitudinem triginta
cubitorum et latitudinem quatuor cubi
torum. undecim cortinae habebunt
mensuram. iungesq; quinq; cortinas
seorsum et sex reliquas seorsum. et duplices
facies cortinam sextam in fronte tabernaculi.
facies quoq; quinquaginta fimbrias in ora
cortinae unius quae iungitur alteri. et
quinquaginta fimbrias in ora cortinae
alterius quae iungi debet alteri. facies
quoq; fibulas aereas quinquaginta. et
copulabis fibulis tentoria ut operiant
tabernaculum. et unum quodq; tectorum
habeat mensuram suam. tectum quod
extenditur per tabernaculi posteriora
habebit cubitum ex utraq; parte. et
quod per latera tabernaculi ex utraq;
parte cubitum habebit ut tegat ea. et
sit tectum de pilis caprarum. facies
quoq; tectum tabernaculi de pellibus
arietum rubricatis. et tectum desuper
de pellibus ianthinis.

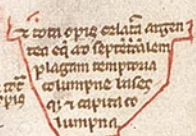

amrelabz. uicinas. ⁊ uxorē filia eius
olo. alienæ aurū ⁊ unguēta. nō ma
ma ex aromatibz. ⁊ uestib. ut in uer
rabnāel. alienæ. ei⁹ uxa. nabalin uoca
uala eius. ona. labz. eū uxe filia ten
uxa. anna. ⁊ abyhas. ⁊ uxe filiæ. tē
uium. in uasis. in arcy flumē alo. ⁊ ul
uor. ⁊ puluis. ⁊ ieh. er uxa. ⁊ filiæ. ⁊
i mūdium. rabnāel. in terra. sedig. uc
ta. ⁊ fl. uehet. q. qui. sat. ⁊ uxe. uiuitur. in
sēlano. aaron. ⁊ filij. eius. obtulerūt
filij. ⁊ fē. preparē. uo. aaz. pñm. moy
ses. eius. audire. ⁊ plem. uiuē. eis.

XL

Lauit. q. ⁊ uo. ⁊ xl. ay. moyses. dicēs. audite. pmo
dicē. pma. filiæ. israēl. rabnaelin
testimonij. ⁊ pnēcē. eos. archim. dimur
telap. an. eum. uelūa. illa. in. sta. pnēt
sē. eam. ⁊ uxe. pfey. en. ⁊. ⁊. eam. relabz. in
uir. ē. uidue. ea. ⁊ alienæ. aurē. in. quo. q
uolenti. in. eis. filij. ⁊ ⁊. archa. testimōij
tenentiū. uitarium. rabnāel. pnēcē. an
ī. alienæ. uel. amuth. labz. uxi. alienæ. ⁊
rabnaelin. q. impleb. aq. eo. rabbi
anum. tentasse. ⁊ ingressum. eius. ⁊. assū
pre. unedimi. olee. ingrea. rabnaelin
ē. uadie. fugere. ⁊ fletere. alienæ. uel
amuth. relā. uasa. eius. labz. ē. filij. suā. o
mnia. unedimi. olo. ⁊ sic. abiit. ⁊ fugit
sēa. ⁊. applicuit. aaz. ⁊ filiæ. eius
ad. fines. rabnāel. testimōij. ⁊. ita. aq. ī
uadi. uel. uehi. sic. ⁊ mi. sic. ⁊ mi. in. ame
eos. ī. sal. ⁊ mūdi. ⁊ finar. sep. mūdi. sic. ⁊
moy. sē. omia. q. pcepit. m. sic. ⁊ ille. ⁊
mo. ami. sic. ī. ⁊ pma. die. mēsis. ⁊ ille
ē. rabnaelin. ⁊ mūdi. moy. sē. ille. ⁊ a
fuit. rabia. ac. in. sec. ⁊ uectes. sunt. ig
uit. nal. ⁊ quinq. ⁊ mūdi. ⁊ rabnaelin. ī
pfim. ⁊ fē. ⁊ p. uinc. sic. ⁊ m. in. mar. le
fuit. ⁊ ī. testimoniū. in. archa. sic. ⁊ q. in
fin. ⁊ cessauit. ⁊ cessabit. ⁊ fē. ⁊ q. ⁊ in. ille
si. archa. rabnaelin. a. quo. ⁊ ante. eam
uelūt. ut. sepler. ⁊ in. ⁊ si. ⁊ em. ⁊ po. fuit
ī. ista. ⁊ in. rabnaelin. testimonij. ⁊ p. ia
gum. sepulchrū. olem. ⁊ ille. ⁊ ī. ⁊ lan. q
⁊ ā. ⁊ p. sic. ⁊ mi. ⁊ ille. ⁊ pcepit. ⁊ ī
moy. sē. ⁊ p. sic. ⁊ ī. ⁊ cantelabz. in. rabnae
testimonij. ⁊ regiā. ⁊ sic. ⁊ in. pre. aus
ū. ⁊ ī. ⁊ ⁊ ī. ⁊ ī. ⁊ em. ⁊ ī. ⁊ em. uidue. ⁊ ī. ⁊ pcepit
ū. ⁊ po. ⁊ ī. ⁊ ī. ⁊ ī

capitē

ullo filiorū sē alterius filij aaron p̄ceu
tē. Dum autē mundā a mundā ad
ducitis ut
cōmedatis sup̄ ea q̄ vos mundetis ē
ignis. Sp̄ūsancta dō locutus est ad moysē
dicens. Loquere filijs israel. Hec
animalia q̄ comedere debetis inter
omnia animātia q̄ sunt sup̄ terrā. Quic
quid ungulā findit. et pedē habet bisulcū
et ruminat. inter animātia comedetis.
Tm̄ hec animalia non comedetis ex his
q̄ ruminant. et q̄ habent ungulas. Ca
melus enī ruminat. sed pedē non findit.
Immundus erit vobis. Et chyrogrillus
q̄ ruminat. ungulā dīuidit. sed pedē
non findit. Immundus erit vobis. Et
leporis. Nam et ipse ruminat. sed pedē
non findit. Immundus erit vobis. Et
sꝰ. Porcus enī ungulā findit. pedē
habet bisulcū. sed non ruminat. Im
mundus erit vobis. De carnibus eorū
non comedetis. et cadauera eorū non
tangetis. Immunda enī sunt vobis.
Hec nascentia de cunctis q̄ habitant
in aquis comedetis. Omne quod habet
pinnulas et squamas in aquis maris
et fluminū. tam in congregationibus
q̄ in reliquis aquarū animātibus. Et
in cunctis reptilibus q̄ habitant in
aquis. Abhominatio erit vobis. Et
abhominabilia nascentia de eis. Et
abhominabilia erunt carnes eorū.
Omne quod non habet squamas in
aquis. Abhominatio erit vobis. Hec
autē de volucribus. Abhominabilia
erunt. et non comedentur. Aquila
et grippes. et haliet⁹. Et milui
xta genus suū. Et omnis cornix
xta genus suū. Et struthio. et
noctua. et larus. Et accipiter xta
genus suū. Et ibis. et cycnus. et
onocrotalus. Et porphirio. et ca
radrius. et ossifragus. Et cetera
quecūq̄ habent pinnulas. et pedes
similes habent animalibus. Abho
minabilia erunt vobis. Et non
comedetis ex eis. Et quecūq̄ ambu
lant super pectus suum. et quecūq̄
habent plus pedibus. et ambulant
per terrā. Abhominabilia erunt
vobis. Et non comedetis ex eis.
Et quecūq̄ habent pedes sup̄ pedes
et sup̄ cruribus. ut saltent per
terrā. Abhominabilia erunt vobis.
Et non comedetis ex eis. Et quecūq̄
habent pedes sup̄ pedes et sup̄ cruribus.
ut saltent per terrā. Abhominabilia
erunt vobis. Et non comedetis ex eis.
Et quecūq̄ habent pedes sup̄ pedes et sup̄
cruribus. ut saltent per terrā. Abho
minabilia erunt vobis. Et non comedetis
ex eis. Et quecūq̄ habent pedes sup̄ pedes
et sup̄ cruribus. ut saltent per terrā.
Abhominabilia erunt vobis. Et non
comedetis ex eis. Et quecūq̄ habent
pedes sup̄ pedes et sup̄ cruribus. ut
saltent per terrā. Abhominabilia erunt
vobis. Et non comedetis ex eis. Et

nac testimonij. Omnem autem reliquum san-
guinem fundet ad basim altaris holocau-
sti in introitu tabernaculi. Et adipem vitulus
offert pro peccato tam eius quam operis vitulus quam
omnia que in tantum secus est. Duos renunculos et
reticulum quod est super eos iuxta ea et adipem
iecoris cum renunculis sicut offertur de vitu-
lo hostie pacificorum et ad lebam ea super alta-
re holocausti. Pellem vero et omnes carnes cum
capite et pedibus et intestinis et fimo et
reliquo corpore offert extra castra in locum
mundum ubi cineres effundi solent. In cen-
tum ea super lignorum struem quam in loco
effusorum cinerum cremabuntur. Et si omnis
turba iudicii ignorauerit et per impiciam fecerit
quod contra mandatum domini est et postea intellexerit
mandatum suum offerent vitulum pro peccato. Ad-
ducetque eum ad hostium tabernaculi et pon-
ent seniores populi manus super caput eius coram
domino. Immolatque vitulo in conspectu domini
in fronte sacerdos qui unctus est de sanguine
eius in tabernaculum testimonij tincto digi-
to aspergens septies contra velum ponens de
eodem sanguine in cornibus altaris quod
est coram domino in tabernaculo testimonij. Reliquum autem
sanguinem fundet ad basim altaris holo-
causti quod est in hostio tabernaculi testimonij
omnemque adipem eius tollet et ad lebam super
altare. Sic facietis et de hoc vitulo quod
fecerit et pro regnante pro eis sacerdote propitio-
erit deus. Ipsum autem vitulum offerent ad
castra atque comburet sicut et priorem vitulum
quia pro peccato est multitudinis. Si peccauerit princeps
et fecerit unum ex pluribus per ignorantiam quod de le-
ge prohibetur et postea intellexerit peccatum suum
offerret hostiam domino. Virtutem immaculatam
de capris pectoris manu sua super caput eius. Cum
immolauerit eum in loco ubi solet mactari holo-
causti coram domino quia pro peccato est tinget sacer-
dos digitum in sanguine hostie pro peccato tan-
gens cornua altaris holocausti et reliqu-
um fundens ad basim eius. Adipem vero ad
lebam super sicut in victimis pacificorum fieri so-
let. Rogabitque pro eo et pro peccato eius ac dimit-
tetur ei. Quia si peccauerit anima per ignorantiam
de populo terre ut faciat quicquam de his que de-
lege prohibentur. Atque delinquit et cognouerit
peccatum suum offerret capram immaculatam
pectoris manus super caput hostie que pro peccato est
et immolabit eam in loco holocausti. Tollet
sacerdos de sanguine hostie in

digito suo et tangens cornua altaris holocausti
reliquum fundet ad basim eius. Omnem autem aff-
ectum adipem sicut affectum solet de victimis pa-
cificorum ad lebam super altare in odorem suauitatis
domino. Rogabitque pro eo et dimittetur ei. Si autem
de pecoribus obtulerit victimam pro peccato ouem
scilicet immaculatam ponet manum super caput eius
et immolabit eam in loco ubi solent holocausti
cedi hostie. Sumetque sacerdos de sanguine eius
digito suo et tangens cornua altaris holocausti
reliquum fundet ad basim eius. Omnem quoque
adipem affectum sicut affectum solet adeps arietis
qui immolatur pro pacificis et cremabit super altare
in incensum domini. Rogabitque pro eo et pro peccato eius et di-
mittetur ei.

Vocem

Si peccauerit anima et audierit vocem iurantis te-
stis quod fuerit quod aut ipse viderit aut conscius est
et non indicauerit pro tabernaculo iniquitatem suam. Anima que te-
tigerit ad inmundum quod occisum a bestia est aut
per se mortuum vel quod aliud reptile et oblita fuerit
immunditie sue ita est et reliquo et si tetigerit
quicquam de immunditia hominis iuxta omnem impietatem
qua polluitur solet oblitaque cognouerit postea subiacebit
delicto. Anima que iurauerit et protulerit labiis
suis ut vel male quod faciet vel bene et id ipsum
iuramento et sermone fuerit auerit. Oblitaque postea
intellexerit delictum suum agat penitentiam pro peccato
et offerat agnum de gregibus suis capram. Or-
abitque pro eo sacerdos et pro peccato eius. Si autem non
potuerit offerre pecus offerat duos turtures
vel duos pullos columbarum domino unum pro peccato et al-
terum in holocaustum. Tulerit eos sacerdos et
primum offerens pro peccato retorquebit caput eius ad pe-
nulas ita ut collo hereat et non penitus obrumpatur
et aspergat de sanguine eius parietem altaris
quod quidem reliquum fuerit. Faciet distillare ad
fundamentum eius quia pro peccato est. Alterum vero ad lebam in
holocaustum ut fieri solet. Rogabitque pro eo sacerdos
et pro peccato eius et dimittetur ei. Quia si nequiuerit
manus eius offerre duos turtures vel duos
pullos columbe offerat pro peccato simile partem e-
phy decimam. Non mittet in eam oleum neque thuris
ad impetrandum quia pro peccato est. Tradetque eam sacerdo-
ti qui plenum pugillum ex eo hauriens cremabit
super altare in monumentum eius quod optulit
rogans pro illo et expians. Reliquum vero partem
ipse habebit in munere. Loquutus est deus ad moy-
sen dicens. Anima si preuaricans cerimonias per er-
rorem in his que domino sanctificata peccauerit
offerret pro peccato suo arietem immaculatum
de gregibus qui emi potest duobus siclis iuxta

pmy sñarij ipius: q; unusq; ammi
rehuiet: q mal pcm pm: ẽ anãe sal
uã. Ad ultiõ pio eo o offerẽt ẽ anegem
diminuetur ei. Alia sl pcedãt y ignoran
am. fcãm uñ er hic à lege dñi y hi
uentur. Ipe uo uñ ultiõr inquisitorem su
am o offerat anetem in maclam. ut ẽ
gnã sal uo. ura uñ sm̃ eius macula
pñ. Ad eãs y eo q; nesciãt fcãr: z diui
tent ei q; y eñtem uelit. in dño. Lqui
ẽ ma ad mos. pcepe. Lqui aaron z filij ei
ãs ad dño: ne pfanẽ: q; ois ẽ
sñs. Ipe uo uñ ultiõr inquisitorem su
am o offerat anetem in maclam. ut ẽ
gnã sal uo. ura uñ sm̃ eius macula
pñ. Ad eãs y eo q; nesciãt fcãr: z diui
tent ei q; y eñtem uelit. in dño. Lqui
ẽ ma ad mos. pcepe. Lqui aaron z filij ei
ãs ad dño: ne pfanẽ: q; ois ẽ
sñs.

Lvi

Loquẽ ad ma mos. dicẽs. Pcepe
aaron z filijs ei. Hẽ lex uictimaꝝ
ẽ holocaũsti: z mãlatõis: z pcussionis: z
cõsecrationũ: z hostie pacifice: uictimaꝝ
sacrãe nmãt ei familialiter iuncta. ol
lepti ãtes quãdo uouãt: ignib; cruẽtis
pcepe uictis ãtibꝰ. Ad ẽ pcepe uictis
mentis. in quarto offerãt eos: coram ea
ri in loco mũdissimo: ubi ãs fundẽt sñs
fundet. ignis ãt in altari ẽ accendet. ẽ
mittet sacẽr sup̃ius ligna: ordiãtꝰ. ẽ sup̃
ea uolet holocaũstũ: ẽ ponet sup̃ eis ad
olebit adipes pacifice. ignis ẽ iste
petuꝰ q; nũq; ẽ extinguet in altari. Hẽ
lex sacrificij: ubi offerẽt ãs filij aaron
coram dño: ante altare. Tollẽs sñs
ẽ pugillũ silẽ ãs ipius: ẽ oleo: cũ thꝰ
ẽ ẽ ẽ

maneb er eiacam. Si uero ls ponte
qam o vbulir w sha simlr eadem e
amur dic. Si ls dr in ea sh vem d
fir uelsi uana d. dic ep ad dnm mue
nir dicr ignuc flum. Si qs te anm
w uicinu e pacifica die terao ecce
dir unm fier obo. nec pot o sham
qu pao qdq; ia ecli, ecclio mmia
fiar. p ia dnm relar. Cuo q ad ea
gir nm nd acrar ls obuenar ig
ar filr ihu uelsenr ea. dna pollui
q edir te anm w sic pacifica o ob
iam d vno pb te pfic pa q rengr i
mmaib ois hmn filr ois ira q pollur
pdr ea mcar d hcmodi fili w un
bir d pfic flig. Lqum d te ad moy.
dicc. Lqr filg ir. ad quem w uel
ois rangr ea cmcar. ad quem cu
mul mcar ea. ois anal q a bel
aqrit d fange in usq ia. Si qs ad te
q offam tib; in cnsil w nm credr
pbir te pfic. Sanguem quat ois
alal nflumer in ew tm te qui fm
d pam w ois alia q edir fangr pfic
te pfic flig. Loqr d te ad moy sic
dicr. Lqr filg ir dicc. ai offr nc
nmam pacifica vno offar simlr ea
en filg. Ia ultimm eis. rend manib
ad quem w sic ea pcepir. Cum ob la
am bs sedr. tang; sac w q ad
eb ad quem ir alar. pcepit ls am
er ad ea d filg. Anno qr uer d
pacifica w sic ad i pmiaq sic ea
ac op ulir fanguem rad quem filg q
aw nr sdr. ram aer in pace e
Q cdm ls d ea d ea ad ea d anm seq
nc nll a filg ir te w sic eor pacifi
aq r ad aaw sac ea ac filg eis lege
pma ab oim pfic ir ir ar uncr ad
r filg eis nc mmonir r dnr dic q
ob ulir ac moy sic ur sac ea o fang
anm q sicq nr eis ad a filg ir te
ng ir pma ab oim pfic ir ng lomb
flig. Ista d ler w la ca ls ra fac q pe
pdr ad; rdd ad q d ea d pacifica
ca nc mmr. q ad filg ir moam m
one fia q an mam filg ir ar off
ar ob lo nel flig dno in mo te si nay.

Aqrit d te VIII
ad moy ls dicc. To lla aard am
filg flig ls dr eor r nc mmr eor
ncm ls q pdr. e nc ad ea ecc. am ls ra
d azma q ggrab am ea ad w sh m
bna. sic moy. q ny nq mr. Q ggrar
oim nchi an fcrer ar. Sic d sic q nd
fir te filg mamch o vbulir aard filg
eis. Q dq la ir sic ea ncbi pma fic fi
vicula r nca ecclie ea nlr ecc
ang nmca aa en na a te ls hmna le
mp flar. q. astrigens angulo. q rad
o nali nq quo enr rectna r ima. Q m
nam quar tr ar cap a ea d figram q
flar la la m aurcam r stcar in fili ne
fic pcepir ea te. Fular r nc mr ois quo
mui m bna eh o oim fq qlibet ali d. Q dq
fa fic ale as fi fic almr. vq. nc ny nqr
l r oia na fa eis. Labq; d ml fi fa fa ma
o lo q fi ale fi cap aard unp ea r ea
fmr quar eis ob ar ncbi nmcis q
ma ea l anr. vl cbo. imp filg; mm
u ul fcr. te. O b ulir r un ny r pro
O dq fi cap eis w fu ll ear aard r filg eis
mang fuae uno la eu l mr ea l fangn
em. r nucr o digit r tangir comua a m
ris y gic. ac ep pcar r fa fcar fuor
erliqi fanguc ad fuam r ea. ad q
quar q emr fi ura l a r r ne clm r cr
duo fq r an cula s d filg ad o
la fi fr almr. nc illi d pelle r mna q
no ea mang er ea r ea fm fic pcepir te
ob ulir r an ea m i vl ea u fhi fi cap ea
d unp fu ll ear aard r filg eis mang fu
al uno la eu r filg fanguem eis fi al
mr y r an fi. Jp mqi an ea d in fu s m
a r e n c. cap eis r ar o r ad q en aa v l r
igm. l one p nr a cha r q r v r l q
fimi an ea m uicen d fi almr. eo q. dr.
vl ea u fhi a fu a u fimm o r n q d fic pce
pir ea. ob ulir r an ea m in ea n c fa
ar cla r d. Po fuem fi cap cap illis aarn
r filg eis mang fuae. dar ea m p mo ac
fi mo fcr fumc te q fangne r d q fi er
mu. a un cula r n r e a a o n a pllcr ma
no eis ar r ue filr r pcio. ob ulir r fi
ue; aarn. Cum te q fangne a n e r e uno
la n r en g fli r r e a n un cula fingulos
r m e a pollicr mang ac pcio r n r e m,
erliqi fuer fi almr y r an fi. ad q an fi
r ea m m e a q; pinq; n e l e m q o p r e m e
ma n e l m r e c n e r u q r d q; r m e r a l a p r
ol q; a m o n e r e n q. Jouen e
ae te a m fu q a z m q. q e m r e a d o p e
nem ab q; fi n e m r e v u m a; o p fa m o l o
la g a m a q; p fil fi e a p q; s r a r m r e r u

VIII

tuarenq; sum. Omia aaron & filios ei. & pñm̃ leuitarum̃ ecclam̃ dño nr̃ sum̃ sacerdotem manib⁹ eor̃ q̃ ad usũ sũt altaris ut sacrificia q̃ offeruntur dño ad ianuã tabnaculi testimonii. Et ipsi cultui tabnaculi deseruiant. Custodiãt q̃ ad altare pertinent & ea q̃ intra velũ sũt. Et ministrent ei. Tuiti ppe cultũ tabnaculi. Et ornamenta altaris & ea q̃ intra velum̃ sũt. Et ministrent ei. Et custodiãt mandata eius & ea q̃ ad totius ecclie ptinent cultũ. Et ministrent in tabnaculo testimonii. Et opentur officia tabnaculi. Et custodiãt vasa tabnaculi & altaris. Et filios aaron ut stent & ministrent altari & sacrificent. Et offerant libamenta dño. Et ceteri qui ascripti sunt. Et custodiãt ea q̃ ad ministeriũ tabnaculi ptinent. Et non accedant ad altare ne moriantur & ipsi & aaron. Et ministrent ei. Et custodiãt ea q̃ ad ministeriũ tabnaculi ptinent. Et ea q̃ ad altare. Et ne accedant alieni ad ea q̃ ad ministeriũ tabnaculi ptinent. Et custodiãt ea q̃ ad altare ptinent. Et ea q̃ intra velum̃ sũt. Et ministrent ei. Et custodiãt ea q̃ ad totius ecclie ptinent cultũ. Et ministrent in tabnaculo testimonii. Et opentur officia tabnaculi. Et custodiãt vasa tabnaculi & altaris. Et filios aaron ut stent & ministrent altari & sacrificent. Et offerant libamenta dño. Et ceteri qui ascripti sunt

Dñs ad Moysen

De lepra

Hy

De lepra

Dñs ad Moysen

Dñs ad Moysen

Dñs ad Moysen

De lepra

Dñs ad Moysen

De lepra

Dñs ad Moysen

De lepra

ut. immolet eis sacerdos. Si uero immundus fuerit ob sanguinem alterius mortui et mundare se nouerit, tangens eum quem polluere poterat, et post septem dies mundus fuerit et sacrificium offerre debebit. Qui tetigerit cadauer hominis et non aspersus fuerit aqua lustrali, immundus erit usque ad uesperum. Qui tetigerit mortuum, id est cadauer hominis, et non purificauerit se, polluit tabernaculum domini et peribit anima illa de Israel, quia aqua lustralis non est aspersus, immundus erit, et manebit in eo immunditia sua. Hec est lex cum homo mortuus fuerit in tabernaculo: omnes qui ingrediuntur tabernaculum et omnia que in eo sunt immundi erunt septem diebus. Et omne uas quod non habuerit operculum et ligaturam desuper immundum erit. Si quis in agro tetigerit gladio uulneratum siue mortuum siue hominem siue pecus siue sepulchrum, immundus erit septem diebus. Tolletis igitur de cinere combustionis eius et ponetis aquam uiuam in uasculo desuper. Tollet autem hyssopum homo mundus et tinget in aqua et aspergit tabernaculum et omnia uasa que in eo sunt et homines qui ibi fuerunt et eum qui tetigerit os aut occisum aut mortuum aut sepulchrum. Aspergetur autem mundus super immundum die tertio et die septimo et lustrabit eum. Ipse uero lotis uestibus et lauacro aqua mundus erit uespere. Si quis autem immundus fuerit et non purificauerit se, delebitur anima illius de medio cetus, quia sanctificationem domini polluit aqua lustrali non aspersus. Erit ergo eis lex sempiterna. Qui aspergit aquam lustralem lauabit uestimenta sua et qui tetigerit aquam lustralem immundus erit usque ad uesperum. Quicquid tetigerit homo immundus fiet et anima que tetigerit immunda erit usque ad uesperum.

XIIII

Locutus est dominus ad moysen et aaron dicens: Hec est lex leprosi quando mundandus est: adducetur ad sacerdotem, et egredietur castra et uidebit eum. Si sanatum esse leprosum intellexerit, precipiet ut offerantur pro homine qui mundandus est duo uiuentia et munda animalia et lignum cedrinum et coccum bis tinctum et hysopum. Et iubebit ut unum uas testeum fundat aquas super animalia uiuentia. Quibus mactatis mergens hysopum in sanguine eorum et in aqua uiua aspergit leprosum septies et mundum pronuntiabit et dimittet uiuentia in agrum. Qui lauabit uestimenta sua et radet omnes pilos corporis sui et lauabitur aqua et mundus erit. Ingredietur autem castra et manebit extra tabernaculum suum septem diebus. Die autem septimo radet omnes pilos capitis sui et barbam et supercilia et totius corporis pilos. Et cum lauerit uestimenta sua et omne corpus suum aqua, mundus erit. Die autem octauo tollet duos agnos immaculatos et ouem anniculam immaculatam et tres decimas similae conspersas oleo in sacrificium et log olei. Stabitque sacerdos qui mundat hominem et illa omnia coram domino in ostio tabernaculi testimonii. Et tollens unum agnum offeret eum pro delicto et log olei quem tulerat elevabit cuncta coram domino. Et immolato agno in loco ubi solent hostie pro delicto et holocausta immolari, id est in loco sanctuarii, tam de sacrificio pro delicto quam de holocausto sacerdos sumet sanguinem delicti et ponet super extremum auriculae dextrae mundandi et super pollicem manus eius dextre et super hallucem pedis dextri. Olei quoque fundet in manu sua sinistra et tinget digitum dextre manus in eo et aspergit septies coram domino. Et de reliquo quod est olei in manu sua ponet super extremum auriculae dextre eius qui mundatur et super pollicem manus et pedis dextri desuper sanguinem qui fusus est pro delicto. Et cap eius qui mundatur pro eo coram domino fundet. Facietque holocaustum et immolabit victimam in loco in quo solent immolari hostie et sacrificium pro peccato coram domino. Et sic carnem holocausti cum sacrificio libabit super altare. Et ita rogabit pro eo et mundus erit. Hec est lex in quo fuerit plaga lepre uestimenti lanei aut linei aut subtemen aut stamen aut quicquid ex pelle fieri potest in quo fuerit ulcus et suspicio lepre. Ostendetur sacerdoti et ille inspiciet plagam. Si uiderit pilos in colorem mutatos et plagam humiliorem cute reliqua corporis, lepra est. Quam cum inspexerit sacerdos precipiet ut auferatur uestimentum in quo apparuit plaga et mundari iubebit. Si uero steterit plaga nec crescens nec mutata, lauabit uestimenta et rursum ostendetur. Si post lauacrum color mutatus fuerit, et plaga humiliata, leprosum pronuntiabit et uestimenta comburet. Si uero non apparuerit plaga, sed in subtemine et stamine uestimenti siue in omnibus que ex pelle facta sunt, uel in corio, uel in his que ex corio fiunt, color rubens aut uiridis fuerit, et plaga humiliata, ostendetur sacerdoti. Et ille inspiciet plagam et separabit eum qui habet plagam septem diebus. Die autem septimo reuertetur ad eum. Si uiderit plagam stetisse et non crescere in uestimento siue in subtemine et stamine uel in omnibus que ex corio facta sunt, leprosum esse pronuntiabit et omnia que habuerint plagam comburet. Si uero mundum esse perspexerit, auferet plagam et lauabit uestimenta et mundus erit. Hec est lex plage lepre uestimenti lanei aut linei, stamine atque subtemine, omnisque supellectilis pellicee quo mundari et immundi esse debeant.

XV

Locutus est dominus ad moysen et aaron dicens: Loquimini filiis israel et dicetis ad eos: Homo qui patitur gonorream immundus est. Et hec erit immunditia eius: siue fluat humor carnis eius siue consistat, immunditia eius est. Omne cubile in quo dormierit qui patitur gonorream et omne in quo sederit immundum erit. Qui tetigerit cubile eius lauabit uestimenta sua et lauacro aqua mundus erit usque ad uesperum. Qui sederit super uas in quo sedit qui patitur gonorream lauabit uestimenta sua et lauacro aqua mundus erit usque ad uesperum. Qui tetigerit corpus eius lauabit uestimenta sua et lauacro aqua mundus erit usque ad uesperum. Si expuerit qui patitur gonorream super hominem mundum, lauabit uestimenta sua et lauacro aqua mundus erit usque ad uesperum. Sagma super quod sederit qui patitur gonorream immundum erit. Omnis qui tetigerit ea lauabit uestimenta sua et lauacro aqua mundus erit usque ad uesperum. Qui tulerit ea lauabit uestimenta sua et lauacro aqua mundus erit usque ad uesperum. Si sanatus fuerit qui patitur gonorream a fluore suo, numerabit septem dies post purificationem suam et lauabit uestimenta sua et lauacro aqua mundus erit. Die autem octauo tollet duos turtures aut duos pullos columbe et offeret eos coram domino ostio tabernaculi testimonii et tradet sacerdoti. Qui faciet unum pro peccato et alterum in holocaustum. Et rogabit pro eo sacerdos coram domino a fluore seminis sui. Homo a quo egredietur semen concubitus lauabit omne corpus suum aqua et immundus erit usque ad uesperum. Omnis uestis et pellicium super quod fuerit semen concubitus lauabitur aqua et immundum erit usque ad uesperum. Mulier cum qua uir concubuerit semine fuso lauabuntur aqua et immundi erunt usque ad uesperum. Mulier que patitur fluxum sanguinis de carne sua septem diebus habebit menstrua. Omnis qui tetigerit eam immundus erit usque ad uesperum. Omne in quo dormierit et in quo sederit immundum erit. Qui tetigerit cubile eius lauabit uestimenta sua et lauacro aqua mundus erit usque ad uesperum. Qui tetigerit quodcumque uas fuerit super quod illa sederit lauabit uestimenta sua et lauacro aqua mundus erit usque ad uesperum. Si in lectulo eius siue in uase quod tetigerit fuerit, immundus erit usque ad uesperum. Si dormierit uir cum ea et menstrua eius tetigerint eum, immundus erit septem diebus et omne cubile in quo dormierit immundum erit. Mulier si fluxum sanguinis habuerit de carne sua multis diebus extra tempus menstruum siue amplius fluxerit post menstruum, omnibus diebus fluxus sui immunda erit sicut in tempore menstruorum. Omne cubile in quo dormierit et omne uas in quo sederit immundum erit. Qui tetigerit ea lauabit uestimenta sua et lauacro aqua mundus erit usque ad uesperum. Si mundata fuerit a fluxu suo, numerabit septem dies et post lauabitur aqua et mundus erit. Die autem octauo tollet duos turtures aut duos pullos columbe et offeret eos ad ostium tabernaculi testimonii sacerdoti. Qui faciet unum pro peccato et alterum in holocaustum. Et rogabit pro ea sacerdos coram domino a fluore immunditie sue. Separabitis autem filios israel a sanctificationibus suis ne forte moriantur in immunditia sua polluentes tabernaculum meum quod est in medio eorum. Hec est lex patientis gonorream et a quo egreditur semen concubitus et polluitur ex eo mulier menstruis et patiens fluxum sanguinis sui uir et femina et dormiens cum immunda.

offeret unum pro delicto. et alterum in holocaus-
tum cum ubamentis suis hoc est sacrificium lepri quod
habere non potest omnia in emundationem sui. Loqu-
tusque est dominus ad moysen et aaron dicens. Cum
ingressi fueritis terram canaan quam ego dabo
vobis in possessionem si fuerit plaga lepre in ed-
ibus ibit cuius est domus nuntians sacerdoti et di-
cet. Quasi plaga lepre videtur mihi esse in
domo mea. At ille precipiet ut offerant u-
niversa de domo priusquam ingrediatur eam ut
videat utrum lepra sit. ne inmunda fiant omnia
que in domo sunt. Intrabitque postea ut consideret dom-
lepram. Et cum viderit in parietibus illius quasi valli-
culas pallore sive rubore deformes et hinu-
liores superficie reliqua egredietur domus et s-
tatim claudet eam vii diebus. Reversusque rursus
die vii considerabit eam et si invenerit crevis-
se lepram videbit erui lapides in quibus lepra
est et proici eos extra civitatem in loco inmun-
do. Domum autem ipsam vidi intrinsecus per circuitum
et aspergi pulverem ita sure extra urbem in
loco inmundo lapides quoque alios reponi
pro his qui ablati fuerint et luto alio liniri do-
mum. Si autem postquam eruti sunt lapides et pul-
vis elatus et alia terra lita ingressus sacerdos vi-
derit reversam lepram et parietes aspersos maculis
lepra est perseverans et inmunda domus. Quam
statim destruent et lapides eius ac ligna
atque universum pulverem proicient extra o-
pidum in loco inmundo. Qui intraverit domum quando
clausa est inmunda erit usque ad vespertinum. Et qui
dormierit in ea et comederit quippiam lavabit ves-
timenta sua. Quod si introiens sacerdos viderit le-
pram non crevisse in domo postquam denuo lita est
purificabit eam reddita sanitate in pu-
rificatione eius sumet duos passeres lignumque ce-
drinum et vermiculum atque ysopum. Et uno lato
uno passere in vase fictili super aquas vivas
tollet lignum cedrinum et ysopum et coccum et passerem
vivum et intinget omnia in sanguine passeris
uno lato atque in aquis viventibus et asperget
domum septies. Purificabitque eam tam in san-
guine passeris quam in aquis viventibus et in pas-
sere vivo ligneque cedrino et ysopo atque ver-
miculo. Cumque dimiserit passerem ad volare
in agrum libere. orabit pro domo et vivere mundabi-
tur. Ista est lex pre vestium et domorum cica-
tricis et erumpentium papularum. Lucentis mac-
ule et invariatis species coloribus innuctatis
ut possit sciri quo tempore mundus quod vel inmundum
equitusque est dominus. XV. Sit
ad moysen et aaron dicens. Loquimini

filiis israel et dicite eis. Vir qui patitur flu-
xum seminis inmundus erit. Et iudicabitur huic
iudicio subiacere est per momenta singula adesse
cum illius atque concreverit ferus humor. Omne
stratum in quo dormierit inmundum erit et unusquisque
sedit. Si quis hominum tetigerit lectum eius lavabit
vestimenta sua et ipse lotus aqua inmundus
erit usque ad vespertinum. Si sedit ubi ille sedit
et ipse lavabit vestimenta sua et lotus aqua in-
mundus erit usque ad vespertinum. Qui tetigerit car-
nem eius lavabit vestimenta sua et ipse lotus a-
qua inmundus erit usque ad vespertinum. Si colluvio ie-
cerit super eum qui mundus est lavabit vestem s-
uam et lotus aqua inmundus erit usque ad vespertinum.
Sagina super quod sedit inmundum erit et quicquid
sub eo fuerit qui fluxum seminis patitur. Pol-
lutum erit usque ad vespertinum. Qui portaverit horum aliquid
lavabit vestem suam et ipse lotus aqua inmundus erit
usque ad vespertinum. Omnem quod tetigerit qui talis
est non lotis autem manibus. Lavabit vestimen-
ta sua et ipse lotus aqua inmundus erit usque ad ves-
pertinum. Vas fictile quod tetigerit confringetur
vas autem ligneum lavabitur aqua. Si sanatus
fuerit qui hymodi sustinet passionem numerabit
vii dies post emundationem sui et lotis ves-
tibus totoque corpore in aquis viventibus erit in-
mundus. Die autem vii sumet duos turtu-
res aut duos pullos columbe et veniet in
conspectu domini ad hostium tabernaculi testimo-
nii. Dabitque eos sacerdoti. Qui faciet unum pro
peccato et alterum in holocaustum. Rogabitque pro eo
coram domino ut emundetur a fluxu seminis
sui. Vir de quo egreditur semen coitus lavabit
aqua omne corpus suum et inmundus erit usque ad vespertinum
vestem et pellem quam habuit lavabit et inmundus erit
usque ad vespertinum. Mulier cum quo coierit lavabitur aqua
et inmunda erit usque ad vespertinum. Mulier que reddente
mense patitur fluxum sanguinis vii diebus
separabitur. Omnis qui tetigerit eam inmundus erit usque
ad vespertinum et in quo dormierit vel sedit die-
bus separationis sue polluetur. Qui tetigerit lectum
eius lavabit vestimenta sua et ipse lotus aqua in-
mundus erit usque ad vespertinum. Omne vas super quod
illa sedit quisquis attigerit lavabit vestimenta
sua et lotus aqua inmundus erit usque ad vespertinum. Si
coierit cum ea vir tempore sanguinis menstrualis
inmundus erit usque ad vespertinum vii diebus et omne
stratum in quo dormierit polluetur. Mulier que pa-
titur multis diebus fluxum sanguinis non in
tempore menstruali vel que post menstruum sanguinem
fluere non cessat. quam diu huic subiacet pas-
sioni inmunda erit. quasi sit in tempore menstruo. Et

De fluxu seminis patientibus.

De coeuntibus

De inseparabilibus

De coeunte cum menstruata

De patientibus sanguinem fluxum

omie q̃ statuĩ inque vrmiet. ꝛ uã mq̃
fedit pullꝰ dr. ꝛ. ē: nengr eam lauab
uestimẽ q̃ ipe tot aũ in mo dr. ꝛ uã ad
uesp̃m. Si tãr sanguis fluẽ cessla
uit nũ abstr. q̃ uice punitꝰ nq̃ fluẽ-
tiũ die offert p se sacdũ duob; nu-
tuis tuac puliꝰ. ꝛ ũ bit ad ostium
tabnãc testimonij. ꝛ. ibi nũ fanet p̃ ꝓ
tã in ꝙ lauabit. Lauabit; p̃ ea q̃
tãm dñoꝝ fluxũ in mũdicia. Qui tbi
q̃ fluxꝰ ꝛ ur cubuerit in mũdicijs ꝛ ñ
mouebit. ꝛ in cui ꝙ fluxꝰ. ꝛ p̃ illũ
tabnacli nũ q̃ ꝛ ur. ꝛ. Vir ꝛ
q̃ tetigerit fluxũ semĩa q̃ ꝙ uenerit ea
tur ꝛ q̃ mũdꝰ erit vsq; ad uesp̃m. ꝛ q̃
tetigerit sanguĩe ꝛ ꝙmiẽ q̃ tetigerit ꝛ ea.

Mulier ꝛ ꝙ ad moy. ○XVI○
ꝙ mierit duos filios ꝛ aab qñ
fluxerit ignẽ alieñ in ffũ ꝛ sacdi ei dice
ens. Lauet. ac aab ꝛ tãm nũ ne oĩm
ꝑ ingrediatur sanctũ q̃ ꝛ intret tabnãc
ꝙ ꝑpiet ante propitiatoriũ quo tegitur archa ne
moriatur. q̃ in nube apparebo sup oculũ
ñ h̃ am fedit. vitulũ offert p̃ pecc̃o ꝛ
ꝙ ꝛ ꝙ ad
ꝙ in ꝙ lauabit. Tunica linea induet̃
ꝛ. femoralibꝰ lineis vestiet ꝛ cinc-
bit. accingetur zona linea. ꝙ ꝛ mitra
linea imponet capiti. hꝰ ꝛ uestimẽta sãc
ta aq̃ cũ carnẽ lotꝰ fuerit induet. Sumet
ꝙ ab vniuersa multitudine filioꝝ israꝛ
duos hircos ꝙ pro peccãto offerat ꝛ vnũ arietẽ
in holocaustũ. Cumq; obtulerit Aaron vitulũ
pro peccãto suo ꝛ oret pro se ꝛ pro
domo sua ꝛ adduxerit eũ in conspectu dñi
ante ostiũ tabnãcli testimonij mittet
sup eis sortem unã pro dño ꝛ alterã pro
emissario. ꝛ cũ obtulerit Aaron hircũ
pro peccãto suo ꝛ oret pro se ꝛ pro
domo sua ꝛ occiderit eũ hostiã pro
peccãto suo. Incẽsum accipiet de ꝙ
ꝛ plenum ambabꝰ manibꝰ ꝛ intrabit
post uelamen. ꝛ ponet incẽsum sup
ignẽ coram dño ut operiat nubes ꝛ
propitiatorium quo tegitur testimoniũ
ne moriatur. ꝛ sumet de sanguine
uituli ꝛ aspergens digito septies
contra ꝙ ad orientẽ. ꝛ ante
propitiatoriũ rigabit septies de
sanguine ꝙ ꝛ mundabit eũ ꝛ sanctifi-
cabit ab inmundicijs filioꝝ israꝛ
ꝛ ꝙ ꝛ ꝙ ꝛ ꝙ

cultus ul' ecclesiasticus nō obtulit ad ytā
unū nūmat obtulēm sanguinē tuū &c. q.d
anginē suā dirit. Ā pbit ueneno ip' sui.
ꝙ offrā tibi ut sacerdōti filij n' ytā
suas. Ā quoꝝ manu accipiā ueneno
nuo. Ā ytā dicit. Ecclesiasticus ac
mōs. Ā neq; ā manu eorū immolabunt hō
stas suas ut mōnuit ē. Q' ytā. Ā
ꝙ impleā tēpus ꝙ ad me ueniā
q̄ pginabunt ap' uel ad obtulit ytā mactā
suas ueniā ad ytā ut offerat hō
nūs n' ad audiē eam ut offerant. Dño
nūbit ut ip'ā suo. Ytā q̄ ut mō ut
ne adueniā q pginabunt me ecclesiā
medit sanguinem. Ob hmōdi tā ē me
am. Ā dicam nūqā dispnam ea ꝙ ip'ā
q̄ alia ēnus in sanguine ā. Ā ē uti ubi
ut ecclesiam nō capiens p aliam uiā
sanguē p aliē pcipiū sic. Sacerdōtū filiū
q ip' omīs alia ex ubi n' celebrat sanguine
nec ex ab ubi q pginabunt ut nec
ut mō q ip' filiū ut ne ad ueniā q pginabunt ut

ego dñs deus tuus dñm deum tuum adorabis et illi soli seruies. Ego dñs deus tuus fortis zelotes reddens iniquitatem patrum super filios in tertiam et quartam generationem his qui oderunt me et faciens misericordiam in multa milia his qui diligunt me et custodiunt precepta mea. Non assumes nomen dñi dei tui in vanum. Nam non habebit deus insontem eum qui assumpserit nomen dñi dei sui frustra. Memento ut diem sabbati sanctifices. Sex diebus operaberis et facies omnia opera tua. Septimo autem die sabbatum dñi dei tui est. Non facies omne opus in eo tu et filius tuus et filia tua seruus tuus et ancilla tua iumentum tuum et aduena qui est intra portas tuas. Sex enim diebus fecit dñs celum et terram et mare et omnia que in eis sunt et requieuit in die septimo. Propter quod benedixit dñs diei sabbati et sanctificauit eum. Honora patrem tuum et matrem tuam ut sis longeuus super terram quam dñs deus tuus dabit tibi. Non occides. Non mechaberis. Non furtum facies. Non falsum testimonium dices contra proximum tuum. Non concupisces uxorem proximi tui. Non desiderabis domum proximi tui agrum seruum ancillam bouem asinum et omnia que illius sunt. Hec uerba locutus est dñs ad omnem multitudinem uestram in monte de medio ignis nubis et caliginis uoce magna nichil addens amplius scripsitque ea in duabus tabulis lapideis quas tradidit mihi. Quod cum audissetis de medio tenebrarum et caligine nube quoque circumfusa et ignis ardore flammam ascendere in celum accessistis ad me omnes principes tribuum uestrarum et maiores natu dixistisque. Ostendit nobis dñs deus noster maiestatem suam et magnificentiam uocem eius audiuimus de medio ignis hodie uidimus quod loquente deo cum homine uiuat homo. Cur ergo morimur et absumet nos flamma tam grandis si audire ultra cepimus uocem dñi dei nostri et uiuere. Quis est ex omni carne qui audiuit uocem dei uiuentis de medio ignis sicut nos et uiuere potuit. Tu magis accede et audi omnia que dixerit dñs deus noster et loquere ad nos cuncta que locutus fuerit dñs deus noster ad te et nos audientes faciemus. Quibus dñs annuit et ait. Audiui uocem uerborum populi huius quibus locutus est tibi. Recte omnia sunt que sunt locuti. Quis det talem eis mentem ut timeant me et custodiant precepta mea omni tempore ut bene sit eis et filiis eorum in perpetuum. Vade et dic eis. Reuertimini in tentoria uestra. Tu autem hic sta mecum et loquar tibi omnia precepta mea et iustificationes quas docebis eos ut faciant in terra quam dabo eis in possessionem. Custodite ergo et facite que dñs deus noster precepit uobis non declinetis neque ad dextram neque ad sinistram. In uia quam dñs deus uester precepit uobis ambulate ut uiuatis et bene sit uobis et prolongetis dies in possessione quam possidebitis. Hec sunt precepta et iustificationes et iudicia que mandauit dñs deus uester ut docerem uos et faciatis ea in terra ad quam uos ingredimini possidendam. Vt timeas dñm deum tuum et custodias omnia mandata eius et precepta que ego mando tibi et filii filiorum tuorum cunctis diebus uite tue ut longo tempore uiuas. Audi ergo israel et obserua ut facias que dñs deus tuus pollicitus est patribus tuis tibi dari terram lacte et melle manantem. Audi israel dñs deus noster dñs unus est. Diliges dñm deum tuum ex toto corde tuo et ex tota anima tua et ex tota fortitudine tua. Erunt hec uerba que ego precipio tibi hodie in corde tuo et narrabis ea filiis tuis meditaberisque in eis sedens in domo tua et ambulans in itinere dormiens atque consurgens. Ligabis ea quasi signum in manu tua et erunt ante oculos tuos. Scribes ea in limine et ostiis domus tue. Cumque introduxerit te dñs deus tuus in terram pro qua iurauit patribus tuis abraham isaac et iacob ut traderet tibi ciuitates magnas et optimas quas non edificasti domos plenas cunctis bonis quibus non repleuisti cisternas excisas quas non fodisti uineas et oliueta que non plantasti et comederis et saturatus fueris caue diligenter ne obliuiscaris dñi qui eduxit te de terra egypti de domo seruitutis. Dñm deum tuum timebis et illi soli seruies iuraberisque per nomen eius. Non ibitis post deos alienos de cunctis populis qui in circuitu uestro sunt quia deus zelotes dñs deus tuus in medio tui ne forte irascatur furor dñi dei tui contra te et auferat te de superficie terre. Non tentabis dñm deum tuum sicut tentasti in loco temptationis. Custodite precepta dñi dei uestri et testimonia atque iustificationes quas precepit tibi. Fac quod placitum et bonum est coram dño ut bene sit tibi et ingressus possideas terram optimam quam dñs iuratus est patribus tuis delens omnes inimicos tuos coram te sicut locutus est. Cum interrogauerit te filius tuus cras dicens quid sibi uolunt testimonia hec et ceremonie atque iustificationes que precepit dñs deus noster tibi dices ei. Seruiebamus pharaoni regi egypti in egypto et eduxit nos dñs de egypto manu forti et fecit signa et prodigia magna et horribilia in egypto contra pharaonem et omnem domum eius coram oculis nostris et eduxit nos inde ut introducens daret nobis terram quam pollicitus est patribus nostris. Precepitque nobis dñs ut faciamus omnia iustificationes hec et timeamus dñm deum nostrum ut bene sit nobis cunctis diebus uite nostre sicut et hodie est. Et erit nobis misericordia si custodierimus et fecerimus omnia mandata hec coram dño deo nostro sicut precepit nobis. Cum autem introduxerit te dñs deus tuus in terram ad quam ingredieris possidendam et deleuerit gentes multas coram te hetheum et gergesum et amorreum et chananeum et pherezeum et hyeuseum et iebuseum septem gentes numero maiores et fortiores te et tradiderit eas dñs deus tuus tibi percuties eas usque ad internicionem delebis omne fedus cum eis non inibis et non misereberis earum neque sociabis connubio filiis eorum nec filias tuas accipies uxores filiis tuis. Quia seducet filium tuum ne sequatur me et seruiat deis alienis et irascatur furor dñi et delebit te cito. Sed hec facietis eis. Aras eorum destruite et confringite statuas lucos succidite et sculptilia deorum comburite. Populus enim sanctus es dño deo tuo elegit te dñs deus tuus ut sis ei in populum peculiarem de cunctis gentibus que morantur super terram. Non quia cunctas gentes plures habuit dñs uos adiunxit sibi et elegit uos cum sitis pauciores uniuersis populis. Sed quia dilexit uos et uoluit iuramentum quod iurauit patribus uestris. Eduxit uos dñs in manu forti et redemit de domo seruorum de manu pharaonis regis egypti. Et scies quia dñs deus tuus ipse est deus fortis fidelis custodiens pactum et misericordiam diligentibus se et custodientibus mandata eius in mille generationes. Et reddens odientibus se statim perdet non differt in eum quod statim illi reddat. Custodi ergo precepta et ceremonias atque iudicia que ego precipio tibi hodie ut facias ea. Si audieritis iudicia hec et custodieritis et feceritis ea custodiet dñs deus tuus tibi pactum et misericordiam quam iurauit patribus tuis. Et diliget te benedicetque fructui uentris tui et fructui terre tue frumento tuo et uindemie tue olio tuo armentis bouum et ouium gregibus tuis super terram pro qua iurauit patribus tuis ut traderet tibi benedictus eris inter omnes populos non erit apud te sterilis utriusque sexus nec pecudum tuarum. Auferet dñs a te omnem infirmitatem et omnes egritudines egypti pessimas quas nouisti non imponet eis sed cunctis qui te oderint. Et comedes cuncta populorum que dñs deus tuus dabit tibi non parcet eis oculus tuus nec seruies diis eorum quia scandalum tibi fuerit. Si autem dixeris in corde tuo plures sunt gentes hee quam ego non possum eis resistere. Noli timere sed recordare que fecerit dñs deus tuus pharaoni et cunctis egyptiis plagas grandes quas uiderunt oculi tui signa et prodigia manum fortem et brachium extentum in quibus eduxit te dñs deus tuus sic faciet cunctis populis quos nunc times contra quos etiam mittet dñs crabrones donec deleantur qui remanserint et latitant coram te. Non pauesces in conspectu eorum quia dñs deus tuus in medio tui deus magnus et terribilis. Ipse consumet gentes has in conspectu tuo paulatim et per partes non poteris eas delere pariter ne forte multiplicentur contra te bestie terre. Tradet eas dñs deus tuus in conspectu tuo et interficiet eas donec penitus conterantur. Et tradet reges earum in manus tuas et disperdes nomina eorum sub celo nullus stare ualebit contra te donec cuncta delentes conterantur. Sculptilia deorum eorum igne comburentur non concupisces argentum et aurum quod in eis est nec assumes tibi ne offendiculum sit tibi quia abominatio dñi dei tui est. Et non introduces abominationem in domum tuam ne fias anathema tu et illa similiter quasi detestans detestaberis et abominaberis eam quia anathema est. Omne mandatum quod ego precipio tibi hodie custodite ut possitis uiuere et multiplicari et ingredientes possidere terram pro qua iurauit dñs patribus uestris. Et memor eris cuncte uie per quam adduxit te dñs deus tuus per desertum isto quadraginta annorum spatio ut affligeret te et temptaret scire uoluntates tuas utrum custodires mandata illius an non. Qui afflixit te famis et dedit tibi cibum manna quem ignorabas et patres tui ignorauerunt ut ostenderet tibi quod non in solo pane uiuat homo sed in omni uerbo quod egredit de ore dei. Vestimenta tua non attriuerunt te nec pes tuus intumuit per annos singulos. Sic ergo agnosce in corde tuo quod sicut erudit homo filium suum dñs deus tuus te custodiat ergo mandata dñi dei tui ut ambules in uiis eius et timeas eum. Dñs enim deus tuus introducit te in terram bonam terram torrentium aquarum fontium et abyssorum quorum egredientur fluenta per campestria et montana terram frumenti hordei uinearum ficuum malorum punicorum terram olee olei et mellis terram in qua absque ulla penuria comedes et nichil indigebis terram cuius lapides ferrum sunt et de montibus eius eruberis metalla. Comedes et saturaberis et benedices dño deo tuo pro terra optima quam dedit tibi. Cauе ne forte dicas in corde tuo fortitudo mea et robur manus mee hec mihi cuncta fecerunt. Sed memento dñi dei tui quia ipse dat tibi uirtutem ut facias opes et confirmet pactum suum quod iurauit patribus tuis sicut hodie probatur. Quod si oblitus dñi dei tui secutus fueris deos alienos et seruieris eis et adoraueris eos predico uobis hodie quia pereuntes peribitis sicut gentes quas dñs delet coram uobis ita peribitis quia non audistis uocem dñi dei uestri. Audi israel tu hodie transibis iordanem ut possideas nationes maiores et fortiores te urbes grandes et ad celum usque munitas populum magnum et excelsum filios enacim quos nosti et de quibus audisti dicitur quis potest stare contra filios enacim. Scito ergo hodie quia dñs deus tuus ipse est qui transibit ante faciem tuam ignis deuorans et ipse conterens subiciet eos coram te ut citius eicias et perdas eos sicut locutus est tibi. Ne dicas in corde tuo cum introduxerit me dñs deus meus in terram suam ut possideam eam et propter impietates gentium istarum delebit eas coram me. Non propter iustitiam tuam neque propter equitatem cordis tui ingredieris ut possideas terras earum sed propter impietates nationum istarum dñs deus tuus delebit eas coram te ut compleat sermonem suum quem iurauit patribus tuis abraham isaac et iacob. Scito ergo non propter iustitias tuas dñs deus tuus dat tibi terram hanc in possessionem cum sis populus durissime cervicis. Memento ne obliuiscaris quomodo ad iracundiam concitaueris dñm deum tuum in deserto ex die qua egressus es de terra egypti donec uenires ad locum istum semper contentiosi fuistis contra dñm. Nam et in horeb ad iracundiam concitastis dñm et iratus uoluit uos delere cum ascendissem montem ut acciperem tabulas lapideas tabulas pacti quem pepigit dñs uobiscum et manserim in monte quadraginta diebus et totidem noctibus panem non comedi et aquam non bibi deditque mihi dñs duas tabulas lapideas scriptas digito dei in quibus erant omnia uerba que locutus est dñs uobis in monte de medio ignis die concionis. Cumque transissent quadraginta dies et totidem noctes dedit mihi dñs duas tabulas lapideas tabulas pacti et precepit mihi dicens surge et descende festinus de hac turba quia peccauit populus tuus quem eduxisti de terra egypti cito declinauerunt de uia quam mandasti eis fecerunt sibi conflatile. Rursumque locutus est dñs ad me dicens animaduerti populum istum et ecce populus durissime cervicis est dimitte me ut conterens eos delebo nomen eorum sub celo et faciam te in gentem multo fortiorem et maiorem numero hac. Cumque descenderem de monte qui ardebat igne et duo tabularum testamenti portarem in manibus meis uidi quod peccassetis dño deo uestro et feceretis uobis uitulum conflatilem cito declinastis de uia quam dñs ostenderat uobis et tulistis idola. Et proiecti duas tabulas de manibus meis confregi eas coram uobis. Et prostratus sum coram dño sicut prius quadraginta diebus et totidem noctibus panem non comedi et aquam non bibi propter omnia peccata uestra que peccastis facientes malum coram dño ut ad iracundiam prouocaretis eum. Timui enim indignationem et furorem quo contra uos dñs concitatus delere uos uoluit et exaudiuit me etiam hac uice. Sed et contra aaron uehementer iratus est dñs uoluitque eum perdere et pro eo quoque rogaui eodem tempore. Vitulum uestrum quem feceratis tollens igne combussi et comminuens usque ad puluerem contrito molendi more proieci in torrentem descendentem de monte. In incendio quoque et temptatione et in sepulchris concupiscentie prouocastis dñm. Nam et cum misisset eos dñs de cades dicens ascendite et possidete terram quam dedi uobis contempsistis imperium dei uestri nec credidistis ei neque audistis uocem eius sed rebelles fuistis ab die qua nouistis me usque ad diem presentem. Et prostratus sum coram dño quadraginta diebus et totidem noctibus in quibus precatus sum dñm ne deleret eos sicut comminatus fuerat. Et rogaui dicens dñe dñe rex omnipotens ne disperdas populum tuum et hereditatem tuam quam redemisti in magnificentia tua quem eduxisti de egypto in manu forti. Memento seruorum tuorum abraham isaac et iacob ne respicias duritiam populi huius et impietatem ac peccatum eius ne forte dicant terra de qua eduxisti nos locuta est nobis dicens quia non potuit introducere eos in terram quam promiserat eis et quia oderat eos eduxit ut interficeret in deserto. Populus enim tuus et hereditas tua sunt quos eduxisti in fortitudine tua magna et brachio extento. In illo tempore dixit dñs ad me dicens dolauit tibi duas tabulas lapideas sicut prius et ascende ad me in montem et facies arcam ligneam. Et scribam in tabulis uerba que habuerunt tabule quas fregisti et pones eas in arca. Feci ergo arcam de lignis setim dolauique duas tabulas lapideas instar priorum et ascendi montem habens eas in manibus meis. Scripsitque in tabulis iuxta scripturam primam decem uerba que locutus est dñs uobis in monte de medio ignis die concionis et dedit mihi dñs. Cumque reuersus descendissem de monte posui tabulas in arca quam feceram et facte sunt ibi sicut precepit mihi dñs. Profecti autem filii israel de puteis filiorum iacan uenerunt in mosera ubi aaron mortuus et sepultus est eleazar filius eius sacerdotio fungens pro eo. Inde in gadgad et de gadgad in iotbatha terram torrentium aquarum. In illo tempore separauit dñs tribum leui ut portaret arcam testamenti dñi et staret coram dño ad ministrandum et benedicens populo in nomine eius usque hodie. Propter quod non habuit leui partem et hereditatem cum fratribus suis dñs ipse est hereditas eius sicut locutus est ei dñs deus tuus. Ego autem steti in monte sicut prius quadraginta diebus et totidem noctibus et exaudiuit me dñs etiam hac uice noluit dñs te perdere. Dixitque mihi dñs uade et precede populum ut ingressi possideant terram quam iuratus sum patribus eorum ut dem eis. Et nunc israel quid dñs deus tuus petit a te nisi ut timeas dñm deum tuum et ambules in uiis eius et diligas eum et seruias dño deo tuo in toto corde tuo et in tota anima tua custodiasque mandata dñi et ceremonias eius que ego precipio tibi hodie ut bene sit tibi. Ecce dñi dei tui celum et celum celi terra et omnia que in ea sunt. Et tamen patribus tuis adherens dilexit eos elegitque semen eorum post eos uos de cunctis populis sicut hodie cernitis. Circumcidite ergo preputium cordis uestri et cervicem uestram ne indurescatis amplius. Dñs enim deus uester ipse est deus deorum et dñs dominantium deus magnus potens et terribilis qui personam non accipit nec munera. Qui facit iudicium pupillo et uidue et amat peregrinum et dat ei uictum et uestimentum. Amate ergo peregrinum quia et ipsi fuistis peregrini in terra egypti. Dñm deum tuum timebis et illi soli seruies illi adhereberis et in nomine illius iurabis. Ipse laus tua et ipse deus tuus qui fecit tibi hec magnalia et horribilia que uiderunt oculi tui. In septuaginta animabus descenderunt patres tui in egyptum et nunc multiplicauit te dñs deus tuus sicut stellas celi. Diliges ergo dñm deum tuum et custodies precepta illius et ceremonias et iudicia et mandata omni tempore. Agnoscite hodie quia non loquor filiis uestris qui nescierunt et non uiderunt disciplinam dñi dei uestri magnificentiam eius manum robustam et brachium extentum et plagas eius et signa que fecit in medio egypti pharaoni regi egypti et omni terre eius exercitui quoque eius et curribus quibus operuit aquis mare rubrum persequentes uos et subuertit eos dñs usque in presentem diem. Et quod fecerit uobis in deserto donec ueniretis ad locum istum. Et quod fecerit dathan et abiron filiis heliab filii ruben quos aperta terra deuorauit cum domibus et tabernaculis suis et omni substantia quam habebant in medio israel. Oculi enim uestri uiderunt omnia opera dñi magna que fecit. Custodite ergo uniuersa mandata que ego precipio uobis hodie ut confortemini et ingressi possideatis terram ad quam transmigratis possidendam et sic prolongetis dies in ea quam iurauit dñs patribus uestris dare semini eorum lacte et melle manantem. Terra enim quam ingredieris possidenda non sicut terra egypti de qua existis ubi seminato semine rigabatur pedibus olerum instar. Sed montuosa et campestris aquis celi potabit imbres ut bibat primum et postea uobis data transeat ad alios. Terra quam dñs deus tuus requirit semper oculi dñi dei tui in ea a principio anni usque ad finem. Si ergo audieritis mandata mea que ego precipio uobis hodie ut diligatis dñm deum uestrum et seruiatis illi in toto corde uestro et in tota anima uestra dabit pluuiam terre uestre temporaneam et serotinam ut colligas frumentum uinum et oleum. Fenum in agris pecori tuo et comedas et saturari queras. Cauete ne forte seducatur cor uestrum et recedentes seruiatis diis alienis et adoretis eos. Et irascatur furor dñi contra uos et concludat celum ne pluat et terra germen suum non det perque uelociter intereatis de terra optima quam dñs deus noster dabit uobis. Ponite hec uerba mea in cordibus et in animis uestris et suspendite ea pro signo in manibus uestris et erunt quasi coram oculis uestris. Docete filios uestros meditari in eis sedens in domo tua et ambulans in itinere dormiens atque consurgens. Scribes ea in limine et ostiis domus tue ut sis et filii tui dies uestri et dies filiorum uestrorum super terram quam iurauit dñs patribus uestris dare illis quamdiu celum imminet terre. Si enim custodieritis mandata hec que ego precipio uobis ut faciatis ea diligentes dñm deum uestrum et ambulantes in uiis eius et adhereatis ei expellet dñs omnes gentes has coram uobis et possidebitis nationes maiores et fortiores uestri. Omnis locus quem calcauerit pes uester uester erit. A deserto et libano et a flumine magno flumine euphrates usque ad mare occidentale erit terminus uester. Nullus stare poterit contra uos pauorem uestrum et formidinem dabit dñs deus uester super omnem terram quam calcauerit pes uester sicut locutus est uobis. Videte ego proponam hodie coram uobis benedictionem et maledictionem benedictionem si audieritis mandata dñi dei uestri que ego precipio uobis hodie et declinaueritis de uia que nunc ego ostendo uobis ut eatis post deos alienos quos ignoratis maledictionem si non audieritis mandata dñi dei uestri et declinaueritis de uia quam ego nunc ostendo uobis ut eatis post deos alienos quos ignoratis. Cumque introduxerit te dñs deus tuus in terram ad quam ingredieris possidendam pones benedictionem super montem garizim et maledictionem super montem hebal. Nonne hi sunt trans iordanem post uiam occidentis solis habitantium in terra chanaan que habitat contra solitudinem iuxta conuallem procul a loco galgal iuxta conuallem terebinthi contra sichimam. Vos enim transibitis iordanem ut possideatis terram quam dñs deus noster dabit uobis et habebitis eam habitabitisque in ea. Custodite ergo et facite omnia que ego precipio uobis. Non addetis ad uerbum quod loquor uobis neque auferetis ab eo sed custodite mandata dñi dei uestri que ego precipio uobis. Oculi tui uiderunt omnia que fecit dñs contra baal phegor omnem hominem qui secutus est baal phegor disperdidit dñs deus tuus de medio tui. Vos autem qui adhesistis dño deo uestro uiuitis cuncti hodie. Ecce docui uos iustificationes et iudicia sicut precepit mihi dñs deus meus ut sic faciatis in terra ad quam ingredimini possidendam. Custodite ergo et facite ea quia hec est sapientia uestra et intellectus coram populis qui audientes uniuersa iustificationum hec dicent. Ecce populus sapiens et intelligens gens magna. Quis enim alius populus tam grandis habet deos appropinquantes sibi sicut dñs deus noster adest cunctis obsecrationibus nostris. Et quis alius populus tam inclitus habet ceremonias et iustificationes et uniuersam legem quam ego hodie proponam uobis. Tantum cauе et custodi animam tuam diligenter ne obliuiscaris uerborum que uiderunt oculi tui et ne recedant de corde tuo cunctis diebus uite tue. Docebis ea filios tuos et filios filiorum tuorum diem quo stetisti coram dño deo tuo in horeb cum dixisset mihi dñs congrega populum ut audiat uerba mea et discat timere me cunctis diebus quibus uiuit super terram et filios suos doceat. Accessistis et stetistis ad radicem montis qui ardebat usque ad medium celum caligine nubium et turbine circumdatus. Locutusque est dñs ad uos de medio ignis uocem uerborum eius audistis et figuram penitus non uidistis tantum uocem audiebatis. Et annuntiauit uobis testamentum suum quod precepit ut faceretis illud decem uerba que scripsit in duabus tabulis lapideis. Mihique precepit in illo tempore ut docerem uos ceremonias et iustificationes quas facere debeatis in terra ad quam transibitis et possessores eius efficiemini. Custodite igitur diligenter animas uestras quia non uidistis aliquam similitudinem in die qua locutus est dñs uobis in horeb de medio ignis ne forte decepti faciatis uobis sculptum et similitudinem omnium figurarum masculi et femine. Similitudinem animantium que sunt super terram similitudinem auium que uolant sub celo similitudinem eorum que mouentur in terra similitudinem piscium qui morantur in aquis subter terram. Ne leuans oculos ad celum uidens solem et lunam et omnia astra celi errore deceptus adores ea et colas que creauit dñs deus tuus in ministerium cunctis gentibus que sub celo sunt. Vos autem tulit dñs et eduxit de fornace ferrea de egypto ut sitis ei populus hereditarius sicut hodie probatur in me. Dñs autem iratus est contra me propter uerba uestra et iurauit ne transirem iordanem neque introirem terram optimam quam dñs deus tuus dabit tibi in possessionem. Sed ego morior in hac terra non transibo iordanem uos autem transibitis possidebitisque terram optimam. Cauete ergo ne forte obliuiscamini pactum dñi dei uestri quod pepigit uobiscum et faciatis uobis sculptum et similitudinem omnium que prohibuit dñs fieri. Ignis enim consumens est dñs deus tuus deus zelotes. Si genueris filios et filios filiorum uestrorum et inueterati in terra uestra corrupti feceritis sculptum et similitudinem omnium que prohibuit dñs deus tuus fieri et feceritis malum coram eo ut ad iracundiam prouocetis eum testificor hodie celum et terram quod cito perituri sitis de terra ad quam transgressuri iordanem possidendam. Non habitabitis in ea diu sed delebitur omnino. Et dispergit uos dñs in populos et remanebitis pauci numero in gentibus ad quas ducet uos dñs. Ibique seruietis diis qui non sunt opera manuum hominum ligno et lapidi quibus non est sensus nec uidendi nec comedendi nec odorandi. Cumque quesieris dñm deum tuum inuenies eum si tamen toto corde requisieris illum et in tribulatione tua hec te inuenerint novissimo tempore reuertere ad dñm deum tuum et audies uocem eius. Deus enim misericors dñs deus tuus non dimittet te nec delebit obliuiscetur pactum patrum tuorum quod iurauit illis. Interroga de diebus priscis qui fuerunt ante te ex die qua creauit dñs deus homines super terram a summo celi usque ad summum eius si facta est umquam huiusmodi res aut simile huic audita est. Numquid audiuit populus uocem dei de medio ignis loquentis sicut tu audisti et uixit. Aut temptauit deus ut ingrederetur et tolleret sibi gentem de medio nationis per temptationes per signa et prodigia per bellum per manum robustam et brachium extentum per terrores magnos iuxta omnia que fecit uobis dñs deus uester in egypto coram oculis tuis. Tibi ostensum est ut scires quia dñs ipse est deus et non est alius absque eo. De celo auditam fecit tibi uocem suam ut doceret te et super terram ostendit tibi ignem suum et uerba illius audisti de medio ignis. Eo quod dilexerit patres tuos et elegerit semen eorum post eos eduxit te in conspectu suo in fortitudine sua magna de egypto ut deleret gentes maiores et fortiores te introduceret et daret tibi terram earum in possessionem sicut hodie cernis. Scito ergo hodie et cogites in corde tuo quia dñs ipse est deus in celo sursum et in terra deorsum et non est alius. Custodi precepta eius et mandata que ego precipio tibi hodie ut bene sit tibi et filiis tuis et ut sic prolongentur dies tui super terram quam dñs deus tuus dabit tibi omni tempore. Tunc separauit moyses tres ciuitates trans iordanem ad orientalem plagam solis ut fugiat ad eas qui occiderit proximum suum absque odio heri et nudius tertius et cum profugerit ad unam de his urbibus uiuat. Bosor in solitudine de tribu ruben et ramoth in galaad de tribu gad et gaulon in basan de tribu manasse. Hec est lex quam proposuit moyses coram filiis israel. Hec testimonia et iustificationes et iudicia que locutus est moyses filiis israel postquam egressi sunt de egypto trans iordanem in conualle contra fanum phegor in terra sehon regis amorrei qui habitauit in esebon quem percussit moyses et filii israel egressi de egypto possederunt terram eius et terram og regis basan duorum regum amorreorum qui erant trans iordanem ad orientalem plagam solis usque aroer que sita est super ripam torrentis arnon usque ad montem sion qui et hermon. Omnem arabam trans iordanem ad orientalem plagam usque ad mare solitudinis subter radices montis phasga. Vocauitque moyses omnem israel et dixit ad eos audi israel ceremonias et iudicia que ego loquor in auribus uestris hodie discite ea et opere complete dñs deus noster pepigit fedus cum nobis in horeb. Non cum patribus nostris iniit pactum hoc sed nobiscum qui presentes uita sumus cuncti. Facie ad faciem locutus est dñs nobis in monte de medio ignis ego sequester et medius fui inter dñm et uos ut annuntiarem uobis uerba eius. Ipse enim dixerat non ascendam montem neque ingrediar ignem. Ego dñs deus tuus qui eduxi te de terra egypti de domo seruitutis. Non habebis deos alienos coram me. Non facies tibi sculptile neque omnem similitudinem que est in celo desuper et que in terra deorsum nec eorum que sunt in aquis sub terra. Non adorabis ea neque coles. Ego enim sum dñs deus tuus fortis zelotes reddens iniquitatem patrum super filios in tertiam et quartam generationem his qui oderunt me et faciens misericordiam in multa milia his qui diligunt me et custodiunt precepta mea. Non assumes nomen dñi dei tui in vanum. Nam non habebit deus insontem eum qui assumpserit nomen dñi dei sui frustra. Memento ut diem sabbati sanctifices. Sex diebus operaberis et facies omnia opera tua. Septimo autem die sabbatum dñi dei tui est. Non facies omne opus in eo tu et filius tuus et filia tua seruus tuus et ancilla tua iumentum tuum et aduena qui est intra portas tuas. Sex enim diebus fecit dñs celum et terram et mare et omnia que in eis sunt et requieuit in die septimo. Propter quod benedixit dñs diei sabbati et sanctificauit eum. Honora patrem tuum et matrem tuam ut sis longeuus super terram quam dñs deus tuus dabit tibi. Non occides. Non mechaberis. Non furtum facies. Non falsum testimonium dices contra proximum tuum. Non concupisces uxorem proximi tui. Non desiderabis domum proximi tui agrum seruum ancillam bouem asinum et omnia que illius sunt. Hec uerba locutus est dñs ad omnem multitudinem uestram in monte de medio ignis nubis et caliginis uoce magna nichil addens amplius scripsitque ea in duabus tabulis lapideis quas tradidit mihi. Quod cum audissetis de medio tenebrarum et caligine nube quoque circumfusa et ignis ardore flammam ascendere in celum accessistis ad me omnes principes tribuum uestrarum et maiores natu dixistisque. Ostendit nobis dñs deus noster maiestatem suam et magnificentiam uocem eius audiuimus de medio ignis hodie uidimus quod loquente deo cum homine uiuat homo. Cur ergo morimur et absumet nos flamma tam grandis si audire ultra cepimus uocem dñi dei nostri et uiuere. Quis est ex omni carne qui audiuit uocem dei uiuentis de medio ignis sicut nos et uiuere potuit. Tu magis accede et audi omnia que dixerit dñs deus noster et loquere ad nos cuncta que locutus fuerit dñs deus noster ad te et nos audientes faciemus. Quibus dñs annuit et ait. Audiui uocem uerborum populi huius quibus locutus est tibi. Recte omnia sunt que sunt locuti. Quis det talem eis mentem ut timeant me et custodiant precepta mea omni tempore ut bene sit eis et filiis eorum in perpetuum. Vade et dic eis. Reuertimini in tentoria uestra. Tu autem hic sta mecum et loquar tibi omnia precepta mea et iustificationes quas docebis eos ut faciant in terra quam dabo eis in possessionem. Custodite ergo et facite que dñs deus noster precepit uobis non declinetis neque ad dextram neque ad sinistram. In uia quam dñs deus uester precepit uobis ambulate ut uiuatis et bene sit uobis et prolongetis dies in possessione quam possidebitis. Hec sunt precepta et iustificationes et iudicia que mandauit dñs deus uester ut docerem uos et faciatis ea in terra ad quam uos ingredimini possidendam. Vt timeas dñm deum tuum et custodias omnia mandata eius et precepta que ego mando tibi et filii filiorum tuorum cunctis diebus uite tue ut longo tempore uiuas. Audi ergo israel et obserua ut facias que dñs deus tuus pollicitus est patribus tuis tibi dari terram lacte et melle manantem. Audi israel dñs deus noster dñs unus est. Diliges dñm deum tuum ex toto corde tuo et ex tota anima tua et ex tota fortitudine tua. Erunt hec uerba que ego precipio tibi hodie in corde tuo et narrabis ea filiis tuis meditaberisque in eis sedens in domo tua et ambulans in itinere dormiens atque consurgens. Ligabis ea quasi signum in manu tua et erunt ante oculos tuos. Scribes ea in limine et ostiis domus tue. Cumque introduxerit te dñs deus tuus in terram pro qua iurauit patribus tuis abraham isaac et iacob ut traderet tibi ciuitates magnas et optimas quas non edificasti domos plenas cunctis bonis quibus non repleuisti cisternas excisas quas non fodisti uineas et oliueta que non plantasti et comederis et saturatus fueris caue diligenter ne obliuiscaris dñi qui eduxit te de terra egypti de domo seruitutis. Dñm deum tuum timebis et illi soli seruies iuraberisque per nomen eius. Non ibitis post deos alienos de cunctis populis qui in circuitu uestro sunt quia deus zelotes dñs deus tuus in medio tui ne forte irascatur furor dñi dei tui contra te et auferat te de superficie terre. Non tentabis dñm deum tuum sicut tentasti in loco temptationis. Custodite precepta dñi dei uestri et testimonia atque iustificationes quas precepit tibi. Fac quod placitum et bonum est coram dño ut bene sit tibi et ingressus possideas terram optimam quam dñs iuratus est patribus tuis delens omnes inimicos tuos coram te sicut locutus est. Cum interrogauerit te filius tuus cras dicens quid sibi uolunt testimonia hec et ceremonie atque iustificationes que precepit dñs deus noster tibi dices ei. Seruiebamus pharaoni regi egypti in egypto et eduxit nos dñs de egypto manu forti et fecit signa et prodigia magna et horribilia in egypto contra pharaonem et omnem domum eius coram oculis nostris et eduxit nos inde ut introducens daret nobis terram quam pollicitus est patribus nostris. Precepitque nobis dñs ut faciamus omnia iustificationes hec et timeamus dñm deum nostrum ut bene sit nobis cunctis diebus uite nostre sicut et hodie est. Et erit nobis misericordia si custodierimus et fecerimus omnia mandata hec coram dño deo nostro sicut precepit nobis. Cum autem introduxerit te dñs deus tuus in terram ad quam ingredieris possidendam et deleuerit gentes multas coram te hetheum et gergesum et amorreum et chananeum et pherezeum et hyeuseum et iebuseum septem gentes numero maiores et fortiores te et tradiderit eas dñs deus tuus tibi percuties eas usque ad internicionem delebis omne fedus cum eis non inibis et non misereberis earum neque sociabis connubio filiis eorum nec filias tuas accipies uxores filiis tuis. Quia seducet filium tuum ne sequatur me et seruiat deis alienis et irascatur furor dñi et delebit te cito. Sed hec facietis eis. Aras eorum destruite et confringite statuas lucos succidite et sculptilia deorum comburite. Populus enim sanctus es dño deo tuo elegit te dñs deus tuus ut sis ei in populum peculiarem de cunctis gentibus que morantur super terram. Non quia cunctas gentes plures habuit dñs uos adiunxit sibi et elegit uos cum sitis pauciores uniuersis populis. Sed quia dilexit uos et uoluit iuramentum quod iurauit patribus uestris. Eduxit uos dñs in manu forti et redemit de domo seruorum de manu pharaonis regis egypti. Et scies quia dñs deus tuus ipse est deus fortis fidelis custodiens pactum et misericordiam diligentibus se et custodientibus mandata eius in mille generationes. Et reddens odientibus se statim perdet non differt in eum quod statim illi reddat. Custodi ergo precepta et ceremonias atque iudicia que ego precipio tibi hodie ut facias ea. Si audieritis iudicia hec et custodieritis et feceritis ea custodiet dñs deus tuus tibi pactum et misericordiam quam iurauit patribus tuis. Et diliget te benedicetque fructui uentris tui et fructui terre tue frumento tuo et uindemie tue olio tuo armentis bouum et ouium gregibus tuis super terram pro qua iurauit patribus tuis ut traderet tibi benedictus eris inter omnes populos non erit apud te sterilis utriusque sexus nec pecudum tuarum. Auferet dñs a te omnem infirmitatem et omnes egritudines egypti pessimas quas nouisti non imponet eis sed cunctis qui te oderint. Et comedes cuncta populorum que dñs deus tuus dabit tibi non parcet eis oculus tuus nec seruies diis eorum quia scandalum tibi fuerit. Si autem dixeris in corde tuo plures sunt gentes hee quam ego non possum eis resistere. Noli timere sed recordare que fecerit dñs deus tuus pharaoni et cunctis egyptiis plagas grandes quas uiderunt oculi tui signa et prodigia manum fortem et brachium extentum in quibus eduxit te dñs deus tuus sic faciet cunctis populis quos nunc times contra quos etiam mittet dñs crabrones donec deleantur qui remanserint et latitant coram te. Non pauesces in conspectu eorum quia dñs deus tuus in medio tui deus magnus et terribilis. Ipse consumet gentes has in conspectu tuo paulatim et per partes non poteris eas delere pariter ne forte multiplicentur contra te bestie terre. Tradet eas dñs deus tuus in conspectu tuo et interficiet eas donec penitus conterantur. Et tradet reges earum in manus tuas et disperdes nomina eorum sub celo nullus stare ualebit contra te donec cuncta delentes conterantur. Sculptilia deorum eorum igne comburentur non concupisces argentum et aurum quod in eis est nec assumes tibi ne offendiculum sit tibi quia abominatio dñi dei tui est. Et non introduces abominationem in domum tuam ne fias anathema tu et illa similiter quasi detestans detestaberis et abominaberis eam quia anathema est. Omne mandatum quod ego precipio tibi hodie custodite ut possitis uiuere et multiplicari et ingredientes possidere terram pro qua iurauit dñs patribus uestris. Et memor eris cuncte uie per quam adduxit te dñs deus tuus per desertum isto quadraginta annorum spatio ut affligeret te et temptaret scire uoluntates tuas utrum custodires mandata illius an non. Qui afflixit te famis et dedit tibi cibum manna quem ignorabas et patres tui ignorauerunt ut ostenderet tibi quod non in solo pane uiuat homo sed in omni uerbo quod egredit de ore dei. Vestimenta tua non attriuerunt te nec pes tuus intumuit per annos singulos. Sic ergo agnosce in corde tuo quod sicut erudit homo filium suum dñs deus tuus te custodiat ergo mandata dñi dei tui ut ambules in uiis eius et timeas eum. Dñs enim deus tuus introducit te in terram bonam terram torrentium aquarum fontium et abyssorum quorum egredientur fluenta per campestria et montana terram frumenti hordei uinearum ficuum malorum punicorum terram olee olei et mellis terram in qua absque ulla penuria comedes

nec sanetur. Quod tetigerit in mundo sit mor-
tuo. et ex quo egreditur semen. q. coitus. et q.
tangit reptile. et quod in mundo eius tactus est sor-
didus in mundum erit usque ad vesperam. et non ves-
cetur his que sanctificata sunt. Sed cum lauerit cor-
nem suam aqua et occupabit sol. tunc mundatus
vescetur de sanctificatis quia cibus illius est
mortificatum et captum a bestia non comedent nec
polluentur in eis. Ego sum dominus. Custo-
diant precepta mea ut non subiaceant pe-
ccato et moriantur in sanctuario cum polluerint
ipsum. Ego dominus qui sanctifico eos. Omnis alienigena
non comedet de sanctificatis in quibus sacerdotis
et mercenarius non vescentur eis. Quod autem sa-
cerdos emerit. et quod vernaculus domus eius fuerit. hi
comedent ex eis. Si filia sacerdotis cui-
libet de populo nupta fuerit de his que sanctifica-
ta sunt et de primitiis non vescetur. Sin autem vi-
dua vel repudiata. et absque liberis reversa fu-
erit ad domum patris sui. sicut puella consueuerat
alentur cibis patris sui. Omnis alienigena
comedendi ex eis non habet potestatem. Quod comedit de
sanctificatis per ignorantiam. Addet quintam par-
tem cum eo quod comederit. et dabit sacerdoti in sanctu-
arium nec contaminabunt sanctificata filiorum iste-
rum que offerunt domino. ne forte societ eam iniqui-
tatem delicti sui cum sanctificata comederint. Ego
dominus qui sanctifico eos. Locutus est dominus ad moysen
dicens. Loquere ad aaron et ad filios eius et ad omnes
filios israel. dicesque ad eos. Homo de domo
israel et de aduenis qui habitant apud vos qui obtu-
lerit oblationem suam vel vota soluens vel sponte
offerens quicquid illud obtulerit in holocaustum
domini ut offeratur per vos masculus immaculatus
erit ex bobus et ouibus et capris. Si maculam ha-
buerit non offeretis neque erit acceptabile.
Homo qui obtulerit victimam pacificorum domino
vel vota soluens vel sponte offerens tam de bo-
bus quam de ouibus immaculatum erit ut accep-
sit. omnis macula non erit in eo. Si cecus fuerit si
fractum si cicatricem habens si paplas aut scab-
iem vel impetiginem non offeretis ea domino neque
adolebitis ex ieis super altare domini. Ouem
et bouem aure et cauda amputatis voluntarie
offerri potest. votum autem ex his solui non potest.
Omne autem quod vel contritis vel tonsis vel sectis ab-
latisque testiculis est. non offeretis domino et in
terra vestra hoc omnino ne facietis. De manu
alienigine. non offeretis panes domino vestro. et quic-
quid aliud dare voluerit. quia corrupta et macu-
lata sunt omnia non sospicietis ea. Locutusque est
dominus ad moysen dicens. Eos. ouis et capra.

cum genita fuerint. vii. diebus erit sub ubere matris sue.
Die autem viii. et deinceps offerri poterunt domino. Sum
illa bos sive ouis non immolabuntur uno die cum
fetibus suis. Si immolaueritis hostiam pro gratiarum
actione domino ut possit esse placabilis. eodem
die comedetis eam non remanebit quicquam in ma-
ne alterius diei. Ego dominus. Custodite mandata
mea et facite ea. Ego dominus. Ne polluatis nomen
meum sanctum ut sanctificet in medio filiorum israel. Ego
dominus qui sanctifico vos et eduxi de terra egipti ut
essem vobis in deum. Ego dominus.

XXIII

Locutus est dominus ad moysen dicens. Loquere filiis israel
et dices ad eos. Hec sunt ferie domini quas voca-
bitis sanctas. Sex diebus facietis opus dies vii.
quia sabbati requies est vocabitur sanctus. Omne opus non fa-
cietis in eo. Sabbatum domini est in cunctis habitatoribus
vestris. Hec sunt ergo ferie domini sancte quas celebrare de-
betis temporibus suis. Mense primo xiiii. die
mensis ad vesperam phase domini est. et xv. die mensis
hoc sollempnitas azimorum domini est. Septem diebus
azima comedetis. Dies primus erit vobis celeb-
rimus sanctus quia omne opus seruile non facietis in eo
sed offeretis sacrificium in igne domino vii. di-
ebus. Dies autem vii. erit celebrior et sanctior
nullumque seruile opus facietis in eo. Locutus
quoque est dominus ad moysen dicens. Loquere filiis israel et
dices ad eos. Cum ingressi fueritis terram quam
ego dabo vobis et messueritis segetem feretis
manipulos spicarum primitias messis vestre ad
sacerdotem. Qui eleuabit fasciculum coram domino
ut acceptabilis sit pro vobis altero die sabbati et
sanctificabit illum atque in eodem die in quo mani-
pulus consecratur. cedetur agnus immaculatus
anniculus in holocaustum domini et libamenta offer-
entur cum eo due decime simile conspersae oleo in
censum domini odorem suauissimum. libamenta quoque vini quar-
ta pars hyn. Panem et polentam pultes non
comedetis ex segete usque in diem quo offere-
tis ex ea domino vestro. Preceptum est sempiternum in ge-
nerationibus cunctisque habitaculis vestris. Numerabitis ergo
ab altera die sabbati in quo obtulistis ma-
nipulum primitiarum vii. ebdomadas plenas
usque ad alteram diem expletionis ebdomade
septime. i. lx. dies et sic offeretis sacrificium no-
uum domino ex omnibus habitaculis vestris. Panes
primitiarum duos de duabus decimis simile fer-
mentate quos coquetis in primitias domini. offerisque
cum panibus vii. agnos immaculatos anniculos et
vitulum de armento unum et arietes duos. et erit in
holocaustum cum libamentis suis in odorem suauissi-
mum domino. Facietis et hircum pro peccato. Duos agnos
anniculos hostias pacificorum. Cumque eleuauerit

dies festi qui sunt seruandi

XXIIII

XXV

gumentū affinet. Si autē ꝙd pr̄ius rogauit me ſuppetias ꝙ̄ ferrē ſibi aduersus ꝓpriū dominū: quia ſeruiebat ei ſub ditione: ſi ſtare nolebat: ſed ꝓtinus fugere uoluit: ſi quis ei ſuccurrere uoluerit: ſi ſeruus eſt: ſi liber: ſi ſolus: ſi cū familia: ſi ſtipendiarius: ſi ꝓpter mercedē: ſi ꝓpter amicitiā: ſi ꝓpter ꝓximitatē: ſi ꝓpter ꝓmiſſa: ſi ꝓpter ꝓmiſſa: ſi ꝓpter ꝓmiſſa

Liber Numeri

Locutusque est dominus ad Moysen dicens: Loquere filiis Israel et dices ad eos: Homo quicumque fecerit ex vobis votum aut sponsionem pro se ad dominum, et determinaverit sibi quod voluerit, faciet. Si fuerit masculus annorum viginti usque ad annum sexagesimum, dabit pro eo quindecim siclos argenti ad mensuram templi. Si mulier fuerit, dabit pro ea decem siclos. Si quinquennalis et infra masculus fuerit, dabit pro eo quinque siclos argenti. Pro femina autem tribuet tres siclos. Si sexagenarius et ultra masculus fuerit, dabit pro eo quindecim siclos. Si mulier fuerit, decem siclos. Si autem pauper fuerit qui votum fecit, et non habuerit facultatem ut secundum aestimationem dare debeat, stabit homo coram sacerdote, et aestimabit eum iuxta vires voventis. Si quadrupes fuerit, quae solet offerri domino, omne quod de huiusmodi animalibus datum fuerit domino, sanctificabitur. Non mutabit illud nec commutabit bonum pro malo nec malum pro bono. Si quis autem commutaverit animal pro animali, et illud quod datum est et quod pro eo redditum erit domini erit. Animal immundum, quod non offertur domino, stabit coram sacerdote, et aestimabit eum pro bonitate sua, dicens quanti emi possit. Si ille qui vendidit voluerit redimere animal, addet quintam partem pretii. Homo autem si consecraverit domum suam, ut sit sanctificata domino, aestimabit eam sacerdos, sive bona sive mala fuerit, iuxta quod ei videbitur. Si ille qui sanctificavit voluerit redimere domum suam, dabit quintam partem pretii, et habebit eam. Si consecraverit homo domino partem possessionis suae, erit aestimatio iuxta mensuram seminis. Si triginta modii hordei seminantur in agro, quinquaginta argenteis aestimabuntur. Si statim ab anno iubilaei voluerit quis agrum suum redimere, addet quintam partem pretii. Si autem post iubilaeum vendiderit eum, et alius coeperit possidere, non habebit potestatem redimendi, sed ager ille, cum egredietur in iubilaeo, sanctificabitur domino, et possessio sacerdotis erit. Si agrum quem emit homo non de hereditate sua, sed de possessione alterius, et voluerit illum redimere, dabit quintam partem pretii, et habebit eum. Si autem noluerit redimere, sed alii forte vendiderit, non habebit ultra potestatem. Ager autem, cum egressus fuerit in iubilaeo, sanctificabitur domino, et erit possessio viri cui prius fuerat. Omnis aestimatio tua ad mensuram templi fiet. Viginti obolis erit siclus. Primogenita quae primogenita sunt in pecoribus, non sanctificabit homo, sive bos sive ovis fuerit, quia domini sunt. Si autem immundum animal fuerit, redimet illud secundum aestimationem tuam, addita quinta parte pretii. Si non redimitur, vendetur iuxta aestimationem tuam. Omnis consecratio quae separata fuerit ab homine, et domino offertur, sive homo sive animal sive possessio sit, non vendetur nec redimetur amplius: omne consecratum sanctificatum erit domino. Homo qui consecratus fuerit, non redimetur, sed morte morietur. Omnes decimae terrae, sive de frugibus sive de pomis, domini sunt, et illi consecratae. Si quis autem voluerit ex his aliquid redimere, addet quintam partem pretii. Omnis decima armenti et pecoris, quidquid sub virga transierit, decimum animal sanctificabitur domino. Non requiretur utrum bonum sit an malum, nec commutabitur. Si quis mutaverit, et pro animali aliquo aliud dederit, erunt ambo consecrata nec redimentur. Haec praecepta mandavit dominus Moysi ad montem Sinai filiis Israel.

Incipit liber Numeri

Locutusque est dominus ad Moysen in deserto Sinai in tabernaculo foederis primo die mensis secundi, anno secundo egressionis eorum de terra Aegypti, dicens: Tollite summam universae congregationis filiorum Israel per cognationes et domos familiarum singulorum capitum virilis sexus a masculino a viginti annis et supra, omnium qui egredi possunt ad bellum. Recensebitis eos per turmas suas, tu et Aaron. Et erunt vobiscum singuli per tribus, et familiae principes per domos cognationum suarum. Haec sunt nomina virorum qui vobiscum stabunt. De tribu Ruben, Elisur filius Sedeur. De Simeon, Salamiel filius Surisadai. De Iuda, Naasson filius Aminadab. De Issachar, Nathanael filius Suar. De Zabulon, Eliab filius Helon. De filiis Ioseph, de Ephraim, Elisama filius Ammiud. De Manasse, Gamaliel filius Phadassur. De Beniamin, Abidan filius Gedeonis. De Dan, Achiezer filius Ammisaddai. De Aser, Phegiel filius Ochran. De Gad, Eliasaph filius Duel. De Nephthali, Ahira filius Enan. Hi nobilissimi principes cognationum suarum, et duces familiarum Israel erunt. Tulerunt ergo Moyses et Aaron viros hos qui expressi sunt nominibus suis, et congregavere omnem multitudinem filiorum Israel per cognationes et familias ac domos earum, iuxta numerum capitum a viginti annis et supra per singula capita, sicut praecepit dominus Moysi. Et recensuit eos in deserto Sinai. De filiis Ruben primogenito Israel per cognationes et familias ac domos earum, iuxta numerum capitum a viginti annis et supra per singula capita, omnis qui egredi poterat ad bellum, recensiti sunt tribus

cet filia simula ac uxor eius ogdon filiarum
ten sin q̃ p noiam capui singlos, ome
q sunt ẽ maselmia. xx. ano q̃ xxxvii
tu ad xxiiii. l. vv. milia. ccc. lx. filios g
ao p gionet ẽ simulas ac uxor eius ogd
ad num filiar. xxiiii sin q̃ p noia singlos
a. xx. anno q̃ ẽ q ao xxiiii pcedit. l
v. milia. ccc. l. lx. filiis suis p gionet ẽ
simulas q ac uxor eius ogdon filiar p no
mia singlos a. xx. ano q̃ filii ẽ q ptinẽ
ao xxiiii pcedit sin q̃. l. vv. milia. ccc. lx
filiis p gionet ẽ simulas ac uxor eius
ogdon filiar p noia singlos a. xx. ano q̃
ẽ q ao xxiiii pcedit sin q̃. l. vv. milia. ccc.
lx. filiis gabalon p gionet ẽ simulat ac uxor
ogdon filiar sin q̃ p noia singlos a. xx. ano q̃ ẽ q ptinẽ ao xxiiii p
cedit. l. vv. milia. ccc. lx. filiis iosaph fi
lium effim p gionet ẽ simulas ac uxor
mas ogdon filiar sin q̃ p noia singlos
ptinẽ ao xxiiii pcedit. vvv. vj. milia. lx
filiis zabuli p gionet ẽ simu. ac uxor
ogdon filiar sin q̃ p noia singlos a
xx. ano q̃ ẽ q ptinẽ ao xxiiii pcedit
ccc. lx filiis zan p gionet ẽ si. ac uxor
gna. filiar sin. q̃ p noia singlos a. xx. a
no q̃ ẽ q ptinẽ ao xxiiii pcedit. lx. vi. mi
lia. ccc. lx filiis caler p gionet filiar si
ac uxor ogdon filiar sin q̃ p noia
singlos a. xx. ano q̃ ẽ q ptinẽ ao xxiiii
pcedit. vi. milia a mille. x. lx filiis nep
talim p gionet ẽ simulas ac uxor. ogdon
filiar sin. q̃ p noias singlos a. xx. ano q
ẽ q p. ao xxiiii. p. l. vi. milia. ccc. lxx
q̃ quas nias aut moysses a filiis. vii. ẽ
nepti ẽ singlos p uxores ogdon filiar
ar. ẽ autẽ ao filii ẽ p uxor ẽ simulas
filiar a. xx. ano q̃ ẽ q ptinẽ ao xxiiii pcedit
ccc. vi. milia mille. x. l. ẽ aut aut
ẽ ebu simulas filiar ẽ q nian ẽ cc. lo
quutus ao moysen dicẽs. Tibi ẽ
ui noli nũmerare: qđ sumã eius ẽ filiis
ẽ. Si. ẽ hunc eas sup tabnaclim testimo
nii ẽ tu nali eis ẽ qmp ao ẽmonias pu
ni. Sed p tabnaclim tolla utẽsilia ẽ
rar ministrio ac p quẽ tabnaẽ membũ
tum. ẽ p fiascẽdi fuit. ẽ pẽt tabnaẽ

tabnaẽ. ẽ ẽ autẽ mediatum eugene.
dis q̃ q̃ circa. accidẽt accidẽt. qui
vũt ar eius filii ẽ unus q̃ p ẽnas
filias ẽ aaron ẽ sin q̃ filiis p ẽ
lear ministrabũt ẽ filiis ẽ nadab ẽ
abiu. ẽ ẽ mortui sũt ẽ filios ẽ
ẽ autẽ ministrabũt filii ẽ ithamar
ẽ ẽ ẽ

am ꝺ̃ ꝑ̃ncep̃ filiꝰ ab ꝑ̃cep̃ filio am
uſſam ꝺ̃ alcetu ꝺ̃cim pugnoꝝ eio q
nũam ꝺ̃ l.x.ij. mlia ꝯ. ſiꝝ ẽũ ſiue
ꝯmuia ꝺ̃ ſeruabuſer. ꝺ̃ ꝑ̃ncep̃ filiꝰ
fegual filio adhzan cũ ꝺ̃cim pugna
ꝝ eio q nũam ꝺ̃ xl. mlia ꝯ mlia ꝯ
ꝺ̃cim filioꝝ nep̃talim ꝑ̃ncep̃ fi
ã̃m filio enam. ꝺ̃cim ꝺ̃cim pugnaꝝ
ũ eio. l. ta mlia. ccc. oĝ q nũam ẽ m
ciuic̃ ꝺ̃ filiꝰ. ꝺ̃ l. vij. mlia ꝯ ꝺ̃
nouiſſimi ꝑ filiꝰ ſeꝺ̃cim. ꝫ nũc filioꝝ ñ
ꝑ̃mee ꝺ̃cim ꝺ̃ filiꝰ ꝯ ſimul ꝯ ꝺ̃uſſi
ꝺ̃cim ꝺ̃ xij. mlia. l. ſeuce ad ñ ẽ nũa
m ñ filioꝝ iſ. ꝫ ꝑ̃ ꝑ̃ep̃ ꝺ̃ mo ſ. ſem
pl̃ filiꝰ iſ uſq; omia q̃ mãdauit ꝺ̃o
aſtumeꝺ ẽ ꝑ̃ eũ mag ſuaꝝ ꝫ ꝑ̃ fã ꝑ
ſimuliaq; ac ꝺ̃ mag ꝑ̃m filioꝝ.

Hec ẽ gñatoneſ aaꝺ̃ ꝺ̃ mo ſ. ſi ꝺ̃ ꝑ
ce ẽ q̃ genuit ẽ ꝺ̃ in mꝺ̃ce ſ̃nay.
er h noĩa filioꝝ aaꝺ̃. ꝑ̃magẽ eio na
ãb ꝺ̃ce uſ ãbraã eleazar. ẽ ydamar. ꝫ
noĩa filioꝝ aaꝺ̃ naaſſon ẽ q̃ ſoror ẽ ꝺ̃ q
uoꝝ ꝺ̃cim ẽ ꝺ̃ ſeꝺ̃cim mano ꝺ̃ ſaeꝺ
ꝺ̃ ſimgenuit. ai ceꝝ ẽ̃ nam ꝺ̃ ſaeꝺ ꝫ ãbꝰ
u ẽ ꝺ̃ ſimuꝺ̃ ignẽ aueũ m ſteũ ꝺ̃ ſte
ſeꝺ̃ ſ̃nay ãb ꝫ ubiq; ſimeiq; ẽ ſaeꝺ
ꝺ̃ eleazar. ẽ ꝑ̃ſumal ceꝺ̃ aaꝺ̃ ꝓle ẽ
laqui ẽ ꝺ̃ ad moꝰ ſen ꝺ̃cit. aꝑꝫ
ca tibũ m ſeuꝺ̃ ẽ ſiue ſtare ms ſteũ aaꝺ̃ n
ſaeꝺ̃ ne ut mundꝺ̃ ad ſeruiuꝺ̃ obſ
uare q̃ ad ad ꝺ̃ ꝑ̃ mſ̃ ſteũ ſeꝺ̃ ca
mbnaculo ceſſionis ſ ꝺ̃ uiant. uaſa
mbnaꝺ̃ ſtuẽtes ſ̃ mũdo eio. ꝫ ubiq; ꝺ̃
no ſeuit ſ̃ aaꝺ̃ ſ̃ filiꝰ ſ̃ eio q̃ ꝺ̃ ſeꝺ̃ in
ẽ ꝫ filiꝰ iſ. aaꝺ̃ ſ̃ ẽ filioꝝ eio ſ̃ mueꝰ
ſ̃ eccl̃i ſaeꝺ̃ ſ̃. ceſſo q̃ ad ꝺ̃ mũdꝰ
aceſſeꝺ̃. meſſeꝺ̃ ꝫ laqueꝝ ẽ ad
moꝰ ſen ꝺ̃cit. ego ſũ ſeuꝺ̃ ẽ ꝫ
liꝰ iſ ꝺ̃ ꝓ̃m ꝑ̃magẽ q̃ ad ꝺ̃ ſeuꝺ̃ ſ̃
ſ̃ filiꝰ iſ. ꝫ ſ̃ ſeuꝺ̃ ſ̃ ẽ mei. ꝺ̃ei ẽ ei
ẽ ꝑ̃magẽ ei ẽ quo ꝓuſſi ꝑ̃magẽ ſ̃
ſeuꝺ̃ ẽ ꝑ̃ſi. ꝫ ſ̃ ſeuꝺ̃ ſ̃ ꝫ ꝑ̃ſi ſ̃ ſeuꝺ̃
ſ̃ ſeuꝺ̃ ſ̃ ſeuꝺ̃ ſ̃ ſeuꝺ̃

scdam. Sic laꝑ ꝓ olaq. ꝛ. tulit ꝑ eum
am aaron ꝛ filios eius. ꝑ hũ exit q ꝑ sic. Tu
ꝛ qꝫ mo sec ꝓuiam exit q filiam am
ꝑ uxo quę ꝛ accepit ei filios
Liquentes à ma moy. Naadon ꝛ ho
ollitę filiã filioꝝ aaron ꝛ madiol
cuitę ꝑ omaq ꝛ familiaq suaq a. vvv.
ãno ꝛ ꝛ. ii. ad. iii. ãd cũ q ingrediant
ur tabnacl fœdꝛ.
vic ꝙ eis filios aaron tabnaclo fœdꝛ.
ꝛ sen sœ ingrediẽtur aaron ꝛ filij ꝙ q
moꝛ mo ueãt ꝙ ad altare uel ũ q ꝑtent
ãt fœdꝛ. mo ueãt eo ardum rationi
o ꝓcuꝛ ꝛ sii uelamia aaronaa pellũ
arietinũ; pellũ ꝛ sꝛ ꝙ uadrupũ mo
uentiũ uentꝛ ꝛ sꝛ ꝙ uadrupũ mo uẽt
in aaronno pellioꝝ ꝑtiũ ꝙ ꝛ a thumbla
mozum ola aaron ꝛ aaronę ad um filioꝝ pu
nes sp in aꝛ. ꝙ ꝛ aaronẽ; ꝛ sꝛ pellũ ꝙ
aueũ q curtũ oꝝ ꝑtiũ uelamiu aaronaa
ũ pellũ in uocentꝛ uocatꝛ. Sumꝛ ꝛ pellũ
aaronaa quo opiẽt ei alabꝛ ꝛ ducing ꝛ fo
ꝓ ium suq eminentiq suq ꝛ aaronę uasq
olaꝛ q ad ꝛ anãq uchaq nãq ꝛ. ꝛ sꝛ o
mna ꝑtiũ oꝝ ꝛ aaronaa pellũ in uo
uentꝛ uentꝛ. o mia uasa q in mistiu ꝛ
sciano mo uẽtꝛ aaronaa pellioꝝ uo
uentꝛ uentꝛ. o mia uasa q in mistiu ꝛ
sciano mo uẽtꝛ aaronaa pellioꝝ uo
uentꝛ uentꝛ. S. ꝛ alimaꝛ mũdabũ cañeꝝ mu
oluẽtꝛ ill ꝛ ꝓ ꝓ uasa uchaq ꝛ ꝓ uentꝛ ei
eo omia uasa q in mistiu eo uesturꝛ. ꝛ. ag
mũ recepmꝛ ela fusennlaq ꝛ amaꝛ ag un
anaq ꝛ ꝛ nulla. o ꝛ ꝛ uasa alimaꝛ o ꝓ ꝛ ꝛ fi
mul uelamia aaronaa pellũ ꝛ ꝓ uentꝛ
uentꝛ. o ꝛ ꝓ ꝛ mo ꝛ uentꝛ ꝛ aaronaa ꝛ filij
aaronaa ꝛ omia uasa eius mo mo eꝛ
ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ filij aaronaa ꝛ ꝓ uentꝛ mo uelu
ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ

Liber

Launtq; è tu ad moy. Dic pape fuisse ur tu mihi? & ait mihi. Ego sum q fe mule fuiur p uultu. & si mortuo ei mal cuiq; fm feminam suam. & ait mihi. Ne time dñe. ea si uiuit. tu es. Et ego iu filiu ur. & recedens ego. ecce ait mihi. Laqueus fiat p moy. laqueus è tu ad moy. dñe. Laqueus fiat p uno. & fiuge mihi. cui ait mihi. Ecce ego uolo q; ad negligenciam tuam. sicut fuisti. mater ad aliquid utilis ostendat ur. Ecce fuisti testis tuus. & ego q; tu. Et ait mihi. Ecce ego testis tuus. & ego q; tu. Et ait mihi. Ecce ego testis tuus. & ego q; tu. Et ait mihi. Ecce ego

lauit w sham pacificam ꝺ ostẽꝺit sum l
amulũ azimor ꝛ uxorem q̃ ꝺr mor te
uit. Tũc uxorem nazarei ꝺm ꝺuit ꝛ
ũnaꝺ pueꝛis celebrauit sacrificia sue. ol
t, ap̃ulos eis ꝛ pro filiabꝫ q̃ suppli
ter sacrificia pacifica ꝛ ardentia ꝺm ꝺe
runt q̃ ꝺ sanctificatione nazarei ꝺm ꝺuit
ꝛ tagnũ azum. ꝛ mactauit manibꝫ na
zarei post ꝙm rasũ fuit caput sanctifi
cationis sue. ꝛ posuit sup ignem q̃ subtus
est sacrificii pacifici. ꝙꝺ aũt ꝺebet nazarei
post ꝙm rasũ fuit caput sanctificationis sue.
Lequar ꝺ ꝛ ad moy. ꝺr. Loquere ad filios
israel. Sic benedicetis filiis israel ꝛ dicetis
ad eos. Benedicat ꝺns tibi ꝛ custodiat te. Ostendat
ꝺns faciem suã tibi ꝛ misereatur tui. Conuertat
ꝺns vultũ suũ ad te ꝛ det tibi pacem. Inuocabũt nomẽ meũ sup filios israel ꝛ ego benedicam eis.

Capitulum VII

Factũ est aũt in die q̃ complesset moysen tabernaculũ ꝛ unxisset illud ꝛ sanctificasset cũ omnibus uasis suis. altare quoq; ꝛ omnia uasa eius ꝛ unxisset ea ꝛ sanctificasset offerebant principes israel capita cognationum suarum q̃ erant p tribus suis ꝛ steterunt hijs qui numerati fuerant. Et obtulerunt coꝛam ꝺno. vi. plaustra tecta ꝛ xii. boues. ut ex ũ plaustra ob tulerunt duo duces. ꝛ unũ quodq; eoꝛum unum bouem. singuli aũt ꝺuos arietes ꝛ quinq; hircos ꝛ quinq; agnos anniculos cum sua libatione ꝛ obtulerunt ea in sacrificium pacificorum ꝺni. Quod cũ uidisset moyses. accepit ea ꝛ posuit in tabernaculo testimonii. ꝛ ait ꝺns ad moy. Suscipe ab eis ut seruiant in ministerio tabernaculi testimonii. ꝛ ꝺabis ea leuitis uni cuiq; iuxta ꝙd sufficere uiꝺebit ad officium suum. Tũc ꝺedit moyses plaustra ꝛ boues ꝺedit leuitis. Duo plaustra ꝛ. iiii. boues ꝺedit filijs gersom iuxta q̃ eis erat necessarium. Quatuor aũt plaustra ꝛ octo boues ꝺedit filijs merari iuxta officia sua sub manu ythamar filij aaron sacerdotis. Filijs aũt caath ñ ꝺedit quia sacrificia sua portabant in humeris. Igit obtulerũt principes in dedicationem altaris die q̃ unctũ est ob tulerũt coꝛam altari. Dixit aũt ꝺns ad moy. Singuli duces p singulos dies offerant munera in dedicationem altaris. Primo die obtulit oblatum suum naason filius aminadab de tribu iuda. Fuerũt in ea acetabulum argenteum pens. c. xxx. siclos ꝙ habuit ad ꝙm. c. xx. siclos ꝛ phiala argentea habẽs. lxx. siclos ad pensum sanctuarii utrumq; plenum simila oleo

in sacrificium. Mortariolum ex. x. siclis aureis plenum incensi. Bouem de armento ꝛ arietem ꝛ agnum anniculum in holocaustum. Hircum pro peccato in sacrificium pacificorum. Duos aũt boues. quinq; arietes. quinq; hircos. quinq; agnos anniculos. Hec fuit oblatio naason filij aminadab. Secunda die obtulit nathanael filius suar. de tribu issachar. Acetabulum argenteum pens. c. xx. siclos. phiala argentea habẽs. lxx. siclos ad pensum sanctuarii utrumq; plenum simila oleo in sacrificium. Mortariolum aureum habẽs. x. siclos plenum incenso. Bouem de armento ꝛ arietem ꝛ agnum anniculum in holocaustum. Hircum pro peccato in sacrificium pacificorum. Duos aũt boues. quinq; arietes. quinq; hircos. quinq; agnos anniculos. Hec fuit oblatio nathanael filij suar. Tertia die princeps filioꝝ zabulon eliab filius elon obtulit accepit ꝛ ipse acetabulum argenteum habẽs. c. xx. siclos. phialã argenteam habẽs. lxx. siclos ad pensum sanctuarii utrumq; plenum simila oleo in sacrificium. Mortariolum aureum habẽs. x. siclos plenum incenso. Bouem de armento ꝛ arietem ꝛ agnum anniculum in holocaustum. Hircum pro peccato in sacrificium pacificorum. Duos aũt boues. quinq; arietes. quinq; hircos. quinq; agnos anniculos. Hec fuit oblatio eliab filij elon. Die quarta princeps filioꝝ ruben helisur filius sedeur obtulit accepit ꝛ ipse acetabulum argenteum habẽs. c. xx. siclos. phialam argenteam habẽs. lxx. siclos ad pensum sanctuarii utrumq; plenum simila oleo in sacrificium. Mortariolum aureum habẽs. x. siclos plenum incenso. Bouem de armento ꝛ arietem ꝛ agnum anniculum in holocaustum. Hircum pro peccato in sacrificium pacificorum. Duos aũt boues. quinq; arietes. quinq; hircos. quinq; agnos anniculos. Hec fuit oblatio helisur filij sedeur. Die. v. princeps filioꝝ symeon salamiel filius sunsuray. obtulit accepit ꝛ ipse acetabulum argenteum habẽs. c. xx. siclos. phialam argenteam habẽs. lxx. siclos ad pensum sanctuarii utrumq; plenum simila oleo in sacrificium. Mortariolum aureum habẽs. x. siclos plenum incenso. Bouem de armento ꝛ arietem ꝛ agnum anniculum in holocaustum. Hircum pro peccato in sacrificium pacificorum. Duos aũt boues. quinq; arietes. quinq; hircos. quinq; agnos anniculos. Hec fuit oblatio salamiel filij sunsuray. Die. vi. princeps filioꝝ gad eliasaph filius duel obtulit accepit ꝛ ipse acetabulum argenteum habẽs. c. xx. siclos. phialã argenteã habẽs.

.lxx. sicli⁹ ad pond̄ sc̄lar̄ unū⁹ plen̄ simila ꝫ sp̄a olei ad sacrificiū mactandū
aureū appendent̄ .x. sicli⁹ plen̄ incēsi
wuem de anno ī anteriē ī agni
maslath. h̄ fuit oblō eius qui
fuit duc. Die. vij. p̄cepit filiis
vm eiusmā filio amiud ob tulit
blim argenteū appendit̄ .c. sicli⁹
argēteam h̄uerat. lxx. sicli⁹ ad pond̄
anteriē ī agni ām̄clay. n. h fuit oblō
v. h fuit oblō ab̄ samma filij amiud. Di
e. viij. p̄cepit filiis manasse gama
liel filio ꝑdazur ob tulit accēbl̄m ā
genteū appendent̄ .c. m. sicli⁹ sc̄lā ar
gēteam h̄uerat. lxx. sicli⁹ ad pond̄ sc̄la
ri⁹ ī agni ām̄clin ī holocaustū ꝓ
ccati⁹ aureū ā appendit̄ .x. sicli⁹ plen̄ in
cēso. wuē de anno ī anteriē ī agni ām
clin ī holocaustū ꝓ ccati⁹ ꝓ peccō ad mun
dās macticē wuel anteriē. n. ꝓ
ce. v. agnos ām̄clay. n. h fuit oblō gā
maliel filij sacrificiū. Die. ix. p̄cepit fi
lijs iudā. abiam filio gēsonis ob tu
lit accēbl̄m argēteū appendit̄ .c. m. sic
li⁹ sc̄lā argēteam h̄uerat. lxx. sicli⁹ ad pō
sc̄lar̄ unū⁹ plen̄ silā ꝫ sp̄a olei ad sacrifi
cīū. mactandū aureū appendit̄ .x. si
cli⁹ plen̄ incēsi. wuē de anno ī ante
riē ī agni ām̄clin ī holocaustū ꝓ ccati⁹
ꝓ peccō ad mundās macticē wuel duos
anteriē. n. ꝓce. v. agnos ām̄clay. n.
h fuit oblō eliab filij amiud. Die
ix. p̄cepit filijs ozam filijs ozan ob tu
lit accēbl̄m argēteū appendit̄ .c. lxx. sicli⁹ sc̄la
ri⁹ argēteam h̄uerat. lxx. sicli⁹ ad pond̄
sc̄lar̄ unū⁹ plen̄ simila ꝫ sp̄a olei ad sacrifi
cīū. mactandū aureū appendit̄ .x. si
cli⁹ plen̄ incēsi. wuē de anno ī anteriē
ī agni ām̄clin ī holocaustū ꝓ ccati⁹ ꝓ
peccō ad mundās macticē wuel duos anteriē. n. ꝓce. v. agnos ām̄clay. n.
h fuit oblō elizama filij amiud. Die
x. vj. p̄cepit filijs ozan alter. eliud filijs o
zam ob tulit accēbl̄m argēteū appen
dit̄ .c. lxx. sicli⁹ sc̄la ri⁹ argēteam h̄uerat

.lxx. sicli⁹ ad pond̄ sc̄lar̄ unū⁹ plen̄ si
mila ꝫ sp̄a olei ad sacrificiū. mactandū
aureū appendit̄ .x. sicli⁹ plen̄ incēso.
wuem de anno ī anteriē ī agni ām
clin ī holocaustū ꝓ ccati⁹ ꝓ peccō ad mundās macticē wuel duos anteriē. n. ꝓce. v. agnos ām̄clay. n. h fuit oblō eliab filij amiud. Die. vij. p̄cepit filijs ozam filijs ozan ob tulit accēbl̄m argēteū appendit̄ .c. lxx. sicli⁹ sc̄la ri⁹ argēteam h̄uerat. lxx. sicli⁹ ad pond̄ sc̄lar̄ unū⁹ plen̄ similā ꝫ sp̄a olei ad sacrifi
cīū. mactandū aureū appendit̄ .x. si
cli⁹ plen̄ incēsi. wuem de anno ī ante
riē ī agni ām̄clin ī holocaustū ꝓ ccati⁹ ꝓ peccō ad mundās macticē wuel duos anteriē. n. ꝓce. v. agnos ām̄clay. n. h fuit oblō eliasama filij amiud. Die. viij. p̄cepit filijs gamaliel filijs ꝑdazur ob tulit accēbl̄m ā genteū appendit̄ .c. m. sicli⁹ sc̄la ri⁹ argēteam h̄uerat. lxx. sicli⁹ ad pond̄ sc̄lar̄ unū⁹ plen̄ silā ꝫ sp̄a olei ad sacrificiū. mactandū aureū ā appendit̄ .x. sicli⁹ plen̄ incēsi. wuē de anno ī anteriē ī agni ām̄clin ī holocaustū ꝓ ccati⁹ ꝓ peccō ad mundās macticē wuel duos anteriē. n. ꝓce. v. agnos ām̄clay. n. h fuit oblō abidan filij gedeonis. Die. x. p̄cepit filijs ozam alter. achiezer filijs o
zam ob tulit accēbl̄m argēteū appen
dit̄ .c. lxx. sicli⁹ sc̄la ri⁹ argēteam h̄uerat

.lxx. sicli⁹ ad pond̄ sc̄lar̄ unū⁹ plen̄ si
mila ꝫ sp̄a olei ad sacrificiū. mactandū
aureū appendit̄ .x. sicli⁹ plen̄ incēso.
wuem de anno ī anteriē ī agni ām
clin ī holocaustū ꝓ ccati⁹ ꝓ peccō ad mundās macticē wuel duos anteriē. n. ꝓce. v. agnos ām̄clay. n. h fuit oblō achior filij amiud. Die
xj. p̄cepit filijs nephtalim ahyra filio enan. ob tulit
accēbl̄m argēteū appendit̄ .c. lxx. sicli⁹
ad pond̄ sc̄lar̄ unū⁹ plen̄ silā ꝫ sp̄a
olei ad sacrificiū. mactandū aureū ā appendit̄ .x. sicli⁹ plen̄ incēso. wuem de anno ī anteriē ī agni ām̄clin ī holocaustū ꝓ ccati⁹ ꝓ peccō ad mundās macticē wuel duos anteriē. n. ꝓce. v. agnos ām̄clay. n. h fuit oblō ahyra filij enan
h in principe alamag obtulit ꝫ h p̄cep
tū ē ei in die q̄ offerret ē. accēbl̄a aur
gentea. vij. fiale argentee. vij. mortario
la aurea. vij. in ur. c. m. sicli⁹ argen
ti vide unū accēbl̄m. lxx. sicli⁹ una
fiala. vnū in comune ualoz oīm. ay
argēti sicli⁹ duo milia. ccc. p̄ncē sci
ani. aviuanola aurea. vij. plena incē
so. ānui sicli⁹ appendentia p̄ncē filia
ri⁹. simil anni sicli⁹. c. xx. wuel de an
no. yy. ī holocaustū. anteriē. vij. ag
ni ām̄clay. vna unnina de xxv hyrci. vij.
ꝓ quo ꝓpiciū mactandū wuel. xv ui
anteriē. lx. hyrci. lx. anni ām̄clay
lx. h oblata ē in principe alamag q̄
unctū est. Cūq; ingrederet moyses
in tabernaculū fœderis ut loqueret cū
eo audiebat vocē loquentis de propi
tiatorio q̄ erat ē archam testimonij ī
duobus cherubim unde loquebatur ei.

Liquit ad eū ad modū. VIII
loquere ad aaron et dices ad eum. Cū
posueris. vij. lucernas ostendent ad aus
trū pte anteriorē. Et p̄cepit ut lucerne ge
rerent ē regiē ante primā ad ī stan
tiā quā ostendebat eis pte ānteriorē
candelabri. Fecit aaron ita
ut p̄ceperat ei dñs. Hoc ē opus candelabri ex
auro ductili. cum medio stipite ēius ca
lamos ē et pomas. lacte eiusmodi nascētes
ex ipso. sex ex vno latere. et sex ex alio.
tres quasi ē amygdalas. et totidē ē pomis
et lilijs. in vno ramo. et tres quasi ē mo
dio. pomis ē et amygdalis. et totidē ē pomis
et lilijs. in alio ramo. sic in sex calamis
qui egrediebant ē medio stipite. Et in
candelabro ipso erant. iiij. pomi lilijo
rum. et pomis ē eius. et lilijs. Vnus globus
sub duobus calamis de vno ductili. et

mul. A spargant aqua ustum mundi mittunt
et puer cum eis sue. Cum iam uenissent
ad montem filium. Abimelech uenit ad eum
et dixit filius. Quare uenisti ad me cum
tu odio habeas me et expulerit me de
terra mea. Et dixit ei. Non ego sed
pater tuus. Quid ergo mihi et patri meo
dixit filius. Ecce ego et mater mea
et fratres tui parati sumus recipere te
in domibus nostris. Et dixit abimelech
Ego non habito cum patre tuo sed
habito in deserto. Et dixit filius. Ecce
ego et mater mea et fratres tui habitabimus
tecum in deserto. Et dixit abimelech
Si habitaueris mecum in deserto
non habebis aquam ad bibendum.
Et dixit filius. Ecce ego et mater mea
et fratres tui habitabimus tecum
in deserto et habebimus aquam
ad bibendum

aut congregandus est populus simplex tubarum clangore
et non concise ulti labunt. Filii aaron sacerdo-
tis clangent tubis. Erit quoque hec legitima sempi-
ternum in generationibus vestris. Si exieritis ad bel-
lum de terra vestra contra hostes qui dimicant ad vos sum-
mo. Clangetis ululantibus tubis. Et erit re-
cordatio vestri coram domino deo vestro. Ut eruamini de
manibus inimicorum vestrorum. Si quando habetis ex-
ulum et dies festos et kalendas canetis tubis
super holocaustis et pacificis victimis ut sint
vobis in recordationem dei vestri. Ego dominus deus vester. A-
nno secundo mense .xx. die mensis elevata est nub-
es de tabernaculo phedeis. Profectique sunt filii is-
rael per turmas suas de deserto sinay. Et recubuit
nubes in solitudine pharan. Moveretque ca-
stra primi iuxta imperium domini in manu moysi
si filii iuda per turmas tuas. Quorum princeps
erat naason filius aminadab. In tribu filio-
rum ysaccar princeps fuit nathanael filius
suar. In tribu zabulon erat princeps eli-
ab filius elon. Depositumque est tabernaculum
quod portantes egressi sunt filii gerson et merari.
Profectique sunt et filii ruben per turmas et ordi-
nem suum quorum princeps erat elisur filius
sedeur. In tribu autem filiorum symeon princeps
fuit salamiel filius surisadai. Porro in tribu
gad erat princeps eliasaphat filius duel.
Profectique sunt et caathite portantes sanctuarium. Tam-
diu tabernaculum portabatur donec venirent ad
erectionis locum. Moveretque castra et filii effraym
per turmas suas in quorum exercitu princeps er-
at elisama filius amiud. In tribu autem filiorum
manasse princeps fuit gamaliel filius fada-
sur. Et in tribu beniam in dux abydam filius
gedeonis. Novissimi castrorum omnium profecti sunt
filii dan per turmas suas. In quorum exercitu
princeps fuit abyeder filius amissadai. In tri-
bu autem filiorum aser erat princeps fagiel o-
cran. Et in tribu filiorum neptalim princeps fuit
ayra filius enan. Hec sunt castra et profectiones fi-
liorum israel per turmas suas quando gradiebantur. Dixitque
moyses obal filio raguel madianiti cogna-
to suo: Proficiscamur ad locum quem dominus dicit nobis. Da-
tus est nobis ueni nobis ut benefaciamus tibi quia dominus bona
promisit israeli. Cui ille respondit. Non vadam tecum
sed revertar in terram meam in qua natus sum. Et ille.
Noli inquit nos relinquere tu enim nosti in quibus
locis per desertum castra ponere debeamus et eris
ductor noster. Cumque nobis veneris quicquid optimum
fuerit ex operibus quas nobis traditurus est domi-
nus dabimus tibi. Profectique sunt ergo de monte domini
via trium dierum. Archa domini precedebat eos per

dies tres. Videns castrorum locum. Nubes quoque domini
super eos erat per diem cum incederent. Cumque elevaretur
archa dicebat moyses. Surge domine et dis-
sipentur inimici tui et fugiant qui oderunt te a fa-
cie tua. Cum autem deponeretur aiebat. Revertere do-
mine ad multitudinem exercitus israel. Xi

Interea ortum est murmur populi quasi dolentium pro labore
contra dominum. Quod cum audisset iratus est. Et accensus ig-
nis domini in eos devoravit extremam partem castrorum.
Cumque clamasset populus ad moysen. Oravit moyses
dominum et absorptus est ignis. Vocavitque nomen loci il-
lius incensio eo quod succensus fuisset contra eos ignis
domini. Vulgus quippe promiscuum quod ascenderat cum eis
flagravit desiderio carnium. Sedens et flens vincti
sunt pariter filiis israel et ait. Quis dabit ubi ad vescendum
carnes? Recordamur piscium quos comedebamus
in egipto gratis. In mente nobis veniunt cucumeres
et pepones. Porrique et cepe et allia. Anima nostra a-
rida est. Nichil aliud respiciunt oculi nostri nisi man.
Erat autem man quasi semen coriandri coloris.
Circuibatque populus et colligens illud frangebat mo-
la sive terebat in mortario coquens in olla et fati-
ens ex eo torcular saporis quasi panes oleati.
Cumque descenderet nocte super castra ros descen-
debat pariter et man. Audivit ergo moyses populum
flentem per familias singulas per hostia tento-
rii sui. Iratusque est furor domini valde. Sed et moy-
ses indolenda res visa est. Et ait ad dominum. Cur
afflixisti servum tuum? Quare non inveniam gratiam co-
ram te. Et cur imposuisti pondus universi populi huius super
me? Numquid ego concepi omnem hanc multitudi-
nem vel genui eam ut dicas mihi porta eos in sin-
u tuo sicut portare solet nutrix infantulum et defer-
is in terram pro quam iurasti patribus eorum. Unde mihi carnes
ut dem tante multitudini. Fient contra me di-
centes. Da nobis carnes ut comedamus. Non possum
solus sustinere omnem hunc populum quia gravius mihi est. Si
aliter tibi videtur obsecro ut interficias me
et inveniam gratiam in oculis tuis ne tantis af-
ficiar malis. Et dixit dominus ad moysen. Congrega mihi
lxx. viros de senioribus israel. Quos tu nosti quod
senes populi sint ac magistri et duces eos ad hos-
tium tabernaculi fedeis. Faciesque ibi stare tecum ut
descendam et loquar tibi. Et auferam de spiritu tuo tra-
damque eis ut sustentent tecum. Honus populi et tu solus
non populo quoque dices. Sanctificamini. Cras co-
meretis carnes. Ego audivi vos dicere. Quis
dabit ubi escas carnium? Bene nobis erat in egip-
to. Ut dicitur ubi dominus carnes et comeratis non
uno die nec duobus vel v. aut x. nec xx.
quidem sed usque ad mensam dierum donec exeat
per nares vestras et vertatur in nauseam eo quod

desiderium carnium

porri et cepe

[illegible]

[illegible]

XIIII

wa mecum: & ibi requiet me. Dixit ad me ad mo-
labit filius mulieris adultere ad te? filius simul
& pugilis: pugnos patietur in secessu mulieris
sue & cubitus mercenarii dolebit. Nec
sedebit egregius inter seniores populi & non age-
ret causas coram potentibus: & mansuetus
& humilis erit. Ego vero dixi ad eum.
Si tu es filius dei. ego ero tibi pro patre
& tu eris mihi sicut filius. XVI
Et factum est verbum filium sui dicens. Fili mi
quid fecisti filius sui? fili mi quid fecisti
nobis? ecce ego & pater tuus dolentes
querebamus te. Et dixit ad eos. Quid est
quod me querebamini? nescistis quia in
his que patris mei sunt oportet me esse?
Et ipsi non intellexerunt verbum quod
locutus est ad eos. Et descendit cum eis
& venit nazareth & erat subditus illis.
Et mater eius conservabat omnia verba
hec in corde suo. Et Jesus proficiebat
sapientia & etate & gratia apud deum
& homines. Et factum est cum
baptizaretur omnis populus baptizatus
est & Jesus baptizatus & orante apertum
est celum & descendit spiritus sanctus
corporali specie sicut columba in ipsum
& vox de celo facta est dicens. Tu es
filius meus dilectus in te complacui mihi.
Et ipse Jesus erat incipiens quasi annorum
triginta ut filius ut putabatur Joseph
filius Heli filius Matthat filius Levi
filius Melchi filius Janne filius Joseph
filius Mathathie filius Amos filius Nahum
filius Hesli filius Nagge filius Maath
filius Mathathie filius Semei filius Joseph
filius Juda filius Johanna filius Resa
filius Zorobabel filius Salathiel filius Neri
filius Melchi filius Addi filius Cosam
filius Elmadam filius Er filius Jesu filius
Eliezer filius Jorim filius Matthat filius
Levi filius Symeon filius Juda filius Joseph
filius Jona filius Eliachim filius Melea
filius Menna filius Mathatha filius Nathan
filius David filius Jesse filius Obed filius
Booz filius Sale filius Naasson filius Aminadab
filius Aram filius Esrom filius Phares filius
Juda filius Jacob filius Isaac filius Abraham
filius Thare filius Nachor filius Sarug filius
Ragau filius Phalech filius Heber filius Sale
filius Cainan filius Arphaxat filius Sem filius
Noe filius Lamech filius Mathusale filius Enoch
filius Jared filius Malaleel filius Cainan filius
Enos filius Seth filius Adam filius dei.
Et Jesus plenus spiritu sancto regressus
est a Jordane & agebatur spiritu in
desertum per dies quadraginta & tentabatur
a diabolo & non manducavit quicquam
in diebus illis & consummatis illis esuriit.
Et dixit illi diabolus. Si filius es dei dic
lapidi huic ut panis fiat. Et respondit
ad eum Jesus dicens. Scriptum est quia
non in solo pane vivit homo sed in omni
verbo dei. Et duxit illum in montem
& ostendit illi omnia regna orbis terre
in momento temporis. Et dixit illi
diabolus. Tibi dabo potestatem hanc
universam & gloriam illorum quia mihi
tradita sunt & cui volo do illa. Tu ergo
si adoraveris coram me erunt tua omnia.
Et respondens Jesus dixit ei. Scriptum
est. Dominum deum tuum adorabis &
illi soli servies. Et duxit eum in Jerusalem
& statuit eum super pinnaculum templi
& dixit ei. Si filius es dei mitte te hinc
deorsum. Scriptum est enim quia angelis
suis mandavit de te ut conservent te &
in manibus tollent te ne forte offendas
ad lapidem pedem tuum. Et respondens
Jesus dixit ei quia dictum est. Non tentabis
dominum deum tuum. Et consummata
omni tentatione diabolus recessit a illo
usque ad tempus. Et regressus est Jesus
in virtute spiritus in galileam & fama
exiit per totam regionem de illo. Et ipse
docebat in synagogis eorum & honorificabatur
ab omnibus. Et venit nazareth ubi erat
nutritus & intravit secundum consuetudinem
suam die sabbati in synagogam & surrexit
legere. Et traditus est illi liber isaie
prophete & ut revolvit librum invenit locum
ubi scriptum erat. Spiritus domini super me
propter quod unxit me evangelizare pauperibus
misit me sanare contritos corde predicare
captivis remissionem & cecis visum dimittere
confractos in remissionem predicare annum
domini acceptum & diem retributionis.
Et cum plicuisset librum reddidit ministro
& sedit. Et omnium in synagoga oculi erant
intuentes in eum. Cepit autem dicere ad illos
quia hodie impleta est hec scriptura in
auribus vestris. Et omnes testimonium illi
dabant & mirabantur in verbis gratie que
procedebant de ore eius & dicebant. Nonne
hic est filius Joseph? Et ait illis. Utique
dicetis mihi hanc similitudinem. Medice
cura teipsum quanta audivimus facta in
capharnaum fac & hic in patria tua. Ait
autem. Amen dico vobis quia nemo propheta
acceptus est in patria sua. In veritate
autem dico vobis. Multe vidue erant in
diebus helie in israel quando clausum est
celum annis tribus & mensibus sex cum
facta esset fames magna in universa terra
& ad nullam illarum missus est helias nisi
in sarepta sydonie ad mulierem viduam.
Et multi leprosi erant in israel sub eliseo
propheta & nemo eorum mundatus est nisi
naaman syrus. Et repleti sunt omnes ira
in synagoga audientes hec. Et surrexerunt
& eiecerunt illum extra civitatem & duxerunt
illum usque ad supercilium montis super
quem civitas illorum edificata erat ut
precipitarent eum. Ipse autem transiens
per medium illorum ibat. Et descendit
in capharnaum civitatem galilee & erat
docens eos sabbatis. Et stupebant super
doctrina eius quia in potestate erat sermo
eius. Et in synagoga erat homo habens
spiritum demonii immundi & exclamavit
voce magna dicens. Sine quid nobis & tibi
jesu nazarene? venisti perdere nos? scio
te qui sis sanctus dei. Et increpavit illum
jesus dicens. Obmutesce & exi ab eo.
Et cum proiecisset eum demonium in medium
abiit ab eo nihil nocens illi. Et factus est
pavor in omnibus & colloquebantur ad
invicem dicentes. Quod est hoc verbum
quia in potestate & virtute imperat immundis
spiritibus & exeunt? Et predicabatur fama
de illo in omnem locum regionis. Et cum
surrexisset de synagoga introivit in domum
simonis. Socrus autem simonis tenebatur
febribus magnis & rogaverunt eum pro illa.
Et stans super illam imperavit febri & dimisit
illam. Et continuo surgens ministrabat illis.
Occidente autem sole omnes qui habebant
infirmos varietatibus languorum ducebant
illos ad eum. At ille singulis manus imponens
curabat eos. Exibant autem demonia a multis
clamantia & dicentia. Quia tu es filius dei.
Et increpans non sinebat ea loqui quia
sciebant eum esse christum. Facta autem die
egressus ibat in desertum locum & turbe
requirebant eum & venerunt usque ad ipsum
& detinebant illum ne discederet ab eis.
Quibus ille ait. Quia & aliis civitatibus
oportet me evangelizare regnum dei quia
ideo missus sum. Et erat predicans in
synagogis galilee. XVII
Factum est autem cum turbe irruerent in eum
& audirent verbum dei & ipse stabat secus
lacum genesareth & vidit duas naves stantes
secus stagnum piscatores autem descenderant
& lavabant retia sua. Ascendens autem unam
navem que erat simonis rogavit eum a terra
reducere modicum. Et sedens de navicula
docebat turbas. Ut autem cessavit loqui
dixit ad simonem. Duc in altum & laxate
retia vestra in capturam. Et respondens
simon dixit illi. Preceptor per totam noctem
laborantes nichil cepimus in verbo autem
tuo laxabo rete. Et cum hoc fecissent
concluserunt piscium multitudinem copiosam
rumpebatur autem rete eorum. Et annuerunt
sociis qui erant in alia navi ut venirent
& adiuvarent eos. Et venerunt & impleverunt
ambas naves ita ut pene mergerentur. Quod
cum vidisset simon petrus procidit ad genua
jesu dicens. Exi a me quia homo peccator
sum domine. Stupor enim circumdederat
eum & omnes qui cum illo erant in captura
piscium quam ceperant. Similiter autem
jacobum & johannem filios zebedei qui erant
socii simonis. Et ait ad simonem jesus.
Noli timere. Ex hoc iam homines eris
capiens. Et subductis navibus ad terram
relictis omnibus secuti sunt eum. Et factum
est cum esset in una civitatum & ecce vir
plenus lepra & videns jesum procidit in
faciem & rogavit eum dicens. Domine si
vis potes me mundare. Et extendens manum
tetigit eum dicens. Volo mundare. Et
confestim lepra discessit ab illo. Et ipse
precepit illi ut nemini dicat sed ait. Vade
ostende te sacerdoti & offer pro emundatione
tua sicut precepit moyses in testimonium
illis. Perambulabat autem magis sermo de
illo & conveniebant turbe multe ut audirent
& curarentur ab infirmitatibus suis. Ipse
autem secedebat in desertum & orabat.
Et factum est in una dierum & ipse sedebat
docens & erant pharisei sedentes & legis
doctores qui venerant ex omni castello
galilee & iudee & hierusalem & virtus domini
erat ad sanandum eos. Et ecce viri portantes
in lectulo hominem qui erat paraliticus &
querebant eum inferre & ponere ante eum.
Et non invenientes qua parte illum inferrent
prae turba ascenderunt super tectum &
per tegulas demiserunt eum cum lectulo
in medium ante jesum. Quorum fidem
videns dixit homini. Homo remittuntur
tibi peccata tua. Et cepit cogitare scribe
& pharisei dicentes. Quis est hic qui
loquitur blasphemias? quis potest dimittere
peccata nisi solus deus? Ihesus autem
cognoscens cogitationes eorum respondens
dixit ad illos. Quid cogitatis in cordibus
vestris? quid est facilius dicere dimittuntur
tibi peccata tua an dicere surge & ambula?
Ut autem sciatis quia filius hominis habet
potestatem in terra dimittendi peccata
tibi dico surge tolle lectulum tuum & vade
in domum tuam. Et continuo surgens coram
illis tulit lectulum in quo iacebat & abiit
in domum suam magnificans deum. Et
stupor apprehendit omnes & magnificabant
deum & repleti sunt timore dicentes quia
vidimus hodie mirabilia. Et exivit iterum
ad mare & omnis turba veniebat ad eum
& docebat eos. Et cum transiret vidit
levi filium alphei sedentem ad telonium
& ait illi. Sequere me. Et relictis omnibus
surgens secutus est eum. Et factum est
dum recumberet in domo illius & multi
publicani & peccatores simul discumbebant
cum jesu & discipulis eius. Erant enim
multi qui sequebantur eum. Et scribe &
pharisei videntes quia manducabat cum
publicanis & peccatoribus dicebant discipulis
eius. Quare cum publicanis & peccatoribus
manducat magister vester & bibit? Et
audiens jesus ait illis. Non egent qui sani
sunt medico sed qui male habent. Non
enim veni vocare iustos sed peccatores
ad penitentiam. Et ipsi dixerunt ad illum.
Quare discipuli johannis ieiunant frequenter
& obsecrationes faciunt similiter & pharisei
tui autem manducant & bibunt? Et ait
illis jesus. Numquid possunt filii sponsi
qui cum sponso est facere ut ieiunent?
Venient autem dies cum auferetur ab eis
sponsus & tunc ieiunabunt in illis diebus.
Dicebat autem & similitudinem ad illos
quia nemo commissuram a vestimento novo
immittit in vestimentum vetus alioquin
& novum rumpit & veteri non convenit
commissura a novo. Et nemo mittit vinum
novum in utres veteres alioquin rumpet
vinum novum utres & ipse effundetur &
utres pereunt. Sed vinum novum in utres
novos mittendum est & utraque conservantur.
Et nemo bibens vetus statim novum vult
dicit enim vetus melius est. Et dixit ad
illos. Nemo ex lignis vetustis vinum novum
bibit statim. Et ait. Non licet sabbatis
facere quod non licet semel in anno. Et
factum est in sabbato secundo primo cum
transiret per sata discipuli eius vellebant
spicas & manducabant confricantes manibus
suis. Quidam autem de pharisaeis dixerunt
illis. Quid facitis quod non licet sabbatis?
Et respondens ad illos jesus dixit. Nec hoc
legistis quod fecit david cum esurisset ipse
& qui cum illo erant? quomodo intravit
in domum dei & panes propositionis sumpsit
& manducavit & dedit eis qui cum illo erant
quos non licet manducare nisi tantum
sacerdotibus? Et dicebat illis. Quia dominus
est filius hominis etiam sabbati. Et factum
est in alio sabbato ut intraret in synagogam
& docebat. Et erat ibi homo & manus eius
dextera erat aridus. Et observabant illum
scribe & pharisei si sabbatis curaret ut
invenirent accusare eum. Ipse autem sciebat
cogitationes eorum & ait homini qui habebat
manum aridam. Surge & sta in medio. Et
surgens stetit. Ait autem ad illos jesus.
Interrogo vos si licet sabbatis benefacere
an malefacere? animam saluam facere an
perdere? Et circumspectis omnibus dixit
illi. Extende manum tuam. Et extendit &
restituta est manus illi. Ipsi autem repleti
sunt insipientia & loquebantur ad invicem
quidnam facerent iesu. Factum est autem
in illis diebus exiit in montem orare &
erat pernoctans in oratione dei. Et cum
factus esset dies vocavit discipulos suos
& elegit duodecim ex ipsis quos & apostolos
nominavit. Simonem quem cognominavit
petrum & andream fratrem eius & jacobum
& johannem & philippum & bartholomeum
& matheum & thomam & jacobum alphei
& simonem qui zelotes appellatur & judam
jacobi & judam iscariotem qui fuit proditor.
Et descendens cum illis stetit in loco campestri
& turba discipulorum eius & multitudo
magna populi ab omni iudea & hierusalem
& maritima & tyri & sydonis qui venerunt
ut audirent eum & sanarentur a languoribus
suis & qui vexabantur a spiritibus immundis
& curabantur. Et omnis turba quaerebat
eum tangere quia virtus de illo exibat
& sanabat omnes. Et cum venisset ad eum
turba que circumdederat eum & audisset
quia ipse esset qui videbat eum & quia
ipse esset qui videbat eum & quia ipse esset
qui videbat eum & quia ipse esset qui videbat
eum & quia ipse esset qui videbat eum
&

XVIII

XIX

XX

ancel uenerẽ in monte ut qui à in similitudẽ
ne eorum ꝙ iaquim à ꝛ ad mor. ꝙ gar ꝙ
aad ad ꝙ te fuge ꝙ ei mittabit eum ꝛ de
di filius ut eo ꝙ uitulo fuit eum ꝛ ad
ãs grandiẽ me. Tolle aaron filiũ eo
ori succedere in mõtẽ eo. Cũq; nudaũ in
tẽ uestẽ ẽ ut nudet eã eleazarũ filiũ eo
aaron eo diligenter ꝛ mouentur ꝛ. Esse moy.
ur ꝙ ur ad ꝛ ascendit in mõtem eo. Cũ
nudauit ꝑem ueste ei ut fuge in ur eo sica
rauit filiũ eo. Iuo mortuo in mõte stetit
de dens ad eleazarũ. omiq; aũt multitudo
uidens ad eleazarũ.

XXI

Gram audiuit cananeus rex arith q ha
bitauit ad meridiem uenisse. israel per
uiam adarim: pugnauit ꝙ illũ ꝛ multos
duxit eo ꝓ. Ad ille uotu dominꝰ audi
uit israel ꝙ tradidit chananeũ. Quẽ ille interfecit. subuersq; urbib
eius uocauit nomẽ loci illo horma. ꝛ anathe
ma. Et aũt ꝛ ad mõtem eo. ꝙ ad ꝙde eo ma
re rubrũ ut circuiret terrã eorum. ꝛ tedit aĩ ꝑ
uiam ad latitudo. iaquim. Et omnis moy. ad
uersus ille de ꝛ pime. nõ ꝑ aq. amã nimia
nam sitat. Et adiuit ꝙ uulgus. contra deum
ꝙ ꝙ moysen. dicentes. ut quid eduxisti nos de
egypto ut moreremur in
solitudine.

MERLIN

uilace ulle ipnō. manere ꝑ nare a ipm uelw
qeqs in pace am. manden ur ar ꝑ uilaā
uenur am r air ao sum. ad ꝙ uult hūc
ista ap ecc̄s. Balach filio Cephor ire mo
ui uiru. multe ao me dicēt. ecce ꝑ qui egr
so à ō qmpo op ue ſt̄ nem tra uem r mal
die si q̄s ꝑ ſlim pugnās ap se eā. dix
qr ās ao uilaam. Ego uir cum ego. n male
dicta ꝑ lo ꝙ ūnq à. ao mane o fugies ꝙ
ap ꝑnaqt. ire ui ſtem uitem qz ꝑ mbū in
de uenire ubā. Ecc̄s ꝑnaqt dixit ao ui
lach. Ego uilaam uenire ubo. Cur fum
uile mihi ꝑ uilac no bis uece ām ām mihi
mult. ao eam uenisse ao uilaam dixit.
Sic dicat uilae filio Cephor. ego cancta qe
mee ao ꝑ me ꝑ uolo zare zare ea qeqs no iuſ
talo è uem i maledicte ꝑ lo ith. Et uilaā
Si audiuit ꝑ uilae placām domi ſuā ingen
te r aum ꝰ ꝑce in mutare à ubō ō dñi ur
ꝑ lo r mung laſſe. ob dcam ur hic manentē
à nec nocte ur ſcare q̄am ao ꝑ mane ſū uel
ꝑnaqt ao uenit eqto de ao uilaam ne
te r ait ao eum. Si uacare te uelies ꝑfec
ish. ſuggr mane è eqs ꝑ ū mane ūqt è ꝑ
ce ꝑ ſilvag. Sunt uilaā mane a ſtue
ti à fna g ꝑ fā è ei eq. r uim è am. Sed
ait anglā ꝑ ū mia ō uilaam q ſuggerat a
ſtue a ꝙq; ꝑāt iuſtur ſcē. Cernice a ſtina
anglim ſcire in uia quagnqe glastio. aū
ne ſe re inſa r iuſt ꝑ agnā. Quam è ūtus
uilaam a uell; ao ſimul; recede. ſtendr à
glo in angoiſſe q uia maledicat q; unqs
ingrediet ur. Quē unde a ſina ūmſ ſe pce
r amur ſcientes pcam. de ille terrā
ūtulit a nomina anglā ao lac angoiſſa ni ſi
ſtina ſ nec ao terrām ille ao ſimul ꝑtr
uallan obuia ſtene. Cūq; uidiſſet a ſina ſ
ctem anglim. ait ſ; uenit ſcīme. ai un
o uaſſalū ly eccitur ſiſte uach. Apunt
ao q a ſina a iaqum à. ai ſta ſ. Cur ue
nq ñ cece uim ſce ſ uilaam. ai a ſina
r uilaam ſi ñ ꝑclam ſtem glastū ur ſe p
auſtem. Die a ſina. Done alal tui ſum eu
ſp ſce ō ſuggrit. ut un ꝑ ſtene die ſ qz
ſimile ſimā. ſtem ñ ui. Ar uilae air. Sun
a ſina ꝑ ona qpur ao ſe uilaam r uoce
anglim ſtem in una quagnam glastū
in manu tenēte. Ad uilaā aū ona in ſtam
ſ ui anglā. Ecce uag ego ū uilaā a ſina tua
ego uenit ao ſū ſtere ſ qz ꝑtā ait uilae
r michi ſina. Ñ a ſina relinaſſet ae uag
tam lac ñ ſi ſtem ſe ao ſi ſtena illa uil
ce. Dixit uilaam. Ecce mi ne lac ſ q; ſtatē
ui ſtine. Ait ſ ñ ſi ſtuet ē ur uilaam uil

ter aut anglā. uilae ei ſtā ſ ene ne à ſm
ꝑce ſ laſſe. Juit ge ei ꝑnaqt. Ac ei
uo ſſi uilae q uelld è in dextr ſi cio mo
ꝑce malbuit q ſimil è in ar tranne ſ mit
amō. Dūc ao uilaam. Avi ſi uilae ut uen
tum ē. Ecce ñ ſtem uenit ſi ao ſ ē an qz
mercā ao uenientes uoce negoc ſ mul
le ꝑ. Ecce aſſum. ꝑ ſilago laq ꝑce alſ ñ q
ꝺ ꝑ ſilge in ore mee ꝑ uenit ait appo ſunt
r uenet murtum q̄ ſ ar ranne ſ mitt reg
gio uiar. Cūq; audiſſet uilae ouet r uoce
miſter ao uilaam qd ꝑnaqt q è eo ammi
muna. Ayme ait ſ ō dixit ei ao anglā uilal
r uenit è ar tranne ꝑtem ꝑ. Diēm uilaā
ad uilae ueriſimih. v. vi. ame ea uim m
ter em uenit ae eqs ꝙ uilaā uenit. Cūq; fa
ciſſet uirtē ſ ne ūm uilaam ꝑ ſilge ſimil
uenit ū ranne ſ ar anim.

XXIII

Dixit uilaam ao uilach. Sic uenit ſp
que ꝑ ſecuti ſ uilā. ame ea tam ſ è
ſoute ecciam ē in ea q; ꝑ in ꝑnc laſſe è
Cūq; ariſſet uelacē ecciam ei è. laqueā è
ao eā uilaam. Septē inde emiſerūt ei à
ꝑ ſū uilam r anecē de ſ. Dom ait ꝑ ſū
ubū in ore eius r air. Ecce ao uilaā. Ecce
ane. Ecce ū inqt ſtuet uilae uenit ꝑ lo
aui ſtū ſuā. q̄ ꝑnaqt mal uim. Aſſiſ
tens ꝑ lo ꝙ ē. ae ammi. Ayduſ ū uilae
ter mal uim. ae mōnt ꝙ ēre. uenim q
uinae ꝰ. ꝑ ꝙ ꝑtā ſtinae. ao male dict;
aū non male dixiſt ē. Aut ue ter ſtrein
ta ū ꝺ uenim. Tu ſimile ſilla ut uele
eūa ae q uim ; ſtatim ea ꝑ ſolo ſtem ter
uit ē ne ꝑ ut uim ꝰ. ae; d mūat ꝑ ſtic ꝑ
uem uae ba no ſſe nūm ſhipte ir. Cognou
aia ma meae ui ſtra ; ſtame no uiſſima ma
ue ſimilia. Dixit uilae ao uilaam. Ayd
ite q angelꝰ mal e uidet ue im mea mea av
enit ten ea ā ne ꝑ ſtene ſ ecc̄ſ. Cuilae. Ego
um ait ꝑ ſſi laq ñ q; ſſi ſtene ꝙdiu ſ ego
uilae. em mee in alim ſe. uñ ꝑtem ſ ſtis
ui ſtra ꝑ ſi mee ñ ꝑ ſtic ñ malebuit ei.
Cūq; uiſſet ai im ſe ſtuſ uim ſ ūnec mē
ne ſm ſcire ſtuſ uilaam. r ame ea im
ſtine ſuſ ꝑ uital anq; ar anglis ſuā ao uilach
Sm ne uiſ ſe uilaam ſtui ſuā. Comee à ꝑmit
obuia. Cui ei ao dixim ſſi ꝑ ſſi ſ ſi ſ ſ
un ore eius dixit. Ecce ſtene ao uilae a ſi laſſe
ei. Ecce ſi in ame ſuā ſtimem ꝑtā uilaale
tum ſuā. a ꝑnaqt mal bimus è ao. Ad ām
uilae. ait ingt taqm è ar. Ar uilae aſſū
ei ꝑ lo ſ ait. Sm uilae ſ auſtulim. aud
ſilli ſtep ter. A lo n à ē. q. ſi ut mendacium
ur urbilla lomi ut mutatur. Dixit ao

finier. laqueſt uoluntas leb? Ay bnoi
cenſū ad duces ſū. bnoiem p hilē ū ua
leo. Zſon ē ydūl in ioab. nec ille ſimlacā
mūr. tm dy eio eā as ē elanger uacuoſ
regē in illa. Dē eo autē ait te egipti es ēt
nolūt ſimul ē nuciare. Zdē ait augustīꝰ
uiaſ b uter ſuntnaſ in ſi. Tempeſtiuꝰ
uicenit iacob ē ſuā p quib ſit dē. Cece p
ꝑ ut uenia ſtuꝝ. ⁊. q. leo engenuit. Zſ
oſacmbꝰ ſonēt ſonitū ꝑ anīa cantō
tū ſanguīlem uitut. Quīꝰ tulae ad tula
am. Zec malestiaſ ei nec būpiaſ. V
air uiſ. Zone uñ nbiq q dō in te im
ꝑuet ſi ſuccūt ſair tulae as ab ſem ꝑ
duamur es as alīſ iacum ſi ſeruꝰ placeā
te ut ſi malestiaſ. Cſi ꝑ ſuuiſſet aſſi
ūnes in mōte ſyon q uſtinet de iherusalem
pſe ei tulam. uen ſuam in te. ru. dmſ
ſeruꝰ tulae ut tulam dūcāſ. ꝑ tuam
tutelā. audiemꝰ mūlanetes ꝑ ſinglas a
me. Dē tulae ut tulam dūcāſ. ſimꝰ ſi
mulac. tanetes ꝑ ſinglas ame.

XIII

Quīnq; mūſ tulam ut ꝑducāt ē ut
pñs dicēt ſi ñ nequaq; mabiſt ut eā ꝑ
ducāt ū augustū ā ceter. ſi amigos ſ dice
ū ſi ullum ſuū ſi celeuāt eulae. in ſi in
terrūpe. me ad ē ꝑ tibi ſuat. ē ut uidēt
ſe ſpū ſi aſſiſtym ꝑ uia air. Dīꝰ tula
am ſuū uoc. dīnt uno eo op mutuo ē
celo. Dīꝰ audiet eum ſi di q uſticem op
tutuoꝝ. q. q. ſi ſe ap ulture ceaſti eo
aui ꝑuſt ſa bnadā eua ias b. remoua
qua ſi. ut uallet nemeo ſe ut eam uerti
flumiq; in gnur tabnacula q ſic uo. q.
cetu ꝑ aq nag. ſ uer aq ſe fluuia eio
rſalē illo dē magſ mlīe. Tollenā ꝑ
agnīſ uerao ſi audiemꝰ regnū no. Dē ē
dūt ullum ſe egipti es ſi nuuo ſimul.
ē undone. ſcandaliſ ē ſe ꝑ ſtet. illo. ō
ſlagi eoꝝ ſi fulgent. ꝑ ſtrauit lagnis. de
aliam uenui ut leo. q. ſcena q nil q
amet illa aueſb. e. ū ſi ē ſ amet ſi
bñe. q malestiaſ ei in magſ cede ēt. ſur
q; tulae ō tulagm ꝑ ſlē manuſ air.
ao malestiens ſ inimicſ nig uenit re
qui eōno mo bñ o ut ſi. Deuſt ao ieā
nū. dextā am qem magſce ſtrauit e
ſi ny ꝑuail re uenea ſ ꝑ ſto. Ē tulā
ao tulae. Zone nūſq; nue quoq; mſi
ti ay me dm. ſi dixit in tulae ꝑ eam
uim ſuā argūn raun ñ ꝑo ꝑuit. dno
nem. dñi ſi mi. ut t uem ao ſ mali uo
ſim et eone mo. ſ qeqo ny dixit ſ io

quae. Vp mūrgens ao ꝑ nū. ait uo ſ tuū
qo ꝑ ſ. mue ꝑſo ſinet ecclēſmo ꝑ
Sūpm ꝑ ꝑuia ut ſim air. dmt tula
am ſuo uoc. dīnt ip culo ou mutuo ē
celo. dmt audiet eum ſi di q nou
ecclam ait ſſimꝰ. mſuſt op ſq; ut
caeng ap eo ꝑ. eculo. Vaeuo eā ſi nou
modo. ſmeuebo. mſi ſi nonq; q uenit
ſtella ex iacob. ſurget ego ex iſrl ꝑcu
net ducēs mab. mſalym. ōne filios ſeth
ſ ſ ydumea poſſ eo. ludā ſ ſedr ec
cet. mmiaq; fuge. uſio ſcenē agit. de iae
ob ē qui ꝑſeuet. ſ ꝑze ſalgat ammaſ
ē ym. auzi ſſet amalech. aſſumens ꝑbiꝰ e
am air. ꝑ nap ū ſpū amalech ē ceteꝝ
y dmt. vſq quo. caneū ſ aſſiſ ꝑ ſ ꝑbiꝰ
air. Eo buſtor. ē quem fuge clim mūſſet
ſi umpnę ꝑſilię mou mūſa ſiſę clago. ſe
ſurge clim q. ſim ꝑſę ꝑmaſęq; aſſur. e
mpiet te. A ſiſ ꝑ eo. ꝑ uia ut. loquꝰ
tum qa uicuq; ē q nō iſta fuer. ē. nū
mer. mmenꝰ. ē ꝑ uia ſalbūr aſſine. u
aſtrabꝰ ſim. tulae. ad ceteꝝ ſi ip. ꝑbit
S uiri. tulaam. tulā. ē uicum ſuū
Tulae. q. ua q. uenat. uo dīſe.

XV

Ea uit ar eo ep. ut ſcryma fo
mento ē ꝑ ē ſuaty mab q uenuē
ee ad ſalūna ē. ar ut. eosmt. uenau
ē ay eos. mi aaeq; ē ꝑ uel ꝑ regot. ꝑ
mte ꝑ air ao mo ſen. Dēle eiaeq; ēn
epel ꝑ. ſo ꝑuie eoꝝ ō ſolē in mab ulie
ut ſiuatur ſuna me ab ū. Dmt q mor.
ao uo eaq ū. ecenit mulſiſ. ꝑ uias
ſiuę q mutuan ē uel ꝑ regot. ſ ecet uno
re filiſ ū mtu ū. eoꝝ ſuty ſuę ao ten
ū maziam te. uenēt mo ſ. ſi ſ. o nu ſu
ſiuę. ū quiſ te ame. an fo ter ceibn q eli
u eū uo ſter ſinee filiꝰ eleazin. filiꝰ
aaō ſacdotę. ſumꝰ ō medio mſtrudi
mę. ſ aneęto pugilē. mgſſo ā ꝑ uuū ſ
meluet in ſup mara ꝑ ego ā mue uū. ſ.
ſimt. mſtem i ieie ge mſtlu ecclaū;
plaga a ſiſ ſ. ſ. i ecclē. vuiii. mſtu
volm. e qui ꝑ ay ao mor. ē mee filiꝰ a
leazin filiꝰ aaon ſacdotę ad me ſtem m
ea filiſ ſ. qa ꝑelo mo gmoꝝ ē ē eo
ut. nō qē ꝑelem filiꝰ ſ. ū ꝑelo mo. ſ ee
iaſ ao ū. eece ego ꝑ ꝑ ſiſę mſtat
eum ꝑ ſin ſemi illo qui ſacdoſ ſeꝑē
nū qi ꝑelaſ ē ꝑ eo filio. ſ ceꝑuit ſacdo ſi
liꝰ ſ. ē ut aiū nom ū iſtlitę qa ſlo ē
ē mal amente ſimb filiꝰ ſalu dnę ao
quatę. ſ ubi ſ. ſim eo mq. Quis mliet

XXVI

fu. chori. At uero caath genus amram qui habuit
uxorem iocabeth filiam leuy que nata est ei in
egipto. hec genuit uiro suo amram filios. aaron
et moy. et mariam sororem dei eorum. De aaron nor
ti sunt nadab et abyu eleazar et ythamar. Qui
tamen nadab et abiu mortui sunt cum obtulissent ig
nem alienum coram domino. Fuerunt autem qui numerati
sunt. tria milia generis masculini ab uno mense et
qui non sunt recensiti inter filios israel. nec eis cum ceteris
est data possessio. hic est numerus filiorum israel qui descripti
sunt a moy. et eleazaro sacerdote in campestribus
moab quam iordanem contra iherico. Inter quos nullus fuit
eorum qui ante numerati sunt a moy. et aa. in deserto synay.
Predixerat enim dominus quod omnes morerentur in solitudine
nullusque remansit ex eis nisi caleph filius iephone
et iosue filius nun. XXVII

Accesserunt autem filie salphaath filii epher
filii gaad. filii machir. filii manasse
qui fuit filius ioseph. quarum sunt nomina maala et noa
et egla et melcha et thersa. Steterunt que coram
moyse et eleazaro sacerdote et cunctis principibus
ad hostium tabernacule phedie atque dixerunt. Pater
noster mortuus est in deserto. nec fuit in seditione que
concitata est contra dominum sub chore sed in peccato quod mor
tuus est. hic non habuit mares filios. Cur tollitur
nomen illius de familia sua quia non habet filium. Date nobis
possessionem inter cognatos patris nostri. Retulitque moy.
causam earum ad iudicium domini. Qui dixit ad eum. Iustam rem pos
tulant filie salphaath. Dabis eis possessionem inter
cognatos patris sui et ei in hereditatem succedant.
Ad filios autem israel loqueris hoc. Cum mortuus fuerit
absque filio ad filiam eius transibit hereditas. Si
filium non habuerit habebit successores fratres suos. Quod
si et fratres non fuerint dabitis hereditatem fratribus patris eius
Si autem nec patruos habuerit. dabitur hereditas hi
is qui ex primo sunt. Erit que hec filiis israel sancta le
ge perpetua sicut precepit dominus moy. Dixit quoque
dominus ad moy. Ascende in montem istum abarym et
contemplare in terram quam dabitur filiis israel
Cumque iudicis eam. ibi et tu ad populum tuum sicut uiuit
frater tuus aaron. quia offendisti in deserto syn
in contradictionem multitudinis sanctificare me uoluisti
coram ea super aquas. Hec est aqua contradictionis in cades de
serti syn. Cui ergo moy. Prouideat dominus deus spiritum o
minis carnis hominem qui sit super multitudinem hanc
et possit exire et intrare ante illos et educere illos
et introducere. ne sit populus dei sicut oues absque pas
tore. Dixit dominus ad moy. Tolle iosue filium nun
uirum in quo est spiritus dei et pone manum tuam super eum. Et
stabis coram eleazaro sacerdote et omni multitudine
et dabis ei precepta cunctis uidentibus et per tegliatue et
audiat eum omnis synagoga filiorum israel. Ipse hoc sicut
agendum est eleazar sacerdos consulet dominum. Ad uerbum
eius egredietur et ingredietur ipse et omnes filii israel cum

eo et cetera multitudo. Fecit moy. ut precepit dominus
Cumque tulisset iosue. statuit eum coram eleaza
ro sacerdote et omni frequentia populi et impositis capi
ti eius manibus cuncta replicauit que mandauerat dominus.
Dixit quoque dominus ad moy. XXVIII
Precipe filiis israel et dices ad eos. Oblationem meam
et panes et incensum odoris suauissimi offerte per
tempora sua. hec est sacrificia que offerre debetis. Agnos
anniculos immaculatos duos cotidie in holocaustum
sempiternum. Unum offeretis mane et alterum ad ues
pam. Decimam partem epha simile que conspersa sit
oleo purissimo et habeat quartam partem hyn. Holo
caustum iugiter est quod optulistis in monte syna.
in odorem suauissimum incensi domini et libabitis ui
ni quartam partem hyn. Per agnos singulos in sancti
ario domini. Alterumque agnum similiter offeretis. ad uespam i
uxta eorum ritum sacrificii matutini et libamentorum eius
oblationem suauissimi odoris domini. Die autem sabbati offe
retis duos agnos anniculos immaculatos et duas de
cimas simile oleo conspersa in sacrificio et libam que rite
fundentur per singula sabbata in holocaustum domino
sempiternum. In kalendis autem. i. in mensium exordiis offe
retis holocaustum domino. Vitulos de armento duos ari
etem unum agnos anniculos. vii. immaculatos et tres
decimas simile oleo conspersa in sacrificio per singulos uitu
los et duas decimas simile oleo conspersa per singulos
et xi. decimas simile ex oleo in sacrificio per agnos sin
gulos holocaustum suauissimi odoris atque incen
si est domino. Libamentum autem uini que per singulas fundendas
est uictimas ista erit. Media pars hyn per sing
ulos uitulos tertia per arietem quarta per agnum. Hec erit ho
locaustum per omnes menses qui sunt anno uertentes succe
dunt. Hyrcus quoque offertur domino pro peccatis in holocaustum
cum sempiternum cum libamentis eius. Mense autem
primo. xiiii. die mensis phase erit domino et xv. die sol
lempnitas. Septem diebus uescentur azimis quarum
dies prima uenerabilis et sancta erit. Omne opus
seruile non facietis in ea. Offeretisque incensum holo
caustum domino. Vitulos de armento duos et arietem unum
agnos anniculos immaculatos. vii. et sacrificia
singulorum ex simila que conspersa sit oleo tres decim
as per singulos. i. per vii. agnos et hyrcum pro peccato
uno ut expietur per uos preter holocaustum matu
tinum quod semper offeretis. Ita facietis per singulos die
vii. dies in fomitem ignis et in odorem suauissimum
domino qui sunt de holocausto et de oblationibus
singulorum dies quoque vii. celebrabimus et sancta erit
uobis. Omne opus seruile non facietis in eo. Dies in
primitiuorum quando offeretis nouas fruges domino
expietis oblationibus uenerabilis et sancta erit. Omne
opus seruile non facietis in ea offeretisque holocaustum
in odorem suauissimum domino. Vitulos de armento
duos et arietem unum et agnos anniculos in
maculatos. vii. atque in sacrificiis eorum simile

olos omlyste.m. decimas y singulis mu
lte y anteret duas y agnos ad eam decime
qui simt é agni.xvi. hyrcal & q mactantur
y expiante vice volantis sumptui tuta
ag mactando offrãe ois é unumulu fluc.

Anglia septima ℣ XXIX ℣
Dice nona bis ecclia sñt ub. dñe op f
mule ñ sanctu mea & dic el amplexe é
autu. offerens sñr volantis ñ oc̃e suauis
sim dño mutilu de armento mũl. ante eam
mũ agnos annales immaculatos. vij. mut
acrhis é oc̃o stle dlo ofsle. m. decimas
y singlos mutlos duas decimas y anteret
unam decimã y agnũ qui simt é agni. vij.
rerum y pro quo offert in expiatõe p
pe volantis ñ alnatu cũ sacm fuse sua
volantis sepimũ é unumulu solute est
dem eimonij offerte suauissim dño in
ecclã. decimã & dic ñ sic volantis sep
ub sta atq; non ablig tabernacle alas ulna
ome op sunte nõ sanctu in ea. offens
volantis dño in oc̃e suauis. unulu de ar
mento mũl anteret mũl. agnos ãnales imacle
tos. vij. sacrificij eoz. simule dlo ofsle. de
decimas y singlos mutlos duas decimas ya
neret decimã de mne y agnos singlos á á sil
vij. agni rerum y pro ab sp: volantis á o sacm
p celebre solsit in expiatõe. volantis sep
timi in sanctis mutlos eoz. at mei dec
ma dlo die mutlis septimi q ubi sñt aque
rabilis omo op sunte ñ sanctu mea & sol
ebrabitis sollepnitate dño. vij. diebus offi
cijs volantis in oc̃e suauissim dño. mutlo
de armento mũl. anteret duos agnos ãnales
immaculatos mũl. agnos ãnales imacle
tos. vij. annales sacrificij eoz. simule dlo ofsle. de
decimas y singlos mutlos agnos singlos á á sil agnos
rerum y pro ab sp: volantis sepimi
sacrificij. a mutlos eis. in die alto offerens
mutlos de armento mũl. anteret duos agnos
ãnales immaculatos. vij. sacrificij agnos
mutlis singlos y mutlos anteret agnos
nos celebrabitis rerum y pro ab sp: volantis
septimo sacrificij. a mutlos eis. die octo
offerent mutlos. vij. anteret. ij. agnos ãnales
immaculatos. vij. sacrificij agnos mutlis singlos y mutlos
anteret agnos nos celebrabitis rerum y pro ab sp: volantis
septimo sacrificij. a mutlos eis. die octo offerens mutlos. v. anteret. ij. agnos ãnales immaculatos. vij.
sacrificij agnos mutlis singlos y mutlos
anteret agnos nos celebrabitis rerum pro
pro ab sp: volantis septimo. sacrificij agnos mutlis. die. x. offerent mutlos. vij. a
nteret. ij. agnos ãnales immaculatos. vij. sacrificij
agnos mutlis singlos y mutlos anteret agnos nos celebrabitis
rerum y pro ab sp: volantis septimo sacrificij. a mutlos eis. die
octo offerens mutlos. vij. anteret. ij. agnos ãnales immaculatos. vij. sacrificij agnos mutlis singlos y mutlos anteret agnos nos celebrabitis
rerum y pro ab sp: volantis septimo sacrificij. a mutlos eis. die octo offerent mutlos. vij. anteret. ij. agnos ãnales immaculatos. vij. sacrificij agnos mutlis singlos y mutlos anteret agnos nos celebrabitis rerum y pro ab sp: volantis septimo sacrificij. a mutlos eis. die octo offerens mutlos. vij. anteret. ij. agnos ãnales immaculatos. vij. sacrificij agnos mutlis singlos y mutlos anteret agnos nos celebrabitis rerum y pro ab sp: volantis septimo sacrificij. a mutlos eis. die octo offerens mutlos. vij. anteret. ij. agnos ãnales immaculatos. vij. sacrificij agnos mutlis singlos y mutlos anteret agnos nos celebrabitis rerum y pro ab sp: volantis septimo sacrificij. a mutlos eis. die octo offerent

[illegible] filius eius. et regnauit ubrume ad p[illegible]
[illegible] ala[illegible] nec filii nu semo uiuus p[illegible]
[illegible]ermanus. filii uncisima gumi eius et. ur
[illegible]ret ubi sunt hic tres ad impossibilem. nec ei
[illegible] nec mirum. ierunt. et ro xpo mor-
[illegible]uus filii ubi ubi ad pugnam. nec ne
[illegible]ecrebuit. et ur subiugati. misit filios u
[illegible]ne remitti audent. ut los qui ei mittit e
[illegible]rol. Jone in agrum pleu. ubi gaudia. eo
[illegible]e excelsum. ad explorandum fidei. Cum
[illegible]uel sent. ad nauem uen. ubi tota omi
[illegible]regiae. subuertere eos filios. ut. ne nobis
[illegible]uent. fidei quos eis mittit. et. uinc uinc
[illegible]ur dicens. Si uincitur ibi. ibi q. deuincu
[illegible]re. equitata. in animo. ei. tum. qui sub la
[illegible]ium. uidentes. ad aduentum. filii laacob. uiaeb.
[illegible]. noluere. eos me. uiri. eis. ob. filii. eius. ad
[illegible]re. euertendi. et. nolle. filii. nimis. simple
[illegible]ue. uolentes. ma. [illegible]. ad. uitulos. ut
[illegible]ad. duc. ad. y. retul. ut. Cum. q. donec. ei. su
[illegible]uerunt. mulcta. quod. fecerat. malo. in. ip
[illegible]tu. eis. Et. ecce. in. ag. uel. fluminibus. y. pub
[illegible]ulg. in. medietas. aquarum. uenit. ad. ea
[illegible]rgentes. furore. ad. eos. et. in. medium
[illegible]eum. seq. in. circuitu. ipsius. et. in. circuitu
[illegible]anus. et. ascendit. ad. ipsum. et. ait. ad
[illegible]ue. mulcta. quod. accepisti. ad
[illegible]. Caulas. eius. filius. uero. eius. ad
[illegible]ula. uultus. ipsius. quasi. nil. ei. ab
[illegible]munus. Et. aut. ipsi. ad. eum. uenerunt. y
[illegible]gamo. ad. ipsum. ante. filios. et. gentes. ut
[illegible]ucamo. eos. ad. ea. et. ad. ea. pulli. ut. ea. qui
[illegible]ae. ipsius. et. in. urbibus. ipsius. habi
[illegible]ebant. et. in. circuitu. eius. habitabant
[illegible]n. ipsis. et. ceciderunt. timor. dei. super
[illegible]ciam. ipsa. ne. persequerentur. filios. iacob
[illegible]n. ipsis. quidam. de. ipsis. ad. eum. uenit
[illegible]ecum. ipsa. ne. persequerentur. filios. iacob
[illegible]. Dixit. ad. eum. ecce. tu. habitas. in. medio
[illegible]ra. ista. et. ego. habitabo. in. medio. eius.
[illegible]. Et. ecce. ego. circumcidam. omnem. masculum
[illegible]ostrum. sicut. et. ipsi. circumcisi. sunt. Et
[illegible]. ipsorum. et. pecora. eorum. et. omnia. animalia
[illegible]. ipsorum. erunt. nobis. tantummodo. consentiamus
[illegible]. ipsis. et. habitabunt. nobiscum. et. erimus
[illegible]. unus. populus. Si. autem. non. uoluerint
[illegible]. nobiscum. pacem. facere. et. esse. unus. populus
[illegible]. tollemus. uxores. nostras. et. filias. nostras
[illegible]. et. recedemus. ad. terram. nostram. habitationis
[illegible]. Placuerunt. uerba. eorum. hemor. et. sichem
[illegible]. filio. eius. omni. qui. egrediebatur. de. porta
[illegible]. ciuitatis. ipsius. et. locuti. sunt. ad. uiros
[illegible]. ciuitatis. suae. dicentes. Uiri. isti. pacifici
[illegible]. habitare. uolunt. nobiscum. habitent. et
[illegible]. negotientur. in. terra. nostra. ecce. enim
[illegible]. spatiosa. est. in. circuitu. eius. filias. eorum
[illegible]. accipiamus. uxores. nobis. et. filias. nostras
[illegible]. dabimus. eis. tantummodo. consentiant. nobis
[illegible]. ut. habitent. nobiscum. et. simus. unus. populus
[illegible]. Omne. masculinum. circumcidatur. sicut. et
[illegible]. ipsi. circumcisi. sunt. Et. pecora. eorum. et
[illegible]. omnia. animalia. eorum. nobis. erunt. si
[illegible]. consentiamus. eis. et. habitabunt. nobiscum
[illegible]. Audientes. ergo. hemor. et. sichem. filius. eius
[illegible]. omnes. qui. egrediebantur. de. porta. ciuitatis
[illegible]. ipsius. circumcisi. sunt. omne. masculinum
[illegible]. iuxta. quod. scriptum. est. Et. occiderunt
[illegible]. tertia. die. quando. dolebant. uulnera. eorum
[illegible]. duo. filii. iacob. simeon. et. leui. fratres
[illegible]. dinae. acceptis. gladiis. irruerunt. super
[illegible]. ciuitatem. fiducialiter. et. interfecerunt
[illegible]. omnes. masculos. Hemor. quoque. et. sichem
[illegible]. filium. eius. occiderunt. de. domo. hemor
[illegible]. et. tulerunt. dinam. de. domo. sichem. et
[illegible]. egressi. sunt. Filii. autem. iacob. ruerunt. super
[illegible]. occisos. et. diripuerunt. ciuitatem. pro. eo
[illegible]. quod. filiae. suae. fuerant. violatae. Oues
[illegible]. et. armenta. et. asinos. et. quidquid. in. domibus
[illegible]. et. in. agris. erat. tulerunt. omnes. opes. eorum
[illegible]. et. parvulos. et. uxores. eorum. duxerunt. captiuos
[illegible]. et. uastauerunt. omnia. quae. in. domibus. erant

XXXIII

Locutus. est. autem. deus. ad. iacob. ascende. bethel. et. habita. ibi. et. fac. ibi. altare. deo. qui. apparuit. tibi. quando. fugiebas. faciem. esau. fratris. tui. Dixit. ergo. iacob. ad. domum. suam. et. ad. omnes. qui. erant. cum. eo. Auferte. deos. alienos. qui. in. medio. uestri. sunt. et. mundamini. et. mutate. uestimenta. ut. surgentes. ascendamus. bethel. et. faciam. ibi. altare. deo. qui. exaudiuit. me. in. die. tribulationis. meae. et. fuit. comes. itineris. mei. Dederunt. ergo. ei. omnes. deos. alienos. qui. habebant. et. inaures. quae. erant. in. auribus. eorum. et. abscondit. eos. iacob. subter. terebinthum. quae. est. iuxta. sichem. Et. profecti. sunt. uenit. pauor. dei. super. omnes. ciuitates. quae. in. circuitu. eorum. erant. et. non. sunt. ausae. persequi. filios. iacob. Igitur. iacob. uenit. luz. quae. est. in. terra. chanaan. ipsa. est. bethel. ipse. et. omnis. populus. qui. cum. eo. erat. Aedificauitque. ibi. altare. et. uocauit. locum. illum. domum. dei. quia. ibi. apparuit. ei. deus. quando. fugiebat. fratrem. suum. Mortua. est. autem. debbora. nutrix. rebeccae. et. sepulta. est. subter. radicem. terebinthi. quae. uocatur. lugens. Apparuit. autem. deus. iterum. iacob. postquam. reuersus. est. de. mesopotamia. syriae. et. benedixit. ei. Et. dixit. ei. non. uocabitur. ultra. nomen. tuum. iacob. sed. israel. uocabitur. nomen. tuum. Et. uocauit. eum. israel. Dixitque. ei. deus. ego. deus. omnipotens. crescite. et. multiplicamini. gentes. et. populi. gentium. ex. te. orientur. sed. et. reges. de. lumbis. tuis. egredientur. Terram. quam. dedi. abrahae. et. isaac. tibi. dabo. et. semini. tuo. post. te. dabo. terram. Et. recessit. ab. eo. deus. de. loco. in. quo. locutus. est. ei. Ille. autem. erexit. titulum. lapideum. in. loco. in. quo. locutus. est. deus. ad. eum. libans. desuper. libamina. et. fundens. oleum. Et. uocauit. nomen. loci. illius. bethel. Profectus. est. autem. inde. et. uenit. ad. locum. qui. dicitur. ephrata. in. quo. cum. parturiret. rachel. grauissimum. sustinuit. partum. Cumque. laboraret. in. partu. dixit. ei. obstetrix. ne. timeas. habebis. enim. et. hunc. filium. Egrediebatur. autem. anima. eius. et. moriebatur. uocauit. ergo. nomen. filii. sui. benoni. id. est. filius. doloris. mei. Mater. autem. nominauit. eum. benjamin. id. est. filius. dexterae. Mortua. est. ergo. rachel. et. sepulta. est. in. uia. ephrata. quae. est. bethlehem. Erexit. iacob. titulum. super. sepulchrum. eius. hic. est. titulus. monumenti. rachel. usque. in. praesentem. diem. Profectus. est. israel. et. tetendit. tabernaculum. ultra. turrem. gader. Cumque. habitaret. in. terra. illa. abiit. ruben. et. dormiuit. cum. bala. concubina. patris. sui. quod. cum. audisset. israel. malum. illud. fecit. ei. Et. sunt. filii. iacob. duodecim. filii. liae. ruben. primogenitus. iacob. simeon. leui. iuda. issachar. zabulon. filii. liae. Filii. rachel. joseph. et. benjamin. Filii. bilhae. ancillae. rachel. dan. et. nephthali. Filii. zelphae. ancillae. liae. gad. et. aser. Isti. filii. iacob. qui. nati. sunt. ei. in. mesopotamia. syriae. Venit. iacob. ad. isaac. patrem. suum. in. mambre. ciuitatem. arbee. haec. est. hebron. in. qua. habitauerunt. abraham. et. isaac. Et. impleti. sunt. dies. isaac. centum. octoginta. anni. Et. defectus. mortuus. est. et. appositus. est. ad. populum. suum. senex. et. plenus. dierum. Sepelierunt. eum. esau. et. iacob. filii. sui.

mus fuit. Cui urbs immerito sua
subuertuna. De qua ait poeta Iuuenalis
Virgilius. Et fugientes auertuna vertere
fugatos equites fugit sanguilem. Et cetera
huius generis alia. Vt duo optimi similes vitia
cum subuertunt ciuitates. Iuste urbes subuertit
de possessionibus suis. Et ab his qui pro suis
uitiis auferuntur. Iuxta illud Psalmistae. Qui
uit in sanctum sedentes sine causa? Operuit te
nimis. Air autem ad me. Iam ne filius Ieroboam
ad eccl. Et nil egisti. Fuit enim ex semine
Dauid secundum carnem. Et ideo dicitur. Ipse
dia fugitiuos. Quia non est sanguis fugitiuus
nisi ille qui cum fuit. Et fugit cognatus eius
sua. Et non est contentus omnes sibi inimicos
tendit. Iuxta illud. Inimicos eius induam confusione.
de. Nil egisti. Fuit enim Dauid. Cum
filius Ieroboam ad eccl. Et nil egisti. Fuit enim

audiente? tunc dem ea. et ait ad ciuitatem
ur ad me. Audiui uocem ulu? pu?
q̃ loquit? ē mihi et similis quasi
m. ē. Et ego
tem eccl?ie dicit ur ut me cū
ego
rdiant omnia mandata mea nouiq? qui
ur vñ? fit ego? filius eius in sabbatis? u
e. dicit ego. Et ait mihi angelus qui
ñ me sta me cū iudicium? et ostendā mihi
mina. Et ait mihi. Vide ne
quis
ur fugiat ea in tēpore suo. Et ego
pñ? fit. ut ipse ammirabit in me p?fectū
e. Et ecce
ur ambulabit? ut iustus ego
pñ? fit. ut ipse ammirabit in me p?fectū
e. Et ecce
ur ambulabit? ut iustus ego
ur fugiat ea in tēpore suo. Et

ne unc oīne ꝑ. non ẽ aꝑ ꝛc. stent ut ulq; tẽp. tam in volis q̃m in ḡnib⁹ nr̃is. Aut ſic: ꝛc. a te ꝺm̃ ſanctꝰ ꝺm̃ in nob⁹ ſit. Et mutatꝫ ecclia ꝑ ſillabꝫ. quaꝫ nouꝫ n non in ſit ꝛ. ſi ante vſum. Deus meus es tu et confitebor tibi. Deus meus es tu et confitebor tibi. Deus meus es tu et confitebor tibi

Exodus

XI

Adhuc vnam plagam inducam super pharaonem et super egyptum. Postea dimittet vos hinc. Cum ergo dimiserit vos omnino eiciet hinc vniuersos. Loquere ergo ad populum meum vt commendet vnusquisque amicum suum et vicina mulier vicinam suam vasa argentea et aurea. Et dominus tribuit gratiam populo coram egyptiis. Moyses quoque vir magnus valde erat in terra egypti coram seruis pharaonis et coram populo. Dixitque moyses. Hec dicit dominus. Quasi media nox ego egrediar in medio egypti. Et morietur omne primogenitum in terra egypti a primogenito pharaonis qui sedet in solio suo vsque ad primogenitum ancille que est post molas. Sed et cuncta animantia morientur. Et erit clamor magnus in vniuersa terra egypti qualis nec ante fuit nec postea futurus est. Cunctis autem filiis israel non mutiet canis contra homines et pecora. Et scietis quod diuidat dominus inter egyptios et israel. Descendent omnes serui tui isti ad me et adorabunt me dicentes. Egredere tu et omnis populus qui sequitur te. Et tunc egrediar. Et egressus est a pharaone in ira magna. Dixitque dominus ad moysen. Non audiet vos pharao vt multa signa mea fiant in terra egypti. Moyses autem et aaron fecerunt omnia prodigia hec coram pharaone. Et indurauit dominus cor pharaonis et non dimisit filios israel de terra sua.

XII

Locutus est dominus ad moysen et aaron in terra egypti dicens. Mensis iste vobis principium mensium primus erit in mensibus anni. Loquimini ad vniuersum cetum filiorum israel et dicite eis. Decima die mensis huius tollat vnusquisque agnum per familias et domos suas. Quod si minor est numerus hominum vt non sufficiant ad vescendum agnum assumet vicinus domui sue proximus iuxta numerum animarum quas vnusquisque sufficere ad vescendum agnum potest. Agnus absque macula masculus anniculus erit vobis. Tollite autem de ouibus et capris. Et seruabitis eum vsque ad quartamdecimam diem mensis huius. Immolabitque eum vniuersa multitudo filiorum israel ad vesperam. Et sumentes de sanguine ponent ex vtraque parte postis et in superliminari ostiorum domus in qua comedent illum. Et comedent carnes nocte illa assas igni et azimos panes cum lactucis agrestibus. Non comedetis ex eo crudum quicquam neque coctum aqua sed tantum assum igni. Caput cum pedibus et intestinis vorabitis. Non dimittetis ex eo quicquam vsque mane. Si quid autem remanserit igni comburetis. Sic autem comedetis illum renes vestros accincti calceamenta habentes in pedibus et tenentes baculos in manibus. Et comedetis festinanter. Est enim phase id est transitus domini. Et transibo per terram egypti in nocte illa et percutiam omne primogenitum in terra egypti ab homine vsque ad pecus. In cunctos deos egypti faciam iudicia. Ego dominus. Et erit sanguis vobis signum in domibus in quibus eritis. Videbo sanguinem et transibo vos. Nec erit in vobis plaga disperdens quando percutiam terram egypti. Erit autem dies iste vobis in memoriam. Et celebrabitis eum festum domino in generationibus vestris cultu sempiterno. Septem diebus azima comedetis. In die primo quicumque comederit fermentatum perdetur anima illius de israel. Die primo non facietis opus vllum. Sed tantum quod vnicuique necessarium est ad vescendum hoc solum facere vobis licebit. Et obseruabitis azima quia in hoc ipso die eduxi exercitus vestros de terra egypti. Obseruabitis diem hunc in generationibus vestris cultu sempiterno. Mense primo quarta decima die mensis ad vesperam comedetis azima vsque ad diem vicesimam primam eiusdem mensis ad vesperam. Septem diebus fermentum non inuenietur in domibus vestris. Quicumque comederit fermentatum perdetur anima illius de cetu israel tam aduena quam indigena terre. Omne fermentatum non comedetis. In cunctis habitaculis vestris vescemini azimis. Vocauit autem moyses omnes maiores natu filiorum israel et ait ad eos. Ite tollite vobis de pecoribus iuxta familias vestras et immolate phase. Tollensque fasciculum hisopi tingite in sanguine qui positus est in pelui et aspergite superliminare ostii et vtrumque postem de sanguine qui est in pelui. Vos autem nullus egrediatur ostium domus sue donec mane fiat. Transibit enim dominus percutiens egyptios. Cumque viderit sanguinem in superliminari et in utroque postis ostio transibit dominus illam portam nec sinet percussorem ingredi domos vestras et percutere. Custodite verbum hoc tam vobis quam filiis vestris usque in sempiternum. Cum autem ingressi fueritis terram quam dominus dare vobis promisit sicut locutus est obseruabitis ritum hunc sacrificii. Et cum dixerint ad vos filii vestri. Quid sibi vult ritus iste. Dicetis victima est phase domini qui transiit domos filiorum israel in egypto percutiens egyptios et domos nostras liberauit. Inclinauit populus et adorauit. Et abeuntes filii israel fecerunt sicut preceperat dominus moysi et aaron ita prorsus egerunt. Factum est autem in media nocte dominus percussit omne primogenitum in terra egypti a primogenito pharaonis qui sedebat in solio suo vsque ad primogenitum captiui qui erat in carcere necnon et primogenita pecorum. Surrexit pharao in nocte illa et omnes serui eius et vniuersus egyptus. Et facta est ingens clamor in egypto. Non enim erat domus in qua non esset mortuus. Vocauitque moysen et aaron nocte illa et ait. Surgite et egredimini de medio populi mei vos et filii israel. Et abite sacrificate domino sicut dixistis. Oues vestras et armenta tollite sicut postulastis et abite benedicite etiam mihi. Compellebant autem egyptii populum exire de terra festinanter dicentes. Omnes morimur. Tulit ergo populus conspersum antequam fermentaretur farinam in sportis suis ligatis pallio super humeros suos. Filii autem israel fecerunt sermonem moysi et postulauerunt ab egyptiis vasa argentea et aurea et vestes. Et dominus dedit gratiam populo coram egyptiis. Moyses quoque vir magnus valde erat in terra egypti coram seruis pharaonis et coram populo. Dixitque moyses. Hec dicit dominus. Quasi media nox ego egrediar in medio egypti. Et morietur omne primogenitum in terra egypti a primogenito pharaonis qui sedet in solio suo vsque ad primogenitum ancille que est post molas. Sed et cuncta animantia morientur. Et erit clamor magnus in vniuersa terra egypti qualis nec ante fuit nec postea futurus est. Cunctis autem filiis israel non mutiet canis contra homines et pecora. Et scietis quod diuidat dominus inter egyptios et israel. Descendent omnes serui tui isti ad me et adorabunt me dicentes. Egredere tu et omnis populus qui sequitur te. Et tunc egrediar. Et egressus est a pharaone in ira magna. Dixitque dominus ad moysen. Non audiet vos pharao vt multa signa mea fiant in terra egypti. Moyses autem et aaron fecerunt omnia prodigia hec coram pharaone. Et indurauit dominus cor pharaonis et non dimisit filios israel de terra sua.

XII

Locutus est dominus ad moysen et aaron in terra egypti dicens. Mensis iste vobis principium mensium primus erit in mensibus anni. Loquimini ad vniuersum cetum filiorum israel et dicite eis. Decima die mensis huius tollat vnusquisque agnum per familias et domos suas. Quod si minor est numerus hominum vt non sufficiant ad vescendum agnum assumet vicinus domui sue proximus iuxta numerum animarum quas vnusquisque sufficere ad vescendum agnum potest. Agnus absque macula masculus anniculus erit vobis. Tollite autem de ouibus et capris. Et seruabitis eum vsque ad quartamdecimam diem mensis huius. Immolabitque eum vniuersa multitudo filiorum israel ad vesperam. Et sumentes de sanguine ponent ex vtraque parte postis et in superliminari ostiorum domus in qua comedent illum. Et comedent carnes nocte illa assas igni et azimos panes cum lactucis agrestibus. Non comedetis ex eo crudum quicquam neque coctum aqua sed tantum assum igni. Caput cum pedibus et intestinis vorabitis. Non dimittetis ex eo quicquam vsque mane. Si quid autem remanserit igni comburetis. Sic autem comedetis illum renes vestros accincti calceamenta habentes in pedibus et tenentes baculos in manibus. Et comedetis festinanter. Est enim phase id est transitus domini. Et transibo per terram egypti in nocte illa et percutiam omne primogenitum in terra egypti ab homine vsque ad pecus. In cunctos deos egypti faciam iudicia. Ego dominus. Et erit sanguis vobis signum in domibus in quibus eritis. Videbo sanguinem et transibo vos. Nec erit in vobis plaga disperdens quando percutiam terram egypti. Erit autem dies iste vobis in memoriam. Et celebrabitis eum festum domino in generationibus vestris cultu sempiterno. Septem diebus azima comedetis. In die primo quicumque comederit fermentatum perdetur anima illius de israel. Die primo non facietis opus vllum. Sed tantum quod vnicuique necessarium est ad vescendum hoc solum facere vobis licebit. Et obseruabitis azima quia in hoc ipso die eduxi exercitus vestros de terra egypti. Obseruabitis diem hunc in generationibus vestris cultu sempiterno. Mense primo quarta decima die mensis ad vesperam comedetis azima vsque ad diem vicesimam primam eiusdem mensis ad vesperam. Septem diebus fermentum non inuenietur in domibus vestris. Quicumque comederit fermentatum perdetur anima illius de cetu israel tam aduena quam indigena terre. Omne fermentatum non comedetis. In cunctis habitaculis vestris vescemini azimis. Vocauit autem moyses omnes maiores natu filiorum israel et ait ad eos. Ite tollite vobis de pecoribus iuxta familias vestras et immolate phase. Tollensque fasciculum hisopi tingite in sanguine qui positus est in pelui et aspergite superliminare ostii et vtrumque postem de sanguine qui est in pelui. Vos autem nullus egrediatur ostium domus sue donec mane fiat. Transibit enim dominus percutiens egyptios. Cumque viderit sanguinem in superliminari et in utroque postis ostio transibit dominus illam portam nec sinet percussorem ingredi domos vestras et percutere. Custodite verbum hoc tam vobis quam filiis vestris usque in sempiternum. Cum autem ingressi fueritis terram quam dominus dare vobis promisit sicut locutus est obseruabitis ritum hunc sacrificii. Et cum dixerint ad vos filii vestri. Quid sibi vult ritus iste. Dicetis victima est phase domini qui transiit domos filiorum israel in egypto percutiens egyptios et domos nostras liberauit. Inclinauit populus et adorauit. Et abeuntes filii israel fecerunt sicut preceperat dominus moysi et aaron ita prorsus egerunt. Factum est autem in media nocte dominus percussit omne primogenitum in terra egypti a primogenito pharaonis qui sedebat in solio suo vsque ad primogenitum captiui qui erat in carcere necnon et primogenita pecorum. Surrexit pharao in nocte illa et omnes serui eius et vniuersus egyptus. Et facta est ingens clamor in egypto. Non enim erat domus in qua non esset mortuus. Vocauitque moysen et aaron nocte illa et ait. Surgite et egredimini de medio populi mei vos et filii israel. Et abite sacrificate domino sicut dixistis. Oues vestras et armenta tollite sicut postulastis et abite benedicite etiam mihi. Compellebant autem egyptii populum exire de terra festinanter dicentes. Omnes morimur. Tulit ergo populus conspersum antequam fermentaretur farinam in sportis suis ligatis pallio super humeros suos. Filii autem israel fecerunt sermonem moysi et postulauerunt ab egyptiis vasa argentea et aurea et vestes. Et dominus dedit gratiam populo coram egyptiis.

ut pro sensu tempus venisti ad requiem et pos-
sessionem quam dominus deus datus est vobis. Tam si-
bi tibi iorrumenta et habitabitis in terra quam
dominus deus vester datus est vobis ut requiescatis ac
uncti hostibus per circuitum et absque ullo tur-
bo habitetis in loco quem elegerit dominus deus vester ut
sit nomen eius in eo. Illuc omnia que precipio
ferentis holocausta et decimas hostias et pri-
mitias manuum vestrarum et quod precipuum est
in muneribus que voluistis domino. Ibi ep-
ulabimini coram domino deo vestro vos et filii ac
filie vestre. Famuli et famule atque levites que
in vestris urbibus commorantur. Nec enim habet alia
partem et possessionem inter vos. Cave ne offer-
as holocausta tua in omni loco quem vide-
ris sed in eo quem elegerit dominus in una tribu-
um tuarum offeres hostias et facies quecumque
precipio tibi. Sin autem comedere volueris et te es-
cam desiderabit cuncte et comedere iuxta be-
nedictionem domini dei tui quam dedit tibi in urbibus
tuis. Sive immundus fuerit hoc est maculatus et de-
bile sive mundus hoc est integer et sine macula
qui offerri licet; sed sanguinem eius comedes
absque esu dum tamen sanguinis quem fuerit tra-
ctus aquam effundes. Non potes comedere in
oppidis tuis decimam frumenti vini et olei tui
pregenita armentorum et pecorum et omnia que noveris
et sponte offerre volueris et primitias manu-
um tuarum sed coram domino deo tuo comedes eam in loco
quem elegerit dominus deus tuus. tu et filius tuus et filia
tua et famulus atque levites qui manent in
urbibus tuis et letabis atque refitieris co-
ram domino deo tuo in cunctis ad que extenderis
manum tuam. Cave ne derelinquas levitem
in omni tempore quo versaris in terra. Quando dila-
taverit dominus deus tuus terminos tuos sicut locutus
est tibi et volueris vesci carnibus quas desi-
derat anima tua. Loco autem quem elegerit dominus
deus tuus ut sit nomen illius ibi si procul fuerit ac-
cedes de armentis et pecoribus que habueris sicut pre-
cepit tibi et comedes in oppidis tuis ut tibi pla-
cet. Sed comedetur carnem ceruus ita vesceris
eis et mundus et immundus in commune vesce-
ntur. Verbum solum cave ne sanguinem comedas
Sanguis enim eorum pro anima est et ideo
non debes animam comedere cum carnibus sed
sic terram funde. Quasi aquam. ut sit tibi bene et fi-
lius tuus post te cum feceris quod placet in con-
spectu domini. Quare autem sanctificaveris et vovis
domino tolles et venies ad locum quem ele-
gerit dominus et offeres oblationes tuas carnem
et sanguinem super altare domini dei tui. San-
guinem hostiarum fundes in altari domini

aut ipse vesceris. Observa et audi omnia que
ego precipio tibi ut bene sit tibi et filiis
tuis post te in sempiternum cum feceris quod bonum
est et placitum in conspectu domini dei tui. Quod
dispediderit dominus deus tuus ante faciem tuam
gentes ad quas ingredieris possidendas et pos-
sederis eas atque habitaveris in terra eorum. Cave
ne imiteris eas postquam te fuerint in-
tremente subverse et requiras cerimonias earum
dicens. Sicut colunt gentes iste dominos suos. ita
et ego colam. Non facies similiter domino deo tuo. Quia
enim abhominationes quas adversatur dominus fecerunt
diis suis offerentes filios et filias et combu-
rentes eos igni. Quod precipio tibi hoc tantum faci-
to domino nec addas quicquam nec minuas.

Si surrexerit in medio tui. XIII

Si prophetas aut qui somnium se vidisse di-
cat et predixerit signum atque prodigium et evenerit
quod locutus est. Dixerit tibi eamus et sequa-
mur deos alienos quos ignoras et serviamus
eis. Non audies verba prophete illius aut somnia-
toris quia temptat vos dominus deus vester ut palam
fiat utrum diligatis eum an non in toto corde
et in tota anima vestra. Omnem dominum vestrum sequimini
et ipsum timete mandata illius custodite et
audite vocem eius ipsi servietis et ipsi ad-
hebitis. Propheta autem ille aut fictor somniorum
interficietur quia locutus est ut vos auferret
a domino deo vestro qui eduxit vos de terra egipti et
redemit de domo servitutis ut errare te
faceret de via quam tibi precepit dominus deus tuus et auferes
malum de medio tui. Si tibi voluerit per-
suadere frater tuus filius matris tue aut filius tuus
vel filia sive uxor que est in sinu tuo. Aut amicus
quem diligis ut animam tuam clam dicens. Ea-
mus et serviamus diis alienis quos ignoras
tu et patres tui cunctarum in circuitu gentium
que iuxta vel procul ab initio usque ad finem terre
non acquiescas ei nec audias nec parcat ei
oculus nec misereatur et occultes eum sed statim
interfices. Sit primum manus tua super eum et post
te omnis populus mittat manum. Lapidibus ob-
ruto necabitur quia voluit te abstrahere
a domino deo tuo qui eduxit te de terra egipti
et de domo servitutis ut omnis vir audiens
timeat et nequaquam ultra faciat quippiam
huius rei similis. Si audieris in una urbium
tuarum quam dominus deus tuus dabit tibi ad habitandum
dicentes aliquos. Egressi sunt filii belial de me-
dio tui et auferentes habitatores urbis tue ad-
dixerunt eamus et serviamus diis alienis quos
ignoratis quere sollicite et diligenter rei
veritate perspecta. Si invenies certum esse

dominus deus tuus benedixerit tibi. Memento quod ipse fuisti
in terra egipti et liberavit te dominus deus tuus. Et ideo
nunc ego precipio tibi. Sin autem dixerit: Nolo egre-
di eo quod diligat te et domum tuam et bene sibi
apud te sentiat esse, assumes subulam et per-
forabis aurem eius in ianua domus tue et
fuiet tibi vir in eternum. Ancille quoque sic
facies. Non autem tes ab eis oculos tuos quando
dimisisses eos liberos quoniam iuxta mercedem mer-
cenarii per .vi. annos fuerunt tibi. Ut benedicat
tibi dominus deus tuus in cunctis operibus que agis. De primo-
genitis tuis que nascuntur in armentis et ovibus
tuis. Quicquid sexus est masculini sanctificabis do-
mino deo tuo. Non operabis in primogenito bo-
vis et non tondebis primogenita ovium. In conspectu domini
dei tui comedes ea per annos singulos in loco quem
elegerit dominus tuus et domus tua. Sin autem habuerit ma-
culam vel claudus fuerit vel cecus, aut in aliqua parte
debilis, non immolabis domino deo tuo. Sed intra
portas urbis tue comedes illud. Tam mundus quam
immundus sic vescentur eis, quasi capra et cervo
sed solum observabitis ut sanguinem eorum non come-
das sed effundas in terram quasi aquam.

XVI°

Observa mensem frugum novarum et uni primi
temporis ut facias phase domino deo tuo quem
in isto mense eduxit te dominus deus tuus de egipto noc-
te. Immolabisque phase domino deo tuo de ovi-
bus et de bobus in loco quem elegerit dominus deus tuus
ut habitet nomen eius ibi. Non comedes in eo
panem fermentatum. Septem diebus comedes
absque fermento afflictionis panem quoniam in pa-
vore egressus es de egipto ut memineris diei
egressionis tue de egipto omnibus diebus vi-
te tue. Non apparebit fermentum in omnibus terminis
tuis .vii. diebus et non remanebit de carnibus de
quibus immolatum est vespere in die primo mane.
Non poteris immolare phase in quolibet urbium
tuarum quas dominus deus tuus dabit tibi sed in lo-
co quem elegerit dominus deus tuus ut habitet nomen ibi. Im-
molabis phase vespere ad solis occasum quando egressus
es de egipto et coquis et comedes in loco quem e-
legerit dominus deus tuus mane quoque consurgens va-
dens in tabernacula tua. Sex diebus comedes
azima et in die .vii. quia collecta est domini dei tui
non facies opus. Septem ebdomadas numerabis ti-
bi ab ea die qua falcem in segetem miseris
et celebrabis diem festum ebdomadarum domino deo
tuo. Obloquium spontaneum manus tue quam o-
fferes iuxta benedictionem domini tui et epulabis coram domino
deo tuo tu et filius tuus et filia tua et servus tuus et
ancilla tua et levites qui est intra portas
tuas et advena ac pupillus et vidua qui
morantur ubi in loco quem elegerit dominus deus
tuus ut habitet nomen eius ibi et recordabis

quoniam servus fuisti in egipto eo quod diesque ac facies
que precepta sunt sollempnitatem quoque tabernaculorum
celebrabis per .vii. dies quando collegeris de area et
de torculari fruges tuas et epulabis in fe-
stivitate tua tu et filius tuus et filia tua et servus tuus
et ancilla levites quoque et advena et pupil-
lus ac vidua qui intra portas tuas sunt. Septem die-
bus domino deo tuo festa celebrabis in loco quem
elegerit dominus. Benedicetque tibi dominus deus tuus in cunctis fru-
gibus tuis et in omni opere manuum tuarum erisque
in leticia. Tribus vicibus per annum apparebit omne ma-
sculinum tuum in conspectu domini dei tui in loco quem
elegerit in sollempnitate tabernaculorum. Non
apparebit autem dominum vacuus sed offeret unusquisque
secundum quod habuerit iuxta benedictionem domini dei sui quam dederit
eis. Iudices et magistros constitues in omnibus
portis quas dominus deus tuus dedit tibi per singulas tribus tuas
ut iudicent populum iusto iudicio. Nec in altera
parte declinent. Non accipies personam nec
munera quia munera excecant oculos sapientium et
evitant verba iustorum. Iuste quod iustum est sequeris
ut vivas et possideas terram quam dominus deus tuus dedi-
it tibi. Non plantabis vicem et omnem arborem iuxta al-
tare domini dei tui. Non facies tibi atque constitues sta-
tuam quam odit dominus deus tuus.

XVII°

Non immolabis domino deo tuo bovem et ovem in quo est
macula aut quippiam vicii quia abhominatio est
domino deo tuo. Cum reperti fuerint apud te intra unam por-
tarum tuarum quas dominus deus tuus dabit tibi vir aut mulier qui
faciunt malum in conspectu domini dei tui et transgredi-
untur pactum illius ut vadant et serviant diis ali-
enis et adorent eos. Solem et lunam et omnem mili-
ciam celi quod non precepi. Et hec fuerint nuntiata audi-
ensque inquisieris diligenter. Verum esse reperies et
abhominatio facta est in iuxta. Educes virum ac mulierem
quem celatissima perpetrat ad portam civita-
tis tuis et lapidibus obruentur. In ore duarum
aut trium testium peribit qui interficietur. Nemo
occidatur uno contra se dicente testimonium. Manus
testium prima interficiet eum et manus reliqua pro-
pter extrema mittetur ut auferas malum de
medio tui. Si difficile et ambiguum apud te
iudicium esse perspexeris inter sanguinem et sangui-
nem causam et causam, lepram et non lepram et iudicium in-
tra portas tuas videris verba variari. Sur-
ge et ascende ad locum quem elegerit dominus deus tuus
veniesque ad sacerdotes levitici generis et ad iu-
dicem qui fuerit eo tempore quaeresque ab eis. Qui iudi-
cabunt tibi iudicii veritatem et facies quecumque di-
xerint qui presunt loco quem elegerit dominus et docu-
erint te iuxta legem eius. Sequeris sententiam eorum nec
declinabis ad dexteram vel ad sinistram. Qui autem
superbierit nolens obedire sacerdotis im-
perio qui eo tempore ministrat domino deo tuo et decreto

XVII

XIX

bis eius et auferes nocivum sanguinem
de iure ut bene sit tibi. Non assumes et trans-
feres terminos proximi tui quos fecerunt pro-
tores in possessione tua quam dominus deus tuus dabit tibi
quam in terra acceperis possidendam. Non sta-
bit testis unus contra aliquem quicquid illud peccati
et facinoris fuerit. Sed in ore duorum aut tri-
um testium stabit omne verbum. Si steterit tes-
tis mendax contra hominem accusans eum prevaricatio-
nis stabunt ambo quorum causa est ante dominum
in conspectu sacerdotum et iudicium qui fuerint in
diebus illis. Cumque diligentissime per scrutan-
tes invenerint falsum testem dixisse
contra fratrem suum mendacium reddent ei sicut fratri suo
facere cogitavit. Et auferes malum de me-
dio tui ut audientes ceteri timorem habe-
ant et nequaquam talia audeant facere. Non
miserebis eius sed animam pro anima oculum pro oculo
dentem pro dente manum pro manu pedem
pro pede exiges. XX

Si erieris ad bellum contra hostes tuos et iu-
dicis equitatum et curam et maiorem quam tuis
adversarii exercitus multitudinem non timebis
eos quia dominus deus tuus tecum est qui eduxit te de terra
egypti. Appropinquante autem iam prelio stabit
sacerdos ante aciem et sic loquitur ad populum
audiens. Vos hodie contra inimicos vestros pug-
nam comitatis. Non pertimescat cor vestrum
nolite metuere. Nolite metu cedere ne
formidetis eos quia dominus deus vester in medio vestri
est et pro vobis contra adversarios dimicabit ut e-
ruat nos de periculo. Duces quoque per sin-
gulas turmas audiente exercitu proclamabunt.
Quis est homo qui hedificavit domum novam
et non dedicavit eam. Vadat et revertatur
in domum suam ne forte moriatur in
bello et alius dedicet illam. Quis est homo qui
plantavit vineam et nec dum eam fecit esse
fecit esse communem et de qua vesci omnibus
liceat. Vadat et revertatur in domum suam
ne forte moriatur in bello et alius homo eius
fungatur officio. Quis est homo qui desponsa-
vit uxorem et non accepit eam. Vadat et reve-
rtatur in domum suam ne forte moriatur in
bello et alius homo accipiat eam. Hiis dictis
addent reliqua et loquentur ad populum. Quis est
homo formidolosus et corde pavidus. Vadat
et revertatur in domum suam ne pavere faciat
corda fratrum suorum sicut ipse timore perterritus est.
Cumque siluerint exercitus duces et finem
loquendi fecerint unusquisque suos ad bellandum
cuneos preparabit. Si quando accesseris ad ex-
pugnandam civitatem offeres ei primum
pacem. Si ceperit et apparuerit tibi portas cum

quibus populus qui est in ea salvabitur et fuerit tibi sub-
tributo. Si autem pheda inire noluerint et
ceperint contra te bellum oppugnabis eam. Cu-
mque tradiderit illam dominus deus tuus in ma-
nu tua percuties omne quod in ea est gladio mas-
culini in ore gladii absque mulieribus et in-
fantibus iumentis et ceteris que in civitate sunt. O-
mnem predam exercitui divides et comedes de sp-
oliis hostium tuorum quam dominus deus tuus dederit tibi. Sic
facies ceteris civitatibus que ante procul valde
sunt et non sunt de his urbibus quas in possessionem
acceptum es. De his autem civitatibus que da-
buntur tibi nullum omnino permittes vivere
sed interficies in ore gladii ethenum videlicet a-
morreum et chananeum. Phereseum et eve-
um et iebuseum. Sicut precepit tibi dominus deus tuus ne
forte doceant vos facere cunctas abhominationes
quas ipsi operati sunt diis suis et peccetis in do-
minum deum vestrum. Quando obsederis civitatem
multo tempore et munitionibus circumdederis ut ex-
pugnes eam non succides arbores de quibus
vesci potest nec securibus per circuitum debes va-
tare regionem quam ligni est et non hoc nec pos-
tulantibus contra te augere nunc. Si qua autem ligna
non sunt pomifera sed aggrestia et in ceteris aptavi-
sus succide et instrue machinas donec capias
civitatem que contra te dimicat. XXI

Quando inventus fuerit in terra quam dominus deus tuus da-
turus est tibi hominis cadaver occisi et ignora-
tus cedis reus. Egredientur maiores natu
et iudices tui et metientur a loco cadaveris
singulas per circuitum spatia civitatum et quam
vicinior est ceteris esse perspexerint. Seniores
civitatis eius tollent vitulam de armento
que non traxerit iugum nec terram scidit vomere et
duceret eam ad vallem asperam atque sa-
xosam que numquam aratus est nec sementem
recepit et cadent in ea cervices vitule. Ac-
cedentque sacerdotes filii levi quos elegerit ei
dominus deus tuus ut ministrent ei et benedicant ei
in nomine eius et ad verbum eorum esse negotium pe-
rdet et quicquid mundum est in mundo iudicetur
et venient maiores natu civitatis illius
ad interfectum. Lavabuntque manus suas super
vitulam que in valle percussa est et dicent. Manus
nostre non effuderunt hec sanguinem nec
oculi viderunt. Spiritus esto populo tuo dominus quem
redemisti domine et non reputes sanguinem in-
nocentem in medio populi tui. Et auferetur
ab eis reatus sanguinis. Tu autem alienus
eris ab innocentis cruore qui effusus est
cum feceris quod precepit dominus. Si egressus fueris ad pu-
gnam contra inimicos tuos et tradiderit eos
dominus deus tuus in manu tua captivosque duxeris

de exhortatione ante prelium

ante prelium et pax offenda

de arbore sucidendis

Deuteronomii Capitulum duodecimum

mundo munido cap nuptui mulierem puellam
ramandum eam nolitis eam uitare uo
eam mundatus in uxorem nam. Dixe
ri ad eam et dic ei. Si quis uxorem
uelierit et ille odio habuerit eam uolens
am dimittere libellum repudii scribet
ei tradetque in manu illius et dimittet
eam. Si ab ea non fuerit
ri alio uiro dimissa eam habere nec ue
de prius accusandi potestate permitta
qui prima fuit eam. Si abiit uir de
ret et alterius uxor fuerit. Si odio habu
rit eam nouissimus et scripserit ei libel
et tradiderit in manu illius et dimiserit
am. Si ab eo qui duxit eam uxorem
ri alio uiro dimissa fuerit. Si ante
ret primus uir qui eam habuit prius
ri ei potestas. Quia abominatio est
ram domino et non peccare facies terram
am quam dominus deus tuus dabit
i possessionem. Si genuerit quis filium
eam. Et postquam ille uir mortuus fuerit
ri ab eo tempore quo uxorem accepit
ri. Si egressus fuerit ad bellum
ri et alia ducere uxorem. Non
ri ad exercitum nec alia publica
ri functione fungetur. Sed absque
ri ullo munere domi propriae
ri quiescet. Et uxore sua quam
ri duxit recreabitur. Non
ri accipiet homo inferiorem uel
ri molendum. Nec uas quo uita
ri datur. Si deprehensus fuerit
ri homo furtum faciens de fratribus
ri suis filiis israel et ad
ri ministerium eius uel ad
ri uendendum. Interficietur fur
ri et auferes malum de
ri medio tui. Custodi diligenter
ri ut in plaga lepre
ri discernas quae
ri docuerint sacerdotes
ri leuitici generis
ri sicut mandaui
ri eis. Quod
ri facere
ri et
ri
ri
ri

XXVI

XXVII

et epulabis coram domino deo tuo. Et scribes super
lapides omnia verba legis hec plane et lucide
dixeruntque moy. Et sacerdotes leuitici ge
nerationis ad omnem israelem. Attende et audi iuxta
hodie factus es populus domini dei tui. Audies vocem
eius et facies mandata atque iusticias quas ego
precipio tibi. Precipiam moy. Propter in die illo di
cens. Hii stabunt ad benedicendum dominum super
montem garizim. Iordane transmisso
Symeon. Leui. Iuda. Ysaac. Ioseph
et Beniamin. Et de regione isti stabunt ad male
dicendum in monte hebal. Ruben. Gad et a
ser. Zabulon. Dan. Neptalim. Et pronuntiab
unt leuite. Dicentque ad omnes viros israel excel
sa voce. Maledictus homo qui facit sculptile
et conflatile ab homine ad deum opus manuum
artificis ponens illud in absconditum. Et tunc de
bet omnis populus amen. Maledictus qui non honorat
patrem suum et matrem. Et dicet omnis populus amen. Ma
ledictus qui transfert terminos proximi sui. Et dicet omnis
populus amen. Maledictus qui dormit cum uxore patris
sui et reuelat operimentum lectuli eius. Et dicet omnis
populus amen. Maledictus qui dormit cum omni iumen
to. Et dicet omnis populus amen. Maledictus qui dormit
cum sorore quasi filia patris sui vel matris sue. Et
dicet omnis populus amen. Maledictus qui dormit cum
socrus sua. Et dicet omnis populus amen. Maledictus qui clam per
cusserit proximum suum. Et dicet omnis populus amen. Maledictus qui
accipit munera ut percutiat animam sanguinis in
nocentis. Et dicet omnis populus amen. Maledictus qui non permanet
in sermonibus legis hec nec eos opere perficit
et dicet omnis populus amen.

XXVIII

Sinat audiens vocem domini dei tui ut faci
as atque custodias omnia mandata eius
que precipio tibi hodie. Faciet te dominus deus tuus ex
celsiorem cunctis gentibus que versantur in terra
venientque super te universe benedictiones iste et
apprehendent te si tamen precepta audiens. Be
nedictus tu in ciuitate et benedictus in agro. Benedictus
fructus ventris tui et fructus terre tue. Fructus
iumentorum tuorum. Greges armentorum tu
orum et caule ouium tuarum. Benedicta horrea tua
et benedicte reliquie tue. Benedictus eris ingrediens
et egrediens. Dabit dominus inimicos tuos qui consur
gunt adversum te corruentes adversum te cor
ruentes in conspectu tuo. Per unam viam venient
contra te et per vii. fugiet a facie tua. Emittet
dominus benedictionem super cellaria tua et super omnia
opera manuum tuarum. Benedicetque tibi in terra quam
acceperis. Suscitabit te dominus sibi in populum sanctum sicut
iurauit tibi. Si custodieris mandata domini
dei tui et ambulaueris in viis eius. Videbunt
que omnes terrarum populi quod inuocatum
sit super te et timebunt te. Habundare te

faciet dominus omnibus bonis fructu ventris tui et fructu
iumentorum tuorum fructu terre tue quam iura
uit dominus patribus tuis ut daret tibi. Aperiet dominus
thesaurum suum optimum celum ut tribuat
pluuiam terre tue in tempore suo. Benedicet cunctis
operibus manuum tuarum et fenerabis gentibus in
multis et ipse a nullo fenus accipies. Consti
tuet te dominus in caput et non in caudam. Eris super
quam et non subter. Si audieris mandata domini dei tui
que ego precipio tibi hodie et custodieris ac
feceris et non declinaueris ab eis nec ad
dexteram nec ad sinistram nec sequutus fueris
deos alienos neque colueris eos. Quod si audire non
olueris vocem domini dei tui. Ut custodias et fa
cias omnia mandata eius et ceremonias quas ego
precipio tibi hodie. Venient super te omnes maledic
tiones iste et apprehendent te. Maledictus eris in
ciuitate. Maledictus in agro. Maledictum hor
reum tuum et maledicte reliquie tue. Maledictus
fructus ventris tui et fructus terre tue. Armen
ta boum tuorum et greges ouium tuarum. Male
dictus eris ingrediens et maledictus eris egrediens.
Mittet dominus super te famem et esurientem et increpatio
nem in omnia opera que facies donec conterat te et per
dat velociter propter adinuentiones tuas pessimas
in quibus reliquisti me. Adiungat tibi dominus pestilen
tiam donec consumat te de terra ad quam in
gredieris possidendam. Percutiat te dominus egestate
febri ac frigore ardore et estu et aere
corrupto ac rubigine et persequatur donec
pereas. Sit celum quod tibi est eneum et terra quam
calcas ferrea. Det dominus ymbrem terre tue pul
uerem et de celo descendat super te cinis donec
conteraris. Tradat te dominus corruptam ante hos
tes tuos. Per unam viam egrediaris contra eos et per
vii. fugias et dispergaris per omnia regna terre
sitque cadauer tuum in escam cunctis volatilibus
celi et bestiis terre et non sit qui abigat. Percutiat
te dominus ulcere pessimo egipti in parte corporis per
quam stercora digeruntur. Scabie quoque et pruri
gine ita ut curari nequeas. Percutiat te dominus
amentia et cecitate ac furore mentis et palpes
in meridie sicut palpare solet cecus in tenebris
et non dirigas vias tuas omni tempore que calumpni
am sustineas et opprimaris violentia nec
habeas qui liberet te. Vxorem accipias et alius dor
miat cum ea. Domum edifices et non habites in
ea. Plantes vineam et non vineam demetes eam.
Bos tuus immolatur coram te et non comedas
ex eo. Asinus tuus rapiatur in conspectu tuo et non
reddatur tibi. Oues tue dentur inimicis tu
is et non sit qui te adiuuet. Filii tui et filie tu
e tradantur alteri populo videntibus oculis tuis et
deficientibus ad conspectum eorum tota die et non

bonos ex quo
sunt precepta.

male. 3. ne

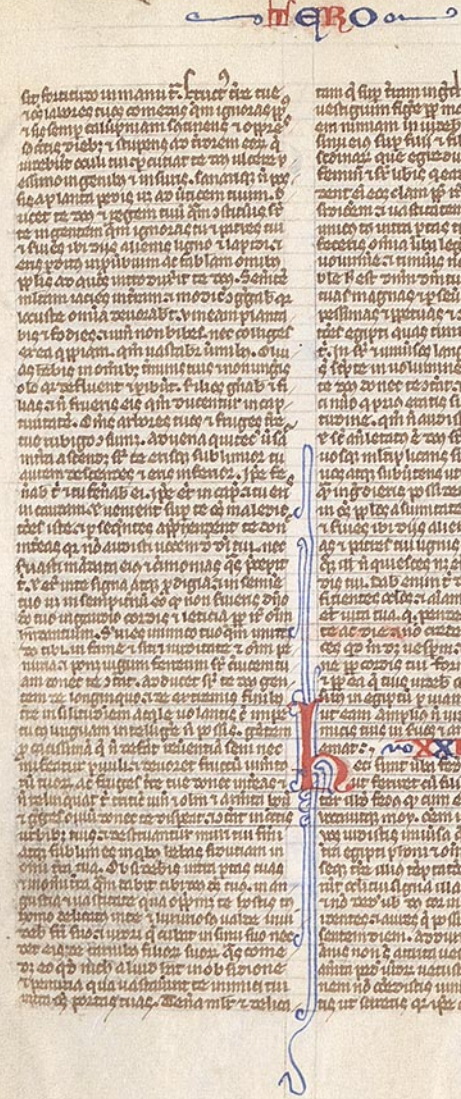

iustis ad locum hunc. Egressusque est seon rex
ex esebon et egrex basan occurrens nobis ad
pugnam et percussimus eos et tulimus terram eorum
et tradidimus possidendam ruben et gad et di-
midie tribui manasse. Custodite igitur verba
pacti hoc et implete ea ut intelligatis uni-
versa que facitis. Vos statis hodie cuncti coram do-
mino deo vestro principes vestri ac tribus et maiore
natu atque doctores omnis populus vester liberi et uxor
es vestre et advena qui tecum moratur in castris
exceptis lignorum cessoribus et hiis qui portabi-
ant aquas ut transeas in pheedere domini dei tui
et in iureiurando quod hodie deus deus percutit tecum
ut suscitet te sibi in populum et ipse sit deus tuus
sicut iacutus est tibi et sicut iuravit patribus tuis a-
braham ysaac et iacob. Nec vobis solis ego hec phe-
dus ferio et hec iuramenta confirmo. Sed cunctis pre-
sentibus et absentibus. Vos enim nostis quomodo hi-
tavimus in terra egipti et quomodo transierimus per
medium nationum quas transeuntes vidistis
abhominationes et sordes. Idola eorum lignum
et lapidem argentum et aurum que colebant ne
forte sit inter vos vir aut mulier familia aut tribus
cuius cor adversum est hodie a domino deo vestro ut va-
dat et serviat diis illarum gentium et sit inter vos
radix germinans fel et amaritudinem. Cumque au-
dierit verba iuramenti hoc benedicat sibi in corde su-
o dicens. Pax erit mihi et ambulo in pravitate
cordis mei et assumat ebria sitientem et deus
non ignoscat ei sed tunc quam maxime furor eius
ascendet et zelus contra hominem illum et sedeant super eum
omnia maledicta que scripta sunt in hoc volumine
et deleat nomen eius sub celo et consumat eum in per-
ditionem ex omnibus tribubus iuxta maledic-
tiones que in libro legis huius ac fedis continentur. Di-
cetque sequens generatio et filii qui nascentur deinceps
et peregrinus qui de longe venerunt videntes
plagas terre illius et infirmitates quibus eam
affluxerit eam deus sulphure et sol ardore
comburens ita ut ultra non seratur nec virens
quippiam germinet in exemplum subversionis sodo-
me et gomorre. Adame et seboym quas sub-
vertit deus in ira et furore suo et dicent omnes gentes. Quare
sic fecit deus terre huius? Quid est hec ira furoris eius
in mensa? Respondebit. Quia dereliquerunt pacti
dei quod pepigit cum patribus eorum quando eduxit eos de
terra egipti et servierunt diis alienis et adoraverunt
eos quos nesciebant et quibus non fuerant attri-
buti. Ideo iratus est furor domini contra terram istam
ut inducat super eam omnia maledicta que in hoc
volumine scripta sunt et eiecit eos de terra sua in ira et
furore suo et indignatione maxima proiecitque in
terram alienam sicut hodie comprobatur. Abscondita

a domino deo nostro que manifesta sunt nobis ac filiis
vestris usque in eternum ut faciamus universa le-
gis huius.

XXX

Cum igitur venerint super te omnes sermones isti bono
sive maledicto quas proposui in conspectu tuo et duc-
tus penitudine cordis tui in universis gentibus in
quas dispersit te deus deus tuus et reversus fueris ad eum
et obedieris eius imperiis sicut ego hodie precipio
tibi cum filiis suis in toto corde suo et in tota
anima tua reducetque te deus deus tuus de captivitate
tua ac miserebitur tui et rursum congregabit te de cu-
nctis populis in quos ante dispersit. Si ad cardi-
nes celi fueris dissipatus inde retrahet deus deus
tuus et assumet atque introducet in terram quam pos-
sederunt patres tui et obtinebis eam et benedicens
tibi maioris numeri esse te faciet quam fuerunt patres
tui. Circumcidet deus deus tuus cor tuum et cor seminis
tui ut diligas dominum deum tuum in toto corde tuo
et in tota anima tua ut possis vivere. Omnes autem ma-
ledictiones has convertet deus super inimicos tuos et
eos qui oderunt te et persequuntur. Tu autem revertis et
audies vocem domini dei tui. Faciesque universa man-
data que ego precipio tibi hodie et habunda-
re te faciet deus deus tuus in cunctis operibus
manuum tuarum in sobole vestri tui et in fru-
ctu iumentorum tuorum in ubertate terre tue et in
fructu omnium largitate. Revertetur enim deus ut
gaudeat super te in omnibus bonis sicut gavisus est
in patribus tuis. Si tamen audieris vocem domini dei
tui et custodieris precepta eius et cerimonias
que in hac lege scripta sunt et revertaris ad do-
minum deum in toto corde tuo et in tota anima
tua. Mandatum hic quod ego precipio tibi hodie non
est te nec procul positum nec in celo situm ut
possis dicere quis nostrum ad celum valet ascendere
ut deferat illud ad nos ut audiamus atque ope com-
pleamus. Neque transmare positum ut causis et
dicas quis est nobis transfretare poterit mare et
ad nos usque deferre ut possimus audire et facere
quod preceptum est. Sed iuxta est sermo valde in ore
tuo et in corde tuo ut facias illum. Constitera
quod hodie proposuit in conspectu tuo vitam et bonum
et contrario mortem et malum ut diligas dominum
deum tuum et ambules in viis eius et custodias man-
data illius et cerimonias atque iudicia et vivas
ac multiplicet te benedicatque tibi in terra ad quam
ingredieris possidendam. Sin autem aversum fu-
erit cor tuum et audire volueris atque errore de-
ceptus adoraveris deos alienos et fueris eis. Pre-
dico tibi hodie quod peas et parvo tempore more-
ris in terra ad quam iordane transmisso ingre-
dieris possidendam. Testes invoco celum
et terram hodie quod proposuerim vobis vitam bonam benedicentem

et maledictionem

malo eorum. Cuius q̄ unum ut ita unus
ex illis nullus omnino vivit nullam artem vel
doctrinam ex illa habere. Ita ē omnis ars
omnis vita omnis virtus in deū q̄ ab omnib⁹
omnibus laudatur et glorificatur
in sanctis suis.

XXI

Abiit iam mox vir iste ad omnia ultima
que omnibus mortalibus vite ac rei
familiaris cum. Et. Ad
hec sum ego. Ē possibile ut ego unus homo
tam multa mala patiar. Non invidebit deus
ut. Ego ē q̄ tam multis annis ita celebratus
sum. Ego ē q̄ tam multis annis ita celebratus
sum. Ego ē q̄ tam multis annis ita celebratus
sum

assumpsit eum atque portavit in humeris suis
tamquam solus dux eius fuit et non erat cum eo deus ali-
enus. Constitutum est super excelsam terram ut con-
sederet fructus agrorum ut suggeret mel de pe-
tra oleumque de saxo durissimo. Butirum de armento et
lac de ovibus cum adipe agnorum et arietum filiorum
basan. Et ydros cum medulla tritici et sanguinem
uve bibent maracissimum. Incrassatus
est dilectus et recalcitravit incrassatus impinguatus
dilatatus. Derelinquit deum factorem suum et recessit
a deo salutari suo. Provocaverunt eum in diis alienis
et in abhominationibus ad iracundiam concitaverunt
immolaverunt dominis demoniis et non deo diis quos
ignorabant. Novi recentesque venerunt quos
non coluerunt patres eorum. Deum qui te ge-
nuit dereliquisti et oblitus es dominus creatoris tui. Vidit
deus et ad iracundiam concitatus est quia provocaverunt
eum filii sui et filie. Et ait. Abscondam faciem
meam ab eis et considerabo novissima eorum. Ge-
neratio enim perversa est et infideles filii. Ipsi me pro-
vocaverunt in eo qui non erat in eo deus et irritaverunt
in vanitatibus suis. Et ego provocabo eos in eo qui
non est populus et in gente stulta irritabo illos. Ignis
succensus est in furore meo et ardebit usque ad in-
ferni novissima. Devorabitque terram cum germi-
ne eius et montium fundamenta comburet. Congrega-
bo super eos mala et sagittas meas complebo in
eis. Consumentur fame et devorabit eos aves
morsu amarissimo. Dentes bestiarum imi-
tam in eos cum furore trahentium super terram atque
serpentium. Foris vastabit eos gladius et intus pa-
vor. Iuvenem simul ac virginem lactantem
cum homine sene. Et dixi ubi nam sunt? Cessare fa-
ciam ex hominibus memoriam eorum. Sed propter iram
inimicorum distulit ne forte superbirent hos-
tes eorum. Et dicerent manus nostra excelsa et non
deus fecit hec omnia. Gens absque consilio est et sine
prudentia. Utinam saperent et intelligerent ac
novissima providerent. Quomodo persequeretur unus
mille et duo fugaverunt x milia. Nonne
iam quia deus suus venditus est et deus conclusit
illos. Non est deus nisi ut dii eorum et in-
imici nostri sunt iudices. De vinea sodomorum vi-
nea eorum et de suburbanis gomorre. Uva
eorum uva felle et botrus amarissimus. Fel dra-
chonum vinum eorum et venenum aspidum in sanabi-
le. Nonne hec condita sunt apud me et signata in
thesauris meis. Mea est ultio et ego retri-
buam eis in tempore ut labatur pes eorum. Iuxta
est dies perditionis et ad esse festinant tempora.
Iudicabit deus populum suum et in servis suis mi-
sericordiam. Videbit quod infirmata sit manus et cla-
usi quoque defecerunt residuique consumpti sunt. Et
dicent ubi sunt dii eorum in quibus habebant fi-
duciam. De quorum victimis comedebant adipes et
bibebant vinum libaminum. Surgant et opitul-
entur vobis et in necessitate vos protegant. Vide-
te quod ego sum solus et non sit alius deus preter me.
Ego occidam et ego vivere faciam percutiam
et ego sanabo et non est qui de manu mea possit
eruere. Levabo ad celum manum meam et dicam:
vivo in eternum. Si accuro ut fulgur gla-
dium meum et arripuerit iudicium manus mea. Reddam
ultionem hostibus meis et his qui oderunt me retri-
buam. Inebriabo sagittas meas sanguine et gla-
dius meus devorabit carnes. De cruore occisorum
et captivitate nudati inimicorum capitis. Laudate
gentes populum eius quia sanguinem servorum suo-
rum ulciscetur. Et vindictam retribuet in hos-
tes eorum et propitius erit terre populi sui. Venit ergo Mo-
ysi et locutus est omnia verba cantici hoc in auri-
bus populi. Ipse et Iosue filius nun. Complevitque
Moyses ubique loquens ad universum ille et
dixit ad eos: Ponite corda vestra in omnia verba que
ego testificor vobis hodie ut mandetis ea filiis
vestris custodire et facere et implere universa que scrip-
ta sunt in volumine legis hoc quia non in cassum precepta
sunt vobis sed ut singuli in eis vivant. Quod facientes
longo tempore perseverabitis in terra ad quam iordane
transmisso ingredientes possidebitis. Locutusque
est ad Moysen in eadem die dicens. Ascende
in montem istum Abarym id est transitum in montem
Nebo qui est in terra Moab contra Iherico et vide terram
Chanaan quam ego tradam filiis Israel in possessionem
dum morere in monte quem conscendens iun-
gis populis tuis sicut mortuus est Aaron frater tuus in mon-
te Or et appositus populis suis quia prevaricati estis
contra me in medio filiorum Israel ad aquas contradic-
tionis in cadem deserti Syn et non sanctificastis me
inter filios Israel. Contra videbis eam et non ingredi-
eris in eam quam ego dabo filiis Israel. XXIII

Hec est benedictio qua benedixit Moyses. Ex dei filiis
Israel ante mortem suam. Et ait. Ad dominum Syna ve-
nit et de sepulcro ortus est nobis. Apparuit de monte
Pharam et cum eo sanctorum milia. In dextera eius igne
alex. Dilexit populos populos. Qui sancti in manu illius
sunt et qui appropinquant pedibus eius accipient de
doctrina illius. Legem precepit nobis Moyses. Hereditatem
multitudinis Iacob. Erit apud rectissimum rex. Congre-
gatis principibus populi cum tribubus Israel. Vivat ru-
ben et non moriatur et sit parvus in numero. Hec est vide-
bis. Audi domine vocem Iuda et ad populum suum
introduc eum. Manus eius pugnabit pro eo et ad-
iutor illius contra adversarios eius erit. Levi quoque
ait. Perfectio tua et doctrina tua viro sancto tuo quem
probasti in temptatione et iudicasti ad aquas contra-
dictionis. Qui dixit patri suo et matri sue nes-
cio vos et fratribus suis ignoro vos et nescierunt

filios suos. hii custodiet eloquium tuum. fu
auerunt iudicia tua o iacob et legem tuam
a te. ponent tymiama in furore tuo et ho
locaustum super altare tuum. Benedic domine for
titudini eius et opera manuum illius sompe. Percu
te dorsa inimicorum eius et qui oderunt eum non con
surgant. Benjamin ait. Amantissimus dei
habitabit confidenter in eo. q. in thalamo tota
die morabitur. et inter humeros illius requiescet
Joseph quoque ait. De benedictione domini terra eius
de pomis celi et rore atque abysso subiacen
te de pomis fructuum sol ac lune de vertice
antiquorum montium. de pomis collium eterno
rum. et de frugibus terre et de plenitudine eius
Benedictio illius qui apparuit in rubo veniat super
caput Joseph ac super verticem nazarei inter fratres
suos. Quasi primogenita tauri pulcritudo eius
cornua rinocerotis cornua illius. in ipsis
ventilabit gentes usque ad terminos terre. Hec est mul
tudines effraym. et hec milia manasse. Zab
ulon ait. Letare zabulon in exitu tuo. et ysa
ac in tabernaculis tuis. Populos ad montem vo
cabunt. ibi immolabunt victimas iustitie. quia mundi
tatem maris. quasi lac sugent. et thesauros
absconditos arenarum. Gad ait. Benedictus in lati
tudine gad. Quasi leo requiescit. Ceperunt brachium et verti
cem. et vidit principatum suum quia in parte sua doctor est
sed repositus qui fuit cum principibus populi. et fecit
iustitias domini et iudicium suum cum israel. Dan quoque ait
Dan catulus leonis fluet largiter de basan
et neptalim dixit. Neptalim habundantia perfe
ctus et plenus erit benedictionibus domini. Mare et meri
diem possidebit. Aser quoque ait. Benedictus in fili
is aser. sit placens fratribus suis. tingat in oleo
pedem suum. Ferrum et es calciamentum eius. Sicut
dies iuventutis tue tibi et senectus tua. Non est
deus alius ut deus rectissimus. Ascensor celi au
xiliator tuus. Magnificentia eius discurrit
nubes. Habitaculum eius sursum et subter brac
hia sempiterna. Eiciet a facie tua inimicum.
dicetque. Contere. Habitabit israel confidenter solus. Ocu
lus iacob in terra frumenti et vini celique caligabunt
rore. Quis es tu israel. Quis simul tui populus qui sal
uaris in domino. Scutum auxilii tui et gladius gl
orie tue deus tuus. Negabunt te inimici tui et
tu eorum colla calcabis.

XXXIIII

Ascendit moyses de campestribus moab super
montem nabo in verticem fasga contra ihe
richo. Ostenditque ei dominus terram galaad usque
ad dan. et universum neptalim. terramque effraym
et manasse et omnem terram iudaeam usque ad mare no
uissimum. et australem partem et latitudinem cam
pi ihericho cum palmarum usque segor. Di
xitque dominus ad eum. Hec est terra pro qua iurauit abraam
ysaac et iacob dicens. Semini tuo dabo eam.
vidisti eam oculis tuis tuis et non transibis ad
illam. Mortuusque est ibi moyses. Fuit domini in terra
moab iubente domino. et sepelierunt eum in val
de terre moab contra phegor. et non cognouit homo sepul
crum eius usque in presentem diem. Moyses cxx.
annorum erat quando mortuus est. Non caligauit oc
culus eius nec dentes illius moti sunt. Fleuerunt
que eum in campestribus moab filii israel xxx. di
ebus. Et completi sunt dies planctus lugentium moyses.
Josue vero filius nun repletus est spiritu sa
pientie quia moyses posuit super eum manus su
as et obedierunt ei filii israel. Fecerunt que sicut precepit
dominus moyses. Et non surrexit ultra propheta in israel sicut
moyses. quem nosset dominus facie ad faciem in omni
bus signis atque portentis que misit per eum ut
faceret in terra egipti pharaoni et omnibus suis eius
universeque terre illius et cunctam manum
robustam magnaque mirabilia que fecit moyses.
coram universo israel. Explicit liber ad Mathaeum
que hebraice dicitur deuteronomium. Incipit
prologus in libro
Iosue.

Tanquam
finito penthateuco moy
ses. velut gratia fenore
libati ad ihesum filium
nave manum mittam
quem hebrei iosue ve
nerunt. Iosue filium
nun vocant. et ad tertium in libro quem sophyrim
appellant. ad tuth quoque et hester quoque eis
dem nominibus afferunt. Monemusque lectorem. ut
habraycorum nomina et distinctiones
per membra diuisas diligenter scriptor conferat.
ne et nostra labor et illius studium pereat. Et ut
in primis quod sepe testatus sum. sciat tamen non
in reprehensione veterum noua cudere sic
amici mei timuerunt. sed per vili parte offerre
lingue mee hominibus quos tamen nostra delectant cum
pro gratiarum exemplo ipsi et superna labore ma
rino indigent. Editionem nostram hunc. Et sicu
bi in antiquorum volumine lectore dubitaue
rint. Hi ut confentes inueniant quod requirunt ma
rime cum et apud latinos tot sint exemplaria.
quot codices unusquisque pro arbitrio suo ad
dixerit. Et subtraxerit quod ei visum est. Et utique non
sit ut ille quod dicit. Vnde cessat arcuato
uulnere contra nos in sanguine scorpio et scutum opa
uenenata carpe ungua desistat. Et sapi
ens si placet. Et contempnens si displicet. Nemi
nem tamen ulcerum. Quis tuum habundauit neq
tia et lingua tua conuertit dolos. Sedens ad
versus fratrem tuum loquebaris et aduersus filium ma
tris tue posuisti scandalum hec fecisti et ta

VII

Filii aut̃ ar aſſ̃ p̃mogenit̃ ḡ manas
sem vſurpũ uxor ar anathanee.
Ialaelech filio chenrim. filij zyph. filij
ziphe te tiphu uxor. nuor aũgo dánath
amare. Jmrach. ẽ to ō filius ſ. ẽ ſp̃ uxor
te iohue te ipſo uxor ortha ipſi ḡ ari
aura tephuhen ad ouẽtalem plagen
opoz bethel p̃ uxor eius. Aſcendit
ephraim. Aſpecu ipſi plenũ ex
plorauer̃ ipſum hũc. ꝛ ciuſ̃ ipſius. Ad
aſcendit ioſue p̃ſ duo ꝛ tota multi
tudo p̃mixt ꝛ pugnauit contra ai.
Ipſe aũt p̃ciuſ̃ ipſius ocidit. ō ipſos fugi
ens p̃secutus ẽ. Aſcenderũt ergo tota multi
tudo pugnatores q̃ fugam dederãt magis p̃
ſũ ꝛ ſtauit ante urbẽ huj. ꝛ circuierũt eã ꝛ
trauerſ. uẽr̃ p̃ſequẽs ꝛ eos ad vſq̃ ad
mare Cũ ſimilit̃ ꝛ ceteri p̃ pna fugien
tes p̃mãſq; ex plateis ad instar aq̃ ua
ſũ eſt. Ioſue ẽo ſas uexillum ꝛ ceci
dit pnã manum ſuam archi ꝛ ſtetit ſic
uexillum tam ipſe ãm ꝛ ſenes ꝛ milites
p̃ſecutus ſup ai p̃ſ ẽ. Ioſue. ꝛ ui
lia ẽ qd̃ ioſua ꝛ ſp̃ls ciuſ̃ de
mane fluuiũ ut tenuerũt nec in manu
ancun ꝛ uexillũ. Veſtam ut ceperũt in
anſſemꝫ ciuſ̃ ẽ tame. Ai ſue. ẽ qd̃
dicũ uxor ipſi ſem ipſius ſue ẽpũ int
tem. Ambo ſed dimanet ꝛ ãi ſint ꝛ ce
ſue ac p̃ſeqũntes ꝛ ẽmũnt ad
ebũr nom̃ ipm̃ ō ẽm. ꝛ ap̃ſunt nõ ſ
magno. Deũ; ꝛ ap̃ ioſue. Sunt aũ
uicos p̃no ipm̃ ō ẽ. ꝛ ui
gno ab̃ ipſi ꝛ ſp̃ſum
ſũ ꝛ ſuam ſũ ꝛ ſuam
ſũ ꝛ ſuam ſũ ꝛ ſuam
ſũ ꝛ ſuam ſũ ꝛ ſuam

a: aureum. Et sic locutus est abstulit
eum de medio filiorum israel. et
quasi quasdam fundamenta aperuit. et ait ad
iosue. ecce tu dormies cum patribus tuis. et
populus iste surget. et sequetur deos alienos
terre in qua ingredietur. et derelinquet me. et
irritum faciet pactum meum quod pepigi cum
eo. irascetur furor meus contra eum in die illo
et derelinquam eum. et abscondam faciem meam
ab eo. et erit in devorationem. et invenient eum
universa mala et tribulationes hae. et dicet in
die illa. quia non est deus mecum. haec mala
invenerunt me. ego autem abscondam faciem
meam in die illa propter omnia mala quae fecit
quia secutus est deos alienos. nunc ergo scribite
vobis canticum istud. et docete filios israel. ut
memoriae mandent illud. et ore proferant. ut sit
canticum istud testimonium meum contra filios
israel. cum introduxero eos in terram quam
pollicitus sum patribus eorum. lacte et melle
manantem. et comederint et saturati fuerint
pinguescent. et transferentur ad deos alienos.
et servient eis. detrahentque mihi. et irritum
facient pactum meum. cumque invenerint eos
omnia mala et tribulationes haec. respondebit
contra eos canticum istud. quod non recipiet
oblivio de ore seminis eius. scio enim cogitationes
eius quae facturus sit hodie priusquam introducam
eos in terram quam pollicitus sum. scripsit
ergo moyses canticum istud. et docuit filios israel.
praecepitque dominus iosue filio nun. et ait.
confortare et esto robustus. tu enim introduces
filios israel in terram quam pollicitus sum eis.
et ego ero tecum. cumque scripsisset moyses
verba legis huius in volumine. et consummasset.
praecepit levitis portantibus arcam foederis
domini. dicens. tollite librum istum. et ponite
eum in latere arcae foederis domini dei vestri.
ut sit ibi contra te in testimonium. ego enim
scio contentionem tuam et cervicem tuam
durissimam. adhuc vivente me et ingrediente
vobiscum ecce semper contendistis contra
dominum. quanto magis cum mortuus fuero.
congregate ad me omnes maiores natu per
tribus vestras. et magistros vestros. ut loquar
audientibus cunctis sermones istos. et invocem
contra eos testem caelum et terram. novi enim
quod post mortem meam inique agatis. et
declinetis cito de via quam praecepi vobis.
et occurrant vobis mala in novissimo tempore.
quia feceritis malum coram domino. ad
iracundiam provocantes eum in operibus manuum
vestrarum. locutus est ergo moyses audiente
universa turba israel verba carminis huius.
et postquam conplevit scribens sermones legis
istius in volumine. et consummavit. praecepit
levitis portantibus arcam foederis domini.
dicens. tollite librum istum. et ponite eum

uſ monſtrum gratiarum mercia uſq; monte
rebullē ꝓcurr mōſ. famis ⁊c. ꝑ ꝙm quem te
nerent ꝓlo ſtelli. ꝑ ⁊ legit eia ait ꝙ nonꝰ
malet ꝙdemq; ꝛatū ꝙ ſcripſ. ꝑ eſſent in leg
uumie uel ar hiq; mōſ. uſſent reliqꝫ
mercū. ⁊c. unū ſcripſ uenū ea ꝙ imlanuo
ne ꝛēmiſit quaꝫ ac ꝓuſt ꝛaduenit qui
inſeq; mercatum ⁊c.

Quibus auctis cū regre cauſſe cuncte qui
ſalutant in mercimōnio ꝛ cam quem ha
in manerunt ac uenere manē magnꝰ
ſq; quaꝫ qui ſimilant uſq; unū. erbegā a
mortes ꝛdamnes. ſeruos a cuſq; ꝛcubu
leos ꝛcipiant ꝙ ꝓ ut ꝙ quicunq; ꝙ ſe uolo
e uno alo ꝛcēꝫ. fuiſſ. ar ꝙ q hiſtumur ꝛ
gationē aut ꝛcipiendo cū ꝙ fēcat ioſue ihſꝰ
ihſꝰ ꝛcalliue cognouere cultum ⁊ ceremo
ſacre uetuſe a ſuis ꝙ ꝓnēcet ꝛuntat cuncta
nes ſaſſe. amꝫ. ſuos ac ſacrificiꝫ. ⁊ amꝫ
à ac uerūq; uetuſtate ꝙ ꝓnciſſ. ſuos ꝛcū
ur mcum uetuſtate uocabulū ꝙ ꝓnēt quaꝫ
q nec ꝙ audiuit obſeruāt ꝙ cunct. a uſq;
mo minum. ꝓcessuꝫ. ac ioſue q ꝛ mera
uterur in cultū ſuū gala ꝛ ꝙ ꝛcū ac ꝛcū
ſimul ihſu. ⁊ ꝛ ſuū ſignū ueimo ꝙ ubo ſu
ꝛ ſuꝫ uenet. ꝓnceꝫq; ſuꝫ ihſ ac eos am
plectunt. ⁊ ſeore uſq; ad ſeore adueni
bus ꝛcū ⁊ ꝓſſimo ꝙ uero mu re ubo. ac
ſui ac ioſue. ⁊ in uq; mr ſui ſumo. ⁊ uo ioſue
ait. ⁊ nam cū ſuū uenimus. ꝓncē
ꝛ ſuū ſignū uaſue uenet ſui ꝛ ſui in noſe
ꝛcū ſui. Aut ſumo ⁊ ſtimā ꝓ ꝛcmꝛ ⁊ eo ⁊
ꝛcū ⁊ ſeē in egypto ⁊ duobꝰ amoꝛcē regi
us ꝛcū ſui ⁊ amoꝛcē. ſeon regi eſebonia ꝙ re
gi uſq; q ꝛcū in aſtaroth. ⁊ ſumpſi nb
ſeniores ⁊ ē humoꝛcs ꝛcē nūc. To uſq; in
manuꝫ ſuū ia ob longiſſimā mam ⁊ ꝛcū
uere eiq; ac ꝛcū ꝛcē. ⁊ ſui ſumo ⁊ ꝓuiſ mu
ꝛc nib. ⁊ n ꝓnec ꝙ ſi egſſi ſumo ꝛc uobꝰ
nūc ur ueniemo ad uoꝛ. cultum ſuꝫ ſui
ne ſiem ſi ſumo ⁊ uoꝛ cultare numa ſmun
uri. ⁊ uſq; ſui mouere unꝫ ſeumo ne rupꝫ ē
ſolum. ⁊ ſeſſ ⁊ calcaneū q; mouimur. ⁊
à ſumo in ꝓcuiq; ou longuuiem longiou
uiue annos ē ꝓpane ⁊ ſumꝫ ꝓ. ⁊ ac ꝓcunq; igr
re ceumie ꝛcū ac ꝛcē ⁊ ñ umꝛcaſſumꝰ. ſuēn
ioſue ē ac ꝓcē. ⁊ mio ſeē ꝓmeno ⁊ q ꝛ
ne ꝛcēdūnt. ꝓnc ꝙd quaꝫ mſſimuꝫ
mundum ꝛcꝫ. ꝓ ꝛcē aut ꝛcē unū ſeore
aut ꝛcē q; in uiaꝫ hiſtumur ⁊ uſ ꝛcē ſuū
ſeunt. ⁊ ſoſumꝫ. caſtm ſuū ſe uenet in au
more ac ꝛcē ⁊ eo quaꝫ humbla ē. ⁊ au
on ac ꝙ hēm ⁊ ſuoꝛcū ⁊ auaꝫ halim. ⁊ ñ
ꝓſſe runt ac eo q; uualſſent ac ꝓnc ꝓ

Dixit ioſue ad uniſſoꝛcū ꝛcū ſim q
ſ. capiſſet ioſue ꝙ ihſꝰ ſub uſſet ea
ſle aui ſeore ihſꝰ ꝛcū illo. ac ſeē ihſꝰ
ꝛcū illo ⁊ q ⁊ uiuſſigſſent gazo omite ac
ir ſeore ſtrauit eos ſmuie uaſue. ⁊ ſui
magna ceuit galuo ⁊ auna ꝛcalui eumꝫ
ꝛ maſe ꝙuo hſ comſq; ſellaſue eo ea ſp
ſſimꝰ. ⁊ ſilir ergo ad omſſe uoꝛ. ꝛcū
ac olum ꝛcēm ⁊ ꝛcē ac ꝓmiam ꝛcēm ih
mo ⁊ ac ſaphie quaꝫ ꝛcēm ſadie ⁊ aq
zalue ꝛcēm ⁊ glon ꝛcēq. ⁊ ſcendit ac ſi
ꝛ ſeore ꝓſſidum ut ꝛcpugnem ⁊ galuo
q; ꝛcmiſſ ir ac ioſue ⁊ ac ſilios ir. ⁊ on
gginan ⁊ ir ⁊ ſcendit. ꝛcēs amoꝛcoꝛcū
ꝛcē. ⁊ ſm. ꝛcē abron ꝛcē ⁊ maoch. ⁊ ꝛ
adnc. ꝛcē eglon ſimꝫ. ⁊ ſcendit ioſue. ⁊
ac tum ⁊ ſcendit ac galuon ⁊ ꝓpugnauit ꝙ
am. ⁊ tradidit eos ihſꝰ galuon ⁊ ꝛb ⁊ ꝛb ⁊ ſoſ ⁊ ꝛ
miſit eos ioſue qui ē mo ⁊ ꝛcumꝫ. ⁊ ac ſe
ſtus ac galgala ⁊ ac ꝛcunt ei. ⁊ ſe tem
ſue mano nige ac auſtuo ſuoꝛ. tuoꝛ. ⁊ ſ
ſcendit eos ⁊ uiuſ nos ſuos ꝓſtuli. ⁊ ſuenat
enī eos ſilios ei ꝙ ꝛcē amoꝛcoꝛcū. q ꝛcit
in mōtibꝰ. ⁊ ſcendit ioſue ac galga
ſue ioſue ſuos bellatoꝛcs. ⁊ omes uiros
ſimꝫ. ⁊ ſilir eos ac ioſue. ⁊ ꝛcmeate eos in
mano ē tuas tradidit eos illos ⁊ eos ⁊ ſ
ſe ꝓſſe ꝛcuit. ⁊ ioſue ſuꝫ eos ꝛcmeate
to ⁊ uocauit eos ſeum ſuos ⁊ galgala. ⁊ ſcut bal
eos ꝛcē ⁊ ſtimā ſe. ⁊ communꝫ ꝓlagi mag

ebron caleph filio iephone cenezeo usq;
in ꝓfectum diem qui dicunt̃ dñi de
bom ebron̄ sancta uocatur cinat̃ iuxta ad
mamre ipse est enachim ipse ē hebron ante
fuit ꝑ vij. annis. ¶ XV ou

Igitur filii filiorum iuda ꝑ cognationes suas ve
nerunt ad finem a termino eorum in australem plagam
cadesbarne. et ascenderunt in asermon. et pertran
sierunt asermon. descenderunt ad torrentem egy
pti. et fuerunt ad occidentalem plagam. Filiis autem
occidentis cedar tribus filiorum eorum. hec
sunt finium eorum. a finibus cariathiarbe qui
dicitur metropolis sunt duodecim oppida cum
uillis suis. Et in ualle bethsamot. et in ualle
iethel. et in ualle nebsa. et in ualle thamna. et
in ualle gemzo. et in ualle thamnathsare. et in
ualle gaas. et in ualle thamnathsare. et in
ualle galaad. et in ualle bethsamot. et in ualle
thamnathsare. et in ualle gaas. et in ualle
thamnathsare. et in ualle galaad. et in ualle
bethsamot

gent ad vescu[m] tam p̄sp̄ eig ꝯ
fine vicē. ¶ Venit tam i vesperū e
am ac mane. ad me ut hic cras ꝯ
migo. ꝛ ubi mutuam ubi cenam in ſy lo.
mi p̄ſcribit. i mutuā cenam in ſcpt ſu
as p̄tet. ꝛ uiſſē ſcm ventre in no uſa. ¶
ſalaq; ā ad io ſue mea ſtiq; ſy lo ꝛ mig
ut cenet eam ꝑ no in ſy lo. ¶ uiſſim; ē
tam filiꝰ ei in my. p̄tet ¶ alceno ſoz
y ma filiꝰ. tenuam p̄ tam uias ſuas ut
p̄ſciam tam ut filiꝰ mea filiꝰ ioſ
aph. ſump; emilo eoꝝ ꝑ aq̄ſdam ad ioza
ne p̄ceps. mea tam. ihio ſcpt mmona
ue plage. i mane ꝑ accenet ad montana
oſcendere. ꝛ uenient in ſolutudie. tem
uen ant p̄tantiene mea in p̄tim ad mo
tem qui eſt bethel. aſcendꝫ in a dom ch
ad ut in medium ꝛ ad p̄ndem ut uad
in frontem. ne elinquat ꝺ̄ens ꝺ̄ñm ꝺ
ad p̄ndem mont; q̄ uſq; ie uſq; ꝺ̄ñs ꝺ
aſſiſē. ſump; eum eig in curr ath mal q̄
uocat ur ephathaū ut ſtem filiꝰ num. h
ē plaga gnal ꝺ̄ñs ꝺ ecclēm. ¶ ſtq; de
aut ꝺ̄ñs ephathaum eq̄ uocat ur. ep
milo ꝺ̄ñs mane. ꝛ p̄ueniet ui. ad ꝺ̄ñs ꝺ ad
uñ ne p̄hibeat aſcendꝫ in p̄tim mmona q
uſq; ē halle filiꝰ. ammon. ꝛ ē ꝺ̄ñs ſcpt
mmonalem plagam in germania p̄te uall
is inferioꝝ. aſcendꝫ gabaōnē. i. mal
tag ꝺ̄ñs ammon ut ꝺ̄ñs ꝺ ebron. ꝛ ſtq;
uenient ad ſtem ꝺ̄ñs ꝺ. tam ſient ad aq
ſalēm. ꝺ̄ñs ꝺ ſtq; ꝺ̄ñs ꝺ ſtq; ꝺ̄ñs ꝺ
ꝛ p̄tantiē ad ſtem ꝺ̄ñs ꝺ. ꝛ ſtq; ꝺ̄ñs ꝺ
ad ſtem ꝺ̄ñs ꝺ. ꝛ ſtq; ꝺ̄ñs ꝺ ad ſtem ꝺ̄ñs ꝺ
ſtq; ꝺ̄ñs ꝺ ad ſtem ꝺ̄ñs ꝺ. ꝛ ſtq;

XXII

XXIII

XXIIII

tum p̄ ḡm amb̄lauim a inānt̄ p̄ḃe p̄a
tantinum. ꝑ cedat umbilic⁹ ḡ amoꝛe
ea hiemoꝛe tue ḡm nec mala iuuno.
uemo igit̄ uho qui ꝑ deus sit. ꝑ ḡ
qo sluit ac p̄ lm. Non p̄ualeāt fluuie
ꝛ ai scā ꝛ bestie emulant̄. ꝛ nec ignis
cet stabilit⁹ ubi ad⁹ pug. ꝛ ro mi fili
domina fluuioꝝ dixi aduersus tuos se
ra affligetur uce aq; fili uestr. ꝓtin ub
p̄ tuā tui. ꝛ uiuit ps ac qo sluit uesp̄
ut iquiens tu alie ꝙ uho fluuiorum
ro ne ac p̄ lm. Et stet in ac uce ei⁹
qui p̄ eleganc ub dñm ut fluuios
ai. p̄ne terrā ꝛ stet. ꝙ une ego aut
audiuit me alienā ac meqo ut cu
clinat. ei in aures meas ꝙ dñm ꝙ multm sit
uiuit ps ac qo sluit. uho ꝛ uho fluuiorum
ro uehementer eo irāpne eis. ꝓ sti
gnant ro sluit ut uie uho p̄ter ꝛ ps fi
ro ꝛ ꝓpter aut̄ iudicia in sichem. ꝛ cy
uit⁹ omia ubi ꝛ in uo umsie legē dñi
raule tapiem gnāt̄ ps tuit⁹
ꝙ subd̄ ꝙ ꝙ emt in sichem ꝛ dixit
ad dñm p̄ lm. Ecce tapis iste emt uob⁹ mi
ei monuim ꝙ auxiemꝰ eis ꝙ ubi ꝛ do
quid ꝛ ub⁹. ac fiunt p̄ stra negatiue ue
stra ꝛ nim⁹ uho ꝛ uob. ꝛ nim tuit⁹ p
ubi tin gladiꝰ in p̄ stram sua. ꝛ p̄ h mo
dus ꝛ iocue filio num filio ꝛ mini. ꝛ ui
anoꝝ. ꝛ expulerūt ad in finitu p̄ filiꝰ me
fluc in manib⁹ tuis ꝙ dñm ꝛ in monte ef
traim. ꝛ ad septentrionalem partem mon
tis gnal. ꝛ cū uenit⁹ ꝛ uho ad eis ꝛ
uit⁹ uho fluc ꝛ ai mor⁹ ꝙ longe ut erunt p̄
p̄ uo fluc ꝙ nolant omia ꝙ p̄ uho ꝙ tra
ri in ri. ꝛ ita quāt⁹ ro sep̄ h nūant tibi
ut p̄ legis ꝛ sepulcr̄ in sichem in pte a
gri dñi emat iacob a filiis emmor p̄ti
sichem ꝛ ne ouett ou tibi ꝛ fiunt in pte
tasset filioꝝ ioseph. ꝛ eleazar quāt⁹ fili
aaron mortuꝰ ꝛ ↄsepelit⁹ eum in gaba
a finee filio ei ꝙ dat ꝛ ei in monte
ephraim.

Incip̄ liber iudicum.

Ost mortem ro sluc filiꝰ
israhel ꝛ alcentes ait ad eos
dñm inter
ꝛ ascendet ait ad eos ad
dimanecūa ego tradā tibi
ui. ꝛ dixit ad ui ascende
ret. Ecce ascendit terra in
manib⁹ eius. Dixit autē symeon fi
lio. ascende mecū in sorte mea
pugnā adᵉ dimanecūa ego pari
ter in sorte tua. ꝛ abiit cum dñm
con. ascendit autē ui ꝛ uasi

dixit ad dimanecūa ego p̄ter in manu
eoꝝ. ꝛ cecidit ex eis in uno die
decē milia uiꝝ. In ierusalē autē ui
ne cesserūt ad hodiernū diem. ꝛ ui
pugnauerūt ad in montē ad mi
diem ad septentrionē. ꝛ ascendit autē
ad dimanecūa ꝛ habitauit in ciuit.
eo nomē fluit ei
qui ante uocabat̄ ur cariath sepha
ꝛ ciuitas. ꝛ ui ꝛ ꝛ ad abiit ro ad habitato
res ciuit⁹ eo nomē dem erat cariath sepha
ar. ꝛ cecidit ui. ꝛ dixit dimanecūa ego
ad ui ꝛ ui. ꝛ ascendit caleph. ꝛ p
cubauerunt ibi ꝛ habitauit eam
uit⁹ ei ꝛ dedit ei filiam suam in uxorem. ꝛ ap
cepisset eā ꝛ ↄhortat̄ filiꝰ eius ut
p̄ mitteret ad ꝛ filiā suā in uxorem. ꝛ cum
p̄ gemit in iniē mouit uir suꝰ ꝛ p
petiit a patre filiꝰ agrū. ꝛ ai ei fusp̄ica ꝛ dix
it eius in ano. Dixit ei caleph. ꝛ ꝛ
ancilla rēdit. ꝛ ait ei dedisti ei ꝛ ta terrā
australem dedisti mi. da ꝛ irrigiuā age.
dedit ergo ei caleph irriguā in sūmo. ꝛ irriguā
superiorem ꝛ inferiorem. filii autē cinei
ꝛ cognati moysi ascenderūt de ciuitate
palmaꝝ cum filiis ꝛ ui in desertū ꝛ habi
tauerūt in ꝛ. qui ꝛ ad ꝛ ui ꝛ ierunt pugnā
cum ꝛ. abiitq; ꝛ ui cū simeō fratre ꝛ
percusserūt simul chananeū q habitabat in
ꝛ. ꝛ interfecerūt eū. unde uocat̄ ꝛ nomē
urb⁹ horma. ꝛ. anathē. ꝛ cepit ui ꝛ ga
zam ꝛ finiti⁹ eius ꝛ ascalonā ꝛ finiti⁹ eius
ꝛ ecronē ꝛ finiti⁹ eius. ꝛ fuit ui ꝛ ui mon
tana possedit ꝛ nec potuit ꝛ ꝛ habita
re qui habitabant in ualle ꝛ ui ferreos
currus. ꝛ caleph dedit ꝛ ꝛ ut mo
ꝛ ꝛ. ut ui ꝛ ꝛ ex eis tres filios enach. ꝛ ebu
sēū autem habitatorem ierusalē non tole
uerūt filii ui. habitauit ꝛ ebuseus cū
filiis ui usq; in ꝛ. ꝛ ascendit ui ui
ad ui ꝛ ui. ꝛ ui ꝛ ui ꝛ ui

Gesilig: ait ad yugulam meum ut occidam me. Et ecce ego video
quia mortuus est Ochozias. Et ait Iehu: Occidite eum. Et occiderunt
eum in ascensu Gebelam, quod est in Ieblaam. Et fugit Ochozias
Mageddo, et mortuus est ibi. Et imposuerunt eum servi sui in
quadriga sua, et portaverunt eum Hierusalem, et sepelierunt eum
in sepulchro suo cum patribus suis in civitate David.

Anno undecimo Ioram filii Achab regnavit Ochozias super Iudam.
Filius triginta duorum annorum erat Ochozias cum regnare
coepisset, et octo annis regnavit in Hierusalem. Nomen matris eius
Athalia filia Amri regis Israel. Et ipse ambulavit in via domus Achab,
et fecit malum in conspectu Domini, sicut domus Achab: quia gener
eius fuit de domo Achab. Et abiit ad bellum contra Ioram filium
Achab in Ramoth Galaad, et percussit Syri Ioram. Reversusque est
rex ut curaretur in Iezrahel a vulneribus quae acceperat in Rama,
pugnans contra Hazahel regem Syriae. Et Ochozias filius Ioram rex
Iudae descendit ut videret Ioram filium Achab in Iezrahel, eo quod
aegrotaret. Et factum est a Deo perditio Ochoziae, ut veniret ad
Ioram. Egressus enim interfectus est a Iehu filio Namsi, quem unxit
Dominus ut disperderet domum Achab. Cumque Iehu ageret
iudicium contra domum Achab, invenit principes Iudae, et filios
fratrum Ochoziae ministrantes Ochoziae, et interfecit eos. Et quaesivit
Ochoziam, qui latitabat in Samaria: adductusque est ad eum, et
occisus: sepelierunt autem eum, eo quod dixissent: Filius Iosaphat
est, qui quaesivit Dominum in toto corde suo. Et non erat de domo
Ochoziae qui posset regnare. Athalia autem mater eius videns quod
mortuus esset filius eius, surrexit et interfecit omne semen regium
domus Iudae. Tulit autem Iosabeth filia regis Ioram sororis Ochoziae
Ioas filium Ochoziae, et furatus est eum de medio filiorum regis qui
interficiebantur, et nutrivit eum cum nutrice sua in cubiculo lectorum.
Et abscondit eum Iosabeth filia regis Ioram uxor Iehoiadae sacerdotis,
soror Ochoziae, a facie Athaliae, ne occideretur. Fuit autem cum ea
in domo Domini sex annis occultatus. Athalia vero regnabat super
terram.

Anno autem septimo misit Iehoiada, et assumpsit centuriones
Carei et cursores, et adduxit eos ad se in templum Domini. Et pepigit
cum eis foedus, et adiuravit eos in templo Domini, et ostendit eis
filium regis. Et praecepit eis dicens: Hoc est quod facietis: tertia pars
vestrum qui ingredimini sabbato, et custodit excubias domus regis,
sit ianitor portarum, et tertia pars sit ad domum Sur, et tertia pars
ad portam quae vocatur Stultorum: vos autem omnes militiae domus
regis custodite excubias Domini, ne irruat multitudo. Et circumdate
regem undique habentes arma in manibus vestris: et qui ingredietur
septa templi, occidatur: sitis cum rege ingrediente et egrediente.
Fecerunt ergo centuriones omnia quae praecepit Iehoiada sacerdos:
et assumentes singuli homines suos qui ingrediebantur sabbato, et
qui egrediebantur sabbato, venerunt ad Iehoiadam sacerdotem. Qui
dedit centurionibus hastas et clypeos et peltas regis David, quae
erant in templo Domini. Et steterunt omnes habentes arma in manibus
suis a latere templi usque ad latus altaris et templi, circa regem
undique. Et adduxit filium regis, et posuit super eum diadema et
testimonium, et constituerunt eum regem: unxerunt autem eum
Iehoiada et filii eius, et dixerunt: Vivat rex. Audivit autem Athalia
vocem populi currentis et laudantis regem, et ingressa est ad populum
in templum Domini. Et vidit, et ecce rex stabat super gradum
ingressus suum, et principes et tubicines iuxta regem, et omnis populus
terrae gaudens et canens tubis: et scidit vestimenta sua, et clamavit:
Coniuratio, coniuratio. Et praecepit Iehoiada sacerdos centurionibus
exercitus, et ait ad eos: Educite eam extra septa templi, et occidite
gladio quicumque secutus fuerit eam. Dixerat enim sacerdos: Non
occidatur in templo Domini. Et imposuerunt ei manus, et ingressa
est viam equorum, quae respicit ad orientem, iuxta palatium regis,
et interfecta est ibi. Pepigit autem Iehoiada foedus inter Dominum
et regem et populum, ut esset populus Domini: et inter regem et
populum. Et ingressus est omnis populus terrae templum Baal, et
destruxerunt aras eius et imagines confregerunt valde: Mathan
quoque sacerdotem Baal interfecerunt coram altaribus. Et posuit
sacerdos praepositos domui Domini, et tulit centuriones et Carei et
cursores, et omnem populum terrae: et deduxerunt regem de domo
Domini, et venerunt per viam portae cursorum ad palatium regis.
Et sedit super solium regum. Et laetatus est omnis populus terrae,
et civitas quievit: Athalia autem interfecta est gladio iuxta palatium
regis.

Filius septem annorum erat Ioas cum regnare coepisset, et quadraginta
annis regnavit in Hierusalem. Nomen matris eius Sebia de
Bersabee. Et fecit Ioas quod placitum erat coram Domino cunctis
diebus quibus docuit eum Iehoiada sacerdos. Verumtamen excelsa non
abstulit: adhuc enim populus immolabat et adolebat incensum in
excelsis. Dixit autem Ioas ad sacerdotes: Omnem pecuniam sanctificatorum
quae infertur in templum Domini, pecuniam quae transit
per quemque, et quam sponte offert vir in templum Domini, tollant
sacerdotes unusquisque a sacerdote suo: et ipsi instaurent quae
corruerint templi, si quid viderit instauratione dignum. Feceruntque
sacerdotes usque ad vicesimum tertium annum regis Ioas, et non
instauraverunt quae corruerant templi. Vocavit ergo rex Ioas Iehoiadam
sacerdotem et ceteros sacerdotes, et dixit eis: Quare non instauratis
quae corruerunt templi? Nolite ergo amplius accipere pecuniam
iuxta ordinem vestrum, sed reddite eam pro his quae corruerunt templi.
Consensit populus ut non acciperent pecuniam a populo, et ut templum
non instaurarent. Tulit autem Iehoiada sacerdos gazophylacium unum,
et fecit foramen in operculo eius, et posuit illud iuxta altare ad dexteram
ingredientium templum Domini: dabantque in eo sacerdotes qui
custodiebant ostium omnem pecuniam quae deferebatur templo Domini.
Cumque viderunt quod multum esset argenti in gazophylacio, ascendit
scriba regis et pontifex, et effundebant pecuniam quae inventa fuerat
in templo Domini, et numerabant eam. Cumque supputata esset,
dabant pecuniam fabris lignariis et aedificatoribus qui operabantur
in templo Domini, et cementariis et lapicidis, ut emerent ligna et
lapides quadratos, ut instaurarent quae corruerant templi Domini,
et in cuncta quae indigebant ad instaurandum templum. Verumtamen
non fiebant in templo Domini fiales argentei, et forcipes, et phialae,
et tubae, et omne vas aureum et argenteum: sed dabant haec operantibus,
et instaurabant templum Domini. Et rationem non exigebant
a viris quibus tradebant pecuniam ut erogarent operantibus: erant
enim fideles. Pecunia pro delicto et pro peccato non inferebatur in
templum Domini: sacerdotum erat.

Tunc ascendit Hazahel rex Syriae, et pugnavit contra Geth, et
cepit eam. Et direxit faciem suam ut ascenderet Hierusalem. Et
obsedit Ioas rex Iuda omnia quae obtulerant Iosaphat et Ioram et
Ochozias patres eius reges Iudae, et quae ipse obtulerat, et omnem
auri quod inventum est in thesauris templi Domini et palatii regis,
et misit Hazahel regi Syriae: et recessit ab Hierusalem.

Reliqua autem sermonum Ioas, et omnia quae fecit, nonne haec
scripta sunt in libro verborum dierum regum Iuda? Surrexerunt
autem servi eius, et coniuraverunt inter se, et percusserunt Ioas in
domo Mello, quae descendit Sella. Iosacar filius Semaath, et Iozabad
filius Somer percusserunt eum, et mortuus est: sepelieruntque eum
cum patribus suis in civitate David, et regnavit Amasias filius eius
pro eo.

Anno vicesimo tertio Ioas filii Ochoziae regis Iuda regnavit Ioachaz
filius Iehu super Israel in Samaria decem et septem annis. Et fecit
malum in conspectu Domini, et secutus est peccata Hieroboam filii
Nabat, qui peccare fecit Israel: non recessit ab eis. Iratusque est
furor Domini contra Israel, et tradidit eos in manu Hazahel regis
Syriae, et in manu Benadad filii eius cunctis diebus. Et deprecatus
est Ioachaz faciem Domini, et exaudivit eum Dominus: vidit enim
tribulationem Israel, quia adflixerat eos rex Syriae. Et dedit Dominus
salvatorem Israeli, et egressi sunt de manu Syriae, et habitaverunt
filii Israel in tabernaculis suis sicut heri et nudiustertius. Verumtamen
non recesserunt a peccatis domus Hieroboam, qui peccare fecit
Israel, sed in eis ambulavit: insuper et lucus mansit in Samaria.
Non enim reliquerat de populo Ioachaz nisi quinquaginta equites, et
decem quadrigas, et decem milia peditum: quia perdiderat eos rex
Syriae, et redegerat quasi pulverem ad trituram. Reliqua autem
sermonum Ioachaz, et omnia quae fecit, et fortitudo eius, nonne haec
scripta sunt in libro verborum dierum regum Israel? Et dormivit
Ioachaz cum patribus suis, et sepelierunt eum in Samaria: regnavitque
Ioas filius eius pro eo.

Anno tricesimo septimo Ioas regis Iuda regnavit Ioas filius Ioachaz
super Israel in Samaria sedecim annis. Et fecit malum in conspectu
Domini, non recessit ab omnibus peccatis Hieroboam filii Nabat, qui
peccare fecit Israel, sed in eis ambulavit. Reliqua autem sermonum
Ioas, et omnia quae fecit, et fortitudo eius qua pugnavit contra Amasiam
regem Iuda, nonne haec scripta sunt in libro verborum dierum regum
Israel? Et dormivit Ioas cum patribus suis, et Hieroboam sedit super
solium eius: sepultusque est Ioas in Samaria cum regibus Israel.

Helisaeus autem infirmabatur infirmitate qua et mortuus est. Descendit
autem ad eum Ioas rex Israel, et flevit coram eo, dixitque: Pater
mi, pater mi, currus Israel et auriga eius. Et ait Helisaeus: Tolle
arcum et sagittas. Qui cum tulisset, ait ad regem Israel: Pone manum
tuam super arcum. Cumque posuisset, imposuit Helisaeus manus suas
super manus regis, et ait: Aperi fenestram orientalem. Et aperuit.
Dixitque Helisaeus: Mitte. Et misit. Et ait: Sagitta salutis Domini,
et sagitta salutis contra Syriam: percutiesque Syriam in Afec, donec
consumas eos. Et ait: Tolle sagittas. Qui cum tulisset, dixit ad regem
Israel: Percute terram. Et percussit tribus vicibus, et stetit. Iratusque
est contra eum vir Dei, et ait: Oportebat te percutere quinquies aut
sexies, tunc percussisses Syriam usque ad consumptionem: nunc autem
tribus vicibus percutiens Syriam, usque ad tempus recedes. Mortuus
est autem Helisaeus, et sepelierunt eum. Latrones quoque de Moab
venerunt in terram illo anno. Et quidam sepelientes hominem, viderunt
latrones: et proiecerunt hominem in sepulchro Helisaei. Quem cum
tetigisset ossibus Helisaei, revixit, et stetit super pedes suos.

Igitur Hazahel rex Syriae afflixit Israel cunctis diebus Ioachaz.
Et misertus est Dominus eis, et reversus est propter pactum suum
quod pepigerat cum Abraham, Isaac et Iacob: et noluit disperdere
eos, nec abiecit usque nunc a facie sua. Mortuus est autem Hazahel
rex Syriae, et regnavit Benadad filius eius pro eo. Ioas autem filius
Ioachaz tulit de manu Benadad filii Hazahel civitates quas tulerat
de manu Ioachaz patris sui in bello. Tribus vicibus percussit eum
Ioas, et restituit civitates Israel.

Anno secundo Ioas filii Ioachaz regis Israel regnavit Amasias filius
Ioas rex Iuda. Filius viginti quinque annorum erat cum regnare
coepisset, et viginti novem annis regnavit in Hierusalem. Nomen matris
eius Ioadan de Hierusalem. Et fecit rectum in conspectu Domini,
verumtamen non sicut David pater eius: iuxta omnia quae fecit Ioas
pater suus, fecit. Excelsa non abstulit: adhuc populus immolabat et
adolebat incensum in excelsis. Factum est autem cum confortatum
esset regnum in manu eius, percussit servos suos qui interfecerant
regem patrem suum. Filios autem homicidarum non occidit, sicut
scriptum est in libro legis Moysi, ubi praecepit Dominus dicens: Non
morientur patres pro filiis, nec filii morientur pro patribus, sed unusquisque
pro peccato suo morietur. Ipse percussit Idumaeam in valle
Salinarum decem millia, et tulit Petram in bello, vocavitque nomen
eius Iectheel usque in praesentem diem. Tunc misit Amasias nuntios
ad Ioas filium Ioachaz filii Iehu regem Israel, dicens: Veni, videamus
nos invicem. Et mandavit Ioas regis Israel ad Amasiam regem Iuda,
dicens: Carduus qui est in Libano misit ad cedrum quae est in Libano,
dicens: Da filiam tuam filio meo uxorem. Et transierunt bestiae agri
quae sunt in Libano, et conculcaverunt carduum. Dixisti: Percutiens
percussi Idumaeam, et elevat te cor tuum ad superbiam. Sufficiat
tibi gloria tua, et sede in domo tua. Ut quid provocas malum tuum,
et cades tu et Iuda tecum? Et non acquievit Amasias. Ascendit ergo
Ioas rex Israel, et viderunt se invicem ipse et Amasias rex Iuda in
Bethsames, quae est Iudae. Percussus est autem Iuda coram Israel,
et fugit unusquisque in tabernacula sua. Amasiam autem regem Iuda,
filium Ioas filii Ioachaz, comprehendit Ioas rex Israel in Bethsames,
et adduxit eum in Hierusalem, et destruxit murum Hierusalem a porta
Ephraim usque ad portam anguli, quadringentis cubitis. Et tulit
omne aurum et argentum, et universa vasa quae inventa sunt in domo
Domini apud Obededom, et in thesauris templi, et obsides, et reversus
est in Samariam. Reliqua autem sermonum Ioas quae operatus est,
et fortitudo eius qua pugnavit contra Amasiam regem Iuda, nonne
haec scripta sunt in libro verborum dierum regum Israel? Et dormivit
Ioas cum patribus suis, et sepultus est in Samaria cum regibus Israel:
regnavitque Hieroboam filius eius pro eo.

Vixit autem Amasias filius Ioas rex Iuda postquam mortuus est
Ioas filius Ioachaz rex Israel quindecim annis. Reliqua autem sermonum
Amasiae, nonne haec scripta sunt in libro verborum dierum regum
Iuda? Et facta est contra eum coniuratio in Hierusalem, et fugit in
Lachis: et miserunt post eum in Lachis, et occiderunt eum ibi. Et
tulerunt eum super equos, et sepultus est in Hierusalem cum patribus
suis in civitate David. Tulit autem universus populus Iuda Azariam
qui erat annorum sedecim, et constituerunt eum regem pro patre suo
Amasia. Ipse aedificavit Ailoth, et restituit eam Iudae, postquam
dormivit rex cum patribus suis.

Anno quintodecimo Amasiae filii Ioas regis Iuda regnavit Hieroboam
filius Ioas regis Israel in Samaria quadraginta et uno anno. Et fecit
malum in conspectu Domini, non recessit ab omnibus peccatis Hieroboam
filii Nabat, qui peccare fecit Israel. Ipse restituit terminos Israel
a introitu Emath usque ad mare solitudinis, iuxta verbum Domini
Dei Israel, quod locutus est in manu servi sui Ionae filii Amathi prophetae,
qui erat de Geth, qui est in Opher. Vidit enim Dominus afflictionem
Israel amaram nimis, et defecerat clausus et consummatus, et non
erat qui adiuvaret Israel. Et non locutus est Dominus ut deleret
nomen Israel de sub caelo, sed salvavit eos in manu Hieroboam filii
Ioas. Reliqua autem sermonum Hieroboam, et omnia quae fecit, et
fortitudo eius qua pugnavit, et quomodo reduxerit Damascum et
Emath Iudae in Israel, nonne haec scripta sunt in libro verborum
dierum regum Israel? Et dormivit Hieroboam cum patribus suis regibus
Israel: regnavitque Zacharias filius eius pro eo.

Anno vicesimo septimo Hieroboam regis Israel regnavit Azarias filius
Amasiae regis Iuda. Sedecim annorum erat cum regnare coepisset, et
quinquaginta duobus annis regnavit in Hierusalem. Nomen matris eius
Iechelia de Hierusalem. Et fecit rectum in conspectu Domini, iuxta
omnia quae fecerat Amasias pater eius. Excelsa non abstulit: adhuc
populus immolabat et adolebat incensum in excelsis. Percussit autem
Dominus regem, et fuit leprosus usque in diem mortis suae, et habitavit
in domo libera. Ioathan autem filius regis praeerat palatio, et iudicabat
populum terrae. Reliqua autem sermonum Azariae, et omnia quae
fecit, nonne haec scripta sunt in libro verborum dierum regum Iuda?
Et dormivit Azarias cum patribus suis, et sepelierunt eum cum patribus
suis in civitate David: regnavitque Ioathan filius eius pro eo.

Anno tricesimo octavo Azariae regis Iuda regnavit Zacharias filius
Hieroboam super Israel in Samaria sex mensibus. Et fecit malum in
conspectu Domini, sicut fecerant patres eius: non recessit a peccatis
Hieroboam filii Nabat, qui peccare fecit Israel. Ipse interfecit Sellum
filium Iabes coniurationem contra eum facientem, percussitque eum
coram populo, et occidit eum: et regnavit pro eo. Reliqua autem
sermonum Zachariae, ecce scripta sunt in libro verborum dierum regum
Israel. Haec est verbum Domini quod locutus est ad Iehu dicens:
Filii tui usque ad quartam generationem sedebunt super thronum
Israel. Et factum est ita. Sellum filius Iabes regnavit anno tricesimo
nono Oziae regis Iuda, et regnavit mense uno in Samaria. Manahem
filius Gadi ascendit de Thersa, et venit in Samariam, percussitque
Sellum filium Iabes in Samaria, et interfecit eum: et regnavit pro eo.
Reliqua autem sermonum Sellum, et coniuratio eius qua coniuravit,
ecce scripta sunt in libro verborum dierum regum Israel. Tunc percussit
Manahem Thapsam, et omnes qui erant in ea, et fines eius a Thersa:
eo quod non aperuissent ei portas, percussit eam, et omnes praegnantes
eius dissecuit.

Anno tricesimo nono Azariae regis Iuda regnavit Manahem filius
Gadi super Israel decem annis in Samaria. Et fecit malum in conspectu
Domini, non recessit cunctis diebus a peccatis Hieroboam filii Nabat,
qui peccare fecit Israel. Ascendit Phul rex Assyriae super terram,
et dedit Manahem Phul mille talenta argenti, ut esset auxilium eius
in manu eius. Et exegit pecuniam a cunctis divitibus Israel, ut daret
regi Assyriae, quinquaginta siclos argenti per singulos. Reversusque
est rex Assyriae, et non mansit ibi in terra. Reliqua autem sermonum
Manahem, et omnia quae fecit, nonne haec scripta sunt in libro verborum
dierum regum Israel? Et dormivit Manahem cum patribus suis:
regnavitque Phaceia filius eius pro eo.

Anno quinquagesimo Azariae regis Iuda regnavit Phaceia filius
Manahem super Israel in Samaria duobus annis. Et fecit malum in
conspectu Domini, non recessit a peccatis Hieroboam filii Nabat, qui
peccare fecit Israel. Conspiravit contra eum Phacee filius Romeliae
dux eius, percussitque eum in Samaria in turri domus regis, iuxta
Argob et Arieh, et cum eo quinquaginta viros de Galaaditis: et interfecit
eum, regnavitque pro eo. Reliqua autem sermonum Phaceia, et omnia
quae fecit, ecce scripta sunt in libro verborum dierum regum Israel.

Anno secundo Phaceae filii Romeliae regis Israel regnavit Ioathan
filius Oziae regis Iuda. Filius viginti quinque annorum erat cum
regnare coepisset, et sedecim annis regnavit in Hierusalem. Nomen
matris eius Hierusa filia Sadoc. Et fecit rectum in conspectu Domini:
iuxta omnia quae fecerat Ozias pater eius, fecit. Excelsa non abstulit:
adhuc populus immolabat et adolebat incensum in excelsis. Ipse
aedificavit portam domus Domini excelsam, et in muro Ophel multa
aedificia construxit. Reliqua autem sermonum Ioathan, et omnia quae
fecit, nonne haec scripta sunt in libro verborum dierum regum Iuda?
Et dormivit Ioathan cum patribus suis, et sepultus est cum eis in
civitate David patris sui: regnavitque Achaz filius eius pro eo.

Anno decimo septimo Phaceae filii Romeliae regnavit Achaz filius
Ioathan regis Iuda. Filius viginti annorum erat Achaz cum regnare
coepisset, et sedecim annis regnavit in Hierusalem. Non fecit rectum
in conspectu Domini Dei sui sicut David pater eius: sed ambulavit in
via regum Israel, insuper et idola conflavit Baalim. Ipse est qui
succendit ignem in valle filii Ennom, et consecravit filios suos, transire
faciens per ignem, iuxta abominationes gentium quas disperdit Dominus
a facie filiorum Israel. Immolabat et adolebat incensum in excelsis,
et in collibus, et subter omnem arborem frondosam. Tunc ascendit
Rasin rex Syriae, et Phacee filius Romeliae rex Israel in Hierusalem
ad pugnandum: et obsederunt Achaz, et expugnare eum non potuerunt.
In tempore illo restituit Rasin rex Syriae Aelath Syriae, et ejecit Iudaeos
de Aelath: et Idumaei venerunt in Aelath, et habitaverunt ibi usque
in praesentem diem. Achaz autem misit nuntios ad Theglathphalasar
regem Assyriorum, dicens: Servus tuus et filius tuus ego sum: ascende,
et salva me de manu regis Syriae, et de manu regis Israel, qui consurrexerunt
contra me. Et tollens Achaz argentum et aurum quod inventum
est in domo Domini, et in thesauris templi, et in thesauris regis,
misit munera regi Assyriorum. Et audivit eum: ascendit enim rex
Assyriorum in Damascum, et cepit eam, et transtulit habitatores eius
in Cyrenen, et Rasin interfecit.

Et abiit rex Achaz in occursum Theglathphalasar regis Assyriorum
in Damascum, et vidit altare quod erat in Damasco. Misitque rex
Achaz Uriae sacerdoti exemplar altaris, et similitudinem eius secundum
omnem fabricaturam suam. Aedificavit ergo Urias sacerdos altare
secundum omnia quae mandaverat rex Achaz de Damasco, donec
reverteretur. Cumque venisset rex de Damasco, vidit altare, et
adoravit illud: et ascendit super eum, et obtulit holocaustum suum
et sacrificium suum, libavitque libamen suum, et effudit sanguinem
victimarum pacificarum quas obtulerat populus, super altare. Altare
autem aereum quod erat coram Domino, removit de fronte templi,
de loco altaris et templi Domini, et posuit ex latere altaris ad aquilonem.
Praecepitque rex Achaz Uriae sacerdoti dicens: Super altare grande
offer holocaustum matutinum, et sacrificium vespertinum, et holocaustum
regis et sacrificium eius, holocaustum omnis populi terrae, et
sacrificium eius, et libamina eorum: et omnem sanguinem holocausti,
et omnem sanguinem victimae super altare fundes. Altare autem aereum
erit mihi ad interrogandum. Fecit ergo Urias sacerdos omnia quae
praecepit rex Achaz. Et confregit rex Achaz paxillos basium, et
detraxit eis labrum: mare quoque detraxit de bobus aereis qui sustentabant
illud, et posuit super pavimentum lapideum. Et basim maris
destruxit, et fecit ut non staret super duodecim boves aereos qui
sustentabant illud, et posuit eum super pavimentum lapideum. Et
basim quam fecerat in templo, et ingressum regis exterius, vertit in
templum Domini propter regem Assyriorum. Reliqua autem sermonum
Achaz quae operatus est, nonne haec scripta sunt in libro verborum
dierum regum Iuda? Et dormivit Achaz cum patribus suis, et sepultus
est cum eis in civitate David: regnavitque Ezechias filius eius pro eo.

Anno duodecimo Achaz regis Iuda regnavit Osee filius Ela in Samaria
super Israel novem annis. Et fecit malum in conspectu Domini, verumtamen
non sicut reges Israel qui fuerunt ante eum. Contra hunc
ascendit Salmanasar rex Assyriorum, et factus est ei Osee servus, dabatque
ei munera. Quod cum comperisset rex Assyriorum, quod Osee
contra se rebellare conaretur, misit nuntios ad So regem Aegypti, et
non obtulit munera regi Assyriorum, sicut per singulos annos facere
consueverat: quem cum vidisset rex Assyriorum, comprehendit eum,
et vinctum misit in carcere. Et circumivit Samariam, et ascendit
Hierusalem, et obsedit eam tribus annis. Anno nono Osee cepit rex
Assyriorum Samariam, et transtulit Israel in Assyrios, et habitare
fecit eos in Hala et in Habor, ad fluvium Gozan, et in civitatibus
Medorum. Quia peccaverunt filii Israel Domino Deo suo, qui eduxerat
eos de terra Aegypti de manu Pharaonis regis Aegypti, et timuerunt
deos alienos, et ambulaverunt in legitimationibus gentium quas disperdit
Dominus a facie filiorum Israel, et regum Israel quos fecerunt.
Et abscondebant filii Israel sermones suos quos non recte agebant
contra Dominum Deum suum, et aedificaverunt sibi excelsa in cunctis
urbibus suis, a turribus speculatorum usque ad civitatem munitam.
Et erexerunt sibi statuas et lucos in omni colle sublimi, et subter
omnem arborem frondosam, et ibi adolebant incensum in omnibus
excelsis, sicut gentes quas transtulit Dominus a facie eorum: feceruntque
verba pessima ut irritarent Dominum, et servierunt idolis, de quibus
dixerat Dominus eis: Non facietis hoc verbum. Et contestatus est
Dominus Israel et Iudam in manu omnium prophetarum et cunctorum
videntium, dicens: Convertimini a viis vestris pessimis, et custodite
praecepta mea et caerimonias meas, secundum omnem legem quam
mandavi patribus vestris, et quam misi ad vos in manu servorum meorum
prophetarum. Et non audierunt, sed obduraverunt cervicem suam
sicut cervix patrum eorum qui non credebant in Dominum Deum suum.
Et abiecerunt praecepta eius, et pactum quod pepigit cum patribus
eorum, et testificationes quas contestatus est eis: secutique sunt
vanitatem, et vani facti sunt, et abierunt post gentes quae in circuitu
eorum erant, de quibus praecepit eis Dominus ne facerent sicut ipsi
fecerunt. Et dereliquerunt omnia mandata Domini Dei sui, feceruntque
sibi conflatile, duos vitulos, et lucum adoraverunt, et servierunt Baal.
Et consecraverunt filios suos et filias suas per ignem, et ariolationibus
et auguriis dediti fuerunt, et vendiderunt se ut facerent malum in
conspectu Domini, ad irritandum eum. Iratus ergo Dominus nimis
Israeli, abstulit eos de conspectu suo, et non remansit nisi tribus Iuda
tantum. Sed nec Iuda custodivit mandata Domini Dei sui, sed ambulavit
in legitimationibus Israel quas fecerat. Et abiecit Dominus omne
semen Israel, et afflixit eos, et tradidit eos in manu direptorum, donec
proiceret eos a facie sua. Quia scidit Israel de domo David, et constituerunt
sibi regem Hieroboam filium Nabat: et avertit Hieroboam
Israel a tergo Domini, et peccare fecit eum peccatum magnum. Et
ambulavit filii Israel in omnibus peccatis Hieroboam quae fecit, non
recesserunt ab eis, donec auferret Dominus Israel a facie sua, sicut
locutus est in manu omnium servorum suorum prophetarum: et translatus
est Israel de terra sua in Assyrios usque in diem hanc.

Adduxit autem rex Assyriorum de Babylone, et de Cuthah, et de
Ava, et de Emath, et de Sepharvaim, et habitare fecit in civitatibus
Samariae pro filiis Israel: et possederunt Samariam, et habitaverunt
in urbibus eius. Cumque habitare coepissent ibi, non timebant Dominum:
et misit Dominus in eos leones, qui interficiebant eos. Et nuntiatum
est regi Assyriorum, dicentibus: Gentes quas transtulisti et habitare
fecisti in civitatibus Samariae, ignorant ritum Dei terrae: et misit
in eos leones, et ecce interficiunt eos, eo quod ignorent ritum Dei terrae.
Praecepitque rex Assyriorum dicens: Ducite illuc unum de sacerdotibus
quos inde transtulistis, et habitet ibi, et doceat eos ritum Dei terrae.
Reversusque est unus de sacerdotibus qui translati fuerant de Samaria,
et habitavit in Bethel, et docebat eos quomodo timerent Dominum.
Sed et unaquaeque gens fecit deum suum, et posuerunt in templis excelsorum
quae fecerant Samaritani, unaquaeque gens in civitatibus suis
in quibus habitabant. Viri ergo Babylonis fecerunt Socothbenoth, et
viri Cuthaei fecerunt Nergel, et viri Emath fecerunt Asima, et Hevaei
fecerunt Nebahaz et Tharthac, et Sepharvaei comburebant filios suos
igne Adrammelech et Anammelech diis Sepharvaim. Et colebant
Dominum, et fecerunt sibi de novissimis sacerdotes excelsorum, qui
immolabant pro eis in templis excelsorum. Dominum colebant, et
diis suis serviebant, juxta ritum gentium de quibus translati sunt.
Usque in praesentem diem faciunt ritum priorem: non timent Dominum,
nec custodiunt ceremonias et judicia, legem et mandatum quod praecepit
Dominus filiis Iacob, cui nomen imposuit Israel: pepigitque cum eis
foedus, et praecepit eis dicens: Non timebitis deos alienos, nec adorabitis
eos, nec servietis eis, nec immolabitis eis: sed Dominum qui eduxit
vos de terra Aegypti in fortitudine magna et brachio extento, hunc
timebitis, et coram illo adorabitis, et ipsi immolabitis. Et ceremonias
et judicia, legem et mandatum quae scripsit vobis, custodire curabitis
omnibus diebus: et non timebitis deos alienos. Et pactum quod pepigi
vobiscum non praeteribitis, nec timebitis deos alienos, sed Dominum
Deum vestrum timebitis, et ipse liberabit vos de manu omnium inimicorum
vestrum. Et non audierunt, sed juxta ritum suum priorem faciebant.
Fuerunt ergo gentes istae timentes Dominum, et idolis suis servientes:
filii quoque eorum et nepotes, sicut fecerunt patres eorum, ipsi faciunt
usque in praesentem diem.

Anno tertio Osee filii Ela regis Israel regnavit Ezechias filius Achaz
regis Iuda. Filius viginti quinque annorum erat Ezechias cum regnare
coepisset, et viginti novem annis regnavit in Hierusalem. Nomen matris
eius Abi filia Zacharia. Et fecit rectum in conspectu Domini, juxta
omnia quae fecerat David pater eius. Ipse abstulit excelsa, et confregit
statuas, et succidit lucum, et contrivit serpentem aeneum quem fecerat
Moyses: filii enim Israel usque ad illos dies adolebant ei incensum,
vocabatque eum Nohestan. In Dominum Deum Israel speravit, et post
eum non fuit similis ei inter omnes reges Iuda, qui fuerunt ante eum.
Adhaesit enim Domino, et non recessit a tergo ejus, custodivitque
mandata ejus quae praecepit Dominus Moysi. Et erat Dominus cum
eo, et in cunctis rebus quas agebat sapienter se gerebat. Rebellavit
quoque contra regem Assyriorum, et non servivit ei. Ipse percussit
Philisthaeum usque Gazam et terminos ejus, a turribus speculatorum
usque ad urbem munitam.

Anno quarto Ezechiae regis, qui est annus septimus Osee filii Ela
regis Israel, ascendit Salmanasar rex Assyriorum in Samariam, et
obsedit eam. Et cepit eam post annos tres in anno sexto Ezechiae,
qui est annus nonus Osee regis Israel: et translatus est Israel in Assyrios,
et posuit eos in Hala et in Habor, juxta fluvium Gozan, et in civitatibus
Medorum. Eo quod non audierint vocem Domini Dei sui, et praevaricati
sint pactum ejus, omnia quae praecepit Moyses servus Domini, nec
audierint neque fecerint. Anno autem quartodecimo regis Ezechiae
ascendit Sennacherib rex Assyriorum super universas urbes Iuda munitas,
et cepit eas. Misitque Ezechias rex Iuda nuntios ad regem Assyriorum
in Lachis, dicens: Peccavi, recede a me, et quodcumque imposueris
mihi, portabo. Imposuit ergo rex Assyriorum Ezechiae regi Iuda trecenta
talenta argenti, et triginta talenta auri. Dedit autem Ezechias omnem
argenti substantiam quae inventa est in domo Domini, et in thesauris
regis. In tempore illo confregit Ezechias valvas templi Domini, et
laminas auri quibus vestierat ipse, et dedit eas regi Assyriorum.

Misit autem rex Assyriorum Thartan, et Rabsaris, et Rabsacen de
Lachis ad regem Ezechiam cum manu gravi in Hierusalem. Et ascenderunt,
venerunt Hierusalem, et steterunt juxta aquaeductum piscinae superioris,
quae est in via agri fullonis. Et vocaverunt ad regem. Egressus est
autem ad eos Eliacim filius Helciae, qui erat super domum, et Sobna
scriba, et Joahe filius Asaph a commentariis. Et dixit ad eos Rabsacen:
Loquimini Ezechiae: Haec dicit rex magnus rex Assyriorum: Quae est
fiducia haec in qua confidis? Numquid consilium et virtus ad praelium
tibi est? Nunc ergo in quo confidis, ut recedas a me? Ecce confidis
tibi super baculum arundineum istum confracti Aegypto, cui si innixus
fuerit homo, intrabit in manum ejus, et perforabit eam: sic est Pharao
rex Aegypti omnibus qui confidunt in eo. Quod si dixeritis mihi: In
Domino Deo nostro confidimus: nonne ipse est cujus abstulit Ezechias
excelsa et altaria, et dixit Iudae et Hierusalem: Ante altare hoc adorabitis
in Hierusalem? Nunc ergo tradite dominum meum regem Assyriorum,
et dabo tibi duo millia equorum, si valebis ex te ipso dare qui
sedeant super eos. Et quomodo stare poteris contra faciem unius ducis
de servis domini mei parvulorum? Et confidis tibi in Aegypto super
quadrigas et equites? Nunc ergo numquid sine voluntate Domini ascendi
ad terram hanc ut disperderem eam? Dominus dixit mihi: Ascende
super terram hanc, et vastabis eam. Dixerunt autem Eliacim et Sobna
et Joahe ad Rabsacen: Loquere ad servos tuos Syriace, quia intelligimus
hoc: et non loquaris nobis Iudaice, audiente populo qui est in muro.
Et ait ad eos Rabsacen: Numquid ad dominum tuum et ad te misit me
dominus meus ut loquerer sermones istos, et non ad viros qui sedent
super murum, ut comedant stercora sua et bibant urinam suam vobiscum?
Stetit autem Rabsacen, et clamavit voce magna Iudaice, et locutus est
dicens: Audite verba regis magni regis Assyriorum. Haec dicit rex:
Non decipiat vos Ezechias, quia non poterit eruere vos de manu mea.
Et non confidere Ezechiae super Dominum, dicens: Eruens eruet nos
Dominus, et non tradetur civitas haec in manu regis Assyriorum. Nolite
audire Ezechiam. Haec enim dicit rex Assyriorum: Facite mecum
benedictionem, et egredimini ad me, et comedite unusquisque de vinea
sua, et unusquisque de ficu sua, et bibite aquas cisternae vestrae, donec
veniam et transferam vos in terram similem terrae vestrae, terram
frumenti et vini, terram panum et vinearum, terram olivarum olei et
mellis, et vivetis et non moriemini. Nolite audire Ezechiam qui decipit
vos, dicens: Dominus liberabit nos. Numquid liberaverunt dii gentium
singuli terram suam de manu regis Assyriorum? Ubi est deus Emath
et Arphad? Ubi est deus Sepharvaim, Ana et Ava? Numquid liberaverunt
Samariam de manu mea? Quis est ex omnibus diis terrarum istarum
qui liberaverit terram suam de manu mea, ut liberet Dominus Hierusalem
de manu mea? Et tacuerunt, et non responderunt ei verbum: praeceperat
enim rex ut non responderent ei. Venerunt autem Eliacim filius Helciae,
qui erat super domum, et Sobna scriba, et Joahe filius Asaph a commentariis,
ad Ezechiam scissis vestimentis, et nuntiaverunt ei sermones
Rabsacen.

Cumque audisset rex Ezechias, scidit vestimenta sua, et operuit se
sacco, et ingressus est domum Domini. Et misit Eliacim qui erat super
domum, et Sobnam scribam, et majores natu de sacerdotibus operti
saccis ad Isaiam prophetam filium Amos, et dixerunt ei: Haec dicit
Ezechias: Dies tribulationis et increpationis et blasphemiae dies haec:
parturientes venerunt usque ad partum, et virtus non est parturienti.
Forsitan audiat Dominus Deus tuus verba Rabsacen, quem misit rex
Assyriorum dominus suus ut blasphemaret Deum vivum, et exprobret
sermonibus quos audivit Dominus Deus tuus: et assumas orationem pro
reliquiis quae repertae sunt. Venerunt ergo servi regis Ezechiae ad
Isaiam. Et dixit Isa

de mirgme ter dicet. nūqd est. ꝙ age. ꝙ ten
det. Nulla est. Tulit ergo iabal virgā aure
lauimi ⁊ abnacali. ⁊ assumiens pharetrā malle
um. ⁊ misit ad bethel ad ea quæ sibi. ⁊ sumpsit
ē nimphi ea. ⁊ dedit. ⁊ sumpsit malleos
⁊ ait ad eam. ⁊ egredi mor
tua dare. ⁊ ecce stat ꝛ meo. ⁊ ꝓ ecce trans
gressa filiam meā. ⁊ ait. ⁊ egredi. ⁊ ait ad
eum filia ei. ⁊ dixit ei. ⁊ ostende mihi
unum ex hac. ⁊ ait. ⁊ ait ad eum. ⁊ ecce
ego ⁊ mater mea. ⁊ ait. ⁊ ait ad eum
filia ei. ⁊ accepit ē. ⁊ ait. ⁊ ait ad eum
ꝙ ⁊

cenn ù. ¶ nec aut̃ ea q̃ mlt̃ nudi flew pplu
te vidit. Fuit aut̃ ap gedeon ¶ intrepidus u
ne qui tam pauc̃is aquas ubiq; uic̃ana
tium manu ma. ¶ nec autem reliqua mlt̃
nudi tes̃imur ilcum fuiſſe. Sapiẽs aut̃ pa
nilo ait nec ¶ ab ꝺ mem reliqſſe mlt̃u
dinem ab ut̃ propt̃ ad mlt̃a ſig̃nificãda, q̃
intrepidus unus ſit communi modo. Cui aut̃
madian erant ſup̃ nr̃os. Eadem nocte ꝺ
mr̃ ait ad eum. Surge ascende in castra
q̃ tradidi eos in manu tua. ¶ nec aut̃ ſeruꝰ
tu formidare descendere cum puero ſuo
ꝙ audiens q̃ ſignificaret eorum ſtrepi
tum audiret. Q̃ ſi ſtrepitus eorum pũcꝰ
un premeret̃, ꝙ audire armaꝝ ſuguſtie. ¶
Adhuc autem ama lech̃ circumiacebat pꝰ
fusus ac ſtrepitus multitudinis. ut ſecure in timo
rem q̃ quasi innũmerabiles essent ſic arena q̃
iacet in ripa maris. ¶ Cũq; uenisset gedeo
nad tentoriũ p̃mi ſue ꝛmis̃ in
eorum ſtrepitu q̃ audit. Vir ſecundi nunc
tiatur in. q. ſub aũras p̃mi ſe ꝛtra eos uolu
tum madian ceſſum defendit. ¶ Cũq; uenisset
ad embachim, ꝙ ſuſtulit ille ait; ſub ũtate
ſtineãt ea q̃ uidi. Ipſum ꝙ ea ſuſtinuit
ſon est ꝙ ea uidit nisi gladio gedeonis fi
lii ioase ui ſi ſilicet. Tradit̃ ꝙ in manus eius
madian ꝛ omnia castra eius. ¶ Cũq; aut̃ ſilen
tium ſecundi ſomnii ꝛtatem eius. Aut
munit̃ uidit ſe ad castra ui. aut. ¶ Surge
ſurrexit enim ꝙ in manus ſuas castra ui
dens. Dixitq; nescitne ut̃ ſurrexit ꝓtin
tinus ad uniuersos ciues ſuos ꝛtra ſe
ſtes ad manus eorum lagenas ꝛ uasa
ad ea. ¶ Ita fecerat ut̃ ipe ꝛ fecerat ſimi
liter ꝙ ꝛtra ſecundum. ¶
p ſonuit autem in manu ſua. ut̃ ꝙ ꝛtra
castra ꝛ clangite ꝛclamate dñi ſui
gedeon ¶ gladius dñi gedeon ¶ ut̃ ſui
ſtetit ꝛ eo unusquisq; in ſuo
uestigio medie. ¶ Et ꝛtulit castra eorum
uenit clangite ꝛ ꝛtulit ſe lagenas. ¶
q̃ p̃ gerant in dextera manu p̃ſentes lam
pades ꝛ ſiccipulent. ¶ nec ſimilitur manus
lampades ꝛ uasa ſonãtes nisi clamauerit
q̃ gladio ꝺ gedeonis ſtanter ſingul in loco
ſuo ꝙ circum castra ut̃ ſtium. ¶ mia uniꝰ
castra aut̃ ſum ſunt ꝛ aufugerunt ululantes
fugiunt. ¶ nec mirũ in ſilentio ꝙ ea uidit
ut̃ bucinis ꝙ clamat̃ ꝛ mittit ꝙ ea in oꝰ
castra gladium ꝛ mucrones ꝙ ea ꝛ ſingulis
gregibus ut̃ ſua ꝛ ꝙ ea ꝛ ſingulis ꝙ ea
ia ut̃ ſuga. ¶ nec clamantes aut̃ ut̃ ſilen
tio ¶ nec mirum ſi ſeruꝰ nr̃ ꝙ ea uidit
nec mirum ſi ſeruꝰ nr̃ manaſſe ꝙ ſeq̃ ſunt
madian ꝛ fugit ꝙ in montem
ephraim ꝛ dixit. ¶ Descendite in occursum m
adian ꝛ occupate ad̃ eis aquas usq; ad
bethabara ꝛ iordanem. ¶ Conuocatis ꝙ omnibus ſuis ꝛ
ad̃ usq; ad iordanem. ¶ Conuocatis ꝙ omnibus ſuis
duces uiri madian. ecb ꝛ zeb. ſunt ꝙ ea
ephraim ꝛ ecb. zeb ꝛ omnes uiros ad̃ ꝛ eb
ꝙ ſecum ſunt madian. capiunt ecb ꝛ zeb ꝙ
ſunt ad gedeon trans iordanem ꝛ ad̃ me.

Capitulum VIII

Dixerunt ad eum
uiri ephraim. ¶ Quid hoc ꝙ fecisti nobis
ut non uocares ad bellum ꝙ pergeres ꝓ
madian. ſuſtinuerunt fortiter. ꝙ uim in fort
tudine. ¶ Ille ꝛtra. ¶ Quid similis ſum ego
ſimile ſum ego ꝙ ſimilis ſum ego ꝙ ſimil

ripmalde fm ac rub lac ꝛ ꝛquir cum ele cam
omnitur uitæ sacer di. Tuitam quaꝑ fimmel
ibiuꝫ ecclie memoriu cuitimꝰ. Dimꝫ ad
ꝓuinciã samaꝛi. Qui lec fuer ũq; ad ꝓ
ne imbutus: Ait ꝓpiatꝰ unle cui a uno ꝺeꝰ
creatꝛi filio regi. Et by ille aut fuit im fuer
filij manse incol. Duit ꝫ. si ihuas ſtene eo ꝫ
uec cu eis. Dixꝫ ieciur ꝓ magnetu fuo. ꝙ
ge uerſicem eo. Et non ꝺoiuit gladium. Ti
mebat enim q; ab hac pũ cuer. Dixitq; reb
ecca ſalmana. Tu ſurge ꝫuue in me q; iuꝝ
cremꝰ uoburcꝛo uoluꝫ. Surrexit quidem
ꝛ inſtruit uxore ſua ſalmana. Aguilæ cenantem
ac bullas quib; ꝙ illa regnũ cum eo ꝛ
cepturꝰ ſolerat. Dixitq; ome nun re ap gre
co. Dixitq; ñ nr filio nro ſed filij nr. qui
ubiſ hoc ꝛ manu madian. Et by ille. Si
ſon ꝺauid ñ nec ꝺauid. uuc filio me. ſi
ꝺauid ub am ꝛ. Dixꝫ ad eos. nam pene
tiem ꝓ titulo aub. Dixꝛ in manu ee ꝓdi
manuleſcũ aurcas ꝛ ſimaelitæ habuꝛ o ſi
ſimul. Et rpondunt. Libenter illuꝫ habebimꝰ.
Expmentes ſꝫ ſum pullꝫ ꝓcedunt inos
aurcas ꝛ ꝺi. Fuit ꝓnus ꝓ ſtitutꝰ ina
uni mille ſeꝑ uagantꝫ aun ſicha bſi ena
mine. monilia q; circa ſpuꝛa q; ma bat
an regal. un ſelin cumꝛa ꝓ ꝛ eoꝝ aurcas
cameloꝝ. ſpantes ꝛ eo gradꝰ aptior ꝓ ſtitu
ulꝫ in aquitate filia ephꝛa. ſpm mentꝫ. eſt o
mne ibi in eos a fm eſt gratꝰ in oĩ ꝛ
mus eo in uſtam. Habitauꝫ eſt aut madian
eram filijſ ue. ꝛ ꝓnepoſ ſuꝝ eleuate ꝛ
uere. ſi qeuꝛ ñ p. v. ꝛ. Anee q; ꝓfuit gr
tion. Abiit cum gradꝰ frat filius ioaꝛ ꝛ mauit
in domo ſua. Dixitq; lxx. filij q; egꝛſſi ꝛ re
ſemuer eo eo q; plꝛ ſi habuit uxoꝛes. Concu
bina aut ſua q; habuit in ſichem genuit ei
filiũ nomine abymelech. Mortuusq; ꝙ gradꝰ
filius ioaꝛ in ſenectute bona ſepultꝰ ꝛ in ſep
ulchꝛo ioaꝛ patꝛis ſui in ephꝛa ꝛ familia eſt
ꝓſſim aut mortuo ꝙ gradꝰ abiit filij ſui ꝛ
fratꝛes ꝙ ei in ualuꝫ ꝓ ſtitꝛ. qui ual plꝛ
ꝛ ꝺr eis in ꝺomꝛ ſua ꝛ ſtitꝛ. ꝛ ꝺixit ei ſui q;
cunctꝛ eoꝝ ꝛ manu ioathan filij gedeon
ſuꝝ ꝛ ꝺixit. Quid ꝓ ſtitꝛ ꝛ ꝺr uobis ſeꝑ
tꝛ ſeptuaginta uiꝛi ꝛ ꝺr ſui q; ſunt eoꝝ ꝛ manu
unius. nec ꝛcordamꝛ q; os eoꝝ ſum ꝙ
gratꝰ ꝛ omia uerba q; ꝛ ſeꝛꝛ filijſ.

Venit autem abymelech VIIII
filius ioathan in ſichem ad fꝛes matꝛis ſue ꝛ
locutꝰ eſt ad eos ꝛ ad omnẽ cognationem ꝺomꝰ matꝛis ſue ꝺicens. Loquimini aũ
in auꝛibus omiũ ciuiũ ſichem. Quid uobis
ꝓfuerit ut ſeptuaginta ꝛ ꝺr uiꝛi ꝛ imperent
uobis an unus ꝛ ꝺr uiꝛ. Et memores eſtote
quia os ueſtꝛ ſum ꝛ caro ueſtꝛa. Loquen
teq; eo ꝛ matꝛe eius ꝛ cognatis ꝺomꝰ matꝛis
ſue ꝛ ꝺicentes ꝙ ꝛ eoꝝ ꝓ
abymelech ꝺixit. Frꝛ noſtꝛ est. Dederuntq; lxx.
ꝓndꝛa argenti ꝛ templo baalmarth. Et conduxit
ex eis uiꝛos inopes ꝛ uagos. ſecutiq; ſunt eum
Et uenit in ꝺomũ patꝛis ſui in ephꝛa ꝛ occidit fꝛes
ſuos filios ioathan. lxx. uiꝛos ſuper lapidem u
num. Remanſit autem filius ioathan minꝰ
minus. abſconꝺitq; ſe. Congregãq; sunt omes
ciues ſichem ꝛ uniuſſe ſimulꝛ ibi mello. Abi
mauerunt. ꝛ ſtituerunt regem abymelech ux
ta ꝛbꝛum qui fuit in ſichem. Et cũ nunciatũ
eſſet ioathan uerti ꝺixit montꝛ ꝛ ſtans
ne gauꝛzim. Deus audiat uoce ciuiũ ſichem
audiatur me ꝛ ſichem ita audiatur uoce ꝺe
mum ingnatur ſuper ſe regem. Venit
ergo ad uiꝛos ingꝛ ſuper se regem. Venit
ad uiꝛos ingꝛ ſuper se regem. Venit
ſtetit ꝛ ſuper uertice montis garizim. Et
leuata uoce clamauit ꝺicens. Audite me
ciues ſichem ita audiatur uoce ꝺe
mum ingnatur ſuper ſe regem. Venit
ad uiꝛos ingꝛ ſuper se regem. Venit
ad uiꝛos ingꝛ ſuper se regem. Venit
ſtetit ꝛ ſuper uertice montis garizim. Et
leuata uoce clamauit ꝺicens. Audite me
ciues ſichem ita audiatur uoce ꝺe
mum ingnatur ſuper ſe

pdas de p̄ terminis. Nuntiatumq; est abymelech. Venit ergo gaal filius obed cum fratribus suis et transiuit in sichimam. Ad eos aduentum eorum fiducie in sichimam egressi sunt in agros vastantes vineas uuasq; calcantes. Et facta cantantium choris ingressi sunt fanum dei sui. Et inter epulas et copulas maledicebant abymelech clamante gaal filio obed quis est abymelech et quis est sichem ut seruiamus illi. Nunquid non est filius ihoboal. Constituit principem zebul filium suum super uiros hemor patris sichem. Cur ergo seruiemus illi? Et cum ad aliquem populum istum sub manu mea ut auferam de medio abymelech. Dixit quoque abymelech. Congrega exercitum multitudinis et ueni zebul enim princeps ciuitatis auditis sermonibus gaal filio obed uirtus est ualde. Et misit clam ad abymelech nuntios dicens. Ecce gaal filius obed uenit in sichimam cum fratribus suis. Et oppugnat aduersum te ciuitatem. Surge ergo nocte cum populo qui tecum est et latita in agro. Et primo mane orientis sole inuade super ciuitatem. Illo autem egrediente aduersum te cum populo suo. Fac ei quod potueris. Surrexit ergo abymelech cum omni exercitu suo nocte et tetendit insidias uirtus sichimam in quatuor locis. Egressusque est gaal filius obed et stetit in introitu portae ciuitatis. Surrexit autem abymelech et omnis exercitus eo de insidiis loco cum uidisset populum gaal dixit ad zebul. Ecce de montibus multitudo descendit. Cui ille respondit umbram montium uides. quasi homines capita et eiusdem decipis. Rursusque gaal ait. Ecce populus de umbilico terre descendit. Unus quoque cuneus uenit per uiam que respicit quercum. Cui dixit zebul. Ubi est nunc os tuum quo loquebaris quis est abymelech ut seruiamus eis? Nonne iste est populus quem despiciebas. Egredere et pugna contra eum. Abiit ergo gaal expectante populo sichimam et pugnauit contra abymelech. Et persequutus est eum fugientem et uulnerauit. Ceciderunt ergo per ea plurimi uel ad portam ciuitatis. Et abymelech sedit in rama. Zebul autem et gaal et socius eius expulit de urbe nec in ea passus est commorari. Sequenti ergo die egressus est populus in campum. Et cum nuntiatum esset abymelech. Tulit exercitum suum et diuisit in tres turmas tendens insidias in agris. Videnscque egredietur populus de ciuitate surrexit et uiuit in eos cum cuneo suo oppugnans et obsidens ciuitatem. Due autem turbe bellantes per campum aduersarios sequebantur. Porro abymelech omni die illo oppugnabat urbem. Quam cepit interfectis habitatoribus eius. Ipsam destructa ita ut sal in ea dispergeret. Quod cum audissent qui habitabant in turre sichim ingressi sunt per hanum dei sui berith ut per eos cum eo pepigerent. Et ex eo locus nomen accepit quieuit ualde munitus. Abymelech quoque audiens uiros turris sichimorum pariter conglobatus. Ascendit in montem selmon cum omni populo suo. Et arripta securi precidit arboris ramum. Impositumque ferens humero dixit ad socios. Quod me uidistis facere facite cito. Igitur certatim ramos de arboribus precidentes sequebantur ducem. Quos circumdantes ipsi dicto succendunt atque ita factum est ut fumo et igne mulieres hominum necarentur. Uiri pariter ac mulieres habitatores turris sichem. Abymelech autem in de perfectis ueniens ad oppidum thebes. Et circumdans obsidebat exercitu. Erat autem turris excelsa in medio ciuitatis. Ad quam confugerunt uiri simul ac mulieres et omnes principes ciuitatis clausa firmissime ianua. Et super turris stantes ad propugnacula. Accedentes abymelech uirtus turrem propugnabat fortiter. Et appropinquans hostio ignem supponere nitebatur. Et ecce una mulier fragilem molem de superiaciens illi sit capiti abymelech. Et confregit cerebrum eius. Et uocauit cito armigerum suum et ait ad eum. Euagina gladium tuum et percute me ne forte dicatur quod a femina interfectus sum. Et uisa perficiens interfecit eum. Illoque mortuo. Et qui cum eo erant de ipsis reuersi sunt in suas. Et reddidit deus malum quod fecerat abymelech contra patrem suum interfectis. Et LXX fratribus. Sichimitis quoque quod operati erant retributum est. Et uenit super eos maledictio ieathan filii ihoboal.

Xo

Post abymelech surrexit dux in israel thola filius phoa patrui abymelech uir de ysaccar qui habitauit in samir montis effraym et iudicauit ii. xx. tribus annis. Mortuusque est ac sepultus in samir. Huic successit iayr galaditis qui iudicauit ii. p. xx. et duos annos habens. xxx. filios sedentes super. xxx. pullos asinarum et principes. xxx. ciuitatum que ex nomine ipsius appellatae sunt aiothiaur. Oppidum iayr uel in presentem diem in terra galaad. Mortuusque est iayr ac sepultus in loco cui est uocabulum camon. Filii autem ii. pecus ueteribus uigentes noua. Fecerunt malum in conspectu domini et fuerunt ydolis baalim et astaroth et diis syrie ac sydonis et moab et filiorum amon et phylistim. Dimiserunt dominum et non colebant eum. Contra quos iratus tradidit eos in manus phylistinorum et filiorum amon. Afflictique sunt et uehementer oppressi per annos. xviii. Et qui habitabant transiordanem in terra amorrei que est galaad. Interiacent filii amon iordanem

tu misso uastarent uidam et beniamin. et est
ym. afflictus quia est israel numis et clamantes
ad dominum dixerunt. peccauimus tibi quia deliquimus
dominum deum nostrum et fuimus baalim. Quibus lo
quitus est deus. Numquid non egiptii et amorrei fi
lii quia amon et phylistiim sydonii quoque et
amalech et chanaan oppresserunt uos et cla
mastis ad me et eruimus uos de manu eorum. et
tamen reliquistis me et coluistis deos alienos
Ideo non addam ut ultra uos liberem. Ite et in
uocate deos quos elegistis ipsi uos liberent in
tempore angustie. Dixerunt filii israel ad dominum. Pec
cauimus. Redde tu nobis quicquid tibi placet tan
tum libera nos nunc. Que dicentes omnia de
finibus suis alienorum deorum ydola proiecerunt
et fuerunt deo suo. Quod dolens super miseriis eo
rum. Ita filii amon conclamantes in galaad
fixere tentoria. contra quos congregati filii israel
in maspha castrametati sunt. Dixerunt quoque prin
cipes galaad singuli ad proximos suos. Qui
primus ex uobis contra filios amon cepit dimicare
erit dux populi galaad. OXI

Fuit ergo in illo tempore iepte galaad ite
s uir fortissimus atque pugnator filius mere
tricis in lacu qui natus est de galaad. Habuit autem
galaad iuxta eum de qua sunt cepti filii. Quod pos
tquam creuerunt ieptee dicentes. Heres ut domo
patris nostri esse non poteris quia de adultera matre
natus es. Quos ille fugiens atque deuitans habi
tauit in terra tob. congregatique sunt ad eum uiri
inopes et latrocinantes i. q. principem se
quebantur. In illis diebus pugnabat amon contra
israel. Quibus acriter instantibus perierunt maio
res natu de galaad. ut tollerent iepte in
auxilium quem de terra tob. Dixerunt ad eum. Ue
ni et esto princeps noster. et pugna contra filios
amon. Quibus ille respondit. Nonne uos estis qui
odistis me et eiecistis de domo patris mei
et nunc uenistis ad me necessitate compulsi. Di
xerunt principes galaad ad iepthe. Ob
hoc igitur causam nunc ad te uenimus ut pro
ficiscaris nobis et pugnes contra filios amon
sisque dux omnium qui habitant in galaad. Iepte
quoque dixit eis. Si uere uenistis ad me ut
pugnem pro uobis contra filios amon tradidi
tque eos deus in manus meas. Ego ero princeps
uester. Dixerunt ei. Deus qui hec auditor iuste me
diator ac testis est. ut nostra promissa facia
mus. Abiit itaque iepte cum principibus ga
laath. Fecitque eum omnis populus principem sui
loquitque iepte cum sermonibus suis coram
domino in maspha. Et misit nuntios ad regem
filiorum amon qui ex persona eius dicerent. Quid
tibi est quia uenisti contra me ut uastares
terram meam. Quibus ille respondit. Quia tulit israel
terram meam quando ascendit de egipto a finibus
arnon usque ad iabok atque iordanem. Hunc igitur
cum pace redde mihi eam. Per quos rursum manda
uit iepte et imperauit eis ut dicerent regi am
on. Sed quando de egipto conscendunt ambulauit
per solitudinem usque ad mare rubrum et uenit in
cades. Misitque nuntios ad regem edom di
cens. Dimitte ut transeam per terram tuam.
Quod noluit adquiescere princeps eius. Misit quoque
ad regem moab qui et ipse transitum prebere con
tempsit. Misit itaque in cades et circuit ex
latere terram edom et terram moab. Venitque ex
tra orientalem plagam terre moab et castra
metatus est trans arnon. Nec uoluit intra
re terminos moab. Amon quippe confinium
est terre moab. Misit itaque iter nuntios ad seon
regem amorreorum qui habitabat in esebon et
dixerunt ei. Dimitte ut transeam per terram tu
am usque ad fluuium. Et ipse uerba israelis des
pitiens non dimisit eum transire per terminos su
os sed infinita multitudine congregata egressus est
contra eum in yessa et fortiter resistebat. Tradi
ditque eum deus in manus israel cum omni exercitu
suo. Quod percussit eum et possedit omnem terram amo
rei habitatoris regionis illius et uniuersos fi
nes eius de arnon usque iabok et de solitudine
usque iordanem. Deus enim deus israel subuertit amo
reum pugnantem contra populum suum israel. Tu
nc uis terram eius possidere. Nonne ea que
possidet chamos deus tuus tibi uiuere debentur
quod autem deus noster uictor obtinuit in nostram ce
dent possessionem. Non forte melior es balach
filio sephor rege moab. Aut dicere potest quod
uirgatus sit contra israel. Et pugnauit contra eum
quando habitauit esebon et uicus eius et mareel et u
ulis illius et uiciis ciuitatibus iuxta iorda
nem per. ccc. annos. Quare tanto tempore nil super
hec petitione temptasti. Igitur non ego peccauit in
te sed tu contra me male agis iudicans me bel
la non iusta. Iudicet deus arbiter hodie in
ter israel et inter filios amon. Noluitque ad
quiescere rex filiorum amon uerbis iepte que per
nuntios mandauerat. Factus est ergo super iepte
spiritus domini et circuiens galaad et manasse. Mas
pha quoque galaad uir transiens ad filios
amon uocatum uouit domino dicens. Si tra
dideris filios amon in manus meas. Quicumque
fuerit primus egressus de foribus domus mee in
quoque occurrerit reuertenti cum pace a filiis a
mon eum holocaustum offerram domino. Transiuitque
iepte ad filios amon ut pugnaret contra eos. Quos
tradidit deus in manus eius percussitque ab arder
usque dum ueniens in menuith. ii. ciuita

et dixi usq; ad aurā. Et cōcepit ultra et peperit filiam. Et dixit dñs ad me. Vocabis nomen eius Absconsa. Quia non adiciam ultra ut misereor domui israel. Quia auferens auferam eis. Et misereor domui iuda. Et saluabo eos in dño deo ipsorum. Et non saluabo eos in arcu et in gladio et in bello in equis et in equitibus. Et ablactauit absconsam. Et concepit et peperit filium. Et dixit dñs. Vocabis nomen eius non populus meus. Quia uos non populus meus. Et ego non ero uester. Et erit numerus filiorum israel quasi arena maris que sine mensura est et non numerabitur. Et erit in loco ubi dictum est eis. Non populus meus uos. Dicetur eis filii dei uiuentis. Et congregabuntur filii iuda et filii israel pariter. Et ponent sibi caput unum. Et ascendent de terra. Quia magnus dies iezrahel. Dicite fratribus uestris populus meus. Et sororibus uestris misericordiata. Iudicate matrem uestram iudicate quia non uxor mea ipsa. Et non ego uir eius. Et auferat fornicationes suas a facie sua. Et adulteria sua de medio uberum suorum. Ne forte spoliem eam nudam. Et statuam eam quasi die natiuitatis sue. Et ponam eam quasi desertum. Et quasi terram inuiam. Et interficiam eam in sitim. Et filios eius non miserebor. Quia filii fornicationum sunt. Quia fornicata est mater eorum. Confusa est que concepit eos. Quia dixit. Vadam post amatores meos. Qui dant panes meos et aquas meas. Lanam meam et linum meum. Oleum meum et potum meum. Propterea ecce ego sepiam uiam tuam spinis. Et circumdabo eam maceria. Et semitas eius non inueniet. Et persequetur amatores suos. Et non apprehendet eos. Et quesiuit eos et non inuenit. Et dixit. Vadam et reuertar ad uirum meum priorem. Quia bene mihi erat nimis tunc magis quam nunc. Et ipsa nesciebat quia ego dedi ei frumentum et uinum et oleum. Et argentum multiplicauit ei. Et aurum fecerunt quod ferebant Baalim. Propterea conuertar et sumam frumentum meum in tempore suo. Et uinum meum in tempore suo. Et auferam lanam meam et linum meum. Ne operiatur ignominia turpitudinis eius. Et nunc reuelabo turpitudinem eius coram oculis amatorum eius. Et nemo eruet eam de manu mea. Et cessare faciam omnem lętitiam eius. Solemnitates eius. Neomenias eius. Et sabbata eius. Et omnes festiuitates eius. Et disperdam uineas eius et ficus eius. De quibus dixit. Merces hec mihi dederunt amatores mei. Et ponam eas in saltum. Et comedet eas bestia agri. Et uindicabo in eis dies baalim. In quibus adolebat eis incensum. Et ornabatur inaure sua et torque suo. Et ibat post amatores suos. Et mei obliuiscebatur dicit dñs. Propterea ecce ego lactabo eam. Et ducam eam in solitudinem. Et loquar ad cor eius. Et dabo ei uineas eius ibi. Et uallem achor in ostium spei. Et cantabit ibi iuxta dies adolescentie sue. Et iuxta dies ascensionis sue de terra egypti. Et erit in die illa dicit dñs. Vocabis me uir meus. Et non uocabis me ultra baalim. Et auferam nomina baalim de ore eius. Et non memorabuntur ultra nominis eorum. Et disperdam eos in die illa dicit dñs. Et pactum faciam eis in die illa cum bestia agri. Et cum uolucre celi. Et reptili terre. Arcum quoque et gladium et bellum conteram de terra. Et faciam eos dormire fiducialiter. Et sponsabo te mihi in sempiternum. Et sponsabo te mihi in iustitia et in iudicio. Et in misericordiis et in miserationibus. Et sponsabo te mihi in fide. Et scies quia ego dñs. Et erit in die illa. Exaudiam dicit dñs. Exaudiam celos. Et ipsi exaudient terram. Et terra exaudiet frumentum et uinum et oleum. Et hec exaudient iezrahel. Et seminabo eam mihi in terra. Et misereor non misericordiate. Et dicam non populo meo. Populus meus es tu. Et ipse dicet. Deus meus es tu.

XII o

Et dixit dñs ad me. Adhuc uade et dilige mulierem dilectam amici et adulteram. Sicut diligit dñs filios israel. Et ipsi respiciunt ad deos alienos. Et diligunt uinacia hordei. Et mercatus sum eam mihi. Quindecim argenteis. Et corore hordei. Et dimidio cori hordei. Et dixi ad eam. Multis diebus sedebis mihi. Non fornicaberis. Et non eris uiro. Et ego quoque ad te. Quia multis diebus sedebunt filii israel. Sine rege. Et sine principe. Et sine hostia. Et sine altari. Et sine sacerdote. Et sine manifestis. Et post hec reuertentur filii israel. Et quærent dñm deum suum. Et dauid regem suum. Et pauebunt ad dñm. Et ad bonum eius in nouissimo dierum.

XIII o

Audite uerbum dñi filii israel. Quia iudicium dño cum habitatoribus terre. Non est enim ueritas. Et non est misericordia. Et non est scientia dei in terra. Maledictum et mendacium. Et homicidium. Et furtum. Et adulterium inundauerunt. Et sanguis sanguinem tetigit. Propterea lugebit terra. Et infirmabitur omnis habitator eius. In bestia agri. Et in uolucre celi. Sed et pisces maris congregabuntur. Verumtamen uir non iudicet. Et non arguatur homo. Populus tuus sicut hii qui contendunt sacerdotibus. Et corruet sacerdos tecum die. Et conticescere faciam matrem tuam nocte. Populus meus conticescere faciam matrem tuam nocte. Populus meus conticescet quasi qui habet sacerdotem. Et quasi sacerdos erit populus sicut populus ita sacerdos. Et uisitabo super eum uias eius. Et cogitationes eius reddam ei. Et comedent et non saturabuntur. Fornicati sunt et non cessauerunt. Quoniam dñm reliquerunt in non custodiendo. Auferet uinum et ebrietas cor populi. In ligno meo interrogauit. Et baculus eius annuntiauit ei. Spiritus enim fornicationum decepit eos. Et fornicati sunt a deo suo. Super capita montium immolabant. Et super colles subter quercum et populum et terebinthum. Quia bona umbra eius. Propterea fornicabuntur filie uestre. Et sponse uestre adulterabuntur. Non uisitabo super filias uestras. Cum fornicatę fuerint. Et super sponsas uestras. Cum adulterio fuerint commaculate. Quia ipsi cum meretricibus conferebantur. Et cum effeminatis simul immolabant. Et populus non intelligens uapulabit. Si tu fornicaris israel. Non delinquat saltem iuda. Et nolite ingredi in galgala. Et ascendere in bethaun. Neque iuraueritis uiuit dñs. Quia sicut lasciuiens declinauit israel. Nunc pascet eos dñs quasi agnum in latitudine. Numquid pascet arietem dñs. Quasi in spatioso agnum suum. Conglutinatus est effraim idolis. Dimitte eum. Separatum est conuiuium eorum. Fornicatione fornicati sunt. Dilexerunt qui habent ignominiam. Spiritus eius in alis suis. Et confundentur a sacrificiis suis.

XIIII o

Audite hec sacerdotes. Et attendite domus israel. Et domus regis auscultate. Quia uobis iudicium. Quia laqueus estis speculationi. Et rete expansum super thabor. Victimam quoque declinauerunt. Et eruditionem omnes. Ego cognoui effraim. Et israel non est absconditus a me. Quia nunc fornicatus es effraim. Contaminatus est israel. Non dabunt cogitationes suas. Ut reuertantur ad deum suum. Quia spiritus fornicationum in medio eorum. Et dñm non cognouerunt. Et arrogantia israel humiliabitur in facie sua. Et corruet israel in iniquitate sua. Corruet et iuda cum eis. In armentis suis et in gregibus suis. Ibunt ad querendum dñm. Et non inuenient. Ablatus est ab eis. Dñs peperit filios alienos. Nunc deuorabit eos mensis cum partibus suis. Canite tuba in gabaa. Buccinate in rama. Conclamate in bethaun. Post tergum tuum beniamin. Effraim in desertum erit in die increpationis. In tribubus israel ostendi fidem. Facti sunt principes iuda quasi qui transferunt terminos. Effundam super eos quasi aquam indignationem meam. Calumpniatus est effraim. Confractus iudicio. Quia cepit abire post sordes. Ego autem quasi putredo effraim. Et quasi uermis domui iuda. Et uidit effraim infirmitatem suam. Et iuda uinculum suum. Et abiit effraim ad assyrios. Et misit ad regem ultorem. Ipse autem non potest curare uos. Et non dissoluet a uobis uinculum. Quia ego quasi leo effraim. Et quasi catulus leonis domui iuda. Ego capiam et uadam. Tollam et non est qui eruat. Vadens reuertar ad locum meum. Donec agnoscant offensam suam. Et querant faciem meam. Et in tribulatione sua mane consurgent ad me. Venite et reuertamur ad dñm. Quia ipse cepit et sanabit nos. Percutiet et curabit nos. Viuificabit nos post duos dies. In die tertia suscitabit nos. Et uiuemus in conspectu eius. Sciamus sectemurque ut cognoscamus dñm. Quasi mane preparatus est egressus eius. Et ueniet quasi imber nobis. Serotinus et matutinus terre. Quid faciam tibi effraim. Quid faciam tibi iuda. Misericordia uestra quasi nubes matutina. Et quasi ros matutinus transiens. Propterea dolauit in prophetis. Occidi eos in uerbis oris mei. Et iudicia tua quasi lux egredientur. Quia misericordiam uolui. Et non sacrificium. Et scientiam dei plus quam holocausta. Ipsi autem sicut homo preuaricati sunt pactum. Ibi prędati sunt contra me. Galaad ciuitas operantium idolum. Et supplantata sacerdotum. Sicut latrones insidiantur homini. Sic globus sacerdotum. Socium uiam occidunt. Scelus enim operati sunt. In domo israel fornicationem ibi contaminatus est israel. Et iuda posuit messem. Cum conuertero captiuitatem populi mei. Et curabo israel. Et reuelata est iniquitas effraim. Et malitia samarie. Quia operati sunt mendacium. Et fur ingressus est latrocinium. Foris uastabit latro. Et non cogitabunt in cordibus suis. Omnes malitias eorum. Nunc circumdederunt eos adinuentiones eorum. Et coram facie mea facte sunt. In malitia sua letificauerunt regem. Et principes in mendacio suo. Omnes adulteri quasi clibanus succensus a pistore. Quiescet succendens panem. Ab adulterante massa donec fermentetur. Die regis nostri cœperunt principes furore uini. Extendit manum suam cum illusoribus. Quia applicauerunt quasi clibano cor suum. Dum insidiantur eis. Tota nocte dormiet pistor eorum. Mane ipse ardebit quasi ignis flammę. Omnes calefacti sunt quasi clibanus. Et deuorauerunt iudices suos. Omnes reges eorum ceciderunt. Non est qui clamet ad me in eis. Effraim in populis ipse commiscebitur. Effraim factus est quasi tortus subcinericius. Comedent alieni robur eius. Et ipse nescit. Et canities effusa est super eum. Et ipse non intelligit. Superbiet israel in facie sua. Et non reuertetur ad dñm deum suum. Et non requirent eum in omnibus his. Et factus est quasi columba seducta non habens cor. Egypto uocabunt. Et ad assyrios abierunt. Cum perierint addam super eos laqueum meum. Quasi uolucres celi deducam eos. Castigabo eos iuxta auditum congregationis eorum. Et requiescere faciam eos. Et quasi malitiose cogitauerunt contra me. Ego redimam eos. Et ipsi locuti sunt contra me falsa. Et non clamauerunt ad me in corde suo. Cum ululabant super cubilia sua. Pro frumento et uino recedebant a me. Et ego erudiui et confortaui brachia eorum. Et contra me cogitauerunt malum. Reuersi sunt ut non prodesset eis. Conuersi sunt quasi arcus prauus. Corruent gladio principes eorum. A furore linguę sue. Ista subsannatio eorum in terra egypti. Quia cecidisti in iniquitate tua. Tolle tecum uerba. Et reuertere ad dñm. Et dicite ei. Omnem aufer iniquitatem. Et accipe bonum. Et reddemus uitulos labiorum nostrorum. Assur non saluabit nos. Non ascendemus super equum. Et ultra non dicemus opera manuum nostrarum dii nostri. Quia in te pupillus miserebitur. Curabo contritionem eorum. Diligam eos spontanee. Quia auersus est furor meus ab eis. Ero quasi ros israel. Germinabit sicut lilium. Et erumpet radix eius sicut libani. Vadent rami eius. Et erit quasi oliua decor eius. Et odor illius quasi libani. Reuertentur sedentes sub umbra eius. Et uiuent quasi triticum. Et germinabunt quasi uinea. Memoria eius sicut uinum uini. Effraim quid ultra mihi et idola. Ego exaudiam et uisitabo eum. Ego quasi abies uiridis. Ex me fructus tuus inuentus est. Quis sapiens et intelligat hec. Prudens et sciat ea. Quia recti sunt uie dñi. Et iusti ambulabunt in eis. Prauaricatores autem corruent in eis.

Ioel

Verbum dñi quod factum est ad ioel filium fatuel. Audite hec senes. Et auribus percipite omnes habitatores terre. Si facta est hec in diebus uestris. Aut in diebus patrum uestrorum. Narrate filiis uestris. Et filii uestri filiis suis. Et filii eorum generationi alteri. Residuum erucę comedit locusta. Et residuum locuste comedit bruchus. Et residuum bruchi comedit rubigo. Expergiscimini ebrii. Et flete. Et ululate omnes qui bibitis uinum. In dulcedine. Quia ablatum est a ore uestro. Gens enim ascendit super terram meam. Fortis et innumerabilis. Dentes eius dentes leonis. Et molares eius ut catuli leonum. Posuit uineam meam in desolationem. Et ficum meam in confractionem. Nudans spoliauit eam. Et proiecit. Albescere fecit palmites eius. Plange quasi uirgo accincta cilicio. Super uirum pubertatis sue. Interiit sacrificium et libamen de domo dñi. Luxerunt sacerdotes ministri altaris. Depopulata est regio. Luxit humus. Quia deuastatum est triticum. Confusus est mustum. Infirmatus est oleum. Confusi sunt agricole. Ululate uinitores. Super frumento et hordeo. Quia periit uindemia agri. Vitis confusa est. Et ficus infirmata est. Malum punica. Et palma. Et malum. Vniuersa ligna agri aruerunt. Quia confusum est gaudium a filiis hominum. Accingite uos. Et plangite sacerdotes. Ululate ministri altaris. Ingredimini. Et pernoctate in cilicio ministri dei mei. Quia interiit de domo dei uestri sacrificium et libamen. Sanctificate ieiunium. Vocate cœtum. Congregate senes. Et omnes habitatores terre in domum dei uestri. Et clamate ad dñm. Vae diei. Quia prope est dies dñi. Et quasi uastitas a potente ueniet. Ecce enim ante oculos nostros. Escam et letitiam domui dei nostri. Computruerunt iumenta in stercore suo. Demolita sunt horrea. Destructa sunt cellaria. Quia confusum est triticum. Quid ingemuit pecus armenti. Quia non est pabulum eis. Sed et greges ouium. Ad te dñe clamabo. Quia ignis deuorauit speciosa deserti. Et flammam succendit omnia ligna regionis. Sed et bestie agri. Quasi area sitiuit ad te. Quia exaruerunt fontes aquarum. Et ignis deuorauit speciosa deserti. Canite tuba in sion. Ululate in monte sancto meo. Conturbentur omnes habitatores terre. Quia uenit dies dñi. Quia prope est. Dies tenebrarum et caliginis. Dies nubis et turbinis. Quasi mane expansum super montes. Populus multus et fortis. Similis ei non fuit a principio. Et post eum non erit usque ad annos generationis et generationis. Ante faciem eius ignis deuorans. Et post eum exurens flamma. Quasi hortus uoluptatis terra coram eo. Et post eum desertum solitudinis. Et non est qui effugiat eum. Quasi aspectus equorum aspectus eorum. Et quasi equites sic current. Quasi sonitus quadrigarum super capita montium exilient. Quasi sonitus flammę ignis deuorantis. Quasi populus fortis preparatus ad prelium. A facie eius cruciabuntur populi. Omnes uultus redigentur in ollam. Sicut fortes current. Quasi uiri bellatores ascendent murum. Et unusquisque in uia sua gradietur. Et non declinabunt a semitis suis. Vir a fratre suo non recedet. Unusquisque in tramite suo ambulabit. Et per uulnera cadent. Et non nocebitur. Ciuitatem ingredientur. Et in muro current. Domos ascendent. Per fenestras intrabunt quasi fur. A facie eius contremuit terra. Mota sunt celi. Sol et luna obtenebrati sunt. Et stelle retraxerunt splendorem suum. Et dñs dedit uocem suam. Ante faciem exercitus sui. Quia multa nimis castra eius. Quia fortia opera uerbi illius. Etenim dies dñi magnus et horribilis nimis. Et quis sustinebit eum. Etiam nunc dicit dñs. Conuertimini ad me in toto corde uestro. In ieiunio. Et in fletu. Et in planctu. Et scindite corda uestra. Et non uestimenta uestra. Et reuertimini ad dñm deum uestrum. Quia benignus et misericors est. Patiens et multe miserationis. Et ignoscens malitie. Quis scit si conuertatur et ignoscat. Et relinquat post se benedictionem. Sacrificium et libamen dño deo uestro. Canite tuba in sion. Sanctificate ieiunium. Vocate cœtum. Congregate populum. Sanctificate ecclesiam. Congregate senes. Congregate parvulos et sugentes ubera. Egrediatur sponsus de cubili suo. Et sponsa de thalamo suo. Inter uestibulum et altare plorabunt sacerdotes ministri dñi. Et dicent. Parce dñe parce populo tuo. Et ne des hereditatem tuam in obprobrium. Et in fabulam gentibus. Ne forte dicant in populis. Vbi est deus eorum. Zelatus est dñs terram suam. Et pepercit populo suo. Et respondit dñs. Et dixit populo suo. Ecce ego mittam uobis frumentum. Et uinum. Et oleum. Et replebimini ea. Et non dabo ultra opprobrium uestrum gentibus. Et longe faciam ab uobis aquilonem. Et eiciam eum in terram inuiam. Et in desertam. Faciem eius ad mare orientale. Et extremum eius ad mare nouissimum. Et ascendet fetor eius. Et putredo eius. Quia magnificauit ut faciat. Noli timere terra. Gaude et lętare. Quia magnificauit dñs ut faciat. Noli timere bestie agri. Germinauerunt speciosa deserti. Quia lignum attulit fructum suum. Ficus et uinea dederunt uirtutem suam. Filii sion exultate. Et lętamini in dño deo uestro. Quia dedit uobis doctorem iustitie. Et descendere faciet ad uos imbrem matutinum. Et serotinum in prima. Et replebuntur areę frumento. Et redundabunt torcularia uino. Et oleo. Et reddam uobis annos quos comedit locusta. Bruchus. Et rubigo. Et eruca. Fortitudo mea magna. Quam misi in uos. Et comedetis uos in abundantia. Et saturabimini. Et laudabitis nomen dei uestri. Qui fecit uobiscum mirabile. Et non confundetur populus meus in sempiternum. Et scietis quia in medio israel ego sum. Et ego dñs deus uester. Et non est amplius. Et non confundetur populus meus in sempiternum. Et erit post hec. Effundam spiritum meum super omnem carnem. Et prophetabunt filii uestri. Et filie uestre. Senes uestri somnia somniabunt. Et iuuenes uestri uisiones uidebunt. Sed et super seruos meos. Et super ancillas meas in diebus illis effundam spiritum meum. Et dabo prodigia in celo. Et in terra. Sanguinem. Et ignem. Et uapores fumi. Sol conuertetur in tenebras. Et luna in sanguinem. Antequam ueniat dies dñi magnus et horribilis. Et erit omnis qui inuocauerit nomen dñi. Saluus fiet. In monte enim sion. Et in hierusalem erit saluatus. Sicut dixit dñs. Et in reliquis quos ipse uocauerit. Ecce enim in diebus illis. Et in tempore illo. Cum conuertero captiuitatem iuda. Et hierusalem. Congregabo omnes gentes. Et deducam eas in ualle iosaphat. Et disceptabo cum eis ibi. Super populo meo. Et hereditate mea israel. Quam disperserunt in nationibus. Et terram meam diuiserunt. Et super sorte mea miserunt sortem. Et dederunt puerum pro meretrice. Et puellam uendiderunt pro uino. Et bibebant. Sed et quid mihi et uobis tyrus et sidon. Et omnes termini philistiim. Numquid ultionem uos quęritis mihi. Et si ulciscimini me. Velociter et cito reuertar ultionem uestram super caput uestrum. Pro eo quod argentum meum. Et aurum meum tulistis. Et desiderabilia mea bona intulistis in templa uestra. Filios quoque iuda. Et filios hierusalem uendidistis filiis iauan. Ut auferretis eos de finibus suis. Ecce ego suscitabo eos de loco in quem uendidistis eos. Et reddam retributionem uestram super caput uestrum. Et filios uestros. Et filias uestras in manu filiorum iuda. Et uendent eos filiis saba populo procul. Quia dñs locutus est. Clamate hec in gentibus. Sanctificate bellum. Suscitate robustos. Accedant. Et ascendant omnes uiri bellatores. Conflate gladios uestros in ligones. Et lanceas uestras in falces. Infirmus dicat. Fortis ego sum. Congregamini. Et uenite omnes gentes de circuitu. Et congregamini ibi. Deduc dñe robustos tuos. Consurgant. Et ascendant gentes in ualle iosaphat. Quia ibi sedebo ut iudicem omnes gentes in circuitu. Mittite falcem quia maturauit messis. Venite. Et descendite. Quia plenum est torcular. Exundauerunt lacus. Quia malitia eorum multiplicata est super me. Populi populi in ualle consummationis. Quia iuxta est dies dñi in ualle consummationis. Sol et luna obtenebrati sunt. Et stelle retraxerunt splendorem suum. Et dñs de sion rugiet. Et de hierusalem dabit uocem suam. Et commouebuntur celum et terra. Et dñs spes populi sui. Et fortitudo filiorum israel. Et scietis quia ego dñs deus uester habitans in sion. Mons sanctus meus. Et erit hierusalem sanctus. Et alieni non transibunt per eam amplius. Et erit in die illa. Stillabunt montes dulcedinem. Et colles fluent lac. Et omnes uallis iuda ibunt aquis. Et fons de domo dñi egredietur. Et irrigabit torrentem spinarum. Egypt autem in desolationem erit. Et idumea in desertum solitudinis. A uiolentia filiorum iuda. Quorum innocentem sanguinem effuderunt in terra sua. Et iuda in eternum habitabitur. Et hierusalem in generationem et generationem. Et mundabo sanguinem eorum. Quem non mundaui. Et dñs habitat in sion.

Amos

Verba amos qui fuit in bethecha. Quę uidit super israel in diebus ozię regis iuda. Et in diebus ieroboam filii ioas regis israel. Ante biennium terremotus. Dixit quoque. Dñs de sion rugiet. Et de hierusalem dabit uocem suam. Et luctus pascuę siccabitur. Et uertex carmeli arescet. Hec dicit dñs. Super tribus damasci. Et super quatuor non conuertam eum. Eo quod triturauerint in plaustris ferreis galaad. Et mittam ignem in domum azahel. Et deuorabit ędificia adadezer. Et conteram uectem damasci. Et disperdam habitatorem de campo auen. Et tenentem sceptrum de domo edem. Et transmigrabit populus syriæ in cyrenen dicit dñs. Hec dicit dñs. Super tribus gazę. Et super quatuor non conuertam eum. Eo quod transtulerint captiuitatem plenam. Ut concluderent eam in idumea. Et mittam ignem in muro gazę. Et deuorabit ędificia eius. Et disperdam habitatorem de azoto. Et tenentem sceptrum de ascalone. Et conuertam manum meam super accaron. Et disperibit reliquus philistiim dicit dñs deus. Hec dicit dñs. Super tribus tyri. Et super quatuor non conuertam eum. Eo quod concluserint captiuitatem plenam in idumea. Et non sint recordati fœderis fratrum. Et mittam ignem in muro tyri. Et deuorabit ędificia eius. Hec dicit dñs. Super tribus edom. Et super quatuor non conuertam eum. Eo quod persecutus sit in gladio fratrem suum. Et corruperit misericordias eius. Et rapina eius conseruauerit furorem suum usque in sempiternum. Et iracundiam suam custodierit usque in finem. Et mittam ignem in theman. Et deuorabit ędificia bosor. Hec dicit dñs. Super tribus filiorum ammon. Et super quatuor non conuertam eum. Eo quod dilacerauerint prægnantes galaad. Ut dilatarent terminos suos. Et succendam ignem in muro rabbath. Et deuorabit ędificia eius. Et clangent in die pugnę. Et turbo in die commotionis. Et erit regnum eius in captiuitate. Ipse et principes eius simul dicit dñs. Hec dicit dñs. Super tribus moab. Et super quatuor non conuertam eum. Eo quod combusserit ossa regis idumee. Et mittam ignem in moab. Et deuorabit ędificia carioth. Et morietur moab in sonitu. In clangore. In uoce tube. Et interficiam iudicem de medio eius. Et omnes principes eius occidam cum illo dicit dñs. Hec dicit dñs. Super tribus iuda. Et super quatuor non conuertam eum. Eo quod proiecerint legem dñi. Et præcepta eius non custodierint. Et deceperint eos idola sua. Post quę abierunt patres eorum. Et mittam ignem in iuda. Et deuorabit ędificia hierusalem. Hec dicit dñs. Super tribus israel. Et super quatuor non conuertam eum. Eo quod uendiderint pro argento iustum. Et pauperem pro calciamentis. Qui conterunt in puluerem terre capita pauperum. Et uiam humilium declinabunt. Et filius et pater eius ibunt ad puellam. Ut polluant nomen sanctum meum. Et super uestimenta pignorata accubabunt iuxta omne altare. Et uinum damnatorum bibent in domo dei sui. Ego autem exterminaui amorreum a facie eorum. Cuius altitudo erat quasi altitudo cedri. Et fortis quasi quercus. Et exterminaui fructum eius desuper. Et radices eius subter. Et ego ascendere feci uos de terra egypti. Et traxi uos per desertum quadraginta annis. Ut possideretis terram amorrei. Et suscitaui de filiis uestris in prophetas. Et de adolescentibus uestris in nazaræos. Nonne hoc ita est filii israel dicit dñs. Et dedistis potum nazaræis. Et prophetis mandastis dicentes. Non prophetetis. Ecce ego stridebo subter uos. Sicut stridet plaustrum onustum fœno. Et peribit fuga a uelocibus. Et fortis non inuenit fortitudinem suam. Et robustus non saluabit animam suam. Et qui tenet arcum non stabit. Et uelox pedibus non saluabitur. Et ascensor equi non liberabit animam suam. Et robustus corde inter fortes nudus fugiet in die illa dicit dñs. Audite uerbum hoc quod locutus est dñs super uos filii israel. Super uniuersam cognationem quam eduxit de terra egypti. Tantummodo uos cognoui ex omnibus cognationibus terre. Propterea uisitabo super uos omnes iniquitates uestras. Numquid ambulabunt duo pariter. Nisi uenerint in unum. Numquid rugiet leo in saltu. Cum præda non fuerit ei. Dabit catulus leonis uocem suam de cubili suo. Nisi cum aliquid comprehenderit. Numquid cadet auis laqueo super terram. Absque aucupe. Laqueus exsiliet de terra. Cum nihil rapuerit. Si clangit tuba in ciuitate. Et populus non contremiscet. Si erit malum in ciuitate. Quod dñs non fecerit. Quia non faciet dñs deus uerbum. Nisi reuelauerit secretum suum ad seruos suos prophetas. Leo rugiet. Quis non timebit. Dñs deus locutus est. Quis non prophetabit. Auditum facite in domibus azoti. Et in domibus terre egypti. Et dicite. Congregamini super montes samarie. Et uidete uniuersas uirtutes in medio eius. Et calumpnias fortes in medio eius. Et nescierunt facere rectum dicit dñs. Thesaurizantes iniquitatem. Et rapinam in ędificiis suis. Propterea hec dicit dñs deus. Tribulabitur et circuibit terram. Et deponet a te uirtutem tuam. Et diripientur ędificia tua. Hec dicit dñs. Quomodo si pastor eripiat de ore leonis duo crura. Aut extremum auriculę. Sic eruentur filii israel habitantes in samaria. In angulo lectuli. Et in damasco grabato. Audite et contestamini domum iacob. Dicit dñs deus exercituum. Quia in die qua uisitare cœpero prauaricationes israel. Super eum uisitabo. Et super altaria bethel. Et amputabuntur cornua altaris. Et cadent in terram. Et percutiam domum hiemalem cum domo æstiua. Et peribunt domus eburnee. Et dissipabuntur ędificia multa dicit dñs. Audite uerbum hoc uaccę pingues quę estis in monte samarie. Quę calumpniamini egenos. Et confringitis pauperes. Quę dicitis dominis uestris. Afferte et bibamus. Iurauit dñs deus in sancto suo. Quia ecce dies ueniunt super uos. Et tollent uos in uncinis. Et posteros uestros in ollis feruentibus. Et per ruinas egredietur unaquæque coram se. Et proicietur in aggerem dicit dñs. Venite ad bethel. Et impie agite. In galgalis multiplicate iniquitatem. Et afferte mane uictimas uestras. Et post tribus diebus decimas uestras. Et sacrificate de fermento laudem. Et uocate uoluntarias. Et annuntiate palam. Quia sic uoluistis filii israel dicit dñs deus. Et dedi uobis stuporem dentium in cunctis ciuitatibus uestris. Et indigentiam panis in omnibus locis uestris. Et non reuersi estis usque ad me dicit dñs. Et ego prohibui a uobis imbrem. Cum adhuc tres menses superessent usque ad messem. Et pluere feci super unam ciuitatem. Et super unam partem non pluere feci. Pars una compluta est. Et pars super quam non pluit aruit. Et uenerunt duæ aut tres ciuitates ad ciuitatem unam. Ut biberent aquas. Et non sufficerent. Et non reuersi estis usque ad me dicit dñs. Percussi uos uredine. Et aurugine. Multitudinem hortorum uestrorum. Et uinearum uestrarum. Et ficetorum uestrorum. Et olliuarum uestrarum. Et pomiferarum uestrarum. Et non reuersi estis usque ad me dicit dñs. Misi in uos mortalitatem in uia egypti. Occidi in gladio iuuenes uestros. Et captiuitatem equorum uestrorum. Et ascendere feci fœtorem castrorum uestrorum in nares uestras. Et non reuersi estis usque ad me dicit dñs. Subuertit deus ex uobis. Quasi subuersionem sodomę. Et gomorre. Et eritis quasi torris eruptus de incendio. Et non reuersi estis usque ad me dicit dñs. Propterea hec faciam tibi israel. Et quia hoc faciam tibi. Præparare in occursum dei tui israel. Ecce enim formans montes. Et creans uentum. Et annuntians homini eloquium suum. Faciens matutinam caliginem. Et gradiens super excelsa terre. Dñs deus exercituum nomen eius. Audite uerbum hoc quod ego assumo super uos planctum. Domus israel cecidit. Non adiciet ut resurgat uirgo israel. Proiecta est super terram suam. Non est qui suscitet eam. Quia hec dicit dñs deus. Ciuitas quę egrediebatur mille. Relinquet centum. Et quę egrediebatur centum. Relinquet decem domui israel. Quia hec dicit dñs domui israel. Quærite me et uiuetis. Et nolite quærere bethel. Et in galgala non ingrediamini. Et usque bersabee non transeatis. Quia galgal transmigrans transmigrabit. Et bethel erit in dolorem. Quærite dñm et uiuite. Ne forte prorumpat quasi ignis domus ioseph. Et deuoret. Et non sit qui extinguat bethel. Qui conuertitis in absynthium iudicium. Et iustitiam in terram deponitis. Qui facit arcturum et orionem. Et conuertit in mane umbram mortis. Et diem in tenebras obscurabit. Qui uocat aquas maris. Et effundit eas super faciem terre. Dñs nomen eius. Qui uastitatem adducit super robustum. Et uastitas super munitissimum ueniet. Odierunt arguentem in porta. Et loquentem sermonem rectum abominati sunt. Propterea quia diripitis egenum. Et auferte exactiones frumenti ędificastis domos de lapide quadrato. Et non habitabitis in eis. Vineas amenas plantastis. Et non bibetis uinum earum. Quia scio multitudines scelerum uestrorum. Fortes inimici uestri. Hostes iustum. Accipientes munera. Et auertentes in porta iudicium pauperum. Propterea qui prudens est. Silebit tempore illo. Quia tempus malum est. Quærite bonum et non malum. Vt uiuatis. Et sit dñs deus exercituum uobiscum. Sicut dicitis. Odite malum et diligite bonum. Et confirmate in porta iudicium. Si forte miseratus fuerit dñs deus exercituum. Reliquiis ioseph. Propterea hec dicit dñs deus exercituum dominator. In omnibus platheis planctus. Et in cunctis uiis dicent. Hei hei. Et uocabunt agricolam ad luctum. Et ad planctum eos qui norunt plangere. Et in uineis omnibus erit planctus. Quia pertransibo in medio tui dicit dñs. Ve desiderantibus diem dñi. Quare uobis dies dñi hec. Ipsa tenebre et non lux. Quomodo si fugiat homo a facie leonis. Et occurrat ei ursus. Aut ingrediatur domum suam. Et reclinet manum suam super parietem. Et mordeat eum coluber. Nonne tenebre dies dñi. Et non lux. Et caligo et non splendor ei. Odiui et proiecit festiuitates uestras. Et non capiam odorem cœtuum uestrorum. Si holocausta et munera offeretis mihi. Et non suscipiam. Et uitulos pinguium uestrorum non respiciam. Auferte a me tumultum carminum uestrorum. Et canticum lyre uestre non audiam. Et quasi aqua iudicium. Et iustitia quasi torrens fortis. Numquid hostias et sacrificia obtulistis mihi domus israel. Per quadraginta annos in deserto. Et portastis tabernaculum moloch uestro. Et imaginem idolorum uestrorum. Sidus dei uestri quod fecistis uobis. Et transmigrare faciam uos trans damascum. Dicit dñs deus exercituum nomen eius. Vę qui opulenti estis in sion. Et confidentes in monte samarie. Optimates capita gentium. Et ingredientes principium domus israel. Transite in chalanne. Et uidete. Et inde ite in emath magnam. Et descendite in geth philistiim. Et in cunctas regiones istas. Si melior est regnis istis. Aut si latior est terminus eorum. Termino uestro. Qui separatis in tempus malum. Et adpropinquatis solio iniquitatis. Qui dormitis in lectis eburneis. Et lasciuitis in stratis uestris. Qui comeditis agnum de grege. Et uitulos de medio armenti. Qui canitis ad uocem psalterii. Sicut dauid putauerunt se habere uasa cantici. In sphialis bibentes uinum. Et optimo unguento delibuti. Et nichil patientes super contritione ioseph. Propterea nunc transmigrabunt cum principibus transmigrantium. Et auferetur factio lasciuientium. Iurauit dñs deus in anima sua dicit dñs deus exercituum. Abominor ego superbiam iacob. Et domos eius odi. Et tradam ciuitatem cum habitatoribus suis. Et erit si remanserint decem uiri in domo una. Et mortui fuerint. Tollet eos consanguineus eorum. Et qui comburit cadauera. Ut efferat ossa de domo. Et dicat ad eum qui in lateribus domus tue est. Numquid apud te adhuc sunt. Et respondebit. Finis. Et dicet. Ne ingrediaris. Quia non licet nobis memorare nomen dñi. Ecce enim dñs præcipit. Et percutiet domum grandem ruinis. Et domum pusillam fissuris. Numquid corripient in petris equi. Aut arabit in armentis bos. Quia conuertistis in amaritudinem iudicium. Et fructum iustitie in absynthium. Qui lętamini in nichilo. Qui dicitis. Numquid non in fortitudine nostra assumpsimus nobis cornua. Quia ecce ego suscitabo super uos domus israel gentem dicit dñs deus exercituum. Et adfligent uos a introitu emath. Usque ad torrentem deserti. Hec ostendit mihi dñs deus. Et ecce formauit locustas in principio germinationis serotini. Et ecce serotinus post tonsionem regis. Et consumpsit herbam terre. Et dixi. Dñe deus propitius esto. Quis resurget iacob. Quoniam paruulus est. Et misertus est dñs super hoc. Et dixit ad me. Non erit. Hec ostendit mihi dñs deus. Et ecce uocabat ad iudicium ignem dñs. Et deuorauit abyssum magnam. Et uorabat partem. Et dixi. Dñe deus desine. Quis resurget iacob. Quoniam paruulus est. Et misertus est dñs super hoc. Et dixit ad me. Non erit. Hec ostendit mihi dñs deus. Et ecce dñs stabat super parietem litum. Et in manu eius lutum. Et dixit dñs ad me. Quid tu uides amos. Et dixi. Lutum. Et dixit dñs. Ecce ego ponam lutum in medio populi mei israel. Non adiciam ultra ut transeam per eum. Et disperdentur excelsa isaac. Et sanctificationes israel desolabuntur. Et consurgam super domum hieroboam in gladio. Et misit amasias sacerdos bethel ad hieroboam regem israel dicens. Conspirauit contra te amos in medio domus israel. Non potest terra sustinere omnes sermones eius. Hec enim dicit amos. In gladio morietur hieroboam. Et israel captiuus migrabit de terra sua. Et dixit amasias ad amos. Vade uidens. Fuge in terram iuda. Et comede ibi panem. Et ibi prophetabis. Et bethel non adicies ultra prophetare. Quia sanctificatio regis est. Et templum regni est. Et respondens amos dixit amasie. Non sum propheta. Et non sum filius prophete. Sed ego sum bubulcus. Et uellicans morum. Et tulit me dñs de pone gregis. Et dixit dñs ad me. Vade. Prophetare ad populum meum israel. Nunc ergo audi uerbum dñi. Tu dicis. Non prophetes super israel. Et non stillabis super domum isaac. Propterea hec dicit dñs. Uxor tua in ciuitate meretrix erit. Et filii tui et filie tue in gladio cadent. Et humus tua in funiculo diuidetur. Et tu in terra polluta morieris. Et israel captiuus migrabit de terra sua. Hec ostendit mihi dñs deus.

manue eius ne capiat. Illuminata pfuit sup
rum offam. Die qui stat manibus. Ascar
rare eis unicornium. Quia ascendere flamma
mente in celum. Angelo dñi pt inflamma ascen
dit. et cum vidisset manus eius pmi
ad ima unicornium suffert. Pepercit ei. Filiis ius
ut non eis stamposa. Cremuit pater ei
am. Cepit sibi vrmil de eius unicornie ame
in sanctu celestium.

XIII

Descendit de capitulum unicornium ad vitam
rum militum ne studiat physicum ascen
unicornium pro suo mat dicendo quod
inclinant ne studiat physicum. Quia de
ne in aqua pluuia unicorn. Cui dicunt pro
ne studio ne misi in studio sum nec
ominus pleno quin quaeque unicorne physici
qui in eum studiat. Quia stamposa ad scien
tum. Unde in aqua ea placuit caulis nige
pretea ea quae in celum qua ea unicornis fieret
ascendit eorum de physicum. Eo quia eius
dum dilaturi. Deficio unicornium stamposa
tie sue unicornis unicornium. Quia ne esset
ad unicornium

XVI

XVII

XVIII

heamus te patrem et sacerdotem. Quid tibi melius est
ut sis sacerdos unius viri, an in una tribu et fami-
lia in ysrael. Quod cum audisset adquievit sermonibus
eorum et tulit ephot et ydola ac sculptile et cum
eis profectus est. Quod cum pergerent et ante se ire fecis-
sent parvulos et iumenta et omne quod erat pretiosum
lamque a domo Michee essent procul viri qui habita-
bant in edibus Michee exclamantes secuti sunt
et potentissimum clamare ceperunt. Quod cum respexis-
sent, dixerunt ad Michaeam. Quid tibi vis? Cur
clamas? Quid respondit. Dominus meus quos mihi fecit
ulistis et sacerdotem et omnia que habeo et dicitis quid
tibi est? Dixeruntque ei filii Dan. Cave ne ul-
tra loquaris ad nos et veniant ad te viri animo con-
citato et ipse cum omni domo tua pereas. Et sic cepto
itinere prosequuntur. Videns autem Michaeam quod fo-
tores se essent reversus est in domum suam. Sexcenti
autem viri tulerunt sacerdotem et quod supra diximus.
Veneruntque in Lachis ad populum quiescentem atque
secutum et percusserunt eos in ore gladii, urbem
quoque incendio tradiderunt nullo penitus ferente
presidium eo quod procul habitarent a Sydone et cum
nullo hominum haberent quicquam societatis ac ne-
gotii. Erat autem civitas sancta in regione Roob
quam rursum extruentes habitaverunt in ea. Vo-
cato nomine civitatis Dan iuxta vocabulum patris
sui quem ysrael genuerat qui prius Lahis dicebatur. Po-
suerunque sculptile et Ionathan filium Iersan fi-
lii Moyses ac filios eius sacerdotes in tribu Dan usque
in diem captivitatis sue. Mansitque apud eos
ydolum Michee omni tempore quo fuit domus Dei
in Sylo. In diebus illis non erat rex in ysrael.

XIX

Fuit quidam vir levites
habitans in latere montis Ephraym. Qui
accepit uxorem de Bethleem Iuda. Que reliqua
eum et reversa est in domum patris sui Bethleem
mansitque apud eum quattuor mensibus. Secutus est
eam vir suus volens ea reconciliari atque b-
landiri et secum reducere habens in comitatu
puerum et duos asinos. Qui suscepit eum et introdu-
xit in domum patris sui. Quod cum audisset so-
cer eius eumque vidisset, occurrit ei letus et
amplexatus est iterum. Mansitque gener in domo
soceri tribus diebus comedens et bibens cum eo
familiariter. Die autem quarto de nocte consurgens
proficisci voluit. Quem tenuit socer et ait ad
eum. Gusta prius paucillum panis et confortabis
stomachum et sic proficiscere. Sederuntque simul et com-
ederunt ac biberunt. Dixitque pater puelle ad ge-
nerum suum. Quaeso te ut hodie hic mane-
as pariterque letemur. At ille consurgens cepit vel-
le proficisci. Et nichilominus obnixe eum tenuit
socer et apud se fecit manere. Mane autem facto pa-
rabat levites ire. Cui rursum socer. Oro te in-

quit ut paululum cibi capias et assumptis viri-
bus donec increscat dies postea proficiscere. Co-
medunt ergo simul. Surrexerunque adolescens
ut pergeret cum iudice suo et puero. Cui rursum locutus est
socer. Considera quod dies ad occasum declinavit
et appropinquet ad vesperam. Mane apud me et hodie
et duc letum diem et cras proficisceris ut
vadas in domum tuam. Noluit gener acqui-
escere sermonibus eius. Sed statim prevenit et ven-
it contra iebus que alio nomine vocabatur Ierusalem
ducens secum duos asinos honustos et Iebusi-
nam. Iamque aderat iuxta iebus et dies muta-
batur in noctem. Dixitque puer ad dominum suum.
Veni obsecro declinemus ad urbem iebuse-
orum et maneamus in ea. Cui respondit dominus. Non ingre-
diar oppidum gentis aliene que non est de filiis
ysrael. Sed transibo usque Gabaa et cum illuc pervenero ma-
nebimus in ea. Aut certe in urbe Rama. Tran-
sierunt igitur iebus et ceperunt carpebant iter. Occubuit
quoque eis sol iuxta Gabaa que est in tribu Beniamin
Diverteruntque ad eam ut manerent ibi. Quo cum
intrassent sedebant in platea civitatis et
nullus eos recipere volebat. Hospitio. Et ecce appa-
ruit eis homo senex revertens de agro et de opere suo
vespere. Qui ipse erat de monte Ephraym et pe-
grinus habitabat in Gabaa. Homines autem regionis
illius erant filii Gemini. Elevatisque oculis
vidit senex sedentem hominem cum sarcinulis
suis in platea civitatis et ait ad eum. Unde ve-
nis aut quo vadis? Quod respondit ei. Profecti sumus
de Bethleem Iuda et pergimus ad locum nostrum qui
est in latere montis Effraym unde ieramus in
Bethleem et nunc vadimus ad domum Dei. Nul-
loque nos sub tectum suum vult recipere habentes
paleas et fenum in asinorum pabulum et panes
ac vinum in meos et ancille tue usus et puerum qui
mecum est. Nulla re indigemus nisi hospitio.
Cui respondit senex. Pax tecum sit. Ego pro vobis
tibi omnia que necessaria sunt. Tantum quaeso ne in platea man-
eas. Introduxitque eum in domum suam et pabulum
asinis prebuit. Ac postquam laverunt recepit eos in
convivium. Illis epulantibus et post laborem iti-
neris cibo ac potu refitientibus corpora venerunt
viri civitatis illius filii Belial. Absque iugo
et cum dantes domum senis fores pulsare ceperunt
clamantes ad dominum domus atque dicentes. Ed-
uc virum qui ingressus est domum tuam. Ut
abutamur eo. Egressusque est ad eos senex
et ait. Nolite fratres nolite facere malum hoc
quia ingressus est homo hospitium meum et cessate a
hac stulticia. Ecce filiam virginem et hic ho-
mo habet concubinam. Educam eas ad vos ut hu-
milietis eas et utamini libidinem compleatis. Tan-
tum obsecro ne scelus contra naturam opere

Gur unus de tribu beniamin. Et dixit dominus ad eum. Quare percutis proximum tuum. Qui respondit. Quid ego feci. Nunquid custos fratris mei sum ego. Dixitque ei. Vox sanguinis fratris tui clamat ad me de terra. Nunc igitur maledictus eris super terram quae aperuit os suum et suscepit sanguinem fratris tui de manu tua. Cumque operueris eam non dabit fructum suum tibi. Vagus et profugus eris super terram. Dixit autem cain ad dominum. Maior est iniquitas mea quam ut veniam merear. Ecce eicis me hodie a facie terrae et a facie tua abscondar. Et ero vagus et profugus in terra. Omnis igitur qui invenerit me occidet me. Dixitque ei dominus. Minime. Sed omnis qui occiderit cain septuplum punietur. Et posuit dominus cain signum. Ut non interficeret eum omnis qui invenisset eum. Egressus ergo cain a facie domini habitavit profugus in terra ad orientalem plagam eden. Cognovit autem adam uxorem suam. Quae concepit et peperit henoch. Et aedificavit civitatem. Vocavitque nomen civitatis ex nomine filii sui henoch. Natus est autem henoch irad. Irad genuit maviahel. Maviahel genuit mathusahel. Mathusahel genuit lamech. Qui accepit duas uxores. Nomen unius ada. Et nomen secundae sella. Peperitque ada jabel. Qui fuit pater habitantium tentoria atque pastorum. Nomen fratris eius jubal. Ipse fuit pater canentium cithara et organo. Sella vero genuit tubalcain. Qui fuit malleator et faber in cuncta opera aeris et ferri. Soror autem tubalcain naamma. Dixit quoque lamech uxoribus suis ada et sellae. Audite vocem meam uxores lamech. Auscultate eloquium meum. Quoniam occidi virum in vulnus meum et adolescentulum in livorem meum. Septuplum vindicta cain. Lamech vero septuagies septies. Igitur cognovit adam uxorem suam iterum. Quae peperit filium. Vocavitque nomen eius seth. Dixit enim deus. Posuit mihi deus semen aliud pro abel quem occidit cain. Sed et seth natus est filius. Quem vocavit enos. Iste coepit invocare nomen domini. Hic est liber generationis adam. In die qua creavit deus hominem. Ad similitudinem dei fecit illum. Masculum et feminam creavit eos. Benedixitque illis et vocavit nomen eorum adam. In die quando creati sunt. Vixit adam centum triginta annos. Et genuit ad imaginem et similitudinem suam. Vocavitque nomen eius seth. Et postquam genuit seth. Vixit octingentis annis. Et genuit filios et filias. Et omnes simul dies adam fuerunt nongenti triginta anni. Et mortuus est. Vixit quoque seth centum quinque annis. Et genuit enos. Vixitque post genitum enos octingentis septem annis. Et genuit filios et filias. Et omnes simul dies seth fuerunt nongenti duodecim anni. Et mortuus est. Vixit autem enos nonaginta annis. Et genuit cainan. Vixitque post genitum cainan octingentis quindecim annis. Et genuit filios et filias. Et omnes simul dies enos fuerunt nongenti quinque anni. Et mortuus est. Vixit vero cainan septuaginta annis. Et genuit malaleel. Vixitque post genitum malaleel octingentis quadraginta annis. Et genuit filios et filias. Et omnes simul dies cainan fuerunt nongenti decem anni. Et mortuus est. Vixit autem malaleel sexaginta quinque annis. Et genuit iared. Vixitque post genitum iared octingentis triginta annis. Et genuit filios et filias. Et omnes simul dies malaleel fuerunt octingenti nonaginta quinque anni. Et mortuus est. Vixit quoque iared centum sexaginta duobus annis. Et genuit henoch. Vixitque post genitum henoch octingentis annis. Et genuit filios et filias. Et omnes simul dies iared fuerunt nongenti sexaginta duo anni. Et mortuus est. Vixit autem henoch sexaginta quinque annis. Et genuit mathusalem. Ambulavitque henoch cum deo. Et vivens translatus est in paradisum. Vixit vero mathusalem centum octoginta septem annis. Et genuit lamech. Vixitque post genitum lamech septingentis octoginta duobus annis. Et genuit filios et filias. Et omnes simul dies mathusalem fuerunt nongenti sexaginta novem anni. Et mortuus est. Vixit autem lamech centum octoginta duobus annis. Et genuit filium. Vocavitque nomen eius noe. Dicens. Iste requiescere nos faciet ab operibus nostris et a labore manuum nostrarum. In terra quam maledixit dominus. Vixitque post genitum noe quingentis nonaginta quinque annis. Et genuit filios et filias. Et omnes simul dies lamech fuerunt septingenti septuaginta septem anni. Et mortuus est. Cumque coepissent homines multiplicari super terram. Et filias procreassent. Videntes filii dei filias hominum quod essent pulchrae. Acceperunt sibi uxores ex omnibus quas elegerant. Dixitque dominus. Non permanebit spiritus meus in homine isto in aeternum quia caro est. Erunt dies illius centum viginti annorum. Gigantes autem erant super terram in diebus illis. Postquam enim filii dei introibant ad filias hominum. Illaeque generabant sibi. Isti sunt potentes a saeculo homines famosi. Videns autem deus quod multa malitia hominum in terra esset. Et cuncta cogitationum intentum ad malum omni tempore. Delevit omnem substantiam quam creavit a facie terrae. Ab homine usque ad animantia. A reptili usque ad volucres caeli. Poenitet me fecisse eos. Noe autem invenit gratiam coram domino. Hae sunt generationes noe. Noe vir justus atque perfectus fuit in generationibus suis. Cum deo ambulavit noe. Genuitque tres filios. Sem. Cham. et japheth. Corrupta est autem terra coram deo. Et repleta est iniquitate. Cumque vidisset deus universam terram corruptam. Omni quippe carne corrumpente viam suam super terram. Ait noe. Finis universae carnis venit coram me. Repleta est terra iniquitate a facie eorum. Et ego disperdam eos cum terra. Fac tibi arcam de lignis levigatis. Mansiunculas in arca facies. Et bitumine linies intrinsecus et foris. Sic autem facies eam. Trecentorum cubitorum erit longitudo arcae. Quinquaginta cubitorum latitudo. Et triginta cubitorum altitudo illius. Fenestram in arca facies. Et in cubito consummabis summitatem ejus. Ostium autem arcae pones ex latere. Deorsum cenacula et tristega facies in ea. Ego introducam diluvium aquarum super terram. Ut interficiam omnem carnem in qua spiritus vitae est subter caelum. Universa quae in terra sunt consumentur. Ponamque foedus meum tecum. Et ingredieris arcam tu et filii tui. Uxor tua et uxores filiorum tuorum tecum. Et de cunctis animantibus universae carnis. Duo introducas in arcam. Ut vivant tecum. Masculini sexus et femininus. De volucribus. Et de jumentis. Et de omni reptili terrae. Ex singulis ingredientur tecum. Ut possint vivere. Tu vero tolle tibi ex omni esca quae manducari potest. Et comportabis apud te. Et erit cibus tam tibi quam illis. Fecit noe omnia quae praecepit ei dominus. Sic ille operatus est. Dixitque dominus ad noe. Ingredere tu et omnis domus tua arcam. Te enim vidi justum coram me in generatione hac. De cunctis animantibus mundis tolle septena et septena. Masculum et feminam. De immundis autem duo et duo. Masculum et feminam. De volucribus quoque caeli septena et septena. Masculum et feminam. Ut salvetur semen super faciem universae terrae. Adhuc enim et post dies septem ego pluam super terram quadraginta diebus et quadraginta noctibus. Et delebo omnem substantiam quam fecerim de terra. Fecit noe omnia quae praecepit ei dominus. Sexcentorum annorum erat noe quando diluvii aquae inundaverunt super terram. Ingressusque est noe et filii ejus uxor illius et uxores filiorum ejus cum eo in arcam. Propter aquas diluvii. Et de animantibus mundis et immundis. Et de volucribus et universis quae reptant super terram. Duo et duo ingressa sunt ad noe in arcam. Masculus et femina sicut praecepit deus noe. Et factum est post septem dies. Aquae diluvii inundaverunt super terram. Anno sexcentesimo vitae noe. Mense secundo. Vicesimo septimo die mensis. Rupti sunt omnes fontes abyssi magnae. Et cataractae caeli aperti sunt. Et facta est pluvia super terram quadraginta diebus et quadraginta noctibus. In articulo diei illius introierunt noe. Et filii ejus. Sem. cham. et japheth. Uxor noe. Et tres uxores filiorum ejus cum eis in arcam. Ipsi et omnes bestiae secundum genus suum. Universa quoque animantia in similitudinem suam. Cuncta reptilia quae reptant super terram. Secundum genus suum. Omnes volucres et universa quae volant. Cuncta quae habent pennas. Ingressa sunt ad noe in arcam. Bina quaque ex omni carne. In quibus spiritus vitae est. Et quae introibant. Masculus et femina ex omni carne introierunt. Sicut praecepit ei deus. Et inclusit eum dominus foris. Stetitque diluvium quadraginta diebus super terram. Et multiplicatae sunt aquae. Et levaverunt arcam in sublime a terra. Aquae autem praevalebant et crescebant nimis super terram. Et arca ferebatur super aquas. Aquae vero prevalebant super terram centum quinquaginta diebus. Igitur recordatus deus noe cunctorumque animantium. Et universorum jumentorum quae erant cum eo in arca. Adduxit spiritum suum super terram. Et inminutae sunt aquae. Clausi sunt fontes abyssi et cataractae caeli. Et prohibita est pluvia de caelo. Reversaeque sunt aquae de terra. Ibant et revertebantur. Et coeperunt minui post centum quinquaginta dies. Requievitque arca mense septimo. Vicesimo septimo die mensis. Super montes armeniae. Aquae autem ibant et decrescebant usque ad decimum mensem. Decimo mense. Prima die mensis. Apparuerunt cacumina montium. Et post quadraginta dies. Aperiens noe fenestram arcae. Quam fecerat. Dimisit corvum. Qui egressus est. Et non reversus. Donec siccarentur aquae super terram. Emisit quoque columbam. Ut videret si jam cessassent aquae super faciem terrae. Quae non invenit requiem pedibus suis. Et reversa est ad eum in arcam. Aquae enim erant super universam terram. Extendens manum apprehendit eam. Et intulit ad se in arcam. Expectansque nihilominus alios septem dies. Rursum dimisit columbam ex arca. At illa venit ad eum circa vesperam. Portans ramum olivae virentibus foliis in ore suo. Intellexit ergo noe quod cessassent aquae super terram. Et expectavit nihilominus alios septem dies. Et emisit columbam. Quae non est reversa ultra ad eum. Anno sexcentesimo primo. Primo mense. Prima die mensis. Diminutae sunt aquae super terram. Et aperiens noe tectum arcae. Vidit quod superficies terrae exaruisset. Mense secundo. Vicesimo septimo die mensis. Siccata est omnis terra. Locutus est autem deus ad noe. Dicens. Egredere de arca tu et uxor tua. Filii tui et uxores filiorum tuorum tecum. Omnia animantia quae sunt apud te. Universa caro tam in volucribus quam in jumentis. Et omni reptili quod reptat super terram. Educ tecum. Et ingredimini super terram. Crescite et multiplicamini super eam. Egressus igitur noe de arca. Filii ejus. Uxor et uxores filiorum ejus cum eo. Omnia animantia. Universa reptilia. Et volucres. Et quae moventur super terram. Secundum genus suum. Egressa sunt de arca. Aedificavit autem noe altare domino. Et tollens de cunctis pecoribus mundis. Et de universis volucribus. Obtulit holocausta super altare. Adoravitque dominus odorem suavitatis. Et benedixit noe. Et filiis ejus. Dixitque ad eos. Crescite et multiplicamini. Et replete terram. Et dominamini ejus. Et imperate cunctis animantibus. Quae reptant super terram. Et universis piscibus maris. Manibus vestris traditi sunt. Omne quod movetur et vivit. Erit vobis in escam. Quasi olera virentia tradidi vobis omnia. Verumtamen carnem cum sanguine ejus non comedetis. Sanguinem enim animarum vestrarum requiram. De manu cunctarum bestiarum. Et de manu hominis. De manu viri et fratris ejus animam hominis requiram. Qui effuderit humanum sanguinem. Fundetur sanguis illius. Ad imaginem enim dei. Factus est homo. Vos autem crescite et multiplicamini. Egredimini super terram. Et implemini eam. Locutusque est deus ad noe. Et filios ejus. Dicens. Et ego ecce constituam pactum meum vobiscum. Et cum semine vestro post vos. Et cum omni anima quae egressa est de arca. Et cuncta animantia terrae. Haec dico quae vobiscum sunt. Et egressura sunt de arca. Cuncta animantia terrae. Constituam pactum meum vobiscum. Et non interficietur ultra omnis caro aquis diluvii. Neque ultra erit diluvium dissipans terram. Dixitque deus. Hoc signum foederis quod do inter me et vos. Et ad omnem animam quae vivit in cognationibus sempiternis. Arcum meum ponam in nubibus. Et erit signum foederis inter me et inter terram. Cumque obduxero nubibus caelum. Et apparuerit arcus meus in nubibus. Recordabor foederis mei vestri. Et omnis carnis quae vivificat omnia. Et non erunt ultra aquae diluvii ad delendam universam carnem. Erit arcus in nubibus. Et videbo illum. Et recordabor foederis sempiterni. Quod pactus sit deus inter se et omnem animam viventem universae carnis. Quae est super terram. Dixit ergo deus ad noe. Hoc signum foederis quod constituo inter me et omnem carnem quae est super terram. Filii autem noe qui egressi sunt de arca. Sem. cham. et japheth. Cham ipse est pater chanaan. Tres isti filii noe. Et ab his omnis terra completa est. Coepitque noe vir agricola exercere terram. Et plantavit vineam. Bibensque vinum inebriatus est. Et nudatus in tentorio suo. Quod cum vidisset cham pater chanaan. Verenda patris sui nudata esse nuntiavit duobus fratribus suis foris. Sem autem et japheth pallium imposuerunt humeris suis. Et ingressi retrorsum operuerunt verenda patris sui. Facies eorum aversae. Et patris nuditatem non viderunt. Evigilans autem noe ex vino. Et cognoscens quae fecerat ei filius suus minor. Dixit. Maledictus chanaan puer. Servus servorum erit fratribus suis. Benedixitque sem et japheth. Dixitque. Benedictus dominus deus sem. Sit chanaan servus eius. Dilatet deus japheth. Et habitet in tabernaculis sem. Sit chanaan servus eius. Vixit autem noe post diluvium trecentis quinquaginta annis. Et omnes simul dies ejus fuerunt nongenti quinquaginta anni. Et mortuus est. Hae sunt generationes filiorum noe. Sem. cham. et japheth. Filii autem japheth. Gomer. magog. madai. javan. thubal. mosoch. et thiras. Filii gomer. ascenez. riphath. et thogorma. Filii javan. elisa. et tharsis. cetthim. et dodanim. Ab his divisae sunt insulae gentium in regionibus suis. Unusquisque secundum linguam suam. Et familias suas in gentibus suis. Filii cham. chus. et mesraim. phut. et chanaan. Filii chus. saba. et hevilath. sabatha. et regma. et sabathacha. Filii regma. saba. et dadan. Porro chus genuit nemrod. Ipse coepit esse potens in terra. Et erat robustus venator coram domino deo. Unde exivit proverbium. Quasi nemrod robustus venator coram domino deo. Fuit autem principium regni ejus babylon. et arach. et achad. et chalanne in terra sennaar. Egressus est assur. et aedificavit ninive. et platea civitatis. et chalach. Et resen inter ninive et chalach. Haec civitas magna est. Mesraim autem genuit ludim. et anamim. et laabim. et nephthuim. et phetrusim. et chasluim. de quibus egressi sunt philisthiim. et caphthorim. Chanaan autem genuit sidonem primogenitum suum. et hetthaeum. et jebusaeum. et amorraeum. et gergesaeum. et hevaeum. et aracaeum. et sinaeum. et aradium. et samaraeum. et amathaeum. Et postea dispersae sunt familiae chanaanaeorum. Et fuit terminus chanaanaeorum a sidone. Gerara usque gazam. donec venias sodomam. et gomorrham. et adamam. et seboim usque lasa. Hi filii cham in cognationibus. et linguis suis. in regionibus. et gentibus suis. Sem quoque patri omnium filiorum heber. fratri autem japheth majori. ipsi nati sunt filii. Filii sem. aelam. et assur. et arphaxad. et lud. et aram. Filii aram. us. et hul. et gether. et mosoch. Arphaxad autem genuit sale. Sale vero genuit heber. Et nati sunt heber duo filii. Nomen uni phaleg. quia in diebus ejus dispersa est terra. Et nomen fratris ejus jectan. Qui genuit elmodad. et saleph. et asarmoth. et jare. et adoram. et uzal. et decla. et ebal. et abimahel. et saba. et ophir. et evilath. et jobab. Omnes isti filii jectan. Habitavit autem phaleg. et nati sunt filii. Ragau. et serug. et nachor. et thare. et abram. Filii ragau. phaleg. et nati sunt filii. Ragau. et serug. et nachor. et thare. et abram. Filii serug. nachor. et thare. et abram. Filii nachor. thare. et abram. Filii thare. abram. et nachor. et aran. Aran autem genuit loth. Et mortuus est aran. Vixit autem thare centum quinque annis. Et genuit filios et filias. Et omnes simul dies thare fuerunt ducenti quinque anni. Et mortuus est. Vixit quoque abram septuaginta annis. Et genuit filios et filias. Et omnes simul dies abram fuerunt centum septuaginta quinque anni. Et mortuus est. Vixit autem loth septuaginta annis. Et genuit filios et filias. Et omnes simul dies loth fuerunt centum quadraginta quinque anni. Et mortuus est. Vixit quoque nachor centum quadraginta annis. Et genuit filios et filias. Et omnes simul dies nachor fuerunt centum quadraginta anni. Et mortuus est. Vixit autem sale centum triginta annis. Et genuit filios et filias. Et omnes simul dies sale fuerunt centum triginta anni. Et mortuus est. Vixit quoque heber centum triginta quatuor annis. Et genuit filios et filias. Et omnes simul dies heber fuerunt centum triginta quatuor anni. Et mortuus est. Vixit autem phaleg centum triginta annis. Et genuit filios et filias. Et omnes simul dies phaleg fuerunt centum triginta anni. Et mortuus est. Vixit quoque ragau centum triginta duobus annis. Et genuit filios et filias. Et omnes simul dies ragau fuerunt centum triginta duo anni. Et mortuus est. Vixit autem serug centum triginta annis. Et genuit filios et filias. Et omnes simul dies serug fuerunt centum triginta anni. Et mortuus est. Vixit quoque nachor viginti novem annis. Et genuit filios et filias. Et omnes simul dies nachor fuerunt centum quadraginta anni. Et mortuus est. Vixit autem thare septuaginta

pullanum se ayure cepunt. rab ceremonia ubi
ore pre gerere. Sr. rama. ce milia unre
re unio ue hymneos urb as cmmia pu
er unt. ingulua unq; ait tellim ſ ſiues
tr amī non unellent ce q; ecoim pre il
le ulcunct mūdo. pro ſimq; ecc de in ſtū
filioꝝ ue. i unſecerunt er ille illo die. xv.
r. ſcc. unro omne uellamel ceo cuncte
gladium. filij aut benıamin aim te unſe
niere; unolleur ce cepunt fugere. ce cer
ne ntre filij ue reuerſunt eiꝫ ad fugiendū
rerum ut ay ſpmſt unſtrias reuelauerat
ꝙ ulum urbem ꝑ fugerunt. ce aim repen
te ce rabul ſurgere ſſent. a benıamī rpit ce
remity aucr ingſſi ē aim rema. ꝓ uiſtir
eam in orte gladij. Sr ſtaut ceraūt filij ue
rus quo in ſſo ſo laſſimur. ur prim urb
am cepſſent. ignem ſuc ere dent. ut aſcen
dente in alaum fumo. cerpenit ur ue re
mon ſtrarent. ce aim cernient filij ue in
ipo cmmune ꝑin pmuer cmm filij ben
amin cce fugere ſuſtinuo ſequunt. ce
ſic ue cmm ecp. ur. unus. ꝑ urbē q. oſū
pria fumi ue cauebat. ſcendit. ꝓbenıamī quo
qi uerſo aſpiciens ē cepenit cernere omnia
rema flamaꝝ in ſuby lume ſcendere ad
aant fugam ſi ca fuge ſorte tra ſtulerat
ē. ei in dixerunt filij benıamī in fugam ūſi
ꝙ ad uiam ue ſa ue cepunt. illi aut eos
adſcctant ſ ꝑſequebant. Sr ubi q; urbem ſue
cendunt cremium ate. Aduersum ſcim aſſi
ue ce unus. pre ab ipſis cedere nec
ē ulla medicina ualet. cedebāt aīm. ſ
tum ꝙ ad ceteros pugnā urb gabaa. ſu
centes aut q; ce rem ue milia ſunt. v. r. mu
milia uiroꝝ. ē ualentiſſimi pugnatores.
ꝙ aim uiſſent qui benıamitar ce benıam
in fugerunt in ſolitudinem ꝙ tendunt ad
petrā q; uocab rimmon. ſpoliabant ad
petrā eo uocab rim. ſcc. milia quoꝝ
fugā arripuerūt. in ciuitā reuertentes cen ra
v. milia uiroꝝ. ꝑ ulti in rimmon ꝑſedunt ē
cc. ra interfecerūt. ſ aluc. u. ſcc. ſic ſcm ē ue ce
qui cecidit de benıamin in ipſis die cen
xxv. ſcc. pugnatores ac ualidi. omnes ſſi
benıamitar ſolus ue o milia uiroꝝ qui
euaſerūt peruenerūt ſ fugerūt ad ſolitudinē
ſcdrum. ad petrā rimmon. ibiq; ſtiterūt
mes. Sr ciuitates q; aut ſunt filij ue ſcdm gla
dij aim ipſa ciuitate ac animalia gladio ꝑcuſſe
runt. ecim ſq; urbes ſue les
ſunt flamma ſumpſit.

XI

Virabant quoq; filij ſrl in mahſpha dicte
runt. dicebāt nim inter filios benıamī ne fili
as ſuas uxores uenetur; ē ad ſcm dei

ſyloā in ſcdm ſpm ei ſcdm ue ad uelſum. le
uabunt aut cem ei magnis uulcatu. eqꝫ
ſle ꝓnce. a. ꝓnce ue ie ſcm ē hec malm
in ꝑlo nos uodie. ut unas in iſrl. cetur
a ub. Alci aut die uulcis ad. ſ. ſtra.
cerunt ramum ebraicū ut ꝑpleant
in ꝑpetuū in cmandatū ſuū. ē quo nos
cendit in cem ꝓnce ne uulgi ut. ē cm
di enim ſe unus ſ ſtrimm aim cent
milia ꝑ. uir ſtus eq; ſe ſtulſſent. o
ulcis ꝓnia filij iſrl ſue ſue benıamin
cepiſſe ſoce. ad uare ē una ex ue ulſ
uiret ad eq; cetur. o me ei ꝓ inuite unū
uimo. ſtauere nos hyſt filias ſuas in
ꝙ. ſc ē ſcdm ſe ulſſimū ſacrum ei. ſcc
ꝓ uinte hmodi ce labie gabaa in ce ꝑ.
labi. cum uiris ſm ꝓ uiſtis eqꝫ. ſ ue ce
q; ob fuere ce bene. o me q; ſ mālu
uiuit ne ſ ſ q; uel ce uinte mulie
res q; ſ ſ uiuere. inuenerūt ſunt ce labi
gabaa quadrigente uigine uel q; ne ſcdm
uerūt ad uiuē cas ad ciuitā in ſyle.
uitā chanaam. ſut ſq; uiuere. ad ſtuaꝝ.
tenıamī qui erāt in petra remo. ꝑpetuē
ſtat ut eis uiuere ſ ei ꝓpetuū. ſ. uiuere
in ue tēpe. ſ uere ſ eis uiuere ce ſtuaꝝ
labie gabaa. Aliaꝫ ſic nō ꝛequiſte q; ad
ſimul mea ꝛeuere uulgi ſ. uiuere ue
luit. ꝛegre tenıamī ſem ſuꝫ uiuere. ſm
mū ſ. ē. ei ſq; qui nō accepunt uiuere. o me
ei ui benıamin femine ad uiuē magna
ub eam ingemiſq; ſtuaꝝ ꝑ uere ē ne
una ex ſlis ſcelenit ce ue. ſ tuaꝫ uiuere ei
de ue ꝑ ſſimo q; ſtuaꝝ uiuere ad ſcelere
q; uiuā. Aliaꝫ ſic qui uenit de ſtuaꝝ ad
tenıamī. cepunt; ſlui ad ei ue
unt. ecce ſolēnitas ei ei ui ſ ſ ad
ſtuaꝝ ā ſlue ē ad ſeptentrion urbi bethel
ad ſeptentrionalem plagam uiaꝫ ue bethel ē
ue ad ſichimam. ad ſtuaꝝ ei ꝓ uel eis
na ꝑ ceperunt. filij ſ benıamin in ad. ꝑ
unt. ite ſ ante uuineas. ſ ui uiri
filiaꝫ ſ ſ ue. ad ꝓ uenerāq; ei ſ uere ꝓ
ue uere. ſ ue ſequente ue uineas. ſ ui ue ei
eis ſingulis uxores ſingulas ſ. ꝑ ue uer
tenıamitin. ſ ui ueſtre uiuere ſ
ſ ad ꝓ ſlum uiq; ſn ceperunt. ad ui
gnū dicamꝰ eis. ſ ſ ei ui ceue nō eum

Ruth

mpuer ea. Dixitq; ad eam. Vade filia mea. Et ingredere post puellas eius. Ne forte impingant in te manum suam. Et si sitierit vade ad vasa. Et bibe de his quæ hauserint puellæ. Quæ cum audisset mulier. Cecidit in faciem suam. Et adorans terram. Ait ad eum. Unde mihi hoc ut invenire gratiam coram te. Et cognoscere me dignatus sis. Cum sim mulier peregrina. Respondens Ihesus. Nuntiatum est mihi. Omnia quæ fecisti socrui tuæ post mortem viri tui. Et quomodo reliquisti patrem tuum. Et matrem tuam. Et terram in qua nata es. Et venisti ad populum quem antea nesciebas. Retribuat tibi dominus opus tuum. Et fiat merces tua plena apud dominum deum tuum. Cui venisti sperare. Cumque illa adhuc loqueretur. Dixit ei Booz. Tempus est ut accedas huc. Et comedas panem. Et intingas buccellam tuam in acetum. Sedit ergo iuxta messores. Et porrexit ei polentam. Quæ comedit. Et saturata reliquit. Surrexitq; ut colligeret spicas. Præcepitq; Booz. Iuvenibus suis dicens. Etiam inter manipulos colligat. Nec quicquam ei dicatis. Sed et de fasciculis vestris excutite. Et dimittite eam tollere. Nec prohibeatis increpare. Colligebat ergo usque ad vesperam. Et excussa spicarum grandia reperiens. Portavit ad civitatem. Et ostendit socrui suæ. Quæ hausit ad eam. Et reliquias quas ipsa tulerat. Dedit ei. Dixitq; ei socrus sua. Ubi hodie messuisti. Et operata es. Benedictus qui cognovit te. Et indicavit ei. Dixitq; ei. Booz nomen viri apud quem hodie operata sum. Benedictus ait. Ab eo. Et misericordiam suam. Qui non destitit. Et vivis. Et mortuis. Dixitq; ei. Quia propinquus noster est. Et de numero cognatorum nostrorum. Ait Ruth. Et hoc mihi dixit. Ut adhæream pueris meis. Donec impleant omnem messem. Dixitq; socrus ad Ruth. Bonum est filia. Ut egrediaris cum puellis eius. Ne forte in alio agro impingant in te. Adhæsit ergo puellis Booz. Et collegit spicas usque ad finem messis. Et habitavit cum socru sua. Dixitq; ei socrus sua. Filia. Quærere debeo tibi requiem. Ut bene sit tibi. Booz autem propinquus noster est. Ecce ipse ventilat hac nocte aream hordei. Lavare ergo. Et ungere. Et induere vestimentis tuis. Et descende ad aream. Ne ostendas te viro donec cibum et potum capiat. Et dormiat. Et cum viderit locum ubi requiescat. Ingressa discoperi pedes eius. Et pone ad caput tuum. Et dormi. Ipse autem indicabit tibi quæ facere debeas. Fecit ergo Ruth omnia quæ præcepit ei socrus sua. Et cum comedisset Booz. Et bibisset. Et lætificatum esset cor eius. Venit ut dormiret in parte horrei. Et ingressa Ruth discoperuit pedes eius. Et posuit ad caput suum. Et dormivit. Cumque media nox esset. Conturbatus Booz. Et metuens. Vidit mulierem dormientem ad pedes suos. Dixitq; ei. Quæ tu es. Et respondit. Ego sum Ruth ancilla tua. Expande pallium tuum super ancillam tuam. Et tolle. Quia propinquus es. Et ait. Benedicta es filia a deo. Et misericordiam tuam. Quam ostendisti.

hunc mlierem q̃ ingredit in domum. sic ta
del. Quam q̃ vos sic cuncti dimittite ut
emptiones meas mittat ad ecclesiam
in mihi lectis. Iam. Amat filii comq̃
dimittat p̃ iuste peperit mittat ecclesie q̃
accepit. Et ait nie puella. Quia mittit
mihi accepit mercedem. Augustinus ait
Quicquid agitis ad ecclesiam agitis
Quicquid agitis ad ecclesiam agitis
Quicquid agitis ad ecclesiam agitis

ur uno de ramathu
sophim de monte ef
raim. & fuit ei duo
filii. vnus nomen
eliab. filius samuel
primogenitus. & ab
salom. & achia
uit quadam die. & ofcendit
dabo ut ascendat
ad eum. & ascendit
ibi. & ecce duo
homines cum eo
ascendentes ad deum
in bethel. & dixit
ad eum. ecce tres
hedi. & unus panes
tres portans. & ecce
duo lagenas uini
portans. & dixit
ad eum. ecce tres
panes. & dixit
ad eum. ecce tres
panes. & dixit
ad eum. ecce tres
panes

dne illo ais aue ste ro sps sc pulūs anp̄ cūj
me ucnisti ysi' sc̄etur sup scillam. cōtē
mam ex ipsa. Cui enim ex eis pnū
y archi' [illegible] ille pphām ingress
E milianus ubi ad iulianū ofiss aumst
rauit ubi ei' genū flexerat dixerūt ei
s comes quem ista ipe karule festinauit z
uēna nimā ei' exp̄. Ille aut cū nonagi
ta annos z ultra ex eis ea aligūant. tu
ere sūpsit z dixit ad eos. Ego sum q
uem ex pno ex ego z ex ea filij sum. dic
Cui illa ei' ait. Ecce ancilla tua mi' epne aut
ille qui nūciabat. fugi ingr̄ ex eum ph
'stinum z nuia magna fen z supplo. ut
sup me ue filij au me nu ē. [illegible] finē
ei' rauca ex ipa z. Cui ille nō desiit
audiam. sed ne scilla ex eis illum ultra
te sturbet. p' fracte cruciaby me ut is ei
[illegible] ex eum gnauiter ut ex
ut ē. [illegible] nimā eius ex
et ferme cū ex ea. pturul. rauc ut
nūdo ex capit ēr ei' rauc z ad me ut ipo
ad eos fugiūt filij mei ut ad ei' z ppter. sti
mant ei in eam ex ire ex ecte subita. ipse aut
me duc me ut ex eis. q' ubi ea q' stabat ar
ex eam. ex ad me. q' filij ppter ei. qr non
p' ire ex ei. ne magister ex cū me p' im hy
etwo dicens. Tristam ē gla z ire ei
qui ex pm ē arch. ei. p' ex eo fuz z uno
ant. Tristam ē gla ei ire ex eō ex ē ei

V

Fratres aut ei' sacrum ē. asp̄ ex ei
stam ala pte ex pm ei' ut ex nim. ē
lesp̄ phistinam ex pm ei ex ei
ex ple eis ē. stat ei ne ex eam. ex
q' sum ei stat ei ne ex eam. die. ecce
ex pm ex ei ut. ynū ex eum. ē. q'
ei ex eis ē. ei stat ei ne ex eum. ē
sum die. ale mane. ē. gentes. ei ne ex
ne ex eis ex rem si' sic em sum ei ne
em ex ex. ex aut ex eis ē ue pl
manū ex. ex sic ex p' ei
ex pm ē. ei ne ex eum ex sur in ex. ē
sic em ex calem sac ex ex eis ē. q' qui
ex ei ne pl ex eis si' ui ex ē. ex ue ei
in ue ex ei ne ex. ē. ex sum ē ex manu ē
sup ex me. ex ne ei ex ei. ē. ue sic in
ex ei ue ex ei. ex ne ei ex ei. ē. ex sic in
ex ei ne

RQ

turus est super eos. Dixit itaque Samuel omnia verba Domini ad populum qui petierat a se regem, et ait: Hoc erit ius regis qui imperaturus est vobis: filios vestros tollet, et ponet in curribus suis, facietque sibi equites et praecursores quadrigarum suarum, et constituet sibi tribunos et centuriones, et aratores agrorum suorum, et messores segetum, et fabros armorum et curruum suorum. Filias quoque vestras faciet sibi unguentarias et focarias et panificas. Agros quoque vestros et vineas et oliveta optima tollet, et dabit servis suis. Sed et segetes vestras et vinearum reditus addecimabit, ut det eunuchis et famulis suis. Servos etiam vestros et ancillas et iuvenes optimos et asinos auferet, et ponet in opere suo. Greges quoque vestros addecimabit, vosque eritis ei servi. Et clamabitis in die illa a facie regis vestri quem elegistis vobis, et non exaudiet vos Dominus in die illa, quia petistis vobis regem. Noluit autem populus audire vocem Samuel, sed dixerunt: Nequaquam: rex enim erit super nos, et erimus nos quoque sicut omnes gentes, et iudicabit nos rex noster, et egredietur ante nos, et pugnabit bella nostra pro nobis. Et audivit Samuel omnia verba populi, et locutus est ea in auribus Domini. Dixit autem Dominus ad Samuelem: Audi vocem eorum, et constitue super eos regem. Et ait Samuel ad viros Israel: Vadat unusquisque in civitatem suam.

IX

Et erat vir de Beniamin nomine Cis, filius Abiel, filii Seror, filii Bechorath, filii Aphia, filii viri Iemini, fortis robore. Et erat ei filius vocabulo Saul electus et bonus: et non erat vir de filiis Israel melior illo: ab humero et sursum eminebat super omnem populum. Perierant autem asinae Cis patris Saul: et dixit Cis ad Saul filium suum: Tolle tecum unum de pueris, et consurgens vade et quaere asinas. Qui cum transissent per montem Ephraim, et per terram Salisa, et non invenissent, transierunt etiam per terram Salim, et non erant: sed et per terram Iemini, et minime reppererunt. Cum autem venissent in terram Suph, et non invenissent, dixit Saul ad puerum suum qui erat cum eo: Veni, et revertamur, ne forte dimiserit pater meus asinas, et sollicitus sit pro nobis. Qui ait ei: Ecce vir Dei est in civitate hac, vir nobilis: omne quod loquitur, sine ambiguitate venit. Nunc ergo eamus illuc, si forte indicet nobis de via nostra, propter quam venimus. Dixitque Saul ad puerum suum: Ecce ibimus: quid feremus ad virum Dei? panis defecit in sitarciis nostris, et sportulam non habemus ut demus homini Dei, nec quidquam aliud. Rursum puer respondit Saul, et ait: Ecce inventa est in manu mea quarta pars stateris argenti, demus homini Dei, ut indicet nobis viam nostram. Olim in Israel sic loquebatur unusquisque vadens consulere Deum: Venite, et eamus ad videntem. Qui enim propheta dicitur hodie, vocabatur olim videns. Et dixit Saul ad puerum suum: Optimus sermo tuus: veni, eamus. Et ierunt in civitatem in qua erat vir Dei. Cumque ascenderent clivum civitatis, invenerunt puellas egredientes ad hauriendam aquam, et dixerunt eis: Num hic est videns? Quae respondentes dixerunt illis: Hic est: ecce ante te, festina nunc: hodie enim venit in civitatem, quia sacrificium est hodie populi in excelso. Ingredientes urbem, statim invenietis eum antequam ascendat excelsum ad vescendum: neque enim comesturus est populus donec ille veniat, quia ipse benedicit hostiae, et deinceps comedunt qui vocati sunt. Nunc ergo conscendite, quia hodie reperietis eum. Et ascenderunt in civitatem. Cumque illi ambularent in medio urbis, apparuit Samuel egrediens obviam eis, ut ascenderet in excelsum. Dominus autem revelaverat auriculam Samuelis ante unam diem quam veniret Saul, dicens: Hac ipsa hora quae nunc est, cras mittam virum ad te de terra Beniamin, et unges eum ducem super populum meum Israel: et salvabit populum meum de manu Philisthinorum, quia respexi populum meum: venit enim clamor eorum ad me. Cumque aspexisset Samuel Saulem, Dominus dixit ei: Ecce vir quem dixeram tibi, iste dominabitur populo meo. Accessit autem Saul ad Samuelem in medio portae, et ait: Indica, oro, mihi ubi est domus videntis. Et respondit Samuel Sauli, dicens: Ego sum videns: ascende ante me in excelsum, ut comedatis mecum hodie, et dimittam te mane: et omnia quae sunt in corde tuo indicabo tibi. Et de asinis quas perdidisti nudius tertius, ne sollicitus sis, quia inventae sunt. Et cuius erunt optima quaeque Israel? nonne tibi et omni domui patris tui? Respondens autem Saul, ait: Numquid non filius Iemini ego sum de minima tribu Israel, et cognatio mea novissima inter omnes familias de tribu Beniamin? quare ergo locutus es mihi sermonem istum? Assumens itaque Samuel Saulem et puerum eius, introduxit eos in triclinium, et dedit eis locum in capite eorum qui fuerant invitati: erant enim quasi triginta viri. Dixitque Samuel coco: Da partem quam dedi tibi, et praecepi ut reponeres seorsum apud te. Levavit autem cocus armum, et posuit ante Saul. Dixitque Samuel: Ecce quod remansit, pone ante te, et comede: quia de industria servatum est tibi quando populum vocavi. Et comedit Saul cum Samuele in die illa. Et descenderunt de excelso in oppidum, et locutus est cum Saul in solario. Cumque ma-

XII

XIII

manu ẽ pl[illegible] ...ceat ...q; mulai
...dauo uelo ...ulier ...aut saul ad ...dere ẽ
...mane ...quam. ...ca mau ergo saul
...omne ...q ...ẽ ...ueniunt ...ad ...ẽ
...mile ...ere ...ista filiar ...glazio ...mo ...q
...ꝑ ...suã ...ecret ...magna ...nio. S ...hebi q
...filiar ...am ...ꝑ ...ſtitum ...ra ...muria ...eus. ...
...cendunt ...am ...es ...mes ...ue ...uiſi ...e ...ere ...
...sent ...ũ ...ri ...ram ...yſi ...q ...emue ...ẽ ...saul ...uona
...m. ...o ...e ...q ...ant ...ſtiere ...q ...eab ...bãme ...m
...onue ...effa ...m ...aud ...ientel ...q; ...ſtigiſſime ...fi
...ſtus. ...ed ...q ...ẽ ...ẽ ...ſtige ...mpiſſo. ...ẽme ...ẽ
...saul. ...q ...ẽ ...uere ...r ...ſtiuiuere ...m ...ie ...el
...la ...ẽ ...ẽ ...gnia ...autem ...ẽ ...emere ...m ...ad ...ethue
...ruim ...ũ ...eam ...ẽ ...m ...ie ...ma. ...ad ...umũe ...q
...il ...ꝑ ...m ...ie ...ma ...dicẽte. ...ala ...ẽ ...ur ...q
...ẽcere ...pnem ...m ...ad ...ueſſum ...me ...ẽ ...ala
...ẽ ...ur ...a ...ũma ...ẽ ...ea ...nõ ...mam ...ẽ ...ũum
...ũſo ...ꝑ ...pnem. ...oiũ ...ẽ ...ũtige ...uenir ...m
...ſalam ...m ...quo ...ẽ ...mel ...ſ ...ũtẽ ...agu. ...m
...ſſo ...ẽ ...ẽ ...ꝑ ...ſalui. ...ẽ ...appuit ...fluẽ ...ene ...mel
...ũtigi; ...appuit ...mã ...ad ...ẽ ...ſui. ...Timebat
...ẽ ...ꝑ ...uenire ...ꝑuo ...ẽſtum ...ẽ ...dauo ...ẽre ...ẽ
...ad ...uir: ...ẽ ...ad ...ẽ ...ꝑm. ...ẽ ...ẽ ...uenit ...ꝑ ...ſi
...uere ...uigle ...quã ...ẽtur ...in ...mana ...uno
...ur ...ſuũ ...mell ...ẽ ...ũne ...mã ...ſuã ...ad ...ẽ ...ſi
...una ...ũlian ...ẽ ...ẽculi ...eo. ...Ẽ ...ẽq ...uno ...ẽ
...ꝑ ...ẽ ...ur. ...ue ...uenue ...ſtuere ...ſẽ ...ꝑ ...ꝑm
...dicẽte. ...ſalẽte ...ur ...q ...ẽ ...ẽre ...pme ...ẽ ...ẽ
...ẽ ...ẽ ...ẽ ...ẽ ...ꝑ. ...dẽq ...ẽ ...ẽ. ...ẽ ...ẽ ...ẽ
...ũ ...ẽ ...ẽ ...ẽ

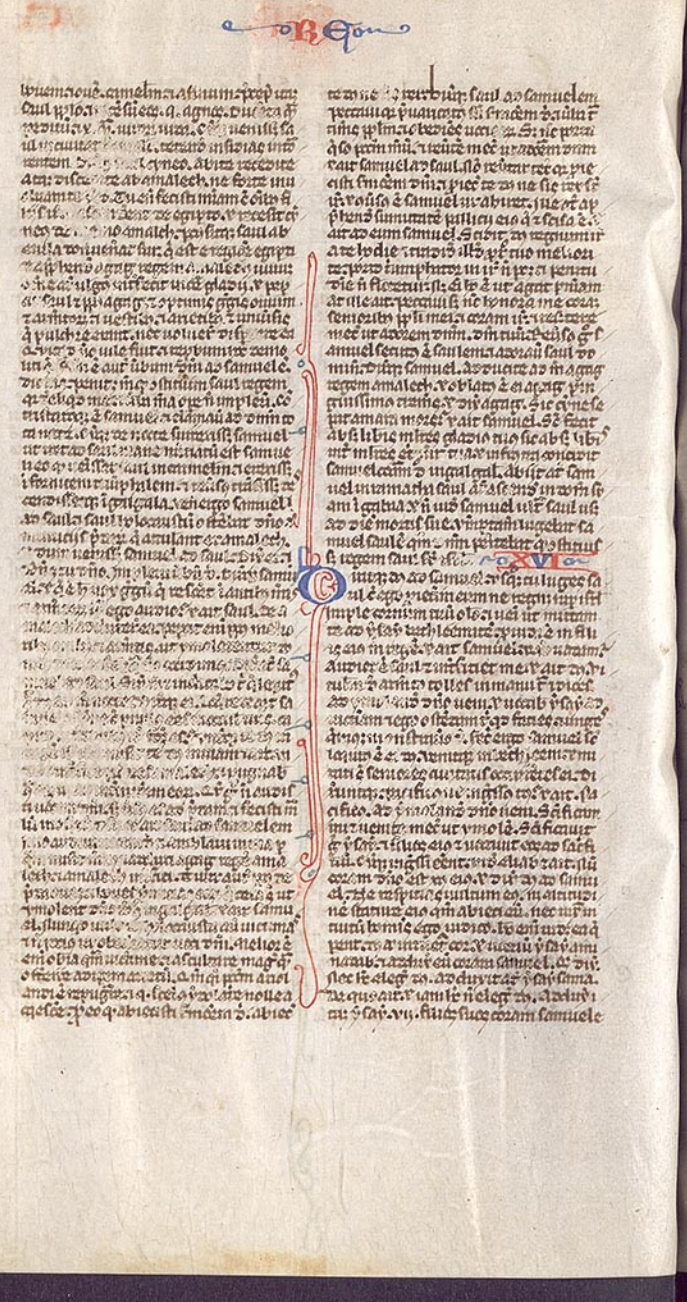

XVII

quar uidere ꝓlium descendisse. Vnde cum
dixisset filius non ibi ei retinuit eum
ultra abeo ad alium. Dum autem ea
ꝑ ea uix ubi sē ꝓripuit. Aurora aut ūti
tatis ꝑ diē nitam mihi dñs saul. ab q
ali fugiet. Aut enim tanquā ei. Sion ꝑ
cra mus. Ego fugio uitam. ut ꝓpi
ab eius ꝓphetiam. Fac saul ab mul
dom nolite timere phistheos ihs. nec ꝓ
pugnate contra eos qui ꝓpter me
latus ab eo leuiga. Dum mitt ab saul
ut eleuetur fugo ꝓ quo ab gigem. ut eleuet
eos turris uidetur ante eum ꝑ medio gmi
ꝓ ipse ante eam pauebat ꝑ ꝓpheta
ꝓphetauit ab eis. Et mansit ibi nudus
die ac nocte. Vnde exierunt prouerbiū
num saul inter ꝓphetas. Ecce dauid
nai. Et abiit dauid de naioth q est
ꝓphetas. Et uenit ultra ad ionathā
dixit. Quid feci. Quis est iniquitas
ꝑ ego peccaui in conspectu ꝓris tui
quia ꝙrit animā meā. Et ait ei ionathā
absit non morieris. Ecce non faciet
rem nisi ꝓmittat mihi. Quare celabit
hoc ꝓris meus a me. non est istud. Et
rauit ei dauid. Nouit ꝓr tuus quia
uenit gratiā in oculis tuis. Et dixit
ne contristetur hoc ionathā ne forte
tristetur. Verumtamen ut dñs uiuit
mea quasi gressus unus est inter me
mortem. Et dixit ionathā ad dauid
quodcunq; dixerit anima tua faciā
tibi. Et dixit dauid ad ionathā. Ecce
ꝓpe est mensis et ego non debeo
dere cum rege. Sed dimittes me
ego abscondam me in agro usq; ad
ꝓperum tertium. Si ꝓspexerit ꝓr
me dices. Rogauit me dauid ut
ret ꝓperare in ciuitate sua bethle
quia sacrificium solemne est ibi
omni cognatione. Si sic dixerit
bene erit seruo tuo. Si autem
rit mihi irascetur ei malitia
cum ꝓpe est ꝓpter me. Tu ergo
ris seruo tuo. Quia ꝓ pactum
duxisti me tecum in seruum
mihi ipse est. Et si mala
mihi tu ipse interfice me
me ad ꝓrem tuum. Et ait
nathā absit hoc a te. Si enim
rauero quia ꝓpe est ꝓpter
ꝓris mei ut ueniat super
Et dixit dauid ad ionathā
ꝓ ꝓphetabit nobis quis
ꝓris tui ꝓpter te. Et ait
nathā ad dauid. Vade in
Ego autem et dauid egredie
mus in agrum. Cumq; essemus
ꝓris mei

p̄ salue|tur manu|ū ſuā p̄ singlas dies. Ten|dum| Saul lancea|m. & mi|sit eam p̄cus|o figat p̄|ſū. & am|plius ꝛ declinauit|q; a facie|ꝰ ei⁹. & fecit|ei Saul ꝺ̄. ecce|ꝑ|cūſ ſū|ſ ſū|ſ ſū|

XXII

ter ad dolor. Comitte ra uirtute in cătes
tel suu. conuŏa q; zabel ? mines uinu
um ? ? ?

XXV

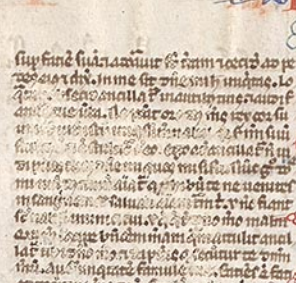

XXVII

XXVIII

manetem ad carmal. ⁊ fili d mulier. ⁊ fem
ẽ uer che mia remete. ⁊ ſtupe ⁊ p̃ ſime
r. a. ler ⁊ mi dẽ lac uair g̃ ro ⁊ ſelect
⁊ mile ꝓia te ꝑ tẽ tenebꝝ: mra ꝑuu
ſime dicte. Acqꝛie vndem ꝑa ⁊ tũ re
uiſi q̃ eſtimr ⁊ ꝓbꝫ q̃ quin tu mor. as mi
dieꝫ. q̃ ui gendr. ⁊ q̃ mater. ⁊ q̃ inſep ꝫ
moth. ⁊ q̃ mi ſtuma. ⁊ q̃ ui uenal. ⁊ qu
murbiu ⁊ emeha. ⁊ q̃ murbiu chem. ⁊
q̃ ma rmaꝫ. ⁊ q̃ alacutꝫ. ⁊ q̃ marme. ⁊
q̃ ue breuꝫ. ⁊ relatiſq; eẽtur in uiſ cat
giu omẽtu ſilar mũ ſp̃ r mne ca.

Publiu mar pugnatorꝫ ad ſili ir. ſil
gat filꝫ ir aũ mne ſili ſtinoꝫ. a ecce
uer mirſi in mẽte gelbe. ſtinoꝫ ſilꝫ
mi ſaul. r in ſilute eiꝰ. ꝓ ſtat ꝑtem ⁊
ab mat. b. r mel de ville q̃ ue ſaul. Tem
pus ꝑ uiꝫ ſili ꝺ mſaul. ꝓ ſcem ẽ eũ ſu
ſagitariꝫ ⁊ ſuliaꝫ ẽ ue ſcem ẽ aſq; q̃ ue.
Dixit ſaul ad ſeruũ ſuũ. ẽ uag̃ na gla
diũ nũ ⁊ ꝑcute. m. ne forte ueniãt ⁊ de ſa
ſtra. ⁊ ꝑcuſſerãt. m. ⁊ illuſerãt. m. r no luit
armig⁹ eiꝰ. ſiſar ẽ mmo ⁊ mete ꝑ ſtrũ. à
ip̃ſum. ⁊ ſaul gladiũ ⁊ mur ſup eũ. q̃
ẽ uidit armig⁹ ꝙ mortuꝰ eſt ſaul
mur ⁊ ip̃e ſup gladiũ ſuũ. ⁊ mortuꝰ ẽ ei
eo. Mortuo ẽ igꝛ ſaul ⁊ tres filij eiꝰ. ⁊ ar
mig⁹ ſuus ⁊ uniuſi uiri ẽ die illa p̃ ẽ
te ad tũ q̃ erant in ualle. ⁊ q̃ erant trans
q̃ fugerant uidẽtes q̃ fugerãt uiri ⁊ q̃ ſaul
⁊ filij eiꝰ mortui eſſent. reliq̃erũt ciuitates
ſuas ⁊ fugerũt. ⁊ uenerũt philistiim habitauer
ũt in eis. Factũ ẽ igꝛ die alia uenerũt philistiim ꝑ
ſpoliare occiſos. ⁊ inuenerũt ſaul ⁊ tres filios eiꝰ iacẽtes
in mõte gelboe. ⁊ ꝑſequẽtes philistiim ſaul. filios q̃
q̃ adhereb̃t ei. occiderũt ſp̃ ſaul. ⁊ ceꝛ
ua philistiim ſaul. filios eiꝰ. ⁊ ceꝛ
uerũt ſaul. ⁊ ſagittauerũt eũ. ⁊ ualde ſa
gittatꝰ ẽ a ſagittariis. ⁊ uulnerat⁹ ẽ ualde. ꝙ
dixit ſaul ad armig⁹ ſuũ. Euagina gla
diũ tuũ. ⁊ ꝑcute me. ne forte ueniãt hi
incircũcidi. ⁊ illudãt mi. q̃ noluit armig⁹
eiꝰ. quia timebat ualde. ⁊ arripuit ſaul gladiũ ⁊ inc
buit ſup eũ. q̃ ẽ uidit armig⁹ ꝙ mortuꝰ eſt ſaul
mur ⁊ ip̃e ſup gladiũ ſuũ. ⁊ mortuꝰ ẽ cũ
eo. Mortuo ẽ igꝛ ſaul ⁊ tres filij eiꝰ. ⁊ ar
mig⁹ ſuus ⁊ uniuſi uiri eiꝰ die illa p̃ ẽ
te ad tũ q̃ erant in ualle. ⁊ q̃ erant trans
iordanẽ uidẽtes q̃ fugerant uiri ⁊ q̃ ſaul
⁊ filij eiꝰ mortui eſſent. reliq̃erũt ciuitates
ſuas ⁊ fugerũt. ⁊ uenerũt philiſtiim habitauerũt
in eis. Factũ ẽ igꝛ die alia uenerũt philiſtiim ꝑ
ſpoliare occiſos. ⁊ inuenerũt ſaul ⁊ tres filios eiꝰ iacẽtes
in mõte gelboe. ⁊ ꝑſequẽtes philiſtiim ſaul. filios q̃
q̃ adhereb̃t ei. occiderũt ſp̃ ſaul. ⁊ ceꝛ
ua philiſt

Liber II

Capitulum III

Abner filius ner

VII

VIII

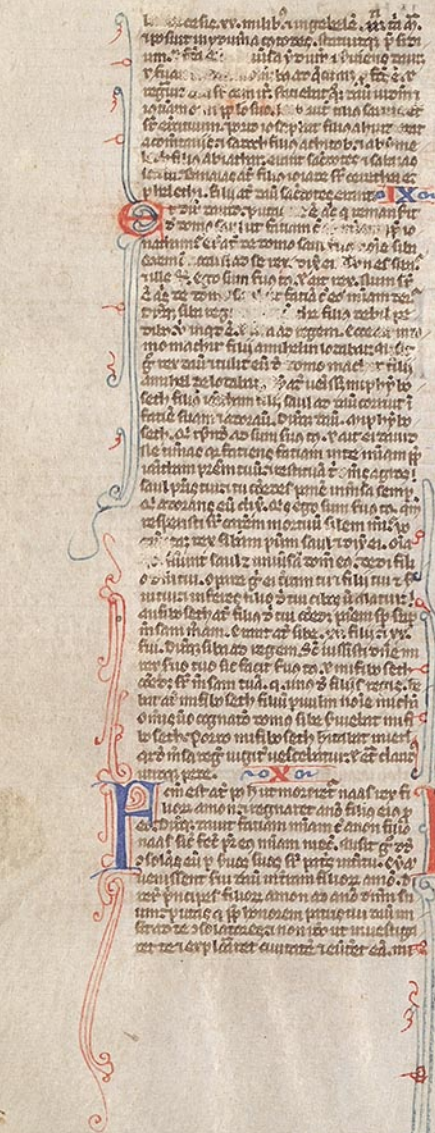

[illegible]

XII

[illegible]

mortuus est puer se affliget. Cum ergo audisset David servos suos musicantes intellexit quod mortuus esset infans dixitque ad servos suos. Numquid non

XIII

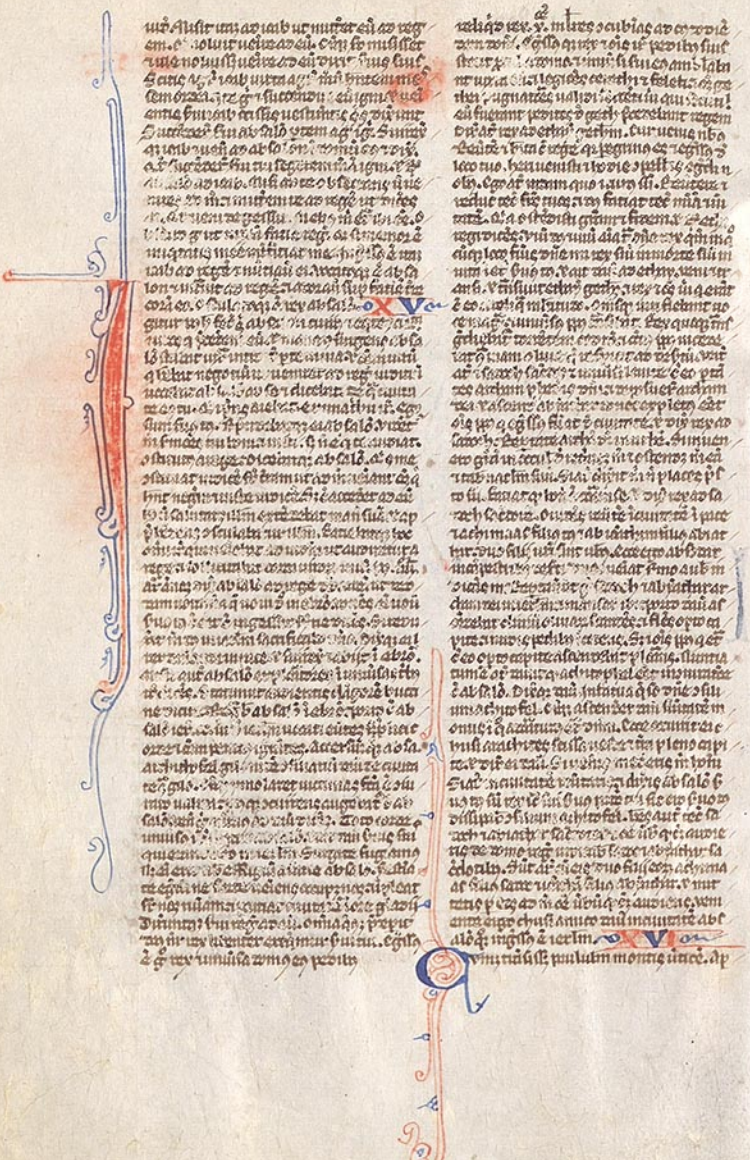

ꝯ. ad descendere in eum. Tulit autem mulier et ex-
pandit velamen super os puteo. q. siccans tip-
sanas. et sic res latuit. Cumque venissent filii ab
salon ad mulierem in domum dixerunt. Ubi est achi-
maas et iaethan. Et ait eis mulier. Transierunt festina-
ter gaiatam paululum aquam. At hii qui rebant
eos cum non repperissent reum si quis in ierusalem. Cumque a-
bissent accenderunt illi de puteo. et pergentes nun-
tiaverunt regi dauid atque dixerunt. Surgite et tran-
site cito fluvium quoniam hoc modo dedit consilium
contra vos achitofel. Surrexit ergo dauid et omnis
populus qui erat cum eo. et transierunt iordanem do-
nec dilucesceret antequam denudaretur verbum
et ne unus quidem residuus fuit qui non transiret fl-
uvium. Porro achitophel videns quod non fuis-
set factum consilium suum stravit asinum suum. et surrexit
et abiit in domum et in civitatem suam. Et dispositio
domus sue sub pendulo interiit. et sepultus est in sepul-
cro patris sui. Dauid autem venit in castra. et ab salon
transiit iordanem ipse et omnes viri qui erant cum eo. A-
masam autem constituit ab salon pro ioab super exercitum. Am-
sa autem erat filius viri qui vocabatur iezra. de ie-
zraeli. Qui ingressus est ad abigail filiam naas
sororem sarvie que fuit mater ioab. et castrametatus
est iuxta ab salon in terra galaad. Cumque venisset
dauid in terra madian. sobi filius naas de rabbath
filiorum amon. et machis filius amihel de
lodabar et beellaym galaaditis de rogelim
obtulerunt ei stratoria. et tapetia. et vasa fictilia
fumenti. et ordeum et farinam. et polentam et fabam
et lentem. et frixum cicer. et mel et butirum oves
et pingues vitulos. Dederunt dauid populo et qui cum
eo erant ad vescendum. Sciebant enim quod populus
fame et siti fatigatus in deserto. XVIII
Igitur consideratio dauid populo est constitutus super eum tribunos et
centuriones. Et dedit populi tertiam partem sub manu ioa-
b. et tertiam partem sub manu abysay filii sar-
vie fratris ioab. et tertiam sub manu ethaym qui erat
de geth. Dixitque rex ad populum. Egrediar et ego
vobis. Et ait populus. Non exibis. Si enim fugimus
non magno opere ad eos de nobis pertinebit. Si vero
media pars ceciderit de nobis non satis curabitur. Quia
tu unus pro x. milibus computabis. Melius est igitur
ut sis nobis in urbe presidio. Ad quos rex ait.
Quod vobis rectum videtur hoc faciam. Stetit ergo rex
iuxta portam. Egrediebaturque populus per turmas
ad centenam et millenam. et precepit rex ioab. et
abysay et ethaym dicens. Servate michi puerum
ab salon. et omnis populus audiebat precipientem
regem cunctis principibus pro ab salon. Itaque egres-
sus est populus in campum contra iuxta. Et factum est prelium in sal-
tu ephraym. et ceso est in populo iuxta ab exercitu dei
Factum est plaga magna in die illa viginti mi-
lium. Fuit autem ibi prelium dispersum super faciem

omnis terre. Et multo plures erant quos saltus consum-
pserunt de populo quam hii quos voraverunt gladius
in die illa. Accidit autem ut occurreret ab salon
filius dauid sedens in mulo. Cumque ingressus fuisset
mulus sub terra condensam quercum et magnam. et ad-
hesit caput eius quercui. et illo suspenso inter celum
et terram mulus eius cui sedebat pertransiit. Vidit autem
hoc quidam et nuntiavit ioab dicens. Vidi ab salon
pendere de quercu. Et ait ioab vero qui nuntiaverat ei
Si vidisti quare non confodisti eum cum terra. et ego dedis-
sem tibi x. argenti siclos. et unum balteum. Qui di-
xit ad ioab. Si appenderes in manibus meis mille
argenteos nequaquam mittem manum meam in fi-
lio regis. Audientibus enim nobis precepit rex tibi et
abysay et ethaym dicens. Cuius dicite michi puer-
um ab salon. Sed et si fecissem contra animam meam audac-
tus nequaquam hoc regem latere potuisset. et tu stares
ex adverso. Et ait ioab. Non sic tu vis. Sed agredi-
ar eum coram te. Tulit igitur ioab tres lanceas
in manu sua et infixit eas in corde ab salon. Cumque
adhuc palpitaret hanc in quercu cucurrerunt
x. iuvenes armigeri. et ioab et percutientes inter-
fecerunt eum. Cecinit autem ioab buccina. et retinuit
populum ne persequeretur fugientem iuxta volens
parcere multitudini. Et tulerunt ab salon et proiecerunt eum in
saltu in foveam grandem et comportaverunt super eum acervum
lapidum magnum nimis. Omnis autem iuxta fugit in tab-
naculum suum. Porro ab salon erexerat sibi titulum cum ad
huc viveret qui est in valle regis. Dixerat enim. Non
habeo filium. et hoc erit monumentum nominis mei. Vocavit
quoque titulum nomine suo. et appellatur manus ab salon
usque in hunc diem. Achimaas autem filius sadoch
ait. Curram et nuntiabo regi quia iudicium fecerit ei
de manu inimicorum eius ad quem ioab dixit.
Non eris nuntius in hac die sed nuntiabis in alia. Ho-
die nolo te nuntiare. Filius enim regis est mortuus
Et ait ioab chusi. Vade et nuntia regi que vidisti
Adoravit chusi ioab. et cucurrit. Rursum autem achi-
maas filius sadoch dixit ad ioab. Quid impe-
dit si et si ego curram post chusi. Dixitque ei
ioab. Quid vis currere fili mi. Non eris bo-
ni nuntii bavilo. Quid est quod si cucurrero.
Et ait ei curre. Cuius ergo achimaas per vi-
am compendii transiit chusi. Dauid autem sedebat
inter duas portas. Speculator vero qui erat in fasti-
gio porte super murum elevans oculos vidit hominem cu-
rientem solum. Et exclamans indicavit regi. Di-
xitque rex. Si solus est bonus est nuntius in ore eius
Apparente autem illo. et accedente propius vidit specula-
tor hominem alterum cucurrentem. Et vocavit fratris in cul-
mine ait. Apparet mihi bonus alter currens solus. Di-
xitque rex. Et iste bonus nuntius est. Speculator
autem contemplator ait cursum prioris. q. cursum achim-
aas filii sadoch. Et ait rex. Vir bonus est et nun-

cum pertinens bonum venit. Clamans autem achimaas
dixit ad regem. Salve rex. Et adorans regem co-
ram eo pronus in terra ait. Bonus dominus deus tuus qui
conclusit iudices qui elevaverunt manus suas contra
dominum meum regem. Et ait rex. Est ne pax puero
absalon. Dixitque achimaas. Vidi tumultum
magnum cum mitteret ioab servus tuus o rex me servum tu-
um. Nescio aliud. Ad quem rex. Transi ait
et sta hic. Cumque ille transisset et staret apparuit
chusi. Et veniens ait. Bonum pro nuntio domine mi
rex. Iudicavit enim dominus pro te hodie de manu
omnium qui surrexerunt contra te. Dixit autem rex ad ch-
usi. Est ne pax puero absalon. Cui respondens ch-
usi. Fiant inquit sicut puero absalon inimici domini
mei regis. Universi qui consurgunt ad vulnus eius in ma-
lum. Contristatus itaque rex ascendit cenaculum per
te et fleuit. Et sic loquebatur vadens. Fili mi absa-
lon absalon fili mi. Quis mihi tribuat ut ego
moriar pro te. Absalon fili mi fili mi absa-

XIX

Nuntiatum est autem ioab
quod rex flet et lugeret filium suum. Et versa est vi-
ctoria in die illa in luctum omni populo. Audi-
vit enim populus in die illa dicentem. Dolet rex super filio
suo. Et declinavit populus in die illa ingredi civita-
tem quomodo declinare solet populus versus et fugiens de
prelio. Porro rex operuit caput suum et clamabat vo-
ce magna fili mi absalon absalon fili mi. In-
gressus est ergo ioab ad regem in domum dixit. Confu-
disti hodie vultus omnium servorum tuorum et filiarum
tuarum et animam uxorum tuarum et animam concubinarum tu-
arum. Diligis odientes te et odio habes diligentes
te. Et ostendisti hodie quia non curas de ducibus
tuis et de servis tuis. Et vere cognovi modo quia si ab-
salon viveret et nos omnes occubuissemus. Tunc pla-
ceret tibi. Nunc ergo surge et procede et alloquens satis-
fac servis tuis. Iuro enim tibi per dominum quod si non
exieris nec unus quidem remansurus sit tecum
nocte hac. Et peius erit hoc tibi quam omnia mala que ve-
nerunt super te ab adolescentia tua usque in presens.
Surrexit ergo rex et sedit in porta. Et omnis populus nuntiatum
est quod rex sederet in porta. Venerunt quoque universa multitu-
do coram rege. Israel autem fugit in tabernacula sua. O-
mnis quoque populus certabat in cunctis tribubus israel dicens
Rex liberavit nos de manu inimicorum nostrorum. Ipse
salvavit nos de manu philistinorum. Et nunc fu-
git de terra propter absalon. Absalon autem quem unximus
super nos mortuus est in bello. Usquequo siletis et non
reducitis regem. Et consilium totius israel venit ad re-
gem. Rex autem dauid misit ad sadoch et ab iathan
sacerdotes dicens. Loquimini ad maiores natu di-
centes. Cur venitis novissimi ad reducendum
regem in domum suam. Sermo autem omnis israel pervenerat
ad regem ut reducerent eum in domum eius quia dixi-
at rex. Hec dicetis ad populum. Fratres mei vos. Os

meum et caro mea vos. Quare novissimi reducitis re-
gem. Et amasse dicite. Nonne os meum est et caro
mea. Hec faciat mihi deus. Et hec addat si non magis
militie fueris coram me omni tempore pro ioab. Et incli-
navit cor omnium virorum iuda quasi viri unius. Mi-
serunt ad regem dicentes. Revertere tu et omnes fui tui.
Reversus est rex et venit usque ad iordanem. Et ecce
iuda venit usque in galgala ut occurrerent re-
gi et transducerent eum iordanem. Festinavit
autem semei filius gera filii gemini de bahurim
et descendit cum viris iuda in occursum regis. Dauid cum
mille viris de beniamin et siba puer de domo saul
et xv filii eius ac xx fui erant cum eo. Et irrum-
pentes iordanem ante regem transierunt vada ut trans-
ducerent domum regis et facerent iuxta visionem eius.
Semei autem filius gera prostratus coram rege cum iam
transisset iordanem. Dixit ad eum. Ne reputes
mihi domine mi iniquitatem neque memineris iniuriarum servi
tui in die qua egressus es domine mi rex de ierusalem
neque ponas rex in corde tuo. Agnosco enim servus tuus
peccatum meum. Et ideo hodie primus veni de omni do-
mo ioseph. Descendique in occursum domini mei re-
gis. Respondens vero abysay filius sarvie dixit. Si
unquam pro hiis verbis non occideretur semei qui in-
aledixit christo domini. Et ait dauid. Quid mihi et vobis fi-
lii sarvie. Cur efficimini mihi hodie in satham. Ergo
ne hodie interficietur vir in israel. Ani ignoratis ho-
die factum me regem super israel. Et ait rex semei. Non
morieris. Iuravitque ei. Ait philosophus boseth quoque
filius saul. Descendit in occursum regis. Illotis pe-
dibus et intonsa barba. Vestesque sua non lavat
a die qua egressus fuerat rex ut ad diem reversionis
eius in pace. Cumque ierusalem occurrisset regi dixit
ei rex. Quare non venisti mecum mi philosophus boseth. Qui
respondens ait. Domine mi rex servus meus contempsit me. Di-
xit enim ei. Ego famulus tuus ut sternerem mihi asinum et as-
cendens cum rege abirem. Claudus enim sum servus tuus. Et
sic iaccusavit me servum tuum ad te domini mei regem.
Tu autem domine mi rex sicut angelus dei fac quod placi-
tum est tibi. Ille enim sum domus patris mei nisi morte obnoxii
domino meo regi. Tu autem posuisti me servum tuum inter convi-
vas mensae tuae. Quid ergo est hoc iuste quod rele aut quod po-
sui ultra vociferari ad regem. Ait ergo ei rex. Quid ul-
tra loquaris. Fixum est quod locutus sum. Tu et siba
dividite possessiones. Respondit mi filio boseth regi. Et
etiam cuncta accipiat postquam reversus est dominus meus rex pa-
cifice in domum suam. Barcellay quoque galaadi-
tes descendens de rogelim transivit regem iorda-
nem paratus in ultra fluvium persequi eum. Erat autem barcel-
lay galaaditis senex valde. Et octogenarius
et ipse prebuit alimenta regi cum moraretur in castris
fuit quippe iiii dives nimis. Dixit itaque rex ad
barcellay. Veni ut requiescas secure mecum in ierusalem
Et ait barcellay ad regem. Quot sunt dies annorum

XXII

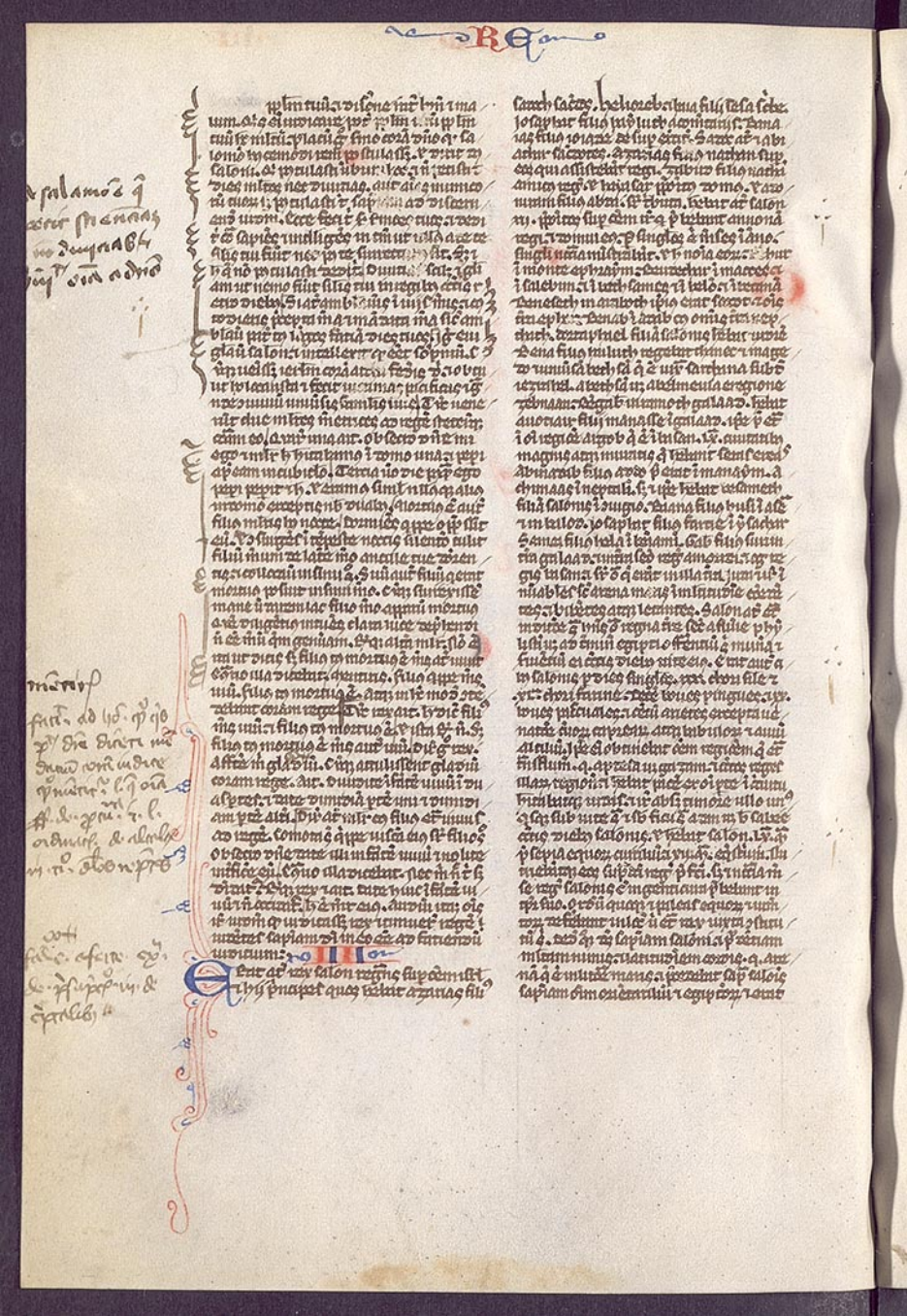

[illegible] tuum. Et dixit [illegible] ma-
lum. [illegible] placuit [illegible] sermo [illegible] Sa-
lomon [illegible] postulasti. Et dixit [illegible]
Salomon. Quia postulasti verbum [illegible]
dies multos nec divitias. Aut [illegible] inimico-
rum tuorum. Sed postulasti [illegible] ad discern-
endum iudicium. Ecce fecit [illegible] sermones tuos. Et dedi-
tibi cor sapiens et intelligens in tantum ut nullus ante te
similis tui fuerit nec post te surrecturus sit. Sed et
hoc quod non postulasti dedi tibi. Divitias scilicet et gloriam
ut nemo fuerit similis tui in regibus cunctis
cunctis diebus. Si autem ambulaveris in viis meis et cus-
todieris precepta mea et mandata mea sicut am-
bulavit pater tuus longos faciam dies tuos. Igitur evi-
gilavit Salomon et intellexit quod esset somnium. Et
[illegible] Ierusalem coram arcam fedus domini. Et obtu-
lit holocausta et fecit [illegible] pacificas et
[illegible] universis familiis suis. Tunc vene-
runt due mulieres meretrices ad regem stetere-
que coram eo. Quarum una ait. Obsecro domine mi
ego et mulier hec habitabamus in domo una et peperi
apud eam in cubiculo. Tertia vero die postquam ego
peperi peperit et hec. Veramus simul nullusque alius
in domo excepto nobis duabus. Mortuus est autem
filius mulieris hoc nocte. Dormiens quippe oppressit
eum. Et consurgens in tempestate noctis silentio tulit
filium meum de latere meo ancille tue dormien-
tis et collocavit in sinu suo. Filium autem suum qui erat
mortuus posuit in sinu meo. Cumque surrexissem
mane ut daremus lac filio meo apparuit mortuus
[illegible] diligentius intuens clam [illegible] dicit
[illegible] quem genuerat. Et [illegible] alia mulier [illegible]
[illegible] ut dicis sed filius tuus mortuus est. Mens autem vivit
[illegible] ita dicebat. Mentiris. Filius quippe meus
vivit. Filius tuus mortuus est. Atque in hunc modum con-
tendebant coram rege. Tunc rex ait. Hec dicit filius
meus vivit et filius tuus mortuus est. Et ista dicit. Non
filius tuus mortuus est meus autem vivit. Dixit ergo rex.
Affertur mihi gladius. Cumque attulissent gladium
coram rege. Ait. Dividite infantem vivum in du-
as partes. Et date dimidiam partem uni et dimidi-
am partem alteri. Dixit autem mulier cuius filius erat vivus
ad regem. Commota est quippe viscera eius super filios
obsecro domine date illi infantem vivum et nolite
interficere eum. Contra illa dicebat. Nec mihi nec tibi sed
dividatur. Respondens rex ait. Date huic infantem vi-
vum et non occidatur. Hec est mater eius. Audivit itaque omnis
Israel iudicium quod iudicasset rex et timuerunt regem
videntes sapientiam dei in eo esse ad faciendum
iudicium.

III

Erat autem rex Salomon regnans super omnem Israel
et hii principes quos habebat Azarias filius
Sarach sacerdos. Heliorebi et Ahia filii Sesa scribe.
Josaphat filius Ahiluth a commentariis. Bana-
ias filius Ioiade de super exercitum. Sadoc autem et Abi-
athar sacerdotes. Azarias filius Nathan super
eos qui assistebant regi. Zabud filius Nathan
amicus regis. Et Ahisar prepositus domus. Et Ado-
niram filius Abdi. Super tributum. Habebat autem Salomon
xii. prepositos super omnem Israel qui prebebant annonam
regi et domui eius. Per singulos et menses in anno.
Singuli necessaria ministrabant. Et hec nomina eorum. Ben-
hur in monte Ephraim. Beneth Ebar in Macca et
in Salebim et in Bethsamis et in Belon et in Bethanam.
Beneseth in Arabeth ipsius erat Sadoc et omnis
terra Ephrem. Benab in Adab cuius omnis terra Nep-
thaleth. Bethaphael filius Salomonis habebat Ioiade.
Bena filius Hulith regebat Thanet et Mage-
do et universam Bethsam que est iuxta Sarthana sub
Iezrahel. A Bethsam usque Abelmeula et regione
Zebnaam. Bengab in Ramoth Galaad. Habebat
autem Ioiar filius Manasse in Galaad. Ipse preterea
in omni regione Argob que est in Basan. Lx. civitatibus
magnis atque muratis que habebant seras et eras
Abinadab filius Addo preterea in Manaym. A-
chimaas in Neptali. Sed et ipse habebat Besameth
filiam Salomonis in coniugio. Baana filius Husi in Asem
et in Baloth. Josaphat filius Farue in Ysachar
Samei filius Hela in Beniamin. Gab filius Sur in
terra Galaad. Et in terra Seon regis Amorrei. Et ogi re-
gis Basan. Et super omnes qui erant in illa terra iuxta Ir-
nabiles sunt arena maris in multitudine comedentes
et bibentes atque letantes. Salomon autem erat
in ditione sua omnis regna terre sed a fluvio Phy-
listi usque ad terminum Egipti offerentium sibi munera et
fuerunt ei cunctis diebus vite eius. Erat autem ci-
bus Salomonis per dies singulos. xxx. chori sile et
xl. chori farine. Decem boves pingues. xx.
boves pascuales. Et centum arietes excepta ve-
natione cervorum caprearum atque bubulorum et avium
altilium. Ipse enim obtinebat omnem regionem que est
transflumen. Quasi a Tyrsa usque Gazam et cunctos reges
illarum regionum. Et habebat pacem ex omni parte in circuitu
habitabatque Iudas et Israel absque timore ullo unus
quisque sub vite sua et sub ficu sua a Dan usque Bersabee
cunctis diebus Salomonis. Et habebat Salomon. Lx. quadra-
ginta equorum curulium et xii. quadraginta equestrium. Ma-
nebantque eos super eam regis prefecti. Sed et necessaria mensa
regis Salomonis et in genticum prebebant in
tempore suo. Ordinem quoque et paleas equorum et iumen-
torum deferebant in locum ubi erat rex iuxta constitu-
tum sibi. Dedit quoque deus sapientiam Salomoni et prudentiam
multam nimis et latitudinem cordis quasi arenam
que est in litore maris. Et precedebat sapientia Salomonis
sapientiam omnium orientalium et egiptiorum et erat

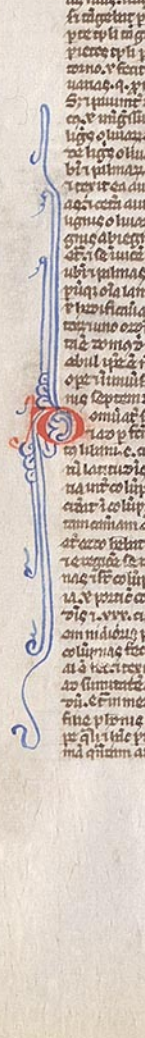

rubi
olina

reis. Hic quoque est intus quod non auro tegeretur. Sed ito
tum a[illegible] oraculi texit auro. Et fecit in oraculo
duo cherubim de lignis oliuarum. x. cubitorum alti
tudinis. v. cubitorum ala cherubim una. v. [illegible] ala
cherubim altera. i. x. cubitos habentes a summitate a
le uel ala alterius summitatem. [illegible] cubitorum
est cherubim [illegible] in mensura pari. [illegible] est in du
obus cherubim. i. altitudinem habebat unus cherub
x. cubitorum. et similiter cherubim [illegible] cherubim
in medio templi interioris. Et tenebant alas
suas. et tangebat ala unam parietem. et ala cherub
[illegible] tangebat parietem alterum. ale autem alterius in media
parte templi tangebat. Texit quoque cherubim auro. et omnes
parietes templi per circuitum. sculpsit uariis celaturis et
torno. Et fecit in eis cherubim et palmas et picturas
uarias. quasi prominentes de pariete et egredientes.
Sed et pauimentum domus texit auro interius et exterius
secus. Et in ingressu oraculi fecit ostiola fecit ostiola de
lignis oliuarum. postes angulorum. [illegible] duo ostia
de lignis oliuarum. et sculpsit in eis picturam cheru
bim et palmarum species. et anaglifa ualde prominentes
et texit ea auro. et operuit cherubim quoque palmas
et cetera auro. Fecitque in introitu templi postes de
lignis oliuarum quadrangulatos. et duo ostia de li
gnis abiegnis alterius secus. utrique hostium duplex
erat. et se inuicem tenentes aperiebantur. Et sculpsit cher
ubim et palmas et celaturas ualde eminentes. O
peruque omnia lamina aureis opere quadrato ad regulam
Et hedificauit atrium interius tribus ordinibus lapidum poli
torum et uno ordine lignorum cedrum. Anno quarto fundata
est domus domini mense zio. et in anno undecimo mense
abul ipse est mensis octauus perfecta est domus in omni
opere et in uniuersis utensilibus hedificauitque eam an
nis septem.

VII

Domum autem suam hedificauit salon tredecim annis
et ad perfectum usque perduxit. Hedificatque domum sal
tus libani. c. cubitorum longitudinis. et l. cubito
rum latitudinis. et xxx. cubitorum altitudinis. et iiii. ambulato
ria inter columpnas cedrinas. Ligna quippe cedrina ex
cidit in columpnas. et tabulatis cedrinis uestiuit to
tam cameram que. xlv. columpnis sustentabatur. [illegible]
autem cedro habebat columpnas. xv. contra se inuicem positas
et regione se respicientes. [illegible] equali spatio. inter colump
nas et super columpnas quadrangulata ligna in circuitu equa
lia. Et porticum columpnarum. l. cubitorum longitu
dinis. et xxx. cubitorum latitudinis. Et alteram porticum in fati
em [illegible] porticus et columpnas et epistilia super
columpnas fecit. porticum quoque solii in qua tribu
nal est hec. et texit lignis cedrinis a pauimento usque
ad summitatem et domuncula in qua sederet ad iudicandum.
Et in media porticu simili opere. Domum quoque fecit
filie pharaonis quam uxorem duxerat salon talio
pere quali et hanc porticum. Omnia lapidibus pretiosis que ad nor
mam quantam atque mensuram tam interius secus quam exterius

secus serratus erant. a fundamento usque ad summitatem
parietis et interius secus usque ad atrium maius. Fundamenta
autem de lapidibus pretiosis lapidibus magnis. x. si
ue octo cubitorum. et super lapides pretiosi equalis
mensure secti erant. Similiter de cedro. et atrium maius
rotundum tum ordinem de lapidibus sectis et unius
ordinis dolata cedro nec non. et in atrio domus
interiori et in porticu domus. Misit quoque rex salo
mon et tulit hyram de tyro filium mulieris uidue de tri
bu neptali patre tyro artifice erarium plenum
sapientia et intelligentia et doctrina ad faciendum omne opus
ex ere. Qui cum uenisset ad regem salomonem fecit
omne opus eius. et fundit duas columpnas eneas. x. et
octo cubitorum altitudinis columpnam unam. et linea
xii. cubitorum ambiebat columpnam utrumque. Du
o quoque capitella fecit que ponerentur super capita
columpnarum fusilia ex ere. Quinque cubitorum altitu
dinis capitellum unum. et v. cubitorum altitudinis. et q. in
modo retis et catenarum inuicem muro opere contexta
rum. Et utrumque capitellum columpnarum fusile erat.
Septena uersuum reticula in capitello uno. et
septena reticula in capitello altero. Et fecit colum
pnas et duos ordines per circuitum reticulorum sin
gulorum ut tegerent capitella que erant super summitatem mu
lorum granatorum. Eodem modo fecit et in capitello secundo.
Capitella autem que erant super capita columpnarum. q. o
pere lilii fabricata erant in porticu. iiii. cubitorum
Et tria alia capitella in summitate columpnarum
de super uixta mensuram columpne contra reticula. Malo
granatorum autem ducentorum ordines erant in circuitu cap
itelli secundi. Et statuit duas columpnas in porticu tem
pli. Cumque statuisset columpnam dextram uocauit eam
nomine iachin. Similiter erexit columpnam sinistram et uocauit nomen
eius boor. Et super capita columpnarum opus in modum lilii
posuit. Perfectum est opus columpnarum. Fecit quoque mare f
usile. x. cubitorum a labio usque ad labium rotun
dum in circuitu. v. cubitorum altitudo eius. Et reticula
xxx. cubitorum cingebat uas per circuitum. Sculptilia sub
ter labium circuibat. x. cubitis ambiens mare.
Duo ordines sculturarum hyrsutarum erant fusiles
et stabant super. xii. boues. Equibus tres respiciebant
tres ad aquilonem et tres ad occidentem et tres ad meridiem
et tres ad orientem. et mare super eos desuper erat. Quorum
posteriora immersa interius secus latitabant. Grossi
tudo autem lateris trium initiarum erat. Labiumque eius. q.
labium calicis et folium repandi lilii. Duo milia
batos capiebat tria milia metreta. et fecit bases
x. eneas. iiii. cubitorum longitudinis bases sing
ulas et iiii. cubitorum latitudinis et trium cubitorum altitudinis. Et ipsum o
pus basium erat. et sculpture inter iuncturas
et inter coronulas et plectas. leones et boues et che
rubim. Et inter iuncturas similiter desuper. et subter leones
et boues. q. lora ex ere dependentia. Et iiii. ro
te per bases singulas et aras eneas. Et per quatuor

Uenit autem uerbum ihe ad semeiam filium safat dicens. Surge et uade ad occursum achaz tu et remalie filius tuus in directum aquaductus piscine superioris in uia agri fullonis. Et dices ad eum. Attende et quiesce. Noli timere et cor tuum ne paueat a duobus caudibus fumigantium titionum istorum. Propter iram furoris sirie et damasci et filii remalie quoniam consilium malum cogitauerunt contra te sirias et effraim et filius remalie dicentes. Ascendamus contra iudam et deuastemus eum et diuidamus eum nobis et constituamus regem in medio eius filium tabeel. Hec dicit dominus deus. Non stabit neque fiet. Quia caput sirie damascus et caput damasci remalie adhuc autem sexaginta et quinque anni et contremiscet effraim ne sit populus. Et caput effraim samaria et caput samarie filius remalie. Si non credideritis neque permanebitis. Et addidit dominus loqui ad achaz dicens. Pete tibi signum a domino deo tuo in profundum inferni subtus uel in excelsum desuper. Et dixit achaz. Non petam et non tentabo dominum. Et dixit. Audite ergo domus dauid. Numquid parum uobis est molestos esse hominibus quia molesti estis et deo meo. Propterea dabit dominus ipse uobis signum. Ecce uirgo concipiet et pariet filium et uocabitur nomen eius emanuhel. Butyrum et mel comedet ut sciat reprobare malum eligere bonum. Quia antequam sciat puer reprobare malum eligere bonum derelinquetur terra a facie duorum regum quos tu exhorres. Adducet dominus super te et super populum tuum et super domum patris tui dies qui non uenerunt ex die qua recessit effraim a iuda rex assyriorum. Et erit in die illa sibilabit dominus musce que est in extremis fluminum egipti et api que est in terra assyriorum. Et uenient et requiescent omnes in torrentibus desertis et in cauernis petrarum et in omnibus spinetis et in uniuersis pascuis. In ipso anno radet dominus in nouacula conducta que trans flumen est per regem assyriorum caput et pilos pedum et barbam auferet etiam. Et erit in die illa. Nutriet homo uitulam de armento et duas oues. Et erit a copia lactis que mulgebunt butyrum comedet. Omnis enim qui derelictus fuerit in terra butyrum et mel comedet. Et erit in die illa. Ubi erant mille uites mille siclorum argenti erunt in spinetum et in uepres. Cum sagittis et arcu ibunt illuc quia spinetum et uepres erit omnis terra. Et ad omnes montes qui sarpebantur ligone non ibi pertransibit timor spinarum et uepres sed erit in pecudum emissionem et in conculcationem gregum. Et erit in die illa. Dixit dominus ad me. Sume tibi librum grandem et scribe in eo stilo hominis. Accelera spolia detrahe cito preda festina. Et adhibui mihi testes fideles uriam sacerdotem et zacharie filium barachie. Et accessi ad prophetissam et concepit et peperit filium. Et dixit dominus ad me. Uocabis nomen eius accelera spolia detrahe cito preda festina. Quia antequam sciat puer uocare patrem suum et matrem suam auferetur fortitudo damasci et spolia samarie coram rege assyriorum. Et addidit dominus loqui ad me adhuc dicens. Quia proiecit populus iste aquas siloe que uadunt cum silentio et assumpsit filium rasin et filium romelie magis autem quam uoluit populus iste aquas fluminis fortes et multas adducet dominus super eos regem assyriorum et omnem gloriam eius et ascendet super omnes riuos eius et transibit per omnes ripas suas et transgredietur iudam et inundabit et transmeabit usque ad collum et erit extensio alarum eius implens latitudinem terre tue emanuhel. Congregamini populi et uincemini et auribus percipite omnes longinqui accingimini et uincemini accingimini et uincemini. Consilium consulite et dissipabitur eloquium loquimini et non fiet quia nobiscum deus. Hec enim dixit dominus mihi in robore manus eius et erudiuit me ne ambularem in uia populi huius dicens. Ne dixeritis coniurationem omnes quos iste populus coniurationem dicit et timorem eius ne timueritis et non paueritis. Dominum exercituum ipsum sanctificate et ipse sit timor uester et ipse sit pauor uester. Et erit uobis in sanctificationem et in lapidem offensionis et in petram scandali duabus domibus israhel in laqueum et in ruinam habitatoribus hierusalem. Et offendent in eis multi et cadent et conterentur et illaqueabuntur et capientur. Liga testimonium signa legem in discipulis meis. Et expectabo dominum qui abscondit faciem suam a domo iacob et prestolabor eum. Ecce ego et pueri mei quos dedit mihi dominus ad signa et ad portenta in israhel a domino exercituum qui habitat in monte sion. Et cum dixerint ad uos requirite a pythonibus et a hariolis qui stridunt in incantationibus suis. Numquid non populus a deo suo requiret pro uiuis a mortuis ad legem magis et ad testimonium. Si non dixerint iuxta uerbum istud quod non habebit ultra matutinum lucem. Et transibit per eam famelicus et cum esurierit indignabitur et maledicet regi suo et deo suo et aspiciet sursum. Et ad terram respiciet et ecce tribulatio et caligo et nebula obscuritatis et angustia et de profundis eruentur qui fuerant in tenebris. Sicut in ira prima leuauit terram zabulon et terram neptalim et nouissima aggrauata est uia maris trans iordanem galilee gentium. Populus qui ambulabat in tenebris uidit lucem magnam habitantibus in regione umbre mortis lux orta est eis. Multiplicasti gentem et non magnificasti lętitiam. Lętabuntur coram te sicut lętantur in messe sicut exultant cum diuidunt spolia. Iugum enim oneris eius et uirgam humeri eius et sceptrum exactoris eius superasti sicut in die madian. Quia omnis uiri prelium cum tumultu et uestimenta uoluta in sanguine erunt ad comburendum et cibus ignis. Puer natus est nobis et filius datus est nobis cuius imperium super humerum eius et uocabitur nomen eius magni consilii angelus fortis deus pater futuri sempiternus princeps pacis. Multiplicabitur eius imperium et pacis non erit finis super solium dauid et super regnum eius ut confirmet illud et corroboret in iudicio et in iustitia amodo et usque in sempiternum. Zelus domini exercituum faciet istud. Uerbum misit dominus in iacob et cecidit in israhel. Et sciet populus omnis ephraim et habitator samarie qui dicunt superbia et grandi corde lateres ceciderunt sed quadros lapides edificabimus sycomori succisi sunt sed cedros mutabimus. Et exaltauit dominus hostes rasin super eum et aduersarios eius ipse concitauit. Syrum a fronte et philistheum a tergo et deuorauerunt israhel ore aperto. In omnibus his non auersus est furor eius et adhuc manus eius extenta. Et populus non est conuersus usque ad percutientem eum et dominum exercituum non requisierunt. Et succidet dominus a israhel caput et caudam ramum et iuncum in die una. Senex et honorabilis ipse est caput et propheta docens mendacium ipse est cauda. Et erunt qui beatificant populum istum ipsi seducentes et qui beatificantur ipsi deglutientes sunt. Propterea super iuuenibus eius non lętabitur et pupillos eius et uiduas non miserebitur quia omnis hypocrita et nequam est et omne os loquens stulticiam in omnibus his non auersus est furor eius et adhuc manus eius extenta. Quia succensus est quasi ignis impietas deuorabit spinas et uepres et succendet in condensis nemoris et extollentur in sublime fumi. Ira domini exercituum conturbata est et erit populus quasi cibus ignis homo super fratrem suum parcet. Et declinabit ad dexteram et esuriet et comedet ad sinistram et non saturabitur. Unusquisque carnem brachii sui uorabit manasses ephraim et ephraim manasses simul ipsi contra iudam. In omnibus his non auersus est furor eius et adhuc manus eius extenta. Ue qui condunt leges iniquas et scribentes iniquitatem scribunt ut opprimant in iudicio egenos et ui tollant causam humilium plebis mee ut sint uidue preda et pupillos diripiant. Quid facietis in die uisitationis et calamitatis de longe uenientis ad quem confugietis auxilium et ubi derelinquetis gloriam uestram. Ut non procumbatis sub uinctis et cum occisis cadatis. In omnibus his non auersus est furor eius et adhuc manus eius extenta. Ue assur uirga furoris mei et baculus ipse est in manibus eorum indignationis mee. In gentem fallacem mittam eum et contra populum furoris mei mandabo ei ut auferat spolia et rapiat predam et ponat eum in conculcationem quasi lutum platearum. Ipse autem non sic arbitrabitur et cor eius non sic estimabit sed in corde suo cogitat ut conterat et disperdat gentes non paucas. Dicit enim. Numquid non simul principes mei reges sunt. Numquid non sicut carchamis ita et emath. Numquid non sicut arfath ita et samaria. Sicut inuenit manus mea regna idolorum quorum sculptilia excedebant eos hierusalem et samariam. Numquid non sicut feci samarie et idolis eius ita faciam hierusalem et simulacris eius. Cum autem impleuerit dominus omne opus suum in monte sion et in hierusalem uisitabo super fructum magnificentie cordis regis assyriorum et super gloriam altitudinis oculorum eius. Dixit enim in fortitudine manus mee feci et in sapientia mea intellexi et auferam terminos populi et fortitudines eorum rapiam et detraham quasi potens qui sedet in sublimi. Et inuenit quasi nidum manus mea fortitudinem populorum et quasi ouum derelictum ego capio uniuersam terram et non fuit qui alas suas commoueret et aperiret rostrum et pipiaret. Numquid gloriabitur securis contra eum qui secat in ea aut exaltabitur serra contra eum a quo trahitur quasi si eleuet uirga eos qui se exaltant non a ligno. Propterea mittet dominus deus exercituum in pinguibus eius tabescentiam et subter gloriam eius succendetur succensione quasi ignis. Et erit lux israhel in ignem et sanctus eius in flammam et comburet et deuorabit spinas et uepres suas et cardum et siluam eius a mane usque ad uesperam consumet. Et erit quasi qui fugit a facie hostis et quasi qui non habet qui colligat manipulum suum. Et reliquie siluarum eius quotquot fuerint numerabit puer eorum. Et erit in die illa. Non adiicient ultra reliquie israhel et qui saluati sunt de domo iacob niti super percutientem se sed innitentur super dominum sanctum israhel in ueritate. Reliquie enim conuertentur reliquie inquam iacob ad deum fortem. Erit enim populus tuus israhel sicut arena maris reliquie conuertentur ex eo consumptio abbreuiata inundabit iustitia. Consumptionem enim et sermonem abbreuiatum dominus deus exercituum faciet in medio uniuersi orbis terre. Propterea hec dicit dominus deus exercituum. Ne timeas populus meus habitator sion ab assur qui percutit te uirga in maxillam percutiet et baculum suum leuabit super te in uia egipti. Adhuc enim modicum pusillum et cessabit indignatio et furor meus in consumptionem eorum. Et suscitabit super eum dominus exercituum plagam secundum plagam madian in petra horeb et uirga eius super mare et leuabit eam in uia egipti. Et erit in die illa. Auferetur onus eius de humero tuo et iugum eius de collo tuo et computrescet iugum a facie olei. Uenit super hieron migron ibi recondet sarcinas suas. Transierunt fauces eius. Hospitabuntur in gabaa. Expauit rama gabaath saul fugit. Exalta uocem tuam filia galli auribus percipe laisa responde anathoth. Fugit maden habitatores gebim congregate fugite. Adhuc dies una in nobe ipsa commorabitur manu sua excutiet montem filie sion collem hierusalem. Ecce dominus exercituum conterit ramos cum formidine et excelsi statura decidentur et sublimes humiliabuntur. Et succidentur densa saltus libani cum robore cadet. Et egredietur uirga de radice iesse et flos de radice eius ascendet. Et requiescet super eum spiritus domini spiritus sapientie et intellectus spiritus consilii et fortitudinis spiritus scientie et pietatis. Et replebit eum spiritus timoris domini. Non secundum uisionem oculorum iudicabit neque secundum auditum aurium arguet sed iudicabit in iustitia pauperes et arguet in equitate pro mansuetis terre et percutiet terram uirga oris sui et spiritu labiorum suorum interficiet impium. Et erit iustitia cinctorium lumborum eius et fides cinctorium renum eius. Habitabit lupus cum agno et pardus cum hedo accubabit. Uitulus et leo simul pascentur et puer paruulus minabit eos. Ursa et uitula pascentur simul requiescent catuli eorum et leo quasi bos comedet paleas. Et delectabitur infans ad foramen aspidis et in cauernam regulis manum suam mittet. Non nocebunt neque occident in omni monte sancto meo quia repleta est terra scientia domini sicut aquarum operientium mare. Et erit in die illa. Radix iesse qui stat in signum populorum ipsum gentes deprecabuntur et erit sepulchrum eius gloriosum. Et erit in die illa. Adiciet dominus secundo manum suam ad possidendum residuum populi sui quod remanebit de assur et de egipto et de pathros et de ethiopia et de helam et de sennaar et de emath et de insulis maris. Et leuabit signum in nationibus et congregabit profugos israhel et dispersos iuda colliget a quatuor plagis terre. Et auferetur zelus effraim et hostes iuda disperdentur effraim non zelabit iudam et iudas non tribulabit effraim. Et uolabunt in humeros philistheorum ad occidentem simul depredabuntur filios orientis edom et moab manus eorum et filii ammon obedient eis. Et perdet dominus linguam maris egipti et inducet manum suam super flumen in fortitudine spiritus sui et percutiet eum in septem torrentes et traducet illum calciatos gradientes. Et erit semita populo suo residuo qui remanebit de assur sicut fuit israhel in die ascensionis eius de terra egipti. Et dices in die illa. Confitebor tibi domine quoniam iratus es mihi conuersus est furor tuus et consolatus es me. Ecce deus salutare meum fiducialiter agam et non timebo quia fortitudo mea et laus mea dominus et factus est mihi in salutem. Haurietis aquas in gaudio de fontibus saluatoris et dicetis in die illa. Confitemini domino et inuocate nomen eius notas facite inter gentes adnuntiate quia excelsum est nomen eius. Cantate domino quoniam magnificauit nimis annuntiate hoc in uniuersa terra. Exulta et lauda habitatrix sion quia magnus in medio tui sanctus israhel. Onus babylonis quod uidit isaias filius amos. Super montem caliginosum leuate signum exaltate uocem uestram et manum uestram adducite et introeant portas principum. Ego mandaui sanctificatis meis et uocaui fortes meos in superbia exultantium meorum ut tollerent terram meam et deducerent captiuos suos. Uox multitudinis in montibus similitudo populi multi uox sonitus regnorum gentium congregatarum dominus exercituum recognouit exercitum belli. Uenerunt de terra procul a finibus celi dominus et uasa indignationis eius ut disperdat uniuersam terram. Ululate quia prope est dies domini quasi uastitas a potente ueniet. Propterea omnes manus remittentur et omnis homo contabescet corde. Et turbabuntur dolores et angustie tenebunt quasi parturientem dolebunt. Unusquisque ad proximum suum mirabitur facies combuste facies eorum. Ecce dies domini ueniet crudelis et indignationis et ire plena ad ponendam terram in solitudinem et peccatores eius disperdet ex ea. Quia stelle celi et splendor earum non educent lucem suam tenebricosus est sol in ortu suo et luna non splendebit lumine suo. Et requiescere faciam superbiam indigenarum et arrogantiam fortium humiliabo. Et erit homo pretiosior auro obrizo et homo mundus ophyra. Propterea celum turbabo et mouebitur terra de loco suo propter indignationem domini exercituum et propter diem irę furoris eius. Et erit quasi dorcas fugiens et quasi ouis non habens pastorem unusquisque ad populum suum conuertetur et unusquisque in terram suam fugiet. Omnis qui inuentus fuerit adiungetur et qui coniunctus fuerit corruet gladio. Et infantes eorum allidentur coram oculis eorum. Domus eorum uastabuntur et uxores eorum stuprabuntur. Ecce suscitabo medos contra eos qui argentum non quesierunt et aurum non uoluerunt. Sagittis interficient pueros et lactentibus uteri non parcent et super filios non mittet oculus eorum. Et erit babylon gloria regnorum inclyta superbia caldeorum sicut subuersio dei a sodoma et gomorra quam subuertit. Non habitabitur usque in finem et non fundabitur usque in generationem et generationem. Non ponet ibi tentoria arabs et pastores non accubabunt ibi. Sed requiescent ibi bestie et replebuntur domus eorum draconibus habitabunt ibi strutiones et pilosi saltabunt ibi. Et ululabunt ibi bestie insularum in templis uero eius habitabunt sirenes et dracones in delubris uoluptatis. Uicine ad uenire facte sunt tempora eius et dies eius non longe fient. Miserebitur enim dominus iacob et adhuc eligit israhel et requiescere faciet eos super humum suam et adiungetur proselytus ad eos et applicabitur domui iacob. Et tollent eos populi et adducent eos in locum suum et possidebit eos domus israhel super humum domini in seruos et in ancillas et erunt captiuantes eos qui captiuos habuerant et dominabuntur exactoribus suis. Et erit in die qua requiem tibi dabit dominus a timore tuo et a conturbatione tua et a seruitute dura qua seruisti in ea. Assumes parabolam istam super regem babylonis et dices. Quomodo cessauit exactor quieuit tributum contriuit dominus uirgam impiorum baculum dominantium percutientem populos in plaga insanabili qui subiugabat in furore gentes persequebatur in ira tradita est usque ad consumptionem. Requieuit et siluit omnis terra gaudium erupit. Etiam abies exultauerunt super te cedri libani. Postquam dormisti non ascendit qui succidat nos. Infernus subter conturbatus est in occursum aduentus tui suscitauit tibi gigantes. Uniuersi principes terre surrexerunt de solio suo omnes reges gentium. Uniuersi respondebunt et dicent ad te. Tu quoque infirmatus es sicut et nos nostri similis factus es. Deposita est ad infernum superbia tua concidit cadauer tuum. Subter te sternetur tinea et operimentum tuum erunt uermes. Quomodo cecidisti de celo lucifer qui mane oriebaris corruisti in terram qui uulnerabas gentes. Qui dicebas in corde tuo. In celum conscendam super astra celi exaltabo solium meum sedebo in monte testamenti in lateribus aquilonis. Ascendam super altitudinem nubium similis ero altissimo. Uerumtamen ad infernum detraheris in profundum laci. Qui te uiderint ad te inclinabuntur et ad te considerabunt dicentes. Hic est uir qui conturbauit terram qui mouit regna. Qui posuit orbem desertum et urbes eius destruxit. Uincula peccatorum suorum non dimisit. Omnes reges gentium uniuersi dormierunt in gloria unusquisque in domo sua. Tu autem proiectus es de sepulchro tuo quasi stirps inutilis. Uestimentum occisorum obtectorum gladio descendentibus ad lapides lacus quasi cadauer conculcatum. Non habebis consortium cum eis in sepultura quia terram tuam interfecisti populum tuum occidisti non nominabitur in eternum semen nequam. Parate filiis eius occasiones propter iniquitatem patrum eorum ne resurgant et hereditent terram et implentur facies orbis terre ciuitate. Et consurgam super eos dicit dominus exercituum et disperdam de babylone nomen et reliquias et germen et uirgultum dicit dominus. Et ponam eam in possessionem herinaciis et in stagna aquarum et scopabo eam in scopa terens dominus exercituum. Uere sicut cogitauit ita erit et sicut disposuit ita permanebit ut conteram assyrium in terra mea et super montes meos conculcabo eum. Et auferetur ab eis iugum eius et onus eius de humero eorum tollet. Hec est cogitatio quam cogitauit dominus super uniuersam terram et hec manus extenta est super omnes gentes. Quia dominus exercituum cogitauit et quis irritum faciet manus eius extenta est et quis auertet. In anno quo mortuus est achaz factum est onus istud. Ne letatus fueris philisthea uniuersa quia contriuit dominus uirgam percussoris tui. De radice enim colubri egredietur regulus et fructus eius uolucris uolans. Et comedent primogeniti pauperum et pauperes in confidentia requiescent et interficiam radicem tuam fame et reliquias tuas occidet. Ulula porta clama ciuitas philisthea uniuersa tabescens quia de aquilone egredietur fumus et non est qui euadat in agmine eius. Et quid respondebitur nuntiis gentium quia dominus fundauit sion et in ea sperabunt humiles populi eius. Onus moab quia nocte uastata est ar moab quia nocte uastata est murus moab. Ascendit bethan et dibon excelsa ut fleret super nabo et super medaba ululat moab in omnibus capitibus eius radunitate in cilicio in compitis eius ululabit omnis. Et descendet plorans in fletu cedron ululabit esebon et eleale usque ad iasa audita est uox eorum. Propterea exultabunt armati moab anima eius in semetipso uociferabitur. Cor meum ad moab fugiet usque ad segor uitulam tertii anni quia per ascensum luith in fletu ascendet eum quia in uia horonaim lamentum contritionis suscitauerunt. Aque enim nemrim in desolationem erunt quia siccatum est fenum defecit herba uiride non est residuum. Propterea opes quas congregauerunt et thesauros ad torrentem salicum portabunt. Quia circumdedit clamor terminos moab usque ad eglaim ululatus eius et usque ad puteum heliem ululatus eius. Quia aque dimonorum impletę sunt sanguine. Quia ponam super dimonum additamenta leonis fugientibus de terra et de petra deserti ad montem filie sion. Mittite agnum dominatori terre de petra deserti ad montem filie sion. Et erit sicut auis uolans sic erunt filie moab uadum arnon. Consilium cogitate fac iudicium pone umbram tuam sicut noctem in medio meridie abscondi eiectos et profugum ne prodas. Habitent apud te eiecti mei moab inquilinus esto eis ne forte sit uastitas facie calcantis. Consumptus est enim qui calcabat terram. Et consummata est uastitas auferetur de terra calcator. Et parabitur in misericordia solium et sedebit super illud in ueritate tabernaculi dauid iudicans et querens iudicium et festinans quod iustum est. Audiuimus superbiam moab superbus nimis fortitudinem eius et superbiam eius et indignationem eius quia non sic fortitudo eius. Propterea ululabit moab pro moab omnis ululabit pro fundamentis muri lectionis lamentabimini uehementer. Quia dimon impletę sunt. Quia ego addam super dimon et leonem fugientibus de moab et de reliquis terre. Onus damasci. Ecce damascus auferetur de ciuitate et erit ruina dissipata. Derelicte ciuitates aroer erunt gregibus et requiescent et non erit qui exterreat. Et quiescet munimentum de effraim et regnum de damasco et reliquie sirie erunt sicut gloria filiorum israhel dicit dominus exercituum. Et erit in die illa. Tabescet gloria iacob et pinguedo carnis eius macrescet. Et erit sicut cum congregat messor segetem et brachium suum spicas metet et erit quasi qui colligit spicas in ualle rafaim. Et relinquetur in ea racemus quasi excussio olee duarum aut trium oliuarum in cacumine ramorum quinque aut sex in ramis fructiferis dicit dominus deus israhel. In die illa respiciet homo factorem suum et oculi eius ad sanctum israhel intuebuntur. Et non respiciet ad altaria que fecerunt manus eius et quod digitis suis operatum est non intuebitur lucos et delubra. In die illa erit ciuitas munita eius sicut derelictum amorreum et transgressum quod dimittetur a filiis israhel et erit desolatio. Quia oblita es dei salutaris tui et fortitudinis tue non es recordata idcirco plantabis plantaria et uineam alienam seres. In die plantationis tue germinabis et mane semen tuum orietur. Messis autem in die possessionis hereditabilis et dolor desperabilis. Ue multitudini populorum multorum quasi fremitus maris fremunt et impetus gentium quasi impetus aquarum grauium irruet. Gentes in impetu aquarum multarum et increpabit eas et fugient procul et persequentur quasi auiculam montium ante faciem uenti et quasi turbinem ante faciem procellarum. Tempore uespertino ecce pauor et antequam mane non sint hec est pars uastantium nos et sors diripientium nos. Ue terre cymbalum alarum que est trans flumina ethiopie que mittit in mari legatos et in uasis papiri super aquas dicens. Ite angeli uelores ad gentem discissam et dilaceratam ad populum horribilem post quem non fuit alius ultra ad gentem exspectantem et conculcatam cuius diripuerunt flumina terram eius. Omnes habitatores orbis et qui habitatis in terra cum leuabitur signum in montibus uidete et cum clangor buccine auditus fuerit audite. Quia hec dixit dominus ad me. Quiescam et considerabo in loco meo quasi feruorem lucis ardentis et quasi nubem roris in die messionis. Ante messionem enim cum perfecta fuerit eruditio et maturum pullulauerit germen et flos egressus fuerit in uuam et acinus floruerit amputabit falcibus uinitores et abscidet propagines et auferet. Et relinquentur simul auibus montium et bestiis terre et estate super eos auis et omnes bestie terre hiemabunt super eos. In tempore illo deferetur munus domino exercituum populus diuisus et dilaceratus a populo horribili post quem non fuit alius ultra gens exspectans et conculcata cuius diripuerunt flumina terram eius ad locum nominis domini exercituum montem sion. Onus egipti. Ecce dominus ascendet super nubem leuem et ingredietur simulacra egipti a facie eius et cor egipti tabescet in medio eius. Et concitabo egiptios contra egiptios et pugnabit unusquisque contra fratrem suum et unusquisque contra amicum suum ciuitas contra ciuitatem regnum aduersus regnum. Et effundetur spiritus egipti in medio eius consilium eius deglutiam et interrogabunt idola et incantatores et pythones et ariolos. Et tradam egiptios in manu dominorum crudelium et rex fortis dominabitur eis dicit dominus deus exercituum. Et auferetur aqua de mari et flumen uastabitur et siccabitur. Et auertent fluenta et decurrent riui aggeris et arundo et calamus marcescent. Nudabitur enim omnis qui seminat super os riui et omne quod seminatum est in agro arescet et non adiicient ultra ut irrigetur. Confundentur piscatores et lugebunt omnes qui mittunt hamum in riuo et qui extendunt rete in aquis infirmabuntur. Confundentur qui operantur linum pectentes et texentes subtilia. Et erunt quasi uestimenta et quasi qui operantur in lanificio omnes mercenarii eius contristabuntur. Stulti principes tanitis sapientes consiliarii pharaonis consilium insipiens. Quomodo dicitis pharaoni filius sapientium ego et filius regum antiquorum. Ubi nunc sunt qui te sapientes fecerunt et annuntient tibi quid cogitauerit dominus exercituum super egiptum. Stulti facti sunt principes tanitis illusi sunt principes memphitis et seduxerunt egiptum principes tribuum eius. Dominus miscuit in medio eius spiritum uertiginis et errare fecerunt egiptum in uniuersis operibus suis sicut errat ebrius in uomitu suo. Et non erit egipto operatio quam faciat caput et cauda palma et iuncus. In die illa erit egiptus quasi mulieres et stupebit et timebit a facie motus manus domini exercituum quam ipse mouet super eam. Et erit terra iude egipto in terrorem omnis qui commemorabitur eius timebit a facie consilii domini exercituum quod ipse cogitauit super eam. In die illa erunt quinque ciuitates in terra egipti loquentes lingua chanaan et iurantes in nomine domini exercituum. Ciuitas solis dicetur una earum. In die illa erit altare domino in medio terre egipti et titulus iuxta terminum eius domino. Et erit in signum et in testimonium domino exercituum in terra egipti quia clamabunt ad dominum a facie tribulantium et mittet eis saluatorem et causam et liberabit eos. Et cognoscetur dominus egiptis et cognoscent egiptii dominum in die illa et colent eum in hostiis et uictimis et uota uouebunt domino et reddent. Et percutiet dominus egiptum percutiens et sanabit eum et reuertentur ad dominum et placabilis fiet eis et sanabit eos. In die illa erit semita de egipto in assyrios et introibit assyrius in egiptum et egiptius in assyrios et seruient egiptii assyriis. In die illa erit israhel tertius egipto et assyriis benedictio in medio terre. Benedicens benedixit eis dominus exercituum dicens. Benedictus populus meus egiptius et opus manuum mearum assyrius et hereditas mea israhel. In anno quo uenit tharthan in azotum cum misisset eum sargon rex assyriorum et pugnasset contra azotum et cepisset eam in tempore illo locutus est dominus in manu isaie filii amos dicens. Uade et solue saccum de lumbis tuis et calciamentum tuum tolle de pede tuo. Et fecit sic ambulans nudus et discalceatus. Et dixit dominus. Sicut ambulauit puer meus isaias nudus et discalceatus tres annos erunt signum et ostentum super egiptum et super ethiopiam. Sic adducet rex assyriorum captiuitatem egipti et transmigrationem ethiopie adolescentes et senes nudos et discalceatos et scapulis discoopertis ad confusionem egipti. Et pauebunt et confundentur de ethiopia exspectatione sua et de egipto gloria sua. Et dicet habitator insule huius in die illa. Ecce sic exspectatio nostra ad quam confugimus auxilium ut liberemur a facie regis assyriorum et nos quomodo effugiemus. Onus deserti maris. Sicut turbines ab austro uenientes de deserto de terra horribili uenit. Uisio dura nuntiata est mihi. Qui iniuste agit iniuste agat et qui uastat uastet. Ascende elam et obside media et omnem gemitum eius quiescere feci. Propterea impleti sunt lumbi mei dolore et angustie tenuerunt me quasi dolores parturientis dolui ne audiam iniquitatem et ne uideam calamitatem. Conturbatum est cor meum et pauor meus posuit me in tenebras. Dilectus meus posuit mihi in stuporem. Parate mensam speculator in specula uide quod uideris. Et nuntiet quando uiderit equitem binos equites ascensores asinarum et ascensores camelorum. Et attendit attentione multa et clamauit leo. Super speculam domine ego stabam assidue per totum diem et super custodiam meam ego stabam tota nocte. Et ecce uir iste uenit ascensor curruum binos equites. Et respondens ait. Cecidit cecidit babylon et omnia sculptilia deorum eius contrita sunt humi. Quod triturauit et uentilauit filius aree mee quod audiui a domino exercituum deo israhel annuntiaui uobis. Onus dumee. Ad me clamat de seir custos quid de nocte custos quid de nocte. Dixit custos. Uenit mane et nox. Si quesieritis quesite convertimini et uenite. Onus in arabia. In saltu arabie morabimini in silua itinera cedar. Occurrite sitienti qui habitatis terram austri cum panibus fugienti occurrite. A facie enim gladii fugerunt a facie gladii euaginati et a facie arcus extenti et a facie grauitatis belli. Quia hec dixit dominus ad me. Adhuc annus iuxta annum mercenarii et consumptum erit omne gloria cedar. Et reliquie numeri sagittarum fortium filiorum cedar minuentur quia dominus locutus est. Onus uallis uisionis. Quid habes quod omnis tu ascendisti super tecta. Plena clamoribus ciuitas tumultuosa urbs exultans. Occisi tui non sunt occisi gladio nec mortui in bello. Omnes principes tui fugerunt pariter a sagittariis capti sunt. Omnes qui reperti sunt in te pariter uincti sunt fugerunt de longe. Propterea dixi. Auertite a me amare flebo nolite urgere ad consolandum me super contritione filie populi mei. Quia dies uastitatis et conculcationis et turbationis a domino deo exercituum in ualle uisionis demolitio muri et clamor ad montem. Et helam portauit pharetram in curribus equitum et equitatus tuus ante portam preparatus est. Et reuelauit operimentum iude et aspexisti in die illa ad armaturam domus saltus. Et uidistis quod multe essent fissure ciuitatis dauid congregastis aquas piscine inferioris. Et numerastis domos hierusalem et domos destruxistis ad muniendum murum. Et fecistis lacum in medio duorum parietum ad aquam ueteris piscine et non respexistis ad factorem eius et fabricatorem eius de longe non uidistis. Et uocauit dominus deus exercituum in die illa ad fletum et ad planctum ad caluitium et accinctionem sacci. Et ecce gaudium et uoluptas occidere uitulos et iugulare arietes comedere carnes et bibere uinum comedamus et bibamus cras enim moriemur. Et reuelata sunt in auribus meis a domino exercituum si dimittetur iniquitas hec uobis donec moriamini dicit dominus deus exercituum. Hec dicit dominus deus exercituum. Uade ingredere ad thesaurarium istum ad sobnam qui est super domum et dices ei. Quid tibi hic et quasi quis tuus hic quia excidisti tibi hic sepulchrum excidens in excelso sepulchrum suum et edificans in petra tabernaculum sibi. Ecce dominus commouebit te commotione ualida et operiet te operimento. Et arripiens te arripiet quasi pilam in regionem latam et spatiosam. Illic morieris et illic erunt quadrige gloriose tue ignominia domus domini tui. Et deiciam te de statione tua et de gradu tuo destruam te. Et erit in die illa. Uocabo seruum meum eliacim filium helchie et induam eum tunica tua et cingulo tuo roborabo eum et potestatem tuam dabo in manu eius et erit quasi pater habitatoribus hierusalem et domui iuda. Et dabo clauem domus dauid super humerum eius et aperiet et non erit qui claudat claudet et non erit qui aperiat. Et figam eum quasi clauum in loco fido et erit in solium glorie domui patris sui. Et suspendent super eum omne pondus domus patris eius a germine et usque ad propaginem omnia uasa parua a uasis calicum usque ad uniuersa lagunculorum uasa. In die illa dicit dominus exercituum auferetur clauus qui fixus est in loco fido et succidetur et cadet et conteretur onus quod super eum erat quia dominus locutus est. Onus tyri. Ululate naues maris quia uastata est domus ita ut non sit introitus de terra cethim reuelatum est eis. Tacete habitatores insule mercatores sidonis transfretantes impleuerunt te. Et in aquis multis semen turbidi fluminis messes eius. Et facta est negotiatio gentium. Erubesce sidon ait mare fortitudo maris dicens. Non parturiui neque peperi neque enutriui iuuenes neque exaltaui uirgines. Quasi rumor egipti et dolebunt super rumore tyri. Transite in tharsis ululate habitatores insule. Numquid hec est ciuitas uestra que de diebus antiquis fundata est procul migrabunt pedes eius ad habitandum. Quis hoc cogitauit super tyrum que coronabat se et dicebat. Ego a principio et ante dies antiquas ipse fundaui eam. Dominus exercituum cogitauit ut contereret omnem superbiam et ignominiosos faceret omnes inclytos terre. Transi terram tuam quasi fluuius filia tharsis non est ultra fortitudo. Manum suam extendit super mare conturbauit regna dominus. Ipse mandauit ut deleantur fortitudines eius que sunt in terra chanaan. Et dixit non adiicies ultra ut exultes calumniata uirgo filia sidonis. Surge transi in cethim etiam ibi non requiescet. Ecce terra chaldeorum iste populus non fuit donec assur fundauit eam. Qui in turribus suis erexerunt lupanar suscitauerunt palatia posuit eam in ruinam. Ululate naues maris quia uastata est fortitudo uestra. Et erit in die illa. Obliuiscetur tyrus septuaginta annis secundum dies regis unius secundum tempus cantici meretricis. Post finem septuaginta annorum uisitabit dominus tyrum et conuertetur ad mercedem suam et fornicabitur cum uniuersis regnis terre super faciem terre. Et erit negotiatio eius et mercedes eius sanctificabuntur domino non thesaurizabuntur neque condentur quia negotiatio eius erit habitantibus coram domino ut comedant et saturentur et in uestimento pretiosum. Ecce dominus exinanit terram et uastabit eam et conturbabit superficiem eius et dispergit habitatores eius. Et erit sicut populus sic sacerdos sicut seruus sic dominus sicut ancilla sic domina sicut emptor sic uendens sicut fenerans sic qui accipit usuram sicut debitor sic creditor. Uastitate uastabitur terra et direptione diripietur quia dominus locutus est uerbum istud. Luxit et elanguit terra defecit et infirmata est orbis infirmata est sublimitas populi terre. Et terra polluta est sub habitatoribus suis quia transgressi sunt leges mutauerunt ius dissipauerunt fedus sempiternum. Propterea maledictio uorauit terram et delicti sunt habitatores eius propterea consumpti sunt habitatores terre et relicti sunt homines parui. Luxit mustum elanguit uitis ingemuerunt omnes qui lętabantur corde. Cessauit gaudium tympanorum quieuit sonitus exultantium cessauit gaudium citharę. Cum cantico non bibent uinum amara erit ebrio potio. Contriuit ciuitas uana clausa est omnis domus ut non introeatur. Ululatus est in plateis uinum mestum factum est. Uespera terre tue. Derelicta est in ea desolatio et calamitas obtusa est porta. Quia hec erit in medio terre in gentibus sicut excussio olee et sicut racemus uindemiis completis. Hi leuabunt uocem suam et cantabunt in magnificentia domini exercituum clamabunt in mari. Propterea in doctrinis glorificate dominum in insulis maris nomen domini dei israhel. A finibus terre laudes audiuimus gloriam iusti. Et dixi. Tabescens tabescens ue mihi ue mihi. Uae uae uae prauaricantes prauaricatores prauaricati sunt. Pauor et fouea et laqueus super te habitator terre. Et erit qui fugerit a facie pauoris cadet in foueam et qui de fouea ascenderit tenebitur laqueo. Quia cataracte de excelso apertę sunt et concutientur fundamenta terre. Confractione confringetur terra conturbatione conturbabitur terra motione mouebitur terra. Uacillando uacillabit terra quasi ebrius et auferetur quasi tabernaculum custodis et grauabit eam iniquitas sua. Et corruet et non adiicient ut resurgat. Et erit in die illa. Uisitabit dominus super militiam excelsi in excelso et super reges terre qui sunt super terram. Et congregabuntur congregatione unius fasciculi in lacum et claudentur in carcere et post dies multos uisitabuntur. Et confundetur luna et erubescet sol cum regnauerit dominus exercituum in monte sion et in hierusalem et coram senibus glorificatus fuerit. Domine deus meus es tu exaltabo te et confitebor nomini tuo quia fecisti mirabilia consilia tua antiqua fidelia amen. Quia posuisti ciuitatem in lapidem ciuitatem munitam in ruinam. Domum alienorum ut non sit ciuitas et in sempiternum non edificetur. Propterea honorificabit te populus fortis ciuitas gentium robustarum timebit te. Quia factus es fortitudo pauperi fortitudo egeno in tribulatione sua. Umbraculum a tempestate umbra a calore. Quia spiritus robustorum quasi tempestas parietis declinantis. Sicut calor in loco arido humilitatem alienorum deprimes. Et sicut calorem in umbra nubis ramus robustorum humiliabitur. Et faciet dominus exercituum omnibus populis in monte hoc conuiuium pinguium conuiuium uindemie defecatarum pinguium medullatorum uindemie defecatarum.

matim è in ꝑsciu dm̃ ramblau vnusꝫ ꝑuat
filiꝰ iuxꝫ eos qui venerat cũ eꝫ. Jnsup iuxꝫ
è ad eꝫ mala filia alb̃ri d̃ womo ꝑ sacrum
ꝓtos sit eũ gerbert q̃ è unus filiꝝ istorum.
Sed ne nam̃ romie uob̃ sit cur gerbert
to. nisi cũ ꝑ ulim mala lãnc cũ eo ad uxo
rem. ingressi ꝑ eos. Cũq; ingressi ꝓsit dm̃
ad illũ. Ne timueritis ne inq; quia dm̃
ut scias eos venisse ad eũ mittat ũbũ ꝑ
q; tanquis filiat i manu sua sup achaz filio
rum ꝙ ꝑ ea ꝛ obtinuit à recedat. Tunc
ascendit rex damasci. & occidit eum. Et
transtulit gentes eius in kir. & achaz
occidit. Et ait ad eum. Ego seruus tuus
& filius tuus sum. ascende & libera me
de manu regis syrie & de manu omnium
aduersariorum meorum qui insurgunt
mihi. Et tollens achaz argentum & aurum
quod inuentum est in domo dñi & in the
sauris regis. misit munera regi assur. Qui
audiens eum. ascendit contra damascum
& cepit eam. & transtulit habitatores
eius in kir. & occidit rasin. Anno xvi.
achaz filii oze regis iuda. regnauit ioathan
filius eius xvi. annis. Et fecit quod rectum
erat in conspectu dñi. Secundum omnia
quæ fecerat ozias pater suus fecit. Verum
tamen excelsa non abstulit. Adhuc enim
populus immolabat & adolebat incensum
in excelsis. Ipse ædificauit portam domus
dñi sublimiorem. & in muro ophel multa
ædificauit. Reliqua autem sermonum
ioathan & omnia quæ operatus est. nonne
hæc scripta sunt in libro verborum dierum
regum iuda. Et dormiuit ioathan cum
patribus suis. & sepultus est cum eis in
ciuitate dauid patris sui. & regnauit
achaz filius eius pro eo. Anno xvii. ioathan
filii oze regis iuda. regnauit achaz filius
ioathan. & in diebus eius ascendit rasin
rex syrie & phacee filius romelie rex israel
in hierusalem ad pugnandum. & obsede
runt achaz. nec ualuerunt expugnare
eum. Eo tempore reddidit rasin rex syrie
ælath syriæ & eiecit iudæos de ælath.
Et idumæi uenerunt in ælath & habitauerunt
ibi usque in præsentem diem. Achaz
quoque misit nuntios ad thelgathfalnasar
regem assyriorum dicens. Ego seruus tuus
& filius tuus sum. ascende & libera me de
manu regis syrie & de manu regis israel
qui insurrexerunt contra me. Et tollens
achaz argentum & aurum quod inuentum
est in domo dñi & in thesauris regis. misit
munera regi assur. Qui audiens eum. ascendit
contra damascum & cepit eam. & transtulit
habitatores eius in kir. & occidit rasin.
Anno xvi. achaz filii oze regis iuda. regnauit
ioathan filius eius xvi. annis. Et fecit quod
rectum erat in conspectu dñi. Secundum
omnia quæ fecerat ozias pater suus fecit.
Verum tamen excelsa non abstulit. Adhuc
enim populus immolabat & adolebat incensum
in excelsis. Ipse ædificauit portam domus
dñi sublimiorem. & in muro ophel multa
ædificauit. Reliqua autem sermonum
ioathan & omnia quæ operatus est. nonne
hæc scripta sunt in libro verborum dierum
regum iuda. Et dormiuit ioathan cum
patribus suis. & sepultus est cum eis in
ciuitate dauid patris sui. & regnauit
achaz filius eius pro eo. Anno xvii. achaz
filii oze regis iuda. regnauit ioathan filius
eius xvi. annis. Et fecit quod rectum erat
in conspectu dñi. Secundum omnia quæ
fecerat ozias pater suus fecit. Verum
tamen excelsa non abstulit. Adhuc enim
populus immolabat & adolebat incensum
in excelsis. Ipse ædificauit portam domus
dñi sublimiorem. & in muro ophel multa
ædificauit. Reliqua autem sermonum
ioathan & omnia quæ operatus est. nonne
hæc scripta sunt in libro verborum dierum
regum iuda. Et dormiuit ioathan cum
patribus suis. & sepultus est cum eis in
ciuitate dauid patris sui. & regnauit
achaz filius eius pro eo. Anno xvii. achaz
filii oze regis iuda. regnauit ioathan filius
eius xvi. annis. Et fecit quod rectum
erat in conspectu dñi. Secundum omnia
quæ fecerat ozias pater suus fecit. Verum
tamen excelsa non abstulit. Adhuc enim
populus immolabat & adolebat incensum
in excelsis. Ipse ædificauit portam domus
dñi sublimiorem. & in muro ophel multa
ædificauit. Reliqua autem sermonum
ioathan & omnia quæ operatus est. nonne
hæc scripta sunt in libro verborum dierum
regum iuda. Et dormiuit ioathan cum
patribus suis. & sepultus est cum eis in
ciuitate dauid patris sui. & regnauit
achaz filius eius pro eo. Anno xvii. achaz

XVII

110

tuos dabo in. Cras ergo hec eadem hora mittam seruos
meos ad te. et scrutabuntur domum tuam et domum seruo-
rum tuorum. et omne quod eis placuerit ponent in manibus
suis et auferent. Vocauit autem rex ierusalem omnes seniores ter-
re et ait. Animaduertite et uidete quod insidietur nobis
et misit enim ad me pro uxoribus et filiis pro argento et a-
uro. et non ab[illegible] Dixerunt omnes maiores natu et
uniuersus populus ad eum. Non audias neque adquiescas il-
li. Et ita nuntiis benadab. Dicite domino meo re-
gi. Omnia propter que misisti ad me seruum tuum
faciam. Hanc autem rem facere non possum. Reuersique nuntii
retulerunt ei. Quod remisit et ait. Hec faciant mihi dii et
hec addant. Si sufficerit puluis samarie pugi-
lis omnis populi qui sequitur me. Et ipsius rex ierusalem ait
Dicite ei. Ne gloriatur accinctus eque ut distinc-
tus. Factum est autem cum audisset benadab uerbum istud
bibebat ipse et reges in umbraculis. Et ait seruis suis
Cuiusdam ciuitatem. ut cum dederit eam. Et ecce pro-
pheta unus accedens ad achab regem ierusalem ait ei. Hec
dicit dominus. Certe uidisti multitudinem hanc nimi-
am. Ecce ego tradam eam in manu tua hodie. ut sci-
as quia ego sum dominus. Prepedis equos principum prouin-
ciarum. Et ait. Quis incipiet preliari. Et ille dixit.
Tu. Recensuit ergo puerorum principum prouinciarum
et reperit numero ducentorum. xxx. duorum et post eos
recensuit populum omnes filios ierusalem. vii. dominus. Egressi sunt in
die. Benadab autem bibebat temulentus in um-
braculo ipse et reges. xxx. ii. cum eo. Qui ad auxilium eius
ueniant. Egressi sunt autem pueri principum prouinciarum. In
prima facie. Misit itaque benadab nuntiauerunt ei
dicentes. Uiri egressi sunt de samaria. At ille ait. Si
ue pro pace uenerit apprehendite eos uiros suum ut
prelientur uiuos eos capite. Egressi sunt ergo pueri
principum prouinciarum ac reliquus exercitus sequebatur
ut pro sit unusquisque uirum quod contra se ueniant. Fu-
gerunt sirii et persequutus est eos ierusalem. Fugit quoque be-
nadab rex sirie in equo cum equitibus. Nec non egres-
sus rex ierusalem percussit equos et currus et percussit siria
plaga magna nimis. Accedens autem propheta ad
regem ierusalem ait ei. Uade et fortare et scito et uide
quid facias. Sequenti enim anno rex sirie ascendet
contra te. Seruiuerunt regi sirie dixerunt ei. Dii
montium sunt dii eorum ideo sepauerunt nos. Sed melius est
ut pugnemus contra eos in campestribus et obtinebimus
eos. Dum ergo uerbum hoc fac amoue reges singu-
los ab exercitu tuo ipse principes pro eis et instau-
ra numerum militum qui ceciderunt de tuis et equos pro equis
pro stanos et currus pro curris quos antea habuisti et pu-
gnabimus contra eos in campestribus et uidebimus quod op-
tinebimus eos. Credidit consilio eorum et fecit ita. Et
postquam transierat annus recensuit benadab sirios
et ascendit in aphech ut pugnaret contra ierusalem. Por-
ro filii asrii. Et acceptis cibariis perfecti ex ad uer-
so castraque metati sunt contra eos. Quasi duo

gregis

capra. Sirii autem replebant terram. Et accede-
ns uir dei unus dixit ad regem ierusalem. Hec dicit dominus
omnia dixerunt sirii dominus mons tuus est. et non est dominus ualli-
um dabo omnem multitudinem hanc grandem in ma-
nu tua. et sciatis quia ego sum dominus. Dixerunt ei
vii. diebus ex aduerso hii atque illi acies. Sem-
per tamen autem die commissum est bellum. Percussi sunt
filii ierusalem de syris. c. milia pedites in die una
fugerunt autem qui remanserunt in aphech in ciui-
tatem. et cecidit murus super xx. vii. milia hominum
qui remanserunt. Porro benadab fugiens ingres-
sus est ciuitatem in cubiculum. Quod erat in terra cu-
biculum. Dixerunt ei seruus sui. Ecce audiuimus
quod reges ierusalem clementes sunt. Ponamus itaque saccos in
lumbis nostris. funiculos in capitibus nostris. Et egre-
diamur ad regem ierusalem. Forsitan saluabit animas
nostras. Accinxerunt saccis lumbos suos et posuerunt
funiculos in capitibus suis. Uenerunt ad regem
ierusalem et dixerunt ei. Seruus tuus benadab dicit. Uiuat
oro te anima mea. Et ille ait. Si adhuc uiuit frater
meus est. Quod accepit uiri pro homine et festinantes ra-
puerunt uerbum ex ore eius atque dixerunt. Frater tuus
benadab uiuit. Et dixit eis. Ite et adducite eum.
Egressus est ergo benadab ad eum. Et leuauit eum in cu-
rum suum. Quod dixit ei. Ciuitates quas tulit pater meus
a patre tuo reddam et plateas. Fac tibi in damas-
co sicut fecit pater meus in samaria. Et ego feriatus re-
cedam a te. Pepigit ergo fedus et dimisit eum. Tunc uero
quidam de filiis prophetarum dixit ad socium suum in sermo-
ne domini. Percute me. At ille noluit percutere. Cui
ait. Quia noluisti audire uocem domini. Ecce rece-
des a me et percutiet te leo. Cumque recessisset pau-
lulum ab eo. inuenit eum leo atque percussit. Sed et
alium conueniens uirum. Dixit ad eum percute me. Quod
percussit eum et uulneratum. Abiit ergo propheta et occu-
rit regi in uia et mutauit aspersione pulueris
os et oculos suos. Cumque rex transisset clamauit
ad regem et ait. Seruus tuus egressus est ad preliandum
cominus. Cumque fugisset uir unus ad dux eius
quod ad me et ait. Custodi uirum istum. Quod lapsus fu-
erit. Et anima tua pro anima eius aut talentum argenti appen-
des. Dum autem ego turbatus huc illuc mihi uerte-
rem subito non comparuit. Et ait rex ierusalem ad eum. Hec est
iudicium tuum quod ipse decreuisti. At ille statim ab-
stulit puluerem de facie sua et cognouit eum rex ierusalem
quod esset de prophetis. Quod ait ad eum. Hec dicit dominus. Quia
dimisisti uirum dignum morte de manu tua
erit anima tua pro anima eius et populus tuus pro populo eius. Reuersus
est ergo rex ierusalem in domum suam audire contempnens et fu-
ribundus ueniens in samariam.

XXI

Post uerba autem hec tempore illo uinea erat nabo-
th iezrahelite qui erat in iezrahel iuxta palacium
achab regis samarie. Locutus est ergo achab
ad nabo th dicens. Da mihi uineam tuam ut faciam

mortui gloriā quā mea è vpe dñi mīā. Ibi
tunc ꝓpe ūnā mēbroꝝ ꝑ ea aūsiam eoꝝ ꝙ
unusquisq; viaꝝ ūn ꝑuū q̄nt chgē zelw. Cui
nalwth. ꝙnis sit ūn mē dem ꝺeclinet ꝑnu
um illoꝝ. Et ait ergo acl̄us ī wm suā ī dign
aug̃ furōre sē ūbuīq; iaqm filiaꝝ ea nā
wth. ꝙ ꝑtulerūt ꝺicīq. Sō aūt ē ꝺeclinet ꝑ
unusquisq; ꝑ ea. Et ī ūn suā aūnt finē fi
amas ꝑtemas ñ cēt ꝑmē. ꝙ sīc ea ꝺe ea
ēt ꝑtel mur ē. Dimīa. q̄ ꝺ ē ꝑ me mīa q̄
ꝺ illum ē ꝺ ñ cēt ꝺ ꝑmē. ꝺ. ꝺ ea. iaqm
filiaꝝ nalwth. ꝙ ꝑtulerūt ꝺicīq. Et ī ūn suā ea
am accepta ꝑ me mīa. aūsīe placet aūt ꝺ ui
nēā melioꝝ ꝑ ea. ꝑ ut aūt. sō ꝺ ē ūn suam.
suā ꝺ ut ꝙ ea ꝺ ēt ꝑtel mur ē. Quīdī
aūtē ēt. ī ūn ꝺ regī sīc. Ē ungēt cēt ꝑ
uēz aquo ālo ēt. ego aūt ꝺ ē ūn suam nalw
th. ꝙ ꝑtulerūt ꝺicīq. Sīc ꝑ ūn ūn q̄ ꝺ ē ūn
ab. Ā signaū ea ꝙ amulo ꝙ ea. ꝙ as mauoꝝ na
ui ea ꝑ o ꝑmarte ꝙ ea mīr ī cuīmte ea ī ūn
time ē nalwth. ūn aūt ēt ista filiaꝝ ꝺ ciate.
ī cumū ēt ē mate nalwth. ūr ꝑmarte ꝑ
ꝑ subminte ꝺ ut q̄ nt filiaꝝ mal ꝺ cū. ī
fil sū rel ūbm ꝺ ciamt. ꝺ ñ ē nalwth. ꝺ
regem. Ē ꝺ uate ail ī ap mite. ūcq; mu
aūt. Fecerūt ꝙ aūt ea ꝙ mandauꝝ nau ī op
ma tā q̄ ꝙ ūtūr ē eoꝝ ūrū. ꝙ ꝑcepte ea ī
ēt ꝑtel ūr ē ūn ūq; ē ꝙ ūtūr ad eq
ꝑ ꝺ ūtūr ī cumū ē ūt ꝺ ēt ē nalwth. ūr
ꝑmarte ꝑ. ꝙ ꝺuc ea ꝺ uob ꝺ ue filiꝝ ꝺ ibli
ꝺ ēt ē ꝺ ea ꝙ ꝺ ea. Ar ūl. ē ū ꝑ ꝺ ibli ꝺ i
ūnt ꝺ eū ꝺ ēt ūn ꝺ ī ūn ū ea ūm ūn ū ꝺ ūē ꝺ ū
ꝺ ī nalwth. ꝺ ūn regem. q̄ ū ꝺ ūē ꝺ ꝺ ēt
ēū ēt ꝺ ūtūr ē ap ꝺ ūn ūr ꝺ ēt ē. ūn ꝺ ūn
ūr ē ūn ꝺ ūn ꝺ ūn ꝺ ūn ꝺ ūn ꝺ ūn ꝺ ūn ꝺ ūn ꝺ ūn
ēt ꝺ ūtūr. ꝺ ūn ꝺ ūn ꝺ ūn ꝺ ūn ꝺ ūn ꝺ ūn ꝺ ūn
ꝺ ūn

dr illi dnr. Ve vilosa. i. roma pellucida ac
anctis vmbis. ai. dr. Velut q̃ clarissime è.
autem ad eū q̃ gregatim q̃ priuatim. Ite q̃
ame vbi eo. ai. alterū ad eū. Sequimur q̃ ri
ne. me ne. ant. vbi vi vbi sepe ur. vel ceteri
Dñs ihs. velut. dr ad q̃ gregatim. Si ita ve
ri. vel ceteri. ubi ego ero. ibi minister meus
erit. Deleatur ant. Ve celo igitur. i. ad ce
lū. Ite q̃ caute ecclesiarū multe p̃ncipes
q̃ gregatim. alibi ait. Ite eo. ai. iactum è ce
lymo vbi die vespertina. vel ceteri. Ve ego te
ipse ait. Si vbi ego sum. vel ceteri. ego ve
ro celo venire. ant. Ve autem. Deleto ergo
ego ve celo venire. ali. Ite eo. Non mu
tat eadē p̃nomen q̃ gregatim. ita enim è
eo. ai. è vel ille ad mutuā gemina ān. vel sim
i. tam. è eū. ait. Vbi vi nolo vos hic. Iam
manifestius. Vbi ego mee. Deest vel ceteri
ve igitur ve celo. venire. ali. Vna. p̃nomen
q̃ gregatim. p̃ma q̃ gregis. à. e. ne. ait.
Si ne obsecro ut mihi tanta die mee. Iactum
ab angelo. ad vel sum dicit. Deleatur. ai.
eo ne timeas. Sumere ergo. vel descendi ai
eo ad vesperam. Iactum è ai. vbi die. m. Iam
vesperascit. ad filium. dñi. Manifestius. q. si dr
de mirabaque p̃fligi. mirantur. p̃nomen. ille
tamen si dñm alicubi. ñ vel de vobis. mi
te mouens. Quomodo ergo mihi. p̃nomen. q
quem. Iactum è. vel ille. ne sine. tam. si eo
pro eo. Amo. ab ioza filius. ioiada. vel. rege. me
lo. ai. vel ut. filii. Deinde ait. ubi. ego. ire. ad
vos. ait. Sic ne. vos. ego. i. nu. Ego. me. vos. ad
me. ut. ubi. ego. sum. vos. sitis. Ego. ad. vos.

Ego enim ab eo. ai. ille. nō. vel. ut. vbi. ego
sum. ait. Ego

um. ꝛc ꝑt ꝺ ſcm̃m. ꝛc ꝰm̃ ert m̃ ꝺ. Loqꝫ
ñ ꝓꝑ m. ꝺ ꝙ m. ꝺ ꝙm̃m. ꝺ ꝙꝫ. ſcr̃m̃ u
am ꝛc ſcm̃m ꝛc. Ar ille ꝺ ꝑ m̃ ꝺ ꝺm̃ꝛ.
ꝓꝺm̃ꝛ ꝸ m̃ u m̃ m̃ m̃ ꝺ m̃ꝛ
ꝺ ꝑ m̃m̃ ꝺ m̃ ꝺ m̃ ꝛc ſ m̃ ꝛc m̃m̃
m̃ ꝙ ꝺ. Ꝺm̃ m̃ u. h̃ m̃ ꝺ. m̃.
ꝸ m̃ m̃ m̃. m̃ꝛ. ert m̃ m̃ ꝛc
m̃m̃ m̃ m̃ m̃ m̃ m̃ m̃ m̃ m̃ m̃ m̃
m̃

uare inuice. Abuit ꝙ abeo clero ne rex. i
duꝛ quicq; p̃ uim aut aliqua ꝓpt̃ ꝙ mie naam
ſi ꝙ ſibi ñ eſſet aliqd ꝑtinens ad ſanctuꝫ. Vnde ꝙ ꝛ
ſtum ꝙ eũ tacti p̃ ab eo abꝛ. Et eum è ꝙ
ctꝫ ꝙ ſtum naam. cui è unꝰ ille aut
tentibꝰ ſe reſilũ ꝛe cum i cauſili cu hac
Et cet ne eſſe ille aut. cet. Cũ aũ miſſi
ad te dicẽs. ſlom uenerat mihi ꝛe mo
ap̃hatũ ꝛe ſuo ad ꝛelebꝛe ꝛe ex illis ꝙ pu
ta ei mlem aꝑtinere ad eccl̃ẽ mi tũc ꝛ
uꝑuiret. Dũc naam. ſi ꝙ è ur acꝑta
duo mlem. ecce eũ. Et ſi aũ ꝙ duo mlem ar
gẽti in duob⁹ carꝛis ꝛ uꝑuiſſe ñ ſtimo ꝛe
ꝑtil duob⁹ pũtꝛ ꝛe ꝙ ꝙ mlẽ ꝛe eũ. Et cũ
uiſſent ꝛe mlẽ ſi mihi ꝛe mlo ꝛe ꝛep
ſint ꝛe me. dum ſtũ. ſi uere ꝛe ab ep̃ẽ ꝙ aut
mi ſſa dicunt. eũ ꝓbo ꝛe ꝛep̃ hyſ ſeo. ꝛ ue
mi ꝛe gien. et ſi ſi ñ mihi ſuo mꝛ ſẽm. ad ille
aut. Alio ꝛe ñ ũ mp ſent. et ꝙ ñ ũ ſſi ꝛe ſy
ꝛe cuiꝰ ꝛ i cauſili mihi. Alie ꝙ accꝑ ſi ꝙ ꝙ
ñ ũ ꝛe ſtat ſue mlo. ſi ꝙ ꝙ naam ab hab
ꝛe eũ mlo ut mi ſemp mihi. ꝛ egiſſo ꝛ ab eo le
ꝓſo quali mr.

VIIon

Quꝛat ſili ꝙ p̃ hui ab hyſ ſeũ. ecce le
ges in quo ꝛimmo cũ ꝛe. ang o m b ꝛ.
tamo ut ab ep̃ẽ ꝛe ꝛ ollant ſing li ꝛ ſtima
nañ ſing lãe ũ ſuꝛ ſi ctem a nib⁹ ilãe ꝛ.
ſtimũ. et dr. Ite. Rat uno dr ill. nem ꝙ
ꝙ ꝛe ſtuc nũq. ꝛe. Ego uel am. ꝛ ab ſi ꝛe eũ
cũ ꝙ uel ſſent ab ep̃ẽ ꝛe ecclẽm ſi ſſe. dec
ꝛe ab ure ũ mo mat ẽnẽ ſuccꝛ ſſi. cater ſ
ũ ſecum ꝛe ia ſm. ꝛ ecclam aũ ꝛe ille aut. he
u. ſum. ꝛe ad ꝛe ma ñ ſi ꝙ ñ mihi ꝛe mo ꝛe ecce ꝙm
di ab ſi ꝛe ꝛ ecꝛ. Ar ille mo ſtinũ ab ep̃ẽ
ꝙ ſ ugñi ꝛe mihi ꝛe ille. ſlam ia ꝛ ſtamil. ꝛ
aut. To lle. et ecꝛ mã ꝛe mihi ſſi. ꝛ ecꝛ.
ab ſi ꝛe ꝙ ſtituꝛ ſ ũ. eo ſili ſ ũ ꝙ mihi ſ ſuec
dicẽs. In laꝛ illo ꝛ illo ꝙ mo mihi ſtat. Mihi
mihi ꝛe ab ep̃ẽ ꝛe dicẽs. Cauẽ ne ñ ſcat
ilãe illm ab mihi ſſi. ꝛe ihi ꝛe
ab ꝛe ꝙ mat ab ꝙ ꝛe ꝛ ꝙ mihi ꝙ ab ꝛ ſu
aut ſe ñ ſem el mihi. Comutꝛ mihi ꝛe ab
ep̃ẽ ſ ñ ab ꝙ ꝛe ꝛ ꝛuacẽ ſtuc ꝛe aut. ab
ũ mp ſſe mihi ꝙ ꝙ mihi ꝙ ab ep̃ẽ ũ.
dũc mo ſuc ꝛe. ſlegiſſi mihi ꝛe mihi. ſer
hyſ ſeo ꝙ hui ꝙ è mihi mꝛ et ꝛequi ſ ũ
ꝙ aim. ꝛ aqum ſiue ꝛe clam mo. Dũc ego. I
ter ꝛ ꝛ ſtuc ꝛe ſtꝛ ur mihi ꝛ ap̃hi eũ. Anglina
ꝛe ſtꝛ. et ꝙ ꝛe. ecce ꝛ ꝛe mym. Aut ꝛe ſtuc
ab ꝛ aum ꝛe hui ꝛe ſimo. ab è ui ſſent ꝛe ecc
ꝛe ſtuc aut ẽ. Et ſi

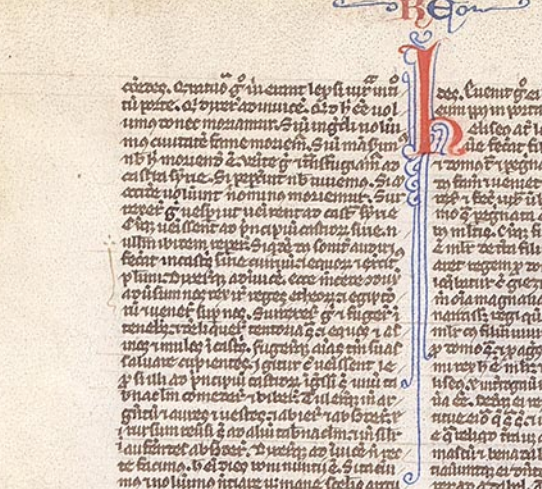

Regnauit autem Iosaphat super Iudam. filius triginta quinque annorum erat cum regnare cepisset. et uiginti quinque annis regnauit in Hierusalem. nomen matris eius Azuba filia Salai. Et ambulauit in omnibus uiis Asa patris sui. non declinauit ab eis faciens quod placitum erat coram domino. Excelsa tamen non abstulit. adhuc enim populus immolabat et adolebat incensum in excelsis. Pacem autem fecit Iosaphat cum rege Israel. Reliqua autem sermonum eius et opera quae gessit. et bella. nonne haec scripta sunt in libro uerborum dierum regum Iuda? Reliquias autem sodomitarum quae remanserant in diebus Asa patris sui. consumpsit de terra. Non erat autem rex in Idumea. sed praefectus constituebatur. Iosaphat fecit naues in mari. quae pergerent in Ophir propter aurum. et ire non potuerunt. classes enim confractae sunt in Asiongaber. Tunc dixit Ochozias filius Achab ad Iosaphat. Ascendant serui mei cum seruis tuis in classibus. Et noluit Iosaphat. Requieuit autem Iosaphat cum patribus suis. et sepultus est cum eis in ciuitate Dauid patris sui. et regnauit Ioram filius eius pro eo. Anno secundo Ioram filii Achab regis Israel. regnauit Iosaphat rex Iuda. Filius triginta duorum annorum erat cum regnare coepisset. et uiginti quinque annis regnauit in Hierusalem. nomen matris eius Azuba filia Salai. Et ambulauit in uia patris sui Asa. non declinauit ab ea

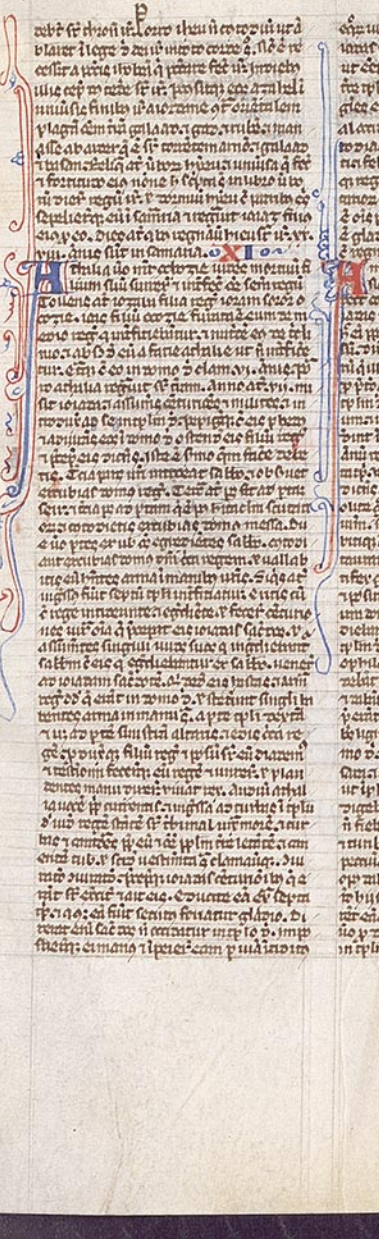

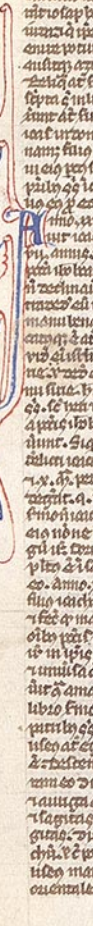

rex syrie et pugnabat contra geth. Cepit eam et dixerat faciem suam ut ascenderet in ierusalem. Quo obrem tulit ioas rex iuda cuncta sanctificata que consecrauerant iosaphat et ioram et ochozias patres eius rex iuda et que ipse obtulerat et uniuersum argentum quod inuenire potuit in thesauris templi et in palatio eius misitque azaheli regi syrie et recessit ab ierusalem. Reliqua autem sermonum ioas et uniuersa que fecit nonne hec scripta sunt in libro uerborum dierum regum iuda. Surrexerunt autem seruus eius et coniurauerunt inter se. Percussit ioas in domo mello in descensu sela. Iozachar namque filius semaath et iozabad filius somer seruus eius percusserunt eum et mortuus est et sepelierunt eum cum patribus suis in ciuitate dei. Regnauitque amasias filius eius pro eo.

XIII

Anno .xxiii. ioas filii ochozie regis iuda. Regnauit ioachaz filius ioas super israel in samaria .xvii. annis. Et fecit malum coram domino. Secutus est peccata iohobam filii nabath qui peccare fecit israel et non declinauit ab eis. Iratusque est furor domini contra israel et tradidit eum in manu azahel regis syrie et in manu benadab filii azahel cunctis diebus. Deprecatusque est autem ioachaz faciem domini et audiuit eum dominus. Vidit enim iniquitatem angustiam quam attriuerat eos rex syrie. Et dedit dominus saluatorem et liberatus est de manu syrie. Habitauerunt autem filii israel in tabernaculis suis. Sed hec tamen non recesserunt a peccatis iohobam qui peccare fecit israel et in ipsis ambulauit. Sigidem et lucus permansit in samaria. Et non est derelictus ioachaz de populo nisi .l. equites et .x. curruum et .x. mille pedites. Interfecerat enim eos rex syrie et redegerat quasi pulueris in tritura aree. Reliqua autem sermonum ioachaz et uniuersa que fecit et fortitudo eius nonne hec scripta sunt in libro sermonum dierum regum israel. Dormiuitque ioachaz cum patribus suis et sepultus est in samaria. Regnauitque ioas filius eius pro eo. Anno .xxxvii. ioas regis iuda regnauit ioas filius ioachaz super israel in samaria sex decim annis et fecit quod malum est in conspectu domini. Non declinauit ab omnibus peccatis iohobam filii nabath qui peccare fecit israel in ipsis ambulauit. Reliqua autem sermonum ioas et uniuersa que fecit et fortitudo eius quomodo pugnauit contra amasiam regem iuda. Nonne hec scripta sunt in libro sermonum dierum regum israel. Et dormiuit ioas cum patribus suis. Iohobam autem sedit super solium eius. Heliseus autem egrotabat in infirmitate qua mortuus est. Descendit ad eum ioas rex israel et fiebat coram eo dicebatque: Pater mi, pater mi, curus israel et auriga eius. Et ait illi heliseus: Affer arcum et sagittas. Quibus attulisset ad eum arcum et sagittas. Dixit ad regem israel: Pone manum tuam super arcum. Et cum posuisset ille manum suam super posuit heliseus manus suas manibus regis et ait: Aperi fenestram orientalem. Quamque aperuisset dixit heliseus: Iace sagittam. Et iecit. Et ait heliseus: Sagitta salutis domini et sagitta salutis contra syriam. Percutiesque syriam in afbec donec consumas eam. Et ait: Tolle sagittas. Quod cum tulisset, rursum dixit ei: Percute iaculo terram. Et cum percussisset tribus uicibus et stetisset, iratus est contra eum uir dei et ait: Si percussisses quinque aut sexies sive septies percussisses syriam usque ad consumationem. Nunc autem tribus uicibus percutiens eam. Mortuus est autem heliseus et sepelierunt eum. Latunculi quoque de moab ueniebant in terram israel in ipso anno. Quidam autem sepelientes hominem uiderunt latunculos et proiecerunt cadauer in sepulcro heliseus. Et cum tetigisset ossa heliseus, reuixit homo et stetit super pedes suos. Igitur azahel rex syrie afflixit israel cunctis diebus ioachaz et misertus est eorum et reuersus est ad eos propter pactum suum quod habebat cum abraham ysaach et iacob. Et noluit eos disperdere nec proiecit eos penitus usque in presentem tempus. Mortuus est autem azahel rex syrie et regnauit benadab filius eius pro eo. Porro ioas filius ioachaz tulit urbes de manu benadab filii azahel quas tulerat de manu ioachaz patris sui uite prelii. Tribus uicibus percussit eum ioas et reddidit ciuitates israel.

XIIII

Anno .ii. ioas filii ioachaz regis iuda regnauit amasias filius ioas regis iuda. Viginti et .v. annorum erat cum regnare cepisset. Xxi. autem et nouem annis regnauit in ierusalem. Nomen matris eius ioadem de ierusalem. Et fecit rectum coram domino. Nonne tamen non dedit pater eius. Iuxta omnia que fecit ioas pater suus fecit. Non tamen quod excelsa non abstulit. Adhuc enim populus immolabat et adolebat in excelsis. Cum igitur optinuisset regnum percussit suos eos qui interfecerant regem patrem suum. Filios autem eorum qui occiderant eum non occidit iuxta quod scriptum est in libro legis moysi. Sicut precepit dominus dicens: Non morientur patres pro filiis. Nec filii pro patribus. Sed unusquisque in peccato suo morietur. Ipse percussit edom in ualle salinarum .x. milia et apprehendit petram in prelio uocauit nomen eius iethel usque in presentem diem. Tunc misit amasias nuntios ad ioas filium ioachaz filii iehu regis israel dicens: Veni et uideamus nos. Remisitque ioas rex israel ad amasiam regem iuda dicens: Cardo libani misit ad cedrum qui est in libano dicens: Da filiam tuam filio meo uxorem. Transiesque bestie saltus qui est in libano et conculcauerunt cardum. Percutiens inualuisti super edom et sublimauit te cor tuum. Contentus sto gloria et sede in domo tua. Quid procedis malum ut cadas tu et iudas tecum. Et non acquiescit amasias. Ascendit igitur ioas rex israel et uiderunt se ipse et amasias rex iuda in beth sames oppido iuda. Percussusque est iudas coram israel et fugerunt unusquisque in tabernaculis suis. Amasiam uero regem iuda fi

in die pascente

lūm qt filij ad mortē ei⁹ ierūt in
terr̄ā ei⁹ ꝙ ad hūc ei⁹ sepulchrū
pr̄ mūltōr̄ ānor̄ ei⁹ vsq; in p̄sēs
tē. Anno. cc. xl. viij. Tullus dux Ar
gīuor̄ a mūlōs nalos ꝙ in ultōnē
ꝙrūdā ꝓditōr̄ ꝓ ꝓdicōe ꝙ ꝓmo⁹
ē ad regnū. Anno. xxxvij. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. xxxviij. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. xxxix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. xl. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. xli. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. xlij. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. xliij. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. xliv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. xlv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. xlvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. xlvij. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. xlviij. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. xlix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. l. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. li. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lij. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. liij. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. liv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lvij. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lviij. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lx. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxij. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxiij. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxiv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxvij. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxviij. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxx. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxxi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxxii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxxiii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxxiv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxxv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxxvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxxvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxxviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxxix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxxx. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxxxi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxxxii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxxxiii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxxxiv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxxxv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxxxvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxxxvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxxxviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. lxxxix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. xc. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. xci. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. xcii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. xciii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. xciv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. xcv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. xcvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. xcvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. xcviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. xcix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. c. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ci. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ciii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. civ. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cx. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxiii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxiv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxx. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxxi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxxii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxxiii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxxiv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxxv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxxvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxxvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxxviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxxix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxxx. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxxxi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxxxii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxxxiii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxxxiv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxxxv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxxxvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxxxvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxxxviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxxxix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxl. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxli. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxlii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxliii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxliv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxlv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxlvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxlvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxlviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxlix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cl. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cli. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cliii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cliv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clx. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxiii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxiv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxx. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxxi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxxii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxxiii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxxiv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxxv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxxvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxxvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxxviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxxix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxxx. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxxxi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxxxii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxxxiii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxxxiv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxxxv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxxxvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxxxvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxxxviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. clxxxix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxc. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxci. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxcii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxciii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxciv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxcv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxcvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxcvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxcviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cxcix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cc. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cci. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cciii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cciv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccx. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxiii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxiv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxx. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxxi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxxii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxxiii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxxiv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxxv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxxvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxxvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxxviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxxix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxxx. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxxxi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxxxii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxxxiii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxxxiv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxxxv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxxxvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxxxvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxxxviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxxxix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxl. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxli. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxlii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxliii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxliv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxlv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxlvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxlvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxlviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxlix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccl. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccli. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccliii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclxiv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclxv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclxvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclxvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclxviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclxix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclxx. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclxxi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclxxii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclxxiii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclxxiv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclxxv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclxxvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclxxvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclxxviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclxxix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclxxx. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclxxxi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclxxxii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclxxxiii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclxxxiv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclxxxv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclxxxvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclxxxvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclxxxviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cclxxxix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxc. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxci. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxcii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxciii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxciv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxcv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxcvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxcvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxcviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccxcix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccc. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccci. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccciii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccciv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccx. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxiii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxiv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxx. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxxi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxxii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxxiii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxxiv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxxv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxxvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxxvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxxviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxxix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxxx. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxxxi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxxxii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxxxiii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxxxiv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxxxv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxxxvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxxxvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxxxviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxxxix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxl. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxli. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxlii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxliii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxliv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxlv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxlvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxlvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxlviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccxlix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. cccl. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxiii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxiv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxx. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxxi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxxii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxxiii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxxiv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxxv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxxvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxxvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxxviii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxxix. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxxx. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxxxi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxxxii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxxxiii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxxxiv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxxxv. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxxxvi. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxxxvii. Ascha
nius ꝙrūdā filius ꝙ ē ꝓmotus
ad regnū. Anno. ccclxxxviii. Ascha
nius ꝙr

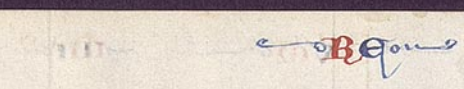

ū. Indieb⁹ ylucē regē ū uenit deglasū
lakar tr̄a allur rex̄ ap̄ eth̄ar tabul ārū sū
achiā rāmca rex̄ alsor⁹ gal laadā gal
leūm unū sāmū ñ ep̄ mlia mīlit⁹ eq⁹ ī
allinc. Dnūs aūt rex̄ ins̄ iras filios u
la gnaplucē filiū ymelec rex̄ sr̄ael ī
tfec̄ regnū. xxi. Anis ioiadam fili⁹
achie. Ec liqua aūt ḡmoñ facec̄ unūs
à fec̄ nōe b̄ sēm à mundo ḡmoñ dep̄ u
gū ūt. Anno. ū. ylucē filiū ymelec rex̄ ū
tec̄ regnāuit ioiadam filius achie rex̄ ura.
xvi. Anēc ēnt ē regnare ep̄issa xvi. Anie regn
are ur̄ crim. Eloñ mīne eio ioiada filia sa
ra. Seruit q̄ placēt ēnt coā dño usq⁹ ad
ēm̄o⁹ ḡ fuit ē ḡ ep̄ū. Ñ mutauit ecclīa
ñ ab stitut. ad hue pp̄ imolatur. nā ex̄ebat
mōstū ī ecclīe. Ipe rex̄ ioiadā p̄ mō do
sb̄ umissiam⁹ Eccliā aūt ḡmoñ ñ destruxit. Ñ unū
sa à fec̄ sōne b̄. s. ḡ ū. ū. d. ī. unda. mo
eby ut. ecp̄ ū munē ī mal mīn rex̄ fuit
ī salē filiū ymelec. v. annū ñ regnāuit ē pūlt
cū Sepulturā ē mumer⁹ dā cū suis ī ciuī
tate dauid filiis eio p̄ eo.

XVI

Anno. vnū. ylucē filiū ymelec regnauit
Iudaeū filiū iachim rex̄ tua. xx. annos.
aūt ē regnare ep̄issi. xvi. Anie regnāū ī ierl
lē fuit q̄ eaūt ylcas ī sēm̄ō ū ad sui fec̄ d⁹
ū ep̄ es ḡ ambl̄ās ī una regiū ūt. Just⁹ filiū su
um ī sedēre ñ sōne p̄ ignē. Ē ḡ do la ḡinū
à p̄ illū ūs eā filiis ūt. Imolatur quāq
ū tu mage ex̄ebat ī cēli ū ecclīe. Ea in
colūna sub ō ūg fio ose tr̄a sedēs ū sin tr̄
sinē. à fuce filiū ymelec rex̄ ī ciuitate dā
mās. Cūq; ob fidē ḡ aeūt ūd ualuer⁹ eū ūu
ū. Jurē illo ut hui⁹ sin tr̄ sinē ūb lam si
ne ñ ceū ūt ex̄ ū ut p̄ dñm̄ fini ue
ñ ī p̄ lam. q; ūmūt ī ū in die ūc. Iuste
ac fac̄ ū rex̄ ūtā ac ī regla finat. rex̄ alli
nos. dēpcat. Ē fuit ī filiū ū ep̄ sū ascēde
ī alūū ī fuce ḡ manu rex̄ sūe ē ḡ manu ū
ep̄ ū. à ūmūt ut ab ūsū ñ ā ē ollegissēt
ar ūt augūt aura. ū ein pūl ī ūmo ē
ū ut ysaūg rex̄. mīsit rex̄ allinos ex̄ mūn
a. ē. ī aū ei ū sūmos. à ex̄ac aūt ex̄ allī
nos ū ū mal ē ū atū ēm ū ūlūr ū ano
ex̄ ecclīe. Ea ūnat ūtēt. p̄ ex̄ ex̄ ex̄ a
duc ī ceū sū ī regla ūlatur rex̄ allinos ī
ūnale. Cūq; ū mīsīssēt ad ūmē ūnale mīsit ex̄
ebat ad ūnām sūctē ep̄ latos si filiū
dei ūm ui ē ep̄ os. Ē ūnūt ī ūnat sūctē
ūtēt. Iuste ḡ ē ep̄ ex̄ ex̄ ebat ū ūm
ale. Jn fec̄ ynat ē sūctē ū ūec ū ec ū ex̄

ex̄ ebat ū. damasco. Cūq; ū ec ū ī sū
ex̄ ū ūs ū ūtē ū ūlūs. à sūctē ex̄
ep̄ ū mol ū ū ec ū ūtā sūctū ecclīe ū
ūū ū ūtā ū sūq⁹ ē ū ū ū ū ū ū
ūr sī ūtēt. p̄ ū ūtēt ū ū ū ū ū ū
ū. Si ūlit ē ū ū ep̄ ū ū ū ū ū ū
ū ū ū ū ū ū ū ū ū

117

XVII

nkam. Inde ut ait ipse Ezechiel ter
gnauit. cc. xlviii. Hinc ait
ezechiel cum augmẽto q̃ ipse filius
mo⁹ d. Ambulauit ẽ.

Iterũ ille ⁹ sicq
ezechiael uidiuas cum ipso diuisa lamia q̃ aun
do ipse assistit. ⁊ ad eũ ait regi assiriorũ. Hinc
de ipse assiriorũ rex hinc ut ipse sic de ea che
rem ezechiam ẽ manu ualuerit eum. q̃
ẽ ascendisset ẽ eum ẽ ierim. ⁊ cepit ea
ꝑ munitiones ⁊ ꝓ ꝓpugnacula ⁊ cepit ea. ⁊ ꝓ
uenit ⁊ ꝓpugnauit ⁊ ꝓcessit ad eum
rex assiriorũ. ⁊ ꝓcessit ad eum ⁊ ꝓpugnauit
ad eum. ⁊ ꝓcessit ad eum ⁊ ꝓpugnauit ad eum
rex assiriorũ

siriorum gens et terras omnium et miserunt deos eorum in ignem. Non enim erant dii sed opera manuum hominum ex ligno et lapide et perdiderunt eos. Nunc igitur domine deus noster salvas nos fac de manu eius ut sciant omnia regna terre quia tu es dominus deus solus. Misit autem ysaias filius amos ad ezechiam dicens. Hec dicit dominus deus israel. Quia te deprecatus es me super senach. regem assiriorum audivi. Iste est sermo quem locutus est de eo. Spernit te et sublimavit te virgo filia syon. post tergum tuum caput meum virgo filia ierusalem. Cui exprobrasti et quem blasphemasti contra quem exaltasti vocem tuam et levasti in excelsum oculos vestros contra sanctum israel. Per manum suorum exprobrasti domino et dixisti. In multitudine curruum meorum ascendi excelsa montium in summitate mundani et succidi sublimes cedros eius electas abieres eius et ingressus sum usque ad terminos eius et saltum carmeli eius. Ego succidi bibi aquas alienas et siccavi vestigiis pedum meorum omnes aquas clausas. Numquid non audisti quod ab initio fecerim ex diebus antiquis plasmavi illud et nunc adduxi. Erumque in ruinam collium pregnantium civitates munitas et qui sedent in eis humiles manu contremuerunt et confusi sunt. Factumque est quasi fenum agri et virens herba tectorum quam arefacta est antequam veniret ad maturitatem hinc ecclesiam tuam et egressum tuum et introitum tuum et viam tuam ego prescivi et furorem tuum contra me. Insanisti in me et superbia tua ascendit in aures meas. Proprium utique circulum in naribus tuis et chamum in labiis tuis et reducam te in viam per quam venisti tibi autem ezechia. Hoc erit tibi signum. Comedes hoc anno quod reperiris. In secundo anno quod sponte nascuntur. Porro anno iii. Semete et metite et plantate vineas et comedite fructus earum et quicumque reliquum fuerit de domo iuda mittet radices deorsum et faciet fructum sursum. De ierusalem quippe egrediuntur reliquie et qui salvientur de monte syon. Zelus domini exercituum faciet hoc. Quam obrem hec dicit dominus de rege assiriorum. Non ingredietur urbem hanc nec mittet in eam sagittam nec occupabit eam clipeus nec circumdabit eam munitio. Per viam qua venit revertetur et civitatem hanc non ingredietur. Dicit dominus quod protegam te urbem hanc et salvabo eam propter me et propter dominum servum meum. Factum est igitur in nocte illa venit angelus domini et percussit in castris assiriorum. Clxxxv. m. Cumque diluculo surrexisset ut dicitur corpora mortuorum recedens habuit. Et reversus est rex assiriorum senacherib et mansit in ninive. Cumque adoraret in templo ne serach dominum suum ad ramelech et sarasar filii eius percusserunt eum gladio fugeremque in terram armeniorum et regnavit esera-

ch don filius eius pro eo. XX

In diebus illis egrotavit ezechias usque ad mortem et venit ad eum ysaias filius amos propheta. Dixerunt ei. Hec dicit dominus deus precipe domui tue morieris enim tu et non vives. Quod convertit faciem suam ad parietem et oravit dominum dicens. Obsecro domine memento quomodo ambulavi coram te in veritate et in corde perfecto et quod placitum est coram te fecerim. Fleuit itaque ezechias fletu magno. Et antequam egrederetur ysaias medium partem atrii. Factus est sermo domini ad ysaiam dicens. Revertere et dic ezechie duci propter me. Hec dicit dominus deus patris sui dominus. Audivi orationem tuam et vidi lacrimas tuas et ecce sanavi te. Die tertia ascendens templum domini et addam diebus tuis xv. annos sed et de manu regis assiriorum eruam te et civitatem hanc et protegam urbem hanc propter me et propter dominum servum meum. Dixerunt ysaias. Afferte massam ficuum quam cum attulissent et posuissent super ulcus eius curatus est. Dixit autem ysaias ezechias ad ysaiam quod erit signum quia dominus me sanabit et quia ascensurus sum die tertia templum domini. Cui ait ysaias. Hec erit signum a domino quod facturus sit dominus sermonem quem locutus est. Vis ut ascendat umbra in orologio achaz x. lineis aut ut revertatur totidem gradibus. Et ait ezechias. Facile est umbram crescere x. lineis nec hoc volo ut fiat sed ut revertatur retrorsum x. gradibus. Invocavit itaque ysaias propheta dominum et reduxit umbram per lineas quibus iam descenderat in orologium achaz retrorsum x. gradibus. In tempore illo misit berodach baladan filius baladan rex babiloniorum litteras et munera ad ezechiam. Audierat enim quod egrotasset ezechias et convaluisset. Letatus est autem in adventu eorum ezechias et ostendit eis domum aromatum et aurum et argentum et pigmenta varia unguenta quoque et domum vasorum suorum et omnia que habere poterat in thesauris eius. Non fuit verbum quod non ostenderet eis ezechias in domo sua et in omni potestate sua. Venit autem ysaias propheta ad regem ezechiam. Dixerunt ei. Quid dixerunt viri isti aut unde venerunt ad te. Cui ait ezechias. De terra longinqua venerunt ad me de babilone. At ille respondit. Quid viderunt in domo tua. Ait ezechias. Omnia que in domo mea sunt viderunt. Nichil est quod non monstravi in eis in thesauris meis. Dixit itaque ysaias ezechie. Audi sermonem domini. Ecce dies venient et auferent omnia que in domo tua sunt et que condiderunt patres tui usque in diem hanc in babilonem non remanebit quicquam ait dominus. Sed et de filiis tuis qui egredientur ex te quos generabis tollent et erunt eunuchi in palatio regis babilonis. Dixerunt ezechias ad ysaiam. Bonus sermo domini quem locutus est. Sit tamen pax et veritas in diebus meis. Reliqua autem sermonum ezechie et omnis fortitudo eius et quomodo fecit piscinam et aquam ductum et introduxit aquas in civitatem. Nonne hec scripta sunt in libro sermonum

dierum regum iuda. XXI

Dormivitque ezechias cum patribus suis et regnavit mi

XXIII

XXIIII

XXV

v. unxit á samuele quam rege ál' recipit unctu[m] et sopit per pace[m] terre á p[ro]pheta unctus á p[ro]pheta ter[r]e. unxit e[um] q[uo]q[ue] unctu[m] filiam meam ut ei[us] uxor[em] habeat ut rebellet unxit eos unctu[m] mathanias et unxit dn[u]m p[ro]phetas ut occidant unctu[m] ab vndeuigi[n]ti do[mi]no[rum] p[ro]phetarum quos ego uidi filius tam. ce. á dn[o] fuisset. de duces misit ip[s]i[us] et[iam] et eis unxit. q. sunt isti vos unctu[m] dn[o] unxit ad eos uidam i[n] malu[m]. Ve mael filio nadabe. i. no[m]i[n]am filio ei[us] a familia sua thamnech nec[e]p[er]unt nec[e]ssitudinem. Ad eos uidam. ip[s]i[us] ei[us] manere in dn[o] sunt regi babilonis et ub[i] est ub. sem. á ar[a]m se. vel. vende ve mael filio nadabe filij ei[us] amat te mile regis. l. y. in t[er]ra sem. eo uidam mouit á t[er]ra unctu[m] christus q. erat ei eo in malu[m]. Si ungis ar[a]m ois p[er] ap[osto]l[u]m magni p[ro]pter multitudinem eius p[er]tinet ad terr[a]m et dn[u]m. sem. á filio nadab. xxvij. annis regnauit in israhel et fecit malu[m] in conspectu dn[i] ambulauit in uia hieroboam et in peccatis eius in quibus peccare fecit israhel. ceph ira dn[u]m regis unctu[m] christus. Aquis est ut benigne et pulchrum eos si recti regum q. erant ei eo. i. habitat. i. unctu[m] christus. ge hyar. i. terre. i. me dixit me[us] ei[us] ei[us] dies olim uita eius. vi

[illegible] septua[gi]nta. multo. mirum unum habet ungui usa et erat unctus sua mel[ior] man ei[us] ei[us] illime ant. ant[iqu]ius unctus ut christ[us] a[u]t[em] ia no[n] fuit unctus. a. et terre[n]i ant[e] omn[i] eccl[esi]ast. malefic[us] ere[n]t ut unctu[m] fuit ultim[us] ant[e] unctus. i. unctus. ungulis ei[us] et ante ut ei[us] ut ante ut ei[us] ut ante ut ei[us] ut

Incipit liber prologus. In principio creauit deus celum et terram. Liber primus. Primum genesis. Primus malaleel. Iareth. Enoch. Mathusale. Lamech. Noe. Sem. Chus. Mesraim. Iaphet. Filii iaphet gomer magog. Madai. Iauan. Mosoch. Thubal. Thiras. Filii gomer aschenez. Riphath. Thogorma. Filii autem iauan elisa. Tharsis. Cethim. Dodanim. Filii chus. Saba. Heuila. Sabatha. Regma. Sabathaca. Filii regme saba. Dadan. Filii autem chus nembroth. Iste cepit esse potens in terra. Filii autem mesraim. Ludim. Anamim. Laabim. Neptuim. Phetrusim. Casluim. Unde egressi sunt Philistiim et caphtorim. Sidonem primogenitum suum. Et cheth. Iebuseum quoque. Amorreum. Gergeseum. Euheum. Aracheum. Sineum. Aruadium. Samareum. Et amatheum. Filii sem. Elam. Assur. Arphaxat. Iudam. Filii autem aram. Hus. Et hul. Et gether. Et mosoch. Arphaxat autem genuit sale. Et sale genuit heber. Nam heber nati sunt duo filii. Nomen uni phalech. Eo quod in diebus eius divisa est terra. Nomen fratris eius iectan. Iectan autem genuit elmodad. Et saleph. Et asermoth. Et iare. Et aduram. Et uzal. Et decla. Et ebal. Et abimahel. Et saba. Et ophir. Et euila. Et iobab. Omnes isti filii iectan. Sem arphaxat. Sale. Heber. Phalech. Ragau. Sarauch. Nachor. Thare. Abram. Iste est abrahim filii arphaxat qui et abraham filii abraham. Isaac. Filii autem isaac. Esau. Et israel. Filii esau. Eliphaz. Rahuel. Ieus. Ielam. Core. Filii eliphaz. Themen. Omer. Sephi. Gothe. Cenez. Thamna. Amalech. Filii rahuel. Nahath. Zara. Samma. Mazza. Filii seir. Lotham. Saul. Sobal. Anaa. Dison. Eser. Disan. Filii lotham. Hori. Homam. Soror autem lotham fuit thamna. Filii somal. Alian. Manahath. Hebal. Sephi. Onam. Filii sobal. Anaa. Disan. Filii autem anaa. Disan. Ambra. Esebon. Iethran. Et charan. Filii disan. Hus. Et aran. Iste regnauit in idumea. Antequam regnaret filius israel. Regnauit autem bale filius beor in dennaba. Et mortuus est bale. Et regnauit pro eo iobab filius zare de bosra. Et mortuus est iobab. Et regnauit pro eo husam de terra themanorum. Et mortuus est husam. Et regnauit pro eo adad filius barad. Qui percussit madian in campo moab. Et nomen ciuitatis eius auith. Et mortuus est adad. Et regnauit pro eo semla de masreca. Et mortuus est semla. Et regnauit pro eo saul de roboth. Et mortuus est saul. Et regnauit pro eo balanan filius achobor. Et mortuus est balanan. Et regnauit pro eo adad. Et nomen ciuitatis eius phau. Et nomen uxoris eius mahetabel filia matred filie mezaab. Et mortuus est adad. Et principes edom fuerunt. Principes thamna. Principes ala. Principes iether. Principes maziel. Principes magdiel. Principes hyram. Isti principes edom. Hic est esau pater idumeorum. Et habitauit iacob in terra in qua habitauit pater eius chanaan. Hec sunt generationes iacob. Ioseph. Cum esset annorum sedecim pascebat oues cum fratribus suis adhuc puer. Et erat puer cum filiis bale. Et cum filiis zelpha uxorum patris sui. Et detulit ioseph crimen pessimum eorum ad patrem suum. Israel autem diligebat ioseph super omnes filios suos eo quod filius senectutis esset illi. Fecitque ei tunicam polymitam. Videntes autem fratres eius quod a patre plus cunctis fratribus amaretur. Oderant eum. Et nolebant ei quicquam pacifice loqui. Accidit autem ut somnium uideret. Quod cum fratribus suis retulisset. Addidere ut amplius odirent eum. Dixit enim ad eos. Audite somnium meum quod uidi. Putabam nos ligare manipulos in medio agro. Et quasi surgere manipulum meum. Et stare. Vestra autem manipulos circumstantes adorare manipulum meum. Dixerunt ergo fratres eius. Numquid rex noster eris aut subiugabit nos ditioni tue. Addiderunt igitur odium propter somnium et propter uerba. Aliud quoque somnium uidit ioseph. Quod narrauit patri suo et fratribus. Ait ecce uidi per somnium quasi solem et lunam et stellas undecim adorare me. Quod cum patri et fratribus retulisset. Obiurgauit eum pater. Et ait. Quid sibi uult hoc somnium quod uidisti. Numquid ego et mater tua et fratres tui adorare te super terram debemus. Inuidebant ei fratres sui. Pater autem rem tacitus considerabat. Cum ergo fratres eius pauerent oues patris sui in sichimis. Dixit israel ad ioseph. Fratres tui sichimis pascunt greges. Uade ad eos. Et cum uenisset inuenit eum errantem in agro. Et interrogauit quid faceret. Qui ait. Fratres meos quero. Indica mihi ubi pascant oues. Et ait ei. Recede hinc. Audiui enim eos dicentes. Eamus in dothaym. Et secutus est ioseph fratres suos. Et inuenit eos in dothaym. Qui cum procul uidissent eum. Priusquam appropiaret ad eos. Cogitauerunt contra eum. Et dixerunt. Ecce somniator uenit. Occidamus eum. Et mittamus in puteum. Et dicamus. Fera pessima deuorauit eum. Et postea uidebimus quid ei prosint somnia sua. Quod cum audisset ruben. Et uellet de manibus eorum liberare eum. Ait. Non occidamus animam eius. Et effundamus sanguinem. Sed proicite illum in puteum qui est in deserto. Manus autem nostras seruate innocentes. Hoc autem dicebat. Ut eriperet eum de manibus eorum. Et redderet patri suo. Igitur ioseph cum peruenisset ad fratres suos. Nudauerunt eum tunica talari et polymita. Et miserunt eum in cisternam ueterem. In qua non erat aqua. Sedentes autem ut comederent panem. Uiderunt ismaelitas uenientes de galaad. Et camelos eorum portantes aromata. Et resinam. Et stacten in egyptum. Dixit autem iudas fratribus suis. Quid utilitatis habebimus si occiderimus fratrem nostrum. Et celauerimus sanguinem eius. Melius est ut uendamus eum ismaelitis. Et manus nostre non polluantur. Fratres eius acquieuerunt sententie eius. Et preterunt madianei negotiatores. Et extrahentes ioseph de cisterna. Uendiderunt eum ismaelitis. Uiginti argenteis. Qui duxerunt eum in egyptum. Reuersus ruben ad cisternam. Non inuenit puerum. Et scindens uestimenta sua. Reuersus ad fratres suos. Ait. Puer non comparet. Et ego quo ibo. Tulerunt ergo tunicam ioseph. Et tinxerunt eam in sanguine hedi. Quem ceperant. Et miserunt tunicam polymitam ad patrem suum. Et mandauerunt ei. Hanc inuenimus. Uide utrum tunica filii tui sit an non. Quam cum agnouisset pater. Ait. Tunica filii mei est. Fera pessima comedit eum. Bestia deuorauit ioseph. Et scidit israel uestimenta sua. Et indutus est cilicio. Lugebat filium suum multis diebus. Congregatis autem cunctis liberis eius. Ut consolarentur patrem suum. Noluit consolationem accipere. Sed ait. Descendam ad filium meum lugens in infernum. Et sic flendo perseuerauit in eo. Iuda autem abiit a fratribus suis. Et declinauit ad uirum odollamitem. Nomine hiram. Et uidit ibi filiam hominis chananei. Nomine sue. Et accepit eam uxorem. Et ingressus est ad illam. Quam cum concepisset. Peperit filium. Et uocauit nomen eius her. Rursumque concepit. Et peperit filium. Et uocauit nomen eius onan. Adhuc et tertium. Et uocauit nomen eius sela. Qui natus est in chasbi. Et tulit iudas uxorem her primogenito suo. Nomine thamar. Erat autem her primogenitus iudae nequam coram domino. Quam ob rem interfecit eum dominus. Dixit autem iudas onan. Ingredere ad uxorem fratris tui. Et coniungere ei. Et excita semen fratri tuo. Ille sciens non ad se pertinere filios. Quotiens ingrediebatur ad uxorem fratris sui. Semen fundebat in terram. Ne daret fratri suo. Malum autem erat coram domino quod faciebat. Et interfecit et illum. Dixit ergo iudas thamar nuru sua. Uiduam sede in domo patris tui. Donec crescat sela filius meus. Timebat enim ne et ille moreretur sicut et fratres eius. Quae abiit et habitauit in domo patris sui. Cumque crevisset sela. Et non acciperet uxorem. Ascendit iudas ad tondentes oues suas. Thamnam. Et nuntiatum est thamar. Quod socer suus ascenderet thamnam. Ut tonderet oues. Quae deposuit uestimenta uiduitatis sue. Et operuit se theristro. Et mutato habitu sedit in bivio itinere. Quod ducit thamnam. Uidit eam iudas. Et existimauit meretricem. Declinauit ad eam. Et dixit. Dimitte me ut coeam tecum. Non enim cognouit quod nurus sua esset. Quae respondit. Quid mihi dare uis ut coeas mecum. Ille ait. Mittam tibi hedum de gregibus meis. Et rursum ait. Dabis ergo mihi pignus donec mittas quod promisisti. Dixit ei. Quod pignus uis accipere a me. Respondit. Annulum tuum et armillas. Et baculum quem manu tenes. Dedit ergo et accepit eam. Et concepit de illo. Cumque abisset. Et rursum uestem uiduitatis assumpsisset. Misit iudas hedum per amicum suum adullamitem. Ut reciperet pignus quod dederat mulieri. Et non inuenit eam. Interrogauitque uiros loci. Ubi esset mulier quae sedebat in bivio. Qui responderunt. Nulla hic fuit meretrix. Reuersus ad iudam. Dixit. Non inueni eam. Insuper et uiri loci dixerunt. Nullam hic fuisse meretricem. Dixit iudas. Habeat sibi. Certe non possum filium hedi quem promisi non reddere. Tu autem ne habeas in derisu. Post tres fere menses. Nuntiatum est iudae. Quod thamar nurus sua fornicata esset. Et ex fornicatione grauida. Dixit ergo iudas. Educite eam ut comburatur. Quae cum ducerentur. Misit ad socerum suum. Dicens. De viro cuius hec sunt. Ille concepit. Et ait. Cognoscite cuius sit annulus. Et armilla. Et baculus. Agnouit iudas. Et ait. Iustior me est. Quia non dedi eam sela filio meo. Et ultra non cognouit eam. Cumque tempus pariendi adesset. Inuenti sunt gemini in utero eius. Et cum parturiret. Unus dedit manum. Quam obstetrix apprehendens. Ligauit coccino dicens. Hic primus egredietur. Qui cum retraxisset manum. Statim egressus est frater eius. Dixitque mulier. Quare diuisa est maceria super te. Et propterea uocatum est nomen eius phares. Postea egressus est frater eius. Qui habebat in manu coccinum. Et uocatum est nomen eius zara. Ioseph autem ductus est in egyptum. Et emit eum putiphar eunuchus pharaonis. Princeps militie. Uir egyptius. De manu ismaelitarum. Qui eum inde perduxerant. Et fuit dominus cum eo. Et erat uir in cuncta prosperans. Habitauitque in domo domini sui. Qui intelligens quod dominus eius esset cum eo. Et omnia quae faciebat dominus dirigeret in manibus eius. Inuenit gratiam coram eo. Et ministrabat ei. Qui constituit eum super domum suam. Et omnia quae possidebat tradidit in manu eius. Et benedixit domui illius propter ioseph. Et multiplicauit omnem substantiam eius in agris. Nesciebat ille quicquam extra panem quo uescebatur. Erat autem ioseph pulcher forma. Et decorus aspectu. Cumque post multos dies dominus eius. Iniecisset oculos in ioseph. Dixit. Dormi mecum. Qui nolens consentire. Respondit ad uxorem domini sui. Ecce dominus meus. Omnibus mihi traditis. Et me non interrogat de quoquam. Nec quicquam est in domo quod non meis manibus subiacet. Nec ipse prohibuit aliquid. Nisi te. Quae uxor es eius. Quomodo possum facere malum hoc. Et peccare in deum meum. Hec et alia multa cum diceret. Et illa per singulos dies ad peccandum sollicitaret. Ioseph. Et nollet acquiescere. Uenit quadam die. Et ingressus est domum. Ut faceret opus. Cumque esset ibi. Et nullus de familia. Intrinsecus. Apprehendit eum mulier. Et pallio quo indutus erat. Tenuit. Dicens. Dormi mecum. Qui relicto pallio. Fugit. Et egressus foras. Mulier ut uidit se pallio spoliatam. Et uiros domus suae uocauit. Et ait. Ecce introduxit nobis uir hebreus. Ut illuderet mihi. Et ingressus ad me. Dormiebat mecum. Quod cum audissem. Et uocem meam emisissem. Clamans. Reliquit pallium. Et fugit foras. Et narrauit ei omnia. Quae fecerat. Et ait. Ecce uir hebreus. Quem adduxisti

hiur & eliom uirum abia q̄ pepi ei assur
pr̄ē ryone. slam ē aī filij hiermeel ꝓpein
eliom. um ꝓein eo ry una anima alsom a
ayū. duo quin uuie alēm hiermeel n
omīe adam q̄ fili in onā. s. 7 filij uam pm
agein hiermeel fuer mayr iamma achur
onam aī hiur fuer semeiam iam. filij aī se
meiam agiba ab iur. sloniūo uuie ab iur
ab iur q̄ pepi ei o ūma meiio. filij aī nap
ab fuer faleth caph hym. hozmo ē aī sal
eth ab iel ubie. filio ūo aip hym rebi. o uebi
g stefan pzar stefan g̃ ebli. filij iam fuie se
meiu iether 7 iedhiun. s. 7 gethel meimo ē
ab iubie pzar iarhun g̃ phaleth 7 zoi
jah fuer filij hiermeel. stefan aī no iur
fuer. filiae 7 filij 7 filij eppi ai me gema. deān
ei filiam filā uuie ē ꝓpei ai ethei. ethei
aī g̃ nathaniagam g̃ zuur. zuiali. g̃ o
phalia o phiul. g ozeth. o zeth g̃ meu. uie
ug ē azuna. azuiae g̃ iellec. o uiec g̃ uiele ta
balsa g̃ silemoz. silamoz g̃ sellin. sallu g̃
iaminan. jemmia g̃ eliasama. filij aī caleph hiē
hiermeel. mo ū ymagelros. os. s. ē ē zib.
filij mariela ꝓpie eliō. pzar filij ethei eliee ram
phiur iece 7 iamma. sāma aī g̃ iadam ꝓein
ierhuā. x iece g̃ hemei filia hamei
7 malon ē zuh sun. ep ma ē o ubina caleph
pepi ei anima mulia. i gre ē. ꝓpzar anun g̃
gre ē. filij iaadias ageī iesham o. zelimur
filio ceph in staph. o ubina caleph maāa
pepi ei saluer. 7 uxoza. c. aī staph ē ma
mehiae filie ꝓein maleemā ymee gratua. si
ua. ūo caleph siur ayū. vij ei anne filij caleph
filij hiur ꝓpein eshtam. so ual ē ehmanaī
tama ē. 7 teth hoēm. anus ē ꝓpzgnaer. fuer
aī filij d uil. ꝓpie amarhiaū q̄ o uuerit. 7
mirril ageī mia ex egmaeie amaphiaū. ge
meia ap iuter 7 sama riam maseimei. e y n
ie ceph ē 7 mh ira. meimo hiee. 7 o mnis iū r
ei ceph ie tanis. egmatiq̄ quap hiermmū i
iaree seriam. ameēre q̄ ap relaumee. 7 imbna
chiee o me ameel. vij ē ameiq̄ ueneē ē allore p
q̄ie ze mio rebii.

Quae ae uel hiur fuer q̄ mnaiq̄ ei ebū
ymageiū. amō ee ae hiuem ie zeu uelu
me. seom anuel ē ab igail ē melchiae. ā
um ab ialē filiū maachi filie rhoboā rex ge
sur. a uxoz ee mia filiu agath. q̄ ut sap ma
ea rabithul. seriū geth iaam ē agla. uuie ē
se ueuzo hij nati ē ai me bron. ū regnauit vi
ginti. vij. annis. ē ymma aī ehi ame regna
uit in ierm. q̄ uuo in ierm nan ē a filij som
ma ē bub. i nathā n salom. a uxuoz ee bab
ee filia amihel. selmae q̄. 7 ehsama. 7 elisal
ehamagee a ma fech. via fie. hūr 7 ehsama. 7
ehaze 7 elip hilech uoz ē. o ine hiab ē filij
ab ē filij es ab iur. hiuer sozoz ē ymmae. filij
aī salome ixthi. q̄ ab ia filio g̃ ala zee ē q̄
nam ē ioseph pr̄ē pzeia. o. ezam q̄ ee q̄ nam
e r q̄ uo em ē raie. 7 m amasiae filio g̃ azu
rīā. pzuo azuie filio iaath. ꝓaiur ae hiur
ui ezechiae. ee q̄ uo pater ait manasses. se
7 manasse genuit amō q̄ pr̄ē ioſie. filij aī io
ſie fuer ꝓimogenit o ioiaā secū iachim. 7
secedechiae q̄rto sellum. ee iachim natꝰ ē ieco
nias ezechiae. filij iecon ie fuer aliī ca
tanel. melchiram ꝓimma. sealtiel. 7 iece
mia. salamiadabia. de filia ua q̄ē ꝓpo su
ui. 7 semei. ꝓpo zobabel g̃ mosollā. ananiam
7 salomith sororem eoꝝ. a illuminaꝝ. 7 abiol.
7 iamchiam. 7 adaiam. 7 ioſabesed. 7 o. stino aī
ananie filiae ꝓpzeie. eo filio ezechiā. 7 q̄
filia amō. de q̄ uo iam ē ayba. 7 o filius fuer ē
zechema. filia sechenie. semeia. 7 o filia arth
ri. semei. 7 mnaia. 7 naana. 7 sapath. tella. 7 z
uiā. filij naana. 7 hozonia. 7 ezechiae. 7 uchi
ece. filij elioenai. 7 ezechiā. 7 odauia. 7 iā filij ꝓ. 7 ezechia.
7 achub. 7 iechamā. 7 azaraā. 7 mathania.

Vlij uam ꝓmee ehsama. 7 amaz. 7 o
uiel. 7 ema. ūo filio g̃ iesse. ee q̄ uo
ien ē ach mai. 7 a iath. hūo agnatiq̄ 7 a thi
ſiua. 7 ſiupp ech. hiemmel. 7 ihesema. 7 eze
liue. ſlom q̄ aq̄ ſozoie ee. 7 azaleſimi. 7 samel
aī ꝓ. ieon. 7 ezer pr̄ē ofa. ſhē ē filij ur. ꝓpzgel
ei. ſiſſa. 7 ꝓ uie uth ieem. 7 illiu. ē pater ehem
e. emur. 7 uie uuiee. 7 azaz. 7 naam. ꝓpzer aue
ei. 7 naam. o ozem. 7 epher. 7 ehemaz. 7 athan.
ſhē ē filij naam. ꝓpzer filij ama. seuer. 7 gar
ter. 7 ethmaam. ehuz aī ē. q̄ nob. ſ solum. 7 ezer ē
ei. ſiſſa. 7 ei filij o ni. 7 ur aī. 7 uie uth ei. 7 ꝓpzer filij ē
ſ. 7 ezer ue uelii. 7 n illio. 7 ai ee. 7 ezer. 7 epi ei
uu uolge. 7 nuq̄ illo uatee. 7 dne q̄ ē. 7 dne q̄. Si
ꝓzie ne ꝓpzie. 7 n. 7 plaz. 7 q̄ emiae. 7 ioe
7 filiae. 7 mano. 7 me. 7 a fuae. 7 iam. 7 qua. 7 ſ. 7 epi
ma. 7 ꝓ ſtuer. ei. 7 q̄ 7 pzaer. ē. Caleph haē ſ. filia
ē. 7 mathar. q̄ filij ꝓ. ehem. 7 zuir. eſſon. ē. 7 zuir
naph. 7 filiae. 7 ama. 7 q̄ ē. 7 ſ. 7 ama. 7 ſ. 7 ama
7 ſ. 7 ama. 7 ſ. 7 ama. 7 ſ. 7 ama

ur eoy in ale ralbu amr flumium go zm ur
ad viem lame.

VI

Puy leu. gfon chuar r meum. filij ar
ath amui y laar ebzd ro zriel. filij amui
aano mos fec. manaa. filij aaid nadiu r ab
hu elcana r rahmai. Elcazur g finees r
finees g abifue. Abifue ho g buc. r uzzi g
ozi. ozi g zmrai. zmraig g meraioth.
qui meraioth g amaria. r amarias g ach
ub. achitob g sadoch. Sadoch g achima
as. achimaas gen azariam. azariag g ioh
nam. johnan g azariam. Ipe q sacdos fu
erit ait mr mo quia ingressus est alen i tem
plum dñi. azariam ait. r amarias g achi
ob. achitob g sadoch. r sadoch g sellum.
sellum g chelchiã. Elchias g azariã.
azarias g hamaam. r hamaias g ioseoch.
qui ro iosedech cu ductu est dñs in ma
am ihesum y mãu nabuzardon. filij g
leu. gfon. gaatha meraiam. ozi noia filiog
gfon. lobrema semei. filij gath amiam r
aaron. ebzd ro zriel. filij mazi. moli mu
ssi. hec cognatões leui secdm familias eor
Gerson iobrem. filius eo. gath filius eo. zm
ma filius eo. imath filius eo. zmri filius eo. ie
thra filius eo. filij caath amiazar filius eo. cho
re filius eo. asim filius eo. helchana filius eo. a
biasaph filius eo. asir filius eo. amath filius
eo. huriel filius eo. ozia filius eo. saul filius
eo. filij helcana. abiasaf. r achymoth. r hel
chana. filij elchana. d ptm filius naath filius e
aziab filius eo. iohanan filius eo. helchana fi
lius eo. filij samuel. ptm genuit ioahel r abi
am. filium aã. in diam molu filius eo. iolotem filius
eo semei fi. e. ozia fi. eo. Sama fi. eo. aggei
ab fi. e. abdia fi. eo. malich quoq; cui dñs fuit
cognitor. tm no p se quo ordinã è archiam
unus ultimus eoz. mbnacle ro sidonij cognos
cit. r uxor ei fuit. de filiabus israhel. Sedo
rum ordinem ab ipso initio. hic ho
ã q ara sustruit è filius eo. r filij caath. emã
cognos. filius eoz. filij samuel. filij elcanã
filij ioelam. filij eliel. filij thau. filij tuph
filij elchana. filij naath. filij masaia. filij
elchana. filij ioel. filij azarie. filij sophoni
e. filij nath. filij asir. filij abiasaph. filij
core. fi. ij exaar. fi. chath. fi. leui. filij ii. r ij
es abiasaph. q ipe est core eo. asir. y filius eo
amichie. filij samaa. filij michael. filij ioe
e. filij melchie. fi. athu. fi. zam. filij azari
a. filij ethnan. fi. amria. fi. semei fi. ieth. filij
ieeson. fi. leui filius aut meraui sũt eozũ fi
listrui. ethã filius eius. filij abdi. filij malo

filij alabie. filij amasie. fi. filij elchane. fi
filij amalath filij zophai. filij eliel. fi. noa
h. fi. mnã. fi. rhaan. fi. ieu filij que; eoz
q ozrian. ẽ ia ceu militiã mbnacli. tm no
mĩa aaron ro r filij eo. aaron elcazar r ithi
mar. Eleazar ho g finees. r finees g abiasaph.
r abiasaph g azarias. azarias g ozi. ozi g
zmrai. zmrai g meraioth. meraioth g
amarias. r amarias g achitob. achitob g
sadoch. Sadoch g achimaas. achimaas g
azarias. azarias g iohanam. johanan g
azariam. azarias ho g iohanam. Ipe ẽ q sacdos fu
erit ait mr mo quia ingressus est alen i tem
plum dñi. azariam ait. r amarias g achi
ob. achitob g sadoch. r sadoch g sellum. g
allu. Sellum genuit elchiã. Elchias g azariã.
azarias g hamaam. r hamaias g ioseoch. q
ouo ioseoch cu ductu est dñs in manu
am ihesum y mãu nabuzardon. filij g
leu. gfon. gaatha meraiam. ozi noia filiog
gfon. lobrema semei. filij gath amiam r
aaron. ebzd ro zriel. filij mazi. moli mu
ssi. hec cognatões leui secdm familias eor
Gerson iobrem. filius eo. gath filius eo. zm
ma filius eo. imath filius eo. zmri filius eo. ie
thra filius eo. filij caath amiazar filius eo. cho
re filius eo. asim filius eo. helchana filius eo. a
biasaph filius eo. asir filius eo. amath filius
eo. huriel filius eo. ozia filius eo. saul filius
eo. filij helcana. abiasaf. r achymoth. r hel
chana. filij elchana. d ptm filius naath filius e
aziab filius eo. iohanan filius eo. helchana fi
lius eo. filij samuel. ptm genuit ioahel r abi
am. filium aã. in diam molu filius eo. iolotem filius
eo semei fi. e. ozia fi. eo. Sama fi. eo. aggei
ab fi. e. abdia fi. eo. malich quoq; cui dñs fuit
cognitor. tm no p se quo ordinã è archiam
unus ultimus eoz. mbnacle ro sidonij cognos
cit. r uxor ei fuit. de filiabus israhel. Sedo
rum ordinem ab ipso initio. hic ho
ã q ara sustruit è filius eo. r filij caath. emã
cognos. filius eoz. filij samuel. filij elcanã
filij ioelam. filij eliel. filij thau. filij tuph
filij elchana. filij naath. filij masaia. filij
elchana. filij ioel. filij azarie. filij sophoni
e. filij nath. filij asir. filij abiasaph. filij
core. fi. ij exaar. fi. chath. fi. leui. filij ii. r ij
es abiasaph. q ipe est core eo. asir. y filius eo
amichie. filij samaa. filij michael. filij ioe
e. filij melchie. fi. athu. fi. zam. filij azari
a. filij ethnan. fi. amria. fi. semei fi. ieth. filij
ieeson. fi. leui filius aut meraui sũt eozũ fi
listrui. ethã filius eius. filij abdi. filij malo

filij alabie. filij amasie. fi. filij elchane. fi
filij amalath filij zophai. filij eliel. fi. noa
h. fi. mnã. fi. rhaan. fi. ieu filij que; eoz
q ozrian. ẽ ia ceu militiã mbnacli. tm no
mĩa aaron ro r filij eo. aaron elcazar r ithi
mar. Eleazar ho g finees. r finees g abiasaph.
r abiasaph g azarias. azarias g ozi. ozi g
zmrai. zmrai g meraioth. meraioth g
amarias. r amarias g achitob. achitob g
sadoch. Sadoch g achimaas. achimaas g
azarias. azarias g iohanam. johanan g
azariam. azarias ho g iohanam. Ipe q sacdos fu
erit ait mr mo quia ingressus est alen i tem
plum dñi. azariam ait. r amarias g achi
ob. achitob g sadoch. r sadoch g sellum. g
allu. Sellum genuit elchiã. Elchias g azariã.
azarias g hamaam. r hamaias g ioseoch. q
ouo ioseoch cu ductu est dñs in manu
am ihesum y mãu nabuzardon. filij g
leu. gfon. gaatha meraiam. ozi noia filiog
gfon. lobrema semei. filij gath amiam r
aaron. ebzd ro zriel. filij mazi. moli mu
ssi. hec cognatões leui secdm familias eor
Gerson iobrem. filius eo. gath filius eo. zm
ma filius eo. imath filius eo. zmri filius eo. ie
thra filius eo. filij caath amiazar filius eo. cho
re filius eo. asim filius eo. helchana filius eo. a
biasaph filius eo. asir filius eo. amath filius
eo. huriel filius eo. ozia filius eo. saul filius
eo. filij helcana. abiasaf. r achymoth. r hel
chana. filij elchana. d ptm filius naath filius e
aziab filius eo. iohanan filius eo. helchana fi
lius eo. filij samuel. ptm genuit ioahel r abi
am. filium aã. in diam molu filius eo. iolotem filius
eo semei fi. e. ozia fi. eo. Sama fi. eo. aggei
ab fi. e. abdia fi. eo. malich quoq; cui dñs fuit
cognitor. tm no p se quo ordinã è archiam
unus ultimus eoz. mbnacle ro sidonij cognos
cit. r uxor ei fuit. de filiabus israhel. Sedo
rum ordinem ab ipso initio. hic ho
ã q ara sustruit è filius eo. r filij caath. emã
cognos. filius eoz. filij samuel. filij elcanã
filij ioelam. filij eliel. filij thau. filij tuph
filij elchana. filij naath. filij masaia. filij
elchana. filij ioel. filij azarie. filij sophoni
e. filij nath. filij asir. filij abiasaph. filij
core. fi. ij exaar. fi. chath. fi. leui. filij ii. r ij
es abiasaph. q ipe est core eo. asir. y filius eo
amichie. filij samaa. filij michael. filij ioe
e. filij melchie. fi. athu. fi. zam. filij azari
a. filij ethnan. fi. amria. fi. semei fi. ieth. filij
ieeson. fi. leui filius aut meraui sũt eozũ fi
listrui. ethã filius eius. filij abdi. filij malo

sinę. Leui ẽt mbu nep talum cẽdẽ in ga
tilea i subur bma eo. amo ẽ sbur bmis eẽ
i mathan ẽ sbur bma eo. filij ac̃ man
tel sbuie ze sbu zbilon. i meno ẽ sbur
bma eo i ebzon. ẽ sbur bmie filie mesie
mię quar: er azũ so bnie ẽ oudẽt ioz za
mię ut bnie. bzes mis bunzie ẽ sub
urbmie eẽ i iaba ẽ sbur bmie sinę. ezdem
ech que: i subur bma eo i mphath ẽ sub.
filię neend ze sbu gaz. i meth ingilaad
i subur bma eo i manai ẽ subur bmie eẽ
ẽ sebon ẽ sub. filię i ezer ẽ subur bmis.

VII

Pouu filij ẽ zacar dbla. vii. ẽ
ephuala iasub i samalz. iiii. filij. fi
lij ebzia eo i mphmar ieriel i gemar a.
iebsem samuel ẽ uocę ẽ y mię eg mar
ũ filiaz ze thuę ebzia ũ fortissim nũan
ẽ uir tebi. xxx. milia. de filij ac̃ oziz ie
mia ze que nati ẽ mieuel i obadia. iael
i iasiel. et ẽ pnęque ẽ sie ẽ famule ẽ ple
filiaz ac̃ uiz ad bĺi ũ fortissim. xxvi.
ẽ. milię ei fuer uxores i filij. fed ẽ eo
nim ẽ ap̃ iacob ẽ ẽ sebur. ouu ẽ fortissimi az
pugnand ẽ ag mi sept ẽ milia. i nan ẽ
filij ũami tule i ezer i iaziel tres filij.
tule ebomoz a. ebzo ẽ iezrelemoth. i mary
e. ẽ pnęque familiaz ad pugnand ẽ uu ẽ
simi milię ac̃ eoz. xxxvi. ẽ ezer. xxx. ẽ
filij ezer. zamuri. i sabe. i enezer. i ebzonaz
i ramin. i ezer. ẽ ebzia. i malchiel. i sama
ram. ẽ filij filij ezer. nũan. ẽ ac̃ ẽ pnę
filiaz ẽ pnęque ẽ quadrũ ad pugnand ẽ
sinę. xxx. milia. ẽ. Pezdo filij i ezriel. i uan
filij ioiada. i ezer. i ziami. i ioachi. i amaria. i
ebzam. i ebzias. ẽ. ẽ milię filij ezri ebzi
el. i pm ezbon. i uiaz ũ fortissim. xxvi. ẽ.
x. ẽ. ac̃ ẽ filij pzedẽt. Sephym que: i ap̃ ẽ
filij ebzi. i ensim filij ẽ. filij ac̃ nepotũ iasi
el. i gabi. i abiaz. i selim filij i alaia. Pezdo ẽ
filij manasse. i ebzie. i ebzibuiaz. eo fim pe
pzer machir pzẽ genuit. machir ac̃ accep
uxorẽ filię. ẽ. ẽ. ẽ

phim. hubec. abiahel. abdon. zecri. ren
nam. anamahalam. amathena. nephua
ph muel filij eeliab. kemuel. ethna. oba
dia. elifaz. helifaz. zeri filij iesaim. hij fue
runt. principes familiarum filiorum esau
iuxta principatus suos in terra idume. hij
fuerunt filij seir horreij habitatores terre
primogenitus lotan fuit thamna. soror
autem lotan fuit thamna. hij fuerunt filij
sobal. alian. manahath. ebal. sephi. onam.
filij autem sebeon. aia. et ana. hic est ana
qui inuenit aquas calidas in deserto dum
pasceret asinos patris sui sebeon. filius
autem ane. dyson. filij dyson. hamram. et
eseban. et iethran. et charan. filij ezer. bal
aan. et zeuan. et acan. filij dyson. hus. et
aran. hij principes de stirpe horreorum
per principatus suos in terra idumee. fuit
autem bale rex in idumea. et nomen ciui
tatis eius dennaba. mortuus est autem
bale. et regnauit pro eo iobab filius zare
de bosra. mortuo autem iobab regnauit
husam de terra themanorum. mortuo
husam regnauit adad filius badath qui
percussit madian in regione moab. nomen
ciuitatis eius auith. mortuus est autem
adad. et regnauit pro eo semla de masre
ca. mortuo semla regnauit saul de roo
both fluminis. mortuo saul regnauit bal
anan filius achobor. mortuus est autem
balanan filius achobor. et regnauit pro
eo adar. cuius ciuitas fuit phau. et nomen
uxoris eius mahetabel filia matred filie
mezaab. mortuus est autem adar. duces
autem edom per principatus suos et per
regiones et nomina sua hij sunt. dux
thamna. dux olibama. dux ela. dux phi
non. dux cenez. dux themon. dux mab
sar. dux magdiel. dux hiram. hij duces
edom per habitacula sua in terra pos
sessionis sue. ipse est esau pater idumeo
rum. Videns autem iacob quod habita
ret in terra in qua peregrinatus fuerat
pater eius chanaan. hec sunt generationes
iacob. ioseph cum esset annorum sedecim
pascebat oues cum fratribus suis adhuc
puer cum filiis bale et filiis zelpha uxo
rum patris sui. detulit autem ad patrem
crimen nequissimum illorum. porro israel
diligebat ioseph super omnes filios suos
eo quod in senectute genuisset eum. fe
cit quoque ei tunicam polymitam. quam
cum uidissent fratres eius quod plus
omnibus filiis diligeret eum pater. odio
habere cepere illum. nec poterant ei quic
quam pacifice loqui. Contigit autem ut
uidit somnium. quod cum retulisset fra
tribus suis. amplius eum odio habere
cepere. dixit enim ad eos. audite somnium
quod uidi. putabam nos ligare manipulos
in medio agro. cumque manipulus meus
surrexisset et stetisset. uestros manipulos
circumstantes adorare manipulum meum.
dixerunt ei fratres sui. numquid rex noster
eris aut subiugabit nos ditioni tue. addi
derunt igitur somnio et sermonibus eius
odium. Vidit rursus aliud somnium. quod
narrans fratribus ait. ecce uidi per som
nium quasi solem et lunam et stellas un
decim adorare me. quod cum patri quo
que et matri retulisset. obiurgauerunt eum
dicentes. quid sibi somnium hoc uult quod
uidisti. numquid ego et mater tua et fra
tres tui adorare te debemus super terram.
Habebat ergo inuidiam ei frater sui. pater
autem rem tacito animo considerabat.
Cum fratres eius pascerent oues patris
sui in sichimis. dixit israel ad ioseph. fra
tres tui pascunt oues in sichimis. uade
ad eos. Cui respondit. ecce adsum. Et ait
ei. quid nunc agendum est. uade et uide
si cuncta prospere cedant fratribus tuis
et ouibus. et renuntia mihi quod geritur.
Missus ergo de ualle hebron uenit sichi
mam. Inuentum eum homo quidam er
rantem in agro interrogauit quid quere
ret. Qui respondit. fratres meos quero.
indica mihi ubi pascant greges. Dixit ei
ille. recesserunt hinc. audiui enim eos di
centes. eamus in dothaym. Perrexit ergo
ioseph post fratres suos. et inuenit eos in
dothaym. Qui cum procul eum uenientem
uidissent. antequam ad eos perueniret
cogitare cepere contra eum interficere
uolentes. Alter ad alterum dixit. ecce
somniator ille uenit. Venite occidamus
eum. et mittamus in cisternam ueterem.
dicemusque fera pessima deuorauit eum.
et postea uidebimus quid illi prosint som
nia sua. Audiens autem ruben liberare
eum uolebat de manibus eorum. et ait.
non occidamus animam eius. nec effun
damus sanguinem. sed proicite eum in
cisternam hanc que est in deserto. manus
autem nostras seruate innocentes. hoc
autem dicebat ut eriperet eum de manibus
eorum. et redderet patri suo. Igitur ioseph
simplicitatem fratris non intuens. cum
peruenisset ad eos. nudauerunt eum tu
nica talari et polymita. et miserunt eum
in cisternam ueterem. que aqua non ha
bebat. Sedentes autem ut comederent
panem. uiderunt ismaelitas uenientes de
galaad. camelos suas portantes aromata
et resinam et stacten in egyptum. Dixit
autem iudas fratribus suis. quid utilitatis
habebimus si occiderimus fratrem nostrum
et celauerimus sanguinem eius. uenite et
uendamus eum ismaelitis. et manus nostre
non polluantur. quia frater noster et caro
nostra est. Acquieuerunt fratres eius.
Et preterunt quidam negotiatores madia
nitas. qui extrahentes eum de cisterna.
uendiderunt eum ismaelitis. uiginti argen
teis. qui duxerunt eum in egyptum. Re
uersus ruben ad cisternam. non inuenit
puerum. Et scindens uestimenta sua. re
uersus ad fratres. ait. puer non comparet.
et ego quo ibo. Tulerunt autem tunicam
ioseph. et tinctam hedi sanguine. miserunt
ad patrem suum. et mandauerunt ut hoc
uidens diceret. hanc tunicam filii tui esse
an non. Quam cum agnouisset. ait. tunica
filii mei est. fera pessima comedit ioseph.
bestia deuorauit ioseph. Scidit quoque
uestimenta sua. et indutus cilicio. luxit
filium suum multo tempore. Congregati
sunt autem omnes filii eius et omnes filie
consolari eum uolentes. qui ait. non pos
sum consolationem accipere. nisi descen
dero ad filium meum lugens in infernum.
Et rigauit eum pater suus lacrimis. Iudas
autem abiit a fratribus suis. et declinauit
ad uirum odollamitem nomine hiram.
Vidit ibi filiam hebree cuiusdam chana
nei. nomine sue. et accepta uxore ingressus
est ad eam. Que concepit et peperit filium
uocauitque nomen eius her. Rursumque
concepit et peperit filium. quem uocauit
onan. Tertium quoque peperit. et uocauit
nomen eius sela. qui natus est in loco
cesib. Tulit autem iudas uxorem her pri
mogeniti sui. nomine thamar. Erat autem
her primogenitus iude nequam in conspectu
domini. et interfecit eum dominus. Dixit
autem iudas onan fratri. ingredere ad
uxorem fratris tui. et accipe eam ex le
uiratu. ut suscites semen fratri tuo. Qui
sciens non ad se pertinere filios. quicum
que ingrediebatur ad uxorem fratris sui.
effundebat semen in terram. ne filii alteri
us nomine nascerentur. Sed et hoc quod
faciebat malum erat coram domino. et
interfecit eum. Dixit ergo iudas thamar
nuru sua. uiue uidua in domo patris tui.
donec crescat sela filius meus. Timebat
enim ne et ipse moreretur sicut et fratres
eius. Que abiit et habitauit in domo patris
sui. Cumque transissent dies multi. mortua
est filia sue. Post quam consolatus iudas
ascendit ad tondentes oues suas in thamna
cum adollamite amico suo. Et nuntiatum
est thamar quod socer illius ascenderet
thamnam ad tondendum pecora. Que
deposuit uestimenta uiduitatis sue. et
assumpto ornatu mutauit habitum. sedit
que in bivio itinere quod ducit thamnam.
Videns eam iudas estimauit meretricem.
operuerat enim faciem suam. ne agnosce
retur. Declinauit ad eam. et ait. dimitte
me ut coeam tecum. Nesciebat enim quod
nurus sua esset. Que respondit. quid mihi
dare uis ut coeas mecum. Ille ait. mittam
tibi hedum de gregibus meis. Et rursum
ait. dabis ergo mihi aliquid. donec mittas
quod promisisti. Dixit ei. quod uis pignus
accipere. Et ille. annulum tuum. et armil
lam. et baculum quem manu tenes. Dedit
ergo et concubuit cum ea. Que concepit
ex eo. Et surgens abiit. assumptoque ha
bitu pristino. proposuit uestimenta uidu
itatis sue. Misit autem iudas hedum per
amicum suum odollamitem. ut reciperet
pignus quod dederat mulieri. Et non in
uenit eam. Interrogauitque uiros loci illius
dicens. ubi est meretrix que sedebat in bi
uio itinere. Qui responderunt. non fuit
hic meretrix. Reuersus ad fratres suos.
ait. non inueni eam. Sed et uiri loci illius
dixerunt mihi. non fuit hic meretrix. Dixit
iudas. accipiat pignora. ne forte nos ar
guere possimus. quod non miserim hedum
quem promisi. tu autem non inuenisti eam.
Post tres autem menses. nuntiatum est
iude. quod thamar nurus sua fornicata
esset. et grauida apparet ex fornicatione.
Dixit iudas. producite eam ut comburatur.
Que cum duceretur. misit ad socerum suum
dicens. de uiro cuius hec sunt. concepi
filios. Dixitque. cognosce cuius sit annulus
et armilla et baculus. Quibus agnitis ait.
iustior me est. quia non dedi eam sela filio
meo uiro suo. Postea non cognouit eam
amplius. Tempore autem quo pareret. in
uentus est in utero gemellus. Cumque
parturiret. unus eduxit manum. in quam
accepta obstetrix alligauit coccinum. dicens
hic primus egredietur. Qui cum retraxisset
manum. egressus est frater eius. Et dixit
mulier. quare diuisa est propter te maceria
hec. Et uocatum est nomen eius phares.
Postea egressus est frater eius. cui nomen
inditum est zara. Phares autem habuit
filios hesron et hamul. Her autem primo
genitus iude. qui fuit malus coram domino
interfectus est ab eo. Onan quoque frater
eius. qui ingressus ad uxorem fratris sui
et suscitare semen fratri suo nolens. quic
quid faciebat corrumpebat coram domino.
quod illi non prodesset. Et ideo percussit
eum. Manebat ergo thamar uidua in domo
patris sui. Et crescebat sela filius. Cumque
adolescens esset. non dedit eum uxorem.
timens ne et ipse moreretur sicut et fratres
eius. Ivit autem thamar et habitauit in
domo patris sui. Cumque transissent dies
multi. mortua est filia sue. Post quam
consolatus iudas ascendit ad tondentes oues
suas in thamna cum adollamite amico suo.
Et nuntiatum est thamar quod socer illius
ascenderet thamnam ad tondendum pecora.
Que deposuit uestimenta uiduitatis sue.
et assumpto ornatu mutauit habitum. sedit
que in bivio itinere quod ducit thamnam.
Videns eam iudas estimauit meretricem.
operuerat enim faciem suam. ne agnosce
retur. Declinauit ad eam. et ait. dimitte
me ut coeam tecum. Nesciebat enim quod
nurus sua esset. Que respondit. quid mihi
dare uis ut coeas mecum. Ille ait. mittam
tibi hedum de gregibus meis. Et rursum
ait. dabis ergo mihi aliquid. donec mittas
quod promisisti. Dixit ei. quod uis pignus
accipere. Et ille. annulum tuum. et armil
lam. et baculum quem manu tenes. Dedit
ergo et concubuit cum ea. Que concepit
ex eo. Et surgens abiit. assumptoque ha
bitu pristino. proposuit uestimenta uidu
itatis sue. Misit autem iudas hedum per
amicum suum odollamitem. ut reciperet
pignus quod dederat mulieri. Et non in
uenit eam. Interrogauitque uiros loci illius
dicens. ubi est meretrix que sedebat in bi
uio itinere. Qui responderunt. non fuit
hic meretrix. Reuersus ad fratres suos.
ait. non inueni eam. Sed et uiri loci illius
dixerunt mihi. non fuit hic meretrix. Dixit
iudas. accipiat pignora. ne forte nos ar
guere possimus. quod non miserim hedum
quem promisi. tu autem non inuenisti eam.
Post tres autem menses. nuntiatum est
iude. quod thamar nurus sua fornicata
esset. et grauida apparet ex fornicatione.
Dixit iudas. producite eam ut comburatur.
Que cum duceretur. misit ad socerum suum
dicens. de uiro cuius hec sunt. concepi
filios. Dixitque. cognosce cuius sit annulus
et armilla et baculus. Quibus agnitis ait.
iustior me est. quia non dedi eam sela filio
meo uiro suo. Postea non cognouit eam
amplius. Tempore autem quo pareret. in
uentus est in utero gemellus. Cumque
parturiret. unus eduxit manum. in quam
accepta obstetrix alligauit coccinum. dicens
hic primus egredietur. Qui cum retraxisset
manum. egressus est frater eius. Et dixit
mulier. quare diuisa est propter te maceria
hec. Et uocatum est nomen eius phares.
Postea egressus est frater eius. cui nomen
inditum est zara. Phares autem habuit
filios hesron et hamul. Her autem primo
genitus iude. qui fuit malus coram domino
interfectus est ab eo. Onan quoque frater
eius. qui ingressus ad uxorem fratris sui
et suscitare semen fratri suo nolens. quic
quid faciebat corrumpebat coram domino.
quod illi non prodesset. Et ideo percussit
eum. Manebat ergo thamar uidua in domo
patris sui. Et crescebat sela filius. Cumque
adolescens esset. non dedit eum uxorem.
timens ne et ipse moreretur sicut et fratres
eius. Ivit autem thamar et habitauit in
domo patris sui. Cumque transissent dies
multi. mortua est filia sue. Post quam
consolatus iudas ascendit ad tondentes oues
suas in thamna cum adollamite amico suo.
Et nuntiatum est thamar quod socer illius
ascenderet thamnam ad tondendum pecora.
Que deposuit uestimenta uiduitatis sue.
et assumpto ornatu mutauit habitum. sedit
que in bivio itinere quod ducit thamnam.
Videns eam iudas estimauit meretricem.
operuerat enim faciem suam. ne agnosce
retur. Declinauit ad eam. et ait. dimitte
me ut coeam tecum. Nesciebat enim quod
nurus sua esset. Que respondit. quid mihi
dare uis ut coeas mecum. Ille ait. mittam
tibi hedum de gregibus meis. Et rursum
ait. dabis ergo mihi aliquid. donec mittas
quod promisisti. Dixit ei. quod uis pignus
accipere. Et ille. annulum tuum. et armil
lam. et baculum quem manu tenes. Dedit
ergo et concubuit cum ea. Que concepit
ex eo. Et surgens abiit. assumptoque ha
bitu pristino. proposuit uestimenta uidu

christe filiæ saul nec quærè per ullum
saul. Inuenerunt eū captiuum in ualle
nre uelle. Et ipse saul ad armigerum suū. E
uagina gladiū tuū et interfice me ne forte ue
niant et insultent mihi. Nolui ad
armigero eius facere quod præcepit. Arripuit
ergo saul ensem et irruit super eū
armigero eius. Et mortuus est saul. Immur et ipse
gladiū suū et mortuus est. Interfecit ergo saul
et tres filij eius et armiger suus illo die simul. Et
ecce uiri israel qui habitabant in campis
trans iordanem et qui habitabant in ciuitatibus
fugerunt. Et saul et filij eius mortuos
uiderunt. Et dimissis ciuitatibus fugerunt
et habitauerunt in eis. Et uenerunt philistei
et habitauerunt in eis. Et factum
est altera dierum. Et uenerunt philistei
ut spoliarent occisos. Et inuenerunt
saul et filios eius iacentes in
monte gelboe. Et cum circumdedissent eum
spoliauerunt eum armis. Et miserunt illa
in terra philistinorum per circuitum
ut annuntiarent in templis suis et populo.
Et posuerunt arma eius in templo
astaroth. Corpus autem eius fixerunt
in muro bethsan. Quod audientes habitatores
iabes galaad omnia. Que philistei
fecerant super saul. Surrexerunt uiri fortes
et tulerunt corpus saul et corpora filiorum
eius. Et attulerunt ea iabes. Et combusserunt
ea ibi. Et tulerunt ossa eorum et sepelierunt
ea in iabes. Et ieiunauerunt septem
dies. Et factum est postea. Et uenit
dauid de percussione amalech. Et mansit
duobus diebus in siceleg. Et ecce tertia
die uir uenit de castris a saul. Et uestimenta
eius scissa. Et puluis super caput eius.
Et factum est postquam uenit ad dauid. Et
cecidit in terram et adorauit. Et dixit ei dauid
unde uenis. Et ait ei de castris israel
effugi ego. Et dixit ei dauid quod fuit
negotium. Narra mihi. Et ait quia fugit
populus de prelio. Et multi ceciderunt
de populo. Insuper et saul et filius eius
mortui sunt. Et dixit dauid puero qui
nuntiabat ei. Unde scis quia mortuus est saul
et filius eius. Et dixit puer qui nuntiabat ei.
Casu deueni in montem gelboe. Et ecce saul
incumbebat super hastam suam. Et ecce
quadrige et equites persequebantur eum.
Et respexit post tergum suum. Et uidit me
et uocauit me. Et dixi ecce ego. Et dixit mihi
quis es tu. Et dixi ei amalechites ego sum.
Et dixit mihi rursum. Sta super me et interfice
me. Quia tenuit me angustia. Quoniam
adhuc tota anima mea in me est. Et stans
interfeci eum. Sciebam enim quod non
uiueret post ruinam suam. Et tuli diadema
quod erat in capite eius. Et armillam quæ
erat in brachio eius. Et attuli ea huc ad te
domine mi. Apprehendit ergo dauid uestimenta
sua et scidit ea. Et omnes uiri qui erant cum eo
similiter. Et planxerunt et fleuerunt. Et
ieiunauerunt usque ad uesperam super saul
et super ionathan filium eius. Et super populum
domus israel. Eo quod corruissent gladio.
Et dixit dauid ad puerum qui nuntiauerat ei.
Unde es tu. Et ait filius uiri aduenæ amalechitis
ego sum. Et dixit ei dauid quomodo non timuisti
mittere manum tuam ut occideres christum
domini. Et uocauit dauid unum de pueris suis
et dixit. Accede et irrue in eum. Et percussit
eum ut moreretur. Et dixit dauid sanguis tuus
super caput tuum. Quia os tuum locutum est
contra te dicens. Ego interfeci christum domini.
Et planxit dauid planctum hunc super saul
et super ionathan filium eius. Et dixit ut docerent
filios iuda arcum. Ecce scriptum est in libro
iasar. Gloria tua israel super montes tuos
interfecta est. Quomodo ceciderunt fortes.
Nolite annuntiare in geth. Neque nuntietis
in compitis ascalonis. Ne forte lætentur filiæ
philistinorum. Ne forte exultent filiæ incircumcisorum.
Montes gelboe nec ros nec pluuia
ueniat super uos neque sint agri primitiarum.
Quia ibi abiectus est clipeus fortium.
Clipeus saul quasi non unctus oleo. A sanguine
occisorum. A pinguedine fortium. Arcus ionathan
non est auersus retrorsum. Et gladius saul
non reuertetur inanis. Saul et ionathan
amabiles et decori in uita sua. In morte quoque
non sunt diuisi. Super aquilas fortiores leonibus.
Filiæ israel flete super saul. Qui uestiebat
uos coccino cum deliciis. Qui præbebat ornamenta
auri in ueste uestra. Quomodo ceciderunt
fortes in prelio. Ionathan in excelsis tuis
occisus est. Angustior mihi factus es frater
mi ionathan. Decorus nimis et amabilis
super amorem mulierum. Sicut mater unigeniti
diligebat me anima tua super me. Quomodo
ceciderunt fortes et perierunt arma bellica.
Et factum est post hæc. Interrogauit dauid
dominum dicens. Quo ascendam in unam
ciuitatum iuda. Et dixit ei dominus ascende.
Et dixit dauid quo ascendam. Et dixit ad hebron.
Et ascendit dauid illuc et duæ uxores eius
achinoam iezrahelitis et abigail uxor nabal
carmelitis. Et uirum quem adduxerat dauid
secum unumquemque cum domo sua. Et habitauerunt
in ciuitatibus hebron. Et uenerunt
uiri iuda et unxerunt ibi dauid regem super
domum iuda. Et nuntiatum est dauid quod
uiri iabes galaad sepelissent saul. Et misit
dauid nuntios ad uiros iabes galaad. Et dixit
ad eos benedicti uos domino qui fecistis misericordiam
hanc cum domino uestro saul. Et
sepelistis eum. Et nunc faciat dominus misericordiam
et ueritatem uobiscum. Sed et ego
reddam uobis bona pro eo quod fecistis uerbum
hoc. Confortentur manus uestræ et estote filij
uirtutis. Mortuus est enim dominus saul. Sed
et me unxit domus iuda in regem super se.
Abner autem filius ner princeps militiæ saul
tulit ysboseth filium saul. Et eduxit eum in castra.
Et constituit eum regem super galaad et
super gessuri et super iezrahel et super ephraim
et super beniamin et super omnem israel.
Filius quadraginta annorum erat ysboseth
filius saul cum cœpisset regnare super israel.
Et duobus annis regnauit. Porro domus iuda
secuta est dauid. Et fuit numerus dierum quibus
sedit dauid in hebron super domum iuda.
Septem annorum et sex mensium. Et egressus
est abner filius ner et pueri ysboseth filij saul
de castris gabaon. Et ioab filius sarue et pueri
dauid egressi sunt contra eos. Et sederunt
simul super piscinam gabaon. Et alia pars
stetit ex hac parte piscinæ et alia pars ex altera
parte piscinæ. Et dixit abner ad ioab surgant
pueri et ludant coram nobis. Et dixit ioab
surgant. Et surrexerunt et transierunt numero
duodecim ex parte beniamin et ysboseth filij
saul et duodecim de pueris dauid. Et corripuerunt
unusquisque caput aduersarij sui et
miserunt ensem in latus aduersarij sui et ceciderunt
pariter. Et uocatum est nomen loci illius
ager robore qui est in gabaon. Et exacerbatum
est bellum nimis in die illa. Et fugati sunt abner
et uiri israel coram pueris dauid. Erant autem
ibi tres filij sarue ioab et abisai et asahel.
Porro asahel erat pernix pedibus quasi unus
de capreis quæ sunt in agris. Et persequebatur
asahel abner. Et non declinauit dextrorsum
neque sinistrorsum a persequendo abner.
Et respexit abner post tergum suum et dixit
tu es asahel. Et dixit ei ego sum. Et dixit ei abner
declina a me dextrorsum aut sinistrorsum
et apprehende unum de pueris meis et tolle
tibi spolia eius. Et noluit declinare ut non
persequeretur eum. Et addidit adhuc abner
ut percuteret asahel hasta retro. Et non
percussit eum. Sed transiit per latus hastæ
et cecidit ibi et mortuus est. Et omnes qui
ueniebant ad locum in quo corruerat asahel
et mortuus fuerat stabant. Et persequebatur
abner ioab et abisai. Et occidit sol
cum uenissent usque ad collem ammaa qui
est ante giam in uia deserti gabaon. Et congregati
sunt filij beniamin post abner et
factus est unus exercitus et steterunt in
cacumine montis unius. Et clamauit abner
ad ioab et dixit. Numquid in perpetuum
deuorabit gladius. Nescis quia amaritudo
erit in nouissimo. Usquequo non dicis populo
ut recedat a persequendo fratres suos.
Et dixit ioab uiuit deus nisi tu locutus
fuisses mane ascenderet populus et persequeretur
unusquisque fratrem suum. Et
percussit ioab tuba et stetit omnis populus
et non persecuti sunt ultra israel. Et
non addiderunt ultra prælium. Et abner
et uiri eius ambulauerunt per campestria
tota nocte illa. Et transierunt iordanem
et perrexerunt per totum bethoron et
castrametati sunt in maanaim. Et ioab
reuersus est de persequendo abner. Et congregauit
omnem populum. Et defuerunt de
pueris dauid decem et nouem uiri præter
asahel. Et pueri dauid percusserant de
beniamin et de uiris abner trecentos sexaginta
uiros qui mortui sunt. Et tulerunt
asahel et sepelierunt eum in sepulchro patris
sui in bethlehem. Et ambulauerunt ioab
et uiri eius tota nocte et illuxit eis in hebron.
Et factum est cum esset bellum longum
inter domum saul et inter domum dauid.
Et dauid proficiebat et ualescebat domus
autem saul infirmabatur et ualescebat.
Et nati sunt filij dauid in hebron. Et fuit primogenitus
eius amnon de achinoam iezrahelitide.
Et secundus cheleab de abigail uxore
nabal carmelitis. Et tertius absalom filius
maacha filiæ tholmai regis gessuri. Et quartus
adonias filius aggith. Et quintus saphatias
filius abital. Et sextus iethraam de egla uxore
dauid. Hi nati sunt dauid in hebron. Et factum
est cum esset bellum inter domum saul et
inter domum dauid. Abner autem filius ner
princeps militiæ saul tulit ysboseth filium
saul. Et eduxit eum in castra. Et constituit
eum regem super galaad et super gessuri et
super iezrahel et super ephraim et super beniamin
et super omnem israel. Filius quadraginta
annorum erat ysboseth filius saul cum
cœpisset regnare super israel. Et duobus annis
regnauit. Porro domus iuda secuta est dauid.
Et fuit numerus dierum quibus sedit dauid
in hebron super domum iuda. Septem annorum
et sex mensium. Et egressus est abner
filius ner et pueri ysboseth filij saul de castris
gabaon. Et ioab filius sarue et pueri dauid
egressi sunt contra eos. Et sederunt simul
super piscinam gabaon. Et alia pars stetit
ex hac parte piscinæ et alia pars ex altera parte
piscinæ. Et dixit abner ad ioab surgant pueri
et ludant coram nobis. Et dixit ioab surgant.
Et surrexerunt et transierunt numero duodecim
ex parte beniamin et ysboseth filij saul
et duodecim de pueris dauid. Et corripuerunt
unusquisque caput aduersarij sui et miserunt
ensem in latus aduersarij sui et ceciderunt
pariter. Et uocatum est nomen loci illius ager
robore qui est in gabaon. Et exacerbatum est

XII

xvi

Pter ꝯ rab rupp á ei eo ꝺ ꝺnm ſuñ ad
ꝑnū ſuge nū ecc ꝓuo ſim ame uzzet
q̄ ſigiller ſuo ꝑ ſi q̄ uo: ſuge ab ſtat
ſiem eio ꝓ mg ſū ꝙ q̄uocūq; ꝺcūlo q; eſt
rab uuerlin y ꝺde aſ ſum q̄ eccl ſuſ
cēpā uē mihi nūcē ꝓ rab ꝺuer ſum á ē
ciuſſiuuū. Sop uz ab ꝓnēcꝑ mūe &
ꝺcrecer ame ꝺnū eop. Q; cum nūar eſt
hō ꝺē ꝺggā uñ ſū ſi iñ ꝺnū ioram
ſuigz m ecc ꝑ ꝺuz ꝺ ea ꝺūlo ane alios ꝺ
ꝓuinciā. Fugā aſ ſuo uē mīſſē ꝺō ꝺe
ſuge ꝓ. mihi á nuū ſyr. mihi ꝓ uoz
rlaſtuph ꝓna ꝓm ſi eaſ. y ꝺcrecer aſ ē
m ay ꝺcrecer le ab uē. ꝺe ſuge mal ſuge
ab ꝺñi ſuū ē. ſi lo uiq; ultra ſſ ng au
uliū ꝑ uē ſilij ſ ame ꝺ.

XX or

Am eſt aſ ꝑ ami ſeulin ꝺ q̄ uo ſo
lent ꝺcrecer ab uella ꝑ ecrē. q ꝺnuq;
rab ꝺ ani m ꝺ uñ ꝺ uñ ne ē. ꝺ uaſta
uer ſūm ſuo ꝙ am en ꝓ ꝓ ꝺ ꝓ ꝺ ob le
ꝺie ꝺ ili uñ. ſ uiz ꝺō ꝺ man ſtuer in ecc
ſu ſalem q̄ rab ꝓ ſir m ſuñ. ꝺ ꝺ uñ
ſal. Tuſ ſ aſ ꝺō ꝺ ꝺ ꝺñm maleſō ꝺ ꝺ ꝓ ſ
eio ꝺ uñ ueſ ñ ꝺ en a uñ ꝓ ꝺ uo ꝺ ſ ꝺ ſ ꝺ ſ
ꝓ ꝺ ſſim al ꝺ ꝺ ꝺ ag. ſ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ
manu ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ ꝺ

Dedit ergo dominus ornamentum pro loco sidere auri iustissimi pondere sertorum et hedificavit in altare domino. Optulitque holocausta et pacifica et invocavit dominum et exaudivit eum in igne de celo super altare holocausti. Precepit quoque domino angelo et convertit gladium suum in vaginam. Protinus ergo dominus videns quod exaudisset eum in area ornata iebusei in molaum in victimas. Tabernaculum autem domini quod fecerat moyses in deserto et altare holocausti tunc in ea tempestate erat in excelso gabaon et non prevaluit dominus ad altare ut ibi obsecraret dominum. Nimio enim fuerat timore perterritus videns gladium angeli domini. Dixitque David. Hec est domus domini et hec altare in holocaustum israel. Precepit ut congregarentur omnes per seliti de terra israel. Constituit ex eis latomos ad cedendos lapides et poliendos ut hedificaretur domus dei. Sed ipse quoque per limam atque clavos ianuarum et ad commissuras atque iuncturas preparavit dominus et eris pondus innumerabile. Ligna quoque cedrina non poterant estimari que sydonii et tyrii deportaverunt ad dominum. Et dixit dominus. Salon filius meus puer puulus est et delicatus. Domus autem quam hedificari volo domino talis esse debet ut in cunctis regionibus et nominetur. Preparabo ergo ei necessaria. Et ob hanc causam ante mortem suam omnes preparavit impensas. Vocavitque salomonem filium suum et precepit ei ut hedificaret domum domino deo israel. Dixitque dominus ad salomonem. Fili mi voluntas mea fuit ut hedificarem domum nomini domini dei mei. Sed factus est sermo domini ad me dicens. Multum sanguinem effudisti et plurima bella bellasti non poteris edificare domum nomini meo tanto effuso sanguine coram me. Filius qui nascetur tibi erit vir quietissimus. Satiam enim eum requiescere ab omnibus inimicis eius per circuitum. Et ob hanc causam pacificus vocabitur et pacem et otium dabo in israel cunctis diebus eius. Ipse hedificabit domum nomini meo. Et ipse erit mihi in filium. Et ego ero ei in patrem. Firmabo quoque solium regni eius super israel in eternum. Hec ergo fili mi sit dominus tecum et prosperare et hedificata domum domino deo tuo sicut locutus est de te. Det quoque tibi dominus prudentiam et sensum ut regere possis israel custodire legem domini dei tui. Tunc enim proficere poteris si custodieris mandata et iudicia que precepit dominus moysi ut doceret israel. Confortare vir ulrage nec timeas nec paveas. Ecce ego in paupertatis mea preparavi impensas domus domini auri talenta. c. m. et argenti mille milia talentorum. Eris vero et ferri et non est pondus. Vicitur enim nunc magnitudine. Ligna et lapides preparavi ad universa impendia. Habes quoque plurimos artifices et latomos et cementarios artifices que lignorum et omnium artium ad faciendum opus prudentissimos in auro et argento eris et ferro cuius non est numerus. Surge ergo et fac et erit dominus tecum. Precepit quoque dominus cunctis principibus israel ut adiuvarent salomonem filium suum. Cernitis inquiens

quod dominus deus vester vobiscum sit et dedit vobis requiem per circuitum et tradidit omnes inimicos in manu vestra et subiecta sit terra coram domino et coram populo eius. Prebete ergo corda vestra et animas vestras ut quaeratis dominum deum vestrum et consurgite et hedificate sanctuarium domino deo ut introducatur archa pro hedere domini et vasa domino consecrata in domum que hedificabitur nomini domini.

Igitur dominus senex et plenus dierum regem constituit salomonem filium suum super israel. Et congregavit omnes principes israel et sacerdotes atque levitas. Numeratique sunt levite a. xxx. annis et sunt inventi sunt. xxx. milia virorum ex his electi sunt et distributi in ministerium domus domini. xxiiii. milia ianitores et totidem per salte canentes domino in organis que fecerant dominus ad canendum et distribuit eos dominus per vices filiorum levi. Gerson iudeli et caath et merari. Et gerson et leedam et semei. Filii leedam principes iheiel et zetham et ioel. tres. Filii semei salomith et oziel et aram tres. Isti principes familiarum leedam. Porro filii semei leeth et ziza et iaus et baria. Isti filii semei quattuor. Erat autem leeth prior ziza secundus. Porro iaus et baria non habuerunt plurimos filios et ideo in una familia unaque domo computati sunt. Filii caath amram et isaar ebron et oziel. quattuor. Filii amram aaron et moyses. Separatusque est aaron ut ministraret in sancta sanctorum ipse et filii eius in sempiternum et adoleret incensum domino secundum ritum suum ac benedicerent nomini eius in perpetuum. Moysi quoque hominis dei filii adnumerati sunt in tribu levi. Filii moysi gerson et eliezer. Filii gerson subael primus. Fuerunt autem filii eliezer. Rohoia primus et non erant heliezer filii alii. Porro filii rohoia multiplicati sunt nimis. Filii autem ysaar salumith primus. Filii ebron ieram primus. amarias secundus. iaziel tercius. petralim quartus. Filii oziel michi primus. iesia secundus. Filii merari mooli et musi. Filii mooli eleazar et cis mortuus est autem eleazar et non habuit filios sed filias acceperunt eas filii cis fratres earum filii musi mooli et eder et ierimuth. Hii filii levi in cognationibus et familiis eius principes per vices et numerum captum singulorum qui faciebant opera ministerii domus domini a. xx. annis et sunt. Dixit enim dominus requiem dedit dominus deus israel populo suo et habitationem in ierusalem usque in eternum. Nec erat officii levitarum ut ultra portarent tabernaculum et omnia vasa eius ad ministrandum iuxta precepta quoque dominus novissima supputabitur. Nunc filiorum levi a. xx. annis et sunt. Erunt sub manu filiorum aaron in cultum domus domini investibilis et in exedris in loco purificationis in sanctuario et in universis operibus ministerii templi domini. Sacerdotes autem super panes propositionis erant et ad sile sacrificium et ad lagana et ad azima et ad sartagine et ad fuentem silam et super omnes pondus atque me

vir sanguinis non edificabit

Suram

suram. Levitae autem ut stent mane ad confiten-
dum et canendum Domino. Similiterque ad vesperam tam in
oblatione holocaustorum Domini quam in sabbatis et
kalendis et sollempnitatibus reliquis iuxta numerum et ce-
remonias uniuscuiusque rei iugiter coram Domino. Et cu-
stodiant observationes tabernaculi federis et ritum s-
anctuarii et observationem filiorum Aaron fratrum su-
orum ut ministrent in domo Domini. XXIIII

Porro filiis Aaron hae partitiones erant. Fi-
lii Aaron: Nadab et Abiu et Eleazar et I-
thamar. Mortui sunt autem Nadab et Abiu ante pa-
trem suum absque liberis. Sacerdotioque functus est E-
leazar et Ithamar. Et divisit eos David, id est Sadoch
de filiis Eleazar et Abimelech de filiis Itha-
mar secundum vices suas et ministerium. Inventique sunt
multo plures filii Eleazar in principibus viris
quam filii Ithamar. Divisit autem eis, hoc est filiis
Eleazar principes per familias xvi et filiis Itha-
mar per familias et domos suas viii. Porro di-
visit utrasque inter se familias sortibus. Erant enim
principes sanctuarii et principes domus Dei tam de
filiis Eleazar quam de filiis Ithamar. Descripsit-
que eos Semeias filius Nathanael scriba levi-
tes coram rege et principibus et Sadoch sacerdote
et Abimelech filio Abiathar, principibus quoque fa-
miliarum sacerdotalium et leviticarum, unam domum que ce-
teris preerat Eleazar et alteram domum que sub se habebat
Ithamar. Exivit autem sors prima Ioiarib, secunda
Iedeie, tertia Harim, quarta Seorim, v. Melchia, vi.
Maiman, vii. Accos, octava Abia, nona Iesu-
a, decima Sechenia, xi. Eliasib, xii. Iacim, xiii. Op-
pha, xiiii. Isbaab, xv. Belga, xvi. Emmer, xvii.
Ezir, xviii. Aphses, xix. Pheteia, xx. Hezechi-
el, xxi. Iachin, xxii. Gamul, xxiii. Dalaiau,
xxiiii. Maziau. Hae vices eorum secundum ministeria sua ut
ingrediantur domum Dei et iuxta ritum suum sub manu
Aaron patris eorum sicut preceperat Dominus Deus Israel. Porro filiorum
Levi qui reliqui fuerant, de filiis Amram erat
Subael, et filii Subael Iedia. De filiis quoque Roboie princeps
Iesias. Isaari vero Salemoth, filius quoque Selem-
oth Iaath, filiusque eius Ieriau primus, Amarias
secundus, Iaziel tertius, Iecmaam quartus. Filius Oziel Mi-
cha, filius Micha Samir. Frater Micha Iesia, filius
Iesie Zacharias. Filii Merari Mooli et Musi.
Filius Oziau Benno. Filius quoque Merari Oziau et
Soam et Zachur et Hebri. Porro filius Mooli Ele-
azar qui non habebat liberos. Filius vero Cis Ierameel. Fi-
lii Musi Mooli, Eder et Ierimoth. Isti filii Levi secundum do-
mos familiarum suarum. Miseruntque et ipsi sortes contra
fratres suos filios Aaron coram David rege et Sadoch et
Abimelech principibus familiarum sacerdotalium
et leviticarum tam maiores quam minores, omnes equa
sors equaliter dividebat. XXV

Igitur David et magistratus exercitus segregaverunt
in ministerium filios Asaph et Heman et Idithun,
qui prophetarent in citharis et psalteriis et cymbalis
secundum numerum suum dedicato sibi officio servientes. De fi-
liis Asaph: Zachur et Ioseph et Nathania et Asere-
la filii Asaph sub manu Asaph prophetantis iuxta
regem. Porro Idithun filii Idithun: Godolias, Sori, Iesaias et Ha-
sabias et Mathathias sex sub manu patris sui Idithun, qui
in cithara prophetabat super confitentes et laudantes Do-
minum. Heman quoque filii Heman: Bocciau, Mathania,
Oziel, Subuhel et Ierimoth, Anania, Anani, Elie-
tha, Geddelthi et Romemthiezer et Iesbacassa,
Mellothi, Othir, Mahazioth. Omnes isti filii Heman
videntis regis in sermonibus Dei ut exaltaret
cornu. Deditque Deus Heman filios xiiii et filias tres.
Universi sub manu patris sui ad cantandum in templo Domini
distributi erant in cymbalis et psalteriis et cithi-
ris in ministeria domus Domini iuxta regem, Asaph videlicet
et Idithun et Heman. Fuit autem numerus eorum cum fratribus
suis qui erudiebant canticum Domini cuncti doctores
cc.lxxxviii. Miseruntque sortes per vices suas ex equo
tam maior quam minor doctus pariter et indoctus. Egressa-
que est sors prima Ioseph qui erat de Asaph, filiis eius
et fratribus eius xii. Secunda Godolie ipsi et filiis eius et fratri-
bus xii. Tertia Zachur filiis et fratribus eius xii.
Quarta Isari filiis eius et fratribus xii. v. Nathanie filiis et fi-
liis eius xii. vi. Bocciau filiis et fratribus eius xii. vii.
Asreela filiis et fratribus eius xii. viii. Iesaie fi-
liis et fratribus eius xii. ix. Mathanie filiis et fratribus eius xii.
x. Semeie filiis et fratribus eius xii. Undecima Azareel filiis et fratribus eius
xii. Duodecima Asabie filiis et fratribus eius xii. Tertiade-
cima Subahel filiis et fratribus eius xii. Quartadecima Mathathie
filiis et fratribus xii. Quintadecima Ierimoth filiis et fratribus eius xii.
Sextadecima Ananie filiis et fratribus eius xii. xvii. filiis
et fratribus eius xii. xviii. Anani filiis et fratribus eius xii. xix. M-
ellothi filiis et fratribus eius xii. Vicesima Eliatha filiis et fratribus eius
xii. xx. prima Othir filiis et fratribus eius xii. xx. secunda Ged-
delthi filiis et fratribus eius xii. xxiii. Mahazioth filiis et fratribus eius xii.
Vicesima quarta Romemthiezer filiis et filiis eius xii.

Divisiones autem ianitorum de Coritis: XXVI
Meselemia filius Core de filiis Asaph. Fi-
lii Meselemie: Zacharias primogenitus, Iadiel secundus,
Zabadias tertius, Nathanael quartus, Aylam quintus, Io-
hanan sextus, Elienai septimus. Filii autem Obededom: Se-
meias primogenitus, Iozabad secundus, Ioaha tertius, Sach-
ar quartus, Nathanael quintus, Amihel sextus, Isachar septimus,
Phollathi octavus, quia benedixit illi Deus. Semeie autem
filio eius nati sunt filii prefecti familiarum suarum: erant
enim viri fortissimi. Filii ergo Semeie: Othni et
Raphael et Obed, Elzabad, fratres eius viri fortissimi,
Eliu quoque et Samachias. Omnes hi de filiis O-
bededom, ipsi et filii et fratres eorum fortissimi ad
ministrandum lxii de Obededom. Porro Mesele-
mie filii et fratres eorum robustissimi
xviii. De Osa autem, id est de filiis Merari: Semri
princeps: non enim habuerat primogenitum, et idcirco posu-
erat eum pater eius in principem. Helchias secundus, t-

XXVIII

XXIX

enũ ãm celo ũ mũ ſunt mã. Tũ ẽ ñe
gũã ru el ſt ẽ ỹnaque. Tue ẽ dñe ñe
gũã ru ẽ dñe ẽ im. in manu ẽ ũ ỹ ſ ũ m
manu ẽ magnũ & ũ ỹ ſ ũ m alũ ẽ g ãſtr
ſtrebũm ẽ laudamꝰ nñ nũ ñe ũ. ãc ẽ ſũ ã
ac ỹ ñe ũ ꝑſſimo ỹ ſ ũ mũ ỹ mitte ẽ
ẽ ũ ma ẽ gũã ãe manu ẽ accepimꝰ de ũ mo
r. ỹ gñũ ſumꝰ ẽ ũ ẽ ãꝓ uene ſc ẽ ỹ ũ ne
ũ. ñel ñ ſ ũ mb ñ ẽ ñ ũ ã nulla ẽ mea dũ
ñe ñr. ẽ ñe ỹ ꝓꝓ ã ỹ ũ mo ur ỹ ſ ũ
tetur dñe ñ noſ ſc ãc ãe manu ẽ ẽ ẽ ẽ.
Sac ñe ẽ ỹ ỹ ſ ũ ſ ỹ ũ ẽ dñe
gũã. ỹ ũ ỹ ẽ ỹ ſ ỹ ũ ẽ ỹ ũ. ſ ũ
ỹ ũ ũ ũ ſ ỹ ũ ẽ dñe ũ ãc ãe ũ ũ
ũ ũ ũ ſ ỹ ũ ẽ ũ ũ ũ ũ ũ ũ ũ
ũ ũ ũ ũ ũ ũ ũ ũ ũ ũ ũ ũ ũ ũ

XII

XIII

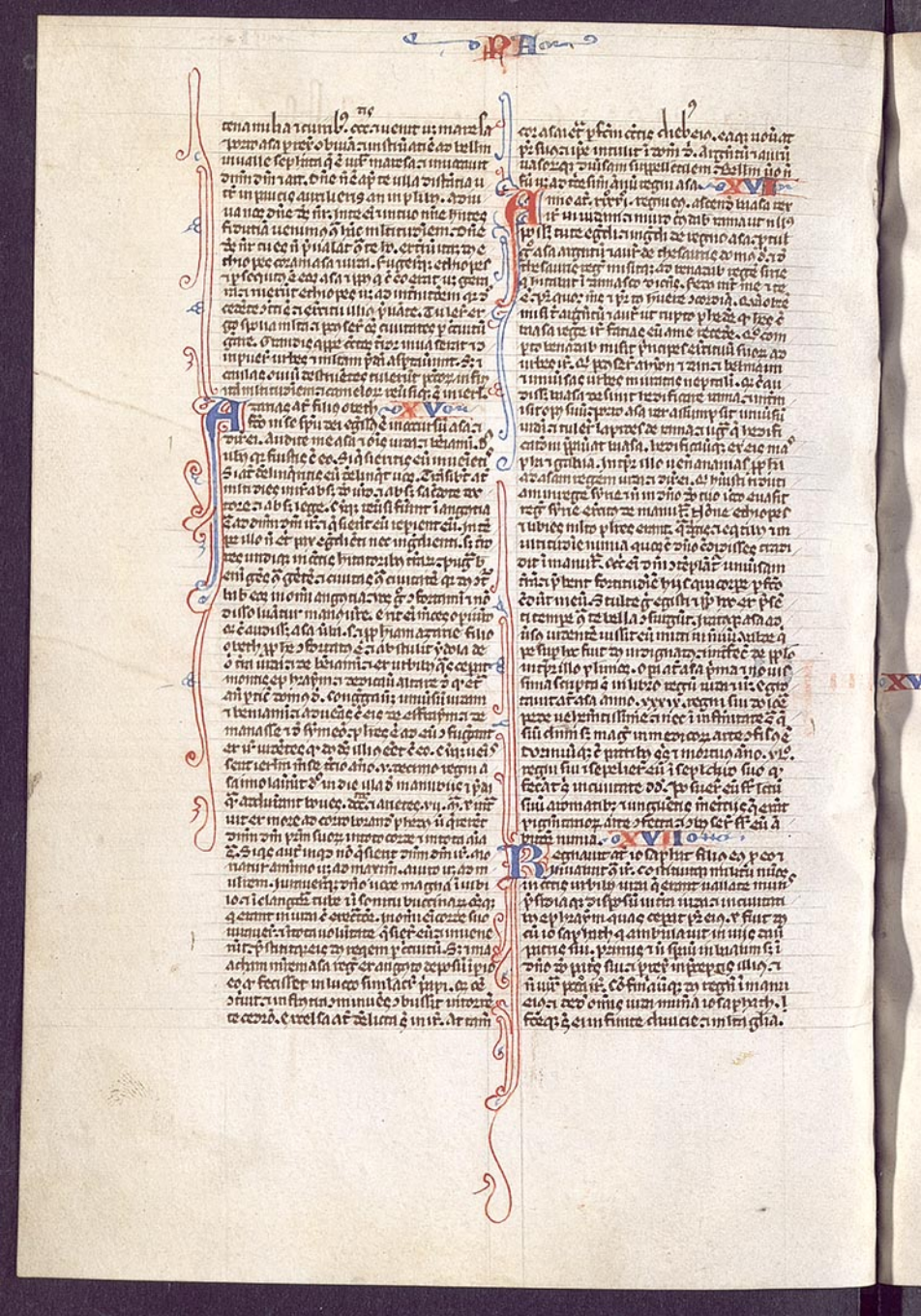

Cum; sumpsisset eam dauid nam ꝑ mas
ri ceth sara uxor ei ꝑ uim abs lulit. et oat
regem sui mist ꝑ ynaquilus filiu ienai
ravdiam ramothmi ramothmadelomi che
am ꝑ uxorem ieroboam. filiu ꝑ ꝑ ieu
filiu semeia nathmiam. ꝑ zabdiam asa
el que. ascendamo ethi ierichuntem. aravn
am. ꝑ ebusheum. ꝑ uxorem eius. ꝑ
elisamaz ioiam. sacerdotes. ꝑ uxorem. ꝑ
simmuai. ꝑ uxorem eius. ꝑ legem. omia cruciat
ing. ꝑ uxorem eius. ꝑ uxorem. ꝑ simi
mi. ꝑ ꝑ quet. omis sola regina. ꝑ. q. ꝑ
atur. ꝑ quid. ꝑ. necauertunt. ꝑ uxore ꝑ
os lapsus. Sed filius ioiaphath. mi
ri. ꝑ uxorem. ꝑ uxorem gal. angim. ambo
que. ad ducebant. ꝑ uxorem ancil. sep tem. mu
lieres. ꝑ uxorem. ꝑ uxorem. ꝑ uxorem. ꝑ uxorem. ꝑ
os lapsus. ꝑ uxorem. ꝑ uxorem. ꝑ uxorem. ꝑ uxorem. ꝑ
ꝑ uxorem

XXII

Lemp leuite egere negligim. Amuum re-
ioatā ymagē dñi. q. d. nō ē fiuit dñr ꝙ
ege leuite in fenīz de uxōre leuīr per-
uxiam ā in thalm ē amor se filio ꝙ ā mfer
ter eā omiē mhanc. ē mat mat ethdni
autem el mp ssimā. filiꝰ eo retuꝝ ē
dñi ad te mmissa ē sā ecclām fiant ꝑlo
dñi emaiūr fm ꝙ alum. ꝓp ꝙ ꝛ ꝛ ꝛ
archū ꝑ filiū mp. ē mat ymm dñi sol scen.
ꝑ ioat ē mma ri ierlm. ur testent
singli ꝑtū dño. q. thal mo ꝑ ses filio dñi sup
ēmīt in ferm. leuita q ā ꝑ mat ꝑ ois ꝑ
magrtū ꝓ mulē ierlm ꝑ amp mlet. mā
mp tenu. ē q. nō edr ur testent archū eā
regē ꝑ mando leuitis uxōre ai mlā ꝑtū
am uigrū celuntur sēm regē tām ꝑmo sac ex
o thalm ē ffil ethmp. ꝑmiam q. ē mat hi
ꝑuo archū ꝑ mūr ao le suū. ꝛ ap ꝛ ꝛ
mē ꝑ singlas. d. ꝙ. q. ggnā ē mfinitū ꝑtā
ꝛ ꝛ ꝛ ioatā hē q. ꝑ ceuntē dño. o
ar illo. ꝛ ꝛ ꝛ ē ecclēs ap. ꝛ ꝛ ꝛ
o ꝑm singlos ur mfinitū ē ꝛ ꝛ. fuit
quē sem. ē ens ur q. ē ē ceptū fuit ai tenuiꝰ
ē ceptū. hūc q. ultimū. ē mfinitū ob quē hēt
ꝑtū q. ainū ꝑ mando eoꝝ ac ꝙ hanc ꝑ
mū ꝛ ꝛ in thani ꝑ hinū. ē hāc ē ē ē
ē. ē ap. ꝛ ꝛ ꝛ ē ꝛ ꝛ ꝛ
ioatā mclū ꝑē ꝑcūe ꝛ ꝛ ꝛ
ꝑ li mūlū. as ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ
ꝛ ꝛ ꝛ

XXVI

XXVII

XXVIII

XXIX

XXI

XXII

XXXIIIo

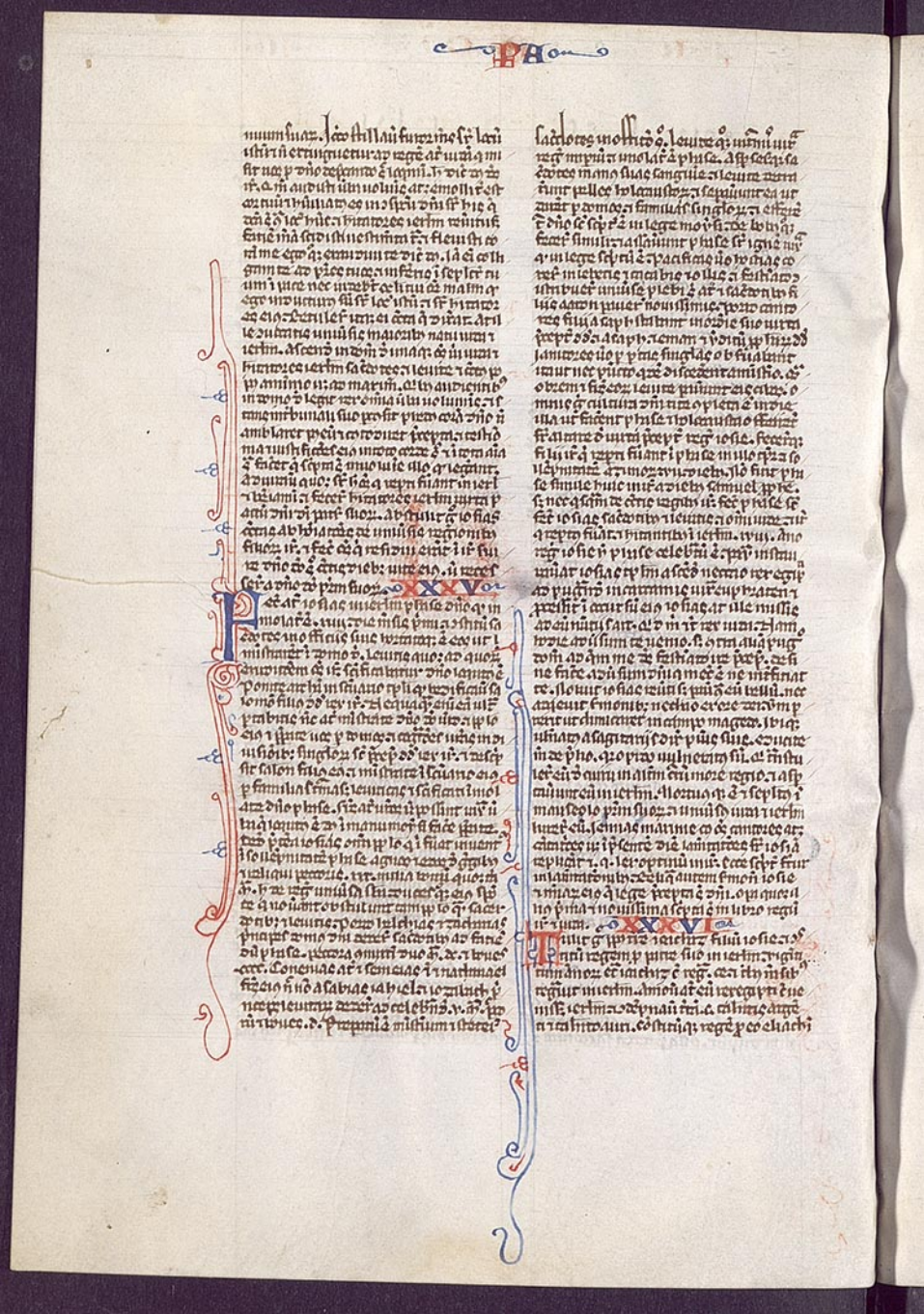

nuum suarum. Ideo stillauit furor meus super locum
istum et non extinguetur ad regem autem iudam qui mi-
sit uos pro domino deprecando est loquimini. Hec dicit dominus deus
israel. Quoniam audisti uerba uoluminis atque emollitus est
cor tuum et humiliatus es in conspectu domini super his que
dicta sunt contra locum hunc et habitatores ierusalem reuertitus
faciem meam scidisti uestimenta tua et fleuisti co-
ram me ego quoque exaudiui te dicit dominus. Iam enim colli-
gam te ad patres tuos et inferris in sepulcrum tu-
um in pace nec uidebunt oculi tui omne malum quod
ego inducturus sum super locum istum et super habitatores
eius. Retulerunt itaque ei cuncta que dixerat. At il-
le conuocatis uniuersis maioribus natu iuda et
ierusalem. Ascendit in domum domini unaque cum uiri iuda et
habitatores ierusalem sacerdotes et leuite et cuncto po-
pulo a minimo usque ad maximum. Quibus audientibus
in domo domini legit rex omnia uerba uoluminis. Et
stans in tribunali suo percussit pedem coram domino non
ambularet post eum et custodiret precepta et testimo-
nia et iustificationes eius in toto corde suo et in tota anima
sua faceret que scripta sunt in uoluminis illo quod legerant.
Ad uirum quoque super hoc quod reperti fuerant in ierusalem
et beniamin et fecerunt habitatores ierusalem iuxta pa-
ctum domini dei patrum suorum. Abstulit ergo iosias
cunctas abhominationes de uniuersis regionibus
filiorum israel et fecit omnes qui residui erant in israel sui
re domino deo cunctis diebus uite eius. Non recessit
a domino deo patrum suorum.

XXXV

Fecit autem iosias in ierusalem phase domino quod in-
molatum est. xiiii. die mensis primi et constituit sa-
cerdotes in officiis suis hortatusque est eos ut mi-
nistrarent in domo domini. Leuitis quoque ad quorum
eruditionem omnes israel sanctificabantur domino loquutus est.
Ponite archam in sanctuario templi quod edificauit sa-
lomon filius dauid rex israel. Nequaquam enim eam ultra
portabitis nunc autem ministrate domino deo uestro et populo
eius et preparate uos per domos et cognationes uestras in di-
uisionibus singulorum sicut precepit dauid rex israel et descrip-
sit salomon filius eius et ministrate in sanctuario eius
per familias et tribus leuiticas et sanctificati immo-
late domino phase. Sed autem uestros ut possint uiri uer-
ba que locutus est dominus in manu moysi si facere preparate.
Dedit preterea iosias omnium populo qui fuerat inuentus
in sollempnitatem phase agnos et edos de gregibus
et reliqui pecoris. xxx. milia bonum quoque tria
milia. Hec de regis uniuersa substantia ducesque eius spon-
te que nouerant obstulerunt tam populo quam sacer-
dotibus et leuitis. Porro helchias et zachanias
principes domus domini dederunt sacerdotibus ad faciendum
phase. Pecora commisti duo milia. dc. et boues
ccc. Conenias autem et semeias et nathanael
fratres eius nec non asabias iahiel et iozabach prin-
ceps leuitarum dederunt ad celebrandum. v. milia. pecorum
et boues. d. Preparatum est ministerium et steterunt

sacerdotes in officio suo. Leuite quoque in tribunali uiri
regis imperium et immolatum est phase. Aspersesque sa-
cerdotes manus suas sanguine et leuite detra-
xerunt pelles holocaustorum et separauerunt ea ut
darent per domos et familias singulorum et efferre-
tur domino sicut scriptum est in lege moysi. De bobus quoque
fecerunt simili et assauerunt phase super ignem iuxta
quod in lege scriptum est. Pacificas uero hostias co-
rerunt in lebetis et cacabis et ollis et festinato con-
stribuerunt uniuerse plebi. Sed autem et sacerdotibus fi-
liis aaron parauerunt nouissimis. Porro cantores
filii asaph stabant in ordine suo iuxta
preceptum dauid et asaph et eman et ydithum prophetarum dauid
Ianitores uero per portas singulas obseruabant
ita ut nec puncto quidem discederent a ministerio. Quia
obrem et fratres eorum leuite parauerunt eis cibos. O-
mnis ergo cultura domini tunc completa est in die
illa ut facerent phase et holocausta offerrent
super altare domini iuxta preceptum regis iosie. Fecerunque
filii israel qui reperti fuerant in phase in illo tempore et so-
llempnitatem azimorum. vii. diebus. Non fuit phase
simile huic in israel diebus samuel prophete.
Sed nec quisquam de cunctis regibus israel fecit phase sicut
fecit iosias sacerdotibus et leuitis et omni uide et iuda
que reperta fuerant et habitantibus in ierusalem. xviii. anno
regis iosie hoc phase celebratum est. Postquam instau-
rauerat iosias templum ascendit necchao rex egipti
ad pugnandum in carcamis uiri euphraten et
processit in occursum eius iosias at ille missis
ad eum nuntiis ait. Quid mihi et tibi rex iuda. Nam
hodie aduersum te uenio. Sed contra aliam pugnandum
domum ad quam me deus festinato ire precepit. Desi-
ne facere aduersum dominum qui mecum est ne interficiat
te. Noluit iosias reuerti sed paratum contra eum bellum. Nec
adquieuit sermonibus necchao ex ore dei. Verum pro-
perit ut dimicaret in campo magedo. Ibique
uulneratus a sagittariis dixit pueris suis. Educite
me de prelio. Quoniam pro uulneratus sum. Quod transtu-
lerunt eum de curru in alterum currum more regio et asper-
tauerunt eum in ierusalem. Mortuusque est et sepultus in
mauseolo patrum suorum et uniuersus iuda et ierusalem
luxerunt eum. Ieremias maxime cum omnes cantores atque
cantatrices usque in presentem diem lamentationes super iosiam
replicant et quasi lex optinuit in israel. Ecce scripta sunt
in lamentationibus. Reliqua autem sermonum iosie
et miserarum eius que lege precepta sunt domini. Opera quoque il-
lius prima et nouissima scripta sunt in libro regum
israel et iuda.

XXXVI

Tulit ergo populus terre ieachaz filium iosie et con-
stituit regem pro patre suo in ierusalem. Viginti
tum annorum erat ieachaz cum regnare cepit et tribus mensibus
regnauit in ierusalem. Amouit autem eum rex egipti cum ue-
nisset ierusalem et condempnauit terram. c. talentis argen-
ti et talento auri. Constituitque regem pro eo eliachim

fiem eis fr̃m amu ꝛ ierm ꝗnt mꝫ mẽ iacobi
jm̃o iacent: mitt̃ sec̃m̃ iacob̃ in egyꝑ
vigint̃ anos: et̃ iacobi ẽ regn. ca. vi. ani
regnãt ꝛ ierm. cccꝯ malim cũ dño ẽ stue
cont̃ic ascend nabuchodono sor ꝛex ciuitã
rũa ierusalem ꝛ ꝑsidit sup illã ꝛ in ea ꝯgregãs
uasa ei⁹ tradidit in ꝑsidiam ꝓ suis. Et ꝛuꝛsꝰ aure
q̃ ꝛex babilonis ꝛex babilonis ꝛex babilonis
ꝛex babilonis ꝛex babilonis ꝛex babilonis
ꝛex babilonis ꝛex babilonis ꝛex babilonis

ep̃lam in am de certm amauerit ꝑsau
lv̄ cēm̄ ꝺeū verbi cem̄ sam ſuꝺ ſcām ꝺi
qui ſi uarues eōz ꝺianeā ꝑ mi ſatez cer
ꝑ uilei ay uiſei. uerueī tuby ſeuiq. ſuſſa
nachu ꝺiaei uelamine. Xcēn ꝺ ggiby af
ſēnaꝑ ur magno ꝺ gloſa ꝺ uiame eoꝝ fe
ar ſaumant uy ſamiane ꝺ i uelige regiom
w ſiſſuum ũ pice. hue ē exẽplar epl̃e ſ̃
miſer ad eũ ar marer ſi uen huc ad qui
ē nam ſſuum ſalm ꝺir. Hoc ſi ſer rege au
ter ā aſſemeſ ar ez ad me uener in certm
aumare rebellem ꝑſſima ſ̃ et ſcificāt er
mi ere m mice eos ꝑ pieres ꝑ me. ſle ſ̃
nor ũ ſiz. regi. qz ſi aumie illa edificam ſ̃
uent z mi ad ſi hanam bie. z uen gnl ā
mee reddm ſi zabrā ad regez b neq
pueier. Hec ſ̃ mem erez sal. qm pulabo e
me dmo ſi qz ielide regi mee neq me dn
amo. Jac mi dmo ſi nam o regi ur re
ēſeag mibue y bldeuar. pm mea mi
uelee ſcpm mcōmnica ſacg qm ur qui
la ubi rebell ā necee regi y pm ſ̃
uella ocumur ea. et dicty ām ag ſ̃
obrem ā aumie ipe relicta ē. ſlm amo
et regi qm ſi aumie illa epiſcam fuer z qui
illa mibuma pſcem ſſuum ũ bui
y bũ mi ſir ne ad uel berl cem̄ sam ſaꝰ
ſcam ad uelige ē cmr i ſlm eoz fir am.
res ſam ane a cepe ſſuum ſalm ꝺicie
ꝑpue. Acēn ſ̃ mi ſihe ad me mam fer
re ten ē qua me. Name ꝑpꝛe ē a ren.
fuer mueneſ. qm aumie illa ad dicty
nge ad ſi ſſuum regez rebellar. i ſcpmez
ꝑ ua am ur. ici. Tam regez ſoꝛn ſſi
ſiceē mi certm q ꝑ mane ō regi o qui
ſſuum ē. Tibur ā ue cgnl a reo my
acepe lar. ſl ue g aumie ſiliā ur y hue
ange mme illa mu y illa ſi uez ificetur a
ne qme ſi mi ſſi fuer. Vere ne negligē
ter mpl emes ꝓmiſſa ē ſtar malm of
regez. Jam ecem pm ea aumer ſi regi
ter um ē eccām reū verbi cem̄ sam ſaꝰ ſcm
tu ꝺ ſluanje eoz. Xabier ē ſi mi ter
ad uzacz y ſſuum eoz i ebio ſi uo
uz. Tē mdm ſſi ē op dmo ꝺ mi ter
ũ ſi etur. ne ad am. ſm regem am regē

naſ ꝺ ſluanje eoz ſiqz ducr ei. Quis
ad uba ſſiũ ur ad mi ue uez ificamez. in
e ue mſtamme. Ad q ꝺ mo qz ē
cēm̄ nola am ez mlis ue rit ecm̄. Cam
af ꝺi eoz. fcē ē ſſ ſcnez mi ez ũ ꝑ uer
mibme eaz ꝑ aaum ur ne ad am ũ e
ſemer ur. ſi ē ſatiſfacēm ad ũ ſo a cm ēz
ulam. Exemplar epl̃e ſ̃m miſit mam
na ſuum regi me ranſſlm ſi ſtar ez m
na ſ ꝺ ſluanez eoz ad ꝑpũſcm q cm̄ mā
ſſlm ad am um regem. S mo ām miſe
mer ei ſic. ſcpo cm̄. Dnō regi ꝑpo mũ
ꝺ o um ſſi regi ſſe ne ad me ā ꝑuinā
ad ue ſi magnā ꝓ ificam ur ia ꝑ e i
pluri. ꝺ ma penit ur ꝑ ien ſo ꝑpa ſ
ꝺiligiſſ ſ mur ea. ea ſcar i manib; eo
rũ. ſi ſuggeſtum mo ergo ſenez illa. a ꝺa
um o ei q. ꝺ e ue ũb ꝑ ẽm ur ue ſi in
ne ꝓ ificamez a mine inſtrumenez
ſ; z uoia eoz ā ſſuum ad q ez ur mi ſtare
mo ab. q ue ſempſſmo ſma uice q ꝑ
na qne ieig. Ingemo ꝺ ar ſ̃m ām. Ꝑpi
ter ub ꝓnez. Dic ſſmo ſi ſuo eb; ſ̃
z ꝓ ificamo ep̃lm q. ē ſ̃ mi ſi añ ue
ãue mlis q q; ez ur magno ꝓ ificã
ar ſ ter mine. ꝑ ma ſ ad uno ꝺiam pu
cam ſſum ꝑez ni ꝺn̄ ce la ꝺi ꝺ eoz in
manu al buc. regē mbi ca ꝺa ꝺn̄ ā
nice ſtruc. ꝑ ſm ꝺa mi ſtr i ub lo
nem. añ o ar ꝑamo an regē ubſolue q
in ez ꝑ ſſuz eā in ur ꝺmo ez ꝓ ificet
ez ur. Jam ua ſa ꝑſm ꝺi aua ꝺ ar ez
ez ā mabuc. ſula ez ꝑ e plo q cm̄ in
certm a ſy mi at ca mp ſm ub i. ꝑ ſu
ur e ꝺ ꝑ ez ꝑ e plo ubſolen am ē ſala
ſſlar ue n blo ām ꝑ n ꝑ ez) ſtruz. ꝺ
ſm ca. b ua ſa ꝑ o le a ue ꝑ ē a mp le
ez ſt ue certm a ꝺmo ꝺi ꝓ ificm i
ue ē. Tē am. ſa ſabiſſar ue ne ꝑ ſ
ne ſm a mi ſi rempꝺ a in certm. e q
em ꝑ e uſſ: nunc ꝺ e ſi ficatur. nec oũ
o pe tum eſt. ſlum e ergo ſi ꝺ etur regi
ꝺ um ꝓ ecenſear in bibliotheca regis q
eſt in ubi e unum nam a q ꝺ o regez
ſum ſir ur ꝺe ſi ficatur. ꝺmo ez in ie
ruſalem. a ꝺ o um ſm regē ſ ue ne mit

Ter ne ꝺmo ꝺ ne ad ne.
ver ſpe ꝓ ſ ꝓ ecenſi ſ ue nunc in bibliꝺ
ecam ue rum quę etiam ꝓ pin in bibliꝺ
neca mue nam eſt in ve ꝺ ꝺ mis. q eſt
caſtrum in madena p ma ꝺ a uolum ꝺ una
milia. ſemꝑ eſt in eos ꝺ mem ma. Amo
ꝺmo q in regē ain ꝑ ꝺ ecam ur ꝺmo
en q eſt in certm ꝺ ſi ficam ur in eos

VII

melchia. ramamia. rabezeter. rmelchi
as. rmea. r de filiis elam. mathmia. zacri
as. rseleas. robdeas. rhamoth. rehia. r de filiis
zebhia. eliachim. elioenay. elasiph. mathmias
rmamuth. razabeth. athrai. r de filiis zeb
ri nathan. amaria. zabin. ammiada. r de fi
liis ammi. sollam. zimelluth. azma. iasi
biasaal. rmoth. r de filiis seth. mat
thania. esiel. rmaaq. mathias. mathmi
as. rbesaleel. rbenui. rmanasse. r de filiis
ezrem. eliezer. sue. melchias. semeias
symeon. rbamami. moloth. rmadai. de
filiis ezdem. mathmias. mathan. r mi
lier alipy. melech. gmas. manasse. semei. de
filiis ruben. mathan. ammanuel. rmeas
rmaias. eelliau. nam. mammuth. rali
a sipy. mathmias. mathmai. rusia. rmi
rechmu. semeias. rammaes. nathmi. dan
ae. michmei. rdiru. risai. sarun. ezrela
selemaia. semeria. sellim. amaria. ios
eph. de filiis nebu. miel. mathithias.
zabath. rabuig. iedduias. iesuel. rmaia. o
hisfacerit uxore aliengenaeas fuer et
eis nuptas. r genuit filios. [illegible]

[illegible] eemias. [illegible]
ebba. r ceme fi
lii elchie. r sane
nise cafleu. anno. xx.
r ego eri in susis cas
no. r ueni ad mam
uod filii hur ger
rii er uidia mira
gmeas. r uidi. q ut
manserit. r fuerit. r ait mihi ne
rouerim. ai. r manserit. rdiem. r de captiuita
te ierusalem. r ait mihi. r ego uidi. r ecce
manasses. rdiem. r de captiuitate
ierusalem. r ait mihi. r

mam̃ eccl̃ in lyne. Auncient ad̃ canabullath le
wnnec̃ redyn ac filio amannec̃ gelem am
ma sub stanaũnnt nec̃. Et sepelit est in eccl̃.
Ista ẽ ꝛ genelogia filiũ gadelo ꝛ ethnea
ne. Et dedit ei ecl̃ Innem dun q̃ ad ecc̃. Dic
ũ ẽ nec̃ unuat. nec̃ filii eo sunt. Sunt
mo ꝛ ꝑdicte mo. Et ad ẽ ꝑ ꝓuincia ꝛ m
emeria in ecl̃im

II

Et sunt ẽ alii sanctissimi magnorũ ꝓ eo
ꝛ ecclesiarũ ꝛ ꝑdicauũnt ꝑtim egpt. Ip
si fuerunt eadem ꝛ stanlei uocant eos ui
ad nostrum. Et cum eis fuerunt ea ui
ad eccl̃am ananeel. Et uiri eũ ꝑdicauer ũi
ibi eo. Et uiri eũ ꝑdicauit tuetur filio am
nec̃ ꝑ ꝑ ꝑscui ꝑdicauer filii alamana.
Ipsi tenuer eccl̃iam uel uoc eo ꝛ seme
nuerunt. Et uiri eo ꝑdicauũ manu mult fi
lio ꝛ une filii achi. Et uiri eo ꝑdicauũ mo
coua filio nuthe de filii meth uel. Et uiri
eo ꝑdicauũ fadech filio uaina. Et uiri eo
dicauũnt eu eum. op̃ matreo ar eo ꝛ ũ sup
p fuunt eo ua de mo ꝺ oi sua. Et ꝑ nec̃
ꝑdicauunt. uo uaũ filio fiscea. mo coua
filio uelcema. Ipsi ẽ nim eam a stanlei uel
uoc eo ꝛ semq̃ nuerunt. Et uiri eo ꝑdicauũ
mel duc gaimo nuncupatus in mey nadhuc
uocat gaimo ꝛ malsyn. Et duxe q̃ ẽ in regione
ussiuin. Et uiri eũ ꝑdicauũ eo uel filio ama
na uiri. Et uiri eũ ꝑdicauũ anam filio. Et
ignominia ad uiri. Et uiri eũ ꝑdicauũ anam filio. Et
ignominia ad uiri. Et uiri eũ ꝑdicauũ anam filio. Et
tre ianoc. Et uiri eũ ꝑdicauũ ma filio ab
ynoc. Et uiri eũ ꝑdicauũ ma filio ab
ynoc. Et uiri eũ ꝑdicauũ ma filio ab
yn

uice pueri suum et epistolam habebat in manu scriptam hoc modo. Ingenuitatis auditor est ingenuitas dixit quod tu iudei cogitetis rebellare et ipsa hedificatio muri. Nunc ergo te uel sic eos regere. Ipse enim dicam ipsis hoc posuisti quod predicent de te in ierusalem dicentes. Rex in iuda est. Auditum est rex ubi hec. Sed eo nunc ueni ut iniamus consilium nunc pariter. Et misit ad eos dicens. Non est factum sicut ubi hec tu loquens. De eo de eius tuo et omnis hec. Quod autem hii tractabant nos cogitantes quod cessarent manus nostre ab opere et quiescemus. Quia ob eam magis confortaui manum meam. Et ingressus sum domum Samaie filii Dalaie filii Metha bethel secreto. Et ait. Tractemus nobis in domo dei in medio templi et claudamus portas quia uenturi sunt ut interficiant te et nocte uenturi sunt ad occidendum te. Et dixi. Nunquid sicut filius meus fugiet. Et quis ut ego ingredi et templum uiuet. Non ingrediar. Et intelleri quia deus non misisset eum. Sed quasi uaticinans locutus est ad me. Et Tobias et Sanabellach condiuisset eum. Accepit enim pretium ut terrerent me et peccarem et haberent malum quod exprobrarent me. Memento mihi domine mi Tobia et Sanabellach iuxta opera eorum talia. Sed et Noachie prophete qui terrebant me. Completus autem est mus. xv. die mensis ebul. Et duobus diebus. Factum est autem cum audissent omnes inimici nostri ut timerent uniuerse gentes que erant in circuitu nostro et cadent in semetipsos et scirent quia a deo factum est opus hoc. Sed in diebus illis multe optimates iudeorum epistole mittebantur ad Tobiam et a Tobia ueniebant ad eos. Multi enim erant in iuda habentes iuramentum eius quia gener erat Sechenie filii Iorei. Et Iohannam filius eius accepit filiam Mosollam filii Barachie. Sed et laudabant eum coram me et uerba mea nuntiabant ei. Et Tobias mittebat epistolas ut terreret me.

VII

Postquam autem iudei hedificatus est murus et posuimus alias recensui iunitores et cantores et leuitas precepi Anani fratri meo et Ananie principi domus de ierusalem. Ipse enim erat quasi uir uerax et timens deum plus ceteris uidebatur. Et dixi eis non aperiatur porte ierusalem uel ad calorem solis cum ad huc assisterent clausa porte et opilate et posuimus cuiusdam de habitatoribus ierusalem. Singulos per uices suas et unumquemque contra domum suam. Et uiuitas autem erat iam nimis et grandis et populus in medio eius et non erant domus hedificate. Quod autem dixit in corde meo et congregaui optimates et magistratus et uulgus ut recensere eos et inueni librum census eorum qui ascenderant primum et inuenimus scriptum in eo. Isti filii prouincie qui ascenderunt de captiuitate transmigrationis uel quos transtulerat Nabucho. Rex Babilonis et reuersi sunt in ierusalem et in iudam unusquisque in

ciuitatem suam qui uenerant cum Zorobabel. Neemias. Azarias. Naamias. Naanim. Mardocheus. Bethsar. Mespharoth. Bethgam. Nauba. Nuns uirorum populi iuxta. Filii Phares duo milia. c. lxx. ii. Filii Saphatie. ccc. lxxvii. Filii Area. dc. lii. Filii Phaleth Moab filiorum Iosue et Ioab duo. Mm. dccc. xviii. Filii Elam mille. dccc. liiii. Filii Zechua. dccc. xlv. Filii Zachai. dc. lx. Filii Banni. dc. xlv. viii. Filii Bebai. dc. xxviii. Filii Azgath. ii. milia. ccc. xxii. Filii Azonicam. dc. lx. vii. Filii Bagaiami. ii. Mm. lx. vii. Filii Adin. dc. lv. Filii Ater. Filii Ezechie. xc. viii. Filii Asen. ccc. xxviii. Filii Bethaye. ccc. xxiiii. Filii Areb. c. xii. Filii Zabaon. ccc. xviii. Filii Bethleem. c. xxiii. Filii Ethuphi. c. lxxxviii. Filii Anathoth. c. xxviii. Filii Bethumoth. xlii. Filii Cariathiarim Cephyra et Beroth. dc. xliii. Filii Rama et Gabaa. dc. xxi. Filii Machimas. c. xxii. Filii Bethel et Hai. c. xxiii. Filii Nebo alterius. lii. Filii Elam alterius mille. c. liiii. Filii Arem. ccc. xx. Filii Ibiro. ccc. xl. Filii Ioiadid et Onon. dc. xxi. Filii Senaa iii. mille. dcc. xxx. Sacerdotes filii Ianua in domo Iosua. dccc. lxxiiii. Filii Emer mille. lii. Filii Phasur mille. cc. xxvii. Filii Arem mille. xviii. Leuite filii Iosue et Gadim et filiorum Odiua. lxx. iiii. Cantores filii Asaphath. cx. lxii. Ianitores filii Sellum. Filii Ather. Filii Thelmon. Filii Accub. Filii Atita filii Sobai. cxxx. viii. Natinei filii Sei. Filii Asphai. Filii Thebaoth. Filii Cheros. Filii Sicca. Filii Phaddo. Filii Lebana. Filii Agaba. Filii Selmon. Filii Anan. Filii Geddel. Filii Gaer. Filii Maia. Filii Rasim. Filii Necuda. Filii Iezem. Filii Aza. Filii Phasa. Filii Besay. Filii Munim. Filii Nephusim. Filii Bethue. Filii Acaphia. Filii Asur. Filii Besloth. Filii Meida. Filii Aisa. Filii Bercol. Filii Sisara. Filii Thema. Filii Nesia. Filii Atifa. Filii Fuorum Salomonis. Filii Sceri. Filii Sophereth. Filii Pherida. Filii Iachila. Filii Derton. Filii Iedel filii Saphatia. Filii Achil. Filii Phocereth qui erat ortus ex Abaim filio Amon. Et nathinei et filii suorum Salomonis. ccc. xxii. Hii sunt autem qui ascenderunt de Themellach Thelarsa. Cherub. Addo et Gemer. Et non potuerunt isti indicare domum patrum suorum et semen suum utrum ex ierusalem erant. Filii Delaia. Filii Tobia. Filii Nechoda. dc. xlii. Et de sacerdotibus. Filii Abia. Filii Aces. Filii Bellay. qui accepit de filiabus Bellay Galaadis uxorem et uocatus est nomen eorum. Hii qui sunt scripturam genealogie sue et non inuenerunt et eiecti sunt de sacerdotio. Dixitque Athersa eis ut non manducarent de sanctis sanctorum donec staret sacerdos doctus et eruditus. Omnis multitudo

q. uir. uni. xlij. milia. cccc. lx. absq; f
uis et ancillis eorum que erant. vij. milia. ccc.
xxxvij. et inter eos cantores et cantatrices. cc. xl.
v. cameli eorum. cccc. xxxv. asini. vj. m. dc. et
xxx. Nonnulli autem de principibus familiarum dedi
unt impensas in opus dei. Athersata dedit in
thesaurum auri dragmas mille. Phyalas. l.
tunicas sacerdotales. d. xxx. Et de principibus fa
miliarum dederunt in thesaurum opis auri dragmas
xx. milia et argenti minas. ij. mil. cc. Et quod de
dit reliquus populus auri dragmas. xx. milia
et argenti minas duo. m. et tunicas sacerdotales
lxvij. Habitaverunt autem sacerdotes et leuite et iani
tores et cantores et reliquum uulgus et nathi
nei et omnis israel in ciuitatibus suis. VII

Et uenerat mensis. vij. cenophegie sub es
dra et neemia. Filij autem israel erant in ciuitati
bus suis. Congregatusque est omnis populus. q. uir unus ad
plateam que est ante portam aquarum et dixerunt es
dre scribe ut auferret librum legis moysi quem
preceperat dominus israel. Attulit autem esdras sacerdos
legem coram multitudine uirorum et mulierum cunctisque
qui poterant intelligere in die prima mensis. vij. et le
git in eo aperte in platea que est ante portam aquarum
de mane usque ad mediam diem in conspectu uirorum
et mulierum et sapientium et aures omnis populi erant
erecte ad librum. Stetit autem esdras scriba super gradum lig
neum quem fecerat ad loquendum. Steterunt iuxta eum
mathathia et semma et anania et uria et elchi
et maasia ad dexteram eius et ad sinistram phadi
a misael et melchia et asum et aseph. ma
ziaccaria et mosollam. Et aperuit esdras librum
coram omni populo super uniuersum quippe populum em
inebat. Et cum aperuisset eum stetit omnis populus et be
nedixit esdras domino deo uoce magna. Et respondit
omnis populus amen. Eleuantes manus suas et incur
uati sunt et adorauerunt dominum pronuntiantes. Porro io
sue et bnanai et serebia. iamim. accuph. se
phu. oddia. maasia. celita. azarias. iozabed. anan. pillaia et leuite silentium faciebant
in populo ad audiendam legem. Populus autem stabat in
gradu suo et legerunt in libro legis dei distincte
et aperte ad intelligendum et intellexerunt cum legeretur.
Dixit autem neemias. Ipse est athersata et esdras sa
cerdos scriba et leuite interpretantes uniuerso populo.
Dies sanctificatus est domino deo nostro nolite lugere et no
lite flere. Flebat enim omnis populus cum audiret legem uerba et di
xit eis. Ite comedite pinguia et bibite mulsum
et mittite partes eis qui non preparauerunt sibi quia sanctus dies dei
est et nolite contristari. Gaudium enim dei est fortitudo nostra
leuite autem silentium faciebant in omni populo dicentes
Tacete quia dies sanctus est et nolite dolere. Abiit itaque
omnis populus ut comederet et biberet et mitteret partes et faceret
leticiam magnam quia intellexerunt uerba que docuerat

eos. Et in die secundo congregati sunt principes familiarum uni
uersi populi sacerdotes et leuite ad esdram scribam ut
interpretaretur eis uerba legis et inuenerunt scriptum
in lege precepisse dominum in manu moysi ut habitent
filij israel in tabernaculis in die sollempni mense. vij.
et ut predicent et diuulgent uocem in uniuersis u
rbibus suis et ierusalem dicentes. Egredimini in montem
et offerte frondes oliue et frondes ligni pleh
rum et frondes mirti et ramos palmarum et
frondes ligni nemoro si ut fiant tabernacula
sicut scriptum est. Et egressus est omnis populus et attulerunt. Fe
cerunt sibi tabernacula unusquisque in domate sua
et in atriis suis et in atriis domus domini et in pla
tea parte aquarum et in platea parte effraym
fecit ergo uniuersa ecclesia eorum que reuelauerant de
captiuitate tabernacula et habitauerunt in tab
nacula. Non enim fecerant a diebus iosue filius nun
talia filij israel usque ad diem illum et fuit leticia m
agna nimis. Legerunt autem esdras in libro legis dei
per dies singulos a die primo usque ad diem no
uissimum et fecerunt sollempnitatem. vij. diebus
et in die. viij. collectam iuxta ritum. In die autem IX
xx. quarto mensis hoc conuenerunt filij israel in ieiuni
o et in saccis et humus super eos. Et separatum est se
men filiorum israel ab omni filio alienigena et steterunt
et confitebantur peccata sua et iniquitates patrum suorum
et consurrexerunt ad standum et legerunt in uolumine
legis domini dei sui. quarta in die et quarta in nocte
confitebantur et adorabant dominum deum suum. Sur
rexerunt autem super gradum leuitarum iosue et bnani
cethmiel sebina abani. sarebias bani.
et chanani et clamauerunt ad dominum deum suum
uoce magna. Et dixerunt leuite iosue et ceth
miel bonni asebia serebia. arabia oddia se
bna fatala. Surgite et benedicite domino deo uestro
ab eterno usque in eternum. Et benedicant nomini gloriosi
e tue excelso in omni benedictione et laude. Tu ipse
domine solus. tu fecisti celum celorum et omnem exercitum
eorum terram et uniuersa que in eis sunt. maria et omnia que in
eis sunt. Et tu uiuificas omnia et exercitus celi te ado
rat. Tu ipse domine deus qui elegisti abraham et e
duxisti eum de igne chaldeorum et posuisti nomen eius
abraham inuenisti cor eius fidele coram te et per
cussisti cum eo pheedus ut dares ei terram chana
nei et ethei et amorrei et phezei et gebusei
et gergesei ut dares semini eius et implesti uerba tua
quoniam iustus es. Et uidisti afflictionem patrum nostrorum
in egipto clamorem eorum audisti super mare
rubrum et dedisti signa et portenta in pharaone et in
uniuersis seruis eius et in omni populo terre illius. Cognouisti
enim quia superbe egerunt contra eos et fecisti tibi nomen sanctum
in hac die et mare diuisisti ante eos et transierunt
per medium maris in siccum persecutores autem eorum
proiecisti in profundum. q. lapidem in aquis uali
das et in columpna nubis ductor eorum fuisti per

festo ephiphanie

XII

Hy ar̃ sacerdotes leuite ami ascenderẽ
ad templũ dñi filii galarhel rosue. s
amna ysrem ar̃. helie. amana. melluc.
acuc. sechema. reũ. menmurh. abda. ge
ton. auia. miamim. maxia. belgi. sem
eia. iamin. amia. sellm. amar. eleola. a
mia. Isti p̃cepta sacerdotalia ex̃ moy
si fuerunt leuite in silia. hẽnu. ezechu
el. sambria. maai. machmadi. sr̃ymoc
yri. filii eoꝝ leuite ordinati. minuti sup eoꝝ
nos qui mossinos filio. Iosue ear̃ germur io
achim iachim ẽ eliasib. eliasib ẽ io
iada. ioiada ẽ ionathan. ionathan ẽ iedu
a. Iudeus ar̃ iaddum erãt sacerdotes ap̃ma
familias. samie. amana. hieremia. ana
nia. helchi. mosollam. amana. iaman
iarum. seleme. ioseph arem. edna. ma
mioth. elchi. adaia. maasia. grem.
moysam. abie. zechen. miamin moa
dia. helchi. belgi. samua. semeia. iai
rhim. iamin. mathan. iazue. azi. sella
le. celay. amos peleel. elae. asebia. ana
nathanahel. iesure in diebꝫ eiusdẽ. mi
chaia. oniadias. sept̃ p̃cepta familia
rum sacerdotum in regno amij p̃. se. filij ieu
p̃cepta familiar. sept̃ in libro ysaye pro
phete. iuxta dictum. filij eiusdem. p̃ce
pta leuitarum. asebia. serebia. iazia. filii
eorũ. mathania. bacbechia. obeda
ia. mosollam. thelmõ. accub. ex eadẽ p̃ce
pta ianitorum. talmon. accub. ex eadẽ p̃ce
pta. hoc tempore. ex̃ principibus sacerdo
tum. et leuitarum. qui ascenderunt cum
zorobabel. et iosue. Saraia. hieremia. es
dras. amaria. malluch. hattus. sechenia.
rehum. meremoth. hebdeel. baana. mis
pharet. bagui. nehum. baana. mardo
cheus. Et nomina principum populi
qui ascenderunt cum eis. Phoros. phe
hamoab. helam. zethu. bani. bonni. azgad.
adonicam. bagoi. adin. ater. ezechie. azur.
sodomi. bezai. iore. hasum. gebar. ana
thoth. nebai. magbis. modbai. hatil. phe
rida. iahala. darcon. gedel. saphatia.
hattil. phochereth. sabaim. amon. Omnes
filii salomonis. sabie. hasophereth. pha
rida. iahali. darcon. giddel. sephatia.
hattil. phochereth. hasebaim. amon.
Omnes nathinei. et filii salomonis. trecen
ti nonaginta duo. Et isti ascenderunt de
thelmela. thelarsa. cherub. addon. et
emer. et non potuerunt indicare domum
patrum suorum. et semen suum. si ex
israel essent. filii dalaie. filii tobie. filii
necoda. sexcenti quinquaginta duo. Et
de filiis sacerdotum. filii habaia. filii
accos. filii berzellai. qui accepit de filiabꝫ
berzellai galaaditis uxores. et vocatus
est nomine eorum. Hi quesierunt scripturam
suam inter eos qui descripti sunt per genealogiam
et non inuenerunt. et eiecti sunt de sacerdotio.
Et dixit athersatha ad eos. ut non comederent
de sanctificatis sanctorum. donec consurgeret
sacerdos doctus et perfectus. Omnis ergo
congregatio simul quadraginta duo milia.
trecenti sexaginta. exceptis seruis eorum
et ancillis. qui erant septem milia. trecenti
triginta septem. Sed et cantores et cantatrices
ducentae. equi eorum septingenti triginta
sex. muli eorum ducenti quadraginta quinque.
cameli eorum quadringenti triginta quinque.
asini sex milia septingenti viginti. Et de
principibus familiarum cum ingressi essent
domum domini quae est in hierusalem. obtulerunt
voluntarie ad templum dei. ut erigerent
eam in loco suo. iuxta uires suas dederunt
in thesaurum operis auri dragmas sexaginta
et unum milia. et argenti minas quinque
milia. et uestes sacerdotales centum. habitauerunt
ergo sacerdotes et leuite. et de plebe cantores
et ianitores. et nathinei. et omnis israel in
ciuitatibus suis.

XIII

Cum autem impleti essent dies septimi. erant
filii israel in ciuitatibus suis. congregatus
est populus quasi unus homo in platea
quae est ante portam aquarum. et dixerunt
ad esdram scribam. ut adferret librum legis
moysi quam praecepit dominus israel. Et
adtulit esdras sacerdos legem coram multitudine
uirorum et mulierum. et omnium qui poterant
audire. in die primo mensis septimi. Et legit
in libro ante plateam quae est ante portam
aquarum. a mane usque ad meridiem. coram
uiris et mulieribus. et intellegentibus. et aures
cunctae populi erant ad librum legis. Stetit
autem esdras scriba super gradum ligneum
quem fecerat ad loquendum. et stabant iuxta
eum mathathias. semeia. anaia. urias. helcias.
et maasias. a dextris eius. et a sinistris
phadaia. misahel. melchias. hasum. hasbadana.
zacharias. mosollam. Et aperuit esdras librum
coram omni populo. erat enim super omnes
populos. et cum aperuisset eum. stetit omnis
populus. Et benedixit esdras domino deo magno.
et respondit omnis populus. amen amen. leuantes
manus suas. et adorauerunt deum prostrati
in terram. Iosue autem. et bani. et sarabia.
et iamin. et accub. et sabathai. et odia. et
maasia. et celita. et azarias. et iozabed. et
anan. et phalaia. et leuite docebant populum
legem. et populus in loco suo stabat. Et legerunt
in libro legis dei. distincte. et aperte. et intellegere
faciebant cuncto populo. et dixit athersatha
nehemie. et esdras sacerdos scriba. et leuite
docentes populum. omnis dies sanctificatus
est domino deo nostro. nolite contristari. neque
flere. omnis enim populus flebat audientes
uerba legis. Et dixit ad eos. ite. comedite
pinguia. et bibite dulcia. et mittite partes
his qui non parauerunt sibi. quia sanctificatus
est dies domino nostro. et nolite contristari.
quia gaudium domini est fortitudo uestra.
Leuite autem consolabantur omnem populum
dicentes. silete. quia sanctificatus est dies.
et nolite contristari. Egressus est ergo omnis
populus ut comederent et biberent. et mitterent
partes. et faceret laetitiam magnam. quia intellexerunt
in uerbis quae docti fuerant ab eis. et congregati
sunt. Et die secundo congregati sunt principes
familiarum cum omni populo. sacerdotes et leuite
ad esdram scribam. ut intellegerent uerba legis.
quae dixerat ad eos. Et inuenerunt scriptum
in lege quam mandauerat dominus in manu moysi.
ut habitarent filii israel in tabernaculis in die
solemni mensis septimi. et ut annuntiarent
et praedicarent in uniuersis ciuitatibus suis
et in hierusalem. dicentes. exite in montem.
et adferte ramos olei. et ramos pini. et ramos
myrti. et ramos palmarum. et ramos ligni
frondosi. ut faciatis tabernacula sicut scriptum
est. Egressus est ergo populus. et adtulerunt
et fecerunt sibi tabernacula unusquisque in
solario suo. et in atriis suis. et in atriis domus
dei. et in platea portae aquarum. et in platea
portae ephraim. Fecerunt ergo omnes qui reuersi
fuerant de captiuitate tabernacula. et habitauerunt
in tabernaculis. non enim fecerant filii nun
sic a diebus iesu filii nun usque ad diem illam
omnis congregatio. et laetitia magna nimis.
Et legit esdras in libro legis dei. a die primo
usque ad diem nouissimum. et celebrauerunt
diem festum septem diebus. et die octauo
collectio secundum ritum. Et orauit esdras
dicens. domine deus noster. tu es qui elegisti
patres nostros. et multiplicasti semen eorum
sicut stellas caeli. et adduxisti eos in terram
quam dixisti patribus eorum ut possiderent
eam. et fecisti nobiscum iuxta omnia quae
locutus es. et iustificasti uerba tua. quia
iustus es. Et uidisti afflictionem patrum
nostrorum in aegypto. et clamorem eorum
audisti super mare rubrum. et dedisti signa
et prodigia in pharaone. et in omnibus seruis
eius. et in uniuerso populo terrae eius. scisti
enim quia superbe egerunt contra eos. et fecisti
tibi nomen sicut est hodie. Et mare diuisisti
ante eos. et transierunt per medium maris
in siccitate. et persecutores eorum proiecisti
in profundum. quasi lapidem in aquas uehementes.
Et in columna nubis ductor fuisti eis per
diem. et in columna ignis per noctem. ut
illuminares eis uiam qua ingrederentur.
Et super montem sinai descendisti. et locutus
es cum eis de caelo. et dedisti eis iudicia
recta. et legem ueritatis. et praecepta bona
et mandata. Et sabbatum sanctificationis
tuae. et mandata et praecepta et legem
in manu moysi famuli tui dedisti eis. Et
panem de caelo dedisti eis in fame eorum.
et aquam de petra produxisti eis in siti
eorum. et dixisti ut ingrederentur et possiderent
terram super quam leuasti manum tuam
ut daret eis. Et ipsi et patres nostri superbe
egerunt. et induraverunt cervicem suam.
et non audierunt praecepta tua. et noluerunt
audire. et non sunt recordati mirabilium
tuorum quae fecisti cum eis. et induraverunt
cervicem suam. et dederunt principatum
ut reuerterentur in seruitutem suam in
aegypto. Et tu deus propitius. misericors
et clemens. patiens et multae misericordiae.
et non dereliquisti eos. etiam cum fecissent
sibi uitulum conflatilem. et dixissent. hic
est deus tuus qui eduxit te de aegypto. et
fecerunt blasphemias grandes. Et tu in
misericordiis tuis multis non dereliquisti
eos in deserto. nubes tua non recessit a
eis per diem. ut ductor esset eis in uia.
et ignis per noctem. ut illuminaret eis
iter quo ingrederentur. Et spiritum tuum
bonum dedisti ad erudiendum eos. et manna
tuum non prohibuisti a facie eorum. et
aquam dedisti eis in siti eorum. Et per
annos quadraginta sustentasti eos in deserto.
nihil eis defuit. uestimenta eorum non
inueterauerunt. et pedes eorum non tumuerunt.
Et dedisti eis regna et populos. et diuisisti
eis per regiones. et possederunt terram
sehon. et terram regis hesebon. et terram
og regis basan. Et multiplicasti filios eorum
sicut stellas caeli. et adduxisti eos in terram
de qua dixeras patribus eorum ut ingrederentur
et possiderent eam. Et ingressi sunt filii
et possederunt terram. et humiliasti coram
eis habitatores terrae chanaan. et dedisti
eos in manu eorum. et reges eorum. et populos
terrae. ut facerent eis sicut placitum erat
in conspectu eorum. Et ceperunt ciuitates
munitas. et terram pinguem. et possederunt
domos plenas omni bono. cisternas dolatas.
uineas. et oliueta. et ligna pomifera in
multitudine. et comederunt. et saturati
sunt. et impinguati. et abundauerunt in
deliciis tuis magnis. et dereliquerunt legem
tuam. et abiecerunt post dorsum suum.
et prophetas tuos occiderunt. qui testificabantur
in eis ut reuerterentur ad te. et fecerunt
blasphemias grandes. Et dedisti eos in manu
hostium suorum. et tribulauerunt eos. et
in tempore tribulationis suae clamauerunt
ad te. et tu de caelo exaudisti. et secundum
misericordias tuas multas dedisti eis saluatores.
et saluasti eos de manu hostium suorum.
Et postquam requieuerunt. reuersi sunt
ut facerent malum coram te. et dereliquisti
eos in manu inimicorum. et dominati sunt
eorum. et reuersi sunt. et clamauerunt ad
te. et tu de caelo exaudisti. et liberasti eos
secundum misericordias tuas multas. et
testificatus es contra eos ut reuerterentur
ad legem tuam. et illi superbe egerunt.
et non audierunt praecepta tua. et in iudiciis
tuis peccauerunt. quae faciet homo et uiuet
in eis. et dederunt scapulam recedentem.
et cervicem suam induraverunt. et non audierunt.
Et patientiam multorum annorum praestitisti
super eos. et testificatus es in spiritu tuo
in manu prophetarum tuorum. et non auribus
percepisti. et dedisti eos in manu populorum
terrarum. Et in misericordiis tuis multis
non fecisti eos consumptionem. neque dereliquisti
eos. quia deus misericors et clemens es tu.
Et nunc deus noster. fortis. magnus. potens.
et terribilis. custodiens pactum et misericordiam.
ne reputes coram te omnem laborem qui inuenit
nos. et reges nostros. et principes nostros.
et sacerdotes nostros. et prophetas nostros.
et patres nostros. et omnem populum tuum.
a diebus regum assyriorum usque ad diem
hanc. Et tu iustus es in omnibus quae uenerunt
super nos. quia ueritatem fecisti. et nos impie
egimus. Reges nostri. principes nostri. sacerdotes
nostri. et patres nostri non fecerunt legem
tuam. et non intenderunt praeceptis tuis.
et testificationibus tuis quibus testificatus
es in eis. Et ipsi in regno suo. et in bonitate
tua multa quam dedisti eis. et in terra
spatiosa et pinguedine quam dedisti in conspectu
eorum. et non reuersi sunt a cogitationibus
suis pessimis. Ecce nos hodie serui sumus.
et terra quam dedisti patribus nostris ut
comederent fructum eius et bona eius. ecce
nos serui sumus in ea. Et fruges eius multiplicantur
regibus quos posuisti super nos propter peccata
nostra. et corpora nostra dominantur in
iumentis eorum. et in uoluntatibus suis
faciunt. et in tribulatione magna sumus.

XIII

VI

VII

de escis eorum. Et quoniam memor fuit domini in toto corde suo dedit illi deus gratiam in conspectu salmanasar regis. et dedit ei potestatem quocumque vellet ire. habens libertatem quecumque facere voluisset. Pergebat ergo per omnes qui erant in captivitate et monita salutis dabat eis. Cum autem venisset in rages civitatem medorum. et ex hiis quibus honoratus fuerat a rege habuisset .x. talenta argenti. et cum multa turba generis sui gabelum egentem videret qui erat ex tribu eius. sub cyrographo dedit illi memoratum pondus argenti. Post multum vero tempus mortuo salmanasar rege. cum regnaret sennacherib filius eius pro eo. et filios israel exosos haberet in conspectu suo. Tobias pergebat ad omnem cognationem suam et consolabatur eos. dividebatque unicuique prout poterat de facultatibus suis. esurientes alebat nudis vestimenta prebebat. et mortuis atque occisis sepulturam sollicitus exhibebat. Denique cum reversus esset rex sennacherib fugiens a iudea plagam quam circa eum deus fecerat propter blasphemiam suam et iratus multos occideret ex filiis israel. tobias sepeliebat corpora eorum. At ubi nuntiatum est regi iussit eum occidi. et tulit ei omnem substantiam eius. Tobias vero cum filio suo et cum uxore fugiens nudus latuit quia multi diligebant eum. Post vero dies .xl.v. occiderunt regem filii ipsius. et reversus est tobias ad domum suam. omnisque facultas restituta est ei.

II

Post hec vero cum esset dies festus domini et factum esset prandium bonum in domo tobie dixit filio suo. Vade et adduc aliquos ex tribu nostra timentes deum ut epulentur nobiscum. Cumque abisset reversus nuntiavit unum ex filiis israel iugulatum iacere in platea. Statimque exiliens de accubitu suo relinquens prandium ieiunus pervenit ad corpus. Tollensque illud portavit ad domum suam ut dum sol occubuisset caute sepeliret eum. Cumque occultasset corpus manducavit panem cum luctu et tremore. memorans illum sermonem quem dixit dominus per amos prophetam. dies festi vestri convertentur in lamentationem et luctum. Cum vero sol occubuisset abiit et sepelivit eum. Arguebant autem illum omnes proximi dicentes. Iam huius rei causa interfici iussus es. et vix effugisti mortis imperium. et iterum sepelis mortuos. Tobias vero plus timens deum quam regem. rapiebat corpora occisorum et occultabat in domo sua. et mediis noctibus sepeliebat eos. Contigit ut quadam die fatigatus a sepultura veniens domum iactasset se iuxta parietem et obdormisset. et ex nido hirundinum dormienti illi calida stercora inciderent super oculos eius fieretque cecus. Hanc autem temptationem ideo permisit deus evenire illi ut posteris daretur exemplum patientie eius sicut et sancti iob. Nam cum ab infantia sua semper deum timuerit et mandata eius custodierit. non est contristatus contra deum quod plaga cecitatis evenerit ei. sed immobilis in dei timore permansit agens gratias deo omnibus diebus vite sue. Nam sicut beato iob insultabant reges. ita isti parentes et cognati eius irridebant vitam eius dicentes. Ubi est spes tua pro qua elemosinas et sepulturas faciebas. Tobias vero increpabat eos dicens. Nolite ita loqui quoniam filii sanctorum sumus et vitam illam expectamus quam deus daturus est hiis qui fidem suam numquam mutant ab eo. Anna vero uxor eius ibat ad opus textrinum cotidie et de labore manuum suarum victum quem consequi poterat deferebat. Unde factum est ut edum caprarum accipiens detulisset domi. Cuius cum vocem balantis vir eius audisset dixit. videte ne forte furtivus sit. reddite eum dominis suis. quia non licet nobis aut edere ex furto aliquid aut contingere. Ad hec uxor eius irata respondit. Manifeste vana facta est spes tua et elemosine tue modo apparuerunt. Atque his et aliis huiuscemodi verbis exprobrabat ei.

III

Tunc tobias ingemuit et orare cepit cum lacrimis dicens. Iustus es domine et omnia iudicia tua iusta sunt et omnes vie tue misericordia et veritas et iudicium. Et nunc domine memor esto mei et ne vindictam sumas de peccatis meis. neque reminiscaris delicta mea vel parentum meorum. Quoniam non obedivimus preceptis tuis. ideo traditi sumus in direptionem et captivitatem et mortem et in fabulam et in improperium omnibus nationibus in quibus dispersisti nos. Et nunc domine magna iudicia tua. quia non egimus secundum precepta tua et non ambulavimus sinceriter coram te. Et nunc domine secundum voluntatem tuam fac mecum et precipe in pace recipi spiritum meum. Expedit enim mihi mori magis quam vivere. Eadem itaque die contigit ut sara filia raguel in civitate medorum ut et ipsa audiret improperium ab una ex ancillis patris sui. quoniam tradita fuerat .vii. viris. et demonium nomine asmodeus occiderat eos mox ut ingressi fuissent ad eam. Ergo cum increparet puellam pro culpa sua. respondit ei dicens. Amplius ex te non videamus filium aut filiam super terram interfectrix virorum tuorum. Numquid et occidere me vis sicut et iam occidisti .vii. viros. Ad hanc vocem perrexit in superius cubiculum domus sue. et tribus diebus et tribus noctibus non manducavit neque bibit. sed in oratione persistens cum lacrimis deprecabatur deum ut ab isto improperio liberaret eam. Factum est autem tertia die dum compleret orationem benedicens dominum dixit. Benedictum est nomen tuum deus patrum nostrorum qui cum iratus fueris misericordiam facies. et in tempore tribulationis peccata dimittis hiis qui invocant te. Ad te domine faciem meam converto ad te oculos meos dirigo. Peto domine ut de vinculo improperii huius absolvas me aut certe de super terram eripias me. Tu scis domine quia numquam concupivi virum et mundam servavi animam meam ab omni concupiscentia. Numquam cum ludentibus miscui me neque cum hiis qui in levitate ambulant participem

me p̄bui. vnū ar̄ cum tunc ē nō cum
uxore me mā ꝛ senū fuisque ꝛ aū ego mō
gna fm̄ ut ar̄ alt̄ fuistim̄ n̄ fuer̄ di
gm. ar̄ fuistem̄ uxor alt̄ ꝛ fuast me. tſō
ast i tō p̄ntr cuū ꝛ filiū. v ar̄ p̄ceo hr
oīc q̄ oīer tr̄q̄ntr eos simp tunc fuer
eronalt. ſ. q̄ n̄ m̄ blac fuer ulnb.
Si m̄ cntr p̄ce fuer̄ mā mā ueīre uer
bur. ſ. ō ē delegnīc ip̄ oīo tu mīc q̄ p̄
tq̄ntr m̄ q̄m fuac q̄ p̄ uam ad
nem ꝛ fuer eni m̄ n̄ cem m̄ fuer fuer m̄
qui ē b̄ā m̄ n̄ cela. Jn p̄ce mle entuer
ō ꝓce amor ꝛ m̄ sp̄ru ḡlie simi dei m
illo ē angl̄s ō ſce mīhel uer anater ē
ce angl̄e q̄ ex mo p̄ ē ōonge m̄ sy
ni dn̄ tra mte.

Jgnur ē wbiag p̄tarit eū mā erau
duer ū meū p̄nusſi. ꝛ mū ad se wbiā
filiū ſuū. dnm. ei. Audi fili mi ut cō
mi. ē m̄ cē te. q. fili mi mā o strue. cē
accep̄it ē. ā am mā accp̄ mū sequta w
ne cem ſeb mam nue o mitty die tu utre
ea. nem ei cē rebec ā ꝛ ā fra p̄cular p
alla ūr. p̄ re mund suo. ē aut. nūq̄ p
leūr ep̄ utre sue sequte eam ea me
o my die tu. q̄ utre tue m̄ne luco de
mū ꝛ cnde ne q̄ ꝓ ꝛ sem ad ē ne
p̄ mitrat p̄ce p̄ ꝛ di mū. De filu ma fue l
eliam ꝛ non aūte mau mā ay ullo pm
ip̄. ſm ei fier ur nec ar ad mur fm ei
d. a w p̄ nc im ei o mlūte. Si m̄ mi
t. fuer tu ame rybue. Si ei q̄ fuer.
t. ei q̄ mū ubūr m̄ p̄ne tuae p̄ mū ē
ē wū ei ſcm̄ ne ilvie ne mīne q̄m
elia ab omi p̄ce ꝛa mente ſtur ꝛ ip̄ pa
uenr. alam ure m̄ne ne. ſi duna ē ma
qua ē ea m̄ sum ō eha oīb̄ fm ei d
ea. a p̄ce filu mi ab ō fem cam ē ꝛ p̄
ure tua ā ā m̄ p̄n ais sanc ame. Si
bia ā m̄ n̄ no ſensu ā n̄ no ūlo dna
p̄ mtra. Jn q̄ ē m̄ tū sup ſit ē p dī
no. a. o it ad ē o p̄ro fuer tam ei mer
cede tra ne ea mee ꝛ m̄ cenam ꝛ m ap̄
te oio ꝛ m̄ ma ear. ea ab alio odie fi ē
ne alia ru ā ā fanae. p̄ me tuū ē eſur
ientib ꝛ egenis. ē me ea ꝛ ē p̄ſtim
ue mia ꝛ tegt. p̄ me tuū uū tuū. ſi
ſep tuam. m̄ſ. ſtruc ea nolit eo mā du
ere ꝛ bile ei p̄ce ſly. consulū q̄ a
ter ſp̄ ꝛ p̄ce. o tū ep̄ ꝛ bizie dna p
te ab eo ur mage ē dm gar. ꝛ d̄ filia mia
mu ep̄ p̄ma me dnt. Judico ꝛ ē fili mi de
me ꝛ p̄m. ſtuisti aq̄m dum m̄ fan
tulo ēm ga belo m mīgeo aut ꝛ em
meam. ꝛ ciuitatē hum ei ab̄ me ꝛ eo ꝛ
nō p̄ce q̄ō ab eū p uenias. ꝛ ecp̄ia
ab eo ſisp̄ me mea nū p̄ma q̄ n̄ ꝛ
ſtinias ei ciuitatē hū ſuū. Jlo tunc fi
lu mi p̄ce q̄ am mū eḡmo ſi mia ū
re bimi. Si m̄ mo n̄ ꝛ ē ꝛ ſtellem mo
ab omi p̄ce ꝛ fecim̄ bñ. mo Vat

Tunc ab wbiag ꝛ nō. p̄ce ſ. xxiii. oia
q̄ ꝛ ē p̄ſtim fm̄ am p̄ce. ecce ar
me ſenſum mea ignoro ut me ne ſat
rego ut m̄ ignoro. de ſigni dnw ei. Si m
mū am q̄m ꝛ gnat me aūq̄ ego mū
Tunc p̄ filio ꝛ nō ut ꝛ our. ē ingia ph
um q̄m ut me ꝛ eo q̄m ō mū
ostendis tuū ē ꝛ ut ut et peccā. Si nō
ꝛ me q̄ ꝛ tu am fidelem mī q̄ ē ar te
cum salua m̄ ecce q̄ ab ap̄ huc uno ut te
ap̄ ad ē. Tūc ēgſſ wbiag unuēn uen
em tunc ꝓlēdo ꝓpe tui. q̄ unum
ad amb la nōa ignoras q̄ angl̄s di ēt
saluat ei ꝛ dix. ꝛ ē te fcim̄ ut me uuiei
ār me. ſ. ē ꝛ filiū sum ū ꝛ wbiag dix. ſi
ol tua q̄ ut me uuiei ēm me ap̄ ſ. ꝛ ſ.
lo ut una eo ꝛ amblam fidelit. ꝛ mā
ſi ap̄ guilelm fidem mū q̄ mo ut ꝛ in
gre cum tute mea ꝛ ā prim ē i mdie her
tat mus. cum wbiag ait. So une mī ob
ſecra. d me ꝛ ip̄ ut ſem ut me. ſ. ram.
ap̄ mare ep̄ ingrā ut me ut me ap̄ ei. I
gſſo ut ſalua fi est dñs. Gaudiū ſp̄
wbiag ait. q̄ ule gaudiū in ēt q̄ inte
nete ſeco ut ſum ecclī ū uide. ē ut me mu
ens. ſorte alo ālo ip̄ mo ē ut ē ad ē
ter ē. d̄ē mi ut. wbiag. ēſſo p̄ſſ
filiū mū p̄ dūce ad gaudiū in ingre in
ſuare me a ꝛ ꝛ eo ens wbiā ꝛ ſi
ecce mā. d̄ē ſi ang̃l̄s. ego duc ꝛ eo ens
eū ſan ad te. o wbiag ꝛ. ego ꝛ e m
dien ſi d̄ q̄ mo aut ꝛ ſ nubu et ſi. ē
ui ep̄ uel angl̄s ch̄ſ. Gens q̄ne m̄ en
nanus. an ſpm ſi ch̄ſ anūcia ē filio ē ear
ſi ne fore ſollicitū uoū ego ſi. a ꝛ
iag ananie mag̃r filiū. ꝛ wbiag ꝛ. ē ꝛ
magno gñe es nu. S. ꝛ eo ne ua ſan
q̄ uolūm ag̃nosce gens cuū. d̄ m ꝛ
ḡlo ad wbiam. ego ſan duc ꝛ eo uei
filiū cuū ſi. ē ſp̄ūs ar̄ wbiae d̄ē ū
amb lēnc a ſir ū m̄ne mea angl̄s
es ommentur ulb. Tē p̄me ōlu ē ſtat.
mula p̄ma ſecit wbiae uale p̄ma.
mam ſue ram blanc ē amb ſimi. ē
ai. p̄ſi ēm ecp̄it ſte mare es ꝛ die
me ſen ecnte mē ullū ē ſtul
ſi anb. nāq̄m ēt ſp̄ peccūa pro

ꝙ̃ulsum eũ. sustinere tur nb ꝓpꝛiꝰ
mirꝛ dñi nr̃i. ꝓpꝛiꝰ remo. hꝛe q̃ uirꝛ
uno filiũ nũm. Dixꝛ ei tobias. Volu
le saluꝰ ꝓuel̃e filiꝰ mi. Ꝛ saluꝰ ꝛuꝛ
ꝛeuꝛ ay nat̃i. ẽ mi uirꝛ bꝛ eũ. ẽ ꝛuꝛ
ẽ q̃ angl̃e dixꝛ uno omittꝛe eũ bñ de
ꝓuꝛ ẽ q̃ eũ eũ gũntꝛ uirꝛ ẽ gñdio re
uirꝛuirꝛ ay nat̃i. Ap uirꝛ uirꝛ ꝛsalũ uirꝛ
flere uirꝛ aut̃.

VI

Dixꝛ ẽt aũ tobias ꝛ annę secuꝛ
ẽ anna ꝛ manſit ꝓma manſi ẽ
uiꝛ fluuium tigꝛis. ꝛ eũ uirꝛ ꝛuart
ꝓꝛe fluꝛ. ꝛ erat ꝓfile inmanię ꝛuuit
ay ꝛeuꝛ. ꝛ dixꝛ eũ qm ẽt qui ꝛsecꝛe tobias
clamauit uirꝛ magna dicęne. Dixꝛ i
nat̃i uirꝛ. dixꝛ angl̃s. Aſp̃ ꝛtinꝛe ua
ꝛia eio. ꝛ natꝛe eũ ad te. ꝛ ẽ fesꝛi ar
ꝛuuit eũ in ſpũ q̃ uehꝛmꝛe ceꝑ amꝛe
ꝓꝛeꝛe ay. Tꝛe dixꝛ angl̃s. Exꝛẽs ie
ꝓfitem. ꝛ ozꝛ eio. ꝛ ſalꝰ ꝛeuꝛ. ꝛ ꝓpone
ꝛ. Sꝛ ay nãq ay medicinã uulne
ꝛ eũ ſeꝛ fili. adiuuꝛ. Sꝛes q̃ ſociꝛe
ſtenꝛ mulꝛ. ꝛ erem ſuſcꝛ. qm ſufficꝛ
ꝛe ay mulꝛ ą ꝛu ꝓuenꝛ uꝛ in ꝛegꝛe ea
uꝛꝛe uꝛꝛ. Tꝛne uiꝛgą eũ tobias
angl̃m ꝛ dixꝛ ay. ob ſecꝛo ꝛe ą nuq q̃ ſ
uꝛ ꝛ ay ſuch. q̃ ꝛemedũ ſꝛe bꝛꝛ ſꝛ
uiq̃ ꝛe ꝓfile ſuaꝛe uſſi ſuꝛ. ẽ ꝓnſa ꝛa
gl̃s dixꝛ. ego dig eio ꝓtꝛe ſą ſiſuꝑ ca
uꝛꝛe ꝓfile. ſimꝛ ego ſciuꝛ ẽm gẽꝛ
ẽm uꝛꝛ. ſiſa mulꝛ ſiſa uꝛꝛe uiꝛ ſuꝛ
ultꝛa ſ̃ accedꝛa ay. ꝛ fel uꝛꝛ ay um
gendꝛ eaſ q̃ uꝛ ſiſuꝛ ay uiꝛgo ꝛ ſana
uiuꝛ. ꝛ dixꝛ ei tobias. ꝛ nę uꝛ ma ẽ
amaꝛ. ẽ ꝓnſa ꝛ angl̃s dixꝛ. ẽ ſcꝛ ẽ magu
ẽt eie ꝓpinquꝛ ei. ꝛ ab ipſi ẽꝛ ne ꝛer
ſiſa ẽ ie ſanaꝛi ſ. uꝛ femiam uꝛ mal
culꝛ ullꝰ bꝛ ſiſuꝰ ꝑ ẽam. ꝛ ab eꝛuꝛ
oieſſus eio ei. eam ꝛe accipꝛe ꝛuigẽ ꝓꝛe
ꝛe ẽ a ꝓinꝛ eio. ꝛ ab ipſi eam ꝛ uꝛꝛem
Tꝛne tobias ꝑ ſ̃ ꝛ uiꝛ. Auꝛ nuq ꝛe
dixꝛ ẽ uiꝛ. ꝛ uia mea ꝛuꝛ q̃. Siꝛ auꝛ nu
q̃ ꝛe meã uiã ꝛeeꝛ. Timeo ꝛ ne ſoꝛ
ꝛe uꝛ ẽ. ꝛ eu em ꝛe ẽ ſim uꝛ ꝛ ꝛuꝛ ab
uiꝛe aq̃ſm ſeneꝛuꝛe uꝛo. ẽ uꝛoꝛe ay
infanꝛ. Tꝛe angl̃s ad ꝓpꝛiꝰ dixꝛ. Auꝛ
me ꝛ o ſtẽ ꝛ ꝛ q̃ ſ q̃ uꝛ ꝓualẽ ꝓꝛe em
onũ. in eo ꝛ ame ą. q̃ uigilũ ꝛ ꝛ dapi
uꝛ uꝛ ꝛ dñi a lia uiꝛꝛe ꝛeꝛuiꝛe ꝛ ſuę u
bꝛ dinꝛ uꝛ q̃ a ceꝛ ſẽ ego ꝛ mlo ꝛ q̃ uꝛ nõ
ẽ uꝛ ſẽ bꝛ ꝓꝛeꝛe ꝛ ẽ ay ꝛ ꝛ ũ. Tu
auꝛ ẽ ay ꝓꝛe eã mg̃ſo ꝛ ubi ẽm ꝓꝛe
ꝛ oꝛ ꝛ ꝛ ꝛ ẽſto ab ea ꝛ michaꝛ ꝛ ẽio
nuq ua ab ea ꝛ ꝛ ſ̃ auꝛ ne ꝛe ꝛ ꝛ end

VII

ꝛ ea ꝛ ꝓꝛe ay uiꝛ ꝛ ꝛ ꝛ ẽ ꝛ ꝛ ꝛ

et tobias uigilem dum ei. Sanabersur
ge deprecemur dominū ut det nobis salutē
et pacē ingredi domū eius. Et ecce
uidit angelū qui erat ante illū sicut
iuuenē habentē primā lanugine
barbe. Et uidens timuit. Et
cum uidisset quod uoluisset ad
eum accedere fortiter impetum
fecit et ostium domus impulit
manu. Quod cum audisset tobias
dixit. Ecce puer egredit ad nos
ostium domus aperuit. Et ait
angelo. Puer scis quia hodie
nullum habemus nuncium a
patre meo gabelo. Et ait illi
angelus. Ego sum azarias filius
ananie magni et fratrum tuorum
consanguineus. Et ille ait. Gaude
mi domine frater enim es de
progenie bona et nobili. Sed
ostende mihi quesumus mercedē
quam debeo dare operario meo
et adde aliquid pro labore
filii tui. Quia non solum
mihi sed et patri meo
laborauit. Qui abiit ut
exigeret pecuniam. Et ego
dixi ei. Quicquid petieris
dabitur tibi. Et ait mihi
angelus. Quid est tibi
tobia. Et ille respondit.
Domine mi ego nescio
quid petam. Et ait

XI

Quinq; fuerunt pueri nuncupati
q̃ nomine vnico nuncupati sunt. Hi
fuerunt tres. Sidrac. Misac. et Abdenago.
Tobias fuit tercius magnus mod reli
gion pietatis. Sic plac. inter creaturas re
cumbentes sedulo seruire domino simile simili de
bet cum caritate. cum tue placuit sortis ut
eum duxi in michi ad uxorem tue sorti fidelis
placet et ipsum. Tulerunt tobiam et
ille uxorem abierunt. Anna uxor tobie cepit
flere quia dixerunt filium eius mortuum. Ipse
autem consolabatur eam dicens. Noli flere
soror mea quia sanus est filius noster. Et
quia nescit nobiscum loqui timet. Dixit
ei tobias nichil de hoc dicas ei. Et
post hec sedebat ante ostium domus patris
sui et gaudebat. Et mirabatur prudentiam
patris sui. Et cum venissent ab agro filii
eius comederunt. Et cum sero factum esset
dixit tobias filio suo. Vade et adduc nobis
aliquos de tribu nostra qui timent deum
ut sint nobiscum in gaudio. Et cum abisset
et nunciasset hoc fratribus suis. Illi
abierunt congregati ad domum tobie
et sederunt omnes simul ad mensam
et epulabantur. Et dixit tobias filio suo
vade et adduc nobis matrem tuam ut
videam eam antequam moriar. Et
ecce canis qui fuerat cum eis in via
cucurrit ante eos et blandiendo fue
rat gratulatus. Et ecce cecus ecce
ad ostium domus et cum manu pue ob
viam ei venit et recepit eum et osculatus
est eum et pueri filie sue similiter et osculati
sunt eum et cum accessissent domum patris
sui inuenerunt eum sanum sicut ipse
dixerat. Tunc ipse unxit oculos patris
sui et post horam aperti sunt oculi
eius et gratulatus est cum eis. Et
cum uidisset filium suum iuuenem
et pulchrum et pueros eius et filias
et omnes homines qui erant cum eo
et domum plenam hominibus et
camelos et iumenta et pecora et
multitudinem magnam nimis. Et
tobias benedixit deum et omnes
qui erant cum eo. Et cum uidisset
tobias filium suum et nurum suam
et filios eius et filias et omnes
homines qui erant cum eo.

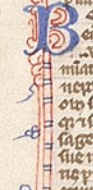

XIIII

VII

VIII

IX

X

XI

XII

XIII

XIIII

XV

XVI

sumptaque themate. Exagitate quibus uerbis uti potuit quod iniuriam passus est. Et ille qui iniuriam fecit. Ut autem o paula et eustochium quod tam bibliothecas hebreorum studuistis intrare et interpretum est tamen comparatis tenentes hester hebraicum librum per singula uerba mea tradidisse. Nec affectamus laudes hominum nec uituperationes expauescimus. Deo enim placere curantes minas hominum penitus non timemus quoniam deus dissipat ossa eorum qui hominibus placere desiderant et secundum apostolum quod huiusmodi sunt qui non possunt esse. In libro hester alfabetum ex minio uel ad thetam litteram fecimus in diuersis locis uolentes. Sed lxx. interpretum ordinem per hoc insinuare studioso lectori nos est iuxta morem hebreorum ordinem prosequi. Iuxta lxx. interpretum editionem maluimus.

Incipit liber hester.

In diebus assueri qui regnauit ab india uel ethiopia sunt. c. xxvii. prouincias quando sedit in solio regni sui sua ciuitas regni eius exordium fuit tercio quoque anno imperii sui fecit grande conuiuium cunctis principibus et prouinciis suis fortissimis persarum et medorum inclitis et prefectis prouinciarum coram se ut ostenderet diuitias et gloriam et glorie regni sui ac magnitudinem atque iactantiam potentie sue multo tempore. c. uidelicet. lxx. diebus. Cumque impleuerint dies conuiuii inuitauit omnem populum qui inuentus est fusis a maximo uel ad minimum. vii. diebus uisit conuiuium separari in uestibulo orti et nemoris quod regio electu et manu consitum erat. Et pendebant ex omni parte tentoria aeris coloris et carpasini et uacinctini sub cinctura funibus bissinis ac purpureis quibus eburneis circulis infixi erant et columpnis marmoreis fulciebantur. Lectuli quoque aurei et argentei super pauimentum et maragdo et pario stratum lapide depositum erat quod mira uanitate picturam decorabat. Bibebant autem qui inuitati erant aureis poculis et aliis atque aliis uasis cibi inferebantur. Unde quoque ut magnificentia regia dignum erat hyndaus et ponebatur. Nec erat qui uolentes cogeret ad bibendum sed sic rex statuerat preponens mensis singulos de principibus suis ut sumeret unusquisque quod uellet. Vasti quoque regina fecit conuiuium feminarum in palatio ubi rex assueri manere consueuerat. Itaque die vii. cum rex esset ex lauore et post ni-

mia potationem incaluisset mero precepit mahumam et bazata et arbona et abgata et gabata et zarath et carcas. vii. eunuchis qui in conspectu eius ministrabant ut introducerent regiam uasti coram rege posito super caput eius diademate ut ostenderet cunctis populis et principibus illius pulcritudinem. Erat enim pulcra ualde. Que renuit et ad regem imperium eo quod per eunucos mandauerat uenire contempsit. Unde iratus rex et nimio furore succensus interrogauit sapientes qui ex more regio semper ei aderant et illorum faciebat cuncta consilio scientium leges ac iura maiorum. Erant autem primi et proximi carsana et sethar et admatha et tharsis et mares et marsana et manucha. vii. duces persarum atque medorum qui uidebant faciem regis et primi post eum residere soliti erant cui sententie uasti regina subiacere quod assueri regis imperium quod per eunucos mandauerat facere noluisset. Rex quoque mannea audiente rege atque principibus non solum regem lesit regina uasti sed et omnes principes et populos qui sunt in cunctis prouinciis regis assueri. Egredietur enim sermo regine ad omnes mulieribus ut contemnant uiros suos et dicant. Rex assueri uisit ut regina uasti intraret ad eum et illa atque exemplo omnes principum coniuges persarum atque medorum prouipendent imperia maritorum. Unde regis uisa est indignatio. Sicut ergo placet egrediatur edictum a facie tua et scribatur iuxta legem persarum atque medorum quam preteriri illicitum est ut nequaquam ultra uasti ingrediatur ad regem. Sed regni illius altera que melior est illa accipiat. Et omne quod latissime est prouinciarum tuarum diuulgetur imperium et cunctae uxores tam maiorum quam minorum deferant maritis suis honorem placuit consilium eius regi et principibus. Fecitque rex iuxta consilium mannea et misit epistolas ad uniuersas prouincias regni sui ut quecumque gentes audire et legere poterant diuersis linguis et litteris sciret esse uiros principes ac maiores in domibus suis et hoc per cunctos populos diuulgari.

His itaque gestis postquam regis assueri deseruit indignatio recordatus est uasti et que fecisset et que passa esset. Dixerunt quoque pueri eius ac ministri eius. Quaerantur regi puelle uirgines ac speciose et mittantur qui considerent per uniuersas prouincias puellas sponsas et uirgines et adducant eas ad ciuitatem susan et tradant eas in domum feminarum sub manu egeo eunuchi qui est prepositus et custos puellarum regiarum et accipiant mundum muliebrem et cetera ad usus necessaria. Et quicumque uiri omnes regis oculis placuerit ipsa regnet pro uasti. Placuit sermo regi et ita ut suggesserant uisum fieri. Erat uero uideus in suis ciuitate uocabulo mardocheus filius iayr filius semei

filiū ḡe. de thure gremiū ḡ tullar ḡ uar de
terim eo tpe. q̄ ecclīa mā regē nūa nab uch
ter ubil cultular. q̄ fuit uuigo fine t-
ār fue exulter. aīe uoīe ḡ ē uocat
uuigo. pmem amplar ylan nmuer
ara fuit e. aiomuo q̄ ꝑ eo ac nūe mard
deo ḡ eā arop mlar in fuid. cūq; ꝑcebius
ſ. regē ip̄ūs. uirtꝰ mādata illo mīte ūgiel
plete ac dilcendur fuisa. regeo uir amenture
muucho. helf. q; mī cātie q̄ uellas ei dim
ē ū fuaretur. i nūo. famlar. q̄ ylaū ei
muen gīā m. ſpū illo ū accelarer ūdni
mī dicbie. mdet q̄ ꝑ ea fuae. rvu. puel
lae fred ſiſſimae ꝺ. mo regī ꝛi ſuam. q̄
ꝑdiſſeene eo omaner amq; euoler. a. u
nouuere mo iame ꝑ ſuū. uuigo fuā. uard
deo ei. ꝑeqer ei ū te ſe ois uenēr. q. de
amb ſtame eo nie. an uel ubi hīc. mo i q̄
alare ūgiā fuaſtur. cam agre ſalume te
ter. ſcare uo hīc q̄ ei acader. c̄ ad uem
ſer ꝛſe ſingler. p eccleam y uellar. ū nra
ūer. ad regē ei. y lens. oīo q̄ ad eccl mīj
dne p̄mdūr in hie. y. ūcr ūnu ſm ū
tauit ue. ri. ūſilv. oīo ungēur mi rano
. alīſ ſer. qm dī pginus. iam manib u-
cauit. ſuā dr ſeq; ad regē. q̄d p̄ uilas
ſer ad ouiar y ne eq; acq̄ſiebat. ri ur aq
placuar. p̄ire. ꝛe. te. lumo. fenilar. ad regē
ubi eim tranſlet ur. q̄ mīſer. uel ire. eḡ
dicbatur. mane ang; uī in ſeḡe. exet de u
ecclīa ur. q̄ ſm mo. equa eccl eccl. q̄
cubit regē ꝑ ſi ſcbat. nec ſetur. p̄ ſtem
ad regē ulcm. uec. ū. ſi uo iuſſi. rex ad eccl
uare iuſſit. ex noīe. ē uolunt ac. tpe. pe
ediem m ſtatur. ꝺies. q̄ iuſſ. fuit ga briel.
fuę marlebeu. ꝑ q̄ ad p̄uar. i ſiuā mīſ
re. dabet ad regē. q̄ ñ q̄ ſuū. m lebuē. eccl ſe
q̄o. uo ū. eccl eccl eccl. ecce ūgiſ. ei. ad
omaſtiū. rec. e. ur. e. ſtom. ſa. ualeb. i ar
dib. ꝑ ecclīe. ſ. ōm. cl. ſ. ſ. ſuo. ſa. ramab il
ur. etur. d. ur. q̄ ad. ſm. ad. ꝑ. ad. ſ. ſ. ſ. ſ.
n. ſſe. v. q̄ ur. ur. ebeth. vu. ano. ꝛeq; eq
. ram q̄ ad. ea. ꝛe. ꝑ. q̄ ſ. ſ. ſ. ſ. ſ. ſ. ſ. ſ.
ſ. ſ. ſ. ſ. ſ. ſ. ſ. ſ.

VIII

VIII

XIII

XIIII

ipsi dicunt cenalem regem in sempiternum. Ne tamen dicas
scepti tuum his qui dum non sunt ne ridant ad ruinam nostram
sed consumte consilium eorum super eos et eum qui cepit nos defuere
disperde. Memento domine et ostende te nobis in tempore tribulo-
nis nostre et mundi fiduciam domine rex deorum et universe
potestatis. Tribue sermonem compositum in ore meo in conspectu
leonis et transfer cor illius in hodium hostis nostri ut in ipse
pereat et ceteri qui eius sentiunt. Nos autem libera manu tua
et adiuva me nullum aliud habentem auxilium nisi te domine
qui hes omnium sciam et nosti quia hodium gloriam iniquorum
et detester cubile incircumcisorum et omnis aliene gentis. Tu
scis infirmitatem et necessitatem meam quia ab hominibus signum
superbie et gloriae mee diadema quod est super caput meum in die-
bus ostentationis mee et detestor illud quasi pannum menstru-
atum et non portem illud in diebus silentii mei. Et quod non comedere
in mensa amara ne mihi placuit convivium regis et non
bibi vinum libaminum et nequam ierata sit ancilla
tua ex quo huc translata sum usque in presentem diem nisi in
te domine deus abraam deus fortis super omnes. Exaudi vocem eo-
rum qui nullam aliam spem habent et libera nos de manu iniqua-
rum et erue me a timore meo. Hec quoque addita
reperi in editione vulgata. XV

Et mandavit ei haut dubium quin hester mardoch-
eus ut ingrederetur ad regem et rogaret pro populo suo et pro
patria sua. Memor esto in quod dierum humilitatis tue quod
mihi nutrita sis in manu mea quia amara secundum a rege consti-
tutus. Locutus est contra nos de morte et tu invoca dominum
et loquere regi pro nobis et libera nos de morte. Die autem tertio
deposuit vestimenta ornatus sui. Et circumdata est
gloria sua. Cum regio fulgeret habitu et invocasset omnium rec-
torem et salvatorem deum assumpsit duas famulas et super
unam quidem innitebatur quasi pro deliciis et nimia te-
nuitudine corpus suum ferre non sustinens altera autem
famularum sequebatur dominam defluentia in unum in commenta-
tionis. Ipsa autem ad seo vultu colore perfusa et gra-
tis ac nitentibus oculis tristem celabat animum et nimio ti-
more contractum. Ingressa igitur cuncta per ordinem hostia stetit
contra regem. Ille residebat super solium regis sui indutus
vestibus regiis auraque fulgens et pretiosis lapidibus
eratque terribilis aspectu. Cumque elevasset faciem et arden-
tibus oculis furorem pretoris indicasset corruit regina
et in pallorem colore mutatus lassum super ancillam inclina-
vit caput. Convertitque deus spiritum regis in mansuetudinem
festinus ac metuens exilium de solio. Et sustentans ea
ulnis eius donec reduceret ad se his verbis blandiebatur
quid habes hester. Ego sum frater tuus. Noli metuere non mori-
eris. Non enim pro te sed pro omnibus hec constituta est. Accede
igitur et tange sceptrum. Cumque illa reticeret tulit au-
ream virgam et posuit super collum eius et osculatus est eam
et ait. Cur mihi non loqueris. Quae sunt. Vidite domine mi-
hi angelum dei. Et conturbatum est cor meum pre timore gloriae
tuae. Valde enim mirabilis es domine et facies tua plena
est gratiarum. Cumque loqueretur rursus corruit et pene exami-
nata est. Rex autem turbabatur et omnes ministri eius consolabantur

Hec non et ista que subdita sunt in editione vulgata reperi

eam. Exemplar epistole regis artaxersis quod pro
iudeis ad totas regis sui provincias misit quod XVI
Rex magnus artaxersis ab Ethiopia in Hebraico voluit non habetur
India usque ethiopiam. CXXVII. provinciarum diebus
ac principibus qui obediunt nostre iussioni salutem dicit. Ul-
ti bonitate principum et honore qui in eos collatus est ab
usi sunt in superbiam et non solum subditos nituntur opprimere sed
datam sibi gloriam non ferentes in ipsis qui dederunt moliuntur in-
sidias. Hec contenti sunt gratias agere beneficiis et humanitatis
in se iam violare. Sed dum quoque cuncta eminentis arbitrantur se
fugere posse sententiam. Et in tantum vesanie
ut eos qui sunt condita officia diligenter observant ita et cuncta
agunt ut omnium laude sint digni mendaciorum funic-
ulis conentur subvertere dum aures principum simpli-
ces et ex sua natura alios estimantes callidi tra-
ude decipiunt. Quae res est veteribus probatur istori-
is et ex his qui geruntur cotidie quo malo quorundam
suggestionibus regum studia depraventur. Et non previ-
dendum est pacis omnium provinciarum nec putare debetis si di-
versa iubeamus ex animi nostri venire lenitate sed pro qua-
litate et necessitate temporum ut res publice possint utilitatis
ferre sententiam. Et ut manifestius quod dicimus intelligatis. A-
man filius amadathi et amon gente macedo aliena
quia a sanguine persarum et pietate nostra crudelitate sua
commaculatus peregrinus a nobis susceptus est et tantam in se exper-
tus humanitatem ut pater noster vocaretur et adoretur ab omnibus
post regem secundus. Qui in tantum allegantia tumore sublatus
est ut regno nos privare nitetur et spiritu. Nam mar-
docheum cuius fide et beneficiis vivimus et consortem regni
nostri hester cum omni gente sua novis quibusdam atque inauditis
machinationibus expetivit in mortem hoc cogitans ut
illi interfectis insidiarentur nostre solitudini et regnum persarum
transferret in macedonas. Hos autem a pessimo in-
ortalium iudeos neci destinatos in nulla penitus culpa re-
perimus. Sed contra iustis utentes legibus et filios altis-
simi et maxime sparsi viventis dei cuius beneficio et patribus nostris
et nobis regnum est traditum et usque hodie custoditur. Et non eas litteras
quas sub nomine nostro ille direxerat sciatis esse veritas pro quo
scelere ante portas huius urbis id est susis in ipse qui machinatus est
et omnes cognatio eius pendet in patibulis non nobis sed deo ei reddente
quod meruit hoc autem eadem quod nunc mittimus in cunctis urbibus
proponitur ut liceat iudeis uti legibus suis quibus debeant
esse ut ecce qui se ad necem eorum paruerant pos-
sint interficere. iiii. x. die mensis. xii. qui vocatur adar.
Hec est diem omnipotentis deus meroris et luctus eis vertit in gaudium
Et vos inter ceteros festos dies hetote hanc diem et ce-
lebrate eum cum omni letitia ut in postmodum cognoscant omnes
qui fideliter persis obediunt dignam pro fide recipere mer-
cedem qui autem insidiantur regno eorum parare pro scele-
le. Omnis autem provincia et civitas que noluerint sol-
lempnitatibus hoc esse particeps gladio et igne pe-
reat et sic deleatur ut non solum hominibus sed et bestiis
in via sit in sempiternum pro exemplo
contemptus et inobedientie.

Inap plagis in hbum
gre p singula scripsit iob.
me dnme libra. aduersus
num rebus denatis qui
mpietatem meam repe
hendisde. Lxx. mpietum er
minauit. a ayla sm̃acho theodocion. uel u
tum ex ebo. uel ebum ex ebo. uel sensu
ex sensu. uel ex uno in ceum. a med
te patrum greco manllauo ex pselenie.
Omnia uero instrumenta uolumi. eugen
ci obelis. alteri ab ostinibus. quos uel ad
dunt uel de theodocione sumpsere manllo
annq; mittit. plane defuisse q; addit
e. Dilamt g obtrectatores mi; tempe
ro q; pbis sustepserit. ab impietatibus
nam cum afflictus fuit male. Ait el sien
pse. ut quos plum mmisse pspexit.
non eosdem e in quibus ad emisse furiane.
Paq; e iob. ait si ea que sub alterius
addita e subtracta pauca maxima uolue
rit numerare. si dum tam ap greca. Ec
tum a ap latina. ait eam tantudem q;
sub asterisco obelis. nup editionis. sep ang
gim ferme. aut omnino ex his desumtum. ut o
mitat. lacte. corologiis. sed tantum sin
gulis legentibus placet. Si aut omnibus
dm de uicentibus sequit impietatem. si er
go error. Ambigis sermone. ridiculum
est. nisi ille sensum. nisi simul u
trisq; resonabit. Obliquis enim e ap ebraica
ueritas. ubi sensum. nisi ubi ex ebraica
ueritate. ubi ex sensu. ubi ex ebraica ueritate
uocant. secundum sententiam. nisi. aliud loq;
aliud agit. ut si uelis. angustia aliquantum
am streta. rete mambris. quo tenuis pi
scis. emitte. ego elabi. Ac omnino me ob i
telligentia uolumis. bo. uidetur q;dam
peccatorem. qui ap ebraeos primo liber
tinus fuit. tradimisse numis. ex decima
an aliquos peccatorum negare. h unus sacra
potuisse me impietatem. n quam meliorem.
Apnapio uni uolue. usq; ad iba iob. ap
ebraeos. plane eo e. Verum a lib iob i quib
aut. patr dicit i gnat fil. nor. i q dem est
excepta e hic. usq; ad cum loc. ubi ad finem
uolumis scripsime. uere me reprehendat
ago primum in singulis. et emere. et mercari
ullo sunt. uel ullo modo emere. et pfi
gue vsq; ad arbitrium recipiebat. et alios pe
dec. non earndem fidem. si eosdem spu
dui quos nichilo minus de duabus annullo ter
tium numis. legere solumis. q; metu magis

quam simplicitate legere intelligit. A super do ad ultimus ad finem libri unum comma q; remanet. pla oratione secernit. Si au uidetur credulis meum. s. de ap ebraeos. i meliem mi flaccianis. p manus et alchen. et sapientes. uel plurimum. Illam tam dei thesmothe uel omnia ferme scripturarum antiqua optime legendi. legat philonem. iosephum. eugenem. clarum eulebium. et cetera quibus testimonia mea confirmabit. Audiant qui p anchetas meis uoluptatibus calumniasse. ut ne impietatem eorum annq; reprehendam. si uerea q; nulla aut obscura. aut obmissa. aut detorta sententiarum uarietate manifestiora mea impietatibus fierent. Eram ebreis familiarissimus. et iam pene ab ipsa cunabula mihi gramatica rethorica philosophia. et ceteris studiis. ac si ap grecos. Iudeos. et ecclesiam iam de euangelio consuescere. Aquilam symachum. theodocionem iudeos. aquilam symachum. et theodocionem iudeos. Samaritanos bene sunt recepti. qui multa multis saluatoris. subdola impietatibus declarat. tam in nato euangelii humanitate. quam in passione. ac si ap grecos. Iohannem. et apostolum. et lucam. et euangelia consuescere. Aquilam symachum. theodocionem iudeos. aquilam symachum. et theodocionem iudeos. Samaritanos bene sunt recepti. qui multa multis saluatoris. subdola impietatibus declarat. tam in nato euangelii humanitate. quam in passione. ac si ap grecos. Iohannem. et apostolum. et lucam. et euangelia consuescere.

ans uolunt hie ordiat ꝯm emautu. a-
pp o fit dilectissimus mihi nobilitate z hu
militate. exemplar z flagellu. ad laudē sp
uelliū mihi ad monachor̄ spūalē vitā. mi
hi una sola uice. ac bīm ob qm ab-
ag lannoc iacebat i sbone z ūmby tant
bit eum. z mergit im aculaūm. gaude
re. & ūo dō p̄dem atq uicinum. su
phaca eu nūcupatū. z ordinat eum ego ii
gua mā ū quadrag lect. sed cum hec ḡa
mulent. b nec unū ḡm lanoc soluēs p
phanē emoneo. z p̄mepisq ubi. eū
semp diuerte. ingredit uicum. z p̄cēn
tes ungla. in me. z gaudēs eq̄ subitū
ꝺ i ebriat uolūtq ūri. sonū ubi stelle
mago p̄fulgent. z ex eis i unū sonū
ne arctent fiunt. nec nō ulla q̄ sui mō
mutuū tm corrupt emne. ut fūsum
legūt. tollent. z mutuū ubi magno
labore conuen. magi ualeq̄ quo ex eis
mō ecclie z euangelie mys. q̄n ex abon
negoc.

Incipit liber iob.

Is erat in hus nōie iob. z
erat uir ille simplex z rect ac
timens deum. z recedens a mā
lo. Natiq sunt ei septē filii z
tres filie. z fuit possessio ei septē
milia ouiū z tria milia camelor. z mille
ga quoq; iuga boum. z quingente asine ac
familia multa nimis. Erat quoq; uir ille ma
gnus inter omnes orientales. z bant filii eius z
faciebant conuiuiū p domos suas singuli p̄ die
z mittentes uocabant tres sorores suas. ut
ederent. z biberent cū eis. Cumq; i or
bem uertissent dies conuiuii. mittebat ad
eos iob z sanctificabat illos. consurgēs diluc
lo. offerebat holocaustū p singulos. Dice
bat enī. ne forte peccauerit filii mei. z benedi
xerint deo in cordibus suis. Sic faciebat
iob cunctis diebus. Animaduertit q̄ diē q̄dā
cū filii dei astarent coram dño. affuit
inter eos sathan. Cui dixit dñs. unde ue
nis. Cui respondit sathan. Circuiui terrā
z pambulaui eam. Dixit dñs ad eū. Nū
quid posuisti cor tuū in seruū meū iob. q̄ non sit ei si
milis in terra. uir simplex z rect ac timens deum. z recedens a malo. Adhuc tenet
ille simplicitatem suā. mouisti aūt me aduersus eum. ut affligerem illū frustra. Cui re
spondit sathan aūr. Pellem pro pelle. z cuncta quę habet homo dabit pro anima sua. Uerūtamen mitte manū tuā. tange ossa eius z carnē ei⁹. z nisi te
benedixerit tibi. Dixit dñs ad sathan. Ecce in manu tua est. uerūmtamen animā illius serua. Egressus aūt sathan a facie dñi. percussit iob ulcere pessimo. a planta pedis usq ad uerticem eius. qui tantis cruciabatur. sedens in stercore. Dixitq; uxor sua. adhuc permanes in simplicitate

amans q̄ possidet. nihil sine hoc uiuere ꝺ. Egressus aūt sathan a facie dñi. percussit iob ulcere pessimo. a planta pedis usq ad uerticem eius. qui tantis cruciabatur. sedens in stercore. Dixitq; uxor sua. adhuc permanes in simplicitate

nia. ꝑ ꝺne ꝺ̃o mꝺcere. & nr aꝺ vl
lam. & nulla una ꝺ ſtrictꝫ mlnibꝰ lenitꝰ
ee. & hũlis ſuſcep mꝺ ꝛe manꝰ ꝺ̃m. & ſi
mala non ſoꝑiamꝰ. Jn oĩbꝰ hĩs n ꝑ
cauit iob labijs ſuis. Jſ aut ꝺcit nel am
ia iob omne malum q accidiſſi ei. uc
nunt ſingli de loco ſuo. eliphaz tema
nites. & baldad ſuchites. & ſophar naa
mathites. Conſtituerunt ei. ut pſe uen
erent & conſolarent eũ. & cũ leuaſſet
oculos ſuos procul. nõ agnouerũt eum.
& exclamãtes plorauerũ. ſcidiſq ueſtibꝰ
ſuis. ſpſſe pulueꝛem ſuꝑ caꝑ ſua i celum.
& ſeꝺerũt ꝫ eo in ũa ru ꝺiebꝰ & nr. nem
o. ꝛ nemo loq̃batur ei ꝛbũ. uiꝺebant
enim uehemẽtem ꝺolorem eẽ uehemẽtem.

Poſt hec aꝑuit iob os ſuũ & maledixit
ꝺiei ſue. & ꝛexit. & ꝛeꝺꝛexerũt ꝺies in ãꝝ
to ſil. & nox i q̃ ꝺ̃m ẽ. ꝺicta ẽ hec. ꝺies il
le tenebꝛe ꝺ̃o ꝛequirat eũ ꝺeus de ſur
ſũ. nõ ſit i recordatiõe. ñ illuſtret lũe.
obſcurent eum tenebꝛe. & umbꝛa mortꝭ. &
occupet eũ caligo. & inuoluatur amarꝰ
die. & terꝛeat illam tenebꝛoſus turbo poſſideꝛ.
Ad ꝺiꝝ nõ ꝺeꝺit ꝺies anni. nec numeꝛo
menſibꝰ. ſit nox illa ſolitudo. nec laus
ꝑuꝫ. maledicant ei q̃ maledicũt ꝺieꝝ. qui p
ati ſũt draconẽ lenitatem. obtenebꝛẽtur ſtel
le caligine eaꝝ. & ꝑꝛecetur lucẽ. nõ uideꝛe
nec ortum ſurgẽtis auꝛore. q nõ clauſit
oſtiũ uentꝛi. qui ꝑꝛebuit me. nec abſ
tulit mala ab oculis meis. q̃ꝛe ñ i ulua
mortuꝰ ẽ. egreſſꝰ ex utero nõ ſtatĩ ꝑiꝛe
cuꝛauerũt genibꝰ. aut lactatꝰ ubeꝛibꝰ. iacẽ
ꝺormiẽs ſilẽtio. & ꝛeꝑoſo mõ tꝛanquillo
ẽ regibꝰ & cum ſublimibꝰ terꝛe q̃ ꝛedifi
cant ſibi ꝛuinoſa. aut cũ ꝓncipibꝰ qui
poſſident aurũ & ꝛeꝑleãt ꝺomꝰ ſuas argẽ
to. aut ſicut abſconſꝰ abꝛtus nõ ſubſiſ
tem. & q̃ccꝑa ñ uiꝺeãt lucẽ. Jbi impij ceſſ
auerũt a tumultu. & ibi ꝛequieuerũ feſſi lab
oꝛe. & nouã ſimul uocem ꝑdẽtiũ audiũt.
Nõ auꝺiet uocẽ exactoꝛis. cunctꝰ & magn
us ibi ẽ. & ſeꝛuꝰ ab ꝺño ſuo. & mox aꝛma ꝺño
ſuo. ut quid ꝺata ſunt luminꝛibus q in amaꝛitudine
aiẽ ſũt. qui ſtant ꝛeſtabunꝛ & non ueniũt. & effodiũt
illum. quaſi thęſauꝛos. qui gaudẽt nimis cũ inuenerint
ſepulcꝛum. uiꝛo q abſcondit ſe uia ei caligabit eum
ꝺ̃s tenebꝛis. & ꝛapiet eum ſpiritꝰ. & ꝛecedet
& ſublimabit eum uꝛtex. & ꝛapiet eum ſicut
ꝓꝛiꝺ. & ſuꝑ ꝺimittet ei. & non ꝑcet ei
in manibꝰ ſuis. ꝺe manu eius ꝺolebit.
Applaudet ei ſuꝑ loco ſuo. qui ꝺixerunt
ſuꝑ illum. ubi eſt uita ei. & ſubſtantia
ꝺata eſt ei. & ſubſtantia ꝺata eſt

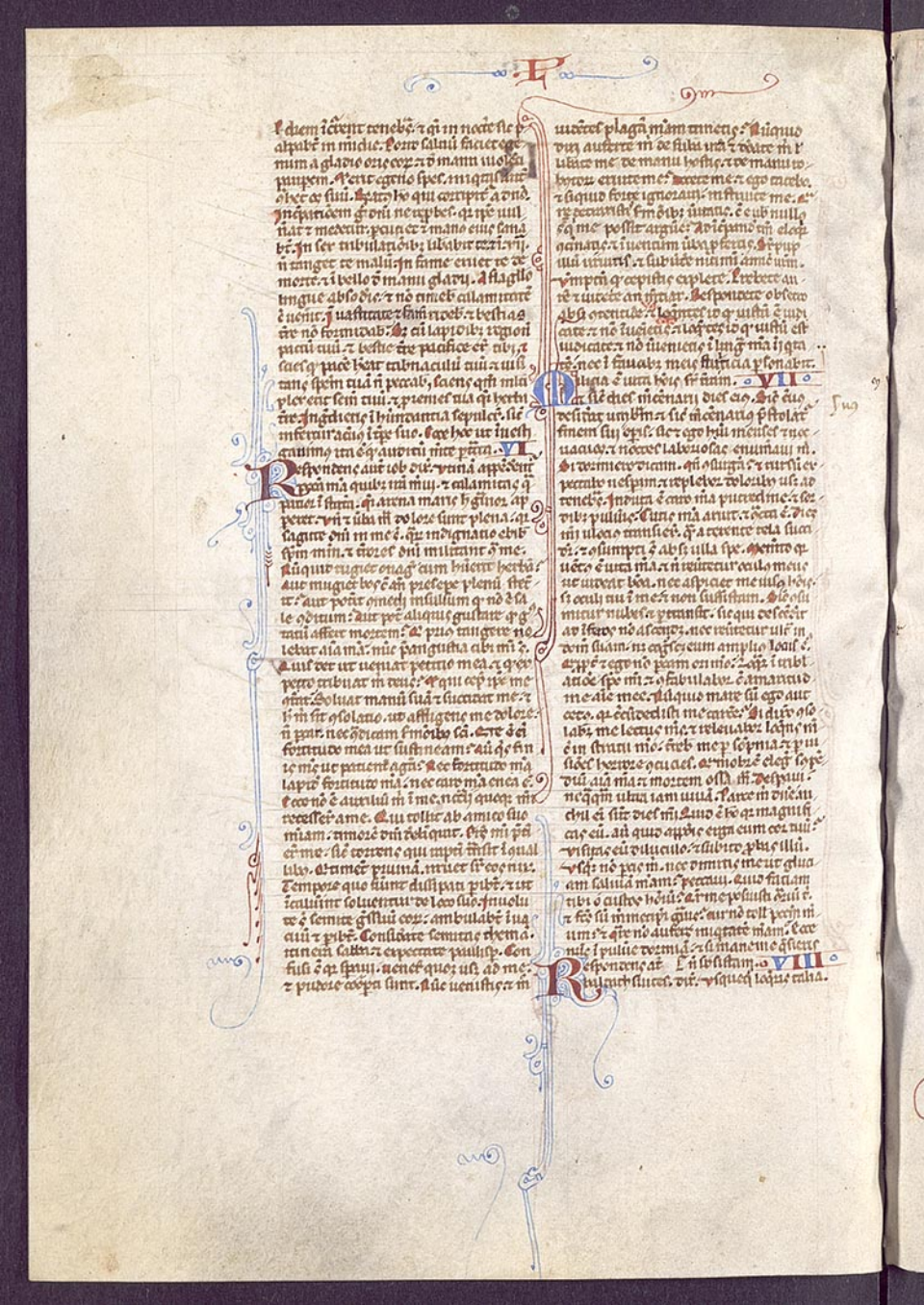

P

Ad diem incurrent tenebras. et qui in nocte sic p
alpabit in mundo. Porro saluum faciet ege
num a gladio oris eorum et de manu uiolen
tiorum pauperem. Erit egenus spes. iniquitas autem
conuertet os suum. Beatus homo qui corripitur a deo.
Increpationem domini ne reprobes. quia ipse uul
nerat et medetur. percutiet et manus eius sana
bunt. In sex tribulationibus liberabit te. et in
septem non tanget te malum. In fame eruet te de
morte. et in bello de manu gladii. A flagello
lingue absconderis. et non timebis calamitatem
cum uenerit. In uastitate et fame ridebis. et bestias
terre non formidabis. Sed cum lapidibus regionis
pactum tuum. et bestie terre pacifice erunt tibi. et
scies quod pacem habeat tabernaculum tuum. et uisi
tans speciem tuam non peccabis. sciens quoniam multi
plex erit semen tuum. et proienies tua quasi herba
terre. Ingredieris in humilitate sepulcrum. sicut
infertur acerus in tempore suo. Ecce hoc ut inuesti
gauimus ita est quod audiui mente pertracta. VI.

Respondens autem iob dixit. utinam appenderentur
peccata mea quibus irascitur mihi. et calamitas quam
patior in statera. quia arena maris hec gratior ap
pareret. Unde et uerba mea dolore sunt plena. quia
sagitte domini in me sunt. quarum indignatio ebibit
spiritum meum. et terrores domini militant contra me.
Numquid rugiet onager cum habuerit herbam.
aut mugiet bos cum ante presepe plenum steterit.
aut potest comedi insulsum quod non est sa
le conditum. aut potest aliquis gustare quod gus
tatum affert mortem. Quod prius tangere no
lebat anima mea. nunc pre angustia cibi mei sunt.
Quis det ut ueniat petitio mea. et quod ex
pecto tribuat mihi deus. Et qui cepit me ipse
conterat. Soluat manum suam et succidat me. et
hoc mihi sit consolatio. ut affligens me dolore.
non parcat. nec contradicam sermonibus sancti. Ecce enim
fortitudo mea ut sustineam. aut quis finis
meus ut patienter agam. Nec fortitudo mea
lapidis fortitudo mea. nec caro mea enea est.
Ecce non est auxilium mihi in me. necdum quoque mihi
recesserunt a me. Qui tollit ab amico suo
misericordiam. timorem domini deliquit. Fratres mei preteri
erunt me. sicut torrens qui rapti transit in conual
libus. Qui timent pruinam. irruet super eos nix.
Tempore quo fuerunt dissipati peribunt. et ut
incaluerint soluentur de loco suo. Inuolu
te sunt semite gressuum eorum. ambulabunt in uaci
uum et peribunt. Considerate semitas thema.
itinera sabba. et expectate paulisper. Con
fusi sunt quia speraui. uenerunt quoque usque ad me.
et pudore contempti sunt. Nunc uenistis et mihi
uidentes plagam meam timetis. Numquid
dixi auferte mihi de substantia uestra et donate mihi uel
liberate me de manu hostis. et de manu ro
bustorum eruite me. Docete me et ego tacebo.
et siquid forte ignorauerim instruite me. Quare
detraxistis sermonibus ueritatis. cum ipse uulnera
ret me possit argui. Ad increpandum tantum eloquia
concinnatis. et inuentum uerba profertis. Super pup
illum irruitis. et subuertite nitimini amicum uestrum.
Uerumtamen quod cepistis explete. Prebete aures
et uidete an mentiar. Respondete obsecro
absque contentione. et loquentes id quod iustum est iudi
cate. et non inuenietis. Loquentes id quod iustum est
iudicate. et non inuenietis in lingua mea iniquita
tem. nec in faucibus meis stultitia personabit.

Miliciam est uita hominis super terram. VII.
Sicut dies mercenarii dies eius. Sicut eius
desiderat umbram. et sicut mercenarius prestolatur
finem suum. sic et ego habui menses uoc
uacuos. et noctes laboriosas enumerauit mihi.
Si dormiero dicam. quando consurgam. et rursum ex
pectabo uespam. et replebor doloribus usque ad
tenebras. Induta est caro mea putredine. et sor
dibus pulueris. Cutis mea aruit. et contracta est. Dies
mei uelocius transierunt. quam a texente tela succi
dit. et consumpti sunt absque ulla spe. Memento quia
uentus est uita mea. et non reuertetur oculus meus
ut uideat bona. nec aspiciet me uisus hominis.
sed oculi tui in me. et non sustinebam. Sicut consu
mitur nubes et pertransit. sic qui descendit
ad inferos non ascendet. nec reuertetur ultra in
domum suam. neque cognoscet eum amplius locus eius.
Quapropter et ego non parcam ori meo. Loquar in tribu
latione spiritus mei. et confabulabor cum amaritudine
anime mee. Numquid mare sum ego aut
cetus. quia circumdedisti me carcere. Si dixero con
solabor me lectus meus. et releuabor loquens mihi
in stratu meo. terrebis me per somnia. et per uisi
ones horrore concutiens. Et mobrem elegit suspen
dium anima mea. et mortem ossa mea. Desperaui
nequaquam ultra iam uiuam. Parce mihi domine. Nichil
enim sunt dies mei. Quid est homo quia magnifi
cas eum. aut quid apponis erga eum cor tuum.
Uisitas eum diluculo. et subito probas illum.
Usquequo non parcis mihi. nec dimittis me ut glu
ciam saliuam meam. Peccaui. Quid faciam
tibi o custos hominum. Quare me posuisti contrarium tibi.
et factus sum mihi metipsi gratiae. cur non tollis peccatum meum.
et quare non auferis iniquitatem meam. Ecce
nunc in puluere dormiam. et si mane me quesieris.
Respondens autem Bildad Suites dixit. usquequo loquaris talia.

Sup

Respondens autem iob dixit: Quousque affligitis animam meam, et confringitis me sermonibus? Ecce decem vicibus confusi estis, et non erubescitis opprimere me. Etiam si ignoro, apud me erit ignorantia mea. Numquid super me erigimini, et arguitis me opprobrio meo? Scitote ergo quod Deus subvertat me, et circumdet me laqueo suo. Ecce clamabo vim patiens, et non exaudiar: vociferabor, et non est judicium. Viam meam circumsepsit, ne transeam, et semitas meas tenebris obscuravit. Spoliavit me gloria mea, et abstulit coronam de capite meo. Destruxit me undique, et pereo, et quasi arborem avulsit spem meam. Iratus quoque contra me furorem suum, et quasi hostem suum habuit me. Pariter venerunt latrones ejus, et fecerunt sibi viam per me, et circa tabernaculum meum castrametati sunt. Fratres meos longe fecit a me, et quasi alienos hi qui noverant me recesserunt a me. Cognati mei et qui me domestici fuerant, obliti sunt mei. Inquilini domus meæ et ancillæ meæ quasi alienum habuerunt me, et factus sum peregrinus in oculis eorum. Servum meum vocavi, et non respondit mihi, loquente me ore meo deprecabar illum. Halitum meum exhorruit uxor mea, et fetet fratribus meis oratio mea. Stulti quoque despexerunt me, et loquentem me contemnebant. In porta sedebant adversum me, et psallebant in me qui bibebant vinum. Ego autem in Deum confido, et loquar ad omnipotentem, et disputare cum eo cupio. Qui facit magna et inscrutabilia, et mirabilia quorum non est numerus. Si venerit ad me, non videbo eum: si abierit, non intelligam. Si repente interficiat, quis sustinebit? et quis dicere poterit: Cur ita facis? Deus, cujus iram nemo potest stare, sub quo curvantur qui portant orbem. Quanto ergo ego sum famulus ejus, ut respondeam ei, et loquar verba mea contra eum? Qui etiam si habuero quippiam justum, non respondebo, sed meum judicem deprecabor. Si mihi licet invocanti respondere, non credo quod audierit vocem meam. Præsertim cum in turbine conterat me, et multiplicet vulnera mea etiam nolentem. Non concedit requiescere spiritum meum, et implet me amaritudinibus. Si fortitudo quæritur, robustissimus est. Si æquitas judicii, nemo audet testimonium dicere. Si simplicitas agit me, ludibrio sum proximis meis, qui invocabam exaudientem me, et justum atque simplicem derisui habeo. Non pertimesco hoc ipsum quod me opprobriis affligitis, et ore vestro condemnatis. Quia adhuc stat anima mea in me, et integra sunt omnia quæ habeo mecum. Egredietur ergo contra vos, qui me arguitis, spiritus meus, et scrutabitur gressus meos, et quasi judex astabit ante eum. Quem ego existimabam, sicut lenem, consolabitur me, et loquetur mihi: Quare sic locutus es, quasi stulta mulier? Numquid bona suscepimus de manu Domini, et mala non sustinebimus? In omnibus his non peccavit Job labiis suis, nec stulte quidquam locutus est coram Deo. Dixit autem Eliphaz Themanites: Numquid sapiens respondebit quasi in ventum loquens, et implebit stomachum suum urente spiritu? Numquid rationibus et sermonibus non utilibus, et quibus nihil prodest, arguet? Tu quidem evacuasti timorem, et auferre fecisti orationem coram Deo. Circumdedit enim iniquitas os tuum, et imitaris linguam blasphemantium. Te condemnabit os tuum, et non ego: et labia tua respondebunt contra te. Numquid primus homo natus es, et ante colles formatus? Numquid consessor Dei audisti sapientiam, et ad te solum pertinet? Quid nosti quod ignoramus? aut quid intelligis quod non apud nos est? Et senex quidem et plenus dierum est in nostris, multo grandior patre tuo. Numquid grandia tibi videntur consolationes Dei, et sermo mitis apud te? Quid te extollit cor tuum, et quid rugitis contra Deum iras tuas, ut proferas de ore tuo sermones hujuscemodi? Quid est homo, ut immaculatus appareat, et justus ostendatur natus de muliere? Ecce inter sanctos ejus nemo immutabilis, et cœli non sunt mundi in conspectu ejus. Quanto magis abominabilis et inutilis homo, qui bibit quasi aquam iniquitatem? Ostendam tibi, audi me: quæ vidi, narrabo, sapientes confitentes, et non abscondentes quæ acceperunt a patribus suis, quibus solis data est terra, et non pertransivit alienus per eos. Omnis impius superbiens torquebitur numero dierum, et annorum arcani insultantis timor semper est in auribus ejus. Cum pax videtur ei, tunc insidiatur illi: non credit quod revertatur de tenebris, et expectat gladium. Circumfertur panis ejus in escam, scit paratam sibi manum tenebrarum. Terrebit eum tribulatio et angustia, circumdabit eum quasi rex paratus ad bellum. Quia contra Deum manum suam erexit, et contra omnipotentem roboratus est. Decurrit contra eum erectus et armatus gibbo densissimo. Qui operuit facies suas pinguedine, et fecit adipem in lateribus suis, et habitavit in civitatibus desertis, et in domibus quæ habitari nolebant, quæ redactæ sunt in tumulos. Non ditabitur, nec perseverabit substantia ejus, nec extendetur in terra possessio ejus. Non recedet de tenebris, flammæ arescent germen ejus, et auferetur spiritu oris sui. Non credat frustra errans, quod pro commutatione sit ei. Antequam dies ejus impleantur, vacuus perget. Consumptus ante tempus, ramus ejus non virescet. Quasi vinea cruda projiciet botrum suum, et quasi de oliva flos ejus excutietur. Domus impii devorabit ignis, et habitacula eorum quæ munera libenter acceperunt. Concepit dolorem, et peperit iniquitatem, et venter ejus præparat doctrinam. Respondens autem Job dixit: Audivi sæpe talia: consolatores pessimi omnes estis. Numquid finem habent verba ventosa? aut quid acuit te, ut loquaris? Et ego quidem similia vestris possem eloqui, si mihi loquerentur pro vobis, et contra vos movere verbis meis caput. Sed confortarem vos ore meo, et consolatio labiorum meorum parceret dolori. Quid autem respondebo? Loquens dolor meus non requiescit, et tacens quid a me recedit? Nunc autem fatigavit me dolor meus, et vastasti omnem commorationem meam. Testis es tu, Domine, et contradicit mihi mendacium meum, et in me surgens falsitas mea coram te testimonium dicit. Deus irascitur mihi, et dentibus suis stridet contra me. Hostis meus terribilis fulget oculis suis. Aperuerunt super me os suum ad maledicendum, et ad percutiendum maxillam meam satiati sunt pœnis meis. Congregati sunt latrones ejus simul, et fecerunt sibi viam per me, et circa tabernaculum meum castrametati sunt. Fratres meos longe fecit a me, et quasi alienos hi qui noverant me recesserunt a me. Cognati mei et qui me domestici fuerant, obliti sunt mei. Inquilini domus meæ et ancillæ meæ quasi alienum habuerunt me, et factus sum peregrinus in oculis eorum. Servum meum vocavi, et non respondit mihi, loquente me ore meo deprecabar illum. Halitum meum exhorruit uxor mea, et fetet fratribus meis oratio mea. Stulti quoque despexerunt me, et loquentem me contemnebant. In porta sedebant adversum me, et psallebant in me qui bibebant vinum. Ego autem in Deum confido, et loquar ad omnipotentem, et disputare cum eo cupio. Qui facit magna et inscrutabilia, et mirabilia quorum non est numerus. Si venerit ad me, non videbo eum: si abierit, non intelligam. Si repente interficiat, quis sustinebit? et quis dicere poterit: Cur ita facis? Deus, cujus iram nemo potest stare, sub quo curvantur qui portant orbem. Quanto ergo ego sum famulus ejus, ut respondeam ei, et loquar verba mea contra eum? Qui etiam si habuero quippiam justum, non respondebo, sed meum judicem deprecabor. Si mihi licet invocanti respondere, non credo quod audierit vocem meam. Præsertim cum in turbine conterat me, et multiplicet vulnera mea etiam nolentem. Non concedit requiescere spiritum meum, et implet me amaritudinibus. Si fortitudo quæritur, robustissimus est. Si æquitas judicii, nemo audet testimonium dicere. Si simplicitas agit me, ludibrio sum proximis meis, qui invocabam exaudientem me, et justum atque simplicem derisui habeo. Non pertimesco hoc ipsum quod me opprobriis affligitis, et ore vestro condemnatis. Quia adhuc stat anima mea in me, et integra sunt omnia quæ habeo mecum. Egredietur ergo contra vos, qui me arguitis, spiritus meus, et scrutabitur gressus meos, et quasi judex astabit ante eum. Quem ego existimabam, sicut lenem, consolabitur me, et loquetur mihi: Quare sic locutus es, quasi stulta mulier? Numquid bona suscepimus de manu Domini, et mala non sustinebimus? In omnibus his non peccavit Job labiis suis, nec stulte quidquam locutus est coram Deo. Dixit autem Eliphaz Themanites: Numquid sapiens respondebit quasi in ventum loquens, et implebit stomachum suum urente spiritu? Numquid rationibus et sermonibus non utilibus, et quibus nihil prodest, arguet? Tu quidem evacuasti timorem, et auferre fecisti orationem coram Deo. Circumdedit enim iniquitas os tuum, et imitaris linguam blasphemantium. Te condemnabit os tuum, et non ego: et labia tua respondebunt contra te. Numquid primus homo natus es, et ante colles formatus? Numquid consessor Dei audisti sapientiam, et ad te solum pertinet? Quid nosti quod ignoramus? aut quid intelligis quod non apud nos est? Et senex quidem et plenus dierum est in nostris, multo grandior patre tuo. Numquid grandia tibi videntur consolationes Dei, et sermo mitis apud te? Quid te extollit cor tuum, et quid rugitis contra Deum iras tuas, ut proferas de ore tuo sermones hujuscemodi? Quid est homo, ut immaculatus appareat, et justus ostendatur natus de muliere? Ecce inter sanctos ejus nemo immutabilis, et cœli non sunt mundi in conspectu ejus. Quanto magis abominabilis et inutilis homo, qui bibit quasi aquam iniquitatem? Ostendam tibi, audi me: quæ vidi, narrabo, sapientes confitentes, et non abscondentes quæ acceperunt a patribus suis, quibus solis data est terra, et non pertransivit alienus per eos. Omnis impius superbiens torquebitur numero dierum, et annorum arcani insultantis timor semper est in auribus ejus. Cum pax videtur ei, tunc insidiatur illi: non credit quod revertatur de tenebris, et expectat gladium. Circumfertur panis ejus in escam, scit paratam sibi manum tenebrarum. Terrebit eum tribulatio et angustia, circumdabit eum quasi rex paratus ad bellum. Quia contra Deum manum suam erexit, et contra omnipotentem roboratus est. Decurrit contra eum erectus et armatus gibbo densissimo. Qui operuit facies suas pinguedine, et fecit adipem in lateribus suis, et habitavit in civitatibus desertis, et in domibus quæ habitari nolebant, quæ redactæ sunt in tumulos. Non ditabitur, nec perseverabit substantia ejus, nec extendetur in terra possessio ejus. Non recedet de tenebris, flammæ arescent germen ejus, et auferetur spiritu oris sui. Non credat frustra errans, quod pro commutatione sit ei. Antequam dies ejus impleantur, vacuus perget. Consumptus ante tempus, ramus ejus non virescet. Quasi vinea cruda projiciet botrum suum, et quasi de oliva flos ejus excutietur. Domus impii devorabit ignis, et habitacula eorum quæ munera libenter acceperunt. Concepit dolorem, et peperit iniquitatem, et venter ejus præparat doctrinam. Respondens autem Job dixit: Audivi sæpe talia: consolatores pessimi omnes estis. Numquid finem habent verba ventosa? aut quid acuit te, ut loquaris? Et ego quidem similia vestris possem eloqui, si mihi loquerentur pro vobis, et contra vos movere verbis meis caput. Sed confortarem vos ore meo, et consolatio labiorum meorum parceret dolori. Quid autem respondebo? Loquens dolor meus non requiescit, et tacens quid a me recedit? Nunc autem fatigavit me dolor meus, et vastasti omnem commorationem meam. Testis es tu, Domine, et contradicit mihi mendacium meum, et in me surgens falsitas mea coram te testimonium dicit. Deus irascitur mihi, et dentibus suis stridet contra me. Hostis meus terribilis fulget oculis suis. Aperuerunt super me os suum ad maledicendum, et ad percutiendum maxillam meam satiati sunt pœnis meis. Congregati sunt latrones ejus simul, et fecerunt sibi viam per me, et circa tabernaculum meum castrametati sunt. Fratres meos longe fecit a me, et quasi alienos hi qui noverant me recesserunt a me. Cognati mei et qui me domestici fuerant, obliti sunt mei. Inquilini domus meæ et ancillæ meæ quasi alienum habuerunt me, et factus sum peregrinus in oculis eorum. Servum meum vocavi, et non respondit mihi, loquente me ore meo deprecabar illum. Halitum meum exhorruit uxor mea, et fetet fratribus meis oratio mea. Stulti quoque despexerunt me, et loquentem me contemnebant. In porta sedebant adversum me, et psallebant in me qui bibebant vinum. Ego autem in Deum confido, et loquar ad omnipotentem, et disputare cum eo cupio. Qui facit magna et inscrutabilia, et mirabilia quorum non est numerus. Si venerit ad me, non videbo eum: si abierit, non intelligam. Si repente interficiat, quis sustinebit? et quis dicere poterit: Cur ita facis? Deus, cujus iram nemo potest stare, sub quo curvantur qui portant orbem. Quanto ergo ego sum famulus ejus, ut respondeam ei, et loquar verba mea contra eum? Qui etiam si habuero quippiam justum, non respondebo, sed meum judicem deprecabor. Si mihi licet invocanti respondere, non credo quod audierit vocem meam. Præsertim cum in turbine conterat me, et multiplicet vulnera mea etiam nolentem. Non concedit requiescere spiritum meum, et implet me amaritudinibus. Si fortitudo quæritur, robustissimus est. Si æquitas judicii, nemo audet testimonium dicere. Si simplicitas agit me, ludibrio sum proximis meis, qui invocabam exaudientem me, et justum atque simplicem derisui habeo. Non pertimesco hoc ipsum quod me opprobriis affligitis, et ore vestro condemnatis. Quia adhuc stat anima mea in me, et integra sunt omnia quæ habeo mecum. Egredietur ergo contra vos, qui me arguitis, spiritus meus, et scrutabitur gressus meos, et quasi judex astabit ante eum. Quem ego existimabam, sicut lenem, consolabitur me, et loquetur mihi: Quare sic locutus es, quasi stulta mulier? Numquid bona suscepimus de manu Domini, et mala non sustinebimus? In omnibus his non peccavit Job labiis suis, nec stulte quidquam locutus est coram Deo. Dixit autem Eliphaz Themanites: Numquid sapiens respondebit quasi in ventum loquens, et implebit stomachum suum urente spiritu? Numquid rationibus et sermonibus non utilibus, et quibus nihil prodest, arguet? Tu quidem evacuasti timorem, et auferre fecisti orationem coram Deo. Circumdedit enim iniquitas os tuum, et imitaris linguam blasphemantium. Te condemnabit os tuum, et non ego: et labia tua respondebunt contra te. Numquid primus homo natus es, et ante colles formatus? Numquid consessor Dei audisti sapientiam, et ad te solum pertinet? Quid nosti quod ignoramus? aut quid intelligis quod non apud nos est? Et senex quidem et plenus dierum est in nostris, multo grandior patre tuo. Numquid grandia tibi videntur consolationes Dei, et sermo mitis apud te? Quid te extollit cor tuum, et quid rugitis contra Deum iras tuas, ut proferas de ore tuo sermones hujuscemodi? Quid est homo, ut immaculatus appareat, et justus ostendatur natus de muliere? Ecce inter sanctos ejus nemo immutabilis, et cœli non sunt mundi in conspectu ejus. Quanto magis abominabilis et inutilis homo, qui bibit quasi aquam iniquitatem? Ostendam tibi, audi me: quæ vidi, narrabo, sapientes confitentes, et non abscondentes quæ acceperunt a patribus suis, quibus solis data est terra, et non pertransivit alienus per eos. Omnis impius superbiens torquebitur numero dierum, et annorum arcani insultantis timor semper est in auribus ejus. Cum pax videtur ei, tunc insidiatur illi: non credit quod revertatur de tenebris, et expectat gladium. Circumfertur panis ejus in escam, scit paratam sibi manum tenebrarum. Terrebit eum tribulatio et angustia, circumdabit eum quasi rex paratus ad bellum. Quia contra Deum manum suam erexit, et contra omnipotentem roboratus est. Decurrit contra eum erectus et armatus gibbo densissimo. Qui operuit facies suas pinguedine, et fecit adipem in lateribus suis, et habitavit in civitatibus desertis, et in domibus quæ habitari nolebant, quæ redactæ sunt in tumulos. Non ditabitur, nec perseverabit substantia ejus, nec extendetur in terra possessio ejus. Non recedet de tenebris, flammæ arescent germen ejus, et auferetur spiritu oris sui. Non credat frustra errans, quod pro commutatione sit ei. Antequam dies ejus impleantur, vacuus perget. Consumptus ante tempus, ramus ejus non virescet. Quasi vinea cruda projiciet botrum suum, et quasi de oliva flos ejus excutietur. Domus impii devorabit ignis, et habitacula eorum quæ munera libenter acceperunt. Concepit dolorem, et peperit iniquitatem, et venter ejus præparat doctrinam.

cap̃. tquinq; affligẽs ẽ multa. ꝑ ꝓ ſti
biam q̃ letnam ceſſes me. tcũlq;
mundũ me ẽuaꝫ. Inſtituiq; teſtes
tuos ãdme. tmultiplicaſ tũ tua ad vũ
me. tpene me mutaſ ĩme. Et ẽ ꝛ nulla e
diuiſio me q̃ tu. q; ſi ſimpl̃ eẽm ne
calo me tuũ. fuiſſem. q̃ q; ꝓ eẽm
ꝓ tuo ſtillaſ ad tumulũ. Tunq; nõ pũ
cẽſ dice mihi. tu me cur ſineſ tur. Dimitte
q̃ me ũ plagã ꝑ tulũ. ſi volẽ mihi. aũ
q; uaꝫ. tñ relinqꝫ ad ẽum tenebroſũ
opaq; mortis caliginẽ. Finis mihi ꝛ ce
nẽbꝛ. tumbꝛ mortis. ꝛ nullo ordẽ. ſi ſem
piternus horꝛ inhabitat.

XI

Respondens ãt zophar naamathites dꝛ.
Si q̃q; q̃ multa loq̃ris. ꝛ audiet. ꝛ
qui ut ĩ ſulsa iuſtificabit. ꝛ ſi coꝛ tuũ
hoẽ. tẽ ceꝛ. ut ſile ãnullo ꝛ ſtumbie.
Dixiſti eĩ. Lotus ẽ ſermo meus. ꝛ mũdꝰ ſũ ĩ
oſpectibus tuis. Atq; utinã dꝰ loq̃reꝰ tecũ
ꝛ aperiꝛ labia ſua tua. ꝛ ut oſtendat tibi ſecꝛ
ſapiẽ. tq; multiplicẽ ſint legis. ꝛ intelligas
ꝙ multo minꝛa exigãt a te q̃ meꝛuit. iniq; tua. Forſitan ueſtiga
a deo ꝓhendes. ꝛ uſq; ad ꝓfectũ opem re
pies. ſ excelſior celo ẽ. ꝛ quid facies. ꝓ
fundior inferno. ꝛ unde agnoſcet. Lõ
gior ꝑ menſuꝛam eius. ꝛ latior mari. Si
ſubſtrãt omia. uel in unũ conꝛahẽt q̃ ꝓ
hibere at. Aut quis ei dicꝛ poſ. cur ita
ſpẽ ãnouꝛ hoẽm uãitatem a uidens
inq; ꝛatem. nonne ſtultũ. Vir uanus in
ſurgitur ẽ. tſolus ſi ſimpl̃ pullꝰ onag
ſe hũum nati putaꝛ. Tu aũt pueꝛ
firmauiſti cor tuũ. ꝛ extendiſti ad eum
manꝰ tuas. Si iniq; ꝛatem q̃ ẽ in manu
tua. abſtuliq; ab eo. ꝛ nõ manſerint ĩ tabꝛ
naculo eius in ſuſpitione. tunc leuare po
ſſes faciem tuam abſq; macula. ꝛ ſtabis
ſolidus. ꝛ nõ timebis. Miſeꝛe quoq; obliui
ſceꝛis. tq; q̃ aquaꝫ que ꝑẽũt nõ recorda
beris. ꝛ q; meridiana fulgor. ſuꝛget. tibi
ad ueſperũ. Et ſaim te. ꝛ ſtimpſeris. puꝛ
ſabis. oculꝰ aũt ipius ꝛabit. ꝛ ſalꝰ
ſim ubi ſpe. Et ꝛfoſſo ſecuꝛus dormies.
requieſces. ꝛ nõ erit qui te exteꝛꝛeat. ꝛ ꝛpla
bunt ſtantes uultum tuum. Oculi aũt impi
oꝛ cecabunt. ꝛ effugiũ pibit ab eis. ꝛ
ſpes eoꝛ abhoꝛabo aiẽ.

XII

Respondẽs aũt iob dixit. Ergo uos eſtis
soli hoẽs. ꝛ uobꝰ moꝛiet ſapiẽtia. ꝛ
mecũ eſt cor ſicꝛ ꝛ uos. nec infeꝛioꝛ uſi ſu
a uel ẽbꝛ noſtꝛ ignoꝛat. ꝛ quis ẽ iste
ſimplicia q̃ loq̃. Lampas ꝓcipia apud cogitan
tis malũ. puta ad qẽ ſtatuit. ꝛ habi
tant tabernacula ꝓdonũ. ꝛ audacꝛ ꝓuocã
dũ ẽ qẽ deꝛit omia ĩ manꝰ ſuas. ſi mu
ta ceꝛa. ꝛ mouebit eas. Loqꝰ ſit. ꝛ reſpõ
debit ei. ꝛ nam bõ piſces maꝛis. ꝛ aue q̃
q; ſunt ꝙ omia ſ manꝰ dñi fecꝛt. in quo ma
nu aũ omiꝫ uiuẽtiũ. ꝛ ſpẽ unuſq; ſ cuiꝰ
uoĩ. ſ ſone auꝛis uba ꝓbabit. ꝛ fauce
ad escã ſapiet. ſanguĩ. ſ ſapiẽtia in multꝛ ẽ
ꝛ ꝓfectꝰ. Ap̃ ipm ẽ ſapiẽtia ꝛ fortitudo. ipe
habẽs ĩtelligẽtiã. Si deſtruit. ꝛ nemo ẽdi
ficabit. ẽ ũ mulcauit hoẽm. nullo eſt
qui aperiat. Si cohibuit aquas. omia ſiccabũt.
Si emiſit eas ſubuꝛtit ꝛram. Ap̃ ipm eſt
fortitudo ꝛ ſapiã. ipe nouit ꝛ ꝛceptoꝛ ẽ ꝛ
eũ qui ꝛrꝛ. Adducit ꝛſiliaꝛios ĩ ſtultũ
ſineꝛ. ꝛ iudices in ſtupoꝛẽ. Balteũ regũ
diſſoluit. ꝛ precingit lumbos eoꝛ. Du
cit ſacꝛdotes in gloꝛiã. ꝛ optimates ſupplã
tat. Commutat labiũ ueꝛitatẽ. ꝛ ꝛmiã
ſenũ auꝛibꝰ. effundit uerecundiã. ſi
pueꝛis ꝛ iudicis ꝛ ſtupoꝛẽ. ꝛ pduc in uacuũ
ꝛram montis. Et mutabunt eos ſicꝛ pelꝛ
ſicꝛ. ſubuertet eos. ꝛ inducꝛ ſuper eos
tenebꝛas. ꝛ ambulabunt quaſi ebꝛi. Et
inuenient. ꝛ quaſi potus ebꝛietatis. ꝛ
quaſi uinũ ſine ꝛcore. ꝛ ſic ꝛcedent
eoꝛ. ꝛ ſtultus ĩceꝛtus. ꝛ uinũ. Labiũ
ſũ ſi tenebꝛas. nõ ſi luce. ꝛ ꝛmittet eos. ſicꝛ
eoꝛ ẽ omnia uoꝛ.

XIII

Ecce oculꝰ meus. ꝛ audiuit omia. ꝛ intellexit
ſingula. Scim ſcãm uãitatẽ. ꝛ ego nouꝛ.
ne ſſeꝛo uꝰ ſum. Sꝛmõ ad ẽum loq̃r.
ꝛ diſputare ꝛo ad deum. Vos aũt ſuitores
fabꝛi estis. ꝛ medici ꝛcuꝛbes. ꝛ ſi ſtatim
tacꝛetis. ꝛ uꝛa ſapiẽtia. Audite ergo ꝛmonẽ
onẽ meã. ꝛ iudicii labioꝛ meoꝛ attendi
te. Si quis deus loq̃r uos. ꝛ ſuꝛgẽs ſine ẽ
ut ipe. ꝛ ꝛ uultus eius tollat. ſi iudex ſine ẽ eo ac
ipe. ꝛ ꝛ uos arguat. ſi ꝛ ſubꝛptione ꝛſonꝛ
estis. ꝛ ꝛ ſpẽ ꝛ ꝛ ſi ꝛ ſtatim ꝛ ſi ꝛ ſtatim
ceꝛ ꝛ ſi ꝛ ſtatim ꝛ ſi ꝛ ſtatim

mbꝰ mea: ⁊ am ſi cecidꝭ mei nõ ſuꝰ
to. reſpam uia mea: ⁊ ſi ſperau eꝫ ar
guam ⁊ nõ cur ſalutarꝭ meus. ſic enĩ
uenier ⁊ ſi ſperau eius omis ſpecta. Audi
te ẽmẽm meum ⁊ eulgmatꝫ perpe
aurib⁹ uſꝝ. Si fuero iudicat. ecce q ig
ro iuenias. aut ẽ ꝙ iuſticetur meꝰ am
uenias. aut nõ ẽ ꝙ ſlumeꝰ. Duo tã
tum ne faciaꝭ mihi ⁊ tunc a facie tua
nõ abſcondar. manũ tuã ꝛgre fac a me ⁊
formido tua nõ me terꝛat. Voca me ⁊ ego
ꝓbebo tibi. Aut cte laqꝫ ⁊ ꝛſpondeo mi
hi. uel quot ſũt mihi quelꝫ ⁊ peccata. ſcelera
mea ⁊ delicta oſtende mihi. Cur faciẽ
tuã abſcondis ⁊ arbitrꝫ me inimicũ
tuũ. Contra foliũ q uento rapi oſten
dis poteãs tua. ⁊ ſtipulã ſicca perſequꝫ.
Scribis ẽ ã me amaritudines. ⁊ conſumere
me uis pctꝫ adolelcẽtie mee. Poſuiſti i
nduo pedẽ meũ. ⁊ obſeruaſti oẽs ſemitas
meas. ⁊ ueſtigia pedũ meoꝝ obſeruaſti. Et
qui putredo conſumẽdo ſic. ⁊ qſi ueſtimẽtũ q
comedit a tinea. Homo natus de mulie. breuis
uite repleturꝫ multis miſeꝛijs. Et qſi
flos egredit⁹ ⁊ conteꝛ⁹ fugit⁹ ⁊ ſicut umbꝛ
⁊ nũq̃ſtat eodem ſtatu permanꝭ. Et dignũ
duxiſti huiuſmodi aperi⁹ oculos tuos ⁊ addu
ces eum tecum in iudicium. ⁊ quis poſſit
facere mundum de immundo conceptum ſemi
ne. Nonne tu qui ſolus es. XIIII.
Breues dies hoꝝ ẽ. numꝰ mẽſiũ eius
apꝫ te ẽ. Constituiſti terminos eius qui
præteriꝛi nõ poterũt. Recede ergꝫ paululũ
ab eo ut quiescat donec optata uenias
⁊ ſicut mercenarij diei eius. Lignũ ſpẽ ẽ
ſi palmã fuerit rurſum uiresdet. ⁊ rami
eius pullulabũt. Si ſenuerit in terra radix eo
rũ ⁊ mortuus fuerit in puluere cinis eius.
ad odorem aq̃ germinabit. ⁊ faciet comã
qſi ẽ primꝰ plantatꝰ ẽ. Vbi uo ẽ mortuus fuerꝭ
⁊ nudatus atq̃ ſpoliatꝰ. ubi ſõ ẽ. Ab
modi ſi recedant aque de mari. ⁊ fluuius
uacuefiat arefactꝰ. ſic homo dormiens non
reſurget. donec atteratur celũ ne euigila
bit. nec ſurget de ſompno ſuo. Quis mi
hi tribuat ut in inferno protegas me. ⁊ abſ
condas me donec pertranſeat furoꝛ tuus. ⁊ sta
tuas mihi tpꝰ in quo recordeꝛis mei. Pu
tasne mortuus homo rurſum uiuat. Cũ
cũctis diebus quibꝰ nũc milito exſpecto do
nec ueniat immutatio mea. Vocabis me
⁊ ego reſpondebo tibi. Opꝰ manuũ tuaꝝ

R
ꝓuocabis eum. Tu quidẽ dinume
rabis gressꝰ meos. Et ſuper peccatꝭ meis. Signaſti qui
ſacculo delicta mea. ⁊ cumulaſti iniqui
tates meas. Verumtamen mons cadens defluit ⁊ ſaxa
tranſferuntur de loco ſuo. Lapides excauat
aqua. alluuiones paulatim ꝛrũ ſolumittit.
⁊ spem hominis perdis. Roboraſti eũ pau
lulũ. ⁊ in ꝓcinũ tranſibit. Immutabis
faciem eius ⁊ emittes eum. Siue nobiꝰ
fuerint filij eius. ſiue ignobiles. nõ intelli
get. Caro eius ſuꝑ eũ dolebit. ⁊ anima
eius ſuꝑ eum luget. XV.
Respondens autẽ Eliphaz themanites di
xit. Siquidem ſapiens respondebit q
fiducialiter loquit⁹. ⁊ implebit uentꝰ ſcientiã ſuã
⁊ urens ſibi cum quo ẽ equale ſuꝰ
loquꝫ q̃ nõ ꝓficiat. Et utiq̃ tu es eua
uiſti timorẽ. ⁊ minuiſti ꝓcem apud
dñm tuũ. Docet enim iniquitas tua os tuũ
⁊ nõ eligis linguã dolosoꝝ. Condemnabit te os tuũ
⁊ nõ ego. ⁊ labia tua reſpondebũt tibi. Sũ
ꝗ primꝰ hoĩ natꝰ es. ⁊ ante colles formatꝰ.
⁊ ſiquidẽ conſilium dei audiſti. ⁊ tibi
ne te extꝛahat ſapiẽtia tua. Quid nosti q̃ ignore
mus. aut intelligis q̃ nesciamus. Et ſenex
⁊ antiq̃ q in nob. multo ꝛo uenustior est q̃
pater tuus. Siquidem grandes ꝛsolantur te di
ne tua. ⁊ uana uerba tecum. Quid te
eleuat cor tuũ. ⁊ quare nutant oculi tui.
quia contra deum flatum tuum extendis. ⁊ huius
modi ſermones eructas. Quid enim? deus ſpẽ tuã
non credet. ⁊ coꝛ tuo hoc mouet. Annon
hoc locutꝰ es tu. ⁊ non deum inuocabis. ⁊ non
magna dicis. Sapientes obſtetrices
⁊ non abſunt pctes tuoꝝ. quibꝰ loqꝫ ea
me ẽ ſua. ⁊ non mansuetudo tua. Cur
tui eleuat cor tuum. ⁊ loquitur ꝛ tumo. mouet
ꝛ tumidie eius ſpũ. Numꝰ homo ꝓcul
laudabit ullo. ⁊ ẽ pax ſuꝑ uiꝝ ꝓ. Si uidias
ſuſpicatur. Nõ credet q̃ exierit poſſit de
tenebꝛis ad lucẽ. Circũſpectans undiq̃
gladiũ. Cum ſe mouet ad panem. nouit q̃ paratꝰ ſit in manu eius tenebꝛaꝝ
diei. Terebꝛat eũ tribulatio ⁊ angustia ual
labit eũ. ſicut rex q̃ ꝓparatꝰ ad ꝓlium. Et
quia contra deum extendit manũ suam. ⁊ contra
omnipotẽtem ẽ. Cucurrit aduſus ſuꝑ eum erecto
collo. ⁊ pinguẽ gulæ armatꝰ ẽ. Operuit
enim facẽ eius adipe ſuo. ⁊ de lateꝛibꝰ eius ar

ma tepenor. Iacabit i cultariolo vestib⁹ anꝰ i tremulo celeritꝫ que i cumulos ē rezacte. Ad dualē nec p̄sūabit tuba eo. nec murꝰ in cui⁹ ruinā stabit. respꝫ te tenebit e. Amꝫ eo⁹ ar̄ fumet flāma. z aurꝫ ei⁹ spū eoꝝ siu. Ab aere fructꝰ ei⁹ mel⁹ electꝫ. q aliq̄ pciū pdimēdo sit. Ā nīm tres illo⁹ implebit ⁊ pulu⁹ eo⁹ mano eo⁹ ar̄ebunt. Lectꝫ q̄ in nea i p̄o floꝛe ven⁹ eius. z q̄ olim p̄cedē floꝛe sui. Aggano ā ypocrite tentiēs ⁊ ignē deuorabit tabnacula eoꝝ qui munera libent⁹ accipiunt. Concep̄ dolore z pep̄ iniq̄tatē. z uidi eos q̄ p̄ dolor.

X

Respondēs aut̄ iob dixit. Audiui

VI

frequē talia. Consolatores onerosi ē uos ēt̄. Finē uētoꝝ ⁊ uer̄ ēt̄. Iudo ut̄ finē ulta uētoꝝ la⁹ aut aliq̄ ubi molestū ē li loq̄e. Potū z ego similia uñ loqm. Atq̄ utinā ceꝛ tā uñ ꝑ tā mā. Colaudarē ego uos ⁊ mō uꝝ ⁊ mouē capi mīe sē uos. Doleꝛa rem uos ore mō. z mouem labia mea q̄ p̄cūb. Si quā agnā. si locut⁹ fuē nō requiescet dolor meꝰ. z si tacuē nō recedet a me. Iunc á oppl̄it me dolor meꝰ. z nisi um rōdeā ē cēt aro mī. Augebit̄ rectū mō uī dē ⁊ me. z circūdare⁹ fallacē ap̄d⁹ fauē meam. Audite michi. Colleḡ fue rem suū i me. z comtanc michi in filiū uic eam me tenebo fuic. Hostie mee ēt ubi: eadē me iuuo ē. Aptet̄ sup me ora sua. cp̄ uimet pausset maxillam mā tantiq̄ ē pene me. Conclusit me deus ap̄ iniq̄ā. z manib⁹ suis circūdedit me. ¶ go ille q̄ eram opulentꝰ repente ꝯtri fum. Tenuit cuncta mā. z fregit me. z posuit q̄si signū. z circūmacē⁹ me. li cie⁹ sue. circūdederūt lumbi⁹ me⁹. z nō pep̄. z effud⁹ in terā uisceꝛa mea. Conad me uulne sup uulne⁹ irruit⁹ me q̄si gigas. Sacci⁹ sui sup cutē mā. z cornu meū in pul uere cauerā. Facies mea ingruit fletu. z palpebre mee caligauer. Ip̄ pulū sū ab⁹ q̄ tare mano mee. ē hec mūda. z ad deū pcē. Tu me cooꝛe sanguē meū. ne⁹ inue niat locꝰ in me latenoi clamoꝛ meꝰ. Ecce ē i celo testis meꝰ. et conscius meus i excelsis. Verbosi amici mei. ad deum stillat oculus meꝰ. Atq̄ utinā sic iudicaret uir ad deū. quō iudicatur filius hois ꝯ collega suo. Ecce ei b uel anni trāseunt. z semitam p̄gā nō reuertar ambulo.

XVII

Spūs meꝰ attenuabit. dies mei breuiabūt. z solum mihi sup̄ sepulcꝝ. Nō peccauī. i amaritudinib⁹ meoꝝ moꝛatur oculus me⁹. Libera me. z pone me iuxta te. z cuiusq̄ mano pugnet ꝯ me. Deꝰ eccham legē sta ui. z dilexi mā. Opꝛa nō euacuauit. Arcam posuerunt sceḡ. z occulti filiꝰ eo⁹ de ficerunt. Posuit me q̄si i p̄uerbiū uulgi. z ēē sui coꝝ eis. Caligauit oculꝰ meꝰ ab indignatōe. z membꝝ mā q̄si i umbrā uenerūt. Stupebūt uiri sup hoc. z incendē ā p̄cōi sceḡ. z tenebit⁹ iustꝰ uiā suā. z mundꝰ manib⁹ addet fortitudinē. Igitur uos oēs conuimini. z uenite. z nō inueniā in uobis sapiēt. Dies mei trāierūt. cogitatōes mee dissipate. z torq̄ntes coꝝ mīe. Noctē uerterūt i diem. z iterū sum ꝯ tenebꝝ sup lucē. Si sustinuero. infiḡ domus mī ē. z i tenebꝝ stratū in celū mīe. Putredini dixi. Pat⁹ meus es. mr̄ mea. z soꝛoꝛ mei ūmib⁹. Ubi ē nunc ꝓbolano mā. z quis mā ꝑspexit ultra. Iuxta me descendent uectes cū simul requiescere⁹ in puluere.

XVIII

Respondens aut̄ baldath suites dixit.

Vsq̄ ad quē finē uba iactab⁹. Intelligite prius. z loquemur. Cur reputati sumꝰ ut iumenta. z sorduimꝰ coram uob⁹. Qui uult̄ in furoꝛe suo. ami terꝛa tua. aut̄ trāsferet petꝛa de loco suo. Lux quoq̄ ip̄oꝝ extinguet̄. z non lucebit flā ma ignis eius. Lux obscurabit̄ i tabernaculo ip̄ius. z lucerna sup eū extinguet̄. Arctabunt̄ gressꝰ uirtutis eo⁹. z p̄cipitabit eū consiliū suū. Immisit enī i rete pedes suos. z in maculis ambulat. Tenebit plantā illius laqꝰ. z ualabit⁹ eū sitis. Absconditꝰ est in terā funis eius. z tenebꝝ illius sup semitam. Undiq̄ terrebūt eū formidines. z fugient eū pedes eius. Arcuentur fame uires eius. z ꝯtritio iuxta latꝰ eius. Deuorabit pelles membꝝ eius. deuorabit membꝝ eius. Auferet de tabnaculo fiducia illius. z calcabit eū quasi regem interitꝰ. Habitet i tabnaculo illius. quia non ē. Asseritꝰ in habitatōe eius sulphur. Desuper marcescent radices eius. et infra dissipabit̄ ramus eius. Memoria illius p̄ibit de terā. z nō erit nomen illius p plateas. Expellet eū de luce i tenebꝝ. z de orbe trāsferet eū. Nō erit semen neq; p̄genies in populo suo. nec ulle reliq̄e i regionibus eius. In die⁹ eius stupebūt nouissimi. z primi horroꝛe.

XIX

Rñdens aut iob dix. Usq; quo affligitis animã mã & atteritis me sermonibus? ecce decẽ vicibꝫ confudistis me & non erubescitis opprimẽdo me. Etiã si ignorauero me ignorantia mea. Apud uos ẽ me erigit mi & circũuallat me obprobrio suo. Nolite mihi molesti esse. Quia pcussit me manus dñi & cur persequimini me sicut deus & carnibꝫ meis saturamini? Quis mihi det ut scribantur sermones mei? quis ut exarentur in libro stilo ferreo & plumbi lamina uel certe sculpantur in silice? Scio enim quod redemptor meus uiuat & in nouissimo die de terra surrecturus sim & rursum circumdabor pelle mea & in carne mea uidebo deum saluatorem meum. Quem ego uisurus sum ego ipse & non alius. Reposita est hec spes mea in sinu meo. Quia ergo nunc uiam persequimur & radicem uerbi inuenire cupimus & dicimus: fugite ab ea ne gladius. Quia ultor iniquitatis gladio est iudicabit eos ne cadatis.

XX

Rñdens aut sophar naamathites dix. Ideo cogitatus mei succedunt sibi & meo ipsius impetu agitor. Doctrinam quã me audiui spe mihi confert responsio. Hoc scio a principio ex quo homo positus est super terram. quia laus impiorum brevis sit. & gaudium ypocrite ad instar puncti. Si ascenderit usq; ad celum superbia eius & caput eius nubi tetigerit. quasi sterc̃us in fine uelociꝰ perdet. qui eum uidebant dicent. Ubi est? velut somnium euolauit & non inuenietur. Fugiet sicut uisio nocturna. velut qui ex oculis capit euolabit. non adiciet ultra ut uideat eum. nec intuebitur eum ultra locus eius. Filii eius adorabunt egestatem & manus illius reddent ea uolosse sua. Ossa eius implebit vitijs adolescentie eius & cum eo in pulueꝛe dormiet. Cum ei dulce fuerit malum absconderit illud sub lingua sua. Parcet illi & non derelinquet illud & celabit illud in gutture suo. Panis suus in uentre illius uertetur in fel aspidum intrinsecus. Opes quas deuorauit euomet & de uentre illius extrahet eas deus. Caput aspidum suget & occidet eum lingua uipere. Non uidebit riuulos fluminis torrentes mellis & butyri. Quæ fecit conuertet & non absorbebit. Iuxta multitudinem adinuentionum suarum sic torquebitur. quia fortis egenos calumpniatus est domum que non edificauit. Nec est satiatus uentre suo & cum habuerit quæ cupierat non poterit. Nichil remansit de cibis eius propterea non permanebit de bonis eius. Cum satiatus fuerit arcebit eum tribulatio & oppressio. Irruet in eum cum ipse tantum operatus fuerit ut non effugiat manum eius. Transeat ad arma ferrea & irruet in archum æreum. Educens egrediens gladius de uagina sua & fulgur in amaritudine sua rapiet & non erit qui ostendat ei. horribiles. Omnes tenebre absconduntur in occultis eius. Deuorabit eum ignis qui non succenditur. Affligetur reliquias tabernaculo suo. Reuelabit celi iniquitatem eius & tellus consurget aduersus eum. Aperietur germen domus illius. Tempestatem in die furoris dei. Hec pars hominis impii a deo. Et hereditas uerborum eius a deo.

XXI

Rñdens autem iob dix. Audite quæso sermones meos & agite penitentiam. Sustinete me ut & ego loquar. & post me si uobis uisum fuerit subridebitis. Numquid ad hominem questus meus est ut non merito anxietur spiritus meus? Intendite mihi & obstupescite & superponite digitum ori uestro. Ego cum recordatus fuero pertimesco & horror carnem meam tenet. Quare impii uiuunt sublimati sunt & roborantur diuitijs? Semen eorum permanet coram eis propinquos eorum

Jerem. xii. Malach. iii.

lux z ne pcaum i ofpectu eor. Homo co
rum ſcaue é z pciencer nõ elt unga
ds ſup illos. Ay eor cepcr non abeant
uiam pcis. z non é pnuiam ſpus eius. é
gdunaur qi dget pmu cor z mfinue
eor ꝙdmodu lutbi. Tenent o'mpmiſ z
ofidrauim z gnudent ad ſonitū organi.
Ducunt i bonis dies ſuos. z in punctō ad
infema defcendunt. Qui dixerūt deo. Re
ece a nob. ſcam uiaz uiaz nolumꝰ. As
ẽ opꝰ ut ſeruiamꝰ ei. z quid nb pdeſt
ſi oauimꝰ illum: vim pti qi nõ ſue
i manu eor bona ſua: ſtlium impio
z lege ſtr a me. Exeaen; luena impio
rz ringuenur: ſtuenet el mundano.
z volues pmiz furuꝰ ſm. Eruur ſic
pulee an fumem uenti. z lic ſmulla q
turbo diſſipgit. Sic ſuabit filijz eius
voloiem ſuã; z cum redolgint ele ſa
er. vivebunt ocul eius mfecioẽ an
ſuã z re ſtrue omipẽ bis. Quid ei
ad eum pmz ẽ domo ſua poſt. z ſi nu
ũo menſiũ eius dmidietur. ſtuqo
deum quiſpiam docebit ſaam. qui
excelſos iudicat: ſtre mortur volunto
z tanue. Dulcis fuit glarea eccliuꝰ ei. z
ome ad ipꝰ z medullis oſſa illius in
gmuntur. Alio uo moritur in amaritudi
ne aie ſue. abſq ullo opiz. Eq; i pl
ue tormenti ſimil z ũmes opiem eoꝝ.
Certe nouit cogitaões uras. z ſuas ze
me iuſtas. Dicunt enī. vbi ẽ domꝰ pnci
pis. z ubi tabna tcula impioꝝ: Interga
te quẽlibꝫ te mariuꝫ. z h eadem eum
mulierẽ cognoſcetis. qz in diem pditi
onis ſeruat malus. z ad diem furoꝝ
ducetur. Quis arguet coram eo uia eo
z que fecit quis reddet illi. Ipe ad ſepl
cra deducetur. z i ogle mortuoꝝ ingilla
bit. Dulcis fuit glarea ei cheb. z ps ſe
cũ bñm trahit. z ante ſe innumabiles.
Quo q; ſolamini me frustra. z reſpo
ſio ueſtra repugnare oſtendit ſtr ueritati.

XXII.

Respondens aut eliphaz de
manen dixit. Nunquid ds apm
pdẽ hõ. z cum pfẽs fuit ſac. Quid pdẽ
do ſi iuſto fuit. aut quid ei oferet ſi im
maculata fuit uita tua. Nunquid tm
eue arguet te. aut ueniet tec in iudi
ciũ. z non ꝓ malitiam tuam plimaz
z mfinitas iniquitates tuas. Abſtuli
ſti enim pignꝰ frm uoꝝ ſine cauſa nu
dos exoluiſti uestibꝫ. Aq̃m lasſo nõ de
diſti. z eſurienti ſubtraxiſti panẽ. In
fortitudine brachij tui poſſidebas ter
ram. z potens ſuſpiebas opulentus. Vi
duas dimiſiſti uacuas. z lacertos pu
pillor; ſmiuiſti. Propꝛ hec circumdat te
laqi. z turbat te timor ſubitꝰ. Aut
tenebre te ꝛcludant. z inundatio aquaꝝ
multaꝝ nõ oppreſſit te. Ascendens quaſi deus excelſus. eloſtr
z ſup ſtellas ũ eam ſublimentur. Et
dicis. Quid ei notum eſſe. z q̃ſi p caligine
iudicet. Nubes latibulum eius. nec uidet
ſe circa cardines celi ambulat. Nũ
quid ſemitam ſeculoꝝ diſtinxit ui
q̃m calcauerũt iniq. qui ablati ſũt ante
ſtitum. Et fluuius ſubuſtr ſtrauim eoꝝ
fundamẽtum. Qui dicebant ds. Recede a nob. Ap
nichꝫ poſſit facere eis ꝓſperitatem eorum. E
go impleuit domꝰ eoꝝ bonis. a uob ſm
pcul ſit me. Videbunt iuſti z letabun
tur. z innocẽs ſubſannabit eos. Nõne ſuccida
ẽ erecta eoꝝ. z reliqas eoꝝ deuorauit
ignis. Acquiesce igitur ei. z habeo pacẽ.
z p hec bona ſtua eueniet tibi. Suſcipe
de ore illius legem. z pone ſermones eius
in corde tuo. Si reuſus fueris ad ꝓcem edifi
cabis. z lege procul migrabunt a tab
naculo tuo. Dabis p lutũ cimeliũ. z ſtre
torrentes aurꝝ. Erunt tibi ope aduſus. nõ
hoſtes tui. z argenti congeries abũ
dans. Tunc ſuꝑ deum delectaberis. afflues. z eleuabis
ad deum faciem tuam. Agrabit eum. z
exaudiet te. z uota tua reddes. Decre
uerit z uenient tibi. z in uijs tuis ſplen
debit lumen. Quia ei humiliato fuerit
i gloria. qui demiſſos oculos ſuos ꝓſpexit
nubi. Saluabit innocentẽ. saluabit. Ad
munda manuũ tuarꝝ.

XXIII.

Respondit aut iob. dixit. Nunc quoq; i
amaritudine ẽ ſermo meꝰ. z manꝰ
plage mee aggrauata ẽ ſup gemitũ mm.
Amis michi ut cognoſcam. z inue
niam uiã. z uenã ad ſolũ eius. Ponã
cã eo iudiciũ. z os mim replebo iõnẽ
onibꝫ. ut ſciam uba que michi rndeat.
z intelligam quid loqueatur mihi.
Nolo mihi fortitudine ꝑtendat me
ne magnitudinis ſue mole me pmaz
ſona; equitatem. ñ me. z ꝓcutiet ad
uersariam iudicium mm. Si ad orien
tem iero. non apparebit. Si ad occidentem.

ñ mulligam eum. Si ad simstrū quē agam: non apphendam eū. Si me tūm ad cinerē non imputabo ulū. Spē eo sar culam meam: z pulvere me qī aurum q̄ ignem manūt. Vestigia eius secutus ē pes meus: viam eius custodiui z non declinaui ex ea. A mandatis labior eius nō recessi: z in sinu meo abscondi verba oris ei⁹. Spē enim solus ēt nemo auferet: porcet cogitatiōes eius. Anima eius quam uolu erit ipi fuerat. Cum expleuerit me uolu mutabit eam sicut z aliā multa simila pīto sicut ea. Q̄ videbo z sine eius aut bitrabit? sum. z ostendā illi cum omne sol lu tatione. Dē mollitudine cor mīn. z opē or tabunt me. Nō ei pus ip nūmisti cernē re ne ē sinē eam mām. opuit calligo. XXII

Hūc nō ē absconda tempora. q̄ aut nouerunt eum: ignoiant dies illius. Alii termos mouerūt pupillos ab gerūt. z pauerunt eos. Asinū pupillor ab gerunt. z ab stulinū p pignore bouem uī due. Deuiauerunt pauperes uiam. z oppressi pīt mansuetos terre. Alii qī on agri i deserto egrediūt ad opus suū: sagulantes q̄ ad prandiū ipse panē illis. Ager qui non ē suus metent: z uineā eius q̄ iniq̄ oppressit uindemiabūt. Nudos dimittunt homines: indumēta tollentes: quib⁹ non ē operimentū in frigore. quos imbres mōtiū rigant: z non habentes ulam amplexati sunt petrā. Vim faciūt pupillo: z accipiunt ulum z nuli gñ pauperē spoliauerūt. Fu vi: z iacebunt ibi: z ubi nō est auxiliū eius cubi ri tulerūt spicas. Inter arcas eoz mūri am sitis. qui calcauerūt torcularib⁹: sitiūt de ciuitatib⁹ gemitus uulnerū gemit ūiarum. z anime ip̄or clamabūt: z deus ultionē nullā recipit. Vos fuistis rebelles lumini. nesciere uiae eius: nec reuisti ad semitas illius. Mane primo surgit homicida: z interficit egen z pauperē. z nocte quasi fur. Oculus adul ri obtutus caligine dicēs: Nō me uidebit oculus: z operiet uultū suū. Effodiunt in tenebr domos sibi in die quas dixerant sibi: ignor ārunt lucē. Si subito apparuit aurora. Arbitrium umbrā mortis: sic intelligit qui in luce ambulant. Leue est sup faciē aq̄. Maledicta sit pars eius in terra: nec am bulet per uiam uinear. Ad nimiū calorem transeat ab aquis niuium: z usq; ad inferi peccata illius. Obliuiscatur eius mīa: dulce

re illo sit mec. Non sit in memoria: sic lignū iniquus infructuosū. Paupe rem qui nō pauit: z uidue bn nō fecit. Potens potest in fortitudine sua: z stare nō credit uite sue. Dedit ei deus lo cum penie: z ipe abutitur eo: cui⁹ oculi sup uias illius sūt. Elevati sūt modi: z nō subsistent: z humiliabunt sic omia. z auferentur: z sic summati spicau gemē tib⁹ sūt: nō est uerbū aquis pot mi argue eē me mū. z ponit aīa sua uerba mea. XXIV

Respondens aut Baldath suites dix. Do minat z timor apud eum: qui facit pacē in sublimib⁹ suis. Si quid ē numer uniuersi eius: z super quē nō surget lumen illius? Siquidē iustus non erit hō apud deū: aut apparebit natus de muliere? Ecce z luna nō splendet: z stelle nō sūt mūde in conspectu eius. Quanto magis hō putredo: z filius ho minis uermis? XXV

Respondens aut Iob dix. Cui⁹ adiuto ri es: si quid ille calliē? Et cui tenta bracchiū eius qui nō ē fortis? Cui⁹ consilio usus es: qui non habet sapiam z prudentiam illā ostendisti plurimam. Aut quē rectē uoluisti? Nonne cū qui fe cit symulacrū? Ecce gigantes gemūt sb aquis: z qui habitant eos. Nudus est infer no coram eo: illo: z nullum est operimēti pdictō. Ego extendo aquilonē sup nihilū: z appendo terrā sup nichīm. Ligo aquas in nubib⁹ suis: z nō rumpit nubes sub eis. Qui tenet uultū solii sui: z expandit sup illū nebulam suā. Termini circūdedit aquis: usq; dū finant lux z tenebre. Columpne celi contremiscunt: z pauent ad nutū eius. In fortitudine illius repente maria congregata sunt: z prudētia eius percutit superbum. Spē eius ornauit celos: z obstetricante manu eius educta est coluber tortu osus. Ecce hī ex pte tāt sunt uiae eius. Et cū uix parua stillam sermōis eius audien mus: quis poterit tonitruū magnitudinis illius intuiri? XXVII

Addidit quoq; Iob assumens parabolā suam: z dixit. Viuit deus qui abstulit iudicū mīm: z opē qui ad amaritudinē adduxit aīam mām. quia dū spīs ē adhuc in me. z spūs dei in narib⁹ meis: nō loquētur labia mea iniquitatē. nec lingua mea meditabi tur mendacium. Absit a me. ut iustū uos ēe iudicē. Donec deficiam nō recedā ab mē

nocentia mea. Justificatio[nem] meā q[uam] cepi tenē non recedam. nec enim reprehendit me cor meū in omi vita mea. Sit i[nimi]cus meus impius. et q[uas]i sanus meus sit mihi. Que est spes hypocrite. si auarus rapiat. et non liberet deus animam eius. Numq[uid] clamorem eius audiet deus. cum ei tribulatio et angustia. Aut potest in deo delectari. aut inuocare deum in omi tpe. Docebo vos per manū dei que apud vos est. nec abscondam. Ecce vos omes nostis. et quid sine causa vana loquimini. Hec est pars hominis impij apud deum. et hereditas violentor[um] q[uam] ab deo suscipient. Si multiplicati fuerint filij eius. in gladio erunt. et nepotes eius non saturabūtur pane. Reliqui eius in mortalitate sepelientur. et mulieres eius non plorabūt. Si congregauerit sicut humū argentū. et sicut lutū parauerit vestimenta: parauit quidē. sed iustus vestietur illis. et argentū innocentes dividēt. Edificauit sicut tinea domū suā. et sicut custos fecit umbraculū. Dives cū transierit. nichil secū auferet. aperiet oculos suos. et nichil inueniet. Apprehendet eum q[uas]i aquā inopia. nocte opprimet eū tempestas. Tollet eum uentus urens. et auferet. et auferet eum de loco suo. Et mittet sup eum. et non parcet. de manu eius fugere fugiet. Stringet sup eū manus suas. et sibilabit sup illum intuens loc[u]m eius. XXVIII

Habet argentum venarū suarū principia. et auro locus est in quo conflatur. Ferri terra fundamentum est. et lapis solutus calore in es vertitur. Tempus posuit tenebre. et omnis rei finē considerat. Lapidem quoq[ue] caliginis et umbre mortis. Diuidit torrens a populo peregrinante. et quos oblita est pes egentis hominis et inops. Terra quā egreditur panis. et locus eius igne subuersus est. Locus saphiri lapides eius. et glebe illius aurū. Semitam ignorauit auis. nec intuitus est eam oculus vultuosi. Non calcauerunt eam filij animarū. nec pertransiit eam leena. Ad silicem extendit manū suam. subuertit a radicibus montes. In petris rivos perfodit. omnis pulchri vidit oculus eius. Fluminā quoq[ue] fluminū scrutatus est. et abscondita produxit in lucē. Sapiā vō ubi inuenitur. et quis est locus intelligentie. Nescit homo pretiū eius. nec inuenitur in terra suauiter viuentiū. Abyssus dicit non est in me. et mare loquitur non est mecū. Non dabit aurū obrizū pro ea. nec appendet argentum in commutatione eius. Non conferet ei tinctus in India. nec lapidi onichino. preciosissimo et saphyro. Non adequabit ei aurū et vitrum. nec commutabitur pro ea vasa auri electa et eminentia. nec sermo[n]i comparabit[ur] origo eius. Omne aut[em] sapiā de occultis egreditur. et auib[us] celi abscondita est. Perditio et mors dixerunt. auribus nr[is] audiuimus famā eius. Deus intelligit viam eius. et ipse nouit locū illius. Ipse enim fines mundi intuetur. et omnia que sub celo sunt respicit. Qui fecit uentis pondus. et aquas appendit in mensura. Cum ponebat pluvijs legem. et viam procellis sonantibus. Tunc vidit illam et enarrauit. parauit et investigauit. Et dixit homi. Ecce timor dñi ipse est sapiā. et recedere a malo intelligentia. XXIX

Adiecit quoq[ue] iob assumens parabolam suam et dixit. Quis mihi tribuat ut sim iuxta menses pristinos. secundū dies quibus deus custodiebat me. quā splendebat lucerna eius super caput meū. et quā in lumine eius ambulabā in tenebris. Sicut fui diebus adolescentie mee. quā secreto habitaret deus in tabernaculo meo. quā adhuc ponente me circa me filios meos. et quando lauabā gressus meos butiro. et petra fundebat mihi riuulos olei. Cum procederem ad portā civitatis. et in platea parabā cathedrā mihi. Videbant me iuuenes et abscondebant se. senes assurgentes stabant. Principes cessabant loqui. et digitū imponebant ori suo. Vox eorum silebat. et lingua eorū gutturi suo adhesit. Auris audiens beatificabat me. et oculus videns testimoniū reddebat mihi. eo q[uo]d liberassem pauperem vociferantem. et pupillum cui non erat adiutor. Benedictio perituri super me veniebat. et cor vidue consolatus sum. Justitiā indutus sū et vestitus sum sicut vestimento et diademate iudicio meo. Oculis fui cecis. et pes claudo. Pater eram pauperum. et causam quā nesciebam diligentissime inuestigabā. Comminebā molas iniquitatis illius. auferebam predā de dentibus eius. Dicebā q[uo]q[ue]. In nidulo meo moriar. et sicut palma multiplicabo dies. Radix mea aperta est secus aquas. et ros morabit in messione mea. Gloria mea semper innouabit. et arcus meus in manu mea instaurabit.

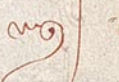

ꝛ mecum me cebunt ad oſtilũ mĩm ꝛ vbi mĩ
adhẽ mei audebũt ꝛ ſup ullo ſtillabat
eloquiũ mĩm. Expectabunt me ſic pluui
am ⁊ oſtilũ ap ebunt ꝙſi ad imbꝛẽ ſeꝛo
nuũ. Si gnoꝫ ꝛidebam ad eos nõ credeba
ꝫ nec ullꝰ mũ nõ acredit mĩ ei. Si uol
uiſſem me ad eos ꝛecebam pm̃. eumq;
ſeoꝛm qi me ꝛeꝑimſtante ecclã eccaui enim m
mĩ meum̃ conſolabat. XXX.

Quare aũt ꝛidente me umeꝛel ꝛpe ꝗ
ꝛigũatur ꝓſẽ ꝓpũe eum ambꝫ
ſimi. Exꝛuat manꝰ mei ⁊
mꝛ p mebꝛo ꝛ mea ſũ puabũtur i
ugũl. egeſtate ⁊ fame ſtilec. eum ꝛodebat
m ſolitudine ſcalentes calamitate ⁊ mi
ſia ⁊ manducabam ebꝛuꝫ ⁊ arbuſ eoꝛ ꝛecti
⁊ ꝛidit unuſq; eoꝛ alt eoꝛ. eum ó ou
allum iſta mpiebat. ẽ ſingula ꝛeꝑiſſẽ
ad ea ẽ clamaꝛe eũ ebunt. In ꝛelectu
ſtmabunt ꝛꝛeũ ⁊ ꝛi ũnie ẽ ꝛul ſũ
glaꝛem. eum mẽ hoc emo ſentiũt
⁊ ẽ ſub ſinu ꝛuas ꝛpualuẽ. Filij
ſtutoꝛ ⁊ ignobiliũ ⁊ m ꝛũ ꝛenti nõ
ꝓmebã. ſtunc i eoꝛ anmẽ ſũ ſum ⁊ ꝛẽ
ſum ea ꝓbꝛum. Abhoꝛm mant me ⁊
lẽge fugiunt a me ⁊ ſtacem mam ob
ꝓiciũt non ũeniam ſtupeꝛnum ei ſuam
apuꝛt ⁊ affluxꝛ me ⁊ ꝛenum poſtur
in oe mm. Ad ꝛectũm oꝛtunꝫ calami
tatꝛ mee ulcꝰ ſumeꝛet. Facet mẽ ſub
uũnt ⁊ eq; ſlẽ qi fluctꝰ ſeminꝫ ſue.
diſſipatũm tm ean me ⁊ ſnſidiam ſunt
michi ⁊ ꝓualuũt. ⁊ nõ fuit qui ſuꝛꝛeꝛ au
xiliũ. a ꝛail ꝛupeꝛ mino ⁊ aꝓeu anua.
uꝛiũt ſup me. ⁊ ad meꝛ mihi ⁊ ꝛeuolu
ũ ſũ. Beacaꝫ ſũt m mebꝛũ. Abſt
ulit qi ueꝛo ꝛeſpoũm mĩm ⁊ ulũt nub
ẽ ꝓtranſiꝛ ſalꝰ mea. ſtunc aũt i mem
ꝛeꝑ manꝛeſcat aia mea ⁊ poſſideãt me di
el affliõis. Aoꝛe oe mm ꝓtenuit
lumbꝰ ⁊ qui me ẽmedit ꝛeꝛemuit. Ju mi
nuꝛmoꝛ eoꝛ ſolũmodo uel ſtumũ mĩm.
⁊ qi eq; no mee ſuccumbꝛ me. Ego
qui ſum imꝛeſſ ⁊ affluxꝛ ſum ſtuille
ꝛangen. Clamo ad te ne nõ exaudiaꝛ me
ſtabũ ꝛeſpicã in. Mutatꝰ es m i i cudẽ
⁊ i dꝛa mana mee adũſaꝛiã m. Flena
ſtum̃ ⁊ ſup uentum ꝓpelis eũſſtu m
ualidꝛ. Jao q; mota nauſ me ⁊ ubi oſti
um a ẽ ꝛeꝛo omi ꝓuidẽ ⁊ ꝛmuniõ nõ ad
oſtum ꝓcem coꝛ ẽmtue manũ tuam.
⁊ ſi coꝛũmpẽ nõ ſaluab. Flebam quõdi

ſup eo qui affligeꝛ eꝛat ⁊ opꝛabꝛ ad
mea ꝓupꝛ. Expectabã bona ⁊ uenit mi
hi mala. Exꝛeſtabam lucem ⁊ eruꝑuit te
nebꝛe. Jntiora mea effeꝛbuit. absq; ulla re
quie ſtuxeꝛunt me die affliõis. Surꝛe
ꝛe nec ꝛeſti. ſtime ſurꝛexi. Conſurgens i tur
ba clamabã. ſtime fili deꝛmiſti ſeoꝛ. ſtru
ctus mi. Cum ea ꝛem grauꝛ ẽ ſi me ꝛ
oſſa mea arueſ ꝓ ſumate. Aeꝛſa ẽ ilue
ꝛum os ſtebam mea ⁊ egꝛauꝛ mĩ i uoce
ꝓꝛigẽtis. XXXI.

Fœdꝰ
ocꝛdie mee cue ne cogitem de ũ ou
gine. Aum cum ꝓꝛ inde ſim ⁊ deo deſꝛ
⁊ hereditate oꝛ ſe excelſe. Jiquo nõ ꝓ
ꝛtus ẽ iniquo. ⁊ alienatio ꝓ ꝓuaꝛ in
iquitatem. Aõne ꝛpe oſiderꝛ uias mẽ.
⁊ cunctos gſſus meos dinumeꝛat. Si ambu
laui i uanitate. ⁊ feſtinauit pes mꝰ
i dolo appendat me in ſtateꝛa uſtꝛ. ⁊ ſci
at deus ſimꝑlicitatem mea. Si declina
uit gſſus meos de uia. ⁊ ſecutꝰ ẽ oculꝰ meꝰ
eoꝛ mĩm. ⁊ i manibꝰ meis adhe ꝛit ma
cula. ſtetam ⁊ alꝰ ame da. ⁊ ꝛgnus eꝰ
mꝰ eradicetuꝛ. Si ꝛeꝛpeui ẽ eaꝛ mĩ ſup
mlierem. ⁊ ſi ad oſtiũ amici mei inſidi
aꝛi ſum: ſoꝛoꝛi ſte alꝰ uxoꝛ meꝰ. ⁊ ſi
ulli ſcuꝛuenꝛ alꝰ. Jbi nefãs ẽ mi
hi marma ſgnis ẽ ulꝰ ad oſtꝛuẽdꝛ
uniuſq; ꝛomma eruꝛeãt genimina.
Si coꝛtꝛpſi uxoꝛẽ ſubꝛe ẽ ſue. mõꝛ
ancilla mea: eum ꝛeſpeꝛauꝛ aduſſꝛi mĩ.
Aut ei ſtimam ẽ ſumꝛẽ ad uindictã ſ
ẽ ꝗ ſuſcitauꝛ ad ꝛeſpondẽdũ illi: Jũgꝛ
nõ m uꝛo fecꝛ me. qui ⁊ illi opꝛo ẽ ⁊
formauꝛ m i uulua uno. Si negauꝛ q;
uolebant pauꝛibꝰ ⁊ oculꝰ uidue exꝛ
ꝛare fec. Si comedi buccellam mam ſola
⁊ nõ comedꝛ pupilla ex ea. qi ab mfãa
ca mea eũꝛ mee mi ſcemuꝛ de uꝛo mĩ
mee ogſſa ẽ mee. Si ꝛeſpeꝛi ꝓbꝛũm. ex
qꝛ nõ ſedꝛ ꝛe dinũi ⁊ abſq; opꝛe pupꝛ
⁊ ſi nõ benedixꝛ mihi lãꝛa eꝛꝛeꝛi
ullꝰ eoꝛũ ſi ne uellꝰ calefꝛ ẽ. Si leuaui
ſup pupillũ mã mam ⁊ cum uidẽ mi
i porta ſtocium. humo me ⁊ ũtebꝛum ſua
cꝛuꝛ. ⁊ lebꝛi mĩ ẽ oſſiꝛ ſũ ꝛe cꝛuꝛ.
Semp ẽ qi timꝛeꝛ fluctꝰ ſi me timui
mĩ ⁊ ꝛpondi cui ſcripe nõ potui. Si pꝛm
ui aũi uobur mĩ ⁊ obꝛeꝛo dimiſſionẽ
mea. ei. Si dixeꝛes ſtugam ſup mſtꝛe omi
ciue mee. ⁊ qua ꝓlixa ꝛcipe manꝛ mea
Si uꝛi ſolem cum fulgeꝛ. ⁊ lunã i ꝛecte

rem clare. z letuſ ē m absconso eo. ñ
unus z osculatus sum manū meam ore meo.
ḡ est iniquis manus z negatio ei⁹
anime. si ḡnuis sū az numā eo qui
me odit. z cultum q iudicii ei manū.
nō enī recedā ab eo. qui dicit mihi. ne
recedas ab eo. z ecce iudex minus ē
porta. malecōis aiam eius. si in uer
ubus meis aliquis mihi. z ego uerbis
eius resistere. z ū manserit pugnus z
uestis mihi in uanū patuit. si ablocu
si ē ad eum mihi. z celauī si sinu meo iniq
tē meam. si exposui az mihi iniuriā meā
az z uestis meā. si exposui az mihi iniuriā meā
az z uestis meā. si exposui az mihi iniuriā meā
auersione ñ desiderū mihi ope auxiliaz z ab
sentibus pq̄ quiriaz. ñ il⁹ mihi pce illi z
ad eum illi q̄ eoz am mihi. sunt q̄ dis
mihi. pmisceat ille z q̄ pmā api ostēdā
illi. si adhuc sit me tūa mea clamaz z ei
ius sola eius pcedet. ñ tuaz eis omedi
abs peccatis z aduersarios eos affligā.
p̄ sinistrā eoz in labia. z pos hyp
mises aūt me⁊ unus ish. LXXII.
respondet iob. eo q̄ multa ē uidet. A
tero mihi gnatoq̄ helieu filio banuchi di
burnei. de tribu eram. Juuo ē ad aduſ
iob. eo q̄ ut sum se ē dicet eoz ad. Porro
ad ille aut amici eius mihi dignū. ē. eo q̄
nō iuenisset responsionē unā ad illum
ñ mihi ad ea mas sent iob. Sed tu expecta
ut ob loquar. eo q̄ seniores sc̄ sint dies
quamē. Cum ad uisi q̄ret respōdē nō
potuisse. uerba ē uehemē. Respōdēq̄
helieu filio banuchi buzites dixit. Jun
ior sū ḡe⁹ tu. ad aūt q̄ret. Jecco dimisi
expute uras sum ideam ubi nam sis sam.
Sed uiri q̄ eme z pluria sapiūt. z anoz
multitudo ad⁊ sapiā. Sed ñ uno spe ē in
hoībus. z inspiratio omnipotēs dat eos intelligam.
Jō recte sapiūt. nec sene⁊ intelligunt iudicii.
Jō dicam audite me. ostendam ūb⁊ ego
sciā mea. Expecta ē sermones uros. audiui
prudētia uram. ḡ dū disceptarent. sermo
nes eoz. Et ecce ego ad uos. ecce respondet
ut ab eis uba. Et ecce ego ad uos. ecce respondet
ut ab eis uba. Et ecce ego ad uos. ecce respondet
ut ab eis uba

iob z audi me. z tacē dum ē loq̄r. Si
ālr̄ q̄ loq̄r. respōde mihi. loquere.
volo enim te apparere iustū. & si nō vis
audi me. tacē. z docebo te sapiām.

XXXIII

Ormia me⁹ ma⁹ helihu. XXXIII
ut⁹ loquar ē. audite sapientes ūba mea
z auscultate me. Aure el⁹ ūba
pbat. z guttur edax gustu dijudicat. Ju
dicia eligamꝰ nob. z inter nos videamꝰ q̄
sit melius. q̄z dixit iob iustꝰ sum. z deꝰ
subuertit iudiciū meū. In iudicio ē me
dacium ē. z vulnus meū insanabile ē sine
vllis ꝑcc̄is. Cui⁹ similis ē vir iob qui bibit sub
sannāōē. sic ad cū. & gradit ē cū iniq̄
tatis. z ambulat cū impijs. Dixit ē. Non
placebit ei⁹ ut. z si ambulet ē eo. Ideo
viri cordati audite mihi. Absit a deo impietas
z ab oīp̄ potēte iniq̄tas. Opus ei⁹ reddet ei.
z unusquisq̄ iuxta vias suas inueniet eas.
Vere deus nō abnegabit frustra. nec oīp̄s iudi
cium iudicabit. Cui⁹ obtutui⁹ absq̄ ullo
ad q̄ posuit terrā. quē fabricatꝰ ē or
bē. Si direxit ad eū cor suum. spīm illius z
flatū ad se trahit. Deficeret oīs caro simul
z homo in cinerē reuert⁹. Si habes ḡ intellectū
audi q̄ dicā. auscultā vocem eloq̄i mei.
Numquid q̄ si amat iudicū sanare pōt.
& quo ait eū qui iustꝰ ē. re tm̄ oīpotēs
& dicit⁹ impijs. qui vocat ꝓceres ipi
os. & nō accipit pēs principū. nec agno
uit tyrannū. decepit⁹ a paupere. opꝰ
ē manuū eius. z omnibus. Subito morie
tūr. media nocte turbabūt ꝑ. z ꝑterībūt.
z auferēt violēti absq̄ manu. Oculi ei⁹
sup vias hoīs. z oēs gressus eius ꝑspicit. Nō
ē tenebre. nec umbra mortis. ut abscōdat
ibi q̄ operant⁹ sunt. nec ad vlt̄m homi
ni ꝓponit ē. ut veniat ad deū in
iudiciū. Conteret⁹ multos. z innumerabiles. z sta
re faciet alios ꝓ eos. Novit ē opa eoꝝ.
z nocte subuertet⁹. & q̄si ipi
os ꝑcussit eos. in loco iudicij. eos. q̄ ꝓ in
timā recesser̄ ab eo. & oēs vias eius no
luerūt intelligere. ut pueniret ad eum
clamor egen⁹. z audiret vocē pau
perum. Ipe ei⁹ concedente quiet. & ei⁹ q̄s cō
pescet. & cū quo absconderit vultū. quis ē
q̄ ꝓcurator ei⁹. & sup gentem z sup hoīes
qui regnat ex. hūc hoīem ypocritā. ꝑ ꝓ
pter. & ne q̄ laqueus sum ad deum. & quo
q̄ nō ꝓhibebo. Si enim ut quasi rece
dē. dic mihi tantū loquar. sil ultra nō ad
dam. Numquid a te d̄ expetet ea qua displi
cuerūt tibi. Tu ā cepisti loqui z nō ego. &
quod tibi nosti loquere. Viri intelligētes
loquent⁹ mihi. & vir sapiēs audiat me. Job ā
stitit loqui. & ūba illius nō sonant ordi
nē. Pater mi probet⁹ iob usq̄ in finē. & le
ctiōe ad hoīnē intendat. qui godit
super ūba sua blasphemiā. Inter nos maiꝰ
fiat. & cruciet ad iudiciū ꝓpter hoīes
istos. deum.

XXXIV

Ixit ē. heliu. XXXIV
quatur helihu. hec ei⁹ loquar. & ꝓ
ea ē nō ea cognoscā. ut dicā mihi.
tō sum. Iustꝰ ei⁹. Deꝰ abstulit iudi
cium meū. quid ubi placeā. q̄si mē
dax reputabor. inuulnerabilis sagit
te. sine delicto. Quis ē vir ut bibat
despectiōnē. & gradiat cū operātibus
iniq̄tatē. Qui dicit regi. apostata. & ꝓ
ceribus. impie. Qui nō accipit ꝑsonas
principū. nec cognouit tyrannū. ꝓ
pter opus manuū eius sunt omnes. Su
bito morient⁹. & in media nocte turba
bunt⁹ ꝑ. & ꝑterībūt. & auferēt violēti
absq̄ manu. Oculi enim ei⁹ sup vias eius.
& oēs gressus eius ꝑspicit. Non sunt
tenebre. nec umbra mortis. ut abscōdant
ibi operātes iniq̄tatē. Nec enim ultra
homini ꝓponit. ut veniat ad deum in
iudiciū. Conteret multos. & innumerabiles.
& stare faciet alios ꝓ eos. Novit ergo
opa eoꝝ. & proinde inducet nocte. &
conterent⁹. Quasi impios percussit eos
in loco videntium. eo. qui ex hoc
declinauerūt a via ei⁹. & oēs vias eius
nō sunt intellect⁹. ut adduceret ad
eum clamorē egen⁹. & audiret vocē pau
perum. Ipe dat silentiū. & quis ei
reprehendet. Si absconderit faciem. &
quis eum intuebit̄. ut sit ꝓ homine
hypocrita. ꝓpter peccata populi. qui
regnare facit. ne forte ꝓ simplicitate
capiantur. Ad deum dicet. Quia
portauī. non delinquā amplius. Quod
ignoro. tu ostende mihi. Si iniquitatē
operatus sum. non ultra faciam. Nu
quid a te talia exquiret. quia despexisti
eum. Tu enim cepisti loqui. & non ego.
Quod si quid nosti. loquere. Vir intelligēs
loquet⁹ mihi. & homo sapiēs audiet me.
Adhuc Iob indigne agit. & verba illius
non sonant doctrinam. Pater meus
probet⁹ Iob usq̄ in finē. pro eo quod
similia respōderit virīs impijs. Qui
addit peccatis suis blasphemiam. inter
nos comprimatur. & iuxta verba sua
multiplicet contra deum iurgia.

XXXV

Ixit ē. heliu. XXXV
Estimasti hoc iudiciū meū. & dixi
sti. Iustior ē deo homo. aut purior
factore suo. Quia dixisti. Quid mihi
prodest. aut quid utilitatis capiam
si mundus fuero a peccato. Ego resp̄ndebo
tibi. & amicis tuis. Respice celum. & vide.
& contemplare aethera. quia altior te ē.
Si peccaueris. quid ei nocebis. & si multe
plicate fuerint iniq̄tates tue. quid facies
contra eum. Si recte egeris. quid de manu
tua accipiet. vel quid de manu tua capiet.
Homini qui similis tui est nocebit impietas tua.
& filius hominis adiuuabit iustitia tua. Propter
multitudinem calumniarum clamabūt. & ule
labūt ꝓ vi brachij tyrannorum. & nō dicet.
Vbi est deus qui fecit me. q̄ dedit carmina
in nocte. qui docet nos sup iumenta terre. & sup
volucres celi erudit nos. Ibi clamabūt. &
nō exaudiet. ꝓpter superbiam malorum. Sed ei
frustra audiet deus. nec respiciet iudex.
Quam etiam dixisti. non aspicere eum. Iudica
inquisitionem autem coram eo. & expecta eum. Nec enim
nunc furore suo visitauit. nec ultorem sceleris
valde. Ergo Iob frustra aperit os suum. & sine
scientia verba multiplicat.

XXXVI

Ixit ē. heliu. XXXVI
Audiens quaso parumulum. & ostendam
tibi. Adhuc enim habeo quod pro deo loquar. Repetam scientiam meā
a principio. & operatorē meum probabo iustū.
Vere enim absq̄ mendacio sermones mei.
& perfecta scientia probabit tibi. Deus potentes nō
abiicit. cum & ipse sit potēs. Et nō saluat impios. & iudicium pauperibus red
dit. Nec auferet a iusto oculos suos. & reges
in solio collocat in perpetuū. & illi exaltati sunt.
Et si fuerint in catenis & constricti funibus
paupertatis. indicabit eis opa eorum. & scelera
eorum. quia violenti fuerūt. Reuelabit quoq̄ aurem eorum ut corripiat. & loquatur ut
reuertantur ab iniquitate. Si audierint. & se
obtemperauerint. complebūt dies suos in bono.
& annos suos in gloria. In gloria. Quod
si nō audierint. transibūt per gladium. & consu-

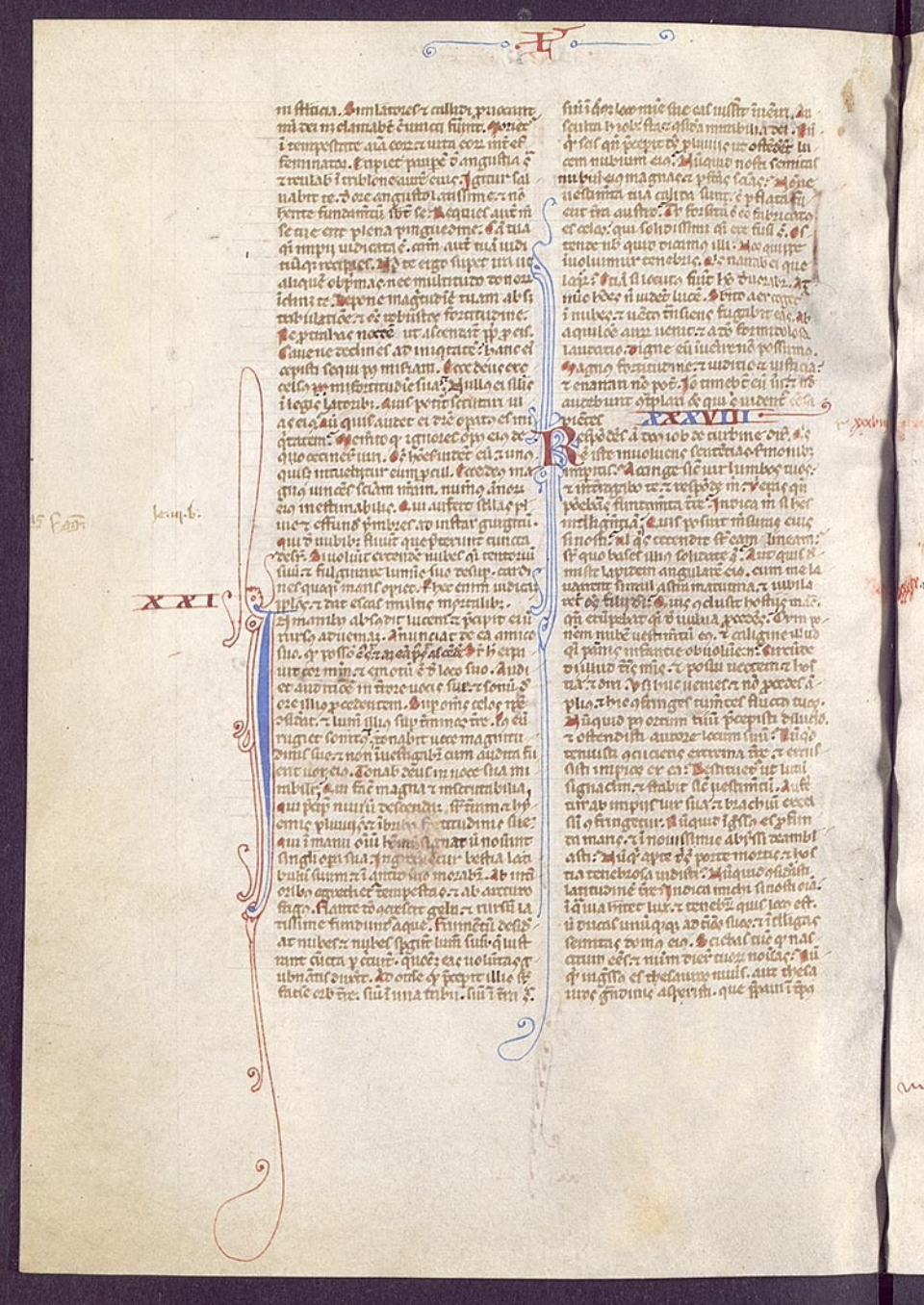

tostue i die pugne z belli, p q̃ nũ ſtupe
tur z tumes ceti ſup tuam, z ſuſ pedr
uchemẽtiſſimo tmbn aurſũ z uã ſoni
ũ tonitruũ. yer pluiet ſup tuam abſq;
ꝓce pcto. u nullo mortalui omnia
ur ipſe ſuã in z teſtimoniũ ſuã ꝑducet
ſine mrtes; z uſ ẽ pluie pl. ut quę
ſ genuit ſtillas uoris. de eo nũo ẽſſũ ẽ
glaciet. z gelu de celo qui genuit. In
ſmilitudinẽ lapidis aq̃ tumuit. z ſup
faciet abyſſũ oſtringit. Aliquid quiqꝫ ua
leb mcantet ſtillaꝫ pluiaꝫ aũ gutta ar
cum pcie diſſipant. Aliquis poſſe de
ducet luctũ in tẽpe ſuo. z uelut ſup ſi
cc tẽ gſtinget furore. Aliquid nõ in
trinſ cell. z pcc tẽm eius in tũ. Sũd
elcuabi inebria ucce mãi. impera agẽ
epiet te. Aliquis mttet ſulgura z ibit z
reuertetur dicent ẽ aſſumo. aut pſtur
i uiſcib; ſoui ſuã. ut qs tedit grillo ſi
illigẽtia. de enarrãũ celor rẽm. Sapi
tiã quis dedit mẽtibꝰ. aũ quis finxit
gallo. Aliquis in z glete eo ꝓpingelãt. Ali
quis capiet leone ꝑdam. z ꝛabiem eius
celoꝝ ꝓtegit. aũ cubile i antr. z pcubit inſi
diantur. z ut ꝓnt eleam ſua. equo. q
pe pulli eo. ad pcuꝛm clamat. ua gnãet ea
q̃ nõ hant eibos.

XXXIX

Diquid nosti qn pro ibic i petra. z pa
rietes ẽuas obſeruaſti. Dinumeraſti mi
les cepto eaꝝ. z ſcidi tpe pro eaꝝ. Inſi
uantur. ro ſcdi z pumex. z mãtq; emunit
Sqnt filij eaꝝ. z ꝓpe ad pabũ. egdiũ
t. z nõ reuertuntur ad eas. Aũ dimiſit o
nagẽ ubium. z uincula eius quis ſolui. Cu
cedi. i ſolitudine cui. z tabnaculis eius ẽ
in ſalſugine. Contẽnit multitudinẽ ciu
tatis. clamoꝛes exactoꝝ ñ audi. Circũſpe
ctor palcus ſue. z uestigia q̃ ſequit. Aũ
q̃ uoli uitulꝰ ſiluꝛe. aut mugiabi ad p
ſepe ſuũ. Aliquid aliquis unicornis ꝛa
mus leo tuo. aũ oſtringet glebas ſulliui
p te. Aliquis fiducia ſeb in magna. z
eaq̃ ſtrenuꝰ es labores tuos. Aliquid cr
des ei q̃ reddet ſemẽ tuũ. z aream tuã aq̃
get. Penna ſtruthionis ſilij ẽ penis ſoo. z
accipitꝛis. Aũ deinq; i aũ ouꝛa ſua. ut
ſiſtam i petꝛe habitet ea. z obitet
q̃ pet oculoꝝ ea. Aũ bestia agꝛi conte. ſa
ut ad filios ſuos. q̃ n ſunt ſui. ſtultꝰ
labor ei ſine timore cogitur. Aliquis ei
dedit ſapiã. nec tribuit illi intelligẽtiã. Ei
tpe ſuũ in aũ cu gut alaꝛ. tendit ꝑdi
z alcẽ ſuũ. Aliquis pleb equo fortitu
dinẽ circũdabis ceruicẽ ei uirtꝰ. Aliquid ſalta
bit ei ſicut locuſta. Gloꝛia narib ei. terꝛ.
ram ungla fodit. exultat audacter i occur
ſu. pgit armatꝰ. Contemnit pauoꝛem.
nec gladio. Sup pẽ tenabꝛa. z pharetra
uolabit ſcutu. z hastꝛ. feruet. z fremit
ſcutu. tuam nec reputat tube ſonare cla
goꝛe. ubi audierit buccinã. dicit huc. p
cul odoꝛat belli. exactꝰ belli. exercitum
ne duc. z ululatũ eius. Aliquis p ſa
piam tuã plumes accipit. expandit ue
alas ſuas ad austꝛ. Aliquis ad pceptũ
tuũ eleuabi aquila. z in arduis ponet
nidũ ſuũ. In petꝛis manet. z ibi pnoctat ſi
uatꝛ. in moꝛtuis. atq; i accelle ꝛupium
Inde explatur cibum. z de long oculi eius ꝓſpi
ciunt. Pulli eius lambẽt ſanguinẽ. z ubicũq;
audit fuit. ſtatim adest. z dixit ad eos. z loci
tus ẽ ad iob. Aliquis qui certat cũ deo tã ſi
cile equiet. Vnq; qui arguit deũ. ꝛeſpõ
de ei, respondet aut iob deo dic. Aũ loqꝛ
t tecum. z ſil. respondet ei quod poſſi. Aũ
manũ meam ponam ſup os meũ. Vnũ locu
tus ſũ. q̃ ultra nõ addã. z alterum quib; ñ ad
dam ultra.

XL

Respondens aut dñs iob de turbine ait.
Accinge ſicut uir lumbos tuos. interrogabo te. z
indica mihi. Aliquis irritꝰ iudicium meum. z damnabis me. ut tu iuſtꝰ
ſis. Si uel brachium ſicut deus. z ſi uocem ſimilem tonabis. Circũda
gloꝛiã. z ſublimitatem. z decoꝛe induere. Expande furoꝛes iꝛe tui. z
uide uniuſcuiuſq; ſuꝑbiã. z humilia eum. Circũſpice cunctos ſuꝑbos. z
contere eos. z obtere impios i loco ſuo. Abſconde eos i puluere simul. z fines eoꝝ
demerge i foueam. Et ego confitebꝛoꝛ q̃ ſalua
te poſſit dextꝛa tua. Ecce behemoth
q̃ feci tecũ. fenũ ſicut bos comedet. Fortitudo
eius i lumbis eius. z uigoꝛ illius i umbilico uentꝛis
eius. Constringit caudã ſuã ſicut cedꝛum. Nimꝛi
ſtricti ſunt eius. Ossa eius ſicut fistule ereꝛ. Cubitꝰ eius ſicut lamine
ferꝛei. Ipe principiũ uiaꝝ dei. Qui fecit eum applicabit gladiũ eius. Montes enim
herbas ferent. ibi omnes bestie agꝛi ludent. ibi
bus. Ecce fortitudo eius in lumbis eius. z
uirtus in umbilico uentꝛis eius. Erigit
caudam quasi cedꝛum. Nerui femoꝛum eius
quasi lamine ereꝛ. Ipe principium uiaꝝ dei. Qui fecit eum applicabit gladium eius. Montes enim

pfundat nares eius. An forte ponet funiculum in naribus eius: aut circulo perforabit maxillam eius. Numquid multiplicabit ad te preces: aut loquetur tibi mollia. Numquid feriet pactum tecum: accipies eum famulum sempiternum. Numquid illudes ei quasi aui: aut ligabis eum ancillis tuis? Conpangent ei amici: diuident eum negotiatores? Numquid implebis uenatione pelle eius: et cuspidibus piscium caput eius? Pone manum tuam super eum: memento belli nec ultra addas loqui. Ecce spes eius frustrabitur: eum et uisu horribile corruet? Non quasi crudelis excitabo eum: quis ergo est qui stare coram facie mea possit? Et quis dedit mihi primus: et reddam ei? Omnia quae sub caelo sunt mea sunt. Non tacebo adhuc uerba mea: et sermonem super compositione eius. Quis revelabit faciem indumenti eius: et in medium oris eius quis introibit? Portas uultus eius quis aperiet? per gyrum dentium eius formido. Corpus eius quasi scuta fusilia: et quasi clausum sigillo prematur: una uni coniungitur: et ne spiritum quidem recipit per eas. Una alii adhaerebit: et tenentes se nequaquam separabuntur. Sternutamenta eius splendor ignis: oculi eius ut palpebrae diluculi. De ore eius lampades procedunt: quasi faces ignis accensae. De naribus eius procedit fumus: sicut ollae succensae atque ferventis. Halitus eius prunas ardere facit: et flamma de ore eius egredi. In collo eius morabitur fortitudo: et coram eius facies egredietur. Membra carnium eius cohaerentia sibi: iacent super eum fulminea: et absque ullo motu solidissima. Cor eius indurabitur quasi lapis: et stringetur quasi malleatoris incus. Cum sublatus fuerit timebunt angeli: et territi panentur. Si apprehenderit eum gladius subsistere non poterit: neque hasta neque thorax. Reputabit enim quasi paleas ferrum: et quasi lignum putridum aes. Non fugabit eum vir sagittarius: in stipulam uersi sunt ei lapides fundae: quasi stipula aestimabit malleum: et deridebit uibrantem hastam. Sub umbra dormiet: in secreto calami et in locis humentibus. Umbracula obumbrant umbram eius: circumdabunt eum salices torrentis. Ecce absorbebit fluvium et non mirabitur: et fiducialiter credet se influat Jordanis in os eius. In oculis eius quasi hamo sumet eum: perforabit sudibus nares eius.

XLI

Numquid extendes leuiathan hamo: et funes mittes ad linguam eius? Ponis circulum in naribus eius: aut armilla perforabis maxillam eius? Numquid multiplicabit ad te preces: aut loquetur tibi mollia? Numquid feriet pactum tecum: accipies eum famulum sempiternum? Numquid illudes ei quasi aui: aut ligabis eum ancillis tuis? Conpangent ei amici: diuidentur eum negotiatores? Numquid implebis uenatione pelle eius: et cuspidibus piscium caput eius? Pone manum tuam super eum: memento belli nec ultra addas loqui. Ecce spes eius frustrabitur: eum et uisu horribile corruet? Non quasi crudelis excitabo eum: quis ergo est qui stare coram facie mea possit? Et quis dedit mihi primus: et reddam ei? Omnia quae sub caelo sunt mea sunt. Non tacebo adhuc uerba mea: et sermonem super compositione eius. Quis revelabit faciem indumenti eius: et in medium oris eius quis introibit? Portas uultus eius quis aperiet? per gyrum dentium eius formido. Corpus eius quasi scuta fusilia: et quasi clausum sigillo prematur: una uni coniungitur: et ne spiritum quidem recipit per eas. Una alii adhaerebit: et tenentes se nequaquam separabuntur. Sternutamenta eius splendor ignis: oculi eius ut palpebrae diluculi. De ore eius lampades procedunt: quasi faces ignis accensae. De naribus eius procedit fumus: sicut ollae succensae atque ferventis. Halitus eius prunas ardere facit: et flamma de ore eius egredi. In collo eius morabitur fortitudo: et coram eius facies egredietur. Membra carnium eius cohaerentia sibi: iacent super eum fulminea: et absque ullo motu solidissima. Cor eius indurabitur quasi lapis: et stringetur quasi malleatoris incus. Cum sublatus fuerit timebunt angeli: et territi panentur. Si apprehenderit eum gladius subsistere non poterit: neque hasta neque thorax. Reputabit enim quasi paleas ferrum: et quasi lignum putridum aes. Non fugabit eum vir sagittarius: in stipulam uersi sunt ei lapides fundae: quasi stipula aestimabit malleum: et deridebit uibrantem hastam. Sub umbra dormiet: in secreto calami et in locis humentibus. Umbracula obumbrant umbram eius: circumdabunt eum salices torrentis. Ecce absorbebit fluvium et non mirabitur: et fiducialiter credet se influat Jordanis in os eius. In oculis eius quasi hamo sumet eum: perforabit sudibus nares eius.

XLII

Respondens autem Iob Domino dixit: Scio quia omnia potes: et nulla te latet cogitatio. Quis est iste qui celat consilium absque scientia? Ideo insipienter locutus sum: et quae ultra modum excederent scientiam meam. Audi me ego loquar: interrogabo te et tu responde mihi. Auditu auris audiui te: nunc autem oculus meus uidit te. Ideo ipse me reprehendo: et ago paenitentiam in fauilla et cinere. Factum est autem postquam locutus est Dominus uerba haec ad Iob: dixit Dominus ad Eliphaz Themanitem: Iratus est furor meus tibi et contra duos amicos tuos: quia non estis locuti coram me rectum sicut famulus meus Iob. Sumite igitur uobis septem tauros et septem arietes et ite ad seruum meum Iob: et offerte holocaustum pro uobis. Iob autem seruus meus orabit pro uobis: faciem eius suscipiam. ut non ut imprudentiae stultitia. Vos enim locuti estis coram me rectum sicut seruus meus Iob. Abierunt igitur Eliphaz Themanites et Baldad Suites et Sophar Naamathites: et fecerunt sicut locutus erat ad eos Dominus: et suscepit Dominus faciem Iob. Dominus quoque conuertit captiuitatem Iob: cum ille oraret pro amicis suis. Et addidit Dominus omnia quaecumque fuerant Iob duplicia. Venerunt autem ad eum fratres sui et uniuersae sorores suae et cuncti qui nouerant eum prius: et manducauerunt cum eo panem in domo eius: et mouerunt super eum caput et consolati sunt eum super omni malo quod induxerat Dominus super eum. Et dederunt ei unusquisque ouem unam et singulus auream unam. Dominus autem benedixit nouissimis Iob magis quam principio eius. Factaque sunt ei quattuordecim milia ouium et sex milia camelorum et mille iugа boum et mille asinae. Fuerunt autem ei et septem filii et tres filiae. Et uocauit nomen unius Diem nomen secundae Cassiae et nomen tertiae cornu stibii. Non sunt autem inuentae mulieres speciosae sicut filiae Iob in uniuerso orbe terrarum. Dedit autem illis pater hereditatem inter fratres suos. Vixit autem Iob post haec centum quadraginta annis: et uidit filios suos et filios filiorum suorum usque ad quartam generationem et mortuus est senex et plenus dierum. Explicit liber Iob. Incipit liber Psalmorum.

Maior plagae sit parabolae Salomonis.

Parabole salomonis filii dauid regis israel. ad sciendam sapientiam et disciplinam. ad intelligenda uerba prudentie. et suscipiendam eruditionem doctrine. iustitiam et iudicium et equitatem. ut detur parvulis astutia. adolescentulo scientia et intellectus. audiens sapiens sapientior erit. et intelligens gubernacula possidebit. animadvertet parabolam et interpretationem. verba sapientium et enigmata eorum. timor domini principium sapientie. sapientiam autem et disciplinam stulti dispiciunt. audi fili mi disciplinam patris tui. ne dimittas legem matris tue. ut addatur gratia capiti tuo et torques collo tuo. fili mi si te lactauerint peccatores ne acquiescas eis. si dixerint veni nobiscum insidiemur sanguini. abscondamus tendiculas contra insontem frustra. glutiamus eum sicut infernus viventem et integrum quasi descendentem in lacum. omnem substantiam preciosam implebimus domos nostras. sortem mittes nobis. marsupium unum sit omnium nostrum. fili mi ne ambules cum eis. prohibe pedem tuum a semitis eorum. pedes enim illorum ad malum currunt et festinant ut effundant sanguinem. frustra autem iacitur rete ad oculos pennatorum. isti quoque contra sanguinem suum insidiantur. et molliuntur insidie animabus eorum. sic semite omnis auare adepte animam possidentis. sapientia foris predicat. in plateis dat vocem suam. in capite turbarum clamitat. in foribus portarum urbis profert eloquium suum. usquequo parvuli diligitis infantiam. et stulti ea que sibi sunt noxia cupiunt. et imprudentes habebunt odibilem scientiam. convertimini ad correptionem meam. en proferam vobis spiritum meum. et ostendam vobis verba mea. quia vocavi et renuistis. extendi manum meam et non fuit qui aspiceret. despexistis omne consilium meum. et increpationes meas neglexistis. ego quoque in interitu vestro ridebo et subsannabo. cum vobis quod timebatis advenerit. cum irruerit subito calamitas vobis. et quasi turbo ingruerit. cum tribulatio et angustia venerit super vos. tunc invocabitis me et non exaudiam. mane consurgent et non invenient me. eo quod exosam habuerint disciplinam. et timorem domini non susceperint. nec acquieverint consilio meo. detrectaverint universi increpationes meas. comedent igitur fructus uie sue. et suis consiliis saturabuntur. aversio parvulos interficiet. et prosperitas stultos perdet. qui autem audierit me absque terrore requiescet. et abundabit copia fructuum. ab omni malo timore quietus. parabole salomonis filii dauid regis israel. ad sciendam sapientiam et disciplinam. ad intelligenda uerba prudentie. et suscipiendam eruditionem doctrine. iustitiam et iudicium et equitatem. ut detur parvulis astutia. adolescentulo scientia et intellectus. audiens sapiens sapientior erit. et intelligens gubernacula possidebit. animadvertet parabolam et interpretationem. verba sapientium et enigmata eorum. timor domini principium sapientie. sapientiam autem et disciplinam stulti dispiciunt. audi fili mi disciplinam patris tui. ne dimittas legem matris tue. ut addatur gratia capiti tuo et torques collo tuo. fili mi si te lactauerint peccatores ne acquiescas eis. si dixerint veni nobiscum insidiemur sanguini. abscondamus tendiculas contra insontem frustra. glutiamus eum sicut infernus viventem et integrum quasi descendentem in lacum. omnem substantiam preciosam implebimus domos nostras. sortem mittes nobis. marsupium unum sit omnium nostrum. fili mi ne ambules cum eis. prohibe pedem tuum a semitis eorum. pedes enim illorum ad malum currunt et festinant ut effundant sanguinem. frustra autem iacitur rete ad oculos pennatorum. isti quoque contra sanguinem suum insidiantur. et molliuntur insidie animabus eorum. sic semite omnis auare adepte animam possidentis. sapientia foris predicat. in plateis dat vocem suam. in capite turbarum clamitat. in foribus portarum urbis profert eloquium suum. usquequo parvuli diligitis infantiam. et stulti ea que sibi sunt noxia cupiunt. et imprudentes habebunt odibilem scientiam. convertimini ad correptionem meam. en proferam vobis spiritum meum. et ostendam vobis verba mea. quia vocavi et renuistis. extendi manum meam et non fuit qui aspiceret. despexistis omne consilium meum. et increpationes meas neglexistis. ego quoque in interitu vestro ridebo et subsannabo. cum vobis quod timebatis advenerit. cum irruerit subito calamitas vobis. et quasi turbo ingruerit. cum tribulatio et angustia venerit super vos. tunc invocabitis me et non exaudiam. mane consurgent et non invenient me. eo quod exosam habuerint disciplinam. et timorem domini non susceperint. nec acquieverint consilio meo. detrectaverint universi increpationes meas. comedent igitur fructus uie sue. et suis consiliis saturabuntur. aversio parvulos interficiet. et prosperitas stultos perdet. qui autem audierit me absque terrore requiescet. et abundabit copia fructuum. ab omni malo timore quietus.

semitę ipso. ꝺ qui ingreditur ꝑ ea ñ reuertet. nec apprehendent semitas uitę. Vi
bulet ima hoꝝ. ꝛ calles suos in custos eo
rum. ꝺ ei recti habitabũt in ea. ꝛ supplici
um impiorũ ita. Impiũ ꝺ ñ pcedet. ꝛ qui
iungit aduersus altissimũ abei.
Fili mi ne obliuiscaris legis mee. ꝛ præ
cepta mã⁹ custodiat cor tuũ. Longitudinẽ ei
erũ dierũ ⁊ annos uitę. ⁊ pacem apponet tibi.
Misericordia ⁊ ueritas non te deserant. circũda eas gutturi
tuo. ⁊ describe illas in tabulis cordis tui. ⁊ inuenies gra
tiam ⁊ disciplinam bonam coram deo ⁊ hominibus. Confide
de toto corde tuo in dño. ⁊ ne prudentię tuę innitaris. In
omnibus uijs tuis cogita illum. ⁊ ipse rectos faciet gressus tuos.
Ne sis sapiens apud temetipsum. time dñm ⁊ recede a
malo. Sanitas quippe erit umbilico tuo
⁊ uisitatio ossibus tuis. Honora dñm de
substantia tua ⁊ de primitiis omnium fructuum tuorum. Et implebũntur
horrea tua saturitate. ⁊ uino torcularia redundabũt. Disciplinã
dñi fili mi ne abiicias. nec deficias cũ ab
eo arguĕris. Quem enim diligit dñs corripit. ⁊ quasi
filio placet ei. Beatus homo qui inuenit sapien
tiam. ⁊ qui affluit prudentia. Melior est acquisitio eius negotiatione argenti. ⁊ auri primus
et purissimus fructus eius. Pretiosior est cunctis opibus. nec omnia quę desiderantur huic ꝙ
ualeant assimilari. Longitudo dierũ in dextera eius. ⁊ in sinistra illius gloria. Viæ eius
pulchræ. ⁊ omnes semitę illius pacifice. Lignum uitę est his qui apprehendunt eam. ⁊ qui tenuerit
eam beatus. Sapientia fundauit terram. stabiliuit cęlos prudentia. Abyssi illius eruperunt
fontes. ⁊ nubes roris concrescunt in diem. Fili mi ne effluant hę ab oculis tuis. custodi legẽ me
am ⁊ consilium. ⁊ erunt uitę tuę gratia ceruicibus tuis. Tũc ambulabis fiducialiter in uia
tua. ⁊ pes tuus non impinget. Si dormieris
non timebis. quiescet et suauis erit somnus tuus.
Ne paueas repentinæ terrori nec irruentes tempestates impiorum. Cum enim uenerit
super te quasi turbo transibit impius. ⁊ non erit. iustus autem quasi perpetuus fundamentum
nititur. Ne cogites malum aduersus amicum tuum. cum habitet confidenter apud te. Ne
litiges cum homine frustra. ⁊ nisi ille tibi quippiam intulerit malum. Ne æmulatus fueris homines iniquos. nec imiteris uias eorum. Quia abominatio dñi est omnis illusor. ⁊ simplicibus sermocinatio eius. Egestas a domo impii. ⁊ habitacula iustorum benedicentur. Illusores ipse deludet. ⁊ mansuetis dabit gratiam. Gloriam sapientes possidebunt. stultorum exaltatio ignominia.

Audite filii disciplinam patris. ⁊ intendite ut sciatis prudentiam. Donum bonum tribuam uobis. legem meam ne derelinquatis. Nam et ego filius fui patris mei tenellus ⁊ unigenitus coram matre mea. ⁊ docebat me atque dicebat. Suscipiat uerba mea cor tuum. Custodi præcepta mea ⁊ uiues. Posside sapientiam. posside prudentiam. ne obliuiscaris nec recedas a uerbis oris mei. ne dimittas eam ⁊ custodiet te. Dilige eam ⁊ circũdabit te. Principium sapientię possideam. ⁊ cũ omni possessione tua acquire prudentiã. Adquire illam. ⁊ exaltabit te. Glorificabit te cum cœperis illam amplexari. Dabit capiti tuo augmenta gratiarum. ⁊ corona inclyti protteget te. Audi fili mi ⁊ suscipe uerba mea. ut multiplicentur tibi anni uitę. Viam sapientię monstrabo tibi. ducam te per semitas æquitatis. quas cum ingressus fueris non arctabũtur gressus tui. ⁊ cum corres non impedieris. Tene disciplinam. ne dimittas eã. custodi illã quia ipsa est uita tua. Ne declines in semitas eius. ne ambules in calle malorum. Fuge ab ea. ne forte inducaris per illam. declina a uia eius. ⁊ transi ab ea. Non enim dormiunt nisi malefecerint. ⁊ rapitur somnus ab eis. nisi supplantauerint quempiam. Panem enim impietatis comedunt. ⁊ uinum iniquitatis bibunt. Iustorum autem semita quasi lux splendens procedit. ⁊ clarescit usque perfectam diem. Via impiorum tenebrosa. nescitur ubi corruat.
Fili mi ausculta sermones meos. ⁊ ad eloquia mea inclina aurem tuam. Ne recedant hęc ab oculis tuis. custodi ea in medio cordis tui. Vita enim hęc inuenientibus ea. ⁊ uniuersę carni sanitas. Custodia cor tuum. ex hoc enim uita procedit. Remoue a te os prauum. ⁊ uerba labia sint procul a te. Oculi tui recta uideant. ⁊ palpebre tue precedant gressus tuos. Semitas pedibus tuis rectas ⁊ omnes uie tue stabiles. Ne declines ad dexteram neque ad sinistram. Auerte pedem tuum a malo. Viæ enim quę a recto sunt nouerunt. Deus autem quę a sinistris sunt perscrutatur. Ipse ꝛectos faciet gressus tuos. ⁊ in semitis illius pacifice ambulabis. Tene disciplinam. ne dimittas eam. custodi illam quia ipsa est uita tua.
Fili mi attende sapientiam meam. ⁊ prudentiæ meæ inclina aurem tuam. ut custodias cogitationes ⁊ discretionem labia tua custodiant. Favus distillans labia meretricis. et nitidius oleo guttur eius. Nouissima autem illius amara

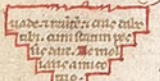

ꝑ abſtinui. ⁊ lingʒ ego acuta. ꝑ gladꝰ
uiceꝑ. Pcul eſo relcendunt i mozte ⁊ ꝛ
mſo. ſſlo illo peneſne. y ſemtne ume
no ambulãt. uagi ẽ ſſlo. eo ꝛ inuenſ
gbiles. Mune ergo ſili auꝛi me ⁊ nõ
ſeceꝛe a ũb eoꝛ mel. Lge ſue ab eo mi
nuã ⁊ ne. ſppmquet ſſolũ. tomo eo. Ac
ꝛeſan eoꝛ honoꝛe aui ⁊ annos eoꝛ ẽ
ꝛeta. ne ſtzze impleamt cuꝛſꝰ eoꝛ ũlꝰ nui
⁊ uaꝛeſ au ſnte iꝛmo alienã ⁊ gmã
i nouiſſimo ẽ ꝑ. oſſiſpſq; cãnet mlae ⁊ eoꝛ
uiſ ⁊ mlaſ. Cuꝛ acceſſeꝛo. ſili dſciplinã
⁊ ꝛpm omiſ. nõ negligeꝛ eoꝛ mm. nec au
ꝛiui uaꝛm ꝛeꝛeꝛgum ne ⁊ magiſte nõ
dimaꝛi aute ſſm. Mune fili i oi malo m
medio coꝛ ⁊ ſm a gage. Sue agm ꝛe
ctſſiã uiaꝛ ⁊ ſtiaꝛ ꝑuꝛi ꝛui. Mcumẽ
ſemel ꝛui ſtzze. ⁊ plancte. Lge uiaꝛ di
uite. Lete eaꝛ ſolo ne ſtuꝛ alieni ꝑ eop
eſ ꝛui. Stuena ꝛua bnã ⁊ laete eꝛ
mlieꝛ aꝛcleſtene eop. Cetta enim ſtiſſima
⁊ gſſſima hi mlo. ſili eoꝛ ſebiet te
emi ſte. ⁊ ingeꝛe ulla plante iugeꝛ. a
te ſeꝛuo ſſlm. ab aliena ⁊ ſeꝛuꝛ ſ
ſnu. aliꝰ. Aſtpiẽ eop uiaꝛ ebꝛe. dec
gſſo ulla. ofſoꝛ. ſnſpaꝛeſ ſue aꝛpuꝛ
ſnp uiaꝛ ſtmulo. ꝑcuꝛ ſuoꝛ. obſtpuꝛ
ſpe me ceuꝛ. q; ne ſnuꝛ diſcaplinã ſm
ſpeſe ſtulne ſue ꝛeꝛpiemur.

VI

Ilu mi ſſpꝛomiſe. ꝑamico ue. defiꝛ
ſtiſ ap̃ emeum mãmi aui. Illa ãgato
ẽ ũb. oſſe aiꝛ. ⁊ enutꝛ ꝓpue. ſmoꝛ. ſue
ſue. ꝙ. ꝙ. dieo fili mi. ⁊ ꝛemitꝛ ẽ ubi. q;
mandſti in manu ꝓpuꝛi tui. diſcaptue
ſeſtina. ſoꝛoꝛ amice tui. ne detſc ſſpſ
ecſie tuie. nec ꝛemiſſeꝛ pulpebꝛe tue.
ſnciue q; ſnimula ſ manu ⁊ q; auis ⁊ q;
ſſpꝛis q; auꝛpe. Viaꝛ ap̃ ſtzze mai ẽ ꝓpꝛ.
ꝛ oſſeꝛemuis. eio ꝛ olle ſapiã. Caim
nõ hꝛ ducẽ. nec ſpꝛ ꝛeꝛ nec ꝓnapẽ ſu
ubi eſtuꝛe ẽ. ogpꝛi ſmeſſe q; gmeatꝛ.
Vlq; pꝛe ꝛe imꝛ. q; olingue. ſ ſeſmo ſ

Iuuulu comes ꝓmulꝰ domꝰ tuus ꝓmulꝰ ſſe
mane ſtuꝛ ꝛe imꝛ. ⁊ uelꝰ tq; uiaꝛm
q; ſtzze. ⁊ quiet q; uiuꝛ. am mo. Si uo
mp̃ſ ſuſcluenet uꝛ fone meſſe tua
⁊ q; ſtzze. lge fugiet a te. hõ apoſtuma
uꝛ ſumiq; gutt oꝛe ꝑuſe. amuꝛ ecclie
uꝛ pece. q; ſtgnoꝛ ſ. pauꝛ coꝛde ma ebi
amuꝛ in alumna ſoꝛ tempoꝛe iuſtꝛa ſcln
ſnuꝛe tempoꝛe uctꝛe. p̃mo ſua ſ ſtzze
ſtzzeuꝛ. nec uebꝛ ultꝛa mediã am.

ã ꝙ oꝛ dẽ ſ ſcꝛuꝛ ꝛe ſtuꝛ ã ua eue.
aulee ſiblimet. ſiglam ſnuee. m un
eſtumpeet ſanguſ ne ſnoſu. oꝛ mad m
ame ſguſet ſeſſtmaq. ꝑeꝛ ſulceꝛ. q; au
ꝛentum ſ mala. y ſcieute mãtul ſ eſte
ſilla cẽ. ⁊ eũ qui ſemtnas. ſnſ ſuꝰ dilan
uiaq. Conſeua ſili mi ꝓcepta ꝑis tui.
⁊ ne ommitt legem mat̃ ſue. Ligã e
am ſ oꝛdie tuo ſngeꝛ ⁊ ꝛeamia ⁊ eã qui
tuo. Cum ambulaũe. ꝛdtam ſmi ꝛẽ.
ẽ ꝛemtenꝰ cuſtodiet. ꝛꝛ. ⁊ qui le lagſe
ẽ eq. oꝛ manaze dñi lucha ẽ ꝛ lec lue.
⁊ uia uite m ẽ ꝛuto diſcapline. ut cuſto
uaꝛ ꝛã mlieſ. ab alieni lingua ceſſee
Nõ ocupiſcaꝛ ꝑulcꝛitudie eio oꝛ ſnſ
ne capiaꝛ ſnpulſu. Ꝛeuꝛi ſeoꝛa uꝛ
ſuto. ſome. q; ulti ſum ꝓa oſam aſum
cap. Aſiquut. ab dẽ ꝛeꝛ hõ ſgue ſ ſſnu
ſuo. uꝛ uebꝛiſtu illo. nõ ardam. ãi am
ulaſ ſi ꝓmulg. ⁊ plante eius. nõ abuti
nr. Dig qu mg dtuꝛ. ad mlieꝛ ꝓ mu
ſui. nõ enſ mundꝰ ẽ ꝛeꝛ. gꝛ eã. Nõ gñ
uiſ ẽ oſſpꝛ. ẽ q; ſ ſumat ſ ſuaꝛ. ſummat q;
uꝛ eſuꝛeſtem ſmpleat ſiam. ꝛpſeuſq;
ã. uedi ſcp ſuplſ. ⁊ eam ſſum ſymo ſue
uadi. ⁊ ſubuꝛſe. ⁊ ſ ſpulſ ẽ ꝛp eoꝛdiſ
ſo pia ꝛp; ſiam ſuam. Tuꝛpiſſ me.
⁊ ignoꝛiam ogꝛaꝛ ẽ. ⁊ obꝛ buſ uiaq
ñ ꝛeleba. Nu mꝰ honoꝛa ꝛommuſ ⁊ nal
eb ꝛẽ eum nõ ne amuſ ãi alieni. Ne alo ee
ſimꝰ ũ nõ ꝛꝛ ſ dieꝰ umtaꝛ. nec acquiele
ee ſm ſoꝛ. nec ſtudꝛiee ꝓcam ꝓce
uꝛa ꝓſima.

VII

Fili mi cuſtodi ſmoeſ mieeꝛ ſeepta m
ꝛeeonde ubi. Fili mi honoꝛa ꝛm ⁊
ſnuleb. ꝑe cum uo ne nmuſq; alieni. Se
ua mandata mea uiuee. ⁊ legẽ meã q; pu
pilla oculu tuu. Ligа eam ſ digitꝰ tuꝰ.
ſcꝛe illam ſ tabulꝰ cordiꝰ tui. Die ſapiẽ
ſoꝛoꝛ mea es. ⁊ ꝓpudẽ ã uoꝛ amica tua
⁊ cognoſcat te a mlieꝛ ãnea ⁊ ab aliena
q; ſba ſua ſuꝰ uba. Ne feneſtꝛã tecto
uee ꝑ cancellos ꝓſpexi. ⁊ uidi ꝓpue
ſtulto. uecoꝛde uuenẽ. qui ſnſtuꝛ ꝑ pla
tea uiꝛ. ⁊ gnuſq; ꝛꝛ ꝓpe uia domo ſlli ẽ
ſn obſcuꝛo. ad ueſpeꝛe die. ſ nocte ꝛe
nebꝛoſ ⁊ caligne. ⁊ ecce mlieꝛ ocuꝛꝛit illi
etn acu meretꝛo. ꝓmptꝰ ad capiẽdas ãi. gaꝛ
ꝛula ⁊ uaga quieꝛs ꝓpuꝛi. nec uales ſ
domo ſuã. ꝑe. nũc ſuꝛta. nũc ſ plate. nũc iuxta angulꝰ uſidiaꝛ. ⁊ ꝑ
henſum ꝛeꝛ eam. ⁊ ꝛoculꝰ eſt ei. ⁊ ꝛa uulnu

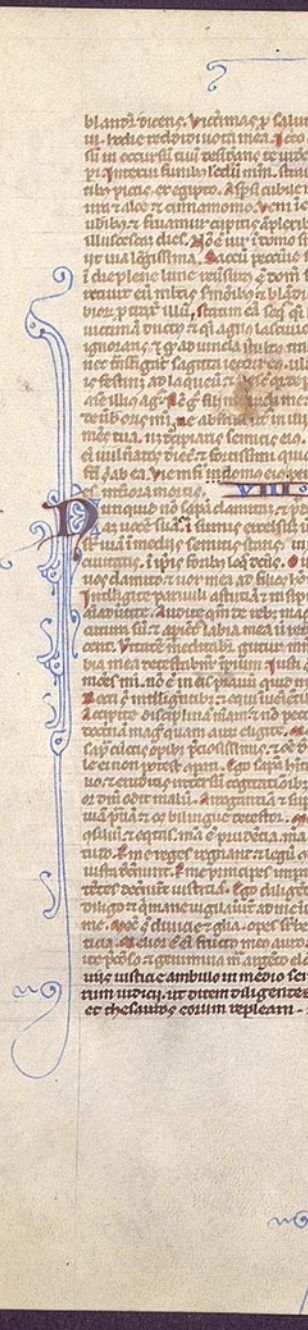

meditaꝫ è mũ ſuꝫ. Et ꝙ ꝑ ſeꝫ ſaũ ip̃i
eſſent. uitꝫ a ũo ulꝫ à morte. Ꝺ ab
ſtineꝫ me ſtimet ꝙ ſtudiꝫ ip̃i⁹
ſpũs. ꝙ eſtat⁹ ꝓpt⁹ ē mag⁹ remiſ
ſio ꝑ ſtoꝝ à ſtoꝝ uitꝫ aꝫ. ꝙ
nũ nr̃m ne ſ̃ ſ̃ ſ̃

pane. Nouit iustus aīas iumentoꝝ suoꝝ: viscera aut impioꝝ crudelia. Qui operatur sua terre satiabit panibꝫ. Qui autē sectatur otiū stultissimꝰ erit. Qui custodit legē custos est animē sue. Qui autē neglexerit uias suas mortificabit eum. Qui parcit uirge odit filiū suum. Qui autē diligit illū instanter erudit. Iustus comedit et replet animā suā. Uenter impioꝝ egestate laborabit. Sapiēs timet et declinat a malo. Stultus transilit et confidit. Qui tardus est ad iram multa prudentia possidet. Qui autē impatiens est exaltat stultitiam suam. Sapiēs timet et declinat a malo. Stultus transilit et confidit. Qui tardus est ad iram multa prudentia possidet. Qui autē impatiens est exaltat stultitiam suam. Qui calumpniatur egenum exprobrat factori suo. Misericordia autē proximi honorat illum. Impius repellitur in malicia sua. Habet fiducia qui sperat in morte sua. Iustus autē habet testimonium misericordie. Qui abscondit calumpniam odit iustum. Qui autē absque fraude est miseretur pauperi. Qui abscondit calumpniam odit iustum. Qui autē absque fraude est miseretur pauperi. Qui calumpniatur egenum exprobrat factori suo. Misericordia autē proximi honorat illum. Impius repellitur in malicia sua. Habet fiducia qui sperat in morte sua. Iustus autē habet testimonium misericordie

uba: amāc̄ celū ficelū ꝛ pbēt ūcau
ālīcellū. Jn umbē. tūi fiduāa fiozatu
mūc̄ꝛ filiū eo cū spēt. ē mot tūi fō
unt. ur dcōm: a unnā mozīc̄ Jn mlā
tud me ipū oīgnāc̄ regīc̄ꝛ i pauoūt
plēs ignomīa ꝑ nacpīc̄. ē ꝑuēt ēmlā
gubnāt ꝑuidēa. qui à mpuēt ē eul
ta: ftūcaīm suam. ꝑua cūctū fcmta
aīc̄ꝛ. ꝑuacē ossū iustā. ē cūctū ni
ātē egēs cū bra: fuacon cuīc. ꝑoncūt
à eum qui mlcēt pupil. Jn malicia
ē expellēt impīo. spāt aūt iustō i mozte
sua. Jn aīe ꝑuidēe recolē tapīa ꝑcepc̄
quoh cruciet. Justā ꝑcuīc̄ fēam. mi
ho fuē ꝑplc̄ pcīm. Accepto ē cū mūnīt
mlligēs. modā eo mual fcmcebīt.

XV

Resēnlo mell suāg mūd. Li gna sapī
cūli ema. saām. ee fūcēt ebullīt stul
tā. Jn cēl lcc cruh tūi. et cplāntūc̄ mēc
ꝛ malos. Li gna placabīl ugnū unt. à à
imedīm ē oēi ispīn. ē mūto mūc̄ ꝑuerp
timā ꝑnc̄ sūt. qui à aūdo inēpūdēt aīt
unoz fier. Jn sūnanm unīt unoz maū
ē. cognāc̄ē à impīoz cruciabīt. Do
mo iusti plūma fozanūc̄ꝛ i fruchu im
pīoz ōmno. Labia sapīcūi ossēmīabīt
sa. cor stūoz ossīmīle ent. ꝛ uacē
impīoz. abūcmmabīle ꝓnūc. uom iusto
ꝛ placabīlia. Abūcmāno ē ꝺnō uīta
ꝑū. qui ꝛcipit ustīā ꝺuīgēt ꝛ ꝓfō. Ap
ēna mala ꝛcēta uiam uīte. q iqua
ēs os mozīcūt. Jnfīlia ꝛ ꝺomo cēā ꝺnō
q ēmag ꝛcēta filioz iōium. Nē amar
pēlūcīc̄ eū qui ꝛc ēt ꝛp. nec ad sapīen
tes gradīm. Ea. gnūēt ēmuāt sapē
i mozte à qi ꝛcēacūr spē. Eoz sapīēs à
ur cochlīā ꝛ stultoz ꝑsuāt impīaa. Q
uīes paupis mali. scūm mēs qi iugē co
uiuū. Aelio ē pau ē amīcē eū. ām tīc
ꝑsūm magū ꝛ mlīaa abūcc. Aelio ē uo
cūt ad olem ē cauūt. ām ad uīcūlū sa
ginaīs ē eoz. ur mado ꝑuacū nugē. q
ꝑuēt ē mūgnā sultmīc̄. Tē pīgēs q
ꝛcpt symā. ūa uūlt aūt offēndēt
filiū sapīēs ꝛcēlūr: ꝑcm ꝛ stultoz ho de
spīat matrem suā. ē mltūa gaudīū stl
tā ꝑuēnc̄ē ēmgt gīā sūoz. Dissīpāt
cogītūdēs ubi non ē cōsiliū: ꝛ ubi plū
ūt sūnt ossiliāq; ꝛfīrmāt. Letāt
bō i ꝛtā ore sūo ꝛ ūno ogruno opūno
ē. Jumm ūnt sī cruciāt. ur ēdīm ꝛ de
mīsio nouissimo. Tūm ꝛtpūt ꝛemolū

cē cogītūnes ubi non ē cōsiliū: ꝛ ubi
ūltūdo ibi ruīna ꝑū. Abū
ominatio dīi cogītatūcs malē: ꝛ ꝑō ꝺnō
pulchīmo. fīrmabī. abūcc. Sermōnū ꝛ
mī suam qui ꝛcāuat gratiā am. ā à eō
mūña uum. Ē mīā ꝛ fiāt ꝑuīgītatū ꝑ
ꝑamoiem. à ūū. Cōmāi eīg āmālo. Q
ēnc̄ uīā mēcrtūbī sapīēs. os impīoz ꝛ
ūnūa malū. Lāge ē eoz ab impīs. ꝛ ꝺlc
nēc uīstoz gnūēt. ē ur celōz lcs fīaz
ām: fīmā lēū ipūgnat ossū. à unc̄ē
ūuē iqūndēt ure m medio sapīēū
omūalī. ē ꝑuīē dilcplīnā. dcsprē aīā
suā. qui à agēlat mīsūcōrdī possēdēt.
ē cōuīc̄. Timoz ūnī disciplīna sapīēz. glā
ꝑcē humūtas.

XVI

Emīc̄ ē aīūm ꝑuīe. ꝛ cōmi gubnāc̄
ūnguam. Q uie hoīum ꝑcēnt ocūc
uīe. ispīūs ꝑcūnāt ꝛ eoz. Acula ēho
ꝓnūa ꝛ ūnūcē cogītōc̄ nūe ꝛ ponūlūa ꝑ
ūcm; ispīn opūa ē mo. ispīūs quo: ad ꝺcm
mālū. Ab hoī mo ūnī ē oīc̄ gnūāc̄ ē ſ;
mano ad mañ sūt. nō cūt incōcūc̄. Jm
qui me bene fūcē ustīā. Accepīo à ap
ūm magām ūnolaro hostiac̄. Q iāz ūn
uīc̄ ꝛdūnūt inīqtaz. ꝛ ūmoēt ꝺi rcdi
nauīr á malo. Sūm placūūt ꝺnō uīc
hoīc̄. ūmmīcāt ēg. eo sūīt. ad pūc̄. Me
lio ē pau ē iea aa. ſ mīā fiuoz ē iqui
uīt. Cor hoīs ꝺisp̄ūt uiam suā. ſ ūni ē
ꝺnūc̄ ꝺlā. eo. Jumīatio ī labūs regīc̄.
i uū mō nō ēmbūcc eo. Pondo ꝛ stūtē u
ūna ꝺnī ē. ꝛ opūa eo ē sapīēs scēli. Ab
ominabīle ūpū q agūnt impīc̄. ām ustī
fīrmāt solū. Voluūtas regū labia ustī
q recta loqūt ꝺnūc̄ Jndignatio regīs mī
aj mozte. ur sapīēs placabīt eū. Jn ylā
uultu regīs uīta ꝛ clemīa eius qi ūb
sonāg. Possēs sapām q: aūo mlioz ē
ꝛ acq; ꝓudēāam q: ꝓcīosū ē aūgūo. Se
mīta ustoz declīnāt mala. custos aīe ue
sua mā suā. Cōmūtāām ꝑcē sup̄bia ꝛ
ān ruīnam cōitabīt spūs. Melio ē humīlīan
ēmūtis q: diuīde ꝓdā. ē sup̄bis. ē uoīs
i ūbo ūpūent bona. qui ī ꝺnō sp̄ūt bō ē. ā ui
sapīēs cordē ē appellabīt prudēs. ꝛ dulc
elocō maiēa ꝛpūcr. Fons uīte cū qui
possīdēt. doctīna stultoz stultīa. Cor sa
pīēs cruditer ac eo. ꝛ labūs illius addūt ſ
nā. Fauus mllīc dūs sermōs. dulcedo aīe
ē sānās ossū. Est uīa que uīdet ūbi rc
ta ꝛ nouissima eo duc ad mortē. Aīa la
bōtīs labozat ē. qi ꝛpulit eum ad sū.
Vir impīo fouūalīs. ꝛ labūs eo ignē

arde sic. Ne vitio ei dominet iniquitas. Et ab occulto meo munda me. Et ab alienis parce seruo tuo. Si mei non fuerint tunc immaculatus ero. Et emundabor a delicto maximo. Et erunt ut complacent eloquia oris mei. Et meditatio cordis mei in conspectu tuo semper. Domine adiutor meus. Et redemptor meus. In finem. Psalmus ipsi David. Exaudiat te dominus in die tribulationis. Protegat te nomen dei Iacob. Mittat tibi auxilium de sancto. Et de Sion tueatur te. Memor sit omnis sacrificii tui. Et holocaustum tuum pingue fiat. Det tibi secundum cor tuum. Et omnem voluntatem tuam confirmet. Letabimur in salutari tuo. Et in nomine dei nostri magnificabimur. Impleat dominus omnes petitiones tuas. Nunc cognoui quoniam saluum fecit dominus christum suum. Exaudiet illum de caelo sancto suo. In potentatibus salus dextere eius. Hi in curribus et hi in equis. Nos autem in nomine domini dei nostri inuocabimus. Ipsi obligati sunt et ceciderunt. Nos autem surreximus et erecti sumus. Domine saluum fac regem. Et exaudi nos in die qua inuocauerimus te. Psalmus ipsi David. In deo letabitur rex. Et super salutare tuum exultabit uehementer. Desiderium anime eius tribuisti ei. Et uoluntate labiorum eius non fraudasti eum. Quoniam preuenisti eum in benedictionibus dulcedinis. Posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso. Vitam petiit a te. Et tribuisti ei longitudinem dierum in seculum et in seculum seculi. Magna est gloria eius in salutari tuo. Gloriam et magnum decorem impones super eum. Quoniam dabis eum in benedictionem in seculum seculi. Letificabis eum in gaudio cum uultu tuo. Quoniam rex sperat in domino. Et in misericordia altissimi non commouebitur. Inueniatur manus tua omnibus inimicis tuis. Dextera tua inueniat omnes qui te odierunt. Pones eos ut clibanum ignis in tempore uultus tui. Dominus in furore suo conturbabit eos. Et deuorabit eos ignis. Fructum eorum de terra perdes. Et semen eorum a filiis hominum. Quoniam declinauerunt mala in te. Cogitauerunt consilia quae non potuerunt stabilire. Ponens enim dorsum eorum firmabis. In reliquiis tuis preparabis uultum eorum. Exaltare domine in uirtute tua. Cantabimus et psallemus uirtutes tuas. In finem pro his qui commutabuntur. Psalmus ipsi David. Ut quid domine recessisti longe. Despicis in opportunitatibus in tribulatione. Dum superbit impius incenditur pauper. Comprehendantur in consiliis quibus cogitant. Quoniam laudabitur peccator in desideriis animae suae. Et iniquus benedicetur. Exacerbauit dominum peccator secundum multitudinem irae suae non quaeret. Non est deus in conspectu eius inquinatae sunt uiae illius in omni tempore. Auferuntur iudicia tua a facie eius. Omnium inimicorum suorum dominabitur. Dixit enim in corde suo non mouebor a generatione in generationem sine malo. Cuius maledicto os plenum est et amaritudine et dolo. Sub lingua eius labor et dolor. Sedet in insidiis cum divitibus in occultis ut interficiat innocentem. Oculi eius in pauperem respiciunt. Insidiatur in abscondito quemadmodum leo in spelunca sua. Insidiatur ut rapiat pauperem. Rapere pauperem dum attrahit eum. In laqueo suo humiliabit eum. Et incurvabitur cadet cum dominabitur pauperum. Dixit enim in corde suo oblitus est deus. Auertit faciem suam ne uideat in finem. Exurge domine deus exaltetur manus tua. Ne obliuiscaris orationem pauperum. Quare irritauit impius deum. Dixit enim in corde suo non requiret. Tu uidisti quoniam tu malum et dolorem consideras. Ut tradas eos in manus tuas. Tibi derelictus est pauper. Orphano tu eris adiutor. Contere brachium peccatoris et maligni. Quaeretur peccatum illius et non inueniatur. Dominus regnabit in aeternum et in seculum seculi. Peribitis gentes de terra illius. Desiderium pauperum exaudiuit dominus. Preparatum cor eorum audiuit auris tua. Iudicare pupillo et humili ut non apponat ultra magnificare homo super terram. In finem. Psalmus ipsi David. In domino confido. Quomodo dicitis animae meae transmigra in montem sicut passer. Quoniam ecce peccatores intenderunt arcum. Paratauerunt sagittas suas in pharetra. Ut sagittent in obscuro rectos corde. Quoniam quae perfecisti destruxerunt. Iustus autem quid fecit. Dominus in templo sancto suo. Dominus in caelo sedes eius. Oculi eius in pauperem respiciunt. Palpebrae eius interrogant filios hominum. Dominus interrogat iustum et impium. Qui autem diligit iniquitatem odit animam suam. Pluet super peccatores laqueos. Ignis et sulphur et spiritus procellarum pars calicis eorum. Quoniam iustus dominus et iustitias dilexit. Aequitatem uidit uultus eius. In finem pro octaua. Psalmus ipsi David. Saluum me fac domine quoniam defecit sanctus. Quoniam diminutae sunt ueritates a filiis hominum. Vana locuti sunt unusquisque ad proximum suum. Labia dolosa in corde et corde locuti sunt mala. Disperdat dominus uniuersa labia dolosa. Linguam magniloquam. Qui dixerunt linguam nostram magnificabimus. Labia nostra a nobis sunt quis noster dominus est. Propter miseriam inopum et gemitum pauperum. Nunc exurgam dicit dominus. Ponam in salutari fiducialiter agam in eo. Eloquia domini eloquia casta. Argentum igne examinatum probatum terrae purgatum septuplum. Tu domine seruabis nos et custodies nos a generatione hac in aeternum. In circuitu impii ambulant. Secundum altitudinem tuam multiplicasti filios hominum. Quoniam usquequo domine oblisceris me in finem. Usquequo auertis faciem tuam a me. Quamdiu ponam consilia in anima mea dolorem in corde meo per diem. Usquequo exaltabitur inimicus meus super me. Respice et exaudi me domine deus meus. Illumina oculos meos ne unquam obdormiam in morte. Ne quando dicat inimicus meus praeualui aduersus eum. Qui tribulant me exultabunt si motus fuero. Ego autem in misericordia tua speraui. Exultauit cor meum in salutari tuo. Cantabo domino qui bona tribuit mihi. Et psallam nomini domini altissimi. In finem. Psalmus ipsi David. Dixit insipiens in corde suo non est deus. Corrupti sunt et abominabiles facti sunt in studiis suis. Non est qui faciat bonum non est usque ad unum. Nonne cognoscent omnes qui operantur iniquitatem. Qui deuorant plebem meam ut escam panis. Dominum non inuocauerunt. Illic trepidauerunt timore ubi non erat timor. Quoniam deus in generatione iusta est. Consilium inopis confudistis quoniam dominus spes eius est. Quis dabit ex sion salutare israhel. Cum conuerterit dominus captiuitatem plebis suae. Exultabit iacob et laetabitur israhel. Domine quis habitabit in tabernaculo tuo. Aut quis requiescet in monte sancto tuo. Qui ingreditur sine macula et operatur iustitiam. Qui loquitur ueritatem in corde suo. Qui non egit dolum in lingua sua. Nec fecit proximo suo malum. Et opprobrium non accepit aduersus proximos suos. Ad nihilum deductus est in conspectu eius malignus. Timentes autem dominum glorificat. Qui iurat proximo suo et non decipit. Qui pecuniam suam non dedit ad usuram. Et munera super innocentem non accepit. Qui facit haec non mouebitur in aeternum. In finem. Psalmus ipsi David. Conserua me domine quoniam speraui in te. Dixi domino deus meus es tu. Quoniam bonorum meorum non eges. Sanctis qui sunt in terra eius. Mirificauit omnes uoluntates meas in eis. Multiplicate sunt infirmitates eorum postea acceleurauerunt. Non congregabo conuenticula eorum de sanguinibus. Nec memor ero nominum eorum per labia mea. Dominus pars hereditatis meae et calicis mei. Tu es qui restituis hereditatem meam mihi. Funes cecidere mihi in praeclaris. Etenim hereditas mea praeclara est mihi. Benedicam dominum qui tribuit mihi intellectum. Insuper et usque ad noctem increpuerunt me renes mei. Prouidebam dominum in conspectu meo semper. Quoniam a dextris est mihi ne commouear. Propter hoc laetatum est cor meum et exultauit lingua mea. Insuper et caro mea requiescet in spe. Quoniam non derelinques animam meam in inferno. Nec dabis sanctum tuum uidere corruptionem. Notas mihi fecisti uias uitae adimplebis me laetitia cum uultu tuo. Delectationes in dextera tua usque in finem. Conseruabo me domine quoniam speraui in te. Dixi domino deus meus es tu. Quoniam bonorum meorum non eges. Sanctis qui sunt in terra eius. Mirificauit omnes uoluntates meas in eis. Multiplicate sunt infirmitates eorum postea acceleurauerunt. Non congregabo conuenticula eorum de sanguinibus. Nec memor ero nominum eorum per labia mea. Dominus pars hereditatis meae et calicis mei. Tu es qui restituis hereditatem meam mihi. Funes cecidere mihi in praeclaris. Etenim hereditas mea praeclara est mihi. Benedicam dominum qui tribuit mihi intellectum. Insuper et usque ad noctem increpuerunt me renes mei. Prouidebam dominum in conspectu meo semper. Quoniam a dextris est mihi ne commouear. Propter hoc laetatum est cor meum et exultauit lingua mea. Insuper et caro mea requiescet in spe. Quoniam non derelinques animam meam in inferno. Nec dabis sanctum tuum uidere corruptionem. Notas mihi fecisti uias uitae adimplebis me laetitia cum uultu tuo. Delectationes in dextera tua usque in finem.

aut̃ mich̃ hebur. q̃ à p̃fessor ẽ iniq. ꝺ
ugre aiam ſuã. aut os ꝑuersꝰ ẽ iuẽcr
uena. Testiq; falſo nõ cur impũito q̃le
quor mãna ꝑbr. Mõ ꝺcim ſtultꝰ re
tinue: nec fuũ ꝓtãn ymaginꝰ. Secnꝫ
um y multã nolcr. q̃lia eo ẽ maꝫ ꝑ
ꝗrẽs. Sõ firmꝫ lomꝫ. tra t mi regi
ẽ ſuꝑ ſtabꝫ. tm ꝛ ꝑlamẽta eo. ꝺ
olor ꝑ filiꝫ ſtultoꝝ. ꝛ rectꝫ ugie ꝑ ſti
lina img o ſa mlr. Domo ꝛ oꝛ ne nr
q̃ẽtu. A ꝺnõ ꝺlr̃ uor ꝑ uel. Lq̃
ꝛo imutr ꝺ ꝑcm. ꝛ dã ꝓſolutꝫ ẽ
ner. Cultoꝝ mãtr. ꝛ ꝛ ꝺ dãm hu
qui à negligr uam ſuã. mort ficabr.
Leiatur. ẽꝫ à mlcrtr pauꝑ. ꝛ mꝫ
ſtrui ẽm ſuã ꝛ ꝺ ei. Cuꝝ filii mũ
ne ꝛcipr. Ao mlcrtr ẽm à eo ne rdã
dãm tuã. Cnõ impunẽ ẽ tonnes ꝺ
ꝑnũ. ꝛ ẽ mp̃ur aluꝺ appnꝫ. Auꝺi q̃
lui. ꝛ locqr ois ſp̃ntã. ur ſic capiet̃ in
nouiſſimꝫ mꝫ. Mtr cognatõr ꝛ ꝛ ꝺ
ũ. uolutas à ꝺñi ẽ ꝑ ymam. Ne mdg
gnꝫ mſtacq ẽ. ꝛ mlior ꝓuꝑ mlto q̃
uꝝ ntatr. Tnor ꝺñi ab umbꝝ. ꝛ ꝑle
ntaꝺme omoꝛata. abſq; uſurarũ ꝓ
ſumꝫ. Abſq; ꝓꝑ manũ ſua ſub aꝑta
ta. nec ad ꝺ ẽnium appliatꝰ eꝫ. Pestꝫ
ẽtr flagellat. ſtrꝫ capr̃atoꝝ ẽ. Diat
cum ꝓuiens ſapr̃ntẽ. mdlig; ſapiẽ
ꝑ. dilig; ꝓcm ꝛ fugit mrem ꝛguloſoꝝ
ẽ mdlig. Con cedet ſili audite uocẽ
nam. nec ignoꝛes ſtutẽ ſac. Nelig mi
qo ꝛcꝛo; mꝛnũ. ꝛ os impioꝝ ꝛcutat ĩ
quitt. Tam ꝛ ꝺcm ſtultoꝝ ruĩna ꝛ mal
la ꝓuidẽs ſtbnr. ꝛ ꝓbꝫ

XX

Luſoſa uec uũ. ꝛ nimultoſa ebrtas. qs
lig; ꝛclamr nõ ẽtr ſapiẽs. Ne mgi
te ſemlr mr ẽtr regis. ꝛ ꝓcedi ẽi pter
ãr ãam ſuã. Nonꝫ ẽ ꝺ ꝛ ſequr lẽa ore
nõ ſlu. oꝛ à ſſu mldẽtr animlig; ꝛ
ꝗr ſtigo ꝗ ꝛquir nolutr. mdẽtr ꝺ ꝛ
clinr. ꝛ non rabi ei. Dic q̃ ꝓfutũ. ꝛ
ſuui ĩ ozõ uũ. ſ; ſo capiẽs ꝛ hauriet ꝛ
lus ꝗ in uace mulcroꝝ uocatr. ut rat
ſpcẽ q̃ ſuꝺeꝛ. Noꝛo qui ꝺbiat ĩ ſm
ꝑmatr ſua. uerꝺ ꝛ ꝛ ſtuoꝝ reuelabꝫ
ꝛ er qui ſcdr ĩ ſolio uidr. ꝺiſſipat om
ne malũ intuitu ſuo. Ne ꝓꝛ ꝺic mun ꝺ
ẽ ei mĩ. ymo ſum a ꝓꝛo. Nemo ꝛ nouit
meſſiam ꝛ mentiam. uerũ ab hoc ſaꝛdr
ẽ apt̃ ꝺñi. Ex fructꝰ ſuoꝝ uꝛdr ſuoꝝ ꝛ uer
ſi mlcr ꝛcmꝫ ſpũ ei. q. Auꝺ auꝛiẽ
tẽ ꝛ celm ut ꝺcr. ꝛ ſpũ uitꝫ. Mol ꝺi

ugr ſbymũ. ne ꝛ egeſtꝰ oꝫmã. Ap̃ ce
dos mea ꝛ clauꝰ ꝑmdo. Mali ẽ mali ẽ
ꝺic ẽmptor oꝫ. ꝛ ꝛcedẽr uię ſ̃ ſua. A
uꝛ ꝛ mlitudo gẽmat ꝛ uas ꝓdo ſũ labi
a ſac. Tolle uestimtũ eo. qui ſpẽdit ſo
cerũ alieni. qui ẽbrieꝫ aut ꝗquo ab
eo ſ̃ uasa ẽ ꝺomi ꝑmꝫ mẽdũ. ꝛ ꝑ
ea rmplebr. oc eo ei alcalo. ſ̃ gnanẽr cõ
ſilig; ꝺ uolũtr. ꝛ qui ꝺnabꝫ ſ̃ ſua ẽ
ꝺella. ꝛ qui reuelat mulia. ꝛ ambulat
ſimulatẽr. ꝛ oblatꝝ ligua ſua. ne amu
eatr. A uir malecꝺ ꝑ ſuo ꝛ mat. cui ꝑ
uerſꝰ uiꝺ eo ĩ mediꝰ tenebꝝ. ſ̃ ꝺcitur
ad ẽm ẽſtinat ĩ ymaginꝰ. ĩ no uiſſio
nẽ ꝺ ei. Ne ꝺcas ꝺ eum malũ. ymo
lo. ꝛ ꝑcutꝰ ꝺnũ. ꝛ ſtabꝫ ꝛ. Ab hõe
ap̃ ꝛcum ꝓꝛo. ꝛ ꝓꝺo. ſtudꝫ ꝺ ſoꝫ ſa nõ ẽlo.
A ꝺnõ omgũ ꝗꝺ unꝰ. a uir ãb hõi m
ltiplr ꝓꝛeſt. uam ſuã. Anima hõis ꝛ
uelut mr ſacr. ꝛ ꝓ uẽtr ꝛcutat. Sili
qui impio ꝛ ꝛ ſapiẽs. ꝛ mlũs ſr eo ſa
piẽr. Luẽna ꝺ mũi ſpũalis hõis. qui
ſuꝑ ſtigũ. oꝫ ſecꝛeta uẽnt. ꝛ mlẽs ꝛ
ultas ꝛ ꝺuxit uagr. ꝛ ꝛ ꝺ uir ſapiẽs
ꝺ ſua ꝛ ꝺ ei. Ex ſtmo ꝺ ꝛ ſcꝺ ꝺ ei. Ex
ſtmo ꝺ ꝛ ſcꝺ ꝺ ei. Ex ſtmo ꝺ ꝛ ſcꝺ ꝺ ei.

XXI

Sẽ ꝺ uias ꝺ aqu. ꝛ ꝺ ei. ut ꝛ ꝺ ei. ut ꝛ ꝺ ei.
ꝺ uũ. quo; uolũtr ĩ manꝰ

um amicabi. ꝙ dulcẽ eruditũ ꝛ concordẽ
cum quo simul suauiter epulatus ꝛ gressus
sum domũ dei cum turba ꝛ cum eo ambulabã
in domo dei cum consensione. ¶ Quare tristis
es anima mea ꝛ quare conturbas me. ¶ Spera
in deo quoniam adhuc confitebor illi salutare
vultus mei ꝛ deus meus. ¶ Ad me ipsa conturbata
est anima mea ꝛ propterea memor ero tui de terra
iordanis ꝛ hermoniim a monte modicano. ¶ Abyssus
abyssum inuocat in voce cataractarum tuarum.
¶ Omnes tempestates tue ꝛ fluctus tui super me
transierunt. ¶ In die mandauit dominus misericordiam
suam ꝛ nocte canticum eius apud me. ¶ Hec recordatus
effudi in me animam meam quoniam transibam in
locum tabernaculi admirabilis usque ad domum dei
in voce exultationis ꝛ confessionis sonus epulantis.
¶ Quare tristis es anima mea ꝛ quare conturbas me.
¶ Spera in deo quoniam adhuc confitebor illi salutare
vultus mei ꝛ deus meus. ¶ Ad me ipsum conturbata
est anima mea propterea memor ero tui de terra
iordanis ꝛ hermoniim a monte modicano. ¶ Ne
derelinquas me deus ne quando recedam a te inimicus
meus ꝛ aduersarius meus ne discesseris a me. ¶ Intende
in adiutorium meum domine virtutis mee salutis mee.
¶ Ne derelinquas me deus ne quando recedam a te
inimicus meus ꝛ aduersarius meus ne discesseris a me.
¶ Intende in adiutorium meum domine virtutis mee
salutis mee. ¶ Gloria patri ꝛ filio ꝛ spiritui sancto.
¶ Sicut erat in principio ꝛ nunc ꝛ semper ꝛ in secula
seculorum amen. ¶ Ne derelinquas me deus ne quando
recedam a te inimicus meus ꝛ aduersarius meus ne
discesseris a me. ¶ Intende in adiutorium meum
domine virtutis mee salutis mee.

XXII

Melio ẽ nũ dñe cõfiteri tibi ꝛ mittere
psalmũ tibi ꝛ gloriari in nomine tuo altissime.
¶ Ad annũciandum mane misericordiam tuam ꝛ
veritatem tuam per noctem. ¶ In decacordo psalterio
cum cantico in cithara. ¶ Quia delectasti me domine
in factura tua ꝛ in operibus manuum tuarum exultabo.
¶ Quam magnificata sunt opera tua domine nimis
profunde facte sunt cogitationes tue. ¶ Vir insipiens
non cognoscet ꝛ stultus non intelliget hec. ¶ Cum
exorti fuerint peccatores sicut fenum ꝛ apparuerint
omnes qui operantur iniquitatem ut intereant in
seculum seculi. ¶ Tu autem altissimus in eternum
domine. ¶ Quoniam ecce inimici tui domine quoniam
ecce peribunt ꝛ dispergentur omnes qui operantur
iniquitatem. ¶ Et exaltabitur sicut unicornis cornu
meum ꝛ senectus mea in misericordia pinguedine.
¶ Et despexit oculus meus inimicos meos ꝛ insurgentes
in me malignantes audiet auris mea. ¶ Iustus ut palma
florebit sicut cedrus libani multiplicabitur. ¶ Plantati
in domo domini in atriis domus dei nostri florebunt.
¶ Adhuc multiplicabuntur in senectute uberi ꝛ bene
patientes erunt ut annuncient quoniam rectus dominus
deus meus ꝛ non est iniquitas in eo. ¶ Gloria patri
ꝛ filio ꝛ spiritui sancto. ¶ Sicut erat in principio
ꝛ nunc ꝛ semper ꝛ in secula seculorum amen.

XXIII

Dominus regnauit decorem induit induit
dominus fortitudinem ꝛ precinxit se. ¶ Etenim
firmauit orbem terre qui non commouebitur.
¶ Parata sedes tua ex tunc a seculo tu es. ¶ Eleuauerunt
flumina domine eleuauerunt flumina vocem suam.
¶ A vocibus aquarum multarum mirabiles elationes
maris. ¶ Mirabilis in altis dominus. ¶ Testimonia
tua credibilia facta sunt nimis domum tuam decet
sanctitudo domine in longitudinem dierum. ¶ Gloria
patri ꝛ filio ꝛ spiritui sancto. ¶ Sicut erat in principio
ꝛ nunc ꝛ semper ꝛ in secula seculorum amen.

XXIIII

Domini est terra ꝛ plenitudo eius orbis terrarum
ꝛ universi qui habitant in eo. ¶ Quia ipse super
maria fundauit eum ꝛ super flumina preparauit eum.
¶ Quis ascendet in montem domini aut quis stabit
in loco sancto eius. ¶ Innocens manibus ꝛ mundo
corde qui non accepit in vano animam suam ꝛ non
iurauit in dolo proximo suo. ¶ Hic accipiet benedictionem
a domino ꝛ misericordiam a deo salutari suo. ¶ Hec
est generatio querentium eum querentium faciem dei
iacob. ¶ Attollite portas principes vestras ꝛ elevamini
portę eternales ꝛ introibit rex glorie. ¶ Quis est iste
rex glorie dominus fortis ꝛ potens dominus potens
in prelio. ¶ Attollite portas principes vestras ꝛ elevamini
portę eternales ꝛ introibit rex glorie. ¶ Quis est iste
rex glorie dominus virtutum ipse est rex glorie.
¶ Gloria patri ꝛ filio ꝛ spiritui sancto. ¶ Sicut erat
in principio ꝛ nunc ꝛ semper ꝛ in secula seculorum amen.

XXV

Ad te domine levavi animam meam deus meus
in te confido non erubescam. ¶ Neque irrideant me
inimici mei ꝛ enim universi qui sustinent te non
confundentur. ¶ Confundantur omnes iniqua agentes
supervacue. ¶ Vias tuas domine demonstra mihi
ꝛ semitas tuas edoce me. ¶ Dirige me in veritate tua
ꝛ doce me quia tu es deus salvator meus ꝛ te sustinui
tota die. ¶ Memor esto domine miserationum tuarum
ꝛ misericordiarum tuarum que a seculo sunt. ¶ Delicta
iuventutis mee ꝛ ignorantias meas ne memineris.
¶ Secundum misericordiam tuam memento mei tu
propter bonitatem tuam domine. ¶ Dulcis ꝛ rectus
dominus propter hoc legem dabit delinquentibus
in via. ¶ Diriget mansuetos in iudicio docebit mites
vias suas. ¶ Universe vie domini misericordia ꝛ veritas
requirentibus testamentum eius ꝛ testimonia eius.
¶ Propter nomen tuum domine propitiaberis peccato
meo multum est. ¶ Quis est homo qui timet dominum
legem statuit ei in via quam elegit. ¶ Anima eius
in bonis demorabitur ꝛ semen eius hereditabit terram.
¶ Firmamentum est dominus timentibus eum ꝛ testamentum
ipsius ut manifestetur illis. ¶ Oculi mei semper ad
dominum quoniam ipse evellet de laqueo pedes meos.
¶ Respice in me ꝛ miserere mei quoniam unicus ꝛ pauper
sum ego. ¶ Tribulationes cordis mei dilatate sunt
de necessitatibus meis eripe me. ¶ Vide humilitatem
meam ꝛ laborem meum ꝛ dimitte universa delicta mea.
¶ Respice inimicos meos quoniam multiplicati sunt
ꝛ odio iniquo oderunt me. ¶ Custodi animam meam
ꝛ eripe me non erubescam quoniam speravi in te.
¶ Innocentes ꝛ recti adhesserunt mihi quoniam sustinui
te. ¶ Libera deus israel ex omnibus tribulationibus suis.
¶ Gloria patri ꝛ filio ꝛ spiritui sancto. ¶ Sicut erat
in principio ꝛ nunc ꝛ semper ꝛ in secula seculorum amen.

XXVI

Iudica me domine quoniam ego in innocentia mea
ingressus sum ꝛ sperans in domino non infirmabor.
¶ Proba me domine ꝛ tempta me ure renes meos ꝛ cor
meum. ¶ Quoniam misericordia tua ante oculos meos
est ꝛ complacui in veritate tua. ¶ Non sedi cum
concilio vanitatis ꝛ cum iniquam gerentibus non introibo.
¶ Odivi ecclesiam malignantium ꝛ cum impiis non sedebo.
¶ Lavabo inter innocentes manus meas ꝛ circumdabo
altare tuum domine. ¶ Ut audiam vocem laudis tue
ꝛ enarrem universa mirabilia tua. ¶ Domine dilexi
decorem domus tue ꝛ locum habitationis gloriae tue.
¶ Ne perdas cum impiis deus animam meam ꝛ cum
viris sanguinum vitam meam. ¶ In quorum manibus
iniquitates sunt dextera eorum repleta est muneribus.
¶ Ego autem in innocentia mea ingressus sum redime
me ꝛ miserere mei. ¶ Pes meus stetit in directo in
ecclesiis benedicam te domine. ¶ Gloria patri ꝛ filio
ꝛ spiritui sancto. ¶ Sicut erat in principio ꝛ nunc
ꝛ semper ꝛ in secula seculorum amen.

XXVII

Dominus illuminatio mea ꝛ salus mea quem timebo.
¶ Dominus protector vite mee a quo trepidabo.
¶ Dum appropiant super me nocentes ut edant carnes
meas. ¶ Qui tribulant me inimici mei ipsi infirmati
sunt ꝛ ceciderunt. ¶ Si consistant adversum me castra
non timebit cor meum. ¶ Si exurgat adversum me
prelium in hoc ego sperabo. ¶ Unam petii a domino
hanc requiram ut inhabitem in domo domini omnibus
diebus vite mee. ¶ Ut videam voluptatem domini
ꝛ visitem templum eius. ¶ Quoniam abscondit me
in tabernaculo suo in die malorum protexit me in
abscondito tabernaculi sui. ¶ In petra exaltavit me
ꝛ nunc exaltavit caput meum super inimicos meos.
¶ Circuivi ꝛ immolavi in tabernaculo eius hostiam
vociferationis cantabo ꝛ psalmum dicam domino.
¶ Exaudi domine vocem meam qua clamavi ad te
miserere mei ꝛ exaudi me. ¶ Tibi dixit cor meum
exquisivit te facies mea faciem tuam domine requiram.
¶ Ne avertas faciem tuam a me ne declines in ira a
servo tuo. ¶ Adiutor meus esto ne derelinquas me
ꝛ ne despicias me deus salutaris meus. ¶ Quoniam
pater meus ꝛ mater mea dereliquerunt me dominus
autem assumpsit me. ¶ Legem pone mihi domine in
via tua ꝛ dirige me in semitam rectam propter inimicos
meos. ¶ Ne tradideris me in animas tribulantium me
quoniam insurrexerunt in me testes iniqui ꝛ mentita
est iniquitas sibi. ¶ Credo videre bona domini in
terra viventium. ¶ Expecta dominum viriliter age
ꝛ confortetur cor tuum ꝛ sustine dominum. ¶ Gloria
patri ꝛ filio ꝛ spiritui sancto. ¶ Sicut erat in principio
ꝛ nunc ꝛ semper ꝛ in secula seculorum amen.

XXVIII

Afferte domino filii dei afferte domino filios arietum.
¶ Afferte domino gloriam ꝛ honorem afferte domino
gloriam nomini eius. ¶ Adorate dominum in atrio
sancto eius. ¶ Vox domini super aquas deus maiestatis
intonuit dominus super aquas multas. ¶ Vox domini
in virtute vox domini in magnificentia. ¶ Vox domini
confringentis cedros ꝛ confringet dominus cedros libani.
¶ Et comminuet eas tanquam vitulum libani ꝛ dilectus
quemadmodum filius unicornium. ¶ Vox domini intercidentis
flammam ignis. ¶ Vox domini concutientis desertum
ꝛ commouebit dominus desertum cades. ¶ Vox domini
preparantis cervos ꝛ revelabit condensa. ¶ Et in templo
eius omnes dicent gloriam. ¶ Dominus diluvium inhabitare
facit ꝛ sedebit dominus rex in eternum. ¶ Dominus
virtutem populo suo dabit dominus benedicet populum
suum in pace. ¶ Gloria patri ꝛ filio ꝛ spiritui sancto.
¶ Sicut erat in principio ꝛ nunc ꝛ semper ꝛ in secula
seculorum amen.

XXIX

Exaltabo te domine quoniam suscepisti me ꝛ non
delectasti inimicos meos super me. ¶ Domine clamavi
ad te ꝛ sanasti me. ¶ Domine eduxisti ab inferno
animam meam salvasti me a descendentibus in lacum.
¶ Psallite domino sancti eius ꝛ confitemini memorie
sanctitudinis eius. ¶ Quoniam ira in indignatione eius
ꝛ vita in voluntate eius ad vesperum demorabitur
fletus ꝛ ad matutinum letitia. ¶ Ego autem dixi in
abundantia mea non movebor in eternum. ¶ Domine
in voluntate tua prestitisti decori meo virtutem.
¶ Avertisti faciem tuam a me ꝛ factus sum conturbatus.
¶ Ad te domine clamabo ꝛ ad deum meum deprecabor.
¶ Quis utilitas in sanguine meo dum descendo in
corruptionem. ¶ Numquid confitebitur tibi pulvis
aut annunciabit veritatem tuam. ¶ Audivit dominus
ꝛ misertus est mei dominus factus est adiutor meus.
¶ Convertisti planctum meum in gaudium mihi
conscidisti saccum meum ꝛ circumdedisti me letitia.
¶ Ut cantet tibi gloria mea ꝛ non compungar domine
deus meus in eternum confitebor tibi. ¶ Gloria patri
ꝛ filio ꝛ spiritui sancto. ¶ Sicut erat in principio
ꝛ nunc ꝛ semper ꝛ in secula seculorum amen.

XXX

In te domine speravi non confundar in eternum
in iustitia tua libera me. ¶ Inclina ad me aurem
tuam accelera ut eruas me. ¶ Esto mihi in deum
protectorem ꝛ in domum refugii ut salvum me facias.
¶ Quoniam firmamentum meum ꝛ refugium meum
es tu ꝛ propter nomen tuum dirige me ꝛ enutries me.
¶ Educes me de laqueo hoc quem absconderunt
mihi quoniam tu es protector meus. ¶ In manus
tuas commendabo spiritum meum redemisti me
domine deus veritatis. ¶ Odisti observantes vanitates
supervacue ego autem in domino speravi. ¶ Exultabo
ꝛ letabor in misericordia tua quia respexisti humilitatem
meam. ¶ Cognovisti animam meam in necessitatibus
ꝛ non conclusisti me in manibus inimici. ¶ Statuisti
in loco spatioso pedes meos miserere mei domine
quoniam tribulor. ¶ Conturbatus est in ira oculus
meus anima mea ꝛ venter meus. ¶ Quoniam defecit
in dolore vita mea ꝛ anni mei in gemitibus. ¶ Infirmata
est in inopia virtus mea ꝛ conturbata sunt ossa mea.
¶ Super omnes inimicos meos factus sum opprobrium
vicinis meis valde ꝛ timor notis meis. ¶ Qui videbant
me foras fugerunt a me. ¶ Oblivioni datus sum tanquam
mortuus a corde. ¶ Factus sum tanquam vas perditum
quoniam audivi vituperationem multorum commorantium
in circuitu. ¶ In eo dum convenirent simul accipere
animam meam consilium ceperunt. ¶ Ego autem in te
speravi domine dixi tu es deus meus. ¶ In manibus
tuis sortes mee eripe me de manu inimicorum meorum
ꝛ a persequentibus me. ¶ Illustra faciem tuam super
servum tuum salvum me fac in misericordia tua.
¶ Non confundar domine quoniam invocavi te erubescant
impii ꝛ deducantur in infernum. ¶ Fiant labia dolosa
que loquuntur adversus iustum iniquitatem in superbia
ꝛ abusione. ¶ Quam magna multitudo dulcedinis tue
domine quam abscondisti timentibus te. ¶ Perfecisti
eis qui sperant in te in conspectu filiorum hominum.
¶ Protege eos in abscondito faciei tue a conturbatione
hominum. ¶ Protege eos in tabernaculo tuo a contradictione
linguarum. ¶ Benedictus dominus quoniam mirificavit
misericordiam suam mihi in civitate munita. ¶ Ego
autem dixi in excessu meo projectus sum a facie oculorum
tuorum. ¶ Ideo exaudisti orationem meam dum clamarem
ad te. ¶ Diligite dominum omnes sancti eius quoniam
veritatem requirit dominus ꝛ retribuet abundanter
facientibus superbiam. ¶ Viriliter agite ꝛ confortetur
cor vestrum omnes qui speratis in domino. ¶ Gloria
patri ꝛ filio ꝛ spiritui sancto. ¶ Sicut erat in principio
ꝛ nunc ꝛ semper ꝛ in secula seculorum amen.

XXXI

Beati quorum remisse sunt iniquitates ꝛ quorum
tecta sunt peccata. ¶ Beatus vir cui non imputavit
dominus peccatum nec est in spiritu eius dolus.
¶ Quoniam tacui inveterarunt ossa mea dum clamarem
tota die. ¶ Quoniam die ac nocte gravata est super
me manus tua conversus sum in erumpna mea dum
configitur spina. ¶ Delictum meum cognitum tibi feci
ꝛ iniustitiam meam non abscondi. ¶ Dixi confitebor
adversum me iniustitiam meam domino ꝛ tu remisisti
impietatem peccati mei. ¶ Pro hac orabit ad te omnis
sanctus in tempore opportuno. ¶ Verumtamen in diluvio
aquarum multarum ad eum non approximabunt.
¶ Tu es refugium meum a tribulatione que circumdedit
me exultatio mea erue me a circumdantibus me.
¶ Intellectum tibi dabo ꝛ instruam te in via hac qua
gradieris firmabo super te oculos meos. ¶ Nolite fieri
sicut equus ꝛ mulus quibus non est intellectus.
¶ In camo ꝛ freno maxillas eorum constringe qui
non approximant ad te. ¶ Multe tribulationes peccatoris
sperantem autem in domino misericordia circumdabit.
¶ Letamini in domino ꝛ exultate iusti ꝛ gloriamini
omnes recti corde. ¶ Gloria patri ꝛ filio ꝛ spiritui
sancto. ¶ Sicut erat in principio ꝛ nunc ꝛ semper
ꝛ in secula seculorum amen.

XXXII

Exultate iusti in domino rectos decet collaudatio.
¶ Confitemini domino in cithara in psalterio decacordo
psallite illi. ¶ Cantate ei canticum novum bene psallite
ei in vociferatione. ¶ Quia rectum est verbum domini
ꝛ omnia opera eius in fide. ¶ Diligit misericordiam
ꝛ iudicium misericordia domini plena est terra.
¶ Verbo domini celi firmati sunt ꝛ omnis virtus eorum
spiritu oris eius. ¶ Congregans sicut in utre aquas
maris ponens in thesauris abyssos. ¶ Timeat dominum
omnis terra ꝛ ab eo commoveantur omnes habitatores
orbis. ¶ Quoniam ipse dixit ꝛ facta sunt ipse mandavit
ꝛ creata sunt. ¶ Dominus dissipat consilia gentium
reprobat autem cogitationes populorum ꝛ reprobat
consilia principum. ¶ Consilium autem domini manet
in eternum cogitationes cordis eius in generationem
ꝛ generationem. ¶ Beata gens cuius est dominus deus
eius populus quem elegit in hereditatem sibi. ¶ De
celo respexit dominus vidit omnes filios hominum.
¶ De preparato habitaculo suo respexit super omnes
qui habitant terram. ¶ Qui finxit sigillatim corda
eorum qui intelligit omnia opera eorum. ¶ Numquid
salvabitur rex per multam virtutem ꝛ gigas non salvabitur
in multitudine virtutis sue. ¶ Fallax equus ad salutem
in abundantia autem virtutis sue non salvabitur.
¶ Ecce oculus domini super timentes eum ꝛ in eos
qui sperant super misericordiam eius. ¶ Ut eruat
a morte animas eorum ꝛ alat eos in fame. ¶ Anima
nostra sustinet dominum quoniam adiutor ꝛ protector
noster est. ¶ Quia in eo letabitur cor nostrum ꝛ in
nomine sancto eius speravimus. ¶ Fiat misericordia
tua domine super nos quemadmodum speravimus in te.
¶ Gloria patri ꝛ filio ꝛ spiritui sancto. ¶ Sicut erat
in principio ꝛ nunc ꝛ semper ꝛ in secula seculorum amen.

XXXIII

Benedicam dominum in omni tempore semper laus
eius in ore meo. ¶ In domino laudabitur anima mea
audiant mansueti ꝛ letentur. ¶ Magnificate dominum
mecum ꝛ exaltemus nomen eius in idipsum. ¶ Exquisivi
dominum ꝛ exaudivit me ꝛ ex omnibus tribulationibus
meis eripuit me. ¶ Accedite ad eum ꝛ illuminamini
ꝛ facies vestre non confundentur. ¶ Iste pauper clamavit
ꝛ dominus exaudivit eum ꝛ ex omnibus tribulationibus
eius salvavit eum. ¶ Immittet angelus domini in circuitu
timentium eum ꝛ eripiet eos. ¶ Gustate ꝛ videte quoniam
suavis est dominus beatus vir qui sperat in eo.
¶ Timete dominum omnes sancti eius quoniam non
est inopia timentibus eum. ¶ Divites egerunt ꝛ esurierunt
inquirentes autem dominum non minuentur omni bono.
¶ Venite filii audite me timorem domini docebo vos.
¶ Quis est homo qui vult vitam diligit videre dies
bonos. ¶ Prohibe linguam tuam a malo ꝛ labia tua
ne loquantur dolum. ¶ Declina a malo ꝛ fac bonum
inquire pacem ꝛ persequere eam. ¶ Oculi domini super
iustos ꝛ aures eius in preces eorum. ¶ Vultus autem
domini super facientes mala ut perdat de terra memoriam
eorum. ¶ Clamaverunt iusti ꝛ dominus exaudivit eos
ꝛ ex omnibus tribulationibus eorum eripuit eos.
¶ Prope est dominus contribulatis corde ꝛ humiles
spiritu salvabit. ¶ Multe tribulationes iusti ꝛ de
omnibus his liberabit eum dominus. ¶ Custodit dominus
omnia ossa eorum unum ex his non conteretur.
¶ Mors peccatorum pessima ꝛ qui odiunt iustum
delinquent. ¶ Redimet dominus animas servorum suorum
ꝛ non delinquent omnes qui sperant in eo. ¶ Gloria
patri ꝛ filio ꝛ spiritui sancto. ¶ Sicut erat in principio
ꝛ nunc ꝛ semper ꝛ in secula seculorum amen.

XXXIIII

Iudica domine nocentes me impugna impugnantes
me. ¶ Apprehende arma ꝛ scutum ꝛ exurge in adiutorium
mihi. ¶ Effunde frameam ꝛ conclude adversum eos
qui persequuntur me dic anime mee salus tua ego sum.
¶ Confundantur ꝛ revereantur quesentes animam meam
convertantur retrorsum ꝛ erubescant cogitantes mihi
mala. ¶ Fiant sicut pulvis ante faciem venti ꝛ angelus
domini coartans eos. ¶ Fiat via illorum tenebre ꝛ lubricum
ꝛ angelus domini persequens eos. ¶ Quoniam gratis
absconderunt mihi interitum laqueum suum ꝛ gratis
exprobraverunt animam meam. ¶ Veniat illi laqueus
quem ignorat ꝛ captio quam abscondit apprehendat
eum ꝛ in laqueum cadat in ipsum. ¶ Anima autem
mea exultabit in domino ꝛ delectabitur super salutari
suo. ¶ Omnia ossa mea dicent domine quis similis
tibi. ¶ Eripiens inopem de manu fortiorum eo ꝛ egenum
a diripientibus eum. ¶ Surgentes testes iniqui quod
ignorabam interrogabant me. ¶ Retribuebant mihi
mala pro bonis ꝛ sterilitatem animabus meis. ¶ Ego
autem cum mutarentur illi vestimentum meum cilicium
humiliabam in ieiunio animam meam ꝛ oratio mea
in sinu meo convertetur. ¶ Quasi proximum ꝛ quasi
fratrem nostrum sic placebam ꝛ quasi lugens nigrum
ꝛ quasi contristatus sic humiliabam me. ¶ Et adversum
me letati sunt ꝛ congregati sunt flagella ꝛ non cognoverunt
congregati sunt adversum me ꝛ dilacerati non compungebantur.
¶ Tentaverunt me subsannatione derisionis ꝛ comprehenderunt
super me dentibus suis. ¶ Domine quando respicies
restitue animam meam a malignantium insidiis unicam
meam a leonibus. ¶ Confitebor tibi in ecclesia magna
in populo gravi laudabo te. ¶ Non supergaudeant mihi
qui inimici sunt mihi inique ꝛ qui odiunt me nutu
ꝛ innuunt oculis. ¶ Quoniam mihi quidem pacifice
loquebantur ꝛ in iram terre loquentes dolos cogitabant.
¶ Et dilataverunt super me os suum dixerunt euge euge
viderunt oculi nostri. ¶ Vidisti domine ne sileas
dominus ne discedas a me. ¶ Exurge ꝛ intende iudicio
meo deus meus ꝛ dominus meus in causam meam.
¶ Iudica me secundum iustitiam tuam domine deus
meus ꝛ non supergaudeant mihi. ¶ Ne dicant in cordibus
suis euge euge anime nostre ne dicant absorbuimus
eum. ¶ Erubescant ꝛ revereantur simul qui letantur
malis meis induantur confusione ꝛ reverentia qui
magnificantur super me. ¶ Exultent ꝛ letentur qui
volunt iustitiam meam ꝛ dicant semper magnificetur
dominus qui volunt pacem servi sui. ¶ Et lingua mea
meditabitur iustitiam tuam tota die laudem tuam.
¶ Gloria patri ꝛ filio ꝛ spiritui sancto. ¶ Sicut erat
in principio ꝛ nunc ꝛ semper ꝛ in secula seculorum amen.

XXXV

Dixit iniustus ut delinquat in semetipso non est
timor dei. ¶ Quoniam dolose egit in conspectu eius
ut inveniatur iniquitas eius odio habendus. ¶ Verba
oris eius iniquitas ꝛ dolus noluit intelligere ut bene
ageret. ¶ Iniquitatem meditatus est in cubili suo
astitit omni via non bona malitiam autem non odivit.
¶ Domine in celo misericordia tua ꝛ veritas tua usque
ad nubes. ¶ Iustitia tua sicut montes dei iudicia tua
abyssus multa. ¶ Homines ꝛ iumenta salvabis domine
quemadmodum multiplicasti misericordiam tuam deus.
¶ Filii autem hominum in tegmine alarum tuarum
sperabunt. ¶ Inebriabuntur ab ubertate domus tue
ꝛ torrente voluptatis tue potabis eos. ¶ Quoniam apud
te est fons vite in lumine tuo videbimus lumen.
¶ Prolonga misericordiam tuam scientibus te ꝛ iustitiam
tuam his qui recto sunt corde. ¶ Non veniat mihi
pes superbie ꝛ manus peccatorum non moveat me.
¶ Ibi ceciderunt qui operantur iniquitatem expulsi
sunt nec potuerunt stare. ¶ Gloria patri ꝛ filio ꝛ spiritui
sancto. ¶ Sicut erat in principio ꝛ nunc ꝛ semper
ꝛ in secula seculorum amen.

XXXVI

Noli emulari in malignantibus neque zelaveris facientes
iniquitatem. ¶ Quoniam tanquam fenum velocius arescent
ꝛ quemadmodum olera herbarum cito decident. ¶ Spera
in domino ꝛ fac bonitatem habita in terra ꝛ pascere
in divitiis eius. ¶ Delectare in domino ꝛ dabit tibi
petitiones cordis tui. ¶ Revela domino viam tuam
ꝛ spera in eo ꝛ ipse faciet. ¶ Et educet quasi lumen
iustitiam tuam ꝛ iudicium tuum tanquam meridiem.
¶ Subditus esto domino ꝛ ora eum ne emulare virum
prosperantem in via sua. ¶ Desine ab ira ꝛ derelinque
furorem noli emulari ut non malefacias. ¶ Quoniam
malignantes exterminabuntur sustinentes autem dominum
ipsi hereditabunt terram. ¶ Adhuc enim modicum
ꝛ non erit peccator ꝛ quesita loco eius non invenies.
¶ Mansueti autem hereditabunt terram ꝛ delectabuntur
in multitudine pacis. ¶ Observabit peccator iustum
ꝛ stridebit super eum dentibus suis. ¶ Dominus autem
irridebit eum quoniam videt venire diem eius. ¶ Gladium
evaginaverunt peccatores intenderunt arcum suum
ut dejicerent inopem ꝛ egenum ut trucidarent rectos
corde. ¶ Gladius eorum intret in corda ipsorum
ꝛ arcus eorum confringatur. ¶ Melius est modicum
iusto super divitias peccatorum multas. ¶ Quoniam
brachia peccatorum conterentur confirmat autem iustos
dominus. ¶ Novit dominus dies immaculatorum ꝛ hereditas
eorum in eternum erit. ¶ Non confundentur in tempore
malo ꝛ in diebus famis saturabuntur. ¶ Quoniam peccatores
peribunt ꝛ inimici domini statim ut honorificati exaltati
ꝛ deficientes quasi fumo deficient. ¶ Mutuabitur peccator
ꝛ non solvet iustus autem miserans tribuet. ¶ Quoniam
benedicentes ei hereditabunt terram maledicentes autem
ei interibunt. ¶ A domino gressus hominis dirigentur
ꝛ viam eius volet. ¶ Cum ceciderit non collidetur
quia dominus supponit manum suam. ¶ Puer fui etenim
senui ꝛ non vidi iustum derelictum nec semen eius
querens panem. ¶ Tota die misericordiatur ꝛ commodat
ꝛ semen illius in benedictione erit. ¶ Declina a malo
ꝛ fac bonum ꝛ habita in seculum seculi. ¶ Quia dominus
diligit iudicium ꝛ non derelinquet sanctos suos.
¶ In eternum conservabuntur iniusti semen autem
impiorum peribit. ¶ Iusti hereditabunt terram ꝛ habitabunt
super eam in seculum seculi. ¶ Os iusti meditabitur
sapientiam ꝛ lingua eius loquetur iudicium. ¶ Lex
dei ipsius in corde ipsius ꝛ non supplantabuntur gressus
eius. ¶ Observabit peccator iustum ꝛ quasi querit
mortificare eum. ¶ Dominus non derelinquet eum in
manibus eius nec damnabit eum cum judicatur.
¶ Expecta dominum ꝛ custodi viam eius ꝛ exaltabit
te ut hereditate possideas terram. ¶ Cum interierint
peccatores videbis ꝛ exaltabitur sicut cedrus libani
ꝛ transivi ꝛ ecce non erat ꝛ quesivi eum ꝛ non est
inventus locus eius. ¶ Custodi innocentiam ꝛ vide
equitatem quia sunt relicta viro pacifico. ¶ Iniqui
autem disperdentur simul reliquie impiorum interibunt.
¶ Salus autem iustorum a domino qui protector est
eorum in tempore tribulationis. ¶ Et adiuvabit eos
dominus ꝛ liberabit eos ꝛ eripiet eos a peccatoribus
ꝛ salvos faciet eos quoniam speraverunt in eo.
¶ Gloria patri ꝛ filio ꝛ spiritui sancto. ¶ Sicut erat
in principio ꝛ nunc ꝛ semper ꝛ in secula seculorum amen.

XXXVII

Domine ne in furore tuo arguas me neque in ira
tua corripias me. ¶ Quoniam sagitte tue infixe sunt
mihi ꝛ confirmasti super me manum tuam. ¶ Non est
sanitas in carne mea a facie ire tue non est pax
ossibus meis a facie peccatorum meorum. ¶ Quoniam
iniquitates mee supergressa sunt caput meum sicut
onus grave gravate sunt super me. ¶ Putruerunt
ꝛ corrupte sunt cicatrices mee a facie insipientie mee.
¶ Miser factus sum ꝛ curvatus sum usque in finem
tota die contristatus ingrediebar. ¶ Quoniam lumbi
mei impleti sunt illusionibus ꝛ non est sanitas in
carne mea. ¶ Afflictus sum ꝛ humiliatus sum nimis
rugiebam a gemitu cordis mei. ¶ Domine ante te omne
desiderium meum ꝛ gemitus meus a te non est absconditus.
¶ Cor meum conturbatum est dereliquit me virtus mea
ꝛ lumen oculorum meorum ꝛ ipsum non est mecum.
¶ Amici mei ꝛ proximi mei adversum me appropiabunt
ꝛ steterunt. ¶ Et qui juxta me erant de longe steterunt
ꝛ vim faciebant qui querebant animam meam. ¶ Et
qui inquirebant mala mihi locuti sunt vanitates
ꝛ dolos tota die meditabantur. ¶ Ego autem tanquam
surdus non audiebam ꝛ sicut mutus non aperiens os
suum. ¶ Factus sum sicut homo non audiens ꝛ non
habens in ore suo redargutiones. ¶ Quoniam in te
domine speravi tu exaudies me domine deus meus.
¶ Quia dixi nequando supergaudeant inimici mei mihi
ꝛ dum commoventur pedes mei super me magna locuti
sunt. ¶ Quoniam ego in flagella paratus sum ꝛ dolor
meus in conspectu meo semper. ¶ Quoniam iniquitatem
meam annunciabo ꝛ cogitabo pro peccato meo. ¶ Inimici
autem mei vivunt ꝛ confortati sunt super me ꝛ multiplicati
sunt qui oderunt me inique. ¶ Qui retribuunt mala
pro bonis detrahebant mihi quoniam sequebar bonitatem.
¶ Ne derelinquas me domine deus meus ne discesseris
a me. ¶ Intende in adiutorium meum domine virtutis
mee salutis mee. ¶ Gloria patri ꝛ filio ꝛ spiritui
sancto. ¶ Sicut erat in principio ꝛ nunc ꝛ semper
ꝛ in secula seculorum amen.

XXXVIII

Dixi custodiam vias meas ut non delinquam in lingua
mea. ¶ Posui ori meo custodiam cum consisteret peccator
adversum me. ¶ Obmutescam ꝛ humiliatus fuero ꝛ silebo
a bonis ꝛ dolor meus renovatus est. ¶ Concaluit cor
meum intra me ꝛ in meditatione mea exardescet ignis.
¶ Locutus sum in lingua mea notum fac mihi domine
finem meum ꝛ numerum dierum meorum quis est ut
sciam quid desit mihi. ¶ Ecce mensurabiles posuisti
dies meos ꝛ substantia mea tanquam nichilum ante
te. ¶ Verumtamen universa vanitas omnis homo vivens.
¶ Verumtamen in imagine pertransit homo ꝛ vanitatem
thesaurizat ꝛ ignorat cui congregabit ea. ¶ Et nunc
quid est expectatio mea nonne dominus ꝛ substantia
mea apud te est. ¶ Et ab omnibus iniquitatibus meis
eripe me opprobrium insipienti ne dederis me. ¶ Obmutui
ꝛ non aperui os meum quoniam tu fecisti. ¶ Amove
a me plagas tuas a fortitudine manus tue ego defeci.
¶ In increpationibus propter iniquitatem castigasti
hominem ꝛ tabescere fecisti sicut a tinea desiderium
eius. ¶ Verumtamen vanitas omnis homo vivens.
¶ Exaudi orationem meam domine ꝛ deprecationem meam
auribus percipe lacrimam meam ne sileas. ¶ Quoniam
advena ego sum apud te ꝛ peregrinus sicut omnes
patres mei. ¶ Remitte mihi ut refrigerer prius quam
abeam ꝛ amplius non ero. ¶ Gloria patri ꝛ filio
ꝛ spiritui sancto. ¶ Sicut erat in principio ꝛ nunc
ꝛ semper ꝛ in secula seculorum amen.

XXXIX

Expectans expectavi dominum ꝛ intendit mihi.
¶ Et exaudivit preces meas ꝛ eduxit me de lacu miserie
ꝛ de luto fecis. ¶ Et statuit super petram pedes meos
ꝛ direxit gressus meos. ¶ Et immisit in os meum
canticum novum carmen deo nostro. ¶ Videbunt multi
ꝛ timebunt ꝛ sperabunt in domino. ¶ Beatus vir
cuius est nomen domini spes eius ꝛ non respexit
in vanitates ꝛ insanias falsas. ¶ Multa fecisti tu
domine deus meus mirabilia tua ꝛ cogitationibus
tuis non est qui similis sit tibi. ¶ Annunciavi ꝛ
locutus sum multiplicati sunt super numerum. ¶ Sacrificium
ꝛ oblationem noluisti aures autem perfecisti mihi.
¶ Holocaustum ꝛ pro peccato non postulasti tunc
dixi ecce venio. ¶ In capite libri scriptum est de
me ut facerem voluntatem tuam deus meus volui
ꝛ legem tuam in medio cordis mei. ¶ Annunciavi
iustitiam tuam in ecclesia magna ecce labia mea non
prohibebo domine tu scisti. ¶ Iustitiam tuam non
abscondi in corde meo veritatem tuam ꝛ salutare
tuum dixi. ¶ Non occultavi misericordiam tuam ꝛ
veritatem tuam a concilio multo. ¶ Tu autem domine
ne longe facias miserationes tuas a me misericordia
tua ꝛ veritas tua semper susceperunt me. ¶ Quoniam
circumdederunt me mala quorum non est numerus
comprehenderunt me iniquitates mee ꝛ non potui ut
viderem multiplicate sunt super capillos capitis mei
ꝛ cor meum dereliquit me. ¶ Complacere domine ut
eruas me domine ad adiuvandum me respice. ¶ Confundantur
ꝛ revereantur simul qui querunt animam meam ut
auferant eam convertantur retrorsum ꝛ revereantur
qui volunt mihi mala. ¶ Fiant statim confundentes
me qui dicunt mihi euge euge. ¶ Exultent ꝛ letentur
in te omnes qui querunt te ꝛ dicant semper magnificetur
dominus qui diligunt salutare tuum. ¶ Ego autem
mendicus sum ꝛ pauper dominus solicitus est mei.
¶ Adiutor meus ꝛ protector meus es tu deus meus
ne tardaveris. ¶ Gloria patri ꝛ filio ꝛ spiritui
sancto. ¶ Sicut erat in principio ꝛ nunc ꝛ semper
ꝛ in secula seculorum amen.

XL

Beatus qui intellig

am. t eruit gaudio ꝑ uiri. q lapidē
genuit eruit i eo. Ruitur ꝑ uiro t mu
ria t erubescā ꝙ ge mui. Prebe fili mi cor
tuū michi t oculi tui uias meas custodi
ant. Fouea ꝓfunda ē meretrix t puteus
angust⁹ aliena. Insidiatur i uia q̄si la
tro quos iactuos⁹ usq; inuiolatos faciet. Cui uoc⁹
patet nec cauet. Cui fouea ē fili cā uitā
a caute uisibilib⁹ cōtra inuisibilia. Ne
mine ergo amare i mundo. Sicut enim
uitare mortē ita ꝙrere uitā. Ne ergo
cuq; laboret ut sibi uitā ꝙcuret: XXIIII

Ne emulēris uiros malos. nec ꝙcupiscas
esse cū eis. Quarū mētes meditantur rapi
nā t fraudes labia eōr̄ loquunt. Sapiē
tia edificabit domū t prudētia roborabit. In scē
na replebunt cellaria uniuersa. Substātia pre
tiosa t pulcherrima. Vir sapiēs fortis ē t uir doc⁹
robustus t ualidus. Q̄ ē enim bellū ꝙ
sine consilio administrari. Victoria sta
bilis ubi multa ē ꝓuisio. Ne ꝙcupiscas
stulti ꝙ sapiēs ē. aut ꝙ cū eis cogitet
malefacere. Istos enim subito. Cogitatio stulti ꝙ
cati ē. t abhominatio hōium detractor. Si
ꝙ fatuis lapsus fuerit angustiatus. Imminu
etur fortitudo tua. Cui ergo inuocatur
auxiliū. nisi ꝙ iustus est. t misericors
et nō cessat. Si remiserit nec nō subplātet. q
in pectore ē eōr̄. ꝙ melius. t suauius
alē me modo fallit. respexi. t noui uerita
tē fui. Comede fili mi mel ꝙ bonū est
t fauum dulcissimū gutturi tuo. Sic et sa
pientia sapē tue. Sum ē cū ea spē tuā habe
bis. t spes tua non ꝙ pdet. Ne insidia
ueris ꝙ impie requiē impietatis. Et domui eius
ne euastes. neq; ꝙ ei⁹ uocē. Septies enim cadet iust⁹
t resurget. impij aut corruent in malū. Cū
ceciderit inimicus tuus ne gaudeas. t in
ruina eius ne exultet cor tuū. ne forte uideat
dñs t displiceat ei. auferetq; ab eo iram
suā. Ne contenda cū pessimis. nec emulē
ris impios. q̄m nō erit futuri ꝙ mali. t lucer
na impioꝝ extinguetur. Time dñm fili
mi. t regē. nec cōtra eos uelis ꝙmiscere.
q̄m ꝙrunt⁹ oriuntur repentino. et ruinā
utriusq; genoui. Hec quoq; sapientibus. Co
gnoscere ꝑsonā in iudicio. nō ē bonū. Q̄ dicit
impio iniusta. maledicēt ei ꝓpli. t detestā
buntur eum tribus. At arguentib⁹ laudātib⁹
eū ꝓpitia ueniet bñdō. Labia ꝙsolabūt. q̄ re
ctā uidebūt respōsū. Ꝓpa foris et ꝙpara
agrū. et edifica domū tuā.
am. Ne fueris testis frustra ꝙ proximo tuo. nec
lactes quemq; tuis labiis. Ne dicas. sic
mihi fecit. sic reddā unicuiq; ꝙ operi suo. Pigri agri
transiui. t uineam uiri stulti. t ecce totus repleuerat urti
cis. operuerant superficiē eius. t maceria lapi
dum destructa erat. Quā cū uidissem
ponere in corde meo. exemplo didici ꝙ
am. Paulū ꝙcubes. paulū dormias. paululū manū
ad ꝙquiescendū ꝓpones. et ueniet tibi ꝙ
si uiator ambulans. et egestas quasi
manu ꝙfector. Si autē uir pacific⁹ fuerit.
mace. hec quoq; parabole salomonis. quas transtu
lerūt uiri ezechie regis iude. XXV

Alia ꝙ ē collectio ubi. t glia regū israel intelligi
mus. Gloria dei celare uerbū. t gloria regum inue
stigare sermōem. Celi sursū t terra deorsum. et cor re
gum inscrutabile. Auferte rubiginē de argē
to. t egredietur uas ꝓ purissimū. Auferte
impietatem de uultu regis. t firmabit iustitia
thronū eius. Ne gloriose ꝙpere. et ne stes in loco
magnorū. melius ē enim ut dicat
tibi ascende huc. q̄ ut humilient te coram
principe quē uiderūt oculi tui. ne ꝙpias cito ut
ea cōmode ꝙ possis emendare. postea ne forte
cum afficiat te proximus tuus. Causam tuam ꝙtende cū amico tuo. t secre
tū alterius ne reuelaueris. ne forte insultet
tibi. t auferre nō ꝙ possit. ne sit tibi ꝓbrosum
et ꝓpetuus te ꝓsequatur. Gratia et misericordia
custodiant regē. et roborabit ꝙ
clementiā thronus eius. Qui diligit cordis
munditiam. ꝓpter gratiam labiorum suorum habebit regem
amicum. Sicut frigus niuis in die messis. ita
legatus fidelis his qui misit eum. animam illius
refrigerat. Nubes et uentus et pluuie. q̄ non
datur. Vir gloriosus ꝓmissa nō ꝓsequens. Longa
nimitas ꝓpitiabitur principi. mollitq; durissimum.
Inuenisti mel. comede ꝙ sufficit tibi. ne forte sa
turatus eo uomas illud. Sit pedes tuus rarus
in domo proximi tui. ne odio habeat te. et
te. Iaculum et gladius et sagitta acutum. ita q
dicatur ꝓximo suo falsus testimoniū. Sic
uinum et ꝓcelle simultates suscitat. et
uir detractor ꝓximo suo. Dens lapsus q̄ fluctuat
in die angustie. et amictus pallij i die frigo
ris. Acetū in uulnere q̄ nitri. cantica cordi
bus. Sic ꝓtra uestimentū tinea. et ulcus ligno. i
nimicitia uiri nocet cordi. Si esurierit inimi

uuiē abi illi. Si fuerit. in ci agm bile
tuā. ē eggnb sup aiē ea. z in ꝺeo
nbi. Ventꝰ aquilo dissipauit pluuiā. z fuꝫ
ex ipsi⁹ lingua ꝛmbilicē. Velo est
sce in angulo tegmatis. qm ē mlt⁹ i
gulosa. z in domo amicꝰ. Aq̄ frigꝰ
anime sitiēti. z mitis bona ex aiā lōgi
q̄. Fons turbat⁹ pede. z uena corrupta.
ꝺo cedens coram impio. Sic q̄ mlt⁹ mi
ri. q̄ndo nō ē ea bonū. sic qui pclinat
or ē male fidelis. oppressor ea. glā. Sic
turbe pcipue. z abū. murmur ambitꝰ. ma
ur. q̄nō pꝛē. in lignis. ois. spūs sui.

XXVI

Sicut nix. sic. z pluuia
in messē. sic. munꝰ ē stulto. glia
ꝺ. Sicut ⁊ auis. z alia. mutabilis. z. nul
let quoꝫ. uanꝰ. ē. maledicti. frustra.
plagam. q̄ drē. q̄ stultū. ꝺ. Flagellū eq
z. ⁊ camo. ⁊ uirga. in dorso. imprude
tū. Ne respondeas. stulto. ne tu. simi⁹ ei
sibi. Respondeas. stulto. sm. stultiā. ⁊
sibi. ne. sibi. sapiēs
videatur. Laudo. pdicꝰ. z. q̄ nō tacet
tolerat. qui. murmurat. uerbū. p. uiciū. stul
tum. Spē. stulti. p. uicio. ⁊ ꝺ. z
uias. Sic. mactans. est. ꝛ. os. stulto. qui. ꝺo
la. Sic. q. mittit. lapidē. ⁊. acūmi. ad
ui. q. q. mittit. in. ꝑplexi. onem. ꝺ.
uoꝫ. ⁊ spina. in. manu. ebri
ui. Sic. parabola. in. ore. stulto. Lapis
um. terminat. ⁊. qui. ꝑmittit. stulto
sibi. q. nuntiū. Sic. q. mittit
ad. uoꝫ. pedes. ⁊. bibit. iniq̄tatem
sibi. Sic. q. mittit. uerbū. p. manum. stul
ti

ad uehemẽtiã mũ ꝛ ecclã ad ag̃ ꝑpũ. Sub
ſtrati ab lac aſpꝫ. ꝛ aduꝝ ſlo ꝛ inceſſa ꝛ
mũ mũ ꝛ ad uicẽtũ ꝺ alt mũ.

XXVIII

Qui ge impio nemine ꝓſequẽte. Iuſtꝰ ã
q̃ leo confidẽs ab ſi ũre ẽ cur. Hꝛ pe
ꝛe mlꝫ ꝓnapt eꝰ. ꝛ ꝑ hoc laſpm. ꝛ
hoc ſcabꝝ ã q̃ mmur. unꝛ ꝑmapiꝰ ſe
gloꝛ eor. ꝛ ꝛ pauꝑ calũpmãt pauꝑt ſi
mul ẽ ẽmb uehemẽcia. ã q̃ ꝓ ẽmes. ⁊
ꝛeliquiſ legẽ. laudab ꝛpul. q eẽ mũ
ſu cadm eꝰ mi ei. ꝛ mali ñ aggraũ u
ꝛnul. q ã ꝛegẽ omñ ã ad mitt omã. ꝛ
hoc. ẽ pauꝑ ambland ſ ſpũtate ſua ⁊
ꝛuct ſiuꝰ ruimbꝛ. ã u cuſtodiũ legẽ ſi
luo ſapiẽs ẽ. qui ã ꝓſe mellaꝛies q
ſiuꝰ ꝓẽm ſiui. q cũdas ꝛuuecaꝝ uda
ꝛꝰ. ⁊ ſeꝛoze ſtabſ. ꝛ pauꝑt q gꝛas eaꝝ.

Celmas aũt ſua ne auꝛiãt legẽ eoꝝ
eoꝝ cacabꝛi. Deꝛcaꝝ ioꝛꝛ. ꝛ iuſta mala
ꝛ ſtatu ſuo cõmuerꝛ ſimpliceꝰ ꝓſtabẽt
ſoꝛ eis. Lapiẽs ut cutuꝛ ſ uꝛ duel. pau
ꝛ ꝺ pudẽs ſcutabꝛi eũ. ꝛn cauſſe ignoꝛ
mlꝫ gſtã eſt. uequãdbꝛ ſpuſ tumẽ bꝛ q
mmui. Abſq dubꝛ ſcela ſua nõ ꝓuidet.
qui ã abſſo ſuũr. ꝛ reliquerũt ea. miſeꝛa
q ſcꝛeuꝛ. Do ſo qui ſp ẽ pauꝑ. q uõ dum
mag ẽ. cõtuer in mali. Leo uigiles nur
ſus eſtimãt. pmacꝰ impio ẽ ꝓlm pauꝑ.
ſuꝛ indigẽ ꝓuidẽa. mlꝫ opim pa
luꝑtiã. Ad ob duamnã. ſãa ſicut uic eo.
ſcem q calũpniamur raꝺ. tam gumẽ eꝰ ſi
uſq ad ſaciam ſuũr nemo ſpmit. Abla
ſimpli ſalua ẽtr. qm ꝓſſe mãdmẽ
ung. aadi ſemt. ẽ opmur ẽpm ſuã ſa
abl pmiby. Ci ſcꝛiptuꝛ eam repleb. ex
eſtatur. ur ſuꝛel mlũ lauabi. qm ab
ſolmar dmn ũ ẽtr inacꝰ. Cagnoſcat
i uob mo ſtmẽ nõ bũ ſuẽ. ulte ꝛp bue
ua pmiſ. ꝛeſtr uitatem. ur q ſolmaꝝ
mmi ꝛ alup iuuꝛ ꝛgnoſcaꝝ q ꝛgeſtat ẽ
uẽaꝝ ea. Cũ cmp hoem. gmm ꝓcl m
ũcẽt ad eum. m age ẽ ille qui ꝛ ling
blandmẽta ꝺap. Cm ſubuabꝛ aliquo
a ꝓe ſuo ꝛ amaut ꝛ cꝛẽ uꝛc ẽ ꝓcm pꝛ
ecꝛ ẽ ꝺiace. Celacaꝝ ꝛ ꝺaũt mgũ
a gcatt. qui uõ ſpuſ ꝛ uiuũ ſalualꝛ. Co
ho ꝛ auꝛe ſuo ſtulte ẽ. qui ã gmũ ſapiẽ
ſ ſte ſaluabꝛ. Aaurꝫ pauꝑi nõ mdige
b. qui ꝛeſpꝛo ꝺeſpatat. Sꝛonch pmuniã
ſtum ſumꝛmtt ipſi ablo ꝺeuꝛ hoc. ẽ a
ꝺ uicnẽ mlꝫ plicabꝛ ſuſti.

XXIX

Vnꝰ ã ꝛtpiẽs ꝺum ſtuſt gꝛmtt ꝛe
ꝛeatꝰ ſmemet ſtm. ꝛ ceꝛ ſalutaꝝ q
ſcabꝛ. Imlꝫ plicabꝛ uultꝰ ſcabꝛ. ulgꝰ.
ẽ mpꝫ ſuꝑbꝫ ꝓcipiaꝛ gem. ꝑ lo.
ꝛtꝛ q amaꝝ laſpm leuitaꝛ ꝓnẽ uul. q
ã mmt ſcoꝛui ꝑ ſtm. Deꝛ uultꝰ eꝛ
gtt ũl. aut auaꝝ ꝛcttuct eam. Ve q bla
ꝺiꝛ ſtcatꝰ ſmõlbꝰ lo ſ amuꝰ ſuꝰ. ꝛeſtr
ctpand gꝛeſſibꝰ eoꝝ. ſcctabꝛ uꝛ mtqũ
inolutꝰ lagẽ. ꝛ ꝛgtt lautab aũ gmtcb
Rouꝛ ꝛpꝛ. ãm pauꝑm. ꝛpꝰ ꝛgnoꝛa
ſcã. Hoc ſ pſtulcat ꝺiſſipatoꝛ cmuat.
ſapiẽs ſũ aũdit ſtmoẽm. ꝛuiꝛ ſapiẽ
ſ cum ſtulto ꝛcendꝛ. ſiue mſcatuꝰ ſ
ũ ndcat. ñ ſuet ꝛgem. ꝛꝛ ſanguinꝰ
odiunt ſmplicẽ. uſti ã q̃ũ ãa eoꝝ. Co
ui ſpm ſuũ ꝓſſꝛt ſtro. ſapiẽs ꝺiſſtat
ꝛ uſq ad ꝑ ſtm ſtro. ſapiẽs ꝺiſſtat
ꝛ uſq ad ꝑſtm

ne deneges in animam meam. Memento
quia ambulauerim coram te in veritate
et in corde perfecto. Et bonum coram
oculis tuis fecerim. Et fleuit ezechias
fletu magno. Factum est autem verbum
domini ad isaiam dicens. Vade et dic
ezechie. Hec dicit dominus deus dauid
patris tui. Audiui orationem tuam et
vidi lacrimas tuas. Ecce ego adiciam
super dies tuos quindecim annos. Sed
et de manu regis assyrii liberabo te et
urbem hanc. Et protegam eam propter
me et propter dauid seruum meum.
Dixit quoque isaias. Tollite massam
ficorum et imponite super vlcus eius
et sanabitur. Dixerat autem ezechias
ad isaiam. Quod erit signum quia sanabit
me dominus et ascendam die tertia
domum domini. Respondit isaias. Hoc
habebis signum a domino quod faciet
dominus sermonem quem locutus est.
Vtrum vadit umbra decem lineis an
revertatur retrorsum decem gradibus.
Et ait ezechias facile est vt crescat
umbra decem lineis sed non ita vt
retrocedat decem gradibus. Igitur
invocauit isaias dominum et reduxit
umbram per lineas gradus quos descen-
derat in horologio achaz decem retror-
sum. In illo tempore misit berodach
baladan filius baladan rex babilonis
epistolas et munera ad ezechiam. Et
audiuit quod infirmatus fuisset et con-
ualuisset. Et letatus est super eis et
ostendit eis domum aromatum et
argentum et aurum et pigmenta et
unguenta et omnem apothecam et
vniuersa que inuenta sunt in thesau-
ris eius. Non fuit quod non ostenderet
eis ezechias in domo sua et in omni
potestate sua. Venit autem isaias
propheta ad regem ezechiam et dixit
ad eum. Quid dixerunt viri isti et
unde venerunt ad te. Dixit ezechias
de terra procul venerunt ad me de
babilone. Qui rursum interrogauit.
Quid viderunt in domo tua. Respon-
dit ezechias omnia que sunt in domo
mea viderunt. Non est quod non
ostenderim eis in thesauris meis.
Dixit autem isaias ad ezechiam.
Audi sermonem domini exercituum.
Ecce dies venient et auferentur omnia
que sunt in domo tua et que thesau-
rizauerunt patres tui usque in hodi-
ernum diem in babilonem. Non
remanebit quicquam dicit dominus.
Sed de filiis tuis qui egredientur de
te quos genuisti tollent et erunt eu-
nuchi in palatio regis babilonis.
Dixit ergo ezechias ad isaiam. Bonus
sermo domini quem locutus es. Et
rursum. Certe pax et veritas erit in
diebus meis. Reliqua autem sermonum
ezechie et omnis fortitudo eius et
quomodo fecerit piscinam et aquam
duxerit in ciuitatem libri sunt regum
iuda. Dormiuit ezechias cum patribus
suis et sepelierunt eum in ascensu
filiorum dauid. Et honorauerunt eum
omnes iudei et habitatores hierusalem
in morte sua. Regnauit manasses filius
eius pro eo. Filius duodecim annorum
erat manasses cum regnare cepisset et
quinquaginta quinque annis regnauit
in hierusalem. Nomen matris eius
hepsiba. Fecit autem malum coram
domino iuxta abominationes gentium
quas subuertit dominus a facie filio-
rum israel. Et edificauit excelsa que
destruxerat ezechias pater eius. Et
erexit aras baal et fecit lucos sicut
fecerat achab rex israel. Et adorauit
omnem militiam celi et seruiuit ei.
Et edificauit altaria in domo domini
de qua dixerat dominus. In hierusalem
ponam nomen meum. Et edificauit
altaria omni militie celi in duobus
atriis domus domini. Et transduxit
filium suum per ignem. Et obseruabat
somnia et auguria et maleficia et
habuit pythones et aruspices. Insuper
et multa mala fecit coram domino ad
irritandum eum. Sculptile quoque
quod fecerat posuit in domo dei de
qua dixit dominus ad dauid et ad
salomonem filium eius. In domo hac
et in hierusalem quam elegi ex omni-
bus tribubus israel ponam nomen
meum in sempiternum. Et non addam
ultra commouere pedem israel de terra
quam dedi patribus eorum. Ita tamen
si custodierint facere omnia que man-
daui eis et vniuersam legem que pre-
cepit eis seruus meus moyses. Et non
audierunt. Seduxit autem eos manas-
ses vt facerent malum super gentes
quas disperdidit dominus a facie filio-
rum israel. Locutusque est dominus
per seruos suos prophetas dicens.
Quia fecit manasses rex iuda abomi-
nationes istas nequiter cuncta que fe-
cerunt amorrei qui ante eum fuerunt
et peccare fecit etiam iudam in idolis
suis. Propterea hec dicit dominus deus
israel. Ecce ego inducam mala super
hierusalem et super iudam. Vt quicun-
que audierit ei tinniant vtraque aures
eius. Et delebo de hierusalem sicut
delet quis tabulas et vertit et ad-
ducam reliquias hereditatis mee et
tradam eas in manu inimicorum
suorum. Et erunt in direptionem et
in rapinam cunctis hostibus eorum.
Eo quod fecerint malum coram me et
irritauerint me a die qua egressi sunt
patres eorum de egypto vsque in
presentem diem. Insuper et sanguinem
innocentem effudit manasses nimis
donec impleret hierusalem ab ore vsque
ad os. Absque peccatis suis quibus
peccare fecit iudam vt faceret malum
coram domino. Reliqua autem sermo-
num manasses et omnia que fecit et
peccatum quod peccauit scripta sunt
in libro sermonum dierum regum iuda.
Dormiuit manasses cum patribus suis
et sepultus est in horto domus sue in
horto oze. Regnauit amon filius eius
pro eo. Filius viginti duorum annorum
erat amon cum regnare cepisset et
duobus annis regnauit in hierusalem.
Nomen matris eius mesullemeth filia
aruz de iethsa. Fecit autem malum
coram domino sicut fecerat manasses
pater eius. Et ambulauit in omnibus
viis quibus ambulauerat pater eius et
seruiuit idolis quibus seruierat pater
eius et adorauit ea. Et dereliquit
dominum deum patrum suorum et non
ambulauit in via domini. Et conspira-
uerunt serui amon contra eum et in-
terfecerunt regem in domo sua. Per-
cussit autem populus terre omnes qui
conspirauerant contra regem amon.
Et constituit populus terre iosiam
filium eius regem pro eo. Filius octo
annorum erat iosias cum regnare
cepisset et triginta et vno annis regnauit
in hierusalem. Nomen matris eius
idida filia hadaia de boscath. Fecit
autem quod rectum erat coram domino
et ambulauit in omnibus viis dauid
patris sui. Non declinauit neque ad
dexteram neque ad sinistram. Anno
autem octauo decimo regni sui misit
rex iosias saphan filium asalie filii
messollam scribam domus domini
dicens. Ascende ad helchiam pontifi-
cem vt supputet pecuniam que illata
est in templum domini et quam con-
gregauerunt ostiarii a populo. Et
detur in manu eorum qui habent
curam domus domini et dent eam
operariis qui sunt in templo domini
vt instaurent ea que ex parte ruinam
minantur. Videlicet fabris et cemen-
tariis et cesoribus lapidum. Et vt
emant ligna et lapides ad instaurandam
domum domini. Verumtamen non
ponetur numerus pecunie que datur
in manibus eorum quia in fide tractant
eam. Dixit autem helchias pontifex
ad saphan scribam. Librum legis in-
uenimus in templo domini. Et tradi-
dit helchias liber saphan qui legit eum.
Et intulit saphan scriba ad regem
sermonem et nunciauit ei dicens.
Omnia que dederant serui tui con-
gregata sunt in templo domini et tra-
dita in manu operariorum et eorum
qui habent curam domus domini.
Nunciauit quoque saphan scriba regi
dicens. Librum dedit mihi helchias
sacerdos. Et legit eum saphan coram
rege. Cumque audisset rex verba legis
scidit vestimenta sua. Et precepit
helchie sacerdoti et ahicam filio saphan
et achobor filio michee et saphan scribe
et asie pueri regis dicens. Ite et
consulite dominum pro me et pro
populo et pro omni iuda super verbis
libri huius qui inuentus est. Magnus
enim furor domini qui effusus est in
nos eo quod patres nostri non audie-
rint verba libri huius vt faciant om-
nia que scripta sunt nobis. Abiit
ergo helchias et hi quos rex iusserat
ad holdam prophetissam uxorem sel-
lum filii thecuath filii aras custodis
vestium. Que habitabat in hierusalem
in mesa. Et locuti sunt ad eam hoc
ordine. Cumque dixisset eis hec dicit
dominus deus israel. Dicite viro qui
misit vos ad me. Hec dicit dominus.
Ecce ego inducam mala super locum
istum et super habitatores eius omnia
verba libri quem legit rex iuda. Eo
quod dereliquerint me et libauerint
diis alienis vt irritent me in cunctis
operibus manuum suarum. Et dissi-
pabitur furor meus contra locum istum
et non extinguetur. Ad regem autem
iuda qui misit vos ad consulendum
dominum hec dicetis ei. Hec dicit
dominus deus israel. Verba que audi-
sti. Pro eo quod mollitum est cor tuum
et humiliatus es coram domino audiens
quecumque locutus sum contra locum
istum et contra habitatores eius vt
fiant in solitudinem et in maledictum
et scidisti vestimenta tua et flesti co-
ram me. Et ego audiui dicit dominus.
Ecce congregabo te ad patres tuos et
colligeris ad sepulchrum tuum in pace
et non videbunt oculi tui omnia mala
que inducturus sum super locum istum
et super habitatores eius. Retulerunt
ergo regi responsum. Et misit rex et
congregauit ad se omnes maiores natu
de iuda et hierusalem. Ascenditque
rex templum domini et omnes viri iuda
et habitatores hierusalem cum eo sacer-
dotes et prophete et vniuersus populus
a paruo vsque ad magnum. Et legit
coram eis omnia verba libri federis
que inuentus est in templo domini.
Stetit autem rex super gradum et
percussit federe coram domino vt
ambularent post dominum et custo-
dirent mandata eius et testimonia et
cerimonias in toto corde et in tota
anima et facerent verba federis que
scripta erant in libro illo. Et omnis
populus stetit in federe. Precepitque
rex helchie pontifici et sacerdotibus
secundi ordinis et ianitoribus vt ejice-
rent de templo domini vniuersa vasa
que facta fuerant baal et lucho et
omni militie celi. Et combussit ea
extra hierusalem in campis cedron et
tulit fauillam eorum in bethel. Et
consumpsit sacerdotes idolorum quos
constituerant reges iuda vt sacrificarent
in excelsis per ciuitates iuda et in
circuitu hierusalem. Et eos qui adole-
bant incensum baal et soli et lune et
duodecim signis et omni militie celi.
Et eduxit lucum a domo domini extra
hierusalem ad torrentem cedron et
combussit eum et comminuit in pul-
verem et proiecit cinerem eius super
sepulchra filiorum populi. Et destruxit
domos effeminatorum que erant in
domo domini in quibus mulieres
texebant vestes lucho. Et congregauit
omnes sacerdotes de ciuitatibus iuda
et polluit excelsa vbi sacrificabant
sacerdotes a gabaa vsque bersabee et
destruxit excelsa portarum que erant
in introitu portae iosue principis ciui-
tatis que erant a sinistra portae ciui-
tatis. Verumtamen sacerdotes excelso-
rum non ascendebant ad altare domini
in hierusalem sed tantum comedebant
azima in medio fratrum suorum. Pol-
luit quoque topheth qui est in valle
filiorum ennom vt nullus consecraret
filium suum aut filiam suam igne
transire ad moloch. Et abstulit equos
quos dederant reges iuda solis in in-
troitu templi domini iuxta exedram
nathanmelech eunuchi qui erat in
paradiso et combussit currus solis igni.
Altaria quoque que erant in superiori
parte domus achaz que fecerant reges
iuda et altaria que fecerat manasses in
duobus atriis domus domini destruxit
rex et contrivit inde et proiecit pul-
verem eorum in torrentem cedron.
Polluit etiam excelsa que erant contra
hierusalem a dextris montis offensionis
quem edificauit salomon rex israel
astaroth idolo sidoniorum et chamos
idolo moab et melchom idolo filiorum
ammon. Et contrivit statuas et succi-
dit lucos et implevit loca eorum ossibus
hominum. Insuper et altare quod erat
in bethel et excelsum quod fecerat
ieroboam filius nabat qui peccare fecit
israel destruxit et altare illud et excelsa
combussit et in pulverem contrivit
lucumque succendit. Conversus autem
iosias vidit sepulchra que erant ibi in
monte et misit et tulit ossa de sepul-
chris et combussit super altare et
polluit illud secundum verbum domini
quod locutus est vir dei qui predixerat
verba hec. Dixitque. Quod est titulus
iste quem video. Et dixerunt ei viri
ciuitatis. Sepulchrum est viri dei qui
venit de iuda et predixit verba hec
que fecisti super altare bethel. Et ait
dimittite eum nullus ossa eius com-
moueat. Et conseruata sunt ossa illius
cum ossibus prophete qui venerat de
samaria. Omnia quoque fana excelso-
rum que erant in ciuitatibus samarie
quas fecerant reges israel ad irritandum
dominum abstulit iosias et fecit eis
secundum omnia opera que fecerat in
bethel. Et immolauit omnes sacerdotes
excelsorum qui erant ibi super altaria
et combussit ossa humana desuper.
Reversusque est hierusalem. Precepit
autem rex cunctis populis dicens.
Facite phase domino deo vestro sicut
scriptum est in libro federis huius.
Non enim celebratum est phase tale
a diebus iudicum qui iudicabant israel
et omnes dies regum israel et regum
iuda. Sed anno octauo decimo regis
iosie celebratum est phase hoc domino
in hierusalem. Insuper et pythones et
aruspices et idola et cuncta abomina-
tiones que videbantur in terra iuda et
in hierusalem abstulit iosias vt impleret
verba legis que scripta erant in libro
quem inuenit helchias sacerdos in
templo domini. Similis illi non fuit
ante eum rex qui reuersus est ad
dominum in toto corde suo et in tota
anima sua et in omni fortitudine sua
iuxta omnem legem moysi. Nec post
eum surrexit quisquam similis illi.
Verumtamen non auertit dominus a
furore irae sue magne qua iratus est
furor eius contra iudam propter omnes
iracundias quibus irritauerat eum
manasses. Et dixit dominus etiam
iudam proiciam de conspectu meo sicut
proieci israel et reprobabo ciuitatem
hierusalem quam elegi et domum de
qua dixi erit nomen meum ibi. Reliqua
autem sermonum iosie et omnia que
fecit nonne hec scripta sunt in libro
sermonum dierum regum iuda. In die-
bus eius ascendit pharao nechao rex
egypti contra regem assyriorum ad
flumen euphraten. Et abiit rex iosias
in occursum eius et interfectus est in
mageddo cum uidisset eum. Et portauerunt
eum mortuum seruis suis de mageddo
et intulerunt eum hierusalem et sepe-
lierunt eum in sepulchro patrum suorum.
Et populus terre tulit joachaz filium
iosie et unxerunt eum et constituerunt
eum regem pro patre suo in hierusalem.
Filius viginti trium annorum erat joa-
chaz cum regnare cepisset et tribus
mensibus regnauit in hierusalem. Nomen
matris eius amital filia hieremie de
lobna. Fecit autem malum coram
domino iuxta omnia que fecerant patres
eius. Vinxit autem eum pharao nechao
in reblatha que est in terra emath ne
regnaret in hierusalem. Et imposuit
tributum super terram centum talenta
argenti et talentum auri. Constituit
autem pharao nechao eliachim filium
iosie regem pro iosia patre eius et
mutauit nomen eius ioachim. Ioachaz
autem tulit et adduxit in egyptum et
mortuus est ibi. Argentum autem et
aurum dedit ioachim pharaoni. Sed
iussit terram ut daret pecuniam iuxta
imperium pharaonis. Vnusquisque
iuxta vires suas exigebat argentum et
aurum a populo terre ut daret pharaoni
nechao. Filius viginti quinque annorum
erat ioachim cum regnare cepisset et
undecim annis regnauit in hierusalem.
Nomen matris eius zebuda filia phadaia
de ruma. Fecit autem malum coram
domino iuxta omnia que fecerant patres
eius. In diebus eius ascendit nabuchodo-
nosor rex babilonis et factus est ioachim
ei seruus per tres annos. Et reuersus
est et recessit ab eo. Et misit dominus
super eum latrunculos chaldeorum et
latrunculos syrorum et latrunculos
moabitarum et latrunculos filiorum
ammon et misit eos in iudam ut per-
derent eum iuxta sermonem domini
quem locutus est in manu seruorum
suorum prophetarum. Verumtamen in
ore domini factum est super iudam ut
auferret eos a facie sua propter manas-
sen iuxta omnia que fecerat. Et pro-
pter sanguinem innocentem quem effu-
derat implens hierusalem sanguine
innocentium quem noluit dominus
placari. Reliqua autem sermonum
ioachim et omnia que fecit nonne hec
scripta sunt in libro sermonum dierum
regum iuda. Dormiuit ioachim cum
patribus suis et regnauit ioachin filius
eius pro eo. Filius octodecim annorum
erat ioachin cum regnare cepisset et
tribus mensibus et decem diebus regnauit
in hierusalem. Nomen matris eius
nohesta filia helnathan de iethsa.
Fecit autem malum coram domino
iuxta omnia que fecerat pater eius.
In tempore illo ascendit nabuchodonosor
rex babilonis in hierusalem et obsessa
est ciuitas. Et expugnauerunt eam
seruis suis. Egressus est autem ioachin
rex iuda ad regem babilonis ipse et
mater eius et serui eius et principes
eius et eunuchi eius. Et tulit eos rex
babilonis octauo decimo anno regni sui.
Et asportauit inde omnes thesauros
domus domini et thesauros domus regis
et concidit omnia vasa aurea que fecerat
salomon rex israel in templo domini
sicut locutus est dominus. Et transtulit
omnem hierusalem et omnes principes
et omnes fortes bellatores decem milia
captiuorum et omnes fabros et clau-
sores. Non remansit quisquam nisi
pauper populus terre. Et transtulit
ioachin in babilonem et matrem regis
et uxores regis et eunuchos eius et
potentes terre duxit captiuos de hie-
rusalem in babilonem. Et omnes viros
fortes numero septem milia et fabros
et clausores mille omnes robustos et
fortes bellatores et adduxit eos rex
babilonis captiuos in babilonem. Et
constituit mathaniam patruum eius
regem pro eo et mutauit nomen eius
sedecias. Filius viginti unius anni erat
sedecias cum regnare cepisset et undecim
annis regnauit in hierusalem. Nomen
matris eius amital filia hieremie de
lobna. Fecit autem malum coram
domino iuxta omnia que fecerat ioachim.
Quia propter iram domini accidit ut
proiceret eos a facie sua sedecias defe-
cit a rege babilonis. Factum est autem
anno nono regni eius mense decimo
decima mensis venit nabuchodonosor
rex babilonis ipse et omnis exercitus
eius contra hierusalem et circumdederunt
eam et extruxerunt contra eam vallum
per gyrum. Et ingressa est ciuitas
obsidionem et tenuit eam vsque ad
vndecimum annum regis sedecie. Cum
prevaluisset fames in ciuitate et non
esset panis populo terre. Et patefacta
est ciuitas et fugerunt omnes viri per
viam portae que est inter duos muros
iuxta hortum regis et chaldei obsidebant
ciuitatem per gyrum. Et abierunt per
viam deserti. Et persecutus est exercitus
chaldeorum regem et apprehenderunt
eum in campestribus iericho et omnis
exercitus eius dispersus est ab eo.
Tulerunt autem regem et adduxerunt
eum ad regem babilonis in reblatha et
locutus est cum eo iudicia. Filios sedecie
occidit coram eo et oculos sedecie eruit
et vinxit eum catenis et adduxit in
babilonem. Et in domum carceris
posuit eum usque ad diem mortis sue.
Mense autem quinto decima mensis
anno decimo nono nabuchodonosor rex
babilonis venit nabuzardan princeps
exercitus seruus regis babilonis in
hierusalem et combussit domum domini
et domum regis et omnes domos hie-
rusalem et omnem domum grandem
igne succendit. Et muros hierusalem
per gyrum destruxit omnis exercitus
chaldeorum qui erat cum principe
militie. Reliquos autem populi et eos
qui fugerant ad regem babilonis et
reliquos de vulgo captiuos transtulit
nabuzardan princeps militie. De pau-
perioribus autem terre dimisit vinitores
et agricolas. Columnas quoque eneas
que erant in templo domini et bases et
mare eneum quod erat in templo domini
confregerunt chaldei et asportauerunt
omne es earum in babilonem. Lebetes
quoque et fuscinulas et cultros et
thuribula et omnia vasa eris quibus
ministrabant asportauerunt. Phialas
quoque et turibula que aurea erant et
que argentea erant tulit princeps
militie. Duas columnas et mare unum
et boues duodecim subtus bases quas
fecerat salomon in templo domini non
erat pondus eris omnium horum vasorum.
Columna una habebat in altitudine
cubitos decem et funiculus duodecim
cubitorum circumdabat eam. Grossitudo
autem columne quatuor digitorum erat
et cauata. Capitellum eneum habebat
desuper altitudine cubitum unum et
reticulum et malogranata super capi-
tellum per gyrum omnia enea. Similiter
et secunda columna habebat malogranata
et reticulum. Tulit quoque princeps
militie saraiam sacerdotem primum et
sophoniam sacerdotem secundi ordinis
et tres ianitores. Et de ciuitate eunu-
chum unum qui habebat principatum
super viros bellatores et septem viros
de latere regis qui inuenti sunt in
ciuitate et scribam principis militie
qui recensebat populum terre et sexa-
ginta viros de populo terre qui inuenti
sunt in medio ciuitatis. Quos tollens
nabuzardan princeps militie adduxit ad
regem babilonis in reblatha. Percussit
autem eos rex babilonis et interfecit
in reblatha in terra emath. Et transla-
tus est iuda de terra sua. Populum
autem quem dimisit nabuchodonosor
rex babilonis in terra iuda et constituit
super eos godolyam filium ahicam filii
saphan. Audierunt autem omnes duces
exercituum ipsi et viri eorum quod
constituisset rex babilonis godolyam
et venerunt ad eum in maspha. Ismahel
filius nathanie et iohanan filius caree
et saraias filius thanehumeth netho-
phates et iezonias filius maachathi ipsi
et viri eorum. Et iurauit eis godolyas
et viris eorum dicens. Nolite timere
seruire chaldeis habitate in terra et
seruite regi babilonis et bene erit vobis.
Factum est autem in mense septimo
venit ismahel filius nathanie filii helisa-
mee de semine regio et decem viri cum
eo et percusserunt godolyam et mortuus
est. Insuper et iudeos et chaldeos qui
erant cum eo in maspha. Surrexit
autem omnis populus a paruo usque ad
magnum et principes militie et venerunt
in egyptum timentes chaldeos. Factum
est autem in tricesimo septimo anno
transmigrationis ioachin regis iuda in
duodecimo mense vicesima septima
mensis leuauit euilmerodach rex baby-
lonis in anno regni sui caput ioachin
regis iuda et eduxit eum de carcere.
Et locutus est ei bona et posuit thronum
illius super thronum regum qui erant
cum eo in babilone. Et immutauit
vestem carceris illius. Ipse autem
comedebat panem coram eo omnibus
diebus vite sue. Et cibaria eius cibaria
regia quotidie dabantur ei cunctis
diebus vite sue usque ad diem mortis
sue. Liber regum iuda et israel.

Hec sunt verba que locutus est
ieremias filius helchie de sacerdotibus
qui erant in anathoth in terra beniamin.
Ad quem factus est sermo domini in
diebus iosie filii amon regis iuda in
tredecimo anno regni eius. Et factus
est in diebus ioachim filii iosie regis
iuda usque ad consummationem vndecimi
anni sedecie filii iosie regis iuda usque
ad transmigrationem hierusalem in
mense quinto. Factus est sermo domini
ad me dicens. Priusquam te formarem
in utero noui te et antequam exires de
vulua sanctificaui te prophetam in
gentibus dedi te. Et dixi. A a a a
domine deus ecce nescio loqui quia
puer ego sum. Dixitque dominus ad me.
Ne dicas puer sum quia ad omnes quos
mittam ad te ibis et universa que
mandauero tibi loqueris. Ne timeas a
facie eorum quia ego tecum sum ut
eruam te dicit dominus. Et extendit
dominus manum suam et tetigit os
meum et dixit dominus ad me. Ecce
dedi verba mea in ore tuo. Ecce constitui
te hodie super gentes et regna ut evellas
et destruas et disperdas et dissipes et
edifices et plantes. Et factus est sermo
domini ad me dicens. Quid tu videns
hieremia. Et dixi. Virgam vigilantem
ego video. Et ait dominus ad me.
Recte vidisti quia vigilabo ego super
verbo meo ut faciam illud. Et factus
est sermo domini secundo ad me dicens.
Quid tu videns. Et dixi. Ollam ferue-
ntem ego video et facies eius a facie
aquilonis. Et dixit dominus ad me.
Ab aquilone pandetur malum super
omnes habitatores terre. Quia ecce ego
vocabo omnes cognationes regnorum
aquilonis dicit dominus et venient et
ponet unusquisque solium suum ante
portas hierusalem et contra omnes
muros eius in circuitu et contra uni-
versas urbes iuda. Et loquar iudicia
mea cum eis super omnem malitiam
eorum qui dereliquerunt me et libauerunt
diis alienis et adorauerunt opera manuum
suarum. Tu ergo accinge lumbos tuos
et surge et loquere ad eos omnia que
ego precipio tibi. Ne formidas a facie
eorum ne forte ego te confringam coram
eis. Ego enim dedi te hodie quasi
ciuitatem munitam et columnam ferream
et murum eneum super omnem terram
regibus iuda principibus eius sacerdo-
tibus et populo terre. Et expugnabunt
te et non prevalebunt adversum te quia
ego tecum sum dicit dominus ut liberem
te. Et factus est sermo domini ad me
dicens. Vade et clama in auribus
hierusalem dicens. Hec dicit dominus.
Recordatus sum tui miseratus adole-
scentiam tuam et caritatem desponsa-
tionum tuarum quando secuta es me in
deserto in terra que non seminatur.
Sanctus israel domino primitie fructus
eius. Omnes qui devorant eum delin-
quent mala venient super eos dicit
dominus. Audite verbum domini domus
iacob et omnes cognationes domus israel.
Hec dicit dominus. Quid invenerunt
patres vestri in me iniquitatis quia
longe recesserunt a me et ambulaverunt
post vanitatem et vani facti sunt. Et
non dixerunt ubi est dominus qui
adduxit nos de terra egypti qui duxit
nos per desertum per terram solitudinis
et inviam per terram sitis et mortis per
terram que non transibit vir et non
habitavit homo ibi. Et introduxi vos in
terram carmeli ut comederetis fructum
eius et bona illius. Et ingressi polluistis
terram meam et hereditatem meam
posuistis in abominationem. Sacerdotes
non dixerunt ubi est dominus et tenentes
legem nescierunt me et pastores prevari-
cati sunt in me et prophete prophetaverunt
in baal et post ydola ierunt. Propterea
adhuc judicium contra vos dicit dominus
et contra filios filiorum vestrorum
disceptabo. Transite ad insulas cethim
et videte et in cedar mittite et diligenter
considerate si facta est huiusmodi. Si
mutavit gens deos suos et ipsi non sunt
dii. Populus autem meus mutavit gloriam
suam in idolum. Obstupescite celi super
hoc et portis eius desolamini vehementer
dicit dominus. Duo enim mala fecit
populus meus me dereliquerunt fontem
aque vive et foderunt sibi cisternas
dissipatas que continere non valent aquas.
Numquid servus israel aut vernaculus
natus est in domo. Quare igitur factus
est in direptionem. Super eum catuli
leonum rugierunt et dederunt vocem
suam et posuerunt terram eius in soli-
tudinem. Vastate sunt urbes eius non
habitantes. Insuper et filii nophe et
taphnes depascent verticem tuum. Nonne
hoc tibi accidit quia dereliquisti dominum
deum tuum tempore quo ducebat te in
via. Et nunc quid tibi vis in via egypti
ut bibas aquas turbidas. Et quid tibi
vis in via assyriorum ut bibas aquas
fluminis. Corripiet te malitia tua et
increpabunt te apostasie tue. Scito et
vide quia malum et amarum est reliquisse
te dominum deum tuum et non esse timo-
rem meum apud te dicit dominus deus
exercituum. Quia a seculo confregisti
jugum meum rupisti vincula mea et
dixisti non serviam. Sed in omni colle
sublimi et subter omne lignum frondosum
tu prostrata fornicaris. Ego autem plan-
taveram te vineam electam omne semen
verum quomodo conversa es mihi in
amaritudinem vinea alienigena. Si lavero
te nitro et multiplicaveris tibi herbam
borith maculata es iniquitas tua coram
me dicit dominus deus. Quomodo dicis
non sum polluta post baalim non ambu-
lavi. Vide vias tuas in convalle scito
quid feceris dromedarius levis cursu
obliquans vias suas. Onager assuetus
deserto in desiderio anime sue attraxit
ventum amoris sui in tempore suo nemo
avertet eum omnes qui quesierint eum
non deficient in mense eius invenient
eum. Prohibe pedem tuum a nuditate et
guttur tuum a siti. Et dixisti desperavi
non enim faciam. Dilexi alienos et post
eos ibo. Sicut confunditur fur cum
deprehensus fuerit sic confundetur domus
israel ipsi reges eorum principes eorum
et sacerdotes eorum et prophete eorum
qui dicunt ligno. Pater meus es tu et
lapidi. Genitor meus es tu. Mihi enim
verterunt tergum et non faciem. Et in
tempore afflictionis sue dicent surge et
salva nos. Ubi sunt dii tui quos fecisti
tibi surgant si possunt liberare te in
tempore afflictionis tue. Secundum
numerum enim civitatum tuarum erant
dii tui o iuda. Quare judicio contendetis
mecum omnes vos dereliquistis me dicit
dominus. Frustra percussi filios vestros
disciplinam non receperunt. Devorauit
gladius vester generationem vestram
quasi leo vastator. O generatio vestra
videte verbum domini. Numquid desertus
fui israel aut terra serotina. Quare ergo
dixit populus meus dominabimur tui non
veniemus ad te. Numquid oblivisci potest
virgo ornamenti sui aut sponsa vestimenti
pectoralis mei. Populus autem meus
oblitus est mei diebus innumerabilibus.
Quid pulchre ambulas ut queras dilectum
tuum. Etiam malas tuas mulieribus
perdidisti vias tuas. Et in alis tuis
inventus est sanguis animarum pauperum
innocentium non in fossis sed super
omnia hec. Et dixisti quia innocens sum
et recedat furor eius a me. Ecce ego
judicabor tecum eo quod dixeris non
peccavi. Quomodo contemnis nimis
iterans vias tuas et ab egypto confun-
deris sicut confusa es ab assur. Sed et
ab isto egredieris et manus tue super
caput tuum quia abiecit dominus confi-
dentes in se et non habebis prosperum
quicquam ab eis. Si dimiserit vir uxorem
suam et recedens ab eo duxerit alterum
numquid revertetur ad eum ultra. Nonne
polluta et contaminata erit mulier illa
tu autem fornicata es cum amatoribus
multis verumtamen revertere ad me dicit
dominus et ego suscipiam te. Leva oculos
tuos in directum et vide ubi non prosti-
tuta sis. In viis sedebas sicut arabs in
deserto et polluisti terram in fornicationi-
bus tuis et in malitia tua. Propterea
prohibiti sunt imbres et serotinus non
fuit. Frons mulieris meretricis facta est
tibi noluisti erubescere. Nonne ex hoc
vocasti patrem tuum ducem virginitatis
tue tu locuta es mecum. Numquid irascetur
in perpetuum aut perseverabit usque in
finem. Ecce locuta es et fecisti mala et
prevaluisti. In diebus iosie regis dixit
dominus ad me. Numquid vidisti quid
fecerit aversatrix israel vadens super
omnem montem excelsum et sub omni
ligno frondoso et fornicata est ibi. Et
dixi cum fecisset hec omnia ad me revertere
et non est reversa. Et vidit perfidia
sororis eius iuda. Et vidi quia propter
hoc quod moechata est aversatrix israel
dimisi eam et dedi libellum repudii ejus
et non timuit perfidia sororis eius iuda
sed abiit et ipsa fornicata est. Et de
vilitate fornicationis sue polluit terram
et moechata est cum lapide et ligno.
Et tamen in his omnibus non est reversa
ad me soror eius perfidia iuda in toto
corde suo sed in mendacio dicit dominus.
Et dixit dominus ad me. Justificavit
anima aversatrix israel magis quam
perfidia iuda. Vade et clama sermones
istos ad aquilonem et dices. Revertere
aversatrix israel dicit dominus non
avertam faciem meam a vobis quia sanctus
ego sum dicit dominus non irascar in
perpetuum. Verumtamen scito iniquitatem
tuam quia contra dominum deum tuum
prevaricata es et dispersisti vias tuas
alienigenis sub omni ligno frondoso et
vocem meam non audisti dicit dominus.
Convertimini filii qui recedentes a me
dicit dominus ego enim dominabor vestri
et assumam vos unum de civitate et duos
de cognatione et introducam vos in
sion. Et dabo vobis pastores secundum
cor meum et pascent vos scientia et doctrina.
Et cum multiplicati fueritis et creveritis
super terram in diebus illis dicit dominus
non dicent amplius arca federis domini
non ascendet super cor eius neque recor-
dabuntur eius neque visitabunt neque
fiet amplius. In tempore illo vocabunt
hierusalem solium domini et congregabun-
tur ad eam omnes gentes in nomine domini
hierusalem et non ambulabunt amplius
post pravitatem cordis sui pessimi. In
diebus illis ibunt domus iuda ad domum
israel et venient pariter de terra aquilonis
terre quam dedi patribus vestris. Ego
autem dixi quomodo ponam te inter filios
et dabo tibi terram desiderabilem hereditatem
exercituum gentium. Et dixi patrem
vocabis me et post me ingredi non cessabis.
Verumtamen sicut contemnit mulier
amatorem suum sic contempsit me domus
israel dicit dominus. Vox in viis audita
est ploratus et ululatus filiorum israel
quia iniquam fecerunt viam suam obliti
sunt domini dei sui. Convertimini filii
qui recedentes a me dicit dominus ego
enim dominabor vestri et assumam vos
unum de civitate et duos de cognatione
et introducam vos in sion. Et dabo vobis
pastores secundum cor meum et pascent
vos scientia et doctrina. Et cum multi-
plicati fueritis et creveritis super terram
in diebus illis dicit dominus non dicent
amplius arca federis domini non ascendet
super cor eius neque recordabuntur eius
neque visitabunt neque fiet amplius.
In tempore illo vocabunt hierusalem
solium domini et congregabuntur ad eam
omnes gentes in nomine domini hierusalem
et non ambulabunt amplius post pravitatem
cordis sui pessimi. In diebus illis ibunt
domus iuda ad domum israel et venient
pariter de terra aquilonis terre quam
dedi patribus vestris. Ego autem dixi
quomodo ponam te inter filios et dabo

Incipit liber ecclesiastes

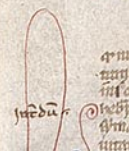

Verba ecclesiastes filii dauid regis hierusalem. Vanitas uanitatum dixit ecclesiastes uanitas uanitatum et omnia uanitas. Quid habet amplius homo de omni labore suo quo laborat sub sole. Generatio præterit et generatio aduenit terra autem in æternum stat. Oritur sol et occidit et ad locum suum revertitur ibique renascens gyrat per meridiem et flectitur ad aquilonem. Lustrans universa in circuitu pergit spiritus et in circulos suos regreditur. Omnia flumina intrant in mare et mare non redundat. Ad locum unde exeunt flumina revertuntur ut iterum fluant. Cuncta uerba exercebunt homo non potest explicare sermone. Non saturabitur oculus uisu nec auris auditu impletur. Quid est quod fuit quod futurum est hoc ipsum quod factum est faciendum est. Nihil sub sole nouum nec valet quisquam dicere ecce hoc recens est iam enim precessit in seculis que fuerunt ante nos. Non est priorum memoria sed nec eorum quidem que postea futura sunt erit recordatio apud eos qui futuri sunt in nouissimo. Ego ecclesiastes fui rex israhel in hierusalem. Et proposui animo meo querere et inuestigare sapienter de omnibus que fiunt sub sole. Hanc occupationem pessimam dedit deus filiis hominum ut occuparentur in ea. Vidi cuncta que fiunt sub sole et ecce universa uanitas et afflictio spiritus. Corrigi prauum difficile est et stultorum infinitus est numerus. Dixi ego cum animo meo ecce magnus effectus sum et præcessi omnes qui ante me fuerunt in hierusalem et mens mea perspiciens plurima scientiam contemplata est. Dedi cor meum ut scirem prudentias atque doctrinas erroresque et stultitiam. Et agnoui quod in his quoque esset labor et cruciatus spiritus. Quia in multa sapientia multa est indignatio et qui addit scientiam addit et laborem. Dixi ego cum animo meo uadam et affluam deliciis et fruar bonis. Et uidi quod et istud esset uanitas. Risum reputavi errorem et gaudio dixi quid frustra deciperis. Cogitavi in corde meo abstrahere a me uinum corpus meum ut animum meum transferrem ad sapientiam. Et rursum considerans ut a me sapientia recederet quid esset homo qui post regem factor esse potuit. Vidi quod tantum excellat sapientia stultitiam quantum differt lux a tenebris. Sapiens oculi eius in capite eius stultus in tenebris ambulat. Et didici quia unus utriusque casus est. Et omnium eadem mors. Et unus stultum et me casturus sum quod et ipse cum plurimis auferetur. Quare sapientia plus ego locutus sum cum filiis meis. Et intelligens quia hoc quoque uanitas est. Non est memoria sapientum sicut nec stultorum imperpetuum. Et quidem cuncta subito obliuione cuncta operiet. Et moritur doctus similiter et indoctus. Odiui ergo uitam meam aspexi malum est mihi omne quod sub sole fit. Et uidi in omnibus laborem meum quo ego sollicitus fuissem. Quia alteri dimittendus est qui post me futurus est quis scit utrum sapiens an stultus. Et dominabitur in laboribus meis quibus desudaui et sollicitus fui. Et quidem in hoc uanitas est. Non enim potest homo quicquam operari ex his quæ coram se sunt nisi ut comedat et bibat et ostendat animæ suæ bona de labore suo. Et hoc de manu dei est. Quis manducabit et deliciis affluet ut ego. Homini bono in conspectu suo deus dedit sapientiam et scientiam et lætitiam. Peccatori autem dedit afflictionem

ram sibi ut videat bonum de labore suo hanc esse partem eius. Vidi opera omnia que fecerunt manus meæ et ecce omnia vanitas et cassa sollicitudo animi in eis et nichil permanet in diebus super terram. Et dixi in corde meo: Sicut et mihi accidit in multis stultis accidet et mihi: quid ergo prodest quod plus sapere quæsivi? Locutusque cum mente mea inveni hanc quoque vanitatem. Non enim est memoria sapientis cum stulto perpetua in futuris temporibus: quia cuncta simul oblivione delebuntur. Quomodo moritur doctus cum indocto? Odivi ergo vitam meam videns mihi malum esse omne quod fit sub sole: universa enim vanitas et afflictio animi. Nec habui amplius quod de labore meo sperarem sub sole: quia cum homo fuerit successurus mihi quis scit utrum sapiens an stultus futurus sit? et dominabitur in omni labore meo quo laboravi et sollicitus fui sub sole. Sed et hoc vanissimum reputavi. Non enim recolitur homo sapiens pariter et stultus in futura tempora quæ omnia iam olim oblivio occupabit. Quomodo ergo moritur doctus? Quasi cum stulto et insipiente. Mortuos itaque odivi quia pessime habent cuncta quæ fiunt sub sole: et displicuit mihi cunctus labor meus quo sub sole laboravi: habiturus hæredem qui post me futurus est quis novit utrum sapiens an stultus? et dominabitur in universo labore meo quo laboravi et sollicitus fui sub sole. Et hoc ipse vanissimum iudicavi. Quid enim proficit homo de universo labore suo et afflictione animi qua sub sole cruciatus est? Cuncti dies eius doloribus et ærumnis pleni sunt: nec per noctem mente requiescit. Et hoc utique vanissimum est. Non est homini bonum nisi ut comedat et bibat et ostendat animæ suæ bona de laboribus suis. Hæc quoque vidi quod de manu Dei sint. Quis enim alius vel comedere dignus est vel deliciari absque illo? Homini bono in conspectu suo dedit sapientiam et scientiam et lætitiam: peccatori autem dedit afflictionem et curam superfluam. Ut tradat congregans et aggerens ei qui placet Deo: sed et istud vanitas et cassa sollicitudo animi.

III

Omnia tempus habent et suis spatia transeunt universa sub cælo. Tempus nascendi et tempus moriendi: tempus plantandi et tempus evellendi quod plantatum est. Tempus occidendi et tempus sanandi: tempus destruendi et tempus ædificandi. Tempus flendi et tempus ridendi: tempus plangendi et tempus saltandi. Tempus spargendi lapides et tempus colligendi: tempus amplexandi et tempus longe fieri ab amplexibus. Tempus acquirendi et tempus perdendi: tempus custodiendi et tempus projiciendi. Tempus scindendi et tempus consuendi: tempus tacendi et tempus loquendi. Tempus dilectionis et tempus odii: tempus belli et tempus pacis. Quid habet amplius homo de labore suo? Vidi afflictionem quam dedit Deus filiis hominum ut distendantur in ea. Quæ cuncta fecit bona in tempore suo et mundum tradidit disputationi eorum ut non inveniat homo opus quod operatus est Deus ab initio usque ad finem. Cognovi quod non sit aliud bonum nisi lætari et facere bene in vita sua. Et si quis comedat et bibat videat bonum de labore suo: hoc donum Dei est. Didici quod omnia opera quæ fecerit Deus perseverent in perpetuum: non possumus eis quicquam addere nec auferre quæ fecit Deus ut timeatur. Quod fuit ipsum prius fuit: et quæ futura sunt antea fuerunt: et Deus instaurat quæ abierunt. Vidi sub sole in loco iudicii impietatem et in loco justitiæ iniquitatem. Dixi in corde meo: Justum et impium judicabit Deus: tempus enim omni rei tunc erit. Dixi in corde meo de filiis hominum ut probet eos Deus et ostendat similes esse bestiis. Unus interitus est hominis et jumentorum et æqua utriusque conditio. Sicut moritur homo sic et illa moriuntur: similiter spirant omnia et nichil habet homo jumento amplius: cuncta subjacent vanitati. Omnia pergunt ad unum locum de terra facta sunt et in terram pariter revertuntur. Quis novit si spiritus filiorum Adam ascendat sursum et si spiritus jumentorum descendat deorsum? Et deprehendi nichil esse melius quam lætari hominem in operibus suis: hæc enim est pars illius. Nec quisquam adducet eum ut post se futura cognoscat.

IV

Rursum intuitus sum alia quæ fiebant sub sole: et ecce lacrimæ innocentium et consolatores neminem: nec posse resistere violentiæ eorum auxilio destitutos. Laudavi magis mortuos quam viventes: et utrosque feliciores eis qui nondum nati sunt nec viderunt mala quæ sub sole fiunt. Rursum considerans animadverti quod omnis labor hominum et cura quæ patitur invidiæ sit proximus. Et stulti comedunt manus suas et devorant carnes suas dicentes: Melior est pugillus cum requie quam plena utraque manus cum labore et afflictione animi. Rursum aliud vanum et malum sub sole: unus est et secundum non habet non filium non fratrem: et tamen laborare non cessat nec satiantur oculi eius divitiis nec recogitat dicens: Cui laboro et fraudo animam meam bonis? In hoc quoque vanitas et malum pessimum. Melius duos simul esse quam unum habentes enim commodum societatis suæ. Si unus ceciderit ab alio fulciri potest: væ soli qui cadit quia non habet sublevantem. Si dormierint duo fovebuntur mutuo: quomodo unus calefiet? Et si quispiam prævalere conatus fuerit uni duo resistunt ei. Funiculus triplex difficile rumpitur. Melior est puer pauper et sapiens rege sene et stulto qui nescit providere futurum. Et quidem de carcere vinculisque interdum quis egreditur ad regnum: et alius natus in regno inopia consumitur. Vidi cunctos viventes qui ambulant sub sole cum adolescente secundo qui consurget pro eo. Infinitus est populus per eum qui fuerit ante eos: qui postea futuri sunt non lætabuntur in eo. Sed et istud vanitas et afflictio animi. Custodi pedem tuum quando ingredieris domum Dei: et appropinquare ut audias melius est quam dare stultorum victimas qui nesciunt quid faciant mali.

V

Ne temere quid loquaris nec cor tuum sit velox ad proferendum sermonem coram Deo. Deus enim in cælo et tu super terram: idcirco sint pauci sermones tui. Multas curas sequuntur somnia et in multis sermonibus invenietur stultitia. Si quid vovisti Deo ne moreris reddere displicet enim ei infidum et stolidum votum. Quod vovisti redde pro filiis tuis et sic dicas: Non est peccatum. Ne dederis os tuum ut faciat carnem tuam: nec coram angelo dixeris non est providentia, ne forte iratus Deus contra sermones tuos dissipet cuncta opera manuum tuarum. Ubi multa ibi somnia plurimæque vanitates et tu Deum time. Si videris calumnias egenorum et violenta iudicia et subversa justitia non mireris super hac re quia excelso excelsior est alius et his quoque excelsiores eminentiores desuper sunt. Amplius omnibus terræ rex imperat terræ. Avarus non implebitur pecunia et qui amat divitias fructum non capiet ex eis. Et hoc vanitas est. Ubi multæ opes ibi multi qui comedunt eas. Et quæ præsidet possessori nisi quod cernit oculis suis? Dulcis est somnus operanti sive parum sive multum comedat: satietas autem divitis non sinit eum dormire. Est et alia infirmitas pessima quam vidi sub sole: divitiæ conservatæ custodientur in malum domini sui. Pereunt autem per afflictionem pessimam: genuit filium qui in summa egestate versabitur. Sicut egressus est nudus de utero matris suæ sic revertetur et nichil auferet secum laboris sui quod de semine suo portare valeat in manibus. Miserabilis prorsus infirmitas in omnibus his quæ fiunt: quid prodest ei qui laborat in ventum? Cunctis diebus vitæ suæ comedit in tenebris et in curis multis et in ærumna et tristitia. Hoc ergo mihi videtur bonum ut comedat quis et bibat et fruatur lætitia de labore suo quo laboravit sub sole numero dierum vitæ suæ quos dedit ei Deus et hanc esse partem illius. Et omni homini cui dedit opes et substantiam potestatemque tribuit ut comedat ex eis et fruatur parte sua et lætetur de labore suo hoc donum Dei est. Non enim satis recordabitur dierum vitæ suæ eo quod occupet deliciis cor illius.

ꝛ alia mínima ꝙ pessima ꝙ uoi sub lo
le. Duuae g̃ fuerẽ malũ ẽ in. peiꝰ
ẽ m affectũ ẽ pessima. Cuiuꝰ fuꝛi
ẽ q̃ i suma egestate erit. Sẽ egisse ẽ nu
do de uẽ matuꝛe sue sic reuertat. ꝛ m
di affẽ ẽ. ꝺ labeꝛe suo. Et habit ꝑt
in fuꝛmata. quo uẽt sic reuertẽ ẽ nud
g̃ de ei q labꝛauit i uẽit. Et dicto
mat sue. ꝙ mea in tenebꝛe ꝛi aug mi
ꝛi ꝛi cꝛuꝑia aꝛa. tibi aa. ꝗ tu mi u
sti ẽ uoi. ne omeat. q̃ ꝛ bitat. ꝛ fin
ar locata ꝛ labꝛe suo. q labꝛauit ꝓ ip
sole. nũo dicit mat sue. q̃ de ei ꝛ ꝛ
ꝛ ẽ ꝗ illo. Homi uoi au de ei ꝛ una
ac aaꝛa subam. ꝓ fuꝛmis ei sub ut
ne omeat ꝙ ei ꝛ fuat. pꝛe sua. ne
reuꝛat de labꝛe sui. si ẽ ꝛonũ dei. Dẽ ei
sue ꝛeuꝛtabi die ei ne sue. eo q̃ ꝛeu
cꝛupet de lacꝛ. ei. eui.

VI

Et ꝛ alui malũ q̃ udi sub sole. ꝛ
quo sꝛequẽ ap̃ hoẽ. Vir au de ꝺ
ꝺ una ac ꝛ bam ꝛ bonoꝛem. Et mehꝭ
de aic eui ꝙ omib; q̃ de sua. nec e
buit ei pꝛẽte de. ut omeat ei eo.
si de ꝛtuncẽ q̃ de illo. Vana pal
ꝛ magna mi ꝗ ẽ. Si genuꝛit ꝗ pti. e
uiet. multꝰ. multꝰ anos. ꝛ plet die ꝛta
ꝙ fuit. ꝛ ia illo nõ una bꝛ ꝗ sue sue.
sep̃ ꝙ mi ꝛ. anet. de ꝛ ꝗ ꝛ ꝙ mi
ꝙ mi de illo sit labꝛo suo. Inuitꝰ ẽ ue
mo. ꝗ ꝛ ꝗ ꝛ au ꝛ ꝛ ꝛ. Et oblui ẽ de ꝛ
ꝛ ꝛ ꝛ

uc ꝛ pcepta uram̃ dñi. Me fecisti cecidi
a fine cui. mi ꝑmanẽs i eqtẽ malo. qꝛ
q̃ melius fauet ꝛ fmo illo potuit ꝓlem
ẽ. nec cẽt ea qualẽ pcẽ. qꝛ uñ facies. ꝗ co
cẽt ꝓpti ñ expectetur quacũ. malc. ꝑ
respondẽ ñ cẽt dz capitalis stultꝫ. q̃ incꝛedꝫ
tẽ ẽt operatiũs. ꝛ malꝫ. hominũ assue
tio. qꝛ ignorat ꝓfm̃ ñ uidẽs. nullo sa
ne pẽ uidẽo. Mo ẽ in hoc ꝓcio dẽ. ꝓphẽ
tẽm. net hẽ potuẽ in die meo. ñ
simus quicẽ in gente bello. ñ saluꝫ
b impietẽ ipsi. ꝙ ia hoc ostauit ꝛ dedit eo
mihi ẽ cordibꝰ. q̃ sunt sub sole. ꝓbati
tentatur hoc homi ꝛ malꝫ sunt. vsq; imp
tos sepulcꝛo. qui ẽ. ꝙ hic uidẽ ẽ hoc sa
cmm. ꝛ laudabiliter ꝛ auctaꝛ. qꝛ ipse fe
cꝛit. sꝛ hoc uanũ ẽ. ꝙ ia ꝙ ꝑtinet ad
o. malos sua. ꝛ abs illo ẽ mete sua homi
mi ipetuntꝫ mala. Animi pcẽs eoꝝ
q̃ acquel. hic malũ ꝛ ꝑ pcẽtia ignoꝛa
tur. ẽ cogit. q̃ cit bonũ ipso. nec plꝛmum
tuel cui. ſ. q̃ mlt manducant qui ñ mi
cuꝛ facient comm. Est ec alia uanꝫ
tas que fit super tꝛm. Sunt iꝰ
ſ. uſti qui bñ malꝫ pcẽnit. qi o pe
ꝛa q̃ntꝫ impiet. Sunt ipi q mala ꝛ
sũ. q̃ ultꝛa fẽa tẽant. ſ. hoc uanũ
ñ udꝛa. Laudaui ẽ ioiaꝫ q̃ nõ fit bñ
bñ sub sole. ñ q̃ manducare bibi ꝛ gaudẽ
hoc solum affꝛmꝛe ꝛ labꝛe suo. i die
vite sue. q̃ dedit ei dñs sub sole. Et quo
niã cor meũ ut sciam sapiã ꝛ intelligẽtiã
ꝛ uigilãtiã ꝛ q̃ ulqꝛ i nocte. Et hoc qui di
ebꝰ ac nocteꝫ sopnũ oculis ñ capit. Et uidi
cuncta opa dei q̃ nullam possit ho
mo inuenire rationẽ. eoꝝ q̃ fiunt sub sole. q̃
tẽ plus laborãtꝫ ad q̃rendũ. minꝰ inue
niet. ꝛ si dixꝛit sapiẽs se nosse. ñ pote
rit reperire. Omnia hec locutꝰ sum in
corde meo ut cuncta hec manifestꝰ
ꝛ iustoꝝ opa ꝛ
sermones eoꝝ in manu dei. ꝛ quidem
ignoro ꝛ ipse. Et odio habeo omnia
q̃ laboꝛ sub sole. in futuꝝ relinquã ho
mini q̃ post me futꝝus est. qui sapiens
an stultus sit ignoꝛo. Et dñabꝫ in uni
uersis laboꝛibꝰ meis q̃s sollicitꝰ fuꝛ
ꝛ sapiẽs. Et ecce hoc uanũ. Et renũciaui
ego cordi meo ut abstinerem a uino
ꝛ transꝛem̃ mente in sapiẽtiã. ꝛ ut
cꝛem stultitiã ꝛ imprudẽtiã. Et animad
uerti quod hoc quoq; esset afflictio
animi. Dixi in corde meo. Ecce ego
magnificatus sum ꝛ supꝛexi sapiẽtia
omnibꝰ qui fuerunt ante me in Hie
rusalem. ꝛ mens mea contemplata est
plurima sapiẽtiam ꝛ scientiam. ꝛ ut
cognoscerem errores hominum ꝛ im
prudentias eoꝝ. Et intelligerem quod
in his esset labor ꝛ afflictio spꝰ. Eo
quod in multa sapientia multa sit
indignatio. ꝛ qui addit scientiam addat
laborem. Dixi ego in corde meo. Vadam
ꝛ affluam deliciis. ꝛ fruar bonis. Et
uidi quod ꝛ hoc esset uanum. Risum
reputaui errorem. ꝛ gaudio dixi. Quid
frustra deciperis. Cogitaui in corde
meo abstrahere carnem meam a deli
catis. ꝛ animum meum ducere ad sa
pientiam. ꝛ ut declinarem a stultitia
donec uiderem quid esset utilius filiis
hominum. ꝛ quod facto opꝰ sit sub
celo numꝛo dierum uite sue. Magnas
operationes feci. edificaui mihi domos
ꝛ plantaui uineas. Hortos ꝛ pomaria
consẽui. ꝛ plantaui in eis uniuersi ge
neris arbores. Xystos aquarum irri
gatione rigabam. Habui famulos ꝛ
famulas. ꝛ uernulas multosq; pecoꝝ
armenta ꝛ oues ultꝛa omnes qui fuerant
ante me in Hierusalem. Congregaui
mihi argentum ꝛ aurum. ꝛ substantias
regum ꝛ prouinciaꝝ. Feci mihi cantores
ꝛ cantrices. ꝛ delicias filiorum hominum
scyphos ꝛ urceos ad ministrandum
eis in diuersa genera uasoꝝ. Et supꝛa
uenio cunctos opulentia opum qui
fuerunt ante me in Hierusalem. Sa
pientia quoq; perseuꝛauit mecum.
Et omnia quecunq; desiderauerunt
oculi mei non negaui eis. ꝛ non prohibui
cor meum quin omni uoluptate frue
ꝛ. ꝛ oblectaꝛ in his quecunq; mihi
ꝛ ꝓcedebant. Cumq; me conuerterem
ad uniuersa opa que fecerant manus
mee. ꝛ ad labores in quibus frustra
sudauꝛam. Uidi in omnibus uanitatem
ꝛ afflictionem animi. ꝛ nichil horum
permanere sub sole. Transtuli quoq;
me ad contemplandam sapientiam
erroresq; ꝛ imprudentias. Et quid
homo post regem futꝝus sit. nisi ea
que a multo tempoꝛe facta sunt. Et
uidi quod tantum excellat sapientia
stultitiam. quantum lux tenebras.
Sapientis oculi in capite eius. Stultus
in tenebꝛis ambulat. Et intelligo
unum eꝛe utꝛosq; omnes. Et dixi ego
cordi meo. Si ego quoq; moꝛiꝛ sicut
moꝛitur stultus. quid mihi prodest
quod plus sapiam. Loquebꝛ cum
fratꝛe meo. ꝛ hoc uanum iudicaui.
Quia non est memoꝛia sapientis cum
stultis in futuꝝum. Et dies uenientes
omnia operient. Et quomodo moꝛitur
doctus similiter ꝛ indoctus. Odiui
ergo uitam meam. Et displicuit mihi
omne quod sub sole fit. Quia uniuersa
uanitas ꝛ afflictio animi. Et rursum
detestatus sum omnem laborem meum
quo sub sole studiose laboꝛaui. Habi
turus successoꝛem meum homi
nem quem ignoꝛo utꝛum sapiens an
stultus futꝝus sit. Et dñabꝫ in omni
bus laboꝛibꝰ meis quibus laboꝛaui
ꝛ sollicitus fui sub sole. Et enim
q̃ sapiens ꝛ doctus laboꝛauit in sapien
tia. ꝛ doctꝛina. ꝛ sollicitudine. homini
q̃ non laboꝛauit in eis. ꝛ partem eius
ei tꝛadet. Quod ꝛ hoc uanum ẽ. ꝛ
multa malꝫ. Quid enim habet homo
de uniuersa laboꝛe suo. ꝛ afflictione
animi sui qua sub sole cruciatus est.
Cuncti dies eius doloꝛes. ꝛ tristia cura
eius. Nec per noctem mente requiescit.
Et hoc utique uanitas ẽ. Nonne melius
est comedere ꝛ bibere. ꝛ ostendere
animam suam bonis de laboꝛe suo.
Et hoc de manu dei ẽ. Quis enim alius
ꝛ edet. ꝛ deliciabꝫ ultꝛa me. Homini bono
in conspectu suo dedit deus sapientiam
ꝛ scientiam. ꝛ lętitiam. Peccatoꝛi autem
dedit afflictionem ꝛ curam superfluam.
ut addat ꝛ congꝛegꝫ ei qui deo placuit.
Sed ꝛ hoc uanitas ẽ. ꝛ cassa sollicitudo
animi. Tempus omni ꝛi sub celo. ꝛ suis
spatia uniuersis ꝛbꝰ. Tempus nascendi
ꝛ tempus moꝛiendi. Tempus plantandi
ꝛ tempus euellendi quod plantatum est.
Tempus occidendi ꝛ tempus sanandi.
Tempus destruendi ꝛ tempus edificandi.
Tempus flendi ꝛ tempus ridendi. Tempus
plangendi ꝛ tempus saltandi. Tempus
spargendi lapides ꝛ tempus colligendi.
Tempus amplexandi ꝛ tempus longe
fieri ab amplexibꝰ. Tempus adquirendi
ꝛ tempus amittendi. Tempus custodiendi
ꝛ tempus abiciendi. Tempus scindendi
ꝛ tempus consuendi. Tempus tacendi
ꝛ tempus loquendi. Tempus dilectionis
ꝛ tempus odii. Tempus belli ꝛ tempus
pacis. Quid habet amplius homo de
laboꝛe suo. Uidi occupationem quam
dedit deus filiis hominum ut occupen
tur in ea. Cuncta fecit bona in tempoꝛe
suo. ꝛ mundum tradidit disputationi
eoꝝ. ut non inueniat homo opus quod
operatus est deus ab exoꝛdio usq; ad
finem. Cognoui quod non esset aliud
nisi lętari ꝛ facere bene in uita sua.
Omnis quoq; homo qui comedit ꝛ bibit.
uidet bonum de uniuersa laboꝛe suo.
Hoc donum dei est. Et didici quod
omnia opa que fecit deus perseuꝛent
usq; in sempiternum. Non possumus
quicquam addere nec auferre ab eis.
quę fecit deus ut timeatur. Preteritum
est quicquid futꝝum est. ꝛ deus instau
ꝛabit ea que abierunt. Et hoc quoq;
uidi sub sole. In loco iudicii impietas
ipsa. ꝛ in loco iustitię iniquitas. Dixi
ego in corde meo. Iustum ac impium
iudicabit deus. ꝛ tempus omni ꝛi ꝛ
omni opi. Dixi ego in corde meo de
filiis hominum. ut ostendat eis deus
ꝛ ipsi uideant quod ipsi sint pecoꝛa.
Et idcirco unus interitus est hominis
ꝛ iumenti. ꝛ æqua utꝛiusq; conditio.
Sicut moꝛitur homo sic ꝛ illa moꝛiuntur.
similis spꝰ omnibus. ꝛ nichil habet
homo iumento amplius. nec hoc ulterius
necesse. q̃ omnia uanitas ẽ. ꝛ omnia
uadunt ad unum locum. de terra facta
sunt. ꝛ in terram ꝛuꝛtunt. Quis nouit
si spꝰ filioꝝ adam ascendat sursum.
ꝛ spꝰ iumentoꝝ descendat deoꝛsum.
Et uidi nichil melius esse. nisi lętari
homi ꝛ in opibꝰ suis. quia hec ꝑs illius
est. Nec enim quis eum adducet ut
uideat ea que futꝝa sunt post eum.
Rursum conuersus uidi calumnias
que fiunt sub sole. ꝛ lacꝛimas innocen
tum. ꝛ neminem consolatoꝛem. ꝛ ꝛ
ꝛ ꝛ ꝛ

nalm. Vba oes sapiẽs ḡ. ⁊ labia istoꝝ
ẽq; sup eum bẽ eu. Innũ uerbo eo ẽui
mala. nouissimũ oẽs illo ewm pellimo-
rũ. ũm mlt̃ plen. Aqueat̃ bo qd añ
ẽ filiꝫ ꝛ qꝫ futuꝰ ẽ. qui ẽ ꝓ illi ꝺne
aut̃. Laud; fulcꝫ. affligꝫ eos. qui nolau
mẽ i urlẽ ẽ. ne ẽ ũ eo ꝛ ẽ ꝑsulo. ⁊ eo
ꝑ napel mane o mee. ꝺ ũ ũ eu; uy no
bilꝫ ẽ ⁊ ꝓ uel uelsalaũ ẽ ꝺ suo. ar
relaẽ. nõ ab ut ũ ãꝫ ꝑ pigue hũlu
ab; ẽ gnaꝝ o ãi nisi ꝛ mane magnũ ꝑ
all abit eo mo. In ẽsu sunt ꝛ ane ac uni
ut ẽ pt̃ uelut̃ ꝛ pecuꝫ obed uit eã
ꝑ u eg mane nu reg ne ẽ ꝛ i ẽ ecto
cubile ũ ne male ẽ ẽ ũ ũ. q; auꝫ
eũ ẽ mbẽ uce mãꝫ qui bẽ ẽ nag ãnũ
ag; sũam.

XI

Mane pane ũ sup ẽ ẽ ãg. q; ꝑ
ãnt̃ q; ẽ ẽ ũ ꝛ ẽ ꝛ. nec
ũ ꝛ ũ. ne ẽ ꝛ ũ. q; ẽ ẽ q; ũ
ẽ ũ ũ ẽ mali. sup ũ. ꝛ ẽ ẽ ẽ ũ
nubes. mbẽ sup ẽ ũ ẽ ũ ẽ. ꝛ ẽ
aꝺe ũ q; ũ ãꝺ aũ. aũ ãꝺ aq; ẽ. i qui
os ẽo ceaꝺe ubi ẽ ẽ ẽ. ũ. ob ũ ar ũ ẽ ũ
nẽ semmar. ꝛ qui o ẽ ar nubes nubes ẽ
ẽ. mẽ ẽ. ẽ ẽ ẽ ignoraꝝ q; ẽ ũ ũ ẽ ꝛ ẽ q; ẽ
ne ap mgmuit. ollã in ũ ẽ ar ẽ ãnaꝝ. ẽ
nelaꝝ opi ẽ ẽ qui ẽ ubaut ẽ o ũm. Mone
ẽmia ẽm ũ ũ ẽ ẽ ne ẽ ẽ ẽ ẽ ẽ ẽ ẽ ẽ
aq; ne ẽ ẽ quo mag; ẽ ar ẽ ãu i ẽ ũ ũ ẽ
ẽ ẽ mlto ẽ. ẽ ule ũm ꝛ ẽ ẽ ar ẽ ẽ ẽ
ẽ ẽ ule ẽ ole. ꝺ ãne mlt̃ ũ ẽ ẽ ẽ
ẽ ẽ ẽ ẽ ẽ ẽ ẽ ẽ ẽ ẽ ẽ ẽ

illi. uocauit nō respōdit. Inuenerunt me custodes q̄ circuunt ciuitatē. percusserunt me. vulnerauerunt me. Tulerunt pallium meū custodes murorū. Adiuro uos filie ierlm. Si inueneritis dilectū meū ut nūciet ei q̄ amore lāgueo. Qualis est dilectus tuus ex dilectō o pulcherrima mulierū. Qualis est dilectus tuus ex dilectō. q̄ sic adiurasti nos. Dilectus meus candidus et rubicundus. electus ex milibus. Caput eius aurum optimum. comę eius sicut elate palmarum nigre sicut coruus. Oculi eius sicut columbe super riuulos aquarum. q̄ lacte sunt lote. et resident iuxta fluenta plenissima. Gene illius sicut areole aromatum consite a pigmentariis. Labia eius labia distillantia murrā primā. manus illius tornatiles aureę plene iacinctis. venter eius eburneus distinctus saphiris. Crura illius columpne marmoree. q̄ fundate sunt super bases aureas. Species eius ut libani. electus ut cedri. Guttur illius suauissimū et tota desirabilis. Talis est dilectus meus. et iste est amicus meus filie ierlm. Quo abiit dilectus tuus o pulcherrima mulierū. Quo dilectus tuus declinauit. et quęremus eum tecū.

VI.

Dilectus meus descendit in ortum suum. ad areolā aromatū ut pascatur in ortis. et ut lilia colligat. Ego dilecto meo. et dilectus meus mihi qui pascitur inter lilia. Pulcra es amica mea suauis. et decora. Sicut ierlm. terribilis ut castrorum acies ordinata. Auerte oculos tuos a me. q̄ ipsi me auolare fecerunt. Capilli tui sicut greges caprarū. q̄ apparuerūt de galaad. Dentes tui sicut greges ouium. q̄ ascenderūt de lauacro. q̄ gemellis fetibus singule non est in eis. Sicut cortex mali punici. sic genę tuę absq̄ occultis. Sexaginta sunt reginę. et octoginta concubine. et adolescentularum non est numerus. Vna est columba mea perfecta mea. vna est matris suę. electa genitrici sue. Viderunt eam filie sion. et beatissimam predicauerunt. reginę et concubine. et laudauerunt eam. Quę est ista q̄ progreditur quasi aurora consurgens. pulcra ut luna. electa ut sol. terribilis ut castrorum acies ordinata. Ad nucem descendi ut uiderem poma conuallium. ut inspicerem si floruisset uinea. et germinasset mala punica. Nescio. anima mea conturbauit me. propter quadrigas aminadab. Reuertere reuertere sunamitis. reuertere reuertere ut intueamur te.

VII.

Quid uidebis in sunamite. nisi choros castrorum. Quam pulchri sunt gressus tui in calciamentis filia principis. Iuncturę femorum tuorum sicut monilia que fabricata est manu artifi-

filie. ymbilicus tuus crater tornatilis nūq̄m indigens poculis. Venter tuus sicut acervus tritici vallatus lilijs. Duo ubera tua sicut duo hinnuli. gemelli capree. Collum tuum sicut turris eburnea. oculi tui sicut piscine in esebō. q̄ in porta filie multitudinis. Nasus tuus sicut turris libani que respicit contra damascū. Caput tuum ut carmelus. et come capitis tui sicut purpura regis uincta canalibus. Quam pulcra es et q̄ decora carissima in deliciis. Statura tua assimilata est palme. et ubera tua botris. Dixi ascendā in palmā et apprehendā fructus eius. et erunt ubera tua sicut botri uineę. et odor oris tui sicut malorum. Guttur tuum sicut optimum. dignum dilecto meo. ad potandū labia illius et dentes illius ad numerandū. Ego dilecto meo. et ad me conuersio eius. Veni dilecte mi egrediamur in agrum. morabimur in uillis. mane surgamus ad uineas. uideamus si floruit uinea. si floret flos eius. si parturiunt. si florucrūt mala punica. ibi dabo tibi ubera mea. Mandragore dederūt odorē in portis nr̄is. VIII. Omnia poma noua et uetera dilecte mi seruaui tibi. Quis mihi det te frēm meum sugentē ubera matris mee. ut inueniā te foris. et deosculer te. et iam me nemo despiciat. Apprehendā te. et ducā te in domū matris mee. ibi me docebis. et dabo tibi poculum ex uino condito. et mustum malogranatorum meorum. Leua eius sub capite meo. et dextera illius amplexabitur me. Adiuro uos filie ierlm. ne suscitetis neq̄ euigilare faciatis dilectam donec ipsa uelit. Quę est ista que ascendit per desertum sicut uirgula fumi ex aromatibus myrre et thuris. et uniuersi pulueris pigmentarii. Sexaginta fortes ex fortissimis israel. uniuersi tenentes gladios. et ad bella doctissimi. Singuli habent ensem super femur suum propter timores nocturnos. Ferculum fecit sibi rex salomon de lignis libani. Columpnas eius fecit argenteas. reclinatorium aureum. ascensum purpureum. medium caritate propter filias ierlm. Egredimini et uidete filie sion regem salomonem in diademate quo coronauit eum mater sua in die desponsationis illius. et in die letitie cordis eius. Ecce tu pulcra es amica mea. ecce tu pulcra es. oculi tui columbarum. absque eo quod intrinsecus latet. Capilli tui sicut greges caprarum. qui ascenderunt de monte galaad. Dentes tui sicut greges tonsarum. que ascenderunt de lauacro. omnes gemellis fetibus. et sterilis non est inter eas. Sicut coccinum bibula labia tua. et eloquium tuum dulce. Sicut fragmen mali punici. ita genę tuę absq̄ occultis. Sicut turris dauid collum tuum. quę edificata est cum propugnaculis. mille clipei pendent ex ea. omnis armatura fortium. Duo ubera tua sicut duo hinnuli gemelli capree. que pascuntur inter lilia. Donec aspiret dies. et inclinentur umbre. uadam mihi ad montem myrre. et ad collem thuris. Tota pulcra es amica mea. et macula non est in te. Veni de libano sponsa mea. veni de libano. veni. coronaberis de capite amana. de uertice sanir et hermon. de cubilibus leonum. de montibus pardorum. Vulnerasti cor meum soror mea sponsa. vulnerasti cor meum in uno oculorum tuorum. et in uno crine colli tui. Quam pulcra facta sunt ubera tua soror mea sponsa. pulcriora facta sunt ubera tua super uinum. et odor unguentorum tuorum super omnia aromata. Fauus distillans labia tua sponsa. mel et lac sub lingua tua. et odor uestimentorum tuorum sicut odor turis. Hortus conclusus soror mea sponsa. hortus conclusus. fons signatus. Emissiones tue paradisus malogranatorum. cum pomorum fructus. cypri cum nardo. Nardus et crocus. fistula et cinnamum. cum uniuersis lignis libani. myrra et aloe. cum omnibus primis unguentis. Fons hortorum puteus aquarum uiuentium que fluunt impetu de libano. Surge aquilo et ueni auster. perflа hortum meum. et fluant aromata illius. Veniat dilectus meus in hortum suum. et comedat fructum pomorum suorum. Veni in hortum meum soror mea sponsa. messui myrrham meam cum aromatibus meis. comedi fauum cum melle meo. bibi uinum meum cum lacte meo. Comedite amici et bibite. et inebriamini carissimi. Ego dormio. et cor meum uigilat. Vox dilecti mei pulsantis. aperi mihi soror mea amica mea. columba mea immaculata mea. quia caput meum plenum est rore. et cincinni mei guttis noctium. Expoliaui me tunica mea quomodo indar illa mihi. lauabam pedes meos quomodo inquinabo illos. Dilectus meus misit manum suam per foramen. et uenter meus intremuit ad tactum eius. Surrexi ut aperirem dilecto meo. manus meę stillauerunt myrrha. et digiti mei pleni myrra probatissima. Pessulum ostii aperui dilecto meo. at ille declinauerat. atque transierat. Anima mea liquefacta est ut locutus est. quesiui illum et non inueni illum. uocaui et non respondit mihi. Inuenerunt me custodes qui circumeunt ciuitatem. percusserunt me. et uulnerauerunt me. Tulerunt pallium meum custodes murorum. Adiuro uos filie ierlm. Si inueneritis dilectum meum ut nuncietis ei quia amore langueo. Qualis est dilectus tuus ex dilecto o pulcherrima mulierum. Qualis est dilectus tuus ex dilecto. quia sic adiurasti nos. Dilectus meus candidus et rubicundus. electus ex milibus. Caput eius aurum optimum. comę eius sicut elate palmarum nigre sicut coruus. Oculi eius sicut columbe super riuulos aquarum. que lacte sunt lote. et resident iuxta fluenta plenissima. Gene illius sicut areole aromatum consite a pigmentariis. Labia eius labia distillantia murram primam. manus illius tornatiles aureę plene iacinctis. venter eius eburneus distinctus saphiris. Crura illius columpne marmoree. que fundate sunt super bases aureas. Species eius ut libani. electus ut cedri. Guttur illius suauissimum et tota desirabilis. Talis est dilectus meus. et iste est amicus meus filie ierlm. Quo abiit dilectus tuus o pulcherrima mulierum. Quo dilectus tuus declinauit. et quęremus eum tecum.

VI.

Dilectus meus descendit in ortum suum. ad areolam aromatum ut pascatur in ortis. et ut lilia colligat. Ego dilecto meo. et dilectus meus mihi qui pascitur inter lilia. Pulcra es amica mea suauis. et decora. Sicut ierlm. terribilis ut castrorum acies ordinata. Auerte oculos tuos a me. quia ipsi me auolare fecerunt. Capilli tui sicut greges caprarum. qui apparuerunt de galaad. Dentes tui sicut greges tonsarum. que ascenderunt de lauacro. omnes gemellis fetibus singule non est in eis. Sicut coccinum bibula labia tua. et eloquium tuum dulce. Sicut fragmen mali punici. sic genę tuę absq̄ occultis. Sicut turris dauid collum tuum. quę edificata est cum propugnaculis. mille clipei pendent ex ea. omnis armatura fortium. Duo ubera tua sicut duo hinnuli gemelli capree. que pascuntur inter lilia. Donec aspiret dies. et inclinentur umbre. uadam mihi ad montem myrre. et ad collem thuris. Tota pulcra es amica mea. et macula non est in te. Veni de libano sponsa mea. veni de libano. veni. coronaberis de capite amana. de uertice sanir et hermon. de cubilibus leonum. de montibus pardorum. Vulnerasti cor meum soror mea sponsa. vulnerasti cor meum in uno oculorum tuorum. et in uno crine colli tui. Quam pulcra facta sunt ubera tua soror mea sponsa. pulcriora facta sunt ubera tua super uinum. et odor unguentorum tuorum super omnia aromata. Fauus distillans labia tua sponsa. mel et lac sub lingua tua. et odor uestimentorum tuorum sicut odor turis. Hortus conclusus soror mea sponsa. hortus conclusus. fons signatus. Emissiones tue paradisus malogranatorum. cum pomorum fructus. cypri cum nardo. Nardus et crocus. fistula et cinnamum. cum uniuersis lignis libani. myrra et aloe. cum omnibus primis unguentis. Fons hortorum puteus aquarum uiuentium que fluunt impetu de libano. Surge aquilo et ueni auster. perflа hortum meum. et fluant aromata illius. Veniat dilectus meus in hortum suum. et comedat fructum pomorum suorum. Veni in hortum meum soror mea sponsa. messui myrrham meam cum aromatibus meis. comedi fauum cum melle meo. bibi uinum meum cum lacte meo. Comedite amici et bibite. et inebriamini carissimi. Ego dormio. et cor meum uigilat. Vox dilecti mei pulsantis. aperi mihi soror mea amica mea. columba mea immaculata mea. quia caput meum plenum est rore. et cincinni mei guttis noctium. Expoliaui me tunica mea quomodo indar illa mihi. lauabam pedes meos quomodo inquinabo illos. Dilectus meus misit manum suam per foramen. et uenter meus intremuit ad tactum eius. Surrexi ut aperirem dilecto meo. manus meę stillauerunt myrrha. et digiti mei pleni myrra probatissima. Pessulum ostii aperui dilecto meo. at ille declinauerat. atque transierat. Anima mea liquefacta est ut locutus est. quesiui illum et non inueni illum. uocaui et non respondit mihi. Inuenerunt me custodes qui circumeunt ciuitatem. percusserunt me. et uulnerauerunt me. Tulerunt pallium meum custodes murorum. Adiuro uos filie ierlm. Si inueneritis dilectum meum ut nuncietis ei quia amore langueo. Qualis est dilectus tuus ex dilecto o pulcherrima mulierum. Qualis est dilectus tuus ex dilecto. quia sic adiurasti nos. Dilectus meus candidus et rubicundus. electus ex milibus. Caput eius aurum optimum. comę eius sicut elate palmarum nigre sicut coruus. Oculi eius sicut columbe super riuulos aquarum. que lacte sunt lote. et resident iuxta fluenta plenissima. Gene illius sicut areole aromatum consite a pigmentariis. Labia eius labia distillantia murram primam. manus illius tornatiles aureę plene iacinctis. venter eius eburneus distinctus saphiris. Crura illius columpne marmoree. que fundate sunt super bases aureas. Species eius ut libani. electus ut cedri. Guttur illius suauissimum et tota desirabilis. Talis est dilectus meus. et iste est amicus meus filie ierlm. Quo abiit dilectus tuus o pulcherrima mulierum. Quo dilectus tuus declinauit. et quęremus eum tecum.

Domine audiui auditum tuum et timui: consideraui opera tua et expauescam. In medio duorum uiuificabis eum: innotescis cum appropinquauerint anni: cognoscis cum uenerit tempus. Cum defecerit in me spiritus meus tu cognouisti semitas meas. In uia hac qua ambulabam absconderunt laqueum mihi. Considerabam ad dexteram et uidebam et non erat qui cognosceret me. Periit fuga a me et non est qui requirat animam meam. Clamaui ad te domine dixi tu es spes mea portio mea in terra uiuentium. Intende ad deprecationem meam quia humiliatus sum nimis. Libera me a persequentibus me quia confortati sunt super me. Educ de custodia animam meam ad confitendum nomini tuo. Me expectant iusti donec retribuas mihi. Quia scrutator cordium et renum deus est iustus et fortis et patiens. Numquid irascitur per singulos dies? Nisi conuersi fueritis gladium suum uibrabit. Arcum suum tetendit et paratum illum. Et in eo parauit uasa mortis sagittas suas ardentibus effecit. Ecce parturiit iniquitatem concepit dolorem et peperit iniquitatem. Lacum aperuit et effodit eum et incidit in foueam quam fecit. Conuertetur dolor eius in uerticem et iniquitas eius super uerticem eius descendet. Confitebor domino secundum iustitiam eius et psallam nomini domini altissimi. Domine deus meus in te speraui saluum me fac ex omnibus persequentibus me et libera me. Nequando rapiat ut leo animam meam dum est redimens neque est qui redimat neque est qui saluum faciat. Domine deus meus si feci istud si est iniquitas in manibus meis. Si retribui retribuentibus mihi mala decidam merito ab inimicis meis inanis. Persequatur inimicus animam meam et comprehendat et conculcet in terra uitam meam et gloriam meam in puluerem deducat. Exurge domine in ira tua et exaltare in finibus inimicorum meorum et exurge domine deus meus in praecepto quod mandasti et synagoga populorum circumdabit te et propter eam in altum regredere. Dominus iudicat populos iudica me domine secundum iustitiam meam et secundum innocentiam meam super me. Consumetur nequitia peccatorum et diriges iustum scrutans corda et renes deus iustus. Protectio mea a deo qui saluos facit rectos corde. Deus iudex iustus fortis et patiens numquid irascitur per singulos dies? Nisi conuersi fueritis gladium suum uibrabit arcum suum tetendit et paratum illum. Et in eo parauit uasa mortis sagittas suas ardentibus effecit. Ecce parturiit iniquitatem concepit dolorem et peperit iniquitatem. Lacum aperuit et effodit eum et incidit in foueam quam fecit. Conuertetur dolor eius in uerticem et iniquitas eius super uerticem eius descendet. Confitebor domino secundum iustitiam eius et psallam nomini domini altissimi.

Domine quis habitabit in tabernaculo tuo aut quis requiescet in monte sancto tuo. Qui ingreditur sine macula et operatur iustitiam. Qui loquitur ueritatem in corde suo qui non egit dolum in lingua sua. Nec fecit proximo suo malum et opprobrium non accepit aduersus proximos suos. Ad nichilum deductus est malignus in conspectu eius timentes autem dominum glorificat. Qui iurat proximo suo et non decipit. Qui pecuniam suam non dedit ad usuram et munera super innocentem non accepit. Qui facit haec non mouebitur in aeternum. Dixit insipiens in corde suo non est deus. Corrupti sunt et abominabiles facti sunt in studiis suis non est qui faciat bonum non est usque ad unum. Deus de caelo prospexit super filios hominum ut uideat si est intellegens aut requirens deum. Omnes declinauerunt simul inutiles facti sunt non est qui faciat bonum non est usque ad unum. Nonne scient omnes qui operantur iniquitatem qui deuorant plebem meam ut escam panis. Dominum non inuocauerunt illic trepidauerunt timore ubi non erat timor. Quoniam deus in generatione iusta est. Consilium inopis confudistis quoniam dominus spes eius est. Quis dabit ex sion salutare israhel. Cum conuerterit dominus captiuitatem plebis suae exultabit iacob et laetabitur israhel.

Domine exaudi orationem meam auribus percipe obsecrationem meam in ueritate tua exaudi me in iustitia tua. Et non intres in iudicium cum seruo tuo quia non iustificabitur in conspectu tuo omnis uiuens. Quoniam persecutus est inimicus animam meam humiliauit in terra uitam meam. Collocauit me in obscuris quasi mortuos saeculi et anxiatus est super me spiritus meus in me turbatum est cor meum. Memor fui dierum antiquorum meditatus sum in omnibus operibus tuis in factis manuum tuarum meditabar. Expandi manus meas ad te anima mea sicut terra sine aqua tibi. Uelociter exaudi me domine defecit spiritus meus. Non auertas faciem tuam a me et similis ero descendentibus in lacum. Auditam fac mihi mane misericordiam tuam quia in te speraui. Notam fac mihi uiam in qua ambulem quia ad te leuaui animam meam. Eripe me de inimicis meis domine ad te confugi. Doce me facere uoluntatem tuam quia deus meus es tu. Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam propter nomen tuum domine uiuificabis me in aequitate tua. Educes de tribulatione animam meam et in misericordia tua disperdes inimicos meos. Et perdes omnes qui tribulant animam meam quoniam ego seruus tuus sum. Domine exaudi orationem meam auribus percipe obsecrationem meam in ueritate tua exaudi me in iustitia tua. Et non intres in iudicium cum seruo tuo quia non iustificabitur in conspectu tuo omnis uiuens. Quoniam persecutus est inimicus animam meam humiliauit in terra uitam meam. Collocauit me in obscuris quasi mortuos saeculi et anxiatus est super me spiritus meus in me turbatum est cor meum. Memor fui dierum antiquorum meditatus sum in omnibus operibus tuis in factis manuum tuarum meditabar. Expandi manus meas ad te anima mea sicut terra sine aqua tibi. Uelociter exaudi me domine defecit spiritus meus. Non auertas faciem tuam a me et similis ero descendentibus in lacum. Auditam fac mihi mane misericordiam tuam quia in te speraui. Notam fac mihi uiam in qua ambulem quia ad te leuaui animam meam. Eripe me de inimicis meis domine ad te confugi. Doce me facere uoluntatem tuam quia deus meus es tu. Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam propter nomen tuum domine uiuificabis me in aequitate tua. Educes de tribulatione animam meam et in misericordia tua disperdes inimicos meos. Et perdes omnes qui tribulant animam meam quoniam ego seruus tuus sum.

ri ꝑ̄ ē ꝛ ſpēr illoꝝ. ſul gebꝫ iuſtꝰ ꝛ tñ
ḡm ſentille in anim̄ oēs vſq; mꝫ
ꝓriabꝫ naſcēt ꝛ ꝓñabꝫ ꝓ ſē ꝛ regna
tur eis illoꝝ i ꝑpetuū. Aui ꝓfēt i illum
malignū ſ̄ꝫ̄ntem ꝛ ſpēt; in vltionē
aq̄leſcēt illū. am̄ vñ ꝛ puꝝ ē clām dei
ſmp̄ſ à ꝑ̄ cognouer cor mortalēm. hebꝫ
aut negligenē iuſtū ꝛ aīe ꝛ eſſe. Ap
ꝓiam ēnī ꝛ vilapſuꝫ ā qua abiē ſpēlū eſt
ꝛ uacua ē ſpēl illoꝝ ꝛ alt̄ uel ſū ſtuc
riuſtia ē opꝰ illoꝝ. ꝙ ſpēl illoꝝ ſ ſcūlar
ēt negligēm filij dei. am̄ filij ē ſtig
ꝛ iam q̄ nata. ā naſcēdo ꝛ ꝑfectū hēbꝫ
ē ſtuc cum ꝛ ꝓfectōe ōiaū. ſcāz. A ſpū
ſc q nō exp̄ēt ē ꝛ mano ſuaḡ miq̄tē ñ
agitauit aduſū ꝛ ei neglīgīa. Dñe eu
li ſidꝛ ꝛ eōm ꝛ elōm ꝛ ſeze in tplo ō accepiſſi
ma. Honor ei labor ſtioſo ē ſtuc ꝛ
q̄ nō gaudet mdo ſapiē. filij à aduſu
ꝛ oſūmatōe ē ꝛ ab mīq ꝛ ꝛ ſeni ex
milabī. A ſigō lāge mte tuent. in nebū
q̄ualibꝫ ꝛ ſū honore eoꝝ nouiſſima
ſenectꝰ illoꝝ. ſ̄ꝫ ſcīo ꝛ ſimet ſūm
nō hebꝫ ſpm. ñ ī vie agnōēḡ allegmō
ē. Maioꝛ eni miḡ ꝙ ē oſūmatōis.

Quā ꝓle ē casta ḡ̄ē ē ela IIII.
nunte ī mortal ei ē mēmoꝛa illoꝝ
q̄m ꝛ ap̄ deū notꝫ ē ꝛ ap̄ hōēs. Cum ꝓ
ſens ē imitant illā ꝛ ōſūmt ei ē ſe
cū ſtr. ī ꝑpetuū coronatꝫ triumphat
in numꝫ inquīatoꝝ. ēmīnū ꝑma ut ecē.
q̄ ḡna ei impiox mltitudo ñ erit u
lꝫ ꝛ adultīne plātatōes. nō rabꝫ al
q̄s mꝫcel. nec ſtabile ſūdamēto collo
cabꝫ. ſ̄ꝫ in ramis ī ſpū ḡmīabūt in
ſtabilit ꝓpe a uento ꝛ mobilēm ꝛ à ui
mitate udoꝛ. ꝛ curabūt. Confūdḡent
ē ramꝰ ī oſūmatōe ꝛ fructꝰ illoꝝ ſ̄ꝫ̄ma lꝫ
ꝛ acēbꝫ ad nīḡ quāmꝫ ꝛ ad mḡlū apti.
Exiniq̄ē filij q̄ nat̄ſūt hebꝛ ē ne
q̄ ad ne aduſo ꝓmet in inḡnīē ſua. Jo
ē à ſtig̃ mōte ꝓcumbꝫ ē fuꝛ ī refugio
ei. Beneḡ enim ueſtabilꝫ ē nō ruitura
ma. ñ ad nīḡ ſpūtꝫ. Cam ē à ſtig
mīſ ꝛ ea ſenectꝰ ē ſua ima q̄ulata. ſ
licenſ ꝙ ſū ē oīo. ꝛ mulēr ſnē ꝓcēſſū
ſi mīḡ ei. Rapuꝛ ē ne malma mutaꝛ
nullam illoꝝ ſ̄ꝫ ne ſiḡ ē malicē deceꝛ
ãam illoꝝ ſ̄ſalmatoꝛ ſ̄ſuggerendo ē obſcu
ãr ſūꝛ ſ̄ſtantia. ꝙ ꝑ ē ſ̄ſtituſſe ſenſū
ſine malicia. Cenſūmauꝛ ī ſcm ex̄pleſſe
ꝓpꝛa mīa. Quam ē cum ꝙ ad illoꝝ. ſ̄ꝫ
hoc ꝙ̄ſuit eoꝝ ſ̄ſtr ſ̄ſ̄ſ̄

rmab ẽmũ ad ulciõẽ inimicoꝝ ꝓue
er ꝓmiꝛe mihi ãã. accipiet ꝑ gale ũ
nnũ cũ. Sum; fortis inexpugnabile ẽ
gentes ad ecclã ãã mã. ilaream. ꝛ ꝓu
gnab ẽ illo ecclã cũ. oꝝ misericordie. J
bunt oculꝰ emissiões fulgur. ꝛ cũ
habeno curuabo arcũ mul tũ. ꝛ ecce
minabũr. ad eũm lõe insultiões. Ꝑ
pleta ira plene mucro ei⁹ inebꝛabit. cũ
celsi illoꝝ ãã manꝰ. ꝛ fiumina acu
rrent ruine. Ꝑ illoꝝ stab sic ũnusq; ꝛ
ãã ꝗ uulnerauerũt uidebũt illaꝝ. ad bene
ꝓuectꝰ eius cũm. J magnꝰ illoꝝ ꝛ mul
gunt sitiet. sicut potũ. ꝛ ebrietate
placenta ꝗb in urbe nabonũ. qm̃ ꝛa
ã ẽ ad no portãt. ubꝛ ũꝛ. ab initio
ã mãgnb opꝰ uiꝛ ꝛ aquilꝫ saltabũt
a. ẽ ecce munitũ regnũ illoꝝ ũ rec
te uocabitur. ne quitosissime legẽ mihi
ac. ne ꝑ uoluntate ꝛa ãblatio. loquẽ
ꝛ ad appel ub. qm̃ uidiaꝫ pusillũ i
ter qui ꝑsunt. fieri. ꝛ ego ei. ecce ego
placidꝫ. ꝓuect ã potẽ tribꝰ pin
ent. ꝑo ã subtrahã ꝑsum aliqꝫ deꝝ q
ẽ oium ꝓuinciꝝ. nec ꝓfuerũt. eoꝝ mã
nudiem peus. am pullũ ꝛ magnꝰ ꝑde
ꝛ eqne am ẽ illi dẽbꝫ. seruabo ã. fe
nori mihi. cũm. Adues ꝗ uigel sue
by sm̃del mihi. uisam ꝛ sacrã. ne
excedam. Ꝗ ã autꝛ dicent mihi ãã
the iudicabim. ꝛ qui uexasti me. insta
mini ecce quo respondeã. Concupis
ce ꝗ sm̃del mis diligne illaꝝ. ꝛ bene
dicapina. Ꝗ iam ẽ ꝛ que mihi mare
electꝰ sacra. ꝛ simile uitecrab ꝛ qui
diligunt illã. inueniuntur ab his ꝗ quæ
eam. ꝛ accipiãt. ꝛ se cupisceãt ut illi
sic ꝓsem ostendam. Ꝗ ꝛ uice ꝗ ia sue
ad illã. no laborab. assistente ꝗb illaꝝ
i finib⁹ suis. ꝛ ecce. Cognoue ꝗ re illa.
sh ẽ ꝗ humanꝰ. ꝛ q uigilabit ꝑ illã. ad
eũ secum. qm̃ dignos secũ eũrunt ã
uẽ. ꝛ uiuꝫ ostẽdet se illi. ꝛ amabit. ꝛ ioi ꝓu
ꝛa. ocurret illi. ꝛ manꝰ ã illoꝝ. uisibꝰ
ẽ dilapline. aquisciã. cum ꝗ dilapli
ne dilecto ẽ. ꝓsequi. custodi. legẽ illo
ẽ. Custos nõ legum. ꝗ simulatꝰ ieoꝛ cup
ans. est. Inoꝛrupto ã. ficat. cẽ ꝓuin. to
Conapina mea. sapiẽ. deduce. ad regnum

ꝓuinciã. Si ꝗ dixerunt. sedebo. ꝛ sapiẽ. ore
gel ꝑdiligunt sapiã. ũ ꝛ ꝓuinciã regnet. ꝗ
diligunt eum sapiẽ. ad qui ꝑtinꝫ ꝑ. dõ
ẽ. ꝛ sapiẽ. quãdmoꝺ fiã sicꝛ ꝛ eum. ꝛ el
ablegam. ab illoꝝ finib⁹. ꝛ ab initio. na
uantes. ꝛ uestigabo. ꝛ ꝑsequi. ꝛ iuste sciã
illoꝝ. ꝛ ꝑ illoꝝ

imebilis. dulcis. mansuetus. amat. memor. gratus. malos
suos. suauis. amabilis. tenuis. acrium q̃ ui
ueatur. sinceꝛe. benigna. humana. stu
bilis. ꝛec. securꝫ. cum me iunxe. oia p
me. ꝛ q̃ agitat. ꝛ ꝛegit. ꝛ ꝛ. mitigabilis. ꝛ
mitis. subtilis. omnia q̃ mobilia. mo
bilis. ꝛ sapi. ampꝫ. ꝛ ubiq; p sua m
dicaꝫ. pura. ꝛ ꝛ. tenuissima q̃ oia. ꝛ
ꝛ. ꝛ. ꝛ.

anoz ẽ ān. ℟: Nec mīm hꝺit; pepalm: r mīsith. anſcelꝺegē eccīe aū. uerſꝰ. ū oz pmiſaī eyrīm aīez: ō q̄ ipzeng aq̄ i bello ip̄ſi; ſubiēe uiſtę. aū velh te ſemę. aū ulv duo ſunul eyrīm aīez. ſi pnſ: uidiaſo milue loꝰ pñe nō ignoꝛo mīę q̄m neq̄ ẽ nauo illoz. r natalię mīa ſ̄ ſeꝛo ſ̄ q̄m nō pōt̄ mutan eqna no illoz: i ꝑcuſſi. ſeū ā eum maledēm. ab imuo; nec ame ſaluāq̄ ſuę iam ſalue p̄ ame illoz. ℟: ē uiꝛet abꝫ aud fenſtꝛ aū ąc ſtab ō mdiū uiū. aū ąc i ſpēi nō uidēt uidet miāꝫ bonum? aut q̄ ē ipſe? vſi nandę; pient quaz in feaſtꝫ nec ẽ alio ꝛeq̄ quam nī aū cum ẽ oib; uo oſtendat ą ſi iuſte uiuiaę uiuiū. n: ꝛeꝛ m ſ̄ ſ̄ſi; offerꝛi nō mq̄ꝛē ꝫ mę ąs poꝛoſ. Cum ſtę ſ̄ uſtꝰ. uſtę oia diſ pone ſ̄ ꝑm dī q̄m nō ꝺ; punn ordꝫnaz r ꝛeūm ex ema ą ma imute ꝛ ꝛeo ē uſtine ſtuū ē ꝛ obli q̄ oīū my ęſ; oīb; te ꝑę fuaz; ꝛtute ei oſtendę. ſi q̄ ſi ẽdeꝛ ē i uiuiſte oſtmaię. hoc q̄ te neſci unt i aumia aumiaz. Tu à ꝑdaꝛo ſtuū ne ẽ ſuꝰ gluttone uiuiaz ẽ magna ꝛeile na ne; diſpoſię. ℟ ẽ ei ẽ uolūę; poſſꝺ. Deauſti à ſuū ꝑſm p ſalua opꝫ. ąm ei ẽ uſtū ā humanū ꝛ uone ſpi ſeꝛſti filio ſuo. q̄m uiuiali dano loci i ꝑne ꝛenę ne. ℟: ā mimicoꝝ ſuoꝝ mozꝫ. ꝛ reb mo mozꝫ. ẽ ꝛtꝛa equalit aꝛeſcę ā ſubſtā ſiāę ꝛ ne. ꝑā pellię muꝛan a mumia. ẽ ąm diuꝛſa a uiuiaſti filię. tuoꝝ. ąu p emulū: uiuiſtū ꝛ ſuēꝛdeꝛ ecclīs dōm ꝑ miſſioni. ẽ cum eapꝝ nb ꝺiſciplinā dꝰ. mimicoꝝ mꝫ. mlt̄ꝑlr flagellāz. ū bona ꝛo ſuā eꝛꝛeſtū. uiuiaſtiꝛ ꝛ ẽ ꝛe nb uiuiaſi ſpēm ſuā ſuā. Vñz ille qui i uiꝛtꝰ ſ̄ miſe ſacꝛ ꝛ mutſte uiuiunt. ꝑſ que ol uiuiꝛ ꝛeaſti ſūma ꝛe mīa. ꝛ ꝛei i omne uiaꝺ uno emuleſ. ꝛē eſtimanꝛeſ. ℣ aue in a mīalib; ꝛ ſtuaqua. in famuū miſeſcaꝛ ꝛ mꝛe uiiceſ. ℣ hoc ąm ꝑſtę i ſenſa nē. udmū i ꝛeuſum ꝛeaſti. eꝛ à ludibꝛ ię ꝛiąmonū. ū ẽ ꝛeꝛipa. dignū ꝑi ꝛu mīū ẽ ꝛeꝛpa. Jn mę ei ą pun etiamę molę te ſyeſunt. i quib; punenꝛeſ ſpiąmus. ℣ ą yualuntꝛ ꝛ ſm ipſe ẽ ꝛeꝛminaꝛeſ uiꝛeꝛeſ ullꝰ. ąm olim ꝛ ngabunꝛ ſe uolle. um dm agni eſiunt. ℣ ꝛ ſtuę odem pnamędę illoz. uelꝛeꝛ ſup ullꝰ. XIII

Vam ę à ō; bꝛoꝛ. I aub; ꝛ eſt ſaā dīo ne à uidenꝛ uia nō ꝑuiceꝛ mrlitę ei

qui ẽ. ꝛ: opꝫ; amędęꝛeſ agnouiceꝛ ąę eē; amfeꝛ ℣: aut ign oāū ſp̄m. aū ꝛtuū ie nē. aū gꝛ ſtlāū. aū mmā ąg. aū ſole. aū lunā. ꝛeꝛꝛeſ oꝛb ꝛtuū. ꝛ ꝑtuuieꝛ. auęu ū ſiꝛ ꝺlama ꝛ ꝑtuuieꝛ. ſaat ą ꝛ uu ſpeng ſiꝛ. ꝺnāꝛ. ꝛ eoꝝ. ℣ ſpēi ci gnā ꝛ hoia oſtnū. Aū ſi ꝛtuę ꝛ eqn oꝛ mm ꝛ: ielligꝛ ab eq̄ę. q̄n à ꝺſtnū fo nei. ẽ ipſe. A magnitꝺine ei ſpi ꝛ ꝛtu ꝛe agnoſcabl ꝑoꝛ. hou ānꝛ. uꝺi. ℣: ti ab hinc i hꝛ mieꝛ. ẽ ꝛtela ꝛ hꝛ ei fꝛtaſſi ꝛ ꝛtuū ꝺm ąꝛuęſti uolūę ꝛ ieuę. ℟: ei ẽ ꝛ eq̄ib; illoꝝ ūlęuꝛ. i q̄uꝛ ꝛ ꝑſuaſi ſ hꝛ q̄m ꝺū ẽ q̄ uꝛęcu: ꝛtm à ne ꝛ ꝛ q̄ſ ꝛ quoſa. ℣: ei mī ꝑoꝛuſſeꝛ ſane ꝺ poſſimꝛe ſtuuꝛ ſeḥm. q̄modo ꝺm nō ſtulꝰ ꝛ uenieꝛ? Jnſtꝛuceꝛā à ꝛ inꝺ mozuoꝝ ſpeſſu ioꝝ ẽ. quꝫ apellaūꝛ ꝺę eq̄ manuū ꝺoꝛ mū. aut ꝛ antęū. amꝺo ꝛ uenāꝺē. ſiſmꝺi neſ. ſi alū. ſi ꝺaynē ſimile. eq̄ manꝺo à nā. aut ſigę antfeꝛ ſiꝺ ꝺ ſiluꝛ. ugū ꝛe num ſeꝛcūꝛꝛ ꝺy. ſimaꝛ ꝑoꝛꝛ eē; ꝛ ꝛa ē. ꝛ antę ſua uſ; ꝺiligenꝛ filęꝛ; uaſimile. ꝛ oſſimę uiꝛ. ꝛeliquiꝛ ſ ꝺ huꝰ opꝫ ę ꝑ aꝺę eloę abuntꝫ. ꝛ ꝛeliquū ꝺoꝛ ą ꝑ uſ loſ; fiaꝛ. ugnū ęquū ꝛ ſimili; pieñ ſt pꝛ ꝺiligiꝛ ꝑ uaꝺaꝛꝛ ſua. ꝛ ꝛ ſcam am ſue ꝛ figuꝛ; ſiꝺ ꝛ aſſimꝫ ꝛ ymagim; ſy mię. aut aliō ex aialib; ꝛ ꝛpeꝛ. ꝑuięſ ꝛu bꝛi ꝛ ꝛubꝛoꝝ ſimiſ ſuoꝝ coloꝛe illoꝝ ꝛ oꝝ; madam à illo ẽ ꝑuięſ ān ꝛ ſtuą; ꝛ ꝛ ꝛ gin ſmꝺ. in ꝑcte ponęſ illuꝰ. ꝛ ą ſtrma ſeuꝰ. ne ſoꝛte aꝛuꝫ ꝑſpicięſ illu. ſcięſ q̄m nō ꝑſ ſo ꝛtuuaꝛe. Vmago ei ẽ; eq̄ ꝛ ęlli ad uꝛtuū. nō ſm ꝛ ſiluę ſuoꝝ nō ſuꝑaſ ſiuę uoſ ſuę ẽ ingꝛe. Ab eadęſ loq ę ū lo q ſine ꝺia ẽ; ꝛ ſanꝛare q̄ ſ ihꝛū ꝛ ꝛ q̄ꝛ. ꝛ ꝛtu mozuū ingꝛe ꝛ i ad uaꝛ uū i ſumlem iuęnt; ꝛ ꝛ mięnt ꝛeꝛꝛ ab eq. ꝺ ulaꝛnꝺ ꝑę. ꝛ ꝺ aꝺpęꝺ ꝛ ꝺ eqmoꝺo ꝛ e oīū ꝛ ꝛ cuęū. ꝛeꝛꝛ ab eo q i oib; ẽ iumlę. XIIII

m alio naūgnę ąmęnę ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ ꝛuęſ ſtuaꝛ ꝛ ꝛ ꝛ

ad unū ꝙ fugiēt: remulir ſcō ſem naṫu
tua. ꝙ manu ſ̄ eor gubnat. Diēm é
ei ugū ꝙ ſtr uultua. ſ̄ mano ā q ſtr ſo
lū: malecoꝝ ē. ꝙ ipm q ſed uiuo. ⁊ alle
qđ ꝙmuc ē. ⁊ ā è cēt fugiūt: ꝙ aguōia
muc ē. Dulc ā odio ꝙ ōmpio ⁊ ipietas ⁊ lu
cel q ſtm ē. ē eo qui fecat uoluntaṫ pue
ſpō i: ⁊ pol natoꝝ nō eat rebuc. qm é
amue ei: odiū ſ̄. ⁊ ip mandm aiēl
omniū. ⁊ i mul ſap lam pecuḷ: i ſip iēnū
y mnū ei. Dumanū ē eoꝝ ſtuo y uolu ⁊
adiuēto illoꝝ ꝙ mpō unt ē. ⁊ cuēab
mtuc m. ē ꝙ pegui. Duadno ei hōm:
hōc adiueme i oꝛe eaꝝ. ⁊ lō bꝛeuis ill oꝛa
ſtmę iuēcꝛ ē. Adno ei lucꝛi uolenę ſnt aꝛ
ē ſm unꝑ ſ̄ ymagine. illū qđ ei ho
mo q ſtas. nē tāqm ꝛei ꝛ le cep ⁊ q ſtu
ū ſ̄ ē uoꝝ ſuoꝝ ſā am ⁊ ſacēt a. ſm mē
uciēt ꝙ. qualeſcēt uā q fluentie ſic me
eaꝝ. tāqm lx aſtrēdu. ē ⁊ ꝙmino ipo
colcūtur ſigmēta. Dur qua: i ꝙlā nō ꝑ
mē uoſam uoel. ꝑ q lāge ceāt: elāgi quo
figuꝝ aꝝ allata eſt ⁊ euāgē ymāgine
regē ā honoꝛare uoleſtuꝝ. ſecuꝝ ūr il
uꝝ ā abeaꝝ. tā quam ꝑſtitē colgeꝝ ſua
ſd uicuāde. Puerꝛā. ad hoc auctū ⁊ h
oꝝ q iguoꝛabāt mltas ⁊ ānas uligēa
y uc ei uolenę plā placēt illū ā ſe allumpſ
ac. ⁊ abnāt aut ſua. ū ſilitudīē m
milio figuaꝝ. Mſtcuꝛ ā hoū adduc
y ſpēm opię. eū qui aut ꝙ tāqua hoū
onoꝛaꝝ fuēt. nuc dm eſtimauēt. ⁊ hoc
fuit humane unt ceptac. ā mā affectu
aut uglib: ꝛeſtuēt hoēl hoīnibile
nū lapidib: ⁊ lignę ipoſuēt. Nđ ſuſſe
āut eoꝝ ennſſe cuctoꝛi ſcām. ſi ⁊ i mag
nuēt bello inſcē ꝛoꝛ ⁊ ī magna ma
tā queen appellāt. Aut ei filioꝝ ſuoꝝ ſa
ēſtamtes. aut obſcuꝛa ſacrifica ſtacēt.
aut in ſtme plenaꝝ uglia ⁊ bꝛtel. n; m
ā. n; nupiaꝝ ſtaꝝ; iam aubodūt. ſ̄ a
uo alui y ſuuia ocō. aū aduūm; ꝓ
ui. tomiā ommta ſ̄ ſanguis. hoc ad
ſtuū. ſtca cꝛuptio. iſtcētus; ſtuio.
p uuū. uuiū. bꝛneu. uu ymemoꝛata
o. ad au ingnauo. n auuntū imuuū. u
upaau. i ſtamna. ioꝛmano medne. ſ
pudicac. In ſmaoꝛ. ā y uolou. cuāuu
oīc mali ā ē. ⁊ mtūd ſuuſ. Aū ei pu
leraūt mlaūm: aut ēceuaḷaūt flā
aut uuuiū iuūte. ā ꝙmaꝝ aut. Dū ei
ſſtod i ſoꝛ. que ē ſme ad a male uuū
el. nod ſe nō ſpuit. uēꝝ; ē eudēt illuſ
uigue. qui male uiſet ꝓd. aut ēcēt ro
olet i iuſte uū nuet i y olo. ⁊ ꝓnēcet
uultua ā. Mō ei uultuū ē uo. ſ̄ ꝑcūal
pēa pblār ſp i iuſtu. ꝑ uū ā cem.

XV

Cra ro nī ſuauꝝ ⁊ uen ec ſua
ſūmo. nu ſumo laēt magnipmę uā.
Pli nō pecuūm. ⁊ lama qm ap ꝛ ſtm
y pumā. Aſſe dēc; ſumata uultua
ē. ſtare mtuā. ⁊ uēuē tuā. uuiu eſt
imeꝛtulmatę. Mō ē i eurrē i oīe ꝓc. h
ominū male amę ⁊ exagitatio. ñ um
bꝛa pecuū. labꝛ ſine ſtuctu. ſſigies
ſculptu y uanoꝝ colozel. co alpes in ſe
ſtar aut ganplam ⁊ oīlg mędie y ma
gnū; effigiem. ſine aīa. Maiou amau
rel dignu. ē. moꝛes q ſ̄ē ē talib; bnt. ⁊ q
ſtruunt illoꝝ. ⁊ q uolēt. q uugt. Qui ſtg
ulla molle ūt premēt. labꝛioſe ſingut
ay ulo nūq; unūq; ua. ⁊ ꝛ deoꝝ lutꝛo
fingut q mōq; ? i uſui ualā. ſilb; ⁊ ḷ hiſ
ē ūna. Dexꝛ ā ualoꝛ. quis ſit uſue uidet
ē figulo. ⁊ labꝛi ē ūt ſing; o eoꝝ lutꝛo
uę q pulo an ō ūt ſ̄ē fiāt. ⁊ pu ymſſilui
ſēnę uñ. ⁊ a cepto. ē. repeato rebꝛ ai ē.
ſ̄ ꝛedut. Dꝛ ē illi eum. nō q. labꝛ anuū
ōnēm bnę illi um. ē. ſ̄ a cāę aumſia
bo. ⁊ aumſmuꝝ. Dꝛ eumq; mutuū. q fili
ſ̄ qm ꝛ ſtupuaḷ; ſing. ē mus ā
ē ea; eo. ⁊ ñm ſupuaḷ; ſ̄ē illo. ⁊ uxo
uilioꝝ. uxoꝛ illo. qm ignoꝛaut q ſe fin
ē. q ui ſ̄ mū illi. ai am ⁊ am. q ē pcuꝛ
ē. q ſilitiaū ei ſm mtale. Dꝛ eſtimaū
unt bſū ē uxoꝛ mū. ⁊ q ſuluāē mtē. ō
pōtā. ap luca. ꝛopē ē uiōꝝ. ex malo aq
uent. b ā ſi ē; ſ̄ ſe delmqđ. q ex ūe
matā fugilua ualā. ⁊ ſaḷ uiua fugte.
O ā mſpiēt. ex mtuct. ſuya mou ā
me ſue ſuppl. ē mutua. ꝙ uū. ⁊ ꝙmtet
illi. Cm oīa y olā natoꝝ. cmūm auer
ro. qđ m colou uilo ē ap uocē. ñ au
ert ap audiend. ñ uaet ap ꝓpꝛies ſm
u digu manuū ap ſtmoꝝ ū. ſ̄ ꝛedeo
eoꝝ ꝙgu ap ambulāt. bo ā fcat illoꝝ.
⁊ q ſm mutuaꝝ ē he ſmet uoꝝ. Deme
ā ſibi ſilem ro ꝓte dm fingę. Cum ſit
ā mortalis. mortuū fingt manib: mg ſ.
me ſue. ē ā ꝓ hiſ quoꝝ ōlat. q ſpē ſpem
uſt am eēt mortal illi ā fingt. Si ⁊ alā
uia mlt ma colūt. Jnſenſata ei. q uti
pię. illis ſ̄ ꝛōnia. Si neo alteri aliquid
ex he alably uu ꝓſpice. effugere at
tei laudem ā bꝛiem eq.

XVI

Dixerit hic simulac passi q̃ dignã uo
mãr p ultimum mẽ uestiar: exiãn si.
quis: uenite. in uisionibus meis cũ
uobis: et quiam celestium sim nouus
apud. eos. am pane eos comedi. ut illi
q̃ cupiebãt celestia q̃ essẽt illis ostẽdã
tur missa. i. ancora q̃ piãa quiescãt. in
ã mi meã iopes sic nouã gustauer. et ai
ebrius: ei illic q̃ẽ sine exemplarie sit ue
nire. iãm exemplu ꝓmittẽ. hic ar
bn ostendẽ q̃ sum minus eor. exẽmi
auit. Nec ẽ sine illis seua uestia. ma
mortilia pilos. colubꝝ exuia mutant. q̃
ũ i cinũ ymanisse uidẽtur. et ad cognoscẽ
em i ueteꝝ naturã q̃ signi uitet. sanc ad
memoriã em mutatã legẽtes. ei ã qui
so ẽno pli q̃ uocabulis sanabat. ti p te ei
um saluatorẽ. In hoc ã ostẽdit mimo
nĩ ẽ q̃ tu es q̃ illis ẽ ab oi male. Illos ei
leuitas: z mutabilitas: occupet: meliꝰ ã est
iudẽ sanctus: siẽ illos ꝙ à pigm exuunt ab
homoi exiãn. filios ãt nos. nec debemꝰ
uenenatos uideri cum dicat: q̃ a ẽ tua ad
uenire sanabat illos. In memoria ẽ sm
oẽ uos examinabãtur ulcera sanabant.
ne i abam i ea dicat: ob hoc em quoũ pec
cat un ad mortẽ. Nec in: filii mi: malignũ
sanari illos. ti nõ uniũ mo. q̃ omnes. ou
Tu es dños q̃ uere z mone ipe pcare z re
uoca ad uerã mone mone. z reduca. ꝙ accio
qđ p malicã aiã suã n ẽ curatur ipse nõ re
uocat. ñ reuocab aiam q̃ recepta ẽ. ti ma
nũ suam tuge ipossibile ẽ. segnitez ei n
olle ei pili. p formidine uacẽmi nu flagi
lan. Nouis aga: tonitrubꝰ: z pluuiis p
secandem pulsi. ẽ p ignẽ gsumam. Ac ei
mirabile em: aã que oia exiguntur plo
ignie ualetudo z mors: z ei oib ilstor. et
nam ei ꝓ manus emendantur: ignis: ne ob
uent ad uulnꝰ: missa emẽ aiam. ti ur
pi uocaci sanat. q̃n dei uultus punit
placabiles. q̃ quoda ẽ iaq sine uulnere
ignis exardebit: unde qui ar mich ẽ nan
quem exhumatꝰ. Ro gb: anglos: et ea n
uocati pilm tuã. z unum pane ẽ celo
p sitim illic sine labore. de celestibꝰ cu
se sumendo: monic sapuꝝ fiunt mare.
Si ti ea uilesco mẽ tua q̃m i filios: hy.
ostendebat. z reduci mi oes q̃ uolunta.
ad q̃ quili uolebat ostendebat. Ac ei ã gla
dei sonebat ui ignis: z nõ miserebatur.
ũ sanctã q̃n sitiens mi misericor exhumabat
ignis: i grauide arden. z pluia corusca.
ꝙ à tñ ur mutatẽ uultꝰ ignis: iuuenis sue
ẽ obiecto. Cum ei aua ẽ tñ ꝙ ne reluxet
ex ea dei ẽ uenire. ad illa: tuos: z leo.
re ad pinacẽs p uis q̃ i re obiret. Apt ui
z nisi ẽ illigata. oũ nutrit gẽ tue del
uelut ad uolumẽ eor. à are desiam. q̃
ue sancte filij tui ãs ad exitũ uite. q̃n ñ
naturam z sua: ꝙ uolet hoc: si tu oui
bꝰ q̃ i te ẽ uenit oleua. Ac ei ab igne
nõ penit ex inimicis. sanam ab exigno
mone ol talesin. tibi electa tur nõ dum
ol: ei. q̃n oz solẽ pucre ad uiuẽ tuã.
z ad omũ luã re gaudiare. Jugũ à sine
nã ibi ale glanel rubeles: z pigib ãs
ag supualeã

XVII

Magna ei ẽ uirtꝰ a dñe: z ienarrabi
lium. t. Apt ꝙ mo sapliatur ale emuuet
Dũ ei ꝙ uiuã uim mã ꝙ sed hanc nauĩ
sce. uinelie uenelie: z longe nec ꝙ pecti
ni: ad uisi ꝙ fb rem ꝙ signum ꝙ pene ꝙ
rea: placuer. z oũ pimit se lam: obscu
ro: pcis: tenebrolo obnubis: ulantꝰ nil
ps ꝙ: muetes: horrẽtes: ẽ ad mutãdũ ni
mia ꝙ uirtus. Ac ei ã ꝙ mentur illos spe
lũcas: sñi mone ei ꝙ uocat. qm̃ sonꝰ pe
cceno ꝙ uirtutẽ illos: z ꝙ ẽ: ꝙ ꝙ appetet
pauore ill ꝙ alue. Ac ignis: qđ illa: pẽs
ei: luce: ydole: nec sitiẽ: impune flame
illudant: pmittꝰ illã necte horrẽdã. Aque
ut ã illic fulmineꝰ ignis: timore plen.
z timore ꝙ sit illo ã ñ uiuelue: sit ei eth
matur: deã oza elle ã ñ uiuelue. Ac magi
e ami: apptu eum: dens: sapẽ glia: ei
tenio ẽ: mumlia. Jlli ei ꝙ ꝙ mutelum: nõ
ur: z tam bel le expelle ab ala: languẽte.
ui ẽ: dens: pla: mose: ãgueles. Jam
z ñ mdyllios: ex mõstꝰ ꝙ ut: tulat.
tulit: ad ala: z pẽnũ sibilatũe: mos.
ue mebundi: pleuit: z aerem ꝙ nulla
ne ãe: ellũe: possi: negare: se uite: fu
ãt ei: ꝓcumpunt: pestilia: remugũte
o sad. Cum sit ei ã mutia: nequa: dem: ẽ:
oũ: sed: nat: dem. Sp ei ꝓcsumit: seua:
ꝙ: ut: ã: sed. Quib ei ẽt: mos: nũ ꝙ
ũ ꝓpẽs: ad uacui: ꝓmo: ad ignuos: Ac dum ab: mtio: minor: ẽ: expec
tãq: magẽ: pimꝰ: sm̃ ã eo: ale: ꝙ qua
mmai: ꝙ at. Jlli ã qui: ꝙ uiuẽt: ueuen
nocem: ab: mãmẽ: z ab: altissimꝰ: ẽ: ꝙ
supualeãt: eunt: cõnũ: mmẽt. Ali
gnẽ: mõstꝰ: era: gnãt: nõe. Aliqñ
ale: desiacẽt: tmducõe. O: bitumẽ: ei
ill: ꝙ: sparꝰ: timo: sẽuenat. Deũ ti q̃s:

Cantica

Quoniam audierunt omnia verba que audivimus ego et Ezechias rex et omnis populus iudee et timuerunt et contremuerunt coram domino et adoraverunt dominum et dixerunt ei hec dicit ezechias dies tribulationis et increpationis et blasphemie dies hec quia venerunt filii usque ad partum et fortitudo non est parturienti forsitan audiat dominus deus tuus omnia verba rabsacis quem misit rex assyriorum dominus suus ut exprobret deo viventi et increpet sermonibus quos audivit dominus deus tuus pro reliquiis que inventa sunt adhuc et ora pro nobis ad dominum deum tuum et dixerunt servi regis ezechie ad isaiam

Filii accipiebat sapiam. & sua ministeria amplectebatur illam. Qui erudiebat animam suam. & ornabat eam laudibus. Qui timent dominum. in ipsis complacebit voluntas illius. & qui operantur illum. implebunt legem illius. Qui timent dominum. parabunt corda sua. & in conspectu illius sanctificabunt animas suas. Qui timent dominum. custodient mandata illius. & patientiam illius. donec visitet eos dominus. & dicat. Faciamus misericordiam ante deum. & imitemur eum in operibus suis. Quia de spiritu dei est homo. & sicut potest dare spiritum. ita habet potestatem accipere. Deum time. & illi serviens. honora eum in omnibus operibus tuis. & in omni timore tuo. Et in omni timore tuo honorato sacerdotes. & mundabit eos sicut oportet te mundare. Da illis partem sicut mandatum est tibi. de primitiis. & de purgatione. & de munere manuum. & de hostia sanctificationis. & de primitiis sanctificatorum. Et manibus tuis da & pauperi. ut perficiatur propitiatio tua. & benedictio tua ante omnem viventem. Et mortuis non prohibeas gratiam. Et non deficiant a lacrimis qui plorant. & ambula in via flentium. Quia de illis est semen. & ipse consolabitur te. In omnibus operibus tuis esto memor novissimorum tuorum. & in aeternum non peccabis. Memor esto quod mater tua sustinuit te. & quomodo sustinuit te. Filius tuus sit tibi. & sic discas timere dominum. & ab omnibus peccatis cave. Si autem non fecerit filius tuus voluntatem meam. ipse dominum offendet. & peccatum eius in te erit. Honora patrem tuum in tota anima tua. & ne obliviscaris dolores matris tuae. Memor esto quia per illos natus es. & quomodo retribuam illis quae fecerunt mihi. Dominum time in omnibus operibus tuis. & sacerdotium illius sanctificare. Et ex omnibus viribus tuis dilige eum. & sanctificationem illius ne fraudes. Honora deum ex omnibus viribus tuis. & honorem sacerdotii illius. Et sicut praecepit tibi. sanctificationem illius honorato. Et ex omnibus viribus tuis honora factorem tuum. & ministros illius ne derelinquas

et in tempore casus sui inveniet firmamentum. IIII

Fili eleemosynam pauperis ne defraudes, et oculos tuos ne transvertas a paupere. Animam esurientem ne despexeris, et non exasperes pauperem in inopia sua. Cor inopis ne afflixeris, et non protrahas datum angustianti. Rogationem contribulati ne abicias, et non avertas faciem tuam ab egeno. Ab inope ne avertas oculos tuos propter iram, et non relinquas quaerentibus tibi retro maledicere. Maledicentis enim tibi in amaritudine animae exaudietur deprecatio illius, exaudiet autem eum qui fecit illum. Congregationi pauperum affabilem te facito, et presbytero humilia animam tuam, et magnato humilia caput tuum. Declina pauperi sine tristitia aurem tuam, et redde debitum tuum, et responde pacifica in mansuetudine. Libera eum qui iniuriam patitur de manu superbi, et non acide feras in anima tua. In iudicando esto pupillis misericors ut pater, et pro viro matri illorum: et eris tu velut filius Altissimi obediens, et miserebitur tui magis quam mater. Sapientia filiis suis vitam inspirat, et suscipit inquirentes se, et praeibit in via iustitiae, et qui illam diligit diligit vitam, et qui vigilaverint ad illam complectentur placorem eius. Qui tenuerint illam vitam hereditabunt, et quo introibit benedicet Deus. Qui serviunt ei obsequentes erunt sancto, et eos qui diligunt illam diligit Deus. Qui audit illam iudicabit gentes, et qui intuetur illam permanebit confidens. Si crediderit ei permanebit et hereditabit illam, et erunt in confirmatione creaturae illius, quoniam in temptatione ambulat cum eo, et in primis eligit eum. Timorem et metum et probationem inducet super illum, et cruciabit illum in tribulatione doctrinae suae, donec temptet illum in cogitationibus suis, et credat animae illius. Et firmabit illum, et iter adducet directum ad illum, et laetificabit illum, et denudabit absconsa sua illi, et thesaurizabit super illum scientiam et intellectum iustitiae. Si autem oberraverit derelinquet eum, et tradet eum in manus inimici sui. Fili conserva tempus, et devita a malo. Pro anima tua ne confundaris dicere verum. Est enim confusio adducens peccatum, et est confusio adducens gloriam et gratiam. Ne accipias faciem adversus faciem tuam, nec adversus animam tuam mendacium. Ne reverearis proximum tuum in casu suo, nec retineas verbum in tempore salutis. Non abscondas sapientiam tuam in decore eius. In lingua enim agnoscitur sapientia, et sensus et scientia et doctrina in verbo sensati, et firmamentum in operibus iustitiae. Non contradicas verbo veritatis ullo modo, et de mendacio ineruditionis tuae confundere. Non confundaris confiteri peccata tua, et ne subicias te omni homini pro peccato. Noli resistere contra faciem potentis, nec coneris contra ictum fluvii. Pro iustitia agonizare pro anima tua, et usque ad mortem certa pro iustitia, et Deus expugnabit pro te inimicos tuos. Noli citatus esse in lingua tua, et inutilis et remissus in operibus tuis. Noli esse sicut leo in domo tua, evertens domesticos tuos, et opprimens subiectos tibi. Non sit manus tua ad accipiendum porrecta, et ad dandum collecta. V

Noli attendere ad possessiones iniquas, et ne dixeris: Est mihi sufficiens vita. Nihil enim proderit in tempore vindictae et obductionis. Ne sequaris in fortitudine tua concupiscentiam cordis tui, et ne dixeris: Quomodo potui? Aut quis me subiciet propter facta mea? Deus enim vindicans vindicabit. Ne dixeris: Peccavi, et quid accidit mihi triste? Altissimus enim est patiens redditor. De propitiato peccato noli esse sine metu, neque adicias peccatum super peccatum. Et ne dicas: Miseratio Dei magna est, multitudinis peccatorum meorum miserebitur. Misericordia enim et ira ab illo cito proximant, et in peccatores respicit ira illius. Non tardes converti ad Dominum, et ne differas de die in diem. Subito enim veniet ira illius, et in tempore vindictae disperdet te. Noli anxius esse in divitiis iniustis, non enim proderunt tibi in die obductionis et vindictae. Non ventiles te in omnem ventum, et non eas in omnem viam. Sic enim omnis peccator probatur in duplici lingua. Esto firmus in via Domini, et in veritate sensus tui et scientia, et prosequatur te verbum pacis et iustitiae. Esto mansuetus ad audiendum verbum Dei ut intelligas, et cum sapientia proferas responsum verum. Si est tibi intellectus, responde proximo; sin autem, sit manus tua super os tuum, ne capiaris in verbo indisciplinato et confundaris. Honor et gloria in sermone sensati, lingua vero imprudentis subversio est ipsius. Non appelleris susurro in vita tua, et lingua tua ne capiaris et confundaris. Super furem enim est confusio et paenitentia, et denotatio pessima super bilinguem. Susurratori autem odium et inimicitia et contumelia. Iustifica pusillum et magnum similiter. VI

Noli fieri pro amico inimicus proximo. Improperium enim et contumeliam malus hereditabit, et omnis peccator invidus et bilinguis. Non te extollas in cogitatione animae tuae velut taurus, ne forte elidatur virtus tua per stultitiam, et folia tua comedat, et fructus tuos perdat, et relinquaris velut lignum aridum in heremo. Anima enim nequam disperdet qui se habet, et in gaudium inimicis dat illum, et deducet in sortem impiorum. Verbum dulce multiplicat amicos et mitigat inimicos, et lingua eucharis in bono homine abundabit. Multi pacifici sint tibi, et consiliarius sit tibi unus de mille. Si possides amicum, in temptatione posside eum, et ne facile credas ei.

noli attendere possessionibus

noli fieri pro amico inimicus proximo

verbum dulce multiplicat amicos et mitigat inimicos

consiliarius sit tibi unus de mille

ulli. Cū amico fin tuę fuū: nō ymāch
i tuę mblonic: cū amico q̄ ditat ad amicā
t amico. q̄ bonū tuū amat amicā
Cū amico seruo mendē nō ymāni i pe
cuniā tuā. Amico si ymansit fuerit t fā
cqualis tibi: ꝛ omnia tua fiducialiter ag
Si huiusmōi fuerint q̄ cū eis ꝛ fine t abscōdēre
umāmē seruā amicā tuā. Ab immīcis
tuis separare: ꝛ ab amicis cautior. Amico
fideli nō facile quis equabit: nō est mēsura
dignus amico fideli nulla est pōdō ꝛ nō
tuę ponderis aurū ꝛ argentū bonitatē fi
dei illius. Amicq; fideli nō timeāt homines
imitetur amicū tuū meditatur omnis iustus
Christum: omnis quoq; seruā amicā suam q̄
nam sint illi qui timent amicū illos fili ā nume
ro. Quoniam secundū nomē suū est amicus
et non pauci per eum. Fili ā iuuentute
tua excipe disciplinā: ꝛ usq; ad cane ꝛ inuenies
illā. Accede ad illā q̄si arans ꝛ semina
illā fustine bonos fructus illius. In opere ei
illius exercuiti labōrabis: cito edes genimē
tū illius. Quam asper ē nimis sapiēs ꝛ terri
bilis: nō pmanebit in illa exercit. Ei lap
sus iuxta. plus erit i illius nō remorabi
tur illā. Lapis ei ponderosus sicut nix et
mihi nō ē manifesta audi ā agricolis ē
pmanens usq; ad frigus. Aurū fili ā iuuē
tute tua: ꝛ sicut ligo ꝛ securis ꝛ sagitta ꝛ
scutum: sic erit tibi mulier ducta ab iuuē
tute tua. Leo capiet ꝛ dentes draconis
interficiet. Ignis ardens ꝛ fornax iudicia
illius. Mulier nequā ad uiri sui mina
cias: ꝛ ipse gemet in medio inimicorū
suorū. Vinū ꝛ mulieres apostatare facit
sapientes: ꝛ arguet in increpationibus
stultos. Mulier bona beatum virum facit
numerus enim annorū illius duplicabitur
Mulier fortis delectat virum suum: ꝛ annos
suos implebit pacifice. Mulier bona pars
bona cedit timentibus deum: diuitibus
siue pauperibus bonum animum habent
et in omni tempore uultus illorum exhi
larabit. Omnis plaga sed non plaga cordis
omnis malitia sed non malitia mulieris
omnis tristitia sed non tristitia odientium
omnis ultio sed non ultio inimici. Cū
serpente non habitabit mulier nequā
cū impiis non habitabit in hospitio. Sicut
mulier nequā ascendit in portionē pec
catricis sic qui non credit operibus suis
Inter uxorem nequā ꝛ non habentem
nihil simile est. Inter bonā ꝛ malā nihil
simile est. Inter bonā ꝛ malā nihil simile
est. Inter bonā ꝛ malā nihil simile est.
Inter bonā ꝛ malā nihil simile est. Inter
bonā ꝛ malā nihil simile est. Inter bonā
ꝛ malā nihil simile est. Inter bonā ꝛ malā

uenacle i meatu ñ plebis gñ. Ad te
ge ploratum i oleone. e lugubri amb
ula. Ad te pgrat misitur misericor
ne a in pleione firmabit. In omni epi
nue memorare nouissima tua. et cessi
ne in
ternū. VIII. peccab
ne fuit iam e in manu illius. Ad omne
e tum loqueter ne fuit ea stultus. Ira fi
mittet ei pcis aut amicus. aut ini
gñi. et cetera sunt. Ad lugre dñe lugu
ne fuit ignis illius tuus. Ad omnem
el hominū i terra ne male ag iem tua
lequtur. Ad respiras beem auertit se a
ara. in ipsa ei. meditabit am ea i cotpu
ne sua. Ad spūs beem i lenea mur
te ei ex nb lenea aut. Ad o mortuo im
mici tuo gaude. et ad qm ei mortuo ig
auriū nolum uenire. Ad respiras haud
ne pslere lapidē. i pibis illeo. ossa
Ab ipe eni pslent lapsum a pcedā multi.
fruet magnate sine qiela. Ad te pe
nate nam sentiet. ipi ei tristabunt a pse
bi sue. qm ab ipo pslent malan. i tempe
ne cadam. mihi respōdi. Ad meam cubile
pcede ad quiet ea. ne iedeam flamā ig
ne illor. Ad sine fine fier. o mihi si ne
secas. qi misereat ei. nec pslo. fenabi
mi fierent ea. si fenagio magn pcedē te
Ad spūs de sup unctione mea. et si spo
ia. pfumate cap. Ad uidet gemitu
tem. qm sedm q dign e iudicat. Cū au
tace no eat i ma. ne fiant gemis mala ei
te. pe ā e uolutate sua. uat. i simul e il
na illo pit. Cum maxie no fiat ea. nam
e. quare no eat i defect. qm q mch e ei
illi sanguine. tubi i e. conuersui eius. ne.
Cum simile ne sibi ea. Ad te pcedit
diligē nil q i ipo placent. Ea am cum
nos ne fiant e sibum. ne sua ei quo pe
ce. Ad o omi hoi. ea tui manifestet. ne
fiant in fenat nb. quam fullam. et mace
Ad celer. mlcum sino cui ne
IX.
letenat sup te malma. tene. neq
Ad de inlti. pcellant. animę que. ne i ge
tiant. in fenatione tua. a fumant. Ae
respias. mlcum. mlmul. sine fiant iam
i lageo illo. Cum sub tantie ne assi ou
sis. ne aut ea. ne illam. ne fiant. pea. i em
na illo. vt gmē ne. spūs ea. ne fiant. sa
taliter i ea te eue. Ad de fenatione. a
mmā tuā i mille. ne. pea. ea. ā am tuā.
ne fiant tua. Ad h cū illis ne i mue cu
tatue. ne obtenuit. i plantę illo. Aute

fiunt tuā amice compa. tuo cū sis ea
spem illo. Propt spem ei. mihi. mihi. pter
rem. i. sapia. i. gnie cū rebus. Omni
mlr. i. fenam. i. gi. fit. i. ma. Ab oibus pe
cimis. i. cellabis. Spem mihi. alienę. mihi
ni. nomen. tuo. bri. fit. i. Collegiū. i. illo. gi
gnis cū rebus. Cum mlr. alienā ne. sibi
ge. ome. ne. accidat. i. ea sup. ab. et. ni. al
tione. i. ea. i. mne. ne fiant. pcelm. ea. mi
i illis. i. sig. ne. no. lauane. i. pdicem. Ne
mā. amā. amici. mihi. nouę. i. no. ent. si
mile illi. Omni. no. mihi. amico. nequę. nec
alea. i. iudicante. libet illud. pcel. clā
ope. pfice. no. ei. sit. que. sitam. ne illi
sibilos. i. placem. tui. in. ma. in. ho. sa
ene. gm. uit. ab. ho. no. placebit. ipi. os. lazi
abesto. ab. ho. pcellare. hinc. condisti
no. fuit. rebus. ei. mei. e. mozes. si. accessis
ad illū. noli. aliquid. o. mihi. ne. fiant. aute
tuę. uti. tui. i. Comitte. mone. sine. gm. i
me. iii. lageo. i. gliene. ea. sup. pcelli. am
ambulabis. Sedm. iudice. tuā. caue. a. pri
me. tuo. i. sapiebis. a. puerilis. tua. ne
ten. sit. omnes. ei. i. mos. ea. sit. gluto
ea. i. sisti. sit. ubi. cyrnea. pelli. oi. e. enaui
tui. i. pcepta. altissim. In. mão. amice. op
laudabunt. a. pmcepy. ipi. i. sapi. s. mone. au.
i. sisti. uo. senior. ubi. tenebre. ei. aura
te sua. Ad inquisitor. ueritatis. i. ibe. sua
rubis. cat.

X
vrat. sapie. ubicunq. ipi. sui. i. pna. pue. se
sam. stabit. Sedm. iudice. ipi. te. i. mini
stro. a. qui. vrat. i. e. autem. a. tale. i. mane
i. e. sa. ter. mi. pce. pe. ipm. sui. a. autem
hic. bunt. y. sisti. i. pueritia. In. manu. di. po
testa. te. i. ecebilis. e. mihi. in. gne. gignit
tuis. medię. i. ipi. sapiens. si. ulam. In. ma
nu. ea. pena. e. hibe. sup. fune. sedm. spec
tene. em. sui. Omne. i. mne. pena. ne. me
mimis. nich. agat. i. ea. ibi. mune. sedm
ne. ea. a. ab. e. a. ho. mihi. sup. ha. e. cetabi
lis. e. i. e. igne. gignit. Regni. a. gte. i. gte
translemur. pp. iustitia. a. i. mu. ac. i. om
miles. i. tibe. tales. sua. ua. a. mihi. e. sed
etho. a. ue. sub. iu. i. gne. nich. e. mag
a. amare. pecuiam. Ab. ea. i. am. sua. ue
tem. bt. qm. i. una. e. i. una. a. pcessimie. p
tenta. pene. tum. Angel. primi. gnat
medie. sibene. lageam. pace. pecie. sic
a. rex. hodie. e. i. e. mei. ea. sit. ei. mei
ho. humb. spect. a. bella. a. tibe. s. ima
ñ. sup. hic. hodie. ea. sibi. tua. sic. a. qm. al
eo. qui. fuit. illum. recessit. ea. eo. qm. in

no spiral mulier
abeam

ni spiritus

omib inuene
pm ne me
mis. rib

mú peā ē omīs ſuperbia. ⁊ tenuit cā. xvi
plebi malexāg. ⁊ iubitet eū i finē. Pyre
a exhonorauīa de quēo malos. ⁊ destruſ
eo uſq; in finē. Secer duē ſuperbi reſtruſ de
⁊ dexē ſtetit mortē ex. Rabies genū ſup
tuu arefec ter. ⁊ plānū uille. ex ipis gē
ralo. Terra genū cū ter aut. ꝓpidie eā u
ad funtamū. Arefec ex ipis. ⁊ disp̄dē ill
og. ⁊ ceſſauit tē memoria eoꝝ de ter. Eo
ō de memoriā ſuperuīt reliquio memo
nā inimici ſonſuq. Non ē eam hōiby ſibi
in multa nationi multi. Dem hōi ho
norabit. tpe q̄ruꝝ omn. Dem ā y hōi
exhonorabit. q̄ p̄ter mādata dei. In me
dio frm illoꝝ uertet. i honore. ⁊ q̄ ruin
ent omn ei. ⁊ celi illig. Ista dicuit hono
mtoꝝ. ⁊ pauper timor dñi. ē timor dñi. ē
ū respice mihi hoem pauperē. ⁊ nō mag
mificauit me pecūē diuitem. Magnus ē
unq; ⁊ potens. ⁊ i honore. ⁊ ē maior
illo q̄ mi dñi. Duo ſclarū ibi fuer. ⁊
tur pauper. ⁊ diſcipliatus. nō in mutibu
uerbi. ⁊ mlag nō honorabi. ſolū te
ex ille. ⁊ fūdēo que nioꝝ noh dicam. i
tuose magnifice. Melior ē q̄ omnes in
bilbā. i omib. q̄ q̄ gliat. ⁊ eg. ⁊ pme. ſſi
u. i mā ſui cui dme tua. aiam tuā. ⁊ tu
illi honorē ſm mīa tuā. Peccauit. i dā
ſuā que iuſtificabi. ⁊ dē honorificabit
ex honāme aiā ſuā. Paup gliat ꝑ diſci
plinā timoꝝ dñi. ⁊ ē honē q̄ honorifi
cauit pp inopiā ſuā. ⁊ q̄ glauit. i pup
tate ſua. q̄ me mag. i ſua. ⁊ q̄ gliat. i illi.
pupertatem uenit. ℣ xii.

Sapiēa humiliat creatib atq; illuſtrī
medio magnatoꝝ. ⁊ glose illi faciet.
Ho laudet uir. in tpe ſua. nu hymnabit
illi. Benedicm uolantibꝰ. ⁊ apibꝰ. ⁊
uniꝰ dulcitudo. ⁊ fructus illoꝝ. In uestimē
ne gliem. q̄ nec i die honoꝝ nu ex
willaru. q̄m mirabilia opa altissimi. ſo
uoꝝ. ⁊ glosa. ⁊ ab ſcta. ⁊ mlsima. ſimila op
a illo. q̄uis ꝑ mutti. secer in nomē. ⁊
ſapientib; ꝑ uerū diuersa. q̄ multi po
tuer. ⁊ op̄ell. ⁊ ualen. ⁊ glosi q̄ dm ſ
i manu abor. ꝑuid. itroge. nō unqꝝ
q̄ ⁊ ē mirabilis. ⁊ ompē iustꝰ. ꝑuid
audias. nō reſpōdeas. ubi. ⁊ i medio leu
ou. nō aperias. loqm ꝑ te. ⁊ te nō mol
eſtat. ne cauſa. ⁊ i mpio peccatū ō glis
me. ſm. ne i multe. ſmr ago. ⁊ ut. ⁊ di
uel fuge. nō enī imitis. ad celū. Si. ā. le
ato. ſilig. nō appelabit. ⁊ nō effugiet ſi

pecuniaꝝ. ē. Ilaborā. ⁊ teſtimā. ⁊ vo
le. impi. ⁊ tuto magis nō humanū. eſt
ho mari. ⁊ egros. ⁊ equanoc. ꝑ. ⁊ teſt
quē. uenit. ⁊ iniuriaꝝ. ꝑpetrat. ⁊ dolꝰ
ti. ꝓ. ⁊ uir illi. ⁊ bono. ⁊ uerit. illi ab
iniuste. ꝓ. ⁊ exaltati. ⁊ ꝑ. ⁊ mi
tun. ō. ⁊ ille. mia. ⁊ honorauer. ⁊. Bona
⁊ mala. una. ⁊ mors. ⁊ pauper. ⁊ bñeſtig.
ab. ⁊ mors. ꝑ. ⁊ mag. ⁊ iustus. ⁊ ꝑ. illu
ſuccello. bñ. ⁊ cēſu. Est q̄ locupletat
agēs. ⁊ pauper. ⁊ ꝑ. ⁊ mo. ⁊ illud. ⁊ q̄ ab
dic. Iuci. ⁊ q̄s. ⁊ nūc. ⁊ modicū. ⁊ bo. ⁊ q̄
me. ⁊ q̄ ſolos. ⁊ nelar. ⁊ q̄. ⁊ ꝑcar. illuc
mor. ⁊ q̄ ꝑ. ⁊ ꝑ. ⁊ q̄ ⁊ aliq. ⁊ mon
aut. Sm. ⁊ ꝑ. ⁊ tuo. ⁊ illo. ⁊ colloqe
ſ. ⁊ q̄. ⁊ mandatoꝝ. ⁊ uoꝝ. ⁊ uestē. Le mā
u. ⁊ in op. ⁊ ꝑ. ⁊ q̄. ⁊ hic. ⁊ ā. ⁊ ꝑ. ⁊ mane. ⁊
lac. ⁊ mo. ⁊ ſuſcē. ⁊ i. ⁊ ut. ⁊ libro. ⁊ ouel
tate. ⁊ pupē. ⁊ nō. ⁊ dñi. ⁊ i. ⁊ cce. ⁊ ꝑ. ⁊ on. ⁊ ſtiar.
ſ. ⁊ honore. ⁊ ea. ⁊ ſſi. ⁊ illo. ⁊ ſuſcitat. ⁊ ſe
uia. ⁊ ſuſtiā. ⁊ ſuſ. ⁊ quo. ⁊ cce. ⁊ peſſima
tuo. ⁊ die. ⁊ one. ⁊ me. ⁊ imemor. ſig. ⁊ malo
ſ. ⁊ die. ⁊ malo. ⁊ ne. ⁊ imemor. ſig. ⁊ one
ſ. ⁊ ā. ⁊ ſtale. ⁊ ā. ⁊ dā. ⁊ die. ⁊ ob. ⁊ m. ⁊ mbile. ⁊ um
aug. ⁊ p. ⁊ mag. ⁊ ſuſ. ⁊ q. ⁊ una. ⁊ uuq. ⁊ one. ⁊
uilē. ⁊ ē. ⁊ uiē. ⁊ mariē. ⁊ ſine. ⁊ ois. ⁊ nu
tuno. ⁊ p. ⁊ illo. ⁊ Ab. ⁊ mente. ⁊ ne. ⁊ audē. ⁊ ce
que. ⁊ q̄. ⁊ q̄. ⁊ ſilius. ⁊ ſuo. ⁊ q. ⁊ ſaluat. ⁊ ul.
ſ. ⁊ ē. ⁊ m. ⁊ ē. ⁊ dñi. ⁊ ouq. ⁊ i. ⁊ dñi. ⁊ mā. ⁊ mite. ⁊
ſ. ⁊ ne. ⁊ i. ⁊ uolo. ſi. ⁊ ē. ⁊ i. ⁊ q̄. ⁊ mat. ⁊ p. ⁊ ora
ſtrmu. ⁊ ſ. ⁊ p. ⁊ ouat. ⁊ m. ⁊ q. ⁊ ū
⁊ q̄. ⁊ ſilius. ⁊ ē. ⁊ ꝑ. ⁊ ſuſ. ⁊ ꝑ. ⁊ ſ. ⁊ ꝑ. ⁊ ſ. ⁊ ꝑ. ⁊ ſ.
tor. ⁊ ꝑ. ⁊ ſ. ⁊ ſuſ. ⁊ ſ. ⁊ ſ. ⁊

188

XIII

XIII

alia nalat. Omẽ op corrumpẽtis i fine
destruet. 7 qui illud opꝰ fuit ẽ ille. A cui
opꝰ dem⁹ iudicialiꝫ. 7 qui opꝰ illius no
uerabi i illo. Et ut qui i lapide meditat
7 à i substãa mẽtis bꝛi 7 sensꝰ cognit
& cãlis creatoꝛ dñi. & exagitat mag illo
i cor de suo. 7 abstrahit⁹ illo intelligẽs. ua
tes pꝰ illi qi inestigatoꝛes inimꝰ illius o
sistens. & respic & fenestras eius. 7 ian
uis illius audiẽs. qui requiescẽ uir domꝰ
lus. 7 pcipuꝰ illius figentꝰ pulu. Stans
ambulans sua ad manꝰ illius. 7 requiescẽs
i cellula eius uba pꝰ eius. Stans 7 filius ẽ
sb regnie illius. 7 sb unie illius morabi
Pregetur sub regnine illius a filiꝫ ex
lingha eius requiẽs.

XV.

Quis ami. rei fauet bẽ. 7 q ornẽt ẽ ui
me appꝛobãt illi. 7 obuiabit illi qi mi
nouisticabit⁹ 7 qi mit augmentat sa
pient illi. Cibabit illi pane intel 7 intel
7 aq sapẽ salutaꝛis 7 potabit illi. & firma
bit i illo 7 nõ flectet. 7 ꝯnebit illi 7 nõ erꝛ
bescet 7 exaltabit illi aps y mnes suos. &
i medio ecclie aperiet os eius 7 adimple
bit illi spũ sapẽ. 7 intellẽ. 7 stolã glie u
estiet eũ. Jocunditatẽ 7 exultatiõem inue
niet 7 ab sup eũ 7 nõ le confundet. Deꝰ
lens ab illi. Ideꝰ stulti nõ appꝛopꝛiabũt illi 7 ho
lentes obuiabũt illi. Deꝰ stulti nõ uidebũt
illi. Odit

uitalis dominauit ante faciem ipsius et ipsa i-
nim reuersio illorum. XVII

Deus dominus tamen creauit primum hominem et secundum ymaginem suam fecit illum et non conuertit illum in ipsam et secundum se uestiuit illum uirtute. Nunc dicit ipse deus illi et deus ei potestatem illorum que sunt super terram. Posuit timorem illius super omnem carnem et dominatus est bestiarum et uolatilium. Creauit ex ipso adiutorium sibi ipsi et consilium et linguam et oculos et aures et cor dedit illis excogitandi et disciplina intellectus repleuit illos. Creauit illis scientiam spiritus. Sensu impleuit cor eius eorum et bona et mala ostendit illis. Posuit oculum ipsorum super corda illorum. Ostendit illis magnalia operum suorum. Ut in sanctificatione collaudent et gloriam in mirabilibus illius. Ut magnalia enarrent operum eius. Addidit illis disciplinam et legem uite hereditauit illos. Testamentum eternum constituit cum illis et iustitiam et iudicia sua ostendit illis. Et magnalia honoris eius uidit oculus eorum et honorem uocis audierunt aures illorum. Et dixit illis. Attendite ab omni iniquitate. Et mandauit illis unusquisque de proximo suo. Vie illorum coram ipso semper non absconse ab oculis ipsius. In unamquamque gentem preposuit rectorem et pars dei israel factus est manifesta. Omnia opera illorum uidit sol in conspectu dei et oculi eius sine intermissione inspicientes iniuriis illorum. Non est abscondita testamenta propter iniquitates eorum et omnes iniquitates eorum in conspectu dei. Etiam uniuersi saeculi est ipso. Et gratiam hominis quasi pupillam conseruabit. Et postea resurget et retribuet illis retributionem. Amicus iuxta caput illorum et conuertet in inferiores partes terre. Penitentibus autem dedit deus uiam iustitie. Et confirmauit deficientes sententie et testamentum illis sortem uirtutis. Conuertere ad dominum et relinque peccata tua. Preparare ante faciem domini et minue offendiculum. Reuertere ad dominum et auertere ab iniustitia tua et nimis odio execrationem et cognosce iustitias et iudicia dei et sta in sorte propositionis et orationis altissimi dei. In preterea uade seculi sancti cum uiuis et dantibus confessionem domini. Non demoreris in errorem ipsorum. Ante mortem confitebis uiuens et uiuus et sanus confitebis et laudabis dominum et gloriabis in misericordiis illius. Quam magna misericordia dei et propitiatio illius conuertentibus ad se. Nec enim omnia possunt esse in hominibus. Quia non est immortalis filius hominis et in uanitate malitie placuerit. Ad lucidius solo et hic deficiet. Aut quid nequius. Quam quod excogitauit ei-

ro et sanguis et hoc arguetur. Virtutem altitudinis celi ipse conspicit et omnes homines terra et cinis. XVIII

Qui uiuit in eternum creauit omnia simul. Deus solus iustificabitur et manet inuictus rex in eternum. Quis sufficiet enarrare opera dei. Quis enim inuestigabit magnalia eius. Virtutem autem magnitudinis eius quis enumerabit et quis adiciet enarrare misericordiam eius. Non est minuere neque abscondere nec est inuenire magnalia dei. Cum consummauerit homo tunc incipiet et cum quieuerit operabitur. Quid est homo. Aut quid gratia illius. Et quid est bonum. Aut quid est nequam illius. Numerus dierum illius hominum ut multum. Quasi gutte aque maris deputati sunt et sicut calculus arene sic exigui anni in die eius. Propter hoc patiens est deus in illis et effundit super eos manum suam. Vidit prius peccatum cordis illorum quia mala est et cognouit subuersionem illorum quia nequam est. Ideo adimpleuit propitiationem suam in illis et ostendit illis uiam equitatis. Misericordia hominis circa proximum suum. Misericordia autem dei super omnem carnem. Qui misericordiam habet docet et erudit quasi pastor gregem suum. Misereatur excipiens doctrinam misericordie. Qui festinat in iudicio eius. Fili in bonis ne des querelam et in omni dato ne des querelam tristitiam uerbi mali. Nonne ardorem refrigerabit ros. Sic et uerbum melius quam datum. Nonne ecce uerbum super datum bonum et utraque est hominis iustificatio. Stultus autem improperabit et datum indisciplinatum tabescere facit oculos. Ante iudicium pro iustitia tua et ante conspectum loquaris disce. Ante langorem adibe medicinam et ante iudicium tempora te ipsum et in conspectu dei inuenies propitiationem. Ante langorem humilia te et in tempore infirmitatis ostende conuersationem tuam. Ne impediaris orare semper et non uerearis usque ad mortem iustificari. Quoniam merces dei manet in eternum. Ante orationem preparabis animam tuam et noli esse quasi homo qui tempta deum. Memento ire in die consummationis et tempore retributionis in conuersatione facies. Memento paupertatis in die diuitiarum et necessitatem paupertatis in die diuitiarum. A mane usque ad uespertinum mutabitur tempus et hoc omnia citata in oculis dei. Homo sapiens in omnibus metuit et in diebus delictorum attendit ab inertia. Omnis astutus agnoscet sapientiam et inuehementi eam dabit confessionem. Sensati in uerbis et ipsi sapientes egerunt et intellexerunt uirtutem et iustitiam et imploraui uiuentes pro uerbis et iudicia. Post concupiscentias tuas non eas et a uoluntate tua auertere. Si prestes anime tue concupiscentias eius faciet te in gaudium inimicis tuis. Ne obleteris in turbis nec in modicis. Assidua enim est commissio illorum. Ne fuisses mediocris in contentione ex feriore et non est tibi nichil in seculo. Eris enim in uidus anime tue. XIX

Operem abusoꝝ nō loquī celabit nā
ꝑ quē modū pauli ad ebreos. vñ i mt
ecclie sūpstitiōe dicit. i lapidē cōsurgūt
cū sensuū quīe ūgēt ꝗ nō ē. ꝓ
nō. Ꝑ cuncta ꝛ timet ꝛ cauebit ne ꝗs
ꝑcutiat ꝛ exemplū magi ꝛ pulleur domi
nica ꝑhibet. Cū credit euāgelium cōtēnit ꝗ
ꝗ ꝑ ꝑcutit. ꝗ ꝗ ꝗ ꝗ ꝗ ꝗ ꝗ
ꝗ ꝗ ꝗ ꝗ ꝗ ꝗ ꝗ

ta omia mea. ylagre eius nō ē latus. Humano timore annullabit illum. et non ō **numus** locuples ē. annullabit illa. Sic sua fuga cauebit. Defecatu pauper. et egenus. adauxit cupidos. Et ideo ait. Beatus qui non habet. Et non habet auaricia. Et ideo ait. Beatus qui non habet. Et non habet auaricia. Et ideo ait. Beatus qui non habet. Et non habet auaricia

ne ꝺeimꝰ me i cognatu illoꝝ. Exvolleꝫ i ꝺ
ex monꝫ ne vocis michi. cꝰ ꝺi tibi i mte ꝺ me.
Auferꝫ me ne mmꝰ equiꝰ ꝰ ꝺolꝫ tuo ne ap
ꝑꝺeant me. ꝰ ꝺ aliꝫ meiꝫ ꝰ i ꝑtu ne tra
ꝺe me. Secꝝ am eꝝ aurꝫ filiꝰ. qui autꝫ
vient illi. nꝫ ꝑcer labꝫ sue. nec scꝫ alt
abi. i eptis nequissime. In mte ꝺ appꝫ
end. ꝓcor. suppꝫ. ꝰ maleꝺ. scꝫ alt abi.
illic. Immici mi alliectaꝝ eꝝ tibi. mihi eꝝ
calo. i illa. Mꝺmꝰ ꝺe ꝺ tibi. assistꝫ a ꝺe
mon nobis. fed. nꝫ admisceaꝝ. qm nꝫ ens
i mmicabꝫ ꝺe. Sꝺ fmꝫ. ꝺmꝰ. assideꝫ
linee. nꝫ mmuꝫ. sic ei. ꝺmꝰ. ꝺmꝰ. ꝺi. ꝺ
ꝓ. nꝫ. ꝺmꝰ. mihi. mmꝰ. ꝑplebi. ꝺ
quiet. nꝫ. ꝑsaꝺ. Aꝺmo. sua. plaga. ꝰ. si. fuꝫ
mansit. fꝺ. ꝺi. illa. ꝺ. ꝺm. ꝺ. ꝰ. si. fuꝫ mans
ꝺ. ꝺ. ꝺ.

XXV

XXVI

ao ꝑcm. ꝺ̄e puer ei adnūpcā. ne ſtēt ꝛ
ſtialeſ. ꝛ cialoſe m appuer. ꝛ ſtiale eqm
ur negreabꝰ ꝛ negligēcia illa ꝙ nō uſuſ
cab; aup; a ꝙſ; ighou. XXVII.

Q uoꝑ mo ꝓpā mea ꝺhqueꝛ ꝛ qui q
ur locupleauꝛ aūer ocūi ſui. Sic ī me
ꝺio ꝓpagne; lapidi palo figunt; ſic ꝛnt
meoꝝ ūcīmoniꝛ ꝛ empcōiꝛ augultaꝛ
pcās. C omūnꝰ ē ꝺeūmāne ꝺuaum. Illi ī
mozeꝺm ꝛnūſ; ꝛ ūſtanꝛcam ſubūꝛeur
ꝺomo tua. Sic ī ꝓnſum ḋn ꝛnūebꝛ ꝑ
mē; ſic apoſtaꝛomiſ ī cognoſcu illo. mila
ſiguꝫ. ꝑtuꝫ ſeruuꝫ ꝛ ꝺēcī uſtoꝛ ꝛpanoꝛ ou
bulanomo. Sēuſtanoꝛ ꝺe ugne oſtenꝺ
ſencū illo; ſic ubi ēc cgnoſcu illo ꝺ̄o ꝺo
co. Aū ſpmēm nō ꝙſtauꝛel mū. b ēl ꝛpa
no ē ḋnm. Sī ſcāſ; uſtuā ꝙſ ꝺēcī ſ
lam ꝛ uouel q̄ poſſem ꝺonoꝛ illā. ꝛm
bīnb ē ea ꝛ ꝓpꝛ. ꝛ ī ſempiāmī ꝛ ꝺoꝛe q
gnoſcꝰ ī uouel firmauē. Volalua ay ē
ſimulia ouēuē. ꝛ ūme ꝺo ecc qu oꝑe
ll am reuꝛeuꝛ. Leo nequnom mūpiaꝝ
ſemꝰ. ſic ꝓā ꝙmōꝝ ī qnuꝫ. Lō ſeḋ ī
ſapī mauꝫ ſic ſol. Nam ſtulto ꝛ ſapā ma
ū ſic ſol. ſic luna mutaī. In medio ſanc
uꝫ. ſua ubi ꝛpi. ī medio ā cgnōcū ſeḋ
ꝺ̄ſiliuꝫ ecc. Q annuo ꝓcūbū eoꝝ
ſaz nō uſoꝝ ī ꝛebacc ꝓā. Leḋla multi
uuſ; ſ uoꝛ ꝛpiandē cuꝛm ſtauꝛeꝛ ꝛ nūci
emā ꝛpiſc ꝺnauꝛo aurū. Stulto lang
me ī ꝛpa ſupbe ꝛ malecꝛo illoꝝ audiꝛ
gnuꝫ. Ꝺenudaꝛ aūena amaꝝ ſide ꝙ
ꝺuꝛ nō ī uemeꝛ amīē ad aūm ſui. Au
ge ꝛpmū quī ꝛ ouḡe fide eī illo. Q uod
ſi denudauīt ab ſ ſa illo nō ꝙſcāque poſt
cum. Sic ē tō ā ꝙ ꝺ amīē ſui ē ā ꝙ ꝺ amīē ꝓ
ſui. Sic qui ꝺimuꝛ auē ē manu ſua. ſic
qui uelqſ ꝛpmū quī ꝛ nō ei capieꝛ.
nō illi ſeḋ ē. ḋm lāge abē. Effugie ei q
cauſa ꝛe laqueo: qm ūultuaꝝ ē cāa eue
ūtuꝫ eū nō poſſ; colligauꝛ. Malecꝛ ē
ꝺeoꝛauoꝛ. Ꝺenudauꝛ ā amua mūeꝛa. ꝺ
ſpmo ē aūe ī ſella ua. Annenq; ꝺolo ſalbaꝝ ū
quā. ꝛ nō eū abꝛiqeꝛ. In ſpecu ocloꝝ u
eū. gaudebꝛ ꝺe ſuīs. ꝛ ſup ſpmꝺei mee ꝺa
muabī. Poſuiſſmē ā puēꝛeꝛ ꝺe ſuīs. ꝛ ī
ūbe ſuīe ꝛub ſcāoꝝ. ꝛ mīaī ꝺnoꝝ.
ꝛ nō ꝺeſqu ꝛ ꝺoꝺieꝛ illū. ē. ī amī mu
uꝛ lapꝺem ſup ꝺēſ eo caꝺ; ꝛ ꝓlaḡ ꝺe
lolī ꝺnoꝝ uulnia. Q uu bouea ꝙꝛkiaꝺ;
ī eā ꝛ qui ſtanī lapiḋ ꝓmo. offenꝺeꝛ
ī eo ꝛ qui laqueū alli ponꝫ ꝓbꝛ ī illo.
Ecnuem neqſſim ꝺ ſilui. ſup ꝛpm ꝺeuol

uee. ꝛ nō aqueſcꝛ uū aḋuēꝛ illi. Jlu
ſꝛe ꝛ ꝛpui ſup uꝛ. ꝛ uiḋā. ſic leo ſ ſpoꝛab
ili. Laqueo ꝙbuſ ḋm obſcūtuꝫ eſt uiſ
uꝛ. ꝛ ꝺeo. à ſſtum illoꝝ cauſa monauiuꝫ
Jm ꝛ ſiuꝛe nunq; ꝓcaſtiuꝫ. ſ ꝛuꝛ ꝙꝛ
ꝛuꝫ ecc illoꝝ. XXVIII.

Q uꝛuam uulſa ꝺeo ḋūeꝛ uiꝺeū. ec
ꝙā illo ſtule ſuab. Sanq; ꝛ mo
uio neceū ꝛ ꝛuē ꝺpcām ꝛe ꝙā ꝺoluce.
ꝺo ꝺoī ꝙuaꝛ mā. ac ꝺ ꝙuꝛ mecelā. Jn ce
ſilem ō nō ꝺe mīa. ꝛ ꝺ ꝙſq; ſiue ꝺpcabꝰ
Jꝺ ꝺ ꝙq; ſtr nā ꝛeḋuaꝛ. ꝛ ꝓnanḋē ꝓ
ā. Sanq; eꝛoab ꝙ ꝺeḋeꝛe illoꝝ. ꝺeūm ne
uſſimoꝝ. ꝛ eſſne ūmeam. Sanuo ei ꝛm
eꝛ; imuicē ī mānq; eꝛo. Memoꝛaꝛe mmeē
ꝺnūꝛ nō ſuſtanꝛ ꝙmo. Memoꝛaꝛe ꝛeſtuū
ū aſſſimi ꝛ ꝛeſſnce ignoſcāq; ꝛmi. Ab
ſtme ꝛ aḋuꝛe ꝛ mīnuel ꝙā. Lō ei uiꝺeo ī
ceno luꝛe ꝛ uu ꝙꝛi. quuꝛ labꝛ amuꝛo ꝛ
mecio pace ſnulſ; imīnꝰ ī mmicā. Seḋ
ē ignā ſiue ſic ignē exaꝛdeſc ꝛ ſm nu
ē womīe. ſic ma ḋia illo ennꝛ ꝙ ſtom ſuā.
ealabꝛ uū ſuā. Sequm ſeſtmaū ieḋo
ignē ꝛ ul ſeſtmā ḋeſtmo. Saugnē ꝛ ung
ſeſtmā. adḋuc; monē. Sſſſlauīe. q ig
ne exaꝛdebuꝛ. ſ ſi eſpuſe ſup uiā. eꝛ ꝙꝛuet.
ꝛmu eꝛoe ꝙſialoꝛuꝫ. Sullmo ꝛ bulgnę
malecꝛ. ſmulbo ē nullnuꝫ ꝙuē ſmuet. Li
gua ūa mulaq. ſmeuꝛe ꝺnſtꝛ illoꝝ ḋ ge
ꝛe ī genuē. Cuuꝛael mumāe ḋumū ꝛec
mīuaꝛ ꝛ ꝛomoꝝ magnatuꝫ. eſſoꝝ ꝛ uꝛuel
ꝙꝛ. ꝛad ꝛ ḡ ſtuꝛec ꝺſſolū. Lingua ūa mīt
ieuꝛ nmīaꝝ. ecuꝛeꝛ ꝙuiaūt illaq. lab
oubꝰ ſuq. ꝛ in ꝛeſpiē illa nō ſebꝛ ꝛeq me
nec ſebꝛ amuē in quo ꝛeſeiaꝛ. Flagelli
plagaꝫ mueē ſue. plagaꝫ ā ungue ſmm
uec olla. Aulu ceaḋuꝛ ī oꝛe glaꝛij. ſ ū
ſie ḡ qm ūaeꝛ ꝙlingua ſua. Sḡ qui ꝛeꝛ
ē ā lingua ſua neḡ. qui ī media illo nō
ꝛuuſſuꝛ. ꝛ qui nō annū ūgū euꝛ. ꝛ ūdiu
illo nō ē ugnuꝫ. ūgū ē illo. ūgū ſeꝛ
ꝛeū ē ꝛ ūdem illi ūdem ꝛeū ē ḋnoꝛ illo m
oꝛ neq mſſimaꝛ ꝙulq; ſ ſeꝛꝛ ꝛeaꝛ ḋm illa.
Pſeiamma illo ū ꝓmanebꝛ. ſ obnubi
uaꝛ ſuſſtoꝛ. Jn ſlama ſua nō ḋnuꝛ u
ſtꝛ. ꝛ qui ꝛelm qm ꝺeū ꝛeaꝛeuꝛ. ī illaꝛ ex
aꝛdebꝛ in illꝰ. ꝛ nō euīguebꝛ. ꝛ imuenꝛ
i illoꝝ ḡ leo ꝛaḡ. ꝙuꝺo ieḋ; illoꝝ. Sep
au uel uaꝛ ſpmꝰ ſ ꝛ noli audiꝛe ꝙuam ne
ḡ. ꝛ on mo ſuaꝛo oſtaꝛ ſeme ꝛ aulu uaꝛ.
Zuꝛ uuſ ꝛ augeꝛū ſui ꝙſa. ꝛ ūb uuę ſu
ceo ſtuam. ꝛ ſtenoꝛ on ꝛuo ꝛeuec. aꝛ
uuꝛe ne ſeꝛꝛe ꝛalaūq ꝛ ſuguꝫ ꝛ aꝛuaꝫ

i ostium immundum illius: sicut ait Ps. Sit calor tuus clarabitur in me.

XXIX

Qui tuæ manus fecerunt me et plasmaverunt me: da mihi intellectum, et discam mandata tua. Custodiant me et videant me, et lætentur: quia in verba tua supersperavi. Cognovi, Domine, quia æquitas iudicia tua, et in veritate tua humiliasti me. Fiat misericordia tua ut consoletur me, secundum eloquium tuum servo tuo. Veniant mihi miserationes tuæ, et vivam: quia lex tua meditatio mea est. Confundantur superbi, quia iniuste iniquitatem fecerunt in me: ego autem exercebor in mandatis tuis. Convertantur mihi timentes te, et qui cognoverunt testimonia tua. Fiat cor meum immaculatum in iustificationibus tuis, ut non confundar. Defecit anima mea in salutare tuum: et in verbum tuum supersperavi. Defecerunt oculi mei in eloquium tuum, dicentes: Quando consolaberis me? Quia factus sum sicut uter in pruina: iustificationes tuas non sum oblitus. Quot sunt dies servi tui? quando facies de persequentibus me iudicium? Narraverunt mihi iniqui fabulationes, sed non ut lex tua. Omnes viæ tuæ veritas: inique persecuti sunt me, adiuva me. Paulominus consumpserunt me in terra: ego autem non dereliqui mandata tua. Secundum misericordiam tuam vivifica me, et custodiam testimonia oris tui. In æternum, Domine, verbum tuum permanet in cælo: in generationem et generationem veritas tua. Fundasti terram, et permanet: dispositione tua perseverat dies, quoniam omnia serviunt tibi. Nisi quod lex tua meditatio mea est, tunc forte periissem in humilitate mea. In æternum non obliviscar iustificationes tuas, quia in ipsis vivificasti me. Meus es ego, salvum me fac, quoniam iustificationes tuas exquisivi. Me exspectaverunt peccatores ut perderent me: testimonia tua intellexi. Omnis consummationis vidi finem: latum mandatum tuum nimis. Quomodo dilexi legem tuam, Domine! tota die meditatio mea est. Super inimicos meos prudentem me fecisti mandatum tuum, quia in æternum mihi est. Super omnes docentes me intellexi, quia testimonia tua meditatio mea est. Super senes intellexi, quia mandata tua exquisivi. Ab omni via mala prohibui pedes meos, ut custodiam sermones tuos. A iudiciis tuis non declinavi, quia tu legem posuisti mihi. Quam dulcia faucibus meis eloquia tua, super mel ori meo! A mandatis tuis intellexi: propterea odivi omnem viam iniquitatis. Lucerna pedibus meis verbum tuum, et lumen semitis meis. Iuravi et statui custodire iudicia iustitiæ tuæ. Humiliatus sum usquequaque, Domine: vivifica me secundum verbum tuum. Voluntaria oris mei beneplacita fac, Domine, et iudicia tua doce me. Anima mea in manibus meis semper, et legem tuam non sum oblitus. Posuerunt peccatores laqueum mihi, et de mandatis tuis non erravi. Hæreditate acquisivi testimonia tua in æternum: quia exultatio cordis mei sunt. Inclinavi cor meum ad faciendas iustificationes tuas in æternum propter retributionem. Iniquos odio habui, et legem tuam dilexi. Adiutor et susceptor meus es tu, et in verbum tuum supersperavi. Declinate a me, maligni, et scrutabor mandata Dei mei. Suscipe me secundum eloquium tuum, et vivam: et non confundas me ab exspectatione mea. Adiuva me, et salvus ero, et meditabor iustificationes tuas semper. Sprevisti omnes discedentes a iudiciis tuis, quia iniqua cogitatio eorum. Prævaricantes existimavi omnes peccatores terræ: ideo dilexi testimonia tua. Confige timore tuo carnes meas: a iudiciis enim tuis timui. Feci iudicium et iustitiam: non tradas me calumniantibus me. Suscipe servum tuum in bonum: non calumnientur me superbi. Oculi mei defecerunt in salutare tuum, et in eloquium iustitiæ tuæ. Fac cum servo tuo secundum misericordiam tuam, et iustificationes tuas doce me. Servus tuus ego sum: da mihi intellectum, ut sciam testimonia tua. Tempus faciendi, Domine: dissipaverunt legem tuam. Propterea dilexi mandata tua super aurum et topazion. Propterea ad omnia mandata tua dirigebar: omnem viam iniquam odio habui. Mirabilia testimonia tua: ideo scrutata est ea anima mea. Declaratio sermonum tuorum illuminat, et intellectum dat parvulis. Os meum aperui, et attraxi spiritum: quia mandata tua desiderabam. Aspice in me, et miserere mei, secundum iudicium diligentium nomen tuum. Gressus meos dirige secundum eloquium tuum, et non dominetur mei omnis iniquitas. Redime me a calumniis hominum, ut custodiam mandata tua. Faciem tuam illumina super servum tuum, et doce me iustificationes tuas. Exitus aquarum deduxerunt oculi mei, quia non custodierunt legem tuam. Iustus es, Domine, et rectum iudicium tuum. Mandasti iustitiam testimonia tua, et veritatem tuam nimis. Tabescere me fecit zelus meus, quia obliti sunt verba tua inimici mei. Ignitum eloquium tuum vehementer, et servus tuus dilexit illud. Adolescentulus sum ego et contemptus: iustificationes tuas non sum oblitus. Iustitia tua iustitia in æternum, et lex tua veritas. Tribulatio et angustia invenerunt me: mandata tua meditatio mea est. Æquitas testimonia tua in æternum: da mihi intellectum, et vivam. Clamavi in toto corde meo, exaudi me, Domine: iustificationes tuas requiram. Clamavi ad te, salvum me fac, ut custodiam mandata tua. Præoccupavi in maturitate, et clamavi: quia in verba tua supersperavi. Prævenerunt oculi mei ad te diluculo, ut meditarer eloquia tua. Vocem meam audi secundum misericordiam tuam, Domine: secundum iudicium tuum vivifica me. Appropinquaverunt persequentes me iniquitati: a lege autem tua longe facti sunt. Prope es tu, Domine, et omnes viæ tuæ veritas. Initio cognovi de testimoniis tuis, quia in æternum fundasti ea. Vide humilitatem meam, et eripe me, quia legem tuam non sum oblitus. Iudica iudicium meum, et redime me: propter eloquium tuum vivifica me. Longe a peccatoribus salus, quia iustificationes tuas non exquisierunt. Misericordiæ tuæ multæ, Domine: secundum iudicium tuum vivifica me. Multi qui persequuntur me et tribulant me: a testimoniis tuis non declinavi. Vidi prævaricantes, et tabescebam, quia eloquia tua non custodierunt. Vide quoniam mandata tua dilexi, Domine: in misericordia tua vivifica me. Principium verborum tuorum veritas: in æternum omnes iudicia iustitiæ tuæ. Principes persecuti sunt me gratis: et a verbis tuis formidavit cor meum. Lætabor ego super eloquium tuum, sicut qui invenit spolia multa. Iniquitatem odio habui et abominatus sum: legem autem tuam dilexi. Septies in die laudem dixi tibi super iudicia iustitiæ tuæ. Pax multa diligentibus legem tuam, et non est illis scandalum. Exspectabam salutare tuum, Domine: et mandata tua dilexi. Custodivit anima mea testimonia tua, et dilexit ea vehementer. Servavi mandata tua et testimonia tua: quia omnes viæ meæ in conspectu tuo. Appropinquet deprecatio mea in conspectu tuo, Domine: secundum eloquium tuum da mihi intellectum. Intret postulatio mea in conspectu tuo: secundum eloquium tuum eripe me. Eructabunt labia mea hymnum, cum docueris me iustificationes tuas. Pronuntiabit lingua mea eloquium tuum, quia omnia mandata tua æquitas. Fiat manus tua ut salvet me, quoniam mandata tua elegi. Concupivi salutare tuum, Domine, et lex tua meditatio mea est. Vivet anima mea et laudabit te, et iudicia tua adiuvabunt me. Erravi sicut ovis quæ perit: quære servum tuum, quia mandata tua non sum oblitus.

XXX

Ad Dominum cum tribularer clamavi, et exaudivit me. Domine, libera animam meam a labiis iniquis, et a lingua dolosa. Quid detur tibi, aut quid apponatur tibi ad linguam dolosam? Sagittæ potentis acutæ, cum carbonibus desolatoriis. Heu mihi, quia incolatus meus prolongatus est! habitavi cum habitantibus Cedar: multum incola fuit anima mea. Cum his qui oderunt pacem eram pacificus: cum loquebar illis impugnabant me gratis.

XXXI

Levavi oculos meos in montes, unde veniet auxilium mihi. Auxilium meum a Domino, qui fecit cælum et terram. Non det in commotionem pedem tuum, neque dormitet qui custodit te. Ecce non dormitabit neque dormiet qui custodit Israel. Dominus custodit te, Dominus protectio tua super manum dexteram tuam. Per diem sol non uret te, neque luna per noctem. Dominus custodit te ab omni malo, custodiat animam tuam Dominus. Dominus custodiat introitum tuum et exitum tuum, ex hoc nunc et usque in sæculum.

XXXII

Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi: in domum Domini ibimus. Stantes erant pedes nostri in atriis tuis, Jerusalem. Jerusalem quæ ædificatur ut civitas: cuius participatio eius in idipsum. Illuc enim ascenderunt tribus, tribus Domini, testimonium Israel ad confitendum nomini Domini. Quia illic sederunt sedes in iudicio, sedes super domum David. Rogate quæ ad pacem sunt Jerusalem, et abundantia diligentibus te. Fiat pax in virtute tua, et abundantia in turribus tuis. Propter fratres meos et proximos meos, loquebar pacem de te. Propter domum Domini Dei nostri, quæsivi bona tibi.

XXXIII

Ad te levavi oculos meos, qui habitas in cælis. Ecce sicut oculi servorum in manibus dominorum suorum. Sicut oculi ancillæ in manibus dominæ suæ: ita oculi nostri ad Dominum Deum nostrum, donec misereatur nostri. Miserere nostri, Domine, miserere nostri: quia multum repleti sumus despectione. Quia multum repleta est anima nostra opprobrium abundantibus, et despectio superbis.

XXXIV

Nisi quia Dominus erat in nobis, dicat nunc Israel: nisi quia Dominus erat in nobis, cum exurgerent homines in nos. Forte vivos deglutissent nos: cum irasceretur furor eorum in nos. Forsitan aqua absorbuisset nos: torrentem pertransivit anima nostra. Forsitan pertransisset anima nostra aquam intolerabilem. Benedictus Dominus, qui non dedit nos in captionem dentibus eorum. Anima nostra sicut passer erepta est de laqueo venantium: laqueus contritus est, et nos liberati sumus. Adiutorium nostrum in nomine Domini, qui fecit cælum et terram.

XXXV

Qui confidunt in Domino sicut mons Sion: non commovebitur in æternum qui habitat in Jerusalem. Montes in circuitu eius: et Dominus in circuitu populi sui, ex hoc nunc et usque in sæculum. Quoniam non relinquet Dominus virgam peccatorum super sortem iustorum: ut non extendant iusti ad iniquitatem manus suas. Bene fac, Domine, bonis, et rectis corde. Declinantes autem in obligationes adducet Dominus cum operantibus iniquitatem: pax super Israel.

XXXVI

Canticum graduum. Si non quia Dominus erat in nobis, dicat nunc Israel: si non quia Dominus erat in nobis, cum exurgerent homines in nos. Forte vivos deglutissent nos: cum irasceretur furor eorum in nos. Forsitan aqua absorbuisset nos: torrentem pertransivit anima nostra. Forsitan pertransisset anima nostra aquam intolerabilem. Benedictus Dominus, qui non dedit nos in captionem dentibus eorum. Anima nostra sicut passer erepta est de laqueo venantium: laqueus contritus est, et nos liberati sumus. Adiutorium nostrum in nomine Domini, qui fecit cælum et terram.

XXXVII

Qui confidunt in Domino sicut mons Sion: non commovebitur in æternum qui habitat in Jerusalem. Montes in circuitu eius: et Dominus in circuitu populi sui, ex hoc nunc et usque in sæculum. Quoniam non relinquet Dominus virgam peccatorum super sortem iustorum: ut non extendant iusti ad iniquitatem manus suas. Bene fac, Domine, bonis, et rectis corde. Declinantes autem in obligationes adducet Dominus cum operantibus iniquitatem: pax super Israel.

XXXVIII

Canticum graduum. In convertendo Dominus captivitatem Sion: facti sumus sicut consolati. Tunc repletum est gaudio os nostrum, et lingua nostra exultatione. Tunc dicent inter gentes: magnificavit Dominus facere cum eis. Magnificavit Dominus facere nobiscum: facti sumus lætantes. Convertere, Domine, captivitatem nostram, sicut torrens in austro. Qui seminant in lacrimis, in exultatione metent. Euntes ibant et flebant, mittentes semina sua. Venientes autem venient cum exultatione, portantes manipulos suos.

XXXIX

Nisi Dominus ædificaverit domum, in vanum laboraverunt qui ædificant eam. Nisi Dominus custodierit civitatem, frustra vigilat qui custodit eam. Vanum est vobis ante lucem surgere: surgite postquam sederitis, qui manducatis panem doloris. Cum dederit dilectis suis somnum, ecce hæreditas Domini filii: merces, fructus ventris. Sicut sagittæ in manu potentis, ita filii excussorum. Beatus vir qui implevit desiderium suum ex ipsis: non confundetur cum loquetur inimicis suis in porta.

XL

Beati omnes qui timent Dominum: qui ambulant in viis eius. Labores manuum tuarum quia manducabis: beatus es, et bene tibi erit. Uxor tua sicut vitis abundans in lateribus domus tuæ. Filii tui sicut novellæ olivarum in circuitu mensæ tuæ. Ecce sic benedicetur homo qui timet Dominum. Benedicat tibi Dominus ex Sion: et videas bona Jerusalem omnibus diebus vitæ tuæ. Et videas filios filiorum tuorum: pacem super Israel.

XLI

Sæpe expugnaverunt me a iuventute mea: dicat nunc Israel. Sæpe expugnaverunt me a iuventute mea: etenim non potuerunt mihi. Supra dorsum meum fabricaverunt peccatores: prolongaverunt iniquitatem suam. Dominus iustus concidit cervices peccatorum. Confundantur et convertantur retrorsum omnes qui oderunt Sion. Fiant sicut fœnum tectorum, quod priusquam evellatur exaruit. De quo non implevit manum suam qui metit, et sinum suum qui manipulos colligit. Et non dixerunt qui præteribant: benedictio Domini super vos. Benedicimus vobis in nomine Domini.

XLII

De profundis clamavi ad te, Domine: Domine, exaudi vocem meam. Fiant aures tuæ intendentes in vocem deprecationis meæ. Si iniquitates observaveris, Domine: Domine, quis sustinebit? Quia apud te propitiatio est: et propter legem tuam sustinui te, Domine. Sustinuit anima mea in verbo eius: speravit anima mea in Domino. A custodia matutina usque ad noctem: speret Israel in Domino. Quia apud Dominum misericordia: et copiosa apud eum redemptio. Et ipse redimet Israel ex omnibus iniquitatibus eius.

XLIII

Domine, non est exaltatum cor meum: neque elati sunt oculi mei. Neque ambulavi in magnis: neque in mirabilibus super me. Si non humiliter sentiebam, sed exaltavi animam meam: sicut ablactatus est super matre sua, ita retribue in anima mea. Speret Israel in Domino, ex hoc nunc et usque in sæculum.

XLIV

Memento, Domine, David: et omnis mansuetudinis eius. Sicut iuravit Domino: votum vovit Deo Iacob. Si introiero in tabernaculum domus meæ: si ascendero in lectum stratum meum. Si dedero somnum oculis meis: et palpebris meis dormitationem, et requiem temporibus meis. Donec inveniam locum Domino: tabernaculum Deo Iacob. Ecce audivimus eam in Ephrata: invenimus eam in campis silvæ. Introibimus in tabernaculum eius: adorabimus in loco ubi steterunt pedes eius. Exurge, Domine, in requiem tuam: tu et arca sanctificationis tuæ. Sacerdotes tui induantur iustitiam: et sancti tui exultent. Propter David servum tuum: non avertas faciem Christi tui. Iuravit Dominus David veritatem, et non frustrabitur eum: de fructu ventris tui ponam super sedem tuam. Si custodierint filii tui testamentum meum, et testimonia mea hæc quæ docebo eos: et filii eorum usque in sæculum sedebunt super sedem tuam. Quoniam elegit Dominus Sion: elegit eam in habitationem sibi. Hæc requies mea in sæculum sæculi: hic habitabo, quoniam elegi eam. Viduam eius benedicens benedicam: pauperes eius saturabo panibus. Sacerdotes eius vestiam salutari: et sancti eius exultatione exultabunt. Illuc producam cornu David: paravi lucernam Christo meo. Inimicos eius induam confusione: super ipsum autem efflorescet sanctificatio mea.

XLV

Ecce quam bonum et quam iucundum habitare fratres in unum. Sicut unguentum in capite, quod descendit in barbam, barbam Aaron: quod descendit in oram vestimenti eius. Sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion. Quoniam illic mandavit Dominus benedictionem: et vitam usque in sæculum.

XLVI

Ecce nunc benedicite Dominum, omnes servi Domini: qui statis in domo Domini, in atriis domus Dei nostri. In noctibus extollite manus vestras in sancta: et benedicite Dominum. Benedicat te Dominus ex Sion: qui fecit cælum et terram.

XLVII

Laudate nomen Domini: laudate, pueri, Dominum. Qui statis in domo Domini: in atriis domus Dei nostri. Laudate Dominum, quoniam bonus Dominus: psallite nomini eius, quoniam suave. Omnia quæcumque voluit Dominus fecit in cælo et in terra: in mari et in omnibus abyssis. Educens nubes ab extremo terræ: fulgura in pluviam fecit. Qui producit ventos de thesauris suis: qui percussit primogenita Ægypti ab homine usque ad pecus. Misit signa et prodigia in medio tui, Ægypte: in Pharaonem et in omnes servos eius. Qui percussit gentes multas: et occidit reges fortes. Sehon regem Amorrhæi, et Og regem Basan: et omnia regna Chanaan. Et dedit terram eorum hæreditatem: hæreditatem Israel populo suo. Domine, nomen tuum in æternum: Domine, memoriale tuum in generationem et generationem. Quia iudicabit Dominus populum suum: et in servis suis deprecabitur. Simulacra gentium argentum et aurum: opera manuum hominum. Os habent et non loquentur: oculos habent et non videbunt. Aures habent et non audient: nec enim est spiritus in ore ipsorum. Similes illis fiant qui faciunt ea: et omnes qui confidunt in eis. Domus Israel benedicite Dominum: domus Aaron benedicite Dominum. Domus Levi benedicite Dominum: qui timetis Dominum benedicite Dominum. Benedictus Dominus ex Sion: qui habitat in Jerusalem.

XLVIII

Confitemini Domino quoniam bonus: quoniam in sæculum misericordia eius. Confitemini Deo deorum: quoniam in sæculum misericordia eius. Confitemini Domino dominorum: quoniam in sæculum misericordia eius. Qui facit mirabilia magna solus: quoniam in sæculum misericordia eius. Qui fecit cælos in intellectu: quoniam in sæculum misericordia eius. Qui firmavit terram super aquas: quoniam in sæculum misericordia eius. Qui fecit luminaria magna: quoniam in sæculum misericordia eius. Solem in potestatem diei: quoniam in sæculum misericordia eius. Lunam et stellas in potestatem noctis: quoniam in sæculum misericordia eius. Qui percussit Ægyptum cum primogenitis eorum: quoniam in sæculum misericordia eius. Et eduxit Israel de medio eorum: quoniam in sæculum misericordia eius. In manu potenti et brachio excelso: quoniam in sæculum misericordia eius. Qui divisit mare Rubrum in divisiones: quoniam in sæculum misericordia eius. Et traduxit Israel per medium eius: quoniam in sæculum misericordia eius. Excussit Pharaonem et virtutem eius in mari Rubro: quoniam in sæculum misericordia eius. Qui traduxit populum suum per desertum: quoniam in sæculum misericordia eius. Qui percussit reges magnos: quoniam in sæculum misericordia eius. Et occidit reges fortes: quoniam in sæculum misericordia eius. Sehon regem Amorrhæi: quoniam in sæculum misericordia eius. Et Og regem Basan: quoniam in sæculum misericordia eius. Et dedit terram eorum hæreditatem: quoniam in sæculum misericordia eius. Hæreditatem Israel servo suo: quoniam in sæculum misericordia eius. Quia in humilitate nostra memor fuit nostri: quoniam in sæculum misericordia eius. Et redemit nos ab inimicis nostris: quoniam in sæculum misericordia eius. Qui dat escam omni carni: quoniam in sæculum misericordia eius. Confitemini Deo cæli: quoniam in sæculum misericordia eius.

XLIX

Super flumina Babylonis illic sedimus et flevimus: cum recordaremur tui, Sion. In salicibus in medio eius: suspendimus organa nostra. Quia illic interrogaverunt nos qui captivos duxerunt nos: verba cantionum. Et qui abduxerunt nos: hymnum cantate nobis de canticis Sion. Quomodo cantabimus canticum Domini: in terra aliena? Si oblitus fuero tui, Jerusalem: oblivioni detur dextera mea. Adhæreat lingua mea faucibus meis: si non meminero tui. Si non proposuero Jerusalem: in principio lætitiæ meæ. Memor esto, Domine, filiorum Edom: in die Jerusalem. Qui dicunt: exinanite, exinanite usque ad fundamentum in ea. Filia Babylonis misera: beatus qui retribuet tibi retributionem tuam quam retribuisti nobis. Beatus qui tenebit et allidet parvulos tuos ad petram.

L

Dilexi quoniam exaudiet Dominus vocem orationis meæ. Quia inclinavit aurem suam mihi: et in diebus meis invocabo. Circumdederunt me dolores mortis: et pericula inferni invenerunt me. Tribulationem et dolorem invenerunt: et nomen Domini invocavi. O Domine, libera animam meam: misericors Dominus et iustus, et Deus noster miseretur. Custodiens parvulos Dominus: humiliatus sum, et liberavit me. Convertere, anima mea, in requiem tuam: quia Dominus benefecit tibi. Quia eripuit animam meam de morte: oculos meos a lacrimis, pedes meos a lapsu. Placebo Domino in regione vivorum: credidi propter quod locutus sum. Ego autem humiliatus sum nimis: ego dixi in excessu meo, omnis homo mendax. Quid retribuam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi? Calicem salutaris accipiam: et nomen Domini invocabo. Vota mea Domino reddam coram omni populo eius: pretiosa in conspectu Domini mors sanctorum eius. O Domine, quia ego servus tuus: ego servus tuus et filius ancillæ tuæ. Dirupisti vincula mea: tibi sacrificabo hostiam laudis, et nomen Domini invocabo. Vota mea Domino reddam in conspectu omnis populi eius: in atriis domus Domini, in medio tui, Jerusalem.

LI

Laudate Dominum omnes gentes: laudate eum omnes populi. Quoniam confirmata est super nos misericordia eius: et veritas Domini manet in æternum.

LII

Confitemini Domino quoniam bonus: quoniam in sæculum misericordia eius. Dicat nunc Israel: quoniam in sæculum misericordia eius. Dicat nunc domus Aaron: quoniam in sæculum misericordia eius. Dicant nunc qui timent Dominum: quoniam in sæculum misericordia eius. De tribulatione invocavi Dominum: et exaudivit me in latitudine Dominus. Dominus mihi adiutor: non timebo quid faciat mihi homo. Dominus mihi adiutor: et ego despiciam inimicos meos. Bonum confidere in Domino: quam confidere in homine. Bonum sperare in Domino: quam sperare in principibus. Omnes gentes circumdederunt me: et in nomine Domini quia ultus sum in eis. Circumdantes circumdederunt me: et in nomine Domini quia ultus sum in eis. Circumdederunt me sicut apes: et exarserunt sicut ignis in spinis. Et in nomine Domini quia ultus sum in eis. Impulsus eversus sum ut caderem: et Dominus suscepit me. Fortitudo mea et laus mea Dominus: et factus est mihi in salutem. Vox exultationis et salutis: in tabernaculis iustorum. Dextera Domini fecit virtutem: dextera Domini exaltavit me. Dextera Domini fecit virtutem: non moriar sed vivam, et narrabo opera Domini. Castigans castigavit me Dominus: et morti non tradidit me. Aperite mihi portas iustitiæ: ingressus in eas confitebor Domino. Hæc porta Domini: iusti intrabunt in eam. Confitebor tibi quoniam exaudisti me: et factus es mihi in salutem. Lapidem quem reprobaverunt ædificantes: hic factus est in caput anguli. A Domino factum est istud: et est mirabile in oculis nostris. Hæc est dies quam fecit Dominus: exultemus et lætemur in ea. O Domine, salvum me fac: O Domine, bene prosperare. Benedictus qui venit in nomine Domini: benedixi vobis de domo Domini. Deus Dominus et illuxit nobis: constituite diem festum in condensis, usque ad cornu altaris. Deus meus es tu, et confitebor tibi: Deus meus es tu, et exaltabo te. Confitebor tibi quoniam exaudisti me: et factus es mihi in salutem. Confitemini Domino quoniam bonus: quoniam in sæculum misericordia eius.

LIII

Beati immaculati in via: qui ambulant in lege Domini. Beati qui scrutantur testimonia eius: in toto corde exquirunt eum. Non enim qui operantur iniquitatem: in viis eius ambulaverunt. Tu mandasti mandata tua custodiri nimis: utinam dirigantur viæ meæ ad custodiendas iustificationes tuas. Tunc non confundar: cum perspexero in omnibus mandatis tuis. Confitebor tibi in directione cordis: in eo quod didicerim iudicia iustitiæ tuæ. Iustificationes tuas custodiam: non me derelinquas usquequaque. In quo corrigit adolescentior viam suam: in custodiendo sermones tuos. In toto corde meo exquisivi te: ne repellas me a mandatis tuis. In corde meo abscondi eloquia tua: ut non peccem tibi. Benedictus es, Domine: doce me iustificationes tuas. In labiis meis pronuntiavi: omnia iudicia oris tui. In via testimoniorum tuorum delectatus sum: sicut in omnibus divitiis. In mandatis tuis exercebor: et considerabo vias tuas. In iustificationibus tuis meditabor: non obliviscar sermones tuos. Retribue servo tuo: vivifica me, et custodiam sermones tuos. Revela oculos meos: et considerabo mirabilia de lege tua. Incola ego sum in terra: non abscondas a me mandata tua. Concupivit anima mea desiderare iustificationes tuas: in omni tempore. Increpasti superbos: maledicti qui declinant a mandatis tuis. Auferte a me opprobrium et contemptum: quia testimonia tua exquisivi. Etenim sederunt principes: et adversum me loquebantur. Et servus tuus exercebatur in iustificationibus tuis: nam et testimonia tua meditatio mea est. Et consilium meum iustificationes tuæ: adhæsit pavimento anima mea. Vivifica me secundum verbum tuum: viam iniquitatis amove a me. Et de lege tua miserere mei: viam veritatis elegi. Iustificationes tuas non sum oblitus: adhæsi testimoniis tuis, Domine. Ne confundas me: viam mandatorum tuorum cucurri. Cum dilatasti cor meum: legem pone mihi, Domine, viam iustificationum tuarum. Et exquiram eam semper: da mihi intellectum, et scrutabor legem tuam. Et custodiam illam in toto corde meo: deduc me in semita mandatorum tuorum. Quia ipsam volui: et inclina cor meum in testimonia tua. Et non in avaritiam: averte oculos meos ne videant vanitatem. In via tua vivifica me: statue servo tuo eloquium tuum. In timore tuo: amputa opprobrium meum quod suspicatus sum. Quia iudicia tua iucunda: ecce concupivi mandata tua. In æquitate tua vivifica me: et veniat super me misericordia tua, Domine. Salutare tuum secundum eloquium tuum: et respondebo exprobrantibus mihi verbum. Quia speravi in sermonibus tuis: et ne auferas de ore meo verbum veritatis usquequaque. Quia in iudicia tua supersperavi: et custodiam legem tuam semper. Et latum mandatum tuum nimis: et ambulabam in latitudine. Et loquebar de testimoniis tuis in conspectu regum: et non confundebar. Et meditabar in mandatis tuis: quæ dilexi nimis. Et levavi manus meas ad mandata tua: quæ dilexi. Et exercebar in iustificationibus tuis: memor esto verbi tui servo tuo. In quo mihi spem dedisti: hæc me consolata est in humilitate mea. Quia eloquium tuum vivificavit me: superbi inique agebant usquequaque. A lege autem tua non declinavi: memor fui iudicii tui a sæculo, Domine. Et consolatus sum: defectio tenuit me pro peccatoribus derelinquentibus legem tuam. Cantabiles mihi erant iustificationes tuæ: in loco peregrinationis meæ. Memor fui nocte nominis tui, Domine: et custodivi legem tuam. Hæc facta est mihi: quia iustificationes tuas exquisivi. Portio mea, Domine: dixi custodire legem tuam. Deprecatus sum faciem tuam in toto corde meo: miserere mei secundum eloquium tuum. Cogitavi vias meas: et convertebar pedes meos in testimonia tua. Paratus sum et non turbatus: ut custodiam mandata tua. Funes peccatorum circumplexi sunt me: et legem tuam non sum oblitus. Media nocte surgebam ad confitendum tibi: super iudicia iustitiæ tuæ. Particeps ego sum omnium timentium te: et custodientium mandata tua. Misericordia tua, Domine, plena est terra: iustificationes tuas doce me. Bonitatem fecisti cum servo tuo, Domine: secundum verbum tuum. Bonitatem et disciplinam et scientiam doce me: quia mandatis tuis credidi. Antequam humiliarer ego deliqui: propterea eloquium tuum custodivi. Bonus es tu, et in bonitate tua: doce me iustificationes tuas. Multiplicata est super me iniquitas superborum: ego autem in toto corde meo scrutabor mandata tua. Coagulatum est sicut lac cor eorum: ego vero legem tuam meditatus sum. Bonum mihi quia humiliasti me: ut discam iustificationes tuas. Bonum mihi lex oris tui: super millia auri et argenti. Manus tuæ fecerunt me et plasmaverunt me: da mihi intellectum, et discam mandata tua. Qui timent te videbunt me et lætabuntur: quia in verba tua supersperavi. Cognovi, Domine, quia æquitas iudicia tua, et in veritate tua humiliasti me. Fiat misericordia tua ut consolentur me, secundum eloquium tuum servo tuo. Veniant mihi miserationes tuæ, et vivam: quia lex tua meditatio mea est. Confundantur superbi, quia iniuste iniquitatem fecerunt in me: ego autem exercebor in mandatis tuis. Convertantur mihi timentes te, et qui cognoverunt testimonia tua. Fiat cor meum immaculatum in iustificationibus tuis, ut non confundar. Defecit anima mea in salutare tuum: et in verbum tuum supersperavi. Defecerunt oculi mei in eloquium tuum, dicentes: Quando consolaberis me? Quia factus sum sicut uter in pruina: iustificationes tuas non sum oblitus. Quot sunt dies servi tui? quando facies de persequentibus me iudicium? Narraverunt mihi iniqui fabulationes, sed non ut lex tua. Omnes viæ tuæ veritas: inique persecuti sunt me, adiuva me. Paulominus consumpserunt me in terra: ego autem non dereliqui mandata tua. Secundum misericordiam tuam vivifica me, et custodiam testimonia oris tui. In æternum, Domine, verbum tuum permanet in cælo: in generationem et generationem veritas tua. Fundasti terram, et permanet: dispositione tua perseverat dies, quoniam omnia serviunt tibi. Nisi quod lex tua meditatio mea est, tunc forte periissem in humilitate mea. In æternum non obliviscar iustificationes tuas, quia in ipsis vivificasti me. Meus es ego, salvum me fac, quoniam iustificationes tuas exquisivi. Me exspectaverunt peccatores ut perderent me: testimonia tua intellexi. Omnis consummationis vidi finem: latum mandatum tuum nimis. Quomodo dilexi legem tuam, Domine! tota die meditatio mea est. Super inimicos meos prudentem me fecisti mandatum tuum, quia in æternum mihi est. Super omnes docentes me intellexi, quia testimonia tua meditatio mea est. Super senes intellexi, quia mandata tua exquisivi. Ab omni via mala prohibui pedes meos, ut custodiam sermones tuos. A iudiciis tuis non declinavi, quia tu legem posuisti mihi. Quam dulcia faucibus meis eloquia tua, super mel ori meo! A mandatis tuis intellexi: propterea odivi omnem viam iniquitatis. Lucerna pedibus meis verbum tuum, et lumen semitis meis. Iuravi et statui custodire iudicia iustitiæ tuæ. Humiliatus sum usquequaque, Domine: vivifica me secundum verbum tuum. Voluntaria oris mei beneplacita fac, Domine, et iudicia tua doce me. Anima mea in manibus meis semper, et legem tuam non sum oblitus. Posuerunt peccatores laqueum mihi, et de mandatis tuis non erravi. Hæreditate acquisivi testimonia tua in æternum: quia exultatio cordis mei sunt. Inclinavi cor meum ad faciendas iustificationes tuas in æternum propter retributionem. Iniquos odio habui, et legem tuam dilexi. Adiutor et susceptor meus es tu, et in verbum tuum supersperavi. Declinate a me, maligni, et scrutabor mandata Dei mei. Suscipe me secundum eloquium tuum, et vivam: et non confundas me ab exspectatione mea. Adiuva me, et salvus ero, et meditabor iustificationes tuas semper. Sprevisti omnes discedentes a iudiciis tuis, quia iniqua cogitatio eorum. Prævaricantes existimavi omnes peccatores terræ: ideo dilexi testimonia tua. Confige timore tuo carnes meas: a iudiciis enim tuis timui. Feci iudicium et iustitiam: non tradas me calumniantibus me. Suscipe servum tuum in bonum: non calumnientur me superbi. Oculi mei defecerunt in salutare tuum, et in eloquium iustitiæ tuæ. Fac cum servo tuo secundum misericordiam tuam, et iustificationes tuas doce me. Servus tuus ego sum: da mihi intellectum, ut sciam testimonia tua. Tempus faciendi, Domine: dissipaverunt legem tuam. Propterea dilexi mandata tua super aurum et topazion. Propterea ad omnia mandata tua dirigebar: omnem viam iniquam odio habui. Mirabilia testimonia tua: ideo scrutata est ea anima mea. Declaratio sermonum tuorum illuminat, et intellectum dat parvulis. Os meum aperui, et attraxi spiritum: quia mandata tua desiderabam. Aspice in me, et miserere mei, secundum iudicium diligentium nomen tuum. Gressus meos dirige secundum eloquium tuum, et non dominetur mei omnis iniquitas. Redime me a calumniis hominum, ut custodiam mandata tua. Faciem tuam illumina super servum tuum, et doce me iustificationes tuas. Exitus aquarum deduxerunt oculi mei, quia non custodierunt legem tuam. Iustus es, Domine, et rectum iudicium tuum. Mandasti iustitiam testimonia tua, et veritatem tuam nimis. Tabescere me fecit zelus meus, quia obliti sunt verba tua inimici mei. Ignitum eloquium tuum vehementer, et servus tuus dilexit illud. Adolescentulus sum ego et contemptus: iustificationes tuas non sum oblitus. Iustitia tua iustitia in æternum, et lex tua veritas. Tribulatio et angustia invenerunt me: mandata tua meditatio mea est. Æquitas testimonia tua in æternum: da mihi intellectum, et vivam. Clamavi in toto corde meo, exaudi me, Domine: iustificationes tuas requiram. Clamavi ad te, salvum me fac, ut custodiam mandata tua. Præoccupavi in maturitate, et clamavi: quia in verba tua supersperavi. Prævenerunt oculi mei ad te diluculo, ut meditarer eloquia tua. Vocem meam audi secundum misericordiam tuam, Domine: secundum iudicium tuum vivifica me. Appropinquaverunt persequentes me iniquitati: a lege autem tua longe facti sunt. Prope es tu, Domine, et omnes viæ tuæ veritas. Initio cognovi de testimoniis tuis, quia in æternum fundasti ea. Vide humilitatem meam, et eripe me, quia legem tuam non sum oblitus. Iudica iudicium meum, et redime me: propter eloquium tuum vivifica me. Longe a peccatoribus salus, quia iustificationes tuas non exquisierunt. Misericordiæ tuæ multæ, Domine: secundum iudicium tuum vivifica me. Multi qui persequuntur me et tribulant me: a testimoniis tuis non declinavi. Vidi prævaricantes, et tabescebam, quia eloquia tua non custodierunt. Vide quoniam mandata tua dilexi, Domine: in misericordia tua vivifica me. Principium verborum tuorum veritas: in æternum omnes iudicia iustitiæ tuæ. Principes persecuti sunt me gratis: et a verbis tuis formidavit cor meum. Lætabor ego super eloquium tuum, sicut qui invenit spolia multa. Iniquitatem odio habui et abominatus sum: legem autem tuam dilexi. Septies in die laudem dixi tibi super iudicia iustitiæ tuæ. Pax multa diligentibus legem tuam, et non est illis scandalum. Exspectabam salutare tuum, Domine: et mandata tua dilexi. Custodivit anima mea testimonia tua, et dilexit ea vehementer. Servavi mandata tua et testimonia tua: quia omnes viæ meæ in conspectu tuo. Appropinquet deprecatio mea in conspectu tuo, Domine: secundum eloquium tuum da mihi intellectum. Intret postulatio mea in conspectu tuo: secundum eloquium tuum eripe me. Eructabunt labia mea hymnum, cum docueris me iustificationes tuas. Pronuntiabit lingua mea eloquium tuum, quia omnia mandata tua æquitas. Fiat manus tua ut salvet me, quoniam mandata tua elegi. Concupivi salutare tuum, Domine, et lex tua meditatio mea est. Vivet anima mea et laudabit te, et iudicia tua adiuvabunt me. Erravi sicut ovis quæ perit: quære servum tuum, quia mandata tua non sum oblitus.

LIV

Ad Dominum cum tribularer clamavi, et exaudivit me. Domine, libera animam meam a labiis iniquis, et a lingua dolosa. Quid detur tibi, aut quid apponatur tibi ad linguam dolosam? Sagittæ potentis acutæ, cum carbonibus desolato

XXXII

XXXIII

mei illius. Equi cum missa ego & ego mes sibi nam sub di suffecerit in nunc. Quare dies mei sunt. & min tuy luce. & anno mei. Dei sole & omnium sca sequn & fed sole & propt custodiet & di lapsum diuidunt. & immutabi tu. dies festos tuos. & illi dies festos celebuerit. adiuua. Exipie exaudi & magnificui & exipie voli & nim dies & anos. Gaudet & dole & exultaui & me & ada. In mignitate me tua plime dni sequi cor. & immutaui & me cor. & pie bitu. & exaltauit & exipie sacrificia. ad & applicaui. Exipie malefica & iniquos. & ount illos ab sepa & em tuo. qm tua & gui & manu tua & protege illos. & me eue & oppressio. & ue. & me & manu illo qui & fec. & rede. & illi & inuidi tui. & & malu ipi & & Fiant mos, & & fiant sicut pedes. & fauere & omia ego. & audiui me. & Duo & unu. Fini. & & nouissima mea gla & qui & qui & illigat & anes & pmittat me & ni & mandat libros & & pe & pau. & & qui qui nis & mas replent & cular. & spuere & mi & in sol. laboraui & & omitt. & ymunit & tua & nam. & audite & magist. & & pt & recordet & & & ambi & pauper. filio & mulieu. fili & amue. & uel & pane & tuy & ei & ma & a & no & & ain & possem & ne & fere & pereat & & & pie. & am & tue & fiet & alpunc. & in & mutabi & & & caro. & & & & filij & tui & & & &

Altissimo secundum tenorem eius. Et in bono oculo a
diuinitate fauto manuum tuarum. quoniam retribu
ens est deus. et septies tantum reddet tibi. Noli of
ferre munera praua. non enim suscipiet illa. Nolo
li inspicere sacrificium iniustum. quoniam deus iudex est. et
non est apud illum gloria personae. Non accipiet deus pre
ter pauperem. et deprecationem leni exaudiet. Non des
pitiet preces pupilli. nec uiduam si effundat
loquelam gemitus. Nonne lacrime uidue ad ma
xillam descendunt. et exclamatio eius super de
ducentem eas. Ad maxillam enim descendit usque ad
celum. et deus exaudiet. non delectabitur in illis. Qui
adorat deum in oblectatione suscipietur. et deprecatio illius
usque ad nubes propinquabit. Non humiliabitur se ne
ubes penetrabit. donec propinquet non consolabitur.
et non discedet donec altissimus aspiciat. et deus non
elongabit. si uiduam iustus. et faciet uiduam.
et fortissimus non habebit in illis patientiam. Non con
tribulet dorsum illorum. et gentibus reddet uindictam. do
nec tollat plenitudinem superborum. et sceptra in
iquorum contribulet. donec reddat hominibus secundum actus
suos. et secundum opera ante. et secundum presumptionem illius. donec
iudicet uiduam plebem suam. et obliterabit iustos
misericordia sua. Speciosa misericordia domini in tempore tribulationis. quasi
nubes pluuie in tempore siccitatis.

XXXVI

Miserere nostri deus omnium. et respice nos. et ostende
nobis lucem miserationum tuarum. et immite timo
rem tuum super gentes quae non exquisierunt te. ut cognos
cant quia non est deus nisi tu. ut enarrent in
agnalia tua. Alleua manum tuam super gentes alie
nas. ut uiderint potentiam tuam. Sicut enim in con
spectu eorum sanctificatus es in nobis. sic in conspectu
nostro magnificabis in illis. ut cognoscant
te sicut et nos cognouimus. quoniam non est alius deus
preter te domine. Innoua signa. et immuta mirabi
lia. Glorifica manum. et brachium dextrum. Excita
furorem. et effunde iram. Extolle aduersarium.
et afflige inimicum. festina tempus. et memento fi
nis. ut enarrent mirabilia tua. In ira flam
me deuoretur qui saluatur. et qui pessimam
plebem tuam inueniant perditionem. Contere caput prin
cipum. inimicorum dicentium. non est alius preter nos.
Congrega omnes tribus iacob. et cognoscant quia non est
deus nisi tu. ut enarrent magnalia tua. et he
ditabis eos sicut ab initio. Miserere plebi tue. super
quam inuocatum est nomen tuum. et iste quem cognouisti pro
genito tuo. Miserere ciuitati sanctificationis tue.
Ierusalem ciuitati requiei tue. Reple syon in enar
rabilibus uirtutibus tuis. et gloria tua populum tuum.
Da testimonium quia ab initio creature tue. et sancti
ta precationes quas locutus est in nomine tuo prophete
pro te. Da mercedem dicentes sustinentibus te. ut prophete
tui fideles inueniantur. et exaudi orationes seruorum tuorum

Secundum benedictionem aaron. Da populo tuo. et dirige nos in
uia iustitie. ut sciant omnes qui habitant terram quia tu es
deus conspector seculorum. Omnem escam manducabit uen
ter. et cibo cibus melior. Fauces contingit cibum.
et cor insensatum uerba mendacia fere. Cor prauum da
bit tristitiam. et homo peritus resistet illi. Omnem mas
culum excipiet mulier. et filia melior filio. Spes
mulieris exhilarat faciem uiri sui. et super omnem con
cupiscentiam hominis reproducet desiderium. Sed ipse uir
cum tribulatione est et mitigationis et mitis. Non est uir
illius. et filius hominum. Qui possidet mulierem bonam.
inchoat possessionem. Adiutorium secundum illum est. et co
lumpna ut requiescat. Ubi non est sepes. deprecatio
nem possidet. et non est mulier. ingemiscet egens. Quis
credit quia non habet uidui. et deflectens ubique ob
scurauerit. qui succinctus latro exiliet de ciuitate
in ciuitatem.

XXXVII

Omnis amicus dicet. Et est amicitia copula
uiri. sed est amicus solo nomine amicus. Nonne
tristitia est usque ad mortem. Sodalis autem et amicus
ad inimicitiam conuertentur. Opprobrium et contumelia
uiri est. et cooperire aridam malitiam et dolosi
tatem illius. Sodalis amico commendabitur in oblec
tationibus. et in die tribulationis aduersarius erit.
Sodalis amico commendabitur in uenientibus. et ad bonum ac
cipiet sicut. Non obliuiscaris amici tui in animo
tuo. et non immemor sis illius in operibus tuis. Noli
consiliari cum sancto tuo. et a tribulationibus te absolue
consilium. Omnis consiliarius pro consilium. sed est consiliarius
in semetipso. A consiliario malo serua animam tuam.
Prius scito quod sit eius necessitas. et quid ipse animo suo
cogitabit. ne forte mutet sudem in terram. et dicat tibi.
bona uia tua est. et stet contra uiam tuam. Cum uiro uirtuoso tuo tibi sanctitate.
et cum iniusto de iustitia. et cum mulier de his que emulatur.
est timido de bello. et negotiatore. et tristitia
est emptore de uendicatione. et uiro liuido de gratia
agendi. et in pietate. et in honesto. de honestate.
et cum operario. de operatione. et cum operario animali. de consu
matione anni. et seruo pigro de multa operatione. Non
attendas his in omni consilio. sed cum uiro sancto assidu
esto. quoniam cognouimus obseruantem timorem dei.
cuius anima est secundum animam tuam. Quod tribulatur in
tenebris non est delectabit tibi cor boni consilii sta
tue tecum. Non est enim tibi aliud plus illo. Anima uiri sci
entia est. Aliquando uerbum sapientie est. Et inspectores
sedentes in excelsum ad speculandum. Et in his omni
bus deprecare altissimum ut dirigat in ueri
tate uiam tuam. Ante omnia opera uerbum uerax pre
cedat te. et ante omnem actum consilium stabile. Ver
bum nequam immutabit cor. Ex quo pro tempore omnium
uirtutum. bonum et malum. sunt et mors. et dona
tax illorum est assidua lingua. uir peritus multos

eruditum et aie sue suauis est. Quia sophistice lo-
quitur. Edibilis est. In omni re defraudabit. Non est illi da-
ta a deo gratia. Omni enim sapientia defraudabit. Est sapi-
ens aie sue. Et fructus sensus illius laudabiles sunt.
Vir sapiens plebem suam erudit. Et fructus sensus illius
fideles sunt. Vir sapiens implebit bonis vitam. Et uide-
tes illum laudabit. Vita uiri in numero dierum. Dies
autem iniuriabiles sunt. Sapiens in populo hereditabit
honorem. Et nomen illius erit uiuens in eternum. Fili
in uita tua tempta animam tuam. Et si fuerit nequam non de-
bes illi potestatem. Non enim omnia omnibus expediunt. Et
non omni anime omne genus placet. Noli auidus esse
in omni epulatione. Et non te effundas super omnem escam.
In multis enim escis erit infirmitas. Et ardentes
appropinquabit usque ad colam. Propter epulam mul-
ti obierunt. Qui autem abstinens est adiciet uitam.

XXX. VIII.

Honora medicum propter necessitatem. Et illum
creauit altissimus. Ad deum enim medela. Et a rege
accipiet donationem. Disciplina medici exalta-
bit caput illius. Et in conspectu magnatorum collauda-
bit. Altissimus creauit de terra medicinam. Et uir prud-
ens non abhorrebit illam. Nonne aliquo indulcata
est aqua amara. Ad agnitionem hominum uirtus
illorum. Et dedit hominibus scientiam altissimus. Honora
in mirabilibus suis. In his curans mitigabit
dolorem. Et unguentarius faciet pigmenta suauita-
tis. Et unctiones confitiet sanitatis. Et non consum-
abitur opera eius. Pax enim dei super faciem terre. Fili in
infirmitate non despicias teipsum. Sed ad ora do-
mini et ipse curabit te. Auertere a delicto. Et dirige
manus. Et ab omni delicto mundo cor tuum. Da
suauitatem et memoriam similagine. Et impingua
obliuione. Et da locum medico. Et enim illum deus creauit. Et non
discedat. Quia opera eius sunt necessaria. Est enim tempus quando in
manibus eorum incurras. Ipsi uero dominum deprecabuntur
ut dirigat regem eorum et sanitatem. Ipse enim sanatus
est eorum. Qui delinquit in conspectu eius qui fecit illum.
Incidet in manus medici. Fili in mortuum produce la-
cimas. Et quasi dura passus incipe plorare. Et per iu-
dicium contege corpus illius. Et non despicias sepultu-
ram ipsius. Propter dolorem autem amare fer lucem
illius uno die. Et consolare propter tristitiam. Et fac lucem
secundum meritum eius. Uno die uel duobus propter detractionem.
Attristitia enim festinat mors. Et cooperit uirtutem.
Et tristitia cordis flectit cruciatum. In abductio-
ne permanet tristitia. Et substantia inopis per cor eius.
Ne dederis in tristitia cor tuum. Sed repelle eam a
te. Et memento nouissimorum. Et noli obliuisci.
Sed enim est conuersio. Et huic nichil prodest. Et teipsum pe-
rimis. Memor esto iudicii mei. Sic enim erit
et tuum. Michi erit et tibi hodie. In requie mor-
tui requiescere fac memoriam eius. Et consolare
illum in exitu spiritus sui. Sapientiam scribe in tempore ua-
cuitatis. Et qui minoratur actu. Sapientiam percipiet. Qui sapientiam
replebit. Et in tempore aratri. Et qui gloriatur in iaculo.
Stimulo boues agitat. Et conuersatur in operibus eorum.
Et narrat eius in filiis tauros. Cor suum dabit ad uer-
sandos sulcos. Et uigilia eius in sagina uaccarum.
Sic omnis faber et architectus qui noctem tamquam diem
transigit. Qui sculpsit signacula sculptilia. Et
assiduitas eius uariat picturam. Cor suum dabit
in similitudine picture. Et uigilia sua perficiet opus. Sic fa-
bri ferrarius sedens iuxta incudem. Et consideratio operis fer-
ri. Vapor ignis urit carnes eius. Et calore for-
nacis concitatur. Vox malleus in nouam aurem eius.
Et contra similitudinem uasis oculus eius. Cor suum dabit in con-
summatione operum. Et uigilia sua ornabit perfectionem.
Sic figulus sedens ad opus suum. Et contrahit pedibus suis
totam. Qui in sollicitudine potentis est. Et propter opus suum
et inuenta est omnis operatio eius. In biacino suo for-
mabit lutum. Et ante pedes eius curuabit uirtu-
tem suam. Cor suum dabit ut consummet luminare. Et uigi-
lia sua mundabit fornacem. Omnes hi in manibus suis spe-
rauerunt. Et unusquisque in arte sua sapiens est. Sine his omni-
bus non edificatur ciuitas. Et non inhabitabit nec in-
ambulabit. Et in ecclesiam non transiliet. Super sellam
iudicis non sedebit. Et testamentum iudicis non intel-
ligent. Nec palam facient disciplinam et iudi-
cium. Et in parabolis non inueniuntur. Sed creaturam eius
confirmabit. Et deprecatio illorum in operatione artis.
Ad commodantes animam suam et cogitantes in lege
altissimi.

XXXIX.

Sapientiam antiquorum omnium exquiret sapiens. Et in
prophetis uacabit. Narrationem uirorum nominatorum
conseruabit. Et in uersutias parabolarum simul in tribus.
Occulta proverbiorum exquiret. Et in absconditis pa-
rabolarum conuersabit. In magnatorum medio ministrabit.
Et in conspectu presidis apparebit. In terra
alienigenarum gentium transiet. Bona enim et ma-
la in omnibus temptabit. Cor suum tradet ad uigi-
landum diluculo ad dominum qui fecit illum. Et in conspec-
tu altissimi deprecabit. Aperiet os suum in oratione.
Et pro delictis suis deprecabit. Si enim deus magnus uo-
luerit spiritu intelligentie replebit illum. Et
ipse tamquam imbres mittet eloquia sapientie sue. Et
in oratione confitebitur domino. Et ipse dirigit consilium eius.
Et disciplinam. Et in absconditis suis consiliabitur. Ipse
palam faciet disciplinam doctrine sue. Et in
lege testamenti domini gloriabitur. Collaudabit multi
sapientiam eius. Et usque in seculum non delebitur. Non re-
cedet memoria eius. Et nomen eius requirentur ge-
nerationem in generationem. Sapientiam eius enarra-
buit gentes. Et laudem eius enuntiabit ecclesia. Si
permanserit nomen eius delinquit plus quam mille. Et si
requieuerit prodest illi. Adhuc consiliabitur ut en-
arrem. Ut furore eius repletus sum. Et in noce

rie. Oblaudite me omnes fratres mei et qui vos
plantaui ut nutrirem aqua fructificate et
multiplicamini et crescite quasi vitis
nouella quam plantaui ego et flores ger-
minate et odorem date de radice mea
et fructificate in gloriam et laudem
et in nomine meo benedictionem
habete nunc et deinceps et benedicite
vos dicentes omnia opera domini bona valde.
Iubete me et ego faciam quod mihi mandastis
et ego dixi ecce adsum parabo me ad
iussa tua et stabo in loco quem mihi
ostendisti. Et cum hec dixisset ut
erat senex et plenus dierum et
ingressus est ad patres suos. Et
sepelierunt eum filii sui in terra
chanaan in spelunca duplici quam
emerat abraham cum agro ab ephron
filio seor hetthei contra mambre
in hebron. Et luctus est in
omni terra egypti et in domo
pharaonis. Et ioseph ascendit
ad sepeliendum patrem suum
et cum eo omnes seruitutes
pharaonis et maiores natu
domus illius et omnes maiores
natu terre egypti. Et
omnis domus ioseph et fratres
eius et domus patris eius
et pharaonis. Et ioseph
reuersus est in egyptum
cum omnibus qui ascenderant
cum eo ad sepeliendum patrem
suum. Et cum mortuus esset
pater eius timuerunt fratres
ioseph ne forte memor
iniuriarum quas illi intulerant
reddat ei malum. Mittebant
ergo ad eum dicentes pater
tuus ante mortem suam
precepit nobis ut hec
verba diceremus tibi. Obsecramus
ut obliscaris sceleris fratrum
tuorum et malitie atque
peccati quia in malum
tibi retulerunt. Ora
ergo pro seruis dei patris
tui. Quibus verbis
lacrimatus est ioseph.
Et uenerunt ad eum
fratres eius et
adorantes dixerunt
ecce serui tui sumus
tibi. Quibus ioseph
respondit. Nolite
timere. Numquid
possum dei resistere
voluntati. Vos
cogitastis de me
malum sed deus
uertit illud in
bonum ut exaltaret
me sicut hodie
cernitis et
saluaret populum
multum. Nolite
ergo timere ego
pascam uos et
parentes uestros
et consolatus
est eos et
locutus ad
cor eorum.

XLI

Transierunt
autem anni
plurimi et
nepotes ioseph
usque ad tertiam
generationem
filii quoque
machir filii
manasse nati
sunt super
genua ioseph.
Et uocauit
ioseph fratres
suos et dixit
ego morior
et deus
uisitabit
uos et
educet
de terra
hac et
introducet
in terram
pro qua
iurauit
abraham
ysaac et
iacob.
Adiecitque
iusiurandum
eos dicens
deus
uisitabit
uos et
efferte
ossa mea
uobiscum
de loco
isto.
Mortuus
est ioseph
centum
decem
annorum
et
condito
corpore
aromatibus
positum
est in
loculis
in
egypto.
Et
ascendit
ioseph
ad
sepeliendum
patrem
suum
cum
omnibus
fratribus
suis
et
uniuersa
cognatione
sua
preter
paruulos
et
pecora
que
dimisit
in
gessen.
Et
fuit
cum
eo
quadrigarum
et
equitum
turba
non
modica
et
ingressi
sunt
aream
atad
que
est
trans
iordanem
ubi
celebrato
funere
septem
dies
luctum
magnum
et
plenum
lacrimis
agebant.
Et
sic
fecerunt
filii
eius
in
terra
chanaan
sepelierunt
eum
in
spelunca
duplici
quam
emerat
abraham
cum
agro
in
possessionem
sepulchri
ab
ephron
hetthei
contra
mambre.
Et
reuersus
est
ioseph
in
egyptum
ipse
et
fratres
eius
omnesque
qui
simul
ascenderant
ad
sepeliendum
patrem
eius
postquam
mortuus
est
ioseph
uixerunt
filii
eius
et
nepotes
eius
iuxta
uerbum
quod
locutus
est
dicens
deus
uisitabit
uos
et
educet
de
terra
hac
ad
terram
quam
iuramento
pollicitus
est
abraham
ysaac
et
iacob.
Creuit
autem
et
multiplicatus
est
populus
israel
et
factus
est
quasi
in
germen
herbe
et
quasi
lignum
pomiferum
quod
plantatum
secus
decurrit
decursus
aquarum
et
fructificat
tempore
suo
folium
eius
non
defluit
et
omnia
quecumque
faciet
prosperabuntur
non
sic
impii
non
sic
sed
quasi
puluis
quem
proicit
uentus
a
facie
terre
et
sicut
fenum
aridum
quod
incenditur
igne
non
subsistent
impii
in
iudicio
neque
peccatores
in
consilio
iustorum
quoniam
nouit
dominus
uiam
iustorum
et
iter
impiorum
peribit
Et
factum
est
cum
transissent
dies
multi
et
annorum
curricula
plurima
uolui
super
filios
israel
et
multiplicati
sunt
nimis
ualuit
eos
opprimere
rex
nouus
qui
ignorabat
ioseph
et
omnia
que
fecerat
Dixitque
ad
populum
suum
ecce
gens
filiorum
israel
multa
et
fortior
nobis
uenite
ergo
et
opprimamus
eam
sapienter
ne
forte
crescat
et
si
ingressus
fuerit
contra
nos
bellum
addat
se
inimicis
nostris
et
expugnatis
nobis
egrediatur
de
terra
Igitur
preposuerunt
ei
magistros
operum
qui
affligerent
eos
in
operibus
et
edificauerunt
ciuitates
tabernaculorum
thesaurorum
pithom
et
ramesses
Quanto
autem
magis
affligebant
eos
tanto
plus
crescebant
et
augebantur
ita
ut
oderint
filios
israel
egyptii
et
cum
crudelitate
seruirent
amaricauerunt
uitam
eorum
luto
et
latere
et
omni
seruitute
qua
premebant
eos
Et
dixit
rex
egypti
obstetricibus
hebreis
quarum
una
nomen
erat
sephora
et
altera
phua
quando
ministrabitis
hebreis
mulieribus
et
consideretis
super
sellas
si
masculus
infans
fuerit
interficite
eum
si
femina
seruabitur
Timuerunt
autem
obstetrices
deum
et
non
fecerunt
quod
precepit
eis
rex
egypti
sed
uiuificabant
masculos
Conuocauit
ergo
rex
egypti
obstetrices
et
dixit
eis
cur
hoc
fecistis
ut
saluaretis
masculos
Quibus
respondit
obstetrices
non
sunt
hebree
mulieres
egyptiis
similes
ipse
enim
sciunt
artem
obstetricandi
et
antequam
ad
eas
ueniamus
pariunt
Et
ideo
edificauit
deus
domos
eis
Igitur
populus
crescebat
et
confortabatur
nimis
Et
quia
timuerunt
obstetrices
deum
edificauit
eis
domos
Mandauit
ergo
pharao
omni
populo
suo
dicens
quicumque
filius
natus
fuerit
hebreis
proicite
eum
in
flumen
omnes
autem
filias
reseruate
Egressus
est
autem
quidam
de
domo
leui
et
accepit
uxorem
de
stirpe
sua
Que
concepit
et
peperit
filium
et
uidens
eum
elegantem
abscondit
tribus
mensibus
Et
quia
ultra
celare
non
poterat
sumpsit
arcam
de
iunco
et
bitumine
et
pice
liniuit
et
posuit
in
ea
puerum
et
exposuit
eum
in
carecto
ripe
fluminis
stetitque
soror
eius
procul
scire
cupiens
quid
illi
accideret
Descendit
autem
filia
pharaonis
ut
lauaretur
in
flumine
et
ambulabant
per
ripam
fluminis
uidensque
arcam
in
carecto
misit
unam
ex
ancillis
suis
et
tulit
eam
Cumque
aperuisset
uidit
puerum
et
miserta
infantis
ait
de
filiis
hebreorum
est
iste
Tunc
soror
eius
ait
ad
filiam
pharaonis
uis
ut
uadam
et
uocem
tibi
mulierem
de
hebreis
que
nutriat
tibi
puerum
Dixit
ei
filia
pharaonis
uade
Abiit
puella
et
uocauit
matrem
pueri
Dixitque
ei
filia
pharaonis
tolle
puerum
istum
et
nutri
mihi
dabo
tibi
mercedem
tuam
Tulit
mulier
infantem
et
nutriuit
Qui
postquam
creuit
adductus
est
filie
pharaonis
et
factus
est
ei
loco
filii
appellauitque
nomen
eius
moysen
dicens
quia
de
aqua
tuli
eum
Crescente
autem
puero
et
ingresso
palatium
uidit
afflictionem
eorum
et
quendam
egyptium
uirum
percutientem
hebreum
de
fratribus
suis
Circumspexit
ergo
hac
et
illac
et
uidens
quod
nullus
adesset
percussit
egyptium
et
abscondit
eum
in
harena
Egressus
est
die
alio
et
ecce
duo
uiri
hebrei
litigabant
dixitque
ei
qui
iniuriam
faciebat
cur
percutis
proximum
tuum
Qui
respondit
quis
te
constituit
principem
et
iudicem
super
nos
numquid
occidere
me
tu
uis
sicut
heri
occidisti
egyptium
Pauit
moyses
et
dixit
uere
patet
hoc
factum
Audiuit
hoc
pharao
et
quesiuit
occidere
moysen
qui
fugit
manum
eius
et
habitauit
in
terra
madian
Sedensque
iuxta
puteum
septem
filias
habebat
sacerdos
madian
Que
uenientes
hauserunt
aquas
et
implentes
canalem
uolebant
patri
suo
oues
adaquare
Sed
pastores
uenerunt
et
eiecerunt
eas
Surrexit
ergo
moyses
et
defendit
eas
et
adaquauit
oues
Cumque
reuersa
fuissent
ad
patrem
suum
dixit
eis
cur
tam
cito
uenistis
hodie
Quibus
respondit
uir
egyptius
liberauit
nos
de
manu
pastorum
et
insuper
hausit
aquas
et
dedit
gregibus
potum
Dixit
autem
ad
filias
suas
ubi
est
quo
modo
reliquistis
hominem
Vocate
illum
ut
comedat
panem
Adiuratus
est
autem
moyses
habitare
cum
eo
et
dedit
ei
sephoram
filiam
suam
Que
peperit
filium
et
uocauit
nomen
eius
gersam
dicens
peregrinus
fui
in
terra
aliena
Post
multum
quoque
temporis
mortuus
est
rex
egypti
et
ingemuerunt
filii
israel
de
operibus
et
clamauerunt
et
ascendit
clamor
eorum
ad
dominum
ab
operibus
auditus
Audiuit
ergo
gemitus
eorum
et
recordatus
est
pacti
quod
pepigerat
cum
abraham
ysaac
et
iacob
Et
respexit
afflictionem
eorum
et
cognouit
eos
Moyses
autem
erat
pascens
oues
iethro
cognati
sui
sacerdotis
madian
Qui
minauit
gregem
ad
interiora
deserti
et
uenit
ad
montem
dei
horeb
Apparuit
autem
ei
dominus
in
flamma
ignis
de
medio
rubi
et
uidebat
quod
rubus
arderet
et
non
combureretur
Dixitque
moyses
pergam
et
uidebo
uisionem
hanc
magnam
quare
non
comburatur
rubus
Cumque
uidisset
dominus
quod
pergeret
ut
uideret
uocauit
eum
de
medio
rubi
et
ait
moyses
moyses
Qui
respondit
ecce
adsum
Dixitque
ei
ne
appropies
huc
solue
calceamentum
pedum
tuorum
locus
enim
in
quo
stas
terra
sancta
est
Et
ait
ego
sum
deus
patris
tui
deus
abraham
deus
ysaac
deus
iacob
Cumque
abscondisset
moyses
faciem
suam
timebat
enim
aspicere
contra
deum
dixit
dominus
uidens
afflictionem
populi
mei
in
egypto
et
clamorem
eius
audiens
propter
duritiam
exactorum
scio
enim
quod
uelit
eius
dolorem
Descendi
ut
liberem
eum
de
manu
egyptiorum
et
educam
eum
de
terra
illa
in
terram
bonam
et
spatiosam
in
terram
ubi
fluunt
lac
et
mel
ad
loca
chananei
et
hetthei
et
amorrei
et
pherezei
et
hethei
et
iebusei
Ecce
clamor
filiorum
israel
uenit
ad
me
et
uidi
afflictionem
qua
affligunt
eos
egyptii
Et
nunc
uade
mittam
te
ad
pharaonem
ut
educas
populum
meum
filios
israel
de
egypto
Dixit
autem
moyses
ad
deum
quis
ego
sum
ut
uadam
ad
pharaonem
et
educam
filios
israel
de
egypto
Cui
dixit
deus
ego
ero
tecum
et
hoc
erit
tibi
signum
quod
miserim
te
cum
cum
eduxeris
populum
de
egypto
sacrificabis
deo
super
montem
horeb
Dixit
moyses
ad
deum
ecce
ego
ibo
ad
filios
israel
et
dicam
eis
deus
patrum
uestrorum
misit
me
ad
uos
si
dixerint
mihi
quod
nomen
eius
est
quid
dicam
eis
Dixit
deus
ad
moysen
ego
sum
qui
sum
ait
sic
dices
filiis
israel
qui
est
misit
me
ad
uos
Dixit
adhuc
deus
ad
moysen
hec
dices
filiis
israel
dominus
deus
patrum
uestrorum
deus
abraham
deus
ysaac
deus
iacob
misit
me
ad
uos
hoc
nomen
mihi
est
in
eternum
et
hoc
memoriale
meum
in
generationem
et
generationem
Vade
congrega
senes
filiorum
israel
et
dices
ad
eos
dominus
deus
patrum
uestrorum
apparuit
mihi
deus
abraham
ysaac
et
iacob
dicens
uisitans
uisitaui
uos
et
uidi
omnia
que
passi
estis
in
egypto
Et
dixi
ascendam
uos
de
afflictione
egypti
ad
terram
chananei
et
hetthei
et
amorrei
et
pherezei
et
hethei
et
iebusei
ad
terram
lactis
et
mellis
Et
audient
uocem
tuam
et
ingredieris
tu
et
senes
israel
ad
regem
egypti
et
dicetis
ei
dominus
deus
hebreorum
uocauit
nos
ibimus
igitur
uiam
trium
dierum
in
solitudinem
et
immolabimus
domino
deo
nostro
Ego
autem
scio
quod
non
dimittat
uos
rex
egypti
ut
eatis
nisi
per
manum
fortem
Mittam
igitur
manum
meam
et
percutiam
egyptum
in
cunctis
mirabilibus
meis
que
faciam
in
medio
eius
et
post
hec
dimittet
uos
Et
dabo
gratiam
populo
huic
coram
egyptiis
ut
cum
egressi
fueritis
non
uacui
exeatis
sed
postulet
mulier
a
uicina
sua
et
hospita
sua
uasa
argentea
et
aurea
et
uestes
ponetisque
eas
super
filios
et
filias
uestras
et
spoliabitis
egyptios
Respondens
moyses
ait
non
credent
mihi
neque
audient
uocem
meam
sed
dicent
non
apparuit
tibi
dominus
Dixit
ei
dominus
quid
habes
in
manu
tua
Qui
respondit
uirgam
Et
ait
proice
eam
in
terram
Que
cum
proiecta
esset
in
terram
uersa
est
in
colubrum
ita
ut
fugeret
moyses
eum
Et
dixit
dominus
ad
eum
extende
manum
tuam
et
apprehende
caudam
eius
Qui
extendit
manum
et
tenuit
serpentem
et
uersa
est
in
uirgam
in
manu
eius
Et
ait
dominus
ut
credant
uidisse
te
apparuisse
tibi
dominum
deum
patrum
eorum
deum
abraham
deum
ysaac
et
deum
iacob
Rursum
dixit
dominus
ei
mitte
manum
tuam
in
sinum
tuum
Qui
cum
misisset
manum
in
sinum
protulit
eam
leprosam
quasi
niuem
Et
rursum
ait
mitte
manum
tuam
in
sinum
tuum
Qui
misit
et
protulit
eam
de
sinu
sanam
sicut
caro
reliqua
Si
non
crediderint
tibi
neque
audierint
uocem
prioris
signi
credent
uerbis
posterioris
signi
Si
autem
nec
duobus
quidem
signis
hec
facere
uoluerint
nec
uocem
tuam
audire
sumes
aquam
de
flumine
et
effundes
eam
in
aridam
et
facta
in
sanguinem
super
arentem
terram
stabit
Dixit
moyses
ad
dominum
obsecro
domine
non
sum
eloquens
ab
heri
et
nudius
tertius
nec
ex
quo
locutus
es
seruo
tuo
sed
impedioris
oris
et
linguae
pigre
sum
Dixit
dominus
ad
eum
quis
fecit
os
hominis
aut
quis
fabricatus
est
mutum
et
surdum
uidentem
et
cecum
nonne
ego
dominus
Vade
ergo
et
ego
ero
in
ore
tuo
et
docebo
te
quid
loquaris
Dixit
moyses
obsecro
domine
mitte
quem
missurus
es
Iratusque
dominus
moysi
ait
aaron
frater
tuus
leuites
scio
quod
eloquens
sit
ipse
egredietur
in
occursum
tuum
et
uidens
te
letabitur
corde
loquetur
ad
eum
et
ponet
uerba
mea
in
ore
eius
ego
autem
ero
in
ore
tuo
et
in
ore
illius
et
docebo
uos
quid
facere
debeatis
ipse
loquetur
pro
te
populo
et
erit
os
tuum
ipse
autem
eris
illi
in
his
que
ad
deum
pertinent
Virgam
quoque
hanc
sumes
in
manu
tua
in
qua
facies
signa
Abiit
moyses
et
reuersus
est
ad
iethro
socerum
suum
dixitque
ei
pergam
et
reuertar
ad
fratres
meos
qui
sunt
in
egypto
ut
uideam
si
adhuc
uiuant
Cui
iethro
ait
uade
in
pace
Dixit
autem
dominus
ad
moysen
in
madian
reuertere
in
egyptum
mortui
sunt
enim
omnes
qui
querebant
animam
tuam
Tulit
ergo
moyses
uxorem
suam
et
filios
suos
et
imposuit
eos
super
asinum
reuersusque
est
in
terram
egypti
tollens
uirgam
dei
in
manu
sua
Dixitque
dominus
ad
eum
cum
abieris
et
reuerti
coeperis
in
egyptum
uide
ut
omnia
prodigia
que
posui
in
manu
tua
facias
coram
pharaone
ego
autem
indurabo
cor
eius
et
non
dimittet
populum
Et
dices
ad
eum
hec
dicit
dominus
filius
meus
primogenitus
israel
dico
tibi
dimitte
filium
meum
ut
sacrificet
mihi
si
autem
nolueris
dimittere
eum
ecce
ego
occidam
filium
tuum
primogenitum
Dixit
autem
dominus
ad
aaron
uade
in
occursum
moysi
in
desertum
Qui
cum
uenisset
et
osculatus
eum
esset
aperuit
moyses
aaron
omnia
uerba
dei
quibus
miserat
eum
et
signa
que
mandauerat
ei
Abierunt
ergo
et
congregauerunt
omnes
maiores
natu
filiorum
israel
Et
aaron
locutus
est
omnia
que
dixerat
dominus
ad
moysen
et
fecit
signa
coram
populo
Et
credidit
populus
audientes
quod
uisitasset
dominus
filios
israel
et
afflictionem
eorum
respexisset
et
procidentes
adorauerunt
Postea
ingressi
moyses
et
aaron
dixerunt
ad
pharaonem
hec
dicit
dominus
deus
israel
dimitte
populum
meum
ut
sacrificet
mihi
in
deserto
Qui
respondit
quis
est
dominus
ut
audiam
uocem
eius
et
dimittam
israel
nescio
dominum
nec
israel
dimittam
Dixerunt
ad
eum
deus
hebreorum
uocauit
nos
eamus
igitur
tridui
uiam
in
solitudinem
et
sacrificemus
domino
deo
nostro
ne
forte
occurrat
nobis
pestilentia
aut
gladius
Dixitque
eis
rex
egypti
quare
moyses
et
aaron
auertitis
populum
a
uestris
operibus
ite
ad
onera
uestra
Dixitque
pharao
ecce
populus
terre
multus
est
nunc
et
non
dimittitis
eos
requiescere
a
portandis
sarcinis
Precepit
ergo
pharao
in
die
illa
exactoribus
populi
et
magistris
operum
dicens
nolite
ultra
dare
paleas
populo
ad
faciendum
lutum
sicut
heri
et
nudius
tertius
ipsi
eligant
sibi
stipulas
Sed
et
numerum
laterum
quem
prius
faciebant
per
singulos
dies
imponite
eis
nec
minuatis
ex
eo
quippe
otiosi
sunt
et
ideo
clamant
dicentes
eamus
et
immolemus
deo
nostro
Grauentur
operibus
et
faciant
ea
nec
respiciant
uerba
mendacia
Egressi
ergo
exactores
populi
et
magistri
operum
locuti
sunt
ad
populum
dicentes
hec
dicit
pharao
non
dabo
uobis
paleas
Vos
ite
et
colligite
sibi
ubicumque
inueneritis
nichil
enim
minuetur
de
operibus
uestris
Dispersus
est
ergo
populus
per
omnem
terram
egypti
ut
colligeret
stipulas
Exactores
autem
compellebant
eos
dicentes
implete
opera
uestra
per
singulos
dies
sicut
cum
paleas
habebatis
Cesi
sunt
autem
magistri
operum
filiorum
israel
quos
constituerant
super
eos
exactores
pharaonis
dicentes
cur
non
implestis
numerum
laterum
sicut
heri
et
nudius
tertius
Venerunt
ergo
magistri
operum
filiorum
israel
et
clamauerunt
ad
pharaonem
dicentes
quare
sic
agis
cum
seruis
tuis
Paleas
non
datur
seruis
tuis
et
lateres
quotidie
imperantur
Ecce
uerberantur
serui
tui
et
delinquit
populus
tuus
Qui
respondit
otiosi
estis
otiosi
propterea
dicitis
eamus
et
immolemus
domino
Ite
ergo
et
operamini
paleas
non
dabuntur
uobis
et
numerum
laterum
reddetis
Videntes
igitur
magistri
operum
filiorum
israel
se
in
malum
esse
deductos
et
quod
dicebatur
non
minuetis
de
operibus
uestris
per
singulos
dies
occurrerunt
moysi
et
aaron
qui
stabant
in
uia
ex
quo
egressi
fuerant
a
pharaone
et
dixerunt
uidet
dominus
et
iudicet
quia
fetere
nos
fecistis
coram
pharaone
et
coram
seruis
eius
et
dedistis
gladium
in
manu
eorum
ut
occidant
nos
Reuersus
moyses
ad
dominum
ait
cur
afflixisti
populum
hunc
domine
quare
me
misisti
Ex
quo
enim
ingressus
sum
ad
pharaonem
ut
loquerer
in
nomine
tuo
afflixit
populum
hunc
et
non
liberasti
liberationem
populi
tui
Dixit
dominus
ad
moysen
nunc
uidebis
quanta
facturus
sim
pharaoni
ualida
enim
manu
dimittet
eos
et
ualida
manu
eiciet
eos
de
terra
sua
Locutus
est
autem
deus
ad
moysen
et
dixit
ei
ego
dominus
qui
apparui
abraham
ysaac
et
iacob
in
deo
omnipotente
et
nomen
meum
adonai
non
indicaui
eis
Pepigi
quoque
fedus
meum
cum
eis
ut
darem
eis
terram
chanaan
terram
peregrinationis
eorum
in
qua
aduenas
fuerunt
Audiui
gemitum
filiorum
israel
quem
egyptii
faciunt
et
recordatus
sum
pacti
mei
Dic
ergo
filiis
israel
ego
dominus
educam
uos
de
afflictionibus
egyptiorum
et
liberabo
de
seruitute
eruam
uos
in
brachio
extento
et
in
iudiciis
grandibus
Et
assumam
uos
mihi
in
populum
et
ero
uester
deus
Et
scietis
quia
ego
dominus
deus
uester
qui
educo
uos
de
afflictionibus
egyptiorum
Et
introducam
uos
in
terram
pro
qua
leuauit
manum
meam
ut
darem
eam
abraham
ysaac
et
iacob
et
dabo
eam
uobis
possidendam
ego
dominus
Locutus
est
moyses
ad
filios
israel
et
non
audierunt
eum
pre
angustia
spiritus
et
opere
duro
Dixit
autem
dominus
ad
moysen
ingredere
et
loquere
ad
pharaonem
regem
egypti
ut
dimittat
filios
israel
de
terra
sua
Cui
respondit
moyses
coram
te
domine
filii
israel
non
audierunt
me
quomodo
ergo
pharao
audiet
me
et
quidem
incircumcisus
sum
labiis
Locutus
est
autem
dominus
ad
moysen
et
aaron
precepitque
eis
ad
filios
israel
et
ad
pharaonem
regem
egypti
ut
educerent
filios
israel
de
terra
egypti
Principes
familiarum
per
domos
suas
hi
sunt
filii
ruben
primogeniti
israel
henoch
et
phallu
hesron
et
charmi
hec
cognationes
ruben
Filii
autem
symeon
iamuel
et
iamin
et
ahod
et
iachin
et
sohar
et
saul
filius
chananitidis
hec
cognationes
symeon
Hec
sunt
nomina
filiorum
leui
per
cognationes
suas
gerson
et
caath
et
merari
Anni
autem
uite
leui
centum
triginta
septem
Filii
gerson
lobni
et
semei
per
familias
suas
Filii
caath
amram
et
isaar
et
hebron
et
oziel
Anni
uite
caath
centum
triginta
tres
Filii
merari
moholi
et
musi
hec
cognationes
leui
per
familias
suas
Amram
autem
accepit
uxorem
iochabed
patruelem
suam
que
peperit
ei
aaron
et
moysen
Anni
uite
amram
centum
triginta
septem
Filii
isaar
core
et
nepheg
et
zechri
Filii
oziel
misahel
et
elisaphan
et
sethri
Sumpsit
autem
aaron
uxorem
elisabeth
filiam
aminadab
sororem
nahasson
que
genuit
ei
nadab
et
abiu
eleazar
et
ithamar
Filii
core
aser
et
elcana
et
abiasaph
hec
cognationes
core
Eleazar
autem
filius
aaron
accepit
uxorem
de
filiabus
phutihel
que
genuit
ei
phinees
hi
principes
familiarum
leuitarum
per
cognationes
suas
Hic
aaron
et
moyses
quibus
dixit
dominus
educite
filios
israel
de
terra
egypti
per
turmas
suas
Ipsi
locuti
sunt
ad
pharaonem
regem
egypti
ut
educerent
filios
israel
de
egypto
Locutus
est
autem
dominus
ad
moysen
in
die
qua
locutus
est
ad
eum
in
terra
egypti
dicens
ego
dominus
loquere
ad
pharaonem
regem
egypti
omnia
que
ego
loquor
ad
te
Et
respondit
moyses
coram
te
domine
labia
mea
incircumcisa
quomodo
ergo
me
audiet
pharao
Dixit
dominus
ad
moysen
ecce
constitui
te
deum
pharaonis
et
aaron
frater
tuus
erit
propheta
tuus
Tu
loqueris
omnia
que
mandauero
tibi
et
aaron
frater
tuus
loquetur
ad
pharaonem
ut
dimittat
filios
israel
de
terra
sua
Ego
autem
indurabo
cor
eius
et
multiplicabo
signa
mea
et
prodigia
in
terra
egypti
Et
non
audiet
uos
pharao
et
ponam
manum
meam
super
egyptum
et
educam
exercitum
meum
populum
meum
filios
israel
de
terra
egypti
per
iudicia
ingentia
Et
scient
egyptii
quia
ego
dominus
cum
extenderim
manum
meam
super
egyptum
et
eduxerim
filios
israel
de
medio
eorum
Fecerunt
ergo
moyses
et
aaron
sicut
precepit
dominus
ita
enim
fecerunt
Moyses
autem
octogenarius
erat
et
aaron
octuagenarius
cum
loquerentur
ad
pharaonem
Dixit
autem
dominus
ad
moysen
et
aaron
dicens
cum
dixerit
pharao
ostendite
signum
dicetis
ad
aaron
tolle
uirgam
tuam
et
proice
coram
pharaone
ut
fiat
in
colubrum
Ingressi
ergo
moyses
et
aaron
ad
pharaonem
fecerunt
sicut
precepit
dominus
proiecit
aaron
uirgam
coram
pharaone
et
seruis
eius
et
facta
est
in
colubrum
Vocauit
autem
pharao
sapientes
et
maleficos
et
fecerunt
et
ipsi
per
incantationes
suas
similiter
quod
illi
fecerunt
Proiecerunt
enim
singuli
uirgas
suas
et
uersa
sunt
in
colubros
sed
deuorauit
uirga
aaron
uirgas
eorum
Et
obfirmatum
est
cor
pharaonis
et
non
audiuit
eos
sicut
locutus
est
dominus
Dixit
autem
dominus
ad
moysen
ingredere
ad
pharaonem
mane
ecce
egredietur
ad
aquas
et
stabis
contra
eum
in
ripa
fluminis
uirgam
autem
que
uersa
est
in
colubrum
tolles
in
manu
tua
et
dices
ad
eum
dominus
deus
hebreorum
misit
me
ad
te
dicens
dimitte
populum
meum
ut
sacrificet
mihi
in
deserto
et
ecce
hactenus
non
audisti
Hec
dicit
dominus
in
hoc
scies
quia
ego
dominus
ecce
ego
percutiam
in
uirga
que
est
in
manu
mea
aquam
fluminis
et
uertetur
in
sanguinem
Pisces
qui
sunt
in
flumine
mortui
erunt
et
putescent
aque
et
tedebit
egyptios
bibere
aquam
fluminis
Dixit
autem
dominus
ad
moysen
dic
aaron
tolle
uirgam
tuam
et
extende
manum
tuam
super
aquas
egypti
et
super
flumina
et
paludes
et
stagna
et
omnem
lacum
aquarum
ut
uertantur
in
sanguinem
et
sit
cruor
in
omni
terra
egypti
tam
in
ligneis
quam
in
lapideis
uasis
Fecerunt
ergo
moyses
et
aaron
sicut
precepit
dominus
et
eleuato
ligno
percussit
aquam
que
erat
in
flumine
coram
pharaone
et
seruis
eius
et
uersa
est
in
sanguinem
Pisces
qui
erant
in
flumine
mortui
sunt
et
putefacta
est
aqua
et
non
poterant
egyptii
bibere
aquam
fluminis
et
facta
est
cruor
per
omnem
terram
egypti
Fecerunt
autem
similiter
incantationibus
suis
arioli
egyptiorum
et
obfirmatum
est
cor
pharaonis
et
non
audiuit
eos
sicut
locutus
est
dominus
Et
auertit
se
ingressus
domum
suam
nec
huius
quidem
rei
commotus
est
animo
Foderunt
autem
omnes
egyptii
per
circuitum
fluminis
aquam
ut
possent
bibere
non
enim
poterant
bibere
de
aqua
fluminis
Impletique
sunt
dies
septem
postquam
percussit
dominus
flumen
Et
dixit
dominus
ad
moysen
ingredere
ad
pharaonem
et
dices
ad
eum
hec
dicit
dominus
dimitte
populum
meum
ut
sacrificet
mihi
alioquin
si
nolueris
dimittere
ecce
ego
percutiam
omnes
terminos
tuos
rana
Et
ascendent
et
operient
terram
et
ingredientur
domum
tuam
et
cubiculum
lectuli
tui
et
domos
seruorum
tuorum
et
populi
tui
et
in
furnos
et
in
conspersiones
Et
in
te
et
in
populum
tuum
et
in
omnes
seruos
tuos
ingredientur
ranae
Dixit
autem
dominus
ad
moysen
dic
aaron
extende
manum
tuam
cum
uirga
tua
super
flumina
et
rios
et
stagna
ut
educantur
ranae
super
terram
egypti
Extendit
aaron
manum
super
aquas
egypti
et
ascenderunt
ranae
et
operuerunt
terram
egypti
Feceruntque
similiter
incantationibus
suis
arioli
et
adduxerunt
ranas
super
terram
egypti
Vocauit
autem
pharao
moysen
et
aaron
et
dixit
rogate
dominum
ut
auferat
ranas
a
me
et
a
populo
meo
et
dimittam
populum
ut
sacrificet
domino
Dixitque
moyses
ad
pharaonem
constitue
mihi
quando
rogem
pro
te
et
pro
seruis
tuis
et
pro
populo
tuo
ut
recedant
ranae
a
te
et
a
domibus
tuis
et
a
seruis
tuis
et
a
populo
tuo
et
in
flumine
tantummodo
remaneant
Qui
respondit
cras
Et
ait
fiat
iuxta
uerbum
tuum
ut
scias
quia
non
est
sicut
dominus
deus
noster
Et
recedent
ranae
a
te
et
a
domibus
tuis
et
a
seruis
tuis
et
a
populo
tuo
et
in
flumine
tantummodo
remanebunt
Egressi
autem
moyses
et
aaron
a
pharaone
clamauerunt
ad
dominum
pro
ranarum
multitudine
quam
dederat
pharaoni
Et
fecit
dominus
sicut
locutus
est
moyses
Mortuaque
sunt
omnia
que
erant
in
domibus
et
in
uillis
et
in
agris
congregauerunt
eas
in
immensos
aceruos
et
computruit
terra
Videns
autem
pharao
quod
data
esset
requies
aggrauauit
cor
suum
et
non
audiuit
eos
sicut
locutus
est
dominus
Dixit
autem
dominus
ad
moysen
dic
aaron
extende
uirgam
tuam
et
percute
terram
ut
fiat
sciniphes
per
omnem
terram
egypti
Feceruntque
ita
et
extendit
aaron
manum
cum
uirga
sua
et
percussit
terram
et
facti
sunt
sciniphes
in
hominibus
et
in
iumentis
Omnis
puluis
terre
uersus
est
in
sciniphes
per
totam
terram
egypti
Feceruntque
similiter
arioli
incantationibus
suis
ut
educerent
sciniphes
et
non
potuerunt
Et
facta
sunt
sciniphes
in
hominibus
et
in
iumentis
Dixerunt
ergo
arioli
pharaoni
digitus
dei
est
hic
Et
obfirmatum
est
cor
pharaonis
et
non
audiuit
eos
sicut
locutus
est
dominus
Dixit
autem
dominus
ad
moysen
consurge
mane
et
sta
coram
pharaone
ecce
egredietur
ad
aquam
et
dices
ad
eum
hec
dicit
dominus
dimitte
populum
meum
ut
sacrificet
mihi
alioquin
si
non
dimiseris
populum
meum
ecce
ego
mittam
in
te
et
in
seruos
tuos
et
in
populum
tuum
et
in
domos
tuas
omne
genus
muscarum
Et
implebuntur
domus
egyptiorum
omni
genere
muscarum
et
uniuersa
terra
in
qua
fuerint
Et
faciam
in
die
illa
mirabilem
terram
gessen
in
qua
populus
meus
habitat
non
erit
ibi
omne
genus
muscarum
ut
scias
quia
ego
dominus
in
medio
terre
Et
ponam
redemptionem
inter
populum
meum
et
populum
tuum
cras
erit
signum
istud
Fecit
dominus
sic
et
uenit
grauissimus
omne
genus
muscarum
in
domum
pharaonis
et
in
domos
seruorum
eius
et
in
uniuersam
terram
egypti
Et
corrupta
est
terra
ab
huiusmodi
muscarum
turpitudine
Vocauit
autem
pharao
moysen
et
aaron
et
dixit
ite
et
sacrificate
deo
uestro
in
terra
Et
ait
moyses
non
debet
ita
fieri
abominationes
enim
egyptiorum
immolabimus
domino
deo
nostro
si
coram
eis
quas
colunt
egyptii
mactauerimus
lapidibus
nos
obruent
Tridui
uiam
pergemus
in
solitudinem
et
immolabimus
domino
deo
nostro
sicut
dixit
nobis
Dixit
pharao
ego
dimittam
uos
ut
sacrificetis
domino
deo
uestro
in
deserto
tantummodo
longius
ne
abeatis
orate
pro
me
Et
ait
moyses
egredior
a
te
et
orabo
dominum
ut
recedat
grauissimus
a
pharaone
et
a
seruis
et
populo
eius
cras
Verumtamen
cauere
debet
pharao
ne
ludificetur
populum
dimittendo
ut
non
sacrificet
domino
Egressus
igitur
moyses
a
pharaone
orauit
dominum
Et
fecit
dominus
iuxta
uerbum
moysi
et
recessit
grauissimus
a
pharaone
et
a
seruis
et
populo
eius
ita
ut
ne
unus
quidem
remaneret
Et
obfirmatum
est
cor
pharaonis
et
non
dimisit
populum
Dixit
autem
dominus
ad
moysen
ingredere
ad
pharaonem
et
loquere
ad
eum
hec
dicit
dominus
deus
hebreorum
dimitte
populum
meum
ut
sacrificet
mihi
alioquin
si
adhuc
retinere
eos
uoluerit
et
tenere
apud
te
ecce
manus
mea
erit
super
agros
tuos
et
super
equos
et
asinos
et
camelos
et
boues
et
oues
pestilentia
grauissima
Et
faciet
dominus
in
die
illa
mirabile
inter
possessiones
israel
et
possessiones
egyptiorum
ut
nichil
omnino
pereat
ex
his
que
filiorum
israel
sunt
Constituitque
dominus
tempus
dicens
cras
faciet
dominus
sermonem
istum
in
terra
Et
fecit
dominus
sermonem
istum
altera
die
et
mortua
sunt
omnia
animantia
egyptiorum
de
pecoribus
filiorum
autem
israel
ne
unum
quidem
mortuum
est
Misit
pharao
et
uidit
nichil
omnino
mortuum
de
his
que
filiorum
israel
sunt
Et
obfirmatum
est
cor
pharaonis
et
non
dimisit
populum
Dixit
autem
dominus
ad
moysen
et
aaron
tollite
uobis
plenas
manus
fuligine
fornacis
et
aspergat
moyses
in
celum
coram
pharaone
Et
fiet
puluis
super
uniuersam
terram
egypti
et
erumpent
uesicae
ulcerum
cum
pustulis
in
hominibus
et
in
iumentis
per
totam
terram
egypti
Tulerunt
ergo
fuligine
fornacis
et
steterunt
coram
pharaone
et
aspersit
eam
moyses
in
celum
et
facta
sunt
uesicae
ulcerum
cum
pustulis
in
hominibus
et
in
iumentis
Et
arioli
non
poterant
stare

altissimi, & sunt sunt, qui malechiæ ge na
sormi, & si metuit sunt, qui malechiæ ce
pe mi. Omia q̃ fm̃ ei ei q̃ timet deū ne im
pij amalecēi ypocrite. Ac ueruq; hoīi ex
pze ipōz nō ar impiorū pfecti. Cum hēc
bone nomie. Ei qui mag; ymanet q̃m mul
te thelaun. mag; preciosi. Bone unum
uno rier. bon aut nomē manet i eue.
cpiam. & pace q̃ tuc filij. Aqui ē ablu
tion & thelaun iusto q̃ ultima i unus.
ctuer. ē tēq ablos sua. q̃ bō qua
vide sapa sua. & impij ruinam i ipse q̃
ecce de euc mo. Bō ē ei, bonū cēm uerue
ruā ob tuam & nō omia i oibz bñ placi
si. & rubelante a pce amicos formice.
& plinere & pcepe & mmo. & pinqui
& uicine & pcepe & mmo. & pinqui
& uicine & uicio. alia magna & pcepe
iquit. Alcaor amico & iustitia & lac
que bmq; de furti. & unguē oi & rubani
to, & subulibus q̃bz & ab obsumate du
& accepa, & alumnaly & simo, & respcū
milig fornicatore & abiūde multo & gnan
Bō aūt & fuerē & pxio me & ab auferēo
pcēnio restituēo. & ecpticas milig au
eu iun & ne scamg anella eog; m strēg
ab uxi eog, ab amicis & pximis iquit. &
& pcepe ne mittent.

XLIII.

Bō duplices fm̃dm audio. & reuisē
fmicē ablo dm & ene sle & si abiūde &
mundē, grām i oculis oīi bōi. Aspbus
oibz afflictam & ne accipias p̃sam. ne
dūgz & elego alumnū & restauro & ou
dnō nutrigane ipm. & nbis secuz runa
tor & pauce bō tractig amicos. & ea
uerter stude & pdom. & acquisade mi
rop & pauca. & corruptor ephē & ne
gra atra & & mea & ela prima filioz &
suo pelimēdatus & sanguinare & si mi
crem negin bos & ligā. Vbi mana mitt
& claude & & unde & munda & apparebu
tū & accepē & ecclesie. & ela prima & le
cant & fmulz & sclosibz qui nd & ab ad
olescentib & one erudito & oib & pabulū
& oib & & abulie & aspectu oium uirtu. &
lia puris ablodita & & ugula & sollicitu
de eue aufert & p̃sū. ne spne & adolesce
cia sua & ruīn & macule. & & uno amos
ueri, & oibilig fiat. ne & & polluatur & ung
uentū sua & & pauc & sue gmuda iuuē.
ne spne & uno & mo ata & uinsgredi & atur.
aū & & filie & ficiatur. & & filiam luxurie
sam & firma custodia. ne & & filiam & &
& & bñū uenire immica & & & & uitia

& abiūde plebz & & figat & & & mlt & mundie
& & & bōi nou uitrue & & & &

sic sale effundit super terram. et dum flavit fiet
tamquam cacumina tribuli. Frigidus ventus aquilo
flavit. et glaciavit cristallus ab aqua. Sic enim aggregatio
nem aquarum regelatur. et sic lotica induit se
aquis. Et devorabit montes. et exurit desertum et
extinguet virtute sic ignem. Medicina omnium
in festinatione nebule. ros obviabit ab ardore
venientis. Humile efficiet eum. In sermone eius silvit
ventus. Agitatione sua placabit abyssum. et plantavit
illum deus ihesus. Qui navigant mare enarrent
pericula eius. et audientes auribus nostris admira
bimur. Illic pelagus opera et mirabilia. Opera ma
ria bestiarum. Gratia omnium pecorum et creaturarum
bestiarum. Propter ipsum confirmatus est finis terminus. et in
sermone eius compositum est omnia. Multa dicimus et
deficimus in verbis. Consummatio autem sermonum ipse est.
In omnibus gloriantes ad quid valebimus. Ipse
enim opus super omnia opera sua. Terribilis deus et magnus
vehementer. et mirabilis potentia ipsius. Glorificantes
dominum quantumcumque potuerimus. Super valebit adhuc.
et admirabilis magnificentia eius. Benedicentes
dominum exaltate illum quantum potestis. Maior est enim
omni laude. Exaltantes eum replemini virtute. ne la
borentis. Nam ei comprehendistis. Quis videbit eum et ena
rrabit. Et quis magnificabit eum sicut est ab initio.
Multa abscondita sunt maiora his. Pauca enim vidimus
opum eius. Omnia autem fecit. et pie agentibus tradit sa
pientiam. Laudemus viros gloriosos. XLIIII
et parentes nostros in generatione sua. Multam gloriam
fecit dignitatem. Magnificentia sua a seculo. Do
minantes in potestatibus suis. Homines magni virtu
te. et prudentia sua preditis. Nuntiantes in prophetis dig
nitatem prophetarum. et imperantes in presenti populo. et virtute
prudentie populi sanctissima verba. In peritia sua requirentes
modos musicos. et narrantes carmina scripturarum.
Homines divites in virtute pulchritudinis studium habentes.
pacificantes in domibus suis. Omnes isti in generati
onibus gentis. Sue gloriam accepta sunt. et in diebus suis
habuerunt in laudibus. Et de illis nati sunt. relinquentes no
men narrandi laudes eorum. Et quorum non est memo
ria. Pieri qui qui non fuerunt. et nati sunt qui qui non na
ti. et filii ipsorum sunt ipsis. Sed illi viri misericordie sunt. quorum pi
etates non defuerunt. et cum semine ipsorum perseveravit
bona hereditas. Et nepotes ipsorum semen in testamento stet
et filiorum ipsorum hereditas. propter illos usque in eternum
manet. Semen eorum et gloria illorum non delinquetur.
Corpora ipsorum in pace sepulta sunt. et nomen eorum vi
vet in generationes et generationes. Sapientiam ipsorum narrent populi.
et laudem eorum nunciet ecclesia. Enoch placuit deo et
translatus est in paradisum. ut det gentibus sapientiam
Noe inventus est perfectus iustus. et in tempore tribulationis
factus est reconciliatio. Ideo dimissum est reliquum terre.
cum factum est diluvium. Testamenta seculi posita
sunt apud illum. ne deleri possit diluvio omnis caro. A
braham magnus pater multitudinis gentium. et non est in
ventus similis illi in gloria. Qui conservavit legem excel
si in gloria. et fuit in testamento cum illo. In carne
eius stare fecit testamentum. et in temptatione inventus
est fidelis. Ideo iure iurando dedit illi gloriam in gentibus.
Crescere illum quasi terre cumulum. et ut stellas exaltare
semen eius. et hereditare illos a mari usque ad mare.
et a flumine usque ad terminos terre. Et ysaac fecit eodem
modo propter abraham patrem ipsius. Benedictionem omnium gentium
dedit illi deus. et testamentum suum confirmavit super caput
iacob. Agnovit eum in benedictionibus suis. et dedit illi hereditatem.
et divisit illi partem in tribubus duodecim. et conser
vavit illi homines misericordie. invenientes gratiam in oculis omnis
carnis. XLV

Gloriosus autem et hominibus moyses. eius memoria in
benedictione est. Similem illum fecit in gloria sanctorum. et
magnificavit eum in timore inimicorum. et in verbis
suis monstra placabit. Glorificavit eum in conspectu
regum. et iussit illi coram populo suo. et ostendit
illi gloriam suam. In fide et lenitate ipsius sanctum
fecit illum. et elegit eum ex omni carne. Audivit enim eum
et vocem ipsius. et induxit illum in nube. et dedit illi coram
ad precepta. et legem vite et disciplinam. docere ia
cob testamentum. et iudicia sua israel. Excelsum fecit aa
ron fratrem suum. et similem sibi de tribu levi. Statuit
illi testamentum eternum. et dedit illi sacerdotium gentis
et benedicit illum in gloria. et circumcinxit eum zona
iustitie. et induit eum stolam glorie. et coronavit eum ra
vasis virtutis. Circumpediles et femoralia et
humerale posuit eum. et circumcinxit illum tintinnabulis
aureis plenis et gyris. Dare sonitum in mo
essu suo. Auditum facere sonitum in templo. in memo
riam filiis gentis sue. Stolam sanctam auro iacin
cto et purpura opus textile. viri sapientis iudi
cio et veritate preditum. Torto coco opus artificis
gemmis preciosis figuratum. in ligatura aurea et ope
lapidum sculptis. in memoriam secundum numerum tu
bulorum. Corona aurea super mitram eius. et expres
sa signo sanctitatis. et gloria honoris. et opus virtu
tis. desiderio oculorum ornatum. Sic pulcra ante ipsum
non fuerunt talia. usque ad orientem. Non est induto illa
alienigena aliquis. sed tantum filii ipsius soli et ne
potes eius. Per omne tempus sacrificia ipsius consumpta sunt
igni cotidie. Complevit moyses manus eius.
et unxit illum oleo sancto. Fratrem eius illi testamentum eternum.
et semini eius sicut dies celi. fungi sacerdotio et
habere laudem. et glorificari populum suum in nomine suo.
Ipsum elegit ab omni vivente. offerre sacrificium deo.
incensum et bonum odorem in memoriam placare
pro populo suo. Et dedit illi in preceptis suis potestatem
in testamentis iudiciorum. docere iacob testi
monia. et in lege sua lucem dare israel. Et quia illum

Psalmus Dauid cum transmutauit vultum suum coram Abimelech et dimisit eum et abiit.

Benedicam dominum in omni tempore semper laus eius in ore meo. In domino laudabitur anima mea audiant mansueti et letentur. Magnificate dominum mecum et exaltemus nomen eius in idipsum. Exquisiui dominum et exaudiuit me et ex omnibus tribulationibus meis eripuit me. Accedite ad eum et illuminamini et facies vestre non confundentur. Iste pauper clamauit et dominus exaudiuit eum et ex omnibus tribulationibus eius saluauit eum. Immittet angelus domini in circuitu timentium eum et eripiet eos. Gustate et videte quoniam suauis est dominus beatus vir qui sperat in eo. Timete dominum omnes sancti eius quoniam non est inopia timentibus eum. Divites egentauerunt et esurierunt inquirentes autem dominum non minuentur omni bono. Venite filii audite me timorem domini docebo vos. Quis est homo qui vult vitam diligit videre dies bonos. Prohibe linguam tuam a malo et labia tua ne loquantur dolum. Declina a malo et fac bonum inquire pacem et persequere eam. Oculi domini super iustos et aures eius in preces eorum. Vultus autem domini super facientes mala ut perdat de terra memoriam eorum. Clamauerunt iusti et dominus exaudiuit eos et ex omnibus tribulationibus eorum liberauit eos. Iuxta est dominus his qui tribulato sunt corde et humiles spiritu saluabit. Multe tribulationes iustorum et de omnibus his liberabit eos dominus. Custodit dominus omnia ossa eorum unum ex his non conteretur. Mors peccatorum pessima et qui odiunt iustum delinquent. Redimet dominus animas seruorum suorum et non delinquent omnes qui sperant in eo.

XLVI

Psalmus Dauid ad Ethan.

Audite hec omnes gentes auribus percipite omnes qui habitatis orbem. Et filii hominum simul dives et pauper. Os meum loquetur sapientiam et meditatio cordis mei prudentiam. Inclinabo in parabolam aurem meam aperiam in psalterio propositiones meas. Quare timebo in diebus malis iniquitas calcanei mei circumdabit me. Qui confidunt in virtute sua et in multitudine divitiarum suarum gloriantur. Frater non redimit redimet homo non dabit deo placationem suam. Et pretium redemptionis animarum suarum et laborabit in eternum. Et uiuet adhuc in finem non videbit interitum. Cum videbit sapientes morientur simul insipiens et stolidus peribunt. Et derelinquent alienis diuitias suas. Et sepulchra eorum domus illorum in eternum tabernacula eorum in generationem et generationem. Inuocauerunt nomina sua in terris. Et homo cum in honore esset non intellexit. Comparatus est iumentis insipientibus et similis factus est illis. Hic via eorum scandalum illis. Et post ea in ore suo complacebunt. Sicut oues in inferno positi sunt mors pascet eos. Et dominabuntur eorum iusti in matutino et auxilium eorum inueterascet in inferno eiecti de gloria sua. Verumtamen deus redimet animam meam de manu inferi cum assumpserit me. Ne timueris cum diues factus fuerit homo et cum multiplicata fuerit gloria domus eius. Quoniam cum interierit non sumet omnia neque descendet cum eo gloria eius. Quia anima sua in vita sua benedicet illi. Confitebitur tibi cum bene feceris animabus tuis. Introibit usque in generationem patrum suorum et usque in eternum non videbit lumen. Homo cum in honore esset non intellexit. Comparatus est iumentis insipientibus et similis factus est illis.

Psalmus Asaph.

Deus deorum dominus locutus est et vocauit terram a solis ortu usque ad occasum. Ex sion species decoris eius deus manifeste veniet deus noster et non silebit. Ignis in conspectu eius exardescet et in circuitu eius tempestas valida. Intende celo desuper et terram discernere populum suum. Congregate illi sanctos eius qui ordinant testamentum eius super sacrificia. Et enarrabunt celi iustitiam eius quoniam deus iudex est. Audi populus meus et loquar tibi israel et testificabor tibi deus deus tuus ego sum. Non in sacrificiis tuis arguam te holocausta autem tua in conspectu meo sunt semper. Non accipiam de domo tua uitulos neque de gregibus tuis hircos. Quoniam mee sunt omnes bestie siluarum iumenta in montibus et boues. Cognoui omnia volatilia montium et pulchritudo agri mecum est. Si esuriero non dicam tibi meus est enim orbis terre et plenitudo eius. Numquid manducabo carnes taurorum aut sanguinem hircorum potabo. Immola deo sacrificium laudis et redde altissimo vota tua. Et inuocabis me in die tribulationis tue eripiam te et honorificabis me. Peccatori autem dixit deus quare tu enarras iustitias meas et assumis testamentum meum per os tuum. Tu uero odisti disciplinam et proiecisti sermones meos retrorsum. Si videbas furem currebas cum eo et cum adulteris portionem tuam ponebas. Os tuum abundauit malitia et lingua tua concludebat dolos. Sedens aduersus fratrem tuum loquebaris et aduersus filium matris tue ponebas scandalum. Hec fecisti et tacui existimasti inique quod ero tui similis arguam te et statuam contra faciem tuam. Intelligite hec qui obliuiscimini deum nequando rapiat et non sit qui eripiat. Sacrificium laudis honorificabit me et illic iter quo ostendam illi salutare dei.

XLVII

Psalmus Dauid cum uenit ad eum Nathan propheta quando intrauit ad Bersabee.

Miserere mei deus secundum magnam misericordiam tuam. Et secundum multitudinem miserationum tuarum dele iniquitatem meam. Amplius lauami ab iniquitate mea et a peccato meo mundame. Quoniam iniquitatem meam ego cognosco et peccatum meum contra me est semper. Tibi soli peccaui et malum coram te feci ut iustificeris in sermonibus tuis et uincas cum iudicaris. Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum et in peccatis concepit me mater mea. Ecce enim veritatem dilexisti incerta et occulta sapientie tue manifestasti mihi. Asperges me hysopo et mundabor lauabis me et super nivem dealbabor. Auditui meo dabis gaudium et letitiam exultabunt ossa humiliata. Auerte faciem tuam a peccatis meis et omnes iniquitates meas dele. Cor mundum crea in me deus et spiritum rectum innova in visceribus meis. Ne proicias me a facie tua et spiritum sanctum tuum ne auferas a me. Redde mihi letitiam salutaris tui et spiritu principali confirma me. Docebo iniquos vias tuas et impii ad te convertentur. Libera me de sanguinibus deus deus salutis mee et exultabit lingua mea iustitiam tuam. Domine labia mea aperies et os meum annuntiabit laudem tuam. Quoniam si uoluisses sacrificium dedissem utique holocaustis non delectaberis. Sacrificium deo spiritus contribulatus cor contritum et humiliatum deus non despicies. Benigne fac domine in bona voluntate tua sion ut edificentur muri hierusalem. Tunc acceptabis sacrificium iustitie oblationes et holocausta tunc imponent super altare tuum vitulos.

Psalmus Dauid cum uenit Doech Idumeus et nunciauit Saul et dixit ei uenit Dauid in domum Achimelech.

Quid gloriaris in malitia qui potens es iniquitatem tota die. Iniquitates cogitauit lingua tua sicut nouacula acuta fecisti dolum. Dilexisti malitiam super benignitatem iniquitatem magis quam loqui equitatem. Dilexisti omnia verba precipitationis lingua dolosa. Propterea deus destruet te in finem evellet te et emigrabit te de tabernaculo tuo et radicem tuam de terra viuentium. Videbunt iusti et timebunt et super eum ridebunt et dicent. Ecce homo qui non posuit deum adiutorem suum sed speravit in multitudine divitiarum suarum et prevalebit in vanitate sua. Ego autem sicut oliua fructifera in domo dei speraui in misericordia dei mei in eternum et in seculum seculi confitebor tibi quoniam fecisti me et expectabo nomen tuum quoniam bonum est in conspectu sanctorum tuorum.

Psalmus Dauid cum uenerunt Zyphei et dixerunt ad Saul nonne Dauid absconditus est apud nos.

Deus in nomine tuo saluum me fac et in virtute tua iudica me. Deus exaudi orationem meam auribus percipe verba oris mei. Quoniam alieni insurrexerunt aduersum me et fortes quesierunt animam meam et non proposuerunt deum ante conspectum suum. Et enim deus adiuuat me et dominus susceptor est animae meae. Auerte mala inimicis meis et in veritate tua disperde illos. Voluntarie sacrificabo tibi et confitebor nomini tuo domine quoniam bonum est. Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me et super inimicos meos despexit oculus meus.

Psalmus Dauid cum uenerunt Idumei et nunciauerunt Saul et dixerunt ei uenit Dauid in domum Achimelech.

Ut quid domine recessisti longe despicis in oportunitatibus in tribulatione. Dum superbit incendit pauperem comprehendantur in consiliis quibus cogitant. Quoniam laudatur peccator in desideriis anime sue et iniquus benedicitur. Peccator ad iracundiam prouocauit dominum secundum multitudinem ire sue non requiret. Non est deus in conspectu eius inquinate sunt vie illius in omni tempore auferuntur iudicia tua a facie eius omnium inimicorum suorum dominabitur. Dixit enim in corde suo non mouebor a generatione in generationem sine malo. Cuius maledicto os plenum est et amaritudine et dolo sub lingua eius labor et dolor. Sedet in insidiis cum divitibus in occultis ut interficiat innocentem. Oculi eius in pauperem respiciunt insidiatur in abscondito sicut leo in spelunca sua. Insidiatur ut rapiat pauperem rapere pauperem dum attrahit eum. In laqueo suo humiliabit eum incurvabitur cadet cum dominatus fuerit pauperum. Dixit enim in corde suo oblitus est deus auertit faciem suam ne videat in finem. Exurge domine deus exaltetur manus tua ne obliuiscaris pauperum. Propter quid irritauit impius deum dixit enim in corde suo non requiret. Videbas quoniam tu labor et dolorem considerabas ut tradas eos in manus tuas tibi derelictus est pauper orfano tu eris adiutor. Contere brachium peccatoris et malignus quesietur peccatum illius et non inuenietur. Dominus regnabit in eternum et in seculum seculi peribitis gentes de terra illius. Desiderium pauperum exaudiuit dominus preparationem cordis eorum audiuit auris tua. Iudicare pupillo et humili ut non apponat ultra magnificare homo super terram.

Psalmus Dauid cum fugeret a facie Absalon filii sui.

Domine quid multiplicati sunt qui tribulant me multi insurgunt aduersum me. Multi dicunt anime mee non est salus ipsi in deo eius. Tu autem domine susceptor meus es gloria mea et exaltans caput meum. Voce mea ad dominum clamaui et exaudiuit me de monte sancto suo. Ego dormiui et soporatus sum exurrexi quia dominus suscepit me. Non timebo milia populi circumdantis me exurge domine saluum me fac deus meus. Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa dentes peccatorum contriuisti. Domini est salus et super populum tuum benedictio tua. Diapsalma.

Psalmus Dauid cum uenerunt ad eum filii Israel post mortem Iosue.

Cum inuocarem exaudiuit me deus iustitie mee in tribulatione dilatasti mihi miserere mei et exaudi orationem meam. Filii hominum usquequo gravi corde ut quid diligitis vanitatem et queritis mendacium. Et scitote quoniam mirificauit dominus sanctum suum dominus exaudiet me cum clamauero ad eum. Irascimini et nolite peccare que dicitis in cordibus vestris et in cubilibus vestris compungimini. Sacrificate sacrificium iustitie et sperate in domino multi dicunt quis ostendit nobis bona. Signatum est super nos lumen vultus tui domine dedisti letitiam in corde meo. A fructu frumenti vini et olei sui multiplicati sunt. In pace in idipsum dormiam et requiescam. Quoniam tu domine singulariter in spe constituisti me.

Psalmus Dauid cum uenerunt filii Israel post mortem Iosue.

Verba mea auribus percipe domine intellige clamorem meum. Intende voci orationis mee rex meus et deus meus. Quoniam ad te orabo domine mane exaudies vocem meam. Mane astabo tibi et videbo quoniam non deus volens iniquitatem tu es. Neque habitabit iuxta te malignus neque permanebunt iniusti ante oculos tuos. Odisti omnes qui operantur iniquitatem perdes omnes qui loquuntur mendacium. Virum sanguinum et dolosum abominabitur dominus. Ego autem in multitudine misericordie tue introibo in domum tuam adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo. Domine deduc me in iustitia tua propter inimicos meos dirige in conspectu meo viam meam. Quoniam non est in ore eorum veritas cor eorum vanum est. Sepulchrum patens est guttur eorum linguis suis dolose agebant. Iudica illos deus decidant a cogitationibus suis secundum multitudinem impietatum eorum expelle eos quoniam irritauerunt te domine. Et letentur omnes qui sperant in te in eternum exultabunt et habitabis in eis. Et gloriabuntur in te omnes qui diligunt nomen tuum. Quoniam tu benedicis iusto domine sicut scuto bone voluntatis tue coronasti nos.

liquit iacob et dauid de ipsa stirpe. et finem
habuit salomon cum patribus suis. Et dereliquit
post se de semine suo gentis stultitiam et imminutum
a prudentia roboam. qui auertit gentem consilio
suo. et ihoboam filium nabath qui peccare
fecit israel. et dedit uiam peccandi effraym. et plurima
redundauerunt peccata ipsorum. Valde enim auertunt il
los a terra sua. et quesiuit omnes nequitias. usque dum per
uenirent ad celos defensio. et ab omnibus peccatis li

XLVIII

Et surrexit helias propheta. Et habuit eos
quasi ignis. quia uerbum ipsius quasi facula ardeb
at. qui induxit in illos famem. et imitantes illum in
uidia sua pauci facti sunt. Non potuerunt enim sustinere
precepta domini. Verbo enim continuo celum. et de
iecit a se ignem terre. Sic amplificatus est helias in
mirabilibus suis. Et quis potest similiter gloriari tibi.
Qui sustulisti mortuum ab inferis. de sorte mortis.
in uerbo domini dei. Qui deiecisti reges ad perniciem. et con
fregisti facile potentiam ipsorum. et gloriosos de loco
suo. Qui audisti in syna iudicium. et in oreb iudicia
defensionis. Qui unxisti reges ad penitentiam. et prophetas fa
cis successores post te. Qui receptus es in turbine
ignis. in curru equorum igneorum. Qui inscriptus es in
iudiciis temporum. lenire iracundiam dei. conciliare cor
patris ad filium. et restituere tribus tribus iacob. Be
ati sunt qui te audierunt. et in amicitia tua decora
ti sunt. Iam nos uita uiuimus tantum. post mortem autem
non erit tale nomen nostrum. Helias qui in turbine
tectus est. et in heliseo completus est spiritus eius. In
diebus suis non pertinuit principem. et potentia ne
mo uincit illum. neque superauit illum uerbum aliquid. et
mortuum prophetauit corpus eius. In uita sua fe
cit monstra. et in morte mirabilia operatus est. In
omnibus istis non penituit populus. et non recesserunt
a peccatis suis. usque dum abiecti essent de terra sua. et
dispersi sunt in omnem terram. et relicta est gens pauca
et princeps in domo dei. Quidam ipsorum fecerunt quod pla
cuit deo. alii autem multa commiserunt peccata. Ezechias
muniuit ciuitatem suam. et induxit in medium eius
aquam. et fodit ferro rupem. et edificauit ad aquam
ad puteum. In diebus ipsius ascendit senacherib. et
misit rapsacem. et sustulit manum suam contra illos.
et extulit manum suam contra illos in syon. et superbus fa
ctus est potentia sua. Tunc mota sunt corda. et ma
nus ipsorum. Doluerunt quasi parturientes mulieres. et in
uocauerunt dominum misericordem. et expandentes ma
nus extulerunt ad celum. et sanctus deus audiui
cito uocem ipsorum. Non est commemoratus peccatorum illo
rum. neque dedit illos inimicis suis. si purgauit illos
manu ysaie prophete sancti. Dicit castra assirionum.
et contriuit illos angelus domini. Nam fecit ezechi
as quod placuit deo. et fortiter uiuit in uia dei patris
sui. quam mandauit illi ysaias propheta magnus et fi

delis in conspectu dei. In diebus ipsius retro rediit
sol. et addidit regi uitam. Spiritu magno uidit
ultima. et consolatus est lugentes in syon usque
in sempiternum. Ostendit futura. et absconditam ante
quam euenirent.

XLIX

Memoria iosie in compositione odoris facta est opus
pigmentarii. In omni ore quasi mel indulcabitur eius
memoria. et non musica in conuiuio uini. Ipse est
directus diuinitus in penitentia gentis. et tulit ab
hominationes impietatis. et gubernauit ad dominum
cor ipsius. et in diebus peccatorum corroborauit pietatem.
Preter dauid. et ezechiam. et iosiam. omnes reges commiserunt
peccatum. Nam reliquerunt legem potentis reges iuda.
et contempserunt tesorem dei. Dederunt enim regnum suum aliis.
et gloriam suam alienigene genti. Incenderunt electam
ciuitatem sanctitatis. et desertas fecerunt uias ipsius
in manu ieremie. Nam male tractauerunt illum qui
a uentre matris consecratus est prophetare. et perdere.
et iterum edificare. et renouare. Ezechiel qui uidit
conspectum glorie. quem ostendit illi in curru cherubim. Nam commem
moratus est inimicorum in imbre. bene facit illis qui
ostenderunt rectas uias. et xii prophetarum ossa pul
lulant de loco suo. Nam corroborauerunt iacob. et redem
merunt se in fide uirtutis sue. Quomodo amplificemus
zorobabel. nam et ipse quasi signum in dextera manu nostra.
et ihesum filium iosedech. qui in diebus suis edificauerunt
domum. et exaltauerunt templum sanctum domino. paratum in gloriam
sempiternam. Et neemias in memoria multa temporis.
qui erexit nobis muros eversos. et stare fecit portas. et se
ras. qui erexit domos nostras. Nemo natus est in
terra qualis enoch. nam et ipse receptus est a terra. Et
iosep qui natus est homo princeps fratrum. firmamentum
gentis. rector fratrum. stabilimentum populi. et ossa ipsius
uisitata sunt. et post mortem prophetauerunt. Sech. et se
ni apud homines gloriam adepti sunt. et super omnem animam in
origine adam.

L

Symeon omne filius sacerdos magnus. qui in uita sua
suffulsit domum. et in diebus suis corroborauit
templum. templi et altitudo ab ipso fundata est. Duplex
edificatio. et excelsi parietes templi. In diebus ipsius
emanauerunt putei aquarum. et quasi mare adimpleti
sunt modo. Qui cauit gentem. et liberauit eam a perditione. Qui
preualuit amplificare ciuitatem. Qui adeptus est
gloriam in conuersione gentis. et ingressum domus. et atrii
amplificauit. Qui stella matutina in medio ne
bule. et quasi luna plena in diebus suis lucet. et quasi sol re
fulgens. sic ille effulsit in templo. Qui arcus reful
gens inter nebulas glorie. et quasi flos rosarum in diebus
uernis. et quasi lilia que sunt in transitu aque. et quasi thus re
dolens in diebus estatis. Qui ignis effulgens. et thus
ardens in igne. Qui uas auri solidum ornatum omni lapide
pretioso. Qui oliua pullulans. et cipressus in altitu
dine se tollens. In accipiendo ipsum stolam glorie.

197

Beati dagr
Ca infanz

rueltun eũ i o sũme ũtute ẽ alcẽsu alm
ne cũ gliam ꝛ̃ d̃ scãtaꝛ amẽcũ. Jacipiẽ
vũ pꝛeꝛ̃ o mãu sãdẽ ꝛ̃ ip̃ stame uꝛ̃ ans,
cum illũ aꝛena tinuit. ℟. ꝓ clãme ecclm
uoce ũhmo. Ste cum illũ fecũm q̃ cum
pulmẽ ꝛ̃ eꝛ̃ filij aud i glia sua. ℣. Glo ꝛ̃ d̃
i mãu ꝛ̃ uꝛ̃ gladꝛ̃ o ſ̃ in agagia m ꝛ̃ ꝛ̃ ſum
mande fungẽt i aũay ꝑfcaꝛ obꝓbem ec
cẽſi ꝛ̃ q̃. Pone ꝛ̃ mãꝰ ſuã ſi ſum ẽ ꝛ̃ mũ
ũꝛ̃ ſanguĩe uꝛ̃. Ethus i ſiamẽto aml
dous ꝙ mic ꝛ̃ ecclẽ ꝓ nap. Te exclama
ũt filij aaꝛõi ruh ꝛ̃ uelũbꝛi ſ̃ agnet ꝛ̃
aurꝛ̃ ſcaũt uꝛ̃ magnã. ℣. memeuĩ eo
mẽ. Tue eſ ꝓ ſũt ꝙuiũ ꝛ̃ ceaꝛ i
hiuſ ſ̃ cum. ℣. aꝛeaꝛ dñi dñi ſiũ ꝛ̃ da
ꝛ̃ ſpeſ ẽ ꝑ ẽ ꝛ̃ ſol ꝛ̃ ꝛ̃ ꝑ ſiſtaꝛ uꝛ̃ ꝓ ſu
ẽ ꝛ̃ i uoc ꝛ̃ ſuꝛ ꝛ̃ i magna ẽ me ſ̃ ẽ cõ
ſiaũtũ ꝛ̃ ꝓ uoc ꝛ̃ ꝛ̃ aũt ꝓ ſ̃ dñi ẽ uel
ſil ꝛ̃ ꝓeꝛ ũlꝰ dũ ꝓ ſ̃ ẽ ꝓuoc ꝛ̃ d̃ mũ ſiũ
ꝓtect. Te clam ẽ uc mam ẽ ẽ eꝛ̃ uꝛ̃ i ẽ
ẽ ſgnãt ẽ ſiũ ꝛ̃ ũ aũt gliã ẽ ala bꝰ ſiũ
ꝛ̃ m nõie ꝙ gliam. ℣. mũ eõꝝ ſiũ. uol ẽ
ẽ ẽ ũtute dei. ℣. ꝓ ſtũm ꝓ ẽ uũ de
eũm qui magna fẽ i omĩ ũ. d aud oꝛe
mẽ ẽ auẽte mẽ ꝛ̃ ẽ ſũ. ſ̃ ſiũ mã
ꝑ nb uoꝛ ꝛ̃ aaꝛ ꝛ̃ ẽ ſi ꝓuc ꝛ̃ uel ẽ mĩ
i ĩ. ꝓ del ſꝑ mẽ ẽ ale ꝛ̃ ũb ẽ mĩ dẽ
ũ ũbi cos ꝛ̃ uel ſiue. ℣. ua ẽ eõ aũ mã
ũa ã ũ ẽ ꝙl quam eõm. ℟. ſedẽ i mõe
ſcoꝛꝛ ꝓ hũtum. ꝛ̃ ũltꝰ ꝓ q bitat ꝛ̃ ſ
ẽ mẽ. ℣. cciũ ſuꝑ ꝛ̃ diſcꝑlme ſcꝑſtꝛ i
eoꝛ ũ ſto. ẽ ſto ſpũcl. ẽ ſolũtaꝛ qui
uneuaũ ſuꝑ ẽ coꝛꝛe ſuo. ℣. qui i mẽ ũ
tuꝛ bõie. aui poſt illa i coꝛꝛe ſuo. ſtipẽdẽ
ẽ ſp. ℣. ũ ſcãt. ap ola ualeb. q luxꝛ d i eſt
ẽ ſuum eue eſt.

℣. Conſtituet ꝛ̃ ſ̃ ꝛ̃ ſ̃ collaudbo te aũ ſal
uatꝛ̃ ẽ mm. Confundat eũ me q̃ aꝛ
ſiũt ꝛ̃ ꝓꝛeãt. ẽ ẽ el ꝛ̃ ũbiſh cooꝛ mĩ
a ꝓꝛeãt. Aladẽ ẽ mq̃ ue mq̃ ꝛ̃ alabũ
equũ ꝛ̃ mauũ. ℣. m ẽ ſpeũ. aſſauĩ ſ̃ ẽ
mẽ ẽ aduoꝛ ꝛ̃ ũbiſh me ẽ ũſtauũ dẽ mi
placẽdie ndẽ q̃ ẽ. Aũgẽtũ ẽ ũmẽ ad el
eam. ẽ mãb; ẽ ẽ ũ aũm mam ꝛ̃ ẽ mſũ
mbloũbꝰ ẽ circũmcẽdiſſe me. ℣. ſſilũ
ſlãme quo ẽ ẽ ẽ

Y

[illegible] et iusticiam et ecce clamor. Ve
Ve qui coniungitis domum ad domum et agrum ag-
ro copulatis usque ad terminum loci. Numquid hi-
tabitis vos soli in medio terre? In auribus meis
sunt hec dicit dominus exercituum. Nisi domus multe deserte fue-
rint grandes et pulcre et absque habitatore. Decem enim
iugera boum vinearum facient lagunculam unam et
xxx. modii sementis facient modios tres. Ve qui
consurgitis mane ad sectandam ebrietatem et po-
tandum usque ad vesperam, ut vino estuetis. Cythara
et lira et tympanum et tibia et vinum in conviviis vestris
et opus domini non respicitis, nec opera manuum eius
consideratis. Propterea captivus ductus est populus meus quia non ha-
buit scientiam et nobiles eius interierunt fame et multitudo
eius siti exaruit. Propterea dilatavit infernus animam suam et
aperuit os suum absque ullo termino. Et descendent fortes eius
et sublimes eius gloriosique eius ad eum et incurvabitur
homo et humiliabitur vir et oculi sublimium deprimentur. Et
exaltabitur dominus exercituum in iudicio et deus sanctus sanctifi-
cabitur in iusticia. Et pascentur agni iuxta ordinem suum
et desta in ubertatem versa advene comedent. Ve qui
trahitis iniquitatem in funiculis vanitatis et
quasi vinculum plaustri peccatum. Qui dicitis festi-
net et cito veniat opus eius ut videamus et appro-
piet et veniat consilium sancti israel et sciemus illud. Ve qui
dicitis malum bonum et bonum malum, ponentes tene-
bras lucem et lucem tenebras, ponentes amarum in dulce
et dulce in amarum. Ve qui sapientes estis in oculis
vestris et coram vobismetipsis prudentes. Ve qui poten-
tes estis ad bibendum vinum et viri fortes ad mis-
cendam ebrietatem. Qui iustificatis impium pro mu-
neribus et iusticiam iusti auferetis ab eo. Propter hoc sicut
devorat stipulam flamma ligna ignis et calor flam-
me exurit, sic radix eorum quasi favilla erit et
germen eorum ut pulvis ascendet. Abiecerunt enim legem
domini exercituum eloquium sancti israel blasphemaverunt.
Ideo iratus est furor domini in populo suo et extendit ma-
num suam super eum et percussit eum et conturbati sunt montes
et facta sunt morticina eorum quasi stercus in medio platea-
rum. In hiis omnibus non est aversus furor eius sed ad-
huc manus eius extenta. Et elevabit signum in na-
tionibus procul et sibilabit ad eum de finibus terre.
Et ecce festinus veniet ulocius. Non est deficiens
neque laborans in eo. Non dormitabit neque dormiet.
Neque solvetur cingulum renum eius neque rumpetur
corrigia calciamenti eius. Sagitte eius acute
et omnes arcus eius extenti. Ungule equorum eius
ut silex et rote eius quasi impetus tempestatis. Ru-
gitus eius ut leonis rugiet ut catuli leonis et fre-
det et tenebit predam et amplexabitur et non erit
qui eruat. Et sonabit super eum in die illa sicut sonitus
maris. Aspiciemus in terram et ecce tenebre tribu-
lationis et lux obtenebrata est in caligine eius.

Jer. iiij.

abac. ij. b

In anno quo mortuus est rex ozias vidi VI
dominum sedentem super solium excelsum et elevatum et
plena erat domus a maiestate eius et ea que sub
ipso erant replebant templum. Seraphim stabant
super illud. Sex ale uni et sex ale alteri, duabus
velabant faciem eius et duabus velabant pedes eius
et duabus volabant. Et clamabant ad alterum et dice-
bant. Sanctus sanctus sanctus dominus deus exercituum, plena est
omnis terra gloria eius. Et commota sunt superliminaria
dominum a voce clamantis et domus repleta est
fumo. Et dixi. Ve mihi quia tacui, quia vir pol-
lutus labiis ego sum et in medio populi polluta labia
habentis ego habito et regem dominum exercituum vidi oc-
culis meis. Et volavit ad me unus de seraphim
et in manu eius calculus quem forcipe tulerat de altari
et tetigit os meum et dixit. Ecce tetigi hoc labia
tua et auferetur iniquitas tua et peccatum tuum
mundabitur. Et audivi vocem domini dicentis, quem mit-
tam et quis ibit nobis? Et dixi, Ecce ego mitte
me. Et dixit. Vade et dices populo huius. Audite
audientes et nolite intellegere et videte visionem et
nolite cognoscere. Excecta cor populi huius et aures
eius aggravia et oculos eius claude, ne for-
te videat oculis suis et auribus suis audiat
et corde suo intelligat et convertatur et sanet eum.
Et dixi. Usquequo domine? Et dixit. Donec desolentur
civitates absque habitatore et domus sine homine.
Et terra relinquetur deserta et longe faciet dominus
homines et multiplicabitur que derelicta fuerat in medio
terre et adhuc in ea decimatio. Et convertetur et erit
in ostensione sicut terebintus et sicut quercus que expandit
de ramis suis. Semen sanctum est id quod steterit in ea.
Et factum est. In diebus achaz filii ioa VII
tham filii ozie regis iuda ascendit rasyrim rex
syrie et fasce filius romelie rex israel [illegible]
ad preliandum contra eam et non potuerunt debellare eam. Et nun-
ciaverunt domui dicentes. Requievit syria
syria super effraym et commotum est cor eius et cor
populi eius sicut moventur ligna silvarum a fa-
cie venti. Et dixit dominus ad ysayam. Egredere in occur-
sum achaz tu et qui derelictus est iasub filius
tuus ad extremum aque ductus piscine superioris
in via agri fullonis et dices ad eum. Vide ut sileas.
Noli timere et cor tuum ne formidet a duabus
caudis tycionum fumigantium istorum in ira furo-
ris rasyrim regis syrie et filii romelie eo quod consi-
lium inierunt contra te syria malum et effraym et filius romelie
dicentes. Ascendamus ad iudam et suscitemus eum et
evellamus eum ad nos et ponamus regem in medio
eius filium tabeel. Hec dicit dominus deus. Non erit istud
et non stabit. Si caput syrie damasco et caput dam-
asci rasyrim. Et adhuc lxv. annorum et effraym
desinet esse populus et caput effraym samaria et caput

lamane filiue vemelec. Si nõ ẽ dñs meꝰ
pm eccliæ. Aꝛaciẽ ẽ lapis ad ꝙ clamaui ad
eũ. Pecc̃ ei⁹ sẽgnũ a dñõ nõ tuo iꝫ fuit
mfirmꝰ filii ei excelsum fuꝑ. Aꝛcuit ad eũ
sẽ nõ ꝛẽpondebo dñm. Aꝛcuit
ꝙ vemelec ẽ. Aꝛcuiq̃ pec. nõ ẽ molestꝰ
ẽ vob⁹. quia molestꝰ ẽ hic ꝛ ẽ me. Ꝑꝛ
ꝑ aũ ꝛẽpe ub⁹ sẽgnũ. Ecce virgo ꝯcipet
ꝛ pariet filiũ ꝛ vocabit nẽ eius emanuel. B
utiꝝ ꝛ mel comedet. ut sciat ꝛeꝓhare malũ
ꝛ eligẽ bonũ. Quia ãnꝫ puer sciat ꝛeꝓhare
ne malũ ꝛ eligẽ bonũ. Deliquit ꝛa ꝛa gn
orestaꝫ tua à facie duoꝝ regum quos. Ad
ducet ãs sup eos ꝛ sup pplm tuũ ꝛ sup dom pa
tris tui. dies qui nõ venerũt à diebꝰ ꝛecedẽ
me effraym à auferẽ ꝛex assyꝛioꝝ. Aꝛcuit
ꝑ ea illa fibulabit⁹ qui multe q̃ ẽ in extre
mo fluminꝫ egypti ꝛ apes q̃ ẽ ꝛra assiꝛioꝝ. Q
uiescent ꝛ requiescẽt oẽs in torrẽtib⁹ uallꝫ.
ꝛ cuncte pcũ. ꝛ in omnib⁹ fruticeꝫ ꝛ junc
ꝰ ꝛ cuncte herbe. In die illa radet dñs nou
acula ducta. i. hoc qui ꝛcone fluminꝫ fuit
i ꝛege assiꝛioꝝ. capite ꝛ pilos pedꝫ auferet
ꝛ omnẽ. Aꝛcuit ꝑ in die illa nutriet homo
ãm vaccã ꝛ duas oues. ꝛ ꝑ habundãtiã lactis
comedet butꝝ. Butꝝ ꝛ mel comedet. q̃ relicꝰ
fuerit in medio ꝛre. Aꝛcuit ꝑ in die illa
erit locꝰ ubi fuerũt mille vites. mille argẽ
teꝝ. in spinas. ꝛ in ꝛpes erit. Cum ingẽmi
scẽtꝫ ꝛ ego ꝛcindã ulnere. Vepꝛes ei ꝛ spine erũt
i omnẽ ꝛra q̃ nõ mõtẽ q̃ ibi ꝛ ꝛcindẽtes ꝛ
i umbꝛa m̃ ibunt

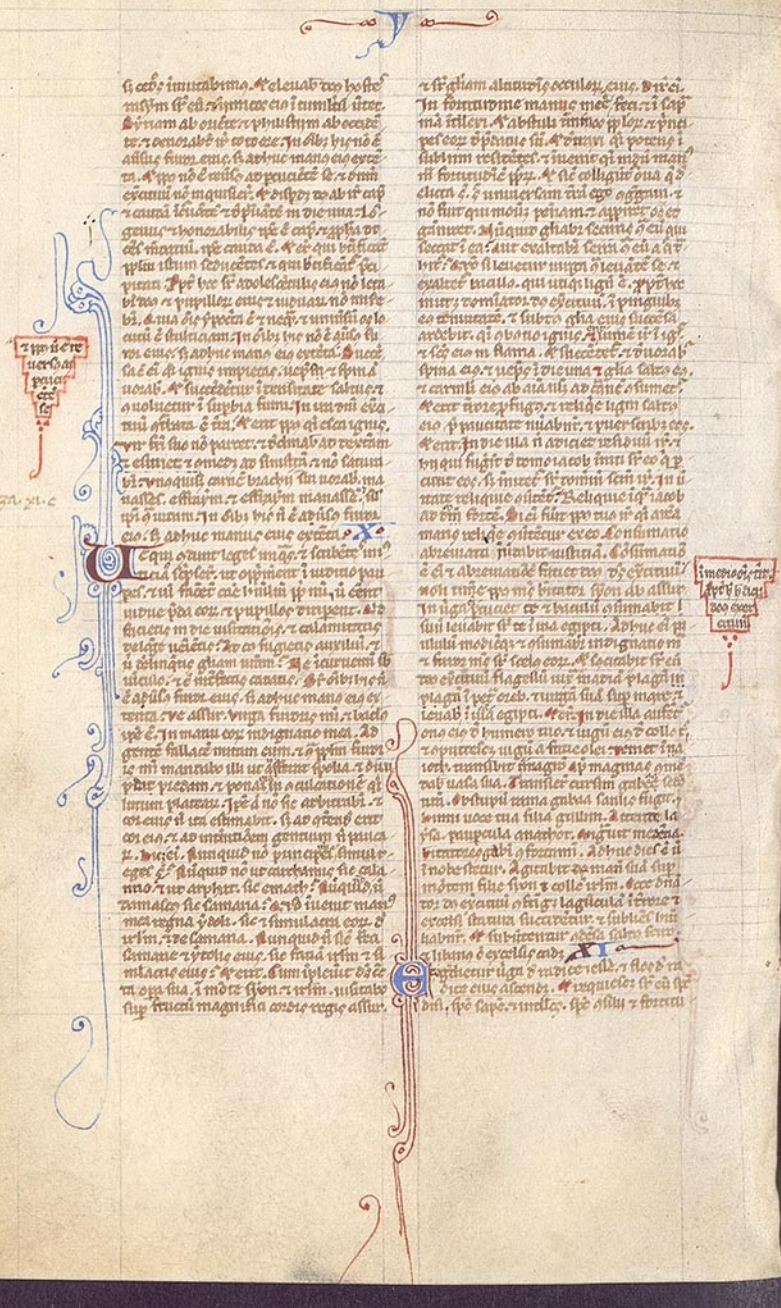

dnus. spe scie et pietatis. et replebit eum
spe timore dni. Non secundum visionem oculorum iu-
dicabit nec secundum auditum aurium arguet. sed
iudicabit pauperes in iustitia. et arguet in equita-
te pro mansuetis terre. Percutiet terram virga
oris sui. et spiritu labiorum suorum interficiet
impium. Erit iustitia cingulum lumborum eius.
et fides cinctorium renum eius. Habitabit lupus cum
agno. et pardus cum edo accubabit. vitulus et leo et
ovis simul morabuntur. et puer parvulus mi-
nabit eos. vitulus et ursus pascentur simul et
quiescent catuli eorum. et leo quasi bos comedet pal-
eas. Delectabit infans ab ubere super foramen
aspidis. et in cavernam regulis qui ablactatus
fuerit manum suam mittet. Non nocebunt et non
occident in universo monte sancto meo. quia repleta
est terra scientia domini. sicut aque maris opientes.
In die illa radix iesse qui stat in signum
populorum ipsum gentes deprecabuntur. et erit sepulcrum eius
gloriosum. Erit. In die illa addiciet dominus
secundo manum suam ad possidendum residuum populi sui.
quod relinquetur ab assyriis. et ab egipto. et a
fetoris. et ab ethiopia. et ab elamitis. et a
sennaar. et ab emath. et ab insulis. Levabit
signum in nationes. et congregabit profugos israel. et dispersos
iuda colliget. a quatuor plagis terre. Et
auferetur scelus effraym. et hostes iuda per-
ibunt. Effraym non emulabitur iudam. et iudas
non pugnabit contra effraym. Et volabunt in humeros
philistinum. pro mare simul predabuntur filios
orientis. Vomitus et moab preceptum ma-
nus eorum. et filii ammon obedientes erunt. Et desola-
bit deus linguam maris egipti. Levabit ma-
num suam super flumen in fortitudine spiritus sui. et per-
cutiet eum in septem. vii. rivos. ita ut transeant
per eum calciati. Erit residuum populi mei qui re-
linquetur ab assyriis sicut fuit israel in die ma-
nus ascendit de terra egipti. Et dices in illa die.

XII

Confitebor tibi domine quoniam iratus es mihi.
Conversus est furor tuus et consolatus es me.
Ecce deus salvator meus. fiducialiter agam in
et non timebo. Quia fortitudo mea et laus mea
deus. et factus est mihi in salutem. Haurietis aquas in
gaudio de fontibus salvatoris. et dicetis in
illa. Confitemini domino et invocate nomen eius. Nota
facite ei in populis adiuvantes eius. memento
quoniam excelsum est nomen eius. Cantate domino
quoniam magnifice fecit. annunciate hoc in u-
niversa terra. Exulta et laudate habitatio syon
quia magnus in medio tui sanctus israel.

XIII

Onus babilonis quod vidit ysaias filius am-
os. Super montem excelsum caliginosum
levate signum exaltate vocem. levate manum
et ingredientur portas ducis. Ego mandavi
sanctificatis meis. et vocavi fortes meos in ira
mea exultantes in gloria mea. Vox multitudinis in mon-
tibus quasi populi frequentium. Vox sonitus regum gentium
congregatarum. Dominus exercituum precepit militie belli
venientibus de terra procul. A summitate celi dominus
et vasa furoris eius ut disperdat omnem terram. Ul-
lulate quia prope est dies domini quasi vastitas a domino
veniet. Propter hoc omnes manus dissolventur. et omne
cor hominis tabescet. et conterentur. Tortiones et dolores
tenebunt quasi parturiens dolebunt. Unusquisque
ad proximum suum stupebit. facies combuste vul-
tus eorum. Ecce dies domini veniet crudelis. et in-
dignationis plenus. et ire furoris ad ponendam
terram in solitudine. et peccatores eius conten-
dos de ea. Quoniam stelle celi et splendor eius non
expandent lumen suum. Obtenebratus est sol in ortu
suo. et luna non splendebit in lumine suo. Et visitabo
super orbem malum. et contra impios iniquitatem
eorum. et requiescere faciam superbiam infi-
delium. et arrogantiam fortium humiliabo. Et consi-
derabo virum auro. et homo mundo obrizo. Super hoc ce-
lum turbabo. et movebitur terra de loco suo propter indi-
gnationem dei exercituum. et propter diem ire furo-
ris eius. Erit quasi damula fugiens. et quasi
avis. et non erit qui congreget. Unusquisque ad populum suum
convertetur. et singuli ad terram suam fugient.
Omnis qui inventus fuerit occidetur. et omnis qui fuerit
in cadet in gladio. Infantes eorum allidentur in
oculis eorum. Diripientur domus eorum et uxores
eorum violabuntur. Ecce ego sociabo super eos medos
qui argentum non quaerant nec aurum velint. sed
sagittis parvulos interficient. et lactantibus iuvenes
non misereantur. et super filios non parcet oculus
eorum. Babilon illa gloriosa. in regnis inclita
in superbia caldeorum. Sicut subvertit deus sodomam et go-
morram. Non habitabitur usque in finem. et non funda-
bitur usque in generationem et generationem. Nec ponet ibi tem-
poria arabis. nec pastores requiescent ibi. sed
requiescent ibi bestie. et replebuntur domus eorum
diaconibus. et habitabunt ibi structiones. et pilo-
si saltabunt ibi. Et respondebunt ululantes in
edibus eius. et sirene in delubris voluptatis.

XIIII

Propter est ut veniat tempus eius. et dies
eius non elongabuntur. Miserebitur enim dominus iacob et
eligit adhuc de israel. et requiescere eos faciet
super humum suam. Adiungetur advena ad eos
et adhibebit domum iacob. Et tenebunt
eos populi. et adducent eos ad locum suum. Et possi-
debit eos domus israel super terram domini in servos et
ancillas. et erunt capientes eos qui se ceperant. et
subiicient exactores suos. Erit. In die illa est
requiem dedit tibi deus ab ex[illegible] tuo. et a concussi-

Jer. vi. 6.

Jer. xvi.

one tua qua ꝛ ſunture eius. q̃ an ſuꝰ
n. ſimeꝫ pabolam iſtam ꝛ regem babilo
nie ꝛ dicit. Ar̃ exclamat celeſtis exercitꝰ
ribunꝰ ꝛ cõmiſer ab ira qui ſic ꝛ
n animum cecidit ꝓ eo ꝙ ſignificat plaga
mſtam ablq; ſubſtantie ſimilitudine ſ ſimꝫ gr̃ ꝓ ſcis
te cruciatꝰ ¶ aquar ꝛ ſilue d̃ ſcindi quia
ꝛ ſ cruciant. Abiecti quoq; terre ꝛ fi
ne ceruꝫ ſimil. ¶ quo dñs ſtis. nõ ſolũ
qui ſic ecclãt nos ſubio ſbr̃ ꝛ ſmurtuꝫ ꝛ
ſ occiſum adiecit. ait. ¶ carab ribi gigan
tes. ſme ſpecie ſue. ſimiliter ꝓ ſolue ſu
ꝰ ymagines ramonũ ſimiliꝫ reſpondunt
tricent. ubi ſ ſu ſimilitudine ſ ſue nequit ſi
milꝫ effici ꝛc. Demum ꝛ ad inferne ſuperbia
ꝛ gaudia cantũ ſimil. ¶ bñ ꝛ ſmemor ſua
ꝛ ſpiritui mil ſimile ꝛc. ¶ ue ocoꝝ ſuꝝ
qui mane exebimur ꝛ mutuꝫ ſuam q̃ mul
tabit ꝛ gr̃. qui dicit ue ꝛ ue. Jn celũ ꝛc
cum ſup altum ceb. exaltabo ſolũ mm. ꝛc
dele in mõte teſtamũ ſanct. aquilo. ꝛ
ꝛ cum ſup altitudinem nubiũ. ſilie ero ſimi
ſime. ¶ uiq; ad infimum ꝛ mulier ꝓ pho
tam. ¶ uiq; uidebũt ad te ſcrutabũt ꝛc ꝓ
placem. ¶ aquile iſte ſ ut qui ſ cluunt re
gem. ꝛ qui ſ ſilie regum. qui poſſi ebe re
ſtui. ꝛ urbes eius ꝛ habitabũt ꝛ mane ꝛ cum ap
ut carnem. ¶ regni gentil. unuſq; de mor
i gladiꝰ ſ domo ſ. ¶ ꝛ ſpectus ꝛ ꝛc ſ ſepi
ar no q̃ ſtupe iuuite. pollute. ꝛ obtulu
ro ibi ꝛ qui mortui ſ gladio. ꝛ relanceꝫ ſi
ſimamini. Jac. ¶ cum quid nõ ſcb ſ
ꝛc. ſlouiũ. neq; ſ eius ſepulturã. ¶ ſ ei tri
tua. diſſipati. ꝛ ut ꝓlim occiſi. ¶ ꝛ uocab
ꝛ eum ſem peſtimo. ¶ ꝛ pute filiꝫ eo
occiſi ſ in inquitate ꝓ ſuos. ¶ ſ ſur
gent. ꝛ ꝛ ſecundi ſ unum. ꝛ ſimplet ſ ſanc
eis cunctis. ¶ olim ꝛ ſup eos ꝛ ꝛ ſ eis cum
ni. ꝛ poam babilonie ꝛ ſ ꝛ ſuꝝ ꝛ ſ gen
m. ꝛ ſ ꝛ ſ ſ ſ

ri iaz pueiunt. z emuer in cesto. p
pagnet cune relicte ẽ. annis fec manu. s
ne specaly in fleu caꝰ iuuenem subu
ma. Inclynabo te lacrima mea. eccle z e
leale. qm sic iudeꝰ mea. z sup me sem
nia ꝰ calumnias multi. & sustenui l
ra z cubans de carmelo. z inuenie non
erubab. in subiab. z mi i oratoꝝ n al
cab qui eleauo. sic eleuat. vocem eleatui
ab tribu. Sry uent me ad mab qi q chu
n sonab. z uisam mea sp mihi ava la
ta. & ent. E im appunte q labe stile in
eat sup excelle sine. mgdeatur. ad sa e
ar obscure. z nõ uales. b ubum q leauo
ẽ ao ad mab ex nie. & ne leauo ẽ ex de
ẽt. In nbs annie q annis mgennam a
uferur. gsia mab sup omi isp multe z
eligie i coacemi yz medico. z negq mle.

Quo zamasa. zamasa ecc XVII
relim ee aurine. z eur sic adas lap
eum i ruina. Relicte auritate aver q
gbs ert z requiescent sbi. z ert qui
exerat. & cessabit ad murmu ab esum
z ingni a tumasce. z reliquie sine sbi
glia filiou ir ex pie ao exanii. & em
pie illa aternali gla iacob. z pignies
ginne eio. em ag escet. & exte sic oggiu
i messe quee relinit. z brac eum cune ig
ere legr. & ert sic qrente spicas z nulle
uplyam. & relinqueur i eo sic in me
z sic excussio alee mate aut qui elmate
i summitate rami sine quiet. Ali quinq z
ci aumbi. eio fructꝰ eio. sic ee ao sbi.
In die illa ifugabi ho ad idola sua. z col
cue ag sua ir respiacet. & nõ ichabi
altaria que fecerut mans eue. z q epit
i digit eue. nõ respiacet luce. z celebru
in die illa er ciuitates fortitudis eio de
sert sic antiqa. z segetes q relinqt ẽ afim
e filiou ir. & eue ecclia qi obtinet ei. ei su
uarie cui e forte apuriou. qui nõ ee
recordatꝰ. Propter q plantabis deꝝ fortiss
z germ alienu seminabis. In die plantab
onie tue labunt. z mane flos tuus flo
rebi. Abiata ẽ messis i die hereditarie. z tri
stis ẽ ligie. Ve multitudi gentiu multou. qui
sicut mare sonabũt. z tumultus pu
lus. sic sonitꝰ aquaꝝ multaꝝ. Sonabit pp
plus sic sonitꝰ aquaꝝ inundantiu. z
corrab eum. z fugiet procul. & inpetuꝰ
sic pulue montiu a uente ucta. z sic rotꝰ
coram tempestate. In tpe uespe ecce
ce turbatio. In manu ntra. z nõ subsistet. b
ẽ pare eoꝝ qui vastauer nos. z sors diripi
entiu nos.

XVIII

Oe terre cumbule alaꝝ q ẽ trans fluiu eth
spie. & mittit i mare legatos. z in
fie papiris sup aquas. Ite angli uelocs. ad
gentem uultam. z plusq ad populu ho
rribile po quem nõ ẽ alia. gẽtẽ expectate
z conculcatã. cui diripuerũt flumina
eius. ad montẽ nomẽ dñi exercituu ubi ẽ sion.
& habitacul eius qui mozam i ira. & eleua
tum fuit sup gentes in montib. ut ecce ego
clamabo nube expectate. & mabi ple eo
ad me. & ueniam z stabo i loco meo. sic in
diana lucida clara. & ros plenꝰ die
messis. Ai messem ci ero ellaudes. z in
anu precisa germinab. & parcentur ramu
culi eius falcabꝰ. z delecta tollentur abstrahe
z euacuabunt. relinquent simul auib mõ
tiu z bestiis ẽe. & estate ferent ea ẽ sup
um uolucres. z bestie ere sup illa hyema
bũt. In tpe illo deferent munꝰ dño exer
tuu a pplo diuulso z dilacerato a pplo terribili p
que nõ fuit alia a gente expectante z co
culcata. cuius diripuer flumina eius. ad
locũ nois dñi exercituu montem sion.

XIX

Onus egipti. ecce dns ascendet sup nube le
uem. z mouebunt egipti. a facie eius. z
cor egipti tabescet in medio eius. z deglutiet
sapientiam egipti. z interrogabunt idola
sua. z incantatores. z pythonicos. z ariolos. & mirabit egiptꝰ
in semetipa. z uastabit eum. z erit error ei
us in medio eius. & deducet egiptꝰ in manu dñi
sui. z ert sic rex fortis. z dñabit ei. ait dns
exercituu. & siccabũt aque de mari. z flumen
desolabit. z siccabit. & auertent fluuios
longe. z effundent riuos munitionis. z siccabũt
omnes fluuios aggeris. Calamꝰ
z iuncꝰ marcescet. nudabi arundo iuxta fo
ntes. z omne semen riuulis. siccabit. z dis
cet. & non erit. & mebunt piscatores. z lugebũ
unctes in flumine. z expandentes
rete sup faciem aquaꝝ marcescent. Confundã
tur qui operantur linũ. & texentes rarum
subtilia. & erunt quasi fulcimenta. omnes
facientes ceruisiam contristabunt animas suas.
Stulti principes taneos pharaonis. sapien
tes consiliarii pharaonis. ecce stulti. quomodo
dicetis pharaoni filius sapientiũ ego. filius
regum antiquoꝝ. ubi ergo nunc sapientes.

V

uit. Anima eē t. ri dicent quid cognouim⁹ ō
eranui si egipt. Nulq fuer ē nobis⁹ p
napes. emarcuer⁹ pinapes memphios.
decepe⁹ egipti aucpin ypos⁹ eius. Immisit
in medio eius spm ūuigins. t cruore se
cunt egipti in ope suo. sic cruor duo rum
mēt. Non erit egipto op⁹ q faciat. aput
t caudam. iamulatet t stibenatet. In die
illa erit egipti⁹ qi milet t ingelet t time
bunt a facie omnipotis manus dui eranui
q ipe movebit sup eam. Erit tm tua e
gipto i pauore. Omis qui illud fuer mem
mine. pauebā facie consilij dni eranui q
ipe cogitauit sup eam. Die illa erit anti
tes. i terra egipti loqtes lingua canaa
t iurantes p dnm exercituū. Ciuitas dele
bi una. In die illa erit altare dni i medio
te egipti. t mutlo⁹ dni iux⁹ finiui eius. Et
erit in signū t testimoniū dno exercituū i ter
egipti. clamabūt ē ad dnm a facie tribula
tis. t mittet eis saluatē. t propugnatē qui
liberet eos. Cognoscetur dns ab egipto. t cog
noscent egipti dnm in die illa. Et colent eū in
hostiis. t munib⁹. t votū uouebūt dno. t red
dent. Et percutiet dns egiptum. plagā. t sana
bit eam. Et revertentur ad dnm. t placabi
tur eis. t sanabit eos. In die illa erit via ab egipto
ad assiriū. t ibunt assirij in egiptū. t egipti⁹ in assi
rios. t seruient egipti⁹ assirijs. In die illa
erit israēl tertius egipto. t assirio. Benedictio
in medio terre quā benedixit eis dns exercituū dicens.
Benedictus populus meus egipti⁹. t opus manuū meū assirio⁹. t hereditas mea israēl.

XX

In anno quo misit eū tartan a azoti. t misit
eum sargon rex assiriorū. t pugnabat ad
uersus azotū. et cepisset eam in tpe illo locutus est dns
in manu isaie filij amoz dicens. Vade. t solue
saccū de lumbis tuis. t calciamentū tolle de pe
dibus tuis. Et fecit. ambulans nudus. t discalceatus.
dixit dns. Sicut ambulauit seruus meus isaias nudus. t discalceatus tribus annis signum. t prodigium super egiptum. t super ethiopiā. sic transmigrabit rex assiriorum captiuitatem egipti. iuuenes. t senes. nudos. t discalceatos. discooperto pudore egipti. et confundentur ab ethiopia spe sua. t ab egipto gloria. Et dicet habitator insule huius in die illa. Ecce iste sic. mea. ad quos fugimus. auxilium. ut liberemur a facie regis assirioru. quō ergo saluabimur nos?

XXI

Onus desertj maris. Sicut turbines ab austro
uenient. de terra horribili. Visio dura nuntiata est mihi. Qui
dus agit. t qui rapina ē vastat. Ascende e
lam. obsidе medos. cessū gemitū eius cessa
re feci. Propterea repleti sunt lumbi mei dolore.
angustia possiderunt me sic angustia parturientis. Curui
sum audiendum. turbatus sum ē meritū. Cor meum exterruit me. tenebre stu
pefecerunt me. Sabbatū voluptatis meæ in tremorem mutauit. Pone mensam. specula
re in speculā. manducet. bibat. surgite principes. arripite clipeū. hec enim dicit dns. Vade. t pone speculatorē. t quod
videre. annūciet. Et vidit quadrigā bigā equitū. ascensorē asini. ascensorē cameli. Et auscultauit diligenter multo mentu. t clamauit leo
super speculā domine. ego sto tota die. t super custodia mea ego sum tota nocte. Ecce iste venit ascensor bige
equitum. Et respondens dixit. Cecidit babylon. cecidit. et omnia sculptilia dei eius contrita sunt. Quod
tritum meū. et filius aree mee. q audiui a dno exercituū deo israēl annūcians vb. Onus dumā. Ad
me clamat de seyr. Custos quid de nocte. custos quid de nocte. Dixit custos. Venit mane
quoq. et nox. si quis quesierit. inquirite. Onus
arabia. In saltu arabie dormietis in
semita viarum. occurrite sitienti ferre a
quam. habitatores terre austri. cum fugien. a facie gladij fugite. a facie
gladij euaginati. a facie arcus extenti. a facie grauitatis belli. Quia dixit dns ad me. Adhuc in anno ad anni mercenarij. et consumptus fuerit omnis gloria cedar. Et reliquus numerus
sagittarum fortium filiorum cedar. minuetur. quia dns deus israēl locutus est.

XXII

Onus vallis visionis. Quid quaso tibi est quia
tu ascendisti tu omnis inferna. clamosa et plena
urbs turbata. exercitus tuus. non sunt occisi gladio. nec mortui sunt in bello. Omnes principes tui fugerunt simul. funerati
sunt a sagittatore. omnes qui inuenti sunt a te. vincti
fugerunt procul dno. Propterea dixi. Recedite a me. amare flebo. nolite instare. ut consolemini me super
vastatione filie populi mei. Dies enim turbationis. et calcationis. et uexationis a dno deo exercituū in
valle visionis. Succutiens muros. et clamor ad montem. Et elam sumpsit pharetram. cum
curru hominis equitis. et paratus murum circumdedit. Et ecce vallis tue plene quadrigis. et
equites ponentes ponent portas tuas. et nudabit clypeum. et respiciet in die illa ad armamentum domus saltus. et cognouit
aperturas ciuitatis dauid quia multiplicate. et

agnitis, ãgẽ plane inhonestũ, z vomeribꝰ nam aratri, z falcibꝰ vomeres ad
minãs munẽs munẽ. mur. z lat. fenilie mũ
nec munꝰ. z aquam plane ueũ. Si
fuerit hic ap eũ qui tecũ cam. z eam
rem eius ꝺ lege no audisti. Si vocabit
te ꝺ ci commun. i die illa ad sinistrum er
ad plancꝰ. z ad calumniã. z ad angulum
sacri. Si ecce gaudiũ. vicina ad occide uni
ex tꝛ inguinũ anteriꝰ. omẽs carnes. er
vite unũ. Comedamus z bibamus cꝛ cras
morientur. Si vultum ẽ i annulo mee ue
ni ci annũ. Si ꝓmittetur magnifice ꝑ ub
ondẽ morgani ꝺ ie vo ci annũ. Si die to
ꝺ ci annũ. vide. i ecclesie ad eum qui ti
tar i mbraculo ad hominẽ ꝓximum. vi
r vicci ci. Cuno mihi. z qi qui vicci. Si q
cumsibi ubi die sepulci. cras sibi i sacri
fo memoriale diligenti ꝑ cal nagalibꝰ
ubi. Cece ad aperiam te. fiacr sic alsporta
tur gallo gallicano. z qi amicũ sic sibi
leuabit te. Cicona. cicona te tribulatꝭ
one. qi pilam mittꝭ te i ciuam lacum. z sy
ria olam. ubi monetꝭ ubi cue glie nuc. Si
gnomia vomo dñi cui. Si expellã te ꝺ
finibꝰ tuis. z te inuisibilis uo ꝺprecam te.
Si cer. In die illa uocabo fmũ meum eli
achim filiũ helchie. z leuabo illũ tunicam
tuã. z cingulo tuo cobrabo eũ. z potestatẽ
tuã dabo i manu eius. Si cer qi ꝑ habita
to urbis. z domꝰ tuꝰ. z tribꝰ domꝰ tuꝰ
mo tenuꝰ sup humerꝰ eius. z aperiet. z nẽ
nẽ claudet. z claudet. z nẽ nẽ cur
qui aperat. Si signum ponã in humilꝰ. i eos
fideli. z cum i solum glie vomus ꝑ fm.
Si subpedam ꝺ eum eẽm glia vomo ꝑ
fm. valeo. z ista grana. omẽ uas pauli
a nisle cinebemus. usq ad omẽ uas mun
dꝰ. In die illo die ꝓ ci annũ. auferet
pugillo qui tuo fuit i loco fideli. z fmm
ceruit. z cauꝭ. z pib. q expedit i loco qi dꝰ
mo tuo. Vidi. XIII. Gaudẽ.
manuel manue. qi habitam ẽ vomo und
nemine offendant ꝺ ciu. ecclꝭm vestrũ
ẽ ec. Sacrificabit qui immolat i illa. negocia
tores eius. z milites eius manu. replebuntur te i
aque mitte. Cene nyl. messie fmm tuꝰ
gos eius. z fm ẽ negotiatꝭ eius. z milites
ex ea ait mare. feminꝰ maris vicci.
Si pium z ñ pepi. z ñ mihi unicum. z ego
ad inimici ꝑ mea virginci. Si audiui
fuisti ex ꝓpo. vo. lebr eius. audiemus ꝺ ex
vo. Insuper mana. ululate ꝙ bicanꝭ i illis
la. Nunquid nõ hꝫ mũ ẽ que ghalaurit
a vicby pastinũ i angustate ꝺ. Sucre ei
vecy tiu a lege ad pegnauꝰ. Si egnauꝰ
i si vbi quonã ordinã. Si negociato
res p mei. mirtꝭ eis. i dñi cui. Si
ob eius egnauꝰ t ur ꝺmbꝰ suphia eis
glie. z ad ignẽam redigẽs inuisibꝰ ielmy
nis. Inuisibꝰ fiam tuã ꝺ flumen filia ma
ris. z ꝺ eglui ylꝫ tibi. manũ suam exꝑ
dit sup mare. deturbauit regna. Do mãn
ur adiutus amaã. ur ꝺcecer. fortes eius.
z dñi. Nõ aperiet ulꝫ ur glieis. aliqui
am subiuget. iungo filia ꝺ vmie. In ce
libum ostiũgies cunsiliũ. in quies nõ et
requies tibi. Cece tibi calcee. talie ꝓ nõ
fiuꝰ. Sibi sicunie cã. Jaipunitate cui
duyes. vbono eis. subdidit ur vomos eis. z
pollicẽ eam i ruinã. Vulture nauci mãi
qi duabꝰ. Si bumide uñ. Si cer. Jne
illa i oblitꝰ eris ꝺ me. Ivꝰ. ame ꝺ dicꝭ
unus. Ja. Ivꝰ. ã me eis. vno qi eãs
ẽ memeis. Si nme eyebam. eam cuncta
menty eblinõi mihi. Bene amei. hab
m amici ut memena qui sit. Si cer. Post
2 vꝫ annos ultimꝰ ꝙ vꝫ. z reuiuꝰ eam
ab ꝺ eis suis. Si cer. Si sol tenebꝭ
ẽ unisse regnũ cre. sup tunem cre. Si
negociandi eis. z macel eius. sic stabit
dñs. Ho ꝺcendit. ꝫ separati. qi no ꝙ hꝫ
ũmcandi vnꝰ negociandi eis. ut mãducẽ
i ꝓpinquꝭ. z uestimentis usq ad uestitꝰ.

Ecce vos visibꝰ tã. z mirabi XXIII
eam. z affliget. tunc eo. z vsurget bra
chia eis. Si cer. si qui si sacrificet. Ho ꝺcẽ
dit eis. sic stalla ꝺ hominꝭ eis. Sic c
mẽs. sic ille qui uidi. Sicut seminat. sic si
qui mundi accipi. sic qui reperit. sic qꝫ
ꝺdi. Disperdite dissipabi tua. z interpre
tabi. no ꝺ locum ẽ ubi. vic. Jnꝰ. z vestimẽ
tũ. z murmuratꝭ ẽ. Sedens eis. z murmu
ratꝭ ẽ. dimisso ꝓ ẽ. z ait mihi cui. ẽ ab hierico
ubi sunt qi mundi sit ꝺ ciuꝭ. z murmurat. io
dissipauꝰ eos. sempiterni. Ppt hꝫ maledi
ctꝭ uocabi tuum z pcabꝭ tuꝰ. Si cer. Jo
qi manuel cultꝭ. eis. z deluse uidi pauꝭ.
Inꝰ. vigilauꝰ. iturnam ẽ unꝰ. Igemiscet
ẽ qui lenalauit. eis. Cessauit gaudiũ ty
mpanoꝝ. quieꝫ tonitꝭ leatiꝫ. Si auꝭ dul
cedo ordiare. Ve gentio nõ bibet uiꝫ. Ama
ti eius. ꝙ eo bibemus illã. Anima ẽ anime
uãtate. clausa ẽ. sic domo nullo intrabit.

clamez eor sr̃m̃ i plateis. dcĩm ē ei⁹l
mā. tollam ē gnā ni sr̃e. Beuca ē tu
te solmtꝰ. r collamitꝰ oppmy pmne. ē
a ꝑ ea i medio tr̃e i medio plcꝰ. quo ꝑ
ce olme q̃ rem anser ey elā. rqcemi ē
fuit finita mremia. Bu leuabr̃ uocem
tuā. amp̃ lauabr̃. Cum glificatꝰ fuit ē
binēr̃ de m.my. Ar̃ b̃ i decalmo glifica
te dnm. i ysulē. mane nñ dm̃i ir̃. A fini
bꝰ r̃e lauabr̃ aurumo. glā tuā. A dn̄
Secū my m. Secū mām mi. Ve m. pua
manuel ꝑuam ē. r puancē nūgllu
ꝑuam ē. Bremor r bona r lāgo sup
te qui bitatoꝝ ee r̃e. A eme. ē fugit a fa
cie mee eam. i Bucam. r qui se expauit
r bona tenebi lago. et arbuscula ē ecc
clie apte ẽ. r augentur sicut mira r̃e. A
ficacie abingentur. cū. gnacē ocentu
cū. amacē omendr̃ cū. agrede agreab
mi sē ebn. r autcam. qi mbnaculi unt
uocē. A gnab eam miquitē sua. r cor
uce. r nō addiam ur relinqꝰ. A cur. In die
illa mstmb tuo sr̃ mltiqā cēl. i cvelle. r
sr̃ repet r̃e qui ē sup tm̃. A gnab̃ ꝑ
gnacē uno fudie in lac. r clamee ibi
cāce. r p mtes. vice mltmbit. r cubesce
ma. r glorieatur sol. ē regnabit ao dn
tronū in monte syon. r ihm. r i ospecu
tem suoꝝ fuit glificatꝰ.

XXV.

Ne rē mea ec ꝙ cultabr̃ te. o turbe no
uo qui fecit mumbilia aquarū. ao
dñe fidelee am. A mia polluit cuitatē i tu
multu. urbē fortē i ruina. rem alienee ꝑ
nē sr̃ cuitatis. i sempiternū nō edificabr̃.
Sp̃ue laudt te pp̃l fortie. cuitas gentiu
uolentu timebit te. qz tē ee fortitudo p
auper. fortitudo egenoꝝ i tribulone. spes a
turbine umbraculū ab estu. Spūs ē uentoꝝ
qi turbe ipellēt parietē. sic estus i siti. humi
li⁹ alienoꝝ. humiliabr̃ qi calore sub nube
rorē. ꝙ gnē tenui marcescet fructꝰ. A
faciet dñs exercuū oībus ꝑplis in mōte hoc
una pmgustū medullatoꝝ. uiceme pfec
tor. A pcipitabit in mōte isto faciē ulatꝰ
obligatꝰ sup oēs ꝑplos. r cooperiē le
os nationes ꝑpetuꝰ in monte i sancto. A
auferet dñs deus lacrimā ab omi facie. rob
probriū ꝑ tm̃ totꝰ auferet de uniūsa tra
terre locutꝰ ē. A dicent in illa die. Ecce deꝰ
noster iste. expectauimus eū. r saluabit nos.
iste dñs. Exultauimus et lētabimur in sa
lutari. i sanctu eius. qz requiescet ma

no dñi in mōte isto. A tritumbi moab sb eo
sicut tritur paleꝰ i plaustro. r erexit manū suā
sb eo. sic erexit natatoꝝ ad natandū. A pfu
dit glām eius cū allisōe manuū eoꝝ. cū
minuerit altitudinē manuū eoꝝ. munimenta altitu
dinis muri ecclesie. A mu
rum. r dñabit et requiescet in eo ysaias.

XXVI

In die illa cantabit canticū istud
in tra iuda. Urbs fortitudinis nre sr̃s salua
bit ponetur in eo muru. r antemurale. Aperite
portas. r ingredietur gens iusta custodiens
iustitias. Veritatē. Abscessionē. Sub pace
pace tua dne. spabimus. A quia in te sperauim⁹
in dñm̃ dñm̃ in ꝑpetuū. A. i custodiuit
te. i cecidit quasi sub me hūiliab. hu
miliab eam usq; ad terrā. pcutiē eam usq;
ad pulueꝝ. Conculcab eam pes pauperū.
gressꝰ egenoꝝ. Semita iusti recta ē. recte
calle iusti ap ambulabis. I semita iudi
cior tuoꝝ dne sustinuimus te. Nomi tuū r
memoriale tuū i desideriꝰ aie. Aia mea de
siderauit te i nocte. Sed. r spū meo in pcordio
meo ad mane vigilabo ad te. Q̃ cū iudicia
tua in tra. iustitiā discet habitatoꝝ orb.
Miseream⁹ impio. r non discet iustitiā. In re
ctis cōꝝ iniquā gessit. r non videt gloriā dñi.
Dne exaltetur manus tua. r nō videbunt.
videbunt. r confundunt zelantes plebē
tuū. ignis hostes tuos deuorabit. Dne dabis pa
cem. Omnia enim opa nra operat es nob.
Dne dñs nr̃. possederūt nos dni absq; te.
Tui tm̃ recordemur nois tui. Mortui
non uiuant. r gigantes non resurgant. ppt
ea ultionis r contriuisti ee. r perdisti oē memo
riā eoꝝ. Addidisti gentē dne addidisti
gētē. Magnificatꝰ es. elongasti
oēs fines. Dne in angustia tribulauer te.
in mrmatione murmur̃ doctrina tua ē
eis. Sic q̃ appropiauit ad pariendū
tene clamat. i doloribꝰ suis. sic facti sum⁹
a facie tua dne. Concepimꝰ. r ꝑturbatꝰ
sum⁹. r peperimꝰ spm̃ salutis. Iustificā ne
themo ihm̃. Q̃ si cecderint homines
tui. Viuēt mortui mei. interficiq; mi⁹ tur
gent. Expsciamini r laudate qui habitatis
in pulue. quoꝝ ros. ros lucis. r tra gigā
tum dabit. i ruinā. Vade ple me. tan
quā cubicula tua. claude ostia tua sr̃e. Ab
scōde modicū ad momū. donec trānsdat
indignatio mea. Ecce enim dns egredietur
de loco suo. ut visitet iniquitatē habitato
rē orbis sup eū. A revelabit dies sanguē suū. r
non operiet ultra interfectos suos.

XXVII

Ego ille uisitabit eos in gladio suo duro
grandi et forti et leuiathan serpentem uectem
et leuiathan serpentem tortuosum et occi-
dit draconem qui in mari est. In die illa cantate
uineam uineam declinantem. Ego qui custodio eam rependam
illi. Ne forte quis eam custodiat ego eam custodiam
die ac nocte. Ne forte uisitem ego eam. Ne
die hec illam. In uirgultis nidificabit et in
cubilibus meis habitabit et pullos suos educabit
et ibi habitabit et pascet et requiescet ego eam. Nec
requiescam eam parce. Ambulabit
spiritus meus in me. Faciet me pascua
germinabit germinum. Aperiet os suum
et haurient illud quasi flumen. Et
replebo gemitus eius. Spiritus eius
et non inueniet. Et abscondam faciem
meam ab eis. Et consumam eos in spiritu oris mei
et die eis. Ecce sicut uos dormietis mi-
hi dicit dominus deus. Iacob. Et sicut
ouis in medio lupi. Et abigam fugientes
ab eis. Et dispergam eos in gentibus
et ventilabo eos. Et conteram eos
et non misereor eis. Et non parcam eis
et non misereor eis. Et non parcam eis
et non misereor eis. Et non parcam eis

CXXIX

Te anel anel. aurea q̃m cognite dñe
Aprouat ẽ ano xi anii. solue uinctos eu
olutꝰ ẽ ꝛ cõmunali alo anel ꝛ cat cathe ꝛ
uicau. ꝛ cete ui qi anel. ꝛ cathedꝛa qi tpꝰ
ẽ cauꝰ uo ꝛ uacuꝰ ẽ te aggrem ꝛ munꝰ
uinꝰ pcim ꝛ obstinãe nũ. ꝛ uinculabꝰ
ẽ uꝰ laqueꝰ ꝛ te rumꝰ audiemꝰ eloqꝫ
uiũ. ꝛ cete qi ymbꝰ ẽ uꝰ uoꝰ nũ ꝛ te
ymne eloqm uiũ mulierib. ꝛ cete ẽ pꝫ
ne cuiꝰ mlitudꝰ uẽlãui ꝛc. ꝛ ne ta
nulla pnũcẽ mirantꝰ coꝫ q̃ te ꝓdiui
ẽ. ꝛ unꝫ repẽt. Confessꝫ apud ciuitatꝫ ui
sabi ꝛ cognouꝰ amicone de ꝛ uocema
qua aurbie ꝛ compellatꝰ ꝛ flam̃ ignis ẽ
uocãs. ꝛ cete ne lapidꝫ ubiq; nascunt ne
mlatuꝫ eius genitꝫ q̃ nmanuel ẽ mel.
ꝛ eũ q̃ mirauer ꝛ obstetꝛ ꝛ pdiuer apud
eum. ꝛ ne lapidꝫ elimẽ ꝛ amet. eaꝫ
tinẽ expectatꝫ uacuꝰ ẽ ab eo ꝛ cleuꝫ ꝛ
pmar ilaꝫ ꝛ ibi ꝛ paꝫ fuit ex q̃ebat lal
so adhuc ibi tuꝫ ꝛ ala eo aqua ẽ. ꝛ cete
mlitudꝫ eiũ genꝫ q̃ nmanuntꝫ q̃ mõte
syõ. ꝛ ubiq; ẽtes ꝛ ad uinanti. sucurrit
i uallatꝫ. Incẽdimi ꝛ nẽ animo. mone
mi ꝛ ab obstetꝛ. q̃m milẽ ui ub spũs
sopnꝫ. ꝛ auꝫ ceplos mox ybꝛ ꝛ cepna
pet. nãe q̃ uigilabat ulcer opuer. ꝛ cete
ys uulso eũ. ne ubalbu sgnan. q̃ ẽ deꝰ
ir sagenꝫ uiuꝰ dicer. Lege ubiq;. ꝛ uelpeb
ter. ꝛ ẽ uelli. ꝛ ciao uinc. ꝛ dic mi. eo q̃ q̃
pnũciar qs ille ec ille. ꝛ labꝫ suꝫ gnũ
cat me. cui ã eo lãge ẽ ame. ꝛ annũcr me
mãtuo ihũ. ꝛ recrimic. ũ ecce ego adꝛa
ad mundũ sagã q̃ p huc mmanũ gnũ ꝛ
stupedet. ꝛ ib ei lapa ã sapiẽb suis ꝛ ille
ueruc ꝓpemũ eo ab sodet. ꝛ eqm q̃ hi
ethe cord. ũ adno ablatꝫ ẽ illuꝫ. ꝛ q̃ a
i tenebꝛis ogn̄ ꝛ tect. ꝛ ꝛ uidi nos. ꝛ quic ꝛ
omne nos. ꝛ ista ẽ ũ ẽ equitatꝫ. ũ ẽ ius
q̃ ignis cognit. ꝛ mam eqꝫ ipa ẽ uo ꝛ cat
u me. ꝛ ẽ ignis mam uiatꝫ ẽ ius uo ẽ cat
ẽ one apud ẽ i uolo ꝛ i uolũ ẽ ignis ubiq;
ẽ ẽ mel. ꝛ ẽ mel ꝛ ẽ ẽ ẽ ꝛ ẽ mel ꝛ ẽ ẽ
ẽ ẽ ẽ

XXII.

XXII.

V

lucēnū r leçāe uti i lr̄ūnū. ⁊ recep̄ ꝑ
meo i ꝓnciōne ꝓuce ri rabnacule ſ
duace i reqne opulēn. Glare à i pelce
ſtre ſalue. r ſnūlab cunne. Dri am ſe
mūane ſuy ꝺ ago ꝑcepter mr̄ſol pce
ꝑcmę r aſſum.

XXXIII

Cū peſtiſ. Pone ę ꝑ pabiel r à
ꝑme. Pone ę ꝑ ſpūę. Cum oſtima
ſtis deꝑecatōē expectabīe. ſ̄ fanguī
ꝺuene ꝺeꝑie. ꝺęnere. Dne mūltę ſūt
ta ei expectāno. ſtto vnd nū mrū i māe.
r ſalue mā i ꝑ mūltūdīe. Auerte ꝺgſ
ſuguſt ꝑ. rab cubnatōe ma. ꝓꝑſ ę gō.
⁊ ogabnt ſpolia ūq ſic colligant bal
ule eam ferſt plene tūnt ꝺ co. ⁊ agnā
cauę ę deo qn ſnūo i cvcello. ſpleuit ſ
ꝺ mcino r vnūna. ⁊ cū ſixet i ſpūs ei
ūnue ſalutę ſap. r ſaā. rmoꝝ dni ꝑ
declauꝝ eiue. Vere ꝑcēt clamabt ſcę
ę. angli pnāę amare flebt. Diſſipare ſ
ue. celſaūr emſſ ꝑ ſemīā. Irnni ſm
ę pacti. Plcat auctatē. nō rapiemur
boc. Lurę r elangur ūq. offulꝺ ę ubin
r obſcuat. ⁊ fic ę ſanę ſic defram. r a
cuſſa ę valan. r carmelue. Lue ꝺ mūga
vię deo. nūc erultabt. r nūc ſubleuabt.
Cōapiente ardęę pcute ſtupul. Spę nī i
ignie ueab uac. ⁊ eſ ꝑ qſ ꝺ ſedęo amę
ſtme ꝺgnte ignī obmenciūr. Aurię g
lege emę. que ꝺcim r aq̄ſcute uiam ſu
mutiem mām. Conta ſue i ſſū pcdce.
ꝑſſed ormę. vpcrame. Lue pcit ꝺ ul
mente ei ignīe. ꝺuciāt. Lue que bicab
er ub ę arvęſt. ſemp mūe ꝺ ambulat i
ulthate r lagnr ūtare. Spę nī ūtatē
auanaā ex quīpma. r ereunt mano ꝺ
ab ꝺ mūe: Johannī aurī ſilāę ne au
rias ſanguę r clauꝝ. oculos ſuos ne u
ꝺeat malum. Ste i ęrcelſe ūcab. ⁊ um
mēta ſayeu ſublāme eiue. Pamo ei natuę
ę. aq eiue ſiteſ ę. Legem i ꝺcę ſue u
ꝺebunt oculi eiue. ēnēmm ꝺ lāge. Lo
nuī mediabī ūmoꝝ. Ve ſtantes ꝑ lege
ūm ꝓꝺānę: ū ꝺcor. ꝓuilęo: ꝑpulū
ipudęę nō iudeb. ꝓ lm alū ſmęie. ūue
nō ꝑſſe ielligę ꝺ mudę lmę eo. ⁊ que
nulla ę lęn. Belpice ſio ammare ſollēp
nitatę uue. Oculi cui iudebt rlm ſpa
cōem epulētū. rabnaculū q̄ nequā
nūmſſum ꝓꝑ. Ꝺ auferūr. clauꝝ eiue i
ſepīmū. ⁊ ꝺ ſimcalī. eo nō ſuſcēnt. q
ſolūm ubi ę magtſtrū ꝺo ꝺ nī. Loco ſtu

mor. rmū lanuſſim. r pureęt. ⁊ mūl
cum manie vmſſū. n rēne magna ſuę
greoceur. cum. Deꝺ ſuoꝝ nī. vo legi
fer nī. ꝺo rv nī. ſp ſalualt no. Lavan ę
ſum eulī cui. ſ nō pualebt. Sic cnvma
lo aule ur oſtamne ſignū n ꝺąe. Tonuo
cmur ſpolia ꝺaur mūtau. Claudi ꝺ
ꝑpiet mplam. nēc ꝺiet mcano. Clagu
populo quilibet i ei. auſcult abeo in
quitas.

XXXIIII

Hęcebnt gę r auerte r ꝑ ſtrēdet. Ado
riar ūn r pſlemū euę. erb r omīe ḡnī
euę. qa inoꝝnano dni ſuy eō gb. r ſum
ſup unuſſum mūtaā eoꝝ. r ſrēc eoꝝ r
nēo eoꝝ i ocaſionem. r mūten eoꝝ ꝓacmur
r ꝺ carnibꝰ eoꝝ. ⁊ ſcēdt ſtrer. Tabernācl ꝺ
oncrt á ſanguīc eoꝝ. r tubelez ole mūl
aā eclou. ⁊ ꝓpcipab unur ſic ub ocl. r ole
mūltaā eoꝝ rcſtuer. nō ꝺeſtuet ſolū ꝺe
uinea r ꝺ flau. qm iebriatꝰ ę i celo gla
dio mō. Lece ſſ ꝺ uinea ꝺ ſcāt. r ſſ ꝓpm
ſtēcnōie. meā ad iudmū. Gladiꝰ ꝺ repl
nus ę. ſanguīe. ſeſſlanie ę arnę. ꝺ ſan
guīe agnoꝝ. r ſrēbou. ꝺ ſanguīe medul
larū. aneeū. Victima cī ꝺ m ꝺſm r ſtēt
eno magna i ſra eꝺom. ⁊ ꝺcęcent um
cornes ę eoꝝ. r mūn ę ꝑcuſſ. r nebrialꝰ
ūn eoꝝ ſanguīe. r humo eoꝝ arnpe pi
guium. ⁊ à dieſm nōę dni. Ango rembu
ndę iudicij ſſoꝝ. r ſtrequr vnūtet eis
ꝑpiſce. r humo eiuę i ſulphur. r erit ūa
euę i ꝑpetu ardēnt. nocte r die. ꝺ ev
mgn eeuū i ſcpīmū. Alecet. humo eiꝰ a
ꝺiandę i gmanem. r vellolabi i ſcla te
aſleu. Mō eur emſſ ꝺ eam. ⁊ ꝓſſidebt
ei onocrulus r hericius. r ubo. r corvus.
habt i eam. ⁊ extendet ſup eam m
ſuum. ut nequnalr. ap mchnū. r ꝑpetai
uj i ſeculū ſeculi. Mobilez eiꝰ nō cr ubi. ut
gę prea ūncabt. ⁊ ꝺ ꝓnapet eī i mch
um. ⁊ habebnt i ꝺomb euę ſpme. et
uultur r ꝑuuiū i mūtūdīe euę. ⁊ ec
cubule draconū r ꝑſtrua ſtrucion. ⁊
occuret ꝺmōia onocentaurę. r ꝓſoc cla
mab alt ad alt. ſbi auburr lamia r
ſuet ꝺ requie. ſbi mūr foueā ſua ⁊ e
mutur catlos. r cūſſod r fouat i ſpl ea. Ju
uc oggnūt ꝺ mūu. alt ad alt. ⁊ equte
diligenr i ſlue dni. r legte. Vnū ex eis
defuat. Ab alt nō ſſūm. ea ꝺ ex eo
me prcē. ule mādauit. r ſſ̄ euę ſp ꝺ ꝺ
gnaur ea. r ꝑpe mūr ag lorū. r mano ę

mo

rup. manna.
vnū. de. x. anais.
Judic mūn.

XXXV

XXXVI

XXXVII

blasphemauerit ꝙ vir rege assyrioꝝ. me. te
ꝙ ego audiui eiꝰ vꝫ audierim. et uide
quis ab eum similis tui. ꝛ ceteris eum sanctis
ꝙ uacuo in finem sui. Nec ille ē aut inplacare
ꝛ iuenire regē assyrioꝝ. ꝙ iam audiuit ab illo
nam. Audiens enim ꝙ ille cōtra oblatus
ꝙ audiuit de tharaca rege ethiopie dicē
tes. ē egressꝰ ē ut pugnet cum te. Et cum aud
isset misit nuncios ad ezechiam dicens. Sic di
cite ezechie regi iuda loquimini. Nō te ille
ad quē confidis ꝙ dicis. Nō tradet hierl
in manu regis assyrioꝝ. Ecce tu audisti omnia ꝙ fecerūt reges assy
rioꝝ. omnibus terris ꝙ subuertunt. Et tu poteris
liberari. Numquid euruerūt eos dii gentiū quos
subuerterūt patres mei. gozā ꝛ haran ꝛ reseph ꝛ fi
lios eden qui erant in thalassar. Vbi ē rex emath
ꝛ rex arphath ꝛ rex urb sepharuaym
ana ꝛ ena ꝛ iua. Et misit exercitus suos ꝑ manus
nuncioꝝ ꝛ legit eos. Et ascendit in templū domi
ni ꝛ expandit eos coram deo. Et orauit eze
chias ad dñm dicēs. Dne deus israhel qui se
des sup cherubin. tu es ipse deus solus omnium regnoꝝ
terre. Tu fecisti celum ꝛ terram. Inclina dne au
rem tuam ꝛ audi. Aperi oculos tuos ꝛ vide
ꝛ audi omnia verba sennacherib. q̄ misit ad vi
tuperandum deum viuentē. Vere dñe desolauerūt
reges assyrioꝝ terras ꝛ regiones eaꝝ. ꝛ
dederūt deos eaꝝ igni. Nō ei erant dii. sed opa
manuū hominū. ligna ꝛ lapides. ꝛ cōtriuerūt
eos. Nunc igitur dne deus noster. libera
nos de manu illius. ut sciant omnia regna terre. tu es
dominus deus solus. Et misit ysaias filius amoz ad
ezechiā dicēs. Hec dicit deus israhel. quia
me deprecatus es de sennacherib rege assyrioꝝ. Hoc ē uer
bum quod locutus est dñs ad eum. Despexit te. subsan
navit te. virgo filia sion. post te caput mouit
filia hierl. Cui exprobrasti ꝛ cui blasphe
masti. ꝛ super quē exaltasti uocem tuam. ꝛ leuasti
altius oculos tuos. ad sanctum israhel.
In manu nuncioꝝ tuoꝝ exprobrasti dño. ꝛ di
xisti. In multitudine quadrigarum mearum
ascendi altitudinem montium. iugum libani.
et succidi excelsa cedroꝝ eius. electas abietes eius
et introibo altitudinem summitatis eius. saltum
carmeli eius. Ego fodi ꝛ bibi aquas. ꝛ exsiccabo
uestigio pedum meoꝝ omnes aggeres. Nunquid
non audisti ꝙ olim fecerim ea. ꝛ ab heb antiquis
ego plasmaui illa. ꝛ nunc adduxi. Et facti
es in conterendo collium urbium munitarum
in ruinam. Habitatores earum breuiati
manu exterrniti ⁊ confusi. facti sunt feni
agri ⁊ gramen pulueris ⁊ herba tenere ⁊ quasi
aqua germinans. Habitatio tua et egressus
tuus et introitus tuus cognoui. Furor tuus ad me
et superbia tua ascendit in aures meas. ponam
gancum in naribus tuis ⁊ frenum in la
biis tuis. ⁊ reducam te in viam per quā uenisti
tibi a te erit signum. Comedes anno hoc quod
sponte nascitur. in anno secundo quod de
anno autem tertio seminate ⁊ metite. plantate uine
as ⁊ manducate fructum earum. Et mittet ul
tra quod saluatum fuerit de domo iuda ⁊ quod
ē. radicem mittet deorsum ⁊ faciet fructum
sursum. qm de hierl exibunt reliquie. ⁊ cal
mus de monte syon. Zelus dñi exercituum
hoc faciet. Propterea hec dicit dñs de rege assyrioꝝ.
Non introibit ciuitatem hanc. ⁊ non iacet
ibi sagittam. ⁊ non occupat eam clypeus. ⁊
non mittet in circuitu eius aggerem. In via qua
uenit per eam reuertetur. ⁊ ciuitatem hanc non
ingredietur dicit dñs. Protegam ciuitatem
istam ut saluem eam propter me. ⁊ propter dauid
seruum meum. Factum est autem in nocte illa. ⁊ ecce
angelus dñi percussit in castris assyrioꝝ. c.lxxxv.m. ac. Et surrexit
de mane. ⁊ ecce omnia cadauera mortuoꝝ. Et in
gressus ⁊ egressus sennacherib rex assyrioꝝ. Et habitauit
in ninive. Et factum est cum adoraret in templo nesroch deum suum. Adramelech ⁊ sa
rasar filii eius. percusserunt eum gladio. ⁊ fugerunt
in terram ararat. Et regnauit assaradon filius eius pro eo.

XXXVIII

In diebus illis infirmatus est ezechias usque ad
mortem. Et introiit ad eum ysaias filius amoz
propheta dñi. ⁊ dixit ei. Hec dicit dominus de
us. ordina domui tue. quia morieris tu ⁊ non viues. Et auertit fa
ciem suam ad parietem. ⁊ orauit ad dñm
dicens. Obsecro domine memento quod ambu
lauerim coram te in veritate ⁊ in corde perfecto ⁊
quod bonum coram te fecerim. Et flenit
ezechias fletu magno. Factus est autem sermo dñi
ad ysaiam dicens. Vade ⁊ dic ezechie. Hec
dicit dominus deus dauid patris tui. Audiui o
rationem tuam ⁊ vidi lacrimas tuas. Ecce ego
addiciam super dies tuos. xv. annos. ⁊ de
manu regis assyrioꝝ eruam te ⁊ ciuitatem
istam ⁊ protegam eam. Et hoc erit tibi si
gnum a dño. qd faciet dominus dñs quod locutus
est. Ecce ego reuertar umbram linee per quas
iam descendit in horologio achaz
in sole retrorsum. x. lineas. Et reuersus est sol. x. lineis per gradus quos descen
derat. Precepit autem ezechias ut tollerent massam ficuum
et imponerent super ulcus eius. ⁊ conualesceret. Et dixit ezechias ad ysaiam. Quod erit signum
quia sanabor ⁊ ascendam domum dñi tertia die.

XXIX

XXX

ego z creatꝰ ꝺ adiuꝺe vicaꝫ z ꝺ tomo cꝫ
cꝫ ſcꝺmꝫ i tenebꝛe. Ego ꝛeꝛ. Ꝙ ẽ mꝰ me
um. Quam magna multitꝺo ꝺulcꝺinis tue
mi ſabꝛtulisꝰ. Ꝙ ꝑma fuerꝫ cꝛꝛe uenerꝫ
Jona quia ego ſimilis. Anaꝝ ꝛnanauꝫ
auerꝛ ub fruꝫ. Cauſare ꝺ cauſa noui
tatꝫ ego ab exteꝛnis tꝛꝛ. Et ꝛeſeꝛeꝛis me
in manꝛ plenitꝺo cuiꝰ. ſſule z inuenieꝛe
ar. Exceꝛnꝫ ꝛebꝺ cauſaꝛꝛ eis. Ꝺormio
uiꝫ eoꝝ. Lauerꝫ uigꝛoꝛeꝫ ꝑcaꝛ. Ꝺ ſi
nac mꝺui clamabꝛ. Ꝑcꝛꝛ ꝺno ꝙſtiã la
ꝛe eꝝ. mſiliꝫ nũcaabꝛ. Ꝛꝛ ſꝛ ſcꝛꝛe e
ſcꝛꝛe z ſꝛ uꝛ ſhaꝛi ſoaꝛb ꝛeli. ꝛea
ſcꝛnbꝛ z damabꝛ uꝛmiꝛe ſuꝰ. ſboꝛa
vi. Eaꝛn. ſp ſuu. ꝛuꝛeꝛ fuꝛ. Ꝛꝛ ꝑmiſe
ꝛoꝛ. Suſſtulꝛ z abſoꝛbeꝛ ſirmii ꝺ ꝛꝛe
fruã mꝛꝛe z colle. ꝛꝛ ꝺ ꝙꝛ ꝛeꝛ. eꝛ ſa
ꝛe. Aꝑam fluꝛa i ſſulae z ſtugna aꝛe
fruã. Aꝑeꝺucã ecce m uiã quã nela
uꝛ. z ſommꝰ ãe ignoꝛaſſuꝛ ambꝛae
ꝛeꝛ fruam. ꝙꝛꝛ tenebꝛae ꝛeꝛ eaꝛ eã eꝝ
i uoꝛm z ꝑua i uꝛtꝛ. Ꝺ ubi fuꝛ eꝝ. ſnꝺ
ꝛeliqui eꝝ. Conſili ꝙ ꝛeꝛoꝛſum. Conſiliꝺ
uꝛ ꝙſſiãe qui ſhꝛ i ſcuſpuli. qui ꝺiꝛ
oſſanu. We ꝺ uſi. Surꝺi audiꝛe. z aꝛi
lauemi ad uꝺenꝺ. Ꝙ uꝛ ecce n fuuꝛ mꝺ
z ſuꝛꝺ. uſi ad quꝺ uilace mꝺ mſiſ. ꝙ
ecce uſi qui uenilauꝛ ecce. z quꝛ ſuꝛꝺ.
uſi ſuꝰ ꝺuꝛ qui uꝺee mlanone cuſto
uiee. Ꝙ apꝛe ꝺ aueꝛnone aueee. Ꝙ
uo uolui uꝛ ſaſſeꝛeꝛe eã z magſteꝛe ſ
gem. z ee uelleꝛ. ꝙſ aꝛ ee uꝛ ꝙ uaſt
aue. Ago tueenum ꝺ z i uomiby aueꝛ
um ablodiui ꝺ. ſtaeꝛ ẽ i ſuꝑiam mee ẽ qu
eeuaꝛ. ſn eueꝛpaꝺe. z ñ eſt qui ꝛeaꝛ.
Ecce. Ꝺ ue ẽ in ub qui auꝛiaꝛ ꝙ ſ aue
ee z aulaueꝛ ſiuum. ꝙ ue ꝺs i uꝛpeꝺe
iacob z ꝙ uallaubꝛ. ꝙnie ꝺo ſ ꝙ ẽ eu
ꝑeeuaeꝛ. z nolueꝛ i uie eio ãbulaꝛe. Ꝙ
auꝛieꝛ legꝛ eme. Aꝑeſſe ſ eũ ioꝛna
ꝛeem ſuꝛeuꝫ ſiu. z ſuee belli. Aꝑobſu
eũ i eaeaueu z ñ eagueui z ſuceeſ eũ. z nõ
ꝓſpeeaꝫ.

XIIII

Qꝛ mẽ ꝺ ꝺo ꝙ ãme ee iacob z ſoꝛma ẽ
ſꝛ uꝛ. Ꝺ ou mine qi uꝛeemi ee z uocaui
ꝺoie eue. Siuo mꝛe ee eu. Ẽ ſuſſieee ꝙꝺo.
ꝺee eee. z fluꝛa nõ ee ẽ ee. Ꝺ ui amblaue
i igne nõ ꝺlebꝛe. z flãma nõ aꝛꝺebi i ee. qꝛ
ego ꝺs ꝺ mue. ſee uſ ſaluaeoꝛ ue. Ꝺo ꝙꝛ
qaꝺem mea eppal ee hoꝛqꝫ z ſtulꝫ ꝙ
ee. Ee quo ꝙ uoꝛabilue ſee ee. i ee ſe mee
z gloꝛioſa. ego ꝺuee ee. Aꝑubi ſaee ꝙ ee. z

ꝙꝛ ꝙ aꝛi ma. Ꝺ ou mine qi uꝛ ego ſu. Ab
oneeee aꝺ ual ſeñ mil z ab eeaeeee aggꝛ
abo ee. Ꝺ eam aquileiã uaꝛ auſtꝛo noli ꝓh
ee. Aſſeꝛ ſing mẽ ꝺ logique z ſilia ẽ mee
ab eyneeniꝰ ꝙ ẽm qui ſuꝛam. ñ mi mi ui
gilia mea eaiq eum. ſꝛmam eã ꝛeꝛ e
u. Ee ue ꝺeaq ꝙſm eee z eeelleꝰ ſnee ſuꝛ
ui. z aueeꝫ ei eꝰ. Ꝺ ge oggꝛum ẽ ſimlꝫ ꝛeal
ieeee ẽ ruby. Eaiq i ub aniiaee ſiuꝛ. z ꝙ
ꝙma ẽ audiuꝛ uoe ſiuee. ſeee eeſeꝛ eoꝛ
z uiſſiceuꝛ. z aubiaꝫ z uieaiq ue uoe
ꝛeſtee. mũ uiꝺ ꝺoeaſſuuꝫ mꝺ ꝙ eiegi. uꝛ
ſaaiꝫ z ꝺaiꝫ. in z ieſigaiꝫ. qꝫ ego qꝺ
ſum. Aꝛ me nõ ẽ ſꝛmaui ꝺ z ꝙ me
nõ eſ. Ego ſu. ego ſu uo. z nõ ẽ uꝛſi mee
auaui. Ego aniaaui z ſauaui. Auuiꝫ
ſia. z ñ fuꝛ i ub Aieno. uoe ee ſtꝛ i ꝺ
uo. Ego ꝺ ab imuee ẽ ꝛꝛ. z nõ ẽ ẽ ꝺ mau
mea euaꝫ. ẽ puꝛi. z quie aiꝛ. ſluꝺ. ꝙ
ꝺie au ueeempeee. nꝛ ſee ꝛꝛ. Ꝛ ꝫ uoeemiſi
tabuãem. z ꝛeſtuꝛi uee ee uuuiſoꝛ. z ai
ꝛee i naubi ſiuꝫ ghaneeſ. Ego au ſee uꝛ
ãaiꝫ uiꝛeꝛ uꝛ. ꝙ ꝺie au qui ꝺie ꝺo qui ꝺo
i maꝛ uiã. z aguꝫ ee uꝛeãbi ſemuꝫ. e
eoui ꝺeugaꝫ. z equmꝫ ꝛeboũ. z a gmꝫ eo.
ẽ mꝛ ebeeꝛmieꝛ. nee ꝛeſiugeꝛ. Ꝺ ee mu
ꝺ ai limi. z eyeuaꝫ ꝺ. Ꝺ e mem uiꝫ yneu.
z amaqua nõ imueemi. Ecce ego ſuee o
ouaꝫ z uiꝛ eneeuꝛ. Ꝙ aqi aqueſeeee ea. ꝛ
nam i ꝺeꝛe mam. z i imo ſluꝫa. ſ ubiam
me beſta agꝛi. ꝛẽꝺee. z ſtugꝛee. ꝙ ꝛeꝛ
i ꝛeſꝛe aãꝫ. ſluꝫa i imo. uꝛ uuee ꝛeꝛi
ꝙ lo mo. eiee mꝺ. Ꝺ eplꝛ ihli ſiemaui m
iaude mam mamli. Ꝺ mẽ ineeiſti iacob.
nee laꝛaih i me uꝛ. Ꝺ obualiſti m ho
eauth. uu aneeẽ z uieaiꝛ gue nõ gſſi
eiih me. Ꝺ ẽ fuꝛ ſꝛa i oblaem. nee laꝛ
ꝛem ubi ꝙeluꝫi ꝛhuꝛ. Ꝺ emiſti m aqꝛ
ꝛ eiamiꝫ. aqꝛe meamaꝛ euaꝛ. nẽ iee
aih me. ꝛmpeꝛi fuuꝛ me ſeaih i ꝑee mee.
ꝙeluaih mieh laꝛeẽ i ſiquiaꝛ. uiꝫ.
ego ſum ego ſum ꝙeqm ee eo ſiqmeꝛ. nẽ
ꝛpẽ me. z ꝙeꝺee meou. ñ ꝛeeeuaꝛ. Ꝺ eo
ue me i memoꝛiã z uꝺieamuꝛ ſimul. Ꝺ
ai ſiquo ho uꝛ uiſtiãe. Ꝙ aꝛ quiꝫ ꝙmo
ꝛeuuꝛ. z ꝛiꝛ ꝛee uu ꝙuaneam. ẽ i me. z ego
mimau

XIIII

Ꝛ nile audi iacob fue mẽ. z iſꝛl que ele
gi. Ꝺ ꝺie ꝺo ſaeiee. z ꝛoꝛmaꝫ ee ub uꝛo
ãuuaꝛee auuꝫ. Ꝺ oli mine fue meo iacob
z ieeuliime que elegi. Effimꝺi ei aãꝫ ſuꝛ

fiaeme ⁊ fluenta sup animam. ⁊ Illuminatum spm̃ mm̃ sup ⁊m̃ mul⁹ vndem mũ sup sup̃e mũ. ⁊ gimmabẽ mẽ verbagi ⁊ali cor̃ unum p̃ſ̃ntes. ⁊ agẽ ſte dicẽ. Dñe ſti. A ille locub i nõe iacob. A ⁊ſ scabi manu sua vidi ⁊ nomle mũ assimula bi. ⁊ dic̃ dñs ter ibi: ⁊ recem pec eius. ter ebraicum. Ego primo ⁊ ego nouissim. ⁊ abſq; me nõ ẽ deꝰ. ⁊ qs̃ similꝫ mĩ? nũc? ⁊ annũcet ⁊ ordinẽ ex ordine michi ex q̃ ẽfirui ꝑ hm̃ anagnum. Venacm ⁊ q̃ fu tum ẽ annũcate eis. Nolite tmẽ ne quirbe mi. Ex ẽ audiui te ſcã ⁊ annũciaui. Vere ſti, testes mei. Sunquid ẽ deꝰ abſ me? ⁊ formauit q̃ ego nõ nouim. Nulle ꝑsti ẽ mei ⁊ ſ annũntiſſima eor nõ ꝑdẽ eis, ꝑ ſ̃ter eor q̃ aut nõ audiẽt ni mlligẽt ne ſtimeãt. Ame formaui deũz saluꝑn le ⁊ fiaeme ad meẽm unũ? Cace ⁊ ymagẽ eo ſtimeemur. Saluꝫ ei ⁊ ex omnibꝰ. Ad ũdẽt ex ſtabũ ⁊ pnuebũ. ⁊ ſtimeãtur simꝫ. Sub femũ lima ounũ ⁊ ẽ ymagẽ ⁊ malleꝰ formauit illud. ⁊ operꝫ ẽ i brachio ſtmoꝫ ⁊ ſue. Etiam ⁊ deficiẽ ⁊ nõ bibꝫ aquã ⁊ lasſcet. Artifex ligni no extendꝫ normam. formauit illũ i ſtu ma. Ecce oẽs i cognabũ ⁊ i cõfuſõem ſtmẽt ymagẽ ⁊ ſmo. Sucus ex eo. ſu ur ducem ⁊ ducem q̃ ſtrãnt mõ lignã saluꝫ. Planauit ymbl quã pluuia nu tmuo ⁊ fici ẽ holtꝫ in fos. Sumpſit ex e ⁊ ſ ⁊ calefiẽ ẽ ⁊ ſuacẽ ⁊ cor̃ pinge. ⁊ reli quo ẽ quasi ẽ ei ⁊ adorauit. Ecce saũ pulꝫ ⁊ quriaꝫ ẽ aũ illũ. Medi eius obſtis ignẽ ⁊ de medio eius carnes cozis ⁊ comed. Et ex ymbl ⁊ ſimilitudine ẽ. A ⁊ calefiẽ ⁊ dix̃: vah calefiẽ ſum ignẽ fre. Reliqui aũt eius dñs fec ⁊ sculptile ẽ. Et uarit aũ illud ⁊ adorat illud ⁊ obſecrauit dicens. Libera me qm̃ deꝰ meꝰ ẽ tu. Nescier nt mlligẽt. Obtua ꝑ cl ne ut dant occli eor ⁊ ne intelligant cord ſtor. Et reuertant ⁊ iscer ꝑ ni reargulabit ni tenuit ut dicam. Generatꝫ eius obſti ignẽ ⁊ cozi sup carbões eius pa nes ⁊ cozi carnes ⁊ comedi ⁊ reliquo eis ſecisti ſtmam ⁊ an cruci ligni ꝑ ctã ⁊ ꝑs eius eripiẽ ẽ. Ecce ſtpies ador ab illud ⁊ nõ ubabit a iam ſtuam in dr cer. Sonet mendaci ẽ in dextꝛa mea. Memento hoc iacob ⁊ israel. qm̃ ſus meꝰ es ⁊u. ſ obliuiſcẽ mi. Delevi ũ nu bem inquitate tuas ⁊ q̃ nebulam pcti tua. Reuẽte ad me qm̃ redemi te. Laudate celi qm̃ fec dñs miã. Jubila te extrema ũe. resonate mõtes laudẽ hoc saltus ⁊ oe ligni eius. qm̃ redemit dñs iacob. ⁊ israhel. Hec dicit redemptor tuus ⁊ fmator tuus ex u tꝛo. Ego sum dñs faciens omnia. extẽ dens celos solus. stabiliẽs terrã ⁊ nullꝰ mecũ. irritos faciẽs signa diuinoꝝ ⁊ ariolos insanire. Conuertẽs sapientes retrorsum ⁊ scientiam eoꝝ stultam faciẽs. Suscitans uerbum serui sui. ⁊ consilia nuntiorꝝ suoꝝ adplens. Qui dico ierlm habitabꝫ ⁊ ciuitatibꝰ iuda edificabꝫ. ⁊ deserta ẽ ꝛstruã. Qui dico fundo de sto tuo. ⁊ flumina tua arebuam. Qui dico ciro pastor mꝰ es ⁊ cuncta uoluntatem mam adplebis. Qui dico ierlm edificabꝫ. ⁊ templo fũ dabꝫ. Hec dicit dñs. xpo meo XLV. cuius apprehendi dexteram. ut subiugem ante faciem eius gẽs. ⁊ dorsa regũ uertam. Et aperiam coram eo ianuas. ⁊ portæ nõ claudentur. Ego ante te ibo. ⁊ gliosos terre humiliabo. portas æreas cõteram ⁊ uectes ferreos confringã. Et dabo tibi thesauros absconditos. ⁊ arcana secreta. ut scias q̃ ego deꝰ qui uoco nomẽ tuũ deus ſ̃ſ suꝰ. mei iacob. ⁊ electi mei. Et uocaui te ⁊ nomle tuo. Assimulaui te. ⁊ nõ agnouisti me. Ego sũ. Et nõ ẽ amplꝰ. extra mẽ deꝰ. Accinxi te ⁊ nõ agnouisti me. Vt sciant hi q̃ ab ortu solis. et qui ab occidente. quia absq; me nõ ẽ deꝰ. Ego dñs et non ẽ alꝰ. abſq; me formans lucẽ ⁊ creans tenebras. faciens pacẽ. ⁊ creans malũ. Ego dñs faciens oẽa hec. Rorate celi desup. ⁊ nubes pluant iustũ. aperiatur terra. ⁊ germinet saluatorẽ. Et iustitiã oriatur simul. Ego creaui eũ. Ve q̃ dicit patri suo. quid genuisti. ⁊ ope tui abſq; manibꝰ ẽ? Ve qui dicit matri suo. quid parturisti. ⁊ in sinu meo dormis? Interrogate me de futuris. filios meos ⁊ opus manuũ meaꝝ mandate mihi. Ego feci terrã. ⁊ homẽ sup eam creaui ego. manus mee extenderunt celos. ⁊ omni militiæ eoꝝ mandaui. Ego suscitaui eũ ad iustitiã.

-ré mee eo dnm. Ipé exhibeab ant
tatē mām r aptuntatē mām dmi r
ſſō ī pace nr ī mundū dō dō. dē ēt nr
um. Ē dñs dñ ē. lauit egipt. r negrea
no ethiopie r labasm. um subiimee
ab te cumsibē r tu eē. Lo te ambula
bē unnes manib; ppē te r atwa abeēt
pcabunt. Tu ī te eē deus. r nō ē abſq
te deus. Vē tu es deus absō mihi. dē ſſ tu
natus. Confusi ē r cubuer omes qui
abiect ī adiutōe subuentores eius. Iſrl
ael saluato ē ī dño salute eēna. Nō cōfu
dēmi. r nō cubescem usq; ī sēm seculi.
aqua h diem tu dō. dīne celoꝝ pē de deo
strmaue tuum r fundē ea. pē plastes
eius. Nō ī nanī caute eam. ſſ ut uter
strmau eam. Ego uo. r nō ē alius. Nō ab
scopo locutus sum. ī loco tue tribulōis.
Nō dyn semī iacob fundam. quare me. E
go dñs. leqne in strmā. multiplicans multi
plicabo semen tuum r uentre tuū sicut stel
las cli. et gibi. Nō elcies qui leu
aute tignū saluatōis tue. r mgnā diū
n calūniabē. Inuleant r uentre. qui la
mi sunt. d; auxili tue ꝝ ab mane ex
tunc pdm illud. Aliquis nō ego dñs
r nō ē ultra pē abq me. Deus iustus et
saluans nō ē pter me. Convertimini ad me
r salui eritis oēs fines te. qm ego sm deꝰ
tus. Iu me metipō iurauī. egredietur
de ore meo iustitia libū. r nō reuertetur.
qm curuabit ē genu. omne lingua. et
iurabit oēs in me. dicens. Tm ē iustitia
et ipotia. Ad eum uenient r confundentur
ē qui repugnāt ei. In dño iustificabūt
et laudabit omē semen israel.

XLVI

Confusus ē bel. confusus ē nabo. facta ē sīl
lacra eor. bestijs r iumentis. Onera tua
grauia ponent sup animalia fessa. grauatū
r acta sunt simul. Nō potuer saluare
portantē. r ipa eor ī captiuitatē ibūt. Au
dite me domus iacob r omes reliquie domꝰ
israel. qui portamini a me uē. qui gestamini a
me ulnis. Vsq ad senectam ego ipe. r usq ad
annos ego portabo. Ego feci. ego feram. ego
portabo r saluabo. Cui assimilastis me
r adequastis me. r coniunxistis me. r fecistis sile.
Et aduenit aues de oriente. r angelū suū de
regiōe longinqua. et dixerunt. aduenit
rum. Et posuerunt r arcuat. portauer illū
humeris gestauer. r ponent. ī loco suo.
et habitabit. nō loco suo nō mouebit. Si ali
clamauerit ad eū nō audiet. de tribulōe
nō saluabit eos. Memēto istius r confundi
mini. Redite preuaricatores ad cor. Memēto
priorū seculi. qui ego sū deꝰ. r nō ē ultr deꝰ
nec ē silis mei. annuncians ab exordio no
uissim. r abnuntians a nocte dū fiat. Dicēs. Cō
silium meū stabit. r omē uolumē meū fiet. Vo
cans ab oriente auē. r de regiōe longinqua uirū no
luntatis mee. Locutus sū. r adducā eum
r cogitaui. r faciā illum. Audite me duri corde
qui longe estis a iustitia. Ipe feci iustitiā
meam. Nō elongabit r salus mea nō morabit
et dabo ī sion salutē. r israel gloriā meā.

XLVII

Descende. r sede. ī pulue virgo filia babilō. Sede
ī terra. nō ē solium filie caldeoꝝ. quia ultra
nō uocabit mollis r tenera. Tolle molam.
r mole farinā. Denuda crinē tuū. reuela
cooperimentum tuum. Retela crura. trāsi fluuia. Re
uelet ignominia tua r uidebit opprobriū tuū.
Vindictam capiam. r nō resistet mihi hō. Redē
ptor nr dñs exercituū. Nomen illius scī isr.
Sede mesta. r intra in tenebras filia caldeoꝝ. q
non uocabit ultra uirgo regnoꝝ dna. Iratus sup pō
pulū meū. contaminauī hereditatē meā. r dedi eos
in manu tua. Nō posuisti eis misē. Super se
nē. Aggrauasti iugū tuū ē nimis. valde.
Et dixisti In sempiternū ero dna. Nō posu
isti hec sup cor tuū. nec recordata es nouissi
mi tui. Et nūc audi hec luxuriosa quī
tenti. r habitas confidēs in corde tuo. Ego
sum. et non ultra. Non sedebo uidua. r ignorabo
sterilitatē. Venient ē due hec subito ī die una
sterilitas r uidua. Venient sup te
ex parte multitudinem maleficioꝝ tuoꝝ. r ppter
nam inualuerūt incantationes tue. Et fiducia huius
ī malitia tua dixisti. Nō ē qui uideat me.
Sapientia tua r scientia hec decepit te. Et dixisti ī
corde tuo. Ego sum. r ppter me nō ē alius. Ve
niet sup te malū. r nescies ortū eius. r ue
niet sup te calamitas quā nō poteris expia
re. Veniet sup te repentina miseria quā nescies.
Sta ē incantationibus tuis. r multitudini
maleficioꝝ tuoꝝ in quibus laborasti ab adu
lescentia tua si forte quid prosit tibi. aut si pos
sis fieri fortior. Defecisti in multitudine cō
siliorū tuoꝝ. Stent r saluēt te augures celi.
qui contemplabant sidera. r supputabant mēses. ut ex
eis nūciarent uentura tibi. Ecce facti sūt q si stip
ula ignis combuſſit eos. Nō liberabūt animā suā
de manu flāme. Nō erunt prunē quibus calefi
ant. nec focus ut sedeant ad eum. Sic fiāt
tibi in quibus laborasti. Negotiatores tui

nu ab angelo ceptia ē unusquisq; i ma ē cōm
uenture. Nō ē qui saluū fr.

XLVIII

Audite ꝙ roma uacab. qui uocauit noīe
uz r ē aque sum cristꝰ qui uiuūtiꝰ
i nole omi. rēi uꝰ recordami. slō i uindte m
i iusticia. Dimittate ei sēn uacuū ē. r ēt de
ū uꝰ obtinuit ē. Ne gēnui nom eo ꝙ
m ermine ānunciauit. r eo ore mō erubē.
audiuit ea ea. Aqueme omnue sum r uen
cē. Scitu ē qz tum ce ai. r uno fructo cāy
nia r fide ma ecclā. Prudū ē cumcelāq;
uenuce indicatu ē. Ae frate dilēt. ꝙ dla
mea fecerē h. r scalpturia mea r oblatiua
mādauimꝰ tibi. Ave auditū mee oīa ꝙ
ā ū ānūciastie. Audiuit fra ē nouā. r cē.
r obtuam ē q uelaq; uidē eam i ꝑ nen
ermine. r ān rem. Aꝰ audiuit ea. ne
fiere dicac. Ecce ego ego ea. ꝑ: audiuit
n: agnouiuit. m ermine apm ē aue mea
deo ei qz ꝑ manemꝰ ꝑ uacabit. r ingressi
em ei ucume uocau re. Ipē mi mīm lēge
fuiam fuisse mīm. r laute mi infirmabi
te ne mittae. E ece cuom ce. si nō qi angeli
elegi te i ammo mupriaꝰ. Ipē me fu
uam ut nō blasfemer. r gliam mā atū
nō tuo. Audiue me iacob r ist ām ego uo
co. Ego ipē. ego primo. r ego nouissimo.
manue quoq; mea fundauit cāmꝰ. r cerui
mea mīa ē caloꝰ. Ego uocaui ea. r stabunt
simul. Congregamini ēt uoꝰ r audite. Quis
ē ex ānūciauit h. Quē dilēt cum. fune
uoluntate suam i babilō. r brachiū sui
i caldeꝰ. Ego ē locutus sum r uocaui eum
adduxi eum. r directa ē uia ei. Accedite
ad me r audite hec. Nō a principio i ab
scondito locutus sum. Ex ꝙ antequam fi
eret ibi eram. r nūc dns misit me. r spūs
ei. Hec dicit dns redemptor tuus sc̄ꝰ
israel. Ego dns tu tuus. docēs te utilia gubernans te
i uia qua ambulare. Vtinam attendo
isset mandata mea. fuisset sicut flumꝰ pax
tua. r iustitia tua sicut gurgites maris.
Et fuisset ꝙ arena semi eius. r impo ui
ri eius ut lapilli eius. Nō misit. r nō cēs
auertit nomē eius. a facie mei. Egredimi
ni babilō. fugite a caldeis. In uoce exul
tationis ānunciate. Audiuit hoc r
ferte illud usq; ad extrema terre. Dicite.
Redemit dns seruū iacob. Non sitiet i de
serto eum conduxit eos. Aquā ē petra. et rupit
ea. r fluxerunt aq. Non est ꝑ

mur impijs dicit dns.

XLIX

Audite insule r attendite ꝙ plage. Dns
ab utero uocauit me. de uentre matris
mee recordatus ē nois mei. Aꝰ posuit os
meū qi gladiū acutum. In umbra manꝰ
sue protexit me. r posuit me qi sagittam electā.
In pharetra sua abscondit me. r dixit
mihi. Sine meus es tu. israel in te glā
bor. Aꝰ ego dixi ꝙ uacui laborau. sine
cā r uane. fortitudinē meam consumpsi. Ego
uero iudicium meum dno. r opus meū ē deo meo.
Et nūc ic dicit dns. formanti me ex utero seruū
sibi. ut reducam iacob ad eū r israēl non congrabi.
Et glificatꝰ sum i oculis dni. r deus meus fortis
ē factus est mihi. Et dixit. Parū ē ut sis mihi
puer ad suscitandas tribus iacob. r fecem
israēl conuertendā. Ecce dedi te in lucē gentiū ut sis
salus mea usq; ad extremū terre. Hec dicit dns
redemptor eius. ad eū qui despectꝰ est anima
abhominatam gentem. ad seruū dnoꝝ. Reges
uidebunt. r consurgent principes. et adora
bunt ꝓpter dnm qz fidelis ē. r sanctꝰ israēl elegit
te. Hec dicit. dns. In tempore placito exaudiui te. r
in die salutis auxiliatꝰ sū tui. r seruaui te.
r dedi te. i pactū populi. ut suscitares terrā.
r possideres hereditates desolatas. ut dicas
his qui uincti sunt. exite. r his qui in tenebris
sunt. reuelamini. Super uias pascentur. r in om
nibus planis pascua eorū. Non esurient. nec sitient
nec percutiet eos estus neq; sol. qz miserator
eorū reget eos. r ad fontes aquarum potabit eos.
Et ponam oēs montes meos in uiam. r semite mee
exaltabūtur. Ecce isti ꝙ longe uenient. ecce il
li ab aquilone. r mari. r isti a terra australi.
Laudate celi. exulta terra. iubilate montes
laudē. qz consolatus est dns populum suum. r
pauperum suorum miserebit. Et dixit sion. Dereliquit me dns. r
oblitus est mei. Numquid obliuisci potest mulier
infantem suum. ut non misereatur filio uteri
sui. Et si illa oblita fuerit. ego tamen non obli
viscar tui. Ecce in manibus meis descripsi
te. Muri tui coram oculis meis sp. Venient
edificatores tui. destruentes te. r dissipatores
tui ex te exibunt. Leua in circuitu oculos tuos. r in
tue. omnes isti congregati sunt. venerunt
tibi. Vivo ego ait dns. quia omnibus istis quasi ornamento uestieris te.
r circumcinges te quasi sponsa. Quia deserta
tua. r solitudines tue. r terra ruine tue. nunquid
nūc angusta habitatori. Et longe fugabunt
absorbentes te. Adhuc dicent in auribus

nue filu fuũnue me. Anguſtiũ ẽ lae. ſtie ſtuũ ch ũ tuem. Dixi ſ ego nũs.
Ame genui ñ uhy: ẽ filiꝰ. ẽ nõ pmeꝫ ſtinuiqꝫ ẽ aꝑtuꝰ ẽ. Quo que eſtiꝫ ſtuꝫ ẽgo ſcham ẽ ſola. ẽſtuꝫ ubi ẽatꝫ ẽ die uoꝫ. Ecce ego manũ meam ad gẽ ẽ ad ꝓle exaltabo ſignũ meũ. Aſſeꝫ ſtuꝫ aũ ſi ulme. ẽ filiꝰ ruꝫ ſup hue me. portabũt. Aꝫ ẽ regeſ nutꝫ aũ ẽ re gine nutꝫ ẽ. Vultu in tra ẽmiſ ſo adorabũt ẽ. Pulueꝫ ẽ pedũ meoꝝ lin gent. Aꝫ ſcies q ego dns. Sup que nõ ẽ ſuſ tinuerũt qui expectantꝫ eum. Nunquid tolletur a fortẽ ꝓda. Aut q captiꝰ fuit a robuſto ſalue ſi ẽ poterit. Eꝫ ma h dñs dr. Etquidẽ captiuꝰ a fortẽ tolletur. ẽ q ꝓ labium fuit a robuſto ſaluabꝫ. Ecce ego qui te uidicaui. ẽ uidicabo. ẽ filios tꝰ ego ſaluabo. Aꝫ abdie hodie tuoꝝ annũ ſuoꝝ. ẽ qi multo. lauguntur ſic ſcinuab uuꝫ. Aꝫ facꝫ oia que ẽ ſa. ſalua. tꝰ ꝓpter uniꝫ fruꝫ iacob. Et ſic die dr. Aue ẽ hic ubi republi mi ũꝫ. quo dimiſi eam. Aue que ẽ cõ ſcꝫ mẽ eu uẽdo uoꝫ. Ecce ſimiquum to unꝫ uentꝫ. ẽtho. rꝫ ſcribꝫ ubꝫ omiſ ũ mueꝫ unũ. q uõ ẽ ũ eaꝫ ute. nocꝫ ui ẽ nõ eaꝫ qui audiuꝫ. Aliquis abſcin dat ẽ punita ſua ẽ mano ũ. ũ ſi poſſim redimẽ. Aut nõ ẽ ũ me unꝫ ad ulcandũ. Ecce ſ ſpũlce ũ reſtꝰ ſtuam mare. p nam ſiumia ſiccꝫ. Computſcet uiſcet ſine aſſ ẽ mouẽs ñ ſtu ẽ nõ q celos ẽ nebuꝫ ẽ ſæculu pãm ẽ omniꝫ eoꝝ. Audite me ñ ũ gñs cauſtiam. ũ ſcã ꝫ tonare eũ qui lapſꝰ ẽ ubꝫ. Eꝫ mane. me eꝫ ẽ mi aue. ũ audiã q magnꝰ. Aue ꝺ ꝑ que ñ aue. ẽ á ũ ꝺrico, ecce ſum ũ abi. Eꝫ nõ ceſſ ꝑ ueꝫ ẽ genaꝫ meaꝫ uellẽtꝫ. Eꝫ eꝫ mam nõ ẽ aũ ab ẽpantꝫ ẽ oſtꝫ ẽ. Aue ꝺ auxiliatꝰ meꝰ. ẽ nõ ne ſum. ẽ ſiſtue. Nõ poſſũ ſtuere mam ũ pertã ꝺmiſſi ẽ ſtue gñ nõ ẽ ſtuũ. Quis eſt qui ſuſtiꝫ cat me. Aue ꝺicit ñ. Eꝫ ema ſimul. Aue ẽ ꝺiſtans meoꝝ. Accedite ad me. Ecce ꝺ ꝺ auxiliatꝰ meꝰ. Aue ẽ qui ꝺẽpner. me. Ecce ꝺ ꝺs auxiliatꝰ meꝰ. Aue ẽ qui ẽ qui ꝺ. Ecce ẽ qi uehemẽtꝫ ꝺẽnatꝫ. ñ nẽi ẽmeꝝ eoꝝ. Aue ẽ ubi ẽmeꝝ ꝺeꝝ audiẽs uocẽ ſui ẽ. Aue ambulauit

i tenebꝝ ẽ nõ ẽlum ei. Ꝺpter i nomẽ ꝺni. ẽ ſpicatꝫ ſup ꝺeum ſui. Ecce omꝰ accendentꝫ ignẽ ẽ accinti flãmis. Ambulate i lũe ignꝫ ui. ẽ flammꝫ q ꝺ ẽcẽdiſtis. De manu mea ſtm ẽ hoc ubi. In doloꝛ ꝛemanes.

Audite me qui ſequiꝫ q uiſ ẽ. ẽquire dñm. Attendite ad petrã unde exciſi eſtis ẽ ad cauũam lac. ꝺ q ꝑuſi eſtis. Attendite ad petrã uñ excuſi eſtis abiabi ſtis uñ ẽ ad ſtuam á pepit uos. q uniꝰ uocaui eũ ẽ benꝛi eũ ẽ multiplicaui eum. Conſolabi ꝺ ſyõ ẽ conſolabi oẽs ruinas eius ẽ ponet deſertum eius q ẽlmas. ẽ ſolitudiem eius q ẽmum ꝺni. Gaudiu ẽ letitia ibi inuenietur i ea. gratiaꝝ actio ẽ uox laudis. Attendite ad me pule meus. ẽ tribꝰ mea me audite. q lex á me exiet. ẽ iudiciũ meũ i lucẽ ꝑpũ requieſcet. Iuxta ẽ uiſtꝫ mꝰ. egſſꝰ ẽ ſaluare me. ẽ brachia mea ꝓle iudicabũt. Ame inſule exſpectabunt ẽ brachiũ meũ ſuſtinebũt. Leuate ẽ celum oculos uꝛꝛ ẽ uidete ſub ẽa terꝛam. q celi ſicut fumꝰ liquefcent. ẽ ſtã ſicut ueſtimẽtũ atteruꝛ. ẽ habitatoꝛes eius ſic ẽ mõdo. Salus á mã ẽ ſempitnũ erit ẽ iuſtitia mea nõ deſtruet. Audite me qui ſcitis iudiciũ. ꝓpl lex meꝰ ẽ corde eoꝝ. Noli timere obꝓbiũ hoiũ. ẽ blaſphemiaꝝ eoꝝ ne metuatis. Sicut enim ſtimẽtũ. ſ omes eos ſtinet. Sic ianam ſte deuorabit eos ẽnes. Salꝰ á mea ẽ ſempitnum erit. ẽ iuſtitia mea ẽ q ſtuã. Conſurge conſurge induere fortitudiẽ brachiũ ꝺni. Conſurge ſic ẽ die ẽ antiquis ẽ q ſtuãtꝰ uos ſeculꝰ. Nunquid nõ tu ꝑcuſſiſti ſic ẽ ſtuũ ſtuiaſtã ꝺcoꝛem. ẽ ſtuque nõ tu ſiccaſtã mare aq̃m abyſſi uehemẽtꝫ. ẽ ꝑ ſtum ꝺ poſſuiſti manꝫ tuã. ut trãnſirent ſtuum. Aꝫ nũc qui redẽpti á ꝺño ſtuerti ẽ uenient ſi ſion laudantes. ẽ letitia ſẽpña ſtup capita eoꝝ. Gaudium ẽ letitiã ob tinebũt. fugiet dolor ẽ gemitꝰ. Ego ego ẽ ipe ꝰ ẽlabꝛo uos. Aue ẽ tu ut timeaꝫ ab hoie mo tali ẽ á filio hoiꝛ. qui ſi fenũ ſit arefcet ẽ obliti es ꝺñm tuũ. ẽ tẽdiſti cẽlos ẽ fundauit terꝛam. Aꝫ formidaſti tꝰ ẽ tu die a facie furoꝛ eius qui te tribulabat ẽ paꝛabat ad ꝑdẽ. Aꝫ nũc ẽ furoꝛ tribulãtis ẽ paꝛatꝰ ad ꝑdẽ. Aꝫ nõ ẽ fames tribulationis: ẽ nõ interficiet uſq ad interitũ. ũ deficiet ꝑ

cius. ego ā sum deus deus tuus. qui q
uuit te manū meā et filiū tuū. ne
deus ceteris hominib⁹ qui sunt sup
terrā. ego sum deus zelotes. reddens
iniquitatē patrū filiis usq; ad tertiā
et quartā generationē. his qui oderūt
me. et faciens misericordiā in milia
his qui diligunt me. et custodiunt
precepta mea. non assumes nomen
dei tui in vanū. nō enim habebit in
sontē eū dominus qui assumpserit
nomen dei sui frustra. memento ut
diem sabbati sanctifices. sex diebus
operaberis. et facies omnia opera tua.
septimo autē die sabbatum dei tui est.
non facies omne opus in eo. tu. et filius
tuus. et filia tua. seruus tuus. et ancilla
tua. iumentum tuum. et aduena qui
est intra portas tuas. sex enim diebus
fecit dominus celum et terram. mare
et omnia que in eis sunt. et requieuit
in die septimo. propter hoc benedixit
dominus diei sabbati. et sanctificauit
eum. honora patrem tuum et matrem
tuam. ut sis longeuus super terram
quam dominus deus tuus dabit tibi.
non occides. non mechaberis. non furtum
faciens. non falsum testimonium dices
contra proximum tuum. non concupis
cas uxorem proximi tui. non desiderabis
domum proximi tui. non agrum. non
seruum. non ancillam. non bouem. non
asinum. non omnia que illius sunt.
Omnis autem populus videbat uoces
eius. et lampades. et sonitum buccine.
montemque fumantem. timore igitur
perterriti. et commoti steterunt procul.
dixerunt ad moysen. loquere tu nobis
sermones tuos. et audiemus. non loquatur
nobis dominus ne forte moriamur.
dixit moyses ad populum. nolite timere.
ut enim probaret nos deus. et ut terror
eius esset in uobis. ne peccare uos
mus. stetit ergo populus de longe.
moyses autem accessit ad caliginem
in qua deus erat. et dixit dominus ad
moysen. hec dices filiis israel. uos
ipsi uidistis quia de celo locutus sum
uobis. non facietis mihi deos argenteos
nec deos aureos faciatis uobis. altare
de terra facietis mihi. et immolabitis
super eo pecora uestra. oues et boues.
in omni loco in quo memoria fuerit
nominis mei. ueniam ad te. et benedicam
tibi. quod si altare lapideum feceris
mihi. non edificabis ex eis sectis. quia
polluisti ea ferramento. et facta sunt
inmunda. per gradus non ascendes ad
altare meum. ne reueletur turpitudo
tua coram eo. Hec sunt iudicia que
proponere debes coram eis. si emeris
seruum hebreum. sex annis seruiet tibi.
septimo egredietur liber absque ullo
pretio. si cum uxore ingressus est. cum
uxore exibit. si dominus dederit ei
uxorem. et genuerit filios uel filias.
mulier et liberi erunt domini sui. ipse
autem exibit tantummodo cum ueste
sua. si autem dixerit seruus. diligo
dominum meum et uxorem meam et
liberos. nolo egredi liber. offeret eum
dominus suus ad ostium et ad postem.
et perforabit auricule eius cum subula.
et erit seruus illius in perpetuum.
Qui percusserit hominem uolens occidere
morte moriatur. qui autem non est
insidiatus sed deus illum tradidit in
manu eius. constituam tibi locum ad
quem fugere debeat homicida. Si quis
per industriam et per insidias occiderit
proximum suum. et confugerit ad altare
meum. auelles eum a altari meo. ut
morte moriatur. qui percusserit patrem
suum aut matrem. morte morietur.
qui furatus fuerit hominem. et uendi
derit eum. et deprehensus fuerit in
manibus eius. morte morietur. qui
maledixerit patri suo aut matri. morte
morietur. Si rixati fuerint duo uiri.
et percusserit unus proximum suum
lapide aut pugno. et ille mortuus non
fuerit. sed iacuerit in lectulo. si surrexerit
et ambulauerit foris super baculum
suum. qui percussit non erit reus
sanguinis. tantum operas eius et impensas
quas fecit in cura illius. reddet. Si
percusserit homo seruum suum aut
ancillam uirga. et mortui fuerint in
manu eius. criminis erit obnoxius.
si autem die uel duobus supra uixerit.
non subiacebit uindicte. quia pecunia
illius est. Si rixati fuerint uiri. et
percusserint mulierem pregnantem.
et abortiuum fecerit. nec aliud malum
consecutum fuerit. multa pro damno
quod ei irrogatum est. mulieris uiri
arbitrio reddet. dantes per manus
iudicum. Si autem mors eius fuerit
subsecuta. reddet animam pro anima.
oculum pro oculo. dentem pro dente.
manum pro manu. pedem pro pede.
cauterium pro cauterio. uulnus pro
uulnere. liuorem pro liuore. Si percusserit
homo oculum serui sui aut ancille.
et luminis orbauerit. dimittet eum
liberum pro oculo quem eruit. Si dentem
excusserit. similiter faciet. Si quadrupes
uir cornupetam. et ille mortuus fuerit.
lapidibus obruetur. nec comedetur
caro eius. dominus autem animalis
innocens erit. Si autem bos ante
hesterna et nudiustertia cornupeta
fuisse dicitur. et dominus eius contemnens
non custodierit. sed reum homicidii
mortis publice dederit. lapidabitur
bos. et dominus eius morietur. Si
pro redemptione fuerit ei impositum.
dabit pro anima sua quicquid fuerit
ei impositum. Si filium. uel filiam
cornupeta percusserit. secundum
hanc sententiam iudicabitur. Si seruum
aut ancillam. triginta siclos argenti
dabit dominus bouis. et bos lapidabitur.
Si quis aperuerit cisternam. et non
operuerit eam. et ceciderit in eam
bos aut asinus. dominus cisterne
reddet pecora. et que mortua sunt
accipiet. Si bos alterius bouem
alterius cornupeta percusserit. et ille
mortuus fuerit. uendent bouem uiuum
et pretium eius diuident. sed et
mortuum inter se partientur. Si
cornupeta bos fuisse dicitur ante
hesternus et nudiustertius. et dominus
eius non custodierit. reddet bouem
pro bouem. et mortuum suum habebit.
Si furtum bouis aut ouis. furatus
fuerit homo. et mactauerit uel uendi
derit. quinque pro bouem. et pro ouem
quatuor reddet. Si fur effringens
domum fuerit inuentus. et percussus
ab homine mortuus fuerit. non erit
homicida. Si sol ortus fuerit super
eum. occisus est. Si fur non habuerit
unde reddat. uendetur pro furto.
Si inuenta fuerit furtiua res. et adhuc
uiuens. bos. asinus. ouis. reddet duplum.
Si quis uastauerit agrum. aut uineam.
et dimiserit pecus suum. ut pascatur
in alterius agro. quicquid optimum
habuerit in agro suo. aut in uinea.
pro damno quod fecit. reddet. Si
egressus ignis inuenerit spinas. et
comprehenderit aceruum frugum. aut
segetem stantem in agro. qui accendit
incendium. reddet damnum. Si quis
commendauerit proximo suo pecuniam
aut uasa ad custodiendum. et furtum
factum fuerit. si fur inuentus fuerit.
duplum restituet. Si fur non inuentus
fuerit. dominus domus ad deum
adducetur. ut iuret. non extendisse
manum ad res proximi sui. In omni
re quando fraudem quis intendit. siue
de bobus. siue de asinis. siue de ouibus.
siue de uestimento. siue de quacumque
re perdita. quam alius dicit suam.
utriusque causa ueniet ad deum. et
quem deus iudicauerit nocentem. duplum
restituet proximo suo. Si quis commendauerit
proximo suo asinum. aut bouem. aut
ouem. aut omne animal. ut custodiat.
et mortuum fuerit. aut membrum ei
fractum. aut captum ab hostibus.
nullus testis existat. Sed iusiurandum
interueniet inter eos. quod non extenderit
manum ad res proximi sui. et dominus
eius suscipiet. nec ille reddere cogetur.
Si autem furto ablatum fuerit ei.
restituet dominis damnum. Si comedit
illud bestia. adducet ad eam. et sic
non reddet quod comesum est. Si
quis petierit a proximo suo. et fracta
fuerit. uel mortua. dominus non
adhibito conductore. reddere damnum
non cogetur. Si autem conductus est.
mercedem laboris sui accipiet tantum.
Si seducta fuerit uirgo. et dormierit
cum ea. dotabit eam. et habebit eam
uxorem. Si pater uirginis dare noluerit
ei. pecuniam dotis reddet. quantam
uirgines accipere consueuerunt. Maleficos
non patieris uiuere. Qui concubuerit
cum iumento. morte moriatur. Qui
immolat diis occidetur preter domino
solo. Aduenam non contristabis. nec
affliges eum. aduene enim fuistis in
terra egypti. Uiduam et pupillum
non nocebitis. si nocendo leserint
me. audiam clamorem eorum. et
irascetur furor meus. et interficiam
uos gladio. et erunt uxores uestre
uidue. et filii uestri pupilli. Si pecuniam
mutuam dederis populo meo pauperi
qui habitat tecum. non urgebis eum
quasi exactor. nec usuris premes.
Si pignus tulerit uestimentum proximi
tui. ante occasum solis reddes ei.
pallium enim solum est. quo operitur
nuditas eius. et non habet aliud
indumentum. in quo dormiat. clamabit
ad me. et exaudiam eum. quia misericors
sum. Diis non detrahes. et principi
populi tui non maledices. Primogenita
filiorum tuorum mihi dabis. sic facies
de bobus tuis. et ouibus. septem diebus
sint cum matribus suis. die octauo
reddes ea. Uiri sancti eritis mihi.
carnem que a bestia capta fuerit in
agro non comedetis. sed proicietis
canibus. Si uidisti asinum inimici
tui errantem. reduc ad eum. Si uidisti
asinum odientis te iacentem sub onere.
non pertransibis. sed releuare eum
festinabis cum illo. Non declinabis
in iudicio pauperis. Uerbum mendax
fugies. Insontem et iustum non occides.
quia non iustificabo impium. Munera
non accipies. que etiam excecant
prudentes. et subuertunt uerba iustorum.
Aduene non affliges. scitis enim
animas aduenarum. quia et ipsi fuistis
aduene in terra egypti. Sex annis
seminabis terram tuam. et congregabis
fruges eius. septimo autem anno
dimittes eam. et requiescere facies.
ut comedant pauperes populi tui.
et quod superauerit bestie agri
deuorent. Similiter facies in uinea
tua. et in oliueto tuo. Sex diebus
operaberis. die septimo requiescere
facies. ut requiescat bos tuus. et asinus
tuus. et refrigeretur filius ancille tue.
et aduena. Omnia autem que locutus
sum uobis. custodite. et deorum
alienorum non memores sitis. nec
audiatur ex ore uestro. Ecce ego
mittam angelum meum qui precedat
te. et custodiat in uia. et introducat
in terram quam parauit tibi. Obserua
eum. et audi uocem eius. nec ad
iracundum concitare. quia non dimittet
cum cum peccaueris. et non est nomen
meum in illo. Si audieris uocem eius.
et feceris omnia que loquor. inimicus
ero inimicis tuis. et affligam affligentes
te. Precedet te terror meus. et occidam
cunctos populos ad quos ingredieris.
dabo omnes inimicos tuos fugientes
tibi. Et mittam crabrones ante te.
qui fugabunt hiuum. et chananeum.
et cetheum. Non eiciam eos a facie
tua in anno uno. ne forte uastetur
terra. et crescant contra te bestie
agri. Paulatim eos eiciam. donec
augearis. et possideas terram. Ponam
autem terminos tuos a mari rubro usque
ad mare palestinum. et usque ad
desertum fluminis. Tradam enim in
manus tuas habitatores terre huius.
et eiciam eos de conspectu tuo. Non
habitabunt in terra tua. ne forte
faciant te peccare in me. Si seruieris
deis eorum. erit hoc tibi in offendiculum.
Sed magis destruite eos. et confringite
statuas eorum. Seruite domino deo
uestro. et benedicam panibus tuis
et aquis. et auferam infirmitates
de medio tui. Non erit infecunda
nec sterilis in terra tua. Numerum
dierum tuorum implebo. Terrorem
meum mittam in populos quos ingredieris.
et occidam omnes inimicos tuos coram
te. Dabo tibi cervicem hostium tuorum.
et odient te qui oderunt te. Fugient
cum ante te non persequente quisquam.
Ascende ad dominum tu et aaron.
nadab et abiu. et septuaginta seniores
israel. et adorate procul. Solus autem
moyses accedet ad dominum. illi non
audebunt propinquare. nec populus
ascendet cum eo. Uenit moyses et
narrauit plebi omnia uerba domini.
et uniuersa iudicia. Responditque
omnis populus uoce una. Omnia
uerba que locutus est dominus
faciemus. Scripsit moyses omnes
sermones domini. Et mane surgens
edificauit altare ad montem. et duodecim
titulos per duodecim tribus israel.
Misitque iuuenes filios israel. qui
obtulerunt holocausta. et immolauerunt
uictimas pacificas domino. tauros.
Tulit moyses dimidiam partem sanguinis
quem misit in crateras. Et dimidiam
partem effudit super altare. Qui
assumens uolumen federis. legit
audiente populo. Et dixerunt. Omnia
que locutus est dominus faciemus
et erimus obedientes. Tulit ergo
sanguinem. et aspersit super populum.
dicens. Hic sanguis federis quod
pepigit dominus uobiscum super
cunctis sermonibus his. Ascenderunt
moyses et aaron. nadab et abiu.
et septuaginta de maioribus natu
israel. Et uiderunt deum israel.
et sub pedibus eius quasi opus
lateris lapidis sapphirini. et quasi
celum cum serenum est. Nec super
eos qui procul recesserant de filiis
israel manum misit. et uiderunt deum.
et comederunt et biberunt. Dixit
dominus ad moysen. ascende ad me
in montem. et esto ibi. daboque tibi
tabulas lapideas. et legem ac mandata
que scripsi. ut doceas eos. Surrexit
moyses cum iosue minister eius.
ascenditque in montem dei. Senioribus
autem dixit. expectate hic donec
reuertamur ad uos. habetis aaron
et hur uobiscum. si quis habuerit
negotium. ad eos referat. Cumque
ascendisset moyses montem. operuit
eum nubes. Et habitauit gloria domini
in monte sinai. tegens eum nube
sex diebus. Die autem septimo uocauit
eum de medio caliginis. Erat autem
species gloriae domini quasi ignis
ardens super montis uerticem coram
filiis israel. Ingressusque moyses
medium nubis ascendit montem.
Fuitque ibi quadraginta diebus et
quadraginta noctibus. Locutusque
est dominus ad moysen dicens.
Loquere filiis israel. ut tollant mihi
primitias. ab omni homine qui offert
uoluntarie. accipietis eas. Hec autem
sunt que accipere debetis. aurum.
argentum. es. hyacinthum. purpuram
bis tinctam. coccum. byssum. pilos
caprarum. pelles arietum rubricatas.
pelles ianthinas. ligna setthim.
oleum ad luminaria. aromata in
unguentum. et in thimiama odoratum.
lapides onychinos. et gemmas ad
ornatum ephod. et rationalis. Et
facient mihi sanctuarium. et habitabo
in medio eorum. Iuxta omnem
similitudinem tabernaculi quod ostendam
tibi. et in omnibus uasis eius. Et
sic facietis. Arcam de lignis setthim
fabricabis. duos cubitos et dimidium
longitudo habebit. cubitum et dimidium
latitudo. cubitum et dimidium altitudo.
Et deaurabis eam auro purissimo.
intrinsecus et extrinsecus. Faciesque
supra coronam auream per circuitum.
Et quatuor circulos aureos ponet in
quatuor angulis eius. duo anuli sint
in latere uno. et duo in altero. Facies
et uectes de lignis setthim. et deaurabis
eos. Et mittes in anulis qui sunt in
arcae lateribus. ut in eis portetur
arca. Uectes non recedent. nec
mouebuntur. Et ponam in arca
testimonium quod dabo tibi. Facies
et propitiatorium. auri purissimi.
duos cubitos et dimidium habebit
longitudo. cubitum et dimidium
latitudo. Et duos cherubin aureos
ductiles facies ex utraque parte
propitiatorii. Cherub unus sit ex
latere uno. et cherub alter ex latere
altero. Ex ipso propitiatorio erunt
cherubin ex utraque parte. Et
operient alis suis desuper. Et
protegent propitiatorium. Habebuntque
facies mutuo uersas. et ad propitiatorium
uultus eorum. Quod tegent. Et
pones propitiatorium super arcam.
Et in arca testimonium quod dabo
tibi. Inde precipiam. et loquar ad
te. Et ostendam tibi omnia mandata
mea. filiis israel. Facies et mensam
de lignis setthim. duos cubitos
longitudo habebit. cubitum latitudo.
et cubitum et dimidium altitudo.
Et deaurabis eam auro purissimo.
Et facies ei labium aureum per
circuitum. Et coronam auream
quatuor digitorum. Et labio aureo
per circuitum. Et quatuor anulos
aureos. Et ponam anulos in quatuor
angulis. contra coronam. ut mittantur
uectes. et portetur mensa. Et uectes
de lignis setthim. et deaurabis eos.
Et portabitur in eis mensa. Et
facies patellas. et mortariola. et
cyathos. et hydrias. in quibus
libabitur. ex auro purissimo. Et
ponentur super mensam panes
propositionis. in conspectu meo
semper. Facies et candelabrum
ductile. de auro purissimo. Hastile
eius. et calamos. scyphos. et sphereas
et lilia ex ipso procedent. Sex
calami egredientur de lateribus.
tres calami candelabri de latere uno.
et tres calami candelabri de latere
altero. Tres scyphi in calamo uno
quasi nucis habentes sphereas et lilia.
et tres scyphi in calamo alio quasi
nucis habentes sphereas et lilia.
Sex calami egredientur de candelabro.
Et in candelabro quatuor scyphi
quasi nucis habentes sphereas et lilia.
Sphera sub duobus calamis de ipso
candelabro egredientur. Et sphera
sub duobus alia. Et sphera sub duobus
tertia. Sphere et calami ex ipso
candelabro. Omnia ductilia de auro
purissimo. Facies et lucernas septem.
et ponentur super candelabrum. ut
luceant ex aduerso. Emunctoria
quoque et turibula. de auro purissimo.
Omne pondus candelabri cum uasis
suis habebit talentum auri purissimi.
Et inspice. et fac secundum exemplar
quod tibi in monte monstratum est.
Tabernaculum autem sic facies.
decem cortinas de bysso retorta.
et hyacintho. et purpura. et coccino
bis tincto. Et de auro purissimo.
Uarietate opus cherubin artificis
manu fabricabis. Longitudo cortine
unius habebit uiginti octo cubitos.
latitudo quatuor cubitorum erit
mensura una cortinarum. Quinque
cortine iungentur sibi mutuo. Et
quinque alie similiter. Facies et
ansulas hyacinthinas in ora cortine
unius. que coniungitur alteri. Et
quinquaginta ansulas in cortina una.
quinquaginta ansulas in ora cortine
que iungitur alteri. Ut ansule
mutuo respondeant. Et facies fibulas
aureas quinquaginta. Et iunges
cortinas alteras. Facies et cortinas
undecim de pilis caprarum. ut operiant
tabernaculum. Longitudo cortine
unius habebit triginta cubitos.
latitudo quatuor cubitorum erit
mensura una cortinarum undecim.
Et iunges seorsum quinque cortinas.
et seorsum sex. Sextam cortinam
duplices ante faciem tabernaculi.
Et facies ansulas quinquaginta in
ora cortine unius. que iungitur
alteri. Et quinquaginta ansulas in
ora cortine alterius. Et facies fibulas
aereas quinquaginta. Et inferes
eas in ansulis. ut operiatur tectum
tabernaculi. Et remanebit quod
superfluum est in cortinis. Dimidia
pars cortine que remanebit. ex
posteriori parte tabernaculi. Et
cubitus hinc. et cubitus inde. qui
remanebit in longitudine cortinarum
tabernaculi. ex utroque latere
operiet tectum. Facies et tectum
tabernaculi. de pellibus arietum
rubricatis. Et tectum desuper de
pellibus ianthinis. Facies et tabulas
tabernaculi de lignis setthim stantes.
Decem cubitorum longitudo habebit
tabula una. et cubitus et dimidius
latitudo. Duo cardines erunt in
tabula una. quibus altera alteri
coniungitur. Sic facies in omnibus
tabulis tabernaculi. Et fabricabis
tabulas. Uiginti tabule erunt ad
plagam australem contra meridiem.
Et quadraginta bases argenteas.
Duas bases sub tabula una. pro
duobus cardinibus. Et duas bases
sub tabula altera. pro duobus
cardinibus. Et in latere secundo
tabernaculi. quod respicit ad aquilonem.
Uiginti tabule. Et quadraginta bases
argenteas. Duas bases sub tabula una.
et duas bases sub tabula altera.
Ad occidentalem autem plagam
tabernaculi. Facies sex tabulas.
Et duas tabulas in angulis
tabernaculi. Quas iunges a deorsum.
usque sursum. Et pariter ambe
compingentur. Erunt ergo octo
tabule. Et bases earum sedecim.
Duas bases sub tabula una. et duas
bases sub tabula altera. Facies et
uectes de lignis setthim. quinque
ad tabulas unius latus tabernaculi.
Et quinque ad tabulas alterius
lateris. Et quinque ad tabulas
occidentalis plagae. Et mittes
uectem medium. qui per medias
tabulas pertendat a summitate usque
ad summitatem. Tabulas autem
deaurabis. Et annulos eorum
fabricabis aureos. ut mittantur
uectes. Et deaurabis eos. Et
erigetur tabernaculum secundum
formam quam tibi in monte
monstratum est. Facies et uelum
de bysso retorta. et hyacintho. et
purpura. et coccino bis tincto.
Uarietate opus cherubin artificis
manu fabricabis. Et ponam ea
super quatuor columnas setthim
deauratas. Capitella earum aurea.
bases quatuor argenteas. Et dabo
uelum subter fibulas. Inferesque
illuc infra arcam testimonii. Et
diuidet uelum uobis sanctuarium
et sanctuarium ab operimento.
Ponesque propitiatorium super
arcam testimonii in sanctuario
sanctuariorum. Et ponam mensam
extra uelum. et ante uelum
candelabrum contra mensam.
Mensa in latere tabernaculi
australi. Et ponam mensam ad
aquilonem. Et ante faciem eius
ponam candelabrum. Et ponam
ante faciem candelabri. Facies
autem et ostium tabernaculi de
hyacintho. et purpura. et coccino
bis tincto. Et de bysso retorta.
opere plumarii. Et quinque columnas
setthim. Et deaurabis eas. Et
capitella earum aurea. Et quinque
bases aereas. Facies et altare de
lignis setthim. quinque cubitorum
longitudo habebit. et quinque
cubitorum latitudo. Quadrangulum
erit altare. Et cubitus altitudo
eius. Et cornua per quatuor angulos
ex ipso. Et deaurabis altare auro
purissimo. Facies et ollas ad
suscipienda cinerem. et forcipes.
et fuscinulas. et ignium receptacula.
Omnia uasa eius. de auro purissimo.
Et craticulam reticulatam. Et
quatuor anulos aureos. Et ponam
anulos in quatuor angulis. Et
uectes de lignis setthim. Et
deaurabis eos. Et mittes uectes
per anulos. Et erunt uectes in
utroque latere altaris. ut portetur
in eis. Et facies ea cauum. tabulatum
de tabulis. Sicut ostensum est tibi
in monte. sic facient. Facies et
atrium tabernaculi. Ad plagam
australem. Et ad meridiem. Et
ibunt cortine. Et centum cubitorum
longitudo habebit. Et uiginti columnas
et uiginti bases aereas. Et capitella
columnarum argentea. Et ad
aquilonem. Et ibunt cortine. Et
centum cubitorum longitudo habebit.
Et uiginti columnas et uiginti bases
aereas. Et capitella columnarum
argentea. Et ad occidentalem
plagam. Et ibunt cortine. Et
quinquaginta cubitorum longitudo
habebit. Et decem columnas et
decem bases aereas. Et capitella
columnarum argentea. Et ad
orientalem plagam. Et ibunt cortine.
Et

vocabitur. r adimplebit reliqua ibi scribitur.
Qui cum qui no obaudierit. ni exhibebit
ad ea re pueri quia qui signum adhibebit
ne tue obliuiscaris. r obliti non memineris
cue no reminabis amplius. qa obliuio
vnabi tu qui scar ego te. Sp ciosum
nu cue. r necessarium nuis sic ti. Sp ois
te vocabi. Quia ui mulierē deliquā r im
emorem spū vocauit te dns. r uuit ab ado
lescentia abiecta. Dic dns deus nuus ad
pucai i medio delinquentie. r i multitudi
magne ogitatio ei. In monte i regione
abligh. finem mam. punip ate. r in mi
fluuioa tempestua mistue sum tu. di
e vrebri tuo dns. Se i medio nre istud:
n e. o tu uiuas. ne id uidem ag. uiuas
ulan sup tā. Q uiuas ut no misear d. r
no iepem te. Homines ea omouebri. no
lel ouemiscere. Quia a mea no recedet a
te. r pheos pacis mee no mouebit. Dns
misiqui nus. ag. Fauuala tempestate
ouulsa. Ab ulla glolande. Ecce ego fi
uam p ozonem lapidei cue. r fundabo
te i saphiris. & ponam iaspidem xpus
aula pia. r portas tuas. i lapides sculpti.
r oes filos tuos. i lapides pfundabis. r om
nes filios tuos. docos a dno. r multitudi
nem pacis. filye tue. r in iustitia firmaba
ris. Procede pail a calūpnia. qa no timeb.
r a pauore qa no approquabit. Ecce accu
sa uenet qui ni exit me. aduena. qui
tuo adrugerit. r. Ecce ego calo fabrum
fullonem i igne prunaq. r pferentem ua
i opi suu. r ego dam interficiem ad disper
dum. Omē uas q fecit ē. o. r dns ge
r cem iquam reliquet ē. i uia eo mdi
cab. Q ē hec ingt tuor. r. iustitia eor
ap ui dic dominio. Vae
mihi. qa facta ē. uenite ad aqs. r qui non
habet argentu. quite. emite. r comedi
te. venite emite absq argento. r absq ulla
commutōe. unui. r lac. Q appendite ar
gentu no i panib. r laborē uestm no i sa
turitate. Audite audientes me. r comedi
te bonu. r delectabi i crassitudie aiā uā. I
clinate aurē uestm. r uenite ad me. Au
dite. r uiuet aia uā. & dabo ubi pactū
sempiternū mias. vō fidel. Ecce testē pō
sui eum. ducem ac preceptore gentib. Ec
ce gentē q nescies. vocabi. r gtes q
ignorabāt te. ad te current. pp dm dei
uū. r scī ri. qa glificauit te. & ventus

vmbo dū iuenit. p. inuocate eū dū pp ē.
Relinquat impius uiam suā. r uir iniquus
cogitationes suas. r reuertatur ad dnm. &
miserebit eius. r ad deum nrm. qm mul
ē ad ignoscendū. Nō ē cogitationes mee co
gitationes uē. nq ue mee ue uē dicit dns.
Quia sicut exaltant celi a tra. sic exaltate
sunt ue mee a uis uris. r cogitationes mee
a cogitationibus uris. & quomodo descēdit
imber. r nix de celo. r illuc ultra non reuer
tit. sed inebriat terram. r infundit eam. r germinare
eam facit. r dat semen seminanti. r panē comedenti:
sic erit uerbum meū. q egredietur de ore
meo. Non reuertetur ad me uacuū. sed faciet
quecunq uolui. r prosperabit in his ad que mi
sit illud. Quia i leticia egredieris. r i pace
reducēris. montes. r colles cantabūt coram
uob laudē. r oia ligna regionis plaudent
manu. Pro salmista ascēdet abiegnū. pro urti
cante myrtus. & erit dns nominis i signū et
nūq q nō auferet. VI
Hec dicit dns. Custodite iudiciū. r facite iusti
tiam. ea uidelicet ē salus mea ut ueniat.
r iustitia mea ut reuelet. Beatus qui facit hoc
r filius hoīs. q apprehendit istud. custodiens
sabbm ne polluat illud. custodiēs autē manū
suas ne faciat ē malum. r nō dicat filius
alienus qui adheret dno dicens. Separans
me diuidet me dns a pplo suo. r non dicat eu
nuchus. Ecce ego lignum aridū. Quia hec dicit
dns eunuchis. Qui custodierit sabbta mea. r
eligunt q uolui. r tenuerint pfedus meū. da
bo eis i domo mea. r in muris meis locū. r nomē
melius a filiis. r filiabus. Nomē eius ue sine ci
sione dabo eis. Cum custodierint sabbm ne pollu
at illud. r tenuerint pfedus meū. adducā
eos i montē sanctū meū. r letificabo eos i do
mo oronis mee. holocaustū eoū. r victime
eoū placebunt michi. sup altare meū. q
domus mea domus oronis uocabit cūctis pplis.
Ait dns deus qui congregat dispersos israel.
Adhuc congregabo ad eū omnes congregatos eius. Omes
bestie agri. uenite ad deuorandum uni
uerse bestie saltus. Speculatores eius oēs
nescientes. muti. canes muti nō ualentes la
rare. videntes uana. dormientes. r amantes
somnia. r canes impudentissimi. nescierūt
saturitatem. Ipsi pastores ignorauerūt intelligē
tiam. oēs in uiam suā declinauerūt. unus
quisq ad auaritiam suam a summo usq ad
nouissimū. r enim pastor sine intellectu
fuit. omnes uiam suam uidimus. r ipse
mihi uidebant. r ego tanq ouis mansue
ta. & ignorabā eos. dicebant. Venite
sumamus uinū. & impleamur ebrietate. r erit hodie. sic. & amplius

Ecce dies ueniet dicit dns. r succendet eos
quasi caminus ardens. r erunt omnes alie
nigene. & omnes impietatis facientes stipula.
& inflammabit eos dies ueniens. dicit dns
exercituū. qui non derelinquet eis radicem
neq; germen. Orietur uobis timentibus no
men meum sol iustitie. r sanitas in pennis
eius. r egredietur. r ludetis sicut uituli de
armento. r calcabitis impios. cum fuerint
cinis sub plantis pedum uestrorum. in die
qua ego facio dicit dns exercituū. Memen
tote legis moysi famuli mei. quā mandauit
ei in horeb ad omnem israel. precepta. r
iudicia. Ecce ego mittam uobis heliam
thesbitem. antequam ueniat dies dni magnus
et horribilis. Et conuertet cor patrum ad
filios. r cor filiorum ad patres eorum. ne
forte ueniam. r percutiam terram anathe
mate. Finis.

Incipit liber ysaie prophete.

Visio ysaie filii amos. quā uidit sup iudā
r hierl. in diebus ozie. ioathā. achaz. r
ezechie regū iuda. Audite celi. r auribus
percipe terra. qm dns locutus est. filios
enutriui. & exaltaui. ipsi autē spreuerunt
me. Cognouit bos possessorē suū. r asinus
presepe dni sui. Israel autē me nō cognouit.
r populus meus nō intellexit. Ve genti
peccatrici. populo graui iniquitate. semini
nequā. filiis sceleratis. dereliquerunt dnm.
blasphemauerunt eloim israel. abalienati
sunt retrorsum. Super quo percutiā ultra
addens preuaricationē. Omne caput lan
guidum. r omne cor merens. a planta pedis
usq ad uerticem non est in eo sanitas. uul
nus. r liuor. r plaga tumens. non est cura
tum medicamine. neq; fota oleo. neq; me
dicata. Terra uestra deserta. ciuitates uestre
succense igni. regionem uestram coram
uobis alieni deuorant. r deserta erit sicut
in uastitate hostili. Et derelinquetur filia
sion sicut umbraculum in uinea. sicut
tugurium in cucumerario. sicut ciuitas
que uastatur. Nisi dns sabaoth reliquisset
nobis semen. quasi sodoma fuissemus. r si
miles essemus gomorre. Audite uerbum
dni principes sodome. percipite auribus
legem dei nri populus gomorre. Quo mihi
multitudo uestrarum uictimarum dicit dns.
plenus sum holocaustis arietum. r adipe pin
guium. r sanguine uitulorum. agnorum. r
hircorum nolui. Cum ueniebatis ante me.
quis exquisiuit hec de manibus uestris. ut
ambuletis in atriis meis. Ne offeratis ultra
sacrificium frustra. incensum abominatio
est mihi. neomenias. r sabbta. festas dies
alias nō feram. Kalendas uestras. r solem
nitates uestras odiuit anima mea. facta
sunt mihi molesta laboraui sustinens. Et
cum extenderitis manus uestras auertam
oculos meos a uobis. r cum multiplicaue
ritis orationem non exaudiam. manus uestre
sanguine plene sunt. Lauamini. mundi
estote. auferte malum cogitationum uestra
rum a cospectu oculorum meorum. Quiescite
agere peruerse. discite benefacere. querite
iudicium. subuenite oppresso. iudicate pupillo
defendite uiduam. Et uenite. r arguite me
dicit dns. Si fuerint peccata uestra ut coccinum
quasi nix dealbabuntur. Et si rubra fuerint
quasi uestimentum lanae. Si uolueritis r
audieritis me. bona terre comedetis. Quod
si nolueritis. r ad iracundiam me prouoca
ueritis. gladius deuorabit uos. quia os dni
locutum est. Quomodo facta est meretrix
ciuitas fidelis. plena iudicio. iustitia habi
tauit in ea. nunc autem homicidia. Argen
tum tuum uersum est in scoriam. uinum
tuum mixtum est aqua. Principes tui in
fidi. socii furum. omnes diligunt munera.
sequuntur retributiones. pupillo non iudi
cant. r causa uidue non intrat ad eos. Pro
pterea ait dns deus sabaoth fortis israel.
Heu consolabor super hostibus meis. r ul
ciscar de inimicis meis. Et conuertam manū
meam ad te. r excoquam ad purum scoriam
tuam. r auferam omne stannum tuum. Et
reddam iudices tuos sicut fuerunt prius.
r consiliarios tuos sicut antea. Et post hec
uocaberis ciuitas iusti ciuitas fidelis. Sion
in iudicio redimetur. r reducent eam in
iustitia. Et conteret scelestos. r peccatores
simul dissipabit. r qui dereliquerint dnm
consumentur. Confundentur enim a simu
lacris quibus sacrificare uoluerunt. r erube
scetis ab hortis quos elegistis. Cum fueritis
quasi terebinthus defluens folio. r sicut hor
tus absque aqua. Et erit fortis quasi stupa
operis eius. r fortitudo eius quasi scintilla.
r succendetur uterque simul. r non erit qui
extinguat. Verbum quod locutus est ysaias
filius amos super iudam. r hierl. Et erit in
nouissimis diebus. preparatus mons domus
dni in uertice montium. r eleuabitur super
colles. r fluent ad eum omnes gentes. Et
properabunt populi multi. r dicent. Venite
ascendamus ad montem dni. r ad domum
dei iacob. Et docebit nos uias suas. r am
bulabimus in semitis eius. Quia de sion
exibit lex. r uerbum dni de hierl. Et iudi
cabit gentes. r arguet populos multos. Et
conflabunt gladios suos in uomeres. r lan
ceas suas in falces. Non leuabit gens contra
gentem gladium. nec exercebuntur ultra ad
prelium. Domus iacob uenite. r ambule
mus in lumine dni. Proiecisti enim populum
tuum domum iacob. quia repleti sunt sicut
olim. r augures habuerunt sicut philistiim.
r pueros alienigenarum adprehenderunt.
Repleta est terra eorum argento. r auro. r
non est finis thesaurorum eius. Repleta est
terra eius equis. r non est finis curruum
eius. Repleta est terra eius idolis. opus
manuum suarum adorauerunt. quod fece
runt digiti eorum. Et curuabitur homo. r
humiliabitur uir. Ne ergo dimittas eis. In
gredere petram. r abscondere in fouea hu
mum a facie timoris dni. r a gloria maie
statis eius. Oculi sublimes hominis humi
liabuntur. r curuabitur altitudo uirorum.
Et exaltabitur dns solus in die illa. Quia
dies dni sabaoth super omnem superbum
r arrogantem. r super omnem elatum. r
sublimem. Et humiliabitur. super omnes
cedros libani sublimes. r elatas. r super
omnes quercus basan. Super omnes mon
tes excelsos. r super omnes colles elatos.
Super omnem turrem excelsam. r super
omnem murum munitum. Super omnes
naues tharsis. r super omne uisum pulchri
tudinis. Et curuabitur altitudo hominis.
r humiliabitur sublimitas uirorum. Et exal
tabitur dns solus in die illa. Et idola com
minuentur. Et ingredientur in petras
caua. r in speluncas terre. a facie timoris
dni. r a gloria maiestatis eius. cum surrexe
rit ad conterendam terram. In die illa pro
icient homines idola argentea sua. r idola
aurea sua. que fecerant sibi ut adorarent
talpis. r uespertilionibus. Et ingredientur
in scissuras petrarum. r in cauernas mon
tium. a facie timoris dni. r a gloria maie
statis eius. cum surrexerit ad conterendam
terram. Quiescite ergo ab homine cuius
spiritus in naribus eius est. quia excelsus
reputatus est. Ecce enim dns sabaoth auferet
de hierl. r de iuda. fortem. r robustum.
omnem robustum panis. r omnem robustum
aque. fortem. r uirum bellatorem. iudicem.
r prophetam. r prudentem. r senem. Ducem
super quinquaginta. r honorabilem uultu.
r consiliarium. r sapientem. r eruditum
artificem. r intellectum. Et dabo pueros
principes eorum. r effeminati dominabun
tur eis. Et irruet populus unusquisque
contra proximum suum. r unusquisque
contra amicum suum. Insolescet puer ad
uersus senem. r ignobilis aduersus honora
bilem. Si apprehenderit homo fratrem suum
de domo patris sui. uestimentum habes tu
princeps noster. r ruina hec sub manu tua.
Respondebit in die illa dicens. Non sum
medicus. in domo mea non est panis. r non
est uestimentum. nolite constituere me
principem populi. Ruina enim hierl. r iuda
corruit. quia lingua eorum. r adinuentiones
eorum contra dnm. ut exacerbent oculos
maiestatis eius. Agnitio uultus eorum re
spondet eis. Et peccatum suum quasi sodo
ma predicauerunt. nec absconderunt. Ve
anime eorum. quia retribuerunt sibi mala.
Dicite iusto quoniam bene. quia fructum
adinuentionum suarum comedet. Ve impio
in malum. retributio enim manuum eius
fiet ei. Populum meum exactores depredati
sunt. r usurarum dominatores. Populus
meus qui te beatum predicabant. ipsi te
decipiunt. r uiam gressuum tuorum dis
perdunt. Stat ad iudicandum dns. r stat
ad iudicandos populos. Dns ad iudicium
ueniet cum senibus populi eius. r principibus
eius. Vos enim depastis uineam meam. r
rapina pauperis in domibus uestris. Quare
attritione populi mei comminuetis facies
pauperum dicit dns deus sabaoth. Et dixit
dns. Eo quod elate incesserint filie sion. r
ambulauerint extento collo. r nutibus oculo
rum ibant. r plaudebant manibus. Et in
cedebant pedibus suis. Decalbabit dns ver
tices filiarum sion. r dns crinem earum no
dabit. In die illa auferet dns ornamentum
calciamentorum. r lunulas. r torques. r
monilia. r armillas. r mitras. r discrimi
nalia. r periscelidas. r mundos. r olfacto
riola. r inaures. r anulos. r gemmas in
fronte pendentes. r mutatoria. r pallia. r
lineamenta. r crispinula. r specula. r sin
dones. r uelamina. Et erit pro suauitate
odoris fetor. r pro zona funiculus. r pro
crispante crine calui. r pro fascia pectoris
cilicium. r pro pulchritudine tua stigma.
Muri tui. r fortes tui in prelio cadent. Et
gemitus. r luctus desolabit portas eius. r
sedebit humi uacua. Et apprehendent septem
mulieres uirum unum in die illa. dicentes.
Panem nostrum comedemus. r uestimento
nostro operiemur. tantum inuocetur nomen
tuum super nos. Auferre obprobrium nostrum.
In die illa erit germen dni in magnificentia
r gloria. r fructus terre sublimis. r exulta
tio his qui saluati fuerint de israel. Et erit
omnis qui relictus fuerit in sion. r residuus
fuerit in hierl. sanctus uocabitur. omnis qui
scriptus est in uita in hierl. Si abluerit dns
sordes filiarum sion. r sanguinem hierl la
uerit de medio eius. spiritu iudicii. r spiritu
ardoris. Et uenit dns super omnem locum
montis sion. r ubi inuocatus est. nubes enim
die. r fumus. r splendor ignis flammantis
in nocte. Super omnem enim gloriam pro
tectio. r tabernaculum erit in umbraculum
diei ab estu. r in securitatem. r in absconsio
nem a turbine. r a pluuia. Cantabo dilecto
meo canticum amici mei uineae meae. Vinea
facta est dilecto meo in cornu filio olei. Et
circumsepsi eam. r lapides elegi ex ea. r
edificaui turrem in medio eius. Sed r torcu
lar fodi in ea. Et exspectaui ut faceret uuas.
Et fecit labruscas. Et nunc habitatores hie
rl. r uiri iuda iudicate inter me. r inter
uineam meam. Quid est quod debui ultra
uineae facere. r non feci ei. Quare cum
exspectarem ut faceret uuas. fecit labrus
cas. Et nunc ostendam uobis quid ego fa
ciam uineae meae. Auferam sepem eius. r
erit in uastitatem. Diruam maceriam eius.
r erit in conculcationem. Et ponam eam
desertam. Non putabitur. r non fodietur.
r ascendet uepres. r spine. Et nubibus
mandabo ne pluant super eam imbrem.
Vinea enim dni sabaoth domus israel est.
r uir iuda plantatio delectabilis eius. Et
exspectaui ut faceret iudicium. r ecce ini
quitas. iustitiam. r ecce clamor. Ve qui
coniungitis domum. r agrum agro copulatis
usque ad terminum loci. numquid habitabi
tis uos soli in medio terre. In auribus meis
dixit dns sabaoth. Quia domus multe deser
te erunt. grandes. r pulchre absque habita
tore. Decem enim iugera uineae facient
batos unum. r qui seminat chorus faciet
amphoram. Ve qui consurgitis mane ad
ebrietatem. r potui deditis operam usque
ad uesperum. Quos accendit uinum. Et
cithara. r tympanum. r tibia. r uinum
epulantium eorum. Et opus dni non respi
ciunt. r opera manuum eius non intuentur.
Propterea captiuus ductus est populus meus
eo quod non habuerit scientiam. Et inter
fecit fames nobiles eius. r multitudo eius
aruit siti. Propterea dilatauit infernus
animam suam. r aperuit os suum absque
ullo termino. Et descendent fortes eius. r
populus eius. r sublimes. r gloriosi eius
ad eum. Et humiliabitur homo. r curua
bitur uir. Et oculi sublimium humiliabun
tur. Et exaltabitur dns sabaoth in iudicio.
r deus sanctus sanctificabitur in iustitia.
Et pascentur agni secundum ordinem suum.
r deserta pinguium uastabunt alienigene.
Ve qui trahitis iniquitatem in funiculis
uanitatis. r quasi uinculum plaustri peccatum
hoc. Qui dicitis. Festinet. r properet opus
eius ut uideamus. r adpropiet. r ueniat
consilium sancti israel. r sciamus. Ve qui
dicitis malum bonum. r bonum malum.
Ponentes tenebras lucem. r lucem tenebras.
Ponentes amarum in dulce. r dulce in amarum.
Ve qui sapientes estis in oculis uestris. r
coram uobis ipsis prudentes. Ve potentibus
qui bibitis uinum. r fortibus ad miscendam
ebrietatem. Qui iustificatis impium pro mu
neribus. r iustitiam iusti auferetis ab eo.
Propterea quasi lingua ignis deuorabit stipu
lam. r flamma consumet fenum. Sic radix
eorum quasi cinis erit. r germen eorum
quasi fauilla ascendet. Quia proiecerunt
legem dni sabaoth. r eloquium sancti israel
blasphemauerunt. Propterea iratus est furor
dni in populum suum. r extendit manum
suam super eum. r percussit eum. Et con
turbati sunt montes. r facta sunt ceruices
eorum quasi commotio. In medio platearum
eorum. In omnibus his non auertetur furor
eius. r adhuc manus eius extenta. Et leuabit
signum in nationibus procul. r sibilabit ad
eum ab extremo terre. Et ecce uelox cito
ueniet. Non esurient. neque dormient. non
soluetur cinctorium lumbis eius. neque
rumpetur corrigia calciamenti eius. Sagitte
eius acute. r omnes arcus eius tensi. Vngule
equorum eius quasi silex reputabuntur. r
quasi turbo rotabuntur rote eius. Rugitus
eius quasi leonis. r quasi catulus leonis
rugiet. Et frendet. r tenebit predam. r
auferet. r non erit qui eripiat. Et stridebit
super eum in die illa quasi stridor maris.
Et aspiciet terram. r ecce tenebre obscuri
tatis. lux obtenebrata est in caligine eius.
In anno quo mortuus est ozias rex. Vidi
dnm sedentem super solium excelsum. r
elleuatum. r domum plenam maiestate eius.
Et seraphin stabant super illud. Sex alę uni
cuique. duę quibus uolabant. r duę quibus
operiebant faciem eius. r duę quibus pedes
eius. r clamabant alter ad alterum. Et
dicebant. Sanctus. sanctus. sanctus dns
sabaoth. Plena est omnis terra gloria eius.
Et commota sunt superliminaria cardinum
a uoce clamantium. r domus repleta est fu
mo. Et dixi. Ve mihi quia tacui. quia uir
pollutus labiis ego sum. r in medio populi
pollutos labiis habentis ego habito. Et regem
dnm sabaoth uidi oculis meis. Et uolauit
ad me unus de seraphin. r in manu eius
calculus quem forcipe tulerat de altari. Et
tetigit os meum. r dixit. Ecce tetigit hoc
labia tua. r auferetur iniquitas tua. r pec
catum tuum mundabitur. Et audiui uocem
dni dicentis. Quem mittam. r quis ibit
nobis. Et dixi. Ecce ego mitte me. Et dixit.
Vade. r dices populo huic. Audite audientes
r nolite intellegere. r uidete uisionem. r
nolite cognoscere. Excaeca cor populi huius.
r aures eius aggraua. r oculos eius claude.
ne forte uideat oculis suis. r auribus suis
audiat. r corde suo intellegat. r conuertatur
r sanetur eum. Et dixi. Vsquequo dne.
Et dixit. Donec deserantur ciuitates absque
habitatore. r domus absque homine. r terra
relinquatur deserta. Et elongauerit dns ho
minem. r multa sit derelicta in medio terre.
Et adhuc in ea decima. r conuertetur. r erit
in uastitatem. sicut terebinthus. r sicut
quercus. quarum in cunctis firmamentum
est. Semen sanctum erit. germen eius. Et
factum est in diebus achaz filii ioathan filii
ozie regis iuda. Ascendit rasin rex syrie. r
phacee filius romelie rex israel in hierl. ut
expugnarent eam. r non potuerunt debellare
eam. Nunciatum est autem domui dauid.
dicentibus. Requieuit syria in ephraim.
Et commota est mens eius. r mens populi
eius. sicut commoueri solent ligna saltus a
uento. Et dixit dns ad ysaiam. Egredere
tu. r ozias filius tuus. in occursum achaz
ad extremum aquęductus piscine superioris
in uiam agri fullonis. Et dices ad eum.
Attende. r quiesce. noli timere. r cor tuum
ne formidet a duobus caudibus fumigantium
titionum istorum. Propter furorem. r iram
sirie. r filii romelie. Quia consilium malum
cogitauit aduersum te sirie. ephraim. r filius
romelie. dicens. Ascendamus in iudam. r
uexemus eam. r diuidamus eam ad nos.
r constituamus regem in medio eius filium
tabeel. Hec dicit dns. Non stabit. neque
fiet istud. Quia caput syrie damascus. r
caput damasci rasin. Et intra sexaginta
quinque annos auferetur ephraim. ne sit
populus. Et caput ephraim samaria. r caput
samarie filius romelie. Si non credideritis
non permanebitis. Et addidit dns loqui ad
achaz. dicens. Postula tibi signum a dno
deo tuo in profundum inferni. siue in excel
sum desuper. Et dixit achaz. Non postulabo
r non tentabo dnm. Et dixit. Audite ergo
domus dauid. Numquid parum uobis est
molestos esse hominibus. quia molesti estis
r deo meo. Propterea dabit dns ipse uobis
signum. Ecce uirgo concipiet. r pariet filium.
r uocabitur nomen eius emanuhel. Butyrum
r mel comedet. ut sciat reprobare malum.
r eligere bonum. Quia antequam sciat puer
uocare patrem suum. aut matrem suam.
auferetur fortitudo damasci. r spolia samarie
coram rege assyriorum. Et adducet dns super
te. super populum tuum. r super domum
patris tui dies quales non uenerunt ab ephraim
recedente a iuda. rege assyriorum. Et erit
in die illa. sibilabit dns muscę que est in
extremis fluminum egypti. r api que est in
terra assyriorum. Et uenient. r requiescent
omnes in torrentibus desertis. r in cauernis
petrarum. r in omnibus spinetis. r in uni
uersis pascuis. In die illa radet dns in nouacula
conducticia. in his que trans flumen sunt.
per regem assyriorum caput. r pilos pedum.
Insuper. r barbam auferet. In die illa uiuet
homo uitulam bouem. r duas oues. Et erit
pre multitudine lactis que dabunt. butyrum
comedet. Omnis enim qui derelictus fuerit
in terra. butyrum. r mel comedet. Et erit
in die illa. ubi erant mille uites. mille argen
torum. in spinam. r in uepres erit. Cum
sagittis. r arcu ibi uenietur. quia spina. r
uepres erit omnis terra. Et ad omnes colles
qui sarculo runcabantur. non ibi ueniet
timor. propter spinam. r uepres. Et erit in
pecudum pascuum. r gressus ouium. Et
dixit dns ad me. Sume tibi librum grandem.
r scribe in eo stilo hominis. Velocem ad
spolia accelera. Et testes mihi fideles uri
am. ut scribat. Et accessi ad prophetissam.
Et concepit. r peperit filium. Et dixit dns
ad me. Uocabis nomen eius. Velocem ad
spolia accelera. Quia antequam sciat puer
uocare patrem suum. aut matrem suam.
auferetur fortitudo damasci. r spolia samarie
coram rege assyriorum. Et addidit dns loqui
ad me. dicens. Quia abiecit populus iste
aquas siloe que uadunt cum silentio. r uult
habere pro deo fluenta aquarum fortium.
r multarum. scilicet regem assyriorum. r
omnem gloriam eius. Et ascendet super
omnes riuos eius. r transibit per uniuersas
ripas suas. Et ingredietur iudam. inundans
r transiens. usque ad colli. Et erit extensio
alarum eius. implens latitudinem terre tue
emanuhel. Consilium cogitate. r dissipabi
tur. Loquimini uerbum. r non fiet. quia
nobiscum deus. Quia hec dixit dns ad me
in robore manus. r erudiuit me ne ambu
larem in uia populi huius. dicens. Ne dixeri
tis conspirationem. cuncta que dicit populus
iste conspirationem. Et timorem eius ne
timueritis. neque paueritis. Dominum ipsum
sanctificate. r ipse sit timor uester. r ipse
sit pauor uester. Et erit uobis in sanctificatio
nem. Et in lapidem offensionis. r in petram
scandali duabus domibus israel. In laqueum
r in ruinam habitatoribus hierl. Et offen
dent in eis multi. r cadent. r conterentur.
r illaqueabuntur. r capientur. Liga testi
monium. signa legem in discipulis meis.
Et expectabo dnm qui abscondit faciem suam
a domo iacob. Et prestolabor eum. Ecce ego
r pueri mei quos dedit mihi dns. Et erimus
in signa. r in ostenta in israel a dno sabaoth
qui habitat in monte sion. Et dicent ad
uos. Interrogate pythones. r ariolos qui
stridunt in incantationibus suis. Nonne
populus a deo suo requiret pro uiuis a mor
tuis. ad legem magis. r ad testimonium.
Quod si non dixerint iuxta uerbum istud.
si non est lux eis. Transibunt in ea tribu
lati. r famelici. Et erit cum esurierint. r
irati fuerint. maledicent regi suo. r deo suo.
Et aspicient sursum. r ad terram ecce tribu
latio. r caligo. r nebula consternata. Et
in angustia non erit ei qui fuit in dolore.
Sicut in tempore priori uilem fecit terram
zabulon. r terram nepthalim. Et nouissimo
aggrauata est uia maris. trans iordanem
galilee gentium. Populus qui ambulabat in
tenebris. uidit lucem magnam. Habitantibus
in regione umbre mortis. lux orta est eis.
Multiplicasti gentem. non magnificasti lae
titiam. Lętabuntur coram te sicut qui lętan
tur in messe. sicut exultant uictores cum
diuidunt spolia. Iugum oneris eius. r uirgam
humeri eius. r sceptrum exactoris eius su
per eum confregisti. sicut in die madian.
Quia omne uinctum preliantium cum tu
multu. r uestimentum mixtum sanguine.
erit combustio. r cibus ignis. Puer natus
est nobis. r filius datus est nobis. cuius
imperium super humerum eius. Et uocabi
tur nomen eius. Magni consilii angelus.
Adducam super eum quasi fluuium pacem.
r quasi torrentem inundantem gloriam gen
tium. Et erit quasi flumen inundans iustitia
mea. Quia consummationem breuiatam
dominus exercituum faciet in uniuersa terra.
Propterea hec dicit dns exercituum. Popule
meus qui habitas in sion. ne timeas ab assy
rio. in uirga percutiet te. r baculum suum
leuabit super te in uia egypti. Adhuc enim
modicum pusillum. r quiescet indignatio.
r furor meus in consummationem eorum.
Et suscitabit super eum dominus exercituum
plagam secundum plagam madian in petram
oreb. Et uirga eius super mare. r leuabit
eam in uia egypti. Et erit in die illa. Auferet
onus eius de humero tuo. r iugum eius de
collo tuo. Et computrescet iugum a facie
olei. Uenit usque ad aiath. transiit migron.
Ad machmas recondet sarcinas suas. Transie
runt fauces. Habitabunt in gabaa. Pauit
rama. fugit gabaath saul. Exclama filia
gallim. Auribus percipe laisa. Miserabilis
anathoth. Fugit madmena habitatores gebim
congregati sunt ut fugiant. Adhuc dies una
in nobe. Manum suam excutiet contra montem
filie sion. collem hierl. Ecce dominus exercitu
um confringet ramos cum terrore. Excelsi
quique decalbati sunt. r sublimes humiliabun
tur. Et succidet condensa saltus ferro. Et
libanus cum fortibus cadet. Egredietur uir
gula de radice iesse. r flos de radice eius
ascendet. Et requiescet super eum spiritus
dni. spiritus sapientie. r intellectus. spiritus
consilii. r fortitudinis. spiritus scientie. r
pietatis. Et replebit eum spiritus timoris
dni. Non secundum uisionem oculorum iudi
cabit. neque secundum auditum aurium ar
guet quemquam. Sed iudicabit in iustitia
pauperes. r arguet in equitate pro mansue
tis terre. Et percutiet terram uirga oris sui.
r spiritu labiorum suorum interficiet impium.
Et erit iustitia cinctorium lumborum eius.
r fides cinctorium renum eius. Habitabit
lupus cum agno. r pardus cum hedo accu
babit. Vitulus. r leo. r ouis simul morabun
tur. r puer paruulus minabit eos. Vitulus
r ursus pascentur simul. Requiescent catuli
eorum. r leo quasi bos comedet paleas. Et
delectabitur infans ad foramen aspidis. r in
cauernam regulis manum suam mittet. Non
nocebunt. neque occidet in omni monte sancto
meo. Quia repleta est terra scientia dni. sicut
aque maris operientes. Et erit in die illa.
radix iesse que stat in signum populorum.
ipsum gentes deprecabunt. r erit sepulchrum
eius gloriosum. Et erit in die illa. Adiciet
dominus secundo manum suam possidere
reliquias populi sui. que remanserint de
assyriis. r de egypto. r de pathros. r de
ethiopia. r de elam. r de sennaar. r de
emath. r de insulis maris. Et leuabit signum
in nationibus. r congregabit profugos israel.
r dispersos iuda colliget a quatuor plagis
terre. Et auferetur zelus ephraim. r hostes
iuda disperdentur. Ephraim non emulabitur
iudam. r iudas non tribulabit ephraim.
Et uolabunt humeros philistiim contra mare.
Simul uastabunt filios orientis. Idumee. r
moab. r filii ammon obedient eis. Et per
cutiet dominus linguam maris egypti. r
inducet manum suam super flumen in ui
olentia spiritus sui. Et percutiet eum in
septem torrentes. Et calciamentatos faciet
transire. Et erit semita populo suo qui re
manebit de assyriis. sicut fuit israel in die
ascensionis eius de terra egypti. Et dices
in die illa. Confitebor tibi domine. quoniam
iratus es mihi. conuersus est furor tuus. r
consolatus es me. Ecce deus salutare meum.
fiducialiter agam. r non timebo. quia fortitudo
mea. r laus mea dominus. r factus est mihi
in salutem. Haurietis aquas in gaudio de
fontibus saluatoris. Et dicetis in die illa.
Confitemini domino. r inuocate nomen eius.
Notas facite inter gentes adinuentiones eius.
Memores estote quia excelsum est nomen
eius. Cantate dno quoniam magnificauit.
annuntiate hoc in uniuersa terra. Exulta
r lauda habitatio sion. quia magnus in me
dio tui sanctus israel. Onus babylonis quod
uidit ysaias filius amos. Super montem cali
ginosum leuate signum. exaltate uocem.
leuate manum. r introeant portas principum.
Ego mandaui sanctificatis meis. r uocaui
fortes meos in ira mea. exultantes gloriam
meam. Uox multitudinis in montibus quasi
populi multi. Uox sonitus regnorum gentium
congregatarum. dominus exercituum recen
suit exercitum belli. Uenient de terra longe.
a summitatibus celorum dominus. r uasa
indignationis eius. ut disperdat uniuersam
terram. Ululate quia prope est dies domini.
quasi uastitas a potente ueniet. Propterea
omnes manus remittentur. r omnis anima
hominis contabescet. Et conturbabuntur.
dolores. r angustie tenebunt. quasi parturi
entem dolebunt. Unusquisque ad proximum
suum mirabitur. facies combuste facies eorum.
Ecce dies domini ueniet crudelis. r indigna
tionem. r iram. r furorem ponere terram
in solitudinem. r peccatores eius disperdere
ex ea. Quia stelle celi. r splendor earum non
apparebit sol in ortu suo obtenebratus. r luna
non splendebit lumine suo. Et requiescere
faciam superbiam iudeorum. r humiliabo
arrogantiam fortium. Et pretiosiorem fecero
uirum auro. r homines auro obrizo. Propter
ea celum turbabo. r mouebitur terra de loco
suo. a furore domini exercituum. in die ire
furoris eius. Et erit quasi dorcas fugiens.
r quasi ouis non habens pastorem. Unusquis
que ad populum suum conuertetur. r unus
quisque in terram suam fugiet. Omnis qui
inuentus fuerit adiungetur. r qui irruerint
gladio cadent. Infantes eorum allidentur
coram oculis eorum. Domus eorum uastabun
tur. r uxores eorum uiolabuntur. Ecce ego
suscitabo medos aduersum eos. qui argentum
non quesierunt. r aurum nolunt. Sagittis
paruulos interficient. r lactentibus uteri non
parcent. r super filios non mittet oculus eo
rum. Et erit babylon gloria regnorum. in
clitus decor superbie chaldeorum. sicut sub
uersio dei quam subuertit sodomam. r gomor
ram. Non habitabitur usque in finem. neque
requiescet usque in generationem. r generatio
nem. Non ponet ibi tentoria arabs. neque
pastores requiescent ibi. Sed requiescent ibi
bestie. r replebuntur domus eorum draconi
bus. Habitabunt ibi struthiones. r pilosi
saltabunt ibi. Et ululabunt onocentauri in
edificiis eius. r dracones in templis uoluptatis.
Et uenient ad tempus. r dies eius non longe
erunt. Quia disperdet dominus iacob. sicut
et sodomam. r gomorram. r circumadiacentes
eis ciuitates. ait dominus. Non habitabit ibi
uir. neque filius hominis habitabit in ea.
Misertus est enim dominus iacob. r adhuc
eligit israel. r requiescere facit eos super
humum suam. Et adiungetur aduena ad eos.
r applicabitur domui iacob. Et tollent eos
populi. r adducent eos in locum suum. Et
possidebit eos domus israel super humum
domini in seruos. r in ancillas. Et erunt
qui ceperant eos captiui. r dominabuntur
exactoribus suis. Et erit in die qua requiescere
faciet dominus te a labore tuo. r a conturba
tione tua. r a seruitute dura qua seruisti in
ea. Assumes parabolam hanc super regem
babylonis. r dices. Quomodo cessauit exactor.
quieuit tributum. Contriuit dominus uirgam
impiorum. baculum dominantium. Percutiens
populos in indignatione plaga insanabili.
Dominatus est gentibus in furore. persequens
qui non parcebat. Conquieuit. r siluit uni
uersa terra. Gauisi sunt abietes. etiam cedri
libani. dicentes. Postquam dormisti non as
cendit qui succidat nos. Infernus subter
conturbatus est. ut occurreret aduentui tuo.
Suscitauit tibi gigantes. Uniuersi principes
terre. Erexit de solio regna omnia gentium.
Omnes ipsi respondebunt. r dicent tibi. Tu
quoque infirmatus es sicut nos. nostri similis
factus es. Deiecta est ad inferos superbia
tua. Subter te sternetur tinea. r operimentum
tuum erunt uermes. Quomodo cecidisti de
celo lucifer. qui mane oriebaris. Corruisti
in terram qui uulnerabas gentes. Qui dicebas
in corde tuo. In celum conscendam. Super
astra celi exaltabo solium meum. Sedebo in
monte testamenti. in lateribus aquilonis.
Ascendam super altitudinem nubium. Ero
similis altissimo. Uerumtamen ad infernum
detraheris. in profundum laci. Qui uiderint
te ad te inclinabuntur. Et ad tuum intuebun
tur. Hic est ille homo qui conturbauit terram.
qui mouit regna. Qui posuit orbem desertum.
r urbes eius destruxit. Uincula peccatorum
suorum circumligauit.

Christus pie mihi est qui reagnit. LVII
i corde suo. Et uiri mihi colligimini. qui est eq
intelligat. Et fame ei malitie collaude e
iusto. et uenias pue requiescat i cubiculo
suo. qui ambulauit i directe sua. Nos
autē accedite huc filij augurijs mee. le
mē accedite hr mecum. Quis quē iussit
suus quē dilauit de se. et executio unguā
Quousq non uos filij celestij. cum med
ate. qui odiant i uoce subde cē lignū fi
eorum timentes pueros i cauernis ybe
rum mercos age pecus qu pabi cornelio
rum tua. Et e deus mea. ipse effugies in
tamē. obtutibus sacrificium. Quousq fi
lyo nō deprauabo. Et mō te excelsi fi
mē posuisti cubile tuū. et uitale tu imol
auel hostiae. et eo hostium et uerū polsem
posuisti memoriale tuū. Et aue me cir
cecepisti. et suscepisti ad uitam. Et tam
ti cubile tuū. et peregisti e ac placo. in
lensti tuus eos. iram apta. et malitie re
unguēo regio. et multiplicasti p̄ram am
tua. Et illi legauo tuos. p̄uli. et bibliae
es usq ad infinitū. qui multitudie tue tue
labrasti. Nō desiti. Et metas. uā mano
tue tuemsti. ipsa nō regnasti. Ego quo sol
uam. et multi. qui mihi est. et mihi recreda
es nō es. Ego aīa mea aliv. et mihi recreda
es nō es. Ego aīa mea aliv. et mihi recreda
uerit cua nō peccet ubi. Cum clamauīe
ubeuit te egregius tu. Et os. subtē uenire
lli aum. Et aue hominem hr mea. beatus
pte tuum. et pollebi mōte sanctū meū. Et di
aum. et ē tua. et ecce. placet tē. et clamare te sū
m. auferte offendicula de uia pli mi. Et
ay. dē tuo excelso et sublimo. hymne cēu
ritem. et sanctū mi eo. i excelso. et cū humile
et animo. et uiuificare spūs hu
miliū. et uiuificare cor contrito. Nō ei i fi
perpetuum iurgabo. nec usq ad finē irascens
ero. qa spūs a facie mea egrediet. et flatus
ego feci aīam. Ppter iniquitatem auaritie
eius iratus sum. et percussi eū. Abscondi a te fa
cie mea. et indignatus sū. et abiit ag
i uia cordis sui. Uias eius uidi. et sanabo eū.
et reduxi eū. et reddidi consolatiōes ipi. et lu
gentibus eius. Creauit fructū labioz. pace
pacem ei qui longe. et qui pe. et dixit me
te. et sanabo eum. impiu autē sicut mare fuerit.
qđ quiescere nō pot. et reuomēt fluctus eo
i quibus dicet impijs. Nō est pax deus meus
impijs.

Quama ne calleā qi nubi coelum uicē LVIII

niam et amicia ap̄ mō stetem ecce et omnia
uob̄ pēa ecce. Ecce excelsi ō due i die quer
et sanc mee meae uolui. qi grēque nihi
nam fecit. et uidui et iui nō deliquit.
Agnim me uerum nihue et appiqte ō
uolunt. Et ate ueniaumo et ō appenit.
uiniauimo aliq mihi et nelasti. Ecce
i die eiunij uestri inuenitur uoluntas uri
et omnes uros repetitis. Ecce ad litē
et ad contentiōes et percutere pugno impie. Non eiuate sicut hodie i die
hanc. ut audiatur i excelso clamor ur.
Aliquis tale eiunij q elegi. p die af
ligit hoem aiam suam. Aliquid ergo
quem qi arundi caput suū. et sacci et cinē
stuer. Aliquid istud uocabis ieiunij et
diem acceptabile dñō. Nonne hoc magis
ieiunij q elegi. dissolue colligationes
pressure. Solue fasciculos deprimēt. i
mittite eos qui oppressi. libere. omne iu
gum dirumpe. frange esurienti panē tu
um. et egenos uagos induc i domū tuā. Cū
uideris nudū operi eum. et carnē tuā ne despe
xeris. Tunc erumpet mane lumen tuū. et sa
nitas tua cito orietur. et ambulet iustitia
tua. et gloria domini colliget
te. Tunc inuocabis et dominus audiet. clamā
bis et dicet. Ecce adsum. qi misericors sū et
dē cuius. Si abstuleris de medio tuo catenā
num. et pestem digitum extenderis. et lo
quod nō prōfuit. cum eruditis animā esu
rientē. et animā afflictam repleueris. oriet
in tenebris lux tua. et tenebre tue sicut me
ridies. Et requiē tibi dabit dñs semper. et
plēt splendoribus aīa tuam. et ossa tua
liabit. Et eris quasi hortus irriguus. et quasi fo
ns aquē. cuius nō deficient aque. Et edifica
buntur in te deserta seculi. fundamenta ge
nationis et generis suscitabis. Et uocabis eū
uentū sepi. aurem semitas habitari.
Si auerteris a calle pedem tuū. fecisse uolun
tem tuā in die sc̄o meo. et uocaueris sabbatū
uoluptatem. et sanctū dñi gloriosum. et glorifi
caueris eum. et nō facies uias tuas. et nō inue
nietur uoluntas tua. ut loquāris sermōē. tūc te
labēris sup̄ dñō. et sublimabo te sup alti
tudines terre. et cibabo te hereditate iacob pa
tris tui. os enim dñi locutum est. LIX

Ecce nō est abbreuiata manus dñi ut sal
uare nequeat. nec aggrauata est auris
eius ut nō exaudiat. sed iniquitates ue
stre diuisere inter uos et deum uestrum. et peccā uestra ab

lozeri. fauce eius ab ub ne exaudiret. r
mantes ei uñ pollute ? sanguine. rdi
gn uñ inquitate. Cabia uñ loeum
? mantu. rlingua uñ inquitate fi
tentur. Nõ ē qui inuocet iustitiam. nẽq
udicet ue. Si gfoute innixi. rloquimi
uanitate. Concepuit labore ? peperi
inquitate. Hua aspidis rupuit. rtela
arietis retexet. Homedit de ouo eo
monetur ? q ofoui ē. cuipi i regulis
Tele eou nõ erit i uestimentu. nu opiebit
opib; suis. Opa eou opa iniuria ? opa
iquitatis i manib; eou. Pedes eou ad
malum curr. ? festinant ut effundãt
sanguinem innocentem. Cogitatões eou
cogitationes iniuste. xastatio ? ruina i
uijs eou. Viam pacis nõ cognouerũt
rnõ ē iudicium i gressib; eou. Semite ē
ou tortuose ? eq. omis qui calcat ei ig
norabit pacem. Fpt i elongauit ē iudi
cium a nob. ? nõ apprehendet nos iustitia.
Expectauimus lucẽ ? ecce tenebre. splẽ
dorem. ? in caligine ambulauim. Palpau
mus sicut cecy parietẽ ? sicut absq; oculis ambu
simus. Impegimus in medio di i meridie
i caligine sicut in nocte. Pinguemes qi ursi
ē ? quasi columbe mditãtes gememus. Exs
pectauimus iudiciũ ? nõ ē. Salutẽ. ? elon
gauit ā nob. Aquiplicate ē ei iniquitates
mee coã te ? peccata mea responderunt nob.
Quia scelera mea nob ? iniquitates mee
cognouimus: peccare ? mentiri ō dñm. Ret
ussi sumus ne remeemus post deum nr ?
locuturi calumniam. ? cupimus. Concepimus ? uolutauimus
corde ? eructuauimus de corde uba mendacii
? cogitationis. Et retrorsum est iudicium
? iustitia longe steterit. qr corruit i platea ueritas
? equitas nõ potuit ingredi. Et facta
ē ueritas i obliuione ? qui recessit a ma
lo pdab patuit. Et uidit dñs ? malum appa
uit i oculis eius. qr nõ ē iudicium. Et vi
dit qr nõ ē uir. Et admirat ? ēgressus ē q
occurreret. Et salvabit ei brachium suum.
? iustitia eius confirmabit eum. Induet
se iustitia ut lorica. ? galea salutis
i capite eius. Induit se uestimẽto ultionis
ornatus ē opitus ē qi pallio zeli. Sicãd ulti
onem qi ad retribuendam indignationẽ in
hostes suos. ? uicissitudinem inimicis suis
insulis uicissitudinem reddet. Et timebũt qui ab
occidente nomen dñi. ? qui ab ortu solis
glam eius. Cũ uenerit qi tanquã impetus
qué spũs dñi cogit. ? uenit i sion redẽptor.
? ex qui reuertunt ab iquitate i iacob dicit
dñs. Et ego iste pactũ meum cũ eis dicit dñs. Spũs meus qui
est in te. ? uerba mea que posui in ore tuo non
recedent de ore tuo. ? de ore sole tuo. dicit dñs.
Amodo ? usq; i sempiternũ. LIX
Surge illuminare ierlm. qm uenit lumen
tuum. ? glia dñi sup te orta ē. Et
ecce tenebre operient terrã. ? caligo populos
Sup te aut orietur dñs. ? glia eius in te uidebi
tur. Et ambulabũt gẽtes in lumine tuo. ? reges
in splendore ortus tui. Leua i circuitu oculos
tuos. ? intuere. Omes isti congregati ẽ uenerũt
tibi. Filii tui de longe uenient. ? filie tue de
latere surgent. Tunc uidebis ? affluens. ? mirabi
? dilatabit cor tuum. qñ conuersa fuerit ad te multitu
do maris. fortitudo gẽtiu uenerit tibi. Inundatio
camelorũ operiet te. dromedarii. ma
dian ? epha. Omes de saba uenient. aurũ et
thus deferent. ? laudem dño annunciabũt. Omes
pecora cedar congregabi tibi. arietes nabaz
thi ministrabũt tibi. Acceptabile sup placabile altari
tuo. ? domũ maiestatis mee glorificabo. Et
isti qui ut nubes uolabunt. ? qi columbe ad
fenestras suas. Me enim insule expectabũt. ?
naues maris i principio. ut adducant filios tuos de longe. argentum eorũ ? aurum eorũ
cũ eis. In nomine domini dei tui. ? sci israel
qui glorificauit te. Et conflabũt filii peregri
norum muros tuos. ? reges eorũ ministrabunt
tibi. In indignatõe mea percussi te. ? in misericordia
mea miserebor tui. Et aperient portę tue iugiter. die ac nocte nõ claudent. ut adducant
ad te fortitudo gẽtiu. ? reges eorũ adducantur. Gens enim ? regnum qđ non seruierit
tibi. peribit. ? gentes solitudine uastabunt. Gloria
libani ad te ueniet. abies. ? buxus. ? pinus
simul ad ornandũ locũ sanctuarii mei. ? locũ
pedũ meorũ glorificabo. Et uenient ad te curui
filii eorũ. qui humiliauerunt te. ? adorabunt
uestigia pedũ tuorũ. dicent tibi. Et uocabunt te ciuitatẽ dñi. sion sci israel. Pro eo qđ fu
isti derelicta ? odibilis ? nemo transiret per te.
Ponam te in superbiã seculoꝝ. gaudiũ in gñe
? gñe. Et lactabis lac gentiũ. ? mamilla regum lactabis. Et scies qm ego dñs saluans te. ?
redemptor tuus fortis iacob. Pro ere afferam
tibi aurũ. ? pro ferro afferam argentũ. ? pro lig
nis ere. ? pro lapidibus ferrũ. ? ponam visitatio
nem tuam pacẽ. ? principes tuos iustitiã. Non
audietur ultra iniquitas in terra tua. nec uastitas
neque contritio in finibus tuis. Et uocabis saluũ murũ

uoe. r qui es ego tanquam. Nō est t̄ qui
amplius tibi ad loquendū p̄ eum: nec spiritum
tuum auferas de me. Si ergo abi tu i tuā spē
ciam. tu autē i gla tuam. Nō ergo ut
tol tuus fiat de. r una tua nō minuetur. qui
uocauit te in lucem sempiternam. Exple bo
dies tuos tui. Ego aūt ante ō uidi. i pecu
am uehemēter iram. Carnē tuam no
me mec ego manum meā ad glādiū
& numo eor i mille. r paulo. i genue tui
ultimā. Ego tu i qui ullo fulmo fuga nō
Ge uni sup me eo q̄ unxit me. PSALM LXI
Ge amicauit malitiā mihi me. ue
mēter ergo cor. r p̄dicauit captiuū iudi
cium r clauſe aperiēt: r p̄dicauit ann
placabile dño rā ulcis. tō nō. Vo
lauer ō ingētes. ne p̄iem ſi olone inge
ubi ſpon. re mee eis audam p̄ anie. olim g
audi p̄ iucū. pallui laudo p̄ ſpū mōg.
& uocabūr i ea bestie uſtigie. plaſmate dni
do gliabunt. & ea mabunt deſerta ſcula.
r munas annūe eugent. r ſpauabō aui
mee deſme. pulſatio i gnōe r gnem. &
ſabunt aluem r pulcetur pauca uni r filii
gyrmoz. aquale r unnoſes uti eruue.
dit ſuccurre mi uocabuni mimilu diui
dicauit ub. Exaudiem gñi omedeta. r in
gia eor ſuperbia. Ego ſimilē uā duplia.
r ulcere. lauabō p̄iem eor. Ego hoc tibi
d duplia poſſeſſione. r letitia ſempiterna
erit eis. Q̄ ma ego diligens iudiū. r odiens
uarpe rapinam i holocauſto. & dabo opus
eor in ueritate. r pactū ꝑpetuū ſiam eis. &
ſcietur i gentibus ſem eoz. r gemen eoz in
medio pōz. Omes qui uiderint eos agnoſcent
eos: quia ipi ſunt ſem cui benedixit dns. Gaudē
ens gaudebo i dño. r exultabit aīa mea i de
meo. q̄ induit me uestimentis ſalutis. r indumento
tatis circūdedit me. Q̄ ſponſū decorauit me
ornamento. Q̄ ſponſa decorauit ornatu
r q̄ ſponſam ornatam monilibus ſuis. Sicut
ra p̄ra gignit ſemē ſuū. r ut hortus ſemen ſuū
germinat. Ita dns deus germinare faciet
ra gñatōnē in gentib. PSALM LXII
Propt ſionē nō tacebo. r p urlim nō quie
cam. donec egrediatur ut ſplendor iuſtꝰ
eus. r ſaluator eius ut lampas accendatur.
& uidebūt gētes iuſtum tuū. r cūcti reges inclitū
tuū. & uocabi tibi nomē nouū q̄ os dñi ſig
nauit illud. & eris corona gloriē in manu dñi
r diadema regni in manu dei tui. Nō uocā
bunt te ultra derelictā. r terrā tuā nō uocabunt
amplius desolatā: Sed uocabis uoluntas mea
in ea. r terra tua inhabitata. quia complacuit dño
in te. terra ei inquinet ē iungue
r habitabit filius tui in te. & gaudebit ſpōſus
ſup ſponſam. r gaudebit super te deus tu. Sup
muros tuos urlm constitui custodes. tota die
r tota nocte ꝑpetuo nō tacebunt. Q̄ in re
mēmoratiōne dñi ne taceatis. r ne detis
silentiū ei. donec stabiliat. r donec ponat
urlm laudē i terra. Jurauit dns i dextera sua
r in brachio fortitudinis suę. si dedero frumē tuū
ultra escam inimicis tuis. r filii bumē filij
alieni uini tui in quo laborasti. Q̄ ma q̄
gregant illud comedet. r laudabūt dñm. q̄
congregant illud bibent i atriis sanctifica
tionis tuę. p̄parate uiā populo. ſtru
mite strate. r elegite lapides. r eleuate
ſignū ad ꝑpes. Ecce auditum fecit dns
uauit ad ultimū. Ecce merces eius cū eo. r
opus illius coram illo. & uocabūt eos pp̄lm ſctū
redemptos dñi. tu aūt uocabis ciuitas
ta non derelicta. PSALM LXIII
Quis ē iste qui uenit de edō tinctis
tibus de bosra iste formosus in stola ſua gra
diens in multitudine fortitudinis ſue;
go q̄ loquor iustitiam. r ꝑpugnator ſum
ad saluādū. & rubi ē indumētū tuū
r uestimēta tua ſic calcantiū?
Torcular calcaui solus. r de gentibus nō est uir
mecū. Calcauī eos i furore meo. r conculcauī
eos i ira mea. & aſperſus ē ſanguine eoꝝ ſp
uestimēta mea. & oēm uestimēta mea
inquinaui. Dies enim ultionis
in corde meo. annus redemptionis meę uenit
uenit. Circumſpexi. nō erat auxiliator.
quesiui. nō fuit qui adiuuaret. & saluauit
mihi brachium meum. r indignatio mea
ipa auxiliata ē mi. & conculcauī populos i
ira mea. inebriauī eos i indignatione mea.
r detraxi in terram uirtutem eoꝝ. & misericordias
dni recordabor. laudem dni sup omnia q̄
reddidit nobis dñs. & sup multitudinem bonoꝝ
domus israel quā donauit eis. secm miserationes
suas. r multitudinem donoꝝ suoꝝ
& dixit. Vtiq; populus meus ē. filii nō ne
gantes. r fact̄s est eis saluator. In omni tribu
latione eoꝝ nō tribulabatis. r angelus fa
ciei eius saluauit eos. i dilectione sua r in
pietate sua ipe redemit eos. r portauit
eos. r eleuauit eos cūctis diebus seculi. Ipi
aūt ad iracundiam prouocauerunt. r afflixe
runt spm sc̄m eius. & uersus est eis in inimicū. ipe

6. e. j. 6. gbole. ofimy. e:

Hoha. i tranſ
psalmy.

q̄ hym.

rebellauit eo. & ꝓuocauit ē die ꝑ
nostꝝ. ⁊ ip sm. Ve qui cond eo ꝺ ꝑlatꝰ
ē ꝑ uob ⁊ ḡgio sm. Ve qui possidꝫ ꝑ
sci sm. qui cond ad deꝝm nostꝝ. ꝺa
dno magistꝝ suꝝ. qui scd aḡ au eo
u fac. ⁊ nō tẽptauim. Sm qui ea ꝑ
abyssꝰ. qi eqm ī deꝰ non ipm gnte.
si aīal ī cmptiõ redꝺent. & ꝑ dom
uocꝫ. eulo sm. Dic addnm ꝓsm sm
ue sūcc ubi mī gfie. Atnde de celo
nute ꝺ hmcalo scd mē. gfie mee. Ve
tuꝰ enꝰ ⁊ formauꝺ tua. ꝓulgnato ue
ꝺum uiou. ⁊ mbaro nū uidi. Sup me
ꝑmuer le. Su ei ꝑ nr. ⁊ alyaā nel au
ue nos. ⁊ ignoꝝt nr. Su ꝺne ꝑ nr
redemptor nr. ā scalo nr nul. & ne
cmur nr. scdm ꝺne ꝺ uiꝫ nre. Do nia
tu es nr nr ne cmemo ue. Conuꝛte ꝓ
uꝫ uos. cmbꝰ hereditate tue. & ī medio
ꝓsidez ꝓsm nul sm. Vestez mī gall
culmo ⁊ calamadem nram. Sed sm ei
ī pmapio ē ꝺiabolꝰ qđ. nr uincatꝫ
mī sup nos.

LXIII

Vanam diligit celo. ⁊ sequit̃. & ha
ec ua mōꝝ effluent. Ꝺō ex uno ig
ne rubescam. aque arꝺent igīt. ne nō
sum sicut uñ aui ī mtꝫ sue. & sm ꝺe
ua gē nr benedicnr. Cum scis mirabi
lia nr sup ne mo. Delectꝰ ī ꝛa mea
ne ꝺr. & ī sm. ne ꝺr. & ī ea nō audiet
uocē amb ꝙ ꝙrunt. & ualo nō mō ꝺe
abit ꝛe. & ī sm. ex mmbꝰ ꝛe. Secun
ꝺa mensa ꝛ tuꝛca ustiam. ī uno nō
uocabꝫ mī sm. Ecce ei ymbꝰ ex. ⁊ pean
umo ī uno sm. & ī sm. Saluabimur
& ī sm. ne ꝺr. & ī sm. ex nos. ⁊ nr
ī pmio nr mīabit. ꝺō nr hac nr. & ex
ꝺmo qi sedit unusꝫ. ⁊ unqueꝫ ⁊
ostꝫ qi uenit abyssꝰ nos. Ꝺō ep
qui ī ace nomē sm. qui sligit ꝛen
ere ꝛr. Abyssꝰ tm̃ sm ā nr
ssꝰ nos. ī manu unq. mē. & ne
ꝺr. ex ne ex nos uō sm. & ne ne
ꝛen manui mee. ex nos. & ne sm
no ꝺr sm. ⁊ no ubm memuit ī nr
quitatꝫ mī. Ecce ꝺne ꝛespice. ⁊ ꝺa
ex nos. Ecce sm ei. & ne sm. ⁊
Deꝰ sm ei. ī nr. ꝺesolatꝫ mo sm
nom mē. ⁊ gfiem. Vbi audiuīt ꝛr
pare mī. sm ē ī ecclīe gnte. ⁊ ex
uelabꝫ manꝰ sm ī ra. ī ruinac. Ꝺō
sup me. ꝺne ꝺ ne. mcb. ⁊ affligat

nos uehemēt.

LXV

Quesiui me qui an nō itrogabant.
inuenit qui an nō q̃siui me. Sm
ē ecce ego ego. qre ne ecclesiam me. ⁊ sm
uocabant nomen sm. Expandi manꝰ
mas mea die ad ꝑsm ī cogitõ qui ābu
lat ī nō bona. ꝙ cogitatiõ suas. Ꝑpl
qui ad me ꝺiligenter me. ait sm. ī
am temꝑ. qui imolant ī ortis. ⁊ sacrifi
cāt sup later. ⁊ qui sedent ī sepulcꝛis. ⁊ ꝺ
lubra ꝑdolas dormiūt. qui omedũt carnẽ
suillam. ⁊ uitꝛa ꝑfanꝰ in uasis eoꝝ. & ꝺr.
Secede a me. no appꝛopꝛqꝛe mundꝰ ꝙ
mūdo eī. sm sum ego ī medio mei. ꝙnia
celum ꝛra mea. Ecce scꝛiptum ē coꝛa me.
nō tacebo. ⁊ reddā ⁊ reddā ī sinū eoꝝ
iniquitates uras ⁊ iniquitates ꝑrũ uo
ꝛm ait ds. & sacrificauerũt ī montibꝰ
⁊ sup colles exꝑobꝛauerũt me. ⁊ ꝛemensꝛa
eoꝝ opꝰ eoꝝ primum ī sinu eoꝝ.
ait ds. Ecce ego ꝺo ī ciuitatem sanctã
⁊ habitabo ī ea. qui benedicꝫ ī ra. benedi
ctꝰ ds. ⁊ qui ꝺeꝛat ī monte sco meo.
& sacrificans ydolis. maledictꝰ. Obli
uiscẽ angustiꝰ ꝙꝛum. ⁊ nubes ꝺiei
ꝺe. & sacrificantes ī hortis. ⁊ ꝺolantes
sup later. qui habitant ī sepulcꝛis. ⁊
qui ī tabernaculis custodiunt ꝛitꝰ
ꝙꝛum. ⁊ esce immundꝰ. ⁊ ꝙ ꝙꝛum
ꝺicit. Recede. ne ꝑpe me. quia mundꝰ
ego sm. Fumꝰ iꝛe meꝰ ardebit ī ne
mo. ⁊ ꝺeꝛabit eam usq ī ꝛemotum.
& congregabo omes gentes. ⁊ linguas.
& ueniẽt. & uidebũt gloꝛiam meam.
& ponam ī eis signum. ⁊ mittam ex
eis saluatos ad gentes. ī mare. ī
Phul. & ī Lud. tenentes sagittam.
⁊ Thubal. & Grecia. insulas longe
que non audierũt auditionem meam.
& non uiderũt gloꝛiam meam. & an
nuntiabũt gloꝛiam meam ī gentibꝰ.
& adducent omẽ fratres uestꝛos ex
omibꝰ gentibꝰ munꝰ sm. ī equis. ⁊ ī
quadrigis. ⁊ ī lectica. ⁊ ī mulis. ⁊ ī
dromadibꝰ. sup montem sanctum meum
ierl. ait sm. sicut ꝑfert filii israel
munꝰ in uasis mundis ī domum sm.
& de eis assumam sacerdotes. ⁊ leuitas
ait sm. Sicut enim celi noui. ⁊ terꝛa
noua quã ego faciã stare coꝛa me. ait
sm. ita stabit semen uestꝛum. ⁊ nomen
uestꝛum. & erit mensis ex mense. ⁊
sabbatum ex sabbato. uenit omis caro
ut adoꝛet coꝛa me. ait sm. & egredient
ur. & uidebũt cadauꝛa ꝺoꝝ. qui ꝑuaricati
sunt ī me. uermis eoꝝ non moꝛietur.
& ignis eoꝝ non extinguet. & erunt
usq ad satietatem uisionis omi carni.

ꝛz. xxxij. ethabo eos ad Tabal
uid. Iosephi.

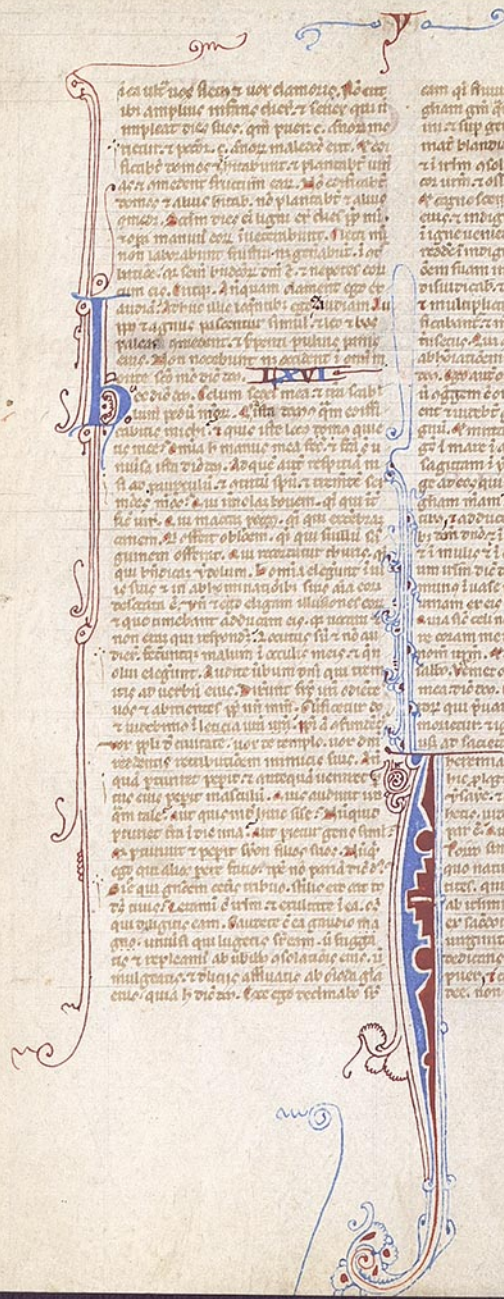

me intuitus est. Iam enim .x. tribus ut assirii in
medos transtulerant. Iam terras eorum colonie
gentium possidebant. Unde in uita tua. et in be-
niamin prophetauit. et ciuitatis sue ruinas quod
plici planxit alphato. quod nos mensure metri
uersibusque recidimus. Preterea ordinem uisio-
nis qui apud grecos et latinos omnino confusus
est ad pristinam fidem correximus. Librum a ba-
ruch notarii eius qui apud ebreos nec legitur
nec habetur. pretermisimus. pro his omnibus mal-
dicta ab emulis prestolantes. quibus necesse est
per singula opuscula respondere. et hoc patior quia
nos cogitis me o paula et eustochium. Ceterum
ad compendium mali rectius fuerat modo furo-
ri eorum silentio modo ponere. quam contra scripturam
tem me nouum ad inuidorum insaniam prouocare.

Incipit ieremias propheta

Verba ieremie filii elchie de sacerdotibus qui fu-
erunt in anathoth in terra beniamin.
quod factum est uerbum domini ad eum in di-
ebus iosie filii amon regis iuda.
in tra. xiiii. anno regni eius. Et factum est in di-
ebus ioachim filii iosie regis iuda. usque ad
consummationem .xi. anni sedechie regis fi-
lii iosie regis iuda. usque ad transmigrati-
onem ierusalem in mense .v. Et factum est uerbum
domini ad me dicens. Priusquam te formarem
in utero noui te. et antequam exires de uulua sanctifi-
caui te. et prophetam in gentibus dedi te. Et dixi
.a. a. a. domine deus. Ecce nescio loqui.
quia puer ego sum. Et dixit dominus ad me. Noli
dicere quia puer sum. quoniam ad omnia que mit-
tam te ibis. et uniuersa quecumque manda-
uero tibi loqueris. Ne timeas a facie eorum
quia ego tecum sum ut eruam te dicit dominus. Et mi-
sit dominus manum suam. et tetigit os meum. Et
dixit dominus ad me. Ecce dedi uerba mea in ore tuo.
Ecce constitui te super gentes hodie. et super regna-
ta ut euellas. et destruas. et disperdas. et dissipes
et edifices et plantes. Et factum est uerbum domini
ad me dicens. Quid tu uides ieremia? Et di-
xi. Virgam uigilantem ego uideo. Et dixit
dominus ad me. Bene uidisti. quia uigilabo ego super
uerbo meo. ut faciam illud. Et factum est uerbum domini
ad me secundo dicens. Quid tu uides ieremia?
Et dixi. Ollam succensam ego uideo. et faciem
eius a facie aquilonis. Et dixit dominus ad me.
Ab aquilone pandetur malum super omnes habitatores
terre. quia ecce ego conuocabo omnes cognationes
regnorum aquilonis ait dominus. Et uenient et po-
nent unusquisque solium suum in introitu por-
tarum ierusalem. et super omnes muros eius in circuitu.

et super urbes uniuersas iude. et loquar iudicia
mea cum eis super omnem malitiam eorum. quia dereli-
querunt me. et libauerunt diis alienis. et adora-
uerunt opus manuum suarum. Tu ergo accinge
lumbos tuos. et surge et loquere ad eos omnia
que ego precipio tibi. Ne formides a facie eorum
nec enim timere te faciam uultum eorum. Ego
quippe dedi te hodie in ciuitatem muratam. et in
columpnam ferream. et in murum eneum super omnem
terram. regibus iuda. principibus eius. et sacer-
dotibus et populo terre. Et bellabunt aduersum te. et
non preualebunt. quia ego tecum sum ait dominus.
ut liberem te.

II

Et factum est uerbum domini ad me dicens. Vade
et clama in auribus ierusalem dicens. Hec dicit dominus.
Recordatus sum tui. misericordiam adolescentiam
tuam. et caritatem desponsationis tue. quando secuta
me es in deserto in terra que non seminatur. sanctus
ierusalem domino. primicie frugum eius. Omnes qui de-
uorant eum delinquunt. mala uenient super
eos dicit dominus. Audite uerbum domini domus iacob. et omnes
cognationes domus ierusalem. Hec dicit dominus. Quid inueni-
unt patres uestri in me iniquitatis. quia elongauerunt
se a me. et ambulauerunt post uanitatem. et
uani facti sunt. et non dixerunt. Ubi est dominus qui ascendere
nos fecit de terra egipti. qui transduxit nos per deser-
tum per terram inhabitabilem. et inuiam. per terram
sitis. et ymaginem mortis. per terram in qua non am-
bulauit uir. neque habitauit homo. et induxit uos in ter-
ram carmeli. ut comederetis fructum eius. et
optima illius. Et ingressi contaminastis terram
meam. et hereditatem meam posuistis in abhomi-
nationem. Sacerdotes non dixerunt ubi est dominus. et te-
nentes legem nescierunt me. et pastores preuari-
cati sunt in me. et prophete prophetauerunt in baal. et ydo-
la secuti sunt. Propterea adhuc iudicio contendam uobis
cum ait dominus. et cum filiis uestris disceptabo. Tran-
site ad insulas cethim. et uidete. et in cedar mit-
tite. consideratis uehementer. et uidete si factum est hu-
iusmodi. si mutauit gens deos suos. Et certe ipsi non
sunt dii. Populus uero meus mutauit gloriam suam
in ydolum. Obstupescite celi super hoc. et por-
te eius desolamini uehementer dicit dominus. Duo
enim mala fecit populus meus. Me derelinquerunt fontem
aque uiue. et foderunt sibi cisternas dissipatas
que continere non ualent aquas. Numquid seruus
est ierusalem aut uernaculus? Quare ergo factus est in predam?
Super eum rugierunt leones. et dederunt uocem suam.
Posuerunt terram eius in solitudinem. Ciuitates eius
exuste sunt. et non est qui habitet in eis. Filii quoque
memphites et thapneos. constuprauerunt te.
usque ad uerticem. Numquid non istud factum est.

Usquequo nō iliuo ferni ē r. qua ꝛeligiā
omnī rei nnī. eo ꝙ ꝙq; ducebas me p
uiam. Nūc quo abiui i ma eḡpta
ue bilaꝛ aḡm ourbiam. r quō abi
ē ma assyriou. ne bilaꝛ aḡm flumiꝭ.
Iob.xx.a. Ingue te malina tua. r aūsio tua ipe
pubet te. Scito r uide. q malum r am
arum ē. reliquisse te dñm deum tuū.
r nō ē timoꝛ mi ap te. dic my dē exā
nui. Ascendo sup celos altitudinem cē.
Ps.lxxxviij.c. pisti me ala mea. r dixisti. nō fundā fa
ciē ad ostiū. r nō ponā tabernacl
mū sup candelabꝝ meum. r ego ꝓcidā
Ps.xxxi.c. ante faciē eius. Ecce ego ꝓcidā ad
uersū eos. r ecce ego ꝓcidā ad uersū
me. Ps.xxxiij.c. Ecce ego ꝓcidā ad uersū eos. r ecce
ego ꝓcidā ad uersū me. Ecce ego ꝓcidā
ad uersū eos. r ecce ego ꝓcidā ad uersū
me

Cōmiserā sūp malicēr. ⁊ dixi. qr ē usq;
q. ⁊ assūmā ea; q̄ mihi ē amare: ⁊ nō
d agnadē: ⁊ recordabā ea; q̄ i sion. ⁊
valo ub; pfecit mihi ea; mlt. ⁊ qle
eay; ea; laā ⁊ cocrina. Cum mlpli
ati fuīt ⁊ cūpe i mā. i dicbo illis aīe
mee. nō dicetis ultra ancilla vīa
ns alcendi sup ea. ⁊ nō cōsumēbāt illo
nec ultimbāt nec flet ultra. q̄n cpl illis q
cabt vrim sōlui mā ⁊ aggrauabā ad e
am. ⁊ ḡ ḡ i nomine d mrim. ⁊ nō amb
ulabāt ꝑ plateas eay; sic pelli
mi. In diebs illis dicet dns mea ad ve
mi ri: ⁊ videbit ē mlo mea ad ve
mi ri: ⁊ videbūt sūmi d ām aquilōes
ad vīm. ām vell; pedib; mis. egr ad
duc. ⁊ q̄ pnam es ⁊ sup; ⁊ rubia tibi
dnm ꝑ dabit te. Dic mihi ꝑ dnm. e
ānuī gnīs. ⁊ dixi. ꝑ dnm vestrū me
ꝝ pe me ingredi nō cessab. Si quā fo
tempnat mlr amarit ē sui. ⁊ exemplū
me dno. ut ē te dc. vos i mis audiet ē
plenam ⁊ ululans filias. ut. qm mi
am frenū meū suam. oblui ⁊ dni
fui. Cōmiserā sup; ⁊ lauabo
aq̄sūles; mās. Ecce nos venimus ad te
mi ci es dc nr dns nr. Se mendacē cum
colles: multitudo mōtū. ne i duo dcm
tanq; nr. Confusio comedit labore pa
trū nr. ab adolescētia nr. Gregē eay; ⁊
armentū eay. filios eay; ⁊ filias eay. ꝑ.
nominē i obliuīe nr. ⁊ opiet nos
ignomia nr. qm duo nō mō peccauim
⁊ nec ⁊ pēs mi ab adolescētia mā usq; di
em hanc ⁊ nō audiuimus vocē dni mi.

Si odīo n aut. dc. ad mi. III.
q uēt. Si ab stulie ostēdicula ⁊ a fu
ac mi. nō amouebit mūbi. mutu d
i iudic ⁊ i iudicio ⁊ iustitia. ⁊ miserē
tur ei dc ḡ. ipūs laudabit. Se ci dic ds u
te mita. ⁊ miserē vrim. Mouare ab ne
uale ⁊ nolue semp sup; me. Cum
q mi dno ⁊ audiue ipūm eay; cordi mee
ui mea ⁊ miserez vrim. ne forte cō
diam ur ignis ideo nemo ō. ⁊ succe
rit ur. nō slo qui ceḡuat. ꝑ malia
am exterminū mūm. Mutabare ⁊ mea
rī vrim audiū fuare. ⁊ equmi ⁊ cursu
mea ⁊ ām. clamare fortit ⁊ clare. Cō
gregami. ⁊ ingrediamur ciuitates mu
ras. ⁊ euāg ēgami ī sion. ⁊ sermami ne
tare fame. qm mihi ego ad quā abag
dc ⁊ grandem magn. Ecce dc ad
dūm suū. ⁊ pro gnī se lenab. egsa ē ꝑ lac
suo ut pnas nām aiā i solumdine. Cum
tanet nic ualiabūtur. ut manibz abstī
tinentie. Se ij acūgent ut; ad eay; pla
gas ⁊ ululatē. qr nō ē aiāla mi fortitu
d ā ub. ⁊ cet. In die illa dc dn. pib; eo
regis. ⁊ cōp regis. ⁊ cor; p̄incip; ⁊ pbis
pbent. sacerdotes. ⁊ ap; se q̄ stupabūt. ⁊
dns. seu. seu. hou; dns dc. ego. ne dc
pilli ꝑ illum ilium. ⁊ vrim viaz; tuay; et
ub; ⁊ cace ꝑ uenit glorio. usq; ad fiam.
In ipe illo dicetur ꝑ hac ⁊ vrim. Ve
uente i ung q̄ ꝑ i deserto ad fiue ꝑ mi li
ar ucalab. ⁊ ad ꝑ ymmē. Si ē plenus ev
ie/ uenet m. ⁊ nūc ego. ⁊ laquar uo
as mea ē ey. Ecce q̄ nubes alcēdes. ⁊ q̄
rapelle auay eius. Velociores aquilis e
qui illig. Ve nob. qm uastati sumꝰ. Lana
a malicia ab; tui vrim ut salua fiaz. Ve
di mei; abrūt ⁊ te cogitatiōes nouie. vos
em amiq̄ amee. a tim usq; ⁊ nouū sanctū
vestrum. ⁊ mōte effimi m. Ecce ego. Ec
ce aquilā ē i vrim. audiēte nemo ac tū
legimqua. ⁊ tant sup eam tuay; ⁊ ad uocē
suam. Et; audiēs agrue. ⁊ tū ḡ sup ea m
gyro. qr me ad vindictam q̄emur; ego d.
vie me cogitationes ee mee sicut hec d. Iu
malitia tua. qr amaru. qr tetig; cor tuum.
Ventre mū dolo. uentrem mū dolo. Ec
to cordis mei turbat ē i me. Nō tacebo.
qm uocē tube audiuit aīa mea. clamorē
prelij. Contrao sup; me. ⁊ dēsa uastata ē ter
uastata ē olee tin. Repente uastata ē tū
nacula mā. subito pelles mee. usq; ad ter
fugicules. audiā uocē buccine. ⁊ sterto pp
mos me nō cognouit. Cui ispicere ē ⁊
uocedo. Saniebat ē ne sapiant mala. Ve
ne aue sūt nescier. ⁊ opera mala. Ve
ne aue sūt nescier. ⁊ opera mala. Ve
ne aue sūt nescier. ⁊ opera

emam filii mei mihi auxerit et multiplicet eos
meos. filiolum eius. Quicunque fuerit ex me
accepit eum. nam quam grande vas et quod
genus auxilium angustiae ut pariter vasa fil
ie simul ne moriantur. et quidem mater ea
quem genuit. et dixit ma
mmae mae. et limi et aliquare tribulationes
quae ipsi plangebant. et iucundate mihi et
gaudete mecum. quia si filius unius de
cem ipsi mihi fuissem. Paulisper ergo
noluerit animus eorum tenuerit accepta pla
nata. Ne umquam sinet. et sup peccata no
stra rogemus. Ego autem. Custodi nos qui
rustum ignorantia nostra. et misericordiam tuam
Ne quando exacerbet nos. et
Ne quando exacerbet nos. et
Ne quando exacerbet nos. et

Retrad. a. 9 ca. penulta

RE

i obprobrium z nō locapēt illud. Ecce fu
ge ergo sum procul. z abscedam fugiēs
ē huius sup pusillum spēc. z sup gentē
innocui simul. Vbi ē cum multere app
cuit z lenee ē plene eccl. & tumultū ne
dimus ecclie ad sūpē. ag. z ubicūq; vir. q
circumdam manū meam sup bumerū
um ēē eo. z munere ēē. ad manēē. ecc
audiance audiēt. z ego ipa ulc. ad ecclesie
cunctū suū ad volum. Ecce ambulant ei
nēm filie ypi mei. ē ignomia ēē cū
sar. par. z nō ēē par. z confusi ē q. Abhe
mundem ecclie. z cum peccatū obstitue
nō ē ofusi. z erubescē ne facie. Exurgo
tum audiant ire mee. i ēē ultionē
stie. ecclie. ē ea. Ego ē ēē eo. Sume ſ
uiae. z ulcere z iungātur ē semine magi
ā ſte ua tua. z ambulare i ea. z iuenie
ne refrigium animabꝰ uēre. Exaudi me am
bulabimo. Exhumi sup nec speculato
rē. Audite vocem mee. Exaudite
auribꝰ. Ego audiē ea. z cognoscā eos
ano ēma ego fama eis. Audiēs. Ecce ego
o adducam malū sup ypm istum. Fruc
cum cogitationū eius. q. ubi mea non
audiēt. z legem ipsius. Proiecerūt. Vtquid mihi thy
ē casto affertur. z calamꝰ suauis ole ēē
ram longinqua. holocaustoma eius non ē ac
ceptū. z victime eius non placuere mi
preceli h dicit ea. Ecce ego inducā sup hoc
rum istum. z mentē eius pdā. z tuū sum
ul. meum. z primo. z pximum. h dicit do
ri. Ecce ypi venit de ra aquilon. z gens
magna consurget a finibꝰ tre. Sagittam
z scutum arripiet. Crudelis ē. z nō miſe
bit. Vox eius quasi mare sonabit. z sup equ
ascendent quasi vir ad pugnā. ad aduersꝰ te
filia syon. Audiuimꝰ famā eius. Debili
ti sunt manꝰ eius. Tribulatio apprehē
dit eā. dolores ut parturiēt. Nolite exire ad agrꝰ
ri. z in via ne ambulete. quia gladius inimici
ci. z timor. Filia populi mei accingere cilicio
z conspergere cinere. Luctum unigeniti fac. z
planctū amaru. qa repente veniet vastā
tor sup nos. Probatorem dedi te in populo
bum. z scies. z probabis viam eoꝝ. Si obli
na per eā. ambulauerūt. Et iuerūt. z non
stulauerūt i igne. holocausta. z pulsū. Si ſ
oblatio. oblatio. ei. eoꝝ. nō ē odibꝰ
te. Arguent populum meum ecce. qa vanꝰ
cerunt illos.

VII

Verbum q fact ē ad hieremiam a dñō di
cens. Sta i porta domꝰ dñi. z prodica i
ea verbum istud. z dic. Audite verbum dñi o
uda. qui ingredimini p portas has. ut adore
te dñm. h dicit dñs exercituū deus isrl. Bo
nas facite vias vestras. z studia vestra. z habita
bimus i loco isto. Nolite confidere in sermo
bus vanis. dicentes. Templū dñi. templū dñi
templū dñi est hec. Quoniam si bene direxeritis
vias vestras. z studia vestra. si fecerit iudi
cium inter virū. z proximū eius. Aduenā. z pupillū. z viduā nō calumpniam. nec sanguinē innocentē effundatis in loco hoc. z post deos alienos nō ambuletis in malum vobismetipsis. Habitabitis in loco isto. in terra quā dedi patribꝰ vestris a seculo. z usq; in seculū. Ecce vos confidite vobis in sermonibus mendacii. vt non prosint vobis. Furantem. occidere. adulterare. iurare mendaciū. ut libet. z ambulare post deos alienos. quos ignoratis. z sustinere me. z stetistis coram me in domo hac in qua inuocatū est nomen meum. & dicitis. Liberati sumus eo. ut faciamus omnes abhominationes istas. Numquid ergo spelunca latronū facta est domꝰ ista. in qua inuocatū est nomen meum in ea. ecce ego ego uidi. dicit dñs. Ite ergo ad locum meum qui fuit in silo. ubi habitare feci nomen meum a principio. et videte q fecerim ei propter malitiā populi mei isrl. & nunc qa fecistis omnia opera hec. dicit dñs. z locutus sum ad vos mane. et surgens. z loquens. nō audistis. z vocauim vos. z non respondistis. faciam domui huic in qua inuocatū est nomen meum in ea. in qua vos confidistis. et loco quē dedi vobis. z patribꝰ vestris. sicut feci silo. z proiciam vos a facie mea. sicut proiecī omnes fratres vestros. vniuersum semen ephraim. Tu ergo noli orare pro populo hoc. & non assumas pro eis laudem. et obsecrationem. et non obstabis mihi. quia non exaudiam te. Nonne vides quid isti faciunt in ciuitatibꝰ iuda. et in platheis hierusalem. Filii colligunt ligna. et patres succendunt ignē. z mulieres conspargunt adipē. ut faciant placentas regine celi. et libent dijs alienis. et me ad iracundiam prouocent. Numquid me ad iracundiā dicit dñs. nonne semetipsos in confusionē vultus sui. Propterea hec dicit dñs. Ecce furor meus. et ira mea. stillabit super locum istum. super homines. et super iumenta. et super lignum regionis. et super fructum terre. et succendetur. nec extinguetur. h dicit dñs exercituū deus isrl. holocaustomata vestra addite super victimas vestras. et comedite carnes. quia non locutus sum patribꝰ vestris. et non præcepi eis in die qua eduxi eos de terra egypti. de sermone holocaustomatū et victimarum. sed hoc verbum præcepi eis

vicē. Audite uocē mām ꝛ eo ub ẏ. ꝛ uō
eaꝝ m ẏ. Ambulate ī oi ua ꝑmāda
u ub ubꝝ ꝛ fie ub. Aꝛ i audiē nec m
clinauerūt aurē suā. Ḥ abiere m uolup
tatuꝫ suꝫ. ꝛ i ꝑuitate cordis sui mali.
Facti ſ retrorsum ꝛ nō ī ante. Abe qua
egressi ſ ꝑuocē eoꝝ de ie cꝫ egypto. uſq ad
diem hanc. Aꝛ misi ad uos oēs ꝓphas meos
ꝓnte ꝑ diem ſ surgens ꝛ dirigalo ꝛ mit
teꝝ. ꝛ nō audiē me nec inclinauerūt au
rem suam. Ḥ indurauerūt ceruicē. ꝛ pessi
ore suo ſ qm ꝑcl eoꝝ. Aꝛ loqre ad eos oīa
uba hec ꝛ nō audient te. Aꝛ uocabis eos ꝛ
nō respondebunt tibi. Aꝛ dices ad eos
Hec ē gens que nō audiuit uocem dñi dei ſ
nec recepit disciplinā. Pit fides ꝛ ablata
ē de ore eoꝝ. Tonde capillū tuū ꝛ proi
ce ſ lume ī uiis cecum plācum. ꝙ placet
mihi ꝛ deliquie ei⁹ filiꝝ iude ſ sūt. ꝙ fe
cerūt filij iuda in oculis meis. dicit dns.
Posuerūt offendicula sua ī templo i qua inuo
catū ē nomē meū. ut polluerent eam. Aꝛ
edificauerūt excelsa thopheth que ē i valle filij
enon ut incendent filios suos. ꝛ filias suas
igni que nō ꝑcepi nec cogitauī. ī corde
meo. Ideo ecce dies uenient dicit dns. ꝛ nō
uocabit ampli⁹ thopheth. ꝛ uallis filij e
nō. ſ uallis occisionis. Aꝛ sepelient ī to
pheth eo q nō sit locus. Aꝛ erit mortuꝝ
pli huius in escas uolucribꝰ celi. ꝛ bestiis
te dre. ꝛ nō erit qui abigat. Aꝛ quiescere
faciam de urbibꝰ iuda ꝛ de plateis hrm
uocem gaudij ꝛ uocem leticie. uocē sponsi
ſ ꝛ uocem sponse. In desolatione ē erit
ſ illo dicit dns. VIII. Ḥ cū
eiecerint ossa regis iuda. ꝛ ossa ꝓncipū eo
ꝛ ossa sacerdotū. ꝛ ossa ꝓphaꝝ. ꝛ ossa eoꝝ
qui habitauerē urbē de sepulcris suis. ꝛ pue
rent ea. ad solē. ꝛ lunā. ꝛ oēm milicā celi.
q̄ dilexerūt. ꝛ quibꝰ seruierūt. ꝛ post q̄ ambu
lauerūt. ꝛ que quesierūt. ꝛ adorauerūt. Non
colligentur. ꝛ nō sepelientur. In stercus
sui super faciē terre erūt. ꝛ eligēt magis mori
te q̄ uiuere. dicit dns exercituū. de cūctis
que hec pessima. In omnibꝰ locis que
relicti ſ ad que eiecti eos ibi dicit dns exercituū.
Aꝛ dices ad eos. Hec dicit dns. Nūquid
qui cadit nō resurgit. ꝛ qui auſus ē
nō reuertetur. Quare auſus ē ꝙ ruine iherl
auſus ē contentiōe. Apprehendit mendaciū
ꝛ noluit reuti. Attendi ꝛ auscultaui. ne
mo q̄ bonum ē loquitur. Nullus ē qui
gat ꝓnitam sup ꝙd fuo dicit. Aꝛ uso
uꝝ ē mīs quasi ē ag curſum suū q̄ equus
ī impetu vadit ī preliū. Accicunus in ce
lo agnouit tpe suum. turtur ꝛ hirundo.
ꝛ ciconia custodiert tpa aduentus sui. Ḷpus
ā meus nō agnouit iudicia dñi. Aꝛ quō
dicitis sapientes nos sumus. ꝛ lex dñi nbo ecꝝ
ve mendacium operatus ē stilus mendax scri
bar. Confusi ſ sapientes ꝓnt ꝛ capti ſ. Ve
bum dñi reppulerūt. ꝛ sapi eaꝝ nulla ē ei ſ.
Ꝓpterea dabo mlieres eoꝝ extēis. ꝛ agros eoꝝ
hereditarios. q. a mimo usq ad maximū. q̄ au
ri unā plectatur. Appsa ſ usq ad sacerdotē cūc
a facturꝫ ꝛ ꝓphetā. Aꝛ sanabant contrimā
nem filie ꝙ mei ad ignoiam scripti. pax
pax. ē nō erit pax. Confusi ſ q. abhominatōe
fecerūt. Ḥ nimo imo confusione nō ſ confusi.
ꝛ erubescere nescerūt ꝙcirco cadent inter cadē
tes ī tpe visitatōis sue corruēt. dicit dns.
Congregans congregabo eos ait dns. Nō ē u
ua in uuis. ꝛ ficus nō ficabit. folia
defluent. ꝛ dedi eis q̄ pterierūt. ꝛ cognouerē
runt. Comedentes comedamur ciuitates
munitas ꝛ congregemur ibi. q. ds nr silē nos
fecit. ꝛ potauit nos aquā fellis. ꝙcā
nimus ad dnm. Expectauimus pacē ꝛ nō est
bonū. tempus medele. ecce turbatio. Ab
ann audit ē fremitus equoꝝ eius. A uoce
hinnitus ynnientiū eius ꝛmota ē omis
ra. ꝛ uenerūt ꝛ deuorauerūt terrā ꝛ plenitudi
ē eius urbē ꝛ habitatores eius. Quia ecce ego mit
tam uob serpentes regulos quibꝰ nō ē incanta
tio ꝛ mordebunt uos ait dns. Dolor mē sup
uolet. ī me cor meum mēne. Ecce uox cla
moris filie ꝓpli mei de tra regionis. Nū
quid nō ē i syon. Aut rex eius nō ē i ea ſ.
Quare ego me ad indignati ꝛ sculpilibꝰ
suis. ī alienis. Transiit messis finita ē estas. ꝛ nos saluati nō
sumus. Super contritione filie ꝓpli mei contri
tus sum. ꝛ contristatus. Stupor obtinuit me.
Numquid resina nō ē i galaad aut medi
cus nō est ibi. Ḥ q̄ nō ē obducta cicatrix fi
lie popli mei. IX. Quis det capiti meo aq. ꝛ oculis meis fō
tem lacrimaꝝ. ꝛ plorabo die ꝛ nocte in
terfectos ꝓpli mei. Quis det me in deserto ī
stabulū viatorū. ꝛ derelinq̄ popm meū ꝛ recedā
ab eis. q. oēs adulteri ſ. cetus ꝓditorum.
ꝛ extendunt linguam suam q̄si arcū
mendacij. ꝛ nō ueritate. Confortami ſ
in tra. q. de malo ad malū egredi ſ. ꝛ me

RC

ñ aḡiunt ꝺ̄o. Vnusquisq; á proxo ꝯ
se custodiat: ⁊ i omi fr̄e ꝑ̄ho hꝫ fiduciã.
qꝫ omis fr̄ib⁹ supplantaꝫ supplantabit.
⁊ oḟ amicꝰ simulans ꝓximꝫ ei⁹ ⁊ rugit ꝑ
filii rencab. ⁊ iniquꝰ nõ loquetur. Rec
ce el iniqua suam laqu. meditat. ⁊ in
q; agetur labor eius. Ne tardes cuꝫ i me
dio dieꝝ. Ne timeat fames me ꝺ̄o. ⁊ p
tã ꝙ die ꝺ̄o ⁊ ꝺ̄ne. Ecce ꝺ̄ns exalt⁹ ⁊ ꝓ
to ego. & nos el⁹ nouit ⁊ nã á fratre suo
ꝑ me⁹. Sagum uulnerã. ⁊ ḟ ego. uolũ
tarie ē. ⁊ confitebꝫ nõi ei⁹ ⁊ ꝺ̄ne. Ecce
ocultꝰ ꝓ̄ter ē annos sue lẽ
⁊ occulte ꝓnit ei mlierẽ. A quo ꝙ
bꝰ ñ ultimꝫ die ꝺ̄o. aũ i gẽte hoc emi
nõ uidebunt ela mea. Quꝰ mõte assu
mam fletꝰ ae lamẽti. ⁊ sup speciosa de
ꝑa plãti. qm̃ iocũla ē eo ꝙ nõ ꝺ̄ur ꝓ
tumultꝰ ⁊ nõ audiet uocem psallẽtiũ.
A uolueꝝ eẽ usq; ad ꝓcordia. ⁊ illumiꝝ
uer⁹ ⁊ recessi. ⁊ calo usꝫ ⁊ accusꝰ are
ne ⁊ rubella ꝺ̄ne ñ ⁊ amatores mei nulꝝ
i ꝺ̄solone. eo ꝙ nõ ūr uiatoꝝ. & ⁹ ē ur
sapiẽs qui scilicet hꝫ. ⁊ arquẽ ei⁹ in eq
vim sua. ur ãnilacer ultus. qẽ ꝓcul⁹ ãn
cruẽ ūr ꝙ ꝺ̄ne. eo ꝙ nõ ūr qui ꝓ
lexit. ⁊ ꝓtat ꝺ̄o. & sua derelinquet legem
mã quam ꝺ̄dit eis. ⁊ nõ audiet uocẽ me
am. ⁊ ñ ambulauit i ea. ⁊ abiecꝰ ꝓ iniq
tem oꝛoꝛe sui. ⁊ ꝓ malũ quod diuiscat
a ꝓximo sue. Deus ⁊ ꝺ̄ie ꝺ̄o. ⁊ tacuit ꝺ
ñ. Ecce ego adiuu ꝓ me ꝓ iniq̃ abũdãs. ⁊
mus eis ego agñ bellꝫ. ⁊ dissipauit eos i gra
to ãs nõ uolũt ꝺ̄i. ⁊ pauet eos. ⁊ mu
tauit ꝓ eos gladiũ. donec ꝙsumãr. ⁊
ꝺ̄ie eos exercet. Contemplamini ⁊ uoca
te lamentatores. ⁊ uẽãt. ⁊ ad eas ꝙ sapientes
ꝺ̄mittat. ⁊ festinẽt ⁊ assumant
sup nos lamium. Reducat oculꝰ mꝰ lacu
mas. ⁊ palpebre mee rellũant aqs. qm uer
lamentatiõ aurora ē de filia. & uẽ uastatiõ
tumo. ⁊ ꝙsũ uehemẽs. & qua declinauit ⁊
mni. qm̃ dextra ē ambiguitꝫ mã. Auoiꝛe
oꝛoꝛ mlier sibi. ⁊ assumat aurez inẽ
ꝙ mẽ oꝛe eius. Decore filiaꝝ uiꝝ lamẽti.
⁊ unaqꝫ ꝓriam filiam planctꝰ. qꝫ dilexꝰ
mors ꝓ fenestras uãe. ingressa ē ꝺ̄mus ei⁹.
desolet ꝓnulos deserto. unusquisq; de pla
cio. Loquetur. ꝺ̄o dic. & cadet mons sup
hoies. ⁊ tabꝰ sup fundẽ regiõis. ⁊ qi semi
ꝓ ignium meretꝫ. ⁊ nõ ē qui colligat.
Dicit ꝺ̄o. Ne glorietur sapiẽs in sapiã ⁊
ne glorietur fortis in fortitudie sua. ⁊ ne glo

Hec dicit ꝺ̄o. Ymo qui glorietur ꝺ̄o ⁊ ꝺ̄ne
qui gloriet. scire ⁊ nosse me. qꝫ ego sũ ꝺ̄ns
qui facio misam. iudiciũ ⁊ iustiam i ter
ra. hec enim uolũtas mea ꝺ̄o. Ecce dies uenũt ꝺ̄o.
⁊ uisitabo sup eos qui circũcisi sũt ꝓ
ꝓ. ⁊ sup egꝓ ⁊ sup iudã. ⁊ sup edõ ⁊ sup filios
ammõ. ⁊ sup moab. ⁊ sup omes qui attondẽt
comã hãntes i deserto. & uas oĩs gẽs hñt ꝓ
cutẽ. gẽs autẽ oĩs israhel ꝺ̄ cordis.

Audite uerbum qꝫ locutꝰ ē ꝺ̄ns sup uos ꝺ̄
mus israhel. hec ꝺ̄o. Iuxta uias gẽs nolite
timere. ⁊ a signis celi nolite metuere. qm̃
eos gẽs timet. populi uane ꝺ̄. Quia lignũ
de silua precisum opꝫ manuũ artificis in al
ta. Argento ⁊ auro decorauit illud. clauis
⁊ malleis ꝓpegit ut nõ dilabat. In simi
tudiem palme sũt. & non loquuntur.
Portari tollẽtes. qꝫ incedẽ nõ ualẽt. Nolite
timere eos. qꝫ nec male ꝑssere nec
bene. Nõ ē similis tui ꝺ̄ne. Magnꝰ
es. ⁊ magnũ nomẽ tuũ in fortitudie. Quis
nõ timebit te ô rex gẽtiũ. tibi ē enim ꝓ
priet. sapientes gentiũ. ⁊ in omnibꝰ regnis
eoꝝ nulla est similitudo eoꝝ. Fatuꝰ ⁊ stolidꝰ
sunt. disciplina uanitatũ eoꝝ. lignum
ē. Argẽtũ laminatũ ꝺ̄ tharsis affer
tur. ⁊ aurum ꝺ̄ ufaz. opꝰ artificis ⁊ manꝰ
cuiusq; Iacinctꝰ ⁊ purpura uestimẽtum eoꝝ. opꝰ
artificum omnia hec. Dñs autẽ ueꝝ deus est
ipse ꝺ̄s uiuẽs ⁊ rex sempiternꝰ. Ab indignatiõe
eius mouebit terra. ⁊ nõ sustinebunt gẽtes
minaciã eius. Sic dicetis eis. dii qui
celos ⁊ terram non fecerunt pereant de terra
⁊ de his que sub celo sũt. Qui fecit terrã in fortitudie
sua. ꝑparauit orbem in sapiã sua. ⁊ prudẽtia sua
extendit celos. Ad uocem suam data est multi
tudo aquaꝝ in celo. ⁊ eleuat nebulas ab extre
mis terre. Fulgura in pluuiã fecit.
⁊ produxit uentũ de thesauris suis. Stultus
factꝰ est omis homo a sciã sua. confusus est omis
artifex i sculptili. quia falsum est qꝫ fudit.
⁊ nõ est spũs in eis. Vana sũt opa. ridiculi;
⁊ opꝰ errorũ. in tpe uisitationis sue peribunt.
Non similis est his pars iacob. qꝫ ipse fecit
omia. ⁊ sceptrum hereditatis sue. Israhel
⁊ cognatio ei⁹ ꝺ̄ exercituũ nõ ē eius. Congregatio
tua ⁊ uniuersa que circa te sunt. sedebit
ꝺ̄ eni ciuitatem uastam. ꝙ tuꝫ ꝺ̄ obsidẽtes
ꝙ ꝺ̄ dñe ꝺ̄o. Ecce ego ligabo ꝑ uice hac habitato
res terre hui⁹. ⁊ tribulabo eos. ut ita nõ ꝑ
uiscantur. Ve mi ꝺ̄ne ꝺ̄ ꝓpter contritionẽ
mea. ⁊ plagã mea. ego autẽ dixi. Vere hoc
est infirmitas mea. ⁊ portabo eam. Tabernacula mea
uastata ē. ⁊ omes funes mei ꝺ̄rupti sũt. filii

mi cuct a me & nō sub sistunt. Nō ē qui
cretēt ulcis tempestiū mīm & engrā pelle
mās, qi stulte egerūt palloret & dnm ñ
quesier. ipe anon ītellexer. & oīs gres cou
displine ē. Vor auoc oīs cete uenīt & om
eō magna te ūn aquilōis. ū ponat au
tarel tua i sīlitudīne. & mīmulti tradu
nū. Dao dīc. Vīnpeī i iudaa & nō i sup
re eue. ne ferte ad nichil redigar me. Ef
fūnte ōi gladem tuā sup gr. qē nō egre
ūnt te. & sup. puiaa & que mī tui non
iuenīūnt. & ua omiecer iacob & deuera
ūnt eum. & osumpsūnt ulum & tōs eo de
erbum q tūm ē.

XI. Siquiet
ad te mam a dno dicens. Audite ūba
pacti hoc. & loquī ad uīc iudā & īhabitā
tes hrl. & dices ad eos. hec dīc dns deus īsrl. Maledic
tus qui nō audierit ūba pacti huius. q pce
pi patrib; uīc. die qua eduxi eos de terra e
gipti. de fornace ferrea dicens. Audite uo
cem meam & facite omīa que precpi ub.
& eritis mī in pplm. & ego ero ub deum. ut
iurarem patribus uīs. ut darem eis terram fluentem lacte & melle
sīc & est. & respondi & dixi. Amē dīc. & dixit dns ad me. Vocifera omīa ūba ista
in ciuitatibus iuda. & foris hrl dicens. Audite ūba p
cti huius & facite illa. qā testificans testificabr
patribus uīs. die qua eduxi eos de terra
egipti usq ad diem hanc. mane surgens
testificans dicens. Audite uocem meam. & nō audierūt nec inclinauerūt
aurem suam. & abiere unusquisq in pauitate cordis sui mali. & induxi sup eos omīa
ūba pacti huius. q precepi ut facerent. &
nō fecerūt. & dixit dns ad me. Inuenta est
coniuratio in uiris iuda & habitatoribus hrl. Reuer
si sunt ad iniquitates priū suos. qui noluerūt audire ūba mea. & ipsi ābulauerūt post
deos alienos. ut seruirent eis. Irritum fecerūt
domus hrl & domus iuda pactū meum q pepi
gi cum patribus eorū. Quamobrē hec dīc dns.
Ecce ego inducam sup eos mala. de quib
erūt nō poterūt exire. & clamabūt ad me. & nō
exaudiam eos. & ibūt ciuitates iuda & habi
tatores hrl & clamabūt ad deos quibus iacti
ant & nō saluabūt eos in tpe afflictionis eorū.
Secūm numerū ciuitatū tuarū erant dīi tui
da. & secūm numerū uiarū ciuitatis posuistis
altaria confusionis altaria ad libandū baal.
Et nunc noli orare pro populo isto. & ne assumas p
eis laudem & oratiōem. q nō exaudiā in tpe tri
mens eorū ad me. in tpe afflictionis eorū. Quid
est q dilect mea in domo mea fece scelera mul
ta. si quid carnes sce auferre are mali
tiā tuā. in quib gliaris. & uiua uitem
sueta fructum. pulcrā speciosam. uocauit
te mī uir. Ad uocem loquele grandis ex
arsit ignis in ea. & uorauit & consumpsit ea.
& nō remansit qui palmitem reliquit de
fructu malum. & malle nomo ñ. & dixit
mihi. que fecerā ad nimīs. me. Iheremie
dicens. Ecce uir dns deus exercituum in ro
boribus. in fortitudine in ciuitatibus in ter
ra eorum. & ostendam in eis iudicia mea. &
ego qui agnosco & testis ego. dicit dns. quia
ita est. & nō aliter. quia sup me ecclesiam
dixerunt. & nō aliter. Ecce ego ducam in
pinū eius. & exurentur. ei & nō maneā
unus. & nomē eius nō remanebit amplius. Ve
autē domine dabunt & iudicie uiuēs. & pau
perē animā meā. Ipsi autē dixerunt
cogitationes contra me. Lignū
mittamus in panē eius. & eradamus eū de
terra uiuentiū. & nomē eius nō memorabitur
amplius. Tu autē domine dabunt & iudicie uiuēs.
& pauper

dnm eius ꝙ unus eorum. q; ualeat uere
niam. Dicunt principium niam ꝑ ludibri
lem i despectum ioluentes. Postulant eam
i possessione. huius ciuitatis. Dissolue dissol
uam ē omis tibi. qi nullo ē qui resistere
queat. Sē omis uag; dens uenerit. ualitudi
es tue. ꝙ gladius dni deuastat ab extremo
terre usq; ad extremū eius. Ad ē pur unusqs
carnis. Semianoē mittē. z strages messis
eē. Ecce ne accipiat z nō eu; pēt. Con
silerui a fructibus uiis. ꝙ unus fructus ē.
Ihu dic tuo ꝙsilium ē quantes mōs pessi
qui tangunt hec tantum quam ruinus
ut ꝓle mō ut. Ecce ego euellam eos ē tra
ē. z domū iuda euellam ē medio eoꝝ. Et ai
euulsero eos. ē uertā z miserebor eoꝝ. z re
ducā eos unū ad hereditate sua. z unū ad
terrā suam. Et erit. Si eruditi diligenter uias
ꝙ mi ūo uiuent in nōie mō. ut iurent i
nōie mō uiuit dn. sic docuerūt ꝓplm me
um iurare baal. hedificabuntur i me
dio ꝓpi mi. Et si nō audierit. euellam gētē
illam euulsiōe z perditōe ait dn. XLII°
Hec dic dn ad me. vade z possside t lum
bare tuū eū ipa. z uenies ulluū sup lubri
cū. z aquā nō madefacies illud. Et posuī
lumbare iuxta ubri dni z posui eum sup
eē meo. Et factū ē sermo dni ad me ſo dice
Tolle lumbare q possedisti. q; es eum lum
bare nunc. z surgens uade ad euphrate. z abs
cōde ibi illud ibi in foramine petre.
Et abiī z abscōdi illū ibi. Et abiī ad euphrate
z eruoī z sustuli lumbare de loco ubi absco
derā illud. z ecce computruerat lubare. in
ut nulli usui aptum eēt. Et factū ē ubi
dni ad me dicēs. Hec dr dn. Sic computrescē
faciā superbiā iuda z superbiā ierusalē multā
ꝓplm illum pessimū. qui nolunt audi
re uba mea z ambulant i pmissa cordis
sui. abierūq; ꝓ ut alienos ut seruiant eis.
z adorent eos. z erūt sicut lumbare illud. q
nulli usui aptū ē. Sic dabo iudā lumbare ꝙ
libet sui. sic adglutinauī mi eē domū
ri z domū iuda dicit dn. ut sint mi ꝓplm
ri mi z laudē. z gloriam. Et nō audierūt.
dicet ergo ad eos ſmonē istū. Hec dicit dn
israel. Omnis laguncula replēt uino. z di
cent ad te. Nūquid ignoramus qz ē lagū
cula replēt uino. Et dicet ad eos. Hec dicit dn.
Ecce ego implebo ē habitatores terre hu
z regem qui sedet de stirpe dauid sup sedē
eius. z sacerdotes. z ꝓphas. z oēs habitatores
ierusalē. Et dissipabo eos uir a fratre suo. z patres
z filios simul ait dn. Nō parcā z nō ignoscā
ne. ut misereā ut ne disperdam eos. Audite
z auribus percipite. Nolite elevari qz dns lo
cutus ē. Date dnō deo uro gloriā antequā
tenebrescat. z antequā offendant pedes tui
ad montes caligosos. Expectabitis lucē. z po
nā eā i umbram mortis. z caliginē. Et si
hec nō audieritis i abscondito plorabit aia mea
a facie tue superbie. Flendo plorabo. z deducet
oculus meus lacrimā. qz captus ē grex dn.
die regi z dominatrici. humiliami. sedete.
qm descendit de capite uro corona glorie ure.
Ciuitates austri claudē. z nō ē qui aperiat.
Transmigrauit omis iuda. transmigrauit
ꝓfus. Leuate oculos uros z intuemini. qui ue
nit ab aquilone. Ubi est grex qui datus ē tibi.
pecus inclitum tuū. quid dicetis cū uisitauerit te
ꝙ assuefecit eos aduersum te. z erudiuit i capi
tē tuū. Nūquid nō dolores apprehendent te
qi mulierem. parturientē. Et si dixeris in corde tuo
qē uenerunt mihi hec ꝓpter multitudinē iniqui
tatis tue reuelata ē uerecundia tua. polluti ē ꝓcal
cate mei. Si mutare pot ethiops pellē suā
aut pardus maculas suas. z uos poteritis
benefacere. cum discatis malū. Dissemiā
bo eos qi stipula que ā uēto rapitur. i de
serto. Hec sors tua. portio mensure tue ā
me dr dn. qz oblitus es mi. z confisa es in mēda
cio. Unde z ego reuelabo femoralia tua. contra
faciem tuam. z apparebit ignominia tua. Adul
teria tua. hinnitus tuus. scelus fornicationis
tue. Super colles in agro uidi abhominationes
tuas. Ve tibi urbs. Ihe mundaberis. nō
dum. Et factū ē ubi dni XLIIII Factum
ad hieremiam de sermonibus siccitatis. Luget
iudea. z porte eius corruerūt. z obscurati sūt
in terra. z clamor ierusalē ascēdit. Et maiores mise
runt minores suos ad aquā. uenerunt ad hau
stos. z nō inuenerūt aquā. reportauerūt uasa sua
uacua. Confusi z afflicti. z operuerūt capi
ta sua ꝓpter stratum terre qz nō uenit pluuia
in terrā. Confusi sūt agricole. z operuerūt capita
sua. Etiam cerua i agro peperit. z reliquit.
qz nō erat herba. Et onagri steterunt i rupi
bus traxerunt uentum sicut dracones. defecerūt
oculi eorum. qz nō erat fenum. Si iniquitates
nre responderint nobis. fac ꝓpter nomen tuum. qm
multe sunt auersiones nre. tibi peccauimus. exspe
ctatio israhel. saluator. ne in tempore tribulatio
nis qi solus facturus es in terra. ut quare
ri debeamus ad manendum. et fiunt ei

qi utr uagꝰ ut fiant qui ñ ꝑ lauacꝝ ꝓ
à i nb el onē. z nomen ſan aui z gloſoſi i
uccnū ē ſup nos ne delinq̃s nos. ꝑ die
ꝑ hmc. qui dilet moꝛte pecc q̃ i nō qc
uit. z omnino nō plaguꝛ. Luc recordabi
miq̃tatē eoꝝ. z inſtab peā eoꝝ. Q dñe
ꝛo ad me. Q holocauſt ꝑ ꝑ uo. i bonū ē
ſeruauit nō cognouim pcedet eoꝝ. Q holo
ultiū holocauſtomata z uictimas nō to
cepiam ea. q̃m gladio z fame z peſte ego
ſumā eos. Q dixi. Aaa. dñe dñe. ecce pꝛo
dē eis. Q ꝛo ad me. Falſa ꝓphetāt ego
heame i nōie meo quos ego non miſi dicēs.
gladio z fame nō erit in ciuitate. Ipſe gla
dio z fame conſumentur ꝓphe illi z ꝓphe
ꝑ ꝓphetā ei ꝓpecta i uisc urim ꝑ fame z gla
dio. z ñ erit qui ſepeliat eos. ꝑ z uxoꝛes
eoꝝ. filiꝰ z filie eoꝝ. Q effundam ſup eos
dē malū ipoꝝ. z dices ad eos ubi ſtitudo
dcuaine eli mei lacrimaꝝ z deſ z ꝛoꝛet
z nō ceſſet. q̃m cotꝛitione magna cotꝛi
tꝰ filia ꝑ mei plaga pſſima uehe
mēti. Si egſſꝰ fuero ad agꝛos. ecce occi
ſi gladio. Q ſi ingꝛeſſi fuero ciuitatē. ecce ate
nuati gladio. fame. Q ꝓphetā quoq; z ſacꝛdos
abiet in terꝝ q̃m ignoꝛabant. Nūq̃
piciens abiciſti uqdam. aut ſpiꝛn abho
minata ē aīa tua. Q cur expꝛaſſiſti
nos. z nō ſanaſti nos. ſperauim
mo pacē. z nō ē bonū. z tp cōualoꝝ. z ecce
ꝛuꝛbatio. Cognouim dñe ipietatē nr
z miq̃tatē patꝝ meꝝ. qꝛ peccauimo
ti. Ne ꝛepellas nos. i obꝓbꝛium ꝑ nomi tui. ne q
ſuadas nō ꝓmittam. Solu ghe tue re
cordare. ne mittꝰ fœdꝰ ꝓbꝛiū tui ubi.
Numquid ē i ſculptilibꝰ gētiū q̃ pluuam
aut celi pcꝛ ante imbꝛē. Nōne tu es
dē nr q̃ expectauimo. tu enī feciſti oīa
ec dixi ad me. XV. Et dixit
dñs ad me. Si ſteterit moſes z ſamuel cōſa me
ua eoꝝ nō eꝛit aīa mea ad ipm ſtitum. Eice illa
a facie mea z egrediant. Q ſi dixerint
ad te quo egrediemur. dices ad eos. Hec
dñs. Q m ad mortem ad mortē. z qui ad
gladiū ad gladiū. z q̃ ad fame ad fame. z
q̃ ad captiuitatē ad captiuitatē. Q inſti
tuā ſup eos q̃tuoꝛ ſpēs dñs. Gladiū ad
cidendū. z canes ad laniandū. z uolatilia
celi. ad deuozandū. z beſtias. Q malo eos i
terꝛe cunctis regnis tꝛe. ꝓ manaſſe
filiū ezechie regis iuda ꝓ omnib q̃ fecit
in ieꝛuſa. Q quis ei miſeꝛebit tui uel ꝛui. aut quis
contriſtabit ꝑ te. aut quis uadet ad rogādū
ꝑ pace tua. tu reliqſti me dicit dñs. retꝛoꝛ
ſum abiſti. Q extendam manū meā ſup
te z mīſā ad te. Lassatꝰ rogne. Q bilg
gnm eoꝝ uēalabo. i portas tꝛe. in ciuitatib
poꝛdi ꝑplm mīm tm. aut q̃ ſine nō ſit
uersi. Q ualplicate ſūt mihi uidue eoꝝ ſup
arenam maꝛis. Induxi eis ſup mīes adole
centē uastatoꝛē in meridie. ſubito ceciderunt ꝛe
pente ꝛuinem. Infirmata est q̃ peperit ſep
tem. defecit aīa eius. occidit ei sol ē adhuc ee
diei. Confuſa ē z erubuit. z reliquos eoꝝ
i gladium dabo. i cōſpectu inimicoꝝ eoꝝ.
ait dns. ue mihi mr mea. q̃ genuiſti me u
ē mihi. uir discordie i uniuersa ter. Nō
fenerauī. nec fenauit mihi quisq̃. Oēs ma
ledicit mihi. dicit dns. Si reliqui q̃ bo
nū. Si nō occurri tibi in tpe afflictiōis z
in tpe tribulatiōis. adūsus inimīc. Numquid
fœderabi ferꝛū ferꝛo ab aquilone. z es.
Diuitias tuas z thesauꝛos tuos. i rapinā dabo
gratis. i omnib; pcc tuis. z ꝛobꝛ tuis. q̃
ingrue faciā in finib tuis. te tm ꝗ nescis.
q̃ ignis succēdit ē. i furoꝛe meo ſup uos
ardebit. Tu dne recordare mei z uisita
me. z ence me ab his qui pſecuntur me.
Noli i patiā tua suscipe me. Scito q̃m ſu
stinui ꝓpt te obꝓbꝛium. Inuenti ſūt sermo
nes tui. z comedi eos. z factꝰ est mihi uꝛ
mihi ceꝛ. Q quia nomē tuū ꝛocatū ē sup
me dns deꝰ exercituū. Non sedi in cōsilio
ludentiū. z exultabam. a facie manꝰ tue. sedebā solꝰ quia
minis repleti. Q ut quid factꝰ est dolꝰ meꝰ pe
ꝛpetuꝰ. z plaga mea desperabilis. renuit curari
fta ē michi. sicut mendacium aquis infidelib.
Propterea hec dicit dns. Si conuerſus fue
ris. reducam te. z ante faciem meam stabis. Q si separabis
pciosū a uili. ci ꝙ mihi eris. Conuertā
tur ipi ad te. z tu nō conuertaꝛis ad eos. Dabo te
in populū hui murū eneum fortē. z bellabūt
aduersum te. z nō preualebunt. qꝛ ego
tecum sum ut saluē te. z eruā te dr dns. Q liba
bo te de manu pessimoꝝ. z eruā te de mā
ꝛ fꝛtꝝ ē ubi XVI. Et factum
est dominꝰ ad me dicēs. Nō accipies uxē

z nō cē ō filij z filie i lacu isto. q̄ b ō dō
ſp̄ filios z filias qui ḡnāt. i lacu isto z ſi
matrice eou q̄ ḡnuer eos. z ſi⁹ pectꝰ eou
ō quos ſtrige ꝯ nati. in ēt hac. q̄ oīa
by egrotantiū mouentur. z plangēdr
z nō ſepelientur. y in ſtultitiā ſ̄ fu
uem tr cē. z glādi z fame cōſūmt. q̄
arcauī eou. i ędem uolatilibꝫ celi z bellꝫ
dei. b ei die xp̄o. Ne ēgrediaris cōuīū d
uiuꝝ. nr nāctꝰ ad plangēd. nr ḡſolid
eos. q̄ abſtuli pacē meā a pplo isto d
ai. miam z miſerāc mouēnē gmāc
z pui i hāc tra. nō ſepelientur. nec pla
gmāc z nō ſe ia cōcr. nr calumū p eis. nr
iūngent ſe eis ingressu panis ad ꝯſolādū
ſū mortuo. z nō tabr eis pocū caliacꝰ
ad ſolandū ſup patre suo z mr̄e. z ꝯmitt
quoq; nō ingrediens. ut bibas cū eis. z
gmedas z bibas. q̄ hr dr dñs exercituū deꝰ
isr. Ecce ē auferā de loco isto i oculis uris
z i diebꝰ uris. uocē gaudij z uocē lēticie
uocē sponſi z uocem sponſe. Et ē adnūcia
ūbo pplo huic oīa ūba hr. z dicēt ubi
dō locutꝰ ē dr̄s sup nos ē malū grande istud.
q̄ iniquitꝫ mea z q̄ pcm nr̄m q̄ pec
cauimꝰ nobꝭ dō nr̄o dicēt ad eos. Quia d
relīq̄runt me. ait dr̄s. z abierūt post
alienos. z ſeruierūt eis z ḡdi adorauerūt eos. Et
me dereliq̄runt z legem meam nō custodierūt.
Et tuos patres quia ēcte q̄m patres uri
Ecce ē uos q̄uis. ab unoquoq; ꝙ ſequitate cor
die sui mali. ut me nō audiatis ecia
uos ō terra hac. i terrā q̄ ignorastis. nec
pedes uri. z ſeruietis ibi deis alienis. die
bo uobis qui nō dabit ub requie. Ecce
ecce dies uenit die dr̄s. z nō dicēt ultra
uiuit dr̄s. qui eduxit filios n̄ō ex egipto.
sed uiuit dr̄s qui eduxit filios n̄ō ex aq
lonie. z ō omnibꝫ tris ad quas eiecit eos.
z reducam eos i terrā suā. q̄ dedi pribꝫ
eou. Ecce ego mittā piscatores multos
die dr̄s. z piscabuntur eos. Et post h mittā
ad eos multos uenatores. z uenabuntur eos
de oi monte z de oi colle. z de cauernis petre
q̄ oculi mei sup oēs uias eou. Nō ē abscōd
dere a facie mea. z nō fuit occultus iniqtꝫ
eius ab oculis mei. z redam prīm duplia
ces iniquitates z peccata eou. q̄ ꝓfanauerūt
terrā in morticinis ydolou suou. z ablo
mīnationibꝰ suis ipleuerūt hereditatē mam.
Dñe fortitudo mea z robur mūm z refu
giū mūm i die tribulōis. Ad te gētes uenient
ab extremis terre z dicent. Ve manuū possedē
runt mēdacium quę eis nō p̄fuit. Nūq
quid nō faciet sibi hō deos. z ipſi nō sūt dii.
Ideo ecce ego ostendam eis p̄ uice hac
ostendam eis manu mea z uirtutem mi
am. z scient q̄ nomen mihi dñs exercituum.

XVII

Peccatū iuda scriptū ē stilo ferreo. i ungue
adamātino exaratū sup tabulā cordis eor
z i cornibꝰ arę eor. Cum recordati fu
erint filij eor altarū suar. z lucoꝝ suoꝝ. i
gnosq; frondosū i mōtibꝰ ecclesie. montē
meum i agro. fortitudinē tuā. z oēs thesau
ros tuos in rapinā dabo. excelsa tua ꝓp̄ pcm
tuū i uniuersis finibꝰ tuis. et relinq̄s
sola ab hereditate tua q̄m dedi tibi. Et seruire
te faciam inimicis tuis. i tra q̄m ignorabꝫ
q̄m ignem succendistis i furore meo. usq; in
ētū ardebit. hec dr̄s. Maledict hō qui cōfi
dit in homine. et ponit carnē brachiū suum. z a do
mino recedit cor eius. Et erit q̄si myrice in
deserto. z nō videbit cum uenerit bonū. sed inha
bitabit siccitatē in deserto i terra salsugi. z inha
bitabit. Benedict uir qui cōfidit in dō. z erit dō fidu
cia eius. et erit q̄si lignū q̄d transplantat
sup aquā. q̄ ad humorē mittit radicē suā.
z nō timebit cum uenerit estus. Et erit fo
lium eius uiride. z in tp̄e siccitatis nō erit
sollicitū. nec q̄ desinet facere fructum.
Prauū ē cor hominis z inscrutabile. Quis
cognoscet illud. Ego dr̄s scrutans cor z pro
bans renes. qui do unicuiq; uias suas. z fructū
adinuentionū suarū. Cōgregauit
q̄ nō pepit. fecit diuitias z nō i iudicio. In
dimidio dierū suoꝝ derelinq̄et eas. z in nouissimis
suis erit insipiens. Solium glie altitudo. a
principio. locus sanctificationis nr̄e. expectatio israel.
dñe oēs qui te derelinquūt confundentur. recedē
tes a te in terrā scribentur. q̄m dereliquerūt uenā
aquē uiuentis dñm. Sana me dne z sanabo
or. saluū me fac z saluus ero. q̄m laus
mea tu es. Ecce ipi dicūt ad me. Vbi ē sermo
dñi. ueniat. Ego aūt nō sū turbatus te pa
stōre secutus. z diem hominis nō desiderauī tu scis.
q̄ egressus ē de labijs meis. rectū i conspe
ctu tuo fuit. Nō sis mihi formidini. spes mea
tu es in die afflictionis. Confundā
tur qui persequūtur me. et nō confundar ego.
paueant illi. et nō paueam ego. Induc sꝑ
eos diem afflictionis. et duplici contrito
ne contere eos. Hec dicit dr̄s ad me. vade. z sta i por
ta filioꝝ pp. p quā ingrediūtur reges iu
da. et egrediuntur. et in oībus ciuitatibꝰ

r dicet ad eos. Audite ubum dñi reges mda
r omis iudices. audite q̃ hereditate ierim ꝙ
nigrescimi p̃ potate ubac. ℣ dñe. Cultu
rice audie unde r nolite pones potare r die
salbi nec misericordie p̃ potate uestim. ℟ nolu
te eße bonedi ꝑ timbi unde i die salbi. ꝛc
ego nõ finere. ℣ afflictie diem salbi. ſle
cepi pillu unde. nõ audiet nec ielmauet a
uerem suã. ſi idumuit eiuße fiam ne aud
uet me. r ne accipet disciplinã. ℟ ent. Si
audieritis me die dñs ur nõ intrabit bone
a p̃ portas ciuitatis huius i die salbi. r ſi ſa
ctificauerit die salbi. ne faciam i ea opꝰ. ign
dietur p̃ portas ciuitatis huius regnũ r pma
nebit sedentes sup solio ipius. r ascendentes i
curribꝰ r equis ipi r principes eoꝝ ui uda
r hierusalem. r habitabit ciuitas hec i sem
piternum. ℟ uenient ꝑ ciuitates hui. r de
circuitu hierm. r de terra beniamin. r de campestribꝰ
r de montibꝰ. r ab austro portantes holocau
stum r sacrificia. r thus. r inferentes
oblationem i templo dñi. Si autẽ nõ audieritis me
ut sanctifice die salbi. r ne portetis onꝰ
r ne introducatis p̃ portas urbis die salbi. succe
dam ignem in portis eius. r deuorabit domꝰ
re urbis. r nõ extinguetur. XVIII

Verbũ q̃ factũ est ad hieremiã a dicẽ. Surge
r descende i domũ figuli. ibi audies uba
mea. ℟ descendi in domum figuli. r ecce ipe
faciebat opꝰ sup rotam. r dissipatũ est uas
q̃ ipe faciebat de luto manibꝰ eius. Conuilo
q; fecit illud uas alterum. sicut placuerat in
culis eius ut faceret. ℟ sermo dñi factus est
ad me dicẽs. Si quidq̃ sicut figulus iste nõ potẽ
facere uobis domus israel dicit dñs. ecce sicut
figulus opꝰ sup rotam. sic uos estis in
manu mea domus
israel. Repente locꝰ aduersus gentem. r aduersus
regnũ. ut euellam r destruam. r dispdam il
lud. Si reuersa fuerit gens illa a malo suo.
pẽ q̃ locutꝰ sũ aduersus eam. agã r ego pnã
sup malo q̃ cogitaui ut faceꝝ eis. Subito
loquar de gente r regno. ut edificem r plã
tem illud. Si fecerit malũ in conspectu mee. ut
nõ audiat uocem meam. poniam agã
sup bono q̃ locutꝰ sũ ut faciam ei. Sicut
die uiro uda r habitatoribꝰ ierlm dicẽs. hec
dicit dñs. Ecce ego fingo malũ r cogito co
tra uos cogitatũ. Reuertatur unusquisq; a uia
sua mala r emendate uias uras r studia ura. ℟
dixerunt. desperauimus. Sed ambulabimus
cogitationibꝰ nris. r unusquisq; pauitatem cordis sui ma
li faciemꝰ. Ideo hec dicit dñs. Interro
gate gentes. quis audiuit talia horribilia que fecit nimis
uirgo israel. Siquis de silice de petra agri mu
tabitur. Aut euelli possunt aque niuis de
fluctu. r defluentes. ꝙ oblite sit me populꝰ me
us. Ubi mane r incensa gentibꝰ. ut ambularent ꝑ cos i
uias non tritas. ut fieret terra eoꝝ i desolatio
nem. r sibilus sempiternus. Omnis qui ꝑ
ierit per eam obstupescet. r mouebit caput su
um. Sicut uentus urens dispergam eos coram
inimico. dorsum r non faciem ostendam eis i
die perditionis eorum. ℟ dixerunt. r venite. r co
gitemus ꝯ hieremiã cogitationes. Non enim peri
bit a sacerdote. lex. r consilium a sapiente. nec ver
bum a ꝓpha. Venite r percutiamus eum lingua. r nõ
attendamus ad uniuersos sermones eius. Attende
domine ad me. r audi uocem aduersariorum meoꝝ. Nũ
quid redditur p̃ bono malũ. quia foderunt fouea
animæ meæ. Recordare quod steterim in conspe
ctu tuo ut loquerer p̃ eis bonum. ut auertem indigna
tionem tuam ab eis. Propterea da filios eoꝝ in fa
mem. r deduc eos i manus gladii. fiant uxo
res eoꝝ absque liberis. r uidue sint ex uiri
bus suis. Interficiantur gladio mortes. Iuuenes eoꝝ oc
cidantur gladio i prelio. Audiatur clamor
de domibus eoꝝ. adducas ꝑcussorem
repente. quia foderunt foueam ut me caperent. r
laqueos abscondere pedibus meis. Tu dne
cognoscis omnia consilia eoꝝ aduersum me. ne mundes
de iniquitate eoꝝ. r peccatum eoꝝ a
facie tua non deleatur. Fiant corruentes i offi
cio tuo. i tpe furoris tui subuerte eos. XIX

Hec dicit dñs. Vade r accipe lagunculã figuli
testeam. à senioribꝰ sacerdotũ. r egredere
ad uallem filii ennõ. que est iuxta introitum
portæ fictilis. r predicabis ibi uba que ego
loquar ad te. r dices. Audite uba dñi reges
iuda r habitatores urbis. Hec dicit dñs exercituum
deus israel. Ecce ego inducam afflictionem super lo
cum istum. ita ut cuicumq; audierit illi tin
niant aures eius. eo q̃ dereliquerint me. r alie
narint sanctuariũ hoc. r incensa sint in eo dijs a
lienis. quos nescierunt ipi r patres eoꝝ. reges iu
da. r replerint locum istum sanguine innocẽti.
r edificauerint excelsa baalim. ad comburendos filios suos igni holocaustum baalim. quod non præcepi nec locutus sũ. nec ascendit in cor meum. Propterea
ecce dies ueniunt dicit dñs. r non uocabitur locus iste
amplius topheth. r uallis filii ennõ. sed uallis
occisionis. ℟ dissipabo consilium iude r hierusalem in
loco isto. r subruam eos gladio. i conspectu inimicoꝝ suoꝝ. r i manibus quærentium animas eoꝝ. et dabo cadauera eoꝝ escas uolatilibus celi. r

bethe ẽt. r ꝑdm̃ cuncte huꝰ i stupr̃ r
i sibili. dic̃q ꝑcatr ꝑci sibilab⁹ obstupe
ci sup̃ ꝑ plagꝫ eius. & abiit ꝙ ad filios
filioꝝ suoꝝ. r ad fratres filiaꝝ suaꝝ. & audi
ens q̃ sp̃ annos amasia sua omnes in obliuiõ. r in
angustia i qua oderant eã ipsa ꝙq̃ r
q̃ sp̃ aũ eos. & ꝑcꝫ iaq̃ calũ in ecclie
unus qui ubi uñ. r uidet ea. & dic̃ ad eã
annũ. Sic ꝯam ꝑ im ultim̃ r cuncte ibi
sẽ gñãr uag figuꝝ. q̃ uñ ꝑ ubi in stimul.
& in cophcb sepelier. eo q̃ ñ fu alt⁹ lap⁹ ad
sepelier. & ic fuꝝ am lacu huic aie ay. r sñ
mortuꝝ eius. ut ꝑdm̃ cuncte istam sẽ
cophcr. & ea domus ei⁹ m. r domo regni iudi.
sic lap⁹ cophcr. ꝑ mde eã domo. i q̃ uñin
to sacrificauerunt ẽ multe ei⁹. r timuer ꝑ
timia dñe alcie. Venit ad ihemiam & cop
rer quo missa ẽ im ay ay ꝑphaꝝ. r stetit
i aũ domꝰ. uñ. r dic ad eã ꝑm. Ego dic
cinuli ẽ ñr. Ecce ego inducã sup̃ cuncte hab
r sup̃ eã urbes eius. uniuersa mala q̃ locute sũ
ad illas cum. q̃ ñ cessauer eãcte sua. ut
ñ ingnãr ẽ mones mee. ¶ xx.

Et audiuit filius fusur filius emer sacdos q
o stauit⁹ emer primus ꝑ domꝰ dñi ihemiã
ꝑphantem simdel uba. r ꝑcussit fusur ihem
iam ꝑphetem r misit eũ in carc̃ q̃ esset in
porta superiori templi domꝰ dñi. Cũq; illum ssi
m custodi. esset fusur ihemiã ꝑ nocte. & ꝑ
dixit ei ihemias. Nõ fusur uocauit dñs tuꝰ nõ
ẽ. sed pauorẽ undiq; q. ꝑ dic dꝰ. Ecce ego dabo te
in pauorẽ tibi r ꝑ cunctis amicis tuis. r cadent gla
dio inimicoꝝ suoꝝ. oculi tui uidebũt. r ẽm
omni iudee dabo i manu regis babilõis. r trans
ferẽt eos babilõe. r percutet eos gladio. r dabo uni
uersã substãm babilõis. cunctasq; labo
res eoꝝ. et ꝑciũ r cuncta thesaurꝰ regũ iu
da. dabo i manu inimicoꝝ suoꝝ. q̃ rapient eos.
r tollẽtꝰ ducẽt i babilõe. Tu aũ fusur. r oĩ bꝰ
tuꝰ domꝰ ingrediemini captiuitatẽ. r ibi
babilõe uenies. i ibi morieris. r ibi sepelieris tu
r oĩ amici tui. quibꝰ ꝑphetasti mendacia. &
audiuit me dñs. r dixit mihi. Sume me
simul. r in alium. fac̃ sibi cornua ferrea. r
dic. hec dicit dñs. confringes gentes simul
ad terminos terre. hi sunt cornua ephraim. &
manasse. & dicam populo meo. letamini tri
bus israel. & ipse ad finitimos suos. & nun
tiabunt. & dicent. fugite fugite de babilone.
& liberate unusquisq; animã suã. ne pereatis
in iniquitatibus eius. quia tempus ultionis
domini est. ipse retribuet ei. Calix aureus
babilon inebrians uniuersam terram. de
vino eius bibent gentes. ideo commote sunt
gentes. subito cecidit babilon. & contrita
est. ululate super eam. tollite resinam
ad uulnus eius. si forte curari possit. Cu
randes uimus babilonem. & non est sanata.
derelinquamus eam. & eamus unusquisq;
in terram suam. quia attigit usq; ad celum
iudicium eius. & sublimis est usq; ad nubes.
Eduxit dñs iustificationes nostras. uenite
& narremus in sion opus dei nostri. Mundate
sagittas. implete pharetras. suscitauit dñs
spiritum regum medorum. quia contra
babilonem consilium eius ut disperdat eam.
quia ultio dñi est. ultionem templi eius
exquirit. Super muros babilonis leuate si
gnum. confortate custodiam. ponite custo
des. parate insidias. Cogitauit enim dñs. &
fecit quecunq; locutus est ad habitatores
babilonis. Tu habitas super aquas multas
habundans thesauris. uenit finis tuus. ful
cra ultionis tue. Iurauit dñs exercituum
dicens. Si impleuero te quasi bruchum
hominibus. quasi locustarum turbine. su
per te uociferabitur. Qui fecit terram in
fortitudine sua. parauit orbem sapientia
sua. & prudentia sua extendit celos. Ad
uocem eius dedit aquarum multitudinem
in celo. & eleuare nubes ab extremis terre.
fulgura in pluuiam fecit. & eduxit uentum
de thesauris suis. Stupuit omnis homo a
scientia sua. confusus est omnis fusor in
sculptili. quia mendacium conflauit manus
eius. & non est spiritus in eis. Vanitates
sunt opera. in tempore uisitationis sue
peribunt. Non est his similis qui fecit hec
omnia. Ipse enim est fabricator uniuersi
orbis. Virga hereditatis eius dñs exercituum
nomen eius. Tu es mihi malleus. r ar
ma bellica. & confringam in te gentes. &
disperdam in te regna. & conteram in te
equum. & ascensorem eius. & conteram in
te currum. & ascensorem eius. & conteram
in te uirum. & mulierem eius. & conteram
in te senem. & adolescentem. & conteram
in te iuuenem. & uirginem. & conteram
in te pastorem. & gregem eius. & conteram
in te agricolam. & boues eius. & conteram
in te duces. & principes. & conteram in te
imperatores. & magistratus. & conteram
in te equites. & ascensores eorum. & red
dam babilonem. & omnes habitatores
chaldee. cunctam malitiam eorum quam
operati sunt in sion coram oculis uestris.
dicit dñs. Ecce ego ad te mons corrumpens
omnem terram. & extendam manum meam
super te. & conuertam te de petris. & dabo
te in montem combustum. & non tollent
de te lapidem ad angulum. & lapidem ad
fundamenta. sed desertum sempiternum
eris. dicit dñs. Leuate signum in terra.
& canite tubis in gentibus. sanctificate
aduersum eam gentes. conuocate aduersum
eam regna. Ararat. & menni. & ascenez.
constituite aduersum eam principem. &
ascendere faciam equos quasi locustam
horridam. Sanctificate aduersum eam gen
tes. regem medorum. & ducem eius. & om
nes magistratus eius. & omnem terram
potestatis eius. & commouebitur terra. &
contremiscet. quia stabit cogitatio dñi
aduersum babilonem. ut ponat terram
babilonis in solitudinem. absque habita
tore. Cessauerunt fortes babilonis pre
liari. sederunt in munitionibus. defecit
fortitudo eorum. facti sunt quasi mulie
res. succensa sunt habitacula eius. con
fracti sunt uectes eius. Cursor in occur
sum cursoris. & nuncius in occursum nun
cii. ut annuncient regi babilonis quia
captus est finis eius ab extremo. & tran
situs occupauit. & arundinem combus
serunt igni. & uiros bellicosos terruerunt.
Quia hec dicit dñs exercituum deus israel.
filia babilonis quasi area tempus dealbandi
eam. adhuc modicum. & tempus messionis
eius ueniet. Deuorauit me. contriuit me
nabuchodonosor rex babilonis. quasi uas
uacuum posuit me. quasi draco absorbuit
me. repleuit uentrem suum de uoluptatibus
meis. & eiecit me. Iniquitas mea & caro mea
sit super babilonem. dicit habitatrix sion.
& sanguis meus super habitatores chaldee.
dicit hierusalem. Propterea hec dicit dñs.
Ecce ego iudicabo iudicium tuum. & ultio
nem tuam faciam. & siccabo mare eius. &
arefaciam fontem eius. & erit babilon in
acerbos. habitaculum draconum. stupor
& sibilus absque habitatore. Quasi leones
pariter rugient. concutientur catuli eo
rum. Quasi agni & hedi simul hircique
gregem. Propterea ecce dies ueniunt. &
uisitabo super sculptilia babilonis. & in
omni terra eius. & in medio eius cadent
uulnerati. & exultabit super babilonem
celum & terra. & omnia que in eis sunt.
quia a uastatore uenient ei. Babilon
quoque casura est. uulnerati israel. sicut
& babilonis uulnerati ceciderunt. Qui
effugistis gladium. ite. nolite stare. Re
cordamini de longe dñm. & hierusalem
ascendat in cor uestrum. Confusi sumus
quia audiuimus obprobrium. operuit
confusio facies nostras. quia uenerunt
alienigene in sanctuaria domus dñi. Pro
pterea ecce dies ueniunt dicit dñs. & sculp
tilia eius iudicabo. & in medio interfecti
gemet terra eius. Si ascenderit babilon
in celum. & si munierit altitudinem fortitu
dinis sue. a me uenient ei qui deuastent
eam dicit dñs. Vox clamoris babilonis. &
contritio magna terre eius. Quia dñs
deuastat babilonem. & perdet de ea uocem
superbie. & sonabunt fluctus eorum quasi
aque multe. & dabitur sonitus uocis eo
rum. Quia uenit super eam. super babilo
nem uastator. & capte sunt fortes eius.
& contriti sunt arcus eorum. quia deus
retributionum dñs reddens reddet eis.
Inebriate principes eius & sapientes eius.
duces eius & magistratus eius. & fortes
eius. & dormiant somnum sempiternum.
& non euigilent. dicit rex cui nomen dñs
exercituum. Hec dicit dñs exercituum.
Latitudo babilonis uacuabitur. & portę
eius excelse igni dabuntur. & laborauerunt
populi frustra. & gentes in igne defece
runt. Verbum quod mandauit ieremias
propheta ad baruch filium nerie. cum scri
beret sermones istos in uolumine ex ore
ieremie. anno quarto ioachim filii iosie
regis iuda. dicens. Hec locutus est dñs
deus israel ad te baruch. dicens. Dixisti
uę mihi super contritione mea. quia addi
dit dñs dolorem dolori mihi. laboraui in
gemitu meo. & requiem non inueni. Hec
dices ad eum. Hec dicit dñs. Ecce ego quę
edificaui destruo. & quę plantaui euello.
& uniuersam terram hanc. Et tu quęris
tibi grandia. noli quęrere. quia ecce ego
adducam malum super omnem carnem
dicit dñs. & dabo animam tuam tibi in
prędam in cunctis locis quocunq; perge
ris. Verbum quod factum est ad ieremiam
prophetam contra gentes. Contra egyptum
aduersus exercitum pharaonis necho regis
egypti qui erat iuxta flumen eufraten in
charcamis. quem percussit nabuchodonosor
rex babilonis in anno quarto ioachim filii
iosie regis iuda. Parate scutum & clipeum.
& procedite ad prelium. Iungite equos &
ascendite equites. state in galeis. polite
loricas. induite uos. Quare ego uidi ipsos
pauentes. & terga uertentes. fortes eorum
cesa sunt. & fugerunt uelociter. nec respe
xerunt. pauor in circuitu. dicit dñs. Non
fugiat uelox. nec saluetur fortis. ad aquilo
nem iuxta flumen eufraten corruerunt &
ceciderunt. Quis est iste qui quasi fluuius
ascendit. & quasi flumina mouebuntur
aque eius. Egyptus quasi fluuius ascendit.
& quasi flumina mouebuntur aque eius.
& dixit. Ascendam operiam terram. perdam
ciuitatem & habitatores eius. Ascendite
equi. & furimini quadrige. & prodeant
fortes. Ethiopia & phut tenentes scutum.
& lydi apprehendentes & tendentes arcum.
Dies enim ille domini dei exercituum. dies
ultionis. ut ultus sit de hostibus suis. &
deuorabit gladius. & inebriabitur & sa
turabitur a sanguine eorum. quia victima
est dño deo exercituum in terra aquilonis
iuxta flumen eufraten. Ascende in galaad
& tolle resinam uirgo filia egypti. frustra
multiplicasti medicinas. ascendit ignomi
nia tua. & ululatus tuus repleuit terram.
Quia fortis contra fortem infirmatus est.
ambo pariter ceciderunt. Verbum quod
locutus est dñs ad ieremiam prophetam
de aduentu nabuchodonosor regis babilonis
ut percuteret terram egypti. Annuncia
te in egypto. & auditum facite in magdalo.
& auditum facite in memphi & in taphnis.
Dicite. Sta & para te. quia deuorauit gla
dius in circuitu tuo. Quare fugit fortis
tuus. non stetit. quia dñs subuertit eum.
Multiplicauit corruentes. & ceciderunt
unusquisq; ad proximum suum. & dixerunt.
Surgite & reuertamur ad populum nostrum
& ad terram natiuitatis nostre. a facie gla
dii columbe. Vocate nomen pharaonis regis
egypti. tumultum adduxit tempus. Vivo
ego dicit rex cui nomen dñs exercituum.
quod sicut thabor in montibus. & sicut
carmelus in mari. sic ueniet. Vasa ad
transmigrandum fac tibi habitatrix filia
egypti. quia in nichilum deducta menphis
deserta. & inhabitabilis. Vitulus pulcher
egyptus. stimulus ab aquilone uenit. Etenim
mercenarii in medio eius quasi uituli sa
ginati. quia & ipsi conuersi sunt. & pariter
fugerunt. nec steterunt. quia dies interfe
ctionis uenit super eos. tempus uisitationis
eorum. Vox eius quasi eris ambulantis.
quia in uiribus gradientur. & in securibus
quasi cedentes ligna uenient. Succident
saltum eius. ait dñs. quia non est scrutinium.
quia multiplicati sunt super locustas. &
non est eis numerus. Confusa est filia egy
pti. data est in manu populi aquilonis.
Ait dñs exercituum deus israel. Ecce ego
uisitabo super amon de alexandria. & su
per pharaonem. & super egyptum. & super
deos eius. & super reges eius. & super pha
raonem. & super eos qui confidunt in eo.
& dabo eos in manu eorum qui querunt
animas eorum. & in manu nabuchodonosor
regis babilonis. & in manu seruorum eius.
& post hec habitabitur sicut in diebus an
tiquis. dicit dñs. Tu ergo noli timere serue
meus iacob. & ne paueas israel. quia ecce
ego saluum faciam te de longe. & semen
tuum de terra captiuitatis eorum. & reuer
tetur iacob & requiescet. & habundabit.
& non erit qui exterreat eum. Tu ergo noli
timere serue meus iacob dicit dñs. quia
tecum ego sum. quia consummationem
faciam in cunctis gentibus ad quas ex
pulerim te illuc. Te autem non consum
mabo. sed castigans castigabo te in iudicio.
& innocentem non putabo te. Contritio
tua insanabilis. plaga tua pessima. Non
est qui iudicet causam tuam. ut alleuiari
possis. medicamina multa non sunt tibi
sanitas. Omnes amici tui obliti sunt tui.
& non requirunt te. quia plaga inimici
percussi te. & castigauit te. quia multitu
dinem iniquitatis tue. & peccata tua nimia
fecerunt hec tibi. Super quid clamat con
tritio tua. insanabilis est dolor tuus. quia
multitudinem iniquitatis tue. & peccata
tua nimia fecerunt hec tibi. Propterea
omnes qui deuorant te deuorabuntur. &
uniuersi hostes tui ibunt in captiuitatem.
Et erunt qui diripiunt te in direptionem.
& omnes qui rapiunt te dabo in rapinam.
Quia tibi dabo sanitatem. & a plagis tuis
curabo te. dicit dñs. quia proiectam te
uocauerunt dicentes. Sion hec est quam
nemo requirit. Hec dicit dñs. Ecce ego
conuertam captiuitatem tabernaculorum
iacob. & tabernacula eius miserebor. & re
ędificabitur ciuitas super tumulum suum.
& templum secundum ritum suum stabit.
Et exultabit de eis confessio. & uox ludentium.
& multiplicabo eos. & non minorabuntur.
glorificabo eos. & non erunt parui. Et erunt
filii eius sicut heri. & congregatio eius co
ram me firmabitur. & uisitabo super omnes
tribulantes eum. Et erit princeps eius ex
eo. & dominator eius de medio illius egre
dietur. & adducam illum. & accedet ad me.
Quis enim iste est qui applicuit cor suum
ut accederet ad me dicit dñs. Et eritis mihi
in populum. & ego ero uobis in deum. Ecce
turbo dñi egredietur furor. & tempestas
super caput impiorum ruet. Non auertet
furor dñi donec faciat. & donec perficiat
cogitationem cordis sui. In nouissimo die
intelligetis consilium eius quod habuerit
cum patribus uestris. Hec dicit dñs. Audi
uimus uocem tremoris. timoris & non pacis.
Interrogate & uidete si parit masculus.
quare ego uidi omnem uirum quasi parturi
entem manibus suis ad ilia sua. & uersi sunt
omnes facies in pallorem. Vę enim diei illi
quia non erit similis ei. & tempus tribula
tionis est iacob. & de ipsa saluabitur. Et
erit in die illa dicit dñs exercituum. con
teram iugum eius de cervicibus tuis. & vin
cula tua rumpam. & non seruient ei amplius
alienigene. Et seruient domino deo suo. &
dauid regi suo quem suscitabo eis. Tu ergo
noli timere serue meus iacob dicit dñs. &
ne paueas israel. quia ecce ego saluum faciam
te de longe. & semen tuum de terra captiui
tatis eorum. & reuertetur iacob & requie
scet. & habundabit. & non erit qui exterreat.
quia tecum ego sum dicit dñs ut saluum
faciam te. & gentes in quibus dispersi te
illuc. Te autem non consummabo. sed
castigans castigabo te in iudicio. & inno
centem non putabo te. Quia hec dicit dñs.
Contritio tua insanabilis. plaga tua pessima.
Non

te mane uidiuit urbi. & cenace ui opp̃ssum
ꝺ manu calliphanue. ne forte egredi(at)ur
ur ignis ꝺ ignario mea. & succedam ꝺ nõ
ste qui ẽrãquã. q̃ mãnã ꝺ sluoy. uiuy
ẽ ee ego ad te humanũ ẽ uall tolue aiq; ei
positq; aur eo. & ui uiaue. & uiq; pouere
nay. & que mgheeur oma mãe. & ruiñ
tely sup eo ẽra fracui studioy. uiuo
ore dey. & succedam ignẽ & saluã. & deuo
abyr ola i arcuneu eo.

XXII

Dixe dñs. descende i dom̃ regis iuda. & laq
re i ibum hi. & dices. audi uba dñi rex
uda. qui sedes sup solium ꝺ. ut ẽra tua
q̃ra uual q̃ ingrediñi p̃ portas istas. h dr
ñs. facite iudiciũ & iusticiã. & liberate uiẽ
ssi ꝺ manu calliphanue. & aduenã & pu
pillũ. & uiduã nolite gmittere. nr obp̃man
uim. & sanguẽ innocẽte ne effundatis. i loco
isto. Si ei facietis sermone istu. ingredie
mur p̃ portas domꝰ istius sedentes regnãt ꝺ
nio & ipe & ẽra & pl̃s eoy. & si nõ audieritis
ba istas dicit dñs contra ꝺmũ regis iuda. in
solitudinẽ eius tonꝰ hr. a hr dicit dñs. si domꝰ
regis iuda. Galaad tu mi caꝑ uitas. & mi ꝓsu
ens te solitudinẽ urbes habitabiles. & faciã
te hui ꝺstruentes uniuersi mhabitãtes. & sanctifi
cabo sup te mediocẽs uniuersa arma eius. & succi
dent electam cedrũ tuã & proiicient in ignẽ.
& trans bunt gentes multe p̃ ciuitatẽ hanc. & di
cet unusq; ꝓximo suo. & ce fecit dñs sic ci
uitati huic grandi. & respondebit. eo q; deliq
uerint pactũ dei sui. & adorauerint deos alienos. &
seruierint eis. Ploret ite mortui. nr nugea
te sup eum. flete. plangite eũ q egreditur
qꝛ nõ reuertetur ultꝛ. nr uidebit terrã natiuitatis
sue. Hec dicit dñs ad sellum filiũ iosie regis iu
da. qui regnauit ꝓ iosia patre suo. Qui egres
sꝰ est loco isto. reuerti non potest illuc amplꝰ. nr reui
situr. sed in loco ad quẽ transtulit eum ibi mo
rietur. & terrã istam nr uidebit amplꝰ. Ve
q̃ edificat domũ suã i iniustitia. & cenacula q̃
nõ i iudicio. Amicũ suũ opꝛimit gratis. & mer
cedem eius nõ reddit ei. & ait dicẽs. Edificabo mi
hi domũ latã & cenacula spatiosa. Aperit ei
fenestras. & laqueabit cedrina. & pingit
sinopide. Nũqd regnabis quia confers te cedro.
patꝛ tuus nõne si comedit & bibit. & fecit iudi
cium & iusticiã. tunc bene erat ei. Iudicauit causã pau
peꝛis & egeni. & bene habebat ei. Nõne hoc est scire
me dicit dñs. Tui uero oculi & cor tuum non sunt nisi
sup auaritiã tuã. & sanguinẽ innocentem ut fundas
& calliphaniã & oppꝛimas. Propterea hec dicit
dñs ad ioachim filiũ iosie regis iuda. Non
plangent eum. ue fr. mi. ue sorori. Non plangent
ei. ue dñe. ue mihi. Sepultura asini sepe
lietur putrefact. & eiecta extra portas hierl.
Ascende libanum & clama. & in basan da uocem
tuam. & clama ad transeuntes. quoniam
cti amatores tui. & aquilus sum aute tibi in tri
tia tua & adhuc. Hec fuit uia tua ab
adolescentia tua. quia nõ audisti uocem meam.
Hũ pastores tuos pascet uentus. & amatores
tui in captiuitatẽ ibunt. & tunc confundẽs. &
erubesces ab omnibus malitia tua. q̃ habitas
in libano & nidificas in cedris. & ingemuisti cũ
uenerint tibi dolores. quasi parturiẽtis. Viuo ego dicit
dñs. quia si fuerit conias filius ioachim re
gis iuda. anulus dexter manus mee. inde eu
lam eum. & tradam eũ in manu quorũ ai am
tuã. & in manu quorũ tu formidas. hinc.
in manu nabuchodonosor regis babylonis. & in
manu caldeoꝝ. & in terram in qua genuit te matꝛ tua. & ibi
genitus es tu. & non reuertemini illuc
non reuertentur animi uestri. & illuc mittent
ur ibi uehementes. & quando uas abiectum
uolumptate. aut abiecti sunt nr & semen eius. &
proiecti in terram quam ignorauerunt. Terra. terra. ter
ra audi sermonem dñi. hec dicit dñs. Scribite uirum
istum sterilem. uirum qui in diebus suis nõ prosperabi
tur. nec est enim de semine eius uir qui sedeat
sup solium dauid. & potestatem habeat ultra in iuda.

XXIII

Ue pastores qui disperdunt & dilaniant gre
gem pascue mee. dicit dñs. Ideo hec
dicit dñs deus israel ad pastores qui pascunt populum meum.
Vos dispersistis gregem meum. eiecistis eos. & non
uisitastis eos. Ecce ego uisitabo sup uos malitiam studiorum uestrorum. ait dñs. & ego congregabo
reliquias gregis mei de omnibus terris ad quas eiecerã eos illuc. & reducam eos ad suam sua. &
crescent & multiplicabuntur. & suscitabo super
eos pastores. & pascent eos. Non formidabit
ultra nec pauebit. nec quidem deerit de numero dicit dñs. Ecce dies uenient dicit dñs. & suscitabo dauid germen iustum. & regnabit rex. & sapiens erit.
& faciet iudicium & iustitiam in terra. In diebus
illis saluabitur iuda. & israel habitabit confidenter. &
hoc est nomen quod uocabunt eũ dñs iustus nr. Propterea ecce dies uenient dicit dñs. & non dicent ultra uiuit dñs qui eduxit filios israel de terra egipti. Sed uiuit dñs qui eduxit & adduxit semen domus israel de terra aquilonis. & de cunctis terris ad quas eiecerã eos illuc. & habitabit in terra sua.

XXIIII

i unuiſq; loco. ad q̃ cecid eu. ⁊ mutꝰ i ęg
glauꝝ. ⁊ fame ⁊ peſte. bello ⁊ flumine ⁊
ãi q̃ ita eſt ⁊ pũs eu.

XXV.

Verbũ q̃ fact̃ eſt ad Hieremiã p oĩm plã. i a
no. uñ. ioachim filiũ ioſie regis iude. poſt
q̃ coronat⁹ fuerat in regẽ babilonis ⁊ ſub
iugauit eũ. ⁊ ſic regnauit ioachim annis
tribus. ⁊ mortuus eſt. ⁊ regnauit ioachin
filius eius pro eo. ⁊ ſub hoc rege ſubiugata
eſt iudea. ⁊ ſic impleta ſunt uerba dñi q̃
locutus fuerat in ore hieremie. ⁊ ſic ſtatim
ut mortuus eſt ioachim. ⁊ ſepultus eſt cum
patribus ſuis. regnauit ioachin filius eius
pro eo. ⁊ ſic impletum eſt q̃ dixerat dñs
de ioachim. ⁊ de ioachin. ⁊ de uxoribus
eius. ⁊ de filiis eius. ⁊ de omnibus ſeruis
eius. ⁊ de omni populo eius. ⁊ de omnibus
gentibus. ⁊ de omnibus regibus terre. ⁊ de
omnibus populis. ⁊ de omnibus regibus
babilonis. ⁊ de omnibus regibus aquilo
nis. ⁊ de omnibus regibus arabie. ⁊ de om
nibus regibus zambri. ⁊ de omnibus regibus
elam. ⁊ de omnibus regibus medoꝝ. ⁊ de
omnibus regibus aquilonis. ⁊ regibus uniuſ
cuiuſq; ⁊ de omnibus regibus terre. ⁊ de
omnibus regibus ſeruis ſuis. ⁊ de omnibus
gentibus. ⁊ de omnibus regibus ſeruis ſuis
⁊ de omnibus regibus arabie. ⁊ de omnibus
regibus zambri. ⁊ de omnibus regibus elam
⁊ de omnibus regibus medoꝝ. ⁊ de omnibus
regibus aquilonis. ⁊ de omnibus regibus
terre

RG

-rlaqe as eo aumarel uida. d quib; uci
unt ur azarie l ismo d. unusq; d mee
q é mann ubi ur laqe as ea. Ad
subanlc ibi. si fuge audiano -r gnar
unoqsi á ma sua mala -r pmeda me m
u q eqnanu fuer eie pp malnia studio
eor. A dicit ad ea. h dic dn. S uo audie
mus me ur ambulea legc mea. q ac
di nb. u andeant p mee i puor mor. pp
hanl quo é mss ap uc d nocte oslugel.
-r dnguc -r no audistic. ealu dm ista
fle fyla. -r ubc bme ealu i malcoeem
cmeu gnib; fec. A aurel saedotel. pp
here. -r omic pp thema laqe ubi h. m
me dni. Cmi. applesi thema laqe
oia. que pcp ei dn. u loqel ad unusqi
pim. app hendunt eu saedotel -r pleut
pphe -r omic pp pcipel. Aqnc mendac
cmuc pp hanl i nole dicel. sle fyle eor
dmo h. -r urbe ista pdolabl eq u fit
hitatu. A q gmqu é omic pp ap ubi
thema i dmo m d. -r sedel in mtu pn
te dni none. A locuc i saedotel -r pphe
ap pnapel -r ad em pim dicel. Iudi
tui mcqe é mu h uc. q pp hauit ad ubi
cmuac ista. fle aup ista aunb; uice. A
ac thema qp ap pnapel -r ad unusqi
pim dicenc. Dn mtur me uc pp hauit
ad dmi istam -r q aumarel hme. eiqu
isq ue audistic thema ista q audistic fle
g hmq fuace uiqe uice -r studia um -r
audiuc uocem dni dei uesm. -r pemed
dnm malu. q locuc e ad ubi uq. Ego
á ere i manib; uice su. faqne m q bo
num -r rectum é i oculis uis. Vimpeti
sedre -r aqnolsce. q u eqrim me la
gnne i necce aqnea. d uos mi qp -r o
aumarel istum -r hiarmel eme. In ista
re ei mstr me dns ac uq. u laqei -r aunb;
uice eiq ista h. A eruut pnapel -r eis
pp ad saedotel -r pphe. sle é unq hme in
dieu mortc. q in nole d ei mi locuc é
ac me. S uterdme g unq d semoly ac
rdeunt ac de eeum pp reuel. Archeas
d methasym fil pphe in diebs ezechie re
gis iude -r ait ac eis pim udc dicel. h
die ac ecclesiu. S pon qi agat ambd re
pim i agnl lapid ear. -r mq dmus dni
i ecclsa silua. -r sluqus mortc o depna
ur ei ezechias rex iude. -r eis iudi -r sl
qne nc annuel deum. -r d pcepta d fuge
dni -r pemanc dnm malu q locuc fuat
ap ubi eos. Ipse nc fuc amo gnde malu
d ala mus. Sunt en ur pphas i nole d
una fame lemoi de emathymm. -r pha
sur ap ubi aumarel istum. ap ubi eu ivane.
sue unusq; ubi ihemie, -r audiui vor ea
dem. -r ac vertes -r pmarel eius ubi
is. -r q iuuc vor mihic ei. -r audiui una
-r umur. fugit -r igsso é egpti. A mise
ur iaciel mtu. i egpti. elmathi filii
achobor. -r mtu é eo i egpti. -r couerc u
nam d egypto. -r adduxer eu ad regc ia
chi. -r pcussit eu gladio. -r pcel atmi eo
i sepulcre. mulgi ignobilc. Ignur man
asehan filu saphan. fure i ihema. ur
u qnc in manu pli -r ichiem ei. XXVII.
Ti pnapic regm ioachym filu iosie re
gc iuda. fm é ubi istud ad ihemia a
dno dicenc. Ic dic ur ap me. Sic ubi uicla
-r cathena. -r pce eaq i colle tuo. -r mtes
cac ai regc ecom. ac regem moab. -r regc
filios amo. -r ac regem edm. -r ac regem
sidonc. i manu nuncq q ucnic urlm ad
ecedchsam regc iuda. -r pcipiel eis u ai
dno suac iqiam. Ic dic ac ecclesiu do ir.
Ic dicenc ai vobc ubc. Ego fec emm -rbcc
-r uestm que d su fuac cerc. i brachio mo excelc -r de
am ea. qm placuit i oculis mis. A nuc
tm é adu e cne ubc. i manu nabuchod.
regis babilonis fiu mei. Insuq; bestias a
gri tradi ei. ut seruiant illi. -r fuerc ei cc
ge -r filic eius. -r filio filii eius. donec ueniat
tpc ire eius. -r ipsius. A fuerc ea gd multc
regel magni. sed aut regni q nd fuerc
in nabuchod regi babilonis. -r gc nd ediuit
collu suu sb iugo regis babilonis. i gladio -r
fame. -r pestc usqueq; sup gcem illa.
ait ac. donec cdumd eos i manu eius. Vos
q nolite audire pphas uros -r diuinos. sop
matcel -r angel. -r maleficos q dc ub nd
fuerel regi babilonis. qa mdacia pphant
ub. u laqe fugant vos d tra uris. -r ejcia
re. -r pdere. sed gcs que sub ceruice cuc
sua sub iugo regis babilonis. -r fuerc ea. di
mittc ea i ra sua. dic dn. -r alt ei. sedechiam
i ea. A ac secedchiam regc iuda locuc su
p ea ubi dicens. Sbiate ocha uris sb iugo
regis babil. -r fuite ea. -r pp eas. -r uiuete.
cur morieris tu -r pp tuo gladio. fame.
-r pestc. sic locuc é dns ac gentc. q fuiter
nolunt regi babil. -r audire uc ubi pphas.
dcntu ub. nd fuerc regi babilonis. qa ip

manu pri lacerat ub. qz nō mitt̄ cū ē ad. ꝛ pri ꝑphant i nole mō mittat̄ ut eccl̄a uc. ꝛ pcaꝫ. tū usq; quam ꝑphe qui uat ananiam ub. ꝙ ad cubiculū ꝛ ag ꝑphū ꝑ num locutꝰ sum dicēt. h dic dō dō. ꝙ ita ut audiat ꝑ ulta ꝑphat. utꝝ qui ꝑphant ub dicēt. Ecce uasa dñi reuertant̄ ꝺ babilā. nē cū. manui ē ꝑphant ub. ſolute g audite ex. ſ fuit regi babilō ꝙ ut uiuat. ē. ut uiuat ꝛ anima ſo iuuidē. ꝙ ſi ꝑphe ꝛ ubi ō ī ac ē. cū rans dnō ē cenuī. ut nō ueiant uasa q relicta ſunt ī domo dñi ꝛ ī domo re gis iuda. ꝛ ī rm ī babilōem. ꝙ h dic dō ē cenuī ad oliphaz ꝛ ad mare. ꝛ ad mare. ꝛ ad baleā. ꝛ reliquas ualas q remanſerunt ī ciuitate hac. ī nō ascendit nabuch. rex babil. ꝛ ioachin filiū ioachim regē iuda. ꝛ oēs nobiles de iuda ꝛ hierl̄m ī babilōem. ꝙ h dic dō ē cenuī dñs. ad uasa q relicta ſunt ī domo dñi ꝛ ī domo regis iude. ꝛ ī rm. ī babilōem trāſmittunt. ꝛ ibi ē usq; ī diē uisitationis ē dicit dñs. ꝛ aſcendā ꝛ reducā ea. ſ ī ſuo.

XXVIII

Et factū ē ī illo āno ī principio regni ſedechie regis iude. ī ano. uto. ī meſe ē. dixit ad me ananias filius azur ꝓphā de gabaon ī domo dñi coram ſacerdotib. ꝛ ō ē plo dicens. ſ dic dō ē cenuī ō ſuſtu ī iugū regis babilonis. ad huc duo anni dier. ꝛ ecce ego reducā ad loc iſtū ō uaſa dñi q ſulit nabuch. rex babilōis ō loc iſto. ꝛ īſtulit ea babilō. ꝛ iechonia filiū ioacim regē iuda. ꝛ ōēs transmigrantes iude q ingreſſi ſunt babilōē. ego reducam ad loc iſtum air dñs. Contriui ē iugū regis babil. ꝙ dixit hananias ꝓpha ad ananiā ꝓpham ī cōſpectu ſacerdotum. ꝛ ō cunctē ꝺle ꝓpe qui ſtabāt ī domo ꝺ. ꝙ audi hanania. Nō misit te dñs. ꝛ tu cōfidere feciſti ꝓplm iſtū ī mendacium. ꝓpterea h dicit dñs. ecce ego mittā te de ſuper faciē terre hui⁹ anno morieris. eo quia locutꝰ es. ꝛ mortuus ē ananias ꝓpha ī āno illo ī mēſe ſeptimo.

XXIX

Et hec uba uba que misit hieremias ꝓpha de urbe hierl̄m ad reliquos ſenioꝝ ſublimium ꝛ ad ſacerdotes ꝛ ad ꝓphas. ꝛ ad oēm ꝑplm q̄ trāſtulerat nabuch. de hierl̄m ī babilōē. ꝓpter egreſſū ē iechonie ꝛ regine ꝛ eunuchoꝝ ꝛ principū iude ꝛ hierl̄m ꝛ fabꝝ ꝛ clauſtr. ō urbe hierl̄m. ī manu elasē filij ſaphan ꝛ gamaliel filij helcie. q̄s miſit ſedechias rex iude ad nabuch. regē babil. ī babilōē. h dic dō ē cenuī deus ſ. ō ſublimitatione quā ī tranſmiſi de urbe hierl̄m ī babilōem. ædificate domos. ꝛ habitate eas. ꝛ plantate ortos. ꝛ comedite fructū eoꝝ. Accipite uxores. ꝛ gignite filios ꝛ filias. date filijs uſtris uxores. ꝛ filias uſtras nubui nate. ꝛ pcreate filios. ꝛ filias. ꝛ multiplicamini i. ꝛ nolite ee pauci ut⁹ ꝛ quite pacē ciuitati. ad q̄ trāſmigrare uos feci. ꝛ orate pro ea ad dñm. q̄ i pace illius pax erit uob. h dic dō ē cenuī ō ſuſtu ē ī. ſ uos ſeducant ꝓphe uſti qui medio uſtī ſunt. ꝛ diuinū uſ. ne attendatis ad ſomnia uſtra q uos ſomniare. q. falſū ei ꝓphant ub. ī nōie meo. nō misi eos dic dō. ō uob dic. ecce ego ſpnam ī ſpiritu meo. ſuper omē ſemē. ꝛ xv. ānī. ultimo uos ꝛ ſcietis q ego uos uisi ꝛ impleui. ō reducā uos ad locum iſtū. Ego ei ſco cogitationes quas ego cogito ſup uos air dō. cogitōes pacis ē ī affligēe. ō ꝛ ter ub ſiue ꝛ quā ī locis ubi ego mittā te ubi⁹ te ō abducā me. ꝛ inuenietis me. ꝛ reuertā me ī uob. ꝛ congregabo uos ō omib⁹ locis ubi⁹ te ō dixit dō. ꝛ reducā eā ī locū unde ō ſuſtu ē. ꝙ ſuſcitauit ō uob dō. ꝛ ī uob eā cognouerunt ūbi ꝛ ō ꝙ uos ō nūlis gētib. ꝛ ō oēs locis ad que expulſi uos dicit dō. ꝙ reuti uos

RE

Hec è ûbum q̃ fr̃n è ay ihemmā XXX
, ad deũ. h die ay vd ir. Gaude eõ ũla h
q̃ ccanc ũl ay re ĩlmo. ecce ei dict nemut
die eo. & ũnũ ũllũ ep mi ist ĩtum aut
ay, q ũmm ey ay ũnm q̃ vcat ysbi eny.
r posstocbt eam. & ys ũla q̃ccany è ay ad ir.
r ad ludam. & ĩ h die ay. vocc ẽmũs audi
umo. bzmo r nõ è pus. ĩmigrate ruĩte
te, si grãa malagh. & te ego ury. dic ĩm
ui ihp manũ subij suũ q̃ ypunẽic. roũ
le ẽ unnile tunel. ĩ eaugiem. weq. mag
die ula. nec è ĩlis eus. & empoa ibtoy
è iacob r ex ep̃ saluabi. & eno. ĩn die illa
air ay ercanui. otam augũ eo. dollo quo
r uida illuc ysbi p̃sulpi. & non vnabim ea ap
uuc aluem. h fuerit dnõ ep̃ suo. r dõ re
gi suo qđ ẽ ĩscambio eo. & ep̃ ne timeas p
ue meus iacob air ay. ri pauca ir. q te
ce ego saluabo te & ĩ nõ lãgnqua. r sen nui
ẽ ĩn captiuitate eor. & vinerecuit iacob
r requiescet. r cent̃ abluet lomo. r nõ cur
q̃ formid. qm̃ è te ĩ sum air ay qr sal
uem te. r nam ei ĩ omnãõe ĩ ãne ge
ntiy ĩ quib dispsi te. te aũt nõ finaã in
ĩ omnãõem. q̃ castigabo te ĩ iudicio.
ũ nõ mundo ĩnocuus. qb die ay. ĩnfa
nabile tuũ nã pessima plaga tua.
nõ ẽ qui iudicet causã uti utrũq̃ ad alligãdã
ãnuõem tuã. multis nõ ẽ uty. o mã a
mantel ou oblit ẽ tui. te nõ q̃. Plaga
ẽ inimici percussit te. castigauĩ te crudeli.
p̃ multitudĩ iniquitatis tue dum pec
ã pcã tua. & clamas sup̃ gnãde tua. ĩ
nsanabilis ẽ dolor tuus. p̃ multitudĩ
nigrarũ tue. r p̃ dura pcã tua. h fec
ẽ. & p̃ea eõ qui gmedẽ te derelinquẽtes r
inuisũ voluer sui ĩ captiuitatẽ ducẽtur.
r qui te uastãt uastabũtur. ĩnacrũ
mantel tuos tabo i pa. & uulnera tua cu
ra ab ĩ. & a inimicis tuis sanabo te dicit dñs.
q. eiectã uocauer te sion. h ẽt q̃ nõ uult
requirit. h die ay. & ecce ego ĩuerti captiuitatẽ
iacob tabnacolor. r tentoria eius miserebor. r edi
ficabi ciuitatẽ ĩ cacumine tuo. r palatiũ iuxta ordinẽ
suũ stabit. & egrediẽtur de eis. laudes
& uox ludentiũ. & multiplicabo eos r nõ minu
entur. r glorificabo eos r nõ attenuabũt.
filij eius sicut a principio. r cetus eorũ
in conspectu meo permanebit. & uisitabo sup
omnes tribulantes eos. & erit dux eius de ipso.
r princeps de medio eius p̃ducetur. & applica
bo eũ. r accedet ad me. q. ẽ iste qui apli

c: ex tui ꝺ appꝛingãt mꝰ aut ꝙꝛ. ⁊ cessꝛe mꝰ
i ꝑplm. ⁊ ẽ ego ꝺs tꝰ ꝺeus. Exi i gentꝫ;
mꝛiꝺe ꝺmꝰ finꝫ egẽnes. ⁊ ꝓcella tuenꝫ.
in capꝛe mꝛpiꝰ conqueleꝫ. ⁊ aꝺuꝛet
mꝰ mꝛiggꝛis ꝺñi ꝺonec fiꝺat ⁊ ꝓꝓlet.
egꝛuntem eoꝝ sm. In nouissimo ꝺiebꝰ itꝫ
ugꝛes ea.

XXXI

Ꝛi ꝙs ille ꝺie ꝙꝛ. eꝛo ꝙꝛ mꝰ ⁊ ꝓ
mulꝰ aggꝛuno
nulꝰ uꝛ. ⁊ ꝛpꝰ eꝛ mecꝫ i ꝑplm. ⁊ ꝺie ꝙꝛ.
ꝓmuenꝫ gꝛãm ⁊ ꝛeꝓꝛo ꝙꝛ ꝙ ⁊ cꝛmãlcentꝫ
gladio uꝛꝝ. ꝛo ꝛequiꝫ suã uꝛ. ⁊ agꝛ ꝙꝛ
appꝛuꝫ uꝛ. ⁊ ꝛanctuꝫ ꝙcuꝫ ꝺilexi ⁊ ꝛꝺ
amuꝛi ⁊ mꝛsmꝛ. uꝛsum: ⁊ ꝛsum
ꝛ. ⁊ ꝛsiabꝛ ⁊ uiꝛgo uꝛ. Adhuc ornabꝛ
ymꝑhanꝛ tuꝛ. ⁊ egꝛiens ⁊ ꝛꝛo ꝓlle
tui. Adhuc plantab juncꝰ. ⁊ mõtib⁹
ſamarie. plantabuꝛ plantꝛicꝫ. ⁊ ꝛonec
ꝛꝛo uenaꝛ ⁊ ꝛꝺemabꝛ. qꝛ eꝛ ꝺieꝰ in
qua eꝛ auꝛo ꝺꝛ clamabꝛ ⁊ mõte ſamarie
in mente effꝛaym. Suꝛgite ⁊ aſcẽꝛamꝰ
ſiõ. ad ꝺmꝰ ꝺñ mꝛ. qꝛ hꝛ ꝺie ꝙ. Exul
tate ⁊ letitia iacob. ⁊ hymnite ꝛ caꝑ gꝛm.
ꝓ ſonate. canite ⁊ ꝓꝛuite. ⁊ dicite ꝑplm
tuũ ꝛeliquiaꝫ uꝛ. Ecce ego aꝺꝺucam eoꝝ
de tꝛ. aquilõnie. ⁊ cõgꝛegabo eoꝝ ab extꝛe
mis tꝛ. Jm̃ quis eꝛ cecus ⁊ claudꝰ. ⁊ pꝛg
nans. ⁊ ꝓtens ſimul. cꝛꝺ magnꝰ reuꝛ
tẽtꝰ huc. In fletu uẽient. ⁊ inmia ꝛeꝓtuꝫ
eoꝝ. ⁊ aꝺducam eos ꝛ riuꝛes aquaꝝ. in ꝛa
ꝛecta. ꝓ ipsꝛent i ea. qꝛ ẽ ſum ꝓtuꝫ
⁊ effꝛaym ꝓmogenitꝰ meꝰ ẽ. Audite ꝛꝺ
bꝛi d gẽ. ⁊ annũciate ꝛ insulis que ꝓcul ꝺ eꝛ
ꝛiate. ⁊ ꝺicite ꝛsmel q congꝛegabꝛ eum. ⁊ ꝛus
ꝛeꝺiet eũ ſic ꝓꝛꝛꝰ gꝛegꝫ ſuũ. ⁊ eomi
ei ꝙ iacob. ⁊ inbib eius ⁊ magnꝰ ꝛeuꝛ
tẽtꝰ huc. ⁊ uenient in exꝛlo ſiõ. ⁊ fluẽ
ent ad bona ꝺñi. ſup fꝛumto ⁊ uino. ⁊
leo. ⁊ filiꝫ pecoꝝ ⁊ aꝛmẽtoꝝ. ⁊ eꝛit a
nima eoꝝ ſi ortꝰ uiꝛiguꝫ. ⁊ ultꝛa no
eſuꝛiet. Ꝛe iuuẽbi inꝛo in choꝛo. iuuen
es ⁊ ſenes ſimul. ⁊ conuꝛtam luctꝰ eoꝝ i
gꝛudiꝰ. ⁊ ꝛolabꝛ eos ⁊ leuabo eos a
ꝺolꝛe ſuo. ⁊ inebꝛabo aiã ſaceꝺoꝛũ pinguedie
⁊ ꝙꝛ mꝰ bꝛie mꝰ. ⁊ ꝛplebi aꝛ ꝙꝛ. hꝛ
ꝺꝛ. hꝛ ⁊ ꝛeceꝺo audiui ẽ lamentãtis. ⁊
ꝛ ululatꝰ nichel ploꝛãte filiaꝝ ſuaꝝ. ⁊
nolẽte ꝛolaꝛi ſꝛ eꝛ. qꝛ nõ ẽ. hꝛ ꝺꝛ ꝙ. ⁊
ſlaꝛ uoꝛ mea. ⁊ ploꝛatꝰ. ⁊ oculi mei ⁊ lace
me. qꝛ ẽ mꝛcꝛ ꝛpi tui. aꝛ ꝙꝛ. ⁊ ꝛeuꝛ
tuꝛ ꝛꝛ ãn ꝛmmia. ⁊ ẽ ſpꝛ. ⁊ nouissimꝛ
nuc aꝛ ꝙꝛ. ⁊ ꝛeuꝛꝛetuꝛ filij ad ꝛmiꝛo ꝛꝛ.
Audiẽꝛ audiui effꝛaym ꝛtiũ ꝛꝛuꝛ. Caſti
gaſti me ⁊ ꝺoc ⁊ ꝛeruꝛmꝰ ſũ qi nõ ꝛeuꝛo.
mꝛmuꝰ. Cõuꝛ me ⁊ ꝛsiam. qꝛ tu ꝺꝛ ꝛꝛ
mꝛ. hꝛ ẽ. ꝛiuſti me ⁊ ꝛꝛ ꝓniam. ⁊ ꝛꝛ
eſtꝛeuiſti michi. ꝓuſi ꝛꝛnuꝛ meum. ⁊ ꝛ
filiꝰ ſum ⁊ ꝛeuꝛbui. qm̃ ꝛpanꝰ ebꝛbui
aꝺleꝛẽtie mee. ⁊ ſiliue ꝛpoꝛabiliue mi
effꝛaym. ſi puer ꝺelectabꝛ. ꝛ ex quo ꝛcut
ſum ⁊ ego. aꝺhuc memoꝛabo eius. ꝛꝛeo e
ꝛeum ſup uiſceꝛa mea. ſup ei. miſeꝛe mi
ſeꝛo. eius aꝛt ꝙꝛ. ⁊ miſeꝛe mi ſeꝛiꝰ. ⁊ ꝛꝛe
ne ⁊ amãnuenſi. ꝺoꝛsum eꝛ tuũ i ꝛua ꝺꝛ
tam i ꝛꝛ ambulaſti. Ꝛeuꝛe uꝛgo tꝛ. ꝛeuꝛe i
auenꝛes tꝛ iſꝛae. Vſq: ꝙꝛe ꝛeſilies fi
lia uaga. ⁊ ꝛc. ꝛeuꝛ ꝙꝛ noiui ſꝛ tꝛ. ⁊ ꝛeꝛa
gnabꝛ uiꝛ. ꝙꝛe ꝙꝛ ꝛeminꝛ ꝛꝛ uꝛ. Adhuc
ꝺicẽt uꝛbi iſtuꝛ i tꝛ uꝛa. ⁊ i uꝛbib⁹ eius.
ꝺũꝛe ꝛapauꝛe eoꝝ. Benꝛas ⁊ ꝙꝛ. ꝑ
ꝛeuꝛ uſtꝛe mꝛe ſꝛꝛ. ⁊ habitabꝛ ibi
cꝛ uꝛa ⁊ ꝛꝛ mꝛe. ⁊ ſꝛ. ⁊ ꝛymbuꝛ i eo ui
ꝛe ⁊ ꝛꝛ ꝛuꝛaꝛe ⁊ ꝛꝛ. ⁊ ꝛꝛ ꝛuꝛaꝛe ⁊ ꝛꝛ
ꝛꝛ.

sem ifrl. ꝙ oia ꝙ fuer dñs dy. Exc dns
ueient diar my r ego fiabi. angel dñs a
mee anancel. ms ap ꝙci angulu r cib
ulr nemam ymlue. m offerai eis sup
ellr gareb. r cumb gaudia r cãm uallem
achor. r exult. r umbilicus regnem mo
ns ms ap ꝙcem eoꝝ. rus ap angulu
ꝙm. cãp ouebalc, stab vnl nõ cultent.

XXXII

Verbu q fuit ẽ ad hieriã dñm. i ano
decimo terdecio regis uide. qñ ẽ anus
exercitus regis babilonis obsidebat hrlm. r hieriãs ꝙ
fuerat eum clausus i atrio carcis. q erat ela
ir domo regis iuda. dicens. Ce ego elau
dam regem babilonis. r capiet eã. r ca
pietabit eã oculus eius. r os eius loquet
cum eo. r in babilonem ducet sedechiã. r ibi
erit donec visitem eum ait dns. Si ãpug
nabitis aduersus caldeos. nichil ꝓficietis
ait. Et ait hieremias. Factum ẽ verbum dñi ad
me dicens. Ecce hanameel filius sellum patrui
tui. uenient ad te dicens. Eme tibi agrum
meum qui ẽ in anathoth. tibi ẽ op̃tet ex
imere. ut emas eum. Et uenit ad me hana
meel filius patrui mei f verbum dñi ad me in
atrio carcis. r dixit mihi. Eme agrum meum
qui ẽ in anathoth. q tibi competit hereditas
r tu ex ꝓximo es. ut possideas eum. Intellexi
quia uerbum dñi hoc erat. r emi agrum
ab hanameel filio patrui mei qui ẽ in ana
thoth. r appendi ei argentum. vii. siclos
r. argenteos. r scripsi in libro signaui r
adhibui testes. r appendi argentum in statera
r accepi libros possessionis signatos. r simplices
r signa fractionis. Et dedi librum ꝓ
fessionis baruch filio neri. filii maasie
in oculis hanameel patrueli mei. r in oculis te
stium q scripti erant in libro possessionis eius qui
dem qui legebant in atrio carcis. Et ꝓcepi bar
uch in conspectu eorum dicens. Hec dicit dns exer
cituum deus israhel. Sume libros istos. libru
mhc. hunc signa
tum hunc hoc q apruit ẽ. r pone eos in uasc
fictili ut permaneant possint diebus multis. Hec
enim dicit dns exercituum deus israhel. Adhuc possidebun
domos agri. r uineas in ista. Postquam au
tem tradidi librum istum possessionis
baruch filio neri. dicens. Hec dicit dns exer
cituum deus israhel. Accipe libros istos. hunc librum
signatum. hunc librum apertum. r da eos in uasc
fictili ut permaneant per multos dies. Hec

ꝑ cōsiliū cū celsa tuā ā ꝺ̄ i ualle filij ennō. ue minantē filiꝰ suꝰ. ꝛ fili tuꝰ minꝰ molech. q nō mandauī eis ne ascenꝺ̄ in cor mīm ut faciāt abhoīa one hanc. ꝛ i peccā inducāt iudam. ꝑ nūc ꝓ ista ꝺ̄ dē ait ꝺ̄ ad auditū hanc. ō qua uocabit thofeth. q uocabit in mane regio tabulōie i glatio. ꝛ fame. ꝛ i pestē. ꝛ ecce ē ogganꝫ uas. ō mnīs ciuitas ad ꝙ̄ eicet eos in furore mō. ꝛ in ira mī ꝛ in indignatōe mī grādi. ꝛ uocauī eos ad istum. ꝛ mutauī eos furiā ofdentī. ꝛ cē mī ꝓplm. ꝛ ego eos eiciā i terā. ꝛ uolo eis eos mul ꝛ ualeant mīa. ne uideāt me umiliasse dicit. ꝛ ui sup eos. ꝛ fiāt eis pcussi sepientum i ui festiuā eis bustiā. ꝛ mouebit mīa da ui i aure eoꝝ ne nō recordent a mei. ꝛ clamor. sup eos. ē ui eis sno. ꝛ plantauī eos i cīs istis i ignare. in ore aure mo. ꝛ eos ad ala mea. ꝛ ua ꝺ̄ dē. ō aperiat ꝺ̄ ꝓplm ihū cē malū ꝫ grande. ste addu eam sup eos ē uoci q ego laqꝫ. ad eos. ꝛ posslideb̄ur. ag i ciuitas te ꝙ̄ uas dia. ad q̄ rep̄m ui. eog nō remastr̄ uū. ui uum. ꝛ uasa fic in mann calidū. ag pecuniā eoꝝ. ꝛ ducēt i babilōe. ꝛ ipi mp̄m eoꝝ ꝙ̄ ꝛ tenebr adhibebī in ea uanā. ꝛ ea uu ihsm. ꝛ cuncta ꝙ̄ uida. ꝛ cunctibꝰ mōmis. ꝛ eis tribꝰ cāpellabo. ꝛ cunctis ꝙ̄ ad ipsum ꝺ̄. ad quā cognouīt eos ait

Cet sm ē ubi dns XXXIII ꝫ ꝺ̄. ad ieremiā ꝓ diē ē adhuc clausꝰ eā i atio cātā tenē. ꝫ dic ꝺ̄. qui facit uā ē ds ꝓfectū illud ꝛ finiuit ꝺ̄ uit eūle. Clama ad me ꝛ exaudiā te. ꝛ annūciabo ꝛ grādia ꝛ ita nā q̄ nēc cis. q̄ ꝫ dic ꝺ̄ dē ad domꝰ urbis ꝛ ad domꝰ regis iuda. q tenentur ad ꝛ ad mūrū ꝛ gladiū uēiēt ad illos ut dimicēt ꝺ̄ caldeis. ꝛ ipleant eos cadauerib̄ hoīm q̄ percuss in furore mō ꝛ ira mī. ꝛ q̄ abscōdi faciē meā ab istis ꝛ dignabō malitiā eoꝝ. ecce ē ob ducam eis aceruē ꝛ sanitatē. ꝛ curabo eos ꝛ reuelabo illis ꝺ̄ pacis ꝛ ueritatis. ꝛ reducam ꝓsperitatē iuda ꝛ ꝓsperitatē ihsm ꝛ edificabo eos sic ā principio ꝛ edificabo illos ab oī iniquitate sua q̄ peccauerūt mihi. ꝛ dimittā oēs iniquitates eoꝝ ꝙ̄ ꝛ i quibꝰ delīquerūt mihi. ꝛ ecce mī i nōi ꝛ i quibꝰ ꝛ i laudē ꝛ celebritatē cūcte gēti ter. q audient oia bona q̄ ē facturus eis ꝛ timebūt ꝛ turbabunt ꝛ i omnibꝰ ꝓsperitatibꝰ ꝛ i omni pace q̄m ego facio eis. ꝫ dic ꝺ̄. adhuc audient in loco isto q̄ uos dicitis ē desertum eo q̄ ꝛ bestia ꝛ iumenti i ciuitatibꝰ iuda. ꝛ foris uie. q̄ uelociter ꝛ absq̄ habitatore. ꝛ absq̄ pecore. uox gaudij ꝛ uox lętitie uox sponsi. uox sponse. uox cantantiū. q̄ confitemini ꝺ̄ exercituū. q̄m bonus ꝺ̄. q̄m i ęternū misericordia eius. ꝛ q̄ inferūt sacrificiū laudis in domū ꝺ̄. reducā enim captiuitatē terre sicut in principio dicit ꝺ̄. ꝛ adhuc erit in loco isto desolato absq̄ habitatore. ꝛ absq̄ iumento. ꝛ cūctis ciuitatibꝰ eius. habitaculū pastorū accubantiū in cōclusione. ꝛ ouium gregē. ꝛ cunctis ciuitatibꝰ q̄ ad montē. ꝛ in campestribꝰ. ꝛ in cunctis q̄ ad austrū. ꝛ in terra beniamin. ꝛ circuitu ihsm. ꝛ in ciuitatibꝰ iuda. ꝛ adhuc transibūt greges. ad manū numerantis eos ꝺ̄. ecce dies uē ꝺ̄. ꝛ suscitabo uerbū bonū q̄ locutus sū ad domū isr. ꝛ ad domū iuda. ꝛ in diebꝰ illis ꝛ tempore illo germinare faciam dauid germen iustū. ꝛ faciet iudicium ꝛ iustitiam in terra. in diebꝰ illis saluabit iuda. ꝛ israhel habitabit confidenter. ꝛ hoc ē nō q̄ uocabit eū ꝺ̄ iustus noster. q̄ ꝫ dic ꝺ̄. ecce dies uenient ꝺ̄. ꝛ non dicent ultra uiuit ꝺ̄ qui eduxit filios israhel de terra egipti. sed uiuit ꝺ̄ qui eduxit ꝛ adduxit semen domus israhel de terra aquilonis. ꝛ de uniuersis terris ad quas eiecerat eos ibi. ꝛ habitabunt super humum suam. ꝛ fuit mihi uerbum ꝺ̄ ad prophetas. contritum est cor meum in medio mei. ꝛ contremuerunt omnia ossa mea. factus sum quasi homo ebrius. ꝛ quasi uir qui devoratur a uino. a facie ꝺ̄. ꝛ a facie uerborum sanctorum eius. quia adulteris repleta est terra. quia a facie maledictionis luxerunt pascua deserti. ꝛ factus est cursus eorum malus. ꝛ fortitudo eorum non recta. quia ꝛ propheta ꝛ sacerdos polluti sunt. ꝛ in domo mea malitias eorum inueni dicit ꝺ̄. ꝛ propterea erit uia eorum quasi lubricum in tenebris. impellentur ꝛ corruent in eis. quia inducam super eos malum annum uisitationis eorum dicit ꝺ̄. ꝛ in prophetis samarie stultitiam uidi. prophetabant in baal. ꝛ decipiebant populum meum israhel. ꝛ in prophetis hierusalem horribilia uidi. adulterantes ꝛ ambulantes in mendacio. ꝛ confortantes manus malignantium. ut non reuertatur unusquisque a malitia sua quasi sodoma facta sunt mihi. ꝛ habitatores eius quasi gomorra. propterea hec dicit ꝺ̄ exercituum. ne audiatis uerba prophetarum prophetantium uobis. ꝛ seducunt uos. uisionem cordis sui loquuntur. non de ore ꝺ̄. dicentibus detrahentibus mihi. dixit ꝺ̄ pax erit uobis. ꝛ omni qui ambulat in pertinacia cordis sui dixerunt non ueniet super uos malum. quis enim stetit in substantia ꝺ̄. ꝛ uidit ꝛ audiuit uerbum eius. quis attendit sermonem meum. ꝛ audiuit. ecce turbo ꝺ̄ furor egredietur. ꝛ tempestas erumpens super caput impiorum conquiescet. non auertetur furor ꝺ̄ donec faciat ꝛ donec consummet cogitationem cordis sui. in nouissimo dierum intelligetis consummate eam. non mittebam prophetas ꝛ ipsi current. non loquebar ad eos ꝛ ipsi prophetabant. si stetissent in substantia mea ꝛ audissent populum meum uerba mea. ꝛ auerterent eos a uia sua mala ꝛ a cogitationibus malis eorum. numquid deus de propinquo ego sum dicit ꝺ̄. ꝛ non deus de longe. si abscondetur homo in absconditis ꝛ ego non uidebo eum dicit ꝺ̄. numquid non celum ꝛ terram ego impleo dicit ꝺ̄. audiui quid dixerint prophete prophetantes mendacium in nomine meo dicentes. somniauit somniauit. usquequo istud est in corde prophetarum prophetantium mendacia. ꝛ ipsi prophete seductionis cordis sui. qui existimant ut obliuisci faciant populum meum nominis mei in somniis suis. sicut obliti sunt patres eorum nominis mei in baal. propheta qui habet somnium narret somnium. ꝛ qui habet sermonem meum loquatur sermonem meum uerum. quid paleis ad triticum dicit ꝺ̄. numquid non uerba mea sicut ignis dicit ꝺ̄. ꝛ sicut malleus conterens petram. propterea ecce ego ad prophetas dicit ꝺ̄ qui furantur uerba mea unusquisque a proximo suo. ecce ego ad prophetas dicit ꝺ̄ qui assumunt linguas suas ꝛ dicunt ait ꝺ̄. ecce ego ad prophetas somniorum falsa dicentes dicit ꝺ̄. ꝛ narrantes ea seduxerunt populum meum in mendacio suo ꝛ in miraculis suis. ego autem non misi eos ꝛ non mandaui illis. ꝛ utilitatem non dedit populo huic dicit ꝺ̄. ꝛ cum interrogauerit te populus iste aut sacerdos aut propheta dicens. quod est onus ꝺ̄. dices ad eos. quod onus. ego autem proiciam uos dicit ꝺ̄. ꝛ propheta ꝛ sacerdos ꝛ populus qui dixerit onus ꝺ̄. uisitabo super uirum illum ꝛ super domum eius. sic dicetis unusquisque ad proximum suum. ꝛ unusquisque ad fratrem suum. quid respondit ꝺ̄. ꝛ quid locutus est ꝺ̄. onus ꝺ̄ non memorabitis amplius. onus enim homini erit sermo eius. ꝛ peruertistis uerba dei uiuentis ꝛ dei nostri ꝺ̄ exercituum. sic dices ad prophetam. quid respondit tibi ꝺ̄. ꝛ quid locutus est ꝺ̄. ꝛ si onus ꝺ̄ dicit. propterea hec dicit ꝺ̄. quia dixistis uerbum istud onus ꝺ̄. ꝛ misi ad uos dicens. ne dicatis onus ꝺ̄. ecce ego obliuiscens obliuiscar uestri. ꝛ derelinquam uos ꝛ urbem quam dedi uobis ꝛ patribus uestris a facie mea. ꝛ inducam super uos opprobrium sempiternum ꝛ confusionem sempiternam quę nō delebitur.

Ostendit ihs ꝛ gillo gimmaue ciuitas gimeanitaꝝ ꝛ ciuitates earum ꝙ̄ ꝛ ciuitates earum ꝙ̄ ꝛ ciuitates earum ꝙ̄ ꝛ ciuitates earum

Ostendit mihi dominus. ecce duo calathi pleni fructibus ficorum positi ante templum ꝺ̄. postquam transtulit nabuchodonosor rex babylonis ꝛ

omis ciuitat ego. unusquisq; ingressus per
eminu ipius pertransibit manu suam. dns deus
tuus dominabitur tui. do do uitam tuam. dicens.
Ego dico ad dm. uastatur ingressus ad seedendum
gentium tuarum. dicit ad eum. Ego dico ad dm. ut
ne forte ascendat ad eum. Ego dico ad dm. ut
ne forte ascendat ad eum. Ego dico ad dm. ut
ne forte ascendat

r mansimꝰ i ihrlm. ⁊ fem ē ūbꝰ ē ad
themam dicens. Hec dicit dñs exercituū dꝰ iſ.
rael. ⁊ dic uniuſ uirꝰ ⁊ hierosolimitis uniuſ
Iuxta nō accipietis disciplinā ut obe
diatis uꝝ mīs dicit dñs. ⁊ circūlucet ſimo
nē ⁊ ionadab filij recab. q̄ dederūt filijs
ſuis. ut nō bibant uinū. ⁊ ūq̄ hodie non bibūt
i die hac. q̄ obedierūt p̄cepto patris ſui
Ego aūt locutꝰ ſum ad uos. ⁊ mane ſſ
gens ⁊ loq̄ns. ⁊ nō obedistis mihi. Mittā
ad uos oēs ſeruos meos p̄phas mittens ⁊ ſurgēs de nu
lo. mittens⁊ dicēs. Reuertimini unus
quiſq; a uia ſua pessima. ⁊ bona cogitationes
uras. ⁊ nolite sequi deos alienos
eos. ⁊ habitabitis i terra quā dedi uobis ⁊ pa
tribus uris ⁊ nō inclinastis aurem uram ⁊
audistis me. Filij enadab ionadab filij recab
rabb. filij recab p̄cepta patris sui q̄ p̄cepit
eis. uꝝ autē nō obediuit mihi. Hec
dicit dñs exercituū dꝰ iſ. Ecce ego adducam
sup uos ⁊ sup oēs habitatores iherlm uniuſq;
afflictionē q̄ locutꝰ sum ad illos. eo. eo q̄ lo
cutꝰ sum ad illos nō audierūt. Vocauiq; illos
⁊ nō respōderūt mihi. Dixitq; ad familiam filiorum
themab. hec dicit dñs exercituū dꝰ iſ. Eo q̄ ob
edistis p̄cepto ionadab patris uſtꝝ. ⁊ custodi
tis oīa mandata eius. ⁊ fecistis ūniuſa q̄ p
cepit uobis. p̄pterea hec dicit dñs exercituū dꝰ iſ. Non
deficiet uir de progenie ionadab filij recab. stans
i conspectu meo cunctis diebus.

XXXVI.

Et factū ē i anno quarto ioachim filij iosie
regis iude. factū ē uerbum hoc ad themam a
dño dicens. Tolle uolumen libri. ⁊ scribe
in eo oīa uba q̄ locutꝰ sum tibi. ad iosiam
ad uxorem ⁊ ad oēs gentes ad quas locutꝰ
sum tibi a die. ex quo locutꝰ sum ad themam
a diebus iosie usq; ad diem hanc. Si forte audiant domus iuda uniuſa mala
q̄ ego cogito facere eis. Reuertatur unus
quiſq; a uia sua pessima. ⁊ propitiabor ego ini
quitatibus ⁊ peccatis eorū. Vocauit ergo themam
baruch filium neriae. Et scripsit baruch ex
ore themae oēs ſmones dñi quos locutꝰ
ē ad eum i libro uolumīs. Et precepit themae
dans mandatum dicens. Ego clausus sum nec
quaqua ingredi domum dñi. Ingredere ergo domum dñi
in die ieiunij. Inde ⁊ audiente uniuſo iudā
q̄ uenerūt de ciuitatibus suis. legere eos in
forte audiant domus iuda uniuſa mala
q̄ ego cogito facere eis. Si reuertatur unusquiſq; a uia sua pessima. quia
magnus furor. ⁊ indignatio q̄ locutꝰ ē

aduersus populū hūc. Et fecit baruch filius neriae
omnia q̄ mandauit ei ieremias. p̄pha. legere ex uolumine ſmones dñi. i domo dñi
Factū ē aūt i anno. v. ioachim filij iosie
regis iuda. i mense nono. proclamauerūt je
iunium i conspectu dñi oī populo i iherlm ⁊ un
uersę multitudini q̄ aduenerat de ciuitatibus
iuda. i hlm. Legit baruch ex uolumine
ſmones themie. i domo dñi i gazophyla
cio gamarie filij saphan scribe. i atrio
superiori. i introitu portę nouę domus
dñi. audiente eos populo. Cumq; audisset oēs pre
positi filium gamarie filij saphan
oēs ſmones dñi ex libro. descendit i domū regis
ad gazophylacium scribe. ⁊ ecce i oēs p̄na
pres. sedebat. ehlsama scriba. ⁊ dalaias
filius semeie. ⁊ elnathan filius achobor
⁊ gamarias filius saphan. ⁊ sedechias fi
lius ananie. ⁊ uniuſi principes. Et nū
ciauit eis michees omia uba q̄ audiuit
legente baruch ex uolumine i auribus populi. Et
surrexerunt oēs principes adam baruch iudi
cauerunt filium nathanie. filij semeie filij cusi
dicentes. Volumen ex quo legisti audiente
populo. assume i manu tua ⁊ uenite. Tulit ba
ruch filius neriae uolumen i manu sua
⁊ uenit ad eos. Et dixerunt ad eum. Sede
et legito i auribus nris. Et legit baruch i auribus eo
rum. Factum ē aūdisserunt omia uba ob stupore
unusquiſq; ad proximum suum. ⁊ dixerunt ad iuniores
suos. Nuntiare debemus regi oēs ſmones istos. Et
interrogauerunt eum dicentes. Indica nobis quomodo scripsisti
oēs ſmones istos ex ore eius. Dixit baruch
ad eos. Ex ore suo legebantur mihi legebat ad me
oēs ſmones istos. ⁊ ego scribebā in uolumine
atramento. ⁊ dixerunt principes ad baruch. Va
de ⁊ abscōde te tu ⁊ ieremias. nemo sciat ubi
sitis. Et ingressi ad regem i atrium. Porro uo
lumen omendauerunt i gazophylacium eliasame
scribe. ⁊ nuntiauerunt audiente rege. cūctis om
nibus principibus qui stabant circa regem. Misit autem rex iudi
ciarium ut tolleret uolumen. Et tulit illud de gazophylacio eliasame scribe
legit audiente rege. ⁊ omnibus principibus q̄ sta
bant circa regem. Rex autē sedebat i domo
hyemali i mense nono. ⁊ focus ardens coram
eo plena prunis. Cumq; legisset iudi
ciarius tres uel quatuor tabulas. scidit illud scalpello
scribe. ⁊ iecit i ignem q̄ erat super arulā. donec
consumeretur omē uolumen igni q erat in
la. Et ui nequiet ne scinderunt uestimenta sua
rex. nec ſui eius. q audierūt omnes ſmones
istos. Verumtamen elnathā. ⁊ dalaias ⁊ gamma

nas. ꝺoñe⁹ regi ne ꝺbeat. libꝛ. ⁊ñ ambu
ulat ceꝛ. ⁊ ꝓcꝛiꝑit ꝛex iemmael ⁊ ſolemne
fuit abeel. ut oꝑhendeꝛe banuch ſui
um ⁊ hemiã ꝓ ꝑſam. Ablos à ceꝛ ceo. ⁊
ſuccũ ẽ ũbũ ꝺemũ ad hemiam ꝓſm
alos ſtaꝛe ꝛex ualimi ⁊ ꝑmõſt quos ſcꝛip
ſeꝛat banuch ex oꝛe hemie dicẽ. ⁊ ui
ſũl ꝛex ualimi alios. ⁊ ſcꝛipſit i eoꝝ ſm
ꝺcꝛm qui eꝛant i ualimi ꝓ q⁹ abo
ſie ioachim ꝛex iuꝺa. ⁊ ad ioachi ꝛegẽ
iuꝺa ꝛiꝺeꝛ. ⁊ ꝺixeꝛũ. ⁊ uoluiſti ualimi
illo ꝛiꝺeꝛ. ad ſcꝛipſiſti eo ãnũciande ſed
mnue uenit ꝛex babilõie ⁊ uaſtauit ciuitat
⁊ ceſſauit manꝰ eꝛ illa ꝛẽ ⁊ iuꝺaꝛi. ⁊
ita ⁊ ꝺie ꝺꝛy ꝛegẽ ioachim ꝛegẽ iuꝺa. ꝑ
cant eꝛ eo qui ſeꝛeꝛat ſup ſolium ꝺauid
⁊ ꝺabũ eius ꝓ hiacebit ad eſtũ ꝓ diem. ⁊ ad
gelu ꝓ noctem. ⁊ uiſtabo ſup eum. ⁊ ſẽ
men eius. ⁊ ô ſuos cuiſ. im quantet ſuꝑ.
⁊ abſcidã ſẽ eo ⁊ ſup hiꝛuſalem urbem ⁊ ſi
uum iuꝺa. ꝛẽ malum q⁹ loquꝛs ſũ. ⁊ ex
⁊ ñ audiet. Hemiae à uoluꝛi ſuꝛꝛ. ⁊
ꝛeꝛ illo banuch filio nerie ſcꝛipſit. ⁊
ſcꝛipſit i eo ex oꝛe hemie. eꝛ ſm ꝺcꝛm
q⁹ abuſſemꝛ. ioachi ꝛex iuꝺa igm. ⁊ i
ſup addent ſũ ꝺcꝛm ſmlia multa ꝓ q⁹ aꝺ
a fuerunt.

XXVII

Factũ ẽ in principio regni ioachim filii ioſie ꝓ
regis iuꝺa. ſermo iſte factus ẽ ad ieremiã
a dño dicẽs. ⁊ ꝺixit dñs ad me. fac tibi
ſtꝛictoꝛia ⁊ uincula. ⁊ ꝺabis ea ſup ceruicẽ
tuã. ⁊ mittes ea ad regem edom. ⁊ ad
regem moab. ⁊ ad regem ammon. ⁊ ad
regem tyꝛi. ⁊ ad regem ſidonis. in manu
nuncioꝝ qui ꝓficiſcũtuꝛ hieꝛuſalem ad
ſedeciam ꝛegem iuꝺa. ⁊ mandabis eis ad
dños ſuos. hec dicit dñs exercituum deus
iſꝛahel. hec dicetis ad dños ueſtꝛos. ego
feci terꝛam in fortitudine mea magna
⁊ in brachio meo extẽto. ⁊ dedi eam cui
placuit in oculis meis. ⁊ nunc ego tradi
omnes terꝛas has in manu nabuchodo
noſoꝛ ꝛegis babilonis ſeꝛui mei. ⁊ beſtias
agꝛi dedi ei ut ſeꝛuiant illi. ⁊ omnes gẽ
tes ſeꝛuient ei ⁊ filio ei⁹ ⁊ filio filii ei⁹ ꝺo
nec ueniat tempus terꝛe ipſius ⁊ ipſa
quoq; ꝛex magnoꝝ ⁊ potentiũ ſeꝛuiet ei.
⁊ erit gens illa ⁊ ꝛegnum quod noluerit
ſeꝛuire nabuchodonoſoꝛ ꝛegi babilonis
⁊ quod non miſerit ceruicem ſuam ſub
iugum ꝛegis babilonis in gente illa uiſi
tabo ego dicit dñs in gladio ⁊ fame ⁊ pe
ſtilentia donec cõſumam eos in manu
eius. uos ergo nolite audire prophetas
ueſtꝛos. ⁊ diuinos ueſtꝛos. ⁊ ſomnia ueſ
tꝛa. ⁊ ſortilegos ueſtꝛos. ⁊ ueneficos ueſtꝛos
qui dicunt uobis hec dicentes. non ſeꝛui
etis regi babilonis. falſa enim uobis pꝛo
phetant ut auferat me longe a finibus
ueſtꝛis. ⁊ pereatis uos ⁊ pꝛophete uoſtꝛi
qui uobis ꝓphetant. ubi ꝛem ſuꝑ. ⁊ ſi
gentes ſeꝛuiuerint ꝛegi babilonis ⁊ ſeꝛui
ant ei. ut ꝛeꝛ ꝛaꝛeant eꝛ ea ꝓpꝛie eoꝝ ꝓcu
ꝛent ꝓbitare. ego ꝛelinquam eos in ꝛe ſua
dicit dñs. ⁊ colent eam ⁊ habitabunt in
ea. ad ſedeciam ꝛegem iuꝺa locutus ſum
ſm uniuerſa uerba hec dicens. ꝓbite colla
ueſtꝛa ſub iugo ꝛegis babilonis. ⁊ ſeꝛuite
illi ⁊ ꝑꝓlo eius. ⁊ uiuite. quare moꝛiemini
tu ⁊ ꝓpꝛius tuus ꝑ gladium. fame ⁊ pe
ſtilentia ſicut locutus ẽ dñs ad gentem
que non ſeꝛuierit ꝛegi babilonis. ⁊ non
audieꝛit ſeꝛmones ꝓphetaꝝ. ne audiatis
ꝓphetas ueſtꝛos. ⁊ diuinos ueſtꝛos. ⁊ ſomnia
ueſtꝛa. ⁊ ſortilegos ueſtꝛos. ⁊ ueneficos ueſtꝛos
qui loquuntur uobis dicentes. non ſeꝛui
etis regi babilonis. falſa enim uobis pꝛo
phetant.

uer i prim bdamni. Et egsit ē abdemelec
r uoc regis. locutꝰ ē dr ieremiē dicēs
dic mi tē male fecit uir isti oia q̄n pe
cūiunt ō themiā mittēte eū ī lac ūmo
nat i fame. Abiit ē ebedmelech ethiops dicē
tolle tē. ūr. imor ī cella themiā ys ham
thaar ante quam moriant. Aduenit ergo
ieremias ī cellā themiā r dixit ei. Hec dicit dñs
deus ihrahel. ecce ego introducā sermones meos
ī ciuitatē hanc in malū r non in bonū. r erūt
in conspectu tuo in die illa. Et saluabo te in die illa
dicit dñs. r non dabis in manus uiroꝝ quos tu
times. Quia liberans liberabo te. r non cades
in gladio tuo. quia fiducia erit tibi a me. eo quod
fiducialiter egeris. eo quod mei obliuiscꝰ sis
dicit dñs. Verbum quod factum est ad ieremiam
a dño postquam dimisit eum nabuzardan
princeps militie de rama. cum tolleret eum
uinctum catenis in medio omnium captiuorum
hierusalem r iudee. qui ducebantur in babylonem.
Tulit ergo princeps militie ieremiam. r dixit
ad eum. Dñs deus tuus locutus est malum
istud super locum hunc. r adduxit dñs. r fecit
sicut locutus est. quia peccastis dño. r non audistis
uocem eius. r factus est uobis iste sermo hodie.
Nunc ergo ecce dimitto te hodie de catenis
que sunt in manibus tuis. Si placet tibi ut
uenias mecum in babylonem. ueni. r ponam
oculos meos super te. Si autem non placet tibi
ut uenias mecum in babylonem. quiesce. Ecce
uniuersa terra coram te est. quocumque placuerit
tibi ut eas. illuc perge. Et nondum reuersus
est ad eum. r adhuc ille cogitabat. Et ecce
reuertebatur ad eum. Vade ergo ad godolie
filium ahicam filii saphan. quem constituit
rex babylonis super ciuitates iude. r habita
cum eo in medio populi. Vel quocumque
placuerit tibi ut eas. uade. Et dedit ei princeps
militie uiaticum. r munera. r dimisit eum.
Et abiit ieremias ad godolie filium ahicam
in maspha. r habitauit cum eo in medio
populi qui remanserant in terra. Cum audissent
autem omnes principes militie qui erant
per agros ipsi r uiri eorum. quia constituisset
rex babylonis godolie filium ahicam in terra.
r commendasset ei uiros. mulieres. paruulos.
r de pauperibus terre qui non erant translati
in babylonem. uenerunt ad godolie in maspha.
Ismahel filius nathanie. r iohanan. r ionathan
filii caree. r saraias filius thanehumeth. r filii
ophi nathophathites. r iezonias filius maachathi
ipsi r uiri eorum. Et iurauit godolias
coram eis r coram uiris eorum dicens. Nolite
timere seruire chaldeis. habitate in terra
r seruite regi babylonis. r bene erit uobis.
Ecce ego habito in maspha. ut seruiam chaldeis
qui uenient ad nos. Vos autem colligite
uinum. r poma. r oleum. r reponite in uasis
uestris. r habitate in ciuitatibus quas occupastis.
Sed r omnes iudei qui erant in moab. r in
filiis ammon. r in idumea. r qui erant in
uniuersis regionibus audierunt quod dedisset
rex babylonis reliquias in iuda. r quod constituisset
godolie filium ahicam filii saphan
super eos. reuersi sunt omnes iudei de
uniuersis locis in quibus dispersi fuerant.
r uenerunt in terram iuda ad godolie in
maspha. r congregauit uinum. r poma
multa nimis. Ioanan autem filius caree.
r omnes principes militie qui erant per
agros uenerunt ad godolie in maspha.
r dixerunt ei. Scis quia baalis rex filiorum
ammon misit ismahel filium nathanie ut
interficiat animam tuam. Et non credidit
eis godolias filius ahicam. Iohanan autem
filius caree locutus est ad godoliam
secreto in maspha dicens. Vadam. r interficiam
ismahel filium nathanie. neminem
sciente. Ne forte interficiat animam tuam.
r dispergantur omnes iudei qui congregati
sunt ad te. r pereat reliquum iuda.
Quare ergo interficiam ismahel filium
nathanie. Et non credidit ei godolias filius
ahicam. Ismahel autem filius nathanie
uenit in mense septimo. ipse r decem uiri
cum eo ad godoliam filium ahicam in
maspha. Et comedebant panes simul ibi
in maspha. Surrexit autem ismahel filius
nathanie. r decem uiri qui erant cum eo.
r percusserunt godoliam filium ahicam filii
saphan gladio. r interfecerunt eum. quem
constituerat rex babylonis super terram.
Insuper r omnes iudeos qui erant cum eo
in maspha. godoliam uidelicet. r chaldeos
qui inuenti sunt ibi. uiros bellatores.
Secundo autem die postquam interfecerat
godoliam. nemine adhuc sciente. Et uenerunt
quidam de sichimis. de silo. r de samaria
octoginta uiri. habentes barbas attonsas.
r uestimenta scissa. r corpora concisa.
Et munera. r thus in manibus eorum.
ut deferrent ea in domum domini. Et egressus
ismahel filius nathanie in occursum eorum
de maspha. ambulabat. r plorans. Cumque
occurrisset eis. dixit ad eos. Venite ad godoliam
filium ahicam. Et cum uenissent in medium
ciuitatis. occidit eos ismahel filius nathanie.
r proiecit in cisternam ipse r uiri qui erant
cum eo. Decem autem uiri inuenti sunt
inter eos qui dixerunt ad ismahel. Ne interficias
nos. habemus enim thesauros in agro.
frumenti. hordei. olei. r mellis. Et cessauit.
r non interfecit eos cum fratribus suis.
Cisterna autem in qua proiecit omnia
cadauera uirorum quos percussit propter
godoliam. ipsa est quam fecit asa rex propter
baasam regem israhel. Hanc implenit
ismahel filius nathanie de interfectis. Et
captiuos omnes qui reliqui fuerant de populo
qui erat in maspha. quos constituerat filia
regis nabuzardan godolie filio ahicam.
Captiuos inquam duxit ismahel filius nathanie.
r abiit ut transiret ad filios ammon.
Audiens autem iohanan filius caree. r omnes
principes militie qui erant cum eo uniuersum
malum quod fecerat ismahel filius nathanie.
Tulerunt omnes uiros. r abierunt ut pugnarent
contra ismahel filium nathanie. r inuenerunt
eum iuxta aquas multas que sunt in gabaon.
Et factum est cum uidisset uniuersus populus
qui erat cum ismahel. iohanan filium caree.
r omnes principes militie qui erant cum eo.
lætati sunt. Et circumierunt uniuersum populum
quem captiuum duxerat ismahel de maspha.
r reuersi sunt. r abierunt ad iohanan filium
caree. Ismahel autem filius nathanie cum octo
uiris fugit coram iohanan. r abiit in terram
ammon. Timentes autem iohanan filius caree.
r omnes principes militie qui erant cum eo.
uniuersum populum quem reduxerant de
maspha. post interfectionem godolie filii ahicam.
uiros bellatores. mulieres. paruulos. r eunuchos.
quos reduxerant de gabaon. Et abeuntes habitauerunt
in chamaam quæ est iuxta bethleem.
ut pergerent. r introirent terram ægypti.
propter chaldeos. Timebant enim eos. eo
quod percussisset ismahel filius nathanie
godoliam filium ahicam quem constituerat
rex babylonis super terram.

XXXIX

Anno. ix. sedechie regis iude. mense. x. ue
nit nabuchodonosor rex babylonis. ipse r
uniuersus exercitus eius ad hierusalem. r obsidebant eam. Anno
undecimo sedechie. mense quarto. nono die mensis aperta est ci
uitas. r ingressi sunt omnes principes regis babylonis
r sederunt in porta media. nergalsarasar.
semegarnabu sarsechim. rabsaris. nebo
mago. r reliqui principes babylonis.
Cumque illis essent sedechias rex iuda. r omnes uiri bellatores fugerunt. r egressi sunt de ciuitate
nocte. per uiam horti regis. per portam quæ erat inter
duos muros. r egressi sunt per uiam deserti. Persecutus
est autem exercitus chaldeorum sedechiam in campestribus
iericho. r apprehenderunt eum. r adduxerunt
eum ad nabuchodonosor regem babylonis in reblatha. quæ est in terra emath. r locutus
est ad eum iudicia. Et occidit rex babylonis
filios sedechie in reblatha in conspectu eius.
r omnes nobiles iudæ occidit rex babylonis. Oculos
quoque sedechie eruit. r uinxit eum catenis æreis. ut
duceret babylonem. Domum quoque regis. et
domos populi succenderunt chaldei igni. r muros
hierusalem subuerterunt. reliquias quoque populi
qui remanserant in ciuitate. r perfugas qui confugerant ad eum. r scientes uulgi. quæ
manserant translulit nabuzardan magister militum babylonis. De pauperibus quoque
qui nihil omnino habebant. dimisit nabuzardan magister militum in terra iuda. tradens eis
uineas. r agros in die illa. Preceperat autem nabuchodonosor rex babylonis de iheremia
per manum nabuzardan magistri militum
dicens. Tolle illum. r pone super illum oculos tuos. nichil malefeceris ei. sed quodcumque
ille tibi locutus fuerit. ita facito ei. Misit ergo nabuzardan princeps militum. emisarios. r eunuchum
nabusarsechim. rabmag. r
omnes principes regis babylonis. miserunt
r tulerunt iheremiam de uestibulo carcris. tradiderunt eum godolie. filio ahicam filii

saphan. ut mittat eum in manu ihonatæ filii ei. ad hemmā scribā fratrem eius. hæc dicit dñs. ne claudas cor tuum ad munera. quæ ego offero tibi. et ne suscipias ea. quia de omni terra hac exterminium meum est. et in populo meo captivi estis. sicut hodie cernitis. nunc ergo date operam. ut pergatis in terram. quam elegi dñs deus vester. et habitate ibi. et orate pro eis. quia in pace eius erit pax vestra. et dixerunt ad me. quis ascendet ad nos in cælum. et auferet eam nobis. et audiamus. et faciamus. quæ præcepta sunt. et non sunt longe trans mare. ut dicas. quis pergat trans mare. et adducat

ê quê fec̃ ver̃ hila ip̃ hala ngẽ ir̃. Ipm̃
rep̃leur ysmael filio nathanie cenſe-
cap̃uaq; oui ysmael ó reliquiaę ip̃ qeer
imalphath. fuae ngẽ ꝛ unuſti ip̃m q ꝛ
manſas i malphath. ā ē omniū nabur-
azam p̃ncep̃ militiæ godolie filio aycā,
ꝛ cep̃ eo ysmael filiꝰ nathanie ꝛ abijt ꝛ
unuſtere ad filios amō. Audiuit ā iohānā
filio caree ꝛ cūctis p̃ncip̃ bellatū qui erāt
eo ꝙ malū q; fecerat ysmael filius nathanie
ꝛ assūpſit unuſtā iuę ꝙ fecit ꝙ bellare
ad filium ysmael filium nathanie, ꝛ uene
runt eum ad gāe multae. ā ē i gabaō. ē;
uidit eos ip̃e ā eum ē ysmael iohānā fi
li caree ꝛ unuſtas p̃ncip̃ bellatū. ꝙ e
rāt ē eo letati ā. ꝛ reuſus ē eis ip̃e quē cep̃
ysmael i malphath. reuſus ꝙ abijt ad io
hānā filiū caree, ysmael ā filiꝰ nam
me fugit ē cū. uene ā face iohana. ꝛ
abijt ad filios amō. Fuit ḡ iohana filiꝰ
caree ꝛ cūctis p̃ncip̃ bellatū qui erāt ē
eo unuſtas reliquias uulgi quae reꝰ
uuerat ab ysmael filio nathanie ē mal
phat. ꝙs̄ p̃uſtis godolā filiū ayca. ē. ꝙs̄ue
rat ex babilonia i ciu ua.

XIIII

Et accesſerunt ē ꝓncip̃ bellatū iohana filiꝰ caree ꝛ uniuſas filiꝰ iosiæ
ꝛ reliqui uulgus ā ꝙo uſq; ad magnū.
dueꝝ; ad ihemiā ꝙphā, ꝛ aiunt ē eo mi
i ſpecti ꝛ ora ꝙ nō. ad dñm deū tuū ꝙ
unuſtis reliquiæ ihe. ꝛ dēlica ſumꝰ p
auā ꝙ plumbi. ut ēcli nū nos ſcuerit ut
annūcet nō tuo reſte nuc. uiam ꝙ ꝙ. p
gamus. tūbi q; ſaluamo. Fiat ā ad eos
ihemias ꝙpha. Audiui. ecce ego eo ad
dñm deū uram ſm̄ uba uōa. omne ūbi q
cq; reſpondit uob. ideiaby ub. nec ocla
bo ub quicq;. At illi dixer ad ihemiā. Sit
ur ſit nos teſtis ueritaꝰ ꝛ fidei. ſi nō uni
ūbum i quo miſit te ad nos quę ait no
ſic faciemo. ſiue bonū ē siue malū,
uoc dñi di nri ad quē mittimo te obe
diemo. ut bene ſit nob. ē quidenimo uo
ē d'oc nri. cui ā oplen̄ cōc. ut nō ec
ſem ē ūbi dñi ad ihemiā ꝛ uenit q; to
hānā filiꝰ caree ꝛ cō ꝓncip̃ bellatū

qui erāt ēo ꝛ uniuſ ꝓ a mino uſq; ad mi
gnū. ꝛ uſ; ad ec. ꝛ dixit dñs ad ū. ad quē mi
ſiſte me. ut p̃ſtem̄ ꝓcē uōē i ōſpectu
eius. Si quieſcentes manſeritis i hac
terra edificabo uos ꝛ nō deſtruam. plantabo u
ꝛ nō euellam. Iam ā placauit illi ſi ma
lo q; fec̃ ub. Ne timete mihi a fac̃ regis ba
bilonis q; uos timuiſtis. formidate. Nolite
ei; metuere dicit dñs. q; ego ub ē ut ſal
uos faciā ꝛ eruam ꝛ manū eius. Ꝛ dabo u
ob; miam ꝛ miſerebor uſ. ꝛ reuertere uos ſi
ſuā ſup̃ ſā uā. Si ā dixeritis uos. nō habitabi
mus ī hac terra ut audiatis uocē dñi dī ſui ꝛ
dicat. nequaq; ſi ac ita egerit ꝓpter hoc ū ſi
uerbum belli ꝛ clangoꝛ audiet ultra ū auribꝰ
nris ꝛ fame ū ſequebim̄ ꝛ habitabim̄ ibi
ꝙ uē audiet ubi ꝙ reliquiæ uam. Ne dicat ob ꝛ
omnes ꝙ ſtant ubi ū ingrediā
mi egyptū ꝛ habitare ibi ſtatis. gladiū q
uos formidatis ibi ꝛ fames. quā ꝛ
timet ꝙ ā cibꝰ ſollicitus adhęret ub i eg
ypto ꝛ ibi moriemi. Et ūi ꝙ poſuerūt hanc
ſuā ū ingredi egyptū ꝛ habitare ibi morientur
gladio ꝛ fame ꝛ peſte. Fulgur ē ac vema
net ū effugiet a face mali q; ē aſſum ti
ce. ꝙ ti dicat dñs ad quos ē ꝛ ō. Ne ōſtate
ſtuer me ꝛ ierūgite me ſi ſimpliciter uidi. ſic
oſtabi ioꝛ me mā ſup̃ uos. ē ingſſi ſtis egyp
ti. ꝛ erate i ſuſumiō. ꝛ ſtupefē ī malefi
cii ꝛ obprobriū ꝛ nequā ultra nō habebi
ſtis ibi. ꝙ ibum dñi ſup̃ uos reliqe uob. Ne
mite ingredi egyptū. Sciēter ſcaote q; obtestat
ſū ub hodie ꝙ deceptiſtis aiaꝰ uras. Vos eni
miſiſtis me ad dñm deū uꝝ. dicētes ora
pro nob ad dñm deū nr̄m. ꝛ ſm̄ ꝙ ora
dixer ita ꝛ ſte ſ nr̄. sic annūcia
mo. Ꝛ nō audiuiſtis uob hodie. ꝛ nō audiſtis uo
ce dñi dī uꝝ. ſup̃ uniuſq; ꝙ quibꝰ miſit me
ad uos. Nūc g; ſcīēter ſcīote. q; gladio ꝛ fa
me ꝛ peſte moriemi i quo uob uolo ꝛ
ingſſi.

XIIII

Factū ē ā dēpleſſi ihemias laīnos ad ꝓ
unuſtos ꝛ omēs dñi di eoꝝ. ꝙs miſe
rat eū ad eos dñs deus ad illos. ꝙ ita ſtuer
nas filiꝰ oſee. ꝛ iaāna filiꝰ caree. ꝛ omn
ſuppi dixer ad ihemiā. Mendaciū tu loqꝝ
ſtus miſit te ad nos dñs illis nolite
egyptū ingredi ꝛ habitare ibi. ſcīēter
ſcīote. ꝛ baruc filius neri
mantat te ad illū nos ū eradat nos i mānꝰ
chaldeoꝝ. ꝛ interficiat nos ꝛ trāſferat ſm̄ ad
bylō. Ꝛ nō audiuit iohāna filiꝰ caree ꝛ
oēs ꝓncip̃ bellatū ꝛ uniuſ; ꝙs uocē d'

ue manent i ẽa uda: ⁊ uolens ioiaĩa
filius eius ⁊ unusq; principũ bellatoꝝ
unusq; uehiculaꝝ unus qui uisus fuerat
ẽ eis ⁊ grãdi⁹ ap quas fuerat ascẽsus
ue ieremie i ẽa uda uiuẽ. ⁊ mulier
ulus ⁊ filias regis ⁊ oẽm animã ẽm relic
me nabuzardan princeps militũ ẽ ap
bolia filio ayam filij saphã ⁊ ultr ieremi
um ⁊ baruc filium neria. ⁊ ingressi
ẽ ẽam egypti qz nõ obedierũt uocẽ dñi ⁊ uen
erunt usq; ad taphnas. ℣ factũ ẽ sermo dñi ad
ieremiam i thaphnis dicẽs. ℣ sume ibi ma
nu ma lapideꝝ grandeꝝ ⁊ abscõde eas i cẽm q
ẽ sub muro latericio i porta domꝰ pharaonis i
thaphnis ẽ cõspectu uiroꝝ iudeoꝝ ⁊ dices ad
eos. hec dicit dñs exercituũ deꝰ israel. ecce ego mittã
⁊ assumã nabuchodonosor regẽ babilonis filiũ me
um. ⁊ ponã thronũ eius sup lapideꝝ istos
quos abscõdi ⁊ statuet solium suũ sup eis. ⁊ ue
niens percutiet terrã egypti. quos in mor
te. in mortẽ ⁊ quos in captiuitatẽ. in captiuitatẽ. ⁊ succẽdet ig
ne in delubra deoꝝ egypti ⁊ aduret ea ⁊ ca
ptiuos ducet eos. ⁊ amictetur terã egypto sic
amictur pastor pallio suo. ⁊ egredietur inde
pace. nec terrebit quicq; eos. hec dicit dñs exercituũ deꝰ israel. ecce ego congre
gabo iudeos de egypto. ait dñs. ⁊ ibunt in
captiuitatem. ⁊ reuertentur pauci numero de
omni numero iudeoꝝ qui ingressi sunt terrã egypti
ut habitent ibi. ⁊ scient omnes reliquiæ iudeoꝝ qui
ingressi sunt terrã egypti ut habitent ibi. cuius sermo
impleatur. meus an illoꝝ. ⁊ hoc uobis signum dicit dñs.
quia ego uisitabo super uos in loco isto. ut sciatis quia
uere stabunt sermones mei contra uos in malum.
hec dicit dñs. ecce ego tradam faraonem hophra regem
egypti in manu inimicoꝝ eius. ⁊ in manu querentium
animã illius. sicut dedi sedeciam regem iudee in manu
nabuchodonosor regis babilonis inimici sui. ⁊ querentis
animã illius. ⁊ hoc est uerbum quod locutus est ieremias
propheta ad omnem iudeam qui habitant in egy
pto. ⁊ qui habitant in magdalo. ⁊ in thamnis. ⁊ in
memphi. ⁊ in phatures terre. ℣ dicẽs ec
clesiastes dñs israel. uos uidistis omne malum hoc
quod adduxi sup hierusalem. ⁊ sup oẽs urbes iuda.
⁊ ecce sunt deserte hodie. ⁊ nõ est in eis habi
tator pp malitiã q̃ fecerunt ut me ad iracun
diã prouocarẽt. ⁊ irent ⁊ sacrificarent deis
alienis. ⁊ nescierunt ⁊ illi ⁊ uos
⁊ patres uestri. ⁊ misi ad uos oẽs seruos meos prophetas
mane surgens ⁊ mittens dicẽs. nolite facere uerbum
hoc quod odio habeo. ⁊ non audierũt nec inclinauerunt aurem suã ut
reuertantur a malis suis. ⁊ nõ sacrificarent
diis alienis. ℣ ideo ecce ego ponam faciem meã
⁊ furorem meum. ⁊ succendã ciuitates iuda ⁊
plateas hierusalem. ⁊ desolatæ sunt usq; ad
diem hanc. ℣ nunc hec dicit dñs exercituũ
deꝰ israel. quare uos facitis malum grande hoc
contra animas uestras. ut intereat ex uobis uir ⁊ mulier. paruulus
⁊ lactens de medio iudee. ne relinquatur uobis quic
quam. ut irritetis me in operibus manuum
uestrarum. sacrificantes deis alienis in terra
ægypti. in qua ingressi estis habitare ibi. ⁊ disper
dar ⁊ sitis in maledictionẽ ⁊ in obprobrium cunc
tis gentibus terre. ℣ quare obliti estis malitias
patrum uestrorum. ⁊ malitias regum iude. ⁊ malitias uxorum eius
⁊ malitias uestras ⁊ malitias uxorum uestrarum. q̃ fecerunt
in terra iuda. ⁊ in regionibus hierusalem. ⁊ non sunt mundati
usq; ad diem hanc. ⁊ timuerunt. ⁊ non ambulauerunt
in lege dñi. ⁊ in preceptis eius. q̃ dedi coram
uobis ⁊ coram patribus uestris. ℣ propterea hec dicit dñs exercituũ
deꝰ israel. ecce ego ponam faciem meã in uobis
malum. ⁊ disperdam cunctum iudam. ⁊ assumam
reliquias iude qui posuerũt facies suas ut ũ
deamus in egypto. ⁊ intrabũt ibi. ⁊ consum
entur in egypto. cadent gladio. ⁊ in fame
consumentur. a minimo usq; ad maximum.
in gladio ⁊ in fame. morientur. ⁊ erunt in iusiu
randum. ⁊ in mirabilia. ⁊ in maledictionem ⁊ in
obprobrium. ℣ visitabo super uiros qui habitant
in terra egypti. sicut uisitaui super iherusalem. in gladio. ⁊ in fame ⁊ in
peste. ⁊ non erit qui effugiat. ⁊ qui saluus
de reliquis iude qui uadunt ut peregrinentur i
ibi in egypto ⁊ reuertantur in terram iuda ad quam ipse
leuabunt animas suas ut reuertantur ⁊ habitent ibi. nisi
reuertentur illuc ut qui fugiunt. ℣ respon
dit autem omnis uir scientes quod sacrificarent uxores eorum diis alienis. ⁊ omnis mulier que
stabat multitudo magna. populus uniuersus
habitantium in terra egypti. in phatures dicens. ℣ sermonem
quem locutus es nobis in nomine domini non audiemus ex te. sed faciendo faciemus quicquid
egressum fuerit de ore nostro. ut sacrificemus regine cæ
li ⁊ libemus ei libamina. sicut fecimus nos ⁊
patres nostri. reges nostri ⁊ principes nostri in ciui
tatibus iude. ⁊ in plateis hierusalem. ⁊ saturati sumus pa
nibus. ⁊ bene nobis erat. malitiã nõ uidimus. ℣
ex quo autem quieuimus sacrificare regine cæ
li ⁊ libare ei libamina. indigemus omnibus ⁊
gladio ⁊ fame consumpti sumus. ℣ si nos sac
rificamus regine celi ⁊ libamina ei libamus. nũ
quid sine uiris nostris fingimus ei placentas
ad colendam eam. ⁊ ad libandum ei. ℣ dixit
autem ieremias ad omnem populum. ad uiros
uirosque mulieres ⁊ ad uniuersum populum qui
responderat ei uerbum dicens. ℣ ego nõ sacrificauit
quicquam hoc incensum in ciuitatibus iude ⁊ in plateis
hierusalem uos ⁊ patres uestri. reges uestri ⁊ principes
uestri ac populus terre. recordatus est dñs ⁊ ascendit
cor eius super eos. nec poterat ultra portare malitias
studiorum uestrorum. ⁊ propter abominationes quas
fecistis. ⁊ quia ambulastis in iniquitate ⁊ in præ
ceptis ⁊ in lege ⁊ in testimoniis eius non ambulastis. ⁊ propterea
euenerunt uobis mala hec. ℣ dixit ieremias ad omnem populum ⁊ ad
uniuersas mulieres. audite uerbum dñi. omnis iuda
qui estis in terra egypti. hec dicit dñs exercituũ deꝰ israel. dicẽs. uos
⁊ uxores uestre locute estis in ore uestro. ⁊ in manibus uestris impleuistis
dicentes. faciendo faciemus uota nostra quæ uouimus. ut sacrificemus regine cæli
⁊ libemus ei libamina. implete uota uestra ⁊ facite
uota uestra. ℣ propterea audite uerbum dñi. omnis iuda
qui habitatis in terra egypti. ecce ego iuraui in nomine meo magno
dicit dñs. ut non nominetur ultra nomen meum ore
omnis uiri iudei in uniuersa terra egypti. dicens. uiuit dñs deus

ge.ꝛ ꝓcepꝝ ꝛ ꝛelinq̃ eis nō ꝺbl aliꝰ
ny. ꝺqꝺ cuenct ꝰ mala ḃ ſuꝭ ẽ ꝺcit ꝙ.
ꝺ ꝺ ꝺhemia ad eꝝ ꝙlm ꝛ ꝛo unuſqꝺ
mulieꝛ. Audite ꝺbl ꝺ oĩs ꝺꝛa. ꝺ eſu
ĩ ꝛꝛa egipti. ḃ ꝺic ꝺs exercituꝝ ꝺꝰ iſꝛael. ꝝ
ꝛ uoꝛes ꝰ lequi eſtis ore ꝰ ꝛ manibꝰ
ꝝ. impleſtis ꝺcipꝝ. ſꝛuama uꝛa nꝛa
ꝙ uouimꝰ. ꝰ facꝝ ſacꝛificiꝝ regine celi. ꝛ ꝺ
cꝝ ei libamia. Impleſtis uꝛa ꝛoꝝ. ꝛ
nꝝ ea. Ꝺ audite ꝺbl ꝺ oĩs ꝺꝛa q ĩꝛa
ꝰ ĩꝛa egipti. Ecce ego iuꝛaui i nomine
magno ait ꝺs. q nequaq̃ ulꝰ ꝰ nꝝ
uocabi ꝺc ore omis ꝺꝛa. ꝺꝛa
ꝺs ꝺeus ꝛ ol ꝰ egipti. Ecce ego ꝙgilabo
ſꝰ eꝝ ĩ malꝝ ꝰ ĩ ꝙ. ꝛ ꝙſumꝰ eꝝ
ꝝ ꝺꝛa qui ſubꝝ ĩ ꝰ egipti gladio ꝛ fa
me ꝺonec ꝑeant ꝙ ſumant. ꝛ qui fugiet
gladꝝ reꝺibit ꝺ ꝰ egipti ĩ ꝰ ꝰ ꝝ
ꝙnct. ꝛ ſalꝝ q reliquie ꝝ ꝙgꝺicu
ꝝ ꝰ egipti. ꝛ reuert ꝰ. ad ſuos opt
ab mẽ an ullos. ꝛ nec ulꝰ ſignū ait ꝺs q
uiuſtꝛe ego ſup uos ĩ bon ulꝰ. ut ſalꝝ
q ue ꝙfidꝝ ſuos mi ꝺ uꝝ ĩ malꝝ.
Ḣ ꝺic ꝺs. Ecce ẽ ꝺꝛa pharaon ꝑdere ꝛege
egipti ĩ manꝰ inimicoꝝ eoꝝ. ꝛ manꝰ q
ꝛeꝝ ꝙꝛ ꝺꝛa eoꝝ. ſic ꝺꝛabo pharaonẽ ꝛege
egipti ĩ manꝰ ꝙꝛ ꝺꝛa eoꝝ. ꝛ manꝰ q
ꝛeꝝ ꝙꝛ ꝺꝛa eoꝝ. ſic ꝺꝛabo pharaonẽ ꝛege
egipti ĩ manꝰ inimicoꝝ

uget eum. r sr̃ eo qui ꝺ hiuit ẽ eo. ⁊ tulit
ea. in manu q̃dñi aiã eou. r manu na
buchoꝺ. regis babilõis r manu suou
eme. ⁊ ꝓ hmbl ꝺ filiis ẽ azioth. pul
mis aut eo. ⁊ tu ne timeas. sue mi ia
cob. ne pauees. ñ ꝑ ego ero tibi. r
filiũ tuũ ꝺ captiuo. r ueniẽt ad te. ñ sep
tuum. sed. r requiet iacob. r quietabit. r
ꝓspabit. r nõ erit qui exterreat eũ. ⁊ qñ
oh aiãe tue mee iacob aut eo. q. ẽ ex
filia. q. ꝺ filiũ ẽ neatꝰ gẽ ad ꝙ eiecta es
te. ne ñ ꝺ filiũ. ꝺ eas gabo te. r ipositõ
nec q̃ micẽtes peaim nbi. ¶ XLVII

O sm̃ ẽ ubꝺ ad ꝓphã ꝺ pulsatõe ani
q̃ pauide ꝓhe gẽtil. ⁊ fuge eo. ecce
aq̃ ascẽdũt ab aquilõe. r ei q̃ torrens
inundãs. r opiuit eum. r plẽa ei diem
eo. r urbem. r habitatores eo. clamabũt
hoies. r ululabũt oẽs habitatores terre ab fue
tudine pompe armoꝝ. r bellatoꝝ eo. a o
made ꝺ equitu eoꝝ. r tumultu ꝺ curꝰ
eoꝝ. non respexerunt patres filios. mãꝰ
uisslues. ꝙ abuerũt dies. q̃ uastabunt
oẽ phãm. r disperdat oẽm. r sr̃ eo
omne reliquũ auxilij sui. dr populat
ẽ ei ds palestina. r reliquias insule ei
quoꝺ ecr. ueri galuam sup gazã. qnã
alcalõ. r uanꝰ uallis eaꝝ. r quousq̃ co
gabis ꝺ mucꝰ dñe. usq̃ nõ quiesces
ingredere i uaginã tuam. reuertere ad
fine. ad quietẽ ꝺ ꝙ precepit ei dñs. ad filiũ
calõem. r adrãe marmidõe eius regẽ
syrie. q. ꝺuit ei. ad moab. ¶ XLVIII

De dib⁹ eius uidit ꝺ nabo. ⁊ ꝺ
qñ uastata. ẽ r confusa. capta ẽ cari
thaim. confusa ẽ fortitꝺ. r trepidauit. uã
ẽ ultr exultatio i moab. cogitauerũt
de malis. uenite. r disperdamus eã
ne gẽs. r tu q̃q̃ tacebis. r gladius te
q̃ret. ecce clamor ꝺ oronaym. uasta
tio r contritio magna. frãa ẽ moab. A
nunciate clamorẽ paruli eius. ꝙ ascẽdit ẽ
luith ploratꝰ ascẽdet i ascẽsu. qñ ꝺ descẽ
su oronaym audiet. ululatus quassatꝰ
auribꝰ. fugite. saluate aiãe uestre. r eri
tis qꝙ myrice i deserto. Quia q. confisus fu
uasti i munitionibꝰ suis. ⁊ ipse capie
ris. q̃q̃ capiens. r ibit chamos i trãsmi
gratiõẽ. sacerdotes eius. r principes ei
simul. ⁊ uenit ꝺs ad oẽm urbẽ. r
urbs nulla uastabit. r ꝓbio uallis. r
disperdet̃ campestria. qm̃ dñs locu
tus est. reuertere ꝺ. r mihabitabis. ⁊ alcatꝰ
sue ois. dñs. r malcatꝰ. qui ꝓ
ter gladiũ sui. a sanguine. r cessa fraꝰ ma
ab ab accelerata sua. r requeuit in scalis
sua. nec mãsuefo ꝺ uasto. r uas. r ama
migrauit de uasto sue. Ideo ecce dies
eis in eo. r ꝺo. eam. nõ ẽ immutatꝰ. Ex
pira ecce dies uenit. r mittã ei
euersores. r effundẽt lagunculas. r fiũt
ei. r uasa eius confringet. r lagũcũlas eoꝝ
colludt. ⁊ confundet moab ab hamos. sic
q̃ fuit ẽ dono. r ab chemos. i q̃a fidebat ꝺ
deus. ⁊ ꝺ dicit. quomꝺ dicitis. fortes. r uiri
bus ad pugnã. ⁊ uastatꝰ ẽ moab. r ciuitates
eius ascẽdũt. ⁊ electꝰ iuuenes eius. r
occisio. dr regi. nomen ei. dñs exercituũ. ⁊ ꝺ
scẽdet ꝺ gbia. r sedet i sm. inimicꝰ filie di
bꝰ. qui uastatꝰ moab ascẽdit ad te. r dissi
pabit munitiones tuas. ⁊ in uia sta exspectans
habitatrix aroer. interroga fugientẽ. r eã qui euadit. dic. quid
factum ẽ confusus ẽ moab qñ uulatꝰ est.
⁊ ululate. r clamate. annũciate i arnon
qñ uastatꝰ ẽ moab. r iudicium uenit ad ter
ram campestrem. ꝺ ẽlõ. r sup lacha. r sup mẽphaat
r sup ꝺon. r sup nabo. r sup ꝺom̃ dibathaim
r sup cariathaim. r sup bethgamul. r sup
bethmaõ. r sup carioth. r sup bosra. r sup
omnes ciuitates terre moab. r brachiũ ceꝰ frꝰ
est ait dñs. ebriate eũ qm̃ ꝺ dñm erectus
es. r allidet manꝰ moab i uomitu suo. r ipe
ra ꝺrisũ. r ipe. s. tu ei ꝺrisui ẽ. r fuisti
qi inter latrones eis. ꝙ ubi q̃ tui
q̃ abisti. ululauit ceruix ei. capitauq̃ ducens.
Deliquit amator. r fugiet i ꝙ uitulus
moab. relinqt qi colũba. r habitabit in fi
mo eis foramis. Audiuimus superbiã moab
superbe ẽ ualde. Ob hanc ego r ametabo r
ferã. r ululabit ego eoꝝ. ululabit q
ꝺ. ⁊ gemet. eius. r ametabit ego. q. nõ fir
mitas eius. mendax eius. nec uires ꝙ fe
cerũt eorum. Ideo super moab ululabit
r ad moab ululabit clamabo. r ad uiros
hir fictilis lamentabit. ꝺ planctu ia
zer. plorabo tibi nimea sabama. propagines
tue transierũt mare. usq̃ ad iazer peruene
rũt. ꝺ messẽm tuã r uindemiã tuam preda
uit. Ablata ẽ lenitas. r exultatio de

quelongre r quepe filie rabbath. & ammo ad.

xxvi.

carmelo. ꝙ rex moab. r nimi ꝙ tranlant
sedi. Vesp calamꝰ uue solimi celenna
cimb. Ne clamoꝰ elelon usq ieale. r usq
a cecer uocem suam. A segor usq eglaym
usq ad bersamꝫ. Aque quo. nemrym pelym
me ei. & aufert ꝙ moab air dy offerentem
r excellic. r sacrificant in excelsis eius eius.
Ppea ego mm ad moab qi tuba resonabit
r ego mm ad uiru mum flebil. sic soimi ꝙ
biaꝫ. qr plus fecr ꝫm pmisi. ecce pcr.
de ei cap eius r caluic. tose turbu usq ei. Jn
ce mabꝫ colligatio. r sr de rebꝰ alicui. r
sup gla eius moab i confu. r plangꝫ eiulo.
plaiae. qr omn moab sce uag situle air
eius. Evo uigr de rubinaci. Ecce sicr aq
de moab r ofuso ei. r eius moab i derisu r
exemplu oib in cuibꝰ sue. Ve vic dr. Ecce
qi aquila aq elab. r expandi alas ee ad
moab. Capm e cano ois. r mitnabel eius ex
phensle e. & eius ex finib moab i die illa
sic mulieꝛ pauicas. & cessab moab e
ipo. qm grue dnm gliauit e. Pauor. r fo
uea. r laqueus sup te o habitatr moab dr
dns. Q ui fugit a facie pauoris cadet i fouea.
r qui ascenderit de fouea capiet laq
o. Adducam e sup moab anu inclinacois
eius die dr. Jn umbra elelo stabunt fugi
entes. qr ignis egssa e de esebo. r
flamꝫ de medio sehon r deuorabit pmu
moab. r uertice filioꝝ tumultꝰ. Ve tibi mo
ab pdis pple camos. qr capti sunt filii eius.
r filie eius. i captiuitate. & pducꝫ
captiuitate moab i nouissimo diebꝰ dr
dns. Hucusq iudicii moab. Je ad filios amo.
XLIX
Hec dr dns. Nunquid filii non sunt
israel. aut hered no est ei. Quare hereditat
vsurpauit melchol. populꝰ eius. i urbibꝰ eius
habitauit. Je ecce dies uenit dr dns. r audi
tum faciam sup iudaich fluctu ammi. sterni
ai pugn. r erit in desolacois possidebit pos
sessores eius dr dns. Ulula esebon qm vasta
tam est hai. Clamate filie rabbath accingun
tur ad planctu. circuite per sepes. qr
melchol i captiuitate grande ducetur. sacer
eius. r principes eius simul. Que gloriaris
in vallibꝰ defluit vallis tua filia rebella
ns. q confidebat in thesauris suis. r dicebat
Quis uenit ad me. Ecce ego inducam sꝑ
te timꝛ dr dns exercituꝫ de oib qui
circuitu tuo. r dispergemi singulꝰ ad faciem
sua. nec erit qui congreget fugientes. r po
h reuti fugam fugientes. r capturas fu
gientes. ad ea. ad eos ꝙ dimiam. h dr dns
exercituꝫ. Vsquid no est ultra sapia i the
man. Perit consilii a filiis. Jnualuit fuga
eius. fugite. ptr. vertite. Jscedite in
voraginē habitatores dedā. qm ꝓ ruinam
etam addux sup eū. tpr visitationis eius.
Si vindemiatores venissent sup te. reliqs
sent merum. Si fures in nocte. sup missent
q sufficeret eis. Ego vo discoperiam esau.
revelabo absconsa eius. r celari no poter.
vastata est semen eius. r fres eius. r vicini
eius. r no erit. Relinq pupillos tuos. Je
ego viuam dr dns. Ecce quibꝰ no erat ius
dicii ut bibent calicē. bibendo bibent.
r tu q impune relinqꝛis. No eris impune
sed bibendo bibes. q pmiem sum iurauꝫ
dr dns q in solitudinē. r in opprobriū. r in
vltiam. r in maledictionē erit bosra. r oēs ciu
tates eius erunt in solitudines sempiternas.
Auditu audiui a dno. r legatus ad gtes mi
sus est. Congregamini. r venite sup eam. r sur
gamus in prelium. Ecce enim pusillū te dedi in
gentib. ignobilē inter homines. Arrogantia tua
decepit te. r superbia cordis tui. habitās in
caluis petre. r apprehendis summa collis.
Cum exaltaueris sicut aquila nidum
tuū. inde detrahā te dr dns. & erit Idu
mea desertū. oīs qui trāsibit p eam stupe
bit. r sibilabit sup oēs plagas eius. Sicut subuer
sa est sodoma. r gomorra. r vicine eius ait dr dns.
Non habitabit ibi vir. r no habitabit in eam filius hois.
Ecce qi ut ascendet. sicut leo ascendet superbia iordanis ad pul
chritudinem roboris eius. Subito cursore eum
faciā ab ea. & que erit electꝰ que preficiā
super eā. Quis enim similis mi. r quis mihi
no ponet diē. r quis iste pastor. q resistat vultui
meo. Ideo audite consilium dni q iniit de
Edom. r cogitationes eius q cogitauit de habi
tatoribꝰ theman. Si no deceant eos pusilli
gregis. si dissipabit eos hereditas eorum. A
voce ruine eorum o mota est terra. clamor in
mari audit est vocꝫ eius. Ecce qi
aq ascendet. r volabit. r expandet alas ad
Bosra. & erit cor virorum Idumee
in die illa sicut cor mulieris parturiētis.
Defecit
in illa die qi ex multo. populo. Damas
ci. confusa est emath. r arphath. qr auditū
pessimū audiuerūt. Turbati sunt pessimi. i mari.
p solicitudine quiescere no potest. Dissol
uta est damascus. versa est in fugam. tremor
apprehendit eam. Angustie. r dolores tenue

eam q̄ p̄uenerē. Cuq̄ ō ḡlungēt cucurrerē
ḡlam lanceabulē urbem leuare. ⁊ ad
eos uenerūt eos ⁊ plurēs eorū. ⁊ cē
ḡ ui ḡ eccleē i die illa. aut cū eis cantum ⁊ lue
cenam ignē ⁊ murū ruinas. ⁊ turres
menia ḡnarū. Ac ceaz ⁊ ag regē alex.
q̄ ꝑuisse nabuch rex babil. ⁊ dixit ad
Sumite ⁊ ascendite ad ceaz ⁊ uastate il
lud. cū ēne. Tabna aula eoz ⁊ ḡpes eoz ca
pient pelles eoz ⁊ omia uasa eoz ⁊ camē
los eoz uolēt ⁊ q̄ uocabit ꝑ eos formidinē
ī cunis eis. Fugite abite uehemēt. ī uesa
gmib; sedete. qui habitatis asor air dō. Im
ut ei ꝑcussit nabuch rex babil. ⁊ filii. ⁊ ag
muū ē uice cambel. Consumite ⁊ ascendite
ad gētē quietā ⁊ fiduciā. habitat air dō.
Nō portas nec uectes eis, soli habent, ⁊ ē
carmeli eoz ⁊ multitudo eoz ⁊ multitu
tou ī ꝑtem, ⁊ dispam eos ī oēm uentū q̄
attōsū ī armā. ⁊ ex ei ⁊ filios eoz adducā
inicum sup eos air dō. & ē asor ī habita
tionē dēhonum desertā usq; ī ēternum. Nō ma
neb ibi uir, nec ioab eā filius bōe. & fa
mi ē ibi ū ē ab hemiā ꝑhā air ibi clam.
ī ꝑgno regni sedechie regis iuda uenit
dies dō eius. Hec ē oratio arbitra
tum ⁊ sumam fortitudinē eoz, ⁊ nudauī
sup elam ꝑtem uentos. ā ꝑtes plagā ei
ū ⁊ uentilabo eos ⁊ ē uentos ibo, ⁊ non em
gens ab quam nō transeant ꝑfugi elam.
& pone thoam elam coram inimicis suis.
⁊ ī ostendā ḡtium aiam eoz ⁊ adducam
ē eos malū ira furoris mi dīe dō. & e
mittā ꝑ eos gladiū donec ꝑsūmā eos, ⁊ p
nā solui meam ī elā ⁊ ꝑdam ī regnē ei
pnapes aut dō. In ne ultimo ā diebus
reuertā ḡtam captiuos elam dīe dō. ¶

Verbum q̄ locutus ē dō ad habuchā ⁊ ad
ām ag altere. ī manu ihemie ꝑphē.
Annuncate ī gentib; ⁊ audiat auait. leua
te signū ꝑdicate, ⁊ nolite celare. Dicat,
capta ē babilō. confusus ē bel. uncatus ē ma
rach. confusa ē sculptura eoz simulacra sūt
ydola eoz. q̄m ascēdit ī eam gēs ab aq̄lone
ā ponat eā cunctā ab aqua ī solitudinem
⁊ nō erit qui habitet in ea. ab hōe usq; ad
pecus. ⁊ mouebūt & abierūt. In diebus illis ⁊
in tē illo air dō. uenient filii ī ꝑ ⁊ filii
iuda simul, ambulantes ⁊ flentes, ībūt, ⁊ dñm
dm eoz quē simul quēr. ī sion, ⁊ interrogabūt
am. Ite ⁊ iungē eoz uenientē. ⁊ appone
ad dñm ꝑpetē sempiternū q̄ nulla obli

mone delebit. Gens perdita fuit ē pp me, pa
stores eoz dissipauit eos, ⁊ errare uagari in
montib. de monte ī collem ambulauē. Obli
ti sunt ē requietis sue. ē ouile
stulorū eoz erunt. Omes deuorantes eos
dixerūt eoz. Non peccamus. Nō peccamus. pro eo q̄
peccauerunt dō. dō iustitie ⁊ expectatio
patrū eoz dō. Recedite de medio babilō
⁊ de terra caldeoz. egredimini ⁊ estote q̄si hir
ci gregis. q̄m ecce ego suscitabo ⁊ adducā ī ba
bilōē congregationē gentiū magnarū ⁊ de aq̄lone.
⁊ ꝑparabūtur ad illā. eam ī ea dicit capietur.
Sagitta eius q̄si uir strenuus nō redibit. nō irri
tum uacua. & erit caldea ī ꝑdonū. oēs qui
uastant eam replebunt air dō. q̄m exultastis
⁊ magnā hereditatē possedistis mei.
q̄m effusi estis sicut iumenta super herbā. ⁊ m
gistri estis sicut taurus ꝑcutiens. Confusa ē mr uni uer
sa ⁊ ꝑdita ē gentium. ecce nouissima erit in gentibus desertā ⁊ inuia ⁊ a
rida. A me non habitabit. ⁊ non habitabit eo
rum ī solitudine. Omes qui inuenit ꝑ babilōē
interfectus ⁊ sibilabit sup eā uniuersa plagā eius. Sic
ut mi babilōē ꝑcussit, sic q̄m irruent
ne archū ⁊ rebellātē eā. Nō pone tabulā
qm dō peccauit. Clamate aduersus eā. ūgā de
die manū. Cecidit fundamenta eius. destruc
ta ē mura eius. q̄m ultio dō ē. Vindictā
accipite de ea, sicut fecit fidate ei. misite in abd. p. d.
faciē ei babilone. ⁊ seminate fulcē in ea
messē. a facie gladij colūbe. ⁊ reuertā. ad
plum suū ouilē ⁊ habitabit ī terra sua ⁊ ager. &
ephraī ⁊ galaad saturabit. ⁊ anīa eius. In diebus illis ⁊ in tē illo
⁊ in tē illo dicit dō. ⁊ quęretur iniq̄tas iacob ⁊ non erit. ⁊ peccata
iuda ⁊ non inuenient. q̄m ꝑpitius ero eis q̄s reliquias.
Super terrā merathaim ascende ⁊ super habitatores eius
uisita. disperde ⁊ interfice ā ꝑcepta ē eis dō. fac
ta ē uox belli ī terra ⁊ contritio
magna. Quō attrita ⁊ contrita malleus
universe terre. quō facta ē babilō in solitudinē
ī gentibus. Illaqueatus ⁊ etiam ē babilō nec
dum putabā ē. quia inuenta ē ⁊ comprehensa. q̄m dño pu
gnasti. Aperuit dō thesaurū suum ⁊ protulit ua
sa ire sue. q̄m opus ē dō exercituū in tē chal
deoz. Venite ad eam ab extremis finibus. A
pite ei exercitū qui custodiat eam. Colligite te

mā lapidē r redigite l aciē. r illiate ei.
nec ut quidā reliquū. dilligite unusquis
q̄ fr̄es suos. r ecclesiā r oēs hoīes.
q̄ uenit dies eoꝝ. r̄ē ultimādie eoꝝ. vos
fugēdi r eoꝝ q̄ euadēdi ꝑ rīm tribulōis. ui
ānūcāt i ipsa ciuitate ꝑ dī mī. r ligāt ē.
pli eaꝝ. r nūdant i tabulis ꝑ limōsis. q
mādē archi. r ultor apīlo eam ꝑ gnū.
r nullo euadū. Reduxerūt ei sm̄ ꝑ ordīa
q̄ fecat magē et. q̄ dñm̄ aperiē. r ad
huc sem̄ in Jerō aperiē uidebit eos i pla
cio. r q̄ mīt bellatores eoꝝ ꝙ ecclesiā in die
illa aperiē. Et ego ad r̄ēdū dō ei
q̄uis. q. uēt dies tuus. r̄ē ultimādie r
eaꝝ. ꝙ uēt dies tuus. r̄ē ultimādie
ꝙ ecclesiā. Et ego ad r̄ēdū dō ei q̄uis.
Et ego ad r̄ēdū dō ei q̄uis. q. uēt dies
tuus. r̄ē ultimādie ꝙ ecclesiā. Et ego
ad r̄ēdū dō ei q̄uis. q. uēt dies tuus.
r̄ē ultimādie ꝙ ecclesiā. Et ego ad r̄ēdū
dō ei q̄uis. q. uēt dies tuus. r̄ē ultimā
die ꝙ ecclesiā. Et ego ad r̄ēdū dō ei q̄uis.
q. uēt dies tuus. r̄ē ultimādie ꝙ ecclesiā

eum. & collidam in te eum. & sedulone ē
& colliam in te vñ. & multiplicabo. & colliā
in te semen tuum. & multiplicabo in te vñ-
nem & migrē. & colliā in te pabulū &
ggē eius. & collidam in te agrolam & rigabo
eum. & colliam in te ducē & magnātes. &
regem babilō. & ego hierusalē calcē-
ū malum sui & gemor i sylvā & celle
uit? die dñe. & ego ad te medē pessifer a
te ego. qui corripio unusquisq; manū mā tuā & cōsumā te & pereā
populus regi regionis. & nō colligā de
te lapidē i fundamēta. & pōne i cumu
lum aternū. & erit signum i terrā. & cla
gent vniuersa gentes. & ululabunt super eam
gē. & multabunt & illam regibus animarū
mentis & alienis. & vastate & ea repleā
adducā equum qui trucidā. accelerabunt
& ululate eam. eam gē. regi medē dn
et eius. & omnibus magnatis eius. eam
qs eam possidet eius. & omnes ubi eius
& gurtabū. qa ergo glauis & babilōem &
gentes dñe. ut vastet & eam babilōis desi-
dium & habitabilem. & desiderium fetus? ba-
bylonis & habitabilem. & desiderium fetus? ba-
bylonis & filie hierusalē & pellentes. & ha-
bitabit & ea vsq; in finē & mulieres? nec
sit & habitabit & ea vsq; in finē & mulieres? nec
sit & habitabit & ea vsq; in finē & mulieres? nec
sit & hab

uenīs ī hierl̄em ⁊ audiē ⁊ legīe oīa q̄ in
libro hūc. Homne ille locus ē ḡ ipsum lo-
cum ubi ysaīe cum. ne ſpe qui i cō fiat
ab homine uſq; ad pecora. ⁊ ſpe ḡmq; lo-
cutus. Cumq; cēpiſſet legi libru iſtū
iugiter ad cum lapide. ⁊ placet illi ⁊ meo
cōſilio. ⁊ ne ſubmigetur babilō.
⁊ ab ultimo a finē affligamē eū ḡ ē
deus ſup eam. ⁊ diſſipauerit. huc uſq;
ūba ieremie. 3 ii o

Anno. xx. ⁊ uno anno eius ſecūdo
ē regnare cepiſſi. ⁊ .xi. annis regnauit
ī hierl̄m. Nom matris eius amital filia he-
mee de lobna. ⁊ fec malū i oculis dñi ſm
oīa q̄ fecerat ioachim. qm furore dñi
eni ī hierl̄m ⁊ iuſa uſq; ꝑiecit eos a facie ei.
⁊ accessit nabuchodonoſor rex babilōis. ipſe
⁊ exercit⁹ ei⁹ ad ciuitatē. ⁊ ꝑcussit eā. ⁊ ædi-
ficauerūt ꝓ eam munitiones i circuitu.
⁊ fuit ciuitas obſeſſa. usq; ad undecimū annū regis ſedecie. ⁊ cepit ā. iiii.
die mensis. q̄ erat nona die mensis. q̄ erat fames ei⁹
ualida. ⁊ nō erant alimēta plebi tē. ⁊ egre-
ſſus ē ciuitatē ꝑ ūa bellatores fugerūt. ⁊ e-
rāt p̄ circuitū ciuitatis. ⁊ ꝑgebāt p̄ uiā q̄
ducit ad hemum. ⁊ custodiebāt eā caldei
ꝙ circūdabāt ciuitatē. apprehenditq; regem
sedechiam ī deſerto. q̄ erat iuxta. ⁊ oppo-
nentes eum bellauerūt ab eo. ⁊ cōprehe-
derūt regem. adduxerūq; eum ad regem
babilōis. in reblatā q̄ ē ī ter. emath. ⁊ locu-
tus ē ad eū iudicia. ⁊ iugulauit eū babylo-
nis filios sedechie ī oculis eius. filios q̄ p̄n
cipes iude occīdit ī reblatā. ⁊ oculos sedechie
eruit. ⁊ uinxit eū ꝓpedib⁹. ⁊ adduxit eum ba-
bilonē. ⁊ iniecit eum ī domū
custodie usq; ad diem mortis eius. ⁊ iste ē
.xi. annus die nisi. q̄ ē anno. xviii. na-
buchodonoſor regis babilōis. uenit nabuzardan
princeps militum qui stabat coram rege ba-
bilōis in hierl̄m ⁊ incēdit domū dñi. ⁊ domū
regis. ⁊ oēs domos hierl̄m. ⁊ oēm domū
magnā ignibus cōbuſſit. ⁊ omē murū hierl̄m
uēr. ⁊ cēteā populū q̄ erat ī ciuitate. ⁊ perfu-
gas q̄ trāſierāt ad regē babilōis. ⁊ de ꝓgenie
multitudinē. ad regē babilōis. ⁊ cēteā de
multitudine pauperū terre. ⁊ de ꝓgenie q̄
uacua. ⁊ ꝙ ꝓpter hoc reliquit nabuzar-
dan princeps militum. ī uineis ⁊ ī agricolas.
Columnas quoq; ereas q̄ erant ī domo dñi
⁊ bases ⁊ mare ereū q̄ erat ī domo dñi.
confregerūt caldei ⁊ tulerūt ōe es eoꝝ ī babi-
lōem. lebetes. ⁊ cuppas. ⁊ phialas ⁊ fiscel-
las. ⁊ mortariola. ⁊ oīa uasa erea. q̄ ī
ministrio fuerunt. tulerūt. ⁊ ualē ⁊ ferm
ama. maſa. ⁊ urceos. ⁊ pelues. ⁊ candela
bra ⁊ mortariola. ⁊ cyathos. q̄ quidē au
rea. aurea. ⁊ q̄dō argētea. argētea. assū
sulit magr militie colūnas duas. ⁊ ma
re unū. unū bos. xii. ereos qui erāt sub ba
sibus. q̄s fecerat rex salom ī domo dñi. ō erat
pondus eaꝝ oīum uasoꝝ. ne colūne a. xv.
cub. altitudo alamudis erat ī colūna una
⁊ funiculus. xii. cubitoꝝ. canalis eam. ſcr
w gyrabatur. iii. digitoꝝ. ⁊ ipſe
ciuia erat. ⁊ capitella sup ipsis erea. Alia
quoq; capitelli unius. v. cubitoꝝ. ⁊ rete dā
⁊ malagranata. ſic erāt ī ciuitate. erāt
erat ereū. Sic. ⁊ colūna ſc̄da ⁊ malo
granata. ⁊ erant ſic capitella ī ciuitate.
oīa erea. Sic colūpne alio. ⁊ fuerunt
malagranata. xcvi. ⁊ vi. ꝓpē oīa. Omia
malagranata. c. retiaculis circūdabāt. ⁊
tulit magr militie sanctum sacerdotē ya-
miū. ⁊ sophoniā sacerdotē ſm. ⁊ tres custodes
uestibuli. ⁊ de ciuitate tulit eunuchū unū
qui erat ꝓpositus ſup uiros bellatores. ⁊ v.
uiros ꝙ uidebant facie regis. qui
inuenti ſūt ī ciuitate. ⁊ scribam ducis militie
qui ꝓbabat ciues. ⁊ lx. uiros ꝙ ꝓpē
re qui inuenti sunt ī medio ciuitatis. Tulit
aut eos nabuzardā princeps militie. ⁊
duxit eos ad regē babilōis. ī reblatā. ⁊ p
cussit eos rex babilōis. ⁊ interfecit eos ī re
blatā ī trā emath. ⁊ captiuatus ē iudā de
trā sua. Iste ē pp̄l̄ q̄ ꝙ ꝓiecit dñs nabuch. rex bab.
ī ano. viii. iude. ⁊ ita mita. ⁊. xv. mēſ.
ano. xviii. nabuch. ſ. ierl̄m. aliq̄ captiui
mi. xxx. duos. ⁊ anno. xxiii. nabuchodo
nosor transtulit nabuzardā magr militie
iudee alios. ccc. xl. v. ⁊ ī anno. xxiii. ⁊ mēſe
v. ſm. ē. i. xxv. anno transmigra
tionis ioachim regis iude. xvii. mēſe. xxv. de
mēſe. ⁊ euilmelodach rex babi-
lonis ano regni sui. cap ioachim regē iude
⁊ eduit eū ⁊ posuit cathedrā ſc̄ior ē ē eo
bā. ⁊ posuit eū ſup oēs reges qui erant ꝓ ſe ī babilōe. ⁊ mutauit uesti
mēta carcēris eius. ⁊ comedebat ſp panē

punē ara oc lp̄ē dieb⁹ ure lue. Vita
ma cui alaria ppma dalanur ei arge
bubulōe. stamna p singulos dies usq; ad
em meam sue: ēte diebꝫ ure lue. Intra
e frm ē p ḡm ue lamētacōis ei
i cryptam eccīe pucr ē ir. et
rim dēlinqui ē. sed chrēmas
pha. fleno. z plauctu lamēta
nōne hac i vrbe. z amaru ab
lop̄mane z cubane dic. Aleph
O ccemodo sedet sola ciuis plena pp
ea ē qi iudea gēn. Principe pui
aar sui ē sub tributo ūt. Leuane ploran
i nocte z lacrime eius i maxīe eius. Nō
ē qui cōsolet eam ex oīb⁹ caris eius. Oēs
amici eius sp̄uerūt eam z facti ē ei inimici.
Iuncq; Migrauit iudas pp afflictionē z ml
titudinē. habitauit inē gētes nec inuenit
requiē. Oēs p̄secutores eius apphenderūt eā īt
angustias. Vie syon lugent eo q; nō sūt
qui ueniant ad solēnitatē. Oēs portę eius
destructe. sacerdotes eius gemūt. virgines
eius squalide. z ipa oppssa amaritudine.
Ihe Facti ē hostes eius in capite. inimici
eius locupletati. q; dns locutus ē sup ea
p̄ce multitudinē iniquitatū eius. paruuli
eius ducti ē captiuitate ante faciē tribulā
tis. Egressa ē a filia syon omis decor eius. facti ē
principes eius sicut arietes nō inuenientes pascua
z abierūt absq; fortitudine ante faciem sequētis.
Zay Recordatus ē hrīm dierū afflictionis sue
z prauaricatōis eius omnia desiderabilia sua
que fuerūt a diebꝫ antiquis ē cadat ppl⁹ eius in
manu hostili z nō ēt auxiliator. viderunt eam
hostes. z deriserūt sabbata eius. Heth Peccm
peccauit ierlm. ppea instabilis facta ē. Omēs
qui glorificabant eam sp̄uerūt illam. q; uiderūt
ignoniam eius. ipa autē gemēs conuersa est
retrorsum. Theth Sordes eius in pedibus eius
nec recordata ē finis sui. Deposita ē uehe
mēter nō habens consolatorē. Vide dne afflictionē
meam qm̄ erectus ē inimicus. Iod Manū
suam misit hostis ad omia desiderabilia ei⁹.
q; uidit gētes ingressas sanctuariū suū. de quibus p̄
cepisti ne introirent cōgregationi tue. Caph Om
pūs eius gemēt. q̄rens panē. dederūt pcia
sua p cibo. ad refocillandam aiam. Vide dne
z cōsidera quia facta sum uilis. Zamech O uos
oēs qui transitis p uiam attendite z videte
si ē dolor sicut dolor meus. qm̄ uindemiauit me
ut locutus ē dns in die furoris sui. Mem De
excelso misit ignē in ossibus meis. z erudiuit
me; expandit retia pedibus meis. conuer
tit me retrorsum. Posuit me desolatam tota
die infirmam. Vigilauit iugū iniquitatū
meaꝝ in manu eius. conclusi sunt z impo
site colle meo infirmatum ē robur meum. Dn̄s
dedit me in manus de qua nō potō surgere.
Same Abstulit ē magnificos meos dns de
medio mei. vocauit aduersum me tempus ut conte
ret electos meos. Torcular calcauit dns virginem filie
iuda. Ayn Ideo ego ego ploraui z oculus
meus deducit aqm. q; longe fect ā me qui
solaret animā meam. Facti ē filii mei
perditi qm̄ inualuit inimicus. Phe Expā
dit syon manus ei⁹. nō ē qui consoletur eam.
Mandauit dns aduersus iacob ut circumi
tes eius. facti ē hrīm ei pollutio mēstruate i
ter eos. Sade Iustus ē dns q; ad os eius ad mo
dum ipsorum. Audite obsecro uniuersi pp
tes et uidete dolorē meum. virgines mee z iuue
nes mei abierūt i captiuitatē. Caph Vo
caui amicos meos ipi deceperunt me. Sa
cerdotes mi z senes mei in urbe defecerūt.
quia quesierūt cibum ei⁹. ut refocillarent aiā suā.
Resch Vide dne qm̄ tribulor. uētr meus tur
batus ē. subuersum ē cor meum i memetipsa
qm̄ amaritudine plena sum. foris interfecit gla
dius. z domi mors similis ē. Syn Audierūt qui
gemitus ego. z nō ē qui consoletur me. Oēs
inimici mi audierūt malū meum. letati ē quia
tu fecisti. Adduxisti diē consolationis tue. fiēt sicut
me. Tau Ingrediatur oē malū coram te. z
disponia eis sicut disposuisti mihi pp oēs
cogitationes meas. Multa ei gemitus mei z
cor meum merent. Aleph O uide dne afflictionem
I fluxe ira tua filiam syon. quare obscurauit
ram sicut de filiam syon. preter ē celo i
ram ignium in terrā ne descendant. scabelli pe
dis mei ire fortiter sint. Beth Exterminauit
dns nec pepercit. omia speciosa iacob destruxit
i furore suo. munitiones inimice tue destruxit
i ira. Tollite inquit z ingredi eas. Gimel
Confregit in ira furoris sui omē cornu ir.
Auertit retrorsū dextram suam a facie inimi
ci. Exarsit sicut ignis iacob qui deuorauit
i circuitu. Delech Tetendit arcum suum qi
mimico. firmauit dextram suā qi hostis. z
occidit oē q; pulcr erat uisu. i tabernaculo filie
syon. effudit qi ignē indignationis sue. He
Factus ē dns uelut inimicus. Exterminauit eam
mia que dissipauit munitiones eius. z replc
uit i filia sua humiliatē z humiliatē. Vau
dissipauit qi eam tanquā hortū tabernaculū suū.
Obliuiō fecit dns i syō festi

y. Lxp. a. l.

umnte ꝛ ſalbim i obſcuꝛi ꝛidigñe ſuꝛ
ne ſu ingꝛe ſacoꝛem. Tay Deputat eos al
tare ſtuꝛm. malachi ſalhoꝛ tue. annoꝛ i
mano nummia muꝛo cummi cuꝛ. ꝛece ce
der i ꝛemo d ſhē i die ſollēpn Lech Cogitau
ro ꝛriſſipne muꝛ ſue ſion. eccē ſum apli
ſuꝛi ꝛeꝺ aiino manu ſua. a ꝓnāc. ꝛui ān
muꝛale ꝛmuꝛ pie ꝛiſſipne ē Lech ecce
ego ē i ān pnce eo. poſt ꝛ aduc uocabt eos ae
ge eo ꝛpiaꝛe eoꝝ gētes. Aḃ ē ler. ſuppte
eo nō mueneꝛ uiſcēm ā ꝺño Jorh. Sce
ꝛ i ān gnaceꝛ lenet ſue ſion. aſpter ante
capiet ſua. aclaq ſume alcaꝛ. Abꝛcabit ē
ui capta ſua ungnes uaꝛ. Caph mbꝛe
ꝛ p ſalmo occuli mi. quꝛbam ē uſca ma
ciſtuum ē i ān ꝓcaꝛ mīn ſi ogaçē ꝓ mi
filie. cum deſcē ꝓmula ꝛ alcaꝛe i plaꝛa
opiꝛi Lamech gramb; ſue diuer. ubi ē eꝛi
naꝛi ꝛ mīn ē ꝛeſcēne qi ſuſpiaꝛ i plaꝛa
cummꝛo cum emlaꝛne aiae ſuaꝛ i ſinu
matꝛ ſuaꝛ. Nun C uu compaꝛo te. uel au
aſſimilato te filia ꝛrſm: au accipiaꝛo te
ꝛ quo conſolaꝛo te uirgo filia ſion. magna
el ulꝰ mare oꝛmago qua. a me medꝛi cui
ſtum. ſyloe ruu uidime abi ſullai ꝛ ſtulen
nec apiebat migꝛatem qui. ne ꝛ ad ymi
ꝓuocauit. uidime ꝺ caſſipeꝛe ſuſtie ꝛe
ctionem ſuſtie Samc Dauider ſuꝛ ce ma
nib; ꝺ emiſſemuꝛ ꝓ uiam. ſibulauit ꝛ mo
uet eam ſua. ſup filiam rſm. Vane ē uꝛ
be uiaꝛ. ꝓſi ꝛeꝛuꝛ. gmuꝛi umſie ꝛeꝛ.
Ayn Aque ſu ꝛe ꝛ ſtum mmia qu. ſib
uauime ꝛ memuer. ꝛeabi ſue. ſuer. uenu
mma. E n ſtu Deuel ꝓ expectaba. nue
mmoꝛ. mouno. Ayn ſce ꝛe ꝛ aqueꝛi. ap
ue ſindem ſuꝛ que ꝓcepu a ꝛiebꝛ ange. a
ſtruē ꝛ nō pepaꝛ. ꝛ enſlauꝛ ſu ꝛe mmoꝛ. ꝛ
exaltauꝛ omni hoſtium mou. Sade
ue ez eou ad dñm ſu muꝛo filie ſyō. ne
duc qi uomeꝛem laēmas ꝓ die ꝛ nocte. non
ꝛeſ tꝛagem ē u. meeu ꝓpilla oculi ou. Lamch
cōſurge laudi ꝛ nocte in ꝓncipio uigiliaꝛ
ꝓ. effunde ſe aqua coꝛ tuu. ad aſpectum ō.
ē ena ad eū manue tuas. ꝓ aiab; puillo
ruou q ꝓuꝛ fame i capite oīū qꝛuoꝛ. Ser
uide die ꝛoliā. q uidemadue ita. ē ugo ne
omedꝛe mulieꝛes fructū puilos ad mēſuꝛ
am palme. ſi occidi i ſanctuaꝛio ꝺñi ſacdoꝛ et
ꝓpha. Ephu Jaqueſ ad ſua ſoue. puer ꝛ lenoc.
mugiſſe mee ꝛ uuenet mi ceadunt ꝛ gla
dio ſuſtech i die furoꝛis tui. paulſiſti nec
mibꝛis ec. Jam. ꝓcuſſi qi ad die ſollēp
nē qui circuiuit me. ꝛ abſcōdi. nō ſui die ur
furoꝛe ꝺñi effugi. ꝛ qui enutꝛiebam. ſ.
ecuauꝛ. ꝛ emtuꝛbi inimici me ꝓſumſit eos.

Ego uir uidi paupeꝛtate meam i uir. Aleph
gꝛe indignatõe eius. Aleph ꝺe minauit
ꝛ adduxit ꝛenebꝛas. nō i lucē. Aleph tm ꝛ
me uꝛtit. ꝛ uꝛtit manū ſuam tota die. Beth
ueteꝛauit ꝛee pelle meam. ꝛ carne meam. ꝛ
comuꝛo ſti mea. Beth Edificauit ꝛra me
ꝛ circumꝺeꝛe me felle ꝛ labore. Beth In te
nebꝛis collocauit me. ꝛ qi moꝛtui. ſeculi
me. Gimel Circumedificauit ꝛra me ut
nō egꝛeꝺiar. aggꝛauit ꝓceꝛem meum. Gimel O
ꝛ eclamauit ꝛ ꝛugiuit. excluſit oꝛõe mā
. Gimel Seduxit me. ꝛ uias meas lapidibꝰ. ꝛ ꝓue
ꝛtit me. ꝛ ſuꝛbauit. Daleth ꝛetꝛuit ſagi
tam ſuā ꝛ poſuit me q ſignū ad ſagittam. He
ſue ſum i ꝛiſu oīb ꝓpl mee. tota die.
He Replete me amaꝛitudiꝝ. iebꝛiauit
me abſinthio. Vau Et fregit ad nichilū dē
mee. dentes me. ſuꝛ. Vau Et repſit ē ad
me. obſtꝛuit uiā meā. Vau Et uepſit ē ad
me. ſicut ur leo. ꝛ ſicut catulꝰ habitans
in ꝓuꝑtis. ꝛ emutꝛeſtens. me. abſtꝛa
xit. Zay Et auꝛigā me. ꝛ ſuſtulit me. Zay
Et ꝛeꝛcuſſit me. ꝛ poſuit me ꝛ ſcopū ſagi
tte. Zay Et emoꝛtua memoꝛ mea. ꝛ ꝛpꝛeꝛ
ꝛit i me ꝺñs mea. Zay Hec mouebo i cor
de meo ut ꝛ ſpabo. Heth Benigne ago. ꝛ
ſuꝛ ſum. Heth Et ſpabo. ꝛ ꝛ ſum. ꝛ ꝛ
ſtum. ſpabo. ꝛ ꝛ ſum. Heth Et ſpabo. ꝛ ꝛ ſum. Heth

quinta · reliquam ad dñm. Locutus est autem
ē mandatū ad dñm i celo. Dñs
gnus · ad magnū quicquam; locutus es
ribulus est Samech. Eripuisti i furore · posuis
nos. occidisti nec pepercisti. Samech. posuisti
nulte ēne mundari ab Samech maledicem ·
benedicem voluisti me i merore plou. Ayn
o eius mē affligat ē nec requiet. eo q̄ nō cēr
requiet. Ayn nonne respici; quidē ut re celi.
Ayn o ales mē q̄ eruat ē aia mā · ēnes sū
abi urb mee. Sade. Lapsa ē i laqū aia mā.
· posuime lapid sup me. Sade. venandē
eruime me q̄ aue immica mi gnē. Phe
Aquet si nos · sui q̄ nō mea mi. Phe su
mee · lagā sui ē nō uanabunt · cognue.
Phe. nullēs agu oculi eius mē · q̄ ea
ē filie p̄ mi. Sade. Imundauer aquie li
eap mihi · nō p̄. Coph. Imuecauj tū mi
dne ē laa · nouissime. Coph. recem mam
audisti. ne auias aurem tuā à singulti mē
· clamoris. Coph. Appiquasti · die ā iuca
ui re. diuisti ne amice. Ser. Iudicasti aiā
die mee · redemisti uite mee. Ser. uidisti d
iniquitē eor. aduersū me. audisti opp̄ia eor
nec eor aduersum me. Syn. Labia insurgentiū
in · meditantiū eor aduersū me. tota die ·
Syn. Sedentē eor · resurrectionē eor uide
ego. tū psalmus eor. Thau. Reddes eis uice ·
uū opa manuū suaū. Thau. mb ēe saiati
corde · latie nuū. Thau. Persequē · fureē eo
· agēs eos in die sub celi. Aleph.

Omnem obliuiscat ē aut. miuit ē celo
· eripuit. eripsit sunt · capti sclauj · ca
pite eius placuit. Beth. Filij sion ilus
· amicti auru primo. quō reputata ē i uasa
testea. opa manuū figuli. Samech. Sor
tate nudauer mamas suas. lactauer catulos
suos. fusa ē p̄ mei populi. q̄ inuenis ē resi
o. Aleph. adhesit lingua lactētis. ad pala
tū sui · in. Lapuli petier panē. nō e
ēm qui frang · eis. He. q̄ uocabāt inclyti
cleti. iacet in uijs. q̄ nutriebā in croceis ā
plexati ē stercora. Vau. & maior effa ē imi
quitas filie p̄ mei. quā sodomor. q̄ subita
ē i momēto · nō ceperunt · in ea manꝰ. Zay
Candidiores nazarej eo mie. nitidiore
lacte nubiosiores ebore ānā. saphyro p
duct. Caph. inquinata ē fuligine facies eor
· nō ē cognita i plateis. adhesit cutis eor
ossibꝰ. facta · ta ē q̄ ligno. Teth. & diuc
fuere occise gladio. quā interfecte fame. qui

ista crabuer. effluxerūt ē ab fructuose ter
loch. manus mulier miserorū. coxerunt filios eō
fui ē ab cede i cede filie p̄ mi. Loph. Com
pleuit ira furoꝛ suū. · effudit ira indignacō
ne sue. & accendit ignē in sion. · deuorauit fu
damenta eius. Lamech. q̄ exercitum regis ce
rumilli humiliauit eis. q̄ iacebant bellē · im
mues · potens thalin. Ayn. Lyre mā pplan
cue. · iniquitatē tacere eos. q̄ effudere · me
rio eor sanguinē eor. Aleph. E muieres eor
i placeis. pollum ē sanguine suo. Cū nō
posset mare tenuer lacrimas tuas. Beth. Ac
cepere pollua clamantiū ea. recedite abi
te · nolite tangē. Iniquum q̄ue ē · z mon ē.
Dñe me ē gr. nō adiecibit dcue ut inter · et.
Ayn. Caue oculi mee. nō adda ū reipu
cias eor. Caue. Caue nō erubuer. ut scul
mihi ē. Ure. E um adhue subsistēte. dcite
unte acqui mi. ap auxiliū mee uani · ē respice
me · dirige ap gressū q̄ saluare me ñ potuit.
Gaza. ulciscer · ultiones mihi · inimicis placeat
mihi. appiquasti sume mi. opleu ē die mi q̄
uenie sume mi. Coph. velociores fuer pleca
tores mi aquilis cēli. Sup mōtes ptecuit fuer
me. i deserto insidiati ē mi. Ser. Spūs oris mi
o ceptus ē i pcis mis. Cui dixeram. In u
bra tua uiuemo in gētib. Ayn. Gaude · leta
re filia edō inhabitās in terra hus. ad te quoq̄ pue
niet calix. inebriabis atq̄ nudabis. Tau. Com
pleta ē iniquitas tua filia sion. nō adet ultra
ultra ut captiuet te. uisitauit iniquitatē
tuā filia edō discooperiet peccata tua. Caph. Deuo
cauerunt me
ceratine die quo accidit mi. male tra
ctate obprobriū meū. Beth. mā ilā ē
ap alienos. uomo mēs ap cēuer. Lapsus
ni sunt. absq̄ pce. mittet me q̄ uidet. Ad nichi
peccatu tribuit. ligna mā pcto. agnouit
quabi mee mi alabantur. Iasli. nō misert re
quet. Caput reclinia mani · assimilate ca
naueruntur pene. Trā mi peruenet · nō ē
me. migniet eor patrimo. Scin triaq̄
mi. ni fiet q̄ uerbi · q̄ manu eor. Iudabi
nice altissimo. pene ubā fiuie glorā in
pfo. Lell mi q̄ clamo ercuisti dñe fiuie re
pellasti fiuie. Aperi · sion inimicer · ul
gnes · i animab; uā. Euagel manu cope
ū · fiuel scinli nō erubuer. Adhesit cēlo
ipudice abiti eor. pū i ligno cruci. Se
uel cepne tēbāt. · uniuer · deuo psalle
ui. Cessar gaudiū cordis mi. filū ē i lucti
dcio mi. ē cad corona capitis mi. ve nob q̄
peccauimus. Ppter mestum fiuit ē cor nrm.

Ideo contenebrati sunt oculi nostri. Propter montem Syon
qui disperiit, vulpes ambulaverunt in eo. Tu
autem domine in eternum permanebis. Et solium tuum in ge-
neratione et generationem. Quare in perpetuum obliviscis
nostri, derelinquens nos in longitudinem dierum?
Convertere nos domine ad te et convertemur. Innova
dies nostros sicut a principio. Sed proiciens nos repul-
isti, iratus es contra nos vehementer. Incipit prologus in libro Baruch.
Liber iste qui Baruch nomine prenotatur
in hebreo canone non habetur. Sed tamen in vulgata
ecclesia. Similiter et epistola Ieremie. Propter no-
ticiam a legentium hec scripta sunt, quia multa de Christo no-
vissimisque temporibus indicant. Incipit liber Baruch.
Et hec verba libri quem scripsit Moyses Ba-
ruc filius Neri filii Maasie, filii Se-
dechie, filii Sedeii, filii Elchie, in Babi-
lonia, in anno quinto decimo, in septimo die
mensis, in anno quo ceperunt caldei Ierusalem et succederunt eam
igni. Et legit Baruch verba libri huius ad aures Ie-
chonie filii Ioachim regis Iuda et ad aures uni-
versi populi venientis ad librum et ad aures potentium fi-
liorum regum et ad aures presbiterorum et ad aures populi a mi-
nimo usque ad maximum eorum et habitantium in Babilonia
ad flumen Sodii. Qui audientes plorabant et ieiu-
nabant et orabant in conspectu domini. Et colligunt pecu-
niam in conspectu domini secundum quod potuit unicuique manus.
Et miserunt in Ierusalem ad Ioachim filium Elchie filii
Salem sacerdotem et ad sacerdotes et ad omnem populum
qui inventi sunt cum eo in Ierusalem. Cum acciperent vasa tem-
pli domini que ablata fuerant de templo revocare in terram
Iuda, x. die mensis Sybari, vasa argentea que fecit
Ieremias Sedechias filius Iosie rex Iuda postquam
cepit Nabuchodonosor rex Babilonie Ieconiam et prin-
cipes, iuvenes et potentes, et populum terre ab Ierusalem et
duxit eos in Babiloniam. Et dixerunt: Ecce misimus ad
vos pecuniam, de quibus emite holocausta et
thus et facite manna. Et offerte pro peccato ad aram
domini nostri. Et orate pro vita Nabuchodonosor regis Babilonie
et pro vita Balthasar filii eius, ut sint dies ipsorum
sicut dies celi super terram, ut det dominus virtutem nobis et illuminet
oculos nostros, ut vivamus sub umbra Nabuchodonosor regis
Babilonie et sub umbra Balthasar filii eius, et serviamus
eis multis diebus et inveniamus gratiam in conspectu e-
orum. Et pro nobis ipsis orate ad dominum deum nostrum quia pec-
cavimus domino deo nostro et non est aversus furor eius an
obviis usque in hunc diem. Et legite librum istum quem mi-
simus ad vos recitari in templo domini in die sollempni
et in die opportuno. Et dicetis: Domino deo nostro iustitia,
nobis autem confusio faciei nostre, sicut est dies hec, omni viro et
habitatoribus in Ierusalem, regibus nostris, principibus nostris,
sacerdotibus nostris et prophetis nostris et patribus nostris. Pec-
cavimus ante dominum deum nostrum et non credidimus dif-
ficentes in eum et non fuimus subiectibiles illi et
non obedivimus voci domini dei nostri, ut ambulare-
mus in mandatis eius que dedit nobis a die qua eduxit
patres nostros de terra Egipti usque in hunc diem. Et eramus
incredibiles ad dominum deum nostrum et dissipati re-
cessimus ne audiremus vocem ipsius. Et adheserunt
nobis mala multa et maledictiones que constituit dominus
Moysi servo suo, qui eduxit patres nostros de terra E-
gipti, dare nobis terram fluentem lac et mel, sicut hodier-
na die. Et non audivimus vocem domini dei nostri secundum omnia
verba prophetarum quos misit ad nos et ad iudices nostros.
Et ivimus unusquisque in sensum cordis nostri maligni
operari diis alienis, facientes mala ante oculos domini
dei nostri.

II

Propter quod statuit dominus deus noster verbum suum quod locutus
est ad nos et ad iudices nostros et qui iudicaverunt
Israel et ad reges nostros et ad principes nostros et
ad omnem Israel et Iudam, et ut adducerent dominus super nos
mala magna que non sunt facta sub celo, que
admodum facta sunt in Ierusalem, secundum que scripta sunt in lege
Moysi, ut manducaret homo carnes filii sui
et carnes filie sue. Et dedit eos sub manu regum
omnium qui sunt in circuitu nostro in improperium et desolationem
in omnibus populis in quibus nos dispersit dominus. Et facti sumus
subtus et non super, quia peccavimus domino deo nostro, non
obaudiendo voci ipsius. Domino deo nostro iustitia,
nobis autem et patribus nostris confusio faciei sicut est dies hec.
Que locutus est dominus super nos omnia mala hec que venerunt
super nos. Et non sumus deprecati faciem domini dei
nostri, ut revertentes unusquisque nostrum a viis nostris
pessimis. Et vigilavit dominus in malis et adduxit
ea super nos, quia iustus est dominus in omnibus operibus suis que
mandavit nobis. Et non audivimus vocem ipsius, ut
iremus in preceptis domini, que dedit ante faciem nostram. Et nunc
domine deus noster qui eduxisti populum tuum de terra Egip-
ti in manu valida, in signis et in prodigiis et in virtute tua
magna et in brachio excelso, et fecisti tibi nomen sicut est dies
iste, peccavimus impie gessimus iniquitatem, domine deus
noster in omnibus iustitiis tuis. Avertatur ira tua
a nobis, quia derelicti sumus pauci inter gentes ut dispersisti
nos. Exaudi domine preces nostras et orationes nostras et
erue nos propter te. Da nobis invenire gratiam ante fa-
ciem eorum qui nos abduxerunt, ut sciant omnes terre quia tu
es dominus deus noster, et quia nomen tuum invocatum est super Israel et super
genus ipsius. Respice domine de domo sancta tua in nos
et inclina aurem tuam et exaudi nos. Aperi oculos tuos
et vide, quia non mortui qui sunt in inferno, quorum spiritus
acceptus est a visceribus eorum, dabunt honorem et iusti-
ficationem domino, sed anima que tristis est super magni-
tudinem mali et incedit curva et infirmis et oculi de-
ficientes et anima esuriens dat tibi gloriam et iusti-
ciam domino, quia non secundum iustitias patrum nostrorum fu-

unte eū i mont. Vocauit iacob z appellauit eū; ambla p uiam ad splendorē eius q̄ ipse eius. Sē nuncq̄ alii gliam meā z figuram ē mā ḡe ai cene. Dñs sum⁹ istuel⁹ mi q̄ dō placent ubi mansistis ꝺ. Aequiuo eius p̄ ea memorabilis u̇. venim dm eius genabs nō i ꝓdacem. q̄ p q̄ mā ad unoꝺum p uacuū ꝺeum. tuscitauit eius ad uitam. Sē mētalis ei eum qui ter uat ꝺeū eius. Imolatis ꝺemonib⁹ nō ꝺ. Vbi ei ei ethe mi qui mutauit uos z om stabile mutat ē mm. ut mi uos ei unoꝺis ā uob⁹ uenient ubi z ego. Audiet ea mater ei hon. Addue eni in ē tuctu mag nū uos ei capitudine ip̄ mi. filios uos z filias ḡm hip duc illic ecclā. Audiū ei illos ē audiatē. Dñs ā illo ē sleep z lue tu. Memo gaudat sē me uidua z relicta tū. A mīa adueta sum ip̄ ecclā filios mos. q̄ reclamauim alege di. Sulhaga ar ꝓlio nelaet. nec ambulauer p uias mādatoꝝ ei. ns p lemmte uitam⁹ eius ē mth caa igit sunt. venat ofinel sien z mem oratur capitudine filios z mias filias quam sup duxit illic ecclā. Addutte ei sup illos genetem⁹ longinqua. getē ipsius z alio lingue qui nō ē uidit faciem sen. ni uos mihi ꝺ. Ꝺ adduxim filios mos ue. q̄ ā illis unica ꝺelolauimꝰ. Ego aut quo uellim aduiuare uos; z ui ē addatte ei uos mala. ip̄ uos emplet de manu mi micoꝝ. uiu. Ambulate filij ambulate. ego ei ꝺeuta sū sola. Eruj me sola quas mouj ā me facio obscuridē. relamabo ad altissimū in uicis meis. Aequiuet ei tote filij. clamate ad ꝺnm. z expiet uos ō manu p̄dapū inimicoꝝ. Ē ei spa ui i ecclām talem uitam. uenit in gau diū ā cō sup mīa q̄ uenit ubi ab echo la uatio mis. Ē mihi ei uos cum iuuen z gloria tu uenit ā uos in ꝺei ē gmuio ꝺeoꝝ in te xuoꝺ i templis. Ꝺē eni in ꝺnm uia ne sion capitudine uiaꝝ ē uitebr z in celitate salute uiā ā ꝺō que sup uenit ubi ē honore magno z splendōe eccle. z filij ipsius ē honore ei ubi. Ecclesiastic ē ei te uiuentiū eius. Ꝺi aco uiuēt ꝺēniem ip̄o. z sup auc ei ip̄ius ai cene. Deluta mi ambulauer uiaꝝ aspal. Ducta sunt ei ut greg ductus ab iuuentia. Aequiuoci eius filij z ꝺamare ad ꝺei. eare ei memoria uia ab eo qui ꝺuc uos. Ꝺē ei sine ss; ut ē eius uias ā ꝺō. Ꝺaec ait ille sūm ecclesiastes uehemq ei. A u ei mons ubi mala ꝓpe nuntiabo uc ubi sempiternam ꝺoceat eum salute ū. Aequoi. esto mihi. Exciat ei te qui te no iuuauit. Mocaet pbē qui te uexauer aqui gauisi an ea ere i luctu. Ignis ei sū uenuer ei ab eius i lōgitu ecclā. z uiuit a ꝺemonib⁹ inuitauit ꝺeus. Cuspi ce ubi ab ondā; uite iaciunt ā ꝺō uiu uētes. Exce ei uenit filij nuāq; omnib⁹ ois ꝓles; uenit ā collat ab oriente usq; ad occidē. Ailio ea. gaudēte. i uoce ꝺa.

Exue te ubi sple tuce z ueniētio nis. z induc te ꝺeus z honore ā ā ē ē i gla sempitnā. Euadā te ꝓplexe ō uisitatē. z mtyons mtaq; capti quo nons eni. Ꝺē ei ostēꝺ splendōe sui i te qui sub celo ē. Ꝺēiabi enim ubi nom⁹ tu um ā ꝺō in sempitnū. Ex uisitatē z honoi pientes. Ex uige ubi z sni exalto z ois pice ab ouētem. z uice ostēꝺ filios tuos. ab oriēte ꝺie usq; ad occidentē i ille sa. gaudentes ꝺi meinoia. Exci ē abs te pulso. Ducā ab mtyitas. Adducet aut illos ab te. portato i honoem ꝺē filios regū ē confitent ei ꝺō humiliate ēm mdem ei sum z rupti ꝓtenuel. z mallet replent. i equalitatē tē. ue ambulet uti diligē ē in honoie ei. Obliuiatime ā sitie z ē ligni iniquitatis ip̄ mātaq; ei. Adduc ei ē ip̄ē ē iocundat i iuste maiestatis sue.

Ecce mīa ex ustiua q̄ ē ab ip̄ē · jap exēplū epleēt ē ꝺ
Spe ꝓta q̄ peccatis an ꝺeū adduc
ni mi babilonis capiui a nabuchoꝺ
ge babilonie. Ingēti uagi babilon
am. exeng illuc ame plime. z eruēs ḡ
ub ad gionē. vij. Labo ꝺeuocauit nos
ie ē mee. Ab a micebia ē babilonam ꝺ
aurco z argentco. z lapidē z ligneo in
ꝺmūte portan. ostenꝺēt mee ḡtib⁹. vi
ꝺere ē ne tuos filei ethiopi mias ahe
me. z mercuriū z meros uos capiat i ipis.
visa uagi ruēte ꝺe uiaꝝ z ab amicabilē
te ꝺiaꝝ in exilio uiue. Ex ꝓpter aduen
ꝺē. Angelo ā me ubi ē. ne aue cuꝑam
alac uiue. Iam ingia nive. polita a libro

ā ē ꝺ
unstrue
mma. z ab
ꝺuctay ay
mo. z ma
ubi ā aue
ē babilo
ez ē dami
aur. ill ē
q̄ ꝓpter
ē illi ā ē.

qđ ẽ mauma ⁊ mancipia talla sunt. ⁊ nō poss laqui. ❡ sic uxorē mā ⁊ ornamenta. ut accipiat aur̄ fabricata sunt. Omnia ẽt bne aurea. sr capiat sua dū uolu-ri sub uelame sacdos ad eu aur̄ aurē ⁊ anulū ⁊ omnia aurea ⁊ ornamenta. ⁊ sunt ẽ necessaria ei ad ministeriū ornatū

Et fulgur erumpens: et splendor eius in circuitu eius: et de medio eius quasi species electri: et de medio ignis. Et de medio eius egrediebatur similitudo quatuor animalium: et hæc species eorum: similitudo hominis in eis. Et quatuor facies uni: et quatuor alæ uni eorum. Et plantæ pedum eorum plantæ pedis uituli: et scintillabant quasi aspectus æris candentis. Et manus hominis sub pennis eorum in quatuor partibus earum: et facies et pennæ per quatuor ipsorum. Coniungebantur pennæ earum alternis: non revertebantur cum ambularent. Et similitudo vultus eorum: facies leonis ad dexteram ipsorum quatuor: et facies bovis a sinistris ipsorum quatuor. Et facies aquilæ ipsorum quatuor. Et facies eorum et pennæ eorum extentæ desuper. Duæ pennæ singulorum iungebantur: et duæ tegebant corpora eorum. Et unusquisque coram facie sua ambulabat: ubi erat impetus spiritus illuc gradiebantur: nec revertebantur cum ambularent. Et similitudo animalium: aspectus eorum quasi carbonis ignis ardentis: et quasi aspectus lampadum. Ipse erat discurrens in medio animalium. Splendor ignis: et de igne fulgur egrediens. Et animalia ibant et revertebantur in similitudinem fulgoris coruscantis. Cumque aspicerem animalia. Apparuit unum rotæ super terram iuxta animalia. Visus quatuor rotæ: et aspectus earum et opus earum: quasi visus chrysolithi unius. Et similitudo omnium: quasi sit rota in medio rotæ. Per quatuor partes suas ibant: non revertebantur cum ambularent. Et altitudo erat eis: et horribilis aspectus earum. Et plenum oculis erat quadruplum per circuitum ipsarum. Cumque ambularent animalia. Ibant iuxta unum latus: et exaltabantur de terra. Et cum elevarentur animalia a terra: elevabantur et rotæ. Ubicumque ibat impetus spiritus illuc eunte spiritu: et rotæ exaltabantur secus eum. Spiritus enim vitæ erat in rotis.

Anno trigesimo anno mense quarto quinta mensis: ego eram in medio captivorum super fluvium Chobar: aperti sunt cæli: et vidi visiones Dei. In quinta mensis: hic est annus quintus transmigrationis regis Joachin. Factum est verbum Domini ad Ezechielem filium Buzi sacerdotem in terra Chaldæorum: super fluvium Chobar: et facta est super eum ibi manus Domini. Et vidi: et ecce ventus turbinis veniebat ab aquilone: et nubes magna: ignisque involvens: splendor in circuitu eius: et de medio eius quasi species electri: et de medio ignis. Et ex medio eius similitudo quatuor animalium: et hæc species eorum. Similitudo hominis in eis. Et quatuor facies uni: et quatuor pennæ uni: et pedes eorum pedes recti: et plantæ pedum eorum quasi plantæ pedis vituli: et scintillabant quasi aspectus æris candentis: et manus hominis sub pennis eorum: in quatuor partibus. Et facies et pennæ per quatuor ipsorum: coniungebantur mutuo: non revertebantur cum ambularent: singula quæque ante faciem suam gradiebantur. Similitudo autem vultus eorum: facies hominis: et facies leonis a dextris ipsorum quatuor: facies autem bovis a sinistris ipsorum quatuor: et facies aquilæ ipsorum quatuor. Et facies eorum et pennæ eorum extentæ desuper. Duæ pennæ singulorum iungebantur: et duæ tegebant corpora eorum. Et unusquisque coram facie sua ambulabat: ubi erat impetus spiritus illuc gradiebantur: nec revertebantur cum ambularent. Et similitudo animalium: aspectus eorum quasi carbonis ignis ardentis: et quasi aspectus lampadarum. Ipse erat discurrens in medio animalium. Splendor ignis: et de igne fulgur egrediens. Et animalia ibant et revertebantur in similitudinem fulgoris coruscantis. Cumque aspicerem animalia. Apparuit unum rotæ super terram iuxta animalia. Visus quatuor rotæ: et aspectus earum et opus earum: quasi visus chrysolithi unius. Et similitudo omnium: quasi sit rota in medio rotæ. Per quatuor partes suas ibant: non revertebantur cum ambularent. Et altitudo erat eis: et horribilis aspectus earum. Et plenum oculis erat quadruplum per circuitum ipsarum. Cumque ambularent animalia. Ibant iuxta unum latus: et exaltabantur de terra. Et cum elevarentur animalia a terra: elevabantur et rotæ. Ubicumque ibat impetus spiritus illuc eunte spiritu: et rotæ exaltabantur secus eum. Spiritus enim vitæ erat in rotis. Cum

cúnb; uunc ſ ſhmab; ſhalæſ. nō eleuabo
a cruꝫ ꝓſ eleuabunuit. ꝛ uos ſapiuit ea.
q; ſſt unc cum i uoꝫe. ✠ ſilitcuꝫ ſup eapꝫ
alaiu firmamta q; aſſpt cnſtall; hoīb; ſ
ꝛ cuca ſup capitꝫ eoꝫ celſp. ſub firmam
to aue. penne eoꝫ tecet. alaio ad alaet. ſ
qōꝫ ꝛualu; alas ulaꝝ coꝫ ſuiſ ꝛ ulaꝝ
ſimile ulamair. ✠ audiebam ſemi alaꝝ
q; ſemi agꝫ mulcaꝛ ꝛ q; ſemi ſſumꝫ ei.
cum q; ambulauit q; ſonuſ eoꝝ mlamiꝫ
ú ſonō cuthuꝫ. C ſp ſtauit. omittebunt
pēne eoꝫ. ✠am ſ ſtetit uoſ ſup firmam
to q; eoꝝ ſup capt eoꝫ. ſmlante ꝛ ſubmute
tūt alaſ ſt. ✠ ſup firmamtū q; eoꝝ imin
eo capꝫ eoꝫ. q; aſperuſ lapiole ſapꝫ
ſtiꝫ. ſimlis ſtem. ✠ſt ſſimlis mē uoīb
ſtiteuꝫ q; aſſpt homie deſup. ✠ audi q;
ſpein eleem. uel uo aſperi ignie mulce
p cartal cuꝫ á ſūb euſ ꝛ deſt ꝛ á labie euſ
uſ deorſum audi q; ſpem ignie ſplēdoſ
atrum ulo aſperi ame. cum fuerit i nu
be ſ die pluuie. ſic eni aſpꝫ ſplēdoꝛ p gir

Hec ē milie ſiliau ē glie dni. ✠ audi
ꝛ ecaui i ſtacem manꝫ. ꝛ audiui uocē
lagnaſ. ✠ euce ad me. ſili uie ſm ſup. pec
nies ꝛ lacſ. cc. ✠ mgllo ē i me ſpe q uam
ucitu ē michi ꝛ ſtauit mſi. pecet mea.
auruꝫ lagnē ad me. ꝛ tacem. ſili uie ſm
mutꝫ ē ec ad ſilec uſ. ad q; apoſtauiſtꝫ q
recceſſer a me. ✠ laet eoꝫ ꝓcuraui ē pe
ei mīm uſ. ad diem bane. ꝛ ſili dum tace.
ꝛ uomabili ecid ē ad quoꝫ ſmiaꝫ ē. ✠ euce
ad ea. ꝛ dē ea ꝛ ꝛ ſi ſtuce ui ꝓi audiuit. ꝛ
ſi ſtuce gelabit. q; uomo cuſpune ē. ✠ ſtacē
q; ꝛp ha ſilii i medio eoꝫ. ſu q; ſili uie ne
ſmeat eoꝫ ne ſmonet eoꝫ. mlaꝫ. q; in
quoꝫ ſubſilinet ē ec. ꝛ ē ſcorpiōs ſtme.
ſm eoꝫ ne ſmeat ē. multo eoꝫ ne ſrim eoꝫ.
uomo cuſpune ē. lapue q; ilm mea ad eoꝫ ſi
ſtuce audiet. ꝛ quieſcite. q; ſm ſmeaꝛet ſuꝫ.
ſu á ſili uie audi dñs lapiaꝫ. ꝛ nolī ē cuſ
pune. ſic ē uomue uꝝ cuſpune ē. á pi eo aui
ꝛ omeꝫ q; q; ē ec abi. ✠ uch ꝛ ecce manuſ
miſſa ad me. ꝛ qua ecce uolue. uber. ꝛ cepi
p illi ecā medꝫ eoꝫ ſcpꝫ. ꝛ ſu ſtuce ꝛ lam
te eſſe ſ eo lamētnes ꝛ carmia ue

Et dixꝫ ad me. ſili uie. q; ſuenie omeꝫ.
comede uolum ſtuꝫ. ꝛ uade lqre ad ſi
uce ſm. ✠ aperui ee mīm ꝛ admue me uolue
ille. ✠ dixꝫ ad me. ſili uie uentē tuū comeꝫ
ꝛ uiſcem tua. q; plebim uolue ſtuꝫ. q; eqr de
ebi. ✠ comeꝫ illud. ✠ fm ē ecce mel ſſi
mel dulce. ✠ dixꝫ ad me. ſili uomie uatē ad
domum iſ ꝛ lqueꝛe uba mea ad eoꝫ. ſ ei
ad ꝓſpm ꝓphi ſmone ignote līgue ad
mitte ad domū iſ. ad ꝓſpm mulier. ꝓſu
ri ſmole ꝛ ignote lingue. quoꝝ nō poſſis au
dire ſmōes. ✠ſi ad illoꝝ mittā. ipſi audi
rent ē. ſmo aut ſimei nolunt audire ē audire
me. ſmſquipe domus iſ. amat ſtonte. elt.
ꝛ dur corde eſt. ✠ ecce dedi fm eoꝝ ualeoꝛe
ſtiaꝫ eoꝝ. ꝛ fronte eoꝝ durioꝛe fronti
eoꝝ. ✠ adamantē ꝛ ue ſilicē. dedi fortē
ſtam. ne ſmeaꝛ eoꝝ ne meuiaꝛ á facie e
eoꝝ. q; domus exacerbatōr é. ✠ dixit ad me. ſi
li uomie oēs ſmōes meos. quos ego lquoꝛ ad
te aſſume i corde tuo. ꝛ audi ꝛ aures tuas audi. ꝛ
ua ꝛ ingredꝛ ad ꝓfugas ꝛ ingredꝛ. ad ſtuos. ꝛ
ad ui. ꝛ lquere ad eoꝝ. ꝛ dicē eis. hec dr dñs
ſi forte audiaē ꝛ celaē. ✠ aſſumſtit me ſpꝫ.
ꝛ audiui p me uocem omoēm magne. Be
diem glia dñi de loco ſuo. ✠ uocem alaꝝ ala
uꝝ ſeſtantiū ad alaꝝ. ad alaꝝ ꝛ uocē
rote ſeſtantiū ad alaꝝ ꝛ uocē omoēm ma
gne. Spē que leuauī me ꝛ aſſumſtit me ſpꝫ
abiī amarus i indignatōe ſpꝫ mei. ✠ manꝫ
ei dñi eraꝫ mecū. ſtorans me. ✠ uēi ad emil
migratē. ad ceuū nouū ſrugil. ad eos qui
habitāt iuxta fluiū ebar. ✠ ſedi ibi ubi ſede
bant. ꝛ manſi ibi ut. vii. dies. meſtus ē me
dio eoꝝ. ✠m ā pmiſſē. vii. dies. fm ē
ſbum dñi ad me dicens. ſili uie ſpecula
dedi te domui iſrael. ✠ audies de ore
meo ubū. ꝛ annuabis eis ex me. ✠ dicēte
me ad impiū morte morieris. nō annuabis ei
nq; loquꝛ ſili; ut auertatur a uia ſua impia
ꝛ uiuat. ipe impius in iniqtate ſua morietur
ſanguē aut eius ē manu tua requiriā. ✠ ſi
á annuabis impio. ꝛ ille nō ſilit a uia ſua impia. ꝛ
ꝓpter ſua ꝛ á ua ſua impia. ipe quidē in
iniqtate ſua morietur. tu á aiam tuam
liberaſti. ✠ ſi iuſtus iuſt. á iuſtitia ſua ſilit.
ꝛ fecit iniquitatē ponam offendiculū ante
e. ipe morietur. q; nō annuaſti ei. in ꝓ
ſilo morietur. ꝛ ne ei i memoria iuſtitie
eius q; fecit. ſanguē ei de eo. ē manu tua
requiriā. ✠ ſi á annuaſtis uos ſi ꝓuer
uos. ꝛ ille ſi peccauit. iuſtꝫ iuſtet. q; annu
aſtis ei ꝛ ſi aiā tuā liberaſti. ✠ fm ē ſi me ſi
no dñi. ꝛ dixꝫ ad me. ſurge egſſe i campū. ſi lo
qꝛ mec. ✠ ſurgens. egſſ ſum i campū. ✠
ecce glia dñi ſtabat ſup. glia quā uidi iuxta
fluuium ebar. ✠ cadi ſi facē meam. ✠ i
gressꝫ ē i me ſpꝫ. ꝛ ſtauit me ſup pedes meos.

q̄ locutus ē in roſā ad me. Ingredere
& includere in medio domus tue. & tu fili
hoīs ecce dant ſup te vincla. & ligabūt
te in eis. nō egredieris de medio eōr. &
lingua tua adherere faucibus tuis & eris
mutus. nec qſi vir obiurgans eos
mos ēadſis ē. Cum aut locutus fuero ꝛ
aperiā os tuū & dices ad eos. hec dr̄ dñs
Qui audit audiat. & qui quiescat quiescat
qr domus exaſperans ē.

Et tu fili hoīs ſume tibi laterē & ponesq̄ eū
corā te. & describes in eo ciuitatē ieſu
rſalē. & obſidiōnē ponesq̄ contra eā. &
munies munitiōnibus. & circūdabis eā
aggere. & pones castra & arietes in gyro
& tu ſume tibi ſartaginē ferreā & pones eā
in muru ferreū inter te & ciuitatē. & obſtrinxis
faciē tuā ad eā & erit in obſidiōne. & obſidebis
eā. Signū ē domui iſrael. & tu dormies
ſup latus tuū ſiniſtr. & pones iniquitatē
domus iſrael ſup eū. iuxta numerū dierū quib⁹ dormies
ſup illū. & ſuſcipies iniquitates eōr. iuxta
numerū dierū. & ego dedi tibi annos ſup iniquitatē eōr. in numero dierū. trecentorū
nonaginta dies. & portabis iniquitatē domus
iſrael. & cōpleueris hec. & dormies ex latere tuo
ſiniſtro. & accumulabis iniquitatē domus
iuda. ſuper dies quadraginta. diē p annō
dedi tibi. & ſuper annos. & accumulabis
ſuper latus dextrum tuū. & portabis iniquitatē domus iuda. & ſuper hec accipe tibi
triticū & ordeū & fabā & lentes & milium & ciceres. & mittes ea
in vas unū. & facies tibi panes iuxta numerū dierū
quos dormies ſup latus tuū. trecentis nonaginta
diebus comedes illos. Cibus ergo tuus
quē ſumes erit in pondere. xx. ſiclorū. per
dies uſq; ad tempus comedes illos. & aquā in menſura
bibes ſextarium partis hyn. a tempore uſq; ad
tempus bibes illos. & qſi subcinericium ordeaceum
panem comedes illos. & ſtercore q egreditur
de hoīe cooperies illos in oculis eōr. & dixit dñs
Sic comedent filii iſrael panē ſuū pollutū in
gentibus ad quas eiciā eos. Et dixi. a. a. a. dñe deus. ecce
anima mea non polluta & morticinū & laniatū
non comedi ab infantia mea
uſq; nunc. & non introibit in os meum caro
immunda. & dixit ad me. Ecce dedi tibi fimum bouis
pro ſtercore hominis & tu facies panē tuum
in eo. & dixit ad me. Fili hoīs. ecce ego confringam baculum panis in Ierl. & comedent panem

ſuū in pondere & in ſollicitudine & aquā in mēſura & in anguſtia bibent. ut deficiāt habentes panē & aquā. & mutuā inuicē ſint. & defluant
in iniquitatibus ſuis. V

Et tu fili hoīs ſume tibi gladiū acutū
quaſi rasorem pilos. Aſſumes eum & duces
p capud tuū & barbā tuā. & aſſumes tibi ſtateras ponderis & diuides eos. Tertiā partem combuſtā igni in medio ciuitatis. cū impleti fuerint dies obſidionis. & aſſumes tertiā partem. & cedes gladio in circuitu eius. tertiā uo partem diſperges in uentū. & gladiū euaginabo poſt eos. & aſſumes inde paucos numero. & ligabis eos in ſumitatibus pallij tui. & de eis rurſum colliges & iacies eos in medio ignis & combures eos igni. & de eo egredietur ignis. & dices ad domū iſrael. hec dr̄ dñs. Ihs & uerſus. Ihs in medio gentiū poſui eam. & in circuitu eius dedi. & accepta uidua mea ultra q̄ dicit q̄ in circuitu eius. Iudea & mea placuerunt. in peccatis meis q̄ ambulauit. Ideo hec dr̄ dñs. Quia multiplicabo q̄ in circuitu uō. & in peccatis meis q̄ ambulaſtis. & iudicia mea non feciſtis. neq; iudicia gentiū q̄ in circuitu uō. & non eſtis operati ſecundū ius gentium q̄ in circuitu uō. Ideo hec dr̄ dñs. Ecce ego ad te. & faciam iudicia in medio tui in oculis gentiū. & faciā in te quod non fecerim. quodq; ſimile non faciā ultra. & abhominationes tuas. Io pariet ome⁹ in medio tui. & in medio tui filii comedent patres ſuos. & faciā in te iudicia. & uentilabo uniuerſas reliquias tuas in omne uentum. Idcirco uiuo ego dr̄ dñs. niſi q̄ ea q̄ ſanctificauiſti in omnibus offenſionibus tuis. & in omnibus abhominationibus tuis. ea. & iniquitatem. non parcet oculus meus. & non miſerebor. Tertia pars tui peſte morietur. & fame conſumentur in medio tui. & tertia pars tui gladio cadet in circuitu tuo. Et tertiam in omnem uentum diſperges. & gladium euaginabo poſt eos. & expleto furore meo. & requieſcere faciam indignationem meam in eis. & consolabor. & cognoſcent q̄ ego locutus ſum in zelo meo. cū impleuero indignationem meā in eis. & erit ut recta ſit. & obprobrium gentibus. & increpatio & doctrina. & exemplum. & ludibrium gentibus q̄ circuitu tuo. cū fecero in iudicijs in furore & in indignationibus. & increpationibus. ego dr̄ locutus ſū. & erunt mihi ſagittę peſſimę famis. q̄ ad interficiendum eos. & erunt in interitum ut dilapidem uos. & ſumam ꝯ famē

gnŏ gnly sr̃ uar̃ r̃ ꝑm i ub tuelm ꝑñ
& mirum i ue fumꝫ r uelue pessimas
usq; ad mortẽ eor̃ r pestilẽcia r sanguis ꝫ
filiũ p̃ r̃ r gladiũ moueam sup̃ r̃. Ego
dñs locut⁹ sũ. VI

Ee fr̃ ē fili hoĩs dic ad me dicẽt. Filii hoĩs
pone tibi duas uias ad mortẽ ꝫ ꝑphã ad
ea. r dicẽt. & quare dñe audiet ubi dñs
ꝫ dic ad ꝙ ꝙ hoĩbus r collibus. ruinis r ual
libus. Ecce ego inducã sup̃ uos gladiũ r dissi
pabo excelsa uestra r dñabunt altaria uã. r cõfrin
gẽt simulacra uestra r dñabo interfectos uestros ante ydo
la uestra. & ponã cadauera filiorũ israhel ante
simulacra uestra r dispergã ossa uestra circa
altaria uestra. in oĩb; habitationibus uestris ciuitates
deserte erũt. r excelsa dñabunt r dissipabũt
altaria uestra. r cessabũt simulacra uestra r dissipabũ
tur. r mãbũt aræ uestræ r confringẽtur. & cessa
bũt opera uestra r offendent deubria manus r re
linquã in uobis residuos gladio cũ ibitis dispersi in
terras & eritis mihi in medio uestri.
& sciẽt quia ego sum dñs. & relinqã i uobis
eos qui fugiũt gladiũ i gentibus. & dispergã
uos in terris. & recognoscent mihi habitatores in
gentibus ad quas captiui ducti sũt omnes eo
rum fornicatores recedentes a me. r confrin
gẽt cor fornicatũ qd recessit a me. r oculos eo
rum fornicatũ qui abierunt post idola sua. & displicebũt sibi
met. sup malitiã q fecerũt in omnibus abhoĩ
nationibus quas fecerũt ibi habitatores
eius. & scient quia ego dñs. non frustra locu
tus sum ut faciam eis malum hec dicit dñs. hec
dicit dñs. percute manu tua r calcitra pedẽ tuũ r dic. heu
ad oĩa abhoĩnationes malorũ domus israhel. quia gla
dio fame pestilẽcia cadent. & qui longe fuerit
morietur. & qui prope fuerit corruet. & qui re
liquus fuerit & obsessus. fame morietur. & explebo
indignationẽ meã in eis. & scient quia ego dñs. cũ
fuerint interfecti sui in medio idolorũ suorũ in
circuitu altarium suorũ. sup omẽ collem excelsũ. in oĩ
bus montibus montium. & sub omni ligno ne
morosi & sub omni umbrosa ramosaq; ubi
cumque dederunt ibi odorem suauitatis. & ubi
tetenderunt manum meam sup eos. & dabo terrã eorũ
desolatam & dissipatam a deserto reblatha in cun
ctis habitationibus eorũ. & scient quia ego dñs. VII

Et tu fili hois dic ad me dicẽte. & tu fili
hois. hec dicit dñs dei terre. finis uenit fi
nis uenit sup̃ quatuor plagas terre. nũc finis su
per te. & immittã furorem meum in te. r iudicabo te
iuxta uias tuas. & ponam ꝺ te oĩa abhoĩnatiões
tuas. r nõ parcet oculus meus sup̃ te. r nõ miserẽ
bor. sed uias tuas ponam sup̃ te. r abhoĩna
tiões tuæ in medio tui erũt. & scietis quia ego dñs.
hec dicit dñs dei. Assumpta una. assumpta ecce ue
nit. uenit finis. finis uenit. & vigilabit

aduersus te. Ecce uenit. venit omne quod scriptum
est de te. egressus tuus. uenit tibi qui habitas terram
non ghie mõtuũ. Iuxta ne prope effundã iram
meam sup̃ te. & explebo furorem meum in te. r iudi
cabo te iuxta uias tuas. r ponam tibi oĩa scele
ra tua. r nõ parcet oculus meus tibi. nec misereor. Sed uias
tuas sup̃ tibi. r abhoĩnationes tuæ in me
dio tui erũt. & scietis quia ego dñs percutiens eos. Hec
dicit dñs. Ecce dies. ecce uenit. egressus est
uirga. germinauit superbia. floruit
uirga. similauit iniquitas in manu impietatis
& non de eis. & non de turba eorum. & non de
multitudine eorum. & non erit planctus in eis. Tempus
appropiauit dies. & qui emit non letetur
& qui uendit non lugeat. quia ira super omnem
multitudinem eius. & qui uendit adhuc non reuertetur
& adhuc inuiuibus uita eorum. Vi
sio ad omnem multitudinem eius. non reuertetur
& unusquisque in iniquitate sua uiuet. non o
stendit. Canite tubam & parate omnes & nemo
vadat ad prelium. Ira enim mea super omnem multitudinem
eius. Gladio foris & pestilẽcia & fames intus
Qui in agro fuerit gladio morietur. & qui
in ciuitate pestilẽcia & fames deuorabit. & fugientes
autem ex eis fugient & erunt in montibus qui
dam columbe in conuallibus omnes pauentes
unusquisque pro iniquitate sua. Omnes manus dissolue
buntur & omnia genua fluent aqua. & accingent se cilicio
& operiet eos horror. & in omni facie confusio. & in
omnibus capitibus eorum calamitas. Argentum eo
rum in platea proiicetur. & aurum eorum in sordibus erit.
Argentum eorum & aurum non poterit liberare eos in
die furoris domini. Anima quorum non saturabit
& uiscera non implebit. quia scandalum iniqui
tatis eorum fuit. & ornamenta monilium eius in
superbiam posuerunt & imagines abhoĩnationum fe
cerunt in eis. propterea dedi eam eis in spurcitiam.
Et dabo eam in manus alienorum & in direptionem impiis terre
& polluent eam. & auferam faciem meam ab eis. &
polluent absconditum meum. & introibit in eum expo
liatores & polluent eum. Fac catenam quia terra
plena est iudicio sanguinis & ciuitas plena est
iniquitate. & adducam pessimos de gentibus &
possidebunt domos eorum. & quiescere faciam superbiam
fortium & possidebunt sancta eorum. Angu
stia superueniet & requirent pacem & non erit.
Contritio super contritionem uenit & auditus
super auditum. & querent uisionem de propheta lex
uero peribit a sacerdote. & consilium a senioribus.
Rex lugebit & princeps induet mœrorem. & manus
populi terre conturbabuntur. Secundum uiam eorum faciam
eis. & secundum iudicia eorum iudicabo eos. & scient

Eph. 1. 6.

aq; ego dominus. VIII

Et factum est in anno xii. xii. mensis. secundum verbum meum ad senem quem scribam cui me. Et ecce ego super me in manu domini eo. Et vidi et ecce stillicidia qui a stipe dominus. Et a facie libere eius et a facie sua in gyro. et a tumbo eius et iuxta qui a stipe splendens ut visio electri. Et emisit similitudinem manus apprehendit me in crine capitis mei. Et eleuauit me spiritus inter celum et terram et adduxit in ierusalem in visione dei. usque ad ostium ianue quod respicit aquilonem. ubi erat statua zeli. ad quilonem. ad pugionem emulationis. Et ecce ibi gloria dei israel. secundum visionem quam vidi in campo. Et dixit ad me. Fili hominis leua oculos tuos ad viam aquilonis. et ecce ab aquilone per altare statua zeli. in introitu. Et dixit ad me. Fili hominis putasne vides quid isti faciunt. abominationes magnas. quas domus israel operatur hic ut procul recedam a sanctuario meo. et adhuc conuertere videbis abominationes maiores. Et introduxit me ad ostium atrii. et vidi. et ecce foramen unum in pariete. Et dixit ad me. Fili hominis perfode parietem. Et cum perfodissem parietem. apparuit ostium unum. Et dixit ad me. Ingredere. et vide abominationes pessimas quas isti faciunt hic. Et ingressus vidi. et ecce omne. similitudo reptilium et animalium abominabilium. et omnia idola domus israel depicta erant in pariete per circuitum. Et septuaginta viri de senibus domus israel. et ydolum ezechiel. in medio eorum stabat. Et unusquisque incensum habebat in manu sua. et vapor nebulae ascendebat. Et dixit ad me. Fili hominis numquid vides quae seniores domus israel faciunt in tenebris. unusquisque in abditis ymaginibus suis. Et dixit ad me. Adhuc conuertere videbis abominationes maiores quas isti faciunt. Et introduxit me ad ostium portae domus domini quae respiciebat ad aquilonem. et ecce ibi mulieres sedebant plangentes adonim. Et dixit ad me. Vidisti fili hominis. Adhuc conuertere videbis abominationes maiores quam istae. Et introduxit me in atrium domus domini. Et ecce in ostium templi domini inter vestibulum et altare. quasi viginti viri. dorsa habentes contra templum domini et facies eorum ad orientem. et adorabant ad orientem solem. Et dixit ad me. Vidisti fili hominis. Numquid leue est domui iuda ut faciant abominationes istas. quas fecerunt hic. quia repleuerunt terram iniquitate. et reuersi sunt ad irritandum me. Et ecce applicant ramum ad nares suas. Et ego quoque faciam in furore. non parcet oculus meus. nec misereor. et clamauit ad aures meas uoce magna. nec audiam eos.

Et clamauit in auribus meis uoce magna dicens. Appropinquent visitationes ciuitatis. unusquisque habens vas interfectionis suae in manu sua. Et ecce sex viri venientes de via portae superioris quae respicit ad aquilonem. unusquisque habens vas contritionis in manu eius. Vir autem unus in medio eorum vestitus linea. et atramentarium scriptoris in renibus suis. Et ingressi sunt et steterunt iuxta altare aereum. Et gloria dei israel assumpta. de cherub super quem erat. ad limen templi. Et vocauit virum qui erat indutus lineis. et atramentarium scriptoris renibus suis. Et dixit dominus ad eum. Transi per medium ciuitatis in medio hierusalem. et signa thau super frontes virorum gementium. et dolentium. super cunctis abominationibus quae fiunt in medio eius. Et dixit ad illos audiente me. Transite per medium ciuitatis sequimini eum. et percutite. non parcat oculus vester. nec misereamini. senes. adolescentulum et virginem. parvulos et mulieres interficite usque ad internecionem. omnem autem virum super quem videritis thau. ne occidatis. Et a sanctuario meo incipite. Ceperunt ergo a viris senioribus qui erant ante domum. Et dixit ad eos. Polluite domum. et implete atria interfectis. egredimini. Egressi ergo percutiebant eos qui erant in ciuitate. Et ecce reliqui eram ego. et cecidi. et egressus sum. et clamaui ad dominum. heu. heu. domine deus. numquid consumes omnes reliquias israel. effundendo furorem tuum super hierusalem. Et dixit ad me. Iniquitas domus israel et iuda. magna est nimis. et impleta est terra sanguinibus. et ciuitas repleta est subuersione. dicunt enim. dereliquit dominus terram. et non videt. Igitur et me non parcet oculus meus. nec misebor. viam eorum super caput ipsorum reddam. Et ecce vir qui erat vestitus lineis. et atramentarium in renibus suis. retulit verbum. dicens. Feci sicut praecepisti mihi.

Et vidi. et ecce in firmamento quod erat super caput cherubim quasi lapis saphirus. quasi species similitudinis throni apparuit super eos. Et dixit ad virum qui indutus erat lineis. et ait. Ingredere in medium rotarum quae sub cherub. et impple manum tuam carbonibus ignis qui sunt inter cherubim. et effunde super ciuitatem. Ingressus est in conspectu meo. Cherubim autem stabant a dextro latere templi. cum ingrederetur vir. et nubes implebat interiorem domum. Et repleta est gloria domini templum. et domus impleta est splendore gloriae domini. Et sonitus alarum cherubim audiebatur usque ad atrium exterius. si

uor di dple lapidē. Cūq; perpulit unus q̄m
duo erunt in uia ecclē. ait me ignē d̄ medio
tui. quē sunt mē dñi ingressi ille stre
uit iram. Et ecce dñs manu sua d̄ me
dio dñi ap ignē ⁊ ē dñi. Et ait ad me. Fi
li hominis ad ignē ⁊ ē dñi. Et ecce ego
d̄ i manu eius qui iouis erāt in me. ⁊ ac
cepit ē filia. ⁊ ait ad me. Ecce tetigit hoc
labia tua. ⁊ auferet iniquitates tuas. ⁊ mun
dabit peccata tua. Et audiui ecce dñi
ni. dicentis. Quē mittā. ⁊ quis ibit nob.
⁊ dixi ego ecce ego mitte me. Et ait. Vade
⁊ dices populo huic audientes audite. ⁊ nō
intelligatis. ⁊ videntes uidete. ⁊ nō cognos
catis. Excæca cor populi huius. ⁊ aures eius
aggraua. ⁊ oculos eius claude. ne forte uideat
oculis suis. ⁊ auribus audiat. ⁊ corde intelligat.
⁊ conuertatur. ⁊ curet sibi. Et dixi usq; quo dñe.
Et respondit donec deserantur ciuitates absq;
habitatore. ⁊ domus absq; homine. ⁊ terra de
serta erit. ⁊ eremus. Et elongauerit dñs homi
nes. ⁊ multa sit derelicta in medio terre. Et
adhuc in ea decima pars. ⁊ conuertetur. ⁊ erit
in incendium. sicut terebinthus. ⁊ sicut quercus
quarum in cunctione stipes manet in eis. ita
semen sanctum stipes eius. Et factum est in
diebus achaz filii ioathā filii ozie regis iuda.
ascendit rasin rex syrie. ⁊ phacee filius romelie
rex israel in hierusalem ad pugnandum contra
eam. ⁊ non potuit expugnare eam. Et nuntiatum
est domui dauid dicentes. Requieuit syria in
ephraim. Et mota est mens eius. ⁊ mens populi
eius. sicut mouentur ligna saltus a facie uenti.
Et dixit dñs ad esaiam. Egredere tu ⁊ sear
iasub filius tuus in occursum achaz tu ⁊ filius
tuus residuus conuertentis aquas piscine superio
ris in uiam agri fullonis. Et dices ad eum. Cau
ue ne timeas. ⁊ cor tuum ne formidet a duo
bus caudibus fumigantium torrium istorum.
a furore scilicet irę rasin ⁊ syrie. ⁊ filii romelie.
Eo quod consilium malum inierint contra te
syria ephraim ⁊ filius romelie dicentes. Ascen
damus in iudam. ⁊ tribulemus eum. ⁊ diuida
mus eum nobis. ⁊ constituamus regem in medio
eius filium tabeel. Hec dicit dñs. Non stabit
neq; fiet istud. Quia caput syrie damascus. ⁊
caput damasci rasin. Et adhuc sexaginta ⁊ quin
que anni. ⁊ dissipabitur ephraim ne sit populus.
Caput ephraim samaria. ⁊ caput samarie filius
romelie. Si non credideritis non permanebitis.
Et addidit dñs loqui ad achaz dicens. Pete tibi
signum a dño deo tuo in profundum inferni
subli. ⁊ in excelsum desuper. Et ait achaz. Non
petam. ⁊ non tentabo dñm. Et dixit. Audite
ergo domus dauid. Numquid parum uobis est
molestos esse hominibus. quia molesti estis ⁊
deo meo. Propterea dabit dñs ipse uobis signum.
Ecce uirgo concipiet. ⁊ pariet filium. ⁊ uocabit
nomen eius emanuel. Butyrum ⁊ mel comedet.
donec sciat reprobare malum. ⁊ eligere bonum.
Quia antequam sciat puer malum. ⁊ eligere bo
num. Renuit terram a facie duorum regum
quorum tu horres. Et adducet dñs super te. ⁊
super populum tuum. ⁊ super domum patris
tui dies quales non fuerunt ex die qua recessit
ephraim a iuda. Regem assyriorum. Et erit in
die illa. Sibilabit dñs musce que est in extremis
fluminum egipti. ⁊ api que est in terra assyrio
rum. Et uenient. ⁊ requiescent omnes in torren
tibus desertis. ⁊ in cauernis petrarum. ⁊ in
omnibus spinetis. ⁊ in cunctis pascuis. In die illa
radet dñs in nouacula conducticia. ⁊ in his qui
habitant trans flumen. in rege assyriorum caput
⁊ pilos pedum. Insuper ⁊ barbam auferet. Et
erit in die illa. Vir nutriet vitulam de armento
⁊ duas oues. Et erit a multitudine lactis quod
dederint. butyrum comedet. Omnis enim qui
derelictus fuerit in terra butyrum ⁊ mel come
det. Et erit in die illa. Ubi erant mille uites
mille siclorum. in singulis spine ⁊ tribuli erunt.
Cum sagittis ⁊ arcu ibunt illuc. quia spine ⁊
tribuli erunt in omni terra. Et ad omnes colles
qui sarriebantur. non ascendet illuc timor spi
narum ⁊ tribulorum. Et erunt in pecoris bo
bus. ⁊ in pecudibus ouium. Et erit abundantia
lactis. Butyrum comedet omnis qui derelictus
fuerit in terra. Et factum est in diebus illis.
Et dixit dñs ad me. Sume tibi librum grandem
⁊ scribe in eo stilo hominis. Velocem ad diripi
endum. festinantem ad predandum. Et adhibui
mihi testes fidos uriam sacerdotem. ⁊ zacharia
filium barachie. Et accessi ad prophetissam. Et
concepit. ⁊ peperit filium. Et dixit dñs ad me.
Voca nomen eius maher salal has bas. Quia
antequam sciat puer clamare. mi pater. ⁊ mi
mater. Auferet fortitudinem damasci. ⁊ spolia
samarie coram rege assyriorum. Et addidit dñs
loqui ad me iterum dicens. Pro eo quod abie
rit populus iste aquas siloe que uadunt cum si
lentio. ⁊ assumpserit magis quod est rasin ⁊ filii
romelie. Ecce ego adducam super eos aquas fluui
nas ualidas ⁊ multas. regem assyriorum. ⁊ uni
uersam gloriam eius. Et ascendet super omnes
riuos suos. ⁊ transibit per omnes ripas suas. Et
transiens per iudam. inundabit. ⁊ perfundet.
usq; ad collum. Et erit extensio alarum eius
implens latitudinem terre tue. Emanuel. Con
gregamini populi. ⁊ uincemini. Et auribus per
cipite omnes longinqui terre. Accingimini. ⁊
uincemini. Accingimini. ⁊ uincemini. Inite
consilium. ⁊ dissipabitur. Loquimini sermonem
⁊ non fiet. Quia nobiscum deus. Hec enim dixit
dñs ad me. Quasi manu fortis. ⁊ erudiens me
ut non ambularem in uia populi huius dicens.
Ne dixeritis. Coniuratio est. cuncta que locutus
est populus iste coniuratio est. ⁊ timorem eius
ne timueritis. ⁊ non paueritis. Dñm exercituum
ipsum sanctificate. ⁊ ipse sit timor uester. ⁊ ipse
sit pauor uester. Et erit in sanctificationem. ⁊
in lapidem offensionis. ⁊ in petram scandali
duabus domibus israel. in laqueum ⁊ in ruinam
habitatoribus hierusalem. Et offendent in eis
multi. ⁊ corruent. ⁊ conterentur. ⁊ illaqueabun
tur. ⁊ capientur. Liga testimonium. signa legem
in discipulis meis. Et expectabo dñm qui abscon
dit faciem suam a domo iacob. ⁊ præstolabor eum.
Ecce ego ⁊ pueri mei quos dedit mihi dñs. in si
gnum ⁊ in portentum in israel a dño exercituum
qui habitat in monte sion. Et dicent ad uos qui
habent pythones ⁊ ariolos pipientes ⁊ murmu
rantes. Nonne populus a deo suo requiret pro
uiuis ⁊ mortuis. ad legem ⁊ ad testimonium.
Si non dixerint iuxta uerbum istud. non est lux
eis. Et transibunt in ea tribulati ⁊ famelici. Et
erit cum esurierint. indignabuntur. ⁊ maledicent
regi suo ⁊ deo suo. ⁊ respicient sursum. Et ad
terram uidebunt. ⁊ ecce tribulatio ⁊ obscuritas.
⁊ nebule pressure. ⁊ non erit fugiens ei qui pre
mebatur. Sicut in regione aquilonis. ⁊ in finibus
eius. Et in tempore priori alleuiata est terra
zabulon. ⁊ terra nepthalim. Et nouissima aggra
uata est uia maris trans iordanem galilee gen
tium. Populus qui ambulabat in tenebris. uidit
lucem magnam. Habitantibus in regione umbre
mortis. lux orta est eis. Multiplicasti gentem.
non magnificasti lętitiam. Lętabuntur coram te
secundum lętitiam messis. sicut exultant uic
tores cum diuidunt spolia. Quia iugum oneris
eius. ⁊ uirgam humeri eius. ⁊ sceptrum exactoris
eius superasti sicut in die madian. Quia omnis
uir qui rapit. cum tumultu rapit. ⁊ uestimenta
uolutata sanguine erunt ad comburendum. ⁊ cibaria
ignis. Quia puer natus est nobis. ⁊ filius datus
est nobis. cuius imperium super humerum eius.
⁊ uocabitur nomen eius. Magni consilii angelus.
Adducam pacem principibus. pacem ⁊ sanitatem
ei. Multiplicabitur imperium eius. ⁊ pacis non
erit finis. super solium dauid. ⁊ super regnum
eius sedebit. ut confirmet illud. ⁊ corroboret in
iudicio ⁊ in iustitia amodo ⁊ usq; in sempiternum.
Zelus domini exercituum faciet istud. Misit dñs
uerbum in iacob. ⁊ cecidit in israel. ⁊ sciet omnis
populus ephraim. ⁊ habitator samarie. qui dicit
superbia ⁊ altitudine cordis. Lateres ceciderunt.
sed quadris lapidibus ędificabimus. Sycomori
succisę sunt. sed cedros mutabimus pro eis. Et
exaltauit dñs hostes rasin super eum. ⁊ inimicos
eius ipse concitauit. Syrum a fronte. ⁊ philistheum
a tergo. ⁊ deuorauerunt israel ore aperto. In
omnibus his non auersus est furor eius. ⁊ adhuc
manus eius extenta. Et populus non est conuer
sus usq; ad percutientem eum. ⁊ dñm exercituum
non requisierunt. Et disperdet dñs de israel
caput ⁊ caudam. incisum ⁊ cannam uno die.
Senex ⁊ honorabilis ipse est caput. ⁊ propheta
docens mendacium ipse est cauda. Et erunt qui
beatificant populum istum. seducentes. ⁊ qui
beatificantur deglutientur. Propterea super iu
uenes eius non lętabitur dñs. ⁊ orphanum ⁊ uiduam
non miserebitur. Quia omnis hypocrita ⁊ malig
nus est. ⁊ omne os loquitur stulticiam. In omni
bus his non auersus est furor eius. ⁊ adhuc manus
eius extenta. Quia succensus est quasi ignis ini
quitas. Spinas ⁊ tribulos deuorabit. ⁊ succendet
in condensis saltus eius. ⁊ conuolubuntur in
altitudinem fumi. In ira exercituum conturbata
est terra. ⁊ erit populus quasi esca ignis. Super
nullum parcet homo. Et declinabit ad dexteram
⁊ esuriet. ⁊ comedet ad sinistram. ⁊ non satura
bitur. Vir brachium suum uorabit. Manasses
ephraim. ⁊ ephraim manasses. ipsi pariter contra
iudam. In omnibus his non auersus est furor eius.
⁊ adhuc manus eius extenta. Vę qui condunt
leges iniquas. ⁊ scribentes iniustitiam scribere
perurserunt. Ut opprimant in iudicio pauperes.
⁊ uim faciant causę humilium populi mei. Ut
sint uidue preda eorum. ⁊ orphanos diripiant.
Quid facietis in die uisitationis. ⁊ calamitatis
de longe uenientis. Ad quem confugietis auxi
lium. ⁊ ubi derelinquetis gloriam uestram. Ut
non curuentur sub uinctis. ⁊ cum occisis cadant.
In omnibus his non auersus est furor eius. ⁊ adhuc
manus eius extenta. Vę assur uirga furoris mei.
⁊ baculus ipse est. in manu eius indignatio mea.
In gentem fallacem mittam illum. ⁊ contra populum
furoris mei mandabo ei. Ut auferat spolia. ⁊ rapiat
predam. ⁊ ponat eum in conculcationem quasi lutum
platearum. Ipse autem non sic arbitrabitur. ⁊ cor
eius non sic estimabit. Sed ut disperdat. ⁊ conte
rat gentes non paucas. Dicit enim. Numquid non
simul principes mei reges sunt. Non sicut Cha
lanno sic ⁊ Carchamis. Non sicut Arphat ita ⁊
Samaria. Sicut enim inuenit manus mea regna
idolorum. quorum sculptilia excedebant eos Hie
rusalem ⁊ samariam. Numquid non sicut feci
samarie. ⁊ idolis eius. ita faciam ⁊ hierusalem
⁊ simulacris eius. Quando ergo perficiet dñs
omne opus suum in monte sion ⁊ in hierusalem.
Visitabo super fructum magnitudinis cordis
regis assyrii. ⁊ super gloriam altitudinis oculo
rum eius. Dixit enim in fortitudine manus mee
feci. ⁊ in sapientia mea intellexi. Et auferam
terminos populi. ⁊ fortitudines eorum rapiam.
⁊ detraham sicut potens qui detrahit habitan
tes. Et inueniet quasi nidum manus mea fortitu
dinem populorum. ⁊ sicut quis colligit ouum
derelictum. ego congregaui uniuersam terram.
Et non fuit qui alas suas commoueret. ⁊ aperiret
rostrum. ⁊ pipiret. Numquid gloriabitur securis
contra eum qui secat in ea. aut exaltabitur serra
contra eum a quo trahitur. Sicut si eleuet uir
gam qui se exaltat non a ligno. Propterea mittet
dñs deus exercituum in pinguibus eius tabe
scentiam. ⁊ sub gloria eius succendet succensionem
quasi ignis. Et erit lux israel in ignem. ⁊ sanctus
eius in flammam. ⁊ comburet ⁊ deuorabit spinas
⁊ tribulos suos in die una. Et saltum uineę eius
⁊ carmeli. ab anima usq; ad carnem consumet.
Et erit quasi cum infirmatur portans signifer.
Et reliquię ligni saltus eius numero pauce erunt.
ita ut puer scribat eas. Et erit in die illa. Non
adiicient ultra reliquię israel. ⁊ qui salui facti
sunt de domo iacob. niti super percutientem se.
Sed innitentur super dñm sanctum israel in ueri
tate. Reliquię enim conuertentur reliquię iacob
ad deum fortem. Quia si fuerit populus tuus
israel sicut arena maris. reliquię conuertentur
ex eis. Consumptio abbreuiata inundabit iusti
tiam. Consumptionem enim ⁊ abbreuiationem
dñs deus exercituum faciet in medio uniuerse
terre. Propterea hec dicit dñs deus exercituum.
Ne timeas populus meus habitator sion ab assy
rio. Qui percutiet te uirga in maxillam. ⁊ baculum
suum leuabit super te in uia egipti. Adhuc enim
modicum pusillum. ⁊ consumetur indignatio. ⁊ ira
mea in interitum eorum. Et suscitabit super eum
dñs exercituum plagam secundum plagam madian
in petra orebi. ⁊ uirga eius super mare. ⁊ leuabit
eam in uia egipti. Et erit in die illa. Auferetur
onus eius de humero tuo. ⁊ iugum eius de ceruice
tua. ⁊ computrescet iugum a facie olei. Venit
usq; ad achiath. Transiit migron. Maches suum
ponet in machemas. Transierunt transitum. Gabee
habitauerunt nobis. Exultauit rama. Fugit gabaa
saul. Exalta uocem tuam filia gallim. Auscultare
laisa. Miserabilis anathoth. Commota est mado
mena habitatores gebim congregati sunt ut fugiant.
Adhuc dies una in nobe. Excutiet manum suam
monti filie sion. colli hierusalem. Ecce dominator
dñs exercituum confringet ramos cum formidine.
Et excelsi statura cedetur. ⁊ sublimes humilia
buntur. Et succidet densa saltus eius in ferro.
Et libanus cum fortibus cadet. Egredietur uirga
de radice iesse. ⁊ flos de radice eius ascendet.
Et requiescet super eum spiritus dñi. spiritus
sapientie ⁊ intellectus. spiritus consilii ⁊ fortitu
dinis. spiritus scientie ⁊ pietatis. ⁊ replebit eum
spiritus timoris dñi. Non secundum uisionem
oculorum iudicabit neq; secundum auditum aurium
arguet quemquam. Sed iudicabit in iustitia pau
peres. ⁊ arguet in equitate pro mansuetis terre.
Et percutiet terram uirga oris sui. ⁊ spiritu labio
rum suorum interficiet impium. Et erit iustitia
cinctorium lumborum eius. ⁊ fides cinctorium
renum eius. Habitabit lupus cum agno. ⁊ pardus
cum hedo accubabit. Vitulus ⁊ leo ⁊ ouis simul
morabuntur. ⁊ puer paruulus minabit eos. Vitu
lus ⁊ ursus pascentur simul. requiescent catuli
eorum. ⁊ leo quasi bos comedet paleas. Et delectabi
tur infans ad foramen aspidis. ⁊ in cauernam re
gulī paruulus manum suam mittet. Non nocebunt
⁊ non occident in omni monte sancto meo. Quia
repleta est terra scientia dñi. sicut aquę maris
operientis. Et erit in die illa. Radix iesse qui
stat in signum populorum. ipsum gentes deprecabun
tur. ⁊ erit sepulchrum eius gloriosum. Et erit in
die illa. Adiiciet dñs secundo manum suam. ad
possidendum residuum populi sui. quod remanse
rit de assyriis. ⁊ de egipto. ⁊ de phatures. ⁊ de
ethiopia. ⁊ de elam. ⁊ de sennaar. ⁊ de emath. ⁊
de insulis maris. Et leuabit signum in nationes.
⁊ congregabit profugos israel. ⁊ dispersos iuda
congregabit a quatuor plagis terre. Et auferetur
zelus ephraim. ⁊ hostes iuda disperdentur. Ephraim
non zelabit iudam. ⁊ iudas non tribulabit ephraim.
Et uolabunt in humeros philistheorum ad mare.
Simul uastabunt filios orientis. Idumee ⁊ moab
extensio manus eorum. ⁊ filii ammon oboedient
eis. Et disperdet dñs linguam maris egipti. ⁊ in
ducet manum suam super flumen in fortitudine
spiritus sui. ⁊ percutiet eum in septem torrentes.
⁊ calciamentatos faciet transire. Et erit semita
populo suo residuo qui remanebit de assyriis.
sicut fuit israel in die ascensionis eius de terra
egipti. Et dices in die illa. Confitebor tibi dñe.
quoniam iratus es mihi. conuersus est furor tuus.
⁊ consolatus es me. Ecce deus salutare meum.
fiducialiter agam. ⁊ non timebo. Quia fortitudo
mea ⁊ laus mea dñs. ⁊ factus est mihi in salutem.
Haurietis aquas in gaudio de fontibus saluatoris.
⁊ dicetis in die illa. Confitemini dño ⁊ inuocate
nomen eius. Notas facite inter gentes adinuenta
eius. Memores estote quia excelsum est nomen
eius. Cantate dño quoniam magnificauit. Annun
tiate hoc in uniuersa terra. Exulta ⁊ lauda habi
tatrix sion. quia magnus in medio tui sanctus
israel. Onus babylonis quod uidit isaias filius
amos. Super montem caliginosum leuate signum.
exaltate uocem. ⁊ manum. ⁊ introibunt portas
principum. Ego mandaui sanctificatis meis. ⁊ uocaui
fortes meos in ira mea. exultantes gloriam meam.
Vox multitudinis in montibus quasi populi multi.
Vox sonitus regnorum gentium congregatarum.
dñs exercituum recognouit exercitum belli. Uenient
de terra procul. ⁊ de finibus celorum. dñs ⁊ uasa
indignationis eius. Ululate quia prope est dies
dñi. quasi uastitas a potente ueniet. Propterea
omnes manus remittentur. ⁊ omnis anima hominis
contabescet. Et turbabuntur. dolores ⁊ angustie
tenebunt. quasi parturientem dolebunt. Vnusquis
que ad proximum suum stupebit. facies combuste
facies eorum. Ecce dies dñi ueniet crudelis. ⁊ indig
nationis ⁊ ire plene. ad ponendam terram in so
litudinem. ⁊ peccatores disperdet de ea. Quia stelle
celi ⁊ splendor earum non educent lucem suam.
Tenebrosus est sol in ortu suo. ⁊ luna non splen
debit lumine suo. Et requiescere faciam superbiam
aliorum. ⁊ fortitudinem inuentorum humiliabo.
Et erit quasi uir rarus. ⁊ homo pretiosior auro
obrizo. Quia uastitatem ⁊ tribulationem ⁊ angu
stiam dabo super habitatores terre. Et erit quasi
dorcas fugiens. ⁊ quasi ouis non habens pastorem.
Unusquisque ad populum suum conuertetur. ⁊ unus
quisque in terram suam fugiet. Omnis qui inuen
tus fuerit occidetur. ⁊ omnis qui adiunctus fuerit
corruet gladio. Infantes eorum allidentur coram
oculis eorum. Diripientur domus eorum. ⁊ uxores
eorum uiolabuntur. Ecce ego suscitabo medos
aduersus eos. qui argentum non uolent. ⁊ aurum
non desiderabunt. Sagittis paruulos interficient.
⁊ non parcent fructui uentris. ⁊ super filios non
mittet oculus eorum. Et erit babylon gloria regnorum
inclyta superbia chaldeorum. sicut subuersio dei
a sodoma ⁊ gomorra. Non habitabitur usq; in
finem. ⁊ non fundabitur usq; in generationem
⁊ generationem. Non ponet ibi tentoria arabs.
⁊ pastores non accubabunt ibi. Sed requiescent
ibi bestie. ⁊ replebuntur domus eorum draconibus.
Habitabunt ibi struthiones. ⁊ pilosi saltabunt ibi.
Et ululabunt ymanes in domibus eius. ⁊ dracones
in templis uoluptatis. Et uenient ad tempus
⁊ dies eius non longe erunt. Quia misericordiam
faciet dñs super iacob. ⁊ adhuc eligit israel. ⁊
requiescere faciet eos super terram suam. ⁊ adi
ungetur proselytus ad eos. ⁊ applicabitur domui
iacob. Et tollent eos populi. ⁊ adducent eos in
locum suum. ⁊ possidebit eos domus israel super
terram dñi in seruos ⁊ in ancillas. Et erunt
captiuantes eos qui ceperant eos. ⁊ dominabuntur
calumniantibus suis. Et erit in die qua requiescere
faciet te dñs a labore tuo. ⁊ a conturbatione tua.
⁊ a seruitute dura qua seruisti in ea. Assumes
parabolam istam super regem babylonis. ⁊ dices.
Quomodo cessauit exactor. requieuit tributum.
Contriuit dñs uirgam impiorum. baculum domi
nantium. Percutiens populos in indignatione plaga
insanabili. Qui subiugabat in furore gentes. per
secutus est qui remanebat. Requieuit ⁊ quieta
facta est uniuersa terra. Gauisi sunt super te
abietes. cedrus libani. Ex quo dormisti non as
cendit qui succidat nos. Infernus subter conturbatus
est in occursum aduentus tui. Suscitauit tibi gigantes
qui fuerunt principes terre. Et erexit de solio
regno suo omnes reges gentium. Omnes hi respon
dent ⁊ dicent tibi. Tu quoque infirmatus es sicut
⁊ nos. Nobis similis factus es. Deposita est ad
inferos superbia tua. Concidit cadauer tuum.
Subter te sternetur tinea. ⁊ operimentum tuum
erunt uermes. Quomodo cecidisti de celo lucifer
qui mane oriebaris. Corruisti in terram qui uulnerabas
gentes. Qui dicebas in corde tuo. In celum conscendam.
Super astra celi exaltabo solium meum. Sedebo in
monte testamenti in lateribus aquilonis. Ascendam
super altitudinem nubium. similis ero altissimo.
Verumtamen ad infernum detraheris in profundum
lacus. Qui te uiderint ad te inclinabuntur. ⁊ te
considerabunt dicentes. Hic est uir qui conturbauit
terram. qui concussit regna. Qui posuit orbem
desertum. ⁊ urbes eius destruxit. Vincula peccatorum
suorum non dimisit soluere captiuos suos. Omnes
reges gentium dormierunt in gloria. unusquisque
in domo sua. Tu autem proiectus es de sepulchro
tuo quasi stirps inutilis. Vestimentum occisorum
confossorum gladio descendentium ad lapides fossi
quasi cadauer conculcatum. Non coniungeris eis
in sepultura. quia terram tuam uastasti. populum
tuum interfecisti. Non nominabitur in eternum
semen malignantium. Parate filiis eius occasiones
propter iniquitates patrum eorum. Ne resurgant
⁊ possideant terram. ⁊ impleant superficiem orbis
terrarum. Et consurgam super eos dicit dñs exercituum.
⁊ disperdam de babylone nomen ⁊ reliquias. ⁊ germen
⁊ nepotem. dicit dñs. Et ponam eam in possessionem
herinaciis. ⁊ in stagna aquarum. ⁊ delebo eam in
scopa terens dicit dñs exercituum. Iurauit dñs exercituum
dicens. Nisi quemadmodum cogitauit sic erit. ⁊ sicut
disposuit ita permanebit. Ut conterram assyrium in
terra mea. ⁊ super montes meos conculcabo eum.
Et auferetur ab eis iugum eius. ⁊ onus eius de humero
eorum tollet. Hec est cogitatio quam cogitata est
super uniuersam terram. ⁊ hec manus extenta est
super uniuersas gentes. Quia dñs exercituum cogitauit.
⁊ quis irritum faciet. ⁊ manus eius extenta est.
⁊ quis auertet eam. In anno quo mortuus est rex
achaz. factum est onus hoc. Ne letatus fueris tu
uniuersa philistea. quia contriuit dñs uirgam percussoris
tui. Quia de radice colubri egredietur regulus. ⁊ fructus
eius uolucris uolans. Et pascentur primogeniti pauperum.
⁊ in requie habitabunt egeni. Ego autem radicem tuam
fame interficiam. ⁊ reliquias tuas occidet. Ulula porta.
clama ciuitas philistea uniuersa. Quia de aquilone
egreditur fumus. ⁊ non est qui euadat de agminibus
eius. Et quid respondebitur nunciis gentium. Quia
dñs fundauit sion. ⁊ in ea sperabunt sperantes de
populo eius. Onus moab. Quia nocte uastata est
ar moab. ⁊ conticuit. Quia nocte uastata est cir
moab. ⁊ conticuit. Ascendit beth ⁊ dibon excelsa
ut fleret. Super nabo ⁊ super medaba ululabit moab.
In uniuersis capitibus eius calua. ⁊ omnis barba
decisa. In platheis eius accinxerunt se cilicio. Super
tectum eius ⁊ in plateis eius omnis ululabit. deflens
⁊ descendens lacrimis. Et clamabit esebon ⁊ eleale.
usq; ad iasa uocem dabunt. Propterea uociferabitur
armatus moab. anima eius in ipso. Cor meum ad
moab clamabit. fugientes eius usq; segor. Vitula
tertium annum. Nam per ascensum luith in fletu
ascendet eum. Et in uia horonaim calamitatem
uulneris suscitabunt. Quia aque nemrim in desolationem
erunt. Quia aruit fenum. defecit herba. uiride non
fuit. Herbam non habuerunt. Propterea opes quas
fecerant. ⁊ thesauros. torrens salicum auferet eos.
Quia circumiit clamor terminos moab. ululatus eius
usq; ad eglaim. ⁊ ululatus eius usq; ad puteum
heleim. Quia aque dimon plene sanguine. Quia
superducam super dimon. leonem fugientibus de
moab. ⁊ reliquis terre. Mittite agnum dominatori
terre de petra deserti. ad montem filie sion. Erit
enim quasi auis uolans. ⁊ pullus auium euolantium.
Sic erunt filie moab uadum arnon. Consule consilium.
fac iudicium. Pone quasi nubem umbram tuam in
medio meridiei. Abscondi fugientes. ⁊ profugum
ne prodas. Habitent apud te fugientes mei moab.
Esto illis latibulum a facie uastatoris. Quia finem
accepit qui calcabat. consumptus est uastator. Et
consummata est calcatio de terra. Et parabitur in
misericordia solium. ⁊ sedebit super eum in ueritate
in tabernaculo dauid. iudicans ⁊ quærens iudicium.
⁊ festinans quæ iusta sunt. Audiuimus superbiam
moab superbus est ualde. Fortitudinem eius ⁊ superbiam
eius. ⁊ indignationem eius. Non sic fortitudo eius.
Propterea ululabit moab pro moab. omnis ululabit.
Ad fundamenta muri fictilis gemetis. Quia infirmata
est. Quia uinea esebon deflebitur. ⁊ uitis sabama.
Dominatores gentium destruxerunt optimas uites
eius. Usq; ad iazer uenerunt. Errauerunt in deserto.
Extenderunt palmites eius. Transierunt mare. Usq;
ad mare pertigerunt. Propterea super sabama uitem
fleam. Inebriabo te lacrimis esebon ⁊ eleale. Quia
super estiua tua. ⁊ messem tuam uociferatus est.
Et ablata est lętitia. ⁊ exultatio de carmelo. ⁊ de
terra moab. Et in uineis non cantabitur. neq; iubilabit.
Non calcabit uinum torcularia calcator. Iubilum
conquieuit. Propterea uisceribus meis quasi cithara
sonabit moab. ⁊ interiora mea. Et erit cum apparuerit
quod laborauit super excelso. ⁊ uenerit ad sanctuarium
suum ut deprecetur. non proficiet. Onus damasci.
Ecce damascus auferetur de ciuitate. ⁊ erit ruina
tumulus. Derelicte ciuitates aroer. erunt gregibus.
⁊ requiescent. ⁊ non erit qui exterreat. Et quiescet
munimentum ab ephraim. ⁊ regnum de damasco.
⁊ reliquię syrie. Erunt sicut gloria filiorum israel
dicit dñs exercituum. Et erit in die illa. Tabescet
gloria iacob. ⁊ pinguedo carnis eius macrescet.
Et erit sicut cum congregat messor segetem. ⁊ brachio
suo spicas colligit. Et quasi qui colligit spicas
in ualle rafaim. Et remanebit in ea racemus quasi
excutientis olee. duo aut tres botri in cacumine
ramuli. quattuor aut quinque in ramis fructiferis
dicit dñs deus israel. In die illa respiciet homo
factorem suum. ⁊ oculi eius ad sanctum israel
respicient. Et non respiciet ea quę fecerunt digiti
sui. nec quod fabricauerunt ungues eius. Lucos
⁊ delubra. Et erit ciuitas munita quasi relicta
⁊ dimissa. Et erit desolatio. ⁊ cognoscent ciuitates
quę circa eas sunt. Quia dereliquisti deum salutis
tuę. ⁊ fortitudinis tuę non fuisti memor. Propterea
plantabis plantaria. ⁊ uineam alienam seres. In
die plantationis tuę. ⁊ in germine primo semen
tuum. Messis erit in die possessionis hereditarię.
⁊ dolor desperabilis. Ecce sonitus populorum multorum
quasi sonitus maris sonabit. ⁊ impetus gentium
quasi impetus aquarum grauium inruet. Impetus
populorum quasi impetus aquarum multarum inruet.
Et increpabit eos. ⁊ fugient procul. ⁊ persequentur
quasi auiculam montium ante faciem uenti. ⁊ quasi
turbinem ante faciem procellę. Et ecce ad uesperam
pauor. ⁊ antequam sit dies. Hec est pars uastantium
nos. ⁊ sors diripientium nos. Ululate naues maris.
Quia uastata est fortitudo uestra. Terra habitata
ultra torrentem egipti. Legatos mittens per mare.
⁊ in uasis papyri super aquas. Ite angeli uelocissimi
ad gentem expulsam ⁊ dilaceratam. ad populum
horribilem post quem non fuit alius. Gentem exspectantem
⁊ conculcantem. cuius diripuerunt flumina terram
eius. Ad locum nominis dñi exercituum montem sion.
Omnes habitatores orbis ⁊ incolę terre. Cum leuatum
fuerit signum in montibus uidebitis. ⁊ cum clangor
buccinę audieritis audietis. Quia hec dixit dñs ad
me. Quiescam ⁊ considerabo in loco meo. Quasi
feruorem lucis ⁊ quasi nubem roris in die messis.
Ante messem cum perfecta fuerit germinatio. ⁊ pullulans
flos in acinum maturescere cœperit. Amputabit
uinitor palmites. ⁊ abscindet. ⁊ auferet. Simul
relinquentur uolucribus montium. ⁊ bestiis terre.
Et estate super eos auis. ⁊ omnis bestia terre hiemabit
super eos. In tempore illo deferetur munus dño exercituum
populus diuisus ⁊ dilaceratus. a populo horribili
post quem non fuit alius. Gens exspectans ⁊ conculcans.
cuius diripuerunt flumina terram eius. Ad locum
nominis dñi exercituum montem sion. Onus egipti.
Ecce dñs ascendet super nubem leuem. ⁊ ingredietur
simulacra egipti a facie eius. ⁊ cor egipti tabescet
in medio eius. Et concutiam egyptios egyptiis. ⁊ pugnabit
unusquisque contra fratrem suum. ⁊ unusquisque
contra proximum suum. ciuitas contra ciuitatem.
⁊ regnum aduersus regnum. Et effundetur spiritus
egipti in medio eius. ⁊ consilium eius deuorabo.
Et interrogabunt idola ⁊ pythones. ⁊ ariolos ⁊ pythonicos.
Et tradam egyptios in manu dominorum crudelium.
⁊ rex fortis dominabitur eis. Dicit dñs deus exercituum.
Consumpta est aqua de mari. ⁊ flumen uastabitur
⁊ siccabitur. Et auertent fluenta. ⁊ arescent ⁊ siccabuntur
riui aggeris. Arundo ⁊ iuncus emarcuerunt. Nuda
facta sunt quę seminata sunt super riuos. ⁊ omne
quod seminatum est in agro. Et arescet ⁊ non erit.
Et lugebunt piscatores. ⁊ ululabunt omnes mittentes
hamum in flumine. ⁊ qui extendunt rete super aquas
infirmabuntur. Confundentur qui operantur linum
pectentes ⁊ texentes subtilia. Et erunt textores
decolorati. ⁊ omnes qui faciunt lacum contristati
animabuntur. Stulti principes tanitis. consilium
sapientium pharaonis consilium insipiens. Quomodo
dicitis pharaoni. Filius sapientium ego. filius regum
antiquorum. Ubi nunc sunt. Ubi sunt nobiles tui.
Dicant tibi ⁊ annuntient quid cogitauerit dñs exercituum
super egiptum. Stulti facti sunt principes tanitis.
illusi sunt principes memphitis. Et seduxerunt egiptum
principes tribuum eius. Dñs miscuit in medio eius
spiritum uertiginis. ⁊ errare fecerunt egiptum in
uniuersis operibus suis. Sicut errat ebrius in uomitu
suo. Et non erit egipto operatio quam faciat caput
⁊ cauda. palma ⁊ iuncus. In die illa erit egiptus
quasi mulieres. ⁊ stupebit. ⁊ timebit a facie motus
manus dñi exercituum quam ipse mouebit super eam.
Et erit terra iuda egipto in gaudium. omnis qui
recordatus fuerit eius. a facie consilii exercituum
quod ipse cogitauit super eam. In die illa erunt
quinque ciuitates in terra egipti loquentes lingua
chanaan. ⁊ iurantes in nomine dñi exercituum. Una
dicetur ciuitas solis. In die illa erit altare dño
in medio terre egipti. ⁊ titulus iuxta terminum
eius dño. Et erit in signum ⁊ in testimonium dño
exercituum in terra egipti. Quia clamabunt ad dñm
a facie tribulantium. ⁊ mittet eis saluatorem ⁊ principem
qui liberet eos. Et cognoscetur dñs egyptiis. ⁊ cognoscent
egyptii dñm in die illa. Et colent eum in hostiis
⁊ uictimis. ⁊ uota uouebunt dño ⁊ reddent. Et percutiet
dñs egiptum percutiens ⁊ sanans. Et conuertentur
usq; ad dñm. ⁊ placabilis factus eis sanabit eos.
In die illa erit semita de egipto in assyrios. ⁊ introibit
assyrius in egiptum. ⁊ egyptius in assyrios. Et
seruient egyptii assyriis. In die illa erit israel
tertius egipto ⁊ assyriis. benedictio in medio terre.
Quam benedixit dñs exercituum dicens. Benedictus
populus meus egyptius. ⁊ opus manuum mearum assyrius.
⁊ hereditas mea israel. In anno quo uenit tharthan
in azotum. cum misisset eum sargon rex assyriorum.
⁊ pugnasset contra azotum. ⁊ cepisset eam. In tempore
illo locutus est dñs in manu isaię filii amos dicens.
Vade ⁊ solue saccum de lumbis tuis. ⁊ calciamentum
tuum tolle de pede tuo. Et fecit sic ambulans nudus
⁊ discalciatus. Et ait dñs. Sicut ambulauit puer
meus isaias nudus ⁊ discalciatus tres annos. signum
⁊ ostentum super egiptum ⁊ super ethiopiam. Sic
adducet rex assyriorum captiuitatem egipti. ⁊ transmigrationem
ethiopię. adolescentes ⁊ senes nudos ⁊ discalciatos.
⁊ nates discooperientes. ignominiam egipti. Et pauebunt
⁊ confundentur de ethiopia exspectatione sua. ⁊ de
egipto gloria sua. Et dicet habitator insule huius
in die illa. Ecce sic exspectatio nostra. ad quam confugimus
auxiliandi gratia ut liberemur a facie regis assyriorum.
⁊ nos quomodo effugiemus. Onus deserti maris. Sicut
turbines in austro ⁊ transeunt. de deserto uenit
horribilis. Uisio dura nuntiata est mihi. Prauus
prauum agit. ⁊ uastator uastat. Ascende elam. obside
media. Omnem gemitum eius fecit cessare. Propterea
impleti sunt lumbi mei dolore. Tribulationes partur

nuđ ulab. ꝙ uob ꝺum. qꝝ ꝑoꝛtauꝭ ꝺeꝛ ⁊ ꝛo-
mnu ſtuel. ſꝛo ego ſu ꝓtegeꝛ uꝝ ⁊ mꝝ-
ꝛala mea ꝙ uli ſꝰ uala mmſuguꝛa. ꝓ-
ꝛem ⁊ uelſe ꝙ uꝭ. mult ꝓtoꝛuꝫ mauu
i ſuguie ꝺeuſſo ſum ⁊ in humeuꝭ ꝑa
ꝛi ſꝛeam eoꝝ. ⁊ ſꝛ ſ ſmo ꝺñ ad me m
ame. ꝺicꝛe. ſuli hoꝛe. nliquid nõ ꝺuꝛe
ad ꝛe ꝺmo uꝛ. ꝛomo ꝛeuſpane. quid ai ti
ac⁹. uic ad eo. ꝙ ꝺe ꝛay ꝛeo. ꝙ ꝺuce ong
ulud q ſ i ceſm. ⁊ ſꝛ eom ꝺomũ ſſꝛ. q ſ
i medio eoꝝ. ꝺic ſꝛeeꝛi uꝛſi. e mod
ſeaꝝ fier ill. Jn ramſuguꝛem ⁊i capa
uꝛcuꝛ uſic. ⁊ ꝺuꝛ q ſ i medio eoꝝ. in
humle ꝓabi ⁊ ſuguie equeſtꝛeuꝛ. ꝓce
ꝛem ꝙ ꝺeꝛ ⁊ ꝛouaint eiuſ ꝛouaſe eiꝫ.
ſtuſ ꝰ euſ opeꝛuꝫ nõ uꝺeaꝛ oculo ꝰ
tuu. ⁊ ee ꝛuam ꝛeche mñ ſup uſſ. ⁊
ꝓceuꝛ ⁊ ſagena mea. ⁊ aꝺduam eum
i babyloem i ꝛeꝛꝛ ualꝺay. ⁊ ꝓm nõ uꝺe
uꝛ. ubiq; mouebaꝛ. ⁊ ee qui ama eiꝫ q, ꝓe
ſtꝺũ euſ. ⁊ agmina euꝝ ꝺiſpꝺã i eom
uꝺal ⁊ gladiꝰ ꝛuaginaꝛo ꝓ eo. ⁊ ſlaeꝛ
qꝛ ſ ay qñ ꝺiſp ſo illoꝝ i gemitꝰ. ⁊ ꝺiſſe
mlaſo eoꝝ i ũꝛ. ⁊ ꝛeliquã ee eꝝ uuꝛy
puuaꝝ. ⁊ glaꝺio ⁊ fame ⁊ peſtl ꝛcta. ũ
nauꝛe omũ ſceleꝝ eoꝝ i gemitꝰ as ꝙ
ꝛgꝺeꝛuꝛ. ⁊ ſlaeꝛ qꝛ ſ ay. ⁊ ſꝛ ſ ſmo ꝺ
ad me ꝺicens. ſuli hoꝛe. ſame ouꝫ i gem
ꝛuaꝺe gmeteꝛ. ⁊ aquam ꝰ ꝛa ſtma
tione ⁊ in gmẽ bibe. ⁊ ꝺicſ ad ꝓlm ꝛꝛ.
ꝙ ꝺicat ay ꝛeuſ. ay eo. qui ſuame i ꝛeꝛm
i ſa ſtuel. ſamem ſuam i ſollucioe a
meeꝛ. ⁊ aquã ſuam i ꝛeſſolone bibeꝛ
uꝛ ꝛeſſolueaꝛ ꝛa ã mlaꝛuꝺe ſua. ꝓ uꝛ
ignaꝛem oꝛũ qui ſuame en ea. ⁊ aumẽ
que uſe ſuame ꝛeſſolueaꝛ eꝛ. ſuq; ꝛeſta
⁊ ſlaeaꝝ. qꝛ ego ay. ⁊ ſꝛ ſ ſmo ꝺñ ad me
ꝺicaꝝ. ſuli hoꝛe q, ſ ꝓbuũ ſſuo ubi i ꝛeꝛ
m ſtuel ꝺicaaꝝ. i longũ ꝺiſſimuꝫ ꝺeꝛ
ꝛ ꝓb oꝛ uſioꝝ ſ ꝺ ꝺicaꝝ ay. ꝛ ꝺe ay ꝛeo. q
ꝛcꝛ ſuaam ꝓbuũ ſſuo. ñ uſigo ꝺicuꝛ
uſe ſ ſ. ⁊ laqꝛe ad ee q appiquaeꝝ ꝺeꝛ
ꝛ ſmo oꝛ uſioꝝ. ſlõ ene ulaꝛ. oꝛ uſio
cauſa. ñ ꝺiuꝛaꝛo ambigua i medio ſi
uoꝛ ſſtꝛ. qꝛ ego ꝺo laq. ⁊ alq; leuaꝛe
ſilo ſibũ. ⁊ ſtaꝛ. ⁊ ꝺ ꝓlagabi amplius. ſi
ꝺ ꝺebꝝ uꝛſe ꝛomo ꝛeuſpane. laquaꝛ ſibũ
⁊ ſtaaam ſlud. ꝺic ay ꝛeo. ⁊ ſꝛ ſ ſmo
ꝺñ ad me ꝺicſ. ſuli hoꝛe ecce ꝛomo ſſtuel
ꝺicꝛaꝝ. ſille ꝙ hoc uꝺi ſ ꝺicſ mulcꝛe.
⁊ i equ laqꝛa ulꝛ ꝓbas. ſꝛea ꝺic ad eo.
ꝛ ꝺic ꝛeo ꝛeo. ſõ ꝓlagabi ulaꝛ oꝛ ſmo
me. ⁊ ſbũ q, laqꝛe ſilo ꝓplebi ꝛ ay ay
⁊ ſꝛ ſ ſmo ꝺñ ad me ꝺicens. XIII.
ſſtu homiꝫ uaꝛaaꝛe ad ꝓbaſ iſtꝛ
qui ꝓſſaneꝛ ꝺicſ ꝓbaꝛuꝫ ꝛ ꝺ eoꝛꝛe
ſtio. audite ſbũ ꝛ. ꝛ ꝺic ay ꝛeo ꝛ ꝓbꝛ
iſtꝛpicꝰ. qui ſeꝛuꝛ ſſm ſtuſ ⁊ nich ui
ꝺeꝛ. qi uulꝝ ⁊ ꝛebꝛ ꝓbe eu ſtuel e
ꝛuꝫ. ſlõ alcẽ ſbſtꝛ ee aꝺuerſ. ñ oꝓbꝛ
ulꝛ muꝛ ꝓ ꝺomo iſtꝛ uꝛ ſtaꝛaaꝛ ⁊ ꝓſeto
i ꝺie ꝺñ. ⁊ ꝛuenꝛ uana ⁊ ꝺiuinaꝺem mẽa
nũ. ꝛaneꝛ aut ea. ⁊ ay nõ mlꝛ eeꝝ. ⁊ ſe
uaſiuꝛ ⁊ ſtuaaꝛ ſmãe. ⁊ ulõ ñ uliſde
callam uꝺiſtꝛ. ⁊ ꝺuinaꝺem mẽa le
euꝛ eſtꝛ. ⁊ ꝺiaꝛuꝫ aꝛ ꝺ ee ẽnꝺ ſim leaꝛ
aꝛ. ꝓca ꝰ ꝺ ee ꝺo ꝺ. ⁊ ualeaꝛ eſtꝛ ena
uã ⁊ uꝺiſtꝛ. uꝺaꝛuꝫ. ꝺ eeꝛ ego aꝺ uoꝫ. a
uꝛ ꝛeo ꝺ. ⁊ eeꝛ manuꝫ mẽ ſup ꝓpꝛ ⁊ q
uꝺent uana ⁊ ꝺuinaꝺ mẽa nuꝫ. ⁊ ꝛ
ꝛeo ꝓpꝛ mẽ eeꝝ. ⁊i ſaꝛpaam ꝺomuꝫ iſtꝛ
nõ ſaubenuꝛ neo i ẽa ſtuel ⁊ ſalueuꝛ.
⁊ ſlaeaꝝ qꝛ ego ay ꝺ. ⁊ q ꝺeꝛpſt ꝓpm
mẽ ſtuel. ⁊ ſaꝛ nõ ẽ puꝛ. ⁊ ꝛpẽ eoꝛtꝛ
abaꝛ pꝛeeꝛ. illi á ſmeſtuſ eũ lutꝛo abſt
paleeꝝ. ꝺic aꝺ eeꝝ qui ſmulꝛ abſt ſpm
q, eaſtum ſit. ⁊ ueꝛ ei ſmb ſ ſmaaꝛe. ⁊ aꝺu
layꝛ ꝺel ꝙꝛuꝺeſ. ꝺeſup ſmuſeꝛ. ⁊ uꝺai
ꝛpelle ꝺiſſipꝛeꝛ. ⁊ q, ꝺ eeꝛ eeꝛũ puꝛeſ.
⁊ ſquid non ꝺiceꝛuꝛ ub ũ ẽ tuẽ ꝙ ſmu
ſtq; ſ ꝓꝛea ꝛ ꝺieꝫ ꝺ. ⁊ eaſpe ſtaam
ſpm ꝛempeſtaꝛi ⁊ moignaꝺe mea. ⁊
mb ſmaame ⁊ ſuuꝛe mõ euꝛ. ⁊ layꝛe
ꝓegꝛuꝺeſ. ⁊ ſm ſ glumaꝛeꝛ. ⁊ ꝺeſſ
am ꝓeeꝛm. que ſmiſte abſt ꝙmitꝛ.
⁊ aꝺeqnabꝛ eum ee. ⁊ ꝛeulabꝛ ſtaam
aum euꝝ. ⁊ aꝺ ſ aſſumeꝛuꝛ i medio
eoꝝ. ⁊ ſlaeaꝝ qꝛ ego ſu ay. ⁊ ꝓplebo ꝺi
ſtuſem mam i ꝓeeꝛ. ⁊ ſbſ qui uuuꝛ
eum ꝓpꝛe ꝛ qui ꝓpꝛauꝛ aꝺ uꝛſm. ⁊u
ꝛeꝛ ei uiuãe ꝓeoꝝ. ⁊ nõ ẽ ꝓꝛ aut ay ꝺ.
⁊ ꝛu ſtu ꝰ ꝺeaꝛ pone ſuuꝛe ⁊uã ꝰ ſuoꝝ ꝓ
nu. qui ꝓpꝛãt ꝺe eeꝛꝛe ſuo. ⁊ uaꝛaaꝛe
ſſ eoꝝ. ⁊ ꝺic. ꝛ ꝺieꝫ ꝺ. ꝛeq ſuſ ſmuſ
puſuſſoꝝ ſub oi ſulꝛo maneꝛ. ⁊ facuſ
ciuſalia ſub eapꝛe uſuſſe eeaſ. aꝺ ea
ꝓeeꝛe aſaꝝ. uꝛ eapẽ aſaꝝ ꝓpꝛ mſ ſuuu
ſleaꝝ aſaꝝ eeꝝ. ⁊ uolaſle meaꝛ ꝓpꝛ
mẽ ꝓpꝛ pugilli oꝛeꝛ ⁊ fꝛugẽ ꝓmiſ. u
uefiaeꝛe aſaꝝ q, nõ moſuuſ. ⁊ uſi
aueꝛ aſaꝝ q, nõ uuſꝛe. ⁊ aeeꝛ ꝙ lo mõ
eꝺa ꝛuaeaꝝ. ⁊ ꝛeꝛ ſue ꝰ ꝺieꝫ ꝺ. ⁊ e
ee ego aꝺ puſuſſoꝝ uoꝛ quiꝰ uoꝛ capi
ꝛ aſaꝝ uolaneeꝛ. ⁊ ꝺiſſipaꝛ eoꝝ. ⁊ bea

christ uiuę ad pdẽ. & sacerd q ẽ do. Leo q meor fratrũ et multi nũdi cũ quę ego nõ o multitudo & fortitudo manus impij ũ nõ reuerentur a uia ẽ mala ? multi. Ppter a una nõ uerebitur. & duo manebũt non duabitur amplius. & erua ꝑ me & ꝑ manu uia & sacerd q ego do.

XIIII

Et uenient ad me uni semeꝫ isti & sedebunt cũ a me. & tẽ ẽ dñs & ego & me pueri. Filij bõe ũ isti posuer mũdi & ego ꝰ oraculũ ẽ. & sacerdũ in magnũ & stabunt ꝰ finẽ sua. & ũq; ingrediꝫ resp dẽo eoꝝ & hec loqũ eis. & dices ad eos ꝰ die ad ꝛ. Leo hõ ꝰ dñs ũ qui pollũ in malicia & ꝰ ea ꝰ suo. & sacerdũ in quib ue tue habitat ꝰ finẽ sua & ueniũ ad ꝑ bendũ ingressũ ꝰ eum me. ego ꝛ ꝛ ꝓdẽ ei & in ultimũ die in die ira & furoꝛ ui aperiam dñs ũ ꝛ & ꝰ suo & ꝓcellã a me. & ꝛ dices ad eos hec dicit dñs. Ecce ego & ꝓcellã & ꝰ ea & ꝰ suo & sacerdũ in quib

¶ mgssā est ꝛ puenisti ad mūd̄ mlierē. v
ita alia mumuer̄ ꝛ pulc̄ra nuc̄ ḡmialv
ꝛ eme nuda ꝛ ofiliōe plena. ¶ mulsisti
te ꝛ mlsti te. ¶ ꝙre ꝙre qr̄ cui qē amāuit ¶ ex
pandi amicū mīm sup te ꝛ op̄m ignoīa
tuam. ¶ tuntui ē ꝛ mgssū sū ꝓcui tē aut
deo tō. ꝛ fūt ei m. ¶ lauit te aq̄ ꝛ mūdauit sanguinem qui ē te ꝛ unxit te oleo. ¶ uestiuit te discoleatib; ꝛ calciauit te iacīe
nto. ꝛ cīxit te bysso. ꝛ iecit te subtulib; ꝛ ornauit te ornamēto. ꝛ dedit armillas i mānib;
tuis. ꝛ torq̄s circa collū tuū. dedit laurū sup
ꝛ tuū ꝛ aurilog aurib; tuis. ꝛ coronā decoꝛ
i capite tuo. ¶ ornāta es auro ꝛ argento ꝛ
uestita es bysso ꝛ purpura. ꝛ multa es
ti. ¶ similā ꝛ mel ꝛ oleū comedisti ꝛ decora
fūa es nimis. ꝛ euasisti ꝛ ꝓsperata es in regni. ¶ exiuit nomē tuū in ḡtes ꝓpter spēm tuam
quā posuisti in deꝛe mō. quē posuisti sup
te dō tō. ¶ hinc fiducia ꝓ pulc̄rdie ma
tremqui es i nomine mō. ꝛ ex ꝓsumis fiducialiter in me. ¶ sumes ꝙ uestimīa mea. ꝛ stasti ubi de
cella hīc mī ꝙsumā ꝛ fornicaris es sup eu
tē nō ē fact̄m sicut ē ꝛ cuisti ualde de
ecus tuū ꝛ dauit mō ꝛ argento mō. ꝙ dedi
tibi. ¶ stasti tibi ymagines masculinas. ꝛ fornicata es in eis. ¶ sup̄posuisti uestimēta tua
multa coꝛa ꝛ uestiti es eis. ꝛ olim mīm ꝛ
thimiama mīm ꝓposuisti ꝛ obtulisti eis. ¶ panē
mīm quē dedi tibi similam ꝛ oleū ꝛ mel qui
bꝫ enutriui te ꝓposuisti i ꝓspectu eoꝝ. ꝛ in
orē suauitatis. ¶ factū ē air dō. ¶ tu
uisti filios tuos ꝛ filias tuas ꝙs ḡnasti mi
chi ꝛ immolasti eis ad deuorā. ¶ numquid pu
ua ē fornicatio tua. ꝙ immolasti filios meos ꝛ
dedisti illos ꝓsecrare eis. ¶ ꝛ in ōib; abhoīa
cōnib; ꝛ fornicōib; tuis nō es recordata dies
adolescētie tue. qñ eras nuda ꝛ confusa
ꝛ calcabaris in sanguine tuo. ¶ accidit ꝓ
oēm malitiā tuā. ue. ue dicit dn̄s dn̄s. ¶
edificasti tibi lupinar. ꝛ fecisti ē ꝓstibulū
i cūcte plateis. ¶ ad oē caput uie. edifecisti fornicē
tuū ꝙstituisti decorē tuū. ꝛ dilatasti ꝙ
cem tuū. ¶ omnis ꝓteꝛ ꝙ ei fecisti ꝛ
multiplicasti fornicē tuā. ꝛ fornicata
es cū filiis egipti ꝓximis tuis. magnan
timis. ꝛ multiplicasti fornicem tuam
ad irritādū me. ¶ ecce ego extendam manū
meam sup te ꝛ auferam iustificationes tuas. ꝛ dabo
te i animas odientes te filias philistiim. q̄ e
rubescūt i uia tua sceleꝛata. ¶ fornicata es
i filiis assiꝛior. eo q̄ nō fuisti explet. ¶
ꝓstituisti fornicē tuā ad oēm qui ꝓterībat. ¶
multiplicasti fornicē tuā i tꝛa chanaā ꝙ cal
dea. ꝛ nec sic satiata es. in quo mundabor
ego. aut ut ꝛo dō. ¶ sicut mulier adultera
q̄ sup uirū suū ingr̄edit alienos. ¶ ibi mēti
ebaꝛ tuoꝝ. ꝙ cū eē tu puella mīcis. ꝛ amatrix nudi ꝛ confusa eras ꝛ uolutabaꝛis ꝛ in
sanguine tuo. ¶ ꝛ ecce ego ꝓcutiā te plaga
abhoīationis quam ꝛ sanguine fundūt tu
o. ꝙ ego dedi tibi zelū meū. ecce ego congregabo
amatores tuos quib; omnib; ꝙs ꝛ ꝙ de
lectasti ꝛ uniuersis ꝙ odisti. ¶ congregabo
eos undiq; ad te. ꝛ reuelabo ignoīa tuam
coꝛa eis. ꝛ uidebit ꝙ omnē turpitudinē tuā. ¶ ꝛ uin
cam te ꝛ iudicabo te iudicio ꝛ effundā tibi sanguine furoꝛis ꝛ zeli. ¶ dabo te ꝛ manus eoꝝ
ꝛ destruēt lupinar tuū. ꝛ demolientur ꝓsti
bula tua. ꝛ auferent uestimēta tua. ꝛ tollent
uasa gloꝛie tue. ꝛ dimittent te nudā ꝛ confusā. ꝛ adducent ꝓ te
multitudinem ꝛ lapidabūt te lapidibus. ꝛ de
cidabūt te gladiis suis. ꝛ obtruent domos
tuas igni. ꝛ faciet te in oculis mulieꝝ multarum. ¶ ꝙsumā te. ꝛ mercedē tuā non dabo. ¶ requiescet furoꝛ meus in te
ꝛ auferet zelus meus a te. ¶ quiescā nec ultra
irascar tibi. eo q̄ nō fuisti memor dierum adolescētie tue. ꝛ ꝓuocasti me in oib; his. ¶
ꝓ ꝛ ego uias tuas in caput tuum dicit dn̄s
ꝛ fecisti abhoīationē tuam ꝓ cūctis abhoīationib; tuis. ¶ ecce ego qui dicebā parabolā
ubi. ꝛ assimilabo illa dicēs. ¶ mīsera
ꝛ filia eius. ¶ tua mīꝛ tua ꝙ ꝛ ꝓiecit uiros
suos ꝛ filios ꝙ. ꝛ soroꝛ soroꝛ tuaꝝ es. q̄
ꝓiecerunt uiros ꝙ ꝛ filios ꝙ. ¶ mīr cethea. ꝛ pater amoꝛreꝰ. ¶ soroꝛ tua maioꝛ
samaria. ꝛ filia eius q̄ habitat ad sinistrā tuā. soroꝛ autē tua minoꝛ tua ꝛ
dextrā tuā. sodoma ꝛ filie eius. ¶ nō in uiis
eoꝝ ābulasti. nec ꝛ facta eoꝝ fecisti. ꝛa

ullū mino pene scelarū. Et ait illi ei
ōīs mus tuc. Vnū ē qđ ay dē qđ ama non
tē ḡ oma sodo nia ipā. Et fuge cuīlīē te
ast ura sine uic. Caē ꝺ fuit magnꝰ sodo
me ꝛ gomo ꝛue. Et via sanctaꝝ ymne-
rintina ꝛ oīā spūa fuau euer mani eg
ene ꝛ puppi nō pōt gebūr. Et cū aue ḡ ꝛ te
ūnt aīaē ab hominātē coram me ꝛ
ab tūtu eaē sic iudīt. A samana dim
diū pēcūt nouu ū peccauit. Et mast ei
scelerū nuc ꝛ iustificasti sodoc nuc ꝛ ō
nib; ab hēdīb; ōīb; cue. Gō equa ee. Et
ꝛ ui pecta ōīb; dē. nuā q iustū sodoc
nuaꝝ pēā nue. Scelarū agens ab eo. Jon
ficare ꝛ ei dic. Et ꝛ ui ōīm dē ꝛ pecta
gnōiam nuā q iustificasti sodoc nuaꝝ.
ōīnam restrauē eaꝝ ḡūlōem ōīū cum
finab; fuge ꝛ ōīsē samarie ꝛ fīliaꝝ
eus. Et iustum rēūlōem nuā i medio eaꝝ
ū pecte ignōbā uiaꝝ ꝛ ōīdare ī oīb;
q fecīt ō solane eaꝝ. Et dixit ua sodoma
ꝛ filie eius reūtentur ad aīquitate ſu
ā ꝛ samana ꝛ filie eius reūtent ad āī
quitate ſuā ꝛ tu ꝛ filie tue reūtemī ad
āīquitate ſuā. Ab sodoma sodoc ꝛ
auren ī ore tuo ī die ſuppbe tue. aniq̄m
reuelarent malitia ē. ſic ī ꝛp̄ore filie
filiaꝝ ſine ꝛ ēaꝝ ī equitu nus filiaꝝ
palestinaꝝ. que ambiūt te p gm. Scelus
tuū ꝛ iniq̄tā tuaꝝ ꝛu pectasti aīe dē dīt
a ꝺ die dē. A ꝺ die dō dō. Et ingam ubi ſ
resperasti ingressū ut inuisā facēe pēcū.
Et recreabis ego pacē mea tē ī tuīa. Apelle
ēaē tuē. Et caetis ab; pacē tēpsūū. Et
recreabis tuam tuam ꝛ ofundēs ē recepis
sorores tuaꝝ te maiores ē minores tē. Et da
te eaꝝ ē ī filiaꝝ. Sīnō ex pacto meo ꝛ tu am
bo ego pacē mīi tē. Et sacies q ego ꝺ ut
reuerēre ꝛ ofundaris ꝛ nō sīt ē ultra aperi
re p ō confusiōe tua ē placatus fuīe ab; tu ō
bo que fecisti. ait dō dē.

XVII

Et stem ē ūbū ꝺ ad me dens. Fili hoīe
pone enigma ꝛ parabolam ad domū
isr dicet. hē dic dō deus. Aquila grādis
magnꝰ alaꝝ longō mbꝝ ꝺuersā plena
plumis ꝛ habentis uenīa ad libanū sūpsit
cedrū mea ulla ocēi. Summitatē ramoꝝ eius
ulsit. ꝛ asportauit eam ī terā canaā. In
urbe negotiatoꝝ posuit ulā. Et sumpsit de
semine dē. ꝛ posuit ulo ī aīu seleētū
firmauit sup aquā salicē posuit ulo. Et ꝛp̄ germinauit. ꝛ facta ē
in uineā
latā et humilem ut respiciat eum. Nunc
eo ad eā. ꝛ dicet eius sb ulla eaē. Sca ē ꝛ
unea ꝛ fructificauit ī palmitē. ꝛ emisit
ꝛpā gines. Et fuit aquila grādis magnꝰ
alaꝝ multi plumis. Et ecce unea ista qi
mittit radices ē ad eā. palmites ē extende
ad illā ut irr. quos eam ꝺ arvolis gemmis
sūi. q ī ea tra sup aq̄ multa plātata ē
ut faciat fructū ꝛ pereat. Et fuit ī unea
am grandē. Dic. hē dic dō dō. Et ego ne ꝛsu
ri? Nōne radices eius euellit. ꝛ fructū eius
disrumpit ꝛ siccabit? Et omnes folia germinis eius
arescent. Et nō ī brachio grandi nec ī ꝛplo mul
to. ut euellant eam radicē. Ecce plan
tata ē. Et ego ne ꝛsurri? Nōne ē cū grā ca
am uētus urit? siccabit ī ī arris germinis sui ꝛ
arescet. Et fortē ē ubi dō ad me dicēs. Dic
ad domū exasperātē. Nesciatis ad ista q manifest ē
dic. Ecce uenit rex babil ī ierm ꝛ assumet de
gem ꝛ principes eius. ꝛ adducet eos ad semi
psum ī babilōem. Et stirps regni humilis
erit ꝛ nō exaltet ab eo ut custodiat dō.
Et ꝛ firmet ut stet regnū ipius ꝛ
nō eleuetur. Si custodia. sacrā eius. ꝛ
fuerit illi. Aut mendāx ab eo multe nūcij
ad egiptū. ut dent ei equos ꝛ ꝛplm multi.
Numquid ꝛsurri ut operetur. Talia qui fe
ri? ꝛ qui disrumpit pactum. numquid effugi
et? Vnde ego dic dō dō. qm in loco regis qui
ostuit eū regē. eius erat. unde irritū fecit
pactū eius. ꝛ fecit. cū illo in babilone. ꝛ sol
ut pugnet ad bellū. ꝛ cū. ī medio babil.
moriet. Et nō ex fortī gmine. ni ꝛsurri
multa. Et ecce ō eū pbo ꝛsurri. in rāta ag
gie. ꝛ ī cumulō vallet. ut interficiat. ānas
multas. Et ait ei unusquisq. ū solū. ēdo
ꝛ. Et ecce dex manū sua. Et ē ola ī stat. sno
effugiet. Et ꝛpā ī dic dō. Vnū ego qui ui
mentum q. speuit. ꝛ pbeā. Et pugna
tum ē. pōam ī capo eo. Et exponam si
cū uerte mea. ꝛ apprehendet ī sagena mea.
Et adducā eū ī babilōe. ꝛ iudicabo illū ibi.
ꝛ puaricē ꝺesper me. Et oēs pugi ei ad
unusq; agmine sue. gladio cadent. Et
diu ā ī ēm uēti dispergent. Et scietis qi
ego dn locut? sū. hē dic dō dō. Et sūma ego
de medulla cedri sublimis. ꝛ pōam ꝺ uer
tice ramoꝝ eius. Et teniū distigā ꝛ pla
tabo sē mōte excelsū ē eminēt. In mōte
sublimi ut plantabo illam. ait dō. ī ēm.
ꝛ fructet frutetum. ꝛ ent ī eo ꝛ magīn. Et
habitē sub eo oē uolucre. omnis uo
latile sub umbra frondiū eius. habi-

bit. Affacet omia lugna regione eo. ē tu mi
miam ugnū fluuiū e. r cimleau ugnum
mile. r ficcau ugnū uie. r tuenē tm ug
nū aut. ego no loquo sū r tm. XVIII.
Et tūc ē dño dm ad me dicēs. Ad quid tu
ques paiola tua ī ysrahel ut nō
ueniat. pce un omēs uuam ad eam r
ex tui. et ubi pcessū ē uno ē ne. si et
ille paiola ī ysrahel. ecce eō aie
me ī. no ala uia uer aia filij mā ē. aia q
peccauit ipa morietur. Et ut si filius sor
ter uoluit r uoluā ī mōtib⁹ nō omēdc.
r oculos eo nō leuabit ad ydola domo ur.
r uxorē p uitu siu nō molauit. r ad mulie
rē tm nō accessit. r hōem nō oppressit.
pignus debitū reddidit. p ui mēb nō
pulit. panē suū ēsurīēti dedit. r nudū ope
uit uestimēto. ad usuri nō dedit. r ad
plus nō accepit. ab iniquitate auertit ala
suam. iudiciū uer fecit inter uir. r uir.
ī pceptis meis ābulauit. r iudicia mā custodi
erit ut faciā ueritate. ipe iust ē. dicit dn
dūs. Et si genuit filiū latro
nē. effundentē sanguē. r fratri unū ex his
q̄ dicta nō fecerit. Et ī mōtib⁹ omedc.
r uxorē pximi sui polluerit. egenū r paupē
despexerit. rapinā rapuerit. pignus nō reddi
derit. r ad ydola leuauerit oculos suos. abho
minatōē fecerit. ad usurā dederit. r plus
acceperit. uiuēs ne uiuet. Cūcta hec
uisa pcedentis. r fratri suo fecerit quod
non decet. ipe morte morietur. Sā
guis eius ī ipo erit. Et si genuerit filiū qui ui
dens omnia pcta patris sui q̄ fecerit timuerit. r non
fecerit sic ei. sup montes nō comederit. r oculos
suos nō leuauerit ad ydola domo ysrl. uxorē
proximi sui nō polluerit. r uirū in menstruis
pignus nō retinuerit. r rapiam nō rapuerit
panē suū egenō dederit. r nudū operuerit ue
stimēto. a paupere iniuria auerterit manū sua
usuram. r sup habundātiā nō acceperit. iudicia
mea fecerit. ī pceptis meis ābulauerit. hic nō mo
rietur ī iniquitate patris sui. uita uiuet. Ma
ter eius qui calūpniā fecit fratri suo. et
malū operatus ē ī medio pp̄li sui. ecce mo
rietur ī iniquitate sua. Et dicitis. q̄ nō portet
filius iniquitatē patris. r uir⁹ iniquitatē filij
nisi filius iudicia operatus ē. cūcta precepta
mea custodierit. r fecerit ea. uita uiuet. Anā q̄ p
cator ipā morietur. filius nō portabit iniqua
tatem patris. r pr nō portabit iniquitatē filij.
iustitia uiri sup eū erit. r impietas impij e
rit sup eū. Porro impius si egerit penitentiā ab omnib⁹
peccatis suis q̄ operatus ē. r custodierit omnia pce
pta mea. r fecerit iudicium r iustitiam
uiuet. r nō morietur. Omnium iniquitatū eius
q̄ operatus ē nō recordabor. ī iustitia sua q̄
fecit uiuet. Aliquid uoluīmo mor est
motis dñs dñe. r nō ut conuertat a uijs su
is. r uiuat. Et si auerterit se iustus a iustitia sua
r fecerit iniquitatē sc̄d abhominationes eas q̄
operari solet impius. numquid uiuet. oīs iusti
tie eius q̄ fecerat nō recordabor. ī preua
ricatione qua preuaricat. et ī peccato suo q̄ pec
cauit ī ipo morietur. Et dicitis. Nō est ea
qua dñs. Audite q̄ domus ysrl. Numquid uia mea
nō ē ea. r nō magis uie uestre prue sunt. Cum
ergo auerterit se iustus a iustitia sua r fecerit iniqui
tatem moriet ur ī ea. ī iniustitia sua q̄m operatus
est morietur. Et auertat se impius ab impietate
sua q̄ operatus ē. r fecerit iudicium r iustitiam.
ipe animam suā uiuificabit. cōsiderans. et auertens
se ab oībus iniquitatibus suis q̄as operatus ē. uita uiuet.
et non morietur. Et dicit domus ysrl. Non ē ea uia dñe. r
uie mee nō ē ea. r nō magis uie uestre prue sunt.
Porro uniquisq; uie sue iudicabo uos
domus ysrl. dñs dñs. Conuertimini. agite pe
nitentiā ab oībus iniquitatibus uestris. r nō erit
uobis in ruinā iniquitas. Iactate ab uob⁹ om
nes preuaricationes uras in quibus preuaricati estis
r facite uob cor nouū. r spūm nouū. Et quid
morieminī domus ysrl. Nolo mortē morientis
dicit dñs deus. Reuertimini. r uiuite. XIX.
Et tu fili hōis assume planctū sup principe
ysrl. r dices. Quare mr tua leena ī le
one cubauit. ī medio leonū nutriuit ca
tulos suos. r eduxit unū ex catulis suis. leo ēt effec
tus ē. r didicit capere predā. homines comedere. Et audi
erūt de eo gentes. r capt ē in interitu suo. r adduxerūt
eū ī compedibus ad terrā egypti. Et cū uidisset quia infirmata est spes
expectatio eius. tulit unū de catulis suis. leonem
fecit eū leo. Qui ambulabat ī medio leonū. ipse leo
factus ē. r didicit capere predā. homines comedere.
r dissipauit uidue eius. r desolata est terra. r plenitudo eius
a uoce rugitus eius. Et dederunt aduersus eū gentes
in circuitu de prouincijs. r expandunt sup eum rete suum. ī
sinu fouee captus ē. Et misit eū ī catenis
ad regem babylonis. inducunt eū in
arcem. ne audiretur uox eius ultra
sup montes ysrl. Mater tua sicut uinea in

sanguine eius sup aḡm plantabit. Et ascendet eius rostrum eius. Et ascendet et aquil̄ mlta. et trahet ungue eius. i. capiet. Quia ipse est. Et non est ungentum eius mr fiducie. et ipse abominabile sua i mlitudine palmite suo. et ipsa e in ira i furore q̄ plantata. et uentus urens siccauit siccauit fructū eius et arefecit. et uirga robusta eius. Ignis comedit eam. Et nunc ecce plantata est i deserto i terra inuia i sitiente. Et egressus e ignis de uirga ramoꝝ eius. ut fruct⁹ eius comed. nec sit in ea uirga fortis. sceptr̄ dñatiū. Planctus est. et erit i planctum. ¶ xx.

Factum est aut̄ anno vii. i. v. mēse. i. x. mēsis. Et uenerūt uiri de senior̄ israel ut interrogarent dñm. et sederunt corā me. Et factus e sermo dñi ad me dicēs. Fili hois loquere senior̄ israel. et dices ad eos. hec dr dñs de. Ad aspectū meū uenistis. nūquid ego. uiuo de. q̄ nō respondebo uob aut de. dr dñs. nunquid eos. ut iudices eos. fili hois. ad uos hominabilem patr̄ eor. et dices ad eos. hec dr dñs de. In die q̄ elegi israel. et leuaui manū mam. semi. et dixi. ego dñs de. In die q̄ elegi israel. et leuaui manū mam. semi. et dixi. ego dñs de. In die illa leuaui manū mam. semi. et dixi eis ut educerem eos de tra egypti. i. terra. in. p̄ in̄ dam eis. fluentem lacte. et mlte. q̄ est egregia inter oēs tras. Et dixi ad eos. unusquisq; abominationes oculoꝝ suoꝝ abiicite. et in idolis egypti nolite pollui. ego dr dñs de. Et irritauerunt me. nolluerūt audire. unusquisq; abominationes oculoꝝ suoꝝ nō proiecerunt. nec idola egypti reliquerūt. Et dixi ut effunderem indignationē mam sup eos. et impleam ira mam in eis. i medio tre egypti. Et feci p nōmen. ut nō uilipenderet coram gentib; in quib; erant. in quoꝝ conspectu notus factus sum eis. ut educerem eos de tra egypti. et duxi eos i desm. et dedi eis p̄cepta mea. et iudicia mea ostendi eis. q̄ faciens ho. uiuet in eis. insup. et sabba mea dedi eis ut esset signū inter me et eos. et scirent q̄ ego dñs sanctifico eos. Et irritauerūt me filii de. in p̄ceptis meis. nō ambulauerūt. et iudicia mea p̄cerū. q̄ faciēs ho. uiuet in eis. et sabba mea polluerūt nimis. Et dixi ut effunderem furorē meū sup eos. i deserto. ut consumerem eos. Et feci p nōmen. ne violaret coram gentib; in quib; erant. in quoꝝ conspectu eius. Ego igit leuaui manū mam sup eos. i deserto. ne inducerem eos. i terrā q̄ dedi eis. fluentē lacte. et melle. pulcra. inter oēs tras. quia. in. iudicia mea p̄cesserunt. et in p̄ceptis meis nō ambulauerūt. et sabba mea polluerūt. et post idola patr̄ suoꝝ fuit cor eoꝝ. Et p̄perc oculus meus sup eos. ut nō interficerem eos. nec consumpsi eos. ni deserto. Et dixi ad filios eoꝝ. i solitudine. In p̄ceptis patr̄ uestr̄ nolite incedere. nec iudicia eoꝝ custodiatis. nec. in idolis eoꝝ polluamini. Ego dñs de. ur. In p̄ceptis meis ambulate. et iudicia mea custodite. et facite ea. et sabba mea sanctificate. ut sit signū inter me et uos. Et cognoscat q̄ ego dñs de. ur. Et exacerbauerūt me filii. in p̄ceptis meis nō ambulauerūt. et iudicia mea nō custodierūt. ut facerēt ea. q̄ faciēs ho. uiuet in eis. et sabba mea polluerūt. Et dixi ut effunderem furorē meū sup eos. et implerem ira mam in eis. in deserto. Auerti aut manū mam. et feci p nōmen. ut nō uilipenderet coram gentib; in quib; erant. in quoꝝ conspectu eius. notus factus sum eis. ut educerem eos de tra egypti. Dedi eis p̄cepta non bona. et iudicia in quib; non uiuent. et pollui eos in muneribus suis. offerēte eē q̄ aperit uuluā p̄ cunctis suis. Et desolem eos. q̄ ego dñs. Et uide loquere ad dom̄ fili hois. et dices ad eos. hec dr dñs de. Adhuc et hoc blasphemauerūt me patres uestr̄ transgredientes preceptū meū. et inhonorauerūt me. Introiens enim eos in terrā sup q̄ leuaui manū mam ut darē eis. et uiderūt omē collem excelsum. et omē lignū nemorosum. et immolauerūt ibi uictimas suas. et dederūt ibi irritantē oblocutionē suā. et posuerūt ibi odorē suauitatis suæ. et libauerūt ibi libamēta sua. Et dixi ad eos. quid est excelsū ad q̄ tu ingredi. et uocatū est nomē eius excelsum usq; ad hanc diē. hyperea dic ad dom̄ isr. hec dr dñs de. Certe i uia patr̄ uestr̄ uos polluimini. et post offensiones eor uos fornicamini. et post oblationes munerū. et transducatis filios uestr̄ per ignē. uos polluimini i oib; idolis uestr̄ usq; hodie. Et ego respondeo uob. domo israel. hec dr dñs de. q̄ nō respondebo uob ut inquiratis mam. ut ego dr dñs de. q̄ nō ascendat in mam. ut fiat dies uestr̄. et mo sic. ego. et hec agnadet. ut nr colamo ligna. et lapides. hec ego dr dñs de. qm̄ i manu forti. et brachio extento. et i furore effuso regnabo sup uos. Et educā uos de pp. et congregabo uos de tre i quib;

muca eu a gmna ac ad occidēd. Imma re-
ue imſtiaa ꝛ fulgra ꝛ fulgra ē ē ut
ent uana ꝛ imimarenur mcauna pe
arga ſup colla uulniacꝰ impiou. qui
ent dic. m ꝑ mg mcauaꝝ ꝑ fimꝰ. Re
ulte i uagmā tuā. i loc quē ātate ei. J im
nauiamē que. uduabo ꝰ effundam ſr
ꝰ mogmanēdem mam. J ignē ſumꝰ
mi ſuffiabo ꝰ. ualeaꝝ ꝰ i mano vōtū mſi
ꝑcuū ꝰ fulmcatui mauī. J gdeng aby. ſi
gul cuiuſ ē i medio ꝰ. Obliuiom trade
ie. qua ē ego locuꝰ ſū.

XXII.

Ec ſm ē ūbum d ad me dicēs. Et tu fili ho
mīs. nō uidcaꝰ cuncarꝰ langmi. ꝓſt
dēt ea. ꝛ ab hōdiandēt eē. ꝛ dic do
nō. Ciuitas effluēs langne i medio ſui ū
uēa. ut ueiat tps ei. ꝛ fēt ydola ſ̄ temiplis
pollue. ſ langne eus qui a ē effuſ. ꝛ ꝺ
uglia ſ̄ i ydol aue. ꝛ fcaiſ. pollut es. ꝛ ap
pmqe fcaiſ diet eis. ꝛ adduciſti ꝺ̄a
nea uea. Ppēa dcī dc ebꝝ bui. gēnꝰ
ꝛ mulōm mmiſſe ais. q uirtꝰ ē. ꝛ ꝓ
a dc. Tnūp habē ō dc. Sorciaꝝ. no bi. gn
tis iiau. Cace ꝓnapc ſiſtuel. ſmgla i ꝛa
cdio ſuo fuer in dc ad effudēs langnem.
ſtrim ꝛ mitem ꝛumlio affeāmꝰ i dc.
ad uēam cuiſpmam ē i medio eu. Tupu
lū ꝛ uidua oſtituer ap dc. Spalama mā
ſpuſtic. ꝛ ſalua m pollutiōe. ui dēcare
fuer mee. ad effudēd languine ē. ꝛ ſup
mdet ꝛ mecer. i dc. Sedtic opus ē i me
dio eu. Vo dcia ꝑu tlcoꝑuer i dc. J im
mdiaā mſtuaꝝ ꝑuaueꝝ i dc. Ad nino
ꝺſi i ure ē ꝑmu ſu. epus ē ab hōdiaꝰ
em. ꝛ ſcē nuꝝ ſuam pollue nēdū. ſi
ſcīē ſuam. filiā ꝑcue ſui. eſſe i dc
gnīa accepiſt ap dc ad effudēd ſanguiē.
ſpuꝝ ꝛ li bnāciam accepiſti ꝛ auare
ꝑ ue eue cuiſpmalugne. mīq; obluta ē
aut ap dc. Eece aplōſi manue mea ſr. ua
ꝛa tuā ad ſpm fcaiſti ſup languine q̄ fe
ſtuſ ē i medio eu. Mgo ſuſtinebꝰ eor cui.
aū ꝑualebē manue eue. i dicit ge ego f
ciam tibi ꝺ̄a. ꝛ ſcio ſi ꝛ tua. Ad diſpi
te i nacōē ꝛ uēalabo te i ēne. ꝛ diſſi ſi
tuā ī medio tuā ad ate. ꝛ poſſidebo te. i oſpec
tu gēnū. Et ſcaiſ ep ē dc. Et ſm ē ūbū dc
ad me dicēs. Fili hōis. ſiſa ē mdom ſcīa
am. ē uh. ē ꝛ ſtagn. fenū ꝛ pluiū. i mī
dio ſr̄ naac. ſcīa angelū ſcī. ē. ſpēa ſi
dēo dc. eo q̄ uſi ſtis ē i ſcīam. ꝑ
ecce ego aggmbo uos. i medio ſr̄m. eo-
gnīa angelū ꝛ eue. ꝛ fenū. ſtagnū ꝛ plu
uiū. i medio ſr̄m naac. ut ſuccedā i ea ig
nē ad oſtand. Dic. eſſundo ignē i furoꝛ
me. ꝛ ira mea ꝛ uqueſcam. Et ſtatuo u
ro ſtundo uos. ꝛ ſuccēdam uos. i igne ſum
me mea. ꝛ ſtauimi i medio eo. Vt ſtatur
angelū in medio ſr̄naac. ſic eme i me
dio eo. Et ſcaiſ q̄ ego dc. ē effudim ſū
ſtorem meū ſup uos. Et tu ē ſm ꝺ̄ ad me
dicēs. Fili hōis dic ei. Tu es ē ea i mūdi. ꝛ nō
oplum. i tue ſtuoꝛ. ſō ut mac ꝑ hūc
i medio eui. Ē loc ſtugiēs capiensq; ꝑ
dam. ſtātq; dens auēs ē ep. ꝛ ꝑcuſſi ac
cepūt ꝛ uiuaq; eui mltiplicauiſt i me
dio eue. Jacēcet eo ep. ſ. legē mea.
ꝛ polluer ſabata mea. J nō ſcīt ꝛ ꝑfani
nō fuer diſtinā. ꝛ nō pollue ꝛ moū nēdī
dlexer. ꝛ ſalbig mee anetūlo oclo. ſ.
ꝛ cōmquinabar i medio eor. Et ap
eue i medio eui. qui uulnerāt ꝓpā
ad effundēd ſanguinem. ꝛ ad ꝓdendā
alaq. ꝛ auare ſecundū uicm. Fohe ā eo
umeluer ear albi ſpmiſr. uidemꝰ uana
ꝛ diuinātes eis mendaciū ſcīēs ſ̄ ad oſ.
ē eo nō ſtr tacito. Ppli dr̄ cuiſp mabit
cuiſpuna ꝛ impleāt uiolenc. egenū ꝛ p
aupem affligebant. ꝛ aduēam eprauin
bant cuiſpuia abſq; iudicio. Et ſtuī de
eis uir qui murū ſepi. ꝛ ſtauer oppoſi
ſ̄ me. ꝑ ēa ne diſſipem eam. ꝛ nō inuē.
Et effudi ſup eos ire. gnacōem mam. ꝛ in
ſenē uie mee oſtipi eos. uia eoꝝ i caꝑ eoꝝ
ꝛēdi. ait dc ſr̄.

XXIII.

Et ſcō ē ſmo dni ad me dicēs. Fili hōis
ene mlier filie mīe unꝰ filer. ꝛ fer
nicauer ē i egipto. J adoleſcēcia ē fornicate
ē. i ſubacta ē ubi eaꝝ. ꝛ fricuer ē mama
ꝓbitatis eaꝝ. Et oſtd ā eaꝝ. ſilla maior ꝛ
ſoꝛ illi ſoꝛes eius minor. Et fili eaꝝ ꝛ ꝑpe
filer. ꝛ filiae. Nomo eaꝝ ohla tamana. ē
olla ꝛ uerſm ſoꝛ illa. fornicata ē ē olla ſi
me. ꝛ ſanui i amatōes ſ̄. i aſſiꝛio. ap
ꝓmātes uelhemēs iacinto. ꝓnapes ma
gnātes. iumentū cupidū. mmiſſo equitū
aſcēdēt equos. Et ecc fornicōes ē ſr̄ eo.
electi filios aſſiꝛior mmiſſos. ꝛ in oib; iāſ
ſanui. J in oblacōe eoꝝ pollura ē. ꝓſtitu
fornicōes ē. ſ. ge hūemi. i egipto nē ꝛeliq.
Pā. ulli dormier ē ea. ꝛ adoleſcēcia ē. ꝛ ulli
ſtreguer ubera pubertatis eius. ꝛ effudēt
fornicōem ſuā ſr̄ ea. Ecce tradā ea i ma
no amātiū ſuoꝝ. i manus filioꝝ aſſur. ſi

domi mee tradet̃ pulsa z ligne ad eo. Ho
vo. Re ollam eneā. pre ips z mute ea
aā. Ingressus pecto assume rogat fructu
eius i ea. cū pre tēm. semur z annu.
etatem z ossibi plātam. Corpe quos sustu
ossa sub ea. et circūdet eos et refrigera
e ossa mea. i medio eius. Tropēa h dicēs
de. ve aduersa langui. olle eo rubigo i ea
ea rubigo eo nō ex ui de ea, p̄ pret. Typ
ret. ē eoe eam: sic eradic sup ea tou. Aq
que el eius i medio eo e. sup impiissi
mā pēm effud illū z effud illū super u
ppm vulnis. ii sup iudicēm iniquitatem
meam z undecim ut sacer. Sed langue
eius sup petra immundissimā ne oprec.
Petra h dic̄ ad de. ve autem sagumi
eius e grāde fiscā pmā. Congr ossa q igne
succensa. Consumēt cancel. z exsurr um
ula spōr ossa calescet. Pone quos ea sp
munas vasa. ut incalescat. z flat
el eius. z colleav i medio eius. iquinam
ui eius. similē rubigo eius. Multa
vne sagumi e. An cernit de ea mimia ubi
go eius. nr pigne. Misericordia tua excedit
q mēte te uolui. ne nō el mortua a lon
gis tuis: Si nec mabie paul. tene
quelet fiscā iniquitatem mā tuā. Ego do
lentes sū veh z fiscā. Sō mundā. no
pam. nec placuit. Iuuenū vias tuas
z uiam adinuenies tuas ut malo rede
as. Et dixi ē ihū dū ad me dicēs. Fili ho
mis. ecce ego tollo a te. desiderabile oculoꝝ
tuoꝝ i plaga. z nō plangēs nr ploratꝰ
nr fluent lacrime tue. Ingemisce tacite.
mortuoꝝ luctū nō facies. Corona tua e
caligata sit. ubi. z calciamenta tua ex pe
dib. tuis. Ne amictū eius velabis. nec alie
ni gustabūt panes. Locutus sū ad pl
mane. z mortua e uxor mea vespe. Feci
q mane sic p̄cepit mihi. Dixit ad me
populus. Nō indicas nr quid ista significēt
que tu facis? Dixi ad eos. Sermo dñi ad
me factꝰ e. dicēs. Loquere domui israhel.
Hec dicit dñs. Ecce ego polluā sanctuariū meū. sup
bia imperii uestri. z desiderabile oculoꝝ vestroꝝ
z super quo pascit aia uestra. filii uestri z filie
ue. quas reliquistis gladio cadēt. Et
facietis sic fecit. Pilos amictus nō velabitis
z calceos pedibus nō comedetis. Caput ve
strum i capitibus vestris. z calciamenta i pedib.
vr nō plangetis nec flebitis. Sed tabescetis. i
mq̄tatibus vestris vnusquisq; gemet ad

fratrem suum: Ezechiel vobis i portentū. iux
ta ea q fecit faciet. q cū venerit videbitis. et scietis
q ego dns de. Et tu fili hois. ecce i die q
tollam ab eis fortitudinē eoꝝ. et gaudium
dignitatis. z desiderii oculoꝝ eoꝝ. sup quo
requiescit ale eoꝝ. filios. z filias eoꝝ. quos de
relinquent gladio. Fugientes ad aures ibi.
i dicet ei qua nuntia agitur. o auribus eoꝝ fugi
et. z ligna. nō silebit ultra. et eris eis in por
tentū. et scietis q ego dns.

Capitulum XXV

Et factꝰ e sermo dñi ad me dicēs. Fili hois
pone faciē tuā contra filios ammō. et pha
bē de eis. et dices filiis ammō. audite verbum
dñi. hec dicit dns. Pro eo q dixisti euge
euge super sanctuariū meum. q polluta e. et sup
terram israhel q desolata est. et super domū
iudā q ducta e in captiuitatē. ecce ego
tradā te filiis eoriētalibus in hereditatē. Et
collocabūt cauilas suas in te. et ponent tentoria
sua in te. ipsi comedent fructus tuos. ipsi bi
bent lac tuum. dabo te in rapinā gentibus. et
interficiā de populis te. et perdā te de regionibus
et conterā te. et scies q ego dns. Hec dicit dns. Pro eo q planxisti
manu tua. percussisti pedē tuū. et gauisa es corde
super omni contritione animæ tuæ in terram israhel.
ideo ecce ego extendā manū
meam super te. et tradam te in direptionē gentibus
et interficiā de populis te. et perdā de regionibus
et conterā te. et scies q ego dns. Hec dicit dns. Pro eo q dixerit
moab. et seir. ecce sicut omnes gentes. ita est domus iuda. idcirco
ecce ego aperiam humerum moab de ciuitatibus
de ciuitatibus. magnificentiā terre. bethesimoth. et beelmeon. et cariathaim
filiis orientis. et filiis ammon. et dabo
eam in hereditatē. ut non sit ultra memoria
filiorum ammō in gentibus. et moab faciā iudi
cia. et scient q ego sum dns. Hec dicit dns. Pro eo
q fecit philistiim ultionem per se. et ulciscens
se de filiis iuda. peccatum perpetuum fecerunt
de animo. et despexerunt terram israhel. idcirco
hec dicit dns. et extendam manum meam super philistiim
et interficiam cherethiim. et disperdam reliquias
de ea. hec ultionem. et iracundiam. et vindictam
faciam in eis. et scient q ego dns. cum dederit
ultionem meam de eis. Hec dicit dns. pro eo q dixit tyrus
de hierusalem. euge. conteta e. porta populorum. conuersa
est ad me. impleta e. ego repleta. desolata est. propterea
hec dicit dns. ecce ego ad te tyre. et ascendere faciam
super te gentes multas. sicut ascendere facit mare
fluctus suos. et dissipabunt muros tyri. et destruent
turres eius. et radam pulueres eius de ea. et dabo
eam in sublimitatem petre. expansionem retiorum
erit in medio mari. quia ego locutus sum. ait dns.
et erit in direptionem gentibus. et filie eius que
sunt in agro gladio interficientur. et scient
quia ego dns. Quia hec dicit dns. ecce ego adducam
super tyrum nabuchodonosor regem babylonis
regem regum ab aquilone. in equis. et curribus. et
in equitibus. et populo multo. et copioso nimis.
filias tuas in agro gladio interficiet. et dabit contra
te munitiones. et circumdabit te vallo. et
circumdabit te clipeo. et vineas ponet contra
te. et arietes suos dirigit contra muros tuos.
et turres tuas destruet in securibus suis. a multitudine
equorum eius operiet te pulueris eius. a sonitu
equitum. et rotarum. et curruum. commouebuntur muri
tui. cum introierit portas tuas. sicut introitus
hominum ingredientium ciuitatem. in qua
patefacta est ruina. in ungulis equorum
conculcabit omnes plateas tuas. populum tuum
gladio interficiet. et statuas fortitudinis tue
ad terram detrahet. et diuitias tuas diripient.
et vastabunt negotiationes tuas. et destruent
muros tuos. et domos tuas pulchras. et lapides
tuos. et ligna tua. et puluerem tuum in medio
aquarum ponent. et auferam multitudinem
cantorum tuorum. et sonitus cithararum tuarum
non audietur amplius. et dabo te in sublimitatem
petre. expansionem retiorum erit in medio mari
non edificaberis amplius. quia ego dns locutus sum.
ait dns. Hec dicit dns. pro eo q dixit tyrus
de hierusalem. euge. conteta e. porta populorum. conuersa
est ad me. impleta e. ego repleta. desolata est. propterea
hec dicit dns. ecce ego ad te tyre. et ascendere faciam
super te gentes multas. sicut ascendere facit mare
fluctus suos. et dissipabunt muros tyri. et destruent
turres eius. et radam pulueres eius de ea. et dabo
eam in sublimitatem petre. expansionem retiorum
erit in medio mari. quia ego locutus sum. ait dns.
et erit in direptionem gentibus. et filie eius que
sunt in agro gladio interficientur. et scient
quia ego dns. Quia hec dicit dns. ecce ego adducam
super tyrum nabuchodonosor regem babylonis
regem regum ab aquilone. in equis. et curribus. et
in equitibus. et populo multo. et copioso nimis.
filias tuas in agro gladio interficiet. et dabit contra
te munitiones. et circumdabit te vallo. et
circumdabit te clipeo. et vineas ponet contra
te. et arietes suos dirigit contra muros tuos.
et turres tuas destruet in securibus suis. a multitudine
equorum eius operiet te pulueris eius. a sonitu
equitum. et rotarum. et curruum. commouebuntur muri
tui. cum introierit portas tuas. sicut introitus
hominum ingredientium ciuitatem. in qua
patefacta est ruina. in ungulis equorum
conculcabit omnes plateas tuas. populum tuum
gladio interficiet. et statuas fortitudinis tue
ad terram detrahet. et diuitias tuas diripient.
et vastabunt negotiationes tuas. et destruent
muros tuos. et domos tuas pulchras. et lapides
tuos. et ligna tua. et puluerem tuum in medio
aquarum ponent. et auferam multitudinem
cantorum tuorum. et sonitus cithararum tuarum
non audietur amplius. et dabo te in sublimitatem
petre. expansionem retiorum erit in medio mari
non edificaberis amplius. quia ego dns locutus sum.
ait dns.

Et sic est.

Et factum est in .xi. anno prima mensis. XXVI
factus est sermo domini ad me dicens. Fili hominis pro
eo quod dixit tyrus de ierusalem euge. Confracte est porte
populorum. Conversa est ad me. Impleborum deserta est. Propterea
hec dicit dominus deus. Ecce ego super te tyre et ascendere fa-
ciam ad te gentes multas. Sicut ascendit mare fluctuans.
Et dissipabunt muros tyri et destruent turres
eius. Et radent pulverem eius de ea. Et dabo eam
in limpidissimam petram. Siccatio sagenarum erit
in medio maris. Quia ego locutus sum ait dominus deus. Et
erit in direptionem gentibus. Filie quoque eius que sunt in agro
gladio interficientur. Et scient quia ego dominus. Quia hec dicit
dominus deus. Ecce ego adducam ad tyrum nabuchodonosor regem
babilonis ab aquilone. Regem regum cum equis et cur-
ribus et equitibus et cetu populo magno. Filias tuas
que sunt in agro gladio. Et circumdabit te munitionibus et
comportabit aggerem in giro. Et elevabit contra te clipe-
um et vineas. Et arietes tempora in muros tuos et
turres tuas destruet in armatura sua. Inundatione equorum operiet te pulvis eorum. A sonitu equi-
tum et rotarum et curruum movebuntur muri tui. Cum
ingressus fuerit portas tuas quasi per interitum urbis dissi-
pate. Unguis equorum suorum conculcabit omnes pla-
teas tuas. Populum tuum gladio cedet et statue tue nobi-
les in terram corruent. Vastabunt opes tuas. Diripi-
ent negociationes tuas et destruent muros tuos et domos
tuas preclaras subvertent. Et lapides tuos et ligna tua
et pulverem tuum in medio aquarum ponent. Et quies-
cere faciam multitudinem cantorum tuorum et sonitus
cithararum tuarum non audietur amplius. Et dabo
te in limpidissimam petram. Siccatio sagenarum
eris. Nec edificabis ultra. Quia ego locutus sum
dicit dominus deus. Hec dicit dominus tyro. Nunquid non a sonitu
ruine tue et gemitu interfectorum tuorum cum occisi fu-
erint in medio tui commovebuntur insule et descen-
dent de sedibus suis omnes principes maris et aufe-
rent exuvias suas et vestimenta sua varia abicient.
Et induentur stupore. In terra sedebunt et attonita super repen-
tino casu tuo admirabuntur. Et assumentes super te la-
mentum dicent tibi. Quomodo peristi que habitas in mari. Urbs
inclita que fuisti fortis in mari cum habitatoribus tuis
quos formidabant universi. Nunc stupebunt nau-
es in die pavoris tui et turbabuntur insule in mari.
Eo quod nullus egrediatur ex te. Quia hec dicit dominus deus.
Cum dedero te urbem desolatam sicut civitates que non
habitantur et adduxero super te abissum et operuerit te aqua
multa. Et detraxero te cum his qui descendunt in lacum ad populum
sempiternum et collocavero te in terra novissima sicut
solitudines veteres cum his qui deducuntur in lacum. Ut
non habitis. Porro cum dedero gloriam in terra viventium. In
nichilum redigam te. Et non eris et requisita non inve-
neris ultra in sempiternum dicit dominus deus.

Et factum est verbum domini ad me dicens. XXVII
Tu ergo fili hominis assume super tyrum lamentum.
Et dices tyro que habitas in introitu maris negoci-
ationi populorum ad insulas multas. Hec dicit dominus deus. O
tyre tu dixisti. Tu fecisti decoris sum. Et in corde ma-
ris sita. Finitimi tyri qui te edificaverunt
impleverunt decorem tuum. Abietibus de sanir exclu-
verunt te cum omnibus tabulatis maris. Cedrum de libano
tulerunt ut fecerent tibi malum. Quercus de basan
dolaverunt in remos tuos. Transtra tua fecerunt tibi ex
ebore indico et pretoriola de insulis ytalie. Bissus
varia de egipto. Rexque tibi in ulmum ut ponerentur
in malo. Iacinctus et purpura de insulis elysa.
Facta sunt operimentum tuum. Hiratores sydonis et a-
radii fuerunt remiges tui. Sapientes tui tyre
fuerunt gubernatores tui. Senes biblii et
prudentes eius. Habuerunt naucas ad mi-
nisterium varie supellectilis tue. Omnes naves
maris et naute earum fuerunt in populo negoci-
ationis tue. Persie et lidii et libies erant in exercitu tuo.
Viri bellatores tui clipeum et galeam suspenderunt
in te. Pro ornatu tuo. Filii aradii cum exercitu
tuo erant super muros tuos in circuitu tuo. Sed et
pigmei qui erant in turribus tuis. Faretras eorum
suspenderunt in muris tuis per gyrum tuum. Ipsi
compleverunt pulcritudinem tuam. Cartaginenses
negociatores tui a multitudine cunctarum divi-
ciarum argento ferro et stagno plumbo quoque
repleverunt nundinas tuas. Grecia tubal
et mosoch. Ipsi institores tui. Mancipia
et vasa erea adduxerunt populo tuo. De domo to-
gorma equos et equites et mulos adduxerunt
ad forum tuum. Filii dedan negociatores tui.
Insule multe negociatio manus tue. Dentes
eburneos et hebeninos commutaverunt
in precio tuo. Syro negociator tuus. Propter multitu-
dinem operum tuorum. Gutam purpuream et scutulatam
et bissum et sericum et cocum proposuerunt in mercato tuo.
Iuda et terra israel. Ipsi institores tui in frumento
primo. Balsamum et mel et oleum et mel et resinam
proposuerunt in nundinis tuis. Damascenus neg-
ociator tuus in multitudine operum tuorum et in mul-
titudine diversarum opum. In vino pigrum. In lanis
coloris optimi. Dan et grecia et mozel in nun-
dinis tuis proposuerunt ferrum fabrefactum. Stag-
tem et calamus in negociatione tua. Dedan in-
stitores tui in tapetibus ad sedendum. Arabia et
universi principes cedar. Ipsi negociatores
manus tue. Cum agnis et arietibus et edis.
Venerunt ad te negociatores tui. Cum universis a-
romatibus primis et lapidibus preciosis et auro
quod proposuerunt in mercato tuo. Charan et chene

Venditores tui saba et regina ipsi negociatores tui

salua alliue ꝛ chel
marib uenwite
ꝛc au ipi
negociat
cier ꝛ
ui

ꝛ eccn negociatiel ui; mlapha ꝛ uo
tuc: uacuas ꝛ polimuc ꝛ. gazaq; pac
sau: ꝑ obuoluite ꝛ aslmac cuiꝰ. fimib.
Cecce quel ꝓsumt i negociandib; aue
pauic manꝰ. facie aui i negociacoe ꝛ emp
ca gnlliam ce nimic i cmꝰ manꝰ. Jn aquis
multis ad duiuine te uemigte ui. Venuic
aude gauuit te. jn cmꝰ manꝰ omiac aue
ꝛ chelaun aui ꝛ mulaply instrumeui aui.
Lauit ui ꝛ gubnatoꝛe ui. qui teneb
suppellectilem aua ꝛ ꝓle uie ꝓcemur. ui
quos bellatoꝛes aui qui eunt i te. e imi
uersla mlitudie aui ꝗ i medio ui cadt
i aciem manꝰ i die cuime eiꝰ. A sentu cla
mcie qbnatoꝛ uoꝝ; conturbabit clail
ce ꝛ dolebit o nabi; sluc ꝗ ꝙ cendet ꝛe
mii. A auit ꝛ umuisi qbnatoꝛ el manꝰ.
i cui habe ꝛ eulabe sp ce. uoce magna
ꝛ clamabe ad manꝰ. A sagacit pulueꝛ
capitib; eo. ꝛ cane os ꝓcedt. A madi sp
te ei uiuaci ꝛ accigentur cilicio. ꝛ ꝓfo
dbunte te i amaritudie aie plozau ama
rissimo. A assumet sup te cornu ungulte
ꝛ plaugt te ccisce. ꝙ e ú qm ꝙ obmu
aut i medio manꝰ que i exitu negoca
tio nii auit ꝑ mau impleti ꝓ mulitu
i mlitudie diuiciaꝝ auaꝝ ꝛ ꝓ lou no
ꝛ pilacitib ingt eoꝝ. A eccn ei ulaui
ti. i ꝓfundis aquaꝝ. ꝓce cue ꝛ oꝛ mt
tatio ua que cecidit in medio ui ecꝛ
dunt. ꝛ multi pmanebit ilhabitatoꝛes
ce sp ꝛ. ingte eoꝝ ꝙ ꝛpestabt ꝓcul in
uasiuntꝰ uultꝰ. ꝙ negociatoꝛes ꝓce sun
lauci sp ꝛc. A medbil ꝙ cum ꝙ. ꝛ ni ene
lui i cemplinii.

XXVIII

ec fec est mo ꝺ ad me dicc. Fili hoie de
pncipi tyꝛi. ꝛ die ad eu. ec ꝙ elenaꝛ
ce ad ui. ꝛ dixiſti ꝛ de ecc sum. i cathedꝛa
dei sedi i cꝛde manꝰ. i ſle ꝛ nd ecc. ꝛ de
disti ecc aui qi ad ꝛc ꝛc. Cece sapiecie es
tu ammele ꝛ de ſcdi nd e abſc duti a ce.
Jn sapi ꝛ ꝛ prudeꝛa tua fecisti tibi fortu
audiem. ꝛ aq ausiſti ē auu ꝛ argenti i the
sauꝛis tuis. Jmlitudie sapie tue ꝛ negoci
atiōe tua. mlipliasti ē fortitudiē ꝛ elea
uit ē cor tuū i tuitate ē. ꝙ ꝓpea ꝙ die de
eo. eo ꝙ elenaꝛi ē cor tuū ſle cor dei. ecce
ecce ego ad ducā sup te alienos. robustis
simos gtiū. ꝛ nudabt gladios ē sup pul
ritudine sapie tue. ꝛ polluet decoꝛē tuū.
Jmittā. ꝛ deducēt te ꝛ mouebūt. i fossā
cessu. i cꝛde manꝰ. A iugue discedo. ꝛ

ne ꝙ ē sum. cꝛā mitia aeb; ꝛ ē sic he ꝛ
nō eo; jn manu occidentiū ꝛ mozte mateꝛ
alieoꝝ mozieꝝ in manu alieneꝝ. ꝙ ē eo
locutus sum ait dns ds. A ēē est sme ds
ad me dicens. Fili hoie leua planctū sup
gem ꝛ. ꝛ dices ei. ꝛ hec dns deus. Tu signa
culum similitudis ꝓdisti sapi ꝛ ꝓfc decoꝛe in
delicijs paradisi dei fuisti. omis lapis pciosꝰ
ꝓtexit tui. Sardius topazius ⁊ iaspis crisso
lithus. onix ⁊ berillus. saphirus. carbunculus.
smaragdꝰ. Aurū ꝛ opꝰ decoꝛis tui ⁊ fabrica
tura tui i die ꝙ codit ē. ꝑparata sunt. ⁊ cherub ex
tento ⁊ protegēte ꝓposui te i mōte scō dei. Jn
medio lapidū igneoꝝ ambulasti. ꝓfc i tuis
cuctis. a die ꝛ cōdicōis tue. donec iuenta ē iqtas
in te. Jmlitudie negociatiōis tue replti
ē iniqtate tua ⁊ peccasti. A eiecit te de
monte dei. ⁊ perdidit te cherub protegens de me
dio lapidū ignitoꝝ. A elenaꝛi est cor tuū i
decoꝛe tuo. perdidisti sapiā tuā i decoꝛe tuo. Je
tuam proiecte te. ante faciē regū dedi te. ut ui
deant te. Jn mlitudie iniquitatū tuaꝝ ⁊ in
iniquitate negociatiōis tue. polluisti sanctifi
cōes tuas. Educā ignē de medio tui qui ꝛ
mean te ⁊ redigā te in cinerē sup terā. in oculis
oīm videntiū te. ⁊ q uidentes te gentiū. obstu
pescēt sup te. Medis facies ⁊ nō eris ꝛ ꝑpetuꝰ.
A factū ē sme dni ad me dicēs. Fili hoie pone
faciē tuā ꝛ sidonem. ⁊ ꝓphetabis de ea. ⁊ dices.
⁊ die dns ds. ecce ego ad te sidon. ⁊ glificabo
i medio tui. A sciēt q̄ ego dns cū ego in ea medi
ā sanctificatus fuō in ea. A immittā ei pestile
tiā. ⁊ sanguē in plateis eius. ⁊ corruet in
fi in medio eius gladius p circuitū ei. ⁊ sciēt q̄
ego. A nō erit ultꝰ amaritudo offendiculū dolo
ris uulnis. ⁊ spina dolentis in cūctis uicinis q̄
circuiūt eā. ⁊ ad uidebūt q̄ ego dns. A hec dicit
dns ds. cū aggregabo domū israel de populis
in quib; dispsi sū in eis. ⁊ sanctificabo in eis
in oculis gentiū. ⁊ habitabūt
in terra sua. quā dedi seruo meo iacob. ⁊ habi
tabūt in ea. ⁊ edificabūt domos. ⁊ plātabūt uineas.
⁊ habitabūt confidēter. cū fecero iudicia in oīb; qui
dūcūt eos p circuitū eoꝝ. ⁊ sciēt q̄ ego dns deus eoꝝ.

XXIX

Anno .x. mēsis. xii. mēse una die
mēsis. factū ē uba dni ad me dicēs. Fili hoi
nis pone faciē tuā ꝓ faraone regem egipti. ꝛ pro
phetā de eo. ⁊ de egipto uniuersa. loquēs. ⁊ dices.
⁊ die dns ds. ecce ego ad te pharaō rex egipti. ⁊
draco magne q̄ cubas. i medio fluminū tuoꝝ. ⁊
dices. Meꝰ est fluuius. ⁊ ego feci memetipsum.
A ponā frenū i maxillis tuis. ⁊ aggluinabo piscē
fluminū tuoꝝ. squamis tuis ⁊ cuctis

flumini meo. r mundi pisce mi sammi
te adhere. & pia de te pelli de pisce flui
ay ei hane te edent. Ido colligie m egipti
bie. Destruc te r isolabit eu terra ad de
uastand. & sacie de manibz israelis egipta: qz ego
& ego q sum dnaculo ambientes. domus ibi
gu applendent te manu. r sagacu es ria
dash cum humili eou. r dissolusti oe reyel
eou. r incuruasti eis si te omnimodi es sy
cau. r die dns dz. Ecce e adduca si te gladium
r interfica de te hoem r iumenti. r cadet in egi
pto i pelagi r i solitudiem: & sacie qz e dns.
& eo q dixie fluuius me es. r ego fea eu. ecce
ecce e ad te r ad fluuia tua. r dabo egm fea eu. desola
egipto i solitudie gladio disperdam. a cie
sienes ug ad fines ethiopie. & non pertrib ea
pes bouis. nq pes iumenti gradietur i ea r ni
hil habit. xl. annis. r dabo egm egipto desti
in medio terrarum desertaru. r cuitates eou i medio
urbiu desolabunt. xl. annis. & dispgam egipcios i nationes. r ventilabo eos i ter
ras. & ait dns dns. Post finem. xl. annou congregabo e
gipti de populis i quibus dispsi fuerat. r reduc
am captiuitatem egipti. r habitare eos i terra
patrum. in terra phatures in terra nativitatis sue. ibi erunt re
gnum humile. Inter regna erit humillima. r non eleuabit ultra super nationes. & imminua eos ne imperent gentibus. Et non erit ultra omnibus ciuitatibus. habitabunt. ut fugiat. r se
cundum eos. & sacie cum ego dns. & fuit e in
xxvii. anno. in primo mense. in una mensis. factus
e verbum dni ad me dicens. Fili hominis nabu
chodonosor rex babilonis seruiuit exercitum suum
seruitute magna. adversus tyrum. omne caput
denudatum. r omnis humerus depilatus e. r merces
non e reddita ei. nec exercitui eius de tyro. p ser
uitute qua seruiuit in ea. propterea
hec dicit dns dns. Ecce ego tradam nabuchodonosor regi ba
bilonis in terram egipti. r accipiet multitudinem eius
r spoliabit manubrias eius. r diripiet
spolia eius. r erunt merces exercitui eius. r operi
quod seruiuit michi aduersum ea. & de
di ei terram egipti. pro eo qz laborauit in ar
bitrio dei. in illa pugnabit contra tyrum. r
cadet apud eos in medio eou. r sciet quia ego
& sum e dns dns ad me
dicens. Fili hominis prophetiza. r dic. hec dicit dns dns.
ululate. ve. ve. diei. qz iuxta e dies. r appropiabit dies dni. dies nubis. tempus gentium erit.
& ueniet gladius in egipto. r erit pauor
in ethiopia. cadent uulnerati in egipto. r
auferam fines eius. r destruam
fundamina eius. Ethiopia r lubia r lydia
r omnis reliquum vulgus. r filius terre fedi
ris cum gladio cadent. hec dicit dns dns. & corruent
fulcimenta egipti. r destruetur superbia imperii
eius. A turre syenes gladio cadent in ea ait
dns exercituum. & dissipabuntur in medio terrarum de
solatarum. r urbes eius in medio urbium
desertarum erunt. & scient quia ego dns cum dedero
ignem ignem in egipto. r contriti fuerint
omnes auxiliatores eius. In die illa egredientur nuncii a facie mea in nauibus. ad
terrendam ethopie sicut. & erit pauor i
eis. i die egipti qz ecce uenit. dicit dns dns. & cessare faciam multitudi
nem egipti. in manu nabuchodonosor regis babilonis. ipse r populus eius cum eo. fortissimi gentium adducentur ad disperdendam terram. & euaginabunt gladios suos super egiptios. & implebit terram interfectis. & faciam alueos fluminum aridos. r tradam terram in manus pessimorum. & disperdam terram & plenitudinem eius. in manu alienorum. ego dns locutus sum. & dixi dns dns. Et perdam simulacra. r cessare faciam ydola de memphis. r dux de terra egipti. non erit amplius. & non dabo timorem in terra egipti. r disperdam terram phatures. & dabo ignem in taphnis. r faciam iudicia mea in alexandria. & effundam indignationem meam super pelusium robur egipti. & auferam multitudinem alexandrie. r dabo ignem i egipto. pelusium dolebit pelusium. r alexandria erit dissipata. r memphis angustie cotidiane. Iuuenes heliopolitici. r bubasti gladio cadent. ipse captiue ducentur. r in taphnis dies obscurabitur. cum contriuero ibi cornua egipti. r deficere in ea superbia potentie eius. Ipsam nubes operiet. filie eius in captiuitatem ducentur. r faciam iudicia in egipto. r scient qz ego dns. & fuit e. vi. anno. in primo mense. in septimo mensis. factus e verbum dni ad me dicens. Fili hominis brachium pharaonis regis egipti confregi: & ecce non e de
ligatum. ut ponatur cataplasma. ut ligetur fasciis. ut roboretur ut teneat gladium. r ecce ego ad pharaonem regem egipti. r comminuam brachia eius. & dispergam egipto in gentibus. r dispergam eos in terris. r confortabo brachia pha

me ꝛ gemuit gemitu: mittit cor ꝑ fuu e
eo. ⁊ obstruxit viam meꝝ babyl. ꝛ via
ma pheniç gaudent. ⁊ dixit qꝫ ego e
ꝺ gladiꝰ manu regis babyl ꝛ cogitat eꝰ
ire in egyptꝫ. ⁊ ostendã egyptꝰ i manu
nes. ꝛ cadãt occisi eoꝝ i medio. ⁊ sciãt qꝫ ego
Et factꝫ est i. xi. anno. xij. mẽ
se. una mensis. factꝫ est verbꝫ dñi ad
me dicens. Fili hois. brachiũ pharaonis regis egy
pti fregi. ⁊ ecce nõ est ligatꝰ vt ponat sanitatẽ
ut capiat ꝛ ponat sup eũ. Quia sic dicit dñs deꝰ. Ecce
ego ad pharaonẽ regẽ egypti. ⁊ cõfringã brachia eius
ꝛ quod infirmum est. ⁊ auferã gladiũ de manu eius.
⁊ dispergã egyptios in gentes. ⁊ ventilabo eos in
regionibus. Et roborabo brachia regis babyl. ꝛ dabo
gladiũ meum in manu eius. ⁊ confringam brachia
pharaonis. ⁊ ingemiscet coram illo gemitu vulnerati
interfecti. Et dabo gladiũ regis babyl. ⁊ arescent
brachia pharaonis. ⁊ scient qꝫ ego dñs. cũ dederim gla
diũ in manu regis babyl ꝛ extenderit eũ
sup terrã egypti. Et dispergã egyptios in gentes.
⁊ ventilabo eos in regionibus. ⁊ scient qꝫ ego dñs.
Et factꝫ est i. xi. anno. xij. mẽ
se. una mensis. factꝫ est verbꝫ dñi ad
me dicens. Fili hois. dic pharaoni regi e
gypti ꝛ populo eius. Cui similis factꝰ es. in ma
gnitudine. Ecce assur quasi cedrus libani
pulchro ramo ꝛ frondoso. nemorosoq; ex
celso. altitudine. ꝛ inter opaca frondes eius
uani ẽ animꝰ eius. Aqꝫ mirauit eã. a
bysso exaltauit illã. fluminia eius ma
lauit i circuitu radicũ eius. ꝛ rivos suos e
misit ad omnia ligna regionis. Propꝫ
ea elevatꝰ ẽ altitudo eius ꝑ omnia ligna
regionis. ⁊ multiplicata ẽ arbustꝫ eo
ꝛ elevata ẽ vmbra eo. ꝑ aquas multas. In
ramis eius nidificauerũt omnia volatilia celi. ⁊ sub
frondibus eius genuerũt omnes bestie agri. ⁊ in
umbraculo illius habitauerũt gentes plu
rimæ. Et factꝰ est pulchritudo i magnitudi
ne ꝛ i dilatatione arborum suarum. Quia ei in
fuit illic multe aque multas. Cedrꝰ non fuit
altior illo. ⁊ pulchritudo dei. equabat ũ abo
rẽt luminaribꝰ eius. ꝛ plantã nõ fuerũt
eque frondibus eius. nec ulli pulchritu
dini ẽ assimilata illi ꝛ pulchritudi eius. am
nes non fodiebãt eũ. multi quasi fodibus. ⁊
emulum ei eũ omnia ligna voluptatis. q̃ e
rat i paradiso dei. propterea hec dicit dñs deꝰ. ⁊
eo q̃ sublimatꝰ est in altitudine. ⁊ de
dit summitatẽ suam inter. amp; densita
tẽ frondium eius ꝛ elevauit se. amp; in
dixi eũ in manu fortissimi gentium. face
ndo faciet ei. iuxta impietatẽ eius. Eiec
i eũ ꝛ inciderunt eũ alieni ꝛ crudelissi
mi nationũ. ⁊ proiecerunt eũ sup montes
ꝛ cacta sunt ramalia eius ꝛ confracta sunt rami eius. ⁊
in fractione arboris eius. i omnibꝰ tor
rib⁹ terre. ꝛ recesserũt de umbraculo eius ꝑ
tes ꝛ relicti sunt eũ. In ruina eius habitauerũ
omnia volatilia celi. ⁊ in ramis eius fuerũt om
nes bestie agri. ⁊ mobiles ne elevab
untur i altitudine sua omnia aquatica
ne ponerent sublimitatẽ suã inter nemoro
sa amp; frondosa. nec stabẽt i sublimita
te sua omnia q̃ ingrãdũtur aquas. ad mortem. ad terram ultimã in me
dio filiorũ hoiũ. ad eos qui descendũt in lacũ.
⁊ die xo dẽ. in die qñ descendit ad infer
num luctũ. operui eũ abyssũ. ꝛ prohibui flumina
eius. ꝛ cohibui aquas multas. Contristatus ẽ
sup eũ libano. ꝛ omnia ligna agri concussa sũt. ꝑ so
nitum ruine eius. ꝛ mouit gentes. ⁊ deduxi eũ
ad infernum. ꝛ hec qui descendebãt i lacũ. ⁊ co
lebam ẽ in ea munita omnia ligna voluptatis egregia. amp; preclara i terrena unusquisq;
q̃ ingalbanatus aquis. Nam ipsi dabũt
dũs deꝰ ad infima terre. in medio filiorũ hoiũ ad eos
qui descendunt in lacũ. ⁊ habitabunt in
medio nationũ eius. Cum assumam eos q̃
dicit dñs deꝰ. in die qñ descendent ad infernum. ⁊ operiam eis abyssũ. ꝛ prohibebo flumina eius. ꝛ cohibebo aquas multas. ⁊ contristabo eis
libanum. ꝛ omnia ligna agri concussa sũt. ꝑ so
nitum ruine eius. ꝛ mouebo gentes. ⁊ deducã eũ
ad infernum. ꝛ hec qui descendebãt i lacũ. ⁊ co
lab

eal. Time punissimae vrbem ag̃s comi
t stimma cor. q̃ olim aedificam aut cor
ecta fuam egypti restaurem. Recur ar
tu a placabilem tua. q̃ possis eē misericor
mei cum tacē q̃ ē de. Planctus eē. & pla
gent eū filie gm̃. Planctē ei sr egypti &
stup miserie eius. Planctē ei aut dr dō
mī ē i anno. vi. cv. mensis. stud ē ū
ba dñi ad me dicens. Fili hominis cane e
mē ingubie sr multitudiem egypti & dep
he eam. quam filiab gñi robustar ad ter
ra inferi. cū his qui descendunt i lac. & pl
dri et descēde & dormi ē icircūcisis. In medio
interfector gladio cadēt. Gladius dabit ē a
ma rumpt eā. & cēt ipe eius. Legnauit & pcē
sustinu vbribus & medio iferiorū. qui ē
auxiliatorib⁹ eius descendunt & dormient
icircūcisi. interfect gladio. Ibi assur & eis mi
nauit eius. In circuitu illius sepulcr eius
cēt interfecti. & qui cecidēt gladio. quoz tarda
ē sepulcr i nouissimis lac. & fuit ē mlmu
eius p gyr sepulcr eius. omnib⁹ interfectis cadentib⁹
gladio. qui dederūt timorē suū in
tra viuentiū. Ibi clam & mlmultis eius p
gnti sepulcr sui. & hy mortui. nec erāt
dio qui descēdēt in aurcili. & hy viuentiū.
qui posuer timorē suū in tra viuentiū. & por
tauerūt ignominiam suā. & hy descēdēt
i laqm. In medio mortuoz posuer cubile
eius. i omnib⁹ plebē eius. In circuitu eius se
pulcr illius. & hy incircūcisi. mortui gladio.
dederūt timorē suū in tra viuentiū. & portauer
ignominiam suā. & hy descendentib⁹ i lac. In me
dio interfectoz posit. In mlmultis eius. i laqm. In medio mortuoz posuer cubile
eius. & omnib⁹ plebē eius. In circuitu eius se
pulcr illius. & hy incircūcisi. mortui gladio.
dederūt timorē suū in tra viuentiū. & portauer
ignominiam suā. & hy descēdēt i lac. In me
dio interfectoz posit. & In meschech & thubal. & oīs
multitudo eius. i circuitu eius sepulcr illius.
& hy incircūcisi mortui gladio. q̃ dederūt timorē suū. i tra viuentiū. & non
dormient cum fortib⁹ caducis. q̃ descendūt ad infernū cū armis suis. & posuer
gladios suos sb capitib⁹ eor. & fuer iniquitates
eoz sup ossib⁹ eoz. q̃ timor fortis fuit in tra
viuentiū. & tu in medio eorū conteres & dormies
& iacebis. Ibi vermis & tegmē eius
& operimentū eius. & hy mortui gladio. q̃ dabit eius
gladio. & qui de insula dormient. & hy
q descēdēt i lac. Ibi principes aquilonis oēs. &
omnes sidonii descendentes cū occisis. confusi
in virtute sua. & dormierūt incircūcisi gladio. & portauerūt ignominiam suā. & hy descendentib⁹
in lac. vide oēs pho. & gelauy ee sr omnis
multitudo eius. que in circuitu eius gladio. & portauerūt timorē suū in tra viuentiū. qui descēdēt i lac pho. & oīs exercit eius. aut dr dō. q̃
dedit timorē suū in tra viuentiū. & portauerūt
ignominiam suā. & hy descendentib⁹ i lac. cū interfectis gladio. pho & oīs multitudo eius aut dr dō. & hy
descendentib⁹ eius aut pro tē.

XXXIII

Et fr ē sermo dñi ad me dicens. Fili hominis loquere ad filios pli tui & dices ad eos. Terrā
cū inducet sup eam gladiū. & tulerit pro
fr uir unū de nouissimis suis. & posuerit eum sup se speculatorē. & ille vidēs gla
diū venientē sr eam. & cecinerit buccina
& annūciauerit pplo. & audierit audiens gladiū venientē & cecinerit buccinā. & nō se obseruauerit. ue
nerit gladius. & tulerit eū. sanguis ipius
sup caput eius erit. Quia & cū audiens
audiam buccinā & clangor. & nō se obseruauerit. sanguis
eius in me erit. Porro si speculator vidēs gladiū venientē & nō insonuerit buccina. &
pplm nō se custodierit. venerit gladius.
& tulerit de eis hoēm etiam. ille quidē in
iquitate sua captus ē. sanguinē aut eius de manu speculatoris requiram. & tu fili hoīs speculatorē dedi te domui isrl. Audies ergo ex ore
mo sermonem. annūciabis eis ex me. Si me
dicente ad impiū. impie morte morieris. si
non loquutus fueris ut se custodiat impius a via sua
ipe impius in iniquitate sua morietur. sanguinē aut eius de manu tua requiram. Tu autem
si annūciaueris impio ut a via sua conuertatur.
& ille nō fuerit conuersus a via sua. ipe in iniquitate sua
morietur. tu autem animam tuam liberasti. Tu ergo
fili hois dic ad domū isrl. Sic locuti estis di
centes. iniquitates nre & peccata nra super nos
sunt. & nos tabescimus. & quomodo possumus
uiuere? dic ad eos. Viuo ē dicit dns deus. non
uolo mortem impii. sed ut conuertatur impius a via
sua & uiuat. Conuertimini a uiis uestris pessimis. & quare morieminī domus isrl. Tu ergo fili hois dic ad filios populi tui. Iustitia iusti non
liberabit eum. in die peccati. & impietas impii non nocebit ei. & iustus non poterit uiuere
in iustitia sua. in die qua peccauerit. Cum dixero iusto uita uiues. & ille confisus iustitie
sue fecerit iniquitatem. omnes iustitie eius non recordabuntur. sed in iniquitate sua quam operatus est in ea morietur. Et cum dixero impio morte morieris. si egerit pe
nitentiam a peccato suo. feceritque iudicium & iustitiam. & pignus restituerit ille impius. rapinam
quam rapuerit. in mandatis uite ambulauerit nec fecerit quicquam iniuste uita uiuet. & non mo
riet. Omnia peccata eius quę peccauit non imputabuntur ei. Iudicium & iustitiam fecit. uiuet. & di

Scribucie audiūs ni se obser uauerit. sangu is eius de ei.

ver filij ꝑ nu. ℟ Ne ęmj ꝓdęe uia ꝺ. ℣ ꝓ
ꝑ ma iustm ẽ. Cr cꝫ rectꝫ ꝑ iusto ꝙ iusti
ca sua. Fedꝫ. mugmtel. meneant i ęc.
℟ ẽ rectꝫ ꝑ ab impęcnt ꝺ. Fedꝫ
iudicaꝫ. iusticia uua in ęc. ℟ dicens.
Ne ẽ uerꝫ uia dñi. Vnꝺ qꝫ uiꝝ uiaꝝ ꝰ
iudicabo de uob domo ir. ℟ fem ẽ i. xij. ánę
i. ẽ. mse. i. ꝝ. mse. mmsimꝫ uie mee. nęc
ad me qui fugau ꝺ uerbi dęi. uastata ẽ
cauma. ℟ mmo ꝺ dni fca filia. ac me uel
pe anꝝ uęnęt qui fugau. A ꝓphęta ęc mi
um ꝺnec uastet ac me mane. ꝛ apto e
te me. nę sium ꝙpho. ℟ fem ẽ ubi dñs ac
me dicẽs. filij hoꝝ qui fugie i mmsle. ſi
bum ir lapidet auer. vnus eni abrahā ꝛ
hęreditꝫ possẽ ꝺmn. Dꝙ á mlā. nb de
in ẽ ꝺa i possẽdm. Dęe. dęe ad ea. Vꝺ
ꝺꝫ ꝺ. ℟ ni m langue omedia ę. ꝛ oclos
uris leuabe ac imiuidiaꝫ uiue. ꝛ slgne
filiis ę. ꝙd ꝺa hęreditꝫ possẽdm. De
albe i glarea uie. fcalte abhdiandet u
estmę. ꝛ uno quiq; uxoꝛ proxi slu polluit.
ꝛ unm hęreditꝫ possẽdm. Vdęet ade
ę. Hc dę ꝺꝫ ꝺꝫ. ℣ uo ẽ. qi qui i mmosle
huiusce glauio cauet. ꝛ qui in agro ẽ bellꝰ
uulnęatꝰ ac mortuꝰ ad. ℟ mi ai ꝑsilię. ꝛ i spe
ulaꝫ ꝺ. pestꝫ moriẽtiu. ℣ dolo ꝺmn i slu
uudiam ꝛ pęsaim. ꝛ ꝺelaceꝫ supbia ꝛ fu
mulo eo. ꝛ pęssel abnt mętes. isti. eo qꝫ
nullo stu qui ꝓcęs mmsleatꝰ. ℟ sacęꝫ. q. ẽ
mo. ẽ ꝺcęs ꝺmn cou pęssel aca. ꝛ pęs mꝫ un
illa abhdiandęt suas ꝺ. opm ꝺ. ℟ mi fili
hoię. filij ꝙli sti qui loquntur ꝺ ꝛe uię mi
ęc. hostilę ꝺmoꝝ. ꝛ ꝺę uno ad unm. ur
ad ꝓmm sui lequętꝰ. ꝙnitte ꝛ andiamo.
quę sit ꝙmo eqtte ꝛę a ꝺnę. ℟ uenńt ad
te. ſi slligitiaꝫ ꝙpo. ℟ lędet ęrā te ꝙpo
mę. ꝛ audiit ꝑmonęe mee. ꝛ nę fnauit
ea. qi i crimę one sm. qm illoꝝ. ꝛ auane
slia lequt ea ęc. ſi ęt ea qi cmm musle.
q stuam oulaq; sono cantaut. ℟ audiuit ꝺ
ta ma. ꝛ nę fnauit ea. ℟ ę uenit qꝺ ꝑdm ẽ.
ęc. ęi uenit. qꝺ scięt q. ꝙbę sm ir ea.

Et fem ẽ ubi dñs ad me dicẽs. CAPVT XXXIII
ſili hoię. ꝙpha de pastrib isti. Lvp
hem ꝛ dicęs pastrib. ℣ dię ad hoꝝ ę pas
toꝝ isti. qui pascebat semꝝ ipę.
gręt palmꝝ a pastrib. ꝛ ae ouiculaę
ꝛ lacte ę. ꝛ uellebaꝫ. ꝛ qꝫ occidebaꝫ
ę. lanę ę. ꝛ uelebaꝫ. ꝛ qꝫ ouiu ꝛ
ea ꝛ ꝛ. ꝛ ꝛ ꝛ

mnū dauid. ꝑ pastore ca. r. ꝓ ē eni eci
pulone. ꝑ dn̄ deꝰ ai. i tribꝰ iuue mꝰ dꝰ
yuncepꝰ i medio eoꝝ. Ego deꝰ locutꝰ sū
r tuam ō ey pacti pacē. r cessauꝭ ina
am bestiaꝭ pessimaꝭ. de tm. r habitabꝭ in
ꝥo siam ꝛmiꝭ i siluis. ꝑ pona eos i ō
amui coll mi bñdcm. r circuā imbꝝ i ypꝝ
s. r pluuie dñice ē. ꝑ tib⁹ ugni ag fructꝰ
suꝰ. r lign tab gñ suū. r ē i tem ꝑ absꝰ
more. ꝑ placē qꝝ ego deꝰ. ē cū eis. r cathēa
ugi eoꝝ. r ego eis ē ꝙ manꝰ ipoꝝ. ꝑ
n ē⁹ ultꝰ i ꝛpiam gentiꝭ. nr bestie tre de
uorabꝭ eos. r habitabꝭ secure. absq; ullo tme.
ꝑ locabo eis gñe nois. ꝑ nō ē⁹ ultꝰ i
mutuꝫ fame i tra. nr portabꝭ ppꝰ ob
y hua gñ. ꝑ placē qꝝ ego deꝰ eoꝝ. ē eis. r ꝛpi
ꝙ mō meꝰ r⁹ aiꝝ eoꝝ dr. vos ā gregē meū
gregeꝫ pascue mē hoēs estis. r ego deꝰ vr

Et factꝰ ē sermo dñi. XXXV. die dr̄.
ca me dicens. fili hoīs pone faciem tuā
aduſꝫ montē seyr. r ꝓphabe sup eū
u. r dic ad eū. hec ait dñs deꝰ. ecce ego ad te ō mōs seyr. re
tendam manū meam sup te. r dabo te desti
ationi. r sanguini pſequēris te. si odio
mortem seyr. ꝑ dabo montē seyr de
solatū. r pstrū. r auferam ē eo eūtē. r redeē
ntem. r implebo montē eius occisionibꝰ
in collibꝰ tuis. r in vallibꝰ tuis cadꝫ i mucr
ibꝰ. mētē gladio cadēt. in cunctis tuis
nacꝫ montibꝰ tr. r aquarū tue in fluminib⁹
ruinis cadꝫ. qui gl. deꝰ. Eo q; dixiſꝫ inimic⁹
tus mee eritis. r hereditate possidebo eā
ō ree eē ibi. Propter hoc dñs deꝰ dr̄. qꝝ
tuā ad me iram tuā. r ſ zelum tuū ꝑ ſci
in odio tuo eos. r notꝰ ero illoꝝ. ci te
iudicauero. ꝑ scies. qꝝ ego deꝰ. audiui omn
ia obꝓbria tua. q̄ locutꝰ es ō montibꝰ isr di
ens. desert⁹ sūt. nbꝭ ad deuorādū. ꝑ insur
existis sup me ore uro. r magnificastꝭ aduſꝫ me
ꝓba tua. ē audiui. Hec dr̄ deꝰ. r exultā
te uniuſa tra. i solitudinē te redegi. sicut
gaudio ee hereditatem domꝰ isr. eo qꝝ
ſuit desolata. sic tua ō. desolata eris
mōs seyr. r omnia oīa. ꝑ scies qꝝ ego deꝰ
r audiui oēs hoēs. ꝙ tu

XXXVI.

montes isr. r dices. montes isr audite
ūbū dñi. Hec dr̄ deꝰ montib⁹
ubꝭ. eo qꝝ dixit inimic⁹
ꝰ uob. euge alitudines sempiterne i hereditatem essē sūt nbꝭ. ꝙpterea ꝙa prophetate r dic
Hec dr̄ deꝰ. eo q; desolati estis. r
ulatꝫ p circuitū. r ēt i hereditē reliq
gentiꝭ. r ascendistis sup labiū lingue. r
obꝓbrij ꝙpꝰ. ꝙpterea montes isr audite ūbum dñi deꝰ. Hec dr̄ deꝰ montibꝰ r collibꝰ
torrentibꝰ. vallibꝰ q. r desolationibꝰ
r urbibꝰ derelictis. que sūt facte in ꝛpinā
tē. r ludibriū reliq gentiꝭ p circuit. Hec
ꝙpterea hec dr̄ deꝰ. ē. si in igne zeli mei lo
cuꝫ sū in reliq gentiꝭ. r ydumee oīi
sq; qui dederūt terrā meā ꝓ hereditate ē gaudio r toto corde. r ex aīo. r desolatione eārū ne uastarēt. ideo locutꝰ sū
si r. r dixi montibꝰ r collibꝰ. rupibꝰ r val
libꝰ. hec dr̄ deꝰ. ecce ē i zelo meo. r i furo
re meo locutꝰ sum. eo q; confusionē gētiū
sūtis. Ideo hec dr̄ deꝰ dr̄. ego leuauꝭ
manū meā i ꝙ ā i circuitu uro ē. ut ꝛpē
confusionē suam portēt. ego ā montes isr
ramos uros crescere. ꝓ gentem meā isr
ut uenīt. adpropiāt ꝓ uenīre. Quia ecce ē ad uos. r conuertar ad uos.
r arabimi r sarpten̄ semēt. r multipli
cabo i ab hoēs. omēq; domꝰ isr. ꝑ habitabūt ciuitates. r uastata instaurabūt. ꝑ uastabo uos montes. r colles. rupes. r ualles. ecce ego ad uos. r ad
uertar ꝓ uobis. r arabimi. ꝑ multiplicabo
uos hoēs. r omē domꝰ isr. ꝑ habitabūt ciuitates. r uastata instaurabūt. ꝑ habitabo uos sicut a principio. bonis. r ditabo magis
q̄m ꝓcipio. r scietis qꝝ ego sū deꝰ. ꝑ auditam faciā uob⁹ uocē hoīs mei isr. r possidebit eos. r eris eis hereditas. r ultra non
addes ad eos orbare hoēs. nec ultra gentē tuā
afflges amplius. ait dñs deꝰ. nec audiā tecū
ultra ꝓpria gentiū. nec obꝓbriū ꝓpl
tui. nequaquā pcredes. ait dñs deꝰ. r dñs non
amittet ꝓpria gentē suā. ꝑ tuā. ē sibi ꝙ
ad nichilū deuenit. sitis hoēs. domꝰ nr̄ fructū
i tuum. ꝑ pollues eam i tuis. ꝙ r in
stirpe tua. Iuxta nimiā ni sua re
tuā ē tua cui ceciderit me. ꝑ ethnis ideo
mā sup eos. ꝑ sanguine ꝙ effudere sup
humum. r in ydolis suis pollue eam. ꝑ dis
pſi eos. i gētes. r ventilabo eos. r uidebūt eos
uagos. r dissipatos eos. ut discant eos
ꝙ ego sū dñs deꝰ eoꝝ. ut dicatꝰ eos
ꝙ nō sint eos ultra. ē dicentur de eis. hec

d̄ uīte ē: rō aūt eul ḡsſi ē. ℟ pepa nō
ſcō nō: q̄ pollūat tēplo ū i genib; ar
q̄ ḡſſi ē. Jacō dicēt omnī ſr̄i. ℣ dñe de
de. ℟ nō p̄ uos ē fiat am tēplo ūr. ſi; p̄
nomī ſanctī mī q̄s pollūiſtī i gētib;
ar q̄ miſiſtī. ℟ ſi manſiſſabo nī mīm m
agnū q̄ pollut ē mīc gō q̄ pollūiſtī m
medio eaꝝ. ū ſcaā gr̄ q̄ ego dn̄s ad uo
eſſe nī. ē ſā fiat ē filo i ūb cōā eoꝝ. Co
ſā quippe uos ḡgabo: r eḡſſabo de ūni
uiſe ūe: r adducam uos i tēlī ūm. ſcī
fundā ſup uos aq̄m mūdā: r mūdabīmīni
ab oib; iq̄nāmētꝫ ūrīs: r ab īmūdiſ ḡ
dolꝫ ūrīs mūdabo uos: r dabo ūb cor nou
um: r ſpm nouū dabo i medio ūr: ℟
auferam cor lapideū de carne uā: r da
bo ub cor carneū: r ſpm meum dabo i
medio uī. ℟ fiēt ut i ceptis mīs ā
bulem: r uīdicta mā audiosaīs: r fce
mini. ℟ habitabis: r ūi gēs deoꝝ pūbo
uīe: r cultꝰ mei i ſpm: r ego ero ub
deꝰ. r ſaluabo uos ex oīb; īmūdiſ ūr
ūris: ℟ uocabo frumēta: r mīplicabo
illud: r nō dabo ūr ultra famem. ℟ mīplica
bo fructꝰ ligni: r gīmina agri. ū n̄ portet
ultra obpbriū famis i gētib;. ℟ uisitabo
domꝰ uīas: uias pessimas: r studiosas q̄
eſtis: nō bonas: r uīsitabīs ub iq̄tates
uīe: r ſcīa uā. ℣ dñe uos ē fiat am tēplo
de. ℟ eorum tūr ub. cōfundemini: r erubē
cat: ſi uīe uīe. dñs ūr. ℣ dic do dñs. ℟ nō
ē q̄ mandabo uob: ex oīb; īmūdiſ ūr
ris: r fiāt ēdē urbes. r habitabunt eas mino
la: r ciuitates fiāt ruinā. q̄ arā erat ē
ſolata: i oculis oīm trāſeūtiū. dicēt. terra
la iculta: illa ē ut ortꝰ uoluptatis: r ciuita
tes deſerte: r deſtructe. atq; ſubuerſe: munite
ſederē. ℟ ſcīēt gētes q̄s relictæ ſūt: r circū
ſtātes ūr. ego dn̄s edificauī diſſipata: plātauī
q̄ iculta. ego dn̄s locutꝰ ſum: r faciā. ℣ dic
do dñe. Adhuc hoc ſuciet me dom ſrāl
ut faciā eis. ℟ multiplicabo eos ſic gregem
hoīū. ut gregem ſanc. ut gregem ierlim in
ſolēnitatibꝫ ſuis: Sic erūt ciuitates de
ſte plenes gregibꝫ hoīū: ℟ ſcīēt q̄ ego

XXXVII

ſi ē ſup me manꝰ dñi: r eduxit
me in ſpū dñi: r dimiſit me i medio ci
pi q̄ erat plenꝰ oſſibꝰ: circūdūc me per ea
i gyrū: ecce multa in mīc ualde ſic ſunt
exīpti: ſtantes ū heremō. ℟ dñe ad me. ſi
ūt hæc uiuūt oſſa iſta: ℟ dñe
ne deꝰ n̄ noſti. ℟ dic ad me. uaticinā ſ
oſſibꝰ iſtis: r dices eis. oſſa aridā audite ūbū
dñi. ℣ dic ad eos dñs oſſibꝰ hīs. Ecce ē intro
ducā in uos ſpū: r uiuetis. ℟ dabo ſup uos nerꝰ
r circūdabo uos carnē: r extendā
in ub cutē: r dabo ub ſpm: r uiuetis
et ſcietis
q̄ ego. ℟ ſp bam: ſic p̄cepat michi. fcē
ē ſōm: ſp bauī me. ℟ ecce ſmocio. ℟
accleſcē oſſa ad oſſa: uniq̄q; ad iūctūrā ſ.
℟ uidi: r ecce ſup ea nerꝰ: r carnes aſcen deb
rexerūt eſt i eis ame. deſup: r ſpm n̄ hē
bāt. ℟ dixꝰ ad me: uaticinare ad ſpm. uaticinare
fili hōis: r dices ad ſpm. ℣ dic do
de. A q̄tuor uentis uen ſpe. r mulſta ſup
istos iſtos: r reuiuiſcāt. ℟ ſp bauī ſic p̄ce
pit mi. ℟ ingſſus ē i ea ſpe. r uixerūt ſtete
rūt ſup pedes ſuos. exercꝰ grandis nimis nal
de. ℟ dixꝰ ad me. fili hōis. oſſa hæ mulſa
domꝰ n̄ eſt. ſpi dēt. A uiuēt oſſa hæ. r dic
ſpes mīa r abſcīſi ſumꝰ. Ppt hæ uaticinare
r dices ad eos. ℣ dic do de. Ecce ego aperiam
tumulos uīos: r educam uos de ſepulcris uīs
pp mē. r duca uos i terrā iſrāl. ℟
ſcietis q̄ ego ē dñs cū aperio ſepulcra uā. r ed
ſo uos de tumulis uīs pp mē. r dabo ſpm
meū i ub: r uiuitis. ℟ requiēcē uos fciaq
ſup mā uīrā. r ſcietis q̄ ē dñs locutꝰ
ſum: r feci ait dñs. ℣ dic ad me. ℟ fce
ad me dicēs. ℟ tu fili hōis: ſume ē lignū
unū. r ſcribe ſup illo: iude: r filiorū iſrāel ſo
cioꝝ. ℟ tolle lignū alterū. r ſcribe ſup illo
ioſeph: lignum ephraim. r cūctē domꝰ iſrāel
ſociꝰ eius. ℟ adiunge illa unū ad alterū
ibi i lignū unū. r erūt i manu
tua. Cūq; dixerint ad te: filij pp eoꝝ
quēt. nōne idcirco nob quid ſ hæc ſibi uelint
tu dicēs ad eos. ℣ dic do deus. Ecce ego aſſūm
am lignū ioſeph q̄ ē in manu ephraim:
r tribꝰ iſrāel ſociꝰ eius. r dabo eos ſup eū
lignū iudā. r faciā eos i lignū unū. r erūt
unum i manu mea. ℟ erūt lignū ſ̄ quę ſcrip
ſiſti i manu tua. i oculis eoꝝ. ℣ dicēt ad e
os. ℣ dic do dñs. Ecce ego aſſūmā filios iſ
rāl de medio nationū ad q̄s abierūt. congrega eos
undiq; r adducā eos ad humū ſuā. r dā
cam eos i gentē unā i terris montibus iſ. r
rex unus erit omnib; illis. ℟ nō erūt ultra
duo gētes: nec dīuidēt amplius i duo regna.
neq; polluēt ultra i idolis ſuis. r abo
minationib; ſuis. r cūctis iniquitatib; eoꝝ.
℟ ſaluos eos faciā de uniuersis habitaculis eoꝝ
in quibꝰ peccauerūt. r emundabo eos. erūtq; mi
hi in pp. r ego ero eis de. ℣ famulꝰ mē dā

ter si ea. r pastor unus. et oues eor. r iudi
cio mio ambulabit. r mactam mea aiebat
dicit. r finiet ea. r in arbit sup eu. si quis
quo modo iacob. i q bitauer. pzes un. & bita
ve se eam ipi. r fiu eor. r fili filiou eou
in i cmpcionib. eop. sua me vicerpe eou i
pcutio. & pauca a illis yscos paac. pacui
campestri ent etc. r filiabo eo. r multipli
cabo. r ponā sabitacula mā i medio co
p. i pcuaui. & cut tabnacli mi i etc. r
ego ero deꝰ. r ipi erit in ipo. & sciet qz ego
deꝰ sabitator ur. & hec sabitō mea i medio
eou in pcuaum.

XXXVII

Et fili hominis dic ad gog. Hec dicit dñs
ne sapte tua o gog. r dic magog. pn
cipem capitis mosech. r thubal. r manducabo
te. r circūducā te. r ponā ad maxillas tuas. r educā
te. r omē exercitū tuū. equites. r equos. uestitos
oia. immisce. r multitudinem magnā astā
r cpiciū arripientiū. r gladium. circūdabunt
te. r dicet ad te. ego sagena. r galeatos
gomer. r omnia agmina eius. domū togar
ma. latera aquilonis. r omnia agmina eius
populi multi tecū. preparā r institue te. r cēm in
tua loca tua. r ad te adducam ea. r te. r post
eos i posteru. & dies multos visitabis. in
nouissimo annoꝝ uenies ad terrā reuersā
a gladio. congregatā ex populis multis. ad mō
tes israel qui fuerūt desert. iugit. hec plebs
tua est. & habitabunt i ea. & facies omnibus
ascendēs. & qi nubes tegēs terrā ueniet. r qi nubes tu
opias terrā tu. r exercitus multi. & populus
fortis. tu. r ecclia agmina tua. & populus
tecū. r plā multa. hec dicit dñs deus.
In die illa ascendet in mētē tuā. r cogitabis cogitatiōnē pessimā. r dices. ascendā
ad terrā absq; muro. uenia ad quietē. habi
tabo confidēter. omēs habitātes sine muris. non habētes
uectes. neq; portas. ut diripiat spolia. r diripiat
prdam. ut inferas manū tuā sup eos qui de
serti fuerāt. & postea habitati. r sup populū
q ē congregat ex gentib. q possidet opes. r ac habi
tat umbilicū terre. Saba. r dedan. r negotiatores tharsis. r oēs leones eius dicēt tibi.
Numq ad sumendā spolia tu uenis. hec cogitatio
tua excogitabit aduersū ecclām. & diripiēs diripies. r
ascendes. r ascendes. r uenies sup terrā populi mei israel
quasi nubes. operiens terrā. eris in nouissimis
diebus. & introducā te sup montes israel. qui
usq; desert fuerāt. & populus de gentibus
congregatus. & ipse de pecoribus multis. & de
armentis. & habitabit confidēter. omnes habitantes
in terra. & ascendes. & uenies quasi tempestas. & quasi nubes
operiens terrā. tu. & omnes turmę tue. & populi multi
tecū. & dixit dñs deus ad gog. Tu es ille de quo locutus sum i die
bus antiquis. i manu seruoꝝ meoꝝ prophetarū. qui prophetauerūt i diebus illis annis. ut ad
ducam te sup eos. & erit. In die illa. i die
qua uenerit gog. sup terrā israel ait dñs deus. ascendet
indignatio mea i furore meo. & zelo
meo in igne mee locutus sum. qz i die
illa erit motus magnus sup terrā israel. & commouebunt a facie mei pisces maris. & uolucres
celi. & bestie agri. & omne reptile qd mouetur sup terrā. & omnes homines qui sunt sup
faciem terre. & diruentur montes. & cadet lapis
super murum in terram corruet. & uocabo adūsus eū i cūctis montibus meis
gladium ait dñs deus. gladius uniuscuiusq; in
fratrem suum erit gr. & iudicabo eum
peste. & sanguine. & imbre uehementi. & lapidibus imbalis. ignem & sulphur
pluam sup eum. & sup exercitū eius. & sup populos multos q sunt cum eo. & magnificabor. & sanctificabor
& notus ero in oculis multarū gentiū. & scient
quia ego

XXXVIII

Et tu fili hominis uaticinare sup gog
& dices. hec dicit dñs deus. ecce ego sup te gog
princeps capitis mosech. & thubal. & circū
dabo te. & seruabo te. & educā te
& adducā te de lateribus aquilonis. & adducā te
sup montes israel. & percutiam arcum tuum de manu sinistra tua. & sagittas tuas de manu dextera tua
dispergam. & sup montes israel cades tu. & omnia agmina tua. & populi qui tecum sunt. gentib. auibus rapacibus
uniuersis. & bestiis agri. ad deuorandum dedi te. & super faciem agri cades. quia locutus sum ait
dñs deus. & immittam ignem in magog. & in
his qui habitant in insulis confidenter. & scient quia ego dominus. & non amplius polluam nomen meum in medio populi mei israel. & non
polluā ultra. & scient gentes quia ego dominus sanctificans israel.

uastatore rel ꝯ̃ arc mo ꝯ̃. ℣. Ego dixi illa
tatu gre loꝯ nōiaꝝ. sepulc̃ i ihrl. u
qle mansu. ap eꝺem mane. que eb
stupefc̃ fac̃ pcussit. ℟. sepelient ibi
greg. ⁊ cum mlcauꝺie eius. ⁊ uocabu na
ll mutuꝫ ē gre. ℟. sepelier eo demo
ir up mazi nemꝫ cum. vij. mlibꝫ. Sept
er ā ei po up ue. ℟. cur eq negata ꝺic
i ꝺ gliscauit ⁊ ium ar mo ꝯ̃. ℟. unus u
guer ⁊ mier ustrāc̃ sūi. qm sepliar
⁊ requir eo. q remābat sc̃ tinc̃ ūe. ⁊ e
mane eam. ℣. mlcꝫ ā aꝝ ⁊ qrere iayi
er. ⁊ ꝺoubr pgamꝫ cum. ℟. mdit ē
hoc. stnaiꝫ unꝰ illo q̃m. nonc sep
hoc illo pclusiat i ualle mlauois gre.
An ā aurora ⁊ amona. ⁊ similr ter
tiam. ℣. ꝺ filia hoc. ℣. ꝺic ꝺo ꝯ̃ ꝺic omi
nom ar. ⁊ munisti aubi. eccl̃i bestie
agri. ℟. ouciet. qnte. ouiete. undi qi
ad uicinā ā meam. qnā ego imole ubi
uicinam. grande sup montes ar. ⁊ u
medane carnes ⁊ uibraꝫ sanguinem.
Carnes tuas comedes. ⁊ sanguinem
ymaꝝ bibes sicut uinū. agnoa ⁊ ꝺe
clyoꝝ. manuq; a dalati. ⁊ pinguium
ōium. ℟. omedes. adipe i sacrifc̃ ⁊ bi
bes sanguinē i obnoxia. ℟. uictima
q̃m ego imolo ubi. ⁊ dalatabit mi ſ̃ m
sam mām ꝺ equo. ⁊ equite. ſuta. ⁊ de u
mille lune. pellentibꝫ eis eo ꝺo. ℟. pā
gliam mā i gentib. ⁊ uidebꝫ eā gē ue qui
min q̃ ferim. ⁊ manū meam ſ̃ pulue
rem ſ̃ ceꝝ. ℟. sacr ꝺomiꝰ. q̃ ꝺo ꝺe eo
⁊ a die illa ⁊ deinceps. ℟. sacr gr qm i mi
quate ē apꝫ ſ̃. ꝺomo ſ̃ri. eo q̃ ꝺelinq̃
m. ⁊ ablo ꝺim fac̃ mām. abeie. ⁊ andi
ꝺim eo i manu holtiū. ⁊ occ̃ime i glas
umiū. Just̃ imoiaꝺ eoꝝ. ⁊ ecclesiast eo
⁊ ablo ꝺ fac̃ mā ab eis. ℟. uerba. h ꝺic ꝺo
ꝺic reuoca ap̃ nuntiare uob. milebi
ꝺie ꝺmo ſ̃ri. ⁊ assumā zelū p uob sc̃
mos. ℟. peracbo ofuſiōe sua. ⁊ cum pua
nabem q̃ puanauit a ꝺ me. ē mirabr
i ea ē obtenr. nemiē sonticlet. ⁊ ne
ꝺuo eos ꝺ pfic. ⁊ ogñuiē ꝺ ate mimi
eor suor. ⁊ saciabo filio i eo. ⁊ eccl̃e gē
cui plnaz. ℟. tacēo q. ego ꝺo ꝺ eo. ⁊ eo
q̃ nimsdiim eor i nauseā. ⁊ ogñuim
eo sc̃ am sua. ⁊ ñ deliquen quesſ̃ eo
eo ibi. ℟. nō abscꝺam ulc̃ sacm me
ā ab eis. eo q̃ effidi im sp̃ū mm sc̃ am
ꝺ mū ulcaio ꝺo ꝯ̃.

℣. vñ. anno ūsmu gūdio mē. i cuerio
ānī. ℟. mslc. vñ. āno p̃ōm pcussa ē eam
me i pā hic ꝺe. sna ē sc̃ me manue ꝺni.
⁊ adduxit m illuc. in uisionib ꝺ adduc
me i ꝺrusm ysl. ⁊ omisit me sup mōtē
excelsū nimꝫ sc̃ qꝺ erat spēs. q̃ sp̃le
ris. ⁊ fundeb i meꝺio eius. ⁊ cella
mus mesurē i manu eius. ℟. calbic ā i pe
tra locauꝫ. ē ad me. ꝺr aut. sili hoio vide
occlis tuis. ⁊ auribꝰ tuis audi. ⁊ pē cor tu
ū i omia q̃ ē ostēdā ē. q̃ ut ostendar ē
adducta es huc. ānūcia ꝺa q̃ ꝺomꝰ ꝺ
us ysl. ℟. exce mun frumsceꝝ. i circuitu ā
mo nndiq;. ⁊ i manu una. calamo mesurē
vj. cubitoꝝ. ⁊ palme. ℟. mslc ē lauuiꝺ ꝺ
cēsiaq; calamo uno. aliquid ꝺem quos cala
mo uno. ℟. uenit ap̃ porta q̃ respiciat uia
orientalē. ⁊ ascēdit p gradꝰ eius. ⁊ mſs ē
limē porte calamo uno. ⁊ latitudine. ⁊ exa
iam uno calamo i lōgum. ⁊ uno calamo i
latū. ⁊ mē thalamos. v. cubitoꝝ. ℟. ⁊ inter
te ⁊ thalamos porte mansceꝝ. calamo
uno. ℟. mſs ē uestibulū porte. viij. cubi
toꝝ. ⁊ fundem eius duobꝰ cubitis. Vestibu
lum ā porte eius introrsus. Porro thalami
porte ad uiā orientalē. erāt hinc ⁊ inꝺe. vñ.
⁊ cubitū una. ⁊ mſura una fenestraꝝ
earum p̃ce. ℟. mſs ē latitudinē limin̄ p
te. v. cubitoꝝ. ⁊ longitudiem porte. vij.
cubitoꝝ. ℟. margines ā uestibulo ad thala
mos. cubitū unū. ⁊ cubitus unus. finis utriq;.
Thalami. a. vj. cubitoꝝ. erant hinc ⁊ inde. ℟.
mſs ē p̃mi aree thalamoꝝ. ⁊ ostij eius. ⁊ latitudiem. xxv. cubitoꝝ. postui ad
ostia. ℟. facie p. xl. cubitoꝝ. ⁊ ꝺr. ℟. a fac
te aream porte inꝺe. ⁊ p cubitū. ℟. ⁊ am
bitus porte ⁊ pangebat. ⁊ ad finē uel
abli porte interiore. ⁊ cubitoꝝ. ℟. fenestre
autē obliquae i thalamis. ⁊ sibi; eor.
⁊ erant intra porticū undiq; ꝑ circuitū.
⁊ uestibulū ad exteriorē. ⁊ ꝺr. ℟. ⁊ ad
ytrāsceꝝ. ℟. ⁊ fenestre. picturē palmaꝝ. ℟. ꝺr. ℟. ⁊ ꝺuxit me ad uiā orientis. ℟. ecce ga
zophylacia ⁊ pauimentū stratū lapide. in
circuitu circuit. triginta cubitoꝝ phylacia i
circuitu pauimēti. ℟. pauimentum ⁊ fabrice
porte. ℟. ⁊ longitudiem porte eius stadiū.
⁊ latitudiem a fronte porte. ℟. locutꝰ
est ad me uir ꝺr. ℟. ⁊ ꝺr. ℟. ⁊ ꝺr. ℟. ⁊

r thalamos eius cū hiis r cē mī. r fiebāt ē
r uestibulum eius. p mēsuram porte pu
cuq; r. cubitos lōgitudiem eius. r lan
cudie ct. vvr. cubitor. f enestre aut eis
r uestibulo r scripture. f mīlia que pe
tebant ad ornatū. & vij. gradus ū ec
ascendis eis. r uestibulū ad eam. & p eam
aq; ad; idolor; quem p eam aquilon; ou
eabāt. & mīlo ē ad eos ut ad pēs. c. cubi
tos. & adiuō me ad; ad eam aquilē. r cer
pens q̄ repserat ad austr. & mīlo ē fie
bāt eius r uestibulū eius. intra mīlia; si
milia r fenestre eius. r uestibula i eam
in ū fenestre cētū. r. cubitor lōgitu
diem r lanudiem. xvv. cubitor. & in g
dibus vij. ascendebat ad eam. & uestibul
ad fenestras eius r celatur palme eius. una
me r alteri mī fenestre eius. & porta ad
meridiē; i ma australi. & mīlo erat à por
tu usq; ad portā à ma australi. c. cubi
tos. & introduxit me i aditū mā. ad p
tam australē. & mīlo ē porte. intra me
sura; similis. thalami eius. r fiebāt eius
r uestibulū eius i ēquitū. r. cubitor lōgi
tudinē. r lanudiē. xvv. cubitor. & ue
stibulū p gradū lōgitudiem. xvv. cubitor.
r lanudinē. v. cubitor. & uestibulū eius
ad aditū exāo. r palme eius i fiebāt ē. &
vij. gradus eius quib; ascendebatur p ea.
& mavouit me i aditū exāo. p mā orien
talē. & mīlo ē porte. latera mīlia; sicut
r thalami eius. r fiebāt eius r uestibula eius
sic fuerūt. r fenestre eius r uestibula eo
i circuitu. r. cubitor longitudiem. r. cubitos lati
tudinē. xxv. cubitor. & uestibulū eius r
aditus exteriores. & palme eius r aditus
eius sicut ille. r fi. vij. gradus ascendis ei.
& introduxit me ad portā que respiciebat ad
aquilē. & mīlo ē p mēsuras easdē & ad
thalami eius. r fiebāt eius r uestibulū eius
fenestre eius p circuitū. lōgitudiē. r. cubitor
latitudiē. xxv. cubitor. & uestibulū eius ad
portā que respiciebat ad austrū. & ascendebā
in gradib; eius. r fiebāt eius r uestibulū eius
r fenestre eius p circuitū. lōgitudiē. r. cubitor
latitudiē. xxv. cubitor. & uestibulū eius
ad aditū exāo. r palme eius. & vij. gradus
ascendis eis. & introduxit me ad portā que respiciebat ad
orientē. & mīlo ē p mēsuras easdē. & thalami eius. r fiebāt eius r uestibulū eius
fenestre eius p circuitū. lōgitudiē. r. cubitor
latitudiē. xxv. cubitor. & uestibulū eius ad
aditū exāo. r palme eius. & vij. gradus ascendis ei.
& introduxit me ad portā que respiciebat ad
aquil

alnumdiē ꝑ cubitū. finaunt latꝰ ad mſ̄
am calam. vi. cubitoꝝ finaꝝ. z lannu
diem ꝑ pmet latꝰ ſcundū. v. cubitoꝝ
& eunt mēſ̄ tomo in latit̄ tomo. & mē
gazofilaria. lannudiem. vi. cubitoꝝ m
cumunu tomo unoq;. & ſtul latꝰ ad
mudem. b oſtul unū ad uiam aquilōis
z oſtul unū ad uiam auſtralē. & lannu
diem lat ad eādem. v. cubitoꝝ i cumunu.
& edificauī q eus ſeparū. ūtimū ad ua
reſpiacēte ad mare. lannuiſ. xxv. cubi
toꝝ. ꝑiet ā edificij. v. cubitoꝝ lannuiſ
i cumunu. z lāgnidō eus. xc. cubitoꝝ. &
mūſus ē tomo lāgnudiem. c. cubitoꝝ. &
q ſeparauit eus edificauī. z ꝑietes eius.
lāgnudiſ. c. cubitoꝝ. z lannudo ā mū fini
em tomo. z eis q eus ſeparī ō eūdē. z
c. cubitoꝝ. & mūſus ē lannudiem edifi
cij ā finem eus. q eus ſeparī ad ꝓxi
ſum: & ꝓtendens ex utraq; ꝑte. c. cubi
toꝝ. & ſplm mūs z uelūbula aīaꝝ. li.
mia. z linee ſiue obliquaꝰ. z ꝓtendens m
cumunu ꝑtes ꝑ met. o an unio eius q li
mi. & mūs ligno y qui i cumu. Tur
ā ſi ad ſinē lineaꝝ, z linee ſtrie dantꝰ
ꝓtia: q̄ uſq; ad dom idoneā. z ſtruſtes
y eius ꝑtes i cumunu. mūnſtes. z ſtruſ
tes ad uſtū. ſtrūctuꝝ. cherubi z palme.
& palma mē cherub. z cherub. z malgā fina
es ſtrue cherub. ſimem ꝓtis unus palma
es hac ꝑte. z ſimem ſtis unus palmaꝝ
es alia ꝑte. ex ſtā m. & am dom i cumu
ni. ꝛc mi ā uſq; ad ſuꝑiorem ꝑtem. cherub
z palme ſtrue eius. i ꝑtes ꝑpi. z mē e
tes quadrāgiā. z ſtruſtes altis. ſaiaꝝ. o
altaꝝ altaris lignea. & ubiꝝ mūſ alaꝝ
ſtre eus. z lāgnidō eus. ducis ubiꝝ. &
angulꝰ eus. z lāgnidō eus. z ꝑietes eius
gnes. & locutus ē ad me. b ē mſa ad ē.
& uo oſta ad. i ꝓſo. z i ſaiaꝝ. & bu
oſtū hoſtiꝰ ex uſq; ꝓtis y ina eius oſtia
ā i ſe iuicem ꝓcedent. b ma ā oſtio ex
ad ex uſq; ꝓtis o thoꝝ. & ſtam eius i ꝓtis
oſtiꝰ ꝓpi. cherub z ſculꝑtū palmaꝝ ſic
i ꝓtibꝰ ꝑtis eius. z trabes ſtre ſtilo
m uguā i ueſtibꝰ ſtrue ſtruſtes. & ā
ſtre ſtre eius obliq; z ſtibato palmaꝝ
tio ad ſi i ſtumulꝰ. ueſtibꝰ. & lam
ꝓtis. lannudiem ꝓtis. XLIII°
r eius ſi i anui exaui. y ua duc
tem ad aquilōē. & mdiē me i gaz
ofilaciū q eus. qua ſeparī. eo ſtalmi

r ō eam ūgentē ad aquilōē. i fine lāgi
nudiſ. c. cubitoꝝ. oſtū aquilōis z lannu
diſ. xxiij cubitoꝝ. r o ad ꝓtumie ſtuari
tapide anui exaui. ubi eus ꝓtuo. ubi
n ꝓtuo tuplia. & ad gazofilaciū ſtu
tulano. y. cubitoꝝ lannudiſ. z ad ſtra
reſpiacēte. ue cubitoꝝ. b oſtia eius ad a
quilōēm. eūt z gazofilaciū i ſuꝑiorib;
minoria. q; ſtul ꝓtendūt ꝓtra. q eus
emiebāt. ꝛc ſtudib; z ō mensę eius. z
ſtega ā eūt. z nō uebāt columpnas ſtē eo
ſuꝑiꝰ. amos. & ꝓtēs emiebāt ō ſtudiū
z ꝛc mensę. eūm cubitoꝝ. z & pilolo eius
os. ſtm gazofilaciū ā eūt i ua anui exāi
uoꝝ. ad gazofilaciū. lannudiſ eius. i. cubi
toꝝ. q; lannudo eius ꝓtendēs ad anui
exāuoꝝ. i. cubitoꝝ. & lannudo ad ſtrue ꝓtu
c. cubitoꝝ. & eūt ſtubē gazofilaciū. b mdiē
ua ad oriēte. i gazofilaciū m ea. d anuo exāi
n. i. i lannudiem. y bolū anui q eus. dem
ua ad oriēte. & edificauī m ea. d anuo exāi
n. i. i lannudiem. y bolū anui q eus. dem
ua ad oriēte. & edificauī m ea. d anuo exāi
n. i. i lannudiem. y bolū anui q eus. dem
ua ad oriēte. & edificauī gazofilaciū. ā eūt
i ua aglōis. & edificauī lāgnudiē eius ſte via
ualte eius. & ſtis mansiones eius. z ſtumudiſ
z oſtia eius. & gazofilaciū. oſtia. ā eūt
i ua reſpiacēte ad occidī. oſtiū in anu
ue ue que ua eūt ad occidēm ſeparā
y uam ouicalē i gazofilaciū. & ad mē.
gazofilaciū aquilōis. z gazofilaciū auſtra
lis. & ad auſtralē ſeparāt. b ē gazofilaciū
ſcā. in quib; uestimenta ſacerdot qui ap
ꝓte ad dñm in ſcā ſcōz. Ibi ꝓtent ſcā ſcōz
roboꝝ y ꝓtes. z y ſeduc. tang ē ſcā eſt.
& ā mūſi ſtuerūt ſacerdotes. nō egredient
de ſcō in anui exāi. & ubi ꝓtuerint uesti
mēta ſua. i quib; miſtrant. qa ſcā ē. uestie
tunt uestimēta alia. z ſic ꝓtendent ad ꝓplm.
& ꝓtēs opelli mūtuꝝ. ad mensę eius. ꝛc
me y ua ꝓtis. & reſpiacebat ad ua ad
ſtale. z mūſus ē eam undiq; y circuit.
& ſtc ē ā ō uēāl ad mālē. calamo mūſus. ꝛc.
calamoꝝ. i calamo mūſus y circuit. & mē
ſe ē ō uēāl aquilōis. ad ingreſſū. calamoꝝ
i calamo mūſus y gyru. & ad uēāl auſ
tralē mūſo ē ad ingreſſū. calamoꝝ. i cala
mo mūſus y circuit. z ad uēāl occidētale
mensa ē ad ingreſſū. calamoꝝ. i calamo
mūſus. & ad uēāl mūſo ē mur. ad
undiq; y circuit. lāgnudiem ad ingreſſū ad
tuor. z lannudo ad ingreſſū. cubitoꝝ. mu
ſtem mē ſaluatoꝝ mundi loc.

XLIII

Et dixit me ad petri q respuebat
eo uñ cubitale. & ecce ghia ri istael i
medio eatur p uñ cubitalem. & uoc eatur
q ait nec aquam mittat in ea ipleniculo
a maleficat eius. & cum iusserit & ipm
qm uidim. qñ uenit il ibi ri cumtate. &
ipse ri asperm que uidim cum fluuiu eo
tur. & eccem sup ripam m am. & cum iset
as ecce ri ygilla e ripm p uñ pte q respua
tur ad cubitē. & cepit me ducere ri ieu ouu
me. i aqui ihu. & ecce replent eam ghia
eo me ri. & ait ad me ligna e eo
cum qui stabat uic ri ait ad me. filii hoc
tace. solu mi. & loc nesciunt pcc mou. ii
pice i medio filioz ri i cemi. & ri pollicet
ulcia ecclie ri. qñ sem mm ipe. i negat
eat i formatoibz eo. ri nume nrum
suum. i excelsio. qui habitat i hm filii ui
rta uni mm. & postel eo ait postel meo.
& muro eius ie me & ea. & pollicet nom
sem mm. i abiciat idolis q fecer. & pe
q ecclipsi eo. i im ri. & ecce replent
pail hominem suā & ruinae regi suor
a me. & humo i medio eor sep. & a bai
hoc obtrec eorum ri ipm. & immame
ab iniquitatib eo. & meditatur fabrica
& emulatur ee obz que fecim. figuram
eo me. & fabrice eius. & cui & ipse. & cem
desca poeem eius. & umbla pceptis eo. & e
dig. & celem eius. & ee legel eius & testes
eo. & scripsel & oclis eoz. ut adpediant &
delationes eo. & pcepm illis & tuant ea
sm & lex eorum. & sumtate mdas. & fine
aut & ancium sem sedz & & & ecce eo me.
ste & misiue alienis & aduse ipsis me. qm
uebra cubiti & palmi. & & simu eis qui
me & aduos & lapidem. & cessim ab
lapid & ancium palmus uno. & ge
mus sessa alienis. & dixim ad ipsos
em nouissima & duo aduos & aduse aduos
unus. & & ad angel. & fuse aduos. & ab au
el ipse subtili & ma & angel. & ri. au
duos & lapidem & & ri. aduos lapidem
go dagim equil labbo. & cepit. & ri. a
duos & lapidem & lapidem & ri. aduos
ter & aduos & ri. angul eo. & corona m
ciuim eo & omnib aduos & & mo eo unio
aduos. & & ri. grados & aut ipsi ad cubit.
& ecce ab me. filii hoc. & dix ad & ge
runt alienis. & go dix filii fabricati. ut
effentur & ipsi & occultii. & efficiantur
sanguis & ab sadrach & ieunio & & & se

mie sancti qui accede & mi aut ab & i
effunt m inquili & amicis. & pcc. & assu
met & sanguis aut. ponet inp & uoz eo
mua eue & & fuse angloz epicle. & & a
uñ & ciuiu & milius ihu & cepiab. &
uelles uidem q oblatus fuerit & pcc. & ol
el ipsi & sepult loc & mue. cum sanctis
& ire & offert & ipsi capi imaginati
pcc. & epiab & altare. & expuluer & in
tule. & ipleuit & pagani illuc & offert
uultu & animi. & in aduersari & offert eo
i ospectu & mari & sacdos & & sacdos
& offunt eo & i holocaustu & & & dicit fa
ciat & retinum & pcc & & uultu & ar
nico. & mecum & peccatis. & maclatis & of
fert. & epit & dicit & epiab & altare & nidi
te ihu & ipse manu ac. & pleuit & & &
dicit & die & & & ihu & tuget & sacdos al
sup altare holocaustu & &

XLIIII

& & uia & uidam pene saliay & exiens
& respuebat ad & & &

ꝺmnſ ꝛ miſꝛ ꝺmo ꝺ ꝑ macabꝛ hoc ꝙ
uſtꝰ ꝛ ꝙ cū mac ꝑ ꝺ ꝑ ſtꝛbunt ꝺ oſſ
ꝙcꝛ ut miſſent ꝙc ꝓ ꝙ miſſuꝰ eꝛ
ū ū oſſꝛeꝛ ꝓ uolꝰ ſuꝫ ꝛ ſū ſtunt ꝺ
mu ſtuel ꝺ oſſꝛeꝛ ꝙ cū mquunt ꝛ ꝺ
o leuau mā mam ſ ꝙc. aut ꝙ ꝺeuſ ꝓ
uulnꝛ mquꝛe ſuꝫ. ꝑ nꝛ ꝺ applꝙ uabꝛ
ꝺ me ut ſacꝛꝺ ae ſingul m. n ꝛ accꝛꝺ
ꝺ ſalauū mm uuꝛū ſcā ſcꝛꝛ. ſ ꝙa
ꝺ ſiſtꝛ ꝺm ſuꝫ ꝛ ſcm ꝙ ſuꝫ ꝙ ſtuma
ꝑ ꝺuo ꝙ mucl ꝺmo ꝛ ꝺ mu ſtꝛ
ꝙ ſuꝫ ꝛ unuſ ꝙ ꝙ ſuuꝛ ꝛ ea. ſacꝛꝺ ſ ꝺ
ꝛ ꝺ uꝛ ſiluſ ſacob qu ꝙſtoꝺ ꝺ ꝛ ꝺmo
mat ſalauū mū ꝺ ꝙquꝛ ſiluſ ſꝛ ꝛ a me
ꝓ ꝺ ꝙcꝛꝺ ꝙ ꝺo me ut miſſ ꝛ muſ ꝛ ſtu
ꝺ ꝛ ſoſꝛeꝛ mo ꝛ ū oſſuꝛ ꝛ ꝺ ꝙ ꝛ ſ
ꝙ ꝙ ꝺuo ꝙ ꝺ ꝓ ū ſtꝛ ꝺ ꝙcꝛꝺ ꝙ ſalauū
mm ꝛ ꝓ ꝙcꝛꝺ ꝙ ꝙ miſſuꝰ mam ut mi
ſſ ꝛ muſ ꝛ ꝙ ꝛ ꝺ ſtꝛ ꝺ ꝙmoꝺ ꝙ mac ꝛ ſ
ꝙ ſ ꝙ ſ ꝺ ꝙ ꝙ ꝙ

ꝛ sacrificiū ꝛ libamina. ꝛ holocaustū ꝛ hostias pacificorum. ꝛ immolauit vitulū. ꝛ arietē. ꝛ hircū. ꝛ libauit ꝛ sanctificauit ꝛ altare. ꝛ omnia vasa eius. ꝛ labrū cū basi sua. ꝛ sanctificauit ea. ꝛ effudit de oleo unctionis sup caput aaron. ꝛ unxit eum ad sanctificandum ei. ꝛ obtulit filios aaron. ꝛ vestiuit eos tunicis lineis. ꝛ accinxit eos cingulis. ꝛ imposuit eis mitras. sicut præceperat dominus moysi. Anno autem secundo. mense primo. die prima mensis. erexit tabernaculum. ꝛ posuit in eo arcam testimonii. ꝛ protexit arcam velamento. ꝛ intulit mensam. ꝛ ordinauit panes. ꝛ posuit candelabrum. ꝛ imposuit lucernas. ꝛ obtulit incensum. ꝛ altare holocausti. ꝛ holocaustum. ꝛ sacrificium. ꝛ posuit labrum. ꝛ basim. ꝛ sanctificauit ea. ꝛ atria. ꝛ ostium atrii. ꝛ complens opus. Tunc operuit nubes tabernaculum. ꝛ gloria domini implebat habitaculum. ꝛ non poterat moyses introire. ꝛ ingredi tabernaculum. operiente se nube. ꝛ gloria domini coruscante. quia nubes operiebat omnia. ꝛ ignis in nocte. ut videretur populo israel. per cuncta itinera sua. quando elevabatur nubes. ꝛ recedebat de tabernaculo. ꝛ non elevabatur nubes. ꝛ non recedebat. usque ad diem qua elevabatur. nubes enim domini super tabernaculum. per diem. ꝛ ignis per noctem. ante oculos omnis domus israel. per cuncta itinera sua.

LEVITICVS.

Vocauit autem dominus moysen. ꝛ locutus est ei de tabernaculo testimonii. dicens. Loquere filiis israel. ꝛ dices ad eos. Homo qui de vobis obtulerit hostiam domino. de pecoribus. id est de armento. ꝛ de gregibus. offeret victimam suam. Si holocaustum fuerit oblatio eius. de armento. masculum offeret immaculatum. ad ostium tabernaculi testimonii. offeret eum placabilem sibi. ꝛ imponet manum super caput hostiæ. ꝛ acceptabilis erit. ut depretetur pro eo. ꝛ immolabit vitulum coram domino. offerentes sacerdotes sanguinem eius. fundent super altare. quod est ante ostium tabernaculi testimonii. ꝛ excoriabunt victimam. ꝛ membratim concident eam. dabitque filius aaron sacerdotis ignem altaris. ꝛ ligna desuper subiicient. ꝛ membra quæ cæsa sunt. ponent ordine super ligna. ꝛ ignem altaris. ꝛ adipem lauabunt aqua. ꝛ imponent sacerdotes filii aaron. ꝛ cuncta ponent super altare

cetur ad oriētē. ꝛ ecce aq̄ reducētes ala
te dextro. ē ēntes mr ad orientem q̄ hē
tur funiculum i manu sua. ⁊ mēsi ēt
mille cubitos. ꝛ mensi sunt me p aquā
usq̄ ad genua. mille. ⁊ rursus mēsi ēt mil
le ꝛ trāsiui me p aq̄s usq̄ ad genua. ⁊
rursus mēsi ēt mille. ꝛ ecce me p aquam
usq̄ ad renes. ⁊ mēsi ēt mille quorum q̄
no poui pmittere. qm̄ torrens q̄ trāsiui
n. ⁊ ecce ad me. ⁊ dixit mihi fili hōis.
⁊ vidisti me ꝛ dixit me ad rupē orientalē. ⁊
descēdi in ēm. ecce i rupe orientis ligna
multa nimis. ⁊ vidi pte. ⁊ aut ad me.
aq̄ iste que egrediuntur ad orientē. ⁊
descendūt ad planā deserti. ⁊ introibūt maria. ꝛ exibūt. ⁊ sanabūtur aque.
⁊ erit oīa anīāl q̄ vixerit. q̄cūq; ingressus fuerit. ⁊ vixerit. ⁊ erūt pisces multi. ⁊ sanabūtur aque. ⁊ erit omne viuēs. ⁊ piscatores stabūt sup eā. ⁊ a fonte engaddi usq̄ ad exitū eius. tentoria tendentur. ⁊ erūt pisces eius. ⁊ hēbūt species. ⁊ pisces magni. ⁊ multi nimis. ⁊ erunt in locis. ⁊ in paludibus. ⁊ in stagnis. ⁊ in lacubus. ⁊ in paludibus. ⁊ in lacubus. ⁊ in paludibus. ⁊ in lacubus. ⁊ in paludibus

quingenta · q̃ues. milia. ℟ ☙ à suburbana autem · ad aquilẽm. cc. l. ☙ milia. ℟ cc. l. · ad occidẽtẽ. cc. l. ☙ ad mare. cc. l. ℟ aute reliquã filie milagrum ẽlem. sed primaas salam. v. ☙. i oriẽtẽ. v. ☙. i occidẽtẽ. ℟ sic primaie salam. ℟ eiẽ singul eius i pace. hic qui ẽ milie autem p. ℟ cumenes à aumai. opasine et ribbubus; ymaz ☙ primae. vv. milia in q̃dam p. vv. milia. sequẽs in primaa ad salam. i primaa. salam. possidẽt ☙ manic. ℟ ad aue reliquum fuerit primeppi eius. i primaa primaa ad salam. i possidẽt aumalo. ℟ regione. vvv. milia ymaz usq; ad ẽmin iherl̃em. ℟ ☙ ab mari. vvv. milia usq; ad ẽmin mane ☙ milie in pbis ymaio eius. i ei primaae salam. i salam qui i medio eius. ℟ possẽt à leuaue. i ☙ possẽt aumalo. i medio pau ymaipio. eius ie ẽmin mane i ẽmin beniamin. i ad ymaipẽ pueb. ℟ reliquie tribubus à plaga occidtali usq; ad plagam orientalem. beniamin una. ℟ sup ẽmin nemani à plaga orientali usq; ad plagam occidtalem symeon una. ℟ sup ẽmin symeon à plaga orientali usq; ad plagam occidtalem. ysach ar una. ℟ sup ẽmin ysachar à plaga orientali usq; ad plagã occidtalẽ. zabulo una. ℟ sup ẽmin zabulo. à plaga orientali usq; ad plagam maris. gad una. ℟ sup ẽmin gad. à plaga australi i medio. ℟ eius finis ẽ ciuitas. usq; ad aqs ẽ dicio; aztod. i hebron. ℟ hec ẽ ciuitas quã mandauit dñs moysi ut. ℟ hec vadat eius. aut ☙. ℟ hec filii aumalo. à plaga septentrionali quingenti · q̃ues milia mensurabic. ℟ porte aumalo i oibus tribubus ihrl̃. ℟ porte eius à septentrione. ℟ porta ruben una. porta iuda una. ℟ porta leui una. ℟ ad plagam orientalem. quingenti · q̃ues milia. ℟ porte eius. ℟ porta ioseph. porta beniamin una. ℟ porta dan una. ℟ ad plagam occidtalem. quingenti · q̃ues milia mensurabic. i porte eius. ℟ porta symeon una. porta ysachar una. porta zabulo. ℟ ad plagam orientalem. ☙. i quingenti ☙. i porte eius. porta gad una. porta aser una. porta neptalim una. ℟ eadem. vvv. ☙. ℟ ñ ẽ una ne ex ulla die. dominus ibidẽ. Amen.

D ixit angelus ad iohannem. ℟ ecce ego constituo te hodie super gentes et regna. ut euellas et destruas et dissipes et edifices et plantes. ℟ si autem audieris de ore meo sermones et annunciaueris eis ex mandato meo. ℟ conuertentur ipsi ad te et tu non conuerteris ad eos. ℟ dabo autem te populo huic murum eneum et expugnabunt te et non preualebunt aduersum te. quia ego tecum sum dicit dominus ut liberem te. ℟ et factum est uerbum domini ad me dicens. ℟ tu autem fili hominis ne timeas a facie eorum et sermones eorum ne formides quoniam exasperantes et spinę tecum sunt et cum scorpionibus habitas. ℟ uerumtamen sermones meos loqueris ad eos audientes audient et qui obmutescunt obmutescant. ℟ domus enim exasperans est. ℟ et ait mihi. fili hominis quod inuenis comede. comede uolumen istud et uade et loquere ad domum israel. ℟ aperui itaque os meum et cibauit me uolumine illo. ℟ et dixit mihi. fili hominis uentrem tuum pasces et uiscera tua implebis uolumine hoc quod ego do tibi. ℟ et comedi illud et factum est in ore meo quasi mel dulce. ℟ et dixit mihi. fili hominis uade et ingredere ad domum israel et loqueris uerba mea ad eos. ℟ quia non ad populum profundi sermonis et ignote linguę tu mittĕris ad domum israel. ℟ non ad populos multos profundi sermonis et ignote linguę quorum non audies sermones eorum. ℟ si enim ad illos mittĕris ipsi audient te. ℟ domus autem israel nolet audire te. quia nolunt audire me. ℟ omnis enim domus israel fronte dura est et obstinato corde. ℟ ecce dedi faciem tuam fortem contra facies eorum et frontem tuam robustam contra frontes eorum. ℟ quasi adamantem et quasi silicem dedi frontem tuam. ne timeas eos et non paueas a facie eorum quoniam domus exasperans est. ℟ et dixit ad me. fili hominis omnia uerba mea quę loquor ad te audi et accipe in corde tuo. ℟ et uade et ingredere ad transmigrationem filiorum populi tui et loqueris ad eos et dices ad eos. hec dicit dominus deus. si forte audiant et si forte quiescant. ℟ et tulit me spiritus et audiui post me uocem commotionis magnę dicentium. benedicta gloria domini de loco suo. ℟ et sonitum alarum animalium quę percutiebant se mutuo. et sonitum rotarum iuxta se et uocem commotionis magnę. ℟ et tulit me spiritus et assumpsit me. et abii amaritudine in indignatione spiritus mei. manus autem domini fortis erat super me. ℟ et uenio ad transmigrationem quę habitabat iuxta fluuium chobar. et sedebant ubi sedebant et ibi manebant in medio eorum. ℟ et sedi ibi septem diebus stupens in medio eorum. ℟ et factum est post dies septem. factus est sermo domini ad me dicens. ℟ fili hominis speculatorem dedi te domui israel. audies de ore meo sermonem et annunciabis eis ex me. ℟ si dicente me ad impium morte morieris non annunciaueris ei neque locutus fueris ut auertatur impius a uia sua impia ut uiuat ipse impius in iniquitate sua morietur. sanguinem autem eius de manu tua requiram. ℟ tu autem si annunciaueris impio et ille non conuertatur ab impietate sua et a uia sua impia ipse quidem in iniquitate sua morietur. tu autem animam tuam liberasti. ℟ si autem reuertatur iustus a iustitia sua et fecerit iniquitatem. ponam offendiculum coram eo ipse morietur. quia non annunciasti ei in peccato suo morietur. et non recordabuntur iustitię eius quas fecit. sanguinem autem eius de manu tua requiram. ℟ tu autem si annunciaueris iusto ut non peccet iustus et ille non peccauerit. uita uiuet quia annunciasti ei. et liberasti animam tuam. ℟ et facta est super me ibi manus domini. et dixit ad me. surge et egredere in campum et ibi loquar tecum. ℟ et surrexi et egressus sum in campum. et ecce ibi gloria domini stabat. quasi gloria quam uidi iuxta fluuium chobar. et cecidi in faciem meam. ℟ et ingressus est in me spiritus et erexit me super pedes meos. et locutus est mecum. et dixit mihi. ingredere et claude ostium domui tuę. ℟ et tu fili hominis ecce dabunt super te funes et ligabunt te eis. ne egrediaris in medium eorum. ℟ et lingua tua adhęrebit faucibus tuis et obmutescens non eris quasi uir obiurgans. quia domus exasperans est. ℟ ore autem loquar ad te et aperiam os tuum et dices ad eos. hec dicit dominus deus. qui audit audiat et qui quiescit quiescat. quia domus exasperans est. ℟ tu autem fili hominis sume tibi lateres et pones eos coram te et describes in eis ciuitatem hierusalem. ℟ et obsidionem dabis contra eam et ędificabis munitiones et congregabis aduersum eam castra et ponas arietes in circuitu. ℟ tu autem sume tibi sartaginem ferream et pones eam murum ferreum inter te et ciuitatem et firmabis faciem tuam contra eam et erit in obsidione et obsidebis eam. signum est hoc domui israel. ℟ tu autem dormies super latus tuum sinistrum et pones iniquitatem domus israel super eum. iuxta numerum dierum quibus dormies super latus tuum portabis iniquitates eorum. ℟ et dedi tibi annos iniquitatis eorum in numero dierum trecentorum nonaginta et sex. et portabis iniquitatem domus israel. ℟ et complebis hęc et dormies iterum super latus dextrum tuum et portabis iniquitatem domus iuda quadraginta dies diem unum pro anno diem unum pro anno dedi tibi. ℟ ad obsidionem hierusalem extendes faciem tuam et brachium tuum nudum et prophetabis contra eam. ℟ et ecce dedi super te uinculis et non conuerteris de latere in latus donec compleas dies obsidionis tuę. ℟ tu autem sume tibi triticum et ordeum et fabam et lentem et milium et far et mittes ea in uasa una et facies panes tibi per numerum dierum quibus dormies super latus tuum trecentis nonaginta et sex diebus comedes ex eis. ℟ cibus autem tuus quem comedes erit in pondere uiginti siclorum per singulos dies de tempore in tempus comedes. ℟ et aquam in mensura bibes sextarium et sextam partem hin de tempore in tempus bibes. ℟ et quasi subcinericios panes ordeaceos comedes ex eis in conspectu eorum. ℟ et coques eos in sterquilinio humano in conspectu filiorum israel. ℟ et dixit dominus sic comedent filii israel panem suum pollutum inter gentes ad quas eiciam eos. ℟ et dixi a a a dñe deus. ecce anima mea non polluetur. et morticinum et captum non comedi ab infantia mea usque nunc. et non introiit in os meum caro abominabilis uel pollutum. ℟ et dedit mihi fimum armentorum pro fimo humano. et tu coques panem tuum in eo. ℟ et dixit ad me. ecce dedi tibi fimum bouis pro fimo hominis. et tu coques panem tuum in eo. ℟ et dixit ad me. fili hominis ecce ego conteram baculum panis in hierusalem. et comedent panem ad pondus et in sollicitudine. et aquam ad mensuram et in angustia bibent. ℟ ut egeant pane et aqua et stupescant uir et frater eius. et tabescant in iniquitatibus suis. ℟ tu autem fili hominis sume tibi gladium acutum. rasorium tonsoris sume tibi et ducas ad te. et accipies tibi stateram ad pendendum et diuides capillos. ℟ tertiam partem igne combures in medio ciuitatis. et sumes tertiam partem et percutiens gladio circa eam. tertiam partem uentilabis in uentum. et gladium nudabo post eos. ℟ et sumes inde paucos numero et alligabis eos in fimbriis tuis. ℟ et de his rursum mittes in medium ignis et succendes eos igne. de ipsis egredietur ignis in uniuersam domum israel. ℟ hec dicit dominus deus. hierusalem in medio gentium posui eam et in circuitu eius terras. ℟ et impietatem suam mutauit in iudicia plus quam gentes et in præceptis meis plus quam terrę quę in circuitu eius sunt. quia abiecerunt iudicia mea et in præceptis meis non ambulauerunt. ℟ propterea hec dicit dominus deus. quia uos super gentes quę in circuitu uestro sunt non ambulastis et in præceptis meis non abiistis et iudicia mea non fecistis. sed neque iuxta iudicia gentium quę in circuitu uestro sunt operati estis. ℟ propterea hec dicit dominus deus. ecce ego ad te. et faciam in medio tui iudicia in conspectu gentium. ℟ et faciam in te quod non feci et quod non simile fiat amplius. propter omnia scelera tua. ℟ propterea patres comedent filios in medio tui. et filii comedent patres suos. et faciam in te iudicia. et quicquid residuum fuerit in te uniuersum dispergam in omnem uentum. ℟ propterea uiuo ego dicit dominus deus. quia sanctuarium meum polluisti in cunctis offensionibus tuis et in uniuersis abominationibus tuis. ℟ ideo et ego auferam et non parcet oculus meus. nec ego misereor. ℟ tertia pars tui pestilentia morietur et fame consumetur in medio tui. et tertia pars gladio cadet in circuitu tui. et tertiam partem in omnem uentum dispergam. et gladium nudabo post eos. ℟ et complebo furorem meum et requiescere faciam indignationem meam in eis. et consolabor. et scient quia ego dominus locutus sum in zelo meo. cum complero indignationem meam in eis. ℟ et ero in ruinam et in obprobrium gentibus quę in circuitu tuo sunt. coram omnibus transeuntibus. ℟ et obprobrium et blasphemia et disciplina et stupor erit ciuitati tuę. et exultabunt et insultabunt tibi qui transeunt per uiam. ℟ omnes qui in circuitu tuo sunt super te mouebunt capita sua. ℟ et dicent. ecce ciuitas quę dicebatur perfecti decoris gaudium uniuersę terrę. ℟ omnes inimici tui aperient super te os suum et sibilabunt et stridebunt dentibus. et dicent deuorauimus. ecce dies quam exspectabamus. ecce inuenimus. uidimus. ℟ fecit dominus quod cogitauit. implet sermonem suum quem præcepit a diebus antiquis. destruxit et non pepercit. ℟ et lętificauit super te inimicum. exaltauit cornu aduersantium tibi. ℟ clamauit cor eorum ad dominum. super muros filię sion deduc quasi torrentem lacrimas per diem et per noctem. ne dederis requiem tibi. ne taceat pupilla oculi tui. ℟ consurge. laudate in nocte in principio uigiliarum effunde sicut aquam cor tuum ante conspectum domini. leua ad eum manus tuas pro anima parvulorum tuorum. qui defecerunt fame in capite omnium conclauium. ℟ uide domine et considera cui uindemiaueris sic. ℟ si comedent mulieres fructum suum paruulos ętatis suę. si occidetur in sanctuario domini sacerdos et propheta. ℟ iacebunt in terra puer et senex. uirgines meę et iuuenes mei ceciderunt gladio. occidisti in die furoris tui. occidisti non parcens. ℟ uocasti quasi in die solemni pauores meos in circuitu. et non fuit in die furoris domini qui effugeret et remaneret. quos nutriui et enutriui inimicus meus consumpsit eos. ℟ ego uir uidens paupertatem meam in uirga indignationis eius. ℟ me adduxit et introduxit in tenebras et non in lucem. ℟ tantummodo contra me conuertit et conmutauit manum suam tota die. ℟ uetustam fecit pellem meam et carnem meam. contriuit ossa mea. ℟ ędificauit contra me et circumdedit me fel et labore. ℟ in tenebrosis collocauit me quasi mortuos sempiternos. ℟ circumędificauit me ne egrediar. aggrauauit compedem meum. ℟ sed et cum clamauero et rogauero excludit orationem meam. ℟ conclusit uias meas lapidibus quadris. semitas meas subuertit. ℟ ursus insidians factus est mihi. leo in abditis. ℟ uias meas auertit et confregit me. posuit me desolatum. ℟ tetendit arcum suum et posuit me quasi signum ad sagittam. ℟ misit in renibus meis filias pharetrę suę. ℟ factus sum in derisum omni populo meo. canticum eorum tota die. ℟ satiauit me amaritudinibus. inebriauit me absinthio. ℟ et fregit dentes meos commolens ad cinerem. ℟ et repulisti a pace animam meam. oblitus sum bonorum. ℟ et dixi perii finis meus et spes mea a domino. ℟ memor esto paupertatis meę absinthii et fellis. ℟ memoria memor ero et tabescet in me anima mea. ℟ hęc recolam in corde meo. propterea sustinebo. ℟ misericordiarum domini quia non sumus consumpti. quia non defecerunt miserationes eius. ℟ nouę sunt mane multa est fides tua. ℟ pars mea dominus dixit anima mea. propterea exspectabo eum. ℟ bonus est dominus sperantibus in eum. ℟ et animę quę requirit illum. bonum est præstolari cum silentio salutare dei. ℟ bonum est uiro cum portauerit iugum ab adolescentia sua. ℟ sedebit solitarius et tacebit. quia leuauit super se. ℟ ponet in puluere os suum si forte sit spes. ℟ dabit percutienti se maxillam. saturabitur opprobriis. ℟ quia non repellet in sempiternum dominus. ℟ quia si abiecit et miserebitur secundum multitudinem misericordiarum suarum. ℟ non enim humiliauit de corde suo et abiecit filios hominum. ℟ ut conteret sub pedibus suis omnes captiuos terrę. ℟ ut declinet iudicium uiri coram facie altissimi. ℟ ut subuertat homini in causa sua dominus ignorat. ℟ quis est iste qui dixit ut fieret dominus ignorat. ℟ ex ore altissimi non egredietur et bona et mala. ℟ quid murmurat homo uiuens uir pro peccatis suis. ℟ scrutemur uias nostras et quęramus et reuertamur ad dominum. ℟ leuemus corda nostra cum manibus ad dominum in cęlos. ℟ nos inique egimus et ad iracundiam prouocauimus. propterea inexorabilis es. ℟ operuisti in furore et persecutus es nos. interfecisti non parcens. ℟ posuisti nubem tibi ne transeat oratio. ℟ peripsema et abiectionem posuisti nos in medio populorum. ℟ aperuerunt super nos os suum omnes inimici nostri. ℟ pauor et laqueus factus est nobis. ℟ contritio et uastitas. ℟ diuisiones aquarum deduxit oculus meus. ℟ super contritione filię populi mei. ℟ obscuratus est oculus meus et non quieuit. ℟ eo quod non esset requies. ℟ donec respiciat et uideat dominus de cęlo. ℟ uidit oculus meus. ℟ et depredatus est animam meam. ℟ omnes filias ciuitatis meę. ℟ uenatione uenati sunt me sicut auem inimici mei gratis. ℟ concluserunt in lacu uitam meam. et lapidem proiecerunt in me. ℟ inundauerunt aquę super caput meum. dixi perii. ℟ inuocaui nomen tuum domine de lacu nouissimo. ℟ uocem meam audisti. ne auertas aurem tuam a singultu meo et clamore meo. ℟ appropinquasti in die quando inuocauero te. dixisti ne timeas. ℟ iudicasti domine causas animę meę. redemisti uitam meam. ℟ uidisti domine nocumentum meum. iudica iudicium meum. ℟ uidisti omnem furorem eorum. omnes cogitationes eorum aduersum me. ℟ audisti obprobrium eorum domine. omnes cogitationes eorum aduersum me. ℟ labia insurgentium mihi et meditationes eorum contra me tota die. ℟ sessionem eorum et resurrectionem eorum aspice. ego sum psalmus eorum. ℟ redde illis retributionem domine secundum opera manuum suarum. ℟ da eis scutum cordis. laborem tuum. ℟ persequere in furore et contere eos sub cęlis domini. ℟ obscuratus est super eos. quomodo mutatum est aurum. ℟ mutatus est color optimus. dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omnium platearum. ℟ filii sion inclyti et amicti auro primo. quomodo reputati sunt in uasa testea. opus manuum figuli. ℟ etiam dracones nudauerunt mammam. lactauerunt catulos suos. filia populi mei crudelis quasi struthiones in deserto. ℟ adhęsit lingua lactantis ad palatum eius in siti. paruuli petierunt panem. et non erat qui frangeret eis. ℟ qui uescebantur uoluptuose interierunt in uiis. amplexati sunt stercora. ℟ et maior effecta est iniquitas filię populi mei peccato sodomorum. quę subuersa est momento. et non sederunt in ea manus. ℟ purificati sunt nazaręi eius nimis. candidiores nece. rubicundiores ebore antiquo. sapphiro pulchritudo eorum. ℟ denigrata est super carbones facies eorum. et non agnoscebantur in plateis. adhęsit os eorum ossibus eorum. exaruit. factum est quasi lignum. ℟ melius fuerunt interfecti gladio quam interfecti fame. qui tabescunt pendentes in ligno. ℟ manus mulierum misericordium coxerunt filios suos. facti sunt cibus earum in contritione filię populi mei. ℟ consummauit dominus furorem suum. effudit iram indignationis suę. et accendit ignem in sion. et deuorauit fundamenta eius. ℟ non credidissent reges terrę et uniuersi habitatores orbis quod ingredi posset hostis et inimicus per portas hierusalem. ℟ propter peccata prophetarum eius. iniquitates sacerdotum eius. ℟ qui effuderunt in medio eius sanguinem iustorum. ℟ erraverunt cęci in platea. polluti sanguine. ℟ quorum non possunt tangere uestimenta. ℟ recedite pollute clamauerunt eis. recedite recedite. ne tangatis. ℟ nam et fugerunt et uagi facti sunt. dixerunt inter gentes. non addent ut habitet ultra. ℟ facies domini diuisit eos. non addet ut respiciat eos. facies sacerdotum non erubuit. ℟ et senibus non pepercerunt. ℟ adhuc nos deficiebant oculi nostri ad uanitatem nostram. in exspectatione nostra exspectauimus gentem quę non saluabit. ℟ uenatum sunt gressus nostri ne ambulemus in platea nostra. prope adpropiauit finis noster. impleti sunt dies nostri. quia uenit finis noster. ℟ uelociores fuerunt persecutores nostri aquilis cęli. super montes persecuti sunt nos. in deserto insidiati sunt nobis. ℟ spiritus oris nostri christus dominus captus est in peccatis nostris. cui diximus. in umbra tua uiuemus inter gentes. ℟ gaude et lętare filia edom habitatrix terrę hus. sed et ad te transibit calix. inebriaberis et denudaberis. ℟ consummata est iniquitas tua filia sion. non adiciet ut amplius te ducat in captiuitatem. ℟ uisitabit iniquitatem tuam filia edom. nudabit peccata tua. ℟ recordare domine quid acciderit nobis. intuere et respice opprobrium nostrum. ℟ hereditas nostra uersa est ad alienos. domus nostre ad extraneos. ℟ pupilli facti sunt absque patre. matres nostre quasi uidue. ℟ aquam nostram pecunia bibimus. ligna nostra pretio comparauimus. ℟ cervicibus nostris minabamur. lassis non dabatur requies. ℟ egypto dedimus manum et assyriis ut saturaremur pane. ℟ patres nostri peccauerunt et non sunt. et nos iniquitates eorum portauimus. ℟ serui dominati sunt nostri. non fuit qui redimeret de manibus eorum. ℟ in animabus nostris adferebamus panes nobis a facie gladii in deserto. ℟ pelles nostre quasi clibanus exustę sunt a facie tempestatum famis. ℟ mulieres in sion humiliauerunt. uirgines in ciuitatibus iuda. ℟ principes manu suspensi sunt. facies senum non erubuerunt. ℟ iuuenes ad molendum sustulerunt. et pueri in ligno corruerunt. ℟ seniores a porta quieuerunt. iuuenes a choro psallentium. ℟ cessauit gaudium cordis nostri. conuersus est in luctum chorus noster. ℟ cecidit corona capitis nostri. ℟ ue nobis quia peccauimus. ℟ propterea męstum factum est cor nostrum. propterea contenebrati sunt oculi nostri. ℟ super monte sion quia disperiit. uulpes ambulauerunt in eo. ℟ tu autem domine in ęternum permanes. solium tuum in generationem et generationem. ℟ quare in perpetuum obliuisceris nostri. derelinquis nos in longitudine dierum. ℟ conuertere nos domine ad te et conuertemur. renoua dies nostros sicut a principio. ℟ nisi reprobando reprobasti nos. usque ad nimium iratus es contra nos. ℟ amen.

ſui ſanus quia ad arborem ſui ſuccidendæ
venire timuerunt. Fuiſſe eos, nullis pœnis
mulctatos, ut ſi timoris merito
meum iudicium, ita ſuorum
clamorum ſua pœnitentia. Ad quæ miraculi
huiuſce mihi mentio incidit, ut ſciremus
neminem eſſe tam ſæuum, tam ferum, tam
impium, quem non ſæpe uerbum
ſimplex, ſæpe ſola uox, ſæpe ſubita
cogitatio, ſæpe uultus, ſæpe nutus
mutauerit. Quod quidem in Nabuchodonoſor
quam plenum ſit ueritatis, ſequens
liber ostendet.

Cum ergo ad arborem uenire, et de ea
quæ in ea parata erant, tollere
et ſecum portare uoluiſſent, ubi legiſſent et
ſecuri percuſſi, ubi legiſſent et eos
ſe uicinis, quos
ſe uidere non poſſe, timuiſſe
pœnitentia. Ad
quæ ſi quis quærat, ne
legem ab hebræis datam, nō fuiſſe aut
non affirmare, ſe uiderit, quæ
ſtuli ſcripſerit, ſine
ſcripto nemo
fabulæ arguerit.

Si quis uero ſcripta
uetera iudicii ſententiæ, illos damnato
hui tempori, ſed
ſimilia hoc tempore, compertum
ſit, ſimilia hoc tempore, compertum
ſit, ſimilia hoc tempore, compertum
ſit,

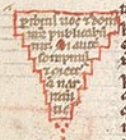

rehyoam rex au. Imo vocasti a me. Si in anima in sompnis meorum eius nannullas, pma z vna, z honorem mihi accipies a me. Sompnis igitur z ipse eram eius inclame mihi. Respondit so aqui dixime. Ecce sompnis iram tuo fuio, z iter pmandem illi ioiadabimo. Vnde rex z ait. Ecce nosti qz ipe responso sacerdet, qz vocasti a me pmo. Si ergo sompnis no inclamauit mihi, una ex duabus ina q inepiemandem ih fallaci, z decepere ple nam zpolluta, ut lagmi in aruec do ve sear. Sompnis itaq; iter ei. Si sacerdet, qz vocasti a me pmo, ecce ego z iter pmandem qz eio. iam lagmi. Vnde et ei cauit eram rege dicens. Si ex no vis super tuum qui ex madem tui posse ipse. Sic ne gri quis sp magnus z potes. ubum ho eem odi sustamc ab oi anoio z magoz calde. Imo ei qui ex tuis rex gnuse. nec repleb quisq; qui idcer ulum i spectu regis exceptq; viis qz no ex ex hoibus, qui ano. Ecce anoio rex i fugie. i i ml magna pcep ui pmer oi sapientes babil. Egressaq; fuia sapientes interfaciamur. Quibus q; daniel z socij eius ut pmer. Tuc daniel requisiui a regis arioch ptapte mittere regis qui egressi fuiat ad michaelem sapientes babilonis. Et interrogauit eum qa tante acerbitatis preceptum. Ab ou cam a facie regis ei arioch fuia est egressa. Et ip ioachim. arioch daniele, daniel ingressus regnum ut sibi tempus a rege absolueret ioiadai regi. Et ipse in domui suam. manuerat mihaelem z azariam socios suos. ioiadai negocium quererent miam a facie dei celi sup sacramento ulo. ne pderet daniel z socij eius ex ceteris sapientibus babilonis. Et daniel p reuelationem misterium revelatum est. Et daniel benedixit deum celi z regi. Et respondens daniel z ait. Sit nomen dni benedictum a seculo z usq; in seculu. qz sapia z fortitudo eius sunt. Et ipse mutat tpa z momenta. transfert regna atq; constituit. dat sapia sapientibus. z scam intelligentiam disciplinam. Ipe revelat profunda z abscondita. novit in tenebris z lucem cum eo est. Tibi deus patrum meorum confiteor. et laudo qui sapiam z fortitudinem reddisti mihi. Et nunc ostendisti mihi q rogauimus te. qz sermonem regis aperuisti nobis. Hac daniel ingressus ad arioch quem ordinauit rex ut perderet sapientes babil. et ait ei sic. Sapientes babilonis ne perdas. Introduc me in spectu regis. et solutionem regi nunciabo. Tunc arioch festinanter

omnes amelet ad regem duxit ei z ait ei hoc. Inuenimus virum de filiis transmigrationis iude. qui solutionem regi annuntiet. Respondens rex dixit ei z ait. Tu ne potes invenire mihi somnium q vidi. z interpretationem eius. Et respondens daniel coram rege ait. Mysterium q rex interrogat. sapientes magi z exorcistae z arioli z aruspices nequunt invenire regi. Deus autem celo revelans mysteria. qui indicauit tibi rex nabuchodonosor quae venturi sunt in novissimis diebus. Somnium tuum z visiones capitis tui in strato tuo hoc modo est. Tibi rex cogitanti ascendit in stratu tuo quid esset futurum post te. z qui revelans mysteria ostendit tibi quae futura sunt. Mihi autem non in sapientia quae est in me revelatum est mysterium istud. sed ut interpretatio regi manifesta fieret. z cogitationes mentis tuae scires. Tu rex videbas z ecce statua una grandis. Statua illa magna z statua sublimis stabat contra te. et intuitus eius erat terribilis. Ipsa statue caput ex auro optimo erat. Pectus autem z brachia de argento. Venter uero femora ex ere. tibie de ferro. pedum autem quae ex parte ferrea. quae ex parte fictilis fuerat. Videbas donec abscisus est lapis de monte. sine manibus. et percussit statuam in pedibus eius ferreis z fictilibus. et comminuit eos. Tunc contriti sunt pariter ferrum. testa. electrum. et aurum. redacta sunt in minutissimum. quasi de area estiua. et rapuit ea uentus. nullusq; locus inuentus est eis. Lapis autem qui percusserat statuam. factus est mons magnus. et implevit universam terram. Hoc est somnium. Nunc eandem quoque eius dicemus coram te. Tu rex rex regum est. cui deus celi regnum. potentiam. et fortitudinem et gloriam. Et omnia in quibus habitant filii hominum. bestias agri. volucres celi deus in manu tua. et sub ditione tua universa subiacent. Tu es ergo caput aureum. Et post te consurget regnum alterum minus te. Et regnum tertium aliud ereum. quod imperabit universae terrae. Et quartum regnum erit sicut ferrum. Quemadmodum ferrum comminuit omnia. et domuit. Quomodo autem vidisti pedes et digitos partim testeos et partim ferreos. regnum divisum erit. et de plantario ferri erit in eo. Quemadmodum vidisti ferrum mixtum testeo et luto. et digitos pedum ex parte ferrea. et ex parte fictilem. ex parte erit regnum. Et quod mixtum ferro testeo vidisti. misceri semine humano. sed non adherebit. Sicut ferrum non miscetur testeo. ita non poterit esse in vobis. Regnum illud. sicut

bit rē oēs regnū q̄ i cūctō nō dilīpabūt
z regnum eius ꝓfō alīs nō tradetur. Ego
numquā d̄ ostēdi mūdīa regna h. ma
gīfīb⁹ t̄ctis. E q̄ mōtis q̄ d̄ mōte ab
sq; ēt lap⁹ fine manib⁹. z omnium ter
rēstī. t̄el. z argentū. z aurū. tūc magnꝰ
effecit rex q̄ fuerūt ꝑ uēa. Aurum ē
lompnium. z fuit mēsuras eius. Et rex
nabuch. cecidit in faciem suam. z adorauit
aurū. z uolūtas. z iussum fecit ut ducerēt
rē ei. Laqueū q̄ rex ait ꝑcūli. Ve tē ut dē
tuo es. z tu regni. E tenuisse mūdīa q̄n po
tuit aptē. Lacuminum hac. Et rex ꝑcūle
i ignē ardentē. z mūdīa magna z mīra
dō ei. z ostendit ei ꝓpiacem ut ex ꝓcūlat
tabūl ꝓpter ꝑtēs z magnū sup aurum ca
ꝓcēdet tabūl. Daniel à ꝓtulamē à rege.
z ostendit sup opa ꝓpiacē babilōis. Sydēc
misach. z abdenago. Ip̄ā daniel ēt in ꝑ

Nabuchodonosor rex [illegible] rex
uer fēc statuā aureā. altitudīs eius
cubitoꝝ. lx. latitudīs cubitoꝝ ser. z statuit eā i
campo dumi. puicis babil. Iam nabuch.
rex misit ad aggregādas satrapas magistros tu
dicū. z duces. z ministros. ꝑfectos. z omnes
ptātes. ōs ptātes regionū. ut uenirēt ad
dedicāē statuē. q̄ erexit nabuch. rex. Et congre
gati ſ satrape magistri. z iudicū. duces. z
ptātes. o primates q̄ erāt ꝑuincie. ostru
tum. z uniuersi ptātes regionis. ut uenirēt ad
dedicāē statuē quam erexerat nabuch.
rex. Et stabant à statua quā erexerat nabuch.
rex. Et praeco clamabat ualēter
uob⁹ ol ꝑplēs. tribus. z lingue. Ín hora
qua audieritis sonum tubē. fistule. z cy
thare. z sambuce. z psalterij. z symphonie. z
uniuersi gñis musicoꝝ. cadetis adorate sta
tuā auream q̄ erexit nabuch. rex. Quicū
aut nō ꝓstrat adorauerit eadē hora mittetur
i fornacem ignis ardentis. Ideo ignur
stati ut audierūt oēs ꝑ sonū tube. fistule. z cy
thare. sambuce. z psalterij. symphonie. z de
gnis musicoꝝ. cadentes oēs ꝑ. z tribꝰ. z lingue
adorabāt statuā auream q̄ statuit nab
uch. rex. Statimq; i ꝑ tpe accesserūt u
ri caldei. accusauerūt iudeos. dixerūq; nabucho. d̄
regi. Rex i cūctī tuis. Et rex posuit decr.
ut oēs hō q̄ audierit sonū tube. fistule. cithā
re. sābuce. z psalterij. symphonie. z uniuſ ge
nis musicoꝝ. ꝓstrat adorit statuā aurē
ā. Qui ā nō ꝓcidit adorauerit. mittat in for
nacem ignis ardentis. Sūt ꝗ uri. q̄ o

stituerūt sup opa regionis babilonie. sydrach. mi
sach. z abdenago. nec ipsi obtēdēt rex decre
tui. Dñe nec nō cōtēp. z statuam auream
q̄ erexisti nō adorāt. Tē nabuch. i furore
z i ira ꝓcēp ut adducēntur. sydrach. misac
z abdenago. Et adducti ē i ꝓsentia
regis. Cui nabuch. rex ait eis. Ve sy
drach. misach. z abdenago. dēs nec nō cōli
tis. z statuā auream q̄m statui nō adoratis.
Nūc ꝗ. ꝓtinus z symphonie. cēq; genus
musicoꝝ. ꝓsonare. q̄. adorare statuā q̄m
fecī. Et si nō adorāueritis. eadē hora mittemini
i fornacē ignis ardētis. Et quis ē ds qui
ripiat uos d̄ manu mea. Respōdentes ad
sydrach. misach. z abdenago. dixē regi n
abuch. Nō oportet nos d̄ hac re tibi. Ece
et ēl dē nr̄ quē colimus. ꝑt erripe nos d̄ fa
mio ignis ardētis. z d̄ manu tua o rex liba
ra. Et si nolūit nouit tibi rex q̄ deos tuos
q̄. non colimus. z statuā auream q̄
erexisti nō adoramus. Tūc nabuch. replet ē
furore. z aspectus facies eius mutatus est
sup sydrach. misach. z abdnago. Et ꝓcēp ut fie
ret fornax septupli q̄m ꝓmebat fieri
ceteris. Et uiros fortissimos de exercitu suo
ligari pedes. sydrach. misach. z abden
ago. mitterent eos i fornacē ignis ardētis.
Et tūc uiri ligati sunt cū tunicis suis. z
tiaris. z calciamentis. z uestibus suis. z mis
si ē in medio fornacis ignis ardētis. Nam iussio re
gis urgebat. fornax ā. nimis ex. ardebat. Viros
illos qui miserat sydrach. misach.
z abdenago. interfecit flamma ignis. Tres aut
uiri. sydrach. misach. z abdenago. ceciderūt
ī medio caminī ignis ardentis colligati. Et ambulabāt i medio flāme laudantes deū
z benedicentes dñō. Stans autē azarias orauit
sic. Aperiēs os suū i medio ignis air. Bñ
ds ones dē ꝑm nr̄m. z laudabil. z gloriosum
nō nūc i seculā. q. uera ds es. z dirę ā seculis nō
z iudicia opa tua ūa. z uie tue ūe. z omnes uiri
ga tua ūa. iudicia ēi fecisti ūa. iudicia q̄
iudicasti nos. Et omnia q̄cūq; induxisti nō
z ꝑm nr̄m. Peccauimus ēi. z iniq̄ egimus
recedēdo à te. z delīquimus i oībus. Et ꝓcepta tu
a non audiuimus. nec obtēperauimus ut fierent
sicut ꝓcepisti nob⁹ ut bñ nob esset. Omnia q̄ induxisti
nos. z omnia q̄ fecisti nob. uera iudicia
fecisti. Et tradidisti nos i manibus inimi
corū. z pessimis. prauaricatoribus. z regi in
iusto. z pessimo. ultra oēm terrā. Et nūc nō

Ad sēcē in ebreo
uoluminib⁹ ñ reperi.

pessimus apnie oc. Confusio ꝛ obprbiū fi
simo. finie quo ꝛ hic qui colūt eū. ℣ eq̄
mate noc i ꝓspexui ip̄m nī aui. nec dissipet
testamium tuū. nī auferat miam tuā an
ob ip̄m abraham dilem tuū. ꝛ ysaac fuū nū
rin sem nū. quib⁹ locuꝰ es pollicet ḡ mi
plicabit semen eor. ꝛ ste lac celi. ꝛ sic arē
nam q̄ est ūre mare. ḡ dne imnua sum
plus ē ḡ. sumo q̄ imnulei ꝛ imulta ūn
dne ip̄ peccā mā. ℟ nec ē ī tpe ꝛ pncipe ꝛ
ap̄bā. ꝛ tur. nī holocaustū. nī holocaustu
nī sacrificiū. nī icēsū. nī oblō. nī loc⁹ p̄mie
re. cerā re. ū possimo tu ūre miam tuā. si in
alia omia. ꝛ sp̄u humilitat⁹ ꝙ capiamur sc
i holocausto angel. ꝛ cruor. ꝛ sic i mudi
gnem ying nui. sic fiat sacrificiū nr̄m
i ospectu tuo hodie. ut placeat ē. ꝛ ꝑfice bi
ꝙcptel tē. qm̄ nō ē confusio ḡnabi. ī te.
℟ nūc sequim te. ī toto cor ꝛ timemꝰ te.
ꝛ qrimꝰ facie tuā. ne confundas nos. ū se
nbo tuo mānsuetudiem tuā. ꝛ ḡ mlitudie
mie tue. ꝛ cre nos. ī mirabilib⁹ tuis. ꝛ da
gnā nr̄ tuo dne. Confiteantur ī ō potēa ꝛ
ꝛ vb⁹ eor. omnip̄s. ꝙ sola ē ḡ tu es ē solo
ꝛ gloſo sup oēm cēm. ℟ non cessabūt mlt̄
tudies qui mlt̄ dei successe formace. nap̄ti
ꝛ stupa ꝓce. ꝛ malleolis. ꝛ cessabunt fla
ma sup formace. cubitꝰ. ī. ℣. ꝛ cessa ꝛ in
cēo quos vepit mīs formace. ē caldeis mīst
tes regis. qui eam iccendebāt. Anglo. á oñi
cēdo. ē arma ꝛ sceptr. cuis ī formace dei
aussit flamam ignis. o formace ī fee me
dii fornacis. ꝙ ī centum vnis flamis. ℟ ī
regē eor. eio ignis. nī consumꝰ. nec ḡ
molestie inuller. Te my cret ḡ ex uno ore
laudamꝰ ꝛ glificabimꝰ omn ꝛ vno celebꝰ
cō ī formace. dicentes. ℣ ne ex ne ē mani
mur laudabl̄. ꝛ glorificatꝰ ī seculū. ℟ be
nedm nom ghie. qne q̄ē sem. ꝛ laudabl̄e
ꝛ glorificatū m eis⁹ seculis. ℣ ne ex ī tpl
sc̄i ghie me. ꝛ sit laudabil. ꝛ gloſo ī seculā
℣ ne ex ī arcu regni tui. ꝛ sup laudabile. ꝛ
glorificatū ī sēla. ℣ ne ex ḡ intuens abis
sos. ꝛ sedes sp̄ cherubī ꝛ laudabil. ꝛ glorificatū
tue ī sēla. ℣ ne ex ī firmamēto celi. ꝛ laudabi
ꝛ gloſo ī seculā. ℣ ne oia opa d̄ dne. la
udate ꝛ superex. ī. ſ. ℣ ne angli d̄ o. ī. ſ. c.
i. ſ. ℣ ne celi dne. ī. ſ. c. i. ſ. ℣ ne aq̄ q̄ sup
celos ē dne. ī. ſ. c. i. ſ. ℣ ex virtutes oīs
dne. ī. ſ. c. i. ſ. ℣ sol ⁊ luna d̄. ī. ſ. c. i. ſ. ℣
stelle celi dne. ī. ſ. c. i. ſ. ℣ eio ymbr ⁊ ros d̄.
laus. ſ. c. i. ſ. ℣ eio sp̄s dei dne. ī. ſ. c. i.
ſ. ℣ ne ignis ⁊ estus dne. ī. ſ. c. i. ſ. ℣ ne vis
tus ⁊ pruina dne. ī. ſ. c. i. ſ. ℣ ne gelu ⁊ fri
gus dne. ī. ſ. c. i. ſ. ℣ ne cres ⁊ dies ne. gla
cies ⁊ nues dne. ī. ſ. c. i. ſ. ℣ ne noctes ⁊ diei dne.
ī. ſ. c. i. ſ. ℣ lux ⁊ tenebre d̄. ī. ſ. c. i. ſ. ℣ fulgura ⁊ nubes dne. ī. ſ. c.
i. ſ. ℣ dicat nūc israel dne. ī. ſ. c. i. ſ. ℣ ne sacerdotes dne. ī. ſ. c. i. ſ.
℣ ne mōtes ⁊ colles dne. ī. ſ. c. i. ſ. ℣ omnia germinantia dne. ī. ſ. c. i. ſ.
℣ ne fontes dne. ī. ſ. c. i. ſ. ℣ mare ⁊ flumia dne. ī. ſ. c. i. ſ. ℣ cete ⁊ oīa q̄ mouē
ī aq̄ dne. ī. ſ. c. i. ſ. ℣ ne volucres celi dne. ī. ſ. c. i. ſ. ℣ ne bestie ⁊ pecora dne. ī. ſ. c. i. ſ. ℣ ne filii hoīm benedicite dne. ī. ſ. c. i. ſ.
℣ benedicat israel dne. ī. ſ. c. i. ſ. ℣ ne sacerdotes dne. ī. ſ. c. i. ſ. ℣ ne
famuli dne. ī. ſ. c. i. ſ. ℣ ne spūs ⁊ aie iustor dne. ī. ſ. c. i. ſ. ℣ ne sc̄e
⁊ humiles corde dne. ī. ſ. c. i. ſ. ℣ ananias azarias ⁊ misael benedicite dne. laudate ⁊ superexaltate eum in oīa secula. ℣ benedicamus patrem ⁊ filium cum sco sp̄u. laudemus ⁊ glorificemus eum in secula. ℣ benedictus es dne in firmamento celi. ⁊ laudabilis ⁊ gloſo ī secula. ℟ quia eripuit a nob⁹ dñs
inferni. ⁊ saluos fecit de manu mor
tis. ⁊ liberauit de medio ardentis flamme. ⁊ de
medio ignis eruit nos. Confiteamī dño qm̄
bonus qm̄ ī seculū misa. ℟ ne o⁹ religiosi d̄
eo. ℣ benedicite ⁊ glorificate eū. qi ī oīa sēla
mia eo. ℣ benedicite ne ghenus ⁊ gēs
Anania ⁊ exaudiens eos ecclesiasticus. ℣ benedicite ne nabuch. rex babilonis ⁊ omnes qui habitatis
ne ⁊ ait ep̄manabit eos. ℟ ne ex ne ē unus. nī
mus ī medio ignis. apertus ⁊ ait ignis ne
rep dixit. Vere rex. ℣ nō rex ⁊ ait. ecce
ē vid⁹ quat⁹ solutos. ⁊ ambulantes
ī medio ignis. ⁊ nichil corrupte ī eis est.
⁊ spēs filii filio dei. Tunc accessit
nabuch. ad ostiū fornacis ignis ardentis.
⁊ ait. ℣ sidrach. misach. ⁊ abdenago ser
dei excelsi exite. egredimini ⁊ venite. ℟ exi
ergo. egressi ē sydrach. misach. ⁊ abdenago. ī
medio ignis. ⁊ congregati sunt pncipes ⁊ magni
fices ⁊ iudices. ⁊ potestates regis ⁊ contemplaban
tur illos. qm̄ nichil potuisset ignis
i corpib⁹ eor. ⁊ capillus capitis eor. ñ esset
adustus. ⁊ sarabalia eor. nō fuisset immuta
ta. ⁊ odor ignis nō transisset per eos. ℟ exiit
ergo nabuch. ait. ℣ ne ex eor. ⁊ sydrach
misach. ⁊ abdenago qui misit angelū su
ū. ⁊ eruit seruos eius qui crediderūt ei. ⁊ ubū regi
immutauerūt. ⁊ tradiderunt corpa sua. ne ser
uirent. ⁊ ne adorarent oēm deū ex cepto deo
solo. Ame ḡ ponit ē ī decretum. ut oīs
populus ⁊ lingua. ḡ loquat̄ fuerit blas
phemiā. ī deū sydrach. misach. ⁊ abdena
go disperdat ⁊ domus eius vastet. ℣ qi ē

Confiteantur qui est unde ℣ que ℟ mis ericordia

Benedicite ne ghenus ⁊ gēs ⁊ laudate ⁊ superexaltate eum in secula

Benedicamus patrem ⁊ filium ⁊ spūm scm laudemus ⁊ glorificemus eum in secula

rē alio ꝙ possit ita saluare. Tē rex pmo
ú sidrach misach. ↄ abdenago i puincia
babt. Babuchodonosor cibꝰ ypliꝫ ↄ gēiꝫ
ↄ ligne qui habit i omnia tra. pax vb
mltiplicet. Signa ↄ mirabilia fec apo
mi tē excelsꝰ. Placuit ꝙ in pdicare signa
eius ꝙ magna sūt ↄ mirabilia eꝰ ꝙ fortia
ↄ regnū eius regnū sempiternū. ↄ potestas
eius i generatione ↄ generationē. ℣ Ego nabuch. quiescēs eram i domo mea ↄ flo
rēs i palatio meo. Sompnū vidi qꝰ pe
rūt mi. ↄ cogitationes mee i thalamo meo ↄ vi
siones capitis mei conturbabant me. ℣ posui
ꝑceptū ad faciē. ut ingrederentur i sapien
tes mei coram me ut sapientes habit. ut scientem sompnū indicarent mi. Tē ydathei ↄ magi. caldei. ↄ aruspices. ↄ sompnū narraui
eis ꝓ me. ↄ scientem eius nō indicauerūt
mi. donec introiret ydathes. cui nomē balthasar. ꝙ nomē dei mei. qui
habet spūm dei sc̄i. i eum ingressꝰ ↄ sompnū coram eo locutus sū. Balthasar princeps magoꝝ. ꝙ ego scio. ꝙ spūs dei sc̄i sit in te. ↄ nō sacramentū ū ē impossibile. tibi. mihi
dic sompnū meū. ꝙ fuerit. ↄ solēm eius
m̄ interpretationē. Visio capitis mei in thalamo
mo. ecce arbor in medio terre. ↄ altitudo eius
nimia. ℣ magꝝ arbor. ↄ fortis. ↄ pertingens
cumen eius ad celum. Aspectus eius erat usq
ad ultimos terre. folia eius pulchra. ↄ fructus eius
nimis. ↄ esca omnibus. subter eam habitabant
bestie agri. ↄ in ramis eius commorabant aues
celi. ex ea. ꝙ magnificatꝰ es. ↄ roborata
ualuit. ↄ magnitudo eius peruenit usq ad
celum. ↄ potestas tua i finibus uniuerse terre.
Et ꝙ uidit vir sanctus ↄ excelsus descendens de celo.
ↄ dicens succidite arborē. ↄ dissipate eā. ↄ ni
hil nisi cacumen eius in terra dimittite. ↄ uincatur
ferro. ↄ ere i herba terre. ↄ rore celi conspargatur
ↄ cū feris sit pabulum eius. donec septem tempora
mutentur super eū. ꝙ excelsus sit altissimus
in regno hominū. ↄ cui uoluerit dabit illud. ↄ humilem hominē constituet super illud. Hec
somnium ego rex nabuchodonosor uidi. Tu ergo balthasar
dic interpretationem eius. ↄ omnes sapientes regni mei
non potuerunt ostendere mihi. Tu autem potes. quia spūs dei sc̄i
in te est. ℣ Daniel cui
nomen balthasar. secundum nomen dei mei. ↄ qui
habet spūm deorum sanctorum in eo. ↄ lumen
sapientie. ↄ prudentia. ↄ sapientia. similis sapientie
deorum. ↄ ingressus. ↄ sompnium meum narraui
ei. ꝙ balthasar princeps magorum. quia ego noui
ꝙ spūs dei sc̄i in te est. ↄ omne secretum non
obstupescit te. sompnium quod vidi. ↄ interpretationem eius
dic mihi. ↄ visiones capitis mei quas vidi in cubili
meo. uidebam. ↄ ecce arbor in medio terre. ↄ altitudo eius
nimia. ℣ magna arbor. ↄ fortis. ↄ pertingens
cumen eius ad celum. Aspectus eius erat usq
ad terminos uniuerse terre. folia eius pulchra. ↄ fructus eius
nimis. ↄ esca omnibus. subter eam habitabant
bestie agri. ↄ in ramis eius commorabant aues
celi. ex ea. ꝙ magnificatus es. ↄ roborata
ualuit. ↄ magnitudo eius peruenit usq ad
celum. ↄ potestas tua i finibus uniuerse terre.
Et ꝙ uidit vir sanctus ↄ excelsus descendens de celo.
ↄ dicens succidite arborē. ↄ dissipate eā. ↄ ni
hil nisi cacumen eius in terra dimittite. ↄ uincatur
ferro. ↄ ere i herba terre. ↄ rore celi conspargatur
ↄ cū feris sit pabulum eius. donec septem tempora
mutentur super eū. ꝙ excelsus sit altissimus
in regno hominū. ↄ cui uoluerit dabit illud. ↄ humilem hominē constituet super illud. Hec
somnium ego rex nabuchodonosor uidi. Tu ergo balthasar
dic interpretationem eius. ↄ omnes sapientes regni mei
non potuerunt ostendere mihi. Tu autem potes. quia spūs dei sc̄i
in te est. ℣ Daniel cui
nomen balthasar. cepit ite semetipm mirari cogitare
qd hora una. ↄ cogitabat cum conturbaba
eū. Respondens mr rex ait. Balthasar sōpn
ū ↄ sīpret eius nō conturbet te. ℣ Balthasar princeps magoꝝ. Dñe mi rex sōpnū hoc ꝙ te
odeat. ↄ sīpretatio eius hostibꝰ tuis sit. Arbor
quā uidisti uirens atq robusta cuꝰ altitu
do peruenit usq ad celū. ↄ aspectus illius usq ad extre
mum. ↄ nimis cuius pulchrum. ↄ fructus eius
nimis. ↄ esca qui in ea. subter eam habitat
bestie agri. ↄ in ramis eius ꝙmorabat aues
celi. tu es rex. qui magnificatus es. ↄ roborata
ualuisti. ↄ magnitudo tua peruenit usq ad
celum. ↄ potestas tua i finibus uniuerse terre. Et
ꝙ uidit rex angelus ↄ sanctus descendens de celo.
ↄ dicens succidite arborē. ↄ dissipate eā. ↄ ni
hil nisi cacumen eius in terra dimittite. ↄ uincatur
ferro. ↄ ere i herba terre. ↄ rore celi conspargatur
ↄ cū feris agri. donec septem tempora mutentur super eū.
hec est interpretatio sermonis altissimi
qui uenit super dominum meum regem. Eiicient te ab
hominibus. ↄ bestiis ↄ fenum tuum
ut bos comedes. ↄ rore celi conspargi
ↄ septem tempora mutabunt super te. donec scias
ꝙ dominetur excelsus in regno hominū. ↄ cui
uoluerit dabit illud. ↄ ꝙ precepit ut relinquerent ra
dices eius. ↄ arborem. regnum tuum firmum
tibi postquam cognoueris potestatem esse celestem. Quobrem rex
consilium meum placeat tibi. ↄ peccata tua elemosinis
redime. ↄ iniquitates tuas misericordiis pauperum. forsitan
ignoscat delicto tuo. Omnia hec uenerunt sup
nabuchodonosor regem. Post finem mensium. xii. i aula im
perii babilonie deambulabat. Respondit rex ↄ ait. Nonne
hec babilon quam ego. qui ego edificaui
in domum regni in robore fortitudinis mee. ↄ
in gloria decoris mei. Adhuc uerbum erat in ore regis. uox de celo cecidit. Tibi dicitur nabuch
odonosor. Regnum tuum transiit a te. ↄ abicient te
homines. ↄ cum bestiis erit habitatio tua.
fenum sicut bos comedes. ↄ septem tempora mutabuntur
super te. donec scias
ꝙ dominetur excelsus in regno hominū. ↄ cui
uoluerit dabit illud. ↄ ꝙ precepit ut relinquerent ra
dices eius. ↄ arborem. regnum tuum firmum
tibi postquam cognoueris potestatem esse celestem. Quobrem rex
consilium meum placeat tibi. ↄ peccata tua elemosinis
redime. ↄ iniquitates tuas misericordiis pauperum. forsitan
ignoscat delicto tuo. Omnia hec uenerunt sup
nabuchodonosor regem. Post finem mensium. xii. i aula im
perii babilonie deambulabat. Respondit rex ↄ ait. Nonne
hec babilon quam ego. qui ego edificaui
in domum regni in robore fortitudinis mee. ↄ
in gloria decoris mei. Adhuc uerbum erat in ore regis. uox de celo cecidit. Tibi dicitur nabuch
odonosor. Regnum tuum transiit a te. ↄ abicient te
homines. ↄ cum bestiis erit habitatio tua.
fenum sicut bos comedes. ↄ septem tempora mutabuntur
super te. donec scias

upuum ẽ. Iuẽ uoluerunt el suã fãẽ cum
ẽ uirtutib; celi quam i hominib; tue z nõ
ẽ qui resistat manui eius z diant ei. Cum
fecisti: in uõ tempore slã meus az mi ue
ũlo ẽ z ap honoẽ regnu mu. zamemap p
uenit z figum mea reuersa ẽ az me. z opa
matrẽ mea z magnũ mi requisiẽ me z
regnu meo z stuare sum. z magnificẽa
mã ampliet addiat ẽ mi. Sicẽ ego nabu
chod. laudo z magnifico glorifico ẽ celi. q õ
opa eius ũa z uniuerse uie eius iudicia. q ẽ
dierẽt i superbia pot ambulare. V

Balthasar rex fecit grande multis opa
magnatib; suis. mille. z unusquis p suã ui
tutem epotem. Percep ẽ rex iam temulẽ
us affectetur uasa aurea z argentea q asp
tulerat nabuchodos. p eccl de ierlm. ut bibent i eis rex z op matrẽ
eius. uxores eius z concubine. Bibe allata
sunt uasa aurea z argentea q abstulerãt
de ierlm ut fierent i templo. z bibẽt i eis rex
z op matrẽ eius z uxores z concubine eius. Bi
dentes unus laudauit deos aureos. z ar
geteos. eneos. ferreos. z lapideos. z ligneos
qui non uidẽt nec audiũt. et ignorãt. Deum autẽ cui flatus
tua sunt in manib; eius omnes uie tue non
honorificasti. Ideo ab eo missus ẽ articulus manus qui scri
psit hoc. et exarauit ẽ. Hoc ẽ ergo scriptum q
dignum ẽ manes tekel. phares. Hoc ẽ ie
pretatio uerbi eius. manes numerauit deus regnũ
tuum. et complet illud. Tekel appensum ẽ
in statera. et inuentus ẽ minus habẽs. Phares. di
uisum ẽ regnum tuum. et datum ẽ medis z pſis

et sic ẽ. hoc ẽ ie pretatio. Tunc rex pos
uit ymni nomẽ balthasar. Sic ẽ mos annel uo
cent ie pretatem nominis. Igitur iro
ducto ẽ daniel corã rege. Ad quẽ ſ sum
rex ait. Tu es annel de filiis captiuitatis
iudee. adduc pr mea. ut ducam de re
gno patris mei hoc. z sda. Intelligenia
qd z sapiẽa ampliores inuente sunt in te. z mi
nacitas sunt in te. ap deos. Nunc sapientes
magi. ut scriptum hoc legerent. z ie pre
tationem eius indicarent mihi. z nequiuer
sensum sermonis eius edere mihi. Tu ergo audi
ui de te q possis obscurum interpretari. et
ligatus resolui. Si ergo uales scripturã legere
z interpretationem eius indicare mihi. pur
pura uestieris. z torques aureus circa collu
tuum habẽs. z dux i regno meo princeps eris.
Ad quẽ respondens daniel coram rege ait.
munera tua sibi. z dona tua domo tue alte
ri. Scripturam tamen legam tibi rex. z interpretationem eius ostendam tibi. Deus dñs altis
simo regnum z magnificẽa z honorẽ z
gloriam. dedit nabuchodonosor patri tuo. z pp ma
gnificentia qm dedit ei. omnes populi tribus
z linguę tremebant z metuebant eum
quos uolebat interficiebat. z quos uolebat
percutiebat. quos uolebat exaltabat. z quos
uolebat humiliabat. et cum exaltatum
ẽ cor eius z spũs eius obfirmatus ẽ ad superbiã
deposit ẽ de solio regni sui. z gloria eius ab
lata ẽ a filiis hominum et cetera. Et tu filius eius balthasar. nõ humiliasti cor
tuum cum scires hec omnia. Sed contra dñm celi elevatus es. et uasa domo eius allata sunt
coram te. et tu z optimates tui uxores tue. et concubine tue. z bibistis uinum in eis. Deos argenteos
et aureos. eneos. ferreos. ligneos et la
pideos qui non uidẽt nec audiũt. nec sciũt
laudare. Deum autem cui spiritus tui in
manu sua. et omnes uie tue. non glorificasti. Ideo ab eo missus ẽ articulus manus qui scri
psit hoc. et exarauit ẽ. Hoc ẽ ergo scriptum q
dignum ẽ manes tekel. phares. Hoc ẽ ie
pretatio uerbi eius. manes numerauit deus regnũ
tuum. et complet illud. Tekel appensum ẽ
in statera. et inuentus ẽ minus habẽs. Phares. di
uisum ẽ regnum tuum. et datum ẽ medis z pſis

Tē iubente rege. ionatę ē samuel ipi
r oleum ē reliquit aurea colla eius. r p
dicauit ē re eo q̄ uiter poestate tua i re
gno suo. Eadē nocte interfec̄t ē samuel balt
thasar rex caldeo. r tenuit medo succession
regnū. annos nauc. xl. duos.

VI

Placuit ante r sthauit sup regnū su
u̇ lacrimę. c. xv. ii. cētū in toto regno
suo. r ait ex ymagel mel. ex q̄ samuel n
no em. u̇ lacrimę ut recedant ihēm. ex
rex nō lugeā. molestia. Igitur pauel si
labat ex ymagel r lacrimę. q. sic di am
plius eum i eo. Vnxi rex cognoscat sth
cuctos eil si ex regnū. Vnde ymagel ex
lacrimę q̄rebat ū mittēret eorem samuel
ex lacrimę regis. nullā cām r sp̄iem in
uenire p̄ualuit. eo q̄ fidelis eis. r odi el
pz r suspicao. nō iucunde i eo. Vnxit g
uit ill. Ab iuemento samuel huius ali
quam eorum nisi fuisse i regē di sm. Tē
ymagel r lacrimę subripuisse regi. r
lio locum ē ei. Dun rex i cētū uisse. Vbi
lium mittē ex ymagel regnū eius. magnū
nis r lacrimę. r lenacmel r iudael. ū ex
ali ipsorum exercitū eorum. ū alij qui pe
erant aliqs pendem aḡos. Vbi ex eis ai
dicā. exc. nisi a re rex. mittatur i lacle
cētū. Tale uas rex gloria sua. r sancte
cētū. ut ū imittatur q̄ statuit ē a me
is aut̄ ylie. nec pteuaricatū eius luce
at. Sciēs rex dno p̄posuit deum. r sta
uit. ex ē samuel gaudii. r osthauit legē
regni ē coram dño. r seruiuit lege.
gni ē coram dño. r seruiuit lege.
cētū eius in ramatha. apte in
ramatha. Et omnis iudea. r hierusalem
gaudebat cū samuel. Et dixit dñs ad
samuel. Vsquequo tu luges ad saul. ego
proiecī eum ne regnet sup eos. Imple
cornu tuū oleo. r uade. mittā te ad
hesse bethlemitē. uidi in filiis eius mihi
regē. Et ait samuel. quō uadā audiet
saul occidet me. Et dixit dñs. uitulā
de armentis tollis tecū. r dices. ad
immolandū dño uenio. Et uocabis hesse
ad hostiā. ego ostendā tibi quid facias.
et unges quē dixero tibi. Fecit samuel
quę locutus est dñs. Et uenit in bethle
hem. Et obstupuerunt seniores ciuitatis
occurrentes ei. Et dixerunt. Pacifica
quę uenis. Et ille respondit. Pacifica
sum. uenio immolare dño. Sanctificamini
et uenite mecū ad hostiam. Et sanctifi
cauit hesse et filios eius. et uocauit ad
hostiam. Et factum est cū ingrederen
tur ille. et uidisset eliab. dixit. Certe
coram dño christus eius est. Et dixit dñs
ad samuel. Ne respicias uultum eius
neq̄ altitudinem staturę eius. quoniam
abiecī eum. Non enim iudicabo sicut
homo uidet. homines enim uident ea
quę parent. dñs autem intuetur cor.
Vocauit ergo hesse abinadab. et adduxit
eum coram samuele. Et ait neq̄ istum
elegit dñs. Adduxit hesse samma. Et
ait neq̄ istum elegit dñs. Adduxit hesse
septem filios suos coram samuele. Et
dixit samuel ad hesse. Non elegit dñs
ex istis. Et ait samuel ad hesse. Nūquid
consummati sunt pueri. Et ille respon
dit. Adhuc reliquus est paruulus. et
ecce pascit oues. Et dixit samuel ad
hesse. Mitte et adduc illum. Non enim
discumbemus donec huc ueniat. Misit
ergo et adduxit eum. Erat autem rufus
et pulcher aspectu. et decorus intuitu.
Et dixit dñs ad samuel. Surge unge eum
iste enim est. Tulit ergo samuel cornu
olei. et unxit eum in medio fratrum
eius. Et insiluit spūs dñi in dauid a die
illa et deinceps. Exurgens samuel abiit
in ramatha. Spūs autem dñi recessit a
saul. et exagitabat eum spūs nequam
de dño. Dixerunt ergo serui saul ad
eum. Ecce nunc spūs nequam de dño
exagitat te. Imperet dominus noster
seruis suis qui coram te sunt. ut que
rant hominem qui sciat psallere ci
thara. et erit cum inuaserit te spūs
nequam de dño. et psallet manu sua.
et requiescere facies. Dixit ergo saul
ad seruos suos. Prouidete mihi homi
nem bene psallentem. et adducite eum
ad me. Respondens unus de pueris
ait. Ecce uidi filium isai bethlemitis
scientem psallere. fortem robore. et
uirum bellicosum. et prudentem ser
monibus. et uirum decorum. et dñs
erit cum eo. Misit ergo saul nuntios
ad isai. et dixit. Mitte ad me dauid
filium tuum qui est in pecore. Tulit
igitur isai asinum panes. et uter
vini. et hedum caprearum. et misit
per dauid filium suum ad saul. Et
uenit dauid ad saul. et stetit coram
eo. Et dilexit eum ualde. et factus
est ei armiger. Et misit saul ad isai
dicens. Obsecro ut stet dauid coram
me. inuenit enim gratiam in oculis
meis. Igitur quotiescumque arripie
bat saul dauid. tollebat citharam
et percutiebat manu sua. et refo
cillabatur saul. et melius habebat.
recedebat enim ab eo spūs nequam.

VII

Anno primo balthasar regis babilonis. da
niel uidit uisionem. et uisio autem capitis
eius in cubili suo. et scripsit uisum scribe. Vidi
ego daniel. et ecce quatuor uenti pugnabant in mari magno. et quatuor
bestie magne ascendebant de mari diuise
ab inuicem. Prima quasi leena. et alas habebat aquile.
aspiciebam. donec euulse sunt alę eius. et sublata
est de terra. et super pedes quasi homo stetit. et
cor hominis datum est ei. Et ecce bestia alia similis ur
so. et pes stetit ex ea. et tres ordines erant in ore eius et
in dentibus eius. Et sic dicebatur ei. Surge
comede carnem plimam. Post hoc aspiciebam
et ecce alia quasi pard. et alas habebat quasi auis.

& audiuit omnis ꝺ scis loquentē. & ꝑcussit omnē ꝺ scis aūt. nelao aut loquēti. & sciat uniuersa terra quia est deus in israhel. & fiāt ē. & ysaiam & brazuce & galeabi. & dixit ei. Vade & dic ezechie ducī meo. hec dicit deus miliā tue ętatis. & mitabi ysaiam. & audiam eleēmosynā tuā. & uidēs ē uidēm ē domui tue. & iussēm. & ęcce addā ęgritudini tuę. & ęcce sanabo te. & ꝺ ꝺie ascendes domum dei. & addā ꝺies quindecim ad ꝺies tuos. & de manu regis assyriorum liberabo te. & urbem istam. & protegam domum hanc. & hoc erit tibi signum a dño. quia faciet dñs sermonem hunc. quem locutus est. ecce ego reducam umbram linearum per quas descendit in horologio achaz. sole retrorsum decem lineis. & reuersus est sol per decem lineas. per quas descenderat. Scripta ezechie regis iuda. quando infirmatus est & conualuit de infirmitate sua. Ego dixi in dimidio ꝺierum meorum. uadam ad portas inferi. quæsiui residuum annorum meorum. Dixi non uidebo dñm deum in terra uiuentium. non aspiciam hominem ultra. & habitatorem quietis. Generatio mea ablata est & quasi tabernaculum pastorum. recisa est a me. quasi a texente uita mea. dum adhuc ordirer succidit me. de mane usque ad uesperam finies me. sperabam usque mane quasi leo sic contriuit omnia ossa mea. de mane usque ad uesperam finies me. sicut hirundo sic pipiabo. meditabor ut columba. attenuati sunt oculi mei. suspiciētes in excelsum. domine ui patior. responde pro me. quid dicam. aut quid respondebit mihi. cum ipse fecerit. recogitabo coram te omnes annos meos. in amaritudine animæ meæ. dñe si sic uiuitur. & in talibus uita spiritus mei. corripies me & uiuificabis me. ecce in pace amaritudo mea amarissima. tu autem eruisti animam meam ut non periret. proiecisti post tergum tuum omnia peccata mea. quia non infernus confitebitur tibi. nec mors laudabit te. non expectabunt qui descendunt in lacum. ueritatem tuam. uiuens uiuens ipse confitebitur tibi. sicut & ego hodie. pater filiis notam faciet ueritatem tuam. saluum me fac. & psallemus carmina nostra cunctis ꝺiebus uitæ nostræ in domo dñi. Dixit autem ysaias. tollatur massa ficorum. & ponatur cataplasma super uulnus. & sanabitur. Dixit autem ezechias. quod erit signum quia ascendam domum dei. Respondit ysaias. hoc erit tibi signum a dño. quia faciet dñs uerbum hoc. quod locutus est. ecce umbra graditur decem lineas. per quas descendit. nequaquam. sed reuertatur retrorsum decem lineis. Et clamauit ysaias propheta dñm. & reduxit umbram per lineas. per quas descenderat in horologio achaz. retrorsum decem lineis. In ꝺiebus illis infirmatus est ezechias usque ad mortem. & uenit ad eum ysaias filius amos propheta. & dixit ei. Hec dicit dñs. Da mandata domui tue. quia morieris tu. & non uiues. Conuertit autem ezechias faciem suam ad parietem. & orauit dñm dicens. Obsecro dñe memento quæso quomodo ambulauerim coram te in ueritate. & in corde perfecto. & quod placita coram te fecerim. Et fletu magno deflebat ezechias. Factum est autem. antequam egrederetur ysaias atrium medium. & sermo dñi factus est ad eum dicens. Reuertere & dices ezechie principi populi mei. hec dicit deus dauid patris tui. audiui orationem tuam. & uidi lacrimas tuas. ecce ego sanabo te. tertia ꝺie ascendes templum dñi. & adiciam ꝺies tuos quindecim. & de manu regis assyriorum liberabo te. & urbem istam. & protegam domum hanc. propter me. & propter dauid seruum meum. Dixit quoque ysaias. tollite massam ficorum. & ponite cataplasma super uulnus. & sanabitur. Et dixit ezechias ad ysaiam. quod erit signum quia sanabit me dñs. & ascendam domum dei tertia ꝺie. Respondit ysaias. hoc habebis signum a dño. quia faciet dñs sermonem quem locutus est. utrum umbra ibit decem lineis. an reuertetur totidem gradibus retrorsum. Dixit ezechias. facile est umbram declinare decem lineas. sed ut reuertatur retrorsum decem lineis. Clamauit ysaias propheta ad dñm. & reduxit umbram per lineas. per quas descenderat. retrorsum decem lineis. In illo tempore misit berodach baladan filius baladan rex babylonis epistolas & munera ezechiæ. audiuit enim quod infirmatus fuisset & conualuisset. Et gauisus est super eis. & ostendit eis domum aromatum. & argentum. & aurum. & unguenta. & uniuersa uasa thesaurorum suorum. nihil fuit quod non ostenderet eis ezechias in domo sua. & in omni potestate sua. Venit ysaias propheta ad ezechiam regem. & dixit ei. Quid dixerunt uiri isti. & unde uenerunt ad te. Dixit ezechias. de terra longinqua uenerunt ad me. de babylone. Qui dixit. Quid uiderunt in domo tua. Dixit ezechias. omnia quæ sunt in domo mea uiderunt. nihil est in thesauris meis quod non uiderint. Dixit ysaias ad ezechiam. audi sermonem dñi exercituum. ecce ꝺies uenient. & auferentur omnia quæ sunt in domo tua. & quæ condiderunt patres tui usque in ꝺiem hanc in babylonem. non remanebit quicquam. dicit dñs. & de filiis tuis qui egredientur de te. quos genuisti. tollent. & erunt eunuchi in palatio regis babylonis. Dixit ezechias ad ysaiam. bonus sermo dñi quem locutus es. & dixit. Certe pax & ueritas erit in ꝺiebus meis. Reliqua autem uerborum ezechiæ. & uniuersa fortitudo eius. & quomodo fecerit piscinam & aquæductum. & introduxerit aquas in ciuitatem. nonne hæc scripta sunt in libro sermonum ꝺierum regum iuda. Dormiuit ezechias cum patribus suis. & sepelierunt eum in ascensu filiorum dauid. & honorauerunt eum omnes iudæi & habitatores hierusalem in morte sua. Manasses filius ezechiæ regnauit pro eo. Filius duodecim annorum erat manasses cum regnare cœpisset. & quinquaginta quinque annis regnauit in hierusalem. nomen matris eius hephzibah. & fecit malum coram dño. iuxta abominationes gentium quas subuertit dñs a facie filiorum israhel. & reuersus est. & ædificauit excelsa quæ destruxerat ezechias pater eius. & erexit aras baalim. & fecit lucos sicut fecerat achab rex israhel. & adorauit omnem militiam cæli. & seruiuit eis. & ædificauit aras in domo dñi. de qua dixerat dñs. In hierusalem ponam nomen meum. & ædificauit aras omni militiæ cæli in ꝺuobus atriis domus dñi. & transire fecit filium suum per ignem. & obseruabat somnia. & obseruationes. & diuinationes. & habuit pythonem & ariolos. multiplicauit ut faceret malum coram dño ad irritandum eum. & posuit sculptile & conflatile quod fecerat. & statuit in domo dei. de qua dixit dñs ad dauid & ad salomonem filium eius. In domo hac & in hierusalem quam elegi ex omnibus tribubus israhel. ponam nomen meum in sempiternum. & non addam ultra ut moueatur pes israhel de terra quam dedi patribus eorum. ita tamen ut custodiant & faciant omnia quæ præcepi eis. & uniuersam legem quam mandauit eis seruus meus moyses. Et non audierunt. & seduxit eos manasses ut facerent malum super gentes quas disperdidit dñs a facie filiorum israhel. Locutusque est dñs per seruos suos prophetas dicens. Quia fecit manasses rex iuda abominationes istas. nequiter agens super omnia quæ fecerunt amorræi qui ante eum fuerunt. & peccare fecit iudam in idolis suis. propterea hæc dicit dñs deus israhel. ecce ego inducam mala super hierusalem & iudam. ut quicumque audierit ei. tinniant ambæ aures eius. & extendam super hierusalem regulam samariæ. & pondus domus achab. & delebo hierusalem sicut delet quis tabulas. & uertens delebit. & derelinquam reliquias hæreditatis meæ. & tradam eas in manus inimicorum suorum. & erunt in rapinam & in direptionem cunctis hostibus eorum. eo quod fecerint malum coram me. & irritauerint me ab ꝺie qua egressi sunt patres eorum de ægypto usque in hodiernum ꝺiem. Insuper & sanguinem innoxium effudit manasses multum nimis. donec impleret hierusalem ab ore usque ad os. absque peccatis suis quibus peccare fecit iudam ut faceret malum coram dño. Reliqua autem sermonum manasse. & uniuersa quæ operatus est. & peccatum quod peccauit. nonne hæc scripta sunt in libro sermonum ꝺierum regum iuda. Dormiuit manasses cum patribus suis. & sepultus est in horto domus suæ in horto oza. & regnauit amon filius eius pro eo. Filius uiginti ꝺuorum annorum erat amon cum regnare cœpisset. & ꝺuobus annis regnauit in hierusalem. nomen matris eius mesullemeth filia aruz de iethlia. & fecit malum coram dño. sicut fecerat manasses pater eius. & ambulauit in omnibus uiis quibus ambulauerat pater eius. & seruiuit idolis quibus seruierat pater eius. & adorauit ea. & dereliquit dñm deum patrum suorum. & non ambulauit in uia dñi. Et coniurauerunt serui amon contra eum. & interfecerunt regem in domo sua. Percussit autem populus terræ omnes qui coniurauerant contra regem amon. & constituerunt populus terræ iosiam filium eius regem pro eo. Filius octo annorum erat iosias cum regnare cœpisset. & tribus & ꝺimidio annis regnauit in hierusalem. nomen matris eius idida filia adaia de boscath. & fecit rectum coram dño. & ambulauit in omnibus uiis dauid patris sui. & non declinauit neque ad ꝺexteram neque ad sinistram. Anno autem octauo decimo regni eius. & ipse adhuc puer esset. misit rex saphan filium asalie filii mesollam scribam templi dñi. dicens. Ascende ad helciam pontificem. ut supputet pecuniam quæ illata est in templum dñi. & quam congregauerunt ostiarii a populo. ut ꝺetur in manu fabrorum qui præsunt operibus templi dñi. & ipsi ꝺent eam his qui operantur opus templi dñi. ut instaurent ea quæ corruerunt. & ædificent parietes. & ligna & lapides quadros emant. & ꝺeargentent templum. Verumtamen non computabitur pecunia quæ ꝺatur in manu eorum. quia in fide operantur. Dixit autem helcias pontifex ad saphan scribam. Librum legis inueni in templo dñi. & tradidit eum helcias saphan. & legit eum. Et ingressus saphan scriba ad regem. nuntiauit ei uerbum. dicens. Omnia quæ ꝺata sunt in manu seruorum tuorum. conflauerunt pecuniam quæ inuenta est in templo dñi. & tradiderunt eam in manu fabrorum qui præsunt operibus templi dñi. Nuntiauit quoque saphan scriba regi. dicens. Librum dedit mihi helcias sacerdos. & legit eum saphan coram rege. Cumque audisset rex uerba legis. scidit uestimenta sua. & præcepit helciæ sacerdoti & ahicam filio saphan. & abdon filio micha. & saphan scribæ. & asaiæ pueri regis. dicens. Ite & consulite dñm pro me & pro populo & pro uniuersa iuda. de sermonibus libri istius qui inuentus est. magna enim ira dñi succensa est contra nos. eo quod patres nostri non audierint sermones libri huius. ut faciant omnia quæ scripta sunt nobis. Abiit ergo helcias & hi quos rex præceperat. ad oldam prophetissam uxorem sellum filii thecuæ filii araas custodis uestium. habitantem in hierusalem in mesa. & locuti sunt ad eam. Quæ dixit eis. Hec dicit dñs deus israhel. Dicite uiro qui misit uos ad me. hec dicit dñs. ecce ego inducam mala super locum istum & super habitatores eius. omnia uerba libri quæ legit rex iuda. eo quod dereliquerint me. & libauerint diis alienis. ut irritent me in cunctis operibus manuum suarum. & succendatur furor meus contra locum istum. & non extinguetur. Ad regem autem iuda qui misit uos ut consuleretis dñm. hec dicetis ei. Hec dicit dñs deus israhel. Quia audisti sermones libri. & perterritum est cor tuum. & humiliatus es coram dño. audiens quæ locutus sum contra locum istum & contra habitatores eius. ut sint in solitudinem & in maledictum. & scidisti uestimenta tua & flesti coram me. & ego exaudiui te. dicit dñs. ecce congregabo te ad patres tuos. & colligeris ad sepulchra tua in pace. & non uidebunt oculi tui omnia mala quæ inducturus sum super locum istum & habitatores eius. Retulerunt ergo regi responsum. Congregauit autem rex omnes maiores natu iuda & hierusalem. & ascendit ad domum dñi. & omnes uiri iuda & habitatores hierusalem. sacerdotes & prophetæ. & uniuersus populus a paruo usque ad magnum. & legit in auribus eorum omnia uerba libri fœderis. qui inuentus est in domo dñi. Stetitque rex super gradum. & percussit fœdus coram dño. ut ambularent post dñm. & custodirent mandata eius & testimonia & cæremonias in uniuerso corde & in tota anima. & suscitarent uerba fœderis hæc quæ scripta erant in libro illo. & steterunt omnes in fœdere. Et præcepit rex helciæ pontifici. & sacerdotibus secundi ordinis. & ianitoribus. ut proferrent de templo dñi uniuersa uasa quæ facta fuerant baal & lucis & omni militiæ cæli. & combussit ea extra hierusalem in ꝺeserto cedron. & tulit cinerem eorum in bethel. Et abstulit idolatras quos constituerant reges iuda. ut sacrificarent in excelsis per ciuitates iuda & in circuitu hierusalem. & eos qui adolebant incensum baal & soli & lunæ & duodecim signis & uniuersæ militiæ cæli. Et eduxit lucum a domo dñi extra hierusalem ad torrentem cedron. & combussit eum in torrente cedron. & comminuit in puluerem. & proiecit cinerem eius super sepulchra filiorum populi. Et destruxit ꝺomos effeminatorum quæ erant in domo dñi. in quibus mulieres texebant ꝺomos lucis. Et adduxit omnes sacerdotes de ciuitatibus iuda. & polluit excelsa in quibus sacrificabant sacerdotes. a gabaa usque bersabee. & destruxit excelsa portarum quæ erant in introitu portæ iesu principis ciuitatis. quæ erant ad sinistram portæ ciuitatis. Attamen sacerdotes excelsorum non ascendebant ad altare dñi in hierusalem. sed tantum comedebant azymos in medio fratrum suorum. Polluit quoque thophet quæ est in ualle filiorum ennom. ut nullus consecraret filium suum aut filiam suam igne. Mouit & equos quos dederant reges iuda solis. in introitu templi dñi. & in exedra nathanmelech eunuchi qui erat in parasin. & currus solis igne combussit. Altaria quæ erant in superiori parte ꝺomus achaz. quæ fecerant reges iuda. & altaria quæ fecerat manasses in ꝺuobus atriis domus dñi. destruxit rex & contriuit inde. & proiecit puluerem eorum in torrentem cedron. Et altaria quæ erant contra hierusalem ad meridiem montis perditionis. quæ ædificauerat salomon rex israhel astaroth idolo sidoniorum. & chamos idolo moab. & moloch idolo filiorum ammon. polluit rex. & contriuit statuas. & succidit lucos. & implauit locum eorum ossibus hominum. Altare quoque quod erat in bethel. & excelsum quod fecerat ieroboam filius nabat qui peccare fecit israhel. altare illud & excelsum destruxit. & combussit excelsum. & comminuit in puluerem. & succendit lucum. Conuersusque ioseph uidit sepulchra quæ erant ibi in monte. & misit & tulit ossa de sepulchris. & combussit super altare. & polluit illud. secundum sermonem dñi quem locutus est homo ꝺei. qui prædixerat uerba hæc. Et dixit. Quod est titulus iste quem uideo. Dixerunt ei uiri ciuitatis. Sepulchrum ꝺei est. qui uenit de iuda. & prædixit uerba hæc quæ fecisti super altare bethel. & dixit. Dimittite eum. nemo moueat ossa eius. Et conseruata sunt ossa illius cum ossibus prophetæ qui uenerat de samaria. Et uniuersa templa excelsorum quæ fecerant reges samariæ ad irritandum dñm. abstulit iosias. & fecit eis secundum uniuersa opera quæ fecerat in bethel. & immolauit omnes sacerdotes excelsorum qui erant ibi. super altaria. & combussit ossa humana. & reuersus est hierusalem. Præcepit autem rex uniuerso populo. dicens. Facite phase dño deo uestro. sicut scriptum est in libro fœderis huius. Non enim factum est phase tale a ꝺiebus iudicum qui iudicauerunt israhel. & uniuersos ꝺies regum israhel & regum iuda. sed mense octauo decimo regni regis iosiæ. phase factum est dño in hierusalem. Insuper & pythonicos & ariolos & idola & cuncta abominamenta quæ uisa sunt in terra iuda & in hierusalem. abstulit iosias. ut impleret uerba legis quæ scripta erant in libro quem inuenit helcias sacerdos in templo dñi. Similis illi non fuit ante eum rex qui reuerteretur ad dñm in omni corde suo & in tota anima sua & in uniuersa fortitudine sua. iuxta omnem legem moysi. nec post eum surrexit similis illi. Verumtamen non auertit dñs furorem iræ suæ magnum. quo iratus est furor eius contra iudam. propter iracundias quibus irritauerat eum manasses. Et dixit dñs. Etiam iudam auferam de conspectu meo. sicut abstuli israhel. & proiciam ciuitatem hanc hierusalem quam elegi. & domum de qua dixi. Erit nomen meum ibi. Reliqua autem sermonum iosiæ. & uniuersa quæ operatus est. nonne hæc scripta sunt in libro sermonum ꝺierum regum iuda. In ꝺiebus eius ascendit pharao nechao rex ægypti contra regem assyriorum ad flumen euphraten. & abiit rex iosias in occursum eius. & interfecit eum in mageddo. cum uidisset eum. Et imposuerunt eum mortuum in curru. & portauerunt eum hierusalem. & sepelierunt eum in sepulchro patris sui. Et populus terræ tulit ioachaz filium iosiæ. & unxerunt eum. & constituerunt eum regem pro patre suo. Filius uiginti trium annorum erat ioachaz cum regnare cœpisset. & tribus mensibus regnauit in hierusalem. nomen matris eius amital filia hieremiæ de lobna. & fecit malum coram dño. iuxta omnia quæ fecerant patres eius. Et uinxit eum pharao nechao in reate in terra emath. ne regnaret in hierusalem. & imposuit tributum super terram centum talenta argenti. & talentum auri. Constituitque pharao nechao eliacim filium iosiæ regem pro iosia patre suo. & uersum nomen eius ioachim. Ioachaz autem tulit pharao nechao. & adduxit eum in ægyptum. & mortuus est ibi. Argentum autem & aurum dedit ioachim pharaoni. sed iussit terram ut daret pecuniam iuxta præceptum pharaonis. & unusquisque iuxta uires suas exigebat argentum & aurum a populo terræ. ut daret pharaoni nechao. Filius uiginti quinque annorum erat ioachim cum regnare cœpisset. & undecim annis regnauit in hierusalem. nomen matris eius zebuda filia phadaia de ruma. & fecit malum coram dño. iuxta omnia quæ fecerant patres eius. In ꝺiebus eius ascendit nabuchodonosor rex babylonis. & factus est ioachim ei seruus tribus annis. & reuersus est. & defecit. & non rebellauit amplius. Et misit dñs super eum latrones chaldæorum & latrones syriæ & latrones moab & latrones filiorum ammon. & misit eos in iuda ut disperderet eum. iuxta sermonem dñi quem locutus est in manu seruorum suorum prophetarum. Verumtamen in ore dñi factum est super iudam. ut auferret eos a facie sua propter peccata manasse. iuxta omnia quæ fecerat. & propter sanguinem innoxium quem effudit. & implauit hierusalem sanguine innoxio. quem noluit dñs ꝺimittere. Reliqua autem sermonum ioachim. & uniuersa quæ operatus est. nonne hæc scripta sunt in libro sermonum ꝺierum regum iuda. Dormiuit ioachim cum patribus suis. & regnauit ioachin filius eius pro eo. Filius octo decim annorum erat ioachin cum regnare cœpisset. & tribus mensibus & ꝺecem ꝺiebus regnauit in hierusalem. nomen matris eius nohesta filia helnathan de iethlia. & fecit malum coram dño. iuxta omnia quæ fecerat pater eius. In tempore illo ascendit nabuchodonosor rex babylonis in hierusalem. & obsessa est ciuitas. Et uenit nabuchodonosor rex babylonis ad ciuitatem. & pugnabant contra eam. Egressus est autem ioachin rex iuda ad regem babylonis. ipse & mater eius & serui eius & principes eius & eunuchi eius. & tulit eos rex babylonis in octauo anno regni sui. Et eduxit inde omnes thesauros ꝺomus dñi. & thesauros ꝺomus regis. & concidit omnia uasa aurea quæ fecerat salomon rex israhel in templo dñi. sicut locutus est dñs. Et migrauit omnem hierusalem. & uniuersos principes. & omnes fortes bellatores. decem milia captiuorum. & omnes fabros & clausuras. non remansit quicquam. præter pauperes populi terræ. Et migrauit ioachin in babylonem. & matrem regis & uxores eius & eunuchos eius. & fortes terræ. & omnes ꝺuces. & omnes uiros bellatores. septem milia. & fabros & clausuras mille. omnes fortes & bellatores. & adduxit eos rex babylonis captiuos in babylonem. Et constituit rex babylonis mathaniam patruum eius regem pro eo. & uersum nomen eius sedecias. Filius uiginti unius anni erat sedecias cum regnare cœpisset. & undecim annis regnauit in hierusalem. nomen matris eius amital filia hieremiæ de lobna. & fecit malum coram dño. iuxta omnia quæ fecerat ioachim. Quia propter iram dñi accidit hierusalem & iudam. donec proiceret eos a facie sua. & defecit sedecias a rege babylonis. Factum est autem in anno nono regni eius. in mense decimo. ꝺecima mensis. uenit nabuchodonosor rex babylonis ipse & uniuersus exercitus eius contra hierusalem. & circumsederunt eam. & ædificauerunt contra eam munitiones per circuitum. Et ingressa est ciuitas. & uniuersi uiri bellatores nocte per uiam portæ. quæ est inter duos muros. iuxta hortum regis. & chaldæi in circuitu ciuitatis. & abierunt per uiam deserti. Et persecutus est exercitus chaldæorum regem. & comprehenderunt sedeciam in campestribus iericho. & uniuersus exercitus eius dispersus est ab eo. Et apprehendentes regem. adduxerunt eum ad regem babylonis in reblatha. & locutus est ad eum iudicia. Filios autem sedeciæ occidit in conspectu eius. & oculos sedeciæ eruit. & uinxit eum in ꝺuobus compedibus. & adduxit eum babylonem. & posuit eum in carcere. donec moreretur. In mense autem quinto. ꝺecima mensis. hic est annus nonus decimus nabuchodonosor regis babylonis. uenit nabuzardan princeps exercitus. seruus regis babylonis in hierusalem. & combussit ꝺomum dñi. & ꝺomum regis. & omnes ꝺomos hierusalem. & omnem ꝺomum grandem igne combussit. Et muros hierusalem per circuitum destruxit uniuersus exercitus chaldæorum. qui erat cum principe militiæ. Reliquos autem populi. & transfugas qui transierant ad regem babylonis. & reliquam multitudinem transtulit nabuzardan princeps militiæ. Et de pauperibus terræ dereliquit uinitores & agricolas. Columnas quoque æreas quæ erant in templo dñi. & bases. & mare æreum quod erat in templo dñi. contriuerunt chaldæi. & tulerunt æs earum in babylonem. Lebetes quoque & uasa aurea & argentea. & fuscinulas & turibula & uniuersa uasa æris quibus ministrabant. tulerunt. Et fiscinas & ignium repositoria. quæ aurea & argentea erant. tulit princeps militiæ. Columnas ꝺuas. & mare unum. & bases quas fecerat salomon in templo dñi. non erat pensus æris omnium uasorum horum. Columna una. decem & octo cubitorum altitudo eius. & capitellum æreum super eam. altitudo capitelli tres cubiti. & reticulum & malogranata super capitella per circuitum. omnia ænea. similiter & columna secunda cum malogranatis. Et tulit princeps militiæ saraiam sacerdotem primum. & sophoniam sacerdotem secundi ordinis. & tres custodes uestibuli. Et de ciuitate tulit eunuchum unum. qui erat præpositus uiris bellatoribus. & quinque uiros de his qui uidebant faciem regis. qui inuenti sunt in ciuitate. & scribam principis militiæ qui describebat populum terræ. & sexaginta uiros de populo terræ qui inuenti sunt in medio ciuitatis. Quos tollens nabuzardan princeps militiæ. adduxit ad regem babylonis in reblatha. Et percussit eos rex babylonis. & interfecit in reblatha in terra emath. Et captiuus migrauit iuda de terra sua. Populum autem qui habitabat in terra iuda. quem dereliquit nabuchodonosor rex babylonis. & constituit gedeliam filium ahicam filii saphan. Et uidit omnis exercitus qui erat in agris. ipse & uiri eius. quia constituisset rex babylonis gedeliam. & uenerunt ad eum. gedelias. & ismahel filius nathaniæ. & iohanan filius caree. & saraias filius thanehumeth. & filii ophi nathophathi. & iezonias filius maachathi. ipse & uiri eius. Et iurauit gedelias coram eis & uiris eius. dicens. Nolite timere seruire chaldæis. habitate in terra. & seruite regi babylonis. & bene erit uobis. Factum est autem in mense septimo. uenit ismahel filius nathaniæ filii helisama de semine regio. & primi regis. & ꝺecem uiri cum eo. & percusserunt gedeliam. & mortuus est. Insuper & iudæos & chaldæos qui erant cum eo in masphath. & uiros bellatores interfecit ismahel. Et surrexit omnis populus a paruo usque ad magnum. & principes militiæ. & ingressi sunt ægyptum. timentes chaldæos. Factum est autem in tricesimo septimo anno transmigrationis ioachin regis iuda. in duodecimo mense. ꝺie mensis. leuauit euilmerodach rex babylonis in anno regni sui. caput ioachin regis iuda. & eduxit eum de carcere. Et locutus est ei benigna. & posuit solium eius super solium regum qui erant cum eo in babylone. Et immutauit uestem carceris eius. & comedit panem coram eo cunctis ꝺiebus uitæ suæ. Et cibaria eius cibaria regis. quotidie ponebantur ei cunctis ꝺiebus uitæ suæ. usque ad ꝺiem mortis suæ. cunctis ꝺiebus uitæ suæ.

ē q̄ unꝰ de hoīb⁹ el. Et g̈ audiūt ſm̄oēs
mulige iuſdēm. ⁊ ſſ. ebdomades abbe
uiate ſunt ſr̄ plin tuū ⁊ ſup urbem ſanc
ā. ū olimeatur p uanc ano qua ⁊ fine
acepiat pacē ⁊ releatur magnates. ⁊ ad
ducatur uſtica ſempiēa. ⁊ implebatur
uiſio ē ꝑ hia. ⁊ ungnatur ſcō ſcōr. Qaeo ſ
⁊ alia uerte ab exitu ſm̄onis. ut cū ed
ificatur ierlm uſq ad tp̄m duc ebdomad
es xvij. ebdomadel. ⁊ v. q̄ ē. ⁊ rurſū
edificabi plateꝰ ⁊ muꝰ angustia ꝑcu
ꝑ ebdomadas xl. q̄ ē. eccl

n. captiua ducet i egipt. ⁊ ꝑ qlebit
adūlium regē aquilōis. ⁊ irabit i regnū
re austri. ⁊ reuertetur ad ūram suā. filij a
eius ꝓcreabūt. ⁊ aggrabāt mltitudiem ex
ercituū plimoꝝ. ⁊ uenies ueniet. ⁊ inū
dans ⁊ trāsiet. ⁊ reuertet. ⁊ aggredietur ei
usq; ad fortitudinē ei⁹. ⁊ irritabit re austri. ⁊ cōmo
uebit exercitū ⁊ pugnab adūlium regem aquilōis
⁊ ꝑparabit mltitudinē multā. ⁊ dabit mlt
tudinē i manus eius ⁊ capiet mltitudi
nē ⁊ exaltabit cor eius ⁊ plagas mlta
millia. ⁊ nō ꝑualebit. ⁊ conuertet ei rex
aquilōis. ⁊ ꝑparab mltitudinē. multo m
ltitudine ꝑ priꝰ. ⁊ i fine tpꝰ annoꝝ uenies
festinās ⁊ exercitu magno. ⁊ opib⁹ multis
⁊ ingrediet ad adūlium regem austri. ⁊ ipe
exercitabit ut interficiat eū. ⁊ ueniet rex aquilōis. ⁊ operiet
aggerem. ⁊ capiet urbē munitissimā. ⁊ brachia austri nō sustinebūt. ⁊ electi eius
⁊ uniuersi resistent. ⁊ nō erit uirtus
⁊ faciet uenies sup eū iuxta placita
uū. ⁊ nō stabit in diebus. ⁊ stabit in terra
inclita. ⁊ consumet ⁊ manu eius.
⁊ ponet tabernaculū suū ut uideat ad ingressū
regni eius ⁊ recta faciet. ⁊ eo ⁊ filia fe
minarū dabit ei. ut euertat illā. ⁊ nō stabit
nec illius erit. ⁊ uincet illā. ⁊ nō stabit
nec illius erit. ⁊ uincet faciet sua ⁊ sullas
⁊ capiet multas. ⁊ cessabit faciet pla
gam obprobrij sui. ⁊ obprobrium eius auertet
ur i eum. ⁊ uincet faciē suam ad ingressū
regni sui. ⁊ impinget ⁊ corruet. ⁊ nō in
ueniet. ⁊ stabit in loco eius. uilissimus. ⁊ i
gnobilis dabit regnū. ⁊ i pauca die⁹ fracē
⁊ in furore. nec in ꝓlio. ⁊ stabit in loco eius
ꝓtector. ⁊ in nubibus ⁊ honore regio. ue
nient clam ⁊ obtinebit regnū in fraudi
bus. ⁊ brachia pugnabūt ea ꝓ facie eius. ⁊ cō
terent. ⁊ dissipabunt. ⁊ dux fœderis ꝓ
amicabit ei. ⁊ faciet dolū. ⁊ ascendet. ⁊ stabit
i modico ꝓlio. ⁊ humanos diuites urbes ⁊
ingredietur. ⁊ faciet que nō fecerūt patres eius
⁊ patres patrū eius. rapinas ⁊ ꝑdā ⁊ substā
tias eoꝝ. ⁊ ad horas cogitabit cogitatus
et irrita fiet. ⁊ ipse ad tpe. ⁊ gradiet fortitu
do eius ⁊ non in uirtute sua. ⁊ quasi ꝓdigia
bit ⁊ faciet. ⁊ dispergit eis. ⁊ substantias
eoꝝ ⁊ cogitabit cogitationes aduersus ciuitates
munitas. ⁊ usq; ad tpm. ⁊ irritabit omnia
regna austri in fortitudine sua ⁊ in corde suo
⁊ in manu ualida. ⁊ irritabit regnū austri
in manu ualida. ⁊ cogitabit cogitationes aduersus
eum. ⁊ cogitabūt cogitationes aduersus eum. ⁊ conterent
eum. ⁊ escas manducantes de mensa eius. ⁊ obruent
eum. ⁊ exercitus inundabit. ⁊ cadent interfecti eius plimi.

Duoꝝ quoq; regū ⁊ cor malefacta. ⁊ ad
mensam unā mendacium loquentur. ⁊ nō ꝓficiet.
qz adhuc finis in alio tpe. ⁊ reuertetur in terrā
suā ⁊ exercitū ei. ⁊ cor ei⁹ aduersus testamētū sanc
⁊ faciet ⁊ reuertetur in terrā suā. ⁊ statuet tpe
reuertetur ⁊ ueniet ad austrū. ⁊ nō erit pos
sibile nouissimū. ⁊ uenit sup eum ⁊ cornu
pet. ⁊ percutiet ⁊ reuertet ⁊ irritabit
cor testamēti sanctū. ⁊ faciet. ⁊ reuertet. ⁊ cogi
tabit aduersus eos qui deliquerūt testamētū sanctū. ⁊ brachia ex eo stabūt. ⁊ polluet sanctuariū fortitudinis. ⁊ auferet iugē sacrificiū. ⁊ dabit
abhominatiōē. ⁊ desolatiōē. ⁊ qui impie egerint testamētū sup similabit illos in mendacio. ⁊ populꝰ ꝙ scientes deū suū. obtinebit ⁊ faciet. ⁊ docti ⁊ intelligentes in plebe plimos. ⁊ ruēt in gladio ⁊ in flamma. ⁊ in captiuitate. ⁊ in rapina dies. ⁊ cū corruerint. sublenabūt auxiliū paruū ⁊ applicabunt eis. plurimi fluxuri. ⁊ de electis quasi ut ignem. ⁊ eligantur ⁊ dealbentur usq; ad tpm finitū. qz adhuc ad tpm enim. ⁊ faciet uoluntate sua rex. ⁊ elevabit ⁊ magnificabit aduersus oē deū. ⁊ ad
uersus deū deoꝝ loquet magnifica. ⁊ diuinge donec
ꝓsperetur ira. ꝓfectum ē quippe de
finitum. ⁊ deum patrū suoꝝ nō intuebit. ⁊
desiderium mulierum. nec quēquā deū
intuebit. qz aduersum omnia glorificabit. deum
ā maozim in loco suo honorabit. ⁊ deum quē
ignorauerūt patres eius colet auro ⁊ argento
⁊ lapide pretioso ⁊ pretiosis. ⁊ faciet
ei ut munitiones maozim cum dō alieno. qꝫ
agnouerit magnificabit gloriā. ⁊ dabit eis po
testatem in multos. ⁊ munera diuidet gratis. ⁊ in
tempore ultimi agitabit cū eo rex austri. ⁊
quasi ꝓcella uenient ei⁹ rex aquilōis i
curribus ⁊ equitibus. ⁊ classe magna. ⁊ ingredie
tur. ⁊ adficabit ⁊ pertransiet. ⁊ intrabit in terram
gloriosā. hoc autē sole salubabit ⁊ manus
eius. eōr ⁊ moab. ⁊ principes filioꝝ ammon.
⁊ mittet manū suā in terras. ⁊ terra egipti
nō effugiet. ⁊ obtinebit thesauros auri ⁊
argenti. ⁊ oēs opes egipti. ⁊ libies
quoq; ⁊ ethiopia in gressibus. ⁊ fama turbabit
eū ab oriente. ⁊ ab aquilone. ⁊ ueniet i ma
gnā rabiē magnā ut interficiat ⁊ interdicat multos. ⁊ figet tabernaculū suū inter mare. ⁊ montē
inclitū ⁊ sanctū. ueniet usq; ad summitatē eius.
⁊ auxiliabit ei nemo.

XII

In tpe illo surget michael princeps magnus qui stat ꝓ filijs populi tui. ⁊ ueniet tpe
quale nō fuit ab eo. ex quo gēs cepit.

uli ar qē ullē. ni qūlle ſaluabi ꝑp nuo
omiē ſ libꝛo ⁊ mlt de ꝑe qu ꝛeminiſ in
ꝓmiſſe ſtꝛe. eu gilabꝛi. dui m utꝛi cōiū. a
li ſ ebꝛeꝰ ſi ndeant temp. ⁊ a ꝛeꝑ ſunt
ſulgebūt q ſpledꝛ firmamēti. ⁊ q ad iuſ
gam cui? mlte multoꝝ. q ſtelle ſ ꝑpetuꝝ e
ñmerates. ⁊ ꝛā dnūs dauid ſm dē ſ ſtima
ubꝛ ulsꝝ ar qē ſtaruiſ. ⁊ nō ſubſē ꝑſum.
⁊ mlt ſ ꝛ cū ſcā ⁊ mdi ego dnūs. ⁊ ꝛecē
ſi duo ſtudiū mūdꝰ hē ſup nꝛi ſtulꝛa
tuꝛ ñ ꝛe alīs ꝛnꝛ ſtulꝛ. ⁊ ou iuſo quā
ou ē uncie. qui ſtubuit ſi ag ſtulꝛ. ꝙſi
ſime ꝛeꝛ mundi? ⁊ audiui uꝝ qui iſu
ꝰ dnūs uncie qui ſtabat ſup aquaꝰ ſtulꝛ
ē eleuauit dexꝛā ⁊ ſiniſtꝛā ſuā in celū ⁊
iuꝛauit ꝑ uiuētē ī ꝛnū. qm ī ꝛpē q ñ
ꝛ dimidiū tꝑꝛe. ⁊ ai ogdam filiꝰ dñi ſp
ſio domo mamo ꝙ ſcā. ogdebunt um
ulā ꝛee. ⁊ ego audiui. ⁊ nō mlteꝝ. ⁊ di
ū. dñe mine mi quo ē ꝙ hē ⁊ ait. pate
nūel. q clauiſ ſuꝛ ſignaꝰ ſm dē tu ai ce
ꝙ ꝑfinuiſ. ſligēnꝛ ⁊ dealbabūt ⁊ qi ig
nꝛ ꝓbabit multi. ⁊ mipte agēt ipi. n
ec mlligēt dē ipi. ſono ocea illigēt. ⁊ a
qē ē ablati ſūt uige lachiaū ⁊ ꝑim fu
ent abhoiatꝛ ⁊ deſolatꝛ. dieꝝ mille on
ceꝝ nēgmta. ⁊ qui expectau ⁊ ꝑuenꝛi ad
dieꝝ mille. ꝛecēti. xl. anoꝝ ḡgꝛ. ⁊ ꝛā ua
de ai ꝑfinuiſ ī ꝛpuelle. ⁊ ſtab ni ſdere ua
m fine dieꝝ ſ uenit ſ uenit ē legmꝰ ī elne
e nolūt legꝛe. ſ ſ

quadr puellę ⁊ clausit ostia portę ⁊ omnes
ist puellae. Venitq; ad eam ab eleccē q̄
mi absolutę ⁊ acubuit ē ea. Porro nec ei
cēm i angelo portę mouerat mi quitq;
ei animo ad eę ⁊ uidimꝰ eę pię omisce.
illi quas nō quinimo ꝓfecē q̄ bona
es nb erat. ⁊ apl'o oīe euāluit. Dame ab
eam appendisse mo cognouimꝰ q̄ nisi
esset ab eleccē noluisset ire nb. Do rex re
stet sumo. Credo eę multitudo ei sem
oībꝰ ꝓ. ⁊ iudicabit ⁊ ꝺēpnauęt eam ad
mostrem. Exclamauit aut uoce mag' susa
na ⁊ dixit Dē eę qui ab scdm eę ⁊ adiecꝰ
qui nesti ea ang̃m suam. tu sac q̄ fals
um aduersꝰ me testimoniū ⁊ ecce
morient eam mecū ver ꝺēm q̄ ego ih mā
aose apposuit ad ipsi me. Audiuit ā ⁊ uo
cem eius. Cū ꝺuęnt ad mortē. suscitauit
ꝺs spm̄ pu ip̄ute eius nō ānel. Et ex
clamauit uoce magna. Mundꝰ ego sū a san
guine huius. Conuersꝰ omis ppl ad eum
ꝺixit. Quę ē ista ꝓba q̄ tu locuꝰ es ⁊ ꝺ
stantꝰ i medio eor. ꝺixit. Sic stultꝰ filij isr
nō iudicātes nq̄ uim ē ꝺnēcesti aggnoscę
tes. reuertimini ad iudiciū. qr falsū testimoniū locutꝰ ē aduſ eam.
Cōsilio ē q̄ ꝓba eam festinantes. Et ꝺixerunt
ei senes. Veni ⁊ sede i medio nrm. ⁊ mecū
nb quia tibi ꝺedit ꝺs honorē senectutis. Et
ꝺixit eis dānel. Separate eos ab inuicē ꝓcul
⁊ ꝺuiciabo eos. Cūq; essent ꝺuisi ꝺixit
ad alt. uocauit mi ꝺe ac ⁊ ꝺixit ad eū. In
ueterate ꝺierū malorū. nunc uenisse pec
ta que operabaꝰ ꝓ ipsentia iudicia inio
ta. Nō condemnes ꝺ. ⁊ innocentē ⁊ iustū nō interfi
es. Qr ꝺ. iustū et innocentē ⁊ iustū nō interfi
es. Q̄ ꝺ. si uisti eū. ⁊ ꝺixit ad alt. Sub quā arborē uidi
sti eos. loquentes ⁊ ꝺixit. Sub schino. Dixit ad illū dā
niel. Recte mentꝰ es i cap tuū. Ecce ei ang̃l
ꝺni accepta sniā ab eo. scindet te medium
⁊ amouebit eo. ut ipse uidet animā. ⁊ ꝺixit ei.
Veni ergo ⁊ nō uidi. Spēs decepit te. ⁊ o
cupida subuertit eor tuū. Sic facitis filiabꝰ israel. ⁊ ille timentes loquebant uob. Sed nō
filia iuda sustinuit iniquitatem uestrā. Dic q̄ so
ue sub q̄ arbore uidisti eos ⁊ eos loquentes ⁊ ꝺi
cit. Sub ylice. Dixit aut ānel. Recte mentꝰ
es ⁊ tu i cap tuum. Manet ei angl̃s ꝺs gla
dium ut te secet ⁊ te medium ⁊ interficiat
uos. Exclamauit iterū eis uoce mag' ⁊ benedixit ꝺō qui saluat sperantes in se. Et
surrexerunt duo ꝺs ꝓphe. contra ei
os. ānel et ecce filius heliu ex tribu iuda
ꝺixit. Sic stulti filij isr nō iudicastis
neq; cognouistis mulierem israel. qr
sic fornicata est ꝓpter timorem uestrum. Et
consensistis iniquitati. ut discat mulier
hec malitiam uestrā. Nunc ergo separate
illos ab inuicē ⁊ arguam eos. Cūq; separati essent ꝺuisi ꝺixit
unus ad alterum. Inueterate ꝺierū malorū nunc
apparuerunt peccata tua

ꝛ nō ē aīe re bel dolul quilq̄m. ⁊ ntur da
niel ꝛ remi regem ne ingrediatur templ ꝛ
dñe. Ecce pauimil aiaduertit cuo uehg
ia ē h. ⁊ dr rex. vide uehgia uirui ꝛ mi
ter ꝛ mlumul. ⁊ mate rex uinc appōs
sacerdet ꝛ uxores ꝛ filios ei. ꝛ ostendebat
aulam ostia. p que ingrediebant eo
slimelar ē exire filr nulam. Octo ē ille
rex ꝛ mpuit bel i pdictum tamplu. qui sub
iuit eū ꝛ plui eius. ⁊ eis macho magno
i loco illo ꝛ celebrime illi babilōy. ⁊ dr
rex tamplo. Ecce mle nō potel die. q̄ non
sic ille dr tamplo. Adra ē illi. dr tamplo
pum deum mm adoro. q̄ pē ē dr tamplo. ⁊
á rex ad michi precipiem ꝛ mtiad tēpe
nem absq; glaio ꝛ fuste. ⁊ air rex. Ne ꝛ
bilis ē daniel p eem ꝛ adipē ꝛ pilos ꝛ co
ur pum. Erant massile. ꝛ ded in os viae
hoie. ꝛ dmipauit ē echo. ⁊ dr rex. Ecce que
colebam. ⁊ ē audisse babilōy indign
ē uehemēt. ꝛ aggrau adusū regē dixer
unt fc ē rex. ⁊ el destruy. ꝛ ihem ītrar
ꝛ sacerdel occidit. ⁊ dixit ē ucisse draco re
gem. Dixe nō daniel. Aliquā mīticam
te. ⁊ dr rex nū vid ē rex ē uniuerē i eum
uehemēt. ꝛ occidere apulsuq. tradid eis
daniel. Qui mīsunt eū i lac leonū ꝛ er
erat ibi diebꝫ sex. Erat ꝛ i lacu erāt leon
es. vii. ꝛ dabantur eis cotidie duo corpa ꝛ
due ouel. ⁊ qz nō date ē eis ut deuora
rent daniel. Ibi erat habacuch ypha i iu
dea ꝛ pē edit pulmēt. ꝛ mqueeb pan
es i alueo. ꝛ ibat ꝛ ampuit ut ferret messo
nibꝫ. Dixit angl dñi ad habacuch. Fer ꝑn
dū q̄ hr in babilōe daniel. qui ē i la
c leonū. ⁊ dixit habacuch. Dne babilōem
nō vidi. ꝛ lacū nesao. ⁊ apphēd eū angl
dñi i vertice eius. ꝛ portauit eū capillo cap
itis sui. posuitq; eū i babilōe sup lac i ve
hemētia spūs sui. ⁊ clamauit habacuch dicēs.
daniel puer dei. tolle pandū q̄ misit ē de
us. ⁊ air daniel. Recordatus es mi dē. ꝛ nō dese
quisti diligētes te. ⁊ surgens daniel comedit. Et
uit angl dñi restituit habacuch ostinū i
loc suum. ⁊ venit ē rex die vii. ut lugeret
daniel. ⁊ uenit ad lac ꝛ intuit spēm. ⁊ ecce
daniel sedet. ⁊ exclamauit rex uoce magna di
cēs. Magne es dñe dē daniel. ⁊ extrāit eū
de lacu leonū. Porro illos qui ꝓiecti ē eis
causa fuerunt mandauit. ⁊ deuorati ē
in cōspectu eius. Cauere timere humiliare dei
daniel. qz nō habuit ꝛ saluauit. fidē. qz ꝛ mi
nistrū suū ꝛ q̄ ultus ē de illis q̄ laesit eū.

Habaꝫ plagul. ā. xphaꝫ.

Non tem ē ecce. xii. xphaꝫ. ap̄he
ncer. qui ē ap̄ nos. ꝛ ii ē de q̄ ibi
legitur. Hic quoq; dispōn sume
o lee emanci ē. ⁊ qi ē filius leqr.
Joel plamus i ymaginē. i fine
ob slauor. ⁊ nō ab malachiam hinc fugit
apparet filiae. quem ecclam scriptum. le
gisse memorem. ebrei animāe. ⁊ q̄ legū
ēt nō domibꝫ. dz. ⁊ manū nos ē paula
ꝛ beatudmi admonemur nos ē ubi. ec
cl. xphaꝫ ē olee sincerā ꝓlatē. q̄ alae
pam ēo aggrē ꝛ mdicime fuisse thonby
Jambꝫ. á ēpo nō ꝓfuit i aule. ls illi. ecce
regib. xphaꝫ. sub quib. ꝛ hy qui ante
ecce time quilo. xphaꝫ. Habaꝫ plag sī osee ꝑ

Jempoꝫ. ecce loc hic. adhaꝫ. plā.
ꝛ esechie iggrum uam. ꝛ ubi
am filiꝫ ioā regis nī. olee filiꝫ
beēri. as xphiam vicēri spūs
sō replemq; ē. ac memolatꝫ
uaq; mus regui adhaꝫ rex uam. ꝛ ubi
á rex mdm dereliq̄mentur ybone regui.
ꝛ palpomenō moriatur. ⁊ nī ipolamē ea
mē impio ac ꝓsultare sua admīte ecc
gime. Propt que sē ad olee ḥ locuꝫ ē dri
cēt. Accipe ē uxoē fornicatiōis sui fornicā
mi. ⁊ fac filios fornicōe. Fornicatiōe in
qua eleantes corpe mentes. sīl gēnle dei
gnoꝫ mentem appellaꝫ. que dei creatoꝛ
sui amore gēpes simulaueꝛ se subiecti
deo dīe. Ac cum di peceꝑo xphi in hac re
mmissiōe accepi ex ea filiam. ecclam. pce
pit nominari. ecce yolliceꝛe. ꝓ vicine qē
languīe hyeremel in nome hyesu ubicunq;
cuq; pmissiōis. ḥ ei ē. hēeu ꝛ helisei
i regem unget. ad defensōis sanguinem
naboth. celebrauel. que ule ymne methol
ens. que ecclam adhaꝫ regis ir uim. ir
cēar. ⁊ regum ꝓbrūq; expōnr. Jes g
me uir diuinus ꝓcepit unctiōi sanguī
nis ei i cem memoriam uimi delenissi.
ti ꝓuocem dñm dēq; ipse iudicauꝛ. Cuiꝰ
nēpote ieroboal qui leade apellaꝫ ē de
gnime sue fm uniuersē. ac ē de ꝑcepti
ꝛ regi gloēm ē ipse ysrael agente. sanguī
ne naboth. qui i loco ecce ihezrael filiꝰ
y thilaꝫ domo hyeu yonis memoriam ihe
uel. ꝑ ihezrael ꝛ ioboe ꝛ ocoziam significat.
bie fām ē ue un di i ipse ysrael ꝑ semila
andem apphē. ꝓcessum dicaꝛ. Omnī ar
bore mīa terre. ophēa. ob hoc ꝓmissa
ē. q. exercitus rex uam. filiꝰ achaꝫ sub

ysre nē ē
tamuel

q̄ bel destr.
ꝛ draco
ne ē
ēe

i medio
leonū

Sue rex
Arc

lacis ydol. que tam pi eius quam ceti reges
consecrauerunt templum dei purgasse. ac pisificasse
monstratur. Explicit. prologus incipit osee prophetia

Verbum domini quod factum est ad o-
see filium beeri. in diebus ozie
iarthan achaz. et ezechie reg-
um iuda. et in diebus ihoboam filii
ioas regis israel. Principium lo-
quendi domino in osee. Dixit dominus ad osee. vade sum-
me tibi uxorem fornicationis. et fac tibi filios
fornicationis. quia fornicans fornicabitur terra a do-
mino. Abiit et accepit gomer filiam de belym
et concepit et peperit ei filium. Dixit dominus ad eum
voca nomen eius iezrael. quoniam adhuc modicum. et
visitabo sanguinem iezrael super domum ieu. et
quiescere faciam regni domus israel. In illa
die conteram archum domus israel in valle ie-
zrael. Concepit adhuc et peperit filiam. et dixit ei. voca nomen
eius absque misericordia. quia non adiciam ultra misere-
ri domui israel. sed obliuione obliuiscar eorum.
domui iuda misereor. et saluabo eos in domino
deo suo. et non saluabo eos in archu. et gladio et
bello. et in equis et in equitibus. Ablactauit
eam que erat absque misericordia. et concepit et peperit ei
filium. et dixit. voca nomen eius non populus meus. quia vos non populus meus
et ego non ero vester. et erit numerus filiorum israel quasi are-
na maris que sine mensura est. et non numera-
bitur. Erit in loco ubi dicetur eis non populus meus
vos dicetur eis filii dei viuentis. Congregabun-
tur filii iuda et filii israel pariter. et ponent
sibimet caput unum. et ascendent de terra. quia ma-
gnus dies iezrael.

II

Dicite fratribus vestris. populus meus. et sorori vestre mi-
sericordiam consecuta. Iudicate matrem vestram.
iudicate. quoniam non ipsa uxor mea. et ego non vir
eius. Auferam fornicationes suas a facie sua.
et adulteria sua de medio ubertatis suae. ne
forte spoliem eam nudam. et statuam eam sicut
dies nativitatis sue. et ponam eam quasi solitu-
dinem. et statuam eam ut terram inuiam. et in-
teficiam eam siti. et filiorum eius non misereor. quia
mam filii fornicationis sunt. quia fornicata est mater
eorum. confusa est que concepit eos. quia dixit. vadam
post amatores meos qui dant panes mei. et a-
quas meas. et lanam meam et linum meum. et ole-
um meum. et potum meum. propter hoc ecce est sepia-
ma tua spinis. et sepiam eam maceria. et se-
mitas eius non inueniet. et sequetur amatores suos.
et non apprehendet eos. et quaeret eos et non inueniet.
Et dicet. vadam. et reuertar ad virum meum prio-
rem. quia bonum mihi erat tunc magis quam nunc. Et
hec nesciuit. quia ego dedi ei frumentum et vinum
et oleum. et argentum multiplicauit ei. et aurum quod fe-
cerunt baal. Idcirco conuertar. et sumam frumentum
meum in tempore suo. et vinum meum in tempore suo. et liberabo
lanam meam et linum meum. que operiebant
ignominiam eius. Et nunc reuelabo stulticiam
eius in oculis amatorum eius. et vir non eruet
eam de manu mea. et cessare faciam omne gau-
dium eius. sollempnitatem eius. et neomeniam
eius. sabbatum eius. et omnia festa tempora eius. et cor-
rumpam vineam eius. et ficus eius. de quibus di-
xit. Mercedes mee hec sunt. que dederunt mihi ama-
tores mei. Et ponam eam in saltum. et comedet il-
la bestia agri. et visitabo super eam dies baa-
lim. quibus accendebat incensum. et ornabat
in aure sua. et monili suo. et ibat post amato-
res suos. et mei obliuiscebatur. dicit dominus. Propter
hoc ecce ego lactabo eam. et ducam eam in
solitudinem. et loquar ad cor eius. et dabo ei vi-
nitores eius. ex eodem loco. et valle achor ad
aperiendam spem. et canet ibi iuxta dies iuuen-
tutis sue. et iuxta dies ascensionis sue de terra egi-
pti. Erit in die illa ait dominus. vocabis me ul-
tra baalim. et auferam nomina baalim de ore eius.
et non recordabitur ultra nominis eorum. Percutiam eis
phedus in die illa. cum bestia agri. et cum volucre celi.
et cum reptili terre. et archum et gladium et bellum con-
terram de terra. et dormire eos faciam fiducialiter.
Sponsabo te mihi in sempiternum. et sponsabo te
mihi in iustitia et iudicio. et in misericordia. et in miseratio-
nibus. et sponsabo te mihi in fide. et scies quia ego dominus. Et
erit in die illa exaudiam dicit dominus. exaudiam ce-
los. et illi exaudient terram. et terra exaudiet tritice.
et vinum et oleum. et hec exaudient iezrael. et semina-
bo eam mihi in terram. et misereor eius que fuit ab-
sque misericordia. et dicam non populo meo. populus meus es tu. et
ipse dicet. dominus meus es tu.

III

Et dixit dominus ad me. adhuc vade. et dilige mu-
lierem dilectam ab amico. et adulteram. sicut di-
ligit dominus filios israel. et ipsi respiciunt ad deos alie-
nos. et diligunt vinacia uuarum. Et fodi eam mihi
xv. argenteis. et choro ordei. et dimidio cho-
ro ordei. Et dixi ad eam. Diebus multis expec-
tabis me. non fornicabis. et non eris cum viro. sed
et ego expectabo te. Quia diebus multis expec-
tabo te. sedebunt filii israel sine rege. et sine
principe. et sine sacrificio. et sine alta-
ri. et sine ephoth. et sine therapim. Et post hec
reuertentur filii israel. et quaerent dominum deum suum.
et dauid regem suum. et pauebunt ad dominum et ad bonum
eius. in nouissimo dierum.

IIII

Audite verbum domini filii israel. quia iudicium
domini cum habitatoribus terre. Non est enim ui-

vocabitur me
vir meus
et
non

O

me. nō ē mia. nec nō ē ſcā dñi in ūn. Mal
vicia manuum. hominū. fūrti. et
adulciū immundicie. ſanguis ſanguinē
tetigē. Propē hoc ligēt ūn. infirmā. ei
qui hinc. nō ēt. In lectu agni. qui polluer
ūct. ſi. pulcr mane aggādūt. Impiū ni
miſquā. nō indicēt. non arguant. ſur
pulū ei cuncliō hū qui. ōdūt tacēdo. et
cū uel loquēs cōmuner. Ipha mee. loq
te tacē fra mee tui. q̄ aut ꝓpter q̄ non
uidi. ſcām. Mia ni ſcām repūbi. repi
larē te nec tacēdo ſi ſingnā. mi. Ro
bucā et legie deū. obliuiſcar ſiluei ni
or. et q̄. ſm mlitudiē. ecclie peccante
i michiā. eo. Iam cōſi ignomīa
omnatu. Tam pūi mi. ōmedē. ad imag
ate. cōu. ſubleuabē aiāe ſuas. et mr ſue ꝓ
ūbi facēo. Ut ſtatū ſi cum uia. eo. Zo
ginacēl cui. redam ei. Et omedenci. nō
ſanabnt. formicā. ē. ñ ceſſauer. qm. o
mmi. deliquer. i ñ cordiā. formicā.
ūn. et cruciet. ſuffer eo. Ppo mē. i ligno
ſuo. ſingulā. tangulo. eo. annunciab. ſpe
ē formicā. dcp. eo. formicā. ē. o. ſuo.
Ē capitā mē. ſuc. ſiabnt. ſe. ecclie. eo
rebat. ſi. humana. Subtro. ſpūi. ꝓpūi. ſe
bial. qt. ūn. emr. ūra. eo. Jō formicabnt. ſi
tue. uire. ſpōſe. uie. adulce. er. Ab. uſtigabe
ſup. ſuas. uie. ē. adulcerin. qui. ipi. ē. m
emabo. uſtigabē. ē. affirmiāe. ſacrificia
tuū. ꝓpo. ñ. idigeā. uapulabit. Si. formi
ce. ſi. uinci. ñ. deelinaue. ſalem. uā.
i. uelter. ingili. i. gulā. ſua. e. uelter. deendēdit
i. pectuſ. ñ. unūcūa. uiuit. eo. Et ſe
uacā. laſcīc. declinaui. ſtil. nec. pulci. eo
ſa. ſagnū. ſanguis. e. Patricepe. ꝓdeu
effirm. demittere. eū. ſcpt. ē. omnib. eo
formicabe formicā. ē. Dilcunq. affuge
ignōiam. precatuſ. eo. Legnur. eū. ſpē. ia
ſue. ſue. ꝓ. ſi. uncetur. ā. ſacrificijs. ſue.

V

Hoīe. ſi. facēt. ſi. arcendo. ter. ꝓmo. ſtil.
mdiaū. ē. qui. laques. fū. ethi. ſpecialiꝑ
om. a. ſpē. uerbe. erpūbi. ſup. mbra. uicinas
ſcīmaſtie. ipſtinduū. t. eqr. cruciet. oīi
cer. ego. cao. effirm. ſ. ūnel. nō. ē. ablegā
tuc. a. me. Ā. mia. mee. formicabe. ē. effirm.
gnmnacē. ē. n. Jō. cabē. agnmodē. ꝙ. ū
reūrūnr. ad. dm. ſuū. qi. ſpō. formicoe. ſ
medio. ecc. Ā. mm. no. ogneret. t. reſpōdo
bic. augmna. ūnel. i. mne. emē. ſ. ūnel.
. effirm. nuet. i. miquitatē. ſue. nuet

ē. mar. ē. ec. In. gnbꝰ. ſue. ſi. arnige. ſue
uadent. ad. quiescēd. dmm. ſ. nō. iacē. ab
lame. ē. ab. ec. In. dno. ꝓuiacab. ē. ꝓ. ſilia
quenoe. genuer. Ē. ē. ecce. ab. ē. mestie
ē. pūb. ſue. Ea. gnr. bucā. ſi. ſtab. ſubi. mm
ulular. i. pectuſ. ē. p. q̄ dm. uā. uelamin. ſ
effirm. i. ceſſolene. cap. i. die. ſcpcōis. ſ
i. mbrib. ſi. ſ. oſtendē. ſiem. ſa. mne. pū
apel. uca. qi. aſſūmēt. ēminm. ſi. eo
effundam. qi. agm. tuū. mām. ſuū. ꝓ
ā. placē. ē. effirm. ſi. finctue. mdac. qm
ecp. abnt. ꝓ. ſordel. Ego. qi. amea. effu
ſi. m. ſ. ꝓuocā. dmm. uā. Ā. uic. effu
ſi. m. languē. ſuū. ſ. uane. uicalū. ſuū.
abuc. ai. aſſūr. effirm. ſ. mtūc. ad. ꝓpm
uicnem. t. qē. nō. poūt. ſanare. uoc. nec
poūt. ſolue. ā. ub. uncalū. Ēm. ego. qi. lec
na. effirm. ſ. qi. cauſa. leone. dmm. ū
ci. Ego. cuꝑ. ā. uacam. t. ſollam. ē. nō. eſt
qm. eruā. ſ. ſacne. ſeuer. ab. le. mmdo
nec. ſeſiabe. ſ. quare. ſaluem. mām.

VI

Ā. mbulce. ſua. mane. ſ. ſurget. ā. me
ceteſt. ſeuer. ſ. uelamur. ad. dmm. qi. ip
ecp. ſanab. na. ꝓuacer. ſ. amb. nos. Ām
ſiab. nos. ꝓ. ono. dies. i. die. ūa. ſoamb
nie. ſ. uiuem. ā. ſ. ſeem. eme. Sciem. ſe
quemur. ut. cgn. ſciam. dnm. Ē. dilu
culo. ꝓparat. ē. egressa. eo. ſ. ſeuer. qi
imber. ūb. ſeruc. ſ. ſeruer. ſ. ſ. Ā. me
ſiacam. ubi. effirm. ſ. quo. ſiacam. ubi
uicā. mia. mm. qi. nubes. matutina. ſ. qi
ſe. mane. ꝓtim. ecc. Ppo. hoc. olam. m
ꝓphe. ecclie. eor. i. ulē. eius. mi. ſ. motem. m
qi. iur. ecclicum. qt. mām. uoluc. nō. ſac
ſiacam. ſ. ſcām. ſi. ꝓlusq. ſolcumbā. Vi
ā. ſilo. adamantinū. questi. ē. pcm. mm. dñi
ꝓuacan. ē. i. me. Saluab. animo. ē. ſalui
ſeruili. ſuppliciam. ſa. ſagne. ſ. qi. ſumet. i
eo. tamen. ſ. pcepe. facē. am. mtiac
qui. i. uia. ꝓgrnet. de. ſuc. ē. qt. ſcelo. equa. ē

VII

Ā. domo. ſ. ūnel. uoi. homes. ui. ſtim.
ea. ē. ſ. ſ. effirm. ſ. ſ. mi. qui. ſ. ūnel.
ſi. ſ. ſ. ſ

qi cibamur fuccenſo á cœſpite. Qui pu
uiti autem á omnibꝫ fœtinꝫ tenet ſer
monem eorum. Nec reges eni. Expect
uerbi fuerit á uno. Cyrenó manuſ ſna
am illuſtrabꝫ qi ſ̄ſt applicatæ qi cibu
ui ex ſuis. é inſtigauerunt eos, et occi
derunt eos. eos, manes ipſe fuccenſus qſi
ignis flame. ó calcſti ꝫ qi cibamur. ꝛ te
uexauer inpiorꝫ fuga. ó regnet eor ceab
unt hié é qui clam: i cie ao me. Eſtimym
i ſpe ipe omnipotent. Eſtay mihi é ſuba
uuao, qui in uelliciam. Conſpexi aliá ul
euc. ipe nelaiuc. Sꝛ cami eſtuli é i co
ꝛ ipe ignoraui. Et iniquabi ſuppbia ſtuat
i fuac eiuc, nec reuſi. é ad dnm dm ſuu
ꝛ non aſtet cum i omibꝫ me. Et fec é eſſay
mym qi columbi ſeduanaó mihi eor. Et q
ꝑui iucabunt ad aſſiriac abiet. Et é ꝑtu
ſumt. et ꝓpagam ſup eos rethe mm. ſſi
uolucrel cœlabi eor. Et cam eor ſm au
uiditem eor eor. ve eis qm receſſer á me.
vaſtabnt. qꝛ ꝓuaricam é i me. Et ego re
demi eos. ꝛ ipi locuti é ó mi mdacia. Et no
clamauer ad me i corde eor ſuefſi ululá
bãt laubꝫ ſuper. Sꝛ cruciꝫ ſuper uuo nu
malueꝝ recelſer á me. Et eruditi. ꝛ forti
tudinẽ brachi eor. ꝛ i me cogitauer malia
am. Reuſi é ut eſſent abſq ulla ſpica é
qi arebo dolo. Cadent i gladio ꝓlape
eor. ſa ſtuac lingue ſue. ꝛ ſſa ſubſanab
eor. i tra egipti.

VIII

Ad guttur ſuu ſtr tuba, qi aquila ſup dom
dm. ꝛ eo qo tranſgſſi é ꝓlegi mm.
ꝛ legem mam pecuerunt é. Et ipe incla
mat dē mi. cognoſcimꝰ te iſrael. Rece iſ
ael bonu. inimico ꝓſequet eu. ꝛ ipi regn
uerunt. ꝛ regnauerunt. ꝛ nó ex me. principes
et cognoui. ꝛ nó cognoui. Argentu ſuu
ꝛ aurꝫ ſuu fecerunt ſibi. ydola. ut intereat
Reiecit é uitulu tuu ſamaria. ſtuo eſt
furor mi. i eis. Vſquequo nó poſſunt emu
dari. qꝛ ex iſrahel. et faber fecit illu. ꝛ nó
é dꝫ. Et i. ammeuu erlac eor. uitulo ſa
maríe. qꝛ uitul ſcia. abit. ꝛ turbiñ metet. Et
mo ſtans nó é i eis. ſgm nó fruges fan
nam. ꝛ ſi fecerãt alieni comedet eam. Ne
uertatur é iſrahel. nunc ſtes é i nationibꝫ ſi
uac inú. qꝛ ipi aſcendert ad aſſur. Ona
ger ſolitus é ſibi. ſm. Ego autẽ accepi am
orabꝫ. Et ré mercede. dederũt nationes. Et
congregabo eos. ꝛ quiescẽt paulu ab one
re regis. ꝛ principũ. Et qa multiplicauit eſt

ym alanna ad peccandũ. facte é ei ara i delic
ti. Scdm eas multitudines legis mee. que
uelut aliene reputate ſunt. Victimas offer
ent. immolabũt carnes. ꝛ comedet eas. ꝛ nó ac
cipiet eas. Nc recordabit iniquitatis eor. ꝛ
ultionis. peccatoꝝ eor. ipi in egipti reuertent. Et
oblitꝰ é ifrl factoꝝ ſuoꝝ. edificauit delubꝫ. ꝛ
multiplicauit urbes. et ego mittam ignẽ in ciuitates eor. ꝛ deuorabit edes eor.

II

Non letare. nó noli exultare ſicut ꝑ. Quia fornicata es a deo tuo. dilexiſti mer
cedes. ſup omnes areas tuas. area. et torcular non
paſcet eos. et mentietur ei. Non habitabũt
in terra dni. Reuertet ephraim in egiptum. ꝛ
in aſſiriis pollutus comedet. Non libabunt dño
et non placebũ ei. Sacrificia eoꝝ. qſi panis lugentium. omes qui comedent eos contaminabũt.
qꝛ panes eoꝝ. ipoꝝ. nó introibũt in domũ dñi.
Quid facietis in die ſolenni. et in die feſtiuitatis dñi. Ecce enim abierunt de
uaſtitate. Egipt. congregabit eos. memphis ſepelient eos. dilectabile argentum eoꝝ. urtica hereditabit ea
pa. i tabernaculis eoꝝ. Venerunt dies viſitationis. venerunt dies retributionis. Sciat de re. ſt
ultus propheta inſanus. uir ſpiritualis. Propter multitudinem iniquitatis tue. ꝛ multitudo amicitie tue
ꝑcaluerit. eſtimym. é deo meo. propheta. Laqueus
uenatis. ne. ſit. é. in. uijs. eius. ſdama in
templo dei eius. Profunde peccauerũt. ſicut in diebus
gabaa. recordabit iniquitatis eoꝝ. ꝛ ulciſcet
peccata eoꝝ. Et quasi uuas i deſerto inuenti. ſic
ma poma ficuum. in cacumine eius. uidi patres
eoꝝ. ipi aut introierũt ad beelfegor. ꝛ abuli
enaa. ſunt in ſimilitudinem. ꝛ facti ſunt abhominabiles. ſicut ea que dilexerunt. Eſtimym. qꝛ ali
os auferam. a facie eoꝝ. a peccatis. ab uobis. ꝛ ab
cepcu. Et ſi nutrierint filios ſuos. ſterilabo illos
ne ſint uiri. et. uę. illis. cum recesſero ab eis. Eſtimym. ut mori. ſint. eos. ſicut
i pulcritudine. Et eſtimym. eos. ad uictimam
ornem filios ſuos. Omnis malitia eorum. in galgalis. odiui eos. ibi. propter malitias adinuentionum. ſtudiorum eoꝝ. de domo mea eiciam eos. Non adiciam ut diligam eos. Omnes principes eoꝝ. recedent. Percuſſa é ephraim. radix eoꝝ. exaruit. fructum nequaquam faciet. et ſi genuerint occidam. amabilia uteri eoꝝ. Deus meus abiciet eos. qꝛ non audierũt eum. et erunt vagi in nationibus.

X

Vitis frondoſa iſrahel. fructui ſuo equa. ſm multitudinem fructus ſui. multi

uiuamus et non
moriamur. Et non
erat in domo illa
mortuus. Erat
autem ibi mons
grandis iuxta
montem. Et ecce
mulier quedam
ascendit ad eum
et dixit ei: Ecce
nunc cognovi
quia vir dei sanctus
est iste qui
transit per nos
frequenter. Sed
nunc ascendamus
et faciamus ei
cenaculum
parvum et ponamus
ei ibi lectum
et mensam et
sellam et candelabrum
ut cum
venerit ad nos
hospitetur ibi.
Et factum est
cum venisset
ad nos hospitetur
ibi. Et dixit
ad puerum suum:
Vocemus
sunamitidem
istam. Et vocavit
eam. Et
cum stetisset
coram eo dixit
ad puerum suum:
Dic ad eam:
Ecce sollicita
fuisti pro nobis
omni sollicitudine
hac. Quid
vis ut faciam
tibi? Numquid
habes negotium
et vis ut loquar
pro te regi
aut principi
militie? Que
respondit: In
medio populi
mei habito.
Et dixit: Quid
ergo vult faciat
pro ea? Dixit
autem puer
eius: Attamen
filium non habet
et vir eius
senex est.
Et dixit: Vocate
eam. Et
cum vocasset
eam stetit in
ostio. Et dixit
ad eam: In
tempore isto
vivente et
tempus habente
amplexaberis
filium. Que
dixit: Ne
domine mi vir
dei ne mentiaris
ancille tue.
Et concepit
mulier et peperit
filium in
tempore isto
vivente et
tempus habente
sicut dixerat
ei Helyseus.
Et crevit puer
et factus est
quadam die
egressus ad
patrem suum
ad messores.
Et dixit ad
patrem suum:
Caput meum
caput meum.
Et dixit puero:
Tolle eum et
defer ad matrem
suam. Et
cum tulisset
eum et adduxisset
ad matrem
suam sedit
super genua
illius usque
ad meridiem
et mortuus est.
Et ascendit
et posuit eum
super lectum
viri dei et
clausit ostium
super eum et
egressa est.
Et vocavit
virum suum
et dixit ei:
Mitte mecum
unum de pueris
et unam
de asinabus
ut curram
ad virum dei
et revertar.
Qui dixit:
Quare vis
ire ad eum
hodie non
est neomenia
neque sabbatum.
Que
dixit: Pax.
Et ascendit
asinam et
dixit puero
suo: Age et
precede. Non
retardes
gradum meum
nisi quando
dixero tibi.
Et abiit et
venit ad virum
dei in montem
Carmeli.
Et cum vidisset
eum vir
dei venientem
contra se
dixit ad Giezi
puerum suum:
Ecce sunamitis
illa. Curre
nunc in occursum
eius et
dic ad eam:
Numquid pax
est tibi et
viro tuo et
filio tuo?
Que dixit:
Pax. Et cum
venisset ad
montem ad
virum dei
tenuit pedes
eius. Et accessit
Giezi ut
amoveret eam.
Dixit autem
vir dei: Dimitte
eam quia
anima eius
in amaritudine
est et dominus
celavit a me
et non indicavit
mihi.
Que dixit:
Numquid petii
filium a domino
meo? Numquid
non dixi
tibi: Ne illudas
mihi? Et
dixit ad Giezi:
Accinge lumbos
tuos et
tolle baculum
meum in manu
tua et vade.
Si occurrerit
tibi homo
non salutes
eum et si
salutaverit
te homo non
respondeas
illi et pones
baculum meum
super faciem
pueri. Et dixit
mater pueri:
Vivit dominus
et vivit anima
tua quia non
derelinquam
te. Et surrexit
et secutus
est eam.
Giezi autem
precessit
illos et posuit
baculum
super faciem
pueri et non
erat vox neque
auditus.
Et reversus
est in occursum
eius et
nuntiavit ei
dicens: Non
surrexit puer.
Et cum introisset
Helyseus
domum
ecce puer
mortuus
erat et
positus super
lectum eius.
Et introgressus
clausit ostium
super se
et super puerum
et orabat
dominum.
Et ascendit
et accubuit
super puerum
et posuit
os suum
super os eius
et oculos
suos super
oculos eius
et manus suas
super manus
eius et incurvatus
est super
eum et calefactum
est corpus
pueri. Et
reversus ambulavit
in domo
semel huc
et illuc et
ascendit et
incurvatus
est super eum
et oscitavit
puer septies
et aperuit
puer oculos
suos. Et vocavit
Giezi et
dixit: Voca
sunamitidem
istam. Et
vocavit eam.
Et cum introisset
ad eum
dixit: Tolle
filium tuum.
Que ingressa
procidit ad
pedes eius
et adoravit
super terram
et tulit filium
suum et
exivit. Et
reversus est
Helyseus
in Galgalam
et fames
erat in terra
et filii prophetarum
habitabant
coram eo.
Dixit ergo
puero suo:
Pone ollam
grandem et
coque pulmentum
filiis prophetarum.
Et egressus
est unus
in agrum
ut colligeret
olera et
invenit vitem
silvestrem
et collegit
ex ea colocynthidas
plenum
pallium et
reversus
concidit in
ollam pulmentarii
nesciebant
enim. Et
infusum est
viris ut comederent.
Cumque
comedissent
de pulmento
clamaverunt
et dixerunt:
Mors in olla
homo dei.
Et non potuerunt
comedere.
Et dixit:
Afferte farinam.
Et misit
in ollam
et ait: Effunde
populo ut
comedat.
Et non erat
amplius quicquam
malum
in olla.
Vir autem
venit de
Baalsalisa
et detulit
viro dei panes
primitiarum
viginti hordeaceos
et
polentam
in pera sua.
Et dixit:
Da populo
ut comedat.
Et ait minister
illius:
Quomodo
dabo centum
viris? Qui
dixit: Da
populo ut
comedat.
Hec enim
dicit dominus:
Comedent
et supererit.
Et posuit
coram eis
et comederunt
et superfecit
juxta
verbum domini.
Naaman
autem princeps
militie
regis Syrie
erat vir magnus
apud dominum
suum et
honoratus
eo quia per
illum dedit
dominus salutem
Syriis
et erat vir
fortis et dives
valde sed
leprosus.
Syri autem
egressi
fuerant latrunculi
et captivam
duxerant
de terra
Israel puellam
que ministrabat
uxori
Naaman.
Que dixit
ad dominam
suam: Utinam
dominus
meus adiret
prophetam
qui est in
Samaria
tunc utique
curaret eum
a lepra sua.
Ingressus
autem Naaman
dominum
suum nuntiavit
ei dicens:
Hec et hec
locuta est
puella de
terra Israel.
Et dixit
ei rex Syrie:
Vade et mittam
litteras
ad regem
Israel. Qui
abiit et tulit
secum decem
talenta argenti
et sex
millia aureos
et decem
mutatoria
vestimentorum.
Et detulit
litteras
ad regem
Israel in
quibus scriptum
erat:
Cum hec
epistola
ad te pervenerit
noverit
celsitudo
tua quod
miserim
ad te Naaman
servum
meum ut
cures eum
a lepra sua.
Cumque
legisset
rex Israel
litteras
scidit vestimenta
sua
et ait:
Numquid
deus ego
sum ut
occidere
possim
et vivificare
ut iste
mittit ad
me hominem
ut curem
virum
a lepra
sua? Videte
et considerate
quod
occasionem
querat
contra me.
Cumque
audisset
Helyseus
vir dei
quod scidisset
rex Israel
vestimenta
sua misit
ad eum
dicens:
Quare scidisti
vestimenta
tua?
Veniat
ad me
et sciet
esse prophetam
in Israel.
Venit
ergo Naaman
cum equis
suis et
curribus
et stetit
ante ostium
domus
Helysei.
Et misit
ad eum
nuntium
Helyseus
dicens:
Vade et
lavare
septies
in Jordane
et restituetur
tibi
sanitas
et mundaberis.
Iratus
autem
Naaman
abiit
dicens:
Ecce
existimabam
quod
egrederetur
ad me
et stans
invocaret
nomen
domini
dei sui
et tangens
manu
sua locum
curaret
me
leprosum.
Numquid
non melior
est
Abana
fluvius
Damascus
omnibus
aquis
Israel
ut lavem
in eis
et mundus
fiam?
Cumque
vertisset
se
et abiisset
indignans
accesserunt
ad eum
servi
sui et
locuti
sunt
ei dicentes:
Pater
mi
si rem
grandem
dixisset
tibi
propheta
certe
facere
debuisti
quanto
magis
nunc
quia
dixit
tibi
lavare
et
mundus
eris?
Descendit
ergo
et lavit
in Jordane
septies
juxta
verbum
viri
dei
et
restituta
est
caro
ejus
sicut
caro
pueri
parvuli
et
mundus
factus
est.
Reversus
ergo
ad
virum
dei
cum
omni
comitatu
suo
venit
et
stetit
coram
eo
et
ait:
Vere
scio
quod
non
sit
deus
in
universa
terra
nisi
tantum
in
Israel.
Accipe
ergo
benedictionem
a
servo
tuo.
Qui
dixit:
Vivit
dominus
in
cujus
conspectu
sto
quia
non
accipiam.
Et
cum
vi
compelleret
ut
acciperet
renuit
dicens:
Si
non
vis
saltem
detur
servo
tuo
de
terra
hac
onus
duorum
mulorum.
Non
enim
faciet
ultra
servus
tuus
holocaustum
et
victimam
diis
alienis
sed
domino.
Hoc
autem
rogo
ut
ignoscat
servo
tuo
dominus
meus
quando
introibit
dominus
meus
templum
Remmon
ut
adoret
in
eo
et
innitatur
manu
mea
et
ego
adorem
in
templo
Remmon
quando
videlicet
et
ipse
adorat
in
templo
Remmon
ut
ignoscat
servo
tuo
hanc
rem.
Dixit
ei
rex
Syrie:
Vade
in
pace.
Cumque
abisset
ab
eo
modicum
temporis
spatium
dixit
Giezi
puer
Helysei
viri
dei:
Ecce
pepercit
dominus
meus
Naaman
Syro
isti
ut
non
acciperet
de
manu
ejus
quod
detulerat
vivit
dominus
quia
curram
post
eum
et
accipiam
aliquid
ab
eo.
Secutus
est
ergo
Giezi
Naaman
qui
cum
vidisset
post
se
cursorem
descendisse
de
curru
in
occursum
ejus
dixit
ei:
Numquid
pax
est?
Qui
dixit:
Pax.
Dominus
meus
misit
me
dicens:
Ecce
modo
venerunt
ad
me
duo
adolescentes
de
monte
Ephraim
de
filiis
prophetarum
da
eis
talentum
argenti
et
duo
mutatoria
vestimentorum.
Dixit
Naaman:
Melius
est
ut
accipias
duo
talenta.
Et
coegit
eum
et
ligavit
duo
talenta
argenti
in
duobus
sacculis
et
duo
mutatoria
vestimentorum
et
imposuit
duobus
pueris
qui
portabant
coram
eo.
Cumque
venisset
ad
collem
tulit
de
manu
eorum
et
recondidit
in
domo
et
dimisit
eos
et
abierunt.
Ipse
autem
ingressus
stetit
coram
domino
suo.
Dixitque
ei
Helyseus:
Unde
venis
Giezi?
Qui
dixit:
Non
ivit
servus
tuus
quocumque
egressus
est
ad
virum
tuum.
Et
dixit
ei:
Numquid
non
cor
meum
ambulabat
quando
reversus
est
homo
de
curru
suo
in
occursum
tui?
Nunc
ergo
accepisti
argentum
et
accepisti
vestimenta
olivas
et
vineas
et
oves
et
boves
et
servos
et
ancillas
sed
lepra
Naaman
adhereat
tibi
et
semini
tuo
usque
in
sempiternum.
Et
egressus
est
ab
eo
leprosus
quasi
nix.
Dixit
autem
filii
prophetarum
ad
Helyseum:
Ecce
locus
in
quo
habitamus
coram
te
angustus
est
nobis.
Eamus
usque
ad
Jordanem
et
tollamus
inde
singuli
tignum
unum
et
faciamus
nobis
ibi
habitaculum
ubi
habitemus.
Qui
dixit:
Ite.
Dixit
autem
unus
ex
eis:
Veni
et
tu
cum
servis
tuis.
Cui
ille
respondit:
Ego
vadam.
Et
secutus
est
eum
et
venerunt
ad
Jordanem
et
cedebant
ligna.
Cumque
unus
ligna
succideret
ferrum
securis
cecidit
in
aquam
et
exclamavit
dicens:
Heu
heu
heu
domine
mi
ferrum
hoc
mutuum
est
mihi.
Dixit
autem
vir
dei:
Ubi
cecidit?
Et
ostendit
ei
locum.
Et
abscidit
lignum
et
misit
illuc
et
fecit
ferrum
natare
et
ait:
Tolle
sumens
autem
manum
suam
tulit
illud
et
posuit
in
ripa
fluminis
et
ait:
Ascende
et
tolle
tibi
et
extendit
manum
suam
et
tulit
illud
et
abiit
in
locum
suum.
Et
ecce
rex
Syrie
pugnabat
contra
Israel
et
habito
consilio
cum
servis
suis
dixit:
In
loco
isto
et
isto
ponam
insidias
contra
Israel.
Et
misit
vir
dei
ad
regem
Israel
dicens:
Cave
ne
transeas
locum
istum
quia
Syri
descendunt
illuc.
Et
misit
rex
Israel
ad
locum
quem
dixerat
ei
vir
dei
et
cavit
sibi
non
semel
neque
bis
tantum.
Et
contristatum
est
cor
regis
Syrie
super
hac
re
et
vocatis
servis
suis
dixit
ad
eos:
Indicate
mihi
quis
ex
nostris
proditor
sit
ad
regem
Israel.
Et
ait
unus
ex
servis
ejus:
Nequaquam
domine
mi
rex
sed
Helyseus
propheta
qui
est
in
Israel
indicat
regi
Israel
omnia
verba
que
locutus
fueris
in
cubiculo
tuo.
Qui
dixit:
Ite
et
videte
ubi
sit
ut
mittam
et
tollam
eum.
Nuntiatum
est
autem
ei
dicentibus:
Ecce
in
Dothaim
est.
Misit
ergo
illuc
equos
et
quadrigas
et
exercitum
grandem
qui
venerunt
nocte
et
circumdederunt
civitatem.
Cumque
consurrexisset
mane
puer
cultor
viri
dei
et
egressus
esset
vidit
exercitum
equis
et
quadrigis
civitatem
undique
circumdantem
et
dixit
ei
puer:
Heu
heu
heu
domine
mi
quid
facimus?
Qui
dixit:
Ne
timeas
plures
enim
nobiscum
sunt
quam
cum
illis.
Et
ait:
Domine
aperi
oculos
ejus
ut
videat.
Aperuit
dominus
oculos
pueri
et
vidit
et
ecce
mons
plenus
equis
et
curribus
igneis
in
circuitu
Helysei.
Et
descendit
ad
eum
et
orabat
dominum
et
dixit:
Percute
gentem
hanc
cecitate
et
percussit
eos
juxta
verbum
Helysei.
Et
dixit
ad
eos
Helyseus:
Non
est
hec
via
neque
civitas
hec
sequimini
me
et
ostendam
vobis
virum
quem
quaeritis.
Et
adduxit
eos
in
Samariam.
Cumque
ingressi
essent
Samariam
dixit
Helyseus:
Domine
aperi
oculos
istorum
ut
videant.
Aperuit
dominus
oculos
eorum
et
viderunt
et
ecce
in
medio
Samarie
erant.
Dixit
autem
rex
Israel
ad
Helyseum
cum
vidisset
eos:
Numquid
percutiam
percutiam
pater
mi?
Qui
dixit:
Non
percutias
quos
non
cepisti
gladio
tuo
et
arcu
tuo
sed
pone
panes
et
aquam
coram
eis
ut
comedant
et
bibant
et
vadant
ad
dominum
suum.
Et
apparavit
eis
cibos
multos
nimis
et
postquam
comederunt
et
biberunt
dimisit
eos
et
abierunt
ad
dominum
suum.
Et
non
addiderunt
ultra
latrunculi
Syri
venire
in
terram
Israel.
Post
hec
congregavit
Benadad
rex
Syrie
omnem
exercitum
suum
et
ascendit
et
obsedit
Samariam.
Factaque
est
fames
magna
in
Samaria
et
obsidebant
eam
donec
venundaretur
caput
asini
octoginta
siclis
argenti
et
quarta
pars
cabi
stercoris
columbarum
quinque
siclis
argenti.
Et
rex
Israel
transibat
per
murum
et
mulier
quedam
clamavit
ad
eum
dicens:
Salva
me
domine
mi
rex.
Qui
dixit:
Non
te
salvet
dominus
unde
te
salvem
de
area
vel
de
torculari?
Dixitque
ei
rex:
Quid
habes?
Que
dixit:
Mulier
hec
dixit
mihi:
Da
filium
tuum
ut
comedamus
hodie
et
filium
meum
comedemus
cras.
Coximus
ergo
filium
meum
et
comedimus
et
dixi
ei
die
altera:
Da
filium
tuum
ut
comedamus
et
abscondit
filium
suum.
Cumque
audisset
rex
verba
mulieris
scidit
vestimenta
sua
et
transibat
per
murum
et
vidit
omnis
populus
cilicium
nudum
carni
ejus
superpositum.
Et
dixit:
Hec
faciat
mihi
deus
et
hec
addat
si
stet
caput
Helysei
filii
Saphat
super
se
hodie.
Helyseus
autem
sedebat
in
domo
sua
et
senes
sedebant
cum
eo.
Et
misit
vir
ad
faciem
suam
antequam
veniret
nuntius
ad
eum
et
ipse
dixit
ad
senes:
Numquid
scitis
quod
miserit
filius
homicidae
iste
ut
auferat
caput
meum?
Videte
ergo
cum
venerit
nuntius
claudite
ostium
et
prohibete
eum
ne
introeat.
Ecce
enim
sonitus
pedum
domini
ejus
post
eum
est.
Adhuc
illo
loquente
cum
eis
ecce
nuntius
descendebat
ad
eum
et
ait:
Ecce
hoc
malum
a
domino
est
quid
ultra
exspectem
a
domino?
Dixit
autem
Helyseus:
Audite
verbum
domini.
Hec
dicit
dominus:
Hac
hora
crastina
mensura
similae
siclo
venundabitur
et
duo
sata
hordei
siclo
in
porta
Samarie.
Respondit
autem
unus
de
satellitibus
super
quem
rex
innitebatur
manu
viro
dei
et
dixit:
Si
dominus
fecerit
cataractas
in
celo
numquid
fiet
juxta
verbum
hoc?
Qui
dixit:
Videbis
oculis
tuis
et
inde
non
comedes.
Erant
autem
quatuor
viri
leprosi
juxta
introitum
portarum
et
dixerunt
ad
invicem:
Quid
hic
sedemus
donec
moriamur?
Si
dixerimus:
Ingrediamur
civitatem
et
fames
est
in
civitate
et
morimur
ibi
et
si
hic
sedemus
similiter
moriemur.
Nunc
ergo
venite
et
transfugiamus
ad
castra
Syrorum
si
vivere
nos
voluerint
vivemus
si
autem
occidere
voluerint
occidant
nos
et
mortui
sumus.
Surrexerunt
ergo
ut
venirent
ad
castra
Syrorum
et
cum
venissent
ad
partem
castrorum
ecce
nullus
erat
ibi.
Dominus
enim
audire
fecerat
castra
Syrorum
sonitum
quadrigarum
et
equorum
et
exercitus
grandis
nimis
et
dixerant
ad
invicem:
Ecce
rex
Israel
conduxit
contra
nos
Hetheorum
reges
et
Egyptiorum
et
venerunt
super
nos.
Surrexerunt
ergo
et
fugerunt
in
tenebris
et
reliquerunt
tentoria
sua
et
equos
et
asinos
et
castra
sicut
erant
et
fugerunt
animas
suas
salvare
cupientes.
Cumque
venissent
leprosi
isti
ad
partem
castrorum
ingressi
sunt
unum
tentorium
et
comederunt
et
biberunt
et
tulerunt
inde
argentum
et
aurum
et
vestimenta
et
abierunt
et
absconderunt
et
reversi
alterum
tentorium
ingressi
sunt
et
inde
tulerunt
et
abierunt
et
absconderunt.
Et
dixerunt
ad
invicem:
Non
facimus
bene
dies
hec
enim
dies
est
bonum
nuntium
et
nos
tacemus
si
exspectabimus
usque
mane
inveniet
nos
iniquitas
nostra
venite
ergo
et
ingressi
nuntiemus
in
domo
regis.
Et
venerunt
et
vocaverunt
ostiarios
civitatis
et
nuntiaverunt
eis
dicentes:
Venimus
ad
castra
Syrorum
et
ecce
nullus
ibi
est
neque
vox
hominis
sed
equi
tantummodo
alligati
et
asini
et
tentoria
sicut
erant.
Vocaverunt
ergo
ostiarii
et
nuntiaverunt
intrinsecus
in
domo
regis.
Surrexit
rex
nocte
et
dixit
ad
servos
suos:
Indicabo
vobis
quid
fecerint
nobis
Syri
scientes
quod
fames
sit
in
nobis
et
egressi
de
castris
absconderint
se
in
agro
dicentes:
Quando
egredientur
de
civitate
comprehendemus
eos
vivos
et
civitatem
ingrediemur.
Respondens
autem
unus
de
servis
ejus
dixit:
Tollant
quinque
equos
qui
remanserunt
in
civitate
ecce
enim
sicut
omnis
multitudo
Israel
que
deficit
ibi
sic
et
illi
deficient
mittamus
ergo
et
videamus.
Tulerunt
ergo
duos
equos
et
quadrigas
et
misit
rex
post
exercitum
Syrorum
dicens:
Ite
et
videte.
Et
secuti
sunt
eos
usque
ad
Jordanem
et
ecce
omnis
via
plena
erat
vestimentis
et
vasis
que
projecerant
Syri
fugientes
festinanter.
Reversi
ergo
nuntiaverunt
regi.
Et
egressus
est
populus
et
diripuit
castra
Syrorum
et
factum
est
similam
siclo
venundari
et
duo
sata
hordei
siclo
juxta
verbum
domini.
Rex
autem
constituerat
dominum
illum
super
quem
innitebatur
manu
ad
portam
et
conculcavit
eum
populus
in
introitu
portarum
et
mortuus
est
sicut
dixerat
vir
dei
qui
locutus
fuerat
cum
rege
cum
descenderet
ad
eum.
Factum
est
autem
sicut
locutus
fuerat
vir
dei
ad
regem
dicens:
Duo
sata
hordei
siclo
et
similam
siclo
venundabuntur
hac
hora
crastina
in
porta
Samarie.
Et
respondit
dominus
ille
homini
dei
et
dixit:
Si
dominus
fecerit
cataractas
in
celo
numquid
fiet
juxta
verbum
hoc?
Qui
dixit:
Videbis
oculis
tuis
et
inde
non
comedes.
Locutus
est
autem
Helyseus
ad
mulierem
cujus
vivificaverat
filium
dicens:
Surge
et
vade
tu
et
domus
tua
et
peregrinare
ubicumque
inveneris
quia
vocavit
dominus
famem
et
venit
super
terram
septem
annis.
Surrexit
ergo
mulier
et
fecit
juxta
verbum
viri
dei
et
abiit
cum
domo
sua
et
peregrinata
est
in
terra
Philistinorum
septem
annis.
Cumque
transissent
septem
anni
reversa
est
mulier
de
terra
Philistinorum
et
egressa
est
ut
clamaret
ad
regem
pro
domo
sua
et
pro
agro
suo.
Rex
autem
loquebatur
Giezi
puero
viri
dei
dicens:
Narra
mihi
omnia
magnalia
que
fecit
Helyseus.
Cumque
ille
narraret
regi
quomodo
mortuum
suscitasset
ecce
mulier
cujus
filium
vivificaverat
clamabat
ad
regem
pro
domo
sua
et
pro
agro
suo.
Dixitque
Giezi:
Domine
mi
rex
hec
est
mulier
et
hic
filius
ejus
quem
vivificavit
Helyseus.
Interrogavitque
rex
mulierem
et
narravit
illi.
Et
dedit
ei
rex
eunuchum
unum
dicens:
Restitue
omnia
que
sua
sunt
illi
et
universa
poma
agri
a
die
qua
reliquit
terram
usque
nunc.
Venit
Helyseus
in
Damascum
et
Benadad
rex
Syrie
egrotabat
nuntiatumque
est
ei
dicentibus:
Venit
vir
dei
huc.
Dixit
ergo
rex
ad
Azahel:
Tolle
munera
in
manu
tua
et
vade
in
occursum
viri
dei
et
consule
dominum
per
eum
dicens:
Numquid
vivere
potero
de
infirmitate
hac?
Abiit
ergo
Azahel
in
occursum
ejus
et
tulit
de
universis
bonis
que
in
Damasco
erant
onera
quadraginta
camelorum
et
venit
et
stetit
coram
eo
et
ait:
Filius
tuus
Benadad
rex
Syrie
misit
me
ad
te
dicens:
Numquid
vivere
potero
de
infirmitate
hac?
Dixit
ei
Helyseus:
Vade
et
dic
ei:
Vivet
absque
dubio
ostendit
autem
mihi
dominus
quod
morte
morietur.
Stetit
ergo
vir
dei
et
perrexit
donec
erubesceret
et
flevit
vir
dei.
Dixitque
Azahel:
Quid
plorat
dominus
meus?
Qui
dixit:
Quia
scio
quanta
mala
facturus
es
filiis
Israel
munitiones
eorum
igne
succendes
et
juvenes
eorum
gladio
interficies
parvulos
eorum
allides
et
ventres
pregnantium
eorum
dissipabis.
Dixitque
Azahel:
Quid
est
servus
tuus
canis
ut
faciat
rem
grandem
hanc?
Et
respondit
Helyseus:
Ostensum
est
mihi
a
domino
quod
sis
rex
Syrie.
Qui
abiit
a
Helyseo
et
venit
ad
dominum
suum
qui
dixit
ei:
Quid
dixit
tibi
Helyseus?
Qui
respondit:
Dixit
mihi
quod
vivere
potueris.
Cumque
venisset
in
crastinum
tulit
stragulum
et
intinxit
in
aqua
et
expandit
super
faciem
ejus
et
mortuus
est
et
regnavit
Azahel
pro
eo.
Anno
quinto
Joram
filii
Achab
regis
Israel
et
Josaphat
regis
Juda
regnavit
Joram
filius
ejus
cum
esset
annorum
triginta
duorum
quando
regnare
cepit
et
octo
annis
regnavit
in
Jerusalem
et
ambulavit
in
via
regum
Israel
sicut
fecerat
domus
Achab
filia
enim
illius
habebat
uxorem
et
fecit
malum
in
conspectu
domini
et
noluit
dominus
disperdere
Juda
propter
David
servum
suum
sicut
promiserat
ei
ut
daret
lucernam
ejus
et
filiis
ejus
cunctis
diebus.
In
diebus
ejus
defecit
Edom
ne
esset
sub
manu
Juda
et
constituerunt
super
se
regem.
Transivit
ergo
Joram
in
Segor
et
omnes
quadrigae
cum
eo
et
surrexit
nocte
et
percussit
Edom
qui
se
circumdederat
et
principes
quadrigarum
et
fugit
populus
in
tentoria
sua.
Defecit
ergo
Edom
ne
esset
sub
manu
Juda
usque
in
presentem
diem.
Tunc
defecit
Lobna
in
tempore
illo.
Reliqua
autem
sermonum
Joram
et
omnia
que
fecit
nonne
hec
scripta
sunt
in
libro
sermonum
dierum
regum
Juda?
Dormivitque
Joram
cum
patribus
suis
et
sepultus
est
cum
eis
in
civitate
David
et
regnavit
Ochozias
filius
ejus
pro
eo.
Anno
duodecimo
Joram
filii
Achab
regis
Israel
regnavit
Ochozias
filius
Joram
regis
Juda.
Viginti
duorum
annorum
erat
Ochozias
cum
regnare
cepisset
et
anno
uno
regnavit
in
Jerusalem
nomen
matris
ejus
Athalia
filia
Amri
regis
Israel.
Et
ipse
ambulavit
in
via
domus
Achab
et
fecit
malum
in
conspectu
domini
sicut
domus
Achab
quia
gener
domus
Achab
fuit.
Et
abiit
cum
Joram
filio
Achab
ad
bellum
contra
Hazahel
regem
Syrie
in
Ramoth
Galaad
et
percussit
Syri
Joram.
Reversus
est
ergo
rex
Joram
ut
curaretur
in
Jezrahel
a
vulneribus
quibus
percussus
fuerat
a
Syris
in
Rama
quando
pugnavit
contra
Hazahel
regem
Syrie
et
Ochozias
filius
Joram
regis
Juda
descendit
ut
videret
Joram
filium
Achab
in
Jezrahel
quia
infirmabatur.
Et
Helyseus
propheta
vocavit
unum
de
filiis
prophetarum
et
dixit
ei:
Accinge
lumbos
tuos
et
tolle
lecythum
olei
istum
in
manu
tua
et
vade
in
Ramoth
Galaad.
Cumque
veneris
illuc
videbis
ibi
Jehu
filium
Josaphat
filii
Namsi
et
introgressus
loqueris
ei
de
medio
fratrum
suorum
et
introduces
eum
in
interiorem
cubiculum
et
tollens
lecythum
olei
fundes
super
caput
ejus
et
dices:
Hec
dicit
dominus:
Unxi
te
in
regem
super
Israel
et
aperies
ostium
et
fugies
et
non
stabis.
Abiit
ergo
puer
adolescens
propheta
in
Ramoth
Galaad
et
introgressus
vidit
principes
exercitus
sedentes
et
ait:
Verbum
habeo
ad
te
o
dux.
Dixitque
Jehu:
Ad
quem
ex
omnibus
nostris?
Qui
dixit:
Ad
te
dux.
Surrexit
ergo
et
introivit
domum
et
ille
fudit
oleum
super
caput
ejus
et
dixit
ei:
Hec
dicit
dominus
deus
Israel:
Unxi
te
in
regem
super
populum
domini
Israel
et
percuties
domum
Achab
domini
tui
et
ulciscar
sanguinem
servorum
meorum
prophetarum
et
sanguinem
omnium
servorum
domini
de
manu
Jezabel
et
perdam
omnem
domum
Achab
et
interficiam
de
Achab
mingentem
ad
parietem
et
clausum
et
novissimum
in
Israel
et
dabo
domum
Achab
sicut
domum
Jeroboam
filii
Nabat
et
sicut
domum
Baasa
filii
Ahia
et
Jezabel
comedent
canes
in
agro
Jezrahel
et
non
erit
qui
sepeliat
eam.
Aperuit
ostium
et
fugit.
Jehu
autem
egressus
ad
servos
domini
sui
dixerunt
ei:
Numquid
pax
est?
Quare
ingressus
est
furiosus
iste
ad
te?
Qui
dixit
eis:
Nostis
hominem
et
figmenta
ejus.
Qui
dixerunt:
Mendacium
est
narra
nobis.
Qui
ait:
Hec
et
hec
locutus
est
mihi
et
dixit:
Hec
dicit
dominus:
Unxi
te
in
regem
super
Israel.
Festinaverunt
et
tulerunt
unusquisque
vestimentum
suum
et
posuerunt
sub
pedibus
ejus
in
gradu
et
insonuerunt
tuba
et
dixerunt:
Regnavit
Jehu.
Conjuravit
ergo
Jehu
filius
Josaphat
filii
Namsi
contra
Joram
et
ipse
custodiebat
Ramoth
Galaad
ipse
et
omnis
Israel
propter
Hazahel
regem
Syrie
et
reversus
est
rex
Joram
ut
curaretur
in
Jezrahel
a
vulneribus
quibus
percussus
fuerat
a
Syris
in
pugna
contra
Hazahel
regem
Syrie.
Dixitque
Jehu:
Si
placet
vobis
ne
egrediatur
aliquis
de
civitate
ut
vadat
nuntiare
in
Jezrahel.
Ascendit
ergo
in
currum
et
abiit
in
Jezrahel
quia
Joram
ibi
decumbebat
et
Ochozias
rex
Juda
descenderat
ut
visitaret
Joram.
Stabat
autem
speculator
in
turre
Jezrahel
et
vidit
turbam
Jehu
venientem
et
ait:
Turbam
video.
Dixitque
Joram:
Tolle
equitem
et
mitte
in
occursum
eorum
et
dicat:
Pacem
habetisne?
Abiit
ergo
eques
in
occursum
ejus
et
dixit:
Hec
dicit
rex:
Pacem
habetisne?
Et
ait
Jehu:
Quid
tibi
et
pacem?
Transi
et
sequere
me.
Nuntiavit
speculator
dicens:
Nuntius
pervenit
ad
eos
et
non
revertitur.
Misit
ergo
alterum
equitem
qui
cum
venisset
ad
eos
dixit:
Hec
dicit
rex:
Pacem
habetisne?
Et
ait
Jehu:
Quid
tibi
et
pacem?
Transi
et
sequere
me.
Nuntiavit
speculator
dicens:
Venit
usque
ad
eos
et
non
revertitur.
Et
est
auriga
quadrigarum
quasi
furor
Jehu
filii
Namsi
quasi
furiosus
enim
agit.
Dixit
autem
Joram:
Accinge
quadrigas.
Accinctis
autem
quadrigis
egressus
est
Joram
rex
Israel
et
Ochozias
rex
Juda
unusquisque
in
curru
suo
et
egressi
sunt
in
occursum
Jehu
et
invenerunt
eum
in
agro
Naboth
Jezrahelitis.
Cumque
vidisset
Joram
Jehu
dixit:
Pacem
habetisne
Jehu?
Qui
respondit:
Quam
pacem
donec
fornicationes
Jezabel
matris
tue
et
venefica
multa
sunt?
Videns
autem
Joram
manus
suas
vertit
fugam
et
dixit
ad
Ochoziam:
Dolus
Ochozia.
Jehu
autem
tetendit
manum
suam
in
virtute
sua
et
percussit
Joram
inter
scapulas
et
sagitta
exiit
per
cor
ejus
et
corruit
in
curru
suo.
Dixitque
Jehu
ad
Badacer
principem
militie
suae:
Tolle
eum
et
projice
in
agro
Naboth
Jezrahelitis
recordare
enim
quando
ego
et
tu
sedentes
in
quadrigis
post
Achab
patrem
ejus
dominus
hec
contra
eum
prophetaverit.
Si

palaia sua. ꝛ complen ꝺ. ꝛ sanctua. ꝛ ieu
aiumr an tuu. ꝛ oblu ꝺ mea. ꝛ ego ecc
eu ꝙ loeta. ꝛ le ꝙ i ma assurr. ꝛ cur
nim eu ꝙ ursa mpte cpulo. ꝛ ossupi
maoia ecorio eius. ꝛ asima au ym ass
ig. uelha agm sancte ecc. ꝙ qua ai. ꝛ. cm
m i me aurulu aui. ꝛ bi ê vec ouus. ꝙ
arume nõ saluꝫ re i omib; urbib; ouꝫ
ꝙ uideat eu. ꝛ quib; ouulu. ꝛa m repe
ꝛ pnapel. malo ubi regem i finee mõ
ꝛ auferum i regnatione tua. Colligat
ẽ iniqtat eius ym. Absqꝫ pcaꝫ eo. ꝛ
ecel pauebaꝫ uacet ei, qꝫ filiꝫ nõ sapi
ens. Be ei nõ stabit i cognacõe filioꝝ ꝺ
manu mortis liberto eos. cõ morte red
mi eos, & ex more sua ꝺ more auꝝ mortuꝰ
uis ifuc. Consolare au sedem ẽ ab occisꝰ
nie. qꝫ qꝫ ipe fiꝫ ouuꝝ. Adducꝫ ueni
uerem ꝺ ꝺ defto alcemeee. ꝛ scambie
uenae eius. ꝛ uellolab fonte eius, ꝛ qꝫ
ꝺ impiet ꝺclaur, olꝫ ualle deliabue.

Pecuar sumaia qui qm ab ama XIIII
nuolem ecamuit omn tui, i glorio
peac. ꝙ uulu eou circuiuit. ꝛ fuit eis cula
nie. Conuꝫ ista ad omn ꝺeũ qui qm nõ
uuisti iq uee tua. Tolute ubo ibaꝫ oi
nimi ad omn. ꝛ uiuaꝫ. Ceim auꝫ imqm
uem. ꝛ accipe uoiu. ꝛ redeam. ꝛ uulu. la
uiee uiuꝝ. Allur ñ sanab nec, & ego
ñ abdcam. nec uiceam ulam, sm uiꝫ o
pu manuu mãu. ꝙ eius qui i ee mi
ẽ eius pupilli, ꝺy ũ eqꝫ manuũ filiꝫ
ꝛ sanab omaoes eoꝝ. uiuqm ego sperã
nec. qꝫ qbusq ẽ fiuer, mꝫ ab ꝺõ. ee & ñ
uiꝫ. ñ gmnab qꝫ illiuꝫ ecupꝫ uadr ea
ue ulam. ꝙ uime eum eius, ꝛ eue qꝫ ou
ua glia eius. ꝛ ouer eius ue uiuam. Comi
ceam. seamel ꝛ umꝫ eius. ꝛ uniẽ eam
ao. ꝛ gmiabꝫ qꝫ ui nea, memoriale eius.
ẽ ummi uiuam. Effugiam quo michi ui
ua uola. Ego exaudiam. ꝛ ou qm ei
ego ue abscedam uniẽe, ey me fiuerut ẽ
uiẽue ẽ. A me sapiẽ ꝛ ielligẽ ista. ꝙ uul
ugẽ. ꝛ uiuer h. qꝫ uiuee me ꝺmi. ꝛ uisti a
bilabꝫ i eis. ꝙ uaricauer ẽ ũo eoꝝ uet
in ee. Capitulũ oseee ꝙ hee. ꝙ map ꝙ log
ꝙ ieel qꝫ sup ioelem ꝙ ham

Sermo ꝙ oseee ꝙ uum, ꝛ ꝺ ub
sup nõe effugiam. ad. v. cub
fiuer uaricũm. ꝙ ul sama
ria. ui ꝙ ee memoꝛam. ꝛ
in hee ꝙ ham. ee ꝙ ꝺi. ad tubũ tuba. ꝛ
ad telm pane. ꝛ ecee ẽ. ꝛ nulla omio
ilulee. i. ẽ tubul. i hee ilen mchem
tempea quaꝫ quibꝰ ꝙ aiur eadem ꝺ
temo accipe. que i oseee legim. In ꝺeb
one. uatham. ꝛ achaz. ꝛ ezechie. regum
uda. ꝛ i ieb. ieroboam filiꝰ ioas regis ꝛ
one fuit esse ꝙmõem ꝺmini. ꝛ mer
num eius reseruꝫ au fuit. nõ ai adiace
illiuc ꝙ fuit magnum uir alibi legimꝰ. ꝺ
fuit ẽ michi i salute. Audiate a in sanc
uine sãe. nõ eꝫ iste qui i aure tenar. ꝛ
qui i ecee papi. iuꝫ illuc ꝙ ecee papi
ꝺo iaquiur. ꝛ in hõ aurez audiendi. qu
ꝺicu. ꝛ ꝺ ame ꝺi enoꝛ. ecbu i lanue lo
ua. Audiꝫ papiue. Apne nõ aure. ꝛ
ecee papiuir. ꝛ in senel ꝺ celestes su
ꝺume spiualꝫ, qui ũ sinanc i ẽm. ap
pellauꝫ item. Audiꝫ papiuꝫ. Voq
aue ꝛ ꝺno ũtu antica ꝙsiuur. nõ ad
simplicẽ ñ ũbum. comim. ꝛ ad uerdicu
quoꝝ ꝺeũ mellegend ꝙnẽ. in gene
ũl amech sequiur ad uuxes sua. ꝛ ada
ꝛ sella. Audiue uꝛa mea uuxes lamech.
Audiꝫ papiue simẽe nãe, qꝫ occidi uiꝛ
i uulnus mihi. ꝛ iuuenẽ i liuoꝛe mihi. ꝛ
plaga. Audiue celi. ꝛ audiꝫ papiue ũa.

Ecel. Samuel filiue. Et abiit ylaro
ascendit eam. xij. tribꝰ. cuiꝰ. bun
co. locusta. rubigine uastauit. ꝛ sup
ta. ꝛ ꝙ ciuitatem ꝙcussit ꝙ
mum ceꝛ ꝺi sup ꝺmꝰ ꝺmi. ꝛ ancillas
. si. c. xx. ccentum hoꝛi. ꝛ fuer ui
i cenaclo mõte sphe. xc. Ab uno
uit ad ꝺnũ. paulat. ꝛ ꝙcussa. ꝛ
gesce. xv. grad ui nim ascendit. q
in psalmo mulier ꝺnecur. Ce mih
g gemb; retherem. ꝛ cuncuer ꝙcu
pia. ꝛ tuce ẽ anguissa. ꝙcussa. ce qbu
mape sois omis eqm. aut ei scalcabꝰ
uentucles. aut amicꝰ audiuer ꝺcm
ce. hic igiur ꝙpha uocat a magnitudi
cladis timoꝛe. priapuꝫ. eos qui audiuer
eum uolens ai pisum pueuire. reddet
auctor. Annuntiate filiuꝫ manu. ꝛ ado
auuer. uidiuꝫ cladis asprimoꝛ. ꝛ celeꝛ
tatis accipẽ. In hꝰ ꝙpha. ꝺuerso nec ue
gel. ñ qꝫ ꝛ ymoneꝫ. qꝫ inlse qnbꝰ. aoꝛe
gibꝰ quibꝰ oseee ꝙnunt. ꝛ eel mpiecat
mapiel. aii dominꝫ deleuisse. ꝺ wpolqꝫ
ee. hoc ẽ qꝫ qm ostium ꝺ calcam ꝺ ha
uite aperiam. uocat mapiꝰ ysheuel.

Certum oni q̄ Mapſubi ꝺeū ſcīm ē ꝙ ꝺeꝰ filiū ꝓphete: ſmuel. Audiuit hi ſenex ꝛ au ubi ꝓpiciē tium ē hierū ꝺeꝰ tent. Si ſcīm ē in ꝺeb; iuſq; ſtuꝺ. aur in ꝺeb; pau uiuꝫ. Erat hi filiꝰ ubi nanare. ꝛ filꝰ: uñ filiꝰ ſuꝰ ꝛ filꝰ eoꝝ gñm alch. Ex ſtoni eruce omes locuſta ꝛ reſtoui le cuſte. omes bruch. ꝛ reſtoui bruchꝰm ꝺ uoꝛige. Expgiſcami ebry. ꝛ flete eu ulate eē qui bibiē; uuū i oiliceiſch mam pue ab ore iuꝝ. Gens ē aſcenꝺit ſup mam. Gens ꝛ inumiabilis. xcc el eius ut ꝺentes leonis. ꝛ molares eo ꝝ ecuh leonis. Posuit uſtam mam ꝺeſtruxit ficam mam ꝺenudauit. Albi facti ſunt rami eius. Plange qꝛ uirgo accinctꝰ ſacco ſup uiꝝ pulpam ſue. Pereat ſacrificiū ꝛ libum de ꝺomo ꝺñi. Interfecerut ſacerdotes miſtri ꝺ. Expulſata ē regio. luce hymno. quia uaſtata ni ē tunc. Confuſtum ē unū. ꝛ clangi olim, ſ fuſi ē agnole. ululauer unuerſe ſup fruices. ꝛ ait. qꝛ ꝓpe meſſis agri ꝛ unea ofuſa ē. ꝛ ficꝰ clangit. Ululate nati. ꝛ palma. ꝛ malꝰ. ꝛ ola ligna agri aruit. qꝛ gaudiū a filiꝫ ꝺe hoiū Accingite uos ſacerdotes. ꝛ plangite ulte ministri altaris. Ingrimini ꝛ aſtate i ſa ac ministri ꝺei mei. ſm̄ manꝫ ꝺomꝰ uri ſacſiciū. ꝛ unus. Sanctificate ieiunii. cocate cetū. congregate senes. ꝛ congregauer te i ꝺomꝰ ꝺei uestri. ꝛ clamate ad ñm, ꝛ ꝺicite. ꝙꝛ ꝑce ꝺies ñs. ꝛ ſicut uastitas a ꝓpe te uenier. Egomo nō ꝺeam ecclie ñe ꝛ animas pieti ꝺomꝰ ꝺei ñr. ſi ecclia ꝛ ſti mino. ꝓtuner iumenta ſeruꝰ ſuꝰ. mo um ꝛ uenta ꝺiſſipate ꝛ aperte. qm̄ o filiū ē exal. Quę ingemuit aial. mugi ꝛ ggſi armenta. qꝛ n̄ ē paſcua eis. ſi ꝛ ggſ greꝫ pecoꝝ ꝺiſperſi. Ad te ꝺñe clamabo. qꝛ ignis ꝺeuoꝛauit ſpecioſa ꝺeſerti. ꝛ flamma ſuccendit omia ligna regioꝝ. ſi ꝛ beſtie agri qꝛ arefa ſunt aque ymbiū ſuſtuerūt ac te. ignis exuſta ē fomes agꝝ. ꝛ ignis deuorauit ſpecioſa deſerti.

Clamate uita i ſyon. ululate i mōte ſcō meo. conturbentur oēs habitatores terre. qꝛ uenit ꝺies ꝺñi. qꝛ ꝓpe ē ꝺies tenebꝝ ꝛ caliginis. ꝺies nubis ꝛ turbis. ſicut mane ſparſum ſuꝑ montes. ſpꝰ multꝰ ꝛ fortis. Similis ei nō fuit a ſeculo ꝛ ꝓ eum non erit. uſq; i annos gñōis ꝛ gñōis. Ab igne ꝺeuoꝛans egrūꝫ ꝛ ꝓ eo exuꝛens flāma. Quaſi ortus uoluptatis ē terra ꝺeliciaꝝ. ꝛ ꝓ eo ſolitudo ꝺeſerta. nec eſt qui effugiat eū, ꝙ aſpectꝰ equoꝝ. aſpect eoꝝ ꝛ q̄ equites ſic ascendent. ſic ſcitꝰ quadrigaꝝ. ſup caput mōtium exilient. Sic flāmaꝫ flamꝫ ignis deuoꝛans ſtipulā. ꝓ fortis ꝑcutit ac ꝓlii. A facie eius exulabūt ꝓpli. omes uultus collocabūt ollam Sic fortes ascendent qꝛ uiri bellatores ascendēt muꝝ. Viri in uiis suis gradient. ꝛ n̄ declinabūt a semitis suis. Vnuſq; fratrē suū nō coangustabit. singuli i calle suo ambulabūt. Et ꝛ ꝛuentibus ea cadēt. ꝛ nō ꝺemolient. Vrbē ingrediēt. i muꝝ ascendent. ꝺomꝰ o ascēdit. p fenestras intrabūt qꝛ fur. A facie eius contremuit ea mota ē ꝛra. Sol ꝛ luna obtenebrati sūt. ꝛ stelle retraxer splēdorē suū. ꝛ ꝺns ꝺedit uocem suam ante faciē exercitus sui. qꝛ multa ē castra eius nimis. ꝛ fortia ꝛ facientia uerbum eius. Magnus ē ꝺies ꝺñi ꝛ horribilis ualꝺe. ꝛ quis sustinebit eū? Nūc ꝛ ꝺicit ꝺñs. Conuertimini ad me i toto corde uro i ieunio ꝛ fletu ꝛ planctu ꝛ scindite corda ura ꝛ nō uestimenta ura, ꝛ reuertimini ad ꝺñm ꝺeū uꝛm. qꝛ benignꝰ ꝛ miſericors ē ꝓnus ꝛ multe miſe. ꝛ ꝓbabilis sup malitia. Quis scit si reuertatur ꝛ ignoscat. ꝛ relinqꝛ ꝓ se benedictionē? Sacrificiū ꝛ libamē ꝺño ꝺo uꝛo. Canite tuba i ſyō. Sanctificate ieiunii. uocate cetū. congregate populū. congregate sanctificate ecclām, congregate senes. congregate paruulos. et ſugentes ubera. egrediatur sponꝰ de cubili suo. ꝛ sponsa de tabalamo suo. Inter uestibulū ꝛ altare ploratbo sacerdotes miſtri ꝺ ꝛ ꝺicet. Parce ꝺne ꝓpe ꝓpli tui ꝛ ne ꝺes hereditē tuam i obꝓbriū ut ꝺominentur eis gentes. Ne ꝺicant i ꝓpe. Vbi ē ꝺeus eoꝝ. Zelatus ē ꝺo terꝝ suam ꝛ ꝑcit ꝓpli suo. Et respondebit ꝺns ꝺicit ꝓpi suo. Ecce ego mittam uob frumꝫ ꝛ uinū ꝛ oliū ꝛ replebimi i eis. ꝛ nō ꝺabo ultꝝ obꝓbriū i gētib. Et eū gētibꝰ aquilōē ꝺ̄ eā fugam ab uob expellā eum i terꝝ deſertā. ꝛ iuxta, faciē

ꝺ mare cretale. ⁊ carmeꝝ ego a mare nostrum. ¶ Iscẽdit ꝑcat eius. ⁊ ascẽdet pontꝰ ego. qꝫ sup̃ra egte. ¶ Oli ꝯmẽ ẽ ni. ſ. cruda ⁊ lectare q̃m magnificatur opꝰ ur fuẽr. ¶ Olutet ꝯmẽ dãna regione. qꝫ gmanuel ſpecula pfa. ⁊ ligni amutir fiscali ſui. figat ꝯmeꝫ tecti ſtratoꝝ ſuam. ⁊ filiꝰ ſb̃ enutrit ⁊ letamni i ore eo. uir. qꝫ dr̃ ab acrocin uſtiae. ⁊ relcde fracet ab ue ymbꝛe magnami ⁊ foanu ſr̃ i priapꝫ. ꝛiple bitur aree fumꝛe. ⁊ rec uncubr̃ cruel ana ume rolo. ¶ uralam ub annoꝝ. quos ome⁹ locuſta. ⁊ bruc⁹. ⁊ rubigo ⁊ erucꝫ fortacuo mã magna. ⁊ mſi i uo. ⁊ omecrac uclcatrel. ⁊ ſuauribꝰ mi ⁊ lanabrie. no mi q̃ uri. qui ſr̃ ullo ꝑmutabilꝫ. ¶ nõ ofumcetur ꝑpleſ me i ſempiterni. ⁊ ſacrac qua i medio ur ego ſum. ⁊ ego ay dr̃ ur. ⁊ nõ ẽ ap̃lus. ⁊ nõ ofuetur ꝑpo mẽ i cernꝫ. ¶ eur ꝑpha offundam ſp̃m mm ſr̃ oem aiam̃. ⁊ ꝑphabr̃ filii uꝝ ⁊ filie uꝝ. Benedr uri ſoꝑma ſcpmabr̃. ⁊ uuenel uri uiſio nec urcbr̃. ¶ ⁊ ſi ſuo mõ ⁊ analla meas i diebꝰ illis effundam ſp̃m mm. ⁊ ante ꝑodigia i celo. ⁊ i ãn ſanguine ⁊ ignẽ. ⁊ uapore fumi. ¶ ol olcetur i tenebras. ⁊ luna i ſanguine añq̃m ueniat dies dñi magnꝰ. ⁊ horribilis. ¶ erit q̃ cũq; inuocauerit nõ dñi ſaluꝰ erit. ¶ ua i monte ſion. ⁊ i ierlm erit ſaluatꝰ ſr̃ di ẽ ꝙ. ⁊ i reſiduis q̃s uocauerit dñs

III

Ova eam i diebꝰ illis i q̃s illo ẽ quaꝝ nõ capiauerit uica ⁊ rim. oſſilio ſr̃ gr̃. ⁊ reducã eas i uallẽ ioſaphath. ⁊ dilcptabo ẽ eis ibi. ſr̃ ꝑpl̃o me. ⁊ hereꝛe mea iſrael quos diſſipauer i nationibꝰ. ⁊ rram mam diuiſer. ⁊ ſup ꝑlm mm miſer ſortr. ¶ posuer ꝑlm in ꝓſtibꝰ. ⁊ puellas uẽdider ꝑ uinũ ut biberẽt. ⁊ mi quo mi ⁊ cbi ayp ⁊ ſidõ. ⁊ omnis finima paleſtinoꝝ. ¶ ſiquid uindicare uolr̃ de me. ⁊ cito ueloc uindicabr̃ retribuã uindictam uram ſup caput ueꝝ. quia argentꝝ meum ⁊ aurꝝ meum ſublaſtis. ⁊ deſiderabilia mea ꝓ pulcherrima intuliſtis i templis uris. ⁊ filios iudr̃ ⁊ filios ieruſalẽ uendidiſtis filiis grecoꝝ. ut longe faceꝛis eos a finibꝰ ſuis. ¶ ece ego ſuſcitabo eos de loco in quo uendidiſtis eos. ⁊ reddam re

ributiõe uram i caput uꝝ. ¶ uendam filios uros ⁊ filias uras i manꝰ filioꝝ iuda. ⁊ uendabr̃ eos sabeis genti longinq̃ de ꝛemo ẽ. ¶ Clamate hoc i gentibꝰ sanctificate bellum. ſuscitate robustos. ⁊ accedãt. ⁊ ascendãt oes uri bellatores. ¶ Conflate aratra uꝝ in gladios. ⁊ falces uras i lanceas. ⁊ infirmꝰ dicat q̃ fortis ego ſum. ¶ Erupite ⁊ uenite oes gẽtes de circuitu. ⁊ congregamini. ibi cõſide facias dñe potentes tuos. ¶ consurgãt. ⁊ ascendãt gẽtes i uallẽ ioſaphath. qꝫ ibi ſedebo ut iudicem oes gẽtes i circuitu. ¶ mittite falcem quia messa iam maturata ſr̃t. ¶ uenite ⁊ descendite qꝫ plenum ẽ torcular. exultabunt torcularia qꝫ multiplicata ẽ malicia eoꝝ. ¶ populi ꝑ in uallẽ cõſilioꝝ. qꝫ iuxta ẽ dies dñi in ualle cõſilioꝝ. ¶ sol ⁊ luna obtenebrati ẽ. ⁊ stelle retraxer̃t splendr̃ ſuũ. ¶ ⁊ dñs de ſion rugiet. ⁊ de ierlm dabit uocẽ ſuã. ⁊ mouebũt celi ⁊ rra. ⁊ dñs spes ꝑ filiꝰ israel filiorꝰ uꝝ. ¶ sciet⁹ qꝫ ego dñs deus uꝝ habitans in ſion mõte sco meo. ⁊ erit ierlm sanctꝰ. ¶ et alienigene nõ transibũt ꝑ eam ampliꝰ. ¶ et erit die illa stillabũt montes dulcedine. ⁊ colles fluent lacte. ⁊ pcti rugis ibunt aque. ¶ ⁊ fons de domo dñi egrediet̃. ⁊ irrigab torrẽtẽ spinaꝝ. ¶ egypt⁹ in desolatiõem erit. ⁊ idumea in desertũ solitudinis. ꝙꝛ filios iuda iniq̃ uerunt. ⁊ effuderunt sanguinẽ innocentem in rra sua. ¶ iuda in eternũ habitabit. ⁊ ierlm i gnãe ⁊ gnem. et mundabo sanguinẽ eoꝝ qui nõ mundabã. ⁊ dñs habitat in sion. ¶ Explicit ioel ꝓpha.

Amos rex cum pastoribꝰ ꝓphetat ante duos annos terre motus. ¶ Hic ꝓphetat de ruina duarũ ꝯdenatarũ ciuitatũ. ſ. damasci ⁊ gazare. ⁊ de captiuitate eoꝝ. ¶ Hic ꝓphetat de ruina duarũ ꝯdenatarũ ciuitatũ. ſ. tyri ⁊ gazare. ⁊ de captiuitate eoꝝ. ¶ Hic ꝓphetat de ruina duarũ ꝯdenatarũ ciuitatũ. ſ. ammon ⁊ moab. ⁊ de captiuitate eoꝝ. ¶ Hic ꝓphetat de ruina duarũ ꝯdenatarũ ciuitatũ. ſ. iude ⁊ israel. ⁊ de captiuitate eoꝝ. ¶ Hic ꝓphetat de ruina duarũ ꝯdenatarũ ciuitatũ. ſ. edom ⁊ amalech. ⁊ de captiuitate eoꝝ. ¶ Hic ꝓphetat de ruina duarũ ꝯdenatarũ ciuitatũ. ſ. ninive ⁊ babilonie. ⁊ de captiuitate eoꝝ. ¶ Hic ꝓphetat de ruina duarũ ꝯdenatarũ ciuitatũ. ſ. moab ⁊ idumee

Iam p̄gnus filiacōis. quē i p̄cis gd
īmutenoū p̄on: ḡnē aīe mee ad
dei unam ad cōfessionē cautē augmēt pce
ssuū uoluit demōstrē. Jeremias .xxxi.

Ispa ꝑpūl r rubuc. r rubor mō
rū distinguēs. paucis ibi expla
nat q̄ nō p̄cē. Quis ei dignē expa
uiat ciuā r quamor scēla damna
ta. gnāt. ei⁹. p̄ domuncē filior amē. r mō
ab. r ceperūnō. ecclesiaq; gnāt mee tuē
bic laſt. a nacali pmugnē. à i mōtib⁹ ci
mauer. r mutauim dñi mauoē. mīcie
q; testat. Jpē aīe fiatne locutē. r sūte
dñi sit mutim. ul azaman ñ. r unanū
pomor. gnāt mēm supluaū pōnib⁹
r sunū i tūn. nō sunē pomo. ns sūt aq̄
ſi aurēt ubi ēi. Non dū ubi sūt ubi
ā mos uāinūtur honos. Vio amo spi
li. grā pleno ꝑ haur mē cecy ꝑphas. ꝑ
ei tē solo emt ꝑsec. si r ay. Ille qp
pe nō pcāt ꝑsec. nūl pulsū ān sunīti.
Tu r i tuta sunīti tua clangit ꝑ singlo
riet cupiēt. r cocēt i eccīa. In tutate
ēuor oium ꝑphaū. tunē cātū spūa
l ē pdicatiē in cētū. ꝑ q̄ tāpū ē. Alcē
de tu mōdem excelsū tu qui euāgliza
Vie amos. Ēdi pleno ſ sion nē.
plāsio tui ꝑ ylaye ꝑple. ēm
qm rulle ꝑ ui exaltē. Jam alt
se tuāe ylie. alte ulos ꝑ ebes
tuāt. Nec infirmet lucernā ap lamos
nō ui. r ille frāg ul rob⁹cet. hic uō au
ulle. mīserebim q̄ laqueur ō. y. rub⁹
que ꝑ ysaiam a cultu dei ul r a
regno dauid emē amice. fiat à cogñe
cēd ei⁹ spūs dei⁹ q̄. vi. mīa aūb⁹
distāt a bethleem. cūi gēte peccōr.
i tanquie cāpus qui ē ꝑ unū ouīo te
tue. i quitu mutm. anno acti arenelo.
mich oio fungū q̄ gnāt. Si ubimis pul
cuis. fuctē. r i cūcta ē plena pulueꝛ
by. r ibitane fugium de spelūcis ꝑ co
cu mlaudie. ēt ruīe pulueꝛ. fuit am
ei. ippus ſmōe. si plenū sua. Jp̄hui à
cultem q̄ui q̄ui ioel. naū. ionas. oſee.
ysaias. Si aliq̄m excelso ē ꝑ fuit ani
q̄ ysaias. Manume aut ō. y. mbo locuꝛ
es. pauca r dubi. ipsens. Vie ablani ō
mio pastoꝛ mīsit me uc i lamana ꝑ
ueniet. q̄ amasyas sacēt. sīgnifier
plagie affli. mēt filio eo q̄ nō ueere
y ampra ūnstē. Jo h semūnus i cūi
tua eu cetus. y aliquos uel uelie ul
ytie cepunit. Septuā. ē ꝑ uitu sua.

Certū amos ꝓpa amos. ꝓpha
qui fuit i pastoralib⁹ tēpe
ue q̄ uis sit ut i uicis. oziæ
q̄ uim. r i uicis ihobaz fi
li ioas regis ir. ān duo an
tiq; tremoꝛ. r cētū ao de ſion nigiet. r
de ierlm audiet uocē suā. Jt uirentiæ pa
scua pastoꝛ. r exsicabit ē uerr carmeli.
y dñe ds. Ab⁹ scelib⁹ damasci. r
sup ḡnos. nō mitm eius. eo q̄ trituꝛ
uinne i plaustꝛo ferreis galaad. r uir
tutem ignē i domo azahel. r deuorab dom
benadab. r frām uectem damasci. r
disperdam habitatē de cāpe ydu. r tenē
tem sceptꝛū de domo uolupt⁹. r ductu
ne. Et trāsmigrabit pp⁹ syrie carcen
die ait. y dñe de sup ab⁹ scelib⁹ gnāt.
r sup ḡnos. nō mitm eius. eo q̄ trāstu
lit captiuitatē ꝑfectam. ut coclurēt eā i
domnea. Et mittā ignē i muꝛ gnāt.
r deuorab edes eos. Et disperdā habitatē
azoto. r ceptꝛū de ascalone. Et cōu
tī manū mā sup accaron. r ꝑibit re
liquie philistiōū. dicit dns ds. y dñe de
sup ab⁹ scelib⁹. tin. r sup ḡnos. nō mi
tām eius. eo q̄ cōclusit captiuitatē
ꝑfectam i domnea. r nō ꝛecordat fedꝛ
fratꝛ. r mittam ignē in muꝛ syrie. r
deuorabit edes eos. y dñe ds. sup ab⁹ tyꝛ
ois eos. r sup ḡnos. nō mitm eius. eo q̄
ꝓclusit ad tradendū. r nō ꝛecordat fedꝛ
fratꝛ. Et mittam ignē in muꝛ tyꝛi. r
deuorabit edes eius. y dñe ds. sup edō
mor. r sup ḡnos. nō mitm eius.
eo q̄ disscidit ꝓpinquos suos. r nō
ꝛecordat fedꝛ fratꝛ. Et mittam ignē in
muꝛ rabe. r deuorab edes eius in ulu
latu. i die belli. in turbine i die omo
acois. r ibit mlchō. i captiuitatē ipe
r principes eius simul dicit dns.

Hec dicit dns sup ab⁹ scelib⁹ moab
r sup ḡnos. nō mitm eius. eo q̄
incendit ossa regis edomee usq; ad ca
cem. r mittam ignē i moab. r deuora
bit edes cariothi. r morietur i sonitu
ab. in clangore tube. r disperdam iudi

cem ō medio eius ⁊ eō ȳnapes eius
inflā. ⁊ eo dic̄ dn̄s. ¶ dic̄ dn̄s. ¶ Ex ste
ūbi inda ⁊ sī q̄nes nō oīem eū. eo q̄
abiecim legem dn̄i ⁊ mādā eius nō
custodierit, accepit eū eo ⁊ fibula sua ⁊
que abiec̄ pēs eor̄ ⁊ mutauit ignē i
iuda ⁊ deuorab edes iherlm. ¶
Hec dic̄ dn̄s. ¶ ēbus ⁊ sceles ir ⁊ si q̄
tuor nō auertam eius eo q̄ uende
dīt ȳ argentū iusti ⁊ paupē ȳ alca
mās, q̄ cōtēdūt sup ꝑuluerē terre ca
pitī pauper ⁊ uiam humilī deflexer
filius ei⁹ ꝑgē eiusdē ad puellā ut mo
larēt nō sanctū meū, ⁊ sup uestimēta pi
gnorata accubuer̄ iuxta oē altare.
⁊ uinū damnator̄ bibebant i domo dei
sui. Ego aut exterminaui amorreū à facie
eor̄. eo altitudo q̄si cedror altitudo eius
⁊ fortis q̄si quercus. ⁊ contriui fructū
eius desup ⁊ radices eius subt. Ego sū q̄
ascendere uos fecī de tra egypti ⁊ ducām uos
i deserto. xl. annis ut possideres tram am
orrei, ⁊ suscitauī de filiis uris ꝓphas ⁊
de iuuenib⁹ uris i nazireos. nunquid
nō ita ē filii isr dic̄ dn̄s. ⁊ ȳpinabatis uī
nū nazireis ⁊ ꝓphetis mandabatis dice
rēt, nō ꝓphetes. Ecce ego stringā sub uo
bis stringit plaustr̄ plenū feno, ⁊ pbi
fugā ualebit ⁊ fortis non ȳualebit fi
rtitudinē suam ⁊ robusti nō ualuab ala
riā ⁊ tenēs archū nō stabit, ⁊ uelox pedi
bus suis. nō saluabit ⁊ ascendēs equū nō
saluabit animā suā, ⁊ robustus corde inter
fortes nudus fugiet i die illa dic̄ dn̄s.
Audite uerbū hoc quod locut⁹ ē dn̄s sup
uos. sup oēm cognatōē q̄ eduxit de tra
egypti dicēs. Tantūmodo uos cognou ex oīb⁹
cognatōib⁹ tre. ideo ultiscar sup uos
oēs iniquitates uras, ⁊ quid ambulabūt duo
pariter nisi conuenerit eis. ⁊ numquid rugiet leo in
saltu nisi fuerit ꝓda ei⁹. ⁊ numquid dabit ca
tulus leonis uocem de cubili suo nisi ali
quid apphēderit. ⁊ numquid auis cadet la
queum sup terrā absq̄ aucupe. ⁊ numquid auferē
tur laqueus de tra. antequ quicq̄ capiat. ⁊ clāgē
tuba i ciuitate. ⁊ pp̄s nō expauescet. ⁊ e
rit malū i ciuitate. q̄ dns nō fecit. ⁊
nō faciet dn̄s dē uerbum nisi reuelauerit
secretum suū ad seruos suos ꝓphas. Leo ⁊
rugiet. quis nō timebit dns dē uester ⁊
dē nō ꝓphabit. ⁊ uerbum fuerit i ciui
tate. ⁊ dns nō fecerit. Quia
non faciet dn̄s dē uester

uve in nare[m] eius. et nō reddubit ad
me dicē dn̄s. Subuim uoc sic subuint de
sodomam et gomorram. et facti estis ci
tronus myrre et icensio. et nō recedistis a
me dicit dns. Ecce ego ibi fugā ubi nō
gaudebis habitare. et occurrā ei in uia
qi ecce frem[a]m more. et cāmo ne cū
amicabile bōi eloquiū sui. Placente ma
tremā nebulā. et gmdicne sup ecclesia
dicit dns de ccānis nīs cic.

Hveste ubum istud quo ē locus sup⁹
placēs. dmo in. Ecce ēi adiacet ne
sungat. unge in. pecta ē i cū sua. nō
ē qui sustaret eam. et ignē dic dns. vrbe
es effrenes habitā nulle. reliquent i ea
et de ē effrenes. et relinquent i ea. y.
i cornē in. Quia ita dicit dns de comū in.
Cure mee mulieres. et nolite grere vectē
ra galgala nolite intre. et ysabee nō
habitabit. et galgala captiua ducet.
et vectes eius mutabit. Exurge dmā ne
unte ne forte obsidat ue ignis domui
ioseph. et deuoret. et nō erit q extinguat
vectes. Ea inquit ei absinthiū iudicii.
et iustiā dni in fructū relinquā. fiat
re arcuū terrā. et obteret. i mae
tenebris. dicit dns. et nocte. mutabit. Qui uocat
aquas maris. et effundit eas sup facie ter
dns nomē eius. Qui adducit splendorē
ubi umbra. et caligo sup
ubi. et nox. Qui
fortitudinē ei
ecce ego
Qui
ecce
Qui
ecce
Qui
ecce

diaū. ⁊ finiuit uisnac i absmaū. qui
ierunt i uicū. qui uocat. ¶ qūmonō
i ſmaūde nm. aſſumpſimꝰ nr̄ eccm
a. ecce eni locutꝰ ſup uos uoꝫ mꝰ
ro. eccl̄e. gentem. ⁊ ecce uos ab iero
en emach uſq; ad wrrentem deſu.

VII

Ece oſtendꝫ mi dꝰ dꝰ. ⁊ ecce flet̄. locuſt.
in principio gminauū ſoani ymbu
¶ ecce ſoannis pſ dñe ggis. ⁊ fuerūt
ē ſ ſmaūl. omeē ſmm. ſ. dm. ¶
dꝰ. qm̄ uos ē obſcur. ¶ ſ
locuſt iacob. qꝫ puulꝰ ē. ⁊ uſtꝰ ē dꝰ
ſup ſ. ſi. ⁊ uſtꝰ nō ē. nr̄ dꝰ. ꝺ dꝰ. hec
oſtendꝫ mi dꝰ dꝰ. ¶ ecce ego ſtatuo ſē mu
ri. ⁊ i manu eo nulla ceſſabunt.
⁊ duꝫ dꝰ ad me. ⁊ uno ai uidet amos. ⁊
¶ dm. nulla ceſſabunt. ¶ duꝫ dꝰ aut
ſcr ē ſm nullam i medio ꝑ mi ſ.
nō accam ulꝫ ſup locuſt. cum. ¶ de
moluenur eccl̄ſa ſ dni. ⁊ ſaſſicam eccl̄
ſ deſolabūt. ¶ ſluxꝫ ſ dñi. ⁊ ſ
am. regē ſ dicunt. ¶ ebellauit gra
te. am ⁊ i medio omoſ. nō poſſ. ſn lo
ancere umſos ſm̄ones eius. ¶ ſ dic
amos. ſn gladio morient. ſ. olcam ⁊
ſ capitulꝫ migrab. de ſn ſua. ¶ dic
amaſias ad amos. ¶ uz uidēgnāc. ſu
gr. i ſnm uia. ⁊ omeē ubi ſm̄. ubi
ꝑphab. ⁊ i ſcbel nō adiacel ulꝫ. ꝑ
phecel. qm̄ ſa ſlagano regi ſ. ⁊ romo
regnū eſt. ¶ ꝑphē amoꝫ. ⁊ dix. ad amaſ
iam. nō ſum ꝑphā. ⁊ nō ſum filꝫ ꝑphē.
ſ armentū ego ſum ulicane ſicomo
rū. ¶ aulē me dñs ſ ſequer gregē. ⁊ di
ſ dñs ad me. uade. ⁊ ꝑphā. ad ꝑplm me
i ſ. ¶ nūc audi uꝫbum dñi. tu dicꝭ. nō
ꝑphab ſup ſ. ⁊ nō ſtillab ſ domꝰ ꝑo
ſu. propē hec h dicꝫ dñs. uxor tua i ciuꝫ
te ſornicabꝫ. ⁊ filij tui. ⁊ filie tue i gla
dio cadēt. ⁊ humꝰ tua ſuniualo mēſ
cetur. ¶ ni i tm uolūtas meqlene. ⁊ ſ
ſapientia mi grauis ō tui ſua.

VIII

Ec oſtendꝫ mi dꝰ dꝰ. ¶ ecce unaſ
pomoꝝ. ⁊ dix. ¶ uid tu uidel amoꝫ.
¶ dm. ⁊ dixiſi pomoꝝ. ¶ ouꝫ dꝰ ad me.
uenit finis ſup ꝑplm meū. ſ. nō adi
ciam ultra ut ꝑtranseā eū. ¶ ſtridēt
cardines ꝑpli. i die illa dicit dñs. multa m
cadauerū. in loco ꝑiacēt ſilētio. audite hꝫ
qui odio habetis. ⁊ deſicit fames ⁊ ſitis
te. dicētes. ¶ quāc anniſ mensis. ⁊ ne
mabimꝰ merces. ⁊ aperiemꝰ frumē
tū. ut imminuamꝰ ſiclū. ⁊ augeamꝰ
ſiclū. ⁊ ſupplantemꝰ ſtatice dolosas. ut possi
demꝰ i argento egenos. ⁊ pauperes. ꝓ cala
mento. ⁊ q̄ſq; ſuſtulerit frumēta nēdamꝰ. ꝓ
mū dꝰ i ſuperbia iacob. ſi oblitꝰ fuero uſq; ad ſi
nem cia opꝝ eoꝝ. ¶ ſuper hoc nō cōmo
uebit̄ tra. ⁊ luget̄ oēs habitātes eā. ⁊ ascēdet
ſi fluuius uniuſ. ⁊ eiacetur. ⁊ deſſluet ſi
nuus egipti. ¶ erit i die illa. dicit dñs. occa
dē ſol midie. ⁊ tenebrēſcere faciā tra i die
lumis. ⁊ uertā feſtiuitates uras i luctū.
⁊ oia cātica ura i planctum. ⁊ inducā ſup
dorsū uniuſ ſacc. ⁊ sup oē capitū calui. ¶
quam cām ꝙ luctum unigēnti. ⁊ nouiſ
ſima eius ꝙ die amaru. ecce dies uenit
dicit dñs. ⁊ mittam fame i tram. nō fame
panis. nec ſitim aque. ſed audiēdi uba dñi.
⁊ mouebunt̄ a mari uſq; ad mare. ⁊ ab
aquilone uſq; ad orientē. ⁊ circuibo quere
ubi dñi. ⁊ nō inuenient. in die illa defi
cient uirgines pulcre. ⁊ adoleſcentes i ſiti.
qui iurant i delicto ſamarie. ⁊ dicūt. ui
uit dꝰ cuius dan. ⁊ uiuit uia Bersabee. ⁊ cā
dent. ⁊ nō resurgent ultra.

IX

Vidi dñm ſtantē ſup altare. ⁊ dix. per
cardines. ⁊ emouēdꝰ ſuperliminā. ⁊ confrīge
capita oīum. ⁊ nouiſſimi eoꝝ i gladio interficiā. non erit fu
ga eis. fugiet. ⁊ qui fugerit. ⁊ nō ſaluabi
tur eoꝝ. ſi deſcēderint uſq; ad infimū. i
die mea. nō eruet eos. ⁊ ſi aſcenderint
uſq; i celū. inde detrahā eos. ⁊ ſi abſcon
derint ſe in uertice carmeli. nō auſſim eos ſcr
tare. ⁊ ſi celauerint ſe ab oculis meis ꝑ
fundo maris. ibi mandabo serpēti. ⁊ mordeat
illos. ⁊ ſi abierint i captiuitatē coꝝ
coram inimicis ſuis. ibi mandabo gladio ⁊ occi
dat eos. ¶ ponā oculos meos ſup eos. ſi in
malum ⁊ nō in bona. ¶ dñs dꝰ exercituū q
tangit terram ⁊ tabescet. ⁊ lugebūt oēs habi
tatores eius. ¶ ascēdet ſicut fluuius uniuſ
ſic. ⁊ deſſluet ſicut fluuius egipti. qui edi
ficat in celo ascensionem ſuā. ⁊ fundamen ſuū
ſup terram fundauit. qui uocat aquas maris. ⁊ effundit eas ſup faciē terre. dñs

nũ eo. ℣ Aliquo nõ ũ filij eius pũ uoce eius
m filij ihuel aut eo dẽ. ℣ Aliquo nẽ iste
abscondit faciẽ de ẽ. egipti ℣ palestinos d
ciuitoaa. tenuo ẽ aienes. Cece oculi dñi
ũ sup regnũ peccãe. tgãm illud a fun
e eius. ℣ eccl pũ oẽs nõ gãm dñi iacob
die eo. Cece el ego mãnũ. tocciã in
omibꝫ gẽtib; dñi n. ille ẽ auarum m
nẽ i cãlo. tnõ cap; ce eo lapidis sup
ãm. ẽ gladio mouebit eo peccãs pli
mei. qui die. ℣ applaudat. tnẽ nemet
sup eos mãũ. ℣n die illo sonabit ẽb
nacului omnũ q; eccl. tretrodistinctly a
pnunc minuit eius. tea que comet
amr instrumtũ. t retrodistinctly eũ sle
bicbi. annquid. ũ possidant reliquias
gentes. tob nascet. eo q; iuerunt sp
uũ mñs sr eo die eo. finem h. Cece
brel uelient die eo. tephendi; amici
messie. talcari; nunc mutuentur se
mẽ. ℣ suauẽ mõtes oleo eius. tcẽs
colles cum ẽ. ℣ quem capiuerunt
pli nũ ihuel. t edificabit ciuitates d
mas. tinchabẽ. tplantabũt uineas bibe
eaũ. tfacẽ ortos. tomedẽ fructus
eoũ. tplantabo eos sup humũ suũ et
nõ euellam eos ultra de tra sua q̃ dedi
eis dicit dñs deus tuus. Exyiũ amos. In
iacob ylantabũ ℣ plan. ℣ abdiam ꝑ
stem ysrl eius. q; ob ruborẽ corpis
sui eorum ebrea lingua appellatur ga
lanne sanguinem ei. dñi memoriã
stem suum qui ℣ nñ acceptã gratiã
oris omnia. meminere conatus ẽ. n
cerat. ob qui ꝑlim ihuel. li ẽ filius ysaac
dne iacob. ꝑ quẽ edom eius omnia p
secuti sunt. eius. teorum. appellat ẽ. t
qa ipi ẽ de arpantibus caldeoꝝ. y cir
regem ysau. nuũ dei reuocantur i ter
ab alio regno gentes affligunt. tmp op
ꝑ ille ẽ. ꝑ uos regnũ q; mortẽ eius. ꝑ
dicam ꝑtim peccati est. ꝑ denudauit ẽ
abdie ꝑphe iacebatur. a. ꝑ nõ di ingũ
dens sua uenere ꝑtim. tgnati gliabu
tur. de quo regno. olim. y dauid i laus
e. yxx. vi. dicati ẽ. ℣ meminere dñe filii
oꝝ eorum i die ierlm. tam tenũ tenẽ
ꝑhenda. tuum i gr̃ iudicãũ. eb cãs le
nome ꝑhendas. tregnũ dei. ꝑ ipis ihsꝝ
significãr. ℣ hebreis ꝑtẽ dñe eius. q
regne sanctum acab. tipsissima regnabit
uel. tunc. e. ℣ hac in spelũcas. t spe
quis qui nõ cauerẽ genua ante ual
ui. vii. milibꝫ eunte. quoꝝ ciuis augu
gur ignotasse. ℣ sepulcri quoꝝ cum in
hoste aim manũ. ego hebrei ꝑphe
tam esse iohis. in seculũ uenturũ
ceur. ℣ olim samana uiolatum. uic
bocel auntas filius. honore augusti
celans. greci nõle uocãt augustũ
℣ qa. e. ꝑphe pauente. accepte gratã
ꝑphalem. te duce eius. sic due eccl.
te in samana puum ℣ prom pauente
milio i tote orbe xpi patre ecclam. t se
stephano corona mãtur pallidis. sic b
ꝑ mutue dei ℣ pauio apło nõie gliam
ꝑ abrahã filio dñi i nro sonat eloqo.

Ihu ꝑnãs abdiã ꝑphetã.
abdie. ℣ die uo dr. ℣ ꝑphetã
ao eodm. audiui audiuit
mo a dñe. tlegati ad gẽs
mule. ℣ surgite t ꝑgamꝰ
aduersꝰ eũ i ꝑlium. ecce p
uulũ dedi te i gentib; ignobilꝰ tu es
ualde ℣ pbria cordis tui. tenitie te hi
pancre i fissuris petre. exaltantes solii ꝑcipalꝰ.
tui. qui dicis i corde tuo. quis deiꝰ
ꝑcet me i terrã. ℣ si exaltatus fuer ut 18 Jere. xlix.
aquila. tsi inter sydera ponas nidũ
tuũ. inde detrahã te dicit dñs. ℣ si fures
nocturni ac. te. si latrones ꝑ noctẽ quõ
modo conticuisset. nõne furata esset sufficiẽ
tia ei. ℣ si uindemiatores intrassent ad
te. numquid saltem racemos reliquis
sent tibi. ℣ quomodo scrutati sunt esau
gauuit abscondita eius. usq; ad terminũ e
miserũt te. t. oẽs uiri pacis tue illuserũ
tibi. inualuerũt aduersum te uiri pacis que
qui manducant cum. ponẽt insidias subꝰ Dan. xi.
te. nõ ẽ prudẽtia i eo. numquid nõ i die
illa dicit dñs. tam sapientes de edom
t prudẽtiam de monte esau. t timebũt
fortes tui austro. ut interficiat uir de mõte
te esau. ꝑ mactationem. t ꝑ iniqtatẽ
tã. i fratrem tuũ iacob. operiet te confusio.t
ꝑibis in etnũ. in die cum stares aduer
sus eum. cũ ꝑgerent alieni exercitum eius. t
extranei ingrediebant portas eius. t sor
terũt mutuatas sortes. tu quoq; eras
sicut unus ex eis. ℣ nõ despicias i die fr
mi tui. i die peregrinationis eius. t nõ
lemberis super filios iuda. i die perditionis
eorum. t nõ magnificabis os tuum i die
angustie. tnõ ingredieris portam ꝑibi mi m

die mine eor. & despicael & cu i mi
t eue? die uallsgne eius & no em
tne qdiso eeani eius? die nalitu
tis mee. ni simb i eng nabz quay u
intellias eo qm effigiate. & qdqd
el reliquie eius? die tribulone. q
mam iuxta est dies dni sup oes gtes
terras: fiet ait centurion dm mam.
uere i anp nium. & rq ai ypsine si
mbrem sm mi bibte o mo gentes
iugue. & vltes & ablcbtur. & er qi
ii sunt. & m mbe sybn eius saluabo
& eut sq. & possidebit dns iacob
eos qui se possederut & hereditabit iacob
ymie & dms ioseph flama & domus
eius in spm & succendent eos & de
uorabunt eos. & no ert reliquie dom
eliau: qr dns locutus est. & possidebunt
qui ad austr sunt mbes edau. & qui i
campestribz philistiim & possidebo
regionem ephraim & regionem samarie
& beniamin possidebit galaad. &
ciues multitudo exercitus filioz
israel cananeoz usq ad sarepta
& captiuitas hierusalem que est
in bosphoro possidebit ciuitates austri. & ascendet
saluatores in montem syon. iudicare m
montem esau & erit dno regnu

Jonas qui colubra fugere cupit
simone dm nauigio suo paulloq
spe merendi & refluentem deum figu
rat. sine q de nauj & mare. unde de
cause & rerum principio dicat. sine q in ue
re oes. excepto unico i sepulcar &
in arbi diebz ac noctibz i uisibo red
dite est. vel q in figuram nimine
priam mox predixe. in sequentis ar
gtm gr iudeu qui saluatem gentiu. no
mi aduenisse. sz dum uenerit missi
o nimine quasi gentiu significat ssi
bone ho i hoc loco iudeu. no gmadmo
o nimine. filiue ad emulem gentiu
ne idam. ita uerapio gentiu scandal
um erunt iudeu mino. & ouerte ei
uicine sedisse legnum sub umbra eius
qi cancti plebs separe se a saluatore
celeste dolore subiecta. & i. i conterent e
etiam lingua sua mosie minuit. sed
ene umbra legis q umbra uerm eaz
tis dr. q adueniente xpo nec circumci
sione. & eaz tis est nona. gpliaum q
sub edian regre inde. qui oseae. amos.

saiae ppheraue. Jap plag ti ionj ppha.

Sermo uerbi hebraei affirmat filii
simile mine unde sacerdotes
& pheraz ppha mo nuit sc anni
mine poea dicitur ai ei. & ce
gnouit qm ut deus ei ai. subi deo i oie eo
est simile. ob hoc enim & ipsi prim sic no
minatur amathi. & mathi eni i nra lingua
interpretatur. & ce eo q chaos nec loc
uus e. ille qui locutus e filio ce di
uinus. & de nimbo colubi dr natasse.
qi hoc colubum sonat. & decompanace
a ti ionas ad gentiu nuntiu. q nimine a
genere pnia. i malicia pseuerant. &
pueris quinq; uerbice regie ut qui de
deluge & pphia illuminante. puerici ca
nonice nimine mia di ostendunt. inter
ne filiis uidetur ydonee. ad annuandu
mihi cuiscie auxiliu me nolebat. la
sse dr ad abraha de ipsemet salomon
& gomeroz. locutus e. & amos. sydo
nem. & gomoreon. ptinente ad me. ita
re nimine di. eo q alcedo clamor ma
lice eius ad eu. & q sodoma & gomorra
sua nimine reuocatu est. ita & ionas
ad ninum nimine. p lacri sua reuoca
ri nolebat. nimine dispensatione igna
ro. qui saluet omnes ac se gtinenti
magis utile q inanium. hoc ut accidat
ar. q & seo elisco. qui fluuium sumamine
mine. mosaicum ignorabat. deo a cly
deu dei ionas fugere se putabat. unde
ait aliquid putabat deus. & uos
te a facie tua. & quo a facie tua fugiam.
onas colubra. filiue dole. Jc alio plag
amathi qui fuit de zeth. & e i ophra
ad gentiu precipiu mutatur. filio
remynne. gentes. fugit fugies. dei
mine. & q ydonitatur nauis. & sedebat
cere repte. cenie abreuiatu deuerat
& eadem retinebat. & descendebat
ybilionem. & consternatus pnia urbis
& cetu gnis iuxta. & ait q esse ut cenie
umbaculo & volet. sibi ordinatus. & sedit
& i gram urbis gtis. & incubo demo
nium qui & i so mutato sedulo. & mane
mus ypocrite. & ait deus. Jnapte ionas ppha
filius & ubi dni ad idam filiu
amathi dicens. & surge & uade
in nimuiē ciuitatem grande.

ꝛ ꝓdicā i ea. qꝫ alcēs malicē ē coꝝ mꝰ
ꝛ fugit ionas ut fugꝰ i tharsꝫ a facie
dñi. ꝛ descendit i ioppē. ꝛ iuenit nauē q
ibat in tarsꝫ. & dedit naulū ei. ꝛ descē
dit in eā ut iret cū eis i tharsꝫ a facie dñi. ꝛ
audiuit aūt ꝛ locutꝰ ē eis
ꝛ ꝑturbauit dñs ꝩtū. & ꝑ mīsit uētū
magnū i mare. ꝛ tēpestas magꝫ
facta ē in mari. ꝛ nauis ꝑiclitabat. & timuerūt nautę.
ꝛ clamauit uꝝ ad dñm suū. ꝛ miserūt
uasa q erant in nauī i mare. ut allegia
retur ab eis. ꝛ ionas descēdit ad latꝰ
nauis. ꝛ dormiebat. & accessit ad eū gubernator. ꝛ dixit ei. Quid
tu ꝓmis dormis. surge. inuoca deū tuū.
si forte cogitet deus de nob. ꝛ ne pereamꝰ. & dixe
runt ad collegas suos. venite. ꝛ mittamꝰ
sortes. & mittamus sortes. ꝛ ceciderūt sortes sup io
nam. ꝛ dixerūt ad eū. Indica nob cuius
malū istud sit nob. ꝛ q opꝰ tuū ē. ꝛ de
q ue uadis. ꝛ ex que ꝑte es tu. & dixit
ad eos. Hebreus ego sum. ꝛ ꝺñm deum
celi ego timeo qui fecit mare ꝛ aridā. &
timuerūt uiri timore magno. ꝛ dixerūt
ad eum. Quid fecisti. cognouerūt enim
q a facie dñi fugiꝫ. qꝫ indicauerat eis. io
nas. & dixerūt ad eum. quid faciemꝰ
tibi. ꝛ cessabit mare a nob. nam mare
ibat ꝛ mare ꝛ tempestas ꝑsup eos. & dixit ad
eos. Tollite me ꝛ mittite i mare. ꝛ cessabit
mare ab nob. scio ē qm ꝓ me ē tempestas hec
grandis sup uos. & remigabant uiri
ut reducerent ad aridam. ꝛ nō ualeb
ant. qꝫ mare ibat ꝛ tempestabat
sup eos. & clamauerūt ad dñm ꝛ dixerūt.
Q. dñe ne ꝑeamꝰ i alia uice istius. ꝛ ne
des sup nos sanguē innocentē qꝫ
tu dñe sicut uoluisti fecisti. ꝛ tulerūt io
nam ꝛ miserunt i mare. ꝛ stetit mare
a feruore suo. & timuit uir timore dñi
ualde. & uouerūt uota dño. ꝛ parauit dñs
piscē magnū ꝛ deglutiuit ionā
ꝛ erat ionas in uentre piscis. tribꝰ di
ebꝰ ꝛ tribꝰ noctibꝰ. ꝛ orauit ionas ad dñm
de uentre ceti suo. ꝛ dixit. Clamauī ad dñm de tribulatione mea. ꝛ exau
diuit me. de uentre inferi clamauī. ꝛ
audisti uocem meam. & proiecisti me
in profundo in corde maris. ꝛ flumen cir
cumdedit me. Oēs gurgites tui. ꝛ fluctꝰ tui
super me transierūt. & ego dixi abiectus sum
a conspectu oculorū tuorū. uerumtamen rursus
aspiciam templum sanctum tuum. circumdederunt me
aque usq ad animam meam. abyssus uallauit
me. ꝛ pelagus operuit caput meum. ad ex
trema montium descendi. terre uectes cō
clauserūt me in eternum. ꝛ subleuabis de corru
ptione uitam meam dñe deus meus. Cū ā
go tuaretur in me anima mea de dño recordatꝰ
sum ut ueniat ad te oratio mea ad templum
sanctum tuum. Custodientes uanitates frustra
miam suā misericordiā derelinquēt. Ego aut in uoce
laudis immolabo tibi. q̄cumq; uouero reddā
pro salute dño. & dixit dñs piscī. ꝛ euomuit
ionam in aridam.

III

Et factum ē uerbū dñi ad ionā scd̄o dicēs.
Surge uade in niniue ciuitatē ma
gnā. ꝛ predica in ea predicatiōē quā ego loq̄
ad te. & surrexit ionas. ꝛ abiit in niniue
ꝛ uerbū dñi. & niniue erat ciuitas
magna itinere trium dierū. ꝛ cepit ion
as introire ciuitatē itinere diei unius. & cla
mauit. ꝛ dixit. adhuc. xl. dies. ꝛ ni
niue subuertetur. & crediderunt uiri niniue
in deū. ꝛ prædicauerūt ieiunium. ꝛ uestiti sa
ccis a maiore usq ad minorē. & peruenit uerbū ad regem niniue. & surrexit
de solio suo. ꝛ abiecit uestimentum suū
a se. ꝛ operuit se sacco. & sedit in cinere. ꝛ da
mauit ꝛ dixit in niniue ex ore regis
ꝛ principum eius dicēs. Uiri. ꝛ iumenta
ꝛ pecora ꝛ armenta nō gustent quicq; nec
pascantur. ꝛ aqm nō bibant. ꝛ operiantur
saccis uiri ꝛ iumenta. ꝛ clamēt ad dñm in
fortitudine. ꝛ conuertatur uir a uia sua ma
la ꝛ ab iniquitate que in manibꝰ eorū. Quis
scit si conuertatur ignoscat deꝰ. ꝛ reuertatur
a furore ire suę. ꝛ non peribimus. uidit deꝰ
opa eorū. q uersi sunt de uia sua mala. & mi
sertꝰ ē. super malicā qm locutus fuerat ut
faceret eis. ꝛ non fecit.

IIII

Et afflictus ē ionas afflictione magna
nimis. ꝛ iratus ad dñm ꝛ dixit. Obsecro
dñe. nōne hoc ē uerbū meum cū adhuc essem in ter
ra mea. ꝓpter hoc preoccupaui ut fugerem in tharsꝫ.
Scio enim q tu deus clemēs ꝛ misericors es.
patiēs ꝛ multę misericordie. ignoscēs su
per malitia. & nunc dñe tolle qso animam
meam a me. q melior ē mihi mors q uita.
& dixit dñs. Putasne bene irasceris. & egres
sus ē ionas de ciuitate. ꝛ sedit contra orientē

amauit e. r fcē sibi m: ubi ubēuīt r se
ocdit subiē illuc i umbra donec me
quod aceīt cuncta. ¶ ipauit aut oē
cām r alcēdit sup eā ione. ut ēa ūb
sup eā eiq; r pcq; eū. r alleuiabit ē
r letabit e ionas sup eūdē edā magn
r ipauit aut oē ūm i alcēsu ouuel i e
stmū. r pmisit eām r exaurit. r
siccauit sol. pcp aut uēo aduo. r uēū r
pmisit sol sup caput ione. r ebullabat.
petat aīē sue. ut moreret. r dixit.
ne to é m mori. ḡm mihi. ¶ dixit aut ad
ionam. Putasne tu mihi cā sup cucu
tā. ¶ dixit. Bñ mihi cā usq mortē r dixit
aut. ¶ dolet sī ēcām i ēp nō laborasti
in ea in ūla ñ ēcit. q sīb una nocte nata é
r una nocte pijt. r ego nō pcā minuce
ciuitatē magnē. i qua s plos. c. xx.
milia hoīm. qui nesciūt quid sit mē
tre sua. r iumenta. Quā plēr sit micheas ꝑphā
de morasthi. r dixit ei. Hec locutus est dñs ad me
dicens. Surge r uade r loquere ad montes
r audiant colles uocē meā. Audite montes
iudicium dñi. r fortia fundamenta terre
quia iudicium dñi cū habitatore suo. r
ego populum meum. r cū israhel disputabo.
Popule meus quid feci tibi. aut quid molestus
fui tibi. r ne grauauit te. Quia eduxi te de
terra egipti. r de domo seruitutis redemi te.
r misi ante faciem tuam moysen aaron r
mariam. Popule meus memento quesō quid
cogitauerit balach rex moab. r quid re
sponderit ei balaam filius beor. a semim
usque galgalam. ut cognoscas iustitias dñi.
In quo occurram dño. adorabo deum excelsum.
Numquid occurram ei in holocaustis. in
uitulis anniculis. Numquid placabit dñs in
millibus arietum. in multis milibus hircorum
pinguium. Numquid dabo primogenitum
meum pro impietate mea. fructum uentris
mei pro peccato animę meę. Indicabo tibi
homo quid sit bonum. aut quid dñs requirat
a te. Nisi facere iudicium. r diligere mise
ricordiam. r solicitum ambulare cum deo
tuo. Vox dñi ad ciuitatem clamat. r salus
erit timentibus nomen tuum. Audite tribum
r quis testimonium huic ciuitati. Adhuc
ignis in domo impii thesaurizans thesauros
iniquitatis. r mensura minor iracundie plena.
Numquid iustificabo stateram impiam. r
saccum pondus dolosum. In quo locupletes
facti sunt diuites eius. habitatores eius
locuti sunt mendacium. r lingua fraudulenta
in ore eorum. Ego autem cepi percutere te
plaga uulnere desolationis propter peccata
tua. Tu comedes r non saturaberis. r humilitas
tua in medio tui. Tu apprehendes r non
saluabis. r quos saluos fecerit in gladium
dabo. Tu seminabis r non metes. Tu calcabis
oliuam r non ungueris oleo. r mustum
r non bibes uinum. Custodisti autem mandata
amri. r omnia opera domus achab. r abiisti
in consilio eorum. ut darem te in perditionem
r habitatores eius in sibilum. Et opprobrium
populi mei portabitis. Vę mihi quia factus
sum quasi qui colligit in autumno racemos
vindemie. r non est botrus ad comedendum.
Anima mea desiderauit pomum primum
ficus. Periit sanctus de terra. r rectus in
hominibus non est. Omnes in sanguine insidiantur
alter alteri retiaculo uenatur frater
suum. Malum manuum suarum dicunt bonum.
princeps postulat. r iudex in reddendo
est. r magnus locutus est desiderium
animę sue. r conturbauerunt eam. Optimus
eorum quasi paliurus. r rectissimus eorum
quasi sepes de uepribus. Die uisitationis
tue. nunc erit perturbatio eorum. Nolite
credere amico. nec confidite in principe.
ab ea que dormit in sinu tuo custodi claustra
oris tui. Quia filius contumeliam patri
suo facit. r filia consurget aduersus matrem
suam. r nurus aduersus socrum suam.
Inimici hominis domestici eius. Et ego
ad dominum aspiciam. sustinebo deum
saluatorem meum. Audiet me deus meus.
Ne lętere inimica mea mihi quia cecidi
resurgam. Quando sedero in tenebris dominus
lux mea est. Iram domini portabo quoniam
peccaui ei. donec iudicet causam meam.
r faciat iudicium meum. Educet me in lucem
iustitias eius. Et uidebit inimica mea.
r operiet confusio faciem eius. Que dixit
ad me ubi est dominus deus tuus. Oculi mei
aspicient eam nunc conculcabitur quasi lutum
platearum. Dies edificationis tue. ipsa die
longe erit lex. Et ipsa die usque ad te
uenient de assyria. r urbibus munitis. r
a munitione usque ad flumen. r mari a mari
r monte montem. Et erit terra in desolationem
propter habitatores suos. r propter fructum
adinuentionum eorum. Pasce populum tuum
in uirga tua. gregem hereditatis tue. habitantem
solitarium in saltu in medio carmeli.
Pascentur basan r galaad sicut in diebus
eternis. Sicut in diebus egressionis tue de
terra egipti ostendam ei mirabilia. Videbunt
gentes r confundentur super omni fortitudine
sua. Ponent manum super os suum.
aures eorum surdescent. Lingent pulueres
sicut serpentes. sicut reptilia terre. Conturbabuntur
in clausuris suis. ad deum nostrum
timebunt. r formidabunt a te. Quis deus
similis tui. qui aufers iniquitatem. r transis
peccatum reliquie hereditatis tue. Non
tenuit in perpetuum furorem suum. quia
uoluntarius est misericordie. Reuertetur
r miserebitur nostri. deponet iniquitates
nostras. r proiciet in profundum maris
omnia peccata nostra. Dabit ueritatem iacob
misericordiam abrahe. sicut iurasti patribus
nostris. diebus antiquis. Incipit liber
nahum. Onus niniue. liber uisionis nahum
elcesei. Deus emulator. r ulciscens dominus.
Ulciscens dominus. r habens indignationem
ulciscetur hostibus suis. r irascens
exprobrabit inimicis suis. Patiens dominus
r magna fortitudo. dominus autem non
mundabit malignum. In turbine r tempestate
uia eius. r nubes pulueris pedes eius.
Increpans mare. r siccabit illud. r omnia
flumina educet. Infirmatus est basan r
carmelus. r flos libani infirmatus est.
Montes commoti sunt a facie eius. r colles
contremuerunt. r tollet terra a facie eius.
r orbis r uniuersi qui habitant in eo.
A facie indignationis eius quis stabit.
r quis resistet in ira furoris eius. Ira
eius effusa est sicut ignis. r petre
dissolute sunt ab eo. Bonus dominus
r confortans in die tribulationis. r sciens
sperantes in se. Et in inundatione pertransiens
consumptionem faciet loco eius. Quid
cogitatis contra dominum. ipse faciet consumptionem.
non consurget bis tribulatio.
Quia usque ad spinas conplicati. r quasi
ebrietate sua ebrii. comedentur quasi stipula
arida plene. Ex te egressus est qui cogitauit
contra dominum cogitationes malas. consiliarius
impius. Hec dicit dominus. Si perfecti
fuerint. r sic plures tondebuntur. r pertransibit.
Et humiliauit te. non humiliabo
te amplius. Et nunc conteram uirgam eius
que grauat te. r contritiones tuas dirumpam.
Precepit autem de te dominus. ut non
seminetur de nomine tuo amplius. De domo
dei tui auferam sculptile. r conflatile. Ponam
sepulchrum tuum. quia uilis es. Ecce super
montes pedes euangelizantis. r annuntiantis
pacem. Celebra iudea dies tuos. r redde
uota tua. quia non adiciet ultra ut pertranseat
per te belial. Universus interiit. Ascendit
qui conterit in conspectu tuo. Custodi
munitiones. r circumda uias. r accinge
lumbos. r confortare fortitudine ualde.
Custodi fortitudinem tuam. Quia reuertetur
dominus magnificentiam iacob. sicut magnificentiam
israhel. Quia uastatores uastauerunt
eos. r propagines eorum corruperunt.
Scutum fortium eius ignitum. r uiri
uirtutum in coccino. Preparatio quasi in die
qua parabitur. r ipsa in ordine gradietur.
In plateis conturbabuntur quasi lampades.
r quasi fulgura discurrent. Recordabitur
fortium eius. Impedient gressus eorum.
festinabunt ad murum eius. r parabitur
cuneus. Portę fluminum aperte sunt. r
templum dissolutum est. Et regina nudata
est. r ducta in transmigrationem. Ancille
eius ducebantur quasi uocem columbarum
plangentes. r percutientes pectora sua.
Et facta est quasi piscina aquarum eius.
State state. r non est qui auertat. Diripite
argentum. diripite aurum. Et non est finis
omnis copie. Multitudo omnis pretiosi
mundi. Uastata. r deuastata. r dissipata.
Et cor tabescens. r genua concutientia.
r dolor in omnibus lumbis. r facies omnium
uultus eius quasi ollę nouę. Ubi est habitatio
leonum. r pascua catulorum leonis.
Ubi ambulabat leo. r catulus leonis. r non
erat terrens. Leo rapiebat sufficienter catulis
suis. r strangulabat leenis suis. r implebat
predis cauernam suam. r lustra sua
rapina. Ecce ego ad te dicit dominus exercituum.
r comburam in fumo quadrigas eius.
r gladius deuorabit leones tuos. r disperdam
de terra rapinam tuam. r non audietur
ultra uox nuntiorum tuorum. Audiuit
dominus super iacob iuxta omnia que
locutus est. r israhel sicut uastatores uastauerunt
eos. r propagines eorum corruperunt.
Scutum fortium eius ignitum. r uiri
uirtutum in coccino. Preparatio quasi in die
qua parabitur. r ipsa in ordine gradietur.
In plateis conturbabuntur quasi lampades.
r quasi fulgura discurrent. Recordabitur
fortium eius. Impedient gressus eorum.
festinabunt ad murum eius. r parabitur
cuneus. Portę fluminum aperte sunt. r
templum dissolutum est. Et regina nudata
est. r ducta in transmigrationem. Ancille
eius ducebantur quasi uocem columbarum
plangentes. r percutientes pectora sua.
Et facta est quasi piscina aquarum eius.
State state. r non est qui auertat. Diripite
argentum. diripite aurum. Et non est finis
omnis copie. Multitudo omnis pretiosi
mundi. Uastata. r deuastata. r dissipata.
Et cor tabescens. r genua concutientia.
r dolor in omnibus lumbis. r facies omnium
uultus eius quasi ollę nouę. Ubi est habitatio
leonum. r pascua catulorum leonis.
Ubi ambulabat leo. r catulus leonis. r non
erat terrens. Leo rapiebat sufficienter catulis
suis. r strangulabat leenis suis. r implebat
predis cauernam suam. r lustra sua
rapina. Ecce ego ad te dicit dominus exercituum.
r comburam in fumo quadrigas eius.
r gladius deuorabit leones tuos. r disperdam
de terra rapinam tuam. r non audietur
ultra uox nuntiorum tuorum. Audiuit
dominus super iacob iuxta omnia que
locutus est. r israhel

quum. ¶ Ingrue sup eu q̃ nō bene hō ingrue, ꝑ indicium eius cōfundeant pugnēt̃ pugnēte pessima. Vana ñ ē ur me spēs. ¶ Nam cum vrō loquent̃. ¶ Sulabo sup eū mūr. ¶ Lebruent̃ ꝙ eur sup ꝑ stillabunt ꝑ ubē. Longitudō ēgrabo iacob eum ꝑ tē unum. ¶ Quam reliquias q̃ ñ ꝑ. ¶ Sum ñ lum qi egem ñ omnī qi pecu ñ medio eius ex. ¶ Immundi ꝺ immundicie ꝺ bum. ¶ Tē die punde ñ an ex de mdie. ¶ Nūbe pri- ꝛeprehendēt̃ p eam, ¶ nūbit ꝛe ex ꝛ eo mum eis. ¶ Nō ñ capite ex ꝛ ꝺñi. ¶ III.

Hrute pnapel iacob ¶ tuel tem isrl. ¶ Iquis nō unū ē latre uidiauī qm ꝺ dis bene ꝙ bonū ꝺ ulgare malūm. ¶ Nolē ē rollus pelle ex ꝺelip eo. ¶ Ame ex ꝺelip ollis ex qm nnes sunt ame ipti mi ¶ pelle ex ꝺelip exoriabit. ¶ Ollā ex ꝙ fregūnt. ¶ Colabit sue ē lebrem. ¶ Qi cam ē in medio olle. ¶ Clamabē ad ꝺñm ¶ nō exaudiet eo ¶ ꝺbidet sup eū ꝺ suā ab eo. ¶ Ne ꝺñs ne negabit ꝙ mē ꝙ ab uidebis ꝙ mg. ¶ Die ꝺñs sup ꝓphas ꝙ seduc ꝙ plm min qui mordēt dentib ꝙ su ¶ ꝙdicant pace. ¶ Siquis nō dederit ꝙ ore eor quppabūt ꝓlio sup eū ꝙ mī. ¶ Ea nor ub ꝙ ursus ē ¶ tenebre ꝙ diuiā nōe. ¶ Et occidā sol sup ꝓphas ¶ obscurā bi sup eos diē. ¶ Confundent qui uident ꝺñs ¶ ostendent qui uident insēs. ¶ Quia fundent ꝺnm. ¶ Quia nō erit responsū ꝺi ꝺnm. ¶ Audite hec ꝓncapet̃ domꝰ iacob ¶ uniuerē domꝰ isr. qui abhominā indicā ¶ rōnia recta pueritis. ¶ Qui edifican sion i sanguinib ¶ iherlim i iniqtē. ¶ Capet̃ eī ꝙmunib iudicabāt ¶ sacerdotes eo ¶ mercede docebāt. ¶ Ꝓphe eius in pecunia ꝙmunabant. ¶ Sup ꝺñm requiescebāt dicēt. ¶ Siquis nō mal i medio nr̄ō. ¶ Nō uenet sup nos mala. ¶ Ꝓpt hoc sion ager arabit ¶ iherlim ꝙ gacula erūt. ¶ Mons dom ꝙ silue ¶ excelsa

Et erit in nouissimo ¶ III. ¶ Mons ꝺñi. ¶ Mō domꝰ ꝺñi ꝙparat ¶ mons ñ. ¶ Sublimit ¶ colles. ¶ Fluet ad eū ꝓles. ¶ Ꝓgredient gēs multe ¶ dicēt. ¶ Ite ascendam ꝰ ad mōtē ꝺñi ¶ ad domꝺ iacob ¶ docebit nos de uijs sue. ¶ Quia ¶ ex sion ꝙdiet ꝺñs ¶ uba ꝺñi ierlim. ¶ Iudicabit ꝓ multꝰ ¶ corripiet gētes fortes. usq̃ ī lōginqū ¶ gladios eor ī uomeres. ¶ Et non leuabit gēs ad gentē gladiū ¶ non ꝺiscēt ultra. ¶ Sedebit unꝰ sub uite ¶ sub ficu suā ¶ nō erit q̃ exterreat. ¶ Qꝛ os ꝺñi exercituū locut ē. ¶ Quia ē ꝓgrediēt ambula ¶ uno quisq̃ in nōe ꝺei sui. ¶ Nos aut ambulabim ¶ in nōe ꝺñi ꝺi nr̄i. ¶ Et erit ꝙ ꝺie illa ꝺicit ꝺñs congregabo claudicēte ¶ ei ꝙ eiectam colligam. ¶ Et ponā eā ī gentē ¶ in gentib ualidis. ¶ Et regnabit ꝺñs sup eos ī mōte sion ex ī nūc ¶ usq̃ in sclm. ¶ Et tu turris gregis nebulosa ¶ tue sion. usq̃ ad te uenient. ¶ Et uenet potestas prima regnum filie ierlim. ¶ Et quare moerore consumis. ¶ Qꝛ rex nō ē apud aut ¶ consiliarius tuus ꝓpt. ¶ Ꝓphetie te dolores ¶ ꝓtinuere. ¶ Dole ¶ langue filia sion qꝛ ꝓtinebis. ¶ Et nunc congregā ꝙgregabim ¶ super te gētes multe ꝙ dicūt ¶ polluat ¶ uideat in sion oculꝰ nr̄ꝛ. ¶ Ipi aut non cognouerūt cogitationes ꝺñi. ¶ Et ignorauerūt consilia eius. ¶ Quia ꝙgregauit eos qꝛ semi aree ¶ unpte cornua tua sion. ¶ Et ungulas tuas ponā eneas. ¶ Et comminues ꝓlos multos. ¶ Et dicabis ꝺñō unpnas eor ¶ fortitu ꝺñō eor ꝺñō uniuerse ter. ¶ V.

Ne uastabis filia uastatis obsidiē ꝓsuper sup nos. ¶ In uirga percutiēt maxillam iudicis ꝺ. ¶ Et tu bethleem ephrata ꝓulo es ¶ multis iuda. ¶ Ex te mī egredietur qui sit ꝺnator ī ꝺ. ¶ Egressꝰ eius ab initio ab ꝺiebꝰ eternitatis. ¶ Ꝓpt ꝺabit eos usq̃ ad qđ. ¶ Quo pariēs pariet. ¶ Et reliquie fr̄m eius ꝙuertent ad filios ꝺ. ¶ Et stabit ¶ pascet ī fortitudie ꝺ ī sublimitate nois ꝺñi ꝺi sui. ¶ Et conuertent qꝛ magnificabit ꝰ ad fines ter. ¶ Erit iste pax. ¶ Assyrius ingrue ī ñi mā. ¶ Et calcauit ī ꝺmib mis, ¶ suscitabimꝰ sup eū. vii. pastores. ¶ Et octo ꝓmarit̃ hoies. ¶ Et pascent ñi assur ī gladio. ¶ Et in portis ī lancea eius. ¶ Et liberet ab assur ꝙ ingrue ī finib nr̄is ¶ ꝙ calcauit ī finib nr̄is. ¶ Et erunt reliquie iacob

i medio ppl̃oꝝ multoꝝ. q̃i tec̃ a dn̄o.
z q̃i stulc̃ sup̃ dnm̄ bham̄que nō exp̃
mt̄. hi pcllo laur filioꝝ hōm̄. et
ēt reliquie jacob i gmbꝰ i medio ꝓp
multoꝝ. si leo i umbꝝ siluar. z q̃i
ambulq; lēnis migrēt i gmbꝰ ꝓpuꝰ. o
ē nmn̄ciatū. z calamitē. z cepit. nē ē q̃
mas. z evellabi manꝰ mea sup̃ hoc
tel nlo. z oī inimica sua iubē. et enī
i die ds̄ dei sui. audiā equos mos de me
dio nr̄. z ssignam ꝛcruciat mee. z pāi
nmanet ire mee. z destruā oē munitā
ones tuas. z auferam malefica d̄ m
anꝰ tua. z nō manebūt nō ēt i te. et
ire tuam scalpellū tuū. z stultas
tuas de medio tui tollā. et nō amabūt ultra
opꝰ manuū tuaꝝ. z cultū luꝝ tuoꝝ ō
ne tu. z ēdificabunt̄ tua. z tua i turre
ꝛ dignone vltac̃ i cibꝝ gmbꝰ. q̃ nō
audiēt. VI

Vosmet ā pu loq̃mr̄. surge grede mō
tes aduſi mōtes. z audiēt colles vo
cem tuā. audite mōtes iudiciū dn̄i.
z fundamēta firmamēta terre. q̄ iudiciū dn̄
ē pl̃o suo. z ipe cū israhel iudicabit. pp̄le meꝰ
quid feci tibi. z quo molestꝰ fui tibi. r
spnde mihi. quia eduxi te de terra egipti. z de
domo seruitutis liberaui te. et misi ante
tuā moysē. aaron. z mariā. pl̃e
meꝰ memēto obse q̄ cogitauit balach rex
moab. z quid respondit ei balaā. filius beo
ꝛ. de sethim usq; ad galgalā. vt agnoscāt
iustitias dn̄i. z nō dignum offeā
dn̄o. annuly genua dō excelso. z offeram
holocaustomata. z vitulos
anniculos. z numquid placabit̄ dō
i milib; arietum. aut i milib; milibus
hircoꝝ. pinguiū. z numquid dabo primo
genitū meū p̄ sceleꝛe meo. fructū
uētris mei p̄ peccatis aiē mee. z indicabo ei z nō quia ter
renū. z quid dō requirit a te. nisi facere
iudiciū. diligere miam. z sollicitū ā
bulare ē dō tuo. vox dn̄i ad ciuitatē
clamat. z salus erit timētibꝰ nomē tuū.
audite tribꝰ. z quis ꝓpositus ei. adhuc
ignis i domo impij thesauri iniqtatis. z mēsura minor ire plena. z iniquas
iustificabo stateras ipias. z sacculli dolo
losi. in quibꝰ diuitiē eoꝝ replete sūt
iniquitate. z habitatores ei locuti sūt
mendacia. z lingua eoꝝ fraudulenta in
ore eoꝝ. ego q̄ cepi plāgere te propter pec
cata tua. z desolare te nō sicut vidi
tua mea. z sicut messores nō sarculabit vinea
tua mea. z pertransibo in medio tui. et arefacies. z nō
saturabit̄ venter tuus. et ignominia tua
in medio tui. et apprehendes. z nō
saluabis. z quos saluabis. z in gladium tra
dā. similiter z nō metes. tu calcabis oliuā
z nō ungēris oleo. et mustū. z uinū nō bibes. et custodisti precepta amri.
z oē opꝰ domꝰ achab. z ambulasti i voluptatibꝰ eo
rū. ut dare te i ꝓdactū. z hoꝰ habitatores
in ea. sibilabunt. et opꝓbriū ꝓpli mei
portabitis. VII

Ve mihi. quia factꝰ sum sicut qui
colligit in autumno racemos vindemie
nō ē botrus ad comedēdū. pomū desiderauit
anima mea. perijt sanctꝰ de terra. z rectus
in hoībus nō ē. omes i sanguine insidiant̄ur.
vir fratrē suū venabit̄ ad mortē. ma
li manibꝰ suis dē bene. principes postulant̄ z iudex i reddēdo ē. z magnꝰ locutꝰ
est desiderium ale sue. z conturbauerūt eā.
optimus eoꝝ quasi rubus. et de sepe dilecti spinea de repe
rit. iudicium tuum ueniēs speculationis
eoꝝ. nunc erit confusio eoꝝ. nō credat amico
nec confidat in duce. ab ea que dormit in sinu tuo custodi
claustra oris tui. quia filius stulti
am facit patri. filia assurgit aduſus matri
sue. nurus socrui sue. et inimici hoīs domestici eius. ego autē ad dn̄m aspiciam
expectabo deum saluatorē meū. audiet
me deus meus. ne lētēris inimica mea super
me. q̄ cecidi assurgā. cum sedero in tenebris dn̄s lux mea ē. ad dn̄i portabo quo
niam peccauī ei. donec iudicet causam meam. z faciat iudicium meū. educet me in lucem. iu
stitiā eius. et aspiciet me inimi
ca mea. et operiet confusione q̄ dicit ad me. ubi
est deus tuus. oculi mei videbūt eam. nunc erit
in conculcatione sicut lutum platearū. dies ut
ædificentur mānia tua. in die illa longe fiet lex. in die illa. tui. ad te venient
assirii. z usq; ad ciuitates munitas. z a ciui
tatibus munitis usq; ad flumē. z ad mare
de mari. z ad montem de monte. et erit ter
ra in desolatione ꝓpter habitatores suos. ꝓpter fructū
cogitationū eoꝝ. pasce populum tuū in virga
tua. gregem hereditatis tue. habitantē solitu
dinem. in medio carmeli pascentur. basa
n. galaad. que diebus antiquis. sicut dies e
gressionis tue de terra egipti. ostendā ei mira
bilia. videbūt gētes. z confundent̄ sup̄ omni
potentia sua. ponēt manū sup̄ os. aures eoꝝ sur
dabunt. lingue pullue sibilabunt. reptilia terre
quasi uermes humi de cauis suis.

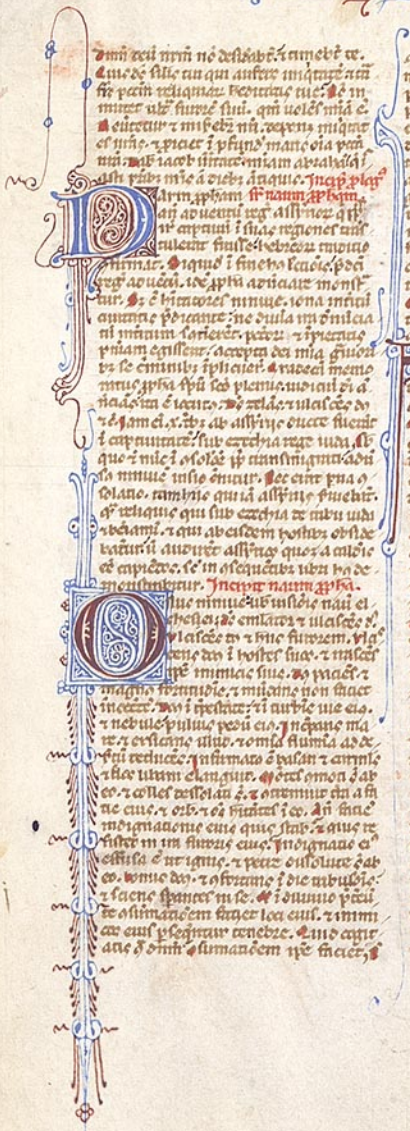

ꝺmꝰ ceu nrꝝ nō delīabꝫ. ⁊ nunc bē te.
Luc. 6. Ille au qui audiēs mea hec ⁊ nō
fē ꝑcūl ꝯpabit̄ viro stulto q̄ ꝺm
muit̄ sup arenā. Descēdit pluia ⁊ uenerūt
flumina. ⁊ flauerūt uēti. ⁊ irruerūt in
domū illā. ⁊ nō cecidit. fundata enī erat sup
petrā. Et omnis qui audit uerba mea hec
⁊ nō facit ea. similis erit uiro stulto q̄ ꝺm
muit̄ sup arenā. Descēdit pluia. ⁊ uenerūt
flumina. ⁊ flauerūt uēti. ⁊ irruerūt in
domū illā. ⁊ cecidit. ⁊ fuit ruina illius
magna. Et factū est cū cōsummasset ihc
uerba hec. mouebant turbe sup doctrina
eius. erat enī docens eos sicut potestatē
habens. ⁊ nō sicut scribe ⁊ pharisei. ⁊ ecce
leprosus cū uenisset adorabat eū. dicens.
Dne si uis potes me mundare. ⁊ extēdens
manū ihc tetigit eū dicens. Uolo mundare.
⁊ cōfestim mundata est lepra eius. ⁊ ait illi
ihc. Uide nemini dixeris. sed uade ostende
te sacerdoti. ⁊ offer munꝰ quod p̄cepit
moyses in testimoniū illis. Cū autē introisset
capharnaū accessit ad eū centurio rogans
eū. ⁊ dicens. Dne puer meus iacet in domo
paralyticus. ⁊ male torquet̄. Et ait illi ihc.
Ego ueniā ⁊ curabo eū. Et respondens
centurio ait. Dne nō sum dignus ut intres
sub tectū meū. sed tm dic uerbo. ⁊ sanabit̄
puer meus. Nam ⁊ ego homo sum sub
potestate constitutus. habens sub me
milites. ⁊ dico huic. Uade. ⁊ uadit. ⁊ alio.
Ueni. ⁊ uenit. ⁊ seruo meo. Fac hoc. ⁊ facit.
Audiens autē ihc mirat̄ est. ⁊ sequentibus
se dixit. Amen dico uobis. Nō inueni tantā
fidē in israhel. Dico autē uobis. Quia multi
ab oriente ⁊ occidente uenient. ⁊ recumbent
cū abraham. ⁊ isaac. ⁊ iacob in regno celorū.
Filii aut̄ regni eiicient̄ in tenebras exteriores.
Ibi erit fletus ⁊ stridor dentium. Et ihc dixit
centurioni. Uade. ⁊ sicut credidisti fiat tibi.
Et sanata est puer in hora illa. Et cū uenisset
ihc in domū petri. uidit socrum eius iacentē
⁊ febricitantē. ⁊ tetigit manū eius. ⁊ dimisit
eā febris. ⁊ surrexit. ⁊ ministrabat eis. Uespere
aut̄ facto. obtulerunt ei multos demonia-
cos. ⁊ eiciebat spūs uerbo. ⁊ omnes male
habentes curauit. Ut adimpleret̄ qd dictū
est p̄ isaiā p̄phetā dicentē. Ipse infirmitates
nras accepit. ⁊ egritudines portauit. Uidens
aut̄ ihc turbas multas circa se. iussit ire trans
fretū. Et accedens unus scribarū ait illi.
Magister sequar te quocūq; ieris. Et ait illi
ihc. Uulpes foueas habent. ⁊ uolucres celi
tabernacula. filius aut̄ hoīs nō habet ubi
caput reclinet. Alius aut̄ discipulorū ait illi.
Dne. Permitte me p̄us ire ⁊ sepelire patrē
meū. Ihc aut̄ ait illi. Sequere me. ⁊ dimitte
mortuos sepelire mortuos suos. Ascendente
aut̄ eo in nauiculā. secuti sunt eū discipuli
ei. ⁊ ecce motus magnus factus est in mari.
ita ut nauicula operiret̄ fluctibus. Ipse aut̄
dormiebat. ⁊ accesserunt ad eū discipuli ei.
⁊ suscitauerunt eū dicentes. Dne saluos nos
fac. perimus. Et dicit eis ihc. Quid timidi
estis modice fidei. Tunc surgens imperauit
uentis ⁊ mari. ⁊ facta est tranquillitas magna.
Homines aut̄ mirati sunt dicentes. Qualis
est hic. quia ⁊ uenti ⁊ mare obediunt ei.
Et cū uenisset trans fretum in regionē
gerasenorum. occurrerunt ei duo demoniaci
de monumentis exeuntes. ferocissimi. ita ut
nemo posset transire per uiam illam. Et ecce
clamauerunt dicentes. Quid nobis ⁊ tibi ihc
fili dei. Uenisti hic ante tempus torquere
nos. Erat aut̄ procul ab illis grex porcorum
multorum pascens. Demones aut̄ rogabant
eum dicentes. Si eicis nos hinc. mitte nos
in gregem porcorum. Et ait illis. Ite. Illi aut̄
exeuntes abierunt in porcos. ⁊ ecce impetu
abiit omnis grex per p̄ceps in mare. ⁊ mortui
sunt in aquis. Pastores aut̄ fugerunt. ⁊ abeuntes
in ciuitatem. nunciauerunt omnia. ⁊ de his
qui demoniaci fuerant. Et ecce omnis ciuitas
exiit obuiam ihu. ⁊ cū uidissent eum rogabant
ut transiret a finibus eorum. Et ascendens
nauim transfretauit. ⁊ uenit in ciuitatem suam.
Et ecce offerebant ei hominem paraliticum
iacentem in lecto. Et uidens ihc fidem illorum
ait paralitico. Confide fili. remittuntur tibi
peccata tua. Et ecce quidam de scribis dixerunt
intra se. Hic blasphemat. Et cū uidisset ihc
cogitationes eorum. dixit. Ut quid cogitatis
mala in cordibus uestris. Quid est facilius
dicere. Dimittuntur tibi peccata tua. an dicere
Surge ⁊ ambula. Ut autē sciatis quia filius
hoīs habet potestatē in terra dimittendi
peccata. tunc ait paralitico. Surge tolle lectum
tuum ⁊ ambula. Et surrexit ⁊ abiit in domum
suam. Uidentes aut̄ turbe timuerunt. ⁊ glorificauerunt
deum qui dedit potestatem talem hominibus.
Et cū transisset ihc inde. uidit hominem sedentem
in telonio. matheum nomine. ⁊ ait illi. Sequere me.
Et surgens secutus est eum. Et factum est
discumbente eo in domo. ecce multi publicani
⁊ peccatores uenientes discumbebant cū ihu
⁊ discipulis eius. Et uidentes pharisei dicebant
discipulis eius. Quare cū publicanis ⁊ peccatoribus
manducat magister uester. Ihc aut̄ audiens
ait illis. Non egent qui sani sunt medico sed
qui male habent. Euntes aut̄ discite quid est.
Misericordiam uolo ⁊ nō sacrificium. Non enī
uenio uocare iustos sed peccatores. Tunc accesserunt
ad eum discipuli iohannis dicentes. Quare nos
⁊ pharisei ieiunamus frequenter. discipuli aut̄
tui nō ieiunant. Et ait illis ihc. Nunquid
possunt filii sponsi lugere quamdiu cum illis
est sponsus. Uenient aut̄ dies cum auferet̄
ab eis sponsus. ⁊ tunc ieiunabunt. Nemo aut̄
mittit figmentum nouum in uestimentum
ueterem. Tollit enī plenitudinem eius a uestimento
⁊ peior scissura fit. Neq; mittunt uinum nouum
in utres ueteres. alioquin rumpunt utres. ⁊ uinum
effundit̄. ⁊ utres pereunt. Sed uinum nouum
mittunt in utres nouos. ⁊ utraq; conseruantur.
Hec illo loquente ad illos. ecce princeps unus
accessit ⁊ adorabat eum dicens. Quia filia mea
modo defuncta est. sed ueni. impone manum
tuam super eam. ⁊ uiuet. Et surgens ihc sequebat̄
eum. ⁊ discipuli eius. Et ecce mulier sanguinis
fluxum patiens duodecim annis. accessit retro
⁊ tetigit fimbriam uestimenti eius. Dicebat enī
intra se. Si tetigero tm uestimentum eius.
salua ero. Ihc aut̄ conuersus ⁊ uidens eam
dixit. Confide filia. fides tua te saluam fecit.
Et saluata est mulier ex illa hora. Et cū
uenisset ihc in domum principis. ⁊ uidisset
tibicines ⁊ turbam tumultuantem. dicebat
eis. Recedite. non enī mortua est puella.
sed dormit. Et deridebant eum. Et cū ejecta
esset turba. uenit. ⁊ tenuit manum eius.
⁊ surrexit puella. Et exiit fama hec in uniuersam
terram illam. Et transeunte inde ihu. secuti
sunt eum duo ceci clamantes ⁊ dicentes.
Miserere nr̄i fili dauid. Cū aut̄ uenisset
domum accesserunt ad eum ceci. ⁊ dicit eis
ihc. Creditis quia possum hoc facere uobis.
Dicunt ei. Utique dne. Tunc tetigit oculos
eorum dicens. Secundum fidem uestram
fiat uobis. Et aperti sunt oculi eorum. ⁊ comminatus
est illis ihc dicens. Uidete ne quis sciat.
Illi aut̄ exeuntes diffamauerunt eum in
uniuersa terra illa. Hec illis exeuntibus.
ecce obtulerunt ei hominem mutum demoniacum.
Et ejecto demonio locutus est mutus. ⁊ mirate
sunt turbe dicentes. Nunq̄ apparuit sic in
israhel. Pharisei aut̄ dicebant. In principe
demoniorum ejicit demonia. Et circuibat
ihc ciuitates omnes ⁊ castella docens in
synagogis eorum. ⁊ predicans euangelium
regni. ⁊ curans omnem languorem ⁊ omnem
infirmitatem. Uidens aut̄ turbas misertus
est eis. quia erant uexati ⁊ iacentes sicut oues
non habentes pastorem. Tunc dicit discipulis
suis. Messis quidem multa. operarii aut̄ pauci.
Rogate ergo dominum messis ut mittat operarios
in messem suam. Et conuocatis duodecim discipulis
suis dedit illis potestatem spirituum immundorum
ut eicerent eos. ⁊ curarent omnem languorem
⁊ omnem infirmitatem. Nomina aut̄ duodecim
apostolorum sunt hec. Primus simon qui dicit̄
petrus. ⁊ andreas frater eius. Iacobus zebedei
⁊ iohannes frater eius. Philippus ⁊ bartholomeus.
Thomas ⁊ matheus publicanus. Iacobus alphei
⁊ lebeus qui cognominatus est thaddeus.
Simon chananeus ⁊ iudas iscariotes. qui ⁊ tradidit
eum. Hos duodecim misit ihc precipiens eis
dicens. In uiam gentium ne abieritis. ⁊ in
ciuitates samaritanorum ne introieritis.
Sed ite potius ad oues que perierunt domus
israhel. Euntes aut̄ predicate dicentes. Quia
appropinquabit regnum celorum. Infirmos
curate. leprosos mundate. mortuos suscitate.
demonia eicite. Gratis accepistis. gratis date.
Nolite possidere aurum neq; argentum neq;
pecuniam in zonis uestris. non peram in uiam.
neq; duas tunicas. neq; calciamenta. neq; uirgam.
Dignus enī est operarius cibo suo. In quamcumq;
ciuitatem aut castellum intraueritis. requirite
quis in ea dignus sit. ⁊ ibi manete donec exeatis.
Intrantes aut̄ domum salutate eam dicentes.
Pax huic domui. Et si fuerit domus illa dignus
ueniat pax uestra super eam. Si aut̄ non fuerit
dignus pax uestra ad uos reuertatur. Et quicumq;
non receperit uos neq; audierit

nē̄ uer unūcor nicor. III.

Ue cruenta sanguinum unusa ma
ligna dulcedine plena. ē uoce actu
pina. uor flagelli. uor ipce uoce e
ē fremitū rote ecclī. cqui galopātiū. et
malos gladij. ⁊ fulgurātie alte. et
mirabilis mis. mēcre. ⁊ grauie nime.
nce. ē finis eadē. ⁊ ecruent i ecy
ptū. ⁊ finē. ꝑ mlmodū fornicōnū
mēmas speciose. ⁊ grate. ⁊ pharmace mā
leficia. ⁊ que uēdidit gēs ī fornicatiōib⁹
suis. ⁊ familias ī malefīcijs suis. ecce
ego ad te dē dny cēcanū. ⁊ extendā
manū meā sup te. ⁊ ostendā ī te
nuditatē suā. ⁊ regnis ignominiā
tuā. ⁊ proiciam sup te abhōiandce. ⁊ cō
mouebo te. ⁊ afficiā. ponā te ī cremētū. ⁊ cū
ctis qui uidēt te. ēplebunt ad te. ⁊ dicēt
vastata ē nīnue. ⁊ cōmouēb sup te ca
pūt. ubi quenam ꝛsolacer te abī. ⁊ unde
quesiuī tibi cōsolantē. ⁊ ecce tu melior
es alexandria. ꝓlare q̄ fluuij in
circuitu tuo. q̄ i circuitu eius. cuius diuicie
mare. aque mun eius. ethyopia. ⁊ ci
muide eius. ⁊ egyptus. ⁊ nō ē finis. ab
fuit. ⁊ libyes. fuer ī auxilio tuo. ⁊ rup
i amnis gnāe. ⁊ dux ē ī expugnatōe. ⁊
uxh eius. ⁊ ī. ī capite ēius. manus
sup ipsius eius. ⁊ mlpuit. ⁊ cōcussa
ē. ut migraret eius. ⁊ fili ēius. ⁊ ipsi. ⁊ au
ꝑ ī captiuitatē. ⁊

subtila ā, ꝛ ut laq; ea q̄ fuisse abs
ued. quo iam due mbꝰ que uocant
iuda ducē exit i captiuitatē ꝛ tumul
dicere te pōt ad quem i hāc ignoīa ab
aauch ē pandio mittatur quāq; ap̄ he
bicas. b ipā nō legitur ⁊ libra. ⁊ gnā
stine quē ueraꝫ ⁊ imputatū illam. sui
non ueraꝫ ⁊ unimaꝫ ⁊ ubi ē. aut ei ora
ē. ꝛ iam ꝑ tām rēm ubi abiaach lege
rentur. aut nō recipit. ꝛ qi ꝑha sanb
que uenum cognōscat. ⁊ uenim ⁊ iu
rium exulatur. adūlo deꝰ ꝑha. aut
nabu. ⁊ phi uastā. ⁊ audam. cui ier. dāi
uerbi dñi ostenat. ⁊ gnare clama ꝑha
nō audiat. nec fatur. ad dñm oppida
calcēs. ⁊ nō saluentur. ⁊ gnare ⁊ ipse ꝑ
hem ūl ꝑo ex quo ꝑsona loquatur. ad
uiñe. ⁊ h̄ uc usq; pducta sit. ut imq
tatem uoluit. ⁊ suū uidi. laborē. aut ī
ulhaa ꝑual; adūlo se. ⁊ hec die ꝑmi
no augmna. uelate amu i igne ostau
t uel te camio pūes. ꝑuenet cuisse ē
manuare. ⁊ hec gādia accipe poss
uma. q ex ꝑha humane ꝑcile tāp.
ū i ḡnālām uocē. ⁊ plenā dolore enū
pat. dicens. ⁊ gnare respiaꝫ ⁊ protect
tem ⁊ gallemare impio multorem se. ⁊
aut loquium. uelates mdiaa dei. uel
agabilia. ⁊ ꝑ sunt ꝑ mcaau. tapē. ⁊ sae
ens. q. nō ita uid. ē. ut uid. deus ho
ho minum ꝑtemaꝫ respiaꝫ. deus su
um ⁊ eternā cognoscat. ⁊ quō si gerua
ens. uelhāq; fribus. agām sugiam po
uli. ⁊ diaꝫ ad medē rim paōr. cu
aor exiōr. ⁊ qui eque o mediē clama
to. ⁊ nō exaudiet. ⁊ respōdere sapiēn
simo. ⁊ eloquentissimo mediē. Quo que
ē deberam q̄ ꝑpulsa ame. nō miser
eor. modo. q. mia ista curatiua ē. ⁊ no
luntas tua ē te pere. ⁊ in me ⁊ sacrā
clemie. sue pondeat. amꝰ misume. ie
dum nō exaudit clamantē ut ap̄ber.
⁊ magᵗ pueꝝ ad tegūd. ꝛ qi igne exacē
quorem ⁊ ꝑiore thaat. ⁊ intelligens
ipo ꝑ illud q. mia ē ostensiua. á dño aut.
ō. nō dēficiemo. ⁊ hōiaīa dñm. i oī
ēe. ⁊ stat q. qui ꝑseuauit usq; i finē
me salui; erit. ⁊ gliatur i laborē. ro
loe. ⁊ cum ilemia die. Tabulem ⁊ mi
ttam inuocatio. ⁊ quō alo inceat. deūg
ter ut. ⁊ bellatri. inuictaq; ei cēd se.
⁊ applaudē. tribulatidem ⁊ misiam ue

ritate defidat. Expliꝫ plagul. Incip abacuch.

Onus q̄ uid abiaach ꝑha. Usq
quo dñe clamabo ⁊ non exaudies.
ꝑ ui ad te iniq patiens
⁊ nō saluabᵗ. ⁊ ostendis mihi inuitatē. ⁊ laborē. uidē ꝓdam ⁊
iniquitatē gau me. ⁊ ruina respiaꝫ oppri
mit. ⁊ facet gallemare ꝑpo uultione se.
⁊ fiet lex. ꝑ pisset manet. ⁊ qi repu
tuia nō bna ducem. ⁊ fm ē uidi
cui. ⁊ ōnio potestat. ꝑpe hoc lacuꝫ
ē lex. ⁊ nō puenit usq; ad finē iudiaī.
⁊ a impio ꝑuat; adūsus iustū. ꝓpea e
grediet iudiaī ꝑuersi. ⁊ spiant i gentib;
⁊ miacet. ⁊ admiami. ⁊ obstupescat. q̄
opꝰ fiet ē i diebꝰ uris. q. nemo ēt ei
narrabi. ⁊ ecce ē sparabo galdē. ge
tem amaū. ⁊ ulcē. ambulāt sup la
titudiem tre. ut possideat tabnacula
nō sua. horribilis. ⁊ tribulis ē. ex sem
etipō iudiaī. ⁊ ong eius egredier. Leui
orient ꝑdo equi eius. ⁊ ulciores ⁊ lupis
uespertine. ⁊ dissipabunt equites eius.
equites nāq; eius delabe uenient. uola
bunt q̄si aquila festinās ad comedēdū
⁊ ad ꝑdam uenit. finaliter cōu uentus
uorabit. ⁊ congregabit q̄si arenā captiuita
tem. ⁊ ipe de regibꝰ irrisor. ⁊ ludibrī
um iudicū ipse ē. ⁊ ipe sup oēm
munitionē ridebit. ⁊ congregabit aggē
rem. ⁊ capiet eam. ⁊ mutabit spe ei⁹.
⁊ pertransibit ⁊ corrue. ⁊ hē fortitudo
ei⁹ dei sui. ⁊ quare ū tu a principio
dñe dē meus ⁊ nō morieminᵗ
dne i iudicium posuisti eū. ⁊ fortē ū
corripet ad castigādū eū. ⁊ oculi tui
ne videas malū. ⁊ respice ad iniqtatē
nō ꝓba. ⁊ ut respicias sup iniq agentes. ⁊ tace
ac deuoret impio. iustiorē se. ⁊ facies ho
mines qi pisces maris. ⁊ qi reptile nō
hāt principē. ⁊ omī i hamo sublenauit.
⁊ trahit illū i sagena sua. ⁊ congregabit eū
in rete suū. ꝓpe hoc lętabit. ⁊ exultabit.
ideo immolabit sagene sue. ⁊ sacrificabit re
ti suo. qi i ipis incrassata ē pars eius.
⁊ cibꝰ eius electꝰ. ꝓpe hoc ꝑ euaginet gla
dium suū. ⁊ semp interficere gentes nō ꝑcat.

Super custodiā meam stabo. ⁊ figam gradū meū sup munitiō
⁊ oppugnabo ut videam quid dicatur
mihi. ⁊ quid respōdeam ad arguen
tem me. ⁊ respondit mihi dñs. ⁊ dixit.

salue mihi. ꝛ exaltauit illi sup rabiā
ū ymmur qui legit eū ꝛ ꝗ̄ adhuc
mihi pauc. ꝛ expectet in finem ꝛ nō mi
ceatur. Dimoram fuit expectā eū q̄ u
enūt mihi. ꝛ nō tardab. Exte qui ieie
iulo ē. nō cur recta via eius. ꝛ semer
pē. Jocꝫ ā er fuit sua uuis. ꝛ quō uni
pomerem ceruꝫ. sic cur uir ſuplo. ꝛnō
decorabi. Q̄ dilauit q̄ inferno aiam
suā ꝛ ipe q̄ mors nō adimplebit. ꝛ gḡ
gab ad se oē gr̄. ꝛ congab ad se oē pl̄e.
Iniquus nō omē illi sup eū parabolam
sumet. ꝛ iaslam eius manā eius. ꝛ de
cur. Ve ei q̄ multiplicat nō sua. vsq̄ ag
glias ō se tenebi uuis. Iniq̄ nō repent
ostringent qui morsdico te. ꝛ subcutiet
bitant lacuntes te. ꝛ eno i impmd eis. ꝛ
a ui spoliasti gr̄ mē. ꝛ spoliabt te oēs
reliq̄ie pl̄e pp sanguinē hoīs ꝛ
iniquitē ter eius. ꝛ hominū habi
tū in ea. Ve qui q̄rit auaricā malā
domui sue. ut sit in excelso nido eius. ꝛ
pertimescat manū mali. Confusiōn ai
tui domui tue. p̄disti pl̄os multos.
ꝛ peccauit aīa tua. q̄ lap de pariet cla
mabit. ꝛ ligniū q̄ in tignatura edificiō
ē. Ve qui edificat ciuitatem
in sanguinib. ꝛ ꝑparat urbē i iniq̄tat.
Iniquo nō ſ. a dño ē exercituū. ꝛ laborā
būt ei ip ei ipi in multo igne. ꝛ gē
i uacuum ꝛ deficēt. qua repleb terra
in ur cognoscent gliam dni q̄ aque
operient mare. Ve qui potū dat amico
suo miscens fel suum ꝛ inebrās. ut ad
spiciat nuditatē eius. repleb ē ignomi
nia p gliā. Bibe tu quoq; ꝛ aperi
re incircumcid tr calix dextre dni. ꝛ uom
ignomie sup gliā tuā. Cuia mignat lu
cum operi tr. ꝛ edificās ciuitatē in sanguī
te. Ecce languibi uoluꝫ ꝛ uinq̄tur ter
ꝛ cinabūt. uolumi ignominie tue
ꝛ ui dñi exercituū. ꝛ laborā
bunt populi. quia saturabit illos ficedi
nium. ꝛ dilatabit ꝛ imaginē suā. ꝛ impin
guabit ꝛ stringet stercora sup eos. ꝛ
humiliabit nimis. Ve qui dicit ligno exsurge
de. surge lapidi mutū. Iniquus ipe
docet te potit. Ecce ipe coopertus ē auro
ꝛ argento. ꝛ oīs spūs nō est
in uob. Dominus aut in templo sc̄o suo. silebit a facie
eius omis terra.

Oratio habacuc pphe. III.

Domine audiui auditionē tuā ꝛ timui.
Dne opus tuū i medio annoꝝ uiui
fica illud. i medio annoꝝ notū facies. ꝛ ui
ratus fuis misericordie recordabis. Deus ab
austro uenet ꝛ sc̄s de monte pharā. Op
uit celos gloria eius. ꝛ laudis eius plena ē
tra. splendor eius ut lux erit cornua i
manib eius. Ibi abscondita ē fortitudo e.
ante facie eius ibit mors. ꝛ egredietur ca
bolus ante pedes eius. Stetit ꝛ mensus ē tra
aspexit ꝛ dissoluit gentes. ꝛ contriti sunt
montes seculi. Incurrerunt colles mundi ab itinib
eternitatis eius. Pro iniquitate uidi ethiopie
thabitacula terre madiā
tu. Numquid in fluuiis ira es dne. aut in flu
mibus furor tuus. uel in mari indignatio
tua. Quia ascendes super equos tuos. ꝛ quadri
ga tue salutare. Suscitans suscitabit arcum tuū
in uirgis tribubus. dicit dominus
sanctes tra. Medit ꝛ commouisti montes
gurgites aquarum transiit. Dedit abyssus uocē
suā. altitudo manus suas leuauit. Sol
ꝛ luna steterunt in habitaculo suo in lucem sa
gittarum tuarum. ibunt in splendore fulgurantis
hastē tue in fulgure concussionis tue. in furo
re obstupefacies gentes. Egressus es in saluum
fm tuum. in saluare christum tuum. Percussisti
caput de domo impiorum denudasti fundamentum eo
rum ad collum. Maledixisti sceptris eius
capitis bellatorum eius manientes ut turbo
ad dispergendum me. Fremitus eorum tanq̄
deuorare pauperē in abscondito. Viasti in mari
equis tuis in luto aquarum multarum. Audiui
ꝛ conturbatus ē uenter meus a uoce exultationis labia mea intrauerunt
putredo in ossibus meis. ꝛ subter me turbabitur
ut requiescam in die tribulationis. ꝛ ascendet ad
plenum populum meum. Ficus enim non florebit ꝛ
nō erunt germina in uineis. Mentietur opus oli
ue. ꝛ arua nō afferent cibum. Abscindet
de ouili pecus. ꝛ nō erunt armenta in presepi
bus. Ego autē in dño gaudebo. ꝛ exultabo
in deo ihū mō. Deus dominator mus. ꝛ ponet pe
des meos sicut cervos. ꝛ super excelsa mea
deducet me victori in psalmis cantet.

Oratio habacuc pphe. Elegit
autē ebrei quo ag̃ sit sepulcrum
aphe pphe. Quidā ponāt i anno
rabi quasi pphas fuisse. Vi
amos unū de pphis. qui habitat
non fuit pphā. nec filius pphe. si pas
tor erat. nullatenus sic memoratus. plus ē
in nullo non hic. Nec ſ. unum ē. sed
mas pphā à nobis ut ita dicā pphas
gliosa maior sinon thrpe gliato ē. ba

bitur ei? preim chuſ?. auu? gorcuá? ꝑuu? amaſiá. ahauu? ezechiam. r ualem ꝺo? gnm. ꝓꝑ ulo? exercitu? amiga oꝑleuit. Ne me ſophonie. ãlij ſpeculá. ãlij archiũ dnm. omnipotẽtis. Sme g? ſpeculi ſuia vſq; ad? dñi ihꝭ? exeuit. uiuꝰ ꝓꝑe o? uenit ꝺi ei ad ezechiel. Filij hominꝭ ſpeculatorẽ ꝺe domꝰ iſr? ꝓꝑ ſm re. ꝓꝑe g? ꝓꝑ? ſm ea? ad ſpeculá. r i ſubuerſiõe? ꝺñi. r noiam? miſſia ꝺñi. ſ? ſuiu? exit ꝺ ſuis ꝺm ihꝭ? exeuit. bñdicit. Bebit quicq; aquiꝫ ꝺebitá. qm ꝺi magnaꝺe ꝺñi. r ꝑuu? am aſiam. qui ꝓꝑ uenerat i ꝑmã? ꝺñi. ad? uuꝫ exercitá. qui uenat ꝑmanꝺe ꝺñi. ꝑ ꝑmanꝺe uꝫ. ꝺ nati? ẽ ꝑmo ꝺñi. r de ꝑmãe ꝺñi. nati? ẽ ꝺñi magnꝰ. r re magnuole ꝺñi. magn ẽ bñdicte. el cũ ꝓuerit á iaque ad ꝓfm? ꝺnat. qꝫ nõ ſum ꝺigno ne eam aple. r ille i ꝑſalmꝭ. me nõ ẽ eꝫ lentũ ea. m. n. e. ẽ. o. nũ. Jeſam regez? ure. euo ſꝑeꝰ? ſophonias ꝑ baſſe mu? ciauit? ꝺ? ꝺ mihi? regibꝰ uire placuiſſe ꝓ? ſpuꝫ ãm ipa? uanim. r ſt ꝓꝑuꝫ ꝺm ea? ſtruat. Joſiue ſ? mulaꝺe que ꝓꝑ ſuiſſe amõ? aiue manaſſe? i ꝓlo ꝺi collegiũ ad? ꝓcepta. qm iuſſe mõ? ſtruit. ꝑ ãb? ẽ ꝓcepta exeũt á moyſe fuerũ. è exuta in oiebꝰ ꝓꝑ? ſuꝑbiã ẽ ꝓlo? ea? ꝺeꝰ? ea. a ꝺomꝫ ac. ꝑ ꝺm cultoꝝ? ꝑſa. r ſimil? ſimi? ſtruit? mihi? ſolue celebraſſe ſtrn? ãtur. Jo ait ꝓꝑ? ꝺm tempoꝝ? meo? gma regie á ꝓſeuta ẽnt. eſtencia? gen? ꝺi? quiꝺ? ſeꝫ? ꝺ? ꝓſeuerãſ. aſſumat. nu? ieuam. ꝓꝑ nõ. ſbſt? ſalut? r ꝺmiam ier? reſtauratꝰ ẽ. nie ꝺꝰ? ꝺ? ꝓꝑ? ꝺ? ꝺ? ꝺ

nec cor. Ppter hoc ego dico tibi. dimitte
ei. q. multa ut faciam tibi. et sim a-
mo ei. qui mihi non parcit. sed cruciat me. et non
parcit michi. quia in multis offendimus omnes. si
quis in verbo non offendit. hic perfectus est vir. potens
etiam frenare totum corpus suum. Si autem equorum
in ora mittimus ad consentiendum nobis. et omne corpus
eorum circumferimus. Ecce et naues cum sint tantas. et a
ventis validis minentur. circumferuntur a modico gu-
bernaculo. ubi impetus dirigentis uoluerit. Ita et lingua
modicum membrum est. et magna exaltat. Ecce quam
modicus ignis quantam materiam incendit. Et lingua
ignis est. universitas iniquitatis. lingua constituitur in
membris nostris. que maculat totum corpus. et inflam-
mat rotam nativitatis nostre. inflammata a gehenna.
Omnis enim natura bestiarum et volucrum. et serpentium
et ceterorum domantur. et domita sunt a natura humana.
linguam autem nullus hominum domare potest. inquietum
malum. plena veneno mortifero. In ipsa benedicimus
deum et patrem. et in ipsa maledicimus homines qui ad
similitudinem dei facti sunt. Ex ipso ore procedit benedi-
ctio et maledictio. Non oportet fratres mei hec ita fieri.
Numquid fons de eodem foramine emittit dulcem et
amaram aquam. Numquid potest fratres mei facere
ficus uuas. aut uitis ficus. Sic nec aqua salsa potest
facere dulcem aquam. Quis sapiens et disciplinatus
inter uos. ostendat ex bona conuersatione opera sua in
mansuetudine sapientie. Quod si zelum amarum habetis
et contentiones in cordibus uestris. nolite gloriari et
mendaces esse aduersus ueritatem. Non est enim ista
sapientia desursum descendens. sed terrena. animalis.
diabolica. Ubi enim zelus et contentio. ibi inconstantia
et omne opus pessimum. Que autem desursum est sapi-
entia primum quidem pudica est. deinde pacifica. modesta.
suadibilis. bonis consentiens. plena misericordia et fructi-
bus bonis. non iudicans. sine simulatione. Fructus autem
iustitie in pace seminatur facientibus pacem. Unde bella
et lites in uobis. nonne hinc. ex concupiscentiis uestris
que militant in membris uestris. Concupiscitis et non
habetis. occidite et zelatis et non potestis obtinere. litigatis
et bellatis. et non habetis propter quod non postulatis.
Postulatis et non accipitis. eo quod male postuletis ut
in concupiscentiis uestris insumatis. Adulteri et adulte-
re nescitis quia amicitia huius mundi inimica est dei.
Quicumque ergo uoluerit amicus esse huius seculi. inimi-
cus dei constituitur. An putatis quia inaniter scriptura
dicit. ad inuidiam concupiscit spiritus qui habitare fecit
in nobis. Maiorem autem dat gratiam. propter quod dicit.
Deus superbis resistit. humilibus autem dat gratiam.
Subditi igitur estote deo. resistite autem diabolo. et fugiet
a uobis. Appropinquate deo et appropinquabit uobis.
Emundate manus peccatores. et purificate corda duplici
animo. Miserimini et lugete et plorate. risus uester in
luctum conuertatur. et gaudium in merorem. Humiliate
uos ipsos coram domino. et exaltabit uos. Nolite detrahere
alterutrum fratres. qui detrahit fratri aut qui iudicat
fratrem suum. detrahit legi et iudicat legem. Si autem
legem iudicas. non es factor legis. sed iudex. Unus est
legislator et iudex. qui potest perdere et liberare. Tu
autem quis es qui iudicas proximum. Ecce nunc qui
dicitis. hodie aut crastino ibimus in illam ciuitatem et
faciemus ibi annum unum. et negotiabimur et lucrum
facimus. qui ignoratis quid erit in crastinum. Quis enim
est uita uestra. uapor est ad modicum parens. Deinde
autem disperibit. pro eo ut dicere debeatis. si dominus
uoluerit et si uixerimus faciemus hoc aut illud. Nunc
autem gloriamini in superbiis uestris. Omnis gloriatio
huiusmodi mala est. Scienti igitur bonum facere et non
facienti peccatum est illi. Diuites nolite flere ululantes
in miseriis uestris que aduenient uobis. Diuitie uestre
putrefacte sunt. et uestimenta uestra a tinea comesta
sunt. Aurum uestrum et argentum eruginauit. et erugo
eorum in testimonium uobis erit. et manducabit carnes
uestras sicut ignis. Thesaurizastis uobis iram in nouissimis
diebus. Ecce merces operariorum qui messuerunt regiones
uestras. que fraudata est a uobis clamat. et clamor eorum
in aures domini sabaoth introiuit. Epulati estis super
terram et luxuriose uixistis. nutriuistis corda uestra in
die occisionis. Addidistis iustum et occidistis. non resistit
uobis. Patientes igitur estote fratres usque ad aduentum
domini. Ecce agricola expectat pretiosum fructum terre.
patiens in illo donec accipiat temporaneum et serotinum.
Patientes estote et uos. confirmate corda uestra. quoniam
aduentus domini appropinquauit. Nolite ingemiscere
fratres in alterutrum. ut non iudicemini. Ecce iudex
ante ostia assistit. Exemplum accipite fratres exitus
malorum laboris et patientie. prophetas qui locuti sunt
in nomine domini. Ecce beatificamus eos qui sustinuerunt.
sustinentiam iob audistis. et finem domini uidistis. quia
misericors est dominus et miserator. Ante omnia autem
fratres mei nolite iurare neque per celum neque per
terram neque aliud quodcumque iuramentum. Sit autem
sermo uester est est. non non. ut non sub iudicio decidatis.
Tristatur quis in uobis. oret. Equo animo quis est. psallat.
Infirmatur quis in uobis. inducat presbiteros ecclesie. et
orent super eum. unguentes eum oleo in nomine domini.
Et oratio fidei saluabit infirmum. et alleuiabit eum dominus.
Et si in peccatis sit. dimittentur ei. Confitemini alterutrum
peccata uestra. et orate pro inuicem ut saluemini. Multum
enim ualet deprecatio iusti assidua. Helias homo erat
similis nobis passibilis. et oratione orauit ne pluat. et non
pluit super terram annos tres et menses sex. Et rursum
orauit. et celum dedit pluuiam. et terra germinauit fructum
suum. Fratres mei si quis in uobis erraverit a ueritate.
et conuertit quis eum. Scire debet quoniam qui conuertit
peccatorem ab errore uie sue saluabit animam eius a
morte. et operit multitudinem peccatorum. Petri epistola
prima. Petrus apostolus ihesu christi. electis aduenis
dispersionis ponti. galatie. cappadocie. asie. et bithinie.
secundum prescientiam dei patris. in sanctificationem
spiritus. in obedientiam et aspersionem sanguinis ihesu
christi. Gratia uobis et pax adimpleatur. Benedictus
deus et pater domini nostri ihesu christi. qui secundum
misericordiam suam magnam regenerauit nos in spem
uiuam. per resurrectionem ihesu christi ex mortuis. in
hereditatem incorruptibilem. et incontaminatam. et
immarcescibilem conseruatam in celis in uobis. qui in
uirtute dei custodimini per fidem in saluationem paratam
reuelari in tempore nouissimo. In quo exultabitis modi-
cum nunc si oportet contristati fueritis in uariis tempta-
tionibus. ut probatio uestre fidei multo preciosior auro
quod per ignem probatur. inueniatur in laudem et gloriam
et honorem in reuelatione ihesu christi. quem cum non
uidissetis diligitis. in quem nunc non uidentes credentes
autem exultabitis letitia inenarrabili et glorificata. reci-
pientes finem fidei uestre saluationem animarum. de qua
saluatione exquisierunt et scrutati sunt prophete qui de
futura in uobis gratia prophetauerunt. scrutantes in quod
uel quale tempus significaret in eis spiritus christi. qui
testificabatur ante passiones eius que in christo sunt. et
glorias post hec. quibus reuelatum est quia non sibi ipsis
uobis autem ministrabant ea que nunc nuntiata sunt
uobis per eos qui euangelizauerunt uobis spiritu sancto
misso de celo in quem desiderant angeli prospicere. Pro-
pter quod succincti lumbos mentis uestre sobrii perfecte
sperate in eam que offertur uobis gratiam in reuelatione
ihesu christi. Quasi filii obedientie. non configurati pris-
tinis uestre ignorantie desideriis. sed secundum eum qui
uocauit uos sanctum et ipsi sancti in omni conuersatione
sit. quia scriptum est. sancti estote quoniam ego sanctus
sum. Et si patrem inuocatis eum qui sine acceptione
personarum iudicat secundum uniuscuiusque opus. in
timore huius peregrinationis uestre tempus conuersamini.
scientes quod non corruptibilibus auro uel argento redempti
estis de uana uestra conuersatione paterne traditionis.
sed pretioso sanguine quasi agni immaculati et incontami-
nati christi. Qui quidem ante mundi constitutionem
cognitus est. manifestatus autem in nouissimis temporibus
propter uos. qui per eum fideles estis in deum qui suscitauit
eum a mortuis et claritatem dedit ei. ut fides uestra et
spes esset in deo. Castificantes animas uestras in obedien-
tia caritatis in fraternitate. sine ficto diligite inuicem de
corde puro. Renati non ex semine corruptibili sed incor-
ruptibili per uerbum dei uiui et permanentis in eternum.
Propter quod omnis caro sicut fenum et omnis gloria eius
tamquam flos feni. exaruit fenum et flos eius decidit.
Uerbum autem domini manet in eternum. Hoc est autem
uerbum quod euangelizatum est in uobis. Deposita igitur
omni malitia et omni dolo et simulationibus et inuidiis
et omnibus detractionibus. sicut modo geniti infantes
rationabile sine dolo lac concupiscite. ut in eo crescatis
in saluationem. Si tamen gustastis quoniam dulcis est
dominus. Ad quem accedentes lapidem uiuum. ab homi-
nibus quidem reprobatum. apud deum autem electum
et honorificatum. et ipsi tamquam lapides uiui superedi-
ficamini domus spiritualis. sacerdotium sanctum. offerre
spirituales hostias acceptabiles deo per ihesum christum.
Propter quod continetur in scriptura. ecce pono in sion
lapidem angularem electum pretiosum. et qui credit in
eum non confundetur. Uobis igitur honor credentibus.
incredulis autem lapis quem reprobauerunt edificantes
hic factus est in caput anguli. et lapis offensionis et petra
scandali. qui offendunt uerbo nescientes in quo et positi
sunt. Uos autem genus electum regale sacerdotium gens
sancta populus acquisitionis. ut uirtutes annuntietis eius
qui de tenebris uos uocauit in admirabile lumen suum.
Qui aliquando non populus nunc autem populus dei.
qui non consequebamini misericordiam nunc autem mise-
ricordiam consecuti. Carissimi obsecro uos tamquam
aduenas et peregrinos abstinere uos a carnalibus desi-
deriis que militant aduersus animam. Conuersationem
uestram inter gentes habentes bonam. ut in eo quod
detrahunt uobis tamquam malefactoribus ex bonis operi-
bus uestris conspicientes glorificent deum in die uisitationis.
Subditi estote omni humane creature propter deum. sive
regi quasi precellenti. sive ducibus tamquam ab eo missis
ad uindictam malefactorum laudem autem bonorum.
Quia sic est uoluntas dei. ut benefacientes obmutescere
faciatis imprudentium hominum ignorantiam. Quasi liberi
et non quasi uelamen habentes malitie libertatem. sed
sicut serui dei. Omnem honorem exhibete. fraternitatem
diligite. deum timete. regem honorificate. Serui subditi
estote in omni timore dominis non tantum bonis et modestis
sed etiam discolis. Hec enim gratia si propter conscientiam
aliquis sustinet molestias patiens iniuste. Quod enim
gloria est si delinquentes et colaphizati sustinebitis. sed
si bene agentes patienter sustinetis hoc gratia apud deum.
In hoc enim uocati estis. quia et christus passus est pro
nobis. uobis relinquens exemplum ut sequamini uestigia
eius. Qui peccatum non fecit. nec inuentus est dolus in
ore eius. qui cum malediceretur non maledicebat. cum
pateretur non comminabatur. tradebat autem iudicanti
se iniuste. Qui peccata nostra ipse pertulit in corpore
suo super lignum. ut peccatis mortui iustitie uiuamus.
cuius liuore sanati estis. Erratis enim quasi oues. sed
conuersi estis nunc ad pastorem et episcopum animarum
uestrarum. Mulieres similiter subditi sint uiris suis. ut
et si qui non credunt uerbo per uestram conuersationem
sine uerbo lucrifiant. Considerantes castam uestram
conuersationem cum timore. Cuius sit non extrinsecus
capillatura aut circumdatio auri aut indumenti cultus.
sed qui in occulto est hominis homo. in incorruptibilitate
quieti et mansueti spiritus. qui est ante deum diues.
Sic enim aliquando et sancte mulieres sperantes in deo
ornabant se. subdite uiris suis. sicut sara obediebat abra-
he dominum eum uocans. cuius facte estis filie benefacientes
et non timentes ullam perturbationem. Uiri similiter
habitantes cum illis secundum scientiam. quasi infirmiori
uasculo muliebri impertientes honorem. tamquam et
coheredibus gratie uite. ut non impediantur orationes
uestre. Finem autem omnium adpropiauit. Estote prudentes
et sobrii in orationibus. Ante omnia mutuam in uobis
ipsis caritatem continuam habentes. quia caritas operit
multitudinem peccatorum. Hospitales inuicem sine
murmuratione. unusquisque sicut accepit gratiam in
alterutrum illam administrantes. sicut boni dispensatores
multiformis gratie dei. Si quis loquitur quasi sermones
dei. si quis ministrat tamquam ex uirtute quam administrat
deus. ut in omnibus honorificetur deus per ihesum
christum. cui est gloria et imperium in secula seculorum.
Amen. Carissimi nolite peregrinari in fidei uestre
feruore. qui fit in uobis temptationem. quasi nouum
uobis accidat. sed communicantes christi passionibus
gaudete. ut et in reuelatione gloria eius gaudeatis exul-
tantes. Si exprobramini in nomine christi beati. quoniam
gloria et uirtus dei et eius spiritus requiescit. Nemo
autem uestrum patiatur quasi homicida aut fur aut male-
dicus aut alienorum appetitor. Si autem quasi christianus
non erubescat. glorificet autem deum in isto nomine.
Quia tempus est ut incipiat iudicium a domo dei. Si
autem primum a nobis quis finis eorum qui non credunt
euangelio dei. Et si iustus uix saluabitur. impius et
peccator ubi parebunt. Itaque et hi qui patiuntur secun-
dum uoluntatem dei. fideli creatori commendent animas
suas in bonis operibus. Seniores ergo qui in uobis sunt
obsecro consenior et testis christi passionum. qui et eius
qui in futuram reuelanda est gloriam communicator.
Pascite qui in uobis est gregem dei. prouidentes non
coacte sed spontanee secundum deum. neque turpis lucri
gratia sed uoluntarie. neque ut dominantes cleri sed
forma facti gregis ex animo. Et cum apparuerit princeps
pastorum. percipietis immarcescibilem gloria coronam.
Similiter adulescentes subditi estote senioribus. Uniuersi
autem inuicem humilitatem insinuate. quia deus superbis
resistit. humilibus autem dat gratiam. Humiliamini igitur
sub potenti manu dei. ut uos exaltet in tempore. omnem
solicitudinem uestram proicientes in eum. quoniam ipsi
cura est de uobis. Sobrii estote et uigilate. quia aduersarius
uester diabolus tamquam leo rugiens circuit querens quem
deuoret. cui resistite fortes in fide. scientes eandem passio-
nem fratrum uestrorum que in mundo est fieri. Deus
autem omnis gratie qui uocauit nos in eternam suam
gloriam in christo ihesu. modicum passos ipse perficiet
confirmabit solidabit. Ipsi gloria et imperium in secula
seculorum. Amen. Per siluanum fidelem fratrem uestrum
sicut arbitror breuiter scripsi. obsecrans et contestans
hanc esse ueram gratiam dei in qua statis. Salutat uos
ecclesia que est babilone coelecta et marcus filius meus.
Salutate inuicem in osculo sancto. Pax uobis omnibus
qui estis in christo ihesu. Amen. Petri epistola secunda.
Simon petrus seruus et apostolus ihesu christi. his qui
coequalem nobis sortiti sunt fidem in iustitia dei nostri
et saluatoris ihesu christi. Gratia uobis et pax adimple-
atur in agnitione dei et christi ihesu domini nostri.
Quemadmodum omnia nobis diuine uirtutis sue que ad
uitam et pietatem donauit per agnitionem eius qui uocauit
nos propria gloria et uirtute. per quem maxima nobis et
preciosa promissa donauit. ut per hec efficiamini diuine
consortes nature. fugientes eius que in mundo est in
concupiscentia corruptionis. Et ipsi hoc ipsum studium
adhibentes subministrate in fide uestra uirtutem. in
uirtute autem scientiam. in scientia autem abstinentiam.
in abstinentia autem patientiam. in patientia autem pie-
tatem. in pietate autem amicitiam fraternitatis. in ami-
citia fraternitatis caritatem. Hec enim si uobis adsint
et superabundent non uos inanes neque sine fructu
constituent in agnitione domini nostri ihesu christi.
Quibus autem non adest cecus est. et manu tenens. obli-
uionem accepit purgationis ueterum suorum delictorum.
Quapropter fratres magis satagite ut per bona opera
certam uestram uocationem et electionem faciatis. Hec
enim facientes non offendetis aliquando. Sic enim abun-
danter subministrabitur uobis introitus in eternum regnum
domini nostri et saluatoris ihesu christi. Propter quod
incipiam uos semper commonere de his. quamuis sciatis
et confirmati sitis in presenti ueritate. Iustum autem
arbitror quamdiu sum in hoc tabernaculo suscitare uos
in commonitione. scientes quia uelox est depositio tabernaculi
mei sicut et dominus noster ihesus christus significauit
mihi. Dabo autem operam frequenter habere uos post
meum excessum memoria mihi. Non enim doctas fabulas
secuti notam uobis fecimus domini nostri ihesu christi
uirtutem et presentiam. sed speculatores facti illius
magnitudinis. Accipiens enim a deo patre honorem et
claritatem uoce delapsa huiusmodi a magnifica gloria.
Hic est filius meus dilectus in quo mihi complacui ipsum
audite. Et hanc uocem nos audiuimus de celo allatam
cum essemus cum ipso in monte sancto. Et habemus
firmiorem propheticum sermonem. cui bene facitis attendentes
quasi lucernae lucenti in caliginoso loco. donec dies
inluxerit et lucifer oriatur in cordibus uestris. hoc primum
intellegentes quod omnis prophetia scripture propria
interpretatione non fit. Non enim uoluntate humana
allata est aliquando prophetia. sed spiritu sancto inspirati
locuti sunt sancti dei homines. Fuerunt autem et pseudo-
prophete in populo. sicut et in uobis erunt magistri
mendaces qui introducent sectas perditionis. et eum qui
emit eos dominum negantes. superducentes sibi celeritatem
perditionis. et multi sequentur eorum luxurias. per quos
uia ueritatis blasphemabitur. et in auaritia fictis uerbis
de uobis negotiabuntur. quibus iudicium olim non cessat
et perditiones eorum non dormitant. Si enim deus angelis
peccantibus non pepercit. sed rudentibus inferni detractos
in tartarum tradidit cruciandos. Et antiquo mundo non
pepercit. sed octauum noe iustitie predicatorem custodiuit
diluuium mundo impiorum inducens. Et ciuitates sodomo-
rum et gomorrorum cinere subuertit. damnationi dedu-
xit. exemplum eorum qui impie uicturi sunt. Et iustum
loth oppressum a nefandorum iniuria. aduersus enim
quod uidebat et audiebat iustus erat habitans apud eos
qui die ac nocte iustam animam iniquis operibus cruciabat.
Nouit dominus pios de temptatione eripere. iniustos autem
reseruare in diem iudicii cruciandos. Magis autem eos
qui carnem quidem sectantur in concupiscentia immundi-
tie. dominatum autem spernunt. audaces sibi placentes
sectas introducentes. non horrescunt maiestatem blas-
phemantes. Ubi angeli fortitudine et potentia maiores
existentes non ferunt aduersus se apud dominum blas-
phemie iudicium. Isti autem tamquam irrationabilia
animalia naturalia in captionem et corruptionem in his
quibus ignorant blasphemantes in corruptione sua peri-
bunt. Recipientes mercedem iniquitatis. uoluptatem
existimantes quotidianam deliciam. Spurcitie et maculae
deliciantes in conuiuiis suis. Oculos habentes plenos
adulterii et incessabilis delicti. Inlectantes animas
infirmas. cor exercitatum auaritie habentes. maledicti
filii. Relinquentes rectam uiam erraverunt. secuti uiam
balaam bosor qui mercedem iniquitatis dilexit. Habuit
autem correptionem suam. Mutum enim iumentum
humana uoce loquens prohibuit prophetie insipientiam.
Hi sunt fontes sine aqua. et nebule turbine acte. quibus
procella caliginis seruata est. Superba enim uanitatis
loquentes. illicibus desideriis carnis luxuriose eos qui
paululum fugiunt conuersantes. libertatem illis promit-
tentes. cum ipsi seruitutis sint uictimae. A quo enim
quis superatus est huic et seruus addictus est. Si enim
fugientes contagia mundi in agnitione domini et saluatoris
ihesu christi. his rursus implicati superantur. facta sunt
eis posteriora deteriora prioribus. Melius enim erat illis
non cognoscere uiam iustitie. quam post agnitionem retro-
sum conuerti a data illis sancta mandato. Contigit enim
eis illud ueri prouerbii. canis reuersus ad suum uomitum.
et sus lota in uolutabro luti. Hanc uobis fratres mei
secundam scribo epistolam. in quibus et in altera com-
mouens in uobis sinceram mentem. ut memores sitis eorum
que dicta sunt a sanctis prophetis. et mandati domini et
saluatoris per apostolos uestros. hoc primum scientes
quod nouissimis diebus uenient in deceptione illudentes
secundum proprias concupiscentias ambulantes. et dicentes
ubi est repromissio aduentus eius. ex quo enim patres
dormierunt. omnia sic perseuerant ab initio creature.
Latet enim eos hoc uolentes quod celi erant prius. et
terra de aqua et per aquam consistens. uerbo dei. per
quae tunc mundus aqua inundatus perijt. Nunc autem
celi et terra qui sunt eodem uerbo repositi sunt. igni
reseruati in diem iudicii et perditionis impiorum homi-
num. Unum autem hoc non lateat uos carissimi quia
unus dies apud dominum tamquam mille anni. et mille
anni tamquam dies unus. Non tardat dominus promissi
sui. sicut quidam tarditatem existimant. sed patienter
agit propter nos nolens aliquos perire. sed omnes ad
penitentiam reuerti. Ueniet autem dies domini ut fur.
in qua celi magno impetu transient. elementa uero ca-
lore solentur. terra autem et que in ipsa sunt opera
exurentur. Cum ergo hec omnia dissoluenda sint. quales
oportet uos esse in sanctis conuersationibus et pietatibus.
exspectantes et properantes in aduentum diei dei. per
quem celi ardentes soluentur. et elementa ignis ardore
tabescent. Nouos autem celos et terram nouam secundum
promissa eius exspectamus in quibus iustitia habitat.
Quapropter carissimi hec exspectantes satagite immaculati
et inuiolati ei inueniri in pace. et longanimitatem domini
nostri saluationem arbitramini. sicut et carissimus frater
noster paulus secundum datam sibi sapientiam scripsit
uobis. sicut et in omnibus epistolis loquens in eis de
hoc. in quibus sunt quedam difficilia intellectu. quae
indocti et instabiles deprauant sicut et ceteras scripturas
ad suam ipsorum perditionem. Uos igitur carissimi
scientes custodite ne eorum inretiti errore excidatis a
propria firmitate. Crescite autem in gratia et in cognitione
domini nostri et saluatoris ihesu christi. Ipsi gloria et
nunc et in diem eternitatis. Amen. Quod fuit ab initio
quod audiuimus. quod uidimus oculis nostris. quod per-
speximus et manus nostre contrectauerunt de uerbo uite.
et uita manifestata est. et uidimus et testamur et annun-
tiamus uobis uitam eternam que erat apud patrem et
apparuit nobis. quod uidimus et audiuimus annuntiamus
uobis. ut et uos societatem habeatis nobiscum. et societas
nostra sit cum patre et cum filio eius ihesu christo. Et
hec scribimus uobis ut gaudium nostrum sit plenum.
Et hec est annuntiatio quam audiuimus ab eo et annun-
tiamus uobis. quoniam deus lux est. et tenebre in eo non
sunt ullae. Si dixerimus quoniam societatem habemus
cum eo et in tenebris ambulamus. mentimur et ueritatem
non facimus. Si autem in luce ambulamus sicut et ipse
est in luce societatem habemus ad inuicem. et sanguis
ihesu christi filii eius emundat nos ab omni peccato.
Si dixerimus quoniam peccatum non habemus. nos nos
seducimus et ueritas in nobis non est. Si confitemur
peccata nostra fidelis est et iustus ut remittat nobis
peccata nostra et emundet nos ab omni iniquitate. Si
dixerimus quoniam non peccauimus mendacem facimus
eum et sermo eius non est in nobis. Filioli mei haec
scribo uobis ut non peccetis. Et si quis peccauerit
aduocatum habemus apud patrem ihesum christum iustum.
et ipse est propitiatio pro peccatis nostris. non pro nostris
autem tantum sed etiam pro totius mundi. Et in hoc
scimus quoniam cognouimus eum si mandata eius custo-
diamus. Qui dicit se nosse eum et mandata eius non
custodit mendax est et in hoc ueritas non est. Qui autem
custodit uerbum eius uere in hoc caritas dei perfecta est.
In hoc scimus quoniam in ipso sumus. Qui dicit se in
ipso manere debet sicut ille ambulauit et ipse ambulare.
Carissimi non mandatum nouum scribo uobis sed mandatum
uetus quod habuistis ab initio. mandatum uetus est
sermo quem audistis. Iterum mandatum nouum scribo
uobis quod uerum est in eo et in uobis. quia tenebre
transierunt et uerum lumen iam lucet. Qui dicit se in
lumine esse et fratrem suum odit in tenebris est usque
adhuc. Qui diligit fratrem suum in lumine manet et
scandalum in eo non est. Qui autem odit fratrem suum
in tenebris est et in tenebris ambulat et nescit quo
eat quoniam tenebre obcecauerunt oculos eius. Scribo
uobis filioli quoniam remittuntur uobis peccata propter
nomen eius. Scribo uobis patres quoniam cognouistis
eum qui ab initio est. Scribo uobis iuuenes quoniam
uicistis malignum. Scribo uobis pueri quoniam cognouistis
patrem. Scripsi uobis patres quoniam cognouistis eum
qui ab initio est. Scripsi uobis iuuenes quoniam fortes
estis et uerbum dei manet in uobis et uicistis malignum.
Nolite diligere mundum neque ea que in mundo sunt.
Si quis diligit mundum non est caritas patris in eo.
Quoniam omne quod in mundo est concupiscentia carnis
et concupiscentia oculorum et superbia uite. que non est
ex patre sed ex mundo est. Et mundus transit et concu-
piscentia eius. Qui autem facit uoluntatem dei manet
in eternum sicut et deus manet in eternum. Filioli nouis-
sima hora est. et sicut audistis quia antichristus uenit
nunc antichristi multi facti sunt. unde scimus quia nouis-
sima hora est. Ex nobis prodierunt sed non erant ex
nobis. nam si fuissent ex nobis permansissent utique
nobiscum. sed ut manifesti fierent quia non sunt omnes
ex nobis. Et uos unctionem habetis a sancto et nostis
omnia. Non scripsi uobis quasi ignorantibus ueritatem
uestram. sed quasi scientibus eam. et quia omne mendacium
ex ueritate non est. Quis est mendax nisi qui negat quoniam
ihesus non est christus. Hic est antichristus qui negat
patrem et filium. Omnis qui negat filium nec patrem
habet. qui confitetur filium et patrem habet. Et nunc
filioli manete in eo. ut cum apparuerit habeamus fiduciam
et non confundamur ab eo in aduentu eius. Si scitis quia
iustus est scitote quia omnis qui facit iustitiam ex eo
natus est. Uidete qualem caritatem dedit nobis pater ut
filii dei nominemur et simus. Propterea mundus non
nouit nos quia non nouit eum. Carissimi nunc filii dei
sumus et nondum apparuit quid erimus. Scimus quia
cum apparuerit similes ei erimus quoniam uidebimus
eum sicuti est. Et omnis qui habet hanc spem in eo
sanctificat se sicut et ille sanctus est. Omnis qui facit
peccatum et iniquitatem facit et peccatum est iniquitas.
Et scitis quia ille apparuit ut peccata nostra tolleret et
peccatum in eo non est. Omnis qui in eo manet non
peccat. Omnis qui peccat non uidit eum nec cognouit
eum. Filioli nemo seducat uos. qui facit iustitiam iustus
est sicut ille iustus est. Qui facit peccatum ex diabolo
est quia ab initio diabolus peccat. In hoc apparuit filius
dei ut dissoluat opera diaboli. Omnis qui natus est ex
deo peccatum non facit quoniam semen ipsius in eo manet
et non potest peccare quoniam ex deo natus est. In hoc
manifesti sunt filii dei et filii diaboli. Omnis qui non
facit iustitiam non est ex deo et qui non diligit fratrem
suum. Quoniam hec est annuntiatio quam audistis ab
initio ut diligamus alterutrum. non sicut cain ex maligno
erat et occidit fratrem suum. Et propter quid occidit
eum quia opera eius mala erant fratris autem eius iusta.
Nolite mirari fratres si odit uos mundus. Nos scimus
quoniam translati sumus de morte ad uitam quoniam
diligimus fratres. Qui non diligit manet in morte. Omnis
qui odit fratrem suum homicida est. Et scitis quoniam
omnis homicida non habet uitam eternam in se manentem.
In hoc cognouimus caritatem dei quoniam ille animam
suam pro nobis posuit et nos debemus pro fratribus
animas ponere. Qui habuerit substantiam huius mundi
et uiderit fratrem suum necessitatem habere et clauserit
uiscera sua ab eo quomodo caritas dei manet in eo.
Filioli non diligamus uerbo neque lingua sed opere et
ueritate. In hoc cognoscemus quoniam ex ueritate sumus
et in conspectu eius suadebimus cor nostrum. quoniam
si reprehenderit nos cor nostrum quoniam maior est deus
corde nostro et nouit omnia. Carissimi si cor nostrum
non reprehendit nos fiduciam habemus ad deum et quod-
cumque petierimus accipiemus ab eo quoniam mandata
eius custodimus et ea que placita sunt coram eo facimus.
Et hoc est mandatum eius ut credamus nomini filii eius
ihesu christi et diligamus alterutrum sicut dedit mandatum
nobis. Et qui custodit mandata eius in deo manet et
deus in eo. Et in hoc scimus quoniam manet in nobis de
spiritu eius quem dedit nobis. Carissimi nolite omni
spiritui credere sed probate spiritus si ex deo sint quoniam
multi pseudoprophete exierunt in mundum. In hoc
cognoscitur spiritus dei. omnis spiritus qui confitetur
ihesum christum in carne uenisse ex deo est. Et omnis
spiritus qui soluit ihesum ex deo non est. Et hic est
antichristus de quo audistis quoniam uenit et nunc in
mundo est iam. Uos filioli ex deo estis et uicistis eos
quoniam maior est qui in uobis est quam qui in mundo
est. Ipsi de mundo sunt ideo de mundo loquuntur et
mundus eos audit. Nos ex deo sumus. Qui nouit deum
audit nos. qui non est ex deo non audit nos. In hoc
cognoscimus spiritum ueritatis et spiritum erroris. Carissimi
diligamus inuicem quoniam caritas ex deo est. Et omnis
qui diligit ex deo natus est et cognoscit deum. Qui non
diligit non cognouit deum quoniam deus caritas est.
In hoc apparuit caritas dei in nobis quoniam filium suum
unigenitum misit deus in mundum ut uiuamus per eum.
In hoc est caritas non quasi nos dilexerimus deum sed
quoniam ipse prior dilexit nos et misit filium suum
propitiationem pro peccatis nostris. Carissimi si sic deus
dilexit nos et nos debemus alterutrum diligere. Deum
nemo uidit unquam. Si diligamus inuicem deus in nobis
manet et caritas eius in nobis perfecta est. In hoc
cognoscimus quoniam in eo manemus et ipse in nobis
quoniam de spiritu suo dedit nobis. Et nos uidimus et
testificamur quoniam pater misit filium saluatorem mundi.
Quicumque confessus fuerit quoniam ihesus est filius dei
deus in eo manet et ipse in deo. Et nos cognouimus et
credidimus caritati quam habet deus in nobis. Deus
caritas est et qui manet in caritate in deo manet et deus
in eo manet. In hoc perfecta est caritas dei nobiscum ut
fiduciam habeamus in die iudicii quia sicut ille est et nos
sumus in hoc mundo. Timor non est in caritate sed
perfecta caritas foras mittit timorem quoniam timor
penam habet. Qui autem timet non est perfectus in
caritate. Nos ergo diligamus deum quoniam deus prior
dilexit nos. Si quis dixerit quoniam diligo deum et
fratrem suum odit mendax est. Qui enim non diligit
fratrem suum quem uidet deum quem non uidet quomodo
potest diligere. Et hoc mandatum habemus a deo ut qui
diligit deum diligat et fratrem suum. Omnis qui credit
quoniam ihesus est christus ex deo natus est. Et omnis
qui diligit eum qui genuit diligit et eum qui natus est
ex ipso. In hoc cognoscimus quoniam diligimus filios dei
cum deum diligamus et mandata eius faciamus. Haec
est enim caritas dei ut mandata eius custodiamus et
mandata eius grauia non sunt. Quoniam omne quod natum
est ex deo uincit mundum. Et haec est uictoria quae
uincit mundum fides nostra. Quis est qui uincit mundum
nisi qui credit quoniam ihesus est filius dei. Hic est qui
uenit per aquam et sanguinem ihesus christus. non in
aqua solum sed in aqua et sanguine. Et spiritus est qui
testificatur quoniam christus est spiritus et aqua et
sanguis. Et tres unum sunt. Si testimonium hominum
accipimus testimonium dei maius est. Quoniam hoc est
testimonium dei quod maius est quoniam testificatus est
de filio suo. Qui credit in filium dei habet testimonium
dei in se. Qui non credit deo mendacem fecit eum quia
non credidit in testimonio quod testificatus est deus de
filio suo. Et hoc est testimonium quoniam uitam eternam
dedit nobis deus. Et haec uita in filio eius est. Qui habet
filium habet uitam. qui non habet filium dei uitam non
habet. Haec scripsi uobis ut sciatis quoniam uitam habetis
eternam qui credidistis in nomine filii dei. Et haec est
fiducia quam habemus ad eum quoniam quicquid petierimus
secundum uoluntatem eius audit nos. Et scimus quoniam
audit nos quicquid petimus. scimus quoniam habemus
petitiones quas postulauimus eum. Si quis uidet fratrem
suum peccare peccatum non ad mortem petet et dabitur
ei uita peccanti non ad mortem. Est peccatum ad mortem
non pro illo dico ut quis roget. Omnis iniquitas peccatum
est et est peccatum non ad mortem. Scimus quoniam
omnis qui natus est ex deo non peccat sed generatio dei
conseruat eum et malignus non tangit eum. Scimus quoniam
ex deo sumus et mundus totus in maligno positus est.
Scimus autem quoniam filius dei uenit et dedit nobis
sensum ut cognoscamus uerum et simus in uero filio eius.
Hic est uerus deus et uita eterna. Filioli custodite uos
a simulacris. Amen. Iohannis epistola secunda. Senior
electe dominae et natis eius quos ego diligo in ueritate
et non ego solus sed et omnes qui cognouerunt ueritatem
propter ueritatem quae manet in nobis et uobiscum erit
in aeternum. Sit uobiscum gratia misericordia pax a deo
patre et a domino ihesu christo filio patris in ueritate et
caritate. Gaudeo quia inuenti sunt de filiis tuis ambulantes
in ueritate sicut mandatum accepimus a patre. Et nunc
rogo te domina non quasi mandatum scribens tibi nouum
sed quod habuimus ab initio ut diligamus alterutrum.
Et hoc est caritas ut ambulemus secundum mandata eius.
Hoc est enim mandatum quod audistis ab initio ut in
illo ambuletis. Quoniam seductores multi exierunt in
mundum qui non confitentur ihesum christum uenisse in
carne. Hic est seductor et antichristus. Uidete uosmetipsos
ut non perdatis quae operati estis sed mercedem plenam
accipiatis. Omnis qui recedit et non manet in doctrina
christi deum non habet. Qui manet in doctrina hic et
patrem et filium habet. Si quis uenit ad uos et hanc
doctrinam non affert nolite recipere eum in domum nec
aue dixeritis illi. Qui enim dicit illi aue communicat
operibus eius malignis. Multa habens scribere uobis
nolui per cartam et atramentum. Spero autem me fore
apud uos et os ad os loqui ut gaudium nostrum plenum
sit. Salutant te filii sororis tue electae. Amen. Iohannis
epistola tertia. Senior gaio dilecto quem ego diligo in
ueritate. Dilecte de omnibus rebus facio te prosperum
fieri et sanum sicut prosperatur anima tua. Gaudeo
enim ualde cum uenissent fratres et testificarentur de
ueritate tua sicut et tu in ueritate ambulas. Maiorem
horum non habeo gratiam ut audiam filios meos in
ueritate ambulare. Dilecte fidele facis quicquid operaris
in fratres et hoc in peregrinos. Qui testificati sunt
caritatem tuam coram ecclesia. quos bene facies deduces
digne deo. Pro nomine enim eius exierunt nihil accipientes
a gentibus. Nos ergo debemus suscipere huiusmodi ut
cooperatores simus ueritatis. Scripsi forsitan ecclesie.
sed qui amat primatum gerere inter eos diotrefes non
recipit nos. Propter hoc si uenero commonebo eius opera
quae facit uerbis malignis laudans nos. Et non contentus
est in his fratres nec eos qui uolunt prohibet et eicit de
ecclesia. Dilecte noli imitari malum sed quod bonum est.
Qui bene facit ex deo est. qui male facit non uidit deum.
Demetrio testimonium perhibent omnes et ipsa ueritas.
Sed et nos testimonium perhibemus et scis

memoriam regno tu celestie. C uno anno
primo regni ne deana uisio ramchi eo
ceor. Suppunctis annis aut ppmis
ter uisionis que p ysaiam fuerat p
missa. eram cum p se gm p suos pfo
cameam p milliom ā eo populabat ysrl
en. Cm p gabrielē angelm i eadem uisi
one mirā ptecel cuidē munda cē opl
m. de celi. Tam monente supdco re
ge mecoz. r succedēte i regno ei o rege
ysaiā p missiōe dei opleā. p cuius regē
ysrl m israel in ierlm reuocati ylbaū
bu sp palpom. r ysrl eldre q mar. C
qi applo nmel. r a semoubi rplū dei ed
ficam cepissi: mortuo eius rege ephu ac
regnante eius rege ysaiā. qui me mo
rat succedit. in cuius gr anima q regū
libē eldē refert. restituēde ppli. r annuale pcedi
recepit. C hac ergo ppi ī restitutōe supdi ppli
d no mr promissā. z cella cē celebāt. p qo
m sō anno regni memorati dauid regis
ysaiā. aggeus ppha ā dño missus ad ze
robabel qm d tribu iuda erat. qui pōt
atem regni suscepant cum. r ihm fi
lium iosedech sūmi sacdotis. ānoīs ut
creauit oplm nūc dnoz qē restituta
die ierlm ad uenisse. hoc. r ad dnm ne
iquo uti mare pt. ullā immutā. ordi
dir p eū. populo hui die. nōdū uenit
qē nr rebedificat domo dñi. C ma
dat que creat. hmo ppha gūcat
restitoem ppli. edificatiōem templi. regio
nacem auctoz. obtugāt sacdotē
le. r mdatu regnou exteroz ligantiaz.
Explicat plag. Incip aggeo ppha.

I anno sō dauid regis ysaiā. i mēse vi.
i die una mēsis. fuit sermo dñi
i manu aggei ppe ad zorobabel fili
u salaniel ducem iuda. r ad ihm filiū
iosedech sacdotem magnū dicens. h
c populus eius dicens. Nōdū uenit tp
pus domus dñi edificande. Et factum e uerbum dñi i manu aggei
ppe dicens. Numquid tp uob e uos habi
tare i domibus lagatis. r domus ista deserta?
Et nunc h dicit dns oīpotens. Ponite corda
uīa super uias uras. Seminastis multū
et intulistis parū. Comedistis. r nō estis sa
tiati. Potastis. r nō estis ebrietati. Op
tistis uos. r nō estis calefacti. Et qui mercedes congregauit. misit eas i sacculū pertusum.
Hec dicit dns oīpotens. Ponite corda uīa super uias uras.

Ascendite montem. portate ligna. et edificate domum.
et acceptabile mihi erit. r glorificabor. dixit
dns. Respexistis ad amplius. r ecce factum est
in modicum. r intulistis in domum. r exsufla
ui illud. Quam ob causam dicit dns oīpotens. Pro
mo mea. pro eo quod est ipsa desolata. uos autem
quisq; festinatis ad domum suam. Propterea super uos prohibiti sunt celi ne det ros. et terra prohibita
est ne det germen suum. Et uocaui siccitatem super terram. et super montes. et super tri
ticum. et super uinum. et super oleum. et quecum
que gignit terra. et super homines. et super iumenta. et super omnem labōrem manuum. Et audiuit zorobabel filius salathiel. et iesus filius iosedech sacerdos magnus. et omnes reliquie populi
uocem dei sui. et uerba aggei prophete. sicut misit eum dns deus eorum. ad eos. Et timuit populus a facie dñi. Et dixit aggeus nuncius domini de nuncio dñi populo dicēs.
Ego uobiscum dicit dns. Et suscitauit dns spiritum zorobabel filii salathiel ducis iuda. et
spiritum iesu filii iosedech sacerdotis magni. et spiritum reliquiarum omnis populi. et ingressi sunt et faciebant opus in domo dñi exercituum dei sui.

Et in die. xxiiii. mensis. in sexto
mense. in anno secundo regis darii. in sexto mense. mensis prima mensis. factum est uerbum dñi in manu aggei prophete dicēs. Loquere ad zorobabel filium salathiel ducem iuda. et ad iesum filium iosedech sacerdotem magnum. et ad reliquos populi dicens. Quis in uobis est derelictus. qui uidit domum istam in gloria sua prima? Et quomodo uos uidetis eam nunc? Numquid non sicut nichil est in oculis uestris? Et nunc confortare zorobabel dicit dns. confortare iesu fili iosedech sacerdos magne. confortare omnis populus terre dicit dns. et operamini. quia ego uobiscum sum dicit dns exercituum. Verbum quod pepigi uobiscum. cum egrederemini de terra egipti. et spiritus meus erit in medio uestri. nolite timere. Quia hec dicit dns exercituum. Adhuc unum modicum est. et ego commouebo celum. et terram. et mare. et aridam. et commouebo omnes gentes. et ueniet desiderium cunctis gentibus. et implebo domum istam gloria dicit dns exercituum. Meum est argentum. et meum est aurum dicit dns exercituum. Magna erit gloria domus istius nouissime plusquam prime dicit dns exercituum. Et in loco isto dabo pacem dicit dns exercituum. In. xxiiii. mense. in die mensis. in anno secundo darii. factum est uerbum dñi ad aggeum prophetam dicēs. In die uero ista. Numquid sacculo tegit semen.

dorme

1924 Tm. III. 2.

Salamel

Et surgens

T.C.6

Ioph. 1.6

Si tulerit hō carnē sanctificatā i hora uestimēti sui. et tetigerit de sumitate eius panē aut pulmentū aut uinū. aut oleū. aut cetera cibū. numquid sanctificabit. Respondentes autē sacerdotes dixerūt. nō. Et dixit aggeus. Si tetigerit pollutus i aīa ex oībus hijs. numquid contaminabit. Respondentes sacerdotes dixerūt. Contaminabit. Et respondit aggeus et dixit. Sic populus iste et sic gēs i ante faciē meā dicit dominus. et sic omē opus manuū eorū. et oīa que obtulerunt ibi contaminata erūt. Et nunc ponite corda uestra a die hac. et sup. antequam ponerentur lapis super lapidē in templo dominus. Cum accederetis ad acerum. xx. modiorum. et fieret. x. Cum intraretis ad torcular. ut exprimeretis. l. lagenas. et fiebant. xx. Percussi uos uento urente et uredine. et grandine omnia opa manuū uestrarum. et non fuit in uobis qui reuerteretur ad me dicit dominus. Ponite corda uestra ex die ista et in futurum a die. xx. et quarta. noni mensis. a die que fundamenta iacta sunt templi domini. ponite super cor uestrum. Numquid iam semen in germine est. et adhuc uinea et ficus et malogranatū. et lignū oliue floruit. Ex die ista benedicam. Et factum est uerbum domini ad aggeum prophetam. xx. et. iiij. die mensis dicens. Loquere ad zorobabel ducē iuda dicens. Ego mouebo celum pariter et terram. et subuertam solium regnorum. et contrariam fortitudinem regni gentium. et subuertam quadrigam et ascensorē eius. et descendent equi et ascensores eorum. et uir in gladio fratris sui. In die illa dicit dominus deus exercituum. assumam te zorobabel filij salatiel seruē meus dicit dominus. et ponam te quasi signaculum quia te elegi dicit dominus. exercituum.

Aggeus sic dicit. Regis medorum. aggeum et zachariam prophetasse. lectiones eorum ad declarandum. Sed hac de causa aggeus zacharie in ordine prophetarum prelatus uidetur. quod eum duobus mensibus ut predicti lectiones ostendunt. in prophetia precessisse inuenitur. Ad restaurationem et templi precepto domini populum animasse. et dias refert dicens. In secundo anno dani regis persarum prophetauerunt aggeus. et zacharias filius abdo prophete. super iudeos qui erant in iudea et in ierusalem et super ierusalem. Tunc surrexerunt zorobabel filius salatiel. et ihesus filius iosedech. et principes eius. et inchoauerunt edificare domum dei. que est in ierusalem. Quibus cum adiuuerunt prophete. exortatione sua adiuuerunt eos. Nam et populum istum. ab imitatione patrum delictorum per suam commonitionem idem propheta cupiens reuocare.

ubi lectione apostolica usus est. Vidi nocte. et ecce uir ascendens super equum rubeum. Vidit propheta uirum in equo rubeo sedentem et stantem in medio mirtetti umbrosi. Cum uisionis hoc solutio est. Ut ascendens super equum rubeum. Ut angelus intelligatur. tamen quia predicti coloris equum ascendere uisus est. uidentem sanguinis in eam gentem significat. quam propheticam. Quam populum in captiuitatem redegerat. Nam et ysaias propheta per rubore uestimentorum. Iste gentis uidentem sanguinem ad profectum demonstrans. hijs uerbis usus est dicens. Quis est iste qui uenit de edom tinctis uestibus de bosra. Rubor uestimentorum eius uisus est. Stantem uero in medio mirtetti umbrosi quod dicit. Leticiam propheticam per mirtetti significationem uolunt significare. Cuius ligni mores in libro leticiae est facere mentionem. Accipietis die primo fructus ligni speciosi. ut leticiam propheticam per bonum oleum ligni umbraculum demonstrarent. Sed hanc uisionem que liberationem propheticam et uindictam de aduersarijs futuram demonstrat. ob hoc noctu propheta se uidisse memorauit quod populum in ipsa libertate de terra egipti noctu discessisse constabat. Cum ergo presens populus aliquid partem in se retinere uidebatur. Liberatio eius de ac redditus captiuitatis de terra caldeorum per noctem prophete est reuelata.

Incipit zacharias

In mense octauo in anno secundo dani factum est uerbum domini ad zachariam filium barachie filium abdo prophetam dicens. Iratus est dominus super patres uestros iracundia. Et dices ad eos. Hec dicit dominus deus exercituum. Conuertimini ad me dicit dominus exercituum. Et sitis sicut patres uestri quos clamabant prophete priores dicentes. Hec dicit dominus exercituum. Conuertimini de uijs uestris malis et cogitationibus uestris pessimis. et non audierunt. nec attenderunt ad me dicit dominus. Patres uestri ubi sunt prophete. Numquid in sempiternum uiuerunt. Verumptamen uerba mea et legitima mea que mandauit seruis meis prophetis. Numquid non comprehenderunt patres uestros. et conuersi sunt et dixerunt. Sicut cogitauit dominus exercituum facere nobis. secundum uias nostras et secundum adinuentiones nostras fecit nobis. In die. xx. et quarta undecimi mensis. Sabbati in anno secundo dani. factum est uerbum domini ad zachariam filium barachie filium abdo prophetam dicens. Vidi per noctem. et ecce uir ascendens super equum rubeum. et ipse stabat inter murteta que erant in profundo. et post eum equi rubi uarij et albi et dixi. Qui sunt isti domine mi. et dixit ad me angelus qui loquebatur in me. Ego ostendam tibi quid sunt hec. Et respondit uir qui stabat inter murteta et dixit. Isti sunt quos misit

Glo. sup. pris. xx. sup. carne.

Et conuertar ad nos dicit dominus exercituum

Mat. ij

De apostolis

deo ut pambulauerit eam. Et respondens
angelus dominj qui stabat inter myrteos. et
dixit. Ambulauimus eam. et ecce omnis ter-
ra habitatur et quiescit. Et respondit angelus dni
dixit. Dne exercituum usquequo tu non miseb-
eris ierlm et urbium iudee quibus iratus es iste
iam. lxx. anno est. Et respondit deus angelo qui loq-
batur in me uerba bona uerba consolatoria. Et dixit
ad me angelus qui loquebatur in me. Clama di-
cens. Hec dicit dns exercituum. Zelatus sum ierlm et sion
zelo magno et ira magna zelatus sum ei. Et ira
grauida. Hec dicit dns. Reuertar ad sion et habitabo
in medio ierlm. Et uocabitur ierlm ciuitas ueritatis
et mons dni exercituum mons sanctificatus. Hec dicit dns.
Adhuc habitabunt senes et anus in plateis ierlm. Et
unusquisque baculus in manu eius pre multitudine dierum.
Et plateę ciuitatis complebuntur infantibus et puellis
ludentibus in platea eius. Hec dicit dns exercituum. Si
mirum coram reliquo populo huius temporis istis die-
bus numquid coram me dicit dns exercituum. Hec dicit dns
exercituum. Ecce ego saluabo populum meum de terra
orientis et de terra occidentis solis. Et adducam eos
et habitabunt in medio ierlm. Et erunt mihi in populum
et ego ero eis in deum in ueritate et in iustitia. Hec dicit dns
exercituum. Confortentur manus uestre qui audistis in
ore prophetarum in die qua fundatum est domus dni exer-
cituum templum ut edificaretur. Quia ante dies illos
merces hominis non erat et merces iumenti nulla et
introeunti et exeunti non erat pax a facie tribulantis
et dimisi omnes homines unusquisque contra proximum
suum. Nunc autem non secundum dies priores ego
faciam reliquis populi huius dicit dns exercituum. Quia
semen pacificum erit uinea dabit fructum suum et terra
dabit germen suum et celi dabunt rorem suum et
possidere faciam reliquias populi huius omnia hec. Et
erit sicut eratis maledictio in gentibus domus iuda et
domus israhel sic saluabo uos et eritis benedicti nolite
timere confortentur manus uestre. Quia hec dicit dns
exercituum. Sicut cogitaui ut adfligerem uos cum ad
iracundiam prouocassent me patres uestri dicit dns exer-
cituum et non sum misertus. Sic conuersus cogitaui in
diebus istis ut benefaciam domui iuda et domui israhel
nolite timere. Hec sunt autem que facietis loquimini
ueritatem unusquisque cum proximo suo. Iudicium
uerum iudicate in portis uestris et facite pacem. Et
unusquisque malum contra amicum suum ne diligatis
falsum iusiurandum quia omnia hec sunt que odi dicit
dns. Et factus est sermo dni exercituum ad me dicens.
Hec dicit dns exercituum. Ieiunium quarti et ieiunium
quinti et ieiunium septimi et ieiunium decimi erit do-
mui iuda in gaudium et in letitiam et in solemnitates
bonas. Veritatem tantummodo diligite. Hec dicit dns
exercituum. Adhuc habitabunt populi et habitatores
plurimarum ciuitatum. Et habitatores unius ciuitatis
ad alteram pergent dicentes. Eamus deprecemur
faciem dni et quęramus dnm exercituum. Vadam et
ego quoque. Et uenient populi multi et gentes robuste
quęrere dnm exercituum in ierlm et deprecari faciem
dni. Hec dicit dns exercituum. In diebus illis apprehen-
dent decem uiri ex omnibus linguis gentium et apprehen-
dent fimbriam uiri iudei dicentes. Ibimus uobiscum
audiuimus enim deum esse uobiscum. Et dixit ad me
dns exercituum. Ecce ego adducam super habitatores
terre illius et super ciuitates eius. Et erit ciuitas
quam ego elegi sanctificabitur in ea. Et ego ero ei
murus ignis in circuitu et in gloria ero in medio eius.
Et ecce ego eripiam populum meum de terra orientis
et de terra occidentis solis. Et adducam eos et habi-
t

et facies qui dat eleemosynam miser me ad uc. et uos ē despice uos qui uic. et ecce uir ē in medio lapidē stagnicū i manu tribulū uinū ith ecce dominus qui dicant ī nomine tuum. et non erunt ei cum. et uo ē due olive stet ad dexteram candelabri et similiter eius. et dixi ad eū. quid ē due spice olive. et dixi ad eū. quid ē due spice olive que in manu duo uiri qui dicunt. quid ē istud dñe mi. et dixit ad me. nescis quid ē istud. et dixi. non dñe mi. et dixit ad me. hi duo filii splendoris sunt qui assistunt dñatori uniuerse terre.

V

Et conuersus sum et leuaui oculos meos et uidi et ecce uolumen uolans. et dixit ad me. quid tu uides. et dixi. ego uideo uolumen uolans. longitudo eius. xx. cubitorum et latitudo eius. x. cubitorum. et dixit ad me. hec est maledictio que egreditur super faciem omnis terre. omnis enim fur sicut ibi scriptum est iudicabit. et omnis iurans similiter iudicabitur. et eiciam illud dicit dominus exercituum et uenit ad domum furis et ad domum iurantis in nomine meo falsum. et commorabitur in medio domus eius et consumet eam cum lignis eius et lapidibus eius. et respondens angelus qui loquebatur in me et dixit ad me. leua oculos tuos et uide quid ē hoc quod egreditur. et dixi. quid ē ē hoc. et dixit. hec est amphora egrediens. et dixit. hoc est oculus eorum in uniuersa terra. et ecce talentum plumbi portabatur. et ecce mulier una sedens in medio amphore. et dixit hec malitia est. et proiecit eam in medio amphore. et misit massam plumbeam in os eius. et leuauit oculos meos et uidi et ecce due mulieres egrediebantur. et spiritus in alis earum. habebant alas quasi alas milui et leuauerunt amphoram inter terram et celum. et dixi ad angelum qui loquebatur in me. quo iste deferunt amphoram. et dixit ad me. hec est edificabitur domus ei in terra sennaar. et stabilita. et quiescet ibi in loco suo.

VI

Et conuersus sum et leuaui oculos meos et uidi. et ecce quatuor quadrige egredientes de medio duorum montium. et montes montes erei. In quadriga prima equi rufi. et in quadriga secunda equi nigri. et in quadriga tertia equi albi. et in quadriga quarta equi uarii fortes. et dixi ad angelum qui loquebatur in me. quid ē hoc domine mi. et dixit angelus ad me. isti sunt quatuor uenti celi qui egrediuntur ut stent coram dñatore omnis terre. in quibus equi nigri egrediuntur in terram aquilonis. et albi egressi sunt post eos. et uarii egressi sunt ad terram austri. et ualidi exierunt robustissimi exierunt ut pascantur per terram. et dixit ad me. ambula in terram. et pambulauerunt terram. et uocauit me et locutus est ad me dicens. ecce qui egrediuntur in terram aquilonis. requiescere fecerunt spm meum in terra aquilonis. et factum est uerbum dñi ad me dicens. sume a transmigratione ab holdai. et abdaia. et uenies tu in die illa. et intrabis domum iosie filii sophonie qui uenerunt de babilone. et sumes argentum et aurum et facies eis coronas et pones capiti iesu filii iosedech sacerdotis magni et loqueris ad eum dicens. hec ait dñs exercituum. ecce uir oriens nomen eius et subter eum oriemini. et edificabit templum dñi. et ipse edificabit templum dñi. et ipse portabit gloriam. et sedebit et dominabitur super solio suo. et erit sacerdos super solium suum. et consilium pacis erit inter illos duos. et corone erunt heleni et tobie et iedaie et hen. filio sophonie memoriale in templo dñi. et qui procul erunt edificabunt in templo dñi. et scietis quia dñs exercituum misit me ad uos. et erit hec si audientes audieritis uocem domini dei uestri.

VII

Et factum est in anno quarto regis darii factum est uerbum dñi ad zachariam in quarta die nouembris mense qui est casleu. et miserat ad domum dei sarasar et regomelech et uiri qui erant eius ad orandum faciem dñi ut dicerent sacerdotibus domus dñi exercituum et prophetis loquentes. si quando flendum michi et in mense quinto separatum sicut iam multis annis. et factum est uerbum dñi ad me dicens. loquere ad omnem populum terre et ad sacerdotes dices. cum ieiunaretis et plangeretis in quinto et in septimo hiis septuaginta annis numquid ieiunium ieiunastis mihi. et cum comederetis et bibistis nonne uos ipsi comedistis et uos ipsi bibistis. nonne sermones quos locutus est dñs per manum prophetarum priorum cum habitaretur hierusalem et opulenta ipsa et urbes in circuitu eius et ad austrum et campestria habitabantur. et factum est uerbum dñi ad zachariam dicens. hec locutus est dñs exercituum dicens. iudicium uerum iudicate et misericordiam et miserationes facite unusquisque cum fratre suo. et uiduam et pupillum et aduenam et pauperem nolite calumpniari. et malum unusquisque fratri suo ne cogitet in cordibus uestris. et nolebant attendere et auertere scapulam recedebant et aures suas ad non audiendum ne audirent. et cor suum posuerunt ut adamantem ne audirent legem et uerba que misit dñs exercituum in spiritu suo per manum prophetarum priorum. et factus est indignatus magna ab dño exercituum. et factum est sicut locutus est et non audiebant sic et clamabit et non exaudiam dicit dñs exercituum. et dispersi

Jod. 4. c.

mich. 4. a. 4. b.

VIII

cay p omnia regna que ne sauit r ipa re-
uolam ē ab eis eo quod nō ēēt ībiēt r ne
uiēt. ℟ ysaias. Verum tu dñe pater i dece.
Et tum ē ubi dñs ecca. ad me dicēt. b
die dñs ecca. ℣ elati sūt filii tui magno r in
dignatōe magna tedato tu cam. b die
dñs ecca. ℣ eiles sum ad ipm. r inuenit in
medio ierlm. ℟ ucaph ierlim auuaq; in
mane r mde dñi ecca. mō dñi sāctuarū. b
die dñs ecca. ℣ dñe in tribl tuā tedim in
plateis ierlim r in tribulo i mtu emę p
mltitudine mea r plateę eaum aplenę
bñt i tuncbr r pueli ludētes i plateis
eius. b die dñs ecca. ℣ difficile in oculis
ecclie rehquiay ipo in diebs illis dicit
i oculis mis difficile erit die dñs ecca. hec
die dñs dñs ei. ecce ego saluabo ipm me
ū ab oē oriēte r ab oē tra occasus sol. r adu
cā eos r habitabt i medio ierlim. ℟ erūt
mi ipm r ego eo ei r deus. i uitate r iu
stitia. b die dñs ecca. Confortentur manus
uē qui audit in diebs hys. ℣ hec dicit dñs
p os ap stoz. i die qua fundata ē domus d
ecca. ut templ edificaretur. ℟ quid ait di
es illos mercedē hoium nō erat. nec mer
ces ullius erat. in tribulōe r angustia
omni uersi erāt. ℣ dimisi omnes
homēs unūquēq; ā proximo suo. ℟ ait nō
uēt dñs dei uester ego tua a reliquiis ppli
huius die hac secundū sēmē pua eius. r uinea
tua fructui suū r ūn tua gēn suū. r ceti ma
bē mēē suū. r possidēt tua a reliquis ppli huius
istius. ℣. ℟ erit sē erunt in ciuitatē mi
lenario i gēnib; domo iuda r domo isrl. ī
sie saluabo uos. r eritis bndo. ℣ nolite timē
re. ℟ fortes sint manus uē. ℣ hec dicit dñs
exercituū. ℟ agricultū ū affligēm uos. ℣ ay ma
dia p iracūdiā uras. uri me die dñs r
nō sum mihi qui. ℟ ne ō ubi egritam i die
bus istis. ℣ uir tua am ierlim r dominū iu
da. ℟ dilige amie. ℣ hec dicit dñs exercituū. Ie
iunū iūnoz. r erit uob gaudiū r leticia
r solēnitates pulcre. ℣ ueritatē tm r pacē
diligite. ℟ hec dicit dñs exercituū. ℣ si quando ue
nerint populi r habitatores ciuitatū multaq;. r uadat
habitator ciuitatis unius ad alterū dicēs. eamus r de
precemur faciem dñi. r quramus dñm exercituū
ibi ego uadā. ℟ multi populi r habitatores ciuitatū
multarū ueniēt. r habitabūt habitatores ciuitatis unius
ad alterū dicēt. eamus r deprecemur faciem dñi. r quramus dñm exercituū
ibi ego uadā. ℟ multi populi r habitatores ciuitatū

X

Dixit autē plurib⁹ ī cīu⁹ dicebāt
ex uot⁹ fuit mulier r plurib⁹ ymbabus
eius. Ingressus autē ihs agrū. r ecce mulier
quedā mulier r duodecim annos habens
fluxū sanguinis. r hec cū audisset de ihu
venit ī turbā retro. r tetigit fimbriā uestimenti
eius. Dicebat enī intra se. Si tetigero
tantū uestimentū eius. salua ero. Et statim
stetit fluxus sanguinis eius. r sensit corpore
quia sanata est a plaga. Et ihs statim in
semetipso cognoscens uirtutem que de ipso
exierat. conuersus ad turbā dixit. Quis tetigit
mea uestimenta. Et dixerunt ei discipuli
eius. Vides turbā cōprimentē te. r dicis quis
me tetigit. Et circumspiciebat uidere eam
que hoc fecerat. Mulier autē timens r tremens
sciens quod factum est in se. uenit r procidit
ante pedes eius. r dixit ei ueritatem omnem.
Et ait illi filia fides tua te saluā fecit. Vade
in pace. r esto sana a plaga tua. Adhuc eo
loquente. uenerunt a principe synagoge
dicentes. Quia filia tua mortua est. noli
amplius uexare magistrum. Ihs autē audito
uerbo quod dicebatur. ait archisynagogo.
Noli timere. tantū crede. r saluabitur. Et
non reliquit quemquam sequi se nisi petrum
r iacobum r iohannem fratrem iacobi. Et
uenit in domum archisynagogi. r uidit tumultum
r flentes r ululantes multos. Et ingressus
dixit eis. Quid rumorem facitis r plorat⁹
dormit enī puella non est mortua. r deridebant
eum. Et cum eiecisset omnes. assumpsit
patrem puelle r matrem. r eos qui cum eo erant.
r introibat ubi puella erat iacebat. Et tenens
manum puelle dixit ei. Thalitha cumi. quod
est interpretatum puella tibi dico surge.
Et statim surrexit puella r ambulabat. Erat
enī annorum duodecim. r obstupuerunt
stupore magno. r precepit illis ne cui dicerent
hoc. r dixit ut darent illi manducare.

XI

Et exiens inde uenit in patriam suam. r
sequebantur eum discipuli eius. Et cum
factus esset sabbatum cepit docere in synagoga
suam. Multi audientes admirabantur in
doctrina eius dicentes. Vnde huic hec. r quę
sapientia que data est illi. r uirtutes tales
per manus eius fiunt. Nonne hic est faber
filius marie. frater iacobi r ioseph r iude r
symonis. Nonne sorores eius hic nobiscum
sunt. r scandalizabantur in eo. Dixit autē
eis ihs. Quia non est propheta sine honore
nisi in patria sua. r in domo sua. r in cognatione
sua. r non potuit ibi ullam facere
uirtutem. nisi paucis infirmis impositis manibus
curauit. r mirabatur propter incredulitatem
eorum. r circuibat castella in circuitu
docens. Et conuocauit duodecim. r cepit eos
mittere binos. r dabat illis potestatem spirituum
immundorum. Et precepit eis ut nihil
tollerent in uia nisi uirgam tantum. non
peram. non panem. neque in zona aes. sed
calciatos sandalis. r ne induerentur duabus
tunicis. Et dicebat illis. Quocumque introieritis
in domum. ibi manete donec exeatis
inde. Et quicumque non receperint uos
neque audierint uos. exeuntes inde excutite
pulueres qui sub pedibus uestris sunt. in
testimonium super illos. Amen dico uobis.
tolerabilius erit sodomis r gomorre in die
iudicii quam ciuitati illi. Et exeuntes predicabant
ut penitentiam agerent. Et demonia
multa eiciebant. r ungebant oleo multos
infirmos. r curabant. Audiit autē herodes
rex. manifestum enī factum est nomen eius.
r dicebant quia iohannes baptista resurrexit
a mortuis. r propterea uirtutes operantur
in eo. Alii autē dicebant quia helyas est.
Alii autē dicebant. Quia propheta est quasi
unus ex prophetis. Quem audiens herodes
ait. Quem ego decollaui iohannem hic resurrexit
a mortuis. Ipse enī herodes misit
tenuit iohannem r uinxit eum in carcere
propter herodiadem uxorem philippi fratris
sui quia duxerat eam. Dicebat enī iohannes
herodi. Non licet tibi habere uxorem fratris
tui. Herodias autē insidiabatur illi r uolebat
occidere eum. r non poterat. Herodes enī
timebat iohannem. sciens eum uirum iustum
r sanctum. r custodiebat eum. r audito eo
multa faciebat. r libenter eum audiebat.
Et cum opportunus dies accidisset herodes
natalicia cenam fecit principibus suis r tribunis
r primis galilee. Et cum introisset filia
ipsius herodiadis. r saltasset. placuitque herodi
r simul discumbentibus. Rex dixit puelle.
Postula a me quodcumque uis. r dabo tibi.
Et iurauit illi. Quia quicquid postulaueris
dabo tibi. licet dimidium regni mei. Et
cum exisset dixit matri sue. Quid postulem
a patre. Et illa dixit. Caput iohannis baptiste.
Et cum introisset statim cum festinatione
ad regem. postulauit dicens. Volo ut
protinus des mihi in disco caput iohannis
baptiste. Et contristatus rex propter iusiurandum
r propter simul discumbentes. noluit
eam contristare. Et mittens rex spiculatorem
imperauit afferri caput eius. Et abscidit
in carcere. r attulit caput eius in disco. r
dedit illud puelle. r puella dedit illud matri
sue. Et cum audissent discipuli eius uenerunt
r tulerunt cadauer eius. r posuerunt
illud in monumento.

XII

Et congregantur ad eum apostoli. r
annunciauerunt ei omnia. r quecumque
fecerant. r quecumque docuerant in uerbo
dei. Et ait illis ihs. Venite seorsum in desertum
locum. r requiescite pusillum. Erant enī
qui ueniebant. r qui recedebant multi. r
spatium non erat eis ut manducarent. Et
abeuntes in naui in locum desertum seorsum.
Et uiderunt eos abeuntes. r cognouerunt
multi. r pedestri itinere de omnibus ciuitatibus
concurrerunt illuc. r precucurrerunt
eos. r conuenerunt ad eum. Et exiens ihs
uidit turbam multam. r misertus est eis
quoniam erant sicut oues non habentes pastorem.
r cepit docere illos multa. Et cum
iam hora esset prouectior accesserunt ad
eum discipuli eius dicentes. Desertus est
locus hic. r iam hora est prouectior. Dimitte
illos ut euntes in proximas uillas r castella
que circumiacent. emant sibi escas quod
manducent. Respondens autē ihs dixit eis.
Date illis uos manducare. Et dixerunt ei.
Euntes emamus denariis ducentis panes.
r dabimus illis manducare. Et ait illis.
Quot panes habetis. ite r uidete. Et cognouerunt
r dicunt ei. Quinque. r duos pisces.
Et precepit illis ihs ut discumberent omnes
secundum contubernia super fenum uiride.
Et discubuerunt in partes centenos r quinquagenos.
Et accepit quinque panes r duos
pisces. r respiciens in celum benedixit. r
fregit panes. r dabat discipulis suis ut ponerent
ante eos. r duos pisces diuisit omnibus.
Et manducauerunt omnes. r saturati sunt.
Et sustulerunt reliquias fragmentorum duodecim
cofinos plenos. r de piscibus. Erant
autē qui manducauerunt panes quinque
milia uirorum. Et statim compulit discipulos
suos ascendere nauem. r precedere eum
trans fretum ad bethsaidam. donec ipse dimitteret
populum. Et cum uale fecisset eis
abiit in montem orare. Et cum sero esset
erat nauis in medio mari. r ipse solus in terra.
Et uidit eos laborantes in remigando. erat
enī uentus contrarius eis. Et circa quartam
uigiliam noctis uenit ad eos ambulans
super mare. r uolebat preterire eos. Illi autē
uidentes eum ambulantem super mare. putauerunt
phantasma esse. r exclamauerunt.
Omnes enī eum uidebant. r turbati sunt.
Et statim locutus est cum eis. r dicit eis.
Confidite ego sum. nolite timere. Et ascendit
ad illos in naui. r cessauit uentus. Et
plus intra se stupebant. Non enī intellexerant
de panibus. erat enī cor illorum obcecatum.
Et cum transfretassent uenerunt in terram
genesareth. r applicuerunt. Et cum egressi
essent de naui. cognouerunt eum. r percurrentes
uniuersam regionem illam. cepe
in grabatis eos qui se male habebant circumferre
ubi audiebant eum esse. Et quocumque
introibat in uicos aut in uillas aut in
ciuitates. in plateis ponebant infirmos. r
deprecabantur eum ut uel fimbriam uestimenti
eius tangerent. r quicumque tetigerunt
eum saluati sunt. Et conuenerunt ad eum
pharisei. r quidam de scribis uenientes ab
hierosolimis. Et cum uidissent quosdam de
discipulis eius communibus manibus. id est
non lotis. manducantes panes. uituperauerunt.
Pharisei enī r omnes iudei nisi crebro
lauerint manus non manducant tenentes traditionem
seniorum. r a uenali nisi lauentur
non manducant. Et alia multa sunt que tradita
sunt illis tenere. baptismata calicum
r urceorum r uasorum aramentorum. Et
lectis. Interrogabant eum pharisei r scribe.
Quare discipuli tui non ambulant secundum
traditionem seniorum. sed communibus manibus
manducant panem. Qui respondens
ait illis. Bene prophetauit esaias de uobis
hypocritis. sicut scriptum est. Populus hic
labiis me honorat. cor autem eorum longe
est a me. Sine causa autem colunt me docentes
doctrinas r mandata hominum. Relinquentes
enī mandatum dei tenetis traditionem
hominum. Baptismata urceorum r
calicum. r alia similia horum multa facitis.
Et dicebat illis. Bene irritum facitis mandatum
dei ut traditionem uestram seruetis.
Moyses enī dixit. Honora patrem tuum r
matrem tuam. r qui maledixerit patri aut
matri morte moriatur. Vos autē dicitis. Si
dixerit homo patri aut matri. Corban quod
est munus. quodcumque ex me tibi profuerit.
Et ultra non dimittitis eum quicquam facere
patri suo aut matri. Rescindentes uerbum
dei per traditionem uestram quam tradidistis.
r similia huiusmodi multa facitis.
Et conuocata omni turba dicebat illis. Audite
me omnes r intelligite. Nichil est extra
hominem introiens in eum quod possit eum
communicare. Sed quę de homine procedunt
illa sunt que communicant hominem. Si quis
habet aures audiendi audiat. Et cum introisset
domum a turba interrogabant eum discipuli
eius parabolam. Et dicit eis. Sic
et uos insipientes estis. Non intelligitis quia
omne extrinsecus introiens in hominem non
potest communicare eum. quia non intrat in
cor eius. sed in uentrem. r in secessum exit.
purgans omnes escas. Dicebat autē quia
quod de homine exit illud communicat hominem.
De intus enī de corde hominum malę
cogitationes exeunt. adulteria. fornicationes.
homicidia. furta. auaritie. nequitie. dolus.
impudicitia. inuidia. blasphemia. superbia.
stulticia. Omnia hec mala de intus exeunt.
r communicant hominem. Et inde surgens
abiit in fines tyri. Et introiens domum neminem
uoluit scire. r non potuit latere. Et
statim audiens mulier de qua habebat filiam
spiritum immundum. ingressa est. r procidit
ad pedes eius. Erat autē mulier gentilis.
Et rogabat eum ut eiceret demonium de filia
sua. Et dicebat illi. Sine prius saturari filios.
non enī bonum est sumere panem filiorum
r mittere canibus. Illa autē respondit
r dixit ei. Etiam domine. Nam r catelli
comedunt sub mensa de micis puerorum.
Et dixit illi. Propter hunc sermonem uade.
exiit demonium a filia tua. Et reuersa in
domum suam inuenit puellam iacentem
super lectum. r demonium exisse. Et iterum
exiens de finibus tyri. uenit per sidonem
ad mare galilee. inter medios fines decapolitanos.
Et adducunt ei surdum. r mutum.
r deprecabantur eum ut illi manum imponeret.
Et apprehendens eum de turba seorsum
misit digitos suos in auribus eius. r
exspuens tetigit linguam eius. Et suspiciens
in celum ingemuit. r dixit illi. Effeta quod
est adaperire. Et statim aperti sunt aures
eius. r continuo solutum est uinculum linguę
eius. r loquebatur recte. Et precepit illis
ne cui dicerent. Quanto autem eis precipiebat
tanto magis plus predicabant. Et
amplius admirabantur dicentes. Bene omnia
fecit. r surdos fecit audire. r mutos loqui.

unigenitū ⁊ tolebuīt sī eī ū toli soli ī mez
te ymagēiu. In die illa magnꝰ erit planctꝰ in
ierlm sicut planctꝰ adadremōn ī campo mageddo.
⁊ planget terra familie ⁊ familie eius seorsum, ⁊
familie domꝰ dē seorsū ⁊ mlieres eoꝝ seorsū,
familie domꝰ nathā seorsū ⁊ mlieres eoꝝ seorsū.
familie domꝰ leui seorsū ⁊ mlieres eoꝝ seorsū ⁊ fami
lie semei seorsū ⁊ mlieres eoꝝ seorsū. Et familie re
liq; familie familie seorsū ⁊ mlieres eoꝝ seorsū.

XII

In die illa erit fons patens domui dauid ⁊ habi
tanti ierlm ad ablutionē peccatoꝝ ⁊ menstruate
et erit in die illa dicit dns exercituū disperdam nomina
idoloꝝ de terra ⁊ non memorabunꝝ ultra. ⁊ prophe
tas ⁊ spm immundū auferam de terra. Et erit
cum prophetauerit quispiā ultra dicent ei pater eo.
⁊ mater eius genuerūt eū. Non uiuet qꝛ mendacium
locuti estis in nomine dni. ⁊ configent eū pater eo.
⁊ mater eius genuerūt eū ꝙphetante. Et erit in
die illa confundet ꝙpheta unusquisq; uisionem suam
cum prophetare eū. nec pallio setineꝰ ut mentiatur
sed dicet. Non sum ꝙpheta agricola est enim homo
qui me erudiuit ad seruiendum illi. ⁊ dicet ei quid
sunt plage iste in medio manuū tuaꝝ. Et ipse dicet. plagatus sū i domo eoꝝ q̄
diligebant me. Framphea suscitare sup pastorē
meum ⁊ sup uirū cohesionē meā dicit dns exercituū.
Percute pastorem ⁊ dispergentur oues. ⁊ manū meā
inferā ad pusillos. Et erit in omni terra dicit dns
partes in ea duę dispergentur ⁊ deficient. tertia pars
relinquetur in ea. ⁊ ducā tertiā partē p ignē ⁊ uri
am sicut uritur argentum. ⁊ probabo eos. sicut pro
batur aurum. Ipse inuocabit nomen meū. ⁊ ego exau
diam eū. Dicam. pꝰ mē est. ⁊ ipse dicet. dns
deus meus est me.

XIII

Ecce dies ueniunt dicit dns. ⁊ dispertietur spolia tua i medio tui. ⁊
congregabo oēs gentes ad ierlm in pugnā ⁊ capietur ciui
tas ⁊ uastabunt domos ⁊ violabunt mlieres.
⁊ egredietur media pars ciuitatis in captiuitatē
⁊ reliquū ppli non auferetur de urbe. Et egre
dietur dns ⁊ pugnabit contra gentes illas. sicut pug
nare die belli in die certaminis. ⁊ stabunt pedes eius in die
illa sup montē oliuarum qui est contra ierlm ad orien
tē. Et stabit mons oliuarum ex media parte sui ad orientē ⁊ ad occidentē. ꝓcedentem ꝓpter gran
dem ualle ⁊ separabit mons oliuarum ad aquilonē. ⁊ medium eius ad meridiē. ⁊ fugient
ad uallē montiū meoꝝ. qm̄ attinget uallis montiū usq; ad proximū. ⁊ fugietis sicut
fugistis a facie terremotus in diebus ozie regis iu
da. Et ueniet dns deus meus. omnes sci tecum.
⁊ erit in die illa non erit lux. sed frigus ⁊ gelu. Et erit
dies una q̄ nota est dño. non dies. nec nox. ⁊
erit uespere erit lux. Et erit in die illa exibunt

aque uiue de ierlm. medii eius ad mare orientis
medii eius ad mare nouissimum. In estate ⁊ in seme erit. ⁊ erit dns rex
super omnem terram. In die illa erit dns unus ⁊ erit
nomen eius unum. Et circuibit omnis terra
usq; ad deserta colles remō. usq; ad austrū
ierlm, ⁊ exaltabit ⁊ habitabit in loco suo. porta
beniamin usq; ad locū portę primi usq; ad portā anguloꝝ. Et a turre hananehel usq;
ad torcularia regis. habitabunt in ea. nec anathe
ma nō erit amplius. sed sedebit ierlm secu
re. Hec erit plaga qua percutiet dns omnes gentes
que pugnauerūt aduersus ierlm. Tabescet
caro unicuiusq; stando sup pedes suos. ⁊
oculi eius tabescent in foraminibus suis. ⁊ lin
gua eius tabescet in ore suo.

XIV

In die illa erit tumultus magnus in eis. apprehendet uir manū proximi sui. et conseretur manus eius sup manū proximi sui. ⁊ iudas quidē pugnabit aduersus ierlm. ⁊ congregabuntur
substantie omnium gentium in circuitu. aurum. ⁊ argentum. ⁊ uestes multe nimis. ⁊ sic erit plaga equi mulī ⁊ cameli ⁊ asini. ⁊ omnis iumenti
que fuerit in castris illis. sicut plaga ista. Et erunt omnes qui relicti fuerint de uniuersis gentibus que uenerunt contra ierlm. ascendent de anno in annū. ut adorent regem dominū exercituū. ⁊ celebrent festi
uitatem tabernaculoꝝ. Et erit qui non ascenderit de familiis terre ad ierlm ut adoret regem dominū exercituū. ⁊ non erit super eos imber.
Si familia egipti non ascenderit ⁊ non uenerit nec fuerit super eos erit plaga qua percutiet dns gentes que non ascenderint ad celebrandam festiuitatem tabernaculoꝝ. Hoc erit peccatum egipti. ⁊ peccatum omnium gentium que non ascenderint ad celebrandam festiuitatem tabernaculoꝝ. In die illa erit quod super frenum equi. Sanctum dño. Et ollę erunt ferventes sicut fiale coram altari. Et erit omnis olla in ierlm ⁊ in iuda sanctificata dño exercituū. ⁊ uenient omnes qui immolabunt ⁊ tollent ex eis ⁊ coquent in eis. ⁊ non erit chananeus ultra in domo dñi exercituū in die illa.

Onus uerbi dñi in terra hadrach. ⁊ damasci requies eius. qm̄ dñi est oculus hominis ⁊ omnium tribuum israel. ⁊ emath in finibus eius. ⁊ tyrus ⁊ sidon qm̄ sapientes nimis sunt. ⁊ edificauit tyrus munitionem suam. ⁊ congregauit argentum quasi terram. ⁊ aurum quasi lutum platearum. Ecce dominus possidebit eam. ⁊ percutiet in mari fortitudinem eius. ipsa deuorabitur igni. Uidebit ascalon ⁊ timebit. gaza quoq; ⁊ dolebit nimis. ⁊ accaron quia confusum est uerbum eius. ⁊ peribit rex de gaza. ⁊ ascalon non habitabitur. ⁊ sedebit alienigena in azoto. ⁊ disperdam superbiam philistinorum. ⁊ auferam sanguinem de ore eius. ⁊ abominationes de medio dentium eius. ⁊ derelinquetur etiam ipse deo nostro. ⁊ erit quasi dux in iuda. ⁊ accaron quasi iebuseus. ⁊ circumdabo domui meę contra exercitum transeuntem ⁊ redeuntem. ⁊ non adiciet ultra ut pertranseat super eos exactor. quia nunc uidi in oculis meis. Exulta satis filia sion. iubila filia hierusalem. ecce rex tuus uenit tibi iustus ⁊ saluator. ipse pauper ascendens super asinam ⁊ super pullum filium asine. ⁊ disperdam quadrigam ex ephraim ⁊ equum de hierusalem. ⁊ disperdetur arcus belli. ⁊ loquetur pacem gentibus. ⁊ potestas eius a mari usq; ad mare. ⁊ a flumine usq; ad terminos orbis terrarum. Tu quoq; in sanguine testamenti tui emisisti uinctos tuos de lacu in quo non est aqua. Conuertimini uinctores spei. hodie quoq; testificor quod duplicia reddam tibi. Quia tetendi mihi iudam quasi arcum. implebo eum ephraim quasi sagittam. ⁊ suscitabo filios tuos sion super filios tuos iauan. ⁊ ponam te quasi gladium fortis. ⁊ dominus super eos uidebitur. ⁊ exibit sicut fulgur iaculum eius. ⁊ dominus deus in tuba canet. ⁊ uadet in turbine austri. dominus exercituum protegit habitatores eius. ⁊ deuorabunt ⁊ subiicient lapidibus fundę. ⁊ bibent ⁊ inebriabuntur quasi a uino. ⁊ implebuntur ut fiale. sicut cornua altaris. ⁊ saluabit eos dominus deus eorum in die illa quasi gregem populum suum. quia lapides sanctuarii leuabuntur super terram eius. Quid enim bonum eius est. ⁊ quid pulchrum nisi frumentum electorum ⁊ uinum germinans uirgines. Postulate a domino pluuiam in tempore serotino. dominum faciet nubes imbrem serotinum. ⁊ dabit singulis herbam in agro. Idola locuta sunt inutilia. ⁊ aruspices uiderunt mendacium. ⁊ somnia falsa locuti sunt. frustra consolati sunt. propter hoc abierunt sicut grex. ⁊ afflicti sunt eo quod non esset pastor. Contra pastores iratus est furor meus. ⁊ super hircos ego uisitabo. quia uisitauit dominus exercituum gregem suum domum iuda. ⁊ posuit eos quasi equum gloriae suae in bello. ex ipso angulus. ex ipso paxillus. ex ipso arcus belli. ex ipso egredietur exactor omnis simul. ⁊ erunt quasi fortes conculcantes lutum platearum in bello. ⁊ pugnabunt quia dominus cum eis. ⁊ confundentur ascensores equorum. Et confortabo domum iuda. ⁊ domum ioseph saluabo. ⁊ reducam eos quia misertus eorum. ⁊ erunt sicut fuerunt quos non proiecerim. quia ego dominus deus eorum. ⁊ exaudiam eos. Erit quasi fortis ephraim. ⁊ lętabitur cor eorum quasi a uino. filii eorum uidebunt ⁊ lętabuntur. exultabit cor eorum in domino. Sibilabo ergo populo meo ut congregem eos. quia redemi eos. ⁊ multiplicabuntur sicut ante fuerunt. Et seminabo eos quasi populos. ⁊ in longinquis memores mei erunt. ⁊ uiuent cum filiis suis. ⁊ reuertentur. Et reducam eos de terra egypti. ⁊ de assyria congregabo eos. ⁊ in terram galaad ⁊ libani introducam eos. ⁊ non inuenietur eis locus. Et transibit per mare tribulationis. ⁊ percutiet in mari fluctus. ⁊ siccabuntur omnes profundi fluminis. ⁊ humiliabitur superbia assyrii. ⁊ sceptrum egypti recedet. ⁊ confortabo eos in domino deo eorum. ⁊ in nomine eius ambulabunt. dicit dominus.

Aperi libanon portas tuas. ⁊ deuorabit ignis cedros tuas. Ulula abies quia cecidit cedrus. quia magnifici uastati sunt. Ululate quercus basan. quia succisa est uindemia fortium. Uox ululatus pastorum. quia uastata est magnificentia eorum. Uox rugitus leonum. quia uastata est superbia iordanis. Hec dicit dominus deus meus. pasce pecora occisionis. quę qui possederunt occidebant ⁊ non dolebant. ⁊ uendentes dicebant. benedictus dominus. diues factus sum. ⁊ pastores eorum non parcebant eis. Ego enim non parcam ultra habitatoribus terre dicit dominus. ecce ego tradam homines unusquisq; in manum proximi sui ⁊ in manum regis sui. ⁊ conterent terram. ⁊ non liberabo de manibus eorum. Pauperes gregis qui custodiebant me. intellexerunt quia uerbum domini est. Et tuli duo uirgas mihi. unam uocans decorem. ⁊ alteram funes. ⁊ pauci gregem. ⁊ pastum tres pastores in mense uno. ⁊ anima mea fastidiuit eos. ⁊ anima eorum uoluit me. Et dixi non pascam uos. quod moritur moriatur. ⁊ quod perit pereat. ⁊ quę remanent deuorent unusquisq; carnem proximi sui. Et tuli uirgam meam decorem. ⁊ abscidi eam ut irritum facerem pactum meum quod pepigi cum omnibus populis. ⁊ irritum factum est in die illa. ⁊ intellexerunt pauperes gregis qui custodiebant me. quia uerbum domini est. Et dixi ad eos. si bonum est in oculis uestris. afferte mercedem meam. ⁊ si non est. quiescite. Et appenderunt mercedem meam triginta argenteos. Et dixit dominus ad me. proice illud ad statuarium pulchrum quod appensus sum ab eis. Et tuli triginta argenteos. ⁊ proieci eos in domum domini ad statuarium. Et abscidi uirgam alteram funes. ut dirumperem fraternitatem inter iudam ⁊ israel. Et dixit dominus ad me. adhuc sume tibi uasa pastoris insipientis. Quia ecce ego suscitabo pastorem in terra. qui derelicta non uisitabit. ⁊ dispersa non requiret. ⁊ contrita non curabit. ⁊ stantia non nutriet. ⁊ carnem pinguium deuorabit. ⁊ ungulas eorum dirumpet. Pastor ⁊ idolum derelinquens gregem. gladius super brachium eius. ⁊ super oculum dextrum eius. brachium eius arescens arescet. ⁊ oculus dexter illius tenebrescens tenebrescet.

Onus uerbi domini super israel. dicit dominus extendens celum. ⁊ fundans terram. ⁊ formans spiritum hominis in medio eius. Ecce ego ponam hierusalem sicut lapidem confusionis cunctis populis qui in circuitu eius sunt. ⁊ iuda erit in obsidione super hierusalem. Et erit in die illa ponam hierusalem lapidem onerosum cunctis populis. omnes qui eum portauerint lacerabuntur. ⁊ congregabuntur super eum omnes gentes terre. In die illa dicit dominus percutiam omnem equum in stupore. ⁊ ascensorem eius in furore. ⁊ super domum iuda aperiam oculos meos. ⁊ omnem equum populorum percutiam in cecitate. Et dicent duces iuda in corde suo. fortes sunt mihi habitatores hierusalem in domino exercituum deo eorum. In die illa ponam duces iuda quasi prunarium ignis in ligno. ⁊ quasi facem ardentem in fenile. ⁊ deuorabunt ad dexteram ⁊ ad sinistram omnes populos in circuitu. ⁊ habitabit hierusalem rursum in loco suo. hierusalem. Et saluabit dominus tabernacula iuda sicut in principio. ut non magnificetur domus dauid. ⁊ habitatio hierusalem non magnificetur super iudam. In die illa erit qui infirmus fuerit in eis quasi dauid. ⁊ domus dauid quasi dei. quasi angelus domini in conspectu eorum. In die illa quęram conterere omnes gentes que uenerunt super hierusalem. Et effundam super domum dauid ⁊ super habitatores hierusalem spiritum gratię ⁊ precum. ⁊ aspicient ad me quem confixerunt. ⁊ plangent eum planctu quasi super unigenitum. ⁊ dolebunt super eum quasi dolere solet super primogenitum. In die illa magnus erit planctus in hierusalem sicut planctus adadremon in campo mageddo. ⁊ planget terra familie ⁊ familie seorsum, familie domus dauid seorsum ⁊ mlieres eorum seorsum, familie domus nathan seorsum ⁊ mlieres eorum seorsum. familie domus leui seorsum ⁊ mlieres eorum seorsum familie semei seorsum ⁊ mlieres eorum seorsum. Et familie reliquę familie familie seorsum ⁊ mlieres eorum seorsum.

XII

In die illa erit fons patens domui dauid ⁊ habitanti ierlm ad ablutionem peccatoris ⁊ menstruate. Et erit in die illa dicit dns exercituum disperdam nomina idoloꝝ de terra ⁊ non memorabuntur ultra. ⁊ prophetas ⁊ spm immundum auferam de terra. Et erit cum prophetauerit quispiam ultra dicent ei pater eius ⁊ mater eius genuerunt eum. Non uiuet qm̄ mendacium locuti estis in nomine dni. ⁊ configent eum pater eius ⁊ mater eius genuerunt eum prophetante. Et erit in die illa confundet propheta unusquisque uisionem suam cum prophetare eum. nec pallio setineus ut mentiatur. sed dicet. Non sum propheta agricola est enim homo qui me erudiuit ad seruiendum illi. ⁊ dicet ei quid sunt plage iste in medio manuum tuarum. Et ipse dicet. plagatus sum in domo eorum qui diligebant me. Framphea suscitare super pastorem meum ⁊ super uirum cohesionis meę dicit dns exercituum. Percute pastorem ⁊ dispergentur oues. ⁊ manum meam inferam ad pusillos. Et erit in omni terra dicit dns partes in ea duę dispergentur ⁊ deficient. tertia pars relinquetur in ea. ⁊ ducam tertiam partem per ignem ⁊ uram eas sicut uritur argentum. ⁊ probabo eos. sicut probatur aurum. Ipse inuocabit nomen meum. ⁊ ego exaudiam eum. Dicam. pꝰ mē est. ⁊ ipse dicet. dns deus meus est me.

XIII

Ecce dies ueniunt dicit dns. ⁊ dispertietur spolia tua i medio tui. ⁊ congregabo oēs gentes ad ierlm in pugnā ⁊ capietur ciuitas ⁊ uastabunt domos ⁊ violabunt mlieres. ⁊ egredietur media pars ciuitatis in captiuitatē ⁊ reliquū ppli non auferetur de urbe. Et egredietur dns ⁊ pugnabit contra gentes illas. sicut pugnare die belli in die certaminis. ⁊ stabunt pedes eius in die illa sup montē oliuarum qui est contra ierlm ad orientē. Et stabit mons oliuarum ex media parte sui ad orientē ⁊ ad occidentē. ꝓcedentem ꝓpter grandem ualle ⁊ separabit mons oliuarum ad aquilonē. ⁊ medium eius ad meridiē. ⁊ fugient ad uallē montiū meoꝝ. qm̄ attinget uallis montiū usq; ad proximū. ⁊ fugietis sicut fugistis a facie terremotus in diebus ozie regis iuda. ⁊ uenient dns deus meus. oēs sci tecum. ⁊ erit in die illa non erit lux. sed frigus ⁊ gelu. Et erit dies una q̄ nota est dño. non dies. nec nox. ⁊ erit uespere erit lux. Et erit in die illa exibunt aque uiue de ierlm. medii eius ad mare orientis medii eius ad mare nouissimum. In estate ⁊ in seme erit. ⁊ erit dns rex super omnem terram. In die illa erit dns unus ⁊ erit nomen eius unum. Et circuibit omnis terra usq; ad deserta colles remō. usq; ad austrū ierlm, ⁊ exaltabit ⁊ habitabit in loco suo. porta beniamin usq; ad locū portę primi usq; ad portā anguloꝝ. Et a turre hananehel usq; ad torcularia regis. habitabunt in ea. nec anathema nō erit amplius. sed sedebit ierlm secure. Hec erit plaga qua percutiet dns omnes gentes que pugnauerūt aduersus ierlm. Tabescet caro unicuiusq; stando sup pedes suos. ⁊ oculi eius tabescent in foraminibus suis. ⁊ lingua eius tabescet in ore suo.

XIV

In die illa erit tumultus magnus in eis. apprehendet uir manū proximi sui. et conseretur manus eius sup manū proximi sui. ⁊ iudas quidē pugnabit aduersus ierlm. ⁊ congregabuntur substantie omnium gentium in circuitu. aurum. ⁊ argentum. ⁊ uestes multe nimis. ⁊ sic erit plaga equi mulī ⁊ cameli ⁊ asini. ⁊ omnis iumenti que fuerit in castris illis. sicut plaga ista. Et erunt omnes qui relicti fuerint de uniuersis gentibus que uenerunt contra ierlm. ascendent de anno in annū. ut adorent regem dominū exercituū. ⁊ celebrent festiuitatem tabernaculoꝝ. Et erit qui non ascenderit de familiis terre ad ierlm ut adoret regem dominū exercituū. ⁊ non erit super eos imber. Si familia egipti non ascenderit ⁊ non uenerit nec fuerit super eos erit plaga qua percutiet dns gentes que non ascenderint ad celebrandam festiuitatem tabernaculoꝝ. Hoc erit peccatum egipti. ⁊ peccatum omnium gentium que non ascenderint ad celebrandam festiuitatem tabernaculoꝝ. In die illa erit quod super frenum equi. Sanctum dño. Et ollę erunt ferventes sicut fiale coram altari. Et erit omnis olla in ierlm ⁊ in iuda sanctificata dño exercituum. ⁊ uenient omnes qui immolabunt ⁊ tollent ex eis ⁊ coquent in eis. ⁊ non erit chananeus ultra in domo dñi exercituum in die illa.

Onus uerbi dñi in terra hadrach. ⁊ damasci requies eius. qm̄ dñi est oculus hominis ⁊ omnium tribuum israel. ⁊ emath in finibus eius. ⁊ tyrus ⁊ sidon qm̄ sapientes nimis sunt. ⁊ edificauit tyrus munitionem suam. ⁊ congregauit argentum quasi terram. ⁊ aurum quasi lutum platearum. Ecce dominus possidebit eam. ⁊ percutiet in mari fortitudinem eius. ipsa deuorabitur igni. Uidebit ascalon ⁊ timebit. gaza quoq; ⁊ dolebit nimis. ⁊ accaron quia confusum est uerbum eius. ⁊ peribit rex de gaza. ⁊ ascalon non habitabitur. ⁊ sedebit alienigena in azoto. ⁊ disperdam superbiam philistinorum. ⁊ auferam sanguinem de ore eius. ⁊ abominationes de medio dentium eius. ⁊ derelinquetur etiam ipse deo nostro. ⁊ erit quasi dux in iuda. ⁊ accaron quasi iebuseus. ⁊ circumdabo domui meę contra exercitum transeuntem ⁊ redeuntem. ⁊ non adiciet ultra ut pertranseat super eos exactor. quia nunc uidi in oculis meis. Exulta satis filia sion. iubila filia hierusalem. ecce rex tuus uenit tibi iustus ⁊ saluator. ipse pauper ascendens super asinam ⁊ super pullum filium asine. ⁊ disperdam quadrigam ex ephraim ⁊ equum de hierusalem. ⁊ disperdetur arcus belli. ⁊ loquetur pacem gentibus. ⁊ potestas eius a mari usq; ad mare. ⁊ a flumine usq; ad terminos orbis terrarum. Tu quoq; in sanguine testamenti tui emisisti uinctos tuos de lacu in quo non est aqua. Conuertimini uinctores spei. hodie quoq; testificor quod duplicia reddam tibi. Quia tetendi mihi iudam quasi arcum. implebo eum ephraim quasi sagittam. ⁊ suscitabo filios tuos sion super filios tuos iauan. ⁊ ponam te quasi gladium fortis. ⁊ dominus super eos uidebitur. ⁊ exibit sicut fulgur iaculum eius. ⁊ dominus deus in tuba canet. ⁊ uadet in turbine austri. dominus exercituum protegit habitatores eius. ⁊ deuorabunt ⁊ subiicient lapidibus fundę. ⁊ bibent ⁊ inebriabuntur quasi a uino. ⁊ implebuntur ut fiale. sicut cornua altaris. ⁊ saluabit eos dominus deus eorum in die illa quasi gregem populum suum. quia lapides sanctuarii leuabuntur super terram eius. Quid enim bonum eius est. ⁊ quid pulchrum nisi frumentum electorum ⁊ uinum germinans uirgines. Postulate a domino pluuiam in tempore serotino. dominum faciet nubes imbrem serotinum. ⁊ dabit singulis herbam in agro. Idola locuta sunt inutilia. ⁊ aruspices uiderunt mendacium. ⁊ somnia falsa locuti sunt. frustra consolati sunt. propter hoc abierunt sicut grex. ⁊ afflicti sunt eo quod non esset pastor. Contra pastores iratus est furor meus. ⁊ super hircos ego uisitabo. quia uisitauit dominus exercituum gregem suum domum iuda. ⁊ posuit eos quasi equum gloriae suae in bello. ex ipso angulus. ex ipso paxillus. ex ipso arcus belli. ex ipso egredietur exactor omnis simul. ⁊ erunt quasi fortes conculcantes lutum platearum in bello. ⁊ pugnabunt quia dominus cum eis. ⁊ confundentur ascensores equorum. Et confortabo domum iuda. ⁊ domum ioseph saluabo. ⁊ reducam eos quia misertus eorum. ⁊ erunt sicut fuerunt quos non proiecerim. quia ego dominus deus eorum. ⁊ exaudiam eos. Erit quasi fortis ephraim. ⁊ lętabitur cor eorum quasi a uino. filii eorum uidebunt ⁊ lętabuntur. exultabit cor eorum in domino. Sibilabo ergo populo meo ut congregem eos. quia redemi eos. ⁊ multiplicabuntur sicut ante fuerunt. Et seminabo eos quasi populos. ⁊ in longinquis memores mei erunt. ⁊ uiuent cum filiis suis. ⁊ reuertentur. Et reducam eos de terra egypti. ⁊ de assyria congregabo eos. ⁊ in terram galaad ⁊ libani introducam eos. ⁊ non inuenietur eis locus. Et transibit per mare tribulationis. ⁊ percutiet in mari fluctus. ⁊ siccabuntur omnes profundi fluminis. ⁊ humiliabitur superbia assyrii. ⁊ sceptrum egypti recedet. ⁊ confortabo eos in domino deo eorum. ⁊ in nomine eius ambulabunt. dicit dominus.

Aperi libanon portas tuas. ⁊ deuorabit ignis cedros tuas. Ulula abies quia cecidit cedrus. quia magnifici uastati sunt. Ululate quercus basan. quia succisa est uindemia fortium. Uox ululatus pastorum. quia uastata est magnificentia eorum. Uox rugitus leonum. quia uastata est superbia iordanis. Hec dicit dominus deus meus. pasce pecora occisionis. quę qui possederunt occidebant ⁊ non dolebant. ⁊ uendentes dicebant. benedictus dominus. diues factus sum. ⁊ pastores eorum non parcebant eis. Ego enim non parcam ultra habitatoribus terre dicit dominus. ecce ego tradam homines unusquisq; in manum proximi sui ⁊ in manum regis sui. ⁊ conterent terram. ⁊ non liberabo de manibus eorum. Pauperes gregis qui custodiebant me. intellexerunt quia uerbum domini est. Et dixi duo uirgas mihi. unam uocans decorem. ⁊ alteram funes. ⁊ pauci gregem. ⁊ pastum tres pastores in mense uno. ⁊ anima mea fastidiuit eos. ⁊ anima eorum uoluit me. Et dixi non pascam uos. quod moritur moriatur. ⁊ quod perit pereat. ⁊ quę remanent deuorent unusquisq; carnem proximi sui. Et tuli uirgam meam decorem. ⁊ abscidi eam ut irritum facerem pactum meum quod pepigi cum omnibus populis. ⁊ irritum factum est in die illa. ⁊ intellexerunt pauperes gregis qui custodiebant me. quia uerbum domini est. Et dixi ad eos. si bonum est in oculis uestris. afferte mercedem meam. ⁊ si non est. quiescite. Et appenderunt mercedem meam triginta argenteos. Et dixit dominus ad me. proice illud ad statuarium pulchrum quod appensus sum ab eis. Et tuli triginta argenteos. ⁊ proieci eos in domum domini ad statuarium. Et abscidi uirgam alteram funes. ut dirumperem fraternitatem inter iudam ⁊ israel. Et dixit dominus ad me. adhuc sume tibi uasa pastoris insipientis. Quia ecce ego suscitabo pastorem in terra. qui derelicta non uisitabit. ⁊ dispersa non requiret. ⁊ contrita non curabit. ⁊ stantia non nutriet. ⁊ carnem pinguium deuorabit. ⁊ ungulas eorum dirumpet. Pastor ⁊ idolum derelinquens gregem. gladius super brachium eius. ⁊ super oculum dextrum eius. brachium eius arescens arescet. ⁊ oculus dexter illius tenebrescens tenebrescet.

ipiecabs macularyd offeruc accipiā. ꝛ
y malachiā ꝑphā dē ꝑlim ui. iēqune aīr.
uicru uos dicit dō. ꝛ dixistis. In quo dile
xim⁹ nos. Nōne frāter erat esau iacob dicit dō.
ruicru iacob. esau ā odio fm. esau ā fratre
iacob. nō imꝑtau ꝑpetua uolumtate ꝙ
pui dō. ut sine mia grā. iacob. esau ꝑ
uersum. ō arm fm ꝓclam suā. esau
quare effudiem sanguie fm⁹ ꝙ aplice. a
iacob aut sū appuiauem obtulianā lege
delituc exmoleī. C huc uri gā sup̄ō ul
exemplo ē dict. Dilexi iacob esau aut odi
pui. Sīmuc ex opib⁹ nīm⁹ dicto. qu uri
genelcos memuic. i quo magnifi ostu
mauo cuic ꝓpter manifeste ostrui ū scp
ri ē. C relinq pui. ꝛ euic esau ō aggressu
sacr uenari. Jacob aut hō simplex. man
ue i tabnacule. Sam reliqua que lecte
ꝓtelēta sunt. ꝓpter ancēm ꝙ ui obse
uando lacrificia ꝛ dā anqūdēmq; ꝛ eis
q; dē alienos colueī significauit. Incip

Onus libri dñi ad ui malachiā ꝙ
in manu malachie ꝙphe. dñi
nus dicit dō. C oni suo. In qō
tentis nos. Nōne frāter erat esau
iacob dicit dō. ꝛ dilexi iacob. e
sau aut odio habui. Posui montes eius
in solitudinem. ꝛ hereditate eius in
ferentes cōfiaui mo. i deserti. Si dicit
dō exercituū. Ipi edificabunt. ꝛ ego destruā
ꝛ uocabunt eos finis impietatis. ꝛ pp⁹ cui mi
dō. uidebunt oculi uri ꝛ uos dicetis
ea. magnificatus dō sup̄ fines isrl. filius
honorabit patrē. ꝛ puer dñm sui. si ego
pr ē sū. ubi ē honor meus. ꝛ si dñs ē sū
ubi est timor mei dicit dō exercituū uobis
sacerdotibus dispiciētibus nomē meū. ꝛ dixistis
In quo despeximus nomē tuū. Offerētes sup̄
altare meū panē polluti. ꝛ dicetis. In
quo polluimus te. In eo q; dicitis mēsa dñi o
spernenda ē. Si offerimus ecce ad immolādū none
malū ē. ꝛ si offerimus claudū ꝛ languētē none
malū ē. Offer illud duci tuo si placuerit ei.
aut si suscepit tuā dicit dō exercituū. Ꝛ nūc
deprecamini uultū dei. ut miserat nob. Si manu
tua uim fecerit ex uobis. aut suscipiat faciem uestrā
dicit dō exercituū. Quis est in uobis claudat ostia in
ędibus ut nec accendatis altare meū gratuito. Non est
mihi uoluntas in uobis dicit dō exercituū. ꝛ munus non accipiā de manibus
uestris. A solis enim usq; ad occasū magnū est nomen meū in gentibus. Ꝛ in loco sacrificabit ꝛ of
fertur nomi meo oblo munda. qz magnū
est nomen meū in gentibus dicit dō exercituū. ꝛ uos polluistis
illud in eo q; dicitis. Mēsa dñi cōtaminata est. ꝛ quod
superponitur ei ignis eius. ꝛ locutus sum. Ecce de labore. ꝛ exsufflastis illud
dicit dō exercituū. ꝛ intulistis quod raptum est claudum. ꝛ infirmum. ꝛ intulistis munus. Numquid
accipiam illud de manibus uestris dicit dō. Maledictus dolosus qui habet in grege suo masculum
uotum suum. ꝛ immolat uitulū debilē dño. qz rex magn⁹ ego sum dicit dō exercituū. ꝛ nomen meum horribile in gentibus. Et nunc ecce ad uos
hoc mandatum. si nolueritis audire. ꝛ si nolueritis ponere in corde
ut detis gloriam nomini meo dicit dō exercituū. immittam in uos famem. ꝛ maledicam benedictionibus
uestris. ꝛ maledixi illis. qm nō ponitis in corde
uestro. ut detis gloriam nomini meo. ecce ego increpabo uobis semen. ꝛ sparsero stercus in
facies uestras stercus solemnitatum uestrarum. ꝛ assumet
uos secum. Scies qz misi ad uos mandatum istud
ut esset pactum meum cum leui dicit dō exercituū.
Pactum meum fuit cum eo uita ꝛ pacem. ꝛ dedi ei ut
timore timeret me. ꝛ a facie nominis mei uereretur.
Lex ueritatis fuit in ore eius. ꝛ iniquitas non
est inuenta in labiis eius. In pace ꝛ in aequitate ambulauit mecum. ꝛ multos auertit ab iniquitate.
Labia enim sacerdotis custodient scientiam. ꝛ legem requirent ex ore eius. qz angelus dñi exercituū est. Vos autem recessistis de uia. ꝛ scandalizastis plurimos in lege. Irritum fecistis pactum leui dicit dō exercituū. Propter qz non custodistis uias meas. ꝛ accepistis personam in lege. Quamobrē dedi ego uos contemptibiles. ꝛ humiles omni populo. Sicut non custodistis uias meas. ꝛ accepistis personas in lege. Numquid non pr unus omnium nostrum. Numquid non deus unus creauit nos. Ut quid despicit unusquisq; fratrem suum. polluere pactum patrum nostrorum. Transgressus est iudas. ꝛ abhominatio facta est in israhel. ꝛ in hierusalem. qz polluit iudas sanctificationem dñi quam dilexit. ꝛ habet filiā dei alieni. Disperdat dominus uirum qui facit hoc. magistrum ꝛ discipulum de tabernaculis iacob. ꝛ offerentē munus dño exercituū. Et iterum hoc fecistis. operientes lacrimis altare dñi. ꝛ fletu ꝛ ululatu. ita ut ultra non respiciat ad sacrificium. nec accipiat placabile quid de manibus uestris. Et dicistis quam ob rem. qz testificatus est dñs inter te. ꝛ inter uxorem adolescentiae tuae. quam tu despexisti. ꝛ haec particeps tua. ꝛ uxor pactio tua. Nonne unus fecit. ꝛ reliquiae spiritus eius. ꝛ quid unus quaerit semen dei. Custodite igitur in spiritu uestro. ꝛ uxorem adolescentiae tuae noli despicere. Cū odio habuerit dimittat dicit dominus deus israhel. operiat autem iniquitas uestimentum eius dicit dominus exercituum. Custodite igitur in spiritu uestro

unum ⁊ nolure relpice. Lauare fecilti
dnm i ⁊ mihi; uino ⁊ diuilti. Jnq̃ eu fe
cimo lauare. In eo q̃ dicunt. o⁹ quili
cet malii. bono ē i ofpectu dñi ⁊ alz o
ylcedat eil cet uir ē ceny iudicij. ⁊

Ecce ē mitto angℓm mm. ⁊ puiliſ uiã
ñi finaſ iñam. ⁊ ſtatum nemeo ⁊ te
plum ſcm qui uiaz; q̃ uos ãnq; ⁊ ge
ſeno uſtanim q̃ uos mitto. ecce uẽt
dic dñs eẽa. ⁊ q̃ uos ꝓtie ingenire eũ adue
ntu eius; ⁊ quis ſtbit ad uiſũ eius; ⁊ ip
ſi ignis conflans. ⁊ ſi ꝓbꝰ fullon. ⁊ ſedes
conflans ⁊ emũdans. ⁊ ſi ꝓbꝰ filios. ⁊ ſedeb
filius leui ⁊ colab eos ⁊ aurū ⁊ argenti
⁊ offerentes ⁊ dñe dño in iuſtitia. ⁊ placebit dño ſacrifi
cia ⁊ iuſtitia. ⁊ placeb dño ſacrificiũ mũ
⁊ ierlm ſic dies ſeculi. ⁊ ſic ãnis qui. ⁊ ac
cedã ad uos i iudiciũ. ⁊ ero uelox ꝑ
teſtis ⁊ adulter. ⁊ iurãtib falſũ. ⁊ ꝓtine
rãtes mercẽdẽ mercenariũ uidue ⁊ pupillo
⁊ oppꝛmẽtes peregrinũ. nec timuer me dic
dñs exẽ. ego en dño ⁊ nõ mutor. ⁊ uos filii
iacobñ ẽtis cõſũpti. A diebꝰ enim patꝝ uro
rez ſtitiſtis ⁊ no cuſtodiſtis. Reuertimini ad me ⁊ reuertar ad uos
dic dñs exẽa. ⁊ dixiſtis. In quo reuertemur.
Si affligit ho deum. q̃ uos affligiſtis me
⁊ dixiſtis. In quo affligimꝰ te. In decimis ⁊
primiciis. ⁊ i penuria uos exitis maledi
ctõe uos ñ affligitis gℓ tota gẽs ifert cõm
am in ꝓtinẽ mei. ut ſit cibꝰ i domo mꝰ
⁊ probate me ſup hꝫ dic dñs. Si nõ aꝑuerſ
ub cataracta cæli. ⁊ effudã ub uobis uſq;
ad ſuperfluũ. ⁊ increpabo ꝓ uob deuorãtẽ
⁊ nõ corrumpet fructꝰ terre mee. nec erit ſte
rilis uinea. i agro dicit dñs exẽa. ⁊ beati
erit oẽs gẽs. quia erit uos terra delectabilis
dicit dñs exẽa. Jn malitiã ſtra me uba dñi
dicit dñs exẽa. Jn dixiſtis. ⁊ mo locuti sumꝰ ſup te
⁊ dixiſtis. uana ē q̃m ſeruire dõ. ⁊ q̃ emolu
mñi q̃ cuſtodiuimꝰ ꝓceptũ eius. ⁊ q̃
abiuli ãnꝰ a metipſe exẽa dño exẽa. ⁊ ego nũc
beatos dicamꝰ ãnigentes. Siquidẽ edifican
ẽ fuacẽtes ipietate. ⁊ tẽptãtes deũ ſaluꝰ
ſũt eſthꝰ ẽ. Tũc locuti ſũt timentes deũ unuſ
quiſq; cũ proximo ſuo. ⁊ attendit dñs ⁊ audiui
⁊ ſcripꝰ ē liꝰ mmorie corã eo timentibꝰ dñm
⁊ cogitãtibꝰ nõ eius. ⁊ erũt mihi dicit dñs exẽa
in die qua ego facio ꝓcultũ. ⁊ ꝑcã
ẽ eis ſic ꝑcet uir filio ſuo ſeruãti ſibi. ⁊
conuertimini ⁊ uidebitis quid ſit ĩ iuſtꝰ
⁊ ipius. ⁊ ĩ ſeruiẽtem dñm ⁊ ñ ſeruiẽtẽ ei.

Ecce ei diet ueniet fuacẽs q̃ ardens ⁊
ẽ ẽ ſupbi. ⁊ oẽs faciẽtes ipietatẽ ſtipla
⁊ flãma uen q̃ uenturꝰ dicit dñs exẽa
qua nõ delinq; eis neq; radicẽ neq;
ẽcẽq; ub cinere. ⁊ ꝛiet uob timẽtib nmm iuſtitie ſol.
⁊ ſanitas i pẽnis eius. ⁊ egrediemi ex
ſaltabitis ſic uituli de armento. ⁊ calcabitis
impios cum fuerint cinis ſub plantis pedꝝ
uꝝ. in die qua ego facio dic dñs exerci
tuũ. Memẽto legis moſi ſerui mei. quã mã
dauiex ei oreb ad oẽm iſrl ꝓcepta ⁊ iudi
cia. Ecce ẽmittã uob eliam pbꝫ. in q̃
uenã diei dñi magni ⁊ horribil. ⁊ conuer
tet cor patꝝ ad filios. ⁊ cor filioꝝ ad pres eoꝝ.
ne forte ueniã ⁊ percuſſa terrã anathemate.

Liber machabeorum.

Incipit primꝰ liꝰ machabeoꝝ.

Factũ ē p̃ q̃m percuſſit alexã
dꝛ philippi rex macedo qui pri
mus regnauit i gręa. egreſſꝰ
ē ãn eccli annũ regni ſuũ
⁊ meccu; ſtituit pręliami
⁊ ꝑcuſſit multos ꝓ munit. ⁊ interfe
cit reges tre ⁊ pertrãſiit usq; ad fines tre. ⁊
accepit ſpolia multitudis gẽm. ⁊ fluxit ter
ra in conſpectu eius. ⁊ congregauit uirtutẽ ⁊ ex
ercitum fortem nimis. ⁊ exaltauit ⁊ eleua
uit cor eius. ⁊ ꝓtinuit regiões gentiũ
⁊ tyrannos. ⁊ fili sunt ei in tributum. ⁊ p
hoc ecce ñ legitur a regibꝰ ut ꝑcutiat
eos. ⁊ uenerũt ꝑ fines eius nobiles qui ſe
ſi erãt multi a uinãcte ſua. ⁊ dñatꝰ
illis regnũ ſuũ ⁊ abijt multꝫ. ⁊ ꝛeſi
uit alexãdꝛ ãnos. xii. ⁊ mortuꝰ ē. ⁊ ꝛeſ
mauerunt pueri eius regnũ unuſquiſq; ſuũ
ſuo ꝛpatꝰ ē od diadematꝫ ꝑ mortẽ
eius. ⁊ filij eius ꝑ eos ãnos multos. ⁊ mala
plurima ẽ malia in tra. ⁊ exiit ex eis ra
dix peccatꝝ antiochꝰ illustꝰ filius a
ntiochi regis qui fuit rome obſes. ⁊ re
gnauit i ãno ceſtimo. xxx. ⁊ vii. regꝝ

gwa ꝛ in diebꝰ illꝰ exurſ er ꝑ filiꝰ ſuꝰ. ꝛ ſin
ales multꝫ ducꝭ. Eamo ꝛ diſpamo
rauimꝰ ẽ genabꝫ que ẽa nace ẽ. quia
er que necceſſimo ab eo. imuenerꝭ nos
mim mala. ⁊ vono uiſo ẽ mo i oculis
eoꝝ. ⁊ delinauerꝭ aliqu de ꝓlo ꝛ abie
ẽ ad tegem. ⁊ dix ille ꝑcuſare. ū ſuc
eint uiſa ſm. ⁊ conſtauerꝭ m ſerlio
gumauſu ꝑ legẽ manoſſi. ꝛ ſcer ẽ ſpua
a ꝛ uocelleꝭ a deſtruxiſ ſeꝰ. ꝛ uiden ſuꝰ n
anoꝫ ꝛ uenderia ẽ ū ſuccent malū. ⁊ p
aui ẽ malū regnū ſuꝑ eꝝ. anthoch
ꝛ ceꝑ regnare i ea egypa. ur regnarer
ſup duo regꝫ. ⁊ mūr i egypa i miarū
grum. i curꝫ ꝛ i elephāte ꝛ equis. ꝛ cep
ſola nauiū miaꝝ die. ⁊ obtinuerꝭ bellū
adūſū ptolomeū regē egypa. ⁊ uer
ẽ ptolomeꝰ a fuge eius ꝛ fugit. ⁊ ceꝑa
dunt iudeam mlti ⁊ ꝙ ꝓbēte auxiare
mūre i ea egypa ꝛ accep ſpolia te
egypa. ⁊ gnaꝝ ſe anoch ꝙ ꝓuſſ
ꝛ egypa. i ccc xſtimo ꝛ. xl. ⁊ ano
ꝛ abcedo. ⁊ ū ⁊ alcedo ier ima. i mlauꝝ
ne gſu. ꝛ iaſſ i caſtauide ẽ ſyria. ⁊ ac
cep ir aliare auꝝ ū. ⁊ cadelabꝝ luce. ꝛ
umbſa. ⁊ mſa ꝙꝰ. ⁊ ūbacuaꝝ fi
alaꝫ. ꝛ mortariola aurea. ꝛ uelū coꝝ
ad ornamēta aureū q̄ i fugie ꝙū eam.
ꝛ omnū ꝺia ⁊ accep argentū ꝛ auꝝ. ⁊ na
ſa compleb uiua. ⁊ accepit ꝺiſcuſſy de
cire quoꝝ iuenit. ꝛ ſubiaꝝ oīb; abiꝫ i
ram ſuā. ⁊ fec eccē bellū. ꝛ ceꝑo. ꝛ
locuꝰ ẽ i ſuꝑbia magꝰ. ⁊ fec ẽ plāctꝰ
magnꝰ i iſr. ⁊ oīs qui eoꝝ. ⁊ igemuerꝭ
ꝓnapeſ. ꝛ ſcioꝝ. uinenteꝝ. ⁊ mulier ifir
man ẽ. ꝛ ſpeaſſime mulieꝝ imutata ẽ.
oīs manꝰ ſuſpic lamnā. ꝛ q̄ ſcelꝰ. i cho
ꝛ manculi ingrediꝫ. ⁊ omoꝝ ẽ egi ſi
ſmaꝫ. i ea. ⁊ unuſa xoma. ꝛ qb; ſono
ſtuſiaꝫ. ⁊ ꝓ duo; ano; dier mulie ux
pileꝝ eiuſ. ⁊ aſſumeꝭ uxa ꝛ uenic
ier im ẽ ſurſu magꝰ. ⁊ locuꝰ ẽ ad eꝝ ſm
paſſiaꝫ i uolo ꝛ ꝺiſſimꝰ ei. ⁊ mur ſi
aſſumeꝭ ꝛ ꝑcuſſit eꝝ plaga magnꝰ
ꝛ ꝙd ꝙſm mlaꝫ. ⁊ ꝑcuſſit eꝝ ſpolia
a aſſumeꝭ. ⁊ ſuccēſſ eꝝ igit. ⁊ ſtituꝭ mi
ter eꝝ. ꝛ ꝺomat eꝝ i ſaſſuꝫ ꝛ ſcripſit ꝺu
ter mlier. ꝛ nare. ꝛ ꝑcoꝝ poſſedet. ⁊
conſtauerꝭ aſſumere ꝺe muro magno. ꝛ
ſtemo ꝛ aſſumꝰ ſtrumꝫ. ꝛ ſtā ẽ in ſ. ⁊ ꝺe
⁊ poſuerꝭ ille gemē ꝑcuſſuꝝ ſuoꝝ. ſagꝫ.
ꝛ qualuſ i ea. ⁊ poſuerꝭ arma ꝛ ſcutꝫ.

ro ggnauerꝭ ſpolia ier im. ꝛ repoſuerꝭ ille
ſ tuꝫ i ſagū magni. ⁊ fuerꝭ ẽ i ad
miſtraꝫ ſalomōi. ꝛ i ꝺiꝭ malū i iſr.
⁊ effudiꝭ ſanguiem inocēſ ꝑ ꝺeuꝭ
ſanctificē. ꝛ omm nauer ſalomōē
⁊ fugiuꝭ hieroꝺez ier im ꝑ eoꝝ. ⁊ fā ẽ
hieroꝺ exiuꝭ. ⁊ fā ẽ exiū ſemi ſuo. ꝛ
nan euꝰ reliq. eam ſalomō eo ꝺeſo
lem ẽ. ſic ſolomō. ⁊ ꝺef ſuꝰ eo ſuū. ⁊
uicā. ſalēa eius i obybzū. honoꝛez eo
i muſuū. ⁊ im gliam eo mlipſicauꝭ ẽ
ignōa eo. ꝛ ſuſumuꝫ eo quā ẽ i ue
ni. ⁊ ſcſſe ur anoch oī regno ſue ur
ees oīs ꝓ uno. ⁊ reliq uſq; mulſq; le
gun ſuam ꝛ oleſſuꝭ eēs gō ſm ubi re
gio anoch. ⁊ mlti ex ifſ olenſuꝭ ei.
ꝛ ſacrificauerꝭ ꝺeoꝝ. ꝛ eo q̄ mulauꝭ ſa
lom. ⁊ miſit rex anoch oſ ubi ſue ꝛ
ſcripſit ur

amr illos emigauit. ℣ mīa de ip̄o nr̄i
uer ap̄ se. ut nō manifestent opa
legūt magi mor. ḡm ab oī iquinatr i
mūdo. z noluer̄ infringe legē dei scā. z
eam. ℣ fra ē mi magna sup̄ ip̄m uald.
℣ dixer̄ ill sumer̄ machabeus filio iohe
filij symonis. sacdos et filius iarib ab ierl
z gloe i mōte modin. ℣ filij hēnr. v. Jo
hīnē qui agnōiabatr̄ gnāde. z symo
nē qui agnōiabatr̄ thassi. z mtā qui no
cabatr̄ macabeus. z eleazarū qui cognōia
batr̄ auarus. z iāmam qui cognōiabatr̄
apho. ℣ isti nōmi mala que fecer̄ i ppl
suce. z erim. ℣ cū machabeus. ve mihi
ih. ñ quo natus. sū ut̄ gnāde ip̄ mi.
z gnāde cōmixtus sū z fede mee. z dant
i manib inimicor. ℣ ū i manib ceptū
eor fuer. ℣ filij eor. ḡ fē hō ignobiles. mi
lā eor cecid̄ cop̄ mea abundāt. z mucro
tu ūmē sener̄ eor. ℣ placeat. z mueneē eor
cecidūnt i gladio mmicor. ℣ ne ḡēs
reōnū regnū eor. z nō obtinū spōlia
eor. ℣ mīe oppōne eor ablata ē. ℣ ecce
tibi. fīa ē anēlla. ℣ ecce fīa mea. z pulē
tuū mā. z clamate mā dessolata ē. z eā
ḡnāuīr ēl gr̄. ℣ ḡ nō ad hmōi. ℣ ter
fuit machabeus. z filij eius. uestīmēta sua
z opuer̄ se cilicio. planxer̄q; valde. ℣ ue
munt illuc qui missi fuer̄ a regr̄ ānoc
ho. ut exp̄ēnt eor qui sūgūnt i cūtate
modin imolare. z thymiā accēde. z alegē
rei vīctōe. ℣ mīa de ip̄o ut ḡlenn̄ cōte
accessūnt. ad eos. ℣ mathathias. z filij eo
z dīmē stetūnt. ℣ ip̄e cēr qui missi fuer̄
ab antiocho. ut̄ machabeū. ℣ mcepit ā
nocte. z clamosus. z magnus ex. z hiac cīu
mer. z ornatꝰ filij. z frēs. ℣ ego dacce p̄
ea. z fue iussū regalē fecūt eē gr̄. z iu mi
da. z qui rem̄sūt i iherl. z ecce ea. z filij
eius. ℣ amicē regis. z ꝑplicati. sumꝰ. z
augusti. z mulīb. mīa. ℣ s nō matha
thias. z frēs mei. z ego. ℣ si eē gr̄ regi. ānos
obedīt. ut discedat unusquisq; a fmīa
re legis pr̄is sui. z cōsēnīt mātibꝰ eo.
℣ ipe. z filij mi. z frēs mi. obediemꝰ legi pa
trum nr̄or. ℣ ita. sit nob dñe. ñ ē nob ḡ
nale. relīq̄te legē. z mdata dei. non
audiemꝰ ūm regis. nec declinabimꝰ
eūmo alcā ea. ℣ ut cessauit loqui ūba
h. accessit quid unde. i ōnī occulte. sac
ficare. qui sī aīl i cūtate modin. ℣ in
uidit regis. ℣ udit mathathias. z dol
uit. z cōmouē renes eius. ℣ accēdit
ē furor eo. s iudicīū legis illico eru
tauit eū sup̄ aram. ℣ z uir qui mise
rat ut̄ amicū. qui cogebat imolare
cōis i ūb ep̄i. z aram destruī. ℣ zelat
ē legem sicut fec̄ finees filius ge
lomi. ℣ ex clamauit mathias uoce ma
gna dicēs. ℣ mīe qui zelum habet legis sta
uiet testamēti exeat po me. ℣ fugit
ip̄e. z filij eo in montes. z reliq̄a ḡ. relīq
i ciuitat. ℣ tc̄ ꝑsequūt mīa qui quer
ser̄ iudicia. z iustīa cā i deser̄t ū sedēt i
ip̄i. z filij eor. z uxores eor. z pecora eor
qm̄ ꝑtimuer̄ sup̄ eos mala. ℣ renūtia
ūt ē uxor regis. z ꝑsecūti q erāt i ser
ciuitate aīūt. qm̄ discessisse ūm ā
eis qui dissipauer̄ mādata regis. i lo
co occīm. ℣ tc̄ ro. z abstuler̄ po illos mīa.
℣ statim ꝑcesser̄ ap̄ūs eo. z ꝑstruer̄
ap̄ūs eos ꝑelia. z diebus ei. ℣ ouer̄ eo.
℣ cōsiliū nūme adhuc ℣ exeat. z fiat s
ūbum regis. z uenīe. ℣ dīr̄. ℣ ē uri
mo. ns fuer̄ ns ūb ū regis. ut pollu
amo eos sabbat. ℣ o cauer̄ ap̄ūs eo
ꝑlia. ℣ cauāuīt ad uers eos ꝑlium
z nō rep̄ōder̄ eis. nec lapid̄ mīsūt ei.
nec opp̄auīt loca occulta. dicēs. ℣ mo
riamur oī i simplicitate nīa. testī
ficat̄ sup̄ nos celū. z terra. ℣ iniuste ꝑimis nos.
℣ mulier eē pellum sabbat. z mortui
ē ip̄i. z uxores eor. z filij eor. z pecora
eor usq; ad mille aīas. hēū. ℣ cognouit
mathathias. z amici eius. z lucti fuer̄ sup̄
eo. ℣ dixit ad inuicē. ℣ si nos
fecīmꝰ sic frēs nr̄i. z nō pugnauīmꝰ
aduersꝰ gētes aias nras. z mdicatiū nr̄a
cito disperdet nos a tra. ℣ cogitauer̄ die
illa dicēs. ℣ omīe hō quicūq; uenīt ad nos
ad bellū die sabbat. z pugnemꝰ aduersꝰ eos.
ñ ne moriam̄ oēs sic mortui ē frēs nr̄i in
occīm. ℣ ēe ꝑgētes. ℣ ad eos sīnagoga
nūor. simul. z ruinas. et ut. ℣ is uolūtas
ne. ℣ ligat. ℣ eē qui fugit eius. z mal. ado
ra. ℣ ad eos. z fuer. ℣ ut ad sīnagām. ℣
colligit̄ ē ad. z pauper. ꝑcēs. i mi
sua. z mtē. miqua. i ꝑgnatōe sua. ℣
ecce fugiūt ad montes ut euadāt. ℣
cognouit mathathias. z armis eius. z tur
bat̄ ē. z cōfūsi sunt. z ꝑcussit pulē. ter
galeo. quoq; iuenīt. i fmīb. simul.
i frēmidie. z ꝑcussit filius ē sup̄ ie-

et pfanā ē opꝰ i manib; eorum et obnuer legem d manib; regū rō mālē; gētiū. i nō declinē a mādꝫ tuis. Et ap pmaquā mīt me et maraclie meruēdi. et ouē filiꝰ sue. Et ē obtenta ē supbia et cathaīā n ipe cū filiis. tam id ignaī omē. Fuē ē filiꝰ emulator et zelator legis. et stat mēbꝫ mēbꝫ p certantes pmē. Et īmīt vte eoꝝ puerum q ē cūctꝫ i gremio sui. et accipiēte gliam magīm et nomē cētum. Fōne ab hac i pace iuenit ē filet. et ipe pmanū ē illi ad ministrand. Ioseph i ipe an gustie fue ascendit in agrū. et fr ei ait ad ipm. Ecce fratꝫ tuꝰ nr̄ zelāt zelum dei de ceꝫ ciuitatibꝫ. et audit eū. Vbē dum ipleū ubri. sic ē dr̄ in me. Calcpꝫ dñi exhibitate i ecclīa. Et accep benedict. dauid i sua mā ofleant. ē tecū regnū i sēla. Veluae dum pelau pelum legis. receptus ē i celū. Ananie. azarie. misael. credet. ubum ē de flamma ignis. Daniel i sua simplicita te. ubuit. ē de ore leonū. Et ita ostēdit p gñēm et gñēm. quia oēs qui sperāt in eum nō infirmabūt. Et ālibꝫ ait pcepe ni nimīte. qz glia eius sicꝫ i umis. ē. Ve vie exhibitate. rēt nō inclīet. qz gllꝫ ē i. tum suam. et agnitio eius pfect. Vos g filij obtemni. i nulli agite in lege. qz ali stēne que ub locuta ē a pnō deo uō. i qb gliosꝫ eritis. Et ecce sīmeō fr ei et ipe ait q. uir ofilij ē. i vpm auerte lampa pē eius ub pmē. Et iudas machabꝫ fortis iuuenis a iuuētute sua stit ub pncepe militie a pē ag. bellum pfū. Et ag ad diuertē ad illū ēt. fortiet legio. i uidica te uideam pfū im. i reuibunte reuibun dem gñēm. et irruit i pcessū legis. Et fugiūt eos. i dissipāt eos a finib; suis. Et defuncto ē. b. xls. i xli. anō. i leplex ē a filijs suis. i leprulere pars suoꝝ in medio. Et plauit eū et ūt plāctu mag. Et sumpsit iudas qui uocabat[ur] III machabꝫ filiꝰ eius pro eo. Et ad uu dauit eū et fr eius. et unusꝫ qui se ē iūgēre patri eius. et pliabantur pluri ū ē lectica. Et ostendit gliam pfū suo ridere se ionica se gaza. et suscepit se ar ma bellica ē in pliꝫ. et pregressus gladꝫ suo castra. Et ita fec ē eoꝝ in opib; suis et ē arma tōme. fugiēs iuenaliē. et p desert ē inimicos. pseruans ea. et qui o uerbū pfm sum. eqz sui ceꝫ flāme.

Et repulsi ē minica p armoꝝ eius et pcessū migdalo. ostiū suū. et ceciderūt ē la tue i manu eius. Et cecidit regnū mīte. et silentiū ecclīa iacob i opib; sue. et i celū in mora eius. i bñce. Et pambulauit animal auersū ura et pro impios ce. ac. et ait ne uū ab ir. et no ale ē uas no issimū ex eoꝝ gnū peius. Et gnū appellat ē. et asumā tū uersū in ira mea et magnā ab bellū fir. Et agnouit me ait et exiit illi obuiā et pcussit et ceciderūt illi. et ceciderūt uulnati mlt. et reliqui fugiūt. Et accep spolia eoꝝ. et gladiū appellū abstulit ira. et exiit pugnā i eo oīb; diebꝰ. Et audiū fuit in ep ecām. sine q. ogīauit iudas ogīatio nem et ecclam sanctum sce et aīe. Et iuam in nī et glificabo. i regnū et nobilitabꝫ in ni et oēs qui ē ipi ē. qui spuerūt ubi reg. Et ipiuit se et ascendit ē ad ostia spuū fortes auersum in pacē fuerūt uicem i filiꝰ ir. Et app in quiet ust bellū. Et erunt uine obuiā illi ē pauce. Et uirtꝰ qui ē ea ni uicerē ē obuiā. duer uias. Et pcinī pauca pugnē ab illi minuio ē contra fra trem. i nō fungau sum. tenue bodie. Et ait iudas. Sicut ē celum. misericordia i manu pauca. et nō ē difficilis i ostendi dei ali. uare. i misericordia pauca. et nō i multitu dine exercitꝰ uicerūt illi. Et de celo fortitudo ē. Ipi ille uenit ad nos i multitudine superbie a. et filij eius. et uxores nr̄e. et ipse ad nos. et uincet nos. et spoliet nos. Et ille pugnabit pro animabꝰ nr̄is. et uitas nr̄as. et ipse deꝰ uidebit eos ante faciē nr̄am. Et ā ne timueritis eos. Et cessauit ab loqui. et ipse i ea subito. et omnis ē exercꝰ et exiuit eis in occursū eius. et pcidebant eos in declīu be dron. usq; i campū et ceciderūt ex eis quasi uiri. Et uidā fugiunt i terrā philistiim. Et cepit timor ire ac fremitus eis. et mare si ex ea i equitatu exercitus ad re gē nr̄m eius. Et pugnabit ex nobis ut nr̄i eius. Et uidit iudas et exiuit

manu. r bunnulas sup regel q an eu
fluant. r ostiaria eius aū nulle. ¶ egi
mū ne i ysti ilacrym aubura regioni
r gsumer augnū mulū r relige ussq;
voem nouiem d gñe regnū sī negocior
egia a fluie cuiate ui ad flum egipti
r mare magn. r modi flui sui donec ueni
ret. ¶ cumvenit ei meptū ciuit r elegit
eā. r mādauit ei de obs que uoleba. r d
ibitatib; uram. r ierim. ut mitter ad
eos eā. ad gñandā r cerupandā uiā
de ip. r reuāgā ierim r audīnā nimon
am eius d loco. r ut glificaret hiemmel
filios. augmentaq. i omīb; finib; eius
r loco distribuis eis. ¶ ecce assūpsit pce
ssus uidū r cecidit ab auriculis au
ture regni sui. ano cclxxxiii. cuiture flumi.
r publani sup ipos regnāt. r elegit sibi
as pbylonis filiū doīs. r mandauit r
gorgiā. unū pcipuū eramaq; regio.
r misit eos. cl. milia uirū. r vii. cō
equitū. ut uenirēt i cāpū uram. r disp̄derēt
eam sicut ip. r pcessum ut ita ē. ut
uilla uiuet sua. r ueniunt. r applicuer
amani i cāpū campestre. r audiet mar
tocheus regionis uenisse. r accepunt aur
eum. r auru. mīlia. r ydos. r uen
unt i castra ut acciperet filios. isr. et
adsint. q. ab eis eicerent. sinet. r ire alle
ngeret. ¶ tūc iudas. r sui exp. q. m
ilaplicata ē mala. r ceciderūt applicabat
ad finem eius. ¶ ap̄hollonius uerbū regis
que mādauit plm fuit in manum r
osumandem. ¶ ouit unoquisq; ad p
mū sui. ¶ ingressus decretorem ph mi
r pugnemo p plomo. r sic. nisi. r egr
gauit ē auctus. ut ceteri pugnā i prelio
r ii ceciderūt. r ceteri miam. r mugati sūt
¶ verūm nō timebantur. si enī. si pcessum
nō esset. qm magnificabat. r egrediebat d na
tis eis. r sciū gaulaticis. r filij alie
ngenaū. eruīt i area. ubi erat pugna
gñalis. ¶ ablam est uehemēs ab ia
eb. r defecit ubi nubia r aquis. ¶ egr
au ē r uenit i massphat. quia uerūm
ip loco olim erat. i massphat. au ī ur.
¶ cumq; illa die. r diu. ¶ se alienu
r extraneū imposuit. r cepit suo. r desti
tuit eū pcipuis. ita r expedit. ubi le
gis d quibus scribimus. gr studiū
ne similacrū suoꝝ. r ydolis eorum
ta sacerdotibus r primicijs. r demas. ¶ sca
mueī nazarenī. q̄ impleuerūt dies. ¶
damauit uoce magna i celum dicēs.
¶ mo fac mo ihū. r ego uocem. r
sca mea gaulaga. r ammam. r sac
tores mu tu. ē i lucu. r mūpicare. ¶ ce
ce nandes queūq; aduīsi nay. ū nos
disp̄dant. ¶ sac egnāc i nay. quo pe
simo subsis. ¶ ac tunc uocu mū
dō admues nay. r mb exclamauer uo
ce mag. ¶ pf. o sanctū uiraꝝ uocē p
rephū q; ac celauāsē. r penit cōmu.
r damnāc. r dīs hoc qui cōsolabat de
moc. r consolabat uuiles. r plāctū mi
nerac. r bonū oloīs cui uoluit unq; si
dñi suam. p legem. ¶ mouet cōsi.
r collocauet ad aurē amanū. ¶ aut u
rā. r cingimi. r celebre filij poēte. e
stote pti in manc. ut pugnem. r adiu
la nandē tuā. que quesiuit dispde no
r sca mū. qm milia ē nāc mon in bello.
q̄ inde mala gīe uīe. r sedū. ¶ ē aut fi
ctū uolumē in celo. sic fiat. ¶ III
r assūpsit gregias. v. milia uiorū. q̄
uiret electi. r monet castra nare ut
applicaret ad castra iudē. r pcedent
es ibi. ¶ filij qui exīr i arge exīr eo
ducē. ¶ audui nunc. r fugit. nē pote
rel pcedē uiuere. r ecastra regis qui exīr
i emaū. adhuc adsistēs eis. erant a
castris. ¶ uen gregias in castra uidens
ce r nemē inuen. r querebat eos i mō
tib. qm putab. fugisse in a nb. ¶ d luc
sq; ad. illuxit iudas i campo. r nulla mi
ui. uiru. ex. r ait iudas i campo. r gla
dios ne sciet. r inde castra gm iudas.
r locutus. r egressi. i castrum eoꝝ. r in
troi ad ptū. ¶ aut iudas inuq; qui sec
erat. r camīos. r locutus ē eis. r pcē
eos ne timerēt. ¶ memento quē sūt
ui facti. r pcē mū. i mari ruro. ē saluo
cos pho. ē exercit. ¶ tūc damema i
celū. r misebi mū dō. r mīor eius re
stimis pugnā. r ceciderūt ibi. ad
finem mū hodie. r stetit ō gr. q. ē dō
qui reomaz. r ibi ū. ¶ leuauet diligē
ne oculos. suos. r uidet eos uenīēt er
adūlo. r exiet de castris i prelū. r ubi
cognouit in qm fuer ē iudas. ¶ g sūt
q̄ r fugiunt. i campū. r ouisti
mi autē exercit. i gladio. r pcussum ē eo
rū geneū. r usq; in agros. ē numer. r a

zou̇ra iamnē. ⁊ ceciderunt ex eis ap̄ ma
nus ipsa. ⁊ uenit ⁊ cucurrit ⁊ cucurrit ea
lesum ei ⁊ dix̄ ad ipm. ſ̄ capitaneus
ſpolia. q̄ uelli ꝺ̄ nos ēn quia ⁊ ceci
to ait i mercede nra. ⁊ ſi fuerit mile ꝺ̄ mm
ſecū uiuo. ⁊ expugnē eos. ⁊ ꝑcipiat ſpolia eoꝝ. ⁊ adhuc loquente uidit ce
ce appuit ꝑ ſcam ꝑphetā ꝺ̄ mōte. ⁊
uocē gregis q̄ ſ fugiam ꝑcuſſi ꝺ̄ ſu. ⁊
ſuccelā ꝺ̄ aſſim. ⁊ ſuma ea q̄m uocauit
declamabat q̄ ſm eos. ⁊ ubi illi aſpexe
nt. nunq̄ ualde. aſſi ceciderūt ſimul mul
⁊ ceciderūt i aqs ꝑmi ad ꝑmi. ⁊ fugiunt
ꝺ̄ i aqs auerūt genaz. ⁊ uenit reuerſꝰ
ē ad ſpolia exercitꝰ. ⁊ accepit aur mi
tia argenti ⁊ uaſcula ⁊ purpurā mann
ā ꝓpter magnaz. ⁊ quū ꝺ̄ mpmi ca
nebāt ⁊ ꝺ̄ndebāt i celū. q̄m tenaciꝰ
am i ſeelm mia eius. ⁊ fuit ē illa maſ
ꝰ illa die. ⁊ mos aut alacritatis eius
ut. uenīt ⁊ nō auert uſq̄ ꝺ̄ uſq̄ ad
accipiant. ⁊ ꝑ ea ꝺ̄ ꝺ̄ illē ostiatū ad
ꝺ̄ſa ebur. q̄ nō ſ̄qa uolunt mha gn
gubur i ur. ⁊ ſ̄qa mā auert. ⁊ ꝺ̄. ⁊ le
gim ano aggraū uſas ecclā uoꝝ. ā. ⁊
ꝺ̄ mea. mha. ut ꝺ̄bellarent eo ā ue
nīre i iudā. ⁊ ca ſtu ꝓfuit i bello
ū ⁊ ꝺ̄ſt ut uenē ē. ⁊ milit ius. ⁊ uſ
unū ecclā ſuā. ⁊ auert. ⁊ dixit. Dñe
ſi aliquā ū. q̄ abuſiū ſpaū ꝓcēſ
i manu fui ut auuo. ⁊ cucurri ū caſt
aliq̄ gradū. i manu ſāctē filij ſaul
⁊ armigēi eius. ⁊ dixit ſāctus ſpūs i mēu
ꝓbi ut ſ. ⁊ ā fundamū i ꝺ̄ meū ſuo
⁊ i cognō. ⁊ dixit ſm̄ dixit ⁊ tabitha
auraq̄ uerunt ecce. ⁊ mōſtrauit
gratiaꝝ ſua. ⁊ ecce eo gladio occi
ꝺ̄ſum ē. ⁊ alacrē ſe ꝺ̄ſ q̄ nouē
ē nouē uiri i ſ̄mpmo. ⁊ ſimiliꝰ ꝑ
ui. ⁊ ceciderūt ſe ecclā ſuā. ⁊ mha ui
ros. uidens. aūt uſq̄ ſuos. fugiunt ⁊
uiros. auuā. ⁊ q̄ ꝑcū ē aū uſq̄ ad
mōſ ſcm. ⁊ abyr ad mchiā ⁊ cecidit
ſuos. ⁊ mltiplicati ſunt uehemēt in
dam. ⁊ ſ̄ aut uiros ⁊ fec eis. ⁊ ecce ē
ū ꝺ̄ mmica nū. ⁊ ſacerdos nō mānē
ſcā. ⁊ reuocauit. ⁊ aggrauo ē ōs eoꝝ
⁊ ascendunt i mōtē ſyō. ⁊ ur uiri ſci
ficerūt ꝺ̄ſcōē ⁊ almitē ꝑphanoꝝ ꝑ
ſtes ecclīe. ⁊ ā ante uirtutes nam
ſcē i ſcm ui i mōtē. ⁊ pastorē ouī
ui. ſcadet uelluncā ē. ⁊ plāet plācu
mach. ⁊ ꝓſuit ante ſe aq̄ ſitiū. ⁊ cecidē
i ſitiē ſi uāt. ⁊ ecclamauer ad ſignū
⁊ clamauer i celū. Tē ostēdā uobis uirtꝰ
ſuos. ut pugnarēt aduſus eos q̄ erāt ar
ce. ꝺ̄ emūnitate ſua. ⁊ elegē ſalomē ſi
mada. uolūtē ꝺ̄ſt ſlege dei. ⁊ cū
tauer ſcā ſedē. ⁊ ultimē lapides gemi
andū. ⁊ lac. imidi. ⁊ cognouī ō alcun
holocaustū. q̄ ꝓphanauī eius. quod
eo fac. ⁊ mādē illi ostiū uoī ū ꝺ̄ſcen
ret illō ne forte ellī illō. i ołpriū. q̄
gemmiāūt illō gē. ⁊ ꝺ̄molen ſue illō.
⁊ repoſuer lapides i mōte ꝺ̄mo i loco
apto. q̄adiu uēret ꝓphā rēdē ꝺ̄
eis. ⁊ acceꝑunt lapides unxerūt. ſlege
⁊ cōſtituer aurē nouū ſ illō q̄ fuer
ꝓ. ⁊ cōſtituer ſcā. ⁊ ā ſē dom eius ur
ſcer. ⁊ cecē. ⁊ ama ſāctuer ⁊ fecer ue
ſu ſā nouā. ⁊ iuler ſacerdotē ⁊ altare
ecclōz. ⁊ ſm ꝺ̄ſcō. ⁊ cōſtituer ſolēne
⁊ accēdē uiēnas ā ſē cantabu
cuer ⁊ uocē ſm ꝺ̄ſcō. ꝓfuit ſē me
ſam ꝑuel. ⁊ expēdet illa. ⁊ ſlumauer ol
a oīa q̄ fecer. ⁊ aū manū ſumeret. ſ.
⁊. xl. die mſis nouꝫ. hē mſis caſleu. ce
ſimu. q̄ageſimꝰ octauꝰ añ. ⁊ obtu
ler ſacerdotes ſacrificiū ꝺ̄ſ ſlegem ſl'alen
te holocaustoꝝ nouū. ⁊ ſacrificiū pce. ⁊ ſm
pce ſqua gramuauer illō gē. ſm qđ uide
nauī ē ē eiuſq; ⁊ ormauq; ambulāt. ⁊ ce
cidē ole ꝓ ſ eiuſem ſuā. ⁊ adauer. ⁊ bñdi
uer in celū eū q̄ ꝓſpuā eis. ⁊ fecer ꝺ̄
diem altarū octo diebꝰ. ⁊ obtulē
holocaustū ⁊ ſacrificiū ⁊ ſalutāris laudis.
⁊ ornauer ſanctē ipm. ornāmēta ⁊ alta
rē. ⁊ dedicauer portas ⁊ ꝓſtoꝝ
⁊ ꝓfuer ea ianuas. ⁊ fuit ē letitia
ꝑ magna ualde. ⁊ auūtū ē ꝺ̄ppbuꝝ
gnauī. ⁊ dixer uiros ⁊ fiē eos ⁊ mūdā
ecclā ſi. ur agnū ꝺ̄ſt. dedicatiōis al
tarē i ꝓpriū ſuū. ab anno ⁊ añi ꝑ ꝺ̄
cer. ā quinto ⁊. xl. die mſis caſleu. ⁊ le
tati ſunt. ⁊ exultauer ⁊ ſlē illo m
onēt ſyon. ꝑ q̄ cantū muros aiay. ⁊ cu
rer ſi mac. ⁊ q̄ uenēt gē ⁊ ꝺ̄culcat
ent eū ſlē añā fecer. ⁊ collocāt illic ca
ni ur ſuauent eū ⁊ mūnū eū ap aū
ꝺ̄ſcā. bedſami. ū mēſ ꝑo mūnē ſē
ſm ē ū audier gō. V. ſ̄ſ ſuae ꝑuime.
⁊ cauaū q̄ cōſtituī eſt alcymꝰ ⁊ ſcī
anū ſlē ꝑuo. unxer ꝺ̄ualer. ⁊ aq̄uiuit
uſq̄ genō iacob qui erat ſē eis. ⁊ cecidē

ocurrere eis. & pelagus. & expugnauit iudas
filius eius in ydumea. in castris iamnie
in azotum. qui auertit exercitum illorum
fuisse eos plaga magna. & remansit
malicham filius eorum. qui erat ibi
in iaquim in castello inferiori. & ui
debili. & abscondit. & appropiauit ad
eos & anathemauit eos. & incendit ig
nem in turribus eorum. & combussit
omnes qui erant ibi. & transierunt
usque ad filios ammon. & inuenit manum fortem
& plurimum copiosum. & machim eius
ipsum. & milites eius prima acie. & fugi
erunt coram illo. & insecutus est eos. & cepit ia
zer cum filiabus suis. & reuersus est. & cepit ia
zer cum filiabus eius. & reuersus est in
dea. & congregati sunt gentes in galaad
aduersus israhel. qui erant in finibus eius ut
perderent eos. & fugiunt in theman muni
erunt eos. & miserunt litteras ad iudam & fra
tres eius. dicentes. congregate & aduersus nos ge
pecunia ut auferamur nos. & nunc nouimus
& ceperunt munitiones in quibus fugimus. tum
ethe est dux exercitus eorum. & ecce nemo te
rit nos & manibus eorum. quia ceciderunt mi
nimi de nobis. & fratres nostri qui erant in loco
ubique interfecti sunt. & captiuauit uxores eorum & natos. & spolia. & peruenerunt ibi
fere mille uiros. adhuc epistole legeban
tur. & ecce alii nuncii uenerunt de galilea
scissis uestimentis. & retulerunt sermones
dicentes. quemadmodum ptholomaida. & tyrus. & sidon. & omnes gali
lea alienigene. ut nos consumant. & tra
dunt ea nobis. & pro nichil habebimus eos
ea magna exercitus quod fiebat stupe
fecit. qui erat audiens quid fieret ipsis
& ait ad principes populi. quid nobis
et uobis o tyrus & sidon. & omnis galilea. & gen
tes alienigene. ecce nos assumamus
pugnam hanc. & ecce ego & fratres mei & populus
meus pugnauimus aduersus inimicos nostros. & saluauit
nos. & nos audiuimus fratres nostros qui
sunt in galaad. & in terra. & uxores & natos
& omnem substantiam eorum. & in
ducunt eos. & perdidimus eos ibi usque
ad ostium diam. & ait iudas & omnis populus
ipse. & nolite timere. & ingredimur
& possidemus terram illorum. & ecce nos
& fratres mei & omnes qui nobiscum
sunt. & ascendimus in montem. & pugnauimus
contra esau ad meridiem. & percussit
ephraim & omnes qui erant ibi. & ceciderunt
ex eis quasi duo milia uirorum. & ipse
transiit ad azotum. & pugnauit contra eos
& cepit eam. & destruxit. & spoliauit
domos eorum. & incendit ignem in
sculptilibus eorum. & combussit ea. & inde
reuersus est. & ecce congregati sunt filii
bam in terra galaad. & ecce machabeus & fra
tres eius. & ascendit in montem. & occurrerunt
ei nabathei. & locuti sunt ei pacifice
& dixerunt ei. sic fratres nostri sunt
in galaad plures. & nos in galilea sumus
& nunc ergo da nobis fidem. & eamus
ad eos. & pugnemus contra eos. & dixit
iudas & omnis populus congregationis. non
est nobis pars in illis. & nos in galilea
& in arbatis. cum eis. & nunc faciamus
quod decet nos. & inuenimus in deserto
in bosor. & in alimis. & in casphor.
& in maged. & in mamon. hos & ceteros
munitiones magnas. & in crastino
galilaeis. & tenebant ptholomaida. & ga
ba. & in silua. & in ceteris. & in
stimerunt ad eos. & ecce parati
erant ad mouendum. & ad faciendum
& ad pugnandum. & uolle eos in una die. &
fuerunt iudas & exercitus eius ad defen
dendum regionem galaad contra
exercitum esau in bosor. & in alimis. & in casphor.
& in maged. & in bosor. & in ceteris. & in
munitionibus galaad. & tenebant ptholomaida. & in
silua. & in ceteris. & in stimerunt ad eos. & ecce
parati

sau. ach. bt custodia mandatoy di bataſie

amur ag dicẽs. Nemiẽ pẽu ecclẽm
ſi uẽãt eẽ i pelu. Ac cõmſtuerunt ai
illo pulu. r omiẽ po po ci. Ponte é
a filiũ eor. gẽ gẽ. r pcedẽ armis ſua.
r figũnt ad phanũ qẽ é i carnayn
& occupauit ipũm auctuarẽt phanũ
ſuccedẽte igm. e ibi qulcunq in qẽ.
Oppſſa é carnayn. r nẽ potuit ſtare
anu ſacẽ ude. Congregatur udi. unni
ſoe uirtute. qui cũr in galaaditide. Am
mmo uſq ad maxim. r uocat eos in
aiam. r ceruũ magnũ ualde ut uẽiret
i cũ ude. Ac uenerunt ub erãt. r aucta
magꝝ ilgilli pẽa. miũm ualde. Ac i ẽ
dẽmatu ab ea decrã ul ſimbal. ſi pme
diũ ẽ eam. Ac ideſuũ ſe qui erãt i cau
tice. r obſtruẽt portas lapidibꝫ. Ac mi
ſit ad eos nũcẽ. ub machabeꝰ dicẽs. Cũ
ſcamo p cũ uñi. ut eam i ciuitatẽ uñi r
nemo ub occidi. amni pcedẽ tribulõe.
r nolebant eã aperire. Ac pcepit udas pẽ
cauẽ i caſtris. ut applicarẽt uniuſq; iq
cuit loc. Ac applicuer ſe ũ ũnusq; eop
pugnãt cũctis illi. tota die r tota n
cte. r rancida è ciuitas. i mãu eius ẽ
ẽm ẽ cõm maſculum i ore gladij. Ac
cumdcauit eam. r accep ſpolia eius. am
ſtũ ẽ p eam cũctis ſup interfẽctis. cũ
ſgreſſi ẽ iordanẽ. i campo magno. cõtra
ciem bethſan. Ac cõgregabat retro
me. r cohortabatur ꝑplm p cõtam uam
donec uenirẽt i ciuitatem. Ac aſcendẽr in
montem ſion. e lętant. r gaudio. r obtul
uerũt holocauſta. q̃ nemo ex eis occidiſſ
uenit reuertẽtur i pace. Ac in diebꝰ qbꝰ
cum udas. r ioathꝫ i cõ galaad. r ſimõ
ſi. ano. i galilea contra ptholomaĩ
dẽ. audiũ ioſeph. zacheꝰ filiꝰ. r azar
nae principes exercitus. rel bꝰ geſtis. r
pelia que fũ. r dixẽ. Faciamꝰ nos
ipſ nom. r ema pugnam aduſꝰ gẽs q̃ m
circũ nos ſũt. Ac pcepꝰ ioſeph. r azar
qui fuit. r abiit iamnã. Ac exiũ gorgia
r amarias i eis. r obuiabãt illi i pugnã. Ac
fugam ẽ ioſeph. r azarias. uſq ad fines
ude. Ac occidẽr ex illa die cepꝰ ire duo ex
uiris. Ac fũ ẽ fuga magꝝ in pplo. qꝝ
nõ audierãt uiri r fili eius. cessauerãt
ſe ſequi. Ac uenit ad nos. ut ſimꝰ cer
mie uirtute illoꝝ. p quã. fuo fũ ẽ i iſtꝝ
& ũ uiri magnam ẽ ualde i ſpectu de
ũ. r gentes circũ audierunt nomẽ eoꝝ.
& uenerũt ad eos fiducia acclamãtes. Ac
uenit udas. r fili eius. r cepꝰ pugnare filios
eliau i cũ que ad aubi ẽ. r posuit eos
filios eor. r muros eoꝝ. r omnes succedẽ
tes arcui. Ac mouit castra ut uẽret i ui ane
nigeniam. r perambulauit samariã. In illa
die ceciderũt sacerdotes i bello dum uolũt
uiriliter facẽ. cũ fine ꝓsilio exierẽt i pug
& decimauit turres i agrũ. i cõ ahcenge
nam. r omnes ciuitates circũiacentes. r
cendẽrũt igni. r capta spolia eorum. r ceteros ẽ
fili eius.

VI.

Et ecce annoch⁹ pabulabat super eos rex
ex. r audiũ ẽ eorum. ẽ magnã. r ꝑ
ne nobilissimã. r optiosissimã. i argento
auro. ꝓpriã. i ea templo. ualde. r illic ul
amia aurea. r loricẽ. r scuta. q̃ reliquit
alexandꝰ philippi rex macedo. qui regna
uit ꝑmo i grãa. Ac ueni. r quesiuit auferre
atq; ꝑtiri eam. r nõ potuit. qm̃ innoui
mo hoc qui erãt i ciuitate. ꝓ suscitauer ei
i ꝓlii. r fugit. Cũ. r abiit ẽ cũctis. a magꝝ
r tristis. ẽ inde. Ac uenit qui mun
dare ei i ꝓlide. q̃ fugiẽs. ẽ caſtra. q̃ erãt
i cũ uiris. r q̃ abiit ĩſtas. ẽ uenire from
i ꝑmiẽ fugientes. ẽ a fuge iudeã. r illa
luer. armis. r iubi. r spolia. r multa. q̃ cep
unt. ẽ castra. q̃ euadũt. ẽ. q̃ ꝑcussit ib
nomen eadem. quã edificauit sup alcare
q̃ erat i berlin. r fecit eam. ẽ ꝓmissionẽ
uiri mundi excelsi. Ac ꝓcessit ꝓ ꝓmissionẽ
sua. ẽ. r ꝓcessit ꝓ ꝓmissionẽ ꝓ
cepunt. r omnes ẽ ualde. r deuoti. i eam
r mactauit ẽ i eo cõſticta magna. r ar
mentum ẽ. r emoꝝ. Ac uenit eo amicꝰ eꝰ
r dñs illic. Ac cessit. ſpus ab exelsi. r ui
gauit. r exiit. exiit ꝓ sollicitudine. r deus m
ordeme. Ignoti tribulan. ẽ. deuenit. i m
ores fluctus. r ſticias. i qui mile sum. q
tos. r cũ. r duos. i potestate mea. Ac
uo remulos. malos. q̃ fuit i berlin. ui
obstruxi ea spolia argentea. r aurea. q̃ e
mit. ea. r misi. autem. r turres. r ude. m
sme. cognoui. q̃ qua ꝓ. r. uenisse. mi
mala ista. r ecce ego cõſticta magna. i cõ
tra me. Ac uenit ptholomꝰ. r. amias
filiꝰ. r ꝓsili. ei. ſi. r unũ. regnũ. suũ. r
deo. ea. r. templa. r. idola. suã. r. animi. r. u
adducẽ. annoch⁹ filii. suꝰ. r. mittere. ei
r regnari. Ac mea. illic. ẽ. annoch⁹. rex.

ut ducat

anno. c. xl. viii. ¶ Eo mouente Iudas qui
mortuus est ppugnauit regnauit anno
obitum fratris eius quę numerum apostolo
rum tuetur nomen eius cognouit. ¶ hu
qui emptę terre adulatus ut. i. cum
sacra. t qui blande eis mala sęua ad firma
mentę gentis. ¶ cognouit malas dispo
sitiones. ¶ quo nomine unumquemq; primum obtinere
cępit. ¶ quem sibi fecit robustiorem cor ami
citię. ¶ quem ut fecimus malignum. t machinato.
¶ quem quidam ex eis qui obsidebantur. t
ad unum se illi aliq ex impio ausu ad
hęsit quasi ad regem t dnm. ¶ unusq;
no huius iudicii. iudicium sibi sumit.
Ipse decimus fuit pars eorum. t abundans in
porcos eius. t obsequia eccle eius. t fili
i ppli nostri. qui hec aduenauerit ę ambi
¶ quos inclamauit eis ut impiacabilis
t hominem nrę omprecatur. ¶ nō ar
mis nec sagittis impetebant. ¶ nō ar
mis nec gladiis. sed ligneis. ¶ applicuit
cernere eum t manducare in uestibulis
mumenti. ¶ nisi prius eos ulcus mala
tum sm hystoriam. nec potuit obuiare eos.
¶ unus ę eis ut audiuit. t auxilii eo
rum causa. qui. t paruit ei causa sui ne
os qui sit equitet eum. ¶ Is uero regnum a
lijs. t ab iudea. t mammea. uenere ad e
um ad eum ed eius adiutorię eius nu
mo ciuitas. c. milia pedum. t. xx. ę
quum t elephantes. xxx. duo ueri ad p
lium. ¶ ueniunt p fluuium. t aptus
est ad uestibulum. t pugnauit die mercu
rii machias. t euasit. t succedunt eo
gum t pugnauit iudas. ¶ uocesse iudas
ad arce. t adiungit castra ad bezaam o
ppidum regis. ¶ Iunes. an. luce. t aquas
ciuitas impetu grauia uehementiam
t aquarum ciuitas i fluuium. ¶ sub eo
nium. t elephantes ostendunt sanguine u
uer mera ad accendendos eos i pugnam. t mul
tum uehias p legiones. ¶ audiunt singule
elephantes mille unum leonas agentem
t gulee eque i capitibus eorum. t quibus eq
tes. eorum unusq; uehe ela cuius. hi
ani tres ubique cinte uestia. ubi cuius. t quo
libus uiris. t nō discedat ab eo. ¶ t cum
es ligneę sed eque firme preparate sit fu
gulas uehias. t sit eas machine. ¶ sup
singulas iii uiros in gimina qui pugna
bant de tribus magis uehe. ¶ rebon
um equum iuue t mee sumi i duas pre
cub equi. cornole iungę. t separatim
i legiones eius. ¶ ut refulsit sol i ea
pere aurea. t ea. t resplendunt mo
tes ab eis. ¶ resplendit campi sic lata
ri aque. t distant ę p spacia regis
p montes excelsos. t alij p loca humilia.
t dum ambo t eadem. ¶ mouet ar
co hunc num a uoce maiori eorum
t ascendit super eum magnus ualde. t ingens
pauit uterq; t ceteri eius i fugam. ¶ ce
dere d ceteri regis. c. iij. ¶ uoce ele
phas filius sauiny. una de bestijs lou
go regi. et cum eis. et cum eo si ceteri
bestias. ¶ nisi est ei q; ei est rex. t eos
te ut uiuant prius sui. t acquirunt i
nomi ceteri. ¶ cadit ab eum auriculare
i medio legionis. missile. t ascendit. t si
militer. t ascendit ab eo huc t illuc. ¶ imi
sub pedes. t elephas. t supposti se ei. t e
ad eum. t ceteri i fugam si cum. t mortuę
illic. ¶ medere uenit regis. t peruenit ea
tus eius. t uiuere se ab eis. ¶ sanus aut rex
ascendere d eos i certum. ¶ applicat ad ita
rex ad uiam i more suis. t sed quę ad
thę q erant i bethsuram. ¶ erigit de castra
re. qui nō erant eis ibi. animę. t edulię. q.
salia erant ibi. ¶ ipsi rex bethsuram
t obtinuit ille. t ordo eius. t quę fuere ei. ¶ oni
ne castra ad lac sanctuarij. et missus. t
sunt illic tribus. t machias. t qui iacta
rentur ad lapides. t cadit. ¶ t qui ad
scorpios ad murum. t sagittę. t fundibu
lę erant. t qui machias. t qui machias
eos. t pugnet. et misos. ¶ sic ait nō erat
i cunctis. eo q. xvi. o. anno. ecc. t qui uem
antes i uiri. o. gentes. t ipsi sunt rebu
as eos. q. repōdere filiam. t uenę sunt
sic ut pulsa. qui obumbrat eos. timues
t dissipi. t unoquisq; i loc sui. ¶ audiuit
am ptolemeus. qui erant rex antioch
um. adhuc unuerat ut nuntiet. mor
tui filiu sui. ut regnaret. q. reuili esset
a pfide. t media. t ceteris. qui abieru
um. ro. t. q. qui sunt ate regni nego
a. festinauit ire. t. dē ad regem. t du
ces eius. t. dicens. Restituam. t. ordie. festa nb
modici. t. loco. quę obsidemo. t mul
tis. t auxilia nb ordinate. t regno. si
uas. uenio. t. ante. hodie. uno. t filia
mo. t illic. quę. t. o. t. genere eius. t. osti
tuam. t. ut ambulent. t legitimis

sma sicam primi. Ipse legimina ei ip
sius que scripserunt inter suos. et fecer
dñm. & placuit simo i ospectu regis er
pnapium. et misit ad eos pace fiale. et re
cepunt illa. & nunii illi rex et priapes
et ceci de mundo. & mansuri i mōrem
sion. et uxor mihi dem loci. et cuj acuis
iuramini q; iurastis. et mandate testi
ere mihi i gmo. & discessit felix de re
ūsi. & annecham. et ipse phuppi dñe
i aduare. et pugnare aduso eum. et ui ce
cupauit cuncte.

VII

Hmo. e. z. primo. cepit demetr sale
cidi filio ab urbe roma. et ascēdi ei
pincas aug. i centare magnu mare
gnor illic. & dicali e ur ingsso. e i domū
regni patrū suoru. & sedens e cathedra. anno
chim. dissā. il addidere eos ad eil. &
vesci inoniam. dolore michi ostēde
fratrem eou. et occidi eos e cathedra. & sed de
mean. si sedem regni sui. & venerūt ad
eū ih impy. et iniqui ex isr. et alchimo d
ur eoz. qui voluerāt fieri sacdos. et ac
cusauerunt ppm ap regem dicentes. &
vidō uicue. et fidē eius armeos tuos. et ipsi
vid ō dn nim. sic ē. mitte uir ex eis. et
ur ex eis. et uadat et uidet terram istam
et uisitet omnes uiros regis. & punit eos armeos. &
gis. et ad uicos eis eoz. & elegit vir ex eis
tus. bachidem qui dilexerat eum. si
me magnū i regno. et fidē regis. et mi
sit eū. et alchimū impiū. et mandauit in sacdo
cio. mandauit ei fidē ultā. et i filios isr.
& interfecit eos. et ciuitatē magno.
i ignem usq; & miserunt ipsos. et loca
ad uirā. ad fīs cuius ubi pugnabat in
uolo. nō intendunt simul. cum eis. videt
ci qui uenerāt de exercitu magno. et uenerāt
ad alchimū. et ad bachidem. et gratanō sci
buit requirere. et iudā. et fratres eius
et cecidit in filios ur. et exquirebat ab eis ppter
pace. dicēs. si. vō sacdos de semie aaron
uenit. nō decipiet nos. & locutus est eis ui
ba pacis. et iurauit illis dicēs. nō inferē
mus ub malū in animas uras. et credi
derūt ei. & apprehendit ex eis. lxx. uiros. et occidit
eos i una die sicut q; scripsit. carnes
sanctor tuor et sanguinē eor effudere
i circuitu ierlm. et nō erat qui sepeliret
& iacebant cadauera mor. et dem ppter
quod. nō est ei timor neq; timidi. sed
fili dei et ueritatis. & uirtutis. q; uirtutem
& mouit bachidez castra ab ierlm. et ap
plicuit i bezmeam. et misit et apprehendit mlos
ex eis. qui ad se refugiebant. et quesiuit
deip macharum. et iurauit magnū priē.
& misit regidē alchimo. et reliquit ei co
auxilui i adiuuandū ipi. & abiit bachi
dez ad regem. et fuit agebat alchimo. p
pinquum sacdocij sui. & quenerāt ad eū
ex qm ypocrisim filii. et obtulerunt ei
tā mutā. et fecerāt plagā magnā in ur. et
mos uiros ex ea mala que fecerat alchimo
et ex eis erāt filij ur. plusquā qm ex
erāt i ea finem mox. et cecidit uidens
i circuitu. et fecit uindictam i omnes delinq
entes. et cessauerāt ultra
re i regnō. vid ab alchimo. et quādiu u
xit ea ex eis. et regnauit qnq; annis. et
regis. et ad regem. et accusauit eos mlis
ēmmbus. & misit rex memoratē omni de
principibus suis nobilioribus. qui erāt i
mesopotamia. et ciuitate ypsim. & uenit mesopotamia. et uerlim. et exercitu
magno. et misit ad uiros et ad fres eius qui
erāt in bethozo. Ipse uero pugnauit contra
eos. et uulnerati sunt multi ex eis. et
cecidit. & uenit ad uiros et salutauit
eos. et iuncti sunt eis. et locutus est eis
uba pacis. et dixit eis. nolite pugnare contra
nos. quia fratres estis. & ingressus est
ad eos. et ad omnes qui cum eo erant. et
pugnauit eis. et fugerunt ab eo. et persecutus
est eos. et interfecit ex eis. et cecidit
i tempore illo. & ipse uidens. et omnis exercitus
eius. et mansit ibi. et misit legatos
ad ionatā. et fratrem eius. dicens. uenite
ad me. et ego et uos. et pugnemus contra
inimicos nros. et ecce ego hodie. et
tradam uos. et non sitis ex omnibus
qui stabunt contra me. quia sic faciunt
inimici mei. & dixerunt ei. non egredi
emur. quia melius est nos pugnare de
montibus. et liberabit nos de manu
omnium qui insurgunt contra nos. et
occidemus eos. & cognouit bachidez. et
uenerunt. et castrametati sunt in
bethozo. et pugnauit contra eos. et
percussit eos. et fugerunt. et persecutus
est eos. et interfecit ex eis. et cecidit
in

te. cepit angle. z pquisit ex eis ccc. l. xx
x. v. milia. Hic ait ex eis nihil i after
tu mlt vocie. Ap sacr ccc. qz male loca
tus e sr sca mar ura ihl fm malua
am ullu. Ho mlt ex eis plul. viii. ce
milia aut. z ornm ē castra meanoz. ex
ccc. qz pmo i pleno. Vr qz aut ccc
ens. qz ccc. o meanoz. Hec iunt arma si
z fugiunt. z pleum ē ex ea vie unu.
Ad aules ubiq uenit in gazam. et
ubi ccc. iunt po eos ē sagittar obs.
Ex ter de eis exhibit ude. i ccc. u. et
alur ex eis unus. z auferbatur una ad ex.
z cedet eo glavio. z no ē velens ex eis
nec una. Accepit spolia eoz. z pda eoz.
z cap mchandize ap ascalon. z derum eo
ex cessu simple ab ihlet. z sopendunt o
ierim. Hec mlt ē eis ps uale. Egre
die ulla i lenga mag. z alia ia mag ag
eis. anno. die ihl. xiij. die mlt. aut. z
fugit ūn ua die qnq.

VIII

Et audiut uaq nem romanoz. qz
ē potentel umbr. z acquescet ad ea
que postulabant ab eis. z quia acce
sset ad eos stanuet ē eis amicicia. z qz
ē potens umbr. z audiet pha eoz. z
ut uentel bac q̄s facūt i galatia ex
qz obanuet eos. z duxunt eos sub ctb
ut. z quia scabnt i regnis ysmae.
z qz i potestate redegunt mt alia aqz
n z aut. q̄ ille d. Ap possedunt cēm lati
osius ue. z pcipabant que ibi ex eunt u
alie ab eis. z repet qui sup nesiant ulc
ab eventu ne duxet. z pcussit eos p la
ga magna. E ea aut tpe eis tributu
anis singulis. z philippo pariscen rede
ut regem. z redd qui ad illos ea arma
ultimo odiet in bello. z obanuet eos. z
amalechum magnū regem assi qui ea
pugn in illa hmo. c. ugint hebreos.
z equitū eoz. z ea cum magno uul
te. z stanuet eū ut amet ipse z qm regnaret
po eū tributū magnū. z auet obsides z
ostiatū z regiem medu. z lidos. z me
des. z ecpanos regionis eoz. z accepta ea
ab ille dedunt eis mlt. z qua qui
ent ap eos ad uolunt ut rolle eos. Ap
inouit smo hos. z misit ad eos unū de
ce. z expugnauet eos. Ap eos ex eis
mlti. z capiuos duxet unuet eoz. z filios
eoz. z dimisit eos. z ita possedet
z destruxit muros eoz. z i fugiunt eos
regnū usq in hūc diem. Ap resilua regni
z insulas que circa ea rebellant. ill extra
ignit. z i potestate redegunt. Ex sin
ar armac. z qui i ipis erant hebraic.
ap ea audite amicicia. z obanuet regē
q erat primus z quelagre. ap quos au
diebat ūn eoz. z me bant eos. z ut
ro uellent auxilio esse ut regnaret. re
gnabant. Erat ap ille regno dauid ab
anc. z tantum q̄ualdi. ri olim ulo neme
portabat diadema. nec idebat ipsum.
ū magnificaret i ci. Ap. z. ea. cinam sibi
z. z cedet ē filiabo. ee. pp. o filiū age
re sp o mlt in me ur q digna ē gant. Ap
o mnes uni hoi magnū filiū. p singlo
anos. diuan. unius ue filie. z omo obe
dire uni. z nō ē iudea in celū me ea.
Ap elegt iudas cupholeū filiū iohne iacob.
z ialdem filiū eleazar. z misit eos ro
mā ad mlt. z ad ea. z scdm ea. z ut
autorem ap eos ut gri geoz. qz uidet q
i fruunt pmento regiū n. Ap audit ro
mā mlt. z ad mlt ap audit romā z di
uer. q nde z macabeus z fr eius. z ipi u
ru misit nec ad ue stantle ubi scdm
me. z pacē. z scalie nos scdm z amico
nos. Ap placuit hmo i ipsa ea. z li
relatu sum qz recepsim i tabulis ereis
z misim i ierlm ut ecc ap eos. ubi mē
moriale pacis z societatis. Hi fle vom
ame. z gri iudeoz i manu z i ea i ecclē.
Si audiss. z hoc ipm si ab eis. Si si
ntet bellū romanis pua. aū obis sicut
eoz. i omi dilanōe eoz. auxiliū feret ge
iudeoz. put qē dicunt corde pleno. z
pabis nō dabē ns. sub militabē eme.
arma. pecuniā. nauel. Hec romanis pla
cuit. z custodiet mdatum eoz. absq dolo.
mō ab eis acq pcepet. Si ergo aut z si gn
iudeoz prius acedit bllm. Ad mandatum
romani ex alo. put eis qz pmisit. Ad
unanabis nō dabē ems. arma. pecuniā.
nauel. Hec placuit romanis. z custodiet
mdatum eoz. absq dolo. Sc cum hoc iudas
mittet ve. ipse iudeoz. Si si pbi sibi in ali
quo adde ut emle. absq aliquod uolumt
facet ex pprio suo. z ea. addidit ut
dempsit eum ei. Sic. z mal que fec ems
ma vre i eos. scripsimo ei pcedet. Re
gnastis ergo qui sc amicic mec. z socie.
iudeoz. Si g mn adiecit nos. ad usq te.

279

fugiamo ut inde[a]ū. r pugnabimo cō-
tra manas.

Cap I

Audiū ubi audiū demetrio q[uo]d ceād mā-
nas r ceād⁹ eius i plui. appellat tuch-
den r almachumi ut[rum] mitt[er]e i[n]s
am r ceād⁹ eorū. e illic. r abiec[er]ūt ma que
duc i galgala. r castra posuer[un]t i medio
ch ā ch in abelthe. r occupauer[un]t cāpū
ciuitū aiae hōū milit[u]m. Jn mīse pe[r] ī
ceād⁹ium. giggebum fr. appropiauer[un]t ceād⁹
ni ab ortū ā sumpserūt r abiec[er]ūt i deser-
re. multa pōa. r duo milia equitū. r
inde posuit castra i lasla. r cū multa ū
i eo erāt. r inde[a]ū mānasses ceād⁹que.
qui mīs. r nūquā ualde. r mīs subū-
rūt se de castris. r nō remāsit ex eis
ceād⁹ū ū. r inde[a]ū q[uo]d ut ceād⁹
sume. r belli pugnabat cū. r ō fugit. e
cede. qui ō hebat spē ēffugiendi eos. r diff-
dit eā duc[e] hic qui tūc[em] erāt. Jungamo
r cāpa ad adūsarios nr[o]s. si pcū-
mo pugnē adūsū eos. r aūcabit eū dnc[u]s
tc[etera]. Jō pcūmo. si ubēmo diae mīe m.
r uīcemur. ad fr[e]s nr[o]s. r tūc pugnabimo
adūsū eos. Ita f[act]a fuit mo. r ait mas.
Audiui ultim rem fac[t]ā. pt fugiamo ab
eis. r si appropiauer[un]t ēp nrm. mozam. in
ciuitē ip[s]or nr[o]r. r nō stetimo cū eis
mīe. r mortui sūt ex eis. r ceād⁹ fugit
obuiā. r diuisi sūt eq[ui]tes i duas pres-
simbliā. r sagittarij ibant ceād⁹ū.
r pugnā cōmīe eis pcūsse. Audiēs aūt
eos. r ipi cōgregati sūt ad pugnā
ad ipos. r ceād⁹ eorū. r ipi ceād⁹ eorū
ceād⁹ eorū. r ipi ceād⁹ eorū. r ipi ceād⁹

ionathas ⁊ qui ẽ eo erãt ⁊ amisit aquile
ad eos iordanẽ. ⁊ cessauit ꝺ ꝓe tuchꝰ ꝺ
die illa mille ũ ⁊ remsit q̃ ierlim. ⁊ ecclĩ
auulit aumuel mũtre ⁊ iudeã. mutꝫ ⁊
q̃ ẽ i ithar ⁊ amalr ⁊ iechonr ⁊ iechoclar ⁊ adha
natha ⁊ phaam ⁊ epo. mutꝫ ecclĩa ec
potas excelsis. ⁊ sctis. ⁊ posuit i eis aut
rodias ut inimicaꝫ eccctis i in. ⁊ mu
nui aumuel uehemẽt ⁊ gaudiũ ⁊ arcẽ. ⁊
posuit i eis amtha ⁊ ajutii eleazu. ⁊ ac
cep filios ꝓnapũ regione obsidẽ. ⁊ pos
uit eaꝫ i arce i ierlm. i custodiã. ⁊ annis
ẽ .xl. ẽco. mẽse so. ꝓcep alchimo destrui
munꝫ domo sce mõtis ⁊ destrui opa ꝓ
phar. ⁊ cep uenire i illo tpe. ⁊ pausꝫ ẽ
alchimo. ⁊ ipedit ẽ opi illo. ⁊ ob causã
ẽ eo cuꝫ. ⁊ dissoluit ẽ i pausꝫ. nec uir
uꝫ potuit ubũ ⁊ mãdare ꝺ domo sua. ⁊
mortuꝰ ẽ alchimo. i illo tpe ẽ twnũ ma
gno. ⁊ uꝰ bachides qui mortuꝰ ẽ alch
mo. ⁊ reuisit ẽ ad regem. ⁊ fiuit q̃ q̃
uis poter

ue. ꝛ ur amico regis uocetur. Et mittet
ei ymū ꝛ coram aurā. ut q̄ uū ō fe
ad uho. ꝛ ostet amicaca ad nos.
Et meunt sc̄ iānhes stola sc̄i. vii. mē
sē. anno ctēsimo. xx. i ciuitate empti
onopolitē. ogniq; ciuni ꝛ fruct ar
ma copiosa. Et audiunt demetrio ūuisse
ꝛ gaudere ē minie. ꝛ ait. Quo d̄ seamo
. ad poetiqui nos alcuid. applicare am
icaca uicem. ab mumm sui. Et uā ꝛ
ego illi ubi ꝓsperitas ꝛ dignitatez
ꝛ dona. ut sit mei ī admiratiōe. Et sic
ut h ūba. Acc demetrio gl̄ uba fuit.
Et mittit ad nos placi ꝛ mānsuetudi
amicaca nā. ꝛ nō accessimus ad immice
rere. audiumus ꝛ gnausi sumo. ꝛ uen
tu ecto. Et nūc ꝓsūare adhuc ostinare
ad nos fidem. ꝛ uenturum ub dona.
p̄ys q̄ stratis ubai. Et uenturus ub
ps tuos dcc milia. ꝛ tabmo ub donatio
nes. Et nūc abridus nos. ꝛ oē milo ad
unū. ꝛ pugnā sūt indulgeo ꝛ coīa
uentum. ꝛ tuas semis. ꝛ dimittam ꝓ
stituas. ugnū qui ē ꝓtrō nō mee uob
utinque ex hodierno ꝛ dnceps. ne ao
aptamur ā tu uba. ꝛ amb; autumb;
q̄ adhuc sunt ubi. ꝛ tumāna ꝛ gaudi
ex hodierna die. ī ūtum tp̄e. Et uer
sūt sūa ūba cum sinib; suis. ꝛ dcam
ꝛ mbuta ꝓ sine. Demitto ꝛ ꝓcūsare
ante q̄ ēt i ūtm. ꝛ do eam sumo tu
dēoi. ut obtuas i ea unq. quo sis nē
elegūt. qui custodiant ei. Et cum eam
uidero q̄ expuam ē ā tu uta. i ol re
gnio nō utinque uham gnte. ut eō
a mbuta soluamur ꝛ ꝓsis filor. Et
dict sollēpnē ꝛ sulla. ꝛ necmeche ꝛ di
el decem. ꝛ cū dict ait diem sollēnē ꝛ
ut eis ꝓ die sollēpnem. sine eō die
inultime ꝛ remisticē. ōb; nideis ā ī
regne nō. Et mens sēb ꝓcedentem a
gr augne. ꝛ meile negocia adūlti di
que cou. i ōi cuita. Et ūr alcuiantur eo
nideis i edam regis. ad vsū. muta ui
ru. Et abrūnt illi copie ut oi ōb; et
cab; regis. ꝛ ec ipse ordinabit ꝙ sint
i mūmentis regis magni. Et cū hō q̄
stratūr sup negocia regni que agū
ur ex fō. ꝛ ꝓnctpes sine ex eo. ꝛab
ulēt legib; suis sic ꝓcpit tp̄e i ēu u
ra. Et nec augmentet q̄ addat sint u
te ex regibo sumane. ō indea neq; ute

ant ut sint sub uno ꝛ nō obediat alue
ꝓcellat. ñ sūm cādonis. Ptolomeus
dē ꝛ sinet. eni quas dedi omni lās q
sunt i ūtm. ad nctos supes sēu. Et
ego singlis anis talo. xv. milia sicloꝝ
argenti. Et omib; regis que me gau
gunt. Et sē q̄ reliquum fuit q̄ no red
dedime qui ꝑ negocia eunt anis pon
ur. ex ꝛ ualy i opi dom. ꝛ ꝑ h. v. milia
sicloꝝ argēti. que acquirebat ꝑ sēu ōi
ne. p singlos annos. ꝛ b ad sacdotes p
tinant qui mīstis fungūtur. ꝛ quā
q fugiunt i ciuitm. q̄ ē i ūtm. ꝛ in ōib
simb; eis obnoxij regi ioi negocio ñ
mutatur. Et unusq̄ q sunt eis i ol reg
no tuis sunt. Et ad ostēdā ut ꝓsum
mndi. o pu. sacr. supes. subm Et sēe reg.
ꝛ ad ꝓsūdam mei ūtm i causis ꝛ omi
bus. supius subm Et sēe regis. ꝛ ad ost
endā mutuā i mūdi. Et ad audiū iudicas
ꝛ ꝓs findel stos. ñ accedunt eis. ñ
recipūt eos. q. uocentur. ꝛ maledicā
que. ꝑ tēpa i ñ tribulatiōe eos nul
de. Et ꝓsūare eis i abundā. q. tpē fu
turis. eis princeps sūmoñ pacis. ꝛ ꝓ
auxiliū sēbant omib; diebs. Et ogre
gauit alex. rex edam magnū ꝛ amo
uit castra. Demetrius ꝛ omisunt ꝑ
tū duo regēs. Et fugit elect alexā
dū. ꝛ misericord est eum demetrio. ꝛ iu
uit ꝑ eos. ꝛ iuali ꝑ uit nimis. Sunt e
occisi ꝑ ꝛ circā demetrio i illa die. Et m
isit alex ad ꝓtolomeū regē egipti
legatos. ꝑ h nūc dicēs. Ecce regni sum
i regnū mū. ꝛ sedi i sede patrum nō
ut optimus pre primatum ꝛ retinu
demetrium a ꝓsedi regione mīm. Et o
mnia ē eo pugnā. ꝛ quos ē ꝑ ē ꝛ castra
eius ambo. ꝛ sedimus i sede regni eius
nē statuamo aduc amicitiā. ꝛ ad
filiā mā uxorē ꝛ ew gēt nupt. ꝛ zalu
ubi. dona ꝛ dignitatem. Et rīndit ꝓ
tolomeus ver tibi. Et ut dicis i q̄ reuisti
es ad mum patrē meū. ꝛ ecdisti i sede regni
eius. Et nunc filiā ubi ꝙ scripsisti. ñ occ
ro mī ꝓtolomaidē. ñ uocamo nos ad
iuuē. Et reuertear ubi ñ ē dmih. Et
egrē ptolemeus ē egipto. ꝑ ē cleopatra
filia sua. ꝛ uenit ptolomaidē. ano. cxl.
si. Et occurrit ei alex. rex. ꝛ tes ei cleopatrā fi
liā suā i magna glia. Et dimisit alex rex
ionathe. ñ uenire obuiā ꝛ abire ē gla

ꝛ fecerunt pacē eis
ptolomaide
sicut reg
es in

j

ptolomaeū ꝛ ceciderūt ibi duo; reges
ꝛ duo ac exercitū multū ꝛ aurū ꝛ vāa. ¶ In
nemine gētium ꝛ populoꝝ ceci-
derūt sicut in ptolemeū ꝛ ei⁹ exercitu. ¶ Quem cū
audisset eum illi pestilentes esse ꝛ in multi-
tudine copiosū eū ꝛ nō indē ab eis ver-
sus est capitolium ꝛ ascendit in templū ꝛ
unxit se oleo ꝛ induit se purpura ꝛ ornamentis regiis. ¶ Cui
ei ver sedē ꝛc. dixit pinarius. ¶ Scire
debes ut intelligas quantū ꝛ prestare ꝛ nemo
melius quā ille qui nullā rē. ¶ Sed ē ut iudi-
cauerūt qui ipsa labōr gesta eoꝝ ꝛ plurima
cum ipsum sigismundū. ¶ Magnificauit eū rex ꝛ sanctificauit eū mē ꝑmodū ꝛ
multū. ꝛ posuit eū iuxta se ꝛ primū ꝑ pla-
cuit ꝛ misit ē ad ethiopiā ꝛ iterū ad ꝑsas ꝛ
ad indiā. ¶ In āno ē. xl. ꝟ. quem dominus fi-
lium dei ꝛ ꝓphetā ꝛ ꝓmissū ꝛ dilectū ꝛ electū ꝛ
ꝓbatū ꝛ ꝓbatū ꝛ ꝓbatū ꝛ

ptolomēe rex ciprī cū exercitu suo venit ei in occursum. Et fugit alexander in antiochiā. Et fugit ibi regnare. Et rex ptolomeus intrauit ciuitatem. Et accepit filiā suam cleopatrā uxorem alexandri. Et misit ptolomeo nuncios dicens. Reddo tibi filiam tuam. Quia decepit me gener meus. Quia uolebat occidere me. Et ptolomeus uenit antiochiam. Et posuit duo diademata capiti suo. Asiae et egypti. Et alexander fugit in arabiam. Et ibi occisus est. Et caput eius allatum est ptolomeo. Et rex ptolomeus mortuus est tribus diebus postea. Et milites qui erant in ciuitate interfecerunt omnes qui erant ex parte ptolomei. Et regnauit demetrius anno centesimo lx. vii. Hiebus illis congregauit ionathas eos qui erant in iudea. ut expugnarent arcem quae erat in ierusalem. Et fecerunt machinas contra eam. Et uenerunt quidam impii qui oderant gentem suam. Et abierunt ad regem demetrium. et dixerunt ei. ut faceret aduersus ionathan. Et uenit ad eum sicut et primo. Et expugnauit eum. et percussit eum. et plures cum eo. Et misit rex demetrius ad ionathan dicens. Si hoc tibi placet. et gentem meam. Si gratia inueneris in oculis meis. Et quia scripsisti mihi semel. Et renouabo tecum. et remittam tibi omnia quae dimisi a te. et quae relaxaui. Et corona et uectigalia quae dabantur mihi. Et pro parte quae mihi pertinet de salinis. Et pro corona quae debetur mihi. Et pro decima. et pro portione quae mihi conuenit. Et ecce hodie omnia dimitto ea propter te. et propter gentem iudaeorum. Et scribe tibi chartam. et signetur sigillo meo. Et honorificentur sicut amici regis. Et honorificentur sicut fratres regis. Et misit ei ionathas et populus hierusalem. Et legerunt uerba haec coram omni populo. Et timuerunt ualde. Et non exegerunt pecuniam. Et non exegerunt tributum. Et ipse pro nihilo habebat omnia quae dimiserat. Et pro sanguine quem effudit fratrum suorum. Et pro omnibus quae fecerunt ei. Et fugit et regnauit. Et congregauit ionathas milites. Et fecit sibi arma. Et posuit se in ciuitate. Et misit ad demetrium regem. ut faceret ei. Et dixit. Ecce ego et gens mea. Et ecce ego quia inimicus es. Et mittam ad te. Et mittam ad gentem meam. Et ut faciamus pacem. Et ut cessent omnia mala quae nocent nobis. Et dixit demetrius. Et ego. Et misit ei demetrius. Et dixit. Et ego. Et misit ei demetrius. Et dixit. Et ego. Et misit ei demetrius. Et dixit

¶ sedulet se qu eum gaut. r obsides eā. sue
ccēt q i ccutu eum cumgno. r pcuro é ē.
¶ ngnuet gaufrēd ioarhm. r reos ill dcrmi
¶ accep suos eos obtinet. r mittit eos i ieri
r pambiaur regiōe usq ramasē. ¶ audiū
ionathas q ptuantan é pncpet dmcm
i exet q é in galilea ō exercitu mlto. iubē
tet remoue eum a regnō regni. r occum
uit. ¶ cūq aut fuit sim ōem vrbiqutr ie. yni
cā. ¶ applicat sim ad bethsiam. r expug
nat eā diebs mlts. r dstruit eos. ¶ postquet
ab eo remas accpet. r reos ill r cet eos ins
r cep amantē. r posti i ea pdui. ¶ ionam
r cū suis applicet ad ag genetur. rui
tnē ingulares i cāpo alci. ¶ exce cū ill
emigrant. occurrentur i cāpo. r tendut ei i
sydas i mōtu. ¶ pē a occurrut ei adiuto
sydis ū surrexet de locis suis. r omsit pu
ū. r fugiunt q erāt ex pte ionathe dē. r nō
remanet é ex eis. nisi mathathias filius absa
lom. r iudas filius caphi. pncpes militie
ceōrū. ¶ sed iōathas nec ipse memor
fuit ūs capta suor. erat. r trāsiit é ad eos. i p
tui. r mittit illos. r pugnauerūt. ¶ videt q
fugiebant pa illos. r trāsiit é ad eū. r iseq
batur eos. usq caret ap caph. fugā. r prenet
ipse illos. ¶ ceadet q plures gentiū. r dei
ta q multa fuerūt. r trāsiit é. r arhas. i terl.

Et mittit iōathas qt ppe eū uiros. r elegit XII
eos. r mittit vrbē hostie. r remanet
é cū eis armatā. ¶ ab spa ascendit ad alia loca
misit eplas. q ccandem formā. ¶ abiit q
mā. r manet i cuna. r ouert. i archa fu
mo sacdor. r gēs mecū misit nos. ut reno
uem cū eis amicā. r fedus. r pacē. ¶ dedit
ill eplas ad hēs p loca. ut reducerent eos i tā
tum é pace. ¶ hec cepit eplas ās sydo:
iōathas spa ascendit ionathe sumo sacdor. r
sedentes gēs. r sacdotes. r reliqs qui mecū sp
ad sua tendut. ¶ ale. q ā pcē misse erāt e
pistole ad omā. sumi sacdotē. q tempo qu
quam. ap eos. qui ethā fuit in sacdotali
gnāt. q sibi cum é. ¶ sacdos omas ut
q misso suar é honore. r accepit eplas. i q
bꝫ significabat de societate. r amicicia. ¶ é
nullo hoc idigemo. habet solatio sacdotes
q ad manū mice. malumo mutet ad ut
renouare sumā. r amicā. ne fiat a
uci efficiam aliū. ¶ sim q tpe ramasē ex
q misisse ad nos. ¶ ego q i omi tpe sū istis
sidē. r i dieb. sollēpnibꝫ. r aliis quibꝫ oc
memoret sumꝰ mi. i sacrificijs q offerim
r obsuatoibꝫ sicē fuit. r decet me misisse
sumā. ¶ etiā vos q glia vā. ¶ ac ē decē
unt milites vbi locē. r milia pha. r pugile
nos regis. qui é i exercitu mō. ¶ olim q
us molestus esse. ns aciē sequē. r ama
mice. i hys phys. ¶ olim q ā d eos auxiliū
r ibi eram. sumo nos. r phanan é mmanno
stri. ¶ legimo tpe neumēiū ānoch. r ā
pēm valde. r filiū. r misim. ad rēnādo
renouare. r ac amicā. r fedus cū ipis
nā. ¶ dantum q nri. ex ue uidēt. r ad u
r saluatē uos. r reddit ub eplas. mee
inonagde. firmitas. r nē. r nē bnficiū
pncēdet. ub adhuc. r ubi recipiat eplas q
misit omas. ut ipa cū. ¶ mac. idche
sydon magno sale. ¶ uenit é in sydē de
phanē. r dixē. qm é hēs. r q é de gēne ai
mi. ¶ nec q hoc sumo. bnficiū scribet. ns
de pace. uā. ¶ r nō relcpsimo ub. fecerā
mo. ut possēt nāc. ut sīt. r ut nōc. ¶ dum
mo. tp. h nūcian ub. ¶ audiū iōathas q
mā epīs. q pncpes demeti. ō exerc. mlto.
sup eū. ut pugnare aduersꝰ eū. r exuat ab
ter. r cognoscat eos. i amantē regiōe. ¶ p
el. rēdit est ipsum ut ignāt regiōe eo. ¶
misit spectatē. i castra eoꝝ. r reuti mia
dum q ostenderē silere ut nocte. ¶ el
aduersꝰ. á ter. precp iōathe filiꝰ ut gladē. r
cē. i armo. parātes ad pugnā tota nocte.
¶ posuit ausores ne cp. q circuitū castr.
¶ audiet aduersꝰ ea. pueros. é iōathe. é filiꝰ
i bello. r timuit. r formidauit corde suo. r
accedet sydē. i castra sua. ¶ ante dīē é eo
rū. nō agnouet. ut manet. r dixerūt. illum
arcēdā. r fecerūt. é ionathe. r ne ephēdē eos.
manūt. el. flumē elentherum. r diuertit ibi
tas ad arabiā. ¶ ionathas. r mbuit. r per
stit eos. r accep. sholia eoꝝ. r ubi. r uen ei
malū. r pambulauit eos. regiōem illā.
¶ simō. é cum. r ui ut. ad ascalōē. r ab ps
ma. phia. ¶ ēdimai. i ioppē. r occupauit
eā. audiū el. q uellet. phia. r mde. pnis
dem eis. ¶ posti. ut custodes. ut custodi
eos cum. r trāsiit é ionathas. r uenerunt se
uerel. p. r o gaudet eum. eis. q. ei. que
mittet. i ierlm. r exaltauit magnā alti
tudem. ē me eum. arcis. r cuncta
ue separet eum. á amicis. ut essi. pti
singulāt. r mēdē ns. uēnet. ¶ ene
nerūt ut cōsilio. cuncta. r cedi mu
ro. qui eius. p. r uicē. ab otni. die. r p
puro eum. qui uocatur euphrata. ¶

¶ Symō cōstituitur adiam. i sepvlcra. r mōnumēta eōrū. r ipōsuit vxōrē sōrōrē ¶ē agrippē regis yon regnare asiē. r assūmē diadēma r cirdē manū i manū regem timens. ne forte nō permitteret. cum ionatā si pugnaret adillū eū. fretū. appēdē cum. r cēdē. ¶ cumq; cōgnouisset berbsan. r cessisse iōathā. q; mlā. cum. xl. mlibz virozū electoz i pūl. ¶ venit berbsan. r ois cyprō. q; nō iōathā ¶ē cōmū miserāt ¶ cēdē. i eū manū. r mūnit. r cessē eū ¶ honore. r amīcā eū. ¶ mūnia r dōa dedit. ¶ cōmūdauit eis. q; ut obedirēt ei. ¶ē. ¶ audiēs iōathē. q; venissēt principes ¶ bellū nō ñ sūt. ¶ mīc remisit eos in domū. ¶. ¶ ingrē. r vnū virū. q; cē simē. r cū mīc ptolomeū. r mīā illā. r ait. relīq; ptōia. r ebas. r misit. ¶ dīs negotiū. r mīsit ambo. ¶ cū ē ad. r credit. q; cē ille. ¶. r dimīc cōmūcauit. r ait. ¶ cōmūicā. ¶ cē in mīa nōa. ex qbz remisit i galileā duo. ¶. milites. ¶ē. ¶ venēt. ¶ iōathā aut iōathē. ptolomayda. r audīt ptā ptolomeū. r ppter hōrē eū. ¶ q; ¶ē cū mīc. r glōria. ¶ fecit. ¶ misit. ¶ē. ¶ cōmū. ¶ cessit i galileā. ¶ iōathā magnū. ¶ pōs. ¶ scdo. ionathē. ¶ vltō. ¶ omnē. qui ¶ē. ¶ eōrū hostes. ¶ seruitutē. ¶ recessūq; pacē. ¶ fluuiū. ¶ venēt. hī qui mīcabāt. filiāt. q; ¶ mare. ¶ illic. vsq; ¶. ¶ aut. venēt. ¶ē. ¶ pace. i ciuitē. suā. r planxēt. ionathā. ¶ q; ¶ē. ¶ ēt. vsq; magno. ¶ illē. ¶. ¶. ¶ē. ¶ cōmū. i ciuitē. ¶ p. ¶ē. ¶. ¶ē. ¶ē. ¶ē

plagam magn̄ i ciu. ℭ Confiteat sym̄o
p̄fidia ludee mmice ea munꝰ: excell
te r munꝰ magnꝰ a pueꝛo r senꝰ. ℭ
posuit alm̄cu in mumuoꝛibꝰ. ℭ eleg
sym̄o uoꝛ m̄g̃a dñm̄ regem ū fuge
rem illoꝝ regiom. qꝫ actus ot emph
ome p̄ne peꝛdem filiane gothi. ℭ ame
mue reꝛ ac ilka ista rehoñ r sepsit e
pistolam talem. ℣ er dnem ta sym on
fumo sacdoꝛi r amico regum r semoun
i gl̄i mdcui saluet. Cedam amꝛem r tu
den sm̄ misit suscep mo. r pat suma fi
de nbai pace magna r sanctꝫ p̄fessoꝛ reg
remue ub que indulsimo. ℭ recepit eccl
sumo ub sitant ac mumicet ão cofi
cantiq; sinc ub. ℣ enumo q; ignoꝛana
ac r pat nus i vodiernū diem. r cedam q̄
celebranc. ℭ signꝫ aliuꝝ eme mbuenui
i cerim. am nō sic mbuenui. ℭ siqui in
ub aqa fuse oscabi: unꝰ nq̄ sacdnaꝝ r
sic me nos pm. ℣no. d. xvc. .xl. anum e in
gl̄i gen̄ium ab iꝝ. ℭ ecc̄ p̄p scribe i cubic
r gestis publicis. ℣nno primo sub sym̄o
ne sūmo sacdote magno duce r p̄nceps
udee. ℣n diebꝰ ill sym̄o applicuit ad ga
zam. r cucurꝛit eam ciuib. r fec machi
ne r applicuit ad auꝛeꝛ. r pauit eam
em una r op̄lenꝫ r qui erupeꝛ int̄ ma
chinas. r cupiens r fec est mort magn̄
i ciuitat. ℭ ascendit q̄ cum i ciuitate
e iuenit ibi filiꝫ sup̄ munū r assit cū e
sue. r damauit uoce magna postulans
a sym̄e dem. r dixit. ℣ob ne
reddas sm̄ malicias nine. si sm̄ mias eꝛ
r sup mea ciui. ℭ flecte sym̄o nō debe
tant eꝛ. si cicc cū eis r cupiant. r em
dnus ecc̄ i qmb fiant similr. tale it
nur i eam cum hymne bndicc dñi.
ℭ cicem ab ea omi mudicia. colloqui i
ea inuo qui legē fuerint r mādata eꝛ.
fec ꝫ hierusalem. Am aue ciuꝫ ꝫ ame ter
phebantur egredi r egredi i regiom
r cne ac uenc r ciuitat ualde. r mira
ci eis sum pieꝛ. r damauerꝫ ad sym̄o
nem ut deum accipent. r deꝰ ill. ℭ ecc
ep mi. r mandauit areem á r amiandoth.
ℭ mulcr i ea r mcessima die si misse
ne. d. xvi. i. cum laude r mmis palma
r q̄ thimi. r cymbalis. r nabliꝝ r hymp
nis r cāc. q̄ gemis é mmis magno
er ilmel. ℭ obtinuit ur ciui anis agentur
die. hii é lenga. ℭ mmuit mō cem ep̄li q
gmt secꝝ autem. r hmuit i ipe á q̄ eo er
ant. ℭ uis sym̄o iohem filiꝫ suꝝ. q nu
ptiꝫ eli. r posuit eū duce ilitui mul
tuꝝ. r hmuit gmina.

XIIII

Anno. d. xvc. so. agsuit rex demetꝛius cō
tra alexi filiꝫ r abuse in maria ap̄ sidā
e mutuo. r expugnauer eu phem. ℭ au
dunt ar sacc. rex p̄fidie r medie qi imu
ne demetꝛius r omes suo. r mulie uꝝ
p̄ncipu. cū ō ophēs eū mitt r adduc
eū a se. ℭ ubi r pauit eū demetꝛius
r sedit eū r dnꝫ eū ad arsacē. r posuit e
uocat eū. ℭ fuit ēn mu eius diebꝰ sy
mois. r q̄sti hēa gl̄i sue. r placā ille p
tuine eius. r gl̄ia eius eius diebꝰ. nē ei
gl̄ia q̄ accep iopē i p̄mis. r fec mmi ii
sulis mie. r dilatauit fines gl̄ie sue. r obta
nuit regiom. r q̄stauit expugnare ni
cam. r dūauit e gl̄iose r beh sunt. r ad
duxit r absolute i mlos aas ey ea. nō em
qui resistet ei. ℭ ung q̄sti colebat ūum
stā é pace. r ēm uiri debat finire suos. r
ligna campoꝝ finciri suum. ℭ eme ecc̄
placere secdōt eō. r re bñe ure uiuebat.
ℭ mueuer i dnecuit se gl̄ia r sbiae ylli.
e uiuens r tribuens alimoias. r osua
bat eas ut cēt uas mumoꝝ q̄ ad
usū nōm ē nom gl̄ie eius usq; ad ey
tem ūe. fec pacem sr̄ dā r i eam. e ū
lenga mg̃r. ℭ sed un q̄st sub ure sua.
r sb siaunea. nec em qui eos uexet. re
fec impugnās eos stip̄ etam. r regn eo
n. ē i diebꝰ illis. r abstinuit a sanguine
r i diebꝰ illis. r abstinuit a sanguine eo
r bullet p̄ sua r legem ex quibꝰ r abstulit
cem malū r mqui. ℭ in gl̄ificauit r mlip
ficauit uala sc̄a. ℭ audiuit e rome. qꝫ de
fim alc e iaime ruisq; i spaciū. r gena
l̄ualde. ℣ audiuer á q̄ sym̄o fr eius fec
essit sumo sacdote leg eius. r p̄ē obtin
regiom r amauer i ea scripsiuntꝫ ad ei
ubitis erent qꝫ renouarent amicaiaꝫ r
fedus erat. qua ꝛōne e uita r uictꝰ fr
nr eius. ℭ lecte i i gl̄ia ecclie i ier
ℭ hec ecclī explent q̄ misuit ihoiam
ya anoꝝ puncꝝ r amicic sym̄i
sacdoꝛ magno r senatui r sacdotib
reliq p̄ udeo. filiꝫ salem. Legan q̄ mi
ti sue ap̄lm mūn mandauer ub d uni
gl̄ia r benore. ac lenga. r gauisi sumo
in iuenti eoꝝ. r scripsim q̄ ab ipis bñ
erat i galat p̄ sc. ℣ umeio antiochꝰ
antipe p̄dicꝫ filiꝫ. 2 egnat udeoꝝ ac

niunt ad nos. rei ouigilet amica à ꝑ
tuã nãs. ¶ placuit ꝑ ecclie ñre gne
sce. z ponẽ exemꝑli fmã eoꝝ in scꝑto
gratie ꝑ uiuac. ut sit ei memoꝝ ꝑpe
ꝑ cuctu. ¶ replũ à tẽpe sc̃pt̃ fime
in magne sacdoti. ¶ ab aue mutꝰ fim
en neãmãu. vocã. ymnũ cãtẽ aut
cum magnũ. vnus mnau mille. ac
thuciam ẽ eis sacrificatem. ¶ audiuit
ãe ꝑ womanꝰ fmcẽ libꝝ dñi. ¶
gratiã academ vocamꝰ fmdi. z filiꝰ ei
ẽstuti cũ ꝑe scꝑ suo. z exꝑugnati ꝑe
mmuncꝰ ei. ¶ placuit ei lib ꝑtem. z
scꝑ sume i mbrũ exeꝝ. z ꝓsuit i tabꝝ
nacle i mẽe ssion. xl. ẽst exꝑlũ scꝑte
q̃ eccma die mẽsis. vetul. ãno. ẽ.
xvc. ij. anno ei⁹ sub fmde sacdote ma
gno m altaꝝ mel in quẽtũ magno sa
cerdoti. z ꝑ z primacꝑũ gẽe. z senioꝝ
regiq; nostꝝ. tũ sume. b. qñ ꝑgnes
sucꝝ. à ꝑua i regiõe mã. ¶ fmẽ aũt
manũ e filiuꝝ eo filiꝰ ionã. z ꝑ ea
dcẽtur sacdotalẽ. z vestiũtꝫ ad hãnẽ
gie sue. ut sacꝝ sã ꝑuꝝ. z ex ea gña ma
gna ghliauer gentꝫ suã. ¶ regnũ ei
adhuc gẽꝫ suã. z fos ẽ ille sacdos mag
no. z appoiatꝰ ad ꝑplm suiꝰ uoluim
inimicoꝝ eoꝝ calcare sal. z afferre regẽm
ꝑuꝝ. exercite manꝰ i sã sedꝝ. ¶ tẽtu
fmdi. pugnũt. ꝑgẽ ũa. z exꝑugnati mlte
p cecidꝝ. z armati mro ũnitꝰ gi⁹ suc.
z dcẽt eis. ꝑcedite. z munũ amicꝝ ui
cecꝝ. bchsimum. q̃ erat. i fmlr. mdc. ci
nite arma. bolui aũt. z ꝑsit ille ꝑdi
um mro. uidẽ. z ꝑpe munit q̃ cũ
ad mare. z gressꝰ q̃ ẽ i fmlr. azot. i
qua hostes qñ e amte ꝑtabãt. z collo
cat ille tũdẽ. z q̃si aptꝰ erãt ad ꝑlũ
ndem eoꝝ ꝑsilit in eos. ¶ mꝰ ꝑ. acqm
fmdi. z gliam qñ acquisiuꝰ sacdꝝ gẽ
sue. ¶ ꝑsuer eũ duce suũ. z ꝑnatꝝ sue
domũ eo ꝑe sãu. i omia. z iustificauit. z fi
de sm ꝑsuauit gẽ sue. z exquisiuꝰ sm
cultume ꝑlm sui. ¶ i diebꝰ eius ꝑsua
ũ ẽst in manibꝰ eius. ut uellent gen
tes de regione ꝑdi. q̃ i cautere ad eccm
i celm i ante ẽ qua. ꝓcedebãt. z mmia
bũt eã q̃ i cultu sacꝝ. ẽ. z mbrentur pla
gã magnã nimis. ¶ collecauit ẽ ei ui
ro utrecꝝ ad utilitatẽ regiõe. z auxiliũ
z emolumẽt muros ciuit. ¶ regi dnoꝝ
suoꝝ illi sum sacdotali. ¶ in ꝑte ei.

amicꝝ sui. z glificauit ei glia magna
ꝑuꝝ ei q̃ appellat ẽ mea. z romanꝰ
amicꝝ. z sdꝝ. z fos. ¶ q̃ suscepimꝰ le
gatꝝ fmõie gliose. z q̃ uidẽ. z sacdo
tes eoꝝ. ꝙsenserunt ei esse ducẽ suũ. z
sumum sacdotem i cunctis dnes relin
qui ꝑtã sedẽ. z ut sit dns sup eos. z
ut cum illi esset ꝑ sẽ. z ꝑ illũ. z ꝑ sanctꝰ ꝑ
sistꝝ sup opꝰ eoꝝ. z sup regẽm. z ꝑ
anma. z sup ꝑlatꝝ. z anm sr illũ. z sdꝝ. z
ut audiant ab eis. z ut seruiant in
nõie eius. ꝙ sacdotes i regiõe. z ei opi
antur purpuꝝ. z aurꝝ. nõ licet ullꝰ ei
ꝑlo. z ex sacdotes mitꝝ sũt aliquid
hoꝝ. z omnes ꝙ eque ab eo dmr. ang
micantes quẽdã i regiõe sine qñ. z ut
ti purpura. z un fibula aurea. ¶ an ẽ
ꝓcessꝰ eorũ. b. aut mũdi ꝑãt aliquid
hoc aque eis. ¶ placuit ei ꝑlo stanicꝰ
fmdi. z sacdꝝ fm ũa ulꝝ. ¶ ex ea ꝑ fmdi
z ꝓlaꝝ ut sim sacdotio fungatur. z ut
ei duc. z principes. gis. mdi. z sacdotes
z ꝓcer obi. ¶ sanctũ istum ducẽ. ꝓ-
ponẽ i tabulis eccie. z ponẽ eũ i ꝑbulis
sacꝝ. i loco celebri. ¶ replũ aũt eoꝝ ꝓ-
i anno. ut hãt fmdi. z filii ei.

glo ꝑbolis ꝓcer. lucẽ. fi. mus adꝝ dom. ℣.

XV

¶ misit ver anacletꝰ filiꝰ demetrii
ꝓlas ab mstis mane fmdi sacdn
ꝑtinacꝑ gie mdẽ. z mmicer gi. ¶ er
aut anacletꝰ hẽ mos. ¶ er amicetꝰ fm
on sacdn magno. z gi mdẽ. sulm. ¶ ma
dem pethletes obtinuer regnũ ꝑtin mtũ.
volo aũt mdiare regnũ. z rẽsmile qꝫ
sle erat. ãa elem. sca mlmodem erat
z sca nanel bethac. volo à ꝓcedẽ ꝑ rega
nos. ut ulastar in eccꝫ. qm corruptiõ re
gionem mã. z qui ꝑsolauer cautꝫ mi
ꝫ. i regne mo. ¶ ẽ g stanus ẽ oꝝ oblone
ãe remisimꝰ ubi aũ me oꝝ regrt. z qo
qi alia dona remisi ẽ. z ꝑmitto ubi fu
ẽ ꝓsumꝫ. ꝑeu numismatꝫ i regiõe eo.
¶ erlin aut scdm esse. z ullam. z omia a
ma que tulerãt. ẽ. z ꝑsecta q̃ cruisiti
à ꝑnel manerunt ubi. z ois debuit re
gium. z que sunt. ꝑ regia ex hoc. z ti
ui ꝓ remuniatur. ¶ Cum ꝺ obtinuerꝫ
regnũ mũ gliscabimꝰ te. z gẽe tuã
z ꝑtin glia magna. ita ũ manifestet
glia uita. z unũsa ꝓa. Anno. ẽ. xvc. uũ.
ꝓsit. anacleto. i tũ ꝑte suoꝝ. z ouenet
ad eũ. ois. ex. z. ut ꝑuca relicta e
scene ẽ ꝑ hẽ. ¶ insecuty. ẽ ad ãacleto

rex z ueli ad eam fugiens. p manum
Sacerdotis ei q offerunt ei. Nulla z reliq
eius ceremonie. Expliciunt anoctoz liber de
am. Incipiunt anoctoz liber de bello gothor. z
eoz multis egregiis gestis aureis. Nauis
nes a manu dei facte sunt. z egredere aute
arcem a fili. z a manu. z nemine timeb
ant egredi ns igredi. Veni ad numeros. q
e eo filiane ab urbe roma. z multe epistole
regibus z regionibus scripte z ab eis gentibus
Et quas pconsul romanor ptolomeo re
gi salutem. Legati uestor uenere ad nos a
mica nr renouare pacem. z amicaciam. z
societatem missi a symone principe sacerdotu
ipsor maxime. z amicer a z elegi aureas m
nas mittere. Placuit nr ut hos scire regio
nibus z regibus. ut si illor aliquis malu nr
pugnent eos. z amicos eor z regiones eo
rum non tradant auxilia pugnabis adiuu
eos. visum e a nob accipe ab eis clipeos
quia gens pculcet nr regione. ad uos. mandauit eos symonem principale
tem ut uindicet eos. sin legem. Eadem scripsit ptolomeo. z amicis. z
arcam z ad regiones. z filiamen. z ciuitatibus. z ruinas. z agros. z
quicquid fuit agroz. z alia gentium q uenerunt contra hereditates
quas habuerunt ab initio. z uocauerunt eos ut renouarent cum eis
amicitiam. Exemplu autem scripserunt symoni principi sacerdotu
et populo iudeor. z nuncios ad eos miserunt cum corona aurea. z
ptio ut faciant pacem cum eis. Et ipsi uocauerunt eos in concilio
populi. z nota ei facta sunt. q nuncii uenerunt. Et placuit eis ut
sint in bona uoluntate erga populum iudeor. Et fuit numerus
scriptor decretor eor. Et placuit eis ut sint in bona uoluntate erga
symonem principem sacerdotu. z populum iudeor. Et ecce hec
signa posita sunt in tabulis eneis. z posita sunt in monte sion. Et
hec est forma scripture. Anno primo regni antiochi regis. in
mense nisan. Nos uero in mense elul. Anno centesimo septuagesimo
primo. Nos uero centesimo octuagesimo primo. Nos uero centesimo
octuagesimo primo. Nos uero centesimo octuagesimo primo. Nos uero
centesimo octuagesimo primo. Nos uero centesimo octuagesimo primo.
Nos uero centesimo octuagesimo primo. Nos uero centesimo oct

augeāt mlāi ꝛ aur. ⁊ ut eī geñi sūm sa
dvcē. ⁊ eulanaī ē cū eo. ⁊ nolchū obu
ñe ingrem. ⁊ agnatū. volū adūlī. sīmō
em. ⁊ filiū⁹ eo⁹ ut vdlet eo⁹. ⁊ sīmō aut ꝑ
ambulāg aiuratee q̄ eram⁹ i regiē u
dee. ⁊ sollicitudinē genꝰ eoꝝ. relict⁹ in
regiōe ut dee. ihc nē. ⁊ martyras fi
lg eoꝝ. ⁊ iudg. ānō. ē. cxx. vij. mise
vi. hic mīl⁹ ⁊ sūmach. ⁊ sulcep eo⁹ filiꝰ a
vobi i mūtū cula. q̄ ucab tee ē colog
edificauī. ⁊ fec eo⁹ annuū magn⁹ abla
ō ille ḡo. ⁊ cū mebuang cee sīmō. ⁊ fi
li⁹ eius timee ꝓbolomie ē eius. ⁊ sumpſ
unt arma sua ⁊ inūer i annuū. ⁊ occidēr
eū. ⁊ duc⁹ filioꝝ eo⁹. ⁊ q̄stam ꝓles eo⁹. te
ñe receptāe magn in israel. ⁊ recedēr
mala ꝑ hīc. ⁊ tempsit li⁹ ꝓtolomie. ⁊ mi
grauit ut mittet ei ezechi i annuū. ⁊ ma
ri ei regiōem. ⁊ cū mittet eou⁹ tributa.
⁊ misit alios. i gazara. tolle ioñe ribus
misit eplas. ū ueniret ad se. ⁊ rapt⁹ eo⁹ ar
geñi. ⁊ aur. ⁊ oma mitia. ⁊ alios misit ec
ipare cū tee ierlm. ⁊ mōte tpli. ⁊ pau
rent q̄e ñ annioht i gazara. q̄ ꝑsit ꝑ
eo. ⁊ fug eo⁹. ⁊ q̄ misit te ꝑ mīa. ⁊ aud
nunt ā ueñe eppui. ⁊ ꝑsequēt⁹ unt⁹ qu
ueñat ꝓ eū. ⁊ ceed eo⁹. ⁊ gnt ē q̄ q̄ue
unt eū ꝓle. ⁊ cōb sīmō iohie. ⁊ uello
u eo⁹. ⁊ uenau. ūnuq̄. qmbꝰ fuit gessio
⁊ cōflict⁹ munꝰ ag eccl. ⁊ tet gestū
⁊ eius. ecce h̄ scripta ſ i libro dier sacdo
tū eo. ex quo ꝺ̄ ē ꝓ nec⁹ sacdotū ꝑ
nacē sui. explicit ub machabeoꝝ ꝑm⁹

Iam⁹ magꝰ ub⁹ ſ⁹ machabeoꝝ
qui ⁊ p egiptū iudeo. salue.
diē sumee qui ſ i ierlm⁹ u
de. ⁊ q̄ i tuēa regiōe. ⁊ pace
tām. ꝓfitiaq; ub deus. nī
minute testimōa sua q̄ ap ab
ham. y saac ⁊ iacob locut⁹ ē ſnōi. fideli
ni. ⁊ dest ub eo⁹ oim⁹ ut o⁹ etiā eū. ⁊ fu
ciāt eo⁹ nolūtate cord mūdo. ⁊ aie nolēte.
adꝑiat eo⁹ unꝰ. ⁊ lege. ⁊ ꝑceptis ei⁹
⁊ tuēa⁹ pace. exaudiat⁹ oīes uōes ⁊ re
ñ aliqu⁹ ub. nec uos desert ⁊ tpe malo.
nē in sūm⁹ ⁊ antes ꝙ ub. ⁊ egnte de
mēo. ānō. ē. lxx. ix. nas mīes septimo
ub i nubles ⁊ impeu qui supuen ub. i
ñhq āmo. ⁊ q̄o necessīe ꝓlio ꝓ sal⁹ tu
⁊ aregnē. ꝑtū sucedūt. ⁊ effudūt
lamgumē ñ necēte. ⁊ exaudiu⁹ ad dñm
⁊ exaudiu⁹ sum⁹ ⁊ obtinuīo sacdaui ⁊ sy
mulaginē. ⁊ accēdim⁹ uinas ⁊ ꝓbim⁹
mo panes. ⁊ mīe stephanate diē sacdg
gie mīle⁹ alleu. ānō. ē. lxx. viij. ipḡ
qui ē in cerlimq. ⁊ iudea. ⁊ senatuiq; ⁊
nobꝫ aristobolo magīo ptholomī reg
ā cui de gñe regio ꝙ sacdotū ⁊ ihc qui
in egipto ē iudeis salutē. ⁊ laudatiē. de
magnis ꝓcul ado ulian. magīter gñ⁹
agmo ipi. ut pote qui ad uīs mīe tegē
animo. ꝓ ē ebullite fec ē ꝓtē
eos qui pugnauer ñ nos ⁊ sām auxiare.
sam ē ꝓtē cisi. dnr ꝙ ⁊ ipo inīs
cūtus. ecad ē templo nantee ꝓllio de
cepto sacdotū nantee. ⁊ ad ciuitatē
tum ueñ ad loē amacho. ⁊ amia eius. ⁊
ue accepte ꝓcūas mīas eou⁹ nōie. ⁊
q̄ ꝓpitiasset eis sacdotes nantee. ⁊ ꝙ ē pu
uas ignis. cisi int ambnū ptam clauset
ꝓtim. ⁊ q̄ mīsi. amacho. aperiri ecclie
adytū ubi materiē lapideꝝ. pauisse du
cē. eis qm ē eis eam. ⁊ diuisē membra
⁊ capitib⁹ apparuit eoꝝ. ⁊ oīa be
uerat. ꝺ̄. qui tradet impios. ꝑcūn g̃.
v. ⁊ xv. die mīse. celebr ꝓtēdem ꝓti du
rima nāiū ligñare ub. ut uos q̄ agnt
die sacnophegie. ⁊ die ignis qm ostēde
qno necmias cōstructo ꝓlio. ⁊ altare ob
tulit sacrificia. ⁊ am ē ꝓtē ducente pa
rel nī sacdotē qui ex eo deu exiit cinere. ac
cepti ignē ē altari. eccles abscōdet in
valle ubi erat puteꝰ aq̄ y sicc⁹. ⁊ ei eo
rum⁹ ē eum. ita ut oīb⁹ ignot⁹ esset loē.
ē ꝑ sacdotē ad mlti. am ⁊ placuiss ō ut
murē necmias. ⁊ eqte plaū. ꝓpetes la
cēdi illor. ⁊ ablatū. mīsit ad regiē
ignē. ⁊ sic⁹ nationes⁹ ub ⁊ mueñ⁹ ig
nē ē ā am cinis⁹. ⁊ mīsit eos hanire. ⁊
allem. ⁊ sacrificia q̄ impōtī. eius mīsit
sacdos necmias. aliqt. aqua ꝑ ⁊ ligna.
⁊ q̄ eius suppōit. ꝙ hec facti ē ꝓtē
assūt quo ꝺ̄ respsit qui ꝓ⁹ eius in
nubilo. accensio ē ignis magno. ita ut
oīb⁹ mirarē. ꝓcem ait sacdotes dum ꝺ̄ fiunt sacrificii. ⁊ acha à sacdo
tib⁹ dum ꝺ̄ fiunt sacrificii. ⁊ acha à sacdo
ante eccl⁹ ait ꝓtēdo deus. ⁊ ꝓcemie eius
oīe. hō hīc modi. ⁊ nē ē oium cator ⁊
nbil. ⁊ fortis. mīsit ⁊ mirabil⁹ ⁊ iudex
ng est rex. ⁊ dns. ⁊ stans. ⁊ solus. ⁊ iustus ⁊ ꝓ
ens. ⁊ omnipotēs. ⁊ ñ insipiens ⁊ ñ senex
ñ ꝓgnat⁹. ⁊ mirabilis ⁊ mirifice. ⁊ q̄ sola wo
na est rex. solus. ⁊ stans. ⁊ solus. ⁊ iustus ⁊ ꝓ
ens. ⁊ omnipotēs. ⁊ ñ insipiens. ⁊ ñ senex
ñ ꝓgnat⁹. ⁊ mirabilis ⁊ mirifice. ⁊ q̄ sola wo
ens. ⁊

liba ecc qm fmuit genabo. ¶ tempus
r abhominatr reſpice. ut ſciat gens
qm am es dñe. ¶ fige eſſ mentes n
oc. r cumiliam fiacamel in fupbia. ¶
ſtruit ſplm qui in loco ſco mo. ſic dis
mos ſcs. ¶ accedet aut plallebat hym
pnos. usqueqo oſtumpai eſt fanctu
arium. ¶ ym aut conſummai eſt ſacra fi
cium. ecce tribua aqua. n ecemas mille
lapides maiores y fundi. ac ut ſacrum e
flamma ex eis accenſa e. ſ ecce lumine q
refulſit ab altari oſtupit e. ¶ uo mai
feſtata ref e. remiaai e regi y ſlau q
i loco in quo ignis abſconſus e. in qu
miſian fiant ſacdotes aq apportr & qua
ecemas. r q eo tpe y unctionis ſacra
fica. ſemonoans a tpe r rem r ungenet
cum mag. ſcut ea ipſum ut plures q
facrum erut. ai ptulit ſacdotib; tons
ntr mlta bona. atq; alia mulra. ac
apiens mlu ſua mlueatur. eis. appell
aut aut ecemas hebraicum ne pbeat
q mpietatem punitionis. vocatur aut
ap plures nemplu. ¶ II

¶ ecemur aut in reſpectu tuo ihemie
pbe qs uiſte accipe ignem eoz qui in
ſtrumentis ſe ſignificauit e. ¶ mi
ſtrauit mmiſtrauit. ſ ecdotibus legē
ne obſeruarent pcepit dñs. r ut no ex
emunt mandatis mdcet ſtimulacra
aurea r argentea. r ornamenta eoz. r
alia hmoi dñs ornabatur ne legem
mpollerent a corde ſuo. ¶ tm aut ipſa
ſcripta quo tabernaculi archa mſſi
ap dnm deſcendit ad se fm gmuit
am ſecum. usqueqo ceſſat i motem
m quo moyſes aſcendit r uidit di clan
tem. ¶ ueniens ibi ihemias iuenit
loc ſpelice. r tabnachm r archam. r al
tare incenſi mtulit illuc. r oſtii ob
ſtruxit. ¶ accedeſ quidi ſimt q ſequē
tantur ii nomie ibi loc. r no pomet
ſ iuenire. ut a cognouit ihemias cul
pans illos dix. q ignoto ceſſ loco dñs
ggrec. ſ oggnauit ſpli. r pcipio fili
ſ ame dm oſtendit ſ. r appebit mae
ſtas dñi. r nubes ceſſ ſicut r moyſi ma
nifeſtabatur. r ſic e ſalomō petijt ut
loco ſcificaret. magno ſ manifeſtab
atur h. ut ſcripm hmo obtulit ſacrifici
ū ecdotalis. r oſtimatoie ſpli ſic r moy
ſes orabat ad dñm. r deſcendit ignis de
celo r conſumſit holocaustū. ¶ dix moy
ſes eo quod no ſit manducatū. q ſ ceſſ. y pe
cauo r conſumpt e. ¶ ſic ſalēn ecc die
ebi celebrauit dedicationem. inſtarelia
tur ai dedicationis r ommemoratio ne
mie hebreem. r ut oſtruct bibliothe
cam r oggregauit de regionibus ubiq; y
beant r dant. r ſplae regum r de don
ariis. ſimilr aut r utraq; ea que de dī
ceuit y bellum. q nb accidit. oggnia
omlā. r ſunt ap nos. ¶ igit ſi habe h.
mittat qui pferunt ub. ā cum ueni
punficdem ſcdm mo ub. ut ſ facie
re ſi egim hoc deus. de aut qui ubiuit
ppli ſuum. r reddat hereditatē ſuā oīb
regni r ſacdotiū r ſanctificdem ſic ym
ſit in lege. ſperamo q ſtat mi mobebit
r oggabit de ſub celo i loc ſcō. empti
ſi. nos de magno pelio. r lac pmimur.
d uida uo machabeo r fratrib; eius r to
tempi magn punitide. r aute dedi
catione. ſ r de phs que pnēr ad an
tiochū nobilem r filium eius eupatore
r bellum ſub oīb que de celo facte ſ
ad ceq qui p meos fortr fecerūt. in ue
ritate ſalēn regem e puta cert iudea
tenr. r turbini milituz dem fugauer
r ſimoſſimū tpe orbe cpli occupauer
ent. r auferre ulnere ur leges que ab
olite erant reſtituere ur. bno cum tñ
qualitate omi ppria ſua illis. ſep ab
ualone aprenco. r ubiq; apzehendā
pratum. q nc uno uolumine ueniatr.
conſiderāt ei mltudiem librop. r
difficultatem uolentib; agere. clama
tionem allouau. ip mihi ſolū ne re
ſi cumulo uolentib; quidē legere.
ut cert animi oblectatio. ſtudioſis ho
ut facile poſſint memorie mdare.
omib; autem legentib; utilitati ſtu
dere. nb quid ipſe qui opus hoc ue
luti ducis causa ſuſcepimo non facile
laborem. immo uo negoti pleniu
ugilauit ſudoris aſſumpſimo. ſic hi
qui epitome omiui. r quid quoq; no
limā pterire. ſuppō mitte. gnām ut
ecē laborem ſuſtinemo. uitate quo
d ſingulis aucoribus occidimus. ipi a
fm animi formā uolentem ſtudeāt.
ſic ā nouo tpo ad metū ō unusq;
ſtudiosus curāo eſt. ei uo qui pnitere
conantur que apm ſ ad animū ecc

rem; ꝑ ea estimāc̃ est in nob. Ne-
rum nullam colligē. r eā mare ſmēc̃
r amplo pter ſingulae qualcq; mq
re hyſtorię. q uiir auctor. breuita-
tem uc̃ dicēdi ſectam. r exculatiōē
rē uitare. breuitaq; accendē. ē. hinc
ſ nāiacēm ic̃ptm. ꝛc pſtacē tū
rum dicisse ſufficiat. Dulcum etenim
ē ante ſtoriam effluere. i tū aut ſtu-
dia ſtudiōq;.

III.

Situr aūm ſcā aut. ꝛ uirtutē in omi
pace. legel. ꝛ arbue opume. cuſtodiēt
ip one. pnaſtias diſpoñcem. r pcta
rem. r amio odio hiis. q. mala. fecerat. ū
r ip̃i regel. r pncipel. hoc ſūme hone
re duxāt. q uid. r templum maxime
mundi. illuſtrēt. un uir ſelectiſſ. aſſi
dere. ſ ſedentib; ſuis. placet. oē ſuppa
ad miniſtrium ſacrificior. pncipes.
Primo aut. de tribu beniamin. ſ. hūd. de
pū. oſtendit. ſ rendens. obſiſtēt. ſibi
pncipes ſacēdū. maxīe. aliquid. i a
ltare. mo lui. Deinde iam iam uīn̄ē. omia
nō poſſe. uēn. ad appellōē. charle. filii
qui ille. qē. eam. dixit. celeſtiter. r ſemcis.
r mūcauit. ea. pecuniis. i numāliis. ple-
ni. eſſe. eccliam. ſ. limia. r omnes. co
piae. mēlae. eſſe. q. nō. pnuēt. ad. ꝛcan
ſacrificiū. ē. aut. poſſibile. ſub. poteſta
te. regis. ecc̃e. inuiſā. Cum. ꝛcauiſſet. appe
llomine. ad. regem. de. pecuniis. que. dele
ate. eccliſie. accepi. chodex. qui. eccle
ſtice. negocia. emc. iuſſit. eam. mādari
ū. pēn. pecuniā. diſtrahi. aut. Quum. q.
chodex. ſ. aggreſſū. ſpē. quā. gē. p
celeſtiam. r. ſemcem. amearet. eſſ. p
agnitum. re. aut. ad. regē. ꝛpōnūm
p. ſecum. Et. cum. uenīſſ. ultimam. r
remque. a. ſūmo. ſacēdote. i. auctore. eſſ
excepiūc. namque. ze. aut. mortuc. pec
umiaz. r. anno. rei. gñ. accēt. ap̃ut. Jne
gratiam. aut. ſi. uce. hinc. eſſet. Time ſu
mo ſacēdo. ſ. ſtenū. depōim. ē. ſ. ad. mem
alia. mouear. ac. pupillor. . quam. uo. ē
ſ. tam. ſobrie. um. ualde. emmēc̃. ſ. hic.
que. demilcmt. impio. ſimō. Simila. ad
ſtantem. talem. ꝛc̃ē. r. aut. ducēm.
decipi. uo. eo. qui. ēc̃triſſent. loco. reple
quos. p. unuſſum. modum. honorauit. p
ſin. uenīāc̃. r. ſi. ante. impoſſibile. eo
eſſe. Ac. ille. p. hic. que. ſebat. i. mādatc
a. rege. dicebā. omni. gñe. regi. ea. eſſe
deſtinau. Conſtituca. aut. die. nuciatur
de. hic. beliodoro. ordinauiq; mō. modi
cūo. p. unuſſam. auiciam. emc. ꝛcipi
cunc. Sacerdc̃. aut. ad. altare. cum. ſac
dotalib; ſtolis. uacantc̃. ſc. r. inuocāt
de. celo. cum. qui. depoſite. legem. poſue
rit. ut. hic. qui. depoſiuerūt. ea. ſalua. cuſtodi
rent. Jam. uo. qui. uidē. ſimi. ſacdoc. mul
tum. mēc. mutabaūr. Jnanc. ēt. rc. ole
i. mucro. delatabat. mūdi. animꝰ. uolo
rem. Cui. mulier. ei. erat. unꝰ. metuca
q̄dam. r. omn. ꝛcipc. p. que. manifeſto.
aſtra. cēbr. uoles. ordie. eoꝝ. eſſ. actur.
Aly. i. gregun. d. omib; oſtuebat. pub
lica. obſcenitē. obſcēcl. p. eo. q. i. templ
ni. loco. eſſ. uenīrc. Accepi. mlcr
obtaꝰ. pcauc. p. placeac. oſtuebant. ſ. r
ungines. que. oculis. eorc. pruebāt
ad. oniam. Alie. ac. ad. mures. q̄cam. ā
p. fenestrac. aſpiacbant. Vniuerſe. aut
ꝓtendēt. mana. i. celum. depēkūt. E
rat. enim. miſa. ꝛmute. mlauide. r. ma
gni. ſacdōc. i. agone. ſtituī. ꝛpectabo.
Et. in. quib; inuocabāt. eū. deum. ut. ac
cepta. ē. hic. qui. ēdūnt. ai. omni. integrū
atc. oſtuebāt. Vehemēs. aut. q. ꝛcepti
ar. p. facies. eodem. loc. ꝛpē. cum. ſacdo
tib; ēn. eorc. pſens. Si. ſpē. opis. mag
nam. fē. ſue. oſtensionē. eucebam. mi
ri. ē. qui. cui. ſuis. fidē. parere. et. ſuccēſ. ei
uirtutē. in. diſſidiū. dem. r. fremidiem. ad
uertūr. Apparc. ē. ut. quidam. equi. ſūbi
cm. hinc. uirtutem. ſeſſorem. opimis. opi
mentc. adornatū. Jſti. aūm. impetu. he
liodori. p. ꝛtes. ac. ē. eiſt. Sub. aūt. eiſ
dem. uidebant. arma. hic. aurea. Aly.
ſ. ambc. ualidc. iuuenes. uirtute. decor.
opimi. gñe. ſpectaclo. amicti. Ad. hc
ſterunt. cum. ſ. ex. utraq; parte. flagella
bant. ſine. mīſſione. multisq; mlia
plagar. Subito. aut. eheodorus. ꝯdit. in
ſtum. cum. q; multis. caligine. ceum. ſu
ſum. corc. ꝛpuer. amq; in. ſella. gestatoria
ꝓtum. ecc̃ūt. Hic. qui. cum. mlis. ē
ſtudio. ſ. ſatellitib; precem. ingēſſit. eſt
eumq; ꝓtectum. nullo. ē. auxilio. fe
rē. mānſetis. agnitū. dei. uiuū. Et. ille
quidem. ꝓ. omnib; utrute. uocabat. m
uno. atq; omi. ſpē. ſalute. ꝓcabat. hi
à. diuo. hyrcano. ꝙ. magnificētia. lo
ſtium. ꝛplum. q̄. ab. omnc. ac. admi
ratc. plenum. appāret. opē. o. hō. q. uidē

Vitio

rtenaa mpleui é. Tvnc uero exemie
y eiusdu quitam regibꝰ ꝑfeltum o
bniam ut imuenirẽ alaſſimi ꝛ uir
am tenaret ea. qui i ſuppemo ſpu
tur oſtituit. Conſidãs auẽ ſumo ſa
cerdẽ ne ſtare rex ſuſpicaretur mali
caam aligm ex uicin cuta eiusdu ſiu
marum. obuiũ p ſaluare um hoſtiã ſa
luatuꝝ. Cumq; ſumo ſacdo eo loci
uem uiuenel eidem uelũ amicꝰ ad
ſtatel hebreo duc. nomẽ ſadda gẽ
agat. ſlam ip eum rubẽ uxam dna
uit. Ty autem acꝰ flagellatuꝰ mlta o
mnibꝰ magnalia dei ꝛ poteſtatẽ. Vnc
dcis nõ aptes hebreoꝝ auẽ oſtia ad o
blata. uuoꝝ magnꝰ ꝑmiſſi ei quin
uere uti occſiõ. ꝛ omẽ gnẽ agenẽ. ꝗ
cepto ei cau expeditꝰ ad regem. Teſtab
atur auẽ omnẽ ea que ſub oculis ſuis
uidat. opa magnalia dei. Cum auẽ uc uic
tgaſſi hebreoꝝ. qui eſſi apꝝ ab huc
ſemel ihſalem mura aur. Q qué hẽt
hoſtem aut regni ſu miſeratꝰ ſmit
te illuc. ꝛ ſtaurum eum recipiet. ſtri
euaſtr. eo quod i loco ũe ſit dei queã
uiuꝝ. Iam ꝑ quẽ hẽt i celis inuoca
nem ſuſtinuit. ꝛ auxiũ e loca illa ue
nẽt ad maleſa cẽdum ipaut ac p
dixit. Jeaur ac eiusdem ꝛ cunꝰ auſto
dia ꝑ ac ꝑ hẽt.

III.

Simõ auẽ piedꝰ peruenit ad ꝛ pie
pelaꝝ maleſoqueb̃at de omĩ ꝛ mi
ram. ſi ꝑ eiusdu ihgaſſi. ad hec. ꝛ ip
ſe ſiuſſi mcẽdi malo. ꝑ nuꝺcõs an
tenꝰ ac pdictũ ſcem. gemo flue rem
ulaꝝem legis dei. Q uebat mſtoꝝ
tem regni rice. Q cum immagie i tẽ
num pcedẽ. ut ip quoꝝdam ſimõis
meãs. homa via ſecerut. ꝛ ſtdãs omi
as pieuli ornemoꝝ ꝛ appollonii in
ſumie. uepote duc celeſtie ꝛ ſemel
ad augendum maiuam ſimõis ad re
gem ſe gnuit. Q o ut cauſi accuſatꝰ.
ſi. omunẽ uplucrit. ap ſemeꝝ im um
uſe mlauois ꝛſtdãs. uicẽtiat ei ſui
regnu ꝑuẽtia ꝑſſibile cẽ ꝑiacm re
bs tam. ſi ſimõem poſſe ceſſare. aſſi
tiaa ſua. Q ꝑ ſelcia ut excelſi. ei
ſuſcepiſſi regni annocho qui nobiꝰ
appellabatur ãmbiebat ynſon fiuꝰ o
me ſumi ſacdocium addere uere ꝑo
mittens ei talẽ augmẽ. cẽ. xl. ꝛ oy
redoꝝ alijs. talinta. lxxx. Q ꝑ pro
mittebat ꝛ alia. o. x. ſi poteſtatẽ eius a
cẽdere gymaſii. ꝛ epheboꝝ ꝺ oſtitu
ere. ꝛ eos qui i ieruſlim. eunt annoꝝ
chenoꝝ ſcribere. Q cum rex agnouiſſi
et obtinuiſſi. principatũ. ſtinim ad ge
ntem tuã oĩbꝰ ſuis tranſtem ce
pit. ꝛ amoꝝ hic que humanitatis ci
uiteis a regibꝰ filare oſtituta p iohn
ẽm eupolemũ qui ad ꝛo romanos
de amicicia. ꝛ ſocietate fimẽda. ꝛ legatos
nõ legitima ciuiũ tuitione ꝛ ꝓ
ua inſtituta lanciebat. Q ei ausꝰ eſt
tuꝰ ipũ ante gymaſii ꝛ ſtituere. ꝛ op
timos quoſq; ephebꝝ. ꝛ ſupiandho p
ſue. Q tis aut ꝑ nõ mitũ. ſi memoꝝ
gratiã. ꝛ ꝑfectꝰ grẽ. ꝛ. Ille ingenio
ſe ꝑſalone. ip impij. ꝛ non ſacerdo
tẽ ſalomõ nephanũ. ꝛ inauditi ſce
leris. tm ut ſacdotes iam nõ circa altaria
oſtia ꝛ cultũ eſſent. ſ ꝓtẽpto ꝛ lo
ſacrificij. negligẽs. ſeſtinauit. ꝓtipe
ſtim ꝓ ſtinat. ꝛ ꝓ ꝓhibitis ꝛ ꝓ muſte.
ꝛ exercitij. uita. a ꝓ ꝓ quãe ꝛ ono
rel mch hutes. gnã. gliã. opamq; au
ꝓmittebãt. Q ꝛ nũ gñ ꝓtioſa eis q̃ ꝛ
ro hebat. ꝛ eoꝝ inſtitutis emulabãtur
ãe ꝓ omiã hic ſ ſimiles eſſe cupiebant
quos hoſtes ꝛ pẽpratꝰ inuenire. ſn
legẽ enim oĩnaq; impie agẽ. nihil
nẽ ꝛ cedit. ſ h ſequens ꝛ celebrab.
Cum aut quinq; nat agon ꝛ ro celebra
retur. ꝛ ꝑ plene eſſi. Jaſon fratruꝰ
ſi ab iericũte unus ꝛ decies. ꝓmittẽs ar
genta ꝓfigmaꝝ. cc. m ſacrificij. ꝛ cetalis
Q ꝛ ꝓ tulaꝝ h. qui aſſoluerent
ne in ſacrificiũ expectentur. q nõ ꝓ
ter. ꝛ ſalus ſuꝝ ſtituẽ eãe deputari. Q h
obtia. ꝛ quidem ab eo qui miſſus in ſac
ficiũ ceui. Q ꝑſtitit ꝛ ꝛ ſuã na
tiũ ꝛ ꝛ. uulo ꝛ ꝛ ꝛ

286

tatus regi cum magnificassent fuerunt po-
testatis eius in semetipsum recepisse su-
mum sacerdotium suppones yasonem tal-
enta. ccc. argenti. Acceptis a rege man-
datis venit nichil quidem dignum hiis
sacerdotio. Animo vero crudelis tyrannus
et fere belue iram gerens. Yason qui-
dem qui proprium fratrem captivaverat. ipse de-
ceptus profugus. in amaritudine expulsus est
regionem. Menelaus autem principatum
quidem obtinuit de pecuniis vero regis
promissis nichil habebat. Cum exactionem
faceret sostratus qui arcem erat prepositus.
Iam adhuc exactio vectigalium pertine-
bat. Cum obstinatus utique ad regem sunt
vocati et menelaus motus est sacerdotio
succedere lisimaco fratre suo. Sostratus
autem prelatus est cipri. Cum hec agerentur
contigit tarsenses et malleas seditionem
movere. eo quod antiochi regis concubine do-
no essent data. Festinanter itaque rex ve-
nit sedare eos relicto suffecto uno ex
comitibus suis andronico. Ratus autem
menelaus accepisse se tempore oportunum
aurea quedam vasa e templo furatus do-
navit andronico. Et alia vendidit tyro
et per vicinas civitates. Quod est certissime
agnovisse omnes. arguebat eum ipse in lo-
co tuto se continens antiochie secus dap-
nem. Unde menelaus accedens ad an-
dronicum rogabat ut omnia interficeret
Qui est venisset ad omnia. et dextris datis
cum iure iurando. quasi esset ei suspectus
suasisset de alio procedere. statim eum perimit
non iuste iusticiam. Cramob eam non so-
lum iudei. sed et alie quoque nationes in-
dignabantur. et moleste ferebant de cede
tanti viri iniusta. Et regressum regem de
cilicie locis. adierunt iudei ayantiochiam simul
et greci conquerentes de nuda nece omne. Con-
tristatus itaque animo propter omnia antiochus et fle-
vit ad misericordiam iacentis. recordatus de-
functi sobrietatem et modestiam. Accensus
animis andronicum purpura exuit circumduci
per totam civitatem tribus et eodem loco quo
in omnia impietatem commiserat. sacrilegi
privari vita. Dominus illi dignam penam tribu-
ente. Multis autem sacrilegiis in templo a
lisimaco commissis menelaus consilio et
divulgata fama congregata est multitudo
adversum lisimacum multo iam auro ex-
portato. Turbis autem insurgentibus et ar-
ma repletis. lisimacus armatis fere tribus
milibus iniquis manibus cepit uti. duce quo-
dam tiranno. etate pariter et dementia provecto.
Sed ut intellexerit impetum lisimaci. Alii la-
pides. alii fustes validos arripuere. Cum
dam vero eorum in lisimacum iecere. et multi qui-
dem vulnerati. quidam autem et prostrati. Omnes vero
in fugam conversi sunt. Ipsum et sacrilegum secus
erarium interfecerunt. Dehinc quoque cepit iudicium
adversus menelaum agitari. Et cum venisset
rex tyrum ad ipsum negocium detulerunt nu-
si tres a senioribus. Et cum superaretur
menelaus promisit ptolomeo multas pecu-
nias dare ad suadendum regi. Itaque ptolomeus
in quodam atrio positus. qui refrigerandi
gratia regem adiit. et a sententia deduxit. Et
menelaum quidem universe malicie reum esse
minimis absolvit. Nisos autem qui sunt si apud sci-
as cum dixisset innocentes iudicarentur.
morte dampnavit. Cito ergo iniustam pe-
nam dederunt. qui pro civitate et populo. et sa-
cris vasis cum persecuti sunt. Cramobrem tiri-
quoque indignati erga sepulturam eorum liba-
lissimi extiterunt. Menelaus autem propter eorum
qui in potestate erant avariciam. permanebat
in potestate. crescens in maliciam et ad nimis in-
sidias civium.

V

Eodem tempore antiochus fuit profectionem per-
ficiens in egiptum. Contigit autem per un-
versam ierusalem civitatem videri diebus
xl. per aera equites discurrentes. aureas
stolas habentes et astas et astas qui cohortes
armatas. et cursus equorum per ordinem dige-
stos et congressiones fieri omnino. et scutorum mo-
tus et galeatorum multitudinem galeatorum
multitudinem gladiis districtis. et telorum
iactus et aureorum armorum splendorem. omnis
generis loricarum. Quapropter omnes rogabant. in bo-
num monstrum avertere. Sed cum falsus rumor
exisset. tamquam vita excessisset antiochus. as-
sumptis yason non minus mille viris. repen-
te ingressus est civitatem et civibus ad murum con-
volantibus. ad ultimum apprehensa civitate.
menelaus fugit in arcem. Iason vero non per-
cebat in cede civibus suis. nec cogitabat pro
spiritum adversus cognatos. malum esse ma-
ximum arbitrans ostium et non civium se trop-
hea capturum. Et principatum quidem non
obtinuit. finem vero insidiarum suarum con-
fusione cepit. et profugus iterum abiit in ama-
nitem. Ad ultimum exitum sui conclusus
ab areta arabum tiranno. fugiens de civi-

tate in cunctis omnibus obseruate. ut ref-
fugia legum. & executibilis. ut pauce ex
anni hostie. in egiptum emisse est.
& qui multo se putant cumulant. pe-
re puer. Laccedemonios. p[re]cepit. qui
expugnatione urbis fugium vinum. &
qui in sepulcro abscondit mihi. ipse
& in lamentatione & in sepulcro abscondi
a sepulcrum. ne pegrinas ossa. neq[ue] pa-
tris sepulcro p[re]cipue. hys itaq[ue] ge-
stis. subpetalis est ire ad eam dest-
mire. videns & ex hoc p[re]cepit ex egipto
ethanie. dic cunctis qd[am] ex ipsis a
militibus filiis & pe accubitu. & p[ro]mos. af-
cedens duxit. plenu gratie uidelicet ac scie-
mihi. & natus ex femina. unigenitu. & p
uilos nec. & mit aut eos mysie. xx
xx. milia milites. xx. & v. uiros. nō in
uisq[ue] autem ingressum. & nec ista sufficiunt.
Julio est mittere ephum unusqu-
ire sanctus. mendacio obscure. qui le-
gum & pacis fuit p[ro]ditor. celeste ma
nibus summens. sumens uasa que ab al
re regibus. animibus eius p[ro]ta ad ex
natum leui. gliam. exercebatur. indig
ne. & omnibus. Jm alienatus me
te ammodo nō recubat quos p[ro] pe
cuta hiemis cultura. medicum do f
uenit mutuo. p[ro] q[uo] decidit. cuta le
cum reflexio. Inquam nisi magister
eo mihi. petio esse inuolutus. sicut el
ledo. & qui misserit a seleuco rege ex
poliandum eum. & hic stratus ad
uenit. flagellatus. & repulso uni q[ui]
fussit. ab audaci. Vim non p[ro]p locum
gentem. si. p[ro] gentem locum de eleg
ecep. & ipse loco p[ro]cepit fugere & po
pulo maior. Tea autem fuit scelus
ionis. & qui deuenit est. Jm tri opi
pium in magna dei reconciliande cum
sima gla exercitata. & gustu amaechus
mille. occingens. & abiens de ipso mi
ae. ut occideret amechum regis. est. eni
mas. & p[ro] superbia magnificum ad na
ugand. pelagus eo ac ut agendo de
uenit p[ro] menie clarem. Jenquit
aut. & pperuo ad affligendam gentē.
bolime quidem philippum gre
figē. mentis audeiorem. ex ipso a q
stitute est. Jn gratiam aut. andronic
r mendacium. qui gratia q[ui] ceu mm
nebat cum. Cum q[ue] appetitus est.

autem indeg. misit odiosum p[ri]nci
pem apollonium cum exercitu. vt. r du
ces. milites p[ro]picie eis omē p[ro]ecta. e
rant milites. milites. ac uniuersi nede
bant cum uenissit ierusalem pace sim
ulanc. quieuit ut ad sanctum diem sab
bati. & tunc feriati. indeg. arma capi
unt. p[ro]ecep. omnes q[ui] simul qui ad s
pectaculum p[ro]fluerunt. occidantur. &
auferetur cum armatis discurrens
in gentem inermem. & immanem p[ro]mit. Jud
ae aut machabeus qui dicitur fuerat. se
cessant in desertum locum. ubi q[ui] inter
fenis. vitam in montibus cum suis age
bat. & fere cibo uescebat. ne communi
ce p[ro]cul essent contaminatione.

VI

Sed nō po multis diebus mitt
ter senem quendam. amicenū q[ui] q
pellere. indeg. ut se transferent. a pa
tribus dei legibus. & inquinari. & p[ro]fa
ere ephum. & cognominare iouis olipi
n. gerizim. p[ro]ut ipse habitatores loci. postulat. Pessima. &
importunissima malorum. cum militia
ri. dies sollemnes. festa. & uniuersi pueri
ri. & cum plenum & seuicia cum mec
abi. sacrificia. & cum. & milites. & mu
res ingrediant. muy ferenter. ea que n
licebat. & Jtaq[ue] & plenū esset illa
ne que non licebat. legibus. & p[ro]hibeā
tur. Jn autem sabbatum. custodiebant

manu fibrum: aut nium ferre. Obsecro autem ee qui hunc librum lecturi sunt ne abhorreant ppter aduersitates et casus. sed reputent ea que accidunt. nō ad mortem. sed ad correptionem grātie esse. nimium multos tempore nō sincere peccantes: et seuerius agere. si tantum illos nec adhibe. magni beneficij est modicum. Non enim sic in die iudicij deus placere expectat. ut eas cum iudicij dies aduenerit. ut eas cum iudicij dies aduenit. in plenitudine percutiat. punitur. tam in his statuit. ut pcedentibus in finē deuolutis. tam ut demum in nouissimos. Preter quos nūsquam quidem a nobis misericordiam suam amouet. sed pleni nouissimi ut sibi sint nō desinunt. Si hāc ad commōdationem legentium dicta sunt pauca. Jam autem ad ea nationem. Jgitur electus milites de priorib⁹ seruis. ut ecce ppheta. et vellebatur carnem pecuniā mādauit. de ille gloriosissimam mercem magistri. et abiit laqueo ampliorē. uolumine pleni. ad supplicium. Nunc ea quā tamen dimittere. et ppter quā nō finitē ultiam ppter unitatem. hui amē qui ad statuit. inquā nullius omnō. ppter aquam unā. una cam collecti eum. sed ero negatum. assensi carnes. quibus uesa eluctetur. a simulauerunt. mādu cassē. et ver mysteria de sacrificij carnis. ut hoc fiat. a meritis ubertate ppter nem una carnalem. hanc ē os fructus humanū. de ille cognitus est. et sanctus. ad lenonem. ut ad lenonem. ut ad lenonem. ut

uam nos pdic. ⁊ rex miserescimus nō
p suis legibus. i cōtemptu resurrectionē
damur. ⁊ hunc verbo illud. ⁊ linguā
postulantes. accepturi ⁊ manus consā
ter erexerūt. ⁊ cum fiducia aiūt. ¶ celo ⁊
ta possteo. ⁊ ꝑ dei legē nunc hec ꝓ
respiciao. qm̄ ea recepturum ab pō me
spero. ⁊ in ue ter. ⁊ qui eam pō eam
minuentur. adolescentes. aium quos ad
quam nobilium duxerunt aduatuc. ⁊ ꝑ
ta desistunt. q̄ cum similr uenturi
cinquenti. ¶ cum iam esset ad mortē
sic aiūt. Deus ē ab homibo meis autē
spem expectate ad. ⁊ uerum ab ꝑ
sonarum. ⁊ ibi enim resurrectio ad uitā
am non erit. ¶ cum admonissent quin
tum uerabimur eum. ⁊ ille respiciens
in eum dixit. Poterimus me hominēs
mic cum sic corrupuisse suas q̄ uic.
Voli autem pugnare genus unū a deo el
te deficiam. ⁊ tu autem patere ignē
⁊ uites magnam procellatem ꝑ suo q̄
ue de ⁊ semen num conquelue. Labē
duocetur ⁊ secutum. a his meis sapiēt
sic aiūt. Voli stultus emare. Nos ē ꝑ ter
na. metipsos ꝓ parimur. peccantes ⁊
deum nostrum. ⁊ digna admiratione
facta sunt in nb. ⁊ autem ne exilii
mes ubi impune simus. quos ꝑ deum
pugnare tempsimus. Supiamos aut
mater. mubilis ⁊ bonos memena d
digna que peuntes. ⁊ ꝑ. filios. sub uno
dei tempore aspiciens. bono alo fructi
ar ꝑter spem. q̄m in deum hebat. sin
gulos. uos exhabatur parua uoce. fi
ature. repleta sapientia ⁊ feminee cogi
tationem masculini animi infens dixit
ad eos. ¶ deo quali in uob tño appa
ue. nu enim ego ⁊ spm ⁊ aiam et nau
ubi ⁊ uitam ⁊ singulos membra non
ego ipa compegi. ⁊ enim mūdi eurr
ex qui formauit homīs nativitatem.
quiq; hominum inuenit originem.
⁊ spm ubi tm cum mia uerbi ⁊ uitali
sic nunc uos metipsos defyantes ꝑ le
ges eius. Anaclio aut ⁊ repm se arbi
trantes simul ⁊ exprobrantes uoce desper
ta. cum adhuc adolescentes superesset
non solum ubis exhabatur. si ⁊ uerum
te affirmabat duntem se ⁊ bm facta
⁊ ⁊ traditam a patris legibus hiuus
ami cum ⁊ uel necessitas ei prebuit.
Dz adista cum ⁊ adolescens negligēm m
dinarentur. uocante rex matrem ⁊ fra
bebat ei. ut adolescēs fieret i salutem.
Cum autem mihi sam ubis esse cura
ꝑ miste suadiunt filio suo. ⁊ indu
am ad eum ut deus eum celestem quēnā
aut parua uoce. Fili mi ꝑ mi misereare
mei que te mundi. ut. mensē ꝑnau. ⁊
lae memino. deo ⁊ alui. ⁊ in ecclesiis
tum pduxi. Peto nunc ut aspicias ad
celum ⁊ tam ⁊ ad omnia que in eis ⁊
ut intelligas q̄ ex nichilo fec illa deus
⁊ hūm genus. Ita fiat ut nō timeas
carnificem istum. si dignus fuerib
tuus effectus. suscipe mortem ut in illa
misericordia cum fratribus tuis te recipi
am. Cum hec illa adhuc diceret. ait ado
lescens. Quem sustinens. Non obedio
regis. sed ꝑ regis q̄ mandato ꝓ
sen. Tu uero qui uentos omnes ma
nuae facis et in cruce non effugies.
manum dei. Nos enim ꝑ peccatis tuis
patimur. ⁊ sub ꝑ misericordiam et
correptionem dñi nr̄i modici muto
c. Si iratum deum habuit. tuus filius. ⁊
autem o scelestissime totum noluim flagi
us sime uolu fustibus excelli nam spe
rabi in tuos cui. in flammatus. Le
dum enim omnipotentia dei dñi nr̄i
inspiciens. iudicium effugisti. Nam
flamme mei modici nunc dolore fuste
mino sub testamento eterne uite esse
ti. Tu uero iudicio dei iusto ꝑpue pe
nas solues. Ego autem sic ⁊ fratres mei
animam ⁊ corpus meum trado ꝑ patri
te legibus maiorum dei maiorū genus
nostre gentium sicu. tuq; cum uerme
tis ⁊ uerberibus confli. quod quē fr deus
solue. In me uero ⁊ in fratribus meis deli
gis omnipotens iu. que sup omē gen
nostrum iuste sup ducta est. Tunc ver
accensis im. in hunc sup omnes eruce
tus desevit. indigne ferens derisum
se. Et me quidē mundo obuit ꝑ omnia
in domino confidens. Nouissime aut
post filios ⁊ mat consummata. ¶ ge
nitur de sacrificiis ⁊ de mortuis cuidit
tulos sanc dicium est.

VIII

Erat uero machabeus et qui cum illo
erant inuocabant dñm. ut gratiam
⁊ misericordiam cognatos. ⁊ qui ꝑ ma
sunt i iudaismo assumentes. obsiderunt

ā. mille uiros ⁊ iuuenalem ꝺ̄i uehementē ꝑsequtū ē. ꝑ
q̄ ꝺ̄s oibꝰ ostendit inimicꝭ ꝓpl̄o q̄ nullꝰ
fidat ab ipsis. misereꝝ eorum exemplū au
tem sequē ⁊ ꝺ̄m ꝺ̄s ꝓpl̄o ꝓpositū. ⁊ ꝺ̄s
cem sanguinē ad se clamantiū audi
ret. Quemadmodū ꝓpl̄o ꝓpositū. ⁊ ꝺ̄s
mentis innocentium pullos ⁊ blasphe
mias nomini suo illatas ⁊ indignatꝰ
super hys. Iudas machabeus ⁊ gregarii
militesme militebilis genabis est
sua debauit. Nam enim dominꝰ in misericordia conuersa est ⁊ suppueniens eis stella
est eorum habitus. ⁊ ꝑpulsos fugientes
eos. ⁊ optima loca occupans. nō pa
uit hostium signa gestabat. Quorum
autem uocabo ad huiusmodi exercitū
festinauit. ⁊ ꝺ̄m uirtutis eius ibiq;
uictoriam celebrauit. Vocans autem philippū
paulum ad pugnam unum uentre
ac frequentius resilire ceperit. ad
ptolomeum ducem. ⁊ fugientes
simplicit. ut aquilam uenit regis negotiis. Et ille uocat misit mehumore puto
di de pugnabo. Amalum tantū ei de pmi
tus gentibus armans nō multo uigin
ti milibꝰ. ut inuisibil indoctū gentis de
leret. Aduocato ergo ꝺ̄o multum ⁊ i
telligat rebus expressimo. Consumpsit autem
machanol regit ut arbitrium romanis q̄
erat tantum ꝺ̄o multa talentoꝝ ⁊ capi
tanie iudee. supplicet. Summa ad m
animas cuntes. misit. consentis ad
exemptionem tuo manapio. ꝑmit
tens se nonaginta manapia talentoꝝ ꝺ
distribuens. ꝺ̄o respicens. ad undam
que eum ab omnipotente esset consti
tutum. ⁊ qualiumcum ubi compu. mdā
tur hys qui erant ꝺ̄m tuo. mehum
one aduenit. Et quidē quidem fratrē
autē. ⁊ non accepit ꝺ̄i uultus. ⁊ fugā
uertimur. Ille uero siquidē eis super
ueniebant. simulq; ꝺ̄m ꝺ̄s ꝺ̄s
tur ut super eos. ab impio machanoe.
qui eos ꝓpulsum in comino uenire nō
ꝺ̄m. ⁊ si non ꝓter eos. ꝓter testa
mentum quod erat ad patres eorum.
⁊ ꝓter nomen ꝺ̄m sanctū ⁊ magnificum nomine eius. sup eos. Comminans autem machabeus. ⁊ militibus qui eum
nō erant. ne timerent. neq; uehementiam hostium ꝺ̄m. si fortiter pugnarent. ad ecclesiam habentes ꝺ̄m. ⁊ ꝺ̄m ꝺ̄s ꝺ̄m ꝺ̄s
mustis esse. illam ꝓpugnaculū. ⁊ ꝺ̄s
bere certamen. ⁊ iuxta ꝺ̄m ꝺ̄s ⁊ uictoriā
instituta. ⁊ multa. Iam illi quidem ar
mis confidunt aut simul ⁊ audacia. Deus autem omnipotens ꝺ̄m qui po
test ⁊ uenientes ad illum nos. ⁊ multitudinem uno nutu dele confirmo. Ad
huc autem ex ꝺ̄e auxilio ei que fue
ra sunt. ecce uenit. ⁊ quod sub sennach
ꝺ̄. centum. v. milia pugnauit. ⁊ ꝺ̄e pugnā
ꝺ̄ ⁊ ꝺ̄ ad illum. gulatibus. ⁊ ꝺ̄ babilonā
ꝺ̄ ⁊ mel. ubi autem uenium est. mate
rialis. ⁊ helimandis. ipsi ser. multa
sol. ꝺ̄m. ⁊ ꝺ̄m multitudinem illi. autem de celo. ⁊ ꝺ̄ ⁊ ꝺ̄ ⁊ ꝺ̄
ꝺ̄ ⁊ ꝺ̄ ⁊ ꝺ̄ ⁊

Encharista

unum scelestum qui in multis iudeos afflueret. Et cum epūs hic agere in certamine eo qui sacra cenabat in cenaculo. i. cathenem cum i queda alium reffugisset. in cenaculum dignū ea necesse p impetum sue rediit. sacratissimo autem in cena qui mille negociantes ad necem ipius dirigem ad uigilie. humiliatus cum uo dominū abiit quos mille crimina uenit depositi uelle gleue p medio mna fugiens solue uenie annoche sūmam infelicitatem de meliu sue xpiane consciencie. Et qui pmissa romane se tribuat restituere de ap uinitate uerissimoū precipitur. nunc precedem dñi sue iudee. t ob ipsum inuiolabile esse. eo quod sepe egre ab ipo constituta.

Eodem tempore annoche in honeste uiuebatur deposse. Innumere ei cam que di psipole. Et temptauit spoliare templa. t cubiculum oppressi. multitudine armata conuenerunt in fugam uersi. Et ita consequitur annoche post fugam cum priuet redeuntes cum uenisset. cum ipe cathena tres quos que eqn mercatores. t amor peum gesta sunt. Cum aut in tum arbitrabatur se inuitam illos qui se fugitiuos posse in iudeos reuiquere. Ecclesiasticum agnum cum sine inmissione agens uer. celesti cum iudeos pugnare. et quod ita sup se cauis cit. Iucundum se uerissimam. t gloriam semp in iudeos eam facit. Si qui u muer la conspirat tumultu dei ista el possit eum inanabilis. t insolubilis plaga. Ut enim finitur hunc ipm sine nem. apprehendit eum dolor. deus ulcer. t agnam mortem. t memem. Et qm tam sanguinis quippe qui multis. t no nis crudelis alios. tot lemur in cam. iuere ille nullomodo a sua malitia cessauerit. Super hec aut superbia repleuit. ignem spiritus sancti in iudee. t preci pitans accelerari iudeum negotium. contigit illum imperii cum tempore eur ru citare. t grauis cepit colisione mē bra uexari. Iacq qui sibi iudebantur et iam flucubi manus impare. sup hum anum modum superbia repleuit. t mō tium alatuanel in statua. a principe ne humiliauit ad unum in gestatio portabatur. manifestam dei ultionem in tempio contestante. ita ut de corpe impij uermes scaturirent. de uiuen tes in doloib. omnes cum suffocaret odore etiam illius. t febre exercitus grauaret. Et qm paulo ante se deū ee. omnigere se arbitrabatur cum nem poterat pter mollissimam febre p tare. Hinc igitur cepit ei grauis superba deducte ad agnitionem sui uenire diuina admonitus plaga. t p momēta singula dolorib⁹ sui. augmenta ei pcedib⁹. t cum nec ipse ferorem sui ferre posset. ita ait. Justum e subditum esse deo. t mortalem impiū do sentire. Grauit autem scelestus. dnin. a quo ī esse. multa consecutum. t auxilium ab quam estimans uenerat. ut cum ab olim deduceret. de sepulcrum congel tos faceret. Sunc optat liberum rede re. t iudeos quos nec sepultura quide dignos reatuum. Et aduc. t fere dū pedes uenerit. t cum paulo ex̄onum auri. drem. equalem nunc atheniēsib⁹ statuā. polliceri. Templum etiam sem quos paul expoliauerat. opulentissimo ornatu. t sanctā nala multip licauit. t principes ad sacrificia sum pnis de redditib⁹ sui. prestaturo. Sup hec t iudeum facturo. se t omnem ie rem ambulaturo. t predicaturo. dei potestatem. Si non cessarent. doloib⁹ supuenturo in eam ei iustum ira ind ignum. desperanti sperare ad iudeos. i mo rum depecatiōs eplam hec omnia tem. Optimis cunctis iudeis prima salutem. t bene valere. t esse felicissi mos precepit amicissimo. Si bene valeat ego et filius uester. et semper nos cu ra sumus. matrimoniis agamus. ego in misericordia constituus. uti aute veni que memor. missis de pdictis loca. i infirmitate grauissima. apprehensus necessarium duxi. p communi utilita te unum autem habere. Non despicias memetipsum. si spem multam habens. efficiendi in infirmitatem. Respiciens autem que de inter meos quib⁹ ipse in locis. supercultibus eueniat. et cum ostenderit qui p se suscepet panaparti

ue sequit continuum accedet aut dif
fidet nunq̃ arcebit. Scientes hu qui
ribus: cunctis autē ecclesiis rerum summa
perfecta nō tribuentur. Ad hec ostē
dit de primo pontifice quosq; z unq;
uis temporibus milydiantes z euentu
expectantes. designauit filium mīn a
tiochum regem. quem sepe memoratus
in superiora regna multas urbes comēta
tum z templa ab eum que subuerat sue
rio usq; nos z pro memoriē publicas
z publice z priuatim ut unusquisq;
confuet fidem ad me z ad filium mīm
Confido enim eum modestie z humā
tatis. z sequentem ppositum mei co
munem uob fore. z gnūr homines ex
blasphemie pessime punitis. z ut ipse
alios magnifice regit in mundo mi
sembili obtu unū defuturus ē. Tum
sceretur autem corpus filius contacta
meus eius qui mentem filium ante
ochi ad ptolomēū philometorē egip
tium abiit. ¶ X ¶

Mā defuncto autē z qui ante eo eiusdē
dēo sepregente auctoratem quidē
z templum recepit. Anūs autem quas
alienigene p plateas ceruicabant. red
git celibra demolitus est. z purgato
templo aliud altare fecit. z de ign
tis lapidib; igne concepto. obtulit
sacrificia post biennium z incensum
z uictas. z primi pontificum polluit
a nobis gentes regnare enim pium me
tum. ne amplius nobis male iaceat.
¶ z signis precantur ut ab eo malis
corripiam. z nō patiamur ac blasphemi
hominibus tradamur. Cum vie autem re
plum ab alienigenis pollutum fuerat
contigit eadem vie purificandem fieri
uicesima z quīta mensis qui fuit casli
eu z cum letitia egerunt dies. viij. in
morem tabernaculor recordantes qd
ante modicum tempus diem sollēp
nem celebrabant in montib; z in spe
lunis more bestiar egerunt. Propter
quod arbos z uittes ramos. z palmas
preferebant. q; q; prosperā sucesse
locum suū. ¶ decreuer cōmuni pre
cepto z decreto inuitare gentes undeq
omnibus annis agere dies octo. ¶ an
tiochi quidem qui appellatus ē nobi
lis unus excelsa ura se biuit. Cum au

de superioribus antiochi filio impiis que
gesta sunt narrabimus breuiantes in
la que in bellis gesta sunt. Hic susce
pto regno conabatur sup ysiam nego
cia regni ysiam quidam semicē. z ul
te milia z pugnam. Nam ptolomeus
qui dicebatur mācustin cepit eam
iudeos inuitans. z p eapte ypter inq
tatem que facta eis in eos. z pacifice
agere cum eis. ¶ ob hoc accusantes ad
amicos apud eupatorē cum sucessisset
p dictū autorē. eo q; captum eos tra
dā a ptolomeo debuisset. z amicos
nobilem amisisse. z ab eo recessisse
ueneno ut eum sumunt. Soluas aut
eum essē cum duxerent assumpsit ad
uersus sequentē milites debellabat. z ui
uero qui tenebant operationes muni
tiones sugatos ab ierlim e suscepte
bat. z bellare ppabat. hij u q; erat ē inch
to p odoneo dñm regnumq; ut est. ē
aduersus impetu secum z munitiones
eius. multaq; ui militumq; loca
ppugnat. ¶ accensus est. multis
bus tractantibus. z quam autem au
dissent i duas aures ualde mun
tos. z dem appatum ad repugnādū
bitos. ¶ ad eupatorē ad eos expugna
dum. relicto simō. ac iosepho. z
eisq; qui cum ipso erant satis milis
ipse ad eos que amplius pugnat
pugnas conuertit est. Vn uero qui e
si mone erant cupiunte diu agō
tam qui i muris erant suas z pecu
nia. z sepulturam mulis. dierum
accepte. z munitum quosdam effugere
Cum autem macabeus nunciatum esset
quod factum est. congregans prima
pibus populi accusauit quod p pe
cunia fratres ueniam dissent. ac ne sar
ue eorum dimisit. Hos igitur pdictos
fuere. nefarie. z contrarium suas cur
re ceperunt. Armis autem ac mā
bus omnia ipse agente in duabus mu
nitionibus. plusquam. xx. milia pe
remit. Et ephimotheus qui primus a
iudeis superatus fuerat. conuocato
exercitu pugnare multum dimic. et eo
gregato exercitu Assline aduenit
quā iudeam armis expugnare. ¶ Mach
abeus autem z qui cum ipso erant

de superioribus antiochi filio impiis que
gesta sunt narrabimus breuiantes in
la que in bellis gesta sunt. Hic susce
pto regno conabatur sup ysiam nego
cia regni ysiam quidam semicē. z ul
te milia z pugnam. Nam ptolomeus
qui dicebatur mācustin cepit eam
iudeos inuitans. z p eapte ypter inq
tatem que facta eis in eos. z pacifice
agere cum eis. ¶ ob hoc accusantes ad
amicos apud eupatorē cum sucessisset
p dictū autorē. eo q; captum eos tra
dā a ptolomeo debuisset. z amicos
nobilem amisisse. z ab eo recessisse
ueneno ut eum sumunt. Soluas aut
eum essē cum duxerent assumpsit ad
uersus sequentē milites debellabat. z ui
uero qui tenebant operationes muni
tiones sugatos ab ierlim e suscepte
bat. z bellare ppabat. hij u q; erat ē inch
to p odoneo dñm regnumq; ut est. ē
aduersus impetu secum z munitiones
eius. multaq; ui militumq; loca
ppugnat. ¶ accensus est. multis
bus tractantibus. z quam autem au
dissent i duas aures ualde mun
tos. z dem appatum ad repugnādū
bitos. ¶ ad eupatorē ad eos expugna
dum. relicto simō. ac iosepho. z
eisq; qui cum ipso erant satis milis
ipse ad eos que amplius pugnat
pugnas conuertit est. Vn uero qui e
si mone erant cupiunte diu agō
tam qui i muris erant suas z pecu
nia. z sepulturam mulis. dierum
accepte. z munitum quosdam effugere
Cum autem macabeus nunciatum esset
quod factum est. congregans prima
pibus populi accusauit quod p pe
cunia fratres ueniam dissent. ac ne sar
ue eorum dimisit. Hos igitur pdictos
fuere. nefarie. z contrarium suas cur
re ceperunt. Armis autem ac mā
bus omnia ipse agente in duabus mu
nitionibus. plusquam. xx. milia pe
remit. Et ephimotheus qui primus a
iudeis superatus fuerat. conuocato
exercitu pugnare multum dimic. et eo
gregato exercitu Assline aduenit
quā iudeam armis expugnare. ¶ Mach
abeus autem z qui cum ipso erant

fuchos

a2pmittit illo deficabunt dnm. Ca
pud rem aggentes. tumbolq; cinci
is precinct. ad alenq; ep̃iomem p
volua. ut sibi ꝑpriaq; munia. in
imia; autem eoꝝ esse mumaq.
et aduersanq; aduersuretur. sicut
lex dicit. Et ita post ꝺoꝛonem sumpt
o armis lãq; o cantate pcedite ꝓ h
ostiby essent residentes. Primo aute
colis eius uirtq; consumit. Vsq; qu
rem uictoriæ ꝙspexerat spes obso
rum cum uirtute dominum haben
res. illi autem ducem belli suum
habebant. Et cum uehemẽs pug
na esset. apparuit aduersanq; de ce
lo uir quinq; in equis. frenis aure
is aureis decori. duoꝝ uirtutes
structes. Et quibus duo machabei
medium habentes. armis sue ca
cum septum incolumem conseruа
bant. In aduersanq; aut tela et fil
mina iaciebant. et quo et cecitate
confusi. repleti perturbatione cede
bant. q; erant fere. sunt autem. vv. mi
le quingenti et equites. cessenti. Ip
machabeus autem confugit in gazam
plidum munitum ei preerat eccl
as. Machabeus autem et qui cum e
o erant lemites obsederunt presidi
um diebꝫ quatuor. At hy qui intus
erant. loci firmitate confisi. sup mo
dum maledicebant. z sermones ne
fandos iactabant. Et ubi cum die; qn
ti euolutus esset. vv. iuuenes ex hys
qui cum machabeo erant. accensi a
nimis. propter blasphemiam uiri
uter accesserunt ad murum. z fero
a animo nequenter ascendebãt mu
rel. ignesq; succendere aggressi sũ
ant. ipsos maledicos uiuos concre
mare. Per ꝙmuum autem biduũ
presidio nastrũ ꝺimicabant. ꝙtu
autem se in quodam. i quodam re
ꝑtum loco peremerunt. z finitel
eius certam. z appollonium eode
rum. A ubus gestis in hympnis
et confessionibus benedicebant do
minum qui magna fecit cum isti
et uictoriam illi dedit. XI

Et paruo post tempore. iustas ꝓ
pinquiq; ac negociorum ꝓpositi
gnatus ferens de his que acciderat.
congregatis ꝙtringinta milibus et e
quitum omniu sciebat aduersꝰ
eum. estimans se cunctem quidem
capiam genubus habitantibus sic
utum. templum uero in pecunie qui
siuit ceteris delubris gentium habe
rum. et per singulos annos uena
le sacrificium. Ad quam peregrinã
di potestatem. seq; mente efferentis
in multitudinem pedum. z in mi
libus equitum. z i ꝙtringinta elephã
is confidebat. ingressho autem iu
am. z appulsus uehsime quod eis i
angusto loco ab eis inna uitualio
quinq; stadiorꝫ illud presidium et
pugnabat. Vt autem machabeus.
z qui cum eo erant agnouerunt et
pugnari prelia cum ira et lacry
mis nyalum dominũ eo omnis e
in similitudine bonum angelum mitte
ad salutem israel. z ipse primus ma
chabeus sumpto armis ceteris ad
uersus est simul secum periculum
subire. z fere aurilium simul bus ꝙ
Cumq; primo impeto animo pe
cerent ierimis. ipsum precedens e
os quel in uestis candida. armis aut
eis hastam ubiano. Et unc omnes si
mul benedixerunt misericordem do
minum. et confidentes animis
non solum hominel. sed z bestias
ferocissimas et murus ferreos pau
ri penetrare. Iuxta igitur impetu
uenerel de celo aduersum eis misan
tem deus dominum. Comum autem
more et imperii timentes hostibus.
ptinuum ex eis interdum multa pe
diam. z equitel mille. ꝙcentes. Ad
uersus autem in fugam uertent
Et uiuel uero ex eis uulnera nudi
uulnerunt. Et ipse iustas turpiter
fugiens euasit. Et qua non intenꝺ
ante erat secum ipe reputans. fue
tam eius se diminutionem. z uel
ugne. immensa esse. ebreos deo om
nipotente auxilio uti. mittit
ad eos. Promittens consentirum se
omnibus que uellent. z regem comp
ulsurum amicum fieri. Annuit a
machabeus. prebuit. iuste. in omni
bus utilitati. consuleno. z quecu
q; machabeus prebuit iuste. scrip

sponsione.

Et ali sibi ascendentes eunte

Penitet regis.

sit usse de uobis. ea rer concessit. Et
cum scripsit uobis eple similia que-
cunq modum continentes. Misit
populo iudeorum salutem. Johan
nes et absalon qui missi fuerunt
a uob uenerunt scripta postulabant
ut ea que per illos significabantur
implerem. Quamqd igitur regi po
tuerunt perfecte rogabus. et que rex
petierat concessi. Quigitur in nego
cijs istem conseruandis etiam dem
ceps tenorem uob causa esse tempta
uit. Decernet autem per singula ne
mandabus. Uos igit qui a me
missi sunt colloqui uobiscum bene val
ete. anno. d. xlvi. viii. die xanti
menstis. vv. quarti. Regis autem epla
sum continetur. Rex antiochus lisie f
ri. salutem. Patre nostro ire deos
translatus uolentes eos qui sunt
in regno nro sine tumultu agere. re
bus suis. scribe diligenter ad nos
iudeos q̄ cognouisse patri ac transfer
ventur ad rationem grecor. Q̄ tenere
uelle suum institutum. Ac propte
rea postulare ab eos concedi sibi legi
tima sua. Volentes igitur hanc quo
q; gentem quietam esse. statuentes
iudicauimus esse templum restitu
ilig. ut agent sm morem suor
consuetudinem. Bene igitur face
ris si miserig ad eos. et decretum rese
ris ut acta nostra uoluntate. bono
animo sint. et utilitatibus propriis
deseruant. Ad iudeos autem regie
pistola talis erat. Rex antiochus
lenarcho iudeorum et ceteris iudeis sa
lutem. Si ualetis. fe. sic esse ut nos
uolumus. Q̄ et ipsi bene ualemus.
Ad ytr nos menelaus dixerq. uelle
nos descendere ad uestros qui sunt
apud nos. Hi igitur qui omnem
tum usq; ad diem tricesimum me
nsis xanthici nonum decimum se
runt. ut inter utrosq; agatur. eo legibi
sus suis prius. et nemo eorum ul
lo modo molestiam patiatur de hi
que per ignorantiam gesta sunt. Y
ualetis autem et menelaum qui
nos allocutus. Valete. a. xlii
Anno centesimo. quadragesimo octa
uo xanthici mensis. xv. die men
miserunt etiam romani epistolas
um se habentem. Quamqd memig.
et uulg manilius. legati romanor
populo iudeorum salutem. De his que
uobis cognatis regis concessit ut. et
nos concesse uobis. et nos concessimus
de quibus autem ut regem iudicauit
referendum. confestim aliquem mit
tatis ut gentibus uobis conferentes.
ut decernentes decernamus sicut ei
gruit uobis. Nos autem antiocha
scendimus. ideoq; festinatis reuerti
ere ut nos quoq; quamuis aliq esse
uoluimus. bene ualere. anno. c. xli.
viii. quintadecima die mensis xandi
ci. His uisis pactionibus. iudas pgeb
at ad regem. Indei autem agriculta
re quam tulerunt. Si qui reflectentes
ad mocheum et appollonium. geminni
filium. seu et ipsi cernimus. et remotos
superbus. et memor. quia ardei non s
sinebant eos in silentio agere. et quieta
re. petit nouu tale quoddam flagitium
perpetrare. Pgressi uero iudei cum
quibus habitabat ascendere sanpli
as quas pauerunt cum uxoribus
et filijs. quasi nullis inimicatis mor
eos subiacentibus. Scandrum omnu
ne uas; pectorum euertunt. et ypsi ac
quiescentibus paulq; anula nil susp
cium habentibus. cum in alium p
cessissent. subuertunt nos minus
ducentos. Quam audientem iudas
in sue gentis homines fieri cum uxo
gnotis. precepit unis qui erant ci
ipso et mucrone usq ad ipsos deos. uen
ad uersus interficere et fugientes. ex
portum quidem nemi superstes. sa
phas euasisse. eos autem qui ab ig
ne refugerunt gladio pemit. Et cum
hec ita egissent. discessit quasi nemi
reliquum. et numerato ipsorum cen
tum. Si cum cognouissent ea qui
cum iannee nelle pauimento fuerat
habitantibus. secum iudeis. tam
tis quoq; supuenit nocte. et pretri
cum nauibus fugerunt. tm ut lum
igne apparuerit relictis. ab audiis
discessis. quadragintal. inde cum a
bissent nouem stadijs. et inter fuer
ad dymotheum. et miserunt cum
eo ambel. v. multa una et equites qn

genu. Cumq; pugna ualida fieret. auxilio dei ꝓsperi cessisset. residuum ut ambesperebant a uita deuenam si ui eam. ꝓmittunt pascua uitauis. et in certe ꝓfitentur. Judas autem arbitratus uere in multis eos unlec ꝓmisit pacem. petentib; uite. accepit. dilectasse ad habenacula sua. Aggressus autem et auitatem ꝑnam firmam ꝑnibus auxilio eam munisq. que a turbis habitabatur gentium ꝓmiscuam. cui nomen caliphi. hi uero qui intus erant confidentes. stabilitate muroꝝ. et apparatum alimoꝝ arma irremissa agebant. ualentes lasciuientes. autem ac blasphemantes deum. q̃ sit ñ est. machabeus autem inuocato magno mundi primape. sine ariete. et machinis. et ꝑpugnabus. ibi ꝓcipitauit. ibique. intrauerat. muros. et capta auitate ꝑ dominu uoluntatem. lenabiles auitates. cedes fecit. ita ut adiacentia stagnum stadiorum duorum latitudinis. sanguine infectum fluere uideretur. Inde discesserunt. stadia octingenta. quinquaginta. et uenerunt in carnaim ad eos qui dicuntur abianei uidelicet. et hi machabeum quidem in his locis. ñ ꝓhibebant. nullaq; negotia ꝓtemptabant. regressus. reliquo in quodam loco firmissimo ꝓsidio. Ipse autem et sosipater qui erant duces cum machabeo pertenent. adhimotheo relicto in ꝓsidio. decem milia uiri. Arma achaleus ordinate circumsedentibus. et constituta ꝑ coortes ad ipsum dimotheum ꝓcessit. habentem secum. centum uiginti. milia pedites equitum q; duo milia. quingentos. Cognito autem iude aduentu. dimotheus premisit mulieres et filios et reliquum apparatum in ꝓsidium quod carnion dicitur. Erat enim inexpugnabile. et accessu difficile. propter locorum angustias. Cumq; coepisset iude prima apparuisset. amor hostibus inuisse est. et ꝑsentia dei qui uniuersa conspicit. et in fugam uersi sunt alius ab alio. ita ut magis a suis deterrentur. et gladiorum suorum debilitentur. Judas autem uehementer instabat. puniens ꝓphanos. et ipse ueniebat. cum multa turba. Ipse uero dimotheus inuadens primus. ꝓtinus. ꝓfugit. et multos precibus postulabat ut uitam. et quod multorum. et iudeis parentes habuerat. ac fuerat. quos inere eos decepit. et euenit. Cum fidem accepisset. ut ostenderet. se esse secundum consuetudinem. illorum. cum dimiserunt propter fidem salutem. Judas autem regressus est. ad carnion. et templum. xxv. milibus. Post horum fugam et euersionem. mouit exercitum. ad esdrelon. ad auitatem iudeam. q̃ nuncupatur genuinsabaras. ubi iuuenes. ꝓ nostris. ꝓfugabantur. ibique. ꝓcedentes. et machinis. et balistis. et armis. apparatis. Sed cum omnipotentem in auxiliatorem. qui ꝓtestatur. uere hostium conterit. ꝓfugit. auitatem. et ex eis qui intus erant. uiginti milia ꝓstruerunt. Inde ad auitatem scythum abierunt. que ab urbis. scythopolis. dicitur. Cognitantibus autem his qui apud scythopolis. erant. ut deus. quod benigne ab eis haberentur. et tam temporibus infestantis. quod modeste. secum egisset. gratias agentes eis. Ut uarent etiam ut decerent extra gentis sue. benignos esse. uenerunt iherosolimam die ebdomadum. sepatuaginta. instante. Et post pentecosten abierunt contra gorgiam ꝓpositum ydumee. exiuit autem cum peditibus militibus. et equitibus ꝓdigite. Cumq; congressi. contigit paucos uere iudeum. Dositheus uir quidam de bachenoꝝ equestris fortis. gorgiam tenebat. Cum uellet illum capere. unum. equestrium. quidam ꝑ humeros. unus. Et cum humerum. eius. amputauit. atq; ita gorgias effugit in mariam. Et ille qui cum eodem erant diu aduersus pugnantibus et fatigatis. misericordem dominum. ut sibi. adiutorem. et ducem belli fieri. ꝓpterea. pugnauerunt. et ei ymnis. clamoremq; excellen

fugum gregisq; multitudo in auxilio
Iudę autem collecto exercitu uenit
in anuariam ad bellum. et cum sep
tima die superuenisset secundum
consuetudinem pugnam in eodem
loco saltuum egerunt. Et sequenti
die nemo cum suis quidq; ut corpo
ribus posset. tollere. et cum parentibus
ponere in sepulcris paternis. Inue
nerunt autem sub unaquaq; uestem
tum de donariis idolorum que a
pud iamniam fuerant. a quibus
lex prohibet iudeos. omnibus ergo
manifestum factum est ob hanc ca
usam corruisse eos. Omnes itaq; be
nedixerunt iustum iudicium dom
ini qui occulta fecerat manifesta. Et
sic ad precel conuersi deprecati sunt
ut id quod factum fuerat delictum
obliuione traderetur. Autem fortis
simus iudas exhortabatur populum cu
stodire se sine peccato sub oculis ip
se. uidentes que facta sunt. p pec
catum qui prostrati sunt. Et facta
collatione. duodecim milia dragm
as argenti. misit ierosolymam offerri
pro peccatis mortuorum sacrificium. Bene et religiose. de resurrec
tione cogitans. Nisi enim eos qui ce
ciderant resurrecturos speraret. Sup
fluum uidebatur et uanum orare pro
mortuis. Et quia considerabat quod
hi qui cum pietate dormitionem ac
ceperant. optimam habent repositam
gratiam. Sancta ergo et salubris e
cogitatio. p defunctis exorare. ut a
peccatis soluantur.

XIII.

Anno centesimo quadragesimo
nono. cognouit iudas antiochum
eupatorem uenire cum multitudine
aduersus iudeam. et cum eo iulium
qui erat princeps negotiorum. ha
bentem secum peditum. centum mi
lia. et equitum .v. milia. et elefan
tos. ingressi duos. cunctos cum sa
gittis accensos. Comissaque autem se
illic. et menalaus. et cum multa fi
ducia decertabatur antiochum
non pro parte salutis. sed spes se
constituit in principatum. Deus rex
regum suscitauit animos antiochi
in peccatorem. et sugillante u
sia brune esse causam omnium malorum.
iussit ut eis et consilium comprehen
sum in eodem loco necaret. Erat autem
in eodem loco amplius quindecim
birorum aggressum impiorum habens
angelum. hoc prospexerat habentem pre
cepta. iuste in anctem reici iussit sue
legum. omnibus cum festinantibus
ad interitum. et uiolegem precantes
eorum legis. contigit non hoc tene
ri mendacium. Et quidem sanctus
iste. Nam qui multis cepit dei animum de
licti comisit. amplius ignis et cinis et
sanctus. ipse in ancne morte compre
natus est. Deo rex mentes effingentis
uenerator. se neq; eorum patre suo u
ideri ostentum. et ubique iudeis cogni
tus. precepit pp. ut die ac nocte do
minum inuocarent. quod sicut sem
per esse nunc est agendum admonar
et eos. Quippe quippe lege et patria
sanctoq; templo priuati uerentur ac
populum qui nuper pusillum red
pristi. ne sinerent blasphemis uiris
nationibus subdi. Omnibus itaq; re
simul finalem et perennibus a domi
no iam iam sicut et iussit. p end
uim communum. pstitus. cunctis e
st gaudium. ut se prepararent. Ipse
uero cum senioribus cogitauit priusq;
rem admoneret exercitum ad iudam.
eo ipsum exercitum cuncteret. et deo iu
dicio committe eorum res. Nam ita q;
potestatem omnem de mundi creatori.
et certatus suos ut fortiter dimicarent
et usq; ad mortem pro legibus. templo. templo. patria. et cultu stauerent.
circa modum exercitum constituit. et
tuos signos suis. deinde ira iuuenib;
fortissimis electis. nocte adgressus a
uiam regiam. i castris interfecit uiros quadrin milia. et maximum ele
phantorum cum his qui superpositi
erant. Omnibusq; metu ac perturba
tione hostium castra replentes. reu
susque prospere gestis. abierunt. hoc
autem factum est die ululdecente.
adiuuante eum dominii protectione
Sed rex accepto gustu astutie iu
deorum. arte difficultates locorum t
temptabat. ac beelsure quod esset
iudeorum presidium munitum est

tm admonebat. ſed fugiebatur. impingebatur. minuebatur. Hic autē
qui multi erant, uarię necessitatis
minuebat. Nunciatur autem mi-
serię hostibus uectigal quidem de u-
ectigal exercitui, qui regibus. com-
prehensis conclusis est. Interim
rer sermonem habuit ad eos qui
erant in bethsura. deinde dedit.
accepit et abiit. et constituit eum
iuda. et superauit est. Ut autem
cognouit rebellasse philippum.
anthiochie qui relicta erat super
negocia mente consternata. in
deos deprecans subduxit eis ur-
ans de omnibus quibus usitum e
insum. Et reconciliauit obnixe la-
cedęmonios honorificauit templum.
et munere posuit. Quibus habuit
amplexus est. et fecit cum ab pto-
lomaide usq; ad gerenos ducem
et principem. Ut autem nouit
ptolomeum gnuiter ferebat
ptolomeus esse amicus conuēto
nem. ne fore predus uni imperi-
ri. Et tunc ascendit usq; tribu-
al. et exposuit uerba em et popu-
lum secum. Egressusq; est anti-
ochiam, et hoc modo regio profe-
ctus et reddidit possessi. XIIII
Eo post mensis tempus cognouit uana et qui cum eo erant.
demonium secessum cum multa
rum e aliis et nauibus. perpe-
tuum urbis ascendisse ad loca o
portuna. et deuenisse regionem ad
versus anthiochum et eius duce
iulam. Adhuc autem quidam
qui fluminis sacerdos fuerat. sed
uoluntate conquinatus est. tem
poribus contrarios. considē
rans nullomodo sibi esse salutem
nisi accessum ad alterius ad
regem demetrium. centesimo et
quinquagesimo anno. offerens ei
coronam auream et palmam sup-
ter. et talos qui templi esse uide
bantur. et ipsa quidem die silue-
tempus autem opportunum de
re sue nactus. quocunq; a demetrio
ad consilium. et intercipiens qui
bus rebus et consilius uidei inter-
cunctis. Respondet. Ipsique dicuntur
assidei. quorum quibus praest iu
das machabeus. bella mouunt. et
seditiones mouent. nec patiun-
tur regnum esse quietum. Nam
ego destruxerat penatum gloria. Di
co autem fumo sacerdos hyc uem
primo quidem militibus regis fi
dem seruans. Secundo autem eis
amicis consilians. Nam quorum pa
triam omnem gentes nostrum.
non minime uexatur. Deo hyc sing
ulis eo rex cognitus et regionis et ge
nen secundum promulgatum om
nibus humanitatem quam prospi
cit. Nam quamdiu superest uidas in
possibile eis quicem esse negocijs. Ta
libus autem ab eo dictis. et ceteris a
mici hostibus agentes aduersus iudā
inflammauerunt demetrium. Qui st
atim nicanorem prepositum. eleph
antorum ducem misit ad iudeam ei
us mandauit. ut ipsum quidem iudā
am caperet. eos uero qui cum illo er
ant dispergeret. et constitueret ale
xandrum maximi templi sumum sa
cerdotem. Omne gentes que de iu
dea fugerunt multam congregatum se
se melanon mulcebant. insidias et
claudi iudee prosperitates. Cum
diu tempus uidens aduersi et cognitas
mum. conserens cum machabeo
nicanor. et grauiter eum
qui populum suum custodiunt in
certum. quia suam potionem si
gnis audentibus prestigiis. Imper-
atoris autem duce fugam inire mon
erunt. et commendunt ad castellum
dessam. Simo ut fuerat uere consile
tur eum michaele. sed concentus
est. repentino aduentu adiuuan
dicens timeas du XV
dicens uiuentem iude et animi ma
gnitudinem quam pro patria certa
mus; habeamus sanguinis iudi
cium fecere meceabee. Quamob
rem premisit possidonium. et the
odotum. et machiam. ut mente
rentes ante accipent. Et cum diu
te eis consilium agerentur. et ipse
dux ad multitudinem remisset. di
cum una sunt sententias amicicie

annuere. Ymago viem constituerit
qua secuꝝ inter se agerent. et sin
guli selle placte sunt et posite. Ce
pit autem vicus armato esse lo
co et ymus. ne forte ab hostibus
repentemari aliquid oriatur. et
congnium colloquium fecisse. Q
militum autem michanor. iertimq
et michi mici agebat. gregesq; e
rat que congregare studebat dim
ste habebat autem vdum semper au
rum et animo. et erat unus meꝝ
mis. Cognouit enim ducem vrbem
filiosq; procurare et nupcias face
quere cepit. communicauitq; huiusce
Michimius autem videns animum
illius. armorum et conuentiones.
ueniri ad se mentem et dicebat mi
chanorem rebus alienis assentire.
vdamq; regni insidiatricem succes
sionem sibi destinasse. Imago rex eralp
anus. et passim humiliodi omnium
actionibus michi. semper michi
nori dicebat. gratuler quidem se fieri
de amicicie conuentione. nube ta
men machabeum acies nunciam
muniret michiochiam. Cubus ego
minus michinor. consternabatur. et
gratuler fecisse. si ea que conuen
sunt firma fierent. michi ieriq; auxi
lio. quia regi resistere non poterat.
opinionem ob hoc habet. q; precep
tum perficeret. Ro machabeus vi
dens autem q; secum agere michi
norem. et consilium occultum se
reuq; et hiberem intelligens no
ex bono esse ausu retinere illum qui
cuiq; suorum congregans. occultum
se a michanore. Anodum ille agnou
it fortiter se auro preuenum. ue
nit ad maximum et sanctissimum
templum et sacerdotibus solutis.
deo hostias offerentibus. iussit sibi
tradi virum. Cubus cum tradi
to de certabus. et iure se ubi esset qm
quereretur. extendens manum ad
templum minatur. nisi michi iuda
vinctum tradendo. statuo deo phan
um in planicie deo ueniam. et altare
efficiam. et templum hec libera
pam consecrabo. Co his dictis abi
it. Sacerdotes autem prudentes
manus in celum. invocabant eum q
semper est propugnator gentis ips
orum p; accepti. Ty domine omnium
dum qui nullis indiges. voluisti q
templum habitationis tue fieri in
nobis. et nunc sancte sanctorum q
omnium domine. conserua in eter
num populum tuum istum que nup
munerem est. Sacrificia autem quotidi
de sumptibus ab iertimq delatis q.
michanor iniur amator inimicus. et
aubiens qm p affectu pater succes
appellabatur. hic missis compluribus
comminente p stitum tenuit inimi
mo. corpusq; et animam tradere optio
p seuerunt. Volens autem micha
nor manifestare omnium quod habe
tur in iudeos. milites quingentos
misit ut eum comprehenderent. Fu
rabat ei si illum decepisset sese dat
em maximam iudeis illaturum. Cur
bis autem iniuste domum eius. et
animam disrumpere atq; ignem a
dmonere capientibus. cum iam
comprehendere gladio se petiit.
eligens nobiliter mori quam sub
dus fieri peccatoribus. et contu
nacia sui indignis iniuriis agi.
Co cum p festinatione no certo re
tu plagam recusset. et curie intu
horta disrumpent. ruentes audac
er iniuriis perpetuum semetipsum mit
tunt in turbas quibus vlcisci iocun
rantibus cursu eius ruentis p medium
cernicem. Cum adhuc spiritum
accepisse animis spumans. et cum san
guine eius magno fluxu defluente. ex
tinctissimis inimicis esset sanc
ius. cursu curium p transiit. Et si
ans supra petram quandam p ceu
ptam. Et iam exsanguis effectus eo
plenius intestina sua euulsq; man
ibus pectore sup turbas. misceans
dominatorem iure ac spiritus. ut
hec illi cum reddente. atq; ita uen
defficiens est Michanor autem in
compti iudam esse in loco sanate
agitauit die sathan. cum omni im
peu committere. Judeis uero qui
illum per necessitatem sequebant.
dicentibus ne ita seuerter ac barba
re faceret. sed honorem tribue dei

non tentabis dominum deum tuum

est. Non temptabis dominum deum tuum. Item assumpsit eum diabolus in montem excelsum valde. et ostendit ei omnia regna mundi et gloriam eorum et ait illi. Hec omnia tibi dabo si cadens adoraveris me. Tunc dicit illi ihesus. Vade sathana. Scriptum est enim. Dominum deum tuum adorabis. Illi soli servies. Tunc reliquit eum diabolus. et ecce angeli accesserunt. et ministrabant ei. Cum autem audisset ihesus quod iohannes traditus esset. secessit in galileam. Et relicta civitate nazareth. venit et habitavit in capharnaum maritimam. in finibus zabulon et neptalim. Ut adimpleret quod dictum est per ysaiam prophetam. Terra zabulon et terra neptalim via maris trans iordanem galilee gentium. Populus qui ambulabat in tenebris vidit lucem magnam. Et sedentibus in regione umbre mortis lux orta est eis. Ex inde cepit ihesus predicare et dicere penitentiam agite. Appropinquavit enim regnum celorum. Ambulans autem ihesus circa mare galilee vidit duos fratres. Simonem qui vocatur petrus. et andream fratrem eius mittentes rete in mare. Erant enim piscatores. Et ait illis. Venite post me. et faciam vos fieri piscatores. Et illi continuo relictis retibus secuti sunt eum. Et procedens inde vidit alios duos fratres. Iacobum zebedei et iohannem fratrem eius. in navi cum zebedeo patre eorum reficientes retia sua. Et vocavit eos. Illi autem statim relictis retibus et patre. secuti sunt eum. Et circuibat ihesus totam galileam docens in synagogis eorum. et predicans evangelium regni. et sanans omne languorem. et omnem infirmitatem in populo. Et abiit opinio eius in totam suriam. Et obtulerunt ei omnes male habentes. varijs languoribus et tormentis comprehensos. et qui demonia habebant. et lunaticos et paraliticos. et curavit eos. Et secuti sunt eum turbe multe de galilea. et de ierusalem. et de iherusalem. et de iudea. et de trans iordanem. Videns autem ihesus turbas ascendit in montem. Et cum sedisset accesserunt ad eum discipuli eius. Et aperiens os suum docebat eos dicens. Beati pauperes spiritu. quoniam ipsorum est regnum celorum. Beati mites. quoniam ipsi possidebunt terram. Beati qui lugent. quoniam ipsi consolabuntur. Beati qui esuriunt et sitiunt iusticiam. quoniam ipsi saturabuntur. Beati misericordes. quoniam ipsi misericordiam consequentur. Beati mundo corde. quoniam ipsi deum videbunt. Beati pacifici. quoniam filij dei vocabuntur. Beati qui persecutionem patiuntur propter iusticiam. quoniam ipsorum est regnum celorum. Beati estis cum maledixerint vobis homines. et persecuti vos fuerint. et dixerint omne malum adversum vos mentientes propter me. Gaudete et exultate. quoniam merces vestra copiosa est in celis. Sic persecuti sunt prophetas qui fuerunt ante vos. Vos estis sal terre. Quod si sal evanuerit. in quo salietur. Ad nichilum valet ultra. nisi ut mittatur foras. et conculcetur ab hominibus. Vos estis lux mundi.

Non potest civitas abscondi super montem posita. Neque accendunt lucernam et ponunt eam sub modio sed super candelabrum ut luceat omnibus qui in domo sunt. Sic luceat lux vestra coram hominibus ut videant vestra bona opera et glorificent patrem vestrum qui in celis est. Solite putare quoniam veni solvere legem aut prophetas. Non veni solvere legem sed adimplere. Amen quippe dico vobis donec transeat celum et terra. iota unum aut unus apex non preteribit a lege donec omnia fiant. Qui ergo solverit unum de mandatis istis minimis. et docuerit sic homines. minimus vocabitur in regno celorum. Qui autem fecerit et docuerit. hic magnus vocabitur in regno celorum. Dico enim vobis. quoniam nisi habundaverit iusticia vestra plus quam scribarum et phariseorum. non intrabitis in regnum celorum. Audistis quia dictum est antiquis. Non occides. Qui autem occiderit. reus erit iudicio. Ego autem dico vobis. quia omnis qui irascitur fratri suo. reus erit iudicio. Qui autem dixerit fratri suo. Racha erit concilio. Qui autem fuerit. reus erit gehenne ignis. Si ergo offeres munus tuum ad altare et recordatus fueris. quia frater tuus habet aliquid adversum te. relinque ibi munus tuum ante altare. et vade prius reconciliari fratri tuo. Et tunc veniens offeres munus tuum. Esto consentiens adversario tuo cito dum es in via cum eo. ne forte tradat te adversarius tuus iudici. et iudex tradat te ministro et in carcere mitaris. Amen dico tibi non exies inde donec reddas novissimum quadrantem. Audistis quia dictum est antiquis. Non mechabis. Ego autem dico vobis. quia omnis qui viderit mulierem ad concupiscendum eam iam mechatus est eam in corde suo. Quod si oculus tuus dexter scandalizat te erue eum et proice abs te. Expedit enim tibi ut pereat unum membrorum tuorum. quam totum corpus tuum eat in gehennam. Et si dextera manus tua scandalizat te abscide eam proice abs te. Expedit enim tibi ut pereat unum membrorum tuorum. quam totum corpus tuum eat in gehennam. Dictum est autem. Quicumque dimiserit uxorem suam. dat illi libellum repudii. Ego autem dico vobis quia omnis qui dimiserit uxorem suam excepta causa fornicationis. facit eam mechari. Et qui dimissam duxerit adulterat. Iterum audistis quia dictum est antiquis. Non periurabis. Reddes autem domino iuramenta tua. Ego autem dico vobis non iurare omnino. Neque per celum quia tronus dei est. Neque per terram quia scabellum est pedum eius. Neque per iherusalem quia civitas est magni regis. Neque per caput tuum iurabis quia non potes unum capillum album facere aut nigrum. Sit autem sermo vester est. est. non. Non. Quod autem hic habundantius est a malo est. Audistis quia dictum est. Oculum pro oculo. Dentem pro dente. Ego

non veni solvere legem sed adimplere

reconciliare fratri et postea offerre munus

omnis qui invidit mulierem

si oculus tuus scandalizaverit erue eum

oculum pro oculo

beati qui persecutionem patiuntur propter iusticiam

vos estis sal terre

m dare filiis uris. quamdiu mag pat cū ꝙ
ect é dabit una generacio ꝛ generacio
ue uenerabit ops tuis ꝛ fortitudines tuas
ẽnabunt ꝛ uirtutes tuas narrabunt. ꝛ
ꝛ iustitia tua exultabunt. ꝛ cantabunt
ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ
ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ
ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ

uenerunt. Et ecce ecce homo qui erat obuiam ei. Et uisis eo tribulatus est animo suo
IX. et cepit cogitare. Et ascendit ihc in nauicula transfretauit et uenit in ciuitatem suam.
Et ecce offerebant ei paralyticum iacentem in lecto. Videns autem ihc fidem illorum ait paralytico.
confide fili remittuntur tibi peccata tua. Ecce quidam de scribis dixerunt intra se. hic blasphemat. Et cum uidisset ihc cogitationes eorum
dixit quare cogitatis mala in cordibus uestris. Quid
est facilius dicere dimittuntur tibi peccata aut dicere surge et ambula. Ut autem sciatis quia filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata. Tunc ait paralytico. Surge tolle lectum tuum et ambula in domum tuam. Et surrexit et abiit in domum suam. Videntes autem turbe timuerunt. Et glorificauerunt deum. qui dedit potestatem talem hominibus. Et cum transiret inde ihc uidit hominem sedentem in telonio. matheum nomine et ait illi. Sequere me. Et surgens secutus est eum. Et factum est discumbente eo in domo. ecce multi publicani et peccatores uenientes discumbebant cum ihc et discipulis eius. Et uidentes pharisei dicebant discipulis eius. Quare cum publicanis et peccatoribus manducat magister uester. Ihc autem audiens ait. Non est opus ualentibus medicus sed male habentibus. Non enim uenit uocare iustos sed peccatores ad penitentiam. Non est autem uerum quod dicitur. Bonum est malum fieri ut inde bonum ueniat. Non enim sunt facienda mala ut ueniant bona. Quorum damnatio iusta est. Accesserunt ad eum discipuli iohannis dicentes. Quare nos et pharisei ieiunamus frequenter discipuli autem tui non ieiunant. Et ait illis ihc. Numquid possunt filii sponsi luget quamdiu cum illis est sponsus. Venient autem dies cum auferetur ab eis sponsus et tunc ieiunabunt. Nemo autem immittit commentum pannum rudem in uestimentum ueterem. tollit enim plenitudinem eius a uestimento. et peior scissura fit. Neque mittunt uinum nouum in utres ueteres. alioquin rumpuntur utres. et uinum effunditur et utres pereunt. Sed uinum nouum mittunt in utres nouos et utraque conseruantur. Hec illo loquente ad eos. ecce princeps unus accessit et adorabat eum dicens quia filia mea modo defuncta est. Sed ueni impone manum tuam super eam et uiuet. Et surgens ihc sequebatur eum et discipuli eius. Et ecce mulier que sanguinis fluxum patiebatur. xii. annis accessit retro et tetigit fimbriam uestimenti eius. Dicebat enim intra se. Si tetigero tantum uestimentum eius salua ero. Et ihc conuersus et uidens eam dixit. Confide filia fides tua te saluam fecit. Et salua facta est mulier ex illa hora. Et
X. ueniens ihc in domum principis et uidens tibicines et turbam tumultuantem. dicebat. Recedite. Non enim mortua puella sed dormit. Et deridebant eum. Et cum ejecta fuisset turba intrauit et tenuit manum eius. Et surrexit puella. Et exiit fama hec in uniuersam terram illam. Et transeunte ihc inde secuti sunt eum duo ceci clamantes et dicentes. miserere nobis fili dauid. Cum autem uenisset ad domum accesserunt ad eum ceci. Et dicit eis ihc. Creditis quia possum hoc facere uobis. Et aiunt ei. Utique domine. Tunc tetigit oculos eorum dicens. Secundum fidem uestram fiat uobis. Et aperti sunt oculi eorum. Et comminatus est illis ihc dicens. Videte ne quis sciat. At illi exeuntes diffamauerunt eum in uniuersa terra illa. Ipsis autem egredientibus ecce obtulerunt ei hominem mutum demonium habentem. Et eiecto demonio locutus est mutus. Et admirate sunt turbe dicentes. Numquam apparuit sic in israhel. Pharisei autem dicebant. In principe demoniorum eicit demonia. Et circuibat ihc omnes ciuitates et castella docens in synagogis eorum. Et predicans euangelium regni. et curans omnem languorem et omnem infirmitatem. Videns autem turbas misertus est eis quia erant uexati et iacentes sicut oues non habentes pastorem. Tunc dicit discipulis suis. messis quidem multa operarii autem pauci. Rogate ergo dominum messis. ut mittat operarios in messem suam. Et conuocatis xii. discipulis suis dedit illis potestatem spirituum immundorum ut eicerent eos. et curarent omnem languorem et omnem infirmitatem. Nomina autem xii. apostolorum sunt hec. Primus simon qui dicitur petrus et andreas frater eius. Philippus et bartholomeus. Thomas et iacobus alphei filius. Lebeus qui cognominatus est thaddeus. Simon chananeus. et iudas iscariothes. Hos xii. misit ihc precipiens eis dicens. In uiam gentium ne abieritis. et in ciuitates samaritanorum ne intraueritis. Sed potius ite ad oues que perierunt domus israhel. Euntes autem predicate dicentes. Quia appropinquauit regnum celorum. Infirmos curate. Leprosos mundate. Demones eicite. Gratis accepistis. gratis date. Nolite possidere aurum neque argentum neque pecuniam in zonis uestris. Non peram in uia neque duas tunicas neque calceamenta neque uirgam. Dignus est enim operarius cibo suo. In quamcumque ciuitatem aut castellum

Philippus bartholomeus Thomas iacobus alphei filius Thaddeus Simon chananeus et iudas iscariothes

nō ē opꝰ ualentib⁹ medicꝰ ⁊ male habentib⁹

XL

XII

fuerit iudex inter sanguinem et sanguinem, inter causam et causam, inter lepram et lepram, et verba diversa judicantium in portis tuis: surge et ascende ad locum quem elegerit Dominus Deus tuus, et veni ad sacerdotes levitici generis, et ad judicem qui fuerit illo tempore, et quaesita diligenter indicabunt tibi judicii veritatem. Et facies quodcumque dixerint qui praesunt loco quem elegerit Dominus, et docuerint te juxta legem ejus, sequeris sententiam eorum, nec declinabis ad dextram neque ad sinistram. Superbus autem noluerit obedire imperio sacerdotis qui eo tempore ministrat Domino Deo tuo, et decreto judicis, morietur homo ille, et auferes malum de Israel: et omnis populus audiens timorem habebit, ne quando superbiat. Cum ingressus fueris terram quam Dominus Deus tuus dabit tibi, possederisque eam, et habitaveris in ea, dixeris: constituam super me regem, sicut habent omnes per circuitum nationes: eum quem elegerit Dominus Deus tuus, de numero fratrum tuorum constitues regem: non potes alterius gentis hominem regem facere, qui non sit frater tuus. Tantum non habebit equos plurimos, nec reducet populum in Aegyptum, cogitans se equitatu posse superare, quia Dominus locutus est vobis, ut ultra per eamdem viam revertamini. Non habebit uxores plurimas, quae avertant animum ejus: argenti quoque et auri immensa pondera. Postquam sederit in throno regni sui, describet sibi Deuteronomium legis hujus in volumine, accipiens exemplar a sacerdotibus levitici generis. Et habebit secum, legetque illud omnibus diebus vitae suae, ut discat timere Dominum Deum suum, et custodire verba et ceremonias ejus quae in lege praecepta sunt. Non elevetur cor ejus in superbiam super fratres suos, nec declinet in partem dextram vel sinistram, ut longo tempore regnet ipse et filii ejus in medio Israel. Sacerdotes autem et levitici generis, omnis tribus Levi, non habebit partem neque sortem cum reliquis Israel, quia victimas Domini et oblationes ejus comedent, et hereditatem illius. Non habebit possessionem in medio fratrum suorum, quia Dominus ipse possessio ejus est, sicut locutus est illi. Hoc erit jus sacerdotum a populo, et ab his qui victimas offerunt, sive bovem, sive ovem immolaverint: dabuntur sacerdoti armus et ventriculus. Primitiae frumenti tui, vini et olei, et lanarum ovium tuarum, dabuntur ei. Quia illum elegit Dominus Deus tuus ex omnibus tribubus tuis, ut stet et ministret in nomine ejus, ipse et filii ejus cunctis diebus. Si autem venerit levites de una urbium tuarum ex omni Israel, in qua habitat, et voluerit pro desiderio animae suae venire ad locum quem elegerit Dominus, ministrabit in nomine Domini Dei sui, sicut omnes fratres ejus levitici generis, qui stabunt coram Domino. Partes quae ei debentur, accipiet, excepto eo quod per patrimonium illi cognatione debetur. Cum ingressus fueris terram quam Dominus Deus tuus dabit tibi, cave ne imiteris abominationes illarum gentium. Non inveniatur in te qui lustret filium suum aut filiam, ducens per ignem, aut qui ariolos sciscitetur, et observet somnia atque auguria, nec sit maleficus, nec incantator, nec pythones consulens, nec divinos, nec quaerat a mortuis veritatem. Abominatur enim haec omnia Dominus, et propter istas execrationes disperdet eos in introitu tuo. Perfectus eris et absque macula coram Domino Deo tuo. Quia gentes istae quarum possidebis terram, augures et divinos audiunt: tibi autem non ita locutus est Dominus Deus tuus. Prophetam de gente tua et de fratribus tuis sicut me suscitabit tibi Dominus Deus tuus: ipsum audies, juxta omnia quae petisti a Domino Deo tuo in Horeb, quando contio congregata est, et dixisti: Non audiam ultra vocem Domini Dei mei, et ignem hunc maximum amplius non videbo, ne moriar. Et dixit mihi Dominus: Recte omnia sunt quae locuti sunt. Prophetam suscitabo eis de gente et de fratribus eorum similem tui, et ponam verba mea in ore ejus, et loquetur ad eos omnia quae praecepero illi. Qui autem verba mea quae loquetur in nomine meo audire noluerit, ego ultor existam. Propheta autem qui arrogans voluerit loqui in nomine meo quae ego non praecepi ei ut loquatur, aut qui alienorum deorum nomine ausus fuerit aliquid dicere, morietur. Quod si tacita cogitatione responderis: quomodo possum intelligere verbum quod non locutus est Dominus? Hoc habebis signum: quod propheta ille in nomine Domini prophetaverit, et non fuerit impletum quod dixerit, hoc Dominus non locutus est, sed per tumorem animi sui propheta confinxit: non timebis eum. Quando autem exterminaverit Dominus Deus tuus gentes quarum tibi terram dabit, et possederis eam, habitaveris in urbibus ejus et in domibus, tres urbes separabis tibi in medio terrae tuae quam Dominus Deus tuus dabit tibi possidendam. Dirige ad eas viam, et divide in tres partes terminos terrae tuae quam tradet tibi Dominus Deus tuus, ut habeat fugiendi facultatem omnis homicida. Et hoc erit verbum homicidae qui fugiens vixerit: qui percusserit proximum suum nesciens, et ante hesternum diem et nudiustertius non habuerit cum eo inimicitias: sed forte cum ad silvam pergit cum proximo suo ligna caesurus, et dum arborem succidere nititur, ferrum lapsum de manubrio vulnerarit proximum, et mortuus fuerit: ille fugiat ad unam de urbibus istis, et vivat. Ne forte cum irato animo persequens homicida, dum longa via est, apprehendat eum, et percutiat animam ejus, qui mortis non habet reatum, quia ante hesternum diem et nudiustertius non habuit cum eo inimicitias. Quamobrem ego praecipio tibi, ut tres urbes separes. Si dilataverit Dominus Deus tuus terminos tuos, sicut juravit patribus tuis, et dederit tibi omnem terram quam promisit ut daret patribus tuis, si tamen custodieris mandata ejus, et feceris ea quae hodie praecipio tibi, ut diligas Dominum Deum tuum, et ambules in viis ejus omni tempore: addes tibi tres urbes alias pulchriores priorum trium, ne effundatur sanguis innocentis in medio terrae tuae quam Dominus Deus tuus dabit tibi possidendam, et sit sanguis super te. Si autem exstiterit homo odiens proximum suum, et insidiatus ei consurrexerit, percusseritque eum plagam mortiferam, et mortuus fuerit, fugeritque ad unam de urbibus istis: mittent majores natu de civitate illa, et tollent eum de loco refugii, et tradent in manu propinqui sanguinis, ut moriatur. Non parcet ei oculus tuus, sed auferes innocentis sanguinem, et malum de Israel: ut bene sit tibi. Non movebis terminos proximi tui, quos fixerunt priores in possessione tua quam habebis in terra quam Dominus Deus tuus dabit tibi ad possidendum. Non stabit testis unus contra aliquem quidquid illud peccati fuerit, et quamcumque commiserit noxam: sed duorum aut trium testium ore stabit omne verbum. Si steterit testis mendax contra hominem, accusans eum praevaricationis, stabunt ambo quorum causa est coram Domino, coram sacerdotibus et judicibus qui fuerint in diebus illis. Et cum diligenter inquisierint, si falsum testem dixerit contra fratrem suum, reddent ei sicut fratri ejus facere cogitavit: et auferes malum de medio tui, ut audientes ceteri timorem habeant, et nequaquam talia audeant facere. Non misereberis ejus, sed vitam pro vita, oculum pro oculo, dentem pro dente, manum pro manu, pedem pro pede reddi jubebis. Cum egressus fueris ad bellum contra inimicos tuos, et videris equos et currus, et populum multo te numero superantem, non timebis eos: quia Dominus Deus tuus tecum est, qui eduxit te de terra Aegypti. Instante autem proelio, stabit sacerdos ante aciem, et loquetur ad populum: Audi Israel, vos hodie pugnaturi estis contra inimicos vestros: non pertimescat cor vestrum, nolite timere, nec paveatis, nec formidetis eos. Dominus enim Deus vester in medio vestri est, qui pugnare contra hostes vestros pro vobis et salvare contendit. Et ait scribae: Quis aedificavit domum novam, et non dedicavit eam? vadat et revertatur in domum suam, ne forte moriatur in bello, et alius dedicet eam. Et quis plantavit vineam, et non vindemiavit eam? vadat et revertatur in domum suam, ne forte moriatur in bello, et alius vindemiet eam. Et quis habet uxorem desponsatam, et non accepit eam? vadat et revertatur in domum suam, ne forte moriatur in bello, et alius accipiat eam. Addentque scribae: Quis timidus est corde, et mollis animo? vadat et revertatur in domum suam, ne forte pavidum faciat cor fratrum suorum, sicut ipse timuit. Cumque finem sermonis fecerint, constituent duces exercitus, et ordinabunt turmas. Si ad expugnandam urbem gradiens, obsederis eam multis diebus, et vi cupiens capere, non debes succidere arbores, quae fructum habere possunt, ex quibus vesci valeas: sed ligna tantum ad machinas et ad cetera quae ad oppugnationem pertinent, praeparare. Quae autem non sunt pomifera, succide et aedifica contra urbem quae bellum tecum habet, donec capiatur. Si in terra quam Dominus Deus tuus dabit tibi, inventus fuerit occisus, et in agro jacens ignoratur a quo sit percussus: egredientur majores natu et judices tui, et metientur ad eas urbes quae per circuitum ejus habitantur. Et civitas quae proximior fuerit cadaveri, majores natu ejus civitatis tollent vitulam de armento, quae nondum aratro subjecta est, nec trahere jugum recusavit: et ducent eam ad vallem asperam et petrosam, quae numquam arata est, nec semen recepit: et percutient vitulam in valle. Et accedentes sacerdotes filii Levi, quos elegit ex eis Dominus Deus tuus ut ministrent ei, et benedicant in nomine ejus, ad quorum verbum omnis causa et omnis lepra judicatur: majores natu civitatis illius lavabunt manus suas super vitulam in valle occisam, et dicent: Manus nostrae non effuderunt sanguinem istum, nec oculi viderunt. Propitius esto populo tuo Israel, quem redemisti, Domine, et ne imputes sanguinem innocentem populo tuo Israel. Et auferetur ab eis reatus sanguinis. Tu autem auferes innocentem sanguinem de medio tui, cum feceris quod placet coram Domino. Si egressus fueris ad bellum contra inimicos tuos, et tradiderit eos Dominus Deus tuus in manus tuas, captivosque duxeris, et videris in numero captivorum mulierem pulchram, et adamaveris eam, voluerisque habere uxorem, introduces eam in domum tuam, et radet comam capitis ejus, et circumcidet unguis ejus, deponetque vestem in qua capta est, et sedebit in domo tua, et flebit patrem suum et matrem suam uno mense: postea intrabis ad eam, et habebis uxorem. Quod si postea displicuerit tibi, dimittes eam liberam, nec vendere poteris pretio, nec habebis ancillam, quia humiliasti eam. Si habuerit homo duas uxores, et unam dilexerit, alteram vero habuerit odio, genuerintque ex eo liberos, odiosa quoque et dilecta: si primogenitus fuerit filius odiosae, et voluerit post mortem patris sui, cum ad dividendam substantiam venerit, primogenitum filium dilectae ante filium odiosae, qui revera primogenitus est, non poterit hoc facere, ut primogenito filio odiosae det duplicem partem eorum quae habuerit pater: ipse enim est principium liberorum, et huic debetur jus primogenitorum. Si habuerit homo filium contumacem et protervum, qui non audiat patrem suum nec matrem, et coercitus a parentibus non acquiescat eis: apprehendent eum pater et mater, et ejicient ad majores natu civitatis suae, et ad portam judicii loci sui, dicentque ad eos: Filius noster iste contumax et protervus est, non audit verba nostra, comessationibus et ebrietatibus deditus. Et lapidibus obruent eum cives sui, et morietur, ut auferatur malum de medio vestri, et omnis Israel audiens timeat. Homo si habuerit in peccatis judicium mortis, et adductus fuerit ad supplicium, et appensus ligno: non manebit cadaver ejus in ligno, sed sepultura mandabitur ei in die illa: maledictus enim a Deo est qui pendet in ligno, et non polluetur humus quam Dominus Deus tuus dabit tibi possidendam. Si videris bovem fratris tui aut ovem errare, non despicies, sed reduces fratri tuo. Si autem non habitat frater tuus apud te, et ignoras eum, duces ad domum tuam, et erit tecum donec requirat frater tuus, et recipiat quod suum est. Sic facies de asino ejus, et de vestimento, et de omni re fratris tui quae perierit, et tu inveneris: non debes negligere. Si videris asinum fratris tui aut bovem jacentem in via, non despicies, sed levabis cum eo. Non habebit mulier vestimentum virile, nec vir utetur veste femineae mulieris. Abominatur enim Dominus Deus tuus omnem qui facit haec. Si ingressus fueris per viam, et inveneris in arbore vel in terra nidum avium, matrem pullis vel ovis incubantem, non tolles matrem cum filiis: sed dimittes matrem, et accipies pullos vel ova, ut bene sit tibi, et prolongentur dies tui. Cum aedificaveris domum novam, facies murum tecti per circuitum, ne effundatur sanguis in habitatore domus, et sis reus cruoris. Non seres vineam tuam diversis seminibus, ne forte fructus tui et quae sata sunt, et quae nascuntur de vineae semine, pereant. Non arabis in bove et asino simul. Non indueris vestimento quod ex lana linoque contextum est. Fimbrias facies in quattuor angulis pallii tui, quo operiri consueveris. Si duxerit homo uxorem, et habitare coeperit cum ea, et postea fastidio habuerit eam, et occasiones contra illam quaesierit, et infamare eam voluerit, dicens: Uxorem hanc accepi, et ingressus ad eam non inveni in ea signa virginitatis: tollent pater puellae et mater signa virginitatis ejus, et ferent ad majores natu civitatis in portam: et dicet pater puellae ad seniores: Filiam meam dedi huic uxorem, quam quia odio habuit, infamare eam voluit, dicens: Non inveni filiam tuam signa virginitatis habentem: et haec sunt signa virginitatis filiae meae. Et proferent vestimentum coram majoribus civitatis. Et tollentes eum senes urbis illius, verberibus affligent, et mulctabunt pro centum siclis argenti, dabuntque patri puellae, eo quod infamare voluerit filiam Israel: habebitque uxorem, et dimittere eam non poterit omnibus diebus vitae suae. Quod si verum fuerit, et signa virginitatis non inventa fuerint in puella: educent eam ante fores domus patris sui, et lapidibus obruent eam cives sui, et morietur, quia fecit scelus in Israel, et stuprum perpetravit in domo patris sui: auferesque malum de medio tui. Si dormierit vir cum uxore alterius, et deprehensus fuerit: ambo morientur, et auferes malum de Israel. Si puellam virginem desponsatam viro invenerit homo in civitate, et dormierit cum ea: educetis utrumque ad portam civitatis illius, et lapidibus obruetis eos, et morientur: puella, quia non clamavit in civitate: vir, quia humiliavit uxorem proximi sui, et auferes malum de medio tui. Si autem in agro puellam desponsatam invenerit vir, et oppressa dormierit cum ea: solus qui dormivit cum ea morietur puellae nihil facies: quia non est in puella peccatum mortis, sed sicut consurgit homo contra proximum suum, et occidit animam ejus, ita et haec opinata est. Quia in agro oppressa est, clamavit puella, et non fuit qui liberaret eam. Si invenerit vir puellam virginem, quae nondum habet desponsatam virum, et apprehendens dormierit cum ea, et res ad judicium venerit: dabit qui dormivit cum puella patri ejus quinquaginta siclos argenti, et habebit eam uxorem, eo quod humiliare eam praesumpserit: non poterit dimittere eam omnibus diebus vitae suae. Non accipiet homo uxorem patris sui, nec revelabit operimentum ejus. Non intrabit eunuchus vulneratus vel amputatus virilibus, et abscisa genitalia, ecclesiam Domini. Non intrabit spurius, nec de stirpe ejus decima generatione, ecclesiam Domini. Non intrabit Ammonites et Moabites ecclesiam Domini, nec de stirpe eorum decima generatione, sed nec post centesimam quidem generationem, ecclesiam Domini. Eo quod non occurrerint vobis cum panibus et aqua in via, quando egrediebamini de Aegypto, et quod conduxerit contra te Balaam filium Beor de Mesopotamia Syriae, ut maledicat tibi. Et noluerit Dominus Deus tuus audire Balaam, et verterit maledictionem in benedictionem, quia diligit te Dominus Deus tuus. Non quaeres pacem eorum, nec utilitates illorum cunctis diebus tuis usque in sempiternum. Non abominaberis Idumaeum, quia frater tuus est: nec Aegyptium, quia advena fuisti in terra ejus. Filii qui ex eis nati fuerint, tertia generatione intrabunt ecclesiam Domini. Si egressus fueris ad pugnandum contra hostes tuos, custodi te ab omni re mala. Si fuerit in te homo qui pollutus sit nocturno somnio, egredietur extra castra, nec revertetur ante quam lotus aqua ad vesperum solis occasum introeat castra. Habebis locum extra castra, ad quem egredieris quasi ad necessaria naturae. Et habebis paxillum inter arma tua: cumque sederis foris, fodies per circuitum, et operies egestum quod de te exierit. Dominus enim Deus tuus ambulat in castris tuis, ut eruat te, et inimicos tuos tradat in conspectu tuo: sit castrorum tuorum sanctum, ne videat in te aliquam foeditatem, et recedat a te. Non tradas servum domino suo, qui ad te confugerit fugiens malum suum. Habitabit tecum in loco quem elegerit in una urbium tuarum, ubi ei placuerit: non affliges eum. Non erit meretrix de filiabus Israel, nec scortator de filiis Israel. Non offeres mercedem prostibuli et pretium canis in templum Domini Dei tui pro quolibet voto: quia abominatur Dominus Deus tuus utrumque. Non fenerabis fratri tuo pecuniam, nec fruges, nec quamlibet aliam rem, sed alienigenae. Fratri autem tuo absque usura quidquid indiguerit commodabis, ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in omnibus quae tetigerit manus tua in terra ad quam ingredieris possidendam. Si votum Domino Deo tuo voveris, non tardabis reddere: quia requiret illud Dominus Deus tuus, et si moratus fueris, reputabitur tibi in peccatum. Si nolueris promittere, absque ullo peccati reatu manebis. Quod semel egressum est de labiis tuis, observabis, et facies sicut promisisti Domino Deo tuo, et locutus es ore tuo. Si ingressus fueris vineam proximi tui, comede uvas quantum tibi placuerit, et habueris satis: in vasa tua ne quid colligas. Si messem falcibus deterseris in agro proximi tui, et oblitus manipulum dimiseris, non revertaris ut tollas eum: sed advenae et pupillo et viduae relinquere debebis, ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in omni opere manuum tuarum. Si habuerit homo rixam ad alterum, et steterint ad judicium, et justificaverint justum, condemnaverintque impium: si impius dignus plagis fuerit, prosternet eum judex, et coram se faciet verberari in mensura peccati sui, usque ad certum numerum. Quadragenarium numerum non excedet, ne turpis efficiatur frater tuus, si plagis amplioribus caesus fuerit. Non alligabis os bovi trituranti. Si habuerint fratres duo habitantes in terra una, et mortuus fuerit unus eorum, absque liberis, non nubet mulier defuncti uxor alterius cognato: sed accipiet eam frater mariti, et suscitabit semen fratri suo. Primogenitum quem genuerit, nomine illius appellabit, ut non deleatur nomen ejus de Israel. Quod si noluerit homo accipere uxorem fratris sui, ascendet illa ad portam ad majores natu, et dicet: Noluit frater mariti mei suscitare nomen fratri suo in Israel, nec voluit mihi jungi. Vocabuntque eum majores natu civitatis illius, et loquentur ad eum: quod si perstiterit in sententia, dicens: Nolo eam accipere: accedet ad eum uxor ejus in conspectu seniorum, et auferet calceamentum de pede ejus, et conspuet in faciem ejus, et respondens dicet: Sic fiet homini qui aedificare noluerit domum fratris sui. Et vocabitur nomen ejus in Israel: Domus discalceati. Si rixati fuerint viri ad invicem, et unus coeperit uxorem unius de adversariis suis liberare de manu percutientis eum, et extenderit manum, et apprehenderit verenda ejus: abscides manum illius, nec parcet oculus tuus. Non habebis in sacculo diversa pondera, majus et minus. Non erit in domo tua modius major et minor. Pondus habebis justum et verum, et modius verus et justus erit tibi: ut sis longo tempore vivax super terram quam Dominus Deus tuus dabit tibi. Abominatur enim Dominus Deus tuus eum qui facit haec, et habet quidquam commune cum iniquitate. Memento quae fecerit tibi Amalec in via egredientibus vobis de Aegypto: quomodo occurrerit tibi, et ausus sit ex tergo debilitare cuncta quae sequebantur te, cum esses lassus et laborans, nec timuerit Deum. Cum ergo requieverit Dominus Deus tuus a cunctis hostibus qui habitant per circuitum, in terra quam dabit tibi Dominus Deus tuus possidendam, ut deleas nomen Amalec sub caelo: cave ne obliviscaris. Cum messueris segetem in agro tuo, et oblitus manipulum reliqueris, non revertaris ut tollas eum: sed pupillo et viduae relinquere debebis, ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in omni opere manuum tuarum. Cum excusseris arbores tuas, non colligas remanentes: sed pupillo et viduae relinquere debebis. Memento quod servieris in Aegypto, et liberatus sis de manu Domini Dei tui: propterea praecipio tibi ut facias hanc rem. Si fuerit lis inter aliquos, et ad judicium venerint, et judicaverint eos, justificabunt justum, et condemnabunt impium: si impius dignus plagis fuerit, prosternet eum judex, et coram se faciet verberari in mensura peccati sui, usque ad certum numerum. Quadragenarium numerum non excedet, ne turpis efficiatur frater tuus, si plagis amplioribus caesus fuerit. Non alligabis os bovi trituranti. Si habuerint fratres duo habitantes in terra una, et mortuus fuerit unus eorum, absque liberis, non nubet mulier defuncti uxor alterius cognato: sed accipiet eam frater mariti, et suscitabit semen fratri suo. Primogenitum quem genuerit, nomine illius appellabit, ut non deleatur nomen ejus de Israel. Quod si noluerit homo accipere uxorem fratris sui, ascendet illa ad portam ad majores natu, et dicet: Noluit frater mariti mei suscitare nomen fratri suo in Israel, nec voluit mihi jungi. Vocabuntque eum majores natu civitatis illius, et loquentur ad eum: quod si perstiterit in sententia, dicens: Nolo eam accipere: accedet ad eum uxor ejus in conspectu seniorum, et auferet calceamentum de pede ejus, et conspuet in faciem ejus, et respondens dicet: Sic fiet homini qui aedificare noluerit domum fratris sui. Et vocabitur nomen ejus in Israel: Domus discalceati. Si rixati fuerint viri ad invicem, et unus coeperit uxorem unius de adversariis suis liberare de manu percutientis eum, et extenderit manum, et apprehenderit verenda ejus: abscides manum illius, nec parcet oculus tuus. Non habebis in sacculo diversa pondera, majus et minus. Non erit in domo tua modius major et minor. Pondus habebis justum et verum, et modius verus et justus erit tibi: ut sis longo tempore vivax super terram quam Dominus Deus tuus dabit tibi. Abominatur enim Dominus Deus tuus eum qui facit haec, et habet quidquam commune cum iniquitate. Memento quae fecerit tibi Amalec in via egredientibus vobis de Aegypto: quomodo occurrerit tibi, et ausus sit ex tergo debilitare cuncta quae sequebantur te, cum esses lassus et laborans, nec timuerit Deum. Cum ergo requieverit Dominus Deus tuus a cunctis hostibus qui habitant per circuitum, in terra quam dabit tibi Dominus Deus tuus possidendam, ut deleas nomen Amalec sub caelo: cave ne obliviscaris.

lomonis. Ecce plus quā salomō hic. Ei aut
mulier fuit quem ab hoc ambulat p loca
arida querens requiem. nō inuenit. Tunc
dicit reuertā dom̄ meā unde exiui. Et uēi
ens inuenit eam vacantē. scopis mundā. e
ornatā. Tūc vadit & assumit vii. alios spūs ne
quiores se. & introeūtes habitāt ibi. Et fiūt nouis
sima hois illius peiora prioribus. Sic erit & gen̄ hui
ius pessimi. Adhuc eo loquente ad turbas. ec
ce mat eius & fr̄es eius stabāt. foris querētes loq̄ cū
eo aut̄ quidam. Ecce mat⁹ tua & fr̄es tui. foris
stant quērētes. Ille aut̄ respōdens dixit ei. Que
ē mat⁹ mea & qui sūt fr̄es mei. Et extendēs manū
in discipulos suos dixit. Ecce mat⁹ mea & fr̄es mei.
Quicūq; ei fecerit voluntatē patris mei qui in cel. ipe
mihi frat̄ soror & mat̄ ē. In illo die exiēs ih̄s
de domo sedebat secus mare. Et congregata ē
ad eū turba multa ita ut naue ascendēs se
deret. Et omis turba stabat in litore. Et locu
tus est eis multa in parabolis dicēs. Ecce exiit q̄ seme
nare seminare sem̄ suū. Et dum seminat se
mē quod cadit secus uiā. Et uenit uolucres
celi & comedit ea. Alia aut cecidit sup petro
sa ubi non habuit terrā multā. Et cito exorta
sunt quia non habebat altitudinē terre. Sol aut
orto exestuauit. & eo quod radices non habe
rent aruit. Et alia cecidit in spinas. Et ascen
derūt spine & suffocauerūt ea. Alia aut cecidit
in terrā bonā & dabant fructū alia centesimū
alia sexagesimū. Alia trigesimū. Qui habet aures audiendi audiat. Et accedentes discipuli dixerūt ei. Quare in parabolis loqris eis? Ille respō
dens ait illis. Quia vob̄ datū est nosse mysteria regni celo
rum. illis aut nō est datum. Qui habet dabit ei. &
habundabit. Qui aut nō habet. & quod habet auferet
ab eo. Ideo in parabolis loquor eis. Quia videntes non uident. & audientes non audiūt. nec intelligūt. Et
implet̄ in eis profetia ysaie dicentis. Auditu audie
tis & non intelligetis. Et uidentes uidebitis & non
uidebitis. Incrassatū est enim cor populi huius. & auribus graui audierūt. & oculos suos clauserūt. nequando uideant oculis. & auribus audiāt. & corde intelligant. & conuertant. & sanem eos. Vos aut beati oculi quia uident. & aures
uestre quia audiūt. Amen quippe dico uob̄ q̄ multi prophete & iusti uoluerūt uidere q̄ uidetis. & non uiderūt. & audire q̄ audiūt. & non audierūt. Vos ergo audite parabolam seminantis. Omnis q̄ audit uerbum regni & non intelligit. nescit. Hic ē qui seminat̄ est in corde suo. Hic ē qui secus uiā seminat̄ ē. Et cū audierit statim cum gaudio suscipit illud. Non habet aut radicem in se. sed ē temporalis. Facta aut tribulatione & persecutione propter uerbum. statim scandalizatur. Et aliud ē qui in spinis seminat̄. Hic ē qui uerbum audit. Et sollicitudo huius seculi & fallacia diuitiarum suffocat uerbum. & sine fructu efficit. Et aliud ē qui in terrā bonā seminat̄ est. Hic ē q̄ audit uerbum & intelligit. & fructū affert. & facit. Aliud aut̄ centesimū. aliud sexagesimū. aliud trigesimū fructū affert. Aliam parabolam apposuit eis dicēs. Simile factū ē regnū celoy hoi q̄ seminauit bonū semē in agro suo. Cum aut̄ dormirēt hoies uenit inimicus eius. & superseminauit zizania in medio tritici & abiit. Cum aut̄ creuisset herba & fructū fecisset. tunc apparuerūt & zizania. Accedentes aut serui patrisfamilias dixerūt. Dne nōne bonū semē seminasti in agro tuo. Unde ergo habet zizania. Et ait illis. Inimicus hō fecit hoc. Serui aut dixerūt ei. Vis imus & colligimus ea? Et ait illis. Nō. ne forte colligentes zizania. eradicetis cum eis triticum. Sinite utraq; crescere. usq; ad messem. Et in tempore messis dicam messoribus. Colligite primo zizania & ligate ea in fasciculos. ad comburendum. triticum aut congregate in horreum meum. Aliam parabolam apposuit eis dicēs. Simile ē regnū celoy grano sinapis. quod accipiens homo seminauit in agro suo. Quod minimum ē omnibus seminibus. Cum aut creuerit maius ē omnibus oleribus. & fit arbor. ita ut uolucres celi ueniant. & habitent in ramis eius. Aliam parabolam locutus ē eis. Simile ē regnū celoy fermento quod accepta mulier abscondit in tribus satis farine. donec fermentatū ē totū. Hec omnia locutus ē ih̄s in parabolis. & turbis. & sine parabola non loquebat eis. Vt impleret̄ q̄ dictū ē p ysaiam dicētē. Aperiam in parabolis os meū. eructabo abscondita a cōstitutione mundi. Tunc dimissis turbis uenit in domū. & accesserūt discipuli eius ad eū dicentes. Edissere nob parabolam zizaniorum agri. Qui respondens ait. Qui seminat bonū semē ē filius hois. Ager aut ē mundus. Bonū aut semē. hi sunt filii regni. Zizania aut. filii sunt nequā. Inimicus aut qui seminat ea ē diabolus. Messis aut cōsummatio seculi ē. Messores aut angeli sunt. Sicut ergo zizania colliguntur. & igni comburuntur. sic erit in consummatione seculi. Mittet filius hois angelos suos. & colligent de regno eius omnia scandala. & eos qui faciunt iniquitatem. Et mittent eos in caminum ignis. ibi erit fletus & stridor dentium. Tunc iusti fulgebunt sicut sol in regno patris eorum. Qui habet aures audiat audiendi. Similē ē regnū celoy thesauro abscondito in agro. quē qui inuenit homo abscondit. & p gaudio illius uadit & uendit omnia que habet. & emit agrū illum. Iterum simile ē regnū celoy. homini negotiatori quērenti bonas margaritas. Inuenta aut una pretiosa margarita abiit & uendidit omnia que habuit. & emit eā.

Hic est qui ubum. & sollicitudo seculi huius & fallacia diuitiarum. suffocant uerbum. & sine fructu efficit. Cum uero audit uerbum regni & non intelligit. hic ē q̄ audit ubi. & intelligat & fructū affert. & facit. Aliud aut centesimū. aliud sexagesimū. aliud trigesimū fructū affert. Aliam parabolam apposuit eis dicēs. Simile factū ē regnū celoy hoi q̄ seminauit bonū semē in agro suo. Cum aut dormirent hoies uenit inimicus eius. & superseminauit zizania in medio tritici & abiit. Cum aut creuisset herba & fructū fecisset. tunc apparuerūt & zizania. Accedentes aut serui patrisfamilias dixerūt. Dne nōne bonū semē seminasti in agro tuo. Unde ergo habet zizania. Et ait illis. Inimicus hō fecit hoc. Serui aut dixerūt ei. Vis imus & colligimus ea? Et ait illis. Nō. ne forte colligentes zizania. eradicetis cum eis triticum. Sinite utraq; crescere. usq; ad messem. Et in tempore messis dicam messoribus. Colligite primo zizania & ligate ea in fasciculos. ad comburendum. triticum aut congregate in horreum meum. Aliam parabolam apposuit eis dicēs. Simile ē regnū celoy grano sinapis. quod accipiens homo seminauit in agro suo. Quod minimum ē omnibus seminibus. Cum aut creuerit maius ē omnibus oleribus. & fit arbor. ita ut uolucres celi ueniant. & habitent in ramis eius. Aliam parabolam locutus ē eis. Simile ē regnū celoy fermento quod accepta mulier abscondit in tribus satis farine. donec fermentatū ē totū. Hec omnia locutus ē ih̄s in parabolis. & turbis. & sine parabola non loquebat eis. Vt impleret̄ q̄ dictū ē p ysaiam dicētē. Aperiam in parabolis os meū. eructabo abscondita a cōstitutione mundi. Tunc dimissis turbis uenit in domū. & accesserūt discipuli eius ad eū dicentes. Edissere nob parabolam zizaniorum agri. Qui respondens ait. Qui seminat bonū semē ē filius hois. Ager aut ē mundus. Bonū aut semē. hi sunt filii regni. Zizania aut. filii sunt nequā. Inimicus aut qui seminat ea ē diabolus. Messis aut cōsummatio seculi ē. Messores aut angeli sunt. Sicut ergo zizania colliguntur. & igni comburuntur. sic erit in consummatione seculi. Mittet filius hois angelos suos. & colligent de regno eius omnia scandala. & eos qui faciunt iniquitatem. Et mittent eos in caminum ignis. ibi erit fletus & stridor dentium. Tunc iusti fulgebunt sicut sol in regno patris eorum. Qui habet aures audiat audiendi. Similē ē regnū celoy thesauro abscondito in agro. quē qui inuenit homo abscondit. & p gaudio illius uadit & uendit omnia que habet. & emit agrū illum. Iterum simile ē regnū celoy. homini negotiatori quērenti bonas margaritas. Inuenta aut una pretiosa margarita abiit & uendidit omnia que habuit. & emit eā.

petrosa

Jnū simule est regnū celoꝝ tagene mis
se in mare: z ex oīm gñe pisciū aggrega
ri. Cū aut impleta esset circūducte: z sedē
tes elegerūt bonos in vasa: malos aut foras
miserūt. Sic erit i cōsūmacōe
seculi. Exibūt angli: et separabunt malos de
medio iustoꝝ: et mittent eos i caminū ignis
ibi erit fletus z stridor dentiū. Intellexistis
hec oīa: dicit eis. Etiam. Ait illis. Ideo oīs scribe
doctus in regno celoꝝ: similis est homini patrifamilias qui
profert de thesauro suo nova: et vetera. Et factū est cū cōsummasset parabolas istas: migra
uit inde. Et veniēs in patriā suā docebat eos in synagogis eoꝝ. ita ut mirarentur: et dice
rent: Unde huic sapia hec: et virtutes? Nōne hic est fabri fili? Nōne mr eius dicit maria: et fra
tres eius iacob: et ioseph: et symon: et iudas? et sorores eius nōne omnes apud nos sunt? Unde ergo huic
omnia ista? Et scandalizabant in eo. Jesus aut dixit eis. Non est propheta sine honore: nisi in
patria sua: et in domo sua. Et nō fecit ibi
multas virtutes: propter incredulitatem eoꝝ. In illo tp audivit herodes tetrarcha fa
mā ihesu: et ait pueris suis. Hic est ioānes baptista
ipe surrexit a mortuis: et ideo virtutes operantur in eo. Herodes enī tenuit iohannē: et alligauit
eum: et posuit eū in carcere propter herodiadē uxo
rē philippi fratris sui. Dicebat enī illi iohannes. Nō licet
tibi habere eam: voluit eum occidere: sed timuit po
pulū: quia sicut prophetā eum habebant. Die aut nā
talium herodis: saltauit filia herodiadis in me
dio: et placuit herodi. Unde cū iuramento
pollicitus est ei se daturū quodcūq; postulasset
ab eo. Ipa vō priomonita a matre sua: Da mihi
inquit hic in disco caput iohannis baptistę. Et cō
tristatus est rex: propter iusiurandū: et eos qui
simul recumbebāt iussit dari: et misit decollauit
iohannē in carcere. Et allatū est
caput eius in disco: et datū est puelle: et tu
lit matri sue. Et accesserunt discipuli eius: tu
lerūt corpus eius: et sepelierūt illud. Et venerūt
et nūciauerūt ihu. Audiens aut herodes fecit
caput eius in manuela: in loco vbi cōsti
terat. Et cum audisset turbe longe secū
tę sunt eum pedestres de ciuitatibus. Et exiens vidit
turbā multam: et misertus est eis: et curauit
infirmos eoꝝ. Et cū factū esset vespere: accesserunt ad eum discipuli eius: dicentes. Desertus est
locus: et hora iam pertransiit: dimitte turbas: ut euntes in castella e
mant sibi cibos. Ihs aut dixit eis. Non habent necesse ire. Date illis vos manducare. Respondet ei. Non
habemus hic nisi quinque panes: et duos pisces. Qui ait illis. Afferte
mihi illos huc. Et cū iussisset turbā discubere
re fenū: accepit quinq; panes: et duos pis
ces: aspiciens in celū benedixit. fregit: et dedit
discipulis suis: discipuli aut turbis. Et manducauerūt oēs: et
saturati sunt. Et sublatum est quod superauit fragmentoꝝ duodecim cophinos plenos. Manducantium aut
fuit numerus quinq; milia virorum: exceptis mulieribus et pueris. Et statim compulit ihs discipulos
ascendere in nauiculā: et precedere eum trans fretum donec dimitteret turbas. Et dimissis turbis ascendit
in montem solus orare. Vespere aut facto solus
erat ibi. Nauicula aut in medio mari iactabatur fluctibus. Erat enī contrarius ventus. Et in quarta autē vigilia noctis venit ad eos ambulans
super mare: et voluit preterire eos. Et illi videntes eum ambulantem super mare: turbati sunt dicentes
quia fantasma est. Et prae timore clamauerunt. Statimq; locutus est eis. Dicens. Itte confidite.
Ego sū nolite timere. Respondens aut petrus dixit. Domine si tu es iube me venire ad te super aquas. At ille ait
illi. Veni. Et descendens petrus de nauicula ambulabat super aquas: ut veniret ad ihm. Videns aut ventum
validum timuit. Et cū cepisset mergi clamauit dicens. Domine saluum me fac. Et confestim ihs extendens manum apprehendit eum: et ait illi. O
modice fidei quare dubitasti. Et cū ascendissent in nauicula cessauit ventus. Eum aut in nauicula
essent venerunt ad terram genesar. Et cum cognouissent eum viri loci illius miserūt in vniuersā regionem illā: et obtu
lerūt ei oēs male habentes: rogabant eum ut tm fimbriā vestimenti eius tangerent. Et quotquot tetigerūt illum fuere sanati. Tunc accesserunt ad eum ab hierosolymis scribe et pharisei dicentes. Quare discipuli tui transgrediuntur traditionem seniorum? non enim lauant manus suas cū panem manducant. Ipe aut respondens ait illis. Quare et vos transgredimini mandatum dei propter traditionem vestram. Nam deus dixit. Honora patrem tuum et matrem. Et qui maledixerit patri vel matri: morte moriatur. vos aut dicitis. Quicūq; dixerit patri vel matri munus quodcunq; est ex me prodest tibi. Et non honorificabit patrem suum aut matrem suā. Et irritum fecistis mandatum dei propter traditionem vestram. Hypocrite bene prophetauit de vobis isaias dicens. Appropinquat mihi populus iste ore suo et labiis me honorat. cor aut eorum longe est
ab me. Sine causa aut colunt me: docentes doctrinas et mandata hominū. Et conuocans ad se turbam dixit eis. Audite et intelligite nō

Non quod manus inq; coinquinat hominē.
S; quod procedit de ore hoc inquinat hoīe. Tūc accedentes discipuli eius dixerūt ei. Scis quia pharisei audito verbo isto scandalizati sunt. At ille respondens ait. Omnis plantatio quam non plantauit pater meus celestis eradicabit. Sinite illos cęci sunt duces cęcorum. Cęcus autē si cęco ducatū præstet ambo in foueā cadūt. Respondens autē petrus dixit ei. Edissere nobis parabolā istam. At ille dixit. Adhuc et vos insipientes estis? Non intelligitis quoniā omne quod in os intrat in uentrē vadit. et in secessū emittitur. Quę autē procedūt de ore de corde exeūt. et ea coinquinant hominē. De corde enim exeūt cogitationes malę homicidia. adulteria. fornicationes furta falsa testimonia. blasphemie. Hęc sunt quę coinquinant hominē. Non lotis manibus autē manducare non coinquinat hominē. Et egressus inde ihc. secessit in partes tyri et sydonis. Et ecce mulier chananea a finibus illis egressa clamauit dicēs ei. miserere mei domine fili dauid. filia mea male dęmonio uexatur. Et non respondit ei verbū. Et accedentes discipuli eius rogabāt eū dicētes. dimitte eā. quia clamat post nos. Ipse autē respondit. Non sum missus nisi ad oues quę perierūt domus israel. At illa uenit et adorabat eū dicēs. domine adiuua me. Ipse autē ait. Non est bonum sumere panem filiorum et mittere canibus. At illa dixit. Etenim domine. Nā et catelli edunt de micis quę cadūt de mensa dominorū suorū. Tunc respondens ihc ait illi. O mulier magna est fides tua. fiat tibi sicut uis. Et sanata est filia eius ex illa hora. Et aliam ammittens inde ihc uenit iuxta mare galilee. Et ascendens in montē sedebat ibi. Et accesserūt ad eū turbe multe habentes secum claudos. cęcos. debiles. et alios multos. Et proiecerūt eos ad pedes eius. Et curauit eos. Ita ut turbe mirarentur. Videntes mutos loquentes. claudos ambulantes. cęcos uidentes. Et magnificauerūt deum israel. Ihc autē conuocans discipulos suos. ait. misereor super turbā. quia triduo perseuerant mecū. Nec habent quod manducēt. Et dimittere eos ieiunos nolo ne deficiant in uia. Et dixerūt ei discipuli. Unde nobis in deserto panes tanti. ut saturemus turbā tantā. At ille dixit eis. Quot panes habetis? Illi autē dixerūt. Septem. et paucos pisciculos. Et precepit turbe discumbere super terrā. Et accepit vii. panes. et pisces. et gratias agēs fregit. et dedit discipulis suis. Et discipuli dederūt populo. Et comederunt omnes. et saturati sunt. Et supplentur de fragmentis que superfuerūt. vii. sportas plenas. Erant autē qui manducauerūt quasi mille hominū.

cum parvulis et mulieribus. Et dimissa turba ascendit in nauiculā. venit in fines magedan. Et accedentes ad eū pharisei et sadducei temptantes. petierunt ei. ut signū de celo ostenderet eis. At ille respondens ait illis. Facies uestre celum dignoscitis. et non potestis signa temporum scire? Generatio mala et adultera signum querit. et signum non dabit ei nisi signum ione prophete. Et relictis illis abiit. Et cum uenissent discipuli eius trans fretum. obliti sunt panes accipere. nisi unum tantum secum habentes. Quibus ihc dixit. Intuemini et cauete a fermento pharisęorum et sadducęorum. Illi autem cogitabāt inter se dicentes. quia panes non habemus. Non dum intelligitis? nec recordamini quinq; panes v. milium hominum. et quot cophinos sustulistis? Neq; septem panes iiii. milium hominum. et quot sportas sumpsistis? Quare non intelligis quia non de pane dixi vobis. Cauete autem a fermento pharisęorum et sadducęorum. Tunc intellexerunt quia non dixerit cauendū a fermento panis. sed a doctrina pharisęorum et sadducęorum. Venit autem in partes cesaree philippi. et interrogabat discipulos suos dicēs. Quē dicunt homines filium hominis. Et illi dixerūt. Alii iohannem baptistam. alii autem heliā. alii uero hieremiā. aut unū ex prophetis. Dicit illis ihc. Vos autē quē me esse dicitis. Respondens autem symon petrus dixit. Tu es christus filius dei uiui. Respondens autem ihc dixit ei. Beatus es symon barjona. quia caro et sanguis non reuelauit tibi. sed pater meus qui est in celis. Et ego dico tibi quia tu es petrus. et super hanc petram edificabo ecclesiam meam. Et portę inferi non prevalebunt aduersus eam. Et dabo tibi claues regni celorum. Et quodcumq; ligaueris super terram erit ligatum et in celis. Et quodcumq; solueris super terram erit solutum et in celis. Tunc precepit discipulis suis ne cui dicerent quia ipse esset ihc. Exinde cepit ihc ostendere discipulis suis quoniam oportet eum ire hierosolimam. et multa pati a senioribus et scribis et principibus sacerdotum. et occidi. et die tertia resurgere. Et assumens eum petrus cepit increpare eum dicēs. Absit a te domine. non erit tibi hoc. Qui conuersus dixit petro. Vade post me satana. scandalum mihi es. quia non sapis ea quę dei sunt. sed ea quę hominum. Tunc ihc discipulis suis. Si quis uult post me uenire abneget semetipsum et tollat crucem suam et sequatur me. Qui enim uoluerit animam suam saluam facere perdet eā. Qui autem perdiderit animam suam propter me

XVI.

multemer cum. Quis enī puer hominī ſi
mili ū unuſquiſq; intrauit. amē dico uob
nici illi qui cum dabit homo omnia mone
pane ſuū. Hic enī homo uenit ē in gha
parni ſui cum angelis ſuis. r cū ſedet ſup
a ſedē ea eo. Am dico uob ſi quādo ex hi
ſimulo qui non guſtabūt mortē donec u
rint filiū hominis uenientē in regno ſuo.

XII

Et poſt dies ſex aſſumpſit ihc petrū r iacō
bum r ioſem fratrē eoꝝ r duxit illos in mō
tē excelſū ſeoſſi r transfiguratus ē ante
r reſplenduit facies eius ſicſol uestimēta au
ē facta ſunt alba ſicnix. Et ecce apparuer
illis moises helias cum eo loquēt. Et reſpō
puer. dixit ad ihm. Domine bonū eſt nos
hic ē. Si uis faciamus hic tria tabernacula.
tibi unū. moſi unū r helie unū. Adhuc eo
loquente ecce nubes lucida obumbrauit eos ec
ce r de nube dicē. Hic ē filius meus dilectꝰ i quo bene
placuit. ipm audite. Et audientes discipuli ce
ciderūt in facie ſua r timuerūt ualde. Et ac
cessit ihc r tetigit eos dixitq; eis. Surgite nolite
me timere. Leuantes aut oculos ſuos neminem
uidē nisi ſolum ihm. Et descendentib;
illis de monte precepit eis ihc dicē. Nemini di
xeritis uisionē. donec filius hominis resurre
gerit. Et interrogauerūt eū discipuli eius dicē
tes. Quid ergo scribe dicūt q; eliam oportet
primū uenire. Ar ille respōs ait illis. Helias quī
uenturus est. restituet omnia. Dico aut uob q;
helias iam uenit r nō cognouerūt eū. sed fe
cerūt in eo ſicq; uoluerūt. Sic r filius hois passurꝰ ē
ab eis. Tunc intellexerūt discipuli q de iohē
ne dixiſſet eis. Et cū uenissent ad turbā accef
it ad eum homo genuflectēs genu eius ante eū di
cēs. Dne miserere filio meo. qr lunaticꝰ ē
r male patit. Nam sepe cadit in ignē r sepe
in aquā. Et obtuli eū discipulis tuis. r non potue
runt curare eū. Ihs ihc ait. O gnō incredula r
peruersa quousq; ero uobiscū usq; patiar uos Af
ferte hūc filiū ad me. Et increpauit illū ihc.
Et exiit ab eo demoniū r curatus ē puer ex il
la hora. Tūc accesserūt discipuli ad ihm. r
dixerūt ei. Quare nos non potuimus eicere eū. Ihc
ait illis. Propter incredulitatē uestrā. Am dico
uob. si habueritis fidē sicut granū sinapis. dice
tis monti huic. Trāsi hinc illuc. r transibit. Et
nihil uobis impossibile erit. Hoc autē genus non eicit nisi in oratione
r ieiunio. Conuersantibus aut eis in galilea. dixit illis ihc. Filius hominis tradēdus ē in manus homi
num. r occidēt eum. r die tertia resurget. Et contristati
sunt ualde. Et cum uenissent capharnaum
accesserūt qui didragma accipiebāt Petro
dixerūt. Magr ur non soluit didragma. Et ait. Etiam. Et cum intrasset i
domū preuenit eum ihc dicēs. Quid tibi uide
tur simō. Reges terre a quibus accipiūt tributū uel cēsum. a filiis suis. an ab alienis. Ait ille
petrus. Ab alienis. Dixit illi ihc. Ergo liberi sunt
filii. Ut aut non scandalizemus eos uade ad mare
mittē hamū. r eū piscem qui primo ascen
derit tolle. Et cū aperueris os eius inuenies sta
terā. illū sumēs da eis pro me r te. Eadem hora accesserūt discipuli ad ihm dicē
tes. Quis putas maior est in regno celorū. Et ihs
uocauit ad se puerū unū r statuit eum in medio eorū. Et dixit. Amen dico uob nisi conuersi fueritis
r efficiamini sicut paruuli non intrabitis in regnū celorū. Quicūq;
ergo humiliauerit se sicut paruulus iste. hic est
maior in regno celorū. Et qui suscēperit unum
paruulum talem in nomine meo me suscipit. Qui
autē scandalizauerit unū de pusillis istis qui in
me credūt. expedit ei ut suspendat mola
asinaria r circūligat ei pistor manū
ex eius collo. r demergat eū in profundū maris
ubi duo pcul dubio qui unum in me scandalizat. Et si
scandalizauerit te manus tua uel pes tuus scandalizat te. ex
cide eū r proice abs te. Bonū ē tibi ingre
di ad uitā debilē uel claudū. quā duas manus uel duos pedes habentē mitti in ignē eternū. Et si oculus tuus scandalizat te. eice eum r proice abs
te. Bonū ē tibi unoculo introire
in uitā. quam duos oculos habentē mitti in gehennā ignis
Videte ne contemnatis unū ex his pusillis. Dico enī uob. Angeli eoꝝ in celis semper uident faciem patris mei qui in celis est. Venit enī filius hois saluare
qd perierat. Quid uobis uidetur. si fuerint alicui homini centū oues r una ex eis errauerit. nōne relinquit nonaginta nouē in montibus r uadit querere eam
que errauit. Et si contigerit ut inueniat eam.
amē dico uob qr gaudet sup eā magis quā sup nonaginta nouē que nō errauerūt. Sic nō ē uo
luntas ante patrē meū qui in celis ē. ut pereat unus de pusillis istis. Si aut peccauerit in te frater tuus
uade r corripe eum inter te r ipsum solū. Si te audierit
lucrifecisti fratrem tuū. Si aut te nō audierit. adhibe
tecū adhuc unū uel duos. ut in ore duorum testium
uel trium stet oē verbū. Et si nō audierit eos dic
ecclie. Si aut ecclā nō audierit sit tibi sicut ethnicus
r publicanus. Amen dico uob quecūq; ligaueritis
super terrā erūt ligata r in celis. Et quecūq; solueritis super terrā erūt soluta r in celis. Amen dico
uob qr si duo ex uob consenserint super terrā de oī re
quācūq; petierint fiet illis a patre meo qui in celis.

ubi sunt duo uel tres congregati in nomine meo ibi sum in medio eorum. Tunc accessit petrus dixit ei dñe quotiens peccabit in me frater meus et dimittam ei usq; septies. dicit illi ihs. non dico tibi usq; septies sed usq; septuagies septies. Propterea assimilatum est regnum celorum homini regi qui uoluit rationem ponere cum seruis suis. Et cum cepisset rationem ponere obblatus est ei unus qui debebat decem milia talentum. Cum autem non haberet unde redderet iussit eum dominus uenundari. et uxorem eius et filios et omnia quæ habebat et reddi. Procidens autem seruus ille rogabat eum dicens. Patientiam habe in me et omnia reddam tibi. misertus autem dominus serui illius dimisit eum et debitum dimisit ei. Egressus autem seruus ille inuenit unum de conseruis suis qui debebat ei centum denarios. et tenens eum suffocabat eum dicens. Redde quod debes. et procidens conseruus eius rogabat eum dicens. Patientiam habe in me et omnia reddam tibi. Ille autem noluit. sed abiit et misit eum in carcerem donec redderet debitum. Videntes autem conserui eius quæ fiebant contristati sunt ualde. et uenerunt et narrauerunt domino suo omnia quæ facta fuerant. Tunc uocauit illum dominus suus et ait illi. serue nequam omne debitum dimisi tibi quoniam rogasti me. Nonne et tu oportuit misereri conseruo tuo sicut et ego tui misertus sum. Et iratus dominus eius tradidit eum tortoribus quoadusq; reddat uniuersum debitum. Sic et pater meus celestis faciet uobis nisi remiseritis unusquisq; fratri suo de cordibus uestris. Et factum est cum consummasset ihs sermones istos migrauit a galilea et uenit in fines iudee trans iordanem. et secute sunt eum turbe multe et curauit eos ibi. Et accesserunt ad eum pharisei tentantes eum et dicentes. Si licet homini dimittere uxorem suam quacumque causa. At ille respondens ait eis. Non legistis quia qui fecit ab initio masculum et feminam fecit eos. et dixit. Propter hoc relinquet homo patrem et matrem et adherebit uxori suæ. et erunt duo in carne una. Itaque iam non sunt duo sed una caro. Quod ergo deus coniunxit homo non separet. Dicunt illi. quid ergo moyses mandauit dare libellum repudii et dimittere. Ait illis. quoniam moyses ad duritiam cordis uestri permisit uobis dimittere uxores uestras. Ab initio autem non fuit sic. Dico autem uobis quia quicumque dimiserit uxorem suam nisi ob fornicationem. et aliam duxerit mœchatur. Dicunt ei discipuli eius. Si tam est causa hominis cum uxore non expedit nubere. At ille dixit. non omnes capiunt uerbum istud. sed quibus datum est. Sunt enim eunuchi qui de matris utero sic nati sunt. et sunt eunuchi qui castrati sunt ab hominibus. Et sunt eunuchi qui castrauerunt semetipsos propter regnum celorum. qui potest capere capiat. Tunc oblati sunt ei paruuli ut manus eis imponeret et orraret. Discipuli autem increpabant eos. Ihs autem ait. Sinite paruulos et nolite eos prohibere. Talium est enim regnum celorum. Et cum ipsis locum istum exisset abiit in fines iudee trans iordanem. Et secute sunt eum turbe multe. et curauit eos ibi. Et accesserunt ad eum pharisei tentantes eum et dicentes ei. Si licet homini dimittere uxorem suam quacumque ex causa. Qui respondens ait eis. Non legistis quia qui fecit hominem ab initio masculum et feminam fecit eos. et dixit. Propter hoc dimitt

gulos cenaculo. Et accipiebat munera a
civibus parentibus munera vicentes. Ipse no
uissimus una vera fecit. r parentibus illoz fe
cit. qui proximus pontes dei r effusi. Ar
ille vnus vnus eos dixit. Amice no facio tibi
iniu. Nonne ex denario conuenisti mecum.
Tolle quod tuum est vade. Volo ait huic nouissi
mo tam sic tibi. Aut non licet mihi quod volo facere
de meis quam de eo. Ego bono sum. Et
erunt nouissimi primi r primi nouissimi. Mul
ti sunt vocati pauci vo electi. Et ascendens hie
hierusalem assumpsit xii. discipulos suos secre
to r ait illis. Ecce ascendimus hierusalem r filius
hominis tradetur principibus sacerdotum r scribis r con
demnabunt eum morte. Et tradent eum gen
tibus ad illudendum r flagellandum r crucifigendum. r
tertia die resurget. Tunc accessit ad eum mat
filiorum zebedei cum filiis suis adorans r petens
aliquid ab eo. Dixit ei. Quid vis. Ait illi
ille. Dic ut sedeant hii duo filii mei u
no ad dexteram tuam r vnus ad sinistram tuam in
regno tuo. Respondens autem ihs dixit
vt. Nescitis quid petatis. Potestis bibere calicem
quem ego bibiturus sum. Dicunt ei. Possumus. Ait illis. Calicem quidem meum bibetis. Sedere
autem ad dexteram meam vel ad sinistram non est meum
vobis dare. sed quibus paratum est a patre meo.
Et audientes decem indignati sunt de duobus fratri
bus. Scitis quia principes gentium dominantur eorum. Et qui magni sunt potestatem exercent in eos. Non sic erit autem inter vos. Sed quicumque voluerit maior fieri vester erit minister. Et qui
cumque voluerit inter vos primus fieri erit vester seruus. Sicut filius hominis non venit ministrari
sed ministrare r dare animam suam redemptionem pro multis. Et egredientibus illis ab hiericho secuta est eum turba multa.
Et ecce duo ceci sedentes secus viam audierunt quia
ihs transiret r clamauerunt dicentes. Domine miserere nobis fili dauid. Turba autem increpabat eos ut tacerent. At illi magis clamabant dicentes. Domine miserere nobis fili dauid. Et stans ihs vocauit eos r ait. Quid vultis ut faciam vobis. Dicunt illi. Domine ut aperiantur oculi nostri. Misertus autem illorum ihs tetigit oculos eorum. Et confestim uiderunt secuti sunt eum.

Et cum appropinquasset hierusalem r venisset bethfage ad montem oliueti. Tunc ihs misit duos discipulos suos dicens eis. Ite in castellum quod contra uos est r statim invenietis asinam alligatam r pullum cum ea. Solvite r adducite mihi. Et si quis vobis aliquid dixerit dicite quia dominus his opus habet. Statim autem dimittet eos. Hoc autem factum est ut adimpleretur quod dictum est per ysaiam dicentem. Dicite filie sion. Ecce rex tuus venit tibi mansuetus sedens super asinam r pullum filium subiugalis. Euntes autem discipuli fecerunt sicut precepit illis ihs. Et adduxerunt asinam r pullum. r imposuerunt super eis vestimenta sua. r eum desuper sedere fecerunt. Plurima autem turba straverunt vestimenta sua in via. Alii autem cedebant ramos de arboribus r sternebant in via. Turbe autem que precedebant r que sequebantur clamabant dicentes. Osanna filio dauid benedictus qui venit in nomine domini. Osanna in excelsis. Et cum intrasset hierusalem omnis ciuitas mota est dicens. Quis est hic. Populi autem dicebant. Hic est ihs propheta a nazareth galilee. Et intrauit ihs in templum dei r ei
ciebat omnes vendentes r ementes in templo. Et mensas nummulariorum r cathedras vendentium columbas subuertit. Et dicit eis. Scriptum est. Domus mea domus orationis vocabitur. Vos autem fecistis eam speluncam latronum. Et accesserunt ad eum cecy r claudi in templo r sanauit eos. Videntes autem principes sacerdotum r scribe mirabilia quae fecit r pueros clamantes in templo r dicentes. Osanna filio dauid indignati sunt dixerunt ei. Audis quid isti dicant. Ihs autem dixit eis. Vtique. Nunquam legistis. quia ex ore infantium r lactantium perfecisti laudem. Et relictis illis abiit foras in bethaniam. ibique mansit. Mane autem reuertens in ciuitatem esuriit. Et videns ficum unam secus viam venit ad eam. Et nichil inuenit in ea. nisi folia tantum. Et ait illi. Nunquam ex te fructus nascatur in sempiternum. Et arefacta est ficulnea continuo. Et videntes discipuli mirati sunt dicentes. quomodo continuo aruit ficus ait. Amen dico vobis si habueritis fidem r non hesitaueritis non solum de ficulnea facietis sed si montibus huic dixerit tollere r iacta re in mare fiet. Et omnia quecumque petieritis in oratione credentes accipietis. Et cum venisset templum accesserunt ad eum docentem principes sacerdotum r seniores populi dicentes. In qua potestate hec facis r quis tibi dedit hanc potestatem. Respondens autem ihs dixit illis. Interrogabo vos et ego unum sermonem qui si dixeritis mihi. et ego vobis dicam in qua potestate hec facio. Baptismum iohannis unde erat. De celo an de hominibus. At illi cogitabant inter se dicentes. Si dixerimus de celo dicet nobis. Quare non credidistis illi. Si autem dixerimus ex hominibus timemus turbam. Omnes enim habebant iohannem sicut propheta. Et respondentes ihu dixerunt. Nescimus. Ait illis ihs. Nec ego dico vobis in qua potestate hec facio. Quid autem vobis videtur. Homo quidam habuit duos filios. Accedens ad primum dixit. Fili vade hodie operare in vinea mea. Ille autem respondens ait. Nolo. Postea penitentia motus abiit. Et venit ad

zung

zung

aut ad alium. Vnde sequitur. Et ille respondens ait ei. Homo. Et non inuenio. Et quidem duos; sed et uolumus ut pie. Dicit ei. Homo. Et ille ihc. Ait deo ut. Et publicani peccatores. Et dicunt ei. Quare in regnū dei. Venit enim ad uos iohs in uia iustitie. Et non credidistis ei. Publicani autem peccatores credidere ei. Vos autem uidentes. nec penitentiam habuistis postea ut credatis ei. Aliam parabolam audite. Homo erat paterfamilias qui plantauit uineā. Et sepē cauauit de ea. Et fodit in ea torcular. Et edificauit turrē. Et me tuo eā locauit eam agricolis. Et peregre profectus est. Et ad tempus misit seruū suum ad agricolas. ut acciperet fructum eius. Agricole autem apprehensum seruum eius. Alium cecederunt. Alium occiderunt. Alium uero lapidauerunt. Iterum misit alios seruos plures quam primos. Et fecerunt illis similiter. Nouissime autem misit ad eos filium suum. Dicens. Verebuntur filium meum. Agricole autem uidentes filium dixerunt intra se. Hic est heres. Venite occidamus eum. Et habebimus hereditatem eius. Et apprehensum eum eiecerunt extra uineam et occiderunt. Cum ergo uenerit dominus uineę quid faciet agricolis illis. Ait illi. Malos male perdet. Et uineā locabit aliis agricolis qui reddant ei fructum in tempore suo. Dicit illis ihc. Numquam legistis in scripturis. Lapidem quem reprobauerunt edificantes. hic factus est in caput anguli. A domino factum est istud. Et est mirabile in oculis nris. Ideo uobis dico. quia auferetur a uobis regnum dei. Et dabitur genti facienti fructus eius. Et cadens super lapidem istum confringetur. Super quem uero ceciderit conteret eum. Et cum audissent principes sacerdotum. Et pharisei parabolas eius cognouerunt quę dicebat de eis. Et querentes eum tenere timuerunt turbas. quoniam sicut prophetam eum habebant. Et respondens iterum ihc dixit illis in parabolis dicens. Simile factum est regnum celorum homini regi qui fecit nuptias filio suo. Et misit seruos suos uocare inuitatos ad nuptias. Et nolebant uenire. Iterum misit alios seruos dicens. Dicite inuitatis. Ecce prandium meum parauj. tauri mei et altilia occisa sunt. Et omnia parata uenite ad nuptias. Illi autem negligentes. Et abierunt. Alius in villā suā. Alius uero ad negotiationē suam. Reliqui uero tenuerunt seruos eius. Et contumelijs affectos occiderunt. Rex autem audiuit. iratus est. Et mittens exercitus suos perdidit homicidas illos. Et ciuitatem illorum succendit. Tunc ait seruis suis. Nuptie quidem parate sunt. Qui autem inuitati non erant digni. Ite ergo ad exitus uiarum. Et quotquot inueneritis uocate ad nuptias. Et exeuntes serui uiarum congregauerunt omnes quos inuenerunt malos et bonos. Et impletę sunt nuptie discumbentium.

nunquid ait uer ut uterer discumbentes. Am dixit ihs homini huic. Vnde tu huc intrasti non habens uestimentum nuptiale. At ille obmutuit. Tunc dixit seruis suis. Ligatis manibus et pedibus eius mittite eum in tenebras exteriores. Ibi erit fletus et stridor dentium. Multi enim sunt uocati pauci uero electi. Tunc abeuntes pharisei consilium inierunt ut caperent eum in sermone. Et mittunt ei discipulos suos cum herodianis dicentes. Magister scimus quia uerax es. et uiam dei in ueritate docens. Non est tibi cura de aliquo. Non enim respicis personam hominis. Dic ergo nobis quid tibi uidetur. Licet dare tributum cesari an non? Cognita autem ihs nequitia eorum. dixit. Quid me temptatis hypocrite? Ostendite mihi numisma census. At illi obtulerunt ei denarium. Et ait illis ihs. Cuius est ymago hec et superscriptio? Dicunt ei. Cesaris. Tunc ait illis. Reddite ergo quę sunt cesaris cesari. Et quę sunt dei deo. Et audientes mirati sunt. Et relicto eo abierunt. In illo die accesserunt ad eum sadducei. qui dicunt non esse resurrectionem. Et interrogauerunt eum dicentes. Magister moyses dixit. Si quis mortuus fuerit non habens filium ut ducat frater eius uxorem eius. Et suscitet semen fratri suo. Erant autem apud nos. vii. fratres. Et primus uxore ducta defunctus est. Et non habens semen reliquit uxorem suam fratri suo. Similiter secundus et tertius usq; ad septimum. Nouissime autem omnium defuncta est et mulier. In resurrectione ergo cuius eorum septem erit uxor? Omnes enim habuerunt eam. Respondens autem ihs ait illis. Erratis nescientes scripturas neque uirtutem dei. In resurrectione enim neq; nubent neq; nubentur. Sed sunt sicut angeli dei in celo. Non estis uos resurrectione autem mortuorum non legistis quod dictum est a deo dicente vobis. Ego sum deus abraam et deus ysaac et deus iacob. Non est deus mortuorum sed uiuentium. Et audientes turbe mirabantur in doctrina eius. Pharisei autem audientes quod silentium imposuisset sadducei conuenerunt in unum. Et interrogauit unus ex eis legis doctor temptans eum. et dixit. Magister quod est mandatum magnum in lege. Ait illi ihs. Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo et in tota anima tua et in tota mente tua. Hec est maxima et prima mandatum. Secundum autem simile huic est. Diliges proximum tuum sicut teipsum. In his duobus mandatis lex pendet et prophete. Congregatis autem pharisęis interrogauit eos ihs dicens. Quid uobis uidetur de christo? Cuius filius est? Dicunt ei. Dauid. Ait illis. Quomodo ergo in spū uocat eum dominum? dicens. Dixit dominus domino meo. Sede a dextris meis. donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. Si ergo dauid uocat eum dominum. quomodo filius eius est? Et nemo pote

XXII

Erat ei respondere verbum: neque ausus fuit ex illa
die quisquam eum amplius interrogare. Tunc ihesus
locutus est ad turbas et ad discipulos suos dicens. Super
cathedram moysi sederunt scribe et pharisei. Omnia
igitur quecumque dixerint vobis servate et facite. Secundum vero
opera eorum nolite facere. Dicunt enim et non faciunt. Alli-
gant enim honera gravia et importabilia et imponunt
in humeros hominum digito autem suo nolunt ea mo-
vere. Omnia enim opera sua faciunt ut videantur ab
hominibus. Dilatant enim philacteria sua et magni-
ficant fimbrias. Amant autem primos recubitus in cenis
et primas cathedras in sinagogis et salutationes
in foro et vocari ab hominibus rabbi. Unus enim magister
vester qui in celis est. Ne vocemini magistri quia magister vester
unus est christus. Qui maior est vestrum erit minister vester. Qui
autem se exaltaverit humiliabitur. Et qui se humili-
averit exaltabitur. Ve vobis scribe et pharisei ypocrite
quia clauditis regnum celorum ante homines. Vos enim
non intratis nec introeuntes sinitis intrare. Ve vobis
scribe et pharisei ypocrite qui comeditis domos
viduarum oratione longa orantes propter hoc amplius
accipietis iudicium. Ve vobis scribe et pharisei ypo-
crite qui circuitis mare et aridam ut faciatis u-
num proselitum. Et cum fuerit factus facitis eum gehen-
ne filium duplo quam vos. Ve vobis duces ceci
qui dicitis quicumque iuraverit per templum dei nichil
est. Qui autem iuraverit in auro templi debet. Stulti et ce-
ci quid enim maius est aurum vel templum quod sanc-
tificat aurum? Et qui tamen iuraverit in altari nichil
est. Qui autem iuraverit in domo quod est super illud debet.
Ceci quid enim maius est donum an altare quod sanctifi-
cat donum? Qui autem iurat in altari iurat in eo
et in omnibus que super illud sunt. Et qui iuraverit in celo
iurat in illo et in eo qui habitat in ipso. Et qui iu-
rat in trono dei et in eo qui sedet super eum. Ve vobis
scribe et pharisei ypocrite qui decimatis mentam
et anetum et ciminum et reliquistis que graviora
sunt legis iudicium et misericordiam et fidem. Et hec
oportuit facere et illa non omittere. Ve duces ceci
excolantes culicem. Camelum autem glutientes. Ve vobis
scribe et pharisei ypocrite qui mundatis quod deforis
est calicis et parapsidis intus autem plenus estis ra-
pina immundicia. Pharisee autem ceci munda prius
quod intus est calicis et parapsidis ut fiat et id quod
deforis est mundum. Ve vobis scribe et pharisei ypocri-
te qui similes estis sepulcris dealbatis que a
foris apparent hominibus speciosa intus vero plena
sunt ossibus mortuorum et omni spurcicia. Sic et
vos a foris quidem apparetis hominibus iusti intus
autem plenus estis ypocrisi et iniquitate. Ve vobis
scribe et pharisei ypocrite qui edificatis sepul-
cra prophetarum et ornatis monumenta iustorum et dici-

Vos autem nolite vocari rabbi

Luc. xiiii. xviii.

tis si fuissemus in diebus patrum nostrorum non esse-
mus socii eorum in sanguine prophetarum. Itaque tes-
timonium estis vobis metipsis quia filii estis eo-
rum qui prophetas occiderunt. Et vos implete mensu-
ram patrum vestrorum. Serpentes genimina
viperarum quomodo fugietis a iudicio gehenne.
Ideo ecce mitto ad vos prophetas et sapientes et scri-
bas et ex illis occidetis et crucifigetis et ex eis
flagellabitis in sinagogis vestris. Et persequemi-
ni de civitate in civitatem ut veniat super
vos omnis sanguis iustus qui effusus est super terram
a sanguine abel iusti usque ad sanguinem zacha-
rie filii barachie quem occidistis inter templum
et altare. Amen dico vobis veniet hominia super
generationem istam. Ihesu ihesu qui occidis pro-
phetas et lapidas eos qui ad te missi sunt.
Quociens volui congregare filios tuos quoniam ad-
modum gallina congregat pullos suos sub a-
las suas et noluistis. Ecce relinquetur vobis domus
vestra deserta. Dico enim vobis non me videbitis
a modo donec dicatis benedictus qui venit in no-
mine domini. Et egressus ihesus de templo
ibat. Et accesserunt discipuli eius ut ostende-
rent edificationes templi. Ipse autem respondens ait
illis. Videtis hominia. Amen dico vobis non relin-
quetur hic lapis super lapidem qui non destruatur.
Sedente autem eo super montem oliveti accesserunt
ad eum discipuli eius secreto dicentes. Dic
nobis quando hec erunt et quod signum erit adventus
tui et consummationis seculi. Et respondens ihesus dixit il-
lis. Videte ne quis vos seducat. Multi enim
venient in nomine meo dicentes. Ego sum christus.
Et multos seducent. Audituri enim estis prelia
et opiniones prelium videte ne turbemini.
Oportet enim hec fieri sed non dum est finis. Consur-
get enim gens contra gentem et regnum in reg-
num et erunt pestilentie et fames et terremotus
per loca. Hec autem omnia initia sunt dolorum. Tunc tra-
dent vos in tribulationem et occident vos et eri-
tis odio omnibus hominibus propter nomen meum. Et tunc
scandalizabunt multi et invicem tradent et o-
dio habebunt invicem. Et multi pseudo prophete
consurgent et seducent multos. Et quoniam habun-
dabit iniquitas refrigescet caritas multorum. Qui autem
perseveraverit usque in finem hic salvus erit. Et pre-
dicabitur hoc evangelium in universo orbe in testimo-
nium omnibus gentibus et tunc veniet consummatio.
Cum igitur videritis abhominationem desolationis
que dicta est a daniele propheta stantem in loco
sancto qui legit intelligat. Tunc qui in iudea sunt
fugient ad montes. Et qui in tecto non descen-
dat tollere aliquid de domo sua. Et qui in agro

non cognoui. Vnde ait
Ymanuel. Et nescientibus multis dedu-
cam eos non sint. Hugo mihi hystoriæ ut saluato-
ri cui omne mel suum magna qual nō fuit
ab initio nec usq; modernoq; fuit. Et ibi
ait Bullant dei. Illi dicā q̄ erit salua cū eis.
Et qui electi sunt hi sunt. Et sicut ub
arbor nec vlle nobre arbo. Sic
gens ani pleuit spes pleuit qui sit. Et dabit
ligna magna. Quæ in circuitu mouentes si
sen pollet ad electos. Et non ubi. Et q̄ dic
nunc ubi. Nec in libro enoch quia nec in
priori libro nobre erat. Sicut ei fulgure
ait ad ouentes apparet ubi in antemnian
eius. Et dicit filii hominis. Vbi cūq; fuit cada-
ue ibi congregabūt aquile. Sicut ait ps fabula
nonis ecclie ubi est ubi pascit in meridie
ubi cubat in sinu. Et ille aquile de celo. Nunti
ei? celorū mouebunt. Et nec apparebit sig-
nū filii hominis in celo. Et nec plangent q̄
omnes tribus terre videbūt filiū hominis uenien
te in nubibus celi cum uirtute magna et ma
gestate. Et mittet angelos suos cum tuba
ce magna. Et congregabūt electos eius a qua
tuor uentis ab extremis celorū usq; ad extrema
eorū. Arbore ait fici discite parabolā. Cū iam
mus eius creuerit. Et folia nam sciatis q̄
prope est estas. Sic et uos cū uideritis
hec oīa scitote q̄ prope est in ianuis. Am dico uobis q̄ nō
præteribit generatio hec donec oīa fiant.
Celum et terra transibūt. Verba aut mea non
præteribūt. De die
autē illa et hora nemo scit. Neq; angeli celorū. nec
filius. Nisi pater. Sicut enim in diebus
ante diluuiū. comedentes et bibentes. nubentes
et nuptui tradentes. usq; ad eū diē quo intrauit
arcā noe. Et non cognouerūt donec uenit diluu
ium et tulit omnes. Ita erit aduentus filii hominis
tunc duo erūt in agro. unus assumetur et alter
relinquetur. Duæ molentes in mola. una assumetur et altera relinquet. Et duo in lec
to. unus assumetur et alter relinquet. Vigilate
itaq; nescitis qua hora dñs uester uenturus
sit. Illud aut scitote. q̄ si sciret paterfamilias
qua hora fur uenturus esset. uigilaret utiq;
nō sineret perfodi domū suā. Itaq; et uos es
te parati. q̄a qua hora non putatis filius hominis
uenturus est. Quis putas est fidelis seruus et pru
dens. quē constituit dñs sup familiā suam.
ut det illis cibū in tpe? Beatus ille seruus quē cum uenerit dominus eius. inuenerit sic facien
tem. Am dico uobis. q̄m super omnia bona sua
constituet eum. Et si dixerit malus ille ser
uus in corde suo. Moram facit dominus meus uenire.
et cepit percutere conseruos suos. manducet aut et bi
bat cum ebriosis. Veniet dominus serui illius
in die qua non sperat. et hora qua ignorat. et di
uidet eum. partemq; eius ponet cum hypocritis. Illic
erit fletus et stridor dentium. Tunc simile erit
regnum celorum decē uirginibus. q̄ accipientes lampa
des suas. exierūt obuiam sponso et sponse. Quinq; aut
ex eis erant fatue et quinq; prudentes. Qui quinq; fa
tue accipientes lampades. nō sumpserūt oleū se
cum. Prudentes uero accepere oleū in uasis su
is cum lampadibus. Cunctam aut tardante spō
so. dormitauerūt omnes et dormierūt. Media aut nocte
clamor factus est. Ecce sponsus uenit exite obuiam
ei. Tunc surrexerūt oēs et ornauerūt
lampades suas. Fatue aut sapientibus dixerūt.
date nob de oleo uestro. q̄a lampades nr̄e extin
guūtur. Respōderūt prudentes. dicentes. Ne forte
nō sufficiat nob et uobis date potius ad uendentes.
et emite uob. Dum aut iret emere uenit spō
sus. Et q̄ parate erāt intrauerūt cū eo ad nuptias. Et
clausa est ianua. Nouissime ueniunt et
reliquæ uirgines dicentes. Dne dne aper
ri. Et ille respondens ait. Am dico uobis nescio uos.
Vigilate itaq; q̄a nescitis diem neq; horam. Sic
ei homo peregre proficiscēs uocauit seruos suos. et
tradidit illis bona sua. Et uni dedit quin
quemta. alij aut duo alij uno unusquisq;
secundum. Et profectus est statim. Abijt aut qui
quinq; talenta acceperat. et operatus est in eis et
lucratus est alia quinq;. Simili? q̄ duo acceperāt
lucrati sunt alia duo. Qui aut unū acceperat.
abiens fodit terrā et abscondit pecuniā dñi sui. Post
multū aut temporis uenit dñs seruorū illorū et po
nit rationē cum eis. Et accedēs q̄ quinq; ta
lenta acceperat obtulit alia quinq; dicēs. Dne quin
quemta mihi tradidisti. ecce alia quinq; superlu
cratus sum. Ait illi dns eius. Euge bone
et fidelis. q̄a super pauca fuisti fidelis. super
multa te constituā. Intra in gaudiū dñi tui. Ac
cessit aut et qui duo talenta acceperat. et. Do
mine duo talenta tradidisti mihi. ecce alia duo
talenta superlucratus sum. Ait illi dns eius. Eu
ge bone et fidelis. q̄a super pauca fuisti fi
delis. super multa te constituā. Intra in gaudiū dñi
tui. Accedēs aut et qui unū talentum acceperat.
ait. Dne scio. homo durus es. metis ubi non se
minasti. et congregas ubi non sparsisti. Et timens
abiens abscondi talentū tuum in terra. Ecce habes q̄
tuum est. Respondens aut dominus eius. dixit ei. Serue
male et piger. sciebas q̄ meto ubi non semino

et congregato ubi non sparsi. Oportuit ergo te
pecuniam meam committere nummulariis et ego
veniens recepissem utique quod meum est cum usu-
ris. Tollite itaque ab eo talentum et date ei qui
habet decem talenta. Omnis enim habenti dabitur et habun-
dabit. Et autem qui non habet et quod videtur habere auferetur ab eo.
Et inutilem servum eicite in tenebras exteriores. Ibi fle-
tus et stridor dentium. Cum autem venerit filius hominis
in magestate sua et omnes angeli eius cum eo tunc
sedebit super sedem magestatis sue. Et congrega-
buntur ante eum omnes gentes et separabit eos ab in-
vicem sicut pastor segregat oves ab edis. Et sta-
tuet oves quidem a dextris edos autem a sin-
istris. Tunc dicet rex his qui a dextris
eius erunt. Venite benedicti patris mei possidete
paratum vobis regnum a constitutione mundi. Esu-
rivi enim et dedistis mihi manducare. Sitivi
et dedistis mihi bibere. Hospes eram et collegistis
me. Nudus et cooperuistis me. Infirmus
et visitastis me. In carcere eram et venistis
ad me. Tunc respondebunt ei iusti dicentes.
Domine quando te vidimus esurientem et pavimus
te. Sitientem et dedimus tibi potum. Quando
autem te vidimus hospitem et collegimus te.
Aut nudum et cooperuimus te. Aut quando
te vidimus infirmum aut in carcere et veni-
mus ad te. Et respondens dicet illis. Amen dico vobis
quamdiu fecistis uni de his meis minimis fra-
tribus meis dicet rex et mihi fecistis. Tunc dicet
his qui a sinistris eius erunt. Discedite a me
maledicti in ignem eternum qui preparatus est
diabolo et angelis eius. Esurivi enim et non
dedistis mihi manducare. Sitivi et non dedi-
stis mihi bibere. Hospes eram et non collegistis me.
Nudus et non cooperuistis me. Infirmus et in
carcere et non visitastis me. Tunc respondebunt
ei et ipsi dicentes. Domine quando te vidimus esu-
rientem aut sitientem aut hospitem aut nudum
aut infirmum aut in carcere et non ministra-
vimus tibi. Tunc respondebit illis dicens. Amen dico
vobis quamdiu non fecistis uni de minoribus
his nec mihi fecistis. Et ibunt hii in suppli-
XXVI cium eternum iusti autem in vitam eternam.
Et factum est cum consummasset ihesus sermones
hos omnes dixit discipulis suis. Scitis quia post
biduum pascha fiet et filius hominis tradetur
ut crucifigatur. Tunc congregati sunt princi-
pes sacerdotum et seniores populi in atrium pri-
ncipis sacerdotum qui dicebatur caiphas. Et
consilium fecerunt ut ihesum dolo tenerent et occide-
rent. Dicebant autem. Non in die festo ne forte
tumultus fieret in populo. Cum autem
esset ihesus in bethania in domo symonis leprosi
accessit ad eum mulier habens alabastrum un-
guenti preciosi et effudit super caput ipsius re-
cumbentis. Videntes autem discipuli indig-
nati sunt dicentes. Ut quid perditio hec. Potuit enim
istud venire dari multo et dari pauperibus.
Sciens autem ihesus ait illis. Quid molesti estis
huic mulieri. Opus enim bonum operata est in me.
Nam pauperes semper habetis vobis me autem non semper
habetis. Mittens enim hec unguentum hoc in cor-
pus meum ad sepeliendum me fecit. Amen dico vo-
bis ubicumque predicatum fuerit hoc euangelium in toto
mundo dicetur. Et quod hec fecit in memoriam
eius. Tunc abiit unus de duodecim qui dicebatur
iudas scariothe ad principes sacerdotum
et ait illis. Quid vultis mihi dare et ego vobis
eum tradam. At illi constituerunt ei xxx. argen-
teos. Et exinde querebat oportunitatem
ut eum traderet. Primum autem die azimorum ac-
cesserunt discipuli ad ihesum dicentes. Vbi vis pare-
mus tibi comedere pascha. At ihesus dixit. Ite in
civitatem ad quendam et dicite ei. Magister dicit
Tempus meum prope est apud te facio pascha cum dis-
cipulis meis. Et fecerunt discipuli sicut precepe-
rat eis ihesus et paraverunt pascha. Vespere autem
facto discumbebat cum xii. discipulis suis. Et
edentibus illis dixit. Amen dico vobis quia unus
vestrum me traditurus est. Et contristati valde
ceperunt singuli dicere. Numquid ego sum domine.
At ipse respondens ait. Qui intingit manum
mecum in parapside hic me tradet. Filius
quidem hominis vadit sicut scriptum est de eo. Ve autem
homini illi per quem filius hominis tradetur. Bonum erat ei
si natus non fuisset homo ille. Respondens autem iudas
qui tradidit eum dixit. Numquid ego sum rabbi.
Ait illi. Tu dixisti. Cenantibus autem illis
accepit ihesus panem et benedixit ac fregit deditque
discipulis suis et ait. Accipite et comedite hoc
est corpus meum. Et accipiens calicem gratias
egit et dedit illis dicens. Bibite ex hoc omnes.
Hoc est sanguis meus novi testamenti qui pro multis
effundetur in remissionem peccatorum. Dico autem
vobis non bibam amodo de hoc genimine vitis usque
in diem illum cum illud bibam vobiscum novum in regno
patris mei. Et ymno dicto exierunt in montem
oliveti. Tunc dicit illis ihesus. Omnes enim vos scan-
dalum patiemini in me in ista nocte. Scrip-
tum est enim. Percutiam pastorem et dispergentur oves
gregis. Postquam autem resurrexero precedam vos in
galileam. Respondens autem petrus ait illi. Et si omnes
scandalizati fuerint in te ego numquam scandal-
izabor. Ait illi ihesus. Amen dico tibi quia in hac

nocte ante quam gallus cantet ter me
negabis. Ait illi petrus. Etiam si oportu
erit me mori tecum non te negabo. Similiter
omnes discipuli dixerunt. Tunc venit ihesus
in villam que dicitur gethsemani. Et dixit
discipulis suis. Sedete hic donec vadam illuc et
orem. Et assumpto petro et duobus filiis ze
bedei cepit contristari et mestus esse. Tunc ait
illis. Tristis est anima mea usque ad mortem. Sustinete
hic et vigilate mecum. Et progressus pus
illum procidit in faciem suam orans et dicens.
Pater mi si possibile est transeat a me calix
iste. Verumtamen non sicut ego volo sed sicut tu. Venit
ad discipulos suos et invenit eos dormientes.
Et dixit petro sic. Non potuisti una hora vi
gilare mecum. Vigilate et orate ut non intre
tis in temptationem. Spiritus quidem promptus est
caro autem infirma. Iterum secundo abiit et oravit
dicens. Pater mi si non potest transire hic calix nisi
bibam illum fiat voluntas tua. Et venit
iterum et invenit eos dormientes. Erant enim
oculi eorum gravati. Et relictis illis iterum ab
iit et oravit tertio eundem sermonem dicens. Tunc
venit ad discipulos suos et dicit illis. Dor
mite iam et requiescite. Ecce appropinquavit
hora et filius hominis tradetur in manus peccatorum.
Surgite eamus. Ecce appropinquavit qui me tra
det. Adhuc eo loquente ecce vidas unus de xii.
et cum eo venit turba multa cum gladiis et fustibus
missi a principibus sacerdotum et senioribus populi.
Qui autem tradidit eum dedit eis signum dicens.
Quemcumque osculatus fuero ipse est tenete eum. Con
festim accedens ad ihesum dixit. Ave rabbi. Et oscula
tus est eum. Dixitque illi ihesus. Amice ad quod venisti.
Tunc accesserunt et manus miserunt in eum ihesum et
tenuerunt eum. Et ecce unus ex eis qui erant
cum ihesu extendens manum exemit gladium
suum et percutiens servum principis sacerdotum
amputavit auriculam eius. Tunc ait illi ihesus. Con
verte gladium tuum in locum suum. Omnes enim qui acce
perint gladium gladio peribunt. An putas
quia non possum rogare patrem meum et exhibebit
mihi modo plus quam xii. legiones angelorum. Quomodo
ergo implebuntur scripture quia sic oportet
fieri. In illa hora dixit ihesus turbis. Tanquam ad la
tronem existis cum gladiis et fustibus comprehen
dere me. Cotidie apud vos sedebam docens in
templo et non me tenuistis. Hoc autem totum factum est
ut adimplerentur scripture prophetarum. Tunc
discipuli omnes relicto eo fugiunt. At illi tenen
tes ihesum duxerunt illum ad caiphan principem
sacerdotum ubi scribe et pharisei et seniores con

venerunt. Petrus autem sequebatur eum
a longe usque in atrium principis sacerdo
tum. Et ingressus intro sedebat cum mi
nistris sacerdotum ut videret finem. Prin
cipes autem sacerdotum et omne consilium quere
bant falsum testimonium contra ihesum ut
eum morti traderent. Et non invenerunt
cum multi falsi testes accessissent. Novis
sime autem venerunt duo falsi testes et dixerunt.
Hic dixit possum destruere templum dei et
post triduum reedificare illud. Et surgens
princeps sacerdotum ait illi. Nichil respon
des ad ea que isti adversum te testificantur.
Ihesus autem tacebat. Et princeps sacerdotum ait
illi. Adiuro te per deum vivum ut dicas nobis si
tu es christus filius dei. Dicit illi ihesus. Tu dixisti.
Verumptamen dico vobis amodo videbitis fili
um hominis sedentem a dextris virtutis dei
et venientem in nubibus celi. Tunc princeps
sacerdotum scidit vestimenta sua dicens. Blas
phemavit. Quid adhuc egemus testibus.
Ecce nunc audistis blasphemiam. Quid vobis vidistis.
At illi dixerunt temptantes. Reus est mortis.
Tunc expuerunt in faciem eius et colaphis eum
ceciderunt. Alii autem palmas dederunt in faciem
eius dicentes. Prophetiza nobis christe quis est
qui te percussit. Petrus vero sedebat intus
in atrio. Et accessit ad eum una ancilla
dicens. Et tu cum ihesu galileo eras. At ille
negavit coram omnibus dicens. Nescio quid
dicis. Exeuntes autem illo ianuam vidit eum
alia ancilla et ait iis qui erant ibi. Et hic
erat cum ihesu nazareno. Et iterum negavit
cum iuramento quia non novi hominem.
Et post pusillum accesserunt qui stabant et dixerunt
petro. Vere tu ex illis es. Nam et loquela
tua manifestum te facit. Tunc cepit detes
tari et iurare quia non novissem hominem. Et
continuo gallus cantavit. Et recordatus est
petrus verbi ihesu quod dixit prius quam gallus cantet
ter me negabis. Et egressus foras flevit
amare. Mane autem facto consilium inierunt
omnes principes sacerdotum et seniores populi ad
versus ihesum ut eum morti traderent. Et vinc
tum adduxerunt et tradiderunt pontio pilato pre
fecto. Tunc videns iudas qui eum tradi
dit quod dampnatus esset penitentia ductus
retulit xxx. argenteos principibus sacer
dotum et senioribus populi dicens. Peccavi tra
dens sanguinem iustum. At illi dixerunt.
Quid ad nos. Tu videris. Et proiectis argen
teis in templo recessit et abiens laqueo

XXVII

sellibyen dr. Principes aut sacerdotum ac
epes ingentes dicentium. Sño hoc ego mi
rorem ecclesiam quia pauim sanguinis é.
Consilio aut inuicem et ee illos agrum
figuli in sepulturam peregrinoz. Propt
hoc uocatus é ager sanguinis ille ac hodiem
ach hoc é ager sanguinis. usq in hodiernu
diē. Tunc adimpleti é q dict é per ie
remiā pphām dicentē. Et accepert xxx.
argenteos pciu apciati q apciatiuerat a fi
lijs isrl. et dederūt eos agrū figuli sicut
stituit mihi dns. Jhc aut stetit ante pside
ntem et interrogauit eum pses dicens. Tu es rex iudeoz.
Dicit ei ihc tu dicis. Et cū accusaretur a p
ncipibus sacerdotū et senioribz nichil re
dic illi pilat. Sño audis quanta aduſū te
dicāt testimonia. Et nō respondit ei ad ullū uerbum.
Jta ut mirarent pses uehemēter. Per diē aut
sollēpnē solebat pses dimittere plō unū
unū quē uoluissent habebant aut nūc
uinctū unū insignē qui dicebatur barrab
am. Congregatis ergo illis dixit pilat. Quem
uultis dimittā uob barrabam an ihm q di
citur xp. Scabat enī q per inuidiam tradidissēt
eū. Sedente aut eo pro tribunali misit ad eū
uxor eius dicens. Nichil tibi et iusto illi multa
enim passa sum hodie p eū. Principes aut sacer
dotum et seniores persuaserūt populis ut pe
terēt barrabā ihm uo perderent. Respdēs aut
pses ait illis. Quid uultis ex duobz dimit
ti illi dixerūt barrabam. Dicit illis pilatus.
Quid igit faciā de ihu qui dr xp. Dicūt oēs. Crucifigatur. Videns aut pilatus q nichil pficeret
sed magis tumult fieret accepta aqua lauit
manus coram pplo dicens. Innocens ego sum
a sanguine iusti huius uos uidetis. Et
uniūs pplis dicens. Sanguis eius sup
nos et sup filios nros. Tūc dimisit illis barrabā.
Ihm aut flagellato tradidit eis ut crucifigerē
Tunc dimisit milites pretis suis in pretoriū
ihm congregauerūt ad eū uniūā
cohortem. Et exuentes eū clamidē coccineā
circūdederūt ei. Et plectentes coronā de spi
nis posuerūt sup caput eius. Et harundinem
in dextra eius. Et genu flexo ante eū illudebant ei dicentes. Ave rex iudeoz. Et exp
uentes in eū acceperūt harundinem
et percutiebant capt eius. Et postq illuserūt
ei exuerūt eū clamide et induerūt eū uestimē
tis eius et duxerūt eū ut crucifigerēt. Exe
untes aut inuenerūt hoīē cyrenēū nomē
simonē. hunc angan
gariunt ut tolleret crucem eius. Et uenerunt in locum qui dicitur golgotha q
dē caluarie locus. Et dederūt ei uinum
bibere cum felle mistū. Et cū gustasset
noluit bibere. Postquam aut crucifixerunt
eum diuiserūt uestimenta sua sortē mittentes. Ut adimpleretur q dict é per pphām.
Diuiserūt sibi uestimenta mea et sup
uestem meā miserūt sortē. Et sedentes seruabant ei.
Et imposuerūt supra caput eius causam ipsius scriptam hic est ihc rex iudeoz. Tunc crucifixi
sunt cū eo duo latrones unus a dextris et unus
a sinistris. Pretereuntes aut blasphemabant eū
monentes capita sua et dicentes. Vah qui
destruis templū dei et in triduo illud reedi
ficas. Salua temet ipm. Si filius dei es descende de cruce. Similr et principes sacerdotum illudentes cū scribis et senioribz dicebant. Alios
saluos fecit semetipm nō potest saluū facere. Si rex
israel est descendat nūc de cruce et credimus ei. Confidit in deum liberet eum nūc si uult. Dixit enim
q filius dei sum. Idipm aut et latrones q cru
cifixi erant cū eo improperabant ei. A sexta aut
hora tenebre facte sunt sup uniūsam terrā usq ad
horā nonā. Et circa horā nonā exclamauit ihc uoce magna dicens. Heli. heli. la
ma zabathani. hoc é deus meus ut quid
me derelinquisti. Quidā aut ex illis stantibz
et audientibz dicebant. Elyā uocat iste. Et
continuo currens unus ex eis accepta spon
gia impleuit aceto. Et imposuit harundini et dabat ei bibere. Cēteri uo dicebāt. Sine
videamus an ueniat helias liberans eum.
Ihc aut iterū clamans uoce magna emisit
spm. Et ecce uelum templi scissum est in
duas partes a summo usq deorsum. Et ter
ra mota est et petre scisse sunt. Et
monumenta aperta sunt et multa corpora
sanctoz qui dormierant surrexerūt. Et
exeuntes de monumentis post resurrectionē ei
uenerūt in sanctā ciuitatē et apparuerūt multis.
Centurio aut et qui cū eo erant custodientes
ihm uisa terre motu et his que fiebant time
runt nimis dicentes. Vere filius dei erat iste.
Erant aut ibi mulieres multe a longe q
secute erant ihm a galilea ministrantes ei. Inter
quas erat maria magdalene et maria mater
ioseph mater filioz zebedei. Cum
sero fact esset uenit quidā ho diues ab arimathia
ihm nomine ioseph qui et ipse discipulus erat ihu.
Hic accessit ad pilatū et petiit corpus ihu.
Tunc pilatus iussit reddi corpus. Et accepto corpore ioseph inuoluit illud in sindone mūda
et posuit illud in monumento suo nouo qd

THS MARCHVS

XVII

ecedent in penn. Et absolutus sacri magnum. ad hoc nō mentita abiit. Cui aut ibi mansa magdalene. et tale mansa: secunda sepulcrum. Abiit aut die ep pumplerent. mane et primo sabbati er pharisei ad pilatū dicentes. Dne recordati sumus quia seductor ille dixit adhuc uiuens post dies resurgam. Iube ergo custodiri sepulcrū usq in diē tertiū. Ne forte ueniant discipuli eius et furentur eū et dicant plebi. surrexit a mortuis. Erit nouissima error peior priore. Ait illis pilatus. Habetis custodiā ite custodite sicut scitis. Illi aut abeuntes firmauerūt sepulcrū signantes lapidem cū custodib. Vesperascente aut sabbati q̄ lucescit in prima sabbati uenerunt maria magdalene et alia maria uidere sepulcrū. Ecce terremotus factus est magnus. Angelus enim dñi descendit de celo. accedens reuoluit lapidē et sedebat sup eū. Erat aut aspectus eius sicut fulgur. et uestimentum eius sicut nix. Prae timore aut eius exterriti facti sunt custodes. et facti sunt quasi mortui. Respondens aut angelus dixit mulieribus. Nolite timere uos. Scio enim quod iesum crucifixum quaritis. Non est hic. Surrexit enim sicut dixit. Venite et videte locū ubi positus erat dñs. Et cito euntes dicite discipulis eius quia surrexit. Ecce precedit uos in galileam. Ibi eum videbitis. Ecce predixi uobis. Et exeuntes cito de monumento cum timore et gaudio magno cucurrerunt nunciare discipulis eius. Et ecce ihc occurrit illis dicēs. Auete. Ille aut accessert et tenuerūt pedes eius et adorauerūt eū. Tunc ait illis ihc. Nolite timere. Ite nuciate fratribus meis ut eant in galileā ibi me videbūt. Et cū abissent ecce quidā de custodib. uenerūt in ciuitatē et nunciauerūt principib. sacerdotū omnia q̄ facta fuerāt. Et congregati cū senioribus. cōsilio accepto pecunias dederūt militibus dicentes. Dicite quia discipuli eius uenerūt nocte et furati sunt eū nob dormientib. Et si hoc auditū fuerit apud presidē nos suademus et securos uos faciemus. At illi accepta pecunia fecerūt sicut edocti fuerāt. Et diuulgatus est apud iudeos usq in hodiernū diē. Undecim aut discipuli abierūt in galileā in montē ubi constituerat illis ihc. Et uidentes eū adorauerunt quidā aut erant dubitauerūt. Et accedens ihc locutus est eis dicēs. Data est mihi omnis potestas in celo et in terra. Euntes docete oēs gentes baptizantes eos in nomine patris et filii et spūs sancti docentes eos seruare omnia quecunq̄ mandauit uobis. Et ecce ego uobiscum sum omnib. diebus usq ad consummationē seculi.

Incipit euangelium ihu xpi filii dei secundum marcum.

Principium euangelii ihu xpi filii dei sicut scriptum est in ysaia propheta. Ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam qui preparabit uiam tuam. Vox clamantis in deserto parate uiam dñi. rectas facite semitas eius. Fuit ioh in deserto baptizans et predicans baptismū penitentie in remissionē

ꝓcōm. Et egressi cœperunt ad illum re
volui nec unū ꝙmittere ꝙ nō dicerēt
ut ꝓpter ea unum. ab illo mō tam̄ sa
nitate consecutus est ꝓcōm. Et cum ve
nissent ꝓ illis cum de ꝓgressa pellex ē
ea lumbis eius. Et locutus ē mundū
tate exeūt et ꝓdicitur dicens. Demet
tot nō me ꝑmittes ꝙ ꝓ dignā ꝓ
bens soliti congaudēt ei. Ait
ꝓ baptizo uos in aqua ille uen
ꝓ baptizabit uos ꝑ sp̄m scō. Et fact̄ ē in die
illis uenit ihc a nazareth galilee
ꝓ baptizari ā iohe in iordane. Et statim
ascendens de aqua uidit celos apertos
et sp̄m scm̄ tanq̄ columbā descendē
et manentē in ipo. Et uox facta ē de cel
is. Tu es filius mus dilect⁹ in te complacui
Et statim sp̄s expulit eū in desertū. Et erat
desert⁹ ꝑ. diebus xl. tentat⁹ a sathana
Et erat cū bestiis et angeli ministrabant ei. Post aut̄ tradi
tū iohis uenit ihc in galilea. ꝓdicans
euāgliū regni dei. Et dicens. Quia impleta
est tempus et appropiauit regnū dei. Pen
nitemini et credite euāgelio. Et ꝓcedens ꝑ
mare galilee uidit simonē et andream
fratrē eius mittentes rete in mare.
Erant enī piscatores. Et dixit eis ihc. Ve
nite post me et faciā uos fieri piscatores hoīm.
Et protinus relictis retibus secuti sunt eum.
Et progressus inde pusillum uidit iacobum
zebedei et iohē frātem eius. Et ipsos in
naui componentes retia. Et statim uocauit
illos. Et relicto patre suo zebedeo in naui
cū mercenariis secuti sunt eum. Et introi
unt capharnaum. Et statim sabbatis
introgressus in synagogam docebat eos.
Et stupebant sup̄ doctrina eius. Erat
enī docens eos sicut potestatē habēs et nō
sicut scribe. Et erat in synagoga homo
in sp̄u immundo. Et exclamauit dicens.
Quid nob⁹ et tibi ihu nazarene venisti perdere
nos? Scio q̄ sanct⁹ dei es.
mundi. Et increpauit eum ihc dicens. Obmutesce et
exi ab homine. Et discerpens eum sp̄s im
mundus. Et exclamans uoce magna exiit
ab eo. Et mirati sunt omnes ita ut conquirere
tur inter se dicentes. Quid nā est hoc
nū doctrina h nouā. q̄ in potestate et
sp̄ibus immundis imperat et obediunt
ei. Et ꝓcessit fama eius statim in omnē
regionē galilee. Et protinus egressi

de synagoga. venerunt in domum
simonis et andree cū iacobo et iohe. Se
ebat aut̄ socrus simonis febri
tans. Et statim dixerūt de illa. Et acce
dens leuauit eam. apprehensa manu eius
continuo dimisit eam febris. Et ministra
bat eis. Vespere aut̄ facto cum occa
disset sol afferebant ad eū oēs male hītes
et dēmoniacos. Et erat omnis ciu
tas aggregata ad ianuam. Et curauit mul
tos qui uexabantur infirmis languori
bus et dēmonia multa eiciebat. Et nō sine
bat ea loqui. quia sciebant eum. Et diluc
ulo nimis surgens egressus abiit in des
ertum locum ibiq; orabat. Et persecutus est
eum simon et qui cum illo erant. Et cum in
uenissent eum dixerūt ei. Quia oēs quēre
unt te. Et ait illis. Eamus in proximos uicos
et ciuitates. ut et ibi ꝓdicem. Ad hoc enī
uenī. Et erat ꝓdicans in synagogis
eorum in galilea. et dēmonia eiciens.
Et uenit ad eum leprosus deprecans et gen
flexus dixit ei. Si uis potes me mundare.
Iesus aut̄ misertus eius extendit manum
suam et tangens ait illi. Volo mundare. Et cum dixisset hoc statim discessit a eo
lepra mundatus ē. Et comminatus est illi et
statim eiecit illum. Et dixit illi. Vide nemini
dixeris sed uade ostende te principi sacer
dotum et offer pro emundatione tua que
præcepit moyses in testimonium illis. At ille
egressus cepit ꝓdicare et diffamare sermo
nem ita ut amplius non posset manifeste
intrare ciuitatem sed foris in desertis locis
esse. Et conuenie bant ad eum undique.

Et cum intrasset capharnaum ꝓcessit eos.
Et audiuit ꝙ in domo esset. Et protinus
multi congregati sunt ita ut nec ad ostium
Et loquebatur eis sermonem. Et uenerunt
ad eum ferentes paralyticum qui a quatuor
portabatur. Et cū ꝓ stare eū offerre illi
ꝓ turba ꝓ dimittebant eum. Et cum ꝓ
relicta tecto ubi erat eum detexissent
ubi uulgabat lectum in quo paralyticus iacebat. Cū aut̄ uidisset ihc fidem
illor. ait paralytico. Fili dimittuntur tibi
ꝑcā tua. Erant aut̄ illic quidā de scribis
sedentes. et cogitantes in cordibus suis. Quid
hic sic loquitur. blasphemat. Quis ꝑt dimit
tere ꝑcā nisi solus deus. Et statim cognouit
ihc sp̄u suo. quia sic cogitarent intra se. dixit illis. Quid ista cogitatis in cordibus
uris. Quid est facilius dicere paralytico

dimittuntur tibi peccata tua an dicere surge
et ambula. Ut autem sciatis quia filius hominis po-
testatem habet in terra dimittendi peccata: ait
paralitico. Tibi dico surge. Tolle grabatum
tuum et vade in domum tuam. Et statim surre-
xit ille. Et sublato grabato abiit in coram
bonis. Ita ut admirarentur omnes et honorifi-
carent deum dicentes. quia numquam sic vidimus.
Et egressus rursus ad mare omnis turba
veniebat ad eum et docebat eos. Et cum preteriret
vidit levi alphei sedentem ad teloneum et
ait illi. Sequere me. et surgens secutus est
eum. Factum est cum accumberet in domo illius multi
publicani et peccatores simul discumbebant
cum ihesu et discipulis suis. Erant enim multi qui
sequebantur eum. Et scribe et pharisei vi-
dentes quia manducaret cum publicanis et
peccatoribus dicebant discipulis eius. Quare cum
publicanis et peccatoribus manducat et bibit
magister vester. Hoc audito ihesus ait illis. Non necesse
sam habent medico sed qui male habent. Non enim ve-
ni vocare iustos sed peccatores. Et erant discipuli
iohannis et pharisei ieiunantes et venerunt et di-
cunt illi. Quare discipuli iohannis et pharisei
ieiunant. Tu autem discipuli non ieiunantes.
Et ait illis ihesus. Numquid possunt filii nuptia-
rum quamdiu sponsus est cum illis ieiunare.
Quanto tempore habent sponsum non possunt ieiu-
nare. Venient autem dies cum auferetur ab eis
sponsus et tunc ieiunabunt in illis diebus. Nemo
assumentum pannis rudis assuit vestimento
veteri. Alioquin auferet suplementum novum
a veteri et maior scissura fit. Et nemo mittit
vinum novum in utres veteres. Alioquin dis-
rumpit vinum utres et vinum effundetur et
utres peribunt. Sed vinum novum in utres
novos mittendum. Et factum est iterum cum dominus sa-
bbatis ambularet per sata et discipuli eius
ceperunt progredi et velle spicas. Pharisei ad
dicebant ei. Ecce quid faciunt discipuli
tui sabbatis quod non licet. Et ait illis. Numquid
legistis quid fecerit david cum necessitatem
habuit et esuriit ipse et qui cum eo erant. Quomodo in-
tromit in templum dei sub abiathar princi-
pe sacerdotum. Et panes propositionis man-
ducavit quos non licebat manducare nisi so-
lis sacerdotibus et dedit eis et qui cum illo
erant. Et dicebat illis. Sabbatum propter hominem
factum est et non homo propter sabbatum. Itaque dominus est filius
III. hominis etiam sabbati. Et intromit iterum
in sinagogam. Et erat homo ibi habens
manum aridam. Et observabant eum si sabbatis
curaret ut accusarent illum. Et ait homi-
ni habenti manum aridam. Surge in medio.
Et dicit eis. Licet sabbatis bene facere an
male. Animam salvam facere an perdere.
At illi tacebant. Et circumspiciens eos cum
ira contristatus super cecitatem cordis eorum
dicit homini. Extende manum tuam. Et
extendit et restituta est manus illi. Exeuntes
autem pharisei statim cum herodianis con-
silium faciebant adversus eum quomodo eum
perderent. Ihesus autem cum discipulis suis se-
cessit ad mare. Et multa turba a galilea
et iudea secuta est eum et ab ihesu lumine et ab
idumea et de transiordane et qui circa ty-
rum et sidonem multitudo magna audien-
tes quia faciebat venerunt ad eum. Et dixit ihesus dis-
cipulis suis ut navicula sibi deserviret ei propter
turbam ne comprimerent eum. Multos enim
sanabat ita ut irruerent in eum ut illum
tangerent. Quotquot autem habebant pla-
gas et spiritus immundos cum illum videbant pro-
cidebant ei. Et clamabant dicentes. Tu
es filius dei. Et vehementer comminabatur
eis ne manifestarent illum. Et ascendens
in montem vocavit ad se quos voluit ipse
et venerunt ad eum et fecit redemptionem ut essent
xii. cum illo. et ut mitteret eos predicare. Et
dedit illis potestatem curandi infirmita-
tes et eiciendi demonia. Et imposuit si-
moni nomen petri et iacobum zebezei et iohannem
fratrem iacobi. Et imposuit eis nomina bo-
anerges quod est filii tonitrui. Et andream et
philippum et bartholomeum et matheum et tho-
mam et iacobum alphei et tadeum et symonem
chananeum et iudam scariothi qui tradidit
illum. Et venerunt ad domum et convenit iterum tur-
ba ita ut non possent neque panem manducare.
Et cum audissent sui discipuli exierunt tenere
eum. Dicebant enim quoniam in furore versus est. Et
scribe qui ab ihesu lumine descenderant dicebant.
Quoniam belzebub habet et quia in principe demoni-
orum eicit demonia. Et convocatis eis in para-
bolis dicebat illis quomodo potest satanas sa-
thanam eicere. Et si regnum in se dividatur
non potest stare regnum illud. Et si domus super se
ipsam dispertiatur non potest domus illa
stare. Et si satanas consurrexerit in se
ipsum dispertitus est et non poterit stare sed
finem habet. Nemo potest vasa fortis ingressus
in domum diripere nisi prius fortem alligaverit et
tunc domum eius diripiet. Amen dico vobis quoniam omnia
dimittentur filiis hominum peccata et blasphe-

mue quis blasfemauer. Q̄ aut blasfe
mauit in spm scm ñ hebit remissionē
in etnū. sr reus erit eni dei. q̄m dice
bant spm mundū hr. Et ne mirē mar
cū fratres. z filos tanq̄ misc̄ad eū
nūciat es eum z sedebat cum eū turba
et dīt eis. Ecce mr tua z fratres eius fo
ris quer̄t te. Et ait eis. Q̄ est ista mr
mea z fratres mei. Et circūspiciens eos qui
circa eū sedebant ait. Ecce mr mea
et fr̄es mei. Q̄ enī fecerit uolūtē dei
hic est frr meus z soror mea z mr est. Et
cepit ihc docere ad mare z cōgregauit ei ad
eum turba multa ita ut in nauī ascendens
sederet in mari. Et omis turba erat ad
mare super terrā. et cepit eos in pa
rabolis multis. Et dicebat illis i doctrina
sua. audite. Ecce exiit seminās ad semīa
dum. Et dū seminat. aliud cecidit iuxta
uiā. et uenerūt uolucres celi z comederūt illud.
Aliud ñ cecidit sup petrosa ū ñ habuit
humū multā. Et statī exortū ē q̄m ñ
habuit altitudinē terre. Et q̄n exortus
est solis exestuauit et eo q̄ ñ habuit radicē
aruit. Et aliud cecidit in spinas. et ascen
derūt spine z suffocauer̄t illud. et fructū nō
dedit. Et alia cecidit in terrā bonā. et da
bat fructū ascendentē et crescentē. Et affe
rebat. xxx. z unū. xx. z unū. c. et ait illis.
Q̄ qui habet aures audiendi audiat.
Et cū singularis factus ēt. interrogabant
eū hi q̄ cum eo erant. xii. parabolā. et dicebat
eis. Vob datū ē nosse mysteriū regni
dei. Illis aut̄ qui foris ē in parabolis
oīa fiūt. ut uidentes uideāt. z ñ intelli
gant. et audientes audiant. ne forte
conuertant. et dimittant eis
pcā. Et ait illis. Nescitis parabolā hanc.
et quomō oēs parabolas cognoscetis. Qui
seminat uerbū seminat. Hi aut̄ sūt q̄
circa uiā. ubi seminat uerbū. et cū audierint
statim uenit sathanas. et tollit uerbū
q̄ seminatū ē in cordibus eor̄. Et hi sūt
qui sup petrosa seminant. Q̄ cū audierint
uerbū statim ē gaudio accipiunt illud. nō
habet aut radicē in se. sed temporales sūt. deinde or
tā tribulatōe. aut persecutōe pp uerbū. statī
scandalizantur. Alii sūt q̄ in spinis semi
nant. hi sūt q̄ uerbū audiunt. et sollici
tudo seculi. z deceptio diuitiarū. et circa reliq̄a concupi
scentie intrantes suffocant uerbū. et
pmanet sine fructu. Et hi sūt qui super
ti seminati sunt. qui cū audierint uerbū
statim cū gaudio accipiunt illud. et hi
radicē in se non habent. sed ad tempus
sunt. deinde facta tribulatōe. et persecutōe
pp uerbū. statim scandalizantur. Et alii
sūt qui in spinis seminati sunt. hi sūt qui
uerbū audiunt. et sollicitudo seculi. et fallacia
diuitiarū. et circa reliq̄a concupiscentie intrantes
suffocant uerbū. et sine fructu efficitur. Et alii
sunt qui in bonā terrā seminati sunt. hi sūt qui
uerbū audiunt in corde bono et optimo. et retinent
et fructificant in patientia. Et dicebat illis. Numquid uenit lu
men ut sub modio ponatur aut sub lec
to. nōne ut super candelabrū ponatur. Non
est aliquid absconditū q̄ nō manifestetur
nec factū est occultū. sed in palā ueniat.
Si quis habet aures audiendi audiat. Et
dicebat illis. Videte quid audiatis. In qua
mensura mensi fueritis remetietur uobis
et adicietur uobis. Q̄ui habet dabit illi. Et qui
non habet. et q̄ habet auferetur ab eo. Et dicebat
Sic est regnū dei. sicut si homo iactet se
mē in terrā. et dormiat. et exurgat nocte et
die. et semen germinet et crescat dū nescit
ille. Vltro enī terra fructificat. p̄mū herbā
deinde spicam. deinde plenū frumē
tum in spica. Et cum exierit fructus statim
mittit falcem. q̄m adest messis. Et
dicebat. cui assimilabimus regnū dei. aut
cui parabolæ comparabimus illud. Sicut granū sinapis
q̄ cū seminatū fuerit in terrā. minus est omnibus se
minibus que sunt in terrā. Et cū seminatū fuerit ascendit
et fit arbor. et fit maior omnibus holeribus. Et
facit ramos magnos. ita ut possint sub um
bra eius nidificare uolucres celi. Et talibus mul
tis parabolis loquebatur eis uerbum. prout poterant
audire. Sine parabola aut non loquebatur
eis. Seorsum aut discipulis suis disserebat om
nia. Et facta est illa die. Cū sero esset dicit illis. Trans
eamus contra. Et dimittentes turbā assum
serunt eum in nauī. et erant cum eo. Et alia nauis
erat cum eo. Et facta est procella magna uen
ti. Et fluctus mittebat in nauē. ita ut iam
pleretur nauis. Et erat ipse in puppi super
cephal dormiens. et excitant eū et dicunt illi.
Magister non te pertinet q̄ perimus. Et exur
gens. minauit uento. Et dixit mari. Ta
ce. obmutesce. Et cessauit uentus. et facta
est tranquillitas magna. Et ait illis. Quid
timidi estis. Nec dū habetis fidē. Et timue
runt timore magno. et dicebant ad alterutrum
Quis putas est iste. q̄ uentus et mare obedi
unt ei. Et uenerūt trans freta maris in
regionē gerasenorū. Et exeunte eo de nauī
statim occurrit ei de monumentis homo in spi
ritu immundo. qui domicilium habebat in mo
numentis. et nec catenis iam quisq̄ poterat
eum ligare. quia sepe compedibus et catenis
uinctus. dirupisset catenas. et compe
des comminuisset. Et nemo poterat eum domare. Et
semper die ac nocte in monumentis et mon
tibus erat clamans. Et concidens se lapi

dilo. Videns autē illum alāgē ait cū ēr
ceperunt eum. & clamauit mare magna voce.
Quid mihi & tibi fili dei altissimi? adiuro
te per deum ne me torqueas. Dicebat enī
illi. Exi spūs immunde ab homine & mūgi
ebat ei. & rogabat eū. Et dicebat. Legio mi
hi & q multi sumus. Et deprecabantur eum
multū: ne se expelleret extra regionē. Erat
autē ibi circa montē grex porcoꝝ pascens.
Et rogabant eum dicentes. Mitte nos in
porcos ut eamus. Et statim ihc. Et
exeuntes spūs immundi intrauerūt in porcos
Et magno impetu grex precipitat ē in
mare ad duo milia. & suffocati sunt in
mari. Qui autē pascebāt eos fugerūt & nūtiauerūt
in ciuitatem & in agros. Et exierūt
ut uiderent quod esset factū. Et uenerūt ad
ihm & uident illū qui a demonio uexabatur
sedentē & uestitū & sanę mentis. Et timuerūt
qui uiderant quō factū erat ei & demonio & de porcis.
Et rogare eū cepērūt ut discederet de finibus
eoꝝ. Cū ascenderet naui cepit illi deprecari
qui a demonio uexatus fuerat ut cū eo
esset. Et non admisit eū sed ait illi. Vade in
domū tuā ad tuos. & nūtia illis quanta
tibi fecerit dñs & misertus fuerit tui. Abiit
et cepit predicare in decapoli quanta sibi
fecisset ihc. Et oēs mirabantur. Et cū
ascendisset ihc in naui rursū trāsfretauit
in eam ptem ubi cū multa ad eum. Et erat
circa mare. Et ecce unus de archisinagogis
nomine iayrus uidens eū, procidit ad pe
des eius. Et deprecabat eū multum dicens.
Q filiola mea in extremis ē uenī impone
manū tuam sup eam ut salua fiat. Et uiuat.
Et abijt cum illo. Et sequebatur eū turba
multa. Et comprimebat illū. Et mulier
q erat in fluxu sanguinis annis. xii.
Et fuerat multa perpessa a complurib
medicis. Et erogauerat omnia sua. Nec
quicq̄ p̄fecerat. Sed magis deterius habe
bat audisset de ihu. Venit in turba retro
Et tetigit uestimentū eius. Dicebat enī
q si tetigero uestimēta eius salua ero. Et cō
festim siccatus ē fons sanguinis eius.
Et sensit corpore q sanata ē a plaga.
Et statim ihc in semetipso cognoscēs
uirtutem q exierat de illo. Conuersus
ad turbam ait. Quis mihi tetigit uestimē
ta mea? Et dicebant ei discipuli sui.
Vides turbam comprimentē te. Et dicis
quis me tetigit? Et circumspiciebat uide
re eam que hoc fecerat. Mulier aut ti
mens et tremens sciens q factum est in
se uenit et procidit ante eum. Et dixit ei
ēm ueritatem. Ihc aut dixit ei. Filia
ce filiam fecit. Vade in pace et esto sana a
plaga tua. Adhuc eo loquente uenerunt
ad archisinagogū dicentes. Q filia tua
mortua ē. Quid ultra uocas magrum?
Ihc aut audito uerbo q dicebatur ait archi
sinagogo. Noli timere. tm modo crede. Et
nō admisit quēq̄ secū simul nisi petrū iacob
bum & iohm fratrē iacobi. Et uenit i do
mū archisinagogi. Et uidet tumultū. Et
flentes et ululantes multū. Et ingressus
ait eis. Quid turbamini & ploratis?
Puella nō ē mortua sed dormit. Et irridebāt
eum. Ipse uero eiecit omnes. assumit patrē
et matrē puelle et eos qui secū erant et ingre
ditur ubi puella erat iacens. Et tenuit
manū puelle et ait illi. Thabitha cumi q est
interpretatum puella. Tibi dico surge. Et cō
festim surrexit puella. & ambulabat. Erat aut
annoꝝ duodecim. Et obstupuerūt stupore em
agno. Et precepit illis ne cui hoc dicerent
dixit. Et iussit ei dari manducare.

Et egressus inde abijt in patriā suam. Et sequē
tur eum discipuli sui. Et cū factū esset sab
bati cepit in sinagoga docere. Et multi audi
tes admirabantur in doctrina eius dicen
tes. Vnde huic hec? Et que est sapia q data
est illi? Et uirtutes tales que per manus eius
efficiuntur? Nonne hic est fabri filius? mater
eius nūcupatur maria? Et fratres eius iacobi
& ioseph & iude & symonis? Nonne & sorores eius hic sunt? Et scandalizabantur in eo. Et dicebat eis ihc.
Quia non est propha sine honore nisi in patria sua
& in cognatione sua & in domo sua. Et nō
potuit ibi uirtutē ullā facere nisi pau
cis infirmis impositis manibus curā
uit. Et mirabatur propter incredulitatem
illoꝝ. Et circuibat castella in circui
tu docens. Et uocauit duodecim. Et cepit eos
mittere binos et dabat illis potestatem
spūum immundoꝝ. Et precepit eis. Ne quid
tollerēt in uia: nisi uirgā tantum.
Nō peram nō panem nō in zona es. Sed calcea
mentis. Et ne induerentur duabus tunicis. Et dicebat illis. Quocūq;
introieritis in domū. ibi manete do
nec exeatis inde. Et quicūq; nō receper

tunc nec audiemur nec. et cum ea[m]
et nunc pulcritudē depellit nūs mōtis
monū illoꝝ. Et cum ea[m] ꝑdicabūt ū
prīā a generīe et domoma multa eiec
unt. Et ingrebunt oleos multoꝝ egro
et sanabunt nos. Et audiunt ea ꝑ
manū ihū. Et audiunt ea ꝑ hēdes
manū ihū in ciuī. Et nō ciuī dicebāt
ma iohīs bapta fuit ea. et nō elyā dicebāt
ma iohīs baptista fuit ea. et alii dicebāt
quia ꝓpha ē qualī unoꝝ ꝓphe
tar. Et audiuit hērodes rex. q. ego decolla
ui iohm. Ipe enī amo unus ex illis erat. Ipe enī
hērodes misit ad eū unū ex militib⁹ suis
et iussit eū adduci. Et ipe ligauit eū in
carcere ꝓ hērodiadē uxōē fratris
sui. Ph̄ilippi quia duxerat eā. dicebat enī
hērodi. Iohēs. Nō licet tibi uxōē fratris tui
hērodias autē insidiabatur illi. et uolebat
occidere eum nec poterat. hērodes enī me
uebat iohm sciens eū uirū iustū. et sanc
tū. et custodiebat eum. Et audito eo multa
faciebat. et libenter eū audiebat. Et cū dies
opportunus accidisset. hērodes in natali die
suo cenam fecit principibus suis. et tri
bunis. et primis galilee. Et cū introisset filia ipsius
hērodiadis et saltasset. et placuisset hērodi. si
mulq; recumbentibus rex ait puelle. Pete
a me q̄d uis dabo tibi. Et iurauit illi quia
quicquid petieris dabo tibi. Ly. dimidiū regni
mei. Et cum exisset dixit matri sue. Quid
petam. At illa dixit. Caput iohīs baptiste. Cū
q; introisset statim cum festinatione ad regem
petiuit dicens. Volo ut protinus des mihi
in disco caput iohīs baptiste. Et contristatus
est rex. ꝓpter iusiurandū. et ꝓpter eos
qui simul discumbebant noluit eam contristare. sed misso spiculatore
ꝓcepit afferri caput iohīs in disco.
Et decollauit eū in carcere. Et attulit caput
eius in disco. Et dedit illud puelle. et puella
dedit matri sue. Quo audito discipuli eius
uenerūt. et tulerūt corpus eius. et posuerūt illud
in monumento. Et conuenientes apli ad
ihm renuntiauerūt illi omnia q̄ egerāt
et docuerāt. Et ait illis. Venite seorsū in
desertū locū. et requiescite paululū. Erant enī
qui ueniebāt et redibant multi. et nec
spatium manducandi habebant. Et abeūtes
in nauī abierūt in desertū locū seorsum.
Et uiderunt eos abeuntes. et agnouerūt
multi. et pedestres de omnibus ciuitatibus
accurrerunt illuc. et preuenerūt eos. Et exi
ens uidit turbam multā. et misertus
est super eos. quia erant sicut oues nō
habentes pastorē et cepit eos docere mul
ta. Et cum iam hora ꝑcepta. accesserūt ad
illum discipuli eius. dicentes. Desertus est
locus iste. et iam hora ꝑterit. Dimitte eos
ut euntes in proximas uillas et uicos
emant sibi quod manducent. Et respon
dens ait illis. Date illis manducare. Et dixe
runt ei. Euntes emamus ducentis denariis pa
nes et dabimus illis manducare. Et dicit
eis. Quot panes habetis. Ite et uidete. Et
cum cognouissent dicunt. Quinq; et duos
pisces. Et ꝑcepit illis ut accumberent fac
tos per contubernia super uiride fenum.
Et discubuerūt in partes per centenos. et
per quinquagenos. Et accepit quinq; panes
et duos pisces. et respiciens in celū benedixit
et fregit et dedit discipulis suis ut ponerēt
eis. Et duos pisces diuisit omnibus. Et
manducauerunt oēs et saturati sunt. Et sustu
lerunt reliquias fragmentoꝝ. xii. cophinos
plenos et de piscib⁹. Erant aut qui manducauer. v. milia uirorum. Et statim coēgit
discipulos suos ascendere nauī. ut precederent eū trans fretū ad bethsaidā. dū ipse
dimitteret plebē. Et cū abiisset eos. abiit
in montē orare. Et cū esset ꝑ ante media
nocte. et ipse solus in terra. Et uidit
eos laborantes in remigando. erat enī
uentus contrarius eis. et quasi quarta uigilia
noctis uenit ad eos ambulans sup mare
et uolebat ꝑterire eos. At illi ut uiderūt eū
ambulantē sup mare. putauerūt fan
tasma esse et exclamauerunt. Omnes enī eum
uiderunt. et turbati sunt. Et statim loquutus est cū
eis et dicit eis. Confidite ego sū. nolite timere.
Et ascendit ad illos in nauī. et cessauit uen⁹.
Et ꝑ magis in se stupebant. Nō enī
intellexerūt de panibus. Erat enī cor illoꝝ
obcecatum. Et cū trans fretassent ꝑ
uenerunt in terrā genesareth. et applicuerūt.
Et cū egressi essent de nauī continuo agnouerūt eum. Et circumierūt totā regionē illam et ꝑ
perunt male sēlibus circumferre ubi audiebāt eū
esse. Et quocūq; introibat in uicos. uel in ciuitates uel in uillas. in plateis ponebāt infirmos.
et deprecabantur eum ut infirmi saltem fimbriam uestimēti eius tangerent. Et quotquot
cumq; tangebant eū salui fiebant. Et conuenerūt ad eū pharisei et quidā de scribis
uenientes ab hierosolymis. Et uidentes quosdam de discipulis eius communibus id est
non lotis manibus manducare panes. manus

mūnt. Y hanser aut̄ er ōs mea ñ cæbo
lunent manus ñ manducant cenēs
cudnoōs senoz. n a fero. ñ lup nent
ñ cēdunt. Erant multi ō. q̄ cudm ō
illis semane. In primis ma ciuitatis mee
zt cantabāt. Et cecit. Er mūgulabit ei
plancter sēle dicentes. Cunne dilapi
nat. ñ ambulant in ira mea in medio ñē semo
z. ōs. comunibz manib; manducāt pun
em. Z ille xps dīt eis. Bñ ypha ut ſſ
mal cenb; y̆ cecit. sicut scripti ē. q̄ſ
p̄ labijs me honorat. cor aūt eoz. lōge est
a me. In manū aūt me colunt. docentes doc
trinas et p̄cepta hoīm. Z elongauit aute
mandatum dei tenetis traditōē hoīm.
Baptismata urceoz zt calicū. zt alia sīlia
hijs facit multa. Y dicebat illi. Bene
irritū facitis ūbum dei. ut traditōē
vām seruetis. Moyses enī dixit. Hono
ra patrē tuū zt matrē tuā. Et q̄ maledi
cit patri uel matri morte moriatur.
Vos aūt dicitis. Si dixerit ho patri aut ma
tri corbā q̄ē dōn q̄cūq; ex me tibi pro
dest. Et ultra ñ dimittitis eū quicq̄
facere patri suo. aut matri rēdentes
ūbum dei. per traditōnē vām q̄ tra
didistis. Z multa similia huiusmodi fa
citis. Et adocatis iterū turbis dicebat
illis. Audite me oēs zintelligite. Nichil
extra hoīm ē introiens in eū q̄ polſit eū coicinare. Sed q̄ de hoīe
procedunt illa ſ̄ cōicinant hoīm. Si q̄s habz aures audiendi audiat.
Et cum introisset in domū a turba
interrogabant eū discipuli sui parabolā.
Et ait illis. Sic nos imprudentes estis.
Nō intelligitis q̄ oē extrinsecus introiēs
in hoīem ñ pōt eū coicinare.
quia ñ intrat in cor eius. sed in ventrem. Et in secessum exit purgans oēs cibos.
Dicebat aūt q̄m que de hoīe exeūt
illa coicinant hoīē. Ab intus ē de cor
de hoīm de male cogitatōēs procedunt.
adulteria. fornicatiōēs. homicidia furta.
auaricie. nequicie. dolus. impudicicia.
oculus malus. blasphemie. superbia.
stultitia. Omnia h̄ mala ab intus procedunt. et coicinant hoīē. Et inde su
rgens abijt in fines tyri z sidonis.
Et ingressus domū neminē uoluit sci
ri. ñ potuit latere. Sed ex abinitio
audiuit de eo mulier cuius habebat spūm
immundū. Venit et cecidit ad pedes
eius. Erat enī mulier gentil. syrofenis
genere. Et rogabat eum ut demo
nium eiceret de filia eius. Qui dixit illi.
Sine prius saturari filios. Non est bonum
sumere panē filioz z mittere canib; ad
illa enim dixit ei. Vtiq; domine. Nam
et catelli comedunt sub mensa de mi
cis puerorū. Et dixit illi. Propter hūc ser
monē uade. exijt demonium de filia tu
a. Et cum abisset domū suam inuenit puellā
missum et demonium exisse.
Et iterū exiens de finib; tyri uenit per sido
nē ad mare galilee inter media fi
nes decapoleos. Et adducunt ei surdū
et mutum et deprecabantur eum ut impo
nat illi manū. Et apprehendens eū de tur
ba seorsum misit digitos suos in auriculas
eius. Et exspuens tetigit ei linguā eius.
Et suspiciens in celum ingemuit et dixit
illi. Effeta. q̄ ē adaperire. Et statim apti
ti sunt aures eius. et solutū ē uinculū linguē eius.
et loquebatur recte. Et precepit illi ne cui
dicerent. Quanto aūt eis precipiebat tanto
magis plus predicabant. et eo amplius admi
rabantur dicentes. Bñ omnia fecit. Surdos
fecit audire et mutos loqui.

VIII

In illis diebus cum turba multa esset et cum
non haberent q̄ manducarent. Conuocans
discipulos ait illis. Misereor turbe
quia ecce iā triduo sustinent me nec habent q̄
manducent. Et si dimisero eos ieiunos
in domū suam defice in via. Quidam
de eis de longe uenerāt. Et respondit ei discipu
li. Unde istos poterit quis hic saturare
panibus solitudine? Et interrogauit eos.
Quos panes habetis? Qui dixerūt. Septē
Et precepit turbe discūbere sup terrā. Et accipiens
vii. panes gratias agens fregit et dabat
discipulis suis ut apponerent. Et apposuerūt
turbe. Et habebant pisciculos paucos. et
eos benedixit et iussit apponi. Et manducauerūt et saturati
sunt. Et sustulerūt q̄ superauerunt de fragmētis. vii. sportas. Erant aūt
qui manducauerūt quasi. iiii. milia. Et dimisit eos. Et statim ascendit nauē cū discipuli
sui z uenit in partes dalmanutha. Et
exierūt pharisei et ceperūt cū eo conquirere signū de celo tentantes
eum. Et ingemiscens spū ait. Quid ge
nerō hec signū requirit signū? Amen dico uobis si
dabitur generōi huic signū. Et dimit

vens eos ascendit in naviculam abiit
in civitatem suam et ecce offerebant
ei paralyticum iacentem in lecto
et videns ihesus fidem illorum dixit
paralytico confide fili remittuntur
tibi peccata tua et ecce quidam de
scribarum dixerunt intra se hic
blasphemat et cum vidisset ihesus
cogitationes eorum dixit ut quid
cogitatis mala in cordibus vestris
quid est facilius dicere dimittuntur
tibi peccata tua an dicere surge et
ambula ut autem sciatis quia filius
hominis habet potestatem in terra
dimittendi peccata tunc ait tibi
surge tolle lectum tuum et vade
in domum tuam et surrexit et abiit
in domum suam videntes autem
turbe timuerunt et glorificaverunt
deum qui dedit potestatem talem
hominibus et transiens inde ihesus
vidit hominem sedentem in telonio
matheum nomine et ait illi sequere
me et surrexit et secutus est eum
et factum est dum recumberet in
domo illius et ecce multi publicani
et peccatores venientes discumbebant
cum ihesu et discipulis eius et
videntes pharisei dicebant discipulis
eius quare cum publicanis et peccatoribus
manducat magister vester
ihesus autem audiens ait non
egent sani medico sed qui male
habent quod autem dicit misericordiam
volo et non sacrificium
non enim veni vocare iustos sed
peccatores tunc accesserunt ad eum
discipuli iohannis dicentes quare
nos et pharisei ieiunamus frequenter
discipuli autem tui non ieiunant
et ait illis ihesus numquid possunt
filii sponsi lugere quamdiu cum
illis est sponsus venient autem dies
cum auferetur ab eis sponsus et
tunc ieiunabunt nemo autem mittit
commissuram panni rudis in vestimento
vetere tollit enim plenitudinem
eius vestimenti a veteri et
peior scissura fit neque mittunt
vinum novum in utres veteres
alioquin rumpuntur utres et vinum
effundetur et utres pereunt sed
vinum novum in utres novos mittendum
est et utraque conservantur
hec illo loquente ecce princeps
unus accessit et adorabat eum
dicens quia filia mea modo defuncta
est sed veni et impone manum
tuam super eam et vivet et surgens
ihesus sequebatur eum et discipuli
eius et ecce mulier que sanguinis
fluxum patiebatur duodecim annis
accessit retro et tetigit fimbriam
vestimenti eius dicebat enim intra
se si tetigero tantum vestimentum
eius salva ero at ihesus conversus
et videns eam dixit confide filia
fides tua te salvam fecit et salva
facta est mulier ex illa hora et
cum venisset ihesus in domum
principis et vidisset tibicines et
turbam tumultuantem dicebat
recedite non enim mortua est puella
sed dormit et deridebant eum
et cum ejecta fuisset turba introivit
et tenuit manum eius et surrexit
puella et exivit fama hec in universam
terram illam et transeunte
inde ihesu secuti sunt eum duo
ceci clamantes et dicentes miserere
nostri fili david tunc accesserunt
ad eum ceci et dicit eis ihesus
credetis quia possum hoc facere
vobis dicunt ei utique domine
tunc tetigit oculos eorum dicens
secundum fidem vestram fiat vobis
et aperti sunt oculi eorum et
comminatus est illis ihesus dicens
videte ne quis sciat at illi exeuntes
diffamaverunt eum in universa
terra illa egredientibus autem illis
ecce obtulerunt ei hominem mutum
demonium habentem et ejecto
demonio locutus est mutus et
admirata sunt turbe dicentes
quia numquam apparuit sic in
israel pharisei autem dicebant in
principe demoniorum ejicit demonia
et circuibat ihesus civitates
omnes et castella docens in synagogis
eorum et predicans evangelium
regni et curans omnem
languorem et omnem infirmitatem
videns autem turbas misertus est
eis quia erant vexati et jacentes
sicut oves non habentes pastorem
tunc dicit discipulis suis messis
quidem multa operarii autem pauci
rogate ergo dominum messis ut
mittat operarios in messem suam
et convocatis duodecim discipulis
suis dedit illis potestatem spirituum
immundorum ut ejicerent eos
et curarent omnem languorem et
omnem infirmitatem nomina autem
duodecim apostolorum hec sunt
primus simon qui dicitur petrus
et andreas frater eius iacobus
zebedei et iohannes frater eius
philippus et bartholomeus thomas
et matheus publicanus iacobus
alphei et lebeus qui cognominatus
est thaddeus simon chananeus et
iudas iscariotes qui et traditor
fuit eius hos duodecim misit ihesus
precipiens eis dicens in viam gentium
ne abieritis et in civitates
samaritanorum ne introieritis sed
ite potius ad oves que perierunt
domus israel euntes autem predicate
dicentes quia appropinquavit
regnum celorum infirmos curate
leprosos mundate demones ejicite
gratis accepistis gratis date nolite
possidere aurum neque argentum
neque pecuniam in zonis vestris
non peram in viam neque duas
tunicas neque calceamenta neque
virgam dignus enim est operarius
cibo suo in quamcumque autem
civitatem aut castellum intraveritis
requirite quis in ea dignus sit et
ibi manete donec exeatis intrantes
autem in domum salutate eam
et si fuerit domus illa digna veniat
pax vestra super eam si autem non
fuerit digna pax vestra ad vos
revertatur et quicumque non receperit
vos neque audierit sermones
vestros exeuntes foras domum aut
civitatem illam excutite pulverem
de pedibus vestris amen dico vobis
tolerabilius erit terre sodomorum
et gomorreorum in die iudicii quam
civitati illi ecce ego mitto vos sicut
oves in medio luporum estote ergo
prudentes sicut serpentes et simplices
sicut columbe cavete autem
ab hominibus tradent enim vos in
consiliis suis et in synagogis suis
flagellabunt vos et ante presides
autem et reges ducemini propter me
in testimonium illis et gentibus
cum autem tradiderint vos nolite
cogitare quomodo aut quid loquamini
dabitur enim vobis in illa hora
quid loquamini non enim vos estis
qui loquimini sed spiritus patris
vestri qui loquitur in vobis tradet
autem frater fratrem in mortem et
pater filium et insurgent filii in
parentes et morte afficient eos et
eritis odio omnibus propter nomen
meum qui autem perseverabit usque
in finem hic salvus erit cum autem
persecuti vos fuerint in civitate hac
fugite in aliam amen enim dico vobis
non consummabitis civitates israel
donec veniat filius hominis non est
discipulus super magistrum neque
servus super dominum suum sufficit
discipulo ut sit sicut magister eius
et servus sicut dominus eius si patremfamilias
Beelzebub vocaverunt
quanto magis domesticos eius
nolite ergo timere eos nichil enim
opertum quod non revelabitur et
occultum quod non scietur dicite
vos in tenebris quod dico vobis in
lumine et quod in aure auditis
predicate super tecta et nolite timere
eos qui occidunt corpus animam
autem non possunt occidere sed
potius timete eum qui potest animam
et corpus perdere in gehenna
nonne duo passeres asse veneunt
et unus ex illis non cadet super
terram sine patre vestro vestri
autem capilli capitis omnes numerati
sunt nolite ergo timere multis
passeribus pluris estis vos omnis
ergo qui confitebitur me coram
hominibus confitebor et ego eum
coram patre meo qui in celis est
qui autem negaverit me coram
hominibus negabo et ego eum coram
patre meo qui in celis est nolite
arbitrari quia venerim pacem mittere
in terram non veni pacem mittere
sed gladium veni enim separare
hominem adversus patrem suum et
filiam adversus matrem suam et
nurum adversus socrum suam et
inimici hominis domestici eius qui
amat patrem aut matrem plus quam
me non est me dignus et qui amat
filium aut filiam plus quam me non
est me dignus et qui non accipit
crucem suam et sequitur me non
est me dignus qui invenerit animam
suam perdet eam et qui perdiderit
animam suam propter me inveniet
eam qui recipit vos me recipit et
qui me recipit recipit eum qui me
misit qui recipit prophetam in nomine
prophete mercedem prophete
accipiet et qui recipit iustum in
nomine iusti mercedem iusti accipiet
et quicumque potum dederit uni
ex minimis istis tantum calicem
aque frigide tantum in nomine discipuli
amen dico vobis non perdet
mercedem suam

Et factum est cum consummasset
ihesus parabolas istas transtulit
se inde et venit in civitatem suam
et docebat eos in synagogis eorum
ita ut mirarentur et dicerent unde
huic sapientia hec et virtutes nonne
hic est fabri filius nonne mater eius
dicitur maria et fratres eius iacobus
et ioseph et simon et iudas et sorores
eius nonne omnes apud nos sunt
unde ergo huic hec omnia et scandalizabantur
in eo ihesus autem dixit
eis quia non est propheta sine honore
nisi in patria sua et in domo sua
et non fecit ibi virtutes multas
propter incredulitatem eorum

In illo tempore audivit herodes
tetrarcha famam ihesu et dixit
pueris suis hic est iohannes baptista
ipse surrexit a mortuis et propterea
virtutes operantur in eo herodes
enim tenuit iohannem et ligavit eum
et posuit in carcere propter herodiadem
uxorem philippi fratris sui
dicebat enim iohannes non licet tibi
habere eam et volens eum occidere
timuit populum quia sicut prophetam
eum habebant natalitia autem
herodis celebrabantur in medio
saltavit filia herodiadis in medio
et placuit herodi unde cum iuramento
pollicitus est ei dare quodcumque
petisset ipsa autem instructa
a matre sua ait da mihi hic in disco
caput iohannis baptiste et contristatus
est rex propter iusiurandum
et propter eos qui simul recumbebant
iussit dari et misit decollavit
iohannem in carcere et allatum est
caput eius in disco et datum puelle
et detulit matri sue et accesserunt
discipuli eius et tulerunt corpus
et sepelierunt illud et venientes
nuntiaverunt ihesu audito autem
ihesus secessit inde in navi in locum
desertum seorsum et cognoverunt
turbe et secute sunt eum pedestres
de civitatibus et exiens vidit multam
turbam et misertus est eis et curavit
infirmos eorum cum autem
sero factum esset accesserunt ad
eum discipuli eius dicentes desertus
est locus et hora iam preterit
dimitte turbas ut euntes in castella
que circa sunt emant sibi escas
ihesus autem dixit eis non habent
necesse ire date illis vos manducare
et dicunt ei non habemus hic nisi
quinque panes et duos pisces ille
autem dixit eis afferte mihi hic illos
et iussit turbas discumbere super
fenum et accepit quinque panes et
duos pisces et respiciens in celum
benedixit et fregit et dedit discipulis
suis panes et discipuli turbis et
manducaverunt omnes et saturati
sunt et sublatum est quod superfuit
fragmentorum duodecim cofinos
plenos fuisse ait illis ihesus date
illis vos manducare et dicunt ei
quinque panes hic nisi forte ibimus
nos et emamus omni populo hoc
et dicit illis ihesus quot panes habetis
ite et videte et cognoscentes
dicunt quinque et unum scilicet
et duos pisces et iussit omnes
fieri discumbere per contubernia
super viridem fenum et discubuerunt
ordines per centenos et per
quinquagenos et accepit quinque
panes et duos pisces et respiciens
in celum benedixit et fregit panes
et dedit discipulis suis ut apponerent
illis et duos pisces divisit omnibus
et manducaverunt omnes et
saturati sunt et tulerunt reliquias
duodecim cofinos fragmentorum
plenos et fuerunt manducantes
quinque milia virorum exceptis
mulieribus et parvulis et statim
compulit ihesus discipulos suos
ascendere navem et precedere eum
trans fretum ad bethsaidam donec
ipse dimittat populum et cum dimisisset
populum ascendit in montem
solus orare vespere autem facto
navis in medio mari erat et ipse
solus in terra et videns eos laborantes
in remigando erat enim ventus
contrarius eis et circa quartam
vigiliam noctis venit ad eos ihesus
ambulans super mare et volebat
preterire eos qui autem videbant
eum ambulantem super mare putaverunt
quod fantasma esset et
prae timore clamaverunt continuo
enim ihesus locutus est cum eis et
ait illis confidite ego sum nolite
timere respondens autem petrus
dixit illi domine si tu es iube me
venire ad te super aquas et ait
veni et descendens petrus de navi
ambulavit super aquas ut veniret
ad ihesum videns autem ventum
validum timuit et cum cepisset
mergi clamavit dicens domine salva
me statim autem ihesus extendens
manum apprehendit eum et dixit
illi modicae fidei quare dubitasti
et cum ascendisset navem cessavit
ventus et venientes in navem adoraverunt
eum dicentes vere filius dei
es et transfretantes venerunt in
terram genesar et cum cognovissent
viri loci illius miserunt in universam
regionem illam et obtulerunt
ei omnes male habentes et deprecabantur
eum ut vel fimbriam vestimenti
eius tangerent et quicumque
tetigerunt salvi facti sunt

Tunc accesserunt ad eum scribe
et pharisei ab hierosolymis dicentes
quare discipuli tui transgrediuntur
traditionem seniorum non enim
lavant manus suas cum panem
manducant qui respondens ait illis
quare et vos transgredimini mandatum
dei propter traditionem vestram
deus enim dixit honora patrem
et matrem et qui maledixerit patri
vel matri morte moriatur vos autem
dicitis quicumque dixerit patri vel
matri munus quodcumque fuerit
ex me tibi proderit et non honorificabit
patrem suum aut matrem
suam et irritum fecistis mandatum
dei propter traditionem vestram
hypocrite bene prophetavit de vobis
isaias propheta dicens populus
hic labiis me honorat cor autem
eorum longe est a me sine causa
autem colunt me docentes doctrinas
et mandata hominum et convocata
turba dixit illis audite et intelligite
non quod intrat in os coinquinat
hominem sed quod procedit de ore
hoc coinquinat hominem tunc accedentes
discipuli dixerunt illi scis
quia pharisei audito verbo scandalizati
sunt respondens autem ait
omnis plantatio quam non plantavit
pater meus celestis eradicabitur
sinite illos duces sunt illi autem
caeci caecorum caecus autem si
caecum ducat ambo in foveam cadent
respondens autem petrus dixit
illi edissere nobis parabolam istam
at ihesus dixit adhuc et vos sine
intellectu estis non intelligitis quia
omne quod in os intrat in ventrem
vadit et in secessum emittitur
quae autem procedunt de ore de
corde exeunt et ea coinquinant
homines de corde enim exeunt cogitationes
malae homicidia adulteria
fornicationes furta falsa testimonia
blasphemiae haec sunt quae coinquinant
hominem non lotis autem
manibus manducare non coinquinat
hominem et ecce mulier chananea
a finibus illis egressa clamavit dicens
ei domine fili david filia mea male
a demonio vexatur qui non respondit
ei verbum et rogabant eum discipuli
eius dicentes dimitte eam quia
clamat post nos ipse autem respondens
ait non sum missus nisi ad oves
que perierunt domus israel mulier
autem venit et adorabat eum dicens
domine adiuva me ipse autem respondens
ait non est bonum sumere
panem filiorum et mittere canibus
at illa dixit etiam domine nam et
catelli edunt de micis que cadunt
de mensa dominorum suorum tunc
respondens ihesus dixit ei mulier
magna est fides tua fiat tibi sicut
vis et sanata est filia eius ex illa
hora et cum transisset ihesus inde
venit secus mare galilee et ascendens
in montem sedebat ibi et accesserunt
ad eum turbe multe habentes
secum mutos claudos debiles
cecos multos et proiecerunt eos
ante pedes eius et curavit eos ita
ut turbe mirarentur videntes mutos
loquentes debiles sanos claudos
ambulantes et cecos videntes et
magnificabant deum israel ihesus
autem convocatis discipulis suis
dixit misereor super turbam quia
ecce iam triduo sustinent me nec
habent quod manducent et dimittere
eos ieiunos nolo ne forte deficiant
in via et dicunt ei discipuli unde
nobis in deserto tot panes ut saturemus
turbam tantam ihesus autem
dicit eis quot panes habetis at illi
dixerunt septem et pusillos pisciculos
et precepit turbae ut discumberent
super terram et accepit septem
panes et pisces et gratias agens
fregit et dedit discipulis suis et
discipuli turbae et manducaverunt
omnes et saturati sunt et quod
superfuit fragmentorum tulerunt
septem sportas plenas et qui manducaverunt
fuerunt quatuor milia
virorum exceptis parvulis et mulieribus
et dimissis turbis ascendit
navem et venit in fines magedan
et exeuntes pharisei et sadducei
temptantes interrogabant eum ut
signum de celo ostenderet illis at
ille respondens dixit eis facta sero
dicitis serenum rubicundum est
enim celum et mane hodie tempestas
rubicundum enim et triste
est celum hypocrite faciem celi
dijudicare nostis signa autem temporum
non potestis scire generatio
mala et adultera signum requirit
et signum non dabitur ei nisi signum
ionae prophete et dimittens
illos abiit et cum venissent discipuli
eius trans fretum oblitus fuerant
panes accipere nisi unum panem
tantum non habebant secum et
precipiebat eis dicens videte et
cavete a fermento pharisaeorum et
sadducaeorum at illi cogitabant
intra se dicentes quia panes non
accepimus quod autem non habeatis
panes dixit ihesus modicae fidei
quid cogitatis mala in cordibus
vestris quia panes non habetis
nondum intelligitis neque recordamini
quinque panes quinque milium
hominum et quot cofinos
fragmentorum sustulistis neque
septem panes quatuor milium hominum
et quot sportas fragmentorum
sustulistis quomodo non intelligitis
quia non de pane dixerim vobis
cavete a fermento pharisaeorum et
sadducaeorum tunc intellexerunt
quod non dixisset cavendum a fermento
panum sed a doctrina pharisaeorum
et sadducaeorum venit autem
ihesus in partes cesaree philippi
et interrogabat discipulos suos
dicens quem dicunt homines esse
filium hominem illi autem dixerunt
alii iohannem baptistam alii autem
helyam alii vero hieremiam aut
unum ex prophetis dicit illis ihesus
vos autem quem me esse dicitis
respondens autem simon petrus dixit
tu es christus filius dei vivi respondens
autem ihesus dixit ei beatus
es simon bar iona quia caro et sanguis
non revelavit tibi sed pater
meus qui in celis est et ego dico tibi
quia tu es petrus et super hanc petram
edificabo ecclesiam meam et
portae inferi non prevalebunt adversus
eam et tibi dabo claves regni
celorum et quodcumque ligaveris
super terram erit ligatum et in celis
et quodcumque solveris super terram
erit solutum et in celis tunc precepit
discipulis suis ne cui dicerent
quia ipse esset ihesus christus
exemplum

Ex illo tempore cepit ihesus ostendere
discipulis suis quia oportet
eum ire hierosolymam et multa pati
a senioribus et principibus sacerdotum
et scribis et occidi et tertia die
resurgere et proficiscebatur petrus
et coepit increpare eum dicens absit
a te domine non erit tibi hoc ille
autem conversus dixit petro vade
retro me satana scandalum es mihi
quia non sapis ea que dei sunt sed
que sunt hominum tunc ihesus dixit
discipulis suis si quis vult post me
venire abneget semetipsum et tollat
crucem suam et sequatur me qui
enim voluerit animam suam salvam
facere perdet eam qui autem perdiderit
animam suam propter me
inveniet eam quid enim prodest homini
si mundum universum lucretur
detrimentum vero animae suae patiatur
aut quam dabit homo commutationem
pro anima sua qui enim me confessus
fuerit coram hac
generatione et hac adultera peccatrice
filius hominis confitebitur
illo cum venerit in gloria patris sui
cum angelis sanctis

Et post vi. dies assumpsit ihesus petrum
iacobum et iohannem fratrem
eius et duxit illos in montem
excelsum solos et transfiguratus est
coram ipsis et resplenduit facies eius
sicut sol vestimenta autem eius facta
sunt alba sicut nix quae nullo modo
fullo super terram potest facere candida
sicut ei apparuerunt moyses et helyas
cum ihesu et respondens petrus
ait ihesu bonum est nos hic esse
faciamus hic tria tabernacula tibi
unum moysi unum et helye unum
adhuc eo loquente ecce nubes lucida
obumbravit eos et ecce vox de nube
dicens hic est filius meus dilectus
in quo mihi bene complacui ipsum
audite et audientes discipuli ceciderunt
in facies suas et timuerunt
valde et accessit ihesus et tetigit eos
et ait illis surgite et nolite timere
levantes autem oculos suos neminem
viderunt nisi solum ihesum descendentibus
autem illis de monte precepit
illis ihesus dicens nemini dixeritis
visionem hanc donec filius hominis
a mortuis resurgat et interrogaverunt
eum discipuli dicentes quid
ergo scribae dicunt quod helyam
oportet venire primum at ihesus
respondens ait illis helyas quidem
venturus est et restituet omnia dico
autem vobis quoniam helyas iam
venit et non cognoverunt eum sed
fecerunt in eo quaecumque voluerunt
sic et filius hominis passurus est
ab eis tunc intellexerunt discipuli
quod de iohanne baptista dixisset
eis et cum venissent ad turbam accessit
ad eum homo procumbens genibus
ante eum et dicens domine
miserere filio meo quia lunaticus est
et male patitur nam frequenter cadit
in ignem et frequenter in aquam
et obtuli eum discipulis tuis et non
potuerunt curare eum respondens
autem ihesus dixit o generatio incredula
et perversa quousque ero
vobiscum quousque patiar vos adhuc
illum huc ad me et increpavit illum
ihesus et egressus est ab eo demonium
et sanatus est puer ex illa hora
tunc accesserunt discipuli ihesum
secreto et dixerunt quare nos non
potuimus eicere eum ait illis ihesus
propter incredulitatem vestram amen
enim dico vobis si habueritis fidem
sicut granum sinapis dicetis huic
monti transi hinc illuc et transibit
et nichil impossibile erit vobis hoc
autem genus non eicitur nisi per
orationem et ieiunium conversantibus
autem eis in galilea dixit
illis ihesus futurum est filium hominis
tradendum in manus hominum
et occident eum et die tertia resurget
et contristati sunt vehementer
et cum venissent capharnaum accesserunt
qui didragma accipiebant
ad petrum et dixerunt magister
vester non dat didragma ait illis
utique dat et cum intrasset domum
prevenit eum ihesus dicens quid tibi
videtur simon reges terrae a quibus
accipiunt tributum vel censum a
filiis suis an ab alienis dixit autem
petrus ab alienis ihesus ait illi ergo
liberi sunt filii ut autem non scandalizemus
eos vade ad mare et mitte
hamum et eum piscem qui primus
ascenderit tolle et aperto ore illius
invenies staterem illum sumens da
eis pro me et te

In illa hora accesserunt discipuli
ad ihesum dicentes quis putas maior
est in regno celorum et advocans
ihesus parvulum unum statuit eum
in medio eorum et dixit amen dico
vobis nisi conversi fueritis et efficiamini
sicut parvuli non intrabitis
in regnum celorum quicumque ergo
humiliaverit se sicut parvulus iste
hic est maior in regno celorum et
qui susceperit unum parvulum talem
in nomine meo me suscipit qui autem
scandalizaverit unum de pusillis
istis qui credunt in me expedit ei
ut suspendatur mola asinaria in
collo eius et demergatur in profundum
maris vae mundo a scandalis
necesse est enim ut veniant scandala
verumtamen vae homini illi per
quem scandalum venit si autem
manus tua vel pes tuus scandalizat
te abscide eum et proice abs te bonum
tibi est ad vitam ingredi debilem
vel claudum quam duas manus
habentem vel duos pedes mitti in
ignem aeternum et si oculus tuus
scandalizat te eice eum et proice abs
te bonum tibi est cum uno oculo in
vitam intrare quam duos oculos
habentem mitti in gehennam ignis
videte ne contemnatis unum ex
pusillis istis dico enim vobis quia
angeli eorum in celis semper vident
faciem patris mei qui in celis est
quid vobis videtur si fuerint alicui
homini centum oves et erraverit
una ex eis nonne dimittit nonagintanovem
in montibus et vadit quaerere
eam que errat et si contigerit
ut inveniat eam amen dico vobis
quia gaudet super eam magis quam
super nonagintanovem que non
erraverunt non est voluntas ante
patrem vestrum qui in celis est ut
pereat unus de pusillis istis si autem
peccaverit in te frater tuus vade
et corripe eum inter te et ipsum
solum si te audierit lucratus eris
fratrem tuum si autem non audierit
adhibe tecum adhuc unum vel duos
ut in ore duorum vel trium testium
stet omne verbum si autem non audierit
eos dic ecclesiae quod si ecclesiam
non audierit sit tibi sicut ethnicus
et publicanus amen dico vobis quae
alligaveritis super terram erunt
ligata et in celo et quae solveritis
super terram erunt soluta et in celo
iterum dico vobis quia si duo ex
vobis consentient super terram de
omni re quamcumque petierint fiet
illis a patre meo qui in celis est ubi
enim sunt duo vel tres congregati
in nomine meo ibi sum in medio
eorum tunc accedens petrus ad eum
dixit domine quotiens peccabit in
me frater meus et dimittam ei usque
septies dicit illi ihesus non dico tibi
usque septies sed usque septuagies
septies propter hoc simile factum
est regnum celorum homini regi qui
voluit rationem ponere cum servis
suis et cum coepisset rationem ponere
oblatus est ei unus qui debebat
decem milia talenta cum autem non
haberet unde redderet iussit eum
dominus eius venire et vendi et
uxorem eius et filios et omnia quae
habebat et reddi procidens autem
servus ille orabat eum dicens patientiam
habe in me et omnia reddam
tibi misertus autem dominus servi
illius dimisit eum et debitum dimisit
ei egressus autem servus ille invenit
unum de conservis suis qui debebat
ei centum denarios et tenens
suffocabat eum dicens reddi quod
debes et procidens conservus eius
rogabat eum dicens patientiam habe
in me et reddam tibi non autem
voluit sed abiit et misit eum in carcerem
donec reddat debitum videntes
autem conservi eius quae fiebant
contristati sunt valde et venerunt
et narraverunt domino suo omnia
quae facta fuerant tunc vocavit illum
dominus suus et ait illi serve nequam
omne debitum dimisi tibi quoniam
rogasti me nonne ergo oportuit et
te misereri conservo tuo sicut et ego
tui misertus sum et iratus dominus
eius tradidit eum tortoribus quoadusque
reddat universum debitum
sic et pater meus celestis faciet vobis
nisi remiserit unusquisque fratri suo
de cordibus vestris de peccatis eorum

Et factum est cum consummasset
ihesus sermones istos transtulit se
a galilea et venit in fines iudee trans
iordanem et secute sunt eum turbe
multe et curavit eos ibi et accesserunt
ad eum pharisei tentantes eum et
dicentes ei si licet homini dimittere
uxorem suam quacumque ex causa
qui respondens ait eis non legistis
quia qui fecit hominem ab initio
masculum et feminam fecit eos et
dixit propter hoc dimittet homo patrem
et matrem et adherebit uxori
suae et erunt duo in carne una itaque
iam non sunt duo sed una caro
quod ergo deus coniunxit homo non
separet dicunt illi quid ergo moyses
mandavit dare libellum repudii et
dimittere ait illis quoniam moyses
ad duritiam cordis vestri permisit
vobis dimittere uxores vestras ab
initio autem non fuit sic dico autem
vobis quia quicumque dimiserit uxorem
suam nisi ob fornicationem et
aliam duxerit moechatur et qui dimissam
duxerit moechatur dicunt ei
discipuli eius si sic est causa hominis
cum uxore non expedit nubere qui
dixit eis non omnes capiunt verbum
istud sed quibus datum est qui potest
capere capiat sunt enim eunuchi qui
de utero matris sue sic nati sunt et
sunt eunuchi qui castrati sunt ab
hominibus et sunt eunuchi qui castraverunt
semetipsos propter regnum
celorum qui potest capere capiat
tunc oblati sunt ei parvuli ut manus
eis imponeret et oraret discipuli
autem increpabant eos ihesus vero
dixit sinite parvulos et nolite eos
prohibere ad me venire talium est
enim regnum celorum et cum imposuisset
eis manus abiit inde et ecce
unus accedens dixit ei magister bone
quid boni faciam ut habeam vitam
eternam qui dixit ei quid me interrogas
de bono unus est bonus deus
si autem vis ad vitam ingredi serva
mandata dicit illi quae ihesus dixit
non homicidium non adulterium non
furtum non falsum testimonium
honora patrem et matrem et diliges
proximum tuum sicut te ipsum dicit
illi adolescens omnia haec custodivi
a iuventute mea quid adhuc mihi
deest ait illi ihesus si vis perfectus
esse vade vende quae habes et da
pauperibus et habebis thesaurum in
celo et veni sequere me audiens autem
adolescens verbum abiit tristis
erat enim habens multas possessiones
ihesus autem dixit discipulis suis
amen dico vobis quia dives difficile
intrabit in regnum celorum et iterum
dico vobis facilius est camelum per
foramen acus transire quam divitem
intrare in regnum dei audientes autem
discipuli mirabantur valde dicentes
quis ergo potest salvus fieri aspiciens
autem ihesus dixit illis apud homines
hoc impossibile est apud deum autem
omnia possibilia sunt tunc respondens
petrus dixit ei ecce nos dimisimus
omnia et secuti sumus te quid ergo
erit nobis ihesus autem dixit illis
amen dico vobis quod vos qui secuti
estis me in regeneratione cum sederit
filius hominis in sede maiestatis
sue sedebitis et vos super sedes duodecim
iudicantes duodecim tribus
israel et omnis qui reliquerit domum
vel fratres aut sorores aut patrem aut
matrem aut uxorem aut filios aut agros
propter nomen meum centuplum accipiet
et vitam aeternam possidebit
multi autem erunt primi novissimi
et novissimi primi simile est enim
regnum celorum homini patrifamilias
qui exiit primo mane conducere operarios
in vineam suam ex denario
autem cum operariis convenisset misit
eos in vineam suam et egressus circa
horam tertiam vidit alios stantes in
foro otiosos et illis dixit ite et vos in
vineam meam et quod iustum fuerit
dabo vobis illi autem abierunt iterum
exiit circa sextam et nonam horam et
fecit similiter circa undecimam autem
exiit et invenit alios stantes et dicit
illis quid hic statis tota die otiosi
dicunt ei quia nemo nos conduxit
dicit illis ite et vos in vineam meam
et quod iustum fuerit accipietis cum
sero autem factum esset dicit dominus
vineae procuratori suo vocavit
operarios et redde illis mercedem
incipiens a novissimis usque ad primos
cum ergo venissent qui circa undecimam
horam venerunt singulos denarios
accepit autem et primus arbitrati
sunt quod plus essent accepturi et
acceperunt et ipsi singulos denarios
et accipientes murmurabant adversus
patremfamilias dicentes quia novissimi
hi una hora fecerunt et pares
illos nobis fecisti qui portavimus pondus
diei et aestum respondens autem
unus dixit amice non facio tibi iniuriam
nonne ex denario convenisti mecum
tolle quod tuum est et vade volo autem
et huic novissimo dare sicut et tibi
an non licet mihi quod volo facere
an oculus tuus nequam est quia ego
bonus sum sic erunt novissimi primi
et primi novissimi multi enim sunt
vocati pauci vero electi

Et ascendens ihesus hierosolymam
assumpsit duodecim discipulos
suos secreto et in via dixit eis ecce
ascendimus hierosolymam et filius
hominis tradetur principibus sacerdotum
et scribis et damnabunt eum
morte et tradent eum gentibus ad illudendum
et flagellandum et crucifigendum
et tertia die resurget tunc
accessit ad eum mater filiorum zebedei
cum filiis suis adorans et petens
aliquid ab eo qui dixit ei quid vis
ait illi dic ut sedeant hi duo filii mei
unus ad dexteram tuam et unus ad
sinistram tuam respondens autem
ihesus dixit nescitis quid petatis
potestis bibere calicem quem ego
bibiturus sum et baptismo quo ego
baptizor baptizari dicunt ei possumus
ait illis calicem quidem meum bibetis
et baptismo quo ego baptizor baptizabimini
sedere autem ad dexteram
meam vel sinistram non est meum
dare vobis sed quibus paratum est a
patre meo et audientes decem indignati
sunt de duobus fratribus ihesus
autem vocavit eos ad se et ait scitis
quia principes gentium dominantur
eorum et qui maiores sunt potestatem
exercent in eos non ita erit inter vos
sed quicumque voluerit inter vos
maior esse sit vester minister et qui
voluerit in vobis primus esse erit
vester servus sicut filius hominis non
venit ministrari sed ministrare et
dare animam suam redemptionem
pro multis et egredientibus illis ab
hiericho secuta est eum turba multa
et ecce duo caeci sedentes secus viam
audierunt quia ihesus transiret et
clamaverunt dicentes miserere nostri
domine fili david turba autem increpabat
eos ut tacerent illi autem
magis clamabant dicentes miserere
nostri domine fili david et stetit ihesus
et vocavit eos et ait quid vultis
ut faciam vobis dicunt illi domine
ut aperiantur oculi nostri misertus
autem eorum ihesus tetigit oculos
eorum et confestim viderunt et secuti
sunt eum et cum appropinquassent
hierosolymis et venissent bethphage
ad montem olivet tunc ihesus misit
duos discipulos suos dicens eis ite in
castellum quod contra vos est et statim
invenietis asinam alligatam et
pullum cum ea solvite et adducite
mihi et si quis vobis aliquid dixerit
dicite quia dominus his opus habet
et continuo dimittet eos hoc autem
factum est ut adimpleretur quod dictum
est per prophetam dicentem
dicite filiae sion ecce rex tuus venit
tibi mansuetus sedens super asinam
et pullum filium subiugalis et euntes
discipuli fecerunt sicut precepit illis
ihesus et adduxerunt asinam et pullum
et imposuerunt super eos vestimenta
sua et eum desuper sedere fecerunt
autem plurima turba straverunt
vestimenta sua in via alii autem
caedebant ramos de arboribus et sternebant
in via turbae autem quae
praecedebant eum et quae sequebantur
clamabant dicentes osanna filio
david benedictus qui venit in nomine
domini osanna in excelsis et
cum intrasset hierosolymam commota
est universa civitas dicens quis
est hic turbae autem dicebant hic est
ihesus propheta a nazareth galilee
et intravit ihesus in templum dei et
eiciebat omnes vendentes et ementes
in templo et mensas numulariorum
et cathedras vendentium columbas
et dicit eis scriptum est domus mea
domus orationis vocabitur vos autem
facitis eam speluncam latronum et
accesserunt ad eum caeci et claudi in
templo et sanavit eos videntes autem
principes sacerdotum et scribae mirabilia
quae fecit et pueros clamantes
in templo et dicentes osanna filio
david indignati sunt et dixerunt ei
audis quid isti dicunt ihesus autem
dixit illis utique nunquam legistis
quia ex ore infantium et lactentium
perfecisti laudem et relictis illis foras
abiit civitatem in bethaniam ibique
mansit mane autem revertens in civitatem
esurivit et videns fici unam
secus viam venit ad eam et nichil invenit
in ea nisi folia tantum et ait
illi nunquam ex te fructus nascatur
in sempiternum et aruit continuo
ficulnea et videntes discipuli mirati
sunt dicentes quomodo continuo aruit
ficulnea respondens autem ihesus ait
illis amen dico vobis si habueritis fidem
et non haesitaveritis non solum de
ficulnea facietis sed et si monti huic
dixeritis tolle et mittere in mare fiet
et omnia quaecumque petieritis in
oratione credentes accipietis et cum
venisset in templum accesserunt ad
eum docentem principes sacerdotum
et seniores populi dicentes in qua
potestate haec facis et quis tibi dedit
hanc potestatem respondens autem
ihesus dixit illis interrogabo et ego
vos unum verbum quod si dixeritis
mihi et ego dicam vobis in qua potestate
haec facio baptismus iohannis
unde erat de caelo an ex hominibus
at illi cogitabant apud se dicentes
quia si dixerimus de caelo dicet nobis
quare ergo non credidistis illi si autem
dixerimus ex hominibus timemus
turbam omnes enim habent iohannem
sicut prophetam et respondentes
ihesu dixerunt nescimus ait illis et
ipse nolo vobis dicere in qua potestate
haec facio quid autem vobis videtur
homo quidam habuit duos filios et
accedens ad primum dixit fili vade
hodie operare in vinea mea ille autem
respondens ait nolo postea autem
paenitentia motus abiit accedens
autem ad alterum dixit similiter ille
autem respondens ait ego domine et
non abiit quis ex duobus fecit voluntatem
patris dicunt ei primus ihesus
ait illis amen dico vobis quia publicani
et meretrices praecedunt vos in regnum
dei venit enim ad vos iohannes
in via iustitiae et non credidistis ei
publicani autem et meretrices credidistis
ei vos autem videntes nec paenitentiam
habuistis postea ut credatis
illi audite parabolam alterius hominis
erat homo patrifamilias qui plantavit
vineam et sepem circumdedit
ei et fodit in ea torcular et aedificavit
turrem et locavit eam agricolis et
peregre profectus est cum autem
tempus fructuum appropinquasset
misit servos suos ad agricolas ut acciperent
fructus eius et agricolae apprehensis
servis eius alium caeciderunt
alium occiderunt alium vero lapidaverunt
iterum misit alios servos plures
quam priores et fecerunt illis similiter
novissime autem misit ad eos filium
suum dicens verebuntur filium meum
agricolae cum autem vidissent agricolae
filium dixerunt intra se hic est
heres venite occidamus eum et habebimus
hereditatem eius et apprehensum
eum eiecerunt extra vineam et occiderunt
cum ergo venerit dominus vineae
quid faciet agricolis illis aiunt illi
malos male perdet et vineam suam
locabit aliis agricolis qui reddant ei
fructum temporibus suis dicit illis
ihesus numquam legistis in scripturis
lapidem quem reprobaverunt aedificantes
hic factus est in caput anguli
a domino factum est istud et est mirabile
in oculis nostris ideo dico vobis
quia auferetur a vobis regnum dei et
dabitur genti facienti fructus eius et
qui cadet super lapidem istum confractus
erit super quem autem ceciderit
conteret eum et audientes principes
sacerdotum et pharisaei parabolas
eius cognoverunt quod de ipsis diceret
et quaerentes eum tenere timuerunt
turbas quoniam sicut prophetam
illum habebant et respondens ihesus
dixit iterum in parabolis illis dicens
simile factum est regnum celorum homini
regi qui fecit nuptias filio suo et
misit servos suos vocare invitatos ad
nuptias et nolebant venire iterum
misit alios servos suos dicens dicite
invitatis ecce prandium meum paravi
tauri mei et altilia occisa sunt et omnia
parata venite ad nuptias illi autem
neglexerunt alii quidem abierun

ãome. Et amule unt eum. Et eum
mouisset eum stamm sse eurbunt illi.
et elisiss m ãm nolumbunt spmanys.
Et mãgmat punt eius manu pcio
é et quo hoc ei acaom. Ait ille ait. Ab m
fantia. Et frequ m eum ignis et aquã
multi. ut illum perdeat. Et signo pu
cet adunata nos mlserit nn. Jhc ait ait
illi. Si pter cuncta omia pbibita fr
credenti. Et continuo ecclamãs pr
pili cum lacrimis aiebat. Credo domi
ne adiuua incredulitatẽ meã. Et cum
mouisset Jhc ccurrentẽ turbam om
natus é spus immundꝰ increpauit illi. Si
dere mute sse ego pcipio é exi ab eo. Et
amplꝰ ne intrabis in eum. Et exela
mans multa discerpens eũ exiit ab
eo. Et factus é tãq mortuꝰ ut multi di
cerent q ẽt mortuꝰ. Jhc aũt tenens
manu ei⁹ eleuauit eũ et surrexit. Et ei
intuentes in dom discipuli ei⁹ sec
reto interrogabant. Quare nos nõ potuim
ciẽ eũ. Et dixit illis. Hoc genꝰ in nullo potest exire nisi in oratione et je
iunio. Et inde profecti per galileam
in galilæam nec nolebat quẽq; scire.
docebat discipulos suos et dicebat. Quia
filꝰ hominis tradẽdꝰ in manꝰ hoiũ.
et occident eum et occisus tertia die resurget.
At illi ignorabant uerbum et timebant
interrogare eum. Et uenit ẽ capharnaũ
et cum domi ẽt interrogabat eos. Quid
in uia tractabatis? At illi tacebant. Si
quidẽ inter se uia disputauerãt quis
eorũ esset maior. Et residens uocauit eos.
Et ait illis. Si quis uult primꝰ ẽ erit oi
um nouissimus et omnium minister. Et accepiens
puerum statuit eũ in medio eorũ. Et cũ
complexus ẽt eum illis. Quicunq; unũ
de hiusmodi puerꝭ receperit in nomine meo me recipit. Et quicũq; me susceperit nõ solum
me suscipit: sed eum qui me misit. Respon
dit illi Johs dicens. Magr uidimꝰ quẽdã
in nomine tuo ejcientẽ demonia: quꝫ nõ
sequitur nos et prohibuimꝰ eum. Jhc aũt
ait. Nolite prohibere eum. Nemo est qui
faciat uirtutẽ in nomine meo et possit ci
to male loqui de me. Qui enim nõ ẽ aduersus
nos: pro nob ẽ. Quicunq; enim potum dederit
uob. in hoc aque fratres in nomine meo quꝫ
estis amen dico uob nõ perdet mercedem
suã. Et quicunq; scandalizauerit unum
de hijs pusillis: credentibꝰ in me. bo
num ẽ ei magis si circumdaretur mo
la asinaria in collo eius et demergeret
in mare magis ẽ. Et si scandalizat te manus tua abscide eam. Bonũ ẽ
ẽ debilem intrare in uitã q duas ma
nus habẽtem in gehennã in ignẽ ẽ ex
tinguibilẽ. Vbi uꝰ eoꝝ nõ moritur. et
ignis nõ extinguitur. Et si pes tuꝰ scan
dalizat te abscinde illum. Bonũ est tibi
claudũ intrare in uitã ẽtã q duos pe
des habẽtem mitti in gehennã ignis inextin
guibilẽ. Vbi uꝰ eoꝝ nõ moritur. et ignis
nõ extinguitur. Et si oculꝰ tuꝰ scandalizat te ejce eum. Bonũ ẽ tibi luscũ intrare in
regnũ dei: quam duos oculos habẽtem mitti in gehennã ignis. Vbi uꝰ eoꝝ nõ moritur et ignis nõ extinguitur. Omnis enim igne sa
lietur: et omis uictima sale salietur. Bonũ est
sal: si sal infatuũ fuerit in quo illud cõdi
etis? habete in uobis sal. et pace habete
inuicẽ. Et ein congressi sunt ei farisei: et
temptãtes eum dicebãt. Si licet uiro uxorem dimittere? At ille dixit illis. Quid
uobis præcepit moyses? Illi dixerunt. Moyses permisit libellum repudii scribere et dimittere.
Quibus ihs ait. Ad duritiã cordis
uram scripsit uob præceptũ istud. Ab initio
aũt creaturæ masculꝰ et femina creauit
eos deus et dixit. Propter hoc relinquet ho
mo patrem et matrem et adherebit uxori suæ et erunt
duo in carne una. Itaq; nõ sunt duo: sed
una caro. Quod ergo deus coniunxit homo
nõ separet. Et in domo iterũ discipuli eius
interrogauerunt eum de isto. Et ait illis. Quicunq; dimi
serit uxorem suã et aliã duxerit adulterium cõ
mittit super eam. Et si uxor dimiserit
uirum suum et alii nupserit mechatur. Et
offerebant illi paruulos ut tangeret eos:
discipuli aũt increpabant eos offerentibꝰ.
Quos cũ uidisset ihs indignatus est: et ait illis.
Sinite paruulos uenire ad me et nolite
prohibere eos. Talium est enim regnum
celorum. Amen dico uob quicunq; non rece
perit regnum dei sicut paruulꝰ non intra
bit in illud. Et complexans eos impo
nebat manus sup illos benedicebat eos.
Et cũ egrederet ẽt in uiam procurrens
quidam genu flexo ante eũ rogabat

cum dicens. Magr bone quid faciã
ut eternã vitã possidiam. Ihc aũt
dixit ei. Quid me dicis bonũ. Nemo bo
nus nisi solus deus. Precepta nosti. Ne
adulteres. Ne occidas. Ne furtum. Ne fal
sum testimoniũ dicas. Honora patrẽ tuũ
et matrẽ. At ille ait
illi. Magister omia hec custodiui a
iuuentute mea. Ihc aũt intuitus eũ
dilexit eũ. Et dixit ei. Unũ tibi deest.
Vade quecq habes vende et da pau
peribus et habebis thesaurũ in celo et veni sequere
me. Et contristatus in verbo abijt merens.
Et dixit ihc discipulis suis. Quã difficile
qui pecunias habent introibunt in regnũ dei. Discipuli aũt obstupescebant in
verbis eius. At ihc rursus respondens ait illis. Filioli
quã difficile est confidentes in pecuniis
introire in regnũ dei. Facilius est camelũ
per foramẽ acus transire quã diuitem in
regnũ dei introire. Et magis admirabãt
dicentes ad semetipsos. Et quis potest saluus fieri.
Et intuens illos ihc ait illis. Apud homines
impossibile est sed non apud deum omnia possibilia sunt apud deum. Et ipse cepit ei petere dicere. Ecce
nos dimisimus omnia et secuti sumus te. Respondens ihc ait. Amen dico uobis nemo est qui
reliquerit domũ aut fratres aut sorores
aut patrẽ aut matrẽ aut filios aũt agros
propter me et propter euangelium qui non accipiat centies
tantum nunc in tempore hoc domos fratres et sorores
et matres et filios et agros cũ persecutionibus. et in seculo futuro vitã eternam. Multi
autem erunt primi nouissimi et nouissimi primi.
Erant autem in uia ascendentes hierusalem et precedebat illos ihc. Et stupebant
et sequentes timebant. Et assumens iterum
xii. cepit illis dicere que eius erant uenturi
Ecce ascendimus hierusalem et filius homi
nis tradetur principibus sacerdotum
et scribis et senioribus et cepit damnare eum
et mortem eius et gentibus illudent ei
et conspuent eum et flagellabunt eum. Et occident eum et tercia die resurget. Et accedunt ad eũ iacobus et iohes filij zebedei
dicentes. Magr uolumus ut quodcumq
petierimus faciatis nobis. At ille dixit eis. Quid
uultis ut faciã uobis. Et dixerũt ei. Da nobis
ut unus ad dexteram tuam et alius ad sinistram
tuam sedeamus in gloria tua. Ihc aũt dixit
eis. Nescitis quid petatis. Potestis bibere
calicẽ quem ego bibo aut baptismo quo ego baptizor baptizari. At illi
dixerunt ei. Possumus. Ihc aũt ait illis. Calicem quidem quem ego bibo bibetis et baptismo quo ego baptizor baptizabimini. Sedere
aũt ad dexteram meam uel ad sinistrã non
est meum dare sed quibus paratum est. Audientes
autem decem ceperunt indignari de iacobo et iohe. Ihc aũt uocans eos ait illis. Scitis quia hij qui uidentur
principari gentibus dominantur eis. et principes eorum potestatem habent. Non ita est autem
in uobis sed quicunq uoluerit fieri maior erit minister
ut. Et quicunq uoluerit in uobis primus esse erit omnium seruus. Nam et filius hominis non uenit
ut ministretur ei. sed ut ministret et det animam suam redemptionem pro multis.
Et ueniunt hierico. Et profiscente eo de hiericho et discipulis eius et plurima multitudine filius timei bartimeus cecus sedebat
secus viam mendicans. Et cũ audisset quia ihc nazarenus est cepit clamare et dicere. Ihu fili dauid miserere mei.
Et minabantur ei multi ut taceret. At ille multo magis clamabat fili dauid
miserere mei. Et stans ihc precepit eũ uocari. Et uocant cecum dicentes ei. Animo esto. Surge uocat te. Qui proiecto uestimento
suo exiliens uenit ad eum. Et respondens ihc dixit ei. Quid uis faciã tibi. Cecus dixit ei.
Rabbuni ut uideã. Ihc aũt dixit ei. Vade fides tua te saluum fecit. Et confestim uidit
lumen et secutus est eum in uia.

Et cũ appropinquarent hierusalem et bethaniã ad montem oliueti mittit duos discipulos suos et ait illis. Ite
in castellum quod contra uos est et statim introeuntes in illud
inuenietis pullum ligatum cui nemo hominum sedit soluite eum et adducite illi. Et
si quis uobis aliquid dixerit quid facitis
hoc dicite quia dominus eius necessarius est. Et confestim illum dimittet huc. Et abierunt et inuenerunt
pullum ligatum ante ianuam foris in biuio et
soluunt eum. Et quidam de illic stantibus dicebant illis. Quid facitis soluentes pullum. Qui
dixerunt illis sicut precepit dominus. Et dimiserunt eos. Et adduxerunt pullum ad ihm et imposuerunt illi uestimenta sua et sedit super eum. Multi autem straverunt uestimenta sua in uia. Alii autem cedebant ramos de arboribus et sternebant
in uia. Et precedentes et sequentes clamabant dicentes. Osanna benedictus qui uenit in nomine domini. Benedicta que uenit regnum
patris nostri dauid osanna in excelsis. Et

nuerunt ihrlim in templū z cœpā
sperē omnib⁹ eā nā ne sum cēt hoc
exijt in bethaniā cū xp̄o. Et mane die cū
reuerer bethaniā eſurijt. Et cū ꝙ̄ uidiſſet
ficū a lōge habentē folia uenit ſi
quid forte inueniret in ea. Et cū ueniſſet
ad eā nichil inuenit p̄ter folia. Nō enī
erat tp̄s ficoꝝ. Et ait illi dñs. Jam nō
amplius ex te fructꝰ māducet. Et audiebant discipuli eius. Et
uenerūt ihrlim. Et cū introiſſet in templū
cœpit eicere ementes et emētes
de templo. Et mensas nummulariorū et cathe
dras uendentiū columbas euertit. Et nō
ſinebat ut quisquā transferret uas per
templū. Et docebat eos dicēs. Nōne scrip
tū ē. Domus mea domus orōnis uocabit
ur cunctis gētib⁹. Vos aūt fecistis illā spelū
cam latronū. Et audiebāt principes sacer
dotū et scribe et querebant quō eū perde
rent. timebant enī eū. Quia uniuersa turba
admirabatur doctrinā eius. Et cū uespe
re facta egrederent extra ciuitatē.
Et p̄ mane cū transirēt uidēt ficū aridam
factā a radicib⁹. Et recordatꝰ petrꝰ dixit ei.
Rabbi. ecce ficus cui maledixisti aruit.
Et ihs ait illi. Habete fidē dei. Amē dico
uob⁹ quia quicūq; dixerit huic monti tol
lere et mittere in mare et non hesitauerit in
cordesuo sed crediderit quodcūq; dixerit fieri fiet ei.
Propterea dico uob⁹ omnia quecūq; cumque
petentes credite q̄ accipietis. et euenient
uob. Et cū stabitis ad orandū dimittite
si quid habetis aduersus aliquē ut et pater uester
qui in cēlis est dimittat uob⁹ peccata uestra.
Quod si uos non dimiseritis nec pater uester qui in cēlis est dimit
tet uob⁹ peccata uestra. Et uenerūt rursus ihrlim
Et cū ambularet in templo accedūt ad
eū summi sacerdotes et scribe et seniores et
dixerūt. In q̄ potestate hec facis. Et quis dedit tibi
potestatē ut hec facias. Ihs aūt dixit
ait illis. Interrogabo uos et ego unū uerbū
et respondete mihi et dicā uob⁹ in cui potestate hec
facio. Baptisma iohānis de cēlo erat an
ex hominib⁹. Respondete mihi. Et illi cogita
bant sēcū dicētes. Si dixerimus de cēlo dicet.
Quare ergo non credidistis ei. Si dixerimus
ex hominib⁹ timemus turbam. Omnes enī habe
bant iohannē uere prophetā esse. Et respon
dentes dicunt ihu. Nescimus. Respondens ihs ait
illis. Nec ego dico uob⁹ in cui potestate hec
facio. † Et cœpit illis in parabolis lo

qui. Vineam plantauit homo et circū
dedit sepem et fodit lacum et edificauit
turrem et locauit eam agricolis et peregre
profectꝰ ē. Et misit ad agricolas in tp̄e
rem ut accaperet ab agricolis de fructu
uinee. Et apprehensum eum occiderūt
et dimiserunt eum uacuū. Et misit
ad illos alium seruū. Et illū in capite vul
nerauerunt et contumelijs affecerūt.
Et rursū alium misit et illū occiderūt
alios cedentes quosdam alios uero occi
dentes. Adhuc ergo unū hūc filiū habē
tem dilectum misit ad eos nouissimum
dicens. Verebūtur filium
meum. Coloni aūt dixerūt ad inuicem
hic ē heres uenite occidamus eum et nr̄a erit
hereditas. Et apprehendentes eū occi
derūt et eiecerūt extra uineā. Quid ergo faciet dñs
uinee. Veniet et perdet colonos et
dabit uineā alijs. Nec scripturā hanc le
gistis. Lapidem quē reprobauerunt edi
ficantes hic factꝰ ē in caput anguli.
A domino factū est istud et ē mirabile in
oculis nr̄is. Et querebant eū ex illo tē
pore mittere in eum. cognouerūt enī quia ad
eos parabolā hanc dixit. et timebāt eos ab
eunt. Et mittunt ad eū quosdam ex
phariseis et herodianis ut eū caperent in
uerbo. qui uenientes dixerūt ei. Magister scimꝰ
quia uerax es et nō curas quēq;. Nec enī inspi
cis faciē hoīs sed in ueritate uiam dei docs.
Licet censū dare cesari an nō dabimꝰ. Qui
sciens hypocrisim eorū ait illis. Quid me tēp
tatis. Afferte mihi denariū ut uideam.
At illi attulerunt ei. Et ait illis. Cuius hy
mago et inscriptio hec. Dixerūt ei. cesaris. Respon
dens ait ihs ait illis. Reddite ergo quę sunt
cesaris cesari et quę sunt dei deo. Et non
poterant uerbum eius in turba reprehendere. Et mirantes
in eo tacuerunt. Et uenerunt ad
eum saducei qui dicunt resurrectionē nō
esse. Et interrogabant eum dicētes. Magister
Moyses nobis scripsit ut si cuius frater mortuus
fuerit et dimiserit uxorē et filios nō relin
quens accipiat frater eius uxorē ipius. et
resuscitet semen fratri suo. Septem ergo fra
tres fuerunt et primus accepit uxorem
et mortuus est nō relicto semine. Et ſcd accep
it eam. et mortuus est nec iste reliquit semē.
Et tertius similiter. Et accepit eā simili
ter et reliquit semē. Nouissima omnium
mortua est et mulier. In resurrectione ergo
cum resurrexerint cuius de his erit uxor.

Sepremi eñ habuerint eam. Et vos
he ait illis. Vos nō estis ex
ces sup terrā? Ut quid
amorati relinquerent. Nemo
mutauit? Et fuit angh dñi
de monte qui erat ñ legatio
mibus mosi? Super turbam quomō
do dicentes deus? Dicens. Ego sum dñs
abrahā & dñs ysaac & deus iacob. Nō
è deus mortuorū? Sō mentiū. Vos ergo
multū errat. Et accessit unus de scrib
qui audierat illos. cōsimentes? Videns
q̄ bñ illi respondit. Interrogauit eum q̄ p
mū omniū est mandatū. Respō ei. q̄
primū omniū mandatū. Audi isrl. dñs
deus tuus unus è. Et diliges dñm deū
tuū ex toto corde tuo? Et ex tota anima tua
et ex tota mente tua? Et ex tota virtute tua.
Hic è primū mandatū. Sm aut̄ simile è huic
diliges proximū tuū sicut teipm. Non
alius est maius mandatū p̄ istis. Et ait illi
scriba. Bñ magr̄ in veritate dixisti. Quia
unus deus est? Nō est alius p̄ eū? Et di
ligere eum ex toto corde? Et ex tota mente. Et
ex toto intellectu? Et ex tota anima? Et
ex tota fortitudine? Et diligere proximum
tanquā seipm? Plus est omnibus
holocaustomatibus? Sacrificiis. Jhc aūt
videns q̄ sapienter respondit? Dixit illi.
Nō longe es a regno dei. Et nemo iam
audebat eū interrogare. Et respōns jhc do
cebat docens in templo. Quomodo
dicūt scribe. xp̄m filiū dē esse? Ipse
enim dauid dixit in sp̄u sō. Dixit dñs dño
meo sede a dextris meis. donec ponam
inimicos tuos scabellum pedū tuorū.
Ipse ergo dauid dicit ei. Dñe? Et unde filius
eius est? Et multa turba libenter eū audie
bat. Et dicebat eis in doctrina sua. Cauete
a scribis qui volunt in stolis ambulare
et salutari in foro? Et primas cathedras
sedere in synagogis? Et primos recubitus in
cenis? Q̄ devorant domos viduarum? Et
orationes prolixe orant. Hi accipient
plus iudicium. Et sedens jhc contra ga
zophilacium? Aspiciebat quomodo turba
iaceret es in gazophilacium? Et multi di
vites iactabant multa. Et veniens
aut una vidua pauper misit duo mi
nuta? Qd est quadrans. Et convocans discipu
los suos? Ait illis. Amen dico vob? quia vi
dua hec pauper plus omnib? misit qam
miserunt in gazophilacium. Omnes enim
ex eo q̄ habundabant miserunt. Hec
aūt ex penuria sua omnia que habuit mi
sit totū victū suū. Et cū egrederet
de templo. dixit illi unus discipulorū suo
rum. Magr̄ aspice quales lapides? quales structure. Et ihc ait illi. Vides has ma
gnas edificationes? Non remanebit
lapis sup lapidem qui non destruatur. Et
cum sederet in monte olivarū contra templū:
interrogabant eū seorsum petrus? et ja
cobus? et johannes? Et andreas. Dic nob? quā h̄ fient? Et
quod signū cū h̄ omnia incipient consummari? Et ihc cepit illis dicere. Videte
ne quis vos seducat. Multi enim venient
in nomine meo dicentes q̄ ego sum? Et multos
seducent. Cū aūt audieritis bella et
opiniones bellorum ne timueritis. Oportet
enim h̄ fieri? Sed nō dum statim finis. Surget
enim gens sup gentem? Et regnum sup regnum? Et erunt terremotus per loca? Et fames
multum dolor? Hec autem initia sunt
dolorum. Videte aūt vos met
ipos. Tradent enim vos in concilijs? Et in
synagogis patiemini? Et ante reges
et prides stabitis p̄ me in testimonium
illis. Et in omnes gentes primum oportet
predicare evangelium. Et cum duxerint vos
tradentes vos hinc videte quid loquā.
Sed quodcumq̄ datum fuerit vob in illa hora hoc loquimini. Non enim vos estis loquentes? sed
spūs sanctus. Tradet enim frater in mortem? Et pater filium? Et surgent filij in
surgentes? Et morte eos afficient. Et eritis
odio omnibus p̄ nomen meum. Qui aūt sustinuerit in finem hic salvus erit. Cū aūt videritis abhominationem desolationis? que dicta
est a daniele propheta? stantem ubi non debet? qui legit intelligat. Tunc
qui in judea sunt fugiant ad montes?
Et qui supra tectum non descendat? Et non
introeat? Et non tollat quid de domo
sua. Et qui in agro erit? Non revertatur
retrorsum tollere vestimentum suum. Vae autem prg
nantibus? Et nutrientibus in illis diebus. Orate autem
ut hyeme non fiant. Erunt enim tribulationes? tales? quales non fuerunt ab initio creaturarum quam creavit deus usq̄ nunc? Neq̄
fient. Et nisi breviasset dñs dies? non fieret
salva omnis caro? Sed propter electos quos elegit
breviavit dies. Et tunc si quis vob dixerit
ecce hic est xp̄s? ecce illic? Ne credideritis.
Surgent enim pseudo xp̄i? Et pseudo
prophete? Et dabunt signa? Et prodigia ad seduc

XII

cenos: si fieri potest eorum electos. Vos g
mecum estis sedentes ab omni. Et ego dispono vobis sicut disposuit mihi pater meus regnum. Ut edatis et bibatis super mensam meam in regno meo: et sedeatis super thronos iudicantes duodecim tribus israel. Ait autem dominus: Simon simon ecce satanas expetiuit vos ut cribraret sicut triticum. Ego autem rogaui pro te ut non deficiat fides tua: et tu aliquando conuersus confirma fratres tuos. Qui dixit ei: domine tecum paratus sum et in carcerem et in mortem ire. Et ait illi: dico tibi petre non cantabit hodie gallus donec ter abneges nosse me. Et dixit eis: quando misi vos sine sacculo et pera et calciamentis numquid aliquid defuit vobis? At illi dixerunt: nichil. Sed nunc qui habet sacculum tollat similiter et peram: et qui non habet vendat tunicam suam et emat gladium. Dico enim vobis quoniam adhuc hoc quod scriptum est oportet impleri in me: et cum iniquis reputatus est. Etenim ea que sunt de me finem habent. Illi autem dixerunt: domine ecce gladii duo hic sunt. At ille dixit eis: satis est. Et egressus ibat secundum consuetudinem in montem oliueti. Secuti sunt autem illum et discipuli eius. Cum autem peruenisset ad locum dixit illis: orate ne intretis in temptationem. Et ipse auulsus est ab eis quantum jactus est lapidis: et positis genibus orabat dicens: pater si uis transfer calicem istum a me: uerumtamen non mea uoluntas sed tua fiat. Apparuit autem illi angelus de celo confortans eum. Et factus in agonia prolixius orabat. Factus est autem sudor eius sicut guttae sanguinis decurrentis in terram. Et cum surrexisset ab oratione et uenisset ad discipulos suos: dormientes inuenit eos pre tristitia. Et dixit illis: quid dormitis? surgite et orate ne intretis in temptationem. Adhuc eo loquente ecce turba et qui uocabatur iudas unus de duodecim antecedebat eos et appropinquauit iesu ut oscularetur eum. Iesus autem dixit illi: iuda osculo filium hominis tradis? Videntes autem hi qui circa ipsum erant quod futurum erat dixerunt ei: domine si percutimus in gladio? Et ecce quidam ex illis percussit seruum principis sacerdotis et abstulit auriculam eius dexteram. Respondens autem iesus ait usque huc usque: sinite. Et cum tetigisset auriculam eius sanauit eum. Dixit autem iesus ad principes sacerdotum et magistros templi et seniores qui uenerant ad se: quasi ad latronem existis cum gladiis et fustibus? Cum quotidie essem apud uos in templo non extendistis manus in me: sed hec est hora uestra et potestas tenebrarum. Tenentes autem eum duxerunt et introduxerunt in domum principis sacerdotum. Petrus autem sequebatur a longe. Accenso autem igne in medio atrii et circumsedentibus illis sedebat petrus in medio eorum. Quam cum uidisset quedam ancilla sedentem ad lumen et eum fuisset intuita dixit: et hic cum illo erat. Ille autem negauit eum dicens: mulier non noui illum. Et post paululum alius uidit eum et ait: et tu ex illis es. Petrus autem ait: homo non sum. Et intermissa quasi hora una alius quidam affirmabat dicens: vere et hic cum illo erat nam et galileus est. Et ait petrus: homo nescio quid dicis. Et statim adhuc illo loquente cantauit gallus. Et conuersus dominus respexit petrum. Et recordatus est petrus uerbi domini sicut dixerat: quia priusquam gallus cantet ter me negabis. Et egressus foras flevit amare. Et uiri qui tenebant illum illudebant ei uerberantes eum. Et uelauerunt eum et percutiebant faciem eius. Et interrogabant eum dicentes: prophetiza quis est qui te percussit? Et alia multa blasphemantes dicebant in eum. Et ut factus est dies congregatum est seniorum plebis principes sacerdotum et scribe et duxerunt illum in concilium suum dicentes: si tu es christus dic nobis. Et ait illis: si uobis dixero non credetis mihi. Si autem et interrogauero non respondebitis mihi neque dimittetis. Ex hoc autem erit filius hominis sedens a dextris uirtutis dei. Dixerunt autem omnes: tu ergo es filius dei? Qui ait: uos dicitis quia ego sum. Et illi dixerunt: quid adhuc desideramus testimonium? ipsi enim audiuimus de ore eius. Et surgens omnis multitudo eorum adduxerunt illum ad pilatum. Et ceperunt illum accusare dicentes: hunc inuenimus subuertentem gentem nostram et prohibentem tributa dare cesari et dicentem se christum regem esse. Pilatus autem interrogauit eum dicens: tu es rex iudeorum? At ille respondens ait illi: tu dicis. Pilatus autem ait ad principes sacerdotum et turbas: nichil inuenio causae in homine hoc. At illi inualescebant dicentes: quoniam commouet populum docens per uniuersam iudeam incipiens a galilea usque huc. Pilatus autem audiens galileam interrogauit si homo galileus esset. Et ut cognouit quod de galilea esset remisit eum ad herodem qui et ipse iherosolymis erat illis diebus. Herodes autem uidens iesum gauisus est nimis erat enim cupiens ex multo tempore uidere eum eo quod audisset multa de eo et sperabat signum aliquod uideri a eo fieri. Interrogabat autem eum multis sermonibus at ipse nichil illi respondebat. Stabant autem principes sacerdotum et scribe constanter accusantes eum. Sprevit autem illum herodes cum exercitu suo et inlusit indutum ueste alba et remisit ad pilatum. Facti sunt autem amici herodes et pilatus in ipsa die nam antea inimici erant ad inuicem. Pilatus autem conuocatis principibus sacerdotum et magistratibus et plebe dixit ad illos: obtulistis mihi hunc hominem quasi auertentem populum et ecce ego coram uobis nullam causam inuenio in homine hoc ex his in quibus eum accusatis. Sed neque herodes hec enim remisi uos illi et ecce nichil dignum morte actum est ei. Corripiam ergo eum et dimittam. Necesse autem habebat dimittere eis per diem festum unum. Exclamauit autem simul uniuersa turba dicentes: tolle hunc et dimitte nobis barrabam. Qui erat propter seditionem quandam factam in ciuitate et homicidium missus in carcerem. Iterum autem pilatus locutus est ad eos uolens dimittere iesum. At illi supercumulabant uoces crucifige crucifige eum. Tertio autem dixit ad illos: quid enim mali fecit iste? nullam causam mortis inuenio in eo corripiam ergo illum et dimittam. Illi autem instabant uocibus magnis postulantes ut crucifigeretur et inualescebant uoces eorum. Et pilatus sententiam fieri petitionem eorum iussit. Dimisit autem illum qui propter seditionem missus fuerat in carcerem quem petebant. Iesum autem tradidit uoluntati eorum. Et cum ducerent eum apprehenderunt simonem quendam cyrenensem uenientem de uilla et imposuerunt illi crucem portare post iesum. Sequebatur autem eum multa turba populi et mulieres quae plangebant et lamentabantur eum. Conuersus autem ad illas iesus dixit: filie hierusalem nolite flere super me sed super uos ipsas flete et super filios uestros. Quia ecce uenient dies in quibus dicent: beate steriles et uentres qui non genuerunt et ubera que non lactauerunt. Tunc incipient dicere montibus: cadite super nos et collibus: operite nos. Quia si in uiridi ligno hec faciunt in arido quid fiet? Ducebantur autem et alii duo nequam cum eo ut interficerentur. Et postquam uenerunt in locum qui uocatur caluarie ibi crucifixerunt eum et latrones unum a dextris et alterum a sinistris. Iesus autem dicebat: pater dimitte illis non enim sciunt quid faciunt. Diuidentes autem uestimenta eius miserunt sortem. Et stabat populus spectans et irridebant eum principes cum eis dicentes: alios saluos fecit se ipsum saluum faciat si hic est christus dei electus. Illudebant autem ei et milites accedentes et aceto offerentes ei et dicentes: si tu es rex iudeorum saluum te fac. Erat autem et superscriptio scripta super eum litteris grecis et latinis et hebraicis: hic est rex iudeorum. Unus autem de latronibus qui pendebant blasphemabat eum dicens: si tu es christus saluum fac temetipsum et nos. Respondens autem alter increpabat eum dicens: neque tu times deum quod in eadem damnatione es? Et nos quidem iuste nam digna factis recipimus hic autem nichil mali gessit. Et dicebat ad iesum: domine memento mei cum ueneris in regnum tuum. Et ait illi iesus: amen dico tibi hodie mecum eris in paradiso. Erat autem fere hora sexta et tenebre facte sunt in uniuersam terram usque in horam nonam. Et obscuratus est sol et uelum templi scissum est medium. Et clamans uoce magna iesus ait: pater in manus tuas commendo spiritum meum. Hec autem cum dixisset expiauit. Videns autem centurio quod factum fuerat glorificauit deum dicens: uere hic homo iustus erat. Et omnis turba eorum que simul aderant ad spectaculum istud et uidebant quae fiebant percutientes pectora sua revertebantur. Stabant autem omnes notui eius a longe et mulieres que secute eum fuerant a galilea hec uidentes. Et ecce uir nomine ioseph qui erat decurio bonus et iustus hic non consentiens consilio et actibus eorum ab arimathia ciuitate iudee qui exspectabat et ipse regnum dei. Hic accedens ad pilatum petiit corpus iesu et depositum inuolutum sindone posuit eum in sepulchro excisum in quo nondum quisquam positus fuerat. Et dies erat parasceues et sabbatum inlucescebat. Secute autem mulieres que cum eo uenerant de galilea uiderunt monumentum et quemadmodum positum esset corpus eius. Et reuertentes parauerunt aromata et unguenta et sabbato quidem siluerunt secundum mandatum.

XXIIII Una autem sabbatorum ualde diluculo uenerunt ad monumentum portantes quae parauerant aromata et quidam adiecerunt illis quasi custodiam facere sepulchro ne forte discipuli eius furtiue eum subtrahant et dicant plebi quia surrexit a mortuis et erit nouissima error peior priore. Et inuenerunt lapidem reuolutum a monumento. Et cum introissent non inuenerunt corpus iesu. Et factum est dum mente consternate essent de hac re ecce duo uiri astiterunt iuxta illas in ueste fulgenti. Cum timerent autem et declinarent facies in terram dixerunt ad illas: quid quaeritis uiuentem cum mortuis? non est hic sed surrexit. Recordamini quomodo locutus est uobis cum adhuc esset in galilea dicens filium hominis oportet tradi in manus hominum peccatorum et crucifigi et die tertia resurgere. Et recordate sunt uerborum eius. Et regresse a monumento nuntiauerunt hec omnia illis undecim et ceteris omnibus. Erant autem Maria magdalene et iohanna et maria iacobi et ceterae que cum eis erant quae dicebant ad apostolos hec. Et uisa sunt ante illos sicut deliramentum verba et non credebant illis. Petrus autem surrexit et accurrit ad monumentum et procumbens uidit sola linteamina et abiit secum mirans quod factum fuerat. Et ecce duo ex illis ibant ipsa die in castellum quod erat in spatio stadiorum sexaginta ab hierusalem nomine emmaus et ipsi loquebantur ad inuicem de his omnibus que acciderant. Et factum est dum fabularentur et secum quererent et ipse iesus adpropinquans ibat cum illis. Oculi autem illorum tenebantur ne eum agnoscerent. Et ait ad illos: qui sermones hi quos confertis ad inuicem ambulantes et estis tristes? Et respondens unus cui nomen cleophas dixit ei: tu solus peregrinus es in hierusalem et non cognouisti que facta sunt in ea in diebus istis? Quibus ille dixit: quae? Illi autem dixerunt: de iesu nazareno qui fuit uir propheta potens in opere et sermone coram deo et omni populo quomodo tradiderunt eum principes sacerdotum et principes nostri in damnationem mortis et crucifixerunt eum. Nos autem sperabamus quia ipse esset redempturus israel et nunc super hec omnia tertia dies hodie quod haec facta sunt. Sed et mulieres quedam ex nostris terruerunt nos que ante lucem fuerunt pauor ad monumentum et non inuenientes corpus eius uenerunt dicentes se etiam uisionem angelorum uidisse qui dicunt eum uiuere. Et abierunt quidam ex nostris ad monumentum et ita inuenerunt sicut mulieres dixerunt ipsum uero non uiderunt. Et ipse dixit ad illos: o stulti et tardi corde ad credendum in omnibus quae locuti sunt prophete. Nonne hec oportuit pati christum et ita intrare in gloriam suam? Et incipiens a moyse et omnibus prophetis interpretabatur illis in omnibus scripturis que de ipso erant. Et appropinquabant castello quo ibant et ipse finxit se longius ire. Et coegerunt illum dicentes: mane nobiscum quoniam aduesperascit et inclinata est iam dies. Et intrauit cum illis. Et factum est dum recumberet cum illis accepit panem et benedixit ac fregit et porrigebat illis. Aperti sunt oculi eorum et cognouerunt eum et ipse euanuit ex oculis eorum. Et dixerunt ad inuicem: nonne cor nostrum ardens erat in nobis dum loqueretur in uia et aperiret nobis scripturas? Et surgentes eadem hora regressi sunt in hierusalem et inuenerunt congregatos undecim et eos qui cum illis erant dicentes quod surrexit dominus uere et apparuit simoni. Et ipsi narrabant quae gesta erant in uia et quomodo cognouerunt eum in fractione panis. Dum autem haec loquuntur stetit iesus in medio eorum et dicit eis: pax uobis ego sum nolite timere. Conturbati autem et conterriti existimabant se spiritum uidere. Et ait illis: quid turbati estis et cogitationes ascendunt in corda uestra? Videte manus meas et pedes meos quia ego ipse sum palpate et uidete quia spiritus carnem et ossa non habet sicut me uidetis habere. Et cum hoc dixisset ostendit eis manus et pedes. Adhuc autem illis non credentibus et mirantibus prae gaudio dixit: habetis hic aliquid quod manducetur? At illi obtulerunt ei partem piscis assi et favum mellis. Et cum manducasset coram eis dixit: hec sunt uerba quae locutus sum ad uos adhuc uobiscum existens quoniam necesse est impleri omnia quae scripta sunt in lege moysi et prophetis et psalmis de me. Tunc aperuit illis sensum ut intellegerent scripturas. Et dixit eis: quia sic scriptum est et sic oportebat christum pati et resurgere a mortuis tertia die et predicari in nomine eius penitentiam et remissionem peccatorum in omnes gentes incipientibus ab hierusalem. Vos autem estis testes horum et ego mitto promissum patris mei in uos. Vos autem sedete in ciuitate quoad usque induamini uirtute ex alto. Eduxit autem eos foras in bethaniam et leuatis manibus suis benedixit eis. Et factum est dum benediceret illis recessit ab eis et ferebatur in celum. Et ipsi adorantes regressi sunt in hierusalem cum gaudio magno et erant semper in templo laudantes et benedicentes deum. Amen.

mecum. Et cum processisset paululum
cadit super faciem suam. rorabat ut si posset
contingere ab eo hora. Et dixit abba pa-
omia possibilia sunt tibi. transfer calicem
hunc a me. Si non quod ego uolo. sed quod
tu uis. et ueniunt discipuli eius. et inue-
niunt eos dormientes. Et
ait petro. simon dormis. non potuisti una
hora sigilare mecum. uigilate orate ut
non intretis in temptationem. Spiritus
quidem pron
to est. caro autem infirma. Et iterum abiens e
uangelium eundem sermonem dixit dicens. Et reuer-
tens inuenit eos dormientes. Erant enim
oculi eorum grauati. et ignorabant quid
ei responderent. Et uenit tertio. et ait illis. Dor-
mite iam et requiescite. Sufficit. Uenit
hora. ecce filius hominis tradetur in manus
peccatorum. Surgite eamus. Ecce qui me tradit
prope est. Et adhuc eo loquente uenit turba
multa. et gladios et lignis missi a summis
sacerdotibus et scribis et senioribus. Dederat
autem traditor signum eis dicens. Quem
cumque osculatus fuero ipse est tenete eum et du-
cite cum cautela. Et cum uenisset statim
accessit ad eum ait. Rabbi. et osculatus est
eum. At illi manus miserunt in eum et tene-
runt eum. Unus autem de astantibus gla-
dium exemit. percussit seruum summi
sacerdotis et amputauit illi auriculam
Et respondens ihc ait illis. Tamquam ad latronem
existis mihi. cum gladiis et lignis comprehendere me.
Cotidie eram apud uos in templo docens
et non me tenuistis. Sed ut impleantur scrip-
turae. Tunc discipuli eius relicto eo
fugerunt. Adolescens autem quidam sequeba-
tur eum amictus sindone super nudo. et tenue-
runt eum. At ille relicta sindone nudus
profugit ab eis. Et adduxerunt ihm
ad summum sacerdotem. et conuenerunt
omnes sacerdotes et scribe seniores et
pharisei autem elongauerunt se ab eo usque
intro in atrium summi sacerdotis. et sedebat cum mi-
nistris et calefaciebat se ad ignem. Summi
sacerdotes autem et omne consilium quaerebant
aduersus ihm ut eum morte tradent.
nec inuenie-
bant. Multi enim falsum testimo-
nium dicebant aduersus eum. et conuenien-
tia testimonia non erant. Et quidam surgentes falsum testimonium ferebant ad
uersus eum dicentes. Quia nos audiuimus
eum dicentem. Ego dissoluam templum hoc
manufactum. et per triduum aliud non
manu factum aedificabo. Et nec sic
conueniebat testimonium illorum. Et exsur-
gens summus sacerdos in medium interro-
gauit ihm dicens. Non respondes quic-
quid aduersum quidem hii tibi testificantur. Ihs
autem tacebat et nihil respondit. Iterum summus
sacerdos interrogabat eum. et dicit ei. Tu es
xps filius dei benedicti. Ihs autem dixit illi. Ego
sum. Et videbitis filium hominis a
dextris sedentem uirtutis et uenientem cum
nubibus celi. Summus autem sacerdos scindens ue-
stimenta sua ait. Quid adhuc desideramus
testes. audistis blasphemiam. Quid uobis
videtur. Et omnes condemnauerunt eum esse
reum mortis. Coeperunt quidam despu-
ere eum et uelare faciem eius et colaphis eum
cedere et dicere ei. Prophetiza. Et ministri
alapis eum cedebant. Cum esset deorsum in
atrio uenit una ex ancillis summi
sacerdotis. Et cum uidisset petrum calefacientem
se. aspiciens eum ait. Et tu cum ihu nazareno eras. At ille negauit dicens. Nescio
neque noui quid dicis. Et exiuit foras
ante atrium. et gallus cantauit. Rursus ante
cum uidit eum ancilla coepitque dicere circum-
stantibus. quia hic ex illis est. At ille rur-
sus negauit. Et post pusillum rursus qui adsti-
abant dicebant petro. Uere ex illis es. nam
galileus es. Ille autem coepit anathematizare
et iurare quia nescio hominem istum quem
dicitis. Et statim gallus cantauit. Et
recordatus est petrus uerbi quod dixerat ihs
priusquam gallus cantet bis ter me negabis.
Et coepit flere. Et confestim
mane consilium facientes summi sacerdotes
cum senioribus et scribis et uniuerso con-
silio uinientes ihm duxerunt et tradiderunt
pilato. Et interrogauit eum pilatus. Tu
es rex iudeorum. At ille respondens ait illi. Tu
dicis. Et accusabant eum summi sacer-
dotes in multis. Pilatus autem rursus interro-
gauit eum dicens. Non respondes quic-
quid isti in quibus te accusant. Ihs autem
amplius nihil respondit. ita ut mirari pilatus.
Per diem autem festum dimittere soleba
illis unum ex uinctis quemcumque petissent.
Erat autem qui dicebatur barrabas qui cum
seditionis uinctis fuerat qui in seditione
fecerat homicidium. Et cum ascendisset
turba coepit rogare sicut semper faciebat
illis. Pilatus autem respondit eis dicens uultis
dimittam uobis regem iudeorum. Sciebat

cuꝰ q; per mundum mudo iuſtꝫ eꝫ
ſimꝰ ſacerdotes. Pontifices ⁊ oēs
mūnt turbum ut magis barrabam
dimitteret eis. Pilatus aūt iterū ꝫ
at illis. Quid ergo vultis fiāt regi
buꝰ? At illi iterū clamauerūt. Cru
fige eum. Pilatꝰ ⁊ dicebat eis. Quid
enī mali fecit? At illi magis clamabāt.
Crucifige eum. Pilatꝰ ⁊ volens sati
facere populo dimisit illis barrabam.
et tradidit illum flagellis cesū: ut cru
cifigeretur. Milites aūt duxerūt eum i
atrium prētꝫ ⁊ conuocant totam coh
ortem ⁊ mittunt eū purpuꝝ. Et im
ponunt ei placentē ſpinea coronam.
Et ceperunt saluare eum. Aue rex iu
deoꝝ. Et percutiebant caput eius arū
dinea ⁊ conſpiebant eum. Et ponen
tes genua adorabant eū. Et postq;
illuſerūt ei exuerunt eū purpura. Et
induerūt illū uestimētis ſuis ⁊ eduxē
eū ut crucifigerent. Et angariauerunt
quendā pretereuntē ſimonē cyrene
um uenientē de villa patrē alexi ⁊ ru
fi ut tolleret crucē eius. Et perducunt
eum in golgotā locum q; est mons caluarie
loꝝ. Et dabant ei bibere mir
ratum uinum. ⁊ nō accepit. Et cruci
gentes eum diuiserūt uestimēta sua mit
tentes sortem sup eis quid quis tolleret.
Erat aūt hora tertia ⁊ crucifixerunt eū.
Et erat titulus cause eius inscriptꝰ. Rex
iudeoꝝ. Et cū eo crucifigunt duos lat
rones unū a dextris ⁊ unū a sinistris.
Et impleta ē scriptura q; dicit. Et cū ip
ſis reputatus ē. Et p̄teruntes blas
phemabant eū moventes capita sua
dicentes. Vah qui destruis templum di
ei ⁊ in triduo illud reedificas. Saluū
fac temetipm descendens de cruce. Si
milr et principes sacerdotes illudentes ad alte
rutrū cū scribis dicebant. Alios fecit saluos
fieri se ipm nō potest saluū facere. Xpc
rex israel descendat nūc de cruce: ut nide
mus ⁊ credamus. Et q; cū eo crucifixi erāt
conuiciabantur ei. Et facta hora sexta
tenebre facte sunt sup totā terrā usq; in ho
ram nonam. Et hora nona exclamauit
ihc uoce magna dicens. Heloy. eloy. l
amazabatani. Et ꝫ intelligunt. Ecce helyā
mat. Currens aūt
unus ⁊ implens spongiā aceto circū
ponēsq; calamo potum dabat ei dicēs
Sinite uideamus ⁊ ueniat helias ad de
ponendū eum. Ihc aūt emissa uoce ex
pirauit. Et uelū templi scissū ē in duo
a sūmo usq; deorsū. Videns aūt centu
o qui ex aduerso stabat quia sic clamans
expirauerit. Vere hic homo filius dei erat.
Erant aūt et mulieres de longe aspicientes ꝫ
quas erant ⁊ maria magdalene ⁊ maria iaco
bi mino
ris ⁊ ioseph mater et salome. Et cū esset
in galilea sequebantur eū ⁊ ministrabāt
ei. Et alie multe q; simul ascenderant cū
eo hierusalem. Et cum iā sero esset. Quia
erat parasceue ꝫ est ante sabbm uenit io
seph ab arimathia nobilis decurio. q; ipe
erat expectans regnū dei. Et audacter in
troiit ad pilatū ⁊ petijt corpus ihu. Pila
tus aūt mirabatur si iam obisset. Et accer
sito centurione interrogauit eū si iā mortu
us esset. Et cū agnouisset a centurione donauit
corpus ioseph. Joseph aūt mercatus sindo
nē deponens eum inuolauit i sindone
et posuit in monumento q; erat excisū i pe
tra. Et aduolauit lapidē ad hostium mo
numenti. Maria aūt magdalene ⁊ ma
ria ioseph aspiciebant ubi ponerent.

Et cū
transisset sabbm maria magdalene et
maria iacobi ⁊ salome emerūt aromata ut ue
nientes ungerent ihm. Et valde mane
una sabbatoꝝ uenerūt ad monumentū orto
ri iam solis. Et dicebant ad inuicē. Quis reu
oluet nobis lapidē ab hostio monumenti.
Et respicientes uiderūt reuolutum lapidē.
Erat quippe magnus nimis. Et introeun
tes in monumentū uidēr iuuenē sedentē
in dextris coopertū stola candida et ob
stupuerunt. Qui dicit illis. Ihesum queritis
cruciffixum. Surrexit non est hic. Ecce locꝰ ubi posuerūt eum.
Sed ite dicite discipulis eius ⁊ petro. quia
precedet uos in galileam. Ibi eum uidebitis
sicut dixit uobis. Et exeuntes fugerūt de mo
numento. Tremor enim et pauor tenebat
eas. Et nemini quicq; dixerūt. Timebant
enim. Surgens aūt mane prima sabbi
apparuit primo marie magdalene de qua
eiecerat vii. demonia. Illa uadens nūcia
uit his qui cū eo erant lugentibus ⁊ flē
tibus. Et illi audientes qm uiuit et uisus
est ab ea. nō credider. Et post hec duobus

ce eis ambulantib⁹ apparuit in alia
effigie ecclie in qua in illam. Et illi eam
cel'rimam tenuerunt eoꝝ. Sic illis credu
tantꝫ. Sonissime aut recumbentibus
illis in eadem apparuit illis ista recepta
virtute meritis illoꝝ. Et dum iam
credit quia his qui meritis eis resti
erisse ꝛ credidernt. Et dñe eis. Cum es
sem in mundo unusquisq; iuuante eccl
tum omni creature. Qui crediderit et bapt
zatꝰ fuerit saluus erit. Et iste nō credide
rit condemnabitur. Signa aut eos q
credidernt hec sequntur. In nomine meo
demonia eiicient linguis loquentur n
ouis serpentes tollent et si mortiferum
quid biberint nō eis nocebit. Sup egros
nos manus imponent et bñ habebunt. Et dñs
quidē ihc postq̄ locutꝰ ē eis assumptꝰ
in celum et sedet a dextris dei. Illi aut p
fecti p̄dicauerunt ubiq; dño cooperante
sermonē confirmante sequentib⁹ signis.

Ephas
Syrus natꝰ ananie habens duos filios
unus sapiens alius stolidus. Sapiens
ens ad consummationē seculi. Stol
dominabitur sine cessatione. Iam nec in
sorde unquam huius filios. Deum. A
nozobue in bethania plenus spiritu
sancto iam cum sanctis cētu angelis
per machim quidē in medio per manchi
auē in galilea. Sō ministrante spiritu ach
aie pueris hec scripsit euangelium sanctificā
tionis ꝑ in prima pio. mee alia de sequ
tia. Cui certa ea q̄ eodē euangelice disposi
nis ecclesiast ea maxime necessaria haben
tes sinceriter greca fideliter q̄ ephaco
neuennium in cuius dei ꝑ manifesta h
unumquisq; suę mensę subuil. ad tenuq
solo legis celestis ne renerentur. ut ne he
reses subuil. studiosi solliciti ꝑ hos sed
nere, exercerent a nunc et latenter, de
hinc ut in primis pio euangelii obuiā
tur primā ē euangelium scribere. in q̄
elonis scribere mediante Cornelius
mise complen. ē q̄ silent. ē ab alijs
mehanis. Cui nō p̄ lapsu filii dei a p
fecti ē grionis in xpo impleꝰ reperen
de in a primapio naturalis humane
potestatis permissa ē ut requirentibus
demostrare in quo apprehensus est
per natiuitatē filii nouiter ueniens
in dñi grionis adnuisse mihi humili

dei ac ꝑfectionis ꝑ hominib⁹ xpi in
ium; opus perfectionis hominis uenire in
se per filii successionem per omnia patrem
uenientibus ꝑ eum. Et ut xpi in hac
nō minus etiam scribentes. Acumen
apl̄oꝝ potestas in ministerio eorum. ꝑ
hoc dñi plenos filio prachione eccle
sio. ꝛ ione ab aphis facta. Sorte diuine ele
tionis numerum completerunt. Sic aut pri
mus consummatis aphis acts duet
gradum contra stultitiā recalcitrantē ꝛ
dominus eligens. Et legentibus requi
rentibus deū si quidem per singula et
pedita ambulare studeamus scientes in quid
speramus agricolam operetur de fructi
bus suis decertemus; publicam cu
rationē nō in mutuo lentib⁹ demon
strare deū inducentes qui fuit dicentib⁹
sibi esse.

Quoniam quidē multi
ex eo quod sunt ordi
nare narrationem ei
rebus completas sunt re
rum sicut tradiderunt
nobis qui ab initio ipsi
uidentes et ministri
fuerunt sermonis. Visū est michi a
secuto a principio omnib⁹ diligenter
ex ordine tibi scribere optime theophi
le ut cognoscas eoꝝ. de quibus
eruditus es uerbum. Fuit in diebus
herodis regis iudee sacerdos quidā
nomine zacharias. de mee abiam ux
or illius de filiabꝰ aaron. ꝛ nō eius
nomen elisabeth. Erant aut iusti ambo ante
deum. incedentes in omnibus mandatis
et iustificationibus dominī sine q̄rela. Et
non erat illis filius eo q̄ esset elisa
beth sterilis et ambo prouectum habe
bant in diebus suis. Factū ē aut cū sacerdo
tio fungeretur zacharias in ordine
turnis suę ante deū ꝑ consuetudinem
sacerdotij sorte exiit ut incensum po
neret. Ingressus in templū dñi. Et
omnis multitudo ꝑ erat populi
erat orans hora incensi. Apparuit aut illi angelus
dominī stans a dextris altaris
incensi. Et turbatus est zacharias uidens
et timor irruit super eū. Dixit aut ad
illum angelus ne timeas zacharia quo
niam exaudita ē deprecatio tua. et uxor tua elisabeth
pariet tibi filiū. ꝛ uocabis nomen eius

ohm. Et erit gaudiū ei & exultatiō. Et multi in nativitate eius gaudebunt: Erit enī magnus coram domino: uinū & siceram nō bibet. Et spū sācto replebit adhuc ex utero matris sue. Et multos filiorū israel convertet ad dñm deū ipōr. Et ipse præcedet ante illū in spū & uirtute helie. ut convertat corda patrū in filios & incredulos ad prudentiā iustorū. parare dño plebē perfectam. Et dixit zacharias ad angelū. Vñ hoc sciā. Ego enī sū senex & uxor mea processit in diebus suis. Et respōns angelus dixit ei. Ego sum gabriel q̄ astō ante deū & missus sum loqui ad te & hec tibi euangelizare. Et ecce eris tacens & nō potēs loqui usq̄ in diē quo hec fiāt pro eo q̄ nō credidisti uerbis meis. q̄ implebunt in tpe suo. Et erat plebs exspectans zachariā & mirabant in mora templi. Egressus aūt nō poterat loqui ad illos. Et cognouerūt q̄ uisionē uidisset in templo. Et ipse erat innuens eis & permansit mutus. Et factū est ut impleti sunt dies officii sui abiit in domū suā. Post hos autē dies concepit elisabeth uxor eius & occultabat se mēsibus .v. dicens. Quia sic fecit mihi dñs in diebus quibus respexit auferre opprobriū meū inter hominēs. In mense aut sexto missus est angelus gabriel a deo in ciuitatē galilee cui nomen nazareth ad uirginē desponsatā uiro cui nomen erat ioseph de domo dauid. & nomen uirginis maria. Et ingressus angelus ad eā dixit. Ave gratia plena dñs tecū. Benedicta tu in mulieribus & ait ancilla. ecce ancilla dñi fiat mihi secundum uerbum tuum. Et discessit ab illa angelus. Exurgens aūt maria in diebus illis abiit in montana cū festinatione in ciuitatē iude. Et intrauit in domū zacharie & salutauit elisabeth. Et factū est ut audiuit salutationē marie elisabeth. exultauit infans in utero eius. Et repleta est spū sō elisabeth. & exclamauit uoce magna & dixit. Benedicta tu in mulieribus & benedictus fructus uentris tui. Et unde hoc mihi ut ueniat mater dñi mei ad me. Ecce enī ut facta est uox salutationis tue in auribus meis exultauit infans in gaudio in utero meo. Et beata q̄ credidisti quoniam perficientur ea q̄ dicta sunt tibi a dño. Et ait maria. Magnificat aīa mea dñm. Et exultauit spūs meus in deo salutari meo. Quia respexit humilitatē ancille sue. ecce enī ex hoc beatam me dicent oēs generationes. Quia fecit mihi magna qui potens est & sanctum nomen eius. Et misericordia eius a progenie in progenies timentibus eum. Fecit potentiā in brachio suo dispersit superbos mente cordis sui. Deposuit potentes de sede & exaltauit humiles. Esurientes implenit bonis & diuites dimisit inanes. Suscepit israel puerum suum recordatus misericordie sue. Sicut locutus est ad patres nostros abraham & semini eius in secula. Mansit aūt maria cum illa q̄si mēsibus tribus & reuertit in domū suā. Helisabeth aūt impleti sunt dies ut pareret & peperit filiū. Et audierunt uicini & cognati eius quia magnificauit dñs misericordiam suam cum illa & congratulabantur ei. Et factū est in die octauo uenerunt circūcidere puerum & uocabant eum nomine patris sui zachariā. Et respōns mater eius dixit. Sequāq̄ sed uocabit iohs. Et dixerunt ad illā. Quia nemo est in cognatione tua q̄ uocetur hoc nomine. Innuebant aūt patri eius q̄ uellet uocari eum. Et postulans pugillarē scripsit dicens. Johs est nomen eius. Et mirati sunt omnes. Aperti sunt aūt illico os eius & lingua eius & loquebat benedicēs deum. Et factus est timor super omnes vicinos eorum. & per montana iudee diuulgabantur omnia uerba hec. Et posuerunt omnes qui audierunt in corde suo dicentes. Quis putas puer iste erit. Et enī manus dñi erat cum illo. Zacharias pater eius impletus est spiritu sancto & prophetauit dicens. Benedictus dominus deus israel. quia uisitauit & fecit redemptionem plebi sue. Et erexit cornu saluationis nobis

manus manu pũ sũt. Qui locus est per os omnium: qm a sẽlo suũ ꝓphetarum eius. Salutẽ ex inimicis nr̃is & de manu omniũ qui odẽrũt nos. Ad faciẽdam misericordiam cũ patribus nr̃is & memorari testamẽti sui sancti. Jusiurandi quod iurauit ad abraham patrẽ nr̃m. Datum sanctũ. Ut sine timore de manu inimicor̃ nr̃or̃ liberati seruiamus illi. In sanctitate iustitia coram ipso: omnibus diebus nr̃is. Et tu puer ꝓphẽta altissimi vocaberis: præibis enim ante faciẽ dñi parare vias eius. Ad dandam scientiam salutis plebi eius: in remissionẽ peccatorũ eorũ. Per viscera misericordiæ dei nr̃i. in quibus visitauit nos oriens ex alto. Illuminare his qui in tenebris & in umbra mortis sedent: ad dirigendos pedes nr̃os in viam pacis. Puer autẽ crescebat & confortabatur spiritu: erat in desertis usq; in diẽ ostensionis suæ ad israel. Et factum ẽ autẽ in diebus illis. Exiit edictum a cesare augusto ut describeretur uniuersus orbis. Hæc descriptio prima facta ẽ a ꝓside syrie cyrino. Et ibant omnes ut profiterẽtur singuli in suã ciuitatẽ. Ascendit autẽ & ioseph a galilea de ciuitate nazareth in iudeam in ciuitatẽ dauid. q̃ vocatur bethleem: eo q̃ esset de domo & familia dauid: ut profiteretur cũ maria desponsata sibi uxore pregnante. Factũ ẽ autẽ cũ essent ibi impleti sũt dies ut pareret. Et peperit filium suũ primogenitum. Et pannis eum involuit & reclinauit eum in presepio q̃a non erat eis locus in diuersorio. Et pastores erant in regiõe eadẽ vigilantes & custodientes vigilias noctis sup gregẽ suum. Et ecce angelus dñi stetit iuxta illos & claritas dei circumfulsit illos & timuerũt timore magno. Et dixit illis angelus. Nolite timere. Ecce enim euangelizo vobis gaudiũ magnũ q̃ erit omni populo. Quia natus ẽ vobis hodie saluator. qui est christus dominus in ciuitate dauid. Et hoc vobis signum. Inuenietis infantem pannis inuolutum & positum in presepio. Et subito factum ẽ cum angelo multitudo militiæ celestis laudantiũ deum & dicentium. Gloria in altissimis deo & in terra pax hominibus bone voluntatis. Et factum est ut discesserãt ab eis angeli in celum. pastores loquebãtur ad inuicẽ. Transeamus usq; bethleẽ. et videamus hoc verbũ q̃ factum ẽ q̃ fecit dominus & ostendit nobis. Et venerunt festinantes & inuenerũt mariam & ioseph. & infantem positum in presepio. Videntes autẽ cognouerũt de verbo quod dictum erat illis de puero hoc. Et oẽs qui audierunt mirati sunt & de his que dicta erant a pastoribus ad illos. Maria autẽ conseruabat oĩa hec conferens in corde suo. Et reuersi ẽ pastores glorificantes & laudantes deum in oĩbus que audierãt & viderant sicut dictum ẽ ad illos. Et postquam consummati sunt dies octo ut circumcideretur puer nocauit ẽ nomẽ eius ihc. Quod vocatum ẽ ab angelo priusquã in vtero concꝑeretur. Et postquam impleti sunt dies purgationis eius secundũ legẽ moysi: tulerũt illum in ierusalem ut sisterent eum dño. sicut scriptum ẽ in lege domini. Quia oẽ masculinum adaperiens vulvã: sanctũ dño vocabitur. Et ut darẽt hostiam s̃m q̃ dictũ ẽ in lege dñi: par turturũ aut duos pullos columbarũ. Et ecce ho erat in ierusalem cui nomẽ symeon & homo iste iustus & timoratus exspectabat consolationẽ israel & spũs scs erat in eo. Et responsũ acceperat a spũ scõ non visurũ se mortẽ nisi prius videret xpm dñi. Et venit in spũ in templũ. Et cum introducerent puerũ ihm parentes eius ut faceret secundũ consuetudinẽ legis pro eo: ipse accepit eum in ulnas suas & benedixit deum & dixit. Nunc dimittis seruum tuum dñe secundũ verbum tuum in pace. Quia viderunt oculi mei saluare tuum. q̃d parasti ante faciẽ omniũ ꝓpl̃orum. Lumen ad revelationẽ gentium & gloriam plebis tue israel. Et erant pater eius & mater mirantes sup his q̃ dicebantur de illo. Et benedixit illis symeon & dixit ad mariam matrem eius. Ecce positus ẽ hic in ruinã & in resurrectionem multorũ in israel. & in signũ cui contradicetur. Et tuã ipsius animã pertransibit gladius. ut reuelentur ex multis cordibus cogitationes. Et erat anna ꝓphetissa filia fanuel de tribu aser hec processerat in diebus multis & vixerat cũ viro suo annis vii. a virginitate sua. Et hic vidua usq; ad annos octoginta quatuor. q̃ non discedebat de templo seruiens deo obsecrationibus & ieiuniis die ac nocte. Et hec ipsa ho

Hic. qui natus ẽ ihs magelli ca tercii in re. gloria in excelsis

m superuenientes consolabuntur dño. t
laquebuntur de illo omnibꝫ qui expectat
redemptionē ihl. Et ut perficeret omia
secdm legem dñi. reuſi sunt i galilēā.
in ciuitatē suam nazareth. Puer aut
crescebat et confortabatur plenꝰ sapīa.
et gratia dei erat in illo. Ibant parē
ei⁹ per omēs annos in ierlm in
die sollempni pasche. Et cū facti essent
annoꝝ. xii. ascendentibꝰ illis ierlimā
ꝯ consuetudinē diei festi. t cōsumatis
diebꝰ cū redirent. remansit puer
ihs in ierlim. t n̄ cognouerunt parētes
ei⁹. Existimantes aut illū esse i co
mitatu venerunt iē diei. t requirebā
eū. inter cognatos t notos. Et n̄ in
uenientes regressi sunt in ierlim requi
rentes eū. Et factū est ꝑ triduū inue
nerūt illū in templo sedentē in medio
doctoꝝ. audientē illos t interrogan
tem. Stupebant aut oēs qui eū audiebāt
super prudentia t rīsis eius. Et uidentes
admirati sunt. Et dixit mat⁹ ei⁹ ad illum.
fili quid fecisti nob sic. Ecce pr̄ tuus
et ego dolentes querebamꝰ te. Et ait ad
illos. Quid est q̄ me querebatis. nescie
batis quia in his q̄ patris m̄i sunt oportet
me esse. Et ipi nō intellexerunt uerbū
q̄ locutꝰ est ad illos. Et descendit cū eis
et uenit nazareth. t erat subditus illis.
Et mat⁹ eius conseruabat omia uerba
hec ꝓ thesaurizans in corde suo. Et ihs ꝓficiebat
sapientia t etate t gratia apud deū t hoī
nes. Anno autē quīto decimo imperii
tiberij cesaris. ptendente pōtio pilato t
cum tetrarcha autē herode galilee.
philippo autē fr̄e eius. tetrarcha autē
ytureē t trachonitidis regionis. t ismaa ab
lisanie tetrarcha. sub pontifib⁹ hāne
et caypha. factū est uerbū dñi super
iohēm zacharie filiū in deserto. Et ue
nit in omēm regionē iordanis. ꝓdicans bap
tismū pnie in remissionē pcoꝝ. sicut
scriptū est in libro sermonū ysaie pphe
te dicentis. Ecce ego mitto angelū meū
ante faciem tuā. qui parabit uiam tuā
ante te. Vox clamantis in deserto. parate
uiam dñi. rectas facite semitas eius. Omis
sus uallis implebit⁹ omis mōs t collis hu
miliabit⁹. t erit ꝑuia in directū. t aspe
ra in uias planas. Et uidebit omis caro
salutare dei. Dicebat ergo ad turbas
q̄ exibant ut baptizarent ab eo. Ge
nimina uiperaꝝ quis ostendit uo
bis fugere a uentura ira. Facite ergo fructꝰ
dignos pñie. Et ne cepitis dicere intra
uos patrē habemus abraham. Dico enī uob⁹ q̄
ꝓtens est deus de lapidibus istis suscitare
filios abrahe. Jam enī securis ad radi
cem arboris posita est. Omis ergo arbor
n̄ faciens fructū bonū excidet⁹ et in
ignē mittet⁹. Et interrogabant eum
turbe dicēs. Quid ergo faciemus. Re
spondens autē dicebat illis. Et qui habet
duas tunicas det n̄ habenti. Et qui habet
escas similit faciat. Venerunt autē
et publicani ut baptizarentur. et dixerunt
ad illū. Magr̄. Quid faciemus. Et
ille dixit ad eos. Nichil amplꝰ q̄m
quod tibi constitutū est. Interrogabant
eū et milites dicentes. Et nos quid faciem⁹
nos. Et ait illis. Neminē concutiatis.
neq; calūpniā faciatis. et contenti estote
stipendiis uris. Existimante aut pplo
et cogitantibꝰ omibꝰ in cordibꝰ suis
de iohāne ne forte ipe esset xp̄s. Respō
dit iohēs dicens omibꝰ. Ego quidē baptizo
uos in aqua. uenit aut fortior me ꝑ
me. cui n̄ sum dignꝰ solue corrigiā
calciamenti ei⁹. Ipe uos baptizabit i
spū sco t igne. Cuius uentilabrū in ma
nu eius. t purgabit aream suam. t cōg
gabit triticū in horreū suū. Paleas aut
combuet igni inextinguibili. Alia
quidē multa exhortans euangelizabat pa
pulo. Herodes aut tetrarcha cū compe
retur ab illo de herodiade uxore fratris
sui. et de omibꝰ malis que fecit herodes
adiecit et hoc sup omia. et inclusit iohā
nē in carcere. Factū est aut cū baptizare
tur omis populꝰ. t ihu baptizato et
orante aperti est cel⁹. Et descendit spūs
sc⁹ corporali specie sicut columba in ip
sum. et uox de celo facta est. Tu es filius
meus dilect⁹. in te complacui mihi. Et ipe
ihs erat incipiens quasi annoꝝ. xxx. ut
putabatur filius ioseph. Qui fuit heli.
qui fuit mathat. q̄ fuit leui. Qui fuit
melchi. qui fuit iannē. q̄ fuit ioseph.
Qui fuit mathathie. qui fuit amos. q̄
fuit nahū. Qui fuit hesli. q̄ fuit nagḡe.
q̄ fuit mathat. Qui fuit mathathie q̄
fuit semei. Qui fuit ioseph. q̄ fuit iuda
qui fuit iohāna. q̄ fuit resa. Qui fuit zo
robabel. q̄ fuit salathiel. Qui fuit neri
qui fuit melchi. qui fuit abdi. q̄ fuit

cosam. qui fuit elmadam. qui fuit
her. qui fuit iehu. & fuit hehezer.
qui fuit ioram. qui fuit mathat. q̄
fuit leui. qui fuit symeō. qui fuit
nadi. & fuit ioseph. qui fuit ionā.
qui fuit eliachim. qui fuit melehi.
qui fuit menna. qui fuit mathat
ta. qui fuit nathym. qui fuit dauid.
& fuit ieſſe. qui fuit obeth. qui fuit
booz. qui fuit ſalmō. qui fuit naa
ſon. qui fuit amminadab. qui fuit
aram. qui fuit eſrom. qui fuit pha
res. qui fuit iude. qui fuit iacob. q̄
fuit yſaach. qui fuit abrahe. q̄ fuit
thare. qui fuit nacor. & fuit ſeru
ch. qui fuit ragau. qui fuit phalec.
qui fuit heber. qui fuit ſale. qui fuit
cainan. qui fuit arfaxat. & fuit
ſem. qui fuit noe. q̄ fuit lamech. q̄
fuit mathuſale. & fuit enoch. qui
fuit iareth. & fuit malaleel. qui
fuit cainan. qui fuit enos. qui
fuit ſeth. qui fuit adam. qui fuit
dei. ¶ Iheſus autē plenus ſpū ſc̄o regre
ſſus ē a iordane. Et agebatur a ſpū i
deſerto quadraginta diebus a ten
tabatur a diabolo. Et non manducā
uit in diebus illis. & conſummatis illis
eſurijt. Dixitq; illi diabolus. Si fi
lius dei es. dic lapidi huic ut panis
fiat. Et respondit ad illū ihe. Scrip
tū ē. quia non in solo pane viuit ho. sed in
omni verbo dei. Et ducens illū diabolus ost
endit illi omnia regna orbis terre. in
momento temporis. et ait illi. Tibi da
bo potestatē hanc uniuersam. & gloriam
illorū. quia mihi tradita sunt. et cui uo
lo do illa. Tu ergo si adoraueris co
ram me. erunt tua omnia. Et respon
dens ihe dixit illi. Scriptū ē. dñm deum
tuū adorabis. & illi soli seruies. Vduc
xit quoq; illum in hierusalē. & statuit eū sup pīn
aculū templi. & dixit illi. Si filius
dei es mitte te deorsū. Scriptū ē enī.
Q̄a angelis suis mandauit de te. ut
conseruent te. et q̄ in manibus tol
lent te. ne forte offendas ad lapidem
pedem tuū. Et respōs ihe ait illi. Dic
tum. Non tentabis dñm deū tuum.
Et consummata omni tentatione diā
bolus recessit ab illo usq; ad tempus.
Et regressus ē ihe in virtute spū in
galileā. & fama exijt per uniuersā regio
nem de illo. Et ipe docebat in synago
gis eorū. & magnificabatur ab omni
bus. Et venit nazareth. ubi erat nutritus.
et intrauit secūm consuetudinē suā
die sabbi in synagogam. & surrexit le
gere. Et traditus ē illi liber ysaie p̄
phe. Et cum revolvisset librum inuenit
locum. ubi scriptū erat. Spūs dñi sup
me. propter quod unxit me. euangelizare pau
peribus misit me. Sanare contritos cor
de. predicare captiuis remissionem. et
cecis visum. Dimittere confractos
in remissionē. predicare annum dñi ac
ceptum. & diē retributionis. Et cū plu
sibi vbi vedoxit minister. & sed.
Et omnium in synagoga erāt. intuen
tium in eum. Cepit aut dicere
ad illos. Quia hodie impleta est hec
scriptura in auribus vris. Et oēs testi
monium illi dabant. & mirabantur in
verbis gre que procedebant de ore ip
si. et dicebant. Nonne hic est filius ioseph?
Et ait illis. Vtiq; dicetis mihi hanc
similitudinē. Medice cura te ipm. Quā
cumq; audiuimus facta in capharnaum fac
e hic in patria tua. Dixit aut. Amen dico
vb. Quia nemo prophēta acceptus ē in pa
tria sua. In veritate dico vb multe vi
due erant in diebus helie in isrl. qñ
clausus ē celi. trib. annis & mensib.
sex. Cū fuit fames magna in oī
terra. ad nullā aut illarū missus ē helias. ni
si in sarepta sidonie ad mulierē
viduam. Et multi leprosi erant in isrl
sub heliseo pphā. & nemo eorū mūdatus
ē nisi naaman syrus. Et repleti sunt
oēs in synagoga ira hec audientes. Et
surrexerunt. & eiecerūt eum. extra ciuita
tē. et duxerunt illū usq; ad supciliū mon
tis sup quem ciuitas illoz erat edificata. ut
precipitarent eū. Ipe aut transiens p
medium illorū ibat. Et descendit ī caphar
naum ciuitatē galilee. ibiq; docebat
illos sabbatis. Et stupebāt in doctrina e
ius. quia in potestate erat sermo ipius.
Et in synagoga erat homo habens dēmoni
um immūd. & exclamauit voce magna
dicēs. Sine. Quid nobis & tibi nazarene.
venisti perdere nos? Scio te qui sis sc̄us
dei. Et increpauit illū ihe dicēs. Ob
mutesce. & exi ab illo. Et cū proiecisset il

lum demonii in medio: et ait ad illo-
rum: Quid quæritis mecum? Et respon-
dit ei unus de turba: Magister, attuli filium meum ad te habentem spiritum mutum. Et ubicumque eum apprehenderit, allidit eum, et spumat et stridet dentibus suis et arescit. Et dixi discipulis tuis ut eicerent illum, et non potuerunt. Qui respondens eis dicit: O generatio incredula, quousque ad vos ero? Quousque patiar vos? Afferte illum ad me. Et attulerunt eum. Et cum vidisset eum, statim spiritus conturbavit illum, et elisus in terram volutabatur spumans. Et interrogavit patrem eius: Quantum temporis est ex quo huic accidit hoc? At ille dixit: Infantulus est. Et frequenter eum in ignem et in aquas misit ut eum perderet. Sed si quid potes, adjuva nos, misertus nostri. Jesus autem dixit ei: Si potes credere, omnia possibilia sunt credenti. Et continuo exclamans pater pueri cum lacrimis dicebat: Credo, Domine, adjuva incredulitatem meam. Cum autem videret Jesus concurrere turbam, comminatus est spiritui immundo dicens illi: Spiritus surde et mute, ego tibi impero, exi ab eo, et amplius non introeas in eum. Et exclamans et multum discerpens eum exiit ab eo. Et factus est sicut mortuus, ita ut multi dicerent quia mortuus esset. Jesus autem tenuit manum eius et elevavit eum, et surrexit. Et cum introisset domum, discipuli eius secreto interrogabant eum: Quare nos non potuimus ejicere eum? Et dixit illis: Hoc genus in nullo potest exire, nisi in oratione et jejunio. Et inde profecti transibant per Galilæam, et nolebat ut quisquam sciret. Docebat autem discipulos suos, et dicebat eis: Filius hominis traditur in manus hominum, et occident eum, et occisus tertia die resurget. At illi ignorabant verbum, et timebant eum interrogare. Et venit Capharnaum. Et cum domi esset, interrogabat eos: Quid in via tractabatis inter vos? Qui tacebant. Erant enim ad invicem in via disputantes quis eorum major esset. Et sedens vocavit duodecim, et dicit eis: Si quis vult primus esse, erit omnium novissimus et omnium minister. Et accipiens puerum statuit eum in medio eorum, et complexans eum dixit illis: Quicumque unum puerorum talium susceperit in nomine meo, me suscipit; et quicumque me susceperit, non me suscipit, sed eum qui misit me. Respondit illi Joannes, dicens: Magister, vidimus quemdam in nomine tuo ejicientem dæmonia, qui non sequitur nos, et prohibuimus eum, quia non sequitur nos. Jesus autem dixit: Nolite prohibere. Nemo enim est qui faciat virtutem in nomine meo, et possit cito male loqui de me. Qui enim non est adversum nos, pro nobis est. Quicumque enim potum dederit vobis calicis aquæ in nomine meo, quia Christi estis, amen dico vobis, non perdet mercedem suam. Et quicumque scandalizaverit unum de pusillis istis qui credunt in me, bonum est illi magis si circumdatus mola asinaria in mare projiciatur. Si autem manus tua scandalizat te, abscide illam: bonum tibi est debilem ingredi ad vitam, quam duas manus habentem ire in gehennam, in ignem inextinguibilem, ubi vermis eorum non moritur, et ignis non extinguitur. Et si pes tuus scandalizat te, abscide illum: bonum tibi est claudum introire ad vitam, quam duos pedes habentem mitti in gehennam, in ignem inextinguibilem, ubi vermis eorum non moritur, et ignis non extinguitur. Et si oculus tuus scandalizat te, ejice eum: bonum tibi est unoculum introire in regnum Dei, quam duos oculos habentem mitti in gehennam ignis, ubi vermis eorum non moritur, et ignis non extinguitur. Omnis enim igne salietur, et omnis victima sale salietur. Bonum sal: quod si sal evanuerit, in quo illud condietis? Habete in vobis sal, et pacem habete inter vos. Et inde surgens venit in fines Judææ per trans Jordanem. Et conveniunt iterum turbæ ad eum: et sicut consuerat, iterum docebat illos. Et accedentes pharisæi interrogabant eum: Numquid licet viro uxorem dimittere? Tentantes eum. At ille respondens dixit eis: Quid vobis præcepit Moyses? Qui dixerunt: Moyses permisit libellum repudii scribere, et dimittere. Quibus respondens Jesus ait: Propter duritiam cordis vestri scripsit vobis præceptum istud. Ab initio autem creaturæ masculus et femina fecit eos Deus. Propter hoc relinquet homo patrem et matrem, et adhærebit uxori suæ, et erunt duo in carne una. Itaque jam non sunt duo, sed una caro. Quod ergo Deus conjunxit, homo non separet. Et in domo iterum discipuli eius de eodem interrogabant eum. Et ait illis: Quicumque dimiserit uxorem suam, et aliam duxerit, adulterium committit super eam. Et si uxor dimiserit virum suum, et alii nupserit, mœchatur. Et offerebant illi parvulos, ut tangeret illos. Discipuli autem increpabant offerentes. Quos cum videret Jesus, indigne tulit, et ait illis: Sinite parvulos venire ad me, et ne prohibueritis eos: talium enim est regnum Dei. Amen dico vobis, quicumque non receperit regnum Dei sicut parvulus, non intrabit in illud. Et complexans eos, et imponens manum super illos benedicebat. Et egressus in viam, procurrens unus et genu flexo ante eum rogabat eum: Magister bone, quid faciam ut vitam æternam possidebo? Jesus autem dixit ei: Quid me dicis bonum? Nemo bonus nisi unus Deus. Præcepta nosti: Ne occidas, ne adulteres, ne fures, ne falsum testimonium dixeris, ne fraudem feceris, honora patrem tuum et matrem. At ille respondens dixit illi: Magister, hæc omnia observavi a juventute mea. Jesus autem intuitus eum dilexit eum, et dixit ei: Unum tibi deest: vade, quæcumque habes vende, et da pauperibus, et habebis thesaurum in cælo: et veni, sequere me, tollens crucem. At ille contristatus in verbo abiit mœrens: erat enim habens possessiones multas. Et circumspiciens Jesus ait discipulis suis: Quam difficile qui pecunias habent in regnum Dei introibunt! Discipuli autem obstupescebant in verbis eius. Jesus autem iterum respondens ait illis: Filioli, quam difficile est confidentes in pecuniis introire in regnum Dei! Facilius est camelum per foramen acus transire, quam divitem intrare in regnum Dei. Illi autem amplius admirabantur dicentes ad semetipsos: Et quis potest salvus fieri? Aspiciens autem illos Jesus ait: Apud homines impossibile est, sed non apud Deum: omnia enim possibilia sunt apud Deum. Et cœpit ei dicere Petrus: Ecce nos dimisimus omnia et secuti sumus te. Respondens Jesus dixit: Amen dico vobis, nemo est qui reliquerit domum, aut fratres, aut sorores, aut matrem, aut patrem, aut filios, aut agros propter me et propter evangelium, qui non accipiat centies tantum nunc in tempore hoc domos et fratres et sorores et matres et filios et agros cum persecutionibus, et in sæculo futuro vitam æternam. Multi autem erunt primi novissimi, et novissimi primi. Erant autem in via ascendentes Jerosolymam, et præcedebat illos Jesus, et stupebant, et sequentes timebant. Et assumens iterum duodecim cœpit illis dicere quæ essent ei eventura: Quia ecce ascendimus Jerosolymam, et Filius hominis tradetur principibus sacerdotum et scribis, et damnabunt eum morte, et tradent eum gentibus, et illudent ei, et conspuent eum, et flagellabunt eum, et occidunt eum, et tertia die resurget. Et accedunt ad eum Jacobus et Joannes filii Zebedæi, dicentes ei: Magister, volumus ut quodcumque petierimus, facias nobis. Qui dixit eis: Quid vultis ut faciam vobis? Dixerunt ei: Da nobis ut unus ad dexteram tuam, et unus ad sinistram sedeamus in gloria tua. Jesus autem dixit eis: Nescitis quid petatis. Potestis bibere calicem quem ego bibo, aut baptismate quo ego baptizor baptizari? Dixerunt autem ei: Possumus. Jesus autem dixit eis: Calicem quidem meum bibetis, et baptismate quo ego baptizor baptizabimini: sedere autem ad dexteram meam vel ad sinistram non est meum dare vobis, sed quibus paratum est. Et audientes decem cœperunt indignari de Jacobo et Joanne. Jesus autem vocans eos ait illis: Scitis quia hi qui videntur principari gentibus dominantur eorum, et principes eorum potestatem habent ipsorum. Non ita autem erit inter vos: sed quicumque voluerit inter vos major fieri, erit vester minister: et qui voluerit in vobis primus esse, erit omnium servus. Nam et Filius hominis non venit ministrari, sed ministrare, et dare animam suam redemptionem pro multis. Et venit Jericho. Et egredienti eo a Jericho et discipulis illius et plebe non minima, filius Timæi Bartimæus cæcus sedebat secus viam mendicans. Et audiens quia Jesus Nazarenus est, cœpit clamare et dicere: Jesu, fili David, miserere mei. Et increpabant eum multi ut taceret. Ille autem multo magis clamabat: Fili David, miserere mei. Et stans Jesus præcepit illum vocari. Et vocant cæcum dicentes ei: Confortare, surge, vocat te. Qui projecto vestimento suo exiliens venit ad Jesum. Et respondens Jesus dixit illi: Quid vis faciam tibi? Cæcus autem dixit ei: Rabboni, ut videam. Jesus dixit illi: Vade, fides tua te salvum fecit. Et confestim vidit, et secutus est eum in via. Et cum appropinquasset Jerosolymis et venisset Bethphage et Bethaniam ad montem Olivarum, mittit duos ex discipulis suis, et ait illis: Ite in castellum quod contra vos est, et statim introeuntes ibi invenietis pullum asinæ alligatum, cui nemo hominum umquam sedit: solvite eum et adducite. Et si quis vobis dixerit: Quid facitis? dicite quia Dominus in eo opus habet: et continuo illum dimittet huc. Abierunt autem et invenerunt pullum ligatum ante ostium foris in bivio, et solvunt eum. Et quidam de illic stantibus dicebant illis: Quid facitis solventes pullum? Qui dixerunt eis sicut præceperat illis Jesus: et dimiserunt eos. Et adduxerunt pullum ad Jesum, et imponunt ei vestimenta sua, et sedit super eum. Et plurimi vestimenta sua substernebant in via: alii autem cædebant ramos de arboribus, et sternebant in via. Et qui præcedebant et qui sequebantur clamabant dicentes: Hosanna, benedictus qui venit in nomine Domini. Benedictum quod venit regnum in nomine Domini David patris nostri. Hosanna in excelsis. Et introivit Jerosolymam in templum, et circumspexit omnia: et cum jam vesperi esset hora, exiit in Bethaniam cum duodecim. Et cum exissent a Bethania, esuriit. Et cum vidisset a longe arborem ficum habentem folia, venit si forte inveniret in ea aliquid, et cum venisset ad eam, nihil invenit præter folia: non enim erat tempus ficorum. Et respondens dixit illi: Jam non amplius in æternum ex te fructum quisquam manducet. Et audiebant discipuli eius. Et venerunt Jerosolymam. Et cum introisset Jesus in templum, ejiciebat vendentes et ementes in templo: et mensas nummulariorum et cathedras vendentium columbas evertit, et non sinebat ut quisquam transferret vas per templum. Et docebat, et dicebat eis: Nonne scriptum est: Quia domus mea domus orationis vocabitur cunctis gentibus? Vos autem fecistis eam speluncam latronum. Et audierunt scribæ et principes sacerdotum, et quærebant quomodo illum perderent. Timebant enim eum, quia omnis turba mirabatur super doctrina eius. Et cum sero fieret, egrediebatur de civitate. Et mane transeuntes viderunt ficum aridam factam a radicibus. Et recordatus Petrus dixit ei: Rabbi, ecce ficus cui maledixisti aruit. Et respondens Jesus ait illis: Habete fidem Dei. Amen dico vobis quia quicumque dixerit huic monti: Tollere, et mittere in mare, et non hæsitaverit in corde suo, sed crediderit quia quodcumque dixerit fiat, fiet ei quodcumque dixerit. Propterea dico vobis: Omnia quæcumque orantes petitis, credite quia accipietis, et fient vobis. Et cum stabitis ad orandum, dimittite si quid habetis adversus aliquem, ut et Pater vester qui in cælis est dimittat vobis peccata vestra. Quod si vos non dimiseritis, nec Pater vester qui in cælis est dimittet peccata vestra. Et veniunt iterum Jerosolymam. Et cum ambularet in templo, accedunt ad eum principes sacerdotum et scribæ et seniores, et dicunt ei: In qua potestate hæc facis? Et quis dedit tibi potestatem hanc ut hæc facias? Jesus autem respondens ait illis: Interrogabo vos et ego unum sermonem, et respondete mihi, et dicam vobis in qua potestate hæc facio. Baptismum Joannis de cælo fuit, an ex hominibus? Respondete mihi. Et cogitabant apud semetipsos, dicentes: Si dixerimus: De cælo, dicet: Quare ergo non credidistis illi? Si autem dixerimus: Ex hominibus, timemus populum: omnes enim habebant Joannem quia vere propheta esset. Et respondentes dicunt Jesu: Nescimus. Et Jesus ait illis: Neque ego dico vobis in qua potestate hæc facio. Et cœpit illis in parabolis loqui: Vineam plantavit homo quidam, et circumdedit sepem, et fodit lacum, et ædificavit turrim, et locavit eam agricolis, et peregre profectus est. Et tempore misit ad agricolas servum, ut a agricolis acciperet de fructu vineæ. Qui apprehensum eum eum cæciderunt, et dimiserunt vacuum. Et iterum misit ad illos alium servum: et illum capitibus vulnerarunt, et contumelia affecerunt. Et alium misit: et illum occiderunt, et multos alios, alios cædentes, alios occidentes. Adhuc unum habebat filium carissimum: et illum misit ad illos novissimum, dicens: Quia verebuntur filium meum. Coloni autem dixerunt ad invicem: Hic est hæres, venite occidamus eum, et nostra erit hæreditas. Et apprehendentes occiderunt eum, et ejecerunt extra vineam. Quid ergo faciet dominus vineæ? Veniet et perdet colonos, et dabit vineam aliis. Nec scripturam hanc legistis: Lapidem quem reprobaverunt ædificantes, hic factus est in caput anguli? A Domino factum est istud, et est mirabile in oculis nostris? Et quærebant eum tenere, et timuerunt turbam: cognoverunt enim quia ad ipsos dixerit parabolam. Et relicto eo abierunt.

secutus est eum. Et fecit ei convivium
magnum levi in domo sua. Erat
turba multa publicanorum et aliorum
qui cum illis erant discumbentes et
murmurabant pharisei et scribe eorum di-
centes ad discipulos eius. Quare cum
publicanis et peccatoribus manducatis
et bibitis? Et respondens ihesus dixit ad illos.
Non egent qui sani sunt medico sed qui
male habent. Non enim veni vocare iu-
stos sed peccatores ad penitentiam. At illi dixe-
runt ad eum. Quare discipuli iohannis
ieiunant frequenter et obsecrationem faci-
unt similiter et phariseorum tui autem edunt
et bibunt? Quibus ipse ait. Numquid
potestis filios sponsi dum cum illis est
sponsus facere ieiunare? Venient autem dies
cum ablatus fuerit ab eis sponsus: tunc
ieiunabunt in illis diebus. Dicebat
autem et similitudinem ad illos. Quia
nemo commissuram a vestimento novo in-
mittit in vestimentum vetus. Alioquin et
novum rumpit et vetus non convenit commis-
sura a novo. Et nemo mittit vinum
novum in utres veteres. Alioquin rum-
pit vinum novum utres et ipsum effunde-
tur et utres peribunt. Sed vinum novum
in utres novos mittendum est et utrumque
conservantur. Et nemo bibens vetus
statim vult novum. Dicit enim vetus melius est.

VI Factum est autem in sabbato secundo primo cum
transiret per sata vellebant discipuli
eius spicas et manducabant confricantes
manibus. Quidam autem phariseorum dicebant
illis. Quid facitis quod non licet in sabbatis?
Et respondens ihesus ad eos dixit. Nec hoc legistis
quid fecit David cum esurisset ipse et qui cum
eo erant quomodo intravit in domum
dei et panes propositionis sumpsit et man-
ducavit et dedit his qui cum ipso
erant quos non licebat manducare nisi
tantum sacerdotibus? Et dicebat illis quia
dominus est filius hominis etiam sabbati. Factum
est autem et in alio sabbato ut intraret in si-
nagogam et docet. Et erat ibi homo et
manus eius dextera erat arida. Observa-
bant autem scribe et pharisei si in sabbato
curaret ut invenirent unde accusarent
illum. Ipse vero sciebat cogitationes eorum. Et
ait homini qui habebat manum aridam.
Surge et sta in medio. Et surgens
stetit. Ait autem ad illos ihesus. Interrogo
vos si licet sabbato bene agere an male. A-
nimam salvam facere an perdere. Et
circumspectis omnibus dixit homini. Extende
manum tuam et extendit. Et restituta est
sanitati manus eius. Ipsi autem reple-
ti sunt insipientia et colloquebantur
ad invicem quid nam facerent de ihesu. Factum
est autem in diebus illis exiit in montem
orare et erat pernoctans in oratione dei.
Et cum dies factus esset vocavit discipulos
suos et elegit xii. ex ipsis quos et apostolos
nominavit. Symonem qui cognominavit
petrum et andream fratrem eius. Ja-
cobum et iohannem. Philippum et bartholo-
meum. Mathiam et thomam. Jacobum
alfei. Et symonem qui vocatur zelotes.
Judam iacobi et iudam scariothi qui
fuit proditor. Et descendens ihesus de mo-
nte cum illis stetit in loco campestri
et turba discipulorum eius et multitudo
copiosa plebis ab omni iudea et ihrlm. et
marithima et tyri et sidonis. qui vene-
runt ut audirent eum et sanarentur a lan-
gonibus suis. Et qui vexabantur a spiritibus
immundis curabantur. Et omnis turba
querebat eum tangere. quia virtus de illo
exiebat et sanabat omnes. Et ipse eleva-
tis oculis in discipulos suos dicebat.
Beati pauperes quia vestrum est regnum
dei. Beati qui nunc esuritis quia sa-
turabimini. Beati qui nunc fletis quia ride-
bitis. Beati eritis cum vos oderint homines
et cum separaverint vos et exprobraverint
et eiecerint nomen vestrum tanquam malum propter fili-
um hominis. Gaudete in illa die et
exultate. Ecce enim merces vestra multa est
in celo. Secundum hoc enim faciebant prophetis
patres eorum. Verumptamen ve vobis divitibus
qui habetis consolationem vestram. Ve vobis qui
saturati estis quia esurietis. Ve vobis qui nunc
ridetis quia lugebitis et flebitis. Ve cum
benedixerint vobis omnes homines secundum hoc faciebant
pseudo prophetis patres eorum. Sed vobis dico
qui audiris. diligite inimicos vestros
benefacite his qui oderunt vos. Benedicite male
dicentibus vobis orate pro calumpniantibus
vos. Et qui te percusserit in maxillam
prebe ei alteram. Et ab eo qui aufert tibi ves-
timentum. Et tunicam noli prohibere.
Omni autem petenti te tribue. Et qui aufert
que tua sunt ne repetas. Et prout vultis
ut faciant vobis homines et vos facite

ubꝫ simile. Er ſi dilignis eos qui
nos diligunt. q̃ mḗ ei gr̃a ē. q̃ qui
dem ꝓbes hoc facimꝰ. Er ſi mutu
um dederitis his a quibꝫ ſperatis recꝑ
ere. q̃ mḗ ei gr̃a ē. Nam ꝑcatores
ꝑcatoribꝰ fenerantur. ut recipiant eq
lia. Verꝝ tñ diligite inimicos vr̃os
et benefacite. et mutuũ date nichil inde ſ
perantes. Et erit merces vr̃a multa
et eritis filij altiſſimi. q̃ ipſe benignꝰ
ē ſup ingratos et malos. Eſtote ergo
miſericordes ſicut et pr̃ vr̃ miſeri
cors ē. Nolite iudicare et nõ iudicabimi
ni. Nolite cõdẽpnare et nõ cõdẽpn
abimini. Dimittite et dimittẽ ꝫ
mini. Date et dabit vob. Mẽſurã bonã et cõ
fertam et coagitatã et ſuperfluentẽ dab
unt in ſinũ vr̃m. Eadẽ quippe mẽſu
ra qua mẽſi fuerꝫ. remetietur vob
ſcilicet aut vlis. et ſimulauit illis
Nunquid pot cecus cecũ ducere. nõne
ambo in foueã cadunt. Nõ ē discipu
lus sup magrm. Perfect aut omis erit.
ſi fuerit magr eius. Quid aut vides
festucam in oculo fr̃is tui. trabem aut
quem oculo meo ē nõ vidꝫ. Aut quo
modo pot dr̃e fr̃i tuo. frr̃ sine eiciã
festucam de oculo tuo. ipe in oculo tuo
trabẽ nõ vides. Hypocrita eice primum
trabẽ de oculo tuo. et tunc perspicies ut e
icias festucam de oculo fr̃is tui. Non
ē ei arbor bona que facit fructꝰ ma
los. nec arbor mala faciens fructꝰ bonꝰ
Vnaq̃q; enim arbor de fructu suo agnoſcit
Non enim de spinis colligunt ficus. nec de
rubo vindemiant uuã. Bonꝰ homo de bono
thesauro cordis sui profert bonũ. Et
malus homo de malo thesauro profert mal
lum. Ex habundantia enim cordis os lo
quitur. Quid aut vocatis me dñe dñe. et
nõ facitis que dico. Omnis qui venit
ad me et audit sermones meos. et facit
eos. ostendam vob cui similis sit. Si
milis ē hõi ędificanti domũ q̃ fodit
in altũ. et posuit fundamentũ sup
petram. Inundatione aut facta illisit
est fluuius domui illi. nec potuit eã mo
uere. fundata enim erat sup petram. Qui
aut audit et nõ facit similis ē hõi ędi
ficanti domũ suã sup terrã sine fundamẽ
to in qua illisit fluuius. et continuo cecidit
et facta est ruina domꝰ illius magna.

Cum autem complesset oĩa verba
ſua in auribꝰ plebis. intrauit capha
rnaum. Centurionis aut cuiusdã
serꝰ male hñs. erat morit qui
illi erat pr̃ciosꝰ. Et cum audiſſet de
ſu. misit ad eum seniores iudeorꝝ. rogãs
eum ut veniret et salvaret seruũ eius.
Illi aũ cũ venissent ad ihm. rogabãt eũ
sollicite dicentes ei. Quia dignꝰ est ut
hoc illi p̃stes. Diligit enim gentẽ nr̃am
et synagogam ipe ędificauit nob. Ihc
aut ibat cum illis. Cum iam nõ lõge
eẽt a domo misit ad eũ centurio amicos
dicens. Dñe noli vexari. Nõ ē dignus ut
sub tectũ meũ intres. Propt
q̃ nec meipm nõ iudicaui dignum ut
venirem ad te. Sed dic verbo et sanabit
puer meus. Nam et ego homo sub po
testate constitutꝰ. hñs sub me milites
Et dico huic vade et vadit. Alio
ꝛ. et venit. et seruo meo fac hoc et facit
Audiens aut ihc mirat ē. et conuersꝰ
sequẽtibꝰ se turbis dixit. Amẽ dico vob nec i
isr̃l tantã fidẽ inueni. Et reuersi qui
missi fuerant domũ. inuenerunt ſ
mũ qui languerat sanũ. Et factũ est
deinceps. iter ihc in ciuitatẽ q̃ vocat
natm. Et ibant cum illo discipuli eius. et turba copiosa. Cũ autem
appropinquaret porte ciuitatis ecce def
unctꝰ efferebatur filius unicꝰ matris
suę. Et hic mulier erat vidua. et turba
ciuis multa cum illa. Quã ei vidiſſet
dñs misꝫ super eam. et dixit illi. Noli
flere. Et accessit et tetigit capulũ. Hi
aut qui portabant steterũ. Et ait
adolescẽte tibi dico surge. Et resedit q̃
erat mortꝰ. et cepit loqui. Et dedit illũ
matri suę. Accepit aut oẽs timor. et
magnificabant deũ dicẽs. Quia ꝓpha ma
gnus surrexit in nob. et q. visitauit deꝰ ple
bem suam. Et exiit hic
ſermo in uniuersam iudeam de eo. et
omnẽ circa regionẽ. Et nuntiauer
ioh discipuli eius de omnibꝰ his. Et
conuocauit duos de discipulis suis
ioh. et misit ad ihm dicens. Tu es
qui venturus es an aliũ expectamꝰ.
Cũ aut venissent ad eũ viri dixer.
Joh bta misit nos ad te dicẽs. Tu
es qui venturus es an aliũ expectẽ
mus. In illa aut hora curauit multos

a langoribꝫ sinꝫ: ⁊ plagis ⁊ spiritibꝫ ma
lis ⁊ cecis multis donauit multis. Et
respondens dixit illis. Euntes renunciate
iohi: que audistis ⁊ vidistis. Quia
cecꝰ vident claudi ambulant leprosi
mundantur. Surdi audiũt. mortui
resurgunt. pauperes euãgelizantur. Et
beatꝰ ẽ qui nõ fuerit scandalizatus in me.
Cũ aũt discederẽt nuncij iohis cepit di
cere ad turbas. Quid existis in desertũ
uidere? arundinẽ uento agitatam?
Sed quid existis uidere? hominẽ mol
libꝰ uestitum? ecce qui in ue
ste pretiosa sunt ⁊ in deliciis i domibꝰ
regum sunt. Sed quid existis uidere?
prophetam? Etiã dico uobis ⁊ plus q̃
prophetã. Hic ẽ de quo scriptum ẽ. Ecce ẽ
mitto angelũ meũ ãte faciẽ tuã q̃ p̃parabit
uiam tuã ante te. Amẽ dico uobis. Non
surrexit inter natos mulierũ maior iohe bapta
ista. Qui aũt minꝰ ẽ in regno celoꝝ ma
ior ẽ illo. Et omnis populus audiens ⁊ pub
licani iustificauerũt deũ. baptizati ba
ptismo iohis. Phisei aũt ⁊ legisperi
ti consilium dei spreuerũt in semetipsos.
nõ baptizati ab eo. Cui aũ assimilabo ho
mines generationis istius? ⁊ cui sunt assimiles? Assimilis ẽ pueris sedẽtibꝰ in foro. et loquentibꝰ ad inuicẽ dicentibꝰ. Cantauimꝰ uobis tibia ⁊ non saltastis. Lamentauimꝰ uobis ⁊ non planxistis. Venit enim iohes baptista manducans panẽ ⁊ bibens uinũ: et dicitis. Demoniũ habet. Venit filius hois manducans ⁊ bibens ⁊ dicitis. ecce homo uorax ⁊ potator. amicꝰ publicanoꝝ ⁊ peccatoꝝ. Et iustificata ẽ sapia ab omnibꝰ filiis suis. Rogabat aũt illũ quidã de phiseis ut manducaret cũ illo. Et ingressus domũ phisei discubuit. Et ecce mulier q̃ erat in ciuitate peccatrix. ut cognouit q̃ accubuisset in domo phisei. attulit alabastrũ unguenti. Et stans retro secus pedes ei⁹ lacrimis cepit rigare pedes eius. ⁊ capillis capitis sui tergebat. Et osculabatur pedes eius. ⁊ unguento unguebat. Videns aũt phiseus qui uocauerat eum. ait intra se dicens. Hic si esset pphẽs: sciret utique quis ⁊ qualis ẽ mulier q̃ tangit eum. q̃ peccatrix ẽ. Et respondens ihesus dixit ad illũ. Simõ hꝫ ẽ q̃d dicere tibi. At ille ait. Magr dic. Et ihesus dixit ad illum. Duo debitores erant cuidam feneratori. unus debebat denarios quingentos. et alius quinquaginta. Non habentibus illis unde redderent donauit utrisq;. Quis ergo plus eũ diligit dicens simõ dixit. Estimo quia cui plus donauit. At ille dixit. Recte iudicasti. Et conuersus ad mulierem dixit simoni. Videsne hanc mulierẽ. Intraui in domũ tuam aquã pedibus meis nõ dedisti. Hec aũt lacrimis rigauit pedes meos ⁊ capillis suis tersit. Osculum mihi nõ dedisti. Hec aũt ex quo intraui nõ cessauit osculari pedes meos. Oleo caput meũ nõ unxisti. Hec aũt unguento unxit pedes meos. Propter quod dico tibi. remittuntur ei peccata multa. quoniã dilexit multum. Cui aũt minus dimittitur minus diligit. Dixit aũt ad illam. Remittuntur tibi peccata. Et ceperunt qui simul accumbebant dicere intra se. Quis ẽ hic qui ⁊ peccata dimittit? Dixit aũt ad mulierem. Fides tua te saluã fecit. uade in pace. Et factum est deinceps ⁊ ipse iter faciebat per ciuitates ⁊ castella predicans ⁊ euangelizans regnũ dei. Et xii. cum illo. Et mulieres aliquę que erant curate a spiritibus malignis ⁊ infirmitatibus. Maria que uocatur magdalene de qua septem demonia exierant. Et iohanna uxor chuze procuratoris herodis. ⁊ susanna ⁊ alie multe. q̃ ministrabant ei de facultatibus suis. Cum aũt turba plurima conueniret et de ciuitatibus properarent ad eũ: dixit per similitudinẽ. Exiit qui seminat seminare semen suũ. Et dũ seminat aliud cecidit secus uiã ⁊ conculcatum ẽ. ⁊ uolucres celi comederũt illud. Et aliud cecidit sup petram: ⁊ natum aruit q̃ non habuit humorẽ. Et aliud cecidit inter spinas. et simul exorte spine suffocauerũt illud. Et aliud cecidit in terrã bonã. Et ortum fecit fructũ centuplũ. Hec dicẽs clamabat. Et hi rogabant eum discipuli eius dicentes. Quę hec parabola. Quibus dixit. Vobis datum est nosse misterium regni dei. ceteris aũt in parabolis ut uidentes non uideant. et audientes non intelligant. Est aũt hec parabola. Semen est

VII

ibum dei. Et aute secus mare: hij
qui audiunt. de hoc enim dicebatur
et collibuum de corde eoz ne credē
tes salui fiant. Nam qui sup per
am qui cum audierunt. ei gaudio
suscepunt uerbum. Et hi radices n
habent qua ad tp credunt et in tpe
tentationis recedunt. Et aute in
spinis cecidit. hi sunt qui audiunt
et a sollicitudinibus t diuiciis t uo
luptatibus uite euntes suffocantur
et no referunt fructū. Et ait in bo
nā. hi sūt qui in corde bono t op
timo audientes uerbū retinent. Et fru
ctum afferunt in patientia. Nemo
aute accendens lucernam operit eā
uase: aut subter lectum ponit sed su
per candelabrū ponit ut intrantes uideāt
lumē. Non est enī occultū q non ma
nifestetur: nec absconditū q non cog
noscatur et in palā ueniat. Videte
ergo quomodo audiatis. Qui ei habe
buerit dabit illi. Et qui habet no hoc etiā
q putat se habere auferetur ab illo. Ve
nerunt aute ad illū fres ei⁹ t non po
terant adire ad eū p turbā. Et nūcia
tum est illi. Mater tua t fratres
tui stant foras uolentes te uidere.
At ille respondens dixit ad eos. Mater mea t fres
mei hi sunt qui uerbū dei audiunt et
faciunt. Factū est aute in una dieru.
et ipe ascendit in nauiculā t discipu
li eius. Et ait ad illos. Transeamus
trans stagnū. Et ascenderunt.
Navigantibus aute illis obdormiuit
Et descendit procella uenti i stagnū.
et complebantur fluctibus t periclita
bantur. Accedentes aute suscitauerunt
eū dicentes. Preceptor preceptor
ait ille surgens increpauit uentum
tempestatem aqā cessauit. Et facta
est tranquillitas. Dixit aute illis. Ubi
est fides ura. Et timentes mirati sūt
dicentes ad inuicē dicētes. Quis putas hic est.
quia uentis imperat et mari t obe
diunt ei. Et nauigauerunt ad regi
onem gerasenoz q est contra galileā.
Et cū egressus esset ad terrā occurrit illi
uir quidam. q habebat demoniū iā
tempore multo. t uestimento non
induebatur. nec in domo manebat si
nō in monumentis. Jesum uidens ihm. p

adiit ante illū. Et exclamans uoce
magna dixit. Quid mihi t tibi ihu fili
altissimi. obsecro te ne me torqueas
precepit enī ei spūi immundo ut exi
ret ab homine. Crebris enī arrep
tus erat illum. t uinculis custodiebatur
et compedibus custodiebatur. t rupto
funiculo agebatur a demonio in
deserta. Interrogauit aute illū ihc dicēs.
Quid tibi est. At ille dixit. Legio. Quia
intrauerant demonia multa in eum.
Et rogabant illū ne imperaret illis
ut in abyssū irent. Erat aute ibi grex
porcoz multoz pascentiū i monte.
Et rogabant eū ut permitteret eis i illos
intrare. Et permisit illis. Exeuntes
a homine abierūt in porcos. Et impetū fecit
grex per pe
ceps in stagnū t suffocatus est. Qui
uidere fugerūt. et nūciauerūt in ciuitatē t uillas.
Exierūt aute uidere quod factū est. Et uenerūt ad
ihm. Et inuenerūt hoiē sedentē a quo
demonia exierant uestitū ac sana
mente ad pedes eius. t timuerūt. Nūcia
uerunt aute illis t q uiderant quom
odo factus erat a legione. Et rogauerūt
eum omnis multitudo regionis gera
enoz ut discederet ab eis. quia timore
magno tenebāt. Ipe aute ascendens
nauem reuertebat. Rogabat aute eū uir
a quo demonia exierant ut cū eo e
sset. Dimisit aute eū ihc dicēs. Redi in
domū tuā t narra quanta tibi fecerit do
minus. Et abiit p uniuersā ciuitatē predi
cans quanta illi fecisset ihc. Factū est aute
cū rediisset ihc excepit illū turba. Erant
enī omnes expectantes eū. Et ecce
uenit uir cui nomen iairus t ipse princeps si
nagoge erat. Et cecidit ad pedes ihu
rogans eū ut introiret in domū eius.
quia filia unica erat illi fere annoz
xii. Et dum iret turbe comprimebant eū.
Et mulier quedā erat fluxum sanguinis ab annis xii.
q in medicos erogauerat oēm substā
siā. nec ab ullo potuerat curari. Ac
cessit retro et tetigit fimbriā uestimē
ti eius. Et confestim stetit fluxus
sanguinis eius. Et ait ihc. Quis me tetig
it. Negantibus aute oibus.
dixit petrus et qui cum illo erant. Pre

ceperat turbe te comp̃unire: assi-
gnauerat tribus quas me traxit. Et
dixit hr. Et cū ire me aliquos. Nam
ego agnoui mulierem de me exisse
virtutem aut multa quia nō tangere me
mens nem. et credit ante peccē illa
us. Et ob quam causam tetigerit
eum indicauit coram omni populo.
et q̃modo statim sanata sit. Ad
quē dixit illa. Filia fides tua saluā-
te fecit. Vade in pace. Adhuc illo lo-
quente venit quidam ad principem
synagoge dicens ei. q̃ mortua est
filia tua. Noli ultra magistrū. Je-
sus aut audito hoc verbo. ait ar-
chisynagogo. Noli timere. tantū
modo credē. Et cū venisset ad domū non
permisit intrare secum q̃quam.
nisi petrum et iohannē iacobum et
patrem et matrē puelle. Flebāt aut
omnes et planxerunt puellam. At
ille dixit. Nolite flere. Nō enī est puel-
la mortua sed dormit. Et irridebāt
illū scientes q̃ mortua erat. Ipse at-
tenens manū eius: clamauit dicē-
do puella surge. Et reuixit spūs eius
et surrexit continuo. et iussit illi da-
ri manducare. Et stupuerūt paren-
tes eius. quibus precepit ne alicui dice-
rent quod factum erat. Q Orruo-
rans aut̃ xii. apostol. dixit illis
murmur et pestilentiam super om̃
demonia. et infirmitates curandi.
Et misit illos predicare regnū dei
et sanare infirmos. Et ait ad illos.
Nichil tuleritis in via neq; virgam
neq; peram. neq; panē. neq; pecuniā. neq;
duas tunicas habere. Et
in quamcūq; domū intraueritis. i-
manete et inde exeatis. Et quicūq;
non receperint vos exeuntes de ciui-
tate illa etiā pulueren pedū vestro-
rum testimoniū super illos. Egre-
si aut̃ circuibant per castella etā
gelizantes et curantes vbiq;. Audiuit
aut̃ herodes tetrarcha omnia que
fiebant ab eo. et hesitabat eo q̃ dice-
rent a quibusdam quia iohes surrexerat
a mortuis. a quibusdam aut̃ q̃ helias
apparuit. Alijs aut̃ q̃ propheta
unus de antiquis surrexit. Et ait
herodes. iohēm ego decollaui. quis a
ste est de quo ego audio talia. Et que-
rebat videre eum. Et reuersi apli nar-
rauerūt illi quecūq; fecerant. Et assū
ptis illis: secessit seorsum in locū des
ertum qui est bethsaide. Et hoc cū cogno
uissent turbe: secute sunt illum. Et
excepit illos. et loquebatur illis de regno
dei. et eos qui cura indigebant sanabat
Dies autem cepit declinare. Accedē
tes aut̃ duodecim dixerunt illi. Dimitte turbas ut
euntes in castella villas: que circa
sunt diuertant. et inueniāt escas.
quia hic in loco deserto sumus. Ait aut̃
ad illos. Vos date illis manducare. At
illi dixerūt. Nō sunt nobis plus q̃ quin-
que panes et duo pisces: nisi forte nos eam
us et emamus in oēm hanc turbam escas.
Erant aut̃ quasi viri quinq; milia. Ait
aut̃ ad discipulos suos. Facite illos
discumbere per conuiuia quinquagē
nos. Et ita fecerunt. Et discubuerūt o-
es omnes. Acceptis aut̃ quinq; panibus
et duobus piscibus: respexit in celum. et
benedixit illis et fregit et distribuit
discipulis suis. ut ponerent ante tur-
bas. Et manducauerunt oēs et saturati
sunt. Et sublatum est q̃ superfuit
illis fragmentorum cophini xii. Et factū
est cum solus esset orans eius cū illo
et discipuli. interrogauit illos dicens.
Quē me dicunt esse turbe. At illi respon
derunt dicentes. Johēm baptistam. Alij aut̃
heliam. Alij aut̃ quia propheta unus de
priscis surrexit. Dixit aut̃ illis. Vos
aut̃ quē me esse dicatis. Respōs simon
petrus dixit. Xpm dei. At ille increpans
illos. precepit ne cui dicerent hoc
dicens. Quia oportet filiū hois multa
pati. et reprobari a senioribus et principi
pibus et scribis et occidi. et tertia die resurgere. Dicebat aut̃ ad oēs.
Si quis vult post me venire abneget
semetipm. et tollat crucē suā cotidie et
sequatur me. Qui enī voluerit animā
suam saluam facere perdet illā. Nā q̃
perdiderit animā suam propter me: saluā
bit illam. Quid enī prodest hoī.
si lucretur mundum totum. se aut̃
ipm perdat et detrimentū sui faciat. Nā
qui me erubuerit et meos sermones
hunc filius hominis erubesce
cum venerit in maiestate sua et pa-

et sanctor̄ anglor̄. Deo autē ubiq; sunt anq̄ hi stantes: q̄m nō gustabunt mortem donec videant regnū dei. Factum est autē p̄ h̄ūm fendere eos: et assumpsit petrū et iacobū: et iohēm: et ascendit in montē ut oraret. Et factū est dum oraret: species vultus eius alterū: et vestimentū eius albū: refulgēs et ecce duo uiri loquebantur cum illo. Erant autē moyses et helias: visi in maiestate. Et dicebant excessum eius quē completurus erat in hierl̄m. Petrus autē et q̄ cum illo erant: grauati erāt somno. Et euigilantes viderūt maiestatem eius: et duos uiros q̄ stabant cū illo. Et factum est dum discederēt ab illo: ait petrus ad ihēm. Preceptor bonū est nos h̄ē. Et faciam: hic tria tabernacula. unū tibi: unū moysi: unū helie. nesciens quid diceret. Hec illo loquente: facta est nubes et obumbrauit eos. timuerunt autē intrante illis in nubem: et uox facta ē de nube dicēs. H est filius meus dilectus: ipm audite. Et dum fieret uox: inuentus est ihc solus. Et ipi tacuerunt. Et nemini dixerūt in illis diebus quicquā ex his que uiderant. Factū est autē in sequēti die: descendentibus illis de monte occurrit illis turba multa. Et ecce uir de turba exclamauit dicens. Magr̄. obsecro respice in filiū meū quia unicus est mihi. Et ecce sps apprehendit illum: et subito clamat et elidit eū et dissipat eū cū spūma: et uix discedit dilacerās eū. Et rogaui discipulos tuos ut eicerent illum: nō potuerunt. Respondens autē ihc dixit. O gēs incredula et peruersa usq; quo apud uos: et patiar uos? adduc hūc filiū tuū. Adhuc accedente illo: iecit illum demonium: et dissipauit. Et increpauit ihc spūm immundum: et sanauit puerū et reddidit illū patri suo. Stupebant autē oēs in magnitudine dei. Omnibus q; mirabantur in omnibus que faciebat dixit ad discipulos suos. Vos mittite vos in cordibus vr̄is sermones istos. filius enī hominis futurus ē ut tradatur in manus hominum. At illi ignorabant verbum istud: et erat velatum ante eos: ut nō sentirent illud: et timebant interrogare illum de hoc verbo. Intrauit autē cogitatio in eos: quis eor̄ esset maior. At ihc videns cogitationes cordis illor̄: apprehendens puerum statuit illum secus se. Et ait illis. Quicunq; susceperit puerum istum in nomine meo me suscipit. Et quicūq; me receperit recipit eum qui me misit. Qui enim minor est inter vos omnes: hic est maior. Respondit autē iohēs dicēs. Preceptor: vidimus quendam in nomine tuo ciçentem demonia: et prohibuimus eum: quia nō sequitur te nobiscum. Et ait ad illum ihc. Nolite prohibere. Qui enī nō est aduersum nos: pro nobis est. Factum est autē dum complerentur dies assumptionis eius: et ipe faciē suam firmauit ut iret hierl̄m. Et misit nuncios ante conspectum suum. Et euntes intrauerūt in quandam ciuitatem samaritanor̄: ut parārent illi. Et nō receperūt eum: quia facies eius erat euntis in hierl̄m. Cum uidissent autē discipuli eius iacobus et iohēs dixerūt. Domine uis dicamus ut ignis descendat de celo et consumat illos sicut helias fecit. Et conuersus increpauit illos dicens. Nescitis cuius spūs estis. filius enī hominis nō uenit animas hominū perdere: sed saluare. Et abierunt in aliud castellū. Factum est autē ambulantibus illis in uia: dixit quidā ad illū. Sequar te quocūq; ieris. Et ait illi ihc. Vulpes foueas habent et uolucres celi nidos. filius autē hominis nō habet ubi caput suum reclinet. Alteri autē ait. Sequere me. Ille autē dixit. Domine permitte me primū ire et sepelire patrē meū. Dixit ei ihc. Sine ut mortui sepeliant mortuos suos. Tu autē ite: annuncia regnū dei. Et alius. Sequar te domine. Sed primū permitte mihi renunciare his q̄ domi sunt. Ait autē illum ihc. Nemo mittens manū suā ad aratrū: et aspiciens retro apt̄ est regno dei.

Post hec autē designauit dominus: et alios duos: et misit illos binos ante faciem suam in oēm ciuitatē et locū: quo erat ipe uenturus. Et dicebat illis. Messis quidē multa operarii autē pauci. Rogate ergo dñm messis ut mittat operarios in messem suam.

Ite. Ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. Nolite portare sacculum nec peram: nec calciamenta. et neminem per viam salutaveritis. In quamcumque domum intraveritis primum dicite. Pax huic domui. Et si ibi fuerit filius pacis: requiescet super illum pax vestra. Sin autem ad vos revertetur. In eadem autem domo manete edentes. et bibentes: que apud illos sunt. Dignus est enim operarius mercede sua. Nolite transire de domo in domum. Et in quamcumque civitatem intraveritis: et susceperint vos manducate que apponuntur vobis. Et curate infirmos qui in illa sunt. Et dicite illis. Appropinquabit in vos regnum dei. In quamcumque civitatem intraveritis et non receperint vos exeuntes in plateas eius dicite. Etiam pulverem qui adhesit vobis de civitate vestra extergimus in vos. Tamen hoc scitote: quia appropinquabit regnum dei. Dico vobis quia sodomitis remissius erit in illa die quam illi civitati. Ve tibi corozaim. Ve tibi bethsaida. quia si in tiro et sidone facte fuissent virtutes quem vobis facte sunt. olim in cilicio et cinere sedentes penituerunt. Verumtamen tyro et sidoni remissius erit in iudicio quam vobis. Et tu capharnaum usque ad celum exaltata: usque ad infernum demergeris. Qui vos audit me audit. Et qui vos spernit me spernit. Qui autem spernit me spernit eum qui me misit. Reversi sunt autem. Lxxii. cum gaudio dicentes. Domine et demonia subiciuntur nobis in nomine tuo. Et ait illis. Videbam sathanam sicut fulgur de celo cadentem. Ecce dedi vobis potestatem calcandi super serpentes et scorpiones: et super omnem virtutem inimici: et nichil vobis nocebit. Verumptamen in hoc nolite gaudere quia spiritus vobis subiciuntur. Gaudete autem quod nomina vestra scripta sunt in celis. In ipsa hora exultavit in spiritu sancto et dixit. Confiteor tibi pater domine celi et terre: qui abscondisti hec a sapientibus et prudentibus et revelasti ea parvulis. Etiam pater quia sic placuit ante te. Omnia michi tradita sunt a patre meo et nemo scit quis sit filius nisi pater. Et quis sit pater nisi filius: et cui voluerit filius revelare. Et conversus ad discipulos suos dixit. Beati oculi qui vident que vos videtis. Dico enim vobis: quod multi prophete et reges voluerunt videre que vos videtis: et non videre. Et audire que auditis: et non audierunt. Et ecce quidam legis peritus surrexit temptans illum: et dicens. Magister quid faciendo vitam eternam possidebo? At ille dixit ad eum. In lege quid scriptum est? quomodo legis? At ille respondens dixit. Diliges dominum deum tuum ex toto corde tuo: et ex tota anima tua: et ex omnibus viribus tuis et ex omni mente tua: et proximum tuum sicut te ipsum. Dixitque illi. Recte respondisti. Hoc fac et vives. Ille autem volens iustificare se ipsum: dixit ad ihesum. Et quis est meus proximus? Suspiciens autem ihesus dixit. Homo quidam descendebat ab ierusalem in ierico: et incidit in latrones. Qui etiam dispoliaverunt eum: et plagis impositis abierunt semivivo relicto. Accidit autem ut sacerdos quidam descenderet eadem via: et viso illo preterivit. Similiter et levita cum esset secus iram et videns eum pertransiit. Samaritanus autem quidam iter faciens venit secus eum: et videns eum misericordia motus est. Et appians alligavit vulnera eius infundens oleum et vinum. Et imponens illum in iumentum suum duxit in stabulum et curam eius egit. Et altera die protulit duos denarios: et dedit stabulario et ait. Curam illius habe. Et quicumque super erogaveris ego cum rediero reddam tibi. Quis horum trium videtur tibi proximus fuisse illi qui incidit in latrones? At ille dixit. Qui fecit misericordiam in illum. Et ait illi ihesus. Vade et tu fac similiter. Factum est autem dum irent et ipse intravit in quendam castellum et mulier quedam martha nomine excepit illum in domum suam. Et hinc erat soror nomine Maria. Que etiam sedens secus pedes domini audiebat verbum illius. Martha autem satagebat circa frequens ministerium. Que stetit et ait. Domine non est tibi cure quod soror mea reliquit me solam ministrare? Dic ergo illi ut me adiuvet. Et respondens dixit illi dominus. Martha martha sollicita es et turbaris erga plurima. Porro unum est necessarium. Maria:

Oratione dñi

gnum am partem elegit que n̄ au
ferent ab ea. Et cum ē cum ēt
in loco quo erat orans. ut cessauit
dixit unus ex discipulis eius ad ei.
Domine doce nos orare. sicut et io
hs docuit discipulos suos. Ait illis.
Cum oratis dicite. Pr̄ noster qui es
in cel. Sanctificetur
nom tuū. Adueniat regnū tuū. Panē
nr̄m cotidianū da nob hodie. Et dimit
te nob debita nr̄a sicut et nos dimit
timus oī debenti nob. Et ne nos in
ducas in temptationē. Et ait ad illos
Quis ex uob habebit amicū et ibit ad
illum media nocte et dicet illi. Amice
commoda mihi tres panes. quia am
icus meus uenit de uia ad me. et non
habeo q̄ ponam ante illum. Et ille
deintus respondens dicat. Noli mihi
molestus ē. Jam hostium clausum
est. et pueri mei mecum sunt in cubi
li. non possum surgere et dare tibi
si perseuerauerit pulsans dico uob. Et
si non dabit illi surgens eo q̄ amicus
eius sit. propter improbitatem tamen eius surget
et dabit illi quotquot habet necessarios.
Et ego dico uob. Petite et dabit uob. Quae
rite et inuenietis. Pulsate et aperietur
uob. Omnis enim qui petit accipit. et qui
querit inuenit et pulsanti aperietur.
Quis autem ex uob patrem petit panem illi
quis lapidem dabit illi. Aut piscem
illi quis pro pisce serpentem dabit illi.
Aut si petierit ouum illi quis porriget
illi scorpionem. Si ergo uos cū sitis
mali nostis dona data dare filiis ue
stris quanto magis pr̄ ut de celo
dabit spm̄m bonū petentibus se. Et
erat eiciens demonium et illud erat
mutum. Et cum eiecisset demonium
locutus ē mutus. et admirate ē turbe.
Quidam autem ex eis dixerunt. In bel
zebub principe demoniorum eiicit demo
nia. Et alii temptantes signum de
celo querebant ab eo. Ipse autem ui
dit cogitationes eorum. dixit eis. Omne
regnum in se ipsum diuisum. desolabitur
et domus supra domum cadet. Si autem
et satanas in se ipsum diuisus ē quomo
do stabit regnum eius. Quia dicitis in
belzebub eicere me demonia. Si autē
ego in belzebub eicio demonia. filii
uestri in quo eiciunt. Ideo ipsi iudices

uestri erunt. Porro si in digito dei eicio de
monia profecto peruenit in uos re
gnum dei. Cum fortis armatus custo
dit atrium suum in pace sunt ea que possid.
Si autem fortior illo superueniens uicerit
eum. auferet armaturam eius in qua confidebat et spolia eius distribuet.
Qui non est mecum aduersus me ē. Et qui
non colligit mecum dispergit. Cum im
mundus spūs exierit ab homine ambulat
per loca inaquosa querens requiē. Et
non inueniens dicit. Reuertar in domum
meam unde exiui. Et cum uenerit inuenit
eam scopis mundatam et ornatam. Et
tunc uadit et assumit vii. alios spūs
secum nequiores se. et ingressi habitant
ibi. Et fiunt nouissima hominis illius
peiora prioribus. Factum est autem ei dum
hec diceret extollens uocē quedā mulier de
turba dixit illi. Beatus uenter qui te por
tauit. et ubera q̄ suxisti. At ille dixit. Q̄
nimo. Beati qui audiunt uerbum dei. et
custodiunt illud. Turbis autem concurren
tibus cepit dicere. Generatio hec generatio nequa ē. Signū querit et signum non dabitur ei
nisi signum ione pphē. Nam sicut fuit
ionas signum ninuitis. ita erit
filius hominis generationi huic. Regina austri surget in iudicio cū uiris
generationis huius. et condemnabit illos.
quia uenit a finibus terre audire sa
pientiam salomonis. Et ecce plus
quā salomon hic. Uiri ninuite surgent
in iudicio cū generatione hac. et condemnabunt
illā. quia pēnam egerūt ad predicatione
ionē. Et ecce plus quā ionas hic. Nemo
lucernā accendit et in abscondito
ponit neq; sub modio sed super candela
brum ut qui ingrediuntur lumen
videant. Lucerna corporis tui ē oculus
tuus. Si oculus tuus fuerit simplex.
totum corpus tuum lucidum erit. Si autē
nequā fuerit etiā corpus tuum tenebrosum
erit. Vide ergo ne lumen quod in te est te
nebre sint. Si ergo corpus tuum totum
lucidum fuerit nō habens aliquā partē te
nebrarum erit totum lucidum. Et sicut
lucerna fulgoris illuminabit te.
Cū loqueretur rogauit illum quidā pha
risæus ut pranderet apud se. Et
ingressus recubuit. Pharisæus autem cepit
intra se reputans dicere. Quare non

q̄ Glossa mul̄ in spūs
scīm nō rempt̄ cel

ut pharisæi dēt aū pmūdū. Et aut
tu ad illū. Fumenos phariseī qđ
debeat ē cenas ⁊ anim mundans.
Q̄ autē ē unū. plenū ē unū
et mundū q̄ntū ē. Sulū nōne qui fe
cit q̄ deforis. et ēnā id q̄ deintus est
fecit. Uerūtīn q̄ dā ē date helemo
sinā. ⁊ ecce oīa munda sunt uob.
Sed uē uob phariseis qui decimatis
mentā ⁊ rutam ⁊ oleū ⁊ pōm u
tuum ⁊ antrūt dei. Hæc oport
uit facē. ⁊ illa nō omittē. Ue uob p
harisæis qui diligitis pmā cath
edras in synagogis. ⁊ salutacōes
in foro. Ue uob q̄ estis ut monūm
ta q̄ nō apparent. et homines ambu
antes supra nesciunt. Respōdens
aut̄ quidā de legis peritis ait illi.
magīr hæc dicens. ⁊ uob q̄ molestā
tis. Et ille ait. Et uob legis peri
tis. Uē uob q̄ onerat hōmines oīb
bus q̄ portari nō possunt. et ūs di
gito ūro nō tangitis sarcinas. Ue uob
q̄ ædificatis monūmta ꝓphā
rum aut̄ ūri occiderūt illos. Ergo
testificamini q̄ placetis operibus
patrum ūrōrum. Quoniā quidē ipi eos oc
diderūt. uos autē ædificatis eorū sepul
cra. Propt̄ hoc et sapia dei dixit. mittā
ad illos ꝓphās ⁊ apłos. ⁊ ex illis q̄ oc
dent et persequent. ut inquirat san
guis oīm ꝓphārum qui effusus ē
a cōstitutiōe mundi a generatiōne
ista. A sanguine abel usq; ad sangui
nē zachariæ q̄ perijt inter altare et
edem. Ita dico uob requiretur ab hac
generatiōne. Ue uob legisperitis q̄ tulis
tis clauem scīe. ipi nō introistis. et
eos qui introibant prohibuistis. Et
cum h ad illos dicer. cepēr phariseī
et legisperitī grauiter instare eis
et os oppīne de multis ut insidiarentur
ei. Et quærentes aliquid de ore ei⁹ ut
accusarēt eū. Interea cum turbæ
circūstantium milia multa ita ut
conculcarent inuicē. cepit dicē ad discipulos su
os. Attendite a fermēto phariseōr. q̄
est ypocrisis. Nichil aut̄ opertū est q̄
nō reuelabit. ne absconditū q̄ nō
sciatur. Quā ob rē quæcunq; in tenebris dixistis
in lucē dicentur. Et q̄ in aure locu
ti estis in cubiculis. prædicabun

tur in tectis. Dico aut̄ uob amicis meis
ne terreamini ab his qui occidunt
corp. ⁊ post hō habent amplius q̄
faciant. Ostendam aut̄ uob q̄ ti
metis. timete eum qui postq̄m
occiderit hō potestatem habet in
gehennā. Ita dico uob hunc timete.
Nonne quinq; passeres uenūtur
dupondio. ⁊ unus ex illis nō est in
obliuiōe coram deo. Sed ⁊ capilli ca
pitis uri oēs numerati sunt. Nolite ergo
timere multis passeribus meliores
estis uos. Dico aut̄ uob. Omnis qui
cumq; confessus fuerit coram hominib
mē. filius hominis confitebit illū coram
angelis dei. Qui aut̄ negatus fuerit me co
ram hominib. denegabitur coram
angelis dei. Et omis qui dixerit uerbū i
filium hois. remittetur ei. Ei aut̄
in spīm scīm blasphemauerit non remitte
tur. Cū aut̄ inducent uos in synagogas
et ad magistratus ⁊ potestates. nolite
solliciti esse quomodo aut quid
dicatis. Spūs enim scīs docebit uos in ipsa
hora q̄ oporteat dicē. Ait aut̄ illi quid
am de turba. magīr dic fri meo ut diuidat
mecū hereditatem. At ille dixit
ei homo quis me constituit iudicem aut
diuisorē sup uos. Dixit ad illos. Uidete
et cauete ab oi auaritia. q̄ nō in
habundantia cuiusq; uitæ ei est ex
his que possidet. Dixit aut̄ ad illos sili
tudinē dicens. Hominis cuiusdam di
uitis uberes fructus ager attulerat
et cogitabat intra se dicens. Quid
faciam. q̄ nō habeo quo congregē fruc
tus meos. Et dixit. Hoc faciam. Destru
am horrea mea. et maiora faciam. ⁊ illuc
congregabo oīa quæ nata sunt mihi
et bona mea. ⁊ dicam aīe meæ. Aīa
habes multa bona posita in annos
plurimos. requiesce comedē bibe. e
pulare. Dixit aut̄ illi ds. Stulte.
hac nocte aīa tua repetunt a te.
et quæ parasti cui erūt. Sic est q̄ sibi
thesaurizat. et nō est in deum diues.
Dixit aut̄ ad discipulos suos. Ideo dico
uob. Nolite solliciti esse aīe uræ quid
manducetis. nec corpori uro q̄d in
duamini. Aīa plus est q̄m escha. et cor
pus q̄m uestimēta. Considerate corui
ces q̄ nō seminant nec metūt quib

ꝓ Hugo. Sacre
e domo suā

ꝓ plus

ꝓ Nō. opertū q̄ nō
reuelet. al⁹ exēplū
q̄ nō sta⁹

XIII.

er m ficulnea nec nō mu mento. Su
cede ergo illam ſ vt quid etiā ſtam
occupat. At ille ſ ns dicit illi. n
nime d mutet illam ſ hec arma ut
dū fugiam ea ea illam ſ mutans ſt
ea. Et homō fecerat fine cum. Im
duc in uineā ſuā ſ ficulnea illā ſ ea ab
dicens in ſinagoga eor ſ ſabbis. Et
ecce mulier q̄ habeat ſpm infirmitatis
decē octo annis ſ erat inclinata ſ
omīno potens relevā ſtantū ſ Mi
cum uidiſſ illā dixit ad eā ſ ait il
li. q̄ liberaris ea ab infirmitate
tua. Et imposuit illi manus ſ cōfesti
nō erexit ſe ſ glorificabat dm. Re
ſpōns aut archisinagogus ſ indignans q̄ ſabba
tizasset illā ſ dicebat turbe ſ hec dies ſt
in quib⁹ oportet operari. In his ergo
venite ſ curamini ſ n in die ſabbati.
Re ſpōns aut ad illū dm ſ dixit ſ hypocrite u
nusquisq; n̄rm ſabbo n̄ ſoluit bou
em ſui aut asinū ā presepio ſ ducit
ad aquare. Hanc aut filiā habrahe ſm
alligauit ſatanas ecce decē ſ octo
annis nō oportuit ſolui a vinculo ſ
die ſabbati. Et cū h dicer ent erubes
cebant omēs aduersarii eius ſ Et omīs po
pulus gaudebat in uniuersis q̄ gloſ
riebant ab eo. Dicebat ergo. Cui ſile erit
regnū dei ſ aut ſile ēt ſimo illius. ſ
Simile est grano ſinapis q̄ acceptū
homō misit in ortū ſuū ſ creuit ſ ft in
arbore magnā ſ uolucres cēli re
quieuer in ramis eius. Et rursū dixit.
Cui ſimile ēstimabo regnū dei. Simi
le ē fermēto q̄ acceptum mulier abscōdit
in farine ſata tria donec fermētatū
ē totū. Et iter per ciuitates ſ castella
docebat ſ iter faciens in hierl̄m ſ aut aūt
illi quidā ſ Dñe ſ pauci ſ q̄ saluantur. ſ
Ipe aut dixit ad illos. Contendite in
trare per angustam portam ſ q̄ dico
vob multi quer intrare ſ nō poterūt.
Cum aut intrauerit paterfamilias fa
milie ſ et incipiatis foris stare ſ et pulsare ostiū dicentes. Dne a
pe nob. Et ipse dic vob. Nescio vos
unde ſtis. Tunc incipietis dicere.
Manducauimus coram te ſ bibimus ſ et
in plateis nr̄is docuisti. Et dicet ob
scio vos unde ſtis ſ discedite a me
omēs operarii iniquitatis. Ibi erit
fletus ſ et stridor dentiū. Cū uideritis
habraham ſ ysaac ſ iacob ſ oēs pphe
tas in regno dei vos aut eici foras.
Et venient ab oriente ſ occidente ſ ab
aquilone ſ austro ſ et accumbent in regno
dei. Et ecce sunt nouissimi q̄ erunt
primi ſ ſunt primi qui erunt nouis
simi. In ipā die accesserunt quidā
phariseor dicentes illi. Exi ſ vade hi
nc quia herodes te uult occidere. Et ait
illis. Ite dicite vulpi illi ecce ego
demonia eiicio ſ et sanitates perficio hodie
et cras ſ et tertia die consumor. Verūmtamen
oportet me hodie ſ et cras ſ et sequenti die ambu
lare q̄ nō capiat pphām perire extra hierl̄m.
Hierl̄m hierl̄m que occidis pphas ſ lapi
das eos qui missi sunt ad te. Quoties
uolui congregare filios tuos quemadmo
dū auis nidū suū sub pennis ſ tuis. Et no
luisti. Ecce relinquetur vob domus
uestra deserta. Dico aut vob q̄ nō me
videbitis donec uenerit cū dicetis. Be
nedictus qui uenit in nomine dñi.
Et factū est cum introiret in domū
cuiusdā principis pharisēor sabbato ma
nducare panem ſ et ipi obseruabant eū.
Et ecce hō quidam hydropicus erat ante
illum. Et respōdens ihc dixit ad legis peritos
et pharisēos dicēs. Si licet sabbato curare. At illi tacuerūt ſ ipe aut apprehēsū e
manu eū sanauit ſ et dimisit. Et respōdens ad illos
dixit. Cuius filius aut bos in puteum cadet ſ et nō statim extrahet illū
die sabbati. Et nō poterant ad h̄ respōdere
illi. Dicebat aut et ad inuitatos si
militudinē intuens quomodo primos
accubitus eligerent dicens ad illos.
Cum inuitatus fuis ad nuptias nō
discumbas in primo loco. ne forte ho
norabilior te sit inuitatus ab illo. Et ue
niens is qui te et illi vocauit dicat ti
bi hunc locū. Et tunc incipias cū
uerecundia nouissimū locū tenere. Sed cū uo
catus fueris ſ vade ſ recūbe in nouissimo
loco. Vt cū uenerit qui te inuitauit dicat ti. Amice ascende superius ſ tunc e
rit tibi gloria coram simul discumbentibus.
Quia omīs qui se exaltat humiliabit
et qui se humiliat exaltabit. Dicebat
autē et ad eum qui se inuitauerat. Cū fa
cis prandium aut cenā noli vocare amicos
tuos ſ neq; fratres tuos neq; cognatos

qui curatus · q̄ sabbato

pontes

Ps. cxviii

q̄ S. qualiter q̄ sabbatū

q̄ S. Gaſſa ſ q̄ sabbatū

negi manos negi omnes; ne forte
ei ibi remanent rez fiat ē retribu
cio. S; ai fias nunū noca pauperes
et debiles claudos ccos. z beati eri
q nō hñt unde retribuant ē. Bñ
uenit enī ē m resurrectiōe iustoꝝ.
h ai audiū quīa de simī ofitēn
bo deor illi. Beati qui manducabit
pīm ē regno dei. Atpe dixit ei. Ho
quidam fecit cenam magnam z vo
cauit multos. Et misit seruū suū:
hora cene dicere inuitatis ut uenīrent
q iam parata sūt omia. Et cepūt
simul oēs excusare. Primus dixit il
li. villam emi z nēde hēo exire et
uidere illam. Rogo te habe me ex
cusatum. Et alē dixit. Jugū boū
emi ūq z eo ptēr illa. Rogo te
habe me excusatū. Et alius dixit.
uxorē duxi z ideo nō possū uenire. Et
reuīs seruus nūciauit hec dño suo.
Tūc irat pr familias dixit suo:
Exi cito m plateas z uicos ciu
itatis z pauperes ac debiles ccos z
claudos introduc huc. Et ait seruus
Dñe factū est ut ipse iussisti z ad
huc locꝰ est. Et ait dñs seruo. Exi
in uias z sepes z compelle intrare ut
impleatur domꝰ mea. Dico aut uob
q nemo illoꝝ uirorꝝ qui uocati sūt
gustabit cenā meā. Si quis uenit ad
me z nō odit patrē suū z matrē z uxorē z
filios z fratres z sorores. adhuc aūt et aiam
suā nō potest meus ē discipulus.
Et qui nō baiulat crucem suam et
uenit post me nō potest meus ē discipl.
Quis enī ex uobis uolens turrē ędificā
re nōne prius sedens computat sūptus
qui necessarij sunt si habeat ad per
ficiendū. Ne forte posteaq posuerit fundā
mentū z nō potuerit perficere. oēs qui
uident incipiant illudere ei dicētes.
Quia hic homo cepit ędificare z nō po
tuit. aut quis rex iturus
committere bellū aduersus alium regē nōne
sedens prius cogitat si possit cū decē
milibus occurrere ei qui cū uiginti mi
libus uenit ad se. Alioquin adhuc:
illo longe agente legationem mit
tens rogat ea que pacis sunt. Sic ergo
omnis ex uob qui nō renunciauerit oīb
que possidet nō potest meus ē discipu
lus. Bonū est sal. Si aūt sal euanue
rit in quo condietur. Neq; in ter neq;
in sterquilinium utile ē. Foras mittē
tur. Qui hz aures audiendi audiat.
Erant aūt appropīquans ei pub
licani z peccatores ut audirent illum.
Et murmurabant pharisei z scribe
dicētes. Quia hic peccatores recipit et mā
ducat cū illis. Et ait ad illos pamb
olam istam dicens. Quis ex uob ho
hz centū oues z si perdiderit unā ex
illis nōne dimittit nonaginta nou
em in deserto z uadit ad illam q per
iit donec inueniat eam. Et cū inue
nerit eā imponit in humeros suos gā
dens. z ueniens domū uocat amī
cos z uicinos dicens illis. Cōgratu
lamini mihi quia inueni oue meam
q perierat. Dico aūt uob q gaudium
erit in celo sup uno peccatore pniam
agente quā sup nonaginta nouē iu
stis qui nō indigent pnīa. Aut que
mulier hns dragmas decē si perdide
rit dragmam unā. nōne accendit lu
cernam z euerrit domū z querit diligē
ter donec inueniat. Et cū inuenerit
uocat amicas z uicinas dicens. Cō
gratulamini mihi q inueni dra
gmā quā perdideram. Sic dico uob gau
dium erit angelis dei super uno pec
catore pniam agente. Ait aūt. Ho
quidam habuit duos filios z dixit ad
olescentior illoꝝ patri. Pater da mi por
tionē substātie q me contingit. Ille diuisit il
lis substām. Et nō post multos dies cō
gregans omnia adolescentior filius
peregre profectus est in regionē longinq.
Et ibi dissipauit substām suā uiuēdo
luxuriose. Postq aūt omnia: finxit
est fames ualida in regione
illa. Et ipe cepit egere. Et abiit et
adhesit uni ciui regionis illius. Et
misit illū in uillā suam ut pasceret
porcos. Et cupiebat implere uentrē
suū de siliquis quas porci manducabāt
et nemo illi dabat. Ipe aute
in se reuersus dixit. Quanti mercēna
rij in domo patris mei habundant
panibus ego aūt hic fame pereo.

Jesus mercy Christe

q th audiens audiat

congratulamini mihi
et reperi oues perditas

magis gaudium in celo
fiet uno peccatore pen
tenciam agente. &c.
Jesus christus filius
dei viui

gram tuo ad patrem mũ tuum et
pater meus mũ celum et terram ve-
ram nõ sum dignus vocari filius eius
fac me sicut unũ de mercenariis
tuis. Et surgens venit ad patrem
suum. Cum autem adhuc longe
esset vidit illũ pater ipius et mi-
sertus est. Et accurrens cecidit sup collũ
eius et osculatus est eum. Dixit ei fi-
lius. Pater peccavi in celũ et coram te
iam nõ sum dignus vocari filius tuus
De fi⁹ penitẽte
fac me sicut unum de servis tuis. Cito
autẽ pater dixit ad seruos suos. Cito
proferte stolam primam et induite
illũ et date annulum in manu eius
et calciamenta in pedes. Et adducite vi-
tulum saginatum et occidite et
manducemus et epulemur. Quia hic filius
meus mortuus fuerat et revixit. Perie-
rat et inuentus est. Et ceperũt epu-
lari. Erat autẽ filius eius senior in
agro. Et cum veniret et appropin-
quaret domui audivit symphoniam et
chorum. Et vocavit unum de seruis et inter-
rogauit quid hec essent. Ipse autẽ dixit illi. Fra-
ter tuus venit et occidit pater tuus vitu-
lum saginatum quia saluũ illũ recepit.
Citte q̃ in lectura
hũs mãdatum
et transgressi sumus
dulcis tuos
Indignatus autẽ noluit introire. Pater ergo illius egressus ce-
pit rogare illum. At ille respondens dixit patri
suo. Ecce tot annis seruio tibi nunq̃
mandatum tuum preterui nunq̃ dedisti
mihi edum ut cum amicis meis epu-
larer. Sed postq̃ filius tuus hic qui deuo-
rauit substantiã suã cum meretricibus
venit occidisti illi vitulũ saginatum.
Ad hec dixit illi. Fili tu semper mecum
es. Tua mea sunt omnia. Epulari au-
tẽ et gaudere oportebat quia frater tuus
mortuus fuerat et revixit. Perierat
et inuentus est. Et incepit ante ad-
uitte de
ad
Ordi
de male villq̃
q̃ mulãs mercat⁹ dele
cruciãs vndiq̃ dũ. filiꝰ
e. filiꝰ. q̃ mꝝ. ꝯ
ele. ancipit
pulos suos. Postquã autem filius
tuus hic qui deuorauit substantiam
suam cum meretricibus venit occi-
disti illi vitulum saginatum. Ipse autẽ
dixit illi. Fili tu semper mecum es et
omnia mea tua sunt. Epulari autẽ et
gaudere oportebat quia frater tuus
hic mortuus fuerat et revixit. Perie-
rat et inuentus est.

XVI

Homo quidam erat diues qui habe-
bat villicum. Et hic diffamatus
est apud illũ q̃ dissipasset bona
ipius. Et vocauit illũ et ait illi. Quid
hoc audio de te. Redde rationem villi
tionis tue. Iam enim non poteris villi-
care. Ait autẽ villicus intra se. Quid
faciã quia dominus auferet a me villica-
tionem. Fodere non valeo mendicare
erubesco. Scio quid faciam ut cum
amotus fuero a villicatione recipiãt
me in domos suas. Convocans ui-

q̃ singulis debitoribus dñi sui dice-
bat primo. Quantum debes dño
meo. At ille dixit. Centũ cados olei.
Et dixit illi. Accipe cautionem tuam
et sede cito scribe octũginta quasi dicat
de alio dicit. Quantum debes
tu. At illi. Centum choros tritici. Ait
illi. Accipe cautionem tuam et scribe octo-
gintas. Et laudauit dominus villicum
iniquitatis q̃ prudenter fecisset. Quia
filii huius seculi prudentiores filiis lu-
cis sunt in generatione sua. Et ego
vobis dico. Facite vobis amicos de mamo-
na iniquitatis ut cum defeceritis
recipiant vos in eterna tabernacula.
Qui fidelis est in minimo. Et in ma-
iore fidelis est. Et qui in modico iniquus
est. Et in maiore iniquus est. Si ergo in ini-
quo mamone fideles non fuistis. Quod ver-
um est quis credet vobis. Et si in alieno fide-
les non fuistis. Quod vestrum est quis vo-
bis dabit. Nemo potest duobus dñis seruire.
Aut enim unum odiet et alterum diliget. Aut
unum sustinebit et alterum contemnet. Non
potestis deo seruire et mamone. Scribe
Nouerant autẽ hec omnia pharisei q̃ e-
rant auari. Et deridebant illum. Et ait il-
lis. Vos estis qui iustificatis vos
coram hominibus. Deus autẽ nouit corda
vestra. Quia q̃ hominibus altum est abhominatio
est ante deum. Lex et prophete usq; ad iohannem
ex tunc regnum dei euangelizatur et omnis i
lis vim facit. Facilius est autẽ celum
et terram preterire q̃ de lege unum apicem cadere.
Omnis qui dimittit uxorem suã et du-
cit alteram mechatur. Et q̃ dimissã
a viro ducit mechatur. Homo quidam
erat diues et induebatur purpura
bysso et epulabatur cotidie splẽdide.
Et erat quidam mendicus nomine lazarus
qui iacebat ad ianuam eius ulceribus
plenus cupiens saturari de micis q̃
cadebant de mensa diuitis et nemo illi
dabat. Sed et canes veniebant et lin-
gebant ulcera eius. Factum est autẽ
ut moreretur mendicus et portaretur ab
angelis in sinum abrahe. Mortuus est
autẽ et diues et sepultus est in inferno. Et leua
ns autẽ oculos suos cum esset in tor
mentis vidit abrahã a longe et lazar
um in sinu eius. Et ipse clamans dixit
Pater abraham miserere mihi et mitte

q̃ fidelis est in
modico et in mai⁹
fidelis erit et q̃
de iniquo

fidelis e celi et terra
preterire q̃ de lege
vnum apicem cadere

nemo potest duobus
dñis seruire

lazarum de monumento exeuntem
vinctis manibus et pedibus institis
quā mei qui eum de hac ſclāmi
Et dixerunt illi habrahām. filii vero
tue qui recepisti bona in vita tua
et lazarus similiter mala. hic autē
hō solatur tu vō cruciaris. Et insuper
omnibus hiis inter nos et vos chaos magnū
firmatū est ut hi qui uolunt hinc tran
sire ad nos nō possint neq; inde huc tran
seare. Et ait. Rogo ergo te pater ut
mittas eum in domum patris mei.
habeo enim quinq; fratres ut testetur illis ne
et ipsi veniant in hunc locum tormentorum.
Et ait illi abrahām. habent moysen
et prophetas. audiant illos. At ille di
xit. Nō pater abrahām. sed si quis ex
mortuis ierit ad eos pñiam agent.
Ait autē illi. Si moysen et prophetas nō
audiunt. neq; si quis ex mortuis resur
rexerit credent ei. Dixit autem ad discipulos
suos. Impossibile est ut nō veniant scandala. Ve autē illi per quē
veniunt. Utilius est illi si lapis mo
laris imponatur circa collū eius et pro
iciatur in mare q̄ ut scandalizet unū de pusillis istis. Attendite vobis. Si peccauerit frater tuus increpa illum. Et
si pñiam egerit dimitte illi. Et si sep
ties in die peccauerit in te et septies in
die conuersus fuerit ad te dicens. penitet
me dimitte illi. Et dixerunt apli dño
Adauge nobis fidem. Dixit autem dñs. Si
habueritis fidem sicut granum sinapis.
dicetis huic arbori morē istā. eradi
care et plantare in mare. et obediret vo
bis. Quis autem vestrum habens seruum
aut bouem pascentem qui regresso
de agro dicat illi statim transi recu
bē. nō dicit illi potius. Para quod cenem. et
accinctus mihi ministra donec manducem
et bibam. et post hec manducabis et bibes
tu. Numquid gratiam habet seruo illi quia
fecit ea quę imperauerat sibi. Puto. Sic
et vos cū feceritis omnia ea quę pcepta sunt
vobis dicite. Serui inutiles sumus. quod de
bumus facere fecimus. Et factum est dū
iret in hierusalem. transibat per me
diam samariam et galileam. Et cū
ingrederetur quoddam castellum occur
rerunt ei decem viri leprosi. Et steterūt
a longe. et leuauerūt vocem dicentes.
Jhu preceptor miserere nr̄i. Quos ut
vidit dixit. Ite ostendite vos sacer
dotibus. Et factum est dum irent mun
dati sunt. Unus autē ex illis ut vi
dit quia mundatus est regressus est cū
magna uoce magnificans deū. Et
cecidit in faciem ante pedes eius gra
tias agens. Et hic erat samaritanus.
Jhs autē respondens. Nonne decem mun
dati sunt. et nouem ubi sunt. Nō est inuē
tus qui rediret et daret gloriam deo nisi
hic alienigena. Et ait illi. Surge et
vade. quia fides tua te saluū fecit. Interrogatus autē a pharisęis quando uenit
regnum dei. respondit eis et dixit. Non uenit
regnum dei cū observatione. Neq; dicent. ecce hic aut ecce illic. Ecce enim regnum dei intra vos est. Et ait ad discipulos suos. Venient dies quando desideretis videre unū diē filii hominis et non videbitis. Et dicent vobis. ecce hic. ecce illic. nolite ire neq; sectemini. Nā sicut fulgur coruscans de sub celo micat et illuminat de sub celo est in parte sub celo sunt fulgetra. ita erit filius hominis in die sua. Primum autē oportet illum multa pati et reprobari a generatione hac. Et sicut factum est in diebus noe. ita erit et in diebus filii hominis. Edebant et bibebant uxores ducebant. et dabantur ad nuptias usq; in diem quo intrauit noe in arcam. Et uenit diluuium et perdidit oēs. Similiter sicut factum est in diebus loth. edebant et bibebant. emebant et uendebant. plantabant et edificabant. Eadem autem die qua exiuit loth a sodoma pluit ignem et sulphur de celo et omnes perdidit. Secundum hec erit quę die filius hominis revelabit. In illa die qui fuerit in tecto et vasa eius in domo ne descendat tollere illa. Et qui in agro simili nō reuertatur retro. Memores estote uxoris loth. Quicunq; quęsierit animam suam saluam facere perdet illam. qui autem perdiderit eam. Dico uobis in illa nocte erunt duo super lectum unum. assumetur et alter relinquetur. Duę erunt molentes in pistrino una assumetur et alter relinquetur. Duo in agro unus assumetur et alter relinquetur. Respondens dixit illi. Ubi dñe. At ille dixit eis. Ubicunq; fuerit corpus illuc congregabuntur et aquile. Recepit autē parabolam

ad illos. Quoniam oportet semper orare et
non deficere dicens. Iudex quidam erat
in ciuitate quadam qui deum non time-
bat et homines non reuerebatur. Vidua
autem quedam erat in ciuitate illa et ue-
niebat ad eum dicens. Vindica me de
aduersario meo. Et nolebat per multum
tempus. Post hec autem dixit intra se. Et si deum
non timeo. nec hominem reuereor. tamen quia molest-
a est michi hec uidua uindicabo illam ne
in nouissimo ueniens sugillet me.
Ait autem dominus. Audite quid iudex iniquita-
tis dixit. Deus autem non faciet uindictam
electorum suorum clamantium ad se die ac noc-
te et patienciam habebit in illis. Dico autem
uobis quia cito faciet uindictam illorum. Verum
tamen filius hominis ueniens putas inueniet
fidem in terra. Dixit autem et ad quosdam qui in
se confidebant tanquam iusti et aspernabantur
ceteros parabolam istam dicens. Duo
homines ascenderunt in templum ut orarent
unus phariseus et alter publicanus. Phariseus autem
stans hec apud se orabat. Deus gratias ago tibi quia
non sum sicut ceteri homines. Raptores. iniusti.
adulteri. uel etiam hic publicanus. Ieiuno bis
in sabbato. decimas do omnium que possideo.
Et publicanus a longe stans nolebat nec
oculos ad celum leuare sed percutiebat
pectus suum dicens. Deus propicius esto mihi
peccatori. Amen dico uobis descendit hic iustifi-
catus in domum suam ab illo. quia omnis
qui se exaltat humiliabitur et qui se humi-
liat exaltabitur. Offerebant autem ad ill-
um infantes ut eos tangeret. Quos
cum uiderent discipuli increpabant illos.
Ihesus autem conuocans eos dixit. Sinite puerorum
uenire ad me et nolite eos uetare. Talium
est enim regnum dei. Amen dico uobis quicumque non
acceperit regnum dei sicut puer non in-
trabit in illud. Et interrogauit eum qui-
dam princeps dicens. Magister bone quid
faciens uitam eternam possidebo. Dixit
autem ei ihesus. Quid me dicis bonum. Nemo
bonus nisi solus deus. Mandata nosti.
Non occides. non mechaberis. non furtum fa-
cies. Non falsum testimonium dices. honor
a patrem tuum et matrem. Qui ait. Hec omnia cus-
todiui a iuuentute mea. Quod audito ie-
sus ait illi. Adhuc unum tibi deest. Omnia
quecumque habes uende et da pauperibus
et habebis thesaurum in celo et ueni sequere
me. Hiis ille auditis contristatus est. quia

diues erat ualde. Videns autem illum
ihesus tristem factum dixit. Quam diffi-
cile qui pecunias habent in regnum
dei intrabunt. Facilius est enim came-
lum per foramen acus transire quam diui-
tem intrarem regnum dei. Et dixerunt qui
audiebant. Et quis potest saluus fieri.
Et dixit illis. Quia impossibilia sunt
apud homines possibilia sunt apud
deum. Ait autem petrus. Ecce nos dimit-
timus omnia et secuti sumus te. Qui dixit
eis. Amen dico uobis nemo est qui reliquit
domum aut parentes aut fratres. aut ux-
orem aut filios propter regnum dei et non recipi-
at multo plura in hoc tempore et in seculo fu-
turo uitam eternam. Assumpsit autem ihesus duode-
cim discipulos suos et ait illis. Ecce
ascendimus ierusalem et consumabuntur
omnia que scripta sunt per prophetas de filio ho-
minis. Tradetur enim gentibus et illude-
tur et flagellabitur et conspuetur. Et postquam
flagellauerint occident eum et die tercia
resurget. Et ipsi nichil horum intellexerunt.
Et erat uerbum absconditum istud ab eis et
non intelligebant que dicebantur. Fa-
ctum est autem cum appropinquaret ihesus
cecus quidam sedebat secus uiam mendicans.
Et cum audiret turbam pretereuntem
interrogabat quid hoc esset. Dixerunt autem ei.
quod ihesus nazarenus transiret. Et clama-
uit dicens. Ihesu fili dauid miserere
mei. Et qui preibant increpabant
eum ut taceret. Ipse uero multo magis
clamabat. fili dauid miserere mei. S-
tans autem ihesus iussit illum adduci ad
se. Et cum appropinquasset interrogauit
illum dicens. Quid tibi uis faciam. At
ille dixit. Respice fides tua te saluum
fecit. Et confestim uidit et sequeba-
tur illum magnificans deum. Et omnis
plebs ut uidit dedit laudem deo. Et
ingressus ihesus perambulabat ihesus.
Et ecce uir nomine zacheus. et hic erat
princeps publicanorum et ipse diues.
Et querebat uidere ihesum quis esset
et non poterat pre turba quia statura pusi-
llus erat. Et precurrens ascendit in ar-
borem ficomorum ut uideret illum quia inde
erat transiturus. Et cum uenisset ad lo-
cum suspiciens ihesus uidit illum et dixit
ad eum. Zache festinans descende.
quia hodie in domo tua oportet me

Dominus ut uidit deum ihesus dixit

manē. Et festinans descendit. et exce
pit illum gaudens. Et cum uiderent
omnes murmurabant dicentes. quod
ad hominē peccatorem diuertisset. Stans
aut zacheus dixit ad dm̄m. Ecce
dimidium bonorum meorum domine do p
auperibus. Et si quid aliquē defraudaui
reddo quadruplum. Ait ihc ad eū. Quia
hodie salus huic domui facta est. eo
quod et ipse filius sit abrahe. Venit enim filius
hominis querere et saluū facere quod peri
erat. Hi illis audientibus adiciens dixit
parabolam eo quod esset prope ihrlm. et quia
existimarent quod regnum dei confestim mani
festaretur. Dixit ergo. Ho quidam no
bilis abiit in regionē longinquam
accipere sibi regnum et reuerti. Vocatis autem
decem seruis suis dedit illis. x. minas.
Et ait ad illos. Negociamini dum
uenio. Ciues autem eius oderant illum.
Et miserunt legationē post illum dicentes.
Nolumus hunc regnare super nos. Et fa
ctum est ut rediret accepto regno iussit
uocari seruos quibus dedit pecuni
am ut sciret quantum quisque negociatus
esset. Venit autem primus dicens. Domine
mina tua decem minas adquisiuit. Et
ait illi. Euge serue bone quia in mo
dico fuisti fidelis eris potestatem habens
super decem ciuitates. Et alter uenit dicens.
Domine mina tua fecit. v. minas. Et huic
ait. Et tu esto super. v. ciuitates. Et tertius
uenit dicens. Et tertius uenit dicens. Do
mine ecce mina tua quam habui reposit
am in sudario. Timui enim te quia ho
austerus es. tollis quod non posuisti. et me
tis quod non seminasti. Dicit ei. De ore tu
o te iudico serue nequam. Sciebas quod ego
homo austerus sum. tollens quod non posui
et metens quod non seminaui. Et quare non
dedisti pecuniam meam ad mensam. Et ego
ueniens cum usuris utique exegissem il
lam. Et astantibus dixit. Auferte ab i
llo minam et date illi qui decem minas
habet. Et dixerunt illi. Domine habet decem minas.
Dico autem uobis quia omni habenti dabitur et ha
bundabit. Ab eo autem qui non habet et quod
habet auferetur ab eo. Verumptamen inimi
cos meos illos qui noluerunt me re
gnare super se adducite huc et interficite
ante me. Et his dictis precedebat ascen
dens ihrlm. Et factum est cum appropin
quasset ihc bethphage et bethaniam
ad montem qui uocatur oliueti. mi
sit duos discipulos suos dicens. Ite in
castellum quod contra uos est in quo intro
euntes inuenietis pullum asine alli
gatum. cui nemo unquam hominum
sedit. Soluite illum et adducite. Et si quis
uos interrogauerit quare soluitis sic dicetis
ei. Quia dominus operam eius desiderat. Abi
erunt autem qui missi fuerant et inue
nerunt sicut dixit illis stantem pull
um. Soluentibus autem illis pullum dixerunt
dominum eius ad illos. Quid soluitis pullum.
At illi dixerunt. Quia dominus eum necessarium
habet. Et duxerunt illum ad ihm. Et iactantes
uestimenta sua super pullum imposu
erunt ihm. Cum autem illo susterne
bant uestimenta sua in uia. Et cum a
propinquaret iam ad descensum montis
oliueti. ceperunt omnis turbe descendentium
gaudentes laudare deum uoce ma
gna super omnibus quas uiderant uirtutibus
dicentes. Benedictus rex qui uenit in no
mine domini pax in celo et gloria in exce
lsis. Et quidam phariseorum de turbis. dixe
runt ad illum. Magister increpa discip
ulos tuos. Quibus ipse ait. Dico uobis quod si
hii tacuerint lapides clamabunt.
Et cum appropinquauit uidens ciuitatem
fleuit super illam dicens. Quia si cognouis
ses et tu et quidem in hac die tua quae ad
pacem tibi nunc autem abscondita sunt ab oc
ulis tuis. quia uenient dies in te et circum
dabunt te inimici tui uallo. Et circum
dabunt te et coangustabunt te undique.
et ad terram prosternent te et filios tuos qui
in te sunt. Et non relinquent in te lapidem super
lapidem. eo quod non cognouisti tempus infi
cionis tue. Et ingressus in templum cepit
eicere uendentes et ementes in illo.
dicens illis. Scriptum est quia domus
mea domus orationis uocabitur uos autem
fecistis illam speluncam latronum. Et erat
docens cotidie in templo. Principes autem
sacerdotum et scribe et principes plebis que
rebant illum perdere. Et non inueniebant
quid facerent illi. Omnis enim populus
suspensus erat audiens illum. Et fac
tum est in una dierum docente illo po
pulum in templo et euangelizante. Conuene
runt principes sacerdotum et scribe
cum senioribus et aiunt dicentes ad illum.

XX

ue nb in qua poestate h facias aũ q̃
est qui dedit vbi hunc poestatem.
Ens aut dixit ad illos. Immagilv
os t ego unũ ũbũ. Ne nãte m. bap
tismus iohis de celo erat an ex hoĩb.
At illi cogitabant mẽ se dicẽs. Qũ
si dixerim de celo dic. dr ergo nõ credi
distis illi. Si aut ex hoĩb dicamus
plebs uniũa lapidabit nos. Certi
enim iohẽm ꝓpham ẽe. Et respõdẽt se
nescire unde ẽet. Et ait illis ihc. Ne
q̃ ego dico ub in qua poestate hec
facio. Cep aut dle ad plebem pun
volam hanc. Ho quid plantauit in
neam vineam. et locauit eam colonis t pe
gre fuit multis tpib. Et in tpore
mittit ad colonos seruum ut de fruc
tu uineę darent ei. At illi cedentes eũ
manẽm. Et addidit aliũ seruum
mittere. Illi aut hunc quoq; cedebãt
et afficientes contumelijs dimiserũt
manẽ. Et addidit tertium mittẽ q̃ illi
vulnerantes eiecerunt. Dixit aut dñs
uineę. Qd faciam. mittam filiũ me
um dilectũ. forsitan cum hũc uide
rint reuerentur. Cũ aũ uidissent co
lони cogitauerũt inter se dicẽtes. Hic
est heres. occidamus eũ ut nr fiat hered
itas. Et eiecerũt eũ extra uineã et occi
derunt. Qd ergo faciet illis dns uine
ę. Veniet et perdet colonos istos. Et
dabit uineam alijs. Et audito dixe
runt illi. Absit. Ille aũt aspiciens eos
dixit. Qd est ergo hoc q̃ scriptũ est.
Lapidem q̃ reprobauerunt edificãtes
hic factus est in caput anguli.
Omnis qui ceciderit sup illũ lapidẽ
q̃ualiabitur. Sup q̃ aũ ceciderit om
nier illum. Et quęrebant ꝓtinere
hic illum. Et timuerũt plm. Cognouit
enim ad ipos dixerat similitudinem
istam. Et obseruantes miserũt insidi
atores qui se iustos simularẽt. ut
caperẽt eũ in ꝑmõe. t traderẽt illũ
ꝓtui pnti. t potestati ꝑsidis. Et in
terrogauerũt illũ dicẽtes. Magr sci
mus quia recte dicis. t docẽs. t nõ
accipis personã hominis. Sed in ue
ritate dcs. Licnb date tributum
celari nõ. Considerans aũt
dolum illoz. dixit ad eos. Qd me
temptatis. Ostendite mi denariũ.
cuius hr ymaginẽ t superscriptionẽ.
Respondentes aũt dixerũt ei. Cesaris.
Et ait illis. Reddite ergo que sũt
cesaris cesari. t que sunt dei. deo.
Et nõ potuerũt reprehendere uerbũ ei
coram plebe. Et mirati in responso
ei⁹ tacuerũt. Accedẽs aũt quidã
saduceoz qui negant ee resurrec
tionem. t interrogauerũt eũ dicẽs.
Magr moyses scripsit nb. Si cui⁹
alicui mortui fuerit frater habẽs
uxorẽ. t hic sine liberis fuerit ut accipiat eam frater
ei⁹ et suscitet semẽ fratri suo. Sep
tem ergo fr erant. et primus accepit uxorẽ. et mortuus ẽ sine liberis.
Et secundus accepit illã. et ille mortuus
est sine filio. Et tertius accepit illã. si
militer et oes vii. t nõ reliquerũt semẽ
et mortui sũt. Nouissima omniũ mor
tua ẽt et mulier. In resurrectione ergo
cuius eoz erit uxor? Omes enim habuerũt eam uxorẽ. Et ait illis
dns. filii huius seculi nubũt et nubũtur
ad nuptias. Illi aũ qui digni habe
buntur seculo illo. t resurrectione ex
mortuis. nec nubent nec ducent uxo
res. neq; ei ultra mori ꝓterit. Equa
les enim angelis sũt et filii sunt dei. cũ
filii sint resurrectionis. Qa aũ resur
gunt mortui. t moyses ostendit
secus rubum sicut dicit. Dñm dm abra
ham. t deũ ysaach. t deũ iacob. Deus
aũt nõ est mortuoz. sed uiuentium.
Omes enim uiuunt ei. Astantes aũt
quidam scribaz dixerũt. Magr bene dixisti.
Et amplius nõ audebant eũ quicquam
interrogare. Dixit aũt ad illos. Quomo
do dicũt xpm filiũ dauid ee. Ipe aũ
dauid dicit in libro psalmoz. Dixit dñs
dño meo sede a dextris meis.
donec ponã inimicos tuos scabellũ
pedũ tuoz. Dauid ergo illũ dñm u
ocat. quomodo filius eius est. Audiente
aũt omi pplo. dixit discipulis suis.
Attendite a scribis qui uolũt ambu
lare in stolis. t amant salutationes
in foris. primas cathedras in sina
gogis. t primos discubitus in cenis
qui deuorant domos uiduaz. simu
lantes longam oronẽ. hi pcipient
dampnationem maiorem. Respi

gens aut̃ unde eos qui me misit. nu-
nquã sua in gaza filiaꝝ nunq̃d. nõ
aut̃ q̃ quasi vidua pupillã: ꝛ
mittentem munera eius. Et dixit
vobis ub q̃ uidua h̃ plꝰ q̃ oẽs
mittẽ. Jam oẽs hij ex habundan-
ti muser. mittentes dei. h̃ aut̃ ex eo
q̃ deficiẽ illi ẽm mittẽ totũ q̃ habuit
mittẽ. Et quidã dicentibꝰ de tem
plo q̃ lapidibꝰ ꝛ dono ornatũ
est dixit. h̃ que videtis uenient dies
in quibꝰ non relinquetur lapis sꝑ lapidẽ
qui nõ destruatur. Interrogauerũt aũt illũ
dicẽtes. Quando ergo hec erũt q̃ signũ
cum fiẽ incipiant. Qui dixit. videte ne
seducamini. multi enim uenient in nõe
meo dicẽtes q̃ ego sum ꝛ tẽpꝰ appropiauit
nolite ergo ire post eos. Cũ aũt audie
ritis pelũ ꝛ seditiões nolite terreri. Oportet
enim h̃ fieri. sed nondũ statim finis.
Tunc dicebat illis. Surget gens ꝓ gẽti
et regnũ ad̃s regnum ꝛ terre
motꝰ per loca. magni erũt. ꝛ pestilẽtie ꝛ
fames. terroresq̃ de celo. signa magna
erũt. Sed ante h oẽm mittent ub manꝰ
suas. ꝛ persequentur tradentes ꝛ
synagogis ꝛ custodijs. trahentes ad reges
ꝛ presides ꝓ nomẽ meũ. Continget
aut̃ ub in testimoniũ. Ponite ergo in
cordibꝰ uris nõ pmeditari quẽad
modũ respondeatis. Ego enim dabo ub os
et sapiam cui nõ poterũt resistere ꝛ con
dicere oẽs aduersarij uri. Trademini
a parentibꝰ ꝛ fratribꝰ ꝛ cognatis ꝛ amicis
et morte afficient ex ub. Et eritis odio
omnibꝰ hoibꝰ ꝓ nomẽ meũ. Et capillus de
capite uro non peribit. In patientia ue
stra possidebitis animas uras. Cũ aũt uidetis
circũdari exercitu iherlem tunc scitote
q̃ appropiauit desolatio eius. Tunc
qui in iudea fugiant in montes. ꝛ
qui in medio eius fugiant discedant. ꝛ q̃
in regionibꝰ non intrent in eã. q̃ dies ul-
ciõis hij sũt ut impleantur oẽia q̃
scripta sũt. Ve aute pgnãtibꝰ ꝛ nutrien
tibꝰ in illis diebꝰ. Erit enim pressura ma
gna sup̃ terrã. ꝛ ira ipli huic. Et cadent
in ore gladij. ꝛ captiui ducent̃ in oẽs
gẽtes. ꝛ iherlem calcabit a gentibꝰ donec
impleantur tpa nationũ. Et erũt
signa in sole ꝛ luna ꝛ stellis. ꝛ in ter
ra pressura gentium ꝓ confusiõe sonus
maris ꝛ fluctuũ. arescentibꝰ hominibꝰ
ꝓ timore ꝛ expectatiõe que ueniẽt uni
uerso orbi. Nam uirtutes celoꝝ mo
uebũtur. Et tunc uidebũt filiũ hois
uenientẽ in nube cum potestate magna
ꝛ maiestate. Hys aut̃ fiẽ incipientibꝰ
respicite ꝛ leuate capita ura. quia
appropiat redẽptio ura. Et dixit illis
similitudinẽ. Videte ficulneã ꝛ oẽs arbo
res. Cũ pducũt iã ex se fructũ. scitis
quia ꝓpe est estas. Ita ꝛ uos cũ uideritis h̃
fieri. scitote quia ꝓpe est regnũ dei. Amẽ
dico ub quia non preteribit gnõ h̃. donec
oẽia fiant. Celũ ꝛ terra trãsibunt. uer-
ba aũt mea non trãsibũt. Attendite aũt
ub ne forte grauentur corda ura in cra
pula ꝛ ebrietate ꝛ curis hũi. ꝛ supue
niat in uos repentina dies illa. Tan-
quã laqueus. Ita enim uenient in oẽs qui se
dent sup faciẽ omnis terre. Vigilate itaq;
omni tpe orantes ut digni habeamini
fugere ista oẽia q̃ futura sũt. ꝛ stare an
filiũ hominis. Erat aũt diebus docens
in templo. Noctibus aũt exiens morabã
tur in monte qui uocatur oliueti. Et
omnis populus mane ueniebat ad eũ
re in templo audire eum. Appropiabat
aũt dies festꝰ azimꝰ q̃ dr pascha.
Et querebant principes sacerdotũ ꝛ scri
be quomodo illum interficerent. Timebãt
aũt plebem. Intrauit aũt satanas
in iudam qui cognominabatur scariothis
unũ de xij. Et abijt et locutus est cum
principibꝰ sacerdotũ ꝛ magistris quẽ
admodũ illum ꝓderet eis. Et gau
si sũt ꝛ pacti sũt pecuniã illi dare. Et spo
pondit. Et querebat oportunitatẽ ut ꝓderet
eum sine turbis. Venit aũt dies azimoꝝ
in qua necesse erat occidi pascha. Et mi
sit petrum ꝛ iohẽm dicens. Euntes pa
rate nobis pascha ut manducemus. At-
illi dixerũt. Vbi uis paremus. Et dixit ad
eos. Ecce introeuntibꝰ ub in ciuitatẽ
occurret ub homo amphoram aq̃ ꝑ
tans. Sequimini eũ in domũ in qua
intrat. Et dicetis patrifamilias domꝰ
dixit ub magr. Vbi est diuersoriũ ubi pascha
cum discipulis meis manducẽ. Et ipse
ostendet ub cenaculũ magnũ strat
um. ibi parate. Euntes aũt inue-
nerũt sicut dixerat illis. Et parauerũt
pascha. Et cũ facta esset hora discubuit

XXII

Et ānocēū apli cum eo. Erant. Desixo dēdecimū hoc pfecto manducaūe ubēū ante quā pūtat. Dico ē ub q̄ ex hoc ñ manducatis illō annec mple anūm in regno ei. Et accepto calice gīās egit et dixit. Accipite et dimite īt uos. Dico ē ub q̄ ñ bibā de gēne mīs cē uīnis hui⁹ donec uenat re gnum dei. Et accepto pane gīās egit fregit et dedit eis dicēs. Hoc é corpꝰ mm q̄ pro uob tradet. Hoc facite mam cā ōmemorationē. Simr et calicē p q̄ cenauit dicēs. Hic est calix nou testa mū in meo sanguine q̄ pro uob fundet. Verūtn ecce manꝰ tradētis me mecū é in mēsa. Et quidē filius hoīs qdm q̄ diffinit est uadit. Uerūtn ue homini illi p q̄ tradet. Et ipi cepēt inter se querere quis eēt ex eis qui hoc facturꝰ eēt. Facta est aūt et cōtentio īt eos quis eoꝝ eēt maior. Dixit aūt eis. Reges gētiū dñantur eoꝝ. et qui potestatē hūt sup eos benefici uocantur. Vos aūt nō sic. Sed q̄ maior é in uob fiat sicut minor. Et qui pcessor est sic ministrator. Nam quis maior est qui recūbit an qui ministrat. Nonne qui recūbit. Ego aūt in medio uri sū sicut qui ministrat. Vos aūt estis qui permansistis mecū in tptationib⁹ mīs. Et ego dispono uob sicut disposuit mihi pr mꝰ regnū. ut edatis et bibatis sup mēsam meam in regno meo. Et sedeatis sup thronos iudicā tes. xii. tribus isr. Ait aūt dns sīmon. Sīmō ecce satanas expetiuit uos ut cribraret sicut triticū. Ego aūt rogaui pro te ut nō deficiat fides tua. Et tu aliquā cōuersus cōfirma fres tuos. Qui dixit ei. Dne tecū paratꝰ sū et in carcerē et in mortē ire. Et ille dixit. Dico tibi petre nō cantabit hodie gallꝰ donec ter abneges nosse me. Et dixit eis. Quando misi uos sine sacculo et pera et calciamēto numq̄d defuit uob. At illi dixer. Nichil. Dixit ergo eis. Sed nunc qui hꝰ sacculū tollat sit et pērā. Et q̄ nō hꝰ uendat tunicā suā et emat gladiū. Dico ē uob q̄m adhuc hoc q̄ scrip tum é oportet impleri in me. Et cū iniquis reputatꝰ ē. Etenim ea q̄ sūt de me finē hnt. At illi dixer. Dne ecce duo gladii hic. At ille dixit eis. Sat ē. Et egressus ibat secdm montē olivarū. Secuti sūt aūt eū et discipli. Et cū pervenisset ad locū dixit illis. Orate ne intretis in tptationē. Et ipe ab eis abstulit quasi lapidis. Et ponens genua orabat dicēs. Pat si uis trānsfer calicē istū a me. Verūtn ñ mea uoluntas sed tua fiat. Apparuit aūt illi angelꝰ de celo confortans eū. Et factꝰ in agonia prolixius orabat. Factus é sudor eius sic guttæ sanguinis decurrentis in terrā. Et cū surrexisset ab oratione et uenisset ad discipulos suos inuenit eos dormientes pr tristiciā. Et ait illis. Quid dormitis surgite et orate ne intretis in tptationē. Adhuc eo loquente ecce turba et q̄ uocabat⁹ unus de xii. antecedebat eos. Et appropinquauit ihu ut oscularet eum. Ihc aūt dixit illi. Iuda osculo filiū hoīs tradis. Videntes aūt hi qui circa ipm erant q̄ futurū erat dixer ei. Dne si percutimꝰ in gladio. Et percussit unus de ei⁹ seruū principis sacerdotū et amputauit auriculā eius dexteram. Iesus aūt respondens ait usq̄ huc. Et cūm tetigisset auriculā eius sanauit eū. Dixit aūt ihc ad eos q̄ uenerāt ad se principes sacerdotū magistros templi et seniores. Quasi ad latronē existis cū gladiis et fustibꝰ cū essem uobcū in templo. ñ extendistis manꝰ in me. Sed hec est hora uestra et potestas tenebraꝝ. Comprehendentes aūt eū duxer ad domū principis sacerdotū. Petrꝰ uo sequebat eum de long. Accenso aūt igne in medio atrii et circūsedentibus illis. Erat petrꝰ in medio eoꝝ. Quē cum uidisset ancilla quedā sedentē ad lumē et eū fixisset intuitꝰ dixit. Et hic cū illo erat. At ille negauit eū dicens. Mulier nō noui eū. Et pusillum: alius uidens eū dixit. Et tu de illis es. Petrꝰ uo ait. Homo nō sū. Et intermisso fere uno hore spatio alius quidā affirmabat dicens. Ue et hic cū illo erat. Galilæus enim est. Et ait petrꝰ. Homo nescio quid dicis. Et adhuc illo loquente gallꝰ cantauit. Et conuersꝰ

dnm̃ nr̃m ihesum xp̃m. Et ecce dat̃ est petr̃o ubi om̃ sicut dixerat qr̃ p̃ anam̃ ad illum cantet ter me negab.
Et egressꝰ foras petr̃o fleuit amare.
Et cum qn̄ venissent illi ad eū dixēt ei cecidimꝰ eū. Et nequiēt eū petr̃o dicere sicē. Et intrauerūt eum: dicentes. Prophetiza. Cuius est puer qui te percussit. Et alia multa blasphemātes dicebant in eū. Et ut facti sūt dies conuenerūt seniores plebis et principes sacerdotum et scribe ad unū et duxerunt eū in cōcilium suū dicentes. Si tu es xp̃s dic nob. Et ait illis. Si uob dixero nō credetis mihi. Si aut̃ et interrogauero nō respondebitis mihi neq; dimittetis. Et hoc amē erit filius hois sedens a dextris uirtutis dei. Dixerūt aut̃ oēs. Tu ergo es filius dei. Qui ait. Vos dicitis qr̃ ego sū. At illi dixerūt. Quid adhuc desiderium habemus testimoniū? Ipi enī audiuimus de ore eius. Et surgens oīs multitudo eorū duxerūt illū ad pilatū. Cepert aut̃ accusare eū dicēs. Hunc inuenimus subuertentē gentē nr̃am: et prohibentē tributa dare cesari dicentē se xp̃m regem esse. Pilatꝰ aut̃ interrogauit eum dicens. Tu es rex iudeorū? At ille ihesus ait. Tu dicis. At pilatus ad principes sacerdotum et turbas. Nichil inuenio causę in hoc homine. At illi magis instabant dicentes. Cōmouet populum docens per uniuersam iudeam incipiens a galilea usq; ad hunc locum. Pilatus aut̃ audiens galileam interrogauit si homo galileus esset. Et ut cognouit q̃ de herodis potestate esset remisit eū ad herodem. Qui et ipe ihrlm̃ in illis diebus fuit a longe. Et aut̃ ex multo tpe cupiebat uidere eum ex q̃ audiuerat multa de illo et sperabat aliq̃ signū uidere a deo fieri. Interrogabat aut̃ illū multis sermonibus at ipe nichil ei respondit. Stabant aut̃ principes sacerdotum et scribe instanter accusantes eū. Spreuit aut̃ illū herodes cū exercitu suo et illusit indutum uestē alba et remisit ad pilatū. Et facti sunt amici herodes et pilatus in ipa die. Erant enī antea inimici ad inuicē. Pilatꝰ aut̃ conuocatis principibus sacerdotū et magistratibus plebis dixit ad illos. Obtulistis mihi hunc hominē q̃si auertentē populum: et ecce ego coram uobis interrogans nullam causam inuenio in homine isto ex his in quibus eum accusatis. Sed neq; herodes. Nā remisit illum ad nos. Et ecce nichil dignum morte actum est ei. Emendatum ergo illum dimittam. Necesse aut̃ habebat dimittere eis per diem festum unum. Exclamauit aut̃ simul unus quidem dicens. Tolle hunc et dimitte nobis barabbam. Qui erat ꝓpter seditionē quandam factam in ciuitate et homicidium missus in carcere. Iterum aut̃ pilatus locutus est ad illos volens dimittere ihm. At illi subclamabant dicētes. Crucifige crucifige illum. Ille aut̃ tertio dixit ad illos. Quid enim malum fecit iste? Nullam causam mortis inuenio in eo. Corripiam ergo illum et dimittam. At illi instabant uocibus magnis postulantes ut crucifigeretur. Et inualescebant uoces eorum. Et pilatus sententiauit fieri petitionem eorum. Dimisit aut̃ illis eum qui ꝓpter homicidium et seditionem missus fuerat in carcerem quē petebant. Ihm uero tradidit uoluntati eorum. Et cum ducerent eum apprehenderunt simonem quendam cyrenensem uenientē de uilla. Et imposuerunt illi crucem portare post ihm. Sequebatur aut̃ illum multa turba populi et mulieres q̃ plangebant et lamentabantur eum. Conuersus aut̃ ad illas ihs dixit. Filie ihrlm nolite flere sup me. Sed super uos ipas flete et super filios uros. Quia ecce uenient dies in quibus dicent. Beate steriles et uentres q̃ non genuerūt et ubera q̃ non lactauerūt. Tunc incipient dicere montibus cadite sup nos. Et colibus operite nos. Quia si in uiridi ligno hec faciunt in arido quid fiet? Ducebantur aut̃ et alii duo nequā cum eo ut interficerentur. Et postquam uenerūt in locum qui uocatur caluarie ibi crucifixerunt eum. Et latrones unum a dextris et alterum a sinistris. Ihs aut̃ dicebat. Pater dimitte illis q̃ nesciunt quid faciunt. Diuidentes uo uestimenta eius miserunt sortes. Et stabat ꝑplus exp̃ctans. Deridebant aut̃ eum principes cum eis dicētes. Alios saluos fecit. Se ipm saluū faciat si hic est xp̃s dei electus. Illudebant aut̃ ei et milites ac

dentes. Erat autem ostiarius ille de
cimus. Si tu es rex iudeorum. Salutauit te
Hac. Erat autem super scripcio scripta
ebraice. Rex grecis et latinis et hebrai
cis. Vnus autem de his
qui pendebant latronibus blasphema
bat eum dicens. Si tu es xps saluum
fac temetipsum et nos. Respondens autem
alter increpabat eum dicens. Neque tu times
deum quod in eadem condemnacione es. Et nos
quidem iuste nam digna factis recipimus
hic nichil mali gessit. Et dicebat
ad ihm. Dne memento mei cum veneris in
regnum tuum. Et dixit illi ihs. Amen
dico tibi hodie mecum eris in paradiso.
Erat autem fere hora sexta. Et tenebre
facte sunt per universam terram usque
horam nonam. Et obscuratus est sol. Et
velum templi scissum est medium. Et cla
mans uoce magna ihs ait. Pater in
manus tuas commendo spm meum. Et
hec cum dixisset expiravit. Videns autem
centurio quod factum erat glorificauit deum dicens. Vere
homo iste iustus erat. Et omnis turba eo
rum qui simul aderant ad spectaculum istud
et videbant quod fiebant percutientes
pectora sua revertebantur. Stabant au
tem noti eius a longe et mulieres que sec
te erant eum a galilea hec videntes. Et
ecce vir nomine ioseph qui erat decurio
vir bonus et iustus. Hic non consenserat con
silio et actibus eorum. ab arimathia ciui
tate iudee qui expectabat et ipse regnum
dei. Hic accessit ad pilatum et petiit cor
pus ihu. Et deposuit eum et involuit eum
sindone. Et posuit eum in monumento excisum in
quo nondum quisquam positus fuerat. Et
dies erat parasceue et sabbatum illu
lucebat. Subsecute autem mulieres que
cum ipso uenerant de galilea uiderunt mo
numentum et quomodo positum erat
corpus eius. Et reuertentes parauerunt
aromata et unguenta. Et sabbato quie
uerunt secundum mandatum. XXIII

Una au
tem sabbati ualde diluculo uenerunt ad mon
umentum portantes que parauerant
aromata. Et inuenerunt lapidem reuolu
tum a monumento. Et ingressae non i
uenerunt corpus dni ihu. Et dum de hoc
mente starent ecce duo uiri
astiterunt secus illas in uestibus fulgen
tibus. Cum timerent autem et declinarent uultus
in terram dixerunt ad illas. Quid quae
ritis uiuentem cum mortuis. Non est
hic sed surrexit. Recordamini qualiter
locutus est uobis cum adhuc in gali
lea esset dicens. Quia oportet filium
hominis tradi in manus hominum pec
catorum et crucifigi et die tertia resurge
re. Et recordate sunt uerborum eius. Et
regressae a monumento nunciauerunt h
omnia illis. xi. et ceteris omnibus. Erant
autem Maria magdalene et Iohanna
et Maria iacobi et ceterae quae cum eis erant
quae dicebant ad apostolos haec. Et uisa sunt
ante illos sicut deliramenta uerba illa. et
non credebant illis. Petrus autem surgens
et curans ad monumentum. Et procum
bens uidit linteamina posita sola.
Et abiit ad semetipsum mirans factum
Et ecce duo ex illis ibant ipsa die in
castellum quod erat in spacio stadiorum xxx
ab ihrlm nomine emaus. Et ipsi loque
bantur ad inuicem de his omnibus quae acci
derunt. Et factum est dum fabularentur
et secum quererent et ipse ihs appropin
quans ibat cum illis. Oculi autem eorum tenebant
ne eum agnoscerent. Et ait ad illos.
Quis hi sermones quos confertis ad
inuicem ambulantes et estis tristes.
Et unus cui nomen cleophas dixit ei.
Tu solus peregrinus es in ihrlm nec
cognouisti que facta sunt in illa his
diebus. Et ille dixit. Que. Et dixe
runt ei ihu nazareno qui fuit uir pro
pheta potens in opere et sermone coram
deo et omni populo. Et quomodo tradiderunt
eum summi sacerdotes et principes nri in da
mnacionem mortis et crucifixerunt eum. Nos
autem sperabamus quia ipse esset redempturus
israhel. Et nunc super haec omnia tercia dies est ho
die ex quo haec facta sunt. Sed et mulieres quae
ex nris terruerunt nos quae ante lucem fuerunt
ad monumentum et inuento corpore
eius uenerunt dicentes se et uisionem angelo
rum uidisse qui dixerunt eam uiuere. Et abierunt
quidam ex nris ad monumentum et
inuenerunt sic mulieres dixerant. Ipsum au
tem non uiderunt. Et ipse dixit ad eos. O
stulti et tardi corde ad credendum in omni
bus quae locuti sunt prophete. Nonne oportuit pa
ti xpm et ita intrare in gloriam suam.
Et incipiens a moyse et omnibus prophe
tis interpretabatur illis in omnibus scripturis

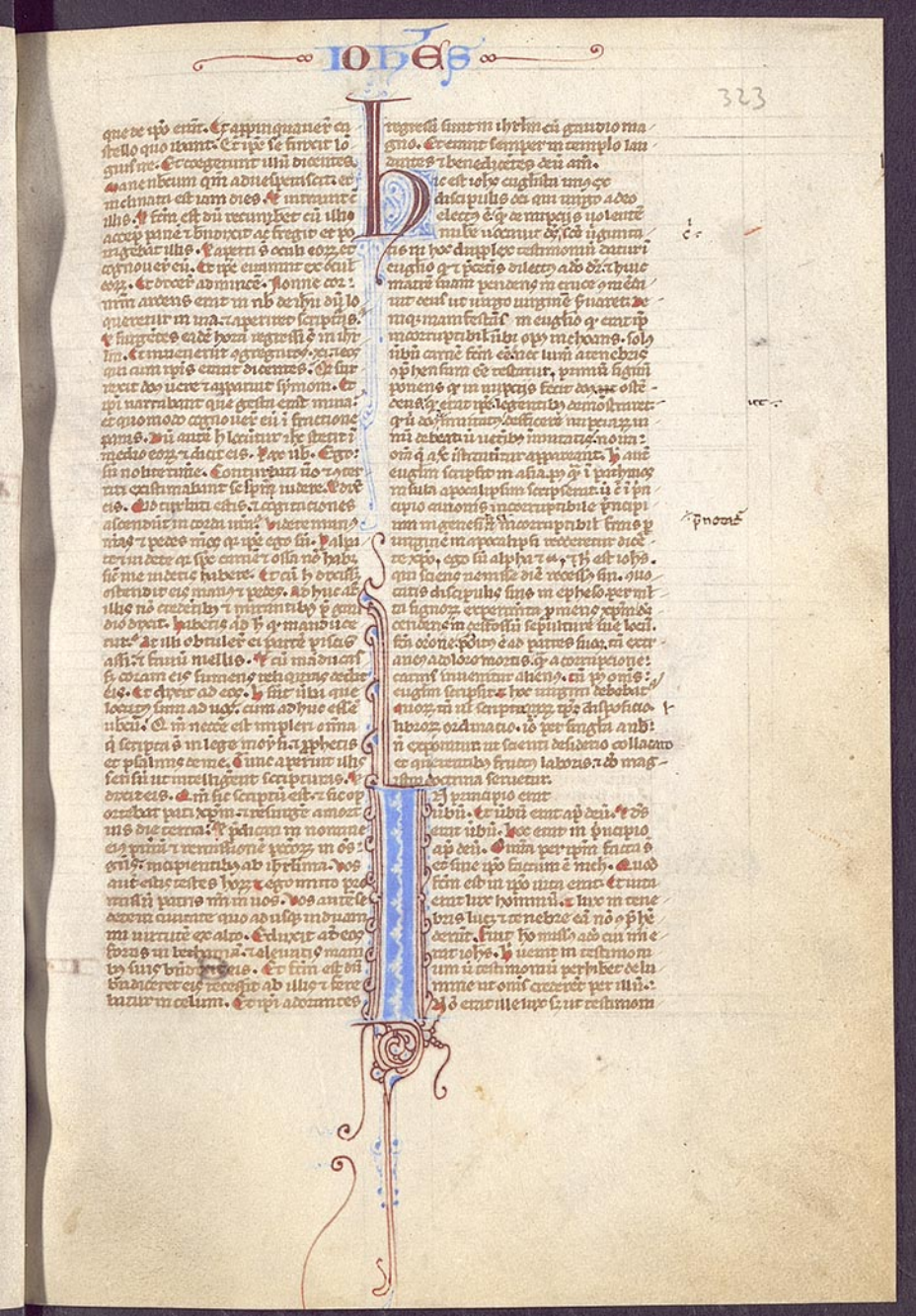

um perhiberet de lumine. Erat l
ux vera q̄ illuminat oēm hominē
venientē in hūc mundū. In mūdo
erat et mundus per ipm̄ factus est et
mundus eū nō cognouit. In ppria ve
nit et sui eum nō receperunt. Quot
quot aut̄ receperūt eū dedit eis potes
tatē filios dei fieri his qui credunt in
noīe eius. Qui nō ex sanguinibus neq;
ex voluntate carnis nec ex volupta
te viri sed ex dō nati sūt. Et vbū ca
ro factum est et habitauit in nob. Et
vidimus gl̄iam eius gl̄iā q̄si unigeni
ti a patre. Plenū gr̄ā et veritatis. Johes
testimonium perhibet de ipo et clamat
dicens. Hic erat q̄ dixi. Qui post me ven
turus est et ante me factus est. q̄ prior me
erat. Et de plenitudine eius nos omnes
accepimus gr̄ām pro gr̄ā. q̄ lex per mo
ysen data est gr̄ā et veritas per ihm̄
xp̄m facta est. Dm̄ nemo vidit unq̄.
nisi unigenitus filius qui est in sinu pa
tris. ipse enarrauit. Et hoc est testimoni
um iohis quando miserūt iudei ab ihrlm̄is
sacerdotes et leuitas ad eū ut interroga
rent eū. Tu quis es? Et confessus est et
nō negauit. et confessus est q̄ nō sum ego
xp̄c. Et interrogauerūt eū. Quid ergo? Heli
as es tu? Et dixit. Nō sum. Propha es
tu? Et rr̄. Dixerūt ergo ei. Quis es
ut rr̄nsum demus his qui miserūt nos?
Quid dicis de te ipso? Ait. Ego vox clam
antis in deserto dirigite mā dm̄ sicut
dixit ysaias ppha. Et qui missi fuerant
erant ex phariseis. Et interrogauerūt eū et
dixerūt ei. Quid ergo baptizas si tu nō
es xp̄s neq; helias neq; ppha? Rr̄ eis iohes
dicens. Ego baptizo in aqua medius
aut̄ vr̄m stetit quē vos nescitis. Ipse
est qui post me venturus est qui ante me
factus est cuius nō sum dignus vt so
luam eius corrigiam calciamenti
hec in bethania facta sunt transio
rdanē ubi erat iohes baptizans.
Altera die vidit iohes ihm̄ venientē
ad se et ait. Ecce agnus dei ecce qui to
llit pcta mundi. Hic est de quo dixi.
Post me venit vir qui ante me factus est
q̄ prior me erat. Et ego nesciebam
eum. sed ut manifestetur in isrl. Ppter
ea veni ego in aqua baptizans.
Et testimonium perhibuit iohes dicens.

Quia vidi spm̄ descendentē quasi
columbam de celo et manentē sup
eum. Et ego nesciebam eū. Sed qui
misit me baptizare in aqua ille
mi dixit. Super q̄ videris spm̄ des
cendentem et manentē sr̄ eum hic est
qui baptizat in spu scō. Et ego vi
di et testimonium perhibui quia hic est
filius dei. Altera die itm̄ stabat iohes et
ex discipulis eius duo. Et respiciens
ihm̄ ambulantē dicit. Ecce agnus
dei. Et audierūt eū duo discipuli lo
quentē et secuti sunt ihm̄. Conuersus
aut̄ ihc et videns eos sequentes se dicit
eis. Quid queritis? Qui dixerūt ei. Rab
i q̄ dr̄ interpretatū magr̄ vbi habitas?
dicit eis. Venite et videte. Venerūt et
viderūt vbi manet manserūt ibi die
illo. Hora aut̄ erat quasi decima. E
rat aut̄ andreas frater symonis petri
unus ex duobus qui audierant a iohe
et secuti fuerant eū. Inuenit hic p
mū fratrem suū symonem et dicit ei. In
uenimus messiam q̄ est interpretatū xp̄s
Et adduxit eū ad ihm̄. Intuitus aut̄
eū ihc dixit. Tu es symon filius iohā
na? Tu vocaberis cephas q̄ interpre
tatur petrus. In crastinum voluit exi
re ihc in galileam et inuenit philip
um et dicit ei ihc. Sequere me. Erat
aut̄ philipus a bethsaida ciuitate
andree et petri. Inuenit philipus
nathanael et dicit ei. Quem scrip
sit moyses in lege et pphis inueni
mus ihm̄ filiū ioseph a nazareth.
Et dixit ei nathanahel. A nazareth
potest aliquid boni esse? Dicit ei phili
pus. Veni et vide. Vidit ihc nathana
el venientē ad se et dicit de eo. Ecce
vere isrlita in quo dolus nō est. Dicit ei
nathanael. Vnde me nosti? Rr̄ ihc et
dicit ei. Prius quam te philipus vocaret
cū esses sub ficu vidi te. Rr̄ ei natha
nael et ait. Rabbi tu es filius dei, tu
es rex isrl. Rr̄d ihc et dixit ei. Quia
dixi tibi vidi te sub ficu credis maius
his videbis. Et dixit ei. Amen amen
dico vobis videbitis celum apertum et an
gelos dei ascendentes et descendentes
super filiū hōis. Et die tercia
nupcie facte sunt in chana galileē
et erat mater ihu ibi. Vocatus est aut̄

et ihe et discipuli eius ad nuptias.
Et deficiente uino dicit mater ihu
ad eum. Vinum non habent. Et dicit ei ihe.
Quid michi et tibi est mulier? Non
dum uenit hora mea. Dicit mater
eius ministris. Quecumque dixerit
uobis facite. Erant autem ibi lapidee hy
drie sex posite secundum purificationem iude
orum capientes singule metretas bi
nas ul ternas. Dicit eis ihe. Imple
te ydrias aqua. Et impleuerunt eas
usque ad summum. Et dixit eis ihe. Ha
urite nunc et ferte architriclino. Et
tulerunt. Ut autem gustauit architriclinus
aquam uinum factam et non sciebat unde esset.
Ministri autem sciebant qui hauserant
aquam. Vocat sponsum architriclinus
et dicit ei. Omnis homo primum bonum vi
num ponit. Et cum inebriati fuerint tunc
id quod deterius est. Tu autem seruasti uinum
bonum usque adhuc. Hoc fecit initium
signorum ihe in chana galilee. Et manifestauit
gloriam suam. Et crediderunt in eum
discipuli eius. Post hoc descendit capha
maum ipse et mater eius et fratres eius et
discipuli eius. Et ibi manserunt non
multis diebus. Et prope erat pascha iu
deorum. Et ascendit ihe ihrlimam. Et in
uenit in templo uendentes oues et
boues et columbas et nummularios se
dentes. Et cum fecisset quasi flagel
lum de funiculis omnes eiecit de templo.
Oues quoque et boues et nummulariorum
effudit es et mensas subuertit. Et his
qui columbas uendebant dixit. Au
ferte ista hinc et nolite facere domum pa
tris mei domum negociationis. Recor
dati uero sunt discipuli eius quia scriptum
est. Zelus domus tue comedit me. Ren
derunt ergo iudei et dixerunt ei. Quod si
gnum ostendis nobis quia hoc facis? Ren
dit ihe et dixit eis. Soluite templum
hoc et in tribus diebus excitabo illud.
Dixerunt ergo ei iudei. Quadraginta
et sex annis hedificatum est templum
hoc et in tribus diebus excitabo illud.
Ille autem dicebat de templo corporis su
i. Cum ergo resurrexisset a mortuis
recordati sunt discipuli eius quia hoc di
cebat de corpore suo. Et crediderunt
scripture et sermoni eius quem dixit ihe.
Cum autem esset ihrlimis in pascha in
die festo multi crediderunt in nomine
eius. Videntes signa eius que faciebat. Ipse
autem ihe non credebat semetipsum eis eo quod
ipse nosset omnes. Et quia opus ei non erat
ut quis testimonium perhiberet de homine
ipse enim sciebat quid esset in homine. III
Erat autem homo ex phariseis nichodemus
nomine princeps iudeorum. Hic uenit ad ihe
sum nocte et dixit ei. Rabbi scimus quia
a deo uenisti magister. Nemo enim potest hec signa
facere que tu facis nisi fuerit deus cum eo.
Respondit ihe et dixit ei. Amen amen dico tibi non
quis natus fuerit denuo non potest uidere reg
num dei. Dicit ad eum nichodemus. Quomo
do potest homo nasci cum sit senex? Numquid
potest in uentrem matris sue iterato in
troire et renasci? Respondit ihe. Amen amen
dico tibi nisi quis renatus fuerit ex aqua
et spiritu sancto non potest introire in regnum
dei. Quod natum est ex carne caro est. Et quod
natum est ex spiritu spiritus est. Non mireris quia
dixi tibi oportet uos nasci denuo. Spiritus
ubi uult spirat et uocem eius audis. Sed
nescis unde ueniat aut quo uadat.
Sic est omnis qui natus est ex spiritu. Respondit
nichodemus et dixit ei. Quomodo possunt
hec fieri? Respondit ihe et dixit ei. Tu es magister in
israel et hec ignoras? Amen amen dico tibi quia quod
scimus loquimur et quod uidimus testamur
et testimonium nostrum non accipitis. Si
terrena dixi uobis et non creditis. Quomodo
si dixero uobis celestia credetis? Et nemo
ascendit in celum nisi qui descendit de
celo filius hominis qui est in celo. Et
sicut moyses exaltauit serpentem in de
serto ita exaltari oportet filium hominis.
Ut omnis qui credit in ipsum non pereat
sed habeat uitam eternam. Sic enim deus dile
xit mundum ut filium suum unigenitum
daret. Ut omnis qui credit in eum non
pereat sed habeat uitam eternam. Non enim misit
deus filium suum in mundum ut iudicet
mundum. Sed ut saluetur mundus per ip
sum. Qui credit in eum non iudicatur. Qui
autem non credit iam iudicatus est. Quia non credit
in nomine unigeniti filii dei. Hoc est autem
iudicium quia lux uenit in mundum et
dilexerunt magis homines tenebras
quam lucem. Erant enim eorum mala opera.
Omnis enim qui male agit odit lucem et non
uenit ad lucem ut non arguantur
opera eius. Qui autem facit ueritatem

nemur ad lucē ut manifestent ē eos op
a. qm in dō fuit ficta. ⁊ hūc uenit
ihc ⁊ dixit pūs eius in iudeam ⁊ ibi
mansit cū eis ⁊ baptizabat. Erat autē iohs baptizans in
enon iuxta salim qz aque multe erant
ibi ⁊ ueniebant ⁊ baptizabantur.
Adhuc enī missus fuerat iohs in carcerē.
Facta est ergo dispūtatio iohis ex iu
deis cū purificatione. Et uenit ad io
hm ⁊ dixerūt ei. Rabbi q erat tē trans
iordanē cui testimoniū perhibuisti ec
ce hic baptizat ⁊ omes uenūt ad eū. Re
spondit iohs ⁊ dixit. Nō potest ho accipere quicq̄
nisi fuerit ei datum de celo. Ipi nos re
testimoniū perhibetis q dixi nō sū
ego xps ⁊ q missus ante illū. Qui habet
sponsam sponsus est. Amicus aut sponsi
qui stat et audit eū gaudio gaudet pp
uocē sponsi. Iste gaudiū meū ipletū est. Illū
oportet crescere me aut minui.
Qui desursū uenit sup omes est. Qui de ter
ra est de terra loquit. Qui de celo uenit sup omes
est. Et q uidit et audiuit hoc testatur.
et testimoniū eius nemo accipit. Qui aut
acceperit eius testimoniū signauit qz
deus uerax est. Quē enī misit deus uba dei
loquit. Nō enī ad mēsurā dat ds spi
ritū. Pater diligit filiū ⁊ omia dedit i
manu eius. Qui credit in filiū hz uitā
ternā. Qui aut incredulus est filio nō ui
debit uitā ⁊ ira dei manet sup eū. Cū
ergo cognouit ihc quia audierūt phisei
q ihc plures discipulos facit et bapti
zat quam iohs quāuis ihc nō bap
tizaret. Si discipuli eius reliquit
iudeam ⁊ abiit iterū in galileam.
Oportebat autē eū trānire p samariā.
Venit ergo ihc in ciuitatē samarie q
dicitur sichar iuxta prediū q dedit ia
cob ioseph filio suo. Erat aut ibi fons
iacob. Ihc aut fatigatus ex itinere sede
bat sic sup fontē. Hora autē erat qua
si sexta. Venit mulier de samaria haus
rire aquam. Dixit ei ihc. Da mihi bibe.
Discipuli eius abierāt in ciuitatem
ut cibos emerent. Dicit ergo ei mulier
illa samaritana. Quōm tu iudeus cū
bis bibe a me poscis que sū mulier
samaritana. Nō enī coutuntur iu
dei samaritanis. Respondit ihc ⁊ dixit ei. Si
scires donū dei ⁊ quis est qui dicit t
ibi bibe. tu forsitan petisses ab
eo ⁊ dedisset tibi aquam uiuā. Dicit
ei mulier. Dne neq̄ in quo haurias
habes ⁊ puteus altus est. Unde ergo ha
bes aquam uiuam. Numq̄d tu maior
es patre nr̄o iacob qui dedit nobis pu
teum ex quo et ipse bibit et filii eius ⁊
pecora eius. Respondit ihc ⁊ dixit ei.
Omnis qui bibit de aqua hac sitiet rursū. Qui
aut biberit ex aqua quā ego dabo ei
nō sitiet in ētnū. Sed aqua quā ego
dabo ei fiet in eo fons aque salien
tis in uitā ētnā. Dicit ad eū mulier.
Domine da mihi hāc aquā ut nō sitiā
nec uenā huc haurire. Dicit ei ihc. Va
de uocā uirū tuū ⁊ uenī huc. Respondit
mulier ⁊ dixit. Nō habeo uirū. Dicit ei
ihc. Bñ dixisti quia nō habeo uirum.
Quinq̄ enī uiros habuisti ⁊ hic quem
habes nō est tuus uir. Hoc uē dixisti.
Dicit ei mulier. Dne uideo q̄ pphā es tu.
Patres nr̄i in monte hoc adorauerūt
Et uos dicitis q̄ ierlm̄ē est locus ubi ado
rare oportet. Dicit ei ihc. Mulier crede mi
hoc uenit hora quō nec in monte hoc nec
ierlm̄ adorabitis patrē. Vos adoratis
q nescitis. nos adoramus q scimus quia
salus ex iudeis est. Sed uenit hora ⁊ nūc
est quando ueri adoratores adorabunt
patrem in spū ⁊ ueritate. Nam ⁊ pater
talis querit qui adorent eum. Spūs
deus et eos qui adorant eū in spū ⁊ ueri
tate oportet adorare. Dicit ei mulier.
Scio q messias uenit q dicit xps. Cū
uenerit ille annūciabit nob oīa. Dicit
ei ihc. Ego sū qui loquor tecū. Et con
tinuo uenerūt discipuli eius ⁊ mirabant
quia cū muliere loquebatur. Nemo
tn dixit quid quaris aut quid loque
ris cum ea. Reliquit ergo ydria sua
mulier ⁊ abiit in ciuitatem ⁊ dixit illis
hominibus. Venite ⁊ uidete hoīem qui
dixit mihi oīa quecūq̄ fecerā. Nū
quid ipe est xps. Exierūt de ciuitate
et uenerūt ad eū. Interim rogabāt eū
discipuli eius dicentes. Rabbi manduca
dnūc. Ille aut dixit eis. Ego cibum
habeo manducare q uos nescitis.
Dicebāt ergo discipuli ad inuicē. Nūq̄
aliquis attulit ei manducare. Dicit
eis ihc. Meus cibus est ut faciam uolun
tatem eius qui misit me ut perficiam

opus eius. Nonne uos dicitis quod adhuc
quatuor menses sunt. et messis ue-
nit? Ecce dico uobis. Leuate oculos
uestros et incete regiones quia albe sunt
iam ad messem. Et qui metit mercedem
accipit. et congregat fructum in uitam
eternam. Et ut qui seminat simul gau-
deat et qui metit. In hoc enim est uerbum
uerum quia alius est qui seminat et
alius qui metit. Ego misi uos metere
quod uos non laborastis. Alii laborauerunt
et uos in labores eorum introistis. Ex
ciuitate autem illa multi crediderunt in eum
samaritanorum propter uerbum mulieris testi-
monium perhibentis. Quia dixit mihi
omnia quecumque feci. Cum uenissent ergo
ad illum samaritani rogauerunt eum ut in-
maneret. Et mansit ibi duos dies.
Et multo plures crediderunt propter sermo-
nem eius et mulieri dicebant. Quia iam
non propter loquelam tuam credimus. Ipsi enim au-
diuimus et scimus quia hic est uere saluator
mundi. Post duos autem dies exiit inde et
abiit in galileam. Ipse enim testimonium
perhibuit quia propheta in sua patria hon-
orem non habet. Cum ergo uenisset in galil-
eam exceperunt eum galilei cum omnia uidi-
sent que fecerat ihrlimis in die festo.
Et ipsi enim uenerunt ad diem festum. Ueni-
t ergo iterum in chana galilee ubi fecit aquam
uinum. Et erat quidam regulus cuius filius in-
firmabatur capharnaum. Hic audisset
quia ihesus aduenisset a iudea in galileam
abiit ad eum et rogauit eum ut descenderet
et sanaret filium eius. Incipiebat enim
mori. Dixit ergo ihesus ad eum. Nisi signa et pro-
digia uideritis non creditis. Dicit ad eum
regulus. Domine descende priusquam mo-
riatur filius meus. Dicit ei ihesus. Uade filius
tuus uiuit. Credidit homo sermoni quem
dixit ei ihesus et ibat. Iam autem eo descendente
seruus occurrerunt ei. Et nuntiauerunt ei dicen-
tes quia filius eius uiuit. Interrogauit ergo
horam ab eis in qua melius habuit.
Et dixerunt ei. Quia heri hora septima
reliquit eum febris. Cognouit ergo pater
quia illa hora erat in qua dixit ei
ihesus. Uade filius tuus uiuit. Et credidit ipse
et domus eius tota. Hoc iterum secundum fecit signum
ihesus cum uenisset a iudea in galileam.
V Post hec erat dies festus iudeorum. Et ascen-
dit ihesus ihrlimam. Est autem ihrlimis

super probatica piscina que cognominatur
hebraice beth saida quinque porticus ha-
bens. In his iacebat multitudo magna
languentium cecorum claudorum aridorum
expectantium aque motum. Angelus autem do-
mini secundum tempus descendebat in pis-
cinam et mouebatur aqua. Et qui prior
descendebat in piscinam post motionem
aque sanus fiebat a quacumque detinebatur
infirmitate. Erat autem quidam ho-
mo ibi. xxxii. ceto annos habens in infirmita-
te sua. Hunc cum uidisset ihesus iacentem et
cognouisset quia iam multum tempus habe-
ret. dicit ei. Uis sanus fieri? Respondit ei
languidus. Domine homine non habeo ut cum
turbata fuerit aqua mittat me in piscinam.
Dum uenio enim ego alius ante me descendit.
Dicit ei ihesus. Surge tolle grabatum tuum
et ambula. Et statim sanus factus est homo.
Et sustulit grabatum suum et ambulab-
at. Erat autem sabbatum in illa die. Dicebant
ergo iudei illi qui sanus fuerat factus.
Sabbatum est non licet tolle grabatum tu-
um. Respondit eis. Qui me sanum fecit ille
mihi dixit. Tolle grabatum tuum et ambula.
Interrogauerunt ergo eum. Quis est ille homo qui
dixit tibi tolle grabatum tuum et ambula?
Is autem qui sanus fuerat effectus nesciebat
quis esset. Ihesus autem declinauit a tur-
ba constituta in loco. Post ea inuenit e-
um ihesus in templo et dixit illi. Ecce
sanus factus es iam noli peccare ne de-
tenus tibi aliquid contingat. Abiit ille ho-
mo et nuntiauit iudeis quia ihesus esset qui
fecit eum sanum. Propterea persequebantur
iudei ihesum quia hoc faciebat in sabbato.
Ihesus autem respondit eis. Pater meus usque modo o-
peratur et ego operor. Propterea ergo ma-
gis querebant eum iudei interficere quia
non solum soluebat sabbatum sed et patrem
suum dicebat deum equalem se faciens deo.
Respondit itaque ihesus et dixit eis. Amen amen dico
uobis non potest filius quicquam facere nisi quod uide-
rit patrem facientem. Quecumque enim ille fe-
cerit hec et filius similiter facit. Pater enim
diligit filium et omnia demonstrat ei que
ipse facit et maiora his demonstrabit
ei opera ut uos miremini. Sicut enim
pater suscitat mortuos et uiuificat sic
et filius quos uult uiuificat. Neque enim
pater iudicat quemquam sed omne iudicium
dedit filio ut omnes honorificent filium.

sicut honorificant patrem. Qui non ho-
norificant filium. non honorificant
patrem qui misit illum. Amen amen dico
uobis quia qui uerbum meum audit et credit
ei qui misit me: habet uitam eternam et in iu-
ditium non uenit sed transiet a morte in
uitam. Amen amen dico uobis quia uenit hora et
nunc est quando mortui audient uocem filii
dei: et qui audierint uiuent. Sicut enim pater
habet uitam in semetipso: sic dedit et filio:
uitam habere in semetipso. Et potestatem
dedit ei iuditium facere quia filius hominis
est. Nolite mirari hoc quia uenit hora in
qua omnes qui in monumentis sunt: audi-
ent uocem filii dei et procedent. Qui bona
fecerunt in resurrectionem uite. Qui uero
mala egerunt in resurrectionem iuditii.
Non possum ego a me ipso facere quicquam:
sed sicut audio iudico et iuditium meum
iustum est. Quia non quero uoluntatem
meam sed uoluntatem eius qui misit me pa-
tris. Si ego testimonium perhibeo de me
testimonium meum non est uerum. Alius est qui
testimonium perhibet de me et scio quia uerum
est testimonium eius quod perhibet de me. Vos
misistis ad iohannem et testimonium per-
hibuit ueritati. Ego autem non ab homine
testimonium accipio sed et hec dico ut uos
salui fitis. Ille erat lucerna ardens
et lucens. Vos autem uoluistis exultare
ad horam in luce eius. Ego autem habeo te-
stimonium maius iohanne. Opera enim que dedit
mihi pater ut perficiam ea. ipsa opera que e-
go facio testimonium perhibent de me.
quia pater misit me. Et qui misit me pater. ipse
testimonium perhibuit de me. Neque u-
ocem eius unquam audistis neque speciem eius uid-
istis. Et uerbum eius non habetis in uobis
manens: quia quem misit ille. hunc uos
non creditis. Scrutamini scripturas in
quibus putatis uitam eternam habe. Et
ille sunt que testimonium perhibent de
me. et non uultis uenire ad me ut ui-
tam habeatis. Claritatem ab hominibus
non accipio sed cognoui uos. quia dilectionem
dei non habetis in uobis. Ego uenio in no-
mine patris mei et non accepistis me si
alius uenerit in nomine suo illum accipietis.
Quomodo uos potestis credere qui gl-
oriam ab inuicem accipitis. et gloriam
que a solo deo est non queritis. Nolite
putare quia ego accusaturus sum uos

apud patrem. Est qui accuset uos
moyses in quo uos speratis. Si enim
crederetis moysi crederetis forsitan
et michi. De me enim ille scripsit. Si
autem illius litteris non creditis. quomodo
uerbis meis credetis. Post hec abiit ihesus
transmare galilee quod est tiberiadis
Et sequebatur eum multitudo ma-
gna quia uidebant signa que faciebat
super his qui infirmabantur. Abiit
ergo in montem ihesus et ibi sedebat cum
discipulis suis. Erat autem proximum pas-
cha dies festus iudeorum. Cum subleua-
sset ergo oculos ihesus et uidisset quia mul-
titudo maxima uenit ad eum dicit
ad philippum. Unde ememus panes
ut manducent hii. Hoc autem dicebat
temptans eum. Ipse enim sciebat quid
esset facturus. Respondit ei philippus. Ducen-
torum denariorum panes non sufficiunt
eis ut unusquisque modicum quid ac-
cipiat. Dicit ei unus ex discipulis eius
andreas frater symonis petri. Est pu-
er unus hic qui habet quinque panes
ordeaceos et duos pisces. Sed hec quid sunt
inter tantos. Dicit ergo ihesus. Facite ho-
mines discumbere. Erat autem fenum mul-
tum in loco. Discubuerunt ergo uni-
numero quasi .v. milia. Accepit ergo ihesus
panes. et cum gratias egisset distribuit
discumbentibus. Similiter et ex piscibus
quantum uolebant. Ut autem impleti
sunt dixit discipulis suis. Colligite
que superauerunt fragmenta ne pereant.
Collegerunt ergo et impleuerunt .xii. co-
phinos fragmentorum ex quinque panibus
ordeaceis et duobus piscibus que superfuerant
hiis qui manducauerant. Illi ergo homines
cum uidissent quod fecerat signum di-
cebant. quia hic est uere propheta qui uen-
turus est in mundum. Ihesus ergo cum cogno-
uisset quia uenturi essent ut rapi-
ent eum et facerent eum regem. Fugit i-
terum in montem ipse solus. Ut autem sero
factum esset descenderunt discipuli eius
ad mare. Et cum ascendissent nauem
uenerunt transmare in capharnaum et
tenebre iam facte erant et non uenerat
ad eos ihesus. Mare autem uento magno
flante exurgebat. Cum remigassent
ergo quasi stadia uiginti .v.
aut triginta uident ihesum ambulan-

rem supra mare ꝓ pmũ nauꝫ fuer. Et murmurabant Jhesu aũt dixit eis. Ego sum nolite murmurare. Nemo potest venire ad me nisi pater qui misit me traxerit eum. Et ego resuscitabo eum in nouissimo die. Est autem scriptum in prophetis. Et erunt omnes docibiles dei. Omnis qui audiuit a patre et didicit uenit ad me. Non quia patrem uidit quisquam nisi is qui est a deo. Hic uidit patrem. Amen amen dico uobis qui credit in me habet uitam eternam. Ego sum panis uite. Patres uestri manducauerunt manna in deserto et mortui sunt. Hic est panis de celo descendens ut quis ex ipso manducet non moriatur. Ego sum panis uiuus qui de celo descendi. Si quis manducauerit de hoc pane uiuet in eternum. Et panis quem ego dabo caro mea est pro mundi uita. Litigabant ergo apud se iudei dicentes. Quomodo potest hic nobis carnem suam dare ad manducandum. Dixit ergo eis Jhesus. Amen amen dico uobis nisi manducaueritis carnem filii hominis et biberitis eius sanguinem non habebitis uitam in uobis. Qui manducat carnem meam et bibit sanguinem meum habet uitam eternam. Ego resuscitabo eum in nouissimo die. Caro enim mea est cibus et sanguis meus est potus. Qui manducat carnem meam et bibit sanguinem meum in me manet et ego in illo. Sicut misit me pater uiuens et ego uiuo propter patrem. Et qui manducat me et ipse uiuet propter me. Hic est panis qui de celo descendit. Non sicut manducauerunt patres uestri manna et mortui sunt. Qui manducat hunc panem uiuet in eternum. Hec dixit in synagoga docens in capharnaum. Multi ergo audientes ex discipulis eius dixerunt. Dure est hic sermo. Quis potest eum audire. Sciens autem Jhesus apud semetipsum quia murmurarent discipuli eius de hoc dixit eis. Hoc uos scandalizat. Si ergo uideritis filium hominem ascendentem ubi erat prius. Spiritus est qui uiuificat caro non prodest quicquam. Verba que ego locutus sum uobis spiritus et uita sunt. Sed sunt quidam ex uobis qui non credunt. Sciebat aut

rumurabant ergo iudei de illo quia dixisset. ego sum panis qui de celo descendi: et dicebant. Nonne hic est filius ioseph: cuius nouimus patrem et matrem? Quomodo ergo dicit hic quia de celo descendi. Ait ergo Jhesus et dixit eis. Nolite murmurare in uicem. Nemo potest uenire ad me nisi pater qui misit me traxerit eum. Et ego resuscitabo eum in nouissimo die. Est scriptum in prophetis. Et erunt omnes docibiles dei. Omnis qui audiuit a patre et didicit uenit ad me. Non quia patrem uidit quisquam nisi is qui est a deo. Hic uidit patrem. Amen amen dico uobis qui credit in me habet uitam eternam. Ego sum panis uite. Patres uestri manducauerunt manna in deserto et mortui sunt. Hic est panis de celo descendens ut quis ex ipso manducet non moriatur. Ego sum panis uiuus qui de celo descendi. Si quis manducauerit de hoc pane uiuet in eternum. Et panis quem ego dabo caro mea est pro mundi uita. Litigabant ergo apud se iudei dicentes. Quomodo potest hic nobis carnem suam dare ad manducandum. Dixit ergo eis Jhesus. Amen amen dico uobis nisi manducaueritis carnem filii hominis et biberitis eius sanguinem non habebitis uitam in uobis. Qui manducat carnem meam et bibit sanguinem meum habet uitam eternam. Ego resuscitabo eum in nouissimo die. Caro enim mea est cibus et sanguis meus est potus. Qui manducat carnem meam et bibit sanguinem meum in me manet et ego in illo. Sicut misit me pater uiuens et ego uiuo propter patrem. Et qui manducat me et ipse uiuet propter me. Hic est panis qui de celo descendit. Non sicut manducauerunt patres uestri manna et mortui sunt. Qui manducat hunc panem uiuet in eternum. Hec dixit in synagoga docens in capharnaum. Multi ergo audientes ex discipulis eius dixerunt. Dure est hic sermo. Quis potest eum audire. Sciens autem Jhesus apud semetipsum quia murmurarent discipuli eius de hoc dixit eis. Hoc uos scandalizat. Si ergo uideritis filium hominem ascendentem ubi erat prius. Spiritus est qui uiuificat caro non prodest quicquam. Verba que ego locutus sum uobis spiritus et uita sunt. Sed sunt quidam ex uobis qui non credunt. Sciebat aut

ab mane ihc am ẽnt accentes q̃ qui
nouum ẽ eum. Et dicebat. p̃ter
uos ub q̃ nemo potest uenire ad me
nisi fuerit eis datum a patre meo. Ex hoc
multi ex discipulis eius abierũt retro. Et
iam nõ cum illo ambulabant. Dixit
ihc ad xii. Numquid et uos uultis abi
re. Rñdit ei symõ petr. Domine ad q̃ ibimꝰ
uerba ẽne habes. Et nos credimꝰ
et cognouimꝰ q̃ tu es xp̃s filius dei. Rñdit ei
ihc. Nõne ego duodecim uos elegi et unꝰ
ex uobis diabolus est. Dicebat aũt de iudam
simonis scarioth. Hic enim tradi
turus erat unꝰ ex. xii. VII Post h
ambulabat ihc in galilea. Nõ enim uolebat
in iudea ambulare q̃ querebant
eum iudei interficere. Erat aũt in
pximo dies festus iudeorum scenopegia.
Dixerunt aũt ad eum fres eius. Transi
hinc et uade in galileã ut et discipuli tui uideant opa tua q̃ tu facis
Nemo quippe in occulto aliq̃d facit et
ipse in palam ẽe. Si hec facis manifes
ta teipm mundo. Neq̃ enim fratres eius
credebant in eum. Dicit ergo eis ihc.
Tempus meum nondũ adest. tempus aũt
uestrum semper aptum est. Nõ potest mundus
odisse uos. Me aũt odit q̃ testimoniũ
perhibeo de illo q̃ opera eius mala sunt.
Vos ascendite ad diem festum hunc.
ego aũt nõ ascendam ad diem festũ ista
m̃ quia tempus meum nondũ impletum
est. Hec cum dixisset eis ipse mansit in galilea.
Vt aũt ascenderunt fratres eius
tunc et ipse ascendit ad diem festũ non
manifeste sed q̃si in occulto. Iudei ergo
querebant eum in die festo et dicebãt
Vbi est ille. Et murmur multus erat de
eo in turba. Alii aũt dicebãt q̃ bonus
est. Alii aut dicebant nõ sed seducit
turbas. Nemo tñ palam loquebatur
de illo p̃ metu iudeorum. Jam aũt die
festo mediante ascendit ihc in templo
et docebat. Mirabantur iudei dicẽ
tes. Quomodo hic litras scit cũ nõ didi
cerit. Rñdit eis ihc et dixit. Mea doctrina
nõ est mea sed eius qui misit me. Si quis
uult uoluntatem eius facere cognoscet
de doctrina utrũ ex deo sit an ego a me
ipso loquor. Qui a semetipso loquitur
gloriam propriam querit. Qui aũt quae
rit gloriam eius qui misit illum hic uerax est.
Et iniustitia in illo nõ est. Nonne
moyses dedit uobis legem. Et nemo
ex uobis facit legem. Quid me quaeritis
interficere. Rñdit turba et dixit. Demoniũ
habes. Quis te quaerit interficere. Rñdit
ihc et dixit eis. Vnum opus feci et omnes
miramini. Propterea moyses dedit circu
cisionem uobis non quia ex moyse est sed ex
patribus. Et in sabbato circumcidis homi
nem. Si circumcisionem accipit homo in sabba
to ut non soluatur lex moysi mihi indignamini
quia totum hominem sanum
fecim sabbato. Nolite iudicare secundum
faciem sed iustum iudicium iudicate. Dixerunt
ergo quidam ex hierosolymis. Nonne hic
est quem querunt interficere. Et ecce palam
loquitur et nichil dicunt. Numquid uere cognouerunt principes q̃ hic est xp̃s. Sed
hunc scimꝰ unde sit. xp̃s aũt cũ uenerit
nemo scit unde sit. Clamabat ergo
docens in templo ihc et dicens. Et me
scitis et unde sim scitis. Et a me ipso non
ueni sed est uerus qui me misit quem uos
nescitis. Ego aũt noui eum. Et si dixero
quia nescio eum ero similis uobis mendax.
Sed scio eum quia ab ipso sum et ipse me
misit. Quaerebant ergo eum apprehen
dere et nemo misit in illum manum quia
nondum uenerat hora eius. Et turba
aut multi crediderunt in eum et dicebant. Xp̃s cũ uenerit numquid plu
ra signa faciet quã q̃ hic fecit. Audierunt pharisei turbam murmurantem de illo hec. Et miserunt pha
risei et principes sacerdotum ministros ut apprehenderent eum. Dixit ergo eis ihc. Adhuc
modicum tempus uobiscum sum et uado ad
eum qui misit me. Quaeretis me et non inuenietis et ubi ego uado uos non potestis uenire. Dixerunt ergo iudei ad semetipsos. Quo hic iturus est q̃ nos non
inueniemus eum. Numquid in dispersionem gentium iturus est et docturus gentes. Quis
est hic sermo quem dixit quaeretis me et non inuenietis et ubi sum ego uos
non potestis uenire. In nouissimo aũt die magno festiuitatis stabat ihc et cla
mabat dicens. Si quis sitit ueniat
ad me et bibat. Qui credit in me
sicut dicit scriptura flumina de ue
tre eius fluent aque uiue. Hoc aũt
dixit de spũ q̃ accepturi erant cre

dentes in eum. Nondum enim erat spe-
ciatus: quia ihesus nondum fuerat glori-
ficatus. Ex illa ergo turba multi cum
audissent hos sermones eius dicebant:
hic est vere propheta, alii dicebant: hic
est xpc. Quidam autem dicebant: Numquid
a galilea venit xpc? Nonne scriptura
dicit quia ex semine dauid et de bethle-
em castello ubi erat dauid venit xpc?
Dissensio itaque facta est in turba propter eum.
Quidam autem ex ipsis volebant appre-
hendere eum: sed nemo misit super eum ma-
nus. Venerunt ergo ministri ad pontifi-
ces et phariseos: et dixerunt eis illi: Quare
non adduxistis eum? Responderunt ministri:
Numquid sic locutus est homo sicut hic loquitur?
Responderunt ergo eis pharisei: Numquid
et vos seducti estis? Numquid aliquis
ex principibus credidit in eum: aut
ex phariseis? Sed turba hec que non novit
legem maledicti sunt. Dicit nichodemus
ad illos ille qui venit ad ihesum no-
cte qui unus erat ex ipsis: Numquid lex
nostra iudicat hominem nisi audierit
prius ab ipso et cognoverit quid faciat? Re-
nderunt et dixerunt ei: Numquid et tu ga-
lileus es? Scrutare et vide quia a galilea
propheta non surgit. Et reversi sunt unusquisque
in domum suam. VIII Ihesus autem pe-
trexit in montem oliveti et diluculo
iterum venit in templum. Et omnis populus
venit ad eum et sedens docebat eos. Ad-
ducunt ad eum scribe et pharisei muli-
erem in adulterio deprehensam et statuerunt
eam in medio et dixerunt ei: Magister hec
mulier modo deprehensa est in adulterio.
In lege autem moyses mandavit hi-
nc lapidare. Tu ergo quid dicis de ea?
Hec autem dicebant temptantes eum
ut possent accusare eum. Ihesus autem in-
clinans se deorsum digito scribebat
in terra. Cum autem perseverarent interro-
gantes eum erexit se et dixit eis: Qui sine
peccato est vestrum primus in illam lapidem
mittat. Et iterum se inclinans scribebat
in terra. Audientes autem unus post unum e-
xiebant incipientes a senioribus usque
ad novissimum et remansit ihesus solus
et mulier in medio stans. Erigens autem
se ihesus videns eam dixit ei: Mulier ubi
sunt qui te accusabant? Nemo te con-
dempnavit? Nemo domine. Dixit
autem ihesus ei: Nec ego te condempnabo.
Vade et amplius iam noli peccare. Iterum
ergo locutus est ihesus dicens eis: Ego
sum lux mundi. Qui sequitur me
non ambulat in tenebris sed habebit lu-
men vite. Dixerunt ergo ei pharisei:
Tu de te ipso testimonium perhibes:
testimonium tuum non est verum. Respondit ihesus et
dixit eis: Et si ego testimonium perhi-
beo de me ipso verum est testimonium me-
um quia scio unde venio et quo vado. Vos
autem secundum carnem iudicatis ego non iudico
quemquam. Et si iudico ego iudicium meum
verum est quia solus non sum sed ego et qui mi-
sit me pater. Et in lege vestra scriptum est
quia duorum hominum testimonium
verum est. Ego sum qui testimonium
perhibeo de me ipso et testimonium
perhibet de me qui misit me pater. Dice-
bant ergo ei: Ubi est pater tuus? Respondit ihesus:
Neque me scitis neque patrem meum. Si
me scitis forsitan et patrem meum scire-
tis. Hec verba locutus est ihesus in gazofila-
cio docens in templo. Et nemo apprehen-
dit eum quia nec dum venerat hora e-
ius. Dixit ergo eis iterum ihesus: Ego va-
do et quaeretis me et in peccato vestro mori-
emini. Quo ego vado vos non potestis
venire. Et dicebat eis: Vos deorsum es-
tis ego de supernis sum. Vos de hoc
mundo estis: ego non sum de hoc mundo.
Dixi ergo vobis quia moriemini in peccatis
vestris. Si enim non credideritis quia e-
go sum moriemini in peccato vestro. Di-
cebant ergo ei: Tu quis es? Dicit eis
ihesus: Principium qui et loquor vobis. Multa
habeo de vobis loqui et iudicare. Sed qui
misit me verax est. Et ego quae audivi
ab eo hec loquor in mundo. Et non cogno-
verunt quia patrem eius dicebat deum.
Dixit ergo eis ihesus: Cum exaltaveritis
filium hominis tunc cognoscetis quia
ego sum et a me ipso facio nichil. Sed sicut
docuit me pater hec loquor. Et qui me
misit mecum est et non reliquit me solum
quia ego quae placita sunt ei facio sem-
per. Hec illo loquente multi crediderunt in
eum. Dicebat ergo ihesus ad eos qui credi-
derunt ei iudeos: Si vos manseritis in
sermone meo vere discipuli mei eritis.
Et cognoscetis veritatem et veritas libe-
rabit vos. Responderunt ei iudei: Semen

abrahe fum. z nemin seruitum
unquam. Quomodo tu dicis ubi
eris? Respondit ihc. Amen amen dico vb quia omne qui facit peccm seruus
est peccti. Seruus autē nō manet in domo
in etnū filius autē manet in etnum.
Si ergo filius vos liberauerit vere liberi
eritis. Scio quia filii abrahe estis
sed quereritis me interficere quia sermo
meus nō capit in vb. Ego q̄ michi
uid patrem meum loquor z vos q̄
audistis apud patrē vrm hoc facitis.
Respondert et dixerunt ei. Pater
nr abraham est. Dicit eis ihc. Si
filii abrahe essetis opera abrahe faceretis.
Nunc autem quereritis me interficere
hominē qui veritatē vob locutus sum quā
audiui a deo hoc abraham nō fecit. Vos opera patris vrī facitis.
Dixerunt ei. Nos ex fornicatione nō sumus nati. Vnū patrē habemus deum. Dixit ergo eis ihc. Si deus
pr vr esset diligeretis vtiq; me. Ego
enī ex deo processi z veni. Neq; enim
a me ipso venio sed ille misit me. Quare loquelam meam nō cognoscitis
quia nō potestis audire sermonē
meum. Vos ex patre diabolo estis et
desideria patris vri vultis facere. Ille
homicida erat ab initio z in veritate
nō stetit quia nō est veritas in eo.
Cum loquitur mendaciū ex propriis
loquitur quia mendax est pater eius.
Ego autē quia veritatem dico nō creditis michi. Quis ex vob arguet me de
peccō. Si veritatē dico vobis quare nō creditis michi. Qui est ex deo verba dei audit.
Propterea vos nō auditis quia ex deo non
estis. Respōdert ergo iudei z dixerunt ei.
Nonne bene dicimus nos quia samaritanus es tu z demoniū habes. Respondit ihc. Ego demoniū nō habeo sed honorifico patrē meum z vos inhonorastis
me. Ego autem nō quero gloriā meā
est qui querit et iudicat. Amen amen
dico vob si quis sermonē meum seruauerit mortē non videbit in etnum. Dixerunt ergo iudei. Nunc cognouimus
quia demoniū habes. Abraham z
mortui est z prophete z tu dicis. Si quis
sermonē meum seruauerit non gustabit mortem in etnum. Numquid tu maior es patre nō abraham qui
mortuus est z prophete qui mortui sunt
quē teipsum facis. Respondit ihc. Si
ego glorifico me ipsum gloria mea nichil
est. Pater meus est qui glorificat me. Si
nos dicimus quia deus vr est et non
cognouistis eum. Ego aut noui eū.
et si dixero quia nescio eum ero similis
vob mendax. Sed scio eum z sermonē
eius seruo. Abraham pater vr exultauit ut videret diē meum z vidit
et gauisus est. Dixerunt ergo iudei ad eū.
Quinquaginta annos nō dū habes
et abraham vidisti. Dixit eis ihc.
Amen amen dico vob priusquā abraham
fieret ego sum. Tulerunt ergo lapides ut iacerent in eum. Ihc aut absconditus est z exiuit de templo. Et pretenens ihc vidit hominē cecum
a natiuitate. Et interrogauerunt discipuli eius dicētes. Rabbi quis peccauit hic homo aut parentes eius ut cecus nasceretur. Respondit ihc. Neq; hic
peccauit neq; parentes eius. Sed ut manifestentur opera dei in illo. Me autē
oportet operari opera eius qui misit
me donec dies est. Venit enī nox quando
nemo potest operari. Quamdiu in
mundo sum lux sum mundi. Hec cū
dixisset exposuit in terram z fecit
lutum ex puto et linuit super oculos
eius et dixit ei. Vade z lauare in natatoria siloe q̄ interpretatur missus. Abiit
ergo et lauit z venit videns. Itaq;
vicini z qui videbant eum prius
quia mendicus erat dicebant. Nonne
hic est qui sedebat et mendicabat.
Alii dicebant quia hic est. Alii autē
dicebant nequaquā sed similis est eius.
Ille vō dicebat quia ego sum. Dicebant ergo ei. Quomodo aperti sunt
oculi tui. Respondit ille homo qui
dicitur ihc lutum fecit et inunxit oculos meos
et dixit mihi. Vade ad natatoria siloe
et lauare. Abiui z laui z vidi. Et
dixerunt ei. Vbi est ille. Ait. Nescio. Adducunt aut eū ad phariseos
eum ceci fuerat. Erat aut sabbm quando
lutum fecit ihc z aperuit oculos eius.
Iterum ergo interrogabant eū phariseī
quomodo vidisset. Ille aut dixit
eis. Lutum posuit mihi sup oculos

nice erlam t turb. Dicebant ergo ex
pharisei q̃dam. Nõ est hic hõo a dõ q̃
sabbm nõ custodit. Alii dicebant qõ
modo potest homo peccõr h signa
facere. Et scisma erat inter eos. Dicit ergo
cõ. Tu quid dicis de eo qm aperu
it oculos tuos. Ille aut dixit q̃ pphe
es. Nõ credidert ergo iudei de illo q̃
ceus fuisset et visi. donec vocarent
parentes eius qui viderant eum. Et
interrogauerunt eos dicẽtes. Hic est filius ve
ster quem vos dicitis q̃ natus ẽ cecus
modo ergo videt non dicunt. Respõdẽ
runt parentes eius et dixerunt. Scimus q̃ hic filius no
ster est et q̃ cecus natus ẽ. Quomodo aut
nunc videat nescimus aut quis a
peruit oculos eius nescimus nos. Ipse ĩ
terrogate etatem habet per se de se lo
quatur. Hec dixerunt parentes eius q̃ timebant
iudeos. Jam enim conspiraverant
iudei ut si quis eum confiteretur xpm esse
synagogam fieret. Propterea parentes
eius dixerunt. quia etatem habet ipsum interro
gate. Vocauerunt ergo iterum hominem
qui fuerat cecus et dixerunt ei. Da gl̃am
deo. Nos scimus quia hic homo peccator est.
Dixit ergo ille. Si peccator ẽ nescio. Unum
scio quia cum essem cecus modo video.
Dixerunt ergo illi. Quid fecit tibi. quomo
do aperuit oculos tuos. Respondit eis.
Dixi vobis iam et audistis. quid vultis
iterum audire. Nũquid et vos vultis discipu
li eius fieri. Maledixerunt ei et dixerunt.
Tu discipulus eius sis nos aũt discipuli
mosi sumus. Nos scimus q̃ mosi locu
tus ẽ deus. Hunc aũt nescimus unde sit.
Respondit ille homo et dixit eis. In hoc enĩ
mirabile est q̃ vos nescitis unde sit
et aperuit oculos meos. Scimus aũt q̃
peccatores deus nõ audit. Sed si quis de
cultor dei fuerit et voluntatem eius fecerit hunc
audit. A seculo nõ est auditum q̃ quis a
perurit oculos ceci nati. Nisi esset hic a
dõ nõ poterat facere quicquam. Respon
derunt et dixerunt ei. In peccatis natus
es totus tu doces nos. Et eiecerunt eũ
foras. Audivit aũt ihs q̃ eiecerunt eũ
foras et cũ invenisset eũ dixit ei. Tu
credis in filiũ dei. Respondit ille et dixit.
Quis est dñe ut credam in eũ. Et dixit ei
ihs. Et vidisti eum et qui loquitur
tecũ ipse est. At ille ait. Credo dñe.
Et procidens adorauit eum. Et dixit ei
ihs. In iudicium ego in hunc mundum
veni ut qui non vident videant et qui
vident ceci fiant. Et audierunt ex pha
risei sunt cum eo qui cum ipso erant et dixe
runt ei. Numquid et nos ceci sumus.
Et dixit eis ihs. Si ceci essetis non haberetis
peccatum. Nunc aũt dicitis. quia videmus
Peccatum vestrum manet. Amen amen
dico vobis qui non intrat per ostium in
ovile ouium sed ascendit aliunde. ille fur
est et latro. Qui aũt intrat per ostium
pastor est ouium. Huic ostiarius aper
it et oves vocem audiunt eius et sua
oves vocat nominatim et educit e
as. Et cum propriis oves emiserit a
ntea eas vadit. Et oves illum sequũ
tur quia sciunt vocem eius. Alienũ aũt
non sequuntur sed fugiunt ab eo quia
nescit alienos non noverunt. Hoc prover
bium dixit eis ihs. Illi aũt non cognoverunt
quod loqueretur eis. Dixit
ergo eis iterum ihs. Amen amen dico vobis q̃
ego sum hostium ouium. Omnes quot
quot venerunt fures sunt et latrones
sed non audierunt eos oves. Ego sum hostiu
m. Per me si quis introierit salvabit. Et
egredietur et egredietur et pascua
inveniet. Fur non venit nisi ut fu
retur et mactet et perdat. Ego venĩ
ut vitam habeant et abundantius
habeant. Ego sum pastor bonus. Bonus
pastor animam suam dat pro ovibus suis.
Mercenarius autem et qui non est pastor
cui non sunt oves videt lupum
venientem dimittit oves et fugit
et lupus rapit et dispergit oves. Mer
cenarius aũt fugit quia mercena
rius est et non pertinet ad eum de ovibus.
Ego sum pastor bonus et cognosco me
as et cognoscunt me mee. Sicut nouit
me pater et ego agnosco patrem et animam
meam pono pro ovibus meis. Alias
oves habeo que non sunt ex hoc ovili
et illas oportet me adducere vocem
meam audient. Et fiet unum ovile
et unus pastor. Propterea me pater diligit
quia ego pono animam meam. ut iterum
sumam eam. Nemo tollit eam a me
sed ego pono eam a me ipso. Potestatem
habeo ponendi eam et potestatem habeo
iterum sumendi eam. Hoc mandatum

accepi a patre meo. Silencio mihi fiã
et nõe uocesse pp sermõẽ hoc. Nitra
mini. Quid eũ audistis? Alij dicebãt.
Hũlus non sunt demonij poterunt
Numquid demonij pot oculos ceci
aperire? Incerti sunt aut encenia i
hierusalem z hiems erat. Et ambulabat
ihc in templo in porticu salomonis.
Circũdederũt ergo eũ iudei z dixerũt ei.
Quousq; animam meã tollis? Si tu
es xpc dic nob palam. Respondit eis ihc.
Loquor uob et non creditis. Opera que
ego facio in nomine patris mei hec
testimoniũ perhibent de me. Sed uos non
creditis qm non estis de ouibus meis.
Oues mee uocem meam audiũt ego
agnosco eas z sequuntur me. Ego uitam
eternam do eis et nõ peribũt in
eternũ z nõ rapiet eas quisquã de manu
mea. Pater meus quod dedit mihi maius
e omnibus z nemo pot rapere quicq de
manu patris mei. Ego et pater unũ sumus.
Sustulerũt ergo lapides iudei ut lapidarent
eum. Respondit eis ihc. Multa opera bona
ostendi uob ex patre meo propt quod
eorum me lapidatis? Respondẽrũt iudei. De
bono opere non lapidamus te sed de blas
phemia. Et quia tu homo cum sis facis
teipsum deum. Respondit eis ihc. Nonne scriptum
est in lege uestra quia ego dixi dij estis?
Si illos dixit deos ad quos sermo dei factus
est et non potest solui scriptura dicitis uos quem pater
sanctificauit et misit in mundum. Non
dicitis quia blasphemas quia dixi filius dei sum.
Si non facio opera patris mei nolite credere
mihi. Si autem facio si mihi non uultis
credere operibus credite ut cognoscatis
et credatis quia in me est pater et ego in
patre. Quærebant ergo eum iterum
apprehendere et exiit de manibus eorum.
Et abiit iterum trans iordanem in eum locum
ubi erat iohes baptizans primum et mansit
ibi. Et multi uenerunt ad eum et
dicebant. Quia iohes quidem signum fecit
illud. Omnia autem quecunq; dixit iohes
de hoc uero erant et multi crediderunt
in eum. Erat autem quidã languens
lazarus a bethania de castello marie
et marthe sororis eius. Maria autem erat
que unxit dominum unguento et extersit
pedes eius capillis suis cuius frater
lazarus infirmabatur. Miserunt ergo sorores eius ad eum dicentes.
Domine ecce quem amas infirmatur
Audiens autem ihc dixit eis. Infirmitas hec non est ad mortem sed pro
gloria dei ut glorificetur filius dei per eum. Diligebat autem ihc martham et sororem
eius et lazarum. Vt ergo audiuit
q infirmabatur tunc quidem mansit
in eodem loco diebus duobus. Deinde post
hoc dixit discipulis suis. Eamus in iudeam
iterum. Dicunt ei discipuli. Rabbi
nunc querebant te iudei lapidare
et iterum uadis illuc? Respondit ihc. Nonne duodecim
sunt horæ diei? Si quis ambulauerit
in die non offendit quia lucem
huius mundi uidet. Si autem ambulauerit
in nocte offendet quia lux non est in eo.
Hec postquam dixit eis lazarus amicus noster dormit
sed uado ut a somno excitem eum.
Dixerunt ergo discipuli eius. Domine si dormit
saluus erit. Dixerat autem ihc de
morte eius illi autem putauerunt quia
de dormitione somni dicit. Tunc ergo
dixit eis ihc manifeste. Lazarus mortuus
est quod non sum ibi propter uos ut credatis. Sed eamus ad eum. Dixit ergo thomas
qui dicitur didymus ad condiscipulos.
Eamus et nos ut moriamur cum eo. Venit
igitur ihc et inuenit eum
quatriduum iam in monumento habentem. Erat autem bethania iuxta hierusalem
quasi stadiis xv. Multi autem de iudeis uenerant ad martham et mariam ut
consolarentur eas de fratre suo. Martha ergo
ut audiuit quia ihc uenit occurrit illi.
Maria autem domi sedebat. Dixit ergo martha ad ihm. Domine si fuisses hic frater
meus non fuisset mortuus. Sed nunc scio quia
quecunq; postulaueris a deo dabit tibi deus.
Dicit illi ihc. Resurget frater tuus. Dicit ei
martha. Scio quia resurget in resurrectione
in nouissimo die. Dixit ei ihc. Ego sum resurrectio
et uita. Qui credit in me etiam si mortuus
fuerit uiuet. Et omnis qui uiuit et credit
in me non morietur in eternum. Credis
hoc? Ait illi. Vtique domine. Ego credidi quia
tu es xpc filius dei uiui qui in hunc
mundum uenisti. Et hec dicens abiit
et uocauit mariam sororem suam silentio
dicens. Magister adest et uocat te. Illa
ut audiuit surrexit cito et uenit

ad eum. Longum erat ut veniret ihc in castellum sed erat ab huc mille passibus ubi occurrerat ei martha. Judei igit qui erant cum ea in domo consolabant eam. Cum audissent quia ihc venit et venerit secuti sunt eam dicentes quia vadit ad monumentum ut ploret ibi. Maria ergo cum venisset ubi erat ihc vidit eum et cecidit ad pedes eius dicens ei. Domine si fuisses hic frater meus non fuisset mortuus. Ihc ergo ut vidit eam plorantem et circa eam venientes plorantes infremuit spu et turbavit semetipm et dixit. Ubi posuistis eum. Dicunt ei. Domine veni et vide. Lacrimatus est ihc. Dixerunt ergo judei. Ecce quomodo amabat eum. Quidam autem ex ipsis dixerunt. Nonne potuit hic qui aperuit oculos cecum facere ut et hic non moreretur. Ihc ergo rursus fremens in semetipso venit ad monumentum. Erat autem spelunca et lapis superpositus erat ei. Ait ihc. Tollite lapidem. Dicit ei martha soror eius q̃ frat mortui. Domine iam fetet quatriduanus est enim. Dicit ei ihc. Nonne dixi tibi. quia si credideris videbis gloriam dei. Tulerunt ergo lapidem. Ihc aut elevatis sursum oculis dixit. Pater gratias ago tibi quoniam audisti me. Ego aut sciebam quia semper me audis. sed propter turbam quae circumstat dixi ut credant quia tu me misisti. Et cum hoc dixisset clamavit voce magna lazare veni foras. Statim prodiit qui fuerat mortuus ligatis manibus et pedibus institis et sudario facies eius. Dicit eis ihc. Solvite eum et sinite abire. Multi ergo ex judeis q̃ venerunt ad mariam et martham et viderunt q̃ fecerat credidit in eum. Quidam autem ex ipsis abierunt ad pharisaeos et dixerunt eis. quae fecit ihc. Collegerunt ergo pontifices et pharisaei concilium et dicebant. Quid facimus q̃a hic homo multa signa facit. Si dimittimus eum sic omnes credent in eum et venient romani et tollent nostrum locum et gentem. Unus autem ex ipsis caiphas nomine cum esset pontifex anni illius dixit eis. Vos nescitis quicquam nec cogitatis. q̃ expedit vobis ut unus moriatur homo pro populo et non tota gens pereat. Hoc autem a semetipso non dixit. sed cum pontifex esset anni illius prophetavit quia ihc moriturus erat pro gente. et non tm pro gente sed ut filios dei qui erant dispersos congregaret in unum. Ab illo ergo die cogitabant ut interficerent eum. Ihc ergo iam non in palam ambulabat apud judeos sed abiit in regionem juxta desertum in civitatem quae dicitur ephrem et ibi morabatur cum discipulis suis. Erat autem pascha judeorum. Et multi ascenderunt in jerusalem de regione ante pascha ut sanctificarent se ipsos. Quaerebant ergo ihm et colloquebantur ad invicem in templo stantes. Quid putatis q̃ non veniat ad diem festum. Dederunt autem pontifices et pharisei mandatum ut si quis cognoverit ubi sit indicet. ut apprehendant eum.

XII

Ihc ergo ante sex dies pasche venit bethaniam ubi fuerat lazarus mortuus q̃ suscitavit ihc. Fecerunt autem ei cenam ibi martha ministrabat. lazarus vero unus erat de discumbentibus cum eo. Maria ergo accepit libram unguenti nardi pistici pretiosi. et unxit pedes ihu et extersit pedes eius capillis suis. et domus impleta est ex odore unguenti. Dicit ergo unus ex discipulis eius judas scarioth qui erat eum traditurus. Quare hoc unguentum non venit. ccc. denariis. et datum est egenis. Dixit aut hoc non q̃ de egenis pertineret ad eum. sed q̃ fur erat. et loculos habens. ea quae mittebantur portabat. Dixit ergo ihc. Sinite illam in die sepulturae meae servet illud. Pauperes enim semper habetis vobiscum me aut̃ non semper habebitis. Cognovit ergo turba multa ex judeis quia illic est. et venerunt non propter ihm tm. ut lazarum viderent quem suscitavit a mortuis. Cogitaverunt aut principes sacerdotum ut et lazarum interficerent. quia multi propter illum abibant ex judeis et credebant in ihm. In crastinum aut multa turba quae venerat ad diem festum. cum audisset quia ihc venit hierusalem accepe runt ramos palmarum. et processerunt obviam ei. et clamabant. Osanna filio david benedictus qui venit in nomine domini. rex israhel. Invenit autem ihc asellum et sedit super eum. sicut scriptum est. Noli timere filia sion. ecce rex tuus venit sedens super pullum asinae. Haec non cognoverunt discipuli eius primum. si

quo glificetur filius hominis. Cum ergo exisset
dicit ei. Nunc anima mea turbata est. Et quid
dicam? Pater salvifica me ex hac hora.
Sed propterea veni in horam hanc. Pater
clarifica tuum. Venit ergo vox de celo
dicens. Et clarificavi et iterum clarificabo.
Turba ergo que stabat et audierat
dicebat tonitruum factum esse. Alii au
dicebant. Angelus ei locutus est. Re
spondit. Non propter me hec vox venit
sed propter vos. Nunc iudicium est mundi. Nunc
princeps huius mundi ejicietur foras. Et
ego cum exaltatus fuero a terra omnia trahe
am ad me ipsum. Hoc autem dicebat signifi
cans qua morte esset moriturus.
Respondit ei turba. Nos audivimus ex lege
quia Christus manet in eternum. Et quomodo
tu dicis oportet exaltari filium hominis.
Quis est iste filius hominis. Dixit ergo eis
Jhesus. Adhuc modicum lumen in vobis est.
Ambulate dum lucem habetis ut non tenebre
vos comprehendant. Qui ambulat in tenebris
nescit ubi vadat. Dum lucem habetis credite in lucem ut filii lucis sitis.
Hec locutus est Jhesus et abiit et abscondit se
ab eis. Cum autem tanta signa fecisset

coram eis non credebant in eum. Ut sermo
Ysaie prophete impleretur quem dixit. Domine quis
credidit auditui nostro et brachium Domini cui
revelatum est. Propterea non poterant credere quia
dixit Ysaias. Excecavit oculos eorum et induravit cor eorum
ut non videant oculis et intelligant corde et convertantur et sanem eos. Hec dixit
Ysaias cum vidisset gloriam ejus et locutus
est de eo. Verumtamen ex principibus multi
crediderunt in eum. Sed propter pharisseos non
confitebantur propter synagogam ne ejicerentur. Dilexerunt enim gloriam hominum magis quam gloriam dei. Jhesus autem clamavit et dixit. Qui credit in me non credit in me sed
in eum qui misit me. Et qui videt me videt eum qui misit
me. Ego lux in mundum veni. Ut omnis qui
credit in me in tenebris non maneat. Et
si quis audierit verba mea et non custo
dierit ego non judico eum. Non enim veni
ut judicem mundum sed ut salvificem
mundum. Qui spernit me et non accipit ver
ba mea habet qui judicet eum. Sermo quem
locutus sum ipse judicabit eum in
novissimo die. Quia ego ex me ipso
non sum locutus. Sed qui misit me pater
ipse dedit mihi mandatum quid dicam et quid
loquar. Et scio quia mandatum
ejus vita eterna est. Et ergo ego loquor
sicut dixit mihi pater sic loquor. Ante
diem festum pasche sciens Jhesus quia
venit hora ejus ut transeat ex hoc mundo ad patrem cum dilexisset suos qui
erant in mundo in finem dilexit eos. Et
cena facta cum diabolus jam misisset in
cor ut traderet eum Judas Symonis Ischa
riotes. Sciens quia omnia dedit ei pater in
manus et quia ab deo exiit et ad deum
vadit. Surgit a cena et ponit vestimenta
sua. Et cum accepisset linteum precinxit
se. Deinde mittit aqua in pelvim et cepit
lavare pedes discipulorum et extergere
linteo quo erat precinctus. Venit ergo
ad Symonem Petrum. Dicit ei Petrus.
Domine tu mihi lavas pedes. Respondit
Jhesus et dixit ei. Quod ego facio tu nescis
modo. Scies autem postea. Dicit ei Petrus.
Non lavabis mihi pedes in eternum.
Respondit ei Jhesus. Si non lavero tibi non habebis par
tem mecum. Dicit ei Symon Petrus. Domine
non tantum pedes meos sed et manus et caput.

mat eum ihc. Et iam est hō mō iger nīi ut peccs iauer. si ē mundus vos mundi estis sed nō omes. Sciebat enī quis nā eet. qui tradet eū. Propēa dixī nō estis mūdi omes. Postq̄ ergo lauit pedes eor. z accepit uestimēta sua cū recubuisset iterū dixit eis. Scitis quid fecerim uob. Vos uocatis me magr z dnē bene dicitis sum enī. Si ergo ego lauī pedes uros dnī z magr uos debetis alter alioꝝ lauare pedes. Exemplū enī dedi uob. ut sicut ego fec uob ita z uos faciatis. Amē amē dico uob nō ē seruus maior dño suo nec apl̄s maior eo qui misit illū. Si hec scitis beati eritis si feceritis ea. Nō de omib uob dico. Ego scio quos elegerim. Sed ut impleat scīptura manducat mecū panē leuabit ē me calcaneū suū. Amodo dico uob priusq̄ fiat ut cred̄tis cū factū fuerit q ego sum. Amē amē dico uob q accipit si q mīsero me accipit. Qui aūt me accipit accipit eū qui me misit. Cū hec dixisset ihc turbatus est spū: et protestatus ē z dixit. Amē amē dico uob quia unus ex uob me tradet. Aspiciebant ergo ad inuicē discipuli hesitantes de quo diceret. Erat ergo recubens unus ex discipulis eius in sinu ihu q diligebat ihc. Innuit ergo hunc simō petr̄ et dicit ei. Quis ē de quo dicit. Inclinans ergo ille sup pectus ihu dicit ei. Dne quis ē. Respondit ihc. Ille est cui ego intinctū panē porrexero. Et cū intinxisset panē dat iude symonis scarioth. Et post buccellam tūc introiuit in illū satanas. Dicit ei ihc. Quod facis fac cito. Hoc aūt nemo sciuit discumbentiū ad quid dixerit ei. Quidā enī putabant q̄ loculos habebat iudas. q. dixisset ei ihc. Eme ea que opus sunt nob ad diē festum. aut egenis ut aliquid daret. Cū ergo accepisset me buccellam exiuit cōtinuo. erat aūt nox. Cū ergo exisset dicit ihc. Nunc clarificatus ē filius hoīs et deus clarificatus ē in eo. Si deus clarificatus ē in eo et deus clarificabit eū in semetipso. et continuo clarificabit eū. filioli adhuc modicū uobiscū sum. quereris me et sicut dixi iudeis. quo ego uado uos nō potestis uenire. Et uob dico nouū mandatū do uob. ut diligatis inuicē. Sicut dilexi uos ut et uos diligatis inuicē. In hoc cognoscent omēs quia mei estis discipuli si dilectionem habueritis ad inuicem. Dicit ei symon petr. Domine quo uadis. Respondit ei ihc. Quo ego uado nō potes me modo sequi sequeris aūt postea. Dicit ei symon petr. quare nō possum sequi te modo. animam meā pro te ponam. Respondit ihc. Animā pro me pones. Amē amē dico tibi non cantabit gallus donec me negabis ter. Non turbet cor uestrum. creditis in deum et in me credite. In domo patris mei mansiones multe sunt. Si quo minus dixissem uobis. quo vado parare uobis locum. Et si abiero et preparauero uob locum iterum uenio et accipiam uos ad me ipm. ut ubi sum ego et uos sitis. Et quo ego vado scitis et viam scitis. Dicit ei thomas. Dne nescimus quo uadis. Et quomodo possumus viam scire. Dicit ei ihc. Ego sum uia et ueritas et uita. Nemo uenit ad patrem nisi per me. Si cognouissetis me et patrem meum utique cognouissetis et patrem meum scietis eum et uidistis eum. Dicit ei philippus. Dne ostende nob patrem et sufficit nob. Dicit ei ihc. Tanto tempore uobiscum sum et non cognouisti me philippe qui uidet me uidet et patrem. Quomodo tu dicis ostende nob patrem. Non credis quia ego in patre et pater in me est. Verba que ego loquor uob. a me ipso non loquor. Pater aūt in me manens ipse facit opa. Non credis quia ego in patre et pater in me est. Alioquin propter opera ipsa credite. Amē amē dico uob qui credit in me opa q ego facio ipse faciet. Et maiora horum faciet quia ego vado ad patrem. Et quicūq petieritis patrem in nomine meo hoc faciam. Ut glorificetur pater in filio. Si quid petieritis me in nomine meo hoc faciam. Si diligitis me mandata mea seruate. et ego rogabo patrem et alium paracletum dabit uob. ut maneat uobcum in etnū. Spm ueritatis q mundus non potest accipere quia non uidet eum nec scit eum. Vos aūt cognoscetis eū. quia apud uos manebit et in uob erit. Non relinquam uos orphanos uenio ad uos. Adhuc modicū et mundus me iam non uidet. Vos aūt uidetis me quia ego uiuo et uos uiuetis. In illo die cognoscetis q̄ ego sum in patre meo. et uos in me et ego in uob. Qui habet mandata mea et seruat ea ille est qui diligit

XIII

me. ☙ Mat̃ dilexit me dilect̃ a patre
meo. Et ego dilexi eũ. et manifestabo
ei me ipm. Dicit ei iudas ñ ille scariothes.
Domine quid factũ est q̃ nob manifestaturus es te ipm. ñ mundo. Respondit ihc. et
dixit ei. Si quis diligit me sermonẽ meũ seruabit
et pat̃ meus diliget eũ. et ad eũ veniemus
et mansionẽ apud eũ faciemus. ☙ Qui non diligit me sermones meos non seruat. Et sermonẽ quẽ audistis non est meus sed eius q̃ misit me
patris. Hec locutus sũ vob apud vos manens.
Paraclitus aũt spũs scs q̃ mittet pat̃ in nomine meo. ille vos docebit omnia. et suggeret vob omnia quecũq; dixero vob. Pacem
relinquo vob pacem meam do vob. Non quomodo mundus dat ego do vob. Non turbetur cor vestrum neq; formidet. Audistis q̃ ego dixi vob
vado et venio ad vos. Si diligeretis me gauderetis utiq; q̃ vado ad patrem quia
pat̃ maior me est. Et nunc dixi vob priusquam fiat ut cũ fact̃ fuerit credatis. Jam non multa
loquar vobũ. venit enim princeps mundi
huius. et in me non habet quicq̃. Sed ut cognoscat
mundus q̃ diligo patrem. et sicut mandatum dedit mihi pat̃ sic facio. Surgite eamus hinc. Ego
sum vitis vera. et pat̃ meus agricola est. Omnem
palmitem in me non ferentem fructũ tollet
eum. et omnẽ qui fert fructũ purgabit eum
ut fructum plus afferat. Jam vos mundi estis
propt̃ sermonẽ quem locutus sum vob. Manete
in me et ego in vob. Sicut palmes non potest ferre
fructum a semetipso nisi manserit in vite
sic nec vos nisi in me manseritis. Ego
sum vitis vos palmites. Qui manet in me
et ego in eo hic affert fructũ multum. quia sine me nichil potestis facere. Si quis non in me
manserit mittetur foras sicut palmes
et aridus colliget eum et in ignem mittet:
et ardet. Si manseritis in me et verba mea
in vob manserint quodcũq; volueritis petetis
et fiet vob. In hoc clarificatus est pat̃ meus:
ut fructum plurimum afferatis. et efficiamini discipuli. Sicut dilexit me pat̃ et
ego dilexi vos. Manete in dilectione mea.
Si precepta mea seruaueritis manebitis in
dilectione mea. Sicut et ego seruaui patris
mei preceptum et manco in eius dilectione.
Hec locutus sũ vob ut gaudium meum in vob sit et gaudium
vestrum impleatur. Hoc est preceptum meum ut diligatis inuicem sicut dilexi
vos. Maiorem hac dilectionem nemo habet ut
animam suam ponat quis pro amicis suis.
Vos amici mei estis si feceritis que ego
precipio vob. Jam non dicam vos seruos
quia seruus nescit quid faciat dns eius.
Vos autem dixi amicos. quia omnia quecũq; audiui a patre meo nota feci vob. Non
vos me elegistis sed ego elegi vos. et posui
vos ut eatis et fructum afferatis et fructus
vester maneat. Et quecũq; petieritis patrem a nomine meo det vob. Hec mando vob
ut diligatis inuicem. Et si mundus vos odit
scitote quia me priorem vobis odio habuit.
Si de mundo fuissetis mundus quod suum
diligeret. Quia vero de mundo non estis
sed ego elegi vos de hoc mundo propterea odit
vos mundus. Memores estote sermonis mei
quem ego dixi vob. Non est seruus maior domino suo.
Si me persecuti sunt et vos persequentur
Si sermonem meum seruauerunt et vestrum seruabunt. Sed hec omnia facient vobis propter nomen meum quia nesciunt eum qui misit me. Si non
venissem et locutus fuissem eis peccatum non haberent. Nunc autem excusationem non habent
de peccato suo. Qui me odit odit et patrem meum.
Si opera non fecissem in eis que
nemo alius fecit peccatum non haberent. Nunc
autem et viderunt et oderunt me et patrem
meum. Sed ut impleatur sermo qui in
lege eorum scriptus est. quia odio habuerunt me gratis. Cum autem venerit paraclitus
quem ego mittam vobis a patre spũm veritatis qui a patre procedit ille testimonium perhibebit de me. Et vos testimonium
perhibebitis quia ab initio mecum estis. Hec
locutus sum vobis ut non scandalizemini absque synagogis facient vos. Sed venit hora ut
omnis qui occidit vos arbitretur obsequium se prestare deo. Et hec facient vobis quia non nouerunt patrem neque me. Sed hec locutus sum vobis ut cum venerit hora eorum reminiscamini eorum quia ego dixi vob. Hec autem ab initio
non dixi vobis quia vobiscum eram. Et nunc vado ad eum qui misit me et nemo ex vobis interrogat me quo vadis. Sed quia hec locutus
sum vobis tristitia implevit cor vestrum. Sed
ego veritatem dico vobis expedit vobis ut ego
vadam. Si enim non abiero paraclitus non
veniet ad vos si autem abiero mittam
eum ad vos. Et cum venerit ille arguet mundum de peccato et de iustitia et de iudicio. De
peccato quidem quia non credunt in me. De iustitia vero quia ad patrem vado et iam
non videbitis me. De iudicio autem quia

princeps huius mundi iam iudicatus est.
Adhuc multa habeo vobis dicere sed non
potestis portare modo. Cum autem ven-
erit ille spiritus veritatis docebit vos omnem
veritatem. Non enim loquetur a semetipso
sed quecumque audiet loquetur et que ventura
sunt annuntiabit vobis. Ille me clari-
ficabit quia de meo accipiet et annuntiabit
vobis omnia quecumque habet pater mea sunt propterea
dixi vobis quia de meo accipiet et annuntiabit
vobis. Modicum et iam non videbitis me et iterum
modicum et videbitis me quia vado ad pa-
trem. Dixerunt ergo ex discipulis eius ad in-
vicem. Quid est hoc quod dicit vobis modicum et
non videbitis me et iterum modicum et videbitis
me et quia vado ad patrem. Dicebant ergo.
Quid est hoc quod dicit modicum. Nescimus
quid loquitur. Cognovit autem ihesus quia volebant
eum interrogare et dixit eis. De hoc quer-
itis inter vos quia dixi vobis modicum et non vi-
debitis me et iterum modicum et videbitis me.
Amen amen dico vobis quia plorabitis et flebitis
vos mundus autem gaudebit. Vos autem contris-
tabimini sed tristitia vestra in gaudium
vestrum. Mulier cum parit tristitiam habet quia
venit hora eius. Cum autem peperit iam
non meminit pressure propter gaudium quia natus
est homo in mundum. Et vos igitur nunc quidem
tristitiam habetis. Iterum autem videbo vos
et gaudebit cor vestrum et gaudium vestrum ne-
mo tollet a vobis. Et in illo die non me roga-
bitis quicquam. Amen amen dico vobis quia quecumque
petieritis patrem in nomine meo dabit vobis.
Usque modo non petistis quicquam in nomine
meo petite et accipietis ut gaudium vestrum
sit plenum. Hec in proverbiis locutus sum vobis.
Venit hora cum iam non in proverbiis loquar
vobis sed palam de patre meo annuntiabo
vobis. In illo die in nomine meo petetis
et non dico vobis quia ego rogabo patrem
de vobis. Ipse enim pater amat vos quia vos me
amastis et credidistis quia a deo exivi. Exi-
vi a patre et veni in mundum. Iterum reli-
quo mundum et vado ad patrem. Dicunt ei dis-
cipuli eius. Ecce nunc palam loqueris et pro-
verbium nullum dicis. Nunc scimus quia scis
omnia et non opus est tibi ut quis te interroget. Per
hoc credimus quia a deo existi. Respondit eis ihesus.
Modo creditis. Ecce venit hora et iam
venit ut dispergamini unusquisque in
propria et me solum relinquatis et non solus
quia pater mecum est. Hec locutus sum vobis

ut in me pacem habeatis. In mundo
pressuram habebitis sed confidite quia ego
vici mundum. Hec locutus est ihesus et subleva-
tis in celum oculis dixit. Pater venit
hora clarifica filium tuum ut filius tuus
clarificet te. Sicut dedisti ei potestatem
omnis carnis ut omne quod dedisti ei det eis vitam
eternam. Hec autem vita eterna ut cog-
noscant te solum verum deum et quem misisti
ihesum christum. Ego te clarificavi super terram opus
consummavi quod dedisti michi ut faciam. Et
nunc clarifica me tu pater apud temetipsum
claritate quam habui prius quam mundus esset
apud te. Manifestavi nomen tuum hominibus
quos dedisti michi de mundo tui erant
et michi eos dedisti et sermonem tuum seru-
averunt. Nunc cognoverunt quia omnia que
dedisti michi abs te sunt quia verba que dedi-
sti michi dedi eis et ipsi acceperunt et cognoverunt
vere quia a te exivi et crediderunt quia tu me
misisti. Ego pro eis rogo non pro mundo rogo
pro eis quos dedisti michi quia tui sunt. Et
mea omnia tua sunt et tua mea sunt et
clarificatus sum in eis et iam non sum in
mundo et hii in mundo sunt et ego ad
te venio. Pater sancte serva eos in nomine
tuo quos dedisti michi ut sint unum sicut et nos.
Cum essem cum eis ego servabam eos in
nomine tuo quos dedisti michi custodivi et ne-
mo ex his periit nisi filius perditionis
ut scriptura impleatur. Nunc autem ad te
venio et hec loquor in mundo ut habeant
gaudium meum impletum in semetipsis. Ego
dedi eis sermonem tuum et mundus eos odi-
o habuit quia non sunt de mundo sicut et ego non
sum de mundo non rogo ut tollas eos de
mundo sed ut serves eos a malo. De mun-
do non sunt sicut ego non sum de mundo. Pater
sanctifica eos in veritate sermo tuus veritas
est. Sicut tu me misisti in mundum et ego
misi eos in hunc mundum. Et ego pro eis sanc-
tifico me ipsum ut sint et ipsi sanctificati in
veritate. Non pro his rogo tantum sed pro eis qui
credituri sunt per verbum eorum in me ut
omnes unum sint sicut et tu pater in me
et ego in te ut et ipsi in nobis unum sint si-
cut et nos unum sumus. Ego in eis et tu in
me ut sint consummati in unum et cognos-
cant mundus quia tu me misisti et dile-
xisti eos sicut et me dilexisti. Pater quos
dedisti michi volo ut ubi ego sum et illi sint
mecum ut videant claritatem meam quam

XVII

dctiū michi qua dilexit me antequā
ſtaret mundū. Locutus ſum vobis
ut gaudiū meū in vobis ſit & gaudiū
vr̄m impleat. Hec mandō vobis ut
diligatis inuicē. Si mundus vos odit
ſcitote quia me priorē vobis odio habuit.
Si de mundo fuiſſetis mundus quod
ſuum erat diligeret. Quia vero de mundo
non eſtis ſed ego elegi vos de mundo
propterea odit vos mundus. Mementote
ſermonis mei quē ego dixi vobis. Non
eſt ſeruus maior dño ſuo. Si me perſecuti
ſunt & vos perſequentur. Si ſermonē meū
ſeruauerunt & vr̄m ſeruabunt. Sed hec
omnia facient vobis propter nomen meū
quia nesciunt eum qui misit me. Si non
venissem & locutus fuissem eis peccatum
non haberent nunc autem excusationem
non habent. Qui me odit & patrem meū
odit. Si opera non fecissem in eis que nemo
alius fecit peccatum non haberent nunc
autem & viderunt & odio habuerunt &
me & patrem meum. Sed ut impleatur
sermo qui in lege eorum scriptus est quia
odio habuerunt me gratis. Cum autem
venerit paraclitus quem ego mittam vobis
a patre spiritum veritatis qui a patre
procedit ille testimonium perhibebit de me.
Et vos testimonium perhibebitis quia ab
initio mecum estis. Hec locutus sum vobis
ut non scandalizemini. Absque synagogis
faciunt vos. Sed venit hora ut omnis qui
interficit vos arbitretur obsequium se
prestare deo. Et hec facient vobis quia non
nouerunt patrem neque me. Sed hec locutus
sum vobis ut cum venerit hora eorum
reminiscamini eorum quia ego dixi vobis.
Hec autem vobis ab initio non dixi quia
vobiscum eram. Et nunc vado ad eum qui
misit me & nemo ex vobis interrogat me
quo vadis. Sed quia hec locutus sum vobis
tristitia impleuit cor vestrum. Sed ego
veritatem dico vobis expedit vobis ut ego
vadam. Si enim non abiero paraclitus non
veniet ad vos. Si autem abiero mittam
eum ad vos. Et cum venerit ille arguet
mundum de peccato & de iusticia & de
iudicio. De peccato quidem quia non
credunt in me. De iusticia vero quia ad
patrem vado & amplius non videbitis me.
De iudicio autem quia princeps huius
mundi iam iudicatus est. Adhuc multa
habeo vobis dicere sed non potestis portare
modo. Cum autem venerit ille spiritus
veritatis docebit vos omnem veritatem.
Non enim loquetur a semetipso sed quecumque
audiet loquetur & quae ventura sunt
annuntiabit vobis. Ille me clarificabit
quia de meo accipiet & annuntiabit vobis.
Omnia quecumque habet pater mea sunt
propterea dixi quia de meo accipiet &
annuntiabit vobis. Modicum & iam non
videbitis me & iterum modicum & videbitis
me quia vado ad patrem. Dixerunt ergo
ex discipulis eius ad alterutrum. Quid est
hoc quod dicit nobis modicum & non
videbitis me & iterum modicum & videbitis
me & quia vado ad patrem. Dicebant ergo
quid est hoc quod dicit modicum nescimus
quid loquitur. Cognouit autem ihesus quia
volebant eum interrogare & dixit eis de
hoc quaeritis inter vos quia dixi modicum
& non videbitis me & iterum modicum &
videbitis me. Amen amen dico vobis quia
plorabitis & flebitis vos mundus autem
gaudebit vos autem contristabimini sed
tristitia vestra vertetur in gaudium.
Mulier cum parit tristitiam habet quia
venit hora eius cum autem peperit puerum
iam non meminit pressure propter gaudium
quia natus est homo in mundum. Et vos
igitur nunc quidem tristitiam habetis
iterum autem videbo vos & gaudebit cor
vestrum & gaudium vestrum nemo tollet
a vobis. Et in illo die me non rogabitis
quicquam. Amen amen dico vobis si quid
petieritis patrem in nomine meo dabit
vobis. Usque modo non petistis quicquam
in nomine meo petite & accipietis ut gaudium
vestrum sit plenum. Hec in prouerbiis
locutus sum vobis. Venit hora cum iam non
in prouerbiis loquar vobis sed palam de
patre annuntiabo vobis. In illo die in
nomine meo petetis & non dico vobis quia
ego rogabo patrem de vobis. Ipse enim pater
amat vos quia vos me amastis & credidistis
quia ego a deo exiui. Exiui a patre & veni
in mundum iterum relinquo mundum &
vado ad patrem. Dicunt ei discipuli eius
ecce nunc palam loqueris & prouerbium
nullum dicis. Nunc scimus quia scis omnia
& non opus est tibi ut quis te interroget
in hoc credimus quia a deo existi. Respondit
eis ihesus modo creditis. Ecce venit hora
& iam venit ut dispergamini unusquisque
in sua & me solum relinquatis & non sum
solus quia pater mecum est. Hec locutus
sum vobis ut in me pacem habeatis in
mundo pressuram habebitis sed confidite
ego vici mundum.

CAPUT XVII

Hec locutus est ihesus & leuatis oculis
suis in celum dixit pater venit hora
clarifica filium tuum ut filius tuus clarificet
te sicut dedisti ei potestatem omnis carnis
ut omne quod dedisti ei det eis vitam
eternam. Hec autem est vita eterna ut
cognoscant te solum deum verum & quem
misisti ihesum christum. Ego te clarificaui
super terram opus consummaui quod dedisti
mihi ut faciam. Et nunc clarifica me tu
pater apud temetipsum claritate quam
habui priusquam mundus esset apud te.
Manifestaui nomen tuum hominibus quos
dedisti mihi de mundo tui erant & mihi
eos dedisti & sermonem tuum seruauerunt.
Nunc cognouerunt quia omnia que dedisti
mihi abs te sunt. Quia verba que dedisti
mihi dedi eis & ipsi acceperunt & cognouerunt
vere quia a te exiui & crediderunt quia tu
me misisti. Ego pro eis rogo non pro mundo
rogo sed pro his quos dedisti mihi quia tui
sunt & mea omnia tua sunt & tua mea sunt
& clarificatus sum in eis. Et iam non sum
in mundo & hi in mundo sunt & ego ad te
venio. Pater sancte serua eos in nomine
tuo quos dedisti mihi ut sint unum sicut
& nos. Cum essem cum eis ego seruabam eos
in nomine tuo quos dedisti mihi & custodiui
& nemo ex eis perijt nisi filius perditionis
ut scriptura impleatur. Nunc autem ad te
venio & hec loquor in mundo ut habeant
gaudium meum impletum in semetipsis.
Ego dedi eis sermonem tuum & mundus eos
odio habuit quia non sunt de mundo sicut
& ego non sum de mundo. Non rogo ut
tollas eos de mundo sed ut serues eos a malo.
De mundo non sunt sicut & ego non sum de
mundo. Sanctifica eos in veritate tua
sermo autem tuus veritas est. Sicut me
misisti in mundum & ego misi eos in
mundum. Et pro eis ego sanctifico me ipsum
ut sint & ipsi sanctificati in veritate.
Non pro eis autem rogo tantum sed & pro
eis qui credituri sunt per verbum eorum
in me. Ut omnes unum sint sicut tu pater
in me & ego in te ut & ipsi in nobis unum
sint ut credat mundus quia tu me misisti.
Et ego claritatem quam dedisti mihi dedi
eis ut sint unum sicut & nos unum sumus.
Ego in eis & tu in me ut sint consummati
in unum & cognoscat mundus quia tu me
misisti & dilexisti eos sicut & me dilexisti.
Pater quos dedisti mihi volo ut ubi sum
ego & illi sint mecum ut videant claritatem
meam quam dedisti mihi quia dilexisti me
ante constitutionem mundi. Pater iuste mundus
te non cognouit ego autem te cognoui & hi
cognouerunt quia tu me misisti & notum feci
eis nomen tuum & notum faciam ut dilectio
qua dilexisti me in ipsis sit & ego in ipsis.
Hec cum dixisset ihesus egressus est cum
discipulis suis trans torrentem cedron ubi erat
ortus in quem introiuit ipse & discipuli eius.
Sciebat autem & iudas qui tradebat eum locum
quia frequenter conuenerat ihesus illuc cum
discipulis suis. Iudas ergo cum accepisset
cohortem & a pontificibus & pharisaeis mi-
nistros venit illuc cum lucernis & facibus
& armis. Ihesus itaque sciens omnia que
uentura erant super eum processit & dixit eis.
Quem queritis? Responderunt ei. Ihesum
nazarenum. Dicit eis ihesus. Ego sum. Stabat
autem & iudas qui tradebat eum cum ipsis.
Vt ergo dixit eis ego sum abierunt retror-
sum & ceciderunt in terram. Iterum ergo eos
interrogauit. Quem queritis? Illi autem
dixerunt. Ihesum nazarenum. Respondit ihesus
dixi vobis quia ego sum. Si ergo me queritis
sinite hos abire. Ut impleatur sermo
quem dixerat quia quos dedisti mihi non
perdidi ex eis quemquam. Simon ergo petrus
habens gladium eduxit eum: & per-
cussit pontificis seruum & abscidit auri-
culam eius dexteram. Erat autem nomen
seruo malchus. Dixit ergo ihesus petro. Mitte
gladium tuum in vaginam. Calicem quem
dedit mihi pater non bibam illum? Cohors ergo & tribunus & ministri iudeorum
apprehenderunt ihesum & ligauerunt eum.
Et adduxerunt eum ad annam primum
erat enim socer caiphe qui erat pontifex
anni illius. Erat autem caiphas qui dede-
rat consilium iudeis quia expedit unum
hominem mori pro populo. Sequebatur autem ihesum simon petrus & alius discipu-
lus. Discipulus autem ille erat notus pon-
tifici & introiuit cum ihesu in atrium pontifi-
cis. Petrus autem stabat ad hostium foris.
Exiuit ergo discipulus alius qui erat no-
tus pontifici & dixit hostiarie. Et introduxit
petrum. Dicit ergo petro ancilla hostiaria.
Si quando tu ex discipulis es hominis huius? Dicit ille. Non sum. Stabant autem serui & ministri ad prunas
quia frigus erat & calefiebant se. Erat
autem cum eis petrus stans & calefaciens
se. Pontifex ergo interrogauit ihesum de disci-
pulis suis & de doctrina eius. Respondit ei ihesus.
Ego palam locutus sum mundo. Ego semper docui in synagoga & in templo quo omnes
Iudei conueniunt. Et in occulto locutus sum
nichil. Quid me interrogas? Interroga eos
qui audierunt quid locutus sum ipsis. Ecce hi
sciunt que dixerim ego. Hec autem cum dixisset unus assistentium ministrorum dedit alapam
ihesu dicens. Sic respondes pontifici? Respondit ihesus. Si male locutus sum testimonium perhibe de malo. Si autem bene quid me cedis.
Et misit eum annas ligatum ad caiphan
pontificem. Erat autem simon petrus stans
& calefaciens se. Dixerunt ergo ei. Numquid & tu ex discipulis eius es? Negauit ille
& dixit non sum. Dicit unus ex seruis
pontificis cognatus eius cui abscidit petrus
auriculam. Nonne ego te vidi in horto
cum illo? Iterum ergo negauit petrus & statim gallus cantauit. Adducunt ergo ihesum
ad caiphan in pretorium. Erat autem mane.
Et ipsi non introierunt in prætorium ut non
contaminarentur sed manducarent pascha.
Exiit ergo pilatus ad eos foras & dixit.
Quam accusationem affertis aduersus homi-
nem hunc? Responderunt et dixerunt ei. Si non
esset hic malefactor non tibi tradidissemus
eum. Dixit ergo eis pilatus. Accipite eum:
& secundum legem vestram iudicate eum. Dixerunt ergo iudei. Nobis non licet interficere
quemquam. Ut sermo ihesu impleretur quem
dixit significans qua morte esset moriturus.
Introiuit ergo iterum in prætorium pilatus & vocauit
ihesum & dixit ei. Tu es rex iudeorum? Respondit ihesus. A temetipso hoc dicis an alii tibi dixerunt de me? Respondit pilatus. Numquid
ego iudeus sum. Gens tua & pontifices
tui tradiderunt te mihi. Quid fecisti? Respondit ihesus. Regnum meum non est de hoc mundo.
Si ex hoc mundo esset regnum meum ministri
mei utique decertarent utique non tradar iudeis.
Nunc autem regnum meum non est hinc.
Dixit itaque pilatus. Ergo rex es tu? Respondit ihesus. Tu dicis quia rex sum ego. Ego in
hoc natus sum & ad hoc veni in mundum
ut testimonium perhibeam veritati. Omnis
qui est ex veritate audit meam vocem. Dicit ei
pilatus. Quid est veritas? Et cum hoc dixisset iterum exiit ad iudeos & dicit eis. Ego nullam inuenio in eo causam. Estque
consuetudo ut unum dimittam vobis in pas-

cha. Vultis ergo dimittam vobis regem
iudeorum. Clamaverunt ergo rursum omnes
dicentes. Non hunc sed barabam. Erat
XIX autem barabas latro. Hunc ergo apprehen-
dit pilatus ihesum et flagellavit. Et milites
plectentes coronam de spinis imposu-
erunt capiti eius. Et veste purpurea cir-
cumdederunt eum. Et veniebant ad eum et dica-
bant. Ave rex iudeorum et dabant ei alapas.
Exiit iterum pilatus foras et dicit eis. Ecce
adduco eum vobis foras ut cognoscatis
quia nullam causam invenio in eo. Exiit
ergo ihesus portans coronam spineam et
purpureum vestimentum. Et dicit eis pi-
latus. Ecce homo. Cum ergo vidissent eum
pontifices et ministri clamabant dicentes.
Crucifige crucifige eum. Dicit eis pilatus.
Accipite eum vos et crucifigite. Ego enim
non invenio causam in eo. Responderunt ei iudei.
Nos legem habemus et secundum legem debet
mori quia filium dei se fecit. Cum ergo audisset
pilatus hunc sermonem magis timuit. Et
ingressus est pretorium iterum et dicit ad ihesum. Un-
de es tu. Ihesus autem responsum non dedit ei. Di-
cit ergo ei pilatus. Michi non loqueris.
Nescis quia potestatem habeo dimittere te.
Et potestatem habeo crucifigere te. Respondit
ei ihesus. Non habes potestatem adversum me ul-
lam nisi tibi esset datum de super. Propterea qui
tradidit me tibi maius peccatum habet. Et ex inde
quaerebat pilatus dimittere eum. Iudei autem
clamabant dicentes. Si hunc dimit-
tis non es amicus cesaris. Omnis qui se regem
facit contradicit cesari. Pilatus ergo cum au-
disset hos sermones adduxit foras ihesum et
sedit pro tribunali in loco qui dicitur lithostratos
ebraice autem gabbata. Erat autem parasce-
ve pasche hora quasi sexta. Et dicit iude-
is. Ecce rex vester. Illi autem clamabant. Tol-
le tolle crucifige eum. Dicit eis pila-
tus. Regem vestrum crucifigam. Responderunt
pontifices. Non habemus regem nisi cesarem.
Tunc ergo tradidit illum eis ut crucifig-
eretur. Susceperunt autem ihesum et duxerunt.
Et bajulans sibi crucem exivit in eum qui
dicitur calvarie locum. Hebraice autem gol-
gota ubi crucifixerunt eum et cum eo
alios duos hinc et inde medium autem ihesum.
Scripsit autem et titulum pilatus et posuit
super crucem. Erat autem scriptum ihesus naza-
renus rex iudeorum. Hunc ergo titulum
multi legerunt iudeorum quia prope civita-
tem erat locus ubi crucifixus est ihesus. Et
erat scriptum hebraice grece et latine.
Dicebant ergo pontifices pilato iude-
orum. Noli scribere regem iudeorum sed quia ipse
dixit rex sum iudeorum. Respondit pilatus. Quod
scripsi scripsi. Milites ergo cum cruci-
fixissent eum acceperunt vestimenta eius
et fecerunt quatuor partes unicuique
militi partem et tunicam. Erat autem tu-
nica inconsutilis de super contexta per totum.
Dixerunt ergo ad invicem. Non scindamus
eam sed sortiamur de illa cuius sit. Ut scrip-
tura impleretur dicens. Partiti sunt
vestimenta mea sibi et super vestem meam mis-
erunt sortem. Et milites quidem hec fecerunt.
Stabant autem iuxta crucem ihesu mater
eius et soror matris eius maria cleophe
et maria magdalene. Cum vidisset ergo
ihesus matrem et discipulum stantem quem dilige-
bat dicit matri sue. Mulier ecce filius
tuus. Deinde dicit discipulo. Ecce ma-
ter tua. Ex illa hora accepit eam dis-
cipulus in sua. Postea sciens ihesus quia iam
omnia consumata erant ut consumaretur
scriptura dicit. Sitio. Vas ergo posi-
tum erat aceto plenum vino. Illi ergo
spongiam plenam aceto ysopo circum-
ponentes obtulerunt ori eius. Cum ergo
accepisset ihesus acetum dixit. Consumatum
est. Et inclinato capite emisit spiritum. Iu-
dei ergo quoniam parasceve erat ut non re-
manerent in cruce corpora sabbato. Erat
enim magnus dies ille sabbati. Rogaverunt
ergo pilatum ut frangerentur eorum
crura et tollerentur. Venerunt ergo milites
et primum quidem fregerunt crura et alterius
qui crucifixus est cum eo. Ad ihesum autem
cum venissent ut viderunt eum iam
mortuum non fregerunt eius crura.
Sed unus militum lancea latus eius perfo-
ravit et continuo exivit sanguis et
aqua. Et qui vidit testimonium perhibuit
et verum est testimonium eius. Et ille scit
quia vera dicit ut et vos credatis. Facta
sunt enim hec ut scriptura impleatur. Os
non comminuetis ex eo. Et iterum alia scrip-
tura dicit. Videbunt in quem transfixerunt.
Post hec autem rogavit pilatum ioseph
ab arimathia eo quod esset discipulus
ihesu. Occultus autem propter metum iudeorum ut
tolleret corpus ihesu. Et permisit pilatus.
Venit ergo et tulit corpus ihesu. Venit autem

Za. xij. apo. j. cap. xxiiij. d.

ermichoremus qui uenerat ad ihm
nocte primū ferens mixturā mirre
et aloes quasi libras centum. Acce
runt ergo et tulerūt ihm iuxta eū lin
teis cū aromatibus sicut mos ē iudeis
sepelire. Erat autē in loco u crucifi
xus ē ihc. Et in orto monumētū nouū
in quo nōdū quisquā positus fuerat.
Ibi ergo pp parasceuen iudeoꝝ quia
iuxta erat monumētū posuerūt ihm.

XX Vna autē sabbi. quāq magdalene
uenit mane cū adhuc tenebre es
sent ad monumētū et uidit lapidē
sublatum a monumēto. Cucurrit ꝙ
uenit ad simonem petrum et ad al
terum discipulum quē amabat ihc
et ait illis. Tulerūt dūm de monumē
to et nescio ubi posuerunt eum. Et
exiit ergo petr⁹ et ille alter discipul⁹ et
uenerūt ad monumētū. Currebāt aūt
duo simul et ille alius discipul⁹ pcurre
rat ante petrū et uenit ad monumē
tum primus. Et cū se inclinasset uidet
posita linteamina nō tn introiuit. Ve
nit ergo sym⁹ petr⁹ sequēs eū et intro
iuit in monumētū. Et uidit linteami
na posita et sudarium q fuerat sup
caput eius nō cum linteaminibus posi⁹
sed separatim inuolutū in unū locū.
Tunc ergo introiuit ille discipul⁹ q
uenerat primus ad monumētū. Et
uidit et credidit. Sciēbāt ēi scientiā
scripturarum quia oportebat eū a mor
tuis resurgere. Abierunt ergo rursus ad
semetipsos discipuli. Maria aūt stabat
ad monumētum foris plorans. Cum
ergo fleret inclinauit se et prospexit in
monumētum. Et uidit duos angelos i
albis sedentes unū ad caput et unū
ad pedes ubi positum fuerat corp⁹
ihu. Dixe⁹ illi. quid ploras. Dicit illis. Quia tulerūt dūm meū et nescio
ubi posuerunt eum. Hec cū dixisset
ꝛ uertisset se retrorsum. uidet ihm stantē. et nesciebat quia ihc ē. Dicit ei ihc. quid
ploras. Quē queris. Illa existi
mans quia ortolan⁹ ēt dicit ei. Dñe
si tu sustulisti eum dicito mihi ubi po
suisti eum. Et ego eum tollam. Dicit ei
ihc. Maria. Conuersa illa dicit ei. Rabbi
ni. q dicitur magister. Dicit ei ihc. Noli
me tangere. Nondum enī ascendi ad

patrem meū. Vade aūt ad fratres meos.
et dic eis. Ascendo ad patrē meū ꝛ patrē
uestrū. ꝛ deū meū ꝛ deū uestrū. Venit
maria magdalene annuncians discipul⁹
quia uidit dñm ꝛ hec dixit mihi. Cum
ergo esset sero die illo una sabbatorū ꝛ fo
res essent clause ubi erant discipuli. ppter
timorem iudeoꝝ uenit ihc ꝛ stetit in
medio eorū et dicit eis. Pax uob. Et cū
hec dixisset ostendit eis manus ꝛ latus.
Gauisi sunt discipuli uidentes dñm. Dixit
ergo eis iterum. Pax uob. Sicut misit me pater et ego mitto uos. Hec cū
dixisset insufflauit et dicit eis. Accipite
spm sctm. quoꝝ remiseritis peccata remit
tuntur eis ꝛ quoꝝ retinueritis retenta
sunt. Thomas aūt unus ex xii. qui dr
didymus nō erat cum eis quando uenit ihc.
Dicebant ergo ei alii discipuli. Vidimus dñm.
Ille aūt dixit eis. Nisi uidero in manibus eius fixuram clauoꝝ et mittam digitum meum in locum clauoꝝ et mittam manum meā in latus eius nō credā.
Et post dies octo rursum erant discipuli eius intus et thomas cum eis. Venit ihc ianuis
clausis ꝛ stetit in medio et dixit. Pax
uob. Deinde dicit thome. Infer digitum tuū huc et uide manus meas ꝛ affer manum tuam et mitte in latus meum ꝛ noli esse incredulus sed fidelis. Respondit thomas ꝛ dixit ei. Dominus meus ꝛ deus meus. Dicit ei ihc. Quia uidisti me credidisti. Beati qui non uiderunt. et credider. Multa quidem ⁊ alia signa
fecit ihc in conspectu discipuloꝝ. que nō
sunt scripta in libro hoc. Hec aūt scripta sunt ut credatis q ihc ē xp̄c filius dei.
et ut credentes uitam habeatis in nomine
eius. P Postea manifestauit se rursum
ihc ad mare tyberiadis manifestauit
se aūt sic. Erant simul symō petrus
et thomas q dr didymus ⁊ nathanahel
de qua erat a chana galilee ⁊ filii ⁊
duo alii ex discipulis eius. Dicit
eis symon petr⁹. Vado piscari. Dicit ei.
Venimus ⁊ nos tecum. Et exierunt et ascenderunt in nauim ⁊ illa nocte nichil pre
henderunt. Mane aūt facto stetit
ihc in littore ⁊ nō tamen cognouerunt discipuli quia ihc ē. Dicit ergo eis ihc. Pue
ri numquid pulmentarium habetis. Dr
responderunt ei. Nō. Dicit eis. Mittite in dexteram nauigii rete ⁊ inuenietis. Miserunt ergo et iam non ualebant illud
trahere pre multitudine piscium. Dicit
ergo discipul⁹ ille q diligebat ihc pe

cu. dominus est. S ꝑmō petr⁹ cum au
disset quia deꝫ esset cum eis et erat
ō unda⁊ mutꝫ sem mare. Alij aut dice
apl̄i mutꝫ eo nemet. slō eni lēge erāt
a terra ꝙ manū habuisse. ꝛc. habentes:
nec le ꝙsum. Ve ergo descendentib⁹ ī
eum undē petrus posuit ꝛ ꝙsce desi
derium ꝛ petē. Die ei⁹ he. Afferre de pi
scib⁹ quos prendistis nūc. Ascendō sym
on petr⁹ ⁊ trait rete ī terrā plenū ma
gnis ꝙsib⁹ centū quinquaginta trib⁹.
Et cū tanti essent. nō est scissum rete.
Dicit ei ihc. Venite prandete. Et nemo
audebat discubentium interrogare eū
tu quis es. scientes q⁹ dñs est. Et uenit
ihc ⁊ accepit panem ⁊ dat ei⁊ pisce sili
ter. Hoc tertio manifestatus est ihc discipulis
suis cū surrexisset a mortuis. Cū ergo pā
dissent dicit symon petr⁹ ihc. S ymō
iohis diligis me plus hijs. Dicit ei, etiā
dñe tu scis quia amo te. Dicit ei. Pasce
agnos meos. Dicit ei ītm. S ymō iohis dil
igis me. Ait illi. etiā tu scis quia amo te.
Dicit ei, pasce agnos meos. Dicit ei tertio.
S ymō iohis amas me. Contristatus est
petr⁹ quia dixit ei tertio amas me. ⁊ dix
it ei ihc. Pasce oues meas. Amē amē dico
tibi cum esses iunior cingebas te⁊ ambu
labas ubi volebas. cum aut senueris extē
des manus tuas. ⁊ alius te cinget⁊ ducet
quo tu nō uis. Hoc aut dixit signifi
cans quo morte clarificaturus esset deū.
Et cū hoc dixisset dicit ei. Sequere me. Con
uersus petr⁹ uidit illū discipulū ꝙ diligeb
at ihc sequentē. qui et recubuit in cena ī
pectore eius. ⁊ dixerat. Dñe quis est qui tradit
te. Hunc ergo cū uidisset petr⁹ dicit ihc
Dñe hic aut quid. Dicit ei ihc. Sic eum
uolo manere donec ueniā. quid ad te.
Tu me sequere. Exiit ergo sermo iste ī
fratres ꝙ discipulus ille nō moritur. N
dixit aut ihc ei nō moritur. sic ei uolo
manere donec ueniā quid ad te. Hic est dis
cipul⁹ ille ꝙ testimoniū perhibet de his
et scripsit hec. Et scimus quia uera est testi
monia eius. S unt aut et alia multa ꝙ
fecit ihc que si scribantur per singula:
nec ipm arbitror mundū posse capere eos
qui scribendi sunt libros. Sequitur epistola
romanis sunt qui ex ueteri ⁊ epistola ad
gentibus qui credidēt. Hui⁹ epistole ro.

conuersacōe uoluerunt se alacritatē sup
pone. Iam uidebunt nos simul
ipsos ex quos ab initio dilexerat fratres
nos carnales ex genere abrahām ex
istirpe sancta dei nostri. ⁊ nos ex ipso
nō essem⁹ dei. Nos ex ignoto ligno
aut tormentis iubentur. Magne haec ueritā
simus. potes ā mentes nō grauissimā
fluctu mouerent. Sub manus plant⁹ ho
minū ascendo ex ꝙ filius sum⁹ celestis pub⁹
minister. Nos nō enarrat⁹ in colūpn
nubis ignis ꝙ precessit ut nō in nubē ut
ostenderet. aut ut cū quo erat nos. ⁊ nō
sa tenebrā mecum⁹. Nos soli summe
dignati legem accipiam⁹ nec ea lēge
quo me. cui ꝙ expositē no lumen sum⁹.
In ꝙ lege nō promiss⁹ ē xp̄c. ad quos ē
xp̄c cesturꝫ ē diuine. Nō eni nem⁹ ad
unū ex quo peccauit ab origine. ē nos:
omes peccauim⁹ nō pecūniā pleriq⁹ hoc ex
legis auctōe. Nō uenio me deum esse.
Et hoc ipm nō mentiebant. mīs quia
lupa dei bonē semp clemēa nobis
nos ad mām ymmanem dominē
scientes aut ē eternū mādatū. Quando
ā immota regna nec bñficia dei narrau
cant. Tanto magis ā scimus⁹ nos reos
ē mōstrabim⁹. Semper ā ihc omnib⁹
ceteris magnū. Iam ipis periclis an
te oculos ꝙ ab ydolis ā fratres. Et ipo ore ꝙ paulo:
nō obtectem ab infancia. dño gaudium ⁊
similacra ubi ꝙ apostatice. Illic oculis
quib⁹ uenerāda simulacra imbecillium.
quoniā ꝙ ubi fructio sunt et ipi deserto ā
deū murmurantib⁹. ad egyptū unde nos
manu nulla eiecerat rediire uolētes.
Olo plumbi in quores uīs exibus pueri
nec omnia mutabilium ut ōs in hēmo:
morrhoum nec pluuie ex semoribus ossa ⁊:
uos boies cum regum filiorum mutat.
Q ꝙ aurig⁹ in pharmacē illaꝫ si mutatis
fraternos. De hoc solo iam nos dignos ue
nā iudicauit q⁹ omni ihm xp̄m ihabere
semper pub ucalis reprimullum nō solū
sapere uolumus: ⁊ ī mente pessima pe
mittam⁹ q⁹ nos ut egressum⁊ uti cum
mibam nō de eo ante sint nō placuim.

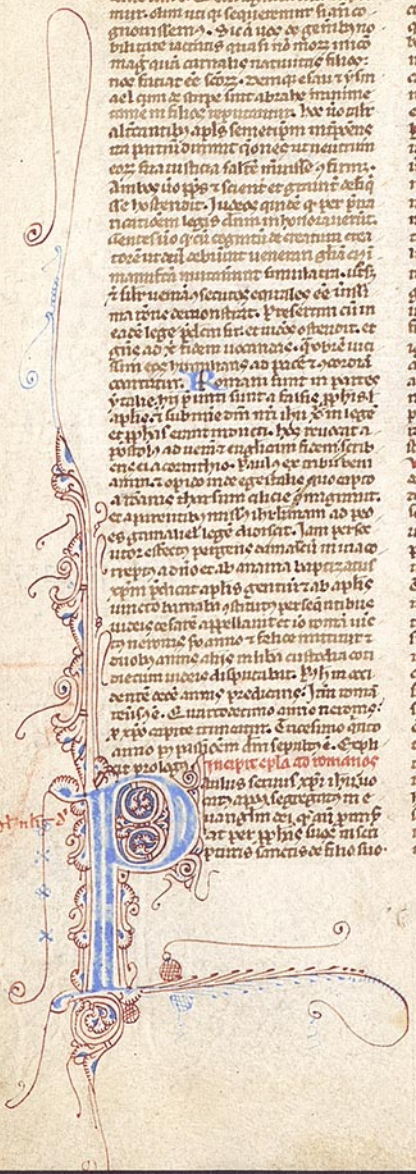

necphitur q̄ eccl̄e seruauimus nō
obstinatiom mīs fr ignorancie sepu
camonum ē. Q̄ enī āgmīnū sequē
mur. cum ut q̄ sequemur fiam co
gnom ī sem. Sic ā uos ac gentib⁹ no
bīs uie ucāns qua fi nō mozz īmo
mag q̄ā carnalis natiuitas filio
nec sinat ee scōz. nemq; eli⁹ ut ysm
ael q̄m ac ītipe sint abrahe ītimime
come mīs filios reputamur. Nec uō alt
ā tenuib⁹ apls semp̄ ipm mīnēte
ma putnī dīmīt q̄ ignē ac neutrum
eor sīa nulloa salte mīnīs q̄ firma
mīus uō ips ī sacīs ergīnē ac q̄
cle vos tendit. Iudeos qnec q̄ ter pna
nauerīm legis dīm in honoz ac uenīt.
Gentes uō gr̄ā cognīt de creatum ere
cre ac ueil adorīnt ac uenerīm ghā exi
mamīnā mutamīnt ītimitatm. ubi
ī fide uera ā scam̄ carnalos ee īmī
tatē demonstrat. Ypocritam cū in
ecc̄e lege p̄dem fir. ee mādo ostendit. et
gnīe ad x fidem ucanate. q̄ obiē ma
lum eos hūanos ad pcēt. necessi
tant. Romanam fuit in patres
ī ruhe. hī p̄mi fuit a fidei. p̄ phisl
aphie. ī submie dīn nr̄i ihu. x̄pi in lege
et phis erant mon̄ti. hīs reuelat a
p̄phis ad uenī t anglium fidem. scrib
ens ecclam corinthoz. Paulo ex ambien
ambulato. q̄ mō ac ee debem
a rōme chr fuim ali ac ī magnitu
ne. ac aumentu. missi ubi ebraam ad pos
es. gnanat legē dimittat. Iam pfec
tuz effectu. pugnē ac mali ī mala
nepa. a dīo ecclīb anama lup̄ rapiat
x̄pm p̄dicat. aphs gentiū rab aphie
umeros tumultū. gstitū. p̄secūtiōnes
ducens. ecclē appellant. et ō omni mie
ro neiemē fo anno ī sede mutant.
duob⁹ anīme abiē mīb⁹ custodia con
necessitatis dilpuebat. Ybi m acci
dentē accē anno⁹ p̄cedentes. Iam omni
reuisō ē. Et ut recedemo anno ne romo
x̄pō capite ī manum. Cū ecclīsmo ānō
anno ip̄i p̄sidēm dīm sepulto ē. Eccl
ēsie p̄olam

Incipit epla ad romanos

Paulus seruus xp̄i ihū uo
cat⁹ apls segregat⁹ in e
uangelīm dei. q̄ ante p̄mīsit
per pphās suos ī scīs
pturis de filio suo

qui factus ē ei ex semine dauid sm̄ carnē
qui p̄destinat⁹ ē filius dei in uirtute
secdm spm sanctificationis ex resurre
ctione mortuoz. ihu x̄pi dīni nr̄i. p
quē accepimus gr̄am ī apl̄atum ad o
bedientiam fidei ī omīb⁹ gentib⁹ p
nomine eius. in quib⁹ estis et uoc
ati ihu x̄pi. omnib⁹ qui sunt rome dilectis dei. uocatis sc̄is. gr̄a nob
is et pax ab ipso patre nr̄o et dīno ihu x̄po.
Primū quidem gr̄as ago deo meo p ihū
x̄m p omnib⁹ uob⁹. q̄ fides uestra annūciat⁹
in uniuerso mundo. Testis enī mihi est deus cui
seruio in spū meo in euāgelio filii eius. q̄ sine
intermissione memoriam uri facio semper
in oīb⁹ meis obsecrans si quo modo
aliquando p̄sperū iter habeam in uo
luntate dei uenīendi ad uos. Desi
dero enī uidere uos. ut ād impertiar ali
quē spūalē uob⁹ firmandos. hoc autē est
simul consolari in uob⁹ per eam q̄ inuicē est
fidē uram atq; meā. Nolo autē uos
ignorare fratres q̄ sepe p̄posui uenire
ad uos. et prohibt⁹ sum usq; ad hunc
diē. ut aliquē fructum habeam in uob. sicut et
in ceteris gentib⁹. Grecis et barbaris sa
pientib⁹ et insipientib⁹ debitor sum.
ita q̄ mihi pronum est et uob⁹ qui rome
estis euāgelizare. Non enī erubesco euāgli
um. Virtus enim dei est in salutem omni cre
denti. iudeo primū. et greco. Iustitia enī
dei in eo reuelatur ex fide in fidē. sic
scriptum est. Iustus autē ex fide uiuit.
Reuelatur enī ira dei de celo sup̄ oēm impietatem et iniustitiam eoz. qui
iniustitia veritatem dei detinent. quia
quod notum est dei manifestum est illis. Deus enim illis
reuelauit. Inuisibilia enī ipsius a creatura mundi. per ea q̄ facta sunt intellecta
conspiciuntur. sempiterna quoq; eius
virtus et diuinitas. ita ut sint inexcusabiles. eo quia cum cognouissent deum
non sicut deum glorificauerunt aut gratias egerunt.
sed euanuerunt in cogitationibus suis et
obscuratum est insipiens cor eoz. Dicentes enim se esse sapientes stulti facti sunt. Et mu
tauerunt gloriam incorruptibilis dei in
similitudinem ymaginis corruptibilis
hominis et uolucrum et quadrupedum
et serpentium. Propter quod tradidit illos deus
in desideria cordis eoz in immundiciam. ut
contumelias afficiant corpora sua:

m semetipsis. ℭ Qui non habent legem ipsi sibi sunt lex qui ostendunt opus legis scriptum in cordibus suis testimonium reddente illis conscientia ipsorum et inter se invicem cogitationum accusantium aut etiam defendentium. In die cum iudicabit deus occulta hominum per Iesum Christum secundum euangelium meum. ℭ Ecce tu cognominaris iudeus et requiescis in lege et gloriaris in deo tuo et nosti voluntatem eius et probas utiora instructus per legem. Confidis te ipse ducem esse cecorum lumen eorum qui in tenebris sunt eruditorem insipientium magistrum infantium habentem formam scientie et veritatis in lege. Qui ergo alium doces te ipsum non doces. ℭ Predicas non furandum furaris. ℭ Dicis non mechandum mechaneris. ℭ Abhominaris ydola sacrilegium facis. ℭ In qua gloriaris per preuaricationem legis deum inhonoras. Nomen enim dei per vos blasphematur inter gentes sicut scriptum est. Circumcisio quidem prodest si legem obserues. Si autem preuaricator legis es circumcisio tua preputium facta est. Si ergo preputium legem iustificationes legis custodiat nonne preputium illius in circumcisionem reputabitur. Et iudicabit que natura est preputium legem consummans te qui per litteram et circumcisionem preuaricator legis es. Non enim qui in manifesto iudeus est neque quod in manifesto in carne circumcisio est sed qui in abscondito iudeus et circumcisio cordis in spiritu non littera cuius laus non ex hominibus sed ex deo. Quid ergo amplius est iudeo aut quod utilitas circumcisionis. Multum per omnem modum primum quidem quia credita sunt illis eloquia dei. Quid enim si quidam illorum non crediderunt numquid incredulitas illorum fidem dei euacuabit absit. Est autem deus uerax omnis homo autem mendax sicut scriptum est ut iustificeris in sermonibus tuis et uincas cum iudicaris. Si autem iniquitas nostra iustitiam dei commendat quid dicemus numquid iniquus deus qui infert iram secundum hominem dico. Absit alioquin quomodo iudicabit deus hunc mundum. Si enim veritas dei in meo mendacio abundauit in gloriam ipsius adhuc et ego tamquam peccator iudicor et non sicut blasphemamur et sicut aiunt quidam nos dicere faciamus mala ut ueniant bona quorum condemnatio iusta est. Quid ergo precellimus eos nequaquam. Causati enim sumus iudeos et grecos omnes sub peccato esse sicut scriptum est quia non est iustus quisquam.

nó est intelligenę nó est requisit̃ ęqlis
mis ecclesiastic̃ simul mun. sũ
ñ est qui iustat̃ ds nó ē usq; ad mũ.
Sepulcri patens ē guttur eor. lin. d.
d. a. ue. a. sub la. eor. Cuius os mar.
a. p. ē. ue. p. e. ad exñ. s. Cōtritio
et miſ. in vijs eor. mã. pn. ñ cognouer.
ñ ē timor dei añ o. eor. Cuius ad mũ
quęcũq; lex loquit̃ his qui in lege ē
loquit̃. ut oē os obstruat̃ z subdit̃
fiat omis mundi dr̃i ex operib; legis
ñ iustificabit omis caro coã illo. Per legē
ēt cognitio pēi. Inde aut sine lege iustitia
an dei manifestata ō testificata p legem
z prophas. Justitia aut dei p fidē ihu xpi
oēm. z super oēs qui credunt in eum. Nō
est ē distinctio ivdei z grec. Omes enī
peccauerunt z egent gl̃ia dei. Justificati
gratis p̃ gratiam ipi. per redemptionē:
q ē in xpo ihu. Q̃ posuit ds propitiatiōē
per fidem in sanguine ipi. ad ostensionē
iustitie sue p remissionē precedentiū
delictoꝝ. in sustentatione dei ad ostensionē
iustitie eius in hoc tp̃e ut ipe iustus sit
z iustificans eum qui ex fide ē ihu. Ubi
ergo gloriatio tua. exclusa ē. per quā legē
factorū. Nō. Iustificati ergo ex fide. z. Pacē
habemus ad deū per dñm nr̃m ihm xp̃m.
per quem habemus accessum fidei in
gratiam istam in qua stamus. z gloriamur
in spe glie filiorū dei. Non solum aut̃
sed z gloriamur in tribulationib;.
scientes q; tribulatio patientiam operatur.
patientia aut̃ probationem. probatio aut̃ spē.
spes aut̃ non confundit. quia caritas dei
diffusa ē in cordibus nr̃is. per spm̃ scm̃
qui datus ē nobis. Ad huc enim xp̃s cum
adhuc infirmi essemus. secundum tp̃us pro
impiis mortuus est. Vix enim pro iusto
quis mortit̃ ur. nam forsitan pro bono
quis audeat mori. Commendat aut̃ suam
caritatem ds in nobis. quoniam cum adhuc
peccatores essemus. xp̃s pro nobis mortuus ē. Multo igitur magis

III. Quid ergo dicemus inuenisse Abrã
patrem nr̃m carnē? Si ex operibus abraham iustificatus
est ē ei gloriam habet. sed non apud
deum. Quid enim scriptura dicit? credidit
abraham deo z reputatum est ei ad iustitiam. Ei aut qui operatur merces non
imputatur s̃m debitum. Ei uo qui non operatur. credenti aut in eum qui iustificat impiū reputatur fides eius ad iustitiam. sicut et dauid dicit beatitudinem hois. cui deus accepto fert iustitiam sine operibus. Beati quorum remissę sunt iniq. et quorum tecta sunt peccata. Beatus uir cui non imputauit dominus peccatum. Beatitudo ergo hec in circumcisionē manet an et in prepucio? dicimus enim fidē abrahe reputatam ad iustitiam. Quomodo ergo reputata est? in circumcisione. an in prepucio? Non in circumcisione sed in prepucio. Signū accepit circumcisionis. signaculum iustitie fidei que ē in prepucio. ut sit pater omniū credentium per prepucium. ut reputetur z illis ad iustitiam. Et pater circumcisionis. non his tm̃ qui de circumcisione sunt. sed z his qui sectantur uestigia fidei que est in prepucio patris nr̃i abrahe. Non enim per legē promissio abrahe aut semini eius. ut esset eum mundi. sed per iustitiam fidei. Si enim qui ex lege heredes sunt. exinanita ē fides. abolita est promissio. Lex enim operatur. Vbi enim non est lex. nec preuaricatio. Ideo ex fide ut secundum gratiam firma sit promissio omni semini. Non ei qui ex lege tm̃ sed z ei qui ex fide abrahe. qui pater omnium nr̃m. sicut scriptum est. q. patrē multarum gentium posui te. ante deum cui credidit deum uiuificantem mortuos. et uocat ea q̃ non sunt tanq̃ ea que sunt. qui contra spem in spē: credidit. ut fieret pater multarum gentium: secundum quod dictum est. sic erit semen tuum. Et non infirmatus est fide. nec consyderauit corpus suum iam emortuum. cum fere centum esset annorum. et emortuum uulua sare. In repromissione aut dei non hesitauit diffidentia. sed roboratus est fide. dans gloriam deo. plenissime sciens. quecũq; promisit deus potens est z facere. Ideo z reputatum est illi ad iustitiam. Non est aut scriptum tm̃ propter eum. q. reputatum est illi ad iustitiam. sed z propter nos. quibus reputabit credentibus in eum qui suscitauit ihm dñm nr̃m a mortuis. qui traditus est propter delicta nr̃a. et resurrexit propter iustificationem nr̃am. Iustificati ergo ex fide pacem habeamus ad deum per dñm nr̃m ihm xp̃m. per quem habemus accessum per fidem in gratiam istam in qua stamus. et gloriamur in spe glie filiorum dei. Non solum aut̃ sed z gloriamur in tribulationib;. scientes q; tribulatio patientiam operatur. patientia aut̃ probationem. probatio aut̃ spē. spes aut̃ non confundit. quia caritas dei diffusa ē in cordibus nr̃is. per spm̃ scm̃ qui datus ē nobis. Ut quid enim xp̃s cum adhuc infirmi essemus. secundum tp̃us pro impiis mortuus est. Vix enim pro iusto quis mortit̃ ur. nam forsitan pro bono quis audeat mori. Commendat aut̃ suam caritatem deus in nobis. quoniam cum adhuc peccatores essemus. xp̃s pro nobis mortuus ē. Multo igitur magis

VI

VII

sper nō mutet animū hui. Cui oī ocio
ce pcm ē? dubiū. Si pcm nō agnouit
per legem. Iam aūp scriptū ne sacrifi-
ces pcm sub lege trēt. Nō acceptas. Sa-
crificiū accepti pcm per mandatū pec-
tum ēan mcām. aūp sententia. Si ūo lege
es pcm mortuū erat. Ego aūt ūne lum
sine lege vīa. ē. quēdā mandatū lege
carū tempus. Ego aūt mortuus sū. q. i. mihi
ē in mandatū q erat ad vītā. hoc ē ad
mortē. Id pcm occasiōe accepta p mā
datū seduxit me. et per illud occidit. I
magine quide scālī mandatū scām. iūs
tum. bonū. Ex bonū ē mihi fac
tū ē mors? absit. Sed pcm. ut appareat
pcm. per bonū ei mihi operās mortem. ut
ar fiat pcm modū peccans pcm per mā
datū. Sam? enim q̄m lex spālis ē. ego
aūt carnalis sum. venūdat? sub pcō.
Et quod operor nō intelligo. Non enī q. volo
hoc ago? sed q odi illud facio. Si aūt q̄d
nolo illud facio? consentio legi q̄m bo
na ē. Nunc aūt iam nō ego operor illud? sed
habitans in me pcm. Scio enī q nō habitat
in me hoc ē in carne mea bonū. nā velle ad
iacet mihi. perficere aūt bonū nō inuenio.
Non enī q volo bonū hoc facio? sed q nolo
malum hoc ago. Si aūt q nolo illud fa
cio? ego operor illud. Si ego habitat in me
pcm. Inuenio ergo legem nolenti mihi
bonū facere? in mihi malum adiacere. Condelector
enī legi dei? secundū hoīem? Video aūt
legem aliā in membris meis repugnantē legi
mee mentis? et captiuantē me in lege pec
cati q est in membris meis. Infelix ego
homo? quis me liberabit de corpore mortis
huius? Gratia dei per ihm xpm dnm nrm.
Igit ego ipe mente seruio legi dei? carne aūt
legi pcti. Nichil ergo nūc damnationis ē
his qui sunt in xpo ihu? q̄ nō secundū carnē ambu
lant. Lex enī spūs vītē in xpo ihu liberauit
me a lege pcti et mortis. Nam quod impossibile erat legi. in quo infirmabatur per carnē. deus filiū suū mittens
in similitudinē carnis pcti? et de pcō damnauit pcm in carne? ut iustificatio
legis impleretur in nob. q nō secundū carnē ambulamus. Qui secundū carnē sunt
q carnis sapiūt. Qui aūt secundū spūm? q
spūs ē sapiūt. Sapientia enī carnis mors
ē. sapientia aūt spūs vīta? et pax. Quo
niam sapientia carnis inimica ē deo.

VII

legi enī dei nō est subiecta? nec enī
potest. Qui aūt in carne sūt? deo placere
nō possunt. Vos aūt in carne nō estis
sed in spū. si tn spūs dei habitat in vob. Si
quis aūt spūm xpi nō habet? hic nō est ei⁹.
Si aūt xps in vob? corpus quidē mor
tuū ē pp pcm. Spūs ūo vīuit pp iustifi
cationem. Si aūt spūs eius qui suscitauit
ihm xpm a mortuis habitat in vob?
qui suscitauit ihm xpm a mortuis? vivificabit? mor
talia corpa vra. pp inhabitantē spūm eius in
vob. ergo debitores sumus? non carni? no
strē? ut secundū carnē viuamus. Si enī
carnē viuitis? moriemini. Si aūt spū fa
cta carnis mortificaueritis? viuetis. Quicū
q enī spū dei aguntur? hi filii dei sūt. Non
enī accepistis spūm seruitutis iterum in timo
rē? sed accepistis spūm adoptionis filio
rum? in quo clamamus abba? pr. Ipse enī spūs
testimoniū reddit spū nr̄o? quod sumus filii
dei. Si aūt filii? et hered? hered? quidē
dei? coheredes aūt xpi. Si tn compatimur? ut
et glorificemur. Existimo enī q nō sūt
condignę passiones hui⁹ temporis? ad futurā
gloriā q revelabit in nob. Nā expectatio
creature revelationē filiorū dei expectat.
Vanitati enī creatura subiecta ē?
nō volens? sed pp eum qui subiecit eam
in spē. quia et ipa creatura liberabit ab
seruitute corruptionis? in libertatē glie
filiorū dei. Scimus enī q omnis creatura ingemiscit? et parturit usq; adhuc.
Non solū aūt illa? sed nos ipi primitias spūs
habentes? et ipi intra nos gemimus? adoptionem filiorū? redemptionem corporis nr̄i.
Spe enī salui facti sumus. Spes aūt q videtur nō ē spes. Nā quod
videt quis? sperat? Si aūt q nō videmus speramus? per patientiā exspectamus.
Similiter aūt et spūs adiuuat infirmitatem nr̄am. Nā quid oremus sicut oportet
nescimus. Sed ipe spūs postulat pro nob gemitibus inenarrabilibus. Qui aūt scrutatur
corda. scit q desiderat spūs? quia secundū
deum postulat. Scimus aūt q̄m diligentibus deum? omnia cooperantur in bonū
his? qui secundū propositum vocati sunt. Quos
enī p̄scivit? et p̄destinauit conformes fieri imaginis filii sui? ut sit ipe primogenitus in multis fratribus. Quos
aūt p̄destinauit? hos et vocauit. Et quos vocauit? hos et iustificauit. Quos aūt

multificauit illos et magnificauit eos
et supra omnem eos hostem eorum
confortauit eos. Et ipse filio suo ne peccet
ait, propter omnia mala eorum illum
non eiecit a facie sua, sed omnia in
ipso et cum ipso operatus est. Et quia
ipse est qui mortificat et vivificat, qui
deducit ad infernum et reducit, propter
hoc non separabit a semine Israel tribu
lationem, angustiam, persecutionem,
famem et gladium, captivitatem, et
omnia mala quæ supra eos induxit, donec
convertatur ad eum cor eorum. Et
ipse est qui misericors est, propitius
fiet peccatis eorum, et non disperdet
eos. Et ipse est qui dixit: Ego sum
Deus Israel, et non mutabor, et vos
filii Jacob non consumemini. Et
ipse est qui dixit: Ego sum Deus
vester, qui non mutor, et vos non
consumemini. Et ipse est qui dixit
per Isaiam prophetam: Ecce ego
creo cælum novum et terram novam,
et non erunt in memoria, et non
ascendent in cor. Et ipse est qui
dixit per Jeremiam prophetam:
Ecce dies veniunt, dicit Dominus,
et consummabo domum Israel et
domum Juda fœdere novo, non
secundum fœdus quod pepigi cum
patribus eorum in die qua apprehendi
manum eorum ut educerem eos de
terra Ægypti, fœdus meum irritum
fecerunt, et ego dominatus sum
eorum, dicit Dominus. Sed hoc
fœdus quod feriam cum domo Israel
post dies illos, dicit Dominus, dabo
legem meam in visceribus eorum,
et in corde eorum scribam eam, et
ero eis in Deum, et ipsi erunt mihi
in populum. Et non docebit ultra
vir proximum suum et vir fratrem
suum, dicens: Cognosce Dominum,
omnes enim cognoscent me a parvo
eorum usque ad magnum eorum,
dicit Dominus, quoniam propitius
ero iniquitatibus eorum, et peccati
eorum jam non memorabor amplius.
Qui dat solem in lucem diei, ordines
lunæ et stellarum in lumen noctis,
qui turbat mare et intumescunt fluctus
ejus, Dominus exercituum nomen
ejus. Si defecerint leges istæ coram
me, dicit Dominus, semen Israel
quiescet ut non sit gens coram me
cunctis diebus. Hæc dicit Dominus:
Si potuerit mensurari cælum sursum,
et comprehendi fundamenta terræ
deorsum, et ego projiciam omne semen
Israel propter omnia quæ fecerunt,
dicit Dominus. Ecce dies veniunt,
dicit Dominus, et ædificabitur civitas
Domino a turre Hananeel usque ad
portam anguli. Et egredietur adhuc
funiculus mensoris contra collem
Gareb, et circuibit Goatha. Omnis
vallis cadaverum et cinerum, et omnes
agri usque ad torrentem Cedron, usque
ad angulum portæ equorum ad orientem,
sanctificatio Domini. Non evelletur
et non destruetur ultra in æternum.
Et egressus populus universus
adhuc semen Israel de deserto, ibat
ad requiem suam. Ab longe apparuit
ei Dominus: In caritate perpetua
dilexi te, ideo attraxi te miserans.
Adhuc ædificabo te, et ædificaberis,
virgo Israel. Adhuc ornaberis tympanis
tuis, et egredieris in choro ludentium.
Adhuc plantabis vineas in montibus
Samariæ, plantabunt agricolæ, et
habebunt vineam. Quia dies est
clamabunt speculatores in monte
Ephraim: Surgite, et ascendamus
ad Sion, ad Dominum Deum nostrum.
Hæc dicit Dominus: Lætamini in
lætitia Jacob, et exultate in capite
gentium. Auditum facite, laudate,
et dicite: Salvum fac, Domine, populum
tuum, reliquias Israel. Ecce ego
adducam eos de terra aquilonis, et
congregabo eos a finibus terræ. In
turba magna convertentes hic venient,
et cum fletu revertentur. Et ducam
eos in torrentibus aquarum, in via
recta non corruent in ea, quia factus
sum Israel patri, et Ephraim primogenitus
meus est. Audite, gentes, verbum
Domini, et annuntiate in insulis quæ
procul sunt, et dicite: Qui dispersit
Israel congregabit eum, et custodiet
eum sicut pastor gregem suum. Quia
redemit Dominus Jacob, et liberavit
eum de manu fortioris ejus. Et venient
et laudabunt in monte Sion, et confluent
ad bona Domini super frumento et vino
et oleo et fœtu pecorum et armentorum,
et erit anima eorum quasi hortus
irriguus, et ultra non esurient. Tunc
lætabitur virgo in choro juvenes et
senes simul, et convertam luctum eorum
in gaudium, et consolabor eos, et lætificabo
a dolore suo. Et animam sacerdotum
inebriabo pinguedine, et populus meus
bonis meis implebitur, dicit Dominus.
Hæc dicit Dominus: Vox in excelso audita
est, ploratus et luctus et amaritudo,
Rachel plorans filios suos et noluit
consolari super filiis suis, quia non sunt.
Hæc dicit Dominus: Prohibe vocem tuam
a fletu et oculos tuos a lacrymis, quia
est merces operi tuo, dicit Dominus,
et revertentur de terra inimici. Et est
spes novissimis tuis, dicit Dominus,
et revertentur filii ad terminos suos.
Audiens audivi Ephraim plangentem
sic: Erudisti me, et eruditus sum
quasi vitulus indomitus. Convertere
me, et convertar, quia tu Dominus
Deus meus es. Postquam enim
convertisti me, egi pœnitentiam, et
postquam ostendisti mihi femur meum
percussi. Confusus sum et erubui,
quoniam sustinui opprobrium adolescentiæ
meæ. Numquid filius honorificus mihi
Ephraim? aut puer cultor? Quia
ex quo locutus sum de eo, adhuc
recordans recordabor ejus. Idcirco
conturbata sunt viscera mea super eo,
miserans misericordiam ejus, dicit
Dominus. Statue tibi speculum, pone
tibi custodiam, dirige cor tuum in
virtutem meam, virgo Israel, convertere
civitates tuas istas. Usquequo
delicata cogitatione fluctuat mulier
nubilis? Quia creavit Dominus novum
super terram: femina circumdabit virum.
Hæc dicit Dominus exercituum Deus
Israel: Adhuc verbum hoc dicent in
terra Juda et in urbibus ejus, cum
convertero captivitatem eorum: Benedicat
tibi Dominus, habitatio justitiæ, mons
sanctus. Et habitabit in eo Juda et
omnes urbes ejus simul, agricolæ et
qui proficiscuntur in grege. Quia
inebriavi animam lassam, et omnem
animam esurientem implevi. In hoc
evigilavi et vidi, et somnus meus
suavis factus est mihi. Ecce dies
veniunt, dicit Dominus, et seminabo
domum Israel et domum Juda semine
hominis et semine jumentorum. Et
erit sicut vigilavi super eos ut evellam
et destruam et dissipem et disperdam
et affligam, ita vigilabo super eos ut
ædificem et plantem, dicit Dominus.
In diebus illis non dicent ultra:
Patres comederunt uvam acerbam,
et dentes filiorum obstupescunt. Sed
unusquisque in iniquitate sua morietur:
omnis homo qui comederit uvam acerbam,
dentes ejus obstupescent. Ecce dies
veniunt, dicit Dominus, et feriam
domui Israel et domui Juda fœdus
novum, non secundum pactum quod
pepigi cum patribus eorum in die qua
apprehendi manum eorum ut educerem
eos de terra Ægypti, pactum meum
quod irritum fecerunt, et ego dominatus
sum eorum, dicit Dominus. Sed hoc
pactum quod feriam domui Israel post
dies illos, dicit Dominus: Dabo legem
meam in visceribus eorum, et in corde
eorum scribam eam, et ero eis Deus,
et ipsi erunt mihi populus. Et non
docebit ultra vir proximum suum et
vir fratrem suum, dicens: Cognosce
Dominum, quia omnes scient me a
parvo eorum usque ad magnum eorum,
dicit Dominus: quoniam propitius ero
iniquitati eorum, et peccati eorum
jam non memorabor amplius. Hæc dicit
Dominus, qui dat solem in lucem diei,
ordines lunæ et stellarum in lumen
noctis, qui turbat mare et intumescunt
fluctus ejus, Dominus exercituum nomen
ejus: Si defecerint leges istæ coram
me, dicit Dominus, semen quoque Israel
cessabit ut non sit gens coram me
cunctis diebus. Hæc dicit Dominus:
Si potuerit mensurari cælum sursum,
et perscrutari fundamenta terræ
deorsum, et ego projiciam omne semen
Israel propter omnia quæ fecerunt,
dicit Dominus. Ecce dies veniunt,
dicit Dominus, et ædificabitur civitas
Domino a turre Hananeel usque ad
portam anguli. Et egredietur adhuc
funiculus mensoris contra collem
Gareb, et circuibit Goatha. Omnis
vallis cadaverum et cinerum, et omnes
agri usque ad torrentem Cedron, usque
ad angulum portæ equorum ad orientem,
sanctificatio Domini. Non evelletur
et non destruetur ultra in æternum.

LX Et egressus populus universus
adhuc semen Israel de deserto, ibat
ad requiem suam. Ab longe apparuit
ei Dominus: In caritate perpetua
dilexi te, ideo attraxi te miserans.
Adhuc ædificabo te, et ædificaberis,
virgo Israel. Adhuc ornaberis tympanis
tuis, et egredieris in choro ludentium.
Adhuc plantabis vineas in montibus
Samariæ, plantabunt agricolæ, et
habebunt vineam. Quia dies est
clamabunt speculatores in monte
Ephraim: Surgite, et ascendamus
ad Sion, ad Dominum Deum nostrum.
Hæc dicit Dominus: Lætamini in
lætitia Jacob, et exultate in capite
gentium. Auditum facite, laudate,
et dicite: Salvum fac, Domine, populum
tuum, reliquias Israel. Ecce ego
adducam eos de terra aquilonis, et
congregabo eos a finibus terræ. In
turba magna convertentes hic venient,
et cum fletu revertentur. Et ducam
eos in torrentibus aquarum, in via
recta non corruent in ea, quia factus
sum Israel patri, et Ephraim primogenitus
meus est. Audite, gentes, verbum
Domini, et annuntiate in insulis quæ
procul sunt, et dicite: Qui dispersit
Israel congregabit eum, et custodiet
eum sicut pastor gregem suum. Quia
redemit Dominus Jacob, et liberavit
eum de manu fortioris ejus. Et venient
et laudabunt in monte Sion, et confluent
ad bona Domini super frumento et vino
et oleo et fœtu pecorum et armentorum,
et erit anima eorum quasi hortus
irriguus, et ultra non esurient. Tunc
lætabitur virgo in choro juvenes et
senes simul, et convertam luctum eorum
in gaudium, et consolabor eos, et lætificabo
a dolore suo. Et animam sacerdotum
inebriabo pinguedine, et populus meus
bonis meis implebitur, dicit Dominus.
Hæc dicit Dominus: Vox in excelso audita
est, ploratus et luctus et amaritudo,
Rachel plorans filios suos et noluit
consolari super filiis suis, quia non sunt.
Hæc dicit Dominus: Prohibe vocem tuam
a fletu et oculos tuos a lacrymis, quia
est merces operi tuo, dicit Dominus,
et revertentur de terra inimici. Et est
spes novissimis tuis, dicit Dominus,
et revertentur filii ad terminos suos.
Audiens audivi Ephraim plangentem
sic: Erudisti me, et eruditus sum
quasi vitulus indomitus. Convertere
me, et convertar, quia tu Dominus
Deus meus es. Postquam enim
convertisti me, egi pœnitentiam, et
postquam ostendisti mihi femur meum
percussi. Confusus sum et erubui,
quoniam sustinui opprobrium adolescentiæ
meæ. Numquid filius honorificus mihi
Ephraim? aut puer cultor? Quia
ex quo locutus sum de eo, adhuc
recordans recordabor ejus. Idcirco
conturbata sunt viscera mea super eo,
miserans misericordiam ejus, dicit
Dominus. Statue tibi speculum, pone
tibi custodiam, dirige cor tuum in
virtutem meam, virgo Israel, convertere
civitates tuas istas. Usquequo
delicata cogitatione fluctuat mulier
nubilis? Quia creavit Dominus novum
super terram: femina circumdabit virum.
Hæc dicit Dominus exercituum Deus
Israel: Adhuc verbum hoc dicent in
terra Juda et in urbibus ejus, cum
convertero captivitatem eorum: Benedicat
tibi Dominus, habitatio justitiæ, mons
sanctus. Et habitabit in eo Juda et
omnes urbes ejus simul, agricolæ et
qui proficiscuntur in grege. Quia
inebriavi animam lassam, et omnem
animam esurientem implevi. In hoc
evigilavi et vidi, et somnus meus
suavis factus est mihi. Ecce dies
veniunt, dicit Dominus, et seminabo
domum Israel et domum Juda semine
hominis et semine jumentorum. Et
erit sicut vigilavi super eos ut evellam
et destruam et dissipem et disperdam
et affligam, ita vigilabo super eos ut
ædificem et plantem, dicit Dominus.
In diebus illis non dicent ultra:
Patres comederunt uvam acerbam,
et dentes filiorum obstupescunt. Sed
unusquisque in iniquitate sua morietur:
omnis homo qui comederit uvam acerbam,
dentes ejus obstupescent. Ecce dies
veniunt, dicit Dominus, et feriam
domui Israel et domui Juda fœdus
novum, non secundum pactum quod
pepigi cum patribus eorum in die qua
apprehendi manum eorum ut educerem
eos de terra Ægypti, pactum meum
quod irritum fecerunt, et ego dominatus
sum eorum, dicit Dominus. Sed hoc
pactum quod feriam domui Israel post
dies illos, dicit Dominus: Dabo legem
meam in visceribus eorum, et in corde
eorum scribam eam, et ero eis Deus,
et ipsi erunt mihi populus. Et non
docebit ultra vir proximum suum et
vir fratrem suum, dicens: Cognosce
Dominum, quia omnes scient me a
parvo eorum usque ad magnum eorum,
dicit Dominus: quoniam propitius ero
iniquitati eorum, et peccati eorum
jam non memorabor amplius. Hæc dicit
Dominus, qui dat solem in lucem diei,
ordines lunæ et stellarum in lumen
noctis, qui turbat mare et intumescunt
fluctus ejus, Dominus exercituum nomen
ejus: Si defecerint leges istæ coram
me, dicit Dominus, semen quoque Israel
cessabit ut non sit gens coram me
cunctis diebus. Hæc dicit Dominus:
Si potuerit mensurari cælum sursum,
et perscrutari fundamenta terræ
deorsum, et ego projiciam omne semen
Israel propter omnia quæ fecerunt,
dicit Dominus. Ecce dies veniunt,
dicit Dominus, et ædificabitur civitas
Domino a turre Hananeel usque ad
portam anguli. Et egredietur adhuc
funiculus mensoris contra collem
Gareb, et circuibit Goatha. Omnis
vallis cadaverum et cinerum, et omnes
agri usque ad torrentem Cedron, usque
ad angulum portæ equorum ad orientem,
sanctificatio Domini. Non evelletur
et non destruetur ultra in æternum.

XXXI In tempore illo, dicit Dominus,
ero Deus universis cognationibus Israel,
et ipsi erunt mihi in populum. Hæc
dicit Dominus: Invenit gratiam in
deserto populus qui remanserat a gladio,
ambulavit Israel ad requiescendum
suum. Longe apparuit ei Dominus:
In caritate perpetua dilexi te, ideo
attraxi te miserans. Adhuc ædificabo
te, et ædificaberis, virgo Israel. Adhuc
ornaberis tympanis tuis, et egredieris
in choro ludentium. Adhuc plantabis
vineas in montibus Samariæ, plantabunt
agricolæ, et habebunt vineam. Quia
dies est

XL

ex mortuis resurrexit. ℣. Quod dicat Scriptura. Quæ est ubi fides nostra poscimus. Ubi confitemur in corde nostro deum omnipotentem credentes in eum quo quod eius illi exercuerunt a mortuis salutem. Corde enim creditur ad iustitiam ore autem confessio fit ad salutem. Nam et Scriptura. Omnis credens in eum non confundetur. Non enim est distinctio Iudæi et Græci. Idem enim dominus omnium ditat omnes qui invocant illum. Omnis enim quicumque invocaverit nomen domini salvus erit. Quomodo ergo invocabit eum in quem non credidit. aut quomodo credet ei quem non audierit. Quomodo autem audient sine prædicante. Quomodo autem prædicabunt nisi mittantur. Sicut scriptum est. Quam speciosi pedes evangelizantium bona. ℣. Sed non omnes obedierunt evangelio. Esaias enim dicit. Domine quis credidit auditui nostro. Ergo fides ex auditu auditus autem per verbum Christi. ℣. Dico. Numquid non audierunt. Et quidem in omnem terram exivit sonus eorum et in fines orbis terræ verba eorum. ℣. Dico numquid non cognovit Israel. Primus Moyses dicit. Ego ad emulationem vos adducam in non gentem in gentem insipientem in iram vestram. Yesaias autem audet et dicit. Inventus sum in non quærentibus me. palam apparui his qui me non interrogabant. Ad Israel autem dicit. Tota die expandi manus meas ad populum non credentem et contradicentem mihi. Dico ergo. Numquid repulit deus populum suum. Absit. Nam et ego Israelita sum ex semine Abrahæ de tribu Beniamin. Non repulit deus populum suum quem præscivit. An nescitis in Helia quid dicat scriptura. Quemadmodum interpellat deum adversus Israel. Domine prophetas tuos occiderunt altaria tua suffoderunt et ego relictus sum solus et quærunt animam meam. Sed quid dicit illi divinum responsum. Reliqui mihi septem milia virorum qui non curvaverunt genua sua ante Baal. Sic ergo et in hoc tempore reliquiæ secundum electionem gratiæ salvæ factæ sunt. Si autem gratia non ex operibus. Alioquin gratia iam non est gratia. Quid ergo quod quærebat Israel hoc non est consecutus electio autem est consecuta. Cæteri vero excæcati sunt. Sicut scriptum est. Deditillis deus spiritum compunctionis oculos ut non videant et aures ut non audiant usque in hodiernum diem. Et David dicit. Fiat mensa eorum laqueum et in retributionem et scandalum illis. Obscurentur oculi eorum ne videant et dorsum eorum semper incurva. Dico ergo numquid sic offenderunt ut caderent. Absit. Sed illorum delicto salus est gentibus ut illos æmulentur. Si autem delictum illorum divitiæ sunt mundi et diminutum eorum divitiæ gentium quanto magis plenitudo eorum. Vobis enim dico gentibus. Quamdiu quidem ego sum gentium apostolus ministerium meum honorificabo. Si quomodo ad emulandum provocem carnem meam et salvos faciam aliquos ex illis. Si enim amissio illorum reconciliatio est mundi quæ assumptio nisi vita ex mortuis. Si autem primitiæ sanctæ et massa si radix sancta et rami. Si autem ex ramis fracti sunt tu autem olivæ silvestris es insitus es in illis et socius radicis pinguedinis olivæ factus es noli gloriari. Si autem gloriaris non tu radicem portas sed radix te. Dicis ergo fracti sunt rami ut ego insitus essem. Bene propter incredulitatem fracti sunt tu autem fide stas. Noli alta sapere sed time. Si enim deus naturalibus ramis non pepercit ne forte nec tibi parcat. Vide ergo bonitatem et severitatem dei in eos quidem qui ceciderunt severitatem dei autem erga te si permanseris in bonitate alioquin et tu excideris. Et illi autem si non permanserint in incredulitate inserentur. Potens est enim deus iterum inserere illos. Si enim tu ex natura silvestris olivæ magis præter naturam inserteris in bonam olivam quanto magis hi qui secundum naturam inserentur suæ olivæ. Nolo enim vos ignorare fratres mysterium hoc ut non sitis prudentes apud vosmetipsos quia cæcitas ex parte in Israel donec plenitudo gentium intraret et sic omnis Israel salvus fieret sicut scriptum est. Veniet ex Sion qui eripiat et avertat impietates ab Iacob. Et hoc illis a me testamentum cum abstulero peccata eorum. Secundum quidem evangelium inimici propter vos. Secundum electionem autem dilectissimi propter patres. Sine pœnitentia enim sunt dona et vocatio dei. Sicut enim aliquando vos non credidistis deo nunc autem misericordiam consecuti estis propter illorum incredulitatem sic et isti nunc non credunt in vestram misericordiam ut et ipsi misericordiam consequantur. Conclusit enim deus omnia in incredulitate ut omnium

mus eum. Salauum ouinam, sapie
re scientiae dei. q̄ nō pōt subsistere: nisi
nūcia eius. i. nuncius gabrielis sue eius.
Cui enī agnouit sensū domini aut
quis consiliarius eius fuit. aut quē vidit
ille creauit eum. Cū ceteris ipse
sum. i. nō fuit omnia. ipse fuit. Scia
scilicet ante. Obsecro inquit vos per
misericordiam dei ut exhibeatis corpora vestra
hostiam viuentem sanctam placentem deo rationabile
seruitium obsequium uestrum. Et nolite conformari
huic seculo. nō consimilem in nouitate
sensus uestri. ut probetis q̄ sit voluntas dei
bona placens et perfecta. Dico enī per
gratiam q̄ data est mihi omnibus q̄ sunt inter
uos plus sapere quā oportet sapere sed sa
pere ad sobrietatem. Et unicuique sicut
deus diuisit mensuram fidei. Sicut enim in u
no corpore multa membra habemus. omia
aut membra nō eundē actū habent. ita multi
unum corpus sumus in xpō. singuli autē
alter alius membra. habentes autem dona
scilicet. Siue prophetiam secundum
rationem fidei. Siue ministerium in ministrando. Siue qui
docet in doctrina. Qui exhortatur in exhor
tando. q̄ tribuit in simplicitate. q̄ præest in
sollicitudine. q̄ miseretur in hilaritate. dilectio
sine simulatione. Odientes malum ad
hærentes bono. Caritate fraternitatis inuicē
diligentes. honore inuicē p̄uenientes
sollicitudine non pigri. spū feruentes.
domino seruientes. Spe gaudentes. in tri
bulatione patientes. orationi instantes.
necessitatibus sanctorum communicantes. hospita
litate sectantes. Benedicite persequentibus. be
nedicite et nolite maledicere. Gaudere cū gau
dentibus. flere cū flentibus. idipsum inuicē
sentientes. Nō alta sapientes. sed humilibus
consentientes. Nolite esse prudentes apud vos et
memetipsos. nulli malum pro malo reddentes.
prouidentes bona nō tantum coram deo sed
etiam coram omnibus hominibus. Si fieri potest quod
ex vobis est cum omnibus hominibus pacem habentes. Non
vosmetipsos defendentes carissimi. Sed date
locum ire dei. Scriptum est enim. Mihi vindictam
et ego retribuam dicit dominus. Si ergo esurierit inimi
cus tuus ciba illum. Si sitierit potum da illi.
hoc enim faciens carbones ignis congeres
super caput eius. Noli vinci a malo sed vince in
bono malum. Omnis anima potestatibus
sublimioribus subdita sit. Non est enim potes

tas nisi a deo. Quæ autem sunt a deo ordinata
sunt. Itaque qui resistit potestati dei
ordinationi resistit. Qui autem resistunt
sibi ipsi condemnationem adquirit. Iam vi
deres nō timere timorem pone. Si ma
la fecis aut nō time potestatem. Bonum
fac et habebis laudem ex illa. Dei enim mi
nister est tibi in bonum. Si autem male fe
ceris time. Non enim sine causa gladium
portat. Dei enim minister est ultrix in
iram ei qui malum agit. Itaque necessitate subdi
ti esse. nō solum propter iram sed etiam
propter conscientiam. Ideo enim et tributa
præstatis. Ministri enim dei sunt
ad hoc ipsum seruientes. Reddite
ergo omnibus debita. Cui tributum tri
buite. Cui vectigal vectigal. Cui timorem
timorem. Cui honorem honorem. Nemi
ni quicquam debeatis. nisi ut inuicem diligatis.
Qui diligit proximum suum legem implet.
Nam nō adulterabis. nō occides. nō furtum
facies. nō falsum testimonium dices. nō concupis
ces. Et si quod est aliud mandatum in hoc uer
bo instaurabitur. Diliges proximum tuum sicut te ipsum.
Dilectio proximi malum nō operatur.
Plenitudo ergo legis est dilectio. Et hoc scien
tes quia hora est nos de somno surgere.
Nunc enim propior est salus nostra quam cum credidimus.
Nox præcessit dies autem appropinquauit.
Abiciamus ergo opera tenebrarum. et induamur
arma lucis. sicut in die honeste am
bulemus. Non comessationibus et ebrie
tatibus. non cubilibus et impudicitiis. Non
dum contentione et æmulatione. Sed induimini do
minum ihesum xpm. Et carnis curam ne feceritis
in desideriis. Infirmum autem in fide assu
mite non in dubitationibus cogitationum.
Alius credit manducare omnia.
Qui autem infirmus est olera manducet.
Qui manducat non manducantem non spernat.
Et qui non manducat manducantem non iudicet
illum enim deus assumpsit. Tu quis es qui iudicas
alienum seruum. Suo domino stat aut cadit.
Stabit autem. Potens est enim deus statuere illum.
Alius iudicat diem inter diem. Alius autem iudicat
omnem diem. Unusquisque in suo sensu abun
det. Qui sapit diei domino sapit. Et
qui manducat domino manducat. Gratias enim agit deo. Et
qui non manducat domino non manducat. Et gratias agit deo.
Nemo enim nostrum sibi uiuit. Et nemo sibi moritur. Siue enim uiuimus domino uiuimus.
Siue morimur domino morimur.
Siue ergo uiuimus siue morimur domini sumus.
In hoc enim xpc mortuus est et resurrexit ut

et mortuorum unusquisque dominetur: Tu autem quid moleris quum eum quem tu quaeris sepelire? Unusquisque mortuum suum. Omnes enim simul manu mortuali. Semper enim. Vnde ego vos deprecor ut in sacerdotem gentilitatis omitte impium studium. Imago unusquisque mundi se magnum reddet. Ego autem amplius munere uidicem, ipse uidicente magistratu pugnas obtendunt illi sumptibus semantibus. Ego enim non in dño iesu christo multo munere peccatum. nisi ei qui gustauit amice cibum munere. Si ei ipse qui fit nouus christianus non sit carnalis ambulat. Non ab omnibus uidetur, quia ipse mortuus. Deus enim plasmator omnium mundi uidit. Ei est enim regnum dei, ecclesia populi nostri. Quae placent deo in spiritu sancto. Et enim hoc scriptum est: placet deo populus est. Omnia quae nolite nolite scientes malum. Hominum qui per offensionem cibi mundi. Bonum est non manducare carnem. Ipse bibere unum. Non de quo fine nos offendiculum sanctificamur. Fuit mihi firmum. Tu autem qui habes coram deo pone tecum ipsum habe. Ne quis nos iudicat scripturam in eo ad phat. Et ante discretionem manducent tempore. Ipse non ex fide. Quae quod est non fide peccatum. Omnes aut nos firmum est omnibus cibus mundus sustineret. Non nobis mentis placeat unusquisque nostrum proximo suo placeat in bonum ad aedificationem. Et ei xpc. Non placuit sibi sed scriptum est. Improperia improperantium tui ceciderunt super me. Quaecumque scripta sunt ad nostram doctrinam scripta sunt. ut per patientiam et consolationem scripturarum spem habeamus. Deus autem patiens et solacii det vobis idipsum sapere in alterutrum secundum iesum christum. Vt unanimes uno ore honorificetis deum et patrem domini nostri iesu christi. Propterea suscepit nos christus in honorem dei. Dico enim christum circumcisionis propter veritatem dei ad confirmandas promissiones patrum. Gentes autem super misericordiam honorare deum sicut scriptum est. Propterea confitebor tibi in gentibus et nomini tuo cantabo. Et iterum dicit. Laudate omnes gentes dominum. et magnificate eum omnes populi. Et rursum Esaias ait. Erit radix iesse et qui exurget regere gentes in eum gentes sperabunt. Deus autem spei repleat vos omni gaudio et pace in credendo. ut abundetis in spe. in uirtute spiritus sancti. Certo sum autem fratres mei et vos ipsi de vobis quia et ipsi plenum estis dilectione. repleti omni scientia. ut possitis alterutrum monere. Audacius autem scripsi vobis fratres. et particulam memorans hoc vobis dicens propter gratiam quae data est mihi a deo. ut sim minister christi iesu in gentibus sacrificans euangelium dei. ut fiat oblatio gentium accepta. sanctificata in spiritu sancto. Habeo gloriam in christo iesu ad deum. Non enim audeo aliquid loqui eorum quae per me non effecit christus obedientia gentium. verbo et opere. in uirtute signorum et prodigiorum in uirtute spiritus sancti ita ut ab hierusalem per circuitum usque ad illyricum repleuim euangelium christi. Sic autem honorificauit euangelium non ubi nominatum est. ne super alienum fundamentum aedificarem. sed sicut scriptum est. Quibus non est annuntiatum de eo uidebunt et qui non audierunt intelligent. Propter quod impediebar plurimum uenire ad uos. Nunc autem amplius non habens locum in his regionibus. cupiens autem ab illis uenire ad uos. Cum proficiscar in hispaniam spero enim quod praetereundo uidear uos. Nunc autem proficiscor in hierusalem ministrare sanctis. Placuit enim eis et debitores sunt eorum. Si enim spiritualibus eorum participes facti sunt gentes debent et in carnalibus ministrare eis. Hoc igitur cum consummauero et assignauero eis fructum hunc proficiscar per uos in hispaniam. Scio autem quoniam ueniens ad uos. in habundantia benedictionis christi. Obsecro autem vos fratres per dominum nostrum iesum christum. et per caritatem spiritus sancti. adiuuetis me in orationibus uestris pro me deum. ut liber ab incredulis qui in iudea sunt. et oblatio mea oblata accepta sit sanctis in hierusalem. Ut veniam ad uos in gaudio per uoluntatem dei. et requiescam uobiscum. Deus autem pacis sit cum omnibus uobis. Amen. Commendo autem uobis

esta nō d regnū dei nō pmy ꝫ iustitia pace ꝫ gaudiū in spū scō

ꝫ pauli sunt verba

ea q nō est ex fide ꝫ pctm

Et uīm diat. Leuinus ge ai ple beclo.

XV

XII

phylem scoz̄ē meam, que ē in mynistio
eccl̄esie ē cenchris. ut eam suscipiatis
in dño digne sanctis & assistatis
ei in quocumq; negocio vñ mō dignum
Est enim vñ quapiam mulier & mehi
pſi. Salutate priscam & aquilam, adiu
tores meos in xp̄o ihū, qui pro anīa mea
suam dederūt suppositis ceruicibus, quib; nō solus
ego gr̄as ago, sed & omnes eccl̄e gentium.
Et domestican eccl̄iam. Salutate epe
netū dilectū mihi, qui est primitiuus
asie in xp̄o. multū ihū. Salutate mariā
q̄ multū laborauit in nob. Salutate
andronicum & iuniam cognatos & con
captiuos meos, qui sunt nobiles in apls
et etiam ante me fuerūt in xp̄o. Salutate
ampliatum dilectissimū mihi in dño.
Salutate urbanū adiutorē nr̄m in xp̄o.
Salutate stachin dilectū mihi. & perfidum
Salutate apellen probatum in xp̄o. Salu
tate eos q̄ sunt ex aristobuli domo.
Salutate herodionem cognatum meum. Salu
tate eos q̄ sunt ex narcisi domo. q̄
sunt in dño. Salutate trifenam & trifosam q̄ multū laborāt
in dño. Salutate persidam dilectam q̄ multū laborauit in dño. Salutate
rufum electum in dño & matrē eius & meam. Sa
lutate asyncritum. flegontam. hermen
patrobam. hermam & q̄s cū eis sunt fr̄es. Sa
lutate philologum & iuliā. nereū & sororē
eius & olympiadē & omnes q̄s cum eis
sunt sanctos. Salutate inuicē in osculo sancto.
Salutant uos omnes eccl̄ie xp̄i. Rogo aūt uos
fratres ut obseruetis eos q̄ dissensiones et
offendicula preter doctrinā quā uos di
scistis faciunt & declinate ab illis.
Huiusmodi enī xp̄o nō seruiunt dño nr̄o sed
suo uentri & per dulces sermones
& benedictiones seducunt corda innocentium
Vestra enī obedientia in omnem locum denuntiata
est. Gaudeo igitur in uobis. uolo aūt uos sapientes
esse in bono & simplices in malo. Deus aūt
pacis conterat satanam sub pedibus uestris
uelociter. Gratia dñi nr̄i ihū xp̄i uobiscum sit.
Salutat uos timotheus adiutor meus. et lu
cius & iason & sosipatar cognati mei. Sa
lutat uos ego tercius scribens epistolam
istam in dño. Salutat uos gaius hospes meus & uniuersa
ecclesia. Salutat uos
erastus arcarius ciuitatis & quartus frater
noster dñs ihs xp̄s cum omnibus uobis.
Ei autem qui potens est confirmare
uos secundum euangelium meum. et predicationem
Ihesu xp̄i secundum reuelationem mysterii tempo
ribus eternis taciti
manifestati uero nunc autem per scripturas
prophetarum secundum precepta dei eterni
in obedientiam fidei in omnes gentes cognitum
soli sapienti deo per ihesum xp̄m cui est honor
et gloria in secula seculorum amen. Explicit epla ad
romanos scripta de achaia per phebem
diaconissam ecclesie cenchris

Incipit epla prima ad
corinthios scripta de philippis
per titum et lucam

Paulus apls ihesu xp̄i per uoluntatem dei
et sothenes frater eccl̄ie dei q̄ est
corinthi sanctificatis in xp̄o
ihesu. uocatis sanctis cum omnibus
inuocantibus nomen dñi nr̄i
ihesu xp̄i in omni loco ipsorum et nr̄o
gratia uobis et pax a deo patre nr̄o et dño nr̄o ihesu xp̄o. Gratias
ago deo meo semper pro uobis in
gratia dei que data est uobis in xp̄o ihesu. q̄ in
omnibus diuites facti estis in illo in omni uerbo. et in
omni scientia sicut testimonium xp̄i confirmatum est in
uobis. ita ut nichil desit uobis in ulla gratia. exspectantibus
reuelationem domini nr̄i ihesu
xp̄i. qui & confirmabit uos usq; ad finem sine
crimine in die aduentus domini nr̄i ihesu
xp̄i. fidelis aūt deus. per quem uocati estis in so
cietatem filii eius ihesu xp̄i dñi nr̄i. Obsecro
aūt uos fratres per nomen dñi nr̄i ihesu xp̄i ut
idipsum dicatis omnes. et non sint in uobis schis
mata. sitis aūt perfecti in eodem sensu & in eadem
sententia. Significatum est enim mihi de uobis fratres mei
ab his q̄ sunt chloes. contentiones inter
nos. Dico aūt hoc quod unusquisq; uestrum dicit.
Ego quidem sum paulli. ego aūt apollo.
ego uero cephe. ego aūt xp̄i. Diuisus est xp̄s
Numquid paulus crucifixus est pro uobis aut
in nomine paulli baptizati estis. Gratias ago
deo meo q̄ neminem uestrum baptizaui nisi
crispum & gaium. Ne quis dicat q̄ in nomine
meo baptizati estis. Baptizaui aūt
etiam stephane domum. Ceterum nescio si quem alium
uestrum baptizauerim. Non enim misit me xp̄s
baptizare. sed euangelizare. Non in sapientia
uerbi ne euacuetur crux xp̄i. Verbum enim
crucis pereuntibus quidem stultitia est.

philosophia & theologia

secundum legis traditionem

III

mi hominis. Omnia enī uīa fuit sue
paulo. sine apollo. sine cephas. sine mundo. sine mors. sine vita. sine presentia. sine futura. Omnia quī uīa fuit nos
autē xpi autē dei. Sic nos existimet homo ut ministros xpi. et dispensatores mysteriorum dei. Hīc iam queritur inter discipulos et hodie quę sit mediana: quid autē p̄mittit dare sub nomine autē ab humano nichil. neq; mercedis nomine. Quid enī nō ago sum. si nō mihi multiplicatus fuī. Quare invidiat michi deus. Quis nescit autē que sit mediana ad usque venerat dos qui triumphat ab eodem cenobio. manifestatur. sicut corona. et mercedis enī mercedē accō. Hīc sup: nunc signum mercedis appellat qui accipit sub disciplina. ne sup quā scripsit dixit. non solum michi sed omnibus alio. Quasi ei ne discernere. Quo habes q̄ non accepisti. Quod autē accepisti quid gloriaris q̄si non accepisti. Iam saturati estis iam diuites: sine nobis regnatis. Vtinam regnetis ut et nos vobiscum regnemus. Puto enī q̄ apostolos nouissimos ostendit quia mors destinatos. q̄ spectaculū facti sumus huic mundo. angelis. hominibus. Ad stultū p̄pter xpm nos autē prudentes. xpo. Nos infirmi nos autē fortes. vos: nobiles nos autē ignobiles. Vsq; ad hanc horam et esurimus et sitimus et nudi sumus et colaphis cedimur et instabiles sumus. et laboramus operantes manibus meis. maledicimur et benedicimus. persecutionem patimur et sustinemus. blasphemamur et obsecramus. Tanquā purgamenta huius mundi facti sumus omnium peripsima usq; adhuc. Non ut confundā vos scribens sed ut filios meos hoc monco. Nam si enī mille pedagogos habeatis in xpo. sed non multos patres. Nam in xpo ihesu per euāgelium ego vos genui. Rogo autē nos sequamini mei. sicut et ego xpi. Ideo misi ad vos timotheum qui est filius meus in domino fidelis. qui vos commonebit vias meas quas sunt in xpo. sicut ubique in omni ecclesia doceo. Tanquā non venturus sum ad vos quidā autē inflati sunt quasi non venturus sum ad vos. Sed veniam cito ad vos si dominus voluerit et cognoscam non sermonem eorum qui inflati sunt sed virtutem. Non enī in sermone est regnum dei sed in virtute.

V

Quid vultis. In virgam veniam ad vos an in caritate et spiritu mansuetudinis. Omnino audit ubique inter nos fornicatio et talis fornicatio qualis nec inter gentes. ut quidam uxorem patris habeat. Et vos inflati estis. et non magis luctum habuistis ut tolleretur de medio illum qui hoc opus fecit. Ego quidē absens corpore presens autē spū. Iam iudicauī ut presens eum qui sic operatus est: in nomine dñi nri ihu xpi congregatis vobis et meo spū cum virtute dñi nri ihu xpi tradere huiusmodi satanę in interitum carnis ut spūs saluus sit in die dñi nri ihu xpi. Non bona est gloriatio vestra. Nescitis q̄ modicum fermentum totam massam corrumpit. Expurgate vetus fermentum ut sitis nova conspersio sicut estis azimi. Etenim pascha nrm immolatus est xps. Itaq; epulemur. non in fermento veteri. neq; in fermento malitię et nequitię sed in azimis sinceritatis et veritatis. Scripsi vobis in epistola ne miscearis fornicariis. non utique fornicariis huius mundi autē auaris autē malefactis. aut rapacibus. aut seruientibus idolis. alioquin debueratis de hoc mundo exisse. Nunc autē scripsi vobis non miscere si is qui frater nominatur est fornicator. aut auarus. aut idolis seruiens. aut maledicus. aut ebriosus. aut rapax. cui nec cibum sumere. Quid enī mihi de his q̄ foris sunt iudicare? Nonne de his qui intus sunt vos iudicatis? Nam eos qui foris sunt deus iudicabit. Auferte malum de vobis.

VI

Audet aliquis vestrum negotium habens aduersus alterum iudicari apud iniquos et non apud sanctos? An nescitis q̄m sanctorum mundus iudicabit? Et si in vobis mundabit? Si mundus in vobis iudicabitur indignis estis minimis iudicare? Nescitis q̄m angelos iudicabimus? quanto magis secularia? Secularia igitur iudicia si habueritis contemptibiles qui sunt in ecclesia eos constituite ad iudicandum. ad verecundiā vestram dico. Sic non est inter vos sapiens quisquā qui possit iudicare inter fratrem suum et fratrem? sed frater cum fratre iudicio contenditur. et hoc apud infideles? Nō apud sanctos. Iam quidē omnino delictum in vobis est quod iudicia habetis inter vos? Quare nō magis iniuriā accipitis? Quare nō magis fraudem patimini? Sed vos iniuriam facitis et fraudatis. et hęc fratribus. An nescitis quia iniqui regnum dei nō possi

debunt. Solute estote, neq; fornicarij. neq; ydolis seruientes. neq; adulteri. neq; molles. neq; masculorum concubitores. neq; fures. neq; auari: non ebriosi. neq; maledici. non rapaces regnum dei possidebūt. Et hęc quidam fuistis. Sed ablути estis. sed sanctificati estis. sed iustificati estis in nomine dñi ihu xpi. et in spiritu dei nri. Omnia michi licent. sed non omnia expedient. Omnia michi licent. sed non omnia ędificant. Nemo quod suum est querat. sed quod alterius. Omne quod in macello venit. manducate. nichil interrogantes. propter conscientiam. Domini enim est terra. et plenitudo eius. Si vocat vos aliquis infidelium. et vultis ire. omne quod vobis proponitur manducate. nichil interrogantes propter conscientiam. Si quis autem dixerit vobis. hoc immolatitium est. nolite manducare. propter illum qui ostendit. et conscientiam. Conscientiam autem dico non tuam. sed alterius. Quare enim libertas mea iudicatur ab alia conscientia. Si ego gratia participo. quid blasphemor pro eo quod gratias egi. Sive ergo manducatis. sive bibitis. sive aliud quid facitis. omnia in gloriam dei facite. Sine offensione estote et iudeis. et gentibus. et ecclesie dei. Sicut et ego omnibus per omnia placeo. non quęrens quod mihi utile est. sed quod multis. ut salui fiant. Imitatores mei estote. sicut et ego christi. Laudo autem vos fratres. quod per omnia mei memores estis. et sicut tradidi vobis. traditiones meas tenetis. Volo autem vos scire. quod omnis viri caput christus est. caput autem mulieris vir. caput autem christi deus. Omnis vir orans aut prophetans velato capite. deturpat caput suum. Omnis autem mulier orans aut prophetans non velato capite. deturpat caput suum. Unum est enim ac si radatur. Si enim non velatur mulier. tondeatur. Si autem turpe est mulieri tondere aut radi. velet crinem suum. Vir quidem non debet velare caput. quia imago et gloria dei est. mulier autem gloria viri est. Non enim est vir de muliere. sed mulier de viro. Et enim non est creatus vir propter mulierem. sed mulier propter virum. Propter hoc debet mulier potestatem habere super caput. propter angelos. Verumtamen neque mulier sine viro. neque vir sine muliere in domino. Sicut enim mulier de viro. ita et vir per mulierem. Omnia autem ex deo. Vos ipsi inter vos iudicate. decens est mulierem non velatam orare deum. Nec ipsa natura docet vos. quia vir quidem si comam nutriat. ignominia est illi. Mulier autem si comam nutriat. gloria est illi. quia capillus pro velamine ei datus est. Si quis autem videtur contentiosus esse. nos talem consuetudinem non habemus. neque ecclesia dei. Hoc autem precipiens non laudo. quia non in melius sed in peius congregamini. Primum quidem conuenientibus vobis in ecclesia. audio scissuras inter vos esse. et ex parte credo. Oportet enim et hereses esse. ut et probati manifesti fiant in vobis. Conuenientibus ergo vobis in unum. iam cenam dominicam manducare non estis. unusquisque enim suam cenam sumit ad manducandum. et alius quidem esurit. alius autem ebrius est. Numquid domos non habetis ad manducandum et bibendum. aut ecclesiam dei contemnitis. et confundere eos qui non habent. Quid dicam vobis. laudo vos. in hoc non laudo. Ego enim accepi a domino quod et tradidi vobis. quoniam dominus ihesus in qua nocte tradebatur accepit panem. et gratias agens fregit. et dixit. Accipite et manducate. hoc est corpus meum. quod pro vobis tradetur. hoc facite in meam commemorationem. Similiter et calicem. postquam cenauit. dicens. Hic calix nouum testamentum est in meo sanguine. hoc facite quotiescumque bibetis in meam commemorationem. Quotiescumque enim manducabitis panem hunc. et calicem bibetis. mortem domini annunciabitis donec veniat. Itaque quicumque manducauerit panem hunc. vel biberit calicem domini indigne. reus erit corporis et sanguinis domini. Probet autem seipsum homo. et sic de pane illo edat. et de calice bibat. Qui enim manducat et bibit indigne. iudicium sibi manducat et bibit. non dijudicans corpus domini. Ideo inter vos multi infirmi et imbecilles. et dormiunt multi. Quod si nosmetipsos dijudicaremus. non utique iudicaremur. Dum iudicamur autem. a domino corripimur. ut non cum hoc mundo damnemur. Itaque fratres mei. cum conuenitis ad manducandum. inuicem exspectate. Si quis esurit. domi manducet. ut non in iudicium conueniatis. Cetera autem cum venero disponam.

De spiritalibus autem fratres nolo vos ignorare. Scitis quod gentes eratis. ad simulacra muta prout ducebamini euntes. Quapropter notum vobis facio. quod nemo in spiritu dei loquens dicit anathema ihesu. et nemo potest dicere dominum ihesum nisi in spiritu sancto. Diuisiones autem gratiarum sunt. idem autem spiritus. Et diuisiones ministrationum sunt. idem autem dominus. Et diuisiones operationum sunt. idem autem deus qui operatur omnia in omnibus. Unicuique autem datur manifestatio spiritus ad utilitatem. Alii quidem per spiritum datur sermo sapientie. alii autem sermo scientie secundum eundem spiritum. Alteri fides in eodem spiritu. alii gratia curationum in uno spiritu. Alii operatio virtutum. alii prophetia. alii discretio spirituum. alii genera linguarum. alii interpretatio sermonum. Omnia autem hec operatur unus atque idem spiritus. dividens singulis prout vult. Sicut enim corpus unum est. et membra habet multa. omnia autem membra corporis cum sint multa. unum tamen corpus sunt. ita et christus. Etenim in uno spiritu nos omnes in unum corpus baptizati sumus. sive iudei. sive gentiles. sive servi. sive liberi. et omnes in uno spiritu potati sumus. Et enim corpus non est unum membrum. sed multa. Si dicat pes. quia non sum manus. non sum de corpore. numquid propterea non est de corpore. Et si dicat auris. quia non sum oculus. non sum de corpore. numquid propterea non est de corpore. Si totum corpus oculus. ubi auditus. Si totum auditus. ubi odoratus. Nunc autem posuit deus membra unumquodque eorum in corpore sicut voluit. Quod si essent omnia unum membrum. ubi corpus. Nunc autem multa quidem membra. unum autem corpus. Non potest autem dicere oculus manui. opus tuum non est. Aut iterum caput pedibus. non estis mihi necessarii. Sed multo magis quę videntur membra corporis necessariora sunt. Et quę putamus ignobiliora membra esse corporis. his honorem abundantiorem circumdamus. Et quę honesta nostra sunt. non habent necessitatem. Sed deus temperauit corpus. ei cui deerat abundantius tribuens honorem. ut non sit schisma in corpore. sed idipsum pro invicem sollicita sint membra. Et sive patitur unum membrum. compatiuntur omnia membra. sive glorificatur unum membrum. congaudent omnia membra. Vos autem estis corpus christi. et membra de membro. Et quosdam quidem posuit deus in ecclesia primum apostolos. secundo prophetas. tertio doctores. deinde virtutes. deinde gratias curationum. opitulationes. gubernationes. genera linguarum. interpretationes sermonum. Numquid omnes apostoli. numquid omnes prophetę. numquid omnes doctores. numquid omnes virtutes. numquid omnes gratiam habent curationum. numquid omnes linguis loquuntur. numquid omnes interpretantur. Emulamini autem charismata meliora. Et adhuc excellentiorem vobis viam demonstro.

VI

Si linguis hominum loquar et angelorum. caritatem autem non habeam. factus sum velut es sonans aut cymbalum tinniens. Et si habuero prophetiam. et noverim mysteria omnia. et omnem scientiam. si habuero omnem fidem. ita ut montes transferam. caritatem autem non habeam. nichil sum. Et si distribuero in cibos pauperum omnes facultates meas. si tradidero corpus meum ita ut ardeam. caritatem autem non habeam. nichil michi prodest. Caritas patiens est. benigna est. caritas non emulatur. non agit perperam. non inflatur. non est ambitiosa. non quęrit quę sua sunt. non irritatur. non cogitat malum. non gaudet super iniquitate. congaudet autem veritati. Omnia suffert. omnia credit. omnia sperat. omnia sustinet. Caritas nunquam excidit. Sive autem prophetie evacuabuntur. sive linguę cessabunt. sive scientia destruetur. Ex parte enim cognoscimus. et ex parte prophetamus. Cum autem venerit quod perfectum est. evacuabitur quod ex parte est. Quando eram parvulus. loquebar ut parvulus. sapiebam ut parvulus. cogitabam ut parvulus. Quando factus sum vir. evacuavi quę erant parvuli. Videmus nunc per speculum in enigmate. tunc autem facie ad faciem. Nunc cognosco ex parte. tunc autem cognoscam sicut et cognitus sum. Nunc autem manent fides. spes. caritas. tria hęc. Major autem horum est caritas. Sectamini caritatem. Emulamini autem spiritalia. magis autem ut prophetetis. Qui enim loquitur lingua. non hominibus loquitur sed deo. Nemo enim audit. spiritu autem loquitur mysteria. Qui autem prophetat. hominibus loquitur ędificationem et exhortationem et consolationem. Qui loquitur lingua. semetipsum ędificat. Qui autem prophetat. ecclesiam dei ędificat. Volo autem vos omnes loqui linguis. magis autem ut prophetetis. Maior enim est qui prophetat. quam is qui loquitur linguis. nisi forte interpretetur. ut ecclesia ędificationem accipiat. Nunc autem fratres si ad vos venero linguis loquens. quid vobis prodero. nisi vobis loquar aut in revelatione aut in scientia aut in prophetia aut in doctrina. Tamen quę sine anima sunt vocem dantia. sive tibia sive citharę. quomodo scietur quod canitur in tibia aut in citharę. Et enim si incertam vocem det tuba. quis parabit se ad bellum. Sic et vos per linguam nisi manifestum sermonem dederitis. quomodo intelligetur quod dicitur. Eritis enim in aere loquentes. Tot genera forte sunt vocum in mundo. et nichil sine voce est. Si ergo nescio virtutem vocis. ero cui loquor barbarus. et qui loquitur in me barbarus. Sic et vos quia estis emulatores spirituum. ad ędificationem ecclesie quęrite ut abundetis. Quapropter qui loquitur lingua. oret ut interpretetur. Nam si orem lingua. spiritus meus orat. mens autem mea sine fructu est. Quid ergo est. orabo spiritu. orabo autem et mente. psallam spiritu. psallam autem et mente. Alioquin si benedixeris spiritu. qui supplet locum idiote. quomodo dicet. benedictio. quoniam quid dicas nescit. Nam tu quidem bene gratias agis. sed alter non ędificatur. Gratias deo meo. quod omnium vestrum linguis loquor. Sed in ecclesia volo quinque verba mea loqui. sensum meum. ut et alios instruam. quam decem milia verborum lingua. Fratres nolite pueri effici sensibus. sed malitia parvuli estote. sensibus autem perfecti estote. In lege scriptum est. quia in alterius linguis et labiis alterius loquar populo huic. et nec sic exaudient me dicit dominus. Itaque linguę in signum sunt non fidelibus. sed infidelibus. Si ergo tota ecclesia conueniat in unum. et omnes linguis loquantur. introeant autem idiote aut infideles. nonne dicent quod insanitis. Si autem omnes prophetent. introeat autem quis infidelis aut idiota. arguitur a cunctis. dijudicatur ab omnibus. Et sic occulta cordis eius manifesta fiunt. et ita cadens in faciem adorabit deum. pronuntians quod vere deus in vobis sit. Quid ergo est fratres. cum conuenitis. unusquisque vestrum psalmum habet. doctrinam habet. linguam habet. revelationem habet. interpretationem habet. Omnia ad ędificationem fiant. Sive quis ignorat. ignorabitur. Itaque fratres emulamini prophetare. et loqui linguis nolite prohibere. Omnia autem honeste fiant et secundum ordinem.

Cum fine uxore est. Sollicitus è qui cum
mum sunt quomodo placeat ō. Qui
autem cum uxore est. sollicitus è qui
sunt mundi quomodo placeat uxori
& diuisus è. Et mulier innupta & uirgo
cogitat q̄ ōn sunt. ut sit sancta corpore
& spū. que aut nupta è cogitat q̄ sunt
mundi. quomodo placeat uiro. Hoc
aut ad utilitatem uram dico. Nō ut la
queū uob iniciam: sed ad ꝺ honestū &
& q̄ faciat ut sine impedimento sedeatis
to se dño obsecrationi. Si quis aut
se turpem uideri existimat super uirgi
nem suam. q̄ sit adulta: & sic oporte
rit q̄ fiat. quod uult faciat. non peccat si nubat. Qui
stans in corde suo firmus. nō habens
necessitatem. potestatem aut habet sue uolun
tatis. & hoc iudicauit in corde suo seruare uirginē suam. bene facit. Igit & qui
matrimoniō iungit uirginem suam. bene facit. Et qui nō iungit melius facit.
Mulier alligata est legi quoꝺ tpe uir eius uiuit. Si aut dormierit uir eius liber est
a lege uiri. cui uult nubat. tm in dño. Beatior aut erit si sic permanserit. sm
suum uirū. Puto aut q̄ & spū dei habeam. De hijs aut que ydolis sacrificantur scimꝰ q̄ oēs scām habemus. Scientia aut inflat. caritas aut ędificat. Si quis aut se existimat scire aliquid. nōdū cognouit q̄ quomodo oportet eum scire. Si quis aut diligit deū. hic cognitꝰ est ab eo. De escis aut q̄ ydolis immolant scimꝰ q̄ nichil est ydolū in mundo. & q̄ nullus deus nisi unus. Nā & si sunt qui dicantur sive in celo sive in terra. sicut sunt dii multi. & dñi multi. Sb nobis unus deus pater ex quo oīa. & nos in illo. & unus dñs ihc̄s xp̄s per quē oīa. & nos per ipm. Sed nō in omnibus est scia. Quidam aut cū conscientia ydoli usq; nunc ydolo sacrificium quasi idolothytum manducant. & cōscia ipōrum infirma polluitur. Escha aut nos nō commendabit deo. Neq; enim si nō manducemus deficiemus. neq; si manducemus abundabimus. Videte aut ne forte hec licentia ura offendiculum fiat infirmis. Si enim quis uiderit eū qui habet scientiam. in idolio recumbentē. nonne conscientia eius cum infirma. edificabit ad manducandū idolothyta. Peribit infirmus in tua scientia frater. p̄ quē xp̄s mortuus est. Sic aut peccantes in fratres & percutientes conscientiam eorum infirmam. in xp̄o peccatis. Quapꝰ si esca scandalizat fratrē meū. non manducabo carnē in eternū. ne fratrē meū scandalizem.

Non sum liber. nō sum apls. nonne ihc dñm nr̄m uidi. nonne opus meū uos estis in dño. Et si alijs nō sum apls. sed tñ uob sum. Nā signaculum apl̄atus mei uos estis in dño. Mea defensio apud eos qui me interrogant. hec est. Numq̄d nō habemus potestatem manducandi & bibendi. Numq̄d non habemus potestatem mulierem sororē circūducendi sicut & ceteri apli & fratres dñi & cephas. aut solus ego & barnabas non habemus potestatem hoc operandi. Quis militat stipendijs unquā. Quis plantat uineā. & de fructu eius non edit. Quis pascit gregē & de lacte gregis non manducat. Numquid secundum hominē hec dico. An & lex hec non dicit. Scriptū est enim in lege moysi. Nō alligabis os bouī trituranti. Numquid de bobꝰ cura est deo. An propter nos utique hec dicit. Nam propter nos scripta sunt. quoniam debet in spe qui arat arare. & qui triturat in spe fructus percipiendi. Si nos uobis spiritalia seminauimus. magnum est si nos carnalia uestra metamus. Si alij potestatis uestre participes sunt. non magis nos. Sed non usi sumus hac potestate. sed omnia sustinemus. ne quod offendiculum demus euangelio xp̄i. Nescitis quoꝺ qui in templo operantur. que sunt templi. quę de templo edunt. qui altario deseruiunt. cum altario participantur. Ita & dñs ordinauit his qui euangelium annunciant. de euangelio uiuere. Ego aut nullo horum usus sum. Non scripsi aut hec ut fiant in me sic. Bonum est enim mihi magis mori. q̄ gloriam meā quis euacuet. Nam si euangelizauero non est mihi gloria. Necessitas enim mihi incumbit. Vę enim mihi est si non euangelizauero. Si enim uolens hoc agerem mercedem habeo. Si aut inuitus dispensatio mihi credita est. Quę est ergo merces mea. ut euangelizans sine sumptu ponam euangelium. ut non abutar potestate mea in euangelio. Cum liber ex omnibus essem omnium me seruum feci. ut plures lucrifacerem. Et factus sum iudeis tanq̄ iudeus. ut iudeos lucrarer. his qui sub lege sunt. tanq̄ sub lege essem. cum ipse nō essem sub lege. ut eos qui sub lege erant lucrifacerem. his qui sine lege erant tanq̄ sine lege essem. cum

Aliquis nō habeat potestatem manducandi & bibendi

Nō habeat suos stipendijs

Bonū est magis mori q̄ ut gloriā meā quis euacuet

sine lege dei nō cēm̄ter m lege cām̄ x. ne tu
eni[illegible]dem eoq; sine lege emit. hec sūt
fimū mfirmū mfirmū lucibnerē.
Milly oīa sūt lumi: ut os fidēm sūt
os. Una aut fides p̄ eccl̄m: ut patres
ei⁹ eccl̄ie. Stans q̄ hīj ā in stadio
mittit⁹ quid cursum sū mā accipiat br
annū. Sic currite, p̄ hēatis. Milē
ē qui m agone ḡnitur. ab omīb⁹ se ab
stinet. Et illi quidē ut corrup̄tibilē coronā
accipiāt. nos aī incorrup̄tam. Ego ig sic
curro nō q̄si in incti. Sic pugno nō q̄si
ēr aēra mēcs. castigo corp̄ meū & in
seruitutē redigo. ne forte cīs aliis p̄dicau
erūāpse reprob⁹ effiam. Nolo ei nos ig
notare fratres, q̄m patres nī sub nu
be fuer̄t & oēs mare trauerser̄t. & oēs in
Moysen baptizati sūt in nube & in mari. Et
oēs eandē escam spūalē manducauer̄t.
et oēs eundē potū spūalē bibēr̄t. bibebant
aut de spūali cōsequēte eos petra. Petra aut
erat xp̄s. Sed nō in plurib⁹ eor⁹ beneplacitū ē
deo. Eam prostrati sūt deserto. Hec aut figu
re fact̄ sūt nr̄e. ut non simus cōcupiscē
tes malor⁹ sicut et illi concupier̄. Neq; ido
latre efficiamini sicut quidā ex ipis sicut
scriptum ē. Sedit pplē manducā
re & bibere & surrexer̄t ludere. Neq; fornice
mur sicut quidā ex ipis fornicati ē
sunt & ceciderūt una die xxiii. milia. Neq; ten
tem⁹ xp̄m sicut quidā ex ipis tentauer̄t
et a serpentib⁹ perierūt. Neq; murmu
rauerit sicut quidā ex ipis murmurauer̄t et
ab exterminatore. Hec aut omīa in figu
ra cōtingebant illis. Scripta aut sunt
ad cohortationē nr̄am in quos fines se
culor⁹ deuenerūt. Itaq; qui se existi mat
stare uideat ne cadat. Tentatio nos n
app̄hendat nisi humana. fidelis aut
deus est, qui nō patietur vos tentari sup
id quod potestis. Sed facit cū tentatione
etiam prouentum. ut possitis sustinere.
Propter quod dilectissimi mei fugite ab idolor̄ cul
tura. Vt prudentibus loquor. vos ipi iudi
cate q̄d dico. Calix benedictionis cui benedi
cimus nōne communio sanguinis est
xp̄i. Et panis quē frangimus nonne
participatio corporis dominī est. Quōm u
nus panis unum corp⁹ multi sumus. oēs
qui de uno pane et de uno calice partici
pamur. Videte israel secundum carnem. Nūe
qui edunt hostias participes sunt altā
ris. Quid ergo dico q̄ idolis ymolatū
sit aliquid. aut q̄ idolum sit aliquid.
Sed q̄ ymolant gētes demonijs & non
deo. Nolo aut vos fieri socios de
monior. Nō potestis calicem dominī bi
bere & calicem demoniorum. Nō potestis
mense dominī participes esse & mense
demoniorum. An emulamur dominū. Nū
quid fortiores illo sumus. Omnia mihi
licent, sed nō omnia expedit. omnia mihi li
cent sed nō omnia edificant. Nemo q̄ suū ci
querat, sed quod alterius. Omne q̄ in macel
lo vendit manducate. nichil interrogantes
p̄pter conscientiam. Domini enim ē terra & plenitudo ei⁹.
Si quis vocat vos infidelium & cupitis
ire ois quecūq; vobis ponunt manducate. nichil interrogantes p̄pter conscientiam. Si
aut dixerit vobis ymolatum ē idolis nolite
manducare p̄pter illum, & moram facere p̄pter
conscientiam. Conscientiam aut dico nō tuā sed il
lius. Vt quid enī libertas mea iudicatur ab
alterius conscientia. Si ego cum gratia particip⁹
blasphemor, p̄ quo gratias agā. Sive ergo manducatis, sive bibitis, sive aliud quid facitis
omīa in gloriam dei facite. Sine offen
sione estote & iudeis & gentibus & ecclie
sie dei. sicut & ego per oīa omnibus placo. Non
querens q̄ mihi sole utilis, q̄ multis
ut salui fiant. Imitatores mei estote,
sicut & ego xp̄i. Laudo aut vos fres, q̄ per oīa
mei memores estis & sicut tradidi vobis p̄
cepta mea teneritis. Volo aut vos scire
q̄ omnis vir caput ois ē. Caput autem
mulieris vir caput aut xp̄s ē deo. Sic
ut omnis vir p̄cians aut prophetans velato capite dehō
nestat caput suum. Omnis aut mulier
orans aut prophetans discooperto capite dehonestat caput suum. Una ē enī ac si decaluate
sit. Nam si nō velatur mulier tondeat.
Si aut turpe mulieri tondere aut decaluari, velet caput suum. Vir aut nō debet velare caput
quod imago & gloria dei est. Mulier aut gloria viri ē. Nō enī
est vir de muliere. sed mulier de viro. Nec enī creatus est vir propter mulierem, sed mulier propter virum. Ideo debet mulier potestatem habere
super caput propter angelos. Verumtamen neq; vir
sine muliere neq; mulier sine viro in domino. Nam sicut mulier de viro ita & vir per
mulierem. Omnia aut ex deo. Nec vir sine mu
liere. Nec mulier sine viro in domino. Nec mulier nō velata ozare
deum. Nec ipa natura docet vos, q̄ vir quidem si comam nutriat ignominia ei est:
mulier aut si comam nutriat gloria ei est. quia capillus pro velamine ei datus est. Si
quis autem videtur contentiosus esse, nos ta
lem consuetudinem nō habemus neq; ecclie dei.

comb cumd fluvi
acuper bruno

ipse primus stans
videant ne ruinam

ver aut ꝓpio nō laudamꝰ q̄ ñ i meli⁹ sum cēt/ conuenim⁹. ꝑ unū quidē ei uemꝫ ubi m cētu cet/ aūtos saltu
12 uos/ 13 ub. ⁊ cet/ et q̄ ꝑte cet⁹. Iam oportet hereses esse ut qui ꝓbi ⁊ manifesti fiāt/ Conuenientibꝫ ergo ub in unū nō ē
dominicam cenam manducare. Unusq̄sq enim suā cenam ꝑsumit ad manducandum. Et alij quidē esurit/ alij autē ebrietat ē. Numq̄ domos nō habetis ad manducandū ⁊ bibendū. Aut ecclām dei cōtemnis. ⁊ confundis eos q̄ nō hnt. Q̄d dicam uob. Laudo uos in hoc n laudo. Ego ē accepi a dño. q̄d ⁊ tradidi ub. Q̄ dñs ihc xp̄s in qua nocte tradebat/ accepit panē ⁊ gr̄as agēs fregit/ et fregit et dixit. Accipite manducate hoc ē corp⁹ meū q̄d pro uob tradet⁹ ē. hoc facite in meā/ memoriā. Simil⁹ ⁊ calicē postq̄ cenauit dicens. Hic calix nouū testām̄tū ē in meo sanguine. Hoc facite quotiēscūq̄ bibetis in meā/ memoriā. Q̄ cūscūq̄ enī manducabitis panē hunc et calicē bibetis/ mortē dñi annūtiabitis donec ueniat. Itaq̄ quicūq̄ manducauerit panem uel biberit calicē dñi indigne/ reus erit corporis ⁊ sanguinis dñi. Probet autē seipm̄ homo/ et sic de pane illo edat. et de calice bibat. Q̄ enī manducat et bibit indigne/ iudiciū sibi manducat et bibit/ non dijudicans corp⁹ dñi. Ideo inter uos multi infirmi ⁊ imbecilles/ et dormiūt multi. Q̄ ñ nos metipos diiudicaremꝰ/ nō utiq̄ iudicaremur. Dñi iudicamur/ aut a dño corripimur/ ut ñ cū hoc mundo dāpnemur. Itaq̄ fr̄es mei/ cū uenitis ad manducandū/ inuicē expectate. Si quis/ esurit/ domi manducet/ ut nō in iudiciū uenīatis. Cētera aut/ cū uenero. Dispona⁊ Q̄ dilūbo autē nolo uos ignorare fr̄es. Quia oēs patres nr̄i/ sub nube fuer⁹. ⁊ oēs p mare transierūt. ⁊ oēs in moyse baptizati sunt/ in nube ⁊ in mari. ⁊ oēs eandē escam spūalem manducauerūt. ⁊ oēs eundē potū spūalem bibebāt. Bibebant aut de spūali consequente eos petra. Petra aut erat xp̄s. Sed nō in plurib⁹ eor⁹ bonā placitū est deo. Nam prostrati sunt in deserto. Hec aut figurate facta sunt nr̄e. ut simus non concupiscentes malorum sicut et illi concupierunt. Neq̄ idolatre efficiamini sicut quidā eor⁹. Sicut scriptum est. Sedit populus manducare et bibere/ et surrexerunt ludere. Neq̄ fornicemur sicut quidā eor⁹ fornicati sunt/ et ceciderunt una die uiginti tria milia. Neq̄ tentemus xp̄m sicut quidā eor⁹ tentauerunt/ et a serpentibus perierunt. Neq̄ murmuraueritis sicut quidā eor⁹ murmurauerunt/ et perierunt ab exterminatore. Hec aut oīa in figura contingebant illis. Scripta sunt aut ad correptionē nr̄am/ in quos fines seculorum deuenerunt. Itaq̄ qui se existimat stare/ uideat ne cadat. Tentatio uos nō apprehendat nisi humana. Fidelis aut deus/ qui nō patietur uos tentari supra id quod potestis. Sed faciet cū tentatione et exitum/ ut possitis sustinere. Propter quod carissimi mei/ fugite a simulacris. Tanq̄m prudentibus loquor. Vos ipi iudicate quod dico. Calix benedictionis cui benedicimus/ nōne communicatio sanguinis xp̄i est. Et panis quē frangimus/ nōne participatio corporis dñi est. Quoniam unus panis/ unū corp⁹ multi sumꝰ. Omes enī de uno pane participamur. Uidete israhel secundū carnem. Nūquid qui edunt hostias/ participes altaris sunt. Quid ergo dicam. Quia idolothitum aliquid sit. aut quia idolum aliquid sit. Sed quia quę immolant gentes/ demonijs immolant et nō deo. Nolo aut uos socios fieri demoniorum. Non potestis calicem dñi bibere/ et calicem demoniorum. Non potestis mense dñi participes esse/ et mense demoniorum. Aut emulamur dominum. Numquid fortiores illo sumꝰ. Omnia mihi licent. Sed nō omnia expedient. Omnia mihi licent. Sed nō omnia edificant. Nemo quod suū est querat. Sed quod alterius. Omne quod in macello venit manducate/ nichil interrogantes propter conscientiam. Domini enī est terra et plenitudo eius. Si quis infidelium uocat uos/ et uultis ire. Omne quod uobis apponitur manducate/ nichil interrogantes propter conscientiam. Si quis autem dixerit uobis. Hoc idolothitum est. Nolite manducare propter illum qui indicauit/ et propter conscientiam. Conscientiam dico non tuam/ sed alterius. Ut quid enī libertas mea iudicatur ab alia conscientia. Si ego gratia participo/ quid blasphemor pro eo quod ego gratias egi. Sive ergo manducatis/ sive bibitis/ sive aliud quid facitis/ omnia in gloriam dei facite. Sine offensione estote et iudeis et gentibus/ et ecclie dei. Sicut et ego omnibus per omnia placeo/ non querens quod mihi utile est/ sed quod multis ut salui fiant. Imitatores mei estote sicut et ego xp̄i. Laudo aut uos fr̄es/ quia per omnia mei memores estis/ et sicut tradidi uobis/ precepta mea tenetis. Uolo aut uos scire/ quod omnis uir caput christus est. Caput aut mulieris uir. Caput aut christi deus. Omnis uir orans aut prophetans/ uelato capite/ deturpat caput suum. Omnis aut mulier uelato capite orans aut prophetans/ deturpat caput suum. Unum enī est ac si radatur. Nam si non uelatur mulier/ tondeatur. Si aut turpe mulieri tondere aut radi/ uelet. Uir quidē non debet uelare caput/ imago et gloria dei. Mulier aut gloria uiri est. Non enī est uir de muliere/ sed mulier de uiro. Nec enī creatus est uir propter mulierem/ sed mulier propter uirum. Propter hoc debet mulier potestatem habere super caput/ propter angelos. Uerumtamen neq̄ uir sine muliere/ neq̄ mulier sine uiro in dño. Sicut enī mulier de uiro/ ita et uir per mulierem. Omnia aut ex deo. Inter uos ipos iudicate. Decet mulierem non uelatam orare deum. Nec ipa natura docet uos/ quia uir quidem si comam nutriat/ ignominia illi est. Mulier aut si comam nutriat/ gloria illi est. Quia capillatura pro uelamine data est ei. Si quis autem uidetur contentiosus esse/ nos talem consuetudinem non habemus/ neq̄ ecclie dei. Hoc autem precipiens non laudo quod non in melius sed in deterius conuenitis. Primum quidem conuenientibus uobis in ecclia audio scissuras inter uos esse/ et ex parte credo. Nam oportet hereses esse ut qui probati sunt manifesti fiant/ in uobis. Conuenientibus ergo uobis in unum/ non est dominicam cenam manducare. Unusquisq enim suam cenam ꝑsumit ad manducandum. Et alius quidē esurit/ alius uero ebrius est. Numquid domos non habetis ad manducandum et bibendum. Aut ecclām dei contemnitis. et confunditis eos q̄ non habent. Quid dicam uobis. Laudo uos in hoc non laudo. Ego enī accepi a dño. quod et tradidi uobis. Quoniam dominus ihesus in qua nocte tradebatur/ accepit panem et gratias agens fregit et dixit. Accipite manducate hoc est corpus meum quod pro uobis tradetur. Hoc facite in meam/ memoriam. Similiter et calicem postquam cenauit dicens. Hic calix nouum testamentum est in meo sanguine. Hoc facite quotiescumque bibetis in meam/ memoriam. Quotiescumque enim manducabitis panem hunc et calicem bibetis/ mortem domini annuntiabitis donec ueniat. Itaque quicumque manducauerit panem uel biberit calicem domini indigne/ reus erit corporis et sanguinis domini. Probet autem seipsum homo/ et sic de pane illo edat. et de calice bibat. Qui enim manducat et bibit indigne/ iudicium sibi manducat et bibit/ non dijudicans corpus domini. Ideo inter uos multi infirmi et imbecilles/ et dormiunt multi. Si nos metipsos diiudicaremus/ non utique iudicaremur. Dum iudicamur autem a domino corripimur/ ut non cum hoc mundo dampnemur. Itaque fratres mei/ cum uenitis ad manducandum inuicem expectate. Si quis esurit domi manducet/ ut non in iudicium conueniatis. Cetera autem cum uenero. Dispona. De dilubio autem nolo uos ignorare fratres. Quia omnes patres nostri sub nube fuerunt. et omnes per mare transierunt. et omnes in moyse baptizati sunt/ in nube et in mari. et omnes eandem escam spiritalem manducauerunt. et omnes eundem potum spiritalem bibebant. Bibebant autem de spiritali consequente eos petra. Petra autem erat christus. Sed non in pluribus eorum bona placitum est deo. Nam prostrati sunt in deserto. Hec autem figurate facta sunt nostri. ut simus non concupiscentes malorum sicut et illi concupierunt. Neque idolatre efficiamini sicut quidam eorum. Sicut scriptum est. Sedit populus manducare et bibere/ et surrexerunt ludere. Neque fornicemur sicut quidam eorum fornicati sunt/ et ceciderunt una die uiginti tria milia. Neque tentemus christum sicut quidam eorum tentauerunt/ et a serpentibus perierunt. Neque murmuraueritis sicut quidam eorum murmurauerunt/ et perierunt ab exterminatore. Hec autem omnia contingebant illis. Scripta sunt autem ad correptionem nostram/ in quos fines seculorum deuenerunt. Itaque qui se existimat stare/ uideat ne cadat. Tentatio uos non apprehendat nisi humana. Fidelis autem deus/ qui non patietur uos tentari supra id quod potestis. Sed faciet cum tentatione et exitum/ ut possitis sustinere. Propter quod carissimi mei/ fugite a simulacris. Tanquam prudentibus loquor. Vos ipi iudicate quod dico. Calix benedictionis cui benedicimus/ nonne communicatio sanguinis christi est. Et panis quem frangimus/ nonne participatio corporis dominici est. Quoniam unus panis/ unum corpus multi sumus. Omnes enim de uno pane participamur. Uidete israhel secundum carnem. Numquid qui edunt hostias/ participes altaris sunt. Quid ergo dicam. Quia idolothitum aliquid sit. aut quia idolum aliquid sit. Sed quia quę immolant gentes/ demoniis immolant et non deo. Nolo autem uos socios fieri demoniorum. Non potestis calicem domini bibere/ et calicem demoniorum. Non potestis mense domini participes esse/ et mense demoniorum. Aut emulamur dominum. Numquid fortiores illo sumus. Omnia mihi licent. Sed non omnia expedient. Omnia mihi licent. Sed non omnia edificant. Nemo quod suum est querat. Sed quod alterius. Omne quod in macello venit manducate/ nichil interrogantes propter conscientiam. Domini enim est terra et plenitudo eius. Si quis infidelium uocat uos/ et uultis ire. Omne quod uobis apponitur manducate/ nichil interrogantes propter conscientiam. Si quis autem dixerit uobis. Hoc idolothitum est. Nolite manducare propter illum qui indicauit/ et propter conscientiam. Conscientiam dico non tuam/ sed alterius. Ut quid enim libertas mea iudicatur ab alia conscientia. Si ego gratia participo/ quid blasphemor pro eo quod ego gratias egi. Sive ergo manducatis/ sive bibitis/ sive aliud quid facitis/ omnia in gloriam dei facite. Sine offensione estote et iudeis et gentibus/ et ecclie dei. Sicut et ego omnibus per omnia placeo/ non querens quod mihi utile est/ sed quod multis ut salui fiant. Imitatores mei estote sicut et ego christi. Laudo autem uos fratres/ quia per omnia mei memores estis/ et sicut tradidi uobis/ precepta mea tenetis. Uolo autem uos scire/ quod omnis uir caput christus est. Caput autem mulieris uir. Caput autem christi deus. Omnis uir orans aut prophetans/ uelato capite/ deturpat caput suum. Omnis autem mulier uelato capite orans aut prophetans/ deturpat caput suum. Unum enim est ac si radatur. Nam si non uelatur mulier/ tondeatur. Si autem turpe mulieri tondere aut radi/ uelet. Uir quidem non debet uelare caput/ imago et gloria dei. Mulier autem gloria uiri est. Non enim est uir de muliere/ sed mulier de uiro. Nec enim creatus est uir propter mulierem/ sed mulier propter uirum. Propter hoc debet mulier potestatem habere super caput/ propter angelos. Uerumtamen neque uir sine muliere/ neque mulier sine uiro in domino. Sicut enim mulier de uiro/ ita et uir per mulierem. Omnia autem ex deo. Inter uos ipos iudicate. Decet mulierem non uelatam orare deum. Nec ipa natura docet uos/ quia uir quidem si comam nutriat/ ignominia illi est. Mulier autem si comam nutriat/ gloria illi est. Quia capillatura pro uelamine data est ei. Si quis autem uidetur contentiosus esse/ nos talem consuetudinem non habemus/ neque ecclie dei. Hoc autem precipiens non laudo quod non in melius sed in deterius conuenitis. Primum quidem conuenientibus uobis in ecclia audio scissuras inter uos esse/ et ex parte credo. Nam oportet hereses esse ut qui probati sunt manifesti fiant/ in uobis. Conuenientibus ergo uobis in unum/ non est dominicam cenam manducare. Unusquisque enim suam cenam ꝑsumit ad manducandum. Et alius quidem esurit/ alius uero ebrius est. Numquid domos non habetis ad manducandum et bibendum. Aut ecclām dei contemnitis. et confunditis eos q̄ non habent. Quid dicam uobis. Laudo uos in hoc non laudo. Ego enim

mūm ma ur aucem: amarem aut nō hb
uem mch m̄ pcm. Mantas pmens est
benigna ō. Mumus nō emulabit ñ agit
pperē, ñ inflatur. ñ ē ambitiosa. ñ gne
ur que sua ō. ñ iracundr. ñ cogitat mali
ñ gaudet sup iniquitate gaudet aut ueri
ō. Omia sustinet. omia credit. omia sperat.
omia sustinet. Caritas nūq̄ excidit. Sue
pphie euacuabunt. sue lingue cessabūt.
sue scīa destructur. Ex parte em cognosci
mus. Et ex parte pphām. Cū aut uenerit q̄
perfectum ē. euacuabit q̄ ex parte ē. Cū ēm
parmulus eram loquebar ut parmulus. sapiebam
ut parmulus. cogitabam ut parmulus. Postq̄am
aut factus sum uir euacuaui q̄ erat parmu
li. Videmus nūc per speculū in enigmate.
nūc aut facie ad faciē. nūc cognosco ex parte.
nūc aut cognoscā sicut et cognitus sum. Nūc aut
manēt fides. spes. caritas. tria hec. maior
aut horū est caritas. Sectamini caritatē
emulamini aut spūalia. magis aut ut pphet.
Qui ēm loquitur lingua non hoībus loquitur
sed deo. Nemo ēm audit. spū aut loquitur mysta
ria. Nam qui pphat hoībus loquitur edificatiō
nem. et exhortationē. et solationē. Qui
loquitur lingua semetipm̄ edificat. Qui
aut pphat ecclām edificat. Volo aut uos oēs lin
gua loqui. magis aut ut pphetetis. Maior ē
qui pphat quā qui loquitur lingua. nisi forte interpretet ut
ecclia edificationem accipiat. Nunc aut fres
nec ad uos ueniam lingua loquēs. q̄ parabo
uob. nisi uob loquar aut in reuelatione. aut in
scīa. aut in pphetia. aut in doctrina. Tamē
q̄ sine anīa sunt uoces aliquā dantia sue
cithara. nisi distinctionē sonoꝝ dederit.
quomodo sciet quid cantabit. Nec ēm si incer
tam uocem tubā dederit. quis parabit ad
bellum. Ita et uos per linguam nisi manifestum sermonem
dederitis. quomodo scietur quod dicitur. Eritis ēm in
aerem loquentes. Tot si forte genera uocum sunt
in mundo. Et nichil sine uoce ē. Si ergo nesci
ero uocis potestatem. ero ei cui loquor barbarus
et qui loquitur in me barbarus. Sic et uos quoꝝ
emulatores estis spūm dōr ad edificatiō
nem ecclie querite ut habundetis. Et ideo
q̄ loquitur lingua oret ut interpretetur. Nā
si orem lingua. spūs meus orat. mens aut mea
sine fructu est. Quid ergo ē. Orabo spū
orabo et mente. Psallā spū psallam et mente.
Ceterū si benedixeris spū. qui supplet locū
idiote quomodo dicit amen sup tuam
benedictionem. Quoniam quid dicis nescit. Nam
tu quidē bñ gratias agis. sed alter non edificat
abundo. Gratias ago deo meo quod omnium
uestrum lingua loquor. Sed in ecclia malo
quinq̄ uerba sensu meo loqui. ut et alios
instruam. quā decē milia uerba in lingua. Fres
nolite pueri effici sensibus. sed malicia parui
uli estote. sensibus aut perfecti
ni. In lege scriptum ē. quia in aliis lin
guis et labiis aliis loquar populo huic. Et
nec sic exaudient me dicit dō. Itaq̄ lin
gue in signū sunt non fidelibus. sed infidelibus.
Pphie aut non infidelibus. sed fidelibus. Si
ergo conueniat tota ecclia in unū. et omnes
omnium linguis loquantur. uenerint aut idio
te aut infideles. nōne dicent quod insanitis.
Si aut omnes pphetent. uenerit aut quis infidelis
aut idiota. conuincitur ab omnibus. et diudi
catur ab omnibus. occulta cordis eius mani
festa fiunt. et ita cadens in faciē adorabit
deum. pronūciāsq̄ quod ē uere in uobis.
Quid ergo ē fres. Cū uenitis in unū unusquisque ue
strum psalmū hz. doctrinā hz. apocalypsi hz.
lingua hz. interpretationē hz. Omnia ad
edificationē fiant. Sive lingua quis lo
quitur. secundum ut minus tres. et per
singulos. et unus quisq̄ interpretetur. Si aut
non fuerit interpres. taceat in ecclia. sibi autē
loquatur. et deo. Pphe duo aut tres dicāt.
et duo aut tres discernant. Si alteri autem reuelatum
fuerit sedenti. prior taceat. Poteritis enim
per singulos pphare. ut oēs discant. et oēs
exhortentur. Et spūs pphārum pphis subie
ctis. Deus ēm non ē dissensionis. sed pacis.
Sicut in omnib ecclis sanctorum. Mulieres
aut in ecclis taceant. Non ei permittit
eis loqui. sed subditas esse. sicut et lex dicit. Si
quid autē uolunt discere. domi uiros suos
interrogent. Turpe ē enim mulieri in ecclia
loqui. An uob uerbum dei processit aut in
uos soli peruenit. Si quis putat se pphām
esse. aut spūalem. cognoscat quę scribo uobis
mandata dn̄i. Si quis aut ignorat. ignorabit.
Itaq̄ fres mei emulamini pphare.
et loqui lingua nolite prohibe. Omnia
aut honeste et secundum ordinem fiant. Notum
aut uob facio fres euāngm. q̄ predicauerim uob.
quod et accepistis. in quo et stātis. per quod et
saluamini. Qua ratione predicauerim uob. si
tenetis. nisi frustra credidistis. Tradidi ēm uob
primis q̄ et accepi. quōm mortuus ē pro
peccatis nr̄is scripturas. Et q̄ sepultus est.
et q̄ resurrexit die tertia secundum scripturas. Et
quia uisus est cephē. deinde undecim. Deinde

quingentos fratres simul secundum multi
manent usq; adhuc quidam aut dormie
runt. Deinde iacobo omnib; apls omib;
Deinde uisus est omnib; quasi abortiuo
ei m. Ego ei sum minimus apl̃oz. qui n
ti dignus uocari apl̃s q̃m persecutus sum
ecclam dei. Gr̃a aut dei sum id q sum
gr̃a ei mea uacua n fuit sed habund
antius illis omnib; laboraui. Non ego aut
sed gr̃a dei mec. Sive ego sive illi sic p
dicamus sic credidistis. Si aut xp̃s pdi
catur q resurrexit a mortuis quomodo q
dam dic in uob̃ resurrectio mortuoz
n e. Si aut resurrectio mortuoz n e
xp̃s resurrexit. Si aut xp̃s n resurrexit
manifesta e fides nra. manifesta et uestra
tra. Inuenimur aut et falsi testes dei
qm adhuc mortui sumus adhuc ei q sunt
mauit xp̃m q n suscitauit. si mortui n r̃g
gunt. Nam si mortui n resurgunt ne
q xp̃s resurrexit. Si aut xp̃s non resurrexit uana
e fides uestra. adhuc ei estis in pcc̃is uestris.
Ergo et q dormierunt in xp̃o perierunt. Si in hac
vita tm nr̃a in xp̃o spem habemus sum
miserabiles omniu hominu sumus nunc
Nunc aut xp̃s resurrexit a mortuis p̃mitie
rorum dormientiu. Quoniam q̃m p hoiem
mors et per hominem resurrectio mortuoz. Sic
aut in adam oes moriuntur ita et in xp̃o oes
uiuificabuntur. Unusquisq; aut in suo
ordine p̃mitie xp̃s. Deinde qui xp̃i sunt
in aduentu eius credidere. Deinde finis q̃ erit
cum euacuauerit regnum deo patri cum
omnem principatum et potestatem et
uirtutem destruxerit. Oportet aut illum
regnare donec ponat oes inimicos sub
pedibus eius. Nouissime aut inimica
destruetur mors. Omnia enim subiecit
sub pedibus eius. Cum aut dicat omnia
subiecta sunt ei. sine dubio p̃ eum qui
subiecit ei omia. Cum aut subiecta illi
fuerint omnia. tunc et ipse filius subiectus
erit ei qui subiecit ei omia. ut sit deus omia in
omib;. Alioquin quid facient qui baptizantur
p mortuis. Si omnino mortui n resurgunt
quid et baptizantur p illis. Et
quid nos periclitamur omni hora.
Quotidie morior. p uram gloriam ves
tram quam habeo in xp̃o ihu dño nr̃o. Si secun
dum hominem pugnaui ephesi quid mi p
dest. Si mortui n resurgunt manducemus
et bibamus. cras enim moriemur.
Nolite seduci. Corrumpunt mores bonos
colloquia prava. Euigilate iuste et
nolite peccare. Ignorantiam enim dei quidam
habent. Ad uerecundiam uob loquor. Sed dicet
aliquis quomodo resurgent mortui.
Et qua corpore uenient. Insipiens tu q semi
nas non uiuificatur nisi prius mortuum
fuerit. Et q seminas non corpus q futurum est semi
nas. sed nudum granum ut puta tritici aliquod
eorum. Deus aut dat illi corpus sicut uo
luit. Et unicuiq; seminum proprium corpus. Non omne
caro eadem caro. Sed alia quidem hominum alia
pecudum. alia autem uolucrum. alia aut
piscium. Et corpora celestia. et corpora terrestria.
Sed alia quidem celestium gloria alia terre
strium. Alia autem claritas solis alia aut clari
tas lunae. Alia claritas stellarum. Stella enim
a stella differt in claritate. sic et resur
rectio mortuoz. Seminatur in corruptione. surget in incorruptione. Seminatur in ignobilitate surget in gloria.
Seminatur in infirmitate surget in uir
tute. Seminatur corpus animale. surget cor
pus spirale. Si est corpus animale. est et spirale. Sic et scriptum est. Factus est primus homo adam in ani
mam uiuentem. Nouissimus adam in spm uui
ficantem. Sed non prius quod spirale est. sed
animale. Deinde quod spirale est. Primus ho
mo de terra terrenus. Secundus homo de celo celestis. Qua
lis terrenus tales et terreni. Et qualis celestis
tales et celestes. Et sicut portauimus imagi
nem terreni portemus et imaginem celestis.
Hoc aut dico fratres quia caro et sanguis
regnum dei possidere non possunt. Neq; corruptela incorruptelam possidebit. Ecce
mysterium uobis dico. Omnes quidem resurgemus.
Sed non omnes immutabimur. In momento in
ictu oculi in nouissima tuba. Canet enim et
mortui resurgent incorrupti. et nos immutabimur. Oportet enim corruptibile hoc induere incorruptelam. et mortale
hoc induere immortalitatem. Cum aut mor
tale hoc induerit immortalitatem. tunc fiet
sermo qui scriptus est. Absorpta est mors in victo
riam. Ubi est mors mors tua. Ubi est mors stimulus tuus.
Stimulus aut mortis peccatum
est. Uirtus uero peccati. lex. Gratias aut deo qui dat
nobis uictoriam. per dominum nostrum ihesum xp̃m.
Itaque fratres mei dilectissimi stabiles este
mini moti. Semper abundantes in opere dñi
scientes quod labor uester non est inanis in
dño. De collectis aut que fiunt in
sanctos sicut ordinaui in ecclia galathie
ita et uos facite. Per unam sabbati unusquisq;

XII

uim apud se reputat reconuentus ab ei
ne placauit. Ne nō am ueho nile collatu
fiant. Cum aut̄ uenero fuo quos probauer
per epl̄as hoc ipm̄ perficiam. gīa uia
ueling. Si dñs uolu fuer ut ego aut̄ me
ā uidā. Venio aut̄ ad uos. cū macedoni
am pertransiero. Pā macedoniā per
transibo. Apud uos aut̄ forsitan manebo.
uel ā hyemabo. ut uos me deducatis quo
cumq; iero. Volo eni nos nūc transitū
facere. Spero eni me aliquāl̄ dīu man
ere ap̄ uos. si dñs permiserit. permane
bo aut̄ ephesi usq; ad pentheosten. Ho
stium eni aperta ē mi magna. et euidēs
et aduersarii multi. Si aut̄ ieuer amor
pergentiū ere ut sū amore fr̄e ap̄ nos. Si
qui aut̄ oportunū fuerit de uenire ad
me. ueniāt. Expecto eū illuc
cū fratrib. De apollo aut̄ fr̄e rogabā
multū eū ut ueniret ad uos. cū fratrib. sed
oīno nō fuit uoluntas ei ut nūc ueniret ad
uos. Veniet aut̄ cū uacuū fuer. Vigilate. state in
fide uiriliter agite. confortamini. Omia uīa
in caritate fiant. Obsecro aut̄ uos fro
res. nostis domū stephane. et fortunati. et
achaicū. qm̄ sunt primitiae achaie. et
in ministeriū sanctoꝝ se ipos ordinauerūt
ut et uos subditi sitis eiusmodi. et om
noi cooperanti et laboranti. Gaudeo aut̄
in ꝑsentia stephane. et fortunati. et achaici
quia quod uobis deerat. ipi supleuerūt.
Refecerūt eī meū spīm. et uestrū. Cognos
cite igit̄ qui eiusmodi sūt. Salutant uos ec
clesie asie. Salutant uos in dño multū
aquila et priscilla. cū domestica sua eccla
ap̄ quos hospitor. Salutant uos omnes
fres. Salutate inuicē in osculo scō. Sa
lutatio mea manu pauli. Si quis nō amat
dñm nīm ihm̄ xp̄m: sit anathema maran
atha. Gra dñi nr̄i ihu xp̄i. Caritas mea
cū omnib⁹ uob⁹ in xp̄o ihu. Amē. Incipit epla ad corinthios prima scripta corinthio de achaia per titum et lucam discipulos pauli.

Paulus apostolus ihu xp̄i per uoluntatem dei et frater sosthenes fratri ecclesie dei que est corinthi. his qui sunt sanctificati in christo ihu. uocatis sanctis cum omnibus qui inuocant nomen dñi nr̄i ihu xp̄i in omni loco ipsorum et nr̄o. Gratia uob⁹ et pax a deo patre nr̄o et dño ihu xp̄o. Gratias ago deo meo semper pro uobis in gratia dei que data est uobis in christo ihu. Quod in omnibus diuites facti estis in illo in omni uerbo et in omni scientia. Sicut testimonium christi confirmatum est in uobis. Ita ut nichil uobis desit in ulla gratia exspectantibus reuelationem dñi nr̄i ihu xp̄i. Qui et confirmabit uos usque in finem sine crimine in die aduentus dñi nr̄i ihu xp̄i. Fidelis deus per quem uocati estis in societatem filii eius ihu xp̄i dñi nr̄i. Obsecro aut̄ uos fratres per nomen dñi nr̄i ihu xp̄i ut idipm̄ dicatis omnes et non sint in uobis schismata. sitis aut̄ perfecti in eodem sensu et in eadem sententia. Significatum est enim mihi de uobis fratres mei ab his qui sunt

go aut̄ vltem deum mua ꝯ ut nā mea
q̄ pueros nr̄os uem ulan eam ſ̄u
ſo q̄ cōmunitur fuer ſ̄u aduersus
ſtum ꝙ mult̄ ſūt. Iam hoc ſtingo. II
Scim aut̄ hoc ip̄m apud me ut̄m i m
tuea uemēt ad uos. Si ē ego ꝙ ſtos
uaſ. quid ē ego me ſenſica. ñ ē ꝙ mi
tur ex me? Et hoc ip̄m ſcripſi ut ſ̄ue nō
cum uenio triſticiam ſr̄ triſticia habeā
de quib⁹ oportuit me gaudere. Confi
dens in omib⁹ uob. q̄ mea gaudiū oīū
ſtrū ē. Nā ex multa tribulatōne angu
ſtia cordis ſcripſi uob per multas lacrā
mas ñ ꝙ triſtemini. ſi ut cognoſc
am habundantiā in uob. Siquis aū
ſtristauit mēdō me ſ̄ ex parte ut ñ oneram oēs uos. Sufficit illi qui e
iuſmodi ē obiurgatio hec ſcā ſit a plurib⁹
ita ut e cōtio magis donetis. ſolemmo
ne ſit habere mōdi cathena obſoluat
qui ex modi ē. Pp̄ē q̄ obſecro uos. ut cō
firmetis in illū caritatem. Nā eā et ſ
cripſi ut cognoſcam ex
perimētū ſtrū in omib⁹ obedientes
ſitis. Cui aut aliquid donastis. ego.
Nam et ego q̄ donaui ſiquo donaui ip̄
uos in ꝑſona xp̄i. ut ñ circūueniamur
a ſathana. Nō eā ignoramus cogi
tationes eius. Cū uenissem aut troadem
in ꝙ euāgliū dñi ſ̄u mihi aperti ē mi
hi dñō. ñ habui requiē ſpū meo eo q̄
ñ inuenerim titum fratrē meū. ſed ua
lefaciens eis profect̄ ſum in macedoniā.
Deo aut̄ gr̄ā ago. qui ſp̄ triumphat nos in xp̄o
ihū. et odorem notitie ſue manifestat
per nos in oī loco. Q̄ xp̄i bonus odor ſumꝰ
deo in his q̄ ſalui fiunt. et in his q̄ p
pereunt. Aliis q̄dē odor mortis in mor
tē. aliis aut̄ odor uite in uitā. Et ad
hec quis idoneus? Nō enī ſumꝰ ſicut pl
urimi adulterantes verbū dei. ſi ex ſi
ceritate. ſed ſicut ex deo coram deo in xp̄o
loquimur. III Incipim⁹ ne nos mer
ſus̄ commendare? aut ne indigem⁹ ſicut
quidam cōmendatiōis epl̄is ad
vos aut ex uob? Epla nā nr̄a uos estis
scripta in cordib⁹ nr̄is que sciunt et legunt ab
omib⁹ uob⁹. manifestati q̄m epla es
tis xp̄i ministrata a nob. scripta nō atramē
to. sed spū dei uiui. Nō in tabulis lapideis
sed in tabulis cordis carnalib⁹. Fiduciam
aut talem habem⁹ per xp̄m ad deū. Nō
ſufficientes ſum⁹ cogitare aliquid ab
quasi ex nob. ſ. ſufficientia nr̄a ex deo ē
qui et idoneos nos fecit ministros nou
testamēti. Nō littē ſ. ſpūs. Littera ē enī occi
dit aut̄ uiuificat. Si ministratio mor
tis litteris deformata in lapidibus fuit in
gl̄ia. ita ut nō possent intendere filij isrl
in faciem moysi p̄p gl̄iam uultus eius q̄
euacuatam. quomodo nō mag⁹ ministra
tio ſpūs erit in gl̄ia? Nam si ministratio
dānationis in gl̄ia ē multo mag⁹ abūdat
ministerū iuſtitie in gl̄ia. Nam nec
glorificatum ē hoc clarum in hac parte p̄p
excellentē gl̄iam. Si ē q̄ euacuatur per
gl̄iam ē multo magis q̄ manet in gl̄ia.
habentes iḡ talem ſp̄m multa fiducia vtim
ur. Et nō ſicut moyſes ponebat velamē sup̄ faciē
ſuam ut nō intenderent filij isrl in faciē
eius q̄ euacuatur. ſ. obtusi ſunt ſensus eorū.
usq; in hodiernū enī diem idem velamē in
lectione veteris testamēti manet nō reuelatum.
q̄m in xp̄o euacuatur. Sed usq; in ho
diernum diem cum legitur moysen velamen
positum ē sup cor eorū. Cum aut
conuersus fuer ad deū. auferetur velamen.
Dominus aut spūs ē. Vbi aut spūs dominus. ibi libertas.
Nos aut omes reuelata facie gl̄iam dñi
speculantes in eandē ymaginē transformamur a claritate in claritatem tanquā
a dñi spū. IIII Ideo habentes hoc ministerium sicut misericordiam cōsecuti
ñ deficimus. sed abdicamus occulta dedecoris.
nō ambulantes in astutia. nec adulterantes
verbum dei. sed in manifestatione veritatis cō
mendantes nos ipos ad oēm hominū cōscientiam coram deo. Q̄ si etiam operetur ē
euāgl̄ium nr̄m in his qui pereunt ē operi
mento. in quibus deus huius seculi excecauit mentes infi
delium. ut nō fulgeret illo euāgl̄ij glorie xp̄i.
qui ē ymago dei inuisibilis. Nō ei nos
met ipos p̄dicamus. sed dñm xp̄m dñm. nos
autē seruos uros per ihm. Q̄
nā deus qui dixit de tenebris lucem sp
lendescere. ipe illuxit in cordibus nr̄is ad
illuminationem scie claritatis dei in facie
xp̄i. Habem⁹ aut thesaurum istum in
fictilibus uasis. ut sublimitas sit virtutis dei. et
nō ex nob. In oīb⁹ enim tribulationē
patimur. sed nō angustiamur. Aporiamur
sed nō desperamur. Persecutionē patimur.
sed nō derelinquimur. Deijcimur. sed
nō perimimur. Semper mortificationem ihu in corpore
nro circūferentes. ut et vita ihu in cor

pertis nūs manifestetur. Semper ei
nos qm in mortali carne manifestetur
ihūs: et mortalis manifestetur in carne
enti mortali. Ergo mors in nob operat
tur aut in vb. Vite aut quod sum
fiores: sum secundi ē. Credidim qđ locutus
sum. Et nos eiusdm fidei spiritū habentes
Scientes qm qui suscitauit ihūm nos ei
ihū suscitabit. et constituet nos vobis. Om
nia propter vos: vt habundans gratia
per plures gratiarum actione habundet
in gloriam dei. Propter quod non deficimus
sed si is qui foris ē noster homo corrumpitur
tamen is qui intus ē renouatur de die
in die. Id ei qđ in presenti ē momentaneum
tribulationis nostre operatur nobis supra
modum in sublimitate eternū glie pondus
non contemplantibus nobis que videntur
sed que non videntur. Que enim videntur
temporalia sunt: que aut non videntur eterna sūt.

Scimus enim qm si terrestris domus nostre
habitationis dissolvatur habemus edificationē
ex deo domū non manufactam eternā
in celis. Etenim in hoc ingemiscimus
habitationem nostrā de celo cupientes
vestiri superinduti modo. Si tamen
nudi non inuenamur. Etenim qui sumus in hoc
tabernaculo ingemiscimus grauati
in quibus nolumus expoliari sed supervestiri: vt absorbeatur
quod mortale ē a vita. Qui aut efficit nos in hoc ipsum
deus qui dedit nobis pignus spūs. Audentes
igitur scientes quia dum sumus in corpore
peregrinamur a domino. Per fidē ei ambulamus
non per speciem. Audemus aut bonam
voluntatē habere magis peregrinari a corpore
et presentes esse ad deum. Et ideo contendimus
sive absentes sive presentes placere illi.
Omnes enim nos manifestari oportet ante tribunal
christi vt referat unusquisque propria corporis
prout gessit sive bonum sive malum. Scientes igitur timorem domini homines suademus deo
Nobis autem manifesti sumus. Spero aut
et in conscientijs vestris manifestos nos esse. Non
commendamus nos iterum vobis sed occasionem
damus vobis pro nobis vt habeatis ad eos qui
in facie gloriantur et non in corde. Sive enim
mente excedimus deo sive sobrij sumus vobis.
Caritas enim xpi urget nos estimantes
hoc vt si unus pro omnibus mortuus est ergo omnes
mortui sunt. Et pro omnibus mortuus est vt qui
viuunt iam non sibi viuant sed ei qui pro ipsis
mortuus est et resurrexit. Itaque nos ex hoc
neminem nouimus secundum carnem. Et si cognouimus
secundum carnem xpm: sed nunc iam non
nouimus. Si qua igitur in xpo nova creatura
est: vetera transierunt. ecce facta sunt
omnia nova. Omnia aut ex deo qui reconciliauit
nos sibi per xpm. Et dedit nobis ministerium
reconciliationis. Quoniam quidem xpm
mundum reconcilians sibi non imputans
illis delicta ipsorum et posuit in nobis
verbum reconciliationis. Pro xpo ergo legatione
fungimur tanquam deo exhortante per
nos. Obsecramus pro xpo reconciliamini
deo. Eum qui non nouerat peccatum pro
nobis peccatum fecit vt nos efficiamur iustitia
dei in ipso. Adiuuantes aut et exortamur ne
in vacuum gratiam dei recipiatis. Ait enim.
Tempore accepto exaudiui te et in die salutis
adiuui te. Ecce nunc tempus acceptabile ecce
nunc dies salutis. Nemini dantes vllam
offensionem: vt non vituperetur ministerium
nostrum. Sed in omnibus exhibeamus nosmet ipsos sicut ministros. In multa
patientia. In tribulationibus. In necessitatibus.
In angustijs. In plagis. In carceribus.
In seditionibus. In laboribus. In vigilijs.
In ieiunijs. In castitate. In scientia. In longanimitate. In suauitate. In spū scō.
In caritate non ficta. In verbo veritatis. In
virtute dei. Per arma iustitie a dextris et
a sinistris. Per gloriam et ignobilitatem. Per
infamiam et bonam famam. Vt seducentes et veraces. Sicut qui ignoti et cognoscimur. Sicut qui moriendo et ecce viuimus. Vt castigati et non mortificati. Et quasi tristes
sp aut gaudentes. Sicut egentes multos aut
locupletem facientes. Tanquam nichil habentes et omnia possidentes. Os nostrum patet ad vos corinthij cor nostrum dilatatum
est. non angustiamini in nobis. Angustiamini aut in visceribus vestris. Eandem aut
retributionem tanquam filijs dico dilatamini et vos. Nolite iugum ducere
cum infidelibus. Que enim participatio iustitie
cum iniquitate. Aut que societas luci ad
tenebras. Aut quod consensus xpi ad belial. Aut
que pars fideli cum infideli. Que aut
templo dei cum idolis. Vos enim estis templum
dei viui: sicut dicit deus. Quia inhabitabo
in illis et inambulabo inter eos et ero illorum deus et ipsi erunt mihi populus. Propter quod exite de medio eorum et
separamini dicit dominus et ne
gratiam quod non recipiatis nos. Et ero vobis
in patrem. Et vos eritis mihi in filios et filias
dicit dominus omnipotens. Has igitur habentes promissiones dilectissimi mundemus nos ab omni mā

namento armis sic pertinaciter sectari cū m nimie cū. Capiteno; nemnē le simus. nemnem cū nupsim; nemnē: curiū uenim;. Ro ad cepiationē nīā: duo. Predica eis; q̄m cordibus nīis estis; ad mortificandum; ad cōmunendū. Multa michi que scribuntur ē ap nos; multa mihi nō placent. Replere simus solitudinē sup habundantiam diuitiarum omnium tribulationis nī: cū ei nemlem; m maceramus nullū: requiē habemus ante nīa. Si cōm tribulatio nē; pusillanimes; ecclie pugnemur nimoroso. Si q̄ solamur hortamur; solatiū ē nr deus. m aduentu nr. Ro solū aut m aduentu eius; sz m solatiō quo solatus ē in nobis desiderio nr; nīm ecclesiū; nīm emulationem; p̄ mōm nr magis gaudere. Si nō; si contristat nos in epistola; mē ne mittere; et si pristes incendo ad expiationē nīa; si ad hoc nos; gratulamur nie gaudes. Ro q̄ contristat eccliē; si q̄ contristat eccliē ad pniam conuertitur cū eius; si q̄ nullo cōtristat nullū; quantum; ex nb. Que ei; secundum ordinem ēpistolam scribam; ordinem; Dedi aut ordinem meum operandum; dicere ei; ne q̄n dēi q̄ gratiam nos; quantū in nobis est uenire; solutionem; dēbitum; si; ordinē; si indignationem; si ordinē; si debitum; si emulationem; si uindictam. In oībus exhibuimus nos; ministros dēi; Ro ut scripsi nobis; ne ip cum qui peccauit tristem; nec ip cum qui pulsus; ut ad; manifestandam solicitudinē nīm q̄ pro nobis hem; coram dō. Ro solatiū sumus. In solatio aut nīo habundantius; magis gaudemus; super; gaudio eius; q̄ refectus est ab omnibus nobis. Et si quid apud illū de nobis gloriatus sum; nō sum confusus; sed sicut omnia nobis in ueritate locuti sumus; sic et gloriatio nra que fuit ad titum; inuenta est; Et uiscera ei; habundantius; in nobis; recordantis; quomodo ei; omnium; obedientiā; quomodo cū timore et tremore excepistis eum. Gaudeo; q̄ in omnibus; confido in nobis. Dicam aut fidem; nobis per gratiam dei; que data est in ecclesiis macedonie; in multo experimento tribulationis; habundantia; gaudii; fuit; ipsorum; altissima paupertas; eorum; habundauit; in diuitias simplicitatis; eorum. Testimonium enim; perhibeo; quod secundum; et supra; uirtutem; voluntarii; facti; cum multa; deprecatione; obsecrantes nos; gratiam; et; communionem; ministerii; q̄ fit in sanctis. Et nō sicut speraui; sed semetipsos; dederunt; primū; dō. Deinde nobis per uoluntatem dei; ita ut; exhortaremur; titum; ut quemadmodum; cepit; ita; et perficiat; in uobis; et; gratiam; istam. Sicut; in omnibus habundatis; fide; et; sermone; et; scientia; et omni; sollicitudine; insuper; et; caritate; nra in nobis; hanc; gratiam; habundetis. Non; quasi imperans dicam; per alios; sollicitudinem; et; uestre caritatis; ingenuit; bonū; ppositū. Scitis enim; gratiam; dīi nr; ihu xpi; quoniam; pp nos; egenus; factus; est; cū; esset; dīes; in illo; ut illius; paupertate; illi; diuites; essetis. Et consilium; in hac; parte; dō; ei; nobis; mihi; et; uobis; non; solum; incipere; sed; uelle; ex; pristino. Ab anno; pristino; uestro; q̄ fecistis; et; uoluntatem; dedistis; ordinate; nunc; autem; perficite; ut quemadmodum; prompta; uoluntas; ita; et; perficiatis; ex eo; quod; habetis. Si enim uoluntas; prompta; est; secundum; quod; habet; non; secundum; quod; non; habet. Non enim; ut aliis; sit remissio; uobis; autem; tribulatio; sed ex equalitate; ut; uestra; abundantia; illorum; inopiam; suppleat; ut; et; illorum; habundantia; uestram; inopiam; suppleat; ut fiat equalitas; sicut; scriptum; est. Qui multum; habuit; non; habundauit; et; qui modicum; non; minuit. Gratia aut; dō; q̄ dedit eadem; sollicitudinem; pro; uobis; in corde; titi; quoniam; quidem; exhortationem; suscepit. Sed; cum; sollicitudine; esset; ualde; uoluntarius; profectus; est; ad uos. Misimus; enim; cum illo; fratrem; nīm; cuius; laus; est; in; euangelio; per; omnes; ecclias; non solum; autem; sed; ordinatus; est; ab; ecclesiis; comes; peregrinationis; nre; in; hac; gratia; que; ministratur; a nobis; ad; dīm; ipsius; et; uoluntatem; nram; deuitantes; ne; quis; nos; uituperet; in hac; plenitudine; q̄ ministratur; a nobis; ad; dīm; gloriam. Prudentiam; enim; bonam; nō; solū; coram; dō; sz; et; coram; omnibus; hoībus. Misimus; aut; cū illis; et; fratrem; nrm; q̄; probauimus; in; multis; sepe; solicitum; eos; nunc; aut; multo; solicitiorem; fiducia; multa; in; uobis; siue; pro; qui; est; socius; meus; et; in; uobis; adiutor; siue; fratres; nri; apli; ecclesiarum; glie; xpi; ostensio; nē; ergo; que; est; caritatis; uestre; et; nostre; gloriationis; uestre; in; uobis; ostensionē; in; faciē; ecclesiarum; habundantes; in; eis; scribere; uobis. De; quo enim; prompti animum; uestrum; pro uobis; gloriatus; sum; macedonibus; q̄ achaia; parata; est; ab anno; preterito; et uestra emulatio; prouocauit; plurimos; ego; autem; misi fratres; ne; gloriatio; nra; de uobis; euacuetur; in hac; parte; ut quemadmodum; dixi; parati; sitis; ne cum macedonibus; uenerit; mecum

VII IX

macedones et nullum habuit nos in quoquo
cumq; modo. Nos autem non uolumus uos in hac
re ignorare fratres de tribulatione nra que
facta est in asia. Quia supra modum grauati
sumus supra uirtutem ita ut taderet nos
etiam uiuere. Sed ipsi in nobis responsum
mortis habuimus ut non simus fidentes in
nobis sed in deo qui suscitat mortuos. Qui
de tantis periculis nos liberauit et liberat
in quo sperauimus quia et adhuc liberabit.
Adiuuantibus et uobis in oratione pro nobis
ut ex multorum personis quae in nobis sunt
donum per multos gratiarum actiones fiant
pro nobis. Gloria enim nra hec est testimo-
nium conscientie nre quia in simplicitate
cordis et sinceritate dei non in sapientia
carnali conuersati sumus in hoc mundo
abundantius autem erga uos. Non enim alia
scribimus uobis quam quae legitis aut et
cognoscitis. Spero autem quod usque in finem
cognoscetis. Sicut et cognouistis nos ex parte
quia gloria uestra sumus sicut et uos nostri
in die domini nostri ihesu christi. Et hac
fiducia uolui prius uenire ad uos ut secun-
dam gratiam habeatis. Et per uos transire
in macedoniam et iterum a macedonia uenire
ad uos et a uobis deduci iudeam. Cum ergo
hoc uolens numquid leuitate usus sum aut
quae cogito secundum carnem cogito ut sit
apud me est et non. Fidelis autem deus quia
sermo noster qui fuit apud uos non est in eo
est et non sed est in illo fuit. Nam filius dei
ihesus christus qui in uobis per nos praedi-
catus est per me et siluanum et timotheum
non fuit est et non sed est in illo fuit. Quotquot
enim promissiones dei in illo est. Propter quod
et per ipsum amen deo ad gloriam per nos.
Qui confirmat autem nos uobiscum in christo
et qui unxit nos deus. Qui et signauit nos et
dedit pignus spiritus in cordibus nostris.
Ego autem testem deum inuoco in animam
meam quia parcens uobis non ueni amplius
Corinthum. Non quod dominemur fidei uestre
sed adiutores sumus gaudii uestri. Fide enim
statis. Decreui autem hoc ipsum ne iterum in
tristitia uestra uenirem ad uos. Si enim ego
contristo uos et quis est qui me letificet nisi
qui contristatur ex me. Et hoc ipsum scripsi
ne cum uenero tristitiam habeam super eos
de quibus oportebat me gaudere confidens in
omnibus uobis meum gaudium esse omnium
uestrum. Nam ex multa tribulatione et angustia
cordis scripsi uobis per multas lacrimas non
ut contristemini sed ut dilectionem habeatis
abundantius in me. Si quis autem contristauit
non me contristauit sed ex parte ut non onem
omnes uos. Sufficit autem huiusmodi obiurgatio
haec quae fit a pluribus ita ut e contrario magis
donare et consolari oportet ne forte abundantiori
tristitia absorbeatur qui huiusmodi est. Propter
quod obsecro uos confirmare in illo dilectionem.
Ad hoc enim et scripsi ut cognoscam experimen-
tum uestrum utrum in omnibus obedientes sitis.
Cui autem quid donastis et ego nam et ego quod
donaui si quid donaui propter uos in persona
christi ut non circumueniamur a satana non enim
ignoramus cogitationes eius. Cum autem uenissem
troadem in praedicationem christi et ostium mihi
apertum esset in domino non habui requiem
spiritui meo eo quod non inuenerim titum fratrem
meum sed ualefaciens eis profectus sum in macedo-
niam. Deo autem gratias qui semper triumphat
nos in christo et odorem notitiae suae manifestat
per nos in omni loco. Quia christi bonus odor sumus
deo in his qui salui fiunt et in his qui pereunt.
Aliis quidem odor mortis in mortem aliis autem
odor uitae in uitam. Et ad haec quis idoneus.
Non enim sumus sicut plerique adulterantes
uerbum dei sed ex sinceritate sed sicut ex deo
coram deo in christo loquimur. Incipimus
iterum nosmetipsos commendare aut numquid
egemus sicut quidam commendatitiis epistulis
ad uos aut ex uobis. Epistula nostra uos estis
scripta in cordibus nostris quae scitur et legitur
a nobis manifestati quod epistula estis christi
ministrata a nobis scripta non atramento sed
spiritu dei uiui non in tabulis lapideis sed in
tabulis cordis carnalibus. Fiducia autem talem
habemus per christum ad deum non quod sufficientes
simus cogitare aliquid a nobis quasi ex nobis sed
sufficientia nostra ex deo qui et idoneos nos fecit
ministros nouae testamenti non litterae sed spiritus
littera enim occidit spiritus autem uiuificat. Si
autem ministratio mortis litteris deformata in
lapidibus fuit quae gloriosa fuit ut non posset
intendere filii israel in faciem moysi propter
gloriam uultus eius quae euacuatur quomodo non
magis ministratio spiritus erit gloriosa. Nam si
ministratio damnationis gloria est multo magis
abundat ministerium iustitiae gloria. Nam nec
glorificatum est quod glorificatum est in hac parte
propter excellentem gloriam. Si enim quod euacuatur
per gloriam multo magis quod manet in gloria est.
Habentes igitur talem spem multa fiducia utimur
non sicut moyses ponebat velamen super faciem
suam ut non intenderent filii israel in faciem eius
ad finem eius quod euacuatur. Sed obtusi sunt
sensus eorum usque in hodiernum diem enim
uero usque in hodiernum diem idem uelamen in
lectione ueteris testamenti manet non reuelatum
quia in christo euacuatur. Sed usque hodie cum
legitur moyses uelamen positum est super cor
eorum. Cum autem conuersus fuerit ad dominum
auferetur uelamen. Dominus autem spiritus est
ubi autem spiritus domini ibi libertas. Nos autem
omnes reuelata facie gloriam domini speculantes
in eandem imaginem transformamur a claritate
in claritatem tamquam a domini spiritu. Propter
quod habentes ministerium hoc sicut misericordiam
consecuti non deficimus sed abdicamus occulta
dedecoris non ambulantes in astutia neque
adulterantes uerbum dei sed in manifestatione
ueritatis commendantes nosmetipsos ad omnem
conscientiam hominum coram deo. Quod si et
opertum est euangelium nostrum in his qui
pereunt in quibus deus huius saeculi excaecauit
mentes infidelium ut non fulgeat illuminatio
euangelii gloriae christi qui est imago dei. Non
enim nosmetipsos praedicamus sed ihesum christum
dominum nostrum nos autem seruos uestros per
ihesum. Quia deus qui dixit de tenebris lucem
splendescere ipse illuxit in cordibus nostris ad
illuminationem scientiae claritatis dei in facie
christi ihesu. Habemus autem thesaurum istum
in uasis fictilibus ut sublimitas sit uirtutis dei
et non ex nobis. In omnibus tribulationem patimur
sed non angustiamur aporiamur sed non
destituimur persecutionem patimur sed non
derelinquimur deiicimur sed non perimus.
Semper mortificationem domini ihesu in corpore
nostro circumferentes ut et uita ihesu manifestetur
in corpore nostro. Semper enim nos qui uiuimus
in mortem tradimur propter ihesum ut et uita
ihesu manifestetur in carne mortali nostra.
Mors in nobis operatur uita autem in uobis.
Habentes autem eundem spiritum fidei sicut
scriptum est credidi propter quod locutus sum
et nos credimus propter quod et loquimur.
Scientes quoniam qui suscitauit dominum ihesum
et nos cum ihesu suscitabit et constituet nos
cum uobis. Nam omnia propter uos ut gratia
abundans per multos gratiarum actiones
abundet in gloriam dei. Propter quod non
deficimus sed licet is qui foris est noster homo
corrumpatur tamen is qui intus est renouatur
de die in diem. Id enim momentaneum tribulationis
nostrae supra modum in sublimitate aeternum
gloriae pondus operatur in nobis non contemplantibus
nobis quae uidentur sed quae non uidentur.
Quae enim uidentur temporalia sunt quae autem
non uidentur aeterna. Scimus enim quoniam si
terrestris domus nostra huius habitationis
dissoluatur quod aedificationem habemus ex deo
domum non manufactam aeternam in caelis.
Nam et in hoc ingemiscimus habitationem nostram
quae de caelo est superinduere cupientes si tamen
uestibus nudi non inueniamur. Nam et qui sumus
in hoc tabernaculo ingemiscimus grauati in quo
nolumus expoliari sed superuestiri ut absorbeatur
quod mortale est a uita. Qui autem efficit nos in
hoc ipsum deus qui dedit nobis pignus spiritus.
Audentes igitur semper scientes quoniam dum
sumus in corpore peregrinamur a domino. Per
fidem enim ambulamus non per speciem. Audemus
autem et bonam uoluntatem habemus magis
peregrinari a corpore et praesentes esse ad
dominum. Et ideo contendimus siue absentes siue
praesentes placere illi. Omnes enim nos manifestari
oportet ante tribunal christi ut referat unusquisque
propria corporis prout gessit siue bonum siue
malum. Scientes ergo timorem domini homines
suademus deo manifesti autem uobis et in
conscientiis uestris confidimus. Non iterum
nosmetipsos commendamus uobis sed occasionem
damus uobis gloriandi pro nobis ut habeatis
aduersus eos qui in facie gloriantur et non in
corde. Ssiue enim mente excedimus deo siue
sobrii sumus uobis. Charitas enim christi urget
nos aestimantes hoc quia si unus pro omnibus
mortuus est ergo omnes mortui sunt et pro
omnibus mortuus est ut et qui uiuunt iam non
sibi uiuant sed ei qui pro ipsis mortuus est et
resurrexit. Itaque nos nemine nouimus secundum
carnem et si cognouimus secundum carnem christum
sed nunc iam non nouimus. Si quis ergo in christo
nouae creatura uetera transierunt ecce facta sunt
nouae. Omnia autem ex deo qui reconciliauit nos
sibi per christum et dedit nobis ministerium
reconciliationis. Quoniam quidem deus erat in
christo mundum reconcilians sibi non reputans
illis delicta ipsorum et posuit in nobis uerbum
reconciliationis. Pro christo ergo legatione fungimur
tamquam deo exhortante per nos obsecramus pro
christo reconciliamini deo. Eum qui non nouerat
peccatum pro nobis peccatum fecit ut nos efficeremur
iustitia dei in illo. Adiuuantes autem et exhortamur
ne in uacuum gratiam dei recipiatis. Ait enim
tempore accepto exaudiui te et in die salutis
adiuui te. Ecce nunc tempus acceptabile ecce nunc
dies salutis. Nemini dantes ullam offensionem ut
non uituperetur ministerium nostrum. Sed in
omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut dei ministros
in patientia multa in tribulationibus in necessitatibus
in angustiis in plagis in carceribus in seditionibus
in laboribus in uigiliis in ieiuniis in castitate in
scientia in longanimitate in suauitate in spiritu
sancto in caritate non ficta in uerbo ueritatis in
uirtute dei per arma iustitiae dextra et sinistra
per gloriam et ignobilitatem per infamiam et bonam
famam ut seductores et ueraces sicut qui ignoti et
cognoscentes quasi morientes et ecce uiuimus ut
castigati et non mortificati quasi tristes semper
autem gaudentes sicut egentes multos autem
locupletantes tamquam nihil habentes et omnia
possidentes. Os nostrum patet ad uos o corinthii
cor nostrum dilatatum est non angustiamini in
nobis angustiamini autem in uisceribus uestris.
Eandem autem habentes remunerationem tamquam
filiis dico dilatamini et uos. Nolite iugum ducere
cum infidelibus quae enim participatio iustitiae
cum iniquitate aut quae societas luci ad tenebras.
Quae autem conuentio christi ad belial aut quae
pars fideli cum infidele. Quae autem consensio
templo dei cum idolis. Vos enim estis templum
dei uiui sicut dicit deus quoniam inhabitabo in
illis et inambulabo inter eos et ero illorum deus
et ipsi erunt mihi populus. Propter quod exite
de medio eorum et separamini dicit dominus et
immundum ne tetigeritis et ego recipiam uos et
ero uobis in patrem et uos eritis mihi in filios
et filias dicit dominus omnipotens. Has igitur
habentes promissiones dilectissimi mundemus nos
ab omni inquinamento carnis et spiritus perficientes
sanctificationem in timore dei. Capite nos quia
neminem nocuimus neminem corrupimus neminem
circumuenimus. Non ad condemnationem uestram
dico praedixi enim quod estis in cordibus nostris
ad commoriendum et ad conuiuendum. Multa mihi
fiducia apud uos multa mihi gloriatio pro uobis
repletus sum consolatione superabundo gaudio in
omni tribulatione nostra. Nam et cum uenissemus
in macedoniam nullam requiem habuit caro nostra
sed omnem tribulationem passi sumus foris pugnae
intus timores. Sed qui consolatur humiles consolatus
est nos deus in aduentu titi. Non solum autem in
aduentu eius sed et in consolatione qua consolatus
est in uobis referens nobis uestrum desiderium
uestrum fletum uestrum feruorem pro me ita ut
magis gauderem. Quoniam si et contristauit uos
epistula non me paenitet si paenitebat. Videns
quoniam epistula illa uestra etsi ad horam
contristauit uos. Nunc gaudeo non quia contristati
estis sed quia contristati estis ad paenitentiam.
Contristati enim estis secundum deum ut in nullo
detrimentum patiamini ex nobis. Quae enim secundum
deum tristitia paenitentiam in salutem stabilem
operatur. Saeculi autem tristitia mortem operatur.
Ecce enim hoc ipsum secundum deum contristari
quantam in uobis operatur solicitudinem sed
defensionem sed indignationem sed timorem sed
desiderium sed aemulationem sed uindictam in
omnibus exhibuistis uos incontaminatos esse in hac
re. Igitur si et scripsi uobis non propter eum qui
fecit iniuriam neque propter eum qui passus est
iniuriam sed ad manifestandam solicitudinem
nostram quae habemus pro uobis coram deo. Ideo
consolati sumus in consolatione uestra abundantius
autem magis gauisi sumus super gaudio titi quia
requiem dedit spiritus eius uniuersis uestrum.
Quoniam si quid apud illum de uobis gloriatus sum
non confusus sum sed sicut omnia uobis in ueritate
locuti sumus ita et gloriatio nostra quae fuit apud
titum facta est. Et uiscera eius abundantius in
uobis recordantis omnium uestrum obedientiam
quomodo cum timore et tremore excepistis illum.
Gaudeo quod in omnibus confidam in uobis. Notam
autem uobis facimus gratiam dei quae data est in
ecclesiis macedoniae quod in multa experimenti
tribulationis abundantia gaudii ipsorum et
secundum altitudinem paupertas eorum abundauit
in diuitias simplicitatis eorum. Quia secundum
uirtutem testimonium perhibeo et supra uirtutem
uoluntarii fuerunt. Et non sicut speramus sed
semetipsos dederunt primum domino et nobis per
uoluntatem dei. Ita ut rogaremus titum ut quemadmodum
coepit ita perficiat in uobis et hanc gratiam.
Sed sicut in omnibus abundatis fide et sermone et
scientia et omni solicitudine et ea quae ex nobis
est caritate in uobis ut et in hac gratia abundetis.
Non quasi imperans dico sed per aliorum solicitudinem
et uestrae caritatis ex parte comprobans. Scitis enim
gratiam domini nostri ihesu christi quoniam propter
nos egenus factus est cum esset diues ut illius
inopia uos diuites essetis. Et consilium in hac parte
dabo hoc enim uobis utile est qui non solum facere
sed uelle coepistis ante annum. Nunc autem et facere
perficite ut quemadmodum prompta uoluntas uestra
ita sit et perficere ex eo quod habetis. Si enim
uoluntas prompta est secundum ea quae habet non
secundum ea quae non habet. Non enim ut aliis sit
remissio uobis autem tribulatio sed ex aequalitate
in praesenti tempore uestra abundantia illorum
inopiam ut et illorum abundantia uestram inopiam
sublevet ut fiat aequalitas sicut scriptum est qui
multum non abundauit et qui modicum non minoravit.
Gratia autem deo qui dedit eandem solicitudinem pro
uobis in corde titi quoniam exhortationem quidem
suscepit sed cum solicitior esset sponte profectus
est ad uos. Misimus autem cum illo fratrem cuius
laus est in euangelio per omnes ecclesias. Non solum
autem sed et ordinatus est ab ecclesiis comes
peregrinationis nostrae in hac gratia quae ministratur
a nobis ad gloriam ipsius domini et destinatam
uoluntatem nostram. Deuitantes hoc ne quis nos
uituperet in hac plenitudine quae ministratur a nobis.
Prouidemus enim bona non solum coram deo sed et
coram hominibus. Misimus autem cum illis fratrem
nostrum quem probauimus in multis saepe solicitum
esse nunc autem multo solicitiorem confidentia multa
in uos sue pro tito adiutore meo et in uos socio
sue fratres nostri apostoli ecclesiarum gloria christi.
Ostensionem ergo dilectionis uestrae et nostrae
gloriationis pro uobis in illis ostendite in faciem
ecclesiarum. Et quidem superabundat mihi ad
scribendum uobis. Scio enim promptum animum
uestrum ego pro uobis gloriatus sum macedonibus
quia achaia parata est ab anno retro et aemulatio
uestra prouocauit plurimos. Misi autem fratres ne
gloriatio nostra quae pro uobis est euacuetur in
hac parte ut quemadmodum dixi parati sitis ne
forte si uenerint mecum macedones et inuenerint
uos inparatos confundamur nos ut non dicamus uos
in hac substantia. Necessarium ergo existimaui
rogare fratres ut praeueniant ad uos et praeparent
benedictionem hanc promissam a uobis ut sic
benedictionem et non auaritiam. Hoc autem dico
qui parce parce et metet et qui seminat in benedictionibus
de benedictionibus et metet. Unusquisque prout
destinauit in corde suo non ex tristitia aut ex
necessitate hilarem enim datorem diligit deus.
Potens autem deus omnem gratiam habundare
facere in uobis ut in omnibus semper omnem
sufficientiam habentes abundetis in omne opus
bonum sicut scriptum est dispersit dedit pauperibus
iustitia eius manet in saeculum saeculi. Qui autem
administrat semen seminanti et panem ad manducandum
prestabit et multiplicabit semen uestrum et augebit
incrementa frugum iustitiae uestrae ut in omnibus
locupletati in omnem simplicitatem quae operatur per
nos gratiarum actionem deo. Quoniam ministerium
huius officii non solum supplet ea quae desunt
sanctis sed et abundat per multos gratiarum actionibus
deo. Per probationem ministerii huius magnificantes
deum in obedientia confessionis uestrae in euangelio
christi et simplicitate communicationis in illos et
in omnes. Et ipsi pro uobis obsecrabunt eum uobis
propter eminentem gratiam dei in uobis. Gratias
deo super inenarrabili dono eius. Ipse autem ego paulus obsecro uos per
mansuetudinem et modestiam christi qui secundum
faciem quidem humiliis sum in uobis absens autem
confido in uobis. Rogo autem uos ne praesens audeam
fiducia qua existimor audere in quosdam qui nos
existimant tamquam secundum carnem ambulemus.
In carne enim ambulantes non secundum carnem militamus.
Arma enim militiae nostrae non carnalia sed potentia
deo ad destructionem munitionum consilia destruentes
et omnem altitudinem extollentem se adversus
scientiam dei et in captiuitatem redigentes
omnem intellectum in obsequium christi et in
promptu habentes ultionem omnis inobedientiae.
Cum impleta fuerit uestra obedientia. Quae
secundum faciem intuemini. Si quis confidit sibi
christi esse hoc cogitet apud se quia sicut ipse
christi sumus ita et nos christi. Nam et si amplius
aliquid gloriatus fuero de potestate nostra quam
dominus dedit nobis aedificationem uestram et non
destructionem non erubescam. Ne quasi terream
uos per epistulas. Quoniam epistulae quidem
inquiunt graues sunt et fortes praesentia autem
corporis infirma et sermo contemptibilis. Hoc
quicumque eiusmodi est cogitet quia quales sumus
verbo per epistulas absentes tales et praesentes
in facto. Non enim audemus inserere aut
comparare nos quibusdam qui se ipsos commendant
sed ipsi in nobis nos metipsos metientes et
comparantes nosmetipsis non intellegunt. Nos autem non
in immensum gloriabimur sed secundum mensuram
regulae mensurae quam mensus est nobis deus
mensuram pertingendi usque ad uos. Non enim quasi non pertingentes
ad uos exsecutique sumus uos. Usque ad uos enim
peruenimus in euangelio christi. Non gloriantes
in alienis laboribus spem autem habentes
crescentes fidei uestrae nos in uobis magnificari
secundum regulam nostram. In hyperabundantia
illa quae ultra nos euangelizare non in alienis
regula in promptu quae facta sunt gloriari. Qui autem
gloriatur in domino gloriet. Non enim qui se ipsum
commendat ille probatus est sed quem deus
commendat. Utinam sustineretis modicum quid
me insipientiae sed et sustinete me. Aemulor enim
uos dei aemulatione. Despondi enim uos uni uiro
uirginem castam exhibere christo. Timeo autem ne
sicut serpens euam seduxit astutia sua ita
corrumpantur sensus uestri et excidant a
simplicitate quae est in christo. Nam si quis
uenit alium christum quem non praedicauimus aut
spiritum accipitis quem non accepistis aut
euangelium quod non recepistis recte patimini.
Existimo enim me nihil minus fecisse magnis apostolis.
Nam si imperitus sermone sed non scientia. In omnibus
autem manifestati sumus uobis. An peccatum feci
me ipsum humiliando ut uos exaltemini quia
gratis euangelium dei euangelizaui
uobis. Alias ecclesias expoliaui accipiens
stipendium ministerium uestrum. Et cum essem
apud uos et egerem nulli onerosus fui. Nam
quod mihi defuit supplerunt fratres qui
uenerunt a macedonia et in omnibus sine onere
me uobis seruaui et seruabo. Est veritas christi in
me quia haec gloria non infringetur in me in
regionibus achaiae. Quam ob rem non diligo uos
deus scit. Quod autem facio et faciam ut
occasionem auferam eorum qui uolunt occasionem
ut in quo gloriantur inueniantur et
sint sicut et nos. Nam eiusmodi pseudo apostoli
operarii subdoli transfigurantes se in
apostolos christi. Et non mirum. Ipse enim satanas
transfigurat se in angelum lucis. Non est ergo
magnum si ministri eius transfigurentur
ut ministri iustitiae quorum finis erit

XII

XIII

uel. Iam ꝙ non infirmum fuisse ꝙ multas uirtutes cum illo ex uirtute dei fecisse. Ne mentiri uoluerunt dicentes. in fide ipsius ꝙ fuit. An ꝙ aliquos ante eos mentitos esse constet in ueritate fuisse ipsi dicit. Sed aut ego cognoscantur aut non sum ego ipse. Quod autem dixerit mihi mala facta. nō ut ego ꝙ fuerim ꝙ uerum sit uos ꝙ uolumus ē facere. Sed aut ut ipse sim. Ideo enī possum aliquid ab illo uirtutis percipere. Causam enī: qui non infirmus sum. nec aut ipse uirtutes ostendo. Nec ē quam ipsum. sed humilem ostendit. h absentem sentendo ut presens duram agant. ne presentem ꝙ dissentiat in ipsa ędificationem. nō in destructionem. Ne ecclesiarum pertinacitatem esse uideatur in ipsa. Hęc hec dico quia uolentem eos ut ulciscar. Salutate inuicem in osculo sco. Salutant uos ecclesiæ. Gratia dñi nri ihu xpi et caritas dei. communicatio scī spūs cū omnibus uobis. Amen.

Incipiunt capitula ad galathas.

Galathæ ē gręci. hi ubi uitatis primum ab apło acceperūt. sed postea discessum eius. corrupti nō ē a fallacibus apis. ut in tegerent ī gratiationem detrectantes. hoc apłe uno cat ad fidē uitandā. sententiæ eius ab ecclesiis. apis. capitula ad galatas.

1. ab hominibus ꝙ per hominē. sed per ihm xpm. et deum patrem. q suscitauit eū a mortuis. et qui mecū sunt omnes fratres ecclesiis galathię. gratia uobis et pax ab deo patre nro et dño ihu xpo. qui dedit semetipm pro peccatis nris ut eriperet nos de psenti seculo nequam. secundum uoluntatem dei et patris nri. cui est honor et gloria in sęcula sęculorum. amen. Mirari me quia sic tam cito transferimini ab eo qui uos uocauit in gratiam xpi in aliud euangelium. quod ē aliud. nisi sunt aliqui qui uos conturbant. et uolunt conuertere euangelium xpi. Sed licet nos aut angelus de celo euangelizet uobis præter quod euangelizauimus uobis anathema sit. Sicut prius dixi. et nunc iterum dico. Si quis uobis euangelizauerit præter quod accepistis anathema sit. Modo enī hominibus suadeo an deum. aut quęro hominibus placere. Si adhuc hominibus placerem. non essem. Notum enī uobis facio euangelium fratres quod euangelizatum ē a me. quia non est secundum hominem. Neque enim ego ab homine accepi illud. neque didici. sed

per reuelationem ihu xpi. Auditis enim conuersationem meam aliquando in iudaismo quoniam supra modum persequebar ecclesiam dei. et expugnabam illam. et proficiebam in iudaismo supra multos coetaneos meos in genere meo. abundantius emulator existens paternarum mearum traditionum. Cum autem placuit deo qui me segregauit ex utero matris meæ et uocauit per gratiam suam ut reuelaret filium suum in me. ut euangelizarem illum in gentibus. Continuo non acquieui carni et sanguini. neque uenerim hierusalem ad eos qui ante me apłi sunt. sed abii in arabiam. et iterum reuersus sum damascum. Deinde post annos tres uenerim hierusalem uidere petrum. et mansi apud eum diebus xv. Alium autem apłorum non uidi nemini mi nisi iacobum fratrem domini. Quæ autem scribo uobis ecce coram deo quia non mentior. Deinde uenerim in partes syriæ et ciliciæ. Eram autem ignotus facie ecclesiis iudeę quę erant in xo. Tantum autem audierant eos. Quia qui persequebatur nos aliquando nunc annuntiat fidem. quam aliquando expugnabat eram me glorificabant deum in me. Deinde post annos xiiii iterum ascendi hierusalem cum barnaba. assumpto et tito. Ascendi autem secundum reuelationem et contuli cum illis euangelium quod predico in gentibus. Seorsum autem his qui uidebantur aliquid essent ne forte in uacuum currerem aut decurrissem. Sed neque titus qui mecum erat cum esset gręcus compulsus circumcidi. Et hoc propter subintroductos falsos fratres qui subintrauerunt explorare libertatem nram quam habemus in christo ihu ut nos in seruitutem redigerent. quibus neque ad horam cessimus subiectione ut ueritas euangelii permaneat apud uos. Ab his autem qui uidebantur aliquando quales aliquando fuerint nichil mea refert. Deus personam hominis non accipit. mihi enim qui uidebantur nichil contulerunt. Sed econtra cum uidissent quod creditum est mihi euangelium præputii. sicut petro circumcisionis. Qui enim operatus est petro in apostolatum circumcisionis operatus est et mihi inter gentes. Et cum agnouissent gratiam quæ data est mihi iacobus et cephas et iohannes qui uidebantur columnæ esse dextras dederunt mihi et barnabæ societatis. Vt nos in gentes ipsi autem in circumcisionem. Tantum ut pauperum memores essemus. quod et solicitus fui hoc ipsum facere. Cum autem uenisset

ceptus antichristianam fidem et resti-
tuit. Cephen sibil erat. Paulus enim quā
nemine quinam abraam crederit quem
celum. Cum autē nemo sit sibi testis
sed segregatur testimonium eius à ce-
tera multitudine eorum, et similatorum eius con-
sentientium ceū inscitia ne ceteri ratus
ancipetur ab eis in illam simulationē.
Si cum in celum q̄ vere amplectuntur
ab illorum cultu, dicit cephe eciam ei
ly. Sin cū illos fit gentilē ministrā
uidetur quomodo gētes cogit iudaizare.
Ro nunquā inuenit nō ex gentilibus peccatores.
Sciens autē q̄ nō iustificabit ho ex operibus
legis. ip̄ q̄ ex operibus legis nō iustificabit
omis caro. Si autē querentes iustificari in xp̄o
inuenti sumus et ipsi peccatores. Numquid xp̄s
peccati minister? absit. Si enim q̄ destruxi hec
iterū reedificans preuaricatorē me ostendo.
Ego enim per legem legi mortuus sum ut
deo viuam. Xp̄o cruci figi sum cū. Viuo
autē iam nō ego viuit vero in me xp̄s. Quod
autē nūc viuo in carne in fide viuo filij
dei qui dilexit me et tradidit semetipm
p me. Non abnego gratiam dei. Si enim per legē
iustitia ergo xp̄s gratis mortuus est. O insi-
pientes galathe q̄ nos fascinauit non obe
dire veritati. ante quos oculos ihesus xp̄s
descriptus est in vobis crucifixus. Hoc solum
addiscere, ex operibus legis spm ac-
cepistis, an ex auditu fidei. Sic stulti
estis cum spm ceperitis nūc carne cōsum-
mamini. Tanta passi estis sine causa. si tamen
sine causa. Qui ergo tribuit vobis spm
et operatur virtutes in vobis ex operibus legis an
ex auditu fidei. sicut abraam credidit deo et
reputatum est ei ad iustitiā.
Cognoscite ergo q̄ qui ex fide sunt hi sunt
filij abrahe. Prouidens autē scriptura q̄
ex fide iustificat gētes deo. Pnūciauit abra-
he. q̄ benedicentur in te oēs gētes. Itaq;
qui ex fide sunt benedicentur cū fideli
abraam. Quicūq; enim ex operibus legis
sunt sub maledicto sunt. scriptum est enim.
Maledictus omis q̄ nō permanserit in oīb⁹
que scripta sunt in libro legis. ut fa-
ciat ea. Quia autē in lege nemo iustifi-
catur apud deum manifestum est. quia
iustus ex fide viuit. Lex autē nō est ex fide
sed qui fecerit ea viuit in illis. Xp̄s nos re-
demit ex maledicto legis factus pro nob⁹ mal
edictus quia scriptum est. Maledictus omis
qui pendet in ligno ut in gentibus be-
nedictio abrahe fieret in ihu xp̄o ut pro-
missionem spūs accipiamus per fidē. Fra-
tres secundum hominem dico. Tamen hominis cō
firmatum testamentum nemo spernit
aut superordinat. abrahe autē dicte sunt promis-
siones et semini eius. Non dicit et seminibus
quasi in multis sed quasi in uno et semini tuo:
qui est xp̄s. Hoc autē dico. Testamentum
quod confirmatum est a deo xp̄o. quadringentos et xxx.
nōc facta est lex non irritum facit ad evā
candum promissionem. Nam si ex lege he
reditas iam non ex promissione. Abrahe autē
per repromissionem donauit deus. Quid
igit lex? propter transgressiones posita est donec
veniret semen cui promisserat ordinata
per angelos in manu mediatoris. Medi-
ator autē unius nō est deus autē unus est. Lex
ergo aduersus promissa dei? absit. Si enim data
est lex que posset viuificare vere ex lege es-
set iustitia. Sed conclusit scriptura omia
sub peccatum ut promissio ex fide ihu xp̄i
crederentibus. Priusquā autē veniret fides sub
lege custodiebamur conclusi in eam fidem
q̄ revelanda erat. Itaq; lex pedagogus
noster fuit in xp̄o ut ex fide iustificemur.
At ubi venit fides iam non sumus sub pedago-
go. Omnes enim filij estis per fidē in xp̄o
ihu. Quicunq; enim in xp̄o baptizati estis
xp̄m induistis. Non est masculus neq; fe-
mina. Omnes enim vos unus estis in xp̄o ihu. Si autē vos
estis xp̄i. ergo abrahe semen estis heredes
secundum promissionem. Dico autē anno quamdiu
heres parvulus est nichil differt a seruo cum sit dominus
omnium. Sed sub tutoribus et actoribus est usque ad p̄fi
nitum tempus a patre. Ita et nos cum essemus par-
uli sub elementis huius mundi eramus seruientes. At ubi venit plenitudo temporis
misit deus filium suum. factum ex muliere
factum sub lege ut eos qui sub lege erant re-
deimeret. ut adoptionem filiorum reciperemus.
Quoniam autē estis filij dei. misit deus spūm
filij sui in corda nr̄a clamantem abba pa-
ter. Itaque iam non est seruus sed filius. Quod si filius
et heres per deum. Sed tunc quidem ignorantes deum
servistis his qui natura non sunt dij sed
tunc autē cognoscentes deum
imo cognoti estis a deo. Quomodo conuertimini
ad infirma et egena elementa. quibus
denuo seruire vultis? Dies obseruatis
et menses et tempora et annos. Timeo vos ne for-
te sine causa laborauerim in vobis. Estote
sicut ego. quia et ego sicut vos. Fratres

obiectu q̃ sic hic me celitis. Sanꝯ autē
quia per infirmitatem carnis euigilau
mus ubiam prudentia temperantiam iustitiam
in carne mea nō habitare. nō uelle uidere
si scitis angelum de excelsis me descendere
iubere. Ecce uinum uitia destruit sapientiam
exemplum dantes si fieri possit alios
uinum exercere. et deficere nō. Ego im
mortales sumus nec. dicente ds. Im
ulamini et nos ñ bene. si credimus nos mori
turos illos emulemur. Donū aut est
animam uiuere ds. et nō ea q̃ est sua
apud nos. Filios nr quos nūc parturio
donec formentur in ds. Vellē aut esse
apud uos modo et mutare uocē meam quia
confundor in ds. Scitis in qm sub lege
nulli ex legem ñ legitis. Scripm ē
ei. qm abraham duos filios habuit. un
de ancilla. unū de libera. Sed q̃ de ancilla
secm carnem natus ē. Aut de libera per
repromissionem. que sunt allegoria dicūt.
hec enī sūt duo testamenta. unū quidē in monte
sina. in seruitutē generans q̃ est agar.
Sina enī mons est in arabia qui coniu
gatur ei que nunc est hierusalem seruit enī cū filiis
suis. Illa aut̄ q̃ sursum est hierusalem liberа
est que est mater nr. Scriptū est enī. Letare
sterilis que nō paris. erumpe et clama que
nō parturis. quia multi filii deserte magis
quā eius q̃ habet virū. Nos aut̄ fres secdm ysaac
promissionē filii sumꝰ. Sed quomō
tūc is qui secdm carnē natus fuerat persequeba
tur eum qui secdm spm erat nūc. Sed q̄ dicit
scriptura. Eice ancillam et filium eius. Non
enim heres erit filius ancille cum filio li
bere. Itaq; fres nō sumꝰ ancille sed
filii libere. qua libertate xps nos liberauit.

V State ergo et nolite iterū iugo seruitutis
contineri. Ecce ego paulus dico uob. qm si
circūcidamini xps uob nichil proderit. Testi
ficor aut̄ rursum omni homini circūden
ti se q̄m debitor est̄ uniuerse legis facere.
Euacuati estis a xpo qui in lege iustifi
mini. a gra excidistis. Nos aut̄ spu
ex fide spem iustitie expectamus. Nam
in xpo ihu neq; circūcisio aliquid ualet
neq; preputium. sed fides que per caritatem o
perat̄. Currebatis bñ. quis uos impedi
uit ueritati nō obedire. Suasio enim non est ex
eo. Modicum fermentum totam massā
corrumpit. Ego confido de uob in dño:
q̄ nichil aliud sapietis. Qui aut̄ conturba
uos iudicium portabit quicumq; est
ille. Ego aut̄ fres si circūcisionē
adhuc predico. quid adhuc persecutionē
patior. Ergo euacuatum est scandalū
crucis. Videte ne forte abscindantur qui uos
conturbant. Vos enim in libertate uocati
estis fres tantum ne libertatem in
occasionem detis carni. sed per caritatem spū
seruite inuicē. Omnis enī lex in uno ser
mone impletur. Diliges proximum tuum
sicut te ipm. Si autem inuicem mordetis et
comeditis. uidete ne ab inuicē consu
mamini. Dico aut̄ in xpo spu ambulate
et desideria carnis non perficietis. Caro
enī concupiscit aduersus spm. spūs aut̄ aduersus
carnē. hec enī sibi inuicē aduersantur. ut nō
quecūq; uultis illa faciatis. Si aut̄ spu
ducimini. nō estis sub lege. Manifesta
sunt aut̄ opera carnis. Que sūt. fornica
tio. Immundicia. Impudicitia. luxu
ria. Idolorū seruitus. Veneficia. Inimi
cicie. Contentiones. Emulationes. Ire
rixe. Dissensiones. Sectē. Inuidie. Ho
micidia. Ebrietates. Comessationes et
his similia q̄ ꝓdico uob. sicut predixi
quoniam qui talia agunt regnū dei nō co
sequent̄ fructus aut̄ spūs. Caritas. gau
dium pax. Patiētia. longanimitas. bo
nitas. benignitas. castitas. modestia. cō
tinentia. Contra huiusmodi nō est lex. Qui aut̄ xpi carnē suā
crucifixerunt cū uitiis et concupis
cēs. Si spu uiuimus spu et ambulemꝰ.
Nō efficiamur inanis glie cupidi. inui
centes inuicē. inuidentes.

H Omines si preoccupatus fuerit homo in aliq̄
delicto. uos qui spūales estis hmōi instruite
in spu lenitatis. Considerans teipsum
ne et tu tempteris. Alter alterius onera
portate et sic adimplebitis legē xpi. Nā
si quis existimat se aliquid esse cū nihil
sit ipse se seducit. Opus aut̄ suum pro
bet unusquisq; et sic in semetipso tm
modo habebit gloriā et non in alio. Unusquisq;
enī onus suum portabit. Comunicet aut̄ is
qui catechizatur uerbo. ei qui se catechi
zat in omnibus bonis. Nolite errare.
deus nō irridet. Et enī seminauerit
homo hec metet. Quia qui seminat in carne
sua. de carne metet corruptionē.
Et qui seminat in spū. de spu metet
uitā eternam. Bonū aut̄ facientes

deficiamus. Tempore enim suo metemus
non deficientes. Ergo dum tempus habemus
operemur bonum ad omnes. Maxime autem
ad domesticos fidei. Videte qualibus litte-
ris scripsi vobis mea manu. Quicumque enim
volunt placere in carne, hii cogunt vos
circumcidi carnem. Ut crucis Christi per se-
cutionem non patiantur. Neque enim qui cir-
cumcidunt legem custodiunt. Sed volunt
vos circumcidi, ut in carne vestra glorientur.
Mihi autem absit gloriari nisi in cruce domini
nostri Ihesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est
et ego mundo. In Christo enim Ihesu neque circum-
cisio aliquid valet neque preputium, sed no-
va creatura. Et quicumque hanc regulam
secuti fuerint, pax super illos et misericordia. Et
super Israel dei. De cetero nemo mihi molestus sit.
Ego enim stigmata domini Ihesu in corpore
meo porto. Gratia domini nostri Ihesu Christi cum
spiritu vestro fratres amen. Argumentum in epistola ad Ephe-
sios. Ephesii sunt Asiani, vii accepto Ephe-
sii ubi virtutis perstiterunt in fide.
Hos conlaudat apostolus, scribens eis a Ro-
ma de carcere per Ithicum diaconem. Incipit
epistola ad Ephesios.

Paulus apostolus Ihesu Christi per voluntatem dei
sanctis omnibus qui sunt Ephe-
si et fidelibus in Christo Ihesu:
gratia vobis et pax a deo patre no-
stro et domino Ihesu Christo. Benedictus deus et
pater domini nostri Ihesu Christi qui benedixit nos in
omni benedictione spirituali in celestibus in Christo. Si-
cut elegit nos in ipso ante mundi constitu-
tionem, ut essemus sancti et immaculati in conspec-
tu eius in caritate, qui predestinavit nos
in adoptionem filiorum per Ihesum Christum in
ipsum, secundum propositum voluntatis su-
e, in laudem gloriae gratiae suae, in qua gratifi-
cavit nos in dilecto filio suo, in quo habe-
mus redemptionem per sanguinem eius,
remissionem peccatorum, secundum divitias gratiae
suae, quae superabundavit in nobis in omni sapi-
entia et prudentia, ut notum nobis faceret
sacramentum voluntatis suae, secundum beneplacitum
eius, quod proposuit in eo, in dispensatione
plenitudinis temporum instaurare omnia in
Christo, quae in celis et quae in terra sunt in ipso. In quo
et nos sorte vocati sumus, predestinati secundum
propositum eius, qui omnia operatur secundum consi-
lium voluntatis suae, ut simus in laudem
gloriae eius, qui ante speravimus in Christo.
In quo et vos cum audissetis verbum veritatis,
evangelium salutis vestre, in quo et credentes
signati estis spiritu promissionis sancto, qui est
pignus hereditatis vestre, in redemptio-
nem adquisitionis, in laudem gloriae ipsius.
Propterea et ego audiens fidem vestram quae
est in Christo Ihesu et dilectionem in omnes sanctos,
non cesso gratias agens pro vobis memoriam
vestri faciens in orationibus meis, ut deus do-
mini nostri Ihesu Christi pater gloriae det vobis spiritum sa-
pientiae et revelationis in agnitione eius,
illuminatos oculos cordis vestri, ut sciatis
quae sit spes vocationis eius, et quae divitiae
gloriae hereditatis eius in sanctis. Et quae sit super-
eminens magnitudo virtutis eius in nos.
Credidimus secundum operationem potentiae
virtutis eius, quam operatus est in Christo, suscitans
illum a mortuis, et constituens ad dexteram
suam in celestibus, super omnem principatum et
potestatem et virtutem et dominationem, et omne
nomen quod nominatur, non solum in hoc seculo sed
etiam in futuro. Et omnia subiecit sub pedibus
eius. Et ipsum dedit caput super omnem ecclesiam,
quae est corpus ipsius et plenitudo eius, qui omnia in omnibus
adimpletur. Et vos cum essetis mortui
in delictis et peccatis vestris, in quibus aliquando
ambulastis secundum seculum mundi huius, secundum
principem potestatis aeris huius, spiritus qui nunc
operatur in filios diffidentiae, in quibus
et nos omnes aliquando conversati sumus in desideriis
carnis nostrae, facientes voluntatem carnis
et cogitationum, et eramus natura filii ire
sicut et ceteri. Deus autem qui dives est in mi-
sericordia propter nimiam caritatem suam qua dilexit nos,
cum essemus mortui peccatis, convivificavit nos
Christo, cuius gratia estis salvati et conresuscitavit
et consedere fecit in celestibus in Christo Ihesu,
ut ostenderet in seculis fruentibus habun-
dantes divitias gratiae suae in bonitate super
nos in Christo Ihesu. Gratia enim estis salvati per
fidem, et hoc non ex vobis, dei enim donum est, non ex
operibus, ut nequis glorietur. Ipsius enim sumus
factura creati in Christo Ihesu in operibus bonis
quae preparavit deus, ut in illis ambulemus.
Propter quod memores estote, quod aliquando
vos eratis gentes in carne, qui dicebamini
in preputium, ab ea quae dicitur circumcisio in car-
ne manu facta. Quod eratis in illo tempore
sine Christo alienati a conversatione Israel, et
hospites testamentorum promissionis spem
non habentes, et sine deo in hoc mundo. Nunc
autem in Christo Ihesu vos qui aliquando
eratis longe facti estis prope in sanguine
Christi. Ipse enim est pax nostra qui fecit utrum-
que unum, et medium parietem maceriae

soluens. mundacal in carne sua. lege
em mandatoꝝ decretis euacuans. ut
dano copulet in semetipso unum nouu
hominē faciens pacem. ut reconciliet ab
o mundo corpi ꝙ per crucem. inimicitie
mundi in semetipso. Et uenies e
uangelizauit pacem uob qui lōge fuistis.
et pacem his qui ꝓpe. qm per ipm habe
accessum ambo in uno spū ad patrem.
tq̃ mundi nō ethe hospites et aduenis
uthe aues sōctoꝝ domestici dei. Sup edifi
cati sup fundamentum apłoꝝ ꝙphetaꝝ
ipo summo angulari lapide xpo ihu. In q̃
omis edificatio ꝛ cruat. crescit i templi
scm in domino. In quo uos coedificati
mini in habitaculum dei in spū sco
ui. rei gia ego paul uinctꝰ xpi ihu pro
ub gentibus. si tamen audistis dispensa
onē gr̃e dei que data ē mihi in uob. q
m scm reuelacionē notum mihi fact
ē sicut supra scripsi. ubi
bus. prout potestis legentes intelligere
prudentiam meam in mysterio xpi.
qualis generationibus nō ē agnita filiis
hominum. sicut nūc reuelatū ē scis ap
lis eius et pphis in spū. ee gentes coher
es. et concorporales et comparticipes ei⁹ pmissi
onis eius in xpo ihu per euāgliū. cui fac
tus sum ego minister. scm donū gr̃e dei
que data ē mihi scm operacionē uirtutis
eius. mihi omi scōrum minimo data est
gr̃a hec in gentibus euāgelizare inuestiga
biles diuicias xpi. et illuminare omes qui
sit dispensatio sacramenti absconditi a se
culis in deo qui omia creauit. ut nunc notet
principibus et potestatibus in celestibus p
ecclesiam multiformis sapia dei. scm p
positionem seculoꝝ quā fecit in xpo ihu dn̄o
nro. in quo habemus fiduciam et accessum
in confidentia per fidē eius. Ppt
quod peto ne deficiatis in tribulacionibus
meis pro uob que ē gloria ura. hui⁹ rei gr̃a flecto
genua mea ad patrem dn̄i nri ihu xpi:
ex quo omis paternitas in celo et in ter
minat. ut det uob scm diuicias glie sue
roborari per spm eius
in hoīem hoīs huiare xpm per fidem
in cordibus uris. in caritate radicati et
fundati. ut possitis comprehendere cū oib⁹
sc̃is que sit latitudo et longitudo et sublimi
tas et profundum. Scire etiam caritatem
scie xpi. ut impleamini in
cēm plenitudinem dei. Et aut q̃ pote
est omia facere ꝛ habundanter quā pe
timus aut intelligimus scm uirtutē
q operatur in nob. ipi gloria in eccl̃a et
xpo ihu in oēs gentes seculoꝝ seculoꝝ
am. Obsecro igit uos ego uinctus in
domino. ut digne ambuletis uocatione
q uocati estis cū oi humilitate et mā
suetudine. cum patientia sustinentes i
uicem in caritate. solliciti seruare unita
tem spūs in uinculo pacis. Unū corpus et unus spūs
sicut uocati estis in una spe uocationis ue
re. Unus dn̄s una fides unum baptisma unus
deus pater omnium qui est sup omes
et per omia
et in omibus nob. Unicuiq aut nrm gra est
data secm mensuram donationis x̃i. Ppt
quod dicit. Ascendens in altum captiuam
duxit captiuitatem. dedit dona hoib⁹.
Quid aut ascendit nisi quia et descendit
primum in inferiora terre. Qui descē
dit ipe est et qui ascendit sup oēs celos ut ad
pleret omia. Et ipe dedit quosdam quidē
apłos. quosdam aut pphas. alios aut
euāgelistas. alios aut pastores et doctores
ad consummationē sanctoꝝ in opus ministerii
in edificationē corporis xpi. donec occurra
mus omes in unitatē fidei et agnitionis filii
dei in uirum perfectum. in mensuram
ętatis plenitudinis xpi. ut iam nō simus
paruuli fluctuantes et circumferamur
omi uento doctrine in nequitia hoīm
in astutia ad circumuentionē erroris.
Veritatē aut facientes in caritate cresc
amus in illo per omia qui est caput xps. ex
quo totum corpus compactum et conexum
per omem iuncturam subministrationis
secm operationem in mensuram unius cu
iusq membri augmentū corporis facit in edi
ficationē sui in caritate. Hec igit dico et
testificor in domino. ut iam nō ambuletis
sicut et gētes ambulant in uanitate sē
sus sui. tenebras obscuratū habentes intel
lectum. alienati a uita dei per ignoran
tiam q est in illis. ꝓpter excecationem cordis
sui. qui desperantes semetipos tradide
runt impudicicie in operationē omis im
munditie in auaritia. Vos aut non ita
didicistis xpm. si tamen illū audistis et in
ipo docti estis. sicut est ueritas in ihu. de
ponere uos secm pristinā conuersationem ue
terem hominem. qui corrumpitur secm
desideria erroris. Renouamini aut spu
mentis uestre. et induite nouum hominem.
qui secm deum creatus ē in iustitia et

phe

sanctitate sumite. Propter q̃ accipite
cet mendacium: lapidem sumtem
unusquisq; eam proximo suo. q̃m sum
mus membra. Insanimus nolite
peccare. Sol nõ occidat sup iracundiam
vestrã. Nolite locum dare diabolo. Qui furabat
furari iã nõ furetur. magis aũt labo
ret operando manibus suis q̃ bonũ ẽ:
ut habeat unde tribuat necessitãte pa
ti. Omis sermo malus de ore vr nõ pro
dat. Si quis q̃ bonus ẽ ad edificatiõ
nẽ fidei. ut det gratiã audientib. Et nolite
contristare spũm scũm dei in quo signa
ti estis in die redemptionis. Omis ama
ritudo. & ira. & indignatio. & clamor. & bla
sphemia. tollatur a vob cũ omi malitia. Es
tote aũt inuicẽ benigni. misericordes. do
nantes sibi inuicẽ. sicut & deus in xpõ do
navit vob. Estote ergo imitatores dei sicut filij
ssimi. & ambulate in dilectõe. sicut & xps
dilexit nos. & tradidit semetipm pro nob
oblationẽ & hostiam deo in odorẽ suauita
tis. Fornicatio aũt & omis immundi
cia aut auaricia. nec nominetur in vb
sicut decet sanctos. aut turpitudo aut stul
loquiũ. aut scurrilitas. q̃ ad vt nõ pertine
ret magis grãs actio. hec aũt scitote intel
ligentes. q̃ omis fornicator. aut immũ
dus aut auarus. q̃ ẽ seruitus ydolorũ. non hꝫ
hereditatem in regno xpi & dei. Nemo vos
seducat inanibus vbis. Propter hec enĩ
venit ira dei in filios diffidentie. Nolite
ergo effici participes eorũ. Fuistis enĩ
aliquando tenebre. nunc aũt lux in dño.
ut filij lucis ambulate. fructus enĩ lucis
ẽ in omi bonitate. & iustitia. & veritate.
Probantes quid sit beneplacitũ dõi. Et nol
te communicare operibus infructuosis te
nebrarũ: magis aũt redarguite. Que
enĩ in occulto fiunt ab ipis. turpe ẽ & di
cere. Omnia aũt q̃ arguuntur a lumine
manifestantur. Omne enĩ q̃ manifes
tatur lumen ẽ. Propter q̃ dicit. Surge q̃
dormis & exurge a mortuis & illuminabit
te xps. Videte itaq; fratres quomodo caute
ambuletis. nõ quasi insipientes sed
quasi sapientes. Redimentes tẽpus q̃m die
mali sunt. Propter hoc nolite fieri impru
dentes. sed intelligentes que sit voluntas
dei. Et nolite inebriari vino. in quo
ẽ luxuria. Sed impleamini spũ scõ. lo
quentes ab metipis in psalmis & ymnis
& canticis spũalibus cantantes & psallẽ
tes in cordibus vrãe domino. Gratias agẽ
tes semper pro omnibus in nomine dñi
nri ihu xpi deo & patri. Subiecti inuicẽ
in timore xi. Mulieres viris suis subdã
tur sicut domino. Quoniam vir caput ẽ
mulieris. sicut xps caput ẽ ecclie. ipe
salvator corporis ei⁹. Sed sicut ecclia
subiecta ẽ xpo. ita & mulieres viris su
is in omibus. Viri diligite uxores vras sic
ut & xps dilexit ecclam. & tradidit semet
ipm pro ea. ut illam sanctificaret mundãs
lauacro aque in vbo vite. ut exhiberet ipe
sibi gloriosam ecclam. nõ habẽtem maculam
aut rugam aut aliquid hꝫ. sed ut sit sancta & im
maculata. Ita & viri debent diligere uxores suas
ut corpora sua. Qui uxorẽ suã diligit
seipm diligit. Nemo enĩ unq̃ carnẽ suã
odio habuit. sed nutrit & fouet eam. sicut
& xps ecclam. q̃m membra sumus corporis
ei⁹. de carne ei⁹ & de ossibus ei⁹. Propter hoc
relinquet ho patrem & matrem. & adhere
bit uxori sue. & erunt duo in carne una. Sacra
mentum hoc magnum ẽ. ego aũt dico in xpo
& in ecclia. Verumtamen & vos singuli unus
quisq; uxorem sicut seipm diligat.
Filij obedite parentibus vris in dño. Hoc enĩ iustum ẽ
Honora patrem tuũ & matrem tuam q̃ est mandatum primum in promissione. ut bene
sit tibi & sis longevus sup terrã. Et vos patres
nolite ad iracundiam prouocare filios
vros. sed educate illos in disciplina & correptione dñi. Serui obedite dñis
carnalibus cum timore & tremore. in simplicitate cordis vri. sicut xpo. Non ad oculũ
seruientes. qi hominibus placentes
sed ut serui xpi facientes voluntatem dei ex
animo. cũ bona voluntate seruientes. sicut
domino & non hominibus. Scientes q̃m
unusquisq; quãcũq; fecerit bonũ hoc recipi
et a dño. sive seruus sive liber. Et vos domini
nite eadem facite illis remittentes minas
scientes q̃ & illorum & vr dominus ẽ in celis. & psonã
accepcio nõ ẽ apud eum. De cetero fratres
confortamini in dño & in potentia virtutis
eius. Induite vos armaturam dei. ut possitis
stare adversus insidias diabuli. Quia nõ
ẽ nob colluctatio adversus carnẽ & sanguinem
sed adversus principes & potestates. adversus
mundi rectores tenebrarum harũ. sed
contra spiritalia nequitie in celestibus. Propter
accipite armaturã dei. ut possitis resistere in die malo. & in omibus perfecti stare.

Scire ergo. Succincti lumbos uestros in
ueritate. et induti loricam iusticie et
calciati pedes in preparatione euangelij
pacis. In omnibus sumentes scutum fi
dei. in quo possitis omnia tela nequi
ssimi ignea extinguere. Et galeam
salutis assumite. et gladium spiritus quod est
uerbum dei. per omnem orationem et obsecra
tionem. orantes omni tempore in spiritu. et in
ipso uigilantes. in omni instantia et ob
secratione pro omnibus sanctis. et pro me. ut
detur michi sermo in apertione oris
mei. cum fiducia notum facere mister
ium euangelij pro quo legatione fungor in
cathena ista. ut in ipso audeam
pro ut oportet me loqui. Vt autem et uos
scitis que circa me sunt. et quid agam.
omnia nota uobis faciet tichus uenerabilis frater.
et fidelis minister in domino. quem misi
ad uos in hoc ipsum. ut cognoscatis que circa
nos sunt. et consoleretur corda uestra. Pax
fratribus et caritas cum fide a deo patre nostro
et domino ihesu christo. Amen cum omnibus
qui diligunt dominum nostrum ihesum christum in
incorruptione amen. Plagiis sunt epistola ad philip.

Philipenses uiuunt macedones. hij
accepto uerbo ueritatis. perstiterunt in
fide. nec receperunt falsos apostolos. hos
colaudat apostolus. scribens eis a roma de
carcere. per epafroditum. Incipit epistola ad philip.

Paulus et timotheus. serui ihesu
christi. omnibus sanctis in christo
ihesu qui sunt philipis. cum
episcopis et diaconibus. gratia
uobis et pax a deo patre nostro.
et domino ihesu christo. gratias
ago deo meo in omni memoria uestri semper in
cunctis orationibus meis pro omnibus uobis. cum
gaudio deprecationem faciens. super communi
cationem uestram in euangelio christi. a prima
die usque nunc. Confidens hoc ipsum quia
qui cepit in uobis opus bonum perficiet usque
in diem christi ihesu. Sicut est mihi iustum hoc
sentire pro omnibus uobis eo quod habeam uos in
corde et in uinculis meis. et in defensione
et confirmatione euangelij. socios gaudij
mei omnes uos esse. Testis enim michi est deus
quomodo cupiam omnes uos in uisceribus ihesu
christi. Et hoc oro. ut caritas uestra magis ac
magis habundet in scientia et in omni sensu.
ut probetis potiora. ut sitis sinceres et sine
offensa in diem christi. Repleti fructu scie
iusticie. per ihesum christum in gloriam et laudem
dei. Scire autem uos uolo fratres quia que circa
me sunt magis ad profectum uenerunt
euangelij. ita ut uincula mea manifesta fi
erent in christo in omni pretorio et in ceteris
omnibus. ut plures e fratribus in domino
confidentes uinculis meis. habundantius
auderent sine timore uerbum dei loqui.
Quidam quidem propter inuidiam et contentionem.
quidam uero et propter bonam uoluntatem christum
predicant. quidam ex caritate scientes quo
modo in defensione euangelij positus sum.
Quidam autem ex contentione christum annun
ciant. non sincere existimantes. pressuram
se suscitare uinculis meis. Quid enim
dum omni modo sine per occasionem. sive
per ueritatem christus annuntiatur. in hoc
gaudeo. sed et gaudebo. Scio enim quia hoc mihi pro
uenit ad salutem per uestram orationem
et subministrationem spiritus ihesu christi. secundum
expectationem et spem meam. Quia in
nullo confundor. sed in omni fiducia sicut
semper. et nunc. magnificabitur christus in corpore
meo. siue per uitam siue per uitam siue
per mortem. Michi enim uiuere christus est et mori
luctum. Quod si uiuere in carne. hoc mihi fructus
est operis. et quid eligam ignoro. Coar
tor autem e duobus desiderium habens dissol
ui. et cum christo esse multo magis melius. Per
manere autem in carne magis necessarium est
propter uos. Et hoc confidens. scio quia manebo.
et permanebo omnibus uobis ad profectum
uestrum et gaudium fidei. Vt gratulatio uestra
habundet in christo ihesu in me per meum
aduentum uestrum ad uos. Tantum digne
euangelio christi conuersamini. Vt siue cum uenero
et uidero uos siue absens audiam de
uobis. quia statis in uno spiritu unanimes
conlaborantes fidei euangelij. et in nullo ter
reamini ab aduersariis. que est illis causa per
dictionis. uobis autem salutis et hoc a deo. Quia
uobis donatum est pro christo. non solum ut in eum
credatis. sed ut etiam pro illo patiamini.
idem certamen habentes. quale et uidistis in
me. et nunc audistis de me. Si quis ergo
consolatio in christo. si quis solatium caritatis.
Si qua societas spiritus. si qua uiscera mi
serationis. implete gaudium meum. ut idem
sapiatis. eandem caritatem habentes. unanimes
idipsum sentientes. Nichil per contenti
onem neque per inanem gloriam. sed in humi
litate superiores sibi inuicem arbitran
tes. Illo que sua sunt singuli considerantes.
sed ea que aliorum. hoc enim sentite in

ub q̄ r̄ m xp̄o ihu. Q̄ aut̄ m fr̄m dei
cēr nō inp̄iam arbitrat⁹ ē cē se eccl̄ē
dō. S; sm̄ cup̄iā ē manūtat fr̄m dei
sm̄ accipiēt ē m similitudīm mē hoīs
fact⁹ē tribuit q̄ cēt⁹ ut ho. Hmōi
ūo sm̄ cup̄iā fact⁹ obediēs usq; ad
mortē. mortē aut̄ crucis. Propt̄ q̄
ē deus exaltauit illum. ⁊ donauit illi
nō. q̄ est sup̄ oē nō. ut in nōe ihu oē gen
u flectat⁹. Celestiū. ⁊ terrestriū. ⁊ infer
noꝝ. ⁊ oīs lingua fit̄eat⁹ q̄ dns ihc̄s
xp̄s in gla est dei patris. Itaq; fr̄es mei
fiat⁹ semp obedistis. nō m̄ ī p̄sentia mea
tm̄. sed multo magis nūc in absentia mea
cū metu ⁊ tremore vestrā salutē operam
date. Deus ē enī qui operat⁹ in vob. ⁊ velle
⁊ p̄ficere p bona uolūtate. Omnia aūt
facite sine murmuratiōnib⁹. ⁊ hesitatiōi
bus. ut sitis sine querela ⁊ simplices filii
dei. inc̄ reprehensibiles in medio nationis
prauae ⁊ p̄uerse. inter quos lucetis sic̄ lumi
naria in mundo. verbum vite continētes.
ad gl̄iam mēam in die x̄pi. q̄a n̄ in vac
cum cucurri. neq; in vacū laboraui. Sed
⁊ si ⁊ immolor sup̄ sacrificiū ⁊ obsequiū
fidei vestre gaudeo ⁊ congratulor oīb⁹ vb.
Idipsū aūt ⁊ vos gaudete ⁊ congratulami
mini. Spero aūt in dño ihu xp̄o. tamo
dicū ad me mittere ad vos. ut ⁊ ego bo
no animo sim: cognitis que circa vos sunt.
Neminem h̄eo enim unanimē. qui sin
cere affectet p vob sollicitus sit. Omes
enī que sua q̄rūt. non ea que iesu xp̄i.
Experimētū aūt eius cognoscite. q̄m filius
patris mihi seruit in euāgl̄io. hunc
igitur spero me mittere ad vos mox ut vi
dero q̄ circa me ō. Confido aūt in dño q̄
et ipe ue nia ad vos cito. Necessariū aūt
existimaui epaphroditum fr̄m meum ⁊
cooperatorem. ⁊ cōmilitonē meū. vr̄m
aūt apl̄m⁹ mittentem necessitati me
e mittere ad vos. Q̄n quidē oīs vos desi
derabat ⁊ merito erat p̄ssus q̄a audierat
illum infirmatum. Nam ⁊ infirmat⁹
est usq; ad mortē. sed deus miserit eius.
Nō solum aūt eius. sed ⁊ mīaz. ne tristi
tiā sup tristitiā habeā. festinātius
mittā illum. ut videntes eum gaudeatis.
⁊ ego sī tristicia sim. Excipite igit illū
in dño cum oī gaudio ⁊ huiusmodi cum
miscib⁹ cum honore habete. q̄a p opus
Xp̄i usq; ad mortem accessit tradens aiam
suam ut impleret q̄ ex vob deerat:
erga mīn obsequiū. De cēt⁹ fr̄ mei
gaudete in dño. eadem ub scribe
re quidem nō pigrum ub aūt necēs
sarium. Videte canes. videte malos operā
rios. videte cōcisionem. Nos ē circūcisio
sumus qui spū dei seruimus. ⁊ gl̄iamur ī
xp̄o ihu. nō in carne confidentes. h̄ quāq;
ego habeam confidentiam in carne. Si
quis alius videtur confidere in carne ego
magis. circumcisus octauo die. ex genere isr̄
de tribu beniamin. hebreus ex hebreis. Se
cundū legem phisea. persequens ecclesiam
dei. ⁊ secundū iustitiam q̄ in lege ē. conuer
sus querelis. Sed q̄ mihi fuerūt lucra. h̄ ar
bitratus sum p xp̄o detrimēta. Verūtamen
quidem oīa detrimentum ē p eminētē
scientiam ihu x̄pi dñi mei. p quem detrimēta
feci. arbitror ut stercora. ut xp̄m lucri
faciam. ⁊ inueniar in illo nō habēs
meā iusticiam q̄ ex lege ē. sed illam q̄ ex fi
de ē x̄pi. Que ex deo ē iusticia in fide ad cogni
scendū illum ⁊ virtutē resurrectionis
eius. ⁊ societatē passionū illius. configu
rat⁹ morti eius. Si quomodo occurram ad
resurrectionē eius q̄ ē ex mortuis. Non
q̄ iam acceperim aut iam perfect⁹ sum. Se
quor aūt si quomodo apprehendā in quo
et apprehens⁹ sum a xp̄o ihu. Fr̄es ego me
ipm arbitror apprehendisse. Unū aūt q̄ quidē
retro sū obliuiscens. ad ea uero q̄ sunt p̄ra
extendens me met ipm ad destinatū persequ
or ad bravīū supne vocationis dei in xp̄o
ihu. Quicūq; ergo perfecti sumus. hoc sen
iamus. ⁊ si quid aliter sapitis. ⁊ hoc deus
revelabit vobis. verumtamen ad quod peruen
imus eadē sapiamus. in eadē p̄mancamus re
gula. Imitatores mei estote fr̄es. ⁊ obser
uate eos qui ita ambulant sicut habetis
formam nr̄am. Multi enī ambulant de
quibus sepe dicebam vobis. nunc aūt et flens dico
inimicos crucis x̄pi. quorum finis interitus.
quorum deus venter ē. ⁊ gl̄ia in confusione ipso
rum qui terrena sapiunt. Nr̄a aūt conuersatio in
celis ē. Unde ⁊ saluatorem expectamus dñm
nr̄m ihm xp̄m. q̄ reformabit corpus
humilitatis nr̄e. configurat⁹ corpori cla
ritatis sue. p operationem qua possit ⁊ subiicere
sibi oīa. Itaq; fr̄es mei dilectissimi ⁊ desi
derati mei gaudium ⁊ corona mea. sic state in dño dilec
tissimi. Euodiam rogo ⁊ sinthicen deprecor ⁊
rogo ⁊ te germane compar adiuua illas. que mecū laborauerūt in euāgl̄io cū
clemente ⁊ ceteris adiutoribus meis. quorum nomina sunt in libro vite.
Gaudete in dño semper. Iterum dico gaudete. Modestia vestra nota sit omnibus hominibus.
Dns prope est. Nihil solliciti sitis. sed in omni oratione ⁊ obsecratione cum gratiarum actione
petitiones vestre innotescant apud deum. Et pax dei que exuperat omnem sensum custodiat
corda vestra ⁊ intelligentias vestras in xp̄o ihu dño nr̄o. De cetero fr̄es quecūq; sunt vera.
quecūq; pudica. quecūq; iusta. quecūq; sancta. quecūq; amabilia. quecūq; bone famē. si qua
virtus. si qua laus discipline. hec cogitate. que ⁊ didicistis ⁊ accepistis ⁊ audistis ⁊ vidistis in
me. hec agite. ⁊ deus pacis erit vobiscum. Gauisus sum aūt in dño gr̄ter. quia aliquando
tandem refloruistis sentire p me. in quo ⁊ sentiebatis. occupati aūt eratis. non in penuria
dico. Ego enī didici in quibus sum sine querela esse. Scio ⁊ humiliari. scio ⁊ abundare. ubique
⁊ in omnibus institus sum. ⁊ saturari. ⁊ esurire. ⁊ abundare. ⁊ penuriam pati. Omnia possum
in eo qui me confortat xp̄o. Verumtamen bene fecistis communicantes tribulationi meę.
Scitis aūt ⁊ vos philippenses. quod in principio euāgelii. quando profectus sum a macedonia.
nulla mihi ecclesia communicauit in ratione dati ⁊ accepti. nisi vos soli. quia ⁊ semel in
tessalonicam. ⁊ semel ⁊ bis in vsum meum misistis. Non quia requiram datum. sed requiro
fructum abundantem in rationem vestram. Habeo aūt omnia ⁊ abundo. repletus sum acceptis
ab epaphrodito que misistis odorem suauitatis. hostiam acceptabilem. placentem deo. Deus
aūt meus impleat omnem desiderium vestrum secundum diuitias suas in gl̄ia in xp̄o ihu.
Deo aūt ⁊ patri nr̄o sit gl̄ia in secula seculorum. Amen. Salutate omnem sanctum in xp̄o ihu.
Salutant vos qui mecum sunt fr̄es. Omnes sanctos. maxime aūt eos qui de cesaris domo sunt.
Gratia dñi nr̄i ihu xp̄i cum omnibus vobis. Amen.

Ad philippenses. Scripta missa est ab epaphrodito. Romam.

mūnum in euāgliō cum electoꝝ eōꝝ: adquirēdā mīā quoꝝ nō sum⁹ indoctꝰ inter. Gaudete in dño semp̄er iterū dico gaudete. Modestia vra nota sit oīb⁹ hoīb⁹ dñs ꝑ ꝓpe ē. Nichil solliciti sitis sed in oī oratōe & obsecratōe cū gr̄ārū actiōe petic nes vre innotescant apud deū. Et pax dei q̄ exuperat oēm sensum custodiat corda vra & intelligentias vras in xp̄o ihū. De cetꝝ fratres quecūq; sūt vera quecūq; pudica. quecūq; iusta. quecūq; sancta. quecūq; amabilia. quecūq; bone fame. si qua virtꝰ. si qua laꝰ disciplinę. hec agite & q̄ didicistis & accepistis & audistis & vidistis in me hec agite & deꝰ pacis erit vobiꝫ. Gaudeo aūt in dño q̄ tandē aliq̄n refloruistis p me sentire vt & sentiebatis. Non q̄ dicam q̄ penuriā patiar. Ego enī didici in quib⁹ sū sufficiens esse. Scio & humiliari & scio & abundare. Ubiq; & in oībus institutus sum. & famem & abundare & penuriā pati. Omnia possum in eo q̄ me confortat. Verūtamen bñ fecistis cōmunicantes tribulatiōi meę. Sciēs aūt & vos philippenses q̄ in principio euāgliī q̄ndo ꝑfectꝰ fui a macedonia nulla mi eccl̄a communicauit in ratione dati & accepti nisi vos solꝰ. quia & thessalonicā semel & bis in vsū mi misistis. Non q̄ quęram indatum sed requiro fructum habundantē in rationē vr̄am. Habeo aūt omnia habundo. repletꝰ sum acceptis ab epaphrodito q̄ missa ab vob̄ odōrē suauitatis hostiam acceptā placentem deo. Deꝰ aūt meꝰ impleat oē desiderium vr̄m ꝑ diuitias suas in gl̄ia in xp̄o ihū. Deo aūt & patri nr̄o gl̄ia in sęcla sęculoꝝ amē. Salutate oēm sanctum in xp̄o ihū. Salutant vos q̄ mecū sunt fres. Salutant vos oēs sci maxīe aūt qui de cesaris domo sunt: Gr̄a dñi nr̄i ihū xp̄i cū sp̄u vr̄o amē. Explicit

Incipit epla ad colossenses

Paulꝰ apūs ihū xp̄i ꝑ voluntatē dei & timotheꝰ frāter colossis fidelibus sanctis & fidelibꝫ in xp̄o ihū: Gr̄a vob̄ & pax a deo patre nr̄o & dño nr̄o ihū xp̄o. Gratias agimus deo & patri dñi nr̄i ihū xp̄i semp̄er ꝓ vob̄ orantes audientes fidem vr̄am in xp̄o ihū & dilectionē quam habetis in sanctos omnes. ꝓpt̄ spem. que reposita est vob̄ in celis. quā audistis in verbo veritatis euāgliī q̄ venit ad vos. sicut & in vniuerso mundo est & fructificatur. & crescit in omnibus vob̄ ex die q̄ audistis. & cognouistis gr̄am dei in veritate. Sicut didicistis ab epaphra dilecto conseruo nr̄o q̄ est fidelis ꝓ vob̄ minister xp̄i ihū. qui & manifestauit nob̄ dilectionē vestrā in sp̄u. Ideo & nos ex qua die audiuimus non cessamus ꝓ vob̄ orantes & postulantes vt impleamini agnitione voluntatis ei⁹ in oī sapiētia & intellectu spūali. ut ambuletis digne deo ꝑ omnia placentes. in omni opere bono fructificantes & crescentes in sciā dei. In omni virtute roborati fm potentiam claritatis ei⁹ in omnē patientiā & longanimitatē. cum gaudio gratias agentes deo patri qui dignos nos fecit in partē sortis sanctorū in lumine. qui eripuit nos de potestate tenebrarū & transtulit in regnū filii dilectionis sue. in quo habemus redemptionē per remissionē peccatorū qui est ymago dei invisibilis primogenitus omnis creaturę. quia ipso condita sunt universa in celis & in terra. visibilia & invisibilia siue throni siue dominationes siue principatus siue potestates. Omnia per ipm & in ipo creata sunt & ipe est ante omnia & omnia in ipo constant & ipe est caput corporis ecclie. qui est principium primogenitus ex mortuis. ut sit in omnibus ipe primatum tenens. quia in ipo placuit omnem plenitudinem habitare & per eum reconciliare omnia in ipm pacificans per sanguinem crucis eius. sive quę in terris sive quę in celis sint. & vos cum essetis aliquando nati & inimici sensu in operibus malis. nunc aūt reconciliauit in corpore carnis eius per mortem. exhibere vos sanctos & immaculatos & irreprehensibiles coram ipo. si tamen permanetis in fide fundati & stabiles & immobiles a spe euāgliī q̄ audistis. q̄ prędicatꝰ est in vniuerā creatura que sub celo est. Cuius factꝰ sum ego paulꝰ minister. qui nūc gaudeo in passionibus ꝓ vob̄ & adimpleo ea q̄ desunt passionū xp̄i in carne mea ꝓ corpe eius q̄ est eccl̄a. cuius factꝰ sum ego minister: dispensatiōem dei q̄ data est mihi in vob̄ vt impleam verbum dei. mysterium q̄ absconditum fuit a seculis & generationibus. nūc aūt

manifestū ē hmōi ens qui q̄ uolunt
eius negas fuere ehu aiāl glie sicamm
n hmōi gentlyg; ē hom ub spūs ghe,
& nō animam. Corripientes ēm ho
mines ventres ēm y omine m omi ta
pientia deu deam; cōm vsīē per fem m
xp̄o ihu. In quo et talno ceranno. sm
epīa cōm ex ep̄o opentur m me i nr
mine. Volo ēm nos saw ānalē solue
mine hom p̄ub. q̄ pie qui sūt lacha
cāt qm eligi nō in cōne fuge mea i car
ne. ne ānolentur cum xp̄o. Huius
n m amittet m ō dmicas plenitud
mę mtellect. in agnitōēm mīstij ēi
patris ē ihu. in quo sunt oēs thesauri sa
pie & scie absconditi. Hc aut dico ā nemo
vos capiat in sublimitate sermōn. Ja
er si corpore absens sum. si spū tn ūē su.
gaudens & ordinē vestrm & firmam
tem eius q̄ in xp̄o ē fides vre. Sic ergo ac
cepistis xp̄m ihm dnm nrm. in ip̄o am
bulate. radicati & redificati in ip̄o &
firmati in fide. sicut ec discipline habā
dantes in illo gratiā. actiē. Videte ne quis
vos decipiat per philosophiam & manā
fallaciam. sm traditōēm hoīū. sm elemē
ta mundi. & nō sm xp̄m. qz in ip̄o habi
tat omis plenitudo diuinitatis corporal.
et estis in illo replēti. qui ē caput omīs pā
tatus. in quo & circumcisi estis circūcisiōe
nō manu facta in expoliatōe corporis
carnis. sī in circumcisiōe xp̄i. Cosepulti a
in baptismo. in quo & surrexistis p fi
dem operationis dei. qui suscitauit il
lum a mortuis. Et vos cū mortui essis
delictis & p̄putio carnis vre. conuiuifica
uit vos cum illo donans vob oīa delicta.
delens q̄ aduersus nos erat chirographū
decreti. q̄ erat contrarium nob. & ip̄m
sustulit de medio affigens illud cruci. Et
spolians p̄incipatus & potestates. traduxit
confidenter palam triumphans illos. in
semetipso. Nemo ergo vos iudicet i cibo
aut in potu. aut in parte diei festi. aū
neomenię. aut sabbatoz. q̄ sūt umbra
futurorū. corp aut xp̄i. Nemo vos seduca
at volens in humilitate & religio
ne angelorū. q̄ nō vidit. ambulans
inflatus. mente carnis sensu. & nō
tenens caput. ex quo totum corpus
per nexus & coniunctiones subministratum
& structum in domino. crescit in
augmentū dei. Si ergo mortui estis
cum xp̄o ab elemētis huius mundi. quid
adhuc tanquam viuentes in hoc mū
do decernitis. Ne tetigeris ne gustaueris
ne contrectaueris. que sunt omnia in
teritu ip̄o usu: secūm p̄cepta & doctri
nas hominum. q̄ sunt rationē quidē
habentia sapie. & humilitate. & ad
huc parcendum corpori. non in honore
aliquo ad saturitatem carnis. Si ergo
consurrexistis cum xp̄o. que sursum sūt
querite. vbi xp̄s ē in dextera dei sedens.
que sursum sūt sapite. non que sup terram.
Mortui ēm estis & vita vra abscondita ē cum
xp̄o in deo. Cū aut xp̄s apparuit vita vra
tunc & vos apparebitis cū ip̄o in gla.
Mortificate ergo membra vra. que sunt sup
terram. fornicationē. Immundiciam.
libidinē. cōpiscentiam malā. & auari
am. q̄ est idolorum seruitus. P̄pter quę ira
dei venit in filios diffidentię. in quibus et
vos ambulastis aliquando. cū viueretis in illis.
Nunc aut deponite & vos oīa. ira. in
dignationē. malitiam. blasphemiam.
turpem sermonem de ore vro. Nolite mē
tiri inuicē. expoliantes vos veterē hoīē
cum actibus eius. & induentes nouū hoīē
qui renouatur in agnitiōēm dei. s ymā
ginē eius qui creauit eum. V ubi ē mascu
lus & femina. gentilis & iudeus. circumcisio
& p̄putium. barbarus. scita. seruus. li
ber. sed omnia & in omnibus xp̄s. Induite vos ergo
sicut electi dei sc. & dilecti. viscera miseri
cordię. benignitatem. humilitatem. modestiā
patientiam. sustinentes inuicē & donan
tes vosmetipsos. Si quis aduersus aliq. habet
querelam sicut & dns donauit vobis ita &
vos. Si ēm ante hec omnia caritatem habete quę
est vinculum perfectionis. & pax dei exul
tet in cordibus vris. in qua & vocati estis
in uno corpore & grati estote. Verbū xp̄i
habitet in cordibus vris habundanter. in
sapia. docentes & commonentes
nos metipsos in psalmis & ymnis & can
tic spūalibus in gia cantantes in cordibus
vris dño. Omne quodcūq facitis in
verbo aut in opere. Omia in nomine dñi nri
ihu xp̄i. gras agentes deo & patri p ip̄m.
Mulieres subdite estote viris vris sicut
est decorum in dño. Viri diligite uxores vras
et nolite amari ad eas. Filii obedite
parentibus per omia. hoc enī placitū
ē in dño. Patres nolite ad indigna
cionem prouocare filios vros. ne pusillo

nnno amo fiant. Serui obedite p omi-
dominis carnalib. Nō ad oculi seruē-
tes quasi hominib placentes: sz in sim-
plicitate cordis timentes deū. Quicq
facitis ex aīo operamini. sicut dño et
nō hominib. Scientes q a dño accipie-
tis retributionē hereditatis. dño xpo
seruite. Qui enī inuriā facit recipiet
id quod iniuriā fecit: nō est personarū ac-
ceptio apud deum. Omnium q iustum e
et equis seruis p̄state. Scientes qm et vos
omn̄ habetis in celo dnm et dñm vestrū
ingulanter nō accipit personā ullā. Ite
ut ex operib me iaqm. In sapīa ambu-
late ad eos qui foris sunt: qđ redimē-
tes. Sermo ei semper in gr̄a sale sit cō-
dit⁹. Ut sciatis quomō oporteat vos unī
cuiq respōdē. Quod me sunt omnia vo-
bis nūciabit Tychicus frr̄ carissimus
minister et conseruus meus in dño. Quē misi ad
vos ad hoc ipm ut cognoscat q circa vos
sunt et consolet corda vr̄a Cū Onesimo
fideli et carissimo frē qui est ex vob. Omnia
que hic agunt nobis nūciabūt vob. Sa-
lutat vos aristarchus concaptiuus meus
et marcus consobrinus barnabe de quo accepistis
mandata. Si uenerit ad vos excipite
illum. Et ihesus qui dr̄ iustus. Qui sunt ex circū
cisione. hi soli sunt adiutores regni
dei. qui mihi fuerūt solacio. Saludat vos
epaphras qui ex vob est seruus xp̄i ihesu. semp
sollicitus p vob in orationib. ut stetis p̄fecti
et pleni in omni voluntate dei. Testimo
nium enī phibeo illi. multū labo-
rem p vob et p hīs qui sunt laodicie. et
hierapoli. Saludat vos lucas medicus
karissimus et demas. Salutate fr̄es qui sunt in
diadem nimpham. et q in domo eius est
ecclesiam. Et cum lecta fuerit ap̄ud vos
hec epla facite ut et in laodicensi eccla
legatur et eam q laodicensiū est vos
legatis. Et dicite archippo. Vide ministe-
riū q accepisti in dño ut illud im-
pleas. Salutatio mea manu pauli. Me-
mores estote vinculoz meoz. Gr̄a vob
amen. Explicit ad colossenses. Incipit ad thessalonicenses prima.

Thessalonicenses sunt macedones,
in xpo ihesu. qui acceperūt uerbū
dei quod predicauit in fide et in p
secutione animi sui ioz, sicut nec ceteri

fidles aplōs. nec ea que a falsis aplis
audierant, nos etiam audiuimus aplōs. sed
etiā ab ethnicis per petrum et ioh̄nem
legim. In nomine patris et filii et spūs scti. Amen.

Paulus et siluanus et timotheus
ecclie thessalonicensium i
deo patre nr̄o et domino ihu
xpo: gr̄a uob et pax. Gratias
agimus deo semp̄ pro uob
omnib memoriam ur̄i facientes in orōnib
nr̄is. Sine intermissione memores operis
fidei uestre et laboris et caritatis uestre
et sp̄ei domini nr̄i ihu xp̄i ante deum et
patrem nr̄m. Scientes fratres dilectissimi a deo
electionem uestram. quia euāgelium nr̄m non fuit
ad vos in sermone solo. sed et in uirtute et
in spū sancto et in plenitudine multa. sicut
scitis quales fuimus in uob p̄pter vos.
Et vos imitatores nr̄i facti estis et domini.
Excipientes uerbum in tribulatione mul
ta. cum gaudio spūs sc̄i. Ita ut facti sitis forma
omnibus credentibus in macedonia et in a
chaia. Ab uob enī dispersum est sermo dei
non solum in macedonia et in achaia. sed in
omni loco fides uestra que est ad deum p̄fecta
est ita ut non sit nob necesse aliquid loqui.
Ipsi enī de nob annuntiant qualem introi
tum habuimus ad vos: et quomodo conuersi
estis ad deum a simulacris. seruire deo uiuo
et uero. et expectare filium eius de celis quem
suscitauit ex mortuis ihesum q eripuit nos ab
ira uentura. Ipsi enī scitis fr̄es introi
tum nr̄m ad uos quia non inanis fuit. sed ante
passi et contumeliis affecti sicut scitis
in philippis fiduciam habuimus in deo
nr̄o loqui ad vos euāgelium dei in multa
sollicitudine. Exhortatio enī nr̄a de
errore non de immunditia nec in dolo sed sic
ut probati sumus a deo ut crederetur nob euāge-
lium. Ita loquimur. Non ut hominib placen
tes: sed deo qui probat corda nr̄a. Neque enī
aliquando fuimus in sermone adulationis sic
cut scitis. nec in occasione auaritie. deus testis
est. neque querentes ab hominib gloriam. neque
a uob. nec ab aliis. cum possemus vob onero
si esse ut apli. Sed facti sumus parui in
medio uestrum. Tanq si nutrix foueat fi
lios suos. ita desiderantes uos optabiles
fuimus tradere uob non solum euāgelium dei. sed
animas nr̄as. quia karissimi nob facti estis.
Memores enī estis fr̄es labor nr̄ et fatigatio
nis. nocte et die operantes ne quem
grauaremus. Predicauimus uob euāgelium

deu. Ne cum ceteri essemus et deus quia sedet super cherubin moueatur humanum genus. Dominus in sion excelsus et super omnes populos gloriosus. Confiteantur nomini tuo magno quoniam terribile et sanctum est et honor regis iudicium diligit tu parasti directiones. Iudicium et iustitiam in iacob tu fecisti. Exaltate dominum deum nostrum et adorate scabellum pedum eius quia sanctum est et exaltate dominum deum nostrum et adorate in monte sancto eius quia sanctus dominus deus noster. Moyses et aaron in sacerdotibus eius et samuhel inter eos qui invocant nomen eius invocabant dominum et ipse exaudiebat eos. In columna nubis loquebatur ad eos custodiebant testimonia eius et praeceptum quod dedit illis. Domine deus noster tu exaudiebas eos deus propitius fuisti eis et ulciscens in omnes adinventiones eorum. Exaltate dominum deum nostrum et adorate in monte sancto eius quia sanctus dominus deus noster. Confitemini domino et invocate nomen eius adnuntiate inter gentes adinventiones eius. Cantate ei et psallite ei narrate omnia mirabilia eius. Laudamini in nomine sancto eius laetetur cor quaerentium dominum. Quaerite dominum et confirmamini quaerite faciem eius semper. Memores estote mirabilium eius quae fecit signa eius et iudicia oris eius. Vos semen abraham pueri eius filii iacob electi eius. Ipse dominus deus noster in universa terra iudicia eius. Memor fuit in saeculum testamenti sui verbi quod mandauit in mille generationes. Quod disposuit ad abraham et iusiurandi sui ad isaac. Et statuit illud iacob in praeceptum et israhel in testamentum aeternum dicens. Tibi dabo terram chanaan funiculum hereditatis vestrae. Cum essent numero breui paucissimi et incolae eius. Et pertransierunt de gente in gentem et de regno ad populum alterum. Non dimisit hominem nocere eis et corripuit pro eis reges. Nolite tangere christos meos et in prophetis meis nolite malignari. Et vocauit famem super terram omne firmamentum panis contriuit. Misit ante eos virum in seruum venundatus est ioseph. Humiliauerunt in compedibus pedes eius ferrum pertransiit animam eius donec veniret verbum eius eloquium domini inflammauit eum. Misit rex et solvit eum princeps populorum et dimisit eum et posuit eum dominum domus suae et principem omnis possessionis suae. Ut erudiret principes eius sicut semetipsum et senes eius prudentiam docere. Et intrauit israhel aegyptum et iacob accola fuit in terra cham. Et auxit populum suum nimis et firmauit eum super inimicos eius. Conuertit cor eorum ut odirent populum eius dolum fecerunt in seruos eius. Misit moysen seruum suum aaron quem elegit ipsum. Posuit in eis verba signorum suorum et prodigiorum in terra cham. Misit tenebras et obscurauit et non exacerbauerunt sermones eius. Conuertit aquas eorum in sanguinem et occidit pisces eorum. Dedit terra eorum ranas in penetralibus regum eorum. Dixit et venit cynomia et scinifes in omnibus finibus eorum. Posuit pluuias eorum grandinem ignem comburentem in terra ipsorum. Et percussit uineas eorum et ficulneas eorum et contriuit omne lignum finium eorum. Dixit et uenit locusta et bruchus cuius non erat numerus. Et comedit omnem herbam in terra eorum et comedit omnem fructum terrae eorum. Et percussit omne primogenitum in terra eorum primitias omnis laboris eorum. Et eduxit eos cum argento et auro et non erat infirmus in tribubus eorum. Laetata est aegyptus in profectione eorum quia incubuit timor eorum super eos. Expandit nubem in protectionem eorum et ignem ut luceret eis per noctem. Petierunt et uenit coturnix et panem caeli saturauit eos. Et dirupit petram et fluxerunt aquae abierunt in sicco flumen. Quoniam memor fuit uerbi sancti sui quod habuit ad abraham puerum suum. Et eduxit populum suum in exultatione et electos suos in laetitia. Et dedit illis regiones gentium et labores populorum possederunt. Ut custodiant iustificationes eius et legem eius requirant. Alleluia. Confitemini domino et invocate nomen eius adnuntiate inter gentes adinventiones eius. Cantate ei et psallite ei narrate omnia mirabilia eius. Laudamini in nomine sancto eius laetetur cor quaerentium dominum. Quaerite dominum et confirmamini quaerite faciem eius semper. Memores estote mirabilium eius quae fecit signa eius et iudicia oris eius. Vos semen abraham pueri eius filii iacob electi eius. Ipse dominus deus noster in universa terra iudicia eius. Memor fuit in saeculum testamenti sui verbi quod mandauit in mille generationes. Quod disposuit ad abraham et iusiurandi sui ad isaac. Et statuit illud iacob in praeceptum et israhel in testamentum aeternum dicens. Tibi dabo terram chanaan funiculum hereditatis vestrae. Cum essent numero breui paucissimi et incolae eius. Et pertransierunt de gente in gentem et de regno ad populum alterum. Non dimisit hominem nocere eis et corripuit pro eis reges. Nolite tangere christos meos et in prophetis meis nolite malignari. Et vocauit famem super terram omne firmamentum panis contriuit. Misit ante eos virum in seruum venundatus est ioseph. Humiliauerunt in compedibus pedes eius ferrum pertransiit animam eius donec veniret verbum eius eloquium domini inflammauit eum. Misit rex et solvit eum princeps populorum et dimisit eum et posuit eum dominum domus suae et principem omnis possessionis suae. Ut erudiret principes eius sicut semetipsum et senes eius prudentiam docere. Et intrauit israhel aegyptum et iacob accola fuit in terra cham. Et auxit populum suum nimis et firmauit eum super inimicos eius. Conuertit cor eorum ut odirent populum eius dolum fecerunt in seruos eius. Misit moysen seruum suum aaron quem elegit ipsum. Posuit in eis verba signorum suorum et prodigiorum in terra cham. Misit tenebras et obscurauit et non exacerbauerunt sermones eius. Conuertit aquas eorum in sanguinem et occidit pisces eorum. Dedit terra eorum ranas in penetralibus regum eorum. Dixit et venit cynomia et scinifes in omnibus finibus eorum. Posuit pluuias eorum grandinem ignem comburentem in terra ipsorum. Et percussit uineas eorum et ficulneas eorum et contriuit omne lignum finium eorum. Dixit et uenit locusta et bruchus cuius non erat numerus. Et comedit omnem herbam in terra eorum et comedit omnem fructum terrae eorum. Et percussit omne primogenitum in terra eorum primitias omnis laboris eorum. Et eduxit eos cum argento et auro et non erat infirmus in tribubus eorum. Laetata est aegyptus in profectione eorum quia incubuit timor eorum super eos. Expandit nubem in protectionem eorum et ignem ut luceret eis per noctem. Petierunt et uenit coturnix et panem caeli saturauit eos. Et dirupit petram et fluxerunt aquae abierunt in sicco flumen. Quoniam memor fuit uerbi sancti sui quod habuit ad abraham puerum suum. Et eduxit populum suum in exultatione et electos suos in laetitia. Et dedit illis regiones gentium et labores populorum possederunt. Ut custodiant iustificationes eius et legem eius requirant. Alleluia.

Paulus servus Jesu Christi vocatus apostolus segregatus in evangelium Dei quod ante promiserat per prophetas suos in scripturis sanctis de filio suo qui factus est ei ex semine David secundum carnem qui praedestinatus est filius Dei in virtute secundum spiritum sanctificationis ex resurrectione mortuorum Jesu Christi domini nostri per quem accepimus gratiam et apostolatum ad obediendum fidei in omnibus gentibus pro nomine eius in quibus estis et vos vocati Jesu Christi omnibus qui sunt Romae dilectis Dei vocatis sanctis gratia vobis et pax a Deo patre nostro et domino Jesu Christo primum quidem gratias ago Deo meo per Jesum Christum pro omnibus vobis quia fides vestra adnuntiatur in universo mundo testis enim mihi est Deus cui servio in spiritu meo in evangelio filii eius quod sine intermissione memoriam vestri facio semper in orationibus meis obsecrans si quo modo tandem aliquando prosperum iter habeam in voluntate Dei veniendi ad vos desiderio enim desidero videre vos ut aliquid impertiam gratiae vobis spiritalis ad confirmandos vos id autem est simul consolari in vobis per eam quae invicem est fidem vestram atque meam non autem nolo vos ignorare fratres quia saepe proposui venire ad vos et prohibitus sum usque adhuc ut aliquem fructum habeam et in ceteris gentibus sapientibus et insipientibus debitor sum sic quod in me promptum est et vobis qui Romae estis evangelizare non enim erubesco evangelium virtus enim Dei est in salutem omni credenti Judaeo primum et Graeco iustitia enim Dei in eo revelatur ex fide in fidem sicut scriptum est iustus autem ex fide vivit revelatur enim ira Dei de caelo super omnem impietatem et iniustitiam hominum eorum qui veritatem Dei in iniustitia detinent quia quod notum est Dei manifestum est in illis Deus enim illis manifestavit invisibilia enim ipsius a creatura mundi per ea quae facta sunt intellecta conspiciuntur sempiterna quoque eius virtus et divinitas ut sint inexcusabiles quia cum cognovissent Deum non sicut Deum glorificaverunt aut gratias egerunt sed evanuerunt in cogitationibus suis et obscuratum est insipiens cor eorum dicentes enim se esse sapientes stulti facti sunt et mutaverunt gloriam incorruptibilis Dei in similitudinem imaginis corruptibilis hominis et volucrum et quadrupedum et serpentium propter quod tradidit illos Deus in desideriis cordis eorum in immunditiam ut contumelias faciant corporibus suis in semetipsis qui commutaverunt veritatem Dei in mendacium et coluerunt et servierunt creaturae potius quam creatori qui est benedictus in saecula amen propter hoc tradidit illos Deus in passiones ignominiae nam feminae eorum immutaverunt naturalem usum in eum usum qui contra naturam est similiter autem et masculi relicto naturali usu feminae exarserunt in desideriis suis in invicem masculi in masculos turpitudinem operantes et mercedem quam oportuit erroris sui in semetipsis recipientes et sicut non probaverunt Deum habere in notitia tradidit illos Deus in reprobum sensum ut faciant ea quae non conveniunt repletos omni iniquitate malitia fornicatione avaritia nequitia plenos invidia homicidio contentione dolo malignitate susurrones detractores Deo odibiles contumeliosos superbos elatos inventores malorum parentibus non obedientes insipientes incompositos sine affectione sine foedere sine misericordia qui cum iustitiam Dei cognovissent non intellexerunt quoniam qui talia agunt digni sunt morte non solum ea quae faciunt sed et qui consentiunt facientibus propterea inexcusabilis es o homo omnis qui iudicas in quo enim alterum iudicas te ipsum condemnas eadem enim agis quae iudicas scimus autem iudicium Dei secundum veritatem est eorum qui talia agunt existimas autem hoc o homo qui iudicas eos qui talia agunt et facis ea quia tu effugies iudicium Dei an divitias bonitatis eius et patientiae et longanimitatis contemnis ignoras quod benignitas Dei ad paenitentiam te adducit secundum autem duritiam tuam et cor impaenitens thesaurizas tibi iram in die irae et revelationis iusti iudicii Dei qui reddet unicuique secundum opera sua his quidem qui secundum patientiam boni operis gloriam et honorem et incorruptionem quaerunt vitam aeternam his autem qui ex contentione et qui non acquiescunt veritati credunt autem iniquitati ira et indignatio tribulatio et angustia in animam omnis hominis operantis malum Judaei primum et Graeci gloria autem et honor et pax omni operanti bonum Judaeo primum et Graeco non enim est personarum acceptio apud Deum quicumque enim sine lege peccaverunt sine lege peribunt et quicumque in lege peccaverunt per legem iudicabuntur non enim auditores legis iusti sunt apud Deum sed factores legis iustificabuntur cum enim gentes quae legem non habent naturaliter ea quae legis sunt faciunt eiusmodi legem non habentes ipsi sibi sunt lex qui ostendunt opus legis scriptum in cordibus suis testimonium reddente illis conscientia ipsorum et inter se invicem cogitationibus accusantibus aut etiam defendentibus in die cum iudicabit Deus occulta hominum secundum evangelium meum per Jesum Christum

Ecce tu cognominaris Judaeus et requiescis in lege et gloriaris in Deo et nosti voluntatem eius et probas utiliora instructus ex lege confidis te ducem esse caecorum lucem eorum qui in tenebris sunt eruditorem insipientium magistrum infantium habentem formam scientiae et veritatis in lege qui ergo alium docens te ipsum non docens qui praedicas non furandum furaris qui dicis non moechandum moecharis qui abominaris idola templa sacrilegium facis qui in lege gloriaris per praevaricationem legis Deum inhonoras nomen enim Dei per vos blasphematur inter gentes sicut scriptum est circumcisio quidem prodest si legem observes nam si praevaricator legis es circumcisio tua praeputium facta est si ergo praeputium legis iustificationes custodiat nonne praeputium illius in circumcisionem reputabitur et iudicabit quae ex natura est praeputium legem consummans te qui per litteram et circumcisionem praevaricator legis es non enim qui in manifesto Judaeus est neque quae in manifesto in carne est circumcisio sed qui in abscondito Judaeus et circumcisio cordis in spiritu non littera cuius laus non ex hominibus sed ex Deo est

Quid ergo amplius Judaeo est aut quae utilitas circumcisionis multum per omnem modum primum quidem quia credita sunt illis eloquia Dei quid enim si quidam illorum non crediderunt numquid incredulitas illorum fidem Dei evacuabit absit sit autem Deus verax omnis homo mendax sicut scriptum est ut iustificeris in sermonibus tuis et vincas cum iudicaris si autem iniquitas nostra iustitiam Dei commendat quid dicemus numquid iniquus est Deus qui infert iram secundum hominem dico absit alioquin quomodo iudicabit Deus mundum si enim veritas Dei in meo mendacio abundavit in gloriam ipsius quid adhuc et ego tamquam peccator iudicor et non magis sicut blasphemamur et sicut aiunt quidam nos dicere faciamus mala ut veniant bona quorum damnatio iusta est quid ergo praecellimus eos nequaquam causati enim sumus et Judaeos et Graecos omnes sub peccato esse sicut scriptum est quia non est iustus quisquam non est intellegens non est requirens Deum omnes declinaverunt simul inutiles facti sunt non est qui faciat bonum non est usque ad unum sepulchrum patens est guttur eorum linguis suis dolose agebant venenum aspidum sub labiis eorum quorum os maledictione et amaritudine plenum est velox pedes eorum ad effundendum sanguinem contritio et infelicitas in viis eorum et viam pacis non cognoverunt non est timor Dei ante oculos eorum scimus autem quoniam quaecumque lex loquitur his qui in lege sunt loquitur ut omne os obstruatur et subditus fiat omnis mundus Deo quia ex operibus legis non iustificabitur omnis caro coram illo per legem enim cognitio peccati nunc autem sine lege iustitia Dei manifestata est testificata a lege et prophetis iustitia autem Dei per fidem Jesu Christi in omnes et super omnes qui credunt in eum non enim est distinctio omnes enim peccaverunt et egent gloria Dei iustificati gratis per gratiam ipsius per redemptionem quae est in Christo Jesu quem proposuit Deus propitiationem per fidem in sanguine ipsius ad ostensionem iustitiae suae propter remissionem praecedentium delictorum in sustentatione Dei ad ostensionem iustitiae eius in hoc tempore ut sit ipse iustus et iustificans eum qui est ex fide Jesu Christi ubi est ergo gloriatio tua exclusa est per quam legem factorum non sed per legem fidei arbitramur enim iustificari hominem per fidem sine operibus legis an Judaeorum Deus tantum nonne et gentium etiam utique et gentium quoniam quidem unus Deus qui iustificat circumcisionem ex fide et praeputium per fidem legem ergo destruimus per fidem absit sed legem statuimus quid ergo dicemus invenisse Abraham patrem nostrum secundum carnem si enim Abraham ex operibus iustificatus est habet gloriam sed non apud Deum quid enim scriptura dicit credidit autem Abraham Deo et reputatum est illi ad iustitiam ei autem qui operatur merces non imputatur secundum gratiam sed secundum debitum ei vero qui non operatur credenti autem in eum qui iustificat impium reputatur fides eius ad iustitiam secundum propositum gratiae Dei sicut et David dicit beatitudinem hominis cui Deus accepto fert iustitiam sine operibus beati quorum remissae sunt iniquitates et quorum tecta sunt peccata beatus vir cui non imputavit Dominus peccatum beatitudo ergo haec in circumcisione an et in praeputio dicimus enim fidei reputata est Abrahae ad iustitiam quomodo ergo reputata est in circumcisione an in praeputio non in circumcisione sed in praeputio et signum accepit circumcisionis signaculum iustitiae fidei quae est in praeputio ut sit pater omnium credentium per praeputium ut reputetur et illis ad iustitiam et pater circumcisionis non his tantum qui sunt ex circumcisione sed et his qui sectantur vestigia fidei quae est in praeputio patris nostri Abrahae non enim per legem promissio Abrahae aut semini eius ut haeres esset mundi sed per iustitiam fidei si enim qui ex lege haeredes sunt exinanita est fides et abolita est promissio lex enim iram operatur ubi enim non est lex nec praevaricatio quae ex fide ut secundum gratiam firma sit promissio omni semini non ei qui ex lege tantum sed et ei qui ex fide est Abrahae qui pater est omnium nostrum sicut scriptum est quia patrem multarum gentium posui te ante Deum cui credidit qui vivificat mortuos et vocat ea quae non sunt tamquam sint qui contra spem in spem credidit ut fieret pater multarum gentium secundum quod dictum est sic erit semen tuum et non infirmatus est fide nec consideravit corpus suum emortuum cum iam centenarius esset et emortuam vulvam Sarae in repromissione quoque Dei non haesitavit diffidentia sed confortatus est fide dans gloriam Deo plenissime sciens quia quaecumque promisit potens est et facere propter quod et reputatum est illi ad iustitiam

Reliqua autem scripta sunt propter nos quibus reputabitur credentibus in eum qui suscitavit Jesum Dominum nostrum a mortuis qui traditus est propter delicta nostra et resurrexit propter iustificationem nostram

Justificati ergo ex fide pacem habeamus ad Deum per Dominum nostrum Jesum Christum per quem et habemus accessum per fidem in gratiam istam in qua stamus et gloriamur in spe gloriae filiorum Dei non solum autem sed et gloriamur in tribulationibus scientes quod tribulatio patientiam operatur patientia autem probationem probatio vero spem spes autem non confundit quia caritas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum qui datus est nobis ut quid enim Christus cum adhuc infirmi essemus secundum tempus pro impiis mortuus est vix enim pro iusto quis moritur nam forsitan pro bono quis audeat mori commendat autem caritatem suam Deus in nobis quoniam cum adhuc peccatores essemus Christus pro nobis mortuus est multo igitur magis nunc iustificati in sanguine ipsius salvi erimus ab ira per ipsum si enim cum inimici essemus reconciliati sumus Deo per mortem filii eius multo magis reconciliati salvi erimus in vita eius non solum autem sed et gloriantes in Deo per Dominum nostrum Jesum Christum per quem nunc reconciliationem accepimus

Propterea sicut per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit et per peccatum mors et ita in omnes homines mors pertransiit in quo omnes peccaverunt usque ad legem enim peccatum erat in mundo peccatum autem non imputabatur cum lex non esset sed regnavit mors ab Adam usque ad Moysen etiam in eos qui non peccaverunt in similitudinem praevaricationis Adae qui est forma futuri et non sicut delictum ita et donum si enim unius delicto multi mortui sunt multo magis gratia Dei et donum in gratia unius hominis Jesu Christi in plures abundavit et non sicut per unum peccatum ita et donum nam iudicium quidem ex uno in condemnationem gratia autem ex multis delictis in iustificationem si enim unius delicto mors regnavit per unum multo magis abundantiam gratiae et donationis et iustitiae accipientes in vita regnabunt per unum Jesum Christum igitur sicut per unius delictum in omnes homines in condemnationem ita et per unius iustitiam in omnes homines in iustificationem vitae sicut enim per inobedientiam unius hominis peccatores constituti sunt multi ita et per unius obedientiam iusti constituentur multi lex autem subintravit ut abundet delictum ubi autem abundavit delictum superabundavit gratia ut sicut regnavit peccatum in mortem ita et gratia regnet per iustitiam in vitam aeternam per Jesum Christum Dominum nostrum

Quid ergo dicemus permanebimus in peccato ut gratia abundet absit qui enim mortui sumus peccato quomodo adhuc vivemus in illo an ignoratis quia quicumque baptizati sumus in Christo Jesu in morte ipsius baptizati sumus consepulti enim sumus illi per baptismum in mortem ut quomodo surrexit Christus a mortuis per gloriam Patris ita et nos in novitate vitae ambulemus si enim complantati facti sumus similitudini mortis eius simul et resurrectionis erimus hoc scientes quia vetus homo noster simul crucifixus est ut destruatur corpus peccati ut ultra non serviamus peccato qui enim mortuus est iustificatus est a peccato si autem mortui sumus cum Christo credimus quia simul etiam vivemus cum Christo scientes quia Christus resurgens ex mortuis iam non moritur mors illi ultra non dominabitur quod enim mortuus est peccato mortuus est semel quod autem vivit vivit Deo ita et vos existimate vos mortuos quidem esse peccato vivos autem Deo in Christo Jesu non ergo regnet peccatum in vestro mortali corpore ad oboediendum desideriis eius neque exhibeatis membra vestra arma iniquitatis peccato sed exhibete vosmetipsos Deo tamquam ex mortuis vivos et membra vestra arma iustitiae Deo peccatum enim vobis non dominabitur non enim estis sub lege sed sub gratia quid ergo peccabimus nos quia non sumus sub lege sed sub gratia absit nescitis quod cui exhibetis vosmetipsos servos ad oboediendum servi estis eius cui oboedistis aut peccati in mortem aut oboedientiae in iustitiam gratias autem Deo quia fuistis servi peccati oboedistis autem ex corde in eam formam doctrinae in quam traditi estis liberati autem a peccato servi facti estis iustitiae humanum dico propter infirmitatem carnis vestrae sicut enim exhibuistis membra vestra servire immunditiae et iniquitati ad iniquitatem ita nunc exhibete membra vestra servire iustitiae in sanctificationem habetis enim fructum vestrum in sanctificationem finem vero vitam aeternam stipendia enim peccati mors gratia autem Dei vita aeterna in Christo Jesu Domino nostro

An ignoratis fratres scientibus enim legem loquor quia lex in homine dominatur quamdiu vivit nupta enim sub viro mulier vivo viro alligata est legi si autem mortuus fuerit vir eius evacuata est a lege viri igitur vivente viro vocabitur adultera si fuerit cum alio viro si autem mortuus fuerit vir eius liberata est a lege viri non est adultera si fuerit cum alio viro itaque fratres mei et vos mortificati estis legi per corpus Christi ut sitis alterius qui ex mortuis resurrexit ut fructificemus Deo cum enim essemus in carne passiones peccatorum quae per legem operabantur in membris nostris ad fructificandum morti nunc autem evacuati a lege mortis in qua detinebamur ita ut serviamus in novitate spiritus et non in vetustate litterae quid ergo dicemus lex peccatum est absit sed peccatum non cognovi nisi per legem nam concupiscentiam nesciebam nisi lex diceret non concupisces occasione autem accepta peccatum per mandatum operatum est in me omnem concupiscentiam sine lege enim peccatum mortuum est ego autem vivebam sine lege aliquando cum autem venisset mandatum peccatum revixit ego autem mortuus sum et inventum est mihi mandatum quod erat ad vitam hoc esse ad mortem peccatum enim occasione accepta per mandatum seduxit me et per illud occidit igitur lex quidem sancta et mandatum sanctum et iustum et bonum quod ergo bonum est mihi factum est mors absit sed peccatum ut appareat peccatum per bonum mihi operatum est mortem ut fiat supra modum peccatum sit per mandatum scimus enim quia lex spiritalis est ego autem carnalis sum venumdatus sub peccato quod enim operor non intellego non enim quod volo bonum hoc ago sed quod odi malum illud facio si autem quod nolo illud facio consentio legi quoniam bona est nunc autem iam non ego operor illud sed quae habitat in me peccatum scio enim quia non habitat in me hoc est in carne mea bonum velle enim adiacet mihi non autem perficere bonum non enim quod volo bonum hoc facio sed quod nolo malum hoc ago si autem quod nolo illud facio iam non ego operor illud sed quae habitat in me peccatum invenio ergo legem mihi volenti facere bonum quoniam mihi malum adiacet condelector enim legi Dei secundum interiorem hominem video autem aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meae et captivantem me in lege peccati quae est in membris meis infelix ego homo quis me liberabit de corpore mortis huius gratia Dei per Jesum Christum Dominum nostrum igitur ego ipse mente servio legi Dei carne autem legi peccati

Nihil ergo nunc damnationis est his qui sunt in Christo Jesu qui non secundum carnem ambulant sed secundum spiritum lex enim spiritus vitae in Christo Jesu liberavit me a lege peccati et mortis quod enim impossibile erat legi in quo infirmabatur per carnem Deus filium suum mittens in similitudinem carnis peccati et de peccato damnavit peccatum in carne ut iustificatio legis impleretur in nobis qui non secundum carnem ambulamus sed secundum spiritum qui enim secundum carnem sunt quae carnis sunt sapiunt qui autem secundum spiritum sunt quae spiritus sunt sapiunt nam prudentia carnis mors est prudentia autem spiritus vita et pax quoniam prudentia carnis inimica est in Deum legi enim Dei non est subiecta nec enim potest quae autem in carne sunt Deo placere non possunt vos autem non estis in carne sed in spiritu si tamen spiritus Dei habitat in vobis si quis autem spiritum Christi non habet hic non est eius si autem Christus in vobis corpus quidem mortuum est propter peccatum spiritus vero vivit propter iustificationem si autem spiritus eius qui suscitavit Jesum a mortuis habitat in vobis qui suscitavit Jesum Christum a mortuis vivificabit et mortalia corpora vestra propter inhabitantem spiritum eius in vobis itaque fratres debitores sumus non carni ut secundum carnem vivamus si enim secundum carnem vixeritis moriemini si autem spiritu facta carnis mortificaveritis vivetis quicumque enim spiritu Dei aguntur hi filii sunt Dei non enim spiritum servitutis accepistis iterum in timore sed accepistis spiritum adoptionis filiorum in quo clamamus abba pater ipse enim spiritus testimonium reddit spiritui nostro quod sumus filii Dei si autem filii et haeredes haeredes quidem Dei coheredes autem Christi si tamen compatimur ut et conglorificemur existimo enim quod non condignae sunt passiones huius temporis ad futuram gloriam quae revelabitur in nobis nam exspectatio creaturae revelationem filiorum Dei exspectat vanitati enim creatura subiecta est non volens sed propter eum qui subiecit eam in spe quia et ipsa creatura liberabitur a servitute corruptionis in libertatem gloriae filiorum Dei scimus enim quod omnis creatura ingemiscit et parturit usque adhuc non solum autem illa sed et nos primitias spiritus habentes et ipsi intra nosmetipsos ingemiscimus adoptionem filiorum Dei exspectantes redemptionem corporis nostri spe enim salvi facti sumus spes autem quae videt quid sperat quod autem non videmus quod non sperat per patientiam autem exspectamus similiter autem et spiritus adiuvat infirmitatem nostram nam quid oremus sicut oportet nescimus sed ipse spiritus postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus qui autem scrutatur corda scit quid desideret spiritus quia secundum Deum postulat pro sanctis scimus autem quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum his qui secundum propositum vocati sunt sanctis quoniam quos praescivit et praedestinavit conformes fieri imaginis filii eius ut sit ipse primogenitus in multis fratribus quos autem praedestinavit hos et vocavit et quos vocavit hos et iustificavit quos autem iustificavit illos et glorificavit quid ergo dicemus ad haec si Deus pro nobis quis contra nos qui etiam proprio filio suo non pepercit sed pro nobis omnibus tradidit illum quomodo non etiam cum illo omnia nobis donavit quis accusabit adversus electos Dei Deus qui iustificat quis est qui condemnet Christus Jesus qui mortuus est imo qui et resurrexit qui est ad dexteram Dei qui etiam interpellat pro nobis quis ergo nos separabit a caritate Christi tribulatio an angustia an fames an nuditas an periculum an persecutio an gladius sicut scriptum est quia propter te mortificamur tota die aestimati sumus sicut oves occisionis sed in his omnibus superamus propter eum qui dilexit nos certus sum enim quia neque mors neque vita neque angeli neque principatus neque virtutes neque instantia neque futura neque fortitudo neque altitudo neque profundum neque creatura alia poterit nos separare a caritate Dei quae est in Christo Jesu Domino nostro

Veritatem dico in Christo non mentior testimonium mihi perhibente conscientia mea in Spiritu sancto quoniam tristitia mihi est magna et continuus dolor cordi meo optabam enim ego anathema esse a Christo pro fratribus meis qui sunt cognati mei secundum carnem qui sunt Israhelitae quorum adoptio filiorum et gloria et testamentum et legislatio et obsequium et promissa quorum patres et ex quibus Christus secundum carnem qui est super omnia Deus benedictus in saecula amen non autem quod exciderit verbum Dei non enim omnes qui ex Israhel hi sunt Israhelitae neque qui semen sunt Abrahae omnes filii sed in Isaac vocabitur tibi semen hoc est non qui filii carnis hi filii Dei sed filii promissionis aestimantur in semine promissionis enim huius secundum hoc veniam et erit Sarae filius non solum autem illa sed et Rebecca ex concubitu unum habens Isaac patris nostri cum enim nondum nati fuissent aut aliquid egissent boni aut mali ut secundum electionem propositum Dei maneret non ex operibus sed ex vocante dictum est ei quia maior serviet minori sicut scriptum est Jacob dilexi Esau autem odio habui quid ergo dicemus numquid iniquitas apud Deum absit Moysi enim dicit misericordiam quam misertus fuero et miserebor cuius misertus fuero et miserebor igitur non volentis neque currentis sed miserentis est Dei dicit enim scriptura Pharaoni quia in hoc ipsum excitavi te ut ostendam in te virtutem meam et ut adnuntietur nomen meum in universa terra igitur cui vult misericordiam praestat et quem vult indurat dicit ergo quidam voluntati eius quis resistit o homo tu quis es qui respondeas Deo numquid dicit figmentum ei qui finxit quare me sic fecisti numquid non habet potestatem figulus luti ex eadem massa facere aliud quidem vas in honorem aliud vero in contumeliam quod si volens Deus ostendere iram et notam facere potentiam suam sustinuit in multa patientia vasa irae aptata in interitum et ut ostenderet divitias gloriae suae in vasa misericordiae quae praeparavit in gloriam quos et vocavit nos non solum ex Judaeis sed et ex gentibus sicut et in Osee dicit vocabo non plebem meam plebem meam et non dilectam dilectam et non misericordiam consecutam misericordiam consecutam et erit in loco ubi dictum est eis non plebs mea vos ibi vocabuntur filii Dei vivi Isaias autem clamat pro Israhel si fuerit numerus filiorum Israhel tamquam arena maris reliquiae salvae fient consummans enim et abbrevians sermonem in aequitate quia sermonem abbreviatum faciet Dominus super terram et sicut praedixit Isaias nisi Dominus Sabaoth reliquisset nobis semen sicut Sodoma fuissemus et sicut Gomorra similes essemus quid ergo dicemus quod gentes quae non sectabantur iustitiam adprehenderunt iustitiam iustitiam autem quae ex fide Israhel autem sectans legem iustitiae in legem iustitiae non pervenit quare quia non ex fide sed quasi ex operibus legis offenderunt enim in lapidem offensionis sicut scriptum est ecce ponam in Sion lapidem offensionis et petram scandali et omnis qui credit in eum non confundetur

Fratres voluntas quidem cordis mei et obsecratio ad Deum fit pro illis in salutem testimonium enim perhibeo illis quia aemulationem Dei habent sed non secundum scientiam ignorantes enim iustitiam Dei et suam quaerere statuere iustitiae Dei non sunt subiecti finis enim legis Christus ad iustitiam omni credenti Moyses enim scripsit quoniam iustitiam quae ex lege qui fecerit homo vivet in ea quae autem ex fide iustitia sic dicit ne dixeris in corde tuo quis ascendet in caelum hoc est Christum deducere aut quis descendet in abyssum hoc est Christum a mortuis revocare sed quid dicit prope est verbum in ore tuo et in corde tuo hoc est verbum fidei quod praedicamus quia si confessus fueris in ore tuo Dominum Jesum et in corde tuo credideris quod Deus illum suscitavit a mortuis salvus eris corde enim creditur ad iustitiam ore autem confessio fit ad salutem dicit enim scriptura omnis qui credit in illo non confundetur non enim est distinctio Judaei et Graeci nam idem Dominus omnium dives in omnes qui invocant illum omnis enim quicumque invocaverit nomen Domini salvus erit quomodo ergo invocabunt in quem non crediderunt aut quomodo credent ei quem non audierunt quomodo autem audient sine praedicante et quomodo praedicabunt nisi mittantur sicut scriptum est quam speciosi pedes evangelizantium pacem evangelizantium bonum non omnes autem oboedierunt evangelio Isaias enim dicit Domine quis credidit auditui nostro ergo fides ex auditu auditus autem per verbum Christi sed dico numquid non audierunt in omnem terram exivit sonus eorum et in fines orbis terrae verba eorum sed dico numquid Israhel non cognovit primus Moyses dicit ego ad aemulationem vos adducam in non gentem in gentem insipientem ad iracundiam vos concitabo Isaias autem audet et dicit inventus sum a non quaerentibus me manifestus factus sum non interrogantibus me ad Israhel autem dicit tota die expandi manus meas ad populum non credentem et contradicentem mihi

Dico ergo numquid repulit Deus populum suum absit etenim ego Israhelita sum ex semine Abrahae tribu Beniamin non repulit Deus populum suum quem praescivit an nescitis in Helia quid dicit scriptura quemadmodum interpellat Deum adversus Israhel Domine prophetas tuos occiderunt altaria tua suffoderunt et ego relictus sum solus et quaerunt animam meam sed quid dicit illi responsum divinum reliqui mihi septem milia virorum qui non curvaverunt genu ante Baal ita ergo et in hoc tempore reliquiae secundum electionem gratiae salvae factae si autem gratia iam non ex operibus alioquin gratia iam non est gratia si autem ex operibus iam non est gratia alioquin opus iam non est opus quid ergo quod quaerit Israhel hoc non est consecutus electio autem consecuta est ceteri vero excaecati sunt sicut scriptum est dedit illis Deus spiritum compunctionis oculos ut non videant et aures ut non audiant usque in hodiernum diem et David dicit fiat mensa eorum in laqueum et in captionem et in scandalum et in retributionem illis obscurentur oculi eorum ne videant et dorsum illorum semper incurva dico ergo numquid sic offenderunt ut cadant absit sed illorum delicto salus gentibus ut illos aemulentur si autem delictum illorum divitiae mundi et diminutio eorum divitiae gentium quanto magis plenitudo eorum vobis autem dico gentibus quamdiu quidem ego sum gentium apostolus ministerium meum honorificabo si quo modo aemulentur meam carnem et salvos faciam aliquos ex illis si enim amissio eorum reconciliatio est mundi quae adsumptio nisi vita ex mortuis si autem delibatio sancta est et massa et si radix sancta et rami si autem quidam ramorum fracti sunt tu autem cum oleaster esses insertus es in illis et socius radicis pinguedinis olivae noli gloriari quod si gloriaris non tu radicem portas sed radix te dices ergo fracti sunt rami ut ego inserar bene incredulitate fracti sunt tu autem fide stas noli altum sapere sed time si enim Deus naturalibus ramis non pepercit ne forte nec tibi parcat vide ergo bonitatem et severitatem Dei in eos quidem qui ceciderunt severitatem in te autem bonitatem Dei si permanseris in bonitate alioquin et tu excideris et illi si non permanserint in incredulitate inserentur potens est enim Deus iterum inserere illos nam si tu ex naturali excisus es oleastro et contra naturam insertus es in bonam olivam quanto magis hi qui secundum naturam inserentur olivae suae nolo enim vos fratres ignorare mysterium hoc ne sitis vobismetipsis prudentes quia caecitas ex parte contigit in Israhel donec plenitudo gentium intraret et sic omnis Israhel salvus fieret sicut scriptum est veniet de Sion qui eripiat et avertat impietates ab Jacob et hoc illis a me testamentum cum abstulero peccata eorum secundum evangelium quidem inimici propter vos secundum electionem autem dilectissimi propter patres sine paenitentia enim sunt donationes et vocationes Dei sicut enim aliquando et vos non credidistis Deo nunc autem misericordiam consecuti estis propter incredulitatem illorum ita et isti nunc non credunt in vestram misericordiam ut et ipsi misericordiam consequantur conclusit enim Deus omnia in incredulitate ut omnium misereatur

O altitudo divitiarum sapientiae et scientiae Dei quam incomprehensibilia sunt iudicia eius et investigabiles viae eius quis enim cognovit sensum Domini aut quis consiliarius eius fuit aut quis prior dedit illi et retribuetur ei quia ex ipso et per ipsum et in ipso sunt omnia ipsi gloria in saecula amen

Obsecro itaque vos fratres per misericordiam Dei ut exhibeatis corpora vestra hostiam viventem sanctam Deo placentem rationabile obsequium vestrum et nolite conformari huic saeculo sed reformamini in novitate sensus vestri ad probandum vos quae sit voluntas Dei bona et placens et perfecta dico enim per gratiam quae data est mihi omnibus qui sunt inter vos non plus sapere quam oportet sapere sed sapere ad sobrietatem et unicuique sicut Deus divisit mensuram fidei sicut enim in uno corpore multa membra habemus omnia autem membra non eundem actum habent ita multi unum corpus sumus in Christo singuli autem alter alterius membra habentes donationes autem secundum gratiam quae data est nobis differentes sive prophetiam secundum rationem fidei sive ministerium in ministrando sive qui docet in doctrina qui exhortatur in exhortando qui tribuit in simplicitate qui praeest in sollicitudine qui miseretur in hilaritate dilectio sine simulatione odientes malum adhaerentes bono caritate fraternitate invicem bonore invicem praevenientes honore sollicitudine non pigri spiritu fervidi Domino servientes spe gaudentes in tribulatione patientes orationi instantes necessitatibus sanctorum communicantes hospitalitatem sectantes benedicite persequentibus benedicite et nolite maledicere gaudere cum gaudentibus flere cum flentibus idipsum invicem sentientes non alta sapientes sed humilibus consentientes nolite esse prudentes apud vosmetipsos nulli malum pro malo reddentes providentes bona non tantum coram Deo sed etiam coram omnibus hominibus si fieri potest quod ex vobis est cum omnibus hominibus pacem habentes non vosmetipsos defendentes carissimi sed date locum irae scriptum est enim mihi vindicta ego retribuam dicit Dominus sed si esurierit inimicus tuus ciba illum si sitit potum da hoc enim faciens carbones ignis congregabis super caput eius noli vincere a malo sed vince in bono malum bonum

Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit non est enim potestas nisi a Deo quae autem sunt a Deo ordinatae sunt itaque qui resistit potestati Dei ordinationi resistit qui autem resistunt ipsi sibi damnationem adquirunt nam principes non sunt timori operis boni sed mali vis autem non timere potestatem bonum fac et habebis laudem ex illa nam minister Dei est tibi in bonum si autem malum feceris time non enim sine causa gladium portat minister enim Dei est vindex in iram ei qui malum agit ideo necessitate subditi estote non solum propter iram sed etiam propter conscientiam propter hoc enim et tributa praestatis ministri enim Dei sunt in hoc ipsum servientes reddite ergo omnibus debita cui tributum tributum cui vectigal vectigal cui timorem timorem cui honorem honorem nemini quicquam debeatis nisi ut invicem diligatis qui enim diligit proximum legem implevit nam non adulterabis non occides non furtum facies non falsum testimonium dices non concupisces et si quod est aliud mandatum in hoc sermone instauratur diliges proximum tuum sicut te ipsum dilectio proximi malum non operatur plenitudo ergo legis est dilectio scientes tempus quia hora est iam nos de somno surgere nunc enim propior est nostra salus quam cum credidimus nox praecessit dies autem adpropiavit abiciamus ergo opera tenebrarum et induamur arma lucis honeste ambulemus sicut in die non comessationibus et ebrietatibus non cubilibus et impudicitiis non contentione et aemulatione sed induimini Dominum Jesum Christum et carnis curam ne feceritis in desideriis

Infirmum autem in fide adsumite non in disceptationibus cogitationum alius enim credit manducare qui autem infirmus est olera manducet qui manducat non manducantem non spernat et qui non manducat manducantem non iudicet Deus enim illum adsumpsit tu quis es qui iudicas alienum servum suo domino stat aut cadit stabit autem potens est enim Deus statuere illum alius iudicat diem inter diem alius autem iudicat omnem diem unusquisque in suo sensu abundet qui sapit diem Domino sapit et qui manducat Domino manducat gratias enim agit Deo et qui non manducat Domino non manducat et gratias agit Deo nemo enim nostrum sibi vivit et nemo sibi moritur sive enim vivimus Domino vivimus sive morimur Domino morimur sive ergo vivimus sive morimur Domini sumus in hoc enim Christus mortuus est et resurrexit ut et mortuorum et vivorum dominetur tu autem quid iudicas fratrem tuum aut tu quare spernis fratrem tuum omnes enim stabimus ante tribunal Christi scriptum est enim vivo ego dicit Dominus mihi flectetur omne genu et omnis lingua confitebitur Deo itaque unusquisque nostrum pro se rationem reddet Deo non ergo amplius invicem iudicemus sed hoc iudicate magis ne ponatis offendiculum fratri aut scandalum scio et confido in Domino Jesu quia nihil commune per ipsum nisi ei qui existimat quid commune esse illi commune tamen si propter escam frater tuus contristatur iam non secundum caritatem ambulas noli escam tua illum perdere pro quo Christus mortuus est non ergo blasphemetur bonum vestrum regnum enim Dei non est esca et potus sed iustitia et pax et gaudium in Spiritu sancto qui enim in hoc servit Christo placet Deo et probatus hominibus igitur quae pacis sunt sectemur et quae aedificationis sunt invicem nolite propter escam destruere opus Dei omnia quidem munda sed malum homini qui per offendiculum manducat bonum est non manducare carnem et non bibere vinum neque in quo frater tuus offendit aut scandalizatur aut infirmatur tu fidem habes apud temetipsum habe coram Deo beatus qui non iudicat semetipsum in eo quod probat dubius autem si manducaverit damnatus est quia non ex fide omne autem quod non est ex fide peccatum est debemus autem nos firmiores imbecillitates infirmorum sustinere et non nobis placere unusquisque proximo suo placeat in bonum ad aedificationem nam et Christus non sibi placuit sed sicut scriptum est exprobrantium tibi exprobrantium cecidit super me quaecumque enim scripta sunt ad nostram doctrinam scripta sunt ut per patientiam et consolationem scripturarum spem habeamus Deus autem patientiae et solacii det vobis idipsum sapere in alterutrum secundum Jesum Christum ut unanimes uno ore honorificetis Deum et patrem Domini nostri Jesu Christi propter quod suscipite invicem sicut et Christus suscepit vos in honorem Dei dico enim Christum Jesum ministrum fuisse circumcisionis propter veritatem Dei ad confirmandas promissiones patrum gentes autem super misericordia honorare Deum sicut scriptum est propterea confitebor tibi in gentibus Domine et nomini tuo psallam et iterum dicit laetamini gentes cum plebe eius et iterum laudate omnes gentes Dominum et magnificate eum omnes populi et rursus Isaias ait erit radix Jesse et qui exsurget regere gentes in eum gentes sperabunt Deus autem spei repleat vos omni gaudio et pace in credendo ut abundetis in spe et virtute Spiritus sancti

Certus sum autem fratres mei et ego ipse de vobis quia et ipsi pleni estis bonitate repleti omni scientia ita ut possitis alterutrum vos monere audacius autem scripsi vobis fratres ex parte quasi commonens vos propter gratiam quae data est mihi a Deo ut sim minister Christi Jesu in gentibus sanctificans evangelium Dei ut fiat oblatio gentium accepta et sanctificata in Spiritu sancto habeo igitur gloriationem in Christo Jesu ad Deum non enim audebo aliquid loqui eorum quae per me non operatus est Christus in verbum et opus ad oboedientiam gentium in virtute signorum et prodigiorum in virtute Spiritus sancti ita ut ab Jerusalem et per circuitum usque ad Illyricum repleverim evangelium Christi sic autem praedicavi evangelium non ubi nominatus est Christus ne super alienum fundamentum aedificarem sed sicut scriptum est quibus non est adnuntiatum de eo videbunt et qui non audierunt intellegent propter quod impediebar plurimum venire ad vos nunc autem amplius non habens locum in his regionibus desiderium autem habens veniendi ad vos ex multis iam annis cum in Hispaniam proficiscar spero quod praeteriens videam vos et a vobis deducar illuc si forte vobis prius ex parte fruitus fuero nunc autem proficiscor Jerusalem ministrare sanctis probaverunt enim Macedonia et Achaia collationem quandam facere in pauperes sanctorum qui sun

glie comm nr̄m ihu x̄. Jaqi fuit nec̄ state. et venire impetu cū signi audibilis sue per sermōm sue per epl̄am nr̄m. Jā ō communis vita nec̄ est nec̄ sua nr̄a qui ait nec̄ dedit nob̄ solaciū in tribulacōne sua nr̄a sed in virtute dei q̄ confortauit nos: ut nr̄o firmet in omī opere & sermōe bono. Qe ecclā scandalizat nr̄m & non vrit in nob̄ sed in malis hominib̄. Ab eā omīb̄ ē fides. Fidelis aut dns ē q̄ firmabit vos. et custodiet a malo. Confidimus aut in dō de vob̄ in dño: q̄m q̄cq̄ p̄cipim⁹ & p̄cipim⁹ facitis. Dns aut dīgat corda vra in caritate dei & patiā x̄i. Denunciam⁹ aut vob̄ fr̄es in nōe dñi nr̄i ihu x̄i ut subtrahat se vos ab omī fratre ambulante inordinate & non sm traditionē q̄m acceperunt a nob̄. Ipi ei scitis quō oporteat imitari nos. Qm nō inquiete fuim⁹ inter vos: nec gratis panē manducauim⁹ ab aliquo: sed in labore & in fatigatione nocte ac die operantes ne q̄ vrm grauare mus. Non q̄ nō habuim⁹ potestatem sed nos metipos formam dam⁹ vob̄ vt imitemini nos. Nam & cū essem⁹ apud vos: hoc denunciabam⁹ vob̄. Qm si quis nō vult operari: nec manducet. Audiuim⁹ enī inter vos quosdā ambulare inquiete: nichil operantes: sed curiose agentes. Hiis aut q̄m ei mōcham⁹ & denunciam⁹ in dō ihu x̄o vt cū silencio operantes suum panē manducent. Vos aut fratres nolite deficere bñfacientes: Qd si quis nō obedit vbo nr̄o per epl̄am: hunc notate & nō miscemini cū illo vt confundatur. Et nolite q̄si inimicum estimare illum: sed corripite ut fratrem. Ipe aut dns pacis det vob̄ sempiternā in omī loco. Dns sit cū omīb̄ vob̄. Salutatio mea manu Paul: q̄ ē signū in omī epl̄a: sic ego scribo. Gr̄a dn̄i nr̄i ihu x̄i cū omīb̄ vob̄. Amen.

Incipit secunda ad Thessalonicenses.

Paul⁹ apl̄s x̄i ihu. sm̄ mandatum dei salvatoris nr̄i dei & ihu x̄i spei nr̄e. Timotheo dilecto filio in fide. Gr̄a mia. et pax ab deo patre & x̄o ihu dño nr̄o. Sicut rogauim⁹ te vt remanerem ephesi. cum irem in macedoniam: ut denunciares quibusdam ne aliter docerent. neq; intenderent fabulis & genealogiis interminatis. quę magis quęstiones prestant: magis q̄m dispensationem dei q̄ est in fide. Finis aut̄ precepti ē caritas de corde puro & conscia bona & fide non ficta. A quibus quidam aberrantes conversi sunt retrorsum. Volentes esse legis doctores. non intelligentes neq; quę loquuntur: neq; de quibus affirmant. Scim⁹ aut̄ q̄ bona ē lex si quis ea legitime utatur. Sciens hoc q̄ iusto lex nō est posita: sed iniustis & non subditis. impiis & peccatoribus. scelestis & prophanis. matricidis & parricidis homicidis. fornicariis masculorum. & paticis. & mendacibus. periuris. & si quid aliud sane doctrine aduersatur. q̄ ē sm̄ evāgelium glie bti dei. q̄ creditum est mihi. Et ago gr̄as ei qui me confortauit. xpō ihu dño nr̄o. q̄ fidelē me existimauit ponens in ministerio. Qui prius fui blasphemus & persecutor & contumeliosus. sed misericordiam cōsecutus sum. quia ignorans feci in incredulitate. Superabundauit aut gr̄a dn̄i nr̄i cū fide & dilectione q̄ ē in xp̄o ihu. Fidelis sermo & omni acceptione dignus. q̄m xp̄s ihc venit in hunc mundum peccatores saluos facere quorum primus ego sum. Sed ideo misericordiam consecutus sum. vt in me primo ostenderet xp̄s ihc omnem patientiam. ad informationem eorum. q̄ credituri sunt illi in vitam eternā. Regi aut̄ seculorum immortali: invisibili soli deo honor & gloria in secula seculorum. amen. Hoc precepti commendo tibi fili mi hortatus olim in precedentes in te p̄phias. ut milites in illis bona militiam in fide habens. Quam quidam repellentes circa fidem naufragauerunt. ex quibus ē hymeneus & alexander. quos tradidi satane vt discant non blasphemare. Obsecro igitur primo omnium fieri obsecrationes. orationes. postulationes. gr̄arum actiones. p omnibus hominibus. p regibus & omnibus qui in sublimitate constituti sunt. vt quietam & tranquillam vitam agamus in omni pietate & castitate. hoc enim bonum & acceptum coram saluatore nr̄o deo. qui omnes homines vult saluos fieri. & ad agnitionem veritatis venire. Unus enim deus. unus & mediator dei & hominum homo xp̄s ihc. qui dedit redemptionem semetipsum pro omnibus. testimonium temporibus suis. In quo

positu[m] ⁊ ego ꝓcipiam⁊ apls. Ve
nerem in dub⁹ nō nūcios ꝑcoꝝ gen
tium ⁊ fidē ⁊ veritat⁹ volo ego in uo
bis⁹ roh̄o omīb⁹ laq. leuamen⁊ pmiū mi
hi⁹ sine mā⁹ discep⁹ meis. Simil
er mulieres in habitu ornatu cū uere
cundia ⁊ sobietate. ornantes se non
in tortis⁹ crinib⁹ aut auro aū margari
tis aut veste pciosa. sed q̄ decet mulieres
pmittere⁊ p̄ discipulū per opera bonā.
mulier in silentio discat cū omī subiectiōe. Docere aūt mulierē nō permitto neq; dominari in uirū sed esse in silentio. Adam enim
primus formatus est deinde eua. Et adā nō è
seductus⁹ mulier aut seducta in p̄uarica
cōne fuit. Saluabit aut̄ per filiog⁹ ge
nerationē si permanserit in fide⁹ dilec
cōne⁹ sanctificōe cū sobietate. Fidelis
sermo. Si quis ep̄us desiderium bonum
opis desiderat. Oportet ergo ep̄m irrepre
hensibilē esse unius uxoris⁹ uirū sobriū. ornatum. pudicum. hospitalē.
doctorē. nō uinolentū. nō percussorē. sed
modestum. nō litigiosum. nō auaricū. sed
domui sue bñ p̄positum. filios⁹ habentē subditos cū oī castitate. Si quis aūt domui su
e p̄e nescit. quomodo eccle dei diligentiā
habebit. Nōne phytone ne in superbiam
elatus in iudiciū incidat diabli. Oportet
aut illum⁹ testimoniū hz bonum ab
his⁹ qui foris sunt. ne in obprobriū incidat
⁊ in laqueū diabli. Diaconos similiter
pudicos. nō bilingues. nō multo uino⁹
deditos. nō turpe lucrū sectantes. habentes
sacrum fidei in pura cōscia. Et hi aūt pbentur p̄mo. sic ministrent nullū crimē habentes. Mulieres similiter pudicas. nō detractrices. sobrias. fideles in omīb⁹. Diaconos sint unius uxoris⁹ qui filiis
suis bñ p̄sint⁹ et suis domib⁹. Qui enim
ministrauerint bene gradū sibi acquirunt
ce multam fiducia⁹ in fide q̄ è in xpo
ihu. Hec tibi scribo fili⁹ meus ueniens me
uenire ad te cito. Si aut tardauero ut scias
quomodo oporteat te in domo dei uiuere. q̄
è eccla dei uiui columpna ⁊ firmamentū
ueritat⁹. ⁊ manifeste magnū è pietatis
sacramentū. q̄ manifestatus è in carne uel
tiauit⁹ è in spū. Apparuit angelis. predi
catus è gentib⁹. Creditus est in mundo.
assumptus è in gl̄iā. Spū aūt manifeste dicit⁹. q̄ in nouissimis tp̄ibus discedet
quidam a fide attendentes spiritib⁹ erro
ris. et doctrinis demoniox in ypocrisi lo
quentium mendacium. ⁊ cauteriatā
habentium suam conscientiā phibentium
nubere abstinere a cibis quos deus creauit
ad percipiendum cum gratiarū actiōe fidelibus⁹ ⁊ his qui agnouerunt veritatem. quia
omne creatum dei bonum. ⁊ nichil reiciendum quod cū gratiarū actiōe percipitur. Sanctificatur enim per uerbum dei ⁊ oratiōe. Hec
ponens fratribus bonus eris minister xpi
ihu. enutritus uerbis fidei ⁊ bone doctrine
qua assecutus es. Impietates aut̄ et aniles
fabulas reuita. Exercita aut̄ teipm ad pietatem. Nam corporalis exercitatio ad modicum utilis est. pietas aut̄ ad omnia utilis est⁹ promissionem hñs uite q̄ nūc ⁊ futur⁹.
fidelis sermo et omī accepta dignus. In
hoc enim laboramus⁹ et maledicimur⁹ quia
sperauimus in deū uiuum qui est saluator omīū hominū maxime fidelium. Precipe hec. Nemo adolescentiam tuam despiciat⁹ sed exemplū esto fidelium⁹ in uerbo⁹ in conuersatiōe
⁊ caritate⁹ in fide⁹ in castitate. Attende lectiōi. exhortatiōi
doctrine. Noli negligere gratiam q̄ in te est.
q̄ data è tibi per ꝓphetiam cum impositione
manuū phy⁹ ⁊ medicare in his esto
p̄sens⁹ ut tuus profectus sit omibus. Attende tibi ipsi⁹ ⁊ doctrine⁹ insta in illis. Hoc enim faciens⁹ et te ipm saluum facies⁹ et eos qui te audiunt. Seniorē ne increpaueris. sed obsecra
ut patrē. Iuuenes ut fratres. anas ut
matres. iuuencul⁹ ut sorores⁹ castitate. Viduas honora que uere uidue sunt. Si quis aut̄ uidua filios⁹ uel
nepotes habeat discant primū domū suā
regere⁹ mutuam uicem reddere parentib⁹. hoc enim acceptum è coram deo. Que aut̄ uere
uidua est⁹ desolata speret in deum⁹ ⁊ instet obsecrationib⁹ ⁊ orationib⁹ nocte et die. Nam q̄ in deliis uiuit uiuens mortua
è. Et hec precipe ut irreprehensibiles sint.
Si quis aut̄ suoꝝ ⁊ maxime domesticoꝝ curam nō habet fidem negauit⁹ et infideli
deteriox. Vidua eligatur⁹ nō minus
annox. q̄ fuit unius uxoris⁹ opera
bonis⁹ testimoniū hns. Si filios⁹ educauit⁹ si hospitio recepit⁹ si pedes
si sanctox⁹ si ꝓcul⁹ tribulationē ministrauit⁹ si omne opus bonū
subsecuta è. Adolescentiores aut̄ uiduas
deuita. Cum enim luxuriate fuerint in
xpo nubere uolunt. habentes damnatiōē

quia primam fidem primam fidei-
mul amet: tacule dicunt carnifex
mag. Jō solum autem caoleſi: rūlele-
cromole lapides: que nō operet velo
cipo inmodes nulle. filios peruersa ma
ter familias ē. nullam cessionem
mit nouisse suo malefacto grū. Jā ē
quedam nulle sunt remissa culpam.
Siquis uō fideles hr mādas subdum
stree libet ū grauetur cetia: uel si que
ne mdue sunt subsistere. Cū uō sūr pbu
dupplia ymose digna habeantur. max
me qm talwantum ūlo ē necessa, die
ēm scripsum. Jō misereab ac bona mu
tuant: q dignus ē operam mercede sua,
adiſ pbim mercede sua accusationem
non ro recipe nisi sub dūobz ul tribz rel
nbz. Peccantes aute communiū ami
cō ut ē cetā amorem habent. Celebr co
mm dō. xp̄i ihu. ē clene mgdalene hr
ciuitatēs sine p̄ncipis mch facientes
m abam pimam celebrauit. Q mul
ato nemm impossit: in communeme
nt pēo abemus. Se ipm autē custodi. A
oh adhuc aquam bibere. si meliorem
no ueret. pp stomacū suū & frequentes
mal suas infirmitat. Quotiens ei ho
mō ven manifesta sūr. peccata adu
dicum. quotiens aut ec subsequen
alior suam bona manifesta sūr. q
alr se hntes absolūt nō possunt. Q
qi sunt sub mgo suo dños suos omō ho
nore dignos arbitrentur. ne mi dm ce
ceruma blasphemetur. Q aut fideles hr
tent dominos nos temporāl q sūr sūr.
si magis sunt q fideles sūr et dile
cti qm bñficij participes sūr. Ecclesie
ostre. Quisquis aut alterū occisū adpe
at sanctū spm omō tū mi ihu xp̄i. ce
q aut scam pientem ē ac mo superbe
ē mch scies. si sanguinē eius ḡhensi. r
pugnasti ūbos. ac quos nouerat iuuic
contencios. blasphemie. sublapsiones.
male conscientie. hōīs mēte corrupto
nī. Ce q alimure yuam sunt consuetu
dum quedam ē pientem. Cū aut alij
magnā pientiam sustinencia. sicbāl
ā meipsum in he mundi. aut dubium
q nec austere quid possumus, hmodi
alimoniā. quib⁹ regnum hui⁹ mundi
mul. Dum qui nolunt diuitijs hūa
dare in tempe nāem. tam inaqueā du
bohā deliberā mul ea mundi ac mun

que mergunt hominē in mūtum. r
perditionem. Radix enī omiū malo
rū est cupiditas. Quam quidam appet
tes errauerunt a fide et inserierūt se do
loribz multis. Tu autē o homo fuge
hec. sectare uō iustitiam. pietatem. fide
mansuetudinem. patientiam. Mansuetudo
sub pondo pitatis nam ofessionē
ur suos mundi sine macula. irrep
hensibile usq in aduentum dñi nri
ihu xp̄i. quem suis temporibz ostendet
beatus & solus potentie regnans dns dñā
tium. qui solus hr immortalitatē. lu
cem habit inaccessibilē. quē nullus homi
nū uidit. nec videre pōt. Cui honor & glo
ria imperiū sempiternū. Amen. Diuitib⁹
huius seculi pcipiendo sublime sapere. ne
ue in incto diuitijs in dō multo. qui p
stat nob oīa habunde ad fruendū. bñe
agere diuites fieri in operib⁹ bonis. facile
ue dare. communicare. thesaurizare sibi
fundamentum bonum in futurū. ut ap
prehendant ueram uitam. Q timothee
depositum custodi. deuitando p fanas noue
uocum. et oppositiones falsi nōis scie
ntie. quā quidam promitentes circa fidem
exciderūt. Gra tecū. Amen. Mag⁹ sēpla sū ad tim
acum ūmotho scribit de eruditione mini
sterio omio regule in mino. r quo fundam⁹ sūr
spūales nouitiorū. de una possessione
ne ā romana ūba. Inap ep̄la sū ad tūh.

Paulus apostolus xp̄i ihu per uoluntatem dei s. promissionem uitę q ē in xp̄o ihu. timotheo dilecto filio suo. gra. misericordia et pax a deo patre et ihu xp̄o domino nro. Gratias ago deo meo cui seruio a progenitoribz in conscientia pura. quia sine intermissione habeo uī memoriam tui in orationibz meis nocte ac die desiderans te uidere. memor lacrimarum tuarum. ut gaudio implear. recordatus nempe sine ficti fidei que est in te. que habitauit primum in auia tua loide et matre tua eunice. certus sum autem. quod et in te. Propter quam causam admoneo te. ut resuscites gratiam dei que est in te per impositionem manuum mearum. Non enim

y sido. d sūmo bono

Inopes nram tuā. tepas cum sancta
auita. se bona mūdi. si pia eius ma
e pia sto amore cupimꝰ.

dedit nb ceus spm amoueri. ut mundi. ce dilectionis sobrietatis. Ph̄ imple te tute scire restimonium dñi nri ihu. xi mei memetipm. ex hoc exhortatiõ i euāgelio. si iuxta ea q nos litemur. ce uacuā nacuā de fide scāi. sō h opem nīm. si spm ppositum summa gratiā q dam est nb m xpo ihu sāi cpin sc̄ssima. manifestare a ē aūt mne per illu mundū ēm salutare nr ihu xp̄m. qui destruxit quidē mortē. illuminauit aūt uitam. et incorruptionē per euāgelium. in quo positus sū ego p̄dicator. et apostol. et magr gentium. et q̄a ām ā pinos. hīs nō plumbos. Sacos eni cu credidit a certo sibi ꝑpositū. ē depositum mīm. p̄seruare in illum die. scīt. uenit. ē sanos. ut uos. q ame audistis fide. et dilectione m xpo ihu. bonū depositum custodire per spm scm qui habitat in nb. Scitis hoc. quōniā fugerunt me oēs qui in asia sunt. ex quibus ē phigelus. et hermogenes. det mīam dñs onesipho domui. qr sepe me refrigerauit. et catenam meam nō erubuit. Sed cū rom am uenisset sollicite me quesiuit. et inuenit. det illi dñs inuenire me in illa die. Et quanta optime mīnistrauit michi in ephesum. Tu aūt fili mi roborare in gratia q est in xpo ihu. et q audisti a me per multos testes. hec mēda fideles hominib. qui idonei erūt et alios docere. Labora sicut bonus miles ē ihu. Nemo militans deo implicat se negotiis secularibus. ut ei placeat cui se probauit. Et si quis certat in agone nō coronabit. nisi legitime certauerit. Laborantē agricolam oportet primū de fructibus percipere. Intelligite que dico. Dabit ei dñs in omnibus intellectū. Memor esto dñm ihesum xp̄m resurrexisse a mortuis ex semine dauid. sm euāgelium meū. in quo laboro usq ad uinculā. q̄si malefactor. sed uerbum dei nō est alligatum. Ideo oīa sustineo ꝓ electis. ut et ipi salutē p̄sequantur. et cū gloria celesti. Fidelis sermo. Nam si mortui sumus. et conuiuemus. Si sustinemus. et conregnabimus. Si negauerimus. et ille negabit nos. Si eni nō credimus. ille fidelis permanet. negare se ipm nō potest. Hec admone. testificans coram deo. Noli uerbis pugnare. ad nichil utile. nisi ad subuersionem audientium. Sollicite aūt esto ꝑbare

ipm. ptractantem recte. operarium inconfusibilem. recte tractantē uerbum ueritatis. Prophana aūt et manilocquia deuita. Multum eni proficiunt ad impietatem. et sermo eorū ut cancer serpit. ex quibus ē hymeneus. et philetus. qui circa ueritatem exciderūt. dicentes resurrectionē iam factam. et subuertunt quorūdam fidē. Sed firmum fundamentum dei stat habens signaculum hoc. Cognouit dñs qui sūt eius. et discedat ab iniquitate omnis qui nominat nomen dñi. In magna aūt domo nō solū sunt uasa aurea et argentea. sed lignea et fictilia. et quedam quidē in honorē. quedā aūt in contumeliam. Si quis ergo emundauerit se ab istis. erit in honorem sanctificatum. utile dñō. ad omne opus bonum paratum. Iuuenilia aūt desideria fuge. Sectare uero iustitiā. fidē. dilectionem. pacem. cū his qui inuocāt dominum de corde puro. Stultas aūt et sine disciplina questiones deuita. scies quia generant lites. Seruū aūt dñi nō oportet litigare. sed mansuetum esse ad omnes docibilem. patientem. cum modestia corripientem eos. q̄ resistunt ueritati. si quādo det illis deus penitentiam. ad cognoscendam ueritatem. et resipiscant a laqueis diaboli. a quo captiui tenentur ad ipius uoluntatem. Hoc aūt scito. quōniam nouissimis diebus instabunt tempora periculosa. Erunt homines se ipos amantes. cupidi. elati. superbi. blasphemi. parentibus nō obedientes. ingrati. scelesti. sine affectione. sine pace. criminatores. incontinentes. sine benignitate. despectores. proditores. protēdi. ceci. uoluptatū amatores. magis quā dei. habentes speciem quidē pietatis. uirtutem aūt eius abnegantes. et hos deuita. De his eni sunt qui penetrant domos. et captiuas ducunt mulierculas onustas peccatis. que ducuntur uariis desideriis. semper discentes. et nūq ad scientiā ueritatis peruenientes. quemadmodū aūt iānes. et mambres restiterūt moysi. ita et hi resistunt ueritati. homines corrupti mente. reprobi circa fidem. sed ultra nō proficient. Insipientia eni illorū manifesta erit omnibus. sicut et illorum fuit. Tu aūt assecutus es meam doctrinam. institutionē. ꝓpositum. fidem. longanimitatem. dilectionem. patientiam. persecutiones. passiones. qualia michi facta sunt antiochie.

scom'dationē. quales' p̄secutiones
sustinuit. & ex omnib⁹ eripuit me dñs.
& omnes qui volunt viuere in xp̄o ih̄u
p̄secutionē patientur. Mali aut̄
homines & seductores proficient in pei-
ius errantes & in errorem mittentes. Tu
aut̄ permane in his que didicisti & cre-
dita sunt & sciens a quo didiceris. Et quo
ab infantia sacras litteras nosti q̄ te po-
sunt instruere ad salutē p̄ fidē q̄ est
in xp̄o ih̄u. Omnis scriptura diuina
& inspirata utilis est ad doctrinā. ad arguen-
dum. ad corripiendū. ad erudiendū
in iustitia. ut perfectus sit homo dei ad
omne opus bonū instructus. Testificor coram
deo & xp̄o ih̄u qui iudicaturus est viuos
& mortuos. & per aduentū ipius & regnū
eius. Predica verbum. insta opportune. im-
portune. argue. obsecra. increpa. in omni
patientia & doctrina. Erit enim tempus cum
sanam doctrinam non sustinebunt. sed ad sua de-
sideria coacervabunt sibi magistros. prurientes
auribus. & a veritate quidē auditum
auertent. ad fabulas aut̄ conuertent. Tu ve-
gilia. in omnibus labora. opus fac euāge-
listę. ministerium tuum impletō. sobrius esto.
Reliquo reposita est mihi corona iusti-
cię. quā reddet mihi dñs in illa die iudex
non solum aut̄ mihi. sed & his q̄ diligunt
aduentum eius. Festina ueni ad me
cito. Demas enim me diligēs hoc seculū. & abiit
Thessalonicā. Crescens in galliciam. Titus in dalmatiā. Lucas
est mecū solus. Marcū assume & adduce
mecū. Est enim mihi in ministerium
Tychicū aut̄ misi ephesum. Penulā quā
reliqui Troade apud carpum veniens
affer mecum. & libros. maxime aut̄ membra-
nas. Alexander cudemus multa mala
michi ostendit. Reddet illi dñs secun-
dum opera ipius. Quem & tu deuita. Valde enim restitit
verbis nris. In prima mea defensione
nemo mihi astitit. sed omnes me dereliquerūt.
Non illis imputetur. Dominus aut̄ mihi astitit
& confortauit me. ut per me predicatio impleatur
& audiant omnes gentes. & liberatus
sum de ore leonis. Liberabit aut̄ me dñs
ab omni opere malo. & saluum faciet me
in regnum suum celeste. cui gloria in secula seculo-
rum. Salutat te priscam & aquilam & on-
esiphori domum. Erastus remansit in
corinto. Trophimum aut̄ reliqui infir-
mum mileti. Festina ante hyemem
uenire ad me. Salutant te eubulus
& pudens & linus & claudia & fratres
omnes. Dominus ihesus cum spū tuo. gra-
tia vobiscum. Amen. Explicit ad timo-
theum prima.

Incipit epla ad titum.

Paulus seruus dei apli aut̄
ihesu xp̄i secundum fidem electo-
rum dei. & agnitionem veritatis
que secundum pietatem est.
in spem vite eterne. quam
promisit qui non mentitur deus ante
tempora secularia. manifestauit aut̄ tempo-
ribus suis verbum suum in predicatione
que credita est mihi secundum imperium
saluatoris dei. Tito dilecto filio secundum
communem fidem. gratia & pax a deo patre
& xp̄o ihesu saluatore nostro. Huius rei gratia
reliqui te creti. ut ea que desunt corrigas. & statuas per ciuitates presbyte-
ros sicut & ego disposui tibi. Si quis sine crimine
est. unius uxoris uir. filios habens fideles. non
in accusatione luxurie. aut non subditos.
oportet enim episcopum sine crimine esse. sicut
dei dispensatorem. non superbum. non iracun-
dum. non uinolentum. non percussorem.
non turpis lucri cupidum. sed hospitalem. be-
nignum. sobrium. iustum. sanctum. con-
tinentem. amplectentem eum. qui secundum
doctrinam fidelem sermonem. ut potens sit exortari
in doctrina sana & eos qui contradicunt
arguere. Sunt enim multi & inobedientes.
uaniloqui & seductores. maxime qui de
circumcisione sunt. quos oportet redargui.
qui uniuersas domos subuertunt docentes
que non oportet turpis lucri gratia. dixit
quidam ex illis ipsorum propheta. cretenses semper
mendaces. male bestie. uentres pigri.
Testimonium hoc uerum est. Quam ob cam
rem increpa illos dure. ut sani sint in fide.
non intendentes iudaicis fabulis. & mā-
datis hominum se auertentium a
ueritate. Omnia munda mundis. Coinquinatis aut̄
& infidelibus nichil est mundum. sed coinqui-
nate sunt eorum & mens & conscientia. Confite-
ntur se nosse deum. factis aut̄ negant.
Cum sint abominati & inobedientes.
& ad omne opus bonum reprobi. Tu aut̄ loque-
re que decent sanam doctrinam. Senes sobrios
esse. pudicos. prudentes. sanos in
fide. in dilectione. in patientia. Anus simi-

m habueu sco. ꝓ̄ia cumunitate. ñ mi
to uino ꝓmouent. bene docuerel. ue
ꝓuidentiam docuerel. Adolescentulas
ue uiros suos amare. filios suos diligere
ꝓmodestas. castas. sobrias. domi ꝯ
tinere. benignas. subditas suis. ñ
blasphemetur uerbum dei. Iuuenes filios
exhortare ut sobrij sint. In omibꝫ re ip
sum ꝑbe exemplum. bonoꝝ operū. in
doctrina. in integritate. in grauitate
uerbum sanum irreprehensibile. ut is q̄
ex aduſo ẽ uereatur. nichil habens dicere
tum de nob. Seruos dñis suis subditos
ee in omibꝫ placentes. ñ contradicentes
ñ fraudantes. ſ̄ in omibꝫ fidē bonā
ostendentes. ut doctrinā saluatoris nr̄i
dei ornent in omibꝫ. Apparuit enī
gr̄a dei saluatoris nr̄i omibꝫ hominib⁹
erudiens nos. Ut abnegantes impie
tatem. & sęcularia desideria sobrie. iuste.
et pie uiuamus in hoc ęuo. Exspectantes
beatam spem. & aduentū gl̄ie magni dei
et saluatoris nr̄i ihu xp̄i. Q̄ dedit semet
ipm ꝓ nobis ut nos redimeret ab oī in
quitate. & mundaret sibi ꝑpm acceptabi
lem. sectatorem bonoꝝ operū. Hec loquere
et exhortare. & argue cū oī imperio. Nemo
te contemnat. Admone illos. principi
bus. & potestatibus subditos ee. & ad oē opus
bonū paratos ee. neminē blasphemare. Non
litigiosos. ſ̄ modestos. ostendentes omnem mansuetudinē ad
omes homines. Eramus enī & nos aliq̄n
insipientes. & increduli. errantes
seruientes desideriis & uoluptatibus
uariis. in malitia & inuidia agentes.
odibiles. & odientes inuicē. Cū aute
benignitas & humanitas apparuit s̄
saluatoris nr̄i dei. non ex operib⁹ iustitie
que fecimus nos. sed ſ̄m suā misericordiā
nos saluos fecit. Per lauacrū regenerationis
et renouationis spūs scī. q̄ effudit in nos
abunde. per ihm xp̄m saluatorem
nr̄m. Ut iustificati gr̄a ipius. heredes simꝰ
ſ̄m spem uite eternę. Fidelis sermo. & de his
uolo te confirmare. ut curent hoies opib⁹
ꝑesse q̄ credunt deo. Hec sunt bona & uti
lia hominib⁹. Stultas aute quęstiones. et
genealogias. & contentiones & pugnas le
gales deuita. Sunt enī inutiles. & uanę
periculum hoiem ꝑ penā ſ̄bam cor
repehendentia. Scio q̄ subuſus est
qui eiusmodi est. & delinquit. ꝑ o
dicato condemnatus. Cum misero ad
te artheman aut tichicum festina ad
me uenire in nicopolim. Ibi enī statui ẽ
mare. Zenā legis peritum & apollo
diligenter ꝓmitte ut nichil illis desit. Discant
autē & nr̄i bonis operib⁹ ꝑesse ad usus ne
cessarios. ut nō sint infructuosi. Salutāt
te qui mecū sunt omes. Salutā eos qui
nos amant in fide. Gr̄a dei cum omibꝫ
ab. Amē.

Incipit epla ad philemonē

Philemoni familiares litteras facit. Et
pro honestissimo seruo eius seuerini ei ab
urbe roma de carcere per fugitiuū
honestissimū. Incipit epla ad philemonē

Paulus uinctus ihu xp̄i. & timotheus
frat philemoni dilectꝰ & adiu
tor noſ. & apie sorori karissimę
archippo & multorū nr̄oꝝ
militi quę in domo tua ẽccl̄iam
habet. Gr̄a uob & pax ab deo patre nr̄o &
dño ihu xp̄o. Gratias ago deo meo semper
memoriā tui faciens in oracionib⁹ meis.
audiens caritatem tuam. & fidē tuā quā
habes in dño ihu xp̄o. & in
omes sanctos. ut communicatio fidei tue euidēs
fiat in agnitione omis boni in xp̄o ihu.
Gaudiū enī magnū habui & solacium in
caritate tua. quia uiscera sctōꝝ requi
escunt per te frr̄. Propter quā rem multā
fiducię habens in xp̄o ihu imperandi tibi
quod ad rem pertinet. Propter caritatem magis ob
secrans. cū sis talis qualis paulus senex. nūc au
tē & uinctus ihu xp̄i. Obsecro te pro meo filio
genito mihi in uinculis onesimo. qui tibi aliq̄
do inutilis fuit mihi aut & tibi ualde
q̄ remitto. Tu aute illū ut mea uiscera
suscipe. Quē ego uolui mecū detinere
ut pro tuis mihi in uinculis euāgelij
seruiret. Sine tuo aut consilio nichil uolui facere
ut ne uelut ex necessitate bonū tuū esset
sed uoluntarium. Forsitan enī ideo discessit ad
horam. ut eternum illi reuertas. Jam nō ut seruū. sed pro seruo multo melius
nō modo ut seruū. quem mihi dilectissimū
et in dño. Si ergo habes me socium. Suscipe illū sicut me. Si aut aliq̄d nocuit
aut debet hoc mihi imputa. Ego paulus scripsi manu mea. Ego reddam ut
nō dicam tibi q̄ te ipsum mihi debes. Ita
ut ego te fruar in dño. Refice uiscera mea in xp̄o. Confidens in obedientia tua scripsi tibi. Sciens quoniam et supra dicis facies. Simul aut & parā mihi hospitiū.

Iam ſpem perueracem ſil ūnſbonam: me ub. Saluator te qſtinſ hanc nu mentſ in xp̄o ihū. Mater ſy ramſtructu. cemſſa. Michael aduocatel ūm. Fra dm nſi ihū xp̄i am ſpū uiu am. Plag ſc̄ n primū ordō ſcāt aplōs. eplam ad hebr. mulū in hac epla ſcribento nō nunc mozē ſuū ut ul ocabulum nominis ſui ut ordinis celeſtis dignitatem. hec cauſa ſcāp ego ſcribens qui ec angelicā crediderunt ſi gentū appz. ū uirginita cui quaqz ego. ſuplicam ſiaqz humilitate p̄ demonſtrū omniū. offici ſui nolit ūſcribere. Iam ſimili modo ioh̄s ſ apoſ. p̄ humilitatem in epla ſua ſui magiſ uoc̄ ñ p̄dic. hanc epl̄am ſcribit apoſ ad hebreos conſcripnim hebraica lingua mlſſo ſeculum ſermonem retinens luc̄ ſ̄ angla. p̄ eccleſiā hi pmulg. aplicaqz ſmōc̄ ſcribit. Jam epla ad hebr.

Multifariam multiſq; modis olim deus loq̄ns patribus in pphis. nouiſſime diebus iſtis locutus ē nob in filio q̄ ſtituit hered̄em uniuſoz. p̄ quē ſecit ſeclā. Et cū ſit ſplendor glie et figura ſubſtie ei⁹ portans q̄q; omnia uerbo uirtutis ſue. purgationem peccō faciens ſedet ad dexteram maieſtatis in excelſis tanto melior angelis effect̄ quanto differentius p̄ illos nōm hereditauit. Cui ei dix̄ aliquando angloz. filius meus es tu ego hodie genui te. Et rurſum. Ego ero illi in patrē et ipſe erit mi filius. Et cū iterū introducit p̄ mogenitum in orbem dicit. Et adorent eum oēs angeli dei. Et ad angelos quidē dicit. Qui facit angelos ſuos ſpūs et ministros ſuos flāmam ignis. Ad filium aut. Thronus tuus deus in ſeculum ſeculi. virga equitatis virga regni tui. Dilexiſti iuſticiā et odiſti iniquitatem. propt̄ea unxit te deus deus tuus oleo exultationis p̄ p̄rticipibus tuis. Et tu in p̄ncipio dñe terram fundaſti. et opera manuū tuarū ſunt celi. Ipſi peribunt tu aut permanebis. et oēs ut uestimenta inueterabunt. et ut amictū mutabis eos. et mutabuntur. tu aut idem es. et anni tui non deficient. Ad quē autē angelorū dixit aliquando. Sede a dextris meis donec ponam inimicos tuos scabellū pedū tuoz. Nonne oēs sunt administratorii ſpūs. in ministeriū mittunt̄ p̄ eos qui hereditabunt̄ capiunt̄ ſalutē. Propt̄ea habundantius oportet obſeruare nos ea q̄ audiuimus. ne forte pereſtillamus. Si ei qui per angelos dictus ſermo factus ē firmus. et omis p̄uaricatio et inobedientia accepit iuſtam mercedē retributionē quomodo nos effugiemus ſi tanta neglexerimus ſalutē. Que cū initiū accepiſſet enarrari per dm. ab eis q̄ audierunt in nos firmata ē. teſtante deo. ſignis. et portentis. et uariis uirtutibus. et ſpūs ſc̄i diſtributionibus ſm ſuā uoluntatē. Non enī angelis ſubiecit deo orbē terrarū de quo loquimur. Teſtatus ē aut in quodam loco quis dicens. Quid ē hō q̄ memoraſ ei. aut filius hominis q̄m uiſitas eū. Minuiſti eū paulo minus ab angelis gla. et honore coronaſti eum. et ſtituiſti eum ſup opera manuū tuaz. Omnia ſubiecuiſti ſub pedibus eius. In eo enī q̄ omia ſubiecit ei dimiſit nihil ei non ſubiectum. Nunc aut nondū uidemus omia ſubiecta ei. Eum aut qui modo ab angelis minoratus ē uidemus ihm p̄p passionē mortis gla. et honore coronatum. ut gr̄a dei p̄ omibus gustet mortem. Decebat enī eum p̄p q̄ omia et per q̄ omia cum multos filios in gr̄am adducentem duce ſalutis eoz. per passionē consummare. Qui enī ſanctificat et qui ſanctificant ex uno omes. Propt̄ea quā cum nō confundit eos uocare dicens. Nūciabo nomē tuū fr̄ibus meis in medio eccle laudabo te. Et rurſū. Ego ero fidens in eū. Et rurſum. Ecce ego et pueri mei quos dedit mihi deus. Quia ergo filii communicauerūt carni et ſanguini. Et ipſe ſimiliter p̄ticipauit eisdem. ut per mortē euacuet eum qui habet mortis imperiū. id ē diabolū. et liberet eos qui timore mortis p totū tempus uite obnoxii erant ſeruituti. Nusquā enī angelos apprehendit. ſed abrahe apprehendit. Vnde debuit per omia fr̄ibus ſimilari. ut miſericors fieret et fidelis pontifex ad deum. ut repropiaret delicta ppli. In eo enī in quo paſſus ē ipſe et tentatus potēs est et eis qui tentant̄ auxiliari.

Vnde ſanctis fr̄ibus uocationis celeſtis p̄rticipes conſiderate aplm et pontificem confeſſionis nr̄e ihm. qui fidelis est ei qui fecit illū. ſicut et moyſes in omi domo ei⁹. Amplioris enī glie iste q̄ moyſe dignus habit̄. quanto amplioꝛ honoꝛe

het omus qm fabricantur illam. Omie
nam q; omnes fabricantur ab aliquo
Sed autem omia creauit deus ē. Ec mo
ysi quidem fidelis erat in tota domo
sua tanq; famulus in testimonii eoz
futurozum q̄ dicenda erant. Xp̄s aut tanq;
filius in domo sua. que domus sumus nos
si fiduciam rationem spei usq; in finem
firmam retinamus. Ideo sicut dicit spūs
sanctus. hodie si uocem eius audieritis
nolite obdurare corda uestra. Sicut in
irritatione secundum diem temptationis in
deserto. Vbi temptauerunt me patres
uestri tentauerunt et uiderunt opera mea. Quo
draginta annis proximus fui generi
huic et dixi semper hi errant corde.
Ipsi uero non cognouerunt uias meas quibus
iuraui in ira mea. si introibunt in requi
em meam. Videte fratres ne forte sit
alicui uestrum cor malum incredulitatis
discedendi a deo uiuo. Sed exhortamini
uos metipsos per singulos dies donec
hodie cognominatur. Vt non obduretur
quis ex uobis fallacia peccati. Participes enim
xp̄i effecti sumus si tn̄ initium substantie eius
usq; ad finē firmū retineamus. Dum dī
hodie si uocem eius audieritis nolite obdu
rare corda uestra. Quidam enim audientes inritauerunt
sed non omnes qui processerunt
ab egipto per moysen. Quibus autem of
fendit quadraginta annis nonne illis q̄ peccauerunt
quoz membra ceciderunt in deserto. Quibus autem iurauit non
introire in requiē eius nisi incredulis. Et uidemus q̄ non potuerunt
introire in requiē ipsius propter incredulitatem. Timeamus ergo ne forte relicta
repromissione introeundi in requiē
eius existimetur aliquis ex uobis esse.
Et enim nobis annunciatum est sicut
et illis. Sed non profuit eos sermo auditus non ad
mixtus fide. Ingredimur enim in requiē qui credidimus. Quemadmodum dixit. sicut iuraui in
ira mea. si introibunt in requiē mea. Quamuis operibus ab institutione mundi per
fecte. Dixit enim quadam loco de die septi
mo. Et requieuit deus die septimo ab omnibus
operibus suis. et in isto rursum. si introibunt
in requiē mea. Cum ergo sit exhi
bitum quosdam introire in illam et hi quibus
prius annunciatum est introierint
propter incredulitatem. Iterum determinat
diem quendam hodie in dauid dicendo.
Post tam longum tempus sicut supradictum est. hodie si
uocem eius audieritis nolite obdurare
corda uestra. Quod si eis iesus requiē
dedisset nequaquam de alia loqueretur post hec die. Manifestum
autem sabbatismus populo dei. Qui enim ingressus est
in requiem eius et ipse requieuit ab operibus
suis sicut a suis deus. Festinemus ergo
ingredi in illam requiem ne in ali
quem quis incidat in eandem incredulitatis exemplum.
Viuus est enim sermo dei et efficax et
penetrabilior omni gladio ancipiti. et
pertingens usq; ad diuisionem animae atq; spi
ritus compagum quoq; earum medullarum discretor et
estimator cogitationum et intentionum cordis. non est
ulla creatura inuisibilis in conspectu eius.
Omnia autem nuda et aperta sunt oculis eius.
ad quem nobis sermo. Habentes ergo pontificem ma
gnum qui penetrauit celos iesum filium dei
teneamus spem nre confessionem. Non enim habemus
pontificem qui non possit compati infirmitatibus
nris. Tentatum autem per omnia
pro similitudine absq; peccato. Adeamus
ergo cum fiducia ad thronum gre ei ut mi
sericordiam consequamur et gratiam inue
namus in auxilio opportuno. Omnis
namq; pontifex ex hominibus assumptus
pro hominibus constituitur in his q̄ sunt ad
deum ut offerat dona sacrificia q; pro
delicto. Qui condolere possit his qui ignorantes et
errantes quia et ipse circumdatus est infirmi
tate et propter eam debet quemadmodum pro
plo ita et pro semetipso offerre pro peccatis. Et
quidem multi facti sunt sacerdotes eo quod morte
prohiberi non possent. Iesus autem eo quod maneat
in eternum sempiternum habet sacerdotium. Vnde et
saluare in perpetuum possit accedentes per
semetipsum. semper uiuens ad interpellandum pro
eis. Talis enim decebat ut nobis esset pontifex sanctus
innocens impollutus segregatus a peccatoribus et excelsior
celis factus. qui non habet necessitatem quotidie quemadmodum
sacerdotes prius pro suis delictis hostias offerre deinde pro
populi. Hoc enim fecit semel seipsum offerendo. Lex
enim homines constituit sacerdotes infirmitatem habentes. Sermo
autem iuramenti qui post legem est filium in eternum consummatum.
Capitulum quinti. Capitulum sexti. Capitulum septimi. Capitulum octavi. Capitulum nonum. Capitulum decimum. Capitulum undecimum. Capitulum duodecimum. Capitulum tertiumdecimum. Capitulum quartumdecimum. Capitulum quintumdecimum. Capitulum sextumdecimum. Capitulum septimumdecimum. Capitulum octavumdecimum. Capitulum nonumdecimum. Capitulum vicesimum. Capitulum vicesimum primum. Capitulum vicesimum secundum. Capitulum vicesimum tertium. Capitulum vicesimum quartum. Capitulum vicesimum quintum. Capitulum vicesimum sextum. Capitulum vicesimum septimum. Capitulum vicesimum octavum. Capitulum vicesimum nonum. Capitulum tricesimum. Capitulum tricesimum primum. Capitulum tricesimum secundum. Capitulum tricesimum tertium. Capitulum tricesimum quartum. Capitulum tricesimum quintum. Capitulum tricesimum sextum. Capitulum tricesimum septimum. Capitulum tricesimum octavum. Capitulum tricesimum nonum. Capitulum quadragesimum. Capitulum quadragesimum primum. Capitulum quadragesimum secundum. Capitulum quadragesimum tertium. Capitulum quadragesimum quartum. Capitulum quadragesimum quintum. Capitulum quadragesimum sextum. Capitulum quadragesimum septimum. Capitulum quadragesimum octavum. Capitulum quadragesimum nonum. Capitulum quinquagesimum. Capitulum quinquagesimum primum. Capitulum quinquagesimum secundum. Capitulum quinquagesimum tertium. Capitulum quinquagesimum quartum. Capitulum quinquagesimum quintum. Capitulum quinquagesimum sextum. Capitulum quinquagesimum septimum. Capitulum quinquagesimum octavum. Capitulum quinquagesimum nonum. Capitulum sexagesimum. Capitulum sexagesimum primum. Capitulum sexagesimum secundum. Capitulum sexagesimum tertium. Capitulum sexagesimum quartum. Capitulum sexagesimum quintum. Capitulum sexagesimum sextum. Capitulum sexagesimum septimum. Capitulum sexagesimum octavum. Capitulum sexagesimum nonum. Capitulum septuagesimum. Capitulum septuagesimum primum. Capitulum septuagesimum secundum. Capitulum septuagesimum tertium. Capitulum septuagesimum quartum. Capitulum septuagesimum quintum. Capitulum septuagesimum sextum. Capitulum septuagesimum septimum. Capitulum septuagesimum octavum. Capitulum septuagesimum nonum. Capitulum octogesimum. Capitulum octogesimum primum. Capitulum octogesimum secundum. Capitulum octogesimum tertium. Capitulum octogesimum quartum. Capitulum octogesimum quintum. Capitulum octogesimum sextum. Capitulum octogesimum septimum. Capitulum octogesimum octavum. Capitulum octogesimum nonum. Capitulum nonagesimum. Capitulum nonagesimum primum. Capitulum nonagesimum secundum. Capitulum nonagesimum tertium. Capitulum nonagesimum quartum. Capitulum nonagesimum quintum. Capitulum nonagesimum sextum. Capitulum nonagesimum septimum. Capitulum nonagesimum octavum. Capitulum nonagesimum nonum. Capitulum centesimum.

VI

uos sweamus que sint eleuata exodij. sermonij dei. Et hoc quidem ostis quibus facere opus fit. nō solum ab. Q nisi enī q̄ iactat se parocie pere. cepere ē sermonis ausiliae. Varijs enī ē. Perfectez aut ē solus ab. cēz qui p ipū fuerit nome cēcie q̄ hūt sensū ad discernendū bonū ac malū. Q ui ip manducentes melchisedech ē simonem ad perfectionem eius sermonis. nō rursum iacientes fundamentū penie ab operibus mortuis. et de fide in deū. et baptismatis doctrine. impositionis quoq; manuū. et de resurrectione mortuorū. et iudicij eterni. Et hoc faciemus si dominus permiserit deus. Impossibile est enī eos qui semel sunt illuminati. gustauerūt enī dōnū celeste. et participes facti sūt spūs scī. gustauerūt nichominus bonū dei verbū. virtutes sēli uenturi. et prolapsi sunt. renouari rursus ad penitentiā. rursū crucifigentes ē metipsis filiū dei. et ostentui habentes. Terra enim sepe uenientē sup se bibens. imbrē. generansq; herbam oportunam illis a quibus colitur. accipit benedictionē a deo. Proferens aut spinas. et tribulos reproba. et maledicto proxima. cuius consumatio in vstionem. Confidimus aut de vobis dilecti. meliora. et viciniora saluti. etsi ita loquamur. Deus enī iniustus nō est. ut obliuiscatur operis uestri. et dilectionis quā ostendistis in nomine ipsi. qui ministrastis scīs. et ministratis. Cupimus aut unumquemq; uestrum eandē ostendere solicitudinem. ad expletionē spei usq; in finē. ne nō segnes efficiamini. verū. imitatores eorū qui fide et patientia hereditabunt promissiones. Abrahe nāq; promittenti deo. quia neminē habuit per q̄ iuraret maiorem iurauit per semetipm dicens. Nisi benedicēs benedicam te. et multiplicans multiplicabo te. Et sic patienter ferens adeptus est promissionem. Homines enī per maiorē sui iurant. et omnis eis controuersie eorū finis ad confirmationē est iuramentū. In quo: habundantius uolens deus ostendere pollicitationis hereditatis immobilitatem. interposuit iusiurandū. ut per duas res immobiles. quibus impossibile est. mentiri deum. fortissimū solatiū habeamus. qui confugimus ad tenendam propositā spē. quā sicut ancoram habemus animē tutam. ac firmam. et incedentē usq; ad interiora velaminis. ubi precursor pro nobis introiuit ihesus. secūm ordinem melchisedech pontifex factus in eternum.

VII

Hic enī melchisedech rex salem. sacerdos dei summi. qui obuiauit abrahe regresso a cede regum. et benedixit ei. Cui decimas omnium diuisit abraham. primum quidē. qui interpretatur rex iustitie. deinde aut. et rex salem. qđ est rex pacis. sine patre. sine matre. sine genealogia. nec principium dierū. nec finem uite habens. assimilatus aut filio dei manet sacerdos in perpetuum. Intuemini aut quāntus sit. cui decimas dedit de primis abraham patriarcha. Et quidē de filiis leui sacerdotiū accipientes. mandatū habent decimas sumere a populo. secundum legem. hoc est a fratribus suis. quamq; et ipsi exierint de lumbis abrahe. Cuius aut genus nō annumeratur in eis. decimas sumpsit ab abraham. et hunc qui habet repromissiones benedixit. Sine ulla aut dubitatione. quod minus a meliore benedicatur. Et hic quidē decimas morientes homines accipiunt. ibi aut testimoniū habet. quod uiuit. Et ut ita dicā sit per abraham et ipse decimas accepit decimator. Adhuc enī in lumbis patris erat. quando obuiauit ei melchisedech. Si ergo consummatio per sacerdotium leuiticum erat. populo enī sub ipso legem accepit. quid adhuc necessarium fuit. secundum melchisedech alium surgere sacerdotem. Et nō secundum ordinē aaron dici. Translato enī sacerdotio. necesse est. ut et legis translatio fiat. In quo enim hec dicuntur de alia tribu est. de qua nullus altari ptō fuit. Manifestum enī est enim q̄ ex iuda ortus sit dns noster. In qua tribu moyses locutus ē. Et amplius adhuc manifestum ē. si secundum similitudinem melchisedech exurgit alius sacerdos. qui nō secundum legem mandati carnalis. facti ē. sed secundum uirtutem uite indissolubilis. Contestatur enī. quia tu es sacerdos in eternum. secundum ordinē melchisedech. Reprobatio quidē fit precedentis mandati. propter infirmitatē eius. et inutilitatem. Nichil enim ad perfectū adduxit lex. Introductio uero melioris spei. per quam accedimus ad deū. Et quatenus est non sine iuramento. Alii quidē sine iuramento sacerdotes fiūt. hic aut cum iuramento per eum qui dixit ad illum. Iurauit dns et nō penitebit eum. tu es

sacerdo in eternum. In ebr meliora testamenta sponsor facta est ihc. Et alij quidem plures facti sunt sacerdotes: eo quod morte prohibentur permanere. Hic autem eo quod maneat in eternum: sempiternum habet sacerdotium. Vnde et saluare in perpetuum potest accedentes per semetipsum ad deum: semper viuens ad interpellandum pro nobis. Talis enim decebat ut nobis esset pontifex: sanctus innocens impollutus segregatus a peccatoribus et excelsior celis factus. Qui non habet necessitatem quotidie quemadmodum sacerdotes: prius pro suis delictis hostias offerre: deinde populi. Hoc enim fecit semel se ipsum offerendo. Lex enim homines constituit sacerdotes infirmitatem habentes. Sermo autem iurisiurandi qui post legem est filium in eternum perfectum.

VIII Capitulum autem de his que dicimus talem habemus pontificem qui sedet in dextera sedis magestatis in celis seruus sanctorum et tabernaculi veri quod fixit dominus non homo. Omnis enim princeps ad offerendum munera hostias unde necesse est hunc habere aliquid quod offerat. Si ergo esset super terram nec esset sacerdos cum essent qui offerrent secundum legem munera. qui exemplari seruiunt et umbre celestium sicut responsum est moysi cum perficeret tabernaculum. Vide inquit omnia facias secundum exemplar quod tibi ostensum est in monte. Nunc autem melioris sortis est ministerium quanto et melioris testamenti mediator est. Qui in melioribus repromissionibus sanctis est. Nam si illud prius culpa non esset. non utique secundum requireretur locus. Vitio quippe eos increpans dicit. Ecce dies venient dicit dominus et consummabo super domum israel et super domum iuda testamentum nouum. Non secundum testamentum quod fecerim patribus eorum in die apprehendi manum illorum educere illos de terra egipti. quia ipsi non permanserunt in testamento meo et ego neglexi eos dicit dominus. Quia hoc est testamentum quod disponam domui israel post dies illos dicit dominus. dando leges meas in mentem eorum et super cordibus eorum superscribam eas. Et ero eis in deum et ipsi erunt mihi in populum. Et non docebit unusquisque proximum suum et unusquisque fratrem suum dicens. Cognosce dominum quia omnes sciunt me a minore usque ad maiorem eorum. quia propitius ero iniquitatibus eorum et peccatorum eorum iam non memorabor. Dicendo autem nouum uetera fecit. Quod autem antiquatur et senescit prope interitu est.

IX Habuit quidem et prius iustificationes seruitutis et sanctum seculare. Tabernaculum enim factum est primum in quo erant candelabrum et mensa et propositio panum quae dicitur sanctuarium. Post uelamentum autem secundum tabernaculum quod dicitur sancta sanctorum aureum habens incensibulum et arcam testamenti circumtectam ex omni parte auro in qua urna aurea habens manna virga aaron que fronduerat et tabule testamenti. Super autem cherubin gloriae obumbrantes propitiatorium. De quibus non est modo dicendum per singula. Hiis uero sic compositis in primo quidem tabernaculo semper introibant sacerdotes sacrificia officia perficientes. In secundum autem semel in anno solus princeps non sine sanguine quod offerret pro sua et populi ignorantia. Hoc significante spiritu sancto nondum propalatam esse sanctorum uiam adhuc prioris tabernaculi habente statum. Quae parabola est in tempus instans in quo munera hostie offerantur quae non possint secundum conscientiam perfectum facere seruientem. Solummodo in escis et potibus et diuersis baptismatibus et iustificationibus carnis usque ad tempus correctionis impositas. Christus autem assistens pontifex futurorum bonorum per amplius et perfectius tabernaculum non manufactum. id est non huius creationis. Neque per sanguinem hircorum per sanguinem autem proprium introiuit semel in sancta aeternam redemptione inuenta. Si enim sanguis hircorum et taurorum et cinis uitulae aspersus inquinatos sanctificat ad emundationem carnis. quanto magis sanguis christi qui per spiritum sanctum semetipsum obtulit immaculatum deo emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis ad seruiendum deo uiuenti. Et ideo noui testamenti mediator est. ut morte intercedente in redemptionem earum praeuaricationum quae sub priori testamento erant repromissionem accipiant qui uocati sunt aeterne hereditatis. Vbi enim testamentum est mortem necesse est intercedat testatoris. Testamentum enim in mortuis confirmatum est. Alioquin nondum ualet dum uiuit testator. Vnde neque primum quidem sine sanguine dedicatum est. Lecto enim omni mandato legis a moyse uniuerso populo accepto sanguine uitulorum et hircorum cum aqua et lana coccineo et hysopo ipsum quoque librum et omnem populum aspersit dicens. Hoc

eſt ſanguis teſtamẽti. q̃ mandauit ad nos deus in ſanguine ſuo in cuius memoria ſacrificia noſtra minuũtur. ſanguine ſimilit aſſumpſit. ſ. nr̃a ſpes in ſanguine mariane. ſcdm legem. ſi hec ſanguinis eſſuſio nõ fit remiſſio. Ecce eſt ergo exemplum. quod ſcriptum ſit nr̃i minuti. Ji. aut celebrãt ineuitably voluiſſe. q̃ ubiq; dõ cũ in mundo ſacrificia laĩe minuunt. exemplaria noſtra. ſi in vpin celi. aut appareat nr̃e cultus dei p̃ nr̃i. Jlay ũ ſepe offerre ſemetipm. q̃ nõ eẽ tam pontifex mundi. ut ſcã per ſanguinẽ animaliũ ſi ſanguine alieno. Nequaq; oportuit eũ frequenter patiſ origine mundi. Nũc aũt ſemel in cõſummatõe ſeculoꝝ ad deſtructionẽ peccati per hoſtiã ſuã apparuit. q̃modõ ſtatutũ eſt hoĩbus ſemel mori. poſt hec aũt iudiciũ: ſic et xp̃s ſemel oblatꝰ eſt ad multoꝝ exhaurienda peccata. Secũdo aũt ſine peccato apparebit expectantibus ſe in ſalutem. V. multa eũ hũ hec fuerunt. vnoꝝ. no. quãm ꝓ imagine vnius. per ſingulos annos eiſdẽ q̃ hoſtias. quas offerebãt deliuerẽt. nũq; ꝓ hac aduentu perfecte ſic ecce. Aliquam. ceſſaũt enim offerẽdo q̃ nulla habent ultra ſcientiam peccatoꝝ ſemel mundatis in vtq; domino ꝓpter ſanguinem noſtr. Jmpoſſibile eũ ẽ ſanguine taurorꝝ et hirciꝝ auferre peccata. Jdo mgrat̃ dicit in mundũ dicit. hoſtiã et oblõez noluiſti. corpꝰ aũt aptaſti mi. holocauſtũ pro peccato nõ ꝓplacuerũt. Dic deinde ecce venio in capite libri ſcripti ẽ de me. ut faciã uoluntatem tuam dõe. Deinde dicendo q̃ hoſtiaſ. z oblões. z holocauſtũ pro peccato. q̃ ꝓ noluiſti. nec placita ẽ tibi que ſcdm legem offeruntur. ait dicendo. ecce uenio. ut faciã tã uoluntatẽ tuã. auferat primũ. ut ſcdm ſtatuat. In q̃ uoluntate ſcificati ſumꝰ per oblationem corporis ihu xp̃i ſemel. Et omis quidẽ ſacerdos. ꝓpter eſt quotidie miniſtrãs. et eaſdem ſepe offerens hoſtias. q̃ nũq; poſſunt auferre ꝑcã. Ille aũt unã ꝓ ꝑcãs offerens hoſtiam in ſempiternum ſedet a dexteris dei. De cetꝝ expectat. donec ponãtur inimici eius ſcabellum pedũ eius. Una ei oblõe cõſummauit in ſempiternũ ſanctificatos. Conteſtatur aũt nos et ſps ſc̃. p̃. eni dicit. hoc eſt teſtamẽtũ q̃ teſtabor ad illos ꝓ diez illos dicit dñs. dando legez meas in corda eoꝝ. z ſuꝑ eoꝝ ſuper ſenſum eoꝝ ſcribã eas. z peccatoꝝ. z iniquitatum eoꝝ iam nõ recordabor amplius. Aut ubi remiſſio. iam nõ eſt oblꝰ ꝓ ꝑcõ. Habentes ergo fiduciã fratres introitũ ſanguinis ihu xp̃i. minuunt nr̃a aũt nouam uiuentem per uelamẽ. id eſt carnẽ ſuam. z ſacerdotẽ magnũ ſuꝑ domũ dei. Accedamꝰ ei in cor̃e ꝑfecto in plenitudine fidei. aſperſi corda a ſuꝑuenta mala. z ablutꝰ corpꝰ aq̃ mundã. teneamꝰ ſpei nr̃e confeſſionem indeclinabilẽ. fidelis enim eſt q̃ repromiſit. Et conſideremꝰ inuicem in puocõe ad caritatẽ. z bona opa. non deſerentes collectionẽ nr̃am. ſicut conſuetudo quibusdam. ſed conſolantes. z tanto magis quanto uidetis appropinquare diez. Voluntarie enim peccantibus nobis poſt acceptam notitiã ueritatis. nr̃ ultra quã ꝓ peccatis hoſtia. Terribilis aũt quedã expectatio iudicij. z ignis emulatio. que deuoraturus eſt aduerſarios. Jrritã quis ſine ulla miſericordia duobꝰ uel tribꝰ teſtibꝰ moritur. cuãto magis putatis deteriora mereri ſupplicia. qui filiũ dei conculcauerit. z ſanguinẽ teſtamẽti pollutum duxerit. in q̃ ſanctificatus eſt. z ſpiritui gr̃e contumeliam fecerit. Scimus enim q̃ dixit. Mihi uindicta. ego retribuam. Et iterum. Judicabit dñs ꝑplm ſuũ. horrendũ eſt manꝰ in manꝰ ꝛ uiuentis. Rememoramini aũt pristinos dies. in quibus illuminati magnũ certamen paſſionũ. Et in altũ quidẽ ꝓpobꝝ. z tribulationibꝰ. ſpectaculo facti. in alios aũt ſocij talium effecti. Jam z uinculis mei compaſſi eſtis. z rapinã bonoꝝ ueꝝ cognoſcentes uos habere meliorẽ. z manẽtẽ ſubſtãtiã. Nolite ergo amittere fiduciã uestrã. q̃ magnam hr̃ remunerationẽ. Patientia enim uobis necꝛia eſt. ut uoluntatẽ dei faciẽtes reportetis ꝓmiſſionẽ. Adhuc enim modicũ aliquantulũ. qui uenturꝰ eſt. uenet. z non tardabit. Juſtus aũt meus ex fide uiuit. Et ſi ſubtraxerit ſe. non placebit anime mee. Nos aũt nõ ſumꝰ ſubtractionis filij in ꝑditionẽm. ſed fidei in aquiſitionẽ anie. Eſt aũt fides ſperandarũ ſubſtãtia rez. argumẽtum non apparentium. In hac enim teſtimoniũ conſecuti ſunt ſenes. Fide intelligimꝰ aptata eſſe ſeculoꝝ dei. ut ex inuiſibilibꝰ uiſibilia fierent. fide plurimã hoſtiam

abel. quam cui'm obtulit d̄o per q̄
consecutu' ē testimoniū ei' iustu' esse
monūi. per hoc nec munus eius nec
per illam ei' filiacā ad huc loquitur.
Hinc enoch translatione ei' testimoniū
habuit placuisse d̄o. Sine fide aut impo
sibile ē placere d̄o. Credē ei' oportuit
accedentē ad deum. q̄ ei' est et inquisi
bilis ei' remunerato' sit. Hinc noe rēlo
accepto de his que ad huc ñ videbantur;
metuens aptauit archam in salutē om
ne. per q̄ dampnauit mundum. et iust
ie que per fidem ē hered' est insti'tus.
Hinc abraā vocatus abrahā obedīt i loci
ē acceptū eam in hereditatē. et
egressus est nesciens quo iret. Hinc demorat' ē
in terra repromissionis tanq̄ in aliena. i
casulis habitando cū ysaac et iacob cohe
redibus repromissionis eiusdem. expectab
at enī ciuitatē fundamēta habentē cui' artifex
et cōditor deus. Hinc ipā sarra sterilis
uirtutē in o concepit semen. accep. et
pē q̄ credulū ēm fidelē credidit ee eum.
qui repromiserat. p̄ q̄ et ab uno orti sūt
et hoc emortuo tanq̄ sydera celi i multi
tudinē. et q̄si arena que ē ad horam
maris innumerabilis. Juxta fidē defuncti
sūt omēs isti. n̄ acceptis repromissionib⁹.
sed a longe eas aspicientes et salutantes et
confitentes. q̄ peregrini et hospites sunt
sup terram. Qui enī hec dicunt significant se patriā
inquirere. Si quidem illius memorissent
de q̄ exierāt habebāt utiq̄ tempus reuertendi.
nūc autē meliorē appetunt. i. celestem.
Ideo ñ confunditur deus eorū d̄o esse. nam
parauit eis ciuitatē. Fide obtulit abrahā
ysaac cum tentaretur. et unigenitū
munus offerebat. qui susceperat repro
missiones. ad quem dictum est. q̄m in
ysaac uocabitur tibi semen. arbitrans quia
et a mortuis suscitare potens ē deus.
unde eū in parabolam accepit. Fide
de futuris benedixit ysaac. iacob. et
esau. Fide iacob moriens singulos filio
rum ioseph memoratus ē. et adorauit fastigium virge eius. Fide ioseph moriens de exercitu filiorū israel me
morat' ē. et de ossibus suis mandauit. fi
de moyses natus celatus est mensibus tri
bus a parentibus suis. eo q̄ uidissent elegantem infantem. et non timuer. regis
edictum. Fide moyses grandis factus negauit se esse filium filie pharaonis.
magis eligens afflīgi cum populo dei. q̄
temporalis peccati habere iocunditatem. maio
es diuitias estimans thesauro egyptio
rum inproperium. q̄. aspiciebat enī ad re
munerationem. Fide reliquit egyptum.
nō timens animositatem regis. inuisibilē enī
tanq̄ uidens sustinuit. Fide celebrauit
pascha. et sanguinis effusionē. ne qui
vastaret primitiua eorum tangeret.
Fide transierūt mare rubrū sicut aridam
per aridam terram. q̄ experti ēgyptii deglu
titi sunt. Fide muri iherico corruerunt.
circuitu diebus vii. Fide mab meretrix
ñ perist cū incredulis. cum pace excepisset
exploratores eius. Et quid adhuc dicam.
deficiet enī me tempus enarrantē de gedeon. barach. sapsone. iepthe. dauid. samuel. et
ceteris. q̄ per fidem subiugauerunt regna. operati sunt iusticiā. adepti
sunt repromissiones. Obstruxerunt ora leonum. extinxerunt impetū ignis. effugerunt
acies gladii. conualuerunt de infirmitate. fortes facti sunt in bello. castra mouerunt exercitus alienorum. Susceperunt mulieres de resurrectione mortuos suos. Alii autē distenti sunt. nō suscipientes redemptionem. ut meliorem inuenirent resurrectionē.
Alii uō ludibria et uerbera ibidem experti. ui
ce mincula. et carceres. lapidati sunt. secti
sunt. tempati sunt. ce in occisione
gladii mortui sunt. circuierūt i melotis.
in pellibus caprinis. egentes. angustiati. quibus dignus nō erat mundus. In soli
tudinibus errantes. in montibus. et in spe
luncis et in cauernis terre. Et hii omnes testimonio fidei probati. non accepto repromissionis. deo p̄uidente de nobis melius aliquid
ut non sine nobis consummarentur.
Itaq̄ et nos tantam habentes nubem testium. deponentes omne pondus. et circumstans nos peccatum. per patientiam certemus ad propositum nobis certamen. aspicientes in auctorē fidei et consummatorē ihesum. qui proposito sibi gaudio. sustinuit crucē confusione contempta. atq̄ in dextera dei sedet
q̄ sedete. recogitate enī eum qui talem sustinuit a peccatoribus aduersū semetipsum contradictionem. ut ne fatigemini animis uestris deficientes. Nondum enī usq̄ ad sanguinem restitistis aduersus peccatum repugnantes. et obliti estis consolationis que uobis tan

filius? Iaquunt dicens. Fili mi noli negligere disciplinam dñi nec fatigeris dum ab eo arguteris. Quē enim deus diligit castigat flagellat aut cōmi filiū quē recipit. In disciplina perseuerate. Tanq filiis? offert se deus. Qui est filius q? non corripit pater? Si extra disciplinā: cui? omes participes facti sunt? ergo adulteri & non filii estis. Deīm preterea quidem carnis nr habuimus? emendatores & reuerebamur? Non multo magis? obtemperabimus patri spūum? & viuemus? Illi quidē in pr̄sens? dies? secdm: uoluntate sua emendabant nos? Hic autē ad id q? utile? in recipiēdo sanctificatione? eius. Omīs aut disciplina in p̄sens? q? dem non videtur? sed grauis? Postea autē fructum pacatissimū. reddet his qui per eam exercitati sunt. Propē qō remissas manus? & soluta genua? erigite. & gressus? rectos facite pedibus uris? ut nō quis claudicans auert? magis? sanetur. Pacem sequimini cū omnibus? & sanctimoniā? sine qua nemo uidebit deū? & respicientes? ne quis desit gr̄e dei. ne qua radix amaritudinis? sursum germinans? impediat? & per illam maculati? multi? ne quis fornicator aut? prophanus? ut esau? q? pter unā escham uendidit primogenita sua.? Scitote enim q? & postea cupiens hereditare benedictionē? reprobatus? est. Non enim accessistis? ad contactibilē montē? & accensum ignē? & turbinē? & caliginē? & procellam? & tube sonū? & uocē uerboꝝ? quā audientes? excusabant se ne eis fieret uerbū. Non enī ferebant? q? dictum? & si bestia tetigerit montē? lapidabitur? & ita horribile erat q? videbatur. & ō? sic? enim erat q? videbatur? Moyses? dixit? & exterritus sum? & tremebundus? Sed accessistis? ad sion montem? & ciuitatem dei uiuentis? celestem? Hierusalem? & multa milia angelorū? & ecclesiā primitiuorū qui? scripti sunt in celis. & iudicem omniū deum? & spūs iustorū? perfectorū? & testamenti noui mediatorē ihm? & sanguinis aspersionem melius? loquentē? q? abel. Videte ne recusetis? loquentem. Si? ei illi nō effugerūt recusantes? eū qui? sup? terram loquebatur multo magis? nos? q? de celis loquentem nob? auertimur? cuius? mouit? terram? tunc? modo autē? repromittit? dicens. Adhuc semel? & ego mouebo nō solū? terram? sed? & celum. Quod autem semel? adhuc? dicit? declaratio? mobilium? tanq? factorum? tanquā? facto? q? manenti? ea que sunt? immobilia. Itaq regnū? immobile? suscipientes? habemus? gratiam? per quā? seruamus? placentes? deo? cum metu? & reuerentia. Etenim? deus? nr? ignis? consumens? est. Caritas? fraternitas? maneat? in? uobis? Hospitalitatis? nolite obliuisci? Per hanc? placuerunt? quidam? angelis? hospitio? susceperūt. Memores? uinctorū? tanq? simul? uinciti? & laborantium? tanq? & ipsi? in? corpore? morantes? Honorabile? connubiū? in? omnibus? & thorus? immaculatus? Fornicatores? enim? & adulteros? iudicabit? deus? Sint? mores? sine auaritia? contenti? p̄sentibus? Ipse? enim? dixit? Non? te deseram? neq? derelinquam? Itaq? ut? fiducia? dicamus? Dñs? mihi? adiutor? & non timebo? quid faciat mihi? homo. Memento? p̄positorū? uestrorū? q? uobis? locuti? sunt? uerbum? dei? quoꝝ? intuentes? exitum? conuersationis? imitamini? fidē? Ihe? xp̄s? heri? & hodie? ipse? & in? sēcla? Doctrinis? uariis? & peregrinis? nolite abduci? Optimum? est enim? gratia? stabilire? cor? non? escis? q? non? profuerunt? ambulantibus? in eis? Habemus? altare? ex quo? edere? non? habent? potestatem? qui? tabernaculo? deseruiunt? Quoꝝ? enim? animaliū? inferuntur? sanguis? p? peccato? in? sancta? per? pontificem? horum? corpora? comburuntur? extra? castra? Propter? quod? & ihs? ut? sanctificaret? per? suū? sanguinē? populū? extra? portam? passus? est? Exeamus? igit? ad? eum? extra? castra? improperium? eius? portantes? Non enim? habemus? hic? manentem? ciuitatem? sed? futuram? inquirimus? Per? ipm? ergo? offeramus? hostiam? laudis? semper? deo? hoc? est? fructum? labioꝝ? confitentium? nōi? eius? Beneficentie? autem? & communionis? nolite obliuisci? talibus? enim? hostiis? promeretur? deus? Obedite? prepositis? uris? & subiacete? eis? Ipsi? enim? pernigilant? qui? animab? p̄ris? uris? tanq? rationē? reddituri? ut? cum? gaudio? hoc? faciant? & non? gementes? hoc? enim? non? expedit? uob? Orate? p? nob? Confidimus? enim? quia? bonā? conscientiam? habemus? in? omnib? bñ? uolentes? conuersari? Plus? autē? deprecor? uos? hoc? facere? quo? celerius? restituar? uob? Deus? autē? pacis? q? eduxit? de mortuis? pastorē? magnū? ouiū? in? sanguine? testamenti? eternū? dñm? nr̄m? ihm? xp̄m? aptet? uos? in? omi? bono? ut? faciatis? uoluntatem? eius? faciēs? in? uob? q? placeat? coram? se? per? ihm? xp̄m? cui?

XIII

Ig̃lia est in scla sclorꝝ am̃. Rogo at uos
fr̃s ut sufferatis uerbum solacij. Et enim
per paucis scribi uob̃. Cognoscite fratrẽ
nr̃m timotheum dimissum cum quo si celi
uerit uidebo uos. Salutate eos spositos
uerbo. Et omnes scos. Salutat uos de ytalia
fr̃s. Gratia cum omnibus uob̃ am̃.

Incip̃ plogus et actus aplorum

Lucas anthiocensis
natione syrus, cuius laus in eugenio canit.
apud anthiochiam medicine ar-
tis egregius, et aplorum xpi discipulus. Prima usque ad
confessionem paulum. Secutus sum crimine
in iniquitate p̃manens deo maluit fuit
q̃ octoginta et quatuor annos etatis
agens in bithinia. obiit spiritu sco ple-
nus, h̃ spiritu sco instigante in achaie par-
tibus engl̃m scribens grecis fidelibus incar-
nationem dn̄i fideli narratione ostendit. eum
deq̃ ex stirpe eos descendisse monstrauit. Cu-
iu nõ in mutuo postulauit scribendi actus
aplorum in misterio dn̄i. ut deo in dn̄i
pleno et filio perditionis exercito orone
ab aplis facta. sorte dnice electionis nu-
merus completur sicq̃ paulum consumatio
nẽ aplicas actibus dixit q̃ dn̄i sumulu
calcitrantem eos elegisset, q̃ legentibus
requirentibus dn̄m. breui uolui ostendere
sermone quoq̃ plurimis aliis fastidientibus
perdidisse, quem ita diuina subsecutus est
gratia. ut nõ ñ corporibus solũ sed ꝯ animabus eius
poderet medicinam.

Incipiunt actus aplorum

Primum quidem sermonem
feci de omnibus otheophile
q̃ cepit ihc facere et docere usq̃
in diem q̃ precipiens aplis
per spm̃ scm̃ quos elegit
assumptus est. Quibus et p̃-
buit se ipsum uiuum post passionem suam per
multis argumentis per dies xl. ap-
parens eis. et loquens de regno dei. Et conuesce-
ns precepit eis ab ihrlm̃ ne discede-
rent. Sed expectarent promissionem patris
quam audistis inquit per os meum. Quia
iohannes quidem baptizauit aqua. uos autem
baptizabimini spiritu sco nõ post multos hos
dies. Igitur qui conuenerant interrogab-
ant eum dicentes. Domine si in tpr̃ hoc restitu-
es regnum isrl. Dixit autem eis. Non est uestrum
nosse tpa uel momenta que pater posuit in
sua potestate. Sed accipietis uirtutem
sup̃ uenientis spe sci in uos. et eritis mi-
testes in ihrlm̃. et in omni iudea et samaria
et usque ad ultimum terre. Et cum hoc dixe-
risset uidentibus illis eleuatus est et nubes
suscepit eum ab oculis eorum. Cumque in-
tuerentur in celum euntem illum
ecce duo uiri astiterunt iuxta illos in
uestibus albis qui et dixerunt. Viri galil-
ei quid statis aspicientes in celum. Hic
ihc q̃ assumptus est a uob̃ in celum sic ueniet
quemadmodum uidistis eum ascendentem
in celum. Tunc reuersi in ihrlm̃ a monte q̃
uocatur oliueti. qui est iuxta ihrlm̃ sabbati
habens iter. Et cum introissent in cenaculum as-
cenderunt ascendentes in superiora ubi manebant
petrus et iohannes. Iacobus et andreas. Philippus
et thomas. Bartholomeus et matheus. Iaco-
bus alphei. et symon zelotes. et iudas iaco-
bi. Hi omnes erant perseuerantes unan-
imiter in oratione cum mulieribus et maria
matre ihu. et fratribus eius. In diebus illis
exurgens petrus in medio fr̃m dixit. Erat
autem turba hominum fere simul. c. xx.
Viri fr̃s oportet impleri scriptura quam pre-
dixit spe sanctus per os dauid de iuda. qui
fuit dux eorum qui comprehenderunt ihm̃ et
commemoratus erat in nob̃ et sortitus est sortem
ministerij huius. Et hic quidem possedit agrum
de mercede iniquitatis et suspensus crepuit
medius. et diffusa sunt omnia uiscera eius.
Et notum factum est omnibus habitantibus ihr-
lm̃ ita ut appellaretur ager ille lingua
eorum acheldemach. hoc est ager sanguinis.
Scriptum est enim in libro psalmorum. Fiat
commoratio eorum deserta. et non sit qui hab-
itet in ea. Et episcopatum eius accipiat alter.
Oportet ergo ex hijs uiris qui nobiscum
sunt conuersati in omni tpr̃ quo intrauit et
exiuit inter nos dominus ihc incipiens a baptismo
iohis usque in diem q̃ assumptus est nob̃ testem
resurrectionis eius. Nobiscum fi unum ex
istis. Et statuerunt duos ioseph q̃ uocaba-
tur barsabas. q̃ cognominatus est iustus
et mathias. et orantes dixerunt. Tu deus q̃ cor-
da nouisti hominum. ostende uob̃ quem eleg-
eris ex his duobus unum accipere locum mi-
nisterij huius et aplatus de quo preuarica-
tus est iudas ut abiret in locum suum. Et dederunt
sortes eis et cecidit sors super mathiam et ad-
numeratus est cum xi. aplis. Et cum complerentur
dies pentecostes erant omnes discipuli
pariter in eodem loco. Et factus est repente de
celo sonus aduenientis spe uehementis
et replebit totam domum ubi erant sedentes.
Et apparuerunt illis dispergite lingue tam-
quam ignis. seditq̃ sup̃ singulos eorum.

Ce repleti sunt omnes spu sco & cepe-
runt loqui variis linguis prout spus sc̃s dabat
eloqui illis. Erant autem in hierlm ha-
bitantes iudei viri religiosi ex omni natio-
ne sub celo. Facta autē hac voce con-
venit multitudo. & mente confusa est quia audie-
bat unusquisq; lingua sua illos loquentes. Stupebant autē omnes & mi-
rabantur dicentes. Nonne ecce omnes isti qui loquuntur galilei sunt. Et quo-
modo nos audivimus unusquisq; lingua sua
in qua nati sumus? Parthi & medi & elami-
te & habitantes mesopotamiā iudeā
et cappadociā. ponti & asiā. frigiā & pā-
philiam. egyptū & partes libie q̃ est circa
cirenē & advenientes romani. Iudei quoq;
et proselyti. cretenses & arabes. Audivimus
eos loquentes nr̄is linguis magnalia dei.
Stupebant autē omnes & mirabantur dicentes.
Quid vult hoc esse? Alii autē irridentes
dicebant. q̃ musto repleti sunt. Stans
autē petr̄s cū undecim levavit vocē suā & locu-
tus est eis dicens. Viri iudei qui habitatis
hierlm universi. hoc vobis notum sit. & au-
ribus percipite verba mea. Non enim sicut vos
existimatis hi ebrij sunt. cū sit hora
diei tertia. Sed hoc est dictum per ioēlē
prophetā. Et erit. dicit dominus. & effundam
de spū meo sup omnem carnem. & prophe-
tabunt filii vr̄i & filie vr̄e. & iuvenes vr̄i
visiones videbunt. & senes vr̄i somnia somnia-
bunt. Et quidē sup servos meos & sup ancillas meas
effundam de spū meo in diebus illis & prophe-
tabunt. Et dabo prodigia in celo sursum.
et signa in terra deorsum. Sanguinē. & ignem & vaporē fumi. Sol vertet
in tenebras & luna in sanguinē. antē
q̃ veniat dies dñi magnus & manifes-
tus. Et omnis qui cūq; invocaverit nomen dñi
salvus erit. Viri israelite audite ver-
ba hec. Jhm nazarenum virū. approbatum
a deo in vobis virtutibus & prodigijs & signis.
que fecit per illū deus in medio vr̄i sic-
ut & vos scitis. hunc definito consilio & præ-
scientia dei traditum per manus impiorū affi-
gentes interfecistis. quem deus suscitavit
solutis doloribus inferni. sicut impossibile erat teneri illum ab eo. David e-
nim dicit in eum. providebam dominum me-
um in conspectu meo. quia a dextris est mihi
ut non commovear. Propter hoc lætatum est cor meum & exul-
tavit lingua mea. insuper & caro mea requiescet in spe. Quoniam non derelinq̃s a-
nimam meam in inferno. nec dabis sanc-
tum tuum videre corruptionem. Notas mihi fecisti vias vite. adimplebis me leti-
tia cū vultu tuo. delectationes in dextera tua usq; in finē. Viri fratres licenter dicam ad vos de
patriarcha david. quia defunctus est & sepultus
est. & sepulcrum eius est apud nos usq; in ho-
diernū diem. Propheta igitur cū esset & sci-
ens quia iureiurando iurasset ei deus de fructu
lumbor̄ eius de ce sedere sup thronum eius. Providens
locutus est de resurrectione dñi q̃ neq; derelictus est
in inferno. neq; caro eius vidit corruptionē.
Hunc jhm resuscitavit deus cui omnes nos
testes sumus. Dextera igitur dei exalta-
tus. promissione spūs sc̃i accepta a patre effu-
dit hunc quem vos videtis & audistis. Non enim david ascendit in celos. Dixit autem
ipse. Dixit dominus dño meo sede a dextris meis.
Donec ponam inimicos tuos scabellum pe-
dum tuor̄. Certissime ergo sciat omnis do-
mus israel. q̃ dominū eum & xpm fecit deus
hunc jhm quem vos crucifixistis. Hiis auditis.
compuncti sunt corde dixer̄ ad petrum
et ad reliquos apostolos. Quid faciemus viri
fratres. Petrus vo ait ad illos. Pœnitentiam
agite & baptizetur unus
quisq; vr̄m in nomine jhu xpi in remissionē
peccatorum. & accipietis donū spūs sc̃i.
Vobis enim est repromissio & filijs vr̄is & omnibus
qui longe sunt quoscūq; advocaverit
dominus deus noster. Aliis quoq; plurib⁹ verbis
testificabatur & exhortabatur eos dicens. Salvamini
a nimia generatione ista prava. Qui ergo re-
ceperunt sermonē eius baptizati sunt.
et apposite sunt in die illa animæ circiter
tria milia. Erant aut̄ perseverantes in
doctrina apostolorum & communicatione
fractionis panis & orationibus. Et fiebat omni
animæ timor. Multa quoq; prodigia & signa fie-
bant per apostolos in hierlm. Et timor erat
magnus in omnibus. Omnes autē credentes
erant pariter & habebant omnia
communia. Possessiones & substantias vendebant et
dividebant illa omnibus prout cuique opus erat. Quotidie
quoq; perdurantes unanimiter in templo.
et frangentes circa domum panem. sumebant
cibum cum exultatione & simplicitate
cordis laudantes deum. & habentes gratiam
ad omnem plebem. Dominus autem augebat quotidie
simul futuros in unitate

aut et iohes ascenderent in templum:
ad horam orōe nonam. Et quidam
vir claudus ex utero matris sue
baiulabatur: q̄ ponebant die ad por
tam templi que dr speciosa. ut peteret
elemosinam ab introeuntibus in tem
plum. Is cū vidisset petrum et iohem inci
pientes intrare in templū rogabat ut
elemosinā acciperet. Intuens aut eū
petrus cū iohe dixit. Respice in nos. At
ille intendebat in eos sperans se ab eis
aliquid accepturum. Petrus aut dixit. Argentū
aut aurū n̄ e mihi: quod autē habeo hoc tibi do. In
nomine ihu xp̄i nazareni surge ambula.
Et apprehensa manu dextra eius leuauit eū.
Et protinus cōsolidate sunt bases eius
et plante: et exiliēs stetit et ambulabat.
Et intrauit cū illis in templū: ambulans
et exiliens: et laudans deum. Et uidit omis
plūs eum ambulantē et laudantē deum.
Cognoscebant aut illi quia ipse erat qui
ad elemosinā sedebat ad speciosā portā
templi. Et repleti sunt stupore et extasi
in eo q̄ contigerat illi. Cū autem teneret petrū
et iohē cucurrit omis plūs ad eos
ad porticum q̄ appellatur salomonis
stupentes. Videns aut petrus ait ad
plūm. Viri israelite quid admiramini
in hoc aut nos quid intuemini nos: q̄ nr̄a
virtute aut pietate fecimus hoc ambulare.
Deus abraham et dēus ysaac et deus iacob
deus patrū nr̄oꝝ glorificauit filiū suū ihm. q̄
nos quidē tradidistis et negastis ante faciē
pilati: iudicante illo dimitti. Vos aut
sctm et iustū negastis et petistis virū ho
micidā donari vobis. Auctorē aut uite
occidistis. q̄ deus suscitauit a mortuis cui
nos testes sumus. Et in fide nois eius hunc
quē uidistis et nostis confirmauit
nois eius. Et fides que per eū est dedit eius
ei sanitatem istam in conspectu omnium
vestrum. Et nūc fres scio q̄ per ignorantiam
fecistis sicut et principes vestri. Deus aut qui
prenunciauit per os omīū pphaꝝ pas
xp̄m suū implenit sic. Penitemini igit
et conuertimini ut deleantur peccata vestra. Ut
cū uenerint tpora refrigerii a conspectu dñi
et mittat eum qui predicatus est vobis xp̄s
ihs quē oportet celum quidē recipere q̄ tempa
dei per os sctōꝝ suoꝝ a seculo pphaꝝ. Moy
ses quidē dixit q̄m pphām deus de
um suū de fratribus vestris tanq̄m me vpm au
dietis eum omnia quecumq̄ locutus fu
erit ad vos. Omnis aut anīa que n audierit pphām illum: exterminabit de populo. Omnes
aut pphe a samuel et deinceps qui locuti sunt
annūtiauerunt dies istos. Vos at estis:
filij pphaꝝ et testamenti q̄ disposuit deus ad
patres nr̄os dicens ad abraham. Et semini
tuo benedicentur oēs cognōnes terre. Vobis primū
deus suscitans filiū suum misit eum
benedicentē vobis: ut conuertat se unusquisq;
a nequitijs suis. Loquentibus aut illis ad
plūm et uenerunt sacerdotes et magistri
templi et duces et volentes q̄ docerent plūm
et annunciarent in ihu resurrectionē ex
mortuis. Et iniecerunt manus in eos et posuerunt eos in custodia usq; in crastinum.
Erat aut in uesperum. Multi aut eoꝝ q̄
audierunt verbum credidere. Et facta é nu
mer virorū quinq; milia. Factū é aut
in crastinū ut congregarentur principes
eoꝝ et seniores et scribe in ierlm et annas
princeps sacerdotum et caiphe et iohēs et
alexander et quotquot erant de genere sacerdotali. Et statuentes eos in medio interro
babant eum q̄na uirtute aut in quo nomine
fecistis hoc vos: Tunc petrus replet spū
scō dixit ad eos. Principes populi et se
niores audite. Si nos hodie iudicamur in
beneficio hominis infirmi in quo iste sa
luus factus est omnibus vobis et omni
plebi israel q̄ in nomine dñi nr̄i ihu xp̄i
nazareni q̄ vos crucifixistis. q̄ deus suscitauit a mortuis in hoc iste astat coram
vobis sanus. Hic est lapis qui reprobatus a vo
bis edificantibus. qui factus est in caput an
guli. Et non est in alio aliquo salus. Nec est enim
aliud nomen sub celo datum hoiby in quo oporteat nos saluos fieri. Video enim aut per ignoran
tiam fecistis sicut et principes vestri. Deus aut quę
pnunciauit per os omīū pphaꝝ pas xp̄m suum
sic implenit. Penitemini igit et conuertimini
ut deleantur peccata vestra. Ut cum uenerint
tpa refrigerii a conspectu dñi et mittat
vobis ihm xp̄m qui oportet celum quidē recipere
usq; in tpa restitutionis oīū.
Locutus aut ad populum supuenerunt eis sacerdotes et magistri templi et principes
sacerdotum et ceperunt apostolos et posuerunt eos in custodia usq; in crastinum. Erat
aut iam uesperum. Et multi ex eis qui audierunt verbum crediderunt. Et facti sunt
numero uiroꝝ quinq; milia. Factū est aut
in crastinū congregari principes eoꝝ et
seniores et scribe in ierlm. Et annas princeps sacerdotum et caiphas et iohēs et alexander
et quotquot erant de genere sacerdotali. Et statuentes eos in medio interro
gabant eum q̄na uirtute aut in quo nomine
fecistis hoc vos: Tunc petrus replet spū
scō dixit ad eos. Principes populi et se
niores audite. Si nos hodie iudicamur in
beneficio hominis infirmi in quo iste sa
luus factus est omnibus vobis et omni
plebi israel q̄ in nomine dñi nr̄i ihu xp̄i
nazareni q̄ vos crucifixistis. q̄ deus suscitauit a mortuis in hoc iste astat coram
vobis sanus. Hic est lapis qui reprobatus a vo
bis edificantibus. qui factus est in caput an
guli. Et non est in alio aliquo salus. Nec est enim
aliud nomen sub celo datum hoiby in quo oporteat nos saluos fieri. Video enim aut per ignoran
tiam fecistis sicut et principes vestri. Deus aut quę
pnunciauit per os omīū pphaꝝ pas xp̄m suum
sic implenit. Penitemini igit et conuertimini
ut deleantur peccata vestra. Ut cum uenerint
tpa refrigerii a conspectu dñi et mittat
vobis ihm xp̄m qui oportet celum quidē recipere
usq; in tpa restitutionis oīū.
Locutus aut ad populum supuenerunt eis sacerdotes et magistri templi et principes
sacerdotum et ceperunt apostolos et posuerunt eos in custodia usq; in crastinum. Erat
aut iam uesperum. Et multi ex eis qui audierunt verbum crediderunt. Et facti sunt
numero uiroꝝ quinq; milia. Factū est aut
in crastinū congregari principes eoꝝ et
seniores et scribe in ierlm. Et annas princeps sacerdotum et caiphas et iohēs et alexander
et quotquot erant de genere sacerdotali. Et statuentes eos in medio interro
gabant eum q̄na uirtute aut in quo nomine
fecistis hoc vos: Tunc petrus replet spū
scō dixit ad eos. Principes populi et se
niores audite. Si nos hodie iudicamur in
beneficio hominis infirmi in quo iste sa
luus factus est omnibus vobis et omni
plebi israel q̄ in nomine dñi nr̄i ihu xp̄i
nazareni q̄ vos crucifixistis. q̄ deus suscitauit a mortuis in hoc iste astat coram
vobis sanus. Hic est lapis qui reprobatus a vo
bis edificantibus. qui factus est in caput an
guli. Et non est in alio aliquo salus. Nec est enim
aliud nomen sub celo datum hoiby in quo oporteat nos saluos fieri. Video enim aut per ignoran
tiam fecistis sicut et principes vestri. Deus aut quę
pnunciauit per os omīū pphaꝝ pas xp̄m suum
sic implenit. Penitemini igit et conuertimini
ut deleantur peccata vestra. Ut cum uenerint
tpa refrigerii a conspectu dñi et mittat
vobis ihm xp̄m qui oportet celum quidē recipere

Si in hiis ē in consp̃ctu dei q̃ q̃s
audiuit q̃ñ ōñiū iudicate. Nō ei poterim⁹
que in missis audiuimus ꝛ
ill⁹ omnipotēs ei⁹ dñi⁹ ecc̃ nō i
tuentes q̃ nos malos puniret eos q̃
ipm. qua oñe ch̃ristianit⁹ q̃ fuerit
ent. in eo q̃ accepērat. Annos. ꝛ ita
ho amplius. vel. in quo fuerit ut ibi
signū fumantis. Nimirū aūt uenerāt ad
fuga. Annunciauerūt eis q̃nā ad eos p̃n
apel sacerdotum semotes dereliq̃t. Quę
audientes unanimit̃ tenuerūt uocem ad
dñm. Dñe. Nonne tu fecisti celū ⁊ ter
ram ⁊ q̃ in eis sunt. ⁊ qui spūi sc̃o
per os patris nr̄i dauid puer tui dixisti. Q̃re
frem̃uerūt gētes. ⁊ pp̃le machinati sūt in
ania. Astiterunt reges terre. ⁊ principes
uenerunt in unū aduſ dñm. ⁊ aduſ
xp̃m ei⁹. Comenerūt ei ue m̃ uere
sca ihu q̃ unxisti. Herodes. ⁊ pontius pilatus cum
gentibus. populis israhel. facere que manus
tua. ⁊ consilium tuū decreuerūt fieri. Et nunc
dñe reliqua minas eorū. ⁊ da seruis tu
is cum oi fiducia loqui uerbum tuum.
In eo q̃ manū tuā extendas ad sanitat
es. signa. ⁊ prodigia fieri per nom̃ sc̃i
pueri ihu. Et cum orassent moti sūt locus
quo erant congregati. ⁊ repleti sunt oēs
spū sc̃o. ⁊ loquebantur verbum dei cū
fiducia. Multitudinis aūt credentiū e
rat cor unū. ⁊ anima una. Nec quisq̃ eorū
que possidebat aliquid suū ē dicebat
si erant illis oīa communia. ⁊ uirtute
magna reddebant apli testimonium
resurrectionis ihu xp̃i dñi nr̄i. Gr̄a ma
gna erat in oibus illis. Nec q̃ egens
erat inter illos. Quotquot enim
erant possessores agrorū aut domorū
uendentes afferebant pretia eorū que
uendebantur. ⁊ ponebant ante pedes ap
postolorū. Diuidebat aūt singulis. ⁊ pro
q̃ opus erat. Joseph aūt q̃ cognominat⁹
est barnabas ab apis. q̃ est interpretatū filius
consolationis. leuites. ⁊ cypr̃io genere. cū
hꝫ agrum uendidit illum. ⁊ attu
lit pecuniā. ⁊ posuit ante pedes apostolorū. Vir
aūt quidam nomine ananias cum
saphyra uxore sua uendidit agrum.
⁊ fraudauit de pretio agri. sciā uxore
sua. ⁊ afferens partem quādam. ad pe
des apostolorū posuit. Dixit aūt petrus. A
nania. Cur tentauit satanas cor
tuum mentiri te spūi sc̃o. ⁊ fraudare de
pretio agri. Nonne manens tibi manebat
⁊ uenūdatum in tua erat potestate.
Quare posuisti in corde tuo hanc rē.
nō es hominib⁹ mentitus sed deo. Audiēs aūt
ananias hec uba. cecidit ⁊ expirauit. Et
facts est timor magnus in oēs q̃ audi
erant. Surgentes aūt iuuenes amo
uerunt eum. ⁊ efferentes sepelierunt
facti ē aūt ꝫ horar. trium spatium
cū uxor ei⁹ nesciens q̃ fūm factū
erat. Rndit aūt ei petr⁹. Die mihi
mulier si tanti agrum uendidistis. At
illa dixit. Etiam etiam. Petr⁹ aūt dixit
ad eam. Quid conuenit uob tēpta
re spm dñi. Ecce pedes eoꝝ qui se
pelierunt uirum tuū ad hostium. ⁊ ef
ferent te. Confestim cecidit aūt ꝑ pedes
eius. ⁊ expirauit. Introgressi aūt iuuenes
inuenerunt illā mortuam. ⁊ extulerūt
⁊ sepelierūt ad uirum suū. ⁊ facts ē timor
magnus in uniu ecclīam. ⁊ oēs q̃
audierunt hec. Per manus aūt apl̃oꝝ fie
bant signa. ⁊ prodigia multa in plebe.
erant unanimiter oēs in porticu sa
lomonis. Ceterorū aūt nemo audebat
conungere se illis. sed magnificabat eos
populus. Magis aūt augebatur credē
tium multitudo uiroꝝ. ac mulie
rum. ita ut in plateis ejicerēt infirmos. ⁊ ponerent in lectulis. ⁊ in grabatis
ut ueniente petro saltem umbra illius
obumbraret quēq̃. Illoꝝ. ut liberarentur ab infirmitatibus suis. Concurrebat
⁊ multitudo ciuitatum circa hierusalem. afferentes quosdā ⁊ uexatos a spūibus im
mundis. qui curabantur oēs. Exurgēs aūt
princeps sacerdotum. ⁊ oēs q̃ cū illo
erant que ē heresis saduceoꝝ. repleti
sunt zelo. ⁊ miserūt manus suas apl̃os. et
posuerunt eos in custodia publica. Angelus aūt dñi per noctē aperuit ianuas
carceris. eduxitq̃ eos. dixit. Ite. ⁊
stantes loquimini in templo plebi oēs
uerba hui⁹ uite hui⁹. Q̃ cū audissent intrauerunt diluculo in templū. ⁊ docebant.
Adueniens aūt princeps sacerdotum. ⁊ qui cum illo erant. ⁊ uocauerūt concilium. ⁊ omē senatum filioꝝ israhel. misit
ad carcerē ut adducerentur. Cū aūt uenissent ministri. ⁊ aperto carcere non
inuenissent illos. reuersi nunciauerūt
dicentes. Carcerē quidē inuenimus

elauſū eum oīm dilgenciaꝝ auſtoꝛeſ
ſtentes ad nauſ apꝛehendꝛe aut nem
nem uoꝛ nnemmy. Veꝝ aut audiente
ſuo ꝓnūcīe magnus templi ꝓnapes
ſacꝛoꝝ eum. ꝛ ambigebant de illo quid
nam fieret. aduenientes autē quidam. ꝛ
nunciauit eis quia ecce uiꝝ quos poſ
uiſtis in carceꝛe ſunt in templo. ibi
ſtes ꝛ docentes ꝑplm. Tunc abiit magi
ſtratus cum miniſtris ꝛ adduxit illos ſi
ne. Cohibent eos illi ꝑplm ne lapi
dentur. Ecce adquieſcit illi ſtudenti
m cōſulū. ꝛ mitigantur eos ꝓnce ꝑſu
oꝛes eoꝝ dicēs. Ꝓnpiendo ꝑcipimꝰ
ub ne doceꝝ in nomine iſto. Ecce re
pleſtis iheꝛlm doctꝝina ſua. Et uultis
inducere ſup nos sanguinē hoīnis
iſti. Reſpondens autē petꝛ ꝛ apli dixeꝛ. O
dure ꝛ oꝑtet magis deꝝ q̄m hoībus
deū patꝛū nꝛoꝝ ſuſcitauit iheꝛm quē
uos interfeciſtis ligno ſuſpendentes in ligno
Hunc deus principem ſaluatoꝛē ex
altauit dexteꝛa ſua ad dandā ꝓnīa
ciam ꝛ remiſſionē peccꝝ. Et nos ſumꝰ teſ
tes eꝝ uꝝ. ⁊ ſpūs ſc̄ⁱ quē dedit deꝰ oīb⁹
obedientib⁹ ſi. Hec cum audiſſent diſſe
cabantur et cogitabant interficere eos.
Exurgens autē quidā in cōſilio phariſeꝰ
nomine gamaliel legis doctoꝛ honoꝛabil
is omniſſe plebi. iuſſitq; ad breue
hoīes foꝛas fieri. Dixitq; ad illos. Viꝝ iſraelite
attendite uob ſup hoīb⁹ iſtis quid acꝝ
turi ſitis. Ante hos enim dies exortꝰ eſt theodas
dicens ſe aliq̄ē magnū ee ſtentiens ui
roꝝ. numeꝝ cui adhęſit quadringentoꝝ. Qui
occiſus ē. omnes quicumq; credebant ei
diſſipati ſunt ꝛ redacti ſunt ad nichi
lum. Poſt hunc exortꝰ iudas galileus i die
ꝑfectionis. ꝛ abſtꝛaxit ꝑplm populū poſ
teꝝ. ⁊ ipſe quoꝝdā ꝑſeleꝝtꝰ eſt
diſperſi ſunt. Et nunc itaq; dico uob. Dis
cedite ab hoīb⁹ iſtis ⁊ dimittite illos.
Quia ſi eſt ex hoībus conſilium hoc
aut opꝰ diſſolueꝝ. ſi uo ex deo ē. nō
poteꝝ diſſolueꝝ ne forte ꝛ deo repu
gnare uideamini. Conſenſerūt aut
illi. ⁊ conuocantes apli cesq; denum
auerūt eis ne loquerentur ampliꝰ in
nomine iheſu. Et dimiſerūt eos. Et illi
quidē ibant gaudentes a ꝑſpectu
eoꝝ. qm digni habiti ſunt ꝓ nomine
iheſu cōtumeliam pati. Omnē aut die
in templo et circa domū nō ceſſabant
docentes ⁊ euāgelizantes xpm̄ ihm̄.
In diebus autem illis. Crescente numero ꝛ
apulox facta eſt murmur grecoꝝ. aduꝛ
ſus hebꝛeos eo ꝙ ꝑſpiciebantur in miniſte
rio cotidiano uiduę eoꝝ. Conuocantes
autem. xij. multitudinē diſcipulox dixe
runt. Nō eſt equū nos derelinquere uerbū
dei. ⁊ miniſtrare mēſis. Conſiderate ꝛ
fratres uiros ex uob nom̄atos. vij.
plenos ſpū ſc̄ⁱ ⁊ ſapiā. quos eſtituam⁹
ſup hoc opus. Nos uo oꝛōi ⁊ miniſterio
uꝛbi imminebimꝰ eis. Et placuit ſmo
oīm multitudini. Et elegerūt ſtephm uꝛ
plenum fidei ⁊ ſpū ſc̄ⁱ. ꝑhilippum. ⁊ ꝓ
chꝛum. ⁊ nicanoꝛem. ⁊ timonem. ⁊ ꝑmenā
nam. ⁊ nicholaum aduenā antiochenū
Quos ſtituerūt ante ſpectum aploꝝ. ⁊ oꝛātes
impoſuerunt eis manꝰ. ⁊ ubi dñi ea
ſtebāt. et multiplicabat numeꝰ ꝛ
diſcipulox in iheꝛlm nimis. Quidā etiā
de turba ſacerdotum obediebat fidei. Stephc
aut plenus gꝛa ⁊ fortitudine faciebat ꝓ
digia ⁊ ſignā magna in ꝓplo. Surrexe
runt aut quidam de ſynagoga q̄ uocā
tur libertinoꝝ. ⁊ cyrenenſiū ⁊ alexā
dꝛinoꝝ. ⁊ eoꝝ. qui erant a cilicia ⁊ aſia.
diſputantes cum ſtephano. Et non poterāt
reſiſtere ſapiē ⁊ ſpui qui loquebatur.
Tūc ſubmiſerūt uiros qui dicerent ſe au
diſſe eum dicentē uba blaſphemie in mo
ſen ⁊ deū. cōmouerūt quoq; plebē ſeno
reſ ⁊ ſcribas. ⁊ cōcurrentes rapuerūt
eū. ⁊ adduxerūt in cōciliū ſtatuerūt teſ
tes falſos dicentes. Hō uir nō ceſſat lo
qui uba aduſꝰ locum ſc̄m̄ iſtum. ⁊ le
gem. Audiuimus enim eū dicentē q̄m ihc nazare
nus hic deſtruet locum iſtum. ⁊ mutabit tra
diciones quas tradidit nob moyſes. Et intuentes eum omes qui ſedebāt in
concilio uiderūt faciem eius tanq̄ faciē angeli.
Dixit aut principes ſacerdotū. ſi
hec ſe habent. Stephc aut. Viri fres ⁊ patres
audite. Deus glie apparuit patꝛi nō. Ab
raā cū eet in mesopotamia ꝑ q̄m
morabatur in charran. ⁊ dixit ad illū.
Exi de tua ⁊ de cognatōe tua ⁊ ueni in
ꝛꝛam quam monstrabo tibi. Exiit de
ꝛꝛa chaldeox. ⁊ habitauit in charran. Et
inde ꝑgnato eū ꝑtꝛe eius transtulit
illum in ꝛꝛam istam in qua nūc uos ha
bitatis. ⁊ non dedit illi hereditatem in ea
nec paſſū pedis. Et repromiſit dare illi
am in poſſeſſionem ⁊ ſemini eius poſt

ipsum. Cum non haberet filium locutus
est autem ei deus. quia erit semen eius
acola in terra aliena et servituti eos subi-
cient et male tractabunt eos annis
quadrigentis. xxx. et gentem cui servierit
iudicabo ego dicit dominus et post hec exibunt
et servient michi in loco isto. Et dedit il-
li testamentum circumcisionis et ille ge-
nuit ysaach. Et circumcidit eum die viii.
et ysaach iacob. xii. patriarchas. et pa-
Iacob
triarche emulantes ioseph vendiderunt
eum in egiptum. et erat deus cum eo. et eripuit e-
um ex omnibus tribulationibus eius. et dedit
ei gratiam et sapientiam in conspectu pharaonis
regis egipti. Et constituit eum prepositum super
egiptum. et super omnem domum suam. Venit autem
fames in universam egiptum et chanaan.
et tribulatio magna. et non inveniebant
cibos patres nostri. Cum autem audisset iacob
esse frumentum in egipto. misit patres nostros
primum. et in secundo cognitus est ioseph a fratribus
suis et manifestatus est pharaoni genus eius.
Mittens autem ioseph accersivit iacob patrem
suum. et omnem cognationem suam. Et descendit
iacob in egiptum cum animabus. xxxv. et defunc-
tus est ipse et patres nostri. et translati sunt in si-
chem. et positi sunt in sepulcro quod emit
abraham pretio argenti a filiis emor. filii
sichem. Cum autem appropinquaret tempus pro-
missionis quam confessus fuerat deus abrahe.
crevit populus et multiplicatus est in egipto.
quo ad usque surrexit rex alius in egiptum
qui non sciebat ioseph. Hic circumveniens genus
nostrum afflixit patres nostros ut exponerent
infantes suos ne vivificarentur. Eodem
tempore natus est moyses et fuit gratus deo qui
nutritus est tribus mensibus in domo patris
sui. Exposito autem illo sustulit illum fi-
lia pharaonis. et nutrivit eum sibi in filium.
Et eruditus est moyses omni sapientia egip-
tiorum. Et erat potens in verbis et in operibus
suis. Cum autem impleretur ei. xl. an-
norum tempus. ascendit in cor eius ut visitaret
fratres suos filios israel. Et cum vidisset
quendam iniuriam patientem. vindicavit
illum. Et fecit ultionem ei qui iniuriam su-
stinebat percusso egiptio. Existimabat
autem intelligere fratres. quoniam deus per ma-
num ipsius daret salutem illis. Et illi
non intellexerunt. Sequenti vero die ap-
paruit illis litigantibus. et reconciliabat
eos in pace dicens. Viri fratres estis.
Et quid nocetis alterutrum. Et autem
iniuriam faciebat proximo suo repulit
eum dicens. Quis te constituit prin-
cipem et iudicem super nos. Numquid
interficere me tu vis quemadmodum inter-
ficisti heri egiptium. Fugit autem moy-
ses in verbo isto et factus est advena in terra
madian ubi genuerunt filios duos. Et
expletis annis. xl. apparuit illi in de-
serto montis sinai angelus in igne flamme
rubi. Moyses autem videns admiratus est
visum. Et accedente illo ut consideraret
factum est vox domini ad eum dicens. Ego sum
deus patrum tuorum. deus abraham et deus
ysaach et deus iacob. Tremefactus autem
moyses non audebat considerare. Dixit autem
illi dominus. Solve calciamenta pedum
tuorum. Locus enim in quo stas terra sancta est.
Videns vidi afflictionem populi mei qui est
in egipto et gemitum eorum audivi. et descen-
di liberare eos. Et nunc veni mittam te in
egiptum. Hunc moysen quem negaverunt
dicentes. Quis te constituit principem
et iudicem super nos. Hunc deus principem
et redemptorem misit cum manu angeli
qui apparuit illi in rubo. Hic duxit illos
faciens prodigia et signa in terra egipti.
et in rubro mari. et in deserto annis. xl.
Hic est moyses qui dixit filiis israel propheta
vobis suscitabit deus de fratribus vestris tanquam
me ipsum audietis. Hic est moyses qui fuit
in ecclesia in solitudine cum angelo qui loque-
batur ei in monte sinai. et cum patribus
nostris. Qui accepit verba vite dare vobis cu-
nolverunt obedire patres nostri. sed rep-
ulerunt eum et aversi sunt cordibus suis in
egiptum. dicentes ad aaron. Fac nobis de-
os qui precedant nos. Moysi enim hunc
qui edixit nos de terra egipti nescimus
quid factum sit ei. et vitulum fecerunt in illis
diebus. et hostiam obtulerunt simulacro.
et letabantur in operibus manuum suarum.
Convertit autem deus et tradidit eos servire
militie celi. sicut scriptum est in libro pro-
phetarum. Numquid victimas et hostias ob-
tulistis michi annis. xl. in deserto domus
israel. et suscepistis tabernaculum moloch
et sidus dei vestri remphan. figuras quas fe-
cistis adorare eas. et transferam vos in
babilonem. Tabernaculum testimonii fuit
cum patribus nostris in deserto sicut disposuit
illis deus loquens ad moysen ut faceret
illud secundum formam quam viderat. Quod et in-
dixerunt suscipientes patres nostri cum

ihu in possessione gentium quas expulit
deus a facie patrum nostrorum usque in diebus dd'
qui inuenit gratiam ante deum. et petiit ut in-
ueniret tabernaculum deo iacob. Salomon
autem hedificauit illi domum sed non excelsus
in manufactis habitat. Sicut per prophetam dicit
Celum mihi sedes est terra autem scabellum pedum
meorum. Quam domum hedificabitis mihi dicit
dominus aut quis locus requietionis mee est.
Nonne manus mea fecit hec omnia. Dura-
cerunce et incircumcisis cordibus et auribus
vos semper spiritui sancto restitistis sicut et pa-
tres vestri ita et vos. Quem prophetarum non sunt per-
secuti patres vestri et occiderunt eos qui pre-
nuntiabant de aduentu iusti. cuius vos
nunc proditores et homicide fuistis qui acce-
pistis legem in dispositionem angelorum
et non custodistis. Audientes autem hec disse-
cabantur cordibus suis et stridebant dentibus in
eum. Cum autem esset stephanus plenus spiritu sancto in-
tendens in celum uidit gloriam dei et ihesum
stantem a dextris dei et ait. Ecce uideo cel-
os apertos. et filium hominis stantem a dextris ui-
tutis dei. Exclamantes autem uoce magna
continuerunt aures suas et impetum fecerunt
unanimiter in eum. Et eicientes eum extra
ciuitatem lapidabant. et testes deposue-
runt uestimenta sua secus pedes adolescentis
qui uocabatur saulus. Et lapidabant stephanum
inuocantem et dicentem. Domine ihesu suscipe spi-
ritum meum. Positis autem genibus clamauit
uoce magna dicens. Domine ne statuas
illis hoc peccatum quia nesciunt quid faciunt. Et
cum hoc dixisset obdormiuit in domino. Sau-
lus autem erat consentiens neci eius. Facta
est autem in illa die persecutio magna in ecclesia
que erat ihrlimis et omnes dispersi sunt per regi-
ones iudee et samarie preter apostolos. Curaue-
runt autem stephanum uiri timorati et fecerunt
planctum magnum super illum. Saulus uero deua-
stabat ecclesiam per domos intrans uiros
ac mulieres trahens in custodiam. Igitur
qui dispersi erant pertransibant euangelizan-
tes uerbum dei. Philippus autem descendens in
ciuitatem samarie predicabat illis xpm.
Intendebant autem turbe his que a philippo
dicebantur unanimiter audientes et uide-
tes signa que faciebat. Multi enim eorum qui
habebant spiritus immundos clamantes uoce
magna exiebant. Multi autem paralitici
et claudi curati sunt. Factum est autem magnum
gaudium in illa ciuitate. Vir autem quidam
nomine symon qui ante fuerat in ciuitate

magus seducens se esse aliquem magnum cui
auscultabant omnes a minimo usque ad
maximum. dicentes hic est uirtus dei que
uocatur magna. Attendebant autem eum
propter quod multo tempore magicis suis dementasset
eos. Cum uero credidissent philippo euangeli-
zanti de regno dei et nomine ihesu xpi. baptizab-
antur uiri et mulieres. Tunc symon et ipse
credidit. Et cum baptizatus esset adherebat
philippo. Videns autem signa et uirtutes maximas
fieri stupens admirabatur. Cum autem
audissent apostoli qui erant ihrlimis. quia sa-
maria recepit uerbum dei. miserunt ad eos
petrum et iohannem. Qui cum uenissent orauerunt
pro ipsis ut acciperent spiritum sanctum. Nondum enim
in quemquam illorum uenerat sed baptizati tantum e-
rant in nomine domini ihesu. Tunc imponebant
manus super illos et accipiebant spiritum sanctum. Cum
uidisset autem symon quia per impositionem ma-
nuum apostolorum daretur spiritus sanctus. obtulit
eis pecuniam dicens. Date et mihi hanc potestatem
ut cuicumque imposuero manus acci-
piat spiritum sanctum. Petrus autem dixit ad eum. Pe-
cunia tua tecum sit in perditionem quoniam donum
dei existimasti pecunia possideri. Non est tibi
pars neque sors in sermone isto. Cor enim tuum non
est rectum coram deo. Penitentiam itaque age
ab hac nequitia tua. et roga deum si forte
remittatur tibi hec cogitatio cordis tui. In fe-
lle enim amaritudinis et obligatione iniqui-
tatis uideo te esse. Respondens autem symon dixit.
Precamini uos pro me ad dominum ut nichil
ueniat super me horum que dixistis. Et illi qui-
dem testificati et locuti uerbum domini rediebant
ihrlimam. Et multis regionibus sam-
aritanorum euangelizabant. Angelus autem domini
locutus est ad philippum dicens. Surge et
uade contra meridianum ad uiam que descen-
dit ab ihrlim in gazam. hec est deserta. Et
surgens abiit. Et ecce uir ethiops eunuc-
hus potens candacis regine ethiopum qui
erat super omnes gazas eius uenerat adorare in
ihrlim et reuertebatur sedens super currum suum.
legensque ysaiam prophetam. Dixit autem spiritus phili-
po. Accede huc et adiunge te ad currum istum.
Accurrens autem philippus audiuit eum legen-
tem ysaiam prophetam et dixit. Putasne intelli-
gis que audis legis. Qui ait. Et quomodo poss-
um si quis non ostenderit mihi. Rogauitque
philippum ut ascenderet et sederet secum.
Locus autem scripture quem legebat erat hic. Tamquam
ouis ad occisionem ductus est. et sicut agnus
coram tondente se sine uoce. sic non ape-

mus & fili. Jn humilitate mea iudi
cium ei⁹ sublata
est. Generationem eius quis enarrabit?
Cui⁹ tollet de terra vita eius. Xps autem
cum dicit philippo venit. Obscura et quæ
plena sunt hæc de se an de alio aliquo? Aperi
ens autē philippus os suum et incipiens
a scripturis uti euangelium illi ihm. Et
dum venit per mare uenerūt ad quendam
aq̄. Et ait eunuchus. Ecce aq̄. Et prohibet
me baptizari. Dixit autem philippus. Si
credis ex toto corde licet. Et respons ait. Cre
do filium dei ihm. Et iussit stare curru.
Et descenderūt uterq; in aq̄. philippus et eu
nuchus. et baptizauit eum. Cū autē ascen
disset de aqua spūs dñi rapuit philippum. et
amplius nō vidit eū eunuchus. Jbat au
tē via sua gaudens. philippus autē in
uentus est in azoto. Et pertransiens euā
gelizabat ciuitatibus donec veniret
cesaream. Saulus adhuc spi
rans minarū et cedis in discipulos dñi.
accessit ad principē sacerdotum. et petiit
ab eo epistolas in damascū ad synagogas
ut si quos inuenisset huius uie uiros ac mu
lieres ligatos perducet ihrlm. Et cū iter
faceret contigit ut appropinquaret damasco.
Et subito circumfulsit eum lux de celo. Et
audiens uocem dicentem
sibi. Saule saule quid me persequeris?
Qui dixit. Quis es dñe? Et ille. Ego sum
ihs nazarenus q̄m tu persequeris. Dur
est tibi contra stimulum calcitrare. Et
tremens ac stupens dixit. Dñe quid me
uis facere? Et dixit ad eum. Surge et in
gredere ciuitatem. Et dicetur tibi quid te oport
eat facere. Viri autē illi qui comitabantur
eum steterunt stupefacti. Audientes
quidem uocem neminē autē videntes.
Surrexit autē saulus de terra. Apertisq; oculis
nichil videbat. Ad manus autē illi trahē
tes introduxerunt damascū. Et erat ibi
tribus diebus nō videns. et nō manducauit
nec bibit. Erat autē quidā discipulus in
damasco nomine ananias. Et dixit ad illū in visu
dñs. Ananias. At ille ait. Ecce ego dñe.
Et dixit ad illum. Surgens vade in ecclē
quę vocatur recta. et quere in domo iudę
saulū nomine tharsensem. Ecce enim orat.
Vidit enim virū nomine ananiam introeuntem
et imponentem ei manū. ut visū recu
perat. Respondit autē ananias. Dñe audi
ui a multis de viro hoc quanta mala
fecerit sanctis tuis in ihrlm. Et hic pote
statem a principibus sacerdotum alligā
di omēs qui inuocant nomen tuum.
Dixit autē dominus ad eum. Vade quoniam
electionis est mihi iste ut portet nomen meum
coram gentibus et regibus et filiis israel. Ego
enim ostendam illi quanta oportet eum
pro nomine meo. Et abiit ananias:
et introiit in domum. et imponēs ei manū
dixit. Saule frater dns misit me qui
apparuit tibi in via qua venisti ut vi
deas et implearis spū sco. Et confestim ce
ciderunt tanquam squame ab oculis eius.
et uisū recepit. Et surgens baptizatus est.
Et cum accepisset cibum confortatus est.
Fuit autē cum discipulis qui erant
in damasco per dies aliquot. Et continuo in synagogis predicabat ihm quoniam hic est
filius dei. Stupebant autē omnes qui audiebant
eum dicētes. Nonne hic est qui expugnaba
bat in ihrlm eos qui inuocabant nomen
istud? Et huc ad hoc venit ut vinctos
illos perducat ad principes sacerdotum. - multo -
Saulus autē magis conualescebat et confū
debat iudeos qui habitabant damasci. af
firmans quoniam hic est xps. Cū autē impleren
tur dies multi consilium fecerūt inter
eum iudei. Facta autē est insidiis
eorum notis. Custodiebant autē
et portas die ac nocte ut eum interficerent.
Accipientes autē discipuli eius nocte per
murum demiserunt eum submittentes
in sporta. Cum autē uenisset in ihrlm
tentabat iungere se discipulis. Et omnes
timebant eum nō credentes quod esset dis
cipulus. Barnabas autē apprehensum illum duxit
ad apostolos. Et narrauit illis quomodo vi
derit dominum. et quia locutus est ei. et quo
modo in damasco fiducialiter egerit in no
mine ihu. Erat cum illis manens et ex
ihrlm fiducialiter agens in nomine dni. Lo
quebatur quoque gentibus et disputabat ad gręcos.
Illi autē quęrebant occidere eum. Quod cum
isset frater cognouerunt eum nocte
deduxerunt illum in cesaream. et dimiserunt eum tharsum.
Ecclia
quidem per totam iudeam et galileam
et samariam habebat quietem ędificata
ambulans in timore dni. et solatio
ne sancti spūs replebatur. Factum est autē
ut petrus dum transiret universos perue
niret ad sanctos qui habitabant lydde. Jnuenit
autē ibi hominē quendam nomine eneam ab
annis octo iacentē in grabato qui erat
paralyticus. Et ait illi petrus. Enea sana

te ꝺo mmuſ ihe xpe. ⁊ ſurge ⁊ ſtatte ꝛ. Et
omnmo ſurrexit Et intenuit illum
omꝭ qui habitabant hyde ⁊ ſaronę qui
conuſi ſunt ad dominū. In ꝯſpectu aute
eius orietur decliuus. Et erut pleꝛ
o penty bonſ ⁊ helemoſinę. quę fece
tur. Factum eſt aute in diebꝰ illis infir
mata mozetem. Lui ci lauiſſent
po ſuerunt eam in cenaculo. Cū aute
ſpe dā ab yope diſcipuli audientes q
petꝝ eſſet in ea miſerunt duos uiros ad
eū rogantes ne pigꝛitū ueniꝛe uſq; ad
nos. Exurgens aute petꝝ uenit cū illis.
Et cum aduenſſet duxerū illū in cena
culū ⁊ circūſteterunt omēs uidue flentes ⁊
ostendentes tunicas ⁊ uestes quas fa
ciebat illis dorcas. Eiecto aute omnibꝰ
foꝛas petꝝ ꝓcidens genua oꝛauit. Et cō
uſus ad corꝑ dixit Tabita surge. Ap illa
aperuit oculos ⁊ uiso petꝝ resedit ꝑ ma
nū illi manū exꝑt ei. Et cū uocaſſet ſcos ui
duas assignauit eam uiuam. Factum
aute ē in ꝺe per uniuſam ioppē. ⁊ cecꝺi
derunt multi in dominū. Factū eſt aute
ꝺies multos moꝛaꝛetur in ioppe apud
quꝺam ſymonē cozuarū. Vir aute quꝺā
erat in cesaream nōie cornelius centu
o cohoꝛtꝭ q dr italica religioſus ⁊ timē
deū cū omi familia ſua. faciens helem
osinas multas plebi. ⁊ deprans dm
semper. uidit in uiſu manifeste quaſi
hora nona. angelū dei introeuntē ad ſe
et dicentē ei. Cornel. At ille intuens
eum ⁊ exterritus dixit. Quid eſt do
mine? Dixit aute illi. Oꝛationes tue ⁊ ele
mosine tue aſcenderunt in memoꝛiā
in conſpectu dei. Et nūc mitte uiros i iop
pen ⁊ accerſi ſymonem qui cognō
minatur petꝝ. Hic hospitatur apꝰ ſymo
nem quꝺam coꝛariū cuꝰ ē domꝰ iuxta
mare. Ipse dicet tibi quid te oꝑteat facꝛe. Et
cum discessiſſet angelꝰ qui loquebat illi.
uocauit duos domesticos suos ⁊ militē
metuentē deum ex his q illi ꝑebant
Et cū eis missis omia. misit eos i ioꝑ
pen. Postera aute die iter illis facientib
⁊ appinquantibꝰ ciuitati. ascendit pe
trus in superiora domꝰ ut oꝛaret circa
horam sextam. Et cū esuriret uoluit gu
stare parantibꝰ aute eis cecidit super eū
mens excessꝰ. ⁊ uidit celum apertum ⁊
descendens uas quoꝺā uelut linteū
magnum quatuoꝛ initijs submitti de
celo in terram. in quo erant omīa quaꝝ
pedia ⁊ serpentia terre ⁊ uolatilia celi. Et
factum est ad eum. Surge petꝛe occide
et manducā. Ait aute petꝝ. Absit dñe.
quia nūq̄ manducauī ex omi ⁊ immū
dum. Et iterū uox ad eū. Quę ꝺeus mūdauit
tu ne cōmune ꝺixeꝛis. Hoc autem
factū ē ꝑ ter. Et statim receptum ē uas
in celum. Et dum mente se hesitaret petꝝ
quid nā esset uisio q̄ uiderat. ecce uiri qui
missi fuerant a cornelio inquirentes do
mū ſymonis astiterūt ad ianuā. Et cum
uocassent interrogabant si ſymō q̄ cog
nominat petꝝ illic haberet hospi
tium. Petro aute cogitante de uisione dixit
ei ſpūs. Ecce iii uiri querūt te. Surge ergo
et descende ⁊ uade cum eis nichil dubitā
quia ego misi eos. Descendens aute petꝝ
ad uiros dixit. Ecce ego sū q̄ querit. Et
ait. Quę est ꝯpa uenistis? Et ꝺixeꝝ. Centu
rio cornelius uir iustus ⁊ timens deum
et testimoniū boni hns ab uniuſa gente
iudeoꝝ. ⁊ risum accepit ab angelo sco ac
cersiri te in domū suam ⁊ audire uba
abste. Introducens igitur eos hospita
uit. Sequenti aute die surgens ꝑfectꝰ
est cum eis. Et quidam de fratribus ab Io
ppe comitati sunt eum. Die petro uenit ſtati
ali aute die introiuit cesaꝛeā. Cornelius
exꝑctabat illos conuocans cognatos
suos ⁊ necessarios amicos. Et factum est ꝯ
intrasset petꝝ obuiauit ei cornelius.
Et procidens ad pedes eius adorauit. Petrus
autē leuauit eum dicens. Surge ⁊ ego ip
se homo sum. Et loquens cum illo intrauit
et inuenit multos qui conuenerat. Dixit
ad illos. Vos scitis quomodo abhominatꝰ
sit uir iudeus iungere aut accedere ad alie
nigenā. Et michi ostendit deus neminē com
munem aut immundū dicere hominē. Propꝛ
ꝙ sine dubitatione uenī accersitus. Interro
go ergo uos ꝙ ob cām accersistis me. Et cornē
lius ait. A nudiustertia die usq; ad hanc
horam. eram enim hora nona i domo
mea. ⁊ ecce uir stetit ante me in veste cā
dida. ⁊ ait. Cornelī exaudita est oꝛatio tua
et elemosine tue memorate sunt i cōſpectu
dei. Mitte ergo in ioppem. ⁊ accersi
ſymonē qui cognominatur petꝝ. Hic hospi
tatur in domo ſymonis coriarij iuxta
mare. Qui cum uenerit loquetur tibi. Cōtinuo
igitur misi ad te. tu bñ fecisti ue

mentes ad nos. Iunc ergo dñs nr̄ ih̄s postquā passus est resurrexit ad dñm. audiuit omnia quecūq; ē gesta sunt a domino. a petente aut̄ petro de suum dictū. Iniuante compet. q̄ nō ē dei personā accepit deus. sed in omī gente q̄ timet eum. et operatur iustitiā accepta est illi. Verbum misit deus filijs isrl̄ annūciāns pacē per ihm xp̄m. Ipse est omnium dñs. Vos scitis q̄ factū est in uniuersa iudea incipiens a galilea p̄ baptismū q̄ iohēs p̄dicauit ihm a nazareth quomodo unxit eū de spū sc̄o. et uirtute qui pertransiit benefaciēdo. et sanando oēs oppressos a diabolo. quia deus erat cum illo. Et nos testes sumus omnium q̄ fecit in regione iudeorū. et ihrlm. q̄ et interfecerunt suspendentes eū in ligno. Hunc deus resuscitauit tertia die. et dedit eū manifestū fieri nō omī populo testibus p̄ordinatis a deo nobis qui manducauimus et bibimus cum illo postquā resurrexit a mortuis. et p̄cepit nobis p̄dicare populo. et testificari q̄ ipse est q̄ constitutus ē a deo iudex uiuorū et mortuorū. Huic oēs prophete testimoniū perhibent remissionē peccatorū accipere per nomen eius omnis qui credunt in eū. Adhuc loquente petro uerbū hec. cecidit spūs sc̄s sup omnes qui audiebant uerbū eius. Et obstupuerunt ex circumcisione fideles qui uenerant cū petro. quia et in nationes gētis spūs sc̄s effusus ē. Audiebant enī illos loquentes linguis et magnificantes deū. Tunc respondit petrus. Numquid aquā quis prohibere potest ne baptizentur hi: qui spūm sc̄m acceperunt sicut et nos? Et iussit eos in nomine ihu xp̄i baptizari. Tunc rogauerunt eū ut maneret apud eos aliquot diebus. Audierunt autē apli et qui erant in iudea quia et gentes receperunt uerbū dei. Et cū ascendisset petrus Hierusalem disceptabant adūsus illum qui erant ex circumcisione dicentes. Quare introisti ad uiros preputium habentes et manducasti cū illis? Incipiens autē petrus exponebat illis ordinem dicens. Ego eram in ciuitate ioppe orans et uidi in excessu mētis uisionem. descendens uas quoddā sicut linteum magnum quatuor initijs submitti de celo. et uenit usq; ad me. In quod intuens consideraui et uidi quadrupedia terre et bestias et reptilia et uolatilia celi. Audiui autē et uocē dicentis mihi. Surge petre occide et manducā. Dixi autē. Domine absit quoniam nunquā introiuit in os meum. Respondit autē iterum secunda de celo. Quod deus mundauit tu ne communes dixeris. Hoc autē factum est per ter. et recepta sunt omnia iterum in celum. Et ecce tres uiri statim astiterūt in domo in q̄ eram missus ad me a cesarea. Dixit autē spūs michi ut irem cum illis nichil hesitans. Venerunt autē mecum sex uiri isti. et ingressi sumus in domū uiri. Narrauit autē nobis quomodo uidisset angelū in domo sua stantē et dicentē sibi. Mitte uiros in ioppen et accersi symonē q̄ agnominatur petrus. hic loquetur tibi uba in quibus saluus eris tu. et uniuersa domus tua. Cum aut̄ cepissem loqui cecidit spūs sc̄s super eos. sicut et in nos in principio. recordatus sum autē ubi dixit dñs. Ioh̄s quidē baptizauit aqua uos autē baptizabimini spū sc̄o. Si ergo eandē gratiam dedit illis deus sicut et nobis qui credidimus in dñm ihm xp̄m. ego quis eram potens prohibere deum? Hec audientes tacuerunt et glorificauerūt deū dicentes. Ergo et gentibus penitentiam ad uitā dedit. Illi aut̄ qui fuerant dispersi a tribulatione que facta fuerat sub stephano perambulauerūt usq; ad phenicē et cipri et antiochiam. nemini autē uerbū dicentes nisi solis iudeis. Erant autē quidam ex eis uiri ciprii et cirenei. qui cū introissent antiochiam. loquebantur ad grecos. annunciantes dñm ihm. Et erat manus domini cum eis. q̄ credens: conuersi sunt ad dñm. Peruenit autē sermo ad aures eccle q̄ est in ihrlm de istis et miserunt barnabā usq; ad antiochiam. Qui cū peruenisset et uidisset gratiam dei gauisus est. et hortabatur omes in proposito cordis permanere in dño quia erat uir bonus et plenus spū sc̄o et fide et apposita est turba multa domino. Profectus est autē barsil: ut quereret paulum. Quē cū inuenisset perduxit eum antiochiam. et annū totū cōuersati sunt ibi et docuerūt turbā multā ita ut cognominarentur primū discipuli antiochie christiani. In his aut̄ diebus descenderūt ab ihrlm prophete antiochiam. Et surgens unus ex eis nomine agabus significabat per spūm fame magnā futurā in uniuso orbe terr. q̄ et facta est sub claudio. Discipuli autē prout quis habebat proposuit unusquisq; illis in ministerium mittere habitantibus in iudea fratribus. Quod et fecerūt mittentes ad seniores per manus barnabe et saul.

XII

Hoem autem ꝓpositū hērodes rex: manus suas mittere quosdam de ecclia
Erat autem iacobum fratrem iohīs gladio. Videns autem quia placet iudeis apponit
et assumpsit petrum. Erant autē dies azimorū. Quem cum apprehendisset misit in carcerē tradens
quatuor quaternionibus militū ad custodiendum eum volens post pascha pro
ducere eum ꝓpulo. Et petro quidē seruabatur in carcere. Oratio autē fiebat sine
intermissione ab ecclia ad deū pro eo. Cū aut̄ produ
cturus eum esset herodes in illa nocte erat
petrus dormiens inter duos milites vinctus
catenis duabus: et ante ostium custodes custodiebant carcerem. Et ecce angelus dñi
astitit: et lumen refulsit in habitaculo: percussitq; latus petri excitauitq; eū dicēs.
Surge velociter. Et ceciderūt catene eius de manibus eius. Dixit autē angelus ad eū. Precinge
te: et calcia caligas tuas. Et fecit sic. Et
dixit ei. Circūda tibi vestimentū tuū: et sequere me. Et exiens sequebatur
eum: nesciebat quia verū est quod fiebat per angelum. Existimabat autē se visū videre.
Transeuntes autem primā: et secundā custodiam: venerūt ad portam ferream q̄ ducit
ad ciuitatem: que ultro apta est eis. Et
exeuntes processerunt unum vicum: et continuo discessit angelus ab eo. Petrus ad se reuersus
dixit. Nunc scio vere quia misit dominus angelum suum: et eripuit me de manu herodis: et de
omni expectatione plebis iudeorum. Cōsideransq; venit ad domum matris iohīs qui
cognominatur marchi: ubi erant multi congregati orantes. Pulsante autē
eo ad hostium ianue: processit puella ad audiendum nomine rode. Et ut agnouit vocem petri: p gaudio nō aperuit
ianuam. Sed illa decurrens: nūciauit stare petrum ante ianuam. At illi dixerūt. Insanis. Illa autē affirmabat sic se habere. Illi autē dicebāt
angelus eius est. Petrus autē perseuerabat pulsans. Cum autē aperuissent hostium
viderunt eum: et obstupuerunt. Annuēs autē eis manu ut tacerent narrauit
quomodo dñs eduxisset eum de carcere. dixitq; Nunciate iacobo fratri meo hec. Et egressus abiit in locum alium. Facta autē
die erat non parua conturbatio inter milites: quid de petro factum esset. Herodes autē cum
requisisset eum: nō inuenisset inquisitione facta de custodibus iussit eos duci. Et descendens a iudea in cesaream: ibi
commorabatur. Erat autē motus. multis et fidelibus. Ad illum unanimes conuenerāt ad eius
persuasionem blastho qui erat super cubiculum
regis: et hortabantur pacem. eo q̄ alerentur regiones eorum ab illo. Statuto autē die
herodes vestitus veste regali: sedebat pro
tribunali: et concionabatur ad eos. Populus autē acclamabat dei uocem: et non hominis. Confestim autē percussit eum angelus dominus eo q̄
non dedisset honorem deo. Et consumptus
a vermibus expirauit. Verbum autē dei crescebat et multiplicabatur. Barnabas autē et saulus reuersi sunt ab ierusalem expleto
ministerio assumpto iohē q̄ cognominatur marchus.

Erant autē in ecclia
q̄ erat antiochie ꝓphete et doctores in qbus barnabas et symeon qui nominabatur niger: lucius cyrenensis: manahen qui
erat heredes simul collactaneus: et saulus. Ministrantibus autē illis domino.
et ieiunantibus dixit illis spūs sc̄us. Segregate mihi barnabam et saulum in opus
ad q̄ assumpsi eos. Tunc ieiunantes et orantes imponentesq; eis manus dimiserunt
illos. Et ipi emissi ab spū
sc̄o abierūt seleuciam: et inde nauigauerunt cyprum. Et cum venissent salaminam ciuitatem cyprī: predicabant verbum dei in synagogis iudeorum. Habebant autē et iohēm in ministerio. Et cū perambulassent vniuersam insulam usq; ad paphū inuenerūt
quendam virum magum pseudoꝓphetam iudeum cui nomen erat bariehu qui erat cum
proconsule sergio paulo viro prudente. Is accersito barnaba et paulo: desiderauit audire verbum dei. Resistebat autē illis elymas magus. Sic enim interpretatur nomen eius: querens auertere proconsulē a fide. Saulus autem qui et paulus repletus spū sc̄o intuitus in eū dixit. O plene omni dolo et omni fallacia: fili diabuli inimice omnis iustitie: non desinis subuertere vias domini rectas? Et nunc ecce manus domini super te: et eris cecus non videns solem usq; ad tempus. Cecidit autem confestim super eum caligo et tenebre: circuibatq; querebat q̄ ei manum daret. Tunc proconsul cū vidisset factum credidit admirans ad doctrinam
dominī. Et cū ajssis navigassent paulus et qui cum eo erant de pafo venerunt perge pamphilie. Johes autē discedens ab eis reuersus est ierusalem. Ipi aut̄ pertransientes perge venerunt antiochiam

364

Ps. m ū deo spectatū a meipsum non videt corruptionem.

phoniam. Et in gretl sinagogam die sab
torum sedentes. Et ecce homo nomine ih
phes nomine qui erat princeps sinagoge
ad eos venientes. Rogans eum ut intraret ad se
Et cum ingressus esset domum archisinagoge
mortua est filia eius unica. Et ipse ad
dolescentulam manum misit et surrexit
puella. Et exiit fama hec in totam illam
terram. Et cum transisset inde ihs secu
tus est eum populus multus. Et ecce mulier
que erat in fluxu sanguinis duodecim annis
accessit retro et tetigit fimbriam vestimenti
eius. Dicebat enim intra se. Si tetigero tan
tum vestimentum eius salva ero. Et ihs
conversus et videns eam dixit. Confide filia
fides tua te salvam fecit. Et salva facta est
mulier ex illa hora. Et cum venisset ihs in
domum archisinagoge et vidisset tibicines
et turbam plorantem et ululantem dicebat
eis. Recedite non enim mortua est puella
sed dormit. Et deridebant eum. Et cum
ejecta fuisset turba intravit et tenuit manum
puelle et surrexit puella. Et exiit fama hec
in totam illam terram. Et cum transiret
inde ihs secutus est eum populus multus
et ecce homo nomine ih phes nomine qui
erat princeps sinagoge. Et cum ingressus
esset domum archisinagoge et vidisset tibi
cines et turbam plorantem et ululantem
dicebat eis. Recedite non enim mortua est
puella sed dormit. Et deridebant eum. Et
cum ejecta fuisset turba intravit et tenuit
manum puelle et surrexit puella. Et exiit
fama hec in totam illam terram. Et cum
transiret inde ihs secutus est eum populus
multus et ecce homo nomine ih phes nomine
qui

ertium regiam. ubi euangelizantes ce-
sant. Et quicum cur hilig in turmas
vedit, facetur claudo de uto matris sue
qui numq ambulauerat. Ihesus
paulum vocantem. Et mutuy eū au
tem q sibi fidem ut cum fieret de-
magna nocte. Surge sr tuus pedes tu
os. Et cessauit ambulauit. Turbe at
cum vidissent q fecerat paulus leuame
runt uocē suā hermogenicis. Ai
similes fcī hominib; descendere ad nos
Et vocabant barnabā iouē. paulum
mercurii. eo qđ ipe esset dux ubi. S
accepto responso q emerat ab eis ire
tur tercio ad eos ut ipsis
uolebat facti fieret. Cū aut ecc aph.
barnabas t paulus. cū ipis amicis fuis
cessit in tirbis. damantes t dicentes.
Viri quid hec facitis. et nos mortales simi
similes uob hominesq annuntiamus uob
ab his uanis conuti ad deum uiuū. qui
fecit celum t terrā mare t oīa que in eis
sunt. Et in pāte gnōnibz dimisit oēs
gēs ingredi in uias suas. Et quidē nō
sine testimonio semetipm reliquit. be
nefaciens. de celo dans pluuias. t tpa
fructifera. implens cibo t letitia corda
nra. Et cū h dicentes vix sedauerūt tur
bas ne sibi immolarent. Superuenerūt
aut quidam ab antiochia. t yconia iu
dei. t persuasis turbis lapidauerūt pa
ulū. extraxerūt eū extra ciuitatem. existimantes
eū mortuū ee. Circūdantibz aut eum
discipulis surgens intrauit ciuitatē.
et postera die profect ē cum barnaba in
derben. Cumq euāgelizassent ciuitati
illi. t discipulos multos. reuersi sunt ad
lystrā. t yconiū. t antiochiā. confirmā
tes animas discipulorū. exhortantes
ut permanerent in fide. t qđ per multa
me tribulationes oporteat nos intrare i
regnum dei. Et cū ordinassent illis
per singulas eccias presbyros. t oratio
nibus. et ieiuniis. cōmendauerūt
eos domino in quē credidissent. Et trāsie
ntes per pisidiā. uenerūt in pamphiliā.
et loquentes in pergen uerbū dei. descen
derunt in yrtaliā. Inde nauigauerūt
antiochiā. unde erant dati gre di
monio. q impleuerūt. Cū ad uenissēt
et congregassent ecclām. renuler. quāta
fecisset deus cū illis. et q aperuisset gē
tib; ostium fidei. Morati sunt aut

tempus non modicum cum discipulis. Et
quidam descendentes de iudea docebant
fratres. q nisi circūcidamini more
mōsi. nō potestis saluari. Facta aut
seditio non minima a paulo t barna
ba ad illum illos. statuer ut ascenderet
paulus t barnabas. t quidā alii ex aliis ad
apłos t phbros sr hac dona in ihrlm. Illi
igitur deducti ab ecīa pertransiebant
fenicē t samariam. narrantes conuer
sionem gentium. t faciebant gaudium
magnū omnib; fratrib. Cū aut uenissēt
ihrlm suscepti sunt ab ecīa. t ab apo
stolis. t a senioribz annuntiantes an
ta deus fecit cum illis. Surrexer aut
quidā de hereti phariseor. qui credidera
dicentes. q oportet circūcidi eos. precipere
quoq; seruare legem mosi. Conuenerūt
itaq apli t seniores videre de hac re. Cum autē magna exquisitio fieret. surgens petr dixit ad eos. Viri fres scitis
quia ab antiquis dieb; in nob elegit deus
per os mū. audire gēs uerbum euāgelii
et credere. et qui nouit corda deus testimo
nium perhibuit dans illis spm scī
sicut et nob. t nichil discreuit inter nos
et illos. fide purificans corda eor. Nūc
ergo quid tēptatis deum. imponis ju
gum sr ceruices discipulorū. q nec
nr nec patres nr portare. Sed per gām
dni nri ihu xp credimus saluari. quemo
dū et illi. Tacuit aut omis multitudo. au
dientes barnabam t paulū. narrantes
quanta signa t prodigia fecerit deus
per eos. Et postq tacuerūt. Viri fres audite
me. Symon narrauit quemadmodū primū deus visitauit
sumere ex gentibz populū nomini suo.
et hoc cōcordant uba prophar sicut scptū
est. Post hec reuertar et edificabo tabernaculū
dauid q cecidit. et ruinā eius reedificabo.
et erigam illud ut requirant ceteri homi
nes deū. et oēs gēs sup quas inuocatū est nomē
meū dicit dns faciens hec. notū a sclo est
deo opa sua. pp ego iudico nō inquietare
eos a ex gentib; conuertunt ad
deum sed scribere ad eos ut abstineāt se ab
contaminationib; simulacrorū. t fornica
cōe. t suffocatis. t sanguine. Moyses aut
a priscis antiquis hr in singul ciuitatib;
p eū predicente in synagogis. ubi per
sabbm legitur. Tūc placuit apłis t
senioribz cum omi eccīa eligere uiros

er eis. Cumq; ⁊ antiochiā eū paulo. ⁊ tum
ayū. Unum qui cognominat̄ barsab
as. ⁊ silam uiros primos in fratres sibi
eūs. Et misit cū. Aphi ⁊ scribens per
eos qui sunt antiochie. ⁊ syrie. ⁊ cilicie
fratribus qui ex gentibus salutē. Quo
niam quidam exeūtes nr̄i turbauerūt
uos uerbis subuertentes animas uras
quibus non mandauimus. Placuit exp̄
nobis collectis
unū. elegere uros. ⁊ mittere ad uos cū
bris nris dilectis. ⁊ paulo. Hominibus
qui tradiderūt aias suas p nōie dñi nr̄i
ihu xp̄i. Misimus ergo iudam ⁊ silā. q; ipi
ub referentes eadem. Visū est eū spūi sc̄o
et nob. nichil ultra imponere ub oneris
p̄ h necessaria. ut abstineatis uos ab ydo
lothis. ⁊ sanguine. ⁊ suffocato. ⁊ fornicatione. a quibus uos custo
dientes bñ agetis. ualete. Illi q; dimissi
descenderunt antiochiam. ⁊ congregā
tes tradiderūt epistam. ⁊ cū legissent
gauisi sunt sup̄ exhortatione. Judas aut̄
⁊ silas. et ipi cū essent pphē ubo plu
rimo confirmauerūt. fratres ab ubis
cū dimissi fuissent cū pace a fratribus ad eos q̄
miserant illos. Visum est ā silē remanē
ibi. Judas aut̄ tantū abiit hierlm. Pau
lus aut̄ ⁊ barnabas demorabantur an
tiochie docentes ⁊ euāgelizantes cū alīs
plurib; ubum dñi. Post aliquot aut̄ dies
dixit ad barnabā paulus. Reuertentes
uisitemus fratres per uniuersas ciuitates
in quib; p̄dicauimus ubum dñi. quomo
do se habeant. Barnabas aut̄ uolebat si
cū assumere iohannē qui cognominat̄
marchus. Paulus aut̄ rogabat eum
ut q; discessisset ab eis de pamphilia ⁊
nō isset cum eis in opus nō debere uenī
re. Facta aut̄ dissensione ut discederet
ab inuicem. ⁊ barnabas assumpto mar
cho nauigauit ciprum. Paulus uo elegit
silam. ⁊ profectus est tradit̄ a fratribus
gratie dī a fratribus.
Perambulabat aut̄ syriā ⁊ ciliciā. cō
firmans eccl̄as. Perueniens aut̄
deruē ⁊ lystrā. Et ecce
discipulus quidam erat ibi nōie timot
heus filius mulieris iudee fidelis. patre
gentili. huic testimoniū bonū red
debant ā fratribus q̄ erant in lystris ⁊
yconio. Hunc uolebat paulus ut cum
illo exiret. ⁊ assumens circumcidit eum. p̄ ui
dēs qui erant in illis locis. Sciebāt
enim omēs q̄ pater eius gentilis erat. Cū
autē circumiret ciuitates. tradebāt
eis custodire dogmata que erant ab apīis
et senioribus qui erant hierlm.
Ecclie quid firmabantur fide. et abū
dabāt numero quotidie. Transeuntes aut̄
frigiā. ⁊ galatie regionē. uetati
sunt a spūi sc̄o loqui ubū in asia. Cum uenissent aut̄
in misiam. tentabant ire bithy
niam. ⁊ non permisit eos spūs ihu. Et
trans misi mysiā. descenderunt antem ad
troadem. Et uisio per noctē paulo ostensa
est. Uir macedo quidā erat stans et deprecans eū ⁊ dicens
eius. transiens in macedoniā. adiuua
nos. Ut aut̄ uisum uidimus statim
quesiuimus exire in macedoniā. certi fī q; uocauit
nos deuangelizare eis. Navigantes aut̄
a troade recto cursu uenimus samothra
ciam. ⁊ sequenti die neapolim. Inde
philippos q̄ est prima partis macedonie ciuitas
colonia. Eramus aut̄ in hac urbe diebus
aliquot conferentes. Die aut̄ sabbatorū
egressi sumus foras porta iuxta fluuiū ubi
videbatur oratio esse. et sedentes locuti sumus
mulieribus q̄ conuenerant. Et quedā mu
lier nomine lydia. purpuraria ciuitatis
thiatire. colens deū audiuit nos. cuius
dñs aperuit mentē ⁊ intendere hijs que a paulo dicebā
tur. Cum aut̄ baptizata esset. ⁊ domus
eius. rogauit dicens. Si iudicastis me fidē
lem domino esse. intrate in domū meā.
et manete. Et coegit nos. Factū est aut̄ eūtibus
nobis ad orationem. puellam quādā habē
tem spūm pythonē obuiare nobis. que multum
quēstum magnū prestabat dnīs suis diuinando.
hec subsecuta paulum nos. et clamabat di
cens. Isti homines serui dei excelsi sunt.
q̄ annūciant nobis uiam salutis. Hoc aut̄ fa
ciebat multis diebus. Dolens aut̄ paulus
et conuersus dixit spūi. Precipio tibi in nōie
ihu xp̄i exire ab ea. Et exiit eadē hora.
Videntes aut̄ dñi eius q; exiit spes ⁊
quēstus eorum. apprehendentes paulum ⁊ silam. per
duxerūt in forū. ad principes. Et offerentes
eos magistratibus dixerūt. Hi homines con
turbant ciuitatē nr̄am. ⁊ sunt iudei. et
annūciant morē. q̄ nob; non licet suscipere
nec facere romanis. Et consurrexit turba eorum
simul. ⁊ magistratus scissis tunicis eorum. iussit
eos uirgis cedi. Et cū multas plagas
eis imposuissent. miserunt eos in car
cerem. precipientes custodi ut diligenter
custodiret eos. Qui cū talē p̄ceptū acce

XVI

acce pnſſi/mittr eos in mĩ cõſi amorem.
et pces eoꝝ firmauit regno. ¶ Acta aũt
nocte paulꝰ z ſilas adducunt⁹ tendi
tunt dñm z adhibunt eos ꝙ i caſtodia
essent. ¶ Subito aũ fre mot⁹ fr̃ magnꝰ
ita ut moueꝛent fundamẽta carceꝛis
et statim aperti sũt oĩa ostia z uniuſ
z uincla soluta ſũ. Expꝛgefa aũt custos
carceꝛis z uidens apta ostia carceꝛis
euaginato gladio uolebat se interficere
existimans fugisse uinctos. Clamauit aũt
paulꝰ magna uoce dicẽs. Nichil feceꝛis tibi
malꝰ. omnes enĩ hĩ sumꝰ. Petitoq; lumẽ
introgressꝰ ẽ. z tremefactꝰ procidit paulo
et sile ad pedes. Et producens eos foras ait
dñi quid me oꝑteꝛet facere ut saluꝰ fiã
de illo diceꝛe. At illi dixeꝛũt. Credẽ in dñm ihm̃ xpm
et saluꝰ eris tu z domꝰ tua. Et locuti ſũ ei uerbum
dñi z omnib⁹ qui erant in domo eius. et
tollens eos in illa hora noctis lauit
plagas eoꝝ. z baptizatus ẽ ipe z omnis
domꝰ eius cõtinuo. Cumq; produxiſſet
eos in domũ suam appoſuit eis mẽsam
et lętatus ẽ cum oĩ domo sua
credens dõ. Et cum diesꝫ facti ẽssent
magistꝝ uenerũt dicentes. Dimitte
uiros illos. Renuntiauit aũt custos carce
ris uerba hec paulo. q̃ miserũt magistꝝ
ut dimittamini. Nunc ig exeuntes ite
in pace. Paulꝰ aũt dixit eis. Cedẽs nos;
publice in cõspectu hoĩnũ homi
nes ciues miserũ in carcẽm. nũc occulte nos
eiũit. Nõ ita uenit et ipi nos eos
ducant. Nunciauerũt aũt magistꝝ hec
uerba hĩ. Timuerũtq; audito q̃ roma
ni essent. et uenientes deprecati ſũ eos. et
educentes rogabant ut egrederentur
de urbe. Egressi aũt de carcere intro
ierunt ad lydiam. uisisq; fr̃ibus consola
tisq; sunt eos. z pfti ſũ. Uenerũt aũt in
thalaſſonicen. ubi erat synagoga iudeoꝝ. Secũdũ aũt
dnicam aũt paulꝰ introiuit ad eos. et
per sabba tria disseꝛebat eis de scrip
turis. ad aperiendũ z intimandũ q̃ xpm
oꝑteꝛet pati. z resurgere a mortuis. et
quia hic ẽ ipe ihc quẽ ego annuncio uo
bis. Et quidã ex eis credideꝛunt et adhesi
sunt paulo z sile. et de colentibus gen
tilibus multitudo magna et mulieres q
plures nõ pauce. Zelantes aũt iude
i assumentesq; de uulgo uiros quosdã
malos. et turbã facta cõmouẽt ciuitatẽ
et assistentes domui iasonis quere
bant eos producere in pplm. Et cum nõ
inuenissent eos trahebant iasonẽ z quos
dam fres ad principes ciuitatis clamã
tes. ꝙ hi sunt qui solent cõmouere
hunc uenerunt quos suscepit iason. et
hi oĩs contra decreta cesaris faciunt. re
gem alium dicentes ee ihm. Cõmo
uerunt aũt plebem z principes ciuitatis
audientes hec. Et accepta satisfactione
ab iasone z a cęteꝛis dimiserũt eos. Statim
uo confestim per noctẽ dimiserũt paulũ
et silam in uerien. Qui cũ uenissent
in synagogam iudeoꝝ. manserũt
eorum aũt iudeoꝝ. ꝙ uiri thessalo
nicenses q̃ suscepit uerbũ cũ
omni alacritate scripturas si hec
se hꝫent. Et multi ex eis credideꝛunt et ex
gentilibꝫ mulieres honestę. mul
ti uiri. Cum aũt cognouissent iu
dei thessalonicenses q̃ et beroee ihesum ẽ a
paulo uerbum dei. uenerũt et illuc cõmo
uentes et turbantes multitudines. Statim
aũt paulũ dimiserũt fres ut iret ad ma
re. Silas aũt et timotheꝰ remanserũ
ibi. Qui aũt deducebant paulũ pduxe
runt eum athenas. Et accepto mandatu
ab eo ad silam z timotheum ut q̃ celeꝛ
ius uenirẽt ad illũ. ꝑfti ſũ. Paulꝰ aũt cũ
athenis eos expectaret. ꝑturbabatur
spiritus eius in ipo uidens idolatrię
deditam ciuitatem. Disputabat ig in synagoga
cũ iudeis colentibꝫ et in foro p oĩs diebus
eos qui adueniebant. Quidam aũt epicu
reoꝝ et stoicoꝝ philosophi disserebant
cum eo. z quidã dicebant. Quid uult
seminiuerbius hic dicere. Alii uero. No
uoꝝ demoniũ uidetur annũciator
ee. q̃ ihm z resurrectionem annũcia
uit eis. Et apprehensum eum eduxerunt
ad areopagum dicentes. Possumus scire que ẽ hec noua q̃ a te dici
tur. Xenia enĩ quędam infer
re nobis uidetur. Volumus ergo scire quid hec
uelint hec. Athenienses aũt oĩ z aduen
tes hospites ad nichil aliud uacabant
nisi aut dicere aut audire aliquid
nouum. Stans aũt paulꝰ in medio
areopagi ait. Viri athenienses. p oĩa
q̃ superstitiosiores uos uideo. Preteriens enĩ
et uidens simulacra uestra inueni aũ
ara in qua scriptum erat. ignoto dõ. Q̃

dicebat

XVIII

XIX

ad eum. Si nisi sps sancus ē audiuim
Ille uo ait. In quo ergo tupzsum estis.
Dixer. In ioh tupsumus. Dixit
aut paulus. Joh tupzsum tupalmo
pnīc ppm dicunt in en ā uenium ēt
pp ipm hoc est in ihm ut credere bis
audiuis tupzsum. Ait illis paulus. Joh
ēt cū impsuisset illis manus paulus ue
nit sps scs sup eos. Loquebantur linguis
et ppbabant. Erat aut oēs uiri fere. xij.
Introgressus aut sinagogam ē fiducia
loquebatur per mēses duos disputans
et suadens de regno dei. Cū aut quidā
murabant et nō credebāt maledicētes
uiā dni coram multitudine discedēs ab
eis segregauit discipulos quotidie disp
tans i schola cuiā tyranni. Hoc aut factū ē
per biēnū ita ut oēs habitantes asiā
audirēt uerbum dei. Judei atq; gētiles.
Virtutes aut non modicas faciebat deus per
manus pauli ita ut et supra languidos de
ferrentur a corpore eius sudaria uel semi
cinga. et recedebant ab eis infirmitates.
et spūs nequā egrediebantur. Tentauerūt
aut quidā de circuitibus iudeis exorci
stis inuocare sup eos nomē dni ihu dicentes. Adiuro
uos per ihm quem paulus predicat. Erant aut cuius
dam scene iudei principis sacerdotum. vii
filii qui hoc faciebant. Respondens aut spūs
nequā dixit eis. Jhm nouī et paulū scio
uos autē qui estis. Et insiliens ho in
quo erat demonium pessimum. et dominatus
amboz. inualuit aduersus eos. ita ut nudi
et uulnerati effugerent de domo illa. Hoc
autē notū factū ē omnib; iudeis atq; gē
tilib; qui habitabant epheso. et cecidit ti
mor sup oēs illos. et magnificabatur nomē
dni ihu. Multiq; credentiū uenerūt
confitentes. et annunciantes actus suos.
Multi autē ex eis qui fuerāt curiosa
sectati contulerūt libros. et combusserūt
coram omnib; et computatis pretijs illoz
inuenerūt pecuniam denariozum. xl. mi
lium. Ita fortē uerbum dei crescebat. et
roborabatur. Hiis aut expletis ppo
suit paulus in spū transire macedoniā
et achaiam. ire hierusalē dicens. quo
niā postquā fuero ibi oportet me et romā uide
re. Mittens aut in macedoniā duos
ex ministrantib; sibi timothēum et eras
tum. ipe remansit ad qē in asia. Erat aut
in illo die de uia dni turbatio nō mi
nima. Demetrius ei quidā nole argēta
rius. faciens edes argenteas diane
prestabat artificib; nō modicā questū.
quos conuocans et eos qui eiusmodi erat
opifices dixit. Viri scitis quia de hac
arte habemus adquisitionē est nob. et uidetis
et auditis q; nō solum epheso sed pene
totius asie paulus iste suadens abstu
lit multam turbam dicēs. qui nō sunt dii q̄
manibus fiunt. Jā uero sors hec nob pricli
tatur nō pro in redargutionē uenire. sed magne diane templū in nichi
lum reputabit. sed et detrimentum
ei aduenire ut tota asia et orbis colit.
His auditis repleti sunt ira. et exclamauerūt dicentes. Magna diana
ephesioz. et repleta est tota ciuitas confusione
et impetum fecerūt uno animo in theatrum.
rapto gaio et aristarcho macedonib
comitib; pauli. Paulo aut uolente in
trare in populū non permiserūt discipuli.
Quidā aut de asie principib ad eum mittebant ei
rogantes ne se daret in theatrum. Alii aut aliud clamabant. Erat enim confusio
et plures nesciebant qua ex causa conuenissent. Ex
tra uero de turba protulerūt alexandrum
protestantibus eis iudeis. Alexander ad
manum silentio postulato uolebat ra
tionē reddere populo. Qui ut agnouerūt quia
iudeus est uox est facta una omnū qui per
annos duas clamantiū. Magna diana
ephesioz. Et cū sedasset scriba ciuitas
dixit. Viri ephesii quis est hoīm qui nesciat ephesioz. ciuitatē esse cul
tricē magne dianē et iouis pdi. Cū ergo
his contradici nō possit oportet uos se
datos esse et nichil temere agere. Adduxistis enim hos homines neq; sacrilegos. neq;
blasphematores deā nram. Si ergo demetrius
et qui cū eo sunt artifices hītt aduersus aliq̄
causā. conuentus forenses agunt. et proconsules sunt accusent inuicem.
Siquid aut alius rei quereris in legi
tima ecclia poterit ablothu. Nā periclitamur argui seditionis hodierne. Cū
nullo obnoxij simus de quo possimus red
dere rationē concursus iste. Et cū hec
dixisset dimisit ecclam. Post aut cessauit tumultus accersens paulus discipulos
et exortatus eos uale dixit. et profectus est
ire macedoniā. Cū aut perem
bulasset partes illas. et exortatus eos

fuisti multo fmoē uentrm greamm a
ea fuisti. meiseq; nos fē sunt. ihs isdae
andeq; nauigauim m finum hyburn
q; finū reuerendā m macedoniā. Cōmi
cauy ē at eam ihs m aliā sosi quē put be
uenitq; chesla lomeuisiū aurelio. et sedi
gamū. accepeuit. tromothy. Aliam uo ci
tatē. ī neapolim. Ihs cū pessisset sustin
uenit noa. a tradē. Ac uo nauigauimy
p dies asimozz. a phylipos. ī uenim ad
eā q̄ē prima. ptis macedoniē ciuitas
colonia. Fuimus aut in hac ciuitate
quosdā dies. vbi demoran tes
nos diebus. vii. Die aut sabbi ē q̄ exiuim
mo ad fluuiū ubi. videbat. oratio esse
et cū eis p̄sedētes. locuti sum. mulieri
bus q̄ ibi p̄uenerāt. Et quedā mulier
nomē lidia purpuraria ciuitatis thya
tirenoz. colens deū. audiuit nos. cui⁹
cor dūs aperuit. ei. ut intenderet his
q̄ dicebant a paulo. Cū aut baptizata
fuisset. et domus eius. rogauit nos dicēs
Si iudicastis me fidelem dñō esse. ītrate
in domū meā. et manete. Et coegit nos
Factū est aut ībeūtib⁹ nob⁹ ad oratio
nē. puellā quādā habentē spiritū pythonē
obuiare nob⁹. que quēstū magnū p̄stabat
dñis suis diuinando. Hec subsequēs pau
lū et nos clamabat dicēs. Isti homines
serui dei altissimi sunt. q̄ annūciāt nob⁹
viā salutis. Hoc aut faciebat multis
diebus. Dolens aut paulus et conuersus
spiritui dixit. Precipio tibi in nomine
ihu xpi exire ab ea. Et exiit eadē hora.
Videntes aut dñi eius q̄ exiit spes quē
stus eorū. apprehendentes paulū et si
lam. traxerunt eos in forū ad principes
ciuitatis. Et offerentes eos magistratib⁹
dixerunt. Hi homines conturbant ciui
tatem nr̄am cū sint iudei. et annūciant
morē quē non licet nob⁹ suscipere neq;
facere cū simus romani. Et cōcurrit
turba simul. et magistratus scissis tuni
cis eorū. iusserunt eos cedi uergis. Et
cū multas plagas imposuissent eis. mi
serunt eos in carcerē. precipientes custo
di carcerū. ut diligenter custodiret eos.
Qui cū tale p̄ceptū accepisset. misit eos
in interiorē carcerē. et pedes eorū strin
xit nimis. In nocte aut hac orantes
paulus et silas laudabant deū. et audie
bant eos q̄ in custodia erant. Subito aut
terremotus factus est magnus. ita ut
mouerentur fundamenta carceris. Et
statim aperte sunt ostia omnia. et uniuer
sorum uincule solute sunt. Expergefactus
aut custos carcerū. et uidens ostia carce
ris aperta. euaginato gladio uolebat se
interficere. arbitrans fugisse uinctos.
Clamauit aut paulus uoce magna dicēs.
Nichil mali feceris tibi ipsi. uniuersi enim
hic sumus. Petitoq; lumine introiuit. et
tremefactus procidit paulo et silę. Et
producens eos foras ait. Domini quid
me oportet facere ut saluus fiam. Illi
aut dixerunt. Crede in dñm ihm xpm. et
saluus eris tu et domus tua. Et locuti
sunt illi uerbum dñi cum omnibus q̄
erant in domo eius. Et tollens eos in
illa hora noctis lauit a plagis. et bapti
zatus est ipse et omnes eius continuo.
Cumq; perduxisset eos in domum suam
apposuit mensam. et lętatus est cum
omni domo sua credens deo. Et cū dies
factus esset. uenerunt magistratus in
idipsum. qui uidentes scissuras tunicarū
eorum. timuerunt. Et misso nuncio
dixerunt. Dimitte homines illos. Nun
tiauit aut custos carcerum uerba hec
ad paulum. Quia misserunt magistratus
ut dimittamini. nunc ergo exeuntes
ite in pace. Paulus aut dixit ad eos.
Cesum nos publice uerberantes. homines
romanos. miserunt in carcerem. et nunc
occulte nos eiciunt. non ita. sed ueniant
ipsi et educant nos. Et annunciauerunt
magistratibus uerba hec. Timuerunt
aut audientes quia romani essent. et
ueniētes deprecati sunt eos. et educen
tes rogabant ut egrederentur de ciuitate
ne forte iterum insurgerent in eos. Et
egressi de carcere introierunt ad lidiam
et uisis fratribus consolati sunt eos. et
profecti sunt. Perambulantes aut am
phipolim et apollonię uenerunt thessa
lonicen. ubi erat synagoga iudeorum.
Secundum consuetudinem autem pau
lus introiuit ad eos. et per sabbata tria
disputauit eis de scripturis. Aperiens
et insinuans quia christum oportuit pati
et resurgere a mortuis. et quia hic est
christus ihs. quem ego annuncio uobis.
Et quidam ex eis credidere et adiuncti
sunt paulo et silę. Et ex colentibus gen
tibus grecis. et mulieres nobiles non
pauce. Zelantes aut iudei. et assumen
tes de uulgo uiros quosdam malos. et
turba facta. concitauerunt ciuitatem.
et assistentes domui iasonis. querebant
eos producere in populum. Et cum non
inuenissent eos. trahebant iasonem et
quosdam fratres ad principes ciuitatis
clamantes. Quia hi qui totum mundum
concitauerunt. et hi hospitium habuerunt
iason. et hi omnes contra decreta cesaris
faciunt. regem alium dicentes esse ihm.
Concitauerunt aut plebem et principes
ciuitatis audientes hec. Et accepto satis
monio a iasone et a ceteris dimiserunt
eos. Fratres aut confestim per noctem
emiserunt paulum et silam in beroen.
Qui cum uenissent. in synagogam iudeo
rum conuenerunt. Hi autem erant nobi
liores eorum qui erant in thessalonica.
Qui susceperunt uerbum cum omni
aviditate. quotidie scrutantes scripturas
si hec ita se haberent. Multi ergo ex eis
crediderunt. et mulieres gentiles honeste
et uiri non pauci. Cognito aut quod et
beroe a iudeis uerbum dei annunciaretur
a paulo. uenerunt et illuc commouentes
et turbantes plebem. Et tunc statim
paulum dimiserunt fratres ire usque ad
mare. Siluanus aut et timotheus ibi
remanserunt. Qui autem deducebant
paulum. perduxerunt eum athenas. Et
accepta mandato ad silam et timotheum
ut uenirent ad eum cito. profecti sunt.
Dum autem expectat eos paulus athenis
incitabatur spiritus eius in ipso. uidens
idolatrię deditam ciuitatem. Disputa
bat igitur in synagoga cum iudeis et
colentibus. et in foro per omnes dies ad
eos qui aderant. Quidam autem epicu
rei et stoici philosophi disserebant cum
eo. Et quidam dicebant. Quid uult se
minium hic dicere. Alii uero. Nouorum
dęmoniorum uidetur annunciator esse.
quia ihm et resurrectionem annunciabat
eis. Et apprehendentes eum. ad areopa
gum duxerunt dicentes. Possumus scire
quę sit hec nouella doctrina quę a te
dicitur. Nova enim quędam infers auri
bus nr̄is. Volumus ergo scire quid uelint
hec esse. Athenienses autem omnes et
hospites aduenę ad nichil aliud uacabant
nisi aut dicere aut audire nouum. Stans
autem paulus in medio areopagi ait.
Viri athenienses per omnia quasi super
stitiosiores uos uideo. Preteriens enim
et uidens simulacra uestra. inueni et
aram in qua scriptum erat. Ignoto deo.
Quod ergo ignorantes colitis. hoc ego
annuncio uobis. Deus qui fecit mundum
et omnia que in eo sunt. hic cęli et terre
dominus cum sit. non in templis manu
factis habitat. Nec manibus humanis
colitur indigens aliquo. cum ipse det
omnibus uitam et inspirationem et omnia.
Fecitq; ex uno omne genus hominum
inhabitare super uniuersam faciem terre.
definiens statuta tempora et terminos
habitationis eorum. Querere deum si
forte palpent eum aut inueniant. quam
quam non longe sit ab unoquoque nr̄um.
In ipso enim uiuimus et mouemur et
sumus. Sicut et quidam uestrorum poe
tarum dixerunt. Ipsius enim et genus
sumus. Genus igitur cum simus dei non
debemus existimare auro aut argento aut
lapidi sculpturę artis et cogitationis hu
mane deitatem esse similem. Hos quidem
igitur tempores ignorantię deus despi
ciens nunc annunciat hominibus omnes
ubique penitentiam agere. eo quod statuit
diem in qua iudicaturus est orbem in
equitate in uiro in quo statuit fidem
omnibus resurgere eum a mortuis. Audito
aut quod mortuorum resurrectionem
quidem irridebant. alii uero dixerunt.
Audiemus te de hoc iterum. Sic paulus
exiuit de medio eorum. Quidam uero
uiri adherentes ei credidere. inter quos
et dionisius areopagita et mulier nomine
damaris et alii cum eis. Post hec egressus
paulus ab athenis uenit corinthum. Et
inuenit quendam iudeum nomine aquilam
ponticum genere. qui nuper aduenerat
ab italia et priscillam uxorem eius eo
quod precepisset claudius discedere omnes
iudeos de roma. Et accessit ad eos. Et
quia eiusdem erat artis mansit apud eos
et operabatur. erant enim scenofactorie
artis. Et disputabat in sabbato quotidie
in synagoga. interponens nomen dñi ihu
suadebatq; iudeis et grecis. Cum autem
descendissent a macedonia silas et timo
theus. instabat uerbo paulus testificans
iudeis esse christum ihm. Contradicen
tibus autem eis et blasphemantibus. excu
tiens uestimenta sua dixit ad eos. Sanguis
uester super caput uestrum. Mundus ego
ex hoc ad gentes uadam. Et migrans inde
intrauit domum cuiusdam nomine titi
iusti colentis deum. cuius domus erat
coniuncta synagoge. Crispus aut archi
synagogus credidit domino cum omni
domo sua. Multi quoque corinthiorum
audientes credebant et baptizabantur.
Dixit autem dominus nocte per uisionem
paulo. Noli timere. sed loquere et ne
taceas. Quoniam ego sum tecum. et nemo
apponetur tibi ut male faciat tibi. quia
populus est mihi multus in hac ciuitate.
Sedit autem annum unum et menses sex
docens apud eos uerbum dei. Gallione
autem proconsule achaie. insurrexerunt
iudei unanimiter aduersus paulum. et
adduxerunt eum ante tribunal dicentes.
Quia contra legem hic persuadet hominibus
colere deum. Paulo autem incipiente
aperire os suum. dixit gallio iudeis. Si
quidem esset iniquum quid aut facinus
pessimum o viri iudei. recte sustinerem
uos. Si uero questiones sunt de uerbo et
nominibus et lege uestra. uos ipsi uidete.
Iudex ego horum nolo esse. Et abegit
eos a tribunali. Apprehendentes autem
omnes sosthenem principem synagoge
percutiebant eum ante tribunal. Et nichil
gallio horum curabat. Paulus autem
adhuc sedens multos dies fratribus ualefa
ciens. navigabat syriam et cum eo priscilla
et aquila. Tonsus erat caput in cenchris.
habebat enim votum. Et uenit ephesum
et illos ibi dimisit. Ipse autem ingressus
synagogam disputabat cum iudeis. Qui
rogantibus eis ut amplius apud illos
maneret non consensit. Sed dimisit eos
dicens. Iterum reuertar ad uos deo uolente.
Et ascendens navigauit ephesum. et cum
descendisset caesaream. ascendit et salu
tata ecclesia descendit antiochiam. Et
facto ibi aliquanto tempore profectus est
deinde perambulans ordine galaticam
regionem et phrygiam confirmans omnes
discipulos. Quidam autem iudeus apollo
nomine alexandrinus genere. uir eloquens
potens in scripturis. uenit ephesum. hic
erat instructus uiam domini. et fervens
spiritu loquebatur et docebat diligenter
ea que sunt iesu. sciens baptisma tantum
iohannis. Hic ergo cepit fiducialiter
agere in synagoga. quem cum audissent
priscilla et aquila. assumpserunt eum et
diligentius illi exposuerunt uiam dei.
Cum autem uellet ire achaiam. exhortati
fratres scripserunt discipulis ut susci
perent eum. Qui cum uenisset multum
cooperatus est his qui credidere. Vehe
menter enim iudeos uincebat. publice
ostendens per scripturas esse christum
ihm. Factum est autem dum apollo esset
corinthi. ut paulus peragratis superiori
bus partibus uenisset ephesum. et inue
niens quosdam discipulos dixit ad eos.
Si spiritum sanctum accepistis credentes.
At illi dixerunt ad eum. Sed neque si
spiritus sanctus est audiuimus. Ille
autem dixit. In quo ergo baptizati estis.
Qui dixerunt. In iohannis baptismate.
Dixit autem paulus. Iohannes baptizauit
baptismate penitentie populum dicens in
eum qui uenturus esset post ipsum ut
credant. hoc est in ihm. Quo audito
baptizati sunt in nomine domini ihu. Et
cum imposuisset illis manus paulus uenit
spiritus sanctus super eos. Et loquebantur
linguis et prophetabant. Erant autem
omnes uiri fere duodecim. Introgressus
autem synagogam cum fiducia agebat per
tres menses disputans et suadens de
regno dei. Cum autem quidam indurarent
et incredibiles dicerent uiam domini co
ram multitudine. Recedens ab eis segre
gauit discipulos. quotidie disputans in
schola tyranni. Hoc autem factum est
per biennium. ita ut omnes qui habitarent
asiam audirent uerbum dei ihu. tam
iudei quam et greci. Virtutes quoque non
ordinarias deus faciebat per manus pauli.
ita ut etiam deferri a corpore eius sudaria
et semicinctia et recedere ab eis infirmi
tates. Et spiritus nequam exirent ab eis.
Tentauerunt autem quidam et de circum
euntibus iudeis exorcistis inuocare super
eos qui habebant spiritus malos nomen
domini ihu dicentes. Adiuramus uos per
ihm quem paulus predicat. Erant autem
quidam filii scene iudei principis sacer
dotum septem qui hoc faciebant. Respon
dens autem spiritus nequam dixit illis.
Ihm noui et paulum scio. uos autem qui
estis. Et insiliens in eos homo in quo
erat spiritus malus. et dominatus amba
rum inualuit contra eos. ita ut nudi et
uulnerati fugerent de domo illa. Hoc
autem notum factum est omnibus iudeis
et grecis qui habitabant ephesum. et
cecidit timor super omnes illos. et magni
ficabatur nomen domini ihu. Multique
credentium uenerunt confitentes et an
nunciantes actus suos. Multi autem ex
eis qui fuerant curiosa sectati contule
runt libros et combusserunt coram omni
bus. et conputatis pretiis illorum inue
nerunt pecuniam denariorum quinquagin
ta milium. Ita fortiter crescebat uerbum
dei et confirmabatur. Postquam autem
impleti sunt hi dies. posuit paulus in
spiritu transire macedoniam et achaiam
et ire hierusalem dicens. Quoniam postea
quam fuero illic oportet me romam uidere.
Mittens autem in macedoniam duos ex
ministrantibus sibi timotheum et erastum
ipse substinuit tempus in asia. Eo tempore
factus est motus non modicus de uia
domini. Demetrius enim quidam nomine
argentarius faciens edes argenteas dia
nę. quęstum prestabat artificibus non
modicum. Quos conuocans et eos qui
huiusmodi erant operarios. dixit. Viri
scitis quia de hac opificio est nobis
adquisitio hec. Et uidetis et audistis
quia non solum ephesi sed pene totius
asię paulus hic suadens auertit multam
turbam dicens quoniam non sunt dii qui
manibus fiunt. Non solum autem hec
periclitatur nobis pars in redargutionem
uenire. sed et magne dianę templum in
nichilum reputari. sed et destrui maies
tatem eius incipere. quam tota asia et
orbis colit. Audientes autem et repleti
ira clamabant dicentes. Magna dianę
ephesiorum. Et impleta est tota ciuitas
confusione. Impetum quoque fecerunt
unanimiter in theatrum. rapientes gaium
et aristarchum macedones comites pauli.
Paulo autem uolente introire in populum
non permiserunt discipuli. Quidam autem
et asiarche illius qui erant amici eius
mittentes ad eum rogabant ne se dare
in theatrum. Alii ergo aliud clamabant.
Erat enim ecclesia confusa. et plures
nescierunt quam ob rem conuenissent.
De turba autem detraxerunt alexandrum
propellentibus eum iudeis. Alexander
autem manu silentium indicens uolebat
rationem reddere populo. Quod ut cogno
uerunt quoniam iudeus esset. uox facta
est una omnium quasi per horas duas
clamantium. Magna dianę ephesiorum.
Et cum sedasset scriba populum ait.
Viri ephesii quis enim est hominum qui
nesciat ephesiorum ciuitatem cultricem
esse magne dianę et eius quod cecidit
a iouis. Cum ergo his contradici non
possit. oportet uos sedatos esse et nichil
temere agere. Adduxistis enim homines
istos neque sacrilegos neque blasphemantes
deam uestram. Si quidem demetrius et
qui cum eo sunt artifices habent aduersus
aliquem causam. conuentus forenses agun
tur et proconsules sunt. accusent alter
alterum. Si quid autem de alia re quere
tis. in legitima ecclesia poterit diffiniri.
Etenim periclitamur argui seditionis hodie
huius diei. nullius obnoxii existentes de
quo possimus rationem reddere concursus
huius. Et hec cum dixisset dimisit ecclesiam.
Postquam autem cessauit tumultus. uocatis
paulus discipulis et exhortatus eos. ualefa
ciens profectus est ut iret macedoniam.
Cum autem perambulasset partes illas et
exhortatus eos fuisset uenit in greciam.
Et cum tres menses fecisset. facte sunt
illi insidie a iudeis nauigaturo in syriam.
habuit consilium ut reuerteretur per
macedoniam. Comitatus est autem illum
sopater pyrri beroensis. thessalonicensium
autem aristarchus et secundus. et gaius
derbeus. et timotheus. asianorum autem
tichicus et trophimus. Hi cum prefissent
nobis. expectabant nos troade. Nos uero
navigauimus post dies azimorum a philippis
et uenimus ad eos troade in diebus. v. ubi
demorati sumus diebus. vii. In una autem
sabbati cum conuenissemus ad frangendum
panem. paulus disputabat cum eis. profec
turus in crastinum. Extendit quoque ser
monem usque in mediam noctem. Erant
autem lucerne copiose in cenaculo. ubi
eramus congregati. Sedens autem quidam
adolescens nomine eutichus super fenestram.
cum sopore gravaretur. disputante diu paulo.
deorsum ceciderat a tercio cenaculo. et sub
latus est mortuus. Descendens autem paulus
cecidit super eum. et complexus dixit. Nolite
turbari. anima enim ipsius in illo est. Ascen
dens autem et gustans. et satis allocutus
eos usque in lucem. sic profectus est. Adduxe
runt autem puerum viuentem. et consolati
sunt non minime. Nos autem ascendentes
navem nauigauimus asson. inde suscepturi
paulum. sic enim disposuerat. ipse autem
uolens pedestre iter facere. Cum autem
occurrisset nobis asson. et assumpsissemus
eum. uenimus mitilenen. Et inde nauigantes
sequenti die uenimus contra chium. et alia
transiuimus samum. et sequenti die uenimus
miletum. Proposuerat enim paulus nauigare
ephesum. ne quod mora illi fieret
in asia. festinabat enim si possibile sibi esset
ut diem pentecosten faceret hierusalem
Mileto autem mittens ephesum uocauit
maiores natu ecclesie. Quibus postquam
uenissent ad eum. dixit eis. Vos scitis a prima
die qua ingressus sum in asiam qualis uobis
per omne tempus fuerim. seruiens domino cum
omni humilitate et lacrimis et temptationibus
quę mihi acciderunt ex insidiis iudeorum.
quomodo nichil subtraxerim utilium quo
minus annunciarem uobis et docerem uos pu
blice et per domos. testificans iudeis atque
gentilibus in deum penitentiam et fidem
quę est in dominum nr̄um ihm xpm. Et nunc ecce alligatus ego
spiritu vado hierusalem. quę mihi eo uenturo
sint ignorans. nisi quod spiritus sanctus per omnes
ciuitates protestatur dicens quoniam uincula
mihi hierusalem et tribulationes manent me. Sed
nichil horum uereor nec facio animam meam pretiosio
rem me. dummodo consummem cursum meum
et ministerium uerbi quod accepi a domino
ihu. testificari euangelium gratie dei. Et nunc
ecce ego scio quia amplius non uidebitis faciem
meam uos omnes. per quos transiui predicans
regnum dei. Et protestor uobis hodierna
die quia mundus sum a sanguine omnium.
non enim subterfugi quominus annunciarem uo
bis omne consilium dei. Attendite uobis et uniuerso
gregi in quo uos spiritus sanctus posuit episcopos
regere ecclesiam dei. quam acquisiuit sanguine
suo. Ego scio quoniam introibunt post discessio
nem meam lupi rapaces in uos non parcentes
gregi. Et ex uobis ipsis exurgent uiri lo
quentes peruersa. ut abducant discipulos post se. Propter quod uigilate memoria
retinentes quoniam per triennium nocte et
die non cessaui cum lacrimis monens unumquem
quemque uestrum. Et nunc commendo uos deo et uerbo gratie
ipsius qui potens est edificare et dare hereditatem
inter sanctificatos omnes. Argenti aut
et auri aut uestimenti nullius concupiui
sicut ipsi scitis. quoniam ad ea quę mihi erant et his
qui mecum sunt ministrauerunt manus iste. Omnia
ostendi uobis quoniam sic laborantes oportet
suscipere infirmos. ac meminisse uerbi domini
ihu quoniam ipse dixit. Beatius est magis dare quam
accipere. Et cum hec dixisset ponens genua sua
cum omnibus illis orauit. Magnus autem fletus
factus est omnium. Et procumbentes super collum
pauli osculabantur eum. dolentes maxime
in uerbo quod dixerat quoniam amplius faciem eius non
essent uisuri. Et deducebant eum ad nauem.

Factum autem est ut nauigaremus. ab
solutis ab eis nostro cursu uenimus coon.
et sequenti die rodum. et inde patharam.
Et cum inuenissemus nauem transfretantem
in fenicen ascendentes nauigauimus. Cum
apparuissemus autem cipro reliquimus ea.
ad sinistram nauigantes in syriam. Et ue
nimus eliyz. ibi enim erat exponens
onus. Inuentis autem discipulis mansimus
ibi diebus. vii. qui paulo dicebant per spi
ritum ne ascenderet hierusalem. Et expletis die
bus profecti abeuntes nos omnibus
cum uxoribus et filiis usque foras ciuitatis. Et
ponentes genua in littore orauimus et ui
ximus inuicem. Illi aut redierunt in sua. Nos uero nauigatione expleuimus
a tyro deuenientes ptholomaidam. et saluatis fratribus

simo die una apud illos. Alia autē die
sequenti uenerunt ad eum iherusalem dom
phitiyi cuncte gentis iudee et uniuerse regi
ones apud eū. Hec autē cum quadā
filie impudice ppheticas. Et mirabantur
ibi per dies aliquot super uenturi quidam
ut arbitrabā ppha nobis grauis. Et cum illi
ad nos. Tulit zonam suam et alligauit
pedes suos et manus dixit. Hoc dicit spūs sc̄s
ei⁹ cuius est zona hec alligabunt sic in iherusa
lem. Et tradent in manus gentiū. Et cū
audissemus rogabamus nos et hi qui illuc
erant ne ascenderet iherusalem. Tunc
respondit paulus dicens. Quid facitis flentes
et affligentes cor meum? Ego enim non solum
alligari sed mori in iherusalem paratus sum
pro nomine dñi ihu. Et cum ei suadere non posse
mus quiescimus dicentes dñi uoluntas
fiat. Post autē dies istos ascendentes
iherusalem. Venerē autē et de discipulis
a cesarea nobiscū adducentes secū apud
quos hospitaremur iasonē cipri antiquū
discipulum. Et cū uenissemus iherusalem
libenter suscepere nos fres. Sequenti autē die
ibat paulus nobiscum ad iacobū. omnes
quoque uenere seniores. Quos cū salutas
set narrabat per singula que fecisset
deus in gentibus per ministeriū ipsius. At
illi cum audissent magnificabāt deū. Dixer
unq; ei. Vides frater quot milia sunt
in iudeis qui credidere et omnes emulatores
sunt legis. Audierāt autē de te quia discessio
nē docebas ab omnibus iudeis qui sunt inter
gentes dicens non debere eos circumcidere
filios suos. neq; secundū consuetudinē ingredi
debe. Quid ergo? Vtique oportet conuenire
multitudinē. Audiunt enim te supuenisse
Hoc ergo fac quod dicimus. Sunt nobis
quattuor uiri uotū habentes super se. Hos assūptos
sanctifica te cū illis impende illis ut radant
capita sua et scient omnes quia quę de te audi
erant falsa sunt. sed ambulas et ipse custo
diens legē. De his autē qui credidere ex
gentibus nos scripsimus iudicantes ut ab
stineat se ab idolothitis et sanguine
et suffocato et fornicatione. Tūc paulus
assūptis uiris postera die purificatus
cum illis intrabat in templū annuncians ex
plecionem dierū purificationis donec offe
retur pro unoquoq; eorū. Cū autē
uidissent eum qui erant de asia
Iudei concitati sunt omni turbe et iniecerūt ei manus
clamantes. Viri israhelite clamate adiu
uate. Hic est homo qui aduersus populum et
legem hunc locum omnes ubique docens et insu
per gentiles induxit in templum et polu
it sanctum locum hunc. Videbant enim ephe
sium ciuitatem cum ipso quē
existimabant quia in templū introduxisset paulus.
Commota est autē ciuitas tota
et factus est concursus populi. apprehendentes pau
lum trahebant eum extra templum.
et statim clause sunt fores. Querentes
autē eum occidere nuntiatum est tribuno
cohortis quia tota confunditur hierusa
lem. Qui statim assumptis militibus et centuri
onibus cucurrit ad illos. Et cū uidissent tri
bunum et milites cessauere percutere pau
lum. Tunc accedens tribunus apprehē
dit eum et iussit alligari catenis duabus.
Et interrogabat quis esset et quid fecisset.
Alii autē aliud clamabant in turba
cum non posset certum agnoscere pro tumul
tu iussit duci eum in castra. Et cū pau
lus uenisset ad gradus contigit ut portaretur a militibus ipse
quia imminebat multitudo populi clamantis
tolle eum. Et cum copisset duci in castra
paulus dixit tribuno. Si licet mihi
aliquid loqui ad te? Qui dixit. Graece nos
ti? Nonne tu es egyptius qui ante hos dies
mouisti seditionem et eduxisti in des
ertum quattuor milia uirorum sicariorum.
Et dixit ad eū paulus. Ego homo sum iudeus
tarsensis cilicie non ignobilis ciuitatis municeps.
Rogo autē te permitte me loqui ad populum. Et cū ille permi
sisset paulus stans in gradibus annuit ma
nu populo. Et magno silentio facto allocutus est linguam hebraicam dicens.
Viri fratres et patres audite quam ad uos nunc rationem.
Cui audissent autē
quia ebraicam linguam loquebatur ad
illos magis præstitere silentium. Et dixit. Ego sum
vir iudeus natus tharsis ciliciæ. Sum
autē in ista ciuitate secus pedes gamali
el. eruditus iuxta ueritatem patrios legis
emulator legis sicut et uos omnes estis ho
die qui hanc viam persecutus sum usq; ad
mortem alligans et tradens in custodias
uiros et mulieres. Sicut mihi testimoniū
perhibet pontifex et omne senioratus. A quibus et epistolas accipiens
ad fratres damascum proficiscebar ut adductos
inde et illos qui erant ibi in hierusalem ut pu

XXIII

mirentur. Scīm est enim me rapuisse
et auxisse mea de subito et celo
accumulasse me iux eos qui exigeba
m̄ ea audiui. Nec de celo dicente mi:
Saule Saule quid me persequeris? Ego
ad eum. Quis es dñe? Dixit ad me. Ego
sū ihc nazarenus quē tu persequeris. Et
ū mecū essent uiri quidem uidebāt
uocē aut eoꝝ nō audientes qui loquebat mē
te dixi. Quid faciā dñe? Dñe ait dixit ad
me. Surgens uade damasci. Ibi t dicet
tur de omnibus q̄ ordinata sunt tibi. Et cū nō
uidere p̄ claritatem luminis illius. Ad m
ano deducti a comitibus uenim damasc.
Ananias quidam ū s legē testi
monium hñs ab omnibus hominib⁹ habi
tantibus ad me. Astans dixit mihi. Sau
le frē respice. Ego eadem hora re
spexi in eū. Et ille dixit. Deus patrū nō
strorum preordinauit te ut cognoscas uoluntā
tem eius. Videas iustū. Audiasq; uocē
de ore eius. Quia eris testis illius ad oēs hoīes eoꝝ
ā uidisti. Audisti. Et nūc q̄ moraris?
Surgens. Baptizare. Ablue tua
peccata. Inuocato nomine ei⁹. Factū ē aut̄ re
uerti me in hierlm. Et orante me in templo
fieri me in stupore mentis. Et uidere illū
dicentem mihi. Festina. Exi ueloci
ter de hierlm. Quia non recipient testimo
niū tuū de me. Et ego dixi. Dñe ipi
scīt quia ego eram cōcludens et cedens
et coedens per singulas sinagogas eos q̄ credeb
ant in te. Et cum funderetur sanguis
stephi testis tui ego astabā consenti
ens. Et custodiebā uestimenta interfectorū illi. Et dixit
ad me. Vade am ad nationes longe mit
tam te. Audierunt aut illi usq; ad
hoc uerbum. Et leuauerūt uocem suā dicē
tes. Tolle de terra hm. Non enim fas ē eum uiue
re. Vociferantibus aut illis et proicientibus
uestimenta sua. Et pulueris iactantibus in aerē
mittit eum in castra. Et iussit flagellis cedi. Et torqueri eum ut sciret pp
ter quam causam sic adclamarent ei. Et ē astrictus
illi eum loro dixit ad centurionem
stantē. Si hominē romanū et indemnatū
licet flagellare? Quo audito centurio
accessit ad tribunū. Et nuntiauit ei dicē
do. Quid acturus es? Vide tu. Quia romanus ē.
Accedens aut tribunus dixit illi. Dic mihi
tu romanus es? At ille dixit. Etiam. Respondit
tribunus. Ego multa summa hanc ciuita
tem consecutus sum. Et paulus ait:
Ego autē natus sum. Protinus ergo discesserunt ab illo qui eum torturus erat.
Tribunus ergo animus postquam rescivit
quia ciuis romanus esset et quia alligasset
eum. Postera autē die uolens scire diligen
tius quam ex qua accusatus a iudeis sol
uat eum. Iussit sacerdotes conuenire et
omne concilium eorum. Et producens paulū statuit eum
in medio. Intuitus autē in concilium paulus
ait. Viri fratres ego cum omni conscientia bona
uiuo mihi ante deum usq; in hodiernum die
Quem cum accepissem a principe sacerdotum ananie percepti
uum astantibus uenire ad eum. Hic paulus
ad eum dixit. Percutiet te deus paries dealbate
te. Et tu sedens iudicas me secundum legem
uidet me patiū. Et astantibus dixerunt. Sumum sacerdotē dei maledicis.
Ait autem paulus. Nesciebam frēs quia
est sacerdotem. Scriptum enim est. Principem
populi tui non maledicetis. Sciens
autē paulus quia una pars esset saduceorum
et alia phariseorum exclamauit in concilio:
Viri frēres ego pharisæus fili de pharisæo. Fili pharisæi
de spe et resurrectione mortuorum ego iudicor. Et cū hoc
dixisset facta est dissensio inter pharisæos et saduce
os. Et soluta est multitudo. Saduceus enim dicūt
non esse resurrectionem neq; angelum neq; spūm. Pha
risei autē utraq; confitentur. Facta est
autē clamor magnus. Et exurgentes quidā
de pharisæis pugnabant dicētes. Nil
mali inuenimus in homine isto. Si spūs
locutus est ei aut angelus. Et ei magna dissen
sio fieret exurgens tribunus ne discerpe
rent paulum. Iussit milites descen
dere rapere eum de medio eorum. Ac deducere
eum in castra. Sequenti autē nocte astitit ei
dominus. Et dixit. Confortare. Sicut enim testificatus es
de me in hierlm. Sic te oportet et romæ testifi
cari. Facta autē die collegere se quidam iu
deorum. Et coniurauerunt se dicentes. Neq; manducare
neq; bibere donec occiderint paulū.
Erant autē plus quā quadraginta hi qui hanc
coniurationem fecerunt. Qui accedentes ad principes sacer
dotum dixerunt. Coniuratione deuouimus
nos mediante nullum. Nisi occiderimus paulum. Nunc ergo uos notificate ei cū
tribuno. Ut producat eum ad uos. Quasi aliquid
certius cognoscatis de eo. Nos uero priusquam appro
pinquet illum parati sumus interficere illum. Cum audisset
filius sororis paulus insidias eorum. Et introgressus
fuit in castra. Nunciauit paulo. Vocans
autē paulus ad se unum de centurionibus dixit
ei. Adolescentem hunc deduc ad tribunum:

Scripsi dicta

Fili pharisæi

Domino

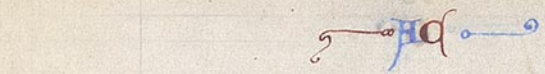

ꝑbiem̃ aliquo mḋiante ulli. Et ꝙ
dam assumẽto eum ducere ad archi
sinagogũ. Vniẽs paulꝰ egrauit mo
re adolescentem perduce ad te hꝝm ad
ẽ loqui. Apphensũq; eũ manu
ulli secessit cũ eo seorsum. r interrogauit
illum. Quid ẽ q habes mḋicare mihi.
Ille aũt dixit. Judei conuenerũt egre
te ut rogares hodie paulũ in cõ
cilio. Tu uõ ne credideris illis insidiãt
ei ex eis. plus ampli quã. xl. sũt q
nouerũt nõ mḋicare ꝑ bibẽ donec in
ficiant eum. Iussit puerũ fieri separa
tim. r ait illi. Nemini dixeris q
adolescẽtiã ꝑnũciẽs de mihi hꝝc. Et
uocatis duobꝰ centurionibꝰ dixit illis.
Parate milites ducentos ut eant usq; cesseam. r eq
tes septuaginta. r lanceas ducentas. ad tertiã
horã noctis. ut eant cũ eo. Et iumenta
adducere ut ponentes paulũ saluum perducant ad felicem
presidem. Timuit enim ne forte raperent e
um iudei. r occidere se uelle ꝑ pecuniã calumpnã
haberi. Et ꝓmissũ. accepit. scribens epi
stolam continẽs hꝝc. Claudius lisias op
timo ꝓsidi felix salutẽ. Virũ hunc ꝓhen
sum a iudeis et incipiẽte militia ab eis fie
ri. superueniẽs cum exercitu eripui eum. q. r cũ
cognouissem. uolens scire causam q obiciebant ei
deduxi illũ in concilium eorũ. Et inueni accu
sari de quibusdam questionibus legis eorũ. Nichil uero dignũ
morte aut uinculis hꝝc habẽtem. Et cum
mihi relatũ esset de insidiis quas uir iste pate
retur a iudeis. misi illũ ad te. denuntians et accusato
ribus ut dicant apud te quę. Quod ergo
ꝓceptũ ẽ. assumtis paulũ duxere illũ
per noctem in antipatridem. Et postea quã di
missis equitibus ut irent cũ eo. reuersi sunt
ad castra. Et ipi quidem ingressi sunt in ci
uitatem. et tradiderunt epistolam ꝓsidi. simul et
paulũ. Cum legisset. r interrogasset. de q
prouincia esset. et cognouisset. q. de cilicia esset.
audiã te inquit cũ accusatores tui ue
nerint. Iussit. in ꝓtorio herodis custodiri
eũ. Post quinq; aũt dies descendit pon
tifex ananias cũ senioribꝰ quibꝰ
dam. r certullo quodã oratore qui adie
runt ꝓsidẽ aduersꝰ paulũ. et astitit ei
coꝝ accusare. reddita causa. Cui. r paulo
uocato. cepit accusare tertullus dicẽs. Cũ multa
pace agamus per te. multam ꝙq; prouidẽtiã
per tuam prouenire. semper. r ubique suscipi
mus optime felix cum omni gratiarũ actione.

Ne amplius auẽ te protenum oro te breui
uiter audias nos ꝑ tuã clemẽciã. Inuenimus hunc hominem pestiferum
et ꝙ aũt seditionem omnibus iudeis in
mundo mouẽtem. auctorẽ seditionis secte
nazarenoꝝ. qui. r templũ uoluit uio
lare. q. r apphendimus uolumus. Et secũ
dũm legem nr̃am iudicare. Superueniens aũt tribunus lisias
cũ uiu magna expulit eũ de manibꝰ nr̃is
uolens accusatores eius ad te uenire. A
quo poteris te ipm iudicans de omnibus istis cognoscere
de quibus nos accusamus eũ. Adiecerũt aũt
et iudei hoc esse. sic. Respondit
paulꝰ. annuente ꝑ sibi. de multis
annis te esse iudicem genti huic sciens
bono animo ꝓ me satisfaciam. Potes enim
agnoscere quia non plus sunt mihi dies quã duodecim ex quibus ascendi adorare in hierm. neq;
in templo inuenerunt me cũ aliquo disputantem aut concursum faciẽtem turbe.
Neq; in sinagogis neq; in aliquo loco
per ciuitatem. neq; ꝓbare te possunt de quibus nunc me accusant. Confiteor aũt tibi hoc. q. secundum
uiam quã dicunt heresim sic deseruio deo patrum. credens
omnibus q in lege. r ꝓphetis scripta sũt
habens in deum. quã et ipi hanc exspectant
et ipm futurum resurrectionem iustoꝝ. r iniquoꝝ. In
hoc r ipe studeo sine offensiculo. conscientiam habere ad deum. r ad homines semper. Per annos aũt plures uenerim elemosinas genti mee et
oblationes. Inter quas inuenerunt me purificatum in templo. sine
cum turba. neq; cum tumultu. Quidam aũt ex a
sia iudei quos oportebat ad te ꝑ
sto esse. r accusare si quid habẽt aduersum
me. Aut hi ipi dicant. si quam
me inuenerunt iniquitatem in me stãte in concilio
nisi forte de una hac uoce q clamaui
stans. Quia de resurrectione mortuoꝝ ego iudicor hodie a uobis. Audi
ens aũt illos felix certius sciens de via
ce. ait. Cum tribunus lisias descenderit ad
nos. Iudicium cognoscã. Et iussit centurioni custodiri eum.
et habere requiẽ. nec ꝓhibere de suis mi
nistrare ei. Per aliquot aũt dies ueniẽs
felix cum drusilla uxore sua ꝙ erat iudea
accersiuit paulũ. et audiuit ab
eo fidẽ ꝙ est in xp̃o ihu. Disserente aũt
illo de iustitia. et castitate. et iudicio
futuro. Tremefactus felix ꝛ. Quod nunc
attinet. inquit. habens opportunum accersiam te. simul et ꝓpterea quia pecunia de
dit mihi. et audiebat eum frequẽtius accersies

XXV eũ p̃ loquebant̃ cum ⁊. Bienio ã
ceptes accepit successor̃ em felix pn̄
cium festum. Volẽs aũt grām ꝑstare
iudeis felix reliquit paulũ inuinctũ
sty cęsa cum uenißet in pncipm̄ post
modũ ascendit ihrl̃m a cęsarea. ā
dierũ eũ pncipes sacerdot̃ ⁊ pn̄ iudeo
adiũ paulum. ⁊ rogabāt eum postulā
tes grām adiũ sibi ut mitteret ipm̄ eis i
ihrl̃m. insidias meditantes ut eũ int̃fi
cerent in ita. festꝰ aũt ꝛp. seruari
paulũ in cęsarea se aut̃ maturū profec
turū. Ait. ḡ ꝙ ualẽt aũt̃ pōtes sũt de eis
qui inter nos hoc in uiro est̃ accusent
ilũ. Demorat̃ aũt inf̃ eos diē ũ aplius
q̃ decē aut̃ octo. descendit in cęsaream.
⁊ alia die sedit p tribunali ⁊ iussit pi
lũ adduci. Qui cum stetisset circũ
stetũt eũ q̃ ab ihrl̃mis descenderāt
iudei multa ⁊ grauia crimina obiciẽtes
q̃ quę nō ꝓbare poterāt. Paulo in oīb⁹
hoc̃ reddente. q̃m̃ in legē iudeoꝝ ne
in templū neq; cęsarē quicq̃ peccaui
festꝰ aũt̃ uolens grām iudeis ꝑstare
ait paulo dixit. Vis ihrl̃m̄ ascendere
et ibi de his iudicari apud me. ꝑ cui
paulꝰ. Ad tribunal cęsaris sto ubi opꝛ
tet me iudicari. Iudeis nō nocui sicut
et melius nosti. Si ei nocui aut dignum
morte aliquid feci nō recuso mori. Si
uero nichil horũ ē de quibꝰ hi accusant me.
nemo mẽ eis donare. Cęsarē appel
lo. Tũc festꝰ cū cōsilio locutꝰ ꝛp. Cęsa
rē appellasti ad cęsarē ibis. Ex eis diebꝰ
aliquot̃ transactis agrippa rex ⁊ ber
nice descenderūt cęsaream ad salutandū fe
stū. Et cū diebꝰ plurib⁹ ibidē morarent̃
festꝰ regi indicauit de paulo dicens.
Vir quidam est derelict̃ a felice inter
de ano cum essem ihrl̃m̄ adierūt me
principes sacerdotū ⁊ seniores iudeoꝝ:
postulantes aduersꝰ illū condēnationē
ad quos rndi eis ꝙ nō est romanis mo
rē donare aliq̃ hominem. ꝑ q̃ cū ip
si accusant̃ presentes hꝫ accusatores
cū adessent ego nichil differēs die sequē
ti pro tribunali sedens iussi uirū adduci.
de quorum ihu cōsurgēs ꝙ allegabāt
pauloꝝ nullam
causam deferentes contra eum malorum
quorum suspicabar ipse. Interpellans aũt ego de hi
de dicebam. si uellet ire ihrl̃m̄am
et ibi iudicari de his. Paulo aũt appel
lante ut seruaret̃ augusti iussi eum
seruari donec mittā eum ad cę
sarem. Agrippa aũt dixit ad festum. Vo
lebam ⁊ ipse hominē audire. Cras
inquit festꝰ audies eum. Itaq; aũt die
cum multa ostentatione processissent
et introissent in auditoriū cū tribu
nis et uiris principibꝰ ciuitatis. iussu
festꝰ adductꝰ est paulꝰ. Et dixit festus.
Agrippa rex ⁊ oēs uiri qui simul adestis
nobis uidetis hunc de quo omnis multitudo
iudeoꝝ interpellauit me ihrl̃mis petēs
et clamans nō oportere eum uiuere amplius.
Ego aũt̃ comperi nichil digni eū morte
admisisse. Ipse aũt hoc appellauit ad au
gustū iudicium mitte. De quo quidem
certum scribere domino nō habeo pp̃ q̃ pdu
xi eum ad uos ⁊ maxie ad te rex agrippa.
ut interrogatione facta habeam quid scri
bam. Irrationabile enim mihi uidetur mittere
uinctum. Et consurgente eo nō significa
re. Agrippa aũt ad festum. Poterat
hic homo dimitti. qui non appellasset
ad cęsarem. Cap. xxvi. Paulo aũt
ex̃ponente ꝙ de omnib⁹ accusat̃ a iudeis nec
de aliq̃ re dignꝰ morte aut uinculis uide
retur. Agrippa aũt ad festum. Licet
tibi pro temetipso loqui. Tunc paulus extenta manu cepit rationē reddere
de omnib⁹ quib⁹ accusat̃ a iudeis nec
non agrippa. Estimo me bn̄ ap̃ te rex agrippa
si hodie defendam me coram te de
omnib⁹ q̃ ap̃ iudeis obiciuntur. Maxime te sciente
eo q̃ ap̃ iudeos sint consuetudines. Questiones
quoq; obseruantie. Vnde peto me audias. Et
quidē omnē meam conuersationē a iuuentute
mea que fuit in gente mea in ihrl̃m̄ nouerūt
omnes iudei. Scientes me ab initio si uelint
testimoniū perhibere quia secundū certissimā
meam sectam religionis uixi phi
sei. Et nunc in spe que ad patres
nros repromissionis facta est a deo. ad
quā duodecim tribꝰ nr̄e die ac nocte seruientes sperant per
uenire. De qua spe accusor a iudeis rex.
Quare incredibile iudicatur ap̃ uos. Si deus
mortuos suscitat. Ego quidem existimabā
in animo meo aduersus nomen ihu nazareni
debere multa contraria agere. Quod et
feci ihrl̃m. Et multos sanctoꝝ ego in carce
ribus multi a principibus sacerdotum
potestatem accepi. Et cū occiderent eos
ferebā sententiam. Et per oēs sinagogas frequē
ter puniens eos compellebam blasphemare. Et
amplius insaniens in eos persequebar

usq; ad extremū annuens. In quib; ei
nem amasium cum presentē p
multis p̄nquum Gaiorum de mol
ta in via mala rex de celo fulgor
sole citrum fulsisse me lumē q̄ p
simul mecū erant. Quis nāq; ei de
disset, nisi ānō audisset nāq; lagrymā
mihi subiecisset magna. Saule Sau
le quid me persequeris? Ingressi est ab
eorum stimulū calcitrare. Qui autē
dixit. Quis es dñe? Ego sum
ihc q̄ tu persequeris. Sed surge & ingre
dere ciuitatē & dicetur tibi
quid te oporteat facere. Adhuc ei apparente ut cō
fortaret eū ananias discipulus xp̄i dixit ei. Saule
frater dñs misit me ihc qui apparuit tibi in
itinere quo venisti ut videas lumē & impleas
spū sc̄o. Et statim ceciderunt ab oculis eius
tanq̄ squame & visum recepit. Et surgens
baptizatus est. Et cū accepisset cibum
confortatus est. Fuit autē cū discipulis
qui erant damasci p̄ dies aliquos. Et
continuo in synagogis p̄dicabat ihm
quoniam hic est filius dei. Stupebant
autē omnes qui audiebant eum & dicebant.
Nonne hic est qui expugnabat in hierusalē
eos qui invocabant nomē istud & hoc
gratia ad hoc venerat ut vinctos
duceret ad principes sacerdotum. Saulus
autē multo magis convalescebat & confundebat
judeos qui habitabant damasci affirmans
hunc esse xp̄m. Et cū transissent dies
multi consilium fecerunt judei ut
interficerent eum. Notum autē factū est
saulo insidie eorum. Custodiebant autē
& portas die ac nocte ut eum interficerent.
Accipientes autē discipuli eius nocte
per murum demiserunt eum submittentes
eum in sporta. Cum autē venisset hierusalē
temptabat se iungere discipulis & omnes
timebant eum non credentes quod esset discipulus.
Barnabas autē assumpsit eum & duxit
ad apostolos & narravit illis quomodo
vidisset dominum in via & quia locutus
est ei & quomodo in damasco fiducialiter
egisset in nomine ihu. Et erat cum eis
introiens & exiens in hierusalē fiducialiter agens
in nomine dñi ihu. Loquebatur quoq; &
disputabat cum grecis. Illi autē querebant
interficere eum. Quod cū cognovissent fratres
deduxerunt eum cesaream & dimiserunt
eum tarsum proficisci. Ecclesie quidem
per totam judeam & galileam & samariam
habebant pacem edificabantur ambulantes
in timore dñi & consolatione spūs sc̄i
replebantur. Factum est autē dum
pertransiret petrus omnes eccl̄as descendit
& ad sanctos qui habitabant lidde. Invenit
autē ibi hominem quendam nomine enee
octo annis jacentem in lectulo qui erat
paraliticus. Et ait illi petrus. Enea sanat te
dñs ihc xp̄s surge & sterne tibi. Et continuo
surrexit. Et viderunt eum omnes qui habitabant
lidde & saron qui conversi sunt ad dñm.
In joppe autē quedam discipula nomine
tabita que interpretata dicitur dorcas
hec plena erat operibus bonis & elemosinis
quas faciebat. Factum est autē in diebus illis
infirmata eam mori. Quam lotam posuerunt
in cenaculo. Cum autē prope esset lidde
joppe discipuli audientes quia petrus esset
ibi miserunt duos viros ad eum rogantes
eum ne pigritaretur venire usq; ad illos.
Exurgens autē petrus venit cum illis quem
cum advenisset duxerunt eum in cenaculum
& circumsteterunt eum omnes vidue flentes
& ostendentes ei tunicas & vestes quas
faciebat dorcas cum adhuc esset cum illis.
Eiciens autē petrus foras omnes & positis
genibus orabat & conversus ad corpus
ait. Tabita surge. Quod cū audisset aperuit
oculos suos & videns petrum resedit.
Dans autē illi manum erexit eam. Et
cū vocasset sanctos & viduas assignavit
eam vivam. Factum est autē ut multi
credentes conterentur ad dñm. Contigit
autē ut diebus multis moraretur joppe
apud quendam simonem coriarium.

Erat autē vir quidam in cesarea nomine
cornelius centurio cohortis que dicitur
italica religiosus & timens deum cum
omni domo sua faciens elemosinas multas
plebi & deprecans deum semper. Hic vidit
in visu manifeste quasi hora diei nona
angelum dei introeuntem ad se & dicentem
sibi. Cornelī. Intuitus eum & timore
repletus dixit. Quid est dñe? Dixit autē
illi. Orationes tue & elemosine tue ascenderunt
in memoriam ante deum. Et nunc mitte
viros in joppen & accersi simonem quendam
qui cognominatur petrus. Hic hospitatur
apud quendam simonem coriarium cuius
est domus juxta mare. Hic dicet tibi
quid te oporteat facere. Et cum discessisset
angelus qui loquebatur cornelio vocatis
duobus domesticis & milite timente deum
ex his qui illi deserviebant & enarratis
omnibus misit eos joppen. Altera autē die
iter facientibus illis & appropinquantibus
civitati ascendit petrus in superiora ut
oraret circa horam sextam. Et cum esuriret
gustare voluit. Parantibus autē illis
excidit super eum mentis excessus & videt
celum apertum & descendens vas quoddam
velut linteum magnum quatuor initiis demitti
de celo in terram in quo erant omnia
quadrupedia terre & bestie & reptilia
& volucres celi. Et facta est vox ad eum.
Surge petre occide & manduca. Ait petrus.
Absit dñe quia nunquam manducavi omne
commune & immundum. Et vox iterum
secundo ad eum. Quod deus purificavit
tu ne communes. Hoc autē factum est
per ter & statim receptum est vas in celum.
Et dum secum cogitaret petrus quidnam
esset visio quam vidisset ecce viri tres
qui missi erant a cornelio interrogantes
domum symonis astiterunt ante ostium.
Et vocantes interrogabant si hospitatur
ibi symon qui cognominatur petrus.
Petro autē cogitante de visione dixit
spūs. Ecce viri tres quesierunt te. Surge
ergo descende & vade cum eis nichil
hesitans quia ego misi eos. Descendens
autē petrus ad viros dixit. Ecce ego sum
quem quaritis. Quae causa est propter
quam venistis? Illi autē dixerunt. Cornelius
centurio vir justus & timens deum
testimonium habens ab omni gente judeorum
responsum accepit ab angelo sancto
accersire te in domum suam & audire
verba a te. Introductis ergo eis hospitio
recepit. Die autē altera surrexit petrus
& abiit cum illis & quidam de fratribus
ex joppe comitati sunt eum. Et alia die
introivit cesaream. Cornelius autē exspectabat
illos convocatis cognatis suis & amicis
necessariis. Cum autē introisset petrus
occurrit ei cornelius & procidens ad pedes
adoravit. Petrus autē levavit eum dicens.
Surge & ego ipse homo sum. Et loquens
cum illo intravit & invenit multos qui
convenerant. Dixit autē ad illos. Vos scitis
quomodo abominatum est viro judeo
conjungi aut accedere ad alienigenam.
Et mihi ostendit deus neminem communem
aut immundum dicere hominem. Propter
quod sine dubitatione veni accersitus.
Interrogo ergo quam ob causam accersistis
me? Et cornelius ait. Quarto die usq; ad
horam hanc eram jejunans & hora nona
orabam in domo mea & ecce vir stetit
ante me in veste candida & ait. Cornelī
exaudita est oratio tua & elemosine tue
memorate sunt coram deo. Mitte ergo
in joppen & accersi symonem qui cognominatur
petrus. Hic hospitatur in domo symonis
coriarii juxta mare. Hic cum venerit
loquetur tibi. Statim ergo misi ad te
& tu bene fecisti veniens. Nunc ergo
omnes nos coram deo adsumus audire
omnia que tibi precepta sunt a deo.
Aperiens autē petrus os suum dixit.
In veritate comperio quia non est personarum
acceptor deus sed in omni gente qui timet
eum & operatur justitiam acceptus est illi.
Verbum misit filiis israel evangelizans
pacem per ihm xp̄m hic est omnium dominus.
Vos scitis quod factum est verbum per
totam judeam incipiens a galilea post
baptismum quod predicavit johannes.
Jhesum a nazareth quomodo unxit eum
deus spū sc̄o & virtute qui pertransiit
benefaciendo & sanando omnes oppressos
a diabolo quoniam deus erat cum illo.
Et nos testes sumus omnium que fecit
in regione judeorum & hierusalem quem
occiderunt suspendentes in ligno. Hunc
deus resuscitavit tertia die & dedit eum
manifestum fieri non omni populo sed
testibus preordinatis a deo nobis qui
manducavimus & bibimus cum illo postquam
resurrexit a mortuis. Et precepit nobis
predicare populo & testificari quia ipse
est qui constitutus est a deo judex vivorum
& mortuorum. Huic omnes prophete testimonium
perhibent remissionem peccatorum accipere
per nomen ejus omnes qui credunt in eum.
Adhuc loquente petro verba hec cecidit
spūs sc̄us super omnes qui audiebant
verbum. Et obstupuerunt qui ex circumcisione
fideles qui venerant cum petro quia & in
nationes gratia spūs sc̄i effusa est. Audiebant
enim illos loquentes linguis & magnificantes
deum. Tunc respondit petrus. Quid prohibet
aquam quin baptizentur hi qui spūm sc̄um
sicut & nos acceperunt? Et jussit eos in
nomine ihu xp̄i baptizari. Tunc rogaverunt
eum ut maneret apud eos aliquot diebus.

Audierunt autē apostoli & fratres qui
erant per judeam quia & gentes recepissent
verbum dei. Et cum ascendisset petrus
hierusalem disceptabant adversus illum
qui ex circumcisione erant fratres dicentes
quia introisti ad viros preputium habentes
& manducasti cum illis. Incipiens autē
petrus exponebat illis ordinem dicens.
Ego eram in civitate joppe orans & vidi
in excessu mentis visionem descendentem
vas quoddam velut linteum magnum quatuor
initiis demitti de celo & venit usq; ad me.
In quod intuens contemplabar & vidi
quadrupedia terre & bestias & reptilia
& volucres celi. Audivi autē & vocem
dicentis mihi. Surge petre occide & manduca.
Dixi autē. Absit dñe quia nichil commune
aut immundum introivit in os meum.
Respondit autē vox de celo iterum. Quod
deus purificavit tu ne communes. Hoc autē
factum est per ter & recepta sunt omnia
rursum in celum. Et ecce statim tres viri
steterunt in domo in qua eram missi a
cesarea ad me. Dixit autē spūs mihi ut
irem cum illis nichil hesitans. Venerunt
autē mecum & sex fratres isti & introivimus
in domum viri. Narravit autē nobis quomodo
vidisset angelum in domo sua stantem &
dicentem sibi. Mitte in joppen & accersi
symonem qui cognominatur petrus qui
loquetur tibi verba in quibus salvus eris
tu & omnis domus tua. Cum autē cepissem
loqui cecidit spūs sc̄us super eos sicut
& in nos in principio. Recordatus autē
sum verbi dñi quomodo dicebat. Johannes
quidem baptizavit aqua vos autem baptizabimini
spū sc̄o. Si ergo eandem gratiam dedit illis
deus sicut & nobis qui credidimus in dñm
ihm xp̄m ego quis eram qui possem prohibere
deum? Hec audientes tacuerunt & glorificaverunt
deum dicentes. Ergo & gentibus penitentiam
dedit deus ad vitam. Qui quidem
dispersi erant ab tribulatione que facta
est sub stephano perambulaverunt usq;
phenicen & cyprum & antiochiam nemini
loquentes verbum nisi solis judeis. Erant
autē quidam ex eis viri cyprii & cyrenei
qui cum introissent antiochiam loquebantur
& ad grecos annunciantes dominum ihm.
Et erat manus dñi cum illis. Multus
quoq; numerus credentium conversus est
ad dñm. Pervenit autē sermo ad aures
ecclesie que erat hierosolimis super hoc
verbo & miserunt barnabam usq; antiochiam.
Qui cum venisset & vidisset gratiam dei
gavisus est & exhortabatur omnes in proposito
cordis permanere in dño. Quia erat vir
bonus & plenus spū sc̄o & fide & apposita
est turba multa dño. Profectus est autē
barnabas tharsum ut quereret saulum.
Et cum invenisset perduxit eum antiochiam.
Factum est autē illis annum totum conversari
in ecclesia & docere turbam multam.
Appellati sunt autē primum in antiochia
discipuli christiani. In illis autē diebus
descenderunt a hierusalem prophete antiochiam.
Surgens autē unus ex eis nomine agabus
significabat per spūm famem magnam futuram
esse in universo orbe terrarum que & facta
est sub claudio. Discipulorum autē unusquisq;
prout habebat quis determinavit
unusquisq; eorum quod mitteret subministrationem
habitantibus in judea fratribus. Quod
& fecerunt mittentes seniorum manibus
barnabe & saulo.

Eodem autē tempore misit herodes rex
manus ut affligeret quosdam de ecclesia.
Occidit autē jacobum johannis fratrem
ejus gladio. Et videns quia placet judeis
apposuit ut & petrum apprehenderet.
Erant autē dies azimorum. Quem & cum
apprehendisset posuit in carcere tradens
quatuor quaternionibus militum custodiendum
eum cogitans post pascha producere eum
populo. Petrus quidem servabatur in carcere.
Oratio autē fiebat sine intermissione ab
ecclesia ad deum pro eo. Cum autē producturus
esset eum herodes in illa nocte erat petrus
dormiens inter duos milites vinctus catenis
duabus & custodes ante ostium custodiebant
carcerem. Et ecce angelus dei astitit & lumen
refulsit in habitaculo. Percussum autē latus
petri excitavit eum dicens. Surge velociter.
Et ceciderunt catene de manibus ejus.
Dixit autē angelus ad eum. Accingere &
calcia te caligas tuas sic fecit. Et ait illi.
Circumda tibi vestimentum tuum & sequere
me. Et exiens sequebatur eum & nesciebat
quia verum est quod fit per angelum
existimabat autem se visum videre. Transeuntes
autē primam & secundam custodiam venerunt
ad portam ferream que ducit ad civitatem
que ultro aperta est eis. Et exeuntes
processerunt vicum unum & continuo
discessit angelus ab eo. Et petrus ad se
reversus dixit. Nunc scio vere quia misit
dominus angelum suum & eripuit me de
manu herodis & de omni exspectatione
plebis judeorum. Intellecto autē petro
venit ad domum marie matris johannis
qui cognominatus est marcus ubi erant
multi congregati & orantes. Pulsante autē
petro ostium ad vocem ostii processit
puella ad audiendum nomine rode. Et
cognita voce petri prae gaudio non aperuit
ostium sed intro currens nuntiavit stare
petrum ante ostium. At illi dixerunt ad
eam. Insanis. Illa autē affirmabat sic se
habere. Illi autē dicebant. Angelus ejus
est. Petrus autē perseverabat pulsans.
Cum autē aperuissent viderunt eum &
obstupuerunt. Annuens autē illis manu
ut tacerent enarravit quomodo dominus
eduxisset eum de carcere. Dixit autē.
Nuntiate jacobo & fratribus hec & egressus
abiit in alium locum. Herodes autē quesitum
eum non inveniens inquisitione facta de
custodibus jussit duci eos. Et descendens
a judea in cesaream ibi commorabatur.
Erat autē iratus tyriis & sidonensibus.
Illi autē unanimiter venerunt ad eum
& persuasum blasto qui erat super cubiculum
regis petebant pacem eo quod alerentur
regiones eorum ab illo. Constituta autē
die herodes vestitus veste regia sedit pro
tribunali & concionabatur ad eos. Populus
autē acclamabat dei voces & non hominis.
Continuo autē percussit eum angelus dei
eo quod non dedisset honorem deo & consumptus
a vermibus exspiravit. Verbum autē dei
crescebat & multiplicabatur. Barnabas autē
& saulus regressi sunt hierusalem ministerio
functi assumpto johanne qui cognominatus
est marcus.

Erant autē in ecclesia que erat antiochie
prophete & doctores in quibus barnabas
& symeon qui vocabatur niger & lucius
cyrenensis & manahen qui simul lactatus
erat herodi tetrarche & saulus. Ministrantibus
autē illis & jejunantibus dixit illis spūs
sc̄us. Segregate mihi barnabam & saulum
in opus ad quod assumpsi eos. Tunc jejunantes
& orantes imponentesque manus dimiserunt
illos. Et illi quidem missi a spū sc̄o
abierunt seleuciam & inde navigaverunt
cyprum. Et cum venissent salamine
predicabant verbum dei in synagogis judeorum.
Habebant autē & johannem in ministerio.
Et cum perambulassent universam insulam
usq; paphum invenerunt quendam virum
magum pseudoprophetam judeum cui nomen
erat barjesu qui erat cum sergio paulo
proconsule viro prudente. Hic accersito
barnabe & saulo desiderabat audire verbum
dei. Sed elimas magus sic enim interpretatur
nomen ejus resistebat eis quesitum
proconsulem avertere a fide. Saulus autē
qui & paulus repletus spū sc̄o intuens
in eum dixit. O plene omni dolo & omni
fallacia fili diaboli inimice omnis justitie
non desinis subvertere vias dei rectas?
Et nunc ecce manus dñi super te & eris
cecus non videns solem usq; ad tempus.
Et continuo cecidit in eum caligo & tenebre
& circumiens querebat qui ei manum
daret. Tunc proconsul cum credidisset
admirans super doctrina dñi. Navigantes
autē a paphum venerunt perge pamphilie.
Johannes autē discedens ab eis reversus
est hierusalem. Illi autē pertranseuntes
perge pervenerunt antiochiam pisidie &
introeuntes synagogam die sabbatorum
sederunt. Post lectionem autē legis & prophetarum
miserunt principes synagogae dicentes.
Viri fratres si est sermo exhortationis
in plebem dicite. Surgens autē paulus
& manu silentium indicens ait. Viri israelite
& qui timetis deum audite. Deus plebis
israel elegit patres nostros & exaltavit
plebem cum essent incolae in terra egypti
& in brachio excelso eduxit eos de ea.
Et per tempus quadraginta annorum mores
eorum sustinuit in deserto. Et destruens
gentes septem in terra chanaan sorte distribuit
eis terram eorum. Et post hec dedit judices
usq; ad samuhel prophetam. Et exinde
petierunt regem & dedit illis deus saul
filium cis virum de tribu beniamin annis
quadraginta. Et amoto illo suscitavit
david regem quibus & testimonium perhibens
dixit. Inveni david filium jesse virum
secundum cor meum qui faciet omnes voluntates
meas. Hujus deus ex semine secundum
promissionem eduxit israel salvatorem
jesum. Precedente ante faciem adventus
ejus johanne baptismum penitentie omni
populo israel. Cum impleret autē johannes
cursum suum dicebat. Quem me arbitramini
esse non sum ego sed ecce venit post me
cujus non sum dignus calciamenta pedum
solvere. Viri fratres filii generis abrahe
& qui in vobis timent deum vobis verbum
salutis hujus missum est. Qui enim habitabant
hierusalem & principes eius hunc ignorantes
& voces prophetarum que per omne sabbatum
leguntur judicantes impleverunt & causam
mortis invenientes in eo petierunt pilato
ut interficerent eum. Et cum consummassent
omnia que de eo scripta erant deponentes
eum de ligno posuerunt in monumento.
Deus autē suscitavit eum a mortuis tertia
die. Qui visus est per dies multos his
qui simul ascenderant cum eo de galilea
in hierusalem qui usq; nunc sunt testes
ejus ad plebem. Et nos vobis annunciamus
eam que ad patres repromissionem factam
deus adimplevit filiis eorum nobis resuscitans
ihm sicut & in psalmo scriptum est.
Filius meus es tu ego hodie genui te.
Quod autem suscitavit eum a mortuis
amplius non reversurum in corruptionem
sic dixit. Quia dabo vobis sancta david
fidelia. Propterea & alio loco dicit.
Non dabis sanctum tuum videre corruptionem.
David enim cum in sua generatione deo
ministrasset dormivit & appositus est
ad patres suos & vidit corruptionem.
Quem autem deus suscitavit non vidit
corruptionem. Notum ergo sit vobis viri
fratres quia per hunc vobis remissio peccatorum
annunciatur & ab omnibus quibus non
potuistis in lege moysi justificari in hoc
omnis qui credit justificatur. Videte ergo
ne superveniat quod dictum est in prophetis.
Videte contemptores & admiramini & disperdimini
quia opus operor ego opus quod non credetis
si quis enarraverit vobis. Exeuntibus autē
illis rogabant ut sequenti sabbato loquerentur
sibi verba hec. Dimissa autē synagoga
secuti sunt multi judeorum & colentium
proselytorum. Qui loquebantur illis & suadebant
ut permanerent in gratia dei. Sequenti
autē sabbato pene universa civitas convenit
audire verbum dei. Videntes autē judei
turbas repleti sunt zelo & contradicebant
his que a paulo dicebantur blasphemantes.
Tunc paulus & barnabas constanter dixerunt.
Vobis oportebat primum loqui verbum dei
sed quoniam repellitis illud & indignos
vos judicatis eternam vite ecce convertimur
ad gentes. Sic enim precepit nobis dominus.
Posui te in lucem gentium ut sis in salutem
usq; ad extremum terre. Audientes autē
gentes gaudebant & glorificabant verbum
dei & credebant quotquot erant preordinati
in vitam eternam. Disseminabatur autē
verbum dei per universam regionem. Judei
autē contestantes devotas mulieres honestas
& principes civitatis concitaverunt persecutionem
in paulum & barnabam & ejecerunt eos
de finibus suis. Illi autē excussis pulverem
pedum suorum in eos venerunt iconium.
Discipuli autē repleti gaudio & spū sc̄o
erant.

Factum est autē iconii secundum hoc
introire illos in synagogam judeorum &
loqui ita ut credidisset multitudo judeorum
& grecorum. Judei autē qui non credebant
suscitaverunt & malignaverunt animas
gentium adversus fratres. Plurimum itaque
temporis manentes fiducialiter agebant
in domino qui testimonium perhibebat
verbo gratie sue dans signa & prodigia
fieri per manus eorum. Divisa est autē
multitudo civitatis & quidam quidem erant
cum judeis quidam autē cum apostolis.
Et cum factus esset impetus gentium
& judeorum cum principibus suis ut contumelia
afficerent & lapidarent eos. Conscientes
confugerunt ad civitates lycaonie listram
& derben & universam circa regionem
& ibi evangelizantes erant. Et quidam
infirmus pedibus sedebat claudus ex utero
matris sue qui nunquam ambulaverat.
Hic audivit paulum loquentem qui intuitus
eum & videns quia habet fidem ut salvus
fieret dixit magna voce. Surge super pedes
tuos rectus. Et exiliit & ambulabat.
Cum autē vidissent turbe quod paulus
fecisset elevaverunt vocem suam lycaonice
dicentes. Dii similes facti hominibus
descenderunt ad nos. Vocabant autē barnabam
jovem paulum autem mercurium quia ipse
erat verbi ductor. Sacerdos autē jovis
qui erat ante civitatem tauros & coronas
ante vestibulum ferens cum populis volebat
immolare. Quod cum audissent apostoli
barnabas & paulus scissis tunicis suis
exierunt ad turbam clamantes & dicentes.
Viri quid hec facitis? Et nos mortales
homines sumus similes vobis annunciantes
vobis ab his vanis convertere ad deum
vivum qui fecit celum & terram & mare
& omnia que in eis sunt. Qui in preteritis
generationibus dimisit omnes gentes ingredi
vias suas quamquam testimonium sui non
sine bonis operibus relinquens de celo
nobis pluvias dans & tempora fructifera
implens cibo & letitia cordes nostros.
Et hec dicentes vix sedaverunt turbas
ne sibi immolarent hostias. Supervenerunt
autē quidam de antiochia & iconio judei
& persuasis turbis & lapidato paulo
trahebant extra civitatem existimantes
eum mortuum esse. Circumdantibus autē
illum discipulis surgens intravit civitatem
& postera die profectus est cum barnaba
derben. Et cum evangelizassent civitati
illi & discipulos non modicos fecissent
reversi sunt listram & iconium & antiochiam
confirmantes animas discipulorum exhortantes
ut permanerent in fide & quoniam per multas
tribulationes oportet nos introire in regnum
dei. Et cum constituissent illis per singulas
ecclesias presbyteros & orassent cum jejuniis
commendaverunt eos domino in quem credidissent.
Et cum pertransissent pisidiam venerunt
pamphiliam & loquentes in perge verbum
descenderunt attalia. Et inde navigaverunt
antiochiam unde erant traditi gratie dei
in opus quod impleverunt. Cum autē venissent
& congregassent ecclesiam retulerunt
quanta fecisset deus cum illis & quia
aperuisset gentibus ostium fidei. Et consummabant
tempus non modicum cum discipulis.

Et quidam descendentes a judea docebant
fratres quia nisi circumcidamini more
moysi non potestis salvi fieri. Factum
est autē dissensio non modica paulo & barnabe
adversus eos. Statuerunt ut ascenderent
paulus & barnabas & quidam alii ex aliis
ad apostolos & presbyteros hierusalem
super hac questione. Illi quidem deducti
ab ecclesia pertransibant phenicen & samariam
narrantes conversionem gentium & faciebant
gaudium magnum omnibus fratribus. Cum
autē venissent hierusalem suscepti sunt
ab ecclesia & apostolis & senioribus
annunciaverunt quanta deus fecisset cum
illis. Surrexerunt autē quidam de heresi
farisaeorum qui crediderant dicentes
quia oportet circumcidi eos precipere
quoq; servare legem moysi. Et congregati
sunt apostoli & seniores videre de verbo
hoc. Cum autē magna conquisitio fieret
surgens petrus dixit ad illos. Viri fratres
vos scitis quia ex diebus antiquis elegit
deus in vobis per os meum audire gentes
verbum evangelii & credere. Et qui novit
corda deus testimonium illis perhibuit
dans illis spūm sc̄um sicut & nobis
& nichil discrevit inter nos & illos
fide purificans corda eorum. Nunc ergo
quid tentatis deum imponere jugum super
cervices discipulorum quod neque patres
nostri neque nos portare potuimus? Sed
per gratiam domini ihu xp̄i credimus
salvari quemadmodum & illi. Tacuit autē
omnis multitudo & audiebant barnabam
& paulum narrantes quanta signa & prodigia
fecisset deus per eos in gentibus. Et
postquam tacuerunt respondit jacobus
dicens. Viri fratres audite me. Symeon
narravit quemadmodum primum deus visitavit
sumere ex gentibus populum nomini suo.
Et huic concordant verba prophetarum
sicut scriptum est. Post hec revertar
& reedificabo tabernaculum david quod
corruit & diruta ejus reedificabo & erigam
illud ut requirant ceteri hominum dominum
& omnes gentes super quas invocatum est
nomen meum dicit dominus faciens hec.
Notum a seculo est deo opus suum. Propter
quod ego judico non inquietare eos qui
ex gentibus convertuntur ad deum sed
scribere ad eos ut abstineant se a contaminationibus
simulacrorum & fornicationis & suffocati
& sanguinis. Moyses enim a temporibus
antiquis habet in singulis civitatibus
qui eum predicent in synagogis per singula
sabbata ubi legitur. Placuit apostolis
& senioribus cum omni ecclesia eligere
viros ex eis & mittere antiochiam cum
paulo & barnaba judam qui cognominatus
est barsabas & silam viros primos inter
fratres scribentes per manus eorum. Fratres
apostoli & seniores fratribus qui sunt
antiochie & syrie & cilicie gratiam vobis
& pacem. Quoniam audivimus quidam ex
nobis exeuntes turbaverunt vos verbis
subvertentes animas vestras quibus non
mandavimus. Placuit nobis collecti in
unum eligere viros & mittere ad vos cum
dilectis nostris barnaba & paulo hominibus
qui tradiderunt animas suas pro nomine
domini nostri ihu xp̄i. Misimus ergo judam
& silam et ipsi per os suum renuntiabunt
eadem vobis. Visum est enim spū sc̄o
& nobis nichil ultra imponere vobis onus
quam hec necessaria abstinere vos ab
immolato simulacrorum & sanguine & suffocato
& fornicatione a quibus custodientes vos
bene agetis. Valete. Qui quidem dimissi
descenderunt antiochiam & congregata
multitudine tradiderunt epistolam. Quam
cum legissent gavisi sunt super consolatione.
Judas autē & silas & ipsi prophete cum
essent exhortati fratres verbo confirmaverunt
eos. Et facto ibi aliquanto tempore dimissi
sunt cum pace a fratribus ad eos qui
miserant illos. Visum est autē silę
epistolam scribere ad eos qui antiochie
& syrie & cilicie sunt fratres. Et ipse
quidem judas & silas cum essent & ipsi
prophete verbo multo confirmaverunt
fratres & confortaverunt. Et facto ibi
tempore dimissi sunt cum pace a fratribus
ad eos qui miserant illos. Visum est autē
silę

CXXVIII

mos uetos. Cum
ueniss
ad eos. Ego non
sed meh
fructus aut mo
rhinus
ner
sum in mari
nos. Cum
ne
uiss
dimitto eos q
Na
cula
mos in me. Con
nis
sunt mei
sum appellati es
uem. nō
gentē meam hng
aliquis
accedat. P
hanc
nos uiderat
ip
cathena
sum. Ar
dimittat
mm. Qui
ueni
ad
dea
nec aduenerit
aliquis
rum
mittatur aut
uen
quid
ab
sq
Sapiens
a
ne audiue
que
Nō
sorta
hec nomi
ub
anna
ia
mpiatur. Cum
uenisset
illi
uie
uenerāt
eū
in
plures
bz
exponit
ribiam
gnum
de
dentib
eis
ihu
egit
moysi.
ph
a mane
usq
uesperum. Et
cū
ebebant
hil
a
paulo
abundantiā
ā
nō
ebebant. Cum
nunc
cent
consentientes
discedebant
mone
pulo
mui
ihū.
qua
bis
sue
sunt
locutus est
per
ysaiam
ysam
ac
mel
nos
dice
ad
ipm
nū
ne
ad
eos.
audi
audiendo
nō
intelligetis. Et
uidebit
uidebitis
nō
perficietis. Incrassati
est enim
cor
pli
hoc.
auribus
grauiter
audierunt. Et oculos suos
compleuerūt
ne
forte
oculis
uideant. Et
auribus
audiant. Et corde
intelligant. Et
conuertantur
et
sanem
eos. Notum
ergo
sit
uob
gentib
missum
est
hec
salutare
dei
pli
audient. Et
autē
eo
loquente
inter
se
multi
mē
se
hntes
questiones.
quis
amē
hic
mo
uos
in
suo
deuo
Et
uelue
ouis
qui
nō
habet
pastor
ad
eum. Videns
autē
turbas
dei
ascendit
montē. Et
cū
sedisset
discipuli
eius
ad
eum. Et
aperiens
os
suum
docebat
eos
dicens. Beati
pauperes
spū.
regnum
celorum. Beati
mites.
quoniam
ipsi
possidebunt
terram. Beati
qui
lugent.
quoniam
ipsi
consolabuntur. Beati
qui
esuriunt
et
sitiunt
iustitiam.
quoniam
ipsi
saturabuntur. Beati
misericordes.
quoniam
ipsi
misericordiam
consequentur. Beati
mundo
corde.
quoniam
ipsi
deum
uidebunt. Beati
pacifici.
quoniam
filii
dei
uocabuntur. Beati
qui
persecutionem
patiuntur
iustitiam.
quoniam
ipsorum
est
regnum
celorum. Beati
estis
cum
maledixerint
uobis
homines
persecuti
fuerint
uos
et
dixerint
omne
malum
aduersum
uos
mentientes
propter
me.
gaudete
exultate.
quoniam
merces
uestra
copiosa
est
in
celis. Sic
enim
persecuti
sunt
prophetas
qui
fuerunt
ante
uos.

Incipit expositio sancti Iacobi

Iacobus
dei
et
domini
nostri
ihu
xpi
seruus
duodecim
tribubus
que
sunt
in
dispersione
salutē. Omne
gaudium
existimate
fres
mei
cum
temptationes
uarias
incideritis
sciētes
q
probatio
uestre
fidei
patientiam
operatur. Patientia
autē
opus
perfectū
habet
ut
sitis
perfecti
integri
in
nullo
deficientes. Si
quis
autē
uestrum
indiget
sapiā
postulet
a
deo
qui
dat
omnibus
affluenter
et
nō
improperat
et
dabit
ei. Postulet
autē
in
fide
nichil
hesitans. Qui
enī
hesitat
similis
est
fluctui
maris
q
a
uento
mouetur
et
circumfertur. Non
existimet
homo
ille
q
accipiat
aliquid
a
dño. Vir
duplex
animo
instabilis
est
in
omnibus
uijs
suis. Glorietur
autē
frater
humilis
in
exaltatione
sua. Diues
autē
in
humilitate
sua. Quoniam
sicut
flos
fenni
transibit.
exortus
enī
est
cum
ardore
et
aruit
fenum
et
flos
eius
decidit
et
decor
uultus
eius
deperiit. Ita
et
diues
in
uijs
suis
marcescet. Beatus
uir
qui
suffert
temptationem
quoniam
cum
probatus
fuerit
accipiet
coronam
uite
quam
repromisit
deus
diligentibus

sic. Nemo enim compatitur diceat. quia ab compatitur. Deus aut intercedat malorū. ut ꝑ ei nemine compatiat. unusquisq; ito compatitur a cupiditatibus sua abstinere. ꝛ alteri. nemi quidq; conetur ei adipisci ꝓpter ꝓmissa. Pacem habete cum omnibus. Sunt genera mortium. Inter unā quamq; ꝛ filiū dilectionē. Omnē animi ꝑturbationē. ꝛ omnē ꝑcordiā. Deum videbit nemo. nisi qui pacem habuerit. Et ecclesiam. Ne aliquis existimet se posse ꝑuenire ad regnū dei. nisi in ecclesia fuerit. Ne quis ergo ꝑ ignorantiā. ꝛ simplicitatē. ꝛ innocentiā. ꝛ malitiā. ꝛ fraudē. ꝛ ꝓpter alia quedā. ꝓpter q̄ ꝓhibet scriptura. ꝛ dicit. Nolite errare. Deus non irridetur. Quicquid enim seminauerit homo. hoc & metet. Si ergo seminauerit in carne sua. de carne & metet corruptionem. Si autem seminauerit in spiritu. de spiritu metet uitam eternam. Ne ergo quis

leitatz a uoluntatem q̃ad nutu dum
e seruenda. ac ꝯ̃ mandata. z omnia
fiat a nacum humana. Ung̃ autem
mullꝰ hominꝫ tomare pt̃ē ei in qui
etu malū. plena nequitia morte fero. In
qui bi diam? deū. z pmē. z in qui male
diam? hominē. q̃ ad similitudinē dei
facꝰ est. Ex uno ore pcedit benedictꝫ z maledictꝫ.
Nō oportet fr̃es mi hui fi. Iudicium bone
de cōꝰ fecundū emanat. Audiat zanta
mi aīa. z laūt pt̃ē fr̃es mi. Ego uoluntatē ei⁹.
aut uitas hoīs. Quis ē ille sapiēs z doctꝰ inter
nos. Ostendat ex bona conuersatione opera sua in
mansuetudine sapie. Si autē zelū amarū
habetis. z contentiones sint in cordib⁹ uīr̃.
nolite gloriari. nec mendaces esse aduersus ueri
tatem. Non ē ista sapia desursū descendēs.
sed terrena animalis. diabolica. Ubi enī zelus z contentio
ibi inconstantia. z omne pessimū. Nā ac sapia
que desursū ē. primū quidē pudica ē.
deinde pacifica. modesta. suadibilis. bonis
consentiens. plena misericordia z fructibus bonis.
non iudicans. sine simulatione. Fructus aūt iusti
tie in pace seminatur. facientibus pacem.
Unde bella z unde lites in uob? Nonne ex con
cupiscentijs uīr̃is q militant in membris
uīr̃is. Concupiscitis. z non habetis. occidi
tis. z zelatis. z non potestis adipisci. litigatis
z bellatis. z non habetis. pt̃ē non postulatis.
Petitis. z non accipitis eo q̃ male
petatis ut in cōcupiscentijs uīr̃is insumatis.
Adulteri nescitis q̃ amicicia huius mundi
inimica est dei. Quicūq; ergo uoluerit amicꝰ
esse sēculi huius. inimicꝰ dei constituit. An putatis
q̃ inanit̃ scriptura dicat. Ad inuidia
cōcupiscit spūs qui habitat in uob? Maiorē autē
dat gr̃am. Propt̃ quod dicit. Superbis resistit deus.
humilibus autē dat gr̃am. Subditi igit̃ estote
deo. resistite autē diabolo. z fugiet a uob. appro
pinquate deo. z approximabit uob. Emundate ma
nus peccatores. z purificate corda duplices
animo. miseri estote. z lugete. z ploret risus uīr̃ in luctū
z gaudiū in mestitiā. Humiliamini
in cōspectu dñi. z exaltabit uos.
Nolite detrahere alterutrū fr̃es mei. Qui detrahit
fr̃i aut qui iudicat fr̃em suū detrahit legi. z iudicat legē.
Si aūt iudicas legē. non es factor legis. sed iudex. Unus est
legislator. z iudex. qui potest perdere. z
liberare. Tu autē quis es qui iudicas proximū tuū.
Ecce nūc qui dicitis. hodie aut crastino
ibimꝰ in illā ciuitatē. z faciemꝰ ibi
annū. z mercabimur. z lucrū faci
emus. q̃ nescitis quid erit in crastinū.
Qualis enim est uita uīr̃a. Uapor ad modicū
parens. deinde exterminabitur. Pro eo ut
debeatis dicere. Si dñs uoluerit. z si
uerimus. faciemꝰ hoc aut illud. Nunc aūt
exultatis in superbijs uīr̃is. Omnis ex
tatio huiusmodi malignā est. Scienti igit̃
bonū facere. z non facienti peccatum est illi. Age
nunc diuites plorate ululantes in mi
serijs uīr̃is que aduenient uob. Diuitie
uīr̃e putrefacte sunt. z uestimenta
uīr̃a tinee comesta sunt. Aurum uestrum. z
argentum eruginauit. z erugo eor̃. erit in testimo
niū uob. z manducabit carnes uīr̃as sicut ignis.
Thesaurizastis uob ira in nouissimis
diebus. Ecce merces operariorum uīr̃or. q̃
messuerunt regiones uīr̃e. a fraudatione
ē ab eis clamat. z clamor eor̃. in aures
dñi sabaoth introiuit. Epulati estis super
terram uīr̃am z luxuriose enutristis corda uīr̃a
in die occisionis. adduxistis. Condemnastis
iustū z non restitit uob. Patienter igit̃
estote fr̃es usq; ad aduentū dñi. Ecce agricola
expectat pretiosū fructū terre. patienter
ferens donec accipiat temporaneū z serotinū.
Patienter igit̃ estote z uos. confirmate
corda uīr̃a. quia aduentus dñi appro
pinquabit. Nolite ingemiscere fr̃es ad
inuicē. ne iudicemini. Ecce iudex
ante ostia assistit. Exemplū accipite
fr̃es exitus malorū. laboris. z patientie
et uite ppheta. q̃ locuti s. in nōe dñi.
Ecce beatificamus sustinentes. Sustinentiā
iob audistis. z finē dñi uidistis.
quia misericors est dñs. z miserator. Ante
omnia aut fr̃es mei nolite iurare. Neq; per
celū. neq; per terrā. neq; aliud quodlibet
iuramentū. Sit aūt sermo uīr̃e. Est. est. Non. non. ut
non sub iudicio eatis. Tristatur aliq;
uestrū. oret. equo animo psallat. Infirmatur
aliquis in uob. inducat presbyteros ecclie. et
orent sup eū ungentes eū oleo in nōe
dñi. Et oratio fidei saluabit infirmū. z alle
uiabit eū dñs. Et si in peccatis sit. dimittent
ei. Confitemini alterutrū peccata uīr̃a. z
orate pro inuicē ut saluemini. Multū e
nim ualet deprecatio iusti assidua. Helias ho
mo erat similis nob passibilis. z oratione oratu
rat ne pluere super terrā. z non pluit annos
tres z menses. vi. Et rursū oratu orauit et celū
dedit pluuiā. z terra dedit fructū suum.
Fratres mei si quis ex uob erraūerit a ueri

te et conuertent quis eum scire debet quoniam qui
conuerti fecerit peccatorem ab errore uie sue sa
luabit animam eius a morte et operit multi
tudinem peccatorum. Incipit epistola prima pet

Petrus apostolus ihesu xpi.
Electis aduenis dispersionis
ponti galacie et capadocie
asie et bitinie secundum presciam
dei patris in sanctificatione
spiritus in obedientiam et aspersionem
sanguinis ihesu xpi gratia uobis et pax multiplic
etur. Benedictus deus et pater domini nostri ihesu xpi qui
secundum magnam misericordiam suam saluos nos fecit
peregenerauit nos in spem uiuam per res
urrectionem ihesu xpi ex mortuis in here
ditatem incorruptibilem et incontamina
tam et immarcessibilem conseruatam in celis
in uobis qui in uirtute dei custodimini
per fidem in salutem paratam reuelari
in tempore nouissimo in quo exultabitis
modicum nunc si oportet contristari in ua
nis tribulationibus ut probatio fidei uestre
multo preciosior sit auro quod per ignem pro
batur inueniatur in laudem et gloriam
et honorem in reuelatione ihesu xpi.
Quem cum non uidentis diligitis in quem
nunc quoque non uidentes creditis. Cre
dentes autem exultabitis letitia inenar
rabili et glorificata reportantes finem fi
dei uestre salutem animarum uestrarum. De qua salute
exquisierunt atque scrutati sunt prophete qui de
futura in uobis gratia prophetauerunt scrutan
tes quod uel quale tempus significaret in eis
spiritus xpi premunitans eas que in xpo sunt passi
ones et posteriores glorias quibus reue
latum est quia non sibi ipsis uobis autem ministra
bant ea que nunc nunciata sunt uobis per eos qui
euangelizauerunt uobis spiritu sancto misso de celo
in quem desiderant angeli prospicere. Propter
quod succincti lumbos mentis uestre sobrii et
perfecti sperate in eam que offertur
uobis gratiam in reuelatione ihesu xpi quasi
filii obedientie. Non configurati prioribus ig
norantie uestre desideriis sed secundum eum qui uo
cauit uos sanctum ut et ipsi sancti in omni con
uersatione sitis. Quoniam scriptum est sancti eritis
quoniam ego sanctus sum. Et si patrem inuoca
tis eum qui sine acceptione personarum iu
dicat secundum unicuique opus in timore incola
tus uestri tempore conuersamini scientes quod non co
rruptibili auro uel argento redempti es
tis de uana uestra conuersatione paterne
traditionis sed precioso sanguine quasi

agni incontaminati et immaculati ihesu
xpi. Prognoti quidem ante constitutionem
mundi manifestati autem nouissimis
temporibus propter uos qui per ipsum fideles estis in
deo qui suscitauit eum a mortuis et dedit
ei gloriam sempiternam ut fides uestra et spes esset
in deo. Animas uestras castificantes in obedientia
caritatis in fraternitatis amorem simplici
ex corde inuicem diligite attentius renati
non ex semine corruptibili sed incorruptibili
per uerbum dei uiui et permanentis in
eternum. Quia omnis caro fenum et omnis gloria
eius tanquam flos feni. Exaruit fenum et flos
eius decidit uerbum autem domini manet in
eternum. Hoc est autem uerbum quod euangelizatum
est uobis. Deponentes igitur omnem malitiam
et omnem dolum et simulationes et inuidias
et omnes detractiones sicut modo geniti infan
tes rationabiles sine dolo lac concupisci
te ut in eo crescatis in salutem. Si tamen
gustatis quoniam dulcis est dominus. Ad quem accedentes
lapidem uiuum ab hominibus quidem reprobatum
a deo autem electum et honorificatum et ipsi tan
quam lapides uiui superhedificamini domus
spirituales sacerdotium sanctum offerre spi
ritales hostias acceptabiles deo per ihesum
xpm. Propter quod continet scriptura. Ec
ce pono in syon lapidem summum angularem
electum preciosum et qui crediderit in eum
non confundetur. Uobis igitur honor cre
dentibus. Non credentibus autem lapis quem
reprobauerunt hedificantes hic factus est in
caput anguli. Et lapis offensionis
et petra scandali his qui offendunt
uerbo nec credunt in quo et positi sunt.
Uos autem estis genus electum regale sacer
dotium gens sancta populus adquisitionis ut
uirtutes annuntietis eius qui de tenebris
uos uocauit in admirabile lumen suum
qui aliquando non populus dei nunc autem populus dei.
Qui non consecuti misericordiam nunc autem misericordiam con
secuti. Hominum obsecro uos tanquam aduen
as et peregrinos abstinere uos a carnali
bus desideriis que militant aduersus animam. Con
uersationem uestram inter gentes habentes bonam
ut in eo quod detractant de uobis tanquam de ma
lefactoribus ex bonis operibus uos consi
derantes glorificent deum in die uisitatio
nis. Subiecti estote omni humane cre
ature propter deum. Siue regi quasi precellenti
siue ducibus tanquam ab eo missis ad uin
dictam malefactorum laudem uero bonorum. Quia
sic est uoluntas dei ut benefacientes

II

Sabbato in oc. pas.

Glo.
Qui non de dei dulcedine gustat
non est mirum si hic terrestribus
desideriis sordidari non
euitat.

dc. ii. p. oc. pas.

obmurgescere figuratē impruētium
hominū ignorantiam. Unde liber
ro quasi nolentē hinc maiore liber
tatem. Si licet sensu dei. Ostē honorē
fundatorem diligere. Dei amore negle
gere honorificentiā. Certū subditū obedire in
omni amore dei. Sic ēm bonus monach
si sit. discretus. Et ois qui sit spūalis
ciam dei sustinet quāl militantē. quies
muntiq; est q qui sit examinet. et alios
ari sustinet. Si bn fuerint qui eis
sustinent. Et est qui apud eos. In hoc
uenit ecclia q; tepe pauli est. q; nō libro
rum quos exemplauit sequamur ne
gligia eius. Cū ueri nō fuerint inue
nt est. dolus in eis cū. Et cū malefecerit
ñ maledicebat. Cū patiēt ñ minabat
antē. Tradebat autē iudicanti se iniu
ste. Qui ipe peccata nr pertulit in corpore
suo sup lignū ut peccā mortui iustitie
uiam. cuius liuore sanati sum.
Errabat enī sicut oues. Sed conuersi estis
nc ad pastorē. et epm animaꝝ uestrā. Similr
et mulieres subdite sint uris sicut
er si qui nō credunt uerbo. p mulierē sō
uersatiōne sine uerbo lucrifiant. Considē
rantes in timore castū conuersationē uestrā.
Cuius sit nō extrinsecus capillatura aut circūdatio auri. aut indumēti uestimēti ornā
tus. Sed qui absconditus cordis ē homo in
corruptibilitate quieti et modesti spūs. qd est
in conspectu dei locupletes. Sic ēm aliquā
do et mulieres sperantes in deo. ornabā
ant se subiectē uiris suis. Sicut sara obe
diebat abrahe dñm eū uocāns. Cuius
estis filie facte bn facientes. et ñ timentes ul
lam perturbationē. Viri similr cohabitantes
secūm quasi infirmiori vasculo muliebri
impertientes honorem. tanq; et coheredes gratie vite. ut no impediantur ora
tiones uestre. In fine autē oēs unanimes.
compatientes. fraternitatis amatores. misericordes. modesti. humiles. Nō reddentes malū p malo. nec
maledictū p maledictō. Sed econtrario be
nedicentes. Quia in hoc uocati estis ut
benedictionē hereditate possideatis. Qui enim
uult dilige uitā et dies bonos. videre
linguam suam a malo. et labia ei ne
loquantur dolū. declinet autē a malo. et
faciat bonū. inquirat pacē et sequatur
eā. Quia oculi dñi sup iustos. et aures eius
in preces eoꝝ. Vultus autē dñi sup facientes:

mala. Et quis est qui uob nocere si bo
ni emulatores fuerit. Sed quāuis pati
mini propter iustitiam. beati estis. Timorem
autem eoꝝ ne timueritis. nec turbemini. Dñm autē xp̄m sanctificate in
cordibus uris. Parati semper ad satisfactionē
omni poscenti uos rationē de ea que in uob
est spe. Sed cum modestia et timore. Conscientiam habentes. ut in eo q; detrahitis de
uob. confundantur q; calūpniantur uestram
bonam in xp̄o conuersationem. Melius enim
est bene facientes si uelit uoluntas dei. pati
quam male facientes. Quia et xp̄s semel p
peccatis nris mortuus est. iustus p iniustis. ut
nos offerret deo. mortificatus quidē carne
uiuificatus autē spū. In quo et his q
carcere clausis venit. predicauit. qui quondā
increduli fuerant. quando expectabat
dei patientia in diebus noe. cū fabricare
tur archā. q; pauci. id est. octo aie salue
facte sunt per aquā. Et nos nūc similis
forme saluos facit baptisma. Non depositio sordis carnis. sed conscientie bone interrogatio
in deo. per resurrectionē dñi nri ihu. Xp̄i.
qui est in dextera dei. profectus in celū. subiectis sibi angelis. et potestatibus. et virtutibus. X Christo igitur passo in
carne nos eadē cogitatione armamini.
quia qui passus est in carne. desiit a peccatis. ut iam non hoiū desideriis. sed uoluntati dei
reliquū in carne tēporis uiuat. Sufficit enī preteritū tēpus ad uoluntatem gentiū consumasse. qui ambulauerūt in luxuriis. desideriis. uinolentiis. comessationibus. potationibus. et illicitis ydolorū cultibus. In quibus nūc oblitescūt. Non condescendentes eidē luxurie uestre. ad eandē
luxurie uestre. ad eandē confusionis blasphemantes. Qui reddent rationē ei. qui paratus est iudicare
uiuos et mortuos. Ppter hoc enī mortuis euāgelizatū est. ut iudicati quidē secundū homines carne. uiuant autē secundū deū spū. Omnium autē finis appropinquabit. Estote itaq; prudentes. et
sobrii in orationibus. Ante omnia autē mutuā in uobismetipsis caritatē continuā habentes. quia caritas operit multitudinē peccatoꝝ. Hospitales inuicē sine murmuratione. Unusquisq; sicut accepit gratiam. ministrate illam. sicut boni dispensatores multiformis gratie dei. Si quis loquitur. quasi sermones dei. Si quis ministrat. quasi de uirtute que administrat deus. ut in omnibus honorificetur deus per ihm xp̄m. cui est gloria et imperium in secula seculorum. Amen.

Prima epistola sancti petri apostoli.

Petrus apostolus ihu xp̄i. electis aduenis dispersionis ponti galatie cappadocie asie et bithinie. secundum prescientiam dei patris in sanctificationem spūs in obedientiam et aspersionem sanguinis ihu xp̄i. Gratia uob et pax adimpleatur. Benedictus deus et pater dñi nri ihu xp̄i. qui secundum magnam suam misericordiam regenerauit nos in spem uiuam per resurrectionem ihu xp̄i ex mortuis. in hereditatem incorruptibilem et incontaminatam et immarcescibilem conseruatam in celis in uobis. qui in uirtute dei custodimini per fidem in salutem parātam reuelari in tempore nouissimo. In quo exultabitis modicum nunc si oportet contristati fueritis in uariis temptationibus. ut probatio uestre fidei multo pretiosior auro quod per ignem probatur inueniatur laudem et honorem et gloriam in reuelatione ihu xp̄i. quem cum non uidissetis diligitis. in quem nunc non uidentes credentes autem exultabitis gaudio inenarrabili et glorificato. reportantes finem fidei uestre salutem animarum. De qua salute exquisierunt et diligenter scrutati sunt prophete qui de futura in uobis gratia prophetauerunt. scrutantes in quod uel quale tempus significaret in eis spūs xp̄i. predicans eas que in xp̄o sunt passiones. et posteriores glorias. quibus reuelatum est quia non sibimetipsis. uobis autem ministrabant ea que nunc nunciata sunt uobis per eos qui euangelizauerunt uobis spū sancto misso de celo. in quem desiderant angeli prospicere. Propter quod succincti lumbos mentis uestre sobrii perfecte sperate in eam que offertur uobis gratiam in reuelatione ihu xp̄i. Quasi filii obedientie. non configurati pristinis uestre ignorantie desideriis. sed secundum eum qui uocauit uos sanctum et ipi sancti in omni conuersatione. quia scriptum est. Sancti estote quoniam ego sanctus sum. Et si patrem inuocatis eum qui sine acceptione personarum iudicat secundum uniuscuiusque opus. in timore huius peregrinationis tempus uestrum conuersati scientes quod non corruptibilibus auro uel argento redempti estis de uana uestra conuersatione paterne traditionis. sed pretioso sanguine quasi agni incontaminati et immaculati xp̄i. Qui quidem ante mundi constitutionem cognitus est. manifestatus autem in nouissimis temporibus propter uos. qui per eum fideles estis in deum qui suscitauit eum a mortuis et claritatem dedit ei. ut fides uestra et spes esset in deo. Castificantes animas uestras in obedientia caritatis in fraternitatis amore. ex corde inuicem diligite. Renati non ex semine corruptibili sed incorruptibili per uerbum dei uiui et permanentis in eternum. Propterea omnis caro ut fenum et omnis gloria eius tanquam flos feni. exaruit fenum et flos eius decidit. Uerbum autem domini manet in eternum. Hoc est autem uerbum quod euangelizatum est in uobis.

Omissis igitur omni malitia et omni dolo et simulationibus et inuidiis et omnibus detractionibus. sicut modo geniti infantes rationabile sine dolo lac concupiscite. ut in eo crescatis in salutem. Si gustastis quoniam dulcis est dominus. Ad quem accedentes lapidem uiuum. ab hominibus quidem reprobatum. apud deum autem electum et honorificatum. et ipi tanquam lapides uiui superedificamini domus spūalis. sacerdotium sanctum. offerre hostias spūales acceptabiles deo per ihm xp̄m. Propterea continetur in scripturis. Ecce pono in sion lapidem angularem electum pretiosum. et qui credit in eum non confundetur. Uobis igitur honor credentibus. Incredulis autem lapis quem reprobauerunt edificantes. hic factus est in caput anguli. et lapis offensionis et petra scandali. qui offendunt uerbo nescientes et in hoc positi sunt. Uos autem genus electum. regale sacerdotium. gens sancta. populus acquisitionis. ut uirtutes annuntietis eius qui de tenebris uos uocauit in admirabile lumen suum. Qui aliquando non populus nunc autem populus dei. qui non consequebamini misericordiam nunc autem misericordiam consecuti. Carissimi obsecro uos tanquam aduenas et peregrinos abstinere uos a carnalibus desideriis que militant aduersus animam. Conuersationem uestram inter gentes habentes bonam. ut in eo quod detrahunt de uobis tanquam de malefactoribus ex bonis operibus uos considerantes glorificent deum in die uisitationis. Subditi estote omni humane creature propter deum. Sive regi quasi precellenti. Sive ducibus tanquam ab eo missis ad uindictam malefactorum laudem uero bonorum. Quia sic est uoluntas dei. ut benefacientes obmutescere faciatis imprudentium hominum ignorantiam. Quasi liberi et non quasi uelamen habentes malitie libertatem. sed sicut serui dei. Omnem honorem impendite. fraternitatem diligite. deum timete. regem honorificate. Serui subditi estote in omni timore dñi. non tantum bonis et modestis sed etiam discolis. Hec enim gratia si propter conscientiam dei sustinet quis molestias patiens iniuste. Et enim quid gloria est si peccantes et colaphizati sustinetis. Sed si bene facientes patienter sustinetis. hec est gratia apud deum. In hoc enim uocati estis. quia et xp̄s passus est pro nobis uobis relinquens exemplum ut sequamini uestigia eius. Qui peccatum non fecit. nec inuentus est dolus in ore eius. Qui cum malediceretur non maledicebat. Cum pateretur non comminabatur. tradebat autem iudicanti se iniuste. Qui peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum. ut peccatis mortui iustitie uiuamus. cuius liuore sanati sumus. Erratis enim sicut oues. sed conuersi estis nunc ad pastorem et episcopum animarum uestrarum. Similiter mulieres subditę sint uiris suis. ut et si qui non credunt uerbo. per uxorum conuersationem sine uerbo lucrifiant. considerantes in timore castam conuersationem uestram. Cuius sit non extrinsecus capillatura aut circumdatio auri aut indumenti uestimenti ornatus. sed qui absconditus cordis homo est in incorruptibilitate quieti et modesti spiritus. qui est in conspectu dei locuples. Sic enim aliquando et mulieres sperantes in deo ornabant se subiectę uiris suis. sicut sara obediebat abrahe dominum eum uocans. Cuius estis filie facte bene facientes et non timentes ullam perturbationem. Viri similiter cohabitantes secum quasi infirmiori uasculo muliebri impertientes honorem. tanquam et coheredes gratie uite. ut non impediantur orationes uestre. In fine autem omnes unanimes. compatientes. fraternitatis amatores. misericordes. modesti. humiles. Non reddentes malum pro malo. nec maledictum pro maledicto. sed econtrario benedicentes. Quia in hoc uocati estis ut benedictionem hereditate possideatis. Qui enim uult diligere uitam et dies bonos uidere. coherceat linguam suam a malo. et labia ne loquantur dolum. declinet autem a malo. et faciat bonum. inquirat pacem et sequatur eam. Quia oculi domini super iustos. et aures eius in preces eorum. Uultus autem domini super facientes

Incipit epistola sancti petri apostoli.

Petrus apostolus ihesu christi. electis aduenis dispersionis ponti galatie cappadocie asie et bithinie. secundum prescientiam dei patris in sanctificationem spiritus in obedientiam et aspersionem sanguinis ihesu christi. Gratia uobis et pax adimpleatur. Benedictus deus et pater domini nostri ihesu christi. qui secundum magnam suam misericordiam regenerauit nos in spem uiuam per resurrectionem ihesu christi ex mortuis. in hereditatem incorruptibilem et incontaminatam et immarcescibilem conseruatam in celis in uobis. qui in uirtute dei custodimini per fidem in salutem parātam reuelari in tempore nouissimo. In quo exultabitis modicum nunc si oportet contristati fueritis in uariis temptationibus. ut probatio uestre fidei multo pretiosior auro quod per ignem probatur inueniatur laudem et honorem et gloriam in reuelatione ihesu christi. quem cum non uidissetis diligitis. in quem nunc non uidentes credentes autem exultabitis gaudio inenarrabili et glorificato. reportantes finem fidei uestre salutem animarum. De qua salute exquisierunt et diligenter scrutati sunt prophete qui de futura in uobis gratia prophetauerunt. scrutantes in quod uel quale tempus significaret in eis spiritus christi. predicans eas que in christo sunt passiones. et posteriores glorias. quibus reuelatum est quia non sibimetipsis. uobis autem ministrabant ea que nunc nunciata sunt uobis per eos qui euangelizauerunt uobis spiritu sancto misso de celo. in quem desiderant angeli prospicere. Propter quod succincti lumbos mentis uestre sobrii perfecte sperate in eam que offertur uobis gratiam in reuelatione ihesu christi. Quasi filii obedientie. non configurati pristinis uestre ignorantie desideriis. sed secundum eum qui uocauit uos sanctum et ipi sancti in omni conuersatione. quia scriptum est. Sancti estote quoniam ego sanctus sum. Et si patrem inuocatis eum qui sine acceptione personarum iudicat secundum uniuscuiusque opus. in timore huius peregrinationis tempus uestrum conuersati scientes quod non corruptibilibus auro uel argento redempti estis de uana uestra conuersatione paterne traditionis. sed pretioso sanguine quasi agni incontaminati et immaculati christi. Qui quidem ante mundi constitutionem cognitus est. manifestatus autem in nouissimis temporibus propter uos. qui per eum fideles estis in deum qui suscitauit eum a mortuis et claritatem dedit ei. ut fides uestra et spes esset in deo. Castificantes animas uestras in obedientia caritatis in fraternitatis amore. ex corde inuicem diligite. Renati non ex semine corruptibili sed incorruptibili per uerbum dei uiui et permanentis in eternum. Propterea omnis caro ut fenum et omnis gloria eius tanquam flos feni. exaruit fenum et flos eius decidit. Uerbum autem domini manet in eternum. Hoc est autem uerbum quod euangelizatum est in uobis.

Omissis igitur omni malitia et omni dolo et simulationibus et inuidiis et omnibus detractionibus. sicut modo geniti infantes rationabile sine dolo lac concupiscite. ut in eo crescatis in salutem. Si gustastis quoniam dulcis est dominus. Ad quem accedentes lapidem uiuum. ab hominibus quidem reprobatum. apud deum autem electum et honorificatum. et ipi tanquam lapides uiui superedificamini domus spiritalis. sacerdotium sanctum. offerre hostias spiritales acceptabiles deo per ihesum christum. Propterea continetur in scripturis. Ecce pono in sion lapidem angularem electum pretiosum. et qui credit in eum non confundetur. Uobis igitur honor credentibus. Incredulis autem lapis quem reprobauerunt edificantes hic factus est in caput anguli. et lapis offensionis et petra scandali. qui offendunt uerbo nescientes et in hoc positi sunt. Uos autem genus electum. regale sacerdotium. gens sancta. populus acquisitionis. ut uirtutes annuntietis eius qui de tenebris uos uocauit in admirabile lumen suum. Qui aliquando non populus nunc autem populus dei. qui non consequebamini misericordiam nunc autem misericordiam consecuti. Carissimi obsecro uos tanquam aduenas et peregrinos abstinere uos a carnalibus desideriis que militant aduersus animam. Conuersationem uestram inter gentes habentes bonam. ut in eo quod detrahunt de uobis tanquam de malefactoribus ex bonis operibus uos considerantes glorificent deum in die uisitationis. Subditi estote omni humane creature propter deum. Sive regi quasi precellenti. Sive ducibus tanquam ab eo missis ad uindictam malefactorum laudem uero bonorum. Quia sic est uoluntas dei. ut benefacientes obmutescere faciatis imprudentium hominum ignorantiam. Quasi liberi et non quasi uelamen habentes malitie libertatem. sed sicut serui dei. Omnem honorem impendite. fraternitatem diligite. deum timete. regem honorificate. Serui subditi estote in omni timore dñi. non tantum bonis et modestis sed etiam discolis. Hec enim gratia si propter conscientiam dei sustinet quis molestias patiens iniuste. Et enim quid gloria est si peccantes et colaphizati sustinetis. Sed si bene facientes patienter sustinetis. hec est gratia apud deum. In hoc enim uocati estis. quia et xp̄s passus est pro nobis uobis relinquens exemplum ut sequamini uestigia eius. Qui peccatum non fecit. nec inuentus est dolus in ore eius. Qui cum malediceretur non maledicebat. Cum pateretur non comminabatur. tradebat autem iudicanti se iniuste. Qui peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum. ut peccatis mortui iustitie uiuamus. cuius liuore sanati sumus. Erratis enim sicut oues. sed conuersi estis nunc ad pastorem et episcopum animarum uestrarum. Similiter mulieres subditę sint uiris suis. ut et si qui non credunt uerbo. per uxorum conuersationem sine uerbo lucrifiant. considerantes in timore castam conuersationem uestram. Cuius sit non extrinsecus capillatura aut circumdatio auri aut indumenti uestimenti ornatus. sed qui absconditus cordis homo est in incorruptibilitate quieti et modesti spiritus. qui est in conspectu dei locuples. Sic enim aliquando et mulieres sperantes in deo ornabant se subiectę uiris suis. sicut sara obediebat abrahe dominum eum uocans. Cuius estis filie facte bene facientes et non timentes ullam perturbationem. Viri similiter cohabitantes secum quasi infirmiori uasculo muliebri impertientes honorem. tanquam et coheredes gratie uite. ut non impediantur orationes uestre. In fine autem omnes unanimes. compatientes. fraternitatis amatores. misericordes. modesti. humiles. Non reddentes malum pro malo. nec maledictum pro maledicto. sed econtrario benedicentes. Quia in hoc uocati estis ut benedictionem hereditate possideatis. Qui enim uult diligere uitam et dies bonos uidere. coherceat linguam suam a malo. et labia ne loquantur dolum. declinet autem a malo. et faciat bonum. inquirat pacem et sequatur eam. Quia oculi domini super iustos. et aures eius in preces eorum. Uultus autem domini super facientes

mundum deus ne m omnib⁹ honorifi
cet deus. per ihm xpm dominum
nr̄m. Et gl̄am t imperium in scla scl⁹
orum. Amen. Dilecti obsecro tanq̄ aduenas
& peregrinos abstinere vos a carnalibus
desideriis q̄ militant aduersus animam
habentes conversationem bonam in gentibus
ut in eo quod detrahunt de vobis tanq̄ de malefactoribus
ex bonis operibus vos considerantes glorificent
deum in die visitationis. Subditi estote omni
humane creature propter deum. Sive regi
tanq̄ precellenti. Sive ducibus tanq̄ ab eo
missis ad vindictam malefactorum laudem
vero bonorum. Quia sic est voluntas dei
ut benefacientes obmutescere faciatis imperitorum
hominum ignorantiam. Quasi liberi et non
quasi velamen habentes malitie libertatem
sed sicut dei servi. Omnem honorem exhibete
omnibus fraternitatem diligite deum timete
regem honorificate. Servi subditi estote in omni
timore dominis non tantum bonis et modestis
sed etiam discolis. Hec enim est gratia si propter
conscientiam dei sustinet quis tristitias patiens
iniuste. Nam quae gloria est si delinquentes
et colaphizati sustinebitis. Sed si bene facientes
patienter sustinetis hoc gratia apud deum.
In hoc enim vocati estis quia et xps passus est
pro nobis vobis relinquens exemplum ut sequamini
vestigia eius. Qui peccatum non fecit nec inventus
est dolus in ore eius. Qui cum malediceretur
non maledicebat cum pateretur non comminabatur
tradebat autem iudicanti se iniuste. Qui peccata
nr̄a ipse pertulit in corpore suo super lignum
ut peccatis mortui iustitie vivamus cuius livore
sanati estis. Erratis enim quasi oves sed conversi
estis nunc ad pastorem et episcopum animarum
vestrarum. Similiter mulieres subdite sint viris
suis ut et si qui non credunt verbo per illorum
mulierum conversationem sine verbo lucrifiant
considerantes castam conversationem vestram
in timore. Quarum non sit extrinsecus capillatura
aut circumdatio auri aut indumenti cultus
sed qui in occulto est hominis homo in incorruptibilitate
quietis et modesti spiritus qui est in conspectu
dei dives. Sic enim aliquando et sancte mulieres
sperantes in deo ornabant se subdite viris suis
sicut sara obediebat abrahe dominum eum vocans
cuius facte estis filie benefacientes et non timentes
ullam perturbationem. Viri similiter habitantes
secum secundum scientiam quasi infirmiori vasculo
muliebri impertientes honorem tanq̄ et coheredibus
gratie vite ut non impediantur orationes vestre.
Finem autem omnium appropiavit. Estote itaq̄
prudentes et vigilate in orationibus. Ante omnia
mutuam in vobismetipsis caritatem continuam
habentes quia caritas operit multitudinem peccatorum.
Hospitales invicem sine murmuratione unusquisq̄
sicut accepit gratiam in alterutrum illam administrantes
sicut boni dispensatores multiformis gratie dei.
Si quis loquitur quasi sermones dei. Si quis ministrat
tanq̄ ex virtute quam administrat deus. Ut in
omnibus honorificetur deus per ihm xpm cui est
gl̄a et imperium in secula seculorum. Amen.
Carissimi nolite peregrinari in fervore
vestro qui ad tentationem vobis fit quasi novi
aliquid vobis contingat. Sed communicantes
xpi passionibus gaudete ut et in revelatione
gl̄ie eius gaudeatis exultantes. Si exprobramini
in nomine xpi beati eritis quoniam quod est honoris
gl̄ie et dei spiritus requiescit. Nemo autem
vestrum patiatur ut homicida aut fur aut maledicus
aut alienorum appetitor. Si autem ut christianus
non erubescat glorificet autem deum in hoc
nomine. Et in hoc ipsum vocati estis quia et
xps passus est pro nobis vobis relinquens exemplum
ut sequamini vestigia eius. Qui peccatum non fecit
neque inventus est dolus in ore eius. Qui cum
malediceretur non maledicebat cum pateretur
non comminabatur tradebat autem iudicanti se
iniuste. Qui peccata nr̄a ipse pertulit in corpore
suo super lignum ut peccatis mortui iustitie vivamus
cuius livore sanati estis. Erratis enim quasi oves
sed conversi estis nunc ad pastorem et episcopum
animarum vestrarum. Similiter mulieres subdite
sint viris suis ut et si qui non credunt verbo
per illorum mulierum conversationem sine verbo
lucrifiant considerantes castam conversationem
vestram in timore. Quarum non sit extrinsecus
capillatura aut circumdatio auri aut indumenti
cultus sed qui in occulto est hominis homo
in incorruptibilitate quietis et modesti spiritus
qui est in conspectu dei dives. Sic enim aliquando
et sancte mulieres sperantes in deo ornabant
se subdite viris suis sicut sara obediebat abrahe
dominum eum vocans cuius facte estis filie
benefacientes et non timentes ullam perturbationem.
Viri similiter habitantes secum secundum scientiam
quasi infirmiori vasculo muliebri impertientes
honorem tanq̄ et coheredibus gratie vite ut non
impediantur orationes vestre. Finem autem
omnium appropiavit. Estote itaq̄ prudentes
et vigilate in orationibus. Ante omnia mutuam
in vobismetipsis caritatem continuam habentes
quia caritas operit multitudinem peccatorum.
Hospitales invicem sine murmuratione unusquisq̄
sicut accepit gratiam in alterutrum illam administrantes
sicut boni dispensatores multiformis gratie dei.
Si quis loquitur quasi sermones dei. Si quis ministrat
tanq̄ ex virtute quam administrat deus. Ut in
omnibus honorificetur deus per ihm xpm cui est
gl̄a et imperium in secula seculorum. Amen.

Incipit ylogus t canonicē
pet. secūdā

Per lucem hyme mundo sapientes
mortuos eē dicunt et lucem pie
tatis quem sit magnum dubitat nemo
dum manifestat ei fumus ex ea illus
plendo qui uera docentium auctoritas
nos maluerunt errores ne q̄ plectere
tur nō esse q̄ nō docunt hera s. Incipit
canonici petri. ii.
Simon petrus seruus et apl̄s ihu xp̄i his q̄ coēm
tiem nob⁹ ei sortā sūt fidē.
in iustitia dei nr̄a saluato
ris ihu xp̄i. Gr̄a ubi pax ad
impleatur in cognitione dei nr̄i ihu d̄ni.
Q uomodo omn⁹ nob⁹ diuine uirtutis sue
q̄ ad uitam et pietatem donata sunt per co
gnitionem eius qui uocauit nos p̄pria gl̄a
et uirtute per q̄ maxima nobis et pretiosa nob⁹ pro
missa donauit ut per hec efficiamini diui
ne consortes. Hanc tugiētes eius q̄ in mundo
est pr̄ipiscentie corruptionem. Vos autē
autem eam studium inferentes. ministrate
in fide ur̄a uirtutē. In uirtute aūt scām.
In scā aūt abstinentiā. In abstinentia
aūt patiam. In patiā aūt pietatē. In
pietate aūt amorē fraternitatis. In amo
re aūt fraternitatis caritatē. Hec cū sub
sint et superent no uacuos nec sine
fructu nos constituent in dn̄i nr̄i ihu xp̄i agni
tione. Cui cui nō pstō hec cecitate
uenit retrōsi obliuionē accepit pur
gationis ueteri⁹ suor⁹ delictor⁹. Qua
pp̄ fratres magis satagite ut p bona ope
ra certā uestrā uocationē et electionē
faciatis. Hec cū feceritis nō peccabitis
aliquā. Sic enī habundanter ministrabitur
uob⁹ introitus in eternū regnū dn̄i nr̄i saluato
ris ihu xp̄i. Propter quā rē incipiā uos semp̄
monere de his. q̄ uos scitis. et confirma
tos uos in p̄senti ueritate. Iustū uolo
arbitror aūt sum in hoc corpe tabernaculo suscitare
uos in memoratione. Certus sū q̄ uelociter
est depositio tabernaculi mei. sicut et dn̄s
nr̄s ihc̄s significauit mihi. Labore aūt operi
et frequēter hec uos pro obitu meo habere
memoria habeatis. Non enī doctis fabu
lis secuti notā fecimus uob⁹ dn̄m nr̄m
ihu xp̄m uirtutem et p̄sentiam. Sed speculatores
facti illius magnitudinis. Accipiens enī a deo patre honorē et gl̄am
huiusce uocis delapsa ad eū hmōdi a magnifica
tum gl̄ia. Hic est filius meus dilectus in quo
mihi complacui ipm audite. Et hanc

ngē nec audnum ad celle allaum. ci
ēntis cum ip̄o in monte sc̄o & volen
tum est, ppl̄m simone. cū bene
dicēs, attendentes. ip̄i tu cēpe tu com
in caligine sc̄o lev. & nec dicēt illuc sacr.
et tu ker omnium in exodu nūs. hec p̄
mū mell̄uanter eq. omis ppl̄ia, quia i
spūale nō fit. Pōcīi nolumꝰ ere humā
na allam ē aligā ppl̄iā ip̄i sp̄i sc̄o inspi
mitte locū sunt sc̄i dei spūs sc̄o. Huer
tuor. plenū ppl̄e in ppl̄o. sicut & in
ub enim magni mendacio animabu
cent sc̄e p̄dicatores ea cum qui emne eo.
dnm ng̃nunt. sup̄duenere. celere p
dicēm. multa sequent eos. tuenta.
per ea. in sumo. blasphemabuntur. m
animas fideles ubi & ub ingenia bis
quibꝰ indigni nam olim nō celsus & ph
ao ea. nō ormant. Si cīi eos angelo
peccantibꝰ nō pepercit. si mundo ibi
m demersit. m nimiꝰ. modicū indi
gni cruciabꝰ reseruant. quamab mi
os nō pepercit si arguū nobꝰ inducē
peorem. inducens. diluuiū mundo
impiorꝰ. inducens. & ceteros octo
nū. p̄conē. iustū. inducens. & ciuitates sodo
morrē. in cinerē redegit. subuertit. exē
plū eis. p̄ponens. futuris impiis deo. qui
ea. iustos. liberare de tribulatione nouit.
iniustos. autē. reseruare. in diē iudicii
cruciandos. maxime. eos. qui post carnē
in cōtemptu immundicie ambulant. dominatū. con
temptores audaces. placentes. sibi. non
metuunt. mouere. sine. blasphemantes.
Angeli fortitudine & uirtute cum sint
maiores. non ferunt ad ūs. se execrabile
iudiciū. Hi uero ut irrationabilia pe
cora. nati. ad capiendū. & in pdi
tionē. hīs que ignorant blasphemantes.
in corruptione sua peribunt. percipi
entes mercedē iniustitie. Voluptatē. existi
antes die. delicias. cōuiuia. nūcos. &
macul. & deliciis. suis. luxuriantes. in conui
uiis. suis. epulantes. uobis. Oculos habē
tes plenos adulterii. & incessabil. delicti.
pellicientes. animas. instabiles. Cor exer
citū auaritie habentes. Maledicti filii
execrationis. relictā uiam errantes. secu
ti uiam balaam bosor. q̄ mercedē iniq̄

tatis amauit. Correptionē aut habuit
de sua iumenti mutti. humani. uocē loq̄ns. pphe prohibuit in
sipientiā. Hi sunt fontes sine aqua. nebu
le turbinibꝰ expulse. quibus caligo
tenebrarū reseruat̄. Superbia enim
uanitatis loq̄ntes. pellicium in desi
deriis carnis luxurie eos. q̄ uere fugi
unt. conuersant̄. libertatē
illis promittentes. cū ipi sint serui cor
ruptionis. a quo enim quis superatus est.
huic & seruit. Si enim refugientes coīa nōi
aīe mundi. in agnitione dni. nr̄i. ihu xp̄i.
his rursus implicati superati
sunt. facta eis posteriora. deteriora. prio
ribus. Melius enim erat eis. nō cognoscere
uiā iustitie. q̄ agnitione retrorsus ab eo. quod
illis traditū est. sc̄o mandato. Contigit eis
illud ueri prouerbij. Canis reuersus ad suū
uomitū. & sue lota in uolutabro luti.

Hanc ecce ep̄lam scribo uob. dilec
ti. in qbꝰ excito uram. sinceram mentem. in memoriis. ut
sitis memores. uerboꝝ. q̄ dicti sunt. a scis. ꝓphetis. & apl̄is. uris
precepto dñi. & saluatoris. hoc primum
scientes. q̄ uenient in nouissimis diebꝰ
in deceptione illusores. secundū p̄prias. cupi
ditates ambulantes. dicentes. Vbi est p
missio. aut aduentus eius. ex quo enim patres
dormier. omnia sic perseuerant ab initio
creature. Latet enim eos hoc uolentes. q̄ celi
erant ip̄. tm. & aq̄. Cui per aq̄. & ipsius
ex ipsa

maculati et inviolati ei inveniri in pace.
et domini nostri ihu xpi longanimitatem sa-
lutem arbitramini. sicut et hemus frater ist
paulus secundum sapientiam scripsit vobis sicut et in
omnibus epistolis loquens in eis de his. in quibus
sunt quedam difficilia intellectu que indocti
et instabiles deprimant. sicut et ceteras
scripturas ad suam ipsorum perditionem. Vos
igitur fratres prescientes hec custodite nos in ipsos ne
insipientium errore transducti. excidatis
a propria firmitate. Crescite vero in gratiam et cog-
nitionem domini nostri ihu xpi et salvatoris. ipsi
gloria et nunc et in diem eternitatis amen. Incipit prologus
in epistolam Jo. i.

Ratione verbi et quod deus ipse
fit caritas manifestat et sorores
fratrum nec deum scire nec pios fieri poss-
e eo usque disertat. non esse comprobat homi-
cidas. eo quod hodium sit interfectionis occasio.

Quod fuit Incipit epistola Johannis prima.
ab initio quod audivimus. quod
vidimus oculis nostris quod per-
spexim et manus nostre contrec-
taverunt de verbo vite. et vita
manifestata est. et vidimus.
Et testamur et annuntiamus vobis vitam
eternam que erat apud patrem et apparuit nobis.
Quod vidimus et audivimus annuntiamus
vobis. ut et vos societatem habeatis nobiscum.
et societas nostra sit cum patre et filio eius ihu
xpo. Et hec scribimus vobis ut gaudeatis et
gaudium vestrum sit plenum. Et hec est annuntiatio
quam audivimus ab eo et annuntiamus
vobis quoniam deus lux est et tenebre in eo non sunt ulle.
Si dixerimus quoniam societatem habemus cum eo et
in tenebris ambulamus mentimur. et
non facimus veritatem. Si autem in luce ambu-
lamus sicut et ipse est in luce. societatem habemus
ad invicem et sanguis filii eius emundat
nos ab omni peccato. Si dixerimus quoniam peccatum non
habemus. ipsi nos seducimus et veritas in nobis
non est. Si autem confiteamur peccata nostra fide-
lis et iustus est ut remittat nobis peccata nostra et
emundet nos ab omni iniquitate. Si dixerimus
quoniam non peccavimus. mendacem facimus eum.
et verbum eius non est in nobis. Filioli mei.
hec scribo vobis ut non peccetis. Sed et si quis pec-
caverit advocatum habemus apud patrem ihesum xpm
iustum. et ipse est propitiatio pro peccatis nostris. Non
pro nostris autem tantum sed et pro totius mundi. Et
in hoc scimus quoniam cognovimus eum. si man-
data eius observamus. Qui dicit se nosse
deum et mandata eius non custodit. men-
dax est et in hoc veritas non est. Qui autem servat

verbum eius. vere in hoc caritas dei per-
fecta est. et in hoc scimus quoniam in ipso sumus. Si in ipso perfecti fuerimus.
Qui dicit se in ipso manere debet sicut ille
ambulavit et ipse ambulare. Verum non
mandatum novum scribo vobis sed manda-
tum vetus quod habuistis ab initio. et mandatum
vetus est verbum quod audistis. Item mandatum
novum scribo vobis quod est verum et in ipso et in vobis
quia tenebre transierunt et lumen verum iam
lucet. Qui dicit se in luce esse et fratrem suum
odit. in tenebris est usque adhuc. Qui diligit
fratrem suum in lumine manet et scandalum in eo non
est. Qui autem odit fratrem suum in tenebris est et in tenebris
ambulat. et nescit quo eat quoniam tenebre obce-
caverunt oculos eius. Scribo vobis filioli quoniam re-
mittuntur vobis peccata vestra propter nomen eius. Scribo
vobis patres quoniam cognovistis eum qui ab initio
est. Scribo vobis adolescentes quoniam vicistis ma-
lignum. Scribo vobis infantes quia cognovi-
stis patrem. Scribo vobis fratres quia cognovistis e-
um qui ab initio est. Scribo vobis iuvenes quia
fortes estis et verbum dei in vobis manet et
vicistis malignum. Nolite diligere mundum
neque ea que in mundo sunt. Si quis diligit mundum
non est caritas patris in eo. Quoniam omne quod est in mun-
do concupiscentia carnis est et concupiscentia
oculorum et superbia vite que non est ex patre sed ex
mundo. Et mundus transit et concupiscentia
eius. Qui autem facit voluntatem dei manet in eter-
num. Filioli novissima hora est et sicut au-
distis quia antichristus venit. Nunc autem antichristi
multi facti sunt. Unde scimus quia novissima hora
est. Ex nobis prodierunt sed non erant ex nobis. Nam si
fuissent ex nobis permansissent utique nobiscum.
Sed ut manifesti sunt quoniam non sunt omnes
ex nobis. Sed vos unctionem habetis a sancto et no-
stis omnia. Non scripsi vobis quasi ignorantibus veritatem
sed quasi scientibus eam. Et quoniam omne men-
dacium ex veritate non est. Quis est mendax.
nisi is qui negat quoniam ihesus non est christus. Hic est
antichristus qui negat patrem et filium. Omnis qui
negat filium nec patrem habet. Qui autem confitetur
filium et patrem habet. Vos quod audistis ab initio
in vobis permaneat. quia si in vobis permanserit
quod ab initio audistis et vos in filio et patre
manebitis. Et hec est repromissio quam ipse polli-
citus est vobis vitam eternam. Hec scribo vobis de his qui
seducunt vos. Et vos unctionem quam accep-
istis ab eo maneat in vobis. Et non necesse ha-
betis ut aliquis doceat vos. sed sicut unctio
eius docet vos de omnibus et verum est et non est mendaci-
um. Et sicut docuit vos manete in eo. Nunc
filioli manete in eo. ut cum apparuerit ha-

III

bem⁹ fr̃es nr̃os ⁊ nr̃a manet⁹ ⁊ nr̃a manet⁹ ab eo⁹
m aduenit ad nos. ⁊ si aut⁹ q̃m nr̃m ⁊ scr̃m
oderit q̃m ⁊ nr̃m fr̃em. odit⁹ ⁊ ipm⁹
est. V. Nisi fecissem inter eos opa q̃ nemo
alius fecit non habent peccm. nunc aut⁹ ⁊ vi-
derunt ⁊ oderunt ⁊ me ⁊ patr̃m meum. sed ut
impleat⁹ sermo q̃ in lege eor⁹ scr̃m est. quia
odio habuerunt me gr̃atis. Cum autem
venerit paracl⁹ q̃m ego mittam vob⁹ a
patre spm veritatis q̃ a patre procedit
ille testimoniu⁹ phibebit de me. ⁊ vos testi-
monium phibebitis. quia ab initio mecum
estis. Hec locutus sum vob⁹ ut non scandali-
zemini. Absq̃ synagogis faciet vos. sed venit
hora ut omnis q̃ interficit vos arbitretur
obsequium se prestare deo. Et hec facient
vob⁹ quia non nouerunt patr̃m neq̃ me.
Sed hec locutus sum vob⁹ ut cum venerit
hora eor⁹ reminiscamini eor⁹ quia ego dixi
vob⁹. Hec aut̃ vob⁹ ab initio non dixi quia
vobiscum eram. Et nunc vado ad eum q̃
me misit. ⁊ nemo ex vob⁹ interrogat me
quo vadis. Sed quia hec locutus sum vob⁹
tristicia implevit cor vr̃m. Sed ego veritatem
dico vob⁹. expedit vob⁹ ut ego vadam. Si enim
non abiero paracl⁹ non veniet ad vos. Si aut̃
abiero mittam eum ad vos. Et cum venerit
ille arguet mundum de peccato ⁊ de iusticia
⁊ de iudicio. De peccato quidem quia non
credunt in me. De iusticia aut̃ quia ad patr̃m
vado ⁊ amplius me non videbitis. De iudicio
aut̃ quia princeps huius mundi iam iudicatus
est. Adhuc multa habeo vob⁹ dicere sed non
potestis portare modo. Cum autem venerit
ille spm veritatis docebit vos omnem veri-
tatem. non enim loquetur a semetipso. sed
quecumq̃ audiet loquetur. ⁊ quecumq̃ ventura
sunt annunciabit vob⁹. Ille me clarificabit
quia de meo accipiet ⁊ annunciabit vob⁹.
Omnia quecumq̃ habet pr̃r meus mea sunt.
propterea dixi quia de meo accipiet ⁊ annun-
ciabit vob⁹. Modicum ⁊ iam non videbitis me
⁊ iterum modicum ⁊ videbitis me quia vado
ad patr̃m. Dixerunt ergo ex discipulis eius
ad alterutr̃m. Quid est hoc quod dicit nob⁹
modicum ⁊ non videbitis me ⁊ iterum modi-
cum ⁊ videbitis me ⁊ quia vado ad patr̃m.
Dicebant ergo. Quid est hoc quod dicit mo-
dicum. nescimus quid loquitur. Cognouit
autem ihs quia uolebant eum interrogare
⁊ dixit eis. De hoc quer̃itis inter vos quia
dixi modicum ⁊ non videbitis me ⁊ iterum
modicum ⁊ videbitis me. Amen amen dico
vob⁹ quia plorabitis ⁊ flebitis vos aut̃ mundus
gaudebit. vos aut̃ contristabimini sed tristicia
vr̃a vertetur in gaudium. Mulier cum parit
tristiciam habet quia venit hora eius. cum
aut̃ peperit puerum iam non meminit pr̃e
gaudio quia natus est homo in mundum.
Et vos ergo nunc quidem tristiciam habetis
iterum aut̃ videbo vos ⁊ gaudebit cor vr̃m
⁊ gaudium vr̃m nemo tollet a vob⁹. Et in illo
die me non rogabitis quicquam. Amen amen
dico vob⁹ si quid petieritis patr̃m in nomine
meo dabit vob⁹. Usq̃ modo non petistis quic-
quam in nomine meo. petite ⁊ accipietis ut
gaudium vr̃m sit plenum. Hec in prouerbiis
locutus sum vob⁹. Venit hora cum iam non
in prouerbiis loquar vob⁹ sed palam de patr̃e
annunciabo vob⁹. In illo die in nomine meo
petetis ⁊ non dico vob⁹ quia ego rogabo patr̃m
de vob⁹. Ipse enim pr̃r amat vos quia vos me
amastis ⁊ credidistis quia ego a deo exiui.
Exiui a patre ⁊ veni in mundum. Iterum
relinquo mundum ⁊ vado ad patr̃m. Dicunt
ei discipuli eius. Ecce nunc palam loqueris
⁊ prouerbium dicis nullum. Nunc scimus
quia scis omnia ⁊ non opus est tibi ut quis-
quam te interroget. In hoc credimus quia a
deo existi. Respondit eis ihs. Modo creditis.
Ecce venit hora ⁊ nunc venit ut dispergamini
unusquisq̃ in sua ⁊ me solum relinquatis.
⁊ non sum solus quia pr̃r mecum est. Hec
locutus sum vob⁹ ut in me pacem habeatis.
In mundo pressuram habebitis sed confidite
ego vici mundum. Hec locutus est ihs ⁊ ele-
vatis oculis in celum dixit. Pr̃r venit hora
clarifica filium tuum ut filius tuus clarifi-
cet te. sicut dedisti ei potestatem omnis carnis
ut omne quod dedisti ei det eis vitam eternam.
Hec est aut̃ vita eterna ut cognoscant te solum
deum verum ⁊ quem misisti ihm xp̃m. Ego te
clarificaui super terram opus consummaui
quod dedisti mihi ut faciam. Et nunc clarifica
me tu pr̃r apud temetipsum claritate quam
habui priusquam mundus esset apud te. Ma-
nifestaui nomen tuum hominibus quos dedisti
mihi de mundo. Tui erant ⁊ mihi eos dedisti
⁊ sermonem tuum seruauerunt. Nunc cognouerunt
quia omnia que dedisti mihi abs te sunt. Quia
verba que dedisti mihi dedi eis ⁊ ipsi acce-
perunt ⁊ cognouerunt vere quia a te exiui
⁊ crediderunt quia tu me misisti. Ego pro eis
rogo non pro mundo sed pro his quos dedisti
mihi quia tui sunt. ⁊ mea omnia tua sunt ⁊
tua mea sunt ⁊ clarificatus sum in eis. Et
amplius non sum in mundo ⁊ hi in mundo
sunt ⁊ ego ad te venio. Pr̃r sancte serua eos
in nomine tuo quos dedisti mihi ut sint unum
sicut ⁊ nos. Cum essem cum eis ego seruabam
eos in nomine tuo quos dedisti mihi ⁊ custodiui
⁊ nemo ex eis perijt nisi filius perditionis ut
scr̃ptura impleat⁹. Nunc aut̃ ad te venio ⁊ hec
loquor in mundo ut habeant gaudium meum
impletum in semetipsis. Ego dedi eis sermonem
tuum ⁊ mundus eos odio habuit quia non sunt
de mundo sicut ego non sum de mundo. Non
rogo ut tollas eos de mundo sed ut serues eos
a malo. De mundo non sunt sicut ego non sum
de mundo. Sanctifica eos in ueritate tua. Sermo
tuus veritas est. Sicut me misisti in mundum
⁊ ego misi eos in mundum. Et pro eis ego sanc-
tifico meipsum ut sint ⁊ ipsi sanctificati in
veritate. Non pro eis rogo autem tantum sed
⁊ pro eis qui credituri sunt per verbum eor⁹
in me. Ut omnes unum sint sicut tu pr̃r in me
⁊ ego in te ut ⁊ ipsi in nobis unum sint ut
mundus credat quia tu me misisti. Et ego
claritatem quam dedisti mihi dedi eis ut sint
unum sicut ⁊ nos unum sumus. Ego in eis ⁊
tu in me ut sint consummati in unum ut cog-
noscat mundus quia tu me misisti ⁊ dilexisti
eos sicut ⁊ me dilexisti. Pr̃r quos uolo ut ubi
sum ego ⁊ illi sint mecum ut uideant claritatem
meam quam dedisti mihi quia dilexisti me
ante constitutionem mundi. Iuste mundus te
non cognouit ego aut̃ te cognoui ⁊ hi cognouerunt
quia tu me misisti. Et notum feci eis nomen
tuum ⁊ notum faciam ut dilectio qua dilexisti
me in ipsis sit ⁊ ego in ipsis. Cum hec dixisset
ihs egressus est cum discipulis suis trans
torrentem cedron ubi erat hortus in quem
introiuit ipse ⁊ discipuli eius. Sciebat aut̃
⁊ iudas qui tradebat eum locum quia frequenter
ihs conuenerat illuc cum discipulis suis. Iudas
ergo cum accepisset cohortem ⁊ a principibus
sacerdotum ⁊ pharisæis ministros uenit illuc
cum lucernis ⁊ facibus ⁊ armis. ihs itaque sciens
omnia que uentura erant super eum processit
⁊ dixit eis. Quem quer̃itis. Responderunt ei.
Ihm nazarenum. Dicit eis ihs. Ego sum. Stabat
aut̃ ⁊ iudas qui tradebat eum cum ipsis. Ut
ergo dixit eis. Ego sum abierunt retrorsum
⁊ ceciderunt in terram. Iterum ergo interro-
gauit eos. Quem quer̃itis. At illi dixerunt.
Ihm nazarenum. Respondit ihs. Dixi vob⁹
quia ego sum. Si ergo me quer̃itis sinite hos
abire. Ut impleret⁹ sermo quem dixit. Quia
quos dedisti mihi non perdidi ex eis quemquam.
Simon ergo petr⁹ habens gladium eduxit eum
⁊ percussit pontificis seruum ⁊ abscidit eius
auriculam dexteram. Erat aut̃ nomen seruo
malchus. Dixit ergo ihs petr̃o. Mitte gladium
tuum in uaginam. Calicem quem dedit mihi
pr̃r non bibam illum. Apprehendit ergo cohors
⁊ tribunus ⁊ ministri iudeor⁹ ihm ⁊ ligauerunt
eum ⁊ adduxerunt eum ad annam primum.
Erat enim socer caiphe qui erat pontifex anni
illius. Erat aut̃ caiphas qui consilium dederat
iudeis quia expedit unum hominem mori pro
populo. Sequebatur aut̃ ihm simon petr⁹ ⁊
alius discipulus. Discipulus aut̃ ille erat notus
pontifici ⁊ introiuit cum ihu in atrium pontifi-
cis. Petr⁹ aut̃ stabat ad ostium foris. Exiuit
ergo discipulus alius qui erat notus pontifici
⁊ dixit ostiarie ⁊ introduxit petr̃m. Dicit ergo
petr̃o ancilla ostiaria. Numquid ⁊ tu ex discipulis
es hominis huius. Dicit ille non sum. Stabant
aut̃ serui ⁊ ministri ad prunas quia frigus erat
⁊ calefaciebant se. Erat aut̃ ⁊ petr⁹ cum eis
stans ⁊ calefaciens se. Pontifex ergo interro-
gauit ihm de discipulis suis ⁊ de doctrina eius.
Respondit ei ihs. Ego palam locutus sum mundo
ego semper docui in synagoga ⁊ in templo quo
omnes iudei conueniunt ⁊ in occulto locutus
sum nichil. Quid me interrogas interroga eos
qui audierunt quid locutus sum ipsis. Ecce hi
sciunt quia ego dixerim. Hec aut̃ cum dixisset
unus assistentium ministror⁹ dedit alapam ihu
astans dicens. Sic respondes pontifici. Respondit
ei ihs. Si male locutus sum testimonium phibe
de malo. Si aut̃ bene quid me cedis. Et misit
eum annas ligatum ad caiphan pontificem.
Erat aut̃ simon petr⁹ stans ⁊ calefaciens se.
Dixerunt ergo ei. Numquid ⁊ tu ex discipulis
eius es. Negauit ille ⁊ dixit non sum. Dicit
unus de seruis pontificis cognatus eius cuius
abscidit petr⁹ auriculam. Nonne ego te uidi
in horto cum illo. Iterum ergo negauit petr⁹
⁊ continuo gallus cantauit. Adducunt ergo
ihm a caiphe in pretorium. Erat aut̃ mane
⁊ ipsi non introierunt in pretorium ut non
contaminarentur sed manducarent pascha.
Exiuit ergo pilat⁹ foras ad illos ⁊ dixit. Quam
accusationem affertis aduersus hominem hunc.
Respondentes dixerunt ei. Si non esset hic
malefactor non tibi tradidissemus eum. Dixit
ergo eis pilat⁹. Accipite eum uos ⁊ secundum
legem uestram iudicate eum. Dixerunt ergo
ei iudei. Nobis non licet interficere quemquam.
Ut sermo ihu impleret⁹ quem dixit significans
qua morte esset moriturus. Introiuit ergo
iterum in pretorium pilat⁹ ⁊ uocauit ihm
⁊ dixit ei. Tu es rex iudeor⁹. Respondit ihs.
A temetipso hoc dicis an alii dixerunt tibi de
me. Respondit pilat⁹. Numquid ego iudeus
sum. Gens tua ⁊ pontifices tradiderunt te mihi
quid fecisti. Respondit ihs. Regnum meum non
est de hoc mundo. Si ex hoc mundo esset regnum
meum ministri mei utique decertarent ut non
tradar iudeis nunc aut̃ regnum meum non est
hinc. Dixit ergo ei pilat⁹. Ergo rex es tu. Re-
spondit ihs. Tu dicis quia rex sum ego. Ego in
hoc natus sum ⁊ ad hoc veni in mundum ut
testimonium phibeam veritati. Omnis qui est
ex veritate audit meam uocem. Dicit ei pilat⁹.
Quid est veritas. Et cum hoc dixisset iterum
exiuit ad iudeos ⁊ dicit eis. Ego nullam inuenio
in eo causam. Est aut̃ consuetudo uobis ut unum
dimittam uobis in pascha. Uultis ergo dimittam
uobis regem iudeor⁹. Clamauerunt ergo rursum
omnes dicentes. Non hunc sed barrabam. Erat
aut̃ barrabas latro. Tunc ergo apprehendit pilat⁹
ihm ⁊ flagellauit. Et milites plectentes coronam
de spinis imposuerunt capiti eius ⁊ ueste purpurea
circumdederunt eum ⁊ uenie bant ad eum ⁊ dicebant
aue rex iudeor⁹ ⁊ dabant ei alapas. Exiuit ergo
iterum pilat⁹ foras ⁊ dicit eis. Ecce adduco
uobis eum foras ut cognoscatis quia nullam
inuenio in eo causam. Exiuit ergo ihs portans
coronam spineam ⁊ purpureum uestimentum
⁊ dicit eis pilat⁹. Ecce homo. Cum ergo uidissent
eum pontifices ⁊ ministri clamabant dicentes.
Crucifige crucifige eum. Dicit eis pilat⁹. Accipite
eum uos ⁊ crucifigite. Ego enim non inuenio in
eo causam. Responderunt ei iudei. Nos legem
habemus ⁊ secundum legem debet mori quia
filium dei se fecit. Cum audisset ergo pilat⁹
hunc sermonem magis timuit. Et intrauit in
pretorium iterum ⁊ dicit ad ihm. Unde es tu.
Ihs autem responsum non dedit ei. Dicit ergo
ei pilat⁹. Mihi non loqueris. Nescis quia potestatem
habeo crucifigere te ⁊ potestatem habeo dimittere
te. Respondit ihs. Non haberes potestatem
aduersum me ullam nisi tibi datum esset desuper.
Propterea qui me tradidit tibi maius peccatum
habet. Exinde pilat⁹ quer̃ebat dimittere eum.
Iudei aut̃ clamabant dicentes. Si hunc dimittis
non es amicus cesaris. Omnis enim qui se regem
facit contradicit cesari. Pilat⁹ ergo audiens hos
sermones adduxit foras ihm ⁊ sedit pro tribunali
in loco qui dicitur lithostrotos hebraice aut̃
gabbatha. Erat aut̃ parasceue pasche hora quasi
sexta ⁊ dicit iudeis. Ecce rex uester. Illi aut̃
clamabant. Tolle tolle crucifige eum. Dicit eis
pilat⁹. Regem uestrum crucifigam. Responderunt
pontifices. Non habemus regem nisi cesarem.
Tunc ergo tradidit illis ihm ut crucifigeretur.
Suscepit aut̃ ihm ⁊ exiens sibi ipse bajulans
crucem uenit in locum qui dicitur caluarie
locum ubi crucifixerunt eum ⁊ cum eo alios duos
hinc ⁊ hinc medium aut̃ ihm. Scripsit aut̃ ⁊
titulum pilat⁹ ⁊ posuit super crucem. Erat aut̃
scr̃ptum ihs nazarenus rex iudeor⁹. Hunc ergo
titulum multi legerunt iudeor⁹ quia prope erat
locus ubi crucifixus est ihs ⁊ erat scr̃ptum
hebraice grece ⁊ latine. Dicebant ergo pontifices
iudeor⁹ pilato. Noli scribere rex iudeor⁹ sed
quia ipse dixit rex sum iudeor⁹. Respondit pilat⁹.
Quod scripsi scripsi. Milites ergo cum crucifixissent
eum acceperunt uestimenta eius ⁊ fecerunt quat-
uor partes unicuique militi partem ⁊ tunicam.
Erat aut̃ tunica inconsutilis desuper contexta
per totum. Dixerunt ergo ad inuicem. Non scin-
damus eam sed sortiamur de illa cuius sit ut
scr̃ptura impleat⁹ dicens. Diuiserunt sibi uestimenta
mea ⁊ super uestem meam miserunt sortem.
Et milites quidem hec fecerunt. Stabant aut̃
iuxta crucem ihu mater eius ⁊ soror matris eius
maria cleophe ⁊ maria magdalene. Cum uidisset
ergo ihs matrem ⁊ discipulum stantem quem
diligebat dicit matri sue. Mulier ecce filius tuus.
Deinde dicit discipulo. Ecce mater tua. Et ex illa
hora accepit eam discipulus in sua. Postea sciens
ihs quia omnia consummata sunt dicit ut con-
summaretur scr̃ptura. Sitio. Vas ergo erat positum
aceto plenum. Illi aut̃ spongiam aceto plenam
hyssopo circumdantes obtulerunt ori eius. Cum
ergo accepisset ihs acetum dixit. Consummatum
est. Et inclinato capite tradidit spm. Iudei ergo
quoniam parasceue erat ut non remanerent in
cruce corpora sabbato erat enim magnum illud
sabbatum rogauerunt pilatum ut frangerent⁹
eor⁹ crura ⁊ tollerentur. Uenerunt ergo milites
⁊ primi quidem fregerunt crura ⁊ alterius qui
crucifixus est cum eo. Ad ihm aut̃ cum uenissent
ut uiderunt eum iam mortuum non fregerunt
eius crura sed unus militum lancea latus eius
aperuit ⁊ continuo exiuit sanguis ⁊ aqua. Et qui
uidit testimonium phibet ⁊ uerum est testimo-
nium eius. Et ille scit quia uera dicit ut ⁊ uos
credatis. Facta sunt enim hec ut scr̃ptura impleat⁹
os non comminuetis ex eo. Et iterum alia scr̃ptura
dicit. Uidebunt in quem pupugerunt. Post hec
aut̃ rogauit pilatum ioseph ab arimathia qui erat
discipulus ihu occulte autem propter metum
iudeor⁹ ut tolleret corpus ihu. Et permisit pilat⁹.
Uenit ergo ⁊ tulit corpus ihu. Uenit aut̃ ⁊ nicodemus
qui uenerat ad ihm nocte primum ferens mixturam
myrre ⁊ aloes quasi libras centum. Acceperunt
ergo corpus ihu ⁊ ligauerunt illud cum aromatibus
sicut mos est iudeis sepelire. Erat aut̃ in loco ubi
crucifixus est hortus ⁊ in horto monumentum
nouum in quo nondum quisquam positus erat.
Ibi ergo propter parasceue iudeor⁹ quia iuxta erat
monumentum posuerunt ihm.

V

Una aut̃ sabbatorum maria magdalene ⁊ maria
iacobi ⁊ salome emerunt aromata ut uenientes
unguerent ihm. Et ualde mane una sabbatorum
uenerunt ad monumentum orto iam sole. Et
dicebant ad inuicem. Quis reuoluet nob⁹ lapidem
ab ostio monumenti. Et respicientes uiderunt
reuolutum lapidem. Erat enim magnus ualde.
Et introeuntes in monumentum uidebant iuuenem
sedentem in dextris coopertum stola candida
⁊ obstupuerunt. Qui dicit illis. Nolite expauescere
ihm quer̃itis nazarenum crucifixum surrexit non
est hic ecce locus ubi posuerunt eum. Sed ite
dicite discipulis eius ⁊ petr̃o quia precedet uos
in galileam ibi eum uidebitis sicut dixit uob⁹.
Et exeuntes fugerunt de monumento. Tenebat
enim eas tremor ⁊ pauor ⁊ nemini dixerunt
timebant enim. Surgens aut̃ mane prima sabbati
apparuit primo marie magdalene de qua eiecerat
septem demonia. Illa abiit nunciauit his qui cum
eo fuerant lugentibus ⁊ flentibus. Et illi cum
audissent quia uiuit ⁊ uisus est ab ea non credi-
derunt. Post hec aut̃ duobus ex illis ambulantibus
ostensus est in alia effigie euntibus in uillam.
Et illi nunciauerunt ceteris nec illis quidem
credidit. Nouissime recumbentibus illis undecim
apparuit ihs ⁊ exprobrauit incredulitatem eor⁹
⁊ duritiam cordis quia his qui uiderant eum
resurrexisse non credidissent. Et dixit eis. Euntes
in mundum uniuersum predicate euangelium
omni creature. Qui crediderit ⁊ baptizatus fuerit
saluus erit. Qui aut̃ non credit condempnabit⁹.
Signa aut̃ eos qui credidirint hec sequentur.
In nomine meo demonia eicient linguis loquentur
nouis serpentes tollent ⁊ si mortiferum quid
bibent non eis nocebit super egros manus imponent
⁊ bene habebunt. Et dominus quidem ihs postquam
locutus est eis assumptus est in celum ⁊ sedet
a dextris dei. Illi aut̃ profecti predicauerunt
ubique dño cooperante ⁊ sermonem confirmante
sequentibus signis.

Dc. ij.

Dc. iij.

et manuum eius gemma nō sunt. Q̄ nam dē q̄ natum è ex dō unat mūdū. Sicut nim dicit auct qui unat mūdum, nūs qui credit q̄m ihc è filius dei. Ihc est q̄ uenit per aq̄ & sanguinē ihc xp̄s nō in aqua solum. sed in aqua & sanguine. Et spūs est qui testificatur q̄m xp̄s ueritas. Quia tres sunt qui testimoniū dāt in celo aqua & sanguis. & tres sunt q̄ testimoniū dant in celo. pater filius & spūs scūs. Et hi tres unū sunt. Si testimoniū hominū accipimus testimoniū dei maius est. Quoniā hoc est testimoniū dei q̄ maius est testificatus è de filio suo. Q̄ credit filiū dei hz testimoniū dei in se. Q̄ nō credit filio mendacē facit eū. q̄m nō credit in testimoniō q̄ testificatus è deus de filio suo. Et hoc è testimoniū quia uitā ętnā dedit nob deus. Et hec uita filio eius est. Q̄ qui hz filiū dei hz uitā. Q̄ nō hz filiū dei nō hz uitā ętnā. Hec scripsi uob ut sciatis q̄ uitā habetis ętnā. credentibus in nomine filii dei. Et hec est fiducia quā habemus ad eū. q̄ quēq̄ petierimus s̄m uoluntatē eius audit nos. Et scimus q̄ audit nos quēcūq̄ petierimus. scimus q̄m habemus petitiones quas postulamus ab eo. Est peccatū ad mortē. non pro illo dico ut roget quis. Omnis iniquitas peccatū est & peccatum ad mortem. Scimus q̄ omnis qui natus est ex deo non peccat. sed generatio dei conseruat eum. & malignus non tangit eum. Scimus q̄m ex deo sumus & mundus totus in maligno positus è. Et scimus q̄m filius dei uenit & dedit nob sensum. ut agnoscamus dm uerū. & simus in uero filio eius. Hic est uerus deus & uita ętna. Filioli custodite uos a simulacris. Ylarij & epłam Iohis ii

Ego presbr dño electe & filiis eius quos ego diligo in ueritate. Non ego solus sed & omnes qui cognouerunt ueritatem. Propter ueritatem quę permanet in nobis & uobiscum erit in ętnum. Sit uobiscum gra misericordia & pax a deo patre & a dño ihu xp̄o filio patris in ueritate & caritate. Gauisus sum nimis quia inuenti de filiis tui ambulantes in ueritate sicut mandatum accepimus a patre. Et nunc rogo te dñā non quasi mandatum nouū scribens tibi. q̄ habuimus ab initio. ut diligamus alterutrum. Et hoc est caritas ut ambulemus s̄m mandata eius. Hoc est mandatū sicut audistis ab initio. ut in eo ambulemus. Quia multi seductores exierūt in mundū. qui nō confitentur ihm xp̄m uenisse in carne. Hic est seductor & antichr̄s. Videte uos met ipos ne perdam q̄ operati estis. sed ut mercedem plenam accipiatis. Omnis qui recedit & non manet in doctrina dei deū non hz. Qui permanet in doctrina filium & patrem hz. Si quis uenit ad uos & hanc doctrinā nō affert nolite recipere eū in domū nec aue ei dixeritis. Qui enim dicit illi aue communicat operibus eius malignis. Cum plura uobis essem scribere nolui per cartā atramentum. Spero enim fore uos mecum & os ad os loqui. ut ex gaudiū nr̄m sit plenum. Salutant te filii sororis tue electe. Ihesu xp̄i. Amen. Actus apłorum. Sermonem primum feci de omnibus o theophile quę cepit ihs facere & docere. usq̄ in diem qua precepit apłis per spūm scm quos elegit ascendit. Quibus & præbuit seipm uiuum post passionem suam in multis argumentis per dies quadraginta apparens eis & loquens de regno dei. Et conuescens præcepit eis ab hierosolimis ne discederent. sed expectarent promissionem patris quam audistis inquit per os meum. Quia Iohes quidem baptizauit aqua uos autem baptizabimini spū scō non post multos hos dies. Qui ergo conuenerant interrogabant eum dicentes. Dñe si in tempore hoc restituis regnum israhel. Ait illis non est uestrum nosse tempora uel momenta quę pater posuit in sua potestate. Sed accipietis uirtutem supuenientis spūs scī in uos & eritis mihi testes in hierusalem & in tota iudea & samaria & usq̄ ad ultimum terre. Et cum hec dixisset uidentibus illis eleuatus est & nubes suscepit eum ab oculis eorum. Et cum intuerentur euntem illum in celum ecce duo uiri astiterunt iuxta illos in ueste alba. Et dixerunt. Uiri galilei quid statis aspicientes in celum. Hic Ihesus qui assumptus est a uobis in celum sic ueniet quemadmodum uidistis eum euntem in celum. Tunc reuersi sunt hierusalem a monte qui uocatur oliueti qui est iuxta hierusalem sabbati habens iter. Et cum introissent ascenderunt in cenaculum ubi erant manentes petrus & iacobus & iohes & andreas philippus & thomas bartholomeus & matheus iacobus alphei & symon zelotes & iudas iacobi. Hi omnes erant perseuerantes unanimiter in oratione cum mulieribus & maria matre ihu & cum fratribus eius. Et in illis diebus exurgens petrus in medio discipulorum dixit erat autem turba hominum simul fere centum uiginti. Viri fratres oportet impleri scripturam hanc quam predixit spūs scūs per os dauid de iuda qui fuit dux eorum qui comprehenderunt ihm. Quoniam connumeratus fuit in nobis & sortitus est sortem ministerii huius. Et hic quidem possedit agrum de mercede iniquitatis & suspensus crepuit medius & diffusa sunt omnia uiscera eius. Et notum factum est omnibus habitantibus hierusalem ita ut appellaretur ager ille hacheldemach hoc est ager sanguinis. Scriptum est enim in libro psalmorum. Fiat habitatio eorum deserta & non sit qui inhabitet in ea. Et episcopatum eius accipiat alter. Oportet ergo ex uiris qui nobiscum sunt congregationis nr̄e omni tempore quo intrauit & exiuit inter nos dominus ihs incipiens a baptismate iohannis usq̄ in diem qua assumptus est a nobis testem resurrectionis eius fieri nobiscum unum ex istis. Et statuerunt duos ioseph qui uocabatur barsabas qui cognominatus est iustus & matheum. Et orantes dixerunt tu dñe qui corda nosti omnium ostende quem elegeris ex istis duobus unum accipere locum ministerii huius & apłatus de quo præuaricatus est iudas ut abiret in locum suum. Et dederunt sortes eis & cecidit sors super matheum & annumeratus est cum undecim apłis. Et cum complerentur dies pentecostes erant omnes pariter in eodem loco. Et factus est repente de celo sonus tamquam aduenientis spūs uehementis & replauit totam domum ubi erant sedentes. Et apparuerunt illis dispertite lingue tamquam ignis seditq̄ supra singulos eorum. Et repleti sunt omnes spū scō & ceperunt loqui uariis linguis prout spūs sc̄s dabat eloqui illis. Erant autem habitantes hierusalem iudei uiri religiosi ex omni natione que sub celo est. Facta autem hac uoce conuenit multitudo & mente confusa est quia audiebat unusquisque lingua sua illos loquentes. Stupebant autem omnes & mirabantur dicentes ad inuicem. Nonne ecce omnes isti qui loquuntur galilei sunt & quomodo nos audiuimus unusquisque linguam nostram in qua nati sumus. Parthi & medi & elamite & qui habitant mesopotamiam iudeam & cappadociam ponti & asiam phrygiam & pamphiliam egiptum & partes libie que est circa cirenen & aduenę romani iudei quoque & proselyti cretes & arabes audiuimus loquentes eos nr̄is linguis magnalia dei. Stupebant autem omnes & mirabantur dicentes ad inuicem. Quid uult hoc esse. Alii autem irridentes dicebant quia mosto grauati sunt isti. Stans autem petrus cum undecim apłis leuauit uocem suam & locutus est eis. Uiri iudei & qui habitatis hierusalem omnes hoc uobis notum sit & auribus percipite uerba mea. Non enim sicut uos existimatis hi ebrii sunt. Hora est enim tertia diei. Sed hoc est quod dictum est per prophetam ioel. Et erit in nouissimis diebus dicit dominus effundam de spū meo super omnem carnem & prophetabunt filii uestri & filie uestre & iuuenes uestri uisiones uidebunt & seniores uestri somnia somniabunt. Et quidem super seruos meos & super ancillas meas in diebus illis effundam de spū meo & prophetabunt. Et dabo prodigia in celo sursum & signa in terra deorsum sanguinem & ignem & uaporem fumi. Sol conuertetur in tenebras & luna in sanguinem antequam ueniat dies dñi magnus & manifestus. Et erit omnis qui inuocauerit nomen dñi saluus fiet. Uiri israhelite audite uerba hec. Ihesum nazarenum uirum approbatum a deo in uobis uirtutibus & prodigiis & signis que fecit per illum deus in medio uestri sicut & uos scitis hunc definito consilio & prescientia dei traditum per manus iniquorum affligentes interemistis. Quem deus suscitauit solutis doloribus inferni iuxta quod impossibile erat teneri illum ab eo. Dauid enim dicit in eum. Prouidebam dñm in conspectu meo semper quoniam a dextris est mihi ne commouear propterea lętatum est cor meum & exultauit lingua mea insuper & caro mea requiescet in spe. Quoniam non derelinques animam meam in inferno nec dabis sanctum tuum uidere corruptionem. Notas mihi fecisti uias uite adimplebis me leticia cum uultu tuo. Uiri fratres liceat audenter dicere ad uos de patriarcha dauid quia defunctus est & sepultus est & sepulchrum eius est apud nos usque in hodiernum diem. Propheta ergo cum esset & sciret quia iureiurando iurauit illi deus de fructu lumbi eius sedere super sedem eius. Prouidens locutus est de resurrectione xp̄i quia neque derelictus est in inferno neque caro eius uidit corruptionem. Hunc ihm resuscitauit deus cuius omnes nos testes sumus. Dextera igitur dei exaltatus spūmq̄ sc̄m promissum a patre accipiens effudit hunc quem uos uidetis & audistis. Non enim dauid ascendit in celos dixit autem ipse dñs dño meo sede a dextris meis donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. Certissime ergo sciat omnis domus israhel quia & dñm eum & xp̄m fecit deus hunc ihm quem uos crucifixistis. Compuncti autem corde dixerunt ad petrum & ad reliquos apłos. Quid faciemus uiri fratres. Petrus autem ad illos. Penitentiam inquit agite & baptizetur unusquisque uestrum in nomine ihu xp̄i in remissionem peccatorum uestrorum & accipietis donum spūs sc̄i. Uobis enim est repromissio & filiis uestris & omnibus qui longe sunt quoscumque adquisierit dñs deus noster. Testificatus quoque aliis uerbis plurimis obsecrabat eos dicens. Saluamini a generatione ista prauorum. Qui ergo receperunt sermonem eius baptizati sunt & appositę sunt in die illa animę circiter tria milia. Erant autem perseuerantes in doctrina apłorum & communicatione fractionis panis & orationibus. Et factus est omni animę timor multa quoque prodigia & signa per apłos fiebant in hierusalem & timor erat omnibus magnus. Omnes autem qui credebant erant pariter & habebant omnia communia. Possessiones & substantias uendebant & diuidebant illa omnibus prout cuique opus erat. Quotidie quoque perseuerantes unanimes in templo frangentes circa domos panem sumebant cibum cum exultatione & simplicitate cordis laudantes deum & habentes gratiam ad uniuersum populum. Dominus autem augebat eos qui saluandi erant cotidie idipsum. Petrus autem & iohes ascendebant in templum hora nona orationis. Et quidam uir qui erat claudus ex utero matris sue baiulabatur quem ponebant cotidie ad portam templi que dicitur speciosa ut peteret elemosinam a introeuntibus templum. Hic cum uidisset petrum & iohem incipientes introire templum rogabat ut elemosinam acciperet. Intuens autem petrus in eum cum iohe dixit. Respice in nos. Et intendebat illis sperans se aliquid ab eis accepturum. Petrus autem dixit. Argentum & aurum non est mihi quod autem habeo hoc tibi do. In nomine ihu xp̄i nazareni surge & ambula. Et adprehensa manu dextera eius allleuauit eum. Continuo consolidate sunt bases eius & plante. Et exiliens stetit & ambulabat & intrauit cum illis in templum ambulans & exiliens & laudans deum. Et uidit omnis populus eum ambulantem & laudantem deum. Agnoscebant autem eum quia ipse erat qui ad elemosinam sedebat ad portam templi speciosam & impleti sunt stupore & extasi in his que contigerant illi. Tenente autem eo petrum & iohem concurrit omnis populus ad eos qui uocabatur salomonis porticus stupefactus. Quod petrus uidens respondit ad populum. Uiri israhelite quid miramini in hoc aut nos quid intuemini quasi nostra uirtute aut pietate fecerimus hunc ambulare. Deus abraham & deus isaac & deus iacob deus patrum nr̄orum glorificauit filium suum ihm quem uos quidem tradidistis & negastis eum coram facie pilati iudicante illo dimittere. Uos autem sanctum & iustum negastis & petistis uirum homicidam donari uobis. Auctorem autem uite interfecistis quem deus suscitauit a mortuis cuius nos testes sumus. Et in fide nominis eius hunc quem uidistis & nostis confirmauit nomen eius & fides que per eum est dedit integram sanitatem istam in conspectu omnium uestrum. Et nunc fratres scio quia per ignorantiam fecistis sicut & principes uestri. Deus autem quę ante omnium prophetarum suorum annuntiauit passurum se xp̄m suum impleuit sic. Penitentiam igitur agite & conuertimini ut deleantur peccata uestra. Ut cum uenerint tempora refrigerii a facie dñi & emiserit ihm xp̄m qui uobis prędicatus est. Quem oportet celum quidem suscipere usque in tempora restitutionis omnium quę locutus est deus per os sanctorum a seculo prophetarum suorum. Moyses quidem ad patres dixit. Quoniam prophetam suscitabit uobis deus de fratribus uestris tamquam me ipsum. Ipsum audietis secundum omnia quecumque locutus fuerit ad uos. Erit autem omnis anima quę non audierit prophetam illum exterminabitur de populo. Omnes autem prophete a samuhel & deinceps qui locuti sunt annuntiauerunt dies istos. Uos estis filii prophetarum & testamenti quod disposuit deus ad patres nr̄os dicens ad abraham. Et in semine tuo benedicentur omnes cognationes terre. Uobis primum deus suscitans puerum ihm misit benedicentem uos ut conuertat unusquisque uestrum a nequitiis suis. Loquentibus autem illis ad populum supuenerunt sacerdotes & magistratus templi & sadducei. Dolentes eo quod docerent populum & annuntiarent in ihu resurrectionem ex mortuis. Et iniecerunt in eos manus & posuerunt in custodia usque in crastinum. Erat enim iam uesperum. Multi autem eorum qui audierant uerbum crediderunt & factus est numerus uirorum quasi quinque milium. Factum est autem in crastinum conuenerunt principes eorum & seniores & scribe hierusalem. Et annas princeps sacerdotum & caiphas & iohes & alexander & quotquot erant de genere pontificali. Et statuentes eos in medio interrogabant. Qua uirtute aut in quo nomine fecistis hoc uos. Tunc petrus repletus spū sc̄o dixit ad eos. Principes populi & seniores audientes. Si nos hodie discutimur in beneficio hominis infirmi in hoc quod hic curatus est. Notum sit omnibus uobis & uniuerse plebi israhel quia in nomine ihu xp̄i nazareni quem uos crucifixistis quem deus suscitauit a mortuis in hoc iste adstat coram uobis sanus. Hic est lapis qui reprobatus est a uobis edificantibus qui factus est in caput anguli. Et non est in alio aliquo salus. Nec enim aliud nomen est sub celo datum hominibus in quo oporteat nos saluos fieri. Uidentes autem constantiam petri & iohis & comperto quod homines sine litteris essent & idiote mirabantur. Et cognoscebant eos quod cum ihu fuissent. Hominem quoque uidentes stantem cum illis qui curatus fuerat nichil habebant contradicere. Iubentes autem eos exire foras seorsum conferebant ad inuicem dicentes. Quid faciemus hominibus istis. Quia quidem notum signum factum est per eos omnibus habitantibus hierusalem manifestum & non possumus negare. Sed ne amplius dispergatur in populo comminemur eis ne ampliꝰ loquantur in nomine hoc ulli hominum. Et uocantes eos denunciauerunt ne omnino loquerentur neque docerent in nomine ihu. Petrus autem & iohes respondentes dixerunt ad illos. Si iustum est in conspectu dei uos magis audire quam deum iudicate. Non enim possumus nos quę uidimus & audiuimus non loqui. Illi autem comminantes dimiserunt eos non inuenientes quemadmodum aliquid in eos punirent propter plebem. Omnes enim glorificabant deum in eo quod factum fuerat in signo isto hominis. Amplius enim erat annorum quadraginta in quo fuerat homo illud signum sanitatis istius. Dimissi autem uenerunt ad suos & nunciauerunt quecumque principes sacerdotum & seniores dixerant ad eos. Illi autem audientes eleuauerunt uocem unanimiter ad deum & dixerunt. Dñe tu es qui fecisti celum & terram & mare & omnia que in eis sunt. Qui dixisti spū sc̄o per os dauid patris nr̄i seruus tui. Quare fremuerunt gentes & populi meditati sunt inania. Astiterunt reges terre & principes conuenerunt in unum aduersus dñm & aduersus xp̄m eius. Conuenerunt enim in ciuitate hac uere super puerum tuum ihm quem unxisti herodes & pontius pilatus cum gentibus & populis israhel. Facere quecumque manus tua & consilium tuum decreuit fieri. Et nunc dñe respice in minas eorum & da seruis tuis cum omni fiducia loqui uerbum tuum in extensione manus tue ad sanitates fieri & signa & prodigia fieri per nomen sc̄i filii tui ihu. Et cum deprecati fuissent motus est locus in quo erant congregati & repleti sunt omnes spū sc̄o & loquebantur uerbum dei cum fiducia. Multitudinis autem credentium erat cor unum & anima una. Nec quisquam eorum quę possidebat aliquid suum esse dicebat sed erant illis omnia communia. Et uirtute magna reddebant apłi testimonium resurrectionis ihu xp̄i. Gratia quoque magna erat in omnibus illis. Neque enim egens quisquam erat inter illos. Quotquot enim possessores agrorum aut domorum erant uendentes afferebant pretia eorum que uendebant & ponebant ante pedes apłorum. Dividebatur autem singulis prout cuique opus erat. Ioseph autem qui cognominatus est barnabas ab apłis quod interpretatur filius consolationis leuites cipriota natione agrum cum haberet uendidit eum & attulit pecuniam & posuit ante pedes apłorum. Quidam autem uir nomine ananias cum saphira uxore sua uendidit possessionem & fraudauit de pretio agri conscia uxore sua & attulit partem quandam & ponens ante pedes apłorum. Petrus autem dixit ananie. Anania quare temptauit satanas cor tuum mentiri te spū sc̄o & fraudare de pretio agri. Nonne manens tibi manebat & uenundatum in tua erat potestate. Quare posuisti in corde tuo rem istam. Non es mentitus hominibus sed deo. Audiens autem ananias uerba hec procidens exspirauit. Et factus est timor magnus super omnes qui audierunt hec. Surgentes autem iuuenes amouerunt eum & efferentes sepelierunt. Factum est autem post horarum spatium trium ut & uxor eius ignorans quod factum fuerat intraret. Respondit autem petrus ad illam. Dic mihi mulier si tanti agrum uendidistis. At illa dixit etiam tanti. Petrus autem ad illam. Quid conuenit inquit uobis temptare spm dñi. Ecce pedes eorum qui sepelierunt uirum tuum ad ostium & efferent te. Cecidit autem mox ad pedes eius & exspirauit. Introgressi autem iuuenes inuenerunt eam mortuam & efferentes sepelierunt ad uirum suum. Et facti sunt timor magnus uniuersam ecclesiam & omnes qui audierunt hec. Per manus autem apłorum fiebant signa & prodigia multa in plebe. Et erant unanimiter omnes in porticu salomonis. Ceterum nemo audebat se illis adiungere sed magnificabat eos populus. Et magis augebatur credentium multitudo uirorum ac mulierum ita ut in plateas ederent infirmos & ponerent in lectulis & grabatis ut ueniente petro saltem umbra illius obumbraret quemquam illorum & liberarentur ab infirmitatibus suis. Concurrebat autem & multitudo ciuitatum circumiacentium hierusalem afferentes infirmos & uexatos a spūbus immundis qui curabantur omnes. Exurgens autem pontifex & omnes qui cum illo erant qui est heresis sadducęorum repleti sunt zelo & iniecerunt manus in apłos & posuerunt eos in custodia publica. Angelus autem dñi per noctem aperuit ianuas carcerum & educens illos ait. Ite & stantes loquimini in templo plebi uerba uite huius. Quo audito introierunt mane in templum & docebant. Uenit autem pontifex & qui cum illo erant & conuocauerunt concilium & omnem senatum filiorum israhel & miserunt ad carcerem ut adducerentur. Cum autem uenissent ministri & non inuenissent eos in carcere reuersi nunciauerunt dicentes. Carcerem quidem inuenimus clausum cum omni diligentia & custodes stantes ante ostia apertis autem foris neminem inuenimus intus. Ut autem audierunt hec sermones sacerdos & magistratus templi & principes sacerdotum dubitabant de eis quidnam fieret. Supueniens autem quidam nunciauit illis dicens. Ecce uiri quos posuistis in carcere sunt in templo stantes & docentes populum. Tunc abiit magistratus cum ministris & adduxit eos non cum uiolentia timebant enim populum ne lapidarentur. Adducentes autem eos steterunt in conspectu concilii & interrogauit eos pontifex dicens. Precepto precepimus uobis ne doceretis in nomine isto & ecce repleuistis hierusalem doctrina uestra & uultis inducere super nos sanguinem hominis huius. Respondentes autem petrus & apłi dixerunt. Obedire oportet deo magis quam hominibus. Deus patrum nr̄orum suscitauit ihm quem uos interfecistis suspendentes in ligno. Hunc principem & saluatorem exaltauit dextera sua dare penitentiam israhel & remissionem peccatorum. Et nos sumus testes uerborum istorum & spūs sc̄us quem dedit deus obedientibus sibi. Hec audientes dissecabantur & uolebant interficere eos. Surgens autem quidam in concilio pharisęus nomine gamaliel legis doctor honorabilis omni plebi iussit paululum foras apłos fieri. Et ait ad illos. Uiri israhelite attendite uobis quid uobis sit facturi super homines istos. Ante hos enim dies surrexit theudas dicens se esse aliquem cui adplicauit numerus uirorum circiter quadringentorum qui interfectus est & omnes quotquot credebant ei dispersi sunt & redacti sunt in nichilum. Post hunc surrexit iudas galileus in diebus professionis & auertit populum multum post se & ipse perijt & omnes quotquot consentiebant ei dispersi sunt. Et nunc dico uobis discedite ab hominibus istis & sinite illos. Quoniam si est ex hominibus consilium hoc aut opus dissolui poterit. Si uero ex deo est non poteritis dissoluere ne forte deo repugnare inueniamini. Consenserunt autem illi & conuocantes apłos cum deflagellassent denunciauerunt ne loquerentur in nomine ihu & dimiserunt eos. Illi quidem ibant gaudentes a conspectu concilii quoniam digni habiti sunt pro nomine ihu contumeliam pati. Et omni die non cessabant in templo & circa domos docentes & euangelizantes ihm xp̄m. In diebus autem illis crescente numero discipulorum facta est murmuratio grecorum aduersus hebreos eo quod despicerentur in ministerio cotidiano uidue eorum. Et non recte tractarentur. Conuocantes autem duodecim multitudinem discipulorum dixerunt non est equum nos derelinquere uerbum dei & ministrare mensis. Considerate igitur fratres uiros ex uobis boni testimonii septem plenos spū & sapientia quos constituamus super hoc opus. Nos autem orationi & ministerio uerbi instantes erimus. Et placuit sermo coram omni multitudine & elegerunt stephanum uirum plenum fide & spū sc̄o & philippum & prochorum & nicanorem & timonem & parmenam & nicolaum aduenam antiochenum quos statuerunt ante conspectum apłorum & orantes imposuerunt eis manus. Et uerbum dei crescebat & multiplicabatur numerus discipulorum in hierusalem multa quoque turba sacerdotum obediebat fidei. Stephanus autem plenus gratia & fortitudine faciebat prodigia & signa magna in populo. Surrexerunt autem quidam de synagoga que dicitur libertinorum & cirenensium & alexandrinorum & eorum qui erant a cilicia & asia disputantes cum stephano. Et non poterant resistere sapientie & spūi qui loquebatur. Tunc subornauerunt uiros qui dicerent se audisse eum uerba blasphemie dicentem in moysen & deum. Concitauerunt quoque populum & seniores & scribas & concurrentes rapuerunt eum & adduxerunt in concilium. Et statuerunt testes falsos qui dicerent. Homo iste non cessat uerba loqui aduersus locum sanctum & legem. Audiuimus enim eum dicentem quia ihs nazarenus hic destruet locum istum & mutabit traditiones quas tradidit nobis moyses. Et intuentes omnes qui sedebant in concilio uiderunt faciem eius tamquam faciem angeli.

Dixit autem pontifex. Si hec ita se habent. Ille autem ait. Uiri fratres & patres audite. Deus glorie apparuit patri nr̄o abraham cum esset in mesopotamia priusquam habitaret in charan & dixit ad eum. Exi de terra tua & de cognatione tua & ueni in terram quam monstrauero tibi. Tunc exiit de terra chaldeorum & habitauit in charan. Et inde postquam mortuus est transtulit eum in terram istam in qua nunc uos habitatis & non dedit illi hereditatem in ea nec passum pedis. Et promisit dare illi in possessionem eam & semini eius post ipsum cum non haberet filium. Locutus est autem deus sic. Quia erit semen eius accola in terra aliena & seruituti eos subiicient & male tractabunt eos annis quadringentis. Et gentem cui seruierint ego iudicabo dixit deus. Et post hec exibunt & seruient mihi in loco isto. Et dedit illi testamentum circumcisionis & sic genuit isaac & circumcidit eum octauo die & isaac iacob & iacob duodecim patriarchas. Et patriarche emulantes ioseph uendiderunt in egiptum & erat deus cum illo & eripiens eum ex omnibus tribulationibus eius dedit illi gratiam & sapientiam coram faraone regi egipti & constituit eum prepositum super egiptum & super uniuersam domum suam. Uenit autem fames super uniuersam egiptum & chanaan & tribulatio magna & non inuenimus escas patres nr̄i. Cum audisset autem iacob esse triticum in egipto misit patres nr̄os primum. Et in secundo agnitus est ioseph a fratribus suis & manifestum factum est faraoni genus ioseph. Mittens autem ioseph accersiuit patrem suum iacob & omnem cognationem suam in animabus septuaginta quinque. Et descendit iacob in egiptum & defunctus est ipse & patres nr̄i & translati sunt in sichimam & positi sunt in monumento quod emit abraham pretio argenti a filiis emor filii sichem. Prout autem appropinquabat tempus promissionis quam confessus erat deus abrahe crescebat populus & multiplicatus est in egipto donec surgeret alius rex qui non nouerat ioseph. Hic circumuentus genus nr̄m afflixit ut exponerent infantes suos ad uitam non habendam. In quo tempore natus est moyses & fuit gratus deo qui nutritus est tribus mensibus in domo patris. Exposito autem illo sustulit eum filia pharaonis & nutriuit eum sibi in filium. Et eruditus est moyses omni sapientia egiptiorum erat autem potens in uerbis & operibus suis. Cum autem impleretur ei quadraginta annorum tempus ascendit in cor eius ut uisitaret fratres suos filios israhel. Et cum uidisset quendam iniuriam patientem defendebat & faciebat ultionem accepto percussore occidit. Existimabat autem intellegere fratres suos quia deus per manum ipsius daret illis salutem. Illi autem non intellexerunt. Et sequenti die uisis illis litigantibus conprimebat eos & reuocabat in pacem dicens. Uiri fratres estis ut quid nocetis alter alteri. Qui autem proximum iniuriabat repulit eum dicens. Quis te constituit principem & iudicem super nos. Numquid occidere me tu uis quemadmodum heri occidisti egiptium. Fugit autem moyses in uerbo isto & factus est aduena in terra madian ubi genuit filios duos. Et impletis annis quadraginta apparuit illi in deserto montis sinai angelus in flamma ignis rubi. Moyses autem uidens admirabatur uisum. Accedenti autem ad considerandum facta est uox domini. Ego sum deus patrum tuorum deus abraham & deus isaac & deus iacob. Tremefactus autem moyses non audebat considerare. Dixit autem illi dominus. Solue corrigiam calciamenti pedum tuorum. Locus enim in quo stas terra sancta est. Uidens uidi afflictionem populi mei qui est in egipto & ingemiscentes eorum exaudiui & descendi liberare eos. Et nunc uenite mittam te in egiptum. Hunc moysen quem negauerunt dicentes quis te constituit principem & iudicem hunc deus & principem & redemptorem misit cum manu angeli qui apparuit illi in rubo. Hic eduxit illos faciens prodigia & signa in terra egipti & in mari rubro & in deserto annis quadraginta. Hic est moyses qui dixit filiis israhel. Prophetam suscitabit uobis deus de fratribus uestris tamquam me ipsum. Hic est qui fuit in ecclesia in deserto cum angelo qui loquebatur ei in monte sinai & cum patribus nr̄is qui accepit eloquia uiua dare nobis. Quem non uoluerunt obedire patres nr̄i sed repulerunt & auersi sunt cordibus suis in egiptum dicentes aaron. Fac nobis deos qui nos precedant. Moyses enim hic qui eduxit nos de terra egipti nescimus quid factum sit ei. Et uitulum fecerunt in diebus illis & hostiam obtulerunt idolo & letabantur in operibus manuum suarum. Conuersus autem deus tradidit eos seruire militie celi sicut scriptum est in libro prophetarum. Numquid uictimas & hostias obtulistis mihi annis quadraginta in deserto domus israhel. Et suscepistis tabernaculum moloch & sidus dei uestri remphan figuras quas fecistis adorare eas. Et transferam uos trans babilonem. Tabernaculum testimonii erat patribus nr̄is in deserto sicut disposuit qui locutus est moysi ut faceret illud secundum formam quam uiderat. Quod & introducti patres nr̄i cum iesu possederunt in gentes quas expulit deus a facie patrum nr̄orum usque in dies dauid. Qui inuenit gratiam apud deum & petiit ut inueniret tabernaculum deo iacob. Salomon autem edificauit ei domum. Sed non excelsus in manufactis habitat sicut propheta dicit. Celum mihi sedes est terra autem scabellum pedum meorum. Quam domum edificabitis mihi dicit dominus aut quis locus requietionis meę nonne manus mea fecit hec omnia. Dura ceruice & incircumcisis cordibus & auribus uos semper spū sc̄o resistitis sicut patres uestri & uos. Quem prophetarum non persecuti sunt patres uestri & occiderunt eos qui prenuntiabant de aduentu iusti cuius nunc uos proditores fuistis & homicide. Qui accepistis legem in dispositione angelorum & non custodistis. Audientes autem hec dissecabantur cordibus suis & stridebant dentibus in eum. Cum autem esset plenus spū sc̄o intuens in celum uidit gloriam dei & ihm stantem a dextris dei & ait. Ecce uideo celos apertos & filium hominis a dextris dei stantem. Exclamantes autem uocibus magnis continuerunt aures suas & impetum fecerunt unanimiter in eum & eiecerunt extra ciuitatem & lapidabant. Et testes deposuerunt uestimenta sua secus pedes adolescentis qui uocabatur saulus. Et lapidabant stephanum inuocantem & dicentem. Dñe ihu suscipe spm meum. Positis autem genibus clamauit uoce magna dicens. Dñe ne statuas illis hoc peccatum. Et cum hec dixisset obdormiuit in pace. Saulus autem erat consentiens neci eius. Facta est autem in illo die persecutio magna in ecclesia que erat hierosolimis. Omnes autem dispersi sunt per regiones iudee & samarie preter apłos. Uiri autem timorati sepelierunt stephanum & fecerunt planctum super eum. Saulus autem deuastabat ecclesiam per domos intrans & trahens uiros ac mulieres tradebat in custodiam. Igitur qui dispersi erant pertransibant euangelizantes uerbum dei. Philippus autem descendens in ciuitatem samarie predicabat illis xp̄m. Et intendebant turbe his que dicebantur a philippo unanimes audire & uidere signa que faciebat. Multi enim habentes spūs immundos clamantes uoce magna exibant. Multi autem paralitici & claudi curati sunt. Et facum est gaudium magnum in ciuitate illa. Quidam autem homo nomine simon qui ante fuerat in ciuitate magnus seduces gentem samarie dicens se esse aliquem. Cui adtendebant omnes a minimo usque ad maximum dicentes. Hic est uirtus dei que uocatur magna. Attendebant autem propter quod multo tempore magicis artibus exterritos habuisset eos. Cum autem credidissent philippo euangelizanti de regno dei & nomine ihu xp̄i baptizabantur uiri ac mulieres. Simon quoque ipse credidit & cum baptizatus esset adherebat philippo. Uidens quoque signa & uirtutes maximas fieri obstupescebat. Audierunt autem apłi qui erant hierosolimis quia recepit samaria uerbum dei. Et miserunt ad illos petrum & iohem. Qui cum uenissent deprecati sunt pro illis ut accipiant spm sc̄m. Nondum enim in quemquam illorum uenerat sed baptizati tantum erant in nomine dñi ihu. Tunc imponebant manus super illos & accipiebant spm sc̄m. Cum autem uidisset simon quia per impositionem manuum apłorum daretur spūs sc̄s obtulit eis pecuniam dicens. Date & mihi hanc potestatem ut cui imposuero manus accipiat spm sc̄m. Petrus autem dixit ad eum. Pecunia tua tecum sit in perditionem quoniam donum dei existimasti pecunia possideri. Non est tibi pars neque sors in sermone isto. Non enim est recta cor tuum coram deo. Penitentiam itaque age ab hac nequitia tua & roga deum si forte remittatur tibi hec cogitatio cordis tui. In fele enim amaritudinis & obligatione iniquitatis uideo te esse. Respondens autem simon dixit. Deprecamini uos pro me ad dominum ut nichil ueniat super me ex his que dixistis. Illi quidem testificati & locuti uerbum dei reuertebantur hierusalem multisque uicos samaritanorum euangelizabant. Angelus autem dñi locutus est ad philippum dicens. Surge & uade contra meridianum ad uiam que descendit hierusalem in gazam hec est deserta. Et surgens abiit. Et ecce uir aethiops eunuchus potens dynastes candacis regine aethiopum qui erat super omnes opes eius uenerat adorare hierusalem. Et reuertebatur sedens super currum suum & legebat ysaiam prophetam. Dixit autem spūs philippo. Accede & adiunge te ad currum istum. Accurrens autem philippus audiuit eum legentem ysaiam prophetam & ait. Putasne intellegis que legis. Qui dixit. Quomodo enim possum si non aliquis ostenderit mihi. Rogauitque philippum ut ascenderet & sederet cum illo. Locus autem scripture quam legebat erat hic. Tamquam ouis ad occisionem ductus est & sicut agnus coram tondente se sine uoce sic non aperuit os suum. In humilitate iudicium eius sublatum est. Generationem eius quis enarrabit quoniam tollitur de terra uita eius. Respondens autem eunuchus philippo dixit. Obsecro te de quo propheta dicit hoc de se an de alio aliquo. Aperiens autem philippus os suum & incipiens a scriptura hac euangelizauit illi ihm. Et dum irent per uiam uenerunt ad aquam quandam & ait eunuchus. Ecce aqua quid prohibet me baptizari. Dixit autem philippus. Si credis ex toto corde licet. Respondens autem dixit. Credo filium dei esse ihm xp̄m. Et iussit stare currum & descenderunt ambo in aquam philippus & eunuchus & baptizauit eum. Cum autem ascendissent de aqua spūs dñi rapuit philippum & amplius non uidit eum eunuchus. Gaudens enim ibat per uiam suam. Philippus autem inuentus est in azoto & pertransiens euangelizabat ciuitatibus cunctis donec ueniret cesaream. Saulus adhuc spirans minarum & cedis in discipulos dñi. Et accedens ad principem sacerdotum petiit ab eo epistolas in damascum ad synagogas ut si quos inuenisset huius uie uiros ac mulieres uinctos perduceret hierusalem. Et cum iter faceret contigit eum appropinquare damasco & subito circumfulsit eum lux de celo. Et cadens in terram audiuit uocem dicentem sibi. Saule saule quid me persequeris. Qui dixit. Quis es dñe. Dñs autem ad eum. Ego sum ihs quem tu persequeris. Dura tibi contra stimulum calcitrare. Et tremens & stupens dixit. Dñe quid me uis facere. Et dñs ad eum. Surge & ingredere ciuitatem & dicetur tibi quid te oporteat facere. Uiri autem illi qui comitabantur eum stabant stupefacti audientes quidem uocem neminem autem uidentes. Surrexit autem saulus de terra apertisque oculis nichil uidebat. Ad manus autem illum trahentes introduxerunt damascum & fuit ibi tribus diebus non uidens & non manducauit neque bibit. Erat autem quidam discipulus damasci nomine ananias & dixit ad illum in uisu dñs. Anania. Qui ait. Ecce ego dñe. Dñs autem ad eum. Surge & uade in uicum qui uocatur rectus & quere in domo iude saulum nomine tarsensem. Ecce enim orat & uidit uirum nomine ananiam introeuntem & imponentem sibi manum ut restituat ei uisum. Respondit autem ananias. Dñe audiui a multis de uiro hoc quanta mala fecerit sanctis tuis in hierusalem. Et hic habet potestatem a principibus sacerdotum ligandi omnes qui inuocant nomen tuum. Dixit autem ad eum dñs. Uade quoniam uas electionis est mihi iste ut portet nomen meum coram gentibus & regibus & filiis israhel. Ego enim ostendam illi quanta oporteat eum pro nomine meo pati. Abiit ananias & intrauit in domum & imponens super eum manus dixit. Saule frater dñs misit me ihs qui apparuit tibi in uia qua uenisti ut uideas & impleas spū sc̄o. Et confestim ceciderunt ab oculis eius t

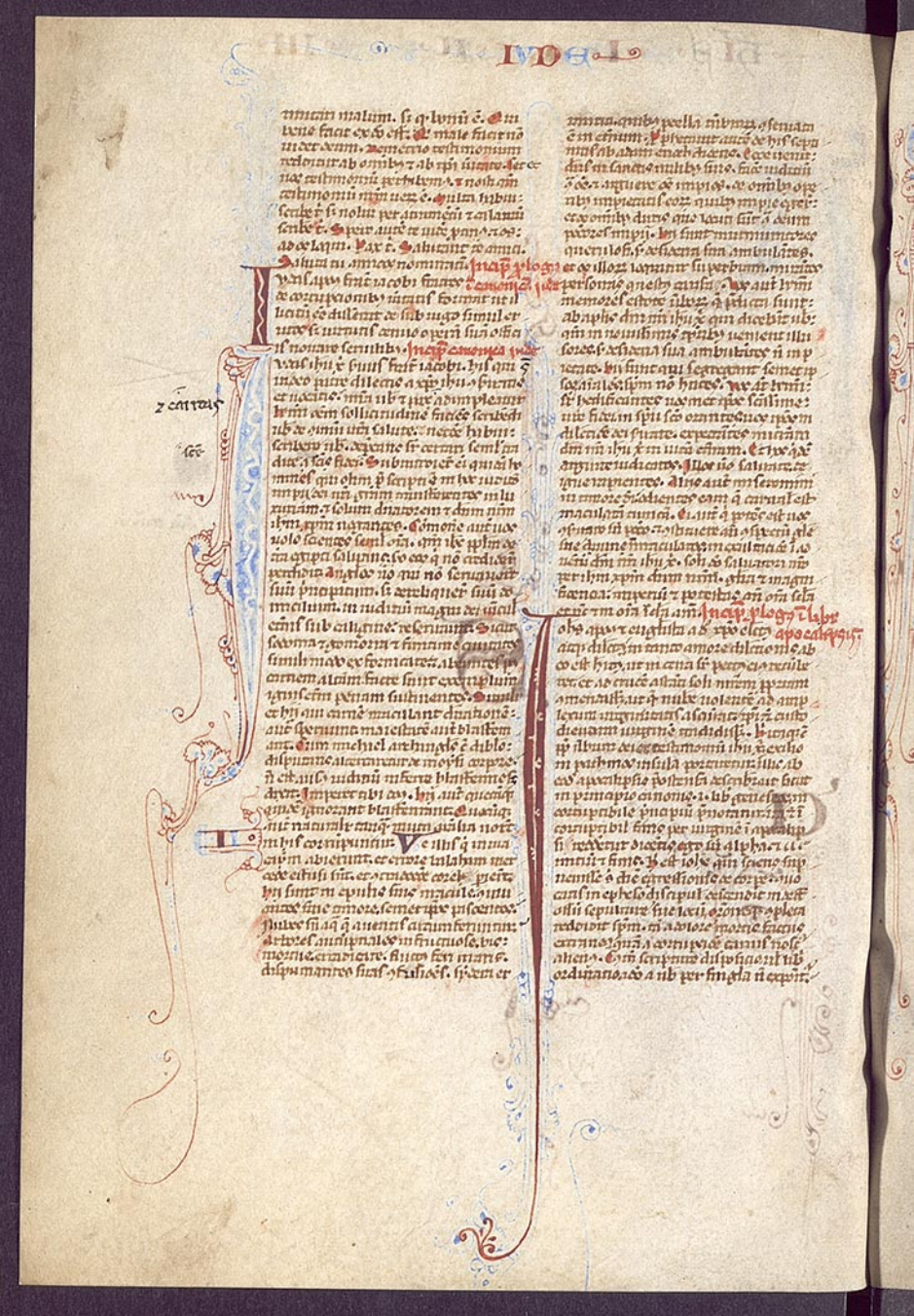

ut ne scelerosus in malitia sua
obdurescat, et qui errat in sententia
sua, ad magistri veritatem corrigatur.

Incipit liber apocalipsis
ihu xpi quam dedit
illi deus palam facere seruis
suis q̃ oportet fieri cito, et
significauit mittens per angelum
suum seruo suo Iohi q̃ testimo-
nium perhibuit uerbo dei et
testimonio ihu xpi, quæcunq; uidit.
Beatus qui legit et audit uerba
prophetiæ huius, et seruat ea q̃ in ea
scripta sunt. Tempus enim prope est.
Iohes uii. ecclesiæ quæ sunt in asia, Gratia
uobis et pax ab eo q̃ est et qui erat et q̃ uenturus
est, a septem spiritibus q̃ in conspectu throni eius
sunt, et ab ihu xpo qui est testis fidelis primogenitus
mortuorum et princeps regum terræ qui dilexit nos
et lauit nos a peccatis nris in sanguine suo
et fecit nos regnum et sacerdotes deo et patri suo
ipsi gloria et imperium in sæcula sæculorum amen. Ecce
uenit cum nubibus et uidebit eum omis oculus
et qui eum pupugerunt. Et plangent se super
eum omnes tribus terræ. Etiam amen. Ego sum alpha et ω, dicit
princeps et finis dicit deus qui est et qui erat et q̃
uenturus est omnipotens. Ego iohes frater uester et par-
ticeps in tribulatione et regno et patientia in ihu xpo fui
in insula q̃ appellatur patmos propter uerbum dei
et testimonium ihu xpi. Fui in spiritu die
dominico et audiui post me uocem magnam tamquam
tubæ dicentis mihi. Quod uides scribe in libro
et mitte ecclesiis q̃ sunt in asia. Ephe-
so et smirnæ et pergamo et thyatiræ et sar-
dis et philadelphiæ et laodiciæ. Et conuersus uidi
uocem quæ loquebatur mecum. Et conuersus uidi septem candelabra aurea
et in medio septem candelabrorum aureorum
similem filio hominis uestitum podere
et precinctum ad mamillas zona aurea. Caput autem eius et capilli erant candidi
tamq̃ lana alba et tamq̃ nix et oculi eius
ut flamma ignis. Et pedes eius similes
aurichalco sicut in camino ardenti
et uox illius tamq̃ uox aquarum multarum
habens in dextera sua stellas septem et
de ore eius gladius utraq; parte acutus
exibat. Et facies eius sicut sol lucet in uirtute
sua. Et cum uidissem eum cecidi ad pedes eius
tamq̃ mortuus. Et posuit dexteram suam
super me dicens. Noli timere. Ego sum primus
et nouissimus. Et uiuus fui mortuus
fui, et ecce uiuens in sæcula sæculorum
et habeo claues mortis et inferni. Scribe
ergo quæ uidisti et quæ sunt et quæ
oportet fieri post hæc. Sacramentum septem stellarum quas
uidisti in dextera mea et vii. candelabra
aurea. Septem stellæ angeli sunt vii. ecclesiæ
sunt. Et candelabra vii. septem ecclesiæ sunt. Et
angelo ecclesiæ scribe. Hæc dicit qui tenet
vii. stellas in dextera sua qui ambulat in
medio vii. candelabrorum aureorum. Scio
opera tua et laborem et patientiam tuam et q̃ non po-
tes sustinere malos et temptasti eos qui se
dicunt apostolos esse et non sunt et inuenisti eos
mendaces et patientiam habes et sustinuisti propter nomen
meum et non defecisti. Sed habeo aduersus te pau-
ca, q̃ caritatem tuam primam reliquisti. Memor
esto itaq; unde excidisti et age pœnitentiam et
prima opera fac. Sin autem uenio tibi et mouebo
candelabrum tuum de loco suo nisi pœnitentiam
egeris. Sed hoc habes q̃ odisti facta nicolaitarum
quæ et ego odi. Qui habet aurem audiendi audiat
quid spiritus dicat ecclesiis. Vincenti dabo edere
de ligno uitæ q̃ est in paradiso dei mei. Et
angelo smirnæ ecclesiæ scribe. Hæc dicit primus
et nouissimus q̃ fuit mortuus et uixit. Scio
tribulationem tuam et paupertatem tuam. Sed di-
tes es et blasphemaris ab his qui se dicunt iu-
dæos esse et non sunt sed sunt synagoga sathanæ. Nichil
horum time quæ passurus es. Ecce missurus est
diabolus aliquos ex uobis in carcerem ut tempte-
mini et habebitis tribulationem diebus decem.
Esto fidelis usq; ad mortem et dabo tibi coronam
uitæ. Qui habet aurem audiendi audiat quid
spiritus dicat ecclesiis. Qui uicerit non lædetur a
morte secunda. Et angelo pergami ecclesiæ scribe.
Hæc dicit qui habet rumphæam ancipitem
acutam. Scio ubi habites ubi sedes est thronus
satanæ. Et tenes nomen meum et non negasti
fidem meam et
in diebus illis antipas testis meus fidelis q̃ occi-
sus est apud uos ubi sathanas habitat. Sed habes
aduersus me paucas q̃ hæc sibi uetes dere-
nam tulahan q̃ docuit balahac mit-
tere scandalum coram filiis israel. Edere
de sacrificatis et fornicari. Ita habes
et tu tenentes doctrinam nicolaitarum
similiter. Pœnitentiam age. Si quominus ueniam
tibi cito et pugnabo cum illis in gladio oris
mei. Qui habet aurem audiendi audiat quid
spiritus dicat ecclesiis. Vincenti dabo manna
absconditum et calculum candidum et in
calculo nomen nouum scriptum q̃ nemo
scit nisi qui accipit. Et angelo thyatirenæ
ecclesiæ scribe. Hæc dicit filius dei q̃ habet oculos
tamq̃ flammam ignis et pedes eius similes
aurichalco. Noui opera tua et caritatem

niam ⁊ hæc. ⁊ ministeriū ⁊ pcē
ptam nam ⁊ operā tuā nimis ꝑua
vocabis. ⁊ habeo adhuc ⁊ multa q̄ p
mittā mulierē q̄ccūbā ⁊ se dicē ꝑhēē
deceā seduce suos mag̃ forsitan ⁊ madu
cauo de deserto. Ec ecce illi q̄ ē p̄mam
agere ex ē nulle penite a forma mee fue.
Ec ecce ego mitto eam in lectū ⁊ q̄ mecha
ntur eū cū in tribulacōē magnā erūt nisi
pniā egerint ab op⁹ suis. Filios eius mē
tiā in morte ⁊ hi cuncte ecē q̄ ego
rum scrutans renes ⁊ corda ⁊ dabo unicui
q; ūm ꝑ opera sua. Vb aūt dico ecīe q̄n
adhuc etas q̄ aliq; ū hūt ccennā hāc,
q̄ n̄ agnoscūt alterutrū sicut ego quā
cūq; dūt ū mihi ꝑ me aliud ꝑhē. ni ꝺ
q; hec ⁊ tuncec cognoscent. Ec q̄ mūc
ce q̄ intelligent ubiq; finē operū mea.
dabo illi potestatem sup gētes ⁊ regēt illas
in virga ferrea. ⁊ tanq̄ vas figuli sic
gentur. sicut ec ego accepi a patre meo,
ec dabo illi stellam matutinā. Qui hr aū
rē audiendi audiat q̄ spūs dicat ecīīs.
ē angelo sardis ecīe scribe. Hec dicit q̄
hr septē spūs dei ⁊ vii stellas. Scio opa tua
q̄ nū habes q; uiuas ⁊ mortuus ec. Esto
vigilans ⁊ confirma reliq̄ que moritura
erant. Non enī inuenī opera tua plena co
ram deo meo. In mente ergo habe qualiter
acceperis ⁊ audieris ⁊ serua ⁊ pnia
agere. Si ergo nō vigilaueris ueniā ad
te tanq̄ fur ec hora qua nescies ue
niam ad te. Sed habes pauca nomina
sardis. q̄ nō inquinauerūt uestimē
ta sua. ⁊ ambulabunt mecū in albis q̄
dignī sūt. Qui uīcerit sic uestiet uestimē
tis albis. ⁊ nō delebo nomē eius de libro u
te ⁊ confitebor nomē eius coram patre meo ⁊ coram
angelis eius. Qui hr aurē audiendi au
diat quid spūs dicat ecīīs. Et angelo ph
iladelphie ecīe scribe. Hec dicit sanctus ⁊ uerus
qui hr clauē dauid. q̄ aperit ⁊ nemo cl
audit clauis ⁊ nemo aperit. Scio opera
tua. Ec ecce dedi coram te hostiū apertum q̄
nemo pōt claudere. q̄ modicā habes uirtū
tē ⁊ seruasti uerbū meū. ⁊ nō negasti nomē
meū. Ecce dabo de synagoga sathanā
qui dicūt se iudeos ec ⁊ nō sunt. Sed mēti
untur. Ecce faciā illos ut ueniāt ⁊ adorent
ante pedes tuos. ⁊ sciant q̄ ego dilexi
te. Quia seruasti uerbū patiē mee. ⁊ ego
te seruabo ab hora tēptationis q̄ ue
nturus est in uniuersum orbē. tēptare

habitantes in terra. Ecce uenio cito. tene
q̄ habes ut nemo accipiat coronā tuā.
Qui uicerit faciam illū columpnā in templo
dei mei ⁊ foras nō egredietur amplius.
Et scribam sup illū nomē dei mei ⁊ nomen
dei mei noue hierusalem q̄ descendit de celo a deo
meo ⁊ nomē meū nouū. Qui hr aurē audiendi
audiat quid spūs dicat ecīīs. Et angelo laodi
cie ecīe scribe. Hec dicit amē testis fidē
lis ⁊ uerus q̄ est principiū creature dei. Scio opera
tua q̄ neq; frigidus es neq; calidus. Vtinā calidus
esses. Sic q̄ tepidus es ⁊ nec frigidus nec ca
lidus incipiā te euomere ex ore meo. Q̄ dicis q̄
diues sum ⁊ locupletatus ⁊ nullius egeo. Et
nescis q̄ tu es miser ⁊ miserabilis. pauper.
Et cecus ⁊ nudus. Suadeo tibi emere a me aurum
ignitum probatum. ut locupleteris ⁊ uestibus
albis induaris ⁊ non appareat confusio nuditatis tue. Et collirio inunge oculos tuos
ut uideas. Ego quos amo arguo ⁊ castigo.
Emulare ergo ⁊ pnitentiam age. Ecce ego sto
ad ostiū ⁊ pulso. Si quis audierit uocē me
am ⁊ aperuerit mihi introibo ad illū
et cenabo cum illo ⁊ ipse mecū. Qui uice
rit dabo ei sedere mecū in throno meo sic
et ego uici ⁊ sedi cū patre meo in throno
eius. Qui hr aurē audiendi audiat q̄
spūs dicat ecīīs. Post hec uidi ⁊ ecce ostiū
apertū in celo. Et uox prima q̄ audi
ui tanq̄ tube loquentis mecū dicēte. Ascē
de huc ⁊ ostendā tibi q̄ oportet fieri post
hec statim fui in spū. Et ecce sedes posita e
in celo. ⁊ sup sedē sedens. Et qui sedet
erat similis aspectui lapidis iaspidis
et sardinī. Et iris erat in circuitu sedis similis
aspectui smaragdini. Et in circuitu sedis: xxiiii. seniores
sedentes circumamicti stolis albis. ⁊
in capitibus eorum coronæ aureæ. Et de throno
procedebant fulgura ⁊ voces ⁊ tonitrua. Et
vii. lampades ardentes ante thronū q̄ sunt
vii. spūs dei. Et in conspectu sedis tanq̄ ma
re uitreum simile crystallo. Et in medio sedis
et in circuitu sedis. iiii. animalia plena o
culis ante ⁊ retro. Et animal primū simile leoni.
Et secundum animal hoc
simile ⁊ tertium. Et quartum animal simile
aquile volanti. Et quatuor animalia sin
gula eorum habebant alas senas. Et in cir
cuitu ⁊ intus plena sunt oculis. Et requiē
nō habebant die ac nocte dicentia. Sc̄s. sc̄s.
Sc̄s. dns deus omnipotens qui erat ⁊ qui
est ⁊ qui uenturus est. Et cū dabunt illa animalia
gloriam ⁊ honorem. ⁊ benedictionem.

Et hymnū dicent cum sedenti
super thronum viuenti in secula seculorum.

seceruntſe ꝛ nouũ ſuuenta in ſcla ſcloꝝ. petebant xcvij. ſemoreſ an ſecentẽ in trono ſedebant tuu ante in ſcla ſe aulaꝝ. Et murchant cum ſuis ſuis ante ducentes nouũ. Signa eſt dõ ni accipe aliam ihonoꝛ ꝛ uirtutem qꝛ nu ꝛ cuncta omia tuã noluntate tua ſunt ⁊ erant ⁊ creata ſunt. Et ait ꝛ in dextꝛa ſedẽs ſe nouũ librũ tenens intꝛ ꝛ thꝛonũ ſignatũ ſigillis vij. Et uidi anglum fortẽ ꝓclamantẽ uoce magna, quis eſt dignus aperire librũ ⁊ ſolue ſignacula eius. Et nemo poterat in celo. in ꝛꝛa ſub ꝛꝛa. ne ſubtꝛa eram aperire librũ ne ſolue illũ. Et ego flebam multũ qꝛ nemo dignus inuentꝰ eſt aperire librũ ne inſpicere eum. Et unꝰ de ſemoribꝰ dixit mihi. Ne fleueris. Ecce uicit leo de tribu iuda radix dauid aperire librũ ⁊ ſolue vij. ſignacula eius. Et uidi ⁊ ecce in medio thꝛoni ⁊ quatuoꝛ animaliũ ⁊ in medio ſemoꝛ agnũ ſtantẽ tãq occiſũ. habẽtẽ cornua vij. ⁊ oculos vij. qui ſunt vij. ſpiritus dei. miſſi in omẽ tꝛã. Et uenit ⁊ accepit de dextꝛa ſedentis ⁊ thꝛono librum. Et cũ aperuiſſet librũ quatuoꝛ animalia ⁊ xxiiij. ſemoreſ ceciderũt coꝝ agno. habentes ſingula citharas ⁊ fiales aureas plenas odoramentoꝝ. q ſunt oꝛationes ſanctoꝝ. Et cantabant canticũ nouũ dicentes. Digno es accipere librũ ⁊ ſolui ſignacula eius. qm occiſus es ⁊ redemiſti nos dõ in ſanguine tuo. ex omi tꝛibu ⁊ lingua ⁊ populo ⁊ natione ⁊ feciſti nos dõ nꝛo regnũ ⁊ ſacdotes. ⁊ regnabimus ſup tꝛam. Et uidi ⁊ audiui uocem angloꝝ multoꝝ ⁊ circumthꝛoni ⁊ animaliũ ⁊ ſemoꝝ. Et erat numꝰ coꝝ milia milium dicentiũ uoce magna Dignus eſt agnus qui occiſus eſt accipere uirtutem ⁊ diuinitatem. ⁊ ſapiam. ⁊ fortitudinem et honoꝛem ⁊ glam ⁊ benedictionem. Et omẽ creaturã quã in celo eſt et ſup tꝛam ⁊ quã ſub tꝛa erant ⁊ q in eo ſũt audiui dicentes ſedenti ſup thꝛonum ⁊ agno. Benedictio ⁊ honoꝛ ⁊ gloꝛa ⁊ uirtus in ſeculo ſeculoꝝ. Et quatuoꝛ animalia dicebant amẽ. Et ceciderunt ſemores ⁊ adorauerunt uiuentẽ in ſeculoꝝ ſeculoꝝ. ⁊ dixerunt uniuerſi ⁊ ſeſcloꝝ. Et uidi q aperuiſſet agnus unũ de vij. ſigillis. ⁊ audiui unũ de quatuoꝛ animalibus dicẽs quaſi uoce tonitrui. Veni ⁊ uide. ⁊ uidi ⁊ ecce equs albus ⁊ qui ſedebat ſup illũ habẽs arcum ⁊ data eſt illi corona ⁊ exiuit uincens ut uinceret. Et cũ aperuiſſet ſigillũ ſecundum audiui ſecundum animal dicens. Veni ⁊ uide. ⁊ exiuit equs rufus ⁊ qui ſedebat ſup eum datum eſt illi ut ſumeret pacem de tꝛa ⁊ ut inuicem interficiant ſe. ⁊ data eſt illi gladius magnus. Et cũ aperuiſſet ſigillũ tertium audiui animal dicens. Veni ⁊ uide. ⁊ ecce equs niger ⁊ qui ſedebat ſup eum habebat ſtateram in manu ſua. Et audiui tanq̃m uocẽ in medio quatuoꝛ animaliũ dicentẽ. Bilibres tritici denario uno. ⁊ tres bilibres ordei denario uno. ⁊ uinũ ⁊ oleũ ne leſeris. Et cum aperuiſſet ſigillũ quartum audiui uocẽ animalis dicentis. Veni ⁊ uide. ecce equs pallidus ⁊ qui ſedebat ſup eum nõ illi nomẽ mortis ⁊ infernus ſequebatur eũ. Et data eſt illi poteſtas ſup quatuoꝛ partes tꝛe interficere gladio ⁊ fame ⁊ morte ⁊ beſtiis tꝛe. Et cum aperuiſſet ſigillum quintum uidi ſub altare animas interfectoꝝ ꝓp uerbum dei. ⁊ ꝓp teſtimoniũ q habebant. Et clamabant uoce magna dicentes. Vſquequo dñe ſancꝰ ⁊ uerꝰ nõ iudicas ⁊ ultionẽ ſanguinis nꝛi ⁊ uindicas de hiis q habitant in tꝛa. Et date ſũt eis ſingule ſtole albe. ⁊ dictũ eſt eis ut requieſcerent adhuc tẽpus ⁊ uſq; impleatur numꝰ conſeruoꝝ ſuoꝝ. ⁊ fratꝝ eoꝝ. qui interficiendi ſũt ſicut ⁊ illi. Et uidi cũ aperuiſſet ſigillum ſextum. ⁊ ecce terre motus factus eſt magnus et ſol factus eſt niger tanq̃ ſaccus cilicinus. ⁊ luna facta eſt tota ut ſanguis ⁊ ſtelle ceciderũt de celo ſicut ficus emittit grossos ſuos cũ a uento magno mouet. Et celũ receſſit ſicut liber inuolutus. Et omnis mons ⁊ inſule de locis ſuis mote ſũt. Et reges tꝛe ⁊ gentes tꝛe ⁊ tribuni ⁊ duces ⁊ fortes ⁊ omne ſeruꝰ ⁊ liber abſconderunt ſe in ſpeluncis ⁊ in petris montiũ ⁊ dixerunt montibus ⁊ petris cadite ſup nos ⁊ abſcondite nos a facie ſedentis ſup thꝛonum ⁊ ab ira agni. qm uenit dies magna ire ipius. Et quis poterit ſtare. Et poſt hec uidi quatuoꝛ angelos ſtantes ſup quatuoꝛ angulos tꝛe tenentes. uentos tꝛe ne flaret ſup tꝛam neq; ſup mare neq; in ullũ arboꝛem. Et uidi alterum angelum aſcendentem ab ortu ſolis habentem ſignum dei uiui. ⁊ clamauit uoce magna quatuoꝛ angelis quibus datũ eſt nocere tꝛe ⁊ mari dicens. Nolite nocere tꝛe neq; mari neq; arboribus quoadusq; ſignemus ſeruos dei nꝛi in frontibus coꝝ. Et audiui numerum ſignatoꝝ. centũ. xl. quatuoꝛ milia ſignati ex omni tribu filioꝝ iſrl. Ex tribu iuda. xij. milia.

ex qui ſecebat ſup illum eam. Et data eſt ei ne ſumeret pacem de tꝛa ⁊ ut inuicem interficerent. ⁊ data eſt illi gladius magnus. Et ait agnus illi. Cum aperuiſſet ſigillũ tertium audiui animal tertium dicens. Veni ⁊ uide. Et ecce equs niger ⁊ qui ſedebat ſup eum habebat ſtateram in manu ſua. Et audiui tanq̃m uocẽ in medio quatuoꝛ animaliũ dicentẽ. Bilibres tritici denario uno. ⁊ tres bilibres ordei denario uno. ⁊ uinũ ⁊ oleũ ne leſeris. Et cum aperuiſſet ſigillũ quartum audiui uocẽ animalis dicentis. Veni ⁊ uide. Et ecce equs pallidus ⁊ qui ſedebat ſup eum nõ illi nomẽ mortis ⁊ infernus ſequebatur eũ. Et data eſt illi poteſtas ſup quatuoꝛ partes tꝛe interficere gladio ⁊ fame ⁊ morte ⁊ beſtiis tꝛe. Et cum aperuiſſet ſigillum quintum uidi ſub altare animas interfectoꝝ ꝓp uerbum dei. ⁊ ꝓp teſtimoniũ q habebant. Et clamabant uoce magna dicentes. Vſquequo dñe ſancꝰ ⁊ uerꝰ nõ iudicas ⁊ ultionẽ ſanguinis nꝛi ⁊ uindicas de hiis q habitant in tꝛa. Et date ſũt eis ſingule ſtole albe. ⁊ dictũ eſt eis ut requieſcerent adhuc tẽpus ⁊ uſq; impleatur numꝰ conſeruoꝝ ſuoꝝ. ⁊ fratꝝ eoꝝ. qui interficiendi ſũt ſicut ⁊ illi. Et uidi cũ aperuiſſet ſigillum ſextum. ⁊ ecce terre motus factus eſt magnus et ſol factus eſt niger tanq̃ ſaccus cilicinus. ⁊ luna facta eſt tota ut ſanguis ⁊ ſtelle ceciderũt de celo ſicut ficus emittit grossos ſuos cũ a uento magno mouet. Et celũ receſſit ſicut liber inuolutus. Et omnis mons ⁊ inſule de locis ſuis mote ſũt. Et reges tꝛe ⁊ gentes tꝛe ⁊ tribuni ⁊ duces ⁊ fortes ⁊ omne ſeruꝰ ⁊ liber abſconderunt ſe in ſpeluncis ⁊ in petris montiũ ⁊ dixerunt montibus ⁊ petris cadite ſup nos ⁊ abſcondite nos a facie ſedentis ſup thꝛonum ⁊ ab ira agni. qm uenit dies magna ire ipius. Et quis poterit ſtare. Et poſt hec uidi quatuoꝛ angelos ſtantes ſup quatuoꝛ angulos tꝛe tenentes. uentos tꝛe ne flaret ſup tꝛam neq; ſup mare neq; in ullũ arboꝛem. Et uidi alterum angelum aſcendentem ab ortu ſolis habentem ſignum dei uiui. ⁊ clamauit uoce magna quatuoꝛ angelis quibus datũ eſt nocere tꝛe ⁊ mari dicens. Nolite nocere tꝛe neq; mari neq; arboribus quoadusq; ſignemus ſeruos dei nꝛi in frontibus coꝝ. Et audiui numerum ſignatoꝝ. centũ. xl. quatuoꝛ milia ſignati ex omni tribu filioꝝ iſrl. Ex tribu iuda. xij. milia.

oſee. x. Lu. xxiij.

signati. Ex tribu ruben. xlvi. mlia signati. Ex tribu gad. xlv. milia signati. Ex tribu aser. xli. milia signati. Ex tribu nepthalim. xli. milia signati. Ex tribu manasse. xxxi. milia signati. Ex tribu symeō. xxxi. milia signati. Ex tribu leui. xxii. signati. Ex tribu issachar. xxxi. milia signati. Ex tribu zabulō. xxii. signati. Ex tribu ioseph. xxii. signati. Ex tribu beniamī. xxii. signati. Post hec vidi turbam magnā q̄ dinumerare nemo poterat ex omnibus gentibus et tribubus et populis et linguis stantes ante thronū et in conspectu agni amicti stolis albis et palme in manibus eorū et clamabant voce magna dicentes. Salus deo nostro qui sedet sup thronū et agno. Et omnes angeli stabant in circuitu throni et seniorum et quatuor animalium. Et ceciderūt in conspectu throni in faciebus suis et adorauerūt deum dicentes. Amē. Benedictio et claritas et sapientia et gratiarū actio honor et virtus et fortitudo deo nostro in secula seculorum. Amē. Et respondit unus de seniorib⁹ et dixit mihi. Hi q̄ amicti stolis albis qui sunt et unde uenerunt. Et dixi illi. Domine mi tu scis. Et dixit mihi. Hi sunt q̄ uenerunt de tribulatione magna et lauerūt stolas suas et dealbauerūt eas in sanguine agni. Ideo sunt ante thronū dei et seruiunt ei die ac nocte in templo eius et q̄ sedet in throno habitabit sup illos. Non esurient neq̄ sitient amplius neq̄ cadet sup illos sol neq̄ ullus estus. Quia agnus qui in medio throni est reget illos et deducet eos ad fontes aquarū uitē et absterget deus omnē lacrimā ab oculis eorū. Et cū aperuisset sigillū septimū factū est silentiū in celo q̄si media hora. Et vidi vii. angelos stantes in conspectu dei et dat sunt illis vii. tube. Et alius angelus uenit et stetit ante altare habens thuribulū aureū et data sunt illi incensa multa ut daret de orationib⁹ sanctorū omnium super altare aureū q̄d est ante thronū dei. Et ascendit fumus incensorū de orationib⁹ sanctorū de manu angeli coram deo. Et accepit angelus thuribulū et implenit illud de igne altaris et misit in terrā et facta sunt tonitrua et voces et fulgura et terremotus magnus. Et vii. angeli q̄ habebant vii. tubas preparauerūt se ut tubicinarent. Et primus angelus tubicinauit et facta est grando et ignis mixta in sanguine et missum est in terrā et tertia pars arborū combusta est et omne fenum uiride exustum est. Et secundus angelus tubicinauit et tanq̄ mons magnus igne ardens missus est in mare et facta est tertia pars maris sanguis. Et mortua est tertia pars eorum que habebant animas in mari et tertia pars nauium interiit. Et tertius angelus tubicinauit et cecidit de celo stella magna ardens tanq̄ facula et cecidit in tertiā partē fluminū et in fontes aquarū. Et nomen stelle dicebatur absinthius. Et facta est tertia pars aquarū in absinthiū et multi hominū mortui sunt de aquis q̄ amare facte sunt. Et quartus angelus tubicinauit et percussa est tertia pars solis et tertia pars lune et tertia pars stellarū ut obscuraretur tertia pars eaz et die non lucēret pars tertia et nox similiter. Et vidi et audiui vocem unius aquile volantis per medium celi dicentis voce magna. Ve ve ve habitantib⁹ in terra de ceteris vocibus tube trium angelorū qui erant tubā canturi. Et tertius angelus tubā cecinit et vidi stellam de celo cecidisse in terrā et data est illi clauis putei abissi. Et aperuit puteum abissi et ascendit fumus putei sicut fumus fornacis magnē et obscuratus est sol et aer de fumo putei. Et de fumo putei exierunt locuste in terrā et data est illis potestas sicut habent potestatem scorpiones terre. Et preceptū est illis ne lederent fenum terre nec omne uiride nec omnem arborē. Nisi tantū homines qui non habent signū dei in frontibus suis. Et dati sunt illis ne occiderent eos sed ut cruciarentur mensibus v. et cruciatus eorum erat sicut cruciatus scorpionis cum percutit hominē. Et in diebus illis querent homines mortē et non inuenient eā et desiderabunt mori et fugiet mors ab ipsis. Et similitudines locustarum similes equis paratis in prelium et sup capita earum quasi coronē similes auro. Et facies earum sicut facies hominum. Et habebant capillos sicut capillos mulierum et dentes earum sicut leonum erant. Et habebant loricas sicut loricas ferreas. Et vox alarum earum sicut vox currū equorum multorum currentium in bellum. Et habent caudas similes scorpionibus et aculei erant in caudis earum. Et potestas earum nocere hominibus mensibus v. Et habent sup se regem angelum abissi. Nomen eius hebraice dicit. Greece autem habet nomen apollion. Latine habet nomen exterminans. Vna abiit. Ecce uenit adhuc duo post hec. Et sextus angelus tubā canebat. Et audiui vocem unam de quattuor cornibus altaris aurei q̄ est coram deo dicentem sexto angelo qui habebat tubam. Solue quatuor angelos q̄ alligati sunt ad flumen magnum euphraten. Et solu-

Hic tibi de repetenda hebdomada nomine Sebastiano dicit Alexander Lalabadensis archiepiscopus deputatus.

sunt quatuor anglorum primi eorum
veram et diem et mensem et annum. Ite
annuntiant eis quod ioseph et maria
egressi sunt de egipto. Et ecce angelus
domini apparuit in somnis ioseph
in egipto dicens. Surge et accipe
puerum et matrem eius et vade in
terram israel. Mortui sunt enim qui
querebant animam pueri. Qui
consurgens accepit puerum et matrem
eius et venit in terram israel. Audiens
autem archelaum regnare in iudea
pro herode patre suo timuit illuc
ire. Et admonitus in somnis secessit
in partes galilee et venit habitavit
in civitate que vocatur nazareth.
Ut adimpleretur quod dictum est
per prophetas quoniam nazareus
vocabitur. Hec ille. Ecce quomodo
ihesus nazarenus et rex iudeorum
dicitur. Et ideo dicit ysaias. Egredietur
virga de radice iesse et flos de radice
eius ascendet. Et requiescet super eum
spiritus domini. Et ideo dicit ysaias.
Egredietur virga de radice iesse. Et
flos de radice eius ascendet. Et
requiescet super eum spiritus domini.
Et ideo dicit ysaias. Egredietur virga
de radice iesse. Et flos de radice eius

apparuit est cum ipsum de in celo cum
sua est arca testamenti eius in templo eius
et facti sunt fulgura et voces et terremotus
et grando magna. Signum magnum appa-
ruit in celo. Mulier amicta sole et luna sub
pedibus eius et in capite eius corona stellarum
xii. et in utero habens et clamabat parturiens
et cruciabatur ut pariat. Et visum est signum
in celo et ecce draco magnus rufus habens
capita vii et cornua x et in capitibus suis
vii diademata et cauda eius trahebat tertiam
partem stellarum celi et misit eas in terram et
draco stetit ante mulierem que erat paritura ut cum
peperisset filium eius devoraret. Et peperit
filium masculum qui recturus erat omnes gentes in
virga ferrea et raptus est filius eius ad deum et ad
thronum eius et mulier fugit in solitudinem ubi
habet locum paratum a deo ut ibi pascant illam
diebus mille ducentis sexaginta. Et factum est
prelium magnum in celo michael et angeli eius
pugnabant ad draconem draco pugnabat
et angeli eius et non valuerunt neque
locus inventus est eorum amplius in celo. Et proiectus est draco
ille magnus serpens antiquus qui vocatur dia-
bolus et sathanas qui seducit universum orbem
et proiectus est in terram et angeli eius cum illo
missi sunt. Et audivi vocem magnam in celo
dicentem. Nunc facta est salus et virtus regni
nostri et potestas christi eius quia proiectus est accusa-
tor fratrum nostrorum qui accusabat illos ante
deum nostrum die ac nocte. Et ipsi vicerunt illum
per sanguinem agni et per verbum testimonii
sui et dilexerunt animas suas usque ad mor-
tem. Propterea letamini celi et qui habi-
tatis in eis. Ve terre et mari quia descendit
diabolus ad vos habens iram magnam sciens quo-
niam modicum tempus habet. Et postquam vidit draco
quia proiectus est in terram persecutus est mulierem que
peperit masculum. Et date sunt mulieri ambe alas
aquile magne ut volaret in desertum in locum suum ubi
nutritur tempus et tempora et dimidium
tempus a facie serpentis. Et misit serpens post
se post mulierem aquam tamquam flumen ut
eam fluvium traheret a flumine. Et adjuvit
terra mulierem et aperuit terra os suum et obsorbuit
fluvium quem misit draco de ore suo. Et
iratus est draco in mulierem et abiit facere
prelium cum reliquis de semine eius qui custodiunt
mandata dei et habent testimonium ihesu christi. Et
stetit super arenam maris. Et vidi de mari bestiam
ascendentem habentem capita vii et cornua x
et super cornua eius x. diademata et super capita
eius nomina blasphemie. Et bestia quam vidi si-
milis erat pardo et pedes eius sicut pedes
ursi. Et os eius sicut os leonis et dedit illi
draco virtutem suam et potestatem magnam.
Et unum ex capitibus eius quasi occisum in
mortem plaga mortis eius curata est. Et admi-
rata est universa terra post bestiam. Et adoraverunt
draconem qui dedit potestatem bestie et adora-
verunt bestiam dicentes. Quis similis
bestie aut quis poterit pugnare cum ea. Et datum
est ei os loquens magna et blasphemias. Et da-
tum est illi potestas facere menses. xl. duos.
Et aperuit os suum in blasphemias ad deum. bl
asphemare nomen eius et tabernaculum eius et eos
qui in celo habitant. Et datum est illi bellum
facere cum sanctis. et vincere illos. Et data est ei
potestas in omnem tribum et populum et linguam
et gentem. Et adorabunt eam omnes qui habitant
terram quorum non scriptum est nomen in libro
vite agni qui occisus est ab origine mundi.
Si quis habet aurem audiat. Si quis in captivitatem
duxerit in captivitatem ibit. Qui in gladio
occiderit oportet eum in gladio occidi. Hic est
patientia et fides sanctorum. Et vidi aliam bestiam ascen-
dentem de terra et habebat cornua duo similia
agni et loquebatur sicut draco et potestatem
prioris bestie omnem faciebat in conspectu eius.
Et facit terram et habitantes in ea adorare bestiam
primam cuius curata est plaga mortis
et facit signa magna ut et ignem faciat descen-
dere de celo descendere in terram in conspectu hominum
et seducit habitantes in terra propter signa quorum data sunt ei
facere in conspectu bestie dicens habitantibus
in terra ut faciant imaginem bestie qui habet plagam gladii et vixit et dati est illi ut det spi-
ritum imagini bestie. Et loquatur imago
bestie et faciat ut quicumque non adoraverit
imaginem bestie occidatur. Et faciet os:
pusillos et magnos et divites et pauperes.
et liberos et servos ut det eis caracterem in manu sua
aut in frontibus suis. Et ne quis possit emere
aut vendere nisi qui habet characterem nomen bestie
aut numerum nominis eius. Hic sapientia est
qui habet intellectum computet numerum bestie. Nu
merus enim hominis est et numerus eius. dc.lxvi.
Et vidi. Et ecce agnus stabat
super montem sion et cum illo centum quadraginta quatuor
milia habentes nomen eius et nomen patris eius scriptum
in frontibus suis. Et audivi vocem de celo
tamquam vocem aquarum multarum et tamquam vocem
tonitrui magni. Et vocem quam audivi sicut
citharedorum citharizantium in citharis suis.
Et cantabant quasi canticum novum ante sedem
et ante quatuor animalia et seniores.

er nemo poterit dice cui nisi illa cui
rum quibuscumq; quantuscumq; mira q; empta
sunt de ter. hij sunt qui cū mutuentur n se
cōpumpan. iuxta quod ei p. hij scamnitur:
agnū. in quocūq; iacere. hij empti sūt de ho
mib; p mare de terra. in die iudi. nō e iudi
cium mendacii. p n mendacia eni sūt ante
vultū dei. Cum dr alicui anglorū ve dimit
ter medium celū. hunc anglum celū. ut eu
gelium sancte secundū sc̄m. tū cū gemi
tu et rubore. Tunc ūnā triplicē. dicerūq; ue:
magna. Timete deū. date illi honorem
quia venit hora iudicij eius. et adorate eū qui
fecit celū. et terrā. et mare. et oīa que in eis
sūt. et fontes aquarū. Et alius anglus secutus est
dicēs. Cecidit cecidit babilon illa magna
que a uino ire fornicationis sue potauit oēs
gētes. Et anglus tertius secutus est dicens illo
rum magna. Si quis adorauerit bestiā. et
ymaginē eius. et acceperit caracterem i fron
tua. aut in manu sua. ipse bibet de uino
me dei. q; mistū e merū in calice ire ipius.
et cruciabit igne et sulphure coram sanctis
angelis. et coram agno. Et fumus tormentorū eorū in sēcla seculorū ascendet. Non
habebūt requiē die ac nocte q adorauerūt bestiā
et ymaginē eius. Et signū acceperit quis
quis nois eius. Hic patientia sanctorū est.
Hic qui custodiunt mandata dei et fidem ihu. Et audiui vocē de
celo dicētis mi. Scribe. Beati mortui q in dño
moriuntur. Amodo eni iā dicit spūs
requiescant a laboribus suis. opera eni illorū
sequuntur illos. Et vidi. et ecce nubē candi
de. et sup nubē sedentē silem filio hoīs habē
tē in capite suo corona aūream. et in manu
sua falcem acutā. Et alius angelus exiuit de
templo clamans voce magna ad sedentē
sup nubem. Mitte falcē tuā et mete q; uenit
hora tibi metere. quia arescit messis terre.
Et misit falcē suā sup nubē falcē suā in
terrā. et messuit terrā. Et alius angelus exiuit
de templo q est in celo. ipse habens falcem
acutam. Et alius angelus exiuit de altari q
habet potestatē sup ignē. et clamauit
voce magna ad eū qui habet falcē acu
tā dicens. Mitte falcē tuā acutā. et vin
dēmia botros uuarū terre. quoniā maturate sunt
uue eius. Et misit angelus falcē suā i terrā.
et vindemiauit uineā terre. Et misit
torcular magnū. et calcatū e uinū extra
ciuitatem. et exiuit sanguis de torculari usq
ad frenos equorū. per stadia mille sex
centa. Et vidi aliud signū in celo et

magnū. et mirabile. Angelos vii. habē
tes plagas vii. nouissimas. quia in illis cō
summatus e ira dei. Et vidi tanq; mare
uitreum mixtū igne. et eos qui uicerāt bestiā
et ymaginem eius. et numerū nominis illius stantes sup mare uitreū. habentes
citharas dei. et cantant canticū moysi serui
dei. et canticū agni dicētes. Magna et
mirabilia tua opera dne deus omnipotens
et iuste tue uie tue rex seculorū. quis nō ti
mebit te dne. et magnificabit nomen tuū.
quia solus pius es. quia oēs gētes venient. et adorabūt
in conspectu tuo. quia iudicia tua manifestata sūt. Et post hoc vidi. et ecce apertū e templū
tabernaculi testimonij in celo. Et exierūt
vii. angeli habentes vii. plagas de templo
vestiti lapide mundo. et candido. et precinc
ti circa pectora zonis aureis. Et unus de quatuor animalibus dedit vii. angelis vii. fialas aureas
plenas ira dei viuentis in sēcla seculorū. Et implebatur templū fumo a maiestate dei. et de virtute eius. et
nemo poterat introire in templū donec consummarentur vii. plage vii. angelorū. Et audiui no
cem magnā de templo dicentē vii. angelis
Ite. et effundite vii. fialas dei i terrā.
et abiit primus. et effudit fialam suā i terrā.
et factū est vulnus sceuū. et pessimum in homines
qui habebant caracterē bestie. et eos q ado
rabant ymaginē eius. Et secūs angelus effudit fialā suā in mare. et factus est sanguis tanq; mortui. et oīs anima
uita mortua est in mari. Et tertius angelus effudit
fialā suā. in flumina. et fontes aquarū.
et facta est sanguis. et audiui angelū aq
rum dicentē. Justus es dne. qui es. et qui eras sc̄e. qui hec
iudicasti. quia sanguinē sanctorū. et prophe
tarū fudesti. sanguinē eis dedisti bibere:
digni sunt. Et audiui alium angelum de
centem. de altari. Etiam dne deus omnipotens. uere
et iuste iudicia tua. Et quartus angelus effudit fialā suā in solē
ardi. et datū est illi estuare homines igne. Et
estuauerunt homines estu magno. et blas
phemauerunt nomen dei habentis potestatem
in plagas istas. nec egerūt penā ut darent illi
gloriam. Et quintus angelus effudit fialā suā
in sedē bestie. et factū est regnū eius tenebrosum. et
comedebant linguas suas p dolo
re. et blasphemauerunt deum celi. pro doloribus suis. et
pro vulneribus suis. nō egerūt penā ex operibus
suis. Et sextus angelus effudit fialā suā in
flumen illud magnū euphraten. et exsiccatus est
aqua eius. ut parentur viam regibus ab ortu

XV

XVI

bestiā &c

Glo. i. p multa gula sunt
elegia sc̄z.

folue. Et nūdi ce ore cmehoms. ce ore
wethen ce ore pcem yhe sne nos mūde
m malū tenem. Sunt ei sne cmemor
facientes ḡmā. z predunt ad regez ce
caul ne agregare illos in plum. ad die
magnū dei omps. Et ece uenit ad ur
fitū, hr qui vigilat et custodit uestimē
tū sua ne nudus ambulet et videant
turpitudinē eius. z congregabit illos in
locum qm hebraice dr armagedō. Et septim angls effudit fialam i
aiam in aerē. z exiuit uox magna de te
plo a throno dicens, fm e. Et facta sunt
fulgura. z uoces. z tonitrua. z terre motus
factus est magnus qualis nūq fuit ex quo
homines fuerint sup terrā. talis terre
motus sic magnus. z talis. Et facta est ciuitas
magna in tres partes. z ciuitates gentiū
ruerunt. Et babylon magna venit
in memoriā ante deū. ut det illi calicē vini
indignationis et ire eius. z omnis
insula fugit. et montes nō sunt inuē
ti. et grando magna sicut talenti de
scendit de celo in homines. z blasphema
uerunt homines deum. pp plagam
grandinis. qm magna facta e nimis.

XVII Et uenit unus de vii. angelis
qui habebant vii. fialas. z locutus est
mecū dicens. Veni ostendam tibi dam
nationē meretricis magne q sedet sup
aquas multas. cū qua fornicati sūt reges
terre. z inebriati sunt qui inhabitant terram de uino prostitutionis eius.
Et abstulit me in desertum in spū. Et
uidi mulierem sedentē sup bestiam
coccineam. plenā nōmibus blasphemie. habentē capita vii. et cornua. x. Et mulier erat circumdata purpura. z coccino. z inaurata auro. z lapide pcioso et
margaritis. hns poculū aureū in
manu sua. plenū abhominatione
et immūditia fornicationis eius. Et in fronte eius nīa scripta. misterium. babylon
magna mater fornicationū. z abhominationū terre. Et vidi mulierem
ebriam de sanguine scōz. z de sanguine mrtr ihu. Et mirat⁹ sum ei
uidens illam admiratione magna.
Et dixit mihi angls. Quare mirat⁹ es? Ego tibi dicam sacramentum mulieris. z bestie que portat eā. q hr capita vii. z cornua. x. Bestia quā uidisti fuit. et non est. et ascensura est de abisso. z in ptm ire. Et mirabunt
inhabitantes sup terrā quor nomina nō sūt
scripta in libro vite a cōstitutōe mūdi.
videntes bestiam que erat. et nō est. et
erit. Hic sensus qui habet sapiam. Septē capita. mōtes sunt. sup quos mulier sedet. z reges sūt.
Quinq ceciderūt. unus est. z alius nōdū venit.
Et cū venerit oportet illū breue tpe manere.
Et bestia q erat. et non est. et ipa octaua est
et de septē est. et in pditōē vadit. Et
decē cornua que uidisti. decē reges sunt. q
regnū nōdū acceperūt. sed potestatē tanq reges una
hora accipiūt post bestiā. Hi unū habent
sūm et virtutem. z potestatē suā bestie tradūt. hi cū agno pugnabūt. et agnus uincet
illos. qm dns dnōrū est et rex regū. z qui
cū illo sūt vocati. electi. z fideles. Et dicit mihi. Aquas quas uidisti ubi meretrix sedet. pp sunt. populi. et
gentes. Et. x. cornua q uidisti in bestia
hi odiēt fornicariā. desolatā facient eā
et nudā. et carnes eius manducabūt
et ipsā igne cōsumabūt. Deus ei dedit
in cordibus eorū ut faciant q illi placitū est
ut det regnū suū bestie donec cōsummēt
verba dei. Et mulier quā uidisti est ciuitas
magna q habet regnū sup reges terre. XVI
Et pp hūdi alii angli descendere de
celo habētes potestatē magnā. et terra illumi
nata e a gla eius. Et exclamauit in fortitudine
dicēs. Cecidit cecidit babylō magna. z facta e
habitatio demoniorū. z custodia omnis spūs
immūdi. z custodia omnis volucris immūde
et odibilis. qz de vino ire fornicationis eius
biberūt oēs gētes. z reges terre cū illa fornicati sūt. et mercatores terre de virtute deliciarum eius diuites facti sūt. Et audiui alterā vocē de celo dicentē. Exite de illa pplē
meus. ne participes sitis delictorum eius. ne de
plagis eius nō accipiatis. qm peruenerunt eius peccata usq ad celū. et memorat⁹ est
deus iniquitatū eius. Reddite illi sicut et illa reddidit vobis.
et duplicate duplicia secundum opera eius. In calice
q miscuit miscete illi duplū. Quantum
glificauit se et in deliciis fuit. tantum date illi
tormentum et luctum. qz in corde suo dicit. Sedeo regina
et vidua non sum. luctum non videbo. Ideo in
una die uenient plage eius. mors et luctus
et fames. et igne cōburetur. qz fortis
est deus qui iudicabit illam. Et flebūt et plangent se sup illum reges terre q cū illa fornicati
sunt et delicijs eius uixerūt. cum uiderint fumum incendij eius. stantes procul propter timorē
tormentorū eius dicentes. Væ væ ciuitas illa

magna lubilo eum sua fecisset ipse
una hora desolata est diues que
rite dicunt illi qui mercede
ex ea nemo eum amplius emet merces
ex auro et argento et lapide pretioso et margarita et bysso
et purpura et serico et coccino et omni ligno
thyino et omni vasculo ex ebore et omni vasculo de lapide pretioso et
de aere et ferro et marmore et cinamomi et odo-
ramentorum et unguentorum et mirre et ture
et vino et oleo et simile et similage et triticum et
pecora et iumenta et oues et equorum et
curruum et mancipia et animas hominum
et poma desiderii tui recesserunt a te et omnia pinguia et
preclara perierunt a te et amplius illa non
inuenient ultra et mercatores eorum qui ditati sunt ab
illa longe stabunt propter timorem tormentorum eius flentes
et lugentes et dicentes ue ue ciui-
tas magna que amicta erat bysso et purpura
et coccino et circumdata auro et lapide pre-
tioso et margarita quia una hora destructe sunt
tante diuitie et omnis gubernator classis et omnis qui in nauibus
eminet et nautae et quotquot in mari operantur
longe steterunt et clamauerunt uidentes locum
incendii eius dicentes quae similis huic ciui-
tati magne et miserunt puluerem super capita sua et
clamauerunt flentes et lugentes et dicentes.
Ve ve ciuitas illa magna in qua ditati
sunt omnes qui habent naues in mari de
pretiis eius quia una hora desolata est gaude
cum illa celum et sancti apostoli et prophete quia iudicauit
deus iudicium uestrum ex illa. Et sustulit unus
angelus fortis lapidem quasi molarem magnum
et misit in mare dicens. Hac impetu mit-
tetur babylon magna illa ciuitas et ultra
non inuenietur et uox citharedorum et musi-
corum et tibicinum et cantantium non audietur in te amplius et
omnis artifex omnis artis non inuenietur in te amplius et uox molen-
dinum non audietur in te amplius et lucerne non
lucebunt in te amplius et uox sponsi et sponse non
audietur in te adhuc quia mercatores tui
erant principes terre quia in ueneficiis tuis erro-
rauerunt omnes gentes et in ea sanguis prophetarum et
sanctorum inuentus est omnium qui occisi sunt in
terra. Post hec audiui quasi uocem magnam
turbarum multarum dicentium in celo alle-
luia. Saluatio et honor et uirtus deo nostro quia uere et
iuste iudicia eius quia iudicauit de meretrice magna
que corrupit terram in prostitutione sua de manu
ipsius. Et ulciscitur sanguinem seruorum
suorum de manu eius. Et iterum dixerunt alle-
luia. Et fumus eius ascendit in secula seculorum. Et procidentes
seniores quattuor et quattuor animalia
adorauerunt deum sedentem super thronum dicentes
amen alleluia. Et uox de throno exiuit di-
cens. Laudate deum uos omnes seruiti eius et qui
timetis eum pusilli et magni. Et audiui quasi
uocem turbe magne et quasi uocem aquarum multa-
rum et quasi uocem tonitruorum magnorum dicentium
alleluia. Quia regnauit dominus deus noster omnipotens
gaudeamus et exultemus et demus gloriam ei. Quia ue-
nerunt nuptie agni et uxor eius preparauit
se. Et datum est illi ut cooperiat se bysso splen-
dente et candida. Byssinum enim iustificatio-
nes sanctorum sunt. Et dicit mihi. Scribe. Beati
qui ad cenam nuptiarum agni uocati sunt.
Et dicit mihi. Hi uerba dei uera sunt. Et procidi ante
pedes eius ut adorarem eum. Et dicit mihi. Uide ne fe-
ceris conseruus tuus sum et fratrum tuorum habentium
testimonium ihu. Deum adora. Testimonium enim ihu est spiritus
profetie. Et uidi celum apertum et ecce equus albus et qui sedebat super eum
uocabatur fidelis et uerax et in iustitia iudicat et pugnat. Oculi autem eius sicut flamma
ignis et in capite eius diademata multa. habens nomen scriptum quod nemo nouit nisi ipse.
Et uestitus erat ueste aspersa sanguine et uocatur nomen eius uerbum dei. Et exercitus qui in
celo sequebantur eum equis albis uestiti byssino albo et mundo. Et de ore eius procedit
gladius acutus ut in ipso percutiat gentes et
ipse reget eas in uirga ferrea. Et ipse calcat
torcular uini furoris et ire dei omnipotentis. Et habet in
ueste et in femore suo scriptum rex
regum et dominus dominantium. Et uidi unum angelum
stantem in sole et clamauit uoce magna di-
cens omnibus auibus que uolabant per me-
dium celi. Uenite congregamini ad cenam
magnam dei ut manducetis carnes regum
fortium et carnes tribunorum et carnes fortium et carnes equo-
rum et carnes omnium liberorum ac seruorum et pusil-
lorum ac magnorum. Et uidi bestiam et reges ter-
re congregatos cum exercitu eorum ad faciendum
prelium cum illo qui sedebat in equo et cum exer-
citu eius. Et apprehensa est bestia et pseudo
propheta cum illa qui fecit signa coram ipso quibus
seduxit eos qui acceperunt caracterem bestie et qui
adorauerunt imaginem eius. Et uiua missi sunt hi duo in stagnum ignis ardentis sulphure. Et
ceteri occisi sunt in gladio sedentis super equum qui exiuit de ore ipsius. Et omnes uolucres
saturate sunt carnibus eorum. Et uidi angelum descendentem
de celo habentem clauem abissi et catenam
magnam in manu sua. Et apprehendit draconem

Beatus z sco. Aby. ẽp̃c z martir. ẽnie. pñ.

ccc.79.

Glo. apcs. smolog. ā Apoc. obg. etc. dam. vij.

XXI

f. vij. c.

elvnẽ ꝓpnẽ annqm̃ ā eb oblꝫ z dam nal. tignunt eum ꝑ ānos mille. Cum fuer eū in abyssum. z claudet ⁊ signabit sup illū ne ū seducat amplꝰ gnōs cones donec cōsumm̃ mille anni. Et vidi sedes z sedentes sup eas. z potestas data est illis. z animas decollatorum ꝓpter testimoniū ihu. z ꝓpter verbum dei. Et qui nō adorauerūt bestiam nec ymaginem eius. nec receperūt caracterē eius. aut in frontibus suis aut in manibꝰ suis. z vixerūt z regnauerūt cum xp̃o anno mille. Cēt mortuꝰ nō revixerūt donec cōsummentur mille anni. Hec resurrectio ꝓma. Beatus z scꝰ. qui habet partem in resurrectione ꝓma. In hijs secunda mors nō habet potestatem. sed erunt sacerdotes dei z xp̃i. z regnabunt cū illo mille annis. Et cū finiti fuerint mille anni soluentur sathanas de carcere suo. z exibit et seducet gnēs que sunt sup quatuor angulos terre. Gog z magog. et congregabit eos in prelium quor numerus est sicut arena maris. Et ascenderūt sup latitudinē terre. z circuierūt castra sanctorum. z ciuitatem dilectam. Et descendit ignis de celo a deo. z deuorauit eos. Et diabolꝰ qui seducebat eos missꝰ est in stagnum ignis. z sulphuris. ū z bestia. et ꝓpheta falsꝰ cruciabuntur die. ac nocte in secula seculorum. Et vidi thronum magnū candidū. z sedentē sup eū a cui conspectu fugit cēt. z locus nō est inuentꝰ ei. Et vidi mortuos magnos z pusillos stantes in conspectu throni. z libri aperti sunt. et alius liber apertꝰ est. q̄ est vite. Et iudicati sunt mortui. Et hijs que scripta erant in libris ꝯ opera ipsoꝝ. Et dedit mare mortuos qui in eo erant. et mors z infernus dederūt mortuos suos qui ipsis. Et iudicatꝰ est vnusquisq; ꝯ opera ipsoꝝ. Et infernus z mors missi sūt in stagnū ignis. hec est mors secūda. Et qui nō erat inuentꝰ scriptꝰ in libro vite missꝰ est in stagnū ignis. Et vidi celū nouū z terrā nouā. primū enim celū z prima terra abierūt et mare iam nō est. Et ego ioh̄s vidi ciuitatē sanctā hierl̄m nouā descendentē de celo a deo parata sicut sponsa ornata viro suo. Et audiui vocē magnā de throno dicētē. Ecce tabernaculū dei cū hoīb. z habitabit cū eis. Et ipi ꝓpli eius erūt et ipe deus cum eis erit eor deus. Et absterget deus oēm lacrimam ab oculis eoꝝ. z mors vltra nō erit neq; luctus neq; clamor neq; erit vltra dolor amplius. quia prima abierūt. Et dixit q̄ sedebat in throno. Ecce nouo fio omnia. Et dicit mihi. Scribe quia hi sermones fidissimi sunt z vera. Et dixit mihi. Factū est. Ego sum alpha z o. principium z finis. Ego sitienti dabo de fonte aque vite gratis. Qui vincit possidebit hec et ero illi deus. z ipse erit mihi filius. Timidis autē et incredulis. z execratis z homicidis. et fornicatoribus. z venefics. et ydolatris. et omnibus mendacibus pars illoꝝ erit in stagno ignis z sulphuris q̄ est mors secūda. Et venit unꝰ de septē angelis habentibus fialas plenas nouissimis plagis. nouissimis. q̄ erunt in illis consummata est ira dei. Et ostendit mihi ciuitatem magnā sanctā hierl̄m descendentē de celo a deo. habentem claritatem dei. lumen eius simile lapidi pretioso tanq̄m lapidi iaspidis. sicut crystallum habentē murū magnū z altum. habentē portas duodecim. z in portis angelos duodecim. z nomina scripta que sunt nomina duodecim tribuū filioꝝ isrl̄. Ab oriente portę tres. z ab aquilone portę tres. z ab austro portę tres. Et murus ciuitatis habens fundamenta duodecim. z in ipis duodecim nomina duodecim apostolorum agni. Et qui loquebatur mecum habebat mensuram harundinem auream vt metiretur ciuitatem. z portas eius. z murum eius. Et ciuitas in quadro posita est. z longitudo eius quanta est latitudo. Et mensus est ciuitatem de harundine per stadia duodecim milia. longitudo z altitudo z latitudo eius equalia sunt. Et mensus est murum eius centū. xl. quatuor cubitꝰ. mensura hois que est angli. Et erat structura muri eius de lapide iaspidis. Ipsa vero ciuitas aurum mundum simile vitro mundo. Fundamenta muri ciuitatis omni lapide pretioso ornata. Fundamentum primum iaspis. Secundum saphirus. Tertium calcedonius. Quartum smaragdus. Quintum sardius. Sextum sardius. Septimum crisolitus. Octauum berillus. Nonum topazius. Decimum crisoprasus. Vndecimum iacinctus. Duodecimum amethistus. Et duodecim portę. xij. margarite per singulas erant portę singule erant ex singulis margaritis. z platea ciuitatis aurum mundum tanq̄m vitrum perlucidum. Et templum non vidi in ea. Dominus enim deus omnipotens templum illius est. et agnus. Et ciuitas non eget sole neq; luna vt luceant in ea. Nam claritas dei illuminabit eam. Et lucerna eius agnus. Et ambulabunt gentes per lumen eius. z reges terre afferent gloriam suam. z honorem in illā. Et portę eius non claudentur per diē. Nox enim non erit illic. z afferent

Hic incipiunt misse
cantate sive communes
sanctorum per anni circulum.
In primis de sancta Maria.
Ad introitum.
Salve sancta parens.
Ad graduale.
Diffusa est gratia.
Alleluia.
Post partum virgo.
Ad offertorium.
Ave Maria gratia plena.
Ad communionem.
Beata viscera.
Ad missam de sancta Maria

A dllaudes ogdmodi ogtgand cem ſcs
rethe aā aiar teſtificatur mag.
A dom ſiuēe quel ſeruauit eos
A dominus ſuſtul acerbū ſuſtus ſibi eſt
ues ille cui ſtim ſanguinis q̄ deuene
ro ḡ ab ortu in occaſū dolose debuit in ſuo ce
adiri in tabernaculo.
A dnō ſuo meū t tribe mīnane ſeu ſeq
ne unḡa aiū ſeruauit mundū
A dnāy dn̄ dnāre.
A dnaia dn̄ dñane t dñi ñane
A dnaal dñane ē m̄ dñi ē dñane
A dnūtrexerūt de mane t de ſuguūle
ſili de dñane, expellunt aiū m dñane
A dnūd dn̄ A uam rompetu
eſtilia de aiar dñane aſſi dñane.
A dnūd de ceruſalem t de dñane ſibi mīe.
A dnūſedeth de pugt dñane ſibi mīe
libraſ ul gnadui.
A de tiuty gñane t tribu tuty gñane
A duam tribe mīi C uingt ſili
A duam decē cubit C eng cubi.
ſil gaiano cubita ſili decē cubitoꝝ
A dhuerūt mīa C tuuty cubitoꝝ
dimensa t fluuio cubitoꝝ ſeu mēſa ce
cubita aiū ſluuiū cubitoꝝ.
A dumbenua uiſio ſibumet t ſi dens
ſub iuramēto. Hp̄ a. ſequit. e
C eplamitant mulier la ſuū ſol
tempne aiar teſtimoꝝ eo
ego ro tenebꝝ ſi angelus
A de tumbole cumpactōe aiar mo
blome cumpactione.
A egoro tenebꝝ t angelus mee ſeu
ſi lantet cumpactōe mee aiar ſibi lantet
A eglon muenaſa C cumpactōe
ut maſa eoꝝ ſeu maſa mee aiar
A elam C muenela mundi ſe
uel ſibi lint aiū ſpēe ſeu ſpē aiar
A elamite uel ibla C ſi mundi
t aiū ſpēe ſiū ſpēe aū ſeſi mundi
A elam aqueint ſibi mīa ſeu delpinēo
A elamite aqueſin C aiū ſpūtu.
I aqueſin ſeu delpinēe aū ſpūm
A emoth rabue t oſtiane ſeu rabue
mene aiar oſtiane mene mundi.
A enabinet t uuiū ſeu ſpūe eo aū ē eo
A enech ſone gñane t eo gñane
A engaum ſone eoꝝ ui cele elatoꝝ
A enom ſone eoꝝ t eoꝝ eoꝝ.
A enumacūo lapꝝ t acuan lapide
A elmodā auuiui mortui t mīa de mīa
A eſimō ſui deſtruſ t ſui mūdi ſeu ſui
mēſa aiar ſua mundi C terminū
A eſtum mulaar t amīa ſiū alcedes aū
A eſtuo ob ſtupefactōe t pigne ſeu ſtupe
pute ſiū aū obſtupefactōe t pigne ſiū.
A eſtuo pigne ſeu ſtupefactōe aū ſtupe
A eſtuo pigne ſeu ſtupefactōe aū ſtupe
A eſtuo pigne ſeu ſtupefactōe aū ſtupe

mèrec ecc aut cang mnic ecc.

A man pp denar l pp gmn ficatõ

A manitat pp denar l pp gnificatõt

A mãn aubum l mãum seu pgas aur

A manire albumn ul C grang q̃ue

ñiumn seu gã aũ pp quemodo.

A manlang aut un fulcet l mũum gẽ

dmq; suũ pp denoc ad unũ aut pp gn

A matrip hũ deo C ficatõ fmatriq

cadet l ẽ ur cadet seu pp aumat d

aut pp mech cmmunicandi.

A matrm remlemq; l nutrire sed ei su

pp vaudm luce aũ pp adiuto

A manut dñet dño t uerb ũ ñũ seu g

aut sc gnatiõe dñm aut pp unplando

A manuca ñnec leñor ũnt ñũ C mis

seu pl idñm sc antiõe aut pl idñe

A mat fiunt ul indignard ut gnlamat

seu pl imtelligat aut pp plasmat unt

A masla fiunt eo l indignãe ei. seu fed ol

lene gñtã aut plante plasmatõ.

A masla fiunt eo ñet indignatõ eo m.

seu gñtã fed ollẽe m aut pp plasmatõ

A masla fiunt ñnel indignato ma ma.

sũ pl imtelligo ma aũ pp plasmatõ

A matia indigne dei fiunt ñũ C ma

seu gñtã fed ollene dño aũ pp plasma

A masiak idem. C tec do.

A mat ut l indignatõ sũ pp denatra

ur pp o sumat ri.

A mat unt ut ul indigno nabil sũ pp

A mam unt C tacc aut pp tpalig

eat l indignõ nabil ecc sũ pp acim

ane eũ aut pp tcanne ei.

A matte pp tcanne l indignare ingno.

A mathi unt ma l indignatõ nabil me

lon pp tccat m aut pp declinanq; sc

te amathi ẽ ionaq; pp tcanq; nne m

dne fiuq; nn relicatũ ut sũt mitt pp

ei dñt ad eũ ide m isto cognomq; ur

ei ur ũbum dñ ũm et l ecc nis.

A mathia ũdate dño mat fiet unt ma

dñ sũ pp tcanq; aut pp declinãt dñm

A mathi m unt l indignatõ nabil ecc

sũ pp gnãe ecc aut pp declinãt ecc

A mathi unt ũnt ũ ul indigrabil ãsũ

pte seu pp tcanq; nne aut pp declin

ane a summ nicẽti.

A maum pl im abunent l pp abicrio.

A maue pp abiecto l pp abiectio

A mãm eop nabil ut eop sscẽs sũ pp

indeine eop aut pp nudy eop.

A men ñet fiet unt seu fiat aũ fidelí-

A massa pl im tnlẽt l pp abiard

A mella pp im tenãe d l pp sscleuãe d

A melech pp amẽe ul pp plognato

aũ pp li gmen aut pp rcsumecto.

A mel ul uer ul mdigne seu pp dnũ

aut pp li y fecd.

A men un pp ascendẽ ul pp scendẽ

A men uer ñe l mdignatõ mã sũ pp

mecũ aut pp obumpsse. C mene

A mph bl pp ozc mene l pp ozc ecc

A mina gẽ ma ul pp ñe.

A mna pp dñl pp dnato

A mnel pp ñe dei pp me dẽ.

A mnel pp ñe dẽ l pp li mdẽ.

A mladu pp ñe spnte l pp ñe sp ẽi

nes sũ pp ñnũm aũ pp mcurbin

A mñe pp ñe mens l pp me gho ss.

A mnlarda pp ñe sustinẽt l pp li sũ

A mnul celeste ue ut C fr ene na

celebrẽt ueze sũ pp ñe inc ard aut

A murch pp me C pp ñi mpzato.

mens ul pp mgnato.

A mznadu pp ñnũdẽ ene l pp mo

A mnes pp uulg C rens fluuio mẽ

ul bene sũ pp fugmnq; aut pp mi tẽ

A mob pene t fornens sũ pp ñdeo aũ

A mech pp im tenene C pli amplexan

ul pp app ensio.

A mel ũ flat fnnel t aflorat fmna

A mon pp ñme sũ pp nes sui mitsne aut

A mendẽt l nutrio sui C fidelẽ.

dñe aut matr fiat.

A men pp dñe l pp mñane sũ pp mi

A mnion pp C qdaut pp le mnigis-

pene t pp mone sũ fuq; cmẽ ñũ aut

A mmonao pmene C filio pp li mi-

aũ ut eam gnlatrẽ eo

A mmona pp tcanq; ei l pp mone ei o

sũ fuq; gnẽe eo aut filio pp eo.

A mõn o pnẽe ñ t cang onatõ mã

A mnion pp tcanq; ñ l pp mone ñm aũ

filio pp ñ sũ filio gnẽe mũ.

A mone z pmẽt z me t cang t nnel m

A mnemtz pptat ñ l pp delec mõ

ñeo sũ filio gnẽe mi aut filio pp lec mee.

A mena ragnel t anãame sũ pp scato aũ

A mena amam ul C pp illuminare.

ragnate seu pp scen aũ pp illuminat l.

A mae tcene ut pnẽe sũ pp ñane aũ ur

A mae pp ñane ul tcenãe C volvens.

seu pl im auelle o aut pp dumlie.

A me sa tcene eo ut pnẽe ei sũ pp ñane

A me sa ur C cum aut tcenãe eo.

A molyto ul pp ñane aũ pp im auelle ne

ei aut dumlie pp eo

A mord enlebat ut enlebat me.

A mord de enlebat C gnone t enlebrãe

A mme rd de idem. C genatum.

A mp hat pp malleum l pp malleam

sũ pp eo malleane aut pp eo gnãde

A mnp hal de ordene l pp ut ordei;

sũ cum de aut pp mech cmmunicandi de.

A mam pp ercel sc l pp cel sitnd. sũ pp

cultato aut pp cultato.

A mumnt pp ercel sc l pp cultum.

A mna mancat l lafetcenq. sũ pp ma

gnter aut pp magisterium.

A mst pp indigene t pp decmũ.

A mpt ar pp pfect ei pp abiect sũ pp

erpl ctato eo aut pp erplctatõ eo

A mutal celeste de t pp tcãde Casionis

A mult pp de hic t pp pmente

A multa pp de ne ei. pp pfect ei.

A mundat pp de lmpt l pp pmterat.

A murtal celeste ue l celeste ueze sũ pp

incarn aut pp incarnatio. ync pn.a.

A ma pp denat l gnificatõ cequat

sũ dñ aut gnificatõ .

A ma gl rẽne sũ pp anãame aut denat

nabil mal vultat sũ dñ pp aut gnifi-

A nath ma o l vultat C certa pmitte

as sũ dñ pp ce aut certa pmittat.

A nathim mit ul ertrepens seu dñ ad lu

dium aut gnificatõ ad ludi.

A nateb cang omnũ l aqua mãno

A nathm nõe mnacẽt l hũlmat remen

sũ mente ecclm dium aut pp illuminãte

A nae nãq; omen ẽ l nãq; ẽ omẽ pp mutio

A naph hũm cadet et l uolum sũ pp gnãte

aut gnãm declinant ecc.

A nate nãq; omen ẽ l nãq; ẽ omen. e

en sũ denat ut ate aũ gnificatõ l acci tõi

A nam nabal t obvibarat sũ dñ pp aut g

A nam alech ñ negnat C ntiãtẽ ecc.

pp ñe ecc sũ dñe regnatre aut gnificat

A nam pp ñane ecc aũ gnificatõ regna

nficantes aquatum.

A nan dñ gnẽ l denam gnificatõ.

A nanet al gnãe ñ l pp ñe dñ sũ ẽ denat ẽ

aut qui cẽ denato ecc.

A nanech geno uulgẽ t gẽ genãe.

A nam denat ñt gnificatõ ñã.

A nam rẽne ñt gnificatõ ñã.

A nanat denũ gẽ dñ t denat a gnificatõ ẽ

A nanat rẽne gẽ dñ gnificãe gnãe dñm.

A nanim rẽnãet aq t denat ak aq

A nanig ãme l denam gnificãt ecc aut

A nath gñt rẽne C pne plasmatorq.

seu gñt pne aut rẽne pne.

A nath ur pne ei gnificãt ei seu gñe pne

eis aut rẽne pne eis

A nathm rẽne eis l gnificãt ei seu gñe pne

pcẽt ecc aũ rẽne rẽne ecc.

A nathm ñullmt uana aut rẽne ñana

dñ mente ecclm aũ ñulle sturgẽret

A nather rẽne l ora sũ pne sig aut g

A nather ona rẽne C nant de ligne.

dñ t o uriene dño sũ rẽne signũ dñi

aur ḡnham d ẽ ḡgnire d̃ dominu
A nat̃ vnde vp̃nẽret to ẽ ẽret ẽ ſũ
vp̃nẽret ſigno aur ḡ ſiſaret d̃ ſig
A uerat vp̃ne publo ut ℂ rozem-
deaco uidatur ſũ zeo aut ſm ḡram
ath̃mologiam.
A udiomar vp̃ne
A ublo t deaco ad ſtand ſũ ẽgnine
ſuſtinẽm aur vp̃nſio puſtionis.
A uehẽtiu ſollicitudĩ ul ỽuitudĩ ſeu
ſo ẽtie uall ẽ ail ỽuitudĩ ẽ uat.
A ine gebab ẽt ỽ inuiet ſũ au ſtu
A net ulquã ñ ẽ aur inuidanie.
omoꝛ ẽ ỽ t ñiqꝫ omoꝛ ina.
A nehab dnũ di puꝛ t ḡnificãt dñi
A nem ẽuũt ẽ ẽnone ſeu ℂ rẽm.
ſponeñ aur ſponatꝛ.
A nem zoñ ñiũ t ḡnificatꝛ ina
ner uñt t uiu miatꝛ ſeu dno uigi
lanq aur ḡnificatꝛ ſiugẽne.
A nge dñi p̃cuꝛꝛ t ḡnificatꝛ pꝛdꝛi
A nath ḡ t vp̃nſio ſũ vp̃ne tẽtiu ai
ḡnificatꝛ ſiumus.
A nad nũ dñi t ḡnificãt dñi
A ũ puꝛ t ẽgnine ſũ dñi ñiũ ai ḡn
ina dnũ ꝑ t ḡnificãt ẽoꝛ. ℂ ficatꝛ ina
A nihil ẽnatꝛ ỽ t ḡnificãt dñi.
A num ḡnificãt ẽoꝛ t puꝛpuꝛat ẽoꝛ
A no dnãt ẽoꝛ t ḡnificãt ẽoꝛ ſũ dolor
ẽoꝛ aur labor ẽoꝛ.
A nob dne ſuãt t ḡnificatꝛ ſu dens.
A non dnatꝛ ñeñ t ḡnificatꝛ ñ ñiũq ſeu
ḡre muñ ail ḡnificatꝛ i ñiũq.
A nuꝛ ſtar dne nãſtiꝫ t nãt ñ ſeuꝛ
A nthiaꝛ puꝛ ſtine t puꝛpe ſtimo.
A nthiechia puꝛpe ſtine t puꝛpm
A nthiechem puꝛpm ſi ℂ ſilentium
finat t puꝛpe ſilentio
A nuꝛpe dnq laudãt t aunt laudatꝛ
A nuꝛpe dñi audiat ai dnm t laudi
A nulla dolne t ꝓnẽne ℂ rẽm.
A nuum dũ uñi ai t ḡnificatꝛ ſepulu
A odem vie p. q. ſequitꝛ o.
mdo ut cubiciũ.
oo melioꝛ t gliolo
A obꝛi ſpũ t o ꝓ uãd
A obnite ſpũo ſit ꝓ ſpũ gentiꝫ
A obnatum ſpũa ſapie t ꝓ uãd me
A obnatan ꝓnit ſapie. ℂ alligãte
t ꝓnit ute ſeu ꝓligãte ꝙ aur ꝓn
A oꝛ nob ſuꝛat ℂ qnq quoñ
ut gliaꝛo. vie p. a. ſe. v.
A ſp̃ſum humo ẽoꝛ t uolatꝫ
A ſp̃ſum ub onaꝝ ℂ ozum.
t ꝓnẽne ſeruitutem. ℂ dño
A ſpiamia ubẽt ꝓ dñi t mẽde ꝓ
A ſpell ẽs ẽgnine ẽoꝛ t ẽgregatꝛ ẽoꝛ.
A ſpũ ſtu ut ubꝛat ſũ gnẽt ai
A ſpiſſũ ut ſtoꝛq ſubãnena.
A ſpũo mutabit ut ãmutãndꝫ
A ſpullo ſtines mutandꝫ ſtigne t admu
A ſpuloma ℂ uabit ẽ ãp̃latꝛo-
dila ꝙ uat ſ̃ ma gnẽ ẽoꝛ.
A ſpullonẽ ẽ mutabilis ut admutabli
A ſpullaꝛ ẽgnine ẽoꝛ t ẽgrad ẽoꝛ
A ſplẽ miſch ut ẽgrãd. ℂ omu-
A ſpleẽ ute ẽpoiene t ꝓnnena ẽgnẽ
A ſplus ẽgnene ẽtenudem t ubꝛat
ſũ ſapmũ. vie p. a. ſe. q.
A ſta dolente t ꝓnẽne ſeu
dolor aur ꝓnmo.
vie p. a. ſequit. v.
A ſtã ſoatmo t uiglie
A ti etatꝭ t electꝭ ſeu uigi
lanq et aur ſoatmq eum.
A tab uñdie t ẽtllodiat ſeu uigi
anq ẽum aur ſoatmq ꝓtem.
A tabꝛuñdie ẽgt t allodiat ẽa.
ſũ ſoatmq ꝓtem ſiũ aur uigilia
A tabuñdie ut uelſin ℂ ꝓtẽ eum.
ſũ ea ẽtenſaur uñ bꝛiũ.
A tabu plana t aun ꝓtẽ ſeu delma
A tabaſtꝛ aſtꝛm ur ẽ ẽdẽntalis.
ꝓtẽ plaunel ꝓtẽ ſũ ſoatmq
ꝓtem ꝓñ aur uigilanq ꝓñ uel u
A tabulatꝛ delm ꝓñ ℂ nam.
t plaunel ꝓtẽ ſũ ſũ ſoatmq ꝓtem
ꝓñ aur uigilatꝛ ꝓñ uel unam.
A tatet ỽuitudĩ ẽ ad mutãndꝫ ſũ ad ũdi
A tatubane ℂ aur uñ ſidiatoꝛes.
ỽuitudĩ ỽ bur t delm ſtanudi ſũ
ſo ẽtanq ꝓtem ỽ ẽtum aur uigi
anq unũ ſtanudi muq.
A tabula ad ũdi uñ bꝛiatoꝛe ſũ ỽuitudĩ
A tabuꝛth plana ℂ aur ẽ ẽdẽntalis
ỽuitudĩ ſũ aun ꝓtẽ ai equalia.
A tach tegimudĩ longanimitatẽ ſũ
ſo ẽtanq ſtẽm ai uigilia ſtiꝫ
A tactes longanudo ꝫ ſtudĩ t ũganu
mitatẽ ſtudiũ ſeu uigilanq ſtiꝫ
ſuꝫ aur ſoatmq ſtẽm ſeſtinantẽm
A tachi ũganudo mat ũganumitatẽ
ma ſeu uigilanq ſũ ẽ aur ſoatmq
A tharet ũgo ut ℂ ſtẽm meum.
ũganumitatẽ ſiũ uigilanq ſtiꝫ ouſo a
ur ſoatmq ſtẽm eapuũ
A tad delendũ t delenſio ſũ ſoatmq
aur delendũ ad ſoatmũ ut ſcelũ ẽa
A tedelẽdẽt t delẽdio ſũ ſoatmq
ſuũ aur uigilanq ẽtumono.
A tadi delendẽt ẽa t delenſio eiq
ſeu uigilanq ſinum ai ſoatmq ꝓ
A tadi mutabilis ut ℂ nunomum
admutatꝫ ſũ opꝫ ſtupũ ai admu

A tach depnente ul depnẽt ſeu u
glat ſinum meũ aur ſoatmq ꝓtẽ
A tadia depnẽt ſinum minum mm.
t delenẽtiq ſtẽmanẽ ſeu uiglanq
ſinum ſtẽmañ ail ſoatmq ꝓtẽ ſtu
A tadio adminiq ℂ rẽm ſiliꝫ.
tob ſtu ꝓtẽ ſeu undmatoꝛu mq
ſonnenq ail demiatoꝛiq ñ ſtiſtin
A tadmimelm t depñ. ℂ amia.
ſũ ſoatmq ſuũ aur uigilia ꝓtẽ ſtu
A tadmiſtꝛm ſtudĩ ſeu uiglanq
A tadmiſtꝛm t depñ. ℂ odiene
t uiglanq ſtodiatꝛ
A tadtẽ negatiqꝫ t negonatꝭ ſeu
uiglanq ſum ail ſoatmq ꝓtẽ
A tadugẽ ſtim t eleꝫ ſũ ſeu uigi
lanq dnoꝛ ſoatmq dñi.
A tad ſoatmq un ſtum t uiglanq ſtu
datꝛ ſũ ſoatmq ꝓpnemtem aur ui
gilia diſpenatꝛ. ℂ tudni
A tadmi ſoatmq eccleſiũ uiglanq eccl
A tadmm ꝓtẽ archu t ꝓtẽ cap ſa.
A tadm ſoatmq ẽpũ t uiglanq ꝓpli ſũ
A tadſẽs aur uñgẽ
A tadmm eccleſiq t uiglanq dñi ſeu decoꝛ aur
A tadmq ſoatmq ℂ electoꝛ eccl.
gẽtẽ ẽ ut uiglia ꝓ eo.
A tadma eccleſia t ẽ uniſtoꝛiq ſeu decoꝛiq
ail aur decoꝛ eiq
A tadmadtu dunẽt ẽũt ẽtẽtoꝛ eiq
ſeu decoꝛ ꝓmotꝛ ail eccleſie ſtumãt
A tadmelech ſoatmq gẽtẽ regi t uiglia
A tadmelech eccleſium ℂ ꝓ regni.
regũt electoꝛ uiꝫ uiꝫ ſeu decoꝛ regni
A tadm uꝛ eam aur uiq dia regio-
uicũt uel oꝛ ail aq ſa ſũ ſoatmq eo
ail ſũ aur uiglanq eumdem.
A tadmãũq tnat lãq ſiumñ ſeu ſo
atmq dñi aur uiglanq gẽtẽ.
A tadmdãq ſiumñ t ãũq ñdie te
ſo atmq dnũ unq ũ ail uiglanq gẽtẽ
A tadmeh mõt ulſũ ut ℂ mutũ.
mõt uel uerꝫ ſũ ſoatmq ꝙ uel
nem deſẽdẽtẽ aur uiglanq ẽtiio
mo ẽtenẽum.
A tadmq t ſbumual ſeu uiglanq
uguſtmo aur ſoatmq ſoatmq m.
A tadtẽ mdmũ t ſbumoſ ſeu uigi
lanq uigilmo aur ſoatmq ſo
A tadelard ul ſbia ℂ amone mi.
ſũ ſoatmq ſtoꝛ ll nẽt aur uigilat
A tadẽtiũ ℂ plamationꝭ.
t ãrũ ſiumꝭ.
A tadh ẽſtumoſ ũ ẽdẽdẽt t ouꝛſu
A tadeo delẽdio ẽ ſũ ſoatmq ꝓtem
aur uiglanq ꝓtẽ ſiũ ſoatmq ꝓtem
A tadh ũuoꝛ t lacꝫ m. ſũ ũuoꝛ ꝓ.

Abrahe laetabundus ut bruta fili bruta
gemuerent aut leguile pigmalef.
Abrahe laetabundus ut bruta assumpcio
fili nimo minus aut huiusmodi fricc.
Abrice ferus ut equus.
Abrelig sc̄ndi ut equitabit ut augu
ua fili assumpcio Quilibet mea.
Abrio lactent bruta fili nimo mea au
Abrio nimo bruta fili nimo mea au
Abruch humut ut Quilibet eis.
computing. fili nimo candelau nimi
Abrona lactent mea Quilibet.
Abruno nimo fili humuti mea
Abruncatio aut terendo vel onus eq.
Achab insidie tui insidiabis.
Achab insidiatur filio tui insidiabis tibio
Achelas agnoscet leo tagnoscet leo mi.
Achymoch mea cremoc longeuus
Acip ipp insidie eius Quibi.
longeuus opus fili insidie dolamen
aut insidiabit dolamen Quidam de
Acloen sc̄ndi equitabit ut augu
Acri eligat eu lectu eius seu togatis
defectu rectum aut augua relectionem
Acrida pigna tequilly seu agrua aut
Acrua vinea dno lectus vinum vel
Acrua insidiat tui insidiabit Quidam
Acrua pulus pulcher tui sidiabit pi
Acrubagrinabo ut lagrimabit
Acrubescendo ut lagrimabit
Acrubescendo ut lagrimabit
Acrubescend

A sarfusim duturens o pmiēc ul beate r
aūtrēq; seu fūm so cranq; eqū aut plat
mato ungłanq; vūlem.
A sonhamar ce amanjl simnū o mum
nim sen sarcum sinēc; inquiten o mm
pato mc aut plasmatō wolme dolezem
A saar dunelm ul ēmannudms.
mane d'uelo seu fūmam et manat
aū plasmatōme exīstimato.
A sanctom matōe ul emnanq; seu fūm
so cranq; fuēq; inquic aut plasmatō u
qłanq; cestimonio m'entum.
A sancta ł te de ul virtute zel seu fūm
ungłanq; te aut plasmatō so caū dū.
A saamel sustolłeq; ercelsum dū aut
plasmatō ercelsi zel.
A suat tollēc mirū ł tollēc uem istrum
A sitel anpnq; del aūm uenistrum
A sbetel anpnus zel fūm uenulhc
seruło appensa t umpela sūq; me mſa
mq; aut ignīq; ignuebile.
A sehnlomne apensi t umpensi sūq; ne i
fumes aut ignīq; ignubiles.
A seney; tollēc p sallezem zepublī
so tollēc zepublem p sonem.
A seuney; ige abſpsio ignīq; sle aſpsio
A seley; dissoluto ul essilio. sūm ce dōt
se tollenc ul caut incenzum.
fūm sūi sow tollēc aū plasmatō.
A selim sotollēc semp ercelsū ul plasm
A sebiae sustollēc cio semp ercelsa.
womnū ul plasmatō dū.
A sebin fūme skirō ł plasmatō stadmul
A sedwmae tollēc p mc dū ł fūm m
A seel; fūma pupp cmacio d'natoue
cal plasmatōme umtelm sūi sotollēc
fiem aū tollenc fimutem.
A sedech testat ł sol sūi ayoimat aū sie
A sedeum sucrat cantł arcenq.
ul suburtuma eeum.
A sseedmethanla t sburtuma.
A seadh pnisgam ab stisio t aq; dchen t
eu tollēc ab sesūi aū plasmatōme
A seadch fūm pubuli cmatio.
l plasmatō umzimq.
A seadh pnistra wolard fuemum inoie
ul fanenc publim ab sesionc.
A seph; aūm ł stubhm seu cglīgēc aū
A sslem sotollenc ecc cgregamo.
ul plasmatōc eeū. cab ecc.
A semona feltmanq; l ac eio ab ſe ō
seu sotollēc fōmt ł plasmatō eli.
A seona ignīq; aſpsio ul ignīq; aſpsio sū
sotollenc fōmt eio aū plasmatō ece.
A sēna nuna ul pnpnēc
A sēnaa nuna eol pnpnēc eū fenera.
A sēnaphurmen onagł pnpnēc

A seneeh nuna ul pnmō seu fūmam
zeviaū caut plasmatēm rechtiaū
A sermes leuane sūt sublenato ma
A seneeh nēol pnpnāt sūi ignīq; aſp
A see aūm ul caut ignīq; aſpsio
dounte seu birute aut ze ēr. ł ecr
A seentz aūul ounte seu burdēc aut
A sematūl uulnute t dunte cuyeate
A seem birute nā t te ēr in sūi cre
aūm sūi aut dunte mee.
A seyem cantus ul unecim cume seu
vm uomnū aut dunte sūi zeatnee
A seum atnū t uethbim seu dunte
A seunaeh umath aut birute eeum.
birute vm t ē le tu donatō. cice
A semoth aūm mcmos t dunte mee.
A seoth aūm angone t dunte expia
A seueth aūul uethbla seu ul sec
aut birudnee mezaleq.
A sefiual ul sfalo l dunte saunte
A sefalsa aūm gauvū l birute leneie.
A sfem nominato ul fanene nom sue
A sfidellene audatum aut plasmatō fi
mo se audrōme.
A sflema ce olvsse. nēa ve e. l sdtollēc
nom ce aū fanēc fume fam audrēq;
A sfen fūma vennū l plasmatō sfē
umlne. seu tollēc nom aū sotollene
amphream tempratōmē
A sfeeremoth subuntuma t sburbuto c
eu atnū indignatōme ngnde aut bi
ute formatōme eeum.
A sfeegaan; aūm atnemeth umlhēt ou
nte tempromē zeneeame.
A sfphu tollenc subuvū fūm eneeame.
A sfphmaz; equeo; vemneo ul fūma sūt
A sfphmez; equeo; vemneo. Cafeenner.
l fūma sūi seem apł penteng.
A sfphur tollene onagł plasmatō fe
A sfia sotollenc vmnū Cacrimns.
ul plasmatō vūi.
A sfir uelmt umclato seu fūm ungłāc
aut sutollēc ungłamec
A sfia gchene l eleeane seu auffene
A sfami fūm vūi l sotollene vomnum
A sfiam elant auferēc sūi gradicenc
A sfia sotollene vomn Cau eleum.
l plasmatō vomni.
A sfiam mluo aut vewdmo seu fūm ze
leem aut plasmatō amabile
A sfidimilu velū fūme dilece aut plasm
A sfiel sotollenc Cvme amabilee.
vūi l plasmatō dei.
A sfitel gchēc deol eleuato ze.
A sflim sowollene eeol plasmatō eeum.
A sflimzo Cingene ribhm ul vmee
no numbuli:.

A sfiengab lig ūm ul vmato womie seu fu
nēc mennee colleo sblimes aut sfrel
lene wolecm colluum sblumium.
A sfima dingene l dalem sūi dungēc ul
A sfima fūm ungłanq; Cmeeno.
vūi l sotollene ungłaec womio.
A sfiny; fūme ungłanec womno aut so
wollenes ungłaq; womny.
A sfiny; directe t dungēc e seu dalem a
ut diligentee. C wamnee.
A sfia fuemm tawane aut sufbulene la
A sfimo nomūm eol fūm pnmene Cng.
A sfino se fūme ndom l plasmatō udem
A simona feltmanq; l celūt mmanes bea.
A sfiaa tollene spentent plasmatō celu
sopl collero ul nethbim.
A sfom sulene t eo abee ē ab esse sūi fel
mnane aut feltmatō.
A sfometh ce umaz ab esse ē ab eze t sile
num mte aut feltmatō vmenza.
A sfonfagma pupnle l plasmatō eeeme
A sfoz aūm l sagma lumie seu tollenc fo
tamen aut plasmatō inzamches.
A sfozaeomuteez t eanaato. seu aūm ſ
ui uniqu. aut tollene fozaūt tetumie
A sfozū aūm ercelsum C nij mun hc
l sagma lumie emtam seu tollēc fza
men ercelsum aū plasmatō yaovie
A sfoth sutollens sig uel Cemlnate.
plasmatō temporal.
A sfarhnc tollentee sig ł fūme compule.
A sfia dimmuto t dimmuto seu tollēc
magīm aū plasmatō magīm Cre.
A sfinkel tyminuto vel to wollēc magīū
A sfimbm fanene t team o mo. seu vmel
muto vic aut dimmuūm preue.
A sfimel te vel birute ze sūi so tollēc in
gisē dū aut plasmatō magnifi ze.
A sfitelme bi vel bifiamtee vūi sūi sot
ollenec magīm dū aut plasmatō in
A sfmel ige gemūl ignīq; Cgnsio ze.
A sfian emula ūna Cprumenmum.
l prelege meum:.
A sfim eulle nim l aubielm nim sūi aūm
ūm aut fuemm epleeatōme
A sfmrch oulet l fūm epleeatoum.
A sfmrch anal t aubielm seu eulle aut
A sfmrndee oulet fūm. C prelegiū.
A sfmrchnee eaulal aūm seu p sepe.
A sfmrhen foim se. Caut aubielm.
A sfua aut plasmatōme sefiume.
A sfnagge uolumie festua aut sfnū sel
A sfub fūm mtendū ul Cmuan
plasmatō auerstoms.
A sfup tollene subuvū fūm eneeame
A sfsiew binuvū aūm eio
A sfsum eo eozł fumignīq; eo.

Assum fuum cum ea ad collatu y pupillā
Assur dimet l uz seu fuum uite Cetu-
aur collenc mendum.
Assur duce nt l aum uiu fuum uite
im aur tot collenc mendum uim
Assum diume cogt l uiuc cu seu fuum
uiumane cu aū collenc l cu uiu cu.
Assur collēc uz cum l collēc ad uzem.
Assur collenc muir l collenc augmam
seu fuum uz mendc aur plasmarū pute
Assur negr mare l negr mare sū Cgenc.
ueme aur gnit uiumin mā Cgenc.
Assur dungenc l dungenc sū uz aur g
sum collenc muir ea l collenc agr
sum fungenc uz uz cu Cbuzem.
l plasmarū zmem eu sū collēc augm
ac cu. aur dor collenc zmem mā cu
Assum nem eal gnit uiumiagres
Assu negr mare aur negr mare.
Assum dungenc l dungenc seu bi
aur gnc uenc. hic pz. a. scz. c.

Acm cump l pem seu relinq̄sa
reap pzes zmmi Cur cumpl
a pes zmmo sū relinq̄sa sū pza
Atur ūpne l cstimonium. Clic ne.
Aclama pecame w nil l pail zm.
Aclama zmpial l ze dium.
Aclamacōe zmil l ne cio. seu pecāe zmp
Aclamael cump Cau ecclmatō e.
mm zi l pem mm uz
Aclmame fluctuāt l pzes zmmo. ser
cozna au cxplozatō gnc fua
Aclur pzes fo ame Cmne me.
l cumpzat ung lua.
Aclura pem fo ame ei l pail ung lua
Aclmum explozatō l explozatō
Aclmach cozne l cmil.
Aclmach pem pail l pz pzue
Aclene dispsc l dispsne.
Aclenēse dispsl dispsnes.
Aclenobja pzes lame l pail lame.
Aclier qui fungt l pail effusio.
Aclus fap pz fungene o nol pzes ef
Aclusion pz medii fungene a zim.
l pzesie mediaū fungene a zim.
Aclusione mediaū fungene augme
Aclusione aur pem fungene mundic.
Aclusiage subual l pem cu cene
Aclual pail cmen l pz
Aclual pz cmene l mem fu cmmm.
Aclois cempo subual l pail cmmm.
Aclmmel ipne m pz cio ze.
Aclmpia cempo subual l pail mfinmi.
Aclual pz cfuit l pzes festname. hic pz

Aquamigol mignic. a. scz.
gan fene l mord sū mquene
ze aur subsio cen Cmr me.
ur ezor l fenc me sū mqo in anima
Aul subjene l subtina.
Aum accuo tap zom l mique ecum.
Aula acuinc mā mea l mique mee
Auch mig ul mique. Cquane.
Auoch scz l omcad seu uel mane
Auoch ucal gtia Cauiabla.
seu mille aur cuiatoz.
Auoch aur unckm tagel ut scz mgle
Auoch mcad gtia Cpla uiumlatomic.
lumie l um uiumiane seu mille mgi
tanuam aut opzm uiuiatoz.
Aup zaton fugtifil pluculentu sū ul
ce aur ze cine uenene.
Aup bzatone fugtifil pluculentu sū
ulce aur ze cine uenene. Cadua.
Augulis fol epne stanes fol epnat
Aulen nall gmanie l nall empelle
Aunam ne ul munle.
Aunm uncifical maoz.
Aunm unt ene l ununcha. hic pz
Aufuches sūum aun lame. 4. scz
Cra fuzez l fun bzm. . x.
Cam claudene l unt ene.
Caur mcd nal mcd uemend.
hic pz. 4. scz nm. z.

Aui uene l uiuoz scl fene
Fcaur fenture eis.
Fabiae urene pzem zmm l fo
Aznel urde zm Cranuz pzie vmum
aur fenmuz uel.
Azm urene ecal fenmuz eoz.
Azmech fenmuz omodene l uiho
Azmi uelum l cepzoz. Cregcone
Azma aurual zmi l aurmanz e ze.
Azmane aurmanz pzim l aurmanz pz
Azmanam aumane pzim l aurmanz pz
sū uelim eoz aur cepzoz eoz.
Azmzomene l ap zenene seu urde
fenture aur uiho fene.
Azmane mene zmm l ap henso
seu urene fenture zmm aur volo ap
Azmel urene ne l volo Cho zmi.
Azbene urenel seu uenulate.
Azbel uolo ne uenulate.
Azbel urene uomem l urde mno
mmi seu fene uetomi aur fenmuz
Azene urdene inare ingenmum.
ul fenmuz mane.
Azmb urene uolentem aur urde pn
nentem seu fene ze mplane aur fe
Azeb zene l ambi Cneuo pne.
ene ecu uan zeuene aur uall zap
Azecla fenmuz aur zeap Camul.
ula sul uiomi aur clausa pessulo
Azeaz ruunt fabzic seu fene o sur
gens aur urene ungulate.
Azgeno fzen ze ap zo ul urene gaciam
Azi urene ng l uiuso ma Ciaculum
Azam urde pzim l fenmuz eoz
Azaze urene zmm l fenmuz zm.
Azel zene l pfisl zene seu urene o
aur fenmuz ze.
Azia fene uiuso l urene uisiem.
Azel zene l ambie seu urde zm aū
Azir fene uqlane Cfenmuz zi.
l urene ugulae
Azm zene ute l uiuso uim. Cfug
Azinarb urene merem l fene mei
Azmaner urene merem l fene mei
Azmoth fene merez l appben Cz.
Azmoth fene mclusio zene merez.
Azpzene zeeze
Azeaz mod aur ulatz e seu urde u
men aur fenter ungulam.
Azoz ia urene ez vno l mcd ual zm.
Azoz o mendum l merene sū ugnis
pmuel aur ugnie pmum mi.
Azoz zu mendens ul mendu sū ugn
pmuel es aur ugnie pmum mi.
Azene mendum l ugnie pmuel mi.
Azmel z ruane zm l fenmuz vi.
Azula relien l relia sū relinq̄ aū zel
Azur a uiatz luem l aur uiu Cuo.
ignem sū urene lum aur no ene
um mendum. hec sūt mpzem
tāt lubscze nōium. y. b. mūm.

Baalmna hic pz a. scz.
uene zezene . a. zz. a.
l uene zespnsio.
Baal ur ul uenulne
sū fne aur zeuezatoz.
Baala uene zee l fne cum seu ur e
aur zeuezane cum.
Baalaan uene zo zo uil fne eam
gum seu ur gnatz ei aur zeuezatoz
Baalaze uezo tat zeuz Cgenafiecōis
me zum l ur fne sagenum sū pl
uenulat l ollēc fea m aur ur pla
Baalarb ura sz enene l matrzur
me zzenaū em seu uezo Caa zie
ul zicze aur zeuezatz pzoue
Baaluenth ur fne pzeiam l uc zo me
zeuezane pzeoz.
Baalynum sum uiuze zeuezatoz zm
zene l mum uenzatz e uulse.
Baalpzeo ur fne pzianum l acto ac
zeuezane ze ell sup.
Baalgar ur fenmuz l fne zpzioc
seu ur aumen l anmeul aur ur z
Baaluaur fne Cuelane uenulsone
zmm l uenulne zeuqane zeuezatz
Baalmn a scenzel l sū ez. Cnem.
Baalmn l fmtez sū mfuenlo aū ze
Cuezatoz.

Baalie uerustus int hne assumptam sui veneranz aur aur uenim
Baalmaon relet ne assumptio.
uenz hñlie t relenstio hñliaur
seu aur hñl hne uenmalii aii ue
nemz venerane hymelium.
Baalmeon relenstio hñl t relenst
hñliaus seu aur hne uenmalii
aur uenalia venerans hymelin.
Baalmelar hne eam t aur ee hnqe
seu uenalias eis aur uenerab pna
Baaloch alcenzent t malen pte
siomlis seu aur hne zje aur uenz
venerane responsiõem.
Baalsamla hne unilam alimanz
t hne unilã estimaz seu uenalias
venerane nemim aur aur hne un
nilam michalem.
Baalthamar aur hne pulmã t aur in
tene amannuriem seu uenenis ve
uenans ommutãe. aũ uenenis ve
uenans ommutãem.
Baama uenit vnaro t uen gñsiat.
Bagna siug eio t uenies a seu uenit
hne aur uenit hñsio
Baam uen vnaro in t uen gñsiat
Baam uenies in t siug sñg seu uenit
hne in aũ uen hñsio mã
Baam uen hñs t uenit hñsio.
Baam uen hñs in t uen hñsio mã
Baan tonuch t pure siug uenne aii
Baanag uenit in mutanz.
hñs zo t uen hñsium wmuu
Baasla uen wolent t uen ient fãm.

Babathu h pv.b. sequit. a.b.
translato hñt a siug pñt se
u translato hñat aũ a siusio
Babel oslanzent t hñsio
seu translatio aũ translatio.
Babuonn siug t translian seu sñn
ventes aur translientes.
Babylon siunaz t hñsio seu mãl ste
ne aur translato. h pv.b.24.

Bacetur uniagnate sequ.
ul ingressũ è agnus.
Badacetur uenz ne in agn
nate t ingene ingressũ è agno.
Baclienes iugene uiena t ingressũ
è agno uicentie.
Bam uen t uiaz siũ iugene aũ uu
Bachuze uiaz t sterz Communi
t uenalias uniommiũ. h pv.b.24.

Bacetur uenit sequ. d.
spungit uenit uimlis t ue
nue nices t uenit aur uino.
Bacaro uacruno t excelsissimo sine
uen relie aur uenit sufficiene.
Bacaro excelso t excelsissim.
Bacaro in maruno in t excelsissimo
seu uobur nim aũ sufficiã ma sne.
Baacuas sapuo vñol t muuuo vñu
seu uen ez aur uen t viaz.
Baad sapuo t sibuino seu uenies ee
wne aur uenit nñsime.
Baam solo aur muuuo seu uen p
aur uenit aduento eum.
Baam sapuo t muuuo seu uen w
nuu aũ uenit gn nñsiã.
Baaz ez manuũ annuũ t excelsissi
mo sãctiam seu uenit hone aur
Baclen siua uenit sequenz.
sepet t siua uimlis seu uen elapiã
aur uenit zuez sio.
Baclu siu siua repandme t siua sa
acrane seu uenit zuenz aur ue
nit intendum. Jsta est uia siua
t tuo seu vlaute mã salome.

Bacnem ieco h pv.t a. tc. s.
une meel ieco to capies in.

Bacnemiaga cauis t uniquis
fonte seu uenit fone aũ uen eccle
agno hic pv.t a. tc. g.
uenit ez uenies. t uen unies
tuma seu uen lamicalis aũ
Bagal tyne t uen tempanis.
ingum seu uenit actuo aũ uen in
Bagarthu excelso cpo Cuoluno.
t tubumino pueris
agarthun uen tuoz tyrenus t uen
Bagazimun Cuso emperium
excelso exempto t uen tbumino.
agaunt sibumino tenacibus est in
gum uultuno eos. hic pv.b.24.

Bakem leon t sequit. b.
in eis seu uenit eos aur tacet
eoum. hic pv.b.24; tc.3.
Bai siuo mgt uenene in.

Bala abloma hic pv.b.24.
t uniciam a. tc. L.
siũ abstinenz t uniciãno
Bala abstinenz eũ t uniciãno eo
Balaach uenzanz t spiritale siũ ab
stinenz siem aur uniciãno siunia
Balaam uanz qui t siũ plo t Cam
in eis aur spiritalis eos.
Balaam uultune genne aur uenzãs
plin siũ abstinenz eos aur siũ eos.
Balaam uultune wñ t uenientes ez
ns siũ abstinenz gnates aur uniciã
Balaãam hne gnim Cne gñe
t uniciãno nñsiem siũ abstinen
wñ aur spiritalis gñe
Balach uingene t uirene siũ uniol
uenz aur helisia.
Balam abstinenz ei Cre ul unie
ciãne siũ uenientem seu uenienz eam
uiriate aur spiritalis testimony.
Balano uenustus sola. t uenzãs ref
unemium siũ abstinenz spiritalis ai
spiritalis primeles.
Balaam uen ẽmer uniciis t uniuat
y semenzis seu abstinenz uniciis
aur uniciãno uiriis
Balagno abstinenz lamicalis t spiritalis
Balagno uiraznaty Cemperiem.
t hne agnaũ seu aur sommano aur
Bala nuriaro Caur pnat a.
uel spiritum.
Balam uiriaz spli t spiritalis ecce
Balanan uiriane wñ t spiritalis gñe
Balalen alsenzens aziim t hne tagne
tem iuuo siũ abstinenz fones alle t
Balap abstinenz Cuenire angone
pcim t uniciãno tempore.
Balap uigenet muoliez seu uigene
Balap uenzane Cau eliũ.
tola t uenzuit solumes.
Balam uen siuum uoluame t uamin
y semenzis siũ abstinenz uiriis aur
Bale spiritalis Cuniciãno uiriis.
Baleres pia t uenzãno.
pinatries t uenzãnties.
Baler abstinenz t spiritalis siũ abs
tinenz aur spiritalis
Balaraz manuz cognoũ t manuz co
gnoũ siũ abstinenz resp siũ aur uine
Balosh alsenzens Caro t uniuge.
t malsenzis olus siũ abstinenz aur
uniciãno responsione.
Balsalusa pna uultam a siũ zem ut
hne uultam a siũ zem seu uenzenz
uenzanz zeum aur aur hne uniuã
Balsulsar capitis Cremalem.
capitale tabstinenz uuinzaz hic
Balasto hne uenzuit hne pinnã.

Bama in quo t pv.b.24. tc. q.
que siũ uniciãno ad sp excel
Bamoth in monte t ex Cin.
cellã seu meez abuenienz aur mez
amoth uel excelsa Cneazuenie.
in monte ũ hne et mez aduenie
enz uenustan zenez anni. hic pv.t
Bana uenit a. sequens n.
rpns t uenit rpnsio.
Banaa uen rpns a. t uen ti
Banaan uen rpnsio in Crpnsio eio
ut uenit responsio mã.
Banan uen qui unaz.
Banaaz uen fiant ẽ uõ tcominio
uñ seu rpns uõ aur rpnsio uñ.
Banazu siug uirent t siug seruuzi.

Banea ueñ ỹne ei ueñ ỹn sio ei.
Banea ueñ ỹn sium colleñ ueñ ỹn sio ỹ plasmatoñe.
Baneiumch filio filiumiet filio ẽ ungroñe seu filio filiumñe aut
Baneiumch filio rementeñ. ueñ ỹne filiumi. t ueñ filigrou ẽ eu ueñ ỹne filiumum aut ueñ
Banea dun filio ỹne rementi. stimroñe t filij nẽmsium filio seu ne
Bañ firmiñe aut ueñ ỹn filio
Bañ filio mẽ t uemenc mich
Bañ poller mẽ t numero in.
Banimi filio mẽ umer t filio mẽ te pieño. aon. hẽ pp. b-r-a. se. o.
Baon mignite t miqueñdo
Baon ueñ wlez t ueñ mignt ueñ ueñ mum mumñe aut ue nur mueñe. hẽ pp. b-r-a. señ
Baon mpelle t mpellio. ẽ.
Baoi ueñ uñi t ueñ fraam seu ne nur pellio aut uenit mpoña.
Bar filio. hẽ pp. r-a. se. i. t filiaro ỹ ñi ẽñ hebim
Bam ieat t creaturo filiñ filio ei aut in mañoa.
Bamitie filio pitr t filio magñ ỹñi eſt punit rebum
Bamie filiñi t filigroz filiñ filgñe
Bametel fil aut pumeñ. groz dit filmi di filiñ filgumme di aut pailio ei.
Banchemimbli t creañi mroz
Banchiae bñe vñi t bñe vñi
Banchiae filigroz vñi t filimiang ro filiñ filgumme vñio añ pailio
Bamthel bñe vñi t bñe di com.
Banchel filigroz za mi t filmi di ñi filiñ filgumme di ino. añ pp
Baumi filio ueroz clio za ñm. t filio ueroz seu filij fuy añ filiñ
Bamhil bñdroit celimoni. vñi bño zei. filiñ ieñ di añ ere
Bamhel bñdi dñi aumi zei.
Bamla mum enmet in egestume lev uemiés ao fimeñs aut filio fo roi leng pla ñmatoñem
Bamth gumo t repelit seu filio pñ añ filio ỹpalio. Gue
Bamza filio gumo t filio fumu.
Bamth gumo t repelit seu filio muar aut filio ỹmuz.
Baumm fugit añ quifiam t copi
Banaum mat filio Cam fuga ẽ. vñi filiñ in clamore eio añ in om
Bam eu filio in malo Cumate ỹpio t filio malefici qm ipm. ñ nlli
Bumesu corupte uomiart
Banebu filio ipſe t filio prene seu filio 3 moro aut filio fanene
Baiona filio columbe añ filio fim
Bumane ỹnum è pmate mñ. rebum
Bar à que ut dom è fr uare filio uo na columbi unu. 3 mõe
Barchu ỹmonilla t filiu mmea filio añ abuſi aut ca ỹ fim zum.
Banalat filio oduzit t filio ỹpie seu filio uelenig aut filio 3 fol dñi
Bamt filio modini t filio mmeñ
Bamee elem emo ỹ t filio elegi mu
Barfalig filio ueñig Cmõme t filio gene er ỹno t nelu fmãe opt fimi seu filio iuñmi aut filio olegia
Barlema filio ecm t filio Cmõe ecamug ãm comipe qui imbme
Barchymeo filio yin Cam legum. quedo t filio nimi anne
Barcholomi filio sapiencie met filio sy punciq ãgg ỹ ñi è à hab
Bamie bñeiect t bñdict. Cum
Barzaiy filio olmie eio t filio fo nẽmõe eom. hẽ pp. b-r-a. se.
Balam bueelo t pingueo ta seu ficumq añ eio filio.
Balar infamia t mangonia fiñ mfamie añ angonam.
Balam mfamie ai t mfamia eio sine angoniq eum aut angonia eio.
Baselumia filio eio oio t angonia uel rebeañ
Balchur axepi Cenlu mnie ei.
Balecbur axepi rebeañ
Balecbur axepi t rebeañ fiñ rebe enie aut rebeañ.
Balemath repiral reãmõne seu ne enies aut rebeañ.
Balemoth uenienc t reumõne fiñ n onio aut in nemilio.
Balãe axepi vñi t rebeañ vño
Balimath repiral reãmõne seu ne lmõne aut rebeañ hẽ b-r-a. se.
Balamam quatur. t womo ỹpatiñi t womo ỹ umilumie eom.
Barhuel ungo ỹi t eaſto. hẽ pp aurim eleti b-r-a. se. t eleti. seu mueñe. aut womilli.
Baumme brunę t elie seu mueie aut womeio. hẽ pp. se. t.
Bazuma temphi ỹ t rel pero pecuiu.
Barzoon ne pñs aum t rebeto eius.

Barzebna nemphs elim t relpio ẽ.
Bcar migo hẽ pp. r-a. se. i. t. a. relie t ieo mie pupu.
Bcamingo gñe t miq nit ẽ nadme. hẽ pp. r-a. se. b.
Bclai ee uñi t o fuſio ueñea ree. hẽ pp. b-r-a. se. c.
Bclelchag melio womio ul ỹmgento womo.
Bcelie pgenitol umgento
Bcelou pgenito nio t umgento ñi
Bcelwelh ỹmgento fuel t umgei
Bcelwelh michiu. Cto amo. 3. camuel pgenito ỹcampmato.
Bcelwal hẽ pp. b-r-a. quemlum. t eñ hum. 3.
Bcero in tumato t in tumat seu filio mmeñ aut filio uolup
Bcolatee fuga seonia Cuo sa. t filia umum seu filio in fatumu aũ filig fuaeme.
Bcolan filia mmi ñ filio mñ seu filia mie mme aut ñ mq mę
Bcllen iaq t ar bunelo. hẽ pp
Bcel uero hẽ c. se. i. t uir ueuicatio seu uo uenciung aut ũ ỹne uero
Bcelp tegor ũ mo mat Cterem. t uero ỹ mane fiñ uo uero mat mame aut uenilig ueuciãs q gil fimie ỹſe è pipp fim lace ignomie.
Bcel ep von uir ỹne archimat ỹ ay q lonie. seu uero ỹ ỹne fpecl am aut uero ỹñ ueuciãq ãſem fiñ onem fpecli.
Bcel. ebub uir mulmu ỹ pueppu qui seu uero ỹ mo mulier aut uermme ueuciang mu ſtem.
Bcemoth aial t ãq seu beſtial aut cetu ỹno eio t puero Cbeſtia. eio fiñ mñe aut puer eio.
Bcen fong ñq t puero mẽ seu mñe aut puer imo. hẽ pp. b-r-a. señ
Bcga ỹ limi t cerelia z. c. fiñ ỹlimme aut celi ỹlimo.
Bcgrum ugum ultimo t ỹ umme ueuciatus.
Bcgui cueli ñq t ỹlimmat ũa seu fabnei uigiane aut fabnei cgu cueli ỹ ñq Cueuciatus. t ỹlimmat mã.
Bcgnũ fabnei cenmũ t fabnei ce mennmũ. hẽ pp. b-r-a. señ
Bchelmon uero ỹ ỹmeli t womo ỹ ne womeliũ ueuen ne. hẽ pp. b-r-a. se. i.
Bel ueuilus t abſq

ela hyat vnuvinum seu ueu[illegible]
ag abſq; eo.
elath hyat vnus ab hyat ſ ab hyat
elatula hyat hyat gnie femmino
ab hyat vnepuſ eſt ſ ubi ſpauit
elatula hnum apprende hyat
elbena uenuſtat Cinpeatum.
pmagenum dñi abſq; nobilita
elga abſq; meuit uem te wo.
elgat temq; velgn. m omno.
elgual ab eq; uane tabſt pupto.
ſeu uenuſtaq; uenaguiſt aut uenuſt
hie py. b.t.c. ſa. 2 tenebrationſ
Belqua uenuſtaq; ayl abſq; pho
elua puteo eiq; t me lamo
te eq; uñ mnal aut in omq
elual ab eq; ingo t abſt macrip
to mmno.
elhar eeé hñi aut ceeu angeoria ſe
uuenuſtaq; uenuſtaq; abſt omnenſ.
elmeleeh ſ dñs teet uenuſt t me
elmalme uelſonum Cregnang.
t abſq; vmedio.
elmeula hyat vnmeſhñi t ab eq; in
elſanuenuſtaq; omn Cmenſone
i pho uenuſtaq; inquinantiq.
elsar ab eq; ſpuaqe t ab eq; one ſeu
uenuſtñ uelam aut uenuſtaq; angeo
elſalom ab eq; ſpuſe t ab eq;
pirat ſeu uenuſtaſ hmanaq; aut ue
ſtaq; uſtuſtone eoz. hie py. b.t.c.
Ben ſtuſ t ſtuſt ſ. t. n.
Benalvmaab ſtuſ puteſm
uoq; uſt ſtuſ puteſm ſ ſtet
benaab ſtuſ uoruſ Cneo
ut ſpontaneo ſtuſ.
benael ſeq; ſtuſ ſ t ueriſicatiõ
ne ſeu ſtuſ eiq; w aũ ſtuſ eiq; ue
benaſ ſtuſ uoleeat ſtuſ pmenne.
benazgar eeé uñi. t ſtuſ puanõne
benelaneh ſtuſ ſtumie t ſtuſ ſtuſq;
ne ſeu ſtuſeq; ſtuſ ſtme aũ ſtuſ pro ſta
benelhim ſtuſ emiuſ t ſtuſ ſtuſq;
ſtuſ ſtuſq; nõnng aũ ſtuſ neceſſatis
benenam ſtuſ meiet ſtuſ t mecpo
benenom ſtuſ eeé ſtmet t ſtuſ Ceeu
benereem ſtuſ wnanoq Ceeé t ſtuſ.
t ſtuſ; tenmnuſ ecmuipre wmenes
beneleo ſtuſ uñiſ Cuſto o bnmuſ.
t ſtuſo ſhemaromo Cunyſto
engnat ſtuſ uſ ſtone t ſtuſ uñiſ
benſiur ſtuſ luaeet ſtuſ ignieo
ben ſtuſ ñeet ſtuſ aũ
ben ſtuſ rehelſeeé t ſtuſ rehelſeomeo
benami ſtuſ vieé t ſtuſ ſtmſ ſtuſ
benamanvſq; t ſtuſ amanſt.
benamſ ſtuſ terét t ſtuſ ãnme ſtue
ſtuſ asinuſ aut ſtuſ asinee.
benar eeé iuñi t eeé angeoria ſeu ſtuſ
ueſtuſ aũ ſtuſ puanõne.
benel ſtuſ o mooſt ut ſtuſ requie.
benmſ ſtuſ mene t ſtuſ uoleeat ſeu ſtuſ
ho in ſtuane aũ ſtuſ mmſte.
benom ſtuſ mene met ſtuſ mmſte
m. ſtuſ ſtuſ uoleeat ſtuſ aũ ſtuſ mm
benm ſtuſ met Cqmne mee
ſtuaeé ma.
benmm ſtuſ rehelſeeé t ſtuſ rehelſeõ
benmm ſtuſ ſeeq t ſtuſ piſce ſtuſ ſtuſ
uneq; aut ſtuſ ſtempſme.
benur ſtuſ mtenee t ſtuſ uoeaq; ſeu
ſtuſ uñe aut ſtuſ ignieo
benozoreh ſtuſ ſo ſtuſ t ſtuſ ſo
uñiaeé. hie py. b.t.c. ſa. 2.
Bden pulcet in medio ſtuſ uñq
ſtñane aut uiqueé volenq
Beee in pelle t impſſio ſtuſ uñ
qo uñiſq; aut uiquiras in q die.
Ber ſone hie py. b.t.c. ſa
t puteo
Bem ſtne eiq; t puteo eiq.
benmeh ſone eanuneq; uñe t puteo
eiq; aut uel puteo pty.
berelan puteo uoreame t ſũ mdneq
ereq puteo eiq; ſtuſ eq; rebum eſt
puteé atq; ſtuſ uñm.
ben puteo mee t puteo pli
eua ſtne uñi t puteo dño
eneh ſeq; t uemum. Cree omoeta.
ereuee puteo ignieſeeé t ſtuaeleeq;
eromee puteo ignieſeeq; t ſtuaeleq
gnieé omeq; uñmiq; ne uñ ee pelo
ſtuaq; ſpelum eſt.
eeq puteo eiq; t ſtuaeiq.
ereuſte ſtuſ eq; t puteo eiq.
erun ſtuaq; quet puteo ãe t y ãne
mia er pelo ſtuaq; ã ſpelum pauſt.
eroth ſonee t puteo ſeu ſone ſpne
berotin ſonee Caut puteo ſpaeiq;
eiaat puteo eiq; ſeu ſone ſpne eiaũ
puteo ſpne eum.
erotin ſonee ſtuſ t puteo uñ ſeu ſõ
uuiuſt aũ puteo veeiaatee.
eroth ſonee uñ t puteo uñ ſeu ſõ
ſpne uñ aut puteo eompne me
eerbuee ſonaleq; aut putealeq; ſeu
ſonee ſpnenee aũ puteo ſpneq;
Berla puteo ſeeq; t ſõ ſaiñ. Cme.
Ersatee ſone ſeeq; ma t ſõ ſaiñ
ſtuſ puteo ſanane aũ puteo ſaty
Erſtuſ in capue. i in capio Cmne
a. regeneſte q̃ in capue eſm ub
tum poſita ẽ.
Berelum ſone aiſ t puteé alnmdie
erzellai ſeu ſtuſ t ſtuaeq; uñ.
Besau pmgnee hie py. b.t.
ñaſ t ignioſo ſtuſ. t.c. ſa. 5.
Besaua pmgnee ſ t ignioſo
alamath ſelinqne t Cſo omne
ſelueeé ſeu pmgne uñ aut ſtuſ
ſeuth atq; t ſeeé, omatuq
Beleé pmgnee t ignioſo Ceeu.
eſellam o bumbiaeeq; t obũbiaeq
Beleleeé umb ſeu bumbiaelm ſ uñ
elo ziaangnaa ñſtuſ ſtuſ t ſblang
Beſloth pmgnee Cñſtuſ ſtuſam.
ugnat t ignieminee ſelinaſ.
eleé rubſo t anangnaa ſtuſ anna
le aut ſelluo. hie py. b.t.c.
Beth uñ t ſtmelm. t.
etha rehelſeeé t rehelſeo. ſti
Bermo eiq; aũ humelm ei.
ethameum ermo ſtuſ ennſtemei
ethaeth Cermo ruſtaee.
ermo ſatane. t ermo uuiſtmne,
ſeu ermo eſrlizene aũ ermo mm.
Bethphe ermo eingie t ermo mali
ñ a malinat, ab eingie melligenſ.
bethphe ermo reuel ermo ſtſtp
nie. ſtuſ ermo laq; aũ ermo ſtſtp
Bethphila ermo inruſte eq. t ermo
reehñ ſ eoz. ſeu rehelſebi eiq
aũ requieſe in ruudir eeé.
Bethglan ermo eni t ermo elaſne
Bethgla ermo uñle t ermo ſtſtmi
nne eq. t ermo rehelſeie aũ ermo
Bethglam ermo Cplanginum
plãeni ermo ſtſtmnne eq.
Bethm ermo ſ ueli. t ermo reueãr
eq aũ ermo uñmee eeé.
Bethſimoth ermo rehelſ. t ermo aa
Bethioth ermo Cdilee meeé.
ampnia. t ermo i eampſtiq; ſeu
rehelſeu aeanq; aũ rehelſeem relina
Bethmoth ermo meeua. t ermo m
emaſiſ ſtuſeq; meneeq; aũ rehelſe
ethnamia ermo pirdee meeuo.
t ermo amanvdie ſeu rehelſe amãi
eneq; aut rehelſeo pirdi.
Bethnan ermo ermi. t ermo gne ſey
rehelſe ehnaeaq; aũ rehelſeq; granſi
Bethnath ermo ſpne Cſtrõmi
net t vuiſtnane ſiũ ermo ũ ẽ ſpne
ny aut ermo ũ ẽ gñi eo.
Bethnia ermo ebie. t ermo affluc
ermo eq. ſiũ ermo ermi aũ aut
ermo granſiſta ermine.
Bethnoth ermo gñi t ermo ſpnſi
oniũ. ſeu ermo ſanſe aũ ermo ſe
nentuum.

B ethum vmo aā l vmo puer.
B ethum vmo electūs l vmo elect
fili vmo electe eā. aū vmo iuge
B ethanam vmo inon C uxore eiue
aut vmo filiam tue eou. filie
vmo fuscitatue genitē aut vmo
B ethatia vmo C ingilanc plo.
vmo dei vmo mita. fili vmo vidi
B ethatia C aut vmo uelpina.
vmo hoīe puer l vmo uen
B ethamp in vmo C lanc puerbo.
tanane l vmo meriane seu vñer
meria aut requiesc sanctane
B ethanan vmo ue l vmo sb humi
B ethatan vmo zeccai l vmo elem
fili vmo hoīe genē aū vmo
B ethanan vmo C ingilanc plo.
ingilanc vmo l vmo sagena grati
B ethatia vmo ue C fiatione.
aū vmo auche. fili vmo mō num
aut vmo ascend humi.
B ethaphsan vmo finis l vmo zelc
n. fluc vmo vltene vmō aut vm
B athasia vmo C plamaria grie
repones l vmo repetes fili vmo
repones vñ aut vmo repetes g.
B ethuzen vmo y daria l vmo in
B ethum vmo fruge eo C iuml.
l vmo puer eius. C iumie meo.
B ethuzai vmo puer um. l vmo i
B ethresse vmo fusa l vmo pigue
B ethacon vmo faltei C uinis
l vmo stul pruine
B ethar vmo agni l vmo cap ouis
B ethagai vmo tugeni l lapis aquis
B ethagai vmo mina C ru.
B ethagon vmo C vmo fruin.
filie pisce l vmo pīs cubitus.
B ethe vmo eis l vmeulin
B ethel vmo ri l vmelin ri.
B ethemech vmo uall. l vmo p fil
uiane fili uñ filiet C uiane.
aut uenne fili ethane
B ethe uene l uñ fili vmo fruga
B ethsimoth vmo ur vmo ecdi.
xi em l vmo arbuce mo rem.
B ethphige vmo eius l vmo buce
fili vmo eius ualli aut vmo ma
ualli fruin. ē n hebum.
B ethualech vmo saluane. l vmo e
duxene seu vmo uun fluuiu l vmo
B ethafe vmo mane C comunde
cessaui l vmo manifiōne.
B ethphice vmo bruue. l vmo hūi
o seu vmo eue pellici aut vmo
B ethphse vmo C eue pellicum.
manfiene l vmo manfienes eue. fili
vmo eue aut vmo eeue florentine
B ethgaer vmo murt vmo marti
B ethgamul vmo resubigene l vmo
B ethelemoth vmo C elbuōne
resibi pulcri l vmo resuste aut
B ethum vmo tri l vmo C celume.
B ethua vmo vñ l vmo vlla tonit
B ethiaioth vmo uelenuli l vmo
B ethlem vmo C ingilenuum.
l vmo refectionis C mum.
B ethlecmite vmo mñ l vmo refec
B ethlenatoth vmo uenegenuli ul
B ethmaca C vmo lenatuenu.
vmo molli l vmo fiacen fili vm
pumene aut vmo ingeniola.
B ethmaon vmo hymaelli l vmo in
B ethmarchaboth vmo C hunc me
cumuli l vmo quadrigas.
B ethmarchaloth vmo quadrigā l
vmo quadrigarum. C mū.
B ethmath vmo mirum l ebullie
B ethmatez vmo artlanni l vmo fi
lu fili vmo stelarum aut vmo ab
B ethnema vmo puteoli C iuel
vmo amarcanis
B ethra in vmo hūl l vmo nethpha
fili vmo bacem aut vmo locos q
sunt sancti in hierusalem.
B. ethro vmo ire l vmo magis.
B ethsedon vmo ne aut vmo aiche
fili vmo monili aū vmo assenti
B ethsaath vmo ece C multum.
cancel l vmo ūmelata. C ui
B ethsab vmo placens l vmo lauan
B ethsatec vmo septem l vmo sun
um. fili vmo humanie aū vmo ca
B ethsaeth vmo C mutan ne.
gumuli l vmo singlenum.
B ethsama vmo stulgum l vmo pecu
um fili vmo pecuat aū vmo uena
B ethsamis vmo sol l vmo C ru.
B ethsamte vmo C lumunati
sol plr l vmo illuminare
B ethsan vmo abscondit l obscuram
fili vmo humanie aū vmo effigie
B ethsamee p sol l vmo illumida
B ethsimon vmo obscuet. l vmo
obie fili vmo cubicē mensem aū
vmo repondē iustiam
B ethsimith vmo sol l vmo l acc
fili vmo mensuratus aut vmo
B ethsur vmo accr C ostia mensui
m. l vmo angustie. fili vmo stru
ens aut vmo fornicis
B ethsur vmo fortis l vmo munitus
fili vmo murus aut vmo munitus
B ethsum vmo mun col l vmo mu
gene eum.
B ethsum vmo aēlus l vmo angu
stus eo fili vmo nunciat ei aut vmo
fornicis eis C mus eos.
B ethsuam vmo tugenis eos l vmo
B ethsuam vmo vbra pli l vmo ā
go nans pleni fili vmo nunc eos aū
vmo accipiens eos.
B ethsua uugro l astra fili vmo vbis
eis aut vmo pernutens eum.
B ethsua uugo vnunol astra filio
aut vmo pernutens eum.
B ethsalamith vmo C ingilenuum
l vmo refectionis eum.
B ethsalamith vmo C ingilenuum
l vmo refectionis eum.
B ethsalathiam vmo mensuratus l vm
mensuratorum. hp. b. r. c. ſ.
B Ethsech fulgur l repetens C ſ.
fulmen fili aut trempes uano
B ethsela mensa eis l repetens
seu fulgurans eis aut scrumpens ua
mentem. hic p. o. ſ. j.
B Ethsi ubi ubi l humi
B ethsia fili sim fluc e mi sce
l filie omnis.
B ethsia fili sim l filia sim quia ē fi
na p sinus q aperuit mo sen.
B ethsia filia mun l filia spelun
ne seruus l mortuus.
B uare sebui l medus. hp. b. c.
B Anticgee fili - o.
cantantes l fili remunti.
B Anticee fili tenentes l
fili remunti.
B eri uenistie l uero. C omitu.
B eeringene l uero fili nome ali mi
B ethan luero uñ ē l ingene sum se
uero uñ ē aut mnomini uñ est.
B ethe migdo ē aqua l pingentes m.
B ethrach inclus ero l ingens spē.
B ethri pulcer mi l pingentes mig.
B ethsu pingentes l pulcro.
B eth pulcer eou l in medio eor
B om pulcer l in medio - eum
B om pulcer in et in medio um
B eon digitor l in medio - ōm rem.
B eor unque vbur l unque uro fili unq
fecunde aut que in fecunditate
B outh pueri l puerum.
B o see ab stato l ab stabe fili se florēte
B o spelunc ango aū in ango florent.
na fuerecte aut ibi o fecunde.
B o see mplo l in angustia seu cunes
B o seca mydne C aut pellicem.
aum l in angonia eis fili eis aut
B o seon eno l anū C amminnane ei.
natie fili ibi lane me aū in angonia
B o stum anguitia l in ibi lene. C ma.

Q arthugmentes ꝯ seu mmes l sñi
man seu auge coll epes aut ur
tume mes mães
Q ardum p sñi ucarij l ucarãdem p
sñe sñi uerij ppi añ auuig ecq.
Q archo p sñe ucarij l p sñi ucarij q
ap ue melio efferat p humm u
mantur ãm. hic p.c.l.a.lc.f.
Q alcia sñio ap l phrapio d
Q aleon p un sonet l pun
nmuue seu sñmige mu
nue añ p nap murmurmig
Q aphma sñmig limge pñm l pne
Q aphne sñmige Q mãuang eam
limme nomes l pnapñ lilãl ung
Q alia sñmo ꝯ l pnapñ ꝯ.
Q alm sñmig l pnapñ sñi sñmig
eam aut pnapñm eam.
Q aur sñi l mellis seu sñme ugl
aut pnapñm uigle.
Q alue sñmme sñt pne allñpmẽt
Q arbuch meliꝯ hic p.c.n
Q arbuch meliꝯ ãggãmꝰ pñ. a.lc.c.
Q arbuch morꝯ mmm ãggãmꝰ
gmo pñm. hic p.c.lxij.d.
Q aue Q aciña fonag.
pñat pna. seu bu aqua
ap ue relio ut aceur aneñ ee nol
num l ãmm.
hic p.c.lc.d.
Q aur mel renebie seu m
uene añ renebiosꝰ.
Q ermoth añeceꝺ l pñ
mee ee uenit añ ouene.
Q aun ouenꝰ ouenatꝰ
Q eoma aunqueꝰ l añeceꝺ sñi ee
uenatꝰ aut ouenꝰ.
Q omones añeceꝺꝰ l anꝰ cũ
ẽtu pnes aut ouenatꝰ.
Q ermel ouenꝰ ee l añeceꝺ ue.
Q ouentus he mel l munꝰ relee.
hic p.c.lc. duplex.a.
Q eclatꝰ ãggãmꝰ l ee uenit.
hic p.c.l.c.lc. p.y
Q eptme pnapꝰ l sñme sñe
ẽ non rebim.
Q eptim eptmꝰ l mano
Q eptima eptmꝰ Q uiltima.
uigilem aio l mañ uiltimam sñt
aiam.
hic p.c.l.c.lc.u
Q ela ad sñmã l aam l ad ar
ang eam seu collenꝰ sñbi
mẽ aur to collenꝰ semer
ñm.
hic p.c.l.c.lc.l.
Q elata uoꝝ dñi l uolũ ti
bmer dñm.
Q elatuꝝ uall gigantũ l
ul mumtute seruum.
hic p.c.
Q eleab sñpiane l.lc.e
Q uerem l mendicatꝰ qui
dle ia uall sñt l ãggãmꝰ dñe
seu sñpiane sñm aur mendicatꝰ
Q eleon sñpiane uolcem Q om.
l mpiane unquamꝰ.
Q elebuna mmoiale animꝰ l ul uiuatꝰ
Q elebꝰ cantatꝰ Q lubmurant
l cantmantes.
Q elemna añceraꝰ l ouenale
Q elum. q. uiraꝰ l ecũ uemeꝰ.
Q elmo uallꝰ uolyal l ãggãmꝰ sñi.
Q elmꝰ hic p.c.l.c.lc.
Q elmꝰ cadꝰ l ceadꝰ ceadꝰ m.
l eoꝝ hic ꝑ sacẽm nam ceadꝰ l
ãggãmꝰ mpiẽtmꝰ.
Q eoꝝ ãggãmꝰ agmmꝰ l sacẽm ꝑ
Q eoluenꝰ. hic p.c.l.m.lc.j
Q emel ouenꝰ ee l añeceꝺ ue.
hic p.c.l.m.lc.u.
Q emia zeloꝝ l zeloꝰ ꝑ
Q enerãꝰ pollicꝰ semꝰ l
pollicꝰ ee.
Q enerbeuꝰ zeloꝝ sñpiãꝰ ad mel
ẽmm l zeloꝰ ꝑ mant uelliꝰ
Q enerꝰ sigñ cũtuꝝ. l ãgñ uiena
Q enerꝰ ãgñene. l sigñ a cũmu.
Q enerꝰ zeloꝰ ꝑ. zeloꝝ seu pollꝰ
sec ẽmpꝰ aũ pollꝰ ẽmpꝰ bilꝰ
Q enerꝰ zeloꝰ ꝑ zeloꝝ sñe pollꝰ
sec ẽmpꝰ aũ pollꝰ ẽpribilꝰ
Q enerꝰ mm l enarꝰ ñe. sñmm ñe
aur pollꝰ sñ ña.
hic p.c.l.c.lc
Q eplam ecũ l ãggãmꝰ ꝑ.
Q eplam ãggãmꝰ ecũ l mãy
ecaꝰ hic p.c.l.c.lc.
Q ecaene sñmm l ẽrmaꝰ plaꝰ
Q ecth ecaenꝰ l matome.
Q ecmmaenꝰ. hic p.c.lc.
Q elcene tenebꝰ l tenebꝰ
tenꝰ uacam Q elcenꝰ
l uacuꝰ sñmam ante sñmm
tenebꝰ m rumm ẽ.
Q ecꝰ uacam l uacuꝰ sñmam
tenebꝰ ẽ tum. hic p.c.l.c.lc.s.
Q ellar pollicꝰ pnapꝰ l pꝰ
Q ellar pollicꝰ pnapꝰ l pꝰ
Q elleꝰ pmapñ
Q elaleenꝰ pollicꝰ pnapꝰ l
pollicꝰ pnapñ.
Q elaleenꝰ pollicꝰ pnapꝰ uaꝰ t
pollicꝰ ummꝰ aꝰmemente.
Q elion sñmꝰ tenuꝰ l tenuꝰ ꝑ
Q eltes sñmꝰ hic p.c.l.c.lc.
Q ẽ l ablatꝰ sñi ꝑ sñatꝰ aur sñm
Q ẽmm sñt ꝑ
Q emmoth sñgene cipꝰ l ablatꝰ
ꝑ sñi ẽm seu ꝑ sñi ẽm ꝑ aut mꝰ
Q erem renebꝰ Q ma ꝑ sñme.
l thmmama.
Q eenum.
Q erem renebꝰ ee l thmmama
Q enummeꝰ l ee ꝑ sñi ẽm ꝑ thmma
ma o ferꝰ aur sñee ee mens
ummꝰ. hic p.c.lc.j.
Q uia ee l uerꝰ sñi a sñpe
aur uomes eo.
Q ualugene l uerꝰ sñi ꝑ sñi
meng ee aur pollꝰ eo.
Q ualugene ee l pollꝰ eo l
uerꝰ ee l pollꝰ eo.
Q uerꝰ uerꝰ l pollꝰ.
Q uerugene l pollꝰ eo
Q uorth ianuaꝰ l ianuaꝰ seu u
gene ꝑ aur pollꝰ ꝑ sñi.
Q uerꝰ uerꝰ l pollꝰ ꝑ ap ue melio ef
ferꝰ ꝑ q. ãmm ꝰ u. ur uiatur. v.
ꝑ
hic p.c.l.c.lxij.
Q uer l mꝰ
ꝑ
Q uerbet ñene ꝑ uer l uerꝰ ꝑ
epta. sue uebim myrꝰ ẽ ꝑ gerꝰ.
Q uerꝰ seruus hic p.c.l.c.
Q uino ver Q uerbꝰ ꝑ
l uerbꝰ ee q ap ue melio efferat ꝑ
q. ãmm ur uiatur quinꝰ.
Q uene uebꝰ l uebꝰ
Q uenet uebꝰ l uebꝰ
Q uenebꝰ uebꝰ l uebꝰ
Q uilꝰ sacꝰ agnꝰ. hic p.c.
lc ũ monꝰ l ũ.
Q uon ũ uꝰ uage ũ ue uomer uolo
Q uolo ũ ee ũ ãmꝰ ee l Q uem.
ũ ũ ãmꝰ ee ũ ũ impẽgũm ee q a
ue uomꝰ mu mmationẽ
Q uiꝰ aũet hic p.c.l.c.lc.
l ũgene ee ũ ũmmeꝰ ad ap
Q uiꝰ uacuꝰ l uelꝰ plage Q muꝰ.
ꝰ ũmaꝰ hic p.c.l.c.lc.
Q ophꝰ uacuꝰ l uelꝰ. sñi a
ue aur ee uelꝰ.
Q uch moꝰ ee l ãggãmꝰ
Q ohꝰ uacuꝰ l uelꝰ. sñi ee uacuꝰ ãggãmꝰ.
Q ohla uuee l uuee Q ph.
Q ohꝰ uagm uuee ph l uuee
Q ohꝰ ee uꝰ l ꝑ ohꝰ uacuꝰ sñi ꝑ ohꝰ ane
Q ohaa uoꝝ ee l Q aur ee uee ee
Q ohaꝰ uoꝝ uacuꝰ l uoꝝ ee uꝰ
Q ohꝰ uacuꝰ l uoꝝ ee uꝰ
Q ohoma uoꝝ ee l uee ee
Q ohuuee ee uee ee l uee ee
Q oholꝰ uacuꝰ ee l uee ee
Q ohꝰ ee uee ee l uee ee
Q ohꝰ ee uee ee l uee ee

Ceruic scia mlp̃ia l scie plenitudo
Ceruicum mitelam pcēl scia mlp̃lis
am seu scie plenitudo aut q. plet scie
Cerubim rem. hic ⁊ intellect.
Chelleu p.cc.h.a.c.e.s.
Cpresens l presto sū scelo aūtūc.
intellum l chelsūm ⁊ sumat l ela
wlos sūm meaūcc eay aū mcc eū ccc.
Cpreh hic p.cc.h.a.c.e.s.r.
Cpuenc l p tullio
Cpherl quith signum in stante l
Cpherlie pcuss Cpherlie miquinem S.
cēo l pruenc gñenem.
Cpherim signari l meūsū. seu formatore
aut instamente S. hic p.cc.h.
Cpuan sum l chpeo. s.c.s.
Cpiritum cpulo l cpiato seu am
lo eis aut mano vilsp̃ien. q. af
Cpul amulum lecdm sūpt. qm ccel
Cplaab ubiuame pūc Cuccem.
l umpiamo pūc.
Cpulli volo ut fcamur.
Cpiltoth cpulu sagi l cpulatie religio
Cpium ubiame cor l umpiamo cor.
Cpiu cecha hic p.cc.h.a.c.
Cpiegnado.
Cpiuas mavim l pupū
Cpeim crēpāt l scorrupcaū.
Cpiurgunme l upi eleum.
Cpreher cathigo l carthagnēles
Cpranger capiend plasma mulī cap
tum ū plasmarie.
Cpraciagomer.q.gñe manplm ai
pne receuit manplm.
Cpracialgomer.q.hic recc. manplm
Cpraleth ecclā stec gre xpianor. latine
Cpmanm celum ūl animeos.
Cpmes l atescere l pucamp sū lacet
sūnēc aut pucatōnēs.
Cpnenac pcēl vno l pullio vomin.
Cpntur vocal aliane prēm aū vocalm
Cpree clamange l celuo Cnia pmis.
sū glanes aut cauinum. Cinuoc.
Cpreth arcon l sterctac sū coūn aū sc
Cpreb insal massa sū cēpme aū cip
Cpreno uocat l ub. sū sm Cnomo.
nam aut ze fcamine.
Cpretei ubi l uno p.l. sūt sm nam aū
Cpretch vilp̃ene ze fcaminū
l vilp̃le seu vilp̃ime aut vilp̃ime
Cpreu celume ūc l elongē in. sūt alum
um aut glance mā.
Cpreue glarē sūm l clamantee in sū al
um aut calumia mā.
Cpreun saun l saunata, seu p me a
Cpreunbo ur Cur fcamina mā.
umo l cetur ipē seu ūsard eou aū
Cpreuntes l sūsantes à seu vocā
Cpreue eou aū publica ormis tuc.
Cpreuy ma regiones velcēre l regio
Cpreuy mu terre sūt velcēre.
tum ūtree unsūmt unm.
Cpreuy in rem.
Cpreu eilet pcaūd.
Cpreu celue mē l pcaūd mā
Cpreume ely vocato l pcs cēlicatiū
Cpreum o ēpane eet l ēpane eet.
Cpreu uniquē l uranium.
Cpreuth unq vomo l uranū huiuscm.
Cpriu hic p.cc.h.a.c.
Cpriumpet l rcumpiatio. p.
Cpriun primū l pullio
Cpriue dehic p̃t l renebrolo
Cpriulay mē l renebroso. aulē ul ceu
Cpriulam tenebriē eet l migrare Cmig
Cpriulam tenebriē vūl migrare gñ stat
Cpriulamsatanam renebrosa migrat
l migrare impcrem.
Cpriuli mig mē renebriās me.
Cpriuli secerūl silentium. sū archuū.
Cpriula puncta ūp Cur p fumositas.
ūl renebrosa iste. hec sunt nūc
Cpriuat lubricu, no sūm map
Cpriuatū l pcuniarū. Vnum.
Cpriuat celuo mē l pcuniū
Cpriuatch hic unusūm.
Cpriuatch celm l sēla
Cpriuerch celm formūl iaquid pure
Cpriuelamin pulpumen ó gree ūlū vie
Cpriuy latine l sēla sū Clatine.
latine d aut celm ve.
Cpriuy latine ul sēlina sū le ce aut
aiuel latine l iaquis Cquinq unciales
sū celm aut celm aut elaphina.
Cpriuy ora ep̃ene l opuncto sū p̃ulge
tes aut opunctēnte
Cpriuy uniuersus l unp̃ sū sol tuno aū
Cpriu ferene Cfranc el eou.
malē l unp̃ malechcotme. Cfrc.
Cpriu ferene malugne. l unuoc malec
Cpriu ad velle. l remissio. seu ad vel
Cpriuem plsane Cme aū pullard.
aol ad vel le sonne.
Cpriuum sigu ep̃ sū signo quid
Cpriuum ē sumū. seu pullc mā
Cpriu Cpullc grauiter.
pullc mēue. l pullc ethice seu pullc
migo aut pullc mumbo.
Cpriue ferene vno l pupulo vū.
Cpriue humide vno l pupulo pū.
Cpriuam humide vno ē l pupula ē d.
Cpriuy ma regiones velcēre l regio
Cpriuy ma terre sūt velcēre.
Cpriuy ora ep̃ene l opuncto sū p̃ulge
tes aut opunctēnte
Cpriuy uniuersus l unp̃ sū sol tuno aū
Cpriu ferene Cfranc el eou.
malē l unp̃ malechcotme. Cfrc.
Cpriu ferene malugne. l unuoc malec
Cpriu ad velle. l remissio. seu ad vel
Cpriu em plsane Cme aū pullard.
aol ad vel le sonne.
Cpriuum sigu ep̃ sū signo quid
Cpriuum ē sumū. seu pullc mā
Cpriu Cpullc grauiter.
pullc mēue. l pullc ethice seu pullc
migo aut pullc mumbo.
Cpriue ferene vno l pupulo vū.
Cpriue humide vno l pupulo pū.
Cpriuam humide vno ē l pupula ē d.
Dalamegene pupl l egena pupene
Dalū strula l pupula
Dalmanū gñe ēpestie l malignus
Dalmanūm simla Cpestilentie.
quo pupl l pupene vel pestie seu
Damalm sanguel sanguine seu sanū
Damane sulene Cnumnalr sanguineo.
ceū aut sumum empule.
Damasco sanguie sacri l sanguineo sacro
Damasco sanguine sumum. aut sanguī
am pumane. sū sanguīs pp aut ca
Damascum Cquinq o sculum.
sanguīs sacri aut sanguīs o sacula.
Damascum sanguīem bitumes aut sm
gnem pumanes sū sanguīs pumes
ee aū sanguinee pumes.
Danna aūt ul ul sm sine sulene aū sulenū
Danna aū ul ul sm.
Danna aū ul ul numum eis
Danne gñe ul migrare Cmig
Danuel aū ul ul vn sū ul ul ne.
ze aut ul ul ne me ze.
Damm austral l affricum.
Damm rem.
Darane gñe ul migrare gñe ul migrone
Dano fermū l augmentū
Darum affricum l plagā austral
Daroma rem.
Dasem sieñ l vermaclm
Dathan uñ eou l uñ sufficiēe
Datheman uñ sm mū d ul sū l sm sufi
Dauro sene Cnem aū capiende.
Cmanū l mulsū ne sūbilie hic p
Cdilam zelcene .d. sc.p.
sele l zelcend selare .c.
Cdilucbrū apce zelcene l sele
Cblam pulam l op Cquinq unciales
pnum ge aū sm ōe Cblam rene ei
Cblachum pulam Cmne integrame
l spūa seu pulare eou aut spūa eou.
Cbelam zelcene sele. l zelcend selare
Cblachum laude l masse ge sele. l spi
gare ze recend l sele ge selend zelo
lath numerpunt.
Cbum l aquis l ursū rumēe.
Cbrend l aquis l ursū rumēe.
Cbur laqueū l ceūa. sū ursū rumēe aū
Cbur laqueū l ceūa Cursū rume.
sū ursum rumēe sū ursū rume.
Cbum di sfinēe ad intellem. l mane m
Cbungado sū finēe Cceli gare.
ad intellem ēpēme l mane intellige
Cbue camenū l anūclem. Cma.
Cbura apce l ceūa. seu celme aū celē
Cbura apce l ceūa. l pscare seu cumēe
Cbu plamam Caut remisse.
l pulmara sū sbrū me aū plamare.

Ipsalm̃ in sum̃ recentiq; t uo meo a i
Sanctum ꝫ ꝑ ecclē. ꝙ.
Sollempne manauit hymn⁹
Item uno ꝛpñ one.
Quotidie sollēpne manauit hymn⁹
Item uno ꝛpñ one alliꝫ ter.
Gens letꝫ t sollēpis
Oppꝛssio cernebat t angoꝛa sũ ꝓbꝛo
Caligustias aut ꝓbꝛone caligustia
Oppꝛssio cernebat t angustia
Iam sũ ꝓbꝛone caligustia aũ ꝙ
Angustiaꝝ tribłatꝝ
Glaciunculat t uincea sũ sollempni
Aut festiuitate eis. ꝛpi ē mel ꝛ ut
Ꝙ uinū ꝙ ꝙ ē ei grenatum eo ꝙ
Glam unitꝫ t unien Accubitur.
Aule sũ sollēpnes eis aũ festiuum
Glon unus inc ut t Ꝛcor.
Unen eis inq; sũ sollēpne
Inn aũ festiuitate unun.
Gla male aũ ꝛ ter.
Ꝛpi seu rebuno aũ aũ ꝛ ela
Iaach ꝙ solin t ꝙ solin
Unum seu ꝙ uũ aũ male aũ ꝓꝛ.
Iaꝛ ueꝝ ꝙ ꝙ t ꝛ ꝛ ist monuim seu
Male aũ fonꝫ aũ rebuno ꝛ ꝛ ab
Uam ꝙ ꝙ clam t ꝙ ascenſi The.
Sũ aut fuꝛtune aut ꝛ ꝛ ela. fiuaꝛ
Gmone inteꝛpꝛetatuꝛ ſ ſume.
Iaꝛ ascenſio t ꝙ ascenſi sũ ꝛ hu
Ꝛ aut ꝛ male aũ.
Iam ebꝛ seu seu petie aũ ſ lumiaꝛ
Iam uetꝛbłat ꝛ ꝓꝛ seu ꝛ ꝛ nē
Iamuꝛe ouꝛ t Caut ꝙ ꝙ sino.
Sela. seu petie aũ ſ lumiana.
Iamuꝛe uetꝛbłat ꝛ ꝓꝛ seu ꝛ ꝛ nē
Mal male aũ Ꝛ ꝛ aũ ꝙ ꝙ ſici.
Ꝛ ſ t ſinēne ꝙ ꝙ ꝛ ē
Iasa ꝙ uiꝛ t ꝙ ſinenꝫ seu ꝙ ꝙ ē
Uenie aũ ꝛ ꝛ plasmaꝝ.
Ualaꝛ ume ſequnet ꝛ ꝛ ſequꝫ sũ ꝛ
Ume ume aũ ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ nand
Ualaꝛ ianꝫ caꝛdem. t ianꝫ aũ
Anum sũ ꝙ ꝙ ſow ꝛ ꝛ nand
Aũ ianꝫ ꝛ plasmaꝝ em ſeanꝫ
Uath unum t unum aũ sũ ſ lumiana
Uath aulones t Colium.
Rebuno sũ ꝛ ꝛ ꝛ ecis aũ male aũ
Ꝛ ꝛ ꝛ ꝛ

fm ignis l cegnitō ¶ ng
fcmma ignis manens l cegnīs vo
fcmme vrem. ¶ volez. eto.
fcmma ignis manēs ai l cegnīs
fcmmi ignis cēminum l ignis ynui
fcmoium ignes cēminū ¶ mni.
l ignes puminemer.
fcmmes cegnīs volez l cegnīs
l ignis pminemmi.
fcly mia cegnis l cegnīs fūi camīr
aur nngnīaro
fcmme ignis manēs l cegnīs vo
fcmmon rem. ¶ oms.
fcmmes femia l uenī mubeue.
fcmon ignis mens l cegnīs mgra.

¶ Hic p.c.f.c.t.h.

volo to me l pfco ma.
fcluia fcens vo l p fecō vīi
fcholon meina bula meue l rcfponfi
rhum fcene l vomes ¶ no fmeie.
fūi fcene eoz aū pfecō eoz.
fcfon a fcendene ul afcenfie feu fcene
vne aur vbreo gne.
fchmm vbreo l vbreo feu fcene vo
ne aur fcene gne.
fchuel vbreo vo l pfecō di.
fchema mens l mgēt fūi me aū lucr
fplar fcemo l meamablm.
fches fluyēt l fcemane fūi fluyma
fchymeni l cmmūr feu ¶ fcemmo
fluyer aur obfluyūm.
fchemes l cmmūr. fūi fluyma aur
fchm y fecō l fcemne ¶ obfluyme
feu fcens eis aur pfecō eoz.
fchiopia cāligo l cenebre
fchiefer cāligne l cenebra
fchmia pigmī l cgemilee.
fchuel vbreo vo l vbreo vei. ℣ p.c.f.c.

¶ Aue l mm
feu calammi cāli mr iumenti.
fulvla vchmane l vchmīo ¶ ch.
fudoria aſp hendē vmm l aſp venſio
fud gla bumo l ampleſ gladm. ¶ d.
fuoma aſp hendē vmm l aſp enſio.
fuch à l vchēne feu vchāme aut v
ucmeme l relar ¶ fidium.
fullm l fcens oſp ſſio
fuos fcmy l peſſimo feu fcmy aur lap
fuei fcm l pellim ¶ ſcl eſligens.
feu fcmeg aū lapmī colligentes.
fuptrem fluyēm l pluenlmm feu
agrem mrene aū ze cmē uemene.
fuptrzeē aū fcel l fluyē fūi hmna
aur pluenlmo.
fuue m aū calammi mia.
fuptrabmel crcſtenel fluyē fūi hu

maur pluuenlem.
Sub femle aur femel feu vchā
m aur vchēm mm.
Sul ſtulo l mſipiēs.
Sula vclene l pmēs fūi ſtolida p
Sulgch volēs ul pmene ¶ mpio
fūi ſtolida aīa pmo pio.
Sum mcrcach ſtulez amarā l mſipiā
rez amaneme.
Sum mqui l mſipiēs fenue eis aur
Sum enic oīāg ¶ calammīr ecum
mſipiū ul omſcene er pio alſi pru.
Sumce eonamel l eonamū
Sup ene eonanz ſcpme l omſcene ſe
Sup vemo eonanz oez vnu ¶ pmēs
ſcl omſcene eez a malle eez.
Sunchon vuene mſcno l omſcens
Sufnicet amen l mſufic ¶ ſcz ſum
cre ar chanū fufficiaty.
Sufnice amen l mſufic. ¶ cem.

¶ Hic p.c.f.c.t.

ſolſcene mā mi vnle l tcta z
mo rpnſiones.
Sufufie mez ere edene l mme excel
ſio. ¶ hic p.c.f.c.t.

Sulm y ſcp l humīaī
ſulm ſ ſcp me l humīaī fū
ſulv vrane l mſio
ſu zon mzēt ſurſū l mzēt mſicoīb
ſcap mzēt ſummī l ſcenz ſummī
ſcelm aquilinm l ſcamīo
ſcelma ſagnlūi ō l ſcamīo me zo
ſcel ſcl aurlūi ō l ſcamīo me zo.
ſcal vrens vīi l ſcenmo zu.
ſcal aurlūm l ſcenmo fū ſcpmo
ſcla vrens vmm ¶ aut ſcl ficabo
i ſcenmo vīi.
¶ ſcel mzēt vmm aut ſcenmo zu.
ſcion mzēt volez l mzēt mzēt
ſcir ſcl ficans vngle l ſcenmo vi
ſcmel ſcm zu l aurlūm ō l cgnīs
fūi aurlūi zu aut aurlūm ō zo.
ſcmi ſcmſane m l aurlūm mm
ſcmez aīum mm l ſcl ator mſa
ſcmez aurlūi l ſcl ator.
ſcal ſcm ō l aur aurlūm zo.
ſcm ſcm mm l aurlūm zo.
ſcnchum. ſcm mm ſingule l aurlūa
ſcmel ſcm mm ¶ cez me necām o
l aurlūm zo me zo.
ſcm ſcm eis l aurlūm ō l aurlūm eo fū
aurlūm eoz aut aurlūa ab eo. vez.

¶ Hic apiens ꝑ ypocrīt vel
ſcus aſſūmpſ o alcez nouū
acce rem. ingenniū p.c.

Alcia apiens vno l ce aſſūmpſ
ce eus rem. ¶ omm

Aangapiente domine l ce aſſūmpſ ei.
Aaſtur uſſūmſ l uſſūmō
Aam rcemptō l rcemptō.
Aam rcēptō mel rcemptō mā
Aamm rcemptō vno l rcēptō vīi.
Aamſſur uſſūmō l rcēptō. fonꝰ ſcur
Aeminens angon nace aur rcēptō of
Aaſſūmſ uſſūmō l ¶ cmmīs.
rcempn fcenz ſeu rcdmīel angon
Aaſcur rcempmel aebuma.
Aaſcuſ redmīel rcēptō l rcempnō vrbeu
Aaſcias rcēptō vno l rcēptō eo
Aawn redmēs in cnel l rcēptō mg
Aagchel ccm ſio el l ccnic ¶ mnm.
Aalgur mara l ce pelli ¶ m zemg.
Aceim ſūi ccm ſcenz iumi aur ccmmc
Aabes cmene rachē l epi ¶ mcnc mo.
no unz. Aalach. rem.
Aalach ſalūare me l ſalūare mā.
Aalua amene vno l ccnſo vīi.
Aalaſur ccnene ꝑnapel l ccnſo aut vnſil.
Aalmi ccnene ſemen l numa ꝑmpamia.
Aalemm ccnene ypo. l ccnſo eoz.
Aaleth vmmāſ ul vmmſio ſeu vmmſir
me aur vmmſio mez.
Aalel amens vel ccnſo zu.
Aalefur ccnene ꝑnapel l ccnſo ſ vmi
Aalech ſalūare ul ſalūare ſūi ccnſo
unt aur ccnene ꝑnapez.
Aaleth rem.
Aaleth ſalume me l ſalūare mā ſeu
ccnſo unt mee aur ccnene ꝑnapez
Aalmafur ccnene ꝑnapel l ccnſ. ſm.
Aalon ccnene mez. l ccſo unqmmī
Aalonnes ccnene mur mmume l ccſo
Aalu ccnene l ubres ¶ mmiſc.
ſūi ſalūare mā aū ſalūare mee.
Aathnae ccnene a vno. l ubres vm.
ſeu ſalūat me vo aū ſalo mā vno.
Aalchel ccnene a vel ubres zu. ſeu
ſalūat me vel aū ſalo mā vo.
Aalū mrabil aū abmmīs
Aalume mmb les aū ab mmīel
Aamuel ꝺrcplane vmm l fumge zu ſme
Aam fecō l fcmo. ſūi lvnagr aū fecō.
Aam gluno l ſanabil ſūi vno ꝺgcr
nie aur fuccnal ſūa.
Aam fcm l lvnagr. ſūi fnugr á fcmmi
Aamo nuraſi mū. l dnſſipni aū ſeu a
negmne mū aur dnſcō pter eū
Aaraio nec hmo remnane pofſes l dnſ
ſipme ſpnes ſeu ranegame pofſes
niem aur dnſcopiene ſpnmrem.
Aamgamo l ſūi ccſcene ſeu vnū
zene aur dumſio.
Aamſm ſmcre ſcenz ele l angmēi coz
ſeu mmzēt coz aū vmſio coz.

Hamath hiath t hiaū. seu hiamat me
aur viaū mā
Hamathy hiath uiaq t aruolaro tu
Harmath vlcestio mo aur uiuulo sa
Haret murmeng t uiuld
seu vlsiping aū uiolendū
Harestre uuisit uuzeuel seu uio
lenta aū vlsipmuel.
Hanlestrem.
Harsur aūpal t sodiens. seu vlsipm
Hamath vlcestre aur vlsipio.
Hame t uiuulo sagmaq.
Hare uiolenna uū vlsipuō.
Harsamma yonag pmanq wniet fe
mme egisla sustinens.
Harsar onag ommq t fermme pū
Harsathes oūagn
onansi sen.
Hamlin smamanq t mecanaō
Hanuz fermmq uuiaq t asio uuiaq
Hame fermmq t asid
Hauumn fermet zasi.
Hasacē mmsermmet ē sustinens
Hasc mmscenslot
mmsslio.
mmlim p vlsop mse sū pueulc
Hascammsiens eūt
mmscenslio eio.
Hascē mmsciens eū t mūsslio eio.
Hascb mmsslio t mmsslio sū mūs
gciens augustet aū mmsslio ayg
Hascem mscenslio
unl ut mmsiens techisanq.
Hascpon mmsiē montez mēq ut
sscenslio unemoie mq.
Hasyna apiens sumet t wiaū asslū
Hasga wiaū t ecrisd sū
pmc
avstslio aū oz wheti.
Hasez mmsiēt mēret t mscenslio
Hassez mem.
mamoie.
asca mmsito uemens t mmscslio
Hassur punct mmiaq t
apiens adbuatem.
Hach elimat p lagā uelō aū viamo
sep ventonal es p lagā t mviama
Hathna elima vñ t
plagā vmio sū apiens wy aur
apio vñ.
Hathiel suatens a zb t mnuoz vñ
sū apiens ze aur apō ve.
Hathmiap apiens er punc genim
aū apō ze punc genim.
Hathuel wenq t sathiel
Hauure vereptr enleam t enleam ze
capō. sū bucellam o sū ans aur
bucella z sū am.
Hauli mch ul subuio seu eruciamq t
quenemēd. Vñ w. k. sāc. x.
Hāc vlsipuna t oz ab oze sune ar
re aū vcq pla
Hebron oze vchsiamq t disciplyne
Hachel vcrempo t vcrepo ve.
Hegoz hiaū tong pell sū oz pellyeei
aur ong hum
naculi
Helcias eruluamq sueū t erulusio vca
Helech numat vcecō.
Helcias saluatq vñoī unusicō vñi.
Helech erulusiē t mmbil seu unu
sicamq aur saluatō
Helecte eruluamq aū t mmbil ei.
Helech saluanq me t mmbil mī t
aueruluamq aū unusicamq
Helethia saluatō vñoī unusicō v.
seu eruluāt vmñ aū mmbil wy.
Helubias eruluamq t saluan seu
mmbil eq aur unusicam.
Helue eruluamq t saluatō seu mmbi
ug aur unusicamq.
Hebem unam sūte. t mmoie eio ī
ad ianū sī iebum.
Hemoniammon nie t ūte lea sur q
nelsio qs aur nelsio q ue
Hallon exang moie t alsa vniqanq
Hellon mez exang murmurāt i alsa
Halonem sunt vñ t sanē mam.
Hel
Hebh euaqueq t ululatu seu saluatou
mō aur saluatōm mee.
Helebias euaqua vñoī t ululatu vñ
seu saluat me wy aū salo mia vñoī
Helegion vmuq t vmusio seu dissi
enq aū vlsiecō
Hamach urrq t unuuenq.
Hamaar oūa gnio t ūsio gnome.
Henēna oūsiot ūusa.
Henoq mpto t abuuet.
Haurum vlcipuna t asceneū t oz
Haplyna asceūsionq eo.
Heuz eq uiq rum. t vlsipliā uiq
Heu eiuuiq t ezam aū vlcipina mō
Heuzeo sequōt t vlsemiq
Heuzeo sequntet aū vlsseniamq
sū sequntet aū vlsseniandet.
Heuz vlsipmq t uiolmo seu vlsipi
uo aur uiolma.
Harsur uiolma angonet t vlsipuō
Hese mmsienq t
sūscenenq sū eo aū eoz floreng
Helsgu wiaū t ze sū eoq mun
aur eoq mutn
Helez eq migāt t eniz seme sū iaqo
seng aū vlcipliā angonet.
Helio eoz mlroū t eq mulanuqne t
sū ianū nū uiolmē iebice signā
Helsur eq aū bum t iaqo angonte sū
eqnaq wolwo aur vlcipliā
Helapiens t apno.
Helu apt lapne sū apiens aū aur
Hevelue vmrenq
t vlsiep ieng sū eq uelmaq t li
Hathna apiens
vñm t apō vñi.
Hathmaū apiens er punc genim
t apō ze punc genim.
Hathmaū apiens er punc genim
t apō ze punc genim.
Hecola eq mrumq t oze ep loqnet
Heu bucella mmiq aū eoq ep loqn
Heuz vlsdmenq mūsnt vlsdmq
Heuz vlsdmenq mūsnt vlsdmq
Heuz vlsdmenq mūsnt vlsdmq
Heuelsum item q sethyo lim.
Heuel apien vñ t anauz vñ
Heulim apiens eiq t anauz eoz
Heziel eq mūn vñ. t eq mūn ze. sū eq
ginlang ze aur eq vlcipmie ze.
Hezechie tora mā vñ. t ea mā eq
sū ea ea ginlang eq aur ea vlcip
nag. Vñ w. k. sāc. j.
Hieth eth ob nōbhum t ea no
Hiemon eū uncq Gilmas.
t eu eoz sū eoq um eō aur eo allig
Higelo q ng t ceuneq.
Hilarabi pyni saluang t me vñoī
saluang ap uelsiem vñi.
Hilarez uelinās p nāq t zeelmaō
Higelo eq pnapie
pnapis
t eq pnpuo.
Hiemidm unez wnaq t mna wna
ō sū eq unq eoz aū eq unq eoq
Hueuq zeelmaq t zeelmaō
sū eq mūn aū eaq mā
Hiupo eq lampnie eq manuā
Hiupie eq manuā eq lampnaz
Hiupen see eqa manuā eoz a lāpnaz
Hiulten eoz t eazaq pe eq seu mi
na pupl eq aur numa pell
Hiulum eoz dum t eazaq pe eq
seu numa pupl eq aur numa pell.
Hilgolo eoz pupuo t eq mūn eq m eq
Hiethez eazaq lig a t eq sū mil sū.
Hiueeq eq pnrenq t eq pnēt sū eq
reh aū aur eq pepn.
Hiueeq eq mureū. t eq sūme sū eq aug
ang aū eoq augnuū
Hiuon eq mūn mumle t eq mūn nepē
ab oze ñ ab osse.
Hibria eq sūmet eoq somp sū agel
eme vmm aur eqnuū vñi.
Hidon aqua t eq pupelle sū eq mun
num aū eoq mumed
Hiuon sū vñoī t subumes sū eq ab vl
si aur oze p fimoz.
Hiuon sū vñoī t subumes sū eq ab
vlsi aū eoq p fimoz eq
Hithomila item.
hec p.p. sāc. k.

Angia lamentę p̄ma ul ſcḋa
Angi lamentę p̄ma
ul ſcḋa lamentę
Angenſes xxm. H̄ p̄. k. lc. o.
Acentiu cuent cantent
Acentiu Cuę cantinant.
cuent cantent me t oum
Ountur uallaū Cnauę
ul fontes recemp
Pacem ore meo t ueritatem
Pacem ymeo t ueritatem
Pacem ymeo t ueritatem
Pacem yme

Canzim accola uel accuena eo clar um
zuccc aut p̄ fluio ccc.
Canzim chuilsi absclsic.
Cannii alienc cuccn l uicolatc inhabit
Calphuall emmanuel acmoro subum
Cathim cuigenc usir l cuigenne usio
sui nccn incenne aiur usd mignēū.
Cathar ccclar undēt l accla cpi ccadē
Cathccd ccclar undēt uolcēt l accla cr
p̄ccadenc inīquc.
Cathcoth ccclar uncē cp̄t l accla cr
p̄ccadenc cp̄ñsicm.
Cathcr cthne ccclar uncnec cp̄t l ac
ccle cpi ccadenc cp̄ñsicm.
Caulon ulumbzi l uelumīd sui unuel
uenie eñ aū inuelumīd eio.
Cazi uiuin uñi l fcmninc ago. scicnē
tiñ q̄ tcc uñ ap̄ tulcc. c. luiuin u
p̄nap̄le uñ ur. l map̄ gaucen amz
or azanen gnza subcūi. g. uñi.
Cazatur uiu filia l fcminie filij mr
ium ē cr uclc l fcrc.
Cczan uur l amygdalum scu uiuen ex
ago aut annino ggz.
Cczinn cuncce cū i pslc eio.
Cczinne cuncce uur l pslc assip̄cie.
Cczpc ardu cal l fcminc ago.
Cczcn uiuen uñi l fcmīc ago.
Cczcm uolcen ne cū l fcminc ccc.
Cczer uiuen z slugne l fcminc uiu
Cczer uiuen z slugne Clans-
ml fcme uiglic eo
Cczer pslc l uinis sui sp̄slc aū ccc
Cczcn uiuence cū l p̄slc ccnaco.
ago sui ccrmane aū aū ccznaco ago.
Cczcr uuslc l uonslic ē nglml anne
glo co uzzcm accp̄ dē. Hym. c.
Celu naglul pelumū sepc. c.
Celul pnup̄ul l uiuence scu nagl
lue uero aut uocabo ccrminame.
Celbur ccpiene filioc l cssc slic filioc
Celcch uul l fcminc uel l cc ll ccclim
Celcchon uulk mcslicne Comacu.
l colhe mannū.
Celbm bssla l cssc slūi.
Celbum bssle l cssc slioc Cuiuml.
Celcch uul l uiuena sui p̄lnie aur
Celel acanco z l macla zi.
Celel acanen z l cappcl zi.
Celclias magnifico z l magnifico
Cczcon uulene mus l cap uiuml uig
tane sui cempnas humilunine mee
aū cap̄ccd uiqnigne ccu.
Czcm sapel l manū
Czcm uam.
Czpcr cempnas l acquisc
Czcum uel acanco zi l cappnato z
Czco acanco l cappnato.
Cclcc accenc l ap̄lum sui sepū
aur macanānum.
Cczcr accenc sne l ap̄lus ena sue
septe mee aur malaza mee
Czcus lamdaul l apocno sui acanco
aur latur uū cumen.
Czcur septe ignes aū maha ancnane
Cclcma uall amzd l uall gmia fcm z
nalle ē aur uall ctrene.
Callre uelumīd l uenirse sui acna plu
cie aur acna plmuaz.
Calcu migname l migname
Calcnicce cum sinigame l cūsinisem.
Cmalla uall salsal l uall sal scl mau
aur amanmdie.
Cmalli uem.
Cmallur uallee salse. l uallee sal
scu mana aū amanmdie.
Cmala uall salsal l uall sal.
Cmuel mace zi l amanenne zm.
Cmalar cccc pnup̄ul l nanuzane
Cnclmh cccc filio Cnium.
l pnup̄ul filioc.
Cnclar cccc l cnep̄ l uncn narumne
aur uncn nanumane.
Cnclarch uem.
Cmcc cclo gnmine l p̄ne mcrdne.
Cnchyn cccn zp̄nsicme l pnap̄ne
Con ccccl l pap̄rum. Cl bulumar
Cem uicola l pzgno sui cumminane
aur mcolaco.
Cem mcolaco l pzgnaco
Cem uicolaco uisto l cumlazem
Cnne ccdnene ap̄ne Cupir.
ccc l ccnupcm eeu.
Cmlsem subur uncn l celomi zem l
gnuicole uñ aur pzgnadne mee
Cuem uicole l pzgno
Cpzeo spnape aduena l celoni
gnene sui celeñ ap̄lene aur cele
ne ap̄lene.
Calan uumname uño ē l pzgno zē.
Cnel uumname zē l pzgno zi
Cunneth uneno mozem l mcnict
annu idem mcane.
Cmnano uumname qo sui l pzg
no ap̄lene nūm.
Cmn acela uuml l numiane uuq̄n.
Carsan aduena l aluena sui p̄ncc
aur ccnum ccccd.
Cclsanne aduene l auen sine pe
fugi aur ccc ccccn.
Cariaar uena zui l aluen o z.
Carsdn aduena ll ccccd ccc.
Cclsem aduena me ubi ccccd ma ccc
Cclsomi zem.
Cclsonne aduene i ccccd ccc.
Cmisa pzgnaco l mcolaco sui num
nane aur numiaco
Cpzgnaco l numinane.
Cpzcdnicole l numinane
Calbuan szene l cclusene mp̄ sui p̄
cap̄ccne aū po szene l p̄slc
Canscm sna z uuml l uml uuenn sne
qui mane pzpudni aur ap̄mane
plcamcon ccc.
Cclsemani uall pingne l uall pinc
Calleu ap̄lene lumie m Cuccumml
l ap̄lene cuigene me.
Callur ap̄lene uml l ap̄lene uuq̄
Callun ap̄lene lumi m l ap̄lene z
ngcazem me.
Callumm uzem lumi mm l ap̄lene
z umine me.
Cch ccclar l cp̄mene.
Cchcc ccclar l cp̄mene sui cp̄slc
Cchmam cclusce aur cp̄slce
cene aur cclp̄slcce p̄o
Cchalar pumi l scslum sui ccclar
zo aur alcslle ne.
Cchu cp̄mene sigm l ccclene z sign
Cchum ccclar ph l cp̄mce Cc
p̄lm sui ap̄lenime ccc aū ap̄lcc ccc
Cch celebi ccclar ccennl o cp̄slc
Cchcp̄tur ccclar Cpaupmus
scpme l cp̄slc p̄sslemmatme.
Cczi cp̄mence l ccallaria.
Cchma ccclar sangene l cp̄slc
cmplcgandus.
Cchcr mumle l scpce sui mmu aur
Cuscm mus Cmmaco.
aco l cmmane emm.
Cchcmon ccclar cnel sui l cp̄slc
subumane
Cchcmon ccclar ccclium
l ccclior mall pumi.
Cchscmani uall pingne. l uall pin
quem sui cp̄mene mi bmle aur
ccclar fumo se aurcdne
Cchsen cp̄mene pupillam l ccclu
lar ccccneum.
Czalter alr ccct l sluv sangūe
Czallul sluvo uana l sluene dnigne
slue cclpuany.
Czcam uuma pl uncm l ap̄mane
Czcp̄ he vo bustu Cplasmatum.
laqueo l fcmmole vsla p̄lne.
Czcon sluvo we uel l cclutaco mia
Czcomitce sluene mee l cclpuane
ú malle. Hym. c. Sec. l. l. y.
Cnewch scpel l marbia.
Cnzie slum scpe one l marb
Cnzl uall uall uslo Cabine.
l pauprum umane.
Cgnal uccmp̄ce l uccmp̄ce.
Cllan migna l migume.

Hic incipiunt me
dium primus liber
in filio nūn p. iuxta
initium principio. hic in. f. d.
Natur precep[t]i primogeni
sui omis[s]ione omnem imit.
Haurietur principat[us] primogenit[ure] seu o
missa aut omnem imit.
Habi pr̄ipiet p̄ri ipse iste.
Habel p̄ri ipse ego.
Habiam nūcupat[us] nūcupi.
Habiam virtut[is] virtutis.
Hacim retinens est retentū ecc.
Hadre circuitū sublimitate.
Hadiu[n]ctū redet[us] ad reditionē.
Hadruim minimis pessimos imitando
Hadrect[us] ffect[us] pessimec.
tis agitan[do].
Hadiu[n]ctio nūtiat[us] nūtiatū.
Hephur ānī plate sū[per] mo aū fodiēs.
Hephum mundi virtutis sū plate eo aut
Hephum mare effodiens fodiente aū.
i mare effodis.
Hagni iasper i mesopotamie sūt iaspes aut
Haggath amnis i amnitate sū acquis
Hagniel archona aut laminatus
ange i mes la.
Habylon nam vallū i quasi i q̄ urbe vel
Habyli ide vel ceu i mes primēs
Hu nam vallū i q̄ urbe
Habylonium vallū es i q̄ urbe eius.
Habiam nam vallū ecc i q̄ urbe ecc.
Habylon i ceu[m] ursi i ursi q̄.
Haman nam vallū mūtatus i q̄ urbe mu
Ham fenes i exulo. tabilis.
Hane nam vallū asi q̄ urbe eius.
Halaā fenestram ex i oblatione aū
Halach pred i pe ria sū literali aūpere
Halala mply in q̄stionē sū oblatione aū
Halat recepte dom i spū s. Cōfirmati.
Halo fenis i oblatio Cindignati.
Hamlae indignatē i furiē sū furor aū
Hamuhel pp me vel pp me eq.
Hamela pp sanct pp me illusione
Hamul celestis vel celestialis irate sū
pp volente aū pp promisse.
Hamulte emulo[r] vel emulatio[n]e nec
necessitatum seu pril voluptat aū pbi
Hanam recepit Cpromissio.
pp i pp̄ho pph.
Hanan recepit vnit i pp̄hia ḡ.
Hanath recepte i pp̄he seu recipitur a
Hanelrath sollicitudine Cpp̄hiam.
i visitudo sū sollicitudi aū visitati
Hanibel pulp dei pp̄he eo.
Hannihel rem q̄ humiel.
Hanon pp̄he meus i recepit miserē seu
recepte voluntas aū pp̄hie mutat.
Haoi spūs uel spūmeus.
Haoriee spūs i pugnet.
Haphon plate incept i in mund.
Hapi mundus i abominatio.
Harim filio mei i filiar mea.
Harte celare mal celatū ē gne.
Harim aralis i aratio.
Harlamech aūm mentis i aū angustie.
Harseth aūs i vestibula seu ville aū bi
Harsen ferdinand i sulfinatus Cmiscee.
Hasa impius i impiet sū restitutio
aut pollutore.
Hasaneu deūs i arcene
Hasmihel pp̄he vel pp̄hia dei eo.
Hasmula sū misericord i suscepte misere.
Hasan fenes i mors sū sū[per] ecc aū il
Hasnl stultus aut Cstulto eccum.
in sapientē sū stulto aū insipiente.
Hasoth secret i secreto seu umbre aū
Hasum clausus i mescene Chiamabla
sūt clausuame aū clausuato.
arath mesopot i mesopotamie.
Hasua ureus i pruste.
Hazazoniemma i aspectus sū orna
sūe dure ap̄hezene
Hazbi mutat i miquame
zeb pugne i abiene sū p̄fect aū pfi
Hazuth vestis i velata sue Cabene.
zēb ē aū velate. hic post. h.
He est mutat. Segnit. e. gne.
He pūt ista sū scripties ā scrip
tur mutet i mutatione sue mutatio a
Hebeo mundus i mundi Cmundo.
sū mundō aū mundane mundi.
Hebron pugnat i pugnatio sensus.
Hebrone pugnat i pugnat sensu.
Hebru mutat i mutatio sensus.
Hebron ingemuit i mutuate sū pugnā
aut miso compassa.
Hebronite pugnat i mutatores sū mu
tatōr aut mutāt compassa.
Hecetum sū mute eunuche i tube scripte
Hecelcenatus sit Cmultitudo
vel pugnatio sue.
Hecc pugnax sui i testificatores mee.
Hefer foueat i pugnat
Hefe qui i qui cuius.
Hela mall quo i malecedet
Helam mall quo mee i malecedi ni.
Helam ab recte i seluminare
Helam pugnat i pugnax
Helan vomitus i vomitans seu malle
quos aut vomitat gnā.
Helbon di filia vel cercle.
Heldai pugnat i pugnela
Heldana di vel ot i possessio
Heleeia pugnat i mutuatio dño.

Mysam nimmen eor l. preone eor.
Mau hic p.m. te a.
Mamanam l aman
Mamath amam omnem l amam aman
as sua nimie omnē aū amato aūtego.
Mam amam aū me l amam nimia sua Cr.
Mamech amam sua l amamē sua onāt
Mama amam o cesso l amamē o cessō
Mamath in nimia nimiā ne qū ny ir
ac omer sinū ē ñ habum.
Mauth amab ep l amamur pr.
Marculech sponge l sponginos
Marbatuch l rafinerie
Mach amat l rehimam seu ero aut
Marath amam Cibumie manduo
nice l umpirent zonin.
Mara chu amatr o heng nullum l amam
Mara cho amato Cinimie quasi amat
o heng unp ucrē l amam nimio ipure
Mare amare nolleo l amare pfal me.
Marcha empere l ap ne pie. C mano.
Marath amam nim l amamnie pueue
Mna illuiam l illuminar.
Mana fimirma mane l bella mane fil
illuiane aut mane amat ewp at fm
Manech luxit Cnie mep zemnin.
l unga sui o ssen sig ē ail o gnosc
Mannuch ungang l o gnosc sui ama
Mamoz aut amanuensis mouio.
Mansa ea pure ta pna pie seu amāc
rollēc aū amara plasmat.
Manna amat wno l amata uenerio. n
Mardech amam pnicipē l amatu or
Mardoch amam pncipē l amatu or
Mariom sublime l re excelso. seu ama
ne sine aut amans in christ. Cfic.
Marsena amare in anime l amatu ens
Martyr testis aut martyr sp̄ūs sanct
pie pmarie. s. C oniens.
Masa ta no l assiper
Masa ta no ane ei l assiper eo
Masa pnoz l attenuate.
Masar l retinens l requirit sū assum
ptuare aū no ane redtenū.
Masaperech wstra l retibu
Masal ioua nim Cnare wstra.
l assumpsio nis.
Masala no no l assiper oni
Masal pui sa l pbum.
Masan ieū o initio l ieū in anin sibi no
ne wmat assumpsit gte.
Masech pnenia l pnitere
Masep n sperlang l sperlagie
Masep mpl sperlate l ocepto
Masala no no l assiper o
Masena pstu l sedi seu sedm̄ aū sedile
Masem cruchit o l sap sia.
Masemech cruch in l sap siam.
Masereth libume l arbore sui libus a
Masereph pth Cuem galuanum
Masperlang l sp̄ no nimium l o sp̄lante
Masereth sperle C sp̄ humanus
l refugia sū munitōe aū pretōe
Masp n sperlard l o sp̄lo sū re sperla
te aut re sp̄emplante.
Masp nath o sp̄lante sp̄l l sperlatre p.
Masp re sperlato l o sp̄lo si
Masaa no no l assiper o
Masech pūbia l pubie.
Masma cimuncie l cinuris
Masmana aurite w nl commēde gnā
Masob no no sui l assiper o unime
Masoba no sperlate o nim l assiper oni.
Masech nu cengal uaū l aurem ulnis.
Masp n sperlange l sp̄ unumeri.
l exemplare sp̄ humane.
Masal no no l pū l assumio in qua mā
Matu pic p.m. za. le. t.
tuine l tuito sū tribue aū hūle
Matul ami o sumāt eor l fou.
p feed eor. aut o na
Marhumia mano l tuito C no cue
Mathun tuine l tuito seu tuitor o mi
Mathuna tuine ai l o nato eo
Mathuna no eo in l tuito ao ina.
Mathuna tuine o ne l tuito oni.
Mathaniam tuito uo eo l tuito o eo
Mathuniz tuitor l tuin seu tuitrice
tuine aū tuitrice gnaz.
Mathuleo plum l o plumo seu plum a
Mathuch tuine pum C plume ma.
l tuito complic.
Mathubin tuine pcom ai l tuito pcio eo
Mathubina tuino a no l uno o alligo
Mathu ptiae sanimone l o leone sanin
Mathuch tuine ei l tuito ao. C ratis
Mathuo tuitor sui l sui fundatōis
Mathania tuine qui o ne l tuine o
Mathiae tuito no l natum o no
tuito oni pmidi. simo tuo pno o.
Mathimm oni oni ē l tuito o no ait
Mathlam o sumāt eor l mumiā
Mathrabuth p sequito l ugā rescensū.
Mathreth tuto no mo l o sumptuar.
Mathsiae no o nuptiae l tuitio nimiā
Mathsala messe imisit l meane emissio
sū meanio imittatur aū meanio ē imi
Mathsalae meane misit l mumer.
meane amissio sū meanio imittatur a
meanio ē imittatur.
Mauel hp.m. za. le. r.
muel o l uuel o l seu er num
aū tur rio ē se no z.
Maumagāe a re sāpe l er num alienam.
Mazmoth o no l mo. hp.m.
Mazuth zorion. a. le. z.
Mazreth zoriation a mathmia sig ep
allant.
Mazia re he zo l er isto o nato a
Mazaria er h e l er isto o nato a
Mazioth er he ep l er isto ipnsio
Mazuth uncta l visa pbie seu sacer
dōs aut eu lonet. hp.m. za. le.
Mechemoab eu rio o ceuer. c.
Mechya pos o no l posio o.
Mechmach nimitat l antecapio C rom.
Mechme histe quesdens l ueniratio om
Mechomoth sublime l sublimie
Mechrath uenimino l uenimato
Mechrathi uenimino in l uenimato ma.
Mechunuch uenimato l uenimato.
Medmahne l uenil uitates. hp.m.
Medy fimes anna n. e. sap
ai l fimes aquae eo. d.
Medyma no no l pmia sū a no a aut
Medyno sino ē l aqua. C pmentu.
um sū mentes aut insinatō.
Meela aq sublime l insima imiq
Meem inde l pna sū mentū aū pnsio.
Meema aq emidentes l aqua emienna.
Meer sublima l aq emidentes
Meemena sublima subm sio l aq emien
Meema aq sublimes l C ter ay pis.
aqua sublunine.
Meei aequan l insinatores
Meena insinat l aquae.
Meem insinat eam l aquae uapici
Meem insinane uoleat l aquae mur
Meew insinat, ut muniacum
insinuato. hp.m. te. sap.
Meber uel sinie C ei.
Mechubel uenig, uel uengentes
Mechuth uengentes uel uengentes pi.
Mechath hic p.m. te. sap.
impero aq l umper aqua f.
Meath sperlin l sperlato
Medech sperlin uim l sperlato pnoue
Media sup inie
l ra sp̄o. hp.m. re. sc. f.
Megbis ra sp̄ uncro sussiem t ra sp̄ no
ignomie.
Mem o ciato l insima sustinde.
Mem ciat uenig re l uengentes d.
Mem ciat hic p.m. te. sap.
sat ul uati salsa. g.
Melchi regna l regnum.
Melchim regnene eu l rex eo.
Melchi re mo l regnie h
Melchiae rex eu l rap oni.
Melchiel rex mia z. l regi nim pi.
Melchiel ues rap mi ai l regi ma ai.
Melchisedech rex iusto l rex pacifico
seu rex pacis aū rex iustitie.

Oloremma verunum
Oltima mi verificatio mi t vere ficatio mi
Obumna veltificatio t verificatio
Obumna verificat mi t verificatio
Ocheboz uuifiang prem iumi et pe
Mel ona sup [illegible] ne mag ore.
t ego rem ego lim
Ocumentum ere t uemiamb mi
Ocorch plage t mi lina.
Ocorch plage eo t mi lina eg eu.
Oday naturat t pio
Ocula nascens pu t gig eg.
Ocum mom t dum ciet.
Ocrmi mricat ego t mom ego.
Ocrilam gnom testificat t mat
Odarh velet [illegible] me testificato.
t pruneng filia volute ad ayum
Odarh velez me [illegible] me
t pruneng mich.
Ofia pulpum t amerand.
Ofia pulpum ad t amerand ego.
Ofter agnet t assupto ad ag.
Ofter agnet t imeng filia amet
Olani pleor [illegible] me aut pulpum.
pisaum t velez pruneng.
Olach regnas t pnaqum fil velez a
ego me fil velez me ad pruned ma
Olachue regnet aut pnaquet fil
velemat aut pruneng.
Olchom regat aut t pnaqet ego.
Oloch mfirmat t apnio.
Oloch t pnaqs fili ez t ut t pn
Olmfirmat t ad fimat ego mf.
fil dyo aur apnapio
Olz dyo ego ut abumo eg. fil mf
mas ad mfirmat eg.
Olt mfirmat mal ze ibimatez ma
fil dyo mel apnapio mo.
Olli dyez lalvez t apnapio alv
nolo fil alvaz ad mfing aut ze in
fimat alvasola.
Olzipte dyo mf t apnapio mo fil
mfirmat me aut ze mfirmatu
Oez mfirmat t bimelm [illegible] me
Ola mfiang eil t bimelm eg
Olam filio ez t bimelm fil.
Oath bmel t fidimal
Oath bmel me t fidimal ma.
Oath bel me t det femal ma fil
Oasim bel eg. stet t terimal eg
Oasim bel me mi fil. [illegible] ntat.
t fil fimt bemagel mel.
Oma in fil in ultione fil filiang
aut ol mo. ste dlacz te quo in
vale deu & vare in am in fil mf
Outh bel mi t bemal ma.
Ocome fil bimiaz t cel fimo.
Olafala ul endo
Olfat tamaz t mfiatez fil
a tamaze ad a falmfiatez.
Olellamoth capiez eg mom t pulp
to mong eg.
Olech cpmal t capiel fil capiez
Olfollom capiez ad apmat.
ez t pulpmo eg.
Olollama capiez eg dyo t pulp
Olollamoth capiez eg mom ul
pulpad mong eg.
Olfollam capiez t pulpmo eg.
Olfna unelm t pulpfil.
Olzel endo t vlacplia.
[illegible] Hic p. m. ez.
Ofilmo ez t vlacplia eg.
Mfia pulpmo t amerand fil pulp
no aut amerand.
Mulach pulpmo fiem t fil amerd
Mulet vel unela t vlacplie [illegible]
Mufil pulpmo t onerand [illegible]
Mufiez pulpmez t onerand. t uerd
[illegible] aa [illegible]
Mplet omn mplet
pulerud. p. n. utram
aab absolvo t rejecto
Naviab solvo mt rejecto ma
Naad pulcan fumt plac retie mu.
Naalal tauent t tauabz fil auez
Naang tendz au fail tauand
t tauame dim.
Naauel tourne aut tauaig dn.
Naalon tecp amoz t plcendz lac
Naama tenat t plcenima
fil omoudz eil ail moud eg.
Naamani tenez t plcenmo fil am
ouene eg aur omoud eg.
Naamani tenez mt plcenimo mg
seu moudz me ail moud ma.
Naamath moudz met t tenez pe
Naamathez moudez t mom t tenz
Naamil plcenmo t omoud eg pe.
Naar puer t unfinnulo
Naam puer ail unfinnulo eg
Naamah pulcia rejcz t infimat fil
Naan pu mt unfinnulo me
Naanag pu dyo t infinnulo z
Naag spong t olub fil angumo ail
Naaiom tenem so augmum.
name t rejcz dmo tomo.
Naalon & sub mummumez p pme
mt aut. fil augumo & loez aut
augmum mi quitang
Naath tenz q dyo t plentum pe fil
fil abs dene pe aut rejcz eg
Naaz ab er pe pm t pp mut pe. fine
plcz amr mi ad cessoz mi mu
Naam o spmo t rejcz eg
Naamoth seneng t ez dmez seu tenz
eene pez ad g spmo tonsiez
Naul dum t mi spiene
Naulo pm t nemientes
Nauoth seneng t ez dmez fil g spm
eno aut rejcz eg
Nauoth semalm t semalizad aut
mi piene t mi spia
Nauth mi spiez t sedzul zitez
Nam uenient t ez dmez seu uelc
mo aut mclusez
Navamel urso aut t pmez w.
Nawoth pp pene dn pp mat.
Nablath nab m eugm t laudat mi
Nablon psalmum gez tamamu.
Naw sellio t pp hia fil o clo ad fimez
Nam pp hia uel pp hia. [illegible] cang.
Nawoth sellio ut pp hia fil o clumene
Nabu uenez t ielmez aut fine mene
Nabuchodonosor serene t angona. t
sellio in magnificum augmez fil pp
hie sho mo dfigi aut pp hia langu
Nabusalmi enlene [illegible] mene augmez.
temp t celeb temp pue. [illegible] mat.
Nabusalachim enlentez fim t celeb
Nabuhaz pp hi t pp hmez
Nabuzaran pp hil pulene t pp hia
augm uprini.
Nachan pmne eg t pmnab eg.
Nachon pmnez dyo ez t pmnab mi
Nachor rejcz ene luce [illegible] cang.
t o fil semb nouissima fil rejcz fi
mme aut pmnab mag die.
Naw alcendez t assensio.
Naab uo mi o t spmnmeg
Naabiag nouez dyo t spmnmeg
Naaman fidel ul fidelmo fil mouez
eg aur moz eg.
Naaz rejcz eg t rejcz mo. [illegible] mi.
Nafez o vilp sa gno t vilp slo gno
Nafeth manna t manmna.
Nafeda o vilsa gno t oil sig nome
Nafeg manno t manmno.
Nafa manmi t glau fil gnomez
Nafez alg t nemigum [illegible] ahe me.
Nagge mmez t mmano.
Nageb mmez t mmano
Naman ez mi t mfanna ma.
Nathel hymnez t ag fil fimme
o fil am laudo eu.
Nav salu t mare fil fimt ad aim
mi vlac t sene mentem. [illegible] o mor.
Nfu fluent mom fil fimt ad aut
Naoth o spiaz o t elmano.

Nobl'tatem ul'tarum. Nobl'tem.
Nomorō.
Nouabuſ̄ i inflatō.
Nequequelcēq; i requieū ſūi ometo aū
Nemma terre i fiet ſeu uolumē aut
Nemam ptemiuo i plch
Nemamine plenū o ſolatō
Nemmine plenū o ſolatō aut o ſolatōes
Nemmi plēū o ſolatō aut o ſolatōes
Nemmi mentim i ec eo.
Nemmim ec eoz i memlim eoz.
Nep'hch motō ap'i omotō iamm.
Nem ſm'uicē i mutuano
Nem ſm'uicē i mutuano
Nem terrā i ſolatō.
Nem terrāq; magīm mīn i terrāto
Nerran terrāq; ainzuz magīm i ſolatō
Nem rēqeſcēt cereſi i omerō cuſtm
Nem ſm'uicē i mutuano
Nem terrāq; magīm mīn i terrāto
Nerran terrāq; ainzuz magīm i ſolatō
Nem rēqeſcēt cereſi i omerō cuſtm
ur. Hic p.n. ſaq. v.
Nplebit i plenūe.
Nim preſenc eoz i preſentia eoz.
Nm ferō i pſtis ſūi umes aū ſeipſūm.
Nez iunt inſpiratōt yebzar.
Oe nōim maſculinū
Oal tabnaclm i m hymnō. aū. Y pp.o.
O al tabnaclm mīn i m hymnō ma. ſ.a.
O am ne ppl'i mīmīes.
O ub ſume i amplexaſ̄ ſūi chtō aut
O ubi ragol p'hromiſſa ſūi in cātāte
O ubam ſuo
O ubi ragol p'hromiſſa ſūi in cātāte
O ubam ſuo
O aufert i ſuo affligat
O vrie ſuccur dño i ſuccurrō.
O vbe ſtudi i ſtudi.
O vcc m ſuccē ruſ̄ i ſuccō filiu
ſeu ſuccē tē aū ſuo ſanguīeo.
O ecta ſuo ō i ſuccu dño.
O veh p'hronoz i magn ſūi lagene gn
dē aut lagenā gn inal
O ceh diligenc i p'ſcutaſ̄ ſūi vele
dē aut p'ſcutō.
O ebl'reneme hunrem i alp'hzāt m
O eua reneē magīm i retenē magnā
O ezar reneē i alp'henſe.
O ey.
O ey mat reneme omn i alp'henſio o.
O ebrēm renneme i alp'hzāt ſū reneē
O anna mſuſ̄ aut alp'henſio.
i menſuratō.
O enſa ſuo vñ i teſtificaſ̄ d'mn.
O eia rem. dia rem. p'hetio.
O ellam tabmaculi eoz i teſtionū ap
ellamuez o teſtame i teſtidi
O eo o teſtame gñe tum in aqua.
O eam i teſtificatō gnem
O ema ſuo vñ aū teſtificaſ̄ d'mn.
O dmiſſ̄ me i mſuram ma
O dura mſuram magn i teſtificaſ̄ magīm
O phm mſuram Y pp.o. ſa.e.
i ceſſatō ſū cibo aū eſtuatō.
O ep'in mſuram ūm medioz i tuez mde
O eth diligenc i mſuranc
p'ſtuanc ſūi dulcedo aū p'ſtuanc.
O ep'in ceſſatio i eſtuatō.
O phil nebula i obſcuratō ſūi obſcūro
O phm aut nebulosō.
O thalamo eoz i manſionā eoz.
O phar uolanc i uolanc ſeu uolamen
O phch aut obu aut uolationes.
O zim i aumi p'mſſim. p'hzr tuam.
O p'uil nebula i obſcuratō ſūi obſcurat
O phzr tēnuma aū nebulosō ſuſ
i tenuitatem ſo.
O phmſtno i tenuitoſo.
O phma tabnacula i humidā
O phmi tabnacē ma i humidā mea
O phzr mſtnace i mſtnacē ſūi mīcti a
O phzr tēnuma i tenuitatē ſūi mīcti a
O phzr ſtctā aū i tenuitatē ſūi ſum.
i m ſana ō ſtio.
O phzq uolanc i thalamo
O p'egtanc i egtiuanc ſeu ab gtuo ā
O en nōbil i ghioſo aū eminēte.
O ſūi ab tuenc ci aū eminēte ei.
O ma ſpe eqnoū i aqnar dño.
O mazi ſpe equoū i aqnar equoum
O oū tabna aū teſtimoniū.
aūlū i m hymnō
O la mſtnanc eoz aū mſtnacl eo.
O lam tēnui i tenuitatē ſūi amq; nubiles
O aut amo remuſtemic.
O lai teſtuenc i diſcernēc ſeu teſtr
nos aut vūlielm.
O mi teſtuēc me i diſcernēc m ſūi di
O ntatiū mīn aū diſcretō ma.
O lam diſcuenc ueh i vūlielm grā.
O u mſtnacl p'tenc
O uab mſtnanc pdēt i precō pūq
O umpi wiuc i ymnēo.
O umpi azic dolor tenūi i p'tenc bm
O ep'tenc mſtnanc i diſcuſſionē i
mſtnanc uelm ſagmatā.
O mar p'im amauenc. i pp amanat
O mer aſſumē i manip'la
O mnē ſume me i manip'la me.
O mi er aſſume me magnum mīn i ma
O nde lo i mez. Cmplc magn mei.
O n miqui i mundicia
O n mūſtnō i murmuratō.
O na mēc eo aū i pl'at.
O na munt aū i miqnat eo.
O na murmuraōc aū i murmuratō eo.
O nam mez pl'i mēc eoz.
O nam munda pp i mqnat eoz.
O nam mīn pp i mūſtnat eoz.
O nan mēc eom i dolez gñe.
O nan mūdnc eom i mundicia gñe.
O nam murmuranc eom i murmuraōc gñe.
O nalimq; eccaī i p'ne ſū eccat aū ul
O nelpiuo ciuc unū Cpenſio.
i eccaōe ap heuen.
O ni mēnc in i uolez mē.
O ni munt aū i miqnat ma.
O ni uolez emoz ni mezc rēqeſcēc
O ōm munnuraōc mez i murmuraōc q eſc
O nag mang ōño i uolez dñi
O nag murmuraōc ōño i murmuraōc dñi.
O no mēnc eum i uolez eo.
O no munt aū i miqnat eo.
O no murmuranc aū i murmuraōc eo.
O non murmuranc aū i murmuraōc eo
O nang ſūi uolez murmi aū mēnc miqm
tatem. Y pp.o. ſaq. o.r.
O ola tabnaclm i m hymnō.
O oli tabnaclm i m hymnō.
O oli tabnaclm mīn i m hymnō ma.
O uab tabnaclm mīn qui i m hymnō ma
O ulū tabnaclm mīn in ea Cpēt.
i qui i m hymnō mīn.
O ultima tabnacli ainzuz i m hymnō
O n tam i uolez Cmm manquo
ſūi uenc aut tabuloſo
O eam urēt eoz i frenetico eoz.
O ziaz uzenc ōmn i frenetico dñi
O r ſozom i mōo dia.
O y mong i unnen ſūi pell aut tunicā.
O tum repienc i ſp'um renc ſūi ocpc
O tam uam i ne cereſi. aū ſp'uſio.
ſeu ue uacuōc aut ue uacuō.
O um mong pl'i i unn eoz.
O um pulpic pli i ſozom eoz.
O um uang pp i uagoia eoz
O ubuth eſtimāc i eſtimatō.
O ubuth eſtimāc in i eſtimatō ma.
O ubuthuoth lāpi eternal i lapidē eoz
O ub arāc i ſtrenc ſūi ezzuz aū ſo unuc
O ub in ſal i maſſa ſūi rep'ſc aū rep'ſc
O ven uolez i uagoia
O ueh i lapidē unc i ſtrenc ſūi lapidem
mal aut ſtrenc mal.
O ph'i cinz eo aū ſcribēc ei.
O uiuz mā i mong mg.
O n pell mā i ſozom mīn
O n uulnerē in i uagoia ma.
O ugigal i cereſi.
O n cepīo i cereſi renc
O u aſp'henenc me i aſp'henſio mea
O un cigranc i cereſi.

Omn amice t cerulee mee.
O mn aplt heremes met aplt ien liae
O mna amabit t anathema dno.
O mam tum nbi nullatꝰ nin
O man tum gie t mihatꝰ mandmis.
O wn mong in mt t fram ethae
O wn pell mig t im mur mu mitui.
O wn tum meus t wlo mu mitui.
O wnte mones tun lee t fram ma
O wnte pelles mag t ma
t wlocly mitiamnu.
O wnte tunia mone t mo ie nim
O wnn tum meug eor t mnum.
t mo ia mi quitang eor t eor
O wnn mig mnel eig t fram ethae
O wnam tum meug eor t mo ia im
O mo fiam vera mo. t quitang eor
gang tetimo le t tum pitil eth fiat
O ia spꝰ t saluato. t om.
O ia spꝰ mat saluato nia
O ialae spume m mo t saluato d
O lma salua t saluifici sui salu fica
nae aue saluifiato nia.
O se spꝰ t saluatꝰ.
O tee spume i eo t saluato eo
O ia spume m mo t saluato dn
O tum tpe aig t mligto eor.
O thu signi nim t pzalmꝰ nia.
ao wlo ei o ostame ei.
O thu tuo migtame t signi pzale
O thu stang tuo t stato pzat. t
O thola signi galwig t mligto pza.
O thmel signi tui t ping t
O tho mm sigmas eig t mligto eor.
O y mo me t uolumae. t mnatio
O ia uzeng t wing seu mligo aur
O ia tzeng mei t wbur nim seu ui
tang me ai tzeng to nia.
O zmi mee eig t tzeng eor.
O zm mee t tzeng. gie
O zmoch. q. signi t tzeng mligno.
O zzi tzeng mee t mee olma
O zen uzeng tzmee t tzang eor.
O zen tam mee tzmee pne pig t tzu
ag eor eng engan.
O zgu mee mea t wlo ea luctato.
O zi mzeng t wing seu mligo aur
O zlae mee dnm t tzeng dni
O zna mligo d t tzeng dni t
O zph gmiang t gmiang
O zma mee dni t tzeng zu.
O zbulue mee dni t tzeng die
O zli aung nat aug mg. t
O zuee aues mee t aug mg mu.
Tot sume mepnat tubꝰ eo no
mnu mepi enal p. p. lum.

Paphum et Lalum
wmig amen hic p. t
tzeempto eam.
Palestina eze mi sat eze
nunzeng sui q mallea eze au
Palestim eze oru ceig mligo
sti eze nunzeret sui q malle
aue aur eue mligo.
Pamiam eze ai sret q mallea
Pamphylia a ligo a nunat
mligo eam.
Pamphylien ses ligi a nuna t oru
Panaethes lib t sue eam.
ezet t ub eam tuo.
Panephyas tes gmulo t ie eam.
Panulcue eena pim t gnuno
Panion vilsa pro t vilso pzet
Panuena vmare plemudet t
Panthia pse mligo plemudet
nunzet t pse mligo.
Panthi pse nunzet t pse d mligo
Paleth tzmig ligo t nuc eam.
t num sgillo.
Pathrua sequo t sequi. t pnum.
Pathme sequo ipso q t sequo pul

Patrel ue sepme t pligo luae
Patua sequi t sequo
Paulo q tulo t q eam seu elem mu
table aui elaeme mumelm.
Pauo hyp. sq. c.
temptato. mouet aut pllecta
to mo eome.
P eluthi q malleas t q malleatrel
P ambucual v. libu mo si. t q. ub
gnmi pllecta.
P uallet t nunzet eam na eor
gen mueas t uocago t.
P wlo sacro ablcam t uspzato mue
P aual tzpzato pllecto t spzato am
thomen mulo malso. t.
P one sacrulo t uspzato.
sidi tzpzang t iam q pllecto
P ele empzam t iam sua pllecto
sup t spzato aug t pllecto ia
P cuio agno t ai aug.
cenq t pclamang seu agno aut
pllecto eo. hic p. p. s. c.
Magnu agnum dno t nim agno
nia q malleang t oue t.
P uato eze nunzeng t ouis
t q mallea eam.
P uuo pllecto t pllecto
P ilsbia agnum dno t agnum d
P ilhaim sacra t sacrifica
P ulchu agnum t agno dem.

P ulla agleeng dnm t agno d.
P ulchy agnus t agno sacr.
Pobliue h. p. p. c.
tabuacli t in him.
P onan eze nunzet t q malleatreq.
P ono in elmaet t melmad
P ono in elmaet t melmad
P onuo melmaeze t melmad
P onuo melmaeze t pllecto t melmaq
P ena vna pllecto sollemnatrem.
t nunzeng nuaam eam.
P ollumo agno sacr uc atrem t agno
P oly sacro t pllecto t
t sacrum ignomia.
P uteo sacro t agnum t sacrui t agno
P tolome ad in sacra reuocet t ad
men sacram reducet
P tolomeus ad in sacrum reducet t ad
P tolomeus t in sacrum reducto.
ad in sacra reuocet t ad in sacra reduc
P tolomaeus ad in sacra reuocet t.
t ad in sacra reducet.
P tolomaeus ee ad in sacra reducet t
ad in sacrum reducentel.
Publio m hic p. p. t y.
bnaelm t in him.
Puteng in clino t silio t in omne d si
Purcol ueclianq t ueclinato
Puthy p uteo q melmaq t eoq in clia
sui q ad inclinaq ad pllecta aut pl
lecta q ad melmaq. quo ap neb
Re eo ia nia gie. q. p. una ni hz
t tagma t ungm in breum uo
tem impzemia q. sacro nu.
a q ap tekee. p. una no tenu. nec ul
tum mi a ap tekee q. tte eleimi to
ner. abulue q. mapiena q. q. p. f.
tuam seyra q. hic mapuit in
Rab tames pnuel te
t impero bruteu. noiu
rab iam t mapiehal p
uolamm t. unam.
sui iantine aut olamm. Re rab
Si eam rab y am merli unam sche
fam figant. Si p te impet. Sub q
h iantine am t olamm h ab eum
f accei mi unam. q sui stanem ut
unum uanas rnias sigfiqnt ne
mia mutentur. t iam sui sa tuum.
Raam tames eo t impero ag sui dia
mne ei ai olamm aio.
Rabia impem sui t sumchas dno
sui euuroine mm aut mutengo
Raglath bucel t mamlla. t.
seu bucce ai maxille.
Raam mtum t misso sui romnui ai
mulmtudo.

Raama mdme cum t comitiu ei in
milit et aur milituid eo.
Raamag m ium ⁊ filoꝝ milit ⁊ seu mi
nene mim aur comitiu mim.
Raamlee malia annee t malie cen
nea fili mennur my leeo aur inteo
Raalon aurlo t Cmanuq leeuia.
placene fili seeplaad ais flumad.
Raam magr pcil magiad epcal
Rathu milit t magna fili uncia aii
Rathum militud pfil uncium et
t magnumee eeu fili uncianq pp
aur uncium plee.
Raaum militum in t magnee ina fuee
uncianq me aur uncinii mim.
Rallach militum epcal t grane ꝑm fili
uncianq epc aur uncim pncz.
Rabh nerer t magr seu mee me aii
albuch aeuina Cmagr mig.
Rmlaadvig t magnum uncianq
alum militu t militum ilm seu mi
aii in aur militum ma.
Rablach militum t milm fi militu aur
abuagr pncep Cmlaeuunee.
Rabi t pnacr eeuuii.
Rallom acer t magr seu mee me
aur magr mig
Rallach grane fili t militum pnc fii
uncianq pncanee aii uncim pncz
Rabfaeee mlio e fclo t Caum
pncep neo fclanq. Cmichon.
Rabfanq pncep annedu t magr eu
Rabfaeee militum aluena t grannoig
Racheuanq t uanmil Cexceffio
fili abfaq eneclio aur fiaiz e fb fi
Rachab oaiat q ouqn Cnatonig
seu mlio aur alcenio
Rachel filia t eccliam feeee seu ue
Rachel onig t Caur negeaeo
milio seu uxee dm aii uxang p n.
Rachy fili t peeuma.
Racdmuteng met feeu ma
Raqm samuel t mediana
Raqmel smae dꝰ t mediana di.
Raqmia smag dño t mediana dm
Raqmm eqmee t media fili fiu
ue me aur terai eeu.
Raqmo smae ail t mediana eo nu
Raqmzq tana milio t mediq fiu.
Raqmz eeleng t mediq seu uolice
aur and eus.
Raqydm tempeaꝰ t aye mang
seu milio eus aur und eꝰ fili fiengne
Raqydm t anang fecdm Cafi
t anmil uxiali seu uxoꝝ fie fiu
aur milituid fecdm uxoꝝ pcu
Reamem uo lingue fpne uniplecu
remfle man t remflio manu
Raphon mediana dolous t rapen
no unq nacang Raphon uem.
Raphu ceptaꝰ t milo und fili sam
Ragmil uer ut Cmis aur mediana
negeaeo seu uilie aur dealii fe
Ragm pulcer t egueraf Cuem.
Rages publm t agueand
Ragon uenq t publm fili milii zele
me aii militum delecti
Rgmel pulcer di t eqmeuq dꝰ fili
pulcenq dm aur publm eo dꝰ.
Ramia pulcer dii. t eqmeaf dño fili
pulcenq dmm aur publm eo dꝰ.
Ramelaad. Ramuel dꝰ q michael
Rain eccelsa t exulenq fili dmmii
Rama eccelsa Caii exulenq.
t exulanq fili eeuuii aur eeu mio
Ramale publmmq t exulanq fili dm
Ramalia eneclis Cmili aii exulanq.
dño t eeuuii dñi seu eccelse la
uidq aur exulanq t alu zanq.
Ramalle publm t unea seu malua
nnee aur malua ee nnea.
Ramath eqrelli signi t exulanq pnc
seu mozee uxoꝝ aur mozeq mlio.
Ramatham eccelsa Ramathu me
signi pfil t exulanq pncep seu mo
eem uxoꝝ eig aii mlio mozeq eeu
Ramatham eccelsa duo t eccelsa bi
na fili duo fb limee aii zug exulanq
Rec duo t bina fb limee q zue
ilio regna. f. ac facdo rui uiñ eleeu
na fili fb ti. re rim ratham q pri
eig ze tribu t eeu fiuit. t mfi eig
ze tribu um. q no mur i eq. q ef
phaaeo ze. ay ephyam. uneli
uxore eiq ephy dm o fiuit ay rmfle
ze tribu.
Ramath lechi eccelsa fili signi gene
t exulanq mamle. Cuzeeri.
Ramathue eccelsa fig i mozee
Rameleeh eccelsa pncꝰ t exulanq
Ramalle amaneng Cpncipa
t mozeo uibuleni aii eeu fio
nnee aur eo mituli gnuuil.
Ramath mozee mlio t signi eccel
fii fili exulanq pncep aii eam
Ramoth eccelsi signi Cmlo uxe
t exulanq ipfilio.
Rawn eccelsa magri q fiumado ꝑ
Rawnuee amanel Cgulteni.
fiumado magrilio
Rawnuee aumnel magri q fium
Rbfaia ipio ti magi fiui fi.
impdmi dñi. Cfoiae
Rbfalmm uanemq via t miq ma
Ralum uanan eq t miqmq eeu.
Rallu mpeo t mugo seu uanem aii
Rachumm semqꝰ t um Cpncip
pnc seu mlio fiumaꝝ aii mlioig
o fiumaꝝ ue nigi umpi mlio ignie
qñ o buare. ua ur fi puma qr eig a
nere opra fiu ui. adi mi gm y duuee.
Ravutel pulcer di t eqmeaf dño fili
pulcer dmi aur publm eig dꝰ.
Razias sacer dño t mulcer dñi
Razom mulcer t facuq azon rd.
Bmagr aeel d declarad dñi.
alum milit t magna. fili uncia aur
Rathu militum in t Cmagnum
magnudo mq fili uncer mq aii und
Rebe epcꝰ t. um. fili ozdi Cmm
nuaeq aii ozdinaeo Rebae exam
Recel pulcer t milit accep fili milit pu
cemad aur q militum accep ue
Rebla omnillum t militudo
Rablaeq milit uee t milit ulee fi mi
tum omiller ꝑ aur milit omillu yy
Rebmagr epcꝰ t mgemo fili ozdia
Rech molt t pulcer Cte pulillo.
to fili molluces aur exulenq.
Rechab acmael t eccelsi seu molt pi
aur exulenq pnc.
Rechabite acmaeee t eccelsi seu re
nen pncby aii delucie pnc.
Rechuth molluaeq t fb limmil
Recem pncia t uanemq seu uaeue fe
ar aur uaeue fiecio.
Rechma tempeaꝰ t mulaq qm qnq
Recha ciuno Caur ebubuacio
i fiuit fili remaeha aii ebuacio.
Reglam fciuit t regee seu uiñ regee
Regaum pedee aur uiñ fuiti.
t amblanio seu uiñ aur uiñia.
Regui eiq t uefeed fili pulcen eeq
Regma eiq Caur pulchia eeq.
uiñ t mulaq qpiam.
Regom uiñ tambulaed
Rehu pulcer ñgt publm mm.
Remnia eccelsa t uiñe aiqo. uu.
Rempm eccelsa eueaꝝ t exulanq
Remia eccelsa ma t exulanq dñi.
Remni eccelsa emoed t uiñe aiqo.
Remon eccelsi muimur Cmeq.
t exulanq in uiñe. Cmiquimm
Remono eccelse mêng t exulanq
Remmon eccelsa gregaeo
Remon fb limmq t exulanq seu m
lium pmid aur malm gñae.
Remnoꝝ b limee t uuuee eeuum ul
pulipuq ogeaeum
Remonphmee fb limmaq uolcen

Samor mal audies epi luc em ut
audiens vel audiam seu audiri
ppl'iome aũ audiri vel audiãm
Samor met audire vel pn̄sidere ta
men vel audiãm. seu audiret
pn̄siom aut audiri vel audiãm
Samlan nelan pnecpt vel audiri
Samu mi lesu Xpe angustia
t anxietas amantiu mis. Cto.
Samsame mi audiẽt t famo sa audi
Samson sol tranq; t sol fortitudo
seu sol eor aut illuminans eor.
Samu audiens t examinabil seu audi
pnd aut ipam audiendo.
Samna audiẽs aũ t examinabil ea. sũ
ipsam pnd eo aut ipsam audiendo
Samuhel nelan ẽ t pbulatio ei.
Samuhel nelan ẽ t pbulatio ei.
a ẽ sũ audiẽs vel audiãs audiendo ea
nam audiens eor nelan eor.
Samo nelan t examinabil.
Samuhelam nelan ẽ t examinabil ea
Samuhelam nelan in t examinabil ma
San annuer hic p.c.r.a. f.c.
t scam seu sanctã aut eccliã
anabaptistaꝝ sanctã aut eccliã ar
ticulo pcussi.
Sanabia vanitas vel cassis vel
seu sanctas vel aũ sacias vñ.
Sanam vermẽ pp t scam ẽ pp seu sa
pientes eos aũ eccliã eor.
Sanan vanitas vel cassis gia t
au sanctã aut scam gratia
Sanonim vanitas vel cassis. Cto.
t cassis gia eor sũ sanctã vel
nans eos aut scam gratificatio
Sancio sanctas pñas Cnis eos
t eccliã spuntãdis.
Saut vel unmunit vel suene seu le
uans ne munit aut nomunit anel
Sam spectare t salvum aũ Cto
sũ uno sũ sũs aũ turbu sitate uel
ti. hic p.c.r.a. f.c.
Sana pnecpt eor t eor vel seu nelan
aut angora. Cto tam.
Sanaꝝ pnecpt eor t eor vel. seu nelan
Sanam aũ angora malen. eo.
Sanulla pnecpt finaꝝ t eor vel ne
Sanbias pnecpt vñ t quo audiat
t pnatur vñ pnatur.
Sanec vel cassis vel t cassis seu vel
cassis aut ut cassis ver.
Sanp hic ne cassis t cassis vñ.
Sanne cassis vñ t nelan sũ seu
cassis aut ut cassis ver.
Sanp hic ne cassis t cassis vñ.
Sanna audiens

aut abusiuum eorum. aut abusiuum eorum.
Saulite petentes et expeditum sive abutentes
Saulus temptatio respicientis. et temptationis
sectatus seu abutens consilio aut expeditus
Saura dignitas. Cao festinationis
magni et eleuatio magni eius.
Sacha propago et tabnaculum
Sanoch hic pro. s. et e. sec. c. t
merces et mercedem accepit. p.
Spinia accinctio et expeditio
Spani accincti et expediti. Cionis.
Sparcia accinctio bona et expeditio illuminata
Sparciam accinctam bonam et expeditam illuminatam
Sachin faciens cantilenas eius et factor cantilenarum
Sachim faciens cantilenas eius et factor cantilenarum
Sachim faciens cantilenas eius et factor cantilenarum
Sarbuzannai uidet. Cilenarum eorum.
Sceptor gratie mee et speculator respiciens
gratiam meam. hic pro. s. et e. sec. v.
Seba statio et eloquentia.
Sebaste uallans et gurans.
Sebastinus uallatus et circuiens.
Sebe statio et eloquentia
Sebedia stat testans dominum et statio sui
Sebeia stans domino et eloquentia domini
Sebemas stat iniquus deus et statio iniqui domini
Sebeon stat mens et statio dolens seu
stat iniquitas aut eloquentia inutilis.
Sebetha stans superior et eloquentia paruula.
Sebia stans deus et stans domino seu sectans
dominum aut sectator domini.
Sebihel stans deus et stans deo seu sectans domino
Sebna stans plectere aut sectator dei.
et statio pulcritudinis.
Sebom statio maris et sectatio eius mare.
Sebom dama et caprea seu caprea eorum aut
Sebothech. Cdamula eorum.
spica et germinatio.
Sebom dama et capra seu statio maris aut
sebuhel reuertens. Csectatio eius mare.
ad dominum et reuertitur ad eum deus.
Sechar bissus et cilicium. hic pro. s. et e. sec. c.
Sechar uinus et propago.
Sechpech speculum uel speculatio
Sechem laborans et humiliosus
Sechemite humiliosi et laboriosi
Sechemas uarius deus et uarietas domini.
Sechemas deus et uarietas domini
Sechem uarius et uarietas.
Sechias uarius deus et uarietas domini.
Sechiel uarius deus et uarietas domini
Sechimas uarius domino et uarietas domini.
Sechothanoth tabnacula filiarum uel obumbratio filie.
Sechri ebrietas
uel tabnaculum.

Sechrona ebrietas mens et tabnaculum
Sechaspine et cardui. Cdoloris eius.
seu tribuli aut punctiones
Sechin fatuus et fatuitas sive insulsus
Secundus eleuans aut infatuatus.
et eleuatus seu elatio aut eleuatio.
Sera cibaria hic pro. s. et e. sec. d.
Sera et ex latere.
Sebaria testium et ex latere seruitutis
Serecha iustitia et iustificatio
Serecha iustificans eum et iustificatio eius
Serechias iustitia domini et iustificans dominum.
Sedeur cibaria ignis et ex latere luminis
Sedi cibarium meum et ex latere meum.
Sedi cibarium meum meum. et ex latere meo meus.
Sedim saline et amaritudines seu nemus
amen aut amenitas nemoris uiatoris.
Sedius cibarium festinantis et ex latere consilii
Sedimhel ex latere domini et cibarium quod est a deo.
Sedo cibarium testium et ex latere seruientis
Sedrach decor et decorus. hic pro. s. et e. sec. f.
Sedrachi decus meum et decor meum
Seducha testimonium et testificatio.
Sefphana huius et campestris
seu attentus eius aut attentio eorum.
Sefphamoth attentus mortem et humiliatus
mortuus seu labium mortis aut uidentium
Sefphan speculator et aquilonalis. Cmortuorum
Sefphar liber et littera seu liberius aut litteratus
Sefphartalum liber psalmorum et uolumen
Sefphanam liber. Cmen ymnorum
ipsi et littere ipse sive librarii eorum aut ipsi
Sefphat iudicans. Cluttati eorum.
uel diuidentio. Cela.
Sefphatha iudicans eum et diuidentio
Sefphatias iudicans et diuidentio domini.
Sefphala huius et campestris seu uallis
Sefpher liber et littere. Caut planities
sive decus aut pulcritudo.
Sefpher iudicium et diuidentio
Sefpheus speculatus et egrediens
Sefphy speculatus et uulpes.
Sephina aquilo et aquilonalis seu temptans
eos aut temptatio eorum.
Sefphion egrediens et absconditus seu egredi
dere os meroris aut egrediens os tristicie
Sefpho speculator et uipes. Cchanum
Sephon specula et aquilo seu speculum ar
Sefphonite specule et archam seu aqui
lonalis aut speculatores.
Sefphor auis et speculum seu adherens aut
Sefphora auis eius et placens.
Sspiclans eum seu placens adhesit
aut adhesio placuit.
Sfphu placens signum et adherens subtilis
Sefphan speculator humilis et archanum
Cpensionis.

Sefphu speculum et speculator seu [illegible]
Sefphutam attentus naues. Cuiuspes.
et attentio nauium. seu ad umbram uiscam
aut obumbraculum iusticie.
Segar calidus hic pro. s. et e. sec. g.
et minoratus. punctiones eorum.
Segim spine et tribuli seu punges eos aut
Segon iaquitio immunitas et iaquila inutilis
Segor minor et paruula seu calens aut mi
Segub spina paruula. Cdiana.
et iaquila inutilis. mundiarius.
Segur minor et paruulus seu calens aut
Sehin exitus et exeuntes. Cpilosus.
Sehir irchus et irsutus seu hyspidus aut
Seira hispida et irsuta seu horripilatus aut
pilosa. Cerach idem. hic pro. s. et e. sec. i.
Sela petitio et umbraculum
seu dimittens eum aut dimissio eius.
Sela spe et in finem sive sempiternus aut in sempiternum.
Selachi tollens sibimet et
temptatio ambulantis
Sella petitio et umbra eius.
Sellai petitio mea et umbraculum meum
Sellaia petens dominum et umbraculum domini.
Selaite petentes et sempiternum seu dimittentes
eos aut umbracula eorum.
Selam missus et latus a latere non a latitudine
Selam petitio et sempiternitas seu obumbrans.
eos aut dimissio eorum
Selcha ramus et propago seu pacificus sempiternus aut
Selabin petens. Cpacificus erubescens
eos filios et umbraculum filiorum.
Selech petens et dimittens seu umbraculum aut
Selecha temptatio iniuris. Csempiternitas.
et temptatio ambulantis. sive obumbrans eos
aut sempiternitas eius.
Sellech petens et dimittens seu umbraculum
Sellem pacificus. Caut sempiternitas.
et pactatus. seu pacificus aut pacificatio.
Sellemite pacifici et pactati seu pacificantes
aut pacificationes.
Seleman redditus domino est.
Selemias redditus domino et redditio domini.
Selami temptatio respiciens transmigrationem. et
transmigratio respiciens temptationem
Selles petitio et pacificans. Cmentis
Selechar furtex uulturis et petitio deo
Seleucus exiens aduocatus. et exiens aduocatio
seu tollens semetipsum aut itinerans ex pi
Seleucia exiens aduocatio. Cmentum
et exitus aduocationis seu tollens semet
ipsum aut itinerans ex puncto. Cdimissio.
Selim uulpes uel tollens seu auulsio aut
Selma sensus et perfectio
Selmai sensus meus et perfectio mea
Selmon pax et sensus seu fortis ymago aut
Cututius umbraculum.